JOANNES DOMINICUS MANSI

SACRORUM CONCILIORUM NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO

VOL. 33

19 61

AKADEMISCHE DRUCK- U. VERLAGSANSTALT
GRAZ - AUSTRI

Unveränderter Abdruck der 1927 bei H. Welter, Arnheim und Leipzig (Société nouvelle d'édition de la collection Mansi) erschienenen Ausgabe

Druck: Akadeniische Druck- u.Verlagsanstalt, Graz

Printed in Austria
JO.il/U

NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO

CUIUS

IOANNES DOMINICUS MANSI

ET POST IPSIUS MORTEM FLORENTINUS ET VENETUS EDITORES

AB ANNO 1759 AD ANNUM 1798 PRIORES TRIGINTA UNUM TOMOS EDIDERUNT
NUNC AUTEM CONTINUATA ET DEO FAVENTE ABSOLUTA

CURANTIBUS

Ulmo et Rmo D. D. LUDOVICO PETIT

ARCHIEPISCOPO ATHENARUM

E CONGREGATIONE AUGUBTEflANORUM AB ASSUMPTIONE

ET

BONAE MEMORIAE

IOANNj 3 BAPTISTA MARTIN

SACERDOTE, OLIM PROFESSORE 15 CATHOLICA UNIVERSITATE LUGDUNENSI.

TOMUS QUINQUAGESIMUS TERTIUS

SACROSANCTI OECUMENICI CONCILII VATICANI

PARS SECUNDA

ACTA SYNODALIA (Congreg. LXXXYII-LXXX1X). ACTA DEPUTATIONUM. POSTULATA SCHEMATA DECRETORUM. PROMULGATIO. CATALOGUS PATRUM.

INDEX MONUMENTORUM TOMI LUI

Verborum compendia: patr. «= patriarcha; aep. ■» archiépiscopal; ep. = episcopal.

Ammo Christi — Anxo Christo

1869-1870 **Sacrosanctam oecamenicam emiliani Vaticanam.**

Pars secunda. Acta synodalla.

A.

Sessiones publicae et congregationes generales.

1870 A\Y *V. Discussio schematis reformati constitutionis* de sede episcopali vacante 1-46

1. Monitum de proxima congregatione habenda, deque electione facienda decem patrum deputatorum pro rebus disciplinae ecclesiasticae 1

aug. 13 2. Congregatio generalis LXXXVI1 1-3
Electio XΠ patrum deputatorum pro rebus disciplinae ecclesiasticae 2-3

3. Monitum quo patribus mittitur schema reformatum constitutionis *de sede episcopali vacante,* et proxima intimatur congregatio generalis 3

4. Schema constitutionis *de sede episcopali vacante* a Deputation© pro rebus disciplinae ecclesiasticae reformatum patrum examini propositum 3-6

5. Summaria relatio eorum, quae ad schema *de sede episcopali vacante* reformandum acta sunt a Deputation© pro rebus disciplinae 6-8

aug. 23 6. Congregatio generalis LXXXVIII 8-36
Annunciator mors nonnullorum concilii patrum 8-9
Indicitur discussio schematis reformati *de sede episcopali vacante* 9
Relatio de schemate reformato facta ab episcopo Conchensi nomine Deputations 9-17
Inchoatur discussio de eodem schemate generarim spectato. — Oratores:
Gandolfi ep. Cométanos et Centumcellonsis 18-20
Crespo y Bautista ep. Arcensis 20-21
Discussio specialis in caput I. — Oratores:
Ferré ep. Casalensis 22-23
Zunnui-Casula ep. Uxellensis et Terralbensis 23-94
De Lacerda ep. S. Sebastiani Fluminis Januarii 24—25
Discussio specialis in caput II. — Oratores :
Caixal y Estradé ep. Urgellensis 25-26
Ferrò ep. Casalensis 26-27
Zunnui-Casula ep. Uxellensis et Terralbensis 27-28
De Lacerda ep. S. Sebastiani Fluminis Januarii 28-29
Discussio specialis in caput IΠ. — Orator:
Vasconcellos ep. Lamacensis 29-32

1870 Monentur patres emendationes typis impressas domi esse mittendas una cum intimatione futurae congregationis 32

7. Monitum quo patribus mittuntur ©mentiones propositae super dicto schemate, et intimatur proxima congregatio generalis 32

8. Emendationes a nonnullis patribus propositae in congregatione generali super schemate *de sede episcopali vacante* 33-35

9. Schema *de sede episcopali vacante* a Deputation© pro rebus disciplinae ecclesiasticae ad mentem emendationum in congregatione generali propositarum reformatum 35-36

sept. 1 10. Congregatio generalis LX.XXIX 36-46
Indicuntur suffragia ferenda de emendationibus schematis *de sede episcopali va cante* 37
Relatio Petri Trucchi ep. Foroliviensis 37-42
Suffragiis patrum proponitur caput I schematis a Deputation© reformatum iuxta emendationes in generali congregatione propositas 42
Suffragiis subiiciuntur emendationes in integrum schema, quarum nonnullae acceptantur iuxta modum 43
Proximam congregationem per folium typis impressum patribus esse significandam 43

11. Schema constitutionis *de sede episcopali vacante* iuxta emendationes a congregatione generali admissas reformatum 43-46

XXVI. Discussio schematis constitutionis super missionibus apostolicis 45-156

1. Monitum quo patribus mittitur schema constitutionis *super missionibus apostolicis* 45

2. Schema constitutionis *super missionibus apostolicis* patrum examini propositum 45-61

3. Animadversiones a nonnullis patribus scripto traditae in schema constitutionis *super missionibus apostolicis* 61-156

Emendatores:

a. Paulus Hindi aep. Jezirensis 61
β'. loannes Belluomini prior, gener. Eremitarum S. Augustini 61-64
ɣ' Henricus Elder ep. Natchezensis 64-65
o'. I. M. I. Baillés ep. iam Lncionensis 65-68
e'. Raphael D'Ambrosio aep. Dyrrachiensis 68-69
. Ludovicus Marangoni minister gener. Minorum conveotualium 69-71

ANNO CHRISTI

1870 Ç. Card. Corsi aep. Pisanus 71-72
η'. F. B. Trionfetti op. Terracinensia 72-80
θ'. Agapius Baciai op. Gariopolitanus 80-81
ἐ F. L. Zelli abbas S. Pauli de Urbe 81-83
ἠα Cyrillus Behnam Benni aep. Mausiliensis Syrorum 83-85
ψ'. Angelus Kraljevié ep. Metellopolitanus 85
ἠγ Carolus Pooten aep. Antibarensis 86
ἐi Joseph Aggarbati ep. Senogalliensis 87-89
ἢ Hilarius Siliani ep. Callinicenais 89-91
ἡ Eustachias Zanoli ep. Eleutheropolitanus 91-94
ἣ Laurentius Bergeretti aep. Naxiensis 94-96
vrj. Joseph Novella ep. Patarenais 96-93
ιθ'. Bonaventura Attanasio ep. iam Liparitanus 98-100
ἢ Theobaldus Cesari abbas gener. Cisterciensium 101-04
xa'. Rodesindus Salvado ep. Portus Victoriae 104-05
x^. Ant M. Fania ep. Marsicensis 105-06
ἰγ Lud. Th. Pallu du Parc ep. Blesensis 106-07
x£'. Nicolaus a S. loanne miniater gener. Capuccinorum 107-09
xti loan. Ang. Mondani, prior gener. Servorum b. Mariae virginis 109-11
χ '. Philippas Manetti ep. Tripolitanus 111-13
ἰζ Patr Armenus Ciliciae cum suis episcopis 113-17
xif. losepbus Caixal y Estradé ep. Urgellensia 117-35
χθ'. Petrus Beckx praepositus gener, societatis lesa 135-42
λ'. losepb Angelini aep. Corinthiensis nomine fratrum Lemann 142
ἢα Tobias Ann aep. Berytensis Maronitarum 142-43
λ^. Ludovicos Faurie ep. Apolloniensis 143-44
ἣγ VincentiuB Spaccapietra aep. Smyrnensis 144-48
ἣi Innocentius Sannibale ep. Eugubinua 148-49
Xt'. Anonymus 149-51
4. Schema alteram decreti *de apostolici missionibus* 152-56

oct 20 *XX VU. Litteras apostolicae quibus ad aliud opportunius et commodius tempus concilium Vaticanum suspenditur* 155-58

B.

Acia Diputationli pro rebus ad fidem pertinentibus 157-332

1870 1. Quomodo electa sit Deputatio pro rebus ad fidem pertinentibus 157-59
ita. 7 2. Congregatio I 159-61
Un. 11 3. Congregatio II 161-63
4. Schema reformatum constitutionis dogmaticae *de fide catholica* patrum deputatorum examini propositum 164-69

ANNO CHRI8TI

1870 5. Eiusdem schematis pars altera examini patrum Deputationis de fide proposita 170-77
mart. 1 6. Congregatio III 177-80
mart 2 7. Congregatio IV 180-82
mart 4 8. Congregatio V 182-86
mart 5 9. Congregatio VI 186-88
mart. 6 10. Congregatio VII 188-89
mart. 8 11. Congregatio Vili 190-92
mart 9 12. Congregatio 192-93
mart 11 13. Congregatio 193-94
mart. 12 14. Congregatio Xi 194-97
mart. 13 15. Congregatio XII 197-99
mart 14 16. Congregatio XIII 199-203
mart 17 17. Congregatio XIV 203-06
mart. 20 18. Congregatio XV 206-10
19. Capitis VI alterius schematis textus reformatus patribus deputatis denuo propositus 210-12
mart 25 20. Congregatio XVI 212-14
mart 27 21. Congregatio XVII 214-15
mart 30 22. Congregatio XVFII 215-16
mart. 31 23. Congregatio XIX 216
apr. 3 24. Congregatio XX 216-17
9 25. Congregatio XXI 217-18
apr. 4 26. Congregatio XXII 218-19
apr. 5 27. Congregatio XXIII 219-20
apr. 6 28. Congregatio XXIV 220-21
apr. 8 Congregatio XXV 221
apr. 9 30. Congregatio XXVI 221-22
apr. 16 31. Congregatio XXVII 222-23
apr. 20 32. Congregatio XXVIII 223-25
apr. 21 33. Congregatio 225-26
apr. 22 34. Congregatio 226
apr. 23 35. Congregatio XXXI 226-28
apr. 25 36. Congregatio XXXII 228-29
apr. 26 37. Congregatio ΣXXIII 229-30
Schema secundae constitutionis dogmaticae *de doctrina catholica* a Deputatane pro rebus fidei reformatum 230-38
apr. 27 39. Congregatio XXXIV 238-39
apr. 28 40. Congregatio XXXV 239
maii 1 41. Congregatio XXXVI 239-40
Constitutio dogmatica prima *de ecclesia Christi* patrum Deputationis pro rebus fidei examini proposita 240-44
maii 2 43. Congregatio XXXVII 244-45
maii 3 44. Congregatio XXXVIII 245-47
mali 5 45. Congregatio XXXIX 247-50
maii 5 46. Congregatio XL 250-51
maii 6 47. Congregatio XLI 251-52
maii 7 48. Congregatio XLII 252
49. Constitutio dogmatica póma *de ecclesia Christi a* patribus Deputationis pro rebus fidei reformata 252-56
maii 8 50. Congregatio XLIII 256
maii 22 51. Congregatio XLIV 256-57
iunii 8 52. Nova forma capitis IV integre reformati patribus deputatis proposita 257-58
¡unii 8 53. Congregatio XLV 259-62
¡unii 9 54. Congregatio XLVI 262-63
¡unii 12 55, Congregatio XLVII 263-64

A MXO C11R18T1 1870

¡unii 19 66. Congregatio XLV1II 264

iunii 19 67. Novum schema capitii IV patribus deputatis propositum 266-66

¡unii 91 68. Congregatio XLIX 266

iunii 24 59. Congregatio L 266-67

iunii 26 60. Congregatio LI 267

61. Votum Friderici Zinclli ep. Tarvisini de definienda infallibilitato Romani pontificis 268-69

iulii 3 62. Congregatio Lll 269-70

iulii 7 63. Congregatio LILI 270-72

iulii 8 64. Congregatio LIV 272-73

iulii 9 66. Congregatio LV 273-75

iulii 11 66. Congregatio LVI 275

iulii 14 67. Congregatio LVII 275-76

iulii 14 68. Congregatio LVIII 276

69. Quomodo caput IV constitutionis primae de ecclesia Christi, quo definitur Romani pontificis infallibility, extiterit et a concilio sancitum sit 276-86

70. losephi Kleutgen epistola, qua alterum schema reformatum *de fide catholica* card. Bilio, Deputationis praesidi, mittit 286-87

71. Schema constitutionis dogmaticae secundae *de fide catholica* patrum examini propositum 286-95

72. losephi Kleutgen relatio de schemate reformato 295-307

73. Schema constitutionis dogmaticae secundae *de ecclesia Christi* secundum patrum animadversiones reformatum 308-17

74. losephi Kleutgen relatio de schemate reformato 317-32

C.

Acta congregationis specialis ad recipiendas et expendendas episcoporum proposifiones deputatae 331-716

7. *Postulata varia a patribus exhibita* 331-662

1. Postulata ab XI Galbarum epp. proposita 331-52

2. Propositiones decem ad varia disciplinae capita spectantes a XV Germaniae epp. exhibitae 352-78

3. Series propositionum a XXXVII Neapolitanae regionis epp. exhibitae 378-456

4. Postulata aep. et epp. Belgii do rebus disciplinaribus 456-61

5. Postulatio aep. Lucani super privilegiis et exemptionibus praelatorum saecularium qui territorium non habent 461

6. Propositio in gratiam piae operae a Propagatione fidei nuncupatae a CX patribus subscripta 461-65

7. Propositio correctoris generalis ordinis Minimorum de conformitele et unitato in recitando horas canonicas ac celebrando missam 466

8. Propositio ep. Tarvisini de publicandis simul omnibus schematibus cum prope a fine erit concilium 466-67

9. Postulata aepp. et epp. provinciarum Quebecensis et Halifaxiensis 467-70

Anno Ohr ibt i 1870

10. Propositio ep. Albinganeosis pro iuvanda disciplina cleri 470-72

11. Postulatum ep. Moguntini ut decretum concilii Tridentini quoad normam procedendi ad electionem episcoporum et cardinalium a synodo Vaticana confirmetur 472-73

12. Postulatum aep. Mcssanensis de nova quarundam dioeceseon, quae intra abarum ambitum continentur, circumscriptione 473-74

13 *a*. Postulatum aep. Hydruntini de usura 474-75

13 *b*. Alterum postulatum de usura a XX patribus exhibitum 476

14. Propositio circa ius gentium per veritates a Deo revelatas instaurandum a XL patribus subscripta 477-78

15. Postulata quatuor op. Vicentini de nonnullis discipbnae ecclesiasticae et sacrorum rituum articulis 478

16. Propositio XXXIII patrum de novo codice iuris canonici conficiendo 478-80

17. Postulata sex ep. Concordiensis de variis disciplinae capitibus 480

18 a. Postulatum a fere CC patribus subscriptum pro dogmatica definitione assumptionis corporeae in caelum Deiparae 481-82

185-18*i*. Postulata novem pro eadem definitione 481-89

18 *k*. Propositio ep. Giennensis de eadem veritate definienda 489-90

18/. Ep. S. Christophori de Havana votum de eodem dogmate 490-514

18 m. Votum ep. Laquedoniensis pro eadem definitione 514-17

18 *n*. Synodi Smyrnensis ad summum pontificem epistola de eodem argumento 517-19

19. Postulatum aep. Westmonasteriensis de additione facienda canonibus de primatu Romani pontificis in schemate *de ecclesia* 519-20

20. Postulata dogmatica aep. Mechliniensis de suprema in ecclesia potestate 520-27

21 a. Postulatum aep. Mechliniensis respiciens schisma Stevenistarum, seu, ut appellatur in Galbis, *dissidentium* vulgo *la Petite Église* 527-28

21 *b*. Postulatio ep. Lucionensis super eodem schismate 528-29

21 c. Reverentissima commentatio ad sacrosanctum oecumenicnm concilium Romanum de variis actis ad ecclesiam gallicanam spectantibus 529-37

21 *d*. Observationes criticae ep. Lucionensis 537-38

21 e. Card. Donnet ad summum pontificem epistola de eodem argumento 538-39

22. Propositiones sex ad varia rerum genera spectantes ab ep. Halicarnassensi oblatae 540-41

23. Postulatio a XXXV vicariis apostolicis exhibita pro promovenda pia sodalitate Sanctae Infantiae 541-4

AMMO hristi

1870 24. Observationes uop. Berytensis ritos maronitici de iis quae pro animarum utilitate corrigenda videntur in Syria 543-47

25. Propositio abbatis Einaiedlensis circa vota simplicia solemnibcs praemittenda 547-50

26. Postulatum ut opificum societas *Der Gestilen-Vît ñu* a s. condilo Vaticano laudetur atque commendetur 551-52

27. Postulatum ep. Pistoriensis et Pratensis nomino quorumdam epp. Italiae centralis exbibita de nonnullis disciplinae capitibus 552-53

28 Postulatio DX epp. de invitatione facienda Hebraei? ad agnoscendum Messiam salvatorem lesum 554-64

29. Postulatum a CVHI patribus exhibitum, ut Vincenti! a Paulo associationes, quae vulgo *Conferentia/* dicuntur, a sacro Vaticano concilio laudentur ac commendentur 564-67

30..Postulatum a XXX epp. exhibitum, ut societas s. Vincendi de Paulo a sacro concilio Vaticano laudetur et commendetur 567-68

31. Postulatio exbibita a nonnullis epp. tam maronidci quam chaldaici ritus de malis quae societatem perturbant 568-69

32. Postulatum a XVI epp. exhibitum de socialismi erroribus 569-70

33. Postulatum XVIII epp. de strictius observanda lege Tridentina in episcopis aliisque praesulibus eligendis et nominandis 570-71

34. Postulata a LXX patribus exhibita, ut piae operae Scholarum Orientalium et solemuis ab ecclesia consecratio et nova commendatio tribuatur 571-74

35. Episcopi Warmiensis petitio de lege ferenda in sacerdotes rarissime sacramentaliier confitentes 574-76

36α. Propositio CXVIII epp. postulantium, ut s. loseph eligatur ac declaretur universae ecclesiae patronus atque protector 576-79

365. Idem postulant XLIII generales diversorum ordinum 579-81

37. Ut debiti honores ·, losepbo beatae Mariae virginis sponso a concilio oecumenico Vaticano in sacra liturgia decernantur postulatum 581-85

38. Votum synodi ꝑatriarchal! Armenorum de re militari et bello 685-91

I 39. Postulatio exhibita ab aliquibus epp. ritus armeni circa ius gentium 591-92.

I 40. Postulatum CV1II epp. et capituli ecclesiae cathedralis Concordiensis pro inserendis Salutationi Angelicae verbis Fïfÿo *Immaculata* 592-96

41. De scholis mixtis earumque corruptela in Alemannica Helvetiae parte ad schema de ecclesia brevis relatio a Carolo Ioanne Greith ep. Sangallensi exhibita 596-99

I 42. Eiusdem ep. Sangallensis observationes et propositiones de matrimoniis mixtis

Axro Christi

1870 eorumque maiori in dies augmentatione in Alemannica Helvetia 599-603

I 43. Propositio cardinalium Riario-Sforzu et Pccci postulantium, ut a concilio damnetur ootologismuv 603-08

44. Salvatoris Viteileachi, ep. Auximani. propositio de tribus pietatis officiis ab episcopis inter se reddendis 608-10

I 45a. Supplicatio ep.Laquedoniensis pro parvulis in materno utero clausis 610-12

I 455. ludiciutn ab uno *o* theologis latum de dicta propositione ep. Laquedoniensis 612-17

46. loannis Theodori Laurent, ep. Chersonensis, rota concilio oecumenico Vaticano proponenda 618-22

47. Epp. Rumenorum postulatum de Orientalium disciplina religiose servanda 622-28

48. Orientalium de trabica Vulgatae versione postulatum 628-29

49. Propositiones a Commissione orientali exhibitae de coelibatu sacro deque impedimentis matrimonialibus apud Orientales 629-31

50. Postulatum epp. Belgii pro extendendo cultu b. Julianae Corneliouensis 632-34

51. Postulatum pro nigris Africae centralis 634-39

52. Postulatum pro introducenda causa Chriatophori Columbi 639-40

53. Petitio aep. nonnullorumque presbyterorum Neapolitanae dioecesis, ut surdis, mutis et caecis propria et methodica institutione occurratur 640-47

54. Postulata duo, ut s. Francisco Salesio ep. Genevensi titulus *docloris ecclesiae* decernatur 647-51

55. Aep. Brundusini postulatio de augendo cultu ss. Nominis lesu 651-54

56. Postulatum pro ter celebrando in die Commemorationis omnium defunctorum 654-55

57. Libellus supplex, quo epp. Germaniae petunt, ut festum b. Alberti Magni tanquam *doctoris ecclesiae* in officio et missa celebretur 655-57

58. Votum a multis patribus summo pontifici oo fine oblatum, ut novis honoribus sacratissimo Cordi lesu exhibitis ecclesia efficaciorem eius tutelam consequatur 657-59

59. Postulatum aep. Tolosani de festo Cathedrae b. Petri ad altiorem ritum evebendo 659-62

I *IL Acta congregationis specialis deputatae ad recipiendas et expendendas epp. propositiones* 663-98

1. Nomina cardinalium et patrum ex quibus constat peculiaris congregatio deputata pro recipiendis et ĕxpendendi patrum propositionibus 663

1870 I 2 Sessione dei 23 gennaio 1870 663-67

3. Sessioni dei 25 e 28 febbraio 667-76

I 4. Sessione dei 3 marzo 676-79

I 5. Sessione dei 8 marzo 679-82

Axxo Curiati

1870

6. Sessione dei IO marzo 682-84
7. Sessione dei 14 marzo 684-85
8. Sessione dei 17 marzo 685-87

mart. 14

9. Peculiaris congressus tertiae commissionis 687
10. Sessione dei 11 aprile 687-89
11. Sessione dei 22 aprile 689-91
12. Altera postulatorum distributio inter quatuor commissiones 691-92

mai a

13. Peculiaris congressus quartae commissionis 692-93

mai 5

14. Peculiaris congressus commissionis primae 693-94
15. Sessione degli 8 maggio 694-96
16. Sessione del 19 giugno 696-98

III. fíelatio summaria super postulationibus patrum a Deputations secretario exhibita 697-712

1. Secretarii Deputation!» epistola ad subsecretarium concilii 697-99
2. Conspectus generalis postulatorum quae Deputation!» examini subiecta fuerunt 699-712

IV. Appendix. — *Consultoris cuiusdam anongmi in varia postulata ab episcopis Austrias exhibita* 711-16

D.

Schemata constitutionum ac decretorum patrum examini proponendorum 715-914

I. Index schematum quae a theologis et ecclesiastici iuris consultis praeparata fuerunt 715-18

II. Schemata de rebus theologico-dogmaticis 719-22

1. De sacramento matrimonii capita doctrinae et canones 719-21
2. Doctrina de sacris libris veteris et novi Testamenti 721-22

III. Schemata de disciplina ecclesiastica 721-84

1 *a.* Schema constitutionis de episcopis, de synodis et de vicariis generalibus a Deputatone pro rebus disciplinae reformatum 721-27

1 *b.* Adnotationes ad schema decreti de residentia episcoporum, a secretario commissionis pro rebus Orientalium propositae 727-28

2. De sede episcopali vacante 729
3. De capitulis canonicorum 729-31
4. De parochis, ubi de modo conferendi parochiales ecclesias, de parochorum officiis, eorumque remotione 732

5 *a.* De vita et honestate clericorum 732

bb. Ad schema decreti disciplinaris *De vita et honestate clericorum* 732

6. De seminariis ecclesiasticis, ubi de methodo studiorum et graduum collatione 732
7. De collationibus ecclesiastieia 733
8. De praedicatione verbi Dei 733

9 *a.* De parvo catechismo 733

Christi

1870

9¿>. Ad schema decreti disciplinaris super confectione et usu unius parvi catechismi pro universa ecclesia 733

10a. De oneribus missarum aliisque piis dispositionibus 733-36

105. Ad schema decreti disciplinaris de oneribus missarum aliisque piis dispositionibus 736-37

11. De observantia ritualis Romani 737
12. De administratione sacramentorum 738-45
13. De patrinis 745-46
14. De titulis ordinationum 746-48
15. De impedimentis matrimonii, ac speciatim de impedimentis cognationis legalis, poblicae honestatis, et affinitatis 748-52

16. De civili, quod vocant, matrimonio 752-54
17. De matrimoniis mixtis 754-56
18. De matrimonio coram parocho proprio celebrando 756-62
19. De concilii Tridentini capite *Tametsi* retinendo et ubique promulgando 762-64
20. De statu libertatis in contrahendis matrimoniis probando 765-66

21. De festorum dierum sanctificatione et de abstinentia et ieiunio 766-70
22. De monomachia 770-71
23. De suicidio 772
24. De magnetismi abusu et spiritismo 773-75
25. De sectis vulgo clandestinis 775-81
26. De usuris 781-84

IV. Schemata constitutionum de regularibus 783-854

1. De regularibus 783-85
2. Supervotoobedientiae regularium 785-88
3. Super perfecta vita communi 788-93
4. De clausura 793-98
5. De parvis conventibus 798-803
6. Super novitiatu et novitiorum ac neoprofessorum institutione 803-07

Super affiliationibus 807-09

8. Super studiis regularium 809-12
9. Super gradibus et titulis regularium 812-15
10. Super ordinationibus regularium 815-20
11. Super electionibus regularium 820-27
12. Super visitatione regularium 827-29
13. Super expulsione religiosorum incorregibilium 829-32
14. Super iurisdictione episcoporum in regulares delinquentes 832-37
15. De monialibus 837-40
16. Super instit. votorum simplicium 840-46
17. De spiritualibus exercitiis, sacris recessibus, et domibus recollectionis 846-47
18. De privilegiis praesertim regularium 847-54

V. Schemata constitutionum de rebus politico-ecclesiasticis 853-94

1. De verbi Dei praedicatione et instructione religiosa libere exercenda 853-55
2. De libere exercenda ecclesiae potestate 855-56

ANNO Christi 1870

3. De bonis ecclesiasticis, deque eorum libera administratione 856-60
4. Circa inrispatronatus exercitium 860-62
5. De concordatis 862-64
6. De admissione adolescentem ad statum ecclesiasticum, deque eorumdem privilegiis et immanitatibus 864-66
7. De clericis, qui in scholis, quae a gubernio pendent, aliquo funguntur munere 866-67
8. De pauperum operariorumque sublevanda miseria 867-72
9. De educatione et instructione clericorum 872-74
10. De regularibus ordinibus et congregationibus 874-76
11. De confratemiutibus, aliisque piis operibus 876-77
12. De potestatis civilis interventu in episcoporum electione 877-78
13. Schema unius capitis in quo explicantur consectaria practica, quae ex tradita circa matrimonium doctrina ultro promanant, habita ratione ad civiles leges 878-81
14. De Christianae inventutis institutione 882-90
15. De communione catholicorum cum acatbolicis 890-91
16. De indiciaría ecclesiae potestate ab appellationibus tamquam ab abusu vindicata 891-94

VI. Schemata constitutionum de rebus Orientalium 893-914

1. Schema decreti de ministro extraordinario confirmationis 893-97
2. Schema constitutionis de ritibus 897

E.

Documenta ad constitutionis Pastor aeternus promulgationem et receptionem spectantia 913-1062

I. Acta sanctae sedis 913-16

1. Litterae nuncii apostolici Parisiensis ad card. Antonelli a secretis Status de constitutione *Pastor aeternus* 913-16
2. Responsum card. Antonelli 916

II. Documenta ab episcopis Germaniae simul edita 915-34

1. Acta conventus, quem Fuldae habuerunt epp. Germaniae 915-17
2. Epp. Germaniae post conventum Fuldensem litterae pastorales 917-20
3. Aep. Colonieasis epistola, qua eos epp. Germaniae, qui Fuldam non venerant, invitat, ut epistolae pastorali subscribant 920
4. Pii ΓX ss. pontificis ad aepp. et eppn qui litteris pastoralibus subscripserunt, responsum, quo, quanto iis solatio affectus sit, significat 920-23
6. Epp. Germaniae post alterum conventum Ftildensem litterae pastorales ad clerum datae 923-30
6. Eorundemlitterae pastorales ad fideles editae 930-34

ANNO Christi 1870

III. Litterae plurium episcoporum orientalium ritus latini ad summum pontificem Pium IX 933-36

IV. Adhaesiones patrum qui aut in congregatione generali aut in publica sessione constitutioni Pastor aeternus non *sunt suffragati* 935-1062

1. Card. Mattei 935-37
2. Card. Schwarzenberg aep. Pregonéis 987-3S
3. Card. Mathieu aep. Bisuntinus 939
4. Card. Rauscher aep. Vindobonensis 939-40
5. Card. Orfei aep. Ravennatensis 940-41
6. Card. De Silvestri 941
7. Card. Trevisanato patr. Venetianim 941
8. Card. Gnidi aep. Bononiensis 941
9. Card. d'Hohenlohe 941-42
10. Card. Berardi 942
11. Card. Antonelli 942
12. Card. Grassellini 942
13. Inssef patr. Antiochenus rit. greec. melchit 942-43
14. Audu patr. Babylonenais rit chald. 943-46
15. Tarnóczy aep. Salisbnrgensia 946
16. Salomone aep. Salernitanus 946-48
17. Simor aep. Strigoniensis 948-52
18. Ginoulhiac aep. Lugdunensis 952-53
19. Mac Hale aep. Tuamensis 953
20. Trioche aep. Babvlonensis rit lat 953-54
21. Aun aep. Berytensis rit, marón. 954
22. Saint-Marc aep. Rhedonensis 954
23. Kalibgian aep. iam Amasenus rit. armen. 955
24. Asinari aep. Ephesinus 955
25. Blanchet aep. Oregonopolitanus 955
26. Kenrick aep. 8. Ludovici 955
27. Hurmus Ed. aep. Siracenaiarit. armen. 955
28. Beniamin aep. Neapoleos rit graee. 955
29. Furstenberg aep. Olomucensis 955-57
30. Tizzani aep. Nisibenus 957
31. Errington aep. Trapezuntinus 957-58
32. Scherr aep. Monacensis 958
33. Bostani aep. Tyrensis rit. marón. 958-59
34. Deinlein aep. Bambergensis 959-61
35. Bartatar aep. Sertensis rit chald. 961-62
36. Connolly aep. Halifaxieneis 962-63
37. AVierzchleyaki ep. Leopoliensis rit. lat 963-64
38. Martinez aep. de Manila 964
39. Monson y Martins aep. Granatensis 964
40. Darboy aep. Parisiensis 964-67
41. Dubreil aep. Avenionensis 967
42. Mac Closkey aep. Neo-Eboracensis 967
43. Haynald aep. Colocensis 967-75
44. Melchers aep. Coloniensis 975-76
45. Mérode aep. Melitenensis 976
46. Nazari aep. Mediolanensis 977-78
47. Landriot aep. Remensis 978
48. PnecherPassavalliaep. Iconiensis 978-79
49. Bernadou aep. Senonensis 979
50. Rodrigo Yusto aep. Burgenais 979
51. Loza aep. de Guadalaxara 979
52. Attar aep. Amidensis rit. chald. 979
53. Mollano aep. Nicomediensis 979
54. De Ferrari aep. Naupactensis 979
55. Losana ep. Bugellensis 979-81
56. Labis ep. Tomacensis 981

Ammo Christi

57. Biale ep. Vontimilienaia 981 lb70
58. Severa ep. Interamnenaia 981
59. Marguerye ep. Aaguatodunenaia 981
60. Moreno ep. Eporediensi· 981-84
61. Rivet ep. Divionenaia 984-85
62. Verrolloa ep. Columbicenaia 985
63. Beai ep. Canopensia 985
64. Carli ep. Almircnaia 986
65. Dupont dea Loges ep. Meteríais 986-87
66. Alberti ep. Syrenai· 987
67. Fertiita ep. Carenai· et Sarneniia 987
68. Montixi ep. Eccleaienaia 987
69. Orioglio ep. Eurienaia 988
70. MoccagatU ep. Zenopolitanua 988
71. Attanasio ep. iam Liparenaia 988
72. Pelici ep. Aquipendienaia 988
73. Ullathorne ep. Birminghamienaia 988
74. Demers ep. Vancouverienaia 988
76. Legat ep. Tergeatinua 988-90
76. Mincione ep. Miletenais 990
77. Ricci ep. Signinua 990
78. Alcazar ep. Paphenaia 990
79. Dupanloup ep. Aurelianenais 990-96
80. Ranolder ep. Veaprimieuaia 997
81. Dreox-Brézé ep. Molinenais 997
82. Ketteler ep. Moguntinaa 997
83. StroBmayer ep. Boanenaia 997-1001
84. Jirsik ep. Budvicensia 1001
85. Hindi ep. lazirenaia rit chald. 1001-02
86. Delaplace ep. Hadrianopolitanua 1002
87. Pukalaki ep. Tarnovienaia 1002
88. De France ep. Catacenaia 1002
89. Régnault ep Carnntenaia 1002
90. Caixal y Estradò ep. Urgellenais 1002
91. Amat ep. Montereyenaia 1002
92. Forster ep. Vratislavienaia 1002-03
93. Salzano ep. Tanenaia 1003
94. Moriarty ep. Kernenaia 1003-04
95. Peraico ep. Savannenaia 1004
96. Barbieri ep. Neocastrenais 1004
97. Fanelli ep. S. Angeli de Lombardia 1004
98. Forwerk ep. Leontopolitanua 1004
99. Majorsini ep Laquedonienaia 1005
100. Rosati ep. Tudertinua 1005
101. Gallo ep. Abellinonsia 1005
102. Giampaolo ep. Larinensia 1005-06
103. Vaughan ep. Plymuthensis 1006
104. Pace ep. Amerinua 1006
105. Formiaano op. Nolanae 1006
106. Moretti ep. Imolenaia 1006
107. Clifford ep. Cliftonienais 1006-07
108. Pagliari ep. Anagninus 1007
109. Sola ep. Nicienaia 1006-09
110. Dobrila ep. Parentinua et Polensia 1008
111. Smiciklas ep. Crisienais rit ruth. 1008-09
112. Condo y Corral op. Zamorensia in Hispania 1009
113. Blanco ep. Abulenais 1009
114. Vérot ep. S. Augustini 1009-10
115. Idèo ep. Liparenaia 1010
116. Payá y Rico ep. Conchensia in Hispania 1010
117. Dinkel ep. Auguatanua Vindelic. 1010
118. Wiery ep. Curcenaia 1010-12
119. Guttadauro ep. Calataniaiadenaia 1012-14
120. Peitlcr ep. Vacienaia 1014-15
121. Riccio ep. Caiacenais 1015-16
122. Milella ep. Aprutinua 1016
123. Spoglia ep. Coraaclonsia 1016
124. Abda ep. Mariamnensia 1016
125. Rogers ep. Chathamenais 1016
126. O'Connell ep. Vallispratenaia 1016
127. Bonoaz ep. Csanadiensia 1016-17
128. Domenec ep. Pittaburgenaia 1017-18
129. Vaaconcelloa ep. Lamacenaia 1018
130. Colet ep. Lacionensia 1018
131. Maret ep. Sarenaia 1018-26
132. David ep. Brioconaia 1026-27
133. Monaerrat y Navarro ep. Barcinonensia 1027
134. Eberhard ep. Trevirenaia 1027
135. Bravard ep. Constantienais 1028
136. Stepiacbnegg ep. Lavantinua 1028-30
137. Pettinare ep. Nacerinus 1030
138. Doura ep. Sue&sionenais 1030-31
139. Melias ep. Akrensis 1031
140. Cosi ep. Prienensis 1031
141. Fogaraay ep.Tranasilvanienaia 1031-32
142. Meignan ep. Catalaunensia 1032
143. Gaeullette ep. Valentinenaia 1033
144. Ramadié ep. Elnenaia 1033-34
145. Garcia y Anton ep. Tudenaia 1034
146. Martinez op. S. Chriatophori de Havana 1034
147. Huerta ep. Puniensis 1034-35
148. Mariassy ep. Palaeopolitanua 1035
149. Conroy ep. Albanenais 1035
150. Frangipane ep. Concordienaia 1035
151. Baciai ep. Cariopolitanas rit. copt. 1035
152. Fitzgerald ep. Petriculanua 1035
153. Melcbiaedechian ep. Erzerumiensia rit. armen. 1035
154. Place ep. Massiliensis 1035-36
155. Grimardiaa ep. Carducenais 1036-37
156. Beckmann ep. Osnabrugensia 1037
157. Bovieri ep. Faliscodunenaia 1037
158. Cerruti ep. Savonensia et Naulenaia 1037
159. Biró ep. Szathmarienais 1037
160. Pankovics ep. Munkacaiensis 1037-38
ibi. Hugonin op. Bsiocenais 1038-39
162. Pagnucci ep. Agathonicensia 1039
163. Zalka ep. laurinenais 1039
164. Thomas ep. Rupellenaia 1039-40
165. Foulon ep. Nanceyensis 1040-42
166. Laa Caaes ep. Constantinianus 1042-44
167. Meurin ep. Ascalonensis 1045
168. Callet ep. Oranensis 1045-46
169. Guilbert ep. Vapincenaia 1046-47
170. Krementz ep. Varmienais 1047-49
171. Achaval ep. S. loannis de Cuyo 1049
172. Canzi ep. Cyrenenais 1049-50
173. Tosi ep. Rbodiopohtanus 1050
174. Mac Qaaid ep. Roffenais 1050
175. Ryan ep. Buffalensia 1050-51
176. Perger ep. Cassovienais 1051-53
177. Gentili ep. Dionyaienaia 1053
178. Mrak ep. Marianopolitanna 1053
179. Orrego ep. de Serena 1053
180. Farao ep. Mardensis rit chald. 1053
181. Lipovnizcki Magno-Varadinenaia rit. lat 1053-55
182. Kovacs ep. Quinque-Ecclesienaia 1955-56
183. Vaisecchi ep. Tiboriadenaia 1056
184. Szabò ep. Sabarienaia 1056-57
185. Hefele ep. Rottenburgenaia 1057-59
186. Cuttoli ep. Adiaccnaia 1060

ÀSMO I
Chribti

187. Serafini ep. Viterbiensis et Tuscaniensis 1060
I 188. De Cesare abbas Montis Virginis I 1060-61
I 189. Burchall abbas *gen.* praeses Angliae I O.8. B. 1061-62
I 190. Eliasabbas gen. S. Hormisdae rit I chald. 1062
191. Grifoni abbas gen. Camaldulensium I 1062
I 192. Guardi vie. gen. ce. rr. Ministrantium I infirmis 1062
193. Jandelmagister gener, ord. Praedieatorum ! 1062

P.

CiUlogui patron qui ad oecumenicam Vaticanam synodum convenerunt 1061-1112

J. *praelatorum ecclesiae catholicae*

Asso I
Christi

quibus aut ius aut privilegium fuit sedendi tn oecumcnieo concilio Vaticano 1061-94
1. Emi et rmi dd. cardinales 1061-63
2. Rmi dd. patriarchae 1063-64
3. Rmi dd. primates 1064
4. Rmi dd. archiepiscopi 1064-69
5. Rmi dd. episcopi 1069-90
6. Abbates nullius dioecoseos 1090
7. Abbates generales ordinum monasticorum mitrae usum habentes 1090-91
8. Generales et vicarii generales:
a. Congregationum clericorum regularium 1091
b. Ordinum monasticorum 1091-92
e. Ordinum mendicantium 1092
9. Sacri concilii patres qui a die 8 decembris 1869 ad diem 20 octobris 1870 obierunt 1092-94

II. Index cdphabeticus sedium vel titulorum 1092-1112

SACRORUM

CONCILIORUM

NOVA ET AMPLISSIMA COLLECTIO.

TOMUS QUINQUAGESIMUS TERTIUS.

SACROSANCTUM OECUMENICUM CONCILIUM VATICANUM

18694870.

PARS SECUNDA.

ACTA SYNODALIA.

SESSIONES PUBLICAE ET CONGREGATIONES GENERALES.

XXV.

DISCURSIO SCHEMATIS REFORMATI CONSTITUTIONIS *DK SEDE EPISCOPALI VACANTE*.

1.

Monitum de proxima oongrogatlono habooda, deque olootlono facienda deootn patrum deputatorum pro robus dlsoipllnao oooloelostloao.

Onm ox patribus, qui congregationem seu doputationem pro robus disciplinae occlcsiusticao constituunt, pleriquo, usi venia a sanctissimo domino nostro concussa, e Horna ud tempus discessorint, no, perduranto eorum absentia, Miiaceptiim ioni nb ipsa deputarono schematum examen in suspenso maneat, eminentissimi ac reverendissimi praesides congregationum generalium roverondissimos concilii patres rogant, ut, loco absentium, alios decem eligere velint, qui illorum vices interim gerant. Quapropter proxima dio sabbati, quno est decima tertia currentis mensis augusti hora octava cum dimidio in aula conciliari habebitur congregatio generalis ad ciusmodi electionem per srhodulns secretas peragendum, n Rogantur itaque reverendissimi patres, ut eorum quilibet in schedula, quae huic folio adnexa distribuitur, adnotaro velit ex putribus Ronmu praesentibus, decem, quos nd praedictum temporaneum munus seligendos judicaverit.

Ex secretaria concilii Vaticani dio 9 augusti 1870.

Ludovici!» .Inrobini,
MulwerrotariiiH concilii Vaticani.

U.

Congregatio gonoralls octogesima septima
I87<) augusti 13.

Dic sabbati 13 augusti 1K7(I horn octava cum dimidio ante meridiem in conciliari aula Vaticanae ꝑpatriarchal! basilicae, generalis reverendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt contum triginta sex patres, nempe 22 cardinales, *ñ* patriarchae, 1 primos, 23 archiepiscopi, 59 episcopi, 1 abbas nullius dioecesis, G abbates ꝑgenerale sive praesides congregationum nrdinum monasticorum, usum mitrae habentes, 1H generales et vicarii generales; quorum nmninm nomina, quae per assigna-

A torce locorum accurato descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum octogesimae septimae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pator dominus Hyacinthus do Ferrari archiepiscopus Naupactonsis missum lectam celebravit. Qua absoluta, et recitato oratione *Adsumm Domine*. etc., eminontissiinus primus praeses indixit electionem faciendam decem patrum qui in deputaliono pro rebus disciplinae ecclesiasticae vices interim gerant absentium deputatorum, bis verbis:

„Reverendissimi patres, procedatur ad electionem decem patrum, qui in deputationo pro robus disciplinae ecclesiasticae interim vices gérant corum, qui usi facilitato a sanctissimo domino nostro concessa. Roma ad tempus discesserunt: adcoquo qui ex patribus schedulam scriptam non attulerunt, eam scribant, et reverendus dominus subsecrctarius cum suis adjutoribus schedulas colligendos curet,M

Dicti officiales commissum sibi munus excquuti sunt. Collcctisquc schedulis ac depositis super tnbulam coram praesidibus situm, eminentissimus primus praeses suffragiorum computationem indixit his verbis:

nReverendissimi patres, scrutinium schedularum quae modo exhibitae sunt, statini fiet in cnnspcctu vestrum: idcirco rogantur duo ex senioribus tum patriarchis, tum archiepiscopi», tum episcopia, tum abbatibus, ut huic scrutinio velint operam dare."

Tunc subsecretarios et eius ndiutores, seniores ex patriarchis, archiepiscopi», episcopis et abbatibus n primo praeside vocatos ad tabulas in medio aulae positas invitarunt, ut una cum ꝑiotarii ct scrutatoribus suffragiorum schedulas reverendissimorum patrum examinarent, adhibita in scribendo opera scriptorum secretante et stenographorum.

Singulis vero schedulis perlectis et computati· suffragiis, ciuincntissimus primus praeses factam electionem significavit patribus, dicens:

nRevorondÍMÍmi patres, absolutum iam est scrutinium schedularum, ex quo, loco absentium deputatorum pro rebus disciplinae erdcsisstictc, maiori

suffragiorum numero patres inventi aunt olecti, quorum nomina reverendus dominus subsecretarios ex ambone recitabit/

Tunc ambonom subsecretarías ascendens sequentem tabellam perlegit;

flNomina reverendissimorum patrum, qui nd dopa Cationem pro rebus disciplinae ecclesiasticae loco absentium, maiori suffragiorum numero electi sunt:

¥Vinccntius Jekelfaluay episcopus Alba-Regaŧensi

2· Michael Payà y Rico episcopus Conchensis.

3e Benvenutos Monxon y Martins archiepiscopo» Granatene!

4· lacobus Quinn episcopus Brisbancnsi

5· losepbus Targioni episcopus Volaterranus.

6 Francucus Robertos Blanchet archiopiacopus Oregonopolitanus.

7 Petrus Paulus Trucchi episcopus Foroliviensis.

8· Alexander Franchi archicpiscopus Thessalonicensis.

9® lacobus Bailies episcopus wm Lueiononsis.

10· Vincentia» Moretti episcopus Imolensie/

Facta nominum promulgatione, ĕminentissima primus praeses patres dimissurus dixit:

^Reverendissimi patres, dica proximae congregationis generalis per folium typis impressum vobis significabitur/

llisca omnibus expletis, consueto signo declaratum est congregationem absolvi, fiuriqae omnibus abeundi facultatem.

ħ. card. Do Angelis praeses.
Antonius card. De Luca praeses,
los. Andreas card. Bizzarri praeses.
Aloisias card. Bilio þmooG
Hannibal card. Capaltí praeses.

Ludovicos Jacobini subeceretarius *

3.

Monitum quo patribus mittitur schema reformatum constiɑLionís do sodo episcopali vaoanto, et proxima Intimatur congregatio ğenerali

Mittitur huic folio adicctum schema constitutionis disciplinaria *de lede episcopali raconte,* reformatam iuxta ŏbservatione patrum, una cum relatione ad ipsum pertinento.

Proxima congrogatio ğenerali habebitur feria III sequentis hebdomadae, dio 23 currentis mensis augusti, hora octava cum dimidio, in qua post relationem ah uno ex þatribu députation» pr«» rcbas disciplinae ecclesiasticae habendam, fiet do eodem schemate disctiwdo generalis, qua absoluta procedetur ad discussionem "pcciiiloin. Itaque revorondisoimi patres qui de hac srhemata loqui voluerint, poterunt suum diffondi propositum luodu solitu lignificare ad normam decreti dici 20 februarii huius anni.

K acerotaria concilii Vaticani dio lft augusti 1870.
Ludovico» «lacubini,
«ubarcrutariiiM concilii Vaticani.

4.

Scherma oonatllutlonia de sedo epieoopali vocanto e deputation» pro robus dtarfpifaao cccicilastlcao reformatum patrum examini propositum.

ÏMV /rrrtfj *terrorum Dei fncru approbante rvncilio ad perpetuam rei mnnoriain.*

Oe aede episcopali vacante.

<'<put I.

Eetleriarum vacantium regimini pro apostolica nostra sollicitudini' omni meliori modo prospicere

• Hisr· appetta dagatarme tnvgvtt'»itene atta U» tl» praMdiH· qtam
s ffmix|ie· ftsh'rcrttarr» «U «athralka 4« -lutatar.
ψM ķt« «Ufa crii, (1M «Mi»» ħs>p·» in
actis hUcMiar

A cupientes, sacro approbanto concilio, decernimus, ut quibus in dioecesibus cathédrale capitulum canonico erectum existit, idem capitulum officialem seu vicarium infra octo dica post mortem episcopi constituere, vol existentem confirmaro omnino teneatur iuxta latam a synodo Tridentina ďisposi tionem1. Unas sit capituli vicarius: ubi vero usua plores eligendi hactenus ita invaiali, ut statini aboleri difficili; possit, primus inter electos in ordinariam episcopi jurisdictionem solus succedat, cui reliqui »ubano in omnibus debeant. Ad vicarii munus is tantum assumi possit qui sacro ordino sit insignitus, ct in quo morum integritas, þiota sunn doctrina, et α qualibet nota, praesertim ecclesiasticae censurae, immunitas cum scientia ac prudentiae laude conspirent. Et quamquam apprime deceat ac valde optandum sit, ut qui assumitur sit etiam in sacra theologia vel iuro canonico doctor aut lieentiatiK. huiusmodi tamen qualitatis defectum electionis validitati officere nolumus. Canonicis autem sanctionibus inhaerentes, prohibemus ne in vicarium deputetur qui vacantis sedis fuerit patriarcha, ǎrcliiepiscupu vel episcopus olcctus, nominatus, seu praesentatħ et si ipso vicarius certum habuerit nuncium dc aoa electione, nominatione, seu praesentatione ad praedictam vacantem ecclesiam, eo ipso ab officio cesxct, et capitulum ad novi vicarii deputatiouem deveniat.

Quodsi praescriptae conditiones posthabitae fuerint, minori capitularium numero, vol alteri cuius interest, ad motropolitanum; »i voro ecclesia metropolitana vacans fuerit, vel do ipso capitulo metropolitano agatur, ad antiquiorem provinciae episcopum in devolutivo provocare liceat; ad propinquiorem vero episcopos», mí ecclesia exempta fuerit. Et is ad quem provocatum erit, agnita recursus iustitia,
C vicarium pro c.i vico deputabit.

Vicario legitime constituto, nullam prorsus jurisdictionis partem penca capitulum remanere, et quamcumquo ab hoc factam rosenationem irritam cmc declaramus; ipsum veru vicarium nrquo ad tempus eligi posse, nec sonivi electum praeterquam a godo apostolica removeri: .statutis et consuetudinibus quibuscumqui', etiam iurameiito firmatis, non obstantibus. Legitime electus «ire o reditibus mensae vacantis, sive ex ǎlii ĕmolumenti ad episcopum spectantibus, ubi aliter provisum non fuerit, partem congruam percipiat; quae quidem pro singulis provinano diurrexibus ti metropolitano cum šui suffraģatici »ivo in concilio provinciali, »ivo extra, stabili ratione promtituciidit erit ħpcr diebus et horis quibus ratione rui ħuneri !m]»cditur, α chori aorvitio sit exemptus. et distributionibus gaudeat, ħi tantum niiiisais quae inter þraesento dicuntur.

D Sede vero per episcopi captivitatem vel relegationem «ut exilium ita impedita, ut i» cum sur» grego communicare nullatenus possit, dioecesi» regimen penes vicarium generalem, vel quemlibet alium virum ecclesiasticum nb episcopo delegatum, remanent, doner aliter nb huc ĕdo apostolica providentur. lis autem deficientibus vel simili modo ħmpediti capitulares vicarium constituent, totiusque rei eventum quamprimum ad eiusdem sanctae sedis notitiam déferont. recepturi humiliter, et efficaciter impleturi quod per ipsam contigerit ordinari

Caput 11.

Cum ex veteri sacrorum canonum sententia sede vacante nihil sit innovandum; ne ex praepropera vicarii capitulari»» ndministrntiono ullum contingat dignitati episcopali detrimentum inferri, sacro approbanto ĕoncilio districto prohihcmuv ne idem

«XXIV cap. 14 «U rrforn

vicarius dimissorius nd ordines etiam poet annum ? vacationis umquam couccdut iis qui u proprio episcopo reiecti fuerint; novo ulionuui clericum dioecesi adseribat vel proprium ex ca dimittat, nili ab hac sedo apostolico facultatem obtinuerit. Invectum etiam quibusdam io locis consuetudinum, ut liberae collationis beneficia animarum curam adnexam non habentia a vicario conferuntur, tolerandum baud oso declamimi·. Quod si do beneficiis paroebialibus ngatur in pcrpctuiiiii titulum conferendis, auctoritutum vicario tribuimus ut, deputatu statim oeconomo seu administratore, postquam umius a vacatione nodis episcopalis fuerit elapsus, concursum indicat, atque adhibitis examinatoribus synodalibus sou pro synodalibus vocantem parochiam illi conferat. quem digniorem inter approbatos ipse una cum iisdem oxumiimtoribus iudicavcrit.

Caput IIÍ.

Nostram modo sollicitudinem convertentes ad ecclesia· quae cuthedrali capitulo canonico erecto curent, ut illarum, dum vacant, regimini en ratione consulamus, quao et communis pro omnibus alt, et controversiis, quoad fieri ponit, aditum praecludat, methodum n felicis recordationis praedecessore nostro Benedicto XIV hac do ro constitutaml aliquantum variantes et moderantes, sacro approbante concilio, haec in posterum servanda praecipimus.

Omnibus itaquo istiusmodi ecclesiarum hodiernis archiepiscopis, episcopii, atque etiam vicariis apoatolicis, qui neque coadiutorein Habent cum futura successione, ncque vicarium generalem, mandamus, ut statini ¡ib hac edita constitutione deputaro teneantur vicarium habilem atque idoneum; eorum voro successores statini post adeptam dioecesis vel vicariatus possessionem idipsum omnino efficiant. Hic autant vicarias post illorum obitum dioecesis 0 vcl vicariatus regimen illico assumet tamquam huius eanctao sedis delegatus, ot in ciusmodi munero permanebit, donec novus episcopus voi apostoliche vicarius dioecesis seu vicariatus possessionem adierit, vel aliter ab cadoin sancta sedo fuerit ordinatum. Pari modo alterum atatim ipso deputabit ecclesiasticum virum, qui sibi in munero, si forte interim obierit, succederò deboat. Volumus autom cos ad quos sic, ut praefertur, vacantis dioecesis vel vicariatus cura devenerit, quamprimum certiorum reddoro dobero sudem iipostolicam ; oosdomquo omnibus ot singulis uti posso facultatibus, quao ecclesiae cathodralis vicario capitulari competere dignoscuntur, ac praeterea in vicariatibus apoatolicin iisdem fruì facultatibus, quibus dofunctus vicarius apostolicus pollebat, iis dumtaxat exclusis quao requirunt charactorem ŏpp̄nlcm, vel non sino sacrorum oleorum ueu exercentur; eisdem tamen D potestatem facimus ut, quandocumquo in ciusmodi vicariatu apostolice necessitas urgent, possint consecraro calices, patenas, ot altaria portatilia, cum sacris oleis ab episcopo benedictis.

In ecclesiis ritus orientalis, iis exceptis quae habent capitulum legitime institutum quod iuro polleat eligendi vicarium capitularom, defuncti episcopi vicarius rogimen vacanti· dioecesis eo ipso assumat, donec certioro quamprimum facto metropolitano vel patriarcha, oiusdom vacantis ecclesiae gubernio rite consulatur usque ad novi episcopi electionem.

Decernimus tandem ut omnes praedicti vicarii, quibas modo memoratarum ecclesiarum regimen, dum vacant, committimus, rationem suae administrationis novo episcopo vol vicario apostolico reddoro teneantur eodem prorsus modo, quo Tridentina synodus vicarios capitulares, oeconomos, et alios quo··cumquo officiales et administratores sedium ŭvacantium ad id tenori voluitl.

6.

Summaria rolatlo eorum, quao ad «choma do sodo episcopali vacanto roformandum acta sunt a deputations pro rebus disciplinae.

Ut huius schematis ordo clarior sit. in duas veluti partes divisum reverendissimis patribus a deputatione nunc proponitur; in duobus enim prwribun capitibus statuitur do ecclesiis capitulum cathédrale habentibus; in tertio nutem de quibuscumquo ecclesiis eo carentibus.

Circa ecclesias quao capitulum habent pauci ex patribus in congregationibus generalibus proposuerunt, ut methodus vacantibus ecclesiis providendi per vicarium capitularen) abrogaretur, vel ex partu saltem immutaretur, no lacus amplius osso posset abusibus ex mala vicariorum capitularium administrationu hic illic inducti·. Verumtumen disciplina quae tribus ium «nuculis utiliter viguit, minimo visa, est abroganda nec quoad substantiam immutanda propter incommoda, quao ox hominum tantum culpa subindo occurrerunt, nec tentando nova disciplina cuius incommoda forte oritura no praevideri quidem possunt. Quibusdam potius cautelis circa vicariorum potestatem appositis aditus videbatur praecludendus praecipuis malis, do quibus memorati reverendissimi patres conquesti erunt.

No confusio inducatur et dubia reddatur conciliaris dispositio in nonnullis ccclesiie capitulo cathedrnli revera destitutis, in quibus aliqui presbyteri canonicorum nomine vulgo appellantur, et peculiaribus etiam utuntur insignibus, passim in hoc schemate, iuxta desiderium in generalibus congregationibus expressum, sermo est de capitulo *canonice* seu *legitiuie erecto.*

Caput I.

1. Quoad vicariorum capitularium pluralitatem, quao in Gallia viget, alii ex reverendissimis patribus institorunt, ut unus tantum vicarius admitteretur; alii vero ut usus ĕxisten in posterum etiam servari posset; alii domum ita id permittendum esse consuerunt ut simul curaretur regiminis unitas. Hac in ro deputatio considerans, hinc gravissimam rationem unitatis regiminis, hinc peculiares ratione· ob quas iuxta plures reverendissimos patres in Gallia usus ciusmodi aboleri non posset, iu eam ivit sententiam ut reverendissimorum patrum exnmini talem subiiceret decreti formulam, quao utriusquo partis vota exprimeret Formula proposita imprimis urget legem de uno tantum vicario capitulari constituendo; do usu autem contrario ita loquitar, ut pateat eum introduci nequaquam posso ubi hactenus non existit; ubi vero nunc viget, abolendum esso si absque nimia difficultate fieri queat; secus vero eum, qui in schemate praescribitur, modum esso servandum, quo quidem in ipsa vicariorum quoad nomen pluralitate revera procuratur regiminis unitas, ot unius proprio dicti vicarii capitularis deputatio. Utrum formula proposita videntur admittenda, vel quid hac in re praestare oporteat, ipsi reverendissimi patres indicabunt

2. Ad qualitates vicarii capitularis quod attinet, imprimis indicantor cao quao necessario requiruntur. Inter eos ordinem sacrum, etiam in vicario generali episcopi α nonnullis patribus expetitum, enumerandum osso deputatio consuit. Contra vero iuxta multorum patrum votum gradus academlci necessita·

1 Brevi *Kj tritimi* iauuaril I7A3, et Çimini *tritimi* 8 sognati 175Λ.

» Sŕ XXIV cap. ¡8 de rcLrra.

non imponitur, ot consequenter eius in tirano al·- sentía coetroverriis sou querelae rei appellationi locum doro in posterum nequit Desiderium tamen concilii exprimitor, sed hoc ipsum comprehendit docioratum sut licenciatura siro in sacra theologia sire in iure canonico.

3. Cum aliis rererondissimis patribus exiwiiraarit deputACio expedire ut disertis verbis dicatur, electo semel vicario, nullam pronus jurisdictioni· partem capitulo retuaa ero; reserrarionem quamcumquo ab hoc factam esso imtam; et vicarium, ut ad tempus eligi nequit, ita a sola sede apostolica pesse remoren. Ob gravissimos causas α praedictis rorerendiniuiu patribus allatas addita fuit clausula derogatoria statutorum ot consiictudinoro.

4. Observarunt aliqui putres litibus ansam dari, si pan congrua a vicario percipienda nulla radono determinetur. Hinc deputatio perpendens propter maximam in diversis ecclesiis redituum diversitatem quotam ipsam ««ignari non posse, et solius consuetudinis nonnam nimis case vagum ac controversiis facile aditum praebere. aliam determinationem proponit. Addenda etiam putat illa verba ure *ex ntiit emolumenta ad tpiicvpum ipeetautibuf,* quia in nonnullis ecclesiis ox legibus in regione vigentibus et antiquo usu reditus mensae vacantis alia ratione applicatitur, et ia pluribus ecclesiis mensa episcopalis proprie dicta non existit.

5. Ut, iuxta aliam observationem in generalibus congregationibus fictam, in dispositione circa sedem impeditam omnis evanescat obscuritas, maiori perspicuitate exprimitur, eam solam cum sacris canonibua bypothesim intelligi, in qua episcopus cum suo grego communicaro nullatenus potest; et eadem de causa dicitur: .lis autem deficientibus vel *¿¡aiti meda* impeditis/

Caput II.

NonnulH ẍaverendi patres de nimia priorie scherniti» duritie sunt conquesti, ot opinati sunt munus vicarii capitulari· indo in cloro et populo vilipeusura iri. Mutatum itaque bar in parte fuit, st praeterea iuxta plurium patrum desiderium necessita· conteMU" capituli pro dimissoriis ad ordines a vicario post annum ui itionis concedendis non fuit lego generali imposita. Satisfit etiam eorum patrum votis qui voluerunt, ut in memoriam reduceretur sacrorum canonum prohibitio no sedo vacante aliquid innovetur.

Ad beneficia liberto r<>llati«>ois qu<>d attinet, riaprimi» quidem non talentar completado ut a virano conferantur, si curam animarum aduviam non hsbr ini. Huius autem qualitatis mentio addita fuit, tum qma dc beneficiis parochi riibu- in titulum perpetuum eonfernndiv illico pw»t dicitur, tura quin ntiliiicnu? eie attinguntur quieeumque «pretant ad U ccclt «<« parochulr« quae imuribilra ructare»habent, et tpcriatfm ad ẍa quae in («alita et alibi peculiari rtceuraaliuM m-k-iarum nomine dicuntur. Forro eira» beneficia pnrocbialia in perputunm titulum ronbrrnda nota proponitur disciplina. Cum enim bodierinm non -«him. ip-a ẍolitc sodo apnrtulini. • pleri«que lock erta mnctipn- pro etdlationn ı fncRoda Rnniam mitti m· » adeant, <cd mitximn» etian» diHictdUtcs i«l haberet. «p|»ortunuiti visuin esi proponere, ut primn anno «cilia vacanti» per oeconomum tantain «en tulniinulrrtUifttm virariu» provideat, ut ipna collatio f«itur«» epi<c«qm rmervotur; pa«t annum veru trnnwnctuni vicarine cuncuraum tedtat et Varantem pwroehiam conferat, adhibitu tunen exarainxtoribu· synml.dibn» v«-| pru-^nodalibtu, atque ita ut dignmr;< et .ippriib.itt» electio D«n a solius viearh. qncinadrandum a -oliti·» epiar/MH» srd a riearii -unni el cxaniiimmrum indicio

C

λ pendeat. In praedictis omnibus satisfactum osso videtur, quantum fieri potest, diversis roverendiariuiorum patrum circa ocelaria» parochialcs observationibus et votis.

Caput III.

Suppressa fuit ea para, in qua iuxta Benedicti XIV brovo *Quam ex luidìmi* sonno erat dc *dioeeeMu* capitulum catbcdralo habentibus; cum eiusmudi dioeceses, etiamsi in remotis regionibus existentes, cx ipsa Benedicti XIV dispositione eamdom sede varante regimivi» normam sequi debeant, quam aliae sequuntur dioeceses capitulo cathedrarii non destitutae, dc quibus in duobus prioribus nostri schematis capitibe· statuitur. Unti tuitum do re dubitari potest, utruin nempo derogandum sit u«ui, quera lknodiclU5 XIV alicubi esistere posse supponit. ut ana cum canonicis eathvJnriibus alii quoque ecclesiastici viri MUlfnigiain in vicario eligendo babeanL Nihil ra do re schema pronuntiat

Quod spectat ad capitulo carentos, iuxta ẗlure reveroudis»im»M pitres ea quxe in Benedicti XIV brevi *Quam exf Mimi* leguntur de vicario per parochos rivo solae rivo una cnm aliis ecclesiasticis viris, prout nsua ferat, eligendo, litibus facile et dubiis oetarionem praebcuL Quapropter cum iisdem ẗovere durimi» pxtribns altam viam iocundim rase deputatio ccusuit. As>uniptri ituque, •cd ex paru imnuilatii, regulis, quae in utroque Benedirti XIV brevi statuuntur, sive pro dioecesibus in qmbus nulli parochi, sed missionarii tantum longo disperai existunt. rive pro viearіatibus a postoite»; decernitur ut omnium ecclesiarum capitalo cathedrali carentium archiepiscopi, episcopi, vel vicarii apostolici, ri ncque eoadiutorera cum futura BUceesrioDO aeque vicarinni generalem babeant, huiusmodi vicarium assumere teneantur, et ẗvocanti occlesmo regimen ait penes ipsum, vel pene» virum eeciariotticuD ab huturniodi ricario generali «tatim pro sui obitus tempore designandum. Imponitur autem obligatio ut ia qui vocantis ecclesiae regimen suscipit, quamprimum certiorem reddat aedem apostolieam.

Tandem vicarii» itlsx, qui iuxta huius capitis III dispositionem vacantem ecclesiam rexerint, applicsntur quaccnmquo de rationibus a vicario capitulari aliisque novo antistiti reddendi» synodus Tridentina praescripsit; idque codera promus mudo quem iUius decretum indicat. Quo fit, hanc quoque expre»«n in memoriam revocari Tridcntinom dispositionem. ut nunnnlli reverendissimi patres exoptarunt.

6.

Congregado gonoralla octogoslma octava 1B70 augusti 23.

Feria tertia dio 23 augusti 1870 bora unte meridiem orlava cum dimidio in conciliari aniλ Vatiranao pAtriarrhahc basilicae generalis rovcrcndineimoruin patrum «•«•ngregntio habita cet; cui interfuerunt mntnm viginti septem patre», nempe 24 cardinale». 3 tmtriardmc, l prima». 20 nreliicpiacnpi. ᗡᗡ epicopi, ahbalrs nullius «liuvcesi» omnes aberant. 5 abbate» generale^ vive pnUmidcM cougmgntioninn ordinum monatticorum. usum mitrae hulmntc», Γ' generakn ot vicarii genorab-, quorum omnium nomini, slruti per assignat»»rvs lotorum accurate dearripIα fuerunt, oxhibet imliculurt citrum «wtngcsimae octavae rongregntionin, qui inter acta concilii acervatur.

ReYurcndiiM puter dominii» \ Incentiu» Jchulf ilusv epixeopun Alba-Hcgaleiiri» niiwani lectam celebrat it. Qua aluMiluta, et recitata nrnliunu .(«/swairrs *1binine* etc.. eminenlix»imtis nriinun praeeo annuiirinvit obitum nonnullorum concilii patrum dirent:

^llcvcrrndissiini piltre», didentes tobin nunci.irntta,

quod a dio sessionis quartae neptem ex concilii Λ patribus, nempe ¡Huntriuiini ac reverendissimi domini Pantaloon Monsorrac y Navarro episcopus Itarcinoncnsi», Franciscus Fleix y Solans archiepiscopus Tarraconensis, Marianus Escalada archivpiscopus do Rueños Ayres, Cornélius Mac Cabe episcopus Ardagiidensis, Felix Cantimurri episcopus Parmensis, lusuph Severa episcopus Interamncmus, Petrus Cyrillus d'Urix y da Lnbniru episcopus PiimpiloncnnÌR ot Tudelcnsis, line vita excesserint. Horum defunctorum patrum uniinac plis reverendissimorum patrum suffragii» praesertim in sacrosancto missae sacrificio ĕommundantur.

Deinceps voro indictam discussionem proponens, nec non rolationom nomino Deputation'll praemittendam, hic prusequutUH est:

ɲReverend imiimi putres, discussioni schematis reformati constitutionis disciplinarie *de lede episcopali vacante* praemittitur rclntio facienda por roverediss imilili dominum Micliaeloin Payà y Rico episcopum Conchenμ·πι, qui nomino deputations specialia pro robus nd disciplinam ccclcsiasticRin perlinentibus exponet viam et rationurn. quam ipsa deputatio seqnuta est in exoquendo munere eidem commisso. Igitur reverendissimus dominus episcopus Conchensis ascendili umbonum."

RELATIO

reverendi palris domini Michaelis Payà y Jlico episcopi Conchensisl.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Non meis meritis, neque ox voluntate men, quia ultimus sum inter fratres, ecd ox lego obedientiae, cui parere semper semperquo paratus sum, venio hodie, ut eorum vobis apptirenm, ut non nomino proprio relatorem agam, sed nomine deputation!» C a vobis electae, relationem facium oretenus circa schema *de sede episcopali cacante*. Quao cum ita sint, licet conceptus sint omnes deputation tumen forma locutionis mea est: hnc do causa indigeo vestra indulgentia. Quapropter ¡dipanili in antecessum humiliter exoro.

Nunc vero, quodnam est obicctum huiusco rotationis? Notum est vobis, reverendissimi patres, quae praxis sit in tribunalibus, ut fiat relatio brevis totius causae coram iudicibus praesentibus, ut uno oculi ictu possint videro quidquid est in causa, et sio facilius sententiam ultimum dicere. Notum est etiam vobis, in scholis, in concertationibus litteralibus propugnatorem alicuius thesis prius per dissertationem confirmare ipsam thesiin, ot in ipsa dinsortationo manifestaro clare sensum verborum, quae adhibentur in ipsa thesi, et conceptuum in ipsa contentorum. Hoc ipsum est obioctum, ipsemut finis Π huiusco relationis.

Vobis per cursores oblata est u deputatione constitutio disciplinaris ultimo redacta et deliberationi congregationis generalis proposita. Haec usi nostra thesis; et ut patres uliquid, si ipsis placet, possint adiiccru ad ultimam perfectionem inducendum in huiusmodi opus, ut patres, inquam, possint facilius cognoscere sensum nostrarum propositionum, hac de causa rotatio haec instituitur. Praecessit hanc relationem oralem alia scripta, quno quidem optimo exarata eat, quia manu magistra est conscripta. Perfecta est, utinam ego possim huius rotationis scriptae vestigia fideliter premere.

l Argumentum: .Epi<enpuí GoaebensU brevem qasixlsm sadyslm ineritali isformali schematis. ratlunem reddent de omnibus rive emendsUonibaa tire addilloniba*, qase saper •cheinste primum pslribiM propesilo tactae fuerant iuxta observationes ab ihdem patribus In ¿cripto datas.**

Et imprimis, ut muneri meo satisfaciam, aliquid du historia huius schematis vobis dicendum habeo. Bene nostis, quacnam fuerit usque ad hoc tempus disciplina generalis ecclesiae post celebratum concilium Tridcntinum circa electionem vicariorum capitularium sedibus vacantibus. Notus est vobis etiam brevis felicis recordationis Benedicti XIV diei 26 ianuarii nnnt 1763, et alter brevis diei 8 augusti 1755, in quibus statuuntur regalao ad eligendum et proponendum vicarium sive gubernatorem pro ecclesiis tum orientalibus tum occidentalibus, in quibus non est capitulum constitutum; tamen tractu temporis sancta sedes, quau semper semperquo invigilat pro melioro adininistrationc gregis sibi a Domino commissi, aliquas reformationes vel potius mutationes in melius convenire, efficere et introducere cognovit in disciplina vigente. Hac do causa proposuit concilio schema primitivum a theologis de-]ft signatis adlaboratum.

Bene recordamini quod magna disquisitio facta fuerit suo tempore circa huiusmodi schema, sentientibus patribus hino ut illinc sive pro sive contra in tuxtu litterali ipsius schematis. Terminata et finita iam discussione sive generali sive particulari circa quodvis caput huius schcinatis, oiuncs observationes synoptico redactae sunt, et iudicio patrum ďeputation! disciplinaris exhibitae ot redactae sunt ita. ut in classes reducerentur l. In prima classe collocatae illuc observationes sunt, quae relationem dicebant ud schema generaliter consideratum; in secunda classe illae observationes, in quibus expetebatur ut o schemate aliquid adimeretur; in tertia illae, in quibus expetebatur ut aliquid adderetur; in ultima classe collocatae sunt illae observationes, in quibus expetebatur uliquid extra schema.

Nunc non tantum opus peractum est valde onerosum a primoria deputatione, sed aliud secundarium et voluti auxiliare huius primordialis, nempe ad cxameti iterum revocatae sunt eiusmodi observationes, ot alio modo sunt collectae ut coordinatile. Adunatae sunt omnes illae observationes, quae orant contra vel pro aliquibus ѵerbi schematis, contra vel pro aliqua periodo vel clausula, contra vel pro aliquo capito dc schemate in genero considerato.

His omnibus ita peractis, illa primitiva, primaria, proprio dicta deputatio ad examen ut ad trutinam revocavit huiusmodi omnes observationes, ut his praesentibus introduceret in tuxtum schematis reformationes convenientes, regulam istam semper prae oculis habendo, ut satisfieret desideriis patrum suiiipur ac possibile hoc foret ut non contradiceret fini ultimo ut primario, ad quem gressus nostro» dirigimus.

Hic erat statua rurum, quando vos. considerantee quod in praesentiarum maior par», quasi omnes deputati primitivae deputationis do robus disciplinaribus abierint Ruma, in hoe ipsu mouse nugiiUo elegisti» nlinni doputationem voluti suppleinentariarD. temporariam, quia do duputationo primitiva tantum extabant duo patres. Hoc facto, haec deputatio intanata est semel, iterum et tertio: et iterum ad examen revocavit schema primitivum ita, ut schema istud ter examinatum fuerit, ut quidem attentu et maturo per discussionem latam, ad hoc intontam ot directam, ut ultima manu» daretur huiusmodi operi, ad huc ut exiret omnimodo perfectum.

Nuno autum patre» priinum id faciendum agnoverunt, nempo quod du aliquibus a patribus observatis prudentius esset silere, et nihil dicere, de aliis vero ad tempus relegaro, et de aliis, quao aliquibus

l Vide Aipra, L L coL Kft»X««

eircumstantiis vestiuntur quodammodo particularibus, relinquerentur indicio sanctae sedis, et, ut ano verbo diram, deputatio ccnsuit huiusmodi regulus disciplinares dandos foro sicut ab eo, qui inspicit ot intuetur ecclesiam ex apice menti·, ex vertice montis, non ex radicibus. Proinde debent osse generales, quia ri sunt nimis particulares, in multi· casibus applicari non possunt; et aliquantulum debent assimilari regulis multoties stabilitis a Domino nostro in decalogo, quae quidom cam sint simplicissimae, omnes actus humanos comprehendunt, et omnes netus humanos qualificane.

His ita peractis, deputatio dovenit ad tractandum de mutationibus introducendis in quovis capite, in quavis periodo, in quiris clausula et etiam circa quodeumquo verbum, quod melius furet mutare io aliud vel auferre. Quapropter deveniendo iam ad hanc materiam bene vobis notum eat, quia prao oculis habetis schema ultimo reformatum atque etiam relationem scriptam, quod qaaecumquo agantur in hoc scbcmqte, i‹d duo capita principalia re-· ducuntur.

Primum agitur de providendo iis ecclesiis vacantibus, io quibus est capitulum canonicorum canonice et legitimo constitutum; ct deinde de providendo aliis ecclesiis rivo riot titulares et residential», rive aint tantum viearíatus apostolici, in quibus non eat capitulum legitime constitutum. Et dicitor legitimo et canonice constitutum, quia nonnulli patres cum observationes dirigerent ad congregationem generalem, ex hoc ambone notum fecerunt, in quibusdam loris fore capitulum vclut honorarium, ot conititueute· capitulum dici ot vocari canonico·, non autem constitutos eue ut canonici occlusine constituuntur, ut illi nempe canonici, qui constituunt vere capitulum cathédrale. Et ut clare dignosceretur quod de ictis canonicis honorarii· sermo non foret, hac do causa hic loquimur de illis canonicis qui sunt legitime constituti; ct do providendo ecclesiis in quibus sunt huinsmodi capitula constituta, tractatur in I et H capito schematis; de providendo autem aliis ecclesiis, in quibus non est capitulum legitime constitutam, tractatur in III et ultimo capite, in quo etiim fit mentio do ecclesiis orientalibus.

Quod ad primam caput, hoc ut videtis subdividitor in quatuor paragraphe»; in prima § tractatur do electione facienda a capitulo intra octiduum a morte episcopi. Circa huiusmodi § instituta mi contentio parìfica, ecd assidua inter fratres, quia multi patre» ex hoc ambone observabant, quod forte conveniens foret immutare disciplinam concilii' Tridentini circa hanc rom, ac relinquere in gubernio ecclesiae vacanti» vicarium generalem episcopi defuncti. Haec quaestio magni momenti ct transcende talis tractata fuit assidue a patribus ¿epulationis, et bene omnibus perpensis ultimo in huc deventum eat, ut convenientia» foret retinere banc disciplinarem constitationcm tridentinam. quam immutare. Primo quia omnes illi abusu·, de quibus conquerebantur illi quamplurimi patres, saepissimo evenerunt ex defectu penonarum, non ex defectu legis constitutionis; quae quidem quam pluries non observabatur, Deindo eeelerin in omnibus progreditur certe gradatim, non per saltum; et proindo si aliqua haec reformatio inducenda foret, haec fieret decursu temporis et paullatim. et non «abito ct quasi aspero quodam modo.

Igitur in hae prima clausula, in hac prima periodo statutum est, ut mortuo episcopo infra octo dios capitulum procederet ad electionem vicarii cnpituUnc, vel «d confirmatiunom Iam Mietenti» citando •serien m XXIV concilii Tridentini et caput XVI hui«modi concilii. In qao capite agitur de regulis, i qaae observandae sunt ad buiuamodi electionem perficiendam. Stabilita iam disciplina regulari in hac prima clausula, in secunda tractatum est do statuendo principio generali, tiempo quod non sit nisi unus vicarius capitularis. Beno nostis quod circa hoc disputatio non acriter, quia acris disputatio numquam adest inter fratres, sed ferventer disquisitio facta est. Fuerunt enim multi episcopi cuiusdam nationis et regoi catholici bene meriti, qui existimabant adhaerendam observationi consuetudinum in illis regionibus, in quibus post mortem episcopi eligebantur duo vicarii capitulares, ct mortuo archiupiscopo, tres Alii vero patres instabant contra, observetur generalis disciplina et communis in ecclesia.

Bene quidem, et plane dicam vobis, illa praxis est verus abusus; sed ecclesia quao semper io omnibus prudentissime agit, circa huiusmodi abusus siluit et quodammodo toleravit. Quid faciendum in praesentiorum ? Si statuatur principium quodammodo •iccum et absolutam et asperum, forent illi fratres nostri, qui nunc inter nos nun sunt, obstantes ct dicentes: si nos praesentes fuissemus, alitor actum esset. Ilinc verbis mollibus, tamen ut solvetur principium, ipsis fratribus satisfiat Hac do causa statutum est, unus quidem eligatur vicarius capitularis; ei deindo ut disciplina, melius dicam abusus disciplinae qui viget io bis ecclesiis paullatim reformetur, dicitur: ubi uaus non est introductus eligendi piares vicarios capitulares, non introducatur; ubi eat introductus et non difficile posset corrigi, corrigatur; sed ubi non fscilo corrigatur, notum ait quod onua tantum est verus ct proprio vicarius capitularia inter electos, in ordinariam episcopi defuncti iurisdictionem succedens, et alii qui dicuntur vicarii capitulares, non sunt vicarii capitulares nisi nomine tenus, et subsunt primario in omnibus et pro omnibus.

. Remanebit luno difficultas solvenda, quianam orit primarius? Bene perpensis omnibus ita nobis consultius statuendum fore visum est, ut sit primarius ille, qui primo loco eligitur a capitulo; ac proinde ille qui primo loco eligitur, assumat omnem iurisdictionem vicarii capitularis, ut serventur iara, leges et consuetudines illius regioni»; et ita fit ut non sit nisi unus verus vicarius capitularis; nomen saltem conservent alii: et ita aliquo modo satisfaciemus desiderio nostrorum fratrum. Quae quidem agendi ratio deputation! visa est suavior, quam rotunde statuatur huiusmodi principium absque ullo temperammo.

In tertia periodo nive clausula designantur qualitates, quibus oruatus esse debet ille, qui eligitor in vicarium capitularcni. Et in primis agitur de ordine sacro habendo vel non habendo. Bene uuvit cbarius vestra, quid quamplurimi patres voluerint in dincuniono generali. Non eligatur vicario» capitalaris naque vicaria generalis episcopi niai illo qui iam presbyter eat, cum illo qui praeeat presbyteria non decent quod non esset ipse presbyter, sed caset subdiaconui vel diaconus vel forte etiam ■oculari». Bene pensatis omnibus considerati bone omnibus et perpensi·, considerando quod forte in aliquo capitulo quis esse posset inter canonicos elibdiaconus vol diaconus, ct quud. «i statuatur principium generale quod nonnisi presbyteri forent eligendi, Illi eliminarentur α possibilitate electionis «ed iure tantum electionis activae gauderent, eo quod non essent presbyteri; c»t acceptum generaliter ut illo, qui eligendus esset in vicarium capitularon, •it «altem in sacris ordinibus constitutus. Hoc modo solvitur difficultas, ct medium inter extrema datur.

Deinde numerantur uliae circumstantiae, quae requiri debent in vicario capitulari: nobis bene notae sunt quae sint. Generaliter ct eernpcr sempor-

que in ¡uro dicitur; nempe, ut eit vita probata, ut a sit non tantum vita probatu, sed etiam devotu», id est ardens in xolo gloriae Dei et charitatis animarum; ut eit etiam ab omni nota immunis, praecipuo a censuris ecclesiasticis; ut sit etiam doctrina, «cientia praecellens ct praesertim prudentia, quia prudentia est sol omnium virtutum ot qualitas requisita semper «emporqué in omnibus, qui eligendi sunt nd vicariatum capitularon!. Quao autem do laurea académica, bono nostis quod circa hoc vera discussio longa ot diuturna facta sit inter fratres.

Conquerebuntur iiliqui patres, quod non fleret montio do ductoribus et liccntiatis in theologia; ulli quod non fleret mentio laureae et licentintus In iuro canonico; alii asserebant, quod forto in aliquibus ensibus illi qui non forent laureati, tomen haberent caetera requisita ot circumstantias, potius quam illi qui fuerunt laurea donati. Bono itaquo pensatis, perpensis ot libratis omnibus id statutum B est: primum ut commendetur quod vicarius capitularis sit laurea vol licontiatura in theologia vol iuro canonico praeditus. Id commendatur, sed non exigitur ad validitatem electionis; ita ut si olectio cadat in aliquam personam alias idoneam, quae quidom non eit insignita huiusmodi laureis academicis, turnen olectio valida siL Hac via conciliantur extrema: flat mentio do doctoratu ot liceòtiatura in iuro canonico, at non stabilitur principium, quia alias maximae difficultates in praxi quotidio evenient.

His stabilitis, gradus factus ost ad quintam et ultimam periodum huiusmodi primae paragraph!; in qua periodo non fit aliud quam confirmaro disciplinam iam canonico statutam in ecclesia, nempe quod non possit eligi in vicarium cnpitularem illo, qui nominatus est vol patriarcha vel episcopus vol archiopiscopus in ipsam sedem ; ot o contrario si vicarius capitularis nominatur, ipso facto, quod ac- C ceperit nuntium do sua nominatione, praesentatione, promotione, vel approbatione, cesset a gubernatione illius ecclesiae, et illico capitulum pergat ad novam electionem vicarii capitularis, llaoc praxis est vobis nota et stabilita in ecclesia: et ex hac parto nil novi in schemate inductum cat. Haco dicta sunt quoad primam paragraphum primi capitis.

In secunda paragrapho regulae stabiliuntur ad supplendos defectus, qui in praxi possint occurrero circa observationem horum, quao stabilita sunt in prima paragraphe. Si id factum non fuerit, ot si illa olectio non ad effectum deducta fuerit iuxta regulas p̈raescripta quid faciendum? In nostro schoniatc statuitur, quod minor pars capituli vol alii quorum interest recurrant Ad quern? Alii nd tribunal diooccsanum suadebant, alii ad nrchiopiscopum. Beno omnibus consideratis, deputatio consuit melius foro si recurans institueretur, si agatur D do ecclesia suffruganea, nd motropolitnnum; ai metropolitana vnent, nd suffragnneum antiquiorem; si agatur vero de ecclesia provinciali, ct si ugntur do ecclesia exempta, ad viciniorem episcopum. Ita prò-, vidotur iis omnibus necessitatibus, ct praescribitur, quid pro illo casu, habita rntiono recursus, faciendum sit. Hoc do secunda paragrapho.

Quoad tertiam paragraphum ibi statuuntur, quao pertinent ad resorvationem iurisdictionis, quia nonnulli episcopi praesertim Amcricao meridionalis ot septentrionalis notum fecerunt congregationi generali, quod in aliquibus dioecesibus foret mos reservandi sibi capitulum partam iurisdictionis, vel eligendo tantum ad tempus, ad biennium; ot post biennium eligendi novum vicarium capitularon!. Et etiam in nostra Italia esse aliquas dioeceses, in quibus ius esso dicitur capituli removendi vicarium capitularen!, quando ipsi capitalo placuerit

ilis missis, statuitur ut omnis iurisdictio a capitulo transoat in electum, deindo etiam quod, olecto vicario capitulari, non possit amoveri nisi a sede apostolica, cum non possit fieri olectio ad tempus, oxempli gratia bionuium, triennium oto.; et quod ita fit, ad oxeeutionem deducatur non obstantibus consuetudinibus contrariis, constitutionibus etiam iuratis, ot promissionibus quocumque modo firmatis. Hoc modo satisfit difficultatibus ex hac parta advenientibus quoad reservationem iurisdictionis.

Nunc aliqua assignatio doberet notari pro eioamodi vicariis capitularibus ex redditibus sedis vacantia. Anceps erat disquisitio; ab aliis dicebatur, quod eiusmodi quantitas nunc in congregationibus generalibus statueretur, ot decerneretur pro omnibus ecclesiis quarta pars, exempli gratia, vel quinta pars fructuum sedis vacantis uto.; ab abis dicebatur, ut Resignaretur a synodo provinciali vol a metropolitano.

His prao oculis habitis, ultimo deputatio in hoc devenit, quod quoniam consuetudines et recurans ecclesiarum sunt varii pro variis regionibus, una vico et in perpetuo metropolitans cum episcopis suffragacela designet partem reddituum sedis vacantis; quao quidem assignari debet vicario capitulari, sede ipsa vacante, iuxta cuiusvis ecclesiae redditus; ot assignetur quantitas reddituum pro metropolitano, quantitas pro suffrnganco, quia non omnes ecclesiae suffraganeae sunt in iisdem circumstantiis.

Demum quoad residentium si electus sit de capitulo, quoad residentium statuitur, quod in diebus et horis io quibus pro sui muneris officio choro interesso non posset, lucretur distributiones, iis tantum exceptis, quae dicuntur inter praesentes. His stabilitis, regulao statuino sunt ut mederetur infirmitatibus, do quibus nonnulli fratres dolentes atque acriter conquerebantur.

In ultima paragrapho huius capitis regulae statuuntur pro ecclesia impedita non vacante; quando exempli gratia episcopus sivo ob infirmitatem, vel quia exui factus est, vel ob incarcerationem impeditur administraro diouccsim, quid faciendum? Semper semperquo standum pro auctoritate episcopi, ot omnino tuenda, ut ita resistentia obiiciatur ausibus potestatum «ocularium; et proindo hic generaliter statuitur principium, episcopus gubernat suam dioecesim etsi incarccratus ost, etsi exui factus est, et quoquo modo impeditus, dummodo aliquo modo aliqualiter possit communicaro cum sua dioecesi. Si autem nullo modo possit communicaro, tunc gubernat ecclesiam generalis vicarius, vel alia persona antea ab episcopo designata; ct his omnibus impeditis, tunc capitulum deveniat in novam electionem, et notitiam deducat totius facti ad sedem apostollcnm ut provident: ot expoctet, ot humiliter et fortitor exequatur quidquid provisum fuerit a sede apostolica. Huiusmodi recurans ad sanctam sedem apostolicnm semper debent manere aperti, quia sunt casus ndoo varii in praxi, ut etiam stabilitis apprimo ot Mnpicntissimo regulis generalibus, in quibusdam occasionibus per hasco regulas generales non possunt resolvi, et necessarium est quandoque et multoties recurrero ad hoc centrum luminis et verae directionis. Haec quao dixi pertinent ad caput I, ot in capito I, nt vidistis, non agitur nisi do iis quao pertinent ad electionem vicarii capitularis, de elections.

In capito II tractatur do iis quae pertinent ad exercitium iurisdictionis vicarii capitulari», de inribus agitur; do iuribus et obligationibus vicarii capitularis tractatur in secundo capite. Et hic statuitur 1· principium generale: *nihil* inaorvtar, sicut desiderabant plurimi patre» ut statueretur. Inm statutum est in iuro *nihil innotviur,* 9ed regulam non

omnes serrant Nihil innovetur, quia si aliquid innovatur, forsitan ox culpa nostra innovatur, qui sumus (ego primus) admodum in multis occasionibus nimis suaves et blandi, *et non* exigimus a nostris praedecessoribus sedo vacanto rationem suae actionis. Nos ipsi debemus agore, ut ita agatur, ut impleatur: Nihil omnino innovetur. Et in hoo nihil omnino innovatur, ut pro principio generali statuatur hoc: F quod vicarius capitularis neque primo anno vacationis neque in subsequentibus possit dimissorias darò ad ordines illis, qui ab episcopo fuerint rciecti, nt iU abusibus quodammodo porta claudatur. Deindo statuitur quod viearius capitularia non possit dare litteras ad incardinandum vel ad excardioandum, nempe ad aggregandum illi dioecesi aliquem clericum externum, vel ad dimittendum aliquem clericum: nihil innovetur. Ihoc omnia intacta relinquantur episcopo venturo.

Deinde etiam quoad dimissorias primum, in primo B anno vacationis restat disciplina usque nunc statuta: non dantur dimissoriae nisi arctati» et post annum vacationis. Quibus? Prohibetur absoluto vicariis capitularibus exhibitio dimissoriaJiom? Et si vacatio est diuturna, quid fieret de operariis ecclesiae necessariis? Aliqui dicebant: non fiat nisi ex consensu capituli pro quovis casu particulari; alii, nonnisi ex consonen episcopi pro una vico dato; alii autem dicebant: hoc non est possibile, quia canonici generatilo curam non habent de circumstantiis particularium clericorum dioecesis, et maior para canonicorum ignorat ot non cognoscit personale dioecesis, ad quam pertinet. Hac de causa patres deputationia ccDBuerunl nihil dicendum de hao re, altum silentium ; et esse convenientius relinquere disciplinam in statu, in quo iacet. Iloec est ratio ob quam nihil novi videtis circa hoc in praesenti schemate.

Et circa collationes beneficiorum liberae collationis quid faciet vicarius capitularis? Primum si huiasmodi beneficia non habent curam animarum adionctam, nullo modo provideantur, sed relinquatur provisio episcopo futuro; si habent curam animarum adionctam, vel conferuntur in titulum perpetuum vel modo amovibili Si modo amovibili, nihil rofort quod vicarius capitularis provideat, et necessario provideat quia ecclesia deserta non potest manere; si conferuntur in titulum perpetuum, durante anno primo vacationis nullo modo, et post primum annum vacationis quid faciendum? Forsan necessarium erit providero, maxime si per multum temporie ecclesia vacans remaneret; hae de causa hoc stabilitum est, nt aliquo modo coarctarotur facultas vicariorum capitularium, et non habeant eamdem libertatem, ac habent episcopi. Isti vicarii capitulares provideant, sod adhibitis examinatoribus synodalibus vel pro- D synodalibui, quibus utebatur episcopus mortuus. E: si non supereunt illi, quid agot? Hac de causa statuimus principium generale radhibitb examinatoribus synodalibui vel prosynodalibus", quin aliae multae difficultates exorirentur ex hao contractione facultatum. Et quid iuria habent huiusmodi examinatores synodales vel prosynodalcs? non tantum sint indices ad approbandum vel reprobandum, sed etiam sint iudiec· ad designandos digniores.

Non ita fit pro ecclesiis episcopali sede plena. Eiamiaitorei synodales approbant vol reprobant; sed vicariis capitularibus imponitur obligatio habendi rationem voti, suffragii examinatorum aynodalium ad eligendum digniorem, itu ut interveniant oxamicatores synodales in approbando digniores vel etiam digniorem luter multos oppositos ai adsunt Haec sunt quao dicenda veniunt circa contextum, litcram ot structuram capitis II nostri schematis; quod qiii-

A dem caput refertur ad exercitium ct ad usum facultatum et iurium vicarii capitularis.

His praehabitis quid dicendum est in schemate de vicariis illis sedo vacanto, qui α capitulo legitimo constituti sunt? Dicendum: remanent omnia iam dicta.

In *III et* ultimo capito tractatur do ecclesiis episcoporum defunctorum non habentibus capitulum legitimo constitutum. In praesentiarum beno nostis, quod sint aliquae ecclesiae titulares et reeidentialea in quibus non eat capitulum legitimo, canonico constitutum. Quomodo igitur fiet electio pro illis ecclesiis casu vacationis? Prius mos erat quod huiusmodi electio fieret vel a parochis civitatis, a parochis simul ot ab aliis ecclesiasticis viris: provisio varia erat secundum varias regiones. Felicis recordationis Benedictus XΓΪ providit in necessitatibus brevi a me citatis; sed hoc non obstanto experientia docuit immutationem furo necessariam in dispositionibus huiusmodi, et huiusmodi statuitur ot simplex, simplicissima, quia statuitur generaliter: vicarii qui debent succedere episcopo vel vicario apostolico, designentur ab ipsomot episcopo priusquam moriatur; et quando moritur ipso vicarius, designet alium, ita ut ipso mortuo semper sit qui nominetur ad possessionem, et numquam possit esso casus, quod mortuo episcopd vel titulari vel vicario apostolico, in eius locum unum eligere debeat eadem ecclesia.

Nunc sunt nonnulli episcopi, qui habent coadiutorem cum iuro faturae successionis, et sunt alii episcopi qui habent vicarium generalem. Igitur incipiendo ab hao nostra die omnes illi episcopi qui habent coadiutore^ eum iuro successionis, isti ipsis succedere debent post ipsorum mortem; si habent vicarium generalem succedat item. Si non habent, illico omnes faciant nominationem secretam, aienti c ipsis placuerit, successoris. Mortuo episcopo succedat ille nominatus, et ille qui succedit, nominet alium ; ita ut semper sit nominatus successor, qui iure vigente debeat assumere iurisdictionem principalis, et hoc facto, quicumque hoc modo iurisdictionem adeptus fuerit, reddat rationem illico sanctae sedi, ita ut sancta sedes provideat quid faciendum sit.

Deinde quao facultates tribuentur huiusmodi vicariis et successoribus episcoporum vel titalarium vel vicariorum apostolicorum aedibus vacantibus? Generaliter loquendo omnes illae facultates, quae do iuro tribuuntur vicario capitolari, hae omnes facultates tribuuntur etiam vicario episcopi titularis ve) episcopi vicarii apostolici; et insuper multo ampliores conceduntur, omnes enim illae facultates extraordinariae, quae datae fuerunt a sancta sede episcopo sive titulari sive vicariis apostolici! pro bono illarum ecclesiarum, exceptis tantummodo iis ad quorum exercitium requiritur character episcopalis vel usu» oleorum sacrorum, quia has non possunt obtinere; tamen si agitur de altarium portatilium consecratione, calicis vol patenae, possunt huiusmodi consecrationes facere, quia pro bono ecclesiarum ita faciendum est. llacc eunt ut videtis, reverendissimi patres, quao statuta sunt ad providendum necessitatibus ecclesiarum vacantium, ubi non est capitulum canonicorum legitimum ,ct canonico constitutum.

Et quid de ecclesiis orientalibus? En quod statuitur. Dicitur quod si in aliqua ecclesia est capitulum constitutum, quod iure polleat eligendi, procedat ad electionem; si non est capitulum constitutum, tunc succedat episcopo vicarias ipso generalia, ct notitia deferatur ad patriarcham vel ad metropolitani, ut pro casibus et circumstantiis locorum provideat. Haec sunt gencratim stabilita pro nece?aitulibus earum ecclesiarum iamiam enumeratarum. ct pro necessitatibus ecclesiarum orientalium

Ultimo, in postrema paragraphe huius capitis III A etiam statuitur, quod omnes isti episcopi titulares absque capitulo, omnes isti episcopi vicarii ăposto lici, quando veniant id possessionem suae dioecesis *exigant,* iuxta verbum concilii Tridentini, rationem a vicario sedo vacante, et ab omnibus aliis officialibus, qui aliquod munus exercuerunt duranto ipsa vacatione. Id statutum est a concilio Tridentino seas. XXIV cap. XVI de reform, pro ecclesiis, in quibus est capitulum quod oligit vicarium ĕapito larem. Et notato bone, reverendissimi patres, quod concilium Tridentinum modo praeceptivo id exigit; *exigant,* dicit, non *possint exigere* rationem α vicario, ab oeconomo, ct ab aliis officialibus; *exigant.* Si igitur nos non exigimus, hac do causa est, quod ree quamplurics non ita se habent sicut so habere deberent. *Exigant* dicit concilium Tridentinum, ct *possint puniri* illi officiales qui villicationis auao rationem non dederint episcopo. Id faciamus iusto, l ot non in aliquam contemplationem ct prudentiam carnalem; ex qua prudentia ct contemplatione quampluries contingit, ut res dioecesis *praecipue dissitae ab hoc centro directionis* in peius quotidie ruant.

Dixi quidquid mihi dicendum erat loco deputations ; dixi contextum trium capitum quibus coalescit nostrum schemadixi conceptum item ot iudicium deputationis. Non nomino meo locutus sum, sed deputations tantum.

Quod ad mc attinet, permittatis mihi unam supplicationem, nempe, desiderium deputations ct desiderium totius concilii hoc est, ut nostra opera exeant perfectissima ex hoc loco: contendamus omnes ad hanc perfectionem obtinendam. Deputatio maximi habet omnes observationes patrum, quia eunt ipsorum «cicntiao ct ipsorum experientiae fructus: contendamus igitur nos omnes ut in hunc finem veniamus. Sed quando volumus facere aliquam » mutationem aut introducere novam formulam ad textum, praecisa formula utamur, sicut statutum est, et adducamus rationes pro formula vel introducenda vel substraenda a textu primitivo constitutionis breviter ct non stylo oratorio. Ita facilius quae facienda sunt perfectissimo ct citius perficiemus. Et si faciemus, deveniemus quantocius in nostrum finem, terminabimus discussiones particulares, et terminabimus in fine discussiones omnes circa hoc schema.

Videtis quod tempora obnubilantur1, ot inimicus homo facit ut non ulterius progrediatur nostrum opus, ne possimus perficero. Faciamus igitur ut inimicus homo non consequatur suum obiectam, si forte aliquid nostrum opus posset omnino destruere. Faciamus itaque ut inimicus homo victus evadat, faciamus cito ct faciamus beno.

Ilis dictis silentium impono ori meo, sed antea D indulgentiam vestram exopto ct imploro pro multiplicibus defectibus huius meae relationis. Dixi.

Relatione absoluta ominentissimus primus praeses dixit:

^Reverendissimi patres, inchoabitur iam examinatio propositi schematis *de sede episcopali vacante.* Iuxta num VII decreti diei 20 februarii discussio fiet primum do schemate gencratim spoetato, priusquam ad singulas eias partes deveniatur. Super quo veniam loquendi potierunt duo reverendissimi patres, nempe Franciscus Oandolfi episcopus Comctanus ot Centumcellcnsis, ot Franciscus do Sales Crespo y Bautista episcopus Arccnsis. Itaque ad ambonem ascendat reverendissimus dominus Franciscas Oandolfi episcopus Cornetanus ot Contumcellonsia.

' Alludit ad politica Europa: dixsidia.

ORATIO

*reverendi patrie domini Francises Oandolfi episcopi Cometam et Centumcellensis*l.

Eminentissimi et reverendissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres.

Parcito, si aliquas observationes rcfricem, quae iam dixi cum propositum fuit schema *de sede cacante.* Bonum est, ut in notulis eiusmodi dicitur, ut non abrogetur antiqua disciplina iam a tribus saeculis constituta, ct quoad substantiam nihil immutetur. Bene, amplector, admitto. Tantummodo limitatur res ad statuendas cautelas in electionibus vicariorum capitularium.

Praemitto quod ego non video, si aliquando necessarium esset mutare disciplinam, cur immutari non deberet. Concilium onim Tridentinum circa matrimonia, circa sacramenta et alia immutavit reapse, et per hoc non est concussus totus orbis terrarum. Si ex. gr. ut legimus in tertio capitulo, in missionibus habemus ut mortuo episcopo succedat tamquam delegatus apoetolicue vicarius generalis iam constitutus ab eodem episcopo, si haec disciplina quae est in novo mundo, applicaretur aliquando in aliquibus casibus etiam in veteri mundo, non video quomodo haec res produceret commotionem, non video quid mali accidero possit, praesertim cum tempora sint mutata. Aliae sunt, praesertim hisce diebus, conditiones; ot nova mala exigunt etiam, credite, reverendissimi patres, nova remedia.

Ego vidi dum degerem in illo felicissimo regno Italiae electos piares simoniacos vicarios capitulares; vidi, inter caetera, pacta inter capitulum et ipsum vicarium capituiarem, quao postmodum implevit et exeeutus est adamussim, vidi gubornium imponere vicarium aliquando otium canonicis, ut eligant potius hunc quam alium; vidi ot alia mala quibus mihi videtur cum vestra benignitate medendum esse. Quae sunt igitur cautiones adhibitae huiusmodi malis et aliis, do quibus nolo loqui; quae sunt? In schemate ego non lego; nullam video adhibitum, dam adesse deberent et statim; et saltem bonum esset adiungero in primo capito verba: Cum eligitur vicarius capitularis, si aliquae suboriantur quaestio-

› Argumentum: ^Reverendissimus Cornetanus dediravit schema in genere albi probari et nonnulli Unium adnolare velle circa cautelas adhibendas iu electionibus vicariorum capitularium. Ecclesiae disciplinam immutandam esse quoties id necessarium appareat. Idcirco optare se novam d epositionem pro missioniba«, ut nimirum in iis vicarius capitularis ait ipse vicarius generalis episcopi defuncti. Huiusmodi dispositionem etiam pro ecclesiis catbedralibtu utiliter sanciri posse; et si id non placuerit, saltem aliquid statuendum ease ad praecavendas electiones aimonlacas vel a gubernio impositas. Id nou fieri in proposito schemate, et iddrcb proponere m velle ut saltem in primo capite haec verba addantur: ‚Cum elicitur vicarias capitularis, ai aliquae suboriantur ąuaestione vel de aimonia vel de pictis, ad a sedem recursus fiat' Quo autem metus vicarii capitularis electio procedat, exprimendum 1· electionem fieri posse tam de gremio capituli, quam de universo clero ąioecesi 2° In comitia una cum canonicis ecclesiae cathedralis convenire posse et buffragium dare duos vel tres parochos. Parochos eiusdem dignitatis esse ac canonicos ecclesiae calhedralis, eosque pone ad bonam electionem utiliter invigilare. In capite autem primo nbi dicitur ‚canonicis autem sanctionibus inhaerentes... ab offido cesset‡ darius poni posse ‚eo ipso ab officio cesset et inhabilis evadat ad id officii iuxta constitutionem ccndlii Lugdunensis 21 cap. *Avaritiae* in 6® decretalium.4 In capite 2® verba ‚cum ex veteri canonum sacrorum sententia sede vacante nihil est a vicario capitulari ĭnnovandum A4 calcem autem huios capitis quaestionem solvi posse utrum vicarias capitularis posait indulgentias concedere at dicendum ‚rirarii capitulares non possunt ullo modo Unquam delegati apostolici conferre imlnlgenlias neque dare thecas cnm reliquiis et litteris authenticis nisi in caso, quo ipsi charactere episcopali insigniti sint··

nei re! do simonia rei de pactio, ad sanctam sedem recursus fiat; saltem haec rerba ponantur ut deter reantur electores, et aliquod remedium etiam malis huius temporie adhibeatur.

Ut .melina procederet canonica electio ricini capitularis, ego existimarem (parcite, reverendissimi patres, exprimo meam opinionem, erit indicii vestri decidere) melius foro hisco praesertim temporibus, cum 6unt comitia ad electionem vicariorum capitularium, ut 1· exprimeretur in schemate: electio vicorii capitularis fieri potest et fiat tam do gremio capitali, quam do universo clero dioecesis. Scio hoc fieri posse, sed bonum est exprimere. 2· Iluiusmndi temporibus vos scitis gubernia restrinxisse tantummodo ad duodecim canonicos in omnibus capitulis ecclesiarum cathedralium. Fingo casum quod in electione unus sit morbo affectus, alius absens, ot bine pauci reducantur ad electionem. Noo esset opportunum bie providero, ut in electione vicariorum etiam adhibeantur duo vel tres parochi dioecesis, Ita ut ibi adessent in comitiis et votum darent in electione vicarii capitularis? Hoc 6cri posset, quia parochus est existimandus eiusdem dignitatis, ut sunt canonici cathedralis; quia parochi pouont etiam invigilaro ad bonam electionem; quia et ipsi, dato quod haberent lauream illam doctoralem, possent eligi in vicarios capitulares.

In capito I ad illa verba „eauonicia autem sanctionibus inhaerentes, prohibemus ne in vicarium deputetur qui vacantis sedis fuerit patriarcha, archiepiatopus, vel episcopus electus, nominatui, seu pneaentatua; et ai ipse vicarius certum habuerit nuntium de sua electione, nominatione, seu praesentatione ad praedictam vacantem ecclesiam, co ipso ab officio ccMCt". Quaesitum fuit inter doctores canonicos, utrum possit oligi vicarius capitularis etiam ille qui nominatus, constitutus esset opiseopua, et ipso renuente, si capitulum voluerit, ai sit et possit oligi 3od relinquamus huiusmodi quaestiones. Dico bono fuisse positu huiusmodi verba, ot adiicorem etiam, eo ipso ab officio cesset, ot inhabilis evadat ad id officii lux ta eonstitutionem concilii Lugdunensis II. cap. Jroririav in sexto decretalium.

In capito II ego proponerem ut illa verba, dura dicitur »enm ex veteri sacrorum canonum sententia, sedo vacante, nihil sit innovandum mutarentur in positiva verba; *ex veteri Merorum canonum lenientia, ude vacante nihil est a vicario copitu!ari innovandum.* Prosequatur bene opera, quae incepit episcopos. Nil ego ponerem, nihil innovandum putarera auferendo eum et prosequendo, „no ex praepropera vicarii capitularia administrationo ullum contingat dignitati episcopali *et etiam dioecesi* detrimentum inferri (ut pluries vidi), hinc sacro approbanto concilio districto prohibemus etc. Beno omnia sunt in hoo secundo capitulo. Bed nd calcem huiuscomodi capituli, parcito, reverendissimi patre», ego dirimerem quaestionem, quae eat apud Benedictum XIV, utrum vicarius capitularis possit darò indulgentias et reliquias cum authenticis littoria. Ego auforrem litem, et dicerem aliquid do hac quaestione.

Quaestio mota fait sub Benedicto XIV et habomus sub eodem Benedicto XIV responsum *abstinendam essel.* Bed eliquata ro et disputata in praesenti concilio, ego adiieerem ad calcem huius II capituli: vicarii capitulares non possunt nullo modo tamquam delegati apostolici, conferve indulgentias, neqio dare thecas cum reliquit» et litteris authenticis. Voseunt tamen davo huiusmodi indulgentias ut epbeopi in oorum dioecesibus, in eorum sedibus, A illi tantummodo vicarii capitulares, qui charactere episcopali insigniti sunt, ut exempli gratia sunt multi qui sunt vicarii capitulares ubi nnn adeat verua pastor, et faciunt pontificalia ot alia quao episcopi facere debent. Exempli gratia in arcbiepiscopatu Genuonsi non adest arrhicpiscopus, udest tamen vicarius capitularis reverendissimus Mugnusco, qui est episcopus etsi ipse carcat potestuto episcopali. Huiusmodi vicariis capitularibus concederem, ut cum faciunt pontificalia, possint dare indulgentias sicut cauteri episcopi; non autem possent unquam darò indulgentias vicarii, qui sacerdotali chaructaro insigniti soni; ego totaliter eos excluderem. Et sic finita CMSCt hacc quaestio de indulgentiis, utrum vicarii possint eas dare; quae quaestio etiam in modernis libris ¡uris canonici potest videri, quo» ego vidi ultimo impressos in Gallia et Italia.

Haec sunt, reverendissimi patres, qu.au vestro sapientissimo indicio proponere statueram.

ORATIO

reverendi patris domini Francisci Crespo episcopi Arcentis

Eminentissimi praesides, eminentissimi et roverendisaimi patres.

Liceat mihi vere minimo huius sanctio oecumenicae synodi Vaticanae membro coram vobis hodie apparenti brevissimo sermone meam humiliter patefacere mentem.

Non ad impugnandum schema constitutionis *de sede episcopali vacante* amboneui ascendi, non ad corrigendum nec ad immutandum, sed ad insinuanda tantum ac proponenda quae meo saltem iudicio in eo desiderantur. Ad hoc veniam petii loquendi, et ideo fultus vostra benevolentia aliquas insinuationes proponam: mihi esso videbatur prooemii et inseriptioonm seu titulorum tribus capitibus respondentium defectus, qui in schemate apparet. Si in aliis constitutionibus huius s. synodi praemissum fuit prooemium, et quidem perpolitum, si capita carum singula suas habent inscriptiones, quare hoc in schemata constitutionis do sedo episcopi vacante deficiant? Ut aliis conforme evadat, optnrom ut sapientissimi! et reverendissimis patribus doputationis pro robus ad ecclesiasticam disciplinam pertinentibus proponerentur, et a sacra synodo approbarentur. Haec do insinuatione.

Nunc ad olia, quae mihi videntur cae proponenda vestro iudicio, devenio. Omnibus notum est, ecclesias vacaro et vacaro frequenter non tantum morte, sed

1 Arrnmrotura : «Episcopus Arceiui· ia proposito schemate scannila desiderari dixit Petiit in primis ut singula capita nis Ululis inscriberentur, skul in aliis schematibus. et in constitutionibus iam publieaüi factum est Addidit ecclesias vacare pose nou tantum morte, sed et translation· et reunntiaUoue praelatorum. Porro de duobus his postremi» modis ne verbum quidem in schemate occurrere. Utile praeterea esee aliquid addere circa modum cnmpcuadi tempe» capituli» praefixam ad constituendum vicarium capitnlaxem, ut rails praecaveantur, quae hac In ro obvenere solent Haec autem omnia hii aut similibus verbis exprimi posse: ‚Vacante ecclesia propter translationem aut renanciationem antistiti spatium octo dierum ad coutituUonem vicarii capitulari» computabitur a momento habitae notitiae, quam ex offttio et per litteras capitulo proponere debet antistes, statim ae sciat suata translationem ant renuntiationem e»e ab apostolica sede factam vel admissam.'

.Addidit quod sublectio ·. sedi debita, obvequinm laudabile erga metropolitanum d vacans ecdeia fuerit suffraganea, vel commen<landa urbanitas ri vacans ecclesia ipsa metropolitana fuerit, exigant uti in schemate Imponatur capi®l»1 ligatio notificanti electionem: et idcirco dicendum .capitulo ecclesiae vacantis praeripitur quod facta vicarii canonica constitutione de ea certiorre faciat e. sedem, metropolitanum ii ecclesia suffraganes rit, vel antiquiorem provinciae episcopum si ecclesia rit metropolitana, per blteras sigillo munitas.4 Quod ri non piarnent hanc clausulam ut obligatoriam adetruere, saltem hoc ip^um monendo vel commendando pioponl posse.

i De <φ»»1 Ileeae. lib. II, rep. IX. | VIL

etiam translatione vel renuntiatione suorum praelatorum. Omnibus vobis, eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patres, patet de huiusmodi vacationibus in schemate sileri. Omnibus vobis etiam comporta est utilitas ot veru necessitas aliquid statuendi in constitutione do hac re, quia vobis innotescit facile esso immo et timendum, quod scissio praecipua sit circa modum computandi tempus praefixum capitulis ad constituendum vicarium capitularom. 8i nihil do hoc statuatur, evenire possunt dubie, anxietates no dicam dissidia in iisdem capitulis. Ad huiusmodi computationem faciendam non est difficile immo est valde timendum, quod potestates civiles sibi arrogaro velint ius vol facultatem nuntiandi capitulo translationes sou renuntiationes a praelatis factas. Ad haec vitanda, ad haec arcenda nostri muneris est aliquid adiungero in constitutione *de sede vacante,* praecipuo circa modum computandi tempus praefixum capitulis ad eligendum vicarium. Quae additio, mea saltem sententia, potest esso his aut aliis verbis, quae sapientissimis ot reverendissimis patribus Deputations pro robus ad ecclesiasticam disciplinam pertinentibus bene visa fuerint: *Vacante ecclesia propter translationem aut renuntiationem antistitis, spatium octo dierum ad constitutionem vicarii capitularis computabitur a momento habitae notitiae, quam ex officio et per literas capitulo proponere debet antistes statini ac canonice sciat suam translationem vel renuntiationem esse a sancta sede faciam vel admissam.*

Ad secundum, quod mihi operae pretium duxi proponere, devenio, Subiectio ot reverentia, fidelitas et obedientia sanctae sedi debita, metropolitano laudabile obsequium, si ecclesia vacans sit suffraganea, antiquiori ex episcopis provincialibus commendanda urbanitas, si ecclesia vacans fuerit metropolitane, meo iudicio exigunt, ut in schemate imponatur obligatio capitulis certiores eos faciendi de a so facta electione vicarii iuxta praescripta Vaticani. Et ideo hanc clausulam vestro sapientissimo iudicio submitto eamque propono, quae inseri potest loco bene viso sapientissimis patribus deputations disciplinaris: *Capitulo ecclesiae vacantis praecipitur quod, facta vicarii canonica constitutione, de ea certiores faciat hanc sanctam sedem, proprium metropolitanum, si ecclesia sit sufragánea, rei antiquiorem ex provinciae episcopis, si fuerit metropolitana, per literas sigillo munitas.* Si vero sacrosanctae synodo non placuerit, ut haec clausula apponatur obligatoria; rogo, ut saltem apponatur monitoria aut commendatoria, ne umquam praetermittantur huiusmodi litterae ad sanctam sedem, ad metropolitanum vel ad antiquiorem ex provinciae episcopis. Et si clausula foret monitoria aut commendatoria, ineo iudicio D ipsi sufficit expungere verbum *praecipitur,* ot apponere verbum *monetur* aut *commendatur.*

Dicta sufficiunt; sapientibus pauca. Sapientes estis vos, eminentissimi et reverendissimi praesides· ot patres, otiam prudentes indices. Judicate.

Duobus hisco oratoribus auditis, eminentissimus primus praeses dixit:

pReverendissimi patres, quoniam nullus alius veniam loquendi petiit super schemate generatim spectato, procedetur ad examinationem specialem primi capitis eiusdem schematis, super quod loquendi veniam petierunt tres patres, nempe reverendissimi domini Petrus M. Ferré episcopus Casslcnsis, Trancisene Zunnui Casula episcopus Uxellensis ct Terrnlbensis, et Petrus M. do Laccrda episcopus 8. Sebastiani Fluminis Ɨanuarii.

Hic autem suspensa discussione distributum est A folium* typis impressum, in quo continebantur nomina illorum patrum, qui in congregatione generali diei 13 augusti ad deputationem pro rebus disciplinae ecclesiasticae loco absentium maiori suffragiorum numero electi fuerunt. Distributione vero expleta, dicti tres oratores ad ambonem successivo vocati sunt.

ORATIO

reverendi patris domini Petri M. Ferré episcopi Ɛasalensis

Eminentissimi et reverendissimi praesides, eminentissimi ct reverendissimi patres.

Licet schema propositum *De sede episcopali vacante* valde mihi arrideat propter sapientiam et prudentiam dispositionum, quae in co continentur; attamen sunt circa ipsum quaedam adnotanda et vestro subiicionda iudicio.

In capite primo dum qualitates recensentur, quibus fulgore debet vicarius capitularis eligendas, dicitur: „in quo morum integritas, pictas, sana doctrina, et a qualibet nota, praesertim ecclesiasticae censurae, immunitas cum scientia ac prudentiae laudo conspirent.0 Nihil certe optabilius viro adeo praecellentibus dotibus ornato. Ast videtur fortasse nimis lata huiusmodi praescriptio. Dum enim gradus nullimode designantur huiusmodi nobilium qualitatum, facile in praxi occasionem suppeditare possent impugnandi validitatem electionis, praesertim si alii sint in capitulo qui variis sub respectibus electum vicarium superare indicarentur; crederentur nompo aut scientia aut pietate aut prudentia praestantiores. Adde quod concilium Tridentinum nihil de hisco dotibus expresse notavit, cum ageret de vicarii capitularis electione; putarem ergo ad futuras quaestiones pro posse impediendas, quod opportunius diceretur: *sanam profiteatur doctrinam, scientia et prudentia sufficienti polleat, nec ulla sive ecclesiasticae censurae, sire immoralitatis nota sit inustus.*

In eodem capite primo decernitur, quod *congrua* vicarii capitularis a metropolitano cum suis suffraganeis sive in concilio provinciali sive extra stabili ratione praestanda erit Res haec est plena difficultatibus. Imprimis varii pro diversis dioecesibus sunt redditus mensae episcopalis, et ideo etiam congruae vicarii capitularis variaro rationabiliter debent. 2° Varii sunt dioecesoon limites, et ideo diversa onera vicarii capitularis diversaeque expensae, quas ipse facero tenetur. Etiam igitur ex hoc capite congrua vicarii rationabiliter variare potest. 3° Varia sunt temporum sibi succedentium adiunota, ot idoo stabilis mensura congruae non tacilo praestitui potest. 4° Plerisquo in locis redditus mensae episcopalis vacantis a civilibus guberniis usurpantur: igitur civiles officiales congruam mensuram determinare contendunt: 5° Vicarius capitularis nonnullis in locis etiam curiae providere tenetur, et sic nova habetur diversificandi congruam. Quae cum ita sint, melius putarem dicere: in *singulis autem provinciis metropolitanus* cwm suis *sujTraganeis invigilabit, ut* in *congrua ipsa determinanda legitima consuetudo servetur, et sive excessus sive quaelibet malae cupiditatis species omnino vitetur.*

Quaedam in hoc capito forent etiam dicenda ad compescendos sacerdotes, qui, vix defuncto episcopo,

l Illnd neglexi, cum nihil exhibeat praeter nomina, quae iam supra habentur, coL 8a b.

l Argumentum: .Episcopus CaoknMi proposuit emendationes, quae in folio typis impresso leguntur sub anneris 12, 86, et conclusit votum emittendo, ut quaedam beie adderentur ad compescendos sacerdote*, qui episcopo vix defuncto dvilem magistratum adeunt, et magno studio ab eo episcopalia meosae administrationem non parvo eum emuloraenIo sibi ileanaadari eflUgiUnt*

civilem adeant magistratum, et magno studio a eo episcopalia mensae administrationem non parv<) cum emolumento sibi demandari efflagitant.

Haec, quae mihi erant dicenda circa caput primum schematis propositi, restro indicio submitto.

ORATIO

rrrerrsdi *patrii domini Francisci Zunnui-Caíala episcopi Uxellcnsis et Terralbensis*l.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Nonnullae mihi occurrunt observationes circa caput I schematis nostri *De sede episcopali cacante.*

Optarem 1· ut pag. 1 lin. 7 [4Λ7] periodus wUnus sit etc.- ita eflbrmetor; *Constitutio autem haec rei confirmatio fieri debet absoluta praesentium suffragiorum pluralitate, et unus sit capituli vicarius. Ubi tero usus eligendi ita incaluit* etc. ut in schemate. Ratio ert, ut huius absolutae pluralitati ad electionis validitatem nécessitas apostolica conciliari constitutione etiam decernatur atque aditus iia factis praecludatur, quae rei ex ignorantia rei ex alia causa non semel evenerunt.

2° Optarem ut eadem pagina lin. 11 periodus quae incipit wAd vicarii munus etc." aie redigeretur: *Ad vicarii munus is tantum assumi possit qui sacro ordine sit insignitus, ac in sacra theologia tei iure canonico doctor aut prolyta mundatus; ei in quo morum integritas* etc. ut in achemate. Huius mutationis, in qua academici doetoratua et prolytatus gradus in sacra theologia vel iure canonico in eligendo requiruntur ut electio valeat, ratio est quia haec ita constituuntur in decretis sacrae congregationis concilii Tridentini: retinendum est ex mento ciusdem concilii ut paucissimae quao habentur ab eadem receptio exceptiones, dispensationes potius dicendae sint Videtur nutem inconveniens synodum Vati- C canam exceptionem in logem erigere, et legem in consilium mutare. 2 Quia lites et quaestiones propterea hac super ro ortao fuerunt, quia taxativo a Tridentina synodo gradus in iure canonico videbantur requiri, dubia oriebantur, num qui in sacra theologia eos conacquati fuerant, saltem illis verbis *aut alias idoneos* includerentur; ideo sacra congregatio indiscriminatim in multis decretis *doctoris* verbo nra est. atque in hac conditione ita institit, ut adiicerct etiam doctoratus gradum in publica universitate conscquutum oportere. Haec autem omnia cessant, si lege conciliari clare statuatur sive tn sacra theologia sive in lure canonico gradus •uecepti fuerint, eos ad validitatem electionis et requiri et sufficere. 3· Quia ii tituli in multis officiis a Tridentina synodo requisiti fuerunt ut scientiae argumentum publicum haberentur, ac proinde publica ctism existimatio ot stimulus etiam ut sacrao scien- D tiso vividius excolerentur. Hoc autem nostris hisce temporibus maximo ncceesariuih est, praesertim cum ab hae synodo proponendum statuatur in seminario gradus académicos in postorum esse conferendos. No ergo aemulatio haec et hoc testimonium auferatur, periodus quae Incipit, pag. IV linea 3 [4 A is] wEt quamquam/ integro omittatur.

Optarem 3' ut in fine paragraph! primae pag. IV post verbum „deveniatu haec adiicerentur : *districte praeterea vetamus, ne quisquam sibimet suffragium conferat; quod si quis electus praesumpserit, declaramus eo ipso electionem fore irritam, eumque, si dioecesis regimen assumere nihilominus non metuerit, iis omnibus censuris et poenis subtectum esse, quas latae fuerunt contra eos, qui absque iurisdictione huius-*

* . »BpiKopus Uxvlkirii proponit emenda· tkie· B, 4,11, 3rt, et Insnprr ut omitteretur íntegra periodos I 4. linet 4, ^t»· lariptt Qwim^xam."

A *modi munia exercere attentaverint.* Ratio huiua additionis est; Ie quia hoc revera evenit; 2° ut nonnullorum ambitioni frenum quoddam imponatur; 3° ut ii moneantur clare do suae salutis aeternae dispendio; 4 ut probetur, ecclesiam catholicam a medela gravioribus abusibus ferenda numquam desistere, et Jocorum ordinarios non ab effrenatis pas-•iouibus, sed α Deo esse veluti constitutos.

4° Proponerem, ut etiam pag. IV lin. 18 [4 u ia) post verba ^provinciae episcopum haec adduntur: *vel si omnes provinciae sedes vacantes fuerint, ad episcopum dioecesi riciniorem in devolutivo etc.* Ratio est. quia hic casus non solum dari potest, sed ita revera nunc est in provincia Turritana, cuius omnes quinque sedes vacantes habentur.

Vellem δ· ut omitterentur verba, quae habentur in fine eiusdem pag. IV [4 Cu], nempo ndiebus et horis quibus rationo »ui muneris impeditur 4. Haec in fl viro timoratae conscientiae inquietudinis causa o^au possent. Ideo dicendum propono: *insuper si electus canonicatu gaudeat, a chori servitio sit exemptus, et iis distributionibus cum iure accrescendi, ac emolumentis gaudeat, quibus legitime absentes non privantur. Volumus tamen, ut si quae sunt alia sui beneficii munia sive animarum curam, sive Scripturarum sacrarum lectiones spectantia, sive per se sive per alium ea omnino adimpleat.*

Hao mutationes et additiones claran mihi videntur, ac proindo in illis declarandis non immoror, sed omnia vestro capientissimo indicio submitto.

ORATIO

reverendi patris domini Petri de Lacerdu ep. S. Sebastiani Fluminis lanuarii L

Emincntijhinii praesides, emiuentiaaimi ot reverendissimi patres.

Paratus non eram ad discussionem apecialein, credens oratores plures locuturos ante me. Si BrasilieuMs episcopus non casem, ambonem non ascenderem, quia fatoor summo mihi pudori est vocem extollere coram vobis, prneaerlim rum consuetudinem non habeam latina lingua loquendi. Credo vero mc ad loquendum tenori, et ideo duas vel tren observationes faciam, conservando semper generalitatem illam, quam tam sapienter probavit reverendissimus relator.

Dicitur in capito I schematis „Ad vicarii munus is tantum assumi possit qui sacro ordine sit insignitus, et in quo etc.“ Ergo nulla videtur dici electio, si non observentur praescripto, nempo si nominatus sacro ordino non sit insignitus, aut si in eo morum integritas etc. non conspirent.

Sed, reverendissimi patres, relinquo, quod aliqui necessarium dicant de aetate viginti quinquo an- D norum, et animadverto in. quibusdam regionibus aliquando in vicarium capitularcm eligi aliquem, qui suspensus in aeternum manere deberet. Erit ne nulla talis electio? Sed tunc quot difficultates quantum ad validitatem iurisdictionis, idcoque ad salutem animarum Si ergo nil dicendum sit de aetate, saltem hoc modo dicatur: *Ad vicarii munus non assumatur nisi qui sacro ordine sit insignitus,* Tel ut iacet: *Ad vicarii munus is tantum assumi possit, qui sacro ordine sit insignitus, et apprime decet ut in eo morum integritas, pietas, sana doctrina laude conspirent.* Sic credo removetur quaecumque dubitatio do validitate viri sacerdotalis scandalosi in vicarium capitularem. Dicitur etiam: ret quamquam apprime deceat ac valde optandum sit, ut qui assumitur sit etiam in sacra theologia doctor aut licentiatus credo id addi debeat: *et de gremio*

l Argumentum: -Episcopus3. Sebastiani Flamini lanuarii proposait emendationes 8 tl 9."

capituli; ita ut tagatur: „ot quamquam apprime decoat ... ut qui assumitur sit in sacra theologia doctor aut licentiatus et *de gremio capituli,* buiusmodi tamen *qualitatum* dofcctus electionis validitati officcro nolumus.u Vos scitis, reverendissimi patres, quot difficultates moveri soleant quando eligitur aliquis extra gremium capituli; idooquo dicatur, opprimo doceret ut sit o gremio capituli, rod non sub nullitnlis poemi; ot sic dirimuntur multae quaestiones.

Legitur in pag. IV [4 b 2] „Canonicis autem sanctionibus inhaerentes, prohibemus no in vicarium deputetur qui vneuntis aedis fuorit patriarcha, urchicpiicopus, vol opibcopus electus, nominatiu, seu pracȿcutalus. Optimo quidem; ned nota erit vobis quaedam oxeoptio in capito *Silui* do electione, ubi portructiitur do electionibus extra Italiam in romotis regionibus, dummodo concorditer fiat electio. In Brasilia iam vidimus in vicarium capitularcm deputatum illum, qui in episcopum erat nominatus. Voto igitur ut huc iuris capitulum irritum declarotur, praecipuo cum hodio urnnes voT fore omnes episcopi a guberniis nominentur, non autem a capitulis vel ab aliis electoribus.

Dicitur etiam in fino capitis: BInsupor diebus et horia quibus rationo sui muneris impeditur, α chori servitio sit exemptus.· Credo magis aequum, opportunius, et ad removendos scrupulos aptius ut vicarius capitularis non tantum buris et diebus quibus impeditur, sed toto tempore sui vicariatos a chori servitio removeatur.

Nihil habeo umpliua dicendum do primo capite. Parcite temeritati meae.

Ilis auditis, cininentissimus primus praeaes discussiuiioin serunui capitis patribus proposuit, et ait:

pRovercmJit.d ni ƿatre quoniam nemo alius 0 veniam loquenai peliit super capilo primo propositi schematis, decluramub hanc discussionem esso terminatam. Procedamus nunc ad examinationem secundi capitis eiusdem ȿchomntit super quo quatuor ƿatro nnimadvorsiones suos proponevo petierunt, nempo loscph Caixal y Estradò episcopus Urgeltansir. Petrus M. Ferrò episcopus Ciumlcnsie, Francisons Zunnui-C&sula episcopus Uxcllcneis ct Tuiralbenais, ot Frnnoiseus M. do Lucerda tquscopus 8. SoboRtinni Fluminis lanuarii. Itnquc amboncm usci ndnt roverondiesimus episcopus UrgidIv d »ih .u

ORATIO

*reverendi patris domini Josephi Caixal y Estradi episcopi Urgellensis*l.

Emiucntishimi ot reverendissimi pracsidcs, eminentissimi ot reverendissimi patres.

Amboncm hodin non 0‹» animo ascondi, ut longa D vos oratione detineam, sed ut pauca, inimu unum fero tantummodo verbum proferam super ultimam capitis secundi clnuHulam: revcrondirteiina eniin deputatio ita in nliis temperavit schema et in molias reformavit, ut menni omnino mercatur sententiam. Vicarii capitularis adeo limitatur auctoritas in iis, quao nbusibus occasionem darò solebunt, ut si non omnes, quod difficillimum reputo, mnxitna tamen eorum pars sublata videatur. In 00 tamen quod ad provisionem beneficiorum pnrochialium «pectat,

1 ArffUincntnm . .Episcopus llrgeHcnslN «pprobiM reformatum schema in co praesertim qood in ptucre spectat auctoritatem vicarii capitularis, dinotavit circa provisionem beneficiorum parochiaJiom obscuritatem allqnam reperivi in schemate nec clare ex coutetln apparere illud quod in nota exprimitor, et quod a relatore dictam inerat. Et praeterea nimis deprimi vicarii eapitniaris anctoritatem, cum cianiinatoribus •yuodaJibua coaeqnatns videatur. Rine emendationem pnqmsnit quae legilnr sub numero 20.·

A praotor obscuritatem, quam in illis verbis reperio, non enim clare apparet ex contextu verborum, quod nobis in nota exprimitur ot adeo expresso reverendissimus relator oxposuit, timeo, eminentissimi ac reverendissimi praesides, ne nimis eius auctoritas deprimatur, quin synodalibus examinatoribus coaequatu roperitur. Aliando potest evenire casus in quo tres uut quinque sint ȩxaminatore ot eorum coaoquentur vota. Quid ergo tunc fiet? Remancbitno suspensa electio parochi? Nonno fortasse satias foret, ut pars illa vinceret, ad quam vicarii capitularis accederet sententia? Facultate huc coacqunlionem tollendi munitus vicarius capitularis, ot vorbn clausulae ultimae aporta fiunt, et examinatoribus superior, ut revera est, apparebit, ct eventui supr.idicto providebitur.

Peto ergo ut in fine capitis II post ultimam clausulam addatur: *si quando rero adaequent vota,* b *pro ea parte stet electio, cui vicarii capitularis votum lavere compertum fuerit.*

linee tanion sapientissimo vestro iudicio libentissime submitto.

ORATIO

reverendi patris domini Petri A/. *Ferré episcopi Casulensis*l.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Duae tantum mihi veniunt animadversiones circa hoc caput II propositi schematis vestrao sapienti considerationi proponendae.

In capito II, ubi dicitur: „Cum ex vetori sacrorum canonum sententia sedo vacanto nihil sit innovandum __ a opportuno adiungendum esso indicarem: *vicarius capitularis studiose servare debet ea, quae ad normam legum ecclesiasticarum pro recta cleri institutione, atque pro bono tum spirituali tum temporali seminarii, parochiarum aliorumve piorum institutorum ab episcopo antecessore introducta fuerunt. Hem ne ex praepropera* ote.

Ratio huius ndditumenti ect, quod innovationes inngi8 iniprobundne, quae aliquando a vicarile ȩupi tulnribiiR tiunt. respiciunt potius cupra designata disciplinae rapita quam acceptaltanes nut dimissiones clericorum, ‹lo quibus in schemata habetur sermo. Voltam incuprr quod, ubi vicario capitulari adimitur facultas dimiltondi ‹» dioecesi proprium clericum, declararetur exinde non impediri ab expungendis e clericorum coetu iuvonibus, qui sive ob gruvorn negligeniinm sive ob alias non leves culpan so ocelcsimdicn vocatione esso destitutos et habitu clericali ƒndigno» demonstrarunt. Si quidem vicarius capitularia hue privsrvtur auctoritate, non amplius posset rectae disciplinae seminarii consulcro. Huc sequenti vel simili modo exprimi pu»sat: D *et quamvis possit et debeat expungere ex clericorum albo iuvenes, qui graviter deliquerint aut ecclesiastica vocatione se destitutos ostenderint; attamen nece alienum clericum dioecesi adscribere nec proprium ex ea dimittere poterit, nisi ab hac sede apostolica facultatem obtinuerit.*

In eodem capito II decernitur: „postquam annus α vacationo sedis episcopalis fuorit elapsus, concursum indicat, atquo adhibitis examinatoribus synodalibus seu pro&ynodalibu8 vacantem parochiam illi onferat, quem digniorem inter approbato· ipso cum iisdem examinatoribus indicaverit/ In hoc decreto gravis fit mutatio iuris hactenus vigentis, vi cuius vicario capitulari soli competit eligere magis idoneum inter approbatos ab examinatoribus, quin tamen adsit causa satis fundata ac generalis

• Argumentum: .Epbcnpun Caaalend· ewendatiotev proponit quae leguutnr sab nnmfrl·» 16, Iβ, ƒK

untie inducendae innovationis. Sequentia anteen consideraro operae pretium eat.

1· Hoc edito decreto ekerio parochorum non amplius vicario capitulari adiudicanda erit, aed examinatoribus: isti enim tria vota, ille autem nonnisi unum dare potest. 2e Examinatores, dum descriptis et elucubratioribus concurrentium iudicium proferunt ad differentiam vicarii capitularis ri votum quoque electionis darò possent, nullam «'ero partem darent vicario capitulari in beneficiis conferendis. 3· Dictum eat, canonicos in vicario capitulari eligendo omnem in illum solum jurisdictionem transferre debere. Ast votum electionis examinatorum est utique actus jurisdictioni» ma^ni momenti. Aliunde subordinate opinor, vicarium capitularem eri onus incumbit regendi vacantem dioecorim, sufficienti deberu auctoritate fulciri ut cleri obsequium et obedientiam facilius obtineat, et populi fidelis eidem commissi bonum spirituale efficacius promoverc queat. Ast si parochorum electio non illi sed examinatoribus tribueretur, grave, ut inibi videtnr, auctoritati ipsius vulnus indigeretur.

Putarem ergo ultimam capitis II propositi sebematis periodjim sequenti modo caso reformandam. *Concursum indicat, atque adhibitu examinatoribus sgnodalibus seu prosynodolibus cacantem parochiam illi conferat, quem digniorem inter ab iisdem examinatoribus approbatos in Domino iudicaeerit.* IIaece in methodo poterunt utiqqo aliquando inordinationes locum habere, sed hoc non ex natura disciplinae inductae, sed ex malitia humana procedit; quod quaeeumque methodus adoptetur, dum in hoc mondò venemur, semper poterit evenire.

Haec sunt, quae vestrao considerationi sapientisritnao erant α me subjicienda.

ORATIO

reverendi patris domìni Francisa Zunnui-Casula episcopi Uxellcnrif et Terralbensis1.

Eminentissimi praesides, ℰmincnti ac reverendissimi patres.

Paucissimae observatione» ad caput II huius schematis *De sede episcopali cacante* mihi videntur adnoUndae. Et principalior ea est, qua putarem potion iuro beneficia animarum cumm habentis foturo episcopo esse reservanda, si beneficia libera© collationis reservantur. Ex imprudenti enim illorum provisione graviora sequuntur mala in causa, quao eat omni attentione et sollicitudine digna, in animarum nempe aeterna saluto. Rogo itaque ut etiam hace, ai perpetuo titulo conferri debeant, episcopo reserventur. Episcopus enim eoius in dioecesi omnia habet quae potest Labore, ncc ullius ambitionis aut timori» aut ullius passionis motu ordinane movetor; bonum dioecesis et animarum salutem quaerit, maximo gratia characteris episcopalis, quae ipsi soli propria eat.

Vellem deinde ut non tantum ad ordines non promoveantur reiecti ab episcopo, sed ncc ad habitam clericalem, si admisi ab eodem non fuerunt; tandem ut ad annum vicarius capitularis iis apostolici» facultatibus gaudeat, quao episcopo defuncto concessa fuerunt, et quao metam jurisdictionem respicient Undo caput II sic legendum ℘propono

^Quoniam vicarius capitalaria omni ordinaria A episcopi merne jurisdictionis auctoritato pollet non in direptionem sed in conservationem ot aedificationem, ac proindo ex veteri sacrorum canonum sententia sede vacanto nibil sit omnino innovanduoi : ne ex praepropera oiusdem vicani administratione ullum contingat dignitati episcopali, et bono dioecesis inferri detrimentum; ideo, sacro approbante concilio, districto prohibemus no idem vicarius militiae ecclesiasticae cos adseribat, qui vel postulantes non admiisi, vel admissi iam amoti a proprio episcopo fuerint; no dimissorias ad ordines etiam post annum vacationis umquam concedat iis qui ab eodem episcopo fuerint reiecti; nevo alienum clericum dioecesi adseribat, vel proprium ex oa dimittat, nisi ab hac sede apostolica facultatem obtinuerit. Invectam etiam quibusdam in loci» consuetudinem, ut liberae collationis beneficia animarum curam adnexam non habentia α vicano conferantur. B minimo tolerantes, statuimus ut ea sicut et beorficia parochialiα in titulum perpetuum conferenda, futuro episcopo iuxta iuris regulas providenda omnino reserventur. Statim ae iLique horum pavochiliium beneficiorum vacatio habebitur, vicarius oeconomum acu administratorem constituat, qui etiam parochi officiis interim fungatur, cum ea congrua parte emolumentorum quae ad idem beneficium spectant, quae per provinciales synodos, aut aliter a provinciae episcopis statuta fuerit. St quae hac in re oriatur urgens necessitas, vicariu·» sanctam hanc sedem apostolicam consulere diligenter curabit In bonum autem dioecesi» et animarum salutem concedimus, ut idem vicarius ad annum facultatibus gaudeat, quae specialiter defuncto episcopo ab hac sancta sedo concessae fuerunt, iis exceptis, quae nostrae huic constitutioni adversantur.-

Pene iisdem verbis haec propositio concinnata C est; et eam vestro sapientissimo indicio submitto.

ORATIO

reserendi patris domini Petri de Lacerda ep. S. Sebastiani Fluminis Ɉanuarii

Eminentissimi praesides, eminentissimi et reverendissimi patre».

Pauca verba addam. Omitto, reverendissimi patres, gravísimas difficultates, quos in Brasilia hoc caput II offendet propter leges civiles, propter illas quas dicant amplissimas facúltales equitum ordiris Chrteti. Sed ecclesia nullum timere debet nisi Deam, et nos episcopi Brazilienses, si parati sumus ex cordo darò Cuesari quod est Caesaris, non dabimus Deo, quae Dei sunt et ecclesiae suao? Sed veniamus ad quaedam huius capitis.

Dicitur pncve alienum clericum dioecesi adseribat vel proprium ex ea dimittat, nisi ab hac sancta D sedo apostolica facultatem obtinuerit. Patres reverendissimi, si vultis, ut hoc decretum piene execution! mandetur iu Brasilia vel in tota America, ncccsuariuin palo adderò sequentia verba: *et si talem in beneficio cum rei sine cura animarum instituerit, nulla ipso facto erit institutio;* nisi hoc fiat, incAMum decretum legimus in hoc capite 11.

Dicitur etiam: ,quod ai do beneficia pnrochialibu.i ugatur . . . tribuimus ut, deputato statini oeconomo, neu administratore, postquam annua a vacation© episcopalis clapeue fuerit, concursum indicat/ Credo quod melius et congruentius dici debeat: concursum indicere *possit.* Patres reverendissimi, si aliter fiat, gaudebunt et exultabunt mali, plorabunt vero boni et ecclesia sancta Dei. Iam vidimus quemdam vicarium capitularcm do sedia vacation© occa.-ioncm arripere, ut (orsau quadra-

1 **Arumttalusi: .Epirvyta Uitlteuh et Ɉ̈ur benefida KilEursrn «mua Utentia, »i permettra Ululo ecufeni debeant, ℉utor eçBsecp© mtmaU, ℉ttecte ab episcopo nao lauta» «4 otfibts** boi ℟ **ℽramveato se«l neque ad ritritate» teUtua ℧aillandt , viratiti» cnpiintexetn ite facultalite· gUktert tese, qua» defuncte epixxpu concedane tuerant. ℧lf·! quae meram ℉arieJklioner rapitimi- Integrum uva capai refcrnaadnm pnyosuit ut in emendaUwje »ub** bum**ri ɈL**

℟ **Aruamzntuei; .Episcopus S. Sebastiani Ftatninu Imandi rmcndniiouts yrvpuanil quae leguntur sub numeni 17, 18.·**

ginta vel plurcB admitteret ad concursum; et guber- / i ium civile npud uos multum, valde diligit concursus, ct contiuuo inhietit apud episcopos ut indicantur concursus. Et si hoc faciunt cum episcopis, quid cum vicariis capitularibus ' Et hoc medium est ad remunerandus quotquot in electionibus plus adkboranint. 1'ropterca episcopi in Brasilia nolunt amplius concursum indicere, hoc valdo timent. Idooquo plurimao sunt parochiae, in quibus dvfqctu sacerdotum, vel sacerdotum tali nomino dignorum non sunt parochi canonico instituti. Dicatur igitur, per viscer i lusu Christi supplex peto, dicatur potius; *concursum indicere valeant.* Siu non sunt obligati n concilio, non possunt obligari a gnboruio; ct ponunt adimplero uflicium, et linam ubtincru concilii huius, quia possunt indicem concursum, ct possunt instituero ꝑarocho

liueo erant, omini miiuiriii et rovcrcndiu«>imi patres, «tuno vobis dicenda putabam in conscientia B mea.

Post haec ſurgen emiuentitfiiinus primus praeses dixit:

pRovcrcndihrinii patres, quoniam nemo alius super secundo cupito propositi echomutis veniam loquendi poliit, et nemo super tertio capito aliquid observare necessarium iudicaverit, declaramus discussionviu secundi et tertii capitis esso terminatam, salvo iuro deputatorum respondendi in proxima congregatione, si quid respondero necessarium ¡udicaverint/

Tunc surrexit episcopus Lamacenai», ot ait aliquid circa tertium caput observare velle. Facultas loquendi ei concessa est, et idcirco ambonem ascendens haec habuit.

ORATIO

reverendi patris domini Antonii de Vasconcellos Pereira de Mello episcopi Lamaceiisisl.

Eminentissimi et reverendissimi praesides, eminentissimi ct reverendissimi patres.

Quodam cum timore ct tremore ambonem ascendo, quia neque ꝑaratu crnrn ad loquendum in hac hora, ncque omnia coordinare potui sicut desiderabam. Et si tractaretur tantum de materia scientifica, numquain ascendissem qui sum minimus inter fratres, et scio me oportere magis audire quam audiri. Sed cum in nostro ochumatu de disciplina sermo sit, ct negotia disciplinaria magis pendolini ex informationibus undique collectis in unum, et alius non sit qui morum, rerum ct circumstantiarum patriao meae rationum reddat, tacere omnino non possum. Officio vero uie< functurus in magnam difficultatem incurro, quia do rebus ecclesiasticis in infelicissimo regno Lusitaniae dicturus, forsitan aliqua proferam quao meao amantisrimao ct quondam tlorcntissimao patriao splendorum maculis aspergant. Nodum vero oportet expedire, ideoquo rum quasi aliquid contra gentoin meam dicturus, sed tantum ut res et circumstantiae quomodo sunt, rolaturua loquar. In animo enim meo non est vos testes contra fidem ot mores gentis meao, inter quam si non desunt homines absque fide ct pravis moribus, qui nequo labiis neque factis Deum ot sanctam ecclesiam honorant, sunt etiam, ct valdo maiori et quasi universali numero, fideles, qui vestigia maiorum sequentes ct gratia Dei adiuvanto fidem firmissime profitentur, quao religioni sunt adversa deplorant, et orationem humillime apud Doum effundunt, ut meliora bona et tempora oppressae ecclesiae adveniant Iterum atque iterum vos adprecor, eminentissimi ac reverendissimi patres, ne sinatis crodatisvo quod omnibus tribuatur illud, quod paucis convenit.

Hoc posito, iain ad emendationem quam desidero venio, ct postea ad rationes pergam. Emendatio mon haec est: caput IH ita reformetur, ut circa dioeceses, quae, quamquam capitulo cathcdrali currant vel in postorum caraerint, cum aliis proviucium ecclesiasticum constituunt, nihil innovetur. Si autem huc non placuerit, i-nltcm post verba succedere debeant- addantur haec: *quod si praescriptae conditiones posthabitae fuerint, metropolita aut, sede vacante, capitulum cathédrale metropoliianum, aut, etiam hoc deficiente, provinciae antiquior episcopus pro ea vice vicarium deputabit. Volumus autem etc·*

Parcito mihi ſ in argumentatione exempla quaeram ex negotiij patriae meae, quia, cum sint effectus revolutionis, qune in regno Portugnlliao radíeos gessit, etiam in aliis regionibus, quod nunc fit in regno Pot tugulliae, potest, quod Ðeu non permittat, accidero, ut nova revolutio profiteatur easdem doctrinas et in cumdum scopum pergat, id est ut sanctam ecclesiam Dei expungat ab hominibus, et etiam nomen ipsius Dei oblivisci faciat inter mortales. Idooquo quamquam argumentum sit particulare meae nationis, potest applicari ad nationes, in quibus nunc incipit aut iam incepit revolutio, quao in omnibus sompor est eadem, semper est impia, semper contra ecclesiam laborat.

Perspectis itaque circumstantiis patriae meae, ad mala et perturbationes praecavendas peto, ut haec emendatio admittatur. Siquidem, eminentissimi ac reverendissimi patres, quae fuerit ex parte gu- C bcruii oppressio ecclesiae ut ministrorum sacrorum in regno Lusitano, saltem post annum 1834 usque nunc, longius foret dicere, si de rebus omnibus occasio informandi daretur. Idooquo tantum de quibusdam circumstantiis, quae cum nostro schemate ct emendatione mon conucctuntur, mentionem faciam.

Iu regno Lusitano sunt quaedam dioeceses, quae semper capitulo cathedrali carucrunt: sunt et aliae, in quibus post pauca tempora capitula cuthedrnlia deficiunt, quia etiam anno praeterito edictum seu decretum cum vi legit et obligandi gubernia fatura exivit, in quo decretabatur no in postorum nominarentur episcopi et canonici ad maiorem numerum ecclesiarum cathedralium, saltem dum concordata cum sancta sedo non conficerentur circa suppressionem aliquarum dioecesium. Hoc modo ovenire potest, ut paucos post annos paucissimae sint sedes catbedndes, in quibus sit capitulum cathédrale, et vacantes ecclesiae a vicariis regantur, quin immo iam reguntur pro maiori parto et numero. Si autem hoc fieri possit cum fructu animarum iuxta modum praescriptum in schermito, ex his quao dicturus sum vos videritis.

Nemo forsitan nescit, quod anno 1834 omnes familiae religiosae hominum in regno Lusitano fuerunt supprussao, quod omnia aut furo omnia seminaria fuerunt cianea quasi per triginta annos, quod paucissimi erant scholares ecclesiastici qui universitatem cursitabant, quod aliqui aut fere omnes episcopi patriam propriam deseruerunt, et cathédrales vacantes fuerunt per multos annos; adeoquo evenit quod educatio ministrorum ecclesiae fuerit minus curata, quod tactum post annum 1854 quaedam seminaria fuerint militata; desunt tamen adhuc in aliquibus dioocoeibus. Hinc evenit, quod etiam deficerent magistri pro disciplinis edocendis in wiai-

» Argumentara: «Episcopos IxUBaeenris proposait euirtrh· lionera quae tub num. IM habetor. canino plπribox coanuuuivit ratiouibas ex eircumsUntiu »nxe patrite petiti·, qnaks tales esse asseruit, ut propesila ewesdatio omini bullo ſu> pos»eL"

atriis, et maxime pro danda alumnis *educatione* morali et religiosa. Fuerunt enim episcopi, quibus ucut mihi ipii evenit, omnibus exercitii» ordinandorum erant praesentes et forsan directores, quia antiqni magistri et rectores perierant, et inter novos non inveniebantur qui apti fuissent ad hoc faciendam. Et quamquam ex aliquibus seminariis Iam boni fructus colligantur, et iam ad vestram et meam consolationem dicero possim, mo multum iam obtinuisse ex uno gemmario, in quo ŭnt fixi oculi et spes mea: affirmaro tamen non possum, quod in omnibus dioecesibus et saltem in iis quae seminaria non habent, rimilo contingat.

Sciro debetis, ominen tifimi et reverendissimi patres, quod ri non in omnibus dioecesibus inveniuntur, qui constituantur magistri in seminariis, difficile erit invenire sacerdotem, qui officium vicarii generalis digne exercere possit et velit. Auditoria enim ecclesiastica fuerunt etiam dispersa, uotsrii et alii officiales antiqui perierunt, pensiones quao officiales et vicarii generales auspicabant a mensa episcopali, extinctionc decimarum ecclesiasticarum et paupertate episcoporum iam non accipiunt, post extinctum in regno privilegium fori et canonis et postquam otium causeo circa divortium quoad thorum et cobabitaiionem in iudicio sarculari admittuntur et indicantur, emolumenta in iudicio ecclesiastico sunt tenuísima, adeo at vix aut ne vix quidem inveniantur, qui officium vicarii generalis vel notarii exercera velint ct poxsint, saltem si aliud officium aut beneficium non possideant, cx cuius fructibus vivere poasint.

Experientia propria scio quam difficile sit dignum vicariam obtinere, ot quamquam hunc valde desiderarem, tantum tamen post sex annos unum inveni, quem primo a longinquo invitavi cum aliis ad magisterium seminarii, postea in canonicato constitui, et post quatuor annos exercitationi» mocara in omnibus robus judiciariis dioecesis meao vicariam generalem constitui; sed si alium desiderarem, forsitan non subito invenissem. Si autem hoc evenit in dioecesi, in qua existit capitulum catbedralo ct seminarium, quomodo invenietur vicarius in aliis dioecesibus in quibus haec desiderantur, ut quam primum et quasi in continenti constituatur?

Antequam autem progrediar, mihi diccro liceat quod haec difficultas in inveniendo digno vicario generali, non tantum cx deficientia personarum prodiit quantum ex effectibus rerum politicarum; multos enim cognosco sacerdotes, saltem in aliquibus dioecesibus, qui auffirientum litterarum et morum possident, sed adeo mo dolente et reprobante immiscui ct promiscui sunt in rebus politicis, ut suspecti sint in iudicxndis negotiis aliorum qui contrariam politicam sequantur. Jam itaque evidenter videtur quam difficile sit eligere, robu» sic stantibus, vicarium generalem, si postea in mentem revocaverimus, quod nominatio do qua agitur non tantum ut vicarii generalia qui uet amovibilis, aed •diam successoris, qui forsan per mullos annos roget diooensim, maior erit difficultas in eligendo, quia maius est etiam periculum errandi.

Quomodo vero providetur secundum doctrinam schematis in lijpothcai, de qua agitur, do futuro dioecesis regimino in cusu mortis episcopi sou vicarii ct eorum succcasuris, quando ambo adeo remoti sunt et ambo moriuntur sino cognitione mortis alterius, sicut iam evenit in mea dioaccai, ubi praedetCMor meus vita functu» est sino notitia mortis sui vicarii? Quid fiet si epiteopus aut vicarius prorapitnlnris cx negligontia aut ex aha causa non constituat vicanum successorem ? Ad haec omnia occurrit emendatio mea, cuius approbationem imploro. si alia meliori sensu non fuerit praesentato.

Praeterea omnes vos sciro volo ct scire debemus, quanta pertinacia et viribus gubernia saecularia seso opponant ct resistant omni variationi disciplinae ecclesiasticae ; et forsitan si vicarius procapitularis non fuerit nominatus ct constitutus modo solito, gubernia negabunt subicctionem vicario novo modo constituto, ex quo fiet quod non solum necessaria eis desint ad saltem modesto vivendum, sed etiam conflictus oriatur inter gubernium ct vicariam eum detrimento animarum.

Denique vicarius succedor quaerendus est aut in propria dioecesi, aut in alieno. In prima hypotheri n officium aut redditus proprios non habeat, undo Beoessaria acquiret ad vitam sustentandam? In secunda hypothec aut statini ad dioeccsim perget in qua sustentabitur, expectativa succensionis, nui in alia dioecesi commorabitur, forsitan sino otficio aut benefido; ct ubi invenietur qui sesubiiciat tali contingentino? Emincnlisrimi ct reverendissimi patres, scire etiam debetis, quod mensa episcopalis ia his dioecesibus ŭ nulla «ut fero nulla, ct quod maxime ct praecipue conficitur ex pensione α gubernio constitela *(desuni nonnulla verba)* tam pro episcopis quam pro vicariis capitularibus: si haec subventio negetur, noe episcopus nec vicarius possunt aequiroro necessaria ad vivendum. Etninentisriml ac reverendissimi patres, nos omnes scimus quantum ex poetativae sint odiosae in sensu ecclesiastico, ct quam facilius sit invenire sacerdotem dignum ad quodeumquo ministerium ecclesiasticum excorccndum, cum directe invitatur et nominatur, quam cum indirecte invitatur, et tantum expectativa ei ĉonceditur ideoque imploro ut approbetis banc emendationem mesni, quia si admissa fuerit, otnnibus occurritur circumstantiis, quae nunc existant in patria mea.

Hace sunt, eminentiuimi praesides, eminentissimi ac reverendurimi patres, quao vobis submittere necessarium iudicavi, ut secundum vestrum sapiontissimum indicium de hoc indicetis. Et iam coram vobis profiteor, mo sententiam, quae a vobis dicta fuerit, intimo eordu et submisso animo nmplccturuin. Si autem in bac informatione aliquid minus roete ct incongruente a me dictum fuit, veniam, precor, et gratias omnibus in Domino ago.

Terminata hac ratione discussione in schema quoad singulti capita, eminentissimus primus praeres ait:

„Emendationes α patribus propositae typis impsfic distribuentur, antequam exquiruntur suffragia. Proxima tutem congregatio nunciubitur revercndiwiiiiia patribus per folium typis impressum, ti

Post hace, dimirsa congregatio est.

7.

Monitum quo patribus mittuntur emondationoe propositoo super dicto aohemate, et Intimatur proxima congrogutlo generalis.

Proxima congregatio generalis habebitur feria V diu prima septembris hora nona. In ea fiet relatio do emendationibus schematis constitutionis *De tede episcopali tacaide,* quae huic folio adnexae distribuuntur; ct exquirentur suffragia patrum de iisdem emendationibus.

E socrotaria concilii Vaticani dio 30 augusti 1870.

Ludovicus Jacobini,
subaocrctarius concilii Vaticani.

8.

Emondntionoe a nonnullis patribus propositae In oongrogatlono generali super schemata do sodo episcopali vaoanto1.

1. *Crespo Arcensis* [20 Ci|: Apponatur prooemium, et inscriptiones singulis capitibus respondentes.

2. *Idem* [21 Be): inseratur sequens periodus: „Vacanto ecclesia propter translationem aut renuntiationem antistitis, spatium octo dierum ad constitutionem vicarii capitularis'* computabitur a momento habitae notitiae, qunm ex officio ct per líteme capitulo proponere3 debet antiMes statini ac canonico t>cint nuam translationem vel renuntiationem esso α Mincta sedu factum vel admissam/

3. *Zunnui-Casula Uxellensis* [23 λ ιι|: In cap. I lin. 7 [supra 4 Λ ?| verbis „unuR ait capituli vicarius: ubi vero!* etc. haec alia substituantur: Constitutio autem haec vel confirmatio fieri debet absoluta praesentium suffragiorum pluralitate, ct unus sit capituli vicarius. Ubi ♥ero etc.

4. *Idem.*[23 D io) pag. 4 lin. 13 [4 B io] post verbum *devenial* haec adiiciantur: nI)istricto praeterea vetamus, no quiequum sibimet suffragium conferat; quod si quis electus praesumpserit, declaramus eo ipso electionem fore irritam, cumque, si dioecesis regimen assumere nihilominus non metuerit, iis omnibus censuris ct poenis subiectum esse, quao in illos latao fuore, qui absque jurisdictione hujusmodi4 munia exercere attentaverint/

5. *Crespo Arcensis* [21 On): Sequens inseratur periodus: nCapitulo ecclesiae vacantis praecipitur quod, facta vicarii canonica constitutione, do ea certiores faciat hanc sanctam sedem, et proprium metropolitanum. si ecclesia sit suffraganea, vel antiquiorem ex provinciae episcopis, si fuerit metropolitana, per litoras sigillo munitas/

Si vero hujusmodi clausula non in&eratur obligationem importans, inserenda erit ut monitoria vel commendatoria, mutando verbum *praecipitur,* eiquo substituendo verbum *monetur* aut *commendatur.*

7. *Lacerda S. Sebastiani* [24 D n]: Pag. 4 lin. 5 [4 a n] post verbum *licenliatus* inserantur haec: net de gremio capituli;* ot consequenter lin. 6 pro *qualitatis* ponatur pqualitatum-.

6. *Zunnui-Casula Uxellensis* [23 B s]: In fino peg. 3 [4 A n] periodus *Ad vicarii munus* etc. sic redigatur: pAd vicarii munus is tantum assumi possit qui sacro ordino sit insignitus, ne in sacra theologia vel iuro canonico doctor aut prolyta ronunciatus; et in quo morum integritas, piotas, et a qualibet nota, praesertim ecclesiasticae censurae, immunitas, cum sana doctrina uo prudentiae et boni ordinis laudo una conspirent/ Omittatur itaque integra periodus *Et quamquam* etc,, quao legitur pag. 4 lin. 3 [4 a io].

8 a. *Lacerda S. Sebastiani* [24 D in]: Pag. 3 in fino [4 a is] pro verbis *et in quo* haec adhibeantur: pet apprimo decot ut in eo/

8b. *Ferri Casalensis* [22 Ci]: Pag. 3 in fine, ct pag. 4 verbis in *quo morum* etc. usquo ad *conspirent* inclusivo haec alia substituantur: psanam profiteatur doctrinam, scientia uo prudentia sufficienti polleat, nec ulla sive ecclesiasticae censurae, sivo immoralitatis nota sit inustus/

9, *Lacerda S. Sebastiani* [25 a is]: Png- 4 lin. 9 [4 Be] et seq. post *praesentutus* addatur: „ot irritum facimus ot declaramus caput *Nihil* 44 *de electione,* ubi de electionibus extra Italiam in remotis regionibus/

10. *Ferré Casalensis* [22 D io] : Quaedam in cap. I forent adjungenda ad compescendos sacerdotes, qui, vix defuncto episcopo, civilem adeunt magistratum, et magno studio ab eo episcopalis mensae administrationom non parvo cum emolumento sibi demandari efflagitant.

11. *Zunnui-Casula Uxellensis* [24 a ·]: Pag. 4 *§ Quodsi* lin. 5 post verba „Provinciao opiscopumhuoc addantur: Bvel si omnes provinciae sedea vacantes fuerint, ad episcopum dioecesi viciniorem in devolutivol ctc/

12. *Ferré Casalensis* [22 Dr.]: In fine pag. 4 [4 0 is] pro verbis *quae quidem* etc. ponantur haec alia: pin singulis autem provinciis mctropolitanus cum suis suffraganeis invigilabit3, ut in congrua ipsa determinanda legitima consuetudo servetur, ct sive excessus «ivo quaelibet malae cupiditatis species omnino vitetur/

13 o. *Lacerda S. Sebastiani:* Pag. 4 in fine [25 B7] omissis aliis, dicatur: Plnsapcr perdurante officio euo a chori servitio sit exemptus, ct distributionibus gaudeat,4 etc.

13b. *Zunnui-Casula Uxellensis* [24 Ba]: Pag. 4 in fine, periodus *Insuper* etc,, omissis verbis „diobus et horis quibus ratione sui muneris impeditur,- sic se habeat: Plnsuper si electus3 canonicatu gaudeat, α chori servitio sit exemptus, et iis distributionibus cum iuro accrescendi, ac emolumentis gaudeat, quibus legitimo absentes non privantur. Volumus tamen, ut si quae sunt alia sui beneficii munia sivo animarum curam, sive Scripturarum sacrarum lectiones spectantia, sivo per se sive per alium ea omnino adimpleat/

14. *Zunnui-Casula Uxellensis* [27 D 11]: Caput II hoc sit: pQuoniam vicarius capitularis omni ordinaria episcopi merao iurisdictionis auctoritate pollet non in direptionem sed in conservationem ct aedificationem, ac proindo ex veteri sacrorum canonum sententia sedo vacante nihil sit omnino innovandum: ne ex praepropera eiusdem vicarii administratione ullum contingat dignitati episcopali, ct bono dioecesis inferri detrimentum; ideo, sacro approbanto concilio, districto prohibemus no idem vicarius militiae ecclesiasticae eos adseribat, qui vel postulantes non admissi, vel admissi iam amoti α proprio episcopo fuerint; ne dimissorias ad ordines etiam post annum vacationis umquam concedat iis qui ab eodem episcopo fuerint reiccti; nevo alienum clericum dioecesi adseribat, vel proprium ex en dimittat, nisi ab hac sede apostolica facultatem obtinuerit. Invectam etiam quibusdam in locis consuetudinem, ut liberae collationis beneficin nniniaruin curam adnexam non habentia a vicario conferantur, minime tolerantes, statuimus ut ea, sicut et beneficia parocbialia in titulum perpetuum conferenda, futuro episcopo iuxta iuris regulas providenda omnino reserventur. Statim ac itaque horum parocbiuliuin beneficiorum vacatio habebitur, vicarius oeconomum seu administratorem constituid, qui etium parochi officiis interim fungatur, cum en congrua parte emolumentorum quae ad idem bcnetieiuni «pectant, quae per provinciales synodos, aut aliter u provinciae episcopis statuta fuerit. Si quae hae in re oriatur urgens necessito», vicarius sanctam hanc sedem upostolicam consulere diligenter curabit. In bonum autem dioecesis et animarum salutem concedimus, ut idem vicarius ad

i Palribcw distributas (titrant die 30 augusti

a *pratbcrc* ℓ

* ir *'Uroitditv eie.* um. ed.
3 viÿdtbil etL
5 om. rd.

annum facultatibus gaudeat, quae specialiter defuncto episcopo ab hac sancta sede concessae fuerunt, iis exceptis, quae nostrae huic constitutioni adversantur/

15. *Ferré Caealensu* [26Bis]: Initium capitis II sic reformetur: .Cum ex veteri sacrorum canonum sententia aedo vacante nihil sit innovandum, vicarius capitularis studiose servare debet ea, quao ad normam legum ecclesiasticarum pro recta cleri institutione, atque pro bono tum spirituali tum temporali seminarii, parochiarum aliorumvo piorum institutorum ab episcopo antecessore instituta fuerunt Item ne ex praepropera®, etc.

16. *Idem* [26 D s): Pag. 5 lin. 7 capitia II [5 a 4 verbis *nete alienum* etc. haec substituantur: pEt quamvis possit ac debeat expungere ex clericorum albo iuvenes, qui graviter deliquerint aut ecclesiastica vocatione se destitutos ostenderint; attamen neve alienum- etc.

17. *Lacerda S. Sebaetiani* [28 D <]: Pag. 5 lin. 10 capitis II [5 a 4 post *obtinuerit* addantur haec: .et si Ulom in beneficio cum vel sine cura animarum instituerit, nulla ipso factol erit institutio.·

18. *Idem* [28 Du]: In fino pag. 5 [6 a u) pro *eoncurrum indicat* adhibeantur verba: .concursum indicere possit®, ideoquo paulo post pro *conferat* dicatur: .conferre/

19. *Ferri Colalemie* [27 B »]: In fine pag. 5 loco verborum *quem digniorem inter approbate!* etc. haec ponantur: .quem digniorem inter ab iisdem examinatoribus ad probatos in Domino indicaverit/

20. *Caixal g Estradi UrgelUntii* [26 Air]: Post ultima verba capitia II addatur: .Si quando vero adaequent vota, pro ca parte stet electio, cui vicarii capitularis votuml favere compertum fuerit/

21. *Idem* [ibid.]: Pag. 6 lin. 24 post verbum *debeat* addatur: .Si vero quacumque de causa supra-| |dicti episcopi vel vicarii apostolici, aut alii his succedentes, suam electionem praeceptam non fecerint, rea deferatur ad episcopum vel vicarium apostolicum viciniorem ab iis qui antiquiores sunt, ut ipse pro eo casu ꝑprovideat

22. *Vajconcdlo! Lamaceneù* [30 a s): Caput III ita reformetur ut circa dioeceses quae, quamquam capitulo cathedrali careant vel in posterum caruorint, cum aliis dioecesibus provinciam ecclesiasticam constituunt, nihil innovetur. Si autem hoc non placuerit, isltom post verba *euecedere debeat* (pag. 6 lin.24 [5c»]) addentar haec: .Quod si praescriptae conditiones posthabitae fuerint, metropolita aut, sedo vacante, capitulum cathédrale metropolitanum, aut, etiam hoe deficiente, provinciae antiquior episcopus pro ea vico vicarium ꝺeputabit

9.

Caput! schematis Do sede episcopali vacante a deputations pro rebus disciplinae ecclesiasticae ad mentem emendationum in congregatione generali propositarum reformatum1.

Ecclesiarum vacantium regimini pro apostolica nostra sollicitudine omni meliori modo prospicere cupientes, sacro approbanto concilio, decernimus, ut quibus in dioecesibus cathédrale capitulum canonice erectum existit, idem capitulum officialem seu vicariam infra octo dies post habitam vacationis notitiam constituera, vel existentom confirmare omnino teneatur iuxta legem a synodo Tridentina sancitam4. Unos sit capituli vicarius; ubi vero usus *a* plurea eligendi hactenus ita invaluit, ut statini abo-| Ieri difficile possit, primus inter electos in ordinariam episcopi jurisdictionem solus succedat, cui reliqui subesso in omnibus debeant. Ad vicarii munus is tantum assumatur qui sacro ordino ait insignitus, et in quo morum integritas, pietas, sana doctrina, et a qualibet nota, praesertim ecclesiasticae censurae, immunitas cum scientia ac prudentiae laudo conspirent Et quamquam apprimo deceat ac valdo optandum sit, ut qui assumitur sit etiam in sacra theologia vel iure canonico doctor aut liccntiatus, huinimodi tamen qualitatis defectum electionis validitati officere nolumus. Quodsi praescriptae conditiones posthabitae fuerint, minori capitularium numero, vel alteri cuius interest, ad metropolitanum : si vero ecclesia metropolitana vacans fuerit, vel do ipso capitulo metropolitano agatur, ad antiquiorem provinciae episcopum in devolutivo provocare liceat; B ad propinquiorem vero episcopum, si nullus in provincia supersit episcopus vel ecclesia exempta fuerit. Et is ad queen provocatum orit, agnita recursus institio, vicarium pro ea vico deputabit.

Canonicis autem sanctionibus inhaerentes, prohibemus ne in vicarium deputetur qui vacantis sedis fuerit patriarcha, archiépiscopal, vel episcopus electus, nominatus, seu praesentatas ; et si ipse vicarios certum habuerit nunciam de sua olectiono, nominatione, seu praesentatione ad praedictam vacantem oeciosiam, eo ipso ab officio cesset, et capitulum ad novi vicarii deputationem deveniat: nullius roboris et inane decernente·, si quid in contrarium in quavis etsi dissita regione, ac posita etiam plena electionis concordia, fuerit attentatum.

Vicario legitimo constituto, etc. *ut in eebemate.*

In cop. III Un. 24, ad mentem emendationum exbibitorum, port terba succedere debeat *legumi proponitur additamentum:* Quod si forte contingat ut, aliqua cx supradictis ecclesiis vacante, nemo praesto elt qui illius regimen iuxta praemissas regulas valeat assumere, administratorem co in earn deputabit metropolitanas pro dioecesi suffragane^, antiquior provinciae episeopus pro ipsa ecclesia metropolitana, [atque huius vacatione perduranto, etiam pro aliis eiusdem provinciae dioecesibus]1, propinquior vero episcopus vel vicarius apostólicas, si do dioecesi exempta vel do vicariata apostolico agatur. Volumus autem, etc. *ut* tn *ichcmate.*

10.

Congregatio generalia octogesima nona- 1870 septembris 1.

Feria quinta dio 1 aeptombris 1870 hora ante meridiem octava cum dimidio in conciliari aula Vaticanae patriarchalis basilicae, generalis rove-D rendissimorum patrum congregatio habita est; cui interfuerunt centum et quatuor patres, nempe 19 cardinales, 4 patriarchae, 1 primae, 18 archiepiscopi, 43 episcopi, 1 abbas nullius dioecesis, 4 abbates generales sive praesides congregationum ordinum monasticorum, usum mitrae habentes, 14 generales et vicarii generales; quorum omnium nomina, quae per assignatores locorum accurate descripta fuerunt, exhibet indiculus patrum octogesimae nonae congregationis generalis, qui inter acta concilii asservatur.

Reverendus pater dominus lacobus Quinn episcopus Brisbanensis missam lectam celebravit. Qua absoluta, et recitata oratione *Adsumur Domine*

l tRO *fud9* em. sd.

' *ticarü capiteteli»* ed.

1 Patrito distributae hit to foliosi aes eum cxendi- Lenito to nsi praecepti exhibitis, seape die 30 aagmtL 4 tos. XXIV cap. HI de reform.

1 Verba atque àwius -*duxetribu»* deerant in folio patribus distributo; item in eo legebatur *et* propvnqvwr loco propm- •peur vero. E statini addenda censui iuta emendationem a reverendissimo relatore in proxima congregatione propositam.

etc., eminentissimus primus praeses sic patres allo- a quibus est:

pRoverendissimi patres, antequam hodio ad actum suffragia ferendi do emendationibus schematis *De sede episcopali vacante* procedamus, audire oportet reverendissimum dominum Petrum Paulum Trucchi episcopum Forolivicnsem, qui, nomino Deputationis pro rebus disciplinae ecclesiasticae, animadversionibus ol emendationibus oratorum brevi quadam relatione respondebit. Itaquo ascondat ombonem reverendissimus dominus Petrus Paulus Trucchi episcopus Foroliviensis.-

RELATIO

reverendi patris domini Petri Pauli Trucchi episcopi Foroliviensis.

Eminentissimi praesides, eminentissimi ac reverendissimi patres.

Ambonom ascendero noluissem, conscius pusilli- B tatis meae, sed obedientia compulsus venio ad vos, eminentissimi ao reverendissimi patres verba facturus nomine Deputationis do disciplina ecclesiastica circa emendationes in postrema generali congregatione a nonnullis patribus propositas super echomate *De sede episcopali cacante.* Et haec verba non memoriter dicam, sed de scripto logam, ut vos certiores sitis do vera et genuina mento deputationis; quam mentem ego fideliter in omnibus, assequi curabo. Itaque supportato me, oro obtestorque, ea qua praediti estis summa benignitate et patientia.

Imprimis animadvertendum mihi venit, quod typis aliquantulum immutata vobis exhibita est pars prior capitis primi, ut maturius eam possetis expendere. Potissima huius rei causa fuit duarum paragraphorum mutua transpositio, qua nempe illa quae in schemate alteram praecedebat, nunc e contra eamdem subsequitur. In schemate § canonicis C *autem* pag. 4 lin. 7 praecedebat, sequebatur autem *§ quod ri praescriptae* eadem pag. lin. 14. Nunc e contra praecedit paragraphus ista posterior, et paragraphs illa anterior subsequitur, ot quidem nova inchoata linea, seu, uti aiunt, a capite.

Ut pateat quam necessario transpositionem hanc postulet logicus rerum nexus, sufficit animadvertatis in schemata pertractari: Ie do conditionibus sou qualitatibus in vicario requisitis; 2° sermonem ibi esso de electo vel nominato aut praesentato in vacantis ecclesiae antistitem; 3° tandem sanciri, ut si praescriptae conditiones posthabitae fuerint, locus detur appellationi in devolutivo, nec non deputations irritationi novique vicarii constitutioni ab oo, ad quem appellatum fuerit. Iam vero, ut probo noscitis, eminentissimi ac reverendissimi patres, pars hace applicari nullimodo potest in hypothesi, de qua in paragraphe intermedia *canonicis autem* etc. sermo est; ibi enim do deputatione agitur quae ipso iure nulla est; bene vero referri debet ad constitutiones seu qualitates in vicario requisitas, quarum defectu vicarii deputatio irritari potest post appellationem. Hinc est quod casus, qui per § *canonicis autem* providetur, alienus omnino est a sanctione, quae continetur in § *quod si praescriptae* etc.

Enimvero 1· appellatio ob praescriptarum conditionum dofectum iuxta § *quod si praescriptae* etc. non habot effectum nisi devolutivum: valida enim est vicarii deputatio quando ab eo, ad quem fuerit appellatum, non irritatur; o contra deputatio alicuius iam electi vel nominati aut praesentari in antistitem vacantis eclesiao, nec non omnes actus eiusdem nullitato laborant ipso iure, non secus ao actus vicarii iam existentia, qui post acceptum nuntium de sua electiono vel nominatione aut praesentatione vacantis ecclesiae noluit cessare ab officio ; idquo non solum ex praesenti constitutione conciliari, sed jure qaoqno iam antea sancito, idooque irritatione minime indigente.

2° Ib, ad qnem iuxta § *quod si praescriptoe* appellatio facta fuerit, ipac vicarium pro ea vice deputat; at contra est ai vicarius iam existons ut talia eligitur, nominatur aut praesentatur in vacantis ecclesiae antistitem. Tunc enim novus vicarius deputandus est non quidem ab eo, ad quem prius fuerit habitus recursus, sed ab ipso capitulo. Quae cum ita sint, liquido apparuit vestrae deputation! do disciplina ecclesiastica, quod logicus et verus rorum ordo, ac falsae interpretationis evitandae necessitas omnino postulant, ut post enumeratas qualitates seu conditiones, quao in vicario praescribuntur, immediate sequatur illud appellationis remedium, do quo in § *quod ri praescriptae* etc. ; deinde vero et quidem nova inchoata linea ponatur casus altor totaliter diversu.', in quo do deputatione et actis agitur, qui non irritandi sed ipso iuro iam nulli sunt ex dispositionibus canonicis ante banc ipsam praesentem constitutionem existontibua. Quamobrcm deputatio in hanc sententiam, omnibus diligentissimo consideratis, tandem devenit, ut scilicet transpositio duarum paragraphorum, prout ego hucusque exponobam, in schemate apponeretur, sicut revera factum est in novo folio vobis distributo.

Nunc veniamus ad singulas emendationes. Brevissimo utar sermone, ita tamen ut in illum scopulum non incidam, „brevis esso laboro, obscurus fio!*

Emendatio 1B, *apponatur prooemium et inscriptiones singulis capitibus respondentes.* Cum prooomii et inscriptionum formulas reverendissimus emendator non proposuerit, ad normam decreti diei 20 februarii currentis anni, do eius emendatione ratio haberi non potuit, nec eat suffragiis patrum subiicienda. Nihilominus ut aliquid pro abundantia dicatur relato ad prooemium, Deputatio de disciplina ecclesiastica existimavit et forte non immerito, quod ipsum initium capitis primi sufficero possit ad legis prooemium. Ad inscriptiones vero capitum quod attinet, ipsi in decretis disciplinaribus concilii melius forsitan est ut non apponantur, quia secus ac contingit in decretis dogtnaricis, capita disciplinaria multas saepe saepius et diversissimas ac parum inter se colligatas materias complectuntur. Quapropter inscriptiones ab ipso concilio eisdem appositae ansam facile praeberent dubiis ot controversiis. £x illis enim inscriptionibus argumentum adduci posset ad ampliandum vel restringendum sensum locorum, quao in ipsis capitibus disciplinaribus continentur; idque ita servandum esse, vel ex oo magis apparet quod concilium Tridentinum has inscriptiones minimo adhibuerit. Nam illae inscriptiones, quao in praesentiarum leguntur in eodem, privatorum tantum studio fuerunt postea superadditae.

Emendatio 2 *inseratur sequens periodus,* wvacante ecclesia otc.“ Ista admittitur sed iuxta modum, modus autem est, ut mentio specialis non fiat do singulis eventibus, quibus sedes vacaro potest ; neque do determinata ratione qua vacationis notitia habeatur, quao utique a legislatore intenditur debere esse authentica; sed ita cuncta simul componantur ut loco verborum schematis „poBt mortem episcopi adhibeantur haec alia verba: post *habitam vacationis notitiam.*

Emendatio 3% tn *capitis primi linea 'I verbis* „unus sit capituli vicarius: ubi vero etc. *haec alia substituantur* etc. Haec emendatio a deputatione non admittitur; et ratio est, quia non omnes quae-

« Horatia», epbt ad Piso» v. >>

itiones, quao ex iure commuai solvoodao aunt, in condili decreto exprimi possuot; iremo fia est. ut non exprimantur iâtac, nam aliquao buiuecomodi quaestiones ex inris communia principiis et dispoaitionibus opportunam .«olutioncm accipcrodcbent.

Emendatio ♯ *linfa* 13 *post verbum* Bdevoniat ĕtc. Hanc emendationem deputalo non admittit. Ut iam dictum cat nd emendationem praecedentem, quaestiones huiusmodi remitti debent ad quaestiones iuria communis: hoc autem ius ncque mutandum eat neque aggravandum aino necessitato.

Emendatio 5 *srquens inseratur periodus: Capitulo ecclesiae vacantis praecipitur quod facta vicarii canonica constitutione, de ea certiores faciat hanc sanctam sedem et proprium metropolitanum* etc. fn votis maximo fuiavct deputation! ut illa emendationis pars admitteretur, quae per impositionem obligationis certiorandiscdem apostoiicam tum titulo summae reverentiae erga eam, tum quia utile revera videtur ut illico sanctae sedi innotescat, quinam fuerit in vicarium deputatus Nihilominus nequn hanc emendationi? partem admittendam esso ccnsuit deputatio. Et ratio c^t, quia posita tali obligatione pro omnibus caaibui, vix conciperetur cur ea peculiariter imponatur in casu graviori, cui providetor in fine capitis secundi § *sed cero* cte., ubi tamen retinenda procul dubio videtur mentio praefatae obligationis. Et haec quoad priuiam partem emendationis.

Quoad alteram vero, non apparet ratio sufficiens emendandi praeceptum relate ad reotropolitau ure vel antiquiorem episcopum, cum ipse non obtineat potestatem irritandi deputationem vicani intra octiduum fachiro, ni» interposita appellatione. Non admissa clausula praeceptiva, nec admittenda videtur monitoria vel commendatoria. Tunc rnim rea ad convenientiam reduceretur, cum tamen non 0 constet hac in parte laedi consuevisse.

Emendatio 6ß, *pagina* 4, *linea* 5 *post verbum* plicentiatus etc." Ipsa non admittitur huc de causa; in schemate leguntur haec verba „ct quamquam apprimo deceat et valde optandum ♯il lam vero non eadem ratio militat adhibendi haec ponderosa verba pro qualitate ut quis sit do gremio capituli, prout militat pro gradu académico. Equidem gradus acadcmicus est quid maius ct amplius quam qualitas canonicalis.

Emendatio 7 Haec pariter emendatio non admittitur n dcputationc. Nam post maturum examen ism exclusa fuit iuxta inultorum patrum desiderium gradus aradcmici necessitas nd validitatem deputationis vicarii.

Emendatio 6 (o et *b)* istae quoquo emendationes non admittuntur: ♯ quia ex una parto qualitates in schemate nostro indictae non possunt cum I› prima ex iis duabus emendationibus ad simplicem decentiam reduci: ex altera autem parte non euflieiunt in vicario capitulari ca solum, quao exprimuntur in secunda cx iisdem emendationibus; 2 suppress necessitate gradua aeadcmici merito insisti debet argentieri modo quoad reliquus qualitates; 3 Undem quamquam harum qualitatum occasiono, prout liment reverendissimi emendatores, recursus tnvtitui possit, probo tamen notandum est, quod lita recursus eat in devolutivo, et valida est vicarii deputabo donec irritetur.

Emendatio 9 *pagina* 5 lin. 9 *et leq. post* Ppraeſentatas l *addatur: ei irritum facimus ei declaramus cap. Nihil,* 47 *de electione* etc. llacc emendatio admittitur iuxta modum. Capit reverendissimus emendator at fiat derogatio expressa capiti *Nihil,* 47 *de electione,* relate ad exceptionem in eo positam. In capite igitur *Nihil* habetur prohibitio, ne ia cuius electio u Romano pontifico confirmari debet, ante hanc confirmationem «o immisceat sub quocumque nomino aut titulo administration! ecclesiae, ad quum est electus. Attamen excipitur ibi casus, quo in remotis regionibus, extra Italiam scilicet, electio suffragiis concordibus peracta fuerit. Jam vero ia voto est reverendissimi emendatoris, ut huic exceptioni derogetur expresse.

(trave est huin· emendationis fundamentum. Licet enim exceptio illa non rvspicint nisi electionem. nullatenus vero nominationem aut praesentationem: liret etiam iuxta doctrinam communem exceptio pracJieia fuerit absque dubio implicito abrogala per Extravagantoni primam do electione inter communes, alusquo plurvw constitutiones, quibus dicitur, nearinem poaw incipere adminiMrationcin nisi acceptis ct exhibitis ♯ittori apostolici! et rapta poMc/sione; nihilominus nonuulli gravo» uuctorca sustinuerunt, per easdem ĕonstitutione non fulaso derogatum prarritutao exceptioni, quae continetur in dicto capite *NthiL*

Certum quidem est «-as in hac ro falli, ct ipsorum doctrina hodiedum facilius refellitur argumentis petitis cx litteris ♯postolici recenriorum summorum pontificum, exempli gratia Pii Vii. Consequenter valde utilia hoc n<»n obstanto videtur ĕxpresa abrogatio exceptionis, quae repentur in citato capito *Nihil.*

Quapropter a dcputationc admittitur emendatio, sed iuxta modum; ct modus oit, ut expresse quidem memoratur ♯ullità cuiuslibet ♯ctu in contrarium positi, n>t derogatio rapitis *Niki!* fiat per verba, quae sub prohibitione ct nullitatr praecise comprehendant dux· illas conditiones, in quarum concursu locus fuerit exceptioni in eodem capite admissae Verba autem sunt haec (verba quae referuntur ad *iuxta modum:) Nullius roboris ei inane decernentes, si quid in contrarium in quavis etsi dissita regione ac posita etiam plena electionis concordia fuerit attentatum.* Et hic considerantur duo illi rasus, propter quos facta est exceptio.

Emendatio ♯0 *quaedam in capite primo forent adiunqcnda* etc. llacc emendatio non admittitur nec suffragiis submittitur, eo quia nulla verba pro casu ibi exposito proponuntur.

Emendatio ♯1 *pag.* 4 § *quod si, lin.* 5 *post verba* provinciae episcopum *haec addantur* etc. Iface emendatio admittitur iuxta modum, nempo ut post verba pad propinquiorem vero episcopum" dicatur: *si nullus in provincia supersit episcopus vel ecclesia exempta sit* etc.

Emendatio 12a ia *fine pay.* 4 *pro verbis* „quac quidem etc." *ponantur haec alia: in singulis autem provinciis* ote. Haec emendatio puriter non admittitur, nam determinatio congruae potest quidem committi metropolitano cum suffragancis; ast vigilantia» do qua in emendatione, spectaret ad motropolitunum. non ad suifragancos.

Emendatio ♯3 (a ct 6). Emendatio 13 *a, pag.* 4 in *fine, omissis aliis dicatur: insuper* etc.; 13 6, *pag.* 4 in *fine periodus* /insuper ĕte. omissis verbis *diebus et horis* cte. Istae quoque emendationes non admittuntur. Rationes sunt; ♯ locutio illa *diebus et horis* etc. semper in similibus adbibetur, ct sanam ac moralem explicationem pro conscientia absque inopportunis scrupulis accipere debet. 20 *ratio:* aequum absque dubio non foret contra piorum testatorum intentionem vicarium eximere eo tempore, quo non impeditur.

Emendatio ♯4 *caput II hoc sit: quoniam vicarius capitularis* etc. Hanc emendationem deputatio non potest admittere; et ratio eat, quia proprio non eat emendatio, sed nova totius capitia II formo seu

methodus; idooquo opus esset ut prius io congro- , gationibus generalibus eminentissimorum no reverendissimorum patrum examini proponatur.

Emendatio 15· ct 16·, ini/ium *capitii II sic reformetur* etc.; 16· Yero, *lin.* 7 *pag.* 5 *capitii II cerini* „nevo alienum etc.J *haec substituantur* oto. lias emendationes nempe 15 ot 16 non esso admittendas existimavit deputatio, cum iure ipso communi iam contineantur. Praeterea id quod dicitur in emendatione 15· satis superquo comprehenditur in generali sententia, quao habetor initio capitia II his verbis ncum ex veteri sDcrorum canonum sententia oto.- aliunde non omnia exprimi singillatim possunt.

Emendatio 17·, *pag.* 5 *lin.* 10 *seu potius lin.* 9 *capitis II post* ^obtinuerit etc.- Haec emendatio 17· non potest admitti, cum sufficere pro nunc videatur generalis prohibitio incardinando

Emendatio 18‘, 19· ct 20·, propter intimam materia© connexionem do his tribus emendationi- B bua loquendum venit Perpendens emendationem 18·“, vidit deputatio potestatem illam, nempe conferendi, non posso exprimi verbib facultativis, nam post peractum concursum ius habent approbati ut ex illis eligatur digoior, et isto ius habet ut sibi collatio fiat. Occasiono insuper emendationis 19·· deputatio consuit revera difficile esso ut conserventur illa schematis verba nuna cum examinatoribus synodalibub aut prosynodalibus otc.u Quid enim si vicario nota sit alicuius ex approbatis indignitas, quam tamen examinatoribus pandoro non possit? Ultorius quid si vota sint paria? Num adoptari tunc poterit dispositio, quam proponit 20· emendatio? Sed talis dispositio abusui ex parto vicarii locum praebere posset, et nihilominus alia solutio congrua non ita facile perspicitur. Eapropter consuit deputatio satius fore si electio dignioris iudicio relinquatur solius vicarii, ex quo incommoda c oriri forte vix possunt, cum (en ratio) dignior oligi debeat tantum cx approbatis.

Admittuntur igitur emendationes 18· ct 19·, sed iuxta modum; ct modus est, ut loco verborum schematis nostri pCOncuTdum indicat otc.u dicatur: *concursum indicere et pacantem parochiam ad praescriptum sacrorum canonum conferre caleat.* Tali modo non fit quidem mentio explicita de examinatoribus bjnodalibus vel prosynodalibus, sed haec implicite continetur, uti vidotis, eminentissimi et reverendissimi patres, in verbis illis *ad praescriptum sacrorum canonum;* ct haec verba id insuper commodi habent, ut nempo non praeiudicotur quidquid forsitan a concilio Vaticano variabitur circa legem tridentinam; etenim de modo conferendi paroecias actum iri dicitur in elencho materiarum, do quibus tractandum erit.

Quod si modus a deputatione propositus a vobis D admittitur, eminentissimi et reverendissimi patres, per se cadit emendatio 20·. Si vero non approbetur, nihilominus deputatio etiam in hoo casu existimat non debere admitti emendationem 20·“ propter abusus, quibus causa dari potest a parte vicarii, ot quibus evertendis non satis apparet aliunde congruum remedium.

Emendationes tandem 21· et 22·. Istae emendationes admittuntur iuxta modum, scilicet ut est in novo folio[1] typis impresso et vobis distributo, dicendo post illa verba ^succedere ḋebet dicendo inquam, ad modum additionis pagina 6 linea 23: *quod si forte contingat* etc. etc. Ilio autem advertendum est, quod ex oblivione relicta sunt nonnulla verba, quae necessaria sunt ut provideatur illis tribus casibus, quorum contemplatio fit in Tridentina synodo: itaque haeo sunt verba addenda. In principio antepenultimae lineae (in novo folio typis impresso), postquam dictum est „antiquior provincial» episcopus pro ipsa ecclesia ṁetropolitans sunt addenda haec verba: *atque huius vacations perdurante, etiam pro aliis eiusdem procinctae dioecesibus,* et prosequitur: *propinquior cero episcopus cel vicarius apostolicus* etc., ut sic consideret tres casus, qui contingere possunt.

Exhaustis emendationibus, quae propositae fuerunt, nunc notandum est unam vel alteram correctionem α deputatione factam fuisse, nempe † schematis pag. 3 ad caput I loco verborum 0iuxta latam a synodo Tridentina ḋispositionem haec alia posita sunt, scilicet: *iuxta legem a synodo Tridentina sancitam,* prout habetur in novo folio: quia sic disertius innuitur sanctio, quam Tridontinum addidit per deputations vicarii dovolutioncm ad metropolitanurn etc. ² Schematis eadem pagino linea ultima pro verbia Dassumi ṗossit positum nunc est verbum *assumatur,* prout ponitur in novo folio lin. 12 in principio, melius enim haec locutio convenire videtur cum notiono appellationis in devolutivo. 3° Tandem variatio schematis pag. 4 lin. penultima post verbum *insuper deputatio conset inserendum hoc incisum- *Insuper si coniunctum habeat,* ut pateat vicarium non debere necessario esse do gremio capituli. Ad inserenda huiusmodi verba occasionem sumpsit ex initio emendationis 13 6, et per ea satisfit insuper saltem ex parto menti emendationis 6M, quatenus nempo insinuatur, non officere electionis validitati, si quis uon sit do gremio capituli

Haec dicenda mihi erant, ut muneri mihi demandato pro modulo meo satisfacerem. Si non satisfeci, habeatis quaeso me benigniter excusatam.

Absoluta relationo reverendissimi episcopi Forolivieneis, cminontiasimus primus praeses dixit:

pReverendisrimi patres, procedamus nunc ad ipsum actum suffragia ferendi „do emendationibus circa schema hoc *De sede episcopali cacante* propositis; idquo per actum surgendi fiet moro ṡolito.

Perlectis voro singulis emendationibus per concilii aubsecrotarium, ct duplici experimento facto more solito, suffragiorum exitus hic fuit.

In folio separato dabatur caput primum schematis *De seds episcopali cacante* a deputatione pro rebus disciplinae ecclesiasticae ad mentem emendationum in congregatioDo generali propositarum reformatum1. Huiusmodi autem reformatum caput in primis propositum est, illudque, uno tantum excopto, patres omnes admiserunt.

Quoad singulas vero emendationes, prima proposita non fuit quia nullam exhibebat formulam, item et secunda, quia provisum iam fuerat in capite reformato; tertiam, quartam, quintam, sextam, septimam, octavam (a ct *b)* fore omnes reiecerunt. Quoad nonam et undecimam provisam iam fuerat in capito reformato, et idoirco suffragia exquisita non sunt; item quoad decimam, quia nullam exhibebat formulam. Decimam secundam, decimam tertiam (a et Ò), decimam quartam, decimam quintam ct decimam sextam foro omnes reiecerunt; decimam septimam omnes reiecerunt nemine excepto. Quoad decimam octavam, decimam nonam et vicesimam, nomino Deputationis hio modus propositus est, ut nimirum diceretur: *concursum indicere et cacantem parochiam ad praescriptum eacrorum canonum conferre caleat,* hunc vero modum omnes admiserunt. Demum quoad vicesimam primam et vicesimam secundam modus propositus est in folio

[1] Vide docum. sub num. 9, col. 35 c.

[1] Sopra tub nnm. 9

soparato typis impresso, cui tamen adinugenda sunt nonnulla rerba ex oblivione omina. Post verba ^antiquior provinciae episcopus pro ipsa ecclesia metropolitana addatur: *atque huius vacatione perdurante etiam pro aliis eiusdem provinciae dioecesibus; propinquior cero episcopus vel vicarius apostólicas etc.* Hunc modum a deputatione propositam omnes admiserunt.

Absoluto actu ferendi suffragia, eminentissimus primus praeses subiunxit:

^Reverendissimi patres, emendationes admissae suis locis inserentur schemati, quod revisum iurta easdem emendationes approbatos singulis reverendissimis patrióos distribuetur. Proxima congregatio generalia per folium typis impressum patribus nnneiabitur.-

Domum consueto signo dimissa congregatio est

11.

Schema constitutionis do sodo episcopali vaoanto luxta emendationes a congregatione generali admissas reformatum1.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De aede episcopali vacante.

Caput L

Ecclesiarum vacantium regimini pro apostolica nostra lolliatudiuo omni meliori modo prospicere cupientes, sacro approbante concilio, dcccrnimui, ut quibus in dioecesibus cathédrale capitulum canonice erectum existit, idem capitulum officialem seu vicarium infra octo dies post habitam vacationis notitiam constituere, vel existentem confirmare omnino teneatur iuxto legem a synodo Tridentina sancitom1. Unus sit capituli vicarius: ubi vero C usus plores eligendi hactenus ita invaluit, ut statim aboleri difficile possit, primus inter electos in ordinariam episcopi jurisdictionem solus succedat, cui reliqui eubesse in omnibus debeant. Ad vicarii munus is tantum assumatur qui sacro ordine sit insignitus, et in quo morum integritas, pietas, sana doctrina, et a qualibet nota, praesertim occlcsiasticao censurae, Immunitas cum scientia ac prudentiao laudo conspirent Et quamquam apprimo deceat ae valde optandum sit, ut qui assumitur sit etiam in sacra theologia vel iure canonico doctor aut licentintos, huiusmodi tamen qualitatis defectum electionis validitati officere nolumus. Quotisi praescriptio conditiones posthabitae fuerint, minori capitularium numero, vel alteri cuius interest, ad metropolitanuni; «i vero ecclesia metropolitana vacans fuerit, vel do ipso capitulo metropolitano agatur, ad antiquiorem provinciae opiscopum in devolutivo provocaro liceat; D ad propinquiorem vero episcopum, ri nullus in provincia supersit episcopus vel ecclesia exempta fuerit. Et ia ad quem provocatum erit, aguita recunas justitia. vicarium pro ea vico deputabit.

Canonicis autem sanctionibus inhaerentes, prohibemus no in vicarium deputetur qui vacantis sedis fuerit patriarcha, archiépiscopal, vel episcopus electus. nominatus, seu praesentatus; et si ipse vicarius certam haburnt nunciam do sua electione, nominatioae seu praeaeatatione ad praedictam vacantem •erič iun, eo ipso ab officio coeci, ot capitulum ad aovi vicarii depatationrm deveniat; nullius robori· st inane decernant», si quid in contrarium a in quavis otri diesita regione, ac poeita otiam piena electionis concordia, fuerit attentatum.

Vicario legitime constituto, nullam prorsua iuriodictionis partem pene capitulum romanero, et quamcumquo ab boc factam reservationem irritam caso declaramus; ipsum vero vicarium nequo ad tempus eligi posee, nec acme) electum praeterquam a aedo apostolica removeri; statutis et consuetudinibus quibuscumque, etiam iuramento firmatis, non obstantibus. Legitime electus sivo o reditibus mensae vacantis, sive ex aliis emolumentis ad episcopum spectantibus, ubi aliter provisum non fuerit, partom congruam percipiat; quae quidem pro singulis provinciae dioecesibus a metropolitano cum suis suffraganeis, sive in concilio provinciali, aire extra, stabili ratione praestituenda erit Insuper, si canonicatum habeat, diebus et horia quibus radono sui muneris impeditur, a cbori servitio sit exemptus, et distribu- ii tionibus gaudeat, iis tantum amissis quae inter praesentes dicuntur.

Sedo vero per episcopi captivitatem vel relegationem aut exilium ita impedita, ut is cum sue grege communicare nullatenus possit, dioecesis regimen penes vicarium generalem, vel quemlibet alium virum ecclesiasticum ab episcopo delegatum, remaneat, donec aliter ab bac sede apostolica provideatur. lis autem deficientibus vol simili modo impeditis, capitulares vicarium constituent, totiusquo rei eventum quamprimum ad eiusdem sanctae sedis notitiam deferent, recepturi humiliter, et efficaciter impleturi quod per ipsam contigerit ordinari.

Caput II,

Cum ex veteri sacrorum canonum sententia sede vacante nihil sit innovandum: no ex praepropera vicani capitularis administrationo ullum contingat dignitati episcopali detrimentum inferri, sacro approbante concilio, districte prohibemus ne idem vicarius dimissorias ad ordines etiam post annum vacationis umquam concedat iis qui a proprio episcopo rciecti fuerint; nevo alienum clericum dioecesi adscribir vel proprium ex ea dimittat, nisi ab hac sedo apostolica facultatem obtinuerit. Invectam etiam quibusdam in locis consuetudinem, ut liberae collationis beneficia animarum curam adnexam non habentia a vicario conferantur, tolerandam haud esso declaramus. Quod si de beneficiis paroehialibus agatur in perpetuum titulum conferendis, auctoritatem vicario tribuimus ut, deputato statini oeconomo seu administratore, postquam annus a vacatione sedia episcopalis fuerit elapsus, vacantem parochiam ad praescriptum sacrorum canonum conferre valeat.

Caput IU.

Nostram modo sollicitudinem convertentes ad ecclesias quae cathedraii capitulo canonice erecto carent, ut illarum, dum vocant, regimini ea ratione consulamus, quao et communis pro omnibus sit, et controversiis, quoad fieri possit, aditum praecludat, methodum α fel. rcc. praedecessore nostro Benedicto XIV hac de re constitutaml aliquantum variantes et moderantes, sacro approbanto concilio, haec in posterum servanda praecipimus.

Omnibus itaque istiiumodi ecclesiarum hodiernis archicpiscopis, episcopis, atque etiam vicariis apostolici·, qui neque coiidiutorcm habont cum futura successione, neque vicarium generalem, mandamus, ut statini ab hac edita constitutione deputaro teneantur vicarium habilem atque idoneum; eorum vero successores statini post adeptam dioecesin vel vica-

1 Safev b» pstfr*** ■rk'ml* níncc» pilniro rogari *©q plumat. ©6 MwmMsum UrWs vke mette «p-

• XXIV, cap Irt 4« r*hna.

» Brevi *Er ruttimi* 16 tannini 1763. el *(¿unm er rullimi* H 49gU<U 1766.

natus posscasionom ¡dipanai omnino officiant Hic autem vicarius post illorum obitum dioecesis vel vicariatus regimen illico assumet tamquam huius sanctae sedis delegatus, et in ciusmodi munero p̈er manebit, donec novus episcopus vel apostoliche vicarius dioecesis seu vicariatila possessionem ndiorit, vel aliter ub eadem sanctu sedo fuerit ordinatum. Pari modo alterum etutirn Ipsu deputabit c̈edo masticum virum, qui bibi in munere, si forte interim obierit, succedere debent. Quod si forte contingat ut, aliqua ex supradicti» ecclesiis vacante, nomo praesto sit qui illius regimen iuxta praemissas regulus valent assumerò, administratorem eo in casu deputabit metropolitanus pro dioecesi suffragiinva, antiquior provinciae episcopus pro ipsa occlùda metropolitana, alquo huius vacatione perdurante, etiam pro aliis eiusdem provinciae dioecesibus, propinquior vero episcopus vel v̈ica rius Rposlolicuu, si do diuccosi exempta vel de B vicariatu apostolico agatur. Volumus autem cos «ad quos sic, ut praefertur, vacantis dioecesis vel vicariatus cura devenerit, quamprimum certiorem reddoro debere sedem bpostolicum; c̈os demquo omnibus et singulis uti posse facultatibus, quao ecclesiuo csthedndis vicario capitulari competere dignoscuntur, ac praeterea in vicariatibus a apostolici» iisdem fruì facultatibus, quibus dcfunctus vicarius apostolicus pollebat, iis dumtaxat exclusis quae requirunt characterem episcopalem, vel non sino sacrorum oleorum usu exercentur; eisdem tamen potestatem facimus ut, quandocumquo in eiusmodi vicariata apostolico necessitas urgeat, possint consecraro culices, patenas, et altaria portatilia, cum sacris oleis ab episcopo benedictis.

In ecclesiis ritus orientalis, iis exceptis quae habent capitulum legitimo institutum quod iure polleat eligendi vicarium capitularen), defuncti episcopi vicarius regimen vacantis dioecesis eo ipso assumat, donec certioro quamprimum facto metropolitano vel patriarcha, eiusdem vacantis ecclesiae gubernio rite consulatur usque ad novi episcopi electionem.

Decernimus tandem ut omnes praedicti vicarii, quibus modo memoratarum ecclesiarum rogi men, dum vacant, committimus, rationem suae administrutionis novo episcopo vel vicario apostolico reddero teneantur eodem prorsus modo, quo Tridentina synodus vicarios capitulares, oeconomos, et alios quoscumquo officiales et administratores sedium vacantium ad id teneri voluitl.

» Sew. XXIV, cap. 1β de reform.

XXVI.

DISCUSSIO SCHEMATIS CONSTITUTIONIS *SUPER MISSIONIBUS APOSTOLICA*.

1.

Monitum quo patribus mittitur schema constitutionis sapor missionibus apostolici»

1870 iulii 26.

Distribuitur reverendissimis concilii patribus schema constitutionis *super aposlolicis missionibus:* i aimulquo monentur reverendissimi putres, ut ii quibus super eodem schemate aliquid observandum videbitur iuxta decretum 20 februarii anni currentis, animadversiones suas scripto trudant secretario concilii non ultra dioin vigesimum sequentis mensis augusti.

Ex secretaria concilii Vaticani dio 26 iulii 1870.

Ludovicus Jacobini,
subsecretarios coucilii Vaticani.

X

Schema constitutionis super missionibus apo-sto! lois patrum examini propositum. ,

Pius episcopus servus servorum Dei sacro probante concilio ad perpetuam rei memorium.

Cum dominicum illud mandatam *Euntes in mundum universum praedicate evangelism amni creaturael* perpetuo vigeat, ac diligentissimo servandum sit, donec in unicum Christi ovile totius orbis transeat plenitudo; idcirco neceaso est, nos qui licet immerentes apostolica)!) beati Petri auctoritatem obtinemus, ad divinum illud opus, praedecessorum nostrorum vestigia persequentes, htrenno incumbere. Quod quidem multo nunc studiosius peragendum est, quando, miseranto Deo, ostium evangeli! in universa terra quotidie magis aperitur: cuius in omnes gentes diffusionem et praedicationem non satis commendando charitatis exemplo episcopi fovent, provehunt sacerdotes utriusquo cleri, laicorum piae sodalitates adiuvâro enituntur: cui domum, novi excogitati modi maritima ac terrestria itinera celerrimo conficiendi, mirifico inserviunt. Itaquo etsi multa pro temporum et locorum circumstantii» ab apostolica sedo recto sacrarum missionum ordini opportune constituendo sancita fuerint, nonnulla tamen, sacro probanto concilio, prout temporum ndiuncta postulant, vel addere, vol moderari nobis visum est, ut sanctum illud opus magis semper proficiat (A).

Caput I.

De episcopis, et dc vicariis ăpostolici gui praesident in locis missionum.

Cum ab antiquissimis temporibus Romani pontifices sedulo curaverint, ut evangelium Christi in omnem terram propagaretur, tum praecipue maion sornpcr alacritate in eo elaborarunt novissimis hisco sacculis, cum facilior patuit aditus otiam ad remotissimas quasque nationes, ot ob saevientem haereticam pravitatem maior incubuit necessitas, nedum infideles ad ecclesiam adducendi, veruui etiam schismaticos aut haereticos ud eam revocandi. Sed in hoc opere efficiendo, cum ob adversos temporum ac locorum vices aliasquo gravissimas causas, ut plurimum non pussent dioeceses erigi vol restitui, nevo episcopis proprio uc perpetuo titulo cum ordinaria iurisdictiuno demandari, visum est Romanis i pontificibus, quod alias factum ium fuerat, aliquot mittero operarios evangélicos episcopali charactere insignitos, qui vicaria Mimmi pontificis auctoritate regiones sibi cunimiaraM inodorarentur: quique propierea, recepta iamdudum appellatione, vicarii apostolici dicti sunt. Quo pactu provisum est. ne fideles episcoporum ministerio et ope carerent, siniulquo cautum, no praepropero et inopportune erigerentur dioccosca vel restituerentur iis in locis, in quibus perfecta ecch sinsticao hiérarchisé forma et canonicae disciplinae urdo nondum constitui aut servari possent. Ubi autem huiusmodi dificúltales non occurrerunt, aut certe magna ex parte Bublatao fuerunt, nil magis curarunt summi pontífices, quam ut episcopali s seder iisdem in locis restituerent vel erigerent, ibque episcopos ad sacrorum canonum normam praeficerent. Hinc Zooi *missionum* nuncupata, ea scilicet in quibus praesertim ad infidelium vel haere ticorum conversionem

« Mare. XVI. I\

adlaborandum est, in dioeceses et vicariatos divi- A
dantur, quibns aut sui praesident episcopi aut
riearii apostolici (B).

In omnes itaque ct singulos bosco praesules duplex onus incumbit, alterum scilicet ut catholicam fidem, ubi radices egit, conservent, ct fideliora quos ibi invenerint curam gerant; alterum illndque non minoris certo momenti, ut infidelibus Christum annuntient, hsereticos vero atque schismaticos ab erroribus ruis ad unam catholicam ecclesiam totis viribus revocare contendant Proinde singularii solus, omniumque apostolicarum virtutum forma in eis eluceat opus est, imprimis nutem abnegationis sui ipsina; iltosque Decesso eat arctiori vinculo apoitolicac sedi coniungi. cum ob graviores difficultates quas inter versantur, maiori egeant sedis illius consilio, directione et ope, in qua est ecclesiae fundamentum, et magisterium disciplinae, et per quam omnium fortitudo firmatur

Idcirco ad memoratos episcopos, et vicarios apostólicos pertinet evangelici operariis precesse, eorumdem ministerio advigilare, ot opua dirigere, quo ferat uberiores fructus divini verbi praedicatio. Quapropter iidem vicarii apostolici in regionibus, quae ipsorum sollicitudini ab apostolica aedo commissae fuerunt, eadem prorsus jurisdictione eademquo potestate utantur, qua epbcupi in suis civitatibus et dioecesibus ordinario iaro pollent, eaqao praeterea quao locorum ordinariis tamquam apostolicae aedis delegatis per concilium Tridentinum et per summorum pontificum constitutiones, concessa est In iisdem regionibus assiduo residere tenentur, a quibus sino gravissima ct urgento admodum causa, inconsulta apostolica sede, abesse nulla ratione pouunt; easdemquo regiones iuxta sancitas leges et quaudocumquo opus est, visitare obligantur. Sacra etiam limina beatorum aposto- C
lorara Petri et Pauli statis temporibus invisere debent, eodem pronus modo ac forma qua canteri episcopi Relationem vero suorum viearíatuum ipostolicae sedi crebrius etiam exhibere tenentur, prout temporum ae locorum peculiares circumstantiae exegerint

Studiosissime curent tam episcopi quam vicarii apostolici, quod praecipuum illorum munus eat, ut ex chrittianis indigenis (C), seu Aeolis earum partium probati clerici instituantur ac sacerdotes, initientur, e: crescente fideliam numero disciplinae ecclesusticno usus paulstim Invalescat, ac religionis catholicae stabilitati prospicietur. Huius rei gratia clericorum Kmi&ari ubi constituta nondum fuerint, quamprimum erigere curent; in quibus adolescentes, quorum indoles ae voluntas spem afferat, eos divinis ministeriis perpetuo esso deservituros, ben© diuque educentur, Mcrieque doctrinis imbuantur. D
Ad omnem vero scientiam ae pietatem devici indigeas sunt informandi, et in sacro ministerio exercendi, Ita quidem ut ad ecclesiastica quaevis munis obeunda idonei ovadant.

Plenum iui ac potestatem habeant in omnes ct impios missionaries tam sacculares quam regulare· in eorumdem diouccsibu» aut vicari^tibus commorante·, salvis timen quoad regulares privilegiis atque immunitatibus, religiosis ordinibus ab apostolica seda concessis, quao servandae erunt ad normam luris communia, et eatenuv, quatenus dcroüs huius oecumcnici concilii non adversantur (D).

Eorumdom sive episcoporum sive vicariorum apostoHoorum omnimodae jurisdictioni, visitationi

I 3. Aabm. fe ‹te Tiniait. car l» (a-105. Pair.
Uu XVI, ÏY4
• 5. Ix ka. IV ia aaalv. Msuwpt tua» Pair.
LU. UY, Illi

ct correctioni, in his quae pertinent ud missionum regimen ct directionem, ad curam animarum, ot ad «aeramentorum administrationcm, aint obnoxii omnes ct singoli míaaionarii apostolici, qui scilicet ab apostolica sedo datis authenticis litteris ad missiones destinantur, etiamsi regulares sint; ct non obstantibus cuiuslibet ordinis, societatis, congregationis atque instituti, etiam speciali atque individua mentione digni, privilegiis quibuscumque, exemptionibus et consuetudinibus.

Caveant quoque diligenter, ut plenissimo observentur clausurae leges in hospitiis ct stationibus, seu domibus quibuslibet cuiuscumque ordinis, eoaetatis, congregationis aut instituti regularis in locis missionum ubicumque intra dioecesis aut vicariatos sui fines existentibus: ot si quid contra factum fuerit, etiam ut apostolicae sedis delegati statini et efficaciter provideant, non obstante qualibet appellatione ad aedem upostolicam, quao in devolutivo tantum erit observanda (E).

Si qua dissidia, quod Deus avertat, sive inter singulos missionario®, sive inter diversos ordine» regulares, sive inter eos ot alios quoscumquo oriri contigerit, no diutios protracta erumpant in scindala, ca statim compescere curabunt episcopi vel vicarii apostolici, qui huiusmodi causai tamquam sanctae sedis delegati etiam summatim, ubi opus fuerit, dirimant; integro manente iuro appellationis ad apostolicam sedem, quin interea latae sententiae vel decreti effectus suspendatur.

Vicariis apostolica, etiam uti ab apostolica sede ad hoe specialiter delegatis, ius esto et onus incumbat ecclesias etiam regulares cuiusvis ordinis vel instituti etiam speciali ct individua mentione digni, in quibus cura animarum exercetur, eodem prorvus modo quoad omnia visitandi, quo cncteras ecclesias, quae ad clerum saecularem pertinent. Rituales autem leges atque deercta in omnibus etiam regularium ecclesiis apprime observari curent. Neque praetermittant rationem exigere oblationum ac bonorum omnium, quae ubilibet intra finca sui vicariatos missionia intuitu oblatae fu· rint, vel offerri contingat, eorumque administrationem expendere; ct simul cognoscere do fideli piorum operum cxeqnutione, quae iisdem fortasse fuerint adnexa (P).

Idem vero omnino et ius ct onus tamquam apostolicac sedis delegati habeant episcopi qui suas dioeceses in locis *infidelium* existentes proprio iure gubernant, quoad omnes ct singulas ecclesia regularium, quibus animarum cura commissa est.

Praefectorum apostolicorum titulus, iura, facultates ct privilegia quaelibet intuitu missionum iisdem quomodohbct concessa penitus abrogantur iis in locis, quae alicuius sacri antistiti» dioecesi aut vicariata apostolico ritus latini continentur (G).

Ubi intra fines alicuius latinac dioecesis vel vicariatua constitutae rite fuerint orientalis ritua (П) dioeceses, barumque praesules personaliter resideant per ae vel per presbyteros ab iisdem legitimo delegatos, nullam episcopus aut vicarius apostolica» erga fideles orientales earumdem dioecesum potestatem habebit, quae illarum antistitibus integra atquo illaesa constabit.

Quod si contingat memoratos fideles orientalis ritus, suo antistite carere, vel quod constituta licet dioecesi nullum habeant legitimum episcopum, vel quod is o vita discesserit aut in longinqua abierit, quin aliquis in cius locum canonice fuerit subrogatu». vel alia demum quacumque de causa, episcopus aut vicarius apostolicus tamquam sedis apostolicao delegatus eorumdom fidelium, qui in praemiosis casibus legitimi pastoris solatio ct upo

destituuntur, curam suscipient eosquo regent et gubernabunt; quin tamen propriis eorum ritibus ab apostolica sedo probatis ullum praoiudioium inferatur.

Si autem intra fines latineo dioecesis aut vicariatus commorentur fideles ritus orientalis pastore proprio omnino carentes, quatenus scilicet ildom fidele ad nullam orientalis ritus dioecesim legitimo constitutam atque oxistontem rite pertineant, eosdem fideles ordinario suo iuro episcopus aut vicarius apostolicus regent. Curabunt tamen, quantum locorum circumstantiae patiuntur, illis praeficere sacerdotes proprii eorumdem ritus, a quibus sacramenta recipiant et pracdicatioue verbi divini pascantur.

Denique memorati episcopi et vicarii apostolici in suo gerendo munere sacros cánones sectentur et iuris communis regulas, eas praesertim quao in concilii Tridentini dccrotis ciusque explicationibus authenticis continentur, quatenus praesenti constitutioni, aliisquo sacri huius concilii decretis non adversentur.

Caput II.

De missionariis apostolici3.

Nil profecto Deo gratius est ot ecclesiae salubrius, quam ut sacerdotes et ministri Domini egredientes de terra sua et do cognatione sua, in exteros longcquo dissitas regiones proficiscantur, ut populis infidelitatis aut hacrosoos tenebris obvolutis, vol necessario pastorum solatio destitutis, evangolicao lucis splendorem, aut catholicae fidei veritatem, aut denique opportunum sacerdotalis ministerii auxilium afferant. Nil autem iungis Deo iniurioeum, ot ecclesiae noxium ost, quam si sacerdotes iidem aut desides sint in opero suo, aut pastoribus minus obsequentiis, aut si lucem iustitiao quam ostendunt vorbis, exemplis non praeferant, itaquo hisco malis praecavendis, iliisque bonis magis magiaque procurandis, haec do missionariorum dotibus ct ministerio decornerò visum est.

Ad apostolices missiones oboundos nonnisi virtute et sciontia iam antea probati assumendi sunt operarii. Etenim, uti ad rom monuit sanctus Gregorius dialogistas praedecessor noster[1], non potest quis in praodicatiouo venerabiliter recipi, si prius in eo honorem ministerii non praefert luco bonae conversations. Sint ergo nocesso est castitate insignes, itu tamen ut cum vitae munditie eis adsit humilitas; spiritu ferventes quo praedicationis laborem alacriter ferant, ita tamen ut non appetant placere hominibus, neque temporalium bonorum curam sectentur, neve quao ma sunt magis quaerere videantur, quam quao sunt losu Christi. Scientia insuper ornati sint opus est, quam qui repulerunt, repellit ct Deus no sibi sacerdotio fungantur: videant tamen ut dum ad altioris scientiae lumen proficiunt, in magna luco boni oporis constantor immorentur. Quoniam vero fides ox auditu, auditus autem per verbum Christi, necosso ost missionaries eorum populorum linguas tempestivo edoceri, quibus ovangclium sunt annunciaturi; quod sancta sedes apostolice numquam urgero praetermisit, latis legibus, dccrotis atquo instructionibus (|).

Haec sedulo recogitent qui Deo vocanto missionibus eo dicaro voluerint; neque umquam excidant a monte eorum, quorum est sacros operarios ad exteras gentes mittendos apostolicae sedi praesentare. Quo autom baec vere atquo utiliter perficiantur, collegia missionum tam salubriter a praedecessoribus nostris cum alibi, tum praecipue in hao alma urbe erecta omnino restituantur, atque ad pristinas normas ac leges revocentur. In iis enim regularium praesertim ordinum alumni apostolico et peculiari sacrarum missionum spiritu sunt imbuendi, doctrina erudiendi, ac linguarum, queis pro locorum divorsitato opus cat, cognitione et usu apprimo exercendi.

Postquam vero ot mente ct spiritu antea exculti ad stata sibi missionum loca devenerint, necease est sacros operarios sobrie, ple, iusto vivere, suoque ministerio ita perfungi, ut inanis non evadat eorum praodicario. Quem igitur in collegiis spiritum Christi ebiberunt, proferant ad fidelium utilitatem; atquo ita vitam moresque suos componant, ut Christi bonus odor sint in omni loco, ministerium suum hac ratione cum gentium Apostolo honorificantes; ot sentiant universi eorum potentiam ex sola Redemptoris imitatione eis ¡nesso. Hoc voro ut officiant, Decesso est eos ab omni etiam specie mali abstinere, ut qui ex adverso est vereatur nihil habens malum dicoro do illis, Proindo nemo ox misaionariis solus in aliquo hospitio vol statione commoretur, nisi fortasse urgenti necessitate atque ad brove tempus id vicarius apostólicas indalserit, verum semper cum altero ac si fieri poterit, cum duobus aliis operariis, quibuscum munus evangelicam exerceat, corumque praesidio ot societate fulciatur. Hospitia vero ot stationes sou domus cuiu&curoque ordinis, societatis, congregationis aut instituti regularis etiamsi votorum simplicium ubicumque existentes, in quibus duo vel tres missionerii commorentur seu commorari contigerit, clausurao legibus omnino subiiciantur, iuxta modum et sub poenis, quao pro regularibus sanciteo sunt a sacris canonibus, upostolicis constitutionibus, atque huios sacrosanctao occumenicao synodi dccrotis.

Quoniam vero do mundano pulvere etiam ¡ustorum corda sordescere solent, missionari! ab aliorum sollicita intentione ad horam quiescant, ut sibi ipsis per quietem valoant melius providere, ipso Domino oxemplum suppeditanto, qui apostolos a praedicatione revertentes ¡usait aecum[1] venire seorsum in desertum locum ot requiescere pusillum. Idcirco quolibet anuo, aut si fieri illud nequeat, saltem quolibet biennio, secedant missionari! in aliquem locum arbitrio vicarii apostolici determinandum, ibique omni externarum cura abiccta, sacris spiritualibus exorcitationibus decem diebus devote excolantur.

Videant porro ac diligenter observent, quao erga suos in missione commioistros vel superiores debeant praestare. Pacem quum Christus Dominus voluti testamento apostolis reliquit, ot ab eis ubique annunciar! voluit, servent inter se diligentissime; et cum aliis omnibus cuiuscumque sint instituti, vel ordinis, vel gentis vel ritus: in boo enim cognoscent omnes quia discipuli Christi sunt, si dilectionem habuerint ad invicem. Proindo ostendant ox bona conversatione[1] operationem suam in mansuetudine sapientiae, nequo iclum amarum habeant, neve contentiones sint in cordibus eorum: ubi enim zelus ot contentio, ibi inconstantia et omno opus pravum. Quao autom desursum est sapientia primo quidem pudica est, doindo pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordiae et fructibus bonis: fructus autom iustitiae in pace seminatur, facientibus pacem. Episcoporum vero aut vicariorum apostolicorum dignitatem auctoritatemquo revereantur, cisque omnimodam obediontiam praestent. Nihil eisdem inconsultis aggredi praesumant; sacerdotes enim qui fortiter facere volentes sine eonstho

« Comm. In 1 reg. lib. V, c. IV (Migas, Pair. Ut. LXXIX, 3681.

« Marc. VI. 81.
› lacek III, 13.

exierunt in praelium, misero cecidisse Scriptural a testatur. Eosdem ea qua par est veneratione et honore prosequantur, et exdpiant, praesertim venientes in suas ecclesias, et functiones sacras pontificali ritu peragentibus assistant atque ministrent Sacrum ministerium nullatenus exercere praesumant, nisi postquam vel episcopis vel vicariis apostolici! proprii ritus, quorum jurisdictioni subsunt, litteras exhibuerint, quibus ad missiones destinantur, ct facultates quibus ab hac sancta sede ancti fuerint. Noverint autem iisdem praesulibus integrum esso praedictarum facultatum exercitium suspendere, ai iisdem abutantur; quod apostoliche sedi erit quamprimum manifestandum. Easdem vero litteras exbibrro teneantur aliis etiam episcopis cuiusque ritus, licet eia non subiaccant, in quorum diocceribuj sacrum ministerium eos obire contingat.

Cactcrnm eui missionani ℣regulare episcoporum ieu vicariorum apostolico™m jurisdiction! sint ob- B noxii quoad sacri ministerii exercitium, superiori tamen sui ordinis in his quao respiciunt regula:em observantiam obtemperaro omnino debent atque obedire. Meminerint autem ii ad quos spectat, officia apostolici ministerii illis omnino esso praeferenda, quae a statu religioso prominant, proinde ai quandoque contingat duobus iisque contrariis praeceptis, episcopi scilicet seu vicarii apostolici, et regularis superioris misiionarium urgeri, episcopi praeceptum omnino praevaleat opus «L, qnod et in communem missionum utilitatem ordinatur, et a speciali apostolicao sedis auctoritate fluit.

Demum ita se gerant miaiionarii erga populos inter quos versantur, ut omnibus omnia facti omnes Christo lucrifaciant. Singulari igitur canute, omnique benevolentia illos prosequantur; eorumque indoli usibus ac modis se aptaro satagant, quin tamen limites apostolicao sedis indicio definitos (K) trans- C gredi praesumant; neque enim Christi servi essent, ii hac rationo hominibus placerent. Sit sermo eorum non in sublimitato sermonis, neque in persuasibilibus bumanao sapientiae verbis; sed sapientiam Dei quae est in mysterio abscondita loquantur inter perfectos: cum parvulis autem atque infirmis sive simplicibus, parvuli et ipsi ae simplices effecti lac dent eis potum, non escam; neque aliquid sc seiro iudicent, nisi Christum lesum ct hunc crucifixum. Peculiari autem charitatis studio infideles, haeretico» omnesque a vera fido extonca complectantur ot exdpiant; illoeqae in omni doctrina ot patientia erudire satagant, errores quidem detestantes, errantibus autem Christi exemplo miserentes. Istis adlaborare, eos quaerere per aspera quaeque ct invia praecipuam reputent officii sui partem; neque enim mittuntur ut sedeant in civitatibus tranquiHaa paucorum catholicorum ibidem degentium D curam habentes, sed etiam et imprimía ut infideles et haereticos ad veram ecclesiam adducent Hoc Christas odocuit exemplo pastoris boni, qui paratus animam darò pro ovibus suis, ea» quaerit sollkitus; donec iaveaiat; ac tanto magisterio edocti apostoli usquo ad sanguinis effusionem idipsum constantissime peregerunt. Quos labores ut alacrius ferant, ac difficultates undequoquo exurgentes impavidi aggrediantur, divinam opem assiduo imploraro non praetermittant: non enim sumus sufficientes cogitare aliquid α nobis quasi ex nobis, sed omnia sufficientia nostra a Deo est; et ipse Christus Dominus licet in forma Dei esset, in similitudinem tamen hominum factui exibat in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.

Denique civilibus potestatibus debitum honorem atque obedientiam exhibeant; otsi ℣forense qui illas excreent infideles sint aut haeretici, ministri enim Dei runt in hoc ipsum servientes, llludquo beati Petri praeceptuml fideliter custodiant: aubiccti estote omni humanae creaturae propter Deum; sive regi quasi praecellenti, sivo ducibus tamquam ab eo missis nd vindictam malefactorum, laudem voro bonorum; quia sic est voluntas Dei, ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Reddant itaque quao eunt Caesaris Caesari. ct quae sunt Dei Deo.

Caput III.

Ik taediis odAiAmdis ad sacras vtissioues rile obundas.

Ut sacrae missiones institui, vel institutau conservari possint, atque uberiores semper fructus afferre, congruo missionariorum numero opus est, necessariis subsidiis, aariduni precibus,

Messis gaidcni multa est, mulrisque eget atque ℣donei operariis: ideireo episcopi aliique locorun· ordinarii, nec non ℣moderatore ordinum regularium, atque carum imprimis congregationum, quao pio buie operi mancipantur, omnem curam impendant ad augendum semper c clero iam sacculari quam regulari, congruum operariorum numerum, quoe praerequisitis dotibus praeditos ad populos evan- ℊelizando apostolica sedes mittere valeat.

Pias sodalitates in earumdem missionum subsidium nonnullis abhinc annis in variis Europae partibus rito ac legitimo institutas episcopi patrocinio tuo fovero non desinaut; simulquo fideles adborteotur no beneficentiae et communionis velint oblivisci. talibus enim hostiis promeretur Deus. Praecipuo autem illos excitent ad efficacissima precum marum adiuincnla temporalibus olcemosynarum erogationibus consocianda, ut aerino Dei currat et clarificetur in omni gente, quao sub caelo est.

Quoniam vero omne donum perfectum desursum est a Petro luminum descendens, et nomo vonit ad Christum nisi Pater caelesti» traxerit cum, idcirco universi fideles, imprimis vero episcopi, et sacerdotes sive sacculares sive regulares, ii praesertim qui sacris missionibus seso dediderunt, instent obsecrationibus et orationibus nocte ac dic, ut Deus ct Dominus noster lesus Christus quod iamdiu promisit, impleat cumulatissime, omnia ad eo a terra iam exaltatum trabendo, peccatores, schismaticos, hneroticos atque infideles.

Dum autem omnes gentes apostolica nostra sollicitudo complectitur, non potest eos praeterire, qui licet in ebristianis civitatibus degentes, Christum tamen Filium Dei miserrime non agnoscunt. Enixis ergo precibus Patrem misericordiarum et Deum totius consolationis instanter obsecrent universi, ut memor testamenti sui, quod loquutus est ad Abraham, Isaac ot lacob servorum suorum fidelium, non repellat usquo in finem filios Israel, quibus credita sunt eloquia Dei, quorum adoptio est filiorum[3] et gloria ct testamentum ct legislatio ct promissa, quorum putres, et ex quibus est Christus secundum carnem, qui eat super omnia Deus benedictus in saecula. Adeamus itaque universi cum fiducia thronum unigeniti Filii Dei ct Salvatoris hominum Icsu Christi Domini nostri, quem eorum prophetae praenunciarunt, cuius diem patres eorum videre desiderarunt; qui in terre eorum apparens cum cis conversatus est benefaciendo et sanando omnes; qui a maioribus comm in ignorantia crucifixus, sub ipsa morte rogavit Patrem suum ut eia ignosceret:

i t MvL V. «П.

~ ŸŸβρ. П, 3.

3 Row. IX. 2.

ipsumquo humillime procemur, ut quoniam ☪om placuit Deo per cuml reconciliaro omnia in ipsum, pacificane per sanguinem cnicis eius sire quao in terne sivo quao in caelis sunt, reconcilietur etiam filile lacob, quorum roliquiao eunt in gentibus in medio populorum multorum ; ct ablato velamine quod est super cor corum cum legitur Moysee, det oie sensum ut intelligant scripturas quao do Christo Deo loquutao eunt, et conversi ad eum intrent in ecclesiam, quam ipso acquieivit ct fundavit sanguino suo. Tuno enim vero plenitudinem Israelitica© dignitatis assequontur; ☪uia qui ox fido sunt, ii sunt filii Abruhao. Potens o»t autem Deus iterum inecrero illos3 in olivam uberem fructiferam atquo speciosam; et rie omnis Israel salvus fiet, sicut scriptum est: veniet ex 8ion qui eripiat ct avertat impietatem a lacob.

Haec eunt quae do sacris missionibus decernere visum est; caquo omnia accurato servanda sunt, l non obstantibus exemptionibus ac privilegiis regularibus quibuscumquo ac tniisionariis etiam ☪posto licis quomodolibot concessis, et speciali etiam ct individua mentiono dignis, quao tamen in iis quao praemissis non opponuntur, in suo robore manere debout. Caetera voro, quao ad maius apostolici huius oporis incrementum necessaria atque utilia videbuntur, nos ot successores nostri pro temporum ac locorum opportunitate decernenda curabimus per nostrum congregationem de Propaganda fide, quae missionibus regendis ot gubernandis a praedecessoribus nostris iamdudum instituta fuit. A qua etiam directorium confici jussimus, quo pressius ct enucleatius singuli mieaionarii tutam atquo uniformem agendi normam ediscero ot servaro possint.

ADNOTATIONES AD SCHEMA DECRETI *DE APOSTOLICIS MISSIONIBUS.*

(A) Cum opitulanto Doo opus sacrarum missionum ad infideles vel haereticos do dic in diem augeatur, multique episcopi sive diocccsant sive titulo alicuius occlesiao in partibus infidelium consecrati, iisdom praesint ot sedulam operam navent, visum est do apostolicis missionibus in sacro concilio Vaticano fusius pertractare; ut qua fieri potest generalis constituatur norma earumdom exercendarum, atquo omnia ordinato procedant iuxta ecclesiasticas logos et sanctorum patrum traditionem. Qua in re tria potissimum prao oculis habenda erant: Ie Episcoporum et vicariorum apostolieorum qui praesident in locis missionum iura, facultates et officia nd normam iuris communis moderari, quantum patiuntur peculiares sacrarum missionum circumstantiae. 2° Sacris operariis, quos ex regularibus ordinibus ut plurimum assumptos et peculiaribus facultatibus instructos sancta sedes apostolica miItero consuevit, opportunas leges dare, quo utilius et efficacius apostolico ministerio perfungantur; atquo eorum privilegia et exemptiones ita servare, ut nullum idcirco detrimentum vel animarum saluti, vel honori et reverentiae episcopis debitae umqusm inferri possit. 3° Denique viam atquo rationem tradere, quao ad sacras missiones vel instituendas vel conservandas magis idonea sit atquo opportuna.

(B) Ex ecclesiasticis monumentis palam innotescit, Romanos pontifices, qui peculiarem nulliquo secundam sollicitudinem propagandi ovangelii semper gesserunt, consuevisse vel-a remota aetate presbyteros quandoque praemittere in eas regiones, quibus Dei verbum erat annunciandum ; his deindo episcopos praeponere vel nulli certao sedi defixos, vel titulo alicuius ecclesiae in partibus infidelium consecratos, apostolica tamen auctoritate suffultos; demum ubi excrevisset fidelium numerus, omniaque necessaria in promptu essent, et nullum obstaret impedimentum, dioeceses primum, deinde etiam metropolitica provincias instituero. IIano viam, ceteris omissis, inierunt sanctus Gregorius Magnus misso ad Anglos sancto Augustino, sancti Gregorius II et 111 miseo ad Germanos sancto Bonifacio; et bac nostra aetate ita actum est in pluribus regionibus. Ubi autem licet fidelium numerus excreverit, non tamen praesto est sufficiens praesertim ex indigenis clerus, certuaquo reditus episcopalis officii oneribus ferendis necessarius, ubi vel ox locorum natura, vel ex populorum indole, aut ex civilium potestatum voluntate vel agendi ratione aut alia demum quacumque do causa non posset prudenter existimari, stabilem foro episcopi sedem, liberum potestatis ecclesiasticae exercitium, illudque ad iuris communis regulas facilo esse componendum, abstinuit apostolica sedea a dioecesibus erigendis et propriis episcopis instituendis, easquo regiones per vicarios apostólicos regero consuevit. Ex quo nullum praeiudicium animarum saluti pertimescendum; siquidem vicarius apostolicus ordinariis episcoporum iuribus instructus, amplioribus ab apostolica aedo facultatibus extra ordinem adauctus, eiusque peculiari patrocinio et ope suffultus, strenuam atquo alacrem operam, quantum peculiaria locorum adiuncta patiuntur, impendere valet ad officium suum cumulatissimo adimplendum: ao gentes eiusdem sollicitudini commissae omnibus bonis et auxiliis spiritualibus perfruuntur, quae possent a proprio episcopo praestolari.

(C) Solemne fuisse catholicae ecclesiae, indigenas adsciscero in clerum atque ad episcopales etiam sedes ovehere, ubicumque evangelica lux affulsisset, ecclesiasticae historico monumentis satis superquo comprobatur. Eoquo potissimum consilio episcopos vicarios apostólicos Romani pontifices constituerunt in dissitis barbarisquo regionibus, ut qui ex indigenis magis habiles essent, eoa morum integritate probatos, necessarias scientias edoctos, et assidua exercitatione in piotato ebristianaeque religionis functionibus excultos ad sacerdotium promoverent. Quod tam diligenter curarunt, ut venerabilis Innocentius XI missis legatis ad Sinensium regiones potestatem fecerit cogendi vicarios apostólicos canonicis etiam poenis ad instruendos et ordinandos clericos ct sacerdotes naturales sive indigenas. Id autem sapientissimo factum fuisse intclliget, qui perpendat praecipuas illas utilitates, quae ex indigenaram ordinarono derivantur ; scilicet I) quod melius noverint ct linguam ct mores regionis suae, quod libentius audiantur, quod securius ibi mañero possint saevientibus etiam peraequationibus. A fino nutem quem ecclesia intendit longius abirent sacrorum antistites ac missionari!, qui ita excolendos ct erudiendos susciperent indigenas, ut hi minoribus quidem sacerdotii officiis idonei evaderent, impares voro forent gravioribus atquo etiam episcopalibus obnundie. Quomobrem a Gregorio XVp mandatum fnit missionum praesulibus, ut quos ox indigenis clericis praestantiores consuissent, eos gradation ad potiora implenda munera instituero, ac suos quoquo vicarios pro opportunitate deputare non renuerent; reprobato more indigenas presbyteros nd cleri tantum auxiliaris conditionem eis merito molestam drprimendi.

(D) Agitur iam de relationibus mUsionarios

' Coins I. 20.
« OaL III. 7.
' Koci. XI.

1 n«rtL & α de prap. FhL 23 aoveebr. IMΛ.

inter et episcopo^ scu ricarica ǎpostolico *controversiam* est praesulibus istis et ius et onus incumbere dirigendi sacras missiones, ac praesidendi sacerdotibus et clericis omnibus, qoi in eorum ricari alibus comraornntJr. Dubitari solummodo posset, utrum et quatenus potentati praedictorum praesulum obnoxii sint regulares ratione suarum exemptionum, et missionari! eo quod ab apostolica sede tiothentieis litteris instructi et peculiaribus facultatibus adaucti mittantur, quam ob causam *apostolici* dicuntur. Cum autem talus animarum suprema ait omnium legum, minimo censendum est, apoitolicam tedem voluisse aut velle, ut saluti animarum praejudicium inferatur sivo per exemptionis privilegium, sive per concessionem specialium facultatum, quandoquidem utrunque indulserit ot indolgeat ad maiorem ipsarum animarum utilitatem. liine in concilio Tridentino ita regularium exemptiones probatae fuerunt, ut episcoporum potestati in ministerio verbi B et «aeramentorum enent obnoxii; atque insuper cautum eat, ut in peculiaribus quibusdam circumstantiis iideru episcopi, qua aedis apostolicac delegati, etiam quoad regulares opportune providerent. Nulla autem suppetit ratio, ob quam tura et facultates tam ordinariae quam delegatae, quas Tridcnlinnm episcopia attribuit in regulares, denegentur episcopi aut vicariis ǎpostolici in locis sacrarum missionum degentibus, ad tramitem juris communis exercendae.

Quod yero pertinet ad ƒacúltala quas apostolica sedes iamdudum consuevit musionariis concedere, compertum est amplissimas eas fuisse non solum quoad sacramentorum administrationem, absolutionem a censuris etc., verum etiam quoad misionara ipsarum regimen. Etenim Innocentius IVl cum easdem facultates cnumorasset, addidit Rnec non alia facere quae ad augmentum divini nominis ot ampliationem catholicxo fidei, ac reprobationem et irritationem illorum, quae sacris traditionibus contradicunt, sicut pro loco et tempore videritis expedire/ Atque Hadrianus VIs agens peculiariter de musionibus lodicis concessit, „ut praelati fratrum (seu superiores regulares), et alii quibus ipsi do fratribus suis in dictis Indita commorantibus duxerint committendum, in partibus in quibus nondum episcopatus creati, vel ei luerint, tamen infra duarum dietarum spatium ipsi vel officiales eorum inveniri minime possint, tam quoad fratres suos ot alios ouiuseumque ordinis qui ibidem fuerint ad hoc opus deputati, ac super Indos ad fidem conversos, quam ad alios Christicolas ad dictum opus eosdem comitantes, *omnimodam auctoritatem nostram in utroque foro habeant,* tantam quantam ipsi et per tot deputati de fratribus suis ut dictam est judicaverint opportunum et expedientem otc/ Quod et ab aliis pontificibus factum est, quorum constitutiones collegerunt vel retulerunt Rodriguex, Verricelli etc.

.Hanc autem amplisiimam facultatem (aiebat Thomas a lesul) α summis pontificibus permitti et concedi religiosis, non solum conveniens, sed ot omnino videtur necessarium pro illis partibus, *ubi nec parochi nec episcopi sunt, ncque ad sedem apostobeam /odiis eri aditus;* ...oportere tamen viros religiosos magno cum indicio uti his concessionibus et quantum fuerit possibile non recedere α communi praxi et nilo ecclesiae, alias graviter delinqaeni/ Etenim ea privilegia, uti ipso P. Thomae Extra A aitl, ¿umniia pontificibus fuerunt *fratribus con cces.t pro terris infidelium,* haereticorum, aut schismaticorum, quao sedis apostolicac magisterio ot obedientiao non subduntur, in quibus re/ *non sunt episcopi, cel a episcopi aut patriarchae rrperiuntur, non tamen habent communicationem cum ecclesia catholica.* Jn bis igitur provinciis uti licito possunt religioai; ia terris vero infidelium aut schismaticorum ubi suat episcopi catholici, aliquibus ox ƿraefati privilegiis tuta conscientia gaudoro uoqueunt 6 Et hoc indicium suum aperiebat: nSine dubio censeo (praedictam facultatem) nulla ratione extendendam ad illa Juca, *ubi sunt episcopi ei alii ecclesiae praelati,* niai in illis casibus, in quibus ex mente pontificis expresso colligitur, quidquid dicat P. Emmanuel Rodrigues ětc. 4

Reapso nucem fuisse revocata privilegia regularibus concessa pro partibus infidelium, quatenus praejudicant auctoritati episcoporum aut pnrochorura in locis ubi sunt episcopi aut parochi catholici, docuit Angelus Maria Verricelli', relatu otiam ea do causa apostolica litteris Innocontit X *(Cum sicut* 16 aprili· 1668) in causa excitata inter episcopum Angelopoli Unum et PP. societatis loau. Neque dissentii P. Carolos Franciscos a Breno3: ait enim rationem quao movit summo» pontifices ad huiusmodi privilegia concedenda, fuisse, no infideles conversi vel christi&ni alii apud barbaros degentes sacramentis ob inopiam ministrorum destituerentur; et eob co··ione· illas tributae iuhso eo solummodo casu, quo parochi non adessent, vel alii ecclesiastici aequipolleutcm habentes jurisdictionem. Et hace rcapso fuit Romanis pontificibus codeurs agendi ratio, ut constitutis vicariis apostoƙici cum omni auctoritate quao competit cuilibet ordinario in sua civitate ct dioecesi, atque sancito libero et tranquillo ordinariae episcoporum auctoritatis exercitio, eo ipso desineret regularium misaionariorum immunitas pro sacramentis administrandis, quae antea concessa bis fuerat, cum praedictum liberum exercitium nullatenus permittebatur, cuius rei exempla congerit Benedictus XIV « in constitutionibus infra notatis.

Ex quibus omnibus satia conficitur neque exemptiones reguiaribua indultas, ncque facultate» miseionariis apostolici» iampridem concessa» impedimento case, quominus constitutis episcopi» aut vicariis apoBtolicis summa rerum in locis missionum vindicetur, corumque potestati missionari! etiam apostolici subdantur.

(E) Cum decent viros, qui saecularibus soluti curis per regularia vota arctioris vitao institutum sunt professi ab omni mulierum familiaritate abhorrere, idcirco tam generalium ac provincialium conciliorum decreti», quam summorum pontificum, imprimía sancti Pii V 5, Gregorii Kill· ac Benedicti XIV' constitutionibus cautum est, ne intra roligiosorum virorum septa mulieribus quibuscumque pateat aditu», indictis gravissimis poenis tam viris qui focminos quocumque praotoxtu intra regularium domorum ambitum admitterunt, quam foeminia quae earumdum domorum clausuram violarent.

Nulla autem suppetit ratio, quaro misaionarii

• HU. *Cum* Uro »*teina* 23 tali! lì» Verrifili, d/ *ÂpntoL* RMttaite·, psg. 21».

1 Aprxi. Ult *Erpni* «Où W «mu IB22 tp. Verricelli went

• *De ewucrtu^.λλ* prxurqnlrt, lib. XIII, AlAvrj. KIX. pM. MΛ.

t Eod. pag. 848.

2 *De apstiolicis* miiriontbuf, tit IV, <\uaest. 91, Venelli» 1650. '225.

V *Manual, miuiannr. oriental.,* Venellis 1726. tom. 2. lib. 2, eap. t. qoKeat. 2, pM- W». a-

‹ Benedick XIV /tpoaCoiiaiw minùfcriam 30 mati 1753 I 10. *(BuU. prop-,* tom. ΠΪ, pag. 0061. Idem count. Çwmrû U febr. 1740 in «no bollar, tom. 2

s Ctod. Ke9idar-rMm2toct 1546.—CcuiL *Decet* 16 InL 1570.

• C«· et L' unie *grabat* 13 tatui 1575.

• Cou· *dejulartf dieciftmae* 3 Ιλβπλγ. 1742.

huiuimodi logo maximo salutari non adstringantur; a quam peculiares missionum circumstantiae magis exposcunt, ot propo ☙ricu caso evincunt, lis enim in locis quo graviora sunt pericula, quibus ob liberiores regionum mores, caclumquo ferventius, ut minorem regularum custodiam, ac superiorum vigilantiam obnoxii sunt ☙missionari eo magis necessarium, ut iidem nedum sanctum ☙ntaminatam quo vitam gerant, verum etiam abstineant ab omni, specio mali, ut iuxta monitum Apostoli[1] *sine offensione sint Indatis et gentibus et ecclesiae Dei.*

Hinc sucra congregatio do Propaganda fido clausurae observantiam missionum pracfoctis identidem pt pro rerum opportunitate enixo commendaro non praetermisit, ot logis istius fermo obsolescentis vim uuetoritatemquo renovavit edito decreto dio 26 iunii 1780, quod ii felicis recordationis Pio VI pontifico máximo confirmatum est; unaquo sancitum eos ox ☙missionari! qui hisco ordinationibus contrairent, poenas contra clausuran violatores, et sacrorum canonum upustolicarumquo constitutionum contemptores inflictas, essu incursuros.

Huius autem legis custodiam episcoporum ot vicariorum apostoiicorum vigilontiao esse committendam, iisquo non tam potestatem quam et onus esso imponendum providendi statim, si quid contra factum fuerit, duo suadent, scilicet demandata iam memoratis praesulibus auctoritas in missionaries, et gravitas mali ipsius, quud per longas moras appellationum in suspensivo posset miserrimo invalescere.

(F) Notissimum est ordinariis locorum ius inesse visitandi ecclesias regularium, quibus imminet animarum cura personarum saecularium[3]. Verum post alia praedecessorum suorum decreta novissimus Benedictus XIV in constitutione *Firmandis* edita dio 6 novembri» 1744 declaravit „in excqucnda pastorali visitatione ecclesiarum parochialium, quao a regularibus administrantur, minime quidem liccro episcopo omnia ecclesiarum huiusmodi altaria visitato, sed illud dumtaxat, in quo SS. eucharistiae sacramentum asservatur et consequenter sacrum ipsum tabernaculum: fontem quoquo baptisterii, si ndsit, item confessionale in quo parochus ad audiendas confessiones reeidero solet: pulpitum ecclesiao, o quo parochus ius habet verbi Dei anuunciandi; sacrarium paritor ecclesiae ad inspiciendum locum in quo asservatur sacra supellex pro sacramentis tam intra ecclesiam quam extra illam decenter administrandis: sepulchrum excipiendis subditorum parochino corporibus addictum, coumotorium parochianorum humandis cadaveribus destinatum: turrim campanuriam, dummodo in eu sint campante ad parochiam proprio spectantes; ac domum omnia sacra vasa quibus vel particulae consecratae servantur, D vel sacra olea sive in baptismo sivo in extroma unctione adhibenda, vel aqua baptisterii, vel alia rito benedicta, quao pro ingredientium aspersione ad ecclesiao foros poni consuevit[1]* Atque his do materiali praedicturum ecclesiarum visitatione declaratis alia subiungit do *personali* parochorum regularium visitatione; ☾uiu· poragondao plenum ius ac potestatem vindicat episcopis.

Porro cum in locis musionum haud facilo sit omnia eodem iuro metiri, quo alibi utuntur dioeceses rito constitutae; et praecipua in iisdem sit auctoritas episcoporum aut vicariorum apostolicorum, iisquo subiacero debeant rogularcs iu omnibus quao ad curam animarum portinero dignoscuntur, non abs ro visum est, si ob peculiares causas in casu concurrentes maius iisdem ius in visitandis paro-

~ » I. Cor. X, 32.

3 Tri lent. uss. XXV, de regular., cap. 11.

chialibus regularium ecclesiis tribueretur, quam quod definitum fuerit α Romanis pontificibus. Neque id a Tridentini concilii mento esset prorsus alienum: etenim in loco citato salvum voluit esse eorum episcoporum ius, qui maiorem in praedicta loca ot personas (monasteriorum in quibus resident abbates generales) iurisdictionom exercerent; ac praeterea ut episcopis, qua apostolieno sedis delegatis, magis essent obnoxia monasteria, in quibus aut regularis observantia[1] non viget, aut quao superiorum vigilantiam[3] effugiunt. Cur vero praestet in locis missionum facultatem tribuero ricariis *apostolici»* plenam atque integram visitationem peragendi in ecclesiis regularium, in quibus cura animarum exercetur, ex sequentibus fucilo potest dignosci: quibus etiam ea suadentur, quao in schemate decreti proposta sunt circa praedictorum praesulum vigilantiam et correctionem in his quao pertinent ad observantiam logum ritualium.

Revera ecclesiae illtto, corrogatis intuitu sacrarum missionum eleemosynis nd parochialia munia obeunda potissimum orcctac vel restitutae fuere: quare potior in eis debet esso vicarii apostolici potestas, cui principaliter mia tiubiaccro aequum esset. Hovera et missiones sino regularibus esso possunt, et vicariatus apostolicus sino miMsionariis apostolici;}: impossibile autem eut vicariatum apostolicum esae sine antistite, aut antistitem sine ecclesia. Accedit praeterea quod plurimis in locis unica quandoque existât ecclesia, regularium carao concredito, a qua omnem divini cultus peragendi normam populus debet accipere. Quin et non desunt vicariatus apostolici, in quibus omnes ecclesiae ☙paro chialcs regularium ordinum curae commissae sunt. Quibus proinde subductis α plena et omnimoda antistitis visitatione, iam in locis sacrarum miteionum, publicus cultus catholicus, qm tantopero fidoi ae dogmati cohaeret, vicariorum npostolicornm vigilantiae fermo omnino subtraheretur: quod profecto sacris canonibus in ecclesia Dei semper custoditis haud buno consonat Quuccumquo onim m *dioecesi ad Dei cultum spectant, ab ordinario diligenter curari, algue iis ubi oportet procederi aequum est1'*, imprimis vero advigilare is debet, ut in sacrosancto mieeao sacrificio[4] celebrando quaedam diligenter serventur, quaedam religiose vitentur; circa sanctorum invocationem, reliquiarum venerationem et sacrarum imaginum usum nihil inordinatum aut praepostero et tumultuarie accommodatum, nihil profanum, nihilquo inhonestum appareat[3]: aliaque huiusmodi. Horum vero officiorum potiorem habendam esso rationem in lucis sacrarum missionum, quam alibi perspicuum est. Haec quidem do solis vicariis ☙postolici «incita sunt; neque enim tanta videtur urgere necessitila huius potestatis in dioecesibus, quao in locis mirionum n proprio pastore reguntur.

Verum potior quaedam ratio habenda est rarum dioeccsuni, quao constitutae auut *in terris infidelium;* in quibus praesertim fore omnes parocbiales ecclesiae pertinent ad regulares. Quo enim illi a vora fido magis alieni sunt, eo solcrtiori studio apud eos procuranda sunt quao ad rectam ovangelü praedicationem, noe non ad divini cultus decorem ot puritatem pertinent; ut gentee harum luco per☾ulsae facilius convertantur ad unicum verum Deum

1 CottdL Trid «ens. XXL cap. 8 do refunn.

3 Eud. a-u. XXV, cap. 4 de regalar.

3 ŁL ☙o· XXI, cap. 8 retona.

4 scm. XXII decret, de ebeerv. et evitaa. is célébration. minar.

» Eod ≪µ. XXV de Invocat, venerat et ☙vl^u emetor.

• Tbotn. a le»u de *cvnrerñm.* Mna. yndiw·· prucwnen., lib. XI, cap. I, edit. Antaerp. 1813, patf. *t'/i*

et quom rnisit Jesum Christum. *Ideircv opus est,* omnes christi&nae *ccdesito ercetio inter infideles,* non modo ab omni specie superstitionis sive quoad formam, aire quoad ornatum, sire quoad sacras coeremonias omnino abhorreant, sed tales se exhibeant ut qua nitore aedium et sacrarum supollectilium, qua diligentissima ritualium legum custodia, qua ordinatissima rerum omnium et sacrorum ministrorum compositione, imaginem praeferant caelestis urbis Jerusalem. Inconveniontisaimum enim esset si templis infidelium et falsorum nominum, ecclesiae Dei riri neque ordinatiores essent neque religiosiores. Nequo minus dolendum esset, si sacrarum oblationum et ecclesiasticorum bonorum administratio non effugeret quamlibet suspicionem turpia lucri aut avaritiae quam Apostolus appellavit idolorum servitutem ; vel in piorum legatorum exequutioDe omnimoda fides non servaretur, quia non innotesceret. Quapropter sancitum in schemate, ut quod vicariis apostolicis io omnibus missionum locis datum est iua omnimodae visitationis peragendae in ecclesiis regularium, in quibus animarum cura exercetur, id etiam episcopis tribuatur qui ecclesias suas regunt in torni *infidelium.*

Duo supersunt in boo articulo expendenda, quae spectant ad exeeutionsm piorum legatorum, et ad rationem vicariis apostolici» ubique, episcopis vero in torris infidelium, reddendam a regularibus de oblationibus receptis intuita missionis, deque illarum administrationo. Quoad primum synodus Tridentinal veterum canonum formam acquata, statuit, ut episcopi etiam tamquam sedis apostolica® delegati, in casibus a iure expresáis, omnium piarum dispositionum tam in ultima voluntate, quam inter vivos sint exeqnutores. Ɨtcrumquo eadem synodus sancivit: ^Curent episcopi ut fidelium vivorum suffragia, missarum scilicet eleemosynae aliaque C pietatis opera, quae α fidelibus pro aliis fidelibus defunctis fieri consueverunt, secundum ecclesiae institutum pie et devote fiant: et quae pro illis ex testatorum fundationibus vel alis ratione debentur, non perfunctorie, sed a sacerdotibus et ecclcsiao ministris ot aliis, qui hoc praostaro tenentur, diligenter et accurato pcrsolvAntur.· Rationem vero do exequutione ultimarum voluntatum etiam a religiosis exemptis esae reddendam, sancitum iam eat in farel; idemque cautum ĕst quoad administrationem confraternitatum, hospitalium, montium pietatis seu ȥboritali et piorum locorum omnium, quomodocumque nuncupentur, etiamsi praedictorum locorum cura ad laicos pertineat, vel eadem pia loca exemptionis privilegio sint munita: ct ius assertum est iisdem episcopia cognoscendi et excquendi ex officio suo iuxta sacrorum canonum statuto omnis, quae sd Dei cultum, aut animarum D salutoni, seu pauperes substoatondos instituta eunt, non obstantibus quacumque consuetudine etiam immemorabili. privilegio aut statuto.

(6) Com primum recentiori aevo patuit aditus I ad orientales praesertim regione·, Romani pontifices io aas mittere consueverunt apostólicos viros ex regularium praesertim familiis adaeitos, quibus praeerat superior eiusdem ordinis, qui aliquando vicarias, aliquando praefectus dici consuevit, quao posterior appellatio magis usu recepta ad haec tempora perduravit. Eius pono erat missionanis precesse, ei missionum opus dirigere. Nulli autem taae erant in iis loris sacrorum antistites, aposto-

» 8e XXH. e»p Vili 4« rtL
« Asm XXV fctt. i» Pur^iur. – CtasMtla. «vwtfeu 4» r«(i<. fcsrit.
• Qs m. Brfÿfak Ut. 4s 'Im Us. et alti· vrisal-
• Tn4 XXU A· rrt rap,·.·.

lies delegatione aut vicariato praestantes; rariore» autem, incerti, et alicubi tartasso etiam nulli episcopi.

Postquam vero, auspicanto Deo, uberiores fructus sacris o missionibus germinarunt, licuitquc Romanis pontificibus episcopales sedes multis in locis erigere vel restituere, aut certe vicarios apostolieoe primum, tum delegatos constituere, tuno vigento adbuo praefectorum ăuctoritate, qui sensim sine sensu apostolici dicti sunt, factum eat ut praesules illi vol nullam exercerent potestatem quoad missionum directionem; vel si quando id aggressi fuerunt, contentiones ea de causa exortae fuerint, quae haud semel apud apoatolicam sedem exagitatae fuerunt, non sine gravi populorum admiratione et ipsarum missionum detrimento. Etsi autem apostoliche sedi quaedam componere licuerit, et quasdam in nonnullis regulas sancire, ut vel nulla aut saltem minor B esset duarum potestatum colluctatio, oxporientia tamen compertum est, non posse eam praecaveri, nisi omnis missionum dirigendarum via et auctoritas praelatis illis adieiacoretur, quod hiorarchicao ordinationi, musionum tranquillitati ac salubriori regimini convenientiasimum eat, ao maximo necessariam.

Verum, inspecta hominum indole ct conditione, haud facile haec fieri possent, niai omnia iuro, facultates, et privilegia praefectis missionum quomodolibet concessa penitus abrogarentur; et haec omnia episcopis seu vicariis apostolici® asaerercntnr, α quibus pro temporum, locorum, ac personarum ratione misaionarii eadem derivarent Quin viaum est ct ipsum apostolici praefecti titulum abolere, ne quis, uti assolet, veteri appellatione deceptus, abrogatas facultates et iura illi adhuc intaso reputaret

Hanc autem abrogationem ad ea loca coercere iuvit, quae alicuius sacri antistitis latini dioecesi aut vicariatu apostolico continentur. Quae enim in nullius steri antistitis potestate consistunt, ea praefecti misaionariorum auctoritati concredita esse oportet, uti in antecessum factum eat.

Episcopi autem ritus orientalis facile ferent, eorumdem regimini non subiici sacerdotes diversi ritus; α quibus nullam dotrimentam ordinaria ipsorum episcoporum jurisdictio patietur, uti inferius patebit, quin et opportunum auxilium habebit.

(R) Localem quondam fuisse episcoporum tam latini quam orientalis ritus jurisdictionem exploratissimum est. Á miserrimis dissidiis quae orientales regiones iamdiu exagitarunt, profectum est, ut sacrorum praesulum potestas non ubique solis locorum limitibus coerceretur, verum alicubi in cos tantum oxeri posset, quo» eisdem ritus observantia pastori suo consociaret. Etsi autem apostolica sedes ab hac nova disciplina comprobanda primitasl abstinuerit, successu tamen temporis ad fovendam animorum concordiam ut unitatem catholicam acquiovit, ull factum est imprimis ab Alexandro IV»; qua in ro locali latinorum praesulum jurisdictioni eatenus tantum derogatum est, quatenus hanc exercere non possent erga fidele» ritus orientalis, quibus proprius episcopus rito ct canonice institutas praesideret.

Idcirco ut omnis controversiarum, quae inter episcopos divortorum rituum possent oriri, occasio praecideretur, et una simul fidelium saluti, quao suprema lox est, opportune consuleretur, regulae, qua» hactenus apostolica sedes servandas proposuit, heio in praesenti» decreti schemate propositae fuerunt.

i (WIL Ɨatenn IV. cap. IX (ur III5).
' In i M<ukU lyprm no ƑΛ sp. LnhVienta et Raytahi

(I) Tum Clemens V in ©ecumenico concilio Vienenei, tum Paulue V in constitutione *Apostolica servitutis onere* edita dio 31 ¡olii 1610 linguarum orientalium studium, ratione habita missionum, latis opportunis legibus promoverunt. Sacra autom congregatio do Propaganda fido.pluries ct praesertim decreto anni ‡77 cauto providit, ut qui sacras missiones vellent obire, linguas exteras, quibus pro diversitate locorum ŏpu est. *tempestici* edocerentur.

(K) Addita est haec clausula: *quin tamen limites ăpostolica sedis iudicio definitos transgredi praesumunt.* Etenim cavendum eat no quid nimis; ot no quis aemulationem Dei habeat[1] sed non secundum scientiam. Notissimae quaestiones do ritibus Sinentibus et Mnlabarici», apo.-tolicao demum sedis iudicio definitae, satis ostendunt, quo proruero possint sacri operarii in sensu suo abundantes ot putantes so obsequium prnestaro Deo. Idipsum dici posset do quibusdam, qui uti hacroticoa praesertim Armenio» alliciunt, toti in co sunt, ut nasimilationem externorum rituum promovero satagant, et qunquaversnm conentur, quueeumquo minus recta occurrunt in eorum liturgiis, catholico explicaro; perinde ac si catholici ab haereticis, et non vicissim, divini cultus ct ecclesiasticae disciplinae ordinationem addiscere deberent.

3.

Animadversiones a nonnullis patribus scripto tradltuo in schema constitutionis super missionibus apostoHcls[3].

2.

Animadversiones Pauli Hindi archiepiscopi JexirenSis.

In pagina 9 [48 c je] leguntur haec verba: 'Praofeciorurn apostolicorum titulus, iura, facultates et privilegia quaelibet intuitu missionum iisdem quomodolibot concessu penitus abrogantur iisdem in locis, quao alicuius sacri antistitis dioecesi aut vicariata apostolico ritus latini ĕontinentur

Quare quaeso heio distinctio inter antistites latinos atque orientales? Nonno omnes sunt catholici? Si auctoritas est necessaria episcopis ritus latini, quaro non erit pariter necessaria episcopia ritus orientalis? Ann on omnes episcopi sive occidentales sive orientales pari modo a Spiritu sancto ponti sunt episcopi regero ecclesiam Dei? Igitur peto ut etiam episcopis ritus orientalis concedatur iuri&dictio in cos qui missiones agunt in propriis dioecesibus. Haec autem jurisdictio sic intelligi debet, ut nullus possit ministerium exercere iu locis et erga personas alicuius episcopi orientalis jurisdictioni sublectas sino coneeusu episcopi; ut uberiorem fructum quantum fieri possit afferre, et ubi magis eorum opori indigitur. Alioquin quid erit quaeso do iuriedictiono episcopi loci? An erunt duao jurisdictiones in eodem loco, ct in eosdem subditos?

Si ergo abusus corrigi debont, corrigantur omnino et non in parto solum, ne fiat dietinotio inter unam ot alteram ecclesiam in iis, in quibus similes atquo idcnticao esso debent sino inconvenienti immo cum convenientia.

Paulus Hindi archiopiscopus Jozirensis.

β··

Observationes loannis Belluomini, prioris generalis Eremitarum S. Augustini.

Comma illud pag. 7 [47 D ∎] positum incipiens: 'Plenum ius etc/, sic mihi vidotur reformandum: „Plonum ius ac potestatem habeant in omnes et singulos missionarios tam saeculares quam regulares extra domos religiosos degentes in eorumdem dioecesibus aut vicariotibus commorantes; in caeteros autem regulares se gerant salvis semper privilegiis atque immunitatibus religiosis ordinibus ab apostolica sedo concessis, quao ad normam sacrosancti Tridentini concilii servandae erunt/

Rationes: Verba constitutionis uno ictu iugulant privilegia regularium, quamvis *apparenter* illa adstruero videantur. Nam quod asseritur verbis illis: „Salvis tamen quoad regulares privilegiis atquo immunitatibus ab apostolico sedo ĕoncessis statini per apertam contradictionem destruitur per alia verba sequentia: „Et *eatenus, quatenus* decretis huius oocumcnici concilii non adversantur/ Quod in hoc idem recidit, nempe: 'Plenum ius ac potestatem habeant in omnes et singulos regulares absquo ullo respectu ad ipsorum privilegio/ ut integrum comma legentibus patot; nam quod ipsis apparenter tribuere videtur, illico aufert ubi ait: *Ealcnus, quatenus* decretis huius oocumcnici concilii non adversantur/ Quaonam sunt in subiecta materia huius concilii decreta? *Plenum ius ac potestatem habeant* etc.

Porro privare regulares suis privilegiis atque exemptionibus non mihi iustum videtur; nam huiusmodi privilegio ct exemptiones sibi por magnos labores in excolenda vinea Domini exantlatos α summis pontificibus promeriti sunt, qui hoc modo voluerunt etiam liberaro regulares ab irrationabilibus animo pracsumlis iuribus complurium episcoporum, o quorum numero aliqui sunt, etiam hisco nunc diebus, qui cogunt religiosos recurrero ad sanctam sedem pro iustitia obtinenda, ut ego ipso adductis probationibus probaro possem.

Quod nutem asseritur in adnotatiouibus nd Ijteram D, pag. 23 [55 A 12]: Noluimo sanctam sedem ut per privilegia regularium praejudicium saluti animarum inferatur, hoc procul dubio certissimum est, et ideo ad maiorem animarum profectum eadem privilegia sancta sedes concessit Itaque eadem privilegia abolendo saluti animarum non consulitur, sed o contra damnum infertur. Quod ai quando ex parto regularium abusus oriri contingant, possunt episcopi huiusmodi abusibus occurrere tanquam sedis opostolicne delegati, quin nocesso sit habere *plenum ius ac potestatem in regulares* contra ipsorum privilegia. Quod si aliqui episcopi huctonus in casibus occurrentibus usi non sunt huiusmodi iuro sibi a Tridentino concilio tradito, sibi imputent, et negligentiae ipsorum in non legendis, aut in non observandis eiusdem concilii decreti».

Verba sequentia in fine eiusdem pag. 7 [48 A·]: *Etiamsi regulares sini,* mihi sic temperanda videntur: notium»i regulares sint, qui tamen extra domos religiosas degant/ Nam si subjiciantur *omnimodae iurisdictioni vicariorum upostolicorum aut episcoporum* etiam regulares convontualitur viventes, actum esset do familiis religiosis. Episcopi enim mittent ad libitum huc ct illuc religiosos ct sic brevi tempore religiosao domus desertae remanebunt. Multis enim episcopis parum cordi est oxistontia religiosarum familiarum.

Integrum comma pag. 8 [48 B u] incipiens a verbis *Vicariis apostolicis* usque ad *fuerint adnexa,* et aliud comma immediato sequens pag. 9 (ibid. 0 n| et incipiens: *Idem cero omnino* etc. usque ad *cura commissa esi,* de medio tollendum puto; nam si agitur do visitandis ecclesiis regularium quantam spectat ad curam animarum, iam satis per Tridentinum concilium provisum fuit. Si vero Agatur de sublidendis ecclesiis regularium omnimodae visitationi in schematis sensu, huiusmodi visitatio multis

[1] Rom. X, 2.

[2] Eas «c exhibeo nt ah ip«ig |»atribn· exhibitae foerunt; nondum enim in iuilatn ordinem, nti pro aliis factum est, redactae »uoL

patet incommodis. Etcoim sine necessitate laedit regularium privilegia, eo quia nulla est necessitas quod· episcopi se immisceant negotiis regularium non spectantibus ad curam animarum, et sacramentorum adniinistrahonem ad normam concilii Tridentini. Deinde huiusmodi dispositio magis noceret quam prodcwcL Ordines namque regulares habent ipeciales rituales *leges, in* quibus episcopi non sunt Tersati, ac proinde absque ullo fructu, immo potius cum periculo perturbationum bisce rebas se immiscerent.

Quod autem attinet ad *exiymdam rationem oblationum a* bonorum omnium, quae ubilibet intra sui vicariatos fines missioni intuitu oblata fuerint, ex ipsamet adootationo posita sub littera F, et praesertim ex iis quao habentur pag. 23 [53 n 5], satis abunde constat huiusmodi dispositionem non esso admittendam, et supridieta duo commata esso eliminanda, quod patebit ox brevissima recognitione B eiusdem adnotationia.

Nam in adnotatione habetur pag. 28 (ibid. Be]: BRovera ecclesiae illae corrogatis intuitu sacrarum missionum eleemosynis ad parochialia munia obeunda potissimum erectae vel restitutae fuere; quare potior in eis debet esso vicarii apostolici potestas, coi .principaliter eas eubiacero aequam essetu Omiwo quod scriptor adnotationum omnino ponit in oblivione labores regularium, et subsidia collata a rcspectivis ordinibus ad erigendas vel restituendas ipsorum ecclesias in locis miasioaam sitas, si valeret illius argumentatio, pari ratione, codemqoe jure pouet qui argumentari: .Multae ecclesiae regularium in toto orbe catholico erectae, vol restitutae fuerunt corrogatis eleemosynis intuitu religionis; quare potior in eia debet esso episcoporum potestas, quibus principaliter eas sabiacero aequum esset Quis boo videt hanc absurdam arguendi rationem? C Animadvertat itaque dirissimus auctor adnotationum non ox largitionibus eleemosynarum provenire in ecdcatas parochiales regularium iura episcoporum, sed tantummodo ex cura animarum, ac proindo non deberent ulterius progredi, sed contineri intra bono sphaeram ad normam concilii Tridentini.

Prosequitur adnotatio: nItevera ot missiones sine regularibus esse possunt, et vicariatos apostólicas sino missionari^ apostolieia: impossibile autem est vicariatimi apostolicum esso sine antistite, aut antistitam sine ecclesia. — Ante omnia dicere vellem scriptori adnotationum, quod ii ipse cuperet conscribere historiam missionum sine regularium mentione; sui operis frontispitium posset utique scribere, at non ulterius progredi. Deinde dam asserit impossibile case quod vicariatos apostólicas sit sine antistite, cogitaro debuisset, quod omni tempore regulares in missionibus laborarunt, et tunc missiones θ maxime florebant sub supremo antistite Rumano pontifice, nunc autem vicarii apostolici qai novissimo venerunt metari quod nun seminarunt, per summam iniuriam vellent usurpare iura et privilegia regularium, qui plantaverant missiones sanguino suo. Dum autem idem clarissimus scriptor subdit (b s]; gimposiibik antistitem esso sinu ecclesia quoniam nomine ecdesiac templum aliquod intelligoro putandus est, ego respondobo Illi quod huc in casu aut deberet sibi ecclesiam aedificare, aut uti necessitatis causa ecclesia regularium, noa autem regularium iura, atque privilegia invaderò, et usurpare.

Additur; wNon deetse vicariatos apostolices, ia quibus omoea ecclesiae paruebialcs regularium ordiaum curse commissae sunt. Quibus proinde subductis a plena es omnimoda antistitis visitatione, iam in locis sacrarum missionum publicus cultus catholicus, a qui tantopere fidei ac dogmati cohaeret, vicariorum apostolicorum vigilantiae ferme omnino subtrahoretur.- — In primis notandum venit quod ei in aliquibus ricariatibus apostolici omnes ecclesiae parochiales regularium ordinum curae commissae eunt, huiusmodi veritas aperto indigilat quod regulares meliorem usum quam caeteri faciunt bonorum nd ipsos undecumque provenientium, quin necease ait reddere de iis rationem alicui vicario apostolico; quia de aliquo superiore regulari usque adhuc non legi, quod quisque legere potest de quodam antistite, de quo fit sermo in *Commentario de exemptione reyufarium* etc. pag.30 Victoris de Buck societatis lesu. — Deinde eadem veritas ostendit etiam maiorem xclum maioreaque labores regularium in missionibus provehendis, qui propterca non debent suis privilegiis expoliari, et ad ¡ustam indignationem provocari cum non parvo earumdem missionum damno. Probat insuper maiorem fiduciam, quam B fideles habeat in religiosis.

Tandem falsissimum est quod *subductis a plena et omnimoda antistitis cisiHtione* ecclesiis regularium, iam in locis missionum publicus cultus catholicus vicariorum apostolicorum vigilantiae ferme omnino subtraheretur. Legat qui haec scribit, in Tridentino concilio, quae competant episcopis tamquam delegatis sedis apostolica© etiam quoad regulares, et ipsorum ecclesias, ac desinat velle expoliare regulares iam satis auperque hisce temporibus expoliatos, qui licet ab hominibus multimodis vexentur, habent tamen Deum adiutorem suum, qui ad confundendos inimicos ordinum regularium e claustris producit maiorem partem sanctorum, qui infallibili sanctae sedis oraculo super altaria collocantur.

Verba illa pag. 15 (51 Bs) prope finem: „Meminerint autem etc. omnino sunt omittenda; nam brevi tempore ruinam producent religiosarum familiorum, siquidem, uti iam dixi, collata huiusmodi potestate episcopis in regulares, religiosae domus vacuao remanebunt. Insuper huiusmodi statutum si hic et nunc prodesse videatur, in posterum noxium evadet; nam pauciores utique regulares missionibus se addicent, et superiores regulares non amplius tanto zelo suos alumnos ad missiones excitabunt. Melius omnino foret aaecularizare regulares missionaries, quam admittere misaionarioe qui non sint nec regulares nec presbyteri saeculares. Experientia ostenderet inconvenientia huiusmodi sanctionis. Regulares libentius audiunt vocem pastoris regularis proprii ordinis quam alieni; secui velle ab illis agi, est velle aliquid contra rerum naturam.

Nonnulla alia in particulari possent adnotari; sed no morosus sim et omnino praeteream dicero aliquid in genero, quod prius dici debuerat, omitto. Huiusmodi schema in genere videtur omnino contrahendum: 1° quia plura ad historiam tantummodo spectant et notissima sunt; 2e quia plura moro hortatoria monita continent, et brevius dici optimo possunt; 3 tandem quia nonnulla mere repetita videntur: aie, exempli gratia, in prooemio etc. et in capito H dicuntur de mediis inventis ad missiones facilius excolendas.

Frater loannes Belluomini ordinis Eremitarum sancti palris Augustini prior generalis.

In schema *de missionibus animadversiones Gulielmi Identici Elder episcopi Natchezensis.*

Capite 111. — Omnino desiderandam videtur vel potius necessarium longius tractare de eleemosynis erogandis ad musiones fovendas. Quoniam, miserante Duo, ut in prooemio dicitur, ostium evangeli! in universa terra quotidie magis aperitur, de ruentia

est ut modia suppeditentur, quae in capite numeruntur, nempe missionariorum numerus, preces et subsidia pecuniaria. Do omnibus requiruntur paternae exhortationes, sed de tertio requiritur insuper ut *bene distribuantur* ubi maius eorum opus est.

Ad hoc maximo iuvat haberi unam associationem universalem, cuius cura erit providero missionibus maxime indigentibus, ubicunque fuerint. Societates particulares, quae nempe quibusdam tantum locis vel operibus provident, optima manebunt ct necessaria pro aliis variis operibus; sed ad opus illud permagnum ct divinum, nempe extendendi evaugolium Christi ct sanctam cius ecclesiam, sicuti his diebus extendi poterit et debet, huic omnino requiritur societas *una* et *universalis,* quao colligat ab omnibus partibus terrae ubi modia habentur, et distribuat omnibus partibus quao iis indigent Sine tali societate non potent fieri distributio aequalis vel iuata Iuxta relationes episcoporum unus poterit B recipere u pluribus societatibus, et altor α nulla ex iis: ot sic *alius quidem esurit, alius aulem ebrius est.* Roapso cognovi episcopum qui uno anno a tribus diversis societatibus| accepit subsidia, alius a duobus, alius ab una sola. Et hoc non secundum necessitates suas, sed secundum occasiones e quibus orat ei maior vel minor facilitas obtinendi. Sic paritor in societatibus pro supplendis ornamentis ecclesiarum, dictis *Opera apostolica,* idem episcopus plurcs annos nulla ornamenta accepit, alio ₹ero anno *quatuor* societates eum iuvarunt. ₱lurimum ergo interest missionum in locis pauperioribus ut une sit societas universalia, quae sciet necessitates omnium, ct iuxta eas subsidia aequaliter distribuet, quatenus sinit humana fragilitas.

Insuper commodissimum erit, ni fallor, ut administratio huius societatis maneat viris laicis: salva semper supervisione ex parte ecclesiae quae ne- 0 ceasaria poterit esse ad abusus praecavendos. Et hoc c diversis rationibus. I₀ Quia maxime inservit religioni ot pietati ut viri laici attrahantur ad opera activa religionis, tribuendo illis ₡a partes quae ipsis conveniunt. Sed speciali modo convenit viris laicis administratio pecuniaria, cui magis assuefacti sunt, et quao ex alia parte fortiter distrahit sacerdotes etiam bonos a vita interiori. Si nostris temporibus debent necessario implicari in aliquibus negotiis pecuniariis, eo fortius deberent liberi manere ab aliis quae laici possunt dirigere. 2° Quia multum arridet laicis, qui eleemosynas tribuunt his operibus, inter quos multi sunt fidei quidem fortis, sed caritatis dubilis, — multum illis arridet videro sacerdotes relinquere laicis admiiiistrationem aliquam pecuniariam; undo vident sacerdotes non agi spiritu avaritiae. Ilis punctis excellens iam habemus egregium illud opus *Propagationis fidei:* cuius sedes I> Parisiis ot Lugduni. Et vellem de illo fieri specialem mentionem non tantum honoris causa et ₲ratitudini sod ad illud roborandum ot extendendum. ut adaequatum eveniat necessitatibus missionum.

Romae dio 10 augusti 1870.

f Gulielmus Henricus Eldor episcopus Nntchezcnsis.

o.

Animadversiones 1. M. I. Baillés episcopi iam Lucionensis.

I. M. I. Th. Gloire λ Mario immaculée.

Animadversiones, ineris ₹ypographic! non omissis1.

Pag. 3, lin. 8 [45 d i] (Marc. XVI, 15) ad calcem paginae rejiciendum,

Pag. 5. lin. 40 [47 A n], *in gua* = in quo, scilicet

» locirfaru» cod.

5 Harum nonnullas omisi nipote nullin· momenti.

CONCTU OXXXMAU TOMUS LÌTI.

A Petro, levissima immutarono textus integritas servari posset, ad falsas accusationes evitandas.

Pag. 6, lin.]-2 [47 B i), *firmatur* = munitur.

Lin. 20-21 [ib. n ιή, *concessa esi.* Observatio. Attamen sedulo considerandum hos titulares episcopos et vicarios apostólicos tum metropolitana inspectione, tum synodi provincialis correctione, tum consilio canonicorum, qui sunt ecclesiae senatus (cone. Trid. sees. XXIV do Reformatione, c. 12 in fine), et quorum sive concursus sive consilium in quibusdam casibus a iure statutis requiritur. Verbi gratia, ad rationem redituum seminarii exigendam, ad ea constituenda quae ad seminarium spectant (id. seas. XXI'II do Reformatione, c. 18), ad procedendum in quibusdam causis (id. seas. XXV de Reformatione, c. 6) et ceteris. Undo non amplianda, sed potius intra constitutionum apostolicarum limites retinenda omnino videtur horum in regulares potestas, maxime si attendatur ad maiorem locorum distantiam, qua valde difficilis ad sanctam sedem recursus evadit. Ideo valde adhortandi sunt hi episcopi et vicarii apostolici ut sibi unum seligant idoneum quantum fieri poterit vicarium, et duo vel tres, sive saeculares sive regulares, a consiliis sacerdotes, quos ad missionis regimen et directionem in consilium consuetum adhibeant.

Lin.39 [ib.Cn>]. Nunquam neglectui habendum, sed sedulo complendum hoc cleri indigeni eflbrmandi negotium tantopere ab Innocentia XI et Gregorio XVI commendatum

Pag. 6 [ib. D b) notae ... IV adde: (al. III) *de natali ipsius* IV, in anniversaria die eiusdem assumptionis. Ballerini, t. I, p. 18.

Pag. 7, lin. 7 |ib.Ci«], *curent.* Addendum; medila opportunis, adhibito consilio duorum vol trium missionariorum apostolicorurn doctiorum, usuquo exercitutiorum, et iisdem vel aliis horum defectu prnesentibus, ratio redituum seminarii exigatur.

Pag. 7, lin. 23 [ib. 1) »], *commorantes.* Addendum : in his quae ad curam animarum et nd sacramentorum udministrationeni pertinent, iuxta Gregorii XIII constitutionem *Inscrutabili.*

Pag. 7, lin.24 [ib.], *regulares.* Addendum necessario: iis quae ad substantiam regularis vitae pertinent, iuxta sacrum concilium Tridentinnm, sessione XXλΓ de regularibus, cupite 1, in quo statuitur regulares omnes ad regulae quam professi sunt praescriptum vitam instituero oportere. Quod hac gravissima sententia concludit: „8i enim illa, quao basca sunt et fundamenta totius regularis disciplinae, exacto non fuerint conservata, totum corruat aedificium accesso est.“ Idouque iuro merito Benedictus XIV statuit in iis quao nd regularem observantiam respiciunt, missionari! regulares suis superioribus pri- *calice,* non autom vienriis ₴postolici subiiciuntur. Constitutio *Apostolicum ministerium* § 15; constitutio *₣irmandi* § 8, et alibi. Exinde sequitur regulari· instituti observantiam ad essentiam regularis vitae pertinentem, nullatenus inter privilegia et immunitates regularium amandari posso.

Peg. 7, lin. 35 [48 a s], *ad missionum regimen et directionem.* Haec verba quae sensu tantum *activo,* non nutem *passivo* ¡ntclligi possunt, expungenda caso viderentur, utpoto nullo modo contenta in praelaudata constitutione *Apostolicum ministerium* § 16, nec in aliis constitutionibus quao illic referuntur. Etenim regimen et directio ad vicariam apostolicum pertinet, ad cuius nutum ₥issionari omne· tum ·«oculares tum regulares reguntur et diriguntur quoad curam animarum et sacramentorum administrationem, ut ceteroquin recte exprimitur in annotationibus. quao schemati in hoc non concordant, pag. 23» lin. 10 [55 a j].

A

Pag.8, lin.6 [48 A nJ, *plenissime.* Loco huius vocis dicatur Bquantum fieri potest2; nam res multum ⁋if ficuitatía habet in quibusdam hospitiis et stationibus seu domibus, ubi duo vel tres domicilium per accidens et ad breve tempus habent

Pag. 8, lin. 10 (ib. A h], *reyularis:* adde ⁋vironim de quibus exclusive agitur in constitutionibus quae in ηoώ 4, 5 ct 6 pag. 25 [56 d] citantur. Hae vero constitutiones in ipso textu indicandae essent Caeternm cum multae sanctimonialium congregationes in missionum regiones se conferant animarum saluti pro posse incumbentes, viderentur quaedam de harum domnum clausura specialiter aut saltem generaliter statuenda.

Pag. θ, lin. 6 [48 C ·], *intuitu:* adde „in genere, vel specialiter domui cuidam, vel ecclesiae vel instituto pio-.

Pag.9, lin. 26 [ib.Ds], *continentur,* adde: ¸Incolumi tamen remanente tum iure *priratico* regularis superioris, quod nunquam cessare potest (constitutio *Apotlolicum ministerium* § 15 et 16), tum *cumulativo* (§17, ct constitutio *Firmandis* § 10 et 11), dum ex altera parte intactum perseverabit ius tum *pricatirum* vicarii apostolici, tum eiusdem *cumulolìeum* iuxU constitutiones apostolica^ quae unanimi voluntate et consensu res geri inculcant *(Aposlolicum mini-eUrinni,* §21).

Pag. 9, lin. 38 |ib. D iol, *cwatMl,* adde: iuxta constitutionem Benedicti XIV *Demandatam.*

Pag. 11, lin. 27 [49 c»¡, *dialoyistes.* Cur non diceretur ^primos vel ⁋magnus usitatiori modo? Utrum autem sanctus Gregorius Magnus sit auctor huius commentarii, controvertitur inter criticos.

Pag. 11, lin. 32 [ib. Cn]. *conversationis.* Hic apponenda indicatio notae (1), ct claudendae virgulae, quae linea 28 [c a) sunt aperiendae.

Pag. 12, lin. 25 *aliti,* 27 *restituantur, 28 reco-center* [5Ú a i). Tria haec gravitate non carent, >ed nimis vaga sunt.

Pag. 13, lin. 33 (50 u im|, *decretis.* Nonne quaedam addenda essent de sanctimonialibus, etiam simplicium tantum votorum?

Pag. 14, lin. 10 [ib. c π] *excolantur,* adde: „Per hoc autem non intendimus his derogare quae in constitutione *Apostolicum ministerium* § 20 statuuntur, nbi adhuc vigent, vicario apostolico sel superiore regulari id, prout expedierit, ⁋decernentibus

Pag. M. lin. 28 (50 D 7) virgulae ante vocem *uti* et linea 37 |d nJ post vocem *pacem* (2). ct in fine paginae: (2) idem ib. V, 16-18.

Pag. 15, lineis 22-27 (51 a h). Aliquid obscuri praesefert haec ⁋hrasi

Pag. 15, lin.39|ib.B,] *prommían l,* adde „dummodo non eogatur quisquam regukris instituti observantiam aliquo modo ⁋iolare Ita Benedictus XIV in η constitutione *ApoMtatm utinisierium § 15.*

Pag. 16, lin. 18-28 |ib. C2-1·) indirctur I ad Cor. cap II et HI; item pag. 17, lin. 15, 20 (ib. ü 11-1«}, Il Cor.. Philip. 1,3. et nota 1. *Ep.* loco *ep.*

Pag.21,lin. 20 (53 Di| *privilegia et exemptione·'.* Instituti regularis observantia minime est inter privilegia computanda, cum ita sit ordini rcgukri essentialis, ut ⁋· sublata regularis ⁋tatù penitus destruatur. Vide •apra pag. 7. lin. 24 |47 l» ιφ pag. 17, lin. 40 [52 λ ■«]. Hic titulus ei annotatio A inter se dkaident, et aliunde titulus non completur traditi» in capite.

Pag. 23, lin. 22 |55 a n| *utilitatem.* Ea omnia vera «unt dummodo episcoporum et viçariorum apostolicorum ios minime extendatur ad regularis instituti observantiam; tunc enim illud *cessare certum est,* ut declaravit Benedictus XIV constitutione *Apoitolicum minsttenum* § 15, et *⁋irmandi* § 10 Pt IL

Pag. 18, lin 5-18 (52 b s-h). quaedam apncialiora desiderantur. Linea 27, 32, 36, 38, 44 [ib. C1-11), indicari possent Scripturae loca citata.

Pag. 25, lin. 26 [56 C11] *subdantur.* Non nutem in his quae ad regularis instituti observantiam pertinent, ubi do regularibus agitur.

Pag. 19, lin. 2 [52 c u), lin. 15-23 [d 4-10J, 40 (53 a 2]. notae apponendae (1) Rom. IX, 2, dicendum EX, 4.

Porro haec sunt quae de hoc echemato breviter observanda mihi visa fuere: non enim satis congruit schema propositum cum constitutionibus apostolica ot sacrae congregationis do Propaganda fide instructionibus, huic praecipue, quae anno 1848 in omnibus quidem regulares vicariis apostolici» subditos declarabat, *exceptu* Union *interna disciplina regulari.* Hac enim vero ornisi vel neglecta exceptione, infeliciter cederet hoc schema missionibus apostolici!, tum respective ad regulares quos a regulari observantial removendo, scilicet a sanctitate vitae quam professi sunt, inermes modia inter pericula relinquit, tum erga superiores regularium quorum auctoritas in suis respective domibus pes-eumdarctur. Unde regulares vere pii ot hoc nomine digni *a* missionibus apo»iolicis se removerent; et in horum locum snccederent sacerdote» a norma abhorrentes, tepidi, animo saeculares, et prorsus indigni qui inter regulares computarentur. Superiore»' sapientia et zelo praediti hoc importabile fugerent onus domum regularem, bis in conditionibus, dirigendi. Inde innumera scandala, maximo ⁋postolici missionibus nocentia. Caeterum in hoc schemate valde adimo est desudandum, ut inter sanctae synodi Vaticanae3 constitutiones annumerari queat.

Il· mae die 9 augusti 1870.

γ Idcobns Maria looeph olim episcopus Lucioncnsk.

⁋

Obier⁋alùmi Daphaeli» de Andarono archiepiscopi Dyrradànisis.

llererendifdmae secretariac sacri concilii Vaticani, — Domain.

Conscientia urget me subscriptum ad quasdam observationes faciendas super schemato constitutionis de missionibus apostolici!.

⁋ — Omni cum obsequio proponere audeo, ut in capite I, pagina 7, linea 4 [47 c h), post verba „Huius rei gratia clericorum seminaria⁋ addantur et sequentia: rDioecesana vel saltem provincialia, eive nationalia, ubi constituta nondum fuerint- etc., ut in schemate. Et linea 8 [c i»¡ eiusdem paginae post verbum *⁋dolescente* subiungatur „indigenae sivo dioecesani. sive eiusdem provinciae seu nationis, quorum indoles ⁋etc. Horum additamentorum ratio sequens est, nempe: quia in pluribus missionum dioecesibus et vieariatibus ⁋postolici turn ob grandem operariorum evangelieorum penuriam, tum ob reditus haud certos, vel ob subsidia non sufficientia ad seminarios estruendos, et ad mercedem praeceptoribus et ministris, aliosque sumptus solvendos, erigi nequeunt seminaria dioecesana. Idcirco ubi haec haberi non possent, satis eue mihi videtur, si saltem seminaria centralia, ubi constituta nondum fuerint, erigerentur in unaquaque provincia ecclesiastica sive nntionsli, in quibus reciperentur clerici indigenae ⁋uiusque dioecesis eiusdem provinciae seu nationis. Hoc pacto sane nedum huiusmodi concilii Vuticani decreto fieret satis, sed etiam clericorum diocccsanorum institutioni prospiceretur, simulque episcopi vel vicarii apostolici conscientiae consuleretur.

II», — Suppliciter peto, ut leges clausurae, de quibus agitur in capite I, pagina 8 (48 a i·], et capite II,

t c¿><rranf i-p· rol.

- Γβ/tcwwi rod.

pagina 13, lin. 20 [60 b is), mìo coarctando reformentur; λ ⁑.Ruspiti roro et stationes seu domus cuiuscumquo ordinis, suciotatis, congrogationis, aut instituti regularis etiamsi votorum simplicium, in civitatibus existentes, vel licet in villulis planitiei ot rnontium positae, in quibus tamen saltom tres missionari! ordinario commorentur, clausurae legibus omnino sublidantur, iuxta modum‡ ote., ut in schemate. Ratio huiusinodi emendationis eat, quod in multis missionum locis, maximo montanis, miasionariorum habitationes, quilo nd ¡pana regulares semper porti·nuerint, ct nb iisdem continuo habitatae fuerint, improprio nuncupata sunt hospitia. Nam praefatae domus plerumque vix duo parva cubicula sive cellulas habent, quarum una inservit pro ⁑missionari lectulo et studiolo, altera vero pro parochianorum utriusquo sexus audientia. Quapropter in huiusmodi hospitiis, in quibus fero semper unus missionarius, perraro duo, ot ad bravo tempus, commorati B sunt, leges clausurao essent observatu difficiles, immo impossibiles. Sciro tamen oportet, quod in talibus domibus pernoctaro mulieres numquam permissum sit, prouti mihi constat ex experientia triginta trium annorum, quibus in missionum locis munere apostolico functus sum.

III·. — Enixo pariter rogo, ut in fine paragraph! 3 capitis I, pagina 9 [48Cis], in quo iustas ob causas praefectorum apoatolicorum titulus quoque abrogatur, *delegati generalis* titulus inscribatur, cui missionari! sui *ordinis* in iis, quae ad regularem observantiam pertineant, omnino obtemperare debent. Si nutem hoc non placeat, saltem ibi expresse fiat facultas moderatoribus ordinum regularium, congregationum etc. eo titulo donandi misaionariorum superiori, quo ipsi moderatores in Domino melius iudicavcrint.

IVa. — Demum, in capito II, pagina 14, linea 8 C (50 C io], verbis *arbitrio vicarii apostolici* subroganda propono sequentia verba «.arbitrio superioris sive delegati generalis mis»ionarioruma. Ratio emendationis est. quod cum praescriptae spirituales exercitationes a statu religioso promonent, atque regularem observantiam respiciunt: iccirco est superioris regularis exclusive determinaro locum, in quem missionari! secedere debeant ad spiritualia exercitia facienda. Hoc modo quippe unicuique daretur ina suum, simulque quamdam contradictionis speciem in schemate praecaveretur.

Romae ex conventu Sancti Petri in Monto Aureo die 12 augusti 1870.

Frater Raphael do Ambrosio nrchiepiscopus Dyrrachienris.

5⁹.

Obiercationes Ludovici Marangoni ministri generalis Minorum Contadnatium.

In caput II schematis do missionariis apostolici».

In id potissimum praesens constitutio ⁑ntendit, ut episcopis vel vicariis apostolicis in locis sacrarum missionum degentibus, eaedem prorsus facultates in regulares tribuantur, quas concilium Tridcntinum episcopis ubique locorum attribuit, sive ordinariae sint, sive delegatae. Negari haud potest huius constitutionis utilitas, immo ct convenientia, per quam tum in ministerio verbi, tum in sacramentorum administratione, missionari! apostolici episcopis et vicariis apostolicis omnino subiaccant; sicut utile, ne dicam necessarium censori debet, ut quoad ipsum regimen missionum summa rerum sit apud ipsos episcopos vel vicarios ⁑postolica utpote qui vicaria summi pontificis auctoritate praediti, eaui in bonum omnium fidelium sibi concreditorum exercera tenentur. Optimo ergo iuro in praesenti constitutione cautum est, ut regulares in locis missionum subsint episcopis et vicariis apostolicis in iis omnibus, quae ad animarum salutem et ad optimum regimen missionum referri possunt.

Placeret tamen, ut in ipsa constitutione, in qua do plena auctoritate vicarii apostolici tam diffuso loquitur, aliquid etiam de auctoritate ministrorum generalium circa suos religiosos missionaries expresse diceretur; cum non sufficere videatur, omnia quae ad religiosos uti tales pertinent, ad ins commune generatim remittere, quod certo non paucis incommodis et difficultatibus aditum aperiret Magni momenti rea eat, ut arbitror, determinaro quousque auctoritas ministri generalia in regulares ⁑missionario extendatur, et spcciatim:

1· Utrum illi ius integrum tribuatur, in locis quoque missionum, sicut alibi, vel per se, vel per ipsius deputatum, visitationem peragere, caque decernere quae ad instaurandam vel tuendam regularem disciplinam in ¡paia domibus misaionariorum opportuna consuerit

2 Gravis insuper momenti case videtur alterius facultatis mentionem facere, quam ministro generali omnino tribui deberet, illam scilicet revocandi α missione religiosum, quem vel ad alia ordinis rnunia magia aptum aut necessarium agnosceret, vel a missione removendum gravi aliqua causa pro aua prudentia putaret. Ad primum observo, quod regularia, quamvis superna vocatione ductus optimisque pro fungendo apostolico munere qualitatibus praeditus missionibus ae addicat, minime ab ordino et a debita superioribus suis obedientia avelli censendus est; quin immo aicut ipse ea quae religiosi statua aunt vere et proprio non impleret, ai superiorum voluntati etiam ullo vocanti non obtemperaret, ita nec superiores totius ordinis bono prospicere ac providere possent, si de omnibus suis subditis. praesertim ubi neces.«itas postulaverit, disponere non valerent. Quod secundum attinet, concedere quisque debet, casus quandoque occurrere posse, in quibus generalis minister do mala vel suspecta alicuius missionari! vivendi ratione accreto edoctus, necessitatem videat illum revocandi. Quid aget superior generalis si huiusmodi careat facultate? Vicari·» apostolico quae caritas operire persuadet aperiet, an solis exhortationibus, quae raro admodum in his casibus proficiunt, bono spirituali missionari!, immo ipsius missionis consulet?

3° Aliud quoque est, quod considerationi reverendissimorum patrum Deputations subiicienduni esso videtur, nempe, nd quem spectet electio superiorum in singulis domibus, quae etiam ad pruescriptum praesentis constitutionis plures ⁑missionario habere debent. Licet enim praxis forsitan usque nunc servata eorum electionem vel praesentationem maioribus ordinis superioribus relinquat, optimum tamen erit in schemate ipso constitutionis ipsis illam aperte tribuero; immo, si agatur de ordine, qui in aliqua missione plures domas vel hospitia habeat, optarem ut ministro generali daretur facultas cnmmissarium generalem in illis regionibus sibi constituendi, qui ea omnia, quao ad regularem disciplinam pertinent, delegata auctoritate curet et disponat

4· Denique, reverendissimis patribus Dcputationis effugere non debet alia quaestio: quomodo nempe in locis missionum ad parochorum electionem procedendum erit? Num olectio huimunodi fiet directo ab episcopo et vicario apostolico, vol praevia praesentatione facta n superioribus ordinis? Perpendant reverendissimi patres rationes quae hinc inde se offerre poterunt. Mea sententia est, superiores ordinis, melius quam vicarii apostolici, reli-

gìmo rum riunì, inclinationes, ingenium cognoscere, nec in his tam facile dcdpi posse; proinde arbitror ŝuperiore ordinis iure praesentationis donandos, rei «altem consulendos ease, antequam ad electionem parochorum deveniatur; et peto ut huius electionis ratio in ipsa constitutione determinetur.

His breviter enuntiatis, proponerem, ut paragraphic capitis Π, quae incipit *Caeteru»nt* pagina 15 [511 uj, sequenti modo se haberet: sCaoterum etsi missionari! regulares episcoporum seu vicariorum apostolicorum iurisdictioni sint obnoxii quoad sacri ministerii exercitium, in his tamen quae regularem observantiam respiciunt superioribus sui ordinis omnimodam pariter obedientiam praestare tenentur. Quapropter ministris generalibus facultas conceditur, ordinis missiones, quandocumque opportunam consuerint, vel per ce, vel *per* idoneum deputatum visitandi, missionaries ad munus parochorum episcopo vel vicario apostolico praesentandi; in ipsis domibus B vel hospitiis missionum superiores locales ex ipsis missionariis electos instituendi; immo, ai circumstantiae locorum id ferant, commissarium generalem io praefatis missionum loris habendi, cui misaionarii omnes in robus ad religiosum statum spectantibus subjiciantur, quique observantiam eorum omnium urgeat et tueatur, quao in praesenti constitutione statuta sunt. Poterunt etiam supremi ordinum moderatores aliquem o suis religiosis a missionibus revocare, si gravis aliqua causa id oxposcero videatur, praemonito tamen episcopo seu vicario apostolico.

^Meminerint autem- etc.

Romae ad Sanctos XII Apostolos die 12 augusti 187A.

Frater Ludovicus Marangoni minister generalis Minorum Convcntualiurn

».

AniiMthersiosifi Casmac cardinolis Corsi archiepiscopi Pisani.

Quae me longa experientia docuit, haec animadvertenda aggredior in schemate super missionibus apostolici^ nuper patribus concilii exhibito.

Uberes fructus ex missionibus apostolicis ecclesia colligere nunquam poterit nisi ad loca infidelium pro verbo Dei evangelizando sacerdotes mittantur probatae virtutis ot regularis disciplinae amatores; iis semper exceptis qui bono nomine, ubi morantur, amisso, et monasticam vitam fastidientes, de missionibus ea mente cogitant, ut ab oculis praepositorum semoti, liberius genio indúlgelat, laxiorem vitam ducant, ct lucri cupiditatibus satisfaciint. Huiusmodi apostoli, ai hoc nomine vocari mereantur, cum animarum zelo pronus careant, non aedificant sed destruunt, et quando in patriam redeunt, plerumque regularium superiorum D ct episcoporum patientiam exorceut, ct dolores cis moleatiasque afferunt, otiosam ct interdum immorahzn vitam io ipsis ĉlaustri degentes. Dolet me hire referre, sed «eio quia non mentior.

Idipeum fore dicendum est interdum de aliquibus episcopis, qui pro ĥoci missionum creantur, cum in iis eligendi» minus caute proceditur. Optandum igitur hset, ut sntoquam nominentur, severa inátituator inquisitio de eorum vitae honestate, ct do spiritu quo dominantur, requirente· qui fuerint in exofuHerio, et qui sunt, no propter pastore» indignos ĉredente fidem amittant, ct alii a veritatis via arceantur

Ut rite procedatur, a p̃rwsporiti nive roapcctivia superioribus testimonia sunt accipienda, eo tam··!» pacto ut non excludamur attestatione· illorum virorum, qui pradoutin ot probitate praestant. Experientta wnim ďor non raro evenito, ut pro loris missionum illi commendati fuerint a rectoribus domorum regularium, qui disciplinae legem negligentes, uti viri molesti habebantur; neque aliud orat in votis ipsis rectoribus vol superioribus, quam ut ab illis domibus et a provincia longe abessent.

Cum hodio facilior aditus pateat etiam ad remotissimas nationes, curandum eat ab episcopis et vicarila apostolicis ne omnes indiscriminatim ecclesiasticos benigne excipiant, qui ad eoa accedunt ex aliis regionibus, et sacris ministeriis deputent: multi enim non zelo et caritate animarum propriam dioecesim relinquunt, ct longa aggrediuntur itinera, sed turpis lucri cupiditate, qua miserrime ducuntur. Quo fit ut animarum salutem negligunt, aut tantum amant, quantum ct non amplius sibi ipsis prodest ad auri acervos cumulandos, quibus postea in patriam redeuntes, ibi beatam vitam ducant, non sine chriatifidolium aerumna spirituali.

Romao, cx aedibus Vallicc llianis dio 12 augusti 1870.

t Cosmos cardinalis archiepiscopus Pisanas

η·

Animadtrrfionss F. B. Trionfetti episcopi Tarracinensis.

Commissionem illustrissimorum et reverendiasimorum patrum reboa, quae apostólicas m̃issione respiciunt, disponendis praepositam, debito honoro prosequor, ipsique summopere gratulor, tum quia opus missionum de dio in diem augeri affirmat (quod cunctis amatoribus Christi dulcissime sonat); tum etiam quia quinam praecipui extent evangelici operarii explicite declarat, viri scilicet ex ordinibus regularibus ut plurimum assumpti (quod et regulari episcopo gratum et religiosis familiis perhonorificum oet). tum denique quia in quonam tanti C operis bonum situm sit, quibusque generalibus mediis obtineri, servari, ac foveri debeat tribus in prima 'notula (α) veluti constitutis principiis, quae toti schemati praesint oportet, optime, ut arbitror, comprehendit ct determinat.

Quamquam hoc verum putem, mihi tamen nonnulla proferendi ex ŏnscientmo debito et animadvertendi onus incumbit ob expcrimentalem, quam longo annorum cursu assecutus sum missionum scientiam. Primo namque Franàscalium terrae sanctae ct utriusque Aegipti custodiae per novem annorum spatium, et postea per sexennium totius ordinis Minorum regimine oneratus, multa audivi. novi, vidi, expertus eum quae ad apostólicas missiones referuntur, quae nunc, seposito quocumque partium studio, episcopali caractère sancte utique complectens ad carumdcm missionum incrementum referre intendo. Etenim elementa generalia missionum D facillime determinantur: valde autem arduum est ad praxim deducere ct sapientibus decreti· definire. Ipiui ı-oinmÌMÌonÌA agendi ratio hoc evidentissime probat. Nam iura praesidum missionum cum privilegio· niissiouariorum, maxime regularium, amico foedere sociaro cupiebat, optimos obtinere pastores et perfectos apostólicos viro· utrorumque zelum et fervorem excitare, pacem denique perpetuo constabilire ut fovero intendebat, et nihilominus quae practico constituta sunt ad contrarium iter perducere videntur. Nam schema generic·? inspectum in hoc valdo adkborat ut episcopis et vicariis apoŝtölici rem gratam perficiat, ct potestatem cumulet; m̃issionario vero, praesertim regulares, n pacifico privilegiorum usu exturbet, tt onus, cui· assueti non »unt, imponat. Quo fit ut commissionis sensa rectoribus mitrionum placero ďebeant mÍMÍunariis vvm omnino displicere. Revera schema episcopi» et v̈icarii ăpostolici· in loris missionum eamdem

tribuit facultatem et iurisdictionom qua *episcopi in i sici-s ciritatibus et dioecesibus ordinario iure pollent, caque praeterea, quae locorum ordinariis tanquam ăpostolica sedie delegatis per concilium Tridenlinum et per summorum pontificum constitutiones concessa est* (pag. 6 (47 B·]). Et optimo quidem: unicuique enim concedendum quod suum est» Aat si quod episcopale iua ad netum erumpere non potest in locis missionum ob circumstantias speciales ot adiuncta locorum temporum vel personarum, si uno verbo materia seu *obtectum* inris deficit, non dobet creari cum aliena iactura, sed res tantum apte disponi donec exceptionibus sublatis et impedimentis amotis, omnia adamussim legitime queant reduci. Eadem ratione de iuribus disserendum est episcoporum et vicariorum missionum, qua do eorum officiis: sicut enim quandoque necessitato vel impotentia compulsi quaedam omittunt quae spectant ad debitum ministerii, ita eisdem de causis alicuius potestatis actu destituuntur: undo sicut absurde omissionis accusarentur, quae hoc ipso quod necessaria est voluntaria esso non potest; ita irrationabiliter prorsus de iuriadictionis defectu conquererentur, deficientibus obiccto. materia, et circumstantiis quae ad iurie actum pracrequiruntur.

Quod hnud sano latuit ipsam commissionem, quao notula sexta (/') explicite fatetur *in locis missionum haud facile esse omnia eodem iure metiri, quo alibi utuntur dioeceses rite constitutae.* Quaenam autem sint huius impossibilitatis causae, ox quanam parte se teneant, an scilicet episcoporum aut missionariorum, cui tandem onus illas removendi incumbat, commissio ncc assignat, nec inquirit, in quo tamen totum, non solum prudentiae, sed et iustitiae criterium positum est. Dum enim de iurisdictionis impedimento sermo est, haec tria firmiter retinenda censeo. Primum: omnia amovenda esse C quao *illegitime* vel *iniuste* exercitium iuris impediunt Secundum: omnia servanda quae iuridica sunt et iusta, etsi limitibus iurisdictionem episcopalem definiunt. Tertium: obstacula, quae defectu obiccti iuris concluduntur, quaeque propterea potestatem non infirmant, sed actum nd *tempus* excludunt ob deficientium materiae, esse superanda vel cito vel successu temporis prout rerum adiuncta exposcunt ot quidem ab iis qui tali debito obstringuntur.

Porro commissio non conqueritur de illegitimis et iniustis causis, quae iurium episcopalium usum irppediant: neo pernegat quaedam impedimenta iuridica esse, scilicet regularium exemptiones et privilegia ab apostolica sedo promanando : commissio tertii generis impedimenta recognoscit, obstacula nempo quaedam quae se interponunt, quominus in actum prosiliat illa ipsa episcopalis jurisdictio, quae nullimodc limitibus circumscripta in dioecesibus rite D constitutis manet. Haec autem impedimenta multis in locis missionum sunt deficientia cleri saoculurisl qui semper ot in omnibus ordinariae subsit episcoporum jurisdiction!, ct defectus ecclesiarum non exemptarum, in quibns eadem ordinaria iura valnant episcopi exercere: desunt nobiliores subditi, desunt nobiliora Inca ad exercitium iuriadictionis. Ita plano! Quid ergo? Removeantur haec impedimenta: boo ratio dictat, hoc ius decernit. Quomodo removetur defectus cleri saecularis? Clerum saecularem sibi comparando: quomodo defectus ecclesiarum? Ecclesias sibi extruendo: utrumquò ad episcopos ct vicarios apostolices spectat; ipsis hoc onus incumbit: missionarii quidem amicas manus praebere poterunt, ut numerus augentur operariorum in vinea Domini, conversio infidelium et haereticorum, salus denique animarum ampliori ot officaciori modo obtineatur: pietatem quoquo fidelium et chnritatem invero, ut eleemosinis seminaria et ecclesiae excitentur, sed opus praecipuum est praesidum missionum. Huc itaque montis aciem convertant: ad hunc finem obtinendum vires colligant; auxilia tum moralia tum materialia a congregatione de Propaganda fide expostulent, et tunc clerum obtinebunt ordinariae et immediatae jurisdictioni sublectum, loca quoque ot ecclesias nullo oxomptionis privilegio donatas, eorum episcopalis potestas plenissima erit tam iure quam facto. Quoadusque autem circumstantiae perdurant, omnia ad tramitem iuris communis essent disponenda; religiosi viri non essent exturbandi, nec eorum privilegiis ct fortasse laboribus privandi. Hoc aequum videtur, hoc iustum, ne fructus messis detur ei qui non seminavit. Sed quoniam pernegari non potest, commissionem sibi in animo proposuisse (quod in toto schemate elucet) cito expeditam reddere potestatem episcoporum ct vicariorum apostolicorum in locis missionum, hanc aequitatis regulam abiccit, unde derogato, atque cassato veteri regularium iure a ❦apientissimi pontificibus lato et confirmato nec non saeculorum longo cursu suffragiis aucto, novum tulit expensis utique ct sacrificio regularium. Quae agendi ratio acquirentibus iura placet omnino, sed amittentibus privilegia *displicet.* Dum de missionibus loquitur, in quibus, ut commissio fatetur, viri laborant ut plurimum ex ordinibus regularibus assumpti, hoc verbum *displicet* utique aliquid sonat, quod considerandum est. Qua in re firmiter teneo, commissionem longe abesse α mento summi pontificie, ct propria placita edidisse. Novi enim quid responderit summus pontifex cuidam episcopo qui vinitandi ecclesias regularium ius sibi arrogare praesumebat: *solemnia sunt haec cerba. Jlaque de spolio agitur,* aiebat pontifex, *per factum patrato contra possessionem quam apostolica sedes et regulares habebant.* Et quao commissio proponit spolium eat. ad quod consummandum episcopos in concilio congregatos invitat contra possessionem quam apostolica sedes et regulares pacifice habent. An haec proponere expediat ignoro: super aliena enim facile definit, qui do propriis securus manet; nec aliorum dolori compatitur, qui voluptate percellitur.

Arbitror autem, cuique episcopo ius eMO tanti faciendi cogitata commissionis, quantum rationes valent, quibus ipsa ad votus ius obrogandum et novum condendum movetur; etenim nulla sanctione pontificis adhuc firmata sunt ct proinde libero subsunt episcopali iudicio. Hae autem rationes manifestae fiunt ex notulis schemati adicctis, quue ct mentem et animum commissionis cordisque intima pandunt. Ideo revera additae, ut hoc elucesceret, commissionem missionibus studuisse, nec GX arbitrio in proponendis egisse. Itaque pondus rationum, quibus singula proposita fulciuntur, ad rectum tramitem revocetur. In primis itaque se offerunt cupite primo iura episcoporum ct vicariorum apostolicorum in locis missionum, quae eiusdem valori· otextensionis esse dicuntur, ac ceterorum episcoporum qui praesunt dioecesibus rite constitutis. A«t commissio debuisset primum pararo extrema pro huius generis imperio Dioeceses ritu constitutae sua habent seminaria, suum saecularem clerum, ruus ecclesias nullo privilegio exemptas, ct exemptorum auxilio non subsistunt, sed tantum iuvsntur. Atvetx» in multis locis mirionum haec non occurrunt; potestas ergo vel iurisdictio hisce in locis potest utique significare ius seminaria et ecclesias extruendi. ct clerum sibi elfonnandi, non autem factum. Milione» multis in locis ideo Bubnistunt. quia regularibus assignatae fuerunt, ot episcopus vel ❦icarili apostolico» frustra adhuc unum clericum aut sacerdotem saecularem inquirit. Antequam ergo «ermo dr ea iuris-

dictione ordinant fieret quao riget in dioecesibus rite constitubi; omnia eodem ordine debuissent disponi et parari, ne animus in tcnutionein incideret defectum supplendi cum aliena isctura. Quod reren factum est Nam in primis ins concessum est episcopis ct vicariis apostolicis in *oixna ac singulos missionarios tam saeculares jnaut regulara* (pag. 7 *[47* 0·)) et sic subditi *non naturala* dati sunt illis in locis in quibus extant sofí *missionarii regulares.* Nec prodest respondere, additum ibi fuisse: *raids tímen tjuoad regulares pricilegiis et iifunnnilalibits religions ordinibus ab apostolica tede concessis, guae serrandae erunt ad normam inris communii.* Nam rerba quae sequuntur: *et catenas, quatenus decretis hnius oecumenici concilii non adcenantHr,* infirmant praecedentia. Siquidem commissio unico ictu calami cassat omnia privilegii, quae summi pontifices summo laboro ct maturo iudicio pluribusquo sacculis scripsero et decreverunt ordinibus religiosis qui mis- B lionibus vacant. Quam agendi rationem ut commissio legitimam osse probet, notula tertia (/>) ius coMiHMxe a Tridentino pro regularibus sancitum invocat contra ius *speciale,* id est privilegia, quae non *obdautc iure euwmnni* apostolica sedes servavit. Item summis viribus commissio demonstrare conatur, limites *quoad exercitium* habere amplissimas apostólicas facultates misainnariis ratione officii ct circumstantiarum ȼoncessa auctoritatem Tbomae a lesu invocando, nt procedat lento gradu ad *rentcattoueui,·* quam ipso iure factam ₹ui< declarat (opinioni innixa Angeli Meriao Verricelli), ubi vel parochi vel episcopi sunt instituti. At vero (bona dicam venia sapientissimorum virorum) quaestio non est neo de prudenti usu, nec dc iuridica cessatione facultatum: quaestio est, *quid caleant facúltala, guai apostolica sedes adhuc serrat in locis inisdonum, ubi episcopi et ricurii apostolici sunt cvadiluti.* C Si autem aliquid adhuc valent, commixtio uon potest invocare auctoritatem commistarum theologorum et inris ut adstruat, *neque esemptumes regularibus indultas, uegue facultates miseionarüs apostolici iamprìd'm concessas impedimento esse, quominus emuTtlulis episcopis aut ricariis apostolici», summa rerum in Iodi mUrintmm rindicetur, eorumgne potestati mùdonani etiam apostolici /tdeluulur* (psg.25 [56Cm]); sed candide fateri debet, hoc valde tibi placere, ut facultates regularibus concedi solitae vel revocarentur omnino, vel a consensu penderent episeo|Orum et vicariorum apostolicoruni. Utrumqne autem limes est' non facultatum milionarii, sed iurium ₹plo eao sedis. Misaionariua erga fideles illud rniniiterinm exercebit, quod sibi commissum erit: distribuet dona accepta: seti apoitolicac aedi domitur ius *mitem m far.lt>* mittendi facultatibus speeialihus instructos ₹ip»lolir<M viro· sino depon- l> dentia al» episcopis et vicariis quos ipsa constituit, Commissio sokmoitsr declarat, *animarum sulutnn* ncprrninm etse *omnium legum:* ergo ostendere debuisset salutem animarum expostulare, ut revocentur facultates, quxs apostolica sedes in salutem animarum concederà ₹ntendit non autem tanto studio et perseveranti animo ideae iurisdictionis episcopalis insistere, quae utique impedimento en-n non puteat facultatibus ab apostolica sedo conccMt».

Nec vitio caret argumentatio, qua notula quinta (E) clausura adstniitur in *hoipttiu et dationibus seu tlomibus guibudibet cui^Kurngne ordinis, «ocieintir, entiqfryaliouh aut institnti regulari» iu locis tuiasionum* (pag. 8 ‘48 A u|). Nara praemista iuridica ex constitutionibns apostolic» dcsumpU determinata est ah ipso iuro et quae vero monasteria dicuntur comprehendit: perperum «rg»i ox hac praemissa ad hospitia et stationes mMonum concluditur. Nnl/u A *autem suppetit ratio,* inquit commissio, *guare misstonani huiuswodi lege morirne salutari non adstringantur:* utique ceteris paribus, id est occurrentibus iuris extremis, seu loquendo de conventibus et collegiis missionum, in quibus tamen iam servatur. Lex itaque, quam commissio proponit, non est vetus ius, sed dispositio nova, quam bona ratio suadet. Quae ratio clare a commissione exponitur (pag. 26 [57 à)) ubi pericula enarrat, liberiores regionum mores, caolurnquo ferventius etc. quae ad instar praemiwioo implicite constituta sunt, ox qua deducitur, clausurae legem cmc *prope necessariam in locis laissioHHm.* Sed nonne ct rutilum ferventius et liberiores mores regionum, verbo pericula omnibus missionariis communia sunt, sivo sint regiilares, sive saeculares, qui utique omnes in Adam peccarunt ot lutea vasa gestant? Ex generali ergo hac praemissa missionorii etiam ₹acculare indigent clausurae praecepto. Et hoc satis est, ut dicatur, vitio non carere commisAhinis argumentum. Celerum clausura est salutaris; undo etsi l'orma sub qua a commissione proposita fuit, valde odiosa «it regularibus cosquu dedecore afficiat, parebunt tamen ubi circumstantiae vel necessitas non obstabunt.

Sequitur tribunal ecclesiasticum, et ius episcopis et vicariis ₹postolici concessum *dirimendi etiam summatim, ubi optts fuerit, dissidia* quae fortasao oriri poterunt sive *inter singulas miwmarion, sire inter dietrscrt ordines regulares* (pag. 8 (-18 R »]). Ratio huius dispositionis est. *ue ₹iutiu protracta erumpaid iu scandala.* Novit porro commissio, quao cuiuscumqno tribunalis ecclesiastici sint elementa constitutiva, ct quao iustitiae administrandae solemnitaces, etiam in iudicio summario. Quod sciam, nemo datnnnri potest quin sit vel ore confessus vel factorum veritato convictus: nemo qui subditus sit superioris regularis ad tribunal episcopi vel vicarii apostolici vocandos est ut «ententiam audiat vel do inribus missionum. vel du factu personali, inscio superiore regulari, cui deneganda nuu eat defensio propriorum iurium, quique subditum quoque assisterò debet ne minate damnetur: nec iustum est controversias dirimere exortas inter diversos ordines regulares in locis missionum inconsulto ipsu ordine, et quin ordo suos habeat defensores penes tribunal episcopi vel vicarii ajKietolici. Iam voro commissio potestatem supremam indicandi concedit episcopia ct vicariis ₹postolici· at denegat defensores ordinibus re- ₹gularibus dirimit quaestiones iuris ordinum regularium individuum unum vel alterum audiendo. examinando, intimando ut comparcat, cui tamen vel quibus nulla est facultas ordinem repraesentandi, Hoc perficere potuissent praefecti apostolici mkeiunum, sed commissio lio· non recognoscit et peni- l> tu abrogat. Quibus autem subsidiis episcopos et vicarios apostolico» commissio cumulat ut iaridire ct sancte iudicent et definiant? Ubi sunt iudicew. ubi saltem prudentes consiliarii, qui ad tramitem iuris controversias revocent, illis in locis missionum, ubi episcopi et vicarii apostolici vix unum sacerdotem ₹bi familiarem et socium habent? Valde timeo, un lux suprema ad *arbitrium* reducatur, et tli;Midia tuli forma definiti erumpant in scandala.

Progreditur commissio dotemque episcoporum et vicariorum apostolicorum adauget ius ipsis concedendo *ecclesia» etiam regulares adusvis ordinis rrl instituti etiam spedali individua mentione digni, in quibus cura animarum tre.reelur, eodem prorsus modo quoad ο⟩μηπιαι risitandi, guo carteras ecclesias guae ad clerum saecularem perlinent* (pag. 8 [48 B n]). Utquo commissio sibi viam aperiat aditumque in patroni Vaticani concilii mentem, ₹quei sensa sua proponit, commemorat vorba Benedicti XIV in

constitutione *Firmandis,* quao cum nova disposi- a tiooe pugnant, ct procodit ad abrogationem veteris iuria, affirmando, hoc non case proreus alienum a mento concilii Tridentini; ubi quaedam decreta enumerat quuc valent utique pro casibus determinatis, quin tamen referri queant ad illimitatum illud ius ecclesias regularium visitandi, nisi fortasse recurri volit ad illam argumentandi formam quam transitum sophisticum dialectici vocant u *casu ad casum, a genere ad genus.* Regularium nomo denegabit episcopis ea innu quao u concilio Tridentino pro determinatis circumstantiis sancita sunt, inter quao illud sane locum non habet, quo praedicta facultas eisdem tribuitur eodem modo quoad omnia visitandi ecclesias regularium, in quibus animarum cura exercetur, quo ¢aetera ecclesias, quae ad clerum saccularem pertinent. Commissio ergo praeterire poterat concilium Triduntinum, ct cito montem suum nova constituendi contra privilegia regu- B larium aperiro. Rationes voro speciales quas in medium profert ut suadeat, derogandum esse privilegio regularium, non concludunt. Sane quando praeclarissimi viri ita argumentantur: rMissiones sine regularibus esse possunt, ct vicariatus apostólicas.sino missionariis ¤postolici impossibile autem est vicariatum apostolicum osse sine antistite, aut antistitom sine ¢cclesia hanc deducere debuissent consequentiam: ergo oxtruntur antistiti ecclesia, sicut aliis in locis factum eat, quia absonum videtur antistitem constituero sino ecclesia: nescio autem an recta sit conclusio: ergn detur antistiti ius visitandi omnes ecclesias regularium in quibus animarum cura 'exercetur, eodem modo quo proprias visitat. An quia antistes non habet ecclesias, ecclesiae regularium desinunt esse regulares ? Aut quin regulares in bonum animarum parochorum munere funguntur, et ecclesias exemptus iuxta Benedictinam *Firmandis* parochiae instituendae dederunt, puniri debent subtractione privilegiorum? Ergo melior est conditio ecclesiarum regularium, in quibus cura animarum non exercetur, quae innuent exemptae. Expediens ergo erat ut regulares nunquam moram gessissent praesidum missionum qui ecclesias in parochiae usum expostulabunt, ne se privilegio exemptionis expoliarent. Commissio hunc, faicto suo, pro faturis temporibus resistentiam consulit Vident an expediat ita in locis missionum cum regularibus agere, qui fortasse innumeros tulere labores ut parvam ecclesiam sibi oxtruerent! Nec prodest decorem ot puritatem cultus invocare; etenim missionari! superstitiosi non sunt, ct liturgiam sequuntur catholicae ecclesiae. Utinam cudoni puritate ct splendore templo ubiqno nitescerent, quo splendent regularium occlcsiao! — Tandem commissio non distinguit ea missionum loca in quibus regulares unam vel aliam ecclesiam habent cum uno vel alio sacerdote, ubi fortasse plena illa iurisdictio episcopalis erit sine incommodo, ab illis in quibus collegia formalia ot integrae custodiae vel provinciae missionibus addictae sunt, quibus praesunt custodes vel provinciales, qui superiores locales cuilibet monasterio assignant. Quisque autem novit, hisce in locis nimium derogari per novam legem auctoritati praesulum regularium, ot dunliemiiin induci valdo molestum ct periculis plenum, quod dabit quisque, qui homines novit. Sapientius est ct tutius iure communi facultatem visitandi ecclesias regularium moderare, ne promoveantur dissidia quibus extinguendis commissio tantopere adlaborat.

Ad eiusdem dotis augmentum tendit revocatio non solum iurium, facultatum, ot privilegiorum praefectis ¤postolici intuitu missionum quomodolibet concessorum, sed etiam tituli praefecti apostolici (pag.9 |48ci«]). Quod certe regularium quisque libentissime exciperet, si ab apostolica sedo sanciretur, quae pro sua sapientia et consilio iura contri et relaxat prout in Domino expedire sibi visum fuerit Sed commissio recurrit ad contentiones praefectos inter et episcopos vel vicarios apostólicos exortas, *quae haud semel upiul apostuiicam sedem exagitatae fuerunt, non eine yrari pupulorum admiratione el ipsarum missionum detrimento* (pag. 30 [60 a ii|).

Ast si una vel altera contentio sufficit ad officia ct privilegia revocanda, nescio quodnam officium vel privilegium commissio servaret, quoties suprema cuncta disponendi potestate polleret Fortasse non omnes controversiae originem duxerunt a praefectis: fortasse plura dissidia missiones turbarunt ob conatus iura regularium usurpandi: fortasse non omnes praefecti vacarunt culpa; nec omnes episcopi vel vicarii apostolici innocentes fuerunt. Commissio autem videtur notula septena (6') gravare *saltem indirecte* solos praefectos. Aliquis ordo regularis hoc demonstrare posset, floridissimas missiones defecisse culpa unius vel alterius praelati. Eccur haec scribuntur, quae animos separaro valent, non autem charitate Christi conglutinare? Eo vel magis, quia limites praescripti decreto derogatorio evidenter probant, opus regularium occeptari, ubi alia media non suppetunt ¤missione regendi, retici autem statim ac ¤regulare ipsi omnia ad aliquem ordinem disciplinae reduxerunt. Cactorum amotis praefectis ¤postolici qui missionum directioni praeerant tum auctoritate sanctae sedit», tum superiorum ordinum regularium, determinandum est quo nexu missionari! ¤regulare devinciantur proprio ordini et quisiiam obedientium eorum reducat ad submissionem superiori generali debitam. Num regulares non ideo pergant ud missiones, ut se ab ordinibus. quibus nomen dederunt, separent, sed ut religioni catholicae ct ordini ipsi inserviant. Missionari! regulares intendunt directe communicaro cum praebito regulari, a quo sibi auxilium expectant: quao communicatio sou dependentia non potest imminui quin scindatur bicrarchia ordinum regularium ct intrinseca eorum constitutio. Itaque amotis ¤raefecti alius regularis constitui debet, qui missionariis regularibus praesit, disponat disponenda circa disciplinam, ¤querela excipiat, causas defendat, cum episcopis vel vicariis ¤postolici ca aequo agat, praecipue ubi vicarius non assumitur cx eodem ordine regulari. Quod negotium non debet relinqui prudentiae vel arbitrio praesulum regularium, sed apte determinari ct magna animorum mutua consensione perfici, ne vel niissionarius extra proprine regulae sinum vaget, vel dissensioni^quoviadiouriantur. quibus extinguendis et roa et titulus praefecti apostolici cassata fuerunt. Vetus aedificium destruerere facillimum est; sed <|iiid novi substituimus quod opportune valeat rerum adiunvtis accommodari?

Neque siquidem putandum ¤ limites sufficere episcopali potestati ¤raescripto qnuftd ¤regulare illis verbis: RCaelorum etsi missionari! regulares episcoporum seu vicariorum apimUdicorum jurisdictioni sint obnoxii quoad aut ministerii exercitium, superiori tamen sui ordini·, in his quae respiciunt regularem observantiam obtemperare omnino debent atque obedire ## Nam istud potestatis duulixmuni indiget puncto ¤nionis ne onu- idvmque ¤¤ditus duplici morali opposita vi ¤ertas impellatur, et nesciat cuinam obtemperandum sit, •superiori «cilicet regulari vel epu»ro|K>. Equidem commissio obtectum distinguit utriuMjue auctoritatis proprium, aañnita- *nem* scilicet ct *t caniorem* ••*bserraultam.* 5ed ne ¤nita |H«rwunali> udraionarii 'findatur. nonne

amico foedero procedere debet utrumque? Etenim regularis qui recte sentit, non pergit ad missiones, ut a regula, quam professus est, se expediat, sed ut spiritum utriusque vocationis foveat Porro superior regularis observantiam invocabit: superior ecclesiasticus ministerium: missionarius ut obtemperet episcope, debebit violare praeceptum sui superioris regularia: episcopus hoc semper conclamabit, mandata sna ordinata esse ad ministerium, et ideo potiora: missionariua autem successu temporis contrariis praeceptis divexato», ad claustra redibit suoque facto confratribus praedicabit quid proficiat ad missiones porgere ot imperium sibi acquirant epìscopi vel vicarii apostolici. Missionari) regulares mudo pauci sunt, ct pauciores erunt novo iure sancito. Ipsi superiores generales ordinum frustra juvenes sacerdotes ut ad miwionei sc conferant excitabunt quibus hoc satis erit responsum. nominem volle pacem claustri amittere, ct imperium amantissimi patri», qui eodem utitur victu, vestitu et cubiculo, eum imperio episcopi vel vicarii apostolici commutare. Qui autem missiones petent cx his erunt, quibus vita monastica oneris est, quorum opera non ovangelizantur, wsd scandalo popnli affi-ciuntur.

Tandem subtectio ista vicariis ἀpostolici minionariorum regularium adversatur arctiori illi vinculo conjunctionis apostolicac sedi, cuius neecMÎtacem commissio adstruit pagina quinta schematis. Enimvero quisque novit regulares viros servane catholicam religionem schismate et ḧnoreribu dilaceratam et apostasia sunrum magis quam errorum immanitate excruciatam tum in Germania, tum in Holhndia, in Afiglia, tum etiam penes orientales ot longiuimas illis regiones: pugnarunt contra schismaticos et ḧaeretica utut dignitate fulgentes olíameccleriasîica, mori maluerunt quam separari ab apostolica sede. Et hoc perfecerunt, quia immediate subdebantur pontifici, quia vol ipsos episcopos non timebant a quorum jurisdictione exempti erant: quia oculos intẗentu lu.beOint in apostolica!!) Mrdcm, cuius iura tuebantur. At nonno commissio hoc vinculum relaxat? Unio regularium cum apostolica sede rea magni momenti ust o« tam facile scindenda vel infirmanda. Ia ḧoci missionum cu «cándala pussunt utique contingere, quibus reculo XVI afflictu fuit Europa. Profecto exorta olirn est controversia do ritibus sinensibuf ot mahbaricis, quam commissio sollicite commemorat nt ḿissionari) suadeat eibi officium usibus, indoliquu populorum, penes quos morantur, conformandi incumbere, quin tamen limites excedant ab apostolica rode definitos. Potuissent etiam commemorali v̈irtute ct martyria, quae non «ulani entem ic templa seri ot saxa enarrant.

Haec quav forUMO uberiori calumo conscripsi, ea chariutu proferre volui quae ab Augustino rcri-*latír* dieilur, rl ea fimtafe quae *charítala* ab eodem njr.^upatur. Miuionum negotium summi momenti ḙ; nec romper nec ubique firmis regulis dirigi puteat. Mi««iones ponunt existera sine regularibus; ♦cd nunc ut plurimum viri ṙegulare illas regunt •t administrant, qnibu· deficientibus alii operarii evangelici non sunt parati: est autem contra quamcumque prudentiae regulam parum benevolum animum illis ostendere, quorum opera absolute indigema». Opportunius mihi videretur, hoc negotium ṡoncili Vstkano quadam generali ratione exponere, et curam relinquere apostolirar sedi ea moderandi, quae wvCMaru temporis opportuna iudicarenlur. Quo liberior erit actio apostolicen sedi», ct superiore· generalium ordinum influxus in ḟohra, eo copiowtor frit fructu» et maior miasionarionim numerus. 8apientii»imi utique et sanctissimi p̈ontifice ideo privilegiis missionarios cumularunt, ut eorum ḿini eterium libero cursu procederet. Regulares hisco privilegiis aucti p̈lure missiones constituere. Si qui abusus occurrunt, proscribantur; si quae culpae corrigendae vel puniendae sunt, puniantur et corrigantur. Non putetur autem omnes hucusque aberrasse et missionum negotium periclitari, nisi regulares privilegiis expolientur et novum ius cudutur. Iterum dicam, regulae fixae malo se aptant locis, in quibus nihil stabile est nihil firmum, demptis laboribus, periculis, egestatibus, persecutionibus et martyrio.

f E. B. episcopus Tarracinensia, Sotinunsis et Privornensis.

r.

Ánimadvcrsiom Agapii ¡¡sciai episcopi Cariopolitani.

Lo schema della costituirono sullo missioni apostoliche, quale fu dettato con mirabile unzione, mi lascia a desiderare solo piccolo coso, cho sono lo seguenti.

Nel capo I. *¡hi ccscoci c cicuri apostolici.*

Crederci opportuno oltre a quello eh' è detto nel capitolo, inserire una clausula ed ὐ questa, che riguardo alla amministrazione spirituale o materiale della missione, i vescovi s' attengano, quantum fieri potest, al saggio regolamento già dato dal concìlio Tridentino, c quale sarà dall'ecumenico Vaticano concilio proclamato. Tale osservazione è motivata dal desiderio di far partecipar pure le minfofii di quella saggia providenza, cho già è stata tanto fruttuosa nelle diocesi dell' Europa e cho pure nelle missioni pub giovare alla propagazione della fede.

Capo 11. *¡hi HÙttiwiari apostolici.*

Pag. 9, lin. 23 |48 c n|. Desidererei cho fossero più precisamente specificati questi privilegi dei regolari che a seconda dello ulteriori decisioni di questo ecumenico concilio potranno o nò esser contemplate, c metterò: ^Salva tuttavia riguardo ai regolari la facoltà di libera amministrazione nell' interno dello loro famiglie religiose¦,* ben intesa già che questa libertà non si diffondi al di fuori delle cote, cito possano toccare gl' interrasi dello diocesi o vicariati.

Pag. 12, lin. 9 |49 D?|. Parlando dello studio dello lingue non credo opportuno decretare cho vengano anted patamente studiate, c penserei oltre ciò più conveniente che ai vescovi n vicari apostolici delle missioni foste dato tale incarico, ordinando cho all' entrare nella miurono un tniadonirio novello invece di caricarlo subito di faccende cd affisi, lo tengano, o presso di loro, o in altro luogo adatto, occupato specialmente allo studio della lingua, apprendendola cosi dai nativi di questa o quell' altra missione.

Nel 2® paragrafo linea 12 (50 a i|. Oltre al voto eh' è manifestato che siano repristinati i collegi di missioni giù fondati a Roma cd altrove, sarebbe mio desiderio che si facesse parola d' incorrogimcnto alla fondazione d' altri seminari csclusivumunte pei sacerdoti secolari o per tutto le missioni tanto più eho questi secolari sacerdoti potranno dalla Providenza casero chiamati a supplito alla deficenza dei regolari. E por tutelare in qualche modo lo sviluppo d istituzioni tanto utili, sarebbe opportuno cho fosso manifestato il desiderio che i vescovi nnn vogliano mettere difficoltà ai loro chierici e sacerdoti, dal Signore chiamati alla propagazione della fedo nelle estero missioni, memori di quanto disse ΓApostolo: *barilai non f/uaerit ḳua sua sunt.* Il vero e ordinato zelo non conosco confine *et* rv-*hndit ad cx^rat.*

Pagina 15. Desidererei, lin. 13 [51 Ѧ cho fosee 2i specificata quel *proprii ritus,* si sit episcopi vol missionari!? — Mi si permetta a diro, elio l esterno di questo intiero paragrafo non corrisponde all'intento: questo paragrafo escludo al vescovato orientale quella ordinaria autorità su i missionari nelle loro diocesi, o cho quindi sarà piu di danno che di bene Γ avero missionari nella propria diocesi coltivando la mudesima vigna *non soggetti,* o cho frutto si rocavvrà? discordie? Ma oramai dobbiamo scostarci da quel vizioso laburinto, elio è nla tolleranza soltanto doi vescovi oriental! por il loro rito, ed è tolcmto il rito perchè lo conservano ancora pochi vescovi oriontali4. Porto questo frequento detto, perchè sembrami cho il rito è quello cho fa argino ai vescovi oriontali a non esercitare l'ordinaria loro giurisdizione su i missionari collaboratori nella loro diocesi o sul loro groggó. Il missionario è quella persona cho coopera col pastore in una medesima vigna, o cooperando su i suoi (di qualunque rito siono) nella sua dioecosi è di *necessità apostolica* cho il pastore presieda. Corto è uè Pietro nò Paolo (nati orientali giudei corno erano) fecero alcuna distinzione tra giudeo o tra gentile greco. Dunque è contrario allo spirito apostolico questa distinzione.

Ma forse non son di pari autorità il vescovo latino, od il vescovo orientalo? Non hanno un común padre o capo e pasturo? Non hanno una medesima comunione? Dunquo la soggezione dei missionari collaboratori ℭoll orientale vescovo nella sua diocesi la richiedo lo *spirilo unico apostòlico,* la comunione ℭoll unico capo della chiesa, la diocesana amministrazione, sonza alcuna preferenza o distinzione.

Ilo preso Γ ardirò di pariaro francamente per ovviare a tanti inconvenienti, e spero d'esserno perdonato.

Posto ciò. vorrei puro che siano severamente ammoniti i missionari latini tra gl' Orientali (corno più volto lo fecero egreggiamontu i sommi pontefici) di non addurrò in veruna maniera Orientali a seguire il rito latino; come puro convertendosi qualche scismatico di questo o quel rito, seguire unicamente il rito proprio cattolico, giacché grazio al cielo o alla santa sedo, di tutti i riti si trovano cattolici: c che desistano d' introdurre usi contrari alla prisca disciplina orientale, approvata dalla santa sedo, conio por esempio di digiunare il sabbato invece del mercoldi precettivo appresso i medesimi Orientali.

Tanto ho avuto, o credetti in coscienza di dover esporre, e so c' è qualche cosa cho ofrenda, intendo di ritrattarla.

Agapio lisciai vucovo di Chariopoli o vicario apostolico d' Egitto pei Copti cattolici.

8 agosti 1870.

Animadversiones Francüd ILeopoldi ¡Celli abbatis Sancti Pauli de Urbe.

1. In prooemio videtur expressius declaranda nc.liu efficax, activa, generosa ordinum regularium in mirionibus. Ipsimet sacerdotes saeculares in missionibus operam dederunt, qua constituti in congregatione. Ut ergo veritati consulatur, scribendum est pag. 3, lin. 21 [45 Du], post *fovent,* nsacra regularium instituta ac presbyterorum congregationes provehunt, laicorum4 etc., ut in schemate.

2. Clausurae lex, uti proponitur in pag. 8 capito primo, § 7 [48 *a* ii), nedum exitum habeat, uti spes est, magno incommodo, multis difficultatibus, et animarum damno futura esset Quaru popone ut ita scribatur. ..Caveant quoque diligenter, ut plenie- aimo observentur clausurae leges, in domibus cuiuscumque ordinis, societatis, congregationis, aut instituti regularis, canonico erectis ac fundatis in locis missionum ubicumque intra dioecesis aut vicariatos sui fines oxistentibus: facta tamen facultate episcopo vel vicario apostolico dispensandi, quoties necessitas vel utilitas id exegerit. Si quid autem praetor ot contra voluntatem ipsorum factum fuerit, etiam4 otc , ut in schemate.

3. In § 8 oiusdem capitis [ibid. B s], cavendum eat no episcopis dotur iudicium in causa inobedientiae superiores inter ct inferiores eiusdem ordinis. Hoc enim esset eversio disciplinae regularis et ruina missionum. Itaque propono ut nonnulla verba adiungantur, prout infra, videlicet: nSi qua dissidia, quod Deus avertat, alvo inter singulos missionaries, praeterquam inter superiores ct inferiores oiusdem ordinis regularia, sivo inter diversos4 etc., ut in schemate.

4. Maximi ponderis est quod edicendum proponitur in secunda parte § 9 oiusdem capitis, quaestio sano gravissima usque adhuc agitata, neo a sapientissimo consilio do Propaganda fide soluta, multis difficultatibus implexa, ex qua oxistentia ordinum regularium in missionibus pendet Facile oniin est nonnullis episcopis interpretari τὸ *missionis intuitu,* ita expedite, ut regularibus ncc redditus nec eleemosynae ullae relinquantur liberae, atque ea ratione iurisdictio episcopalis in missionibus producatur usque ad victum, vestes, ot numerum regularium, ot omnis disciplina interior corruat necease est. Insuper deterior esset conditio instituti regularis ipsismet presbyteris saecularibus pleno iuro episcopis subicctis: quibus lex talis facta nunquam fuit, et quod titulo remunerationis accipiunt, sibi acquirunt. Proindo vellem ut pag. 9 lin. 7 [480s) post verba *missionis intuitu* adiungaotur sequentia verba: ¿quod aestimari debet iuxta ecclesiae institutum ct donatorum voluntates, oblatae4 etc., ut in schemate.

5. Praeterea, sub fine oiusdem § 9 capitis 2 iubetur episcopis *cognoscere de Jideli pioruin operum execulione,* quae missionibus fortassis fuerint adnexa. Sed notandum id quod decretum fuit a concilio Tridentino sessione 22 de Reformatione, capitibus 8 ct 9, non posse sino iniuria extendi ad missiones. Etenim ibi sermo est de testamentis vel donationibus inter vivos, hospitalibus, collegiis ot confraternitatibus luicorum, de montibus pietatis etc. Nihil autem dicitur do monasteriis, conventibus ct institutis regularium: ct additur *in casibus a iure expressis.* Sed in missionibus plura loca pia, iuimo opera, confunduntur cum victu regularium ipsorum. Atque ita possent episcopi inquirere ot cognoscere do omnibus umilino rebus regularium. Quare proponerem ut pag. 9 lin. 9 diceretur (48 Os]: rEt simul cognoscere de fideli missionis administmtiono, ot legatorum piorum execulione, quae eidem fortassis fuerint adnoxu.4

G. Iuxta dicta sub numero 2 in capito 2, § 4, pag. 13, lin. 20 [50 D »·], ita cinondotur: „Domus vero cniuscumquo ordinis, societatis, congregationis aut instituti regularis, etiamsi votorum simplicium, canonico tamen ercctao nc fundatae, ubicumque existantes, clausurae legibus omnino sublidantur, iuxta modum" etc., ut in schemate.

7. Saluberrimum est decretum quod luntinotur in § 5 svq. Sed cavendum, no dum missionari}» occasio datur sanctificationis, Dei plebs sino adiutorio deseratur. Romani pontifices spiritualia exercitia indixerunt quolibet biennio parodiM ct confossuriis Urbia, ita tamen ut initium fiat vcapcre divi dominicae et finis ait mane sabbati sequentis;

idqoo in hebdomada in qua praeceptiva festa non inveniuntur. Ratio sapientissimae legis cuique patet Ergo potori ratione mÍMÍooariie applicanda est, qui in locis dissitis vivunt, nec cooperatores habere possont Itaque pag. 14, lin.9, dicatur[50cu): „Spiritualibus exercitationibus quinque diebus devote excolantur; quibus rite confessis ct sacram eucharistiam ultimo die suscipientibus cumulatissimam culparum omnium indulgentiam impertimur/

8, In § 7 capitis 2 describuntur relationes obedientiac miswionarioruni regularium erga episcopos et superiores ordinis. Optimo quidem, sed ad tollendas nonnullas aequi¥ocatione et unosquosque ia sao officio ct iuro continendos, necessarium duco: a) pag. 15, lin. 33 (51 D sj, post verba *superiori tamen* jKj *ordinis* ita immutare: „in hia quae respiciunt regularum observantiam, ct obedientiam adveniendi, manendi et recedendi a missione, obtemperaro- etc., ut in schemate; b) peg. 16, Jin. 1 [51 bis), post verba *regularis superioris* haec adiungerc Fin iis quao spectant missionum regimen et directionem, curam animarum et sacramentorum administrationem. missionarium ürgeri 4 etc,, ut in schemate.

9. Tandem nonne speciali mentione digna eat sodalitas pii operis Propagationis fidei, quam multis laudibus prosecuti sunt Pius VII, Leo XII, Pios VIH, Gregorius XVI, ct sanctissimus dominus noster Pius papa IX, qui indulgentiis et gratiis asseclas ditarunt? Praesertim cum nonnullis abhinc annis zelus iste commendabilis aliquantulum refrigescat? Ideo propono, ut capito 3, pag 18 [52 B ii), § 3 ita incipiat: „Pias sodalitates, inter quas ab hae apostolica sede speciali laude usquo honestata est ea, quao in dioecesi Lugdunensi ortum habuit ct per universum fero orbem catholicum diffusa eat, in canimdein missionum- cte., ut in schemate.

Haec sunt quao indicio Deputation! submitto in C obedientia apostoliche sedis permanens humillimus famulus

t Franciscos Leopoldo Zolli ordinis .sancti Benedicti, abbas nullius Sancti Pauli de Urbe.

Die 19 augusti 187Û.

IA.

Cgrilli Behnam Btuui archiepiscopi SlausilienM Syrorum.

Pagina 7 [47 υ] in paragraphia, quao incipiunt per verba *Plenum ius ac potestatem* etc. ct *Eoruiudcni rice episcoporum, site ricariorum aposloUcorum* etc., videtur hoc ius ae potestas tribui unico praesulibus latini ritus ad exclusionem praesulum ritus orientalis. Intelligo rationem huius decreti, quia scilicet misiionarii apostolici sunt latini, ct proyterea debent subiici episcopo sui ritus. Verum valde timeo, no haec generalia exemptio mhuionariorum latinorum ab D ordinariis orientalibus possit isti· dhqdict ro. Profeclo nil r»t tum iisdem, tum eorum populo tam molestum, quam episcopos latino· habero maiorem honorem ac potestatem in comparatione episcoporum orientalium; et utiliarimuin f· ret. m «minium rituum episcopi aequalibus itribus et honoro írucrcntur.

E contra roro quaevis restrictio, mea sententia, nimri odiosa videtur, ac innumeris difficultatibus obnoxia Siquidem, l· per hanc restrictionem non obtinetur fisis ünificatiuni orientalis ccclesiao cum latina. Nam admina illa odiosa restrictione, illo ingens ac infaustus pario· separationis inter utramque ecclesiam potiusqunm funditus destrueretur, novi» difficultatibus firmaretur, et per hoc sacrosancti occumcnici Vaticani concilii decretum corroboraretur; quod certissime alienum omnino est tum i mento sacri concilii, tum a mento sanctissimi domini nostri Vii IX Romani pontificis.

2· Quia iniuria afficit et ritus orientales ot praesules eorumdem rituum, cum eadem restrictione videtur indirecte adstrui praestantia latini ritu· super cieteros; ac proinde excluderentur orientales praesules a iuro communi utut Agar filii. Quod certe ab initio non erat sic.

3 Quin ista restrictio nimio moeroro ct desolatione afficiet animos orientalium omnium; cum ox una parte eolcmnibus ac firmissimis dccrotis hocco sacrosanctum A'aticanum concilium unificatiunem orientalis ecclesiae cum latina in omnibus auspicatum est; ex altera ven» eiusdem ecclesiae antistites excludit a iuro communi, et pluribus restrietionibna prae reteris ecclesiae Dei praesulibus obstringit: quae duo corte incomp<>s»ibilia sunt.

4 E c»nitra ven» si in omnibus huius sucri concilii decretis nulla restrictio vrl distinctio instituetur quoad praoules orientalia ecclesiae, sed uti onera sunt communia, iu ct iura ac privilegia eumraoma praedicarentur, nulla rausa suppeditabitur orientalibus conquerendi: quin immo propitia occasio praeberetur omnia lacto animo ct fidenter excipiendi: et aditus quam latus pateret ad istam felicisritn.im unifica tioncin perficiendam.

5· Sublata quacunque restrictione vel distinctione, Vaticanum concilium aeterna gloria circumfulsum iri, cum ad vetustissimum ecrlcaiac disciplinam instaurandam opus admovebit, circumscribendi scilicet episcopalem iuri«dictionem ad loca ct territoria, ct non in personas tantum.

Pruindo enixe peto ut tum in hoc ecbcmato, tum in quvcunquo alio quaevis vel levis exceptio aut restrictio, *excepti semper ritibu* omnino de medio tollatur; et ita omaei quid unum «wemus sub uno summo pastore, quod toto animo Dominus noster lesus Christus a Patre suo postulabat

His itaque preciseti reformandum censeo schema hoc nostrum etiam quoad sequentes paragraphes: Pag. 9 |48ct>¡ paragraphu λ quao incipit *idem tero omnino et tu* etc., nee nun et paragraph!!· *Quod si contingat* cte., et alia *Praefectorum apostolico· Hin titulus* etc. ita ut altera paragraphu quae png. 10 [49 A) incipit per verba Λ7 *autem intra fines latinat ilioecesis* cte. Haec methodus si adbiberetur, non solum potentissime alliceret animas orientalium, verum etiam aperiret facilem viam ad inducendam omnimodam nuifieationem disciplinae, quae, ufpoto utifarimao ct in voti sanctae nvdis, a concilio hoccc Vaticano omnino procuranda est.

Caeterutn fateor in praesenti Latu rerum, esso aliquantulum difficile subiiccro missionario latinos episcopo loci, propter gravissimum inconveniens, quod uno in loco plure existant episcopi diversorum rituum. Notum siquidem est nuuc temporis magno scandalo et incredibili confusione piares episcopos in Oriente episcopalem iurisdictionem exerccro in unum candcmqua civitatem, quamvis Christianorum numerus parvus vel valde exiguus est. Sic ut aliqua exempla afloram. Aleppi *neptem* exstant praesule·, qui upùcupnlem luritdicliunotn exercent; nempe ex catholicis archiepiscopi pro Armeni·, Maroniti·, MelchilL, Syria, rt vicanus apostolici! pro Latini nec non ox adii«malici· unus pro Armenia, ct alter pro Graeci··: ηιιιη··πιι veru omnium Christianorum Aleppi degentium vix viginti mille attingit. Sic etiam in urbe Amcd seu Diurbckir, ex catholici· archiepiscopi pro Armeni». Chaldaeis et Syrie; ct ex ^chiamatici» archiepiscopi pro Armeni·, (Iruecis ct Iacobiti dun» ehriatianonim numerus vix attingit duodecim mille. In urbe Marde, oχ catholici· archiepiscopi pn» Arnioni·, Chaldaeis et Syrie; et ex Bchiamaticis irchicpiecopu pro lacobiti·; et tornei» rbru»ti»in««mm numerus vix neptem mille aut

octo attingit. In urbe vero Bagdad seu Babyloni, A ex catholici» pro Chaldaeis patriarcha; pro Latinis et Syris archiepiscopi, et pro Armenie vicarius ğene ralis episcopalem iurisdictionem exercens. Numerus vero omnium Christianorum illic degentium vix aut ne vix quinque milio attingit.

Ex his, quao exempli luco posui, facile est cognoscere quao ot quanta confusio necessario osse debet in exercitio episcopalis jurisdictionis, quin iremo ot scandalosa saope saepius contentio. Hoc autem ab antiqua disciplina ecclesiae est valde alienum, uti patet ex concilio Nicaeno I», quod in canone Vili agens do haereticis, qui converterentur, cavit, no in civitnto una duo sint episcopi. Haec voro disciplina servata semper est, aliquo tantum fortasse casu rarissimo et speciali excepto, usque ad concilium Lateranense IV, ubi decretum est: nProhibemus omnino, ne una eadumque civitas sivo dioecesis diversos pontifices habeat, tanquam unum | I corpus diversa capita, quasi monstrum/

Scio equidem Romanos pontifices, post illud tompus, recessisse ab illa regula in gratiam Orientalium, ot ad evitanda mala maiora. Verum cum experientia demonstraverit quanta malit oriantur propter illam multiplicitatem episcoporum, opportunum esset ut in praesenti concilio excogitaretur aliquod remedium, quo fieri posset, ut unus tantum in una civitate sit episcopus. Tota difficultas est in episcopis orientalibus, ot in aemulatione quao est inter diversos ritus: verum iuvaret summopere si Latini praeirent exemplo, saltem tribuendo episcopis orientalibus iurisdictionem in Latinos, ubi isti proprium ordinarium non habent, quemadmodum in schemate statutum est de populis orientalibus, pag. 9 et 10 [48 D ii], non habentibus episcopum ritus sui.

Cactorum attentis gravissimis difficultatibus, quae occurrerent iu praesenti, si unus tantum episcopus C esset in civitatibus, sufficeret ut canone quodam hoc concilium saltem desiderium exprimeret unius sedis episcopalis in qualibet civitate, licet diversi sint ritus: ot ita fundamentum poneret, cui successu temporie poterit sancta apostolica sodés hoc opus unitatis supercxtruerc.

Haec sunt quao humillimo animo ct summa subicctiono animadvertenda mihi erant.

Humillimus addictissimus famulus.

t Cycillus Bchnam Benni
arcbicpiscupus Mausilicnsis Syrorum.

Romae dic 19 augusti 1870.

Obsercalio Angeli Kraljeri¿ episcopi MrItilopolitimi.

Schema constitutionis super missionibus apostolieia mea quidom sententia est optimum. Unicum ex eodem schomnto delendum osso puto, utpotc ob- D servatu impossibile, nempo pag 13 a lin. 11 [50 B]: pProindo nemo ex missionariis solus in aliquo hospitio vol statione commoretur, nisi fortasse urgente necessitato atquo ad breve tempus id vicarius apostólicos induisent/ Haec vix unquam, ut reor, in effectum deduci poterunt. In meo vicariata sunt paroeciae 19, in quibus religiosi Franciscani parochorum munero funguntur in 10 paroeciis; in singulis non nisi unicus religiosus commoratur; ideu quia desunt apti missionari ct otiam si adessent, populus adeo pauper est, ut vix unum honeste sustentaro valeat. Ideo puti» legem non esse ferendam quam observaro est impossibile. Cactorum hanc meam observationem altieri iudicio humillimo substerno, paratissimus obediro quibuscumquo ordinationibus sanctae sodis apostolicao.

Frater Angelus Kniljovic episcopus Motellopolis ct vicarius apostolices in Hercegovina manu propria.

‘f.

Animadcersio Caroli Poeten archiepiscopi Antibarensis.

Schema constitutionis super missionibus apostolicis ita, mea quidom sententia, numeris omnibus absolutum est, ut vix quidquam immutandum esse videatur. Unam tamen, ot unam solam animadversionem facere mihi liceat. Pag. 13 a lin. 11 [50 Bs) haec verba leguntur: „Proindo nemo ex missionariis solus in aliquo hospitio vel statione commoretur, nisi fortasse urgento necessitate atquo ad breve tempus id vicarius apostolico» indulsorit/ Cum hic gencratim da omnibus agatur, adeoquo ct de illis sermo sit, quibus in pagis eou villis paroeciarum maximam partem pauperum regimon concreditur, id quod citatis verbis praescribitur, tam arduum mihi apparet, ut raro, ne dicam rarissimo, execution! mandari possit. Quod ut luculenter demonstretur, haec duo prae oculis habero satis est: Ie missionariorum numerum adeo exiguum caso, ut paroeciis vix unus praefici possit, saepe vel tunc cum duo necessarii forent; — 2“ paroecias res pluribus sacerdotibus ad vitam necessarias subministraro plerumque haud posse. — Sine dubio, missionarium in hospitio vel statione solum commorari malum est, sed malum est quod evitari nequit, ct contra eiusmodi malum decretum ferendum non esse rcor. — Equidem vicarius apostolices *urgente necessitate* cum missionario dispensare potest, ut solus maneat: ast, cum necessitas urgere nunquam cessat, cui bono decretum ederetur, in quo semper dispensandum est? — Duas conditiones nd edendam decretum necessarias esso censeo: Iam ut vicarius apostolicus tot circiter misaionarios ad manum habeat, quot necessarii fuerint, C ut decretum ipsum observari possit; — 2‘‘ ut paroeciae tales sint, ut plurcs missionaries alero valeant. Sed quandonam has conditiones adimpletas videbimus? Quam ob rem commemorata verba ita, ut ego quidem sentio, immutanda essent, ut vehementer quidem inculcetur, no missionari! soli sint, ubi id absque gravi difficultate fieri potest, sed decretum non imponatur, ac res tota vicariorum apostolicorum prudentiao committatur et conscientiae.

Ut ea quae hactenus dixi magis pateant, quaedam hic subiungenda e&so duxi. In dioecesibus meis Antibarensi ct Scodrcnsi missionari! Franciscani 13 paroecias administrant, quarum cuilibet unus missionarius praeest, qui socium nec habet, nec habero potest, licet aliquao propter magnam extensionem ct populi frequentiam duobus missionariis indigeant. Quod autem do dioecesibus meis dico, dicendum quoquo est do Pulatensi, Alexiensi, D Dyrrachicnsi in Albania sitis, nec non do Nicopolitana dioecesi in Bulgaria, in qua, longa abhino annorum serio nio ibidem degente, missionari! Passionistae singuli singulas paroecias regebant, et de vicariata apostolico- Sophiensi seu Philippopolitano, ubi missionari! Cappucini camdeni missionem anno 1841 ipsis traditam eodem modo administrarunt. Id autom quod in recensitis regionibus, quibus alias adderò possem, semper fieri consuevit, in coterie etiam orbis tormrum partibus fieri non ambigo. Ratio nutem, ob quam omnes eo modo egerunt, haec est, quod alio modo agere nequiverint.

Quae dixi, ideo dicta a me sunt, qu;a officii mei ratio id a me postulare vidobatur; ceterum humillime iis me submittam quao decisa fuerint.

Romae 17 dio augusti 1870.

Carolos Pooten archiepiscopUA Antibarensi· et Scodrensis.

CG.

Anivtadcersiones losephi Affarteli
*episcopi Senôfallietisi.**

Schema super missionibus Apostolici» patrum «smini propositum snbiicicndum ridetur nonnullis animadversionibus.

Ut sileam de stylo, qui formam constitutionis parum meo submisso iudicio refert, ac ideo moderandum censerem, aliqua ipsa constitutio exhibet, quao dum ostendunt scriptor» telum summopere laudandum, einsdemque eruditionem atque doctrinam. parum tamen ftd praeiicam utilitatem mihi videntur conferre, ne dicam quod augeant potius difficultates ad finom assequendum.

Caput primum, maximo pag. 5 (46 d). putaretur magis specimen scholasticae exercitationis quam conciliaris constitutionis. Altorum caput dicendum esset fere totum enneionstorinm. Utrum vero sit necessaria concio, reverendissimi patres Deputation»» indicabunt, cum tempori» et personarum adiuncta facilius agnoscant. Quod ai videatur quodammodo necessaria, profecto nimis longa reputabitur, uti legitur in praefato capite secundo.

Sed ot quaedam in specio innuam, animadverto, quod pag. 7 (47 f)| paragraphe *Plenum ius et poMaleui* etc., neenon paragraphe sequenti *Eorumdem sire episcoporum* etc. gcncratim statuatur, episcopos et vicarios apostólico» plenum ios et potestatem habere in omnes et singulos missionaries, sivo saeculares sive regulares, etiamsi sint missionari! apostolici. Huiusmodi dispositio, vol tendit ad abolendum omnia privilegia illa specialia a sancta sede iutnitu missionum regularibus et missionariis apostolici» concessi. vel ad hos sublidendos omnino immediatae episcoporum aut vicariorum npostolicorum iurisdictioni. Neo in primo, nec in altera bypothesi videtor dispositio admittenda.

Non in prima: parum enim grati animi argumentum praeberetur erga misionarios regulares, eorumqoo ordines, qui facto omnibus notissimo •omper sacras missiones ubique incooperunt, coluerunt» vitamque ipsam ct sanguinem ad fidem veramque religionem propagandam fortiter dederunt, ita ut quod habet ecclesìa, quo possit modo iuro gaudere. id debet curae, sacrificii» ac sincerae regularium abnegationi. Quod ai adhuc in difficilioribus missionibus quoddam ecclesia obtinet emolumenti, nonne acceptum habet a regularibus? Non aeque igitur remunerari viderentur ordines religiosi, sociotate» et congregationes, qui vineam Domini impense colunt, romperque coluero. — Absoluta insuper privilegiorum abrogatio damnosa reddi posset ipsis mwonibns Regulares namquo ordines sacras misronca suscipientes duos fines honestos quidem ct rancios sibi proponunt, videlicet, 1· Det gloriam et salutem animarum, quae omnium ceelcsiastieorum aaimii alte insidere debent; 2· proprii ordinis incrementum ct bonum, quod, pressius loquendo, idem est ac incrementum ct bonum «desino, quia regulare· ardine», historia lentanto, intra propriae activitati· limites semper effictrilorquc ecclesiae bonum promoverunt, ot promovent. Auferantur omnino httee ordinibus privilegia intuitu sncrarum missionum ipsi» concessa, ita ut nequeant amplius speraro illud emolumentum ot bonum, quid evoniet? Praosto ne erunt omnes ad parandos et excolendos operario· mittendos in vineam Domini? Nonno potius timendum ordinum superiores talibus difficultatibus obstringi, quibus impossibile ipsis reddatur munnris adimplementum, quod hucusque laudabiliter •xerruorunt? Reminiscantur reverendiroimi conAcilii patres etiam regularium ordinum professore» homines esso!

Nequo valet dicere, salutem animarum in hac materia esso legem supremam, ct ideo privilegia abolenda, quae iuxta schema, haud facile cum animarum salute componi possent — In primis enim concipero nequirem quomodo sancta sedes, quno nil alinci intendit, nec aliud tam sedulo quaerit, quemadmodum semper quaesivit, praetor animarum salutem, ut Senatoris nostri dicentis: *Fiet unum orile ei unus pastor.* promissio adimpleatur, potuorit regulares missionario peculiaribus privilegiis ditaro. Ex facto autem constat sacras missiones, non obstantibus privilegiis, magnos fructus in dies produxisse; immo, attentis relationibus typis vulgatis *Propafalioms fidei* eruitur missiones regularibus commiaras prao cauteri prosperare. Quod si ox privilegiis aliquod inconveniens oriatur, tunc privilegia ipsa opportune moderentur, eatis clare determinentur. non vero omnino auferantur. Omitto, deplorata inconvenientia cnaroi non ex privilegiis per se, sed potias ex unias vel alterius immoderatis exigentiis, quae utrum semper proveniant α regularibus, nacra congregatio de Propaganda fido peroptimo noscit!

Non in secunda hypothesi, id csL si constitutio tendat ad regulares in omnibus subiicionds immediatae episcoporum aut vicariorum apvstolicorum jurisdictioni, videtur ipsa admittenda. Ordines scu societates vel congregationes regularium sunt essentialiter corporationes morales sanctae aedi immediato subicetac. et a superiore proprio ad normam suarum regularum et constitutionum, nec non iurta communis, directe moderatae. Si omnino subiiciantur episcoporum aut vicariorum npostolicorum immediatae jurisdictioni, proprium amittent, et missionarii non amplius censori poterunt suae morali corporationi coniuncti. Ex hoc autem maximum exurgeret missionibus detrimentum. Enimvcro missionari! ita separati et subiecti episcoporum vel vicariorum npostolicorum jurisdictioni non illum solidarictatcm servabunt, quao missionum utilitati summopere confert. Hine facile evenire powet, ut non amplius ad invicem m? adiutarent, aut in sacris functionibus peragendis, aut in gravibus sustinendis laboribus. Nec ipsis pateret via recursus efficacis ad proprium superiorem, ut hic vel novos operarios in auxilium mittat, vel desides compescat. Huius namque auctoritas ct iurisdietio esset implicite destructo, nee aliud do ea remaneret nisi nudum et vanum nomon.

Quaererem insuper, an, robu stantibus nrout in constitutione proponuntur, rationabiliter a superioribus regularibus peti posset, ut ipsi pios, doctos, prudentes, laboriosos viros mitterent ud missiones? Quinam episcopus assentiretur, ut a propria in aliam dioecesim ubirent sacerdotes pii, docti, prudentes, laboriosi, oorumque opera omnino privaretur1, nbsquo ullo propriae dioecesis emolumento ac bono? Si hoc nullus episcopus permitteret, ot quidum rationabiliter, possetne idem ipsum peti a superioribus regularibus? Nonne ct ipsi ius habent et officium prius consulendi bono proprii ordinis, quemadmodum episcopi suae dioecesis? No igitur praeiudioium ullum sacris missionibus afieratur, caute procedendum censerem, ct serio cogitandum, ut nihil statuatur, quod possit, etiam indirecte, diraidiin et contontionibua occasionem praebere.

Ex quibus omnibus reverendissimi patro· Deputation!· facillimo iudicnre poterunt quid ego sentiam super altera paragraphe eiusdem capiti· 1. pag. 8 et 9 (48 u u|, incipiente: Hearts· *tipostatici» eticfta uti*

' *prinrtHiur* eod.

ab apostolica sede etc., in qua statueretur ius visitandi regularium occIchim habentes curam animarum, quoad omnia, sicuti caeteras ecclesias, quao ad clerum saecularem pertinent; necnon ius exigendi rationem oblationum ct bonorum omnium, quae missionum intuitu oblata fuerint, vol offerri contingat. — Duae istao dispositiones praeterquam quod derogent iuri communi regularium, habent etiam motiva, no probentur. Siquidem in prima non patet ratio sufficiens cur episcopus aut vicarius apostulicus ecclesiam quod omnia visitaro debeat, cum satis sit ad finem intentum visitatio ad normam iuris communis. In secunda nutem, antequam ius statuatur exigendi rationem oblationum etc., oporteret clare determinare qmicimm dicenda sint et intelligcndn bona ne oblationes data intuitu miwionnm.

Aequali modo intelligent reverendissimi patres laudati quid mihi viduatur de parngmpho, quao incipit: *Cacteruin etsi inissioiiarii ṙrijitlare* ctc.,ot habetur capito II pagina 15 [51 Ais). Admissa hac dispositione, Io superiorum regularium iurisdictio facto ablatu esset; 2® superiores regulares nnn amplius medium haberent in locis missionum consulendi bono suao communitatis, cum non possent do suis subditis disponere.

llaeç, et alia quao omitto, constitutionem esso reformandam Huadcro videntur, quod reverenter et submisso expostulo.

t Frater loseph Aggarbati episcopus Senogallicnsis.

«

⁑

Animadversiones Hilarii Siliani episcopi Callinicentis.

Notao priori littera A signatao addenda desideratur iurium enumeratio et privilegiorum, ab apostolica sedo collatorum Portugalliae patronis, usquodum ii vigoro permittuntur. Maximo refert ea rescire, no missionari! in aliorum messem introgressi, quod suum non est, motant, ac similiter no patronatu utentes nostra iura impune infringant, et vilescere audeant. Nisus vel ausus, quibus nonnulli obsecundant ex Gonnis presbyteris praetextu regii patronatus, sunt ideo refmcnandi, quin «cúndala in populis, dubia ct anxietates in administrandis sacramentis, nc iurgia inter evangelizantes pacem cortissimo gignunt, oxortaquo esso aegre fateor. Absonum est schemati super missiones apostólicas patribus venerabilis concilii proposito praefata referre, cum per illud intcllignntur enumerari et decerni, quao vicariis npostolicis novo iuro confcrro sanctissimus dominus noster Pius papa IX sapientius decrevit: sed silero non patior, multo melius esse, conflictus ct anfractus o ¿ordibus apostolicorum operariorum undequaquo propulsari, no uorum auctoritas ex aliorum repetitis conatibus coram populis pessuindotur. κἳ τὸ *quid inris* cx incertitudino vel nescientia cor latcjit. Absit mo vello praesenti constitutioni ullo mndo detrahere, ciusdemquc constructioni concinno elaboratae vel leviter derogare; id solum prosequor, o re osao appendicem do iuribus etc. condi constitutioni adncctenduni, vel Tridentini concilii decreta *De violatione alienae iurisdictionis* altius rocognosccro ct recolere, si forto GoancnscR en recognoscant ct recolant. Utinnm patronatus rescindi possint! Non enim hac nostra aotato patroni onera persolvunt, ecclesiae favent, populis sana pabnln praebent; oiusmodi ministros sibi comparant, nt mancipia non desinant esse, nutnqno domini moveantur. Quam hoc ovangoiii praecones dedeceat, apud omnes in confesso est.

Pag. 13 lin 11 [50ns], no soli in hospitiis tc! stationibus miRRionarii commorentur, stricto vetatur. Aliqua enodanda esso exinde occurrunt, nc 1· sub appellatione hospitiorum vel stationum veniuntne domus vel alia habitacula, quau ex limo vel foliis arborum ita sunt constructa, ut imi tantummodo sufficiant, et missionariorum saluti satis officiant? Quid, si duo? 2· Vicariatus conflantur ex civitatibus, oppidis et ruribus, quorum incoino occasiono matrimoniorum, festivitatum, etc. etc. ac insuper necessitate componendi eorum lites domum patris ingrediuntur eo cordis mota et impulsu, quem tituli nuper enumerati ab ipsis exposcunt. Missis festivis diebus peractis Angli cum suis foeminis, nativi et ṁestiti etc. etc. patrum domos ingressi urbanitatis ct rovorcntiao testimonium eisdem praebent, inibi, cubiculo ad id assignato, aliquantisper mutui» detinentur, veniaquo diRcedendi petitu «uns vias abeunt Ne illud taceam, quod «aepo accidit, mulieres uxoratas ut puellas oppressas etc. etc. modo quo possunt missionario!) adire, ut relatis vexationibus ot iniuriis a suis acceptis, eorum auctoritate viros compescant, ct meliores habeant. Ex istis aliquae cum sint pudicae ct verecundae, publice ct secus viam nolunt ab aliis videri ; quandoque reputantur in communi hominum societate aliis gradu vel dignitate praestantes, quas nonnisi domum recipi como est: alia loca non suppetunt. . . Quonam pacto clausurao lex custodienda? Consuetudines hic delatas per clausurae legem removere, missionariorum respectui favebitne, vel oberit? In aversionem populi induci probabilius duco.

3° Qui missionibus vel christianorum congregationibus praesunt, regulares sunt, vel presbyteri sacculares, et hii qunndoquo una simul praeficiuntur alicui missioni moderandae. Presbyter saecularis, vel solus vol regulari consociatus, clausurao onus, a quo liber semper oxititit, απ ferro velit pensandum est. Hoc ideo admonitum volo, non quia mulieribus aditus patent quo missionarioruni domus vel frequentent vel adeunt; et n remota aetate mos servatur in vicariata Columbcnsi mulieres o nostris domibus repellendi, no utiquo in suspiciones et laquea adducamur, sed ideo quia presbyteris arduum omnino videbitur, ct curto erit, clausurao lego ligari, qua nunquam ligati fuere.

Ex iis quao sunt prolatu, ex perantiqua consuetudine honoris causa missionario» invisendi, et ex gravi formidine, no inducta clausurau lege, miasionariorurn decus ct nomen vituperetur, ct no populus huiusmodi legi subicctioiiem fastidiat (Orientales quippe contra suos mores noviter statuta repoliunt, et ob id de facili rixas, et in^urrcctioncs in damnum pietatis ct obedientiue excitant, ct prosequuntur), claro innuitur vim constitutionis coercendam essu, cnquo tantum si quao sint in vicariutibus, complecti loca, quao ad formam iuris conventus stricto dicuntur: hospitia vero vel stationes, ubi commoda habentur, id cak locupletata variis cubiculis, ṁt clausurao legi «ubicela censeri, ut ista ad dormitionem capessendam destinata, aliaque quao adire nccesso non est, nullimodo mulieribus pateant; excipi tandem ea omnia loca vel habitacula, quae hospitalitati inserviunt.

Ad notam sub littera D contentam animadversionem adiiccre censeo, ut, si lubcat, huius sensum in corporo inseratur constitutionis, ct in posterum tamquam regula, o qua discedere nefas sit, habentur.

Missionari!, ab apostolica sede acceptis authenticis litteris, iis in locis ubi non sunt neque episcopi, neque alii praelati, neque paroebi, iuxU facultates sibipsis concessas apostolicam navent operam, ct gregem, qui forte inibi repentur, vel crescente fidelium numero ctTormatur et Christo Icmi Domino nostro adstipulatur, custodiant ct regant: nulla sano ratione ab hoc praestando removentur. Sed iisdem authenticis litteris alii inMructi.

•irò saeculares eivo regulares, qui mittuntur a «aera congregatione de Propaganda fido ad loca quae Tel episcopi, vel vicarii apostolici jurisdictioni et conio eubsunt, perutiJo sono» rectius et consultius est, ut facultates apostolici ministerii ab iisdem episcopii vel vicariis, hisce in locis a uncta sedo iam constituti·, immediate recipiant. Misaionarii utique sint et dicantur apostolici. immo personalibus privilegiis, qualia sunt ^altare privilegiatum, prae officio divino in casu necessitati· Rosarii recitatio, vesci carnibus" ote. etc., munerentur: at titulus buiusmodi non raro patrocinatur, ut subicctio et dependentia eludantur, et paci et mutuao caritati obesso plano experitur. Ea sum opinione, immediatam facultatum collationem dependentiam propinquim denotare, paci fovere, et abnegstioocni mia•ionoriorum promoveré. Clarius et latius patet auctoritas, quo magis ex collatione munerum alios aibipii connectif. Neque, si hoc fiat, sacrae congregationi de Propaganda fido ulla advenit potestati· imminutio; cius enim auctoritate vicarii apostolici praeeunt, et agunt: apud ipsam sarta et tecta mauot miasionariorum missio ct approbatio, ac Undem praelatos inter et missionario· concordilo et dilectioni faciliori via providet.

Humiliter dicta sapientiori consilio subjiciuntur.

t Hilarius Siliani episcopus CalliBÍcenau vicariu» apoiitolicue Columbi.

Komar die 5 suganti 1870.

a

(Msrrobonrs *Enstarkii fonti episcopi ElsuthcrupAiteni,*

LM.L

Iliustriniino monrignorv.

Avendo dovuto eoi brividi della febbre dar termino ad alcuno osservazioni fatte sullo schema dello missioni, non potei, come era conveniente, ponderarne le fruì o Γospregioni o darle una forma più decente; per la qual com se mai dovessero stamparli, exrei a pregarla a volerne fare il sunto analitico e non farle stampalo corno si tonano.

Questo le chiedo come sommo favore o con tutta stima c rispetto mi dichiaro di vostra signoria illustrissima devotissimo servo.

+ Fra Eustachio Zaneli vescovo d' Eleuteropoli.

San Pier in Montorio 20 agosto 1870.

Obstrmfonts ruprr Khrmule de mitsionUma.

Praeter stylum, qui aridus videtur ct minimo conciliari·, schema istud in genero apparet mancum io pluribus, redundans in nonnullis et iniuriusum in apostolico operario· praesertim regulares.

Et in primis leges et statuta multiplicantur pro musionarite et nu unum qnidcni verbum dicitur do cleri indigenae obligationibus, qui maiori directione prae aliis indigere nemo non videt. Praeterea nimis obiter frigidi^que verbis sacrrdutes ad divinum mÌMÌm<um opus excitantur; tmtiua vero non pauca ibi iuvfmiuntur ad illus arcendus ac perterrefitcivndos. In-nper haud condigna ruliune Uicurum piao illae ocictate commendantur, quao revera mine miaimnes fluafuntant ac fulciunt quarque siculi mis•iotuts multiplicantur, maiori in diem incremento indigerent

Quaedam alia addi |H>··ıɪɳI echumati huic, quao in peculiaribus observatmnibna breviter attingam, uti m quae redundantia mihi videntur.

Tandem illud iniuri<r«um cwno et haud aequum ia missionario· praesertim regulare· manifestum est ex eo quod non modo nil in eo habetur quod ad laudem vertatur illorum qui laboribus, vigilila, •adoribus ac ·anguine quoquo missiones fero oranos A fundarunt, quique plerxsque nunc quoquo administrani excoluntquo; sed o contra ox eiusdem lee tione deducitur regulares praecipuo uiiasionee petere ad regularis disciplinae iugum excutiendum, ipsos esse divitiarum ac proprii iuris amatores, episcopis ao vicariis apostolici· insubordinato· ac inobedientes, discordiarum ac litium inventores fautoreaquo, uno verbo sua in omnibus quaerere, non quao leso Christi; quae omnis, demptis exceptionibus, falsa omnino sunt. Quod si ex exceptionibus omnes incusaro volumus, collegium apostolicum quoque incusandum erit; ct manus dandae essent ecclesiae hostibus infenrixsimii, qui nunc praecipuo insano odii spiritu imbuti in regulares modis omnibus insurrexerunt atque enituntur ut eradentur e terra viventium ct nomen eorum non memoretur amplius. Varum ecclesia ut mater benigna illos semper dilexit ac protexit, plexit quoquo ac verberavit, sed uti muter, B eornmque nuditate nunquam profani· patefecit, immo potius materna caritate contexit.

In specie autem ad caput 1‘‘ § 4a, pagina 7a linea 13 (47 D»|. Non placet |»eriodu8 qo incipit *Ad outHfm* aero *acKHturm* etc. Neminem sane episcoporum latet elenco· quoque indigena· ad oninom pietatem oc scientiam informandos esse, ut tandem idonei efficiantur ad ecclesiastica munia obeunda; verum non ítem omnibus persuasum ceso videtur, hoc i¡tm clerici· iisdem detegere nullimode expedire; esset enim plurimorum causa malorum. Cirrum namque indigenam, maxime in Sinis, commoveret ae in superbiam erigeret ecclesiasticas dignitate appetendo; ct cum ibx obtincro non possent, turba» ac edibonv contra episcopum ac missionari»»?· excitarent Hoc quidem quibusvis perspicuum furet »i lucorum quoque rerumque adiunctorum ac personarum indigenarum ndoli cognitio haud dC ficeret. Comprobatum t enim cum in Sinis ab aliquo praesule publicatum fuisset decretum sacrae congregationi do Propaganda fido *23* novembri» I84f» trium tnieouonum presbyteros indigenas omnes eurapavo mirmuDAricm eiiccrv pertentasse, magno rei clirixtiaimc detrimento, et in praesentiarum quoque in pluribus aaccrdulibu· tale insidet desiderium. Urinam clerici indigenae omnia ecclesiastica munia obire posent! A«4 fatendum est nunc adhuc longe no· c a tempore illo quo incnxc propriam ecclesiam regere poterunt, ct inter cos non deficiunt propriae nationis gnari qui fassi sunt baud religionem Christianam perdurare po«se quadraginta vel quinquaginta annis ·i miMÍonarii omne» ab illo imperio exularcnt.

Nequo iuro meritavo oamtì potest missionario» europaeuci velle indigena· pre»byteru ad cleri auxiliari» conditionem deprimere; nam ibi ecclesia adhuc D huc in incunabulis dici potest ct tutoribus ac actoribus indiget, ct clerus indigena in eadem conditione est ne |»upuluw, scilicet pusillus et modicae fidei; mjsMutiarii campaci vero, usquuduui Hincnx propriam ecclesiam regere non valeant, erunt respectu illorum luco magistri, ct presbyteri indigenae »ub cnruindcm tutela manen- debebunt Hi ordo isto naturali· invertatur, artum erit de pace cl concordia et forte de fide ip»a in lli regionibus.

QutbuH positi praestat supradictum paragraphum post verba durlrniñ *imbuantur* ita absolvere: „Ut Ime ratione clerici ipai indigenae nd omnem scientium ct pietatem puulatim informari possint.-

Ad panigrnphum E> “ eadem pagina post verba orcuoienici *cwttílii n<m ndrersantur* [47 u n| adderem haec vel Himilia: FEtai vero hanc plenam potestatem dictis miaaionum praesulibus decernamus, volumus tamen ut omni prudentia, uti par est, ea utantur; proinde lota caritate, patientia ac longanimitate

euoe operarios diligant ac prosequantur eorumdcm spiritualibus ao temporalibus indigentiis in quantum possunt ct debent providentes, illos omnes tamquam filios ao fratres peramanter amplectantur, cosque non timore dociles no obedientes reddant, sed amore Christique caritate sibi ipsis ct animarum saluti devinciant. Hortentur quoquo ad hunc finem facilius ebtinondum, ut intra miasionarioa tam saeculares quam regulares duos vel tres ox praestantioribus seligant, qui voluti missionis consilium efforment, quosque in causia gravioribus et in bonorum ecclesiae administration© episcopi sou vicarii apostolici consulere non omittant/ Ratio primao partis huius additamenti per se patet: quoad alteram autem, cum episcopi dioecesani proprium habeant consilium in capitulo cuthcdrali, convenire videtur, ut et missionum episcopi, qui corte multotica prao illis in gravioribus difficultatibus inveniuntur, eodem non cnroant; praesertim cum hoc statuto multarum di·- senilonuin causis via praecluderetur, persaepe in missionibus prodientibus.

Ad paragrnphum 7"·, png.8. lin. 5 [48 An). Totus parugruphus mihi videtur inutilis propter rationes quao infra exponentur ad observationem paginae 13.

Ad paragraphum 11"·, png. 9, lin. 20 et seq. (48 c is]. Abrogantur hic praefectorum npostolicorum titulus, iuta, facultates ct privilegia, optimo equidem cum contradictorium mihi videatur in eadem missione haberi episcopus ac praefectus npoatolicua iisdem fore fermo facultatibus praediti; attamen dolendum quod nullus superior regularis praefecto apostolico substituatur, atque ita regulares ad meram sacculariurn missionariorum conditionem reducantur; quin immo peiorem, cum illi propriae regulae obligationibus ligati semper remanent absque sui instituti emolumentis ac privilegiis. Quatuobrcm placeret si in fine dicti paragraphe haec vel similia verba adderentur: nProprium autem erit moderatorum generalium ordinum, congregationum, societatum ad quas regulares missionari! pertinent unum inter illos in qualibet missione seligere operarium cui superioris regularis titulum, iura, facultates propriiquo instituti privilegia, prout in Domino oxpediro Indicaverint, communicabunt; quique a missionis in qua versatur praesule recognosci debebit, atque cum nodem omnes quaestiones inter missionaries exortae pacifice ct amico conciliari poterunt. Si vero operarii omnes unius missionis eiusdem sint instituti ac episcopus seu vicarius apostólicas (quod valde optandum esset), decet ut episcopus ipso superior quoquo regularis renuntietur, ut ita munium unitate ïnis sionariorum concordiae atque paci mugis mngisquo consulatur/

Ad caput II"· paragraphum 4, png. 13, lin. 11 [60 u3] incipientem ab illis verbis *Proinde* usque in finem ƒparagraph auferendum ße puto; nam quao ibi dicuntur impossibilia multis in locis essent atque hac ratione leges ac statuta Vaticani concilii parvipenderentur ot contemptui exponerentur. In Sinis impossibile est ut duo vel tres missionari! insimul maneant, quia totius anni decursu Christianorum stationes perlustraro debent, in quibus plerumque parvao domunculael inveniuntur vix ad unius missionari! chisque catechista© decens3 hospitium sufficientes. Insuper quilibet missionarius plerumque duobus, tribus ct pluribus quoquo diebus itineris ab alio distat; hinc illos cogero una simul cohabitare idem esset ac plores ĕhristianitates absque sacerdotis ndsistentia relinquere ct fideles ultima cccfosiao subsidia privaro. Praeterea expensae multiplicandae forent; cum enim plcriquc missionari! alimenta a christiania recipiant, praecipue ob spem in mortis articulo sacerdotis adsistentiae, certe minimo contribuero vellent, si milionariua longe distaret, et sic vicarius apostolicua ipsi providero deberet, solvero quoquo itinerum expensas quao profecto in dictis circumstantiis multiplicarentur. Ex his rationibus et aliis permultis, quas brevitatis causa silentio praetereo, declaratum ac perspectum est legem illam in praebenti statu in Sinis impossibilem evadere et ideo haud, iuxta meam sententiam, in constitutione enuntiandam.

Clausura quoquo pro regularibus ex iisdem rationibus frustranea evadit; verum hae quoque addi possunt ad eiusdem impossibilitatem maxime in Sinis. Cum missionari! ad residendas divertunt, ibi omnia parochialia munia ct quaedam alia tractaro debent, proinde ipsorum domus omnibus fidelibus indiscrimin&tim pateat Decesse est; tota vero haca domus tribus cubiculis constat cum magna existimatur, persaepe autem idem cubiculum pro sacello, caenaculo, aula receptionis, dormitorio inservit, tunc quo loco erit clausura? — Accedit dictas residentias ad regulares exclusive minime pertinere ut semper ab ipsis incoletur, sed pertinent ad vicariatum; hinc regulares hodie ibi morantur, crastina dio sacculares vel indigenae sacerdotes, plerumque una simul; cum autem clausura solos regulares obliget, in eadem domo una dio erit clausura, alia dio nequaquam, qua fidelium admiratione ct scandalo quoquo Deus scit, co vel magis cum chriatiani peroptimo agnoscant quosnam praecipuo clausurae logis indigerent No ergo odiosam ac incongrunm reddamus legem sanctissimam ecclesiae, reducamus illam ad tramites α constitutionibus ǎpostolici praefinitos, et cum do hac materia agendum sit in constitutiono speciali pro regularibus, indico in ista omnino do eadem tacere, debitamquo libertatum relinquere episcopis ac vicariis apostolicis hae super re cos ferendi leges, quae, attentis rerum ac locorum ndiunctis, magis aptae videantur ad omnia scandala ct peccandi occasiones ab operariis evangelicis arcendas et eliminandae.

In paragraph© 5 eiusdem capitis pagina 14, linea 6 [60 Cio) post verba *Vicarii apostolici* addatur: „vel superioris ŗegularia 1. Ratio manifesta est et mendum typography puto.

Pag. 15 [61 a is) eradatur totus paragraphus septimus utpotc inutilis, cum iam satis abundo dictum sit do episcoporum iurisdictione, regularibus iniuriosus, quia illos voluti inobedientes et proprii iuris ignorantes ostendit.

Haec sunt quao dicenda foro super schemate de apostolicis missionibus necessarium prorsus duxi; cactorum optaretur ut in Deputation© pro robus ritus orientalis ct sacris missionibus alios patres coruindcm locorum substituerentur iis, qui iam abierunt et tempore opportuno reverti nequeunt; ut hac ration© schema reformetur facilius eo modo quo áb omnibus sine longa discussione acceptari possit

Tandem omnia sapientissimo praesidum ac deputatorum iudicio ex cordo submitto.

Frater Eustachius Zanoli episcopus Elcutheropolis vicarius apostolicus Ilu-pè in Sinis.

C

Animadversiones Laurentii Bergeretti archiepiscopi Narientü.

In fin© ƒparagraph sexta© capitia primi sequentia addantur: FNon possint tamen memorati episcopi sive vicsrii apostolici missionaries regulares removero ab hospitio vel conventu, cui superiorum suorum iuMU addicti sunt, atque in aliud hospitium vel in alium conventum cos transferre; itemque non possint

' ¿amwndne cod.
- rfrtrtfoií CO±

coidcm missionaries privare officio, quo funguntur, eiiquo aliud imponere, nisi mediante auctoritate ot praevio consensu superiorum regularium/

Ratio huius additionis est manifesta. Cum enim ia hac sexta paragrapho episcopis sive vicariis apostolici omnimoda asseratur jurisdictio in missionaries edam regulares; quam facillime evenire potevit ut iidem episcopi, sive vicarii apostolici, inconsulto superiore generali, ius sibi attribuant, vel privandi miiriooarios regulares honoribus, quibus gaudent, vel officiis quibus superiorum iuwu incumbunt, vel etiam eos cogendi ad transmigrandum ex una in aliam religiosam domum, ut ibi tandem alia munia exerceant, huic praesertim rationi innixi, quod haec omnia pertineant ad regimen et directionem missionis, in quibus proinde missionari! etiam regulares sunt obnoxii jurisdictioni episcoporum sive vicariorum apostolicoram ; attamen ex hac agendi ratione maximam oriri confusionem, rectamque ordinem plane pessumduri, nemo est qui non videat. Hinc ad omnia hacc incommoda vitanda necessariam omnino duco additionem supra expositam.

Paragraphes decima oiuadem capiti· primi sic emendetur: ^Episcopis vero qui suas dioeceses in locis infidelium existentes proprio iuro gubernant, onus incumbat visitandi singulis annis vel saltem quolibet biennio tum omnes et singulas ecclesias «eculares. tum etiam omnes ct singulas ecclesiae regularium, quibus animarum cura commissa est, iuxta normam a sacris canonibus ct constitutionibus pontificiis traditam/

Ratio huius emendationis cat, quia nulla adest vira necessitas nec manifesta utilitas extendendi et ampliandi ius episcopium quoad visitationem ecclesiarum regularium, curam animarum adnexam habentium, ultra limites a sacris canonibus et constitutionibus pontificiis praescriptos. Ecelcriau enim regularium visitantur sscpi«imo a superioribus regularibus. abusus proinde qui irrepere possunt circa rituales leges, sanctorum invocationem, reliquiarum venerationem, sacrarum imaginum usum, bonorum administrationem, piorumquo operum exeeutionem, quae iisdem bonis fortasse sunt annexa, aliaque huiusmodi, facile ab iis deteguntur et emendantur. Nihil boni ergo nobis speraro licot ab hac extensione iuris episcoporum, imrno potius timendum est quod damna ct mala sint eventura. Attamen •i Deputationi pro rebus ritus orientalia ot missionum visum fuerit emendationem supra expositam non fwe admittendam ; tunc, mea quidem sententia, omnino erit admittenda ea quao sequitur: pIdem vero omnino et ius et unus tauquam apostolicao sedis delegati habeant episcopi, qui suas dioeceses in locis infidelium existentes proprio iurn gubernant, quoad omnes ct singulas ecclesias regularium, cuiuscumque ordinis Ipsi sint, vel societatis, congregationis aut instituti etiam votorum simplicium, et sive ccleriae illae hibeant, vel non habeant animarum curam adnexam/

Ratio quae suadet admittendam esse linno seeoadam emendationem, casu quo prima reficiatur, •st prout sequitur; nempe vel superiores regulares in visitatione suarum ecclesiarum instructi eunt ea auctoritate iisque mediis, quibus possint ot valeant errores corrigere, abusus tollere, qui irrepere possunt circa rituale» leg invocationem sanctorum, venerationem reliquiarum, circa nitorem et ornatum domus Dei, sanctarum imaginum usum, bonorum administrationem, piorumquo operum, quae iisdem bonis fortasse sunt adnexa, aliaque huiusmodi: vol ea aucturitate iisque mediis carent, quibus idonei reddantur ad errore· corrigendos et abusus tollendos.

Si primum, ergo inutiliter regulares privantur privilegiis et immunitatibus quibus gaudent, ot ampliatur ius episcoporum quoad visitationem ecclesiarum regularium, quibus animarum cura est adnexa, proindequo admittenda est prima emendatio paragraphi a mu proposita. Si secundum, ergo ius episcoporum quoad visitationem ecclesiarum regularium ita extendendum et ampliandum est, ut omnee omnino ecclesias regularium complectatur, sive habeant sivo non habeant caram animarum adnexam: consequenter admittenda est secunda emendatio paragraph! a mo proposita.

Enimvero cum hic sermo instituatur de ecclesiis regularium, nemini latero potcat, quod quam pluri m.io ecclesiae regularium, quibus cura animarum commissa non est, possideant bona immobilia, relicta a piis fidelibus eo fine, ut quaedam pio opera a religiosis perficiantur in bonum animarum, vel etiam in bonum communitatis catholicorum; nemini insuper ignotum case potest, quod abusus qui introduci possunt in ecclesiis regularium curam animarum habentibus, iidem abusus irrepere quoquo possunt ia ecclesiis regularium animorum curam non habentibus. Ergo si superior regularis impar in\cnitur ad tollcndoa praedictos abusus in coclearia curam animarum adnexum habentibus, idem dicendum est do superiore regulari quoad alias ecclesias eamdem curam non habentes. Vel ergo ius episcoporum quoad visitationem extendendum eat ad omnes ecclesiis regularium, vel restringendum ad solas ceclesias parocbialcs dictorum regularium, eed iuxta limites a sacris canonibus ct constitutionibus pontificiis praescriptos. Ponem ulterius emendationes propositas exemplis illustrare, sed supersedeo hacc ad*ferre,* ne patres Deputations taedio afficiam.

t Frater Laurentius Bergeretti archiepiscopus Naxiensis.

it /.

Obsnmliones losephi Nocella episcopi Palarensis.

De hoc sebemato in genero dicam solummodo, ipeuoi sic auguro iura episcoporum et vicariorum apostolicorum super misionarios regulares, et hos ita humiliare, ut eos omnes consideraro videatur, non uti rovera sunt, sed uti esse deberent; quod tamen in condendis legibus humanis fieri non deberet u legislatore. Utut sit, humiliter efflagito, ut saltem prae oculis habeantur acqucnte» observationes speciales.

Ad caputi, pag.7, lin. 18 [47 Ds|. post verba; *ad ecclesiaslica quaeris munia obeunda idonei eradant,* immediate addenda essent sequentia, vel similia: nSi, attentis lucorum et personarum adiunctis, episcopi ct vicarii apostolici, do consilio trium vel quatuor ex melioribus et gravioribus missionariis, eoa ad huiusmodi ecclesiastica munia tuto promoveri posso indicaverint/ Haec vel similia conditio mihi omnino necessaria videtur, praesertim pro Sinoosibua, qui non sint alumni alicuius ordinis vel congregationis regularis, ac vere et summo humiles, ut nimirum praecaveantur probabilissimae tentutiones superbiae, ambitionis et hypocrisis in illis ecclesiasticis indigenis, qui sibi videntur prae aliis ingenio praestare. Melius tamen esset, meo quidem iudicio, •i verba illa schematis: *ita quidem,* ut *ad ecclesiastira quaeris munia obeunda idonei evadant,* et proposita mea additio penitus omitterentur, cum sufficiat, si huiusmodi insinuationes fiant vicariis apostolici» extra concilium.

Ad idem caput I, pag. 8, lin. 4 [48 a wj, post verba : *exemptionibus ei consuetudinibus,* haec vel similia addi deberent: eIp»i vero episcopi et vicarii apo-

stolici summopere satagant, ut a missionnriis sibi A voluntario ct ob amorem Dei subicctis amentur potius quam timeantur; ct erga eosdem sic semper se gerant, ut numquam rationabiliter insimulari possint abusus potestatis, quao sibi data est in aedificationem, et non in dcstructiaiioiu/ Abs re certe non erit dirigerò duo saltem verba exhortationis etiam ad episcopos ot vicarios apostólicos circa modum, quo tractaro debent missiunnrioa, ut pax, emo qua impossibilis evadit verus missionum progressus, inngis promoveatur atquo conservetur.

Ad idem caput I, pag. 8, lin. π [48λ ιι|, puragruphue: *Coreani quoque diligenter* etc. ot cn quao habentur png. 13. lin 20 |fi01nu| ct sequentibus, gravibus obnoxia sunt diffieultniibus, quivi forsan non satis apprehendunt qui missionibus personaliter nnmqunm inservierunt. Optarem igitur, ut lex clausurae coarctarctur (ubi iioiiduui observatur) nd hospitia, stationed etc., quae revera p» rtinont ad aliquem ordinem vel B congrcgationein regularem, ct in quibus ordinario communiri soient duo vel ꝑlure miaaionarii regulares, et, attenti» *omnibus* adiunctis, maturo episcopi ct superioris regularis coriimdcm missionariorum iudicio revera ct constanter obsurviiti queat. Hinc expresso oxclndendae essent domus ct stationes, quao pertinent Jid dioccesim vel vicuriatuin apoatolicum, ot in quibus modo commorantur rnissionurii regularos, modo alii, vel plurcs simul ex utroque clero. Caoterum, ut verum fatear, iu missionibus mihi videtur adesso acquale, ct forsan maius periculum etiam pro miasionariis non regularibus, praesertim indigenis; ct hinc oadein lex clauaurno extendi etiam dobcrot ad stationes ote. ubi morari solent presbyteri saeculares, dummodo iudicio episcopi, ut supra, voro ct constanter observari queat. Relato tamen ad loca, ubi missiones egi, nil proreus muli audivi do miasionariis, quia ibidem otiam sino lego C clau.Murao adhibetur ab omnibus inissionariis quam maximus rigor, ne quis do eorum honestate suspicari possit.

Ad idem caput I, pag. 9 (48 C io], paragrapho: *Praefecturum a/>ostolicorum titulus, iura* etc., addenda propono sequentia vel similia: pActuales veru praefecti apostolici, quorum titulus, iura etc., vigore praesentis constitutionis abrogantur, remanebunt superiores, quoad observantiam regularem, tamquam delegati superioris generalis, missiunariorum proprii ordinis, in respectiva suppressa praefectura apostolica existentium. donoc idem superior generalis ipsos confirmaverit, vel alios elegerit, cum iis facultatibus, quas ipsis delegare voluerit. Cui quidem superiori generali integrum omnino erit praefatos suos delegatos confirmaro, vel alios eligere, aut iam confirmatis vol electis alios substituero, quomodocumque ot quandocumquu sibi placuerit, quin D episcopi aut vicarii apostolici ullatenus possint hac in parte ci obsistere.ll

„Praeterea ubi modo non adsunt praefecti apostolici regulares, nec missionariorum regularium superiores, idem superior generalis teneatur uliquem ex ipsis mi&siomiriia eligere, ut supra, in suum delegatum, no quoad observantiam regularem praefati missionarii ulterius remaneant vclut acchuli, et quasi extra ordinem. Quod si episcopus aut vicarius upostolicus sit eiusdem onfinis, superior generalis poterit, si voluerit, ipsum oligore ad tompus a so determinandum in suum delegatum, ut sub hoc titulo oosdem missionaries regero ot gubernare valeat, etiam circa ea, quae vitam religiosam respiciunt". — lUtioncs sunt per se manifestae.

Denique bonum inihi videtur, ut actualibus praefectis npostolicie relinquatur saltem titulus, donec ipsis alii substituantur, sub novo titulo *delegali generalis;* et hoc veliera, ne rudes christiani nimis admirentur, vel etiam scandalizentur, quasi titulus praefecti apostolici ablatus fuerit ob grave aliquod delictum.

Ad caput II pag. 14 lin. 6 [fiOcio¡, post vorba; *arbitrio vicarii apostolici,* immediato addi deberet: net missionari! regulares arbitrio proprii superioris" *determinandum.* Ratio est, quia sino parvula hac additionu facile oriri possent quaedam miseriae huinanuo, quae praevideri ct impediri debent ac possunt.

Ad idem caput II, pag. 14, prnpe finem [50 Dis], post verba: *cisque omnimodam obedientiam praestent,* addendum propono: „cliam missionari! regulares, quoad cu scilicet, quao pertinent ad regimen et administratmnom missionis4l Ratio cat, quia haec verba inconditionata: *cisque omnimodam obedientiam praestent,* non bono concordant cum iis. quae habontur pag. 15 [51 b], § *Caeterum etsi missiunarii regulares* etc.; et hinc esso poMent occasio controvoraiiinim, quos impedire debemus, et facile possumus.

Romno ex conventu Sancti Petri in Monte Aureo dio 19 augusti 1870.

Frater losuph Novella episcopus Paturcnnis.

ⱡ

Emendationes a Bonarentura Atanasio episcopo iam idjmrilano propositael.

In prooemium pag. 3, v. 1 et scq. [45d]. Quo ampliori apparatu exordiatur istbuee constitutio, prout decet concilium oecumenicum, quod facile omnium primum de apostolicis missionibus ox professo agit, utquo periodorum nexus clarior adpareat, praesertim cum ab apostolorum coctu ad eomm principem fit transitus, demum nc sub initium primi capiti· iteretur quod in prooemio dictum eat, vel dicendum videtur, cum scilicet in primo capite de haereticorum etiam ac Bchismaticorum ad ecclesiam reductione, ibi nutem de gentium tantum vocatione agatur, dum in prooemio putius integrum missionum objectum significandum eat, primam ipsius prooemii periodum usque nd verba *strenuo incumbers* ita modificandam case censerem:

„Ut misericors aeterni Patrie propositum de gentium vocationo iuxta propheticum sermonem1 impleretur, Dei filius. Dominus noster Icsus Christus, qui illa ipsa significaverat vaticinia3, solemne istud apostolis mandatum dedit: Euntes in mundum universum praedicato evangelium omni creaturae4. In hoo divino custodiendo praecepto, quod perpetuo viget, ac diligentissime servandum est donoc in unicum Christi ovile totius orbis transeat plenitudo, sancta catholica et apostolica Romana ecclesia

i lloinsiu mi«ae una cum epistola sequenti: I. >L I. VeneratUiimo inooriçaore — Prego la bontà di voetra «iguuria illo>trÌMÌina c ꝛ̈uꝛ̈x>iuia di far pervenire eoa «Jcurtxsa e soiled(anente cioè per tnttu «abbaio SW del corrente, ℓh il giorno ȣtc< lu cui le perverrà qnetta mia, il plico qui ocelo» al wgreCario del concilio Valicano. Ncuro ꝺe vori di lei. Ime anticipo i più duliail riugraxutaexilL

Ilo ricevuto Γ ultima «na graditicima: il rettore «Pn Uioranni Fioretti, che la «ahita, mi In ditto di non aver ancora ricevuto il deaaro dal signor Vitellaio, perchè questi *è* alalo ammalato. Con altra mia le farò sapere U risoluto dell'a fiere di monsignor Tagliatatelo.

Intanto dopo averla ooequiau. la thiodo ne'Sacri Cuori, e le imploro dal Signore la «anU benedirione.

Napoli li 18 agurio 1870.

Suo dewtùuioo servo ci amico afeaknaturimo.

t Bonaventura vescovo già di Lipari.

« Vidi praesertim l'<ai. XLIVj Isal.rap. Il et LX. Hktar. p. IV.

» Jlalih. XXIV. V. U¡ Lue. XXIV, v. til

« Mare XVI, v 16

veram ot unicam Noiarcni sponsam iugiter so pro- A dit, quia sola semper iHì novos *in* spiritu filios parturit. Notam est enim quod praedecessores nostri in *accepto Petri* primatu super ecclesiam universam io· se officium simul agnoscentes, et fidelium salutis, ac infidelium, errantiumque omnium conversionis comparandae, ab antiquissimis temporibus sedulo curarunt ut ovangolium Christi in omnem terram propagaretur, tum praecipue maiori semper claritate iu eo elaborarunt novissimis hisce sacculis, cum facilior patuit aditas etiam ad remotissimus quasque nationes, et ob saevientem haereticarum pravitatem maior inonbnit necessitas, nedum Infideles ad eccletiam adducendi, verum etiam schismaticos out haereticos ad eam revocandi Quae praedcceMorom nostrorum praeclara exempla sectantes nos, qoi licet immerentes apostolieam diri Petri auctoritalem obtinemus, in illud ipsum magnum pietatis opus pro viribus admodum incubui-B mus/

Vere. 24 [45 Du). Phrasim .non satis commendando eharitatis exemplo" vetat parenthesim virgulis chudirem.

Vera. 32 [46 B uL Verbis .ab apostolica aede'su facerem .ab antecessoribus nostris, ct a nobis ipsi«.u

Caput I.

Pag. 4 [46 cj. Praecisa huius capitis prima periodo, quae io prooemium merito inserta est. ita licebit exordiri sennQOdm :

.In discrimínelo opere perficiendo, ăpostolici scilicet m̆niwooibu infideles ad ecclesiam advocandi, et haereticos ac schismaticos ad male relictam sinum amantiiiiinae m̆atri reducendi, cum ob adv̆ersa temporum ho locorum vices, aliaiquc gravhsim&a cautas, ut plurimum ooo powint ubiquo dioečete erigi vel restitui, oevo episcopia etc.4 C

Pag. 5, vere, penult [47 a nj Verbo *fundamentum* substituerem *firmamentum.* Quamvis enim io quibusdam manuscripti» habeatur *fundamentum* uti in citatam Ambrosii locum adootaruo: doctissimi PP. Manrini, iati tamen io sua oditiouo retinuerunt vocem *firmamentum,* quae communior ĕ, ct io melioris nutao codicibus roporitur. In tanta autem hodiernae crit»ccs loco unam prae altera lectionem aequi concilii Vaticani dedecori vortoret, quasi parum accurata fuerit eius inquisitio: co vel magis quod vox *firmamentum* huius constitutioni· acopo optimo congruit, cum aliunde summum pontificem visibile ecclesiae fundamentum esse, iam satis ac opportonlus in Ia de ecclesia constitutione statutam siu

Pag. 6, Ven. 1 et 2 [47 B ij pro verbo *firmatur* suppleatur Fmunltar".

Etenim textas in schemata citatus in sermone 4 itneti Ł*eoni* cap. 4", editionis fr. Petri Thoma D Caeciarl Romae 1753, ita bebetur: *Ubicumque aliquid ostenditur firmitatis, non dubio apparet fortitudo pastoris.* Quae verba, ult tacent, *fortitudinem.* merent *in pastore,* in četeri autem participatam /Ireiitalrm ; at in schemate fortitudo aliis, non apo-s̆tolica sedi tribuitur.

InMrmoois autem III cap. 3 eiusdem édilionis, ipsius sancti doeteri· alius habetur textae, qui melius respondet conceptui »chrtnatu, id Mt: in *Vetro ergo* emnium *fortitwlo munilnr.*

Quapropter praedictam emendatiorem lectionem praeeligerem.

Psg.fi, vora. M (47C»]. Port verbum *tenentur* adiangerem. tasta canonum rt u*postalicarum eonitiluttanura* lanctim/K delerem autem v»«rba *a quibus tint* yrarinima rt *nrjmte admodum causa, inconsulta* fiporto/tra *sede nklie nulla ration» posant.*

Hac enim emendatione satis euperquo reeidoritiao legi prospicietur, quin conscientia noxietatibus exponatur.

Pag. 6, vere. ult *[47* Du). Si retineatur emendatio proposita super textum a. Ł*oom* tunc citatio nd calcem apposita ita varianda erit: & Leo *sermone III* ût *anniversario suae assumptionis ad pontificatum cap. III*

Si voro schematis textus invariabiliter retineri velit, citatio illa sequenti modo fiat.

Cf & Leo sermone III, cap. III, et sermone IV, cap IVf in anmverMrio assumptionis suae ad pontificatum.

Peg. 7 ver 18 [47 D j). Post verbum *eradant* mentionem quaque facerem decreti Gregarii XVI f. r. quod a reconditis ădnotationibu in textus lucem prodire c re caso iudieo, sic prosequendo: „Quod iampridem praedoeessoros nostri decreverant et praecipue Gregorios XVI f. r.1.

Pag. 0, vora. 15 [48 cisj. Commutarem phrasim iw *locis infidelium* cum altera *in locis missionum.* Eadem enim momenta q̆uibu movetur ecclesia ad conferendas facultatea, do quibus termo eat, vicariis apostolici· in loéis mioioaum, urgent ut eaedem etiam ĕpiscopi in musionum l̆oci acque tribuantur. Absonum revera foret si facultates illae solis arctarentur ĕpiscopi qui d̆iocoose in locis infidelium habent.

Pag. 10, vers. 7 [48 Di·] Loco vocis *qui* substitoercui *quoadusque hi:* quod ct rationem reddit cius quod ibi disponitur, et terminos simul figit in oo quod indefinitum videbatur.

Caput II.

Pag. 11. vers. 17 [49 C·]. Loco *Dialogista* potius Magnos scriberem; quod et communius ct s. doctori honorificentius est.

Vers. 13. Hoc eignum čitationi (1) quod praefertur. potius subnectendum verbis s. Oregorii, ut quo se contineant, ot a sequentibus eisdem connexis distinguantur. Itaque Apponerem illud post verbum *conversations* in versiculo 21· |c itj.

Pag. 11, vera, ultimo [49 djs). Citatio ad calcem, meo quidem indicio, ut facilius consuli possit textus, compleri debet, subnectendo: In illud *Apparuit itaque stationi Philistinorum* etc : vel saltem adiungatur »· *14* iuxta editionem Maurinorum.

Pag. 12, vers. 28 ¡50 λ ή. Auferrem τὸ *praesertim,* 01 post verbum *enim* subiungerem *non solum clero saeculari adscripli, sed et regularium ordinum alumni* etc.: par namque utrurumquo videtur esso ratio; ideo et adverbium illud *praesertim* ablegavi: quod ei istud peculiarem ud scopum importet respectum, hunc exprimendum esse ducerem.

Pag. 13, vere. 25 [50 Du]. Loco *duo rei lres* dicerem *in quibus plurcs quam duo missiotiarii* etc.: expungerem itaque verbum *duo* ct *ad trium* saltem mimorum clausurae legem extenderem, eo quod unus facile possit nbessc, et alter infirmari, et sic qui reliquus erit omni ope carobit Ceterum do hoc videant alii qui experientia ed» . ti, et cognita causa melius rem perpendero valent, lloe unum tamen exquiram ut numerus commorantium omnino determinetur, ne lex In ambiguo, et conscientia in dubio versetur.

Pag. 15. vera 20 [51 a n). Post verbum *quod* adiungurem *ab ipsis praesulibus* apostolicac sedi etc.

Pag. 16, vere. 14 [51 Bis]. Post verba *quin tamen* subnecterent *chriUianae prudentiae leges excedant, ac limitei* etc. Cuius rei ratio satis in aperto csL

18 augusti 1870.

f Bonaventura episcopus iam Liparitenus.

« Detrelem v e 4e PrcreaoU fide 23 wvembru MUS

Animadversiones Theobaldi Otiari abbatis gentralis Cisterciensium.

Hac constitutione gravissimae imitationce proponuntur in relationibus miesionariorum regularium, 1° relato ad episcopos seu vicarios apostólicos; et 2· relato ad proprios suus superiores regulares; ita quidem, ut abrogatis privilegiis ct exemptionibus ab apostolica sedo ordinibus regularibus concessis, omnimodo subiiciantur episcoporum seu vicariorum apostolicorum iurisdictiuni, et pene subtrahantur iurisdictioni et regimini superiorum regularium. Sano cum (pag. 7 |47i)·]) dicitur: ^Plenum ius ac potestatem habeant (episcopi seu vicarii apostolici) in omnes ot singulos missionario tum saocularea quam regulare 4l, nddítur quidom: rSalvis tamen quoad regulares privilegiis atque immunitatibus religiosis ordinibus ab apostolica sedo concessis . . . quatenus decretis huius occnmenici concilii non adversantur." At quaonaiu immunitos seu exemptio ordinum regularium intacta servatur in subsequontibus huius constitutionis articulis? Non I *exemptio personalis;* nnm Io, pag. 8 [48ha] statuitur: BSi qua dissidia, quod Deus avertat, sive inter singulos missionaries, sive inter diversos ordines regulares, sive inter eos ot alios quoscumquo oriri contigerit, no diutius protracta erumpant in scandala, ea statim compescere curabunt episcopi vel vicorii apostolici, qui huiusmodi causas tanquam sanctae sedis delegati, etiam summntim, ubi opus fuerit, dirimant; et II, pagina 15 [51 a is] statuitur: „Etsi missionarii regulares episcoporum seu vicariorum apostolicorum iurisdictioni siut obnoxii quoad sacri ministerii exercitium, superiori tamen sui ordinis in bis quao respiciunt regularem observantiam obtemperare omnino debent, atque obedire. Meminerint autem ii, ad qnos spectat, officia apostolici ministerii illis omnino esse praeferenda, quao a statu religioso promananti proinde si quandoque contingat duobus iisquo contrariis praeceptis episcopi scilicet seu vicarii apostolici et regularis superioris miasionarium urgeri, episcopi praeceptum omnino praevalent opus est" Quis non videt inconsulta hac divisione imperii ot auctoritatis innuam aperiri omnigenis inobedientiis et inordinationibus, et superioribus aequo ac subditis regularibus tam incertam ac difficilem creari positionem, ut nec superiores amplius bonos religiosos mittere, nec boni religiosi ire amplius in missiones debeant? Vita religiosa cum vita apostolica apto componi noquit, nisi religiosus io utraquo dirigatur ab uno supcriore, cui obodientiam vovit, quiquo eum dirigere ita debet in sanctificatione propria, ut sit utile instrumentum ad sanctificationem aliorum, ot rursus ita eum adbibero ad sanctificationem aliorum, ut propriae salutis detrimentum non patiatur, neque dum aliis praedicaverit, ipso reprobus efficiatur.

Non II *exemptio localis.* Nam pag. 8 [48 a ii] statuitur; „Caveant quoque diligenter (episcopi vel vicarii apostolici), ut plenissime observentur clausurae leges in hospitiis et stationibus, seu domibus quibuslibet cuiuscumquo ordinis, societatis aut instituti regularis ... et si quid contra factum fuorit, etiam ut apostoliche sedis delegati statim et efficaciter provideant." Et pagina 13 [50 Dio] statuitur, ut nhospitia, stationes seu domus cuiuscumquo ordinis . . in quibus duo vel tres .missionarii commorentur seu commorari contigerit, clausurae legibus omnino subiiciantur" etc. An hoc possibile erit in omnibus missionariorum tuguriis, ubi non raro unus idemque locus omnibus exercitiis domesticis, ecclesiasticis et civilibus inservire debet? Viderint sapientes. Item 2· *exemptio localis* aboletur, cum pag. 8 [48 Bu] statuitur: „Vicariis apostolicis, etiam uti ab apostolica sede nd hoc specialiter delegatis, ius esto ot onus incumbat ecclesias etiam regulares cuiusvis ordinis vel instituti etiam speciali et individua mentione digni, in quibus cura animarum exercetur, *eodem prorsus modo* quoad omnia visitandi, quo caetera ecclesias, quao ad clerum saecularem pertinent."

Non IÍÍ *exemptio realis;* nam (pag. 9 [43 c 4]) statuitur: „Noque praetermittant rationem exigere oblationum ac bonorum omnium, quae ubilibet intra fines sui vicariatos missioni intuitu oblatae fuerint, vel offerri contingat, eorumquo ndministrationem expendere, ct simul cognoscere de fideli piorum operum cxccutione, quae iisdem fortasse fuerint adnexa/ Tum (ibidem 9 seq. [48 Cn]l haec exemptionis clades ad omnes dioeceses extenditur, quao directioni sacrae congregationis de Propaganda fido subeunt; dicitur enim: BIdem vero omnino et ius et onus tamquam apostoliche sedis delegati habeant episcopi, qui suas dioeceses in locis infidelium existentes proprio iuro gubernant, quoad omnes et singulas ecclesias regularium, quibus animorum cura commissa est/ Praeterea (pag. 9 [c 1·)) : „Praefectorum apostolicorum tituius, iura. facultates et privilegia quaelibet intuitu missionum iisdem quomodolibot concessa punitus abrogantur iis in locis, quae alicuius sacri antistitis dioecesi aut vicariata apostolico ritus latini continentur/

Ex quibus omnibus liquet, innovationibus in hoc schemata propositis antiquum rerum ordinem et regularium exemptionem in locis missionum penitus subverti et deleri. Sed imprimis quaerendum putarem, utrum novitates illae ad scopum huic constitutioni praefixum, qui est „ut sanctum musionum opus magis semper proficiat" (pag. 4 [46 Bıή) assequendum, sint necessariae? Sunt enim utique corporationibus religiosis valde odiosuo et a spiritu ecclesiastico prorsus alienum est res eiusmodi novas moliri sine necessitate. At in annotationibus certo huic schemati subnexis nulla necessaria ratio profertur: do quibus annotationibus cactorum ego nihil dicam. Invitarem solummodo reverendissimos patres amissionis ut velint illas legere. — 8ed neque historia missionum eiusmodi rationes exhibere videtur. Nam regulares exempti suisque superioribus pleno subditi hucusque ct evangdium cum fructu praedicarunt, ct unitati catholicae inducendae et tuendae perfecta consuluerunt, sedi apostoliche semper indivulse adhaerentes. Quod si quae dissidia alicubi orta aliquando fuerint vicarios apostólicos inter et regulares, non talia haec sunt, quae exemptionis excidium postulent; no quidem mediam aptum boc iisdem sopiendis putaverim aut praecavendis. Nonne ct eiusmodi dissidia fuerunt in primitiva ecclesia inter ipsos apostolos? *Facta est dissensio* (scribit Lucos, Act. XV, 39) *ita ut discederent ab invicem, et Barnabas quidem assumpto Marco narigaret Cyprum: Paulus cero electo Tito profectus est, traditus gratiae Dei a fratribus* Ecclesia scilicet erit semper composita ex hominibus.

Verum 2 quaeritur num illae innovationes aequae sint Indicent reverendissimi patres, num aequum sit regulares familias, postquam stupenda constantia, ingentibus exantlatis laboribus, in sudore vultus et effusione sanguini in farno ct siti, inter carceres et catenas, omnigenasque a potestatibus tenebrarum persecutiones, aut contra grasgantes haeresea io catholica fide, saepe fugientibus mercenariis, conservaverunt populos, aut limites regni sancti Dei longe latequo Inter barbaras nationes protenderunt, gratiis spoliare et favoribus, quibus ab ipso vicario Del

fuerant ¢ondecorati idque line harum demeriti!, idque co praeciso tempore, quo omnes virée colligunt, ut evangelica esnctitai laetius crescat et floreat, eo praeciso tempore, quo dirie vexationibus ab inimicis Christi ubique terrarum impetuntur, vixquo respiraro sinuntur. Aequumno ¢; ut pastures cum lupia conveniant ad mactandas ove», ut ministri Dei, icto malo foedere, cum ministris diaboli manus conserant ad pencqumjiis filios sanctorum?

Denique quaeritur 3 num ex ṗropositi innovationibus naius aliquod bonum vel utilitas pro ecclesia Dei aut salate anirnarnm spcniri merito possit? — Quanta fuerit prosperitas miasionum rotholjrurnm servato veteri rornm ordine, ot religious in pacifica anno exemptionis poMessiono manentibus, longa experientia »atta suprrquo ostendit: quid rx novo >cquuturum sit boni, saltem valde problcmatieum cet, ot rg<» quidem. dempto absoluto imperio vicariarum apostoiicorum, nullum bonum inde spero: num vero absoluta illa vicariorum Apostoiicorum potestas ntllta tatara ait ṁnibu« et ecelcsiio Dei, examinent reverendissimi patres. Mihi videtur taturnm seminarium ḋi ridiorom, et ad rei ṫemporali .idniintatratinncm in mirionibus regularium conlaturum, non multum ṡccuvaccomnitarionc laieornma quibusdam guberniis liberalibus ṁstituta nd bona occIeriastica recto ot utiliter administranda contano experientia probat. In ordino autem spirituali, propositno innovationes mihi ninnino noxiae ridentur et plcnno pericoli. Etenim 1· mi«ionarii regulares duabus dominis. vicario apostolico ot superiori regulari sor» ire aneti, ḋipendente Animi» partim upa# mtarionum deferent. roliqui minoro rum nlacritatc et segnius eidem incumbent. 2' Q̈it indo na»coutur praetextus declinandi alterutrius superiori» praecepta? quam prudens pcriculnm suscitandi factiones parte» in familiis regularium, alita pro vicario apostolico, olita pro supcriore regulari stantibus! Dicitur: ^PracvsIcAt in ronfliclu praeceptum vicarii aposPdici.- Bono habet: hoc tacile diocre potosí, qui moicutcriinn numqaain vidit: stnl ad sumnium dedocendum tantillum experientiae sufficeret. Verum ṫrnnac.imu· ad ulta.

3. Suram i rerum ad ringulns ḗpiscopo mcu vi-ḗario upostalie··· revocata, immediatus nexns fidelium in torris mitrionum degentium cum upu»tulica sedo poriculo«tB»hno abrumpitur, vel saltem valde extenuatur. Quid chira ri aliquis episcopus aut non optimis Instructe» principii· theologicis, aut uon optimo ǎnimata spiritu incipiat noxius ḗrrore spargere, puta «i inrijii.it ^ordinarium ac directam Rimani potitifirls in ornar· dioeceses iuri^diclioncm impetere, ciuwdomquo exercitium impedire? (Confer litteras sanettarimi domini nostri Pii data» eub dio 26 uetobris 1865 ad arrhmpiscnpuDi Paririrnsom.) (bimani dominatiti illi in cierta »e»e officacitcr opponent pro doran taraul? Hi abrogarent patre» Vaticini rcgiihiriutii ḗxvmptinuc mc<» quidum Mitio, «uta Jfri >ubvertorrnt manibus Vaticani ṗropugnata! Onora regularium causa ranctao sedis e»t, o«w|uo et caura rccleriue linde recita«iinu satiCttaeitnu» domina» noster Pius IX, cuín paterne reprt benderei arvhivpi»cup«im PnridviiMsm, quod regulares vistlalioht eptacopali «ubiiccro nttcnLiwet, .do i|ndiu agitur, wcribudmt, pur factum palrnlu contra paatovriotoai. quam apostolica s̈ode et regatare· habebant4 (lAlterao citâtac pag. 10). .. . Hi patres Vaticani regulare» »ua oxomptìono privarent, ṗrectic ad niliilnm fern redigi rout ordinariam illam, immediatam rernquo episcop.-dem Romani pontifici» in ennorasm. qime tabi patvt. etrlrrium pttosittetn. qilUi in prim a coNwtittitimi»· dogmatica do *ecclesia Chneti,* cap.III, tam sollicite definiverunt, Sed absit, ut imprudens adeo facinus a prudentissimorum virorum consessu timeamus. Impossibile est, ut patre» et tutores ecclesiao in animum inducant suum, ut velint ardentissima sancirò et exequi vota acerrimorum ccelerino hostium cxtingiieridu vel extenuando regularium exemptionem. ncuius utilitas (eunt verba felicis memorine Gregorii XVI ad nrchicptacopnm Mcchlinicnsein scripta, et ab codoni arcliipracsule in epistola ad suum cicrum die 15 ianuirii 1836 Milcmniter repetita) ecclesiasticis sanctionibus longaquc P.-icculorum plurium experientia. e: Ve! ipM» hucrrticoriim et incredulorum odio comprobata est/ Quae cum ita sint, apem nutrio futurum, ut reveroodtaximi patres commissionis inbcant propositam schema quoad ṙotatione inter ḗptaropo vel vicarios ǎpostolici» ot niissionurin» regataras funditus reformari, intacta servata horum exmnptioao; et plena ct immediata aubiectiono erga nuperiore» e>uu» regularte et sanctam apUftolicam sedem. Quod meum votum nomine totius ordinis Ci·tercietuta rnixta precibus sapientiae ut aequitati reverendissimorum patrum eomnitasionia etiam atque etiam cumacnJo.

Datum ex monasterio Sancti Bernardi ad Thcrmos Di"Cletian ǎ in vigilia tasti sanctis-imi patris nostri Bernardi abbatis 1870.

Ḓomna ṪIieobaldu ǎbha Cesari generalis «aneli ǒrdini Ḉistcrciensi

xa'.

Animatiti (l!itdc4¡wlt Saltarlo episcopi Ṗortu V¡cíoriae.

In pruocmio pag. 1, lin. 21 [45 Dn|. sic immutetur: efovcnt. sacra regularium instituta ac presbyterorum Congregationes provohunt, ṫaicurum etc., ut in schemate.

Pagina 8. capito I, $ 7, Unca 5 [48 a h] dicatur: ¿Caveant quoquo diligenter, ut plenissimo observentur clausurae leges, in domibus aiiusoumquo ordini», «ocietatta. congregatioui-, aut instituti regularis, canonice ḗrecti ac fundatis in lode iiiitraionnm ubicumque intra ḋioeeeai aut vicariatus sui fine» extatentibu» : et ri quid'* etc.

§ 8, pug. 8. lin. 2<> [48 tu), ita irnmutotur: ¿Si qua dtxsidia, quod Deui avertat, tiro inter ṡingulo mta»iori.irio«, prat turquam inter superiores et inferturas eiusdem ordinis regularis, rive inter diversos ordines|* cir.

1'ng. 9, § 9, lin. 3 (-18 C <). ita emendetur: ¿Noque praetermittant rationum exigere oblulinnum ac bunonim omnium, quae ubilibet intra fines sui vicariata». ṁUriuni intuitu, quod au»iimnri debet iuxta ccclcriac institutum Ot donantium voluntate», oblutuo fuerint, vel ulferri contingat, eurumque odministruliunem expendere: ut rimUl cogito«cerc du fideli Itiuriunta miniinistratiuno, et legaturum piorum oxucutiune. <|UHU uidurn furkueis fuerint adnexa/

Png. 13, cupite 2, § 4, lin. 20 50 u i«|, eie emendandum: MDumus varo cuiuscnmquo ordinis, eocictatis, ḉiingrcgatiuni aut instituti regularis, etiamsi YuLornm simpliciuin. canunicu tamen erectu^ ntquu fumlatae, ubicumquo ¿listantes, clauxurau legibus umilino subiiciantur, iuxta imiduin4 etc.

Pag. 14, endoin capite, $ 5, lin 2 [50 c:]: rIdcirco quolibet anno, aut 4 fieri illud nequeat, talioni quolibet biennio, sccediuit iniutomirii in aliquom lucum arbitrio vicarii aporiotjci dutanninandum, ibiquu mnni externarum cura quantum valebunt ubiuctu, sacria spiritualibus exorcitatiunibu» quinque diebus devolo vxcotanlur, ita ut cum amlnnrum detrimentum non ṗatiitur.

Pag. IГ», eodem cupito. £ 7, lin. 28 [51 λo»|, sta

emendetur: nCaoterum etsi missionari! regulare» epi- A scoporum acu vicariorum apontolicorum iurisdictioni sint obnoxii quoad sacri ministerii exercitium, superiori tamen sui ordini», in bis quao respiciunt regularem observantiam, et obedientiam adveniendi, manendi et recedendi u missione, obtemperare omnino debent atque obediro. Meminerint- etc. nProindo ai quandoque contingat duobus iisque contrariis praeceptis, in iis quao spectant missionum regimen et directionem, curam animarum et sacramentorum administratioueni. episcopi scilicet seu vicani apostolici4 etc.

Pag. 18, dip.3, § 3, lin. 19 [52 B ii], sic immutetur: nPia» rtodalitatc», inter qua» ab hoc apostolica sede speciali Inudo honestatur eu qu.io in dioecesi Lugdunensi ortum Imbuit et per universum fero orbem catholicum diffusa est, in cururndem missionum subsidium rito Ao legitime institutu», episcopi- etc. ut in schemate. B

t Rudesindus episcopus Portus Victoriae, abbas , nullius Novae Nuraiao in Australia.

•ψ.

Animadversiones Antonii Mariae Fania episcopi Marsicensis.

Ad illustrissimum ac reverendissimum dominum dominum Fessior, episcopum Sancti Hippolyti, sacri concili Vaticani secretarium.

Romae 19 augusti 1870.

Excellentissime domino. · Qua decet humilitato ac reverentia meas super schema de missionibus apostolici» animadversiones amplitudini vestrae remitto, iuxta monitum 26 iulii proximo praeteriti patribus datum. Interim cum affectu et magna existimatione amplitudinis suao permaneo addictissima» humillimus servus C

t Frater Antonius Maria Fania de Avignano episcopus Mnraiccnsis et Potentinu».

Animadversiones super schema constitutionis de missionibus aposlolicis.

Omnia huius schematis capita, una cum prooemio, mihi bene adrident, illudquo probo. Merito excellentia missionum apostolicarum laudibus extollitur, perpetuum et per universum orbem exercendum ecclesiao magisterium, donec fiet in terris unum ovilo et unus pastor. Munia et iura et institutio missionariorum sapienter diligenterquo descripta, simul ac episcoporum et vicariorum apostolicorum praerogativae recensitae, modia apte missionibus huiusmodi apostolici» promovendis, atque augendis accommodata, etc. etc. Omnia quao scripta sunt mihi placent, omnia praescripta profuturo existimo missionibus catholici» ampliandis, Vcrumtamen, ad D maiorem rei tantae, ut opinor, perfectionem assequendam, nonnullas animadversiones io medium proferre duco, quas hio breviter exscribo.

1. In prooemio pag.3, lin. 1 [45ci»]: pCuni Dominicum illud mandatum- interponerem *apostolis,* scilicet aCnm Dominicum illud apostolis mapdatum- exprcMe, quibus mandatum indictum fuerit.

2. In eadem pag. 3, lin. 9 [ib. Do), immediate post *immerentes* adiicerem nomniura ecclesiarum, immo et totius generis humani, ut salvum fieret, una cum apostolica beati Petri auctoritate, curam et sollicitudinem *obtinemus, ad divinum illud opus* etc.-

3. Pag. 4, lin. 2 [46 Bn), post u/ dicerem „ecclesiae docentis, et nostrum ministerium omnem gentem in veritatis agnitionem adducondi in diem magis adimpleatur-.

4. Capite 1, pag. 4, lin. 36 (46 Ds), post verbum *recepta* „propria-.

5. In isto primo capito optarem, ubi melius vero visum fuerit, inserì haec verba, pro illi» missionibus, quae missionari! regulares colunt, tenentque, ut paci et concordiae consulereretur regulares ordines inter et vicarios apostólicos seu episcopos, maximo ei accideret casus nonnullum miarionarium de loco in locum amovendi, vel quaestio erit do munii» et officiis mutandis, vel de visitatione regularium ecclesiarum, et cetera huiuamodi. Haec verba vellem apponi exempli gratia, post verbum *concessa* lin. pag. 6 [47Bit): BCaeterum vicarii iidem apostolici in rebus utcumquo regularibus missionariis spectantibus, munii» mutandi», de loco in locum translocationibus, delictis cognoscendis, ecclesiis visitandis, ineant cum superioribus regularibus amice consilia.-

6. In capito II, pag. 12, lin. 34 [50a ?|, haec adiicienda post verbum *exercendi:* „Atque omnino providendum, duo saltem uumquam esse dufecturos, pietate, scientia, missionum peritia, immo et experientia, et gravitate probatos patre», quorum alter illis in collegii» munero rectori», alter in spiritualibus officio fungatur.-

7. In capito III propo finem, post verba *a praedecessoribus nostris iamdudum* [53 B η] adiungi immediate „Um salubriter et glorioso- *instituta fuit.*

8. Tandem pag. 20 [ib. Bn] in postremia verbis, bacc interponi pulchrum et solemne mihi videtur, scilicet ita: *„uniformem agendi normam ediscere et* ad maiorem chrietiani nomini» gloriam, in animarum salutem, *serrare ꝑossint*

Frater Antonius Maria Fania do Avignano, episcopus Mnrsiccnsis ot Potentinue.

ξγ

Animadversiones Ludovici Thomae Pallu du Parc episcopi Blesensis.

Illustrissimo domine. — Iuxta monitum ad reverendissimos patres concilii directum dio 26 iulii proximo olapri, transmitto ad dominationem tuam quasdam annotationes in schema constitutionis super misBÌonibus apostolici».

Ea libentissime utor occasiono ut dominationi tuao prospera cuncta adprecer, devotosquo animi mei sensus iterum exprimam, illustrìssime domine, celsitudinis tuno »crvu» et frater in Christo.

f Ludovicus Thoma» episcopus Bleiensia.

Aquis Calidis (Vichy) in Galliisdio 16 augusti 1870.

Animadversiones in schema constitutionis super missionibus apostolici.

Schema istud videtur bonum; sunt nonnulla tamen quae mutanda aestimarem.

Pag. 7, lin. 17 [47 D 4] delerem vocem *quaeris,* quippe inter infideles sunt populi, e quibus nondum prudenter educi queant verbi gratia *episcopi.*

Pag. 8, lin. 7 [48 a 11] *hospitiis.* Non videtur quomodo possint clausurae leges in *hospitiis* mere hospitiis servari.

Pag. 12, lin. 28 [50 a ψ *Regularium praesertim ordinum alumni.* Tollendae viderentur istae voces. Etenim religiosi equidem imbui debent spiritu apostolico; sed unusquisque iuxta rationem et formam sui proprii ordinis.

Pag. 13, lin. 11 [50 B a). *Nemo ex missionariis solus.* Sane optandum est ut missionario» nunquam *abequr socio* inveniatur, seu solus omnino itincretur, bospitetur, etc.; sed non necesse eat ut *socius* illo sit sacerdos, et sufficere videtur si sit vir christianus, probus et fidelis.

Pag. 14, lin. 9 (50 C it). Loco *decem* ponendum videretur: *Octo decemre diebus; octo* namque dies sufficiunt, si serio ot servato silentio exercitia spiri-

tua'i< fiant; nec maiorem dierum leeeeaue numerum iuii alumnis praescribunt plores religiosi ordines.

Pag. 15, lin. 37 [51 *B ¡] Meminerint autem* etc. Totum istud, usque ad alinea sequens *Demum ita* exclusive, delendum indicarem. Sufficiant enim quae praecedunt pro cursu rerum ordinario. Quod si peculiaria quaedam hominum negotiorumve adjuncti aliquid amplius exigant, id commitcndum curae summi pontificis.

Pag. 16, lin. 7 [51 BnJ. Occasione huius alinea *Demum,* id annotabo; nempe si non io illo, ast in alio huius schematis loco aliquid esse inserendam, unde vicarii apostolici vel superiores missionariorum intelligant quod, apud quosdam populos, ad religionem facilius et efficacius propagandam, id omnino expediat ut scilicet missionari! quidam linguam ac scientias regionis in qua versantur, omnino calleant, ita ut doctissimis ac peritÌAiimis infidelitatis viris non deprehendantur impires.

Psg. 18, lin. 10 (52 BsJ. *Imprimis,* hanc vocem tollerem.

Pag. 19, lin. 15 (52Dì] *Servorum suorum. Gnm*matice deberet scribi, *ternos suat fideles.* Quod ai vox *memor* repeteretur post *Jacob,* tunc optime possint retineri voces *terrorum suorum etc.*

Et illa sunt quae coram Domino animadvertenda indicavi.

+ Ludovicos Thomas episcopus Blesenais.

Aquis Calidia i Vichy) in Galliis die 16 angusti 1870.

xo.

Animadtersicmes Nicolai a Sancto Jeanne ministri generalis Capucdnoruui.

Schema constitutionis super missionibus apostolici! patrum examini propositum non est satia explicitum, son ex ipso non satis claro arguitur quid sibi velint ipsius auctores. Quod intentio alia non sit quam ut uberiores fructus cx missionibus in posterum colligantur, haud dubitari potest. Sed, cum pace ipsorum, via quam aggredì sunt, mea saltem sententia, contrarios nanciscitur effectus. Agitor de musionibus apostolici·, ut fert titulus, ct omne studium in eo intendere videtur ut de hac nota characteristics exterae missiones in facto expolientur. et velati ad miuiooca dioecesinas réducantar.

Quid enim tibi vult missionario) omnes regulares jurisdictioni subnet vicariorum spostolicorum. ita ut in aliquibus saltem nec de exemptionibus a sacro concilio Tridentino regularibus tributis fruì amplius valeant, nisi totum aut fere totum subvertere systema a sancta sede legitimo introductum, atque in missionibus ubique receptum, «alubcrrimiiqno effectibus estri ftbuode exploratum? Hoc autem enbstotislìter mutato nonne in «lamnam verteret potius qusm profectum missionum? Quis enim ex superioribus regularibus quamtumrri xolo animarum infiammiti suos vellet excitare subditos ad missiones adeundas in partibus infidelium qui sciret ex hoc illos velati ab ipsius iurisdictiono subtrahi ut subdantur episcopis? Vel quia religiosorum vellet ad ïmissione prompto hilariquo animo adire si ab ordino cui spectat intendatur quamvis ad tempus praecisus? Non deficient aliqui hoc ïpm exoptantes, eed heuÎ ex hoc ipso Indiguos nut saltam tiiMM aptos ad missiones m exhibebunt. Quod si regulares in hoc tam praecellenti opero manum non praestrat Msidusm, aut mlnns quam par est opus «nom praestent, quid eveniet tractu tumporis dc missionibus ubique dispersit, quomodo in posterum («vehuntur et nutrientur? Nedum videtur spernndum regnum Christi in posterum via ordinaria dilatatum iri, sed agrum ipsum cccleamc hucusqao excultum timendum potius no deficientibus in posterum validis operariis ad omnimodam fere sterilitatem reducatur, uti aliquando accidit, et satis compertum est; nam *quomodo audient sine praedicante, quomodo vero praedicabunt nisi mittantur?* Fovendae sunt ergo ot omni studio, ut par est, missiones excolendae, omni prorsus amoto obstaculo, ut finem a Deo et ab ecclesia intentum, quod est convenio populorum ct salus animarum, assequantur; *speciosi enim sunt pedes ecangelizantium pacem, mnyelisantium bona,* quos semper materno ct singulari quodam allectu sancU mater ecclesia prosecuta est. Quod si aliqui irrepserint in aliqua parte vel regione abusus, corrigantur, ncc deleatur quod ab antiquissimis temporibus caelesti proreus sapientia a sancta Romana ecclesia statutum est. it ct fructum centuplum, millenumquo iam reddidisse videmus.

Praesertim quod admisso prout iacet schemate totum fere ^obverteretur missionum systema, ot praescripta sacrorum canonum cum magno ecclesiae detrimento non parum labefacterentur. Ad quid enim ex nunc congregatio do Propaganda fido? Ad quid amplius superiores ordinum respectivonim? Missionari! posientco pendere α duabus auctoritatibus, et duos habere eodem tempore et veluti sub eodem respectu nuperiores? Nonne saepissimo bao duae auctoritates inter se colliderentur? Et cum sit varius missionum status pro diversitate locorum, errine opportunum legem ferro pro omnibus omnino locis? Quidquid tamen sit, certum est excogitatum systema minimo conferre posso ad bonum ct profectum missionnm; certum est missionario^ ex eo quod sint ruriríonarii apostolici, omnimodam habere non posse dependentiam ab episcopis qua veluti dioeceaani fierent sui iuris, etiamsi agatur de vicariis apostolicis; certum est denique religiosos qua talea a duabus auctoritatibus penderò non posse, quin idea destruatur regularis disciplinae pcrfcctaequo snbiectionis. quae ab unico moveri debet principio practico atque formali.

Mea igitur sententia, unica modificatio quae videtur possibilis, vel saltem missionibus non nocivo. haec est, ut summa rerum ad missionem spectantium in manibus tum episcopi seu vicarii apostolici tum superioris niissionariorum intelligatur reduci, ita ut misaionarii singuli in ministerio verbi ab utriusque potestate ot iurisdietione intelliguntur pendere, et inter utramque potestatem talis promoveatur intolligenlia ut episcopus seu vicarius non possit do isto vel illo missionario ad ministerium uti absque consensu respectisi superioris a quo pendent atquo pondere debent, nec iste ad prnedicandurn verbum Dei suos subditos huc vel illuc mittere, aut ipsis facultates spirituales prout α sacra congregatione do Propaganda acceperit communicare, niai do consensu ot approbatione episcopi in cuius jurisdiction© illa munia erunt exercenda.

Sio integra servarentur memoratae congregationis iura, nec nomen misrionarii apostolici foret vacuum ct absque sensu, sarta tectaque maneret superiorum quocumque nomino vocentur, missionum auctoritas in suus subditos, integra servaretur regularium disciplina, quod ad bonum missionum maxime confert, nec abolendae forent praefecturae apostolica©, uti innuitur in notia, quod valde absurdum case videtur. Si enim miasionarii apostolici suum fas eat ut habeant ex proprio ordine superiorem, ut unum corpus officiant, et ut consulatur uniuscuiusque disciplinae, si superiores a praelaudala consrcgatinno nomine sanctae ŝedi statuuntur.

nescio quo nomino vocari vellent, vel cuius auctori- ? tato missionem regero debeant. Ordinis? Non, quia missiones sunt, ot dicuntur apostoliche, et nomino sanctae sedis aguntur. Restat ergo quod praodicti superiores sicut auctoritatem ipsis ot quidem necessario tributam, suum otium habeant titulum. Quocumquo tamen nomino vocentur, romnnot ipsos necessario praefici nd gubernium rcspoctivac missionis sivo missionariorum ipsi tamquam legitimo directo et immediato superiori subiectorum a suprema iiuctoritato cui subesae debent, et ideo episcopis subdi non possunt quin idea corporis, irnmo ct ordinis destruatur.

Frater Nicolaus minister generalis Capuccinorum.

Xt

Observa!iones et emendationes foannis Angeli Mundani, prioris generalis Servorum b. Mariae virginis.

Duobus incommodis hoc constitutionis schema i laborare mihi videtur, qune, nisi eliminentur, grave forsitan processu temporis detrimentum afferent in locis infidelium tum mirionibus tum ordinibus regularibus, tum episcopis aut vicariis apostolicis; primum est, quod iis episcopis aut vicariis apostolicis nimia tribuatur potestas ct fere nullis definita limitibus: secundum, quod eorum auctoritati ita subdantur religiosi viri corumque ecclesiae parochiales ut incerta res bit, an et quaenam privilegia ot exemptiones eis supersint. Quamvis aequum sit, in mirionum locis, in quibus episcopi aut vicarii apostolici sunt constituti, summam rerum ad eos pertinere, aequum tamen pariter videtur, religiosorum virorum, quia superioribus sui ordinis de apostolicao sedis auctoritate in illas regiones missi populos infidelitatis aut haercscos tenebris obvolutos ad evangelicam doctrinam aut ad catholicam veritatem profitendam adduxerunt, ac in iis domos et C ecclesias vel christifidelium oblationibus vel sui ordinis nero α fundamentis erexerunt, ita ut vel necessarium vel commodum summi pontifices in eisdem aut vicariatos apostolices constituere aut dioeceses erigere aut instaurare iudienverint, quaedam saltem privilegia et exemptiones in hisco apostolicis vicariatibus aut dioecesibus conservari, ct claro, praeciso ac solemniter affirmari. A nemine ea sententia impugnatur quao in adnotationibus schematis pag. 28 [58B7) legitur: rMissiones sino regularibus esso possunt, et vicariatos apostólicas sine missionariis apostolicis; impossibile autem est vicariatoli) apostolicum esso sino antistite aut antistitem sine ecclesia.® Verum ex hac sententia inferendum tantummodo videtor quod regulares veneratione et honoro hos antistites prosequi, ad ecclesias eorumdern regularium accodontes excipero ot sacras functiones ritu pontificali peragentibus assistere, prae- D sertim si alios sacerdotes et proprias ecclesias non habeant, non autem quod regulares iuribus omnibus et exemptionibus sint privandi no omnimodo obodientio sit exhibendo, ut si episcopus, aut vicarius apostolicus velit, oxcmpli gratia, regularibus in eorum ecclesiis omno divini cultus exercitium aut sacras conciones interdicere, huic interdictioni obtemperare teneantur. Cur plnrimis in locis (liceat mihi ndnotatores schematis ipsis eorum vorbis interrogaro) unica quandoque existit ecclesia regularium curae concredita? Cur non desunt vicariatos apostolici in quibus omnes ecclesiao parochiales regularium ordinum curae commissae sunt? Cur dioeceses in terris infidelium constitutio sunt in quibus fero omnes occlesiao parochiales pertinent ad regulares? Non alia, arbitror, do causa, nisi quia regulares praesertim in illis regionibus ad sacras missiones incubuerunt, ct ecclesias quae in iis modo exstant aedificarunt aut aedificari curarunt. Undo factum est ut cum in iisdem regionibus vicarii apostolici constituti fuerint, non alias ecclesias invenerint quam quao ad regulares pertinebant. Idem dicutor do ecclesiis parocbialibus regularium curae concreditis. Cum episcopi aut vicarii apostolici parochias erigere voluerunt aut eas multiplicaro, prout locus ot numerus fidelium exigebat, non nisi in ecclesiis, quao fere omnes α regularibus tenebantur, eas erigere et constituero putuero. Ex huius sacri concilii patribus neminem latet, quod nisi religiosae familiae viros pietate et doctrina insignes in omnes fero regiones misissent qui sedulis curis et laboribus in illis catholicam fidem propagarunt ct ecclesias aedificarunt, tot parochiae in torris infidelium non extaront, quot hodiu oxtant ct vigent Haec regularium in ecclesiam Dei beneficia in memoriam revocent, quaeso, et considerent qui eorum privilegia et exemptiones esso imminuendas aut penitus tollendas existimant

Si episcopis aut vicariis apostolicis tribuatur plenum ius et potestas in omnes et singulos misionarios tam saeculares quam regulares, nullum aut fere nullum erit amplius discrimen inter saeculares presbyteros ct religiosos viros et nulla restabit auctoritas ct potestas superioribus regularibus in subditos suos. Quamvis enim dicatur pag. 7 schematis [47 d b]: pSalvis tamen quoad regulares privilegiis® etc. ot pag. 15 [61 a is]: nCeterum ctei missionarii regulare» episcoporum sea vicariorum apostolicorum iurisdictioni sint obnoxii quoad sacri ministerii exercitium, superiori tomen sui ordinis in his quao respiciunt regularem observantiam obtemperare omnino debent atquo obediro®; cum tamen postea addatur: „Meminerint autem ii ad quos spectat, officia apostolici ministerii illis omnino esso praeferenda quao a stato religioso promanant: proindo si quandoque contingat duobus iisquo contrariis praeceptis episcopi scilicet sou vicarii apostolici et regularis superioris misrionarium urgeri, episcopi praeceptum omnino praevalere opus est®, episcoporum praecepta poterunt eximoro regulares ab obodientin superioris ordinis et regularem observantiam perturbare. Quaro ordinum moderatores alumnos suos quos ad omno opus bonum instructos atque in ministerio salutis studiosissimos noverint, difficile in illas regiones in posterum mittent in quibus non ipsi moderatores sed episcopi aut vicarii apostolici eorum opera pro suo arbitrio uti poterunt Hinc fiet ut missiones in locis infidelium a regularibus aut negligantur aut minori cura promoveantur, religiosorum virorum in iis commorantium numerus pauIlarim extenuetur, et sacris operariis, qui in excolenda vinea Domini impensissimo laborabant, episcopi aut vicarii apo- D stolici destituantur.

Adde incongruum poraus videri privilegia, immunitates ct exemptiones quibus summi pontifices regulares ordines ideo decorarunt ut non modo eorum in ecclesiam Dei et in apostolica™ sedem pro meritis praemia rependerentur, sed eorum familiae magis magisque vigerent ac uberiores fructus in agro Dominico producerent, tum a sacro Vaticano concilio imminui et peno aboleri, cum inimici crucie Christi eos tanquam inutiles ot hominum societati noxios traducentes non modo bonis omnibus iam expoliaverunt, et ex domibus exturbarunt, sed penitus disperderò et destruere conantur.

Quidquid tamen decernendum esse existimabunt reverendissimi patres, ut omnes in poatontm controversiae evitentur, optarem ea privilegia, quae regularibus erunt conservanda, non generarim, sed spociatim decorni et declarari. Sicut enim iura. facilitates. ot officia episcoporum aut vicariorum

apoetoficorum denao in hoc constitutionis schemate asseruntur, licet a concilio Tridentino et a summis pontificibus iam asserta fuerint, ita expediret ut privilegia et exemptiones regulariora, quae supererunt, denao asseverentur.

Hisce breviter praemissis, nonnullas emendationes propono:

lio 19 [4/Ds], deleri optarem verbum *plenrti et* periodum initium sumere a verbo *ius et potestatem* etc. Si autem haec mutatio non placet, periodos ita componi posset: ^Plenum ius et potestatem habeant in omnes et singulos missionaries tam sacculares quam regulares in eorum dioecesibus et vicariatibas commorantes, ita tamen ut nullus regularium a suo conventu removeri possit et alio transferri nisi de consensu superioris regularis et ulvis aliis pnrilegiis etc.u

Pag. 8, lin. 4 [48 Aie), periodum adderem : p Quoad poenas infligendas missionariis regularibus episcopi aut vicarii apostolici ius non habeant privativum sed cnmulativum cura praesule regulari, casu excepto gravissimorum scandalorum, in quo episcopi aut vicarii apostolici poterunt etism privative decernere poenas.4

Eadem pag. 8 [ib. Bu] si non placet emendare totam psragrapbum quae incipit *Vicariis apoMids* iuxta *es* quae statuit Benedictus XIV io constitutione *Firmandis* do visitatione ecclesiarum parocbialium ad regulares pertinentium ab episcopis peragenda, addere esitem caperem perspicuitatis gratia pag. 9 [ib.CuJ, lin. 11, post verba *fuerint adnexa* periodum: BNnlJum autem ius habeant rationem exigendi eorum bonorum qua© ad ordinem aut ad domum regularium pertinent.4

Haec pauca sapientissimo indicio Deputationis pro rebus ad missiones apostólicas pertinentibus humillime subiicio.

Frater loannes Angelus Mondani, prior generalis ordiois Servorum beatae Mariae virginis.

Obserralionts Philippi Alanetti episcopi Tripolitani.

In prooemio enuntiatur non ita clare ius exclu-■ivnm Romani pontificis circa miawonee, et praedicationem verbi Dei in universam terram. Hoc ius exelusivum vi primatus competit avii Romano pontifici Constat indubitanter ex universa ecdexiastica historia, a sancto Petro ad nostram usque aetatem. Beatus Petrus vix Romae sedem suam habuit, nuncios evangeli! episcopos ubique misit. Omnes Italiae sedes a suis discipulis, vrl a seipso fundata© fuerunt. Ut Christiana religio ubique propagaretur, ipsius succeworcs hoc officiam semper exercuerunt Praetor ea quae adlegantur nota *Ii* in schemate, ut pateat quod adseritur, sufficit historiam percurrere. Sanctus Sergius Kilianum et socios in Germaniam, Willebrordum et Svibertum in Frisiam, aliasque regiones misit. Passim haec notantur do Hispania, Anglia, Dacia, etc. etc. Quod ius constituat privativum Romani pontificia ex primatu jurisdictionis descendens, non indiget probatione, satia est manifestum.

Ut igitur per Vaticanum concilium nulla inferatur huic iuri diminntio, adtorendum est clare, et sicuri fundamentum inconcussum pontificiae auctoritatis. Qno adserlo, tune rationes demonstrandae, cur et quo sensu a summo pontifice proponatur, sequenti modo: „Cum ostium €vangeli in universa terra magis quotidie aperiatur, et ex celerrimis itineribus terra «»t mari mraris excreverit; ideo adiutore» ad 'tane supremam cathedram appellandos duximus, ot novum methodum adoptandam, ut maximum hoc ifficnim recto adimpleatur, animarum conversioni A provideatur; quapropter occasione sacrosancti Vaticani concilii nonnulla proponuntur vel immutantur, ut firma remanente unitate directionis, dependentia et iure summi pontificis, facilius ad fidei dilatatio* nem et praedicationem provideatur.

Caput I”1.

Inscribitur in schemate: *De episcopis ei de* picariis *apostolici^ qui praesident in locis missionum.* Ex allatis do prooemio, et ex infra dicendis, crederem potius esso inscribendum; BDo coadiutoribus et praesidibus Romani pontificis in *missionibus. 1

jCum messis in immensum excreverit, ideo necessitas mediis omnibus ad praedicationem evangeli! occurrendi et animarum conversionem et tallitaci procurandam, ideoque exhortationem faciendaiu omnibus totius orbis episcopis, qui coadjutores pontificis poterunt appellari et assumi, si videbitur, ut B unusquisque Ad hoc praecipuum ministerii pontificii officium toto animo auxilium afferat, sivo dignos missionarias inquirendo et proponendo, sive consilia ferendo, ita ut sub unica directione sanctae sedis, cooperatione omnium antistitum et christifidelium facilius et totis collatie viribus finis attingatur.

Nisi iure vero summi pontificia et ipsius facultate, sire vicarii Apostolici, sive praesides, sive cuiuscumque tituli superiores statuantur pro unaquaque missione. Quibus omnibus non plus facultatis et jurisdictionis exercendum, quum ipso pontifex iudicaverit, ct in litteris constitutionis expressum fuerit

Non crederem, immo, mea sententia, indecorum et aliquali modo iniuriosum summo pontifici in concilio descendero ad apologium, et rationem redder© sive de vicariis apostolici^, sive de praesulibus etc., pag. 4 et 5 [46-47], Haec omnia sunt pleni iuris sedis C apostoliche, rectissime moderata, idcoque summo pontifici integre relinquenda; et a concilio Vaticano ex propositione et voluntate pontificis non exquirendi nisi novi cooperatores, ut res in immensum multiplicata facilius expediatur.

Caput IIe®.

De missionariis aposlolicls.

Equidem, ut in schemate, nihil Deo gratius et ecclesiae salubrius, quam sacerdotes ct ministri Domini in exteras ct dissitas regiones proficiscentes ad evangelizandum. At experientia constat non omnes hunc dignum finem sibi proponere. Hinc erit cavendum, 1· ut missionari aine vocatione et animi paritate et scientia probata admittantur; 2° vigilantia, ne tractu temporis hanc virtutem amittant.

Missionarius igitur non erit ad hoc officium D sumendus, nisi habita prius dc integra ipsius vita informatione, auditis episcopis ct superioribus ordinum, ii regulares, et constilo de universa vita© honestate, qualitatibus et virtutibus ad hunc statum nobilioris perfectionis assumendum, et tandem de scientia necessaria et speciali, pro diversitate locorum probata.

Quo peracto, cum oratio ecclesiae et consecratio ritualia sit valde utilis ad tantam virtutem, missionari palam hoc officium in ecclesia assumant, speciali quadam formula a sanctissimo statuenda, in sepulcro sanctorum apostolorum Romae, ad excitandam fidem et pietatem ipsorum, ad confirmandum sacrificium, et abundantiam gratiae promovendam, et tandem ut discant enormitatem culpae si defecerint, et poenae incurrendae ob indignationem sanctorum apostolorum.

Formula haec benedictionis ct declarationis missionuriorum erit rituali addenda, si placuerit, post

concilium Vaticanum Romao ot quando possibile A ost in sepulcro sancti Petri omittatur, si non, ăli cubi a quocumque episcopo vel praeside ex deputarono sacrao congregationis auctoritate pontificis recipienda.

Caetera quao hoc capite in schemate continentur, putarem, esse remittenda ad Directorium, iam a summo pontifico commissum, ut onuntiatur pag. 20 in fine [53 B15]. Non enim, ut nimis practicae et exhortatoriae tantum, ad dignitatem concilii oecumonici videntur pertinoro.

Neque do privilegiis regularium (pag. 7, § *PU*· num [47 Do]), cum de iis orit alibi pertractatio.

Caput III··.

De inediis ădhibendi ad sacras missiones rite obeundas.

Existimarem potius esso inscribendum: nQuomodo uniuscuiusque gradus fideles cooperare de-]ti beant ad fidei praedicationem et dilatationem.u

Quamvis, ut diximus, successori beati Petri ius et facultas huius praocipui officii, praedicationis ad infideles, a Christo Domino ipsi tradito competat; tamen cum universa christiana familia non efficiat nisi unum corpus, haereditas nempe Salvatoris nostri, domus patris communis, ecclesia militans; a singulis ergo pastoribus ot fidelibus adlaborandum, ut filii et haeredes extra domum errantes miserrimi numero penes infinito, totis viribus, a singulis ut patrem communem Christi vicarium adiuvent, audiant et sequantur."

Et Io orationibus: nihil enim oratione potentior apud Deum. Statuantur per concilium Vaticanum preces, festa, et devotiones pro universa ecclesia, in missis, in domibus religiosorum utriusque sexus, sermones etc.

2° Praeter iam existentes, episcopi associationes C promoveant ad eleemosynas colligendas pro missionibus et missionariis ct nullum relinquant medium ut pio et ferventi animo adiuvent et provideant

3° Confraternitates et ordines etiam religiosorum, iam olim florentes in ecclesia, a sanctis viris constituti, mutatis temporum circumstantiis excitentur per Vaticanum concilium ad hoc tam gratum maiestati divinae officium adiuvandum et assumendum, ita ut nulla habita differentia nationum ct coloris, ecclesia universa catholica, sicut iam tempore sancti Bernardi, sancti loannis de Matha et sancti Bonaventurao etc., surgat ad sanctam hanc cruciatam, ct prout uniuscuiusque fidelis facultas permiserit, in adiutorium et subsidium materiale sanctarum missionum.

Hoc sensu et hisce rationibus integro schema propositum do missionibus apostolicis submisso meo indicio existimo reformandum.

t Philippus episcopus Tripolitanus in partibus infidelium. .

Dio 20 augusti 1870.

Obsercationes quaedam patriarchae Armeni Ciliciae et suorum episcoporum de schemate super m issi on ibus apostolicis patrum examini proposito.

I. Non bene intelligitur quando in titulo cap. I (pag. 4 [46 Cs]) „Do episcopis ot dc vicariis apostolicis" sermo fit, et in paragr. V (pag. 7 [48 a]) et sequentibus quando do regularibus ct de limitandis eorum exemptionis privilegiis statuitur, utrum episcopi quoque et monaci ritus orientalis includantur in sermone.

Verum est quod in Oriente iuxta orientalem disciplinam non existit exemptio monastica; sed post confirmationem praesentis constitutionis possent oriri permultae difficultates inter monachos et episcopos vel patriarchas ritus orientalis, ideo necessarium videtur ex una parte declarare explicite episcopos quoque orientales in locis infidelium existentes, uti sunt omnes hierarchise patriarchates ritus orientalis, fruì respectivo iisdem privilegiis quibus per hanc constitutionem et intuitu missionum donantur vicarii apostolici vel episcopi latini in locis missionum Orientis. Ex altera parte, ne post hanc constitutionis confirmationem monachi armenii ius exemptionis sibi per illam tributum credant, opportunum videtur ut explicit© exprimatur de iis regularibus tantummodo intelligi, in quibus sancta sedes recognoscit nominatim ius exemptionis.

II. Quod in paragr. VI (incip. „Eorumdem sive" pag. 7 [47 D 14]) dicitur „omnes ot singulos missionaries apostolices etiamsi regulares sint *visitationi* etc. episcoporum obnoxios esse", desideratur ut explicatur, utrum de visitatione solummodo ecclesiarum vel etiam conventuum regularium intclligatur.

III. Optimum est quod statuitur in paragr. XI („Ubi intra" pag. 9 [46Da]) quod ubi episcopi orientales vel per se vel per suos sacerdotes praesident legitime suis fidelibus, super hos nullam exerceant iurisdictionem episcopi ritus latini vel vicarii apostolici; sed compertam est quod, nunc per hos, nunc per illos praetextus non pauci missionarii ritus latini in nostris regionibus non raro illud intendunt ut catholicos ritus orientalis in ritum latinum convertere velint. Ad id nunc allegare solent quod tales orientales subditi facti sint exterarum potentiarum, nune quod serviant ministris occidentalibus, et propter hoc ritum orientalem relinquere deberent et similia. Hinc necessarium omnino credimus ut in hoc paragraphe, strictissime praescribatur etiam missionariis latinis nullo pacto in ritum latinum admittere dehero orientales sub poenis iam a Rom. pontificibus sancitis et hoc Vaticano concilio renovandis, et asseratur principium quod nritus est norma iurisdictionis", ita ut qualiscumque fidelis ritus armeni qui invenitur in dioecesi alicuius legitimi episcopi armeni, cuiuscumque gubernii sit subditus vel regionis oriundus dobeat necessario subiacero inrisdictioni episcopi sui ritus, salvis illis particularibus casibus, in quibus indulto apostolico tantum, pro omni vice obtinendo, dispensetur mutatio ritus pro urgenti causa.

IV. In paragr. XΠ („Quod si" pag. 9 [48 D u]) ubi asseritur ius episcopis ritus latini et vicariis apostolici» curam suscipiendi fidelium qui carent solatio episcopi aut parochi proprii ritus vel per mortem vel per discessum etc., necessarium videtur statui ut in hisce casibus episcopus vel vicarius apostolico» *temporario modo* tantum curam gerens eorumdem fidelium illico advertere debeat proprium patriarcham ut provideat populo suo, ac cum illuc pervenerit parochus legitime a suo patriarcha vel episcopo deputatus, episcopi latini vel vicarii apostolici nullum amplius ius exerceant in fideles illos ritus orientalis. Illud etiam certissimum est ct experientia compertum quod si diutius tales fideles ritus orientalis permanserint sub iurisdictione et gubernio episcopi et cleri ritus latini, necessario ritus eorum orientalis abolebitur et inde tot tantaeque discordiae et dissidia in Oriente: quapropter obligatio advertendi illico proprium legitimum patriarcham vel episcopos opportuno exprimenda videtur.

V. In paragr. XIU (e8i autem® pag. 10 (49 A»]) alius casus providetur, id est de illis orientalibus, qui nullae dioecesi sui ritus pertineant, et horum cura denuo assignatur episcopia vel vicariis apostolicis, qui exhortantur ut, ei, et quantum fieri potest, illis orientalibus sacerdotes proprii ritus praeponere cu-

rent. Jlic etiam animadvertendam ridetur quod ai talea orientales degunt proximo ad limites patriarchatus proprii ritus, nulla difficultas cor eorum cora patriarchae assignetur auctoritate a, sedis. Hoc certe grato est ridere, quod orientales etsi *prope ad sua propria painarcJiat tel epiuopos legitimos,* gubernentur tamen ab episcopis et clero latini ritus cum certissimo periculo amittendi et linguam liturgicam et ritum. Ita fit pro armenia provinciae Smyrncusis qui cum proximi tint episcopo armeno Brussensi, et etiam suo patriarchae CousUntinopoli degenti, tamen archiepiscopi Smyrnensis iurisdictioni subjacent Si rero tales fideles ritus orientalis degent in regionibus dissitis a limitibus proprii patriarchates, rei legitimi episcopi sui ritus, tunc s. sedes providebit *an et quomodo* conveniat auctoritatem facere patriarchae illius gentis ut episcopum vel parochum praeficiat illis; interim illud neceasariom ridetur statuero in hoc paragraphe ut parochi B omnes illorum orientalium debeant esse e clero eiusdem ritus, alloquio ritus ille orientalia cito abolebitur, rei erit confusio quaedam latioo-orienlalia; et haec 'cautela eo magis necessaria est ne schismatici orientales autument non obstantibus tot tantisque constitutionibus ǎpostolici do conservatione ritus orientalis, practice intendi a missionariis evellere sensim aine sensu eoa ritus orientales.

VL Hic et illud observandum est quod non raro accidit ut advenae quidam latini ritus inveniantur In limitibus patriarcharum orientalium, in quibus nullus episcopus rei sacerdos ritus latini inveniatur. Quis curam horum assumeret? Saepe saepius Ancyrae, Adanae, Caesareae etc. ubi nullus sacerdos latinos Invenitur, degunt fideles ritus latini, et his, episcopi et sacerdotes nostri curam spiritualem praestare solent iuxta proprium ritum ármennos. Hine necessarium est providere ot huic casui i et statuere in hoc p&ragr. XIII quod si in limitibus epu. purum ritus orientalis fideles latini invenirentur et sacerdotes proprii ritus absint, episcopi vel parochi catholici ritus orientalis eodem modo curam eorum assument, advertendo scilicet interim proprium delegatum vel episcopum, in cuius circumscriptione invenitur locus ille.

VII. In cap. II, par. II (wAd apostólicas missiones') ad finem (pag. 19 [49dv]) scientia linguarum orientalium sedulo missionariis ǎpostolici inculcatur et re quidem vera. Quia non raro videre est quosdam missionario! qui vix aliqua verba linguae orientalis pronuntiare possent, confessiones suscipere fidelium orientalium non obstantibus observationibus proprii episcopi. Hinc non pauca scandala proveniunt Ut autem huic inconvenienti obvietur nocesse est ut vel examen aliquod do sufficienti cognitione linguae orientalis instituatur, cx quo innoteacat posse eos rite ministerium sacerdotale exercere in lingua orientali, vel alio modo huic difficultati provideatur. Haec autem dicimus pro illis locis praesertim ubi episcopi proprii ritus orientalis resident.

VIIL In hoe eodem cap. II, paragr. V, pag 14 (49 D h) (pHaee sedula") ei paragr.VII, pag. 16 (61B i<) (pDemum ita se") ubi consilia diriguntur sapienter ad misionario· exteros, ut cum omnibus cuiuscumque gentis et ritus pacem servent et benevolentia populos indigenos prosequantur etc. etc., valde necessarium nobis videtur ut et illud addatur quod missionarii verbo et exemplo non solum praestent honorem ct obodientiam episcopo vel vicario apostolico cui subiaoent, sed ei honore prosequantur episcopos catholico· euinscumque ritus qui ibidem possent inveniri, et debeant abstinere a quocumque verbo vel actione qua honor vel devotio vel iuriadictio episcopi ct cleri orientalis ritus eiusdem loci vol imminui vel laedi possit apud suos fideles. Illud etiam addere· necessarium ridetur, scilicet ne missionari! conentur praecipito consilio introducere inter fideles orientales usus quosdam rei libertates, quae in Occasu cum communes sint, non obsunt publicao morum honestati vel observantiae disciplinae, sed in Oriento possent esse valde noxiae, cum adhuc populi illi in maiori simplicitate degant ot austeriori disciplina canonica utantur, prout est do ieiuniis, foetis, de dispensatione impedimentorum matrimonialium etc. etc. Experientia ot illud videmus quod in limitibus patriarchatus orientalis pionque missionari! acholos instituendo et iuvenca orientales ibidem colligendo, quin illos propriam linguam edoceant, exterarum linguarum studium iUw proponunt, quo fit ut generatici talea ¡avenes abhorreant pia exercitia proprii ritus et tamquam sapientes contemnant proprios fratres, clerum et pastorea, et totum in eo sunt ut impias ephemerides exteras legant, ct ita magna damna inde proveniunt ad pietatis ot disciplinae illius populi relaxationem. Illud etiam accidit quod tales ¡avenes catechismurn addiicuut in lingua extern materialiter, quin aliquid iotclligant, et cunt non ediscant linguam maternam, in qua melius n pueris ediscuntur eatechisticac institutiones, hinc fit ut pueri apud latinos miMionarioa edocti non instruantur in catechesi. Compertum cat aliunde, quod melius providetur tam gubernio spirituali orientalium catholicorum, quam conversioni schismaticorum orientalium per opus proprii cleri, ot ideo ad verum et durabile profectum religionis catholicae inter orientales tam catholicos quam schismaticos omnino neceasarinm est ut a. sedes cum respcctivis patriarchis et episcopis ea modia adhibere dignetur quibus numerus sufficiens bonorum et piorum sacerdotum ritus orientalis quamprimum formetur, in quibus ut illa virtus effulgeat necease omnino est ut speciali modo s. apostolicao sedi addicti sint. Interim praescribatur missionariis qui pueros orientales in suis scholis admittere solent, debero eosdem docere linguam materoam et in hac eadem lingua eos instituere in catechesi christiaua.

IX. In eodem cap. II, paragr.V (^Videant-) finem versus (pag. 15 [50 B h J), additur quod rnissionarii apostolici teneantur litteras apostólicas exhibere aliis etiam episcopis cuiusque ritus, licet cis non subiaccant, in quorum dioecesibus sacrum ministerium cos obire contingat Ex hoc vero intelligitor nunquam induci quod missionari! illi per banc formalitatom iua obtinere censeantur exercendi ministerium super ritus eiusdem episcopi fideles.

X. In cap. vero 111, paragr. III (‚Pias sodalitates-) pag. 18 (52 B ii), ubi mentio fit piarum sodalitatum, explicite nominetur opus pium Propagationis fidei D Galliarum, quod eminet inter omnes alias sodalitates et meretur omnium missionum mundi gratum animum; specialiter vero patriarchatus noster debet principaliter huic piae sodalitati quod in brevi spatio temporis construere potuit in toto patriarcbatu tot scholas, ecclesias, seminaria etc. etc. Mentio haec speciali· certo erit solemnia recognitio tot tantorumque beneficiorum quae per pium illud opus per universum orbem operantur, ct ǩt simul incitamento pro aliis sodalitatibus.

XI. In eodem capite autem paragraphe V („Dum autem-) pag. 18 [62Cis), ubi conciliantor vola exprimuntur pro conversione Hebraeorum, non solum opportunum sed et necessarium videtur ut identidem votum conciliaro omittatur praesertim *pro contorsione ecclesiarum orientalium,* quae illustratae fuerunt tot tantisque clarissimis et sanctis patribus, doctoribus etc. etc. Ideo etiam votum hoc conciliare neces-

oarium ct opportunum videtur quod cum in boo A Vaticano concilio catholici antistites orientalium ecclesiarum interfuerint cum episcopis ecclesiae occidentalis, gravo prorsus videretur quod cum do gentis Israel conversione votum synodale emittitur, non iidem sensus ac desideria exprimantur pro conversione ecclesiarum ss. Polycarpi, Dionysii, Athannsii, Berilli, Grcgorii Nazianzeni, Oregorii Armentae illuminatoris, lacobi Nisibeni etc. ote., qui non solum Orientis, sed universae ecclesiae decus et gloria extiterunt: nonno memoria m. horum patrum et doctorum, quorum sedes ct ecclesiae olim perillustres nunc passim dirutae ct divulsae in schismate lugent, exigit ut vota ardentissima ad caelum dirigantur do regeneratione antiquarum illarum ct venerabilium ecclesiarum?

XII. Tandem illud observandum censemus quod iu hoc schemate nulla mentio fit de relationibus quae possent esso inter delegatos apostólicos ot patri- B archa» orientales, quorum nequo nomina inveniuntur in huc schemate, etri constituti sint in locis infidelium. Coordinatio harum relationum necessarissima est, ut omnu motivuin disridii ot querelarum amoveatur, et si in alio quocumque schemate non erit meutio de hisco relationibus, necessarium est in huius schematis opportuno quodam luco de illis sermonem instituero: de qua re generaliter liceat nobis afferre quod decreta a a. sodo in praeteritum sancita pro hac re tamquam basis harum relationum proponantur, et in nota haec eadem decreta textuuliter inscribantur, ait in posterum norma directiva sit tam pro delegatis quam pro patriarchis et episcopis orientalibus. Si autem desint aliqua necessaria, addenda erunt eo modo et consideratione, ut praesenti statui patriarchatuum hierarcbicac conditioni et proprio clero formato omnino conveniant, et nulla indo obstacula vel motiva oriantur ad im- C minuendum apud orientales honorem debitum, jurisdictionem legitimam ac reverentiam canonicam quao α propriis fidelibus debentur erga suos patriarchatus et pastorea etiam.

Haec sunt quao observanda consuimus in Domino do hoc sebomato. Absentes quoque coepiscopi nostri huius patriarchatus armoni, cum quibua saepe saepius do hia negotiis sermonem institueramus, eamdem mentem nobie aperuerant: quaro do bisco observationibus debemus diccro quod exhibeant mentem totius patriarchatus Cilicino Armeniorum.

Romae, Ritiro Piatti, dio 20 augusti 1870.

Antonius Petrus IX patriarcha Ciliciensis Armenorum.

Giovanni I(agían arcivescovo di Cesarea.

Leone Korkoruni arcivescovo di Melitene del-ΓArmenia Minoro.

8. Melcbisedech episcopus Erzerumiensis.

Stefano Israelian vescovo di Karputh.

χη.

Observationes losephi Caixal y Estradè episcopi Uryellensis.

I. *Observationes ytnerafa.*

Gravissimo affectus sum moerori in perlegendo ot ponderando novo hoo schemate quo ad opus divinum missionum magis in Domino promovendum proponitur examini patrum ut velint upostolicam ot sanctissimam et justissimam exemptionem regularium in locis missionum commorantium omnino coarctaro eosdemquo auctoritati et pleno iuri episcoporum localium omnino subiiccre. Qua utiquo innovatione, non tam promoveretur divinum missionum opus quam destrueretur. Itaque ut rei absurditatem demonstrem, priusquam singulares depromam observationes, haec tria de proposita in novo schemate disciplinae mutatione generatim probabo. Primo, cam chronologic© et theologico spectatam iniuti principio haeretico, atque in haeresim ducere; secundo, eam logice consideratam introducere in ecclesiam Dei monstrum inordinatum et ruinosum; tertio, eam religiose ac historico introspectam nullum salutare missionibus apostolicis parare incrementum, sed potius exitiale vulnus. Sum equidem episcopus e clero saeculari electus et consecratus; numquam enim, meis innumeris demeritis, hanc specialem graiam, quam Deus eminentissimo et reverendissimo cardinali Odescalcbi aliisquo insignibus viris concessit, hactenus promeritus sum, licet eam petierim multumquo desideraverim et desiderem, ut in sanctissimum statum regularis obedientiao ac disciplinae ndciaceror. Ideoque pleuiori spiritus libertate animadversiones faciam, quas necessarias ad commune ac universale totius ecclcsiao bonum coram lesu Christo pastore aeterno iudicabo.

Atque in primis facillimum est demonstrare, propositam examini patrum in schemate vetoria ac apostolicao disciplinae immutationem pro missionaria regularibus inniti principio, quod theologico semper fuit *materialiter* haereticum, hodie vero chronologico est etiam formaliter haereticum. Et sano cuilibet legenti novum schema patet luculenter, principium, quod in co subintelligitur, voluti omnibus notum, ad urgendam necessitatem moralem immutationis, quae proponitur, non aliud esse, quam quod iugiter, unoquoque fero saeculo, invocatum est α multis etiam cardinalibus et episcopis contra privilegia et exemptionem monachorum ct regularium, nempe divinum et proprium et plenum episcoporum ius ad regendam iuriedictiono ordinaria et immediata ecclesiam intra fines territorii illis adsignati. Supponitur enim, istud divinum episcoporum ius imminui, coarctari, et ligari privilegiis, ac exemptione regularium. Non negatur Romanos pontifices potuisse privilegia regularibus concedere; sed contenditur ea esso contra ius commune, adeoque ea esse exemptionem odiosam, et perturbationem ordinis hierarchicL Legantur, quae de hac ro disseruit eruditissimus et infensus hostis privilegiorum, Thomasinus in suo opere: De vet. et nov. disciplin. ecclesiast. cuius eruditione cooperuit se procellosus turbo Jansenistarum contra monachos et regulares, ducibus van Espcn, Fobronio, Scipione Ricci cum Pistoriensibus, aliisque bene multis. Longissimus essem, si omnia referre vellem hac super ro testimonia; duo ergo vel tria excribam, quibus probetur assertum1.

Institutum fuit anno 910 coenobium Cluniacense, cui auctoritate Romanorum pontificum multa monasteria aggregata fuerunt Extat in bullario Cluniacensi solemnis loannis papao XIX confirmatio D privilegiorum ct libertatis exemptionis ab omni iurisdictiono episcopi cuiuscumque localis, quao alii pontifices Cluniaco concesserant Perpendantur quao ex pontificio diplomato excerpta subiicio. „loannes episcopus, servus servorum Doi, dilectissimo filio Odiioni abbati monasterii, quod dicitur Cluniacum, in honoro beatorum apostolorum Petri et Pauli consocratum, in comitatu Matisconensi situm, et per to cunctis successoribus tuis abbatibus iu perpetuum ... Per huius uostrao auctoritatis privilegium statuentes decernimus, ut cuncta loca et monasteria ad praedictum Cluniscenso coenobium pertinentia, quae ab aliquibus fidelissimis ebristianis,

1 Quse sequantur testimonii, profecto exscripsit emendalar ex egregio libro a Victore de Bmi, presbytero sodeUt» lesa, tane temporis edito, hoc praeaatato titolo: *ïk* exemp/kme reyuZnrÍMm cosso rax¿> *et confirmanda* commotrviws. Brcxelli?, 1ΘΛ9 In JO7 p.

regibui, episcopis, ducibus seu principibus eidem loco sunt concessa, et ab antecessoribus tuis abbatibus adquisita, Benone videlicet, Odone, Eymardo, et beatae recordationis sancto Mayolo praedecessore tuo, vel quaecumque ad eumdem locum pertinere videntur, absque ullius contradictione, cum magna securitate quietus debeas possidere, et per te universi inccessores tui in perpetuum. Necnon sub divini indicii promulgatione ct confirmatione ct anathematis interdictione corroborantes decernimus, ut nullus episcopus seu quilibet sacerdotum in eodem venerabili coenobio pro aliqua ordinatione, sive consecratione ecclesiae, presbyterorum aut diaconorum, misaarumve celebratione, nisi ab abbate eiusdem loci invitatus fuerit, venire ad agendum praesumat, sed liceat monachis ipsius loci cuiuscumque voluerint ordinationis gradum &u?cipere, ubicumque tibi tuisque successoribus placuerit. Interdicimus autem sub simili anathematis promal- B gationo ut isdem Jocus sub nullius cuinscumque episcopi vel sacerdotis deprimatur interdictionis titulo, seu excommunicationis vel anathematis vinculo ... Decernimus etiam, et illius, cuius vico quamvis indigne fungimur, auctoritate sancimus, ut isdem locus omnibus ad se ob salutem confugientibus, sit misericordiae sinus, sit totius pietatis et salutis portus. Obtineat in eo locum ¡ustus, nec repellatur poenitere volens iniquus. Praebeatur innocentibus charitas mutuae fraternitatis, nec negetur offectis spes salutis et indulgentia pietatis. Et si aliquis cuiuscumque obligatus anathemate eumdem locum expotierit, sive pro corporis sepultura, seu alterius utilitatis ot salutis gratia, minime a venia et optata misericordia excludatur, sed oleo medicamenti salutaris fovendus benigne colligatur. Quia et iustum sic est, ut in domo pietatis et iusto praebeatur dilectio sancUo fraternitatis, et ad C veniam confugienti peccatori non negetur medicamentum indulgentiae ct salutis. Sit autem omnibus ibi adveoientibus causa salutis, hic ei in perpetuum divinae miserationis ot pietatis refugium, ct apostólicas benedictionis ct absolutionis praesidium... Si quis autem temerario ausu, quod fieri non erodimus, contra huius nostrae apostolicae confirmation» seriem veniro aut agere tentaverit, sciat se Domini nostri, et apostolorum principis Petri anathematis vinculo innodandum, et cum diabolo, ... atque cum luda traditore ... in ignem aeternum concremandum ».. Qui vero custos et observator huius nostri privilegii extiterit, benedictionis gratiam et vitam aeternam a Domino consequatur: Arnen.“

Patet autem evidenter, huiusmodi privilegia et exemptiones concessas a Romanis pontificibus monachis s. Benedicti et coenobio Cluniacensi inniti D catholicae veritatis principio quo credimus: Romanum pontificem babero supremam episcopalem iurisdicliоncm ordinariam et immediatam in omnes ct singulas ecclesias, et in omnes ct singulos fideles. Mira est etiam et abundantuaima copia fructuum quam monachi muniti istis privilegiis pontificiis collegerunt in conversione barbarorum seu gentilium ad fidem catholicam, ct in sanandis peccatis populorum.

Quam oh rem, ira fremens daemon, serpens sstutiirimu». movit quorumdam episcoporum et sacerdote· saecularium animos contra huiusmodi monachorum privilégia et exemptionem, ac si ea casent contraria inri proprio ordinario et immediato localium epitroporum, atquo divini ordinis hierarchici eversiva. Hinc per contemptum monasteria mona- “borum vocata fuerunt ocephala. At non omnes ℭ℗i consenserunt invido nomini; probataque a eis fuit responsio ad calumniam facta α b. Petro venerabili monacho Cluniacensi. „Respondemus veritati contrarium opposita fronto existero; quoniam patet nos proprium episcopum habere. Quis enim rectior, quis verior, quis dignior Romano episcopo potest inveniri? Nonno ille est, cui dictum est: *Tibi dabo dares regni caelorum etc,?* Hunc unum solum ct maximum nos habere episcopum gloriamur, huic soli specialiter obedimus, ab hoc solo.si causa, quod absit, exigeret, interdici, suspendi, atque excommunicari possumus. Haec (nempe, privilegia) ipsius sedis irrefragabilis sanxit auctoritas, nec unius tantum sed multorum decreta indo apud nostram matricem ecclesiam conservantur. Haec ipsi ita condiderunt, non ut hanc, de qua loquimur, Cluni&eensem ecclesiam alteri episcopo prius eam possidenti auferrent, sed a fundatoribus, qui eam in proprio allodio construxerunt, rogati, in pro- B prism retinuerunt, atquo soli Romano pontifici cum in aeternum decernentes pluribus hoc privilegiis confirmarunt Hoc non solum Cloniaccnses obtinent; sed et quampluribua datum cernimus, ct longe ante Cluniacum conditum multis aliis monasteriis ab eadem apostolica sedo concessum cernimus.- (Mabillon, Annal, ord. s. Bened., lib. 41, num. 60. tom. 3). En duplex principium, alterum catholicum, alterum semper theologico haereticum, quo privilegia monachorum vel concessa ct defensa, vel accusata et impugnata fuerunt, tamquam ad versantia iuri communi, et institue, ordinique hierarchise divinae.

Utrumque principium optime intellixit s. Bernardus, qni bac de causa, tum in libro de officio episcoporum (oper. tom. 1, cap. 9), tum in libris de consideratione ad Eugenium (lib. 3·, cap. 4-), dum ex una parte redarguebat superbiam abbatum, qui causis non necessariis ambiebant a Romano ponti- C fice dispensatiod em et exemptionem monasteriorum a iorisdictiono episcopi, cui illa ratione fundationis et originis erant subdita; attamen ex altera fortiter vindicabat contra nonnullorum episcoporum exactiones iura et privilegia monasteriorum, quae, vel ratione fundationis et origini» Romano pontifici addicta fuerant, vel aequis ct necessariis ex causis a iorisdietione episcoporum subtrahebantur. Hinc ipse sanctissimus abbas, cum practice palparet difficultates inextricabiles, quibus nonnulla monasteria ordinis Cisterciensi» episcopis subdita impediebantur ab obedientia enb uno praeside abbate et capitulo generali, nisi libera redderentur et emanciparentur & sententiis episcoporum, petiit et obtinuit ab Innoecntio II breve npostolicam quo, in gratiam meritorum in extioguendo schismate Petri Leoni concedebantur Claraevaliensi abbati D optata privilegia, XIII kal. mart, indict. X, incarnationis Dominicae anno MCXXX1, pontifie. Innocent» papae II anno III (oper. e. Bernardi, tom. 1·, coL 321-22, ed. anno 1719). Atquo his Romani pontificis privilegiis ditatus ordo Cisterciensis novos et abundantiorca fructus reddidit ecclesiae ad laudem et gloriam Dei et Domini nostri lesu Christi.

Altorum factum ad ostendendam veritatem nostri asserti desumo ex iis quae referunt Thomasinus (De vet. ct nov. eccles. discip., tom. I, part. 1, lib. III, cap. 39, ℌ 2) et continuator alter chronici Gulielmi de Nangis (Spicilegium Dacherii. tom. 3, p. 110, ed. 1723) ad annum 1349 et 1351. In comitata Ave-

et pagos ut vix unus e decem maneret ℌopor tee. Gradante peste parochi saeculares et alii pastorea perterrefacti, relicto grege fugerunt omnes. At vero fratres mendicantes animas suas morti exposuerunt

pro saluto miserorum. Magna hinc veneratio et gratitudo populi erga fratres, quorum ecclesias ct monasteria vel nova exaedificarunt, vel diruta repararunt ct ornarunt. Pupugit res haec multorum animos, et saevum bellum contra fratres accensum est, ac si essent homines exleges, eversores hierarchise, speculatores uvidissimi tum iurium tum bonorum parochialitim. Atquo adeo fiamma odii erupit foras, ut domini cardinales et episcopi bene multi efflagitarunt a Clemente VI abolitionem fratrum mendicantium.

«Anno Domini 1361, inquit continuator chronici Guliclrui Nangiaccnsi», insurrexerunt domni cardinales et praelati alii inulti cum magna multitudine curatorum contra religiosos mendicantes in curia Romana, volentes et petentes a domino papa demento VI eorum annullationcm et quod deficerent in se: episcopi allegantes fortiter in consistorio, quod ipsi mendicantes non erant ab ecclesia vocati B et electi, ot quod cis non incumbebat fidelibus praedicare, ncque confessiones audire, ned neque sepulturas reciporo alienas. Undo requirebant dicti praelati cum curatis, quod ipsi mendicantes cassarentur, vel saltem quod cessarent α praemissis, aut ad minus, quod non solum quarta portio de sepulturis alienis daretur, sed totum emolumentum ipsis curatis ex integro redderetur; quia nimis erant ditati ipsi mendicantes de talibus sepulturis, prout dicebant ipsi praelati ct curati. Haec ct similia praelati et curati allegabant contra mendicantes, et multo plura; magno do hoc sermone contra ipsos facto per domnum cardinalem, et praefatis mendicantibus ibidem praesentibus, et nihil ad obiecta respondentibus, sed potius cogitantibus illud quod scriptum est: „Estotc in paco, ct Dominus pugnabit pro vobisu ; quod statini ibidem factum est.

„Nam, finitis dictis allegationibus contra ipsos, domnus papa statim pro mendicantibus verbum sumpsit, allegans pro parte mendicantium, eleganter ostendens per multa iurn et scripturas, dictos mendicantes non esso sic spernendos, ut illi dixerant, nec cassandos; probans cos a Deo et ecclesia fore vocatos nd auxilium regiminis ecclesiae, licet tardius quam do multis, etiam cos inter alios vocatos deberi merito computandos . . . Addidit autem domnus papa, quod idcirco multi praelati et curati odio habebunt mendicantes, ot eis claudebant portas suas pro tanto, no viderent vites eorum . .. dicens iterum cis, quod dolere nnn debebant, si mendicantes aliqua bona tempore mortalitatis, quae nuper fuerat, receperant in visitationibus laborantium ct cura, quam dicti mendicantes, fugientibus curatis multis, solcmniter exercuerant circa decedentes; et, si de dictis temporalibus aliqua aedificia construxerant, non erat dolcndum; cum hoc totum esset, ut dicebat domnus papa, in suis aedificiis appositum ad decorem totius universalis sanctao Dei ecclesiae, non in voluptatibus et actibus impudicis . . . Tandem dixit eis domnus papa, quao et qualia mala et quanta emergebant ecclesiae, si ea, quao ipsi praelati petebant contra mendicantes, finaliter obtinerent. Dixit tomen eis. quod si aliquo haberent contra ipsos religiosos, ponerent in scriptis et alii o converso; et ipso domnus papa daret eia optimos auditores. Et sic vacui recesserunt dolentes ct confusi, religiosis gaudentibus ct laudantibus Deum verum.“

At vero diuturnus non fuit mendicantibus huius pontificiae protectionis et defensionis fructus. Etenim, sub finem sacculi XIV et ineunto XV, Parisiis recruduit bellum contra privilegia et exemptionem mendicantium opero atquo studio universitatis. Huius namque cancellarius, lounnrs Gcrsonius. a infensissimus hostes privilegiorum et praorogativarum, nedum mendicantium, sed etiam apostolici primatus Romanae sedis, claris tandem verbis allegans principium haereticum, quo innitebatur tota haec diuturna pugna contra regularium privilegia, pquod, nempo, ad universitatem Parisienaem, filiam regia (vel ad alios quoslibet episcopos et doctores), spectat secundum doctrinam de sanctae ecclesiae iudicare gubemamino- (oper. Gers. edit. Dupinii tom. 2, coi. 434). lussu universitatis, inquit continuator Hist, cedes. Flcurii, condonatus est contra bullam papae Alexandri V et conclusit, id rescriptum intollerabile esse, nec componi posso cum ecclesiae commodis, atquo ut tale annihilandum esse, cum hinc turbari posait ordo hierarcbicus praelatorum sanctae ecclesian, quorum iuribus derogatur (Hiat, cccl., lib. 101, tom. 21, pag. 127). Et in sermono habito ad populum Parisienaem, vehementer cie inculcabat haereticam hanc doctrinam contra supremum primatum Romani pontificis. „Si dicat aliquis papam ense, qui mittit mendicantes: respondemus, videndum esso, an necessitas sit: non enim dandus est curator aut coadiutor praelato aut alteri, ipso invito, sine defectu eius aut impotentia, alioquin gravatur; quoi non vult, aut velle non debet facere papa fratribus ŝuis (op. io. Gers, loco citato, coi. 434). Quae omnia consona sunt doctrinae de clavibus regni caelorum collatis α Domino non quidem personao b. Petri singulari et principi reliquorum apostolorum, sed b. Petro, quatenus repraesentabat ecclesiam, cui immediate ac proxime claves datae fuerunt. Quam ob rem, privilegia a Romanis pontificibus concessa monachis ct mendicantibus censebantur α nonnullis episcopis pervertero divinum ordinem clavium, quas habent singuli episcopi immediate ac proxime per auctoritatem ecclesiae, quae illos elegit, a Deo et Domino lesu Christo iure pleno in omnes ecclesias ot personas dioccescos sive saeculares, sive regulares.

Haec omnia confirmantur ex continuato bello universitatis Parisionsis contra bullas Nicolai V et Calixti III, quibus privilegia mendicantium confirmabantur. Nam plurcs mendicantes, qui sententiae universitatis non adhaeserunt ciecti fuerunt cx ea (Raynal. Annal, cedes, ad an. 1471, Cont. Fleur, loc. cit, Thom, de vet. et nov. discip. cccl., tom. 1, part. 1, lib. 3, cap. 39). Ncc hoc gravissimum ecclesiae dissidium pacatum est, nisi donee in concilio Lateranensi V mitissimus omnium mortalium Leo X aliquid relaxans de aposlolicao sedis iuribus in gratiam episcoporum conquerendum et conclamantium contra privilegia mendicantium constitutionem edidit pDum intra mentio arcana revolvimus- (Labb. Cone. torn. XIX, coi. 970), qua bullas praedecessorum suorum pro mendicantibus ex parto confirmavit, ex parto derogavit Atqui, vel in ipso concilio Lateranensi epi- • scopi do hac controversia contra religiosos decertantes adversus privilegia, eodem fero tempore innixi sunt principio, scilicet, iuro divino auctoritatis episcopalis, cui per privilegia data α Romanis pontificibus religiosis mendicantibus irrogatur iniuria ot dodecus. Testis huius rei doctissimus vir Aegidiua Viterbiensis, generalis praepositus Eremitarum 8. Aug. et deindo s. R. e. cardinalis, qui in eodem concilio una cum magistro generali ord. Praedicatorum sustinuit pondus vohementissimao pugnae, quam episcopi moverant contra religiosorum exemptionem. Aliqua excribenda censeo ex illius litteris ad universum Eremitarum 8. Aug. ordinem (Murteno voter, script, collect, amplisi·, tom. 3. col. 1264, Aogid. Viterb. op 24). «Volebat eon-

cibum delere omnia, quae nos a pontificibus, circumventis dolo, fraude, importunitate, vi extorsisse jactabant. Episcopalem dignitatem non laesam modo, verum etiam inhonwtatam, affiictam, et prope eversam esae dicebant. Itaque, ut in capitulo Ariminensi ostendimus, nc omnia persequerentur, ut dictitabant, oetuaginta articulos formaverunt, quos de nostris privilegiis abradi contendebant, ... ut nisi per mensem faceremus, *in* ias *epùcoponun Iran-* atque alia huius generis. Scripsimus hoc discrimen ad universum ordinem, ut in omnium periculo, omnium suffragio atque orationibus iuvaremur ,.. Pontifex nos in aliquibus cedere imperabat. *conciliò claudendo* won *aticnruroi* (episcopos) referens, niai aliqua, quae vellent, do nostris privilegiis abrogarent Nos, ubi omnia servari posse non datum est ea serrare annixi sumus, quae tamquam praecipua et ordinis esientislis esse videbantur. Multum generalis Praedicatorum reverendislimus profuit, multa doctissime, copiosissime, constantissimo adduxit Ego religionem obsessae civitati comparavi, cui duo essent maxime necessaria: intus annona ad victum, foris murorum propugnacula ad tutelam; utrumque civitati noceanarium, alterum ut a fame, alterum ut ab hostibus tueatur, utroque vix tuto agi; unum si desit, esse intereundum; ... intus eleemosynas non alere, foris nos jurisdictione defendi : periturum alterum, si quarta solveretur; alterum casurum, si praelatorum iudicio nostra cognoscerentur. Proinde, nos omne tormenti genus subituros potius, quam in hu duobus laedi pateremur ... Nunc agito gratiae Deo servatori, et orate pro sanctissimo domino nostro, qui i.ihil nostra causa non fecit; et reverendos praelatos summa reverentia prosequamini/

Et une mirabilis fuit hoco victoria, quam mendicantes, strenna prudentia, vigilantia et fortitudine C Leonis pontificis et optimi religiosorum parentis, reportarunt ab episcopis privilegiorum mendicantium hostibus tunc temporis infensissimis. Etenim sacro approbanto concilio, essentialia ct praecipua, maximeque necessaria religiosorum privilegia integra steterunt ct amplissimo veritatis catholicae laude roborat· et confirmata (Raynal. Anual, eccles. an. 1515 ct 1516). Finem facio huic secando nostri asserti argumento deprompto cx iterata saep? pugna contra privilegia facta · Romanis pontificibus religiosis mendicantibus, hac gravissimi ponderis observatione.

Saepe ac diu cogitanti mihi de radice ac origine haeretieao thooriae gallicanismi quae die 18 iulii huius anni 1870 a concilio Vaticano 1 damnata eat, hice una semper subibat in mentem pertinax et fere schismatic· pugna multorum episcoporum et universitatis Parisien·!· contra bulla· Romanorum D pontificum super apostolici· privilegiis monachorum et mendicantium. Neque enim umquam potui assentir! eorum opinioni, qui dixerunt, natum fuisse Gallicanismum ex dura necessitate extingnendi magnum occidentale schisma. Altiores et profundiores sunt radices haeretici systematis, quod tandem scientifica forma expolivit, perfecit ct ornavit loannea Geraon. Fomes pessimae haereseos latebat in obstinata ac diuturna multorum episcoporum pugna contra auctoritatem pontificum Romanorum in causa monachorum et mendicantium, cui nihil aliud simila reperire est in historia ecclesiastica, •i de praelatis catholicis agatur. Intellexit intimam huius pugnae naturam et vim astutissimus et eruditissimus Gufielmus a 8. Amore, doctor parisicnsis, et in opere, quod scripsit contra mendicantes evolvit principia quae supponebantur et subintellegebantur in ills pugna, et lotius Gallicanismi fundamentino exfnixit, nempe: nihil, salva ccclcsino a hierarchia agi posse a mendicantibus, etiam iuasu Romani pontificis, absque licentia nedum episcoporum, verum praesbytororum parochialium seu curatorum. Ad quam consequentiam deductus fuit Gnhelmns intolligens, non posso tam assiduam pugnam suitincri ab episcopis contra bullas Romanorum pontificum in causa monachorum ot mendicantium, nisi ex divino iuro bierarchiao judicia Romanorum pontificum subiecta forent iudicio ac sententiae episcopatus et ecclesiae.

Liber haereticus Gulielmi damnatus et ignibus comburendus proscriptus fuit ab Alexandro IV (Natal Alex. hist, ecdes. saec. 13 et 14. art. 7; Toaron, vie. de St. Thomas d'Aquin; Raynaldus ad an. 1255; Fleury hist, eccles. lib. 83 etc,), at iterum versipellibus correctionibus ab auctoro callidissimo mutatus et récusas est Nec multo post anno 1281 B quatuor archiepiscopi et viginti episcopi Pariai!· congregati praecipuo» ex singulis ordinibus ſeti giosos ad te τocarunt in conspectu doctorum omnium universitati» ac immensae scholarium multitudinis; fecenintquo concionem primum nrchiopi»copu· Bituriceniia, deinde episcopus Ambianenais. Ridicula nedum, verum etiam aehismatica atquo indigna episcopo fuerunt concionis verba, quibus placuit multitudo. Causam tanti odii quo etiam s. Thomas et a. Bonaventura ex universitate Parisicnai non minus ac eaeteri mendicantium doctorea, expellendi erant, memorat Thomas Cantipratenais ia opere J6rae. ct *ampi. m Imponi,* lib. 2, cap. 10, inquinas: ,8ammi autem in supradictìs magistris et aliis saecularibus clericis invidiae causa fuit, quod fratres Parisiis plure· et prope omnes litteratiores in scholis auditores habebant, et in regimine praeěminebant Sedata tandem fuit saeva tempestas prudenti· Nicolai papae V, qui cunctando restituit rem. Atque haec satis de secundo argumento.

Tertium ad ostendendam et confirmandam veritatem nostri asserti depromo ex altera pugna quae mota fuit contra privilegia monachorum mendicantium et regularium in concilio Tridentino.

Non is equidem sum. qui assentiar Petro Suavio (Hist cone. Trid. multi·, in locis), you Espcn (Ius aedes, unirer., part. 3·, tit 12, cap. 6), Febronio (De statu eccle·., tom. 1, cap. 7), aliisque auctoribus eiusdem furfuris mentientibus, actum fuisse α patribus Tridentini· de revocandis omnibus privilegiis regularium; attamen negari nequit, nonnullos episcopos parum devotos supremae iurisdictioni ordinariae atquo immediatae Romani pontificis in omnes et singulas ecclesias rénovasse bellum adversus privilegia regularium, quod in concilio Lateranensi V motum fuerat a praelatis contra mendicantea, argumento desumpto ex iniuria, quao oi· videbatur fieri iuribus episcoporum. Itaque ad magis coarctanda privilegia apostolica religiosorum a concilio Lateranensi eisdem iterum confirmata, nonnulli Tridentini episcopi eodem etiam tunc innixi sont principio haeretico systematis Gallicanismi, quo et olim universitas Parisicnsis multique praelati saeculares, et nunc quoque inniti videntur, non dubito quin inscientes, auctores schematis novae reformationis constitutionis. Rem factis indubiis evincamus.

Narrat card. Pallavicinus ex actis sinceris, quae in arce 8. Angeli servantur, card. Lothario gum in coctu generali habito die 23 novembri· an. 1563, praeconio amplissimo laudasse regulares, quorum tria millia in Galliis, ne obedientiam debitam Romanopontifici eiurarent,martyrium subierant. rtQuapropter uti ceterorum clericorum immunitatem ab episcopis plurimum improbabat, ita eamdem in

regularibus admodum a se comprobari; et patres cohortabatur, ut illorum privilegia illaesa praestarent (Pallav. hiet. cone. Trid. lib. 24, cap. 3.) Atquo eadem erat cardinalium legatorum sententia.

Attamen, nonnulli praelati Germaniae, supremo primatui sedis apo»tolicae infensi, persuaderont Ferdinando imperatori, ut inter articulos nomino episcoporum et principum Germaniae exhibendos, ot revora exhibitos ominonlissimis praosidibus concilii, quartus hio esset: „Rovocandas orneos exemptiones contra iura communia passim concessas, monasteriaquo omnia sub episcopi potestate constituenda, sub cuius sunt dioecesi/ (Pallav. loco cit. lib. 17, cap. 1 ; Annal, ocoles, ad an. 1563.) Qua ru legati pontificii vehementer commoti por officia nuntii apostolici dimoverunt Fordinaudum a pessimo consilh. Et iuro merito, nam schismaticum ct haereticum fuerat consilium a praelatis, quos Pius IV vocavit scandaloso», datum Caesari ad iniuriam irrogandam gravissimam primatui beati Petri opera patrum Tridontinorum, quos ambitio episcopalium iurium forto deciperet

Callidius fuit istud quorumdam Germaniae praelatorum; at vehementius fuerat conceptum ot manifestatum odium Braccii Martelli, episcopi Fesulani in regulares. Reverendus episcopus, teste Rnynaldo, aeque in pontificem ao in regulares male affectus, in congregatione generali habita dio 15 ἀprili anni 1546, orationem habuit schismaticum et scandalosam contra privilegia regularium. „Mo torquet, inquit, ut sit liberum regularibus in suis monasteriis, nec missis nec vocatis a nobis, in nostris dioecesibus praedicare. Nam hoc si admiserimus, pontifices, quid aliud est quam pati, ut lupi non per ostium, sed per posticum intrantes greges nostros turbent? Quapropter rogo vos, pontifices, ut haec pati nolitis. Quod si secus factum fuerit, protestor quod invitus omnino hoo permittam, verum provocabo ad Christi tribunal, mo nihil in hoo peccasse. Super vos igitur erit culpa et sanguis eorum/ (Raynal. Annal, eccles. ad an. 1546.) Itane ergo regulares, qui facultate ac missione accepta a Romano pontifice conciunantur in alicuius episcopi dioecesi, sunt veri lupi occidentes et turbantes gregem? Nulla igitur dicenda erit inceso Romano pontifici in singulas dioeceses jurisdictio ordinaria et immediata. En principium haereticum tempestatis turbulentissimae quao occasione concionis episcopi Fesulani excitata fuit in concilio ad restringenda regularium privilegia quoad ministerium condonandi.

Neo valuit flammam extinguero optima episcopi Britononcnsis oratio ad patres inquions: ePacrcs, sciro nos oportet omnium Christianorum episcoporum pastorom esso papam; nos autem in partem eius sollicitudinis vocatos esse; quamobrom, non minus per ostium intrat qui u pontifico maximo mittitur ad nostras oves, quam is qui a nobis mitti7 tur. Cogitate, si placet, pontifices ipsos maximos privilegia ipsa regularibus concessisse propter nostram desidiam, no dicam ignorantiam; quod ni fecissent, protinus Christi ecclesia corruisset. 8unt enim regulares, qui omne onus episcopato subeunt; nos si quid lucri est, nullo laboro suscipimus/ (Raynal. loc. cit, Pallav. hiat. cono. Trid., lib. 7, cap. 4.) Placuit pluribus patribus Britonorionsis oratio; placuit etiam oratio temperatissima Soripandii, prioris generalis ord. s. Augus. ad vindicanda privilegia regularium. Attamen, non cxtincta fuit flamma accensa in pluribus patribus contra privilegium regularium ad concionandum. Auxit incendium altera Fesulani episcopi oratio, cuius petulantiam decrevit pontifex n legatis de suborta tempestate monitus, verbis castigandam esae. Inflammavit tandom episcoporum plurium animos captiosa observatio episcopi cuiusdam, olim regularis, qui monuit patres, „magnao esse dementiae in suam rem potestate non uti, cum ea iam obtinetur et alias speranda non est: haud semper ⁝metam extare synodum oecumenicam; repeterent itaque episcopi sua iura, dum possent, et dum inerat pontifici ea reddendi voluntas/ (Pallav. hiet. cono. Trid., lib. 7, cap. 5) Haec autem de pontificis voluntate reddendi episcopis sua iura dictum fuit ab episcopo imprudenter, immo petulanter ot fallaciter ad alliciendos episcoporum animos. Nihil enim tunc temporis pontifex hac de re scripserat ad legatos.

At huiusmodi declamationibus factum est, ut plurimi patres, mutata priori sententia regularibus propitia, petierint ut paratum decretum reformaretur. Quorum votis pontifex Paulus 111 pro pace ecclesiae tandem cedens scripsit ad legatos brevo, quo iiccret patribus do interpretatione ao praedicatione verbi Dei ea decernere pro arbitratu suo, quae tamen minimo esset repugnanti-ı iuri communi et canonibus conciliorum et privilegiis sedis apostolicae Romanae. Coarctatum ergo fuit privilegium regularium et dio 16 iunii anni 1546, probatum fuit decretum reformationis, quod habetur in ses». V, in cap. II decreti do reformatione. Atque ita quod α nonnullis episcopis ex schismatico ct haeretico principio efflagitatum fuerat, benignitate et gratia sedis apostolicae, reiecta prius et castigata pessimi principii doctrina, tandem concessum est. Distinguenda ergo est mutabilitas disciplinae do privilegiis regularium a principio quo disciplinae huiusmodi mutatio exigatur. Nam disciplinae mutatio potest permitti aut concedi ultro; ot tamen) reiiciendum quandoque erit principium, quo ea petatur vel exigatur. Notavit optime rem hanc sanctus Thomas in opusculo contra impugnantes Relig. cap. 4 (opuse. 19) redarguens multorum episcoporum et doctorum pessimum principium quo exigebant aboleri privilegia mendicantium propter praeiudicium illatum ἴuribu episcopalibus. ^Dicendum quod praeiudicium dicitur fieri alicui, quando subtrahitur ei aliquid, quod in favorem cius est indultum, vel quod ad utilitatem eius ordinatur; sed sublectio alicuius subditi ad rectorem ecclesiae non est ordinata principaliter ad utilitatem praesidentium, sed ad utilitatem subditorum ; et ideo nullum praeiudicium fit rectori, quando subditus eius α sua potestate eximitur; sicut papa eximit abbatem α potestate episcopi sine eius praoiudicio. Si autem ipsemet operetur in subditis quae pertinent ad salutem, vel aliis hoc ipsum committat, non solum non facit praeiudicium, sed praestat ei maximum beneficium; quod maximo acceptatur a cunctis rectoribus, qui non quaerunt quae sua sunt, sed lesu Christi/ Haec aurea Angelici doctoris verba in defensionem privilogiorum regularium demonstrant errorem principii, quo perperam ea ἔt igitabantur, et simul indicant, occultas humani cardie causas quibus impellebantur ad immutationem disciplinae exigendam, nempe: ambitionem mundani honoris et cupiditatem pecuniae.

Atquo eadem ratione optimo disseruerant Salmeron, theologus indentions, et cord. Pallav. historiae tridentinao scriptor doctissimus, aliique doctores quorum doctrinam elegantor exposuit eruditissimus Zacharias solvens errorem haeretici principii, quo adeo decertatum semper est contra privilegia regularium, quod ea sint contraria hierarchise ecclesiasticae, ct contra ius proprium episcoporum ordinariorum. „Nam, etsi, inquit, epì-

1'opi pontificis vicarii non sint, uti praefecti urbium ac provinciarum praesides regis vicarii habentur, ad summum tamen pastorem spectat, quemadmodum illorum ovilia aut coarctaro aut amplificare, ita et oves cis assignare. Quid ergo vetat quominus harum aliquot sibi soli pascendas servet? Atqui hoc demum eat quod pontifex facit, dum regularium coctus uni sibi subiectos esso edicit: oves illas minoribus pastoribus subtrahit, sibiquo supremo universarum ovium pastori regendas adiciseit. Neque vero id «t episcoporum iura invadere. Nonne saepe contingit, ut in alicuius episcopi dioecesi aut etiam principe urbe alterius episcopi dioecesis sese exporrigat? Sic Fesulanus episcopus in Florentina ipsa urbe suae dioeeescos particulam habet, sic Ravcnuatcnsii... Num propferea Florentinus aut Fcrrariensis archiepueopus sua laedi inri conqueratur? Minime vero; id enim ad diocccseos designationem, quae superioris inris B cst, omnino pertinet Sed exemplum profero multo ad rem nostram accommodatius. Parochi intra paroeciarum suarum fines unum aut alterum, aliquando plura, sanctimonialium coenobia habent; fac illos de episcopia queri, quod illa ab ipsorum regimine avulsa aliis sacerdotibus in omnibus, quae ad sacramentorum administrationem ac spiritualem gubernationem pertinent, regenda tradant Ridebuntur sane: neque iniuria. Cum enim episcopi sint intra dioeeesim ovium ordinarii pastores, ita gregis sui portionem parochis custodiendam credere possunt, ut ex illa ipsa aliquot oves demant, quas vel ipsi per se, vel per alios pascant. Quidni igitur id ipsum supremo christiani ovilis pastori liceat, quin inferiores pastorea illatam «ibi suoque muneri iniuriam doleant? (Zacha. in Antifebro. vind. divert. 10, cap. 4.) Haec adeo sunt perspicua, quae nullo indigeant commentario.

Sed dicetur: esto, quod multi episcopi exegerint a sede apostolica importuno vel opportuno immutationem aut abolitionem privilegiorum regularium ex pravo vel haeretico principio contra sacram maiestatem supremi primatus b. Petri: quid haec omnia ad nostrum propositum schema, quo pro misiionariis regularibus desideratur et sancitur suorum privilegiorum imminutio et coarctatio? Anne in eo urgetur haeretici principii pessima causal Respondeo: maximo ad rem pertinent quao hactenus dicta fuerunt. Nam concedimus libenter, non urgeri in schemate haeretici principii iura episcopalia apertis et oxpreasis verbis; net, utinam possemus concedere, illud in eodem non latore, ac subintelligi, tamquam principium, quo urgetur oeqnitas et necessitas innovationis disciplinae regularis pro minionariis apostolici!, qui in locis mnkMonum commorantur? Et re sane vora, cuius- D libet mutationis in ro tanti momenti ratio aliqua opportuna reddatur neccw» est. Atqui legenti et meditanti singula membra propositi nobis schematis in ii· quae ad inducendam mutationem servatae hactenas di«ciplinar regularis pertinent, non alia ne« claro, nec obscure visa est inculcari ratio, qua peteretur vnl ex abusibus privilegiorum, vel ex ro missionis, quan saeculis olapaia ob privilegia regularium non retto successerit, cum gravi salutis animaram detrimento, vel domum ex scandalis enati lutar infideles et haereticos, ob concessa a ponlifieibn Romanis privilegia regularibus; unico ia eo legitur et ineuleatur dignitas episcopalis, cui subsint nece^e est mitiionarii umnoa, nullo inter regulara· ot saerularn· discrimine facto (in schem. pag fi 9 Idrireo [27 b a]); ius et potestas episcoporum plena, cui parere debent nmnee regulares miseionarii; sliam posthabita obedientia regularibus a suis superioribus, quidpiam singulare et practicum jubentibus, quod dissonum sit mandatis episcopi ; nam maior profecto est dignitas episcopi dignitate prèsbyteri superioris regularis (in schem. pag. 7 [47 D ·], § Plenum ius, cont cum pag. 13 [51 A is], § Coterum etsi missionari! regulares). Porro haec omnia et alia huiusmodi inducunt animum lectoris ad credendum, aut superiores regulares exemptos α iurisdictione episcoporum non habere episcopum proprium ct immediatum ac ordinarium, cui omnes religiosi obodiunt, nempe Romanum pontificem; aut hanc supremi pontificis jurisdictionem et auctoritatem injuriam inferre inri ac potestati plenao episcoporum, aut denique in concursu utriosquo potestatis iubentis ae imperantis minorem ac inferiorem case iuriadietionom pontificiam iurisdictiono episcopali. Noque enim vicarii generales sunt episcopi, ct tamen non minor eat natura ct vis praecepti, quo iubent aliquid sacerdotibus saccularibus, quam si ipse epiC scopus idem iubcret orc suo. His ergo de causia, mihi riaa est innovatio quae desideratur induci apostoliche regularis disciplinae pro missionariia regularibus, non alio in schemate constitutionis examini episcoporum proposito inniti principio, quam toties reprodacto ac inculcato sacculis elapsis haeretico principio theoriae gallicanismi. Atque iisdem de causis addidi etiam, novae constitutionis propositam innovationem in re gravissima et tanti momenti a Romania pontificibus ct conciliis occaroenieis saepe statuta, sancita -et confirmata, atque a ianscoistis odia habita ct pertinaciter impugnata, nisi aliis principiis demonstretur evidenter, quod non fi: in schemate, illius necessitas, videri mihi inducere in bacreaim. Et satis de primo membro animadvertuoni in genere.

Progredior nunc ad secundum membrum, quo asserui innovationem propositam logice consideratam. introducere in ecclesiam Dei monstrum inordinatissimum ct ruinosum. Et ro sano vera, quod Christus Dominus monuit apostolos: „Nemo servus potest duobus dominis servire- (Luc. XVI, 13), valet optime ad rem nostram. Quod ut practico intolligatur finge casum, quo aliquis parochus vel canonicus vel sacerdos quilibet saecularis subiiccretur iurisdietioni et auctoritati duorum episcoporum vel duorum vicariorum npostolicorum, quibus parere ac obediro teneretur. Nonno foret ipso mortalium omnium miserrimus? Nam cum in rebus humanis moderandis, quod bene notavit s. Thomas, homines etiam sapientissimi saepe probabilitate ducantur, difficile est, ut diversi superiores ab invicem independentea eiusdem sint sententiae. Quamobrom utrique placere superiori, esset ei negotium supra vires humanas. Et systema politicum seu ccclesiosticum quod hoc imperaret, exhiberet monstrum constitutionis inordinatissimae. Rem nunc applica regubiri missionario apostolico, qui aubiiciatur imperio episcopi seu vicarii apostolici, quin liberetur ab obediuntia, quam strictissimo suao professionis officio tenetur praestare bUpcriori regulari. nQuapropter, recte animadvertit card, l'allav. (llisL conc. Trid., lib. 12, cap. 13, η· 8). existimo, vol si pontifex quidem episcopia offerret ultro subtecturum se ipsorum iurisdictinni coctus omnes ab illa immunes, episcopos, qui religioni studio ao prudentia praecellerent, ob publicam privatamque quietem, no id fieret, precibus intercessuros.

Insuper foret huiusmodi systema ruinosum vicariis apostolici! et episcopis; ruinosum individuo missionario regulari, ruinosum ordini seu instituto religionis ad quam missionarius pertineret BNarti cum ad beno gubernandum, ait optime Salmeron (Comm. in ev. et act. Ap., lib. 12, tract. 12), opus sit, pasto-

rem diligenter agnoscere vultum pecoris bui, et ut A dilectionis affectu oves prosequatur; certo magis agnoscere poterit oves, qui eamdem vitam est professus, quam episcopus, qui eiusdem professionis monasticao ut plurimum esse non solot.u Idque eo magis valet, quo missionari! pluribus periculis et tentationibus sunt obnoxii; ct maioribus sunt aggravati sollicitudinibus vicarii apostolici, quam ordinarii episcopi. Ad quam rem confirmandam efficacissima est argumentados. Bonaventurao(Libel. apolog. in cos qui frat. mino, advera, qunest. 10, op. tom.fi): n8i autem movet episcopos, quod sumus exempti a iurisdictiono ipsorum quoad nos ipsos; tunc o converso consolentur, quod liberiores sunt, quod pro nobis non tenentur reddere rationem ; atquo ut do nostra gubernatione carent honore, ita sunt liberi a sollicitudine ct laboro, excepta providentia pietatis et inter nos in suae pacis unitato servanda.ll

Foret praoterea istud systema ruinosum ïndivi B duo. Nam cum et episcopi et missionari! regulares homines sunt passionibus humani cordis obnoxii, via aperitur regularibus, ut gratiam et favorem episcopi quaerant potius quum sui abnegationem religiosam ct salutem animarum. Facile est etiam ut episcopus in locis missionum ad sui solatium et temporalem commoditatem praeferat regularem, bonum musicum, poetam, ct lepide loquacem, ŝibi que humana quadam amicitia, adhaerentem alteri bono regulari, strenuo proprii instituti observatori, orationi dedito, silentii ac modestiae amatori et quaerenti potius conversionem gentilium ct haereticorum cum labore multo, et ignominia, quam apparentem rerum speciem cum laude et plausu hominum. Hunc autem episcopus forte ex alicuius invidia ct obmurmuratione habebit ut virum imprudentem et perturbatorem ordinis et quietis totius missionis. Et faxit Deus, ut eum non suspendat ab audiendis confessionibus, a concionando, et a celebrando sacrum. Neque baeo enim sunt improbabilia; nam sunt tristissima mihi nota in locis missionum, quibus hypothesis haec possibilis evasit factum reale.

Est denique idem systema ruinosum religioso ordini. Nam regularis missionarius ab obedientia sui superioris pluribus annis fere ex toto subductus quantam non adfert religioni ruinam, si spiritu religioso evacuatus teneatur redire ad monasterium. Impatiens regularis observantiae et suavissimi iugi religiosae abnegationis et obedientiao summum detrimentum ct nocumentum corpori integro inferet; neo remedium erit facile, ncc homini soni proficuum. Hinc, vel ipsi regulares superiores pontificem rogabunt ut huiusroodi vir solutus a votis, clero Sacculari inscribatur. Atquo istud erit fero semper ùnicum remedium ad sartam tectamquo servandam regularium observantiam religiosi ordinis. Satis plura de secundo assertionis meae membro.

Restat, ut demonstrem, quod tertio loco subieci, nimirum: propositam apostolicae ao probatae regularis disciplinae innovationem religioso ac historice introspectam nullum salutare missionibus apostolicis parare incrementum, sed potius exitiale vulnus. Finis innovandae disciplinae, quam hactenus secundum constitutiones apostolicae sedis, missionarii regulares observarunt, cum immenso fructu animarum in conversione gentilium et haereticorum, hic unus tandem est, ut per bano innovationem fructus colligendus sit abundantior, quam is, qui ex servata usque modo disciplina regulari collectus fuit Ne forte ergo contrarium accidat, necease est rem ipsam diligenter in trutinam rovocare. Expendamus serio rem hano religiose ao historico. Missionum ministerium non ost opus politicum aut regulis saecularis prudentiae attemperatum, sed est epus plane divinum ac regulis ovangelicis et apostolici» innixum. Quapropter in operariis apostolicorum missionum tria maxime desiderantur, summa paupertas spiritualis, iugis cum Deo unio per orationem et labor indefessus ex propria abnegatione, vires animumque desumens. Abs dubio bae dotes effulgere etiam possunt in missionario saeculari; at in missionario regulari multo magis, attento statu suao professionis. Effulget namque in eis spiritualis paupertas ex voto paupertatis; effulget unio cum Deo ex regularum observantia, qua ei praescribitur ct quotidiana meditatio et saepe iteratum examen conscientiae; effulget indefessus labor integra amoris proprii abnegatione ex voto obedientiao per quam manifestantur superiori regulari nedum Spiritus sancti inspirationes et gratiae speciales, verum etiam animi inclinationes, passiones et defectus. Haec autem omnia efficiunt ct reddunt instrumentum aptius ad opus apostolicarum missionum maiori zelo ct animarum fructu perficiendum.

Et sano apostoli, ut missionibus vacarent sino ullo impedimento, unanimi Spiritus sancti afflatu dixerunt: pNon est aequum nos derelinquere verbum Dei et ministrare mensis: considerate ergo, fratres, viros ex vobis boni testimonii septem, plenos Spiritu sancto et sapientia, quos constituamus super boo opus: nos vero orationi et ministerio verbi instantes ĕrimus (act. Ap. VI, 2-3). Paupertatis ergo voto, orationis continuae exercitio et laboris indefessi abnegatione apostoli aggressi fuerunt magnum missionum apostolicarum opus. Eamdem regulam sequuti sunt episcopi ct sacerdotes, qui tribus primis ecclesiae sacculis ăpostoli cum missionum opus sequuti sunt Non enim ccnsendum est, sacerdotes omnes ex eo tempore fuisse saeculares, nullo paupertatis voto solemniter obstricti; immo vero plures fuerunt sacerdotes regulares, qui voto paupertatis coram Deo et ecclesia ligati cum Apostolo aiebant „nihil habentes et omnia p̈ossidentes (II Cor. VI, 10).

Celeberrimi fuerunt saeculis quarto ot quinto viri sanctissimi Cbrysostomus, Basilius, Gregorius Nazianzenus, Hieronymus, Augustinus, aliique innumeri vitae regulari solemn! professione addicti, qui missionem conversionis gentilium indefesso laboro excoluerunt At irrumpentibus barbaris in Romanum imperium Dous suscitavit a. Benedictum cum oxorcitu ingenti monachorum ad egregium opus conversionis barbarorum. Verum, ut istud praeclarissimum opus perficeretur melius, Spiritu sancto inspirante, Romani pontifices subtraxerunt monachos ab obedientia episcoporum; sibique uni tamquam supremo omnium episcoporum pastori subiecerunt.

Vitiis et zizania saeculi decimi ot undecimi collabentem Lateranensem basilicam voluit Deus sustentare ac fulcire opere et labore s. Francisci et s. Dominici, quorum innumeram et sanctissimam prolem Romani pontifice», contradicentibus et repugnantibus multis episcopis, sanxerunt debere esse exemptam ab obedientia episcoporum, ut eam integram praestantes Romano supremo pastori divinam missionem resarciendi et reparandi Lateranensem basilicam sollertius perficerent.

Saeculo autem decimo sexto, cum monstrum horrendum protestandum ab inferis caput erigeret contra ipsam Petram beatissimam, super quam Christus suam aedificavit ecclesiam; et magnum apertum esset ostium evangelio in utrisque ludiis et orientalibus et occidentalibus, delegit Dous militem strenuum Ignatium cum sociis iu subsidium

milifantis ecclesiae, qui per nniverBum orbem ex- A flenti. 11 che è onorcvolísbímo alla sedo apostolica."

currerent id vexillum sanctiesimi nominis lesa in omnibus gentibus erigendum. Quod divinam opus ut exequeretur Ignatius, diu secara cogitavit, praestaret ne societatem subjectam reddere episcopia, an potius Romano pontifici? At vir Dei suscitatus a Domino tamquam bellator fortis et novus legislator sapicntissimas regularis et apoitolicae disciplinae, intellexit tandem, ease voluntatem divinae mziestatia, at decerneret institaUm a te societatem lesa obnoxiam et sabiectam atque obstrictam speciali et perpetuo voto esso debere imperio ac obedientiae unius summi Romani pontificis, ad cuius notum irent aocii io omnes terrae partes pro conversione vel gentilium, vel haereticorum et schismaticorum. Sabiicio hele in italico sermone verba historici clarissimi Danielia Bartoli in vita a. Ignatii, lib. 3, §§ 5 et 6: .Stabilito in tal manlera il fino della compagnia, si rivolse il santo B fondatore alla scelta ďo mezzi, che le doveano essere di necesario ajoto per conseguirlo . . . Per tal cagione unì con on perfettissimo misto il buono d' ambedue queste rito (di Marta e Maddalena), non molto difficili ad accordarti... Cosi dall' una egli prese Γ orazione mentale cotidiana, principalissimo strumento della perfezione, ebo mette l'ali di fuoco ăll anima e la porta all'unione con Dio. Oli esercizi spirituali, anche talvolta d'ou mese intero... La rinnovazione ďe voti due volte ogni anno... Gli esami della coscienza, che ci rinnuovano ogni di due vòlte: ... La purità dell'intenzione ... Lo scoprimento intero o fedele di ciò eho ci passa nella coscienza, buono e reo che da... Ł uso della lezione spirituale ... La frequenza de' sacramenti... L'esercizio ď una continua mortificazione ... E non essendo ella (la compagnia) di sao istituto monastica, in quanto è religione, non ha nulla eho ottimamente non istia nel chiericato: anzi dò ch'ella ha ¿'aggiunto all'ordinario di quello stato è aumento di perfezione fra termini d'esso. Che però Paolo III, Giulio HI, Marcello li, o Paolo IV, solevano sempre chiamarci sacerdoti riformati Ne perchóla compagnia per privilegio ď esenzione, non è immediatamente soggetta alla giurisdizione do' vescovi, siccome è il clero non regolare, de'perciò dirsi ch'ella scomponga o disordini il conserto della ecclesiastica gerarchia, r.è che se ne ritiri o se n'esclodo, perciockè ella è per voto solease o sao particolare tutta dipendente ďa cenni del sommo pontefice ch'è vescovo universale, alla disposizione della cui provvidenza sopra il pubblico della greggia di Cristo, sta inviarla in sussidio delle Chiese, in servizio de' vescovi, e in ajuto dello anime. E veramente, so la compagnia non al sommo pontefice, ma ă vescovi se il fono consecrata con voto solenne ¿'abbodlenza, riò, oltreche non era necessario al beno delle loro gregge, sarebbe riuscito a grande sconcio del ben comune della Chiesa; perchó i paesi degli infedeli o degli eretici, eho non istanno a eara di vescovo particolare, non avrebbono avuto chi vi ci adoperasse; ciò che anno fatto i pontefici, con acquisto d'innumerabili animo alla fede, e come Pio V testifica fin de suoi tempi, con aggiunta de regni intieri alla monarchia della Chiesa. Oltreché era insieme sommo decoro dell autorità del vicario di Cristo, aver tanta migliaia ď uomini, di quelle qualità, che ňe professi di quest ordino il richieggono, che stanno sempre, per dir cosi, sullo ali, pronti per voto, che no hanno, ad andare Hata scusa e senza viatico a qualunque lontano • barbaro paese, e per qualunque difficile « periglioso aitare in servixlo delle anime si pre-

Porro haec sanctissimorum fundatorum certa voluntas a Romanis pontificibus et conciliis approbata mihi eat summi ponderis, et minimo dubito, quin huius sanctae et epostolicao disciplinae, hactenus adeo frugiferae in ecclesia Dei ot haereticis summopere exosae, in gravissimum missionum exitium futura sit Atquo utinam experientia non id nos doceret! Notum omnibus est, non paucos episcopos adhaesisse haereticae doctrinae lansenii, atque auctoritate soa episcopali coegisso sacerdotes ac etiam patres Oratorii Gallicani in Belgio ot in Gallia et Iloliandia ad amplectendam doctrinam haereticam, ad eam docendam in universitate, ad eam annuntiandam populo in pulpito, divulgandamquo familiaribus sermonibus, et quod horrendam eat, ad eam imponendam paenitentibus in eacramento poenitentiae, Et qui faerunt. quacso, viri apostolici tanta virtute ac robore praediti, qui episcopis resistere auderent? Ili utique fuerunt religiosi regulares, quod exempti a iurisdictiono episcoporum et devincti cum summo omnium pastore, non timuerunt minas ot promissiones illorum. Notam est cardinalem de Noaliis arrbicpiacopuni ParLienaeni interdixisse imperterritos societatis lesu patres, eosquo per annos plores prohibuisse ab ădministration sacramenti paeniteutiac et praedicatione verbi Dei, eo quod placitis lansenii suoque episcopali arbitrio nollent adhaerere. Notum est etiam, Danielem de Caylus, episcopum Antisiodorensem eadem castigasse poena Jesuítas annis viginti novem: et statum Hollandiae, instantibus lanseniitis sacerdotibus, decrevisse, ut centum le■uitao missionem catholicam lupis desererent. nMox exeant lesnitae, sin minus tamquam perturbatores C publicae tranquillitatis puniantur.® (Acta Zegeri, van Espcn et ErkeliL) Notum est, qua facilitato episcopos Gallicanos, auctoritate episcopali, consentientes sibi habuerunt sacerdotes saeculares ause subiectoa jurisdictioni, at omnino eorum placitis haereticis perpetuo repugnantes regulares, quod ab eorumdem iuriidictiono forent exempti Denique omnibus notum est, qua laetitia nonnulli episcopi, Hispaniae curiae mancipia, viderunt lesuitos expulsos a missionibus Americae, quod male haberent eorum exemptionem ab episcopali jurisdictione. At vero, non minas notum est, quid acciderit celeberrimis illis missionibus. Nonnullae faerunt omnino ab episcopis derelictae: nullumque ab anno 1767 viderunt sacerdotem nisi usque ad annum 1844, quo aliqui Icsuitae illuc redierunt, qui tamen a praelato illius regionis post breve tempus expulsi iterum fuerunt, quod profiterentur se exemptos ab arbitrio inriadictionis episcopalis uni sedi apostoliche obedire no subrectos esse. Ad alias vero missiones ab episcopis submissi fuerunt neofa^erdotes in hunc finem ordinati; et delecti a inventate miserabili ac corrupta et ignorantissima, de qua Indi haec cecinerunt ad aeternum illorum opprobrium:

Mozo perdido,
Callo cogido,
Abito ponido.
A misiones ido.

Verum do his tacere satius eat. Nequit enim hispanos episcopus non summo affici dolore, dum tristissimam impiotati! tragoediam in expulsione lesuitanim secum cogitat. Finem ŏbservationi - bus generalibus impono, rogando enixe patres deputatos pro miiaionibus apostolicia ut a fatali missionibus et ecclesiae universae exitio procurando per imprudentiseimam salutiferae ac aposto'iene

servatao hactenus disciplinae innovationem, quae a tristatur corda episcoporum, qui recta sapiunt, prorsus abstineant. Àmen.

II. *Observationes speciales.*

In prooemium.

Cum Dominicum illud mandatum placeret magis: „Cum Domini nostri hominum Salvatoris ꝑanda tum–: *donec in unicum Christi ovile* etc. placeret magis: „ut in unicum Christi ovileꝉ etc. Neque enim praeceptum praedicandi ovangolium cessat pro fidelibus.

Quod quidem multo nunc studiosius etc. placeret magis: nQuod quidem co nunc studiosius peragendum ost, quo falsarum sectarum ministri adnituntur magis opus missionum variis modis corrumpere ac perderò aut saltem impedire.“ Ratio ibidem allegata forot iniuriosa apostolicis operariis, qui saeculis elapsis sanctissimo laborarunt in ꝑissioni B bus; cstquo praeterea historico falsa: nam ostium ovangelii in universa torra non nunc aperitur sed iam diu apertum est

Mirifice inserviunt: ad commoditatem utique; ad veram ot laboriosam vitam apostolicen), quam apostoli et eorum imitatores semper tenuerunt, minimo sano.

In caput L

Tum praecipue maiori semper alacritate in *eo elaborarunt novissimis hisce saeculis, cumfacilior* etc.: haec ratio est historico falsa, et praeterea est iniuriosa apostolico zelo occlcsiao saeculis elapsis. *Hinc loca missionum* etc., si haoc probetur definitio, etiam Galliae, ot omnes provinciae Americae etiam occidentalis adnumerandao erunt inter *loca missionum,* cum in his inultum adlaborandum sit ad conversionem infidelium et haereticorum.

Idcirco ad memoratos episcopos etc. haec con- *0* clusio non descendit ex praemissis, sed praecipitat ad iniuriam et dedecus regularium. Etenim, si hi mittantur ad missiones, manent tamen semper subiecti summo episcopo, pontifici Romano; optimaque erit harmonia inter eosdem ot vicarios apostolices, si quae in Tridentino decreta fuerunt, serventur adamussim. Neque enim in concilio Tridentino concessa fuit potestas illimitata episcopis ut praesint regularibus, sed definiti fuerunt casus, quibus ea tamquam a delegatis sedis apostolicae exerceatur.

Plenum ius ac potestatem . .. salvis tamen quoad regulares privilegiis etc. haec videntur dicta ad irrisionem potius quam in decus apostolicae sedis, quae privilegia regularibus concessit. Etenim, si contextus comparetur cum nota textui adiecta, patebit cuilibet privilegia regularium reduci in merum ac inane nomon. Et mirum ost, multa ex his quao referuntur in nota (D), esso eadem quae ii urgentur a lansenistis et hostibus ordinum religiosorum contra regularos. Vidotur mihi auctorem huius notae animo contra regulares minimo benevolo illam scripsisse. Et tamen, quod optimo adnotavit Seripandus in concilio Tridentino, si decreveritis regularium oneri novum onus osse adjiciendum; sentient ipsi omni procul dubio nullum sibi pro benefactis erga episcopos et ecclesiam universam rependi beneficium, immo vero posthaberi omnioo sacerdotibus saecularibus; ot cum homines sint, facile ab onero suscipiendo intolerabili humeros retrahent. Certe si haeo sanciantur, nullus erit bonus regularis instituti vocationis suae studiosus, qui velit missiones adire. Itaque quemadmodum ex aggravato, a Tridentina synodo, ob instantiam quorumdam episcoporum, onero regularibus pro facultate obtinenda ad concionandum, coepit in quamplurimis frigescere ardor ovangeliiandi, quo religiosi ante Tridentinum illustrarunt ecclesiam; timendum utique est, ne, hao nova sancita disciplina. frigescat adhuc magis in bene pluribus regularibus amor adeundi missiones, et in iis qui commorantur in locis missionum congeletur studium laborandi ad salutem proximorum. Denique, si tanta datur potestas episcopis ex. gr. Angliae, quae recensentur inter loca missionum, cur non eadem dabitur potestas plena in regulares episcopis Galbarum ?

Porro semel adprobato et sancito hoc novo inris principio, actum ost de vita et spiritu cuiuslibet instituti religiosi. Nam, quemadmodam in humano corpore, si proprio ac naturali capiti aliud substitueretur adseititium ot temporale, mutationem illico paterentur humanae functiones, et vita ipsa penitus deficeret; similiter idem quoque contingat nccesse est in corporo morali cuiuscumque instituti seu ordinis religiosi, si membris commorantibus in locis missionum novum caput substituatur, quod eis praesit, in locum capitis proprii ot naturalia, cui obodientiam spoponderant, ot a quo educati ot enutriti ac gubernati fuerunt. Nam deficiente paulatim pristini spiritus vigore, contabescent procul dubio membra α naturali capite divulsa ct separata

Neo valot dicere, episcopos et vicarios apostolieoe esso viros perfectos, qui potius quam noceant, incrementum maius afferent membris, quibus praeerunt. Nam cato quidem, omnes et singulares episcopos case viros perfectos, nullosque umquam in futurum extituros Malvetios, Saldanos, Lomonios, lanscnios aliosquo aulicos antistites rei politicae ct saecularis peritiores, quam spiritualis vitae ac perfectionis religiosae: nonne tamen in ecclesia Dei divisiones gratiarum eunt, ct alius quidem sic, alius vero sic? Nonne inde facile eat, ut spiritus proprii ordinis religiosi mutetur in alium distinctum? Bona utique erant arma Saulis, attamen illis nequivisset David occidero Goliath. Idem ergo continget missionariis regularibus, si dentur eia arma episcopi proprio, quorum usum non habent illi aliis armis adaucti ac educati. Non ergo manebit integer spiritus religiosus huiusmodi mutationibus.

Caveant quoque diligenter etc. Haec lex pro hospitiis et stationibus videtur plena pietate ot zelo, ot tamen oa expendenti patebit, manifesto rem decerni impossibilem aut difficillimam et regularibus odiosam, ad cos nempe arcendos a parochiis ot missionibus. Eccurnam, quaeso, eadem lex non imponitur missionariis sacerdotibus saecularibus? Anne hi sunt homines confirmati in gratia nullisquo obnoxii tentationum poriculis? Cur ergo istud statuendum est discrimen ante conspectum infidelium ct haereticorum, ac si regulares indigerent praecautione, qua non indigent saeculares sacerdotes cum stupore ac scandalo multorum? Et undenam, quaeso, habebuntur fratres laici, qui religiosos inserviant in parvis hospitiis? Praeterea, nonno posset ros esso periculi plena exponere homines ꝑaico in dura necessitate permanendi saepe in domo siue missionario et recipiendi mulieres in aliquod cubiculum destinatum ad colloquendum cum illis? Volui quandoque hac do ro sciscitari homines, qui in Hispania solent commercium babore cum mercatoribus Anglis; eosque audivi asserentes, aliquod scandalum peperisso contra clericos praeceptum latum a nonnullis episcopia, quo regulares tabebantur removero foeminas α servitio domus: et memini a quodam lepide ac maligno animadversum fuisse, missionario» regulares solitos fuisse babero temper duas foeminas domi ad inserviendum, nonnullos autem sacerdotes missionarios saeculares

unam tantum, Atqui si commorentur domi duae foeminae, omne fere periculum remotum est; nam impossibile est duas foeminas consentire silentio ad quid minus honestum reticendam. Prudenter ergo discernendus est statas monasterii seu collegii a statu hospitii seu stationis missionum.

Vicariis apostolicis, etiam etc, Uaec mutatio apostolice constitutionis *Firmandis* a Benedicto XIV prudenter sancitae die 6 novem. 1744 iniurioaa eat privilegiis regularium et auctoritati superiorum regularium. Nec video aliam causam mutandi ordinem hactenus servatum in missionibus quam ea, quae malo utique omine transparût in nota (F), cupiditas aliqua pecuniae. Certe, quae § *Reterà ecclesiae illae* peg. 28 [58 Bi] eiusdem notao per seriem paralogismorum concludantur, non sapiunt ad aedificationem.

In caput II.

Caeterum etsi missionarii regulares pag. 15 [51 a w |, placeret ex dictis in observationibus generalibus, si haec, quae in hoc § ordinantur, mutarentur omnino. Nam vere his subvertitur et destruitur ot occiditur anima vitae religiosae. Melius esset sancire: nullus regularis admittatur ad loca missionum, quin prius solvatur legitime a votis religiosis, quam eos adhortari, ut missiones adeant atque ibidem spiritum religiosum interimere ao suHocare.

Denique cicilibus potestatibus pag. 17 [51D n). parum est, quod missionariis inculcatur. Nam non bene silentio praeteritur praeceptum apostolicum: ,8i iustum est in conspectu Dei voa potius audire, quam Deum, indicate' (act. Ap. IV, 19), Atqui tamen huius praecepti magna est necessitas in locis missionum.

In caput III.

Meuis quidem multa etc. pag. 18 [52b iJ, magnum o adeat vacuum in iis omnibus, quao ibi praescribuntur: nulli enim pro episcopis in locis missionum praescribuntur specialia officia: constituuntur tamquam totidem papae. Nullo praescribuntur officia iuvenibus qui adseribuntur clero saeculari ad parandos se, ut sine idonei oneri gravissimo. Nulla praescribuntur specialis officia pro regularibus ad servandam harmoniam inter suos superiores regulares et episcopos; omnia relinquuntur ad arbitrium episcopi. Non arrident haec vacua, per quao facile erit daemoni intraro ad turbandum divinum opus missionum.

Romae die 2J mensis augusti anni 1870.

losephus. episcopus Urgellensis.

xF.

Obsercationes Petri Decise praepositi generalis societatis Inu.

I. *In schema generatim.*

Finis propositae constitutionis est ea statuere, quibus religio catholica firmius stabiliatur inter populos infideles, haereticos, schismaticos, oorumqua conversio ad veram fidem sub regimine unius supremi putoris Romani pontificia efficacius promoVMtur.

Ad hunc finem insequendum confirmantur in primis atque inculcantur ca media, quae ex divina institutione essentialia sunt, nempe apostolica praedicatio verbi Dei. legitimo administratio sacramentorum, debita pastoribus obedientia ot maxime eoniunriio rum Runisno pontifice vi hierarchicse subtectionis. In his nulla occurrit observatio facienda; sed quoniam haeo generalia sunt atquo ad fidcin inter ipso, fideles aeque ae. infideles conservandam promovendamquo requiruntur, non apparot, cur ea ■tat Hrulcaoda. tanquam media specialia in con· A ititutione, quao ad bonum missionum apoetolicarum ordinata est

Quod autem peculiaro est et proprium quodque iterum iterumque, diversis licet dicendi formis, in proposita constitutione declaratur, respicit missionaries regulares atque eo rodit, ut missionarii regulares, sublata ipsorum exemptiono personali, reali et locali, in omnibus, quae ad missionem pertinent, communi cum aliis missionariis iuri subjiciantur.

Legitur quidem in schemate pag. 7 [47d ·].' „SaL vis tamen quoad regulares privilegiis ntquo immunitatibus, religiosis ordinibus ab apostolica sede concessis, quae servandao erunt ad normam luria communis', sed illico subiungitur: „Et catenus, quatenus decretis huius oecumcnici concilii uon adversantur.·

Qq senam porro sint haec decreta, hucusque B non constat, nisi quod in ipso praesenti schemate haec habentur, scilicet:

PjEorumdcm sive episcoporum sive vicariorum apostolicoram omnimodae iurwdictioni, visitationi, correctioni... sint obnoxii omnes et singuli missionarii apostolici... etiamsi regulares sint, et non obstantibus cuiuslibet ordinis, societatis, congrcgstionis . . . privilegiis quibuscumque. exemptionibus et čŏnsuetudinibus (pag. 7 [47 D i·]).

2· Conceditur eisdem sive episcopis eivo vicariis apostolicis ius ac potestas cavendi rut plenissime observentur clausurae leges in hospitiis ct stationibus seu domibus quibuslibet cuiuscumque ordinis, societatis, coDgregationis aut instituti regularis . . . et ai quid contra factum fuerit, etiam ut apostoliche sedis delegati statim et efficaciter providere iubentur, non obstanto qualibet appellatione ad sedem apostolicam, quae in devolutivo tantum erit observanda- (pag. 8 (48 a ii)).

3 Conceditur eisdem pariter potestas dirimendi lites obortas sive inter singulos misaionarioi, sive inter divereoj regularium ordines, sive regulares inter et alios quoscumque. et quidem ita ut. interposita licet appellatione ad aedem npostolicam, non suspendatur interim effectue latao ab episcopis aivo vicariis apostolicis sententiae. (Ibidem.)

4® Conceditur praeterea evicariis apostolicis . . . ius ... ecclesias etiam regulares cuiusvis ordinis vel instituti etiam speciali et individua mentione digni, in quibus cura animarum exercetur, eodem prorsus modo quoad omnia visitandi, quo ceteras occlesiaa quao ad clerum saccularem pertinent.- (Ibidem [48 B is).)

5® Doniquo iniungitur eisdem „ne praetermittant rationem exigere oblationum ac bonorum omnium, quae ubilibet, intra fines sui vicariatos, missionis D intuitu oblatae fuerint vel offerri contingat, eorumque administrationem expendere et simul cognoscere de fideli piorum operum exsecutione, quae iisdem fortasse fuerint adnexa·. Ne quia autem do potestatis huius amplitudine dubitare possit, adiicitur praeterea:

nldcm vero omnino et lus et onus tanquam apostolicen sedis delegati habeant episcopi, qui suas dioeceses in locis infidelium existentes proprio iure gubernant, quoad omnes ct singulas ecclesias regularium, quibus animarum cura commissa osL“ Quao confirmantur bac generalissima clausula, qua tota constitutio absolvitur (pag. 20 [53 a u]): Jlaec sunt, quae do sacris missionibus decernere visum est; caque omnia accurato servanda sunt, non obstantibus exemptionibus ac privilegiis regularibus quibuscumquo uc missionariia etiam ăpostolici quomodolibet conowri· ct speciali etiam et iudividun mention· dignis, quae tamen in iis, ouae praemistis

non opponuntor, in suo roboro manero debent/ A

Ex hin omnibus apparet, per oiusmodi constitutionem regularibus triplicem suam immunitatem, personalem, localem ot realcm aio auferri, ut, qua missionari! sunt, ad ius commune redigantur, atque omnis distinctio inter missionaries regulares et sacculares coram vicariis apostolicis aboleatur. Patet itaque, per hoc plaue novam pro missionariis regularibus induci disciplinam ct substantialiter diversam ab ea quao a Romanis pontificibus sancita hactenus viguit.

Quam nutem haec mutatio disciplinae gravissima sit ot partem praecipuam huius constitutionis constituat, opernu pretium esso videtur magna consideratione disquirere, num immutatio ista sit necessario? num utilis? num acqua ct prudens?

1. Quaero itaquo primum, sit no aequitati et prudentiao consentaneum legem abolere veteri consuetudine ao Romanorum pontificum auctoritate comprobatam, qua servata missionari! regulares inter omnigena pericula citra religiosi spiritus detrimentum et cum uberrimis divinae gloriae fructibus tumdiu versati sunt? cam, inquam, legem abrogaro, quao diuturna sacculorum experientia semet commendavit in conversione tot infidelium, haereticorum, schismaticorum, nec non in tot fidelium conservatione per Angliam, Germaniam, Hollandiam, Helvetiam, Bohemien), Hungarian), Americani scptemtrionalem ; atquo eidem legi aliam subrogare novam, incertam, nulla experientia probatam? Nullius profecto aequitatis est nulliusque prudentiae, certissimum bonum missionum apostolicarum in discrimen vocare, pro incerto exitu novae disciplinae, quae in locum veteris substituenda proponitur.

Indoles ipsa aetatis, in qua vivimus, tam ad innovandum prona effecit, ut quamplura olim salu- C berrima instituta nunc in deterius mutata deplorentur. Aequum ne est aut prudens in hac re gravissima tempori cedere, quod privilegiorum omnium, omnisquo graduum distinctionis inimicum se ostendit usque ad ordinis subversionem? Id esset victas dare manus infestissimis non modo regularium ordinum sed ecclesiae totius ct maximo apostolicae sedis hostibus, qui tantopere exoptant ut regulares suis immunitatibus priventur. Vident enim oculatissimi ad malum homines id tandumdem esso ac regulares ordines unitato corporis atquo actionis privare: coquo facilius, debilitatis copiis auxiliaribus, posso deinceps catholicae ecclesiae damnum inferri. Et sano proposita constitutio idipsum concilio Vaticano proponit, quod ab anno 1817 ad annum 1865 proponere atquo urgere non destitit schismaticum gubernium Petropolitanum, m/ *nempe regulares episcopis subiicerentur.* Quid porro ad D haec apostolica sedes constanter responderit, perspicue patet ex illa serio documentorum quao iussu pontificiae auctoritatis edita est anno 1866 (pag. 265 ct seq.), quorum etiam mentio fit in latinis ephemeridibus inscriptis *Acia quae apud s. sedem geruntur.* Eiusmodi petitioni Romani pontifices a Pio VII usque ad Pium IX strenuo constanterquo restiterunt affirmantes, *id fieri omnino non posse.* Quid, si concilium Vaticanum nunc sponte decerneret, quod summi pontifices constanter declararunt sine gravissimo ecclesiae detrimento fieri non posse? quid, inquam, de responsis ab apostolica sede recepti» indicaretur a potestatibus Petropolitanis ? Concilio nimirum Vaticano gratias haberent amplissimas ecclesiae hostes; at quam male dignitati sedis apostolioao consultum caset, necease non est longo sermone demonstrare.

Abolita vero in missionibus exemptio regularium sua sponte viam sterneret omnimodae suppressioni eiusdem exemptionis etiam extra loca missionum. Eccur enim regularibus ct ecclesiae bono extra missiones noxium haberetur, quod in locis missionum ex praescripto concilii Vaticani observandum esset? Cur omnibus generatim episcopis non liceat, quod episcopis in locis missionum et vicariis apostolicis concessum esset? Cur negaretur episcopis Americao meridionalis potestas, quae data esset episcopis Americao borealis? vel episcopis Belgii, Galliae, Germaniae ius quod episcopis Hollandiae ot Angliae collatum fuisset?

Quaero igitur utrum consentanea sit, an non potius plane contraria aequitati et prudentiae talis disciplinae mutatio, per quam certissima missionum bona in discrimen vocantur, atquo idipsum solemn! constitutione stabilitur, quod apostolica sedes sanctae religioni noxium esso hucusque credidit et 1 docuit, proptercaqno petentibus schismaticis concedi posse semper negavit?

2· Quaeritur iam, num verteris illius ac probatissimae disciplinae immutatio utilis sit ac salutaris.

Proponitur quidem mutatio haec obtentu maioris pietatis sanctiorisquo disciplinae inducendae. Sed disciplina ordinum regularium a constantia pendet, mutationibus labefactatur. Neque profecto veru pietas et sanctitas promovetur mediis faventibus abolitioni eius immunitatis, quo Romani pontifices ct concilia occumenica a primis ecclesiae saeculis constanter sartam tectamque voluerunt disciplinam regularem, et quae est turris instar munitissimae in defensionem illius supremae potestatis episcopalis, qua Romani pontifices pollent in universam ecclesiam.

Proponitur eadem mutatio etiam eo nomine, ut maior unitas obtineatur. Sed fallax est unitatis species, quao confusionem parit. Iam vero per C hanc constitutionem inducitur ex una quidem parte unitas potestatis inter episcopos vel vicarios apostólicos ceu delegatos et Romanum pontificem ceu delegantem ; ex altera vero parte inducitur unitas potestatis inter eosdem episcopos vol vicarios apostólicos ceu regularium rectore?, ct ipsos superiores regulares, quorum ordinaria in suos potestas fore perimitur ct absorbetur. Quare plena inducitur uniformitas sacculares inter ac regulares missionaries, per quam excluditur variarum potestatum distinctio ct ordo; ipso Romanorum pontificum principatus ordinariae potestatis in universam ecclesiam magna cx parte disparet; ac proinde in locum unitatis substituitur commixtio quaedam atquo confusio, quae salutaris esso non potest.

Immo vero quam noxia sit immutatio proposite, facile apparet, si consideretur proprius effectus disciplinae illius, quao a tot saeculis viguit quaeque per propositam constitutionem abrogaretur. Distributa nimirum opportuno inter episcopos vel vicarios apostólicos et regularium superiores potestate regendi, quao omnis n Romano pontifico dimanat, exinde infideles, haeretici atque schismatici probo intelligebant, neminem eorum case rectorem summum, sed talem esso unum tantummodo Romanum pontificem. At per propositam constitutionem tota fero potestas convoluta ost et complicata in uno episcopo seu vicario apostolico: undo maiestas summi ot universalis pastoris obscuratur, suprema eius potestas immediatae jurisdictionis In totum gregem contegitur, permultisquo discordiis ansa praebetur. Et sane si regulares mlsiionarii fero toti pendent a nutu episcopi vel vicarii apostolici, cui subsunt, manifestum est, religiosi ordinis corpus, ad quod illi pertinent, in tot distrahi membra disicela, quot sunt dioeceses aut vicariatos, in quibus venantur.

Hinc porro caussae dissidiorum tum inter regulares ordinis eiusdem, tum inter missionario regulares suomque superiorem regularem, tum inter eosdem euumqne episcopum vel vicarium apostolicam. Hinc longe minor evadit unitas inter varios vicariatus dioeceses, quippe quae non amplius inter se cohaereant communi glutine regularium, qni immunes sibique similes ubique eunt. Hinc multiplicatae appellationum ad sedem Romanam caussae, hinc denique schismatum pericula tanto maiora, quanto laxantur magis aut enervantur vincula, quibus varia membra vario eum capite devincian-tur. Notum est ex historia ecclesiastica dioeceses quasdam idcirco in unitate fidei et communionis catholicae conservata esse, deficientibus in fido episcopii, quod nimirum regulares ab eorum iurisdictione immunes cum apostolica sede communicare non uestiterunt Tone sane astutissimus Photios schisma orientali ecclesiae contra sedem Romanam firmare valuit, cum omnem iarisdictionia auctoritatem et patriarcharum et episcoporum et archimandritarum per imperatoria potentiam sibi mancipari intellexit. Quo loco animadvertatur, quaeso, discrimen notatu dignissimum, qnod vicariata inter ac dioeceses communi iuro inter Christiano conititata extitit, quo melius intelligamus quam noxia sit proposita disciplinae mutatio. Nimirum in dioecesibus, quae inter catholico constitutae sunt, potestas episcopi salutaro aliquod fraenum leu moderamen habet in capitulo, in iuro communi, in ipsi consuetudinibus, qnas ecclesiae utilitas aut necessitas induxit legisque robore donavit At vero in loci missionam vicarius apostólicas sibi soli relicta nullum habet fraenum praesens, quo ponibile potestati abusus praecaveantur. Omne enim homine timus: fit autem non raro, ut vicarili apostolico eligatur aetate invenis, ut labores missionum proprios ferro possit, ac xelo magis quam doctrina theologica, morali et canonica instructos, qui praeterea, si regularis ipse non sit, do spiritu ordinum religiosorum et instituto cuiusque ordinis proprio recte indicare vix potest. Numquid utile dicemus, annon pot'u periculi plenum quod tanta potestas nullo praesenti fraeno seu limite circumscripta in unum vicarium apostolicum conferatur?

Ilis accedunt alia quoque damna seu detrimenta quao ex proposita constitutione dimanarent: et primo quidem in ordines regulares. Horum scilicet membra non pauca exinde privarentur regimine ordinis proprio, quod eat totius corporis voluti anima, unde vis omnis ac vigor eiiitit. Privarentur exinde ordines unitate illa, unde pendet assecutio finis, ad quem superna Dei providentia quisque ordo est institutus. Privarentur iidem ordines tot membris, quot sunt missionarri, qui communi ordinis vitae subtrahuntur.

Damna etiam seu detrimenta inde dimanarent il missionario ipsos regulares, quorum perfectio tantum deficiat necease est. quantum iidem a legibus svi ordinis abstrahuntur. Boni erunt religiosi et optimi, dum legem disciplinae sui ordinis sequantur, si per aliam viam incedere coguntur, gravi periculo exponentur. Porro essentialis religiosis ordinibus lex est, praestare obedientiam superioribus ordinis. Cum itaque missionari! regulares ab hae lege eximantur per propositam constitutionem in rebus ad missionem pertinentibus, manifestum eat, non exiguum perfectionis detrimentum in iis eiiado oboriri

Hinc etiam in ipsas missiones damna dimanarent Nam si semai statuatur, missionario regulares non suis superioribus, sed episcopi» vel vicariis Apostolici sublectos esse, quinam erunt religiosi, qui a suis provinciis ad eiusmodi ministeria mitti poterunt? Ii nimirum, qui disciplinae regularis pertaesi solatium aliquod in missionibus sibi compararo volent At nemo ex iis qui amplexi sunt institutum religiosum, ut iuxta vocationem suam a superioribus ordinis in via salutis et perfectionis regerentur, missiones petet vel ad eas libenter ibit. Experientia porro testatur, regulares episcopis obsequentiores non eos esso, qui libertatis amore claustra deserere ac missiones petere cupiunt, sed qui se suae vocationis studiosos, suique instituti observantes, suisquo superioribus morigeros exhibent Igitur, ai agatur de ordinibus observantia florentibus, pauci admodum erunt boni qui missionem petant; si vero agatur do ordinibus relaxatae disciplinae, multi forte seso offerent mittendos, at non tales certo, quales missionum minuteria et pericula et labores requirunt,

3. Quaerendum nunc supereat, utrum proposita disciplinae mutatio sit, nec ne necessaria. At post ea quae hactenus animadversa sunt, nemo dixerit necessarium bono missionum apostolicarum, quod eidem bono infestissimum esset. Immo vero illud plano necessarium est, arcere a missionibus damna illa et detrimenta, quao ex proposita constitutione necessario orirentur.

Et qnidem Decease in primis est, maximo nunc temporis, cavere ne detrimentum inforatur potestati Romani pontificis, de qua in prima constit. cone. Vat. De ecclesia Christi, c. III, ubi successoribus s. Petri asseritur episcopalia potestas supromae iurisdictionis in universam ecclesiam. Atqui ordinaria haec atque immediata potestas nullo facto, quod continuum sit, evidentius ostenditur quam exemptione regularium, qui hoc ipio talem supremi pastori iurisdictionem ubique terrarum vigentem apertissime episcopia et fidelibus commonstrant. Qon de re, compendii gratia, videri possunt canonistae opud Ferrarie (v. Regulares a. 2) et inter Romanos pontifices Pius IX litteris ad archiepisc. Parisien, dati d. 26 octobri an. 1865.

Deinde etiam necease eat cavere, do damna inferantur ordinibus religiosi idque eo magis cavendum, quo magis nunc eoa insectantur ecclesiae inimici, qui in eorundem interitum conspirant, ut eo facilius deinde contra episcopos insurgant: quod veteres ecclesiae annales et nostri temporis experientia testatur. Atqui perturbatio illa et relaxatio disciplinae, quam proposita constitutio induceret, maximum eeset religiosorum ordinum detrimentum. Fien enim noquit, salvo disciplina cuiusque ordini ut eius membra diversi modis regantur, neque fieri potest, ut regulares duplici simul iuro gubernentur, tum communi missionis, tum privato sui ordinis. Neque est profecto cur quispiam invideat regularibus hanc immunitatem, quam, cum voluntarie vitam humilem et pauperem amore Christi elegerint, ecclesia eisdem concessit *benefidorum honorumque loco,* etiam ut alacritatem in ordinibus religiosis excitaret. Alacribus nimirum et fortibus auxiliaribus ecclesia indiget, nostris praecipuo temporibus. Quapropter cavendum est, ne, sublato eiusmodi excitamento ad recte agendum, religiosorum ordinum efficacitas enervetur: dum ecclesia universa ubique ab hostibus oppugnatur. Satis profecto esse videtur quod religiosi ordines ab ecclcsiao hostibus tolerari ac pati debent, nequo decet, mala malis adiicere, ut exinde andadores evadant impugnaturos ecclesiae Christi.

Denique, cum omnibus perspectum sit, missiones apostólicas anteadla saeculis maxime Horuisse, dum hac immunitatis disciplina u Romanis

pontificibus constituta constanter viguit, neceas© A omnino eat ad banc disciplinam reverti, aicubi ab oa deflexum eat, ut pristina missionum apostoli-earum prosperitas restituatur. Tantum abeat, ut ad sananda missionum mola confirmandum sit vel retinendum decretum aliquod particulare per quod immunitas miaaionariorum regularium labefactatur.

Aliso porro suppetunt remedia, quao ad missiones apostólicas conservandas et promovendas aptissima sunt, ot sivo in iure communi ot decrotia concilii Tridentini, aivo in decretis et constitutionibus Romanorum pontificum ct nominatim Benedicti XIV reperiuntur. Inter alias huius pontificis constitutiones, quao relationes inter vicarios apostolieoa ct regulares per occasionem controversiarum Angliao stabiliunt, citari meretur constitutio *Firmandis,* quae pleraque ad disciplinam regularium et ad officia paroebialin spectantia determinat, et quao tum in praocitatis litteris sanctissimi domini pp. Pii IX, ad archiepiscopum Parisienscm datis, tum etinm in definiendis relationibus inter episcopum Mnrianopolitanum in Caqada et suum clerum recentissimo tamquam norma adbibita est

Itaque ex dictis proposita constitutio quoad praecipuam eius partem immutanda videtur, *tel* omissis iis, quae ad regulares pertinent, coque reiectis, ubi de regularibus singulari titulo agetur, *vel* exclusa penitus immutatione disciplinae in locis ab initio ad notatis, atque inculcato veteri roceptoquo iuro, idque aut peculiari capite, ut est in prima schematis forma, aut peculiari paragraphe, quae capiti do missionariia apostolici! subiungatur.

OBSERVATIONES

11. *In schema speciatim.*

In Caput I.

1. Initio repetitur eadom plano sententia, quae C in prooemio exposita est.

2. Dubia mnnot distinctio inter episcopos et vicarios apostólicos. Hiño dubium monet quaenam habenda sint tonquam *loca missionum;* adeoquo dubium est, quousquo se protendat potestas, de qua in hoc capito sermo est.

3. Non videntur adeo multiplicandi vicariatos et vicarii apostolici, maximo ubi pauci baboutur fideles; no impedimento potius quam auxilio sint Praesertim voro quia non multi reperiuntur apti ad missiones rito instituendas et gubernandas, viri nempo prudentes, docti in sacra theologia et in iuro canonico, ecclesiastica disciplina vere imbuti, industrii, strenui, laborum aerumnarumque patientes, divinao glorino zelo praediti, aetate no missionum experientia commendati, denique ad vitao ductum, quod altinot, irreprehensibiles, ut praescribit Apostolus. D

4. Inculcatur ut seminaria erigantur clericis instituendis. At monendum etiam, no manus cito indigenis imponantur, utquo neophyti diu seduloqua . probentur. Nota enim est eorum ṗronità in malum, quam nonnulli ab ethnicis parentibus hereditariam praeferunt, nota etiam eorum est levitas et inconstantia. Quapropter diversa missionum loca sunt apprimo secomonda pro discrimino indolis, characteris, ao morum, quibns indigenae in diversis regionibus instructi sunt: ri quidum indolo satis solidi videntur, ut in derum assumantur, sunt etiam alii, quibus sine evidenti profanationis periculo manus imponi non possunt. Tum vero commendanda quammaximo puerorum scholao ad institutionem iuventutis in doctrina Christiana. Hinc enim adolescentes paulatina prodibunt aptiores ad vocationem clericalem divinitus excipiendam: hinc etiam suppetet modium piorumquo efficax ad procurandam familiarum conversionem. Haec sunt, quae s. Franciscos Xavorius verbis et exemplis praemonstravit.

In Caput II.

Praeter animadversa superius notanda occurrit repugnantia praescriptionis quao hoc in capito continetur, cum iis quao in capite primo statuuntur. Hio enim praescribitur regularibus ut suis obtemperent superioribus quoad regularem observantiam: ibi statuitur, vicariis ǎpostolici plenam esse potestatem in regulares. Verbo quidem tenus plena haec potestas circumscribi videtur iis, quae spectant ad missionem, sed reipsa omnom comprehendit dispositionem circa personas ita, ut subdito superioribus immorigero facile sit ab observantia regularum se eximero praetexta obedientiao vicario apostolico exhibendae. Dispositio haeo relinqui debet superioris regularis iudicio, qui plenius et intimius novit subditorum indolem, talenta, mores etc. quique interdum ox informata conscientia gravissimas habet rationes mutandi loco vel officio vel sociis subditum aliquem, nec eas cum aliis prudenter aut iuro potest communicare.

In caput III.

Praeter alia iam praemissa observandum venit, nimis generalia videri modia, quae ad missiones promovendas proponuntur, atque eorum aliqua tam exilia esso atquo vulgaria, ut vix digna appareant, quae a concilio oecumcnieo in solemni constitutione spociatim memorentur.

Petrus Bcckx pracp. gen. s. I.

r.

Observatio losephi Angelini archiepiscopi Corinthiensis nomine fratrum Lemann.

Monsignore vcncratissimo.

I fratelli Lemann mi scrivono da Parigi, che desidererobbero, che dal concilio Vaticano, fatto menzione dell' Ebraismo, dopo lo parole „... et conversi ad eum intrent in ecclesiam, quam ipso acquisivit et fundavit sanguine ṡṻo si aggiungesse: nsio perficientes, adimplcntesque legem moeaieam, non solventes4, secondo dice Gesù Cristo: *Non reni solvere legem, sed adimplere.* Tanto porto a cognizione di vostra signoria illustrissima e reverendissima, affinchè lo faccia conoscerò a chi crederà più opportuno.

E baciandole lo mani mi soscrivo di vostra signoria illustrissima o reverendissima devotissimo obbedientissimo servitore.

Giuseppe arcivescovo di Corinto.

Albano 27 agosto-1870.

W.

Observationes Tobiae Aun archiepiscopi Berytensis Maronitarum.

Monsignore.

Ho ricevuto lo *Schema constitutionis super missionibus ǎpostolici* Siccome avanti aveva io fatte lo osservazioni mie sopra questo punto, e stampate o distribuite ai reverundisrimi padri della Deputazione dello missionari! orientali; le quale osservazioni sono tanto certe o vere e approvate, non solo dai nostri ma anche dai parecchi altri missionari! latini: dopo aver lotto questo schema e osservato i passi che riguardano i missionari!, ho veduto ciò cho fu ordinato insufficiente. Laonde prego dietro l'esame esatto delle mie passato osservazioni, che ri din un ordino derisivo di quel cho fu dimandato a riguardo dei missionarìi orientali: perchè se si lasciano i missionari! in libertà.

potranno recare all'anime più progiudiiio che bene, e che gli ri dichiara ebo la loro condotta in simile maniere, non solamento non è utile, ma dannegievole. o che non hanno nessun diritto di mischiarsi nelle nostre affare diocesane in Oriente, e che nesauno dei antistiti orientali di tutti riti possa tolerare tale condotta.

t Tobia Aun arcivescovo maronita di Bairuth. 28 luglio 1870.

Ψ.

Animadversiones Ludovici Faurie episcopi Apolloniensis.

Ad caput primum.

Pβ«. 6 lin. 13 [47 B i]. *Eadem prorsus lurisdictione eademgue potestaîe utantur* etc. Hic dubitare quia powet an vicarii apostolici iisdem gaudeant ac titulare· privilegii·, v. gr. pontificalia in throno peragendi, nominari in canone missae etc. ... Videat deputatio an locus ait restrictiones exprimendi aut saltem innuendi

Pag. 7 [47 Cu], ubi de clero instituendo agitur. Declaretur allaborandum esse ut instituatur clerus *non regularis,* sed saecularis et lori proprius qui aliquando suas possit ecclesias administrare. Quare statuendum indicarem omnes cuiuslibet instituti missionario· ad clerum indigenam *saecularem* informandum obligandos esse, nec regularibus concedendum ut possint quoscumque sibi beneplacito· ad regularium vota admittere ; sed illo· tantum qui extraordinaria vocationis signa praeferrent, et de iudicio et licentia vicarii apostolici; vel secundum certas a concilio statuendas regulas, y. gr. si sacerdotes saeculares pro fidelium necessitate iam sufficerent, ct regulares haberi possent tantum ut auxiliares.

Pag. 9 [48 eu). In secundo inciso: *Idem vero etc.* Ius etiam detur vicariis apostolici in moniales.

Pag. 10 [49 b]. Circa finem capitis I vel superius prout videbitur. lubeantur vicarii apostolici aliquod habere consilium ordinarium missionariorum sive ad negotia maioris momenti pertractanda, sive ad bona ecclesiastica administranda, lubeantur etiam provicarios eligere et instituero ad normam litterarum Benedict XIV io forma brevis, 26 ianuarii 1753: *Ez rubimi...*

Ad caput IL

Observationes generales.

† Fere tota huius secundi capitis tractatio de solis regularibus miirionarii· agere videtur. Melius meo iudicio erit si sermo de missionariis apostolici· in genere habeatur, notando, quando opus erit, quae regulares peculiariter respiciunt.

2 Istud caput II mihi videtur de virtutibus apostolici· in genere nimis fuse disserere, nec eatis explícito et distincte proponere quae missionarii· praeripiuntur aut prohibentur.

Porro praecipuae prohibitiones quae mihi videntur non omittendae, sed suo loco textui interserendae sunt sequentes:

1. Ne missionarii rebus politicis et civilibus •ese immisceant, etiamsi certissima spe· affulgeat inde religionem augendi, et fidem longe lateque propagandi.

2. Contra avaritiam praemuniantur missionarii, et ideo prohibeantur commercium exercere, et bona immobilia in ipsa missione possidere.

3. Nullam vim (id est violentiam, verbera) adhibeant ad fideles coercendos aut infideles convertendos.

4. Ab armis abstineant.

NB. Haustae sunt istae animadversiones ex instructionibus datis a 8. C. de Propaganda fide ad vicario· apostolico· Franriscum Palla episcopum Ileliopolitanum et alios in Indiai profirii cento· circa finem anni 1659, necnon ex libro Monita ad missionario·, maxim»' λ cap. l a<! IV.

Peg· 13 [50 Bit]. Poet inciaum de clausura prò regularibus addatur pia exhortatio ad saeculares missionario·, et quaedam etiam statuantur regulae quae hauriri possent ex litteris poatoralibua episcopi Caradreneis (ad calcem synodi Sutchuensis). Aut saltem clare definiatur quid hio regulares quid saeculares respirisi

Pag. 14, lin. 10 [50Ou]. Expungantur verba: *decem dieha.* Ad praecavendas anxietates, duratio exercitiorum relinquatur iudicio episcoporum pro temporum et locorum commoditate et possibilitate statuenda. In eodem inciao commendentur duo potanLiora sanctificationis media, nempe frequens confessio, et quotidiana orationis mentalia exercitatio.

Pag. 15, lin. 13 [51 a r). Post verba: *proprii ntus,* addatur: „vel ipsis absentibus eorum pro ♥icariis.

Pag. 15, lin. 20 [51 a n]. Loco clausulae : Si usdras *abutantur* ponatur: S *gravis adest causa,* ut non liceat tantam *abuti,* sed etiam a/i quibusdam facultatibus sine licentia vicarii apostolici, v. gr. sodalitia aut confraternitate· invito vicario apostolico instituere etc.... (vide decretum 8. C. de Prop, fide 21 marta 1678).

Pag. 16, lia. 15 [51 Bu]. Explicitins et manifestius prohibeantur ritus ab ecclesia damnati, et omnino praecipiatur servari bulla Ex *quo* etc.

Ad caput IU.

Pag. 18 [52B u). Initio incisi secundi post verba: fías *sodaUtaies* addatur: *maxime Propagationis fidei ei Sanctae Infantiae;* siquidem hae duae sodalitate· sunt vere universales et principaliores virorum apostolieorum auxiliatrieea, ideoque speciali mentione et commendatione videntur dignae. Quin et necessaria videtur talis mentio ut omnes totius orbis antistites illas promovere incitentur.

Pag. 19 [52 Oi·]. Incisum de conversione iudaeorum promovenda primo intuitu longius videtur; fateor tamen legenti mihi nil superfluum videri; quapropter sapientiae deputation!· curam relinquo illud, si indicaverint, pressius concinnandi vel integrum ut est servandi

Parisiis die 18 augusti 1870.

t Ludoviene Faurie episcopus Apolloniensis (L.f 8.) vie. apostolico· Koui-tcheou Binarum.

λ/.

Observationes Vincentis Spaccapietra archiepiscopi Smymensis.

Monsignor Jacobini sotto-segretario del concilio Vaticano.

Illustrissimo ed eccellentissimo monsignore. — Monsignor Marangò vescovo di Tine e Micone mi rimetteva nel mio passagio per Sira lo schema *super missionibus ἀpostolici* perchè facessi le mie osservazioni. Ho Γ onore di trasmettergliele quali che siano, dimandandolo scusa, se lo faccia un pò al di là del termine determinato dal suo *Monitum* de' 26 loglio scorso : può indovinare che appena arrivato dopo un' assenza di dieci mesi gli affari della diocesi non mi lasciavano molto agio per occuparmene più presto. Mi sono contentato di poche cose, ma che l esperienza sembrami contraddistinguere come importanti per lo bene delle missioni. La sua saviezza giudicherà se possano essere sommesse al giudizio de' padri.

Le circostanze politiche di Europa sono ben tristi, e V avvenire mostrasi ancora più triste. Non

saprei decidere to lisci permealo di abbandonare A le diocesi per la fine del mese entrante. Spero cho nostro aignoro voglia farci intenderò il ano oracolo, o la aua volontà.

Accolga intanto Γ aaaicuraiiono del ainccro rispetto, con coi mi professo di vostra eccellenza reverendissima umilliasimo obbedientiuimo servitor vero.

Vincenzo Spaccapietra arcivescovo di Smirne
vicario apostolico.

Smimo 8 settembre 1870.

*Observationes quaedam super schemate de missionibus apostolici^*

Schema constitutionis super missionibus apostolici! patrum concilii Vaticani (examini) propositum accommodatissimum, et ipsarum missionum commodis atque necessitatibus amplissime prospicere atque consulere, nemo inficias ibit. Illud potissimum ad- 13 probatione dignum mihi videtur, et quod omnium praesulum in missionibus laborantium erat in votis, ut quoad privilegia ordinibus religiosis sanctissimo concessa, ius commune ubique statueretur. Inde enim saepe inter episcopos vel apostólicos vicarios et religiosas familias dissidia, atque collisiones, quibus non parum animarum bona minuantur oportet, et populorum scandala excrescant: inde praelatorum querelae, quod minus iis ait licitum, qui magis facultatibus et praerogativis abundare Decesso foro propter locorum distantias, et seriem immensam laborum, quam iis qui extra missiones degentes ovium sibi commissarum bono providere facilius, et opportunius possunt

Equidem quid magia a recto ordine absonum, pro nostra humili sententia, compertum esse potest, ut in eadem dioecesi, vel vicariata apostolico tres, vel quatuor velut primi pastores una cum episcopo, C seu vicario apostolico existant, qui nomine praefectorum apostolicorum condecorati iis facultatibus uti, et eas facultates religiosis sui ordinis tribuere valeant, ut ipsorum episcoporum auctoritas minuatur, et depressa iurisdictio appareat? Ideo schematis nostri propositio de praefectorum apostolicorum titulo, facultatibus et privilegiis iis in loris, quao alicuius sacri antistitis dioecesi, aut vicariata apostolico ritus latini continentur, abrogandis non solum utilis, verum omnino necessaria ad maxima vitanda mala videtur.

Nec minori favoro amplectenda alia propositio, qua vicariis apostolicis ius asseritur ecclesias regularium, in quibus cura animarum exercetur, eodem prorsus modo visitandi, quo caeteras ecclesias, quao ad olerum saecularem pertinent, tum quia non desunt missiones, ubi pono omnes ecclesiae vel cappellae parochiales a religiosis reguntur, D sicuti haec Smymensis, tum quia iis in locis fideles utpote plerumque rudiores, et« regularium privilegiorum, sicut exemptionis vim atque naturam ignorantes, facillimo offenduntur, si vicarium apostolicum vel episcopum unum solummodo altare, id est parochialo visitare videant Hinc factum est, ut episcopi, et vicarii apostolici ab hac visitatione semper se abstinuerint, et abstinebunt. Id solum animadvertere audeo, ut quoties vicariorum apostolicorum fit mentio, fiat etiam episcoporum, sicut pagina 13 versu 15 (50 Be], et pagina 14 versu 6 [50 c io], ne detur oecasio, certo immerito hanc facultatem ad primos utpote apostolicae sedis delegatos coarctandi. Parva quidem macula, ubi plura nitent: non aliud vero mihi agendam relinquitur, ut super propositum schema aliqua notanda humillimo animo delibem.

In pagina 3 [45 D h] ubi fit mentio *laicorum piae sodalitates adiutore,* nonne utile foret aliquid peculiare do societate *Propagationisfidei* pro maximia et peno immortalibus in missiones catholicas meritis innuere? Adsunt quidem et aliae societates religiosae, quae bonum missionum provehere sibi proponunt; sed haeç et diuturnitate temporis, et universitate locorum, et copia subsidiorum opnibus praefulgere constat Innumeri concilii Vaticani patres id iam postulasse memini.

In pagina 4 [46 Os] primum capitis primi comma obscurum, atque nimis involutum videtur: operae pretium esset illud clarius reddere. Nec satis *loca missionum* definita in pagina 5 [46 D π] videntur illis verbis „in quibus praesertim ad infidelium vel haereticorum conversionem adlaborandum ĕst Non desunt loca, quae sunt dissita, et infidelibus plena, ut dioeceses A mericao meridionalis, et tamen non habentur nt loca missionum. Valde vero interest sensum huius verbi determinare, ut quao sint loca decretis per hano constitutionem latis subiecta aperto constet.

Pagina 6 [47 Bis]. Nimis durum mibi videtur vicarios apostólicos, vel episcopos locorum missionum nulla ratione posso a missionibus sibi commissis abesse inconsulta sede apostolica. Concilium Tridentinum episcopis permisit absentiam duorum, aut ad summum trium mensium, si aliqua causa fiat, et absque ullo gregis detrimento, quod an ita sit, abscedentium conscientiae relinquit, quam concilium sperabat religiosam et timoratam fore (sessione XXIII, de reformatione, capito 1). Quare idem non esset episcopis, et vicariis apostolicis in missionibus degentibus concedendum? Concilium Vaticanum minus religiosam et timoratam iis conscientiam adiudicabit? Profecto graviores rationes episcoporum et vicariorum apostolicorum residentiam in locis missionum necessariam reddunt: at et ipsi indicare posso putandum est, an eorum bimestrem vel trimestrem absentiam sive sanitatis causa, sive amicitiae gratia cum viciniore episcopo colendae, sive verbum Dei ministrandi utilitate, propriis ovibus nocivum futurum. Ibidem sancitur, quod sacra limina sanctorum apostolorum Petri et Pauli statis temporibus invisere debent eodem prorsus modo ao forma qua caeteri episcopi. Profecto episcopi et vicarii apostolici locorum missionum nequeunt huic officio satisfacere singulis annis; et certo illis verbis *statis temporibus* innuitur non omnes singulis quoque annis ad huiusmodi visitationem teneri. At satius esset id explicare, ne aliquis error irrepere possit circa intelligentiam illorum verborum *modo ac forma.*

Pagina 6, *Studiosissime curent* circa finem [47 Di). Non eat meum de hac salebrosa valde quaestione D de clero indigeno longam instituero disputationem. Multa iam hinc inde a viris scientia et pietate clarissimis allata sunt ad diversarum sententiarum confirmationem. Verum diutina experientia compertum videtur nec facilo fieri, neo utiliter factum, ai plurimi ex indigenis sacro ministerio addicantur. Valdo arduum multis populis perpetuae castitatis servandae propositum habetur. Hinc non raro dolemus iuvenea sanctis institutionibus ad virtutem in Europa formatos, ut digni habiti sint altare conscendere; statim ac ad patriam redierunt, misere in vitia prolabi conterraneorum suorum exempla secutos. Neo dubium videri potest, missionaries indigenas sibi relictos et missionariorum nostrorum adiutorio baud suffultos, saluti animarum procurandae sufficere non posse: illos utpote, dicam, minores totola indigere, et directione no a recta via digrediantur, constat. Scio primorum christianismi saeculorum exempla a cleri indigeni patronis in propriae

csusie emolumentum vocari At quis nescit illa saecula prodigiis et miris factis abundasse, ct superabundarse, ila divina et summa Dei providentia disponente ad evangeli! propagationem vero admirandam ? rPacta sunt illa opportunissime, ut recte advertit Augustinus, ut bis multitudine credentium congregata atque propagata in ipsos mores utilis converteretur auctoritasll *(De utilitate credendi,* cap. 16). Bino primi ecclesiarum apostoli saepissimo neophytos ipsos baptismo suscepto in episcopos eligebant atquo eis infideles praedicatione et miraculis ad fidem vocatos committebant. Quis haec renovaro praesumeret? Profecto non pauci exempli gratia apud Sinas indigeni sunt sacerdotes: quot inter illos ad episcopatum adlecti venerunt? Nescio ii vel unus.

Quae non ideo dicta sunt, ut clerus indigenus omnino reprobetur, vel episcopi seu vicarii apostolid ad clerum indigenum iflbrmandum seriis et indefessis viribus non adlaborent Sane episcopi munero suo functos se arbitrentur ot bono missionum providisse, si facillimo iuvenibus, qui honore vel temporalibus emolumentis allecti, quod non raro in locis miriionis contingere videmus, ad sacros ordines suscipiendos paratis manus imponant. Quod Apostolos commendabat ne c4o id fiat, quam maxime in missionibus est adimplendum. Missionari! qui ab Europa loca missionum petunt, si viam veritatis deserentes in vitia miserrime prolabantur, possunt ab ipsis missionibus expelli; at quomodo scandalis missionariorum indigenorum occurrendum ⊺

Pagina / [47 Dj. Missionaries apostólicos subditos episcoporum sive vicariorum apostoiicorum iurisdictioni hoc loco decernitur in his quae pertinent ad regimen animarum ... Haud inutile esani adderò d *ad praedicationem terbi Dei.* Non desuct enim missionari!, qui arbitrantor in suis ecclesiis sibi non solum, sed et religiosis aliorum ordinum, qui forte ad tempus in eorum domibus morantur, absque ulla episcoporum facultate ct licentia verbum Dei annuntiaro licere, quo nihil magis a veritate, et legibus canonicis alienum diei potest

Jn capite 2 (49 b]. Quae minionariorum sint officio, et quao in ipsia propterea virtutes requirantur, accurata, lucido, et sancto in boo capito exponuntur atque declarantur. Verum nisi mea me fallat opinio, non incongruum imino valdo salutaro caset, si aliquae regnino buio capiti adiiecrentur, quas episcopi et vicarii apostolici sequi teneantur, antequam sacerdotes ad laborandum in vinea Domini ris commissa recipiant Cum enim non debemus omni spiritai crederò, sod probaro si ox Dco sir.t, summa d.ligeotia uti et sedulitate opus est, no ii admittantur, qui sua potius quaerentes quam quao lesu Christi eunt, et nulla forsitan virtute pruediti loca missionum adiro undent. Non infraqasnter vidimus vcl sacerdotes suorum epizooporutn auctoritatem exacro ct depellere volentes, vel religiosos parum observantiae regularis studiosos, intempestive ct fabo zelo abreptos petere missiones, ut faciliu» sibi ct cupiditatibus suis -icdulgrant. Et quod non minus dolendum videtur, t-aepo sivo epUcopl, sivo superiores regulares ut bue saltem via ab eorum pesto so eximant, facillimo «t ultro hlieras dimissori alea ut missionibus so addiceva postini iis largiri non dubitant Undo non satis prudenter agere videntur missionum praesule·, eum huiuvmodi dimitsorialibus contenti littaris, sacra ministeria ipsis committant Ut hoc malum, quo nihil maius, a musionibus arceatur, nonne utile foret, si a concilio Vaticano praeceptum fuerit, 1· tum episcopis tum auperioribus regularibus, ut iis solummodo facultatem faciant missioned adeundi, qui ita virtutibus videntur ornati, ut eorum ministeriani in missionibus utile, ct sanctum augurari possint 2· Missionum praesulibus no sacris ministeriis presbyteros, vel religiosos addicant, nisi prius certiores fiant, meliori modo quo possint, de eorum moribus, vita anteacta, scientia, ot sacria functionibus quibus inservierunt, ut indicium rectum ferre possint de eorum utili ministerio?

Pagina 17 [52 a J- Profecto quae do debito honore atque obedientia civilibus potestatibus hoc loeo dicuntur, nullus est qui inficias ire possit. Verum cum facillime ad captandam potestatum benevolentiam, et favores aucupandos prona sit humana infirmitas; non inutile foro existimo, ai debita ante omnia Deo et ecclesiae obedientia momoretur, no missionarii potestatum saecularium auctoritate nbutantur sive contra ecclesiasticas leges, sive, quod non raro factum esse lugendum, contra superiorum ecelesiasticorum decreti atquo sententiae. Sacra congregatio de Propaganda fide in quantas saepo tricas et fastidia ab ipiia hac dc causa coniecbi fuerit, probo novit, ut aliquod ne ea renoventur mala salutaro remedium noceasariam appareat.

Valde laetatus sum in fine capitis 3 exhortationem pro ludaeia ad veram fidem alliciendi?, legere. Sic omnium pene patrum concilii votum ab initio declaratam iam satisfactum. At cur et aliquod non adderetur comma, quod schismaticos et protestantes respieiat, ut in verum unum Domini ovile sub uno pastore et ipsi adducantur? Nonno et ipsi sanctissimi patris nostri zelum summopere provocarunt ut epistolam ad eos mitteret qua ad concilium sunt vocati? . .. Manus Domini non est abbreviata, et omnibus viam salutis patere dignum videtur ut a patribus concilii solemnitor declaretur.

Quae omnia sapientiae Deputatorum submittimus, ut officio meo functus communi omnium saluti consultum aliquo modo gaudero possim.

Smyrnis dio 8 septembris 1870.

t Vincentius Spaecapictra archiepiscopus Smyrnon- BÌS vicarine apostólicas Arian minoris, deputatus commissionis missionum et rituum orientalium.

Obiercatianes Innocenta Sannilale epìscopi Eugubini.

A1Γ coicentiesimo c reverendísimo signor cardinolo Do Angelis arcivescovo di Fermo, e camerlengo di santa Romana chicca, — Roma.

Eminentissimo e reverendissimo principe. — Mi reco a dovere di trasmettete a vostra eminenza reverendissima le poche osservazioni elio ho eredoto faro intorno alio schema proposto sopra lo missioni apostoliche. Mancando di cognizioni prattiche sù tale interessante oggetto, non mi c però dato subordinaro alla molta perspicacia dei padri del concilio Vaticano migliori emendamenti. 11 Signorc U conversi in perfetta saluto per il maggior bene della chiesa, o mi dia la consolazione di ravvicinarla rù i primi del prossimo novembre, mentre prostrato al bacio della sacra porpora mi reco ad onore di raexcgnarmi colla più alta stima c profonda venerazione, di vostra eminenza reverendissima, umilissimo devotissimo obbedieolissimo nervo vero.

Inuoccnzo vescovo di Gubbio.

Gubbio 22 agosto 1870.

Obsrrratúwírs xwptr *tchemate de miuionibus.*

Nostrum super hoc schemate indicium minus est competen», cum in subierta materia experientia carcami!», optima kgurn inbendnrum regula. Pauca

ergo quae aduotamus sapientiorum iudicio, maximo eorum qui iu missionibus versantur, lubonter eubiicimus.

Integrum hoc schema, prout de aliis factum est a relativa Deputarono reverendissimorum patrum reformandum esso credimus, ut stilo concionatorio alia substituatur dicendi ratio constitutionibus iam publicatis conformior, ot nonnulla subobscura, quae nonnisi adnolationibua perlectis intolliguntur, clarius exponantur.

Cum in capito 1° amplissima vicariis apostolicis asserantur iura in personas, ecclesias, et loca missionum, licet ad regulares pertineant, nugatorium videtur tractationem exordiri a praeservationo privilegiorum ot exemptionum regularibus concessarum. Amandetur potius ad finem tractationis, post absolutam do vicariorum iuribus expositionem dicendo: „In reliquis ab hac constitutiono non emendatis, salva sint et integra privilegia B vel exemptiones α iure communi vel praedecessorum nostrorum constitutionibus regularibus concessae.-

• In capite 2· maioribus cautelis muniatur assumptio missionariorum, qui instituti non fuerint in collegiis ad hoc designatis. Missionariorum titulo ot officio non augeantur, immo nec in collegia praedicta clerici recipiantur, nisi qui proprii episcopi litteris commendentur do scientia et de zelo animarum. Regulares vero, qui ad loca missionum sacerdotio iam suscepto mitti exoptant, bonae suae conversationis inter fideles testimonium habeant ab episcopis in quorum degunt dioecesibus. Quomodo enim bonum Christi odorem inter infideles diffundent, qui nihil tale inter fideles non praestiterunt?

In capite 3 pro ludaoorum conversione procuranda revocentur apostolicae litterae Gregorii XIII datao anno 1584, et Clementis XI anni 1704 de lectionibus, sive do sermonibus ad ludaeos habendis, ut in verae fidei veritate salubriter erudiantur et trahantur ad Christum.

Ut unitas directionis ot regiminis inter vicarios apostólicos arctius faciliusquo conservetur, consultum foret loca missionum vastissima in quasdam veluti ecclesiasticas provincias dividere, quae plurcs eiusdem regni vel linguae vicariatus apostólicos comprehendant, inter quos vicarios apostolieoe singularunv provinciarum unum sibi benovisum apostolica sedes eligat, qui honorifico aliquo titulo, puta delegati vel visitatoris apostolici insignitus, caeteris eiusdem districtus vicariis praeemineat: eiusque sit confratres confirmare, super eos invigilare, eornmdem querelas recipere, et causas cognoscere: loca eisdem commissa interdiu visitare, eos si prudentia suggerat, aliquando congregare, ut collates consiliis viribusque consociatis, quid necessarium sit pro uniformi missionum directione constituant; ct illa omnia sancire, quae paci fovendae, animarum lueris et Dei gloriae inserviant. Hic sano modus magna vidotur babero commoda; an vero offici possit, peritiores videant, quorum iudicio haec omnia itorum subiicimus.

Eugubii dio octava Assumptionis bcatao-Mariao virginis 22 augusti 1870.

Innocentius episcopus Eugnbinus.

At'.

Observationes cuiusdam anonymO.

Animad tersionci ℊenerale

Mirum est plancquo dolendum, nihil ad sacras missiones promovendas aptius huius constitutionis auctoribus visum case, quam ut sublata regularium A missionariorura personali, reali ct locali immunitate. yete™ illorum privilegia abolerentur. Hoc enim in proposito schemate praecipuum esse ac singulare, vel ex eo apparet, quod non semel sed saepe, non obiter et paucis sed data opera et multis gravibusquo verbis inculcatur. Integrae enim paragraph! V, VI, VII, Vili, IX, X, capitis primi (pag. 7-9 [47-48[) hac do re agunt; et licet in § V, pag. 7, [47d ·] legatur: „salvis tamen quoad regulares privilegiis atque immunitatibus, religiosis ordinibus ab apostolica sedo concessis, quao servandae erunt ad nonnam iuris communis0 : attamen continuo subditur: „et eatenus, quatenus decretis huius ©ecumenici concilii non adversantur0. Decreta autem quae in hac constitutione continentur, prout ox locis allegatis est manifestum, talia sunt, ut 1· regularibus missionariis triplicem suam auferant immunitatem, personalem, realem, ot localem; ut 2· eos communi iure cum missionariis non regularibus regendos esse statuant; atque adeo ut 3° novam posthac pro missionariis apostolicis inducant formam disciplinae, substantialiter ab ea diversam, quae iamdio a Romanis pontificibus sancita hactenus obtinuit

Atqui I. haec disciplinae immutatio *nullo modo fSt necesaria.* Talis enim necessitas, si qua foret, indo esset repetenda, quod vel pietas sanctiorque agendi ratio, vel ecclesiastica unitas, vel ipsarum missionum finis exigat, ut sublatis immunitatibus ot privilegiis, communi iure regulares regantur. Iam vero si prima ct altera ratio quidquam valerent, caedem quoque probarent non solum vicariis apostolicis, verum etiam episcopis in regione catholica residentibus regulares esse quoad omnia subiiciendos: quod quantam religiosis familiis perniciem afferret, non est huius loci demonstrare. Restat igitur ut proposita disciplinae immutatio, nrecto sacrarum missionum ordini opportune constituendo, prout temporum adiuncta postulant- (Proem, constit.), dicatur necessaria. Sed quaenam, quaeso, istiusmodi adiuncta sunt, quae ad tantam rerum conversionem Vaticanam synodum compellant? nulla enim ab auctoribus constitutionis producuntur. Quod si in veterem disciplinam aliqui irrepserunt abusus, hi non ex vitio institutionis, sed ex hominum infirmitate repeti debent; atque adeo corrigendi homines sunt, non institutio abolenda. Accedit II. nequaquam videri *prudens,* ut abrogata disciplina ab ipsis Romanis pont ¡cibus solemnitor instituta, quae per tot secula tam amplos uberesque fructus edidit in infidelium et haereticorum conversione, nova regula agendi substituatur, eaque incerti exitus, nulla experientia comprobata, nullis commendata rationibus. Idque fiat, quando novatores omni ope nituntur, ut distinctiones ot privilegia tollant; quando immediata et ordinaria auctoritas sanctao sedis in singulos fideles, quae speciali quadam ratione α regularium immunitatibus commendatur ot ostenditur, instantius ot firmius est asserenda; quando demum recentes adhuc sunt declarationes eiusdem sedis apostolicae circa regularium exemptiones, sive ad gubernium Petropolitanum (cf. Nota ufficiale diretta il 30 geun. 1865 dall' eminentissimo card, segretario di stato al sig. Incaricato di affari di Russia), alvo ad archiepiscopum Parisiensem (cf. litt. sanctissimi domini nostri Pii IX ad archiepiscopum Parisiensem 26 octobris 1865) datos, ut disciplinam ecclesiasticam hao in parte tueretur. Hoc autem III. ex ea ratione •maxime confirmatur, quod nova disciplina, quae inducenda esset, multiplici ex capite *noxia* ostenditur. Ea enim unius eiusdemque religionis membra discindit, divisiones fovet et discordias sive inter

' Hnncex scriptnrae ſorni «uipieor *este* Andrias I»i Pietro, cp. Nyaenimi.

regulares eiusdem ordinis, sive inter subditos et superiores, sive regulares inter et episcopos; praeterea regiminis actionisquo unitatem in ipsis religionibus solvit, perfectiouemqae impedit singulorum, quae ex legum suarum custodia regularique sublectione dependet: denique efficit, ut nonnisi inepti, vel qui religiosae disciplinae iugum subire detrectant, ad missiones destinentur.

Qnao cum ita *te* habeant, praestat ut ea quae ad regulares pertinent, vel simpliciter omittantur, illueque tractanda reserventur, ubi de regularibus sermo erit; vel exclusa veteris disciplinae immutatione, innovetur antiquum ina ad normam constitutionum Benedicti XIV *Firmandis* ann. 1744, *dpastolicum ministerium* ann. 1755; et iuxta communes prudentiae regulas media opportuna praescribantur, quibus consiliorum et operum concordia inter vicarios apostólicos et superiores regulares ad musionum bonum promovendum foveatur.

Anhudrenknes rp^cixka.

In caput I.

Prima periodus mutetur; repetit onim eadem, quae dicta sunt in prooemio.

In fine § primae pag. 5 (45 Du], distinctio inter episcopos et vicarios apostolices valde obscure proponitur, nec satis perspicue definitur quid per ¿oca niixnonwm întelligatur; unde dubium manet, quousque iui ao potestas, do qua in hoc capite sermo est, extendatur.

Praeterea pag. 6 in fine [47 Cio], ubi vicariis apostolicis commendatur, ut clericos indigenos instituant, commendandum quoquo est, ne iisdem eito manus imponant, eum nota omnibus ait illorum incolarum levitas animique inconstantia.

Neque illud ibidem omitti debet; praeter clericorum seminaria, puerorum quoquo collegia et instituendae inventati scholas osse aperiendas, in quibus prima pietatis et literarum elementa mature doceantur, qui deinde in clerum erunt transferendi

Denique pag. 10 [48 Dii], ubi statuitur, ut fideles ritus orientalis, qui proprio carent pastore, ab episcopis seu vicariis apostolici· ritus latini regantur; addi oporteret, id esso faciendum *per aliquem vicarium eiusdem orientalis ritus,* pronti statutum eat in concilio Lateranensi IV, et a Benedicto XIV in constitutione pro Italograeds.

In caput Π.

Pag. 15 [51 Bj) commendatur regularibus, ut suis obediant superioribus in iis rebus, qua· ad regularem disciplinam pertinent. Sed boo quomodo componatur cum eo, quod in capito primo statutum est, videlicet episcopis et vicariis apostolicis plenum ius esae in miarionarios regulares, atque in conflictu iuriidictionum episcopi et vicarii apostolici ius praevalere, nullatenus intelligitur. Relinquatur igitur personarum dispositio superioribus, qui melius ct facilius norunt subditorum ingenia, mores, vires, pericula; ot saepe habent ex informata conscientia gravissimas rationce, alteri non communicandas, ut suos subditos ab officio aliquo vel loco removeant

In caput III.

Media quao in hoc capite indicantur ad ꝑromovendas musiones, nimis vaga et generalia sunt, adeoqao ad finem consequendum inepta. Optandam ut tot vicariorum apostolicorum, qui sedent in concilio Vaticano, experientia opportuniora suggerat tonsilla, quibus odocti patres ea praescribant, quae evangélicos operarios ad missiones aptissimos effingant, et in apostolicis missionibus ita dirigant, nt multam messem colligere valeant.

Schema altorum decreti do **apostolicimissionibus**J.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Cum Dominicum illud mandatum: *Euntes in mundum unteersum praedicate evangetium omni creaturae*\ perpetuo vigeat, ac manero dobeat, donec in unicum Christi ovile totius orbis transeat plenitudo; idcirco necease est, nos qui licet immerentes beati Petri locum obtinemus, ad divinum illud opus, praedecessorum nostrorum vestigia persequentes, strenuo incumbere. Quod quidem eo maiori studio est peragendum, quo magia, miseranto Deo, ostium evangeli! in univorsa terra quotidie aperitur; cuius in omnes gentes diffusionem non satis commendando charitatis exemplo sacri antistites fovent, B sacerdotes utriusque cleri pcrfidnnt, laieorum piae sodalitates adiuvare enituntur: cui demum ipsae naturales sdentise novis excogitatis modis, maritima praesertim ac terrestria itinera celerrime confidendi, mirifice inserviunt, arcano divinae providentiae consilio omnia ad Christum ordinentur. Itaque etri multa praeclare decreta fuerint ab hac apostolica sede recto sacrarum missionum ordini opportune constituendo, nonnulla tamen, sacro approbante eonrilio, innovare, vel addere, vel temperare nobis visum est, nt sanetum illud opus quotidie magis profidaL

Caput L

Quandoquidem messis multa sit multisquo proinde egeat operariis, episcopi aliique locorum ordinarii nec non moderatores ordinum regularium, atque earum inprimis congregationum quae pio huic operi mandpantur, efficaciter curabunt, ut apostolicae C redi «emper praesto sit congruus operariorum numerus e clero tam sacculari quam regulari, quos ad evangelizandas gentes pro suo munere mittere valeat

Piis vero sodalitatibus in apostoliearum mislionum subsidium nonnullis abhinc annis in varii· Europae partibus institutis episcopi et parochi patrocinari non desinant, rimnlque fideles populos adhortentur, ad efficacissima precum luarum adiunienta temporalibus eleemosynarum erogationibus eousodanda, ut omnes gentes ad ecclesiam Christi venire aut reverti festinent.

Caput LL

Ad apostólicas missiones utiliter obeundas nonnisi virtute et scientia probatos operarios assumi oportet; assumptos vero dirigi atquo exerceri, aprisque mediis muniri; ut spiritu fervente» et gravis- D sima suae vocationis officia prae oculis semper habente·, ab eis rite implendis nunquam deficiant. Ii iero sedulo recogitent neminem venire ad Christum, nisi Pater caelestis traxerit cum1, ac frustra homines plantare vel rigare, nisi Dens ipse incrementum det4. Eum proinde in humilitate cordis sui assidue adprecentur, ut effundat in eos spiritum gratiae et precum, quo populis ǎmbulanti

1 **Utrum dtcrrtum hahunodi prias ñl an posteñus schemate illo, quoi capra exhibita· est rab** bum. **3, comperto· mihi saltem non est. Sana In qnodae decreti huios exemplari, in quod incidi, haec in ora inferiore legntarr: «Distributo· per cursore· die *Z7 ialii 1870, feria IV·, in «penore vero: JLnnulalo.* Utcunque ≪ re· habeat, aequam rixam «1 iUW ia monumentorum «yllo<ea recipere, ne quid ei desit, quod graderis moœenU tidealnr.**

s Marc. XVI, 16.

‹ 1 Cor. IH. 7.

bus in tenebris et habitantibus in regione umbrae. mortis divinum illud fidei donum valeant impetraro.

Quoniam vero fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi1, annuncicnt cum omn: fiducia verbum Dei. Sed qua ratione loqui poterunt verbum Dei, nisi a populis, penca quos Dei legatione Funguntur, intclligantur7 Nos itaque Clementis ¥ beo non Pauli V praedecessorum nostrorum1, prout temporis conditio patitur, vestigiis inhaerentes (A), praecipimus, ut qulcumquo missionibus operam navaro, Deo auspice, voluerint, linguas eorum, quibus verbum Dei sunt annunciatoci, tempestive edoceri pro viribus satagant. Moderatores autem cuiuaquo ordinis, congregationis, societatis et instituti, quao se missionibus dicarunt, hortamur, ut linguarum institutiones, quibus utuntur gentes, penes quas orangelii praedicandi onus assumpserunt, earumdein alumnis tradantur.

Haec, quae de missionariorum dotibus atque B etiam do studio ct cognitiono linguarum sancita sunt, prao oculis habeant ii omnes, quorum est apostolicae huic sedi proponere operarios ab eadem mittendos in diversas orbis terrae plagas, eorumque conscientium en super re graviter oneratam volumus.

Caput III.

Quicumquo in opus evangeli! fuerint assumpti, mutuam charitatem in missionibus obeundis inter se et cum aliis fovere nunquam desinant: et caveant diligentissime, no ea magis quae sua sunt, quam quao lesu Chrisii, quacrero videantur.

Maxima cordis charitato atque omnimodis benevolentiae signis populos, inter quos versantur, missionari! prosequi studeant; et semetipsos eorum indoli, usibus, ac modis, salvis tamen hac in ro apostolicae aedis decretis (B), quantum in Domino fieri potest, aptaro satagant, ut omnibus omnia C facti, oinnes Christo lucrifaciant. Omnibus doctrina atquo exemplo, in primis vero sacerdotibus, quibuscum in vinea Domini laborant, praeire conentur ad ea, quae sui sunt muneris, adimplenda. Ita suum obeant ministerium ut auctoritas ordinariorum nullum inde praeiudicium patiatur; quod potissimum intelligendum est do evangelicis operariis qui in oleri orientalis subsidium mittuntur (C). Denique erga civiles locorum potestates ita so gerant, ut nunquam ex animo excidat ovangelicum illud monitum : *Reddite quae sunt Caesaris, Caesari, quae sunt Dei, Deo*

Cum missionari!, ii praesertim, qui inter orientales gentes apostolicnm exercent ministerium, ad fidem nedum illaesam, ubi semel affulserit, servandam, sed praecipuo nd eam longo lateque propagandam destinentur, idcirco eorum labores et conatus in id potissimum tendero oportet, ut infideles, haeretici, atque schismatici evangelicae veritatis luco collustrentur, et ad catholicae unitatis centrum reducantur.

Caput IV.

Peculiarem nostram sollicitudinem exposcunt missionari! apostolici ox regularium familiis cooptati, ut omnibus quoad eorum regimen diligenter dispositis, tanquam acies ordinata utilius praoliari possint praelia Domini. Cum itaquo animarum bonum et ipsa locorum, in quibus missiones exercentur, peculiaria adiuncta. maiorem postulent regiminis unitatem, idcirco nccesso eat, ut iidem missionari! arctiori dependentiae nexu iis iungantûr, quos praecipuam missionum curam apostolica sedes gerero constituit (D). Sciant propterea regulares missionari!, se cuiusvis sint ordinis, congregationis, societatis et instituti, sine ulla prorsus exceptione, in administrationo omnium sacramentorum, atque in omnibus quae ad missionum directionem pertinent, subesae omnimodae iurisdictionl, visitationi et correctioni episcoporum proprii ritus, vel vicariorum apostolicorum (E), eosquo potiri in ipsos omnibus et singulis iuribus, quibus ordinarii, etiam tanquam sanctae sedis delegati iuxta Tridentinum concilium, sacros canones atque apostólicas constitutiones in regulares fruuntur. Proinde sacrum ministerium nullatenus exercere praesumant, nisi postquam memoratis praesulibus litterae exhibuerint, quibus nd missiones destinantur (F), et facultates, quibus ab hac sancta sede aucti fuerunt, eoramquo consensum obtinuerint. Illis vero tamquam apostolicae sedis delegetis ius esto, praefatos missionarios exercitio sacri ministerii, gravi ex caussa, interdicere. Cetorum ubi missionari! regulares duplici superiori, ordinis et missionis parere debent, meminerint necease est officia, quae apostolicum secumfert ministerium, iis praevalere eveniente conflictu, quae e statu religioso proficiscuntur;quandoquidem priora illa ad communem missionum utilitatem diriguntur et a suprema Romani pontificis auctoritate dimanant (G).

Si qua autem, quod Deus avertat, dissidia sivo inter singulos missionarios, sive inter diversorum ordinum familias, sive inter has ot laicos quoscumque oriri contigerit, ea ne diutius protracta erumpant in scandala, statim compescere curabunt vicarii apostolici, vel episcopi, qui buiusmodi caussae tanquam sanctae sedis delegati, etiam summation, ubi opus fuerint, dirimant (H); integro manente iure appellationis ad apostolicam sedem, quin interea latae sententiae effectus suspendatur (1).

Quae quidem omnia servari volumus, non obstantibus exemptionibus uc privilegiis regularibus quibuscumque ac missionariis quomodolibet concessis, quae tamen in iis, quae praemissis non opponuntur, in suo robore ac vigore integra consistere debent.

ADN0TAT10NES AD SCHEMA DECRETI *DE APOSTOLICIS MISSIONIBUS.*

(A) Tum Clemens V in ©ecumenico concilio Viennensi, tum Paulus V in conslitutiono *Apostolicae servitutis onere* linguarum orientalium studium ratione habita missionum latis opportunis legibus promoverunt; quod quidem etiam sacra congregatio de Propaganda fide pluries et praesertim decreto anni 1774 inculcavit.

(B) Adiecta est haee clausula: *Servatis tamen hac* in *re apostolicae sedis praescriptionibus,* ut accommodationi huic debitus apponeretur limes. Sunt enim usus, quos apostolica «edes uti superstitiosos aç inhonestos damnavit, quemadmodum quidam ritus Sinenses ot Malabarici. Quod vero attinet ad vetitum transitum ex uno ad alterum ritum ex iis, qui in Orientis regionibus obtinent, vel ad interdictam eorumdem permixtionem, buio rei providebitur per appositum caput *de ritibus,* quo ius liturgicum ab omnibus servandum definietur.

(C) Id sacra congregatio de Propaganda fide saepe revocare coacta est in montoni missionariorum, qui orientales ineunt missiones, eo amussim freta principio, quod etiam sanctao memoriae Benedictus XIV in constitutione *Eo quamvis tempore* (4 maii 1746) commemoravit, missionarios in *subsidium* cleri orientalis osso destinatos.

(D) In enumerandis iis qui missionibus utcumque praesident, nulla iniocta est mentio de aposto-

» Rom. X, 17.
1 Clement. L V, UL 1, *De mogislrii* in eonc. Viennes.
« Const. *Aporéticas. servituti» onere* 81. in!, aa. BIO.
« Mslth. XX1I.2L

lids delegatis. Siquidem eorum auctoritati, prout a ad mierioDca latinas dicunt relationem, consulitur quando sormo est de vicariis apostolicis. quia delegati titulo ct officio vicariorum insigniri solent, excepto delegato apostolico Mesopotamiae; eo vel magis quod delegati tantum habent jurisdictionis, quantum a sancta cedo mutuantur.

(E) Inde ab anno 1677 sancta sedes declaravit missionaries subiid vicariis apostolici! *gv&ad otaπια negotia et directionem miuionum;* et sacra congregatio de Propaganda fide anno 1848 pronundavit, omnes missionario! regulares, nominatim comprehensis patribus e societate leso, *excepta ¡ola interna duopiina regulari, gucad omnia negotia et directionem missionum sub turudirtione ricaricnm apoitolirorum esse.* Haec, quemadmodum nonnulla alia hac super re decreta pro peculiaribus quidem musionibus lata fuerunt, sed rationes, quibus innitunlur, universales sunt, utpote quae ex ipsa indole relationum, quae missionario! inter et vicarios apostolices intercedunt, dimanant

(F) Qaod attinet ad exhibitionem litterarum patcDtalium et dependentiam misiionariorum ab apostolicis vicariis in usa facultatum haec statuerat sanctae memoriae Clemens IX in constitutione *Speculatorie* (13 septembris 1669), cum de missionibus imperii Sinarum ot finitimorum regnorum ageret. Com animadvertisset pontifex ,ex independentia plurimorum operariorum in iisdem locis, praecipue cum ab hac sancta zede sint remota, oriri facile pone dissensiones, ſixa ḋivisione et schismata, in Christianae rcUgionis detrimentum atqne perniciem cruprora, niri illis mature ǒccurratur praecipit j,qood praedicti episcopi vicarii apostolici ab ommbus ei singulis religioais ... exigere posrint et debeant, ut suas patentes seu alias qcascumque eorum missionis deetinMionis, constitutionis et deputationis litteras exhibeant, iisque qui illas exhibere recusaverint, tauqizm sedis apostolieao delegati prohibere, ne facultates sibi per litteras huiusmodi coneezsas exerceant; iprique ſegulare licentiam exercendi suas facultates petere teneantur ab iisdem vicariis apostolicis, quam ipsi denegaro non debeant, nisi in casu gravis caussae, dictae congregationi cardinalium (de Propaganda fide) communi- čandi©

(G) Hoc principium ita cnunciatur iu inafruc tionc sacrae congregationis do Propaganda fido sub dio 30 ecptembris 1848 ad vicarios apostolieoa imperii Sinarum et regnorum adiacentium: „Volle inoltro (congregatio particularia pro robus Sinarum), che ai dichiarasse ancora espressamente. o ai facoeso sentile, cho so il missionario religioso deve considerarsi legato da una doppia obbedienza verso il capo della missione, e verso il superiore regolare, la prima ḋev esser tempro la preponderante, o quindi in eaao di conflitto la prima dco vincere, e non venir paralizzata coll esigere Γ osservanza della secondo. Sarebbe difatti ben singolare Γ esigere, che il religioso dovesse preferirò e far procedere Γ obbedienza professata al superiore dcl- l ordine, a quella che ò sopra ogni altra, cioè alla suprema autorità della aiuta sede, c del vicario di Gesù Cristo, o far preponderare un quakiasi punto di regolare, ed interna disciplina agli obblighi principali, c gravissimi di missionario, ed il bene particolare, al pubblico, ed alla salvezza eterna di moltissime anime ċonfidategli.

(Il) Ad rem in ssope allegata constitutione Clemens IX: Praeterea iuxta constitutionem tanctae memoriae Urbani papae Vili ṗraedecessori. nostri, quae incipit Er *dritto pastoralis officii,* si forte aliquae controversiae inter religiosos dictarum partiam (quod Deus avertat) oriantur, memorati vicarii apostolici tanquam aedis apostolieao delegari illas decidere et terminare possine et ḋebeant

(I) Neccisariuxn visum est praedictam aposioliczm delegationem, indicandi scilicet in *prima instantia,* episcopia et vicariis apostolicis tribuere, ut lite· in locis misai>num exortae statim compeaeautnr. Hodie siquidem controversiae, quao sive inter ṁissionario sive inter diversorum ordinum regularium familias, sive inter bos et laicos quoscumque illic degentes agitantur, solent deferri ad sacram congregationem do Propaganda fide, quae rebus universis maturo perpensis, aut ius dicit aut indices delegat sive ad referendum sivo ad quaestionem dirimendum. Haec tamen praxis satis diuturnum tempus necessario absumit, et iccirco ob moras definitivae sententiae animi magis ac magis exasperantur, atqne ita difficilior evadit apea discordias penitus restinguendi.

XXVII.

LITTERAE AP0ST0L1CAE QUIBUS AD ALIUD OPPORTUNIUS ET COMMODIUS TEMPUS CONCILIUM VATICANUM SUSPENDITUR

1870 octobris 20.

Editoris monitum. — Observationes illae s patribus factae in sebem· *de musionibus apostolicis* nunquam ad examen in concilio ipso revocatae fuerunt Nam iis diebus cum grave bellum inter Boralo· et Gallos exarsisset, et gallicorum militum praesidium quod in urbe erat, in Oallias fuisset revocatum, Subalpinum gubernium, bac occasione capta, fines ecderiuticarum provinciarum quae pontifici supererant armatis militibus occupavit, ac tandem die 20 septembris hoc anno ¡870 urbem ipiam expugnavit omniaque in suam potestatem redegit. Tuae aummus pontifex in eam necessitatem ae adductum sensit ut concilii Vaticani celebrationem locum amplius habere non posse declararet, quod reipra effecit per apostólicas litteras, quarum exemplar hio exhibetur.

Pine papa IX ad juturam rei memoriam.

Poitquntn Dei munere oeeuincnici Vaticani concilii celebrationem inire anno proxime superiori nobis datum eat, vidimus sapientia virtute ac sollicitudine patrum qni ex omnibus orbis terrarum partibus frequentissimi convenerant maxime adnitente, ita ree gravitimi huius ct sanctissimi operis procedere, ut spes certa nobis affulgeret eos fructus quos vehementer optabamus, in religionis bonum et ecclesiae Dei hnmanaeque societatis utilitatem ex illo fore feliciter profecturos. Et sane iam quatuor publicis ac aolcnnibua sessionibus habitis salutares atque opportunae in causa fidei constitutiones α nobis eodem sacro approbante concilio editae ac promulgatae fuerunt, aliaque tum causam fidei tum ecclesiasticae disciplinae spectantia ad examen α patribus revocata, quae suprema ducentis ecclesiae auctoritate brevi sanciri ac promulgari possent. Confidebamus iitiusmodi labores communi fraternitatis studio ac zelo suos progressu· habere, et ad optatum exitum facili prosperoque cursu perduei posse; sed sacrilega repente invasio huius almae urbis, sedis nostrae, et reliquarum temporalis nostrae ditionis regionum, qua contra omne fas civilis nostri et apostolieao sedis principatus inconcussa iura in-

credibili perfidia et audacia violata aunt, in eam a nos rerum conditionem coniecit, ut sub hostili dominatione et potestate, Deo aio permittente ob Imporscrutabilia indicia sua, penitus constituti simus.

In hae luctuosa rerum conditione, cum nos a libero oxpcdltoquo uau supremao auctoritatis nobia divinitus collutae multis modis impediamur, cumque probo intelligamus minime ipsis Vaticani concilii patribus in bao alma urbe praedicto rorum statu manente, necessariam libertatem securitatem tranquillitatem suppetere et constare posse ad ros ecclesiae nobiscurn rite pertractandos, cumque praeterea necessitate·, fidulium, io tantis iisque notissimis Europae calamitatibus ot motibus, tot pastores a suis ecclesiis abesse haud patiantur; idcirco nos, co res adductas magno cum animi nostri moerore perspicientes, ut Vaticanum concilium tali in tempore cursum suum omnino tenere non possit praevia matura deliberatione, motu proprio eiusdem Vati-]1 cani occumcnici concilii celebrationem usque ad aliud opportunius et commodius tempus per hanc sanctam sedem declarandum, apostolica auctoritate tenore praesentium suspendimus, ct suspensam osse nunciamus, Deum adprccantcs auctorem ct vindicem ecclesiae suae, ut submotis tandem impedimentis omnibus sponsae suae fidelissimae ocius restituat libertatem ac pacem.

Quoniam vero quo pluribus ct gravioribus periculis malisque vexatur ecclesia, oo magis instandum est obsecrationibus et orationibus nocte ac die apud Deum et Patrem Domini nostri lesu Christi, Patrem misericordiarum et Deum totins consolationis, volumus ac mandamus, ut ea quae in apostolicis litteris die 11 sprilla anno proxime superiori datis, quibus indulgentiam plenariam in forma iubllaei occasione oecumenici concilii omnibus christifidelibus concessimus, a nobia disposita ac statuta sunt, iuxta modum ot rationem iisdem litteris praescriptam in sua vi firmitate et vigore permaneant, perinde ac si ipsius concilii celebratio procederet. Haec statuimus nunciamus volumus mandamus, contrariis non obstantibus quibuscumque; irritum et inane decernentes si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum suspensionis nunciationia voluntatis mandati ac decreti infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri no Pauli apostolorum cius se noverit incursurum. Ut autem caedem praesentes litterae omnibus quorum interest innotescant, volumus illas seu carum exempla ad valvae ecclesiae Lateranensis ot basilicae principis apostolorum nec non s. Mariae maioris de urbo affigi et publicari, sicquo publicatas et affixas omnes et singulos quos illae concernunt perinde arctaro, ac si unicuique eorum nominatici et personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae apud S. Petrum sub anulo Piscatoris die 20 octobria anno MDCCCLXX, pontificatus nostri anno viccsimoquinto.

N. card. Paracciani Clarelli.

B.

ACTA DEPUTATIONIS PRO REBUS AD FIDEM PERTINENTIBUS.

Editoris monitum. — Ea est deputationis huius C connexio ac necessitudo cum iis quao in congregationibus generalibus disceptata sunt, ut ab his illa vix disiungi possit. Quoniam vero non satis commodum visum est eiusdem acta passim ac voluti membratim inserere inter cetera congregationum generalium monumenta, necesso fuit una simul ea exhibere, lectoribus amandatis, ubi res postularet, ad ipsos discussiones in congregationibus illis habitas. Deputationis fidei duo exstant in archivo concilii Vaticani actorum exemplaria, quorum alterum (A) ab ipso deputationis secretario notatum, altorum (B) alia manu, quam domini Stahl esse suspicor, perscriptum est; in utroque tamen singulae sessiones secretarii nomine munitae sunt. Alterum hoc, cum videretur ab auctoro secundis curis recognitum, semper adhibui, nisi forte disertis verbis aliud adnotetur. Titulum habet tenorili sequentia: D *Pratocolium congregationum habitarum a reverendissimis patribus deputationis pro rebus ad fidem perlinentibus in sacrosancto concilio Vaticano.*

1.

Qiininwlo electa sit deputntio pro rebus ad fidem ꝑerlinentibus

Prima sessione solemni concilii celebrata, inter se deliberaro coeperunt patres, quos eligerent in deputationein pro rebus ad fidem pertinentibus cooptandos. Patebat enim, episcopos, qui ex toto orbo alii aliis ignoti convenissent, nisi temero agoro vellent, ante electionem consilia inter so conferre debere, ut quos idoneos haberent, eligerent deputatos. Ab ipso autem concilii initio latere non poterat, multum inter ee dissentire patres in una illa quaestione, do qua tantopere iam ante concilium disputatum erat: alios infallibilitatem summi pontificis definiri nolle, alios, numero longe plures, definitioni favero. Tantum autem ab huius quaestionis solutione utriquo pondere existimabant, ut tales, qui secum sentirent, in deputationem deligendos esso censerent.

Itaque ex patribus, qui definitioni illi adversabantur, eminentissimus cardinalis Schwarzenberg episcopos Austrino, Hungariae, Germaniae apud reverendissimum dominum Nardi coegit; Aurelianensis cum Parisiensi Gallos alio convocavit; similiter America© septentrionalis antistites inter se convenerunt. His in coetibus definitionis adversarii numero plures orant.

Ex illis autom patribus, qui infallibilitatem definiri volebant, aliqui primo cum eminentissimo cardinali do Angelis, qui eo tempore non iam inter praesides concilii erat, de nominibus eligendorum deliberabant; deinde adm. rov. patrem generalem congregationis sanctissimi Redemptoris rogarunt, ut sibi episcopos, qui definitioni favebant, in aliquam eius congregationis domum convocaro permitteret Qua venia impetrata, episcopi variarum nationum plus quadraginta in principem congregationis sanctissimi Redemptoris domum *(villa Caserta)* convenerunt, ut do olectiono facienda consultarent. Ab his igitur communi consilio statutum eat, nullum esso eligendum, quem a definitione infallibilitatis alienum esso constaret; episcopos autom ex diversis nationibus deligendos; eorum nomina archiepiscopo Westmonasterionsi tradenda. Sio iam paucis post diebus eligendorum numerus, qui etiam eminentissimo cardinali do Angelis placuit, erat confectus, eorum in-

1 Narratio haec ex episcopi Ratisboneniù unios Patrum deputatorum diarnie commentariis denmpta primum prodiit in *CoUectùme Lacrnti,* C. VII, p. 1646. F.im primo lew praefationis imitar placuit repetere.

dei lithographice descriptae *et* inter amicoe episcopos distributus, qui cum cum aliis communicarent Quo facto die 14 decembris 1869 in congregatione generali maximo suffragiorum numero omnes et soli electi sont, quorum nomina in illo indice proposita erant, qui infallibilitatis definitioni aut favebant aut saltem non aperte obnitebantur1. Adversarii quoque definitionis indicem eligendorum typis describendum curaverunt, sed ex iis, quos definitionem vel aperto vel occulte oppugnare cognoscebant Quare quid maior patrum para de pontificia infallibilitate sentiret, iam ex deputations pro rebus fidei electione manifeste apparuit Pracaea autem huius ¿epulationis a sanctissimo domino eminentissimo» cardinalis Aloysius Bilio, secretarios reverendissimus dominus Schwetx, praelatus domesticai, theologus summi pontificis et in universitate VindobonenM professor theologiae, nominatus est

Postquam in congregatione generali diebus 23 et B 30 decembris 1869 ct 3 et 4 ian. 1870 multum iam disceptatura est de schemate constitutionis de doctrina catholica5, deputationis sessio prima habita est die 7 ianutrii 1870.

2.

Congregatio I.

Die 7 ianuàrii anni 1870 prima habita est congregatio commissionis electae pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio.

Aderant omnes reverendissimi patres deputati, scilicet:

1. Antonius Hassun, patriarcha Ciliciae, ritus Armeni.
2. MiocesUus Ledochowski, archiepiscopus Onesnensis et Potnanicnsis.
3. loannes Simor, archiepiscopus Strigoniensia, primas IIangariae. C
4. Raphael Valentinus Valdivieso, archiepiscopus Sancti licobi de Chile.
5. Renatus Franciscos Regnier, archiepiscopus Camcracensis.
6 losephus Sadoc Alcmany, archiepiscopus Sancti PranciscL
7. Franciscos Aemilius Cugini, archiepiscopus Mutinensia.
8. Patritius Leahy, archiepiscopus Casailicnsis.
9. Emmanuel Garcia Oil, archiepiscopus Caceagastonas
10. Inannca Martinos Spalding, archiepiscopus Baltimorensis.
11. Honricu» Eduardos Manning, archiepiscopus Wesimonastcriensis.
12. Gualterios Steins, archiepiscopus Bostrensis.
13. IcHcphus Cordoni, archiepiscopus Edessenus.
14. Victor Augustus Dochamps, archiepiscopus Mechlimeesù.
15. Andreas Ignatius Scbaepmauo. archiepiscopus UItnúcetensis.
16. Petrus losephus de Preux, episcopus Seduuensis.
17. Antonius Mooescillo. episcopus Oiennensis.
18. Ludovicui» Franciscas Pie, episcopus PicUviensis.
19 Itartbalomaeus d Avanzo, episcopus Calvcnsis ot Tbcaneasis.
20. Conrados Martin, episcopus Paderbornensia.
21. ¥incentia Gaster, episcopus Brixlncnsis.
22. Ignatius Rcnestrey, episcopus lUtisbonenris.
23. Sebastianos Dias Laraogcira, episcopus Sanctii Petri Fluminis Orandomi Australis.
24. Pridericus Maria '¿incili, episcopus Tarvieinus.

1 Ïαπλ sontas vW. t U cd. 49, et tV initio primi ccnmti». vii «Utlm M-pnUr.

• illsA at prinxt prvpHilnai palnbns. hsbrtar ·βρτ> L L <oL eC-IW-

A Invocato Spiritu sancto ab eminentissimo praeside proposita est quaestio prima, utrum secundum ea, quae in generali congregatione hucusque dicta ot audita sunt, schema decreti *de doctrina catholica contra multiplicet errores ex rationalismo derivatos* prorsus novum conficiendum, an vero praesens, quod ad substantiam attinet, retinendum sit, et quidem spectato tum delectu, tum necessitate, tum opportunitate rorum expositarum et errorum.

Omnes patres reverendissimi in eo consentientes erant, schema quoad substantiam esse retinendum, cum in eo doctrina catholica vero ac genuine sit exposita, et errores, qui in eo damnantur, latissime non Uotom per Germaniam, sed et alias regiones dispera sint, atque quae contra illud in medium >unt prolata, non sint tanti momenti, ita ut melius sine magno temporia dispendio vix conflari possit, contra quod non excitarentur novae querelae, nec B non quia id iam ipsa sanctissimo patri debita roverentia postulat, cuius jussu exaratum ait α viris ab ipso saltem mediate ad id munus designatis

Similiter in eo omnes conveniebant, quaedam esse addenda, alia vero supprimenda.

Ad priora, prout ab uno alterove insinuatum est, pertineret approbatio editionis sacrae Scripturae vulgatae, condemnatio indifferentismi, spiritismi, darwinismi, declaratio quoad decedentes cum peccato originali, de resurrectione corporum, de duabus natuna in Christo. Omittenda autem essent prao omnibus, quibus liberae scholarum opiniones laedi videntur, ct prout unus aut duo advertebant, omnia quao iam prioribus conciliis sunt definita et reiecta.

Quoad quao tamen ab alio responsum est, cum hi errores, non obstante iam facta damnatione donuo resuscitati sint, eosdem iterum proscribendos esse et quidem non simpliciter, sed provocando simul ad prius iam factam condemnationem.

Denique observatum fuit ab uno reverendissimorum patrum, cum populus fidem catholicam sincere confiteatur, alii autem christiani amplias se nolint, concilium praesens non tam in damnandis erroribus, sed potius sola expositione doctrinae revelatae occupari debere, eo magia, quia etiam ecclesia antiqua errores externos non curaverit

Verum eum in medio illarum duarum partium alii adhuc aiti sint, imprimis fidelium magistri, pro quibus proxime, ut in conciliis semper factum est, decreta fidei conduntur, ut ab erroribus praemuniantur et doctrinam fidei accuratius cognoscant, no fidelibus pro veritate venenum falsae doctrinae propinent, ex altera parte responsum est, a damnatione errorum adeo divulgatorum abstinendum haud esse, idquo eo minus, cum iam ab apostolis et dcindo per succedentia saecula α sanctis patribus errores externi quoquo gentilium, iudaeorum, muhamedanorum impugnati, et etiam imprimía quando commiscebantur cum doctrina Christiana, in concilii» ealtem particularibus condemnati sunt.

Tum ab eminentissimo praeside altera proposita est quaestio: num immutatio schematis quoad formam fieri debeat? et ai, quomodo?

Quoad hanc quaestionem ab uuo reverendissimorum patrum observatum est, prae omnibus prooemio descriptionem tristis statua, in quo versatur genus humanum in praesentia, esso inserendam et a viris eminentibus, qui ad id imprimis idonei sint, conficiendam. Alii optarunt, ut capitibus et canonibus expositio totius doctrinae christianae praemittatur.

In hoc autem omnes conveniebant, expositionem doctrinae catholicae ubique damnationi errorum esse praemittendam. Plure· insuper desiderarunt, ut instar decreturum concilii Tridentini canones post omnia capitula in fine decreti punautur, si tamen,

ut saltem nb uno notatum fuit, id natura constitutionis A ferat. Pariter in hoc omnes consentire videbantur, tam adumbrationem doctrinae quam errorum descriptionem oportere esso ubique claram ac distinctam, una autem brevem, quantum fieri potest; porro dicendi rationem tranquillam ut constitutioni pontificiae ac occumenicae dignam. Atque hinc quod scholam sapiat, supprimendum, transitiones eandem redolente· rescindendas, terminos scholasticos non ultra necessitatem adhibendos, argumentis non tam diu immorandum ct verba ¡usto plus aspera eliminanda.

Quod attinet ad inscriptiones ct ordinem capitom observatum est, inscriptionem tum decreti tum canonum I et II capitis non ab errore, sed ab exposita veritate esso mutuandam. Id enim usui conciliorum magis convenire. Insuper inscriptionem decreti ideo minus aptam videri, quod ex una parte angustior sit, ex altera parte autem latius pateat, atquo inobedientiao facile praetextui esso possit B

Ordinem capitum praesentem, uti exstat, retinendum esso, decem patres consuerunt, scilicet reverendissimi Tarvisinus, Sancti Petri, Ratisbononsis, Paderbornensis, Pictaviensis, Gicnnensis, Sedunensia, Mecbliniensis, Edessenus, Cassiliensie, Alii putabant caput do sacra Scriptura esse praemittendum. Alii existimarunt, ordinem esso naturae et affinitati rorum magis accommodandum, caput VI, VII et VIII atquo V et X coniungendum. Alius judicabat, constitutionem in numero plures dividendam esse. Aliis rursum visum est, constitutionem unam posse manere, sed alio modo esse disponendam. Quo respectu tria aut quatuor systemata sunt proposita, quae reverendissimi auctores rogati scripto proponere promiserunt Verum conclusum nihil est, sed visum est, ut antequam instructio pro constitifenda arctioro 'deputatione conficiatur, oχspectentur diota in congregatione generali, sche- C mata promissa afferantur, et prao omnibus ut theologus, qui ultimam manum schemati admovit, prius audiatur.

Indicta sessione proxima in secundam vel tertiam feriam sequentis hebdomadis et materia deliberationis assignata, congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est1.

loannes Schwetz secretaria·.

3.

Congregatio II.

Die 11 ianuarii anni 1870 altera congregatio Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus habita est praeside eminentissimo cardinali Bilio. Reverendissimi patres aderant omnes, exceptis celsissimo primate Huogariao archiepiscopo Strigoniensi infirmo et excellentissimo archiepiscopo Mutinensi.

Pernetis precibus ot praelecto protocollo ses- D sionis praecedentis ab eminentissimo praeside pro constituenda deputatione speciali tres reverendissimi patres, archiepiscopus Mechliniensis, episcopus Pictaviensis ct episcopus Paderbornensis designati sunt.

Deinde ¡ussus est theologus (P. Franzelin), qui ultimam manum adiecerat schemati decreti *de doctrina catholica contra multiplice» errore» ex rationalismo derivato»* exarando, rationes exponere, ob quas forma, qua schema exaratum exstat, potius quam alia fuerit adoptata.

Summa orationis ipsius| haec erat: Formam, quae constet in rerum dispositione ac ordine, ct in modo, quo singula capita doctrinae enuntiantur, per scopum decretorum conciliarium determinari. Scopum autem ob quom decreta α conciliis conduntur, nequaquam esse, ut doctrina catholica simpliciter exponatur, quae continua professione ct praedicatione continetur, sed errores ingruentes per declarationem doctrinae catholicae in directa oppositione errorum manifestentur et excludantur. Quem finem manifesto postularo, ut tantum ea capita doctrinae catholicae qui per errores exortos oppugnantur aut adulterantur, ct quidem sub eo formali conceptu proponantur ac declarentur, quo errori in propria sua indole spectato opponuntur. Hanc agendi normam in omnibus conciliis oecumenicis esse servatam, ut nomination in synodo Nicaena, Ephesina, Chalcedononsi et synodo VI, nec non in anathematismis sancti Cyrilli Alexandrini atque litteris sancti Leonis Magni et Agathonis papae ab illis adoptatis. Unde theologis in explicandis huiusmodi decretis ad errores, quibus opponuntur, confugere consuevisse.

Hinc theologorum commissioni minime dubium fuisse quin et in praesenti schemate forma expositionis doctrinae catholicae indoli errorum, ad quos excludendos et condemnandos dirigatur, accommodaretur; qui in scholis etiam catholicis ex eo tempore, quo hae auctoritati ecclesiasticae subductae ot potestati politicae mancipatae sunt, suppressa traditione scbolao et arrogata sibi autonomia exorti sint et ideo scientificam formam prae se ferant.

Hinc et necessarium existimatum esse, ut doctrina catholica ad errores illos abigendos exponenda (ut erroribus tum quoad rea tum quoad formam respondeat)in forma scientiae proponeretur, quemadmodum id iam constitutionibus apostolicis et allocu- C tionibus ot in Syllabo factum est, quae documenta theologis deputatis in ipso schemate elaborando instar normae esse debebant

Propter easdem causas quod ab ordinem capitum attinet, necessarium visum esso, ut hic ordinem geneticum et connaturalem errorum sequeretur. Atque eapropter primo loco doctrinam de Deo, creatore mundi, supra omnia infinito exaltato et de dependentia hominis α Deo, salva eius libertate, in oppositione plenae incredulitatis, paucis expositam esse, quoniam plura dicere nec fidelibus nec infidelibus necessarium et utile existimabatur. In altera autem parte, quao constitutionis corpus est, in oppositione errorum semirationalismi primo de obiectiva revelatione Dei tractari et quidem capito IΠ do fontibus revelationis, capito IV de necessitato supernatural!· revelationis, capite V de supernaturali eius obieoto, in capitibus sequentibus do fide super- D naturali, quao revelationi respondet, ot quidem capite VI de fido generatim considerata, capite VII do praecedente conditione fidei, capito Vili do ipsa intorna ratione supernaturalis fidei, capito IX de fidei necessitate et firmitate; tum de relatione inter fidem et scientiam, ot quidem capite X quoad scientiam philosophicam, et capite XI quoad scientiam theologicam. In tertia denique parte exponi theologiam, christologiam, et anthropologiam naturalem et supernaturalom in oppositione errorum ex semirationalismo profectorum, quantum ad eos excludendos opus esse visum est.

Quod vero attinet ad ordinem accidentalem, videlicet expositionem doctrinae et condemnationem erroris in singulis capitibus atque integris decreti·, in conciliis oecumenicis varium modum esae servatum. Quando erat error manifestus, doctrina vero

1 *Addenda ex diario iam laudato, prout habetur* tn *Collectione Lacenti:* ..Praeterea in hac sessione qaserebator, num orationes in congregationibus generalibus habitae typis imprimendas et inter patres Deputations distribuendae essent Alii aliud sentiebant Denique visum eat, orationes non esse imprimendas integras, sed sufficere quamdam earum synopsin. Cum enim tam multa, quae sub secretum pontificium caderent, iam in ephemeridibus vulgarentur, timendum erat, no integrae ederentur orationes, si typis imprecae essent.·

Coacti*. OKxanau tostus LUI,

* Eius disquisitionem vide in L L. cui. 317-40

accuratiori expositione indigebat, hanc semper damnationi ĕrrori praemissam fuisse, quod et in plerisque capitibus schematis factum est. Quando vero error erat manifestus, doctrina opposita pariter notissima, damnationem erroris esse praemissam, et doctrinam catholicam nonnisi relut rationem condemnationis commemoratam, ut ridere est in decreto de peccato originali concilii Tridentini post concilium Milevitanum et Aransicanum Π, et factum in capitibus I et II schematis praesentis. Quando tandem error non erat per se manifestus ct ex eius accuratiori expositione ipsa veritas opposita in clariori luce collocabatur, illam etiam longiorem huic fuisse praemissam, ut in concilio Lateranensi IV capite II contra loochimum, quod ex eadem causa in capitibus VIII-XI schematis factum cernitur.

Deinde initio in decreto praesenti canones a capitibus fuisse separatos, cum autem tum tertia para accesserit, propter diversam indolem errorum ibidem excludendorum risum case potius errorum condemnationem cum expositione coniungere, quemadmodum idem non tantum in concilio Lateranensi IV, verum etiam in concilio Tridentino in decreto de scriptura sacra et de invocatione sanctorum atque de indulgentiis factum est

Quoad transitiones, has omnino omitti non posse, quoniam per illas non tantum ratio ob oculos ponitur, quare aliquid decernatur, sed oriam sensus decreti manifestus redditur; quare io prooemiis et decretis concilii Tridentini eiusmodi transitiones deprehendantur. Breviores autem utique posse esse.

Simili modo quae obietta sunt contra inscriptionem decreti, neo non capitum I et II, facile ex natura rei et usu conciliorum ct apeciatim concilii Tridentini dilui.

Quod denique attinet ad formam enuntiationis, αχρίδαν theologicam postulare, ut veritas dogmatica in propria ena ratione exprimatur, et speciatim, ut claro exhibeantur tanquam dogmata fidei, quae de fide definienda sunt, et ab his distinguantur alia, quae licet cum doctrina catholica immediato sint connexa,non tamen velut articuli fidei definiri queant, et ut proinde in singulis gradus censurarum perfecte respondeat gradibus errorum, vol certe boa non excedat, porro ut textus sacrao Scripturae, qui ad probandum afferuntur, in vero sensu exhibeantur, atque ut nihil dicatur quod opiniones liberae disputationis in alterutram partem probare vel improbaro merito videatur. In quo a commissione maiorem, quse fieri poterat, diligentiam esso adbibitam. Et revera quae hoc respectu contra schema obiecta innotuerunt, solido fundamento destitui. Sic in capito 1 vocem rjjentia debuisse eligi, quoniam non doctrinam Spinoti©, sed illorum est simul damnanda, qui unum esso absolutum Dei et mundi esse docent, (seu defendunt, unum esee omnia et omnia unum). Porro in capite III solummodo decretum concilii Tridentini de sacra Scriptura ex ipsis decretis explicari; quoad extensionem seu gradus inspirationis singularum partium nihil, ut timetur, definiri. Atque etiam per en, quae initio capitis XY1 occurrunt, opinionem illam liberaro, quao tenet statum naturio purae, spectata divina sapientia et benignitate(non autem absoluto esso impossibilem, haud tangi.

Tandem pari modo ea quoque, quao quoad probationes ct rationes interiores, quoad singulos terminos et stylum obiccta sunt, probabiliter, si accuratius indicata fuissent, vel ex usu conciliorum ut insta ostendi potuissent, aut essent talia, quae facili negotio immutari queunt.

Hera 11 congregatio dimissa est.

loannes Schwoto ŝecretaria

4

Schema reformatum constitutionis dogmaticae de fide catholica patrum deputatorum exnmini propositum *

Piut episcopus serrus sercorum Dei ia ero approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Dei Patrie aeternus Filius Dominus noster lesus Christus, cum ecclesiae suae dilectae omnibus diobus usque ad consummationem saeculi adfucurum se promiserit; quemadmodum ei praelianti auxiliari, perielitanti subvenire, ita laboranti adsistero laboresquo fortunare nullo unquam tempore destitit. Quare eius etiam benignitate *ac* providentia factum est, ut ex omnibus quidem oecumenicis conciliis, at nominarim e sacra Tridentina synodo saluberrimi sine intermissione fructus universae ecclesiae ad baee usque tempora provenerint Hinc enim sanctissima religionis dogmata uberius exposita pressiusque definita; haereticorum errores damnati atque repressi: ecclesiastica disciplina restituta eanctiusque firmata, militiae clericalis institutio accuratior, aucta sacramentorum frequentia et reformati populi mores; hinc membrorum cum capita arctius adstricta societas et unio; hinc universo corpori Christi mystico additus vigor, ancta sanctitas, ampliata fecunditas; hinc denique multiplicatae religiosorum familiae, quae in omne opus salutare incumbunt, aliaque christianae pietatis instituto, oc praecipuo assiduus illo et usque ad sanguinis effusionem constans ardor in Christi regno late per orbem propagando.

Verum tamen haec olisque permulta bona, quae per ultimam oecumenicam synodum divina bonitas dignata est operari, grato, quo par est, animo recolentes, acerbum nihilominus dolorem cohibere non possumus, dum mala gravissima contemplamur inde orta, quod nimis multi eiusdem «tacrosanctae synodi vel auctoritatem prorsus contempserunt vel sapientissima decreta neglexerunt Manifestum enim est omnibus, haereticos sectas, quos Tridentini patres damnaverunt, in sectulas innumeras poulatim dissolutas ease; quibus inter se dissentientibus et concertantibus, in plurimorum animis omnis tandem in Christum fides concussa et eversa est. Tum natus ille quem dicunt rationalismus, indifferentismus, mythismua, qui eadem sacra biblia, ad quao oliai tanquam ad unicum christianae doctrina© fontem et iudiccm supremum appellabatur, iam pro inanium symbolorum, imrao fabularum congerie traducere non veretur. Atque sic denique prodiit impia, sed heu vulgatissima naturalismi doctrina, quao errorum istorum summam complectens, christianae religioni tanquam divina© et supernatural! institutioni directo et per omnia opponitur: ut scilicet rebus humanis conditoris ac servatoris dominio subtractis, quoddam velat antiebristi regnum statuatur. Relicta autem proiectoque Christiana religione, negato vero Deo ct Christo eius, prolapsa tandem est multorum mens in pantheismi, materialismi, atheismi barathrum, ut iam ipsam rationalem hominis naturam omnemque insti rectique normam negantes, ima societatis humanae fundamenta subvertere nitantur.

Hac porro impietate impune circumquaque graciante, fieri non potuit, quin multi etiam ecclesiae catholicae filii malo afllarentur spiritu, et a via vente pietatis aberrarent. Variis enim ac peregrinis doctrinis abducti, naturam et gratiam, scientiam humanam et fidero divinam perperam commiscentes, verum sensum dogmatum, quem Canet ac docet

* Pnipoùtam est patribus ¿epautwnb «k «¿e in tertia sezione depnUUonk. ut ruor ¿icetur.

■ancta mator ecclesia, depravaro, et integritatem aio- A ecritntemquo fidei in periculum adducere noscuntur.

Quibus omnibus conspectis, quomodo non intima moveantur ecclesiae viscera? Sicut enim Deus vult omnes homines salvos fieri, ot ad agnitionem veritatis pervenire; sicut Christus venit in mundum, ut filios Del, qui erant disporsi, congregaret in unum: ita ecclesia a Deo omnium populorum mater constituta, omnibus debitricem so novit, ac lapsos erigere, labantes sustinere, revertentes amplecti semper parata ot intenta est. Quare nullo unquam tempore a Dei voritato, quao sola sanat omnia, testanda ot praedicanda quiescoro potest, sibi dictum osso sciens: *Spiritus meus, qui esi in te, et verba mea, quae potui in ore tuo, non recedent de ore tuo amodo* tt *usque in sempiternuml.*

Nos itaque pro supremo nostro apostolico munero cum veritatom catholicam decoro ao tuori perversasquo doctrinas reprobare nunquam destiterimus, TI nunc univorsi orbis episcopis, nostra auctoritate in Spiritu sancto congregatis, nobiscum sedentibus et iudicantibus, insistentes Dei vorbo scripto ot tradito, prout ab ecclesia catholica immutabiliter custoditum et expositum ost, ex hac Petri cathedra in conspectu omnium salutarem lesu Christi doctrinam profiteri et declararo constituimus; adversis erroribus, potestate nobis ab omnipotente Deo tradita, proscriptis et damnatis.

Caput I.

De Deo et mundi creatione.

Sancta Romana catholica ecclesia erodit ac profitetur, unum esse Deum verum et vivum, creatorem caeli et terreo, aeternum, immensum, omnipotentem; qui. cum ait una singularis, simplex omnino et incommutabilia substantia, intellectu ac voluntate omniquo perfectione infinita, profitendus est ab hoc mundo ro et essentia distinctus, in se et ex se C beatissimus, et super omnia, quae praeter ipsum sunt, et concipi possunt, ineffubiliter elevatus.

Hic solus verus Deus bonitate sua et omnipotenti virtute, non ad acquirendam vel augendam, sed ad manifestandam perfectionem suam, liberrimo consilio, simul ab initio temporis utramque do nihilo condidit creaturam, spiritualem et corporalom, angelicam vidolicot et mundanam, ac deinde humanam quasi communem ex spiritu ot corpore constitutam.

Caput II.

De revelatione.

Eadem sancta mater ecclesia Deum, rerum omnium principium et finem, docet naturali humanae rationis lumino e rebus creatis certo cognosci posse, neque ad hoo traditam ¿3 Deo doctrinam omnino necessariam esso; eo quod invisibilia ipsius a creaturo mundi per ea, quao facta sunt, intellecta con- D spiciuntur (Rom. I, 20): placuisse autem eius sapientiae et bonitati, alia eaque supernatural! via se ipsum et voluntatis suso aeterna decreta humano generi revelaro, loquendo olim patribus in prophotii, novissimo vero nobis in Filio (Hebr. I, 1).

Iam vero homo, cum a Deo tanquam supremo suo auctoro totus pendeat, et ratio creata increatae veritati penitus subiecta sit, revelante se Deo, ad plenum intellectus et voluntatis obsequium tenetur.

Supernae huic disciplinae tribuendum quidem est, quod ea, quae in rebus divinis humanae rationi per se impervia non sunt, in praesenti quoque generis humani conditione ab omnibus expedite, firma certitudine ot nullo admixto orrore cognosci possunt Attamen revelatio non hac do eau? sed ideo simpliciter seu absolute necessaria dicenda est, quod clementissimus Deus hominem ad finem prorsus supernaturalcm, ad participanda scilicet bona divina ordinavit, quae rationis comprehensionem excedunt; sicut scriptum est: Oculas non vidit, nee auris audivit, noe in cor hominis ascendit, quae praeparavit Deus iis, qui diligunt eum (I Cor. 2).

Haec porro supernaturalis revelatio, secundum universalis ecclesiae fidem a sancta synodo Tridentino declaratam, integra continetur in libris scriptis tam veteris qusm novi Testamenti, et sine scripto traditionibus. Qui quidem libri, prout in eiusdem concilii decreto recensentur, cum omnibus suis partibus pro sacris et canonicis ab omni fideli suscipiendi sunt. Neque vero eos ecclesia pro sacris ct canonicis habet, propterea quod sola licet humana industria compositi, auctoritate tamen sua approbati sint, nec propterea solum, quod revelationem sino errore contineant, sed ideo, quod Spiritu sancto inspirante conscripti, Deum habent auctorem oiusque sunt vere et proprie verbum scriptum, atque ut talo ecclesiae ab apostolis traditi.

Quia vero, quao sancta Tridentina synodus do interpretatione divinae Scripturae, ad coercenda petulantia ingenia, salubriter decrevit, a quibusdam hominibus prave exponuntur, idem decretum hoc approbanto concilio renovantes, hanc eius mentem esse definimos, ut in robus fidei et morum, is pro vero Scripturae sensu habendus sit, quem tenuit et tenet sancta mater ecclesia, aut quem sanctorum patrum consensus unanimis attestatur.

Caput III.

De fide.

Fidem nutem, quae humanae salutis initium est, ecclesia catholica profitetur virtutem case infusam seu supernaturalem, qua Dei aspirante gratia vera esse credimus, quae divinitus revelata sunt, non propter rerum veritatem ex se ipsa perspectam, sed propter Dei revelantis auctoritatem. Est enim fides, testante Apostolo, argumentum non apparentium (Hebr. XI, 1).

Ut nihilominus rationabile esset obsequium nostrum, voluit Dous una cum interna Spiritus sancti motione externa praesto esse revelationis suae argumento, facta imprimis divina, nominatimque miracula et vaticinia, quae cum Dei potentiam et sapientiam manifeste revelent, divinae locutionis signa sunt certissima, et omnium intelligentiae accommodata. Quaro scriptum legimus: Illi autem profecti praedicaverunt ubique, Domino cooperante et sermonem confirmante, sequentibus signis.

Licet igitur non crederemus, nisi videremus esse credendum, atque adeo fidei assensus nequaquam D sit motus animi caecus et ab operatione intellectus disiunctus; nemo tamen evangelicao praedicationi consentire potest, sicut expedit ad salutem consequendam, absque illuminatione et inspiratione Spiritus sancti, qui dat omnibus suavitatem in assentiendo et credendo. Est ergo fides ipsa in se, etiamsi nondum per charitatem operatur, donum Spiritus sancti et opus ad salutem pertinens, quo homo liberam praestat Deo obedientiam, gratiae eius, cui resistero posset, assentiendo et cooperando.

Haeo illa est fides, sino qua impossibile est placere Deo, et ad filiorum eius consortium pervenire. Quare aicut nulli unquam sine illa contigit iustificario, ita nullus, nisi in ea perseveraverit usque ad finem, vitam ueequetur aeternam. Hanc autem fidei firmitatem et constantiam Deus „iostans praecepto et praecurrens auxilio4, in nostra posuit potestate. In vera scilicet ecclesia Christi fideles, docti

« Is. LIX, 21.

et indocti, fundamentis ad credendum innituntur firmisiimil. cum ad solam ecclesiam catholicam, nec ad ullam aliam religionis communionem, ea pertineant omnia, quae ad fidei christianao evidentem credibilitatem tam multa et tam mira divinitus aunt disposita. Quare ecclesia per se ipsa magnum quoddam ct perpetuum est motivum credibilitaiis. et relut signum levatum in nationibus, divinae suae legationis testis irrefragabilis. Piissimus autem Dominus, qui non deserit, nisi deseratur, eos, quos de tenebris transtulit in admirabile lumen suum, in hoc eodem lumino ut perseverent, sua gratia confirmat

Itaque vero fideles, per caeleste hoc donum primae veritati adhaerentes, magno intervallo discernuntur ab iis, qui falsam religionem, opinione humana ducti, sectantur: neque fieri potest, ut fideles catholici ullam unquam iustam habeant rationem fidem motandi aut in dubium vocandi. Quapropter gratias agentes Deo Patri, qui dignos nos fecit in partem sortis B unctorum in lumine, tantam no neglexerimus salutem, sed aspicientes in auctorem fidei consummatorem lesum, teneamus spei nostrae indeclinabilem confessionem.

Caput IV.

De fide ei ratione.

Hoc quoque perpetuus ecclesiae catholicae consensus tenuit et tenet, duplicem esse ordinem cognitionis, non solum principio, sed obietto etiam distinctum: principio quidem, quia in altero per rationem insitam, in altero per fidem infusam cognoscitur: obiecto autem, quia praeter ea, ad quae naturalis ratio pertingere potest, credenda nobis proponuntur mysteria in Deo abscondita, quae nisi revelata divinitus nec homini nec angelo innotescere possunt Deum enim nemo vidit unquam: Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit (Ioan. I, 18). Quocirea Apo- C stolas, qui a gentibus Deum per ea, quae facta sunt, cognitum osse testatur, disserens tamen de gratia et veritate, quao per lesum Christum facta est (Ioan. I, 17): Loquimur, inquit, Dei sapientiam in mysterio, quae abscondita est, quam nemo prineipnm huius saeculi cognovit: nobis autem revelavit Deus per Spiritum suum. Spiritus enim omnia scrutatur, etiam profunda Dei (I Cor. I, 7). Et ipse Unigenitus confitetur Patri, quia haec abscondit a rapientibus et prudentibus, et revelavit ei parvulis (Matth. XI, 26).

Ac ratio quidem fide illustrata, cum sedulo pie et sobrie quaerit, ox eorum, quae naturaliter cognoscit, analogia ad aliquam mysteriorum intolligentiara camque fructuosissimam, Deo donante, proficit; nunquam tamen idonea redditur ad ea suis principiis demonstranda aut omnia adinstar rerum illarum. quae proprium ipsius obiectum constituunt, penpi- D cienda. Quaedam enim divina dogmata ipsa sua natura intellectum creatum sic transcendunt, ut etiam revelatione tradita ct fide suscepta, ipsius tamen fidei velo contecta et quadam quasi caligine obvoluta mineant, quamdiu in hoc mortali vita peregrinamur a Domino.

Etsi vero fides sit supra rationem, nulla tamen unquam inter fidem et rationem vera dissensio esse potest Idem enim Deus, qui mysteria revelat ct fidem infundit, animo humano rationis lumen insevit. Deus antem negare seipsum non potest, nec verum vero unquam contradicere. Hinc est, ut falsa huius repugnantiae species indo oriatur, quod vel 6dri dogmata ad mentem ecclesiae intellecta et exposita non sunt, vel commenticiae opiniones ration» effata reputantur. Omnem tamen assertionem illuminatae fidei vere contrariam omnino falsam esse definimus. Porro ecclesia, quao uns cum apostolico munere docendi, mandatum accepit, fidoi depositum custodiendi, et ius et officium divinitus habet falsi nominis scientiae oppositiones (I Tim. VI, 20) declarandi et proscribendi. Quapropter omnes chriatiani fideles ae nominarim humanarum artium et disciplinarum cultores huiusmodi opiniones, quao fidei doctrinae contrariae esse cognoscuntur, maximo si ab ecclesia, quacunque nota, proscriptae fuerint, nedum tanquam legitimas scientiae conclusiones defendant, pro erroribus, qui fallacem veritatis speciem prae se ferant, habere tonentur.

Sacrorum quoque dogmatum is sensus perpetuo est retinendus, quem semel declaravit sancta mater ecclesia, sive communi suo magisterio nive solemni definitione, nec unquam ab co sensu, altioris intelligentiae specie et nomine, recedendum. Neque enim fidei doctrina proposita est humanis ingeniis perficienda, sed Christi sponsae tradita custodienda et declaranda. Quare ad eam secundum hanc doclarationem plenius semper intelligendam pio ot laudabiliter incumbitur; omnis autem commutatio eorum, quae infallibili ecclesiae magisterio stabilita sunt, non profectus intelligeutiae, sed corruptela erroris reputanda est.

CANONES

L

Dv *Deo et mundi creatione.*

1. Si quis unum verum Deum visibilium et invisibilium creatorem negaverit; anathema sit.

2. Si quia, in rationem aeque ac fidem contumax, praeter materiam nihil esse affirmare non erubuerit; anathema sit

3. Si quis Dei et mundi unam eandemque aubstantiam esse dixerit; anathema ait

4. Si quis dixerit, divinam essentiam sui manifestatione vel evolutione fieri umnia; anathema rit.

5 Si quis Deum dixerit esse ens universale seu indefinitum, quod, determinando se, constituât rerum universitatem in genera, species ct singularia distinctam; anathema sit.

6. Si quia res finitas omnes aut certe spirituales ex divina substantia emanasse dixerit; anathema sit

7. Si quis sanctissimis nominibus Trinitatis, incarnationis, redemptionis, resurrectionis aliisve abutens, veneranda christianae religionis mysteria ad perversissimos pantheism! sensus detorserit; anathema sit.

8. Si quis non confiteatur, mundum resquo omnes, quas continet, secundum totam suam substantiam α Deo ex nihilo esae productas; anathema sit

9. Si quis dixerit, Deum non voluntate a necessitate libera, sed tam necessario creasse, quam necessario amat seipsum; anathema sit.

10. Si quis dixerit, per creationem Deo aliquid perfectionis et beatitudini accessisse, quo alias careret; anathema sit.

11. Si quis negaverit, mundum ad Dei gloriam conditum esse: anathema sit.

II.

De revelatione.

1. Si quis negaverit. Deum unum ct verum, creatorem et dominum nostrum, per ea, quae facta sunt, naturali ratione ab homine lapso certo cognosci et demonstrari posse; anathema ait.

2. Si quis dixerit, fieri non posse, nut non expedire, ut per revelationem divinam homo de Deo cultuque ci adhibendo edoceatur: anathema sit.

3. Si quis dixerit, rationem humanum nror*u

indcpcndontem esse, neo fidem ei a Deo imperari A posse; anathema sit.

4. Si quit dixorit, hominem ad cognitionem, quao naturalem superat, divinitus evehi non posso, •ed ex «e ipso ad omnis tandem vori ct boni possessionem iugi profectu pertingere posse ct debere; anathema sit

5. Si quis libros, quos Tridentina synodus recensuit, pro sacris ct canonicis non susceperit, cosque aut aliquem eorum divinitus inspiratum esse negaverit; anathema sit.

III.

De fide.

1. Si quis dixorit, fidem divinam non distingui u scientia naturali, quao veritatem religiosam aut moralem pro obiecto habeat, ac propterea ad actum fidei, qua fideles nominamur ct sumus, non requiri, J ut revelata veritas propter auctoritatem Dei revelatoris credatur; anathema sit.

2. Si quis dixerit, fieri non posse, ut revelatio divina externis signis reddatur credibilis, idooquo sola interna cuiusque experientia homines ad fidem movendos esse; anathema sit.

3. Si quis dixerit, miracula nulla fieri posse, aut ad demonstrandum non valere, aut certo cognosci nunquam posso; ct non confiteatur, vera esso miraculo, quae in Scriptura narrantur, iisdomquo religionis christianao divinam originem rite comprobari ; anathema sit.

4. Si quis dixerit, fidem, qua ebristiani cvangelicae praedicationi consentiunt, esse persuasionem necessariis scientiae humanae argumentis inductam; anathema sit

5. Si quis dixorit, non ad fidem ipsam, sed ad fidem vivam, quae per charitatcin operatur, gratiam 0 Dei necessariam esse; anathema ait.

6. Si quis dixerit, fidelibus catholicis haud secus atquo iis, qui ad veram fidem nondum pervenerunt, licitum esse fidem, quam sub magisterio ecclesiae susceperunt, ut dubiam habere, assensu animi suspenso, doñeo sciontificam credibilitatis inquisitionem absolverint; anathema sit

IV.

De fide et scientia.

1. Si quis negaverit, Christiana revelatione vera et proprio dicta mysteria contineri; anathema sit

2. Si quis dixerit, a ratione rite exculta universa fidei dogmata o naturalibus principiis intelligi et demonstrari posse; anathema sit.

3. Si quis dixerit, omnia, quao revelatio continet divina, ad proprium obiectum philosophiae pertinere, D aut huius esso, ox naturali Dei per res creatas manifestatione, necessitatem singulorum, quae fides credit, demonstraro; anathema sit.

4. SI quis dixerit, disciplinas humanas, etiam cum periculo errandi contra fidem, tractari posse nulla revelationis supernatandis habita ratione; anathema sit.

5. Si quis dixorit, harum disciplinarum conclusiones, etiamsi doctrinae catholicae repugnent, non subesae indicio et authenticae proscriptioni ecclesiao; anathema sit;

6. Si quia dixerit, licitum esse tradore vel tenere opiniones ab ecclesia damnatus, dummodo ne sint damnatae tamquam haereticae; anathema sit

7. Si quis dixorit, secundum progressum scientiae propositis ab ecclesia fidei articulis aliquando sensurn alium ab oo, quem intellexit et intelligit ecclesia, substituendum esse; anathema sit.

5.

Eiusdem Kchemntls pars altera examini patrum deputationis de tide propositaI.

Caput V.

De sanctissima Trinitate.

Mysteriorum, quae fido illuminati profitemur, omnium supremum ipso Deus est, unus in essentia, trinus in personis: Pater, Filius et Spiritus sanctus. Haec beata Trinitas secundum sinceram catholicae fidei veritatem unus est Deus, propterea quod essentia seu substantia tribus personis communis re et numero una est. Pater enim ab aeterno Filium generat, non aliam suae aequalem essentiam emanatione producendo, sed ipsam suam simplicissimam essentiam communicando; paritorque Spiritus sanctus non multiplicatione essentiae, sed eiusdem essentiae singularie communication© a Patre et Filio tamquam ab uno principio una spiratione aeterna procedit. Haec igitur una numero essentia seu natura voraciter est Pater, Filius et Spiritus sanctus, tres simul personae ct singillatim quaelibet carumdem: ita ut personae inter se realiter distinctae, cum essentia tamen ro unum idemquo sint1.

Et quoniam in Deo omnia unum sunt, ubi non obviat relationis oppositio3, una est voluntas et operatio, qua Trinitas sacrosancta cuncta extra se condidit, disponit et gubernat. Neque enim personae divinae extra se secundum originis relationes, quibus distinguuntur, sed secundum quod sunt unum et singulare principium, operantur.

Caput VI.

De hominis creatione et natura.

De hominis vero natura et origine divinis litteris edocta haec tenet et praedicat sanctu Romana eclesia. Perfectis iam caelis et terni omniquo ornatu eorum, creavit Deus hominem ad imaginem ct similitudinem suam, ut praeisset universae terrae. Corpori igitur de limo terrae formato infudit animam de nihilo productam, immaterialem, incorruptibilem, immortalem, intclligentia ct libera voluntate praeditam. Haeo anima rationalis essentia quidem sua a corpore diversa, eias tamen vero et per se seu immediata forma est4. Neque enim per aliam animam seu quoddam aliud vitae principium, sed per se ipsa corpus ad eue homini proprium determinat, atquo ita cum eo constituit naturum vero ot realiter unam.

Primo autem homini Adamo, ct Evae uxori, e costa cius divinitus formatae, benedicens Deus mandavit: Multiplicamini ct replete terram, atque ita ex uno fecit orano genus hominum inhabitaro super universam terram (Act. XVII, 26). Quarti etiam homo, qui primus formatus est n Deo pater orbis terrarum oppellatur (Sap. X, 1), utpote a quo cuncti, qui incolunt terram, naturali generatione descendant, carne do carne nascente, cui anima a Deo. in singulis do novo creata, infunditur.

Caput VII.

De hominis elecatione et lapsu.

Verum in ipso generis humani primordio magnum insuper quoddam divinae pietatis arcanum fides christiuna agnoscit. Homo ad imaginem Dei factus ipsa quidem natura sua ordinatur ad Deum cognoscendum, colendum, amandum, eo videlicet modo, qui insitae facultati congruit. Vcrumumcn

» Incepit discuoio ěia in decima »í*síom Deputťuoni nt infra dicetur.

3 Ct cune. LaL V cap. lAamxcmur |Minti. XXIL Pβχμ

' Cone. Florent, deer, pro Iacob.

4 Of. rone. Vieim. Genestis (Modo, XXV. 410a).

lummui rerum crcaue nstorae proprietatibus ot legibus non circumscribitor, inexhausta bonitate hominum genus in primo parento super naturae conditionem ad statum quondam sublimem elevare voluit, in quo divinae iprici consoni efficeretur naturae (II Petr. I, 4). Itaque praeter dona, quibus in propria natura perficeretur, Spiritum sanctum ci infudit, ut, natura quidem servus, sanctitatis autem gratia filios, iam non solius naturae vigore, sed chiritato desuper infusa divina mandata et virtutis opera exequendo, aeternam haereditatom promereretur. Ad haec carnem spiritui gratia sua subieetam fecit, et mortis ipsius timorem a mortali removit. Morulis quippe erat homo conditione corporis animalia, immortalis autem beneficio conditoris1.

Hunc Deus in paradisi felicitato Unquam in umbra vitae collocavit, sio munerans libero arbitrio, nt tamen regeret imperio, Wrerct ℮xitio Posuit B ante eum vitam et mortem, ut, si quidem vira» eligeret, de virtute in virtutem conscendens, ud regnum caeleste transferretur, Deum Deorum visurus, non ut facultate naturali videri potest, sed facie ad faciem sicuri est, et hac visiono in ipsum transformatus divinae voluptatis torrento potaretur.

Haec illa est hominis ovelatio, quam sanctorum patrum vestigiis insistentes doctores catholici recte supcrnaturslem vocaverunt, ut quae naturae creatae tum vires tum exigentiam transcendat, idooque nec meritis nec naturali conditioni hominis debita, sed gratuitum iit divinae largitatis beneficium.

At vero homo conditori suo ingratus mandatam sina libere transgrediendo e stata, ad quem super oaturae conditionem evectos erat, una cum propague sua excidit, inm Dei et indignationem in-℣urres sanctitatem ot iuititiam tam sibi quam do bis amisit, et peccato inquinatus non mortem et C poenas corporis tantum, sed etiam peccatum, quod mors evt animae, in omne genus humanum transfudit. Quod quidem Adae peccatum propagatione, non imitatione in omnes cius filios transfusum unumquemque in statu peccatoris constituit; quemadmodum ecclesia constanter docuit, et sancta Tridentina synodus definivit, cuius decreta hoe approbanto concilio renovamua

Ab omnibus tamen fidelibus firmiter credendum conitanterque profitendam est. Dei matrem beatam virginem Mariam in primo instanti suae conceptionis fútase singulari omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu maritorum Christi Salvatoris humani generis, ab omni originalis culpae labe praeservatam immanem, prout per ipasiolicam nostram constitutionem, quae incipit *Ineffabile Dm,* a nobis declaratum et ddUitum est.

Caput VIII.

De *malteria Verbi incarnati.*

At Dmu ab aeterno generis nostri ruinam praevidens, secundum sacramentum voluntatis suae, lapsum hominem erigere et devicto daemone, cuius versutia perierat, de morte ad vitam revocare misericorditer decrevit Quapropter ubi venit plenitudo temporis, misit Filium suum unigenitum, factum ox enubere, ut omnes, qui crederent in eum, de tenebrarum potestate ereptos in regnum huius Filii diloetiunis suae transferret

Haec autem recta et sincera est Verbi incarnari fides, at credamus et confiteamur. Dominum nostrum lesura Christum verum Deum et verum hominem eos», Ileum ox substantia Patris ante saecula gcaitu^i, ot hominem ex substantia matris in saeouli» ustum. Summus enim et sempiternus Dei A Filins, qui se ad humani generis salutem inclinavit, nos quidem in suam gloriam transtulit, sed, quod erat, osse non destitit1. Cum enim ia forma id est natura Dei esset Patri aequalis, nascendi ox matre Virgine formam servi, id est nutu: *jtì* bumanam ita sibi propriam fecit, ut per hanc homo fieret nobis consubstantialis. Atque ita in integra veri hominis perfectaquo natura verus nutus est Deus, totus in suis, totus in ℣ostris Hacc igitur est humanae naturae cum divina persona unio secundum hypostasin, α sacris conciliis definita et ab universa semper ecclesia credita et praedicata, ut non alius sit Deus Verbum et alius homo lesus, sud una hypostasis seu persona et Deus per divinam ot homo sit per humanam naturam assumptam

Quare sicut io sanctissima Trinitate ℣re personae distinctae in una subsistunt natura, ita in Christo contra una divina persona in duabus subsistit naturis distinctis et diversis. Ex quo quideui secundum sanctorum Patrum admonitionem intolligant omnes oportet, essentiae, substantiae acu naturae potionem cum notione hypostasis, subsistentiae seu penonae minime esae confundendam; ne cum manifesta sacratissimorum dogmatum subversione, tot somper dicantur esse personae, quot sint intellectuales rivo ut loquuntur sui consciae naturae.

Quamvis vero incarnationem Filii Dei tota Trinitas operatu sit, quia inseparabilia suat opera Trinitatis; s» .us tamen Filios formam servi accepit in singularitate personae, non in unitate divinae naturae, aeu in co, quod est proprium Filii, non quod commune Trinitalis'.

Ex quo igitur Filius Dei. a paterna gloria non recedens, nova nativitato generatus, haoc mundi infima ingressus est, humana de Deo, qui verus est homo, et do homine, qui verus est Deus, divina veraciter praedicantur, Invisibilis enim in suis visibilis factus est in nostris, ante tempora manens esse coepit ox tempore, impasaibilis Deus non dedignatus est homo esse passibilis, et immortalis mortis legibus ℣ubiacere Quae quidem proprietatum utriusque naturae in una eademquo Filii Dei persona communio, sicut in ℣postolici et evangelici^ scriptis manifestata, itu perpetuo patrum consensu tradita et sancita est.

Servat proinde utraque natura etiam post unionem sine defectu proprietatem suam: quoniam nec Deus mutatur miseratione, nec homo consumitur dignitate5. Quare sicut duae in Christo naturae. Ita duae voluntates et operationes confitendae sunt; unus tamen ot idem operator nostrae salutis, unigenitus Dei, qui per divinam divina, humana per humanam naturam indivise et inconfuse operatur, per formam Dei coruscans miraculis, et in forma D servi succumbens iniuriis·. At vero carni et sanguini participans eam infirmitate naturae culpae maculam nequaquam suscepit, et licet vero libero arbitrio ' praeditus, non solum non peccavit sed nec peccare potuit Qui neque passionibus animae aut carnis concupiscentiis molesUtus a malis paulatim se eo separavit1, verum in purissimae Virginia utero a Spiritu sancto sanctus conceptus ct natus cat.

Sic nihilominus Deus dilexit mundum, ut hunc Filium suum unigenitum victimam daret, cumque, qui non noverat peccatum, pru nobis peccatum faceret Talis enim decebat, ut nobis eoeet pontifex,

t Ct i. Leo It «na. 1 de nativ.
i 8. Leo M op. ad Flav.
S Cone ToleL XI <on(. fidei.
« 8. Leo M. ep. ad FUv.
s Ihld.
s Ep. s. A<alh. U cowe. CoMUnthrop. Ili; eoac. Ut I »ub Martino. rt» * ** 71XT
1 Cone- oeram. V caa. Lì

> t Atf. C.2
• Itti. Pm rriito hsUUler In sditi» *ailu-,* non bene

Minctus, innocens, impollutus, segregatus a peccatoribu» et excelsior caelis factus. Qui per Spiritum sanctum semetipsum offerens immaculatum Deo, per proprium sanguinem semel introivit in sancta, aelerun redemptione inventa (Ilobr. VII, 9). Vere igitur Christus leaus, mediator Dei et hominum, unus morions pro omnibus, divinae iustitiac pro lobis satisfecit, ot deleto chirographo, quod erat contrarium nobis, expolians principatus et potestates, do vetusta nos sorvituto in filiorum libertatem vindicavit. Si enim unius delicto mora regnavit per unum; multo magis abundantiam gratino et donationis et iustitiac accipientes in vita regnabunt per unum lesum Christum (Rom. V, 17).

Haec voro vis satisfaciendi pro peccatis omnium ot merendi nubis iustificationis gratiam et haeredit itcm, passioni Redemptoris inerat, propterca quod «inanis cius actibus dignitas personae divinae, per assumptam naturam operantis, pretium contulit infinitum. Redempti igitur non corruptibilibus auro et argento, sed pretioso sanguino quasi agni immaculati, animus nostras eastificemus in obedientia caritatis, ot in fido viventis Filii Dei, qui dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis, exspectemus beatam spem et adventum gloriae magni Dei et Salvatoris nostri lesu Christi.

Quo magis autem hac nostra aetate impii homines ot magistri mendaces, <juos venturos case apostoli praenuntiarunt (II Petr. II; lud. IV), eius, qui emit eos, glorino obtrectant; hoc studiosius nos celsitudinem illius efferre et revereri maiestatem decet. Hio enim Dei ingeniti unigenitus Filius splendor est gloriae et figura substantiae eius, Alpha et Omega, principium ot finis, per quem et propter quem condita sunt universa. Qui propter nimiam charitatom, qua diloxit nos, in assumpta servi forma traditus est propter delicta nostra et resurrexit propter iustificationem nostram, atque inferorum et mortis victor super omnes caelos ascendens consedit ad dextoram maiestatis in excelsis, rex regum et dominus dominantium. Eum enim super omnem principatum et potestatem Pater constituit haeredem universorum, ut in omnibus primatum gerens, credentibus et obtemperantibus sibi causa sit salutis aeternae. Cum autem die, quem nemo scit, iterum veniet cum virtuto magna et molestato, caeli quidem magno impetu transibunt, elementa calore solventur, terra et quae in ipsa sunt opera, exurentur; omnes autem, qui in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei, et procèdent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae, qui vero mala egerunt, in resurrectionem indicii. Tum revelabitur maiestas eius, divinitas et sempiterna virtus, et in nomine lesu omno genu flectetur caelestium terrestrium et inferorum, et omnis lingua confitebitur, quia Dominus lesna Christus in gloria est Dei Patris (Phil. II).

Caput IX.

De gratia Redemptant.

Gratiam, quae propter Christi redemptoris merita donatur, ecclesia catholica eiusmodi esse profitetur, per quam non solum a peccati servitute e^ potestate diaboli liberemur, verum etiam spiritu mentis nostrae renovati iuatitiam ot sanctitatem, quam Adam peccando sibi et nobis perdidit, recuperemus. Neque igitur haec gratia naturae tantum vires redintegrat, ut per eam adiuti ad honestatis normam mores et actus nostros componere possimus, sed ultra naturae terminos ad caelestis hominis id est Christi imaginem nos transformat in novamque vitam regenerat In Christo enim lesu elegit nos Deus .into mundi constitutionem, et praedestinavit conformes fieri imagini Filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Unde hanc nobis cbaritatem dedit Pater, ut ox Deo nati filii Dei nominemur ct simus. Qua quidem filiorum adoptione redditum nobis est illud divinao naturae consortium, quod nunc inchoatum per gratiam, aliquando consummabitur in gloria. Spiritu voro Filii, quem Deus misit in corda nostra, uncti ot sacrati, templum quoddam divinae maieatatis efficimur, in quo Trinitas sacrosancta habitare, seque ipsam animae fideli fruendam praebero dignatur, dicento Christo Domino: Si quis diliget me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget eum, et ad oum veniemus, et mansionem apud eum faciemus (Ioan. XIV, 23).

Quaro hoc quoque tenendum ct ab omnibus Christi fidelibus profitendum ost, sanctificantem gratiam, qua Deo coniungimur, non in mero favore Dei consistere, nequo in actibus tantum praeteruntibus reperiri, sed permanens esso donum supernaturalo, quod divinitus infusum animae inhaeret, tam in adultis iuatificatis, quam in infantibus baptismo regeneratis.

Haec hominis per incarnatum Verbum renovatio illud est mysterium α saeculis absconditum, quo Deus, quae in primo Adam mirabiliter condiderat, mirabilius in secundo reformavit. Quapropter deploranda eorum est caccitus, qui Christi religione, quod supernaturalis sit, naturae humanae dignitati derogari, eamque libertati ac felicitati obease arbitrantur. Tantum enim abest, ut haec divina institutio hominem deprimat, ut eum mirum in modum honestet. A peccati enim servituto liberatum ad caelestem gloriam ita disponit, ut naturae quoque dotes ornet, augeat perficiatque. Neque minus profecto abhorrendus error, quo quidam supernatural! Dei ordinationi resistentes, intra naturae fines sistere neque ultra huius bona quidquam appetere apud so statuunt. Postquam enim divina clementia ad caelestia regna hominem transferri decrevit, viam autem ad ea lesum Christum constituit, iam nulla alia salus speranda est; sed qui in Christum non crediderit, aut cius mandata non servaverit, cum peccatoribus eiicietur in tenebras, ubi erit fletus et stridor dentium.

Hinc etiam fit, ut Illa, quam dicunt, vitae probitas, qua mandata Dei, quod ad operum substantiam pertinet, utcumque servantur, a iustitin et sanctitate, quae operantem ad caeleste regnum perducit, longe distet Licet enim vis illa naturae insit, qua legitimum aliquid anima rationalis et sentit et facit, quod non solum non vituperetur1, verum etiam merito rectoque laudetur: nihil tamen horum, quandoquidem sino fido et sine gratia fiunt, ad illam pietatem pertinet, quao in vitam transfert aeternam. Quemadmodum enim haec ipsa beata vita, ita omnis dispositio ad eam, utpote super naturam posita, ex gratuito miserentis Dei beneficio est. Ad nullum igitur actum salutarem sive in luatis, ut iustificentur adhuc, sivo in peccatoribus, ut disponantur ad iustificationem, naturae vireo sufficiunt, attcstante Domino: Sino me nihil potestis facere (Ioan. XV, 5); et Apostolo eius: Non quod sufficientes simus cogitaro aliquid a nobis tanquam a nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est (II Cor. III, 5). Quare et illud verissime dieitur, per gratiam non solum dari nobis, ut. quod per naturae vigorem difficulter possumus, factius possimi»-, sed etiam ut illud, quod per naturam nullatenus possumus, et velimus ot perficiamus, Deo in nobis operante et velle et perficere pro bona voluntate (Phil II, 13).

Sed haec ipsa opera bona, quae gratia antecedente, comitante et subséquente fiunt, vitae aeternae

1 8. Keg. dr «pir. el Utt. c. 3e (a. 48K

meritnm non habeat, nisi ex illo sanctitatis dono, quo insti cum Christo tanquam membra cum capite cooinncti, et Unquam filii Dei per gratiam cum Filio Dei naturali consociati sunt; quare scriptum es:.· Si enim filii, ct haeredes, haeredes quidem Dei, cobaereda autem Christi (Rom. VIII, 17).

Ut enim vero, qui in hac gratia decedunt, vitam aeternam, quao est iustitiae corona, certo consequenter; iU qui ea privati moriuntur, ad illam nullo unquam tempore pervenient Post mortem enim, quae est viae nostrae terminus, illico omnes manifestari nos oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout geasit, rive bonum sive malum (II Cor. V, 10); neque ullus post hanc mortalem vitam relinquitur locua poenitentiae ad justificationem. Itaque et qui in originali peccato moriuntur, visione Dei intuitiva in perpetuum carebunt, et qui in actuali peccato moruli ex hae vita decedunt, cruciatus gehennae, in qua nulla eit redemptio, aeternum sustinebuntl. Quare monemur, nt, dum tempus habemus, operemur bonum (Gal. VI, 10); quia venit nox, quando nemo potat operari (Ioan. IX, 4).

Atque haec sunt catholicae doctrinae capita, quae prae ceteris proponenda et declaranda nobis in Spiritu sancto visa sunt; ut vero cuncti veritatis lucem in tot errorum tenebris facilius agnoscere et sequi possint, sequentes canones, hoc sacro approbante concilio, subiici constituimus.

CANONES

V.

Dt tancliuima Trinitate.

1. Si quis dixerit, sicut tres personas, ita et tres essentias seu substantias io Deo ease; anathema sit

2. Si quis dixerit, divinam substantiam non numero, sed specie seu qualitate unam eandemque esse; anathema sit.

3. Si quis dixerit. Trinitatem unum Deum esse non propter unius substantiae singularitatem, sed propter trium substantiarum aequalitatem et personarum ad se invicem relationem; anathema sit

4. Si qu« creationem aut quamvis aliam operationem ad extra uni penooae dirinae iu propriam esse dixerit, ut non sit omnibus communis, una et indivisa; anathema sit

VI.

De hominit natura et origine.

1. Si quia negaverit, animam hominis α corpore natura diversam, spiritualem et immortalem caso; anathema sit

2. Si quia praeter animam rationalem aliam ab hac realitcr distinctam in homine erae affirmaverit; anathema sii2.

3. Si quis negaverit, naturam humanam o corporo et spiritu compositam vere et realiter unam esso; anathema sit

4. Si quii universum genus humanum ab uno protoparente ortum esso negaverit; anathema ait

VIL

De homini» eleratione et laptu.

1. Si quis non confiteatur, humanum genus in primo parente od statum supernaturalem elevatum esse; anathema siL

2 Si quia dixerit, eatenŭ tantum ordinem supernaluraUm admittendum c»e, quatenus eupcvnatunUo dici pcsrit, quidquid ad tewentulum hominis pct fee-

tionem non pertinet; ct non confitentur, esso dona et instituta divina, quae tum virea tum exigentiam naturae creatae superent, eamquo ultra suum ordinem perficiant; anathema sit,

3. Si quis dixerit, sanctitatem ct iustitiam, io qua homo ante lapsum constitutus erat, non fuuao supernaturakm, sed eiusmodi ad quam recto vivendo per insitas naturae facultates pertingere potuisset; anathema sit.

4. Si quis negaverit, peccatum originale in Adne posteris vere et proprie peccatum esso, nisi ab ipsis actuali consensu peccando comprobetur; anathema sit.

5. Si quia dixerit, peccatum originale formaliter ease ipsam concupiscentiam aut physicum sou substantialem naturae humanae morbum, et non confiteatur, privationem gratiae sanctificantia do ĕiu ratione esse; anathema sit.

VIII.

De mgtltrio Frràt *incarnati.*

1. Si quis non confiteatur, unum eundemquo Dominum nostrum lesum Christum sicut verum hominem, ita et verum Deum case; anathema aitl.

2. Si quis negaverit, humanam Christi naturam ita Dei Verbo ease nniUm, ut per huius hy posLasin subsistat, eique facta ait propria; anathema sit2.

3. Si quis unam subsistentiam seu personam lesa Christi tanquam plurcs complectentem intelligat, duaaque in mysterio Christi personas introducat, divinam et humanam, quao nexu indissolubili inde a conceptione eoniunetac, unam perbonam compositam efficiant; anathema ait2.

4. Si quia dixerit, tot necessario esae personas, qnot sunt intellectus et voluntates; aut rciccta duplici in Christo persona, negandam esse humanae naturio perfectionem, conscientiam sui et libertàUm; anathema sit

6. Si quis dixerit, alium esse Filium Dei, qui miracola fecit, et alium Filium hominis, qui paseus est; atalhema sitl.

6. Si quis affirmare praesumpserit, satisfactionem vicariam, unius scilicet mediatoris pro cunctis hominibus, iustitiae divinae repugnare; anathema sit.

7. Si quis non confiteatur, ipsum Dei Verbum, in assumpta carne patiendo et moriendo, pro peccatis nostris Deo satisfecisse, nobisque gratiam et gloriam meruisse; anathema sit6.

& Si quia dixerit, letum Christum peccare potuisse aut carnis adversos spiritum concupiscentia tentatum esso; anathema ǎit

9. Si quis alia impia dogmata Apollinaris, Nestori!, Eutychetia vel Sergii a sa. conciliis Ephesino, Chalccdonensi ct Constantinopolitano damnata defendit, et non confiteatur doctrinam de mysterio Christi, quae ab iisdem synodis et praedecessore nostro a Leone declarata, atque in Florentino concilio oecumenico denuo proposita ct confirmata est; anathema siL

IX.

De gratia Redemptoris.

1. Si quis negaverit, per Christum redemptorem instauratum case ordinem supernaturalis gratino; anathema ait

2. Si quia dixerit, iuatifirationem non e»e, nisi remissionem peccatorum; aut gratiam sanctificantem non esae nisi favorem, quo Deus hominem tanquam

• (Xtya.VIII os.11.

» Syn. IΠ coa.I, 2, δ.
• Ctflyn. IΠ eau.8; syu. IV eoa. 4.
• Ct «yn. V cun. 6.
« Ct Syn V cwn. 3; 8yn. Ubi esa. 4
• Syn. IH »n. IO et 12; enac. FlcrenL 4ecr. ¡ η» 1 ĥrobiti
< fiyu.V csn. IX.

gratum acceptet, paratusquo ait ad gratiae actualis auxilia concedenda; anathema sit.

3. Si quis negaverit, gratiam sanctificantem donum cmo eupornaturalo permanens et in anima inhaerens; anathema sit.

4. Si quis dixerit, hominem sine fide ct gratia sola mandatorum observantia iustificari coram Deo; anathema sit.

5. Si quis dixerit, naturae rationalis facultatem sino divina per lesum Christum gratia sufficere ad aliquod opus bonum, quod ad iustitiam christianam ot vitam aeternam disponat; anathema sit.

G. Si quis dixerit, etiam post mortem hominem iustificari posse: aut poenas damnatorum in gehenna perpetuos futuras esso negaverit; anathema sit

Itaque supremi pastoralis nostri officii debitum exsequentes omnes Christi fideles ot maxime qui praesunt vel docendi munere funguntur, per viscera lesa Christi obtestamur, necnon eiusdem Dei et Salvatoris nostri auctoritate iubomus, ut ad hos errores o sancta ecclesia eliminandos ct purissimae fidei lucem pandendam studium ct operam conferant.

Quoniam vero satis non est, haereticam pravitatem devitare, nisi ii quoque errores diligenter fugiantur, qui ad illam plus minusvo accedunt; Omnes officii monemus, servandi constitutiones et decreta, quibus pravao eiusmodi opiniones ab hac sancta sede proscriptae ct prohibitae sunt.

6.

Congregatio HL

Dio 1 martii anni 1870 tertia congregatio Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus habita est praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres deputati.

Invocato Spiritu sancto et praelecto protocollo congregationis praecedentis reverendissimus episcopus Padorbomensis exposuit, quibus principiis ducta deputati© specialis schema decreti de fide primi reformaverit.

Dixit reverendissimus orator, so in omnibus in id omnem operam impendisse, ut votis reverendissimorum patrum concilii in congregationibus generalibus prolatis satisfieret. Ea propter substantiam prioris schematis esse servatam et, quantum fieri poterat, ipsa verba esse retenta; solummodo hinc indo quod in priori schemate est in notis adnotatum nut solummodo implicite dictum, esse in textum translatum et explicite enuntiatum.

Quod ad formam attinet, inscriptiones quae offendebant, esso mutatas, capita doctrinae ad pauciora redacta, initium in omnibus capitibus ab expositione doctrinae esse factum, ct condemnationem errorum in canones ad calcem translatam, ubique brevitati, quantum fieri salva claritate poterat, consultum. D Denique stylum ubique simpliciorem, clariorem, puriorem adhibitum esse.

Dein examen *prooemii* institutum est. Omnes reverendissimi patres assensu suo comprobarunt Solummodo unus desiderabat, ut contrahatur, alter ut amplietur.

Quao autem a singulis mutanda scripto proposita fuerunt, sunt sequentia1:

1. Ut omnia indo linea 12 pag. 3 [§ 1 1.11] incipiendo a voce ;;Hino usque ad lineam 2 pag. 4 [1. 25] usque ad vocem *propagando deleantur. Similiter quae a linea 11 pag. 4 [§ 2 1.8] usque ad lineam 34 [I. 31) leguntur: ^Manifestum ... nitantur/

2. Linea 2-3 png. 3 [§ 1 1. 2-3], loco nccclesiae suae dilectae . . . ädfuturum ponatur: /um ecclesia sua dilecta .. . futurum/

Lin. 2 (ib.) ut ad neccleaiae suae ädilectoe addatur: pdocenti, regenti, atque sacra ädministranti vel pdocenti–.

3. Pag. 3, lin. 4-7 [1. 4), ut loco Bquemadmodnm ../ ponatur: ridcirco ei docenti assistere, praelianti auxiliari, periclitanti subvenire, nullo unquam tempore destitit/

Alius lin. 4 ut anta Bquemadmodum“ ponatur Bčapropter ; aliua, ut dicatur lin. 4: „ei semper assistere/

4. Pag. 3 lin. 6 [I. 6] ut loco Bfortunare ponatur Bþenedicere et lin. 5 loco rlaborcsqaeu ponatur plaborcsque čius

5. Lio. 7 [1. 7] omittatur ;;etiam

6. Lin. 10 [1.10] loco neiue ïntermissione ponatur Bïndesincnter Alius: Bsine ïntermissione simplicitor deleatur.

7. Lin. 8 [1. 7) post Bfactum čst legatur: But ex sanctae huius sedis apostolicae sollicitudine et ex occumenicis omnibus conciliis, nominatim . . .*

8. Lin. 12 [I. 11] loco *provenerunt *[lege* provenerint] ponatur 0consecuti sunt *[lege* šint]

9. Lin. 13 [1. 12] loco Buberius . . / ponatur ppressius definita et uberius čxposita

10. Lin. 15 [I. 15] post Bfinnata“ ponatur „ex ąuo Alius, ponatur tantum rsanctius firmata

11. Lin. 15 [1. 14] loco ;;restituta ponatur instaurata

12. Lin. 17 [1. 16] loco Bfrequontia“ ponatur frečquentatio

13. Lin. 18 [1. 17] loco nčapite ponatur Bcapito čcclesiae linea 19 [1.18] loco Bsocietas et ünio ponatur Bčommunio alius, ;;unio

14. Lin. 20 [L 20] loco ;;ampliata ponatur Bube- 0 ïior ; et ibidem post Baucta“ addatur Billius°.

15. Lin. 22 [1.20] ut rmultiplicatae religiosorum familiae čtc. tanquam consectarium ampliatae foecunditatis describatur.

16. Lin. 23 [L 22] loco Bïnstituta ponatur splendida ïndicia

17. Lin. 16 (I. 15] ponatur Bclericorum in scientia et pietate, popnlique in doctrina Christiana institutio magis čxculta Lin. 17 [1. 16], post ffrequentia addatur; „quies et sanctitas familiarum a labe matrimoniorum clandestinorum vindicata.

Pagina 4.

Lin. 3 [§ 2 1. 1] BVenimtamen delendum.

Alius, lin. 3 BVerum dum haec permulta bona recolimus, acerbum .. .“

Lin. 3 [L 2] loco Bper ... oecumenicam šynodum ponatur „per Romanos pontifices et oecumenicam../

Alius, Bper ultimam oecumenicam šynodum prorsus esse delendum.

Lin. 6 [1. 4] nïihilominus delendum.

Lin. 8-10 [1. 6-8] Bquod ... ïneglexerunt delendum.

Alius: lin. 10 [1. 8j Bïneglexerunt non quadrare ad protestantes.

Alius: loco ncontempserunt—ïneglexerunt ponatur „contempserint—ïneglexerint

Alius: post Bïmulti ponatur .supremae sancti Petri cathedrae et sacrosanctae .. /

Lin. 11 [1. 9] ;;omnibus delendum. Alius: „Hinc evenit, quod omnibus quidem notum est, ot haereticae ../

Lin. 12 (I. 9] post Bąuas ponatur: ..Sancta sedes apostolica ct Tridcntinum concilium/

Lin. 13 [I 10] þsectnlas omittatur.

Lin. 14 (I. 11) „concertantibus- delendum.

Lin. 18 ¡1 13] loco ,TumM ponat ir BŁExinde

' In iis quae Mqnuntar, nt loco parcam. n<m columnam ip^am eiu-«qne lineas, nt alitis factum eri. inter uncln-'s notabo, icd cuiusque panurraphi Hacas: qui «tardi modn». opinor, et simplicior erit el lectori etiam commolior.

Lin. 17-19 [L 16-17] loco »adquae, tanquam ad... apellabatur" ponatur .quae tamquam ... appellabant".

Alios: addendum: .ab ipsis ecclesiae hostibus."

Alius; ponatur: .Contemplamur, quae a concilii Tridentini tempore ad nostram usque aetatem orta sunt atque invaluerunt; quaeque inde orta sunt, quod nimis multi contempta illius synodi auctoriute liberam examen qua regulam in rebus religionis statuerunt ac secuti sunt Cui ignotum eat, haereticas sectas huic principio insistentes ..

Abas: .haereticas sectas, quas Tridentini patres damnaverunt, cum illis commune principium esset. spiritum privatum uniuscuiusque Judicem supremum esse in robus religionis, nullo modo impedire potuisso, quominus earum asseclae eodem iure, quo haeresiarchae veritates ab ecclesia catholica propositas respuerunt, et ipsi piaciU sectae, cui erant addicti, respuerent, ex quo de negatione in negationem B plurimi progressi tantl, usque ad subvertenda prima religionis non solum chrtettenae, sed et naturalis decreta pervenerint."

Lin. 22 [I. 20] loco .vulgatissima" ponatur .nimis vulgata".

Lin. 26 β. 24] loco .Servatoris® ponatur .Salvatoris".

Un. 27 [1.24] loco .dominio ❦ubtractis ponatur .legi omnino subtractis".

Lin. 31 [L 23) loco .barathrum" ponatur .abyssum".

Lin. 35 [§ 3 1.1| .impune" deleatur; loco .eircum-❦uaque ponatur .late"; alius, .omni impietate".

Lin. 36 p. 2] .fieri doo potuit" deleatur. Alius, ‚contigit, ut' ponendum; alius, ut addatur .imprimis"; alius: .Hac porro impietate late graesante, haud pauci etiam cccleaiao catholicae filii labe erroris infecti, a via veniatis aberrarunt, quippe I qui nataram ct gratiam Christi commiscentes, depravant verum sensum ... et integritatem ... in periculum adducunt?·

Linea ultima [1.4] loco .enim" ponatur .etenim".

Lin. 34 [§ 2 L31] addatur: .Ita, proh dolor! factum est, ut iam ipsa societas humana in rebus privatis aeque ac publicis τadiiet, quia aedificantes reprobaverant lapidem angularem, fundamentum, praeter quod poni non potest aliud, Deum ac Dominum nostrum lesum Christum, Salvatorem mundi."

Lin. ultima (5 3 1.4] loeo .Variis ete. ...u ponatur: .Nam per varias et peregrinas doctrinas vera ac genuina idea religionis supernaturalis pones ipsos obnubilari coepit ¡psique etc.w

Lin. 37 [1. 3] post .filii" addatur: .sollicitam apostolices sedis vocem misere negligentes?l

Pajina 5.

Lin. 7]§ 4 1.1] loco .Quibus ..." ponatur .Ad quorum omnium aspectum ...“ ‘

Lin. 10 [14] loco ❦pervenire ponatur .venire-.

Lin. 15 [L 8] addatur: .bonos confirmaro illisque ia viam perfectionis animos addere."

Lin. 23 [§ 5 1. 2] post .quum" inseratur ciahserentes vestigiis praedeceesorum nostrorum". .

Lin 29 [I. 7] pro .immutabiliter custoditum et ❦xpositum ponatur: .integre custoditum et genuine ❦xpositum.

Aliua: .immutabiliter custoditum et pro *orta satiant fidcliitr* expositum."

Abus: .immutabiliter custoditum et *iujiltr* expositum"; vel vox .expositum" deleatur.

Llu.29 [16] post .insistent» addatur .regulae in eoolesia semper observatae et a synodo Tridentina (ecss.4) disserto exhibitae, videlicet Dei verbo «cripto ot tradito".

Lin.22 *[ì I] seqq.* loco .Nos oto." ponatur: ‚Noa itaque... munere nunquam equidem veritatem catholicam ... destitimus, ast id sollemnius ctHcaciusquo praestituri, Icsu Christi doctrinam supra memoratis erroribus adversam aut in periculum adductam profiteri, declarare, ipsorumquo errorum expressa proscriptione ac damnatione corroborare coustituimua."

léannos Schwets secretarias.

7.

('ongreçatlo IV.

Die 2 mardil anni lb70 habita est quarta cungregatio Ðeputation! pro rebus ad fidem portiuentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnea reverendissimi patres exceptis reverendissimis archiepiscopo Sancti lacchi do Chilo ot episcopo B Sancti Petri Fluminis OraodenaU Australie.

Invocato sancto Spiritu et lecto protocollo congregationis ultimae, reverendissimus relator (Paderborneosis) de iia, quae in antecedenti congregatione erant proposita, retulit, et quidem:

1. Quod erat propositum ad ea quae pag. 3 lin. 12 — pag. 4 lin 2 [§ 1 L 11-25] α voco .Hino ... asqas *ad* ... propagando", atque quae leguntur pag. 4 ❦i 11 usque lin. 34 |§ 2 1.8-31]: .Manifestum ... nitantur", ut scilicet baco omnia deleantur: reverendissimus relator suasit, ut id non admittatur. sed quae io aehemate leguntur, retineantur. — Quae sententia reverendissimi relatoris unanimi consenso acceptata cat.

2 Pariter mutationem verborum pag. 3 lin. 2 et 3 [J 1 L 2-3] .ecclesiae ... ❦dfnturum in .cum ecclesia ... futurum", atque illud, ut eadem lin. .ecclesiae suae dilectae" addatur ‚docenti, regenti atque sacra administranti", non esse admittendum suasit. — In utroque unanimia consensus accessit.

3.. BeverendiMÌmaa relator propositum, ut loco eorum, quae lin. 4-7 fL 3-6] leguntur: .quemadmodum etc." ponatur .idcirco ei docenti a&sistore, praeKanti auxiliari, periclitanti subvenire, nullu unquam tempore destitit" commendavit — Quod ab omnibus admissum est, cum hac tamen conditione, ut etiam illud elaboranti (subsidio esae, aut alia voce convenienti adhibita) laboribusque eius benedicere" post primam sententiam inseratur.

4. Ut, quemadmodum propositum fuit, lin. 7 (I. 7] vox .etiam" omittatur. — Unanimiter admissum.

b. Ut lin. 10 [1. 10] .sino intermissione" prout desideratur, simpliciter deleatur. — Unanimiter acceptum.

6. Ut non admittatur additamentum lin. 8 [I. 7) post pfacturo est" „ut ex sanctao huius sedis apostoD ¡¡eae sollicitudine et ex oecumenicis ..." — Sententia reverendissimi relatoris pariter unanimiter probata.

7. Ut lin. 12 [L 11] loco Bprovenerint" non ponatur, sicut propositum est, .consecuti sint"; invertantur autem lin. 13 [L 12] verba .uberius exposita pressiusque definita" in .pressius definita et uberius exposita". — Probatum ad mentem relatoris.

8. Ut lin. 15 (L 15] post .firmata" non ponatur „ex quo". — Omnibus probatum.

9. Ut Un. 19 [L 18] verbis .societas et unio" non substituatur .communio", sed ut verba .societas et unio" serventur, aut deleto vocabulo .societas" alterum ❦unio maneat. — Quod ultimum longe pluribus probatum eat

10. Ut lin. 17 (1. 16] loco .frequentia" ponatur .frequentatio" et .instaurati" loco .reformati". — Unanimi consensu probatum.

› ns»? vox stemdst ne «Menât omnino viAelnr.

! Ite te sette In dixrio notetur 3 tnsrtii

11. Ut quao leguntur lía. 20 (I. 19] seqq. maneant a aicuti extant, et ncque lin. 18 [I. 17] pro 0capito- ponatur ^capito ecclesiae-, noque „aucta iljius- pro „aucta- (lin. 20), ncque 0uberior- pro "ampliata-, nequo "Splendida indicia- pro "instituta- (lin. 24 (1.22)), nequo 0mulriplicatae familiae../ tanquam consectarium ampliatae foccundìtatis describatur. — Quod longo pluribus roverendÌMimis patribus in omnibus probatura.

12. Ut lin. 10 [I. 15] loco ^militiae . . ⁄ ponatur "Clericorum in scientia ot pielato, populiquo in doctrina Christiana institutio magia exculta . . ⁄ non autem illud lin. 17 |1. 16] post "frequentia- addendum recipiatur aquies et sanctitas familiarum a labe matrimoniorum clandestinorum vindicata-.— Utruraque ad mentem reverendissimi relatoria acceptum cum hno conditione, ut lin. 17 vox "populi- deleatur, aut por aliam substituatur.

13. Ut pag. 4, lin. 3 [§ 2 I. 1] seqq. pro 0Verum- .t tamen ... acerbum nihilominus- ponatur 0Verum dum . . acerbum tamen . . ⁄ — Admissura ab omnibus.

• 14. Ut propositum additamentum lin. 3 "Romanorum pontificum . . ⁄ et similia lin. 6 post nmultiot lin. 12 [1.9] post „quaau non admittantur. — Omnibus probatum.

15. Ut loco eorum quae α diversis diversa sunt proposita, lin. 11 [I. 8] ponatur: "Manifestum enim est omnibus, haereticas sectas, contempto vivo ecclesiae magisterio admissoque privati, ut aiunt, examinis iure, in alias plurimas sectos panlatini dissolutas esso; quibus inter se dissentientibus ot disceptantibus . . ⁄ — Ab omnibus admissum.

16. Ut lin. 16 [1.13] loco 0tum- non Boxinde“ sed „inde- ponatur, et quao lin. 17-19 leguntur, maneant, nisi forsan "appellabatur- in 0appellabante mutetur, non admisso additamento 0ab ipsis ecclesia© hostibus-. — Probatum omnibus.

17. Ut lin. 23 [1. 20] loco "Vulgatissima- ponatur "Dimis vulgata- et lio- 27 [I. 24] loco "Servatorisdicatur ₩Salvatoris-. — Probatum omnibus.

18. De verbo lin. 28 [1. 24] occurrente 0Christi dominio- non propter veritatem, sed opportunitatem tollendo sive retinendo controversia orta est. Praeter textum cxet&ntom tres aliae sententiae substituendae sunt propositae, videlicet: Ie 0Ut conditore ao Salvatore lesu Christo a rebus humanis excluso../ 2° pUt rebus humanis conditoris et Salvatoris Christi legi omnino subtractis .. ⁄ 3® 0Ut robus humanis conditori et salvatori Domino ŝubtractis... — Prima et altera sententia proposita longo maiori suffragiorum numero reiecta; tertia duodecim suffragiis contra decora admissa, intra quae tamen erant plura solummodo conditionatim data, in quantum aptior non praesto sit.

19. Do sententia addenda in finem § 2: „Ita proh dolori factum est, ut iam societas humana in rebus privatis aequo ao publicis vacillet, quia aedificantes reprobaverunt lapidem angularem, fundamentum praeter quod poni non potest aliud, Deum ac Dominum nostrum Icsum Christum, salvatorem mundi-, reverendissimus relator ex sententia Commissionis censebat, eam, quamvis sit pulcherrima, propter contextum orationis tamen inseri non posse. — Deputati© tamen iudicavit loco accommodato eam esse inserendam.

20. Quoad ca quao relate ad initium § 3 proposita orant, ut 0impuno- deleatur, et rlate“ loco "Circumquaque- ponatur, ut rfieri non potuit- deleatur, aut "Contigit- ponatur; porro ut substituatur: "Hac porro impiotate late grnssanto haud pauci ecclesiae catholicae filii labe erroris infecti α via veritatis aberrarunt, quippe qui naturam et gratiam Christi commiscentes, depravant sensum et integritatem sinceritatemquo fidei in periculum adducunt–; atquo ut loco secundae sententiae ponatur: 0Nam per varias et peregrinas doctrinas vera et genuina idea religionis supernaturalis penes ipsos obnubilari coepit ipsique . . ⁄ proponit reverendissimus relator, ut deleto "impune- ct substituto "lato- in locum "Circumquaque-, et adiccta ante nfieriu vocula 0vix- atquo pro na via verae pietatis- substituta phrasi 0a veritatis tramite-, reliqua intacta maneant. — Quod omnibus probatum est.

21. Ut initium § 4 0Qnibua ., ⁄ non mutetur in propositum 0Ad quorum adspectum-. — Probatum omnibus.

22. Ut lin. 4 eiusdem § loco "pervenire- ponatur "Venire- et loco propositi 0bonos confirmare iliisque in viam perfectionis animos addere-, potius lin. 9 [I. 8] addatur „fideles confirmare et ad meliora incitare-. — Ab omnibus admissum.

23. Ut § ultima lin. 2 post 0cum- ineeratur "insistentes vestigiis praedecessorum nostrorum-, atque lin. 8 [1. 6] loco "immutabiliter .. ⁄ ponatur "integre custoditum et genuino expositum-. — Ab omnibus acceptum.

24. Ut lin. 4 post "episcopis- inseratur: 0in hac a. oecumeniea synodo...–; reliqua autem integra maneant, oihilque addatur aut immutetur, neque etiam verba illa pedentibus et indicantibus- tantum conditionate proponantur.

His absolutis convenerunt reverendissimi patres in eo, ut tantum illi in congregationibus futuris loquantur, qui aliquid proponere voluerint, atquo ut proposita verbis succinctis concipiantur et simul scripto exhibeantur; atque ut schema reformatum congregationi generali viva voce proponatur ac commendetur.

Tum ab eminentissimo praeside hora 12l/icongregario dimissa est

loonnes Schwetx, secretarius.

8.

Congregatio V.

Die 4 martii anni 1870 quinta congregatio Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus habita est praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres exceptis reverendissimo episcopo Sancti Petri Fluminis Grandensis et reverendissimo archiepiscopo Mutinensi ot reverendissimo episcopo Giennensi.

Invocato Spiritu sancto et lecto protoco j cessionis antecedentis, examinatum est caput I schematis reformati emendatum cum canonibus respondentibus atque caput II.

Locuti sunt reverendissimi patres patriarcha D Ciliciae Armenorum, primas Hungarlae, archlepiscopus Sancti Francisci, archiepiscopus Cassilionsis. archiepiscopus Caesaraugustanue, archiepiscopus Baltimorensis, archiepiscopus Westmonasteriensis. archiepiscopus Ultraiectonsis, episcopus Sedunensis, episcopus Calvensis, episcopus Brixinensis, episcopus Ratisbonensis ot episcopus Tarvisinns.

A reverendissimo episcopo Calvensi propositum fuerat, ut ubi do creation© sermo fit, addatur 0por Filium unigenitum-, veruni a reverendissimis patribus acceptura non est Reliqna quao sunt proposita scripto sunt exhibita.

Quoad caput I observatum est ab uno reverendissimorum patrum (Cassinensi) inscriptionem motandam caso in hanc: 0De Deo et creatione-, atque inter attributa esso spiritualitatem disserte commendandam.

Ab alio (Strigoniensi) propositum, ut Hn. 3 deleatur "aeternum, immensum- et inseratur lin. 5 post

substantia «Spiritui purissimus, immutabilis, aeternus, immensus ... perfectione infinitus.- et loco «elevatus- ponatur «exaltatus-.

Atque in § 2 loco «ad manifeatandam perfectionem suanj- ponatur «ad impertiendam auia creaturis bonitatem-.

Ab alio (Ultmiectenai), ut pro .infinita- scribatur .infinitus- rei .praeditus-. Et forsan pro «re et esientia distinctos- melius dicatur nro et essentia diversus-.

In fine capitis citari debere concilium Lateranense Br cap. *Firmiter.*

Ab alio (S. Tranciaci), cap. I lin. 1 loco «profitetur® ponatnr «confitetur- citato concilio Lateranensi IV.

Lin. 7 loco «essentia® melius dicatur .«ubstantia" vel «eisentia aive subsUntia-.

Lin. 10[L 9] pro .elevatus- praeferatur rexaltatua-.

Lin. 13 (§ 2 L 3] pro .manifestandam- ponatur .communicandam-.

Ab alio (Baltimorcnsi), lin. 6 pro «profitendus® ponatur .praedicandus-.

Lin. 13 ante «perfectionem- inseratur ^essentialem-.

Ab alio (Sedunenri), inscriptionem pro hoc argumento hanc esso debere: «Do Deo uno in natura ct creatione in genere-. — Praeterea, causa profenionia in hoc capito contenue non inopportune indicaretur. — Verba «visibilium ct invisibilium- non debuissent omitti.

Ab alio (Tarvisino), attributa, Deum esso necessario exiitentem, aapientissimum ct provideatiasimuEU disserto debere declarari.

Ab alio (Caesarauguitano), lin. 5 (1. 4] post verbum «simplex omnino- addendum «spiritualis-.

Item post .intellectu ct voluntate- addendum «praedita" et loco «distinctus- potius dicatur «discretus® aut «divenus-.

Secundam vero § ordinandam: «Hic solus verus Deus bonitate sua ct omnipotenti virtute, non necessitate aliqua, sed liberrimo consilio, quo ipse perfectionem suam communicare et manifestaro voluit, simul ab initio temporis etc.®

Ab alio (Calvensi), ut § 2 ita habeat: .Hic solus verus Deus non ad acquirendam vel augendam suam perfectionem, sed ad bonitatem suam creaturis communicandam, suaque attributa manifestanda, liberrimo consilio sua omnipotenti virtute simul ab initio temporis per Filium unigenitum suum utramque de nihilo condidit creaturam, spiritualem et corporalem, angelicam videlicet et mundanam, ac deinde humanam quasi communem ex spiritu et corpore constitutam; ipsumque Filium «uum constituit haeredem universorum® (Hebr. I, 1).

Ab alio (Brixinensi) propositum est, ut cap. I hunc in modum ordiatur; «Caeli enarrant gloriam Dei et opera manuum cius annuntiat firmamentum (Pt. XVin. 2): nam a magnitudine speciei et creaturae cognoscibiliter poterit creator mundi videri (Sap. XIU, 6). Sed non est, quod e longinquo rationes, quae Deum esse probant, afferamus, eum ,non longe sit ab unoquoquo nostrum. In ipso enim vivimus et movemur ct sumus (Act. XVII, 28). Nam liberi arbitrii ct legis in cordibus nostris scriptae probe conscii, facile nobis persuademus, nos ultimo non a rerum natura, in qua necessitate omnia eveniunt, sed a Deo omnipotenti, vapientisaimo ac sanctissimo pendere. Quod animus cuiusque inveniens seipsum, testatur, hoc ex generis bomani conditione evidentissime evincitur. Societas enim humana sino religione salva consistere nequit, teste apostolo Paulo, qui de iis, qui Deum non requirunt, dieit: ,Contritio ot infelicitas in viis eorum, et viam paci· non engnovenmt; non est timor Dei ante oculoa eorum[. (Rom. III, 16-18). Hinc sancta Romana ecclesia catholica etc. . . .[0

Quoad canones animadversum est:

Ab uno reverendissimorum patrum (Strigonionsi), illos ad tres sequentes reducendos cue:

1. Si *guie in rationem aegue ac fidem contumax, unum verum Deum risibilium et inrisibilium creatorem negarerit, rei affirmare non rrulu^rit, praeter materiam nihil eue (exiitere); vel Deum omnia et omnia Deum eeee, contenderit; anathema eit.*

2. Si *guis non confiteatur, mundum resque omnes — (ut habet S), vel dixerit, Deum non voluntate ab omni necessitate libera elc.. . ., ut 9.*

3. Sí *guis dixerit, per creationem etc. . . ." (ut* a. *10): rei negaverit etc. ... (ut* m. *11); anathema eit.*

Et addendum: «Improbat vehementer s. concilium impietatem eorum, qui, ut suis pervenis doctrinis aliquid Christianum lubesse, incautis persuadeant, illas sanctissimorum mysteriorum. Trinitatis, Incarnationis, Redemptionis, Resurrectionis nominibus obtegere atque ipsa haec veneranda ebristianae religionis mysteria ad perversissimos sensus detorquere ac depravare non verentur. ł

Ab alio (Cassiiicn>i\ canones ct contrahendos esae, similiter 3, 4, 5, necnon 10 ct 11.

Ab alio (Seduneari), ut numerus canonum imminuatur.

In can. 2 potius «in fidem aequo ao rationem- legatur, et po»i «esae4 ponatur „aeu existere®.

In can. 5 «Si quis dixerit, Deum esae-.

In ean. 6 ante «ěmanasse inseratur .proprie-.

In can. Il ante .gloriam* inseratur «externam-.

Ab alio (S. Francaci), can. 6 ita concinnandum: «Si quis dixerit, aliquas aut omnes res finitas, sive corporales sivo spirituales ox divina substantia emanasse; anathema ěit.

Ab alio (Tarvisino):

1· Voces can. 2 .in rationem aequo ac fidem contumax- adhiberi potuisse in omnibus canonibus; cur itaque hoc discrimen T

2® In can. 2 phrasim .affirmaro non erubuerit® in simpliciorem commutandam.

3· In can. 3 post «substantiam- inseratur «aut essentiam-.

4' Can. 7 eliminandum.

5· In can. 10 potius dicendum: .augmentum perfectionis et beatitudini acceasisso.-

Ab alio (Ratisbonensi), can. 1 omittendum.

In can. 2 pro «nihil essa- ponendum «nihil reale existere®.

In can. 3 dicendum: «unam eamdemque essentiam vel substantiam.®

Can. 10 omittendum.

Can. 11 omittendum, doctrinam vero in capito collocandam.

Ad caput II observata.

Unus reverendissimorum patrum (Strigonionsis) proposuit, ut initium ita habeat: «Eadem sancta mater ecclesia *docet,* Deum etc.... et ad hoc *revelatam* do Deo® vel .ad hoc *positivam* ot *supematuralem* de Deo doctrinam non absoluto ease necessariam®.

Alius (Calvensis): «Eadem— rationis uti nunc est naturali lumine, non *tamen directa titione* e rebus creatis certo cognosci posce, neque ad hoc *fide* traditam .. . necessariam esse; invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea, quae facta sunt, intellecta conscipiuntur (Rom. I, 20); placuisse autem eius sapientiae et bonitati, alia caque directa via se ipsum et voluntatis suae decreta olim protoparentibua, deinde patribus ct prophetis, novissime vero etc.®

Aliue, ut verba .principium et finom44 mutentur A in .Conditorem et Dominum44.

Alius (Tarvisinus): .nequo ad hoc omnino necessariam omo proprio dictam revelationem fiori. 4

Alius (Ratisbonensis): .noquo ad hoc absoluto noccssariam esso doctrinam do Deo peculiari revelatione traditam.44

Aliua (Ultraiectensis), ut addatur Sap. XIII, 5.

Alius (Brixinensis), ut lin. 4 (bui. cap.) dicatur .traditam do Deo revelationem44.

Aliua (Oaesaraugustanufl): nEadem ... tenet ot docet, Deum etc. ... posse (deletis: ‚neo ad hoc traditam do Deo ... necessariam esse4) ... čon spiciuutur. Quia tamen investigatio naturalis rationis non sufficit humano generi ad cognitionem etiam illorum, quao ratione ostendi possent; cogitationes enim mortalium timidao, et iocertao providentiae nostrae, corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam, ot terrona inhabitatio deprimit B sensum inulta cogitantem; et difficile aestimamus, quae in torra eunt, et quao in prospectu sunt, invenimus cum laboro, quae autem in caelis sunt, quis investigabit? (Sap. IX): placuit amantiaaimae providentiae divinao, alia faciliori tutiorique via seipsum... in Filio.

.Cui tamen positivae revelationi non illud tantum maximum beneficium tribuendum eat, quod in praesenti (lin. 8-10, [§ 3 1. 3]) ... cognosci possunt veritates plurimae, quae tamen humanae rationis captum omnino non superant: nec hac do causa positivam revelationem simpliciter et absolute necessariam singulis hominibus credimus et profitemur, sed ex eo, quod elementissimus Deus hominem ad finem prorsus etc.44

Calvensis, ut § 3 prorsus refundatur.

Westmonosterieneis, ut § 1 lin. 3 post .luroine® inseratur „non quidem immediata cognitione® vel C "immediato intuitu44.

Lin. 16 (pag. 7 [§ 3 1.10]) loco .comprehensionem® ponatur .cognitionem® vel .quae a ratione sola attingi non ƀossunt

Tarvisinus: Lin. 13 [1. 8] substituendum: .Deus hominem ad se videndum facie ad faciem, ad quod viribus suis pervenire non potuisset, sola sua bonitate ordinavit; nd finem nempe, qui cognitionem rationis excedit, ao proinde, ut in eum homo tenderet, necease erat, non solum finem, sed et modia, quibus eum consequi poterat etc.®

Lin. 11 [1. 6] pro .Attamen etc.® substituatur: "Attamen revelatio simpliciter et absolute necessaria dicenda est, non hac de causa, sed eo quod ciernentissimns Deus ...®

Sednneaais: Lin. 3 [§ 2] loco .veritati® ponatur ⁝rationi et unto .tenetur® inseratur .praestandum®.

Cassiliensis: Lin. 6 (§3 1.1] .Supernae discipli-D ñiae mutetur in .superano huic ⁝evelationi. Lin. 14 |1. 8| loco ⁝finem ponatur .ordinem®.

Pag. 7 lin. 13 [1. 8] loco ⁝elementissimus· ponen-, dum .infinito bonus®. Lin. 8 [1. 3) deleatur .quoquo® ct lin, 5 1. 2] ponatur .quod en ě/vom Pag. 8 lin. 3 (§ 5 1. 6) pro in robus® ponatur *rquod* in ⁝ebus

Scdunonsis: Pag. 7 lin. 29 [§ 4 1. 9] pro .sola licet® ponatur .licet sola®. Lin. 35 [L 15] voci .traditi® aubiungatur .fuerunt®. Pag. 8 lin. 6 (§5 1. 9] pro .attestatur® ponatur .adoptavit®.

Strigoniensis: Pag. 7 lin. 33 (§ 4 1.14] verba .oiusquo sunt vere et proprio ... traditi® deleantur.

Ultraiectensis: Lin. 26 (L 7] ut .canonicis- deleatur. Lin. 29 (1. 9] .licot® ot lin. 30 [1. 10) .tamen® delentur.

Tarvisinus: Pag. 8 lin. 2 (§ 5 L 5] ponatur: .Hanc eius mentem esso definimus, ut in robus fidoi et morum pro vero sit habendus sensus, quem tenuit ac tenet sancta mater ecclesia etc....“

Alius (8. Francisci): Pag. 8 lin. 5 [1. 8] .aut quom otc....“ omittatur, vel addatur: .Quisnam voro sit unanimis sanctorum patrum consensus, non est tandem privati cuiusque iudicio, sed ecclesiae auctoritate determinandum.44

Alius (Ratisbonensis): Pag. 7 lin. 34 [§ 4 1. 14] omittatur .proprie®. Pag. 8 lin. 6 [§ 5 1. 9] omittatur .unanimis®.

Alius (Westmonasteriensis): Pag. 8 (1. 8] ultima verba .aut quem sanctorum patrum _ _ omittenda.

Alius (Ultraiectensis): Pag. 7 lin. 3 [§ 2 1. 3] pro .revelanto® ponatur .revelanti®; atquo .se® delendum, vel addendum .aut opera ⁝ua

Alius (Brixinensis), ut § 2 loco hoc moveatur et § 4 lin. 33 [1. 13] dicatur: .Deum habet auctorem principalem44, ne humana industria prorsus excludi videatur in sacris litteris conficiendis.

loanncs Schwetz secretarios.

9.

Congregatio VI.

Die 5 martii anni 1870 sexta congregatio Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus habita est praeside eminentissimo cardinali Bilio. Adorant omnes reverendissimi patres exceptis archiepiscopo Mutinensi et episcopo Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis in Brasilia.

Invocato sancto Spiritu ct lecto protocollo sessionis ultimae, continuatum est examen schematis reformati de fide catholica, et quidem capitis III. Antequam tamen examen hoc inciperetur, praelegit reverendissimus Paderbornensis caput I reformatum, quod quoad priorem partem omnibus suffragiis, quoad alteram partem tantum duobus exceptis probatum est.

Etiam canones roformati omnium reverendissimorum patrum approbationem retulerunt, cum hac tamen restrictione, ut canones 4, 5, 6 a Deputarono non proponantur, nisi a generali congregatione desiderati fuerint

Deinde devontum est ad examen canonum „do revelatione®.

Quoad canonem 1 propositum est, ut dicatur: .Si «piia negaverit oxietentiam Dei etc. ... certo demonstrari et ab homine ... [t minime] cognosci posse; anathema sit44

Ab alio (S. Francisci), canonem I posse omitti aut ita redigi: rSi quis dixerit, Deum unum et verum, creatorem et Dominum nostrum per ea quao facta sunt naturali ratione nullimode cognosci posse : anathema sit.®

Ab alio (Strigoniensi), idem, sed ponatur: .Deum ... eiusquo existentiani demonstrari.-

Ab alio, ut tantum dicatur .demonstrari posse!*

Ab alio, ut .demonstrari® praemittatur .veleerto cognosci posso®.

Ab alio (Baltimorensi): rSi quis negaverit, Dei existentinm naturali ratione ab homine lapso probari posse, vel dixerit, Deum unum et verum, Dominum nostrum per ea, quao facta sunt, minime cognosci posso; anathema sit®

Ab alio (Westmonostoriensi): r8i quis negaverit, existentiam unius veri Dei creatoris et Domini nostri per ea, quao facta sunt, naturali ratione ab homine lapso certo *probari* idcoquo cognosci [f non] posse. anathema eit®

Ab alio (Sedunensi): .Si quis negaverit [legendum dùrrriz], Deum ... non aliter quam per fidem divinam eupernaturalem ab buniino lapso certo cognosci posso; anathema sit.®

Quoad can. 2 observatum eat ab uno (Sedunenai),

enei ita sonare debere: rSi quis dixerit fieri dod a posse, ant non convenire, ut ... de Deo *adiuiqut* ri *exhibendo* edoceatur; vel dixerit, fidem homini a Deo imperari non posse; anathema eita; et ita 3 et 4 contrahi posse, omisso in 3e „rationem humanam pronus independentem esse'.

Ab alio (Cassiliensi), ut canone 2 legatur: ret obsequio ei ꝑraestando. Et in can. 4 pro Bcognitionem'l ponatur „ad statum supernaturalem divinitus ĕvehi

Ab alio (Caesaraugustano), ut 2 ct 3 contrahantur: F... *ahilando* ... (et Bsltimoreiui) Ita indepeodentem a Deo esse, ... fides divina ... possit et debeat../

In can. 4: PSi quis dixerit, hominem non posse divinitus perfici ct supra naturalem conditionem evehi, sed ex propriis suis viribus et iugi profectu omnem veri ct boni possesMonem exspectare dobere; anathema rit®

UkrAiectenris: Ut ad .veri et ᵬoni addatur fetiam ꝛevelati

Quoad can. 5 proporitum est (a Strigonicnsi), ut dicatur accommodate ad verba concilii Tridentini: 0Si quis... libros integros cum omnibus suis partibus a Tridentina synodo recensitos pro sacris et canonicis non susceperit; anathema sit-

Abalìo(Baltimorcnsi): ySi... cosque, vel aliquem eorum Deum non habere auctorem; anathema ꝛit

Ab alio (Cassinensi); BSi... eosque aut aliquem eorum, vel aliquam eorum partem divinitus inspiratam easo/

Ab alio (Scdunensi), ut ponatur .vere ꝛnspiratos

Ab alio, ut addatur: „aut ecclesiam errare circa eorundem sentum, aut licere cuilibet illos interpretari contra unanimem «anctorum patrum sententiam/

Absolutis canonibus *dc Rnclaliont* examinatum C eat rop. *IH: De fida.*

Ab uno reverendissimo patre (Strigonicnsi) propositum eat, ut § 1 lin. 2 ꝛnfu&am deleatur, at lin. 4 post 'revelata4 addatur ,et ut talia ab ecclesia credenda sunt proposita-, et hn. 6 . auctoritatem, qui nec fallere, doo falli ꝑotest Et lin. 23 ult § illud wmagno intervallo- mutetur.

Ab alio, ut pro Bᵆuctoritatem substituatur .veracitatem-.

Ab alio, ut lin. 5 rex se ipsa" mutetur in aliam phrasim, qnae exprimat omnia media naturalia.

Ab alio, ut § 2 ad finem paragraphs addatur: rquiquo sola mentis illustratione saepe efficit, ut homines videant, eno credendum/

Ab alio, ut § 2 initio pro verbis: „Ut nihilominus rationabile ete/ aha adhibeantur.

Ab alio, ut pro his verbis ponatur: aCum tamen non debeamus omni spiritui credere, sed prius probaro, ut, quod bonum est, teneamus/ et simul adiiciatur: eAd confirmandam alicuius doctrinae divinitatem vel ad divinam missionem comprobandam diorum, in quorum gratiam edantur/

§ 2 lin. 8 post elegimn·-: BAnnuntiate, quae ventura sunt in faturum, et scietis, quia dii eatis vos. Et rursum . Illi ĕtc.

Ç 3 lin. 7 loco pqui dat ... in assentiendo ..." ponatur „qui ad assenlienduta allicit ct ĕrꝛedendum

Ab alio, § 2 lin. 2 ante ^motione- inseratur ^illuminatione-.

Ab alio, pro ;ꝛmotione ponatur ꝛgratin

Ab alio (Edesseno), pag. 9 lin. 2 (§ 3 l. 11) omittatur ,eui resistere poswt", et lin. 1 (1.10] pro „quo homo ete/ ponatur ,quo homo liberum praestet Deo iatelUctua ŏbsequium

Ab alio, ut § ult. post „sine ᵭᵆa (lin. 1) ponatur ꝛduitis

§ nlt lin. 8 [L 7] Jn nostra ꝑŏtestate non esse sat clarum quid significet

Lin. 13 (L li] (eiasdem §) ab alio, ut pro preligionis ĕŏmmunionem ponatur rad alias aociotatea!* et deleatur Bŏmnia Lin. 21 (I. 18] verba: 0non deserit, nisi deseratur-; § ult. lin. 24 (pag. 9 lin. 27 [§ 4 L 23]) ponatur .falsas ꝛeligiones l.

A duobus reverendissimis patribus observatum eat, ult § debere reformari, ut facilius eius argumentum pateat Quorum unus hanc proposuit formulam: „Immo ecclesia ipsa magnum quoddain et perpetuum est motivum erodibilitatin ct voluti signum levatam in nationibus, divinae suae legationis testis irrefragabilis. Ipsa est sponsa Christi, quam unice dilectam ribi subarrbavit annulo fidei ; ipsa est, quae Christum r&uscitatum a mortuis, ascendentem ad caelum. Spiritum sanctum descendentem in caenacnlo, adimplcmcntum eorum, quae B do Christo scripta sunt, miracula Christi et apostolorum vidit et testimonium perhibuit, ct ipsa potest dicere, ut sanctus loannca: *et testimonium mrnm est «rum,* quia est testimonium vivum et testis ocularis. Quis ea, quae narrantur a fido digno, qui asserit, ae propriis oculis vidisse. auribus audisse, in dubium voeare audeat? Quis exietentiam illius non niai absurde inficiarctur, cura quo loqueretur? Ast ecclesia non eat evidenter illo testis fido dignus, qui in toto aaeeuhrum decursu semper loquitur, ipsa divina, immutabilis, dum videt circum se humana continuo fluxu transire ꝛ

Ab alio (Itatisboncnsi) propositum est, ut addatur in fine: wQua fide complecti et credere debemus omnia, sive explicite sive implicite, quae et quemadmodum in utroque sacrae revelationis fonte contenta ab indeficienti ecclesiae magisterio proponuntur.-

Et canone: rSi quia dixerit, fideles catholicos eas tantum veritates fido divina credere pusse et debere, quae ab ecclesia ita propositae vel definitae fuerint, ut sententias oppositas tanquam haereticas damnaverit; anathema ĕt

Hora 12U1 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

Iuannes Schweta secretorius.

10.

Congregatio VII.

Dio 6 martii 1870 habita est congregatio septima Deputation^ de rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis solummodo archiepiscopo Mutinensi et archiepiscopo Sancti Iacobi de Chilo.

Invocato Spiritu sancto et praelecto protocollo D ultimae congregationis, reverendissimus episcopus Paderboraensis praelegit caput 11 schematis novi emendatum, cum respondentibus canonibus.

Paragrapbus prima omnibus reverendissimis patribus placuit, duobus exceptis, quorum priori non probatum est, quoniam verba „rerum omnium ꝑrincipium ad mentem cius non sunt omissa, cum Deus ut rerum omnium principium et finis naturali lumine a ratione humana cognosci non possit; alteri autem, quoniam non fiat expressa mentio revelationis iam primis parentibus factae.

Paragraphus altera ex unanimi consensu in alium locum et quidem in caput sequens transferenda visa est.

Paragraph! tertia et quarta, nunc secunda et tertia, omnium reverendissimorum patrum suffragium tulerunt.

Paragraphus ultima pariter ab omnibus acceptata est cum hac tamen restrictione, ut ultima sententia

„aut quoin sanctorum patrum consensus unanimis a attoRtatur- deleatur.

Deinde canones hunc in modum concepti omnibus reverendissimis patribus placuerunt, solummodo quoad vanonem secundum duobus exceptis:

Canon 1. r8i quis negaverit, Deum unum et verum, creatorem ot Dominum nostrum, per ea quao facta sunt naturali rationis lumino ab homine certo cognosci posse; anathema sit.-

2. «Si quis dixerit, fieri non posse, aut non expedire, ut per revelationem divinum homo de Deo cultuque ei exhibendo edoceatur; anathema sit.44

8. «Si <|uis dixerit, hominem ad cognitionem, quao naturalem superat, divinitus evehi non posse, sed ex soipao ad omnis tandem veri et boni posseabioncin iugi profectu pertingere posse ot debero; anathema ❋it. 4

Tum examinati »unt canones *de fide*.

Unus roverondissimorum patrum (Strigonicnsis) B proposuit, ut canones 1 ot 3 maneant, 2 et 4 omittantur, 5 roiiciatur ad doctrinam de gratia, atque G reformetur secundum schema prius pag. 24 [L, 6611] ad calcem cap. IX, ita tamen, ut (ibid. § ult. lin. 10 [Uu]) pro «reale44 ponatur «serio in dubium44, atquo ut praemittatur «assensu suspenso44,

Alius (S. Francisci), ut can. 1 pro «ad octum fidei etc.“ ponatur «fidem, qua .. . non innitti infallibili auctoritati Dei revelantis; anathema sit44; aut saltem ut «actum4❋ omittatur.

Alius (Caaailiensis), ut in can. 1 mutetur «revelatoris· in «revelantis·; et in can. 3 *oet* non confiteatur44 in *naut* non confiteatur44.

Alius (Oaosaraugustanus), ut can. 1 pro «Dei revelatoris44 poiiatur nDei revelantis44, et can. 2 pro «ideoque etc.44 ponatur «sed sola .. . homines se ipsos ad fidem movere44; can. 3 pro «miracula nulla fieri posse44 ponatur «miracula easo impossibilia· ; et c can. 4 loco «esso ❋persuasionem 4 ponatur «nihil osso aliud quam ❋persuasionem 4: can. 5 pro «ad fidem vivam44 ponatur «tantum ad fidom vivam44. Insuper can. 2, 3 et 4 contrahi posse huno in modum: «Si quis dixerit, miracula aliaquo externa facta, quae motiva credibilitatis dici solent, nihil conferre, ut revelatio divina credibilis reddatur; vol miracula impossibilia esse uut saltem de eorum certitudine nobis constare non posse, ac proinde ex his, quae in Scriptura narrantur, divinitatem christinnao religionis minime comprobari; anathema sit.

«Si qnis dixerit, fidem . . . nihil aliud esse quam persuasionem *ex* scientia . . . inductam; vel esse effectum internae cuiusquo experientiae aut instinctus; anathema sit.“

Alius (Bnltimorensis), in 2° can. pro ^externis signis44 ponatur nccrtis ❋rgumentis 4.

Alius (Westmonasteriensis), ut can. 5 sonet, D prout in priori schemate legitur, suppresso tamen „realuw, et ut pro ultimis verbis ponatur ndonec demonstrationem sciontificum credibilitatis ct veritatis (fidei) absolverint; anathema sit44.

Alius, formulam prioris schematis praeferendam.

Alius (Giennensis), ut in can. 1 post ^revelantis44 addatur net ccelesiao declarantis et proponentia44.

Alius (Brixincnsia), ut can. 4 ita sonet: nSi quis dixerit, miracula et vaticinia fieri non posse, ac proinde omnos eiusmodi narrationes, etiam in sacra Scriptura contenta», inter fabulas et mythos ablegandos esse; vel si quis dixerit, miracula et vaticinia certo cognosci nunquam posse, iisque proinde divinam religionis christianao originem non probari, anathema sit.44

Hora 12 Ms congregatio dimissa est.

loaiincs SchweU srcrcUritis.

Congregatio Vili.

Die 8 martii 1870 octava habita eat congregatio Doputationia de rebus ad fidem pertinentibus, praeside cminontieaimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis solummodo archiepiscopo Mechliniensi et episcopo Sancti Petri Fluminis Grandcnsis Australis.

Invocato Spiritu sancto ot praelecto protocollo congregationis proxime praecedentis reverendissimus episcopus Paderbornenais praelegit *caput HI* de fide reformatum.

Paragraphus prima unanimiter approbata est. Paragraphus secunda ab omnibus receptaest, quatuor reverendissimis patribus contra sentientibus. Paragraphus tertia omnium approbationem tulit. Paragraphus quarta in quibusdam miuoris momenti immutata ab omnibus pariter recepta est, tamen cum hac animadversione, ut hic et alibi ubique loci allegati accurate indicentur.

Quoad paragraphum ultimam autem decisum est, ut, antequam approbationi proponatur, ratio habeatur quorundam, quae observata sunt, imprimis locorum in primo schemate ad rem praesentem facientium.

Dein canon 1 reformatus praelectus omnibus placuit. Pariter canones 2 et 3 «movendos esso" in «movere44 [legendum «moveri44] transmutato, ct canon© 3 omisso Bet ratiocinia44. Item prior 4 et 5 in unum contractus; nec non canon ultimus iuxta schema prius concinnatus, omisso tamen ❋❋erio ante rin dubium vocari44.

Tum examen *capitis IV* institutura.

Unus reverendissimorum patrum (Calvensis) observavit, in titulo forsau pro ❋ratione po^so wsei<m- tiatf poui. Porro lin. 5 «rationem *nobis* insitam44 pro «rationem insitam44, et pro nper fidem44 ponatur «per revelationem44. Atque in fine locum notum ex Vinoentio Lirinensi adiici posse: «Nove dicimus etc.44

Alius (Btrigoniensis), ut lin. 9 «nec angelo44 deleatur. Lin. 30 [§ 2 1. 5] pro «suis ❋principiis 4 ponatur «ex interna sua indole44 vel Pex eorum interna necessitato perspecta44. Porro ut pag. 11 lin. 2 [L 13) textus sancti Pauli: «Videmus nunc per speculum ❋etc. 4 addatur. Lin. 11 [§ 3 1. 9] loco «commenticiae opiniones44 ponatur «opinionum commentu44. Lin. 14 [1.12] pro «definimus44 fonendum «declaratur'4; et lin. 19 [1.16] ❋declarandi 4 deleatur et sequentia contrahantur ita, ut textus sic sonet: «cum oo effectu proscribendi, ut omnes christiaui fideles huiusmodi opiniones proscriptas tanquam doctrinae christi&nae oppositas hoc. ipso cavero teneantur44.

Et in fin© § 3 addatur: «Dum autem ecclesia haec docet ao definit, non ius cuiusvis personale indagandae cognosccndaequo veritatis ullo modo Inodoro censenda est Immo, dum dovia montrât, quae a voriUte abducunt, negotium huius eognoscendao adiuvat. Non enim rationis humanae in illustrandis provehendisquo notionibus religioaia, nedum in scientiis naturalibus industriam, sed eius solum in rebue etiam divinis omnem auctoritatem superbo fastidientia intemperantiam pro incumbente «ibi munero vult coercitam.· Of. pag. 26 [L, 67 A b] prioris schematis.

Alius (patriarcha Armenorum): Pag. 10 lin. 30 [§ 2 1.5] pro «suis principiis demonstranda· ponatur tantum «cogncsccnda-. Pag. 11 lin. 12 3 i. 9| verbis «commenticiae opiniones rationin t ffata reputan- ❋ur pro ultimo vocabulo aptius eligendum. Lin. 13 [I. 11] «vero·4 delendum. Lin. 2ff (§41 2] pro «semel ❋declaravit pouatnr «qui aoael declaratur

io ecclesia ¢atholico Lin. 33 [L 7] ponator ¿integre custodienda et fideliter ¢declaranda

Alios (Caesarangostaπω): Pag· 10 Hn. 4 |§ 1 1.4J verba (.principio quidem ... obiecto ¢utem delenda. Lin. 30 [§ 2 l. 6] deleatur ¿aut ¢mnia et pro „¢rum ponatur £veritatem Pag. 1! lin. 19 f§ 3 1. 11] pro ¿illuminatae ¢idei ponatur ¿divinae ¢idei

Alios (Westmonaiteriensis): Pag. 10 lin. 12 [§ 1 1.12] post £enarravit ex priori schemate restituendum pag. 23 lin. 9-18 [L, 67cu-D«] ¿Firmum igitur ... concredita €st et canone 3 lin. 2 esse inserendum ¿non esse depositum ecclesiae divinitus concreditum, sed rationi humanae ¢nsertum

Alius (Baltimorensis); Pag. 10 lin. 1 (§111] pro ¿perpetuus ecclesiae catholicae consensus- ponator: ¿ecclesia catholica semper ¢docuit Lin. 27 (§ 2 l- 3J pro ¿aliquam ¢mysteriorum ponatur „aliquam mysteriorum Pag. 11 fin 12 (§3 L 10] ante £Omnem inserendum: ¿Igitur, quamvis ecclesia catholica sanum progressum, veras scientias atque artes liberales pro noeta occasiono nullo non tempore confovit et pro viribus promovit, omnem tamen assertionem, quae illuminatae fidei vere est contraria, omnino falsam esse semper declarant, prout et nunc definit/

Alius (Sedunensis): Pag. 10 lin. 2 [§ 1 L 2] post B€sse inseratur flin homine®; fin. 5 loco ¿per rationem insiUm® ponatur ¿per naturale rationis humanae lumen3. Ib. pro ¿infusam® substituatur £divinam Pag. 11 lin. 1 [§ 2 L 11] post £quadam inseratur £saltem Lin. 12 [§ 3 1. 10] pro ¿rationis €ffata pouatur ¿pro rationis effatis ¢abentur Pag. 11 fin. ulL [§ 4 L 13] €.erroris videri obscuritatem creare.

Alius (8. Francisci): In fino aut alibi declarandum esse, ecclesiam non solum non se opposuisse, sed indesinenter promovisse artium ac scientiarum progressum.

Alius (Brixinensis): Pag. 10 [§ 1] lin. 5 ponatur ¿per lumen rationis ¢nsitae et Bper lumen fidei desuper nobis ¢nditae Lin. 26 [§ 2 1.1] addendum: ¿Negari non potest, quod ratio fide illustrata, cum sedulo, pie et sobrie quaerit, ox contextu, quo veritates revelatio inter se, ot ex mirabili congruentia, qua cum fine nostro ultimo connectuntnr, et ex analogia eorum, quae naturaliter cognoscit, ad aliquam mysteriorum intelligentiam eamque fructuosissimam, Deo donante, possit proficero. Ast nunquam idonea redditur ato.® Pag. 11 lin. 23 [§ 3 1. 20] ¿quacumque ¢ota deleantur.

Alius (Cameraceusw): Dicta a Strigoniensi addenda, et quidem in § speciali

Alius (Casriliensia): 1) Titulum capitis et canonum debero cumdem esse. 2) § 1 lin. 10 [§ 1 1. 9] addatur: ¿quae licet non sint contra rationem, sunt tamen supra ¢rationem post ¿facta® (loan. 1, 17) d lin. 16 [§ 1 L16) inseratur £inquit vel simile. Pag. 11 lin. 2 (in fine § 2) adiiciantur verba Apostoli: ¿Videmus nunc etc.®; et ¿Est fides sperandarum etc.®

Alius (Tarvisinus): Pag. 10 [§ 1] lin. 4 potius ponatur: ¿principio quidem, quia alter ordo derivat aut procedit a ratione insita, alter a fido infusa; obiecto nutem, quia prioris ordinis obiectum sunt ea dumtaxat, ad quao ratio pertingere potest, posterioris vero praeter ista etiam mysteria inl Deo abscondita, quae uisi revelentur divinitus, nec homini nec angelo iunotesoero possunt®. Connecti autem debere eum sequentibus et dici: ..Mysteriorum autem existentia luculenter apparet ex multiplicibus sacrao Scripturae locis: ¿Deum enim etc.u, quin dicatur. ¿Quocirea etc.® sed ¿Apostolus, quamris a gentibua etc." § 2 initio ponatur potius ¿Quamvis ratio

• α «d.

A etc.® Pag. 10 fin. 32 [§ 2 L 8] pro ¿Quaedam divina ¢dogmata ponendum: ¿Mysteria onitn proprio dicta/ Pag. 11 lin. 22 et 23 [§ 3 1. 16] pro ¿maxime, si nb ecclesia, quacumque ¢iota ponatur: ¿maximo, si ab ecclesia Unquam fabae etc., quacumque ratione hoc ¢iat Lin. 13 (1. 11] £illuminatao deleatur. Lin. 35 (§ 4 L 9] £semper deleatur.

Alius (Ü1traieetenais): Pag. 10 [§ 1] lin. 9, 10 ponatur: ¿nisi revelata *essent*... innotescere ¢ossent Lin. 22 [L 21] legendum: Bquia abscondit ¢aec Liu. 32 [§ 2 1. 8] pro ¿Quaedam divina ¢dogmata ponatur ^Divina enim ¢nysteria

Pag. 11 lin. 6-7 (§3 1.4-5] pro £insevit ponatur B¢edit vel simile. Lio. 7 pro .Deus se negare €tc. ponatur ¿Deus autem per revelationem ceu verum docere non potest, quod per lumen rationis exhiberet ut ¢alsum Lin. 9 [L 7] £huius deleatur, et ponatur: «Quamobrem, si quando falsa repugnantiae | species inter fidem et rationem exstaro videtur, id inde contingit, quod vel ete/ Lin. 17 (l. 14] ¿ct ius et ¢fficium mutetur in ¿non solum ius divinitus habet, sed etiam ¢fficium Lin. 18 |L 16] „¢declarandi deleatur. Lin. 34 (§4 1.8] pro ¿secundum hanc declarationem- ponatur ¿secundum declaratum ab ecclesia ¢ensum

Finito examine cap. IV ab eminentissimo praeside animadversum est, in locis e sacra Scriptura citandis summam accurationem ease adhibendam, ne concilio ab adversariis oblici possit, loca citata esse corrupta, aut saltem non in sensu genuino et vero citata.

Indicta sessione pro die immediate sequenti ab eminentissimo praeside congregatio dimissa est

loannes Schwotz secretarias.

12.

Conçrcgatio IX.

Die 9 martii 1870 habita est nona congregatio Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis reverendissimis archiepiscopo Mechliniensi et episcopo Sancti Petri.

Peractis precibus et praelecto protocollo proxime praecedentis congregationis, propositum est ad doctrinam capitis III paragraphe tertiae sequens addi-

C

tamentum cum correspondent'! canone: ¿Porro fide divina et catholica ea omnia credenda sunt, quae ab ecclesia sive indiciis dogmaticis, sive ordinaria et universali doctrina et praedicatione taπquam in verbo Dei scripto vel tradito contenta ¢roponuntur.

Canon: ¿Si quis dixerit, quidquid ecclesia© iudicio Unquam fidei articulus sive dogma declaratum non sit, a fideli catholico humana tantum fide vel opinione teneri posse aut debere; anathema £it

Discussio tamen de additamento pro summo rei momento dilata est, opportuniori tempore, ubi de ecclesiae infallibilitate agetur, instituendo.

Deindo examinati sunt canones *de fide et scientia.*

Reverendissimus Strigonicneia censuit, ut can. 1 et 2 contrahantur, can. 3 omittatur, ex can. 4 et 5 fiat unus, ita habens: ¿8i quis dixerit, humanarum disciplinarum conclusiones, etiamsi doctrinae catholicae repugnent, non subesae proscriptioni ecclesiae, cui omnes obediro €enentur. Can. 6 omittatur; can. 7 sonet: ¿81 quis dixerit, fieri posse, ut . . . substitui debeat: anathema £it

Caesamuguetanus, ut can. 1 ct 2 contrahantur in hunc modum: ¿Si quis dixerit, nulla vera et proprie dicta mysterio in ebristiana revelatione contineri, *sed* universa fidei dogmata posse a ratione rite exculta e naturalibus principiis intelligi et demonstrari; anathema £it Can. 3 omittatur. Can. 4 (nunc 31 mancat: ex can. 5 et 6 unas conficiatur

huno in modum: n8i quia dixerit, theses et deduo tionea humanarum disciplinarum, oliarmi doctrinae catholicae repugnent, ab ecclesia proscribi non posse; aut licitum esso eas tradero et docere, quamvis ab ecclesia proscriptas, saltem, si nou sint damnatae tanquam haereticae; anathema sit“

Can. 7 (nunc 5): „8i quis dixerit, articulis fidei ab ecclesia propositis tribuendum esso aliquando, secundum progressum scientiae, sensum alium ab eo, quem ecclesia intellexit et intulligit; anathema sit.u

Westmonasterionsis: can. 3 vocem nphilosophicumu [legendum „philosophiaeu| perhorrescit. Si can. 3 retinendus esset, ut reformetur, prout heri proposuerat. Si non retineretur, verba ibi dicta in fine canonis praecedentis addenda esse.

Sedunensis: dubitari posse, utrum expediat, in dogma erigi propositionem: nIllicitum est etc. ** canonis 6. Can. 7 ponatur nsubstitui posse vel debere|*

Giennensis: can. 5 ponatur „cui omnes obedire B tenenturll. In reliquis assentii iis, quae a Caeaaraugustano proposita sunt.

Brixinensis: can. 4 et 5 contrahendos: „Si quis dixerit, humanarum disciplinarum cultoribus licere, dum propriis cuivis scientiae principiis veritatem indagant et demonstrant, stellam direetriccm fidei contemnere, vel conclusionis fidei contrarias pro genuinis et veris habere; vel denique eiasmodi conclusiones non subesso iudicio ct authenticae praescriptioni ecclesiae; anathema sit.u

S. Fruncisci: Can. 4 vel omittendum vel post ^pericolo|| lin. 2 addendum ncerto“.

8. Petri Fluminis Grandensis: ut can. 4 omittatur, et consentire se cum Brixinensi.

Caasiliensis: ut can. 1 pro Bchristianau ponatur ndivina revelationo“. Can. 2 et 3, nccnon can. 4 et 5 contrahendos. Quoad 4 consentit cum episcopo S. Francisci.

Bostrensis: ut maneat can. 4 et videtur severior.

Calvensia item.

Ratisbonensia cum Calvcnsi.

Tarviainua: can. 1 ot 2 coniungendos; can. 3 omittendum.

Hora 11 Vi congregatio dimissa est.

loannca Schwetx secretorius.

13.

Congregatio X.

Dio 11 martii anni 1870 habita est decima congregatio Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Mediliniensi ot Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Peractis precibus ct praelecto protocollo praecedentis congregationis, praelegit reverendissimus episcopus Paderbomensis *caput IV* schematis reformati emendatum cum canonibus respondentibus.

Praelecta quoad longe maiorem partem, solummodo quibusdam minoris momenti immutatis, omnium omnino reverendissimorum patrum, roliqua autem tantum duobus vel tribus exceptis, approbationem retuleruntl.

Deinde inchoatum est examen *capitis* F

Reverendissimus Strigonienais proposuit, ut ultima sententia § 1 in aliam priori schemati et definitionibus ecclesiae iam extentibus conformem mutetur: nut porsonao inter se realiter distinguantur, natura autem seu essentia trium sit indistincta.|| Atque ut § 2 ita sonet: „Et... oppositio: propterea [sicut] secundum essentiam seu naturam Pater ot Filius et Spiritus sanctus unum sunt, ita etiam omnis divina operatio ad extra una communis est tribus personis; operantur enim ad extra, quatenus essentia, intellectu, voluntate, omnipotentia sunt unus Deus.||

Paulo post hora 12 congregatio ab eminentissimo praoaido dimissa est.

Joannes Schwetx secretorius.

14.

Congregatio XI.

Die 12 martii 1870 habita est undecima congregatio Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, excepto episcopo Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Peractis precibus et praelecto protocollo congregationis praecedenti·, examen *capitis V* schematis reformati continuatum est.

Prae omnibus ab uno reverendissimorum patrum (Strigonicnsi) animadversum est, cum Gunther, contra quem omnia quao in hoc capite et aliis sequentibus, defunctus sit et doctrina eius iam mortua, ab expositione doctrinae praesentis et damnationis doctrinae GOnthcrianao prorsus supersederi deboro. Cui tamen ab aliis tribus reverendissimis patribus (Paderbornensi. Mechlinionsi et Pictaviensi) oppositum est, doctrinam Gunthcrianam adhne vigoro et latissime esse propagatam.

In examine autem ipso instituto ab uno reverendissimo patro (patriarcha Armeniorum) observatum est, ut lin. 4 |§ 1) delentur „sinceramu, et lin. 6 C [I. 5] dicatur „propteren quod tribus personis numero una eadeinque est essentia seu substantisll.

Ab alio (Cacsaraugustano), ut lin. 4 deleatur nsinceramu et lin. 9 [I. 8] «,emanalioneu.

Ab alio (Giennccnsi), ut lin. 4 removeatur ^sinceraml| ot pro „emanatione“ ponatur suo loco quolibet modoll.

Ab alio (Brixinensi), ut lin. 6 deleta voce „communis“ dicatur ntrium personarum re et numero una estu. Lin. 10 post ncssentiamu addatur rabsque ulla mutatione4.

Ab alio (Tarvisino), ut phrasis Buna ñumero l non expungatur, et deleto, „rou dicatur „non specie, sed numeroll, nec „indistinctau esso sufficiens. Optimum fore, si ipsissimae propositiones simplices fero eodem ordino exprimerentur. Dein, semper dicendum coniunciim ^substantia, essentia, naturall.

Ab alio (Calvcnsi), ut lin. 7 ad „una estu addatur › natquc ñndividua· concil. lateran. IV. — Lin. 14 ponatur: nIIaec igitur una numero essentia seu natura incomprehensibilis et ineffabilis non est generans ncque genita, neque procedens, sed veraciter èst Pator qui generat, Filius qui gignitur, Spiritus sanctus qui procedit, tres simul personae et singillatim quaelibet eorumdom: ita, ut personae realiter distinctae cum essentia tamen non ob unionem quandam conscientiae sui, sed ro et numero unum idomquo sint (concil. Later. IV).||

Ab alio (Sedunensi): lin. 14 [1.13) post nspiratione aeterna|* addatur „utriqnc communi|*

Ab alio, ut quoad spirationem accurate serventur verba concilii Florentini.

Inter haec annuntiatum est, ultimam sententiam β 1 ct etiam § 2 n Doputationo speciali esse mutatam; ct quidem priorem habere; w...ita, ut personae inter se. non nutem ab essentia realiter distinctae alni.4 Posteriorem: rNeque enim personae

1 Ei *diario* novimus, patre» hoc loco decrevisse, ex prooemio et qnalnor capitibus propriam faciendam es*e constitutionem. quae typis descripta patribus concilii traderetur. Vide eam supra, L LÍ, coi. 31-38.

’ Altera schematis emendati pars quinque capitibus (V-IX) continetur universamque reliquam priori* schematis materiam complectitur; ex ea riformanti* erat *altera conrtitufio de fide.* Habetur supra sub nnn. 6, coL 170-77.

ad extra operantor secundum originis relationes, quibus distinguuntur, aed secundum quod sunt easentía, intellectu et voluntate, omnipotentia unum (universorum) principium/

Quoad alteram § observatum est ab uno reverendissimorum patrum (Tarvisino), non tantum quaedam, sed omnia attributa nominanda esso, quando agitur de operationibus ad extra.

Ab alio(Weetmonasterienti): .Licet in oeconomia divina Patri et Filio et Spiritui s. per appropriationem attribuantur (assumantur) operationes distinctae: personae tamen divinae ad extra operantur non secundum originis relationes, quibas distinguuntur, sed secundum quod essentia, intellectu, voluntate, omnipotentia unum sunt principium/

Ab alio (Edesseno), ut pro .disponit- (§ 2 lin. 4) ponatur .conservat-.

Ab alio, ut dicatur: „Eui secundum uniuscuiusque personae characterem singulis appropriantur/

Ut appropriationis mentio Hat, a pluribus rat desideratum.

Qooad .canones8 observatum fuit a duobus reverendissimis patribus, si non possint prorsus omitti, ut ad paucos redigantur, ut solummodo diversi errores in sua radice sivo principio damnentur. Quorum unus proposuit, ut can. 1 et 2 ita contrahantur: „8i quis dixerit... rase, aequales quidem, sed numero distinctas; anathema sit/ In can. 3 ante ⁑tinguloriUtem 4 inseratur .trium ⁑personarum In can. 4 post Bnliama inseratur ⁑Dei scilicet operationem. — Alter autem censebat, forsan tantam can. 3 et 4 retineri posse.

Alias (Caesaraugustanas), ut can. 2 lin. 2 post «qualitate- ponatur ⁑tantum

Alios (Cassilientis), ut can. 1 et 2 contrahantur sic.: „Si quia dixerit, divinam essentiam esse specio et non numero unam, numero vero ternam; anathema sit/

Aliai, ut can. 1 dicatur .essentias seu naturas seu substantias-, et forsan addendam .distinctas-. In can. 2 post .eamdemquo- addatur .in tribus personis-, aut vox .csmdemquc- omittatur. Can. 3 post .aequalitatem9 forsan addi posset: „teu specificam unitatem4, atque pro «substantiarum aequalitatem- ponatur «substantiarum perfectam- vel „in perfectione aequalitatem.

. Ab alio (Calvensi): can. 3 dicatur .ad se invicem in unione conscientiae suae relationem-.

Alius (Tarvisinus), ut tres priores canones contrahantur ac in 2 pro «specie seu qualitate- dicatur tantam ⁑specie Can. 4 post .operationem- addendum .divinam-.

Quoad caput *VI* ab uno reverendissimorum patrum (Sltigonicnri) propositum wt, ut reformetur prorsus io hunc modum: De ipsa vero natura hominis, quem formavit Dominus Deus de limo terrae et inspiravit in faciem cius spiraculum vitae, et factus eat in animam viventem, docemus et declaramus naturam hominis ex rationali anima atquo ex corpore compositam constituí unam. Animam autem corpore formato, de nihilo productam, immaterialem, incorruptibilem, immortalem, intelligentia et libera voluntate praeditam, atquo per eandem animam rationalem corpus animari, et ex oius consortio babore, ut vivat. Est enim anima rationalis, quao immediato creatur, dum corpori infunditur, vere et per se seu immediate ot essentialiter formo corporia humani, quemadmodum α praedecessore nostro Clemente V declaratum et a nobis etiam iam enuntiatum est.

.Porro de hominie origine tam veteris quam uovi Testamenti doctrinae innixa tenet ac docet eathoHca weclcaia. universum eenus humanum ab uno primo parente Adam originem suum repetere (ortum habere). Homini enim, quem creavit ad imaginem suam, masculum ot foeminam creavit eoa, benedixit Deus et ait: „Creacito et multiplicamini et replete terram- (Gen. I, 27, 28). Hinc et Adam nomen uxoris auae vocavit Hova, eo quod mator esset viventium; atque Adam dicitur primus formatus α Deo pater orbis terrarum. Et Apostolus gentium praedicat disserto, fecisse Deum ox uno omno genus hominum inhabitaro super universam faciem terrao (Act XVII, 26). Et iterum scribit: .Sicut per unias delicium in omnes homines in condemnationem, aie et per unius iustitiam in ömno homines in iustificationem vitae/

Alius (Caesaraugustanus), ut lin. 11-12 verba .Neque enim per aliam animam seu quoddam aliud vitao principium, sed- omittantur, et legatur: „...forma est, quia ipsa per se__*

Alius (Baitimorenais), ut lin. 9 post ⁑rationalis 4 addatur .seu intellectiva-, ct videatur, an potius verba concilii Viennensis tantum retineantur, omisso ⁑immediata

Alius (Oiennensia), ut verba postrema maneant.

Alios (Sedunensis\ ut lin. 6 loco ⁑igitur 4 ponatur .enim-, et § 2 lin. 2 loeo ⁑mandavit aliud vocabulum substituatur.

Alina (Canaliensis), ut § 2 lin. 2 mutetur textus in hunc modum: «Benedixit Deus ⁑dicens 4.

Alius (Turviainus), videndum accurate, no per verba .eiua tamen vero et per so immediata ⁑forma 4 tamquam dogma definiatur.

Alius (Ultraiectenaia), aut .incorruptibilem- delendum, aut loco .divinis ⁑itteris 4 (lin. 1) ponendum .divina revelatione-. Lin. 6 (§ 1) delendum figitur-. Lin. 14, 15 pro ratque ita ete/ ponendum .atque ita cum eo naturam humanam vere et realiter absolvit-.

Alius (Brixinensis), attendendum ne contra mentem congregationis generalis creatianismns directe doceatur, et ne per verba „ad esse homini proprium determinat- concursos materiae excludatur.

Ab alio (Calvcnsi), ut ⁑intellectiva 4 addatur, .immediata- deleatur, Croatianismus indirecto definiatur, .forma- explicetur.

Ab alio (Posnanicnsi), ut ⁑immediata 4 maneat.

Quoad *cananei* animadversum est:

A Strigonienri, ut can. 1 et 2 conjungantur sic: .Si quis dixerit {?]... esse, aut dixerit corpus per animam rationalem non animari et vivificari, anathema sit/ Can. 3 omittendum. Can. 4 maneat.

Ab alio (Ultraiectensi), ut can. 3 ita reformetur: .8i quis dixerit [?), naturam humanam corporo et anima absolvi; anathema sit/

Alius (Scdunensis), ut can. 3 dicatur .naturam completam-.

Ab alio (Braailiensi), ut canones quatuor maneant.

Ab alio (Ratisbonensi), ut hi can. 2 utrumque esse aliud animam et aliud vitae principium damnetur1.

Ab alio (Calvensi), ut can. 2 .intellectiva4 addatur, et 3 retineatur.

Ab alio (Tarvisino). in can. 2 plus damnari, quam communis doctrina postulat.

Post 121/a horam ab eminentÍMitno praeside, indicta congregatione in crastinam diem, congregatio dimissa est

Additamentum:

S. Francieci episcopus, *ad cap. Vi* ut lin. 11 ot 16 loco .S- (litterae) scribatur pleno ⁑Sanctus 4, lùn. 17 dicatur, .ita, ut personae inter se, non autem ab essentia realiter distinctae sint, edeoque

1 Ita in B. Ia A habetur: .ut ia «j can. ulrumque esse »Iio4 aninuun et aliud ritas nriarininm dsrauptny -

alius sit Pator, alius Filius, alius Spiritus sanctus, a uon autorn aliud, sed unus natura Doua, trinus vero in personis distinctis." Si § 2· textus immutetur, lin. ultima pro «singulare" ponatur «indivisum". Ad pag. 12 *canone»* posse omitti data quadam ampliore exposition© in capito. Sod si rctinçntur, contrahantur in duos vel tros, quarto quodammodo immutato. Simul autem addatur canon: «Si quis dixerit, in Deo non tres distinctas roaliter pcr»onas, sod unam tantum esso, quao iuxta diversitatem operum ad extra vocotur nunc Pater, nunc Flius, nunc Spiritus sanctus; anathema sit".

Ad *cap. VI* lin. 12 omittatur «seu qunddam aliud vitao principium" et ponatur «Nequo enim per aliam animam rationalem et intellectivam, sed per seipaam corpus etc." Sontontiam, quod anima a Doo in singulis donuo crcotur et infundatur, intra parenthesim esso ponendam.

Canones contrahantur et can. 2 sonet: «Si quis B praeter animam rationalem aliain etiam intellectivam ab hac roaliter distinctam in homino osso affirmaverit, aut por transmigrationem animarum fiori, nt aliquando anima sit in pluribus corporibus; anathema sit"

loannes Scbwetz secretarius.

16.

Congregatio XII.

Dio 13 martii anni 1870 habita est duodecima congregatio Deputation^ pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Mecbliniensi et Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Invocato Spiritu sancto et praelecto protocollo praecedentis congregationis, examinatum cat ca-*put VII* schematis reformati, «do hominis elevatione 0 et lapsu"; circa quod animadversum est:

Ab uno reverendissimo patre, ut in paragraphe 1· in principio dicatur «Fides catholica docet"; lin, 17 [1.18J pag. 3 dicatur «insuper" vel «praeterea" pro «Ad haec"; lin. 19 pro «mortis ipsius timorem α mortali removit" ponatur «immunitatem a necessitate moriendi", vel «donum immortalitatis corporis impertitus est", vel «concessit".

In § 2 ante «posuit ante eum vitam et mortem" prius memoretur expresso mandatum de non edendo fructu arboris vetitae; lin. 5 loco «do virtute in virtutem conscendens" dicatur potius «de virtute in virtutem progrediendo".

Lin. 6 deleatur «deorum"; ct lin. 8 et 9 «transformatus" exprimatur omnino aliter, ne panthoismum redoloro videatur.

Lin. 8 § 4 addatur «per speculum in Benignate". In fine § 4 omittatur «sacro approbanto concilio". D

Ab alio (Cacsaraugustano), ut § 1 lin. 4 pag. 3 loco «insitae facultati" ponatur «insitae *sibi* facultati"; lin. 18 pro «mortis ipsius timorem" ponatur «et immortalitatis dono insignivit" vel «cumulavit".

A duobus aliis (Baltimorensi et Westmonasterionsi), ut citata verba s. Petri (II Petr. I, 4) omittantur, et sententia voce «voluit" lin. 10 claudatur. Lin. 13 omittantur verba «natura quidem servus, sanctitatis autem gratia filius".

§ 2 lin. 8 post «visione" ponatur «in similitudinem ipsius".

§ 4 lin. 13 omittatur «cuius decreta .. . renovamus".

Ab alio (Sedunensi), ut pag. 3 lin. 4 (§ 1 1. 6] pro «insitae facultati" ponatur «naturali cius facultati". Lin. 15 attendatur, ne dicatur, omnia opera meritoria debere fex charitatis motivo fieri, quod nimium esso videtur. Deinde autem explicatione data acquievit.

Lin. 20 (1. 21) vox «conditione" ponatur post «corponi animalis".

Ab alio dubium motum est, an revera ut dogma definiri possit, in sanctitate et iustitia adoptionem filiorum Dei esse comprehensam. Atque desideratum, ut donum integritatis ot immortalitatis Linquam consectarium sanctitatis et iustitiae originalis describatur.

§ 4 lin. 11 [I. 10] post «transfusum" addantur verba concilii Tridentini «unicuique est proprium||, et dein sequatur «et proinde unumquemque etc."

Ab alio (Caasiliensi), ut omittatur citatio s. Petri (pag. 3 lin. 10 et 11); lin. 12 ut «quibus in propria natura perficeretur" mutetur in «quibus *naturaliter* perficeretur".

§ 2 lin. 6 et seq. pro «visurus, non ut facultate naturali ..." dicatur «ut in hac vita praesenti" vel «in boc sacculo" vel similiter.

Ab alio (Calvensi), ut pag. 3 lin. 11 [§ 1 I. 12] exprimatur, qui sit finis elevationis, addendo: «Divinae consortes efficeremur naturae, undo filii Dei nominemur et simus, atquo regni caelestis haeredes, ut tandem revelata facio gloriam Dei spéculantes in eandem imaginem transformemur, voluptatis divinae torrento potati. Itaque etc."

§ 2 lin. 3 «... terreret exitio; posuit idcirco ante bominem vitam et mortem, et quod placuerit, dabitur illi. Quare ox ipsius divini et omnipotentia conditoria nostri voluntate exsurgit necessaria illa inter ordinem naturalem ot supematuralem cohaerentia, cui nemo pro arbitrio suo renuntiaro aut negligere potest, nisi velit ignibus inferni detractus cum diabolo tradi cruciandus".

§ 3. «Atquo haoc illa est hominum elevatio etc."

Ab alio (Tarvisino) observatum eat: Bonum esset, si conceptus naturae purao at non integrae, integrae, elevatae ad ordinem supematuralem, porro potentiae seu virium naturalium, exigentiae, congruentiae etc., tum finis naturalia, tum supernaturalis praeciso enuclearentur. Quod cum neglectum sit, caput VII obscuritate aliqua laborare; sic exempli gratia inter dona supernaturalia recensetur, carnem spiritui subioctam esse.quod tamen ad dona pertinet, quibus homo in natura perficitur. Dein supernaturalcm finem dici «quondam sublimem statum", et in seq. § demum sermonem fieri do visione intuitive, quao stricto tamon connoctantur.

Porro illud prioris schematis «modo viribus naturalibus congruente" moline sonoro, quam praesentem textum, in quo legitur lin. 4: «modo, qui insitae fucultati congruit." Atquo per illa verba «statum quemdam sublimem ... in quo divinao ipsius consors efficeretur naturae" enervari potius ideam, quam ut sublimis inducatur.

Insuper § 2 verba «in umbra vitae ... terreret exitio" forsan iu aptiora potuisse mutari.

Ab alio (Ultraiectensi), pro «qui insitae facultati congruit" ponatur «qui viribus naturalibus congruit", vol «qui insitae facultati naturali competit".

§ 3 lin. 3 pro «ut quao . . ." ponatur «utpote quao ... transcendit ... gratuitum est".

§ 4 lin. 5 pro «tam sibi, quam nobis" ponatur «tam sibi quam posteris suis".

Quoad *canones* a tribus reverendissimis patribus postulatum est, ut 1 et 2 contrahantur, et 4 et 5; ab aliis autem, ut quinque canones separati maneant.

Deinde ab uno, ut can. 2 pro «instituta" ponatur «beneficia", cui tamen ab alio contradictum est.

Ab alio, ut can. 3 pro «per insitas naturae facultates" ponatur «per solas naturae vires" vel «per vires naturales

Duo reverendissimi patres postularunt, ut can. 2

clarius concipiatur. Tum ab aliquibus propositum est, ut can. 4 pro .vero et proprie peccatum cusel⁾ ponantur Terbi concilii Tridentini .veram ct propriam rationem peccati habere"; ab aliis autem, ut verba schematis retineantur, quia Oûnther verbi» Bvere et proprie ƀĕccatum utitur, et quia, quod veram et propriam rationem sive essentiam peccati habet, vero et proprio peccatum est; hisco assentire videntur.

Alius (Ultraiectensis), in can. 3 lin. 3 forsan pro nted oiusmodi, ad quam" ponendam .sed ad earn3, ut restringatur claro ad ordinem supcrnaturalcm.

Alius tamen, ut Unquam altera pm ad can. 1 addatur: «aut contendat, huic ipsi supernatural! elevationi posse pro suo arbitrio ab homine renuntiari, vel erga ipsam indifferenter eo habere; anathema ſit. 2

Hora 12 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loaones Schwctx secretorius.

16.

Congregatio XIII.

Dio 14 ſmirtii 1670 habita est congregatio X1П Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio.

Intererant omnes roverendÌMÌmi patres, exceptis Meebliniensi. S. Petri Fluminis ©randomi Australis et S. laeobi do Chile Examinatum ĕ caput *Vili* schematis reformati: *de mytlrrio Verbi incarnati,* et sequentia observata sunt;

Ab uno reverendissimorum patrum, ut in § ſ exordium ditor incipiat, ut omissa particula ſat 2, Tab ăeterno conjungatur cum .decrevitl2, et pro .ut omnes ĕrederent dicatur .ut quaereret et salvum faceret, quod perierat" vel aliquid diud, ut exprimatar, totum genus hnmanom fuissu redemptum.

§2 loco .Haec ete? dicatur «linee est ecclesiae catholicae de Verbo incarnato fidos vel doctrina a •serii conciliis definita et ab universa semper ecclesia credita et praedicata, ut etc." Lin. 19 post .utl* inseratur, .quamvis sit aliud natura humana et aliud natura divina, tamen non alius sit etc?

§ 3 ad calcem pro rquol sint intellectuales sive, ut loquuntur, sui consciae naturae ĕtc. 2 dicatur .quot sint naturae intellectu et voluntate praeditael2; cum falsam quidem sit, quod a Gfinlhero traditur, tot ewe penonas, quot sunt naturae intellectu et voluntate praeditae, non autem tot esse personas. quot sunt naturae sui consciae, quod potius verissimum est. Dici utique posse do Christo: Deus sui conscius ct homo sui conscius, ct tamen unus sui eonscios; cum in hoc casu, sicut natura divina, ita et natnra humana cuoi persona concreta, ut rotera est, cogitatur. Minimo autem dici posse: Natura divina sui conscia et naturo humana sui conscia; quia in isto casu natura humana non, ut divina, cum persona divina, scilicet Filio Dei, concreta, sed potius secreta ct abstracta adeoquo per so existen· ven persona necessario cogitari dcboroL

In § 5 [Icje 6] ut .Qui nequo passionibus ĕtc. deleatur. Quae nutem in fine § occurrant, statini post .nequaquam ŝuscepit ponantur ct corrigantur, ut non dicatur .a Spiritu ſt. 2, sed .per Spiritum ſt. Deinde, ut paragrsphus inseratur congruo loco de B. M V. genitrice Dei eiusquo ante partum, in partu et post partum virginitate.

In 5 6 (feye 7] loco .sic nihilominus*l alia fiat eougrnentior transitio*

In § 7 Ibflf 8] ut restituatur prius schema, ubi pag.M (byf 34; cf. t L,69d] dicitur: .Satisfactionem pro peccati» totius mundi et meritum ad redemptionetn humani generis lapsi Filius Dei consummavit secundum naturam suam humanam, passiono ac morte io ara crucis etc...

Quao § 8 *[fye* 9] occurrunt, alibi, oxompli gratia in cap. I schematis de ecclesia dici posse. Si autom retinerentur, debere reformari, ac nominatici illam cacophoniam, quao oecurrit pag. tì lin. 1 et 2 (§ 9 1. 3-4] .cius ... eos-, ŝtudiosius 2 debere tolli; verba 8. Pauli ad Philippense omitti aut alio transferri.

Ab alio (patriarcha Armeniorum Cilicino), ut § 1 lin. 2 pro .sacramentum- aliud vocabulum adhibeatur; ut lin. 9-10 £2 aut .furnia- aut ŝnatura 2 deleatur; item § 3 lin 2 deleatur ŝcontra 1; pag, H lin. 2 [§ 9 L4l pro ŝhoc 1 substituatur ŝeo ct lin. 19 .magno ŝmpetu 2 .calore ŝolventur 1 ŝexurentur 2 tollenda et dicendi modum mutandum.

Deindc inserendam doctrinam do B. 31. Dei Genitrice, ciusque virginitate ante partum, in partu et post partam.

Ab alio (Cae«araugustano), ut§ 2 lin. 16-17 verba eHaec ĕtc. 1 commutanda cum his: .Haec igitur est unio humanao naturae in persona divina ĕtc.

§ 3 lin. 4 pro .distinctis ct ďiversis dicatur .distinctis et ſnconfusis

Pag. 5 lin. penult (§ 4 1. 2] pro .inseparabilial2 substituatur ŝindivisa

Pag. 6 lin. 3 |§ 4 1. δ] pro .seu in ĕo 1 legendum .in id ǫuod posso tamen forsan phrasim obscuram prorsus omitti.

§ 5 lin. 4, 5 .divina" ponatur ante .de ſiomino 4; [§ 6] lin. 1Û pro .At vero etc.l2 et .Qui passionibus etc.4 verba Leonis M. substituendal: „Noc vero, quia communionem subiit infirmitatum, idoo nostroruro fuit particeps delictorum. Assumpsit formam servi sinu sorde peccati, humana augens, divina non minuens, quia exinanitio illa, qua se invisibilis visibilem praebuit, et Creator ac Dominus omnium rerum unus esso voluit mortalium, inclinatio fuit miserationis, non defectio ƥotestatis.

Pag. 7, lin. 3, 4 (§7 1. 3] verba .pro nobis precatum ſaceret 2 complenda addendo .ut nos efficeremur iustitia Dei in ſpso

Pag. 8 lin. 17 |§ 9 1. 18] pronomen .sibil2 aequivocationi locum dare co modo, quo interponitur.

Alias, ut pag. 5 lin. 21, 22 2 1.20] pro .divinaml2 ponatur .naturam divinam ct homo ait per humanam naturam assumptam:*

Pag. 6 lin. penult |§ 6 I. 14] dicatur. .Qui pas■ionibus *ei* cami» concupiscentiis *non* ƥnulestatus et addantur verba concilii oecumcn. V can. 12 proximo sequentia .et ita ex promotione operum melioratum ct ex vitae conversatione incontaminatum constituſum

Ab alio (Wcstmonaateriouai). ut pag. 5 [§ 2] lin. 9 potius legatur: .Cum enim in forma Dei esset ipsi Deo Patri consubstantialia, nascondo ex matre Virgine formam servi ita sibi propriam fecit, ut in hac homo factus esset nobia ĕonsubstantialis. Lin. 23[§ 3|: «Quare sicut In sanctissima Trinitate una natura in tribus subsistit personis, ita in Christo contra duae naturae distinctae et inconfusae in una subsistunt ƥersona. 2

Pag. 7 § penult, lin. 8 8 1.7] post ŝimmaculati addatur .incontaminati et divinae ipsius consortes effecti ſnaturae

Alius (Sodunensis), ut pag. 5 lin. 7 2 I. 8] post ŝnos adiicintur: «id cet naturam nostram" explicationis causa; lin. 15 post ŝnostris addendum .quae sua fecit-: lin. l< .humanao naturae cum divina persona unio secundum ſypostasin haud bone sonare.

* lia in actif, la 4»·» · 4i· lfi.

» Ep. to Flavian, e. 3.

Pag. 7 lin. 1 [g 6 l. 16] textum videri obscurum, A esse forsan verbum ¿non- praemittendum, atque pro particula ¿verum" potius particulam ¿quippo qui" vel ¿quia" ponendam.

§ 8 (pag. 7) lin. 8 pro ¿castificemus® aliud vocabulum substituendum ease, verbi gratia ¿purificemus".

Pag. 8 lin. 20 [§ 9 l. 21) ¿calore solventur" posse falsae interpretationi locum praebere.

Alius (Gicnncnsis), pag. 5 [§ 2] lin. 7 pro ¿inclinavit" substituendum ¿do caelis descendit"; lin. 13 voci ¿consubstantialis· aliam substituendam.

Ab alio (Brixinensi), ut in addenda paragraphe do beata Dei Genitrice semper virgine dulce nomen ¿Maria" expresso commemoretur; dein ut § 3 ultima verba ¿sui consciae naturae" supprimantur, ct ultima capitis sententia immutetur, ita, ut non videatur excludi glorificatio naturae futura.

Alius (S. Francisci) desideravit, ut § 1 lin. 2 pro ¿sacramentum" poneretur ¿propositum" ; pag. 5 [§ 2] B lin. 1 loco ¿Verbi incarnati" dicendum ¿de Verbo incarnato"; lin. 16, 17 [I. 15] dicatur: ¿linee igitur est illa hypostatica unio naturae divinae et naturae humanae in una persona Salvatoris lesu Christi (conc. Chalced. net. 5)"; lin. 33 [§ 3 l. 11] supprimendum ¿sive ut loquuntur sui consciae"; pag. 6 |§ 4 1.5] lin. 3 dentur ipsissima verba concilii Toletani; pag. 8 lin. 11 [§ 9 l. 13] loco ¿consedit" dicatur ¿sedet".

Alius (Mutinensis) aiebat, quaedam in priori schemate melius dicta fuisse.

Pag. 6 lin. 3 [§ 4 l. 5] verba Toletani XI genuine esse citanda1; §5 lin. 2 pro ¿generatus" ponatur ¿genitus" vel ¿natus". Verba pcnultimae et ultimae lineae eiusdem pag. [§ 6 l. 14] sonare debere: ¿neque passionibus animae, neque carnis concupiscentiis", et canoncm synodi V integrum citandum, quantum ad rem praesentem pertinet; §7 lin. 5 anto ¿sanctus" inseratur ¿omnino". Insuper paragraphum de beata C Maria Dei Genitrice semperque virgine addendam.

Alius (Cassilicnais) postulavit, ut in § 1 dentur ipsissima verba symboli Athanasinni: ¿Est ergo fides recta, ut credamus etc...."

In § 2 tertiam periodum esso invertendam, alioquin nullam esse vim consequentiae. Dicatur igitur: ¿Cum enim nascendo ex Virgine formam servi sibi propriam fecit, in forma Dei Patri aequalis remansit. Atque ita etc...." §5 lin. 2 vocem ¿generatus", quam habet s. Leo, retinendam. Pag. 7 |§ 7], ut textus ex II Corinth. V, 21 ; I Tim. II, 5, et Col. II, 14-15, accuratius ct religiosius citentur; ita in primo loco legatur net eum, qui non habebat etc."; in secundo et tertio: ¿Mediator Dei et hominum Christus lesas (I Tim. IΓ, 5), unus morions pro omnibus divinae iustitiao pro nobis satisfecit, et delens quod adversum nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis — ot expolians principatus et pote-D statos (Col. II, 14-15) de vetustato" ...et quidem ita, ut accurato loca citata indicentur, ne verba etiam alia videantur sacris scriptoribus tribui.

Alius (Calvensis) proposuit, ut § 1 prorsus omit-, tatur, no opinioni Scotistarum praejudicetur. Transitus vero ab uno ad aliud caput sumi posset ab ultima § capitis, in qua de privilegio beatae Mariae virginis sermo fit, dicendo hoc vel alio simili modo: ¿Haec siquidem beata Maria virgo est admiranda illa mulier, iam inde ab initio in protoevangelio praenuntiato, a qua, cum venit plenitudo temporis. Spiritu sancto cooperante Unigenitus Dei Filius Verbum caro factum est de habitavit in nobis. Cuius ineffabilis mysterii, quod absconditum fuit a sacculis et postea sanctis eius manifestatum, haec summa est, ut credamus et confiteamur etc."

§ 2 lin. 13 loco ¿consubstantialis" fors securius

» *aiata* cod.

diceretur: ¿nobis similis", ut habetur anathemate 10 sancti Cyrilli. Generarim haec § 2 et sequentes videntur nimis diffusae et verbosae et aliquantulum obscurae. Bonum esset, si contraherentur et in maiorem ordinem conceptus absque repetitione redigerentur, imitando caput *Firmiter,* quo concilium Lateranense eadem de re agit. Omnino autem ultima periodus § 6 omittenda, tum quia non bene intelligitur quid significetur verbis ¿a malis paulatim se separavit4, tum quia verba ¿conceptus et natus narrationem praeposteram ycddunt

In § ultima clarius esset exprimendus scopus impiorum nostri aevi, scilicet extrudendi Christum do regno huius mundL Posset igitur exordiri post verba § praecedentis ¿adventum Dei et salvatoris nostri lesu Christi" ita: ¿Qui utique lapis ille est angularis in fundamento fundatus, quem ex regno huius mundi filii huius saeculi omnino avellere contendunt, nescientes, quod qui ceciderit super lapidem hunc, conteretur, super quem vero ceciderit, conteret eum. Hic enim Dei ingeniti ..

Eadem § lin. 6 *[lege* 8] ii ¿alpha et omega" ad lin 15 transferendum; post ..haeredem universorum" inserendum ¿auctorem fidei et consummatorem (llebr. XII, 2), caput omnium comprehendentium (s. Thom. I, q. 8, a. 4), ut alpha et omega, principium et finis (Apoc. XI, 15 [XXII, 13]) in omnibus primatum gerens etc."

Lin. 25 pag. 8 [§ 9] post ¿resurrectionem iudicii" ut addatur: ¿et ibunt hi in supplicium ignis aeterni, qui paratus est diabolo ct angelis eius; iuati vero in vitam aeternam, ut possideant paratum sibi regnum ab origino mundi." Eadem linea pro ¿Tum etc." concludatur potius verbis Apocalypsis: ¿Tum revelabitur molestas cius, divinitas et virtus, ct ab omnibus conclamabitur: Factum est regnum huius mundi Domini nostri et Christi lesu et regnabit in saecula saeculorum." Apoc. XI, 15.

Quibus annexum est votum, ut quoniam hic fit mentio de camis resurrectione, videant reverendissimi patres, utrum sit locus satisfaciendi postulationi illi iam ad sanctissimi patris nostri pedes humiliter depositae de definienda doctrina catholica circa assumptionem beatae Muriae virginis immaculatae, sive directo sive indirecte, eo scilicet modo, quem sacra Tridentina synodus adhibuit pro immaculata ipsius beatae Virginis conceptione.

Alius (Tarvisinus) animadvertit: § 1 lin. 3 et 4 dicendum: ¿cuius versutia periturus erat", aut potius ideam versutiae diaboli coniungendam cum idea nostrao ruinae. Illud tamen, quod maximi intereat, no laedatur sententia liberrime disputata, quae asserit quod Deus incarnatus fuisset, etiamsi homo non pcccasset.

§ 2 lin. 16, 17 potius dicatur: ¿humanae naturae cum Verbo divino unio secundum hypostosim seu personam.u

§ 3 lin. 4 loco ¿ex quo quidem etc." dicendum: ¿Ne autem in ro tanti momenti ambiguitas ulla oriatur, ex qua sacrata dogmata subvertantur, nomina essentiae, substantiae sou naturae cura nominibus hypostasis, subsistentiae sive personae confundenda non sunt; nam ex instituto patrum, quod inviolabiliter servari debet, ea nomina diversis notionibus respondent Factum est enim abusu vocabulorum, ut neoterici dixerint, tot semper omo personas, quot sunt intellectuales naturae" — deletis verbis ¿sive, ut loquuntur, sui consciae" (scilicet naturae).

In § 5 6] (pag. 6) ad calcem per verba citata concilii ©ecumenici VI minime consuli pulchritudini sermonis, quae scopo sermonis inservit, nempe ut clare et apte de re describenda disseratur.

Afina (Utraicctonsia), io § 1 bn. ulL pbuius'* de-A quae indissolubili nexu a concepirono coniunctao lendum; psg. 5 [§ 2]..lin...1...loco sÌkec ětel potius aunt; anathema ait"
dicatur: „Haec autem de Verbo incarnato recta et sincera fides est .. :** Lin. 6 *[Ifÿt* 6] Baummus enim et“ delendum esso; lin. 13 totam sententiam BAtque... in ñostris delendam; sin vero retineatur, in fine-addendum ^proprietatibus"; lin. Il loco *„ei matre ✻irgine* 4 dicator ,ex matre *semper* ✻irgine 4; lin. *21 legatur* „ied una hypostasis acu persona et Deus *sit* per divinam et [homo ait per) humanam naturam assumptam".

Joannes Schweix «ecrctarius.

17.

Congregatio XIV.

Die 17 martii anni 1670 habite est congregatio decima quarta Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes revcrendÌMÌmì patres, exceptis B Meebliniensi, Sancti Incubi do Chile, Westinonaateriensi, Caasilicwi ct Sanet» Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precióos ct praelecto protocollo praecedentis congregationi», examinati suuc conoura *ad caput Vili pertinenta.*

Quoad canoncm 1 ab nno reverendissimo patre (Strigoniensi) animadversum rat, illum case omittendum; ab aliis sutem novem (Ciliciae, Cacsaraugustano, Baltimorensi, Sedimenti, Sancti Francisa, Ultraiectensi, Edeercno, Calvcnai, Tarvisino) esse retinendum, ita tamen, ut inserantur verba nin duabus naturis distinctis ct inconfusis ✻ubsistentem 4, vel, ut uno» proposuit, /ideoquo duas esso in Christo naturi»4. Qatnqnu vero (CacsaraugustaiiQs, Ultraiectensis, Sancti Fraarisci, Baltimoronsis, Tarvisinui) potarunt, canones 4 et 5 contrahendos esso ut dicator.' r8i qois non confiteatur, unum eundemquo Domi- C oom nostrum lesum Christum verum Deum et verum hominem esae, sed alium owe Filium Dei, qui miracula fecit, et alium Filium hominis, qui paa&us est; anathema sit4; vel: eSi quis non confiteatur unam in Christo personam divinam, in duabus naturis distinetis ct inconfusis Bub<istcntcm : vel dixerit etc.“; vel (Sancti Francisa): „Si quis negaverit, duos in Christo esso naturis, distinctas ct inconfuxai», divinam scilicet et homanim, aut negaverit, humanam Christi naturam ite in Dei Verbo divinae esse unitam, ut per Verbi bypostaain subsistat ciquc facta sit propria, ut Christus sit verus Deus et verus homo; anathema sit,4

Quoad canoncm 2 ab uno (Ciliciae) observatum, pos»o eum una cum omnibus soqucntibux usque ad canoncm 9 omitti. Alius (Baltimoremus) voluit, ut positivo concipiatur. Alio» (Mutinensia), ut aie habeat: Si quiri negaverit, humanam Christi na- I» toram ita Dei Verbo eaao unitam, ut Verbum in ea, tamquam sibi propria, subaintat; anathema ✻it. 4

Canoncm 3 duo cenxuvrutit omittendum, ahi vero septem (✻Caeuraugustanu Baltimoronsis, Sedunenlis, Brixinensi», Ultraicctcnris, Turvisinus. Gienncnfis), eoe relinendum, ita Limen concipiendum, ut manifesto appareat, pugnam cum s)nodi> V nullam existera. Horum etiam 1res (Ultraioctoiuis^ Seducente», Tarvtsiiiu·) desideraverunt, ut pro ẅin mysterio Christi4 ponatar rimplicilcr ẅin Christo4, vel (TarveuBus) ẗin mysterio Verbi incarnati4.

Unus insuper oxistimavit, primum comma „unim anUistentiam ... complectentem'4 prorsus omitti poaae. Alitu vero, forvia inter verba ‚compositam efficiant- inseri po»w Jiumano-divinnm4. Ab alio (Camraagusteno) propositum eat: ^Si quin unam Cbriati pertutiam ita intelligat, ut hn«c persona ✻t composite ex duabus prrwnnia, dirmu et humana,

Quoad oinonem 4 a duobus desideratum est, ut omittatur, ab aliis autem decem (Cacsaraugustano, Seduncnei, Giennenai, Brixinensi, Ratiaboncnai, Ultraiectensi, Tarvisino, Boitrensi, Edesseno, Calvensi), ut sic reformetur, ut post nnecessario✻ inseratur Bin Christo4, pro ✻reiocta 4 ponatur enegat<“, pro ^negandam esso4 ponatur encgari4, omirisia verbis ^conscientiam sui ct libertatem✻ ai in capite omittantur. Unus vero existimavit, haec utrubique retinenda caso.

Alii duo (Baltimorensia, Calvcnsis) putabant, canones 4 ot 3 conjungendos esse ita; 08i quia dixerit, tot necessario in Christo case personas, quot sunt intellectus ot voluntates, aut negata duplici in Christo persona negari humanae naturao perfectionem, vel unam aubeixtentiam (hy postasi») seu personam Ictu Christi tamquam plurea comploctcnlem intclligat, duasquo in Christo personos introducat; anathema «it/ Alius vero (Bostrensi«) haud esso contrahendas putabat

Canoncm 5 quinqué rei sex reverendissimi patres (Ci liden»is, Strigon¡ensis, Brixinensis, Sancti Francisa. Edessenus) consuerunt esso superfluum.

Quoad canoncm 6 postularunt sex (Strigoniensis. Brixincnsis, Bostrcnsis, Edessenus, CaIvenais,Tnrvi«inus),ut respondens doctrina in capito VIH exponatur.

Quoad canoncm 7 desiderarunt sex reverendissimi patres, ut ante ✻satisfecisse 4 inseruntur verba Fverc ac proprie4, et quatuor (Baltimorensis, CalVensis, Sancti Frincisci, Ultroieetenais), ut 6 et 7 contrahantur ct dicatur.' „Si quis non confiteatur, ipsum Dei Verbum in assnmpta carne patiendo et moriendo, pro peccatis nostris Deo vero ac proprie satisfecisse, nobisque gratiam et gloriam meruisse.

affirmaro praesumpserit, satisfactionem vicariam, unius scilicet Mediatoris pro cunctis hominibus, iustitiae repugnare; anathema ✻it 4; vel: BSi quis non confiteatur, ipsum Dei Verbum in assumpta came patiendo et moriendo pro peccatis nostris Deo potuisse satisfacere; aut vere et proprie satisfecisse nobisque gratiam et gloriam meruisse; anathema ✻it 4

Quoad canoncm 8 unus proposuit, ut pro ntentatum" ponatur nniole»tatumu.

Quoad canoncm 9 observatum est ab octo reverendissimis patribus (Ciliciensi, Baltimorcnsi, Ratiobonensi, Ultraiectensi, Seduncnei, Sancti Franciaci, Calvcnri, Tunisino), ut etiam Dioscori et lacobi Zanzaleneis mentio fiat, aut saltem addatur .aliorumque✻ vel ^Dioscori ✻liorumque 4. Duo insuper (Ilatisbonensis, Ultraiectcnsis) animadverterunt, etiam sancti Agathonis papae faciendam esse mentionem; I» alii duo (Baltimoroneis, Sedunensis), indicanda esse concilia Coastuntinopolitana 11 et 111; ct alii quatuor vel quinque, delendum esse verbum ✻proposita

Dein ab eminentissimo praeside propositum est, an placeat statuere, ut in emendando schemate § 7·· cap. VHP ct can. 3‘ ratio habeatur eorum, quao dicta sunt in primo schemata cap. XIV· *§ Quapropter* pag. 34 (t. 1^, 69 c|, ct § *Filius enim* pag. 33 (ibid. u|; quod omnibus probatum eat.

Quoad *cap. IX* observatum est a quatuor reverendissimis patribus (Ballimorcnsi, Brixinensi, Sancti Francisci, Bostrensi), ex voto congregationis generalis doctrinam de voluntate Dei omnes homines sahandi, do Christo mortuo pro omnibus hominibus, do damnatorum reprobatione positiva absoluta et impossibilitate excidendi o statu iustitiae, proponi deber»! cum adicctis duobus canonibus respondentibus.

Porro a sex reverendissimi» patribus (Ciliciensi, Ca< sacaugustano, Baltimorcnsi, Sancti Francises,

Bostrensi, Tarvkino) postulatum est, ut in hoc capito purgatorii mentio fiat.

Ab alto (Caitonsi) animadversum est, ordinem dicendi mutandum caso ita, ut agatur primo do viribus humanae voluntatis sibi relictae, deindo de necessitato gratiae ad opus undequaque perfectum, tum do necessitato gratiae ad opera salutaria. Atque idoo § 3 transferri dobere. Similiter in § ultima incipiendum omnino a iudicio particulari, deindo mentionem faciendam poenae damni et sensus actornao pro adultis graviter peccantibus, temporalia pro nondum sal purgatis; deniquo sermonem instituendum de iis, qui cum peccato originali solo decedunt. Parngraphum ultimam absoluto inchoari deboro aio: .Sicut hi, qui in gratia ../no prseiudicetur opinionibus scholae.

Pariter observatum est, renovationem per Christum ila esso describendam, ut appareat, non esse una restitutam naturae integritatem, sed mansisso corruptionem in corno et obscuritatem in intellectu (Sedunonai), ct apeciatim observatum, ut § 1 lin. 4 ot 7 pro „libcromur . .. recuperemus4 ponatur Bliberamur . . . recuperamus4.

Alius (Ultraiectensis), eadem linea figitur4 baud bono videri adicctum; et pag. 9 lin. 6 [§ 1 L 9] onto ncomponereu inserendum nplano“.

Cacearaugustanus, pag. 9 lin. 9 [§ 1 1.11] „In Christo enim eto.u cavendum, no textus eo sensu accipiatur quo praoiudicotur scholae sententiae.

Mutinensis et Edessenus, lin. 22 21 § 1 1. 23] nfruendam4 commutandum cum expressione aptiori.

Tarvisinus, pag. 9 ultimam paragraphum [§ 3 1.4] inchoandam: rDeploranda autem.. .u loco nQuapropter deplorandaot dividendam in tres partes, quarum prima exponatur doctrina opposita errori eorum, qui docent, per assertum statum supernaturalem damnum inferri felicitati hominum et perfectloni naturali: in altera contra eos, qui existimant, relicta intacta quaestione, num reapse adsit aliquis status supernatural unumquemque licito posse suam vitam componere ad normam tantum probitatis naturalis: in tertia tandem adversus eoa, qui existimant, probitate naturali et sino gratia hominem pervenire posse ad vitam aeternam, aut saltem aliqua sine gratia fieri posse, quae ad vitam aeternam ordinentur.

Sedunensis, pag. 10 lin. 4 [§ 3 1.10] pro „honostet4 ponendum nnobilitot4, et alius (Sancti Franeisci), ut addatur natque exaltet4.

Caesaraugustanus et Sedunensis, lin. 7 [1. 12] quoad verba nNeque minus . ..“ notant, hio indicari orrorem ot tamen describi agendi rationem. Unde aut dicendam nabhorrendam agendi rationem4 loco ^abhorrendus error4, aut sequentia verba mutanda hoc vol simili modo: „error, quo quidam, supernaturali Dei ordinationi contradicentes, intra naturae vires [fines?] consistere (aL sistere], neque ultra huius bona quidquam appotoro licitum esso affirmant4 vel „nequo minus profecto exhorrendus est error eorum, qui contra Dei supernaturalem ordinationem, intra fines naturae sistere, nec ultra huius bona quidquam appeterel sibi licitum esso contendunt. Postquam enim divina clementia hominem ad caelestem beatitudinem qua finem ipsius destinaro, oo lesum Christum unam viam ad illam ease voluit, iam non alia, nec aliter salus speranda est4.

Lin. 14 [I. 19) quoad verba „qui in Christum non crediderit[u] a duobus reverendissimis patribus (Mutinensi, Caesaraugustano) animadversum est, videri sibi hio definiri necessitatem fidei explicitao in Christum, quod tamen quidam theologi libero negent. Et hinc ultimam periodum ita reformandam: nPostquam .. . constituit, iam non est in alio aliquo salus (Act. IV, 12), sed qui in Christum credere oiusquo mandata servare detrectaverit (recusaverit), cum peccatoribus eiicietur etc.4

Lin. 16 [l. 21] (Ultraiectensis) ad ^tenebras4 addendum .exteriores4.

Pag. 10 § 2 [§ 4] (Sancti Franeisci) ante ^mandata4 ponatur naliqua4 ; et lin. 2 (Sedunensis) loco nquod4 ponatur nquantum4; lin. 5 pro plonge distet4 ponatur yjonge sit remota4.

Lin. 7 (Sancti Franeisci) post rsentit et facit4 addatur „Deo movente4.

Lin. 12 [l. 10) (Sedunensis) ponatur ^transfert4 pro ^conducit4.

Lin. 13 [L 12] (Bostrensis, Ultraiectensis) per Bomnis4 nimium asserit et addendum rpositiva“; lin. 15 sqq. verba „sive in iustis, ut iustificentur adhuc, aivo in peccatoribus, ut disponantur ad iustifieationem4 posse supprimi, vel loco priorum dici nsive in iustis, ut perseverent4. Cf. synod. Trid. seas. VI can. 3 et 22.

Pag. 11 § nova 5] lin. 1 (Caesarauguatanus), ne negetur meritum operum bonorum extra statum gratiae peractorum; aut de hac re aliquid adiioiendum, aut saltem loco nvitao aeternae meritum non habent4 dicatur: nvitao aeternae prooemium non promerentur4; vel textus integer ita sonet: BSed hia ipsis operibus bonis, quae gratia antecedente, concomitante et subséquente fiunt, merces vitae aeternae non debetur nisi ex gratino sanctificantia dono, quo insti cum Christo . .®

Lin. 3 (Sedunensis) pro nnisl.. .“ dicatur: „niai in statu gratiae sanctificantis peragantur4 ; lin. 7 ante „8i enim filii.. .u laudari posse verba Domini Ioann. XV, 5: *Manete in me . . . nui in me manseritis.*

§ 2 [§ 6] *(Ut enim* rero ...) lio. 4 (Ciliciae) pro „nullo unquam tempore4 ponendum nnunquam4.

Lin. 11 (Sancti Franeisci) post „originali peccato4 inserendum esolo“; lin. 14 (Ciliciae) ante ^cruciatus4 addendum „praetorea4 vel „etiam4.

Tarvisinus observavit, augmentil huius § aut mentionem faciendam esae in capitia inscriptione aut caput distinctum conficiendum.

Sedunensis pag. 12 lin. ultima [capitis] pro nsubiici“ dicendum nsubiicero“.

loannes Schwctx secrctarlus.

18.

Coiigregatlo XV.

Dio 20 martii 1870 habita est congregatio decima quinta Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Dillo. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Poananiensl, Mochliniensi, Mutinensi, Sancti lacobi do Chile, Edesseno ot Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Peractio precibus, protacollum praecedentis congregationis praelectum est.

Antequam discussio inchoaretur, propositum est ab eminentissimo praeside ut reverendissimo archiepiscopo Strigoniensi pro oratione dilucida aeque ac erudita, cum applausu accepta, qua in congregationel schema reformatum commendaverat, prae omnibus Deputatio gratias referret; quod et una nimi consensu factum.

Dein institutum est examen canonum ad capul ultimum pertinentium. Verum antequam hoc fieret, desideraverunt duo reverendissimi patres quaedam

1 *appetere* est la B omissam.

1 Pro B habet eryuRrntû
' HablU die 18 turili. (X t. LI. 42-4A

adhuc de capite ipeo adnotare. Quorum prior (Strigoniensís), ut pag. 9 lio. 16 [§ 1 L 18] pro ηǂηπο ponatur wín hsc rita–; liu. 22 [1. 24] pro „di)iget“ dicatur ..diligit? § 3 bis mentionem fieri errorum damnandorum, quod non ait conforme reliquia capitibua. ubi ex expresso voto congregationis generalis errores nunquam commemorantur, sed solum in canonibus.

§ 4 lin. 8 [I. 7] aut textum ex asse citandam, aut infra lineam (pag. 10) ponendum esse „Cf. a. Aug. etc?; insuper signum citationis non suo loco esso positum. Dein, textus a. loannis pag. 10 lio. ultima [§ 4 *L* 17]. II Cor. III, 5, pag. 11 lin. 2, ct Phil. II, 13, lin. 8, nccnon Rom. Vili. 17 in § 5, et II Cor. V, 10 accurate citandos, atque praeter Innocent III etiam Pii VI bullam AuctórcJi *fidei* prop. 26 allegandam.

Alter (Cassilienaisì observavit, pag. 9 lin. 9 sq. (§ 1 1.12] textum Rora. Vili, 29, cum varias interpretationes admittat, esse satias omittendum. Eadem pag. lin. 14 [1.17] ^filiorum adoptione redditum nobis est“ mutandum hoc vel simili modo: ^redditum nobis est et quidem mensura pleniore, modo longe nobiliore.4 Et pag. 11 textum II Cor. V, 10 [§ 6 1. 8] ad litteram eiae citandum.

(Wud *canones* a quatuor patribus reverendissimis (Strigoniensi, Baltimorean, Caesaraugnstano ct S. Francisa) observatum est, canonem 1 omittendam esse, ab aliis veru (Westmonasteriensi, Cossiliensi) esse retinendum, et sic reformandum: „Si quis negaverit,'por ChrÍMtum Redemptorem sd ordinem aupernxturalis gratiae restitutum esso hominem, nec non ad sublimiorem cum Deo unionem elevatum; anathema sit?

Ab udo autem, ut addatur: „ordinern supernaturalis gratiae, ad quem homo primitus elevatus fuit4 vel Pad quem genus humanum in suo protoparente elevatum ſuerat vel pe quo per Adao peccatum exciderat4.

Baltimorcnais proposuit, ut primo aut alio loco ponatur canon: „8i quis dixerit, Deum sincero non velle omnes homines salvos fieri, vel Christum Dominum pro omnium salute non esso mortuum; vel dixerit, Deum quosdam homines ad mortem aeternam ita praedestinasse, ut cis gratiam deneget sufficientem, qua salutem aeternam consequi possint; anathema siL“

Ad canones 2 et 3 animadversum est a quatuor patribus reverendissimis (CaesaraugusUno, Baltimorcnri, S. Francise:, Tar.irino), posse eos contrahi ad imitationem eoncilii Tridentini in unum hunc in modum: ‚$i quis dixerit, iustificationem consistere in sola remissione peccatorum, exclusa gratia sanctificante; aut hanc gratiam non esse donum supernaturale permanens et animae inhaerens, sed tantum favorem, quo Deus hominem tamquam gratum acceptet, piratusquo sit ad gratiae actualis auxilia eoncedenda; anathema sit“; vel (Baltimorensis): ‚Si quis dixerit, gratiam sanctificantem non esso douum Dei supernatarale permanens et in anima mbacrnns; vel dixerit, iustificationem non esae nisi remiwonera peccatorum, aut gratiam sanctificantem non esse nisi favorem, quo Deus hominem tamquam gratum acceptet, paratusquo sit ad gratiae actualis auxilia concedenda; anathema sil4.

Ab horum uno insaper propositum est, ut similiter explicite damnetur altus error affinis, scilicet remiuionsm peccatorum non esternisi extrinsecam condonationem culpae sine ulla reali mutatione in anima.

Alius (Ullraieeteosis) proposuit, ut canon 3 ita habeat: quis negaverit, gratiam sanctificantem donum esae supernaturalu permanens et animae A inhaerens, tam in adultis iuatificatia, quam in infantibus baptismo regeneratis; anathema eitu

Ciliciensis quoad canonem 4 observavit, ut verba ^mandatorum observantia‖ post ^Justificari coram Deo' ponantur.

Sedunensis, ut sio dicatur: nSi quis dixerit, hominem sine gratia et fide, sola mandatorum divinorum observantia coram Deo justificari; anathema ait?

Cacsaraugustanas, ut dicatur: rSi quis dixerit, hominem aola mandatorum Dei observantia sine fide et gratia justificari coram Deo; anathema sit? Si vero verba non transponantur, ut addatur ante nsola“ praepositio Bcx“.

Alius (S. Francisci) proposuit ut ita dicatur: wSi quis dixerit, hominem sine fido ct gratia, sola legis naturalis mandatorum observantia ..?

Quoad canonem 5 observatum est ab uno patro reverendissimo (S. Franerei) eum omitti posse.

Ab aliis tribus (Strigoniensi, Ultraiectensi et Bostrensi) observatum, canonem hunc haud exacte conceptum case, quum, ut eorum primus adnotavit, bona opera ad vitam aeternam non tantum disponant, sed eam promereantur, et quoniam, prout duo alii addebant, ad iustificationem etiam opera bona naturalia saltem negative disponant

Ab uno (Caesiraugustano) insuper observatum est, pro ..naturae rationalis facultatem‖ substitui posse „natorae vire»u.

Quoad canonem 6 observavit unus reverendissimorum patrum, loco ‚aut poenas etc? potius dicendum esse ‚aut negaverit, poenas damnatorum in gehenna perpetuas fore “

Alii tres (Sedunenai.·, Cassiliensis, Baltimorcnsis). loco Bṗerpetuae potius ponendum ^aeternas4.

Duo proponebant (Brixinensis. Caasiliensis), ut addatur Baut vitam aeternam negaverit·1.

Alius, ut conformiter ad doctrinam expositam adiiciatur canon huiusmodi: „Si quis dixerit, post elevationem naturae humanae ad ordinem supernaturalem, aut restaurationem ordinis aupernaturalis per Christum, esso licitum homini, respuere hoc institutum divinao bonitatis, aut licitum esse, intra naturae limites se sistere et nullum alium finem appetere, quam naturalem; aut eum, qui in Christum non crediderit aut cius mandata non servaverit, cum peccatoribus aeternam damnationem non incursurum; anathema sit?

Alius (Sedunensis) postulavit, ut canoni 6 addatur: „vcl etiam poenam carentiae visionis intuitivae Dei ob peccatum originale incursam seu incurrendam perpetuam esse negaverit; anathema sit? Atque etiam canonem hunc congruo loco inserendum: „Si quia dixerit, ad opus quodeumque meritorium vitao aeternae non requiri *(seu* necessariam D eue) gratiam sanctificantem; anathema sit.

Quoad *conclusionem* monuerunt duo reverendissimi patres (Strigoniensi Calvensis), cam retinendam, sed cum maiore gravitate et maiestate proponendam.

Alius putavit, hanc § aliquantulum molliendam esae, cum omnibus fidelibus impositam in ea praeceptum nimis durum esso videatur.

Alius contra ceusuit, verba servanda esse et ante Boffici? inserendum rgraviMimi–.

His absolutis, praelectum est caput *de* fandissimi? *Trinitate* reformatum, quod ita habet:

„Mpteriorum, quae fide illuminati profitemur, omnium supremum ipse Deus est, unus in essentia, trinus in personis: Pater, Filius et Spiritus sanctus, llacc beata ot individua Trinitas secundum catholicae fidei veritatem unus eat Deus, propterea quod essentia, substantia acu natura trium *pernonarum non specie,* «4 numero una est. Pater enim ab

aotorno Filium generat, non aliam suao aequalem essentiam *emanatione* producendo, eed ipsam suam simplicissimam essentiam communicando; itemquo Spiritus sanctus non multiplicatione essentiae, sed eiusdem singularis essentiae communicatione aeternaliter ex Patre et Filio tamquam ex1 uno principio ct unica spiratione procedit1. A

„IIacc igitur *una numero* essentia, incomprehensibilis ct ineffabilis, non est generans, neque genita, nec procedens, sed eadem veraciter est Pator, qui generat, ot Flius, qui gignitur, ot Spiritus sanctus, qui procedit, tres simul pentolino ac singillatim quaelibet earumdom3; ita ut personae intor se, non autem ab essentia ronliter distinguantur. Quare alius est Palor, alius Filius, alius Spiritus sanctus, non tamon aliud4, sod unus netura |cMontia et substantia]6 Deus in tribus personis distinctis [non in tribus personis distinctus]6.

rSicut voro trium personarum una deitas, natura ot substantia, ita una ot indivisa est operatio, qua Trinitas sacrosancta cuncta extra se condidit, disponit et gubernat. Ncque enim divinao personae operantur ad extra |singillatim]6 prout relationibus distinctae, sed prout essentia, voluntate et potentia unus sunt Deus, unum universorum principium6. B

„Quodsi Pater et Filius et Spiritus sanctus aliquid singillaliw operari dicuntur, non ideo opera Trinitatis divisa credenda sunt, sed ei personae attribuuntur, cuius imprimis proprietatem manifestant; quemadmodum etiam praecipua quadam ratione Patri potentiam, Filio sapientiam, et Spiritui sancio bonitatem tribuimus; quamvis haec et alia huiusmadi nomina communiter de tribus personis ex catholicae fidei regula ädicantur 'I.

Quoniam verba „non specio, ‡ed et verbum ‡;omanationo et in altera [ultime] paragraphe expressio rproprietatem ‡manifestant quibusdam patribus dubitationem quondam iniocit, pro phrasi „trium personarum non specie, sedu atque pro nomanationo“ textus prior restitutus est, ita ut dicatur: „... natura tribus personis communis ro ct numero una ¢st ct pro *emanatione ponatur: nex ‡o Paragraph! autem secandae pars posterior [§ ultima] prorsus suppressa est. Qua mutatione facta, quoad roliqua totum caput reverendissimis patribus omnino probatum est. C

Tum praelecti sunt *canones.*

In locum primi substitutus est hic: n8i quis dixerit, non esso tres divinas rcalitor distinctas personas, sed unam tantum, quao nuno Pater, nunc Filius, nunc Spiritus sanctus nominetur; anathema ‡it.

Reliqui canones, scilicet 2, 3, et 4, manserunt; solum excepto quod vox n‡Dci inter n*liam et ^operationem|* in canone 4 inseratur. D

Atquo sic concepti hi canones de sanctissima Trinitate unanimi reverendissimorum patrum consensu probati sunt.

Denique praelectum est *caput II* (antea VI) huius alterius partis schematis reformati *De hominis creatione et natura.*

Quoniam autem circa ultimam periodum tum ‡paragraph primae tum secundae quaedam difficultates a variiis motae sunt, examen et approbatio in sequentem congregationem dilata est.

Postea eminentissimus praeses hortatas est, ut reverendissimi patres cogitarent, quinam ex eis provinciam schematis in congregatione generali defendendi suscipere, et quas partes eiusdem eligere in hunc 6ncm velint.

Indicta proxima congregatione in diem 25 huius mensis, congregatio hora 1 iam elapsa ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretarios.

19.

Capitis VI alterius schematis textus reformatus patribus deputatis denuo propositus1.

Quoniam caput de hominis creatione et natura aliquam difficultatem offert, denuo reformatum reverendissimorum patrum considerationi cum adnotatione proponitur.

De dominis vero natura et origine, divinis literis edocta haec credit ct praedicat sancta Romana ecclesia. Perfectis iam caelis et terra omnique ornatu eorum, creavit Deus hominem ad imaginem et similitudinem suam, ut praeessct universae terrae. Corpori enim de limo terrae formato infudit animam do nihilo productam, immaterialem, incorruptibilem, immortalem, intclligcntia et libera voluntate praeditam. Haec anima rationalis, quae singulis a Deo creatore infunditur, corporis humani, etsi ab eo essentia differens, vero tamen, per se et ‡ssentialitc forma est1. Neque enim per aliam animam, ecd per se ipsa corpus ad esse homini proprium determinat, atquo ita cum eo constituit naturam vero ot rcalitor unam.

Prinu» natem homini Adac ot Evae uxori, o costa cius divînilua formatae, benedicens Deus ait: pMultiplicumim at replete ‡erram 3; alque ita „ex uno fecit omne genus hominum inhabitare super universam faciem terrae|*4. Quare etiam „vocavit Adam nomon uxoria suae llevo, eo quod mater esset cunctorum ¥iventium 6; Adam voro ipse primus dicitur formatus a Deo pator orbis terrarum·, quippe a quo cuncti, qui incolunt terram, naturali generatione descendant. Qua fidei sententia negata, ‡ag quoquo do peccato ab uno primo genitore in omnes transfuso, ct de redemptione omnium per unum mediatorem lesum violatur, contra Apostoli doctrinam: „Sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem, sic et por unius iustitiam in omnes homines in iustificationem ¥itae 3.

ADNOTATIO.

Postquam hominis creatio, verbis e Scriptura depromptis breviter descripta est, in hoc capite tria traduntur dogmata ct unum punctum doctrinae catholicae.

1. Primum dogma est: *infudit animam de nihilo productam immaterialem, incorruptibilem* etc. Desideraverant aliqui reverendissimi patres, ut hoc loco Scripturae testimonium insereretur. Porro s. Thomas do hoc dogmate agone, haec habet: „Nam anima brutorum producitur ex virtute aliqua corporea, anima vero humana a Deo; et ad hoc significandum dicitur (Gen. I) quantum ad animalia: ‚Producat terra animam ¥iventem quantum voro ad hominem dicitur, quod /inspiravit in faciem cius spiraculum ¥itae Et ideo concluditur EccL ulL7: .Revertatur pulvis in terram suam undo erat; et spiritus redeat

' Voculam om. B.

1 Cone. Lugd. II et cone. Floreat, decr. nnionii.

• *CC eoae.* Latería. IV cap. 2 Damnamui.

4 Ibid.

• Haec in A in margine addita in textam exemplaris B recepta anni. Propositae sunt hae additiones ia congregatione XVT. Cf. infra.

» Cone. Latería. IV cap. *Firmiter.*

i Calech. Roman, part I. e. 2, q. 14.

i Is typis impressus inter patres distributa· ftrit.

' Cf. cone. Viean. Clementius, cene. LsL V *Apost.* re>· h w ii; Htt apost Pii IX d. d. 16 ion. 1867.

• Gen L 28.

4 Act XVn, 26.

6 Gea. III, 20.

• Sap. X. 1.

' Rom. V, 18

ad Deam, oui dedit illum V- Haec duo testimonia a etiam ab aliis theologis pro hoc dogmate prae reliquis afferri solent Sed prius a sanctis Basilio, Cjrrillo aliisque Graecis de infusione Spiritus sancti exponitur; et quamquam s. Augustinus optimis rationibus ostendit, illud de creatione ot infusione animae esse intelbgendum, tamen visum non cet, eo hic uti, ne concilium controversiam de sensu huius loci Scripturae definire videretur. Itaque oppositum erat alterum, quod ideo etiam opportunum credebatur, quod ex eo praecipue creatio animae in singulis hominibus, de qua in periodo proxime sequenti sermo eat, probari solet Sed quia reverendissimis patribus non placuit, sublatum est

2, Alteram dogma est: *animam rationalem esse formam corporis humani.* Etsi per vocabulum *immediata* nihil novi adiici, sed praecedens *per se* tantum explicari videatur, tamen ad omnem difficultitem removendam, eo praetermisso, formula, B qua concilia Viennense et Lateranense V utuntur, restituta est

Non unus alterve sed plurimi, qui de priori schemate vel in aula locuti sunt vel scripto sententiam suam exposuerunt, conquerebantur *de nuda huius dogmatis enuntiatione.* Etsi vero aliqui optarunt, ut formula concilii Viennensis pronus omitteretur, plerique eam retinendam, sed explicandam indicarunt Hac de causa adiecta erat et nono etiam retenta est periodus: *Neque enim.*

Notandum imprimis est, ab ecclesia non solos rudes, sed eruditos quoque et maxime philosophos docendos esae, quoniam horum opiniones paulatim in omnes disciplinas penetrare solent Hinc iam in antiquis conciliis, verbi gratia in quinto oecum, necnon in posterioribus, ut in Rhemenri, ubi praesentibus Eugenio papa III et s. Bernardo de simplicitate Dei actum est, in Lateranensi IV cap. C *bamnamm,* inveniuntur non pauca, quae a doctis tantum hominibus intelligi possunt Iam vero qui doctnnam philosophicam de natura hominis norunt, explicationem, quao in capito dogmati sublecta est, lino diffionlute intelligent

Exp' «tur scilicet Ie *forma corporis humani, per* vocabaU; Adenmnal *corpus ad esse homini proprium.* Nam i> ímirí substantia sou natura composita, qudis eat bw;n»ia, duplex distinguitur principium; quorum unum cet *subiedum* seu materia, alterum *forma.* Forma autem per suam unionem cum aubieeto efficit, ut bocce sit res certae speciei, puta planta, brutum, homo. Haec porro actio formae seu haec *formatio* vocari solet *determinatio;* estque hoc vocabulum communiter receptum, ita ut apud philosophos nullam possit babero ambiguitatem.

Explicatur ***T*** *per se* inciso: *non per aliam ani*siom, *sed per se ipsa.* Hia vero verbis non definitur D contra quosdam catholicos scriptores, nullam aliam animam seu nullum aliud vitae principium in homine poise admitti; sed hoc tantum definitur, per nullam aliam animam, nisi per rationalem corpus determinari ad esse humanum. Quare si quis diceret praeter animam rationalem, quao essentiam determinet, esae in homine aliam quandam animam, tanquam formam subordinataci, quae corpus ad reripkcdim primariam formam, animam scilicet rationalem, disponat: ii per ipsum dogma et explicationum odiunctam non posset refutari, nisi adeeith rationibus philosophicis, quibus eiusmodi inbordtnatio formarum tanquam absona demonstraretur. Qoae demonstratio etiamsi evidens esset, tamen eam opinionem non haereticam, sed erroneam tantam dicere ponemus.

» Baeaa. P. 1. q. 75. a. B.

Explicatur 3e vocabulum *essentialiter* per ea, quae sequuntur. Proptorea enim, quod anima per ipsam suam essentiam corpori coniungitur tanquam forma seu tanquam principium determinans, cum eo unam naturam compositam constituit.

3. Tertium dogma, quod statuitur, est unitas generis humani, do quo nulla est difficultas.

4. Quod iam ad punctum doctrinao catholicae attinet, animas scilicet humanas a Deo creari, hoo dogmati sic insertum est, ut non definiatur, siquidem *inadenter* dictum. Selecta autem est formula simillima ei, qua usus iam est a. Leo Magnus in epistola dogmatica ad Torribium. Videatur do hae schema prius pag. 122 [supra L L, 109D sq.|. Inter ea vero, quae ibidem de hac doctrina referuntur, illud maxime notandum est, non obstanto dubitatione a Augustini nliorumquo post eum. sententiam do creatione animarum a saeculo XI in ecclesia tam communem fuisse, ut usque ad haec nostra témpora nemo eam amplius in dubium vocaret. Testatur hoc Bellarmiuus his verbis: ,.llonc sententiam (animam filii esae ex anima patris, ut corpus filii ex corpore patris) ut exploratum errorem reiiciunt ac refellunt omnes theologi scholastici cum Magistro sententiarum.'*l Melchior Canus commemorata dubitatione 5 [/.a] Augustini: ,^Nunc autem, ait, cum post ea tempora theologorum fideliumque omnium consensu firmatum est, animum non per generationem, sed per creationem existere, aine dubio ad fidem illa quaestio ƥertinet. 3 Item Alexander Natalis: wHoe tamen antiquorum dubium non impedit, quin modo ab omnibus catholicis asserendum sit, animas a Deo creari, et creando corporibus infundi.-1 Similia apud alios passim leguntur; neque praetermittendum est, a s. Tboma, qui eam sententiam ab ecclesia approbatam L et contrariam etiam haereticam dicit, mentionem fieri dubitationis s. Augustini, item a s. Bonaventura0. Itaque omnes hi summi viri indicarunt, non obstante illa dubitatione qnorundam veterum patrum, nunc eam sententiam per consensum ecclesiae certam factam esse. Adde, quod Benedictus XII oppositam sententiam errorem contra fidem esse definivit, et synodo ustionali [AnncnorumJ praescripsit, ut eam tanquam talem aolemniter roiicerctL Extat etiam responsum sacrae Romanae Inquisitionis, quo declaratur, eam sententiam erroneam esse, et qui eam docuerat, ad retractationem cogendum. Quibus omnibus certum est, *passe* incisum, de quo sermo est, dogmati inseri; hoc vero etiam *expedire* videtur, propterea quod contrarius error nostro tempore in pluribus reguis, in Germania, Gallia, Belgio, et Italia revixit

20.

Congregatio XVI.

Die 25 martii 1870 habita est congregatio decima sexta Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Sancti lacobi de Chile, Edesseno et Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus et protocollo praecedentis congregationis praelecto, eminentissimus praeses proposuit, cum observationes ex porte maiori factaeR

1 De amiss. graL 1. 4. c. 11.
• Ds loe. theol L 12, e. ait.
• Hiat. eecL aaec. V, ap. 4. a. 3, § 10.
< De pot. q. B, a. 9.
° Summa, p. I, q. 118, a. 2.
• In e. П, dbt. 18, q. 2.
1 V. aeheum p. 125 (sopra IL, 111].
» Scilicet ia conjntgaüoníbns generalibus. Habentur t LI, eoL 123-27. Brerunme saepe in actis notator. quae de emendationibus ia congregationibus generalibus propositis in aeasiuni-

ad stylum referantur, nliao autem ad rem ipsam pertinentea minoris momenti atque insuper iam revocatae et probabiliter revocandae sint, ita ut solummodo duae vel trox gravioris momenti quoad prooemium remoneant, lin. 10 in prima alinea ct ultima contentae, ex sua sententia in proxima congregatione generali tantum has duas vel tres propositiones proponendas patribus concilii, ut do iis suffragium ab omnibus feratur, reliquarum autem observationum in emendando prooemio rationem habitum, illudquo quum primum fieri poterit reverendissimis patribus exhibitum iri. Quod omnibus placuit.

Deinde quoad *caput* I'ub uno reverendissimo patro (Strigonionsi) animadversum est, ut loco ¿Pater, Filius, ct Spiritus sanctusJ ponatur potius, prout omuia omnino symbola habent: ¿Pator *ft* Filius et Spiritus ⁑anctus porro ut ad verba „in tribus personis ⁑distinctis ex bulla *Auctorem fidei* deprompta addatur alterum quoque membrum ciusdom sententiae „non in tribus personis ⁑distinctus ; atquo ut post nprout relationibus ⁑distinctae quao mutari deberent in nprout relationibus ⁑distinguuntur ponatur ⁑⁑aingillatim

Tum discussio *capitis VI* emendati instituta csL

Unus reverendissimorum patrum (Tarvisinus) observavit generatim:

Io Sino necessitate in capito praesenti definienda proponi, quae expressa sunt in 8. Scriptura ct quae omnibus sunt nota, nec ab ullo negantur. Deinde „ut ⁑raeesset in Scriptura non legi, sed „ut prae-. aitu. Atque in 3 commate § 1 „singulis“ non habere suam correlationem.

2° Ut verba concilii Viennensis, quod anima rationalis corporis humani sit vere, per so et essentialiter formo, quae nostris temporibus a plerisquo non intelliguntur, per alia clariora substituantur. Quod adeo difficile haud sit, cum scopus concilii Viennensis alius non fuerit quam ex eo Scripturae textu: *Inspiravit in faciem eius spiraculum vitae et factus est in animam viventem,* concludere, animam rationalem esse principium vitae in corpore, cx ea, non ab alia anima id habere corpus, ut sit corpus humanum vivum, *idque non per accidens,* ut caset, si coniungerotur anima rationalis corpori, ut rector navis navigio, sed *per se,* ita ut cx natura sua anima ordinetur ad se coniungcndum corpori, corpusque animae ita, ut ex duobus, anima ct corporo, inter se diversis, natura humana *una* resultet. Tempore concilii Viennensis vocabulum t,forma0 omnibus notum erat, quod nostris diebus non est, et hinc alio explicandum; idquo eo magis, cum concilio, quando aliquid definiendum est, non tantum liceat, sed omnino congruum sit, ut novo aliqua ratione, quao ambigua eunt aut obscura in definitionibus prioribus, clarius explicentur.

Ab alio (Caeearaugustano) prorsus nova capitis huius proposita est forma haec: „Do hominis vero natura et origine, testantibus sacris litteris, Deum creasse hominem ad imaginem ct similitudinem suam, ut cunctis animantibus et universae terrae praeesset, formasse vero illum do limo terrae ot inspir&sso in faciem eius spiraculum vitae, factumquo osso hominem in animam viventem, his aliisquo testimoniis edocta sancta Romana ecclesia tenet ot praedicat, primo homini de limo terrae secundum corpus formato, Deum infudisse animam spiritualem atque adeo incorruptibilem, et, ut precesso possit, intelligentia et libera voluntate praeditam. Quao quidem anima, quamvis origine ct conditione omnino a corporo diversa, corpori tamon ita unitur, ut vero, per se et essentialiter sit eius forma. Neque enim per aliam animam, sed per seipsam corpus ad esse hominis proprium determinat, atquo ita cum eo constituit naturam vere et realiter unam.

„Primo ... descendant (§ 2 lin. 1-9 [l. 1-10]. Quod etiam confirmat Apostolus, cum de peccato ab uno primo genitore in omnes transfuso et do redemptione omnium per unum mediatorem Icsum loquens, ait: Sicut etc.

„Fide igitur tenendum est, omnes homines ab uno protoparonte Adam originem ducere, quamvis anima singuli» a Deo creatore ⁑nfundatur.

Ab alio (Ciliciensi) pro „bcnedicons“ § 2 lin. 3 [l. 2] potius ponendum: „Benodixitquo illis ct ait

Ab alio (Strigonicnsi), ut post ,.scd ipsa per se corpus ad esso homini proprium determinatll, si alio modo non explicetur, saltem addatur „illudquc anùnat et vivificat0.

§ 2 post verba ¿naturali generatione descen⁑ant abre ¿originem ⁑ucunt ponatur in textu: nAtquo Apostolus huic sententiae universalitatem peccati originalis ct redemptionis nostrae per Christum Dominum superstruens, ait: Sicut ⁑te.

Ab alio (Boltimorenai), ut loco ¿Sancta Romana ecclesia,, dicatur oSancta ecclesia catholica ⁑Romana Lin. 14 [l. 9] post ⁑rationalia addatur nct intellectiva·.

Ab alio (Westmonustoriensi), ut lin. δ § 1 ante nut“ ponatur 0et constituit eum super opera manuum ⁑uarum (Hebr. II, 7).

Pag. 2 lin. 17 (l. 10] (in schemate huius capitis donno separatim impresso) pro ¿qua fidei ⁑ententia dicatur Bqua fidei ⁑doctrina Lin. 6 ab infra {L. 13] pro „conlra Apostoli doctrinam0 ponatur „contra verba Apostoli docentisll.

Ab alio (Sancti Froncisci): p. 1 lin. 4 ab infra [1.12] dicatur: „Ncquo enim per aliam animam, sed por so corpus ad esso homini proprium *ipsa* determinat0; pag. 2 lin. 3 [1.1] dicatur: ..Primo autem homini Adae eiusque uxori Evoe°.

Ab alio (Sedunonsi): ibid. ,.primis hominibus, Adao ot eius uxorill.

Ab alio (Ultraicctcnsi), toxtum priorem esse praeferendum: „Ncquo enim per aliam animam seu quoddam aliud vitao principium ..

Ab alio (Calvcnsi), ut verbie sancti Leonis papao creatio animao definiatur: „Catholica fides constanter praedicat atquo veraciter, quod animao hominum, priusquam suis inspirentur corporibus, non fuere, nec ab alio incorporentur, nisi ab opifice Deo, qui et ipsarum eat creator et corporumll (Ep. 16 ad Turib. c. 10).

Tandem, cum non possent reverendissimi patres inter invicem convenire, conclusum ost, ut verba ita Bouent: „... essentialiter forma est, ita, ut cum eo constituat naturam voro ct realiter unam“ omissi» verbis intermediis.

Indicta proxima congregatione in diem 27 buius mensis congregatio hora 12 </s ab eminentissimo praeside dimissa est

loanncs Schwetx secretarias.

21.

Congregatio XVII.

Dio 27 martii anni 1870 habita est congregatio decima septima Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Mcchlinicnsi, Edeweno, Saniti lacchi do Chilo, et Sancti Petri Flumini» Grandensis Australis.

Peractis precibus et praelecto protocollo pi ia-

ti·

bua DepaUtionls acta «lai; ea mallo oberimi et aliquando rectius in relationibus narrantur, quae ninnino Deputationis ab uno ex rorerendiasimis depetatis in eoDgregstioDlbiM generalibus habebantur. Quare actorum narratio eum illis relationibus conferri debeL

cedentia congregationis, praelectum cat *prooemium* emendatum, quod per ſingula partea accuratissime examinatum ac discuMum, ubi videbatur, correctum, atque tandem approbatum, statimquo typographo imprimendum traditum1.

Deindo reverendissimus Brìxinensia, cui provincia de observationibus in congregatione generali factisí nomino DepuLitionis referendi demandata est, quasdam quaestiones proposuit, de quibus quid Deputatio sentiat, «ibi hoc cognitum erat. Et quidem,

1· Num initio capitis occurrentia verba „Sancta Romana catholica ecclesia4 in verba eSanrta catholica ecclesia4 mutanda sint, ut a duobus patribus desideratum c<t, an potius maneant.

Responsum est unanimiter, ut verba textas maneant

2 Num, prout ab uno patro propositum est, suppresso vocabulo „.providissimum", addenda paragraphs tertia, in qua doctrina de providentia et praescientia actionum futurarum naturarum rationalium exponatur.

Responsum unanimiter affirmative, uno reverendissimo patre excepto, qui de ro non claro exposita se sententiam ferro non posse declaravit

3· An vocabulum ſiingulari “, ut α duobus patribus postulatum est, expungatur.

Responsum unanimiter negative, uno excepto, qui a suffragio abstinuit

4 Num retinendi sint anathematismi, an errores omnes enumerandi, pracmiara solummodo generali formula: „.Reiicimos et damnamus eorum errores, qui docent ctc. ..

Responsum ab octodecim patribus, retinendos esae anathematiemos, duobus tomen (Strigonienri et Sancti Franeisci) ċontradicentibu

5· Num canon 4 retinendus, an expungendus; in vero addendum ad verba „ad Dei gloriam tanquam finem", „ultimum ot primarium".

Responsum: Mancat ut est, uno excepto, qui luprimendum, ct altero, qui vocem .„ultimum 4 addendam consuit

6· An tres pantheism! species ea ratione, quao in nnnoUtiono sub textu deprehenditur et quidem immutata formuli, distincto damnandae sint.

Responsum unanimiter, duobus tamen exceptis, qui formam anathematum improbarunt3.

Bora 1 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

Joannes Schwctz secretarias.

22.

Congregatio XVIII.

Dic 3U martii 1870 vespere habita est congregatio decima octava Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus praecido eminentissimo cardinali Bilio.

Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis tamen Mcchlinicnsi, Caeaaraugustano, Cameraeenai, Sancti Jacobi do Chilo, Oiennensi, Edesseno, Sodunenii. Sancti Petri Flaminia Grandcnais.

Peracti precibus et praelecto protocollo praecedentia cangrcgationns cohortanto eminentissimo praeaide a congregatione unanimi oro gratiae actae tant reverendissimo Brixinensi pro relatione super caput I in congregatione generali facta·. Deinde praelectum est *caput* ***I*** emendatum1, quod ab omnibus approbatum est.

Tum disseruit theologus (pater Kleutgcn) do mutationibus *capitis* ***II*** in generali congregatione factii9. Atquo conclusum est ut § 1 lin. 6 loco „.eo ąuod 4 ponatur „ċenim et lin. 4 post .„ratinata4* ponatur „uti nunc est" ex priori schemata1, et quoad caetera textus maneat·. Solummodo unus reverendissimorum patrum desideravit, ut doctrina ontologismo opposita saltem indirecto commemoretur.

Etiam quoad § 2 consentiebant omnes reverendissimi patre.·», ut textus retineatur, solummodo uno excepto, qui poKtnlab.it, ut in prima periodo rea ita describantur, no videatur negari sententia, ad veritates naturalis ordinis simul sumptas revelationem divinam absoluto esso necessariam: et alio, qui desideravit, ut diserto dicatur, revelationem quoad veritates naturalis ordinis esse moralitcr necessariam.

Hora 9 congregatio ab eminentissimo praesido dimissa est.

Joannes Schwctz secretorius.

23.

(’ongremiUo XIX.

Dio 31 mariti 1870 vespero habita eat congregatio decima nona Dcputationis pro rebus ad fidem pertinentibus pracaido eminentissimo cardinali Bilio.

Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis tamen Ciliciensi. Mecblinicnsi, Ca^ilienri, Edesseno, Sedunensi, Gicnncnsi, PicUvicnsi, Sancti Petri Fluminis Orendeuh Australis.

Peractis precibus continuata est discussio *emeudalùnum capitis* ***II*** *il· fide catholica* a reverendissimis patribus propositarum, incipiendo α n. 27.

Quoad nn. 27-35 conclusum eat, ut suppressa voco /integra4, prout n. 27 proponitur, textus concilii Tridentini integer citetur, et verba n. 30 proposituj„Eos vero ecclesia ...“ verbis respondentibus schematis substituantur.

Quoad nn. 36-42 decretum est, ut ultimae paragraph! verba ita concipiantur; „Idem decretum renovantes declaramus, in rebus fidei ct morum ad aedificationem doctrinao christianac pertinentium, cum sacrae Scripturae esse sensum pro vero tenendum, quem tenuit et tenet sancta mater ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu ct interpretatione Scripturarum sanctarum, nec ulli licere, contra unanimem sensum patrum ipsam sacram Scripturam interpretari.4

Quae sub nn. 42-4G proponuntur, non esso admittenda reverendissimis patribus visum est, cum hac tamen animadversione, ut quae quoad lectionem sacrae Scripturae observantur, alibi loco opportuno dicantur.

Canones propositi omnes reprobantur, excepto solo eo, qui sub n. 49 exhibetur, cuius rationem habere reverendissimo relatori commissum est prnut ipsi visum fuerit.

Post horam 9 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

Joannes Bchwetx secretarias.

24.

(’onçrvixaUo XX.

Dio 3 aprili» 1870 habita est congregatio vigesima Doputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant

1 Btei bab« k U. eoL 178-79.

• Scilkti la capta I. VH. L dt, »1. 172-84.

• Qwd * 6· cnaüntUr, sd verbvm est La B. In A hibetar Jscrbra U»en ternam sastheoatum iaprabratibus exoeptis.·

• la «egTvgaUoae gramil battu die W marüi. Babea Haas rtlaUraeta I LI. eoi 1W-W.

» t. cil. enl. 240.

« t ciL. coi. 26140.

• Videtor scriptor sctorum errare. CL reUUcnem· de eDcadsUonlbas. U rii-, col. J75 c.

* Seqne W ratis accuratum, at cniquo dktam velationem legenti patebit.

omnes revcrendÌBaimi patres exceptis Mechlinicnsi,. Baltimorenai, CuBailiensi, Sancti lacobi do Chile, Edesseno, ot Sancti Potri Fluminis Orandcnsis.

Peractis precibus ot praelecto protocollo proximo praecedentis congregationis, movento reverendissimo Brixinensi quoad paragraph! ultimae capitis 11 posteriorem partem decisum est, ut, quoniam formula heri adoptata non videntur cum concilio Tridentino concordaro, potius ita sonot: ^declaramus hanc eius montem esso, ut in robus fidei ot morum, ad aedificationem doctrinao Christianae pertinentium, is pro voro sensu sacrae Scripturae habendus sit, quem tonuit ao tenet sancta rnater ecclesia, cuius est iudicaro do vero sensu ct interpretatione Scripturarum sanctarum, atque adeo nomini licere contra hunc sensum aut etiam contra unanimem consonsum patrum, ipsam Scripturam sacram interpretari/4

Quoad penultima© paragraph! lineam ultimam, B proponente reverendissimo Strigonionsi conclusum est, ut omisso „pcr apostolos44 dicatur simpliciter: „atquo ut tales ecclesiao traditi sunt4·, cum sensus manent idem.

Deindo inchoata est discussio do emendationibus propositis in congregatione generali quoad *caputili1,* relatore reverendissimo Padcrbornonsi.

Nn. 1-5 reiccti unanimiter cum hac tamen animadversione, ut vocum quarundam in n. 1 non inepto habitarum opportune ratio habeatur.

N. 6 eatonus admissus, quatenus postulat, ut pro „supremo auctore44 ponatur „creatore ot supremo Domino44.

N. 7 in tantum admissus, ut loco „increatao rationi, quao est ipsa veritas44 ponatur „increatae veritati44, contradicentibus tamen tribus reverendissimis patribus (Sedunensi, Ratisbonensi et Bostrensi).

N. 8 admissus est a parte longe maiori.

Nn. 9 et 10 unanimiter reiecti.

N. 11 *a b c* reiectus, tribus vel quatuor reverendissimis patribus contradicentibus.

Nn. 12-14 reiecti.

Nn. 15, 16σ, 160 catenus ratio habita est, quatenus phrasis ibidem proposita admissa est, verum hunc in modum immutata: .,plenum revelanti Deo intellectus et voluntatis obsequium fido praestare tenemur?4

N. 17 exclusus.

N. 18α admissus, omisso „quidem44.

Quoad n. 18 *b* et 20 decretum est, ut dicatur in 2 periodo § Ia* „Dei aspirante ct adjuvanto gratia, ab eo revelata vera esse credimus non propter intrinsecam rerum veritatem naturali rationis lumino perspectam, sed propter auctoritatem .. .“

N. 19 in secunda parte admissus.

N. 21 exclusus.

N. 22 iam provisum in 18a.

N. 23 pariter in n. 19.

Nn. 24 et 25 exclusi.

Post horam 1 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretorius.

25.

Congregatio XXI.

Die 3 aprilis 1870 vespero habita est congregatio vigesima prima Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant solummodo decem reverendissimi patres, Ciliciensis, Strigoniensis, Cacsaraugustanus, Sancti Franeisci, Wcstmonastcricnsis, Ultraiectensis, Paderbomensis, Ratisbonensi» et Tarviainns.

« Vìd. L LI, cnl. 597-312.

Peractis precibus, continuatu eat discussio super emendationibus ad *caput III* referente reverendissimo Paderborncnsi.

N. 26 reiectus est, quia ratione sufficienti caret.

N. 27 in secunda parto acceptus est incipiendo α verbis „Quaro etc.26substituto tamen alio textu, scilicet II Petri I, 19, loco ultimi textus.

Nn. 28-31 reiecti.

N. 32 admissus.

N. 33 non quidem admissus, attamen decretum, ut loco sapientia44 ponatur „infinita scientia44.

N. 34 *a* admissus.

Nn. 34 *b* et 36 admissi eatenus, ut loco „divinae locutionis44 ponatur „divinue revelationis44.

N. 37 acceptatur.

N. 38 non acceptatur, quia iam provisum.

N. 39 probatur.

Nn. 40, 41 exclusi.

N. 42 admissus.

Nn. 43-46 reiicitur, quia provisum.

Nn. 47-53 decretum, ut ante „credenda proponuntur44 inseratur „tanquam divinitus revelata44.

N. 54 admissus.

Nn. 55 et 56 reiecti.

N. 57 admissus in 54.

N. 58-62 reiecti.

N. 63 admissus, suppressa tamen in ultima sententia voce „facilo44.

N. 64 admissus, substituendo pro „quau vocem „tanquam“.

N. 65 non admittitur; quoad „ab omnibus44 et „facile“ iam provisum.

N. 66 admissus, ita ut dicatur: „Ad solam enim catholicam ecclesiam . ..“

Nn. 67 et 68 iam provisum.

Nn. 69 ct 70 reiecti.

0 N. 71 admissus.

Nn. 72-75 reiecti.

Nn. 76-79 decretum, ut pro „efficacius44 ponatur „efficax44.

N. 80 admissus eatenus, ut pro „8iquidem piesimus44 ponatur .,Etenim benignissimus44; reliqua reiiciuntur.

Nn. 81, 82 admissi.

N. 83-86 reiecti.

N. 87 admissus.

Nn. 68-92 reiecti.

Post horam 10 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz eecretarius.

26.

('oiigregutio XXII.

Die 4 aprilis 1870 habita est congregatio vigesima D secunda Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres exceptis Cameraccnw, Cassilicnsi, Baltimoronsi, Edesseno, Mechliniensi, Bedunensi, Gienncnsi, Calvensi et Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Peractis precibus, continuata est discussio super emendationibus *capitis III* propositis α congregatione generali, referente reverendissimo Padcrbornonsi.

Nn. 93-100 reiecti sunt.

N. 101 admissus.

N. 102 reiectus.

N. 103 admissus, quatenus post ^experientia* in textu adiiciatur „vel privata inspiratione*.

N. 104 reiicitur.

N. 105 admittitur, mutato tamen rad 6dem“ in rad credendum*, ita ut canon sonet: „Si quia dixerit, revelationem divinam externis signis credibilem fieri non posse, sed sola interna cuiusque

experientia vel privata inspiratione homines ad credendum moveri debere; anathema siti4

Nn. 107 et 108 reietti.

Quoad cañonera 5 nova formula a theologis proposita est et α reverendissimis patribus acceptata: «Si quis dixerit, assensum fidei diristianao non esse liberum, »cd necessariis (accessitantibus) humanae rationis argumentis produci; aut ad solem fidem vivan, quae per charitiitcm operatur, lumen Dei supernaturale necessarium (gratiam Dei neeemriam) c«c; anathema siti" Qua formula satisfieri emendationibus propositis nn. 109-115.

N. 116 reiicitur.

Quoad cunonom 6 cx n. 106 acceptatur «insta eam", ŕeliqui reiectia.

Pariter nn. 120-122 haud admittuntur.

Dein ab eminentissimo praeside prooemium eum emendationibus quoad stylum propoeitiv praelectum, aiqce 3 reverendissimis patribus approbatum est, cum hac tamen animadversione (a Strigoniensi facta), ut congregationi generali communicetur antequam ia sessione solcmni publicetur.

Hora 9J/s congregatio ab eminentissimo pracaide dimissa est.l

loanues Sebwctz 9*ocre*Uri s.

27.

ConznsgnUo XXIU.

Die 5 aprili» anni 1870 habita est congregatio vigesima tertia Deputationis pro robu» ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bàlio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Ciliciensi, Caneracensi, Qissilicnei, Baltimorens:, Weitmonutcriensi, Edesseno, Mcchlinicnsi, Scduncnri, Giennecri, Padcrborncnri, ct Sancti Petri Fluminis Grandtuii Australis.

Peracti precibus, ab cmioentiMimo praeaido C praelectum est *caput 112* cum canonibus respondentibus, et approbatum.

Deinde proponente theologo duao hae mutationes in *caput 111* approbatae sunt, nempo ut iuxta emendationem n.50 propositam dicatur cap. Ill § 4 «ordinario et universali magisterio", atque ut (ita desiderante aliquo ex reverendissimis patribus Deputationis) § 3 lin. 14 loco „nondnmu ponatur wnonu, et quidem immediate ante nOpcrcturl·.

Tam instituta est discussio *emendationum in caput IV* propositarum.

N. 1 reiicitur.

N. 2 admittitur, corrigendo errorem typi „cogŕioscitur 4 in rcognoscimuau.

N. 3 reiicitur, quia de re ibi proposita iam agitur cap. II.

N. 4 admittitur.

N. 5 reiicitur, cum animadversione, ut rcvcren- D diarimus relator in congregatione generali diserto moneat, textam intuitismo minime favere.

No. 6-8 excluduntur.

N. 9 reiicitur, quia alia ex propositis iam dieta, alia ad finem dicenda sunt.

Nd. 10 et 11 reiccti, quii errore typi corrigendo votis proponentium satisfieri potest

Nd. 12-15 excluduntur.

N. 16 exclusum iam per ea, quae prius observata et decreta sunti

N. 17. Prima pars usque ad verba ..Ecclesia enim'l remittitur usque ad discussionem nn. 26 ct 27; et partis posterioris ratinnem bibendam esae, ita ut verba citata (Col. II, 8) inserantur, et ita omisso noppositiones“ dicatur „...ius ct officium divinitus habet falsi nominis scientiam proscribendi, no quis decipiatur per philosophiam ct inanem fallaciam^ (Col. IΓ, 8).

N. 18 reiicitur.

N. 19 declaratum ad stylum pertinere, adeoquo non expendi.

N. 20 reiicitur.

N. 21 ad stylum pertinet

Nn. 22-25 reiiciuntur.

Nn. 26 ct 27 et primae partis u. 17 rationem habendam per novam formulam, respiciendo simul verba sanctissimi patris in epistola ad arcbiepiscopum Monachiensem.

Nn. 28 et 29. Rea styli.

Ad nn. 30 et 31 responsum et decretum, ut sententia fiat conformiter sententiae in capito III.

Post horam 9>/a congregatio ab eminentissimo praeside dimissa cati

Ioannes Schwotx sccretarius.

2R.

Cun^repitio XXIV.

Dio 6 aprilia 1870 Labita est congregatio vigesima quarta Deputation» de rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Mechlinicnsi, Edesseno, Cameracensi, Casailicnsi, Baltimoreasi, l'adcrborncnsi ct Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus, ab cminontiMimo pracaido observatum est, in schemata emendato capitis II § 3 linea 6 praepositionem „ex“ debere omitti, cum in editione prima prout iu posterioribus melioris notae non occurrat; legi quidem in actis originalibua ^abl4, sed hoc statim ab initio ob cacopboniam omissum c*îC videri.

Deinde conclusura eat, ut in canone 3 eiusdem e&pitia, rcieeta immutatione a latinista facta, prior forma restituatur.

Tum praelecta est observatio episcoporum Neapolitanorum, ut in eodem capite verba sub Unem occurrenGa „in rebus fidei et morum etc.u, praesertim quoad positionem magis conformentur decreto sessionis IV concilii Tridentini, cum ita ut habentur alium sensum fundere videantur; quae observatio non cat admissa, cum sensus textus a decreto Tridentino plano non differat.

Ilie praemissis, continuata est discussio *animadversionum ad capul IV* incipiendo a nn. 17 et 26, iuxta quarum mentem pag. 18 schematis loco „Quapropter tantum .. .u acceptata est (quatuor taracú contrasentientibus) sequens forma : „Quapropter tantum abest . ut *hanc* multis modis iuvet atque promoveat Non enim utilitates ab iis ad hominum vitam dimanantes ignorat, et sicut a Deo profectae sunt, ita, rite tractatas ad Deum, gratia eius iuvante, [ducerei] confitetur. Nec sano ipsa vetat, ne buiusmodi disciplinae, in suo quaequo ambitu, propriis utantur principiis et propria methodo; sed iustam hanc libertatem agnoscens, illud sedulo cavet, ne ete.u

Nn. 32-34 reiiciuntur.

N. 35 prior para reiicitur, altera dilata.

N. 36-42. Reiiciuntur, eed occasione carum a reverendissimo Cacaaraugustano proposita et ab omnibus acceptata cit sequens formula: ^Si quis dixerit, disciplinas humanas ea cum libertate tractandas esse, ut carum assertiones, etsi doctrinae revelatae adversentur, pro vero haberi, neque proscribi ab ecclesia possint; anathema sitH

Quoad nn. 43-4'S, quao ad canonem 3 referuntur.

* n*rts9U I^puUtiooM pro rtbos Mri in aliqna snh pAliîii Ystlraai kxb*b<ntv, abblsc in aala Vnivrr«tatis Bms&w *ISafiaaA)* haberi tcepUe.

t VW. t riU est »^«7.

• t etti, «4 W-G.

decretum est, ut can. 3 hic loci omittatur et ad a decretum de ecclesia remittatur.

N. 47 reiicitur.

Quoad conclusionem statutum est, eam ad finem integrao constitutionis transmittendam esse.

Hora 9i congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretorius.

29,
Congreghilo XXV.

Dic 8 aprili»l anni 1870 habita est congregatio vigesima quinta Deputation!» pro rebus ad fidem pertinentibus praoaido eminentissimo cardinali Bilio. Aderant reverendissimi patres Posnaniensis, Caesaruugustanus, Sancti Francisci, Mutinensis, Bostrensis, Paderbornonsis, et Ratiaboncnsis. ·

Peractis precibus, praelectum est prooemium, caput I et II schematis emendati cum quibusdam B mutationibus quoad stylum propositis ot acceptis aliisquo in ipsa congregatione institutis.

Dein canon 5 capitis III ita immutatus est: „8i quis dixerit, assensum fidei christianao non esse liberum, sed argumentis humanae rationis necessario produci, aut ad solam fidem vivam, quae per caritatem operatur, gratiam Dei necessariam esso, anathema ₰it

Post horam SVs congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

Ioannes Schwetz secretorius.

In *Collectione Lacensi* t cit, col. 1675 haec praeterea habentur ex diario deprompto: „Cani Ratisbonensis iam in primis sessionibus semper institisset, ut proscriberetur error eorum, qui dicunt, ea tantummodo fide .divina esse credenda, quae ab ecclesia definita sint, tandem in capite tertio haec addere C placuit: BPorro fido divina et catholica ea omnia credenda sunt, quao in verbo Dei scripto vel tradito continentur ct ab ecclesia sivo solcmni indicio sive ordinario magisterio credenda ₱roponuntur. Canonem addere, quo opposito doctrina condemnaretur, patribus non placuit, cum res potius in schemate do ecclesia tractanda esso videretur.

Canon propositus erat hic: nSi quis dixerit, fideles catholicos eas tantum veritates fido divina credere posso vel debere, quae ab ecclesia ita propositae vel definitae fuerint, ut sententias oppositos tamquam haereticas damnaverit; anathema sit"

30.
Congregatio XXVI.

Dio 9 aprilis anni 1810 habita est congregatio vicesima sexta Dcputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praesido eminentissimo cardinali Bilio. D Aderant omnes rovorendissinii patres oxeeptis solummodo Ciliciensi, Baltimorcnsi, Giennensi ct Sancti Petri Fluminis Grandcnsis Australis.

Peractis precibus, denuo do conclusione *capitisIV* actum est, cum plurimi reverendissimi patres eminentissimo praesidi significassent, non bono fieri si de illa prorsus non agatur, eam potissimum ob causam, quia post divulgationem schematis per folia publica, quamvis per fraudem, factam, omissio facile pro reiectiono accipi posset; atque conclusum eat unanimiter, ut conclusio in congregatione generali proxima proponatur, reverendissimisquo patribus occasio detur, conclusionem iam nunc approbandi, simulquo decernendi, quo in loco collocanda sit Insuper statutum est, ut textus praevie proponatur in congregatione generali prout exstat in schemate reformato pag. 25 et sq. [t. LI, 38 D n|.

' In diario noutnr 7 aprilis.

Tum praelectum est *capul IV* emendatum, et in § 4 immutatio nova a quodam reverendissimo patre proposito est et unanimiter acceptata, scilicet nt loco 0Non enim utilitates .. ,tf dicatur „Non enim commoda ab iis ad hominum vitam dimanantia aut ignorat, aut despicit: fatetur immo, eae, quemadmodum a Deo, scientiarum Domino, profectae sunt, ita, si rite pertractentur, ad Deum, iuvanto eius gratia, ₱erducere

Hora 8'/2 ab eminentissimo praeside congregatio dimissa est.

loannca Schwetz secretorius.

31.
Congregatio XXVII.

Die 16 aprilis anni 1870 habita est congregatio vicesima septima Deputation^ pro rebus ad fidem pertinentibus in archigymnasio Romano hora 9 antemeridiana, praeside eminentissimo cardinali Bilio, Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis dumtaxat Edesseno, Giennensi ct Sancti Petri Fluminis Grandenais.

Peractis precibus, discutiebantur observationes scripto a reverendissimis patribus in ultima congregatione generali propositae l. Proponente eminentissimo praeside in eo conventum est, ut omissis observationibus propositis, quao in congregatione generali iam iudicatoe sint, vel quae ad stylum referantur, tantum reliquarum discussio fieret, utram earum ratio habendo sit, et oao in congregatione generali commendandae sint necno.

Quidam reverendissimus pater (Posnaniensis) quidem iudicavit, ab omni emendatione iam esse abstinendum, haneque sanctissimo patri esso committendam. Attamen sententia haec non fuit admissa, quoniam inconveniens iudicatum est, tum nullam rationem observationum prorsus habere, quia secus faciendae et admittendae non fuissent; tum ut emendationes a summo pontifice factae iudicio concilii sublidantur; tum ut textus a concilio definitivo approbatus a sanctissimo patre demum emendetur; ex quibus tamen unum necessario fieri deberet.

N. 1 reiicitur, quia nihil proponit.

N. 2 pariter, quia falsum dicit.

Nn. 3 et 4 paritor, quia ad stylum pertinent.

N. 5 in prima parte nihil proponit, in ultima ad stylum pertinet; adeoquo excluditur, ct quae in modia proponuntur, loco opportuno expendontur.

N. 6 non est necessaria; excluditur.

N. 7 item ex eadem ratione.

N. 8 a. Quoad *c* ultimum conclusum, rationem cius habendam in constitutionis altera parte; reliqua excluduntur.

N. 86 excluditor, quia non necessaria.

Quoad 9-45 [44] *(cap, I)* decretum, ut iis satisfiat dicendo: nSancta catholica apostolica Romana ₰cclesia.

N. 45 excluditur.

Nn. 46-48 iam iudicatao.

N. 481/s per so propositum intolligitur.

Nn. 49 et 50 excluduntur.

N. 61 *(cap. II)* excluditur, cum non sit vera, et „ccrtoe omnino retinendum sit, ne sub cognitione opinio tantum probabilis intclligatur.

Nn. 52-53 ex eadem ratione excluduntur.

Nn. 54 ot 55 excluduntur, agunt enim do re iam indicato.

Nn. ₹5 ct 56 excluduntur, quoniam observatio prior non est vera, et quod in altera timetur, in textu non negatur.

N. 56'7j reiicitur ut superflua.

i lUbrator t. eiU. raL »-409.

N. 57 reiieitur, quia non vera, cum ratio hic improbata iam a concilio Florentino adhibeatur.

N. 58 refertur ad rem iam judicatam.

N. 59 non necessaria.

N. 60 non necessaria, quia restrictio, quae timetur, at tantum putativa et sensus textus a conalio Tridentino minime differt

N. 61 (ad cap. *III)* non admittitur, sed decisum, nt cum littera V (maiuscola) scribatur Veritas.

N. 62 admittitur.

Nd, 63 et M iam indicata.

N. 64 *lh* pertinet ad stylum.

N. 65 ad rem iam indicatam.

N. 66 (cop. *I* F) res styli

N. 67 reiieitur, ut ratione non fundata.

Nn. 68 et 69 res styli.

N. 69'/s reiieitur, utpotc falsa.

N. 70 (ad *cap. IV)* dictum posse poni pDcoB invanto® pro ,gratia invante4.

No. 71-73 ad stylum pertinent.

Nn. 74-82 *(ad* emtoaex) reiiciuntur, cum ad rem iam iudicatam pertineant; pariter

Nn. 83-89 ex eadem ratione.

No. 90 et 91 reiiciuntur, quoniam addendo .esse' posset creari nova difficnltes.

N. 92 ad stylum pertinet, et

No. 93 et 95 ad rem indicatam.

N. 94 non necessaria.

Nn. 96-99,/s ad rem iudicatam pertinet, ct

N. 99 ad stylum.

N. 99,/s admittitur, addendo „ct perfectionem4.

N. 100 satisfactam, admixsa emendatione numeri praecedenti

N. 101-103 reiiciuntur.

N. 104 res judicata.

N. 105-110 reiiciuntur.

Nn. 111-147 res iam iudieata.

N. 148 admittitur ita ut cius ratio habeatur.

Indicta proxima congregatione pro feria IV hora 9 ante meridiem, congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est

loannes Schwetx secretorias.

32.

Congregatio XXVIII.

Dio 20 aprii» anni 1870 habita est congregatio vicesima octava Dcputationis pro rebus ad fidem pertinentibus in archigymna&io Romano hora 9 ante meridiem praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis. Sancti laeobi, Caisilicnsi, Baltimorenai, Edesseno, Ultraiectensi, ct Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus, praelectas est textus schematis iam approbati, ut quaedam styli emendationes, prout postulatum faerat, instituerentur.

In *prooemio* conclusum est, ut pag. 4 lin. 11 pro ^capito® scribitur ^Capite® (cum maiuecula); lin. 20 ^permulta® dicatur Rinsigniau; ut lin. 25 post „recolimus4 ponatur w;®; linea 33 pro ^siquidem® ponatur (.enim4; pig. 6 lin. 4 pro emultos® ponatur „non paucos-; lin. 14 Rutpotc® pro rtanquam®; pag. 6 lin. 15 loco epcrvanirt® ponatur nvonirc".

Ad *capul I:* Ut initio legatur „8ancta catholica apostolica Romana ecclesia®, et lin. 3 BCreatorcm M Dominum caeli ct terrae omnipotentem .. ."

Ad *capul II:* § 3 lin., 12 legendum: „V. et N. Testamenti libri integri cum omnibus suis partibus, proat,.,®; lio. 19 pro Rbabet non ideo, quod® ponatur Mhabat non ideo quod-.

Canone 3: post „cognHionem® addatur. „et perfeelinnem-.

Ad *caput III:* § 1 lin. 3 pro .veritati® scribatur loquendi A PVeritat¡·; lin. 11 pro „Dei4 pnnatur rdivina"; lin. 13 pro pco" ponatur „Deo"; lin. 17 pro nrcvefantis® ponatur ^ipaiuN Dei revelanti·4.

§2 pag. 4 lin. 9 .scriptum® delendum; lin. U pro prureunjtf legendum .rursum scriptum4»

§ 3 lin. 8 pro nassentiendo" ponatur «consentiendo".

§4 [5| lin. 6 loco ;;ad· legendum „in"; lin. 22 legatur: «Quin otiam ecclesia per se ipsa, ob mm nempe admirabilem propagationem, eximiam sanctitatem, ct inexhaustam in omnibus bonis fnccundi-Utcm, ob catholicum unitatem invictamquo stabilitatem4*

§ ultimo, pag. 7 lin. penultima legendum «confessionem indeclinabilem4*

Canone 4 lin. 3 pro *ciusmodi 4 ponatur «do iis".

Ad *capul IV:* § 2 pag. 4 lin. 14 pro „ipsa sua" ponendum „suapto".

Cmrootr 3 lin. 3 dicendum «proponitis aliquando secundum progressum scientiae, sensus etc."

Conclusione § 1 lin. 3 legatur «Christi fideles per viscera Iceu Cbritti obtestamur, cis vero . . . funguntur, ciuadcm Dei ct Salvatoris nostri auctoritate ... a sancta ecclesia arcendos ct eliminandos etc.44

Hora 1 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est

Ioannes Schwetx secretorius.

Ifoe loco in diurnis cowuientariis additur:

Haec Dcputationis semaio ex ila, quae constitutioni dvgmaticae primao de fido catholica dedicabantur, ultima fuit. Quare modum, quo tota res peracta eat, breviter ab initio recensemus:

1. Soper proposito schemate «Constitutionis dogmaticae de doctrina catholica contra multiplices C errores ex rationalismo derivatos4* in congregationibus generalibus ŏratione a d. 28 dee. 1869 usque ad d. 10 ian. 1870 habitae sunt.

2. In Deputationo pro rebus ad fidem pertinentibus a d. 7 ian. usque ad d. 11 mart 1870, habita ratione eorum, quae patres in congregationibus *generalibus* adnotaverant, schema est reformatum; cuius prima pars constitutione dogmatica do fide catholica continetur.

3. Habita est de hae schematis parte in congregationibus generalibus *discussio generalis* d. 18 et 22 mart, *discussio* vero *specialis* do prooemio et singulis capitibus d. 23, 24, 26, 28, 30, 31 mart, et 1 aprii.

4. *Discussione speciali* de singulis partibus facta, emendationes propositae a theologis colliguntur et typis describuntur, ct quidem eeparatim quoad singulas schematis partes (prooemium et quatuor D capita); quao emendationes continuo in Dcputatione examinantur.

5. Examinatis emendationibus, aliquis ex patribus Deputations designatur, qui, de iisdem quid Deputatici censeat, in congregatione generali referat

6. Suffragiis a patribus in congregatione generali latis, continuo in Deputationo schema corrigitur secundam emendationes probatas et acceptas, tum rursus patrum suffragiis in congregatione generali subiicitur.

7. Singulis schematis partibus sic in congregatione generali approbatis, *integra* constitutio typis descripta ct inter patres distribute est qui deinde eingillatim, dicto *Placet* vel *Non placet* vel *Placet iuxta inodum,* suffragia tulerunt

8. Postea Deputatio suffragia tuxto *modum* examinat et do iis sententiam suam patribus concilii in congregatione generali per relatorem pro-

ponit Do quibus propositionibus suffragia non A nominatim, sed «urgendo vel sedendo feruntur.

9. Relatores Deputation!· fuerunt
   a) de prooemio primas Hungarinol,
   b) de I capite Brixinensis,
   c) de II capito idem,
   d) do Ili capito Pndorboriieniis.
   e) de IV capite Pictavicmris,
   f) do suffragiis *iurbi modum* Brixiacnsis.

10. In congregationibus generalibus a patribus concilii sententia Deputation» Hctnpor ut in omnibus' eat probata.

11. D. 29 mart, lata sunt suffragia do prooemio universi™, quod omnibus placuit: tum do animadveraionibus in caput 1; dio i aprili· do capito I univendm, itum d. 8 ăprili do capite 11; d. 12 aprili» probatum est inonitum ennonibua capitis IV in fine appositum (nItaquo supremi . . /), deinde caput III et IV universi™. Postea pntres, suo quinque nomino B vocati, gingillati m de uni verna constitutione suffragia dederunt. Affuerunt 598, dixerunt *placel* 515, *placet iurta modum* 83, nullus tero *uun placet.* Propositi *modi* plano diversi fuerunt, sed definitionis infallibilitatis pontificiae adversarii voluti ox condicto contra inonitum illud exceperunt.

12. .In sessione publica et aolomni, quae d. 24 aprili», *Dominica in Albis,* celebrata est, lecto a concilii subsecretario cuiusque patris nomino, unusquisque elata voco votum definitivum tulit. Affuerant 667; omnibus constitutio placuit Circiter 60 patre» abfuerunt.]>ato suffragio, summus pontifex *auctoritate apostolica* decreta et canones confirmavit

33.

('oiigiegiitlo XXIX.

Dio 21 nprilis anni 1870 habita est congregatio vigesima nona Deputationia pro rebus ad fidem pertinentibus in urchigymnasio Romano hora nona anto meridiem praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Sancti lucobi do Chilo, Cumoraconsi, Cassiliensi, Bostrensi, Mcchlinionsi, Utraicctonsi, Gicnnensi ct Sancti Petri Fluminis Grandcnsis.

Peractis precibus, praelectum est *caput H* partie Bocundao schematis do fido emendatum: *De hominis creatione et natura* (vido caput hoc denuo reformatum [supra sub n. 19]).

Linea 3 dicatur nSancta mater ecclesiall. Dcin ^Facturus Deus hominem ad imaginem ot similitudinem suam, ut praccssct universao terrae, corpori do limo terrae formato inspiravit spiraculum vitae, animam scilicet . . . Haec .. . quao singulis hominibus . . . por so ct essentialiter forma est, ita ut cum eo constituat naturam humanam vero ot realitor unam!* D

Quao prior pars capitia II omnibus patribus placuit; reverendi^imis probata est etiam altera, mutato verbo nviolatur“ in „lncditurw, duobus vero aegre consentientibus.

Deindo decretum, ut in prima parte schematis do fido' nihil mutetur α priori forma, excepto additamento „ad arcendos ottt; atquo ut canone 6 capitis III loco nfidolosu dicatur „catholici“.

Tum ab eminentissimo praeside moniti sunt reverendissimi patres, ut cogitarent de duabus doputationibus specialibus o quaternis reverendissimis patribus constituendis ct eligendis pro examino observationum ad capita do summo pontifice et eius infallibili Late pertinentium.

Post horam 12 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa eat.

loanncs Schwctz secretorius.

34.

(kmgregatio XXX.

Dio 22 aprili» anno 187U habita est congregatio trigesima Dcputationi» pro rebus ad fidem pertinentibus in nrcbigymnasio Romano praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Strigonicnsi, Sancti lacobi de Chile, Camcraccnsi, Ciliciensi, U Itraiectensi, Gionncnsi et Sancti Petri Fluminis Orandonsis.

Peractis precibus, examinatum eat *caput 111* partis secundae schematis emendati (alias caput VII) *de hominis clecatione et bipsu.*

Faragraphus 1 hoc. modo concepta approbata est: pVerum .. . agnoscit. Homo .. . qui naturali facultati congruit. Vcrumtamen ... humanum genus in primo parento ad statum elevavit, in quo super naturae suae conditionem divinorum bonorum participeps fieret Itaque .. . perficeretur . .. aanctitotem ot iustitiam impertiit, ut natura quidem servus, sanctitatis autom munere filius iam non solius naturilo vigore, sed gratia desuper infusa divina mandata ct virtutis opera exsequendo, aeternam Imeruditatem promeretur. Ad haec carnem spiritui gratia sua subtectam fecit ct immortalitatis donum addidit Mortalis qiiippo .. . beneficio conditoris.

pllunc ... terreret exitio. Posait. .. mortem, ut, si vitam . . . transferretur, Deum aeternum visurus, non facnltatu naturali, nec per speculum in aenigmate, sed facio ad faciem sicuti eat, ct hac vipione in cius imaginem transformatus divinae voluptati» torrente potaretur.

Dllacc illa est— ductores (theologi) catholici C recte supcrnaturalcm vocaverunt, ut quao naturae creatae tum exigentiam, tum vires transcendat, idcoquc nec naturali conditioni hominis nec meritis duberotur, sed gratuitum sit divinao largitatis beneficium.

„At vero . .. c statu, ad quem evectus erat, .. . transfudit. Quod quidem Adao peccatum propagatione, non imitatione omnibus eius posteris transfusum, unumquemque in statu peccatoris constituit, quemadmodum ecclesia constantor docuit, et sacra Tridentina synodus definivit, cuius decreta renovamus.

„Ab omnibus . . . definitum cat.u

Hora I'M congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est

Joannes Schwctz sccretarius.

35.

Congregatio XXXI.

Dio 23 aprili» 1870 habita est congregatio trigesima prima Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus in archigymnasio Romano hora nona praeside cminontissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonivnsi, Sancti lacobi do Chilo, Camoraccnsi. Canaliensi, Baltimorcnei, Mcchlinionsi, Gicnnensi, Pictavicnsi, Paderbornensi et Sancti Petri Fluminis Grandensi·.

Peractis precibus, praelectum est *caput IV* (alias *Vili)* alterius partis *(De mysteriis)* schemati· do fido per doputationem specialem emendatum, ot hac forma approbatum est:

◆Vcrumtamen Deus dives in misericordia per Filium suum unigenitum, incarnatum de Spiritu sancto ex Maria virgine, lapsum hominem erigerò et devicto daemone, cuius versutia perierat, do morte ad vitam revocaro dignatus est Cuius quidem mysterii baco est recta et sincera fides, ut credami·

1 I· etism de toto schemate reformato relationem habuit ante dlteusrioneia funeralem. Cf. L LI, coi. 42-48.

1 Cf. tamen L ciL, coL 335-36.

1 Id est m pnwa *constitutione* rfc *fide eatAoiicu.*

et confiteamur, Domiaum ποιtram lesura Christum ▾eram Deum et rerum hominem case, Deum ex substantia Patria ante saecula genitum et hominem ex substantia matris in anéenlo natum. Sempiternus enim Dei Filius, cum in forma Dei esset Patri ℭon sabatantialia, nascendo ex metro semper virgine formam serri ita albi propriam fecit, ut per hanc rere homo factus, consubstantialis esset nobis. Ät qne ita in integra reri hominis perfcctaquo natura rerus natus eat Deus, totus in suis, totus in nostris. (Sanctus Leo Magnus, epistola ad Flavianum.)

'Haec igitur est Verbi divini cura humana natura unio secundum hypostasin, a sacris conciliis definita et ab universa semper ecclesia eredita et praedicata, ut non alius ait Deus Verbum et aliua homo lesus, sed ut una hypostasis seu persona et Deus ait per divinam ot homo perhumanam naturam assumptam.

wQuare sicut in sanctissima Trinitate tres personae distinctae in una subsistunt natura, ita contra in Christo una divina persona in duabus subsistit naturis distinctis et inconfusis. Ex quo intelligent omnes oportet, essentiae, substantiae seu naturae notionem cum notione hypostasis seu personae minime esse confundendam ; ne cum manifestissima sacratissimorum dogmatum subversione, tot semper dicantur esso personae, quot sint naturae perfectae, intellectu ot voluntate praeditae.

^Quamvis vero incarnationem Filii Dei tota Trinitas operata sit, quia inseparabilia sunt opera Trinitatis, solos tamen Filius formam servi accepit in singularitate personae, non in unitate divinao naturae, in eol, quod e»t propriam Filii, non quod commune Trinitati. (Cone, Tolelan. XI confessio fidet)

„Ex quo igitur Filius Dei n paterna gloria non reoedens, nova nativitate generatus, haec mundi infima ingressus est, humana do Deo, qui vere este homo, et divina de homine, qui vere est Deus, veraciter praedicantur. Invisibilis enim .,. legibus subiacere. Quae quidem ... patrum consensu tradita est.

.Sicut vero duao in Christo naturae non permixtao nec confesso... succombons iniuriis (epist a. Agathonis ad cone. Constantin. III ; cone. Lsteran. I sub Martino; epist. s. Leonis ad Flavianum.)...

wEx admirabili vero Deitatis cum humana natura in uno Christo coniunctione illud etiam consequitur, ut sancta et immaculata semper virgo Maria proprie vereque Deigenitrix sit et salutetur, quippe ex qua carnem sumpsit et natus est ille, qui verus est Dens. Haec igitur Christum Deum ac Dominum nostrum pariendo nobis mater gratiae exstitit, atque per illum de antiquo serpente triumphans facta eit mater cunctorum vere viventium, nec desinit potenti sua intercessone aeternae nobis salutis dona D conciliare.

'At vero cami et sanguini participans cum infirmitate naturae culpae maculam nequaquam suscepit; verum in purissimae virginis utero de Spiritu sancto ℌanctu conceptus ac plenus gratiae ct veritatis ℜatu est. Qui nulla unquam concupiscentia ℭentato fuit, et licet voro libero arbitrio praeditus, non solum non peccavit, sed nec peccaro potuit

«Sie autem Deus dilexit mundum, ut hunc Filium suum unigenitum victimam daret, oumque, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum faceret, ut no» officeremur iustitia Dei in ipso (11 Cor.V, 21).

„Ταὐι enim ... caelis factus (Hebr. VII, 26). Qui per Spiritum sanctum semetipium offerens immaculatum Deo (ibid. IX, 14) per proprium sanguinem introivit in sancta, aeterna redemptione inventa (ibid. IX, 12).

» «4 etri.

k „Quemadmodum igitur in primo Adam, qui ost forma futuri (Rom. V, 14), tanquam in suo capito genua humanum cecidit, ita iu novissimo Adam, hoc est in Icau Christo, tanquam altero suo capite Deo reconciliatum est. Vere onim mediator Dei et hominum homo Christus Ictus, unus... por unum Icsum Christum (Rom. V, 17).-

Indicta proxime congregatione pro foria secunda die 25 aprilis, congregatio hora ℔a ab eminentissimo praeside dimissa est.

Joannes Schwcta ℭecretarlo

36.

Congregatio XXXII.

Dio 25 ℜprili 1870 habita est congregatio trigesima secanda Dcputationis pro robus ad fidem pertinentibus in arcbigymnasio Romano hora nona antemeridiana praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Baitimoremi, Cassinensi, Gionncnsi, Ultraiestensi, Sancti Petri Fluminis Grandensia et Sancti lacobi do Chile.

Peractis precibus, continuatum est examen as-*pilù IV* oiusdem secundae partis schematis emendati incipiendo a paragraphe 8 .linee vero _ _ et ita approbatum:

'Haeo vero . . . propterca quod humani eius actus valorem habebant secundum dignitatem personae divinae per assumptam naturam operantia. Redempti igitur ... agni immaculati ct incontaminati . ..

„Quo magia autem hac nostra aetate magistri mendaces ot impii homines, quos venturos esse apostoli praenuntiarunt (II Petr. II; lud. IV), illius, qui emíteos, gloriae obtrectant, solum dominatorem ac dominum nostrum lesum Christum negantes; tanto studiosius . .. figura substantiae eius, principium et finis, per quem et propter quom condita sunt universa. Qui ob nimiam caritatem . . . caelos ascendens sedet ad dexteram . .. causa sit salutis aeternae.

„Iterum autem venturus est cum virtute magna et maiestate, iudicaro vivos et mortuos; et omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii Dei, et procedent qui bona fecerunt. . . resurrectionem iudicii Tum revelabitur maiestas eius, divinitas et sempiterna virtus, ut omnis lingua confiteatur, quia Dominos lesus Christus in gloria est Dei Patris (Phil. II).u

CANONES:

Canon 1. Manet ut in schemate.

Canon 2. Suspensum est iudicium; theologis committitur aliam formam proponere.

Canon 3. „Si quis unam personam lesu Christi aie intelligendam esso dixerit, ut haec composita sit ex duabus penonis, divina et humana, nexu indivisibili inde a conceptione coniunctis; anathema sit.“

Canon 4. „8i quis dixerit, tot necessario esse personas, quot sunt intellectus et voluntates, aut negata duplici in Christo persona negari in eo humanae naturae perfectionem; anathema sit.ll

Canon 5 omittendus.

Canones 6 et 7 contracti sunt in hunc modum: „Si quia negaverit, ipsum Dei Verbum, in assumpta came patiendo ct moriendo pro peccatis nostris Deo vere et proprio satisfecisse, nobisque gratiam ct gloriam moruisse, aut affirmare praesumpserit, satisfactionem vicariam etc. ... (ut in canone 6).

Canon 8 omittendus.

Canon 9. „8i quis alia impia dogmata α «acris conciliis oecumenicis damnata defendat, nec con-

fitcatur doctrinam do mysterio Christi, quae ab A iisdem synodis et praedecessoribus nostris sancto Lcono ot sancto Agathono declarata, atque in Florentino concilio oecumcnico denuo confirmata est; anathema sit.

llora 12l/i indicta pro crastino dio congregatione, ab eminentissimo praeside congregatio dimissa est.

loannes Schwetz secretarios.

37.

Congregatio XXXII!.

Die 26 aprilis anni 1870 habita est congregatio trigesima tertia Deputationi» pro rebus nd fidom pertinentibus in archigymnasio Romano hora nona antemeridiano praoaido eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Sancti lacobi do Chilo, Cnssiliensi, Mecblinienai, Gienncnsi, ct Sancti Petri Fluminis Gran- B densis.

Peractis precibus, examinatum est *capul V* (alias IX) ct ultimum huius secundae partis schematis reformati.

* Paragraphus 1 paucissimis tantum immutatis hunc in modum approbatur: „Grutia, quao . . . spiritu mentis nostrao innovati, sanctitatem, quam . . . recuperemus. Neque igitur hacc gratia naturae vires tantum reparat, ut per eam adiuti ad omnem honestatis normam ... (linea 16 (L 18|) consortium, quod in hac vita inchoatum per gratiam . . . (lin. 21 [1. 23]) sequo ipsam animao fideli communicaro dignatur —

Paragraphus 2. „Quare . . . (lin. 3) non in externo tantum favore ... (linea 8) regeneratis. Haec hominis per incarnatum Verbum .. . reformavit. 1

Paragraphus 3. „Deploranda autem eorum est caecitas ... (pag. 10 lin. 4 [§ 3 L 5]), ut eum mirum C ia modum exaltet. A peccati . . . (linea 6 [1. 12]) ornet atquo perficiat . . . (linea 10 [I. 15]) appetere licitum esso contendunt, necessariam illam cohaerentiam destruentes, quae Doi voluntate intercedit inter utrumquo ordinem, qui tum in natura, tum supra naturam est. Postquam enim . .. constituit, iam non est in alio aliquo salus, sed qui in Christum credere aut eius mandata servaro detrectaverit, cum peccatoribus ciiciotur ;n tenebras exteriores, ubi erit fletus et stridor dentium . . .u „Hino etiam fit . . . producit, longo remota sit (linea 5 [§ 4]). Licet . . . (linea 11) transfert aeternam (conf. n. Augustinus, *De spiritu et litiera,* cap. 28, η. 48). Quemadmodum enim haeo ipsa beata vita, ita dispositio ad eam ... (lin. 17 [1.16]) solius naturae vires sufficiunt ... (pag. 11, lin. 2 [1.19]) aliquid a nobis quasi ex nobis . . . (lin. 7 [I. 24]) per naturam nullo modo possumus, ot velimus et perficiamus. Deus est enim, qui operatur in nobis et velle et perficere pro bona voluntate (Phil. II, 13).

„8ed haec ipsa opera bona, quao gratia praeveniente, comitanto, . . . non habent sino illo sanctitatis dono ... (lin. 6 [§ 5]) consociati sunt; monente Domino: *Sicut palmes non potest ferre fructum a semelipso, nisi manserit in vite, sic nec vos nisi ih me manseritis* (Ioan. XV, 4), ot asseverante Apostolo: *Si (/uis autem filii* . .. (Rom. Vili, 17).

„Ut enimvero ... ita qui ea privati moriuntur, ad illam nunquam perventuri sunt. Post mortem enim, quao est viae nostrae terminus, mox ad Dei tribunal sistimur, ut referat ... ad justificationem. Quare monemur, ut .. . potest operari (Ioan. IX, 4).

„Omnes igitur, qui in actuali peccato mortali vita funguntur, a regno Dei exclusi, cruciatus gehennae, in qua nulla est redemptio, aeternum sustinebunt. Etiam qui cum solo originali peccato mortem obeunt beata Dei visione in perpetuum carebunt. Qui vero in curitato decesserint, antequam dignis paenitentiao fructibus de commissis satisfecerint et omissis, eorum animae poenis purgatoriis post mortom purgantur. Illorum doniquo animae, qui post baptismum nullam peccati maculam incurrerunt, aut post contractam maculam sive in corporo sivo post mortem purgati sunt, mox in caelum recipiuntur, atquo Deum unum et trinum claro intuente», divina essentia in omnem aeternitatem fruentur." Cf. concilii Florentini decretum unionis; Innocentius IH decretali *Maiores* do baptismo; Benedictus XIV constitutione *Benedicius Deus;* Pius VI bulla *Auctorem fidei,* pag. 26.

Indicta congregatione pro dio proximo sequenti congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretarius.

38.

Schema secundae constitutionis dogmaticae de doctrina catholica a Deputat Ione pro rebus fidei reformatum

Caput L

De sanctissima Trinitate.

Mysteriorum, quae fido illuminati profitemur, omnium supremum ipeo Deus est, uuua in essentia, trinus in personis: Pater, Filius et Spiritus sanctus. Haec beata Trinitas secundum sinceram catholicae fidei veritatem unus est Deus, propterea quod essentia seu substantia tribus personis communis re et numero una est. Pater enim ab aeterno Filium generat, non aliam suae aequalem essentiam emanatione producendo, sed ipsam suam simplicissimam essentiam communicando; pariterque Spiritus sanctus non multiplicatione essentiae, sed eiusdem essentiae singularis communicatione α Patre et Filio tamquam ab uno principio una spiratione aeterna procedit. Haec igitur una numero essentia seu natura veraciter est Pater, Filius et Spiritus sanctus tres simul personao et singillatim quaelibet earumdem : ita ut personae inter se realitor distinctae sint, natura autem seu essentia unum idemque sint1.

Et quoniam in Deo omnia unum sunt, ubi non obviat relationis oppositio9, una est voluntas et operatio, qua Trinitas sacrosancta cuncta extra se condidit, disponit et gubernat Neque enim personae divinae extra se secundum originis relationes, quibus distinguuntur, sed secundum quod sunt unum et singulare principium, operantur.

Caput II.

De hominis creatione et natura.

De hominis vero natura et origine, divinis litteris edocta, haeo erodit et praedicat sancta mater ecclesia. Facturus Deus hominem ad imaginem et similitudinem suam, ut praeessot universae terrae; corpori do limo terrae formato inspiravit spiraculum vitae, animam scilicet de nihilo productam, immaterialem,5

i Post telonem XXXIII Deputatio ad secandam eoa-Atitalienem de fide, quae rfe *mysteriis* dicenda erat, non iam rediit Qaare baiai constitutionis textum, qaalis ab ea reformatas fait, hoc loco exhibeo editionem secutu Coeredi Martin. *Omnhim concilii Vaticani quae ad doctrinam et disciplinam pertinent documentomm collectio* (¡'aderberai*. 1873). p. 27-38. Quamvis eaim tn nonnullis diserepet sb eo lextu, quem patres deputati in proxime habiti» congregatimibus probaront, tamen com editor socius fixerit et quidem eximius illias Deputation!», peculiarii eius operi tribaenda videtur aoeterita*. Neque vero hic nitendum; etenim textus ista postea multis in locis a theologi» mutatas est. donee eam reciperet fenaani. quae ad calcem boram actorum dabitur simal eam reinitas ab ano e theologis in illam conscripta ad ddem facierdac.

5 Cf. Cone. Lat V cap. *Damnamus.*

■ Cone. Florent, deer. pro Iacob.

incorruptibilem, immortalem, intelligcntía ct libera voluntate praeditam. Quae anima rationalis corporis humani, etsi ab eo essentia differens, vere tamen, per se et essentialiter forma estl, ita ut com eo constituat naturam humanam vere ct realiter unam.

Primo autem boraini Adae et Erae uxori, e costa eius divinitus formatae, benedicens Deus ait: nMultiplicamini et replete ťerrain atque ita „cx uno frat omne genus hominum inhabitare super universam faciem ťerrae Quart? etiam 9vocavit Adam nomen uxoris «une lleva, eo quod mater esset cunctorum v̈ventium 1; Adam vero ipso primus dicitur f̈formatu x Deo Pater orbis terrarum ·, quippe a quo cuncti, qui incolunt terram, naturali generatione descendant corno de carao nascente, cui anima a Deo in singulis de novo creata infunditur. Qua fidei sententia negata, dogma quoque de peccato ab uno primo genitore io ŏrano transfuso, et do redemptione omnium per unam mediatorem Jesum laeditur, contra apostoli doctrinam: pSicnt per unius defictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius iustitiam in omnes homines in iustificalionem vitae”·.

Caput III.

Dt homini elecalùmc et lapin.

Verum in ipso ğeneri humani primordio magnum insuper quoddam divin&o pietatis arcanum fides Christiana agnoscit Homo, ad imaginem Dei factus, ipsa quidem natura sua ordinatur ad Deum cognoscendum, colendum, amandum, eo videlicet modo, qui insitae facultati congruit Verumtamen summus rerum conditor et Dominus, cuius potentia creatae naturae proprietatibus ct legibus non circumscribitur, inexhausta bonitate humanum genus ia primo parente super naturae conditionem ad c statum quendam sublimem elevaro voluit, in quo divinae iprius confove efficeretur naturae (II Pctr. 1,4). Itaque praetor dona, quibns io propria natera perficeretur, Spiritum «anctum ci infudit, ut, natura quidem servus, s̈anctitati autem gratia filius, iam con solius naturae vigore, sed charititc desuper infuna, divina mandata et virtutis opera eiuqaendo, aeternam baereditatem promeretur. Ad haec carnem spiritui gratia 302 pleno subiectam fecit, ct mortis ipsius timorem a mortali removit Mortalis quippe erat homo conditione corporis animalia, ï̈mmortali autem beneficio conditoris7.

Bone D̈eu in paradisi felicitate tar.quaiu in umbra vitae collocavit, sic munerans libero arbitrio, ut tamen regeret imperio, terreret ĕxitio Posuit ante cum vitam ct mortem, ut, siquidem vitam eligeret, do virtute in virtutem conscendens, ad regnum cacicato tnujsfcrretur.Donni Deorum visurus, non ut facultate naturali videri potest, sed facie ad faciem deuti est, ei hac visione in ipsum transf̈formata divinae voluptatis torrente potaretur.

Bacc illa est homini.-» olcvatio, quam m. patrum vestigiis insistentes doctores catholici recte supernaturakm vocaverunt, at quao naturae creatae tum vir·» tum exigentiam transcendat, idcoquo ncc ï̈meriti noe naturali conditioni hominis debita, ecd gratuitam sit divinae largitatis beneficium.

At vero homo conditori et Patri suo ingratus

i Cf. *One.* Ṁi. CUq ’d'im. Cese. Lai. V. Jposf. Rcji-mMs. UIt sp »k Ki IX «L d. 1ō ina. 1»7.

* Gru Í. A
• Act XVII. *
« (Im. III. »
• X. b
» Hmb. V. !«.
* s Aw- Dr G-a U Hu. IV! r. m*

a dj indatum cius libere transgrediendo, c statu, ad quem super naturae conditionem evectus erat, una cum propagino »ua excidit, iram Dei et indignationem incurrens, sanctitatem ct iustitiam tam sibi quam nobis perdidit, ct peccato inquinatus non mortem et poenas corporis tantum, sed etiam peccatum, quod mors est animae, in oinno genus bumanum transfudit. Quod quidem Adae peccatum propagatione. non imitatione ia nmnes cias filios transfusum, unumquemque in statu peccatoria constituit: quemadmodum ecclesia constanter docuit, et s. Tridentina aynoduj definit, cuius decreta hoc approbanto concilio renovamus.

Ab omnibus Union fidelibus firmiter credendum coDtUntenpie profitendum est, Dei mutrem b. v. Mariam in primo instanti auae conceptionis fuisse lingulari omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Obviait Salvatoris humani generis, ab omni originalia culpae labe pracsvrvaturn immanem, prout per apost. nostram constitutionem, quao incipit *Ineffabili ìkus, λ* uubis declaratum et definitum est

Caput IV.

De mysteria Verbi incarnati.

At Deus generis nostri ruinam praevidens, secundum sacramυηtum voluntatis suae, lapsum hominem erigere rt devicto daemone, cuiue versutia perierat, do morte ad vitam revocare initcrizorditer ab aeterno decrevit. Quapropter ubi venit plenitudo temporis, misit Filium suum unigenitum, factum ex muliere, ut omnes, qui crederent in eum, dc tenebrarum potestate ereptos in regnum huius Filii dilectionis suae transferret.

Ihcc autem recta et sincera est Verbi incarnati fides, ut credamus ct confiteamur. D. n. lesura Christum verum Deum ct verum hominem esae, Demn ex Bubstantia Patris ante saecula genitum, et hominem ex »ubstantia matris in saeculo natum. Summus enim c: sempiternu-» Dei Filius, qui se ad humani gcnerti salutem inclinavit, nos quidem in mm gloriam transtulit, sed, quod erat, esso non deetitit’. Cum enim in forma id est natura Dei eaact Patri aequalia, nascendo ex matro virgine formam servi, id est uaturam humanam ita sibi propriam focit, ut per liano homo fieret nobis conxubetantinlix Atque ita in integra veri hominis perfcctaquc natura virus natus est Deus, totus in ouis, totus in nostris2. Ilacc igitur est humanae naturile cum divina persona unio secundum bypost&sin, a sacris conciliis definita et ab universa semper ecclesia credita ct praedicata, ut non alius sic Deus Verbum ct alius homo leans, ted ima hypostasis seu persona et Deus per divinam et homo sit por humanam naturam absumptam.

Quare sicut in ss. Trinitate tres personae distinctae in una subsistunt natura, ica in Christo contra una divina perdona in duabus subsistit naturis distinetis ct diversis. Ex quo quidem secundum m. patrum admonitionem intelligent omne» oportet, essentiae, substantiae seu naturae notionem cum notione hypostasis, subsistentiae seu personae minimo esse confundendam ; ne cum manifesta sacratissimorum dogmatum eubveraiono tot semper dicantar CMC personae, quot sint intellectuales cive ut loquuntor sui contóse naturae.

Quamvis vern incarnationem Filii Dei tota Trinitas operata sit, quia inseparabilia aunt opera Trinitatis; solus tamen Filius formam servi accepit in singularitate personae, non in unitate divinae

’ Cf. Cvnc. (halefd. AHteitlb; nme. oecum. V cab. 8.

naturae, sou in eo, quod est proprium Filii, non a quod commune Trinitati1.

Ex quo igitur Filius Dei, u paterna gloria non recedens, nova nativitato generatus, haec mundi infima ingressus est, humana do Deo, qui verus est homo, et do homine, qui verus est Deus, divina veraciter praedicantur. Invisibilis enim in suis visibilis factus est in nostris, ante tempora manens esso coepit ex tempore, impassibilis Deus non dedignatus est homo esso passibilis, ct immortalis mortis legibus ſubiacero Quao quidem proprietatum utriusquo naturati in una erdemque Filii Dei persona communio, sicut in apostolicis ut evangelicis scriptis manifestata, ita perpetuo Patrum consensu tradita et sancita est.

Servat proindo utraquo natura etiam post unionem sine defectu proprietatem suam: quoniam nec Deus mutatur miseratione, nec homo consumitur dignitate3. Quaro sicut duao in Christo naturae, B ità dune voluntates et operationes confitendae sunt; unus tamen et idom operator nostrae salutis, Unigenitus Dei, qui per divinam divina, humana per humanam naturam indiviso et inconfuso operatur, per formam Doi coruscans miraculis, et in forma servi succumbens iniuriia·. Atvcro carni ct sanguini participans cum infirmitate naturao culpae maculam nequaquam suscepit, et licet vero libero arbitrio praeditus, non solum non peccavit, sed nec peccaro potuit. Qui neque passionibus animae aut carnis concupiscentiis molestatue a malis paulatim seso separavita, verum in purissimae virginis utero de Spiritu sancto sanctus conceptus ct natus est.

Sic nihilominus Deus dilexit mundam, ut hunc Filium suum unigenitum victimam daret, cumque, qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum faceret. Talis enim docebat, ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus α pecca- C toribus ct excelsior caelis factus. Qui per Spiritum sanctum semetipsum offerens immaculatum Deo, per proprium sanguinem semel introivit in sancta, aeterna redemptione inventa (Hcbr. VII, 9). Vero igitur Christus lesus, mediator Dei ot hominum, unus morions pro omnibus, divinao iustitiao pro nobis satisfecit, et deleto chirographo, quod erat contrarium nobis, expolians principatus et potestates, ct vetusta nos servitute in filiorum libertatem vindicavit. Si enim unius delicto mors regnavit per unum; multo magis abundantiam gratino et donationis et iuatitiae accipientes in vita regnabunt per unum lesum Christum (Rom. V, 17).

Haec vero vis satisfaciendi pro peccatis omnium et merendi nobis justificationis gratiam ot hacreditatom passioni Redemptoris inorat, propteroa quod humani cius actus valorem habebant secundum dignitatem personne divinao, per assumptam na- D turam operantis. Redempti igitur non corruptibilibus auro ot argento, sed pretioso sanguino quasi agni immaculati et incontaminati, animas nostras castificcmus in obodientia cbaritatis. et in ſide viventis Filii Dei, qui dilexit nos et tradidit semetipsum pro nobis, exspectemus beatam spom et adventum gloriae magni Dei et Salvatoris nostri Icsu Christi.

Quo autem magis hac nostra notato magistri mendaces et impii homines, quos venturos esso apostoli praenuntiarunt (H Petr. H, lud. IV), eius, qui emit cos, gloriao obtrectant; tanto studiosius nos celsitudinem illius efferre et revereri maiestatem decet. Hic enim Dei ingeniti unigenitus Filius splendor eat glorino et figura substantiae eius, principium ct finis, per quem ct propter quem condita sunt universa. Qui propter nimiam charitatem, qua dilexit nos, in assumpta servi forma traditus est propter delicta nostra ct resurrexit propter iustificationom nostram, atquo inferorum ot mortis victor super omnes caelos ascendens sedet ad dexteram mainatati» in excelsis, Rex rogum et Dominus dominantium. Eum enim super omnem principatum ot potestatem Pater constituit haeredem universorum, ut in omnibus primatum gorens, credentibus ot obtemperantibus sibi causa sit salutis aeternae. Iterum autem venturus est cum virtute magna ot maiestate, iudicxrc vivos et mortuos; ct omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei, ct procedent, qui bona fecerunt, in rcsurrectionem vitae, qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii. Tum revelabitur maiestas eius, divinitas ct sempiterna virtus, ct omnis lingua confitebitur, quia Dominus le^us Christus in gloria e.ut Dei Patria (Philipp. II).

Caput V.

De gratia Jtcdemploris.

Gratiam, quao propter Christi Redemptoris merita donatur, ecclesia catholica eiusmodi osso profitetur, per quam non solum α peccati servitute et potestato diaboli liberemur, verum etiam spiritu mentis nostrao renovati iustitiam et sanclitatem. quam Adam peccando sibi ut nobis perdidit, recuperemus. Neque igitur haec gratia naturao tantum vires reparat, ut per eam adiuti ad honestatis normam mores ot actus nostros pleno componere possimus, sed ultra naturao terminos ad caelestis hominis id est Christi imaginem nos transformat in novamquo vitam regenerat In Christo enim Icsu olegit nos Deus ante mundi constitutionem, et praedestinavit conformes fieri imagini Filii sui, ut sii ip&c primogenitus in multis fratribus. Undo hanc nobis charitatom dedit Pator, ut ex Deo nati filii Dei nominemur ct simus. Qua quidem filiorum adoptione redditum nobis est illud divinae naturae consortium, quod nunc inchoatum per gratiam, aliquando consummabitur in gloria. Spiritu vero Filii, quem Deus misit in corda nostra, uncti ℓ sacrati, templum quoddam divinao maiestatis efficimur, in quo Trinitas sacrosancta habitare, sequo ipsam animae fideli communicare dignatur, dicente Christo Domino: Si quis diligit me, sermonem meum servabit, et Pater meus diliget cum, ct ad eum vunicmns», et mansionem apud cum faciemus (Ioan. XIV, 23).

Quaro hoc quoquo tenendum ct ab omnibus Christi fidelibus profitendum est, sanctificantem gratiam, qua Deo coniungimur, non in externo tantum favore Dei consistere, neque in aciihus tantum praetereuntibus reperiri, sed permanens esse donum snpernaturale, quod divinitus infusum animae inhaeret, tum in adultis iustificatis, quam in infantibus baptismo regeneratis. Haec hominis per incarnatum Verbum renovatio illud eat mysterium a sacculis absconditum, quo Deus, quao in primo Adam mirabiliter condiderat, mirabilius in socuodo reformavit.

Deploranda autem eorum eat caecitas, qui Christi religione, quod snprmnturalis ait, natura» humanae dignitati derogari, carr.quo libertati oc felicitati obrase arbitrantur. Tantum enim abest, ut h.iec divina institutio hominem deprimat, ut eum mitum in moduin exaltet. A peccati enim servitute liberatum ad caelestem gloriam itn disponit, nt raturse

• ('one. To!eL XI coni, fidet
3 8. Mo M. e¡>. ad Piar.
i IbW.
• Kp.8. Agath. ad Cone. oec. VI ; Cone. LaU I wb Martino;
• pisi. 8. Monis ad Flav.
x Crac. oemm. V can. 12.

quoquo dotos ornet, aut perficiat Neque minue profecto abhorrendus error, quo quidam ‡uper naturali Dei ordinationi resistentes, intra naturae fines sistere nequo ultra huius bona quidquam appetere liberum esse contendunt, necessariam illam cohaerentiam destruentes, quae Dei voluntate ‡nter cedit inter utrumque ordinem, qui tum in untura, tum supra naturam est Postquam enim divina dementia ad caelestia regna hominem transferri decrevit, viam autem ad ea lesum Christum constituit, iam non est in alio aliquo salus; sed qui in Christum non crediderit, aut eius mandata non servaverit, cum peccatoribus ejicietur in tenebras, ubi erit fletus et stridor dentium.

Hinc etiam fit, ut illa, quam dicunt, vitae probitas, qua mandata Dei, quod ad operum substantiam pertinet, utcumquo servantor, a iustitia et sanctitate, quae operantem ad caeleste regnum perducit, longe distet. Licet enim vis illa naturae B insit, qua legitimum aliquid anima rationalis ct sentit et facit, quod non solum non vituperetur, verum etiam merito rectcque laudetur: nihil Lamen horum, quandoquidem sino fide ct »ine gratia fiunt, ad ilium pietatem pertinet, quae in vitam transfert aeternam1. Quemadmodum enim haec ipsa beata vita, ita dispositio ad cam. utpote super naturam posita, cx gratuito miserentis Dei beneficio est Ad nullum igitur actum salutarem sive in iustis, ut iuitifiemtur adhuc, sive in peccatoribus, ut disponantur ad justificationem, naturae vires sufficiunt, attestante Domino: Sine me nihil potentis facere (Ioan. XV, 5); et Apostolo eius: Non quod ‡ufficiente simus cogitare aliquid a nobis qua»i ex nobis, sed sufficientia nostra cx Deo est (II Cor. III, 6). Quare ct illud verissime dicitur, per gratiam non solum dari nobis, ut, quod per naturae vigorem difficulter possumus, facilius possimus, aed etiam C ut illud, quod per naturam nullo modo possumus, ct velimus et perficiamus. Deus est enim, qui operatur in nobis et velle cx pcrfiecrc pro bona voluntate (PhiL II, 13).

Sed haec ip.<a opera bona, quae gratia praeveniente, comitante et subséquente fiunt, vitae aeternae meritum non habent sino illo unctitatis dono, quo insti cum Christo tanquam membra cum capito cooiuncti, ct tanquam filii Dei per gratiam cum Filio Dei naturali consociati sunt, monento Domino: Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, niri manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis: et asseveranto Apostolo: Si autem filii, ct haeredes, haeredes quidem Dei, cohaeredee autem Christi (Rom. Vili, 17).

Ut enimvero, qui in hac gratia decedunt, vitam aeternam, quao est iustitiae corona, certo consequents ; ita qui ea privati moriuntur, ad illam nun- D quam perventuri sunt. Post mortem enim, quae est viae nostrae termino·, mox ad Dei tribunal sistimur, ut refcr.it unusquisque propria corporis prout gemit, sive bonum sive malum (11 Cor. V, 10), neque ullus post hanc mortalem vitam relinquitur locus poenitentiae ad iustificationem. Omnes igitur, qui in actuali peccato mortali vita funguntur, a regno Dei exclusi cruciatus gehennae, in qua nulla est redemptio, in aeternum sustinebant. Etiam qui cum tolo originali peccato mortem obeunt, beata Dei visione in perpetuum carebunt. Qui varo in choritato Dei deccsaerint, antequam dignis poenitentiae fructibus do commissis satisfecerint ct omissis, eorum animan poenis purgatoriis post mortem purgantur.

litarum denique animae, qui post baptismum A nullam peccati maculam incurrerunt, aut post contractam maculam sivo in corpore sive post mortem purgati sunt, mox in caelum recipiuntur, atque Doum unum et trinum clare ‡ntuente divina essentia in omnem aeternitatem fruontur1.

Quare monemur, ut, dum tempus habemus, operemur bonum (Gal. VI, 10); quia venit nox, quando nemo potest operari (Ioan. IX, 4).

CANONES

I.

De sanctissima Trinitate.

1. Si quis dixerit, sicut ‡re personas, ita ot tres essentias seu substantias in Deo caso; anathema sit.

2. Si quis dixerit, divinam substantiam non numero, sed specie seu qualitate triutn personarum unam candemquc caso; anathema sit

3. Si quis dixerit. Trinitatem unum Deum esse non propter unius substantiae ringuUritatcm, sed propter Dei trium substantiarum aequalitatem ct personarum ad ŏ invicem relationem; anathema sit

4. Si quis creationem aut quamvis aliam operationem ad extra uni personao divinao ita propriam esse dixerit ut non sit omnibus communis, una et indivisa; anathema sit

11.

Dt hominis natura ft origine.

1. Si quis negaverit, animam hominis a corpore natura diversam, spiritualem ct immortalem esse; anathema ait

2. Si quis praeter animam rationalem aliam ah hac realitcr distinctam in homine esso affirmaverit; anathema sit3.

3. Si quis negaverit, naturam humanam e corpore et spiritu compositam vere et roaliter unam esse; anathema sit

4. Si quis universum genus humanum ab uno protoparente Adam ortum esso negaverit; anathema sit.

11L

J)c hominis etecatione et lapsu.

1. Si quis non confiteatur, humanum genus in primo parente ad statum supernaturalcm elevatum esse; anathema sit.

2. Si quis dixerit, eatenus tantum ordinem supernaturalcm admittendum case, quatenus supernaturale dici possit, quidquid ad essentialem hominis perfectionem non pertinet; et non confiteatur, osse dona et instituta divina, quae tum vires tum exigentiam naturae creatae superent, eamque ultra D suum ordinem perficiant; anathema ait.

3. Si quis dixerit, sanctitatem et iustitiam, in qua homo ante lapsum constitutus erat, non fuisse supernaturalcm, sed eiusmodi ad quam recte vivendo per insitas naturao facultates pertingere potuisset; anathema sit.

4. Si quis negaverit, peccatum originale in Adac posteris vere et proprio peccatum esse, nisi ab ipsis actuali consensu peccando comprobetur; anathema sit_

b. Si quia dixerit, peccatum originale formaliter esse ipsam concupiscentiam aut physicum seu substantialem naturae humanae morbum, et negaverit, privationem gratiae sanctificantis de eius ratione esso; anathema sit.

1 Ccnf. concilii Fiorellini decretam unionis·. Inoccent. Ht, decret *Uatcrte,* de tapi.. Benedict XII. eceit. BexcJtdtu Drci; Piai VI. *Auderem fidei.* prop. 5Λ.

s CL Sjra- VIH, can. U.

» Cosf 8. As*, -te *if.* et IrtL e. 2H (s. <M).

IV.

De mysterio Verbi incarnati.

1. Si quis non confiteatur, unum oundemquo Dominum nostrum lesum Christum sicut verum hominom, ita ot vorum Doum esso; anathema sitl.

2. Si quia neguvorit, humanam Christi naturam ita Deo Verbo osso unitam, ut Verbum in ea tanquam sibi propria facta subsistat; anathema ait1.

3. Si quis unam personam Iceu Christi tanquam plures complectentem intolligat, duasquo in mysterio Christi personas introducat, divinam et humanam, quao nexu indissolubili indo a conceptione coniunctae, unam personam compositam efficiant; anathema sitl.

4. Si quis dixerit, tot necessario esso personas, quot sunt intellectus et voluntates; aut negata duplici in Christo persona, negari humanao naturae perfectionem; anathema sit

5. Si quis affirmare praesumpserit, satisfactionem vicariam, unius scilicet mediatoris pro cunctis hominibus, iuetitiao divinao repugnare; anathema sit.

6. Si quis non confiteatur, ipsum Doum Verbum, in assumpta carno patiendo et moriendo, pro peccatis nostris Deo potuisso satisfacere vel vere et proprio satisfecisse, nobisque gratiam et gloriam meruisse; anathema ŝit

7. Si quis alia impia dogmata Apollinaris, Nestorii, Eutychetis vel Sergii a ss. conciliis Epho8ino, Chalcedonensi ot Constantinopolitano damnata defendat, et non confiteatur doctrinam do mysterio Christi, quae ab iisdem synodis et praedecessoribus nostris s. Leone et s. Agathono declarata, atque in Florentino concilio oecumenico denuo confirmata est; anathema sit.

V.

De gratia Redemptoris.

1. Si quis negaverit, per Christum redemptorem instauratum esse ordinem supernaturalis gratiae; anathema sit.

2. Si quis dixerit, justificationem non esso, nisi remissionem peccatorum; aut gratiam sanctificantem non ojso nisi favorem, quo Deus hominom tanquam gratum acceptet, paratusquo sit ad gratiae actualis auxilia concedenda; anathema sit.

3. Si quis negavorit, gratiam sanctificantem donum esse supernatural© permanens et in anima inhaerens; anathema sit.

4. Si quis dixerit, hominem sino gratia ot fide iustifioari coram Deo sola divinorum mandatorum observantia; anathema sit.

5. Si quis dixerit, naturae rationalis facultatem aine divino por lesum Christum gratia sufficero ad aliquod opus bonum, quod ad iustitiam christianam et vitam aeternam disponat; anathema sit.

6. Si quis dixerit, etiam post mortem hominom justificari posse; ant poenas damnatorum in gehenna perpetuas futuras esse negaverit; anathema sit.

Itaque supremi pastoralis nostri officii debitum exsequentes omnes Christi fideles et maxime, qui praesunt vel docendi munero funguntur, per viscera lesu Christi obtestamur, necnon eiusdem Doi et Salvatoris nostri auctoritate iubemus, ut ad hos errores e sancta ecclesia eliminandos et purissimae fidei lucem pandendam studium et operam conferant.

* Syn. IIi, CAD- 1-2-6.

1 CL Syn. III, can. 3; Syn. IV, can. 4.

* Cf. Syn. V, can. 5.

* Syn. IП, can. 10 et 12. — Cone. Florent, deer. pro laeobitia.

A Quoniam vero satis non est, haereticam pravitatem devitare, nisi ii quoque errores diligenter fugiantur, qui ad illam plus minusvo accedunt; omnes officii monemus, servandi constitutiones et decreta, quibus pravae eiusmodi opiniones ab hac s. sede proscriptae et prohibitae sunt.

39.

Congregatio XXXIV.

Die 27 ăprili anni 1870 habita est congregatio trigesima quarta Deputations de rebus ad fidem pertinentibus in archigymnasio Romano hora nona ante meridiem, praeside erfiinentimimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Sancti Jacobi de Chile, Cauiliensi, Giennensi et Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus, referebat theologus (pater Schrader) *de obserrationibus in caput et canones de* B *Romani pontificis primatu*l factis, rogans, ut quoniam relatio ipsius nondum typis impressa sit, prae omnibus reverendissimi patres suffragia ferant de duabus hisce propositionibus generalibus:

1° Numquid singularis constitutio de primatu Romani pontificis sit conficienda.

2° Utrum constitutio eiusmodi in quatuor capita dispertienda sit, scilicet:

I. Do institutione primatus;

IL Do perpetuitate primatus;

III. Do natura seu potentate primatus;

IV. De infallibilitato Romani pontificis.

Quoad Ira ab eminentissimo praeside observatum est, de hoc suffragia ferri non posse, cum eminentissimi praesides iam in eo convenerint, singularom constitutionem fieri debere.

Quoad 2·“ pars longo maior reverendissimorum patrum affirmativo respondit, atque in eo etiam C omnes consentientes erant, quod ab archiepiscopo Cacsaraugustano propositum erat, ut haec constitutio nprima de ecclesiall inscribatur.

Dein theologus alter (canonicus Maier Ratisbonensis) referebat *de observationibus in caput addendum de Romani pontificis primatu*l factis, iuxta relationem suam typis expressam, et sequentes quaestiones proposuit:

1· Num schema quoad subsUntiam retinendum sit. — Unanimiter responsum affirmativo.

2· Num sit perficiendum et expoliendum, et quidem spociatim, an a) mentio facienda sit concilii Florentini; *b)* an Lucae XXII, 31-32 textus integer citandus sit, et e) Ioannis XXI, 19 sit addendus.

3° Num dicendum, ut plures postularunt, sine episcoporum consensu sive praecedente sive accedente Romani pontificis definitiones infallibiles esse. D

Et in eo convoutum est, movento Caesaraugustano, in capite nihil esse ndiiciendum. alio autem opportuno loco, ubi sermo fiet de non appellando a definitione Romani pontificis ad concilium, expresse dicendum esso, id etiam sub praetextu deficientis consensus ccclcsiao requisiti vel accedentis, aut ac si pontifex media necessaria non adhibuerit, nunquam licere.

Item in eo consenserant, abstinendum esse a verbis adhibitis ab episcopis Galliae in epistola ad Innocentium XI, quoniam res per se intelligatur et facile ansa dari possit erroneae sententiae aliis decretis apostolicae sedis non dogmaticis veram obedicritiam praestandan non esse.

› Ob-Trationes illas habes sapra, L LII, eoL 8-12.

3 t eiL, coL 12-28. Tam haee quam illa rwUtio prinum seonim typis impressa est. Ambae postea in «sta erañata# sont; ea ipsa est, quae prae» in locis maiala casi ipeo sebemate novae ecnstitutìmb primae de ecdeaia patribus concili! tradita est die 9 maii. VH. L LU. ceL 8-S&

Rceponiiones ad duas alisa quaeationca datae a non ennt deeiaÍTse, re dilata ǫue ad schematic ipsius diicuiaionem. Fait autem quaesitum:

4· Ad canon adiiciendus ait, quo error oppositus anathemate percellatur; ct

5e Formula definitionis mutanda iit iuxta modum in relatione pag 7 littera d (in relatione vero de observationibus in schema de Romani pontificis primatu, quae omnibus reverendissimis patribus concilii distributa est, pag. 15 littera o) indicatum1.

Hora 12U1 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est

loannea Scbwetz secretorius.

40.

Congregatio XXXV.

Die 23 ǎprili anni 1870 habita est congregatio trigesima quinta Deputationis pro robus ad fidem pertioentibus in arcbigymnasio Romano hora nona B ante meridiem praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis solummodo Gionncnsi et Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus, theologus canonicus Maier continuavit relationem de observationibus reverendissimorum concilii patrum in caput do infallibilitato Romani pontificia. Relatio in omnibus placuit reverendissimis patribus, excepta solum sententia illa, qua relator asseruerat, epistolam sancti Agathonis papae ad imperatorem Constantinum quoad integrum argumentum a synodo VI approbatam esso.

Indicti proxima congregatione pro dio 1 maii congregatio hora 12 ab eminentissimo praeside dimissa eat.

Joannes Schwetx lecretarins.

41.

Congregatio XXXVI.

Die 1 maii anni 1870 habita est congregatio trigesima sexta Deputationis pro robus ad fidem pertinentibus in archigymnasio Romano praeside eminentiwimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendiirimi patres, cxceptia Sancti lacobi do Chilo, Gienncnii et Sancti Petri Flaminia Grandensia Australia.

Peractis precibus, theologus (canonicus Maier) continuavit relationem de observationibus reverendissimorum concilii patrum do infallibilitato Romani pontificis, prout exstat typis impressa, et quidem a pagina 39 littera e). Qna finita, reverendissimi patres convenerunt in eo.

1 Ut quatuor illa capita, quae in hoc relatione de observationibus opponuntur obiectionibua factis, il rdatiocem Deputationis ad congregationem ge- D ner»lem faciendam suscipiantur, correcto tamen quod pagina 40 (littera C, It 2) dicitur1, contrariam scilicet doctrinam non semel α magisterio ecclesiastico fuisse proscriptam, quia haec assertio ex parte saltem veritate destituatur.

2 Ut peculiaria sdiiciantur principia, cx quibus singula· illae objectiones solvi queant,. quin ad lingulas difficultate iam io hac relatione descendatur.

3 Ut hia specialibus difficultatibus in congregatione generali, si motao fuerint, respondeatur, •t reverendinimi patres Deputationis prae ceteris baac provinciam suscipiant et laborem inter so distribuant.

4 Ut de ulteriori methodo adbibenda inter eo deliberent

Insuper consenserunt omnes reverendissimi patres, cum caritate et suavitate per omnia esso procedendum.

Adierit unus reverendissimorum patrum necessarium esae, ut difficultati ex bulla Bonifacii VIII *Unum sanciam* motae in ipso decreto diserte occurratur.

Deinde praelegit idem theologus canonicus Maior relationem *observationibus in caput de primatu Romani pontificis.*

Quoad animadversiones ǧenerale ot speciales circa *prooemium* nihil observatam est.

Quoad *caput I* vero animadversura est, ut vorba fÿo *autem dico tibi,* prout postulatur, adjiciantur, et quae dicuntur pagina 6 (D, III, 2, c) corrigantur1, cum non sint universim vera, sed solum quoad aliquos textus.

Quoad *caput III* ut verba „iudicom ǩupremum ex citatione concilii Florentini tollantur, et potius alibi rea exponatur3.

Quoad animad versiones generales, in specie littera A, III, conclusum est, promittendum esso congregationi generali doctrinae de iuribus episcoporum suo loco rationem habitum iri3.

Indicta proxima congregatione in diem sequentem, congregatio hora J2Vs ab eminentissimo praeside dimissa eat.

Joannes Schwetx secretarias.

42.

Constitutio dogma!ien prinia dc ecclesia Christi reverendissimonini patrum Deputationis pro rebus fidei examini ƥproposita

ϴ JVus *episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.*

Pastor aeternus et episcopus animarum nostrarum, qui priusquam clarificaretur rogavit Patrem, ut credentes in ipsum ŏmne unum essent, sicut ipse Filius ct Pater unum sunt4, ad catholicae fidei ot communionis unitatem in sua ecclesia iugiter conservandam, in beato Petro apostolo instituit perpetuum utriusque unitatis principium ac visibile fundamentum. Contra quod fundamentum divinitus positum, quoniam portae inferi maiori in dies odio undique insurgunt, ad catholici nobis commissi gregis custodiam, incolumitatem, augmentum, sacro approbante concilio iudicamus necessarium esse, praecipuam banc doctrinam de institutione, perpetuitate, natura ac praerogativa sacri apostolici primatus, a quo totius ecclesiae vis et salus dependet, secundum antiquam atque constantem untvenalis ecclesiae fidem cunctis fidelibus credendam et tenendam proponere, atquo perniciosos dominico gregi errores debitu condemnationis iudicio proscribere.

« Dicuntur ba.ee: .Qaaecunque omnibus apostolis ana cura Petro dicta fuerunt, ea Petro etiam soli dieta sunt.· Ct L clt coLB ■ M.

5 in primo schemate de ecclesia habetur: .Declaramus ... credendum ... ease..., pontiflerm Rnmaaum successorem esae beati Petri, principis apoiulorum ... et omnium ehristianorum patrem, ductorem d nuikcwi mpremam exütcre etc.· (Ct t- LL, cot SU C rj). Verba, quae subduximus, erant in patrum ħimadverrionibns reprehensa, quasi lia aditetis decretum concilii Fiorentini mnUtn» easel. Relator verta retinere vult atque refutat, quod animadversum eat. Patres tamen censent, verba hoc loco esae omittenda. Ct L LII, col. IO ü a

« (XLUI.cU.UBik

* ǎJ «Ulo habetur, .('entraría ıΠl (doctnuae de Infattitibuu llw nl pentiteli] a-nUntta aosi ħmel a raari»rio wdrur fai prier!pu.· VH· I. cit. ǎ4 a i.

* Ct t. MI, eoi 8 ħi

* Proposita in 37 w m. Deputation! V. infra.

» Cf loan. XVII, I. al sq

Caput I.

De apostolici primatus in beata Petro institutione.

Docomua itaquo ot declaramus, α Christo Domino iuxta evangeli» testimonia primatum iurisdictlonis in universam Dei ecclesiam immediato ct directo beato Petro apostolo promissum atquo collatum fuisse. Ad unum numquo Petrum Christus Filius Dei vivi dixit: nTu es Petrus et super bauo petram aedificabo ecclesiam meam, ct portae infori non praevalebunt adversus eam: ot tibi dabo claves regni caelorum: ct quodeumquo ligaveris super terram, erit ligatum ot in caelis: ct quodeumquo solvetis super terram, orit solutum ct in caelis-1. Atque uni Simoni Petro contulit lesus post suam resurrectionem oummi pasturis ot rectoris iurisdictioncoi in totum ipsius ovile dicena: rPasco agnos moos. Pasco ores ηιοιιl'1. Unde apparet, reiioioodae omnino esso buio tam manifestae sacrarum Scripturarum doctrinae, ut ab ecclesia catholica semper intellecta est, contraria.· eorum sententias, qui constitutam a Christo Domino in sua ecclesia regiminis formam pervertentes negant, solum Petrum prae omnibus apostolis sire seorsum singulis sive omnibus simul vero proprioquo iurisdictiqnis primatu fuisse o Christo instructum; aut qui affirmant, eumdem primatum non immediato, directcque ipsi beato Petro, sed ecclesiae, ct per hanc illi ut suo ministro delatum fuisse.

Caput II.

De perpetuitate primatus Petri in liomanis pontificibus.

Quod nutem in boato apostolo Petro princeps pastorum ct pastor magnus ovium Dominus Christus lesus3 in perpetuam salutem ac perenno bonum occlcsiao instituit, id eodem auctore in ecclesia, quae fundata super potram ad finem saeculorum usque firmiter stabit, iugiter durare ncccsso est. Manet ergo dispositio veritatis, ot beatus Petrus suscepta ecclesiae gubernacula non reliquit4. Semper enim in suis successoribus, episcopis sanctae Romanae sedis, nb ipso fundatae, ciusqtio consecratae sanguine, vivit et praesidet ct indicium exerret, ita ut, quicumquc in hac cathedra Petro succedit, is iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam ecclesiam obtinent.

Caput III.

De ri et ratione primatus Pomanorum ¡mulificum.

Hinc innovantes tum praedecessorum nostrorum Romanorum pontificum decreta, tum praecedentium conciliorum generalium disertas, perspicuasque definitione docemus ct declaramus, credendum ab omnibus Christi fidelibus c,«se, hanc sanctam apostolicam sedem, ct Romanum pontificem, in universum orbem tenero primatum, et ipsum pontificem Romanum successorem omo beati Petri principis apostolorum, et verum Christi vicarium, totiusque ecclesiae caput, ct omnium christinnorum patrem, doctorum ct indicem supremum oxistoro; ct ipsi in beato Petro poscendi, regendi nc gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam osso; ct hanc, quao propria est episcopalis jurisdictionis potestas, ordinariam osso et immediatam, erga quam particularium ecclesiarum pastores atquo fideles tam seorsum singuli quam simul omnes officio-hicrarchicnc subordinationis, veraequo obedientiao obstringuntur1, non solum in rebus quao ad fidem et mores, sed etiam quao ad disciplinam ct regimon ecclosiao pertinent; ita ut custodita cum Romano pontifice tam communionis quam eiusdem fidei professioni unitato, ecclesia Christi sit unus grex sub uno summo pastore.

Haec est catholicae veritatis doctrina, a qua deviaro salva fido atquo saluto nemo potest. Qoa.ro a recta fido discedunt qui attendentes spiritibus erroris' affirmant, Romanorum pontificum jurisdictionem ordinariam ct immediatam non esse tam in omnes simul quam in singular seorsum particularium pastorum ecclesias; aut contendunt beerò ab iudiciis Romanorum pontificum ad oecumcnicum concilium tanqunm ad auctoritatem Romano pontifice superiorem appellaro.

Ex hac autem suprema, ordinaria et immediata tum in ecclesiam universalem, tum in omnes et singulos particularium ecclesiarum pastores ut fideles. potestate iurisdielionia consequitur, Romano pontifici necessarium ina osse, in huius sui muneris exercitio libero communicandi cum pastoribus ct gregibus totius ecclesiae, ut iidem ab ipso in via salutis doceri ac regi posrint. Quare damnamus ac reprobamus illorum sententias, qui banc supremi capitis cum pastoribus ct gregibus communicationem licite impediri posso dicunt, aut eamdem reddunt sacculari potestati obnoxiam, ita ut contendant, quao ab apostolica sedo vel cius auctoritate ad regimon ecclcsiao constituuntur, vim ac valorem non habere, nisi potestatis saccularis placito confirmentur.

Caput IV.

De Pomanorum pontificum infallibilitate.

Ut nutem tanto imparilo muneri responderet ct donum, Dominus lesus voluit, ut cum apostolico primatu singularis praerogativa apostolica semper maneret. Sequentes itaque ot declarantes conrtantem fidem ac doctrinam tum huius sanctao apostolicao sedis tum ipsorum occumonicorum conciliorum, in quibus Oriens cum Occidente in fidei caritatisque unionem conveniebat, cum Florentino concilio repetimus: .,Pontificem Romanum, verum Christi vicarium, totiusquo ecclesiae caput ct omnium christisnoruin patrem ac doctorem existore: ct ipsi in beato Petro pnsceudi. regendi ac gubernandi universalem ecclesiam n Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam essel*'; et cum Lugdunensi concilio secundo credimus, „Sanctam Romanem ecclesiam summum ot plenum primatum ot principatum super universam ccclcriam catholicam obtinere, quem se nb ipso Domino iu beato Potro apostolorum principo ct verdeo, cuius Romanus pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter ct humiliter recognoscit; et sicut prae cacteris tenetur fidei veritatem defendero, sic et si quao de fido eubortac fuerint quaestiones, suo debent iudicio dcfinirik'4; atquo cum concilio quarto Constnntinopolitano profitemur: „Prima salus est, regulam rectae fidei custodire, et a constitutis Patrum nullatenus deviaro. Et quis non potest Domini nostri lesu Christi praetermitti sententia dicentis; Tu os Petrus ct super hanc petram aedificabo ecclesiam meam4, haec quao dicta sunt, rorum probantur effectibus, quis in sedo apostolica

» Natth. XVI. 18, 19.
1 Ioan. XXI, 15-17.
• Ep. 1 PA V, 4, eell ep. ad Hebr. XUI, 20.
< S. M. ser. 3 (al. 2). η. 3.

' Expressa ad formala» idei rene. LaçdoMQis. II. wne. Floreo Ihu et Pii VI brev. Styw *soliditate* d. X8 dot. 1756.
« Ct 1 Tim. IV. 1.
> (X Ia» XXI. 16-17.
4 Ex profeeriaae 6dri rdit· a Graeci» in canriHo oeewrt» Lugdarenii H.
» Matth. XVI. 1«.

immaculata eat semper catholica servata religio, et lancti celebrata doctrina quam acqui in omnibus Christi fideles tenentur, ut esse mereantur „ÌD una communione cum sede apostolica, in qua est integra et verax christianao religionis soliditas-1. Hinc, sacro approbanto concilio, docemus et tamquam fidei dogma definimus. per divinam assistentiam fieri, ut Romanus pontifex, cni in persona beati Petri dictum est ab eodem Domino nostro lesu Christo: «Ego rogavi pro te. ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres tuos143, cum supremi omnium chri-tianorum doctoris munero fungens pro auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia tenendum vel reiieiendum sit, errare non powt; et hanc Romani pontificis infallibilitatis praerogativam ad idem obiectum porrigi, ad quod infallibililaa ecderiâx» extenditur. Si quis autem huic nostrae definitioni contradicere (quod Deus avertat) praesumpserit, sciat se a veritate fidei catholicae et ab unitate ecclesiae defecisse.

Canon L

Si quis dixerit, beatum Petrum apostolum a Christo Domino constitutum non esno apostolorcm omnium prioripeci ct totius eccleriae militantis visibile caput; vel eundem honoris tantum, non autem verse proprisequo iurisdirtioris primatum directe et immediate accepta·; anathema sit.

Canon II.

Si quis dixerit, non caie ex ipsius Christi Domini isstitntione, ut beatus Petrus in primatu super universam ecclesiam habeat perpetuos successores; aut Romanum pontificem non uso iure divino Petri in eodem primatu succosiorem; anathema sit

Canon III.

Si quis dixerit, Romanum pontificem babero tantummodo officium inspectionis vel directionis, non autem plenam et supremam potestatem jurisdictionis in universam ecclesiam, non rolum in rebus quae ad fidem et morca, sed ottani quao ad disciplinam et regimen cecleaiao pertinent; aut hanc eius poteitatem non esse ordinariam ct immediatam in omnes ac singulas ecclesias; anathema sit.

Noto. Ut plurimorum reverendissimorum patrum postulationibus fieret satia, *rei* novn paragraphus rrf canon adiieiendas foret.

jVvra *paragraphus.*

Post iietfum: rnd quod infallibilitas ecclesiae extendiUr9 addi poterii:

Quemadmodum autem una atquo eadem est infallibilitatis praerogativa, sive in ecclesiae capite, sive in univervo magisterio spectetur; ita suprema Husmodi Romani pontificis de rebus fidei et morum decreta seu indicia ab omnibus Christi fidelibus, cum primum ria innotuerint, non ore solum, sed et eorde1. id est, perfecto mentis asaensu, plenoque fidei obsequio recipienda et tenenda esso doeirroua. Si quis autem vte.

Conon.

Si quis dixerit, decretis vel iudiciis. quibus Romanus pontifex apostolica auctoritate definit, quid io rebus fidei oc morum ab universa ecclesia cre-

dendum vel reiieiendum sit, non deberi plenam atque perfectam tam ¡nentis quam professionis obedientiam ab omnibus et singulis, quamprimum ipsis illa innotuerint; aut ai quis affirmaverit, oiusmodi apostolieao sedis ct Romanorum pontificum decreta rivo iudicia errori vel reformationi obnoxia esse, ideoquo posse fideles sublectionem eu.im differre, donec do catholicorum episcoporum asson.iu sibi certe constiterit; aut si quis licitum esso dixerit, a Romani pontificis sententia ad concilium generalo appellare; anathema sit.

Si vero canon placuerit, capitia IV pcnultimuni incisum, ut plurimorum reverendissimorum patrum votis obfccDndctur, ita concipi poscet:

Et hanc Romani pontificis infallibilitntis praerogativam, qnao una eadrmquo est cum ininllibilitatc ccrleriac, ad idem umnino obioctum porrigi, ad quod illa semet extendit

43.

(un^rvgatiu XXXVII.

Die 2 maii anni 1870 hora nona ante meridiem in archigymnnaio Rumano habita cat congregatio trigesima septima Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside cmincaiusimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Pcunaniensi, slechlinicnsi, Sancti lacobi do Chilo, Edesseno, Gicnncnsi, Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Peractis precibus, theologus canonicus Maior continuavit relationem do observationibus reverendissimorum concilii patrum in caput do Romani pontificis primatu incipiendo a pagina 8; eaque omnibus placuit excepto quod omnes contra votum relatori· consenserunt, ut daasula illa, ex Florentino decreto adjiciatur in citatione, scilicet „quemadmodum etiam etc.. . .w Insuper uni reverendissimo patri (Strigonicnai) displicuit expresrio illa ^potestatem Romani pontificis cvso episcopalem", non ac ti rem non admitteret, aed quia potestas pontificia potius deprimi videatur.

Dcin perlectum est novum schema *constiledionis dogmatiche primae de ecclesia ChrutL*

Quoad *prooemium* generarim, reverendissimis Brixinensi ct Sodun^nii postulantibus atque eminentiMimo praeside proponente, conclusum est unanimiter (Ratisbonenri aliquantum disentiente), ut reformetur ita, ut incipiat ab institutione ecclesiae, atquorimul ratio nppareat,quare inter constitutiones de ecclesia Christi prima posita sit de Romani pontificis primatu.

Deinde spcciitim observatum est n reverendissimo Caesaraugustano, ut oratio Christi ante mortem cum primatu non coniungatur, cui tamen alii quatuor (Bostren Tarvisinus, Ultraiectensis et Brixinensis) oblocuti sunt.

Porro desideraverunt (Strigonicnsis, Ultraiectensis, Padcrbomcneis), ut linea 7 [§ 1 I. 4] vox wcatholicao" deleatur, et unus (Scdunensis)utloco rcommunionis- ponatur «regiminis unitatem1;* aut „catholicae fidei ot communionis unitatem 4 prorsus deleatur.

Lineali (1.7)sq.plures(CneaaraugueUnus. Baltimorensis, Wcetmonaatericneia, Mutinensis, Cassilicnsis, Bostrcnsis, Calvensis, Bedunenris, Tarvisinus, Brixinensi», Sancti Francisci) postularunt, ut loco ..principium et visibile fundamentum 4 dicatur «visibile principium et fundamentum 4.

Dein Strigonicnsis et Calvensis consuerunt, linee 13 (L8) «fundamentum divinitus positum" esse delendum, ne eadem vox iam repetatur; alii vero

' Kt kraral s. HerraiMae papv. prout lUdriano 11 patrita coorr'j ovanunici VIH. (ouvUfitiaopoliUni IV. proposta H ah Uri»a vtUeripU est

• uc. xxn. λ

• Ri eoa-itiUL Ckraeatú XI Vtaam Dsràì A 4 16 iuL 1706.

duo (Seduuensie, Tarvisinus) claritatis causa hanc repetitionem retinendam esse ludicarunt.

Pagina 4, linea 1 [1.11] „augmentum" pluribus (Strigonionsi, Ciliciensi, Caesaraugustano, Baltimorensi) non placuit Baltimoronsis proposuit „robur".

Pagina 3, linee 13 [1. 8] „Contra quod fundamentum etc." unus (Sancti Francisci) hoc substituendum putavit; „Quod quidem fundamentum divinitus positum, adversus quod portae inferi non praevalebunt, ut plenius in dies undique dignoscatur, ad catholici nobia etc."

Padorborncnsis linea 16 [1.10] dicendum proposuit „ad divinitus nobis commissi gregis".

Strigoniensis et Ciie.'iirnugu-tanus, ut pagina 4 linea 4 (I. 13] praecipuam" deleatur.

Linea 6 [I. 14) fere omnes desideraverunt ut pro praerogativa" alia vox aptior seligatur, atque linea 13 [I. 18] voci perniciosos", alia vox "adversos'" vol ,.oppositos" vel similis substituatur aut addatur.

Quoad capi// *I* Caesuraugnstnnus volebat, ut linea 5 (I. 3] "immediato et directo" deleatcr; Strigoniensid, ut pagina 5, linea 8 (1. 15], illud „Unde apparet. _ mutetur, quia nimis scholastice dictum.

Ciliciensis, ut linea 10 [I. 16] ,,tam manifestae" deleatur.

Calvensis voluit, nt Ioannis I, 42, ct Cossiliensis, ut Luc. XXII, 31-32 adiiciatur. Maiori tamen patrum reverendissimorum parti placuit, ut hi duo textus omittantur, solum quinque contra sentientibus.

Indicta congregatione proxima pro crastino die, hora 12 congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretorius.

44.

Congregatio XXXVIIL

Dio 3 maii anni 1870 hora nona ante meridiem in archigymnasio Romano habita est congregatio trigesima octava Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonionsi, Sancti lacobi de Chilo, Giennensi, ct Sancti Petri Fluminis Grandcnsis.

Peractis precibus, examinatum est schema constitutionis de ecclesia primae, incipiendo a *capite II*.

Padorborncnsis postulavit, ut caput inscribatur: „Do perpetuitate primatus in Romano pontifice".

Alius (Posnnniensis) pagina 6 linea 4 .,eodem auctore" melius exprimatur.

Alius (Bostrensis) linea. 9 [1. 7] "dispositio veritatis" obscurum esse.

Alius (Ciliciensis), ut verba concilii Ephcsini „vivit ct praesidet ct iudicium exercet" tanquam verba conciliaria diserto adduntur, ut vim testimonii habeant, et ad „in universam ecclesiam" addatur ,.Orientis et Occidentis", vel ut dicatur ,.per universum orbem diffusam", quod Caosaraugustanus proposuit. Sedunensis, ut verbis „iugitor durare necease est" addatur „et in perpetuum durabit".

Edessenus, ut post „iudicium exercet" addatur „µη omnes fidelea".

Porro plures reverendissimi patres desideraverunt, ut testimonium aliquod adiiciatur, quo probetur, Romanum primatum in Romano pontifice perpetuo durare.

Brixinensis locum Gelasii proposuit: „Cumque omnes (apostoli) aequali spirituali luce fulgerent, unum tamen principem esse ex illis voluit Christur, eumque dispensatione mirabili in dominam gentium Romam direxit, ut in praecipua urbe vel prima primum et praecipuum dirigeret Petrum. Ibiqne sicut doctrinae virtute sublimia emicuit, ita sanguinis gloriosa effusione decoratus aeterno hospitio conquiescit, praestans sedi, quam ipse benedixit, ut a portis inferi nunquam ex Domini promissione vincatur omniumquo sit fluctuantium tutissimus portu" (Trait. II, n. 10).

Pictaviensia proponit verba Chrysologi epistola ad Eutychetcm: „Qooninm beatas Petrus, qui in propria aede vivit et praesidet, praestat quaerentibus fidei veritatem".

Sancti Francisci proponit a. Ambrosii: „Ipso est Petrus, cui dixit: *Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam meam.* Ubi ergo Petrus, ibi ecclesia; ubi ecclesia, nulla mors, sed vita aeterna" (in Ps. XL, n. 30). Atque o concilio Ephesino: „8anctus Petrus, apostolorum princeps ct caput fideique columna et ecclesiae catholicae fundamentum, a Domino nostro lesu Christo claves regni accepit, qui ad hoc usque tempus ct semper in suis successoribus vivit et iudicium exercet"; vel o concilio Nicaeno II: „Beatua Petrus ubique principatum obtinuit et obtinet."

Quoad *capul III* trcdecim reverendissimi patres (Posnaniensis, Mechlinienais, Caesaraugustanus, Baltimorensis, Cameracensis. Westmonaitcriensis, Mutinensis, Cassiliensis, Bostrensis, Ultraiectensu, Tarvisinus, Pictaviensia et Sancti Francisci) postulaverunt, ut pagina7 linea 18 [1.15] vox „episcopali" omittatur et dicatur ,.quae vera et propria est... " Alii tamen (Edessenus, Calvensis, Brixinensis, Paderbornensis, et (Sedunensis) retinendam censuerunt; audito vero theologo nova suffragia ferenda erant, quod tamen dilatum est, donec novus textus a theologis proponatur.

Porro proponente Baltimorensi omnes consenserunt in id, ut in fino § 1 apponatur additamentum in hunc sensum: „Qua suprema Romani pontificis potestate non negatur aut laeditur, immo roboratur ordinaria ac immediata episcoporum potestas in ecclesias particulares sibi commissas, dicento sancto Gregorio (epistola 30 nd Eulogium Alexandrinum): ,Mcus honor est honor universalis ecclesiae. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor. Tuno ego vere honoratus sum, cum singulis quibusque honor debitus non negatur; vel, ut alius (Brixinensis) monuit: „dicente sancto Bernardo (do Consider. 1. II, c. 8):, Habent illi assignatos sibi greges, singuli singulos. Tibi univorsi traditi sunt, uni unus. Nec modo ovium, sed et pastorum, tu es unus omnium pastor."

Insuper Caesaraugustanus desideravit, ut pro pinnovamus" ponatur „in memoriam revocamus quod tamen aliis non placuit.

Posnaniensis proposuit, ut pagina7 linea28 (1.21) post „regimen ecclesiae" inseratur ,,pcr universum orbem diffusae"; Sancti Francisci, ut dicatur „totius orbis ecclesiae'.

Proporitum iam erat, ut pagina 7 linea 17 [1.14) post citata verba concilii Florentini cum clausula" quemadmodum etiam,.." nova pericope incipiat ,,Porro docemus, hano quae propria est... Caesaraugustanus proposuit iam, ut dicatur: ..Proinde docemus .. .', ne malignae interpretationi aditus detur, ac si hio aliud definiatur, quam forsan in locis citatis definitum est, et ut ita indicetur hano definitionem iam datam esse in concilio Florentino.

Fere omnes consenserunt, ut *paragraphes* sa-*eunda* usquo ad verba ,,aut contendunt" omittatur, et errores hio reiecti omnes in canone anathemate percutiendi enumerentur, et ut in altera paragraph! huius parte exponatur positiva doctrina directe opposita errori ibi reiecto, dicendo ,.Cum Romano pontifex sit summus iudex

IS·

Paderborncnsis voluit ut linea ultima pagina 7 [§ I 1.24] dicatur ecclesia ﬁx«vr/e '.

Ratisboucnsis, nt caput inscribatur ⅂,De natura ṗrimatui '.

Bsltimorenris, at pagina 8 linea 2 [I. 25) verbo ..pastore·· praeponatur ⁑visibili

Tandem unanimiter conclusum est, ut incisum, prout relatione pagina 14 littera γ proponitur, textui pagina 9 linea 3 (§ 3 I.14] post «constituäntur haud inseritor⅂.

Quoad *caput IV* unus reverendissimorum patrum observavit [pag. 1IJ linea 16 [1.44) ..pro äȣctoritate obscurum esse.

Biltimorrnris addendum censet, ,.pahm se definire dcclsrat atque libero ȣefinit et post ..extenditur addendum ,.ad quam ecclesiae icfallibilititetn artam tcelamquo in perpetuum tuendam hanc Petro successoribusque oins praerogativam ȣlsri Dominai impertivit⅂⅃.

MeehfiucDiis advertit, pagina 10 linea 31 [1.33] textum ease immutandum, ut ambiguitas tollatur, ita ut post ^doctrina- ponatur punctum (.), ct ita textos prosequatur: Jfanc autem sedem ctc.__ u, et ut in textu concilii Lugdunensis II pagina 10 linea 7 (1.19] pro ..et ⁑vertice ponatur „»ivc vertico4;* ut pagina 11 linei 6 [1.38] post *definimus 4 addatur Juxta Christi institutionem ct ṗromissionem Insuper, ut loco opportuno addatur; "Perpetuos ecclesiae sensus et usus oiteodunU sanctorum patrum consensus (enet, summorum pontificum ot conciliorum gesta ac statuta declarant, ad summum iurisdiclionis primatuui, quem super universam ecclesiam obtine: Romsnus pontifex, pettinerò munus depositum fidei prae ceteris fratribus custodiendi ct «ubortas de fido quaestiones ȣefiniendi. Atque alibi: „Dum vero iuscriioncs huic nostrao definitioni contrarias damnamas, improbamus etiam ct reiicimus quae-C itionei inanes, quas nonnulli de summo pontifico et coetu episcoporum instituant, ⁑fingente quod salva prosrini divini ventato contingere non potest, membra scilicet a capito distrahi, eceleaiam⅂, quae sopri Petrum aedificata est, a suo fundamento dimoveri, fratrum coctum, quos Petrus in successoribus suis confirmaro iubetur, ab illo desciscere, cuius fides ex Christi promissione nunquam deficiet. Romanus igitur pontifex nunquam solus est noe esso potest; ot ei docenti semper adhaesisse episcoporum collegium, omnia ecclesiae sneeuta demonstrant.4

⁑ndict congregatione proxima pro dio 5 maii, id est foria quinta, congregatio hora l ab eminentissimo praeside dimissn est.

loanoes Schwetz secretario?.

Congregatio XXXIX.

Dic 5 msii anui 1870 hora nona ante meridiem in archigymnmio Romano habita est congregatio trigesima nona Deputationll pro rebus ad fidem perlinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Ciliciensi, (Hennensi, et Sancti Potri Fluminis Qrandeasis Australis.

Invocato Spiritu saneto, continuatum est examen *capitii IV* schematis constitutionis primae de cedesti Christi.

Cassaraugnstanui animadvertit, linea 5 (1. 3] vocain wsemper- sibi minus placere, et linea 14 (1.9] loco „repetimus- potius dicendum cum Inudato

» Iram ⁑ll mt: .ut 'vxnnodollbcl pm ipiritunli ⁑an bo·· 4«eeraxnlnr.' Ct AsMis ttr. L LH, ••Lt, n ' «ctlem mA

concilio Florentino BCredimus et profitemur⅂⅃4; insuper mentionem faciendam esse recuruua semper, etiam ab haereticis, facti ad sanctam sedem, tanquam insignis testimonii pro primntu Romani pontificis.

Camcraecnsis, textum definitionis ita concipiendum esse, ut non videatur duplex infillibilitatis sublectum atatui.

Baltimorensis idem postulat, atquo ideo novam paragraphurn, tt pagina 13 [243 CD] exhibetur, adjiciendam esse; item clausulam a Mcchlinieriei heri propositan».

Cojisilicn-K postulavit, ut initium ita immutetur eUt intoni tantu imposito muneri picoa sathfirret. Dominus lesus npostolicum primatum singulari praerogativa coronavit4, vel: „Ut sutam tantum impolitam ⁑nuou quam optime äȣdimpleretur...

Weatinonailerirasta. ut pagina 13 *[ibid)* p.iragrapho nova po?t verbum Judicia- addatur „irrc-
B ⁑⁑⁑mabili

Bostnmris consentit cum Meehlinionii ct Ca«-silicnsi ot postulat, ut addatur Jr⁑⁑efornmbilia et definitin ita concipiatur, ut patent, infallibilitatia subicctum non essu duplex, »rd anum tantum; quao do obiecto dicuntur, ȣo in»ufticicutia.

Edessenas, ut linen 3 pagina 11 [1-37] «lientur: Jlinc suero primula expostniante r.t duin approbante ȣoncilio ', vel .„sacro tum postulante tum äȣpprobanto... atque ad nicntom a. Leonis 51. dicendam, lin. 22 ⁑ 49): ..ad quod infuilihilita» occlcsiio extenditur, quae sicut in ip-.a nonnisi ob couiunctioncm cum suo cupitu Romano pontifice existir, ita in ipsam n Romani pontificis magisterio infunditur, atque unicum eiusdem constituit infftllibiliUtu donum ··

Scduncrita, ut addatur initio capitis lin. 3)1.2] ,ut nd manna ct opus explendum cum apostolico prinatta... semper connexa ⁑maneret — ut pag. II lin. 9 [1. 40] addatur: ..inter ilia dictum est__ ut appareat, unam tantum in ecclesia infallibilitatoru esse, dicendum lin. 23 [1.48] Jnfallibilitas Romani pontificis una eum corporo cptacoporum ducentis ex⁑⁑tenditur ct novam paragrophum textui inserendam.

Calventis, ut initium capitis IV ita habeat: ,,Ut autem tanto imposito muneri omnia responderent, voluit espirntis'imuA Dominus noster, ut Petrus cinaque micrearono Romani ṗontifice' in omnibus primatum ǧerente etiam per magisterium infallibile primatu in docendo pollerent. Sequentes itaque. png. II lin.6 [I. 38]: „definimus. secundum Christi ipsius Domini Salvaturis divinam pollicitationem, quam «tiornm apostolorum principi in sanctis ȣvangelii fatus⅂ est: *Petre, ecce Satanas expetivit, ut cribraret ros, lient ‹pti cribrat triticum: ego autem pro le rogavi, ut non dejiciat fides tua, et tu aliquando confirma fratres tuos3,* fieri, at Romanus pontifex, cum supremi omnium Christianorum doctoris munere fungens pro unetoritato definit, quid in rebus fidoi et morum ab universa ecclesia credendum vel roiicicndum sit, erraro non ṗȣssit

Nova paragrnphus: „Unum vero atque idem est infaUibilitatis obicctum, rt ad idem ic extondit, sivo in ecclesiao capite, sive in universo magisterio spectetur. Quare sicut in caeteris suprema Romani pontificis decreta ecu indicia ab omnibus Christi fidelibus, cnm primum eis innotuerint, non ore solum, sed et corde, id est, perfecto mentis assensu, ita in rebus fidei et morum pieno etiam fidei obsequio, utpote per so irreformabilia recipienda et tenenda esse docemus. Si quis...⅂⅘

Cassinensi?, ut hoc loco dicatur,,... ct buius-

* factui Λ.

s Ei epi«UU ṡynodic s. AgUbonls in concilio œenmenko VI lecta el äpprobat

modi definitiones, utpoto ex to irreformabiles, non a oro solum, sod ct cordo ct animo esso recipiendas ot tenendas ab omnibus christifidelibus, cum primum cis innotuerint, ot quin exspectetur ecclesiao consensus (sirs antequam accedat ecclesiao consensus). Insuper similiter docemus, quod, siculi haec capitis ecclesiae Infallibilitas non sit diversa ab ipsius ecclesiae infallibilitatc, sed una ot eadem, ita etiam ad eadem obiecta extendatur4.

Pictavionsis, ut epistola sancti Agathonii addatur ct etiam alia loco sacrae Scripturae adiiciantur; paragrnphum novam non caso inserendam, prout pag. 13 [243 c d] exstat, quoniam quao in ea dicuntur, in c.inono recurrunt, sed prout pag. 14 exhibetur, cum hoc tamon additamento ret eundem finem *ospicero

Tarvisinus, non caso boo loco de obiccto infallibilieutin quidquam spedalini definiendum; et esso addendum, decreta por »o irreformabilia esso. B

Brixinensis huno formulam proponit: „Et tanquam fidei dogma declaramus, per divinam assittentiam, Petro ot successoribus eius a Christo Domino diconto: *Ego..»* promissam, fieri, ut Romanus pontifex, cuius est totam ecclesiam Christi in unit.ito fidei conservare, erraro non possit, cum supremi omnium Christianorum ductoris munero fungi ns do quaestionibus fidei ct morum indicans definit, quid ub univorsa ecclesia credendum tonondumvo sit. Haec specialis Romani pontificis infallibilitna ecclesiae apprimo convenit, cum per illam quaevis de fido controversia, quao per commune ecclesiao magisterium per orbem dispersum decidi non potest, quovis tempore finiatur. Quemadmodum ergo una cadcmquo est infallibilitatis praerogativa, «ivo in ecclesiao capite, sivo in universo magisterio spectetur: ita suprema ciusmodi Romani pontificis decreta neu iudicia, utpoco per se irreformabilia, c non oro tolum, sed et cordo, id est, perfecto mentis assensu, plonoquo fidoi obeequio recipienda ct tenenda esso censemus. Si quis ...“

Puderbornensis proponit» ita initium capitis eéso concipiendum: „In suprema nutem jurisdictionis potestate, quam Romanus pontifex tanquam Petri, principis apostolorum, successor in univorsam ecclesiam obtinet, etiam supremi magisterii potestatem contineri, liaec sancta sedes apohtolicn semper tenuit, ipsaquo concilia occumenical tradiderunt. Nam . (scq. concilium Constantinopulitnnum IV, Lugdunense II, Florentinum). Hanc praedecessorum nostrorum oocumcnicorumque conciliorum fidem ct doctrinam in omnibus sequentes docemus -. .

Porro pag. 11 lin. 6 [1,38] pro ^definimus eto.u dicatur declaramus, Romanum pontificem, cui in pen onn Potri dictum est... ab univorsa ecclesia fido catholica3 credendum sit, vi nssistcoiiac divinae D «psi promissae, errare non posse, taliaquo cius fidei derrota seu iudicia per se irreformabilia α quovis chnstiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda ct tenenda esso. Et hoc quidem Romani pontificis infallibilo magisterium ad eadem pcrtincro docemus, ad quao infallibilo universae ecclesiae magisterium, cniue ipee Romanus pontifex caput et os est, seso extendero dignoteitur. Si quis .. .4|

Sancti Francisci, pag. 10 lin. 29 (1.32) loco „scrvata44 cum Ilorduino et Lsbbo dicendum »,reservata44, vel enltem immutetur citatio in fine paragraph! sequentis, cum formula Ilormisdao apud Ilarduinum ct alios habeat ,.(rc]scrvata4i; pag. 11 lin. 9 I. 40] post „Petri44 addatur „intcr alia44; lin. 15 1.44] post ^.fungens44 addendum „de quacstionibus fidei ct morum iudicans, do iis definit, quid ab universali ecclesia sub hacreais censura credendum vel reiicicndum sit, erraro non possit 4 (omissis aliis), deindo ut in textu; lin. 23 [1.49] post ^extenditur44 addendum „nompo ad depositum fidei, hoc ost, Dei verbum scriptum vel traditum14; pag. 11 lin. 15 [1.44] tollendum .,pro auctoritate44.

Dein proponente eminentissimo praeside quaestionem, quaenam cx formulis hisce eligenda sit, conclusum est, formulam ab reverendissimo Paderbornensi propositam adoptandam, ct simul in laudandis conciliis ordinem chronologicum esso servandum ; addendum esse, ut Sodunensie proposuerat, „inter alia·4 vel «praeter alia44, ct „iuxta promissionem ct institutionem Christi44; pro «definimus44 dicendum «declaramus4·, ct pro „auctoritate44 dicatur „ auctoritate apostolica··.

Do addendo loco ex epistola Agathonis et forma ultimi additamenti cogitandum caso theologis. Neve dicatur „solcmni iudicio41.

Indicta congregatione proxima pro hodio hora 6l/s vespere, ab eminentissimo praeside congregatio hora 1 dimissa est.

loannes Schwetz secrctarius.

4G.

Congregatio XL.

Dio 5 roaii 1870 bora 6l/s vctpcrc in archigymnasio Romano habita est congregatio quadragesima Deputation! pro rebus ad fidem pertinentibus praecido eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis tumen Ciliciensi, 8trigonicnsi, Camcraconsi, Ultraicctcnsi, Edcsreno, Sancti lacobi do Chile, Giennciisi ct Sancti Petri Fluminis Grandcnt-b.

Peractis precibus, praelectum est a theologo *caput IV* emendatum in hunc modum:

De Romani poni!ficis infaliibilitule1.

nIn suprema autem apostolica^ inrisdictionis potestate, quam Romanus pontifex tanquam Petri principis apostolorum successor in univenam ecclesiam obtinet, supremi quoquo magisterii potestatem contineri (emendatio ,comprehendi4), baec sancta sedes semper tenuit, ipsaquo oecumonica concilia tradiderunt. Sequentes itaque3 generalium conciliorum, in quibus Oriens cum Occidente in fidei chnritatisqun unionem conveniebat, solemnes fidei professiones, cum concilio IV Conttantinopolitano credimus: ...Et cum concilio Lugdunensi II profitemur ... ao cum concilio Florentino repolimus. ... Hinc (-aero approbante concilio docemus et tanquam fidei dogma declaramus, Romanum pontificem, cui in persona sancti Potri ab eodem Domino nostro lesu Christo praeter alit dictum *Ego rogavi...* v¡ divinae promissionis habere Spiritus sancti assistentiam, qua fit, ut (vi divinae promissionis et nseistcntiao Spiritus sancti errare non posse) cum supremi omnium Christianorum doctoris munero fungens pro apostolica sua auctoritata definit, quid in robus fidei et morum ab universa ecclesia fido divino credendum tenendumvo vel roiiciendum sit, erraro non possit; et hanc Romani pontificis infallibilitàii« praerogativam ad idem obicctnni porrigi, ad quod infollibilitnx occlesiao extenditur.

^Quemadmodum (nova $ pag. Π [2Γ1 c n]), iudicia per se irreformabilia.... Si quis autem .

1 Ex farto seimn«, Une fcnuchtnabepbetpo hfcrbemeori antr sttfknem emiBeatwreo pisendi eifciUUun finer. VMe infra sub nnm. 89.

' In A, ubi fnrwu'a in congregati'n* Xtl rtfertar. additar utprimu.

' B aMit *ajyrrte.*

1 */life cafhciiea* drcAt ia B certis^insF per errorem.

Paderborncnsii proponit: nQaemidmodom (§d nova)... spectetur: ita hace Romani pontificis infillibilitatis praerogativa ad idem obiectum porrigitur, ad quod infallibilitas ecclesiae extenditur.u

Pictavicnsis; „et bane infallibilitatu praerogativam (hoe privilegium infallibilitatis), quao una endcinque est, aire in ccelesiac capite sivo in universo magisterio spectator, ad unum ideinque obiectum porrigi, ad quod .. ?*

Quoniam vero do bac formula convenire non poterat inter reverendissimos patres, placuit, ut proxima dio do bac ro prius theologi audiantur.

Indicta proxima congregatione pro dio sequenti, hora 9 ab cmincntis/imo praeside congregatio dimissa est

losnnes Schweix secretarias.

47.

Congregatio XLI.

Dio 6 maii anni 1870 hora nona anto meridiem habita ost in arcbigymnssio Romano congregatio quadragesima prima Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Oicnncnsi et Saneti Petri.

Peractis precibus, praelegit theologus pater Schrader formulam definitionis de infallibilitate Romani pontifias:

filine sacro approbanto concilio docemus et tanquam dogma fideil declaramus, Romanum pontificem. coi in persona beati Petri ab eodem Domino nostro lesu Christo praeter alia dictum e»t; Aÿo rogari *pro ta, ut nem deficiat fidu tua, et tu aliquando contertus confirma fratre tuoi,* vi divinae promissionis ct auistantiao Spiritus sancti (emendatio: vi asiiiteotiao divinae ipsi promimic) errare non posse, cum supremi omnium Christianorum doctoria C munere fungens pro apostolica sua auctoritate definit, quid in rebus fidei et morum ab universa ecclesia fido divina (emendatio: de fido) tenendum3 vel tanquam (eidem) fidei contrarium reiiciendum sit. Et eiusmodi (fidei) decreta sivo indicia, per eo irreformabilia, α quovis cbristiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda et tenenda 0mo. Porro cum una ẽadomque sit ecelcaisc infallibilius, rivoapeclclurin capite ecclesiae, sive in universa cccleria docente cum capito unita (emendatio; sive spectatur in Romano pontifice tanquam capita ecclesiae, sivo in universa ecclesia docente cum capito unita); hanc infallibilitatem etiam ad unum idemque obiectum seso extendero docemus, nempo ad 6dci depositum custodiendum intemerateque exponendum. 8i quis autem .. .u

In examino de hac formula instituto, quatuordecitn reverendissimi patres deriderarunt, ut ultimum D membrum periodi, quao incipit: „Porro, cum...u, scilicet ..nempe ad fidei depositum.. .u, omitteretur, dum septem id retineri voluerunt. Duo reverendissimi patres proposuerunt, ut addatur post canones monitam, non tantum in dogmaticis, sed in aliis etiam derisionibus Romano pontifici veram et sinceram obedientiam esse praestandam, iuxta epistolam Pii IX ad archiepitcopum Monachionscm.

Denique canones praelecti sunt et approbati in ea forma, qua in schemate concilii patribus proposito ŏccurrunt

Hora 12a/a congregatio ab eminentieaimo prue side dimissa est.

loannes Scbwcta secretorius.

48.

Congregatio XLII.

Die 7 maii anni 1870 hora nona ante meridiem in archigymnasio Romano habita est congregatio quadragesima secunda Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres exceptis Strigoniensi, Gienncori et Sancti Petri Fluminis Orandcnsis.

Precibus peractis, praelectum est schema emendatum constitutionis primae de ecclesia, ut typis mandari poaset Textus, hinc indo parvis mutationibus factis, fere unanimi consensu approbatus est.

Acrior tamen videbatur o»ao controversia de B paenultima periodo capitia IV, cum duo reverendissimi patres censerent, in illa non tantum Romani pontificis, sed ipsius ecclesiae quoquo infallibilitatem coaretari ad ea, quao sunt revelata. IIis vero et omnibus satisfactum eat, per formulam a theologo (patre Franzelin) propositam: ..Quoniam vero infallibilità» eadem est... insuper definimus, hanc infallibilitatem ... »cse ĕxtendere. 4

Dein a reverendissimis Mechliniensi, Tarvisino, et Sancti Franciwi formulae propositae sunt pro monito adiicicndo. Attamen vinum est, ut de hac re tum dt-mum cogitetur, quando tale monitum a con-.'rogatione generali postulatum fuerit.

Indicta proxima congregatione pro sequenti die, congregatio hora una ab eminentissimo pracride dimissa cet.

Joannes Schwctz secretarias.

49.

Constitutio dogmatica prima de ecclesia Christi a revertnd Issinils patribus Deputationis pro rebus fidei reformata1.

Pint episcopus sertus tertorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Pastor aeternus et episcopo» animarum nostrarum, ut salutiferum redemptionis suae opus usque ad consummationem saeculi perenno redderet, sanctam aedificaro ecclesiam decrevit, in qua velati in doino Del3 viventis fideles omnes unius fidei et caritatis vinculo continerentur. Ideo enim, priusquam clarificaretur, rogavit Patrem, ut credentes in ipsum omnes unum essent, sicut ipse Filius et Pater unum sunt3. Bapientissimus igitur architectus4 ad hanc fidei ct communionis unitatem in sua ccclcaia iugiter conservandam, in beato Petro apostolo instituit perpetuum utriusquo unitatis principium ac visibile fundamentum, super cuius fortitudinem aeternum extrueretur templum, et ecclesiae caelo inferenda sublimitas in huius fidei firmitate consurgeret». Contra quod fundamentum divinitus positum, quoniam portae inferi maiori in dies odio undique insurgunt, ad catholici nobis

---

* *fdd lejma* A

• A· *trtdfndw»,* vri 4cl«tim.

• B habet tantam cottasi.

* VWe L UI. caL 7c. – £<t tamen additam (n primo canone past .primate»· . ab eadrm Domine wsiro *Ictu Ckruio,* la tertis rasons post jmm»4iaUm· . i· omnes ac ringulas «frisriμ , *nte* n imn *d* riarde· *pndarn d flMet*

' Qaalis scilicet in Deputaticuls sesewne diei 7 mail emendata fail. Eadem die prel» sublecta est, at in sequenti sessione a patribus Deputation» rurem examinaretur. Examinata et in aliquibus ŧoci correcta iterum typis impressa est patribus condili trudenda Exemplar concilio traditnm babes supra, U LII, eoL 4-7. Non multum differt a textu qui hoc loco exhibetur. üI primo Intuitu lector rideat, quid patres deputati in schemate sibi tradito mutaverint, variantes lectiones litteris Inclinaris imprimi lussi; locos vero in quibus aliquid additum est, tribus punctis (...) signavi, quod sedulo notandum, ■« quis In ambiguitatem incidat.

« Cf. ITim HI, 15,

» Cf. loan. XVII, 1. 21 sq.

• Cf I Cor. IU. 10.

* 8. Leo M., ŧιη. IV. al ΠÏ, eap. 11. in dira natali» sui.

commissi gregis custodiam, incolumitatem, augmen-A tum, sacro approbante concilio indicamus necessarium cese, doctrinam de institutione, perpetuitate ac natura sacri apostolici primatus, α quo totius ecclesiae vis et salus dependet, secundum antiquam atquo constantem universalis ecclesiae fidem cunctis fidelibus credendam ct tenendam proponere, atque contrarios, cosque dominico gregi adeo perniciosos errores debito condemnationis indicio proscribere.

Caput 1.

De apostolici primatus in beato Retro institutione.

Docemus itaquo ot declaramus, a Christo Domino iuxta evangeli! testimonia primatum jurisdictionis in universam Dei ecclesiam immediate et directe boato Petro apostolo promissum atquo collatum fuisse. Ad unum namquo Petrum Christus Filius Dei vivi dixit: „Et ego dico tibi: quia tu es Petrus et super bano petram aedificabo cede- B siam meam, et portae inferi non praevalebunt adversus eam: et tibi dabo claves regni caelorum; et quodeumquo ligaveris super terram, erit ligatum et in caelis: et quodeumquo solveris super terram, erit solutum et in caelis" >. Atquo uni Simoni Petro contulit lesus post suam resurrectionem summi pactoris ct rectoris jurisdictionem in totum ipsius ovilo dicens : nPascc agnos meos. Pasce oves mcasu>. Huic tam manifestae sacrarum Scripturarum doctrinao, ut ab ecclesia catholica semper intellecta est, aperto opponuntur damnandae eorum sententiae, qui constitutam a Christo Domino in sua ecclesia regiminis formam pervertentes negant, solum Petrum prao omnibus apostolis sive seorsum singulis sivo omnibus simul vero proprioque iurisdictionis primatu fuisse a Christo instructum; aut qui offirmant, eumdem primatum non immediate, dirccte- quo ijSfii beato Petro, sed ecclesiae, et per hano C ltii ut suo ministro delatum fuisse.

Caput 11.

De perpetuitate primatus Petri in Romanis pontificibus.

Quod autem in beato apostolo Petro princeps paitorurn ct pastor magnus ovium Dominus Christus lesus3 in perpetuam salutem ao perenno bonum ecclesiae instituit, id eodem auctoro in ccelcria, quae fundata super petram ad finem sacculorum usque firmiter stabit, iugiter duraro neccsse est. Nulli enim dubium, immo sacculis omnibus notum cet. quod sanctus bcatissimusquo Petrus, apostolorum princeps ct caput, fidciquo columna et ccclosiao catholicae fundamentum. qui a Domino nostro lesu Christo et Salvatore humani generis ac Redemptore claves regni accepit, ad hoc usque tempus ct Fcmpcr in suis successoribus, episcopis sanctae Romanan sedis, ab ipso fundatae, ciusquo D consecratae sanguine, vivit et praesidet et iudicium exercet<: ita ut, quicumque in hac cathedra Petro succedit, is iuxta Christi ipsius institutionem primatum Petri in universam ecclesiam obtineat. Manet ergo dispositio veritatis, ct beatus Petrus (...) suscepta ecclesiae gubernacula non reliquit\

Caput III.

De n et ratione primatus Romani pontipeis·

Hinc inhaerentes tum praedecessorum nostrorum Romanorum pontificum decreti», tum praecedentium conciliorum generalium disertis, perspicuisquo dofinitionibus, innovamus oecumcnici concilii Florentini fidei professionem, qua credendam ab omnibus Christi fidelibus est, naanctam apostolicam sedem, ot Romanum pontificem, in universum orbem tenero primatum, et ipsum pontificom Romanum successorem esso beati Petri principis apostolorum, et verum Christi vicarium, totiusque ecclesiae caput, et omnium Christianorum patrem ac doctorem exister©; et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ao gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam esso; quemadmodum etiam in gestis oecumcnicorum conciliorum et in sacria canonibus continetur."

Haec autem plena potestas vera est ac propria potestas iurisdictionis episcopalis, qua Romanus ponti·fex, uti catholicae ecclesiae episcopus, in totum ovile, hoc est in omnes tam oves quam agnos, iure divino pollet. Proinde docemus et declaramus, earndem illam iurisdictionis potestatem, ordinariam esse et immediatam, erga quam particularium ecclesiarum, cuiuscumque ritus ot dignitatis, pastores atquo fideles, tam seorsum singuli quam simul omnes, officio hierarchicao subordinationis, veraeque obedientiae obstringuntur, non solum in rebus quao ad fidem et mores, sed etiam quae nd disciplinam et regimen ecclesiae per totum orbem diffusa© pertinent; ita ut custodita cum Romano pontifico tam communionis quam eiusdem fidei professionis unitate, ecclesia Christi sit unus grex sub uno summo pastore.

Hace est catholicae veritatis doctrina, a qua deviaro salva fido atque salute nemo potest. Tantum autem abest, ut hoco summi pontificis potestas opponatur ordinariae nc immediatae illi episcopalis iurisdictionis potestati, qua particularium ecclesiarum postores assignatos sibi greges, singuli singulos,' pascunt ot regunt, ut eadem a supremo ct universali pastore asseratur, roboretur ne vindicetur, dicente sancto Gregorio Magno: „Mcus honor est honor universalis ecclesiae. Meus honor est fratrum meorum solidus vigor. Tum ego vere honoratus sum, cum singulis quibusquo honor debitus non negatur"l.

Porro cx suprema illa Romani pontificis iurisdictionis potestate consequitur, necessarium eidem pontifici ius esse, in huius rui muneris exercitio libero communicandi cum pactoribus ot gregibus totius cccloaiao, ut iidnm ab ipso in vio salutis doceri ac regi possint. Quare damnamus ac reprobamus illorum sententias, qui hanc supremi capiti.·» cum pactoribus ct gregibus communicationem licite impediri pos^e dicunt, aut camdem reddunt saeculari potestati obnoxiam, ita ut contendant, quao ab apostolica sedo vel eius auctoritate ad regimen ecclesiae constituuntur, vim ac valorem non habere, nisi potestatis saccularis placito confirmentur.

Et quoniam divino apostolici primitus iure Romanus pontifex univerrao ecclesiae praeest, docemus etiam ot declaramus, cum caso *supremum iudicem~* fiddium, „ct in ŏmnibu causis ad examen ecclesiasticum spectantibus ad ipsius posse indicium recurri4'3; „sedis vero apostolica©, cuius auctoritate maior non est, indicium a nemine foro retractandum, nequo cuiquam do cius licere indicare ℔ndicio '·. Quaro a recto veritatis tramite aberrant, qui affirmant licere ab indiciis Romanorum pontificum ad oecnmcnicum concilium tamquam ad auctoritatem Romano pontifico superiorem appellare.

» Mstth. XVI. JR, 19.
« Iraan. XXI, 15-17.
> Ep I Peu V, 4. coil. ep. ad Iîebr. XHI, 20.
« Cf Ubbe Coll concit. U IH. mi. HM. Ephwiai eonrilii act. IH. orat. Philipp! «d. ap. legali; coll ». Petri Cbryiol ep. ad Eutyck prr-byt.
51 S. ƀ >L, aer. IH (al. II), n. 8.
' R Orcgor. M. ad Kafog. Akitadrm. ep. XXX.
• Condi Leudan. IL
• E¡k NMaI I ad Mtchaekm tapcrMlHrw·.

Capot IV.

De Romanoro m pontificum *infallibilitole.*

Jd «uprcma intoni apostolieoo iurusdictionis potestate, qnam Romanos pontifex tamquam Petri principis apoatolorum successor in univorsam ecclesiam obtinet, supremam quoque magisterii potestatem comprehendi, hacc sancta sedea semper tenuit ❮ - - ipsaque occumenica concilia tradiderunt Sequentes itaque inprimis generalium conciliorum, in quibus Oriens cum Occidente in fidei caritatisque unionem conveniebat, solemnes fidei profesiones, cum concilio quarto Consfantinopolitano credimus: „Prima salos est, *regulam recto? fidei* custodire, et a constitutis patrum nullatenus deviare. Et quia non potcat Domini nostri Irau Chri'ti praetermitti sententia dicentis; Tα cs Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam moaml, bave quae dicta ?unt, rerum probantur effectibus, B quia in sede apostolica immaculata eat semper catholica *¿errato* religio, ot sancta celebrata doctrina *Ab bac ergo fide tt doctrina separari uiinime deknt Chririi fideles,* ut c»so mercantur ..in uni communione cum *sede apostolica,* in qua eat integra et vera christianao religionis ❣oliditas Et cum Lugdunensi concilio xecuudo profitemur: .,8anetam Romanam ccclrrism ruminum ct plenum primatum et principatum super universam ecclesiam catholicam obtinere, quem >c ab ipso Domino in beato Petro apostolorum principe sive vertice, cuius Romanas pontifex est successor, cum potestatis plenitudine recepisse veraciter et bandliter recognoscit; et sicut prae esoforia tenetur fidei veritatem defendere, aie et si quao do fide subortao fuerint quaestiones, suo debent iudicio definiri"'. Et cum Florentino concilio repetimus: nPontifircm Romanum, verum Christi vicarium, totiuique ecclesiae i caput et omnium christiaoorum patrem ac doctorem extriero; et ipsi in beato Petro pascendi, regendi ac gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro Iwu Christo plenam potestatem traditam ❣ase

Dine, «acro approbanto concilio, doeemua ct tamquam dogma fidei decbvamus, Romanum pontificem, cui in persona beati Petri ab eodem Domino nostro lesu Christo praeter alia dictum eat: „Ego rogavi pro te ut non deficiat fides tua, et tu aliquando convenus confirms fratres tuos"1, vi ossiatmtiao divinae ipsi promissae errare non posse, cum supremi omnium cbrhlianorum ductoris munere fungen· pro apostolica sua auctoritato definit, quid in rebus fidei ot morum ab universa ecclesia tamquam de fido tenendum vel tamquam *eidem* fidei contrarium reficiendum sit; et ciusmodi decreta sive iudiria, per se irreformabilia, a quovis D chririiano, ut primum ei innotuerint, pleno fidei obsequio excipienda ot tenenda caso. Quoniam vero infallibilius eadem eat, sive spectetur in Romano pontifice tamquam capito ecclesiae, sive in universa ecclesia docente cum capito uniU, insuper definimus, banc irifallibilitatcm etiam ad unum idemque obtectum seso extendere. Si quis autem huic nostrae definitioni contradicere (quod Deus avertat) praesumpserit, sciat se a ventato fidoi catholica· et ab unitate ecclesiae defecisse.

> Iüllh XVI. 18.

> Ex fornii a. HamiaUc papae. P™1 ὼ Hadriano H oncilii aoruMsH Vili. CooUntincpoUtanl IV, propuiU et ah iiriem MhscrtpU est.

» Ri pfrimtoa Me» «dita a Graecis ia condilo owns. lAjá'nevJi 11«

«Cf.lM0tt.XXI. IVW.

♦ Ut XXII. «L

X Canon I.

Si quis dixerit, beatum Petrum apostolum α Christo Domino constitutum non csjc apostolorum omnium principem et totius ccclcaiao militantis visibile caput; vel cumdem honoris tantum, non autem verno propriaequo ❣urisdictioni primatum ab eodem Domino nostro Ie¿u Christo directo ct immediate accepisse; anathema ait.

Canon II.

Si quis dixerit, non otte ex ipsius Christi Do mini institutione, ut beatas Petrus in primatu super universam ecclesiam habeat perpetuos ❣Mire ‘sores; aut Romanum pontificem non caso iure divino Petri ¡n eodem primatu auccosaoruni; anathema sit.

Canon III.

Si qaii dixerit, Romanum pontificem habere tantummodo officium inspectionis vel directioni/, non autem plenam et supremam potestatem jurisdictionis ia universam ecclesiam, non solum in rebus quao ad fidem ct morca, sed etiam quao ad disciplinam ot regimen ecclesiae per totum orbem dittasse pertinent; aut hanc eius j»otc.Btatcni non CMC ordiuariaru ct immediatam sivo in omnes ao singulas ecclesias sive in omnes ct singulos pastore» et fideles; anathema sit.

5<».

Congregatio XLIII.

Die 8 maii arui 1870 hora nona ante meridiem in archigymnatio Romano habita eat congregatio quadragC'itna tertia Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus praecido eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, •xcoptis Ciliciensi, Sancti laeobi do Chilo, Giennensi, Ultraiectensi, ot Sancti Petri Fluminis Grandecais Australis.

Precibus peractis, praelecta est relatiol de observationibus reverendis:-!morum concilii patrum in schema de Romani pontificis primatu, et reverendissimorum patrum deputatorum approbationem retulit, paucioribus tantum mutationibus desideratis, scilicet ut pagina [4 1.] 10 in fine 111 (LII, 8 b tsj dicatur „et partim alibi fusiori modo ❣iabebitur 1; deinde, ut pagina 35 |LI1, *24 λ* s¡ pro rost discrimen ❣ubiccti ponatur rcst discrimen in modo considerandi ❣ubicetum atque ut dicatur, quare non sit adiectu» canon capiti IV respondens3.

Hora duodecima congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

Ioannua Schwctz secretarias.

51.

Congmyatlo XLIV.

Die ❣2 maii 1870 hora nona ante meridiem in archigymnario Romano habita ❣ congregatio quadratomia quarta Deputationis pro rebus nd fidem pertinentibus prat-side eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes rcvcreiidivvimi patres, exceptis Strigonienai, Givnncnsi, Bancti laeobi de Chile et Sancti Petri Flumini» Orandensis.

Peractis precibus, ab eminentissimo praeside proposta est quaestio Cum formula do obiecto infallibilitatis summi pontificis multis reverendissimis patribus etiam e numero eorum, qui definitionem desiderant, non arrideat, num de alia paranda De-

* Non dirilsr ia acti*, conlinnstsjn faiue in hac senione disceptationem tto ip*o schemate; ex diario tamen et noti* theologorum hl patet.

» Iit»» nlatfo tyjis impressa, una cnm achmate constitutioni· prima· de ecclesia Indila ert patfihm concilii die 9 isai. tXt. UI. C1.L&.-JB

putationi cogitandum sit. Postquam plura hinc indo dictu eunt, omnes reverendissimi patres convenerunt, oxpcctnndiim osso, donec novso formulae a patribus concilii proferantur, e quibus, quao optima visa fuerit, eligi posset.

Quoad nltcrnrn ab eminentissimo praeside propositam quaestionem, an satius CrtOt, si provincia ad singulus difficultate» in congregatione generali propositas respondendi, habita rutiono earundum affinitatis, inter plurrs reverendissimos Deputationis patres distribuenda sit, visum « st, ut relicta singulis respondendi libertate ad singulas difficultates obmovendas, tum domum, quando schema emendatum proponetur, ad ea. quao forsan restabunt, responsum daretur.

llora duodecima practorlupso congregatio ab ominonlisaimo prnosldo dimissa est.

loannes Schwrtz secretorius.

52.

Nova forum cupitis quarti Integre reformati patribus deputatis proposita.
1870 iunii 8.

Caput IV.

J)e lioinunonun puntificuui infallibilitale.

Quoninin autem cum ipso summo prinmtu hace sancta sedes apostolica ot Romanus pontifex potestatem pascendi universum Christi gregem a supremo et uoterno pastore suscepitl, omnium Christianorum pator et doctor constitutus: propterea prae cctoris tcuetur fidoi veritatem defendere, et si quao de fide subortae fuerint quaestiones suo debent iudicio definiri2. Ita enim et haec sancta sedea divina edoctu traditione veraciter ct humilitor semper tenuit, ot oecumcnicn concilia, eu imprimis, in quibus Oriens cum Occidente in fidei et charitatia unionem conveniebat, professa sunt.

Huic vero pastorali muneri ut satisfacerent praedecessores nostri indefessam semper operam dederunt, ut salutaris Christi doctrina apud omnes terrae populos propagaretur, purique cura vigilarunt, ut, ubi recepta esset, siucera et pura conservaretur. Quocirca otium antistites „longam ecclesiarum consuetudinem143 et „nntiquae regulae formam eoquentes4*1, ea praesertim pericula, quao in negotiis fidoi emergt^bant, ad hanc sedem npostolicam retulerunt, ut ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi non potost fides sentirò defectum6. Romani nutem pontifices, prout temporum ot rerum conditio suadebat, nunc congregatis occumcnicis conciliis nunc per synodos provinciales nunc per eo ipsi adhibitis, quao Spiritus sanctus suggerebat, auxiliis ea tenenda definiverunt, quao sanctis Scripturis et ăpostolici traditionibus consentanea Deo adiutoro cognoverunt. Quorum quidem auctoritatem, utpoto apostolorum principis, omnia semper catholica Christi ecclesia fideliter secuta eat·, plenissimo sciens, in hac s. Petri sede, secundum Domini nostri leau Christi sententiam, immaculatam sompor catholicam servari religionem ct sanctam celebrari doctrinam 7.

At vero cum hac ipsa aetate, qua salutifera apostolici muneris efficacia vel maximo requiritur, non pauci insurrexerint, qui illius auctoritati obtrcctant; necessarium omnino esso censemus, veritatis ot fidei non deficientis charisma, quod unigenitus Dei Filius una cum pastorali officio beato Petro eiusquo in hac cathedra successoribus contulit, adversus prava hominum studia asserere.

Itaque ad Dei Salvatoris nostri gloriam, ad fidei catbolicao exaltationem ct omnium populorum salutem, sacro approbanto concilio, docomus ot divinitus revelatum dogma esso declaramus: Romanum pontificem, cui in persona beati Petri a Christo Domino dictum est: Tu es Potrus, et super hanc petram aedificabo ccclet-iam meam1; et iterum: Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua3; cum supremi doctoris munero fungens quaestiones de fido ct moribus suo iudicio definit, per Spiritus sancti assistentiam ab orrore immunem servari, ct has cius definitiones sive decreta, per se irreformabilia. n quovis christiano. ut primum ei innotuerint, pleno mentis ascensu et fidei obsequio excipienda ct tenenda &o. Definimus insuper, hanc Romani pontificie iiifallibilitntom ud idem obiectum porrigi, ad quod înfàllibilitaM ccclesiao extenditur. Si quis autem huic nostro decreto contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit, sciat so a veritato fidei catholicae ct ab unitote ecclesiae defecisse.

ADN0TAT10.

1. Utile visum e»t, inserere cupiti nonnulla ad rectam intclligentiam dogmatis accommodata,ncmpe Summum pontificem, doctoris munere non sine commercio et unione cum ecclesia fungi; nunc per concilia nunc per se decreta edere; antequam definiat, Scripturam ct traditionem consulere; deniquo donum infallibiliUtis non hoc sensu personale esse, ut ei abstrnetione facto a suo munero conveniat

2. litico co magis videbantur inserenda, quod ipsius dogmatis aliquam demonstrationem ex usu et consuetudine ecclesiae contineant, et occasionem praebeant, gravissima traditionis testimonia in memoriam vocare.

3. No tamen caput nimis prolixum fieret, decreta conciliorum brevius contracta sunt; id quod eo facilius fieri potuit, quia Florentini concilii decretum in capite HI totum recitatum e»t, o conciliis autem Lugdunensi II ct Constantinopolitano IV ea, in quibus vis praecipua ineat, non omittuntur.

4. Quod ad ipsam definitionem pertinet, sensus formulae, quao nunc proponitur, eatenus indeterminatus est, quatenus quaeri potest, quaenam sit definitio quaestionis fidei, num ea tantum, qua aliquid fido divina credendum proponitur, an eso quoque, quibus do facto dogmatico decernitur, aut censura minor infra haeresim infligitur etc. 8od huic dubitationi per ea, quao de obiecto infallibllitatis addita eunt, quantum hic satis est, respondetur. Si enim in alia constitutione obicctum infullibilitatie occlcsiao determinabitur, eo ipso etiam obiectam infullibiIitatis Romani pontificis declarabitur. Sin vero nulla talis definitio fiet, de obiccto vi huius decreti iudicandum erit secundum eu, quae nunc iam de ecclesiae infallibilitnto communiter tenentur: nempu dogma fidei Orte, Romanum pontificem non posse errare, cum divina fido credenda proponit, ct theologico certum esse, cum etiam in aliis rebus declarandis ab errore immunem esse. Undo patet, per hanc formulam nec plus nec minus definiri quam in prius proposita definiretur sod per hanc formulam genorieam vitari videntur incommoda quaedam in priori a nonnullis inventa.

* Vide decrelora cone. Floreat.

• Ex professione fidet edita a Graecis in cone, oecum. Lugdunensi II.

< 3. Cyr. Alex, ad a. Caelest.

< S. Innoe. 1 ad cone. Carth. et Jlilev.

- Cf. a. Bern. ep. 190.

« S. Agatbo ep. ad Imp. a concilio oecum. VI approbata.

T Cf. formula a. Hormisdae papae proni ab Hadriano II patribus cone, oecum. Vili proposita et ab his anbscnpta est

i Illtlk. XVI. 18

• Lac XXII, 32.

53.

Congregatio XLV.

Die 8 ¡unii 1870 bora nona ante meridiem in archigymna^io Romano habita est congregatio quadragesima quinta Drputationis pro rebua ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes revcrendiasimi patres, exceptis Strigonienri, Gionneniit et Sancii Potri Fluminis Orandensis.

Peractis precibus, distributae sunt observationes scripto factae a nonnullis patribus in priora decem capita schematis* comtitulionii dogmaticae de ecclesia Christi.

Dein lata sunt suffragia de emendato *capile JY* constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi.

Priusquam autem a singulis suffragia peterentur, auditus est theologus pater Franxolin, societatis lesu, qui exposuit emendatum caput quoad f rem cum priori prorsus convenire, quoad formam tamen simplicius et generalioribus verbis conceptum esse, ita ut multae difficultates evitentur, quao contra priorem adumbrationem moveri possnnt et probabiliter movebuntur.

Dein alter theologus, pater Peters1 (KIcutgen) societatis Insù, exposuit, quare verba illa omissa sint: ,,Quoniam vero infallibilius eadem est, sive spectetur in Romano pontifico Unquam capite ecclesiae, sive in universa ecclesia docente cum capite ťiñita quoniam videlicet infallibilius ecclesiae non videatur revera sub omni respectu eadem esso, cum alia sit infallibilius activa, alia passiva, alia, quae excerceatur modo solemni siro ab ecclesia in concilio oecnmunico congregata, sive a pontifice o cathedra loqueóte, alia, quae exerceatur a magisterio ecclesiae ordinario.

His praemissis, primus reverendissimorum patrum, patriarcha Ciliciae, declaravit, sibi schema novum non displicere.

Altor, Poinanieosis, sibi placere magis quam primum.

Tertius, Mechliniensis, sibi novum schema probari. dummodo ea, quae io nota prima dicuntur, textui ipsi inserantur aut adiiciantur.

Quartus, Caeearaugustanua, quamvis non sit necessarium, consultum tamen fore, si ad nauprcmi (ťdoctoris) addatur ,,et universalis0, ut magia pateat, definitiones, quae infallibilci sunt, pertinero debero ad univorsam ecclesiam.

Quintus, Baltimorcnsis, priorem formulam esso praeferendam, cum nova sit vaga, ambigua, indeterminata; et ideo timendum, nc pluribus patribus in congregatione generali displiceat.

Contra qnae emincntissitnua praodca animadvertit. formulam minimo caso vagam et ambiguam, D sed dumtaxat magis generalem ot ideo sinistrae interpretationi minus subiectam; oamque priori lubititutam, quoniam status quaestionis id desiderat, no sententia theologorum libero propugnata et sedi apostólicas magis favens reietta videatur.

Bextui, Cameracensis, sibi novum schema utique placer·.

Septimus, Mutinensis, sibi similiter novam formulam probari, sed exoptandum esse, ut simpliciori modo enuntietur, forsan sio: ncum ... in rebus fidei et morum circa obiectum idem, ad quod eclesia· infallibilitaa extenditur, definit otc.ķ*

Oetavus, Caaailiensis, quamvia imprimis post

1 ťbbeat pnrtrtt. Kana&dl ŏbservabat habentur npn, LU. eaITIVm

' lawvkt» KhnUçm roaca in *Pdrn* (sataverit, eum sas» 1101, M esentar «pM senesi Melatati acUenieae ftbMwin invisas ledlawl, ta HtlrtItae MccaùL

A declarationes a theologis ot eminentissimo praeside factas formula nova sibi probetur, tamen quaedam animadvertenda aibi vidori, et quidem:

1· Luculenta testimonia ex conciliis Florentino, Lugdunensi et Constantinopolitano ita abbreviantur, ut fere omnem vim ac robur amittant.

2 Potestas pascendi universum gregem data in textu loaunia *Past* etc. hic, non recto, distinguitur a primatu regiminis, cum ipse primatus regiminis optime probetur ex hoc toxtu, ot ita hunc textum mulli ex sanctis patribus interpretentur. Quod fero in idem recidit, textus hic restringitur ad doctrinam, dum significat tum potestatem regendi tum docendi.

3 1nfallibilitatis potestas, quam habet summus pontifex, hic exhibetur Unquam distincta α primatu. Dicitur potestatem hanc summi pontificia datam esse exm primatu. Iam vero hace infallibilitatis potestas docendi, ut videtur, pars est primatus, et exhiberi debet Unquam para primatus, saltem melius foret, eam uon exhibere tanquam distinctam.

• 4· Tum sancta aedes, toro Romanus pontifex dicitur omnium Christianorum pater et doctor constitutus, quod in priorem non quadrat; quao potius dicitur mater et magiatra omnium Christianorum.

5“ Duae periodi paragraph! prima© locum invicem mutaro deberent Quale enim est argumentum. Ut stat? In prima periodo ťinfallibilità pontificia probatur ex condito Florentino et Lugdunensi. Et tunc haec particularia probatio in altera periodo per generalem banc assertionem, quod ita tenuerit sancta sedes ct oecumenica concilia. Procedendum eaaet modo inverso

6 Pagina 3 paragraph! primae |§ 3 1. 6] omittantur vcrb.i ,,una cum pastorali ŏfficio a) quia infallibile munus docendi est para pastoralis officii, non aliquid simul cum eo; *b)* quia pastorale officium hic restringitur ad potestatem regiminis, dum in paragraphe prima restringitur nd doctrinam, ct sic diversimode sumitur hic ct illic

7· Pagina 3 § 2 |§ 4] vel textus Bcripturao donlur integri, vel saltern addatur etc., quia pars textuum quao datur, non coutinct plenam probationem doctrinae.

8· Videtur necessariam addere ,,ut ree definita toti ecclesiae credenda ťťroponatur

Novus ordo mateiiac igitur hic caset: „Quod autem primatum honoris ct regiminis, quem Dominus lesos Petro ct successoribus contulit, etiam suprema et infallibili auctoritate in docendo coronaverit, haec sancta aedos, divina edocta traditione, conatanlique praxi fulta veraciter ote." usquo ad finem § 1.

Tunc incipiat § 2 sic: ^Insistentes igitur huic fidei ot praxi, praedecessores nostri indefessam .., fideliter secutu eat|* additis verbis „ct concilia professa sunt. Undo cuín concilio Florentino ětc. 1; et tum ponantur verba Florentini, vel ad longum vel abbreviato, ot verba concilii Lugdunensia et Conatantinopolitaui, et dein ponatur paginae 3 § 1 (§ 3] „At vero etc.-

Nonus, Westmonastericniis. animadvertit, in formula ipsa pro apeciali .,quaestiones fidei et ťťorum ponendum esso goucraliter ,.in rebus fidei et moťťm Dein in verbis ,,ρioηo mentis aaser.au *et* fidei ŏŏsequio illud *et* copulative sumptum coarctarc formulam ud priorem, id eat „fide tenendťťm

Decimus. Boatrenai··: 1· formam praesentem intentioni declarandi, papam esae infallibilem in iisdem obiretis ac ecclesiam, non satisfacere vidori.

2· Ratione· alistan pro formula mutanda non videri iat fundatas. Nam non idem bis dici codoni

modo, sed prius aliquid speciale, dein aliquid magis j generale. Atque etiam in nova formula idem bis dici. Neque verum esse, primam assertionem in priori schemate exclusivo dictam esse.

3° Formulam novam caso quidem generalem. Et sano eam complecti plura, quam theses ꝑro batorum theologorum, ot hoo etiam in opinione eorum, qui Iceturi ct audituri sint, et exin maiorem oppositionem timendum. Noque hanc gonoralitatom per sequentem poricopon corrigi. Utramque sententiam debero rctinoro suam totam veritatem, undo stabilitu unirrrrim infaIlibiIitate in quaestionibus fidei ot morum non posso restringi.

Undecimus, Edessenus, declaravit, so consentire Mutinensi.

Duodecimus, Sedunensu, desiderat ut formula brevius exprimatur. Dein ꝉ ut pro „suprcmi“ dicatur „supremi in ecclesia et universalis doo- ꝉoris 2· pro „quaoetionos do fide ꝛtc. pona- B tur nin definiendis rebus fidei ꝛtc. 3 in sentontia „ad quod infallibilius ꝛcclesiao I addatur „docentis“; 4® loco „ad idem ꝏbiectum dicatur „nd idem prorsus ꝏbiectum 4.

Decimus tertius, Calvensi», ut initium paragraph! primae ita immutetur: . (linea 3) suprema quoque magisterii potostas comprehenditur, qua a supremo et adorno pastore omnium Christianorum pater ac doctor constitutus, prao caderis tenetur fidei veritatem doccro ot defendero, et si quao de fido obortae fuerint quaestiones, suo debent iudicio definiri. Ita haoo sancta sedes, divina edocta traditione veraciter ot humiliter semper tenuit, perpetuus usus comprobat d oocumonica . . . ꝏnt.

Pagina 2 linea 16 |§ 2 1.15] „adbibitis ox assistentia Spiritus sancti aliis ꝺxiliis linea 20 [I. 18| „cognoscant; undo sanctus Augustinus non dubitavit affirmare, quod| Romanus pontifex respondet, quno C antiquitus apostolica sedes ot Romana cum caetcris tenet perseveranter ecclesial*’.

Pagina 4 linea 1 (§4 l. 10] „in robus fidei et morum Romanum pontificem eadem indefcctibilitate poliero, qua ecclesia docens, eamque ad idem obiectum porrigi, ita ut definitiones et decreta sint aequo irreformabilia, ita ut ꝛtc. Ibid, in linea ultima (id est in nota) addatur: „C£. verba sancti Agathonis supra ꝛitata. l

Decimus quartus, Pictaviensie, sententiam illam, pagina 2 [§ 2 l. 12], quao incipit „Romani autem pontifices . . .** esso obscuram. Deinde formulam Hormisdao integram citari debuisse. — Insuper formulam definitionis esso prorsus generalem et indeterminatam ; praecipuo videri hoo offendere, quod etiam iis decretis et definitionibus, quarum obiectum non est revelatum, obsequium fidei vindicetur. Tandem formulam duplicem infallibilitatem statuere videri, D et ideo ox priori verba „sivo spectetur in Romano pontifice ꝛtc. esse retinenda. — Cactorum probari debero, quae observata sunt, scilicet quod primatus a magisterio non sit distinguendus; insuper sedem Romanam non debere appellari „patrem et magistrum christifidelium!*.

Decimus quintus, Ultraiectensis, ad verba „ηπηο congregatis conciliis|l addendum: „nunc rogata episcoporum per ecclesiam dispersorum iudiciali sententia||, vel utramque sententiam ita concipiendam: „nunc rogata episcoporum in oecumcnicis conciliis congregatorum vel per ecclesiam dispersorum iudiciali ꝏntentia.

Decimus sextus, Sancti Franeisci, sibi formulam prorsus non placere, eamque sic mutandam videri:

’ *quo* eod.

’ (Wra *Manum,* lib. I, cap. 4, n. 18. (Migue, Patr. Lat XLIV, M8.)

. fide et moribus ad salutem necessariis suo iudicio definiens, quid ab universa ecclesia sub beeresti nota fido divina credendum vel reiiciendum praecipit, per Spiritum sanctum . .. case. Definimus insuper hanc ... extenditur, hoc est, ad fidei depositum scilicet verbum Dei scriptum vel traditum fideliter custodiendum ct ꝏponendum.

Decimus septimus, Brixinensis, sibi recens hoo schema placere, illud tamen „fidei ꝏbsequio omnibus definitionibus vindicatam, aliquem scrupulum sibi creare, atque etiam sibi vidori, de simpliciori formula cogitandum esse.

Decimus octavus, Sancti larobi de Chilo, supersedendum esse, donec emendationes super caput IV iam patribus exhibitum factae fuerint

Decimus nonus, Tarviiinus, sibi «choma hoc reformatum quoad definitionem non placore, cum senius eiusdem sit ambiguus, et quia, quod definiri non intenditur, tamen definitur, scilicet infallibilitatem .tum Romani pontificis tum ecclesiae ad ea etiam extendi, quao damnantur nota, quae haeresis notn sit inferior. Hinc ut difficultates evitentur, videtur declarandum esse dogma fidei, pontificem in decretis fidei ct morum eadem infallibilitate gaudere, qua gaudet ecclesia, et eodem modo, quo decreta ecclesiae, illa etiam pontificia, quao ad idem obiectum porriguntur, esse per so irreformabilia.

Vigesimus, Padcrbornonsis, sibi videri priorem formulam ciao praeferendam; si tamen non placuerit, simpliciorem proponendam esse.

Vigesimus primus, Ratisbononsis : l® Romanus pontifex non tantum do quaestionibus fidei et morum indicaro, eod etiam dogmata proponere, etiam nullis praecedentibus, aut iam sopitis controversiis, ct fidei confessiones aut symbola conficere potest, atque ita iniungero consuevit, ut nonnisi, qui illis consonuerint, in catholicao ecclesiao communione esso possint. Itaque etiam haec in capite innuenda essent.

2e Non deerunt, qui aliud modiorum gonna desiderent, scilicet „interrogatis episcopia, lioot non aliqua synodo ꝺunatis

8® Quao paragntpho 4 dicta sunt, forsan nimia emphatico expressa videbuntur, ao si asseratur quaedam inspiratio positiva.

4® Paragrapho ultima, linea 3 [§ 4 1.2] ad „poꝑulorum addatur ;catholicorum

5· Addendos textus: *„Et portae inferi non praevalebunt* ꝛtc. et „Tu *aliquando ꝛonversu* ꝛtc.

6® Post „ꝏpremi inseratur „omnium Christianorum ꝺoctori· l.

7® Pro nquiiestionea ... suo iudicio!* ponatur „pro auctoritate!* vel „pro apostolica sua auctoritate

8® Quao de obiecto dicuntur, immediate cum primo membro coniungantur.

loannes Schwetx secretaria·.

54.

Congregatio XLVL

Die 9 iunii 1870 bora septima vespere in arcbigymnasio Romano habita est congregatio quadragesima sexta Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes roverendiisimi patres, exceptis Strigoniensi, Mecbliniensi, Cameracensl, Edesseno, Giennonsi, et Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Praemissis precibus, examinatae sunt emendationes in congregatione generali super *prooemia* constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi ’.

Cum emendationes 1 ct 2 nimis longae depreheo-

1 Vide eœndalioaei in prooemran illnJ prepositа· t LII. sub BUL X7, nate congregitienen dio 18 lanii habitas.

П®

4

derentar, et tamen reverendissimi patres desiderio a proponentium, quantum fieri poterat, satisfacere vellent, a theologo (patre Franxelin) praelectum et ab omnibus referendiatimia patribus, duobus exceptis, admissum est sequens additamentum. paginaS linea 13, post ,,nnnm casentl4 *{lege* aunt) inserendum; ..Quemadmodum igitur apostolos, quos sibi elegerat, communicato Spiritu sancto, misit, sicut ipso missus erat & Patre; ita in ecclesia eua pastores ct doctores perpetuo esse voluit Ut vero episcopatus ipse unus et indivisus esset, atque universa credentium multitudo per cohaerentes tibi invicem sacerdotes in fidei et communionis unitate conservaretur, besti-simum Petrum omnibus apostolis praeponens, in ipso instituit perenne utriuaquo unitatis principium ac visibile fundamen tum _ _ pag. 4 lin. 4.

3a. Non proponendam suffragiis visum est.

1 Non admittitur.

5. Prior pars odmittitur.

6. Iam satisfactum per additamentum.

7-9. Textus retinendus.

10. Non admittitur.

11. Admittitur.

12 et 13. Non admittitur.

14*a* et 14*b.* Non admittitur vel iam provisum.

15. Non admittitur.

16. Admittitur consulendo emendationi per sententiarum transpositionem, ita ut dicatur inde a lin. 22: ndcpendet (reap, consistit), cunctis fidelibus credendam et tenendam proponere secundum... fidem, atque contrarios.. .M

17. Iam provisum in admissione emendatio-ni» 11M.

Hora nona congregatio dimissa est.

loannes Schwetz secrctariu».

55.

Congregatio XLVU.

Die 12 iunii anni 1870 hora nona ante meridiem in orchigymoMio Romano habita est congregatio quadragesima septima Deputations pro rebus ad fidem pertinentibus, praeside roverendisiimo primato Onosnienii ct Posnaniensi loco eminentissimi cardinalis Bilio infirmitate impediti.

Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonicnsi, Cnmeraccnsi. Seduuenei, Giennensi, Sancti lacobi do Chile, Mutinensi ct Sancti Petri Fluminis Grandinìi» Australis.

Invocato Spiritu sancto, praelectum est additamentum *ad prooemium* constitutionis dogmaticae primae do ecclesia Christi sicuri denuo immutatum erat; licet vero nonnulli reverendissimorum patrum illud admittendi nullam difficultatem haberent, probatum tamen non est, sed formula retenta est, uti praecedenti congregatione adoptata erat, solummodo servatis mutationibus styli.

Deinde theologus pater Peters (Kleutgen) retulit de *emendationibus* in congregatione propositis pi *caput I ei 11* oiuidcm ĕonstitutionis

N. 1 non est admitía.

B. 2 in *caput ¡* in illo tantum admittitur, ut loco .omnibus4 ponatur „caeteris4, quia priori parti iam per additamentum ad prooemium satisfactum est.

N. 3 admittitur, et dicatur: „Ad unum namque Simonem, filium lonae, eui dixerat: *Tu rocaberis Cephas,* poet confessionem : *'Tu es Christus* otc., locutus eat Dominus: *Beatus es* etc.*l

N. 4 admissa catcnus, ut loco „damnandaou dicatur npravaou.

N. I ad *caput II* et n. 2 non admittuntur.

Nn. 3 et 5 ad stylum pertinentium rationem habendam esse decretum c s1

N. 4 admissa, ita tamen ut stylus textui conformetur. A theologo altera dio haec formula exhibita eat: „llae dt' causa ad Romanam ecclesiam propter potentiorem principalitatem necease erat omnem cunvcniro ecclesiam1, ut in ea sode, quao *[lege a* qua] venerandae communionis iura in reliquas dimanant2, Unquam membra in capite consociatae io unam corporis compagem ĕĕalescerent

Hora 12 congregatio discessit,

loanucs Schwetz secretarios.

56.

Congregatio XLYIII.

Die IS iunii 1870 hora uona anto meridiem iu archigymnasio Romano habita est congregatio quadragesima octava Dcputationis ad fidem pertinentibus praeside cmincotiosimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonicnsi. Baltimorensi, Sancti lacobi do Chile, Cassiiirnri, Edesseno, Giennensi, et Sancti Petri Fluminis Grandensis.

Invocato Spiritu sancto, compositum est *prooemium, capul I et II* constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi ad mentem omendationum in congregatione generali admissurum.

Dein praelectum est ab eminentissimo praesido C (hic adiaeene) nonrm *Schema capitis I*F, scripto a theologia exhibitum, quod reverendissimis patribus multum placuit.

Tum theologus, pater Peter», retulit de emendationibus in congregationibus generalibus super *caput III* propositis1.

N. I non admittitur, quoniam plura continet, quao ad praesens caput non perlinent; inferius autem melius dicta recurrent.

N. 2 non admissa.

N. 3 admissa iuxta modum, ita ut caput sic ordiatur: Iliae innisi racrae Scripturae apertis tĕstimoniis.

Nn. 4-7 non admittuntur.

N. 8 admittitor cum hac emendatione. ut dicatur: nNcquo igitur primatus, id eat principatu*····.

Hora Iti1/- congregatio ab eminentissimo praeside dimissa est.

loannes Schwetz secretarium

‘ Vide fsranUra raendalMait, quae in nonnullis mutata typis teprem et ptirib-i» tradita «L in ăcti eiuaiem condiri 13 rudi pnt nlaticoest de emendationibus ia p̆ri*u<

• Raboltr in L LII. nh an® 33 ante acta cnucngttivni· dn lft nati haMtoe.

• Cf. S. Irw. U 111. c-3.

1 B: *dimanat.*

’ Babentar in U LII ante acta congregatwuf LXXX111 die 5 iulii habitae. «ub nam. 49.

4 Emendatio octavo loco ponila est haec: «fa?. 8 |L LII. eoi 5 d i) poat verba ,In aseris canonibus continetor·, eie pergatur: Neque igitur principatus seu suprema in eederiani potestas inter p̆iare partita. sed Uta plenitudo eius in beato Petro, cui soli Dei Filins Kgni «ri “f̆ave et gregem aniversuiu tradidit, Romano pontifici cóllata est; canteri ĕut pastora», quos Spiritai «anctnn posait episcopos regere ecclesiam Dei. in partem ŝollicitudini vocantur, ut «nb uno mano totiui ŏvili pastore suum quisque muñas gerant.· Quae emendatio in sequenti sessione retractata, eiusque loco .uUtitnU est alia, qua· In tu® taeckuli erarudaLiouum adttcltur. et in secunda fasciculi editione rimplkiter loco f̆nin octavae recipitur. Ad hanc novam emendationem refertur, quod halatur infra id &ne M *4oŋlα Uaec nova ea est, quae ĕt octava inter emearfstiMua supra receptas loe. rit.

57.

Novum schema capitis IV patribus deputatis propositum die 19 iunii1.

Caput IV.

De fíonitmorum pontificum infaUibilitate.

Ipso autem apobtolico primatu, quem Romanus pontifex super universam ecclesiam oblinet, supremam quoquo magisterii potestatem comprehendi, et baec s. sedes traditione edocta divina veraciter et humiliter semper tenuit, et oocunicniea concilia, ea imprimis, in quibus Oriens cum Occidente in fidei ct cbaritntis unionem conveniebat, declaraverunt. Lugdunon/i enim concilio approbante, de Romano pontifico Oracci professi sunt: Sicut prae ceteris tenetur fidei veritatem defendere, sio et si quao de fido subortao fuerint quaestione?, suo debent iudicio definiri ; eundomquo Petri in Romana aedo successorem omnium Christianorum patrem et B doctorum existcre, Florentina synodus eolemni decreto definivit. Huic igitur pastorali muneri ut satisfacerent, praedecessores nostri indefessam semper operam dederunt, ut salutaris Chrikti doctrina apud omnes terrao populos propagaretur, parique cura vigilarunt, ut, ubi rccopta esset, sincera et pura conservaretur. Quocirca totius orbis antistites nunc singuli, nunc in synodis congregati „longam ecclesiarum consuetudinem1"2 et „antiquae regulae formam sequentes1"3, ca praesertim pericula, quao in negotiis · fidei emergebant, ad hanc sedem apostolicam retulerunt, ut ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi non potest fides sentire defectum4. Romani autem pontifices, prout temporum et rerum conditio suadebat, nunc convocatis occumenicis conciliis aut rogata ecclesiae per orbem dispersae sententia, nunc per synodos particulares, nunc per se ipsi, adhibitis quao Spiritus sanctus sug- 0 gerebat auxiliis, ea tenenda definiverunt, quite sanctis Scripturis ot apostolicis traditionibus consentanea Deo adiutore cognoverant. Quorum quidem apostolicam doctrinam omnes venerabiles patres amplexi, et sancti doctores orthodoxi venerati atquo secuti sunt3, plenissimo scientes, in hac s. Petri sede, secundum Domini nostri lesu Christi sententiam, immaculatam semper catholicam servari religionem et sanctam celebrari doctrinam, nec in commuoiono ecclesiae catholicae permanerò posse, nisi qui huic sedi npostolicao consentiant0.

At vero cum hac ipsa aetate, qua salutifera apostolici muneris efficacia vel maxime requiritur, non pauci insurrexerint, qui illius auctoritati obtrectant, necessarium omnino esso censemus, veritatis et fidei non deficientis charisma, quod unigenitus Dei Filius una cum pastorali officio b. Petro eiusquo in hac cathedra successoribus contulit, D advereus prava hominum studia asserere.

Itaque nos traditioni a fidei christianae exordio perceptae7 fideliter inhaerendo, ad Dei Salvatoris nostri gloriam, fidei catholicae exaltationem et Christianorum populorum salutem, sacro approbanto concilio, docemus ct divinitus revolatum dogma esso definimus: Romanum pontificem, cui in persona b. Petri a Christo Domino dictum est: Tu es Petrus et super hanc petram aedificabo ecclesiam A meam1; et iterum: Ego'rogavi pro te, ut non deficiat fides tua1; — cum doctrinam do fide vel moribus pro sua in universam ecclesiam auctoritate definit, per assistentiam Spiritus sancti ea infalH-bilitate pollere, qua divinus Redemptor occlobiam suam instructam osse voluit; ideoque baec Romani pontificis decreta ex seso irreformabilia case. Si quis autem huic nostro decreto contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit, sciat so a veritate fidei catholicae ot ab unitato ecclesiae defecisse.

Vel omissis iis, quao post vocabulum coluit sequuntur ponatur:

CANON.

Si quis dixerit, Romani pontificis indicium in fidei quaestionibus non esso irreformabile, nisi ecclesiae sensus accesserit; anathema sit.

58.

Congregatio XLIX.

Die 21 iunii anni 1870 hora nona unto meridiem in archigymnasio Romano habita est congregatio quadragesima nona Dcputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praesido eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigoniensi, Bostrensi, Edesseno, Giennensi, Sancti lacobi et Sancti Petri.

Peractis precibus, theologus pater Peters continuavit relationem super *emendationibus in caput III* propositis, incipiendo ab octava, quae ab reverendissimo Mcchlinienei, eius auctoro, retractata est

Nn. 9-13 reicctoo sunt.

Quoad nn. 14-23 conclusum, ut vox nepiflcopalis“ retineatur, et, ut n. 20 proponitur, addatur „supreniall, et dicatur: „hanc, quae suprema est Jurisdictionis proprie episcopalis potestas 3. Quoad alia u· 18 proposita conclusum est, opportuno loco provisum iri.

N. 24 admittitur, retento tamen „cuiuscunque ritus ětc *.

Hora 1 congregatio ub eminentissimo praeside dimissa eat, indicta proxima pro die 24 mensis currentis.

Joannes Schweiz secretorius.

59.

Congregntlo L.

Die 24 iunii anni 1870 hora nona anto meridiem in archigymnasio Romano habita eat congregatio quinquagesima Dcputationis pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigoniensi, Scduncnei, Pictoviensi, Paderbomensi, Sancti lacobi, Edesseno, Mcchliniensi, Giennensi, Sancti Petri et Cassinensi,

Peractis precibus, continuatam eat examen erflrz-*dationum in caput III* schematis constitutionis dogmaticae primae de ecclesia Christi, incipiendo a p. 26.

Westmonastcriensis proposuit, ut haeo acceptaretur secundum hunc modum: „Docemus et declaramus, Romani pontificis primatum non esso tantum potiores supremae in ecclesia potestatis partes, sed totam eiusdem potestatis plenitudinem, Petro et successoribus eius a Domino nostro collitam. Insuper docemus, hanc, quao etc.'* Verumtamon a congregatione conclusum, huic n. 26 iam provisum

' Iliad « de qao in sessione praecedenti senno occanit. Non typis impressum, sed satograpbico multiplicatum la sessione 51 die J6 iunii habita examini sublectum est

> 3. Innoe. I ad cone. Carth. et MJler.

« Cf. * Bern. episL 190.

» S. Agatha, ep. ad Imp. a rone. oecum. VI approbate.

• Cí fórrenla IlormisdAe p. ab Hadriano pAtribw cone, oecum. Vili proposito et Ab hia subscripta.

T S. Agatho, cpbL supra citata.

i Itolth XVI. 18.

• toe. XXII. 33.

• Hoc loco in nunçiie A «Alitar: .In ccrgregAli-nr [Deputotfoab) 83 Mtotitato est rmendatio 21, renuta roer ,ordiťurite in .onlhuriAe·.

4 Pe esendatirme 2S» nihil in arti·» est nrtoltm.

per acceptatam n. 20; et ofrorem, quem Wcstmonaeteriensii caperet configi, paucis verbis addendis canoni 3 reiici posse, scilicet dicendo „aut eum habere tantum potiores partes, non vero totam plenitudinem huius supremae potestatis..."

N. 27. Declaratum, huic iam provisum per canonem 1, in quo etiam de primatu honoris sermo est

Nn 28 et 29 reiiciuntur.

N. 30 differtur ad alteram constitutionem de ecclesia Christi, quia discussioni locus dandus est.

N. 31 reiicitur, quia non necessaria, cum, quod postulatur, iam in capite enuntiatum sit.

Nn. 32-34 rejectee, ot animadversum, quod „devïare (n. 34) est plus quam npeccareu.

Nn. 35 et 36, de episcopia actum iri in altera constitutione; errorem vero his numeris contentum confutandum esse a reverendissimo relatore.

N. 37 reiicitur, ita ut textos maneat; dandam tamen esso explicationem a reverendissimo relatore.

Nn. 38 et 39 reliduntur, quia de his in altera constitutione.

N. 40 reiicitur.

Nn. 41 et 42 ratio habenda, ita ut dicatur pagina 9 linea 11 (LII, 6111] spotestati, qua episcopi ut apostolorum successores ot a Spiritu sancto positi, tanquam veri pastores ëtc. 4

Dein ab eminentissimo praeside xora proposita est *fonnula* definitionis pro capito IV, proxima congregatione examinanda, scilicet1:

„Hinc [sacro approbanto concilio docemus et fidei] dogma esse declaramus, Romanum pontificem, quando ex cathedra loquitur, id est, quando supremi pastoris et docturis munero fungens, res fidei et morum ad aedificationem doctrinae Christianae pertinentium definit, per assister.tiara divinam Petro promissam aeque cmo infallibilem, ac si easdem una cum episcopis in concilio generali congregatis definiret, atque huiusmodi iudicia Romani pontificis esse ex sete irreformabilia.

CANON:

„Si quis dixerit, Romannm pontificem ex cathedra loquentem non esse infallibilem, aut eius iudicia in rebus fidei ct morum ad aedificationem doctrinae Christianae pertinentium non caso irreformabilia, antequam consensui ecclesiae accesserit; anathema ßit. 4

Indicta proxima congregatione pro die 26 huius memii congregatio hora 1 discessit.

loannes Schwctx secretarius.

60.

Congregatio 14.

Dio 2G ¡unii anni 1870 hora nona anto meridiem in arthigymnario Romano habito est congregatio quinqusgeiima primi Deputations pro rebus ad fidom perlinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, oxesptii Slrigonicnxj.Cauiliensi, Gicnncnsi, Pictaviensi, et Sancti Petri; praeterea theologi pater Franxelin, pater Petera (Kleutgen), pater Schrader, et canonicus Maier.

Praemiwis precibus, continuatum est examen *emendathmim tuper caput III* incipiendo a n. 43, quae retorta est, nipote sedi apostolica^ incuriosa.

N 44 raiicilur, cum spectet ad caput de episcopis.

N. 45 reiicitur, quia non necessaria

N. 46 reiicitur, quia verba non inveniuntur in eadem epistola sancii Oregorìi.

A N. 47 laudanda propter stylum, sed reiicitur, quia sunt paragraphi diversae.

N. 48. Videndam, si alio loco ratio haberi queat

N. 49 reiicitur, quia quoad partem positivam non spectat ad hanc Deputationem.

Nn. 50-69 reiiciuntur.

N. 60 reiicitur, quia non pertinet ad decretum dogmaticum.

Nn. 61-63 reiiciuntur.

N. 64 admissa, ita ut dicatur canono 2: „8i quia dixerit, non esso ex ipsius Christi Domini institutione, seu ex iuro divino . . .; aut Romanum pontificem non ease Petri in eodem primatu successorem; anathema sit“

Nn 65 et 66 reiiciuntur.

N. 67 reiicitur, quia rea propositu intelligitur per se.

N. 6S reiicitur.

N. 69 non necessario.

N. 70 rea atylL

N. 71 reiicitur.

N. 72. Occasione huius emendationis proponitur in canone anto ultimum membrum sequens incisum: „aut cum habere tantum potiorea partea, non vero totam plenitudinem huius supremae potestatis; aut hanc eius etc.44

Dein emendatio, quae 88 loco ponenda erat in fasciculo patribus concilii proponendo (cum qui priorem dederat, eam retraxerit), reiicienda ease indicata catl.

Tum exquisita est sententia reverendissimorum patrum do formula definitionis do infallibilitate Romani pontificia (n. 68 inter *emendationes super caput IV)* ab eminentissimo Dnblincnsi in congregatione generali proposita2. Quao cum iam aliis simpliciter probaretur, aliis cum quibusdam mutationibus faciendis, in quibus iterum diversae erant sententiae, et iterum alii formulam schematis praeferrent, conventum est, formulam novam a Deputations ncque directe nequo indirecte proponendam esse, sed exspectandum caso finem discussionis in congregationibus generalibus, ita ut optima dein eligeretur, nequo facile recedendum α formula schematis3.

61.

Votum Friderici Zinelli episcopi Tarvislnl de definienda Infailibilitate Romani pontificis

I. 1nfdlibilitas ecclesiae est dogma fidei, imino est primum in ordine inter dogmata, nam nos omnia alia dogmata credimus, quia ecclesia nobis ca proponit credenda.

11 Si infallibilità ecclesiae est dogma fidoi, habet sensum determinatum, alias nos, cum dicimus credere ecclesiam, proferremus verba, quae significatum non haberent nisi vagum, ac proinde in praxi plane inutilem.

III. Nihil obstat tamen, quod, etiamsi admittatur ab omnibus catholicis, ecclesiae infallibilitatem seso porrigere ad ea, quao ecclesia proponit de fide divina credendo, non conveniat tamen inter ipsos, ad quae ulterius haec praerogativa ecclesiae eo extendat.

IV. Quoad subicctum infallibilitatis, quod est

‘ fielaa fomite sictorei fusront arthiepi·^0? wt· smiUdniì» 4 Ewhsirea«i·. al «X diana ssepini Iso-411» telhgltsr. Vide latra wt anta. 69

1 Ultima seatmtls dees! in A. Emendatio, qivitn respicit, esi illa quae habetor ia fa«ckulo emeadationum L LII ante acta congregationis dici 5 Iolii De priori emendatione octava, cf. aupra coi. 26 1 nolam 4

« Srilictl in conrrezaUon generali LXXIH did i8 ¡anü. Est eadem formala, atque illa, quae paulo «aperias in eeoiene 48 propesila «nb nam. 57 prope ftnem exhibetur.

• In A : a formula *Deputations prima.*

4 Continetur inter acta in exemplari Λ post «esaionem 51, as primum prodiit in CollccImmic Lacean, L VII. p 1691.

Compositio textus reverendissimo Brixinensi cum theologis relicta est.

Propositio 9 reiecta est, partira quia non *cat* vera, parum quoniam negare videtur id, de quo proprie hic agitur.

10 admissa, ut dictum est, cum observatione ut illud npcr sou omittatur, cum Romanus pontifex qunmodoeunque definiat, semper per ac definiat

11 reiecta, quia per adoptionem 10M iam eidem provisum est, partira quod illud, quod pontifex tantum in controversiis infallibilis est, veritate destituatur.

12 reiecta, eum minus rei ipsi ct desideriis reverendissimorum patrum respondeat.

13 reiecta. De fino magisterii tamen alibi sermonem posse fiori.

14 reiecta, quoniam non iuvat omnes enumerare doctrinae praesentis locos.

15 reiecta, quoniam verba sancti Augustini rom revera non demonstrant.

16 reiecta, quoniam nil novi proponit, quod non iam inesset textui.

17 non suffragiis proponenda, quoniam ad stylum solummodo refertur.

18 reiecta.

19 reiecta, cum vox roecumenicau de concilio Florentino iam in capite 111 et ipso capito IV dicta occurrat

20 reiecta.

21 reiccta, cum rem. do qua agitur, resecat

22 iam provisum in 10.

Antequam sequentes emendationes excuterentur, quao circa ipsam definitionem infallibilitatis pontificiae versantur, monuit cminentissimus praeses, neeasariam esse, ut inter reverendissimos patres accurato conveniat, primo do re definienda ct deinde de formula definitionis.

Quoad primum consentientes erant patres reverendissimi, id infallibilitati» Romano pontifici solemniter definienti tribuendum esse, quod Romano pontifici una cum episcopis unito seu concilio oecumcnico competit, nec plus nec minus. Quoad secundum, id eat quoad formulam definitionis, in *re*quenli convenerunt, uno obloquento:

„Romanum pontificem, cum ex cathedra *lo*quitur, id ost, cum supremi omnium Christianorum pistoris et doctoris munere fungens doctrinam de fide ct moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per aisislentiam divinam ipsi in beato Petro promissam, infallibilem caso ad eum modum, quo per eandem Spiritus sancti assistentium in doctrina de fide ot moribus definienda infallibilia sunt eanctao ercleriae ©ecumenica concilia. Adeoquo oiusmodi Romani pontificis definitiones sive decreta ..

Emendatio 23 rciccla, quoniam redderet definitioncm nimie longum.

21 reietta, cum decreto dogmatico non conveniat.

25 reiecta, cum ventate omnino destituatur et interpretatione s. Luc. XXII, 32 prorsus inaudita nitatur.

26 reiecta, cum lora laudata in decreto revera citevtur, etsi non in definitione.

27 reiccta, cum sino necessitato novas excitaret difficultates.

28 reiecta. cum iam sit ei provisum, quantum fieri poterat

29 reietta, utpote fmn nectsenria.

30. hm provisum.

31. Item.

32 reiecta. qnom.un additamentum supit con«hhnnrm derrrti vini eludentem.

33. Itum.

34. Pariter.

35 reiecta, utpotc adversans substantivo decreti.

36 reiecta, quia infallibilitatem pontifîcie infra limites iuetos restringit atque simul conditionibus iniunciis constringit.

37 roiicitur ex eadem ratione.

38-43 reiiciuntur ox ea ipsa causa.

44. Priori parti iam in cap. 3 provisum ; altera para constringit pontificem definientem.

45 reiecta ob eandem causam.

46. Quae postulat, iam in praeambulo suscipienda esse, decretum est; in ipsa definitione autem eorum non videtur aptus locos.

47 reiiecta, quia restringit infullibilitatom pontificis, atquo est ambigua

48 reiecta ex eadem ratione.

49. Item.

50 reiecta.

51 reiecta; videndum tamen, annon possint verba a. Augustini alibi opportune inseri.

loanncs Scliwetx secrctariua.

Congregatio L1V.

Habita dio 8 iulii anni 1870 a reverendissimis patribus Deputationis pro rebus ad fidem pertinentibus Lora nona ante meridiem in archigymmisio Romano praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Strigonicnsi, Giennensi, Sancti lacobi et Sancti Petri Fluminis Orandensis Australis, atque theologi pater Peters, pater Franzelin, pater Schrader societatis lesu, canonicus Maier ot pater Bianchi ordinis Praedicatorum.

Precibus peractis, continuatum eat examen rmra·*dali*ù*num in capul IV* referente patre Petere.

52 reiccta est, quia iusto arctior eat.

53 non proponendam, quoniam tantum desiderat, nil proponit

non es»e admittendam, quoniam largior est.

55 non admittendam, quoniam plus continet, quam definiendum est.

56 reiicitur propter nimiam largitatem,

57 satisfactum.

58-59 iam provisum.

6° non admittitur, cum promulgatio definitionum dogmaticarum, qualia desideratur, non sit necessaria.

61 reiicitur, quia est largior.

62 reiicitur, cum non ait necessaria.

63 reiicitur, quia iueto plue infallibilitatem pontificis restringit.

64 iam satiafactum per formulam receptam.

65 non admittitur, quia est contra subvtantiam definitionis.

66 non admittitur, quia ex parte quoad initium iam est provisum, quoad ipsam definitionem autem est nimis larga.

G7 rciicitnr ex eadem ratione.

68 est in fonnula acceptata quoad substantiam contenta, quae ita iuxta novam immutationem sonet: „Itaque Nos.-..: Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, id est cum supremi omnium Christianorum pastoris ct ductoris munere fubgens, doctrinam de 6do vel moribn» ab universa ecclesia tenendam definit, per assi<tcntiam divinam ea infallibilitntc pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fido vel moribus instructam voluit; idcoquc ci«smodi Romani pontificis definitiones ex sene erse irreformäbilo.

69 iam provisum

70 iam provisum; nec expedire explicite do his loqui.

71 roiicitur.

72 rciicitnr

73 Iam provisum, quantum fieri poterat.

Quoad 74-78 inclusive conclusum est, ut monitum nullum adiicintur, sed ut ea, quao in emendationibus his proponuntur et in prxcambulo nondum continentur, huic apto loco inserantur.

Quod uttinet ad emendationes 79-96 post longiorem discussionem, num hic an illo canon admitti debeat, cum alii postularent, ut canon doctrinao capitis prorsus consentiat, alii autem ut canon tantum sententiae damnationem contineat, quao negat infallibilitatcm pontificis in definiendis illis, quao do fido tenenda sunt, couvonit inter reverendissimos putres, nullum canonum Ceno ndiiciendum, sed clausulam Bchernutis retinendam.

Decernitur etiam, ut incisum canonis capitis III a Deputationo adioctum omittatur.

loanncs Schwotz secrotarius.

G5.

Congregatio LV.

Quae habita ost 9 iulii anni 1870 hora nona ante meridiem in tirchigymnario Romano u reverendinsimis patribus Ðeputation! pro rebus ad fidem pertinentibus praeaido eminentissimo cardinoli Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres exceptis Strigonicnsi, Giennensi, Sancti lacobi ct Sancti Petri.Fluminis Grandonsis Australis, atque theologi quinque congregationis praecedentis.

Praemissis precibus, theologus poter Petere praelegit *caput IV* reformatum ad mentem admissarum emendationum in praecedentibus congregationibus ot proposuit:

1. Ut pag. 11 lin. 11 [capi/is *IV;* LII, 6 0 π] poneretur emendatio haec: „ea imprimis, in quibus Oriens cum Occidente in fidei charitatisque unionem conveniebat, declaraverunt. Patres enim concilii Constantinopolitani quarti, maiorum ¥estigii inhaerendo, solemnem fidei professionem ediderunt. . J¼

2. Pag. 11 lin. 18 [ib. Di]; „regulam rectae fidei custodire.“

3. Pag. 11 lin. ult. [ib.Do]: „ab huius ergo fido et doctrina separari minime cupientes, speramus, ut io une communione, quam sedes apostolica praedicat, esse mereamur, in qua . . .“

4. Pag. 12 lin. 6 [ib. 7a i]: „Approbante vero Lugdunensi concilio II Graeci professi sunt[14]:

5. Pag. 12 lin. 23 [ib. a n]: „Florentinum denique concilium ðefinivit ¼

6. Pag. 13 post lin. 5 [ih. a n) sequentem paragrnphum esso inserendam:

„ITuic pastorali muneri ut satisfacerent, praedecessores nostri indefessam semper operam dederunt, ut salutaris Christi doctrina apud omnes terrae populos propagaretur, parique cura vigilarunt, ut, obi recepta esset, sincera ot pura conservaretur. Quocirca totius orbis antistites nunc singuli nunc in synodia congregati Jungam ecclesiarum consuetuðinem 1 et ‚antiquam regulae formam ¥equentes 2, ea praesertim pericula, quae in negotiis fidei emergebant, ad hanc sedem apoetolicam retulerunt, ut ‚ibi potissimum resarcirentur damna fidei, ubi fides non potest sentire ðefectum 3. Romani autem pontifices, prout temporum et rerum conditio suadebat, nunc convocatis conciliis oecumcnicis aut rogata ecclesiae per orbem dispersae sententia, nunc per synodos particulares, nunc aliis, quae divina suppeditabat providentia, adhibitis auxiliis, ea tenenda definiverunt, quae sacris Scripturis et apostolicis traditionibus consentanea Deo adiutore A. cognoverunt. Nequo enim Petri successoribus Spiritus sanctus promissus est, ut eo revolanto novam doctrinam patefacerent, sed ut eo assistente traditam per apostolos revelationem seu fidei depositum sancte custodirent, et fideliter oxponoront: , Quorum quidem apostolica™ doctrinam omnes venerabiles patres amplexi et sancti doctores orthodoxi venerati atque secuti ¥unt 1, pienissime scientes, hanc beati Petri sedem ab omni semper errore illibatam permanere, secundum Domini Salvatoris nostri divinam pollicitationem discipulorum suorum principi factam. ‚Ego rogavi pro te, ut non deficiat fides tua, et tu aliquando conversus confirma fratres ¥uos 2, neque ignorantes, ad Romanam ecclesiam necesso esso omnem convenire ecclesiam, id est omnes, qui sunt undique fideles3, et Romanos pontifices quaerentibus fidei veritatem non posse respondere, nisi quod antiquitus apostolica sedes et Re- fi mana perseveranter cum ceteris tenet ¥cclesia Hoc igitur veritatis ct fidei non deficientis charisma Petro eiusquo in hac cathedra successoribus divinitus collatum est, ut excelso suo munero in omnium salutem fungerentur, ut universus Christi grex per eos ab erroris venenosa esca aversus, caelestis doctrinae pabulo nutriretur ct sublata schismatis occasione ecclesia tota una conservaretur atque suo fundamento innixa firma adversus inferi portas consisteret At vero cum hac ipsa aetate, qua salutifera apostolici muneris efficacia vel maxime requiritur, non pauci inveniantur, qui illius auctoritati obtrectant, necessarium omnino esse censemus, praerogativam, quam unigenitus Dei Filius cum summo pastorali officio coniungcre dignatus est, solemniter asserere.

„Itaque nos traditioni a religionis christianac exordio pcrcoptao fideliter inhaerendo ad Dei Sal- C vatoris nostri gloriam, fidei catholicae exaltationem et Christianorum populorum salutem, sacros, approbante concilio docemus et divinitus revelatum dogma esso definimus: Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, id est cum omnium Christianorum pastoris ct doctoris munere fungens, pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam de fide et moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per assistentium divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollere, qua divinus redemptor ecclesiam sum in definiendo doctrina de fide vel moribus instructam esse voluit, ideoque eiusmodi Romani pontificie definitiones esse ex seso irreformabiles.¼

Quae emendationes omnibus probatao sunt.

Num canon specialia adiiciendus sit et quis, inter invicem convenire diu non poterant Denique proponente Brixinensi conclusum est, ut tribus D canonibus post tria singula capita collocatis, caput loco verborum rsciat etc.e anathemate finiatur.

Postea cminentisaimus praeses monuit, timendum esse, ne, si, ut heri decretum est, additamentum ad can. 3 retrahatur, magna animorum perturbatio in congregatione generali oriatur; atquo ideo se proponere, ut illud additamentum sustineatur, cum error illo revera nostris diebus propugnetur; atquo vorum non esse, quaestionem hanc non fuisse in congregationibus conciliariter pertractatam, cum damnatio erroris ex una parto fuerit diserte, explicite et implicite postulata, ex altera autem parte error definiendus in num. 35 ot 36 proponatur.

' S. Cyr. Alex. ad ·. Caelest.
* S. Innoc. I ad cone. Carth. et llilev.
' Ct.* Bern. ep. 190.

• Cf. a. Ae»th. sp. ad imper, a rene, omusea. VITI spprob 2 (X fon». Horn», p. ab Hadriano II patrita· in eoae. oecorum. Vili proporiUa et ab hi.« ntacripUm
• 8. heu. adv. kaer. 13. c. 8.
• X Angoli. cantra Julian. L 1, η. 13.

Quod omnibus placuit, et reverendissimus relator, Tarrieiuas episcopus, rogatus est, ut provinaun hanc in >e anaeipuet.

Hora I congregatio soluta eaL

Joannes Schwetx secretarial.

66.

Congregatio LVL

Quae habita est die 11 iulii 1870 bora sexta vespero in archigymnasio Romano a Deputation» reverendissimorum patrum do rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigoniensi, Camoracensi, Casailiensi, Sancti laeobi, Gìennensi et Sancti Petri Fluminis Grsodeniis Australis. E theologis adorant pater Peters, pater Franrelin, societatis Iosa, canonicus Maier et pater Bianchi ordinis Praedicatorum.

Praemissis precibus, referente patre Peters reformatum eat *caput III* et *IV* secundam emeadation» in congregatione generali admissas ad eam formam, quo impressum exstat.

Atquo deinde adhuc quaedam stylisticae emendationes, postulanto quodam episcopo et proponente linguista (mons. Nocera) in prooemio et capitibus I et II factae, sed tentum pauciores ct minoris momenti, quao in constitutione dogmatica prima de ecclesia patribus pro suffragio definitivo ferendo in congregatione generali proponenda conspiciuntur.

ioannes Schwotx secretarios.

67.

Congregatio LVII.

Quae habita est dio 14 iulii 1870 hora octava ante meridiem in archigymnasio Romano a reverendissimis patribus Deputatioais pro rebus ad fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Aderant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonictui, Sancti laeobi de Chilo, Giennensi et Sancti Petri Fluminis Grandensis Australis.

Praemissis procibua, agebatur do *exceptionibus* seu conditionibus votis *iuxta modum* in congregatione generali additis. Quoniam tamen impressae nondum habebantur, de principiis earundom potius agendum esse videbatur.

Prius autem quaedam emendationes quoad stylum proposiUo ct admissio sunt ct quidem:

1· ut iu prooemio pag. 3 linea 3 dolentur t|suae M.

2 pag. 4 lio. 2 deleatur „itaquo 44.

3· pag. 4 lin. 3 ut „sacro approbante concilio 14 transponatur post „necessarium esso indicamus

4 ultimi verba sonent: „errores condemnare et proscribere

Deinde conclusum:

1· ut pag. 6 lin. 8 pro „erat“ ponatur „.fuit 44*

2 in nota 3, ut addatur „inter opist. s. Ambrosii XI 4.

3· pag. 8 lin. [23] post vocem „etiam 44 ut addatur n in is'

4· ut tollatur virgula ante ot post „per totum orbem diffusa'4.

Tum:

1· ni pag. 9 Ilo. 10,11 loco „inhaerendo" dicator n inhaerente· 4.

PM· li ut expungantur textus s. Irenaei ot s. Angustiai, uno tamen obloquonte, quod verum verbis sancti Augustini adstruatur, quod revera ipse generale principium statuat, ex quo argumentatur, quod revera Romanus pontifex semper id definiat, quod cum ipso reliquae tonent ecclesiae, et quod ita doctrina splendidius exponatur; atquo

3· pag. H lin. 8 post „Cathedra 44 addatur ^singelio ’; sed hoc additamentum in proxima congregatione post longiorem discussionum reiectum est.

ionnnes SchweH aecrctnriua.

Congregatio LVIII.

Quae habita est dic 14 iulii nani 1870 hora 6>/s vespero in nrchtgymnasio Romano a reverendissimis patribus Deputations pro rebos ud fidem pertinentibus praeside eminentissimo cardinali Bilio. Intererant omnes reverendissimi patres, exceptis Strigonionsi, Sancti laeobi do Chilo, Camcraconst, Caailiensi, Mcchlinicnsi, Mutinensi, Paderborncnsi, Oiennrnsi et Sancti Petri Fluminis Grandensio Australis. Theologi intererant pator Poten», puter Fronsclin, pater Scbmdcr, canonicus Maicr ct pater Bianchi ordinis Praedicatorum.

Praemissis precibus, referebat pater Franxelin de owp/iombiu prepositis in congregatione generali die 13 islii per vota rxx/a

Quoad *ptwmium* nulla acceptata fuit, nisi ut deleatur „itaqao folio IV linea 2, do quo iam provisum erat in congregatione praecedenti.

In *capile I* admisxi est solummodo transpositio verbi „non esso'· in canone, ita ut legatur, „Petrum apostolum Don sc a Domino. . ,u

In *capite 11* nihil immutatum, niai ut in inscriptione dicatur „beati Petri et lin. 6 pro oniui“ ponatur „ιαηο"

In *capite 111* nihil.

In *capite IVt* ut pag. 10 lin. 16 loco „rogata“ ponatur „explorata 4, et ut in fine definitionis legatur ndefinitiones... ex nexe, non autem ex consensu ecclesiae irreformabiles c* u

Deinde adhuc conclusum erat, ut, quemadmodum postulat exceptio 150, linea 8 pagina XI post 0 neneesaoribus" adderetur singulis“. Quod tamen revocatum est, ot rogatus revcrendloimus relator, ut explicet, quare necessarium non siu Tunc congregatio ab crainentiasimu prsesido dimissa est.

Joarme Schwetz secretorius >.

69.

Quomodo caput quartum constitutionis prlinue de ecclesia Uhristi, quo definitur Romani pontificis infoil Ibilitos, extlterit et a concilio xancitum sit3.

Ium ab initio patres concilii de Romani pontificis ¡nfallibiliUite definienda in varias sontontias abierunt. Nam uiii, cum in privatis conventibus ct familiaribus colloquiis, tum in orationibus coram concilio habitis, talem se definitionem omnino impedirò vello significabant, et cum. si proponeretur, eam plurimis probatum iri scirent, ipsam causae propositionem arcere nitebantur. Aliis contra, huius definitionis studiosissimis, omnia, quao obiicerontur, impedimenta pro viribus removero fixum deliberatumquo erat, quod cani definitionem, propter infinitas auctoritatis supremi doctoris aggressiones, Iam plane necessariam evasisse persuasici mu m haberent. Multi autem primo veluti in medio dubii haerebant. Quamvis onim doctrinam ipsam decerni vehementer cuperent, prao timore tamon vix oam quaestionem attingere audebant. Alii mala, quae definitionem, ut adversarii aiebant, secutura essent,

1 Ex *diario;* .Dic 16 iulii Hora 19 post congregationem gtuerslMa ab eminenti«boo praesHa patres Depnutionis in secretarum concilii «invocati «nat, nt de panels styli mutatlonlbm eenlentlam lUeareaL Onstituant, ut theologi ad rem perâclendam lα emintnU« prxc»vlls demum conveniant, id qnod hora 4Wi tempere diei 16 iulii 1670 factum etL“

s Et dtaraU commentariis Ignatil de Senettrêy. epitropi lUiMb««r.ea«l·. nains et patribus pro rebus Idei deputatis. Prtsrain prodiit ia rofirrfwnc fxurxH, t. clL. p UMS-l

alii gubernia sua catholicae religioni infensa metuo- a bnnt; alii aliis de caunia e rei tractatione abstinendum putabant.

Cum vero definitionis adversarii in dies magis populum, optimates, clericos, episcopos in suas partes trahere viderentur, illi, qui definitionem necessariam judicabant, no ros cum magno ecclesiae damno impediretur, eo magis sibi strenuo agendum esso duxerunt. Itaque roverondissimi patres Pndorbornensis, Bnxiueusis, Tridentinus, Sccovionsis, Crossensis cum aliis convenerunt, ut do via ct ratione consilium caperent. Qui omnes firmiter illi au doctrinae udhacroro professi sunt. Eorum uuus ab aliquo theologo libellum, quo definitio infallibilitnlis n concilio peturotur atquo ipsius definitionis formulam conficiendam curavit, cui schemati alius theologus altorum infallibilitatis definiendae modum adiecit. Utraque formula typis impressa nonnullorum patrum judicio subiccta est Placuit, ut ex iis novum, quibusdam additif·, schema conficeretur. Denique alterum libelli schema a tortio theologo est concinnatum. Quibus paratis, d. 23 dcc. 1869 fer. VI post meridiem in *Villa Caserta* (congregationis as. Redemptoris domo principe) reverendissimi putres Manning, Dcchamps. Stahl, Sonestrey, Loonrod, Martin, Ileiss, Adamem, do Preux, Mnrilley, Mcurin ud schemata examinanda convenerunt. Brixincnsis, cum gravi timore angeretur mulorum, quao fortasse definitionem sequerentur, ad conventum in *Villa Caserta* vocatus, venire noluit, itemque Secovienaia ot Tridcntinus; quaro non iam sunt invitati. Placuit, utriquo schemati quorundam conciliorum provincialium adiici decreta; priori brevem quoquo addi eorum, quao a probis viris contra definitionis opportunitatem objiciebantur, refutationem; denique ambo typis describi. Quo facto, exemplaria cum illis episcopis, ut accuratius expenderentur, communicata.

Dic 28 dec. fer. IV post meridiem, iidem patres apud collegam couvoniunt, praeter archiopiscopum Mecblinienscm valetudine impeditum, qui tamen scripto significarat, prius schema sibi magis probari. Inter congregatos patres tum do schemate tum de modo, quo concilii patres subscribendum invitarentur, diu disceptatum est. Denique ipsi quoquo prius schema anteponunt, idque, adiectia literis, cum aliis patribus, ut subscribant et subscribentes colligant, communicandum esso consent; casque literas n nemine, qui ad poculiareni congregationem pro expendendis propositionibus pertineret, subscribendas, cum postulatio eidem congregationi esset exhibenda. Literne illae typis impressae sunt, adpositis nominibus eorum patrum, qui credebantur nomina daturi. Itaque nomina primo adpositii orant: Ilerbipoleneia, Argontincnsis, Sedunennis, Lauannensia ct Qenovensis, Nicopolitanus, Brixincnsis, Cenomanensis, D Ratisbonensis, Leodionsis, Halicarnassensis. Sccoviensis, Eystettenaia, Wnrmiensis, Crossonsis, Methonensis. Deleta nutem sunt nomina Sccovionsis ot Warmionsis: ille, quamvis alioqui fuerit neor propugnator infall¡bilitatin. noluit tamen alios invitare, ut peterent cius definitionem ; hic nb oa definienda abstinendum esso judicabat. Deletis duobus uominibus addita sunt alia tria: Hnssun. patriarchae Ciliciensis; Francisci de la Bouillorio, ep. Carcaasnnensis; loscphi Cnixal et Estradò, ep. Urgcllcnsis1. Brixinonsis institerat, ut libellus postulationis cum omnibus concilii patribus communicaretur. Sed invitantium episcoporum videbatur esse, nd subscribendum hortari, quoscunque vellent Et fuero quidem complures, qui invitati subscribere recusarent.

Crescente in dies subscribentium numero literie denuo sunt editae. Sed cam in priore editione ab iis, qui litteras accipiebant, peteretur, ut de ro silentium servarent, Id in novis cditionibhil omissum est, cum silentium neque necessarium neque utile videretur.

Libelli quoque, cum Pragensis concilii acta iam in manibus essent, nova auctior editio facta est1.

Comes Tauffkirchcn, Bavariao legatus, episcopis Bavaria, qui subscripserant, significavit, aliquas Syllabi propositiones legibus statuum catholicorum repugnare, ideoque infallibilitatis definitionem impediendam sibi videri: hanc omnium guberniorum catholicorum esse persuasionem.

Eodem tempore concilii patres nVarias propositiones“ ex libro episcopi Marct *Du concile général* excerptas acceperunt1. Cuius anonymi opusculi auctor putabatur esso Mechliniensia.

Hispani episcopi, omiua propria et amplierò definiendae infallibilitatis propositione, communi nomina dederunt; Neapolitani vero propriam, oUi sententia a communi non discrepantem, ĕxhibuerunt

Aliud quoquo schema pro infallibilitate *negativo modo* definienda concilii patribus est transmissum1, cuius anonymi libelli auctor fuit Baltimoreneis, qui postea, literis ad Aurclianenscm datis, sententiam suam explicavit. Quinque tantum patres huic libello subscripserant, cum congregationi expendendis postulationibus traditus est.

Interca patres a definitione alieni, numero oranino 136, per eminentissimum cardinalem Schwarzenberg quinque politlones Sancto Patri exhibuerunt1, quibus hic obsecrabatur, no infallibilitatis definitio, utpote importuna, periculorum ct difficultatum plena, concilio proponeretur. Definitionis vero postulatio, α patribus 410 (si Neapolitani quoque computantur) subscripta, d. 28 inn. α reverendissimis dd. patriC archa Armeno ot archiepiscopo Gnesnensi eminentissimo cardinali Constantino Patrizi, praesidi congregationis pustulationibus expendendis, tradita est1. Ceterum etiam postea subscribentium numerus augebatur.

Praesides concilii, etsi forsitan omnes definitioni favebunt, non omnes tamen pari fortitudine difficultatibus in re prosequenda resistebant Ipso cardinalis de Angolis censebat, interim esso exspectandum, donec *Votum,* quod archicpiscopus Cordoni (unus e patribus Deputations fidei) conscripserat, typis impressum ſoret Cui qui definitionem infallibilitatis fieri postulaverant, minimo consenserunt. Ncc immerito; parvus enim fructus ex illo *Voto* exstitit

1 Prima editio est diri 30 dee. 186«, altera et tertia 3 ian. 1870, qnarU 13 ian.

1 Libellum Uabes L ciL, eoi. 646-60.

* Hλbes illa later acta Depatatioais pro pcstulatia.

< V. L dt, col. 660. doe. pr.

1 V. LciU «I 8-66 doc. J.

• V. trit eoL 677-68.

1 V. L cit, coL 669-60, doe. f.

♦ Ad rem Camillas Sartori in epistola ad concilii secretarium:

Mund^aore veneratisrinKJ.

Mi dice mua«iju«r Cardoni e»«ere vohatà del santo padre che si sUmri immediatamente il no roto *De iafaUitìlitafe Ramini jnHdifirb,* e si distribuisca »1 vescovi; la tïrtôd *Caífatico è* «tata incaricata della sUnqn. e verrà quanto prima transmelo alla segreteria. Mi faccio u dovere di renderne Informata reecelleuxa vostra, e con sensi della ƒd distinta stima ho l'onore di ripetermi di vostra eccellenza nrailksimo devotissicno servitore

Pai pontificio seminario Remano 11 6 ăprii 1870.

Camillo Statori.

Ac re qai«kra vera ŧp mox in lacea prodiit hoc praenotato titolo: *Elttnttrath degmatien* TfoM.mi *mfaflibiìilutf d^/htMhlutc* per *R P. D* AMcjvtom Gtrrfori *ardirKdtootasns»* ItotMe, typìs *(XrtMitfii* 1870. 9 f., 174 p_. ¡ f.

› V. L LÍ, coL Gí4. «loe. r»

ir

8pcm vero eorum, qui. Dei auxilio freti, sine mora a postubtionem patribus concilii et deindo congregationi proponi voluerant, eventus non fefellit. Die 9 febr. congregatio expendendis propositionibus petitionem contra iofallibilitatis definitionem exaratam respuendam esse, contra postulationem definitionis magnopere summo pontifici commendandam consuit. Unus dissensit cardinalis Rattacher, qui negavit» su difficultates contra infollibilitatem eiusque definitionem prolatas explicare posse; ceteri omnes definitionem vel maximo neccaiariam e±-e dixerant.

Concilii tempore fero quotidie in ephemeridibus Augustanis contra infallibilitat» definitionem, I. sedem, episcopus definitioni faventes scribitur. Harum scriptionum praecipuus auctor est Ignatius do Dollinger, professor et praepositus Monacensi#, cui ab aliis. quaecumquu Romae eveniunt, referuntur

Tandem dio 6 martii schema do Romani pontificis iafallibilitato (¿Caput ǂddendum 1) inter eno-B cilii pires distribuitur. Qui simul monentur, ut animadversiones in hoc schema *intra dexem diet* (a d. 8 usque ad diem 17 martii) concilii secretario ŧradant Sed definitionis adversariis instantibus a cardinali Bilio impetratur, ut tempus urque ad d. 25 martii prorogetur. Quod non «ine magno multorum patrum dolore factum est; suspicabuntur enim, procrastinationes ideo poatulari, at infallibilitatis definitio omnino impediretur. Quare cu etiam maioro studio incitabantur, plurimiquo subscripserunt petitioni, ut caput dc Romani pontificis infallibilitate ante alia tractaretur1. Cui desiderio non continuo acquieverant cardinales praesides, promiserunt tamen in colloquiis privatis, do infallibilitato agendum rfeo *poti primam* constitutionem de fide catholica.

Interca episcopi, qui ex advenio stabant, nullum non movebant lapidem, ut impedirent praeposteram, C ut aiebant, tractationem, instabantque. ut totum schema do ecclesia Christi secundum ordinem propositum tractaretur, incipiendo α capite primo flccclcriam cmu corpus Christi mysticum“·. Quod si factum oeact. periculum erat, nc caput XI do„Romano ƥontifice omnino examinandum non proponeretur. Nam cardinalem Bilio advon».irii definitionis fere quotidie adibant, ut quod volebant oblinerent Hunc denique unus ex ita, qui definitionem cupiebant, convenit peüitque, ut, infallibilitatis quac-tiono in concilium intrmlncta. tandem bono ecelceiuo et soluti animarum vellet oonaukro patrecquo tam gravi sollicitudine liberare. Illius quaestionis tractationem sino magno periculo diutios differri non posso, «d «Itoni post primam partem constitutionis de fido catholica, cuius disquisitio in congregatione generali ante Pascha terminanda esset, proponi debere. Respondit cminentisaimus, a cardinalibus D praesidibu' decretum c-see. ut statim proponeretur schemi nCapitw ǂddendi nequo prius do primatu (cap. XI) discussio haberetur. Itaque ub ipso provisum esse, ut observationes sive harum summaria, tum Hde primatu“ tum „dc infallibilitato Romani ƥontificia *Mparatim* in duobus fasciculi· imprimerentur. Iii«sit etiam relationes do observationibus tcmpeilive scribi ita, ut in prima sessione congregation» particularis [Deputation'» fidei] omnia parata essent, et ¿íbcomío brevi absolvi ƥonet

Per hebdomadam sanctam (d. 10-16 aprili·) complore· privati congroMUi a palribns Deputation» de fido habebantur in domo Wrttmunaetcricnsis,

« V. t dt r«L 701 d.

» VAHLwl 70611.
‘ V. il!»i jriMiat· t cft. «L 639-636.
* OWrvatkOM lito? Ubeelvr L ciL «4. W9-W70.

ut do schoniato componendo deliberarent. Couvoncrunt sub vesperum, praeter Weatniomurtorienaonj, Ratisboncnsis, Qneenensis. Calvens», Pudcrburnenaia, Tarvisinus. Sedimene», Bostrensis, (-a-soliuns». Placuit, quod a duobus theologis proponebatur, ut tota constitutio dc Romano pontifice (id est cap. XI primi schematis cum capite addendo) in quatuor capita divideretur, et. quuad formulam definitionis ƭnfallibilitati nt in suasione Depufationis textus schematis [capitis additi, quod erit quartum caput constitutionis do Rom. pontifico] ub omnibus retineretur et approbaretur, prout in ¿Capito addendo“ reperìcur.

Putabant putres, qui infallibiUtis quaestionem mox io concilium introduci volebant, disensainnem schematis in congregatione particulari incipi posse feria II vel III PaschatK Sed qui oppositam sententiam sequebantur, discussionem schematis impedire omni npo studebant. Praeter aha. «o quoquo propositioni quaestionis idfallibilitatie consensuro» emo dixerant, si schema do ecclesia iuxta ordinem cupitam proponeretur.. Quud sliquua ux patribus, qui definitioni favebunt, adduxit, ut quaestionem differri rclloaL Cardinalia Monchinil petitionem subscripsit aliisque subteribeudam transmisit, qun postulabatur capitum, uti disposita orant, tractatio. Aocewm alio, quibus cardinalia Bilio timore afficiebatur, ita ut rem proponere dubitaret. Maximum igitur periculum erat, ne de aliis capitiboa ageretur et. protracta nimia eurum discussione, crescentibus aestivo tempore caloribus, denique, antequam ad caput de infallibilitato ventum esset, concilium prorogaretur. Neque eolum urgebant adversarii definitionis, ut, antequam ad doctrinam de summo pontifico veniretur, discuterentur dccom priora capita schemalis de ecclesia, sed volebant etiam, absoluta prima eomtitutionc de lido, ad slteram item do fide constitutionem gradum fieri, ac postea demum incipi tractationum schematis do ecclesia Christi, canique secundum ordinem In ipso schemate propositum. Cardinalis Bilio, praeses Deputation» de rebus fidei, iis obsequi vello videbatur, ncc iam in sessione Deputation» schema dc Romano pontifice, sed secundatu constitutionem de fide catholica proponere statuit.

Patres igitur definiendae infallibilitalia «tudiuai. cum non aine gravi aaaeth«iu>ac cousuo periculo rem diutius differri pusac cerneront, habita deliberatione, nonnullos ad cardinalem dc Angelis mittendos decreverunt, qui ci damnum, quod imminerot ecclesiae, exponerent. Qui ex colloquio cum illo habito (18 aprili») cognoverunt, praesides ita magia favere, qui discussionem infallibilitati» differri vellent. Quare nihil iam reliquum crut, nisi ut so nd summum pontificem converterent atque, facta «incora relatione do statu rerum, enixo flagitarent, no cardinales praeside^ in hoc ro gravissima diutius conniverent. Sequenti igitur die (19 uprilis) mano ante congregationem generalem eorum aliqui sanctum patrem adierunt, qui iis benigno exceptis promisit, id se facturum, quod congruum videretur. Sed, licet eo ipso dio cardinalibus mandatum dedisse videatur, tamen in congregatione particulari etiam sequentibus diebus nulla facta est mentio schematis do Romano pontifice. Quare aliqui ex patribus, d. 22 nprilis vespere, conventu privato in domo episcopi Carcawjncnsia habito, nancto patri petitionem oxhibero statuerunt, ut discussionem illius schematis incipi iuborct. Quam petitionem, cui 150 patres statim subscripserant, dio 23 aprili· per tres episcopos summo pontifici obtulerunt1. Eorum votis respondit

I V. L clt. cd. 716 u
s V. t. rii. eoi. 7W-24.

eventus; naro dio 27 aprili» for. IV post Domin. in A Albii in sessione Deputation do rebus fidoi proponebatur constitutio do Romano pontifico, quae nessio huius Drputationie orat 34 Unus ex theologis retulit de constitutione ox capito XI schematis do ecclesia Christi conficienda et in suas partes distribuenda; alius theologus do unimadvorsionibua in schema do infallibilitate papae retulit

Dio 28 aprili» in Depututiono continuatur relatio heri inchoata. Dio 1 maii, eadem absoluta, incepta est relatio do primatu gencrutim. Dic 2 maii, finita relatione do primatu, tractari coopta est nova constitutio nupor condita do Romano pontifice: cui visus eat inscribendus titulus „Constitutio primado ecclesia Christi quo indicaretur, agi de ecclesia Christi ot quidem de eiusdem fundamento.

D 3 ct 5 maii examinata sunt a Deputation© singula capita constitutionis. Quoad cap. ill disputatum do inciso „quao proprie est episcopalis iurisB dictionis potestasua. Mcchliniensis censebat, hoc incisum esso superfluum, cum potestas summi pontificis declaretur esae immediata ot ordinaria; ču etiam Pictuvicnsis accessit, quia multi ex minori parte episcopi iato inciso summopere offenderentur. Responsum eat, futuros esse, qui concedant illi quidem, potestatem summi pontificis immediatam et ordinariam esse, sed negent, eam case ordinis episcopalis, niei id expresse a concilio declaretur (quod reapse a pluribus patribus in congregatione factum est). Statutum igitur est, ut illud incisum retineretur.

Maior exstitit quaestio, cum ventum est ad caput quartum. Iam in conventu privato apud λνββ^ inonusteriensem, do quo supral actum est, non ita facile adducti eunt omnes, ut formam schematis, qualis urat in „Capite addendou, retinerent. Raderbornensis novam proposuerat formam. Cum autem C instantissime rogatus esset, ut ab hoo proposito in sessione Deputationia abstineret, acquievit. Rationes, cur pristina forma retinenda esset, hae afferebantur: „In congregatioue generali sine dubio plurimas propositum iri emendationes, quae a Dcputatione do rebus fidei perpendendae essent, facileque evenire posse, ut totus textus mutari deberet. Absoluta demum discussione in congregatione generali, opportunum tempus fore cogitandi ct perpendendi, utrum ct quomodo constitutio melius conformari posset. Quod si nunc uova proponeretur forma, in sessione Deputation!» certo non paucas nec breves dc singulis emendationibus propositis orituros disputationes, ita ut totam rei tractationem in longum protrahi noccaso foret. Praeterea, ei in congregatione particulari mutationes fierent, futurum profecto, ut nmgnuni id afferret incommodum et ansam praeberet adversariis ad totum schema rciiciendum.“ D His et similibus rationibus permoti patres Deputations, qui privatim apud Wcstmonastcricnsom convenerant, do schematis formula retinenda consenserunt. In sessione autem orta est magna dissensio.

Schema čapiti IV sivo *capitis addendi* ab eminentissimo Bilio compositum et a sancto patro Pio IX probatum erat. Quapropter inopinatum omnibus accidit, quod idem cardinalis in sessione Deputations d. 5 maii fer. V. (mano), cum nomo patrum adversus schema loqueretur, ipso contra illud argumentari coepit: non plus posso definiri de infallibilitato papae, quam definitum sit do infallibilitate ecclesiae; de ecclesia autem hoc tantum definitum case, eam esse infallibilem in definitionibus dogmaticis stricte dictis; ergo quaeritur, inquit, num proposito schemate infallibilius papae non nimia extendatur. Non negavit cardinalis, immo tamquam certissimum asseruit, papam infallibilem quoque esse in factis dogmaticis, in canonization© sanctorum aliisque paria momenti robus, sicuti ecclesia in hia infallibilis eat. Addidit, se vehementissime capere, ut in hoc concilio Vaticano definiretur, ecclesiam infallibilem esae, non aoluin in definitionibus dogmaticis stricte sumptis, sed etiam in factis dogmaticis, in canonizatione sanctorum, in approbatione ordinum. Sed cum nunc do infallibilitate papae definienda ageretur, antequam actum esset dc infallibilitate ecclesiae, illud incommodi habere schema, quod plus diceretur, quam oporteret. Ad haec respondebatur, neque infallibilitatem ecclesiae hucusque ullo modo definitam ease, constare autem apertissime infallibiliUteni ecclesiae dogma esse et dogma fundamentale, cum quilibet catholicus actum fidei enuntiando hoc profiteatur: „Credo quod Deu» revelavit et ecclesia catholica credendum proponit? Cum igitur fide constet, ecclesiam esse infallibilem, idem dc papa definiatur.

Sed cardinalis praeses noluit suffragia patrum petere indixitquo sessionem *nocturnam* eadem die 5 maii habendam. In qua sessione (erat haec ordine 40 cardinalis porgebat contra schema eadem urgere, quae mano obiecerat. Dixit praecipuos theologos tum ante ortum lansenismuin, tum eo durante, tum recentioro tempore, infallibilitatem papae duntaxat in definiendis dogmatibus defendisse. Qua argumentatione plurcs patres Deputationis decepti sunt, cum non animadverterent, illos theologos infallibilitatem papae in definiendis dogmatibus tamquam veritatem de fido certam vel fidei proximam defendisse, et praeterea tamquam theologice certum probavisse, papam etiam in factis dogmaticis et in censuris haereai minoribus esso infallibilem, idque eodem modo, quo ccclcaiam infallibilem essu constat. Archiepiscopi Dechamps, Spalding, Steins ct episcopus Martin, adversarios conciliandi studio ducti, argumentationi cardinalia Bilio favebant, alii fortiter resistebant. Sic hinc atquo hinc disputatum est ad horam usque nonam.

Postero die (6 maii) mane, einincntissimus praeses ad sessionem vocaverat duos theologos. Post brevem utriusquo orationem de quaestione, utrum ct quid definiri posset, mox iuopinuto a cardinali prolata est nova formula, quam ante sessionem ei Paderbornenhis tradiderat Hanc, ah uno o theologis praelectam, ulius theologus commendavit uti solvendis difficultatibus aptam. Rogatis sententiis, alii sibi formulam placere, alii „inxta modum placere dicebant; unus neo contradicere nec „placetu D dicere voluit; duo formulam plane rciccerunt. Conclusit paulum festinanter cardinalis Bilio: „crgo formula proposita, inquit, omnibus patribus placet, duobus tantum contradicentibusll. Eam sine mora typis mandari iuasit.

In sessione d. 6 maii etiam exordii forma mutata est.

In sessione 42 d. 7 maii redierunt patres ad novum formulam capitis quarti, ac duo illi, qui eam reiecerant, rationes exposuerunt, cur reficiendam putarent. Praecipua ratio haec fuit, quod in capite, iam mutato, *tantummmodo* doceatur, Romanum pontificem errare non posse, cum definiat, quid expresse *fid' divina credendum* sit. Indo enim timendum esso, ne fidele», cum *plenam* expositionem doctrinae do Romani pontificis infallibilitate Hio capito contineri putent, hanc ad Uh sota· defini-

l CL Auprw coi. 238.
› V. enn-t. «apra o)L2IOs<|.
’ *V.* rupra eat 2-lft B.
l Supra. coi. j8O a.
i V. eam upra est. »1 bc. Ct col 210 r.

(iones referant, quibus fides divini praescribitur, adversarii autem infallibilitatia huiusmodi *aduuram* interpretationem pervulgent Postquam illi duo dieendi finem fecerunt, unus o theologia, quid do nova formula sentiret, exposuit; concessit ille quidem, difficultates non abesse et rationes propositas vi non carere; putabat tamen, iis facile occurri posse, si pauca mutarentur. Quod cum maiori patrum ℞u mero placeret, continuo id operis susceptuml et schema, nonnullis mutatis, patribus eoncilii propositum est[2].

Iu DopnUtionis seoionc 43“ d. 8 maii agebatur de animadversionibus in primatum Romani pontificis atque ab aliquibus in nova constHutiooe prima de ecclesia Christi quaedam mutationes postulabantur.

Permulti patres concilii, cum audirent, quid in congregatione particulari (6 maii| accidisset, schema de infallibilitate, non reformatum, sed deformatum B esse rati, deliberare coeperunt, quomodo huie malo medela afferri posset. Itaque comploro habiti sunt conventas privati apud archiepiscopum Bituricenscm et episcopum Carcassonensem, quibus adesae solebant Weatmooastericusis. Corisopitcnsia, Hebronensis, Ascalonensii, Cenomanensis, Ratisbonenria, ct vicarii‘generales d’Alion et Chesnel, ut deliberarent do emendatione formulae. Placuit omnibus, ut, quoad fieri posset, nova reiccta formula, antiquum schema restitueretur et ut de obiecto infallibihtatia Romani pontificis n?n plus definiretur, quam idem esse cum obiecto infallibilitatis ecclesiae Complures emendationes propositae.

Dum haec aguntur in conventibus privatis, in congregatione generali dio 13 maii novi schematis, quod supra diximus distributum esse, discussio generalis incepitl, quae continuata est usque ad diem 3 iunii, corn, postulantibus 150 patribus et 0 ecteris plerisqqo assentientibus, tandem conclusa est. Privati autem illi conventus alii apud alios patres fere toto hoc tempore habebantur, quo schema in congregationibus generalibus tractabatur. Nec frustra.

Io sessione ℞4 Deputationis d. 22 maii, ipse eminentiwirous Bilio refert, plurimos patres offendi novn formula capitis quarti, et id quidem ob rationes non leves. Tum paene cadom iam ipse repetit, quae a duobus patribus d. 7 maii in sessione ℞2 contra novam formam allata erant Praeter Paderbornenscm, Mechfiniensem, Balcimorensom ct Bostrensem, prope omnes iam censent, emendandam esse formulam. Cardinalia in primis proposuit ut historicus quidam prologus illi capiti praefigeretur, quo ostenderetur, qua ratione summi pontifices fidei magisterium in ecclesia exercere semper consueverint, simulque falsas suspicioni praecluderetur aditus, quasi Romini pontifices absque consilio, deliberatione et D scientiae subsidiis in rebus fidei indicandis procedere possint Die igitur 8 iunii cardinalis novam formulam Deputation! (owe. 45) praelegit Post diuturnam deliberationem formula satisfacere visa non est licet plura in ea placuerint[4].

Io sewionc ℞6 d. 9 iunii vespere, examinantur emendationes prooemii a concilii patribus propositae, in proxima sessione d. 12 iunii mane, emendationes item prooemii et cap. I et II constitutionis de ecclesia Christi

Cardinalis Cullen, in congreg. generali ℞3 d. 18 ran. proposuit emendationem, quam ipsi cardinalis Bilio suggesserit quamque idem eminentis-

1 Ct·#·! 962. 42.
» V. M «Vn» L LU. «I. 4-7.
• V.tLH. «4.29 iq
4 V. fcnoafc· npra «4. 2ft7 M; d» et npra ori. *1M -ftt.*

A simus Bilio in seas. Deput. ℞8 d. 19 iunii praelegitl. In hac sessione insuper novus textus prooemii ut cap. I et II constitutionis praelectus est, deinde expensae emendationes cap. III usque ad numorurn 8; pergitur in sessione ℞9 d. 21 iunii uwque ad num. 26 et in seas. ℞0 dic 24 iunii usque ad num 43. In hac sessione facta est ulhma recensio prooemii, cap I et II, et deinde cardinalis Bilio alism praelegit novam formulam definitionis infallibilitatía, cuius auctores fuerunt Wcstmonaaterienaia ct Thes-$alonicensis Patres de ea privatim deliberare statuerunt

In sessione ℞1 Deputationis d. 16 iunii: discussio emendationum in cap. III const, usque ad finem. Praeterea cardinalia Bilio formulam definitionis infallibilitatis denuo examinandam proposuit, quao iam in sessione ℞8 d. 19 iunii proposita orat Quaesitum est praecipue, utrum haec vel alia similia formula nunc a Deputation® congregationi generali proponenda esset, quo citius inter au conciliarentur animi. Conclusum eat a Deputatione, nullam congregationi generali proponendam esae formulam, sed exspectandas emendationes a patribus concilii scripto exhibitas

In congregatione generali ℞9 d. 30 iunii habita, episcopus Padcrbornensis proposuit emendationem[2] eius ipaius formulae, quam hucusque tam acriter ℞defenderat

In ℞session ℞2 Deputationis d. 3 iulii episcopus Brixincnsis- et archicptecopus Westmonasteriensisc proposuerunt emendationes formulae. Nihil conclusum est

Post diem 26 iunii multae emendationes formulae propositae sent, tum in privatis plurium patrum congressibus, tum in Deputatione pro rebus fidei modo prirate, ut sententiarum unitas praepararetur, sicque finem suum assecuti sunt patres, qui hos congreasua frequentaverant Episcopi autem, qui infallibilitalem papae definiri nolebant eoromque asseclae, ut definitionem vel impedirent vel inanem redderent, formulas nimia vagas, quae in utramque partem trahi possent, afferebant ac laudabant, quao si reciperentur, M quoquo suffragia pro definitione daturos case pollicebantur. Sessio ℞3 Deputationis habita eat d. 7 iulii hora nona matutina. Displicuerat archiepiscopo ℞Parisiens et eius amicis, quod episcopus Tarviiinus io congregationo generali ℞3 die 6 iulii, cum de emendationibus in cap. III relationem haberet, novum incisum proposuerat in canone III, quod inseri voluerat Deputatio in sess. ℞1 7. Re igitur in seas. ℞3 novo Deputationis examini subjecta, id consilii initum, ut totus canon III cum novo inciso typis mandaretur et sequenti die expenderetur. Deinde exapninatae emendationes capitin IV. Proximis sessionibus ℞Deputation d. 8 et 9 iulii, de iisdem rebus agebatur. Priori die placuit, ut novum incisum in canone IIΠ omitteretur; die vero 9, instante cardinali Bilio, decretum eat, oportere incisum retineri et in congregatione generali proponi[8]. Ratio haec erat, quod eo impetere-tur error, in quo totius subtilioris Gallicanismi cardo vertebatur.

• V. farwutem «upr^ ml.
> V. formulam supra coL 267 π C.
• V. eam later seta dictae congregationis.
4 Ct rapra coL 249 o u.
• Reverendissima» Brixlnenste voluit retineri foroalam .Ipso antem apostolico primatu ete.· d. 26 iunii examinatam, ite tamen, ut m &ne diceretur: w... per aastetentiam Spiritu» sancti errare non po-ae, stenti condite generalia non peasant.· Cf. supra eoi. 270 a.
• V. supra col. 270 n.
• V. illud incteum coi. 2ΛB a.
• Ct »upra coi 274 D.

Deputatio tribus diebus continuis (7, 8, 9 iulii) Λ diuturnas ct laboris plenos sessiones habuit, ut omnes emendationes capitia IV in trutinam revocaret. Decrevit, ut probatae emendationes typis descriptae patribus concilii distribuerentur, quo facilius dc iisdem sententiam ferro possent.

In 84 congregatione generali, dio 11 iulii, op. Tarviatnus de novo inciso canonis Ili retulit; canon integer, secundum Deputationis sententiam, a longe maioro patrum numero approbatus csL Deinde Brixinensi retulit dc emendationibus capitia IV. Maximus patrum numerus approbavit illas septem a Deputatione receptas emendationes, quae typis impressae et inter patres distributae cisque commendatae erant, rcicctis omnibus aliis. Itaque in sessione 56 Deputationis d. 11 iulii textus cap. Ill ot IV iuxta emendationes d. 5 et 11 iulii in congregatione generali approbatas reformatus est. Placuit quoquo post longam discussionem Deputation!, ut]ì etiam capiti IV adderetur canon, id quod plurcs emendationes postulaverant, et a longo maiore patrum numero exoptari non ignorabatur. Cum vero graves difficultates obstarent, quominus pro cap. IV, sicut pro reliquis, proprius canon conderetur, decretum tandem est, ut tota cius capitis definitio sub anathemate ita comprehenderetur, ut, qui ei contradicerent, anathemate ferirentur. Cum autem id quoad caput IV decretum esset, visum est item decernere, ut unicuique trium priorum capitum suus canon, antea sciunctus, subnecteretur.

In congregatione generali 85 d. 13 iulii suffragia ferebantur primo de cap. Ill emendato, deindo de cap. IV item emendato, moro solito, id est sorgendo voi sedendo. Tum vocatis singulis nominibus suffragia ferebantur de integra constitutione, prout reformata et typis impressa inter patres distributa erat. Aderant Patres 601, dicebant *placet* 0 451, *placet iuxta modum* 62, *non placet* 88.

D. 14 iulii Deputatio duas habuit sessiones, 57 " mane ct 68 vespere. Examinatae conditiones, sub quibus 62 patres suffragium dederant *placet iuxta modum.* Ex conditionibus duas solum recepit Deputatio. Factis paucis correctionibus styli admissa est

a) exceptio, qua plurcs postulabant, omittendum esse textum s. Augustini. Eo deleto, etiam s. Irenaoi omissus textus, qui sine illo iam minus placebat.

b) Altera admissa est exceptio, scilicet ut ad omnia effugio excludenda in fine definitionis adderetur „non autem ex consensu ecclesiae Conclusum porro est denuo. ut singuli canones ipsis capitibus subnecterentur.

Relatio sic diviso inter Calvensom, Tarvisinum et Brixinonsem, ut Calveosis referret do exceptionibus in prooemium ct cap. I et II, Tarvisiuus de D capite III, Brixinonsis do cap. IV.

Die 16 iulii habita est ultima congregatio generalis, quao erat 86 Omnes propositae emendationes approbatae sunt et indicta est sessio solemnis in • diem 18 iulii.

Post congregationem generalem, consentientibus patribus pro rebus fidei deputatis, theologi apud cardinalem Bilio praesidem convenerunt, ut constitutioni etiam quoad stylum extremam manum imponerent. Quod cum factum esset, duo ex theologis, typographiam secretam in aedibus Vaticani adeuntes, totam constitutionem recto ac sincere imprimendam curarunt Hoc schema authenticum inter patres distributum est

Eorum patrum, qui infallibilitatem nolebant definiri, deputatio d. 15 iulii vespere summum pontificem adierat. Promiserunt ei, se suffragium *placet* daturos, dummodo novum incisum e canone capitis ILI dolori et in definitione infallibilitatis addi iuberet incisum 0innixus testimonio ecclesiarum 1. Quod sanctus pater, postridie per subsecrotarium concilii respondens, abnuit, committens omnia congregationi generali, iudicio definitivo sibi servato. Patres illi in conventibus d. 16 et 17 iulii habitis numero pluribus suffragiis — 36 contra 28 — constituerunt abstinere a sessione publica, atque multi eorum iam 17 iulii Romam reliquerunt Ante discessum episcopi numero 55 subscripserunt protestationi summo pontifici exhibendae1; quae eadem dic 17 iulii sancto putri Pio IX tradita est

Sessio solemnis habita est d. 18 iulii. Schema illud authenticum, quod inter patres distributum esse diximus, ab episcopo Fabrinnensi praelectum est Suffragiis nominatila exquisitis, dixerunt patres 533 *placet,* duo autem *non placet,* episcopus Caiacensis et episcopus Pctriculanus seu civitatis Little Rock. Deindo summas pontifex constitutionem comprobavit.

70.

loscphi Klcutgen epistola, qua alterum schema reformatum do fido catholica cardinali Bilio, Deputationis praesidi, mittit1.

1870 iulii 22.

Eminentissimo principe.

Il signore Stahl prima della sua partenza non avendo terminata la copia dello *Schema constitutionis II de fide* o della *Relazione,* credetti di non poter far meglio, che pregare ì *Germanici stenografi* di continuare quel lavoro, avendo anche questi il segreto. Da loro dunque vostra eminenza o avrà già ricevuto o ricovrà in questi giorni Γ uno e Γ altro scritto tutto finito per la stampa.

Si ricorderà vostra eminenza, che ancor prima di Pasqua fu stampato o distribuito ai Deputati un foglio, nel quale si rese conto del modo, nel quale nel capo IV o V ai erano eseguite alcuno mutazioni 0 aggiunte nella Deputazione o stabilito o da alcuni proposte, *ceteris non contradicentibus.* Questo mutazioni ed aggiunte nello scritto, cho vostra eminenza ricevrà, già sono fatto.

Inoltre avverto, che noi capi secondo o terzo alcuni punti, di poco rilievo però, rimasero nella Deputazione quasi sospesi: cioè fu fatto qualche osservazione, proposto un cambiamento, ma niente propriamente deciso. Nel secondo capo si desiderava con ragione, che si citasse qualche testo della Scrittura sull immortalità dell' anima. Il testo di poi citato dispiaque ad alcuno, cho parlava forte, tacendo gli altri. Ma ora il testo ò citato in maniera, che al giudizio do! padre Franzelin o di monsignor Schwetx tutti sarebbero certamente contenti. — Nel terzo capo contro Γ inciso: *et mortis timorem a mortali remorii* fu osservato, che anzi Adamo fu minacciato di morte so avesse peccato. Propose qualchuno di dire semplicemente: *donum immortalitatis impertiit.* Ma una simile frase procedo e nel testo di s. Agostino, che segue, ai legge: *immortalis bene-*

* Cf. ephtotan mereslittimi archlep. f*arioetrii ad fa. pontificem ad calcem L LII.

5 V. cam ibid.

3 Post JMMOftem trigeminum tertiam Depalatis pro rvba» fidei ad secundam constitutionem de fide nca amplias rediit Schema eiusdem constitutionis ab ipsa reformatum, rettone ha* bita animadverrionua, quae a pluriVu» patribui ra eo dbentiendo factae fuerant, habetur supr?. *ub nuto. 38. Attaieea theologi secundum discussiones habitas «chema enveudamut, quod multi· in loris mutatam simal cum relatione ad ¡litri explicandam emmentissiran praeridi Deputationis tradidit losephn» Klnlqen e societate lesu, nuns opera Deputatio pro rrbu· fidei in reformando ibernate uti voluerat. En eius erigida ad rerdinalem Bilio in ratItemi· echenaU data.

fido conditoris, rho è di nuovo quasi l'istCMO, che a *donum immortalitatis.* Quindi bo scritto: *ct mortis imperio mortalem exemit;* in vece di *imperio* si potrebbe dire o ai direbbe, credo, meglio *legibus*; cosi ai esprime propriamente il *posse non mori.*

Quando disse a vostra eminenza, che pensava di andare dopo la sessione solenne a Viterbo, credo di non avere espresso il motivo. Questo non fu semplicemente per cambiare aria o riposare, ma per far uso dei bagni, giudicando i medici, essere questo Γ unico rimedio per guarire quel male, che in questo anno non mi ha poco molestato. Ma io rimango sempre alla deposizione dì vostra eminenza. che mi potrà richiamare a Ruma, quando vorrà. Se non ricevo altro avvi», ho intenzione di rimanere qui fin al fine del meso di Agosto.

Raccomandandomi alla benevolenza ed alle preghiere di vostra eminenza mi dico dì cuore eoo profondissimo rispetto, di vostra eminenza revereo- B disrima umilivtimo servitore

Gius. Kirutgen, d. C. d. O.

Viterbo al seminario 22 luglio 1870.

71.

Schema constitutionis dogmaticae secundae de fide catholica patrum examini propositum.

Pim episcopus scitus ¡errorum Dei.
sacro approbante concilio
ad perpetuam rei memoriam.

Inter tot ot Unta mala, quae hisce temporibus deploranda nobia sunt, illud sane haud exiguum, inventos esse, qui in pertractandis augustae religionis nostrae arcanis, contra Apostoli monitum plus vapore cenantes quam oportet sapere, α vero fidei intellecta desciscerent Hinc enim accidit, ut errore» multiplicis, dudum ab ecclesia reprobati, velut nova C specie induti reviviscerent, et latius in dies ad multorum calamitatem diffunderentur. Quapropter pastoralis officii cura, qua et fidei depositum intemeratum custodire ct pericula a fidelium animis propulsare tenemur, a Nobis postulat, ut, declaratis iam fidei ipsius natura ct proprietatibus, ad praecipua quaedam cius dogmata conversi, sensum horum genuinum, quem tenet semperque tenuit sancta mater ecclesia, adversus illiustnudi depravationes asseramus, nostraquo definitione, approbaote sacro Concilio, confirmemus.

Caput 1.

De fonctissima Trinitate.

Mysteriorum, quao fido illuminati profitemur, omnium supremum ipso Deus eat, unus in oaaentia, trinus in personui: Pater, Filius et Spiritus sanctus. Haec beata et individua Trinitas accundum catholicae D 6dui veritatem unus evt Deus, proptcrca quod essentia, substantia seu natura tribus personis communis re et numero una eat Puter enim ab aeterno Filiam generat, non alium suae aequalem essentiam ex so producendo, sed ipaam suam simplicissimam ewentism communicando; itemque Spiritus sanctus non multiplicatione cMoatiae, sed eiusdem singularia ewotiac communicatione aeternaliter ex Patre et Filio Unquam ex uno principio et unica spiratione ꝑprocedit

Haec Igitur re et numero una edentia, incomprebensibiU· et ꝑneffabili non est generans nequo genita nec procedens, sed eadem veraciter est Pater, qui generat, et Filium, qui gignitur, ct Spiritus sanctus, qui procedit; tres simul personae ac singillatim quaelibet eorundem'; ita ut personae inter se, non autem ab essentia reuliter distinguantur. Quarc alias eat Pater, alius Filius, alius Spiritus sanctus; non tamen aliud3, sed unus natura Duus in tribue personis distinctis.

Sicut vero trium personarum unit Deitas, natura et substantia, ita una ct indivisa est operatio, qua Trinitas sacrosancta cuncta extra so condidit, disponit et gubernat3. Neque enim divinae personae operantur ad extra singillatim sed prout essentia, voluntate ct potentia unus sunt Deus, unum universorum principium ·,

Caput II.

De hominis creatione et natura

De hominis vero natura ct origine, divinis littori» edocta, haec credit ct praedicat aaneta mater ecclesia. Facturus Deus hominem ad imaginem ct similitudinem suam, ut praeeMct univorsae terrae. corpori de limo terrae formatu inspiravit apirarulutn vitae, animam sciliect de nihilo productum, immaterialem. incorruptibilem, immortalem, ꝑntelligenti et libera voluntate praedium. Quare de corpore quidem legimus4: *Nerertatur pulris in terram, untie erat;* de anima vero: A7 *redeat spiritus ad Deum, qui dedit illum;* et iterum'': *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere.* Hace porro anima rationalis, quae singulis hominibus a Deu creatore infunditur, eurporis humani, etsi ab eo essentia differens, vere tamen, per se ot ceaontialiter forma est7, iu scilicet corpori coniuncta, ut cum eo constituat nataram humanam vere ct realitor unam.

Primo autem homini Adao ot Evae uxori, e costa eius divinitus funustae, benedicens Deus aitB: *Multiplicamini et replete terram ;* atque ita *ex uno ꝑfedi ootne genus hominum inhabitare super unirersam faciem terrae9.* Quare etiam *vocarit Adam nomen uxoris suae llera, eo quod mater esset cunctorum ꝑviientium* Adam vero ipse primus dicitur formatus a Deo pator orbis terrarum H, quippe α quo cuncti, qui incolent terram, naturali generatione descendant [carne do carne nascente, cui anima a Deo in singulis de novo creata infunditur,a] Qua fidei sententia negata, laeditur quoquo dogma de peccato ab uno primo genitore in omnes transfuso, et de redemptione omnium per anum Mediatorem leaum, contra Apostoli doctrinam11: *Sicut per unitu delictum in omnes homines in condemnationem, sic et per unius iustiliam in omnes homines* in *iuslifieationent citae.*

Caput III.

De hominis redattone et lapsu.

Verum in ipso generis humani primordio magnum insuper quoddam divinae pietatis arcanum fides christiana agnoscit. Uomo, ad imaginem Dei factus, ipsa quidem natura sua ordinatur ad Deum cognoscendum. colendum, amandum, eo videlicet modo, qui naturali facultati congruit. Verumtamcn summus

1 Cf. cuse Lateran. IV cap. 2 *Damnamus.*
î Ibidem
> Cf cone oecum. VI eonfesrio fidei *l* Agalhonis
• Ct cone Lateran. IV cap. I *Firmiter.*
4 Eoi XΠ. 7.
• IUtlh. X, 28.
7 Cf. com. Vienaenait Clementina; cone. Later. V *Apcstslici rtgiminii;* Utt apovt. Hi IX d. d. 15 ionii 1857,
• Oen. I| 28.
• Act. XVII, ïβ.
» Gen. UI, 20.

n Qaae noda quadratis intimi, in meo apogrspho deerant; ea tamen addenda videntor ob adnolatlonccn ad fanno locasi ab lpso κhtmal£s anciore appositam.
is Row.V, 18.

» Ct smilis» II si ceratili! Flertelini de-
rtriun ппik

rcruni Conditor ct Dominus, cuius potentia crcatao a naturae proprietatibus ct legibus non circumscribitur, inexhausta bonitate hominum genus io primo parente ad statum elevare voluit, in quo super naturae simo conditionem boni divini particeps fieret1. Itaquo praeter dotes, quibus in propria natura perficeretur, sanctitatis ct iustitiao admirabile ei munus impertiit, ut, natura quidem servus, Spiritus sancti autem dono filius, divina mandata ot virtutis opera iam non solius naturao vi, sed gratia desuper infusa exsequendo, aeternam huereditatem promereretur. Ad hace carnem spiritui gratia sua sublectam fecit, ot mortis imperio mortalem exemit. Mortalis quippe orat homo couditiono corporis animalis, immortalis autom beneficio conditoris'.

Hunc Deus in paradisi felicitate tanquam in umbra vitae collocavit, sic munerans libero arbitrio, ut tamen regeret imperio, terreret exitio'. Posuit anto eum vitam et mortem, ut, siquidem vitam B eligeret, do virtute in virtutem conscendens, ad regnum caelesto transferretur, Deum aeternum visurus, non facúltalo naturali, nee per speculum in aenigmate, sed facie ad faciem, sicuti est, ct hac visione in eiua similitudinem transformatus divinae voluptatis torrento potaretur.

Haec illa est hominis elevatio, quam sanctorum patrum vestigiis insistentes doctores catholici recto supernaturalem vocaverunt, ut quao naturao creatae tum exigentiam tum viros transcendat, idcoque nec naturali conditioni nec meritis hominis debita, sed gratuitum sit divinae largitatis beneficium.

At vero homo conditori suo ingratus mandatum eius libere transgrediendo, e statu sublimi, ad quem evectus erat, una cum propagino sua excidit, iram Dei et indignationem incurrens, sanctitatem et iustitiam tam sibi quam nobis amisit, et peccato inquinatus non mortem ct poenas corporis tantum, 0 sed etiam peccatum, quod mors est animae, in omne genus humanum transfudit. Quod quidem Adao peccatum propagatione, non imitatione, omnibus eius posteris transfusum, unumquemque in statu peccatoris constituit: quemadmodum ecclesia constanter docuit, et sacra Tridentina synodus definivit, cuius decreta renovamus.

Ab omnibus tamen fidelibus finniter crcdondum constanterquo profitendum est, Dei matrem beatam virginem Mariam in primo instanti suae conceptionis fuisse singulari omnipotentis Doi gratia ot privilegio, intuitu meritorum Christi Salvatoris humani generis, ab omni originalis culpao labo praesorvatam immunem, prout per apostolicam nostram constitutionem, quao incipit *Ineffabilis Deus,* a nobis declaratum ot definitum est.

Caput IV.

De mysterio Verbi incarnati.

Vcrumtamon dives in misericordia Deus per Filium suum unigenitum, factum ex muliere, hominem lapsum erigere, et dovicto daemone, cuius versutia perierat, de morto ad vitam revocare dignatus est.

Huius autom mystorii haeo est recta et sincera fidos, ut credamus ot confiteamur, Dominum nostrum lesum Christum verum Deum ot verum hominem esse, Deum ex substantia Patris ante saecula genitum, ot hominem ex substantia matris in saeculo natum. Sempiternus enim Dei Filius, cum in forma Dei Patri esset consubstantialis, nascendo ex matre sempor virgine formam servi ita sibi propriam fecit, ut per hanc vere homo factus consubstantialis esset nobis1. Atque ita in integra veri hominis perfoctaque natura verus natus est Deus, totus in suis, totus in nostris'. Haec igitur est Verbi divini cum humana natura unio secundum hypostasin, a sacris conciliis definita et ab universa semper ecclesia credita et praedicata, ut non alius sit Deus Verbum, ot alius homo leans, sed una hypostasis seu persona et Deus sit per divinam et homo per humanam naturam assumptam.

Quare sicut in sanctissima Trinitate tres personae distinctae in una subsistunt natura, ita e contrario in Christo una divina persona in duabus subsistit naturis distinctis et inconfusis. Ex quo quidem intelligant omnes oportet, essentiae, substantiae seu naturao notionem cum notiono hypostasis seu personae minime caso confundendam; ne cum manifesta sacratissimorum dogmatum subversione tot semper dicantur cue personae, quot sint naturae perfectae, intellectu ct voluntate praeditae.

Quamvis vero incarnationem Filii Dei tota Trinitas operata sit, quia inseparabilia sunt opera Trinitatis; solus tamen Filius formam cervi accepit in singularitate personae, non in unitate divinae naturae, in id, quod est proprium Filii, non quod commune Trinitatis3.

Ex admirabili hae Deitatis cum humana natura in uno Christo coniunctione illud etiam consequitur, ut sancta ct immaculata semper virgo Maria proprie voreque Dei genitrix sit et salutetur4, quippe ex qua carnem assumpsit et natus est ille, qui verus est Deus. Haec igitur Christum, Deum et Dominum nostrum, pariens, mater gratiae nobis exstitit, atque per illum do antiquo serpente triumphans facta est mater cunctorum vero viventium, nec desinit potenti sua intercessione aeternae nobis salutis dona conD ciliare.

Ex quo vero Filius Dei, a paterna gloria non recedens, nova nativitato generatus, haec mandi infima ingressus est, humana do Deo, qui verus est homo, ot do homine, qui verus est Deus, divina voraciter praedicantur. Invisibilis onim in suis visibilis factus est in nostris, ante tempora manens esso coepit ex tempore, impassibilis Doue non dedignatus est homo esso passibilis, ct immortalia mortis legibus subiaccre5. Quao quidom proprietatum utriusquo naturao in una cademquo Filii Dei persona communio, sicut in apostolicis et evangelicis scriptis manifestato, ita perpetuo patrum consensu tradita est.

Sicut proin duco in Christo naturae non permixtao nec confusae, ita duae voluntates ot operationes confitendae sunt; unus tamen et idem operator nostrae salutis, Unigenitus Dei, qui per divinam D divina, humana per humanam naturam indivise ct inconfuse operatur, per formam Dei coruscans miraculis, et in forma servi succumbens iniuriis'.

At vero carni et sanguini participans cum infirmitate naturae culpae maculam nequaquam suscepit, sed purissima ex Virgine de Spiritu sancto sanctus conceptus, ac plenus gratiae et veritatis natus est. Qui nulla unquam concupiscentia lentatus fuit7, et licet vero libero arbitrio praeditus, non solum non peccavit, sed neo peccaro potuit

Sic autem Deus dilexit mundum, ut hunc Filium suum unigenitum victimam daret, cumque, qui non

1 S.Thom. Shih. UroL p. 1-2, q. 110, a. 1.

' 3. Ang. *D** gen. ad. liti.* L VI, e. 26 [Migue, Pair. Lit XXXIV, 8MJ.

• S. Aug. Bachin β. 25 (Ibid. XL, 215J.

1 Cf. cone. Chaktd. deasitto ; eoac. veram. V can. fi.

' 8. Leo M. Ep. ad FUv.

» Cone. Tclet XI cent Mei.

« Cene. EpbeHoum can. 1 j cone, oecum. V caa. 6.

* S. Leo M. Ep- ad Fise.

• Bp. s. Agalh. nd coac. cerasi. VI. evoe. Later. I Martino; epirt. S. Leonis ad Fiar.

t Cf. cune, ceram. V can. 12.

noverat peccatum, pro nobis peccatum faceret, ut noi efficeremur iusticia Doi in ipso. Talis enim decebat, ut nobis esset pontifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus α peccatoribus et excelsior caelis factus. Qui per Spiritum sanctum semetipsum offerens immaculatum Deo, per proprium sanguinem semel introivit in sancta, aeterna redemptione inventa1. Quemadmodum igitur in primo Adam, qui est forma futuri1, tanquam in suo capite genus humanum cecidit; ita in novissimo Adam, hoe est in Christo lesu, unquam altero suo capita Deo reconciliatum est Voro enim mediator Dei ct homi-
num homo Christus lesu», unas moriens pro omnibus. divinae iostitiao pro nobis satisfecit, et deleto chirographo, quod erat contrarium nobis, exspolians principatus et potestates, de vetusta nos servitute in fiborum libertatem vindicavit. Si enim unius delicto mors regnavit per unum; multo magis abundantiam gratiae et donationis ct iustitiao accipiontes in vita regnabunt per unum lesura Christum

Haec vero vis satisfaciendi pro peccatis omnium et merendi nobis justificationis gratiam et hacreditatem passioni Redemptoris inerat, propterea quod humani eius actos valorem habebant seeundum dignitatem personae divinae, per assumptam naturam operantis. Redempti igitur non corruptibilibus auro et argento, sed protioso sanguine quasi agni immaculati et incontaminati, animas nostras casti8cernue in obedientia cbaritati», ct in fide viventis Filii Dei, qui diloxit nos et tradidit semetipsum pro nobis, exspectemus beatam spem et adventum gloriae magni Dei ct Salvatoris nostri lesu Christi.

Quo autem magis hae nostra notato magistri mendace» et impii homines, quos futuros esse apostoli praenuntiarunt4, cius, qui emit cos, gloriae c mavit obtrectant solum dominatorem et Dominum nostrum lesum Christum negantes; eo1 studiosius no» colaitudinem illius ciTerre et revereri maiestatem deeet. Hio enim Dei ingeniti unigenitus Filius splendor osi gloriae et figura substantiae eius, principium et fini», per quem ct propter quem condita sunt universa Qui ob nimiam cbaritatcra, qua diloxit n«>s, ¡n assumpta servi forma traditu» eat propter delicta nostra et resurrexit propter iustificationera fra io. atque inferorum ct mortis victor super omnes caelo» attendens consedit ad dexteram inaieatatis in excellis, rex regum et dominus dominantium. Eum enim »upcr omnem principatum et potestatem Pater constituit haeredem universorum, ut in omnibus primatum gerens, credentibus et obtemperantibus (ibi causa sit ſaluti aeternae. Iterum autem ventura» Mt cura virtute magna et maiostate, iudicaro vivos ct mortuos: et omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem Filii Dei. et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae, qui vero mala egerunt, in resurrectionem iudicii. Tum revolabitur maiestas eius, divinitas et sempiterna virtus, et omnis lingua confitebitur, quia Dominus Icsus Christu» in gloria est Dei Patris

Caput V.

Dr *yralia Redemptoris.*

Gratiam, quae propbr Christi Redemptoris merita donatur, ecclesia catholica eiusmodi esms profitetur, per quam non solum a peccati servitute et potc- statu diaboli liberemur, verum etiam spiritu mentía nostrae renovati iustitiam et sanctitatem, quam Adam peccando sibi ct nobis perdidit, recuperamus. Nequo igitur baec gratia naturae tantum vires reparai, ut por oam adiuti ad honestatis nonnam mores et actus nostros plene componere possimus, sed ultra naturae terminos ad caelestis hominis id est Christi imaginom noe transformat in novamquo vitam regenerat In Christo enim lesu elegit nos Deus ante mundi constitutionem, et praedestinavit conformes fieri imagini Filii sui, ut sit ipso primogenitus in multis fratribus1. Undo hanc nobis charitateni dedit Pater, ut ox Deo nati filii Dei nominemur ct simus5. Qua quidem filiorum adoptione redditum nabis ost illud divinilo naturae consortium, quod nunc inchoatum per gratiam, aliquando consummabitur in gloria3. Spiritu voro Filii, quem Deus misit in corda nostra, uncti ot sacrati, templum quoddam diviuao maieatatis efficimur. in quo Trinitas sacrosancta habitaro, sequo ipsam animai) fideli communicaro dignatur, dicente Christo Domino: Sí *φώ dilijjit* me, *sermonem uieum serrabit, et Pater meus diliget rum, et ad eum reniemus, et mansionem apud eum faciemus*

Quare hoc quoquo tenendam ct ab omnibus Christi fidelibus profitendum est, sanctificantem gratiam, non in favore tantum, quo Deus bominom uti gratum acceptet, paratusque sit ad nctualis gratiae auxilia largiendo, ncque in praetereuntibus dumtaxat actibus consistere, end permanens esso donum supcrnaturole, quod divinitus infusum animae inhaeret, tam in adultis iuatificatie, quam in infantibus baptismo regenerati». Ilaoc hominis per incarnatum Verbum renovatio illud est mysterium α sacculis absconditum, quo Deus, quao in primo Adam mirabiliter condiderat, mirabilius in secundo refor- Deploraoda autem eorum est caecitas, qui Christi religione, quod tupernoturalia sit, naturae huraanao dignitati derogari, caraquo libertati ac felicitati obesso arbitrantur. Tantum enim abest, ut baec divina institutio hominem deprimat, ut oum mirum in modum exaltet: siquidem a peccati servitute liberatum ad caelestem gloriam ita disponit, ut naturae quoquo dotes ornet atque perficiat. Nequo minus profecto abhorrendus error, quo quidam Kupcmaturali Dei ordinationi repugnantes, intra naturar· fine» si»tero neque ultra huius bona quidquam appetere liberum cmo contendunt. Postquam enim divina clementia ad caelestia regna hominem transferri decrevit, viam autem ad ea Iceum Christum constituit, ¡am non est in alio aliquo salus; ned qui in Christum credere aut cius mandata servare detrectaverit, cum peccatoribus ciicietur in tenebras exteriores, ubi erit tletus ct stridor dentium.

Illa autem vitae probitas, qua quidam honestatis officia non modo sine fido in Christum, sed etiam sine ullo ad Deum respectu colere praetendunt, hominem ne in naturali quidem rerum ordino perfectum, nedum coram Deo iustum ct aeterna vita dignum reddit.

A Christiana cnimvero iustitia et sanctitate, quae operantem ad regnum caeleste perducit, omnis omnino virtus ct honcitas, quae naturali tantum facultate exercetur, longe remota est. Licet enim vis illa naturae insit, qua legitimum aliquid anima rationalis et sentit ct facit, quod non solum non vituperetur, vorum etiam merito recteqne laudetur: nihil tamen horum, quandoquidem sine fido ct sinu gratia fiunt, ad illam pietatem pertinet, quae in

» Cf. Hebr. VII. V
» Hra. V, IA
» ÍUw. V. Π.
• Π Prtr. 11. 1, 1<A |V.
» fee art.
« PUfipp. 11.

i IX Rora. Vili, 29.
5 Ctlra. Hl. i.
• Ct II Petr. I, 4.
» Ioan. XIV, 23.

viUm transfert aeternam1. Quemadmodum enim j haoo ipsa beata vita, ita dispositio ad oam, utpote super naturam posita, ox gratuito miserentis Dei beneficio est. Ad nullum igitur actum saluUrem sive in iustis, ut lustificontur adhuc, sive io pecca* toribus, ut disponantur ad lustificationom, naturae ▾ ires sufficiunt, attestante Domino1: *Sine me nihil potestis facere;* et Apostolo eius1: *Non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est.* Quero ot illud verissimo dicitur, por gratiam non solum dari nobis, ut, quod per naturao vigorem difficulter possumus, facilius possimus, sod etiam ut illud, quod per naturam nullo modo possumus, ot velimus et perficiamus. *Deus est enim, qui operatur in nobis et celle et perficere pro bona voluntate*4.

Sed haec ipsa opera bona, quao gratia antecedente, comitanto et subséquente fiunt, vitae aeternae meritum non habent sino illo sanctitatis dono, quo iusti oum Christo tanquam membra cum capite ooniuncti, et tanquam filii Dei per gratiam cum Filio Dei naturali consociati sunt, monente Domino *Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis,* et attestante Apostolo1; *Si autem filii, et haeredes, haeredes quidem Dei, cohaeredes autem Christi.*

Ut enimvero cuncti, qui divinitas excitati praestant, quao possunt et debent, hanc gratiam, salutis nostrae pignus, a Deo, qui omnes homines vult salvos-fiori7, consequuntur, eaquo Doo adiutore in finem usque conservata, caelestis gloriae certo potientur: ita qui iustitia spoliati vita mortali excedunt, ad immortalem vitam, quao est iustitiae corona, nunquam perventuri sunt. Post mortem enim, quae est viae nostrae terminus, mox ad Del tribunal sistimur, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum1, noque ulhis C post hanc vitam relinquitur locus poenitentiae ad iustificationcm. Quaro monemur, ut, dum tempus habemus, operemur bonum1, quia venit nox, quando nemo potest operari10. Omnes igitur, qui in actuali peccato mortali vita funguntur, a regno Dei exclusi cruciatus gehennae, in qua nulla est redemptio, aeternum sustinebant. Etiam qui cum solo originali peccato mortem obeunt, beatifica Dei visione in perpetuum carobunt. Qui vero In charitate Dei decesserint, antequam dignis poenitentiae fructibus do commissis satisfecerint et omissis, eorum animae poenis purgatorii post mortem purgantur. Illorum denique animae, qui post baptismum nullam omnino maculam incurrerunt, aut post contractam maculam sive in corporo sive post mortem purgati sunt, mox in caelum recipiuntur, atque Deum unum et trinum clare intaontea divina essentia sino intermissione in omnem aeternitatem perfruentur11.

Atque haec sunt catholicae doctrina capita, qaao prae caeteris proponenda et declaranda nobis in Spiritu sancto visa sunt: at vero cuncti veritatis lucem in tot errorum tenebris facilius agnoscere ht sequi possint, sequentes canones, hoc sacro approbante concilio, subitici constituimus.

• Cf. s. Au<. de sp. et UtL e. 29. b. 48.
1 Ioan XV, 5.
• Cor. III, 5.
« PhiL Π, 13.
» Ioan. V, 4.
• Rom. VIH, 17.
7 I Tim. Π, 4.
▮ Ct Π Cor. V, 10.
• GaL VI, 10.
» Ioan. IX, 4.
n Cost concilii Florentini decretum anioni»; Innocent. HI decret *Maiores* de Bapt; Bened. XII eoniL *Benedict Deus;* Pina VI *Auctorun fidei* prop. 28.

CANONES

I.

De sanctissima Trinitate.

1. Si quis dixerit, non osse tres divinas personos realitor distinctas, sod unam tantum, quae nunc Pater, nunc Filius, nunc Spiritus sanctus nominetur; anathema sit.

2. Si quis dixerit, divinam substantiam non numero, sed specie seu qualitate unam esso; anathema sit.

3. Si quis dixerit, Trinitatem unum Deum esse non propter unius substantiae singularitatem, sed propter Dei trium substantiarum aequalitatem et personarum ad se invicem relationem; anathema sit.

4. Si quis creationem aut quamvis aliam Del operationem, quae ad creaturas terminat, uni personae divinao ita propriam esae dixerit, ut non sit omnibus communis, una et indivisa; anathema sit

Π.

De hominis creatione et origine.

1. Bi quis negaverit, animam hominis a corporo natura diversam, spiritualem et immortalem esse; anathema sit

2. Si quis negaverit, naturam humanam e corporo ot spirita compositam vere et realiter unam ease; anathema sit.

3. Si quis universum genus humanum ab uno protoparente Adam ortum esso negaverit; anathema siL

HI.

De hominis elevatione ei lapsu.

1. Si quis negaverit, humanum genus in primo parente ad statum supernatandam elevatum esse; anathema sit.

2. Si quis negaverit, oase dona et instituta divina, quae tum exigentiam tum vires naturae areatae superent, eamque ultra suum ordinem perficiant; anathema sit

3. Si quis dixerit, peccatum originale in Adae posteris veram et propriam rationem peccati non habere, nisi ab ipsis actuali consensu peccando comprobetur; anathema sit.

4. SI qpis dixerit, peeeatam originale formallter osso ipsam concupiscentiam, aut privationem gratiae sanctificantis de cius ratione non osse; anathema sit

IV.

De mysterio Verbi incarnati.

1. Si quis non confiteatur, unum eundomque Dominum nostrum Icsum Christum sicut vorum hominom, ita ot verum Deam osse: anathema sit1.

2. Si quis negaverit, humanam Christi naturam D in ipsa concoptiono ex beatae Mariae virginis utero Deo Verbo ita unitam esse, ut Verbum in ea subsistens vere ait homo; anathema sit1.

3. Si quis unam personam lesa Christi sic intelligat, ut hanc compositam esso dicat e duabus personis, divina et humana, nexu indissolubili inde a conceptione conlunctis; anathema sit1.

4. Si quis dixerit, tot necessario ease personas, quot sint intellectas et voluntates: aut negata duplici In Christo persona, negari in oo humanae naturae perfectionem et libertatem; anathema sit

5. Si quis negaverit, ipsam Dei Verbum, in assumpta, came patiendo et moriendo, pro peccatis nostris Deo vere et proprie satisfocisee, nobbque gratiam et gloriam meruisse; aut affirmare praesumpserit, satisfactionem vicariam, unius scilicet

« Syn HI, can 1-2-5.
• Cf. Syn. HI. can. B; 8yn. IV, eas. 4.
• Cf. Syn V, ean. 5.

Mediatoris pro cunctis hominibus, justitiae divinae repugnare; anathema ait[1].

6. Si quis alia impia dogmata a sacris conciliis oecumenicia Ephesino, Chaleedooenri et Constantinopohtanis damnata defendat, nec confiteatur doctrinam de mysterio Christi, quae ab iisdem synodis et praedecessoribus nostris sancto Leone et sancto Agathono declarata atque in Florentino concilio oecumenico denso confirmata est; anathema sit

V.

De gratia Redemptaris,

1. Si quia negaverit, per Christum Redemptorem instauratum esse ordinem supernatural» gratiae; anathema sit.

2. Si quis dixerit. justificationem non esso nisi remissionem peccatorum; aut gratiam sanctificantem non esso niai favorem, quo Deus hominem Unquam gratum acceptet, paratusquo sit ad gratiae actualis auxilia concedenda; anathema siL

3. Si qnis negaverit, gratiam sanctificantem donum esso supcmaturale permanens et in anima inhaerens; anathema siL

4. Si quis dixerit, hominem sine gratis et fido justificari coram Deo sola divinorum mandatorum observantia; anathema sit.

5. Si quis dixerit, naturae rationalis facultatem sino divina per lesum Christum gratia sufficere ad aliquod opus bonum, quod ad justitiam christianam et vitam aeternam disponat; anathema sit

6. Si quis dixerit, etiam post mortem hominem iustifieari posse; aut poenas damnatorum in gehenna perpetuas faturas esse negaverit; anathema sit

Itaque supremi pastoralis nostri officii debitum exsequentes omnes Christi fideles et maxime, qui praesunt vel docendi munere funguntur, per viscera lesa Christi obtestamur, nccnon eiusdem Dei et Salvatoris nostri auctoritate jubemus, ut ad bos errores e sancta ecclesia eliminandos ot purissimae fidei luces pandendam studium ct operam conferant.

Quoniam vero satis non est, haereticam pravitatem devitare, nisi ii quoquo errores diligenter fugiantur,. qui ad illam plus minusvo secedunt; omnes officii monemus servandi constitutione· ct decreta, quibus pravae ciusmodi opiniones ab hac eancta sede proscriptae ct prohibitae sunt.

72.

loscphi Kkntgcn relatio de schemate reformatu[1].

De capite primo.

Multi hac nostra aetate, dum Trinitatis mysterium rationis lumine vel demonstrare vel certe penitus iotelligcre conabantur, α rectae fidei tremito plus minus deflexerunt. Quorum ai nonnulli personarum venni et realem distinctionem non agnoscunt, plerique tamen in declarando divina unitate orront. Sic enim originem personarum exponunt, ut una cum personis naturam ecu substantiam divinam multiplicent Neque igitur aliam in Deo unitatem admittunt, nili speciei et relationis, atque illam *qualdatiram,* bane *dynamicam* vocare solent. Tres enim personas dicunt totidem esse substantias, inter se pronus aequales, atque tum ratione originis tum communione vitae sou conscientiae inseparabiliter conjunctae.

Itaque in capite, postquam summa mysterii paucis verbis enuntiata est, primo [declaratur] divinao naturae unitas, quao scilicet non dynamics seu virtualis sed rcalis, neque qualitativa sed numerica dicendo. In omnibus enim aymbobs personarum trinitas natureo unitati opponitur: quam certum igitur est, personas esse realiter et numerico distinctas, tam certum est, naturam caso realiter et numerico unam; quare in Later, cone. IV[1] legimus: But distinctiones sint in personis, ot unitas in natura.· Praeterea in iisdem symbolis naturae unitas tanquam ratio ponitur, cur unus sit Deus; ut in symb. Athanas. statim ab initio, ct in Cono. Florent.[1]: nHao tres poraonao sunt unus Dons ot non tres dii; quia trium ost una substantia, una essentia, una ħatura Rursus igitur inferimus: quam certum est, Deum case numero unum, tam certum est, numoricam eue divinao naturae unitatem. Tandem in epistola S. Agatboni· a concilio oecum. VI solemniter approbata, postquam de una Dei natura, voluntate, operatione oto. sermo factus cat, adiicitur[3]: wEt quidquid do eadem a. Trinitate essentialiter dicitur, *singulari numero* tanquam de una natura trium consubstantialium personarum ĕomprehendamus

Ut vero erroris radix evellatur, mox personarum origo exponitur, quippe quao non multiplicatione, sed eommunieationo oiusdem numero essentiae concipienda rit: do qao conferri potest idem caput *Damnamus* concilii I>ater. IV.

Tura vera habitudo essentiae ad personas definitor, cam scilicet ĕc huiusmodi, ut haec una numero essentia si: quaelibet trium personarum, atque proinde ab hi· non distinguatur nisi virtualiter, dum peraonao inter te realiter distinguuntur. Quao item verbi· codc. Lat. brevius contractis proponuntur.

Postremo agitur do operatione Doi *ad extra.* Quemadmodum sciiicot una est natura, qua personae operantur, ita una cet operatio, etsi tres sint operantes, cum c contrario in Christo unus sit operans, sed duplex operatio. lisce autem veritas dudum definita, denuo visa oat proponenda, propteroa quod nostro tempore ab risdem, qui tres in Deo ponunt essentixs, negata est. Proponitur autem eo fere modo, quo in confezione fidei 8. Agathonis et synodi Romanae, a concilio oecum. VI acceptata, legitur :... (Patris, Filii ot Spiritus sancti) una essentia sive substantia vel natura, id est una deitas, una aeternitas .. . una essentialis oiusdem sanctae ei inseparabilis Trinitatis voluntas et operatio, quae omnia condidit, dispensat et continet

De capite serundo'.

Postquam hominis creatio, verbis e Scriptura s. depromptis, breviter descripta est, in hoc capite tria tradantur dogmata, et unum punctum doctrinae catholicae latius dictae.

Primum dogma eat, animam de nihilo productam, immaterialem etc. esse; alterum, hanc animam cum corpore tanquam formam cius unam constituero naturam. In huius secundi dogmatis enuntiatione retenta est formula, qua conc. Viennense et Lateranense V necnon sanctissimus dominus noster Pius IX usi sunt, explicatione brevi, qualis con-

1 Sya. III. ra 10 ei 12. — Coa?. Fhpxl. decr. pro IttoMUs.

« Inn prMknl ha« relati· in *('eUtdwne* Lwmn, L VII. ed. SU-4S, fi saisreshertkxea ŧdpis· a L B. Franxelin in ea» ŧvU qiM et ĕoik auU^raybn ipse eticripri. Mirara profert·. desta· ŏV.e<lÍGúh Larenrii editora· hand animadrerlbz, eiwaMl relatiin ilio l Mm»UVxtwsw ĕchen referri, ipri in npericra punirai» parta inprimi imwerant, la 14, çood nb nani prwrtérnü uMbodOB carati.

i Cap. Dewuimiu.

« Décret. pn> laenb. ŧMl XXXI, 1734.)

> Mansi, tam. XI, p. 238.

« Mansi, taca. XI. p. WQ.

» ĎQua Ma diaurinr. iam «apra rd. 210 d >q. toüd»m plennaqne retta» hataKintnr.

ciliari decreto convenire videbatur, o piuriam re- a verendissimorum patrum desiderio adiecta. Praetermissi· enim scholasticis quaestionibus, hoc solum declaratur, animam corpon ita coniunctam esse, ut cum eo constituat naturam humanam, compositam quidem cx materiali et spirituali substantia, vero tamen et realiter unam. Hoc vero est id ipsum, quod antiquorum conciliorum formula edicitur. In omni enim natura composita unum o componentibus habet so ut determinans ct perficiens seu absolvons, alterum ut id, quod determinatur et perficitur. Porro prius illud appellatur huius posterioris forma. Anima autom dicitur corporis humani forma *per se* et *essentialiter,* quia corpus non per aliud quidquam, sed por tornet, neo per aliquam tantum operationem, sed por ipsam suam substantiam perficitl. Huno esso sensum vocabuli *essentialiter,* patet, si prior pars decreti Viennensis concilii cum posteriore confertur:

nl'orro doctrinam omnem seu positionem temere asserentem, aut vertentem in dubium, quod subbtantia animao rationalis, seu intellectivae, voro ac per se humani corporis non ait forma, velut erroneam ac veritati catholicao inimicam fidei, praedicto sacro approbante concilio, reprobamus·, definientes, . . . quod quisquis deinceps asserere, defendere, sou tenero pertinaciter praesumpserit, quod anima rationalis seu intellectiva non sit forma corporis humani per se et essentialiter, tanquam haereticus sit censendus3-.

In priore igitur parto dicitur substantia animae *cere* ac *per se* (omissa *essentialiter)·,* in posteriore animo *per se* et *essentialiter* humani corporis forma. Itaquo animam essentialiter formam corporis esse idem est atque substantiam animae corporis formam esse.

Iam vero ut anima per ipsam suam substantiam corpus determinet et ita perficiat, ut sit corpus humanum, neccsse est corpori per ipsam suam substantiam, seu substantialiter unita sit, atque proinde unam cum eo naturam, unum essendi' et operandi principium constituat.

Hoc igitur dogmata excluditur error illorum, qui statuunt, animam et corpus duo esse principia completa (quorum utrumquo propriam habeat subsistentiam ot propriam operationem), ad mutuam tantum in so actionem ot vitao communionem contunda.

Tertium dogma, quod statuitur, est unitas generis humani, do quo nulla est difficultas.

Punctum deniquo doctrinae catholicae, quod praeter hnec dogmata traditur, illud est: animas humanas α Deo creari. Hoo sic capiti insertum est, ut non definiatur, siquidem *incidenter* dictum. Selecta autem est formula simillima ei, qua usus iam est s. Leo M. in epistola dogmatica ad Turribium. Videatur de hac schema prius pag. 122. (V. supra L L, 109 D). Inter ea vero, quao ibidem de hac doctrina referuntur, illud maximo notandum est, non obstanto dubitatione s. Augustini aliorutnque post eum, sententiam de creatione animarum λ saeculo XI in ecclesia tam communem fuisse, ut usquo ad haec nostra tempora nemo eam amplius in dubium vocaret. Testatur hoc Bellarminua his verbis| Hanc sententiam (animam filii esse ex animo patris, ut corpus filii ex corpore patris) ut exploratum errorem reficiunt ac refellunt omnes theologi scholastici cum Magistro sententiarum/ Melchior Canus commemorata dubitatione Augustini: „Nunc nutem, ait3, cum post ea tempora theologorum fideliumque omnium consensu firmatum sit, animum non per generationem, sed per creationem existere, sino dubio ad fidem illa quaestio pertinet/ Item Alexander Natalis5: nHoc tamen antiquorum dubium non impedit, quin modo ab omnibus catholicis asserendum sit, animas a Deo creari, et creando corporibus infundi/ Similia apud alios possim leguntur; neque praetermittendum est, a s. Thomo, qui eam sententiam ab ecclesia approbatam4, et contrariam etiam haereticam* dicit, mentionem fieri dubitationis f. Augustini, item a s. Bonaventura, qui sententiam, animas α Deo creari, B solam catholicam esso affirmat*. Itaque omnes hi summi viri iudicarunt, non obstanto illa dubitatione quorundum veterum patrum, nunc eam sententiam 'per consensum ecclesiae certam factam esso. Adde, quod Benedictus XII oppositam sententiam errorem contra fidem caso definivit7, et synodo nationali praescripsit, ut eam tanquam talem solemniter reficeret9. Exstat etiam responsum S. R. Inquisitionis, quo declaratur, eam sententiam erroneam esse, et qui eam docuerat, ad retractationem cogendum. Quibus omnibus certum est, *posse* incisum, de quo sermo est, dogmati inseri; hoc vero etiam *expedire* videtur, propterea quod contrarius error nostro tempore in pluribus regnis, in Germania, Gallia, Belgio, et Italia revixit.

De capite tertio.

In priore parte huius capitis agitur de statu C supernatural*!, ad quem genus humanum in primo suo parente a Deo elevatum eat. Ac primum quidem hic statue paucis verbis, cum s. Thoma, definitur tanquam participatio boni divini, h. o. boni, quod soli Deo naturaliter competit. Duplox scilicet est Dei dilectio erga creaturam, Buna quidem communis, secundum quam diligit omnia quao sunt, ut dicitur Sap. XI, secundum quam esso naturale rebus creatis largitur; alia autem dilectio est specialis, secundum quam trahit creaturam rationalem supra conditionem naturao ad participationem divini boni*/

Deindo, quao hoc supernatural! ordine continentur, singillatim declarantur.

1. Primum hominem anto lapsum in sanctitate et iustitia constitutum fuisse, iam a concilio Tridentino definitum est10. Per ipsam vero sanctificantem gratiam confertur etiam adoptio filiorum et D divinao naturao consortium; quod primo demonstrari potest o charitatis dono. Etsi enim e communiore sententia gratia sanctificans ab hoc dono distincta sit, tamen multis Scripturae testimoniis manifestum est et a Tridentino concilio definitum11, charitatem a justificationis gratia separari non posse. Charitas autem est proprium donum filiorum Dei. Etenim *qui diligit, ex Deo ualM* <dw, ot ideo *glo-*

' De imis?, grit 14, c. 11.
' De loe theoL, L IS, e. nIL
• Hiit. eccL eaee. V, cap. 4. ·. 3, § 10.
4 De pot, q. B, a. 9.
• Snnuna P. 1, q. 118, a. 2.
« In L II, diit 18, a 2.
î Non crederem dicere *definivit;* potnu dicere»: .teter errore· «ntn fidem catholicam rremnot.* (JVanrriM.)
» V. KhemA primum pag 12&. (V. rapta L U ill.)
• 3.1·«··, q. HO. a.1.
»» Seas. V, can 1.
n Scats. VI. cap. 7, esa. II.
» I Imj I IV. 7.

î wQul· corpo· perficit*, dicendam dirías: ,qui» corpas m *ratione corporis humani* perficit*. *(Animadversio J. B. Franteli*.)*

' Deotinger, Enchirid. p. 174.

> .ewendi* melini omitteretur; natum fina composite est quidem et (ri placet) potest did unum *esse* comporitum, ied non iati· intelligìtur, quomodo dicatur *principium essendi* rient principium operandi, nisi ingrediamur tbeoriai leboliatieorum quorumdam valde difficile· de *essentia* in *adu* et de *existentia* realiter distinctis. *(J. B. Franteli*.)*

ríamur in epe gloriae filiorum Dei, quia chantas Dei diffusa ni in cordibus nostra per Spiritum sanctumf qui datus nt nobis1; Spiritus scilicet adoptionis filiorum, in quo clamamus Abba (paler)1. Idem consequitor, si gratia sanctificans consideratur ut donum a virtutibus distinctam. Sic enim donum eiasmodi esso debet, quo ipsa animae natura elevatur, ita ut virtutes infosso ad eam so habeant sicut debitae dispositiones ad nataram altiorom1. Quare s. Thomas1: vVirtus uniuscuiusque rei dicitur in ordino ad aliquam naturam praeexistentem, quando scilicet unumquodque sic est dispositum, secundum quod congruit suae naturae. Manifestum eat autem, quod virtutes acquisitae per actus humanos sunt dispositiones, quibus homo convenienter disponitor in ordine ad naturam, qua homo est. Virtutes autem infosso disponunt hominem altieri modo ct ad altiorem finem; unde etiam oportet, quod (disponant eum) in ordine ad sitiorem naturam, hoc est in B ordine ad naturam divinam participatam, quae diator *lumen gratiae* (lient id, quo natura animae est rationalis, vocatur lumen rationis), secundum quod dicitur II Petr. I, 4: *Maxima et pretiosa robis promura donant, ut per haec efficiamini dirinae consortes naturae.* Et secundum acceptionem huiusmodi naturae dicimur regenerari in filios Dei/ Per sitiorem illam naturam ipsa animae essentia intelligent ost, per gratiam ad eupematundem similitudinem cum Deo elevata; quae eadem dicitur divina natura participata, quia anima ipsa ea similitudine, quoad fieri potest, divinao naturae consors seu particeps efficitur: id quod a. doctor in sequenti articulo distinctius explicat Ut iuetus in intellectu per virtutem fidei cognitionem divinam, et in voluntate per virtutem cbaritatis amorem divinum, Ita etiam in natura seu essentia animae per gratiam sanctificantem participat naturam divinam, propterea quod, ad similitudinem divinae essentiae regeneratus, eue et operari coepit eo modo, qui nulli creaturae ĕonnaturali est. Hoc autem est, ex Deo renixi, filium Dei et naturae divinao consortem fieri — Quam sit haec expositio doctrinae revelatae conformis, ex eo cognoscitur, quod sive prima sanctificatio sive progressus eius sive consummatio tanquam transformatio in Dei imaginem ĕxhibetur 4. Quam igitur certum est, primam hominem ante lapsum in sanctitato et iostitia constitutum fuisse, tam certum eat, cum Dei filium per adoptionem et naturae divinae consortem, atqae per haec dispositum fuisse ad Dei visionem intuitivam consequendam, quae quidem baereditas est filiis promissa et divini cohsortii felix consummatio. Et nisi ita caset, nec Christi redempturis opus tn*staurutioc* nec sanctificatio nostra per cius gratiam *moratiol* dici posset.

Haec vero omnia sancturum patrum auctoritas___ luculenter confirmat. Tradunt cnĥn velut ano oro, primam hominem, cum in propria natura perfectus a abeolotusquo essct, per Spiritile snneti infusionem, spiritalem effectum1, ad imaginem Verbi transformatum1, splendidiores characteres divinae naturae recepisse, in supernam, id est divinam formam transitase, excellentiam sanctitatis et affinitatem cam Deo consequutum esse1, ita ut omni virtuto ornatos tanquam Angelus terrestria cum suo Creatore familiariter ĕonversaretur et divina mysteria, nominatim futuram Verbi incarnationem, superna revelatione cognosceret5.

Praeter haec dona sanctitatis et Doi visionem tanquam ultimum finom, quae statui supernatural! essentialia sunt, paucis adhuc commemorantur io capite reliqua dona, quibus homo ante lapsum ornatus erat, integritas, immortalitas et paradisi felicitas. De bis vero ita sermo instituitur, ut tanquam gratuita quidem Creatoris beneficia perhibeantur, nullus tamen nexus necessarias cum ultimo fine appareat.

2. Declarato in hunc modum statu originalis initiae, subiicitur definitio, in eo hominem elevatum ease ad ordinem, qui tum exigentiam tum vires creata© naturae transcendat, idcoque recte supernatandis, indebitas, gratuitus dicatur.

Etiam naturalia dona gratuita vocari possunt, quatenus homo ea, antequam erat, mereri utique non potait; sunt tamen debita, quatenus ipsa naturae humanan constitutio ca postulat, ne mancus sit homo et necessario miser. Quare S. Thomas5: DPolest intelligi duplex debitam: unum quidem ox merito proveniens, quod refertur ad personam, cuius est agere meritoria opera... Aliud est debitum secundum conditionem naturae, puta si dicamus, debitum esse homini, quod habeat rationem ct alia, quae ad humanam pertinent naturam.__ Dona igitur naturalia carent primo debito, non autem carent secundo debito...; dona autem sapematuralia utroque debito carent, ct ideo specialias sibi nomen gratiae vindicant." Ut vero bonum, ad quod Deus hominem ordinavit, conditionem, ita etiam vires naturae excedit, ct excedit quidem simpliciter, ita ut homo propriis viribus ad illud consequendum nihil poxsit. Cum enim vires necessario naturae, utpote suo principio, respondeant, non possunt ad bona, quae naturae proportionem excedunt, pertingercT.

Ex hac ordinatione homini» ad finem supernataralem seu ut a. Tbomas dixit, ad participationem divini boni, cognoscitur necessitas gratiae absoluta. Duo enim gratia praestat: sanat primam naturam eiusquo vires reparat, deinde elovat naturam eique altiorea vires addit Sed naturae vires peccato originali peremptae non sunt, ideoquo ad aliquod bonum naturai! proportionatum etiamnum sufficiunt. Itaque necessitas gratino ad omne omnino opus salutare D indo tantum oriri potest, quod salus nobis proposita

» Ram. V, 2, B.

1 Bml VHI, 15; cf. I loann. IV. 19.

1 Chria dkerttar jSirat ¿i«po«lionM congruentes ustirs· «tentae.· Ralb ent, quia ŧiriate pcMxnt wnriderari ita tels». w(d¿sp9vdi0nrt *ad grutiam habitualem,* u<l etiam st coisequeates ad earn; 4 Un placet Un laetanter urgere iiftindbsem laUr ctantafem tl *gratiam.* Utram expreuio s. ŦU«a ntfura ollior etisia evira exuilentam Angelici rii adbibenda veut Urmiass Uclairaa. eqridetn dubito, maxime prepUr ƒram?I dfaputatione· bx tempore de ea locatione bnhUa. Ternani ab emita uinrpataa est mtnra elewx/a. U'ruue.Sn.)

• li, 11110)1-3.

• Gai. 111. 37; Col HI, 10; II Cor. ILI, 18. 1 ban. Ili, 2; Bm. 5ПП, ». ·

• K>Le» 1. 10.

1 Epica IV. ». 34; CA 111. 10. Tik 111. 0 t s Irfa. Lw,Ɽ | 5c6 (Migue P. Gr. VII. 1187); S. Auibr. ia Lee. L 7, c.10 (Bignè P. LXV, 1718 ;) S. August. de Gen ccntr. Banich. L2, e. 8 (Ib. XXXIV, 201) ; 8. Batik canta Essoa. L 5 (Migue P. Gr. XXIX, 77U).

1 à. Ambr. Hexaêra. I. a, c.7 (Bignè P. L. XIV, 258); S. Aug de Gen. ad HtL k 8 (e. 27). a. 38 (Ib. XXXIV, 855) ; 8.Cyr. Alex- «le adorat- in ipiritu kI (Migue P.Gr.LXVIU, 146 sq.)

> S. Cyr. Alex- «ata Anthrop. e. 2; de as. Tria. Dial 7 (Ib.LXXVI. 1083; LXXV. 1087 iq.)

4 3. Chry in Ge®· 17» 3· °reg.Nax. orat 42 (al. 45); S. Cyr. Alex, in l&aa. k9 (Bignè P.Gr.LIU, 184 ; XXXVI, 631, 627; LXXIV, 378.)

* 8. Ang. de Gen. ad litU (Bignè P. L· XXXIV. 406) ; 3. Chry»· I» Qea· hcm· 18 P.Gr.LIU, 132); 8. Epiphan. adv. haer. In praet. (Ib. XLI, 189) ; S. Hieronym. In ep. ad Epb. c. 5. V. 25. (k 82. Bignè P. L. XXVI. 535.)

• S. ŧ 2·· q. HI. a. I·

' Cf. a Tbom. ibi·!, q. 110, a I et 3, et whema antiqnnxn r. 127 sqq. (v. supra U ü 113),

omnom naturao proportionem excedit. Quodsi ita a est, gratia non lapso solum, sed innocenti quoquo homini necessaria est.

Ex his, quao dicta sunt, intelligitur, quam necessarium sit, hoc dogma a concilio definiri, neo ullum locum esso opportuniorem, quam ubi agitur do statu primi hominis. Necessaria enim definitio ost primo propter haereses, quao indo a concilii Tridentini toinporo ecclesiam turbarunt. Iam Lutherus negaverat, iustitiam originalem donum fuisse supernaturale1, ot inter errores Baii hio est capitalis. Noque enim solum multae eius propositiones, quao statum primi hominis respiciunt, eum ipsum errorem vel proxima cius consectaria ₹nuntiant sed prarao etiam do merito ct libero arbitrio opiniones eius ox eodem pullularunt. Quoniam scilicet constat, iustitiam originalem peccato Adao totam perditam esso, si haeo erat naturalis atquo unica, quo homo praeditus erat; consequitur, naturale quoquo bonum B prorsus corruptum essu: in quo quidem errore item Luthenis Baio ₱raeiverat — lanscnius concessit quidem originalem iustitiam gratiam fuisse ct supernaturalem, quatenus naturae vires excederet; sed tamen eam innocenti homini non potuisse negari contendit1, ncc praeter cam ullam iustitiam naturae potentiis congruam agnovit: undo in eosdem errores do merito ot libero arbitrio lapsus ost

Sed definitio necessaria quoquo est propter eoa nostri temporie errores, quos naturalismi vel rationalism! nomino comprehendimus. Proculdubio.cnim praecipua cura concilii caso debet, animos fidelium ab bis defendere. Id autem consequi non potest, nisi ₹upernatural! ordinis accurata definitione.

Deniquo inultao falsae opiniones inter catholicos fideles serpentes, quao ad scmipclagianismum ct bomiratioualismum referuntur, inde ortum habuerunt, quod vera ordinis supernaturalis ratio ignorabatur. (J Alii enim supcrnaturalo esso statuerunt, quidquid essentiali ot necessaria hominis perfectione non continetur, proindeque quidquid ad ordinem moralem et religiosum refertur; alii omne id, quod a Doo nulla intermedia creata causa proficiscitur. Hinc sicut revelationem divinam non simpliciter, sed tantum propter obscurationem intellectus per peccatum inductam, ita etiam gratiam nonnisi ad reparandas vires naturao peccato debilitatas necessariam existimaverunt.

Cum igitur ad omnes has erroneas opiniones eliminandos necessarium sit, statum supornaturnlcm definire, id hoc loco opportunius fieri videtur, quia bona supornaturalia tum exigentiam tum vires omnes naturao excedere, indo potissimum intelligitur, quod nequo innocenti homini naturalia ct debita erant.

3. In altera huius capitis parte igitur do peccato originali. Justitia originali perperam intellecta consequens est, ut etiam in natura peccati originalia D concipienda errotur. Et quoniam insuper nostri temporis rationalistao ipsum peccatum originale prorsus negant, necessarium visum est, huno quoque fidei articulum breviter tractaro. Postquam igitur in capite ipsum dogma sententiis e Tridentino decreto depromptis propositum eet, duobus canonibus errores hodie maxime diffusi damnantur. Porro qui in peccati originalia natura determinanda errant, varia quidem ₱onunt alii scilicet peccatum in ipsa concupiscentia, alii in physico quodam morbo constituunt, alii a sola imputatione divina repetunt: sed tamen in hoc conveniunt, quod privationem gratiae sanctificantis do ratione seu essentia peccati esso non agnoscunt. Quare varii illi errores uno canone satis configi videntur. Neque vero hoc canone definitur, ip>ain essentiam peccati originalis non esso nisi privationem gratiae, sed hanc privationem cam essentiam ingredi: do quo plura videri possunt in antiquo schemate pag. 131 (v. supra t. L, 115), ubi etiam ratio redditur, cur definitio immaculatae conceptionis b. Mariae v. hic inserta sit.

De capilo quarto.

1. Quoniam mysterium Incarnationis a non paucis hodiernis scriptoribus tam pravo exponitur, ut Nestorii error sub nova forma reviviscat: necessarium est, nova etiam veritatis declaratione fideles praemunire. Quod efficacius fieri non posso visum est, quam seligendo ox antiquis conciliorum decretis sententias duas, quao errori, ut hodie proponitur, quam maximo sunt adversae. Prior est, Deum Filium naturam humanam sibi *propriam fecisse,* ita nt in tempore per eam sit humo, sicut per divinam naturam ab aeterno est Deus1. Altera vero, ex uniono hypostatica, quam ecclesia semper professa est, consequi, ut non alius sit Deus Filius et alius homo lesu?, sed unus idomque et Deus per divinam et homo per humanam ₦aturam

2. Definitioni mysterii subiicitur admonitio do notionibus naturao et personae rito discernendis. Quod enim saepo ss. patres conqueruntur, id nostra quoque aetate experimur, causam scilicet praecipuam, cur in doctrina do ss. Trinitate et Verbo incarnato errent, plcrisquo eam esse, quod existiment, omnem substantiam seu naturam completam per so etiam hypostasin, et consequenter omnem naturam intellectualem necessario per sc personam esse. Quo sonici posito non possunt non inferro, tot esso in Deo naturae, quot personae, et tot in Christo personas, quot naturas. At quoniam secundum fidem catholicam in Deo unica est trium personarum natura, et in Christo duarum naturarum una hypostasis seu persona, utrnmquo unitatem realem et numericam e&so negant. Admonitio igitur haec est, discrimen inter naturam et hypostasin, etiamsi illud ratio naturalis non invenerit, ex ipsa mysteriorum doctrina divinitus tradita colligendum cue.

3. Tertio loco verbis concilii Toletani XI declaratur, unionem naturao humanao cum Verbo divino factarn esso formaliter in persona, non in natura divina. Verbum scilicet homo factum est. quatenus persono α Patro et Spiritu sancto distincta, non veru quatenus cum Patre et Spiritu sancto una natura divina est Ut enim paulo onto diximus, homo est, quia naturam humanam sibi propriam fecit, ita ut in ea subsistat. Naturam autem sibi habero atquo in ea subsisten» personae est. Attamen actio, qua natura humana creata et Verbo divino unite est, sicut omnis operatio ad extra, toti Trinitati communis ₱uit

* «Quare etataimav, imliliam non fuisse quoniam donum, quod ab extra accederet, separatum a natura bominU. aed fuisse vere naturalem, ut naturae Adae esset, diligere Deum, credere Deum, agnoscere Deum.* In Gen. e. 8. Neque igitur haeresiarcha Inter naturalem et supematuralem Dei cognitionem et amorem distingui voluit.

* Prop. 1. Nec Angeli nec primi hominis adbuo integri merita recta vocantur gratiae. Cf. propositiones 2-7. — Prop. 91. Humanae natnrae sublimado et exaltatio in consortium divinas naturae debita fait integritati primae conditionis, et proinde naturali» dicenda est, et non supernatural^. Cf. propositiones 23-9«, 78, 79.

* «Porro haec probant, originalem itutitiam ease de natura hominis ; ea autem per peccatum amissa, non mansiise integra naturalia, ut scholastici delirant* L. c.

< «Gratia Adami est sequela creationis et erat debita naturae tinae et integrae.* Bulla *Unigenitus* prop. 85. Cf. Bulla Auctore* /Wa prop. 15.

1 Cone. Ephw aaitk It (Ma&ii IV. lOtsi); eoae occata IV definitio fidei (Mnnd XI. 5K) ·, p. a Leon, sd FUv. c- 2 (Iíuj&i V, 1371).

• Cone, occam. V ca*. 8 et fi (Mansi IX. 376).

• Coae. Ut. IV cap. >V«ii/er (Maini XXH, 989).

Hw paragraphe, quae mysterium *io se* ipso considérant, respondent quatuor priores canones, quorum primos positas est ad asserendam Christi Domini divinitatem, toties et bm impudenter hac aetate negatam; alter ad veram notionem unionis hypostaticae tuendam; tertias ad excludendum errorem illorum, qui numcricam personae Christi unitatem negant. Dicunt enim, unam quidem esso personam Christi, sed e duabus personis compositam; et ad Nestori! haeresim eliminandam satis esse putant admittere, has personas inde a conceptu ex utero Virginis inseparabiliter coniuncUs esse. At secundum doctrinam catholicam, a quinta praesertim synodo oecumcnica dedamtam, facta quidem est in Christo compositio duarum naturarum, sed haec ipsa secundum hypostasin, ita ut una eademque Verbi persona in utraque natura subsistat, et nequaquam alius sit Filius Dei ct alius homo leans. Quartus canon cos ferit, qui notiones naturae et hyposUsis, ut sopra diximus, ignorantes, tot necessario esse contendunt personas, quot sint naturae iatcllecInalcs perfectae; atquo non verentur orthodoxos monophysitismi ct rnonothelctismi insimulare. Quoniam enim ipsi statuunt, omnem naturam intellectualem inde a sua origine tese potentia, fieri autem actu pcrtocam, cum primum sui conscia esse et libero arbitrio uti incipiat: hinc inferunt, negare in Christo personam humanam idem esso atquo negaro eius humanam conscientiam ct liberam operationem. At e catholica doctrina sicut in Deo unam intellectionem ct anam volitionem, tres autem intelligentes et tres volentes, ita e contrario in Christo duas conscientias, divinam alleram ot alteram humanam, atque duas item operationes, sed unum sui conscium et unum o|»erantcm profiteamur oportet: quemadmodum s. Agatho papa et s. Sophronius patriarcha Hierosolymitanus, in epistolis, quas synodus oecumenica sexta contra ipsos Monotholitas congregata approbavit, declarant et demonstrant1.

L Post ipsius mysterii declarationem sermo fit de nonnullis eius consectariis, ne primum quidem do maternitato divini beatae Mariae virginis, quao, etsi iam1 definita, c patrum Orientalium aliorumquo desiderio propter errores recrudescentes dvnuo visa est definienda. Adiocta autem eunt aliqua idonea ad fideles excitandos, ut in hac temporum nostrorum iniquitate auxilium Virginia Matris confidentius implorent

fi. Sequuntur iam tria dogmata, quao sicut ex unione hypostatica sua sponte derivantur, ita hac unione vel negata vel prave intellecta, teneri non ῥot, et reapse a non paucis nostra notate impugnati sunt Horum primum est comniumo/Iὼ *idÌMiaivm,* de qua praeter s. Inonis epistolam ad Flaiianum, quae in decreto citatur, conferri imῥrimi potest cone. Epbes. canon (seu a. Cyr. anaihtmafumu·) quartus1. Alterum dogma est duplex voluntas et operatio, divina scilicet ct humana, unius operatoris, id ost Verbi incarnati, quod „carno •ua propria tanquam organo utebitur ad carnis opera uaturalnsque infirmitates, ©t quaccumquc sunt irreprehensibilia, anima item sua propria ad humanas irreprehcn-ibilesquo ἄffectione· 4. — Tertium denique dogma eat Christi Domini sanctitas et impernbilitas, quie in eo cum libero arbitrio conluneta filme anentur. Plures enim hodierni scriptore· docuerunt, <'hri»lum Dominum, secundum

» Musi, IMI L XI, ⟶ «I ȷ< ἴ<
' Cent. ♦ IH e. t, <1 V € £ (Mtasi IV, I!>Ü. IX. 3ïK.)
• Vos, IV, I<».
• * tíjT.4· f«ta f>h ŪrTtaWu ia coacixcum VI
•rt.10. (Mik-i XI. «X)

a Adamum, noo potuisse sua obedientia nos redimere, nisi, quemadmodum primus Adarn, ea libertate praeditus fuisset, quae peccandi potentiam ndiunctam haboL Licet vero impotentia peccandi ab ecclesia hucusque explicite non ait definita, dubium tamen non est, quin definiri possit, cum sancti patres magno consensu eam tum ex Scripturae testimoniis1, tum ex ipso inyrtcrio unionis hypostaticae derivent3, omnesquo theologi in ea plena cum certitudine asserenda conveniant, cui de eius causa nonnulla sit inter eos controversia. Cum voro possit, etiam expedit, ut definiatur, eo quod cum magna injuria Salvaturis et Domini nostri negata sit et ab ipsis quidem fidelibus catholicis.

6. Postremo loco doctrina redemptionis propositar. Primum verbis Apostoli docetur, Christum, pontificem a Deo constitutum, se ipsum pro nostro redemptione immolasse. Deinde huius sacrificii vis per sofir/arrionrai *ricanam* declaratur. Ut enim Adam, ita lesas Christus, Dei voluntate caput generis humani constitutus, huius vices coram Deo egit: unde sicut peccatum Adami erat peccatum generis humani, ita voluntaria oblatio Christi satisfactio erat a genere humano perhibita. Quare hic in memorium vocandum, quod in capito secundo de generis humani unitalo traditum eatl. Tandem definitur, sacrificio Redemptoris vim pro toto genero humano satisfaciendi et merendi infuisse, propterea quod omnes eius actus humani actus erant ipsius Verbi per naturam assumptam operantis, adcuque pretium e Verbi dignitate, infinita utique, habebant.

Quoniam vero ab iis, qui veram rationem hypostaticae unionis ignorantes, alium Filium Dei ot alium filium hominis esse opinantur, Verbum ipsum pro nobis passum esso negatur; ab aliis ipsa satisfactio vicaria tanquam absona et Deu indigna traducitur: canon, quo uterquo bic error configitur, additus est. Ultimas denique canon, qui antiqua conciliorum et as. Pontificum decreta renovat, λ patribus orientalibus ¡ustissima de causa postulatus eat.

¡)f capite yui/itu.

Hoc caput tres partes complectitur; in prima agitur de ipsa gratia Christi et ordine supernatural! ab co instaurato, in altera de necessitate huius gratiae, in tertia aliqua de supernatural! Dei providentia, praesertim post hanc vitam, adjunguntur.

I. 1. Quid et qualis sit gratia, declaratur primo negative, deinde positive. Nun est solummodo, ut aiunt, *medicinalis,* remedium scilicet contra concupiscentiam, ut per eam «diati naturalem honestatem colere possimus, sed est etiam *eletvint,* donum videlicet, quo, ut supra expositum est. ad supematuraiem cum Deu similitudinem regenerati. adoptionem filiorum et divitiae naturae consortium recuperamus, atque per inhabitantem Spiritum sanctum cum divina Trinitate umore amicitiae conjungimur. — Haec, etsi iam satia definita videri possint, a Tridentina praesertim synodo4, disertius tamen nunc affirmanda videntur, propterea quod a plurimis rcccntioribu!» ingenti sacrae doctrinae damno neglecta et quasi detruncata sunt. Adde, quud eadem directe opponuntur praecipuo nostri temporis errori, naturalismo.

2. Subucilur distincta paragraphes, qua gratia sanctificans definitur donum cebo permanens et animus inhaerent. Hoc quoque in laudatu concilii Tridentini decreto iam ita continetur, ut r theologorum communi sententia sine errore in fide vel

i Mutune et IItbv.VII, M,
t I L petat., IH Inranu, LII. e. 10, ||.
• ‹ t. srtamt Ntliqmim ρ . Urt. П7 t. i, |oe.O71
* VI. c. 7. IH.

etiam Bino bacrcsi negari non possit. Cum nihilominue hodie a pluribus tanquam mera opinio traducatur vel etiam impugnetur; distinctius iam efferendum et inculcandum est. Do cetero, etsi eiunmodi donum permanent ct inhaerens procul dubio ut quidpium realo ab animao essentia distinctum concipi debeat; tamen in decreto ad oxcmplum eiusdem cono. Tridentini a vocabulis habitus vel qualitatis abstinetur1.

Quodai supra dictum est, per gratiam Christi sanctitatem, quam Adam perdidit, *recuperari,* ct divinno naturae nobis consortium reddi; haec non pugnant cum eo, quod hic asseritur: Deus, quao in primo Adam mirabiliter condidit, in secundo mirabilius reformavit. Dona interna sanctitatis, quae per Salvatorem recipimus, eu ipsa ense, quao Adam peccando amisit, ex iis, quao supra do statu primi hominis dicta sunt, manifestam est, ct u sanctis patribus saepissimo disertis verbis affirmatur. Ita B s. Augustinus: Vide, inquit, quid sequatur: Renovamini autem spiritu montis vcftrac, ct induito novum hominem, qui secundum Doum creatus est in iustitin et sanctitate veritatis1: ceco quod perdidit Adam per peccatum. In hoc ergo renovamur secundum id, quod amisit Adam, id est secundum spiritum montis nostrae: secundum nutum corpus, quod seminatur animale ct resurget spiritalo, in melius renovabimur, quod nondum fuit Adam. Dicit item Apostolus: Exspoliantes vos veterem hominem cum actibus eius, induite novum, qui renovatur in agnitionem Dei, secundum imaginem eius, qui creavit cum3. Hanc imaginem in spiritu mentis impressam perdidit Adam per peccatum, quam recipimus per gratiam iustitiac4. De baptismi gratin disserens s. Rasilius: Per Spiritum sanctum, ait, datur in paradisum restitutio. ... in adoptionem filiorum reditus5. Idem de Spiritu sancto apostolis C infuso magnificis verbis locutus, subiungit: Consentire enim oportet cum ea novitate, quae fuit initio, praesentem renovationemc. Proreus similia eadem occasiono loquitur s. Cyrillus Alex, in dial. 7 de ss. Trinit.7. Et nota sunt s. Leonis verba: Ad quum (dignitatem) quotidie nos utique rcpnrat gratia Salvatoris, dum quod cecidit in Adam primo, erigitur in secundo!*

Nihilominus ea dignitas recto mirabiliter condita ot mirabilius reformata dicitur» Si enim mirabile fuit, hominem, qui natura servus orat, a Deo in filium adoptari, mirabilius sane, hominem, qui etiam inimicus factus orat, in filium regenerari; quaro Apostolus: Ubi nutem abundavit delictum, Ruporabundavit gratia®. Accedit, quod haec gratia facta nobis est per losum Christum, Filium Dei. Si Adam quoque, quod multis videtur, per primam illam gratiam ad imaginem Verbi non est formatus, D nisi quia Verbum, etiamsi homo non peccasse!, incarnandum erat; multo tamen mirabilius est, Vorbum incarnatam passum et mortuum esse, ut nos ad eam imnginom repararet Praeterea, ut homo lapsus gratiam, quao gratum facit, recuperaret, conservaret, augeret, multa Deus ex iis donis, quae gratia data dicuntur, largitus cat, ct sacramenta aliaquo instituit, quibus homo in primo illo statu non indiguisset. Ut denique maius est, peccatorem, quam innocentem, gratia filium Dei ct haeredem fieri; ita morti iam ct corruptioni obnoxius maiori prodigio, carnis scilicet resurrectione, in regna caelestia transferendus est. Quapropter etsi gratiae dona, quao animam sanctificant ot nobilitant, eadem sint, multo tamen mirabilius Deus in nostra redemptione quam in prima illa institutione operatus est.

3. Exposita supcrnaturalis ordinis gratia, ad excludondas perversas naturalismi opiniones tria declarantur: 1° per supernaturalcm ordinem hominem non deprimi, sed cohonestari et perfici; 2° nequaquam homini liberum esse, supernaturalia, ad quao Deus vocat, appetero aut respuero; 3· perperam n quibusdam *moralem,* quam dicunt a religione *indefitendentehi,* jactari.

II. Doctrinae de necessitate gratiae praemittitur tanquam principium, magnum cmc inter honestatem naturalem ct christianam sanctitatem discrimen1: quod quidem o duabus inter so collutis doctrinae catholicao sententiis infertur. Prima est, non ad omno bonum naturam impotentem esse5; altera, nihil tamen eorum, quae sine gratia fiant, quidquam valero ad vitam consequendam aeternam. Cuius rei causa alia esso non potest, nisi quod inter hanc vitam ct naturao roclitudinem nulla est proportio.

Ex illo igitur principio duo derivantur consectaria: I0 solius naturao vires ad nullum prorsus actum salutarem sufficere3; 2 gratiam non solum ad infirmao naturao vires reparandas, sed simpliciter esae necessariam4.

Postremo declaratur necessitas gratiae permanentis, qua filii Dei sumus, ad vitam aeternam bonis operibus promerendam. Docuerat Trid. synodus3: nCum illo ipse Christus Icsus tanquam caput in membra ct tanquam vitis in palmites in ipsos justificatos iugiter virtutem influat, quao virtus bona corum opera semper antecedit ct comitatur ot subsequitur, ct sine qua nullo pacto Deo grata ct meritoria esso possent: nihil ipsis iustificatis amplius deesso credendum est, quominus plene illis quidem operibus, quao in Deo sunt facta, divinae logi pro huius vitae statu satisfecisse, et vitam aeternam suo etiam tempore, si tamen in gratia decesserint, consequendam vero promeruisse censeantur/ In canono quoquo 32 huic doctrinae respondenti, bonis operibus vis merendi inesse dicitor, eo quod per Dei gratiam fiant, ot ipse iustificatus lesu Christi vivum membrum sit Nihilominus Baius statuero ausus est: „Opcra bona, a filiis adoptionis facta, non accipiunt rationem meriti ox eo, quod fiant per spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum eo, quod sint conformia legi, quodque per ea praestatur obedientia

i NntamIns est hic catechismi Romani locns: .E«t antem gratia, quemadmodum Tridentina synodnn ab omuiba* credendum poena anathematis proposita decrevit, non solnm per quam peccatorum fit remissio, sed divina qualità* ¡n anima inhaerens, ac velnt splendor quídam et Inx, quae animarum nostrarum maculas nnines delet, ip«a«qne animas pulchriore« et splendidiores reddit. Atque id c sacris litteris aperte colligitur, com gratiam effundi dicant enroque .Spiritus «neti pisani soleant appellare.* P. Π, De bapU n. W.

i Eph. TV. 23, 24.

» Col III!, 2.

» De Oen. ad IiIL 1.6, c. 26 et 27 (Migue, P. U. XXXIV, 364 *q.).

' D* Sp.&, c. 15 (Mkne, P. Gn, XXXII, 131).

n Cbntr. Ensota. 1. 5 (Migue. P. Gr., XXIX, 7301

î Ib. LXXV, 1(67.

• Sena. 1 de leta. dedal· men*, c. 1 (Migee. P. L, I.IV, 168).

» Rom. V. 20

' cf. Baii prop. 61 et 62

3 Eiusdem prop. S7·: .Cum Pellaio «alit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex naturae soli» vinbu» ortua «tant. r^dmcìL Cf. prop. 86 et 38 — Bulla prop. 2·: .leso Christi gratia, principium ritrai beni euitraenmqus ceneris, nerasaafia est ad guido ©pai bonum; ataqoe illa aca solnm nihil fit, sed neque fieri potest Cf. prop. 89 — Bul!» Judorrm *fi4ei,* prop. 24

• Cone. Trid. Se«. VI, ran. 1, Cour. Aranrir. 11. cm 1 (Massi VIH, 712.)

4 (W. Trid. Sett. VI. can. 2; Milevit II. ‹ ı·.K (IK III HII et IV. 32».); Aramk.II, ca».7. (Ib.VIII. 713)

* Scm. VI. e. 16.

legi/ Prop. 13. CE prop. 12, 15, 17. Idem vero a error hodie, si minos diserte, licite saltem vel implicite traditur ab iia, qui veram rationem rei aupcrnaturalis non agnoscentes gratiam ad hoc Untum necessariam putant, ut difficultarom io servanda lege vincimus.

IIL De providentia Dei supernatural! duo imprimis traduntur: eos, qui gratiae cooperantur, institue donum, et ai hoc ad mortem usque conservarmi, viUm aeternam certo consequi; eoa vero, qui sine illo deeedant, post mortem non posse amplius iustificari.

Quod ad primum attinet, contrarius error, nonnullos scilicet homines Dei praedestinatione positiva et antecedente a saluto aeterna excludi, in aliquibus provinciis deouo serpit, vel oriam ecclesiae catholicae per calumniam attribuitur. Quare canon, quo magis explicite reprobaretur, necessarius visus est Conferri de hac re possunt cone. Trid. Sees. VI, B can. 17 et cono. Valentinum (ΠΓ) can. 3. (Mansi, XV, 4.)

Alterum paulo explicatius traditur: siquidem error, do quo agitur, aetati nostrae magis proprias est, neque solum in Italia ab illo scriptore, qui e. sedis iudicio se iam religiosissime aubiecit, sed ab aliis quoque non paucis in variis regnis sparsus eat et spargitur. Porro mortem esso viae nostrae, id est status, in quo merori ot demereri possumus, terminum, io universali praedicatione et doctrina ecclesiae Um manifeste continetur, ut ad stabiliendam dogma nulla alia probatione opus easet Quare a Augustinus nonnullis e s. Cypriani orat 4 de mortalitate allatis: Ris, inquit, atquo huiusmodi doctor ille sententiis tn *catholicaefidei* /ac< *clarissima* satis aperteque testatur, usque ad huius corporis depositionem peccandi pericula tentationeaquo metuendas, deinceps nulla talia quemquam esse pas- c surum: quod etri non testarotor, quomodo de hac re Christianus qualiacunque dubitaret Π Idem s. Cyprianus: Quando, ait, istinc excessum fuerit, nullus iam poenitentiae locus est, nullas satisfactionis effectas: hic vita aut amittitur aut tonetur1. Nihilominus aliquae Scripturae sententiae in memoriam vocantur, quae multis aliis confirmantur. Nam ot divinus Salvator in parabolis, quibus nos mortis semper memores esso iubet, de indicio, quod in ea flet, tanquam decretorio et irrevocabili loquitur1, et Ecclesiasticus disertis verbis monet: Facile est coram Deo, in die obitus retribuere unicuique secundum visa ‡uas Ad illa vero Ecclesiastis verba: Quodcuoque facere potest manus tua, instanter operare: quia nec opus nec ratio neo sapientia ncc scientia erunt apud inferos, quo tu properas4, s. Rieron, adontati Fao quodeunque nano potes, et labora, quia eum ad infernum descenderis, locus non erit poeni- D ‡Untilo Huic quid simile a Salvatore praecipitur: *Operamini, dum dia esi; venit noi, quando nemo potent operari.* Io. IX, 4.

Tandem e Florentino decreto aliisque ecclesiasticis documentis dogmata de varia sorte decedentium summatim proponuntur, non solum ut doctrinae caput, do quo supra, confirmetur, sed etiam, quia haec propter se ipsa videbantur utiliter nostro tempore Inculcari. De iis vero, qui cum solo originali peccato moriuntur, id, quod fide certum est, docetur, reliquis, quae in scholis disputantur, praetermissis.

Γ De prwl sa 1.14. (Mixnt. P. K, 1UV. WI).

• A4 Do mU. «nh flxm. (Ik IV, 543.1

• Hcc a (krya hem. II ð Laaaro grariiMiinu eealenUls npetit (Micae. P. ÜrM XLV1II, M6 «vb

› a. io.

• Is Ecdea L t — Cf a dreg. M. dial 1. 4. e. M». (iΠ<αβ. P. L, XXΠI. 10«; LXXV1Ï. m.1

73.

Schema constitutionis dogmaticae secundae de ecclesia Christi secundum reverendissimorum patrum animadversiones reformatum1.

Tametsi Deus ecclesiam, quam in huiua saeculi diluvio certam nobis salutis arcam aedificavit, aspectabilem cunctis gentibus effecerit; permulti tamen hac maximo aetate deprehenduntur, qui tantum divinae misericordiae opus non solum non attendunt, verum iniquo etiam odio inflammati oppugnant, ot in contemptionem adducere conantur. Hinc modo actionem eius salutarem calumniis proscindere omneque decus offuscavo, modo iura, quibus constituta est, poteatatemquo caelitus collatam deprimere, modo quao in ea divinitus sancita sunt, humano arbitrio subiicero non vorentur. Quao quidem perverso studia mueronti animo contemplantes ad muneris nostri sollicitudinem pertinere arbitramur, posteaquam nuper, quao do ecclesiae capite, Romano pontifice, divina revelatione accepimus, exposita ot definita sunt; iam do reliquo ecclesia© corporo, eius forma ot proprietatibus catholicae fidei doctrinam, hoc sacro approbante concilio, declarare et sancire constituimus.

Caput primum.

Dc *divina ecclesiae institutione.*

Principio, sacris litteris et divina traditione edocti, profitemur, hanc unam, sanctam, catholicam et apostolieam ecclesiam ab ipso Filio Dei, cum in carne assumpta inter homines versaretur, conditam ccrtaque lego et forma constitutam osse. Deus enim humanao saluti omni quidem tempore, diversis tamen modia et mensuris providens, prima illa aetate lapsis Adae posteris ita consuluit, ut futurao redemptionis fide et spe peccatorum remissionem consequi et dignam aeterna beatitudine vitam degero possent. Ut vero ipsum, quod pollicitus erat, redemptionis opus pararet, Abraham iustum elegit, in cuius semine benedicerentur omnes genios terrae, eiusquo progeniem inito foedere suum prae caotcris populum offecit Huic et eloquia divina credidit et legem statuit in dispositione Angelorum, qua gens dilecta regni superni, quod sperabat, ipsa multis modis figura existeree. Ubi autem venit plenitudo temporis, in qua affulgento luco umbrae transiturae erant, Unigenitus Dei Filius homo Christus lesus, semetipsum tradens redemptionem pro multis, caelestis in terra civitatis fundamenta posuit, per quam, perfectis iam et completis, quae aeterno pietatis consilio statuta erant, universi populi Spiritus sancti gratia regenerati salutare Dei abundantias consequerentur.

Do hoc lesu Christi regno, quae est ecclesia, intcUiguntur prophetarum Illae voces: *Et erit in novissimis diebus praeparatus mons domus Domini in vertice montium, et elevabitur super colles, et fluent ad eum omnes ğentes* Hoc suum regnum Deus ipse significavit per os prophetae dicens: *Ab ortu solis tuque ad occasum, magnum erit nomen meum in gentibus, et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda.* Et rursum: *Dabo legem meam* in *visceribus eorum, ei in corde eorum scribam tam, et* ero ria in Deum, et ipsi *erunt mihi* in *populum1.* Hoc denique est regnum, de quo cantatur

» Constitutio ipta nec non relatio ad illam IUuitrandam •laborato hic primam predeunt ex ipso autographo Iosephi Klentgea e «cdeUU Ieri. Quamquam a Deputation pro rebus fidei huic wchemUl reformato extraña manui impetito non fuit, tua tomen auctoritate monumentum non carat

* Is. II. 9. — Mieh.IV, 1-3.

» Malsch. I, 11; Ierem. XXXI. 83.

canticuni illud novum coram Agno, qui occisus est: a *Redemisti nos Deo* in sanguine *luo er omni tribu et lingua et populo et natione, et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdotes, et regnabimus super terram*l.

Caput secundum.

Ecclesiam u Christo institutam esse coelum fidelium.

Nequo enim auctor fidei ot consummator lesus, quemadmodum errantes quidum opinantur, disposuit, ut fidoles singuli seorsum in spiritu ct veritate adorarent, sod ipsam legis ovangulicao naturam sic temperavit, ut, qui eam profiterentur, arctis inter se noxibus colligarentur. Quare Scriptura ad hoc eum mortuum caso testatur, ut filios Dei, qui erant dispersi, congregaret in unum1, atquo ecclesiam non modo regnum vocat, sed domui quoque spirituali, templo sancto et ovili assimilât, praecipuo autem corpus ease docot, cuius caput quidem Christus, membra voro fideles sinU Itaquo voluti vivi corporis B inombra fideles Christi inter so iunctos et copulatos esse oportet, testante Apostolo: *Sicut corpus unum est et membra multa habet, omnia autem membra corporis, cum sini mulla, unum tamen corpus sunt; ita et Christus. Etenim in uno spiritu omnes nos in wnum corpus baptizali ⁂umus*

Est igitur ecclesia coetus fidelium Christi, atquo vera societas, quavis tamen humana societate longe augustior, atquo ideo Dei civitas et regnum caelorum merito appellatu. Super omnem oniiu naturae ordinem divina potentia fundata, suos non humana sapientia neque externis tantum auxiliis, sed disciplina caelesti et spiritualis gratiae muneribus ad summum ot aeternum bonum, Dei ipsius fruitionem, disponit, atquo ita dirigit, ut, illius spiritu, cuius corpori tanquam membra innuxi sunt, affiati, fido spo ot charltato ad haeroditatem conservatum in caolis una contendant.

Caput tertium.

Esse iu ecclesia potestatem divinitus ordinatam.

Licet autem Doi Filius, qui auctoritate et virtute propria nostram salutem operatus eat, mystici huius corporis, sivo ecclesiae, ipso caput, summus quoquo sacerdos, pastor ot episcopus animarum nostrarum sit ot maneat; nihilominus antequam ox hoc mundo discederet, selectos discipulos operis sui vicarios constituit, per quos redemptionis fructus ad omnes, qni crediturl essent, dimanarent. Quos enim pridie quam pateretur, facta potestate consecrandi corpus ct sanguinem suum, novi et aeterni foederis sacerdotes fecerat; eosdem post resurrectionem, communicato Spiritu sancto, indices cum potestate remittendi ot retinendi peccata, ac denique iarniam in caelum ascensurus, orbis totius doctores ct rectores creavit dicens: *Euntes docete omnes gentes; D baptizantes eos in nomine Patris ct Filii et Spiritus sancti; docentes eos serrare omnia, quaecunque mandavi ⁂obis*

Quao quidem spiritualis potestas, quoniam data est in aedificationem, ut scilicet fideles accedentes ad lapidem vivum, a Deo electum4, ot ipsi tanquam lapides vivi superaedificarentur; noceeso est eandem in alios, qui in apostolorum et discipulorum focum succedunt, per omnes aetates transferri. Quocirca apud Apostolum legimus: *Et ipse dedit quosdam quidem apostolos, quosdam autem prophetas, alios vero evangelistas, alias autem pastores et doctores ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in aedificationem corporis Christi; donec occurramus omnes in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum,* in *mensuram aetatis plenitudinis Christi*l.

IIoo igitur tanquam fidei catholicae dogma tenendum est, divina ordinatione nonnullos in ecclesia potestate sanctificandi, docendi et regendi donatos esso, qua castori careant; nequo recto ecclesiam dici coetum aequalium.

Caput quartum.

De ecclesiastica hierarchia.

Sed nequo omnes, qui in opus ministerii assumuntur, pari inter so potestato praediti sunt Siquidem apostolica traditione patrumque consensu firmatum est, solis sacerdotibus prao ceteris ministris potestatem esso, corporis ot sanguinis Domini sacramentum conficiendi atquo fideles peccatorum vinculis solvendi; inter ipsos rursum sacerdotes episcopos, quos Spiritus sanctu» posuit regero ecclesiam Dei, presbyteris tam ordino quam iurisdictiono ex divina institutione superiores caso. Neque enim presbyteris, sod episcopis tantum competit, sacerdotes alinsque ministros ordinare, atquo ecclesias sibi commissas propria ot ordinaria potestate regere. Itaquo et singuli in sua quisque ecclesia ct congregati in synodis do doctrina et disciplina decernunt, logos ferunt, ludioium exercent. Nequo fas est presbyteris sive aliis clericis suo in gradu et munero quidquam sino antistitis auctoritate agere: ut ecclesia super episcopos constituatur, et omnis actus ecclosiao por eosdem praepositos gubernetur1.

Verum etiam supremi muneris docendi et gubernandi universam ecclesiam episcopi expertes non sunt. Illud enim ligandi et solvendi pontificium, quod Petro soli datum eat, collegio quoquo apostolorum, suo tamen capiti coniuncto, tributum esse 0 constat, protestante Domino: *Amen dico vobis, quaecurnque alligaveritis super terram, erunt ligata et* in *caelo; et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta et* in *caelol.* Quapropter indo ab occleaiae primordiis occumenicorum conciliorum decreta et statuta iure inorilo Unquam Dei sententiae ot Spiritus sancti placita summa veneratione ot pari obsequio a fidelibus suscopta sunt.

At quoniam primatus Petro datus est, ut una ecclesia Uhristl et cathedra una monstraretur, Romano pontifici ceteri praesules sublecti sunt, tum singuli in propriis ecclesiis administrandis, tum universi in communibus ecclesiae negotiis gerendis. Ad summum enim hiorarcbain pertinet, novas ecclesias instituero, iam institutas aliis finibus circumscribere aut pronus abolere, singulis proprios pastores vel eligere vel electos confirmare, horum potestatem etiam ordinariam ampliaro et restringere, acta sive singulorum sive synodorum dliudicare, ipsos quoque praesules, ubi opus est, a munero removere. Neque hi pro universali ecclesia quidquam disponere voi decornerò possunt, nisi ab regnanto pontifice in partem sollicitudinis vocati: et licot, ab eo congregati, tanquam veri judíeos et fidei decreta et disciplinae loges condant; Romani tamen pontificis est. generalis eorum concilia non solum convocare ot dissolvero, sod etiam dirigerò et confirmaro.

Caput quintum.

De membris ecclesiae.

Ex his, quae do hierarchia et potestate ecclesiastica constituta sunt, id etiam cognoscitur, quam longe a fide recta aberrent ii, qui contendunt, non

i Apoc. V, 9-10.

> 1 Cor. XII, 18, 18.
< Matth. XXVIII, 19-90.
s I Pet II, 4-5.

■ & Cypr.
■ MaUh. XVIII, 18.

esis ecdeoram fideliam coetum externam, sed ia- a viribilezn aocic.&tem iustorum aut praedestinatorum. Juin enim ia ecclesia divinitus institutam sit magi- «Urium, quo quae cordo credenda et oro confitenda mot, populis proponuntor, ministerium etiam, quo ritibus sacria Deo cultus perhibetor, ct divina plebi tnystana dispensantor, regimen deniquo, quo fidelas salutari disciplina continentur: ipsum eeclesise corpas visibile sit Decesse est; quippe quod eos omnes «mplecUtur, qui eiusdem fidei eorundemque sacrorum communione inter se coninncti atque eidem summo capiti, id est Domano pontifici, «ubiocti sunt; etiamsi aliqui eorum nec insti neo praedestinati, sed peccatores et reprobi fuerint Ex ipsa enim evangeli! doctrina manifestam est, non bonos tantum, sed etiam malos in Christi ecclesia esse, quae ideo decem virginibus panirn prudentibus ptirtim fatuis, aecnon sagenae missae in maro ct ox omni genere piscium congreganti, agro denique, in quo inter B triticum zixania crescant, similis esse perhibetur.

Nequo tamen qai snnt in ecclesia, externis tantum nexibus inter se cohaerere existimandi sunt. Sacramentis enim velati sacris vinculis Christo lesa et sibi invicem comandi, spiritualium bonorum communione quadam et pietatis commercio sociati sunt Jline etiam sacrificia supplicationesqae Deo pro omnium salute coniunehm fiant, et qaaecuœque a singulis sancio suscipiuntur, ad universos aliqua ratione pertinent. Hac porro divinorum munerum et bonorum communicatione praecipue iusti fniuntar, quippe qui Spiritus sancti gratia et chántate, quod est viueulum perfectionis, inter sc et cum invisibili capito ecclesiae Christo arctissimo copulentur. Qua de causa etiam perfectiore modo de ecclesia esse dicuntur, eo qaod non solum corpori eius tanquam membra inhaerent, sed spiritu quoque animantur.

Verumtaaen etsi hi, de quibus legitur: *Cognant C Deus gui sunt ciuD,* partem regni lesu Christi potiorem efficiant, atquo divino indicio a malis, sicut in eadem area frumentum a paleis, ct in eodem corpore viva ab emortuis membris discernantur; non tamen hanc piorum societatem spiritualem Scriptura putanda est nomine ecclesiae indicare, cum vel fidelibus, ut ecclesiam audiant, vel pastoribus, ut eam regant, praecipit; siquidem ĉ pastoribus oves, quas pascant, et ovibus pastores, quos sequantur, cognitos case oportet. Itaque totum fidelium corpus externum et visibile illa est ecclesia, cui et Spiritus sancti assistentia ct sempiterna duratio promissa, multaque eximia divinitus collata aunt beneficia, quibas non iam solum visibilis, sed illustris quoque et conspicua redditur velut civitas in monto ct lucerna roper candelabrum posita, per quam divinae iustitiae sol radios salutares per orbem diffundit universum.

Caput sextum.

Unam *esse veram ecclesiam, neque extra eam salutem sperandam.*

Cum igitur hac lego ecclesia sit divinitus conilituta, ut in ea Christi fideles eiusdem doctrinae sonmdemque sacramentorum communione tanquam corporia membra sub uno capite visibili coalescant; unam oase veram ecclesiam, fides catholica constanter tenuit et professa est Quod quidem tradit Apostolus hi» verbis: Unum *corpus et unus spiritus... unus Dominus, una fides, unum ƀaptisma* Idriroo quacumque secta ab huius corporis communione seiuneta «st, verae ecclesiae'Chrieti pars aut membrum esso non potest Ut enim Christus divisas non ssL ita neque ecclesia eius, quam ideo tn-

» nTImth.n. Ii.
• K0. IV. 44.

eonsutili tunica praefigurari vcluiL At noque per maltipiic.ee coetus, qui Chrieti nomino gloriantur. ¿¡sporca et diffusa putanda est, o singulis nimirum oca, qui praecipuos doctrinae ebristianae articulos retineant, complectens; sed tota in se collecta est, non alios agooscena ut suoa, nisi qui externa quoque et plena communione ipai cohaerent.

Hinc enimvero omnes intelligent, quam ait ad salutem consequendam necessarium, verae ecclesiae. quae una est, aggregari. *Unus enim mediator Dei ei hominum homo Christus lesus, nec aliud nomen esi sub caelo datum hominibus, in guo oporteat nos sáleos* /feril. Christi autem salutaris roligio extra ecclesiam baudquaquam reperitur. Hano scilicet cum dilexÙMct, tradens acipsum pro ca, ut illam sanctificaret et exhiberet «ibi gloriosam, non habentem maculam aut rugam: eidem soli redemptionis fructus dispensandos credidit, per eam solam, unico electam sponsam, praeter quam aliam non fovet, Dei filios gignit ot nutrit; ut habero iam non possit Deum patrem, qui ecclesiam non habet matrem3.

Tanquam error igitur pestiferas fugienda est opinio, quao longo latequo impiorum fraudo vagator: dummodo quis mores suos ad recti iustique normam composuerit, qualibet fidei confessione aeternam posse salutem comparari; aut varias haereticorum sectas, ab ecclesia catholica disiunctas, necnen hanc ipsam divertas tantum esse unius verae religionis formas; vel certo constare non posse, qnaenam ex omnibus genuina sit ebristianae fidei profeasio; denique cuilibet in ea communione, in qua natus et educatus ait, persistendum esse, etsi eam falsam esso noverit aut dubitet. Quas porversas sententias qui sequuntur, ecclesiam ipsam reprehendere consueverunt, propterca quod omnes a sua communione separatas sectas proscribat et damnet; haud intelligentes, quod docet Apostolus, *nullam esse participationem iustitiae cum iniquitate, aut societatem lucis ad tenebras, nec conventionem Christi ad Déliail.*

Nos vero apostolica doctrina atque manifesta patrum traditione nixi ct praedecessorum nostrorum ac conciliorum decretis inhaerentes, fidei catholicae dogma esso definimus, extra unam ecclesiam Christi nullam esse sperandam salutem. Hunc vero sensum dogmatis «esse declaramus: omnes, qui extra ecclesiam diem obeunt supremum, sive ecclesiam sua culpa ignorent, sive agnitam non sint ingressi, aut ingressi in ea non perseveraverint, exitium aeternum non effugere. Quod si qui nullo suo vitio ecclesiam ignorant, non solum propter hanc ignorantiam a insto Deo poenis non subiiciuntur, sed etiam si legem scriptam in cordibus Deo invente custodierint, ciquo obedirc in omnibus parati sunt, divinae D gratiae operante virtute per lesu Christi merita iustificationem vitamque aeternam consequi possunt. Quod si contigerit, non ideo hi extra ecclesiam salvi fiunt, quippe ad quam spiritu pertineant, et ideo spiritu pertinere possint. quod ab externa communione praeter voluntatem suam impediuntur.

Caput septimum.

De ecclesiastico magisterio.

Quemadmodum Dei Filius in mundum ipse venit, ut testimonium perhiberet veritati, ita voluit et effecit, ut in ecclesia sua veritatis testificatio, agnitio et confessio nunquam deficeret. Itaque cum apostolis corumque successoribus perpetuum illud omnium gentium magisterium traderet: *Ecce,* inquit, *ego cobiscum sum omibus diebus usque ai con-*

VX Timoth- II. 5; AcL IV, 12.
» 3. Cypr. de unit eed.
» II Cor. VI. 14-15.

*iummationem 9acculi*1; ot iarn eodons ad dextram . Patrie in excelsis promissum Spiritum sanctum, *spiritum veritatis* misit do caeliti, *ut cum ipsis maneret in aeternum, suggeretis omnia,* quao ab ipeo dicta erant, ot *docens* 00· *omnem veritatem*1. Quare Apostolus ad hoc datos caso pastores ct doctores testatur, *ut iam non fimus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris*1.

Iam vero praecelsum hoc donum, quo *ecclesia Dei vici columna et firmamentum veritatis est*1, in co positum caso definimus, ut noque fideles univorsi credendo, nec ii, qui potestate docendi totam ecclesiam praediti sunt, cum hoc munere funguntur, in errorem labi possint. Quaecumquo igitur in rebus fidei et morum ubiquo locorum sub episcopis npostolicao sedi adhaerentibus tanquam indubitata tenentur vel traduntur, necnon quae sive ab iisdem episcopis, accedente Romani pontificis confirmatione, B sive ab ipso Romano pontifice ox cathedra loquente ab omnibus tenenda et tradenda definiuntur, ea pro infallibilitor veris habenda sunt.

Iam vero Deus ecclesiae, quam veritatis magistram fidissimam effecit, imperium quoque in mentes detulit, eidem haud secus atque sibi ut fides ab omnibus adhiberetur, praecipiens. Ad discipulos enim, quos primos per Judaeam regni sui nuntios legavit: *Qui,* ait, ros *audit, me audit, et qui vos spernit, me ❋pernit* Apostolis autem, ut omnes gentes docerent, inaudans adiecit: *Qui non crediderit, condemnabitur*·. Hinc magnus doctor gentium in Domino gloriatur dicens: *Arma militiae nostrae non canialia sunt, sed potentia Deo ad destructionem munitionum, consilia destruentes, et omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei, et in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi*1. Ecclesia vero sciens, quao a Deo donata 0 sint sibi, oraci tempore, quioumque ipsam sive vera proponentem sive falsa damnantem non audiverit, a corpore suao unitatis abscidit, ut omnibus velut ethnicus et publicanus esset.

Porro eximia infallibilitatis dos, quao ecclesiae divini Spiritus assistentia tribuitur, et ab inspirationis charismate distinguenda ost, tota eo spectat, ut ecclesia secundum Apostoli monitum *bonum depositum custodiat*\ fidoi scilicet et morum doctrinam divinitus traditura, a *profana* omni ❋ovilate et corruptela tueatur, pro opportunitate accuratius uberiusquo dcclarot, necnon ad vorsus *oppositiones falsi nominis scientiae* dofendat. Licet igitur ecclesiasticum magisterium proprio ot maxime in ipso verbo Dei scripto ot tradito versetur; nihilominus ad ea quoquo omnia porrigatur necease est, do quibus, nisi sententia feratur, illa divini depositi custodia exerceri non potest10. Quam lato autem pntot ecclesiae munus docendi supremum, tam lato extenditur divinum donum, quod docentem fallero non sinit. Quamobrcm damnanda est eorum opinio, qui nonnullis ecclesiae definitionibus mentis assensum non dobori affirmant, propteroa quod de rebus statuant, quao per so ips.no in rovolationis deposito non contineantur, aut sententiam tenendam quidem pro auctoritate edicant, non tamen divinitus rovolatum dogma caso declarent.

Caput octavum.
De ecclesiastica iurisdictione.

Dominus noster lesus Christus humilitatis magister et exemplar, ut suos a dominandi cupidine ad modestiam revocaret, praecepit, ut qui inter ipsos praecessor esset, sicut ministrator fieret1. Qua de causa apostoli munus, quo ipsi ot reliqui ecclesiae praesules fungebantur, ministerium appellare consueverunt, quo scilicet significarent, quidquid sibi auctoritatis collatum esset, collatum esso in utilitatem fidelium. Errant tamen quam maxime ot Scripturam in suam ipsorum perniciem depravant, qui inferunt, nullam esse praepositis ecclesiae veri nominis potestatem, aut hanc a populis in eos tanquam in ministros derivari. Veram enim iurisdictionis potestatem, cui in fidelibus officium obtemperandi respondet, tum nomen ipsum postorum significat, tum Christi verba, quibus in caelo ligata et soluta esso attestatur, quaecunque in torris ecclesiae antistites ligaverint et solverint, manifestissime declarant Hinc apostoli potestatem saepe sibi attribuerunt, et multis modis cxercuoro, fidelibus autem, ut praepositis sui? obediront, inculcarunt Neque a fidelium communitate aut huius saeculi principibus, sed a Deo ipso, rerum omnium conditore et domino, ecclesiasticam hiorarchiam constitutam, atque sicut sanctificandi et docendi, ita etiam hanc regendi potestatem conferri, non modo constans patrum traditio tenet, sed ipsae quoquo divinae litterae aperte pronuntiant Ad delectos enim discipulos, nomen, quo illos appellavit, declarans Redemptor divinus; *Sicut,* inquit, *misit me Paler, et ego mitto* ros1. Quare etiam apostoli *legatione pro Christo se ❋ungi* dicunt, atque praesules, quos ipsi ordinaverunt, *a Spiritu sancto positos esse episcopos, regere ecslesiam Dei*❋* contestantur. Quin etiam potestatem, qua inter fideles imperando ct castigando utebatur, *a Domino* sibi ❋*latam* esse, gentium Apostolus disertis verbis affirmat

Neque solum ordinis, sed hanc quoque iurisdictionis potestatem definimus supremum esso, illi nimirum soli obnoxiam, qui eam tribuens: *Data est mihi,* ait, *omnis potestas in cacio et in terra9;* neque aliis eam limitibus circumscribi, nisi quos divina lex, atque ipsius salutaris ordinis ratio et finis ponunt; ei denique omnes, qui per baptismi ianuam ecclesiam ingressi sunt, subiacere.

Postremo adversus quorundam novatorum perversam doctrinam statuimus et declaramus, ecclesiasticum regimen divina ordinatione non esso fori) tantum interni ct sacramentalis, sed externi quoque et publici, plenamquo occlesiao a Deo collutam esse potestatem, non solum dirigendi per consilia et suasiones sed etiam iubendi per leges, ao devios contumaccsque exteriore iudicio ac salutaribus poenis coercendi atque cogendi7.* Qua quidem potestate cum in definiendis iis, quae fidem ct mores, divinum cultum ct sanctificationem fidelium respiciunt, tum in disciplina extorna constituenda ot sancienda ct ipsos apostolos ot qui in eorum locum successerunt praesules omni tempore usos cmo constat.

1 Matlh. XXVIII, 20.
» Cf. loan. XIV. 16. 17; XXVI, 16. 13.
« Eph.IV, 14.
‘ 1 Timoth. III. 15.
• Lae. X, 18.
e ìlare. XVI, 16.
’ II Cor. X. 4A
B II Tim. I, 18.
• Ct I Tim. VI. 20.

M (Ilie ri videatur, addi poterii): Qualia inpriaus suat nonnulla iurii natandis aliamtnqne Luniauarncn disciplinarum theoremata, necnon librorum. de quibas quaeritur, genuiaut et proprias renras.

i Lne. XXII.
« lean. XX. SI.
• II Cor.V, W; Epb.VI. ».
« Act XX. sa
* II Cor. XIU. 10.
< Mslth. XXVIII. 18.
: Dcnedktus XIV Λ'ι amàsi, at. 1151; ri. balla Λι*· *tire* fidci.* prop. 5.

Caput nonum.

Ecderiam eue teram regnum, dirinum, immutabile et sempiternum.

Quibus omnibus perpensis dubitari non potest, quia ecclesia verum ait leau Christi regnum io terris. Est enim multitudo arctis ct sacralia nexibus colligata, quao ab ipso Domino Salvatore per suum in terris vicarium aliosquc pastores gubernatur, et ad finem certum, divinae scilicet gloriae et humanae salutis promovendae dirigitur.

Qua do causa ecclesia etiam iure merito societas perfecta dicta eat: quippe quae ad finem proprium propriis vii» et rationibus tendens, a quovis alio hominum coctu distincta, atquo ita in ae absoluta et completa est, ut sibi ad finem consequendum sufficiens, in iis, quae eo pertinent, nulli alii societati sive tubicela siro tanquam pars innexa sive permixta et confusa sit.

Quo vero magis boc regnum divinum est, eo minus Dei Filius illud informe reliquit, humana scilicet prudentia ordinandum: sed per so ipse constituit et iura dedit Hoc enim praestitit tam credendi et vivendi normam tradens, tum sacrificium et sacramenta instituons, tum pastorale munus et hierarchicam potestatem disponens, cui si multa pro rerum humanarum varietate moderanda commisit, alia tamen immutabili lege ipse sancirit.

Licet igitur ecclesia et disciplinae suso rationes temporum et locorum conditioni accommodet, et abas alita subsidiis ad fines suos consequendos utatur; eadem tamen in eo inaquo a Christo accepta constitutione immutata perseverat: et licet optandum omnibus nobis ct contendendum sit, ut in dica crescat ad consummationem sauciorum, in aedificationem eorporis Christi;.nulla tamen alia plenior ct perfectior salutis oeconomia exspectanda, sed firma 0 fide tenendum est, hanc ipsam ecclesiam, qualis α Christo lesu per apostolos fundata, et hic a nobis secundum divinam traditionem descripta ost, usquo in finem saeculorum duraturam case. Etenim adversus hanc, quam supra Petrum aedificavit, ecclesiam portas inferi non esse praovalituras; ct cum hac, quam per apostolos propagavit, so usquo ad consummationem sacculi futurum cue Doi Filius promisit, ut scilicet per eam ipso regnet in terris, ot impleatur, quod scriptum est: *Et dabit itti Ihh minus Deus sedem Darid patris eius, et regnabit in damo lacob in aeternum, et regni eius non erit finiil.*

Caput decimum.

Prrnm *Christi ecclesiam n»n esse aliam h u í llomannm.*

Hoc igitur regnum, quod ad gentis buroanae salutem Deus cadi suscitavit in terris. Christi ecclesiam unicam ot electam, quam omni tempore fides D christiana professa est, eiusdem fidei firmitate tenemus, eam ipsam esse, quao a principali sede, cui tota aggregata et cubicela est. Romana nuncupatur. Neque enim alia ulla, sed sota haec iis refulget insignibus, quibus veram eceleaiam a spuriis Deus dignosci voluit. Sola hace super petram, quam Filias Dei delegit, aedificata, sacerdotalis unitatis exordium et fundamentum, credentium multitudinem eiusdem fidei eorundomquo sacrorum communione ianctam et copulatam tenet. Haec sola mysteriorum Dei alma dispensatrix; bulas solius doctrinae lex Domini immaculata, convertens animas, ut semper virgo semperque mater foecunda novam in dies prolem inter gentes, quae Deum non noverunt, caelesti sponso pariat, perpetuoque filiis laetetur, quorum eximia sanctitas divinis signis et portentis A comprobatur. Hanc deniquo «olam a Christo inchoatani et per apostolos propagatam certa successionum aerie usquo ad haec tempora toto terrarum orbo dilatatam conspicimus, ut per eam a solis ortu usquo ad occasam magnum ait unius veri Dei nomen in gentibus, et in omni loco sacrificetur et offeratur nomini eius oblatio munda.

Hanc igitur unam, sanctam, catholicam et apostolicam ecclesiam, licet io eam nunc maximo fremant gentes et principes convenerint in unum, ut Deus excelsus tueri et custodire, regere ct gubernare non desinat, divina promissione freti certa cum spe precamur.

Ut vero expositam do ecclesia doctrinam, quam ab apostolis traditam accepimus, fideles securius tenore et oppositos errores fugero possint, placuit nobis, approbante sacro concilio, sequemos cánones, B inviolabiliter servandos, subiungore.

CANONES.

1. Si quis dixerit, a Christo institutam quidem & religionem, non vero ecclesiam seu societatem, in qua fideles Christianam religionem communiter proficerentur, aed hanc a singulis seorsum rite coli et servari posso; anathema sit.

2. Si quis dixerit, omnes, qui sunt do ecclesia, inter ae parea, nuRoaquo potestate divinitus praeditos case, qua cauteri carcant; anathema ait,

3. Si quis negaverit, in ecclesia divina ordinatione hicrarchiam ex episcopia, presbyteris aliiaque ministria ita constitutam esse, ut episcopi tam presbyteria quam reliquis ministris potentate ordinis et fariadictioui superiores sint, omnes autem unius summi pastoril, hoe ost Romani pontificia regimini subiaceant; anathema ait.

4. Si quia dixerit, ecclesiam, cui factae aunt promissiones divinae, non oose rvotutn fidelium externum et visibilem, sed spiritualem societatem praedestinatorum vel ¡ustorum aoli Deo cognitam; anathema ait.

5. Si quia dixerit, sectas omnes vel aliquot, quae a Romana ecclesia dissident, una cum bao Christi ecclesiam universalem componere; anathema ait.

6. Si quia negaverit, ad salutem aeternam consequendam necessarium eoo, relicto quovis alio religionis cultu, veram Christi ecclesiam ingredi, in eaquo fideliter perseveraro; anathema ait.

7. Si quis dixerit, do vera ecclesia homini certo constare non posse; anathema ait.

8. Si quia dixerit, ecclesiam non agere ex praecepto divino, aed ox iniqua intolerantia, cum sectaa α sua communione disiunctas proscribat et darnnet; anathema sit.

9. Si quii dixerit, Christi ecclesiam alvo credendo live docendo a vera fide dcficcro poeao, aut certe in aliis nallia, quam in iia, quao per ne ipsa in verbo Dei continentur, ab errore immunom esso; anathema ait.

10. Si quia dixerit, licitum ease de opinione ulla ab ecclesia proscripta docere vel sentire, contra quam ab ecclesia statutum ait; anathema ait. — Vel: Si quis dixerit, ecclesiam falli posse, cum pravas opiniones censura hacreais minore aut nulla definita nota proscribit; anathema ait.

11. Si quia dixerit, episcopis compotere solummodo ministerium et officium, non autem veram regiminis poteatatem, Christi ordinatione ipsis propriam, et a subditorum beneplacito, atquo civilia magistratus dominatione liberam; anathema ait.

12. Si quis dixerit, hanc potestatem esse tantum diroctivam, non vero legiatativara, iudicinriam ot cocrcithsm; anathema ait.

13. Si quia dixerit, ecclesiam non esso tanquam a. perfectam societatem sui luris, sed civili potestati subiectam; anathema sit.

14. Si quis dixerit, ecclesiam nulla certa lego et immutabili forma ab ipso Christo Domino constitutam esso; aut cam depravari posse, ita ut aliquando esse desinat, vel certo a prima sua constitutiono degeneret; anathema sit.

15. Si quis dixerit, hanc Christi ecclesiam non esso ultimam salutis oeconomiam, sed aliam per pleniorem divini Spiritus effusionem exspectandam eeso; anathema ait

16. Si quia negaverit, solam ecclesiam Romanam veram esso Christi ecclesiam, unam, sanctam, catholicam ct upostolicam; anathema sit.

74.

losephl Kleutgen relatio <lo sch crinito reformato.

Plurimi ox reverendissimis patribus qui annotationes do schemate huius constitutionis exhibuerunt, nonnulla doctrinao capita adiicionda esso censent. Nam et initio divinam ecclesiae originem, non omissis veteris Testamenti vaticiniis, amplius declarandam esse monent, ct do hicrarchia, do episcopis ot conciliis ita agi volunt, ot tota ccclesiao constitutio describatur, Romanam denique ecclesiam solam veram esse, optant ut non simpliciter affirmetur, sed pluribus ostendatur. Huio igitur postulato ut satisfieret, aliqua capita, primum scilicet, tertium et ultimum ex integro addita, in aliis nonnulla loca dilatata sunt.

Quotisi voro aliqui reverendissimi patres in hao constitutione non potiora tantum capita, sed totam do ecclesia doctrinam exsequendam esso dicunt; rem insolitam nimis arduam, neo fortasse opportunam postulare visi sunt. Quamquam enim concilia occumenica per modum professionis fidei non raro omnia capita, quae parte aliqua sacrae doctrinao continentur, brevissime enuntiant; ubi tamen dogmata latius exponunt, ea seligere consueverunt, contra quao errores grassantur. Nisi ita facerent, decreta in libellos excrescerent, et labor in immensum augeretur, non tam labor scribendi, quam deliberandi et definiendi; ideo praesertim, quod in huiusmodi expositione saepissimo fieri non potest, quin ea quoque attingantur, do quibus ipsorum catholicorum non una est sententia. Ex quo etiam cognoscitur, haud opportunum esse, concilii doctrinam ad nimis multa extendi. Nequo enim ecclesia controversias orthodoxorum dirimero solet, nisi ad repellendos errores heterodoxorum necessarium sit Dirimit autom, aliquo saltem modo, non solum cum disertis verbis, quid tenendum sit, definit, sed etiam cum in doctrina exponenda unam pruo aliis sententiam sequitur; id quod saepo vix aut omnino non vitari D potest.

Et quoniam nonnulli reverendissimi patres nominatim *definitionem* ecclcsiao accuratam, necnon declarationem *notarum* postulant, in his duobus, quae modo dicta sunt, broviter ostendamus. Ecclesiae definitio nuno satis communis, quao etiam in observationibus patrum proponitur, haeo est, e Bellarmino assumpta: *Ecclesia est coetus hominum eiusdem christianae fidei professione et eorundem sacramentorum communione colligatus, sub regimine legitimorum pastorum et praecipue unius Christi in terris ricarii, Romani pontificis*1. Secundum hanc igitur definitionem ab ecclesia non excluduntur hseretici *occulti,* siquidem veram fidem *profitentur;* excluduntur autom schismatici, etiamsi iidem haeretici non sint Atqui a theologis nonnullis iisquo gravissimis unum vel alterum, ab alita verbi gratia a Su&resio etiam utrumque negatur. Controversia haec, si ex ro ipsa ponderatur, non magni videatur momenti esse. Nam qui occultos haereticos adhuc de ecclesia esse dicunt, non ideo eoa eodem modo atquo vero fideles ad eam pertinero aiunt; et qui schismaticos ab en excludunt, éos tamen aliquo modo in ea esso non negant. Sed hac ipsa de causa a diiudicandis huiusmodi controversiis concilia abstinent, no scilicet sino necessitate aut magna saltem utilitate libertas docendi restringatur, et viris do ro catholica optimo meritis erroris, nedum haeresis nota inuratur.

Quod de definitione ecclesiae, de notis quoque dicendum ost. Ecclesiae proprietates illas, quao in ipso symbolo fidei recitantur, esse notas, hoc est signa, quibus vera ecclesia dignoscitur, a catholicis omnibus tenetor et tenendum est Sed quibus in rebus unaquaeque consistat, ab aliis aliter definitur. Itaque in hoc schemate, quod reformatum exhibemus, notae ecclesiae et in principio enuntiantur quidem et in ultimo capite, ubi de Romana ecclesia termo est, singulae attinguntur; non tamen in proprio capite, ut postulatum est, ex instituto tractantur. Haec enim tractatio no inutilis esset, et fero ad pompam tantum fieri videretur, ea quao inter catholicos disceptantur, praeterire non posset.

Sunt etiam, qui ab initio do *Redempter* et *redemptione* latius agendum esse existiment; quin etiam plures reverendissimi patrea huiusmodi doctrinae capita iam elaborata proposuerunt. Sed haec si postulantur ad complendam doctrinam de ecclesia; non id eat concilio propositum, de materia, in qua versatur eius deliberatio, librum seu, ut aiunt, tractatum componere; sed aliqua capita, prout necessitas postulat, accuratius definirò et exponere. Sin vero illa postulantur, ut ipsa dogmata de Redemptore eiusquo opero adversus errores grassantes declarentur; id praestandum erit insecanda constitutione de fido catholica, ut ex schemata iam exhibito cognoscitur.

Haec do iis, quae adiiciends proposita sunt; delenda quoque pauca aliqua nonnullis visa sunt, sed ea suis locis indicabuntur.

Quod iam ad rerum expositionem et dictionem pertinet, displicuit non paucis, totam fere tractationem ad principia, quae a philosophis et iurisperitia do *societate* statuuntur, accommodari: quod quidem in reformando schemate vitatum est. At quoniam multi scriptores perversam suam doctrinam do ecclesia ad illa principia avocare solent, atquo termini *cera societas, perfecta societas* inter doctos non unius regni eodem definito sensu recepti sunt; visum eat omnino expediro, ut in constitutione disertis verbis declararetur, ecclesiam et veram et perfectam societatem esse. Neque ab ecclesiastico sermone putandum est alienum, ecclesiam societatem vocari. Certe ipso s. Augustinus cum saepe alibi isto nomine utitur, tum In libris do Civitate Dei expresso dofinit, civitates illas duas, do quibus agit, esse societates hominum1.

Notatum praeterea est, do erroribus, qui per canones damnantur, etiam in capitibus agi. Huius quoquo animadversionis ratio habita est, non ea tamen, ut do erroribus in capitibus nuipiam sermo institueretur. Capita enim doctrinae ea quoquo do causa praemittuntur, ut canones, qui et breviores esso ot fero ipsis haereticorum verbis eoncipi solent, facilius intolligantur. Accidit etiam, ut

1 L· ΠI de ecd. e. 2.

« „Non qaxtuor. <lw scilicet tnrvlunm ŧ̈M̈de ƀ* minam, κὺ đă potina civil·les, koc sftUtato twalsa® dimoiar.· L. 19. c. I. — .Qnxv eliun aijitkc spfrüimtM dviUI« dsas. koc est Joxs soekîitrs hotrâuC. Ct L XIX. e. 17.

praeter erroris substantiam, adiuncta aliqua aut diversi loquendi modi in capite commode commemorari possint. Hinc etiam alia concilia in eipositiono doctrinae de iisdem erroribus, qui postea per canones proscribuntur, non raro egerunt. Videantur in cone. Tridentino sessionis VIM capita 9, 11, 12, 16, et sets. XIV cap. J, 4, 5, 6, 8, ubi iidem errores, de quibus canones subìuncti sunt, perstringuntur, et interdum etiam in antecessum iam damnantur.

Tandem in bac schematis reformatione curae fuit, nt reverendissimis patribus, qui nonnulla capita in unum redigenda existimaverunt, vel do stylo nimis scholastico conquesti sunt, satisfieret.

De capite primo.

Initio huius capitis summa doctrinae do ecclesiae institutione tanquam fidei dogma proponitur. Quae vero de salutari Dei providentia in triplici mundi acute subsequuntur, eo spectant, ut in boe ipso constitutionis principio — secundum multorum reverendissimorum patrum desiderium — natura ot finis ecclesiae declarentur. Eadem do causa ex multis vaticiniis ea selecta sunt, quibus hic finis et haec natura exprimuntur, atque ecclesia tanquam regnum perhibetur, a Deo in terris constitutum, in quo populi universi, leso Christi sanguine redempti, per veri Dei cultum et sanctitatem non legalem tantum, sed spiritualem, salutem aeternam consequerentur. Atquo hac ration© iis quoque, qui ab alriori ecclesiae eonceptu exordiendam esse monuerunt, satisfactum esso speramus.

De capite secundo.

Ut iam ecclesiae natura et constitutio per partes singulas accuratius definiantur, io hoc capite statuitur, a Christo dispositum esse, nt fideles ad colendsm religionem, quam instituit, inter se in unum quoddam corpus coniungerentur: id quod probatur testimonio Ioan. XI, 62, et nominibus, quibus Scriptura ecclesiam designaro solet

Hinc deducitur primum, quod contra heterodoxos de natura ecclesiae asserendum est; eam scilicet esse coetum fidelium. Ut vero sensus vocabuli rocíos magis determinetur, addi turri rcru *societas.* Societas enim ex definitione recepta est multitudo hominum ad certum finem vinculis moralibus (iuribus et legibus) coniuncta.

Ad cxeludendum vero, quidquid mero humani vel profani hoc nomen societatis suggerere posset, mox subiuuguntur nomina ecclesiae magis propria et biblica, atque horum explicatione ostenditur ecclesiae indoles plane divina, et supernaturalia origine. fine, mediis. Quae eo etiam spectant, ut ooeurratur calumniae, a catholicis in describenda ecdesia ea, quae sunt interna et spiritualia, negligi.

Multis reverendissimis patribus in priore schemate displicuit, definitionem ecclesiae aymbolicam. qua corpus Christi dicitur, tanquam caput doctrinae et fundamentum eorum, quae sequuntur, proponi. Hoo igitur mutatum est, ita tamen, ut etiamnum nomen illud ecclesiae singulariter commemoretur, propterea quod in ipsa etiam Scriptura caetens frequentius et expreraius usurpatur, ot valde idoneum est ad ecclesiae proprietates significandas.

Huio capiti primus *canon* respondet: in quo cum plurimi patre» difficultatem roperissent, alii aliam emendationem proposuerunt Nequn vero illa diffieultis melius expediri posso visa est, quam si ex more conciliorum termini ipsi, quibus heterodoxi errorem mum enuntiari solent, ponerentur, id quod a nobis factum esso, o prioris schematis pagina 53 |1 LI, eoi 555), ubi nonnulla e protestantium libris excerpta recitantur, cognosci potest. — Aliquibus bis canon ideo etiam aliquantum negotii facessisse videtur, quod per eum non id unum, do quo hoo loco quaeritur, sed nonnulla otiam alia de ecclcsiuo natura statui voluissent At baco postea suo loco dicentur; nec qatdquam magis, canones praesertim, reddere solet obscuros ct intricatos, quam plurium rerum in uno Joco congeries.

De capite tertio.

Postquam in secundo capite statutum est, o Christi Domini voluntate fideles ad profitendam religionem colligatos esse, in boo tertio, ad naturam ecclesiae iam magis definiendam, adiungitur, fidolium congregationem non esse similem collegio, cuius membra inter se iuribua sunt aequalia, sed praepositos ecclesiae o divina ordinatione donatos esse potestate, qua reliqni carent In priori igitur parte capitis, potestas apostolis concessa e a. Scriptura demonstratur; in altera ex natura huius potestatis ei ecclesiae perennitate infertur, et 8. Pauli testimonio confirmatur, ecclesiae praesules in hao potestate apostolis succedere. — Quamvis vero tum in expositione doctrinae, tum in conclusione, qua dogma ipsum enuntiatur, potestas triplex distinguitur, sanctificandi scilicet, docendi et regendi, non tamen in partes has singulas inquiritur. Do potentato enim sanctificandi seu ordinis late egit concilium Tridontinum in sessione XXIII; de potentato vero docendi et regendi in hac constitutione infra, cap. VII et Vili, dieetur: isto in loco, generali de potestate ecclesiastica doctrina, fundamentum solum ponitur eorum, quae mox de hierarchia et postea do magisterio et iurisdiccione ecclesiae tradentur.

In *canant,* qui huc pertinet, et loco *secundo* potitus est, rejicitur vulgatus protestandum error, fideles inter se pares esse; adiungitur autem tonquam alterum erroris membrum, nullos in ecclesia potestate *dinmtus colLata* alii· superiores esse, quoniam ex iure humano pastores ecclesiao potestate eminere, neque ab heterodoxia negatur.

De capite quarta.

Ut iam ipsa ecclesiae constitutio declaretur, in hoc capite de hierarchia agitur, quae inde existit, quod potestas spiritualis, de qua in praecedente capite dictum est, non tota singulis ineat, qui in ecclesia munero vel ministerio aliquo funguntur, sed ita distributa, ut distincti sint ordines, per quos vclut per gradus ad potestatis plenitudinem ascenditur.

De hierarchia iam egit concilium Tridentinum in sessione modo laudata; decretum autem hoc, quod Vaticano concilio proponitur, a Tridentino eo differt, quod non ordinis potestatem tantum, sed etiam et amplius iuriadictionis pertractat. Patres enim Tridentini de hierarchia locuti sunt, doctrinam de sacramento ordinis tradentes; hic autem de ca sermo instituitur, ut ecclesiae constitutio qualis sit, demonstretur.

Porro caput tree partes complectitur: in prima docetur, presbyteros reliquis ministris, episcopos presbyteris superiores esse; in altera agitur do parte, quam episcopi in docenda et gubernanda ecclesia universa habent; in tertia de eorum sublectione Romano pontifici.

1. Itaque cum in Tridentino decreto epis'eopi dicantur presbyteris superiores simpliciter, in hoo decreto additur: *tam ordine quam iuriedictione,* et plura de potestate episcoporum proprias dioeceses gubernandi adiiciuntur. — Neque vero eo, quod episcopi o divina institutione presbyteris iurisdictiono superiores esso dicuntur, controvenia, a qua diiudi-

canda pairee Tridentini post longum deliberationem abstinuerunt, dirimitur, controversia scilicet, utrum episcopi iurisdictionom ab ipso Deo in consecratione, an α Romano pontifice accipiant Etiamsi enim posterius, quod longo communior sententia tenet, ponatur; tamen verum est, episcopos ex institutione divina presbyteris etiam iurisdictiono praecedere. Nam ipso episcopatus procul dubio divinitus institutus est; institutus autem est, non solum, ut episcopi sanctificent, sod etiam ut regant ecclesiam DeL Etsi igitur iurisdictionem per Romani pontificia electionem vel confirmationem accipiant; haec tamen est muneri eorum propria et ordinaria. Et quamvis summus pontifex officere possit, ut hic prae illo ait alicuius ecclesiae antistes; non tamen potest efficere, no sint in ecclesia antistites, qui assignatas sibi dioeceses propria illa et ordinaria potestate regant Quod si ita est, episcopi iure divino presbyteris etiam iurisdictiono superiores sunt. Episcopali enim potestati, quao est in ecclesia ex divina ordinatione, presbyteri haud secus atque caetori fideles subiecti sunt; ot si quando presbyter sive a Romano pontifice sive per electionem capituli ex turo communi iurisdictionem episcopalem accipit, haec in eo neqno propria neque ordinaria est

2. Quod iam in capite de parte, quam habeant episcopi in gubernanda ecclesia universo, et de conciliorum auctoritate sequitur; per se ipsum difficultatem nullam babero videtur. Cum enim episcopi, a summo pontifico in partem sollicitudinis vocati, non sint meri consiliarii, sod una cum papa decreta tanquam veri indice» et definitores edant, haec vero decreta supremae sint auctoritatis, totamquo ligent ecclesiam ; dubitari non potest, quin episcopi in docenda et gubernanda universa ecclesia partem aliquam habeant. Sed quoniam non minus constat, et in constitutione prima do ecclesia per canonem capitis tertii definitum est, in Romano pontifice non potiores tantum partea, sed totam plenitudinem supremae potestatis inesse: consequens est, hanc potestatem in duplico subiecto esso, in episcoporum corpore papae coniando, et in papa solo. Et hoc videatur difficile esse. Nequo tamen novum est, sed communitor admissum ab iis quoque, qui in controversia, post concilia Constantienso et Baaileense orta, Romani pontificis partes tuebantur: de quo satis fuerit Bellarmini testimonium afferre. Is: „Qui docent, ait, papam esse supra concilium sine ipso celebratum, iidem docent, parem esse auctoritatem in solo papa et in concilio cum papa intensivo, licet extensivo sit maior in concilio: et proinde non posse a tali concilio papam iudicari vel damnari... quia par in parem non habet potestatem

Offendi vero hac sententia nonnulli ideo videntur, quod existimant, por dúo illa subiccta potestatis supremae intelligi hino papam, inde corpus episcoporum: quo posito, si quando corpus episcoporum aliud sentiret quam papa, actum foro inferunt de ecclesiae concordia et unitate, cum utrinquo pugnaret eadem suprema potestas.

Verum, ut iam dictum est, suprema auctoritas non attribuitile corpori episcoporum simpliciter, sed corpori episcoporum papao contundo; inter papam vero ct papam cum concilio pugna et discordia nulla esso potest Quod si episcopi soli in concilio, etsi legitimo, decretum edant, quod summus pontifex non probat, boo ipso decretum eiusmodi non est sententia summae potestatis; et si summus pontifex non solum non probat, sed contrarium statuit ut accidit in Ephesino Ii et Constantinopolitano sub Hadriano 1 celebrato, episcopi se submittere tenentur. Sed praeterea animadvertendum est si per corpus episcoporum non intelligantur episcopi in concilio congregati, sed omne» per orbem terrarum dispersi, accidere nunquam posse, in iis quidem rebus, in quibus ecclesia errare et deficere nequit, ut corpus episcoporum hoc est omnes aut fere omnes episcopi a papa dissentiant Hoc deducitur primo o promissione divina, ecclesiam perpetuo duraturam. Corpore enim a capite disiuncto interiret. Infertur deinde ex assistentia divina ut Petro, ita et corpori apostolorum promissa, verbis: *Ecce vobiscum rum* etc. Quemadmodum enim promissio Petro factu falleret, si Romanus pontifex e cathedra loquen» erraret; sic promissio collegio apostolorum facta, ei totum corpus episcoporum in errorem laberetur. Denique quae sive contra veritatem sive contra i iustitiam et sanctitatem statuuntur, in caelis rata haberi non possunt Dixit autem Dominus ad apostolos universos: *Quaccumque ligaveritis* etc. Itaque fieri non potest, ut universi episcopi sive in docendo α veritate sive in gubernando a institi· et sanctitate aborrent.

Et haec dicta sint, ad levandam difficultatem, quam quis in conciliando canone tertio constitutionis primae cum hoc decreto offendere possit: nam, ut commemoratum est, decretum per se ipsum fidei dogma certissimum enuntiat.

3. Quod iam partem tertiam capitis, quae est do subiectione episcoporum Romano pontifici, pertinet; quaesierit quispiam, cur in hac constitutione denuo do primatu sermo sit. Respondemus: 1· cum in constitutione ex multorum patrum rectissima sententia hierarchia ecclesiastica declaranda sit, fieri sane non potest, ut de summo hierarcba taceatur. C 2e Praeter generale pronuntiatum do subiectione opiscoporum duo tantum singulatim et pluribus verbia traduntur: ius summi pontificia circa particulares ecclesias, ct in concilia oecumenica. Haec vero duo in prima constitutione non habentur, nisi inclusa in generali doctrina. Praeterea quao hic do ecclesiis particularibus dicuntur, in aliqua emendatione pro capito tertio primao constitutionis proposita erant Concilium autem, relatore audito, probavit, quod patribus deputatis visum erat, nempe ut haec non tertio illi capiti, eed idoneo loco huius socundno constitutionis insererentur.

De capite quinta.

In hoc capite traduntur quatuor: 1· Ecclesiam non esse spiritualem societatem iustorum vel praedestinatorum, sed coctum externum fidelium.

In expositione huius dogmatis corpus ecclesiae eos omnes complecti dicitur, qui eiusdem fidei et sacrorum communione inter se coniuncti, et eidem summo pastori subiecti sint. Omissum eat (post *eiusdem fidei)* vocabulum, quod plerique ponunt: *professione,* ut parceretur sententiae quorundam theologorum, qui, ut supra commemoravimus, occultos haereticos in ecclesia esse negant, proinde quo hoc loco non solam fidei professionem, sed ipsam fidem requirunt. Parcitur autem horum sententiae, quia incertum relinquitur, utrum communia fidei, quae roqniritur, externa tantum, an etiam interna sit Neque per ea, quao sequuntur, damnatut aliorum opinio, schismaticos, nisi iidem sint haeretici, caso do ecclesia. Dum enim dicitur corpus ecclesiao complecti eos omnes, qui summo pasturi subiecti sunt, non negatur, alio· quosdam suo modo in eo corporo osse, sod statuitur contra haeretico· non solos insto» vel praedestinatos, sed etiam pee catares et reprobos posse in ecclesia esse.

I De cone. 1. 2. e. 18.

Docetor 2e iamorom nihilominus eue quandam λ per intorni rinculi societatem: at

3 non hanc, sed totum fidelium corpus illam ewe ecclesiam, dc qua Scripturae loquuntur. Atque hoc loco, ficti mentione donorum, quae Dens ecclesiae contulit, per modum corollarii adinngitur;

‹4· Ecclesiam non solum visibilem, sed conspicuam quoque et in luco positam case.

Porro caput hoc respondet prioris ■chomatis capiti quarto; quod tamen hic 3· loco dicitur, o capito quinto translatum, et paulo pluribus enuntiatum est. Aptissime enim cohaeret cum hicrori, de qua quaeritur, et voluti eius nucleus est: siquidem ad hoe excogitaverunt ecclesiam invisibilem, ut ad eam, quae in Scriptura do ecclesia leguntur, transferro possent

Qua do cansa etiam in canone quarto, qni hunc locum respicit, illud ipsum positum ℄ Adiccta autom suot verbi: *soli Deo cognitam,* ut mons haereticorum plenius exprimeretur: id enim ðiserti verbis docet Calvinus Inst l. 4, c. 1: *Nobis innsibilrm solius Dei oculis conspicuam credere ecclesiam urersse est.* Et in praefatione eiusdem libri: *Permittamus,* inquit, *Deo, ut guando ipse solus nocit, gui sni sunì, interdum etiam eccleùae suae exteriorem notitiam ab hominum aspectu auferat.*

Inscripsimus hoc caput *De membris ecclesiae,* cum intea inscriptum c‹sct *Ecclesiam esse sorietutem risibilem.* Quaestionem do visibili ecclesia dici posse quaestionem de membris ecclesiae, ex iis, quae modo exposita sunt, liquet Cum igitur in hoc novo schemate ex instituto do ecclesiae constitutione ct hierarchia agatur, doctrinae ordo id postulare videbatur, ut postquam dictum esset do praesulibus et ministris ecclesiae, iam de toto corpore, hoc est de membris ecclesiae diceretur. Praecipua autem quaestio de membris ecclesiae ea ipsa est, quae in boe capito tractator.

De rapite sexto.

Hoc in capite, ut plurcs reverendissimi patres proposuerunt, ea, quae in prioris schematis capite V, VI et MI [t LI, col. 541-42] habentur, coniuncta sunt. Proponitur igitur doctrina de unitate ecclesiae et necessitate cam ingrediendi, atqoo contra indifle-renfismum infertur, nullam oseo extra ecclesiam salutem sperandam.

1. Ecclesiam unam Mae, primum concluditur ex iam inertis; deinde beati Pauli aperto testimonio comprobatur; postremo notantur duo errores, de quibus latios agitur in prioris schematis adnotutionibus pag. 71-74 [t cit, coi. 554-66].

2. In declaranda necessitate ingrediendi ecclesiam omissa est illa diserta inter *necessitatem praecepti* ct *necessitatem medii* distinctio, do qua in observationibus patrum multus sermo est. Omisaa Dsunt: 5, 6, 7 et 8, qui respondent 4. 5 ct ℄» prioris autem est, tum quod a nonnullis scbolatn redolere non immerito dicebatur, tum ut vitaretur species, etai non vera, repugnantiae cum eo. quod de igno-. rantia non culpabili postea traditur. Ita tamen rea ipsa declaratur, ut necesritus eadem, quae in priore schemate *ntctssilas medii* dicebatur, etiam num asseratur. — Qondsi hoc loco dicitur, per solam ecclesiam fructui redemptionis dispensari, ct Dei filios gigni: opponi potto videatur, baptisma, quo et redemptionis fructu· dispensantur, ct filii Dei gignuntur. etiam ab haereticis valido administrari. Sed beet omnes non modo haeretici, sed ludavi quoque ot gentiles huiut sacramenti miniari vate po»sint, non tamen valide administrant, nisi *intendant facere, guod fard rntrsia.* Unde vero per cos quoquo cckmt bapttmt, et sicut dicuntur ministri huius •aeramenti, ita, si abiit verbo irvidia. ecclesiae ministri in boe actu dici possint.

3. Perstringuntur iuni errore» varii, qui indifferealismi nomine comprehenduntur. Do iis exponitur in priori schemata pag. 85-90 |t. cit. 571-74). Sed praeter documenta ibi citata, alia quoquo, quae pag. 76 et 77 [ib. 567| leguntur, huc pertinent. Omnino autem expedire visum cut, errore» istos Ime loco singulatim notari. Quoniam cnirii. etsi ex uno fonte nascantur, distincti tamen sunt, omnesque ad plurimorum perniciem late sparguntur: condemnandi certo sunt Quadri proprio quisque canone damnarentur, contra innltnnnn patrum sententiam canonum serie» longior fieret

4. Sequitur i.tm definitio dogmatis. quoti muni ïnidilTcrrnti operici rt formae opponitur, adiurta eiusdem declaratione.

Definitio secundum nonnullorum patrum nnimadvcnrioncni solemniar facta ot. Do re enim agitur gravi-rima, ri do errore, quum Grugnrius XVI fulicis memorino vuri‹»ime appellavit *causam malorum uberrimam, gnitms afflictari in praesens rouiidonuaus ecclesiaml.* Si ven» hic crr»»r pravo nostri sacculi ingenio valilo consentaneus eut, idcoquc cius condemnatio plorimi» displicebit; nnn tamen propterca α concilio transmittende». sud immn maiori gravitate configendus est Obeam enim ipsam causam *KQHHulli in orbis catholici partibus,* ut snnctiasimuB domimi» noster l'ius IX mnquestus eat, *plernrum-•pie ftiam catholicorum animis insedit2.*

Nonnulli ïnvicrcndi» patre» conquesti sunt, quod definitioni nulla adiccta esset demonstratio. Sed considerandum est, quod supra innuimus, hanc demonstrationem contineri iis, quao do ecclesiae unitate et de Decoritele eidem adhaerendi praecedunt. Apostolica igitur doctrina, cuius in definitione mentio fit. ea ip-.t est, quao in capite antea exposita fuit. Etenim si nemo salvatur, nisi per unum Mediatorem Icsum Christum, huius autem unum est corpus, unus spiritui, una fides, unum baptisma, una quoque dilecta sponsa, pro qua se tradidit, ecclesia; consequitur profecto, extra hanc ecclesiam non cmo sperandam «alulcm. — Romanorum vero pontificum ct conciliorum, a quibus idem dogma iam propositum ct sancitum c»t. decreta recitantur in antiquo schemate pag. 81 [t. cit. 569 d'.

Qund denique ad *dedarutionrm* dogmatis pertinet, reverendissimis patribus, qui do ea scripserunt satisfactum esse speramus. — In priori parte, ubi dicitur de iis, qui sua culpa extra ecclesiam moriuntur, specialis mentio facta est ignorantiae culpabilis, propterca quod patres «liqui sapienter monuerunt, non esso du gravi officio tacendum, qu«» is, qui aliquam notitiam ecclesiae accepit, vel dc sua ■cela dubitare coepit, veritatem inquirere tenetur.

Canones, qui ad hoc caput referuntur, quatuor schematis. Ultimus scilicet divisus est in dune, ne errnr ille, *de vera ecclesia constare non posse,* damnari tantum videretur, quatenus ut ratio afferatur, cur ecclesia omnes «cetas toleraro debet. Hic enim, ut ita dicamus, sceptirismus religiosus sicut per at» est þcrniciosiesiiiiu ita etiam per eo reprobandus videtur. Plurimi omni hodie, etiam ubi nulla eat quaestio dc tolerantia vel intolerantia ecclesiae catholicae, a scrupulo iniccto ec expediunt, respondendo sibi vel aliis cum Pilato: *Quid est errila^?*

De capite septimo.

In hoc quoquo capite tres partes distinguuntur:

1. Pruemissa, quam þlure reverendissimi patre» re‹|uwivcrunt, demonstratione, definitur infallibilità-»

• RmrvcL œatra Ijuuennaj·. aa. IKJ2. V. anIh pag. 77 |t. eit eoL .7h7

♦ AHor. d. y d-r. leM ; wd». «ηlÏ·|. þa 7»» |i, cil Mb n'.

ecclesiae, ct in hac definitione similiter, quao patres *i* •nonuerant, servata sunt. Itaque distinguitur primum infallibilitas in credendo ot in docendo, deinde docentis ecclesiae magisterium perpotuum et extraordinarium; determinatur etiam subiectum duplox episcopatus scilicet una cum Romano pontifico, et Romanus pontifex solus o cathedra loquens; obiectum autem hoc loco recepta formula in *rebus fidei et morum* enuntiatur,

2. Ostenditur e sacris litteris et praxi ecclesiae officium fidelium audiendi ecclesiam; quao quidem paragraphus duplici do causa inserenda visa est: Ie quia nihil magis hao aetate inculcandum eat fidelibus, quam obedientia goncratim et nominatila intellectus obsequium ; 2° quia testimonia sacrarum litterarum, quibus hoc obsequium praecipitur, ipsam sententiam de infallibili ecclesiae magisterio mirum in modum confirmant, eo maximo quod ccclesiao doctrinam doctrinam Dei osso asseveratione gravi et luculenta affirmant.

3. Ex fino et natura accuratius determinatur infallibilitatis ambitus sou obiectum. Do iis, quae in hunc finom iam in priori sebemato proposita erant, triplex in observationibus reverendissimorum patrum sententia roperitur. Aliqui enim praeter consuetam formulam in *rebus fidei et morum* nihil exprimendum esse censent; sive quod reliqua incerta vel falsa sint, sive quod in iis accurate enuntiandis magna sit difficultas. — Alii contra etiam disertius loquendum et mentionem apertam facti dogmatici saltem et legis moralis faciondam esse iudicant. — Nonnulli tandem retinendam esso sententiam schematis, sed simplicius et clarius eloquendam arbitrantur.

Ilis *postremis* obsequendum esse visum est: attamen in declarationo depositi, quod ecclesiae custodiendum est, statim initio morum doctrina commoratur, quo fit, ut ca quoque, quao sequuntur, ad C hanc referantur, atque ita *secundis* ex hac parte satisfactum esso putamus. Quodsi insuper facti dogmatici et disciplinarum humanarum mentio expressa facienda esso videatur; textui inseri possunt, quao eo in loco adnotavimus. Quod vero aliqui *ex primis* doctrinam ipsam sivo incertam sive falsam dixerint, miramur. Certe quod facta dogmatica attinet, res ipsa loquitur, et dudum hoc miserum lansenistarum subterfugium sanctae sedis iudicio interclusum est1. — Esso autom ecclesiae et ius ct officium do conclusionibus philosophiae ali&rumquo disciplinarum indicare, et sancti Pauli effato *de oppositionibus falsi nominis scientiae* certum, et in constitutione prima do fido definitum est. Quod autem in schomate subjungitur, tam lato scilicet patero infallibilitatis donum, quam lato pateat suprema ecclesiae auctoritas docendi, e rei natura facile cognoscitur, et iis, quao mox dicturi sumus, plano evin- D cetur. Quo posito iam id, quod in quaestionem vocatum est, tonetur, nempe ecclesiam non solum de iis, quao per so ipsa in verbo Dei continentur, sed etiam do assertis humanis, quao divinis directe vel indirecto opponuntur, infallibiliter indicaro.

At vero his, quae iam in antiquo schemate, quod ad rem ipsam pertinet, habebantur, nuno ultimo loco aliquid additum est dc definitionibus ecclesiae, quae sententiam aliquam tenondam esse statuunt, non tamon fidoi dogma esso declarant, aut, quod in idem recidit, opinionem pravam damnant, at sine haeresis censura. Atquo do hoc paulo fusius iam exponendum est.

In schemate constitutionis primae de fide propositus erat hic canon: Si *quis dixerit, licitum esse tradere vel tenere opinionem ab ecclesia proscriptam, dummodo ne sit proscripta tanquam haeretica; anathema sit.* Do quo canon© concilium, patrum deputatorum sententiam sequens, statuit, ut quoad opus esae videretur, reformatus in hac constitutione de ecclesia poneretur, et capiti doctrinae quidpiam de re eadem insereretur. De canonis reformatione mox loquemur; nunc do iis, quae capiti addita sunt.

Haec per se ipsa nihil statuunt, nisi *non esse negandum mentis assensum* definitionibus, quas paulo ante commemoravimus; idcoquo *infallibilitatem ecclesiae in eiusmodi definitionibus* directe non asserunt; asserunt tamen oblique. Nam opinionem, quao negat illum mentis assensum his definitionibus debori, reprobandam esso deducitur ox eo, quod ecclesia non solum in iis, quae per se ipsa revelata sunt, sed in illis quoquo, quae cum his aliquo modo cohaerent, infallibilis sit. Praeterea in ipsa definitione infallibilitatis consulto scripsimus: *quae* B . . . *tenenda et tradenda,* non: quao *fide divina* tenenda ct tradenda *definiuntur.* Quamquam vero hic modos loquendi fortasse non est aatis apertus et decretorius, ut iam a concilio definitum esae dici possit, ecclesiam infallibilem esse quoties aliquid in rebus fidei et morum pro auctoritate statuat, etsi non definiat dogma fidei; hoc tamen propter ea, quae in fine capitis adduntur, satis manifeste concludi posset, atquo ideo a concilio saltem indirecte affirmaretur. Et quoniam a nonnullis dubitatum est, an hoc tam certum sit, ut α concilio tradi possit, argumenta strictim proponemus:

1. Cum Christus Dominus apostolos ct in apostolis ecclesiam mitteret, usque ad consummationem sacculi se cum iis futurum esse promittens; iussit cos, qui credidissent et baptizati essent, doceri omnia servare quaccumque ipso mandavisset. (Matth. ult.) Itaque ecclesia suo munere functa non est, C nisi fideles ita instituerit, ut ad Christi praecepta vitam universam componere sciant. Id autem fieri non potest, nisi doceantur de plurimis, quae revelata non sunt, ex revelatis indicare. Ut enim inter ordinem supcmaturalom ot naturalem miltiplcx est nexus, ita revelata dogmata tum speculativa tum maxime practica cum iis, quae naturali ratione et experientia cognoscuntur, multis modis connexa et conserta sunt Si autem ad munus ecclesiae pertinet, in his indicandis fideles dirigere; in exequenda hac muneris parte haud secus atquo in aliis praesentia Redemptoris ab errore defendetur.

2. Quod ex ipso munere ecclesiae, id etiam cognoscitur ex verbis, quibus lesus Christus divini Spiritus assistentium pollicitus est: *Ille cos docebit omnia* (loan. XIV, 26); *docebit cos omnem veritatem* (Ioan. XVI, 13). Haec dicta non ita quidem premenda sunt, ut putemus, in iis quoque rebus, D quao ad salutem aeternam nihil pertinent, ecclesiam a Spiritu sancto erudiri; sed neque tam restricto sumenda sunt, ut eam in ipsis tantum revelatis sententiis dirigi arbitremur. Annon haec tam ampla promissio ea cuncta complectitur, quae ad Christi doctrinam fructuose intolligendom et in universa vita nostra exoquendam cognita sunt necessaria? Nequo voro, ut ecclesiae iudicio, quao huc pertinent, sint certissima, requiritur, ut Spiritus sanctus nova ei revelet, sed tantum ut eam dirigat tum in verbi divini intellectu tum in rationis usu. Nonne et noe de multis, quae revelata non sunt, ex revelatis quotidio judicamus, et iudicare debemus? Quod igitur nos singuli facimus cum periculo utique errandi, id facit ecclesia in publicis illis suis judiciis ab hoc periculo Spiritus sancti assistentia immunis.

Ex iis, quae diximus hactenus, proxime quidem non infertur, nisi hoc: Ecclesiam in definiendis illis, quae per se revelata non sunt, sed cum revelatis

t Clem. XI xmlla Frxeam *Domini* sa. 1706.

tamen connexa, falli non posse. At merito hiño dedudtur, quod proprio quaerimus. Nam ea, quae non tanquam haeretica, sed tanquam erronea, scandalosa etc. etc. damnantur, plerumque sunt ex ilio genere. Sod iam afferamus argumenta directa et propria.

3. Ea, quae non sunt haeretica, sed ad haeresim plus minus accedunt, non tollunt quidem fidem, sed eam corrumpunt; quod Melchior Canus similitudine illustrat morborum1, quorum plurimi, otai lethalea non sint, valetudinem tamen graviter afficiunt, et paullatim ad mortem adducunt; et card, do Lugo, alio exemplo utens, indicia ecclesiae, de quibus agimus, antemuralia vocat, quao doctrinam fidei ₥muniunt Si igitur ecclesia in his iudiciis falleretur, dicine adhuc posset columna et firmamentum veritatis? annoti erroneis suis iudiciis fidem ipsa labefactaret? Neque sane boni pastoris munere fungeretur, alimenta salutifera .praebendo, sed gregem in mortifera pascua ageret, a salubribus arceret.

4. Quod do fidei doctrina generarim diximus, praecipue in morum disciplina considerandum osti Tam varia et multiplex vitae humanae conditio est, ut do moribus excitentur quaestiones innumerabiles, quibus in ipsa revelatione responsum non invenias. Et tamen ecclesia earum plurimos suo iudicio definivit, pravas opiniones censuris, de quibus loquimur, afficiens. Fac igitur in his eam iudiciis deripi. num sancta esset, quae sua nos doctrina et auctoritate ab honestis averteret, ad turpia induceret? Quae ratio quam late pateat, intelliget, qui propositiones Eccardi a loanno XXII, Wicleffii ot Hussii a concilio Constantiensi, ac praesertim opiniones ab Alexandro VII, Innocentio XI et Alexandro VIII damnatas consideraverit

fi. Et quoniam plerisque omnibus exploratum est, ecclesiam in doctrina morum non posso errare, ita C ut quod honestum est pro turpi, aut quod turpe est, pro honesto habendum esse decernat: ecquid aliud est, opinionem ut temerariam, erroneam, scandalo₥m, seditiosam etc. proscribere, quam declarare, illicitum et inhonestum esse, eam fovere et defendere?

6. Iam vero ecclesia indicia, de quibus loquimur, gravitate ct severitate maxima edere solet Hinc autem cuncta, quae diximus, novo roboro firmantur. 8i enim ecdeela in proscribendis opinionibus falli potest, quid sequitur, nisi fieri posse, ut universi fideles ab ecclesia, matre et mngutra divinitus constituta, ad errores, qui fidem et mores corrumpunt, amplectendos, severo edicto ct proposita excommunicationis poena, compellantur?

7. Supcreet argumentum tam manifestum et tam robustum, ut solum sufficere possit In multis enim constitutionibus, quibus errores damnantur, consumo non singulae singulis opinionibus appositae, sed D enumeratis opinionibus coniunctim aubiectae sunt, non ita ut omnea singulis, sed ut cuique una saltem convenire dicantur, quod rn *globe* condemnaro vocanti Iam ai ecclesia in censuris infligendis omnibus Infallibilia est, non magnum eat incommodum, theologorum disceptationi relinqui, quao cuiquo opinioni eensura adiungeuda sit; cum constet, nullam cuso ex opinioaibut proscriptis, quan non mereatur aliquam et proindo reprobanda siti At si ecclesia in haereris tantum censura decernenda falli nequit, MWtrerstm *tule ritu indicium robore et efficacia corei.* Quid enim, si hoc ponatur, constabit? Nempe id uuum. inter plurimas opiniones Wicleffii exempli gratia aliquos esae haereticas et proindo certo reprobandas. At quoniam non constat, quaenam ₥lla sint; neque constat, quacnam infallibili iudicio A condemnatae sint. — Perpendat autem, qui logit, quam hoc argumentum ait vastum, quot rea gravissimas involvat Eodem modo, quo Wicleffii ot Hussii errores a concìlio Constantienei, Lutheri a Leone X, Baii a sancto Pio V, Michaelis do Molinos ab Innocentio XI, lanseoiatarum propositiones triginta ot una ab Alexandro VIH, Quosuelli deoiquo opiniones in balla *Unigenitus* a Clemente XI pluribusque eius successoribus damnatae aunt Do his igitur erroribus cunctis, si ecclesia solum in haeresia nota inurenda infallibilis eet, fateri debebimus, quod modo diximus, nempe nullius perversitatem per ecclesiae indicium constare. Non potest osse vera nec tolerabilis opinio, quae tot constitutionibus, quas orbis catholicus tanquam regulas fidei veneratur, robur onino adimit

Sed /Aroloÿos inquiunt de hac re inter so non consentire, atque plorooque, ubi de Romani pontificis infallibilitate agunt hanc non affirmare nisi i in decretis, quibus fidei dogmata proponuntur.

Longum esset de theologia siugulatim quaerere; itaque summatim respondemus. Theologi veteres hanc controversiam prorsus non agitant; sic autem de ecclesiae et nominatim de Romani pontificis auctoritate irrefragabili loquuntur, ut eam nequaquam dogmatum terminis circumscribant, sed ad omnem prorsus doctrinam, quae aliquo modo fidem et mores attingit, extendant; id quod imprimis de sanctis Thoma, Bonaventura et Antonino luculenter demonstraturl. A fine saeculi XVI theologi hanc nostram quaestionem tractaro coeperunt; sed quamvis multi do ea scripserint, no unos quidem integrae famae theologus invenitur, quin certissimum esse defendat, ecclesiam in usurpandis censuris, quos minores vocant, hand secus atque in haoresi condemnanda ab errore immunem esse. Estenua tantum dissentiunt, quatenus oppositum alii dicunt haereticum esae, alii erroneum vel errori proximum.

Quod ad Romani pontificis infallibilitatem attinet, veteres, ut iam diximus, eam ad omnem doctrinam fidei et morum generalissimis verbis extendunt; recentiores non pauci decreta, do quibus nobis quaestio est, disertis verbis includunt; alii multi, ibi quidem, ubi de Romani pontificis auctoritate agunt, theeim de infallibilitato ita enuntiant, ut fidei dogmata tantum comprehendant; sed plcriquo horum nostram quaestionem alio loco, qui fere est *de haertsi,* pertractant, atque ibi, ut panilo ante diximus, de certitudine nostrae sententiae conveniunt.

In nonnullis nuper editis libellis legitur, e communi theologorum sententia Romanum pontificem tum solum *e cathedra loqui,* cum dogma fide divina credendum proponat. Verum est, ei verba tantum attendas, hoc apud recentiores non paucos theologos legi; at hanc esse sententiam theologorum communem, a veritate alienissimum eet. Veteres omnes

De tac. *AfA.* L 19, c. B.

» *De fide.* IMn-

» 8. TXomæi p.» q. I, a. 10, ubi quaerit, caia· sit *fidei q/mbohun ordinare,* non Inquitar utique nüî de fidei articulis: at in QuodL 9, a. Ifi, ubi quaerit, quibus in rebus *ecclesia* ait *infallibili»,* respondet m *ki», quae ad fidem pertinent.* Porro p. 9» XM q. 11. a. 2. Ad *fidem,* inquit, *aliquid pertinet dupliciter, uno modo directe fi principaliter, ficui articuli fidei, secundo moda indirecte et tecundirio, riori ea, ex guibu» negati», sequitur corruptio alieuiu» articuli.* — 8. *Bonaventura* in Apok>¿. panp. c. 1, de officio obediendi *definitioni vicani lexu Ckritti in fide ct moribus,* eo quod illi *plenitudo potestatis* cullata riti verbic disserit, quae late patenti In opuscolo autem *de paupertate Chruti* arti *in Fxporil. Bcg. ». Franc.* Prolog. et e. 0. *prorsus illicitum. impium, haereticum* MSB affirmati *de reguli» ». Francaci,* de *mado rivendi Fratrum, de eorum turibus* aliter sentire, quam < :* Mile Statutam riti — H. *Antoninus* in rum tbeolog L fi, c. 4, docet *apud scium summum pontificem tanquam caput ecclesiae* potestatem *dubia circa guaceumquc ad fidem, ad ius naturale ct divinam pertinentia* declarandi eum aoctontete. cui cmnet fidrie ae submittere tetentar.

et plcriquo recentes illa verba *e cathedra loqui* A his vel similibus reddunt: *vuliciuliter* vel *in iudicio determinare, pro potestate decernere, rum auctoritate apostolica* aivo *ut papam loqui* etc. ita ut locutio *e cathedra* ab alia distinguatur per modum, quo docet pontifex, non por rem. quam tradit, neque per censuram, quam apponit. Etiam illi recontiuros, apud quos scriptores hodierni interpretationem, quam praepropero communem dixerunt, legerint, Ballerini exempli gratia vel Sardagna, nihil aliud significaro voluisse videntur. Etenim cum rem, ut fieri solet, per contraria explicant, non dicunt: locutionem o cathedra non cwe, si Romanus pontifex opinionem aliquam minori tantum censum notet, sed si tantum, quid sibi videatur, exprimat vel suadeat, nihil autem pro potestate decernat. Itaque hi quoquo theologi dogma fidui dicunt, ut sententiam apostolica auctoritate definitam a sententia privati docturis, non voro, ut sententiam sub nota hacresis B α sententia sub minori censura definitum distinguant.

Superest ut de *canonibus* 9 ut 10, qui ad hoc caput referuntur, dicamus. Canon nonus praeter ipsam infallibilitatem nihil enuntiat nisi generale principium, non in iis tantum, quao *per se ipsa recelala sunt,* ecclesiam infallibilem osse. Hoc tum certum esso, ut canono ranciri possit, tum iis, quao supra ex ipsa Scriptura deduximus, tum inde cognoscitur, quod ulioquin ecclesia in ipsis canonibus conciliorum oecumenicorum infallibilis non caset. Legantur exempli gratia canones concilii Tridentini du sanctissima Eucharistia, ct sacrificio missae, necnon dc matrimonio, in quibus certo non pauca definiuntur, quae *per se ipsa* revelata dici nequeunt. Opportunum veru esso, hunc errorem proscribere, indu colligi potest, quod Innsenistao aliiquu novatores eo continuo ad se suamque contumaciam defendendum usi sunt et utuntur. Nihil autem aliud in hoc canone positum C est, quia sufficere videbatur, si per canonum id reficeretur, quod haeretici dicoro solent, in capito autem, quid ex sana catholica doctrina tenendum sit, exponeretur.

Canon decimus illo oet, qui pro constitutione do fido propositus erat, iam a nobis secundum reverendissimorum patrum monita refurmntus. Ut antea enuntiatum erat, hanc difficultatem habebat: Accurato expositus non condomnabat nisi opinionem, licitum osso toncro sententias, quacumquo censura ab ecclesia notatao sint, dummodo haec censura non sit censura haeresis. Ad hunc igitur cnnonein subterfugiendum satis esset, praeter hacresis censuram unam aliquam excipere, dicendo exempli causa nefas quidem esso, tenero sententias ub ecclesia damnatos tanquam haereticas vel hacresi proximas; eas nutem, queo solummodo ut erroneae, temerariae, scandalosuo etc. proscriptae sint, libere D posso tradi et defendi. Quodsi canon sio immutaretur, ut ad omnes oinnino opiniones ab ecclesia proscriptas pertineret, nonnullis severior futurus esso videbatur. Sunt enim theologi, qui (contra communiorem utiquo sententiam) defendunt, opinionem, quurn ecclesia certis nonnullis censuris temeritatis exempli causa proscribit, non necessario *falsas* esso. Quare ex horum sententia tenemur quidem du opinionibus proscripti» iudicaro, ut do iis iudicavit ecclesia, scandalosas scilicet reputaro, quos ut ȿcandalosa temerarias, quas ut temerarias ṗro scripsit, ct sic do aliis: at voro non quamlibet tenemur pro falsa habere. Ad hanc igitur difficultatem declinandam iam non definitur, illicitum esso *sententiam proscriptam* tradero *rei tenere,* sed illicitum esso, do sententia proscripta *aliter docere* vel *sentire, quam statuit ecclesia:* quao quidem emendatio iam tum, cum in concilio do hoc canone agebatur, ab aliquo reverendissimo patre propositu erat.

Dubitari certo non potest, quin baeresis sit, dicoro, non teneri nos ecclesiam docentem et solomni quidem iudicio docentem audire. Hoc unum ut demonstretur, postulari adhuc possit, semper ecclesiam, cum opiniones proscribit, *mentis assensum* a fidelibus oxigero. De quo si quis idoo ambigat, quod in huiusmodi edictis saepe externas tantum actiones *docetuii, defendendi, praedicandi* vetantur; consideret, in ipsis quoque canonibus conciliorum legi, *s> quis dixerit, si quis non confiteatur,* non vero *si quis cogilarerit, si quis Han credat.* Quia scilicet ecclesia do externis tantum actibus iudicium exercet, eos nominatim exprimit; interim tamen internos quoque, qui illis respondent, sive prohibere sivo praecipere arbitranda est

Deindo in his decretis prohibitio (vel praeccptum) a definitione (nive iudicio do doctrina) distinguatur nccceao est. Primum enim ecclesia definit opiniones illas caso pravas; tum eas ut tales prohibet, et in contumaces poenas sancit. Iam voro ecclesiae definienti montis obsequium debetur, etiamsi nullum praeceptum adiungat. Cum enim Doua ecclesiam nobis in omnibus, quae ad religionem piotntemquo pertinent. matrem et magistram dederit, eam docentem audire tenemur. Quare ei nobis do totius ecclesiae sensu ct doctrina constat, ctinmsi nihil definiat, assentivi ei debemus: quanto igitur magis, si do cius sensu et doctrina nobis publica definitione constat? Praeterea qui de peccato suo in fratrem ecclesiam judicantem non audierit, Domini sententia vclut ethnicus et publicanus habendus est; quid ergo, quid do eo dicemus, qui iudicium ecclesiae solemne, quod bonum universale et perpetuum respicit, contemnere audeat?

Tandem non desunt decreta, in quibue mentis assensu» etiam disertis verbis praecipitur. Ita Innocentius XI Midi. de Molinos errores variis censuris notans, non solum eas *defendere,* sed etiam *credere* et *tenere* vetat Clemens XI in constitutione *Unigenitus* prohibet, no quis de propositionibus, quas damnavit, *aliter sentire praesumat, quam in constitutione continetur.* In bulla denique *Auctorem Jidei* legitur: *Mandamus igitur omnibus utriusque sexus Christifidelibue, ne de dictis propasitíaiubus et doctrinis sentire, docere, praedicare praesumant, contra quam in lure nostra canstitatione declaratur.* Itaque recte inferimus, hanc esse montem ecclesiae in eiusmodi edictis, ehi nominatim non prohibeat nisi actúa externos, quippe quos solus poenis, quas adiungit, in suo iudicio vindicare possit. Cuius rei evidens demonstratio in uctis concilii Constantiensis perhibetur. Cum enim Wicleffii et Ilussii opiniones a concilio damnatao essent, Mortinus V in ipsu concilio, damnationis sententiam confirmans, per bullam *bíter cunctas* triginta novem capita praescripsit, do quibus suspecti do hacrcsi interrogarentur. Iam voro inter has interrogationes undecima haec est: *Specialiter litteratus interrogetur, utmm credat, sententiam sacri Const, concilii saper* /5 /oi.f, *Wicleff et loan. IJuss M artculis superius descriptis latam, fore feram et catholicinn; ¿cilicct quod supradicti 45 articuli L Wideff et loan. Hues 3Ü hou sunt catholici, sed quidam* cr *ris saut notarié haeretici, quidam erronei, alii temerarii et seditios», ubi piarum aurium o/fensiri.* Itaque Murtinus V eum concilio pro certo habuit, exigi α fidelibus, ut opiniones proscriptas ea censura dignas two crederent, qua a concilio notatae erunt; ot tamen In ips-a sententia concilii, dc qua loquitur, non ptohibentur, ni«i actus externi docendi rt praedicandi. Postremo €iernen X! in bulla I tutruM *Ihmini* § 25 decernit rl declarat,

obedientiso, quae apostolicis constitutionibus contra liasenii doctrinam editis debetur, *obsequioso* illo *silentio,* do quo lanaenuUe, minime satisfieri. Atqui quod de his constitutionibus ct de concilii €on itintiensis decretis hoc modo authentice declaratum eat, id etiam de reliquia tenendum esse nulla occurrit ratio dubitandi

Quapropter canon decimus, ut nunc a nobis proponitur, nihil difficultatis habo.ro ridetur. Quoniam vero aliqii exiitimant, magis etiam expedire, ut non solum obedientia debita, sed ipsa quoque infallibilius ecclesiae in his censuris ferendis definiatur; ideo in schemate alius canon, qui huic substitui possit, adscriptns est

De capile aclaro.

Tria in hoe capite traduntur. Primam est, potestatem ecclesiasticam non esso ministcrialem, sed veram regiminis potestatem eamquo divinitus collatum; quod quidem, ut plures reverendissimi patres desiderarunt, diríais litteris panilo explicatius ostenditur. Alterum est, hanc potestatem case supremam et universalem; tertiam eandem case plenam.

Hoc tertium nonnullis difficile visum eat, propterea maxime quod per ea, quae do potestate puniendi et cogendi dicuntur, ecclesia videri possit invidiosum ius poenas corporales infligendi sibi attribuere. Sed ii do ecclesiae constitutione et iuribus agendum est, haec potestas silentio praeteriri certe nequit, non modo, quia manca esset doctrina, sed etiam ct maxime, quia haec potestas coercitivi a plurimis negata est et negatur. Moderatio autem in ea declaranda alia adhiberi non powe visa est, nisi haec, ut nihil novi statueretur. Ideo ipsa verba, quae iam in constitutionibus pontificiis leguntur, assumpta sunt. Minus enim affirmare eo, quod iam solenini iudicio ecclesiae definitum est, nec concilium Vaticanum decet ncc fidelibus prodeat Cum autccn nihil addatur, non eat, cur ex hac concilii definitione nova ct maior invidia timeatur: siquidem per illas pontificias constitutiones, et maxime per bullam *Auctorem pdri,* quae A ¡n omnium manibus vereatur, quao eit ea de ro ecclesiae sententia, notissimum est.

Proponunt aliqui, ut vocabulo *poenis* addatur *spiritualibus.* Sed quamvis qui ius poenas spirituales infligendi affirmat, eo ipso non negat ius infligendi etiam corporales; haec tamen concilii mena case multis videri posset, co quod nulla alia ratio appareret, cur consuetam loquendi formulam mutavisset.

Canones ad hoc caput referuntur duo, IIe· et 12". Eoe proponimus studio decem reverendissimorum patrum reformatos. (V. *Observationes,* n. 568, pag. 303 [t. LIT coi. 857-58].) In secundo tamen locutioni *quae etiam poenis canonicis reprimere possit delinquentes* brevitatis causa substituimus vocabulum *«coercitiva»* Nam quao ait potestas coercitiva, et per se notum et in capite explicatum est.

Ik capite nono.

B Cum iam constitutio ecclesiae ct praecipua eius iura declarata sint, in hoc capito primum concluditur, ecclesiam esso verum regnum et perfectam sociotatem, adiecta, quao desiderabatur, perfectae societatis perspicua definitione. Quod vero in hac universe dicitur, ecclesiam scilicet non esae alteri societati subicctam vel Unquam partem innexam, id in canone 13·, qui huc pertinet, ad libertatem ecclesiae a civili potestate nominarim transfertur.

Deindo docetur, constitutionem ecclesiae utpote divinitus sancitam, immutabilem esse. De erroribus, quibus hoc dogma opponitur, agitur in antiquo schemato pag. 59 [t cit coL 558].

Postremo solemniua definitur, ecclesiam usque ad mundi finem duraturam esse. Duplici huic dogmati de immutabilitate et perpetuitate ecclesiae respondet canon unus, scilicet 14“. Sed quia error antiquus, cuius in definitione mentio fit, aliam 3 perfectiorem exspectandam esso salutis oeconomiam, hodio revixit ct late spargitur (V. schema antiq. a pag. 91 [t. cit. coi. 574 D¡), proprio canone damnandus visus est, ut etiam in priore schemate propositum erat Hi enim tres canones 13, 14 ct 15 respondent canonibus 10, 7 et 8 prioris schematis.

C.

ACTA CONGREGATIONIS SPECIALIS AI) RECIPIENDAS ET EXPENDENDAS EPISCOPORUM PROPOSITIONES DEPUTATAE.

I.

POSTULATA VARIA A REVERENDISSIMIS PATRIBUS EXHIBITA

1.

Postulata ab XI Galliarum €piscopi proposita.

Jd *eminenlusirntini cardinalem praesidem wvjreydwnis ad esaminanda podulntn sacro candito Valiamo proponenda deputatae.*

Eminentiusime praeses.

Episcopi qui precinte» litteras subscripserunt, cmisentiae vcelrae, et, per illam, patribus ad examinanda postulata deputatis, otferunt et commendatum cupiunt scriptum, praesentibus litteris annexum. cui titula·: *Postulala a pluribus GulUnrum episcopis sanetisnnto* i/onrino *nostro Γω Papae IX,* D *et sacrosancto concilio Vaticano reverenter proposita.*

Haec postulata, seu potius vota, eo fine a nobis simpliciter oiTcruntur, ut prudenti vestro patrumque deputatorum iudicio perpendantur, et ex illis depromi possit, ct sacrosancto concilio submitti,quidquid melius, opportunius et utilius visum fuerit, ad Dei gloriam, cleri sanctificationem, animarum salutem, ccclcsiaeque utilitatem procurandum.

Quapropter, licet ea multis certo episcopis placere noverimus, a paucis tantum, nihilominus, duximus subscribenda tum ne importunius agere videremur, tum ut liberius examinari possent, quae

• Ts eriLçxsdlji «cimarati· rum logicum at aiunt rerua ordinem tenebo, «d eum ipium quem DepntationU •radirai uslraiq» pntnhto ain»rem praenotando, quem ille praefixit, ne ltopatattoato seta «eu verbalia Meando toe» plorata ex turbalo ntureròrora ordine Brina· comtxMs leelo ríbu* videanUir. In<np<r «ubeeriptiones, quarum maxima pars bsetrau· to piMSran ll'm n*>u probit. addidi. lis except», quae in concilii Vaticani tabulario amplia* non adíerraatur: qoM ubi debtoscMt, band «ibi coW|»rtu« rat.

H« n&tradt nut cb ancorali tlmiflUdinem pia Uls desideria, qua* cardinal» Scbwarxraberj. arehiepùcopui Fragrasi·, tin reo qnus eoejtorop*irun «torno Dobemiae notnise anLe initam concilium nnntio a;<?it«>l»co Viadobonenal dgniftcaviL Ea trn toa netpU rant In tras XUX, ral. W-M. Alia dasden «taeris vota >b episcopi» AutIrtoe iw Uí redi ftrim porrecto, tófrtnr qaádMn *x snt-radTerwwibn· a erarattort qnodw Поααηο raper ili» fretto, qnae mihi charta» L> courilH tabalario minad «cvnvrrit, ipa tamra rato wn postulato reperir· minime rant»x»·.

non petentium multitudine urgerentur, sed sola a rerum petitarum gravitate, aequitate et utilitate commendarentur.

Nonnulla ex his petitis iam vel a summo ponti fico concessa fuere, vel in recenti schcmato, nobis distributo, reporiuntur proposita. Ea tamen in no etro libello reliquimus, quia iam tuno illo confectus erat; et haeo caeterum duorum vel trium postula torum superfluitas vos minimo gravare potest,

Spo freti quod aliqua utilitas ex his nostris petitionibus et votis sanctae ecclesiae accedet, nosmet profitemur, reverendissimo praeses, eminentiae vestrae, item et venerabilium patrum deputatorum obsoquentissimos atque addictissimos famulos et in Christo fratres

γ Paulus, ep. Motonsis
t loscph cp. Nauceicn. et Tullen.
t Franciscus, ep, Divionon.
γ Carolus, ep. Lucionensis
f I, P. archiep. Albiensis
γ Viet. Fel. archiep. Scnonensis
t G. archiep. Parisien.
γ Petrus ep. Cadurccn.
t Felix, episcopus Aurclianensia
t Stcph. Aem. episcopus Elnensis
t Ioannes episcopus Ebroicen.

Postulala a pluribus Galliarum episcopii sanctissimo domino nostro Pio papae IX et sacrosancto concilio Vaticano recercnler proposita 1869,

De seminariis clericorum ubique instituendis.

Instituantur in omnibus dioecesibus maiora seminaria, a minoribus prorsus distincta, in quibus omnes ordinandi teneantur habitaro et communiter vivere, per quatuor, aut tres saltem annos, studiisque ecclesiasticis et exercitiis spiritualibus, sub sancto piorum et doctorum sacerdotum regimine, operam dare.

Si quae vero dioeceses non possent statini proprium sibi seminarium constituere, ordinandi barum dioeceseon collocentur interim in aliorum episcoporum seminariis, ut sic deinceps nemo ad sacerdotium promoveatur, quin ct diu ritequo probatus, et competenti scientia instructus, et ad virtutes, mores ingeniumquo status clericalis per sanctam disciplinam ct competentem institutionem fuerit e(Formatus.

Ut autem clericorum educatio in seminariis, tum maioribus tum minoribus, perfectior ot accuratior caso posset, valde utile videretur speciales aliquas scholas institui, in quibus et ars docendi, et ars altior et difficilior virtutes clericales in juvenibus efformandi addisceretur.

De promovendo In seminariis hac rarum linguarum stadio.

Revelationis divinae adversarii nihil intentatum relinquunt, ut sacrorum librorum auctoritatem convellant, ct ad huno pessimum finem assequendum, multas obicctioncs depromere maligno student ex primigeniis bibliorum idiomatibus. praesertim ex hebraica lingua, aliisque linguis semitici». Valde igitur optandum est, immo prorsus necessarium, ut apud catholicos non torpescat harum linguarum studium. Quapropter, in omnibus clericorum seminariis, tradenda esset, saltem peritioribus alumnis, bobraicae linguao sufficiens notitia, ut facile possent, privatis postea studiis, ad pleniorem huius linguae scientiam usumquo pervenire. Turpe siquidem foret ecclesiam catholicam, quae vora eat sacrorum librorum custos et interpres, studio linguarum, in quibus primitive scripti sunt illi libri, minorem zelum ac protestantes et incredulos impendero.

Quoad linguam graecam. in qua et plures quo- quo libri sacri scripti fuerunt, ot tot supersunt traditionis catholicae eximia monumenta, quis non doleat oius studium ita in maioribus seminariis praetermitti, ut huius linguao notitia prorsus in iis ipsis iuvenibus obliteretur, qui ei addiscendae plures annos in minoribus seminariis insumpserant Praescribendum igitur omnino esset, ut linguae graecae studium in maioribus etiam seminariis continuari deberet.

De soperlorlbas stadiis ecclesiasticis restan ran dbu

Evidentiasimum est elementa scientiae, sive sacrae, sive profanae, qualiter in seminariis, tum minoribus, tum maioribus tradi solent, necessaria quidem esse, et quasi ulterioris doctrinae fundamenta, nequaquam tamen sufficere, nec ad expositionem, nec ad defensionem dogmatum Christianorum, prout id nostrae aetatis necessitates postularent

Valde igitur optandum esset quosdam nunc, sicut olim, in cuiusque ecclesiae clero viros inveniri, qui specialius et plenius superioribus studiis incumberent. Cum autem hoc communiter nec facile, nec sufficienter praestari possit absque publicis quibusdam institutionibus, — quales extant, verbi gratia, in Urbe Roma, apud Belgas, ot alibi, — utilissimum videretur episcopos, communicatis consiliis et conatibus, curare ct allaborare ut, praeter seminaria, ubiquo servanda et in meliorem statum adducenda, instituerentur etiam, prout leges moresque cuiusque gentis sinerent, vel magna collegia, vel universitates, in quibus eminentior scientia coli tradique posset.

De academlcls gradibus.

Gradus academici certe ad eminentioris scientiae zelum in clero fovendum aptissimi sunt. Ut vero finis ille obtineri possit, neccsso foret gradus praefatos nemini unquam, nial post maximo serias probationes, ullibi conferri. Quapropter, pro singulis gradibus, determinari deberent quaedam quaestionum programmata, in quibus materies examinis, copiosior et difficilior prout gradus altiores sunt, exigeretur. Sed, quia parum statuta prosunt, sl non servantur, stricte simul examinatoribus imponenda esset obligatio neminem, sub ullo quovis praetextu, ad honorem graduum unquam admittendi, nisi cuius scientia longis severisquo probationibus vere constitisset. Non deberent gradus superiores obtineri per saltum, omissis probationibus ad gradus inferiores requiri solitis. Utilissimo etiam renovarentur plures canones qui in Decretalibus continentur, sub titulo: *De magistris, et ne iiHquid exigatur pro licentia docendi.*

Cum vero universitates nunc paucissimae sint, concedere dignetur s. pontifex ut gradus theologici in nonnullis maioribus seminariis conferri possint lunlores Ulcerilo lrs, per aliquot annos, circa sacram sclentl&m examinandi.

Ut iuniores sacerdotes peritiores in sacrio studiis fiant, simulquo otiositatis periculo subtrahantur, quotannis, per sex vel septem snnos α tempore ordinationis suae computandos, teneantur coram episcopo, vel ab eo designatis examinatoribus, respondere circa quaestiones ad sacras scientias spectantes, et in programmate ad hoc publicato propositas. Ita vero instituatur programma istud, ut contineat, per sox vel septem annorum spatium distributas, materias omnes, quao solent in seminariis explicari.

De collationibus ecclesiasticis Inter sacerdotes fnstituendi et freqaeutandis.

Instituantur in omnibus dioecesibus collationes ecclesiasticae, sexies vel septies «altem in anno habendae, quas eiusdem districtus presbyteri frequentaro omnes debeant, et in quibus, iuxta programma ab episcopo propositum, tractentur, tum scriptis.

tum onliter, quaeitiones illae, quae ad partes sacrarum scientiarum maxime clero necessarias pertinere ridebuntur.

De exercitiis spiritoilibns a clero saeculari qnotaanb bobeadia.

Omnes ubique episcopi curare debeant, ut exercitia spiritualia, quotannis, per aliquot dies a citro saeculari habeantur; idquo, quantum fieri poterit, communiter, sive in seminarii maioris aedibus, sire in quovis alio loco, qui ad bnne finem aptior ridebitur.

In exercitiis «plrituailbis praesbyteronin facultates latissime con*fessa*riis concedendae.

Facultates latissimae, tum quoad casus *r*eter ratos, tum quoad censuras et irregularitates, impertiendae esveot, non per indultum, sed per modum conceastonia generalis et perpetuae, confessoribus ab episcopis specialiter designatis ad audiendas confessione» sacerdotum spiritualibus exercitiis in commnni vacantium. Hanc gratiam, in ccucilio Vaticano, a benignitate s. pontificis concedi reverenter postulatur.

De vita eobieisni in clero saecahri fovenda.

Cum nihil sit in ecclesiastica disciplina ct spiritui ecclesiae, et antiquis canonibus, et exemplis sanctorum patrum magis consonum, quam rita com*tnunû ckricorum,* ex qua maximae certe multiplicesque profluere noscuntur utilitates, tum pro morum integritate tutius servanda, tum pro pietate et scientia uberius excolendis, tum pro sacro ministerio magis concorditer et fructuose exercendo, adbortetur concilium episcopos ut, quantum in Domino dabitur, buio wncUe communi clericorum vitae favere omnimodo satagant.

Quapropter: 1· Statuant, — ut ia multis dioe- (cesibus iamdiu fit, — quoslibet paroeciarum vicarios cum parochis suis sub eodem tecto commorari debere, et eidem mensae assidere. 2· Sacerdotum saecularium communitatibus, vel piis quibuslibet sodalitatibus, sub divertis formis ac nominibus institutis vel instituendis, omnem favorem ct gratiam praestent 3· Nihil demum negligant ct intentatum relinquant, ut clerus saccularis a separato illo ct soEtario vivendi modo, qui nimis Amorem proprium aapit ad cohabitationem. convictum, consociationem, quae caritatem redolent ct unioni favent, transferatur.

De ranlieroci in dotnlbEs «arrrdetuta fλ malato.

Sacerdote a domibus *s*ui vel prorsus famulatum mulierum excludant, ve), ai aliquam mulierem in famulam haberi Mense fuerit, eligatur quae vitae •it omnino probitisaunac famacquv integerrimae; nec aetate minor quam quadraginta annis, nisi sit ex iri proximo cognatis, quas ab antiqui» etiam canonibus cura presbyteri» habitare concernai erat.

De coscaran r.·! elrclUacm.

Concursum ad parochorum electionem in multis regionibus obsolevisse nemo est qui nesciat. Hoc vero ex multis variisqur causi» evenit, sed ideo forsan praecipue, quia sola fere in eligendis attondebatur scientia, ipsomet probationi» exitu comprobata. non autem satis prospiciebatur nd pietatem, ad unrtos more», et ad parochitilis regiminis peritius; unde waepo flebat, ut ad *r*egenda maiores parochia» promoverentur, qui ne digni quidem fuissent minoribus praefici.

Quamobrcm, ubi coaeuraus in umi habetur, ne- *r*e· foret rem ita componi, ut latísima reliaquere- tnr episcopi· liberta», omrubu· perspectis ct librati». co« pro *u*a prudentia eligendi, qni non solum *A* docti, ned et ex omni parte magia digni viderentur, posthabitis doctioribus, sed minus dignis.

In locis autem ubi, propter peculiares causas, lex concursus non est in usu, difficiliorisquo praxis foret, scopus nihilominus legis obtinebitur, si in promovendis parochis magna habeatur ratio scientiae, cuius quisque probationem exhibuerit, tum in seminariis, tum in examinibus clericorum iuniorumque sacerdotum, tum in collationibus ecclesiasticis, tum maximo in obtinondis gradibus academicis baccalaureatus, licentiatus et doctoratus: ita ut, cacteris paribus, vel non multum imparibus, doctior minus docto semper prachabeatur.

Ut vero de scientiae probationibus certius constarer, simulque magis accenderetur studiorum aemulatio, statui posset, ut varii meritorum gradua in variis illis probationibus exhibiti, non solum in regestis notari, sed etiam vulgari deberent.

Dr prardlcallsDf» verbi diilnf.

Non pauci, hodie, verbi divini praedicatore», ne multos dixerimus, in magnis praesertim civitatibus, praedicare noscuntur modo magis philosophico, litterario et naturali, quam vero christiano; unde illorum concionca, solida doctrina vacuae, ct motibus illis ac sancta unctione destitutae, quae ad cordis compunctionem animas excitant, vel nullos omnino, vel modicissimo» tantum fructus producunt, ct auditores, etiam assiduos, in magna et lugenda ignorantia religionis relinquunt.

Summi igitur pretii esse videretur, ai concilium Vaticanum, aac. concilii Tridentini vestigiis inhaerens, decretum speciale ea de re ederet, in quo explicite veras chriatianae praedicationis regulos traderet et intimaret, omnes verbi divini praedicatore» fortiter commonendo, quatenus scripturarum divinarum, ss patrum et sacrae theologiae stadio incumbentes, inde potissimum concionum suarum haurirent materiar, ct ita verbum divinum annuntiaro studerent, ut et ignaros erudire, et peccatores ad poenitentiam convertero, et insto» in via virtutum promovero efficaciter poatenL

Praeciperetur quoque ut, in parochialibus quibusvis ecclesiis, doctrina chribrianu, in pronais et concionibus, per ordinem, successive, complete ct lucide traderetur; ita ut nemo, parochiae suae praedicationum auditor asiduas. religionis dogmata, praecepta et sacramenta ignorare posset: ad quem etiam finem multum iuvabit, ai interdum bis verbi gratia in anno, praecipuis maxime festivitatibus, quando plebis rnaior adest concursus, tota doctriuae ohrisiianao borica breviter ct clare exponeretur.

D» pastorali wo'.licitudino erga *p*uero et iurrnrs; et primo *d* frequenti et sedula puerorum confc^Hnc,

Cum adultorum tanta para, virilis praecipue sexus, praxim Christianam proraug ncgligat, eccle- *s*ia. parum frequentet, et sancto cleri influxui se prope totaliter subtrahat. maximi, hac nostra praesertim aetate, momenti caset, ut pastoralis cura zolusquo sacerdotalis sollicitius, et quovis possibili modo, erga pueros ac iuvenes se impenderent. Qunmobrem valde optandum videretur, instantiusque postulatur, ut ea de re, tantae utique et tam urgenti» necessitatis, parochos omnes ac sacerdotes admonere vellet concilium, vehementissimeque. tum adhortando, -tum etiam praecipiendo, eoe ad id faciendum excitaret.

Et primo: cum matura, frequens ct sedula confessio, cfficucissimum rit medium, quo pueri averti α vitiis et christiania virtutibus imbui possint; nihilominus vero nomo nesciat puerorum confessionem α permultis parochis valde negligi, commoneantur

ct iubcantur omnes sacerdotes curam animarum j habentes, ut parvulos, utatim ac rationis aetatem adepti sunt, confitentes audire incipiant, frequenter eos ad sacrum tribunal accordant, et teneras ipsorum animas, Christi sanguine redemptus, a peccatis absolvere, ct ad pietatem virtutesquo informare, omni quo poterunt zelo, studeant.

Do CAtechbmls primae communioni praeviis, et de Invcnom perseverantia.

Saluberrima praxis pueros ad primam communionem, per aliquot annos, catccbismis publicis ct frequentioribus confessionibus praeparandi, uberrimos fructus, ubicumque illo mos receptus est, produxit. Valde igitur optabile videretur, α concilio laudabilem illam salutaromque praxim commendari, atque in universa praecipi ecclesia.

Maxime etiam laudandae et commendandae easent maiorea illae catecheses *a perseverantia* nuncupatae, B in quibus, post primam synaxim, iuventus doctrinam Christianum, pluribus annis, altius pleniusquo ebibit, ot ad veram aolidamquc pietatem efficacius efformatur: item et illae variae adolescentium ct iuvenum societates, sub variis formis ct vocabulis ihetitutao (CEucres *de jeunesse, Sociétés de patronage, Cercles religieux),* ubi îuvenilis aetas, honestis relaxationibus allecta, periculis voluptatum societatumquo mundanarum feliciter eripitur, simul et per pia quaedam exercitia christiannaquo adhortationes in via virtutum et salutis dirigitur et firmatur.

Do regularibus.

Circa regulares, qui pars tam nobilis et tam utilis sunt ecclesiae, modo secundum status sui perfectionem et vigorem sancte vivant, nonnulla statuenda viderentur, quorum haec praecipua:

Suadeantur et admoneantur omnes religiosi or- C dines, sed illi maxime qui, de novo fundati, vel renoscentes, periculosissimae tentationi citius crescendi obnoxii esse possent, ut circumspectissimam ct severissimam attentionem adhibere nunquam omittant in discretione ot electione subditorum, qui illis adsociari postulant. — Novitiatus eo instituantur et dirigantur modo, et ita diuturno tempore protrahantur, ut aptissimi sint ad etîormandam indolem religiosam, et instillandas ac excolendas in novitiis omnes virtutes evangélicas, quibus personae Deo dicatae poliero debent — Item, et post emissam professionem, aptiora quaeque adhibeantur et cumulentur media, quibus eaedem virtutes servari atque perfici valeant, et si opus fuerit, promptissimo reparari possint.

Haec porro, etsi omnibus regularibus communia, at illis maximo necessaria essj liquet, qui externis sacri ministerii operibus occupati, pluribus undequa- D que patent relaxationis periculis, et, si n status sui integritate defecerint, maiora scandala ecclesiao ingeneraro possunt. Qunmobrem horum praesertim ordinum ct institutorum superiores prudentissime caveant nb admittendis illis sacerdotibus vel clericis, qui minus digni sacro ministerio in dioecesibus et ot seminariis habiti sunt, ot quibus saepius, si do sua salute vero solliciti vitam religiosam amplecti velint, claustratae potius et poenitentes religiones suadendae sunt, quam illae, quarum subditi, extra claustra ut plurimum degontes et vigilantiae superiorum subtracti, praedicationi ubivis locorum vacant: quod utinam nunquam soli facerent, sed semper bini, iuxta regulam ovangelicum, caute mitterentur!

Cnm autem, in statu praesenti ecclesiao ot humanae societatis, circumstantibus hinc ot indo invidis hostibus, haereticis scilicet. incredulis et malis politicis, qui infensissimos animos erga religiosos ordines gerunt, summae necessitatis sit regulares quoslibet et sancto vivere, et quidquid scandalum praebere posset, ab institutis suis promptissime removere; statuendae viderentur aliquae iuria regulae, quarum ope: Ie religiosi dyscoli et scandalosi, quantumvis solemnibus votis ornati, facilius et expeditius expelli possent et v;tae saeculari reddi; 2 domus religiosae, statini ac regularis in eis disciplina gravius relaxari constitisset, reformari, aut supprimi possent et deberent; 3· neque toleraretur in posterum ulla religiosa societas, vel domus, quae manifeste inutilis in ecclesia facta esset

Valde etiam expediret exemptiones do novo non concedi, ct iam concessas ita moderate temperari, ut supprimerentur, quantum possibile erit, regulares inter et saeculares occasiones illorum conflictuum, qui, in hodierno rerum statu, non nisi periculosissimo erumpere ct agitari possent.

Do religiosis mullcrnm familiis, puellarum educationi et operibus caritatis vacantibus.

Longissimo abest, ut religiosarum mulierum numerus, quae iuventutis educationi, infirmorum visitationi et curae aliisque operibus misericordiae, tum in urbibus, tum in ruralibus paroeciis, vacant, sufficiens sit Quantumvis igitur huius generis instituta, hoc praesertim saeculo, multiplicata sint, novis fundationibus, nedum obsistendum, favendum econtra, positis ponendis, videtur.

Neque ullo modo satia liquet melius fore, ut quidam vellent, ai omnis ille institutorum varietas, quadam voluti fusione, ad tres aut quatuor maiores congregationes reduceretur. Timendum quippe esset ne sic tam sanctu illa et tantae utilitatis res funditus perturbaretur; ne vocationum copia notabiliter diminueretur; immo no observantia et fervor tanto difficilius persisterent, quo facilius, in numerosissimis huiusmodi ct valdo extensis congregationibus, et vigilantia superiorum deficere potest, ct nervus disciplinae languesccre.

No ergo fiat huiusmodi fusio, nove severius novae fundationes cohibeantur. Admoneri sufficiat episcopos, ut novis fundationibus prudenter invigilent, eas non concessuri, quando vel inutiles, vel spo successus destitutae videbuntur: curent etiam novitiatus rite institui et dirigi; neo unquam, sub quovis praetextu, tempus probationis minui; item et disciplinam religiosam sancto servari; abususque, si aliqui surrepserint, citius reformari. Ilaoc autem ut praestare possint episcopi, omnino necease esset praefata instituta sub illorum iurisdictione et manu relinqui; ideoque nullis exemptionibus immediatae ordinariorum gubernationi ipsa subtrahi.

Do capitalis.

Si de capitulis eorumquo statutis in concilio agendum veniat, ita omnia componantur cautcquo attemperentur, ut, quantum fieri poterit, arceantur omnes occasiones conflictuum episcopos inter et capitula: ad quod certo maximo conferet, ai servetur laudabilis mos in ecclesiis nostris a concordatu 1801 receptus, iuxta quem vicarius generalis episcopi simul est decanus capituli. Inde enim feliciter contingit, ut exstet vinculum quoddam unitatis, quo episcopus et capitulum facilius ct quasi naturaliter ad invicem connectuntur ct conciliantur.

Episcopi dispensationes omnes concedere possint, qaao s. pontifici expresse non fuerint reservatae.

Cum facultas a positivis legibus, prudenter, in casibus particularibus dispensandi ad bonum regimen animarum pertineat, necessitas nutem ¿bperjiaUanutii ita frequenter ncevrrat. ut nimia molwiuru teret

immo nocivum saepe, ai ad Romam ordinario recanendum easel pro dispensationibus obtinende, nonne conveniena caset decerni, et in ius commune poni, episcopoe deinceps dispensaturos, ubi tantum de casibus agetur particularibus, super ecclesiasticas leges, nisi quarum dispensationem a. pontificum prudentia expresse sibi censuerit reservandam T

Reservationes autem dispensationum a. pontifici locum babere forsan sufficeret in gravissimis legibus, super quas raro et non nisi ob graviores causas dispensari solet.

Episcoporum badiate circa cjuw ocealtas Ialina iolcrpreUadac. pontifice honorificari videbuntur.

Decretum concilii Tridentini, *vi* coins episcopi absolvere po&sunt α casibus a. pontifici reservatis, quando sunt occulti, item et dispensare in irregularitatibat ex delicto, ei occultae sint, applicetur quoque, propter paritatem rationum, ad irregularitates et peccata reservata quao post concilium Tridcntinum constituU fuerunt, immo et ad ea, quao deincepe constitui possent Motiva siquidem legis Tridentinae a tempore, sive ante, sive post concilium, independent!! prorsus esse manifestum eat.

Isdalta apostolica cpbcopls por totna rpbcopalns lempas serenarla pro toto episcopatus tempore eoaeedantur.

Indulta episcopis concessa pro facultatibus, quao huius sunt generis, ut episcopus iis pariter indigere per totum episcopatum debeat, viderentur non concedenda ad tempus, ut none fit, v. g. ad annum, vel ad tres, aut quinque annos, sed protendenda ad totum tempus episcopatus, idque propter duplicem hanc rationem: — 1· ne episcopis inutiliter imponatur molestia illa petendi tam frequentes renovationes indultorum; — 2 (et haec ratio est praecipua) ne actus episcopales multi et gravissimi, v. g. dispensationes, absolutions etc., exponantur facillimo nulli tatis periculo, dum, ut non raro fit, episcopus vel eius cancellarius obliti fuerint postulare, tempore requisito, renovationem indultorum.

Hanc obligationem obtinendi per indulta, indesinenter renovanda, facultates ad bonam muneris publici executionem necessarias, nullibi, ut putamus, videro est nisi in regimine ecclesiastico, quod tamen deberet case omnium regiminum simplicissimum, ct in quo praeterea episcopi locum praestantiorem tenent, quam, in regimine politico, praefecti et officiales.

De archiepiscopali visitations restituenda.

Quilibet archiepiscopus debeat, singulis saltem quinquenniis, cunetas dioeceses provinciae suae visitare; ubi do omnibus diligenter inquirat, ct quae corrigenda esse videbuntur, per se. vel relatione ad Romanum pontificem facta, corrigat aut corrigi procurat.

Arehidioeceses antem, ab aliquo eiusdem nationis archiepiscopo, a Romano pontifice ad hoc specialiter delegato, singulis saltem decenniis visitentur.

De appellationibus ad a. aedem non admittendis, omlwo medio, neque pro levioribus canile.

Appellationeo ad ». sedem, omisso medio seeundae instantiae, motropolitaoi scilicet, ñon deburent admitti;

Nee, etiam post ipsam eecundam instantiam, locum hebere in eauie levioribus, eed tantum in gravioribuo et maioribus, a iure detcnninandle1.

t Ct pMikta s. eundi Trid. proposita-.

«Vtttaar itrtaeudmn, al otanís canoa tracistar in pris tasUstia caram crdiaario. et ia vetanda corun metropolitans, et ia tertia «oram rode aportotlca, ai agatur «oper beneficio ueesdrate vl rabrom magnam.- (Postulat. Barth. a Martyr.)

•Appllrtkaei KVadatin betas dumtaxat admitti possint, se tai« medio * (Poeta! regi» Lnàtan.)

A Do titulis curiae Romanae honorificis non conferendis «eerdotlbos extra Romam degentibus, inconditis Ipso, 17,01 °1' nor *

Tituli honorifici et privilegia camerariorum, protonotariorum, missionariorum apostolicorum, non concedantur praesbyterii extra Romam conimorantibus, quin prius consulti fuerint episcopi, quorum iuria sunt; ne periculum incurratur huius modi honores ct favores indignis, per ignorantiam, conferendi, et molestiam ipsis episcopis creandi, dum sacerdotes dubiae famae, imrnn quos aliquando ordinarii poenis plectere debuerint, n Romano

Item nullus episcopus canonicntu ad honorent alienae dioecesi presbyterum ornet, nini prius conaulto huius presbyteri ordinario.

Do viris In oae. cardinalium collegio romanhquo congregatIonibus «t tribunalibus adhibendis.

In sacro cardinalium collegio, nec non in a. Romanis congregationibus et tribunalibus, utinam semper sociarentur, cum doctissimis viris, multi etiam homines practici, cx his scilicet, qui in gerendis diversis muneribus ecclesiasticis versati fuerint et manum diu habuerint; quales sunt opi acopi, eorum vicarii generale et officiales, parochi, rectorea domuum religiosarum, missionari] in regionibus infidelium, etc. Haud enim videtur quo meliori et effieaeiori modo ad prudentem tutamque tractationem et decisionem tot negotiorum et litium ecclesiasticarum, quae Hornam undequaque affluunt, perveniri possit, niai iunctis simul in iisdem conciliis doctrina et experientia, quarum una principia proponit, altera principiorum applicationem, salvis ipsis principiis, rerum exigentiis et difficultatibus attemperare et conciliare novit.

EminenlLMinl cardInalce et praecipui curiae Romanae officiale ex cunctis nationibus assumendi.

Eminentissimo cardinale/, itemque au. congregatiouum tribunaliumquc Romanae ecclesiae consultore officiales, indices, ex omnibus gentibus assumi omnino expediret; quatenus aie, melius cognitis ct perspectis uniuscuiusque nationis ingenio, moribus, consuetudinibus, statuquo omni religioso, civili et politico, rea tam generales quam particulares ecclesiae, vel ecclesiarum, aptius possent et prudentia., gubernaril

D· esattili oreuaienlcb «arpias celebrandis.

Cum in concilio Tridentino multi enixe postulassent, maximo vero Italiae episcopi, ut concilia oecumcnica saepius celebrari deborentl, re ad ■. pontificem per rr. cc. legatos delata, libenter annuerat Pius IV ut, si ita videretur patribus, docretum confici posact de generalibus conciliis singulis 20 annis habendis. Ros tamen deliberationi concilii α legulis proposita non fuit. Postulatur igitur, ut

' Hoc reformationis punctum, nipote maximi et evidenthsimi momenti, propositum repentur in omnibus postulatis concilio Trid. fabmiaM ·.

„Sint divenamui na»i<muui.· (Portui Barth. a Martyr.)

:Cardinale ... ex ••tunibns nationibus optimi quique eligantur ... et rwideant in urbe.- (Po lui rariorna episc.)

.Sanctae Romanae ecclesiae cantinata ex rariia quibusque regionibus et natienibus a pontifica deligantur, a quibus ipse de foba et singularitatibus uniuscuiusque facilius coramodinsque doceri pesait et informari (Postai regie Lusit)

« .Lucratum concilii CoufUnticniù de concilio quolibet decennio celebrando confinnandum easet, et execution! mandandum. (Postulat, epbcop. Italiae.)

.Ut ea. quae statuta fuerint, obvertentur, et quae lure ipso sandta sunt, firma permaneant; statuatur ut, annis quibusque viginti «altem, generale ccncilium in ecclesia celebretur, nisi aliter eummo pontifici visum fuerik (Portui, regis Lnsitan.)

in concilio Vaticano, annuente s. pontificis Pii IX benignitate et sapientia, decretum de ea gravissima ro deliberationi patrum proponi possit.

Do conciliis plenariis Interdum habendis.

Cum multa aint, sive ad dofonaionom, sive ad profectum et incrementum rei christianae spectantia, quao, propter identitatem morum, legum, ingenii statusquu omnis tum religiosi tum politici, in eadem gente sunt communia, ideoquo non nisi communibus consiliis et conatibus prudenter tractari et efficaciter agi possunt; valde interesso videretur, ut cuiusque gentis episcopi interdum in conciliis plenariis congregarentur, ad deliberandum et statuendum do iis, quao ad communem gentis utilitatem pertinerent. Hoc vero, ut ordinato semper fieret, et sino ullo catholicae unitatis periculo, habendao essent aliquae regulae, α iure positae, quarum subsidio ot conveniens libertas huiusmodi conventibus relinqueretur, et debita erga Romanum pontificem dependentia constanter et fideliter servaretur.

De conciliis provincialibus ringoila quinquenniis celebrandis.

.Innovetur ot execution mandetur decretum concilii Tridentini quo praecipitur, ut provincialia concilia singulis trienniis celebrentur; quod tamen ad singula quinquennia reduci posset.

Horum autem conciliorum decreta si necease sit revisioni s. congregationis Concilii subiici, antoquam publicentur, saltem:

1° Nihil, in decrotia, addat s. congregatio, quod ab ipsis patribus concilii tractatum et statutum non fuerit

2° Liceat comprovincialibus episcopis publicare separatim decretorum partem a s. congregatione probatam; quoad illam vero, circa quam animadversiones et correctiones propositae fuerint, liberum sit praelatis, prout moliun ipsis videbitur, vel eam ad sensum s. congregationis correctam publicare, vel eam omnino supprimere1.

Do synodis dloeceeanls.

Habeantur interdum, singulis v. g. trienniis, vel quinquenniis, synodi dioecesanao, in quibus episcopi do iis maxime, quao ad clericalem disciplinam, bonum paroeciarum regimen mediaque salutis animarum procurandae spectant, cum clero suo, communicatis consiliis, tractent et statuant.

Do reformatione Inris canonici.

Lvidentissimum est, ab omnibus iamdiu agnitum et ubique conclamatum, inris canonici aliquam revisionem et reformationem necessariam esse valdeano urgentem. Siquidem, ob tum multiplicae gravesque rorum et societatis humanae mutationes, leges permultae, quaedam inutiles, aliae observatu impossibiles aut difficillimae, evaserunt. De innumeris quoquo canonibus ambigitur, utrum hactenus vigeant necne. Demum, per tot saeculorum decursum ita excrevit logum ecclesiasticarum numerus, et leges illao in ingentibus inris collectionibus adeo cumulata© sunt, ut aliquo sensu dicere possemus: *obruimur legibus*. Hinc fit, ut studium luris canonici infinitis propo et inextricabilibus difficultatibus implicetur; controversiis ac processibus latissimus locus pateat; et conscientiae mille anxietatibus angantur, et in contemptum legum impellantur.

Concilium igitur ad grande hoc et necessarium opus reformationis iuris canonici attendero omnino optandum est; quod ut convenienter fiat:

Io Concilium per ae ipsum decerneret praecipuos ot magis urgentes reformationis articulos, simulquo indicaret, qua mente et quonam generali conceptu reformatio inris peragi debeat;

2® instituerétur congregatio aliqua specialis doctissimorum theologorum et canonistarum, simul et virorum maximo practicorum et ex omnibus assumptorum nationibus, qui universum ius canonicum attentissima revisione introspicerent, ot, reiectis quae reiicienda, modificatis quao modificanda, additis quae addenda viderentur, novum Corpus inris conficerent, quod statui praesenti ecclesiae aptius accommodatum, titulisque, capitibus et articulis iuxta materiarum ordinem digestum, huic concilio oecumenico, vcl alteri proximo convocando, examinandum eanciendumque proponeretur1.

De censuris, praesertim reservatis, ad pauciorem numerum reducendis.

Sedulo examini subiiciantur, ot utinam pro magna parto tollerentur censurae a iure, — excommunicationes, suspensiones, interdicta, — maximo vero quae *ipso facto* incurruntur, et quae sunt o. pontifici reservatae (salvo tamen s. pontificis iudicio et iure). Harum quippe numerus ita excrovit, ad plura scilicet centena;* ut vix ullus sit in orbo confessarius, qui illas omnes sciro vel retinoro valeret; et, si cunctao illae censurae in vigore esso dicantur, iugum inde parum tolerabile conscientiis imponitur, quae sic in contemptum poenarum inducuntur, vel anxietatibus et scrupulis implicantur

De reaervatlonibus peccatorum s. pontifici ad pauciores casas reducendis.

Resorvationes peccatorum s. pontifici, si non omnino supprimendas, saltem ad pauciores casus, eosquo gravissimos ao rarissimos, reduci, apud s. pontificem supplicetur.

Nostris etenim temporibus maxime refert, ut receptio sacramenti poenitentiae, a quo tanta Christianorum multitudo recedunt quam facilior efficiatur. Et praeterea, cum hodio impossibile sit et prorsus inusitatum, pocnitontcs, quantum' s rei sint, Romam mittere, ut absolutionem postulent et obtineant, indo fit, ut reservado casuum s. pontifici iam non ipsis poenitentibus, beno vero solis confessariis poenam et molestiam inferat

» Aliquid rimile, in conci]. Trid. postulatum reperitar:

.Deligantur hoc in sacro concilio viri edentia et probiute rtaluin inducentes, excutiant diligenter et exponant, vhfcantque nam ab eiosmodi reatu poenaque quaedam rarum eximendae, quidve circa haec omnia statuendum fuerit et observandus aperto declarent.· (Postai regis Lusit)

' Videri potest earum aliqualis elenchus in 2· rol. theol Buxentanm, Romae er typis S. Propagand. 1847.

' Episcopi Italiae In sais ad ronciL Trid. pcròrioiir, hoc idea votum enixe proponebant, ut sdliret exeoauatxnlealkmes THJiwwfragile» ad aliquas pautas et certas reducerentur, nec poenae adeo graves, in po«teram, niri pro enaris gravissori momenti edicerentur:

possent innumerae eicommunicatfone ad pandora et ad certa capita redigi!

.Moderandae, quae in Cvena Domini leguntur, ct est illa, quae contra deferentes arma ad infideles lata eat.

•Excommunicationes Den concedanlar nisi pro rebus maximi momenti.·

Cf. etiam postulata oratorum Galliae:

.Cum excommuniratie ait ecclesiae supremus gladius, nra est passim dreerncnJa. aed pro gravissima tantam perento, cun in eo. post unam et alterum, et aonnunquam ferina monilienem, reus perseveret

* Cf. postulata ad conciL Trid. proposita;

•Concilia provinolilia, ab apostolici! ordinata temporibos, in oram revorentur.· (Poetai. episeop. Italiae.)

.Concilia provincialia, aut synodalia, celebrentur annb tribu ningulis. (PcxtuL Barth, a Martyr)

.Decernat sancta synodo.·, nt non scine synodi episcopales quotannis semel,... ned etiam tertio quoque anno provinciales congregentur.· (Poetai, oratnrnm regi 01)

Nonno mutanda rei mitiganda canet disciplina, a quao rt paroni utilis evasit. ct tot creat difficultates, cuiu»que, in summa, praxis prope reducitur ud taediosum litterarum. inter scribas episcopatuum et icribai curiae Jtomanae, commercium?

lisce reformatio miuum n. pontifici reservaturum eo *mugii* λ benignitate v. pontificii postulanda videtur, quod — praeter rationes sopra allatas — illorum casuum numerus. decurrentibus sarculis, ita excrevit, dum rimai multi ex illie vel obsoleverunt, vel in variis regionibus ueu recepti non fuerunt, vel consuetudine contraria aboliti sunt, ut iam nemo extet in foto orbe terrarum, qui certn dicere posset, quinam sint omnes casus papales, et do non paucis merito dubitetur, an adhuc vigeant, necne.

Quis non vehementer optrt confettano· et ¡uria ac 9. theologiae lectores a tali, circa rem tam gravem, confusione liberari!:

Da catalogs casum <. pontifici reservatorum Initio cnlartis postifieatas exarando et publicando.

No vero materia censurarum ct peccatorum s. pontifici reservatorum iterum recidat in confurioncm illam, quam nunc videmus, do qua inultum ubique doletur, rt unde innumerae difficultate·, dubitatiunes, conscientiarum anxietates emergere noscuntur, reverenter postulatur, ut quilibet ·. pontifex, initio pontificata] sui, publicaret ct ad universos orbis episcopo· dirigeret catalogum censurarum et peccatorum, quae sibi reservare intendit; ita ut pro abrogatis habendae essent omnes praecedentes reservationes, quae in catalogo pontificia regnantis inscriptae non reperirentur.

Duo maxima commoda ex illa praxi proflueren t; Primum, quod deinceps facile ct certo sciri ab omnibus posset, quinam casus sint reservati, vel non. Secundum, quod catalogus ille, cum sic revisioni (frequeutissimao subiiciendus caset, opportuno, prout mutationes rerum id postularent, reformaretur; nec unquam eveniret reservationes multas semper, ut nunc fit, in iure permanere, etiam postquam ipsarum utilitas cessaverit1.

Valde quoquo optandum reset, propter similes rationed, ut eiusdem generis catalogus initio cuiusvis pontificatus publicaretur, etiam pro censuris non reservatis, utpote quae, in millibus decretis et constitutionibus pontificum dispersae, vix ac ne vix quidem a peritissimi· ipsis nosci omnes possunt, et permultae in iure manent, quae iam inutile», aut parum utiles evasieso ab omnibus indicantur.

De leglbis matrimoalallbi· reformandis.

Cum ex una parte *otite* quod vocant *matrimomum* ita nunc apud omnes, etiam catholicas nationes stabilitum sit, ut nulla spes proxima remaneat ŧb rogationem illius obtinendi; ex altera vero parto nemo non pcrvpieint, quantum mali ct acumlali profluat ex matrimoniis illis, quae, coram Deo invalida, in civili tamen furo pro validis habentur nd tum perniciosam pestem pro benignitate et sapientia ecclesiae »vertendam vel «altem minuendum, attento submittenda videretur examini tota de matrimonio legiriatio canonie.», eo fine ut, quantum ŧene ecclesiam erit et ipsius rei natura permittet, saltem rariores efficiantur casus, in quibus idem matrimonium ct validum civiliter et in conscientia nullum caso potest.

Ad quem tropum assequendum imprimía conducet impedimentorum dirimentium canonicorum prudens reductio, de qua iufn».

De lalnocado ¡tupedimrnlorum matrimonii dirimentium numero.

Inter impedimenta matrimonii dirimentia opponam- supprimerentur quueeumquu abuquo graviori praeiudicio videntur eliminari pono; scilicet:

Ie Quartus, immo fonan tertius consanguinitatis gradu.·».

2 Spiritualis cognatio, nisi forte inter baptizatam rt patrinurn.

3 Affinitas ex commercio illicito.

4 Affinitas cx commercio licito, ultra primum gradum.

5 Jloiicstaa publica ex sponsalibus.

fi· Honestas publica ex matrimonio rato, non consummato, ultra primum gradum.

7· Impedimentum criminis ex adulterio solo, absque coniugicidio, aut machinatione coniugicidii!.

D» modificando rloiidretinitalhi impedimento.

Si hoc impedimentum dirimens servandum indicetur· saltem ita attemperetur conditio, quao exigit, sub poena nullitati·, praesentiam *proprii* sacerdotis exclusive nd alium, ut in posterum gravissimi huius contractus ct sacramenti validitas non dependeat ex tam facilibus erroribus, quae circa quaestiones duwuri/ri, ac consequenter circa qualitatem *proprii 9or.crdolÌ9t* oriri rt subrepere possunt: unde fit, ut multa matrimonia, etiam in facie ecclesiae contracta, nulla sint Sufficiat ergo exigere, sub peccati et censurae poena, non autem cum matrimonii irritatione, ut nullus sacerdos, nisi *proprius,* aut ab eo delegatus, matrimonium praesumat celebrare.

Valdo etiam opportunum et benignitate ecclesiae omnino dignum ease videretur, simul et menti concilii Tridentini apprime consonum, ut matrimonia prntiMtantiam ct schismaticorum, quorum heu! ita excrevit numerus, huic nullitalis causae, quae ex impedimento clandeetinitatis emergit, nullibi iam forent obnoxia.

!

’ Cf. postulats costil. Trid. proposita:

•Qv.-d is foro cmredrntise pedini episcopi a caribo» reservatis papae, evtrptit ŧoesi grevissimi·, absolvere et disposare ia Irregularitatibus... et quod prostat absolvere semel ta vita «t ia sortii articulo. nt papae pbruerit, tient concedi·.-.! ŕtSgtak (Postal Barth, a Martyr.)

«Ordiiarü ta faro eoavrientiiA pMrint, anuortita «animo pwtifire, absolvere et dispensare qucxmmque, etiam in catibos renarratis rt irregolaritatibis ... ac demoto pwint in foro roxrientiae, qxce poamint potnitentiarii ŧnalore (Postal variorem epbeap.)

.Oreareatar stia» osine· et quooeamqus casa·, qui ad forare tataria· 'pedani... Ordinariorum uni arbitrio ccmmittan- «tas ····. siclatitati rt fedirlo (Portai regis Lusit.)

• .Omrsron, exeommunkationum eut Irregularitatum ««ore, varii· et sultlpBdMu in wMUtatitmibv ŧprm, vii rtira paorire a ptariha· et vulgo crgnltarum. habtatar «ctfidrturpv» ŧatalogis (Postal. Begli Invitan, ad conci!. Tridì

‘ Cf. postatala condilo TridL proposita:

.Non eunIralmiar cugaalio ŧspirituali per baptumam et confirmationem aiti inter ministrantem et recipientem, ob malta inconvtuieutia.

«Tollantur etiam impedimenta, quae «tkuntar cognationis legalis et fertilise pnblkae liontatatia; et minuantur impedimenta ŧotiMngniuitalL ct ŧaffinitatis. (Postal. Barth, a Martyr.)

«An expediret tollere quarti grados affinitatem ct consanguinitatem. item impedimenta spiritualis ccusanguinitatia; item impedimenta publicae ŧonestatis. (Portal, epieeop. Ital)

.Oradas consanguinitatis et affinitatis el cognationis «piritaalls ŧ<nt minai, at tollantur dispensationam causae.* (Postal variorum epirc).

.N’ec qnartas, nec tertius etiam affinitati» consanguinitatieque grailŭ contrahendo nihil obstent impostarum legitimo matrimonio. — «Nulla etiam obstat contrahendo cognatio spiritanti·, quam quae levatum inter el ievanlum oritur. _ Publicae vero honestatis impedimentum vulgo dictam omnino revocandum ab aliquibus ŧensetur. (Postul regis I^isit.)

«An moderanda e«et lex de tempore, quo nuptiae probiŧeatur. (Postal, epiveop. Ital.)

Latiores facultates rplicopb, ad (Ibponiandam saper ʌ Impedimentis matrimonii, concedendae.

Latissimao facultates ad dispensandum super impedimentis matrimonii, tum ante celebrationem, tum post, et etiam in radice, episcopis omnibus concedantur: quod non per indulta temporanea, sed per modum iuris fixi ot permanentis fieri, benigno concedere dignetur s. pontifex, lilao tamen s. pontifici semper reservatae maneant dispensationes, quao nonnisi ruro ct proptur graviores causas dari soluntl.

DItpcnsallones In ronumfl curia promptius expediendae.

Dispensationes matrimonii a romanis tribunalibus quum promptiu· expediuntur, ita ut uullu sit, seclusu difficultatum specialium casu, quae, post receptas preces, ultra quatuor vel quinque dies protrahatur. Nullus vero vacationum praetextus rom tam urgentem procrastinaro faciat, oo magis, ut omnes norunt, quod municipiorum officialitntcs, recipiendis *matrimoniis civilibus* praepositae, nunquam vacent.

De Corii ss. congregationum et tribunalium Iloniaooruui supprimendis vel minuendis.

Mederi dignetur s. pontifex nimiis illis dilationibus et procrastinationibus, quas patitur, in Romana curia, expeditio negotiorum ot gratiarum, maximo voro dispensationum matrimonialium, undo quotidio gravissima et irreparabilia main omergunt. Quibus malis si occurrondi voluntas sit, omnino necease videtur illas longiores ct ultra modum multiplicatae ss. congregationum ac tribunalium ecclesiasticorum urbis ferias ex parto supprimi, ac intra brevissimos terminos coarctari; cautionibus nihilominus adhibitis, ut, in ipsomot vacationum tempore, urgentia negotia semper expediantur.

Do reformandis stylo ct regalis ad rescripta dispensationum matrimonii spectantibus.

Nemo est, styli et regularum ad dispensationes matrimonii oarumquo rescripta pertinentium tantisper gnarus, qui non miretur ct vehementer doleat, validitatem rei omnium gravissimae, quale est matrimonium, subiici tot causis nullitatis, tam multis clausulis irritantibus, ut, si attentius omnia introspicerentur, agnoscendum certo et fatendum esset, non modicam partem matrimoniorum, quao cum dispensationibus contrahuntur, nulla et irrita evaderò. Porro, quantum hoc malum sit, hodie praesertim. ob *civile matrimonium,* nemo non videt.

Examinentur igitur cautissimo omnes illae ambages formalitatum ct formularum, omnisquo illa clausularum irritantium congeries, ut expellantur a tam sancta ct tam momentosa re. matrimonio sailicot. subtiles illae et adoo multiplices nullitatis causae, quao nec rerum natura omnes exiguntur, nec a prudontioribus ipsis semper caveri possunt, et quao infinitas confessoriis, parochis et officialibus anxietates et molestias creant.

Aboleri imprimis optatur haec, heu' tam frequens nullitatis dispensationum causa, quao ex incestu procedit. Item et illa styli regula, iuxta quam omnia, in rescriptis, sub irritante conditione oxigi interpretantur, quao *ablativo absoluto* exprimuntur. Inde siquidem quot scaturiant nullitates, ex confessoriorum, parochorum et officialium iuadvertentia, vix credi potest!

De Indicis librorum prohibitorum ſegali et prati.

Perlegenti cuique regulas Indicis libhomm prohibitorum, quae *generales* dicuntur, facile, ut videtur, apparebit, ex illis regulis multas, licet ea qua editae sunt aetate sapientissime conditas, nune, statu societatis humanae, maximo vero roi litterariae, ubique ot radicitus mutato, partim iam sat inutiles, partim observatu maximo difficiles, aliquas etiam impossibiles evasisse. Indo fit, ut catholicorum consciontiao plus quam aequum caret gravontur, scrupulis innumeris anxiontur, gravissimaeque exponantur ten tationi leges praesenti rerum statui ita parum accommodatas praetermittendi. Omnino igitur necease ot urgens caset, ut illae regulae ct universa res Indicis, novo prorsus modo, nostrau aetati molias attemperato ot ohscrvntu faciliori, instaurarentur.

Quod vero epectat ad particulares librorum condemnationes, reverenter postulatur, ut nunquam liber aliquis scriptoris catholici, maximo si sit vir optimi nominis, a s. congregatione damnetur, quin prius auctor praemonitus fuerit, eo fine at possit tum observationes ct explicationes opportunas suppeditaro, tum etiam ea Buggererò media, quibus saepe, ro prudenter et caritativo accommodata, damnum publicum sufficientissime vitari posset, quin nd librum formalitcr condamnandum auctoromquo infamia respergendum deveniretur. Optatur praeterea, ut s. Indicis congregatio moderato semper toleranterque se gerat erga opiniones, quae, licet revera minus probatae, nunquam tamen formaliler damnatae fuorint. Item, ut libri auctorum catholicorum, in quibus errores nliquns irrepsisse evenerit, non puro ct simpliciter condemnentur, eodem modo et stylo ac pessimi impiorum et obscocnorum hominum libri, adhibeatur voro formula aliqua specialis, cuius ope boni nominis viri cum infamibus scriptoribus confundi non videantur.

Do revisendo Breviario.

Opportuno reformaretur Breviarium; praecipuo: quoad lectiones, ab historiis apocryphis non satis expurgatos; quoad aliquot hymnos, stylo obscuro ot prope barbaro compositos; quoad psalmorum distributionem, quae magis variari deberet; quoad frequentes nimis nimiumquo dilatan translationes sanctorum; quoad ipsum delectum sanctorum, quorum multi Romnu proprii eunt, et extra Romani parum noti; quoad mensuram officiorum, quae saepe, in dominicis praesertim ct feriis, longiora videntur, ot statui praesenti cleri saecularis, multo niinuH quam olim numerosi, proiruiequo magis occupati, non satis accommodatal.

Do Indulgentiis.

Circa indulgentias haec prudenti s. pontificis iudicio submittero licoat:

Indulgentiae, cum valde multiplicatae sint, novae minus facile coucedrndao essent. Serventur gradus et proportio inter opera praescripta et quantitatem gratiarum. In bullis et brevibus indulgentiarum prudenter ab illis verbis abstineatur, quibus indocti forsan iutolligerent. non poenas tantum, sed et ipsa peccata per indulgentias remitti, Indulgentiae praeterea certae sint: ad quem finem exaretur α s. congregatione elenchus omnium indulgentiarum generalium, concessarum et vigentium, cuius elenchi traductiones in variis linguis a a. congregatione approbandae essent, cum sanatione, ad cautelam, pro erroribus, quos in his irrepere vix caveri potest.

† Ct perniata ccmriLTrid. preposita:

«Tam breviaria qtuiu miaiudu refonnand» ee.«ent et par gamia.* (IWulat. varioram rpiac.)

«Libri llKsalea, Uradoafes, Aalipb;uaru. Legenda? e* Breviaria religiosa et diligenter revest et eipintabla. ajK-erypba npaagenda: preiiliU' tsc4fe<a ia horarii, | el pwlmodta. habito defect» reaecaada.· (Pastlkt. imp.

* «Ordinarii In foro conscientise pcasiut, annuente a. pontifice. dispensare vuper impedimenti occultis io cava matrimoniali." (PmIuL varior, epiic. in concil. Tnd.)

Supprimerentur ꝑraetere vel, quantum fieri poterit, minuerentur innumerae illae et facillimae iullitatis causae, per quai fit, ut indulgentiae saepius .rritentur, fidelesque in errorem labantur, dum putant ıβ lucrari indulgentias, quas revera non lucrantur. Hoc praecipue locum habet in indulgentiis nb irchieoufraternitatibus communicatis, quae nempe plerumque nullae fiunt ob neglectas io affiliationibus aliquas ex multis et parum notis formalitatibus, quae, sub nulliUtis poena, a Clemcnto Vili praescriptae eunt.

Provideatur demum, ei fieri posait, de aliquo remedio generali, per quod subveniatur fidelibus, quatenus non priventur, sine ulla sua culpa, fructu indulgentiarum, quas bona fido lucrari nituntur, et quae, ob causam aliquam nullitatis, quae ipsos prorsus latet, valoro suo destituuntur1.

Ib coavealat leges ȧbstinentia et Iriunll ad qaamds® inifarmitalea redad, vel etiam mitigari.

Constat eas ecclesiae leges, quae ad abstinentiam ieiuniumquo spectant, non eodem, sed valde divento modo in variis regionibus observari.

Constat etiam, luctuosis hisce nostris temporibus, novas, nec parvas, adesso difficultates integrae istorum praeceptorum observationi, unde fit, ut saepius non particulares tantum, sed etiam generales peti et concedi debeant dispensationes.

Forsitan ergo haud inutile foret super hac quaestione concilium oecumenicum inquirere quid *agendum* sit?

De ꝑii IniglBlbvs, de ꝵiracoli et de nsib devotionis ꝑraxlba

Saepius edantur et inter fideles propagantur imagines piae, ut dicuntur, quarum vel ipsemet conceptus, vel graphidis exccutio ita ridicula sunt, ut non nisi ad cachinnos movendos rcligionisque i contemptum provocandum aptae esso videantur. Item miracula publicantur, quae, episcoporum examini ante divulgationem non subitela, poahic falsa vel dolo supposita esso nprriuntur. non sine magno verorum miraculorum detrimento. Item aliqui, indiscreto zelo docti magis quam ea, quae secundum scientiam est, pietate, novas in medium proferunt et fidelibus proponunt devotiones novasque cultus praxes, plus miuusve absonas. Innovetur igitur decretum concilii Tridentini, iuxta quod haec omnia, antequam publicentur, episcoporum examini eubmitti debent.

De diariis catholicU ꝵiod raodb et ꝺoaipcM-cndj

Tristi experientia constat plurima mala, caque gravissima, profiuxisso in rem publicam ehristianam ex duriis etiam catholicis; quorum malorum haec praecipua sunt: — verao doctrinao ct pietatis Christianae, in diversis ct oppositis sensibus, corruptiones; — censurae et notae theologicae iniuriose a privatis scriptoribus opinionibus et personi» ab ecclesia non condemnatis inflictae; — divisiones et discordiae inter ꝺatholico ot in ipro clero seminatae: — imminuta quao episcopis debetur reverentia et subiectio; — odia veliementiisima ecclesiam adversus ssnctainque aedem undequaque concitata; — quotidiana, eaqne periculositeima ct scandalis A plena, in rebus ecclesiasticis hominum proreus incompotentium immixtio, quorum pars magna indocti, imprudentes, violenti sunt, partiumque ȿtudii dediti; — catholicorum tandem et ipsius cleri directio, in iis quae spectant ad quaestiones et negotia ȩcclesiastic occurrentia, pastoribus ct doctoribus ecclesiae quasi subtracta, et a ꝼaici scriptoribus usurpata et exercita, etc. ...

Iluiusmodi certe malis» aetati nostrae maximo propriis,sacculisquo praecedentibus prope incognitis, efficax aliquod inveniri ct afferri remedium ncccssc ct urgentissimum cat; alioquin graviter certo periclitaretur pax ct dignitas, irnmo ct, aliquo sensu, divina ipsa oeconomia ecclesiae, laicis seso in magisterium ingerentibus.

Quapropter instantissimo petitur, ut quaestionem hanc concilium sedulo suo subiiciat examini, quatenus ȩ statui possint, quae apta magis ct opportuna in Domino videbuntur, ad avertenda omnis ꝿeneri. mala, scandala ct pericula cx illo novo, incompetenti ct indisciplinato modo scribendi et docendi circa res ecclesiasticas prominantia.

De esatisalbes adhibeadis ne res concilii Imprudenti et Indisciplinata Immistione diariorum poblicorum perturbentur.

Cum nullum adhuc concilium in ecclesia habitum fuerit cx quo tempore diaria publica inventa sunt, nullas reperire est in praecedentibus conciliis adhibitas cautiones ad amovenda gravissima mala quae, duranto concilio, ex immixtion© diariorum publicorum in robus et gestis concilii oriri possent.

Huiusmodi igitur exutiones adinveniendao iam erunt ct applicandae a Vaticano concilio, idque aub ipsomet »essionum initio; quod, etsi difficile sit, non tamen imponibile foro videtur, maxime erga diaria catholica; et ita, si non ex toto, saltem ex parte, incommoda et pericula, quao timentur, praecaveri poterunt, aut minui.

De addocendi», vel redaeendh ad fidem et unitatem eathalleam, Infidelibus schhtnatleh ct haereticis·

Dum celebrabitur hoc generale Vaticanum concilium, exstant in orbo terrarum l 200000000 circiter hominum, cx quibus plus quam 800000000 adhuc in tenebris infidelitatis misero iacent; 70000000 ab ecclesiae sinu schismate graeco separantur; 90000000 io variis protestandum sectis dividuntur; 200000000 sunt catholici, boni vel mali, quos inter si quantus sit incredulorum et indifferentium numerus quaeratur, respondendum: facilius esse eos plangi quam numerari!

In tali porro humani generis statu, nemo est qui non videat unum o primis, praecipuis intentiraimisque sacrosancti istius concilii studiis esse debere:

Ie Ut inquirantur, inveniantur et applicentur aptissima quaeque modia, quibus. Dei iuvante gratia, tanta multitudo hominum, pretiosissimo Christi sanguine redemptorum, ab infidelitatis et erroris umbris nd purum veritatis lumen adduci pos»int:

2· Ut prudenter devitetur quidquid, absque summae ncccaritalis evidentia, nova obstacula tam sancto huic operi conversionis et reductionis infidelium et acatholicorum interponeret;

3· Ut, salvis et in integro manentibus sacris dogmatibus, morum principiis, et essentiali tum christ'una tum clericali disciplina, benigne et indulgenter concedatur quidquid ad christianitatem venientibus, vel ad unitatem redeuntibus, evangeli! et sanctae ecclesiae ostium latius faciliusque aperire posse perspicietur.

» Cf. postala roaril. Tril proposita:

.Profane ille, taoqv ffttrfralu. ꝵud<ü<tnti coerceatur asneras; uc ena aliqns» tlar<itor saactutimxu, ew alteri coaautirir. H trMafvrcahqae potestatem tabeant Illi, quibus roseessae fuerant

.Pristinos ianwitetar iadalgtstlaram concessionis stylus et fanas. ꝵhe ad tot sanorum dieriaqae myriades extendantur H soBenatar, rod ad quartam dnntatsi «rtamvs peccatis debitam pseast rrasUsmneta et relststhnem ‘e extendant.· (Postal. ro< Usités.)

Do contendono Infidelium.

Nunquam, ex quo fundate est ecclesia, via latior ct facilior osliumquo apertius conversioni infidelium patero visa sunt, quam fiacco aetato nostra, dum una simul ad fioc concurrunt, non sino magno et evidenti divinae providentiae consilio, ct stupenda itinerandi rapiditas, ct continua populorum vel distentissimorum commercia, per quao christiani infidelibus admiscentur, et ubiquo mox stabilitum novum gentium ius, libertati praedicationis maxime favens.

Luco igitur solia clarius est, ecclcsiao nunc operam esse, ut, novo et ardentissimo zelo, huic tanto propagandae fidei labori et operarios advocet, et operandi media legeaquo disponat ac statuat. Ad quem finem assequendum haec conducere posse viderentur:

Io Creentur ir diversis ecclesiae partibus seminaria quaedam specialia ad instar Romoni semi-; narii propagandae fidei, vel Parisicnsis missionum exterarum, ubi clerici sacculares diversarum gentium, qui uvangelizandis infidelibus destinarentur, specialem ad fioc institutionem reciperent, edocti a viris, qui et ipsi in missionibus diu laborassent.

2° Praeter missionaries inètituantur in partibus infidelium, quantum ct quovis id fieri poterit, scholae, seminaria ct monasteria, quae estent quasi fomites quidam ignis sacri, et valut centra, cx quibus fidei lux ct caritatis calor, inibi ardentes, circumquaque irradiarent.

3° Nihil omittatur ut, quantocius id possibile fuerit, efformetur in his regionibus clerus indigena, et quo facilius clerus ille pcrfcctiusquo institui possit, mittantur in Europaconas partes adolescentes ad studia aptiores, qui in seminariis nostris edoceantur et educentur.

Liceat proponere aliud votum, quod sapientissimo s. pontificis iudicio, cum omni reverentia, submittimus.

4 Statim ac satis numerosae ct stabiles christianitates coadunari potuerint, erigantur ibi.dioeceses atquo instituantur episcopi, qui non tam a Propaganda pendeant, qumn sub iurc communi sint. Quo enim, servatis legibus, plenior est agendi libertas, eo expeditior ct acrior est actio; ct res quaevis clarius videntur ot aptius aguntur ab iis, qui prope sunt, omniaquo sub manu habnnt.

De schismaticis graech ad onltatom ccclolao recolligendis.

Ad Graecorum schismaticorum conversionem, — tam optabilem utique, utpoto qui pars magna christianitatis eunt, veneranda tot sanctorum patrum ct docturam prosapia nobilitati, ct fidom, sacramenta, sanctos ritus christiannmquo disciplinam fere in integro adhuc servantes, -- haec, tanquam praecipui ct maximi momenti, sacrosancto concilio proponenda nobis visa sunt:

Io Nullae novae ederentur dogmatum definitiones, ex quibus praevidendi locus caset novo, prioribusquo' maiora, unioni obstacula afferenda.

2· Permitterentur Orientalibus ritus sui, prudenterque vitaretur quidquid falsam persuasionem vel suspicionem ipsis ingerere posset, quod, ai uniantur, ad amplectendos latinos ritus adigentur.

3® Item, in ipsorum disciplina tolerarentur omnia, quae absque divinarum sanctionum laeriono tolerari possunt; maximo quoad antiqua privilegia patriarcharum ot metropoliUnorum, et quoad episcoporum electionem, confirmationem ct iura.

4® Si quid rorrigendum apud ipsos videatur, quod tamen differri possit, prudenter taceretur, non attendendo impraesentiarum nisi ad summam rem, unionem vidolir ct fidenter in Domino sperando ¿ quod, postquam uniti fuerint, caritate unitatis et lumine veritatis eo adducentur, ut sponte, quaecumquo emendatione digna fuerint, ipsi emendent.

5® Cum ignorantia una sit o praecipuis causis, per quas in schismate retinentur et obdurescunt, nihil ncgligerctur, ut ipsis verae scientiae catholicae lumen affulgent: ad quod multum inserviret, si in illorum partibus creari possent quaedam monasteria vel collegia virorum, pietate scicntiaque insignium, qui, grncco viventes ct gracr.o orantes, studiis omnibus ecclesiasticis, maxime vero graecie, totos se darent, simulquo per lectiones, praedicationes et scripta, veran. doctrinam spargerent ct discipulos efformarent.

6® Haberentur Romae selecti aliqui viri, non latini tantum, sed ct gracci, rcrumquo graecarum gnari et expertissimi, qui sanctae sedi apostolicae, in omnibus ad Graecos spectantibus, a consiliis essent.

Do dividenda, vel duplicanda, maxime In favorem orientalium, sacra congregatione Propagandae fidei.

Cum missionum prosperitas ct populorum infidelium vel acatholicorum conversio maxime pendeat a prudenti et solerti distributione sive operariorum apostolicoruni, sivo pecuniae ct aliorum auxiliorum, quae fideles pro fidei propagatione conferunt, nonno utilissimum esset congregationis dictae *Propagandae fidei* divisionem, seu duplicationem fieri, ct duas veluti institui *Propagandas:*

Alteram pro Oriente, non unico ncc praecipue ex latini praelatis, sed ex orientalibus quoque, ot omnium linguarum orientis viris coalescentem;

Alteram pro regionibus infidelium, cx episcopis aut sacerdotibus efformatam, qui missionari! fuerint, ct cx regularibus, qui et ip»i missionibus inservierint, et ad varios ordines missionibus incumbentes pertinentibus?

Quo enim melius res missionum intclligi ct tractari possent, quam a viris, qui ct regiones istas longinquas incoluerint, et auismet oculis viderint, quis sit vere rerum atque hominum status in his partibus?

Cum autem totius ecclesiae episcopi sollicito curent vel curaro debeant propagationem evangeli! — ex omnibus quippe dioecesibus proficiscuntur missionarii, et ubique viget illa nunquam satis laudanda atquo dilatanda sodalitas *Propagatiofidei* nuncupata — optandum videretur, ut quotannis ad omnis episcopos dirigeretur libellus quidam, publica Propagandae auctoritate edendus, qui eos de vero missionum catholicarum »tutu edoceret. Sic enim ct sanctissimi huius operis progressus melius ab episcopis noscerentur, et ipsorum zelus ad efformandos et adiuvandos missionario vehem jntius accenderetur.

Ubicumque condita atque stabilita iam viget catholica hiérarchie, v. g. in Anglia, in America, in Ilollandia, nullornodo necessarium videretur earum regionum ecclesias congregationi Propagandae subiici, sed nonno potius esset, eas ad iuris communis regimen revocari?

lineo tamen iterum vota dum reverenter proponimus, ea plenissime ». pontificis indicio et arbitrio, a quo tota res illa peudet, subiecta volumus.

De redarenlis haereticis.

Haeretici quidem in ipso concilii sinu admitti nequeunt, eo fine ut cnm illis deliberetur circa dogmata iam definita; quod enim semel in ecclesia definitum est, fixum manet et retractari nequit. Nec etiam admitti postent tanquam concilii pars, ot ut vocem haberent in hia, quae conciliantor deliberanda erunt ot statuenda; prius enim v.«t membrum esse ecclesiae, quam esae membrum loecilii.

Sod nonne benigne et caritative invitandi essent, ut occasione concilii Romam venirent, ubi, cum summa recepti benevolentia, privatim conferre possent cum doctis piisque viris, ad id deputatis, qui ipsorum difficultates audirent et explanare niterentur; simuL qne, consociatis consiliis, tractaretur cum illis de aptissimis mediis removendi separationis praetextus procurandaeque unionis, ut quae ad bunc finem obtinendum meliora visa fuissent, ad concilium referrentur?

Hic agendi modus, cum ape aliqua felicia exitus, adhiberi posso rideretur, ni fallamur, erga boa praesertim anglicanos, qui fidem rituaquo ecclesiae catholicae proximius iam sectantur et unionem cupere noscuntur; eo magia quod, in hac conversionis eorum inchoatione, si qui sunt in illis antesignani, suaderi et reduci possent, non iam paucorum hominum, sed innumerae simul multitudinis lucrum fieret.

Maximae etiam utilitatis esset, si concilium, pro summa illa, qua donator a Spiritu veritatis ct caritatis, prudentia, delinearet aliquam directionem ad usum catholicorum, tum e elero, tum e laici», qui in protestantium regionibus conversioni fratrum nostrorum separatorum allaborant, vel allaborare poterunt. Cuius profecto directionis hic esset cardo, ut erga acatholicos, qui de reditu ad ecclesiae gremium cogitant, cum maxima caritate, indulgentia, immo et reverentia semper ageretur, nec ab eis unquam aliquid exigere ullus praesumeret praeter ea quae necessaria sunt, ut vere in fide et unitate catholica quis existât; eie enim forsan eveniret, ut redirent mulli, et reduces ipsi alios reducerent, subindeque, post reditum, paulatim ad perfectiora, gratia sublevanto, assurgerent

Eo vero magis opportunum neccasariumque praesenti tempore foret, ut concilium catholicos vehementer ad sanctum hoo opus conversionis separatorum fratrum adhortaretur, atquo in hoc opere tanti pretii ducatum eis et lumen praeberet, quod nunc, in rationalismum et incredulitatem labente iam ubiquo protestantismo, quicumque ex illis aliquem fidei pietatisque Christianae sensum retinuerunt, religionem sic evanescentem magi» ac magis suspectam habere incipiunt, immo evidenter fabam esse ex eventu agnoscunt et sic oculos ad ecclesiam catholicam convertere coguntur.

!>· ustlonlbsi b redactions decretorum errores eondemBintium none adhibendis.

Quando nunc nova profertur errorum aliquorum dogmatica condemnatio, haec etatim, velit nolit ecclesia, in omnibus per totum orbem publicatur diariis, qui suis illam commentariis adornare nunquam omittunt Cum autem diariorum illorum scriptores dialecticae theologiaequo regularum ot styli prorsus ignari sint, inde fit, ut falsissimos saepe sensus huiusmodi decretis adseribant ; sicquo maximae perturbationes in animis fiant, multique, etiam catholici, in fide graviter tententur. Hoc certo magnum dispendium est, quod, partim saltem, vitari posset, si nulla unquam ederetur errorum condemnatio, qnin clarum et praefinitum sensum exhiberet. Immo, damnatae doctrinae falsitatem et contradictoriae veritatis motiva, paucis verbis, quantum fieri posset, ostendi opportunum esset. Moderandus forsan et stylus foret, abitinendumque, vol parcissime utendum, erga errantes, quibusdam acrioribus verbis, quas, licet < parle sui nihil immoderatum habeant, attentis lamen hodiernorum hominum dispositionibus, multo plus nocitura quam profutura timendum est

✗ De prodenti modo specialiter servando In condemnandis moderni erroribus.

Si rideatur aliquos ox erroribus, qui moderni dicuntur, damnandos cese, — quamquam ipsorum revera nulli moderni sint, et omnes iam per principia fidei ct ecclesiae definitiones satia damnati existant, — errores qui proscribendi judicarentur, clare, praecise et determinate enuntiandi casent, nequaquam vero per voces complexas ot multivocae, sub quarum ambigua generalitato bonum cum malo, verum cum falso simul admixtum confundi possit Ab illis maximo abstinendum vocibus, quao, licet ad errorem a quibusdam trahantur, bonum tamen sensum prae se ferunt, immo in communi hominum sensu bene sonant: ne unquam videatur sancta Dei ecclesia, quae omnium temporum est, infensam se exhibero iis, quao moderna sunt, ut stulte ct maligne ab eius hostibus conclamatur, sed tantum Ha, quae mala et falsa sunt.

Novas fidei ✗✗definition nbI ex omnino necessaria casta, non edendae.

Attento praesenti statu ecclesiae humanaeque societatis prudens opportunumquo videretur, ut novae definitiones fidei nou ederentur, nisi ob maximam et ovidentusimam necessitatem; in his praesertim materiis ubi, pro notia temporum circumstantiis hominumque hodiernorum ingenio, praevideri et timeri facile possent animorum perturbationes et scandala.

Do caritatis ot misericordias opcrlbas landandls et promovendis.

Flac nostra aetate, quam mirabiliter apud catholicos efforeseant caritatis et misericordiae opera, nemo est qui non videat, et omnes pariter norunt, quantum inde, apud ipsos indifferentes ct incredulos, laudis et decoris sibi vindicet religio. Quamobrem maximi pretii foro videretur, si concilium, pro auctoritate qua pollet, huic sancto caritatis fervori nova cumularet incentiva, impenso ct nominatim laudando opera misericordiae, quae passim fieri noscuntur, et fideles vividius adhortando, ut id inveniendis et exercendis novis caritatis operibus aolertiorea adhuc et largiores seso exibero niterentur. Huius enim profecto sancti concilii et copiosissimus fructus existeret, et summus honor foret, si, Ipso suadente et impellente, ita magis ac magis misericordiae opera et institutiones deinceps multiplicarentur, ut nullae iam extarent pauperum necessitates et miseriae, quibus abundanter n caritate catholica non subveniretur.

2.

Propositiones decem ad varia disciplinae capita Bpectantea a XV Germaniae cpltfcopifi exhibitae1.

Illustrissimo ac reverendissimo domino Alexandro Franchi, archiepiscopo Thessalonicensi, secretario congregationis propositionum.

Illustrissime ac reverendissime domine.

Mitto amplitudini tuae propositiones X ad varia disciplinae ecclesiastica© capita spectantes, quas episcopi Germaniae quindecim, nempe arcbiepiscopus Colonienais. Monnccnsia ot Bambergensis, atque episcopi Wratialavienris, Augustanus, Moguntinus, Trovirensi·, Eystettcnsis, Varrniensis, Oanabrugensis, Leontopolitanus, Halicarnassensis et Agathopolitanus exhibuerunt, ut congregatio specialis ad huiusmodi propositiones recipiendas et expendendas n sancio patre constituta iuxta litteras apostólicas

* *Acta,* nnm. 96.

diei 27 novombris 1869 .*Multiplices inter* n. **li** circa › easdem officio sibi demandato fungatur.

Eaquo occasione lubentissimo usus simul profiteor sinceros elimino observantiae sensus.

E secretaria occunicnici concilii Vaticani dio 16 ianuarii 1870.

Amplitudinis tuao humillimus ac devotissimus servus

losophua op. S. Hippolyti secrotarius.

Quaedam desideria sacro concilio oecumenico Vaticano proponenda L

I.

Quia omn« verum ct sincerum reformandi studium n somotipso reformando incipit, anto omnia alia potimus, ut s. synodus Ium episcopis quam omnibus clericis on, quao ad vitam sanctae suae vocationi congruam ot ad muneris sui officia gravissima fideliter implenda spectant, serio inculcet, B in specio ut episcopis ct sacerdotibus exercitiorum spiritualium usus singulis vel binis annis repetendus. nec non conferontiac pastorales singulis vel alternis mensibus instituendae atquo vita clericorum communis onixo commendentur, ut certao regulae circa sacerdotum cum mulieribus cohabitationem, de cauponis ab iisdem vitandis, do dispositione super bonis ex beneficio vel officio ecclesiastico provenientibus debita tam inter vivos quam mortis causa, de obligatione paroebi circa scholarum ot pauperum curam donuo definiantur et praescribantur.

Cum multao dioeceses tam amplae existant, ut episcopi officii sui partes etiam gravissimas omnino implere non valeant, petimus, ut ubicunque fieri potuerit, dioeceses nimiuo amplitudinis per novam circumscriptionem ita imminuantur, quatenus epi- C scopi omnibus sui officii partibus, saltem gravioris momenti, ipsi satisfacero possint.

II.

. Quia teste s. concilio Tridentino S. 24, do rof. c. 2, experientia docet, propter prohibitionum multitudinem multotiea in casibus prohibitis ignoranter contrahi matrimonia, in quibus vol non sine magno scandalo perseveratur, vel quao non sino eodem dirimuntur, iam concilium Lateranenso III ct concilium Tridentinum matrimonii impedimento diversa abrogarunt. Hodierno nutem tempore, quo iam plurimis locis matrimonium, quod vocant civile, per leges civiles praescriptum eat, atquo impedimenta canonica formaque a concilio Tridentino pro matrimonio contrahendo praescripta per ousdem leges civiles non amplius agnoscuntur, plurima connubia ubique fero contrahuntur, quae ex iuro canonico nulla sunt censenda, et exindo peccata at- D que animarum pericula neternno salutis innumera et gravissima proveniunt.

Praeterea commercium hominum atque nationum etiam maximo inter so dissitarum nec non domicilii sive commonitionis immutatio frequentissima, quao moderno temporo ubique fero pristinae immobilitatis et stabilitatis locum obtinuerunt, impedimentorum matrimonii indagationem valde difficilem corumquo imminutionem maxime necessariam reddunt. Propterva petimus:

a) ut impedimentum quarti gradus eonsanguinoitatis, quarti vero et tortii affinitatis ox copula licita ortae neo non coguationis spiritualis et publicae honestatis ex sponsalibus provenientis atquo affinitatis ex copula illicita ultra primum gradum et criminis ox solo adulterio absque coniugicidio vel ipsius machinatione proveniens abrogentur.

b) ut episcopis concedatur facultas dispensandi super gradu tertio et quarto mixto secundo consanguineitatis ct affinitatis.

e) ut dispensatio sive facultas dispensandi a s. sede apostolica impertita non amplius per copulam reticitam vel patratam vel iteratam post missas preces tanquam nulla reddita habeatur, quia exinde saepissimo matrimonia contrahuntur invalida. Cum oratores falsa verecundia seducti aut novos difficultates timentes verum conscientiae statum non manifestent, maximo desiderandum est, ut nupturientes non cogantur ea manifestare, quao ad propriam turpitudinem spectant.

d) petitur, ut conditio seu obligatio, alteram partem de matrimonii nullitnto certiorem reddendi, quae facultatibus pro matrimonii rovalidationo necessariis apponi solet, in iis casibus, in quibus causa nullitatia occulta est et alteri parti notificar! non potest sino scandalo, vel modificetur, vel permittatur, ut renovatio consensus matrimonialis conditionata eo modo, quem commendavit Beuedictus XIV papa fel. recordat, fieri possit, quia alias gravissimae semper difficultates obveniunt in exequenda huiusmodi facultate.

e) petitur, ut episcopis facultatum, quibus gaudent, dispensandi super matrimonii impedimentis, usus ita concedatur, quatenus concurrentibus quoque pluribus impedimentis iisdem sine dubio licite ac valido uti possint.

f) potitur, ut in verificandis dispensationum motivis non amplius requiratur formalis processus iuridicus, sed episcopi arbitrio relinquatur, qua via causarum veritas sit eruenda.

g) ut gravo odium, quod per taxas pro dispen- C sationibus solvendas contra s. ecclesiam inter fideles atquo infideles excitatur, imminuatur, petimus, ut causae, ob quas pro pauperibus dispensari consuevit, aequiperentur iis, propter quas pro divitibus dispensatio couceditur.

h) doniquo considerantes, quot peccata atque scandala per moram diuturnam haud raro oriuntur, quao cum recursu ad sacram sedem apostolicam necessario coniuncta est et per curiarum ferias saepe valde prolongatur, humillimo atque enixo petimus, ut in rebus matrimonialibus *quacunque anni tempore absque mora* dispensationes expediantur.

III.

Casuum ct censurarum summo pontifici reservatorum in praesenti tantus est numerus et tanta incortitudo, ut exinde dubia multa ct difficultates episcopis et confcsiariis oriantur, parum autem utilitatis proveniat, Propterva maximo desideramus, ut eorum catalogus revisioni ot reductioni subiiciatur et in specie censurae, quas vocant latae sententiae aut omnino tollantur, aut ad parvum criminum maximo enormium numerum reducantur; facultates autem, quibus episcopi ad muneris sui administmtionem ordinariam indigent, non ad quinquennium, sed ad muneris durationem concedantur, quemadmodum a sxcra congregatione de Prop, fide vicariis apostolicis concedi solent.

IV.

Petimus, ut regulae Indicis, quao partim in regionibus mixtis nunquam omnino observari poterant, partim vero ob omnino immutatum societatis humanae et in specie rei literariao statum in praesenti nusquam fere observari possunt, ¡deoque multas conscientiarum anxietates et confessoriorum dubia provocant, recenti revisioni ot redaction!

sa

i SuprascripUu titulus, «cut et ipsae labscriptiooes. ia unoquoque poilalsto exhibentor. Ut satem Joco parean, salis duxi semel tam titulum quam lobeeriptioaes repetere.

submittantur. Petimus quoque, ut novorum librorum censura non promulgetur, niti prius audito auctoris ordinario, quia baud raro evenit, ut absque censurae publicatione erroris rorocatio effici valeat, si auctor bonae sit voluntatis.

V.

Forma processus canonici hodie in diversis dioecesibus valde exiitit diversa; quare humillime petimus, ut certa forma ubique observanda et quidem summaria praescribatur. Quia autem io Corpore iuris canonici permulta inveniantur praescripta, quae in praesentiarum non amplias habent vigorem, maxime optandum est, ut nova collectio fiat eorum canonum, qui adhuc vigent, omissis omnibus, qui iam abrogati eue dignoscuntur. Propterea humillime petimus, ut s. synodus ad sanctissimum patrem dirigat lupplioam, quatenus ad redigendam ejusmodi u. canonum novam collectionem viros aliquos peritissimos deputare dignetur.

VI.

Breviarium Romanum nonnullis locis quaedam continet, quae cum historia certa fide digna et nana a scripturae exegesi non omnino convenire videntur; quare petimus, ut ad corrigendos huinsmodi locos nonnullos breviarium revisioni accuratae subiiciatur. Simulque petimus, ut sacerdotibus saltem curatis permittatur, officium matutinum semper ab hora pomeridiana secunda anticipando recitare, quia postea saepo aliis functionibus sui maneris impediuntur.

vn.

Decretum s. concilii Tridentini de concursu pro parochiis spedali instituendo in multis amplioribus dioecesibus nunquam in usam pervenit, in multis oliis autem iam approbante o. sede apostolica eiusdem loco hodie concursui generalis ad explorandam scientiam ot omnigenam idoneitatem sacerdotum, qui ad parochiae munus adipirant, habetur. Propterea petimus, ut illud s. concilii Tridentini decretum revisioni submittatur, et ea examinis sivo concursus norma praescribatur, quae ubique valeat ac debeat observari.

Vili.

Propter gravissima detrimenta, quibus per iuris patronatus laici abusum salus animarum saepe afficitur, petimus, ut meliori quovis modo huic malo medela offeratur. Quod fortasse fieri potest per praescriptum, ut patronus laicus inter tres ab ordinario designandos sacerdotes praesentandum eligere teneatur.

Ut gravissima mala, quae cx vita vitiosa ot scandalosa parochi aliorumquo sacerdotum in populum fidelem redundant, facilius evitari vel averti possint, petimus, ut inter causas privationis beneficii curati legitimas assumantur: simplex fornicatio notoria, concubinatus manifestus, ebrietas nec non prodigalitas incorrigibilis atque scandalosa. Pariter petimus, ut permittatur translatio parochi non voluntaria vel dimissio cum pensione congrua, quoties per sententiam sive per vota examinatorum prosynodalium constiterit, eundem ad regendam parochiam non amplius esse idoneum.

Propter immensa pericula, quae per sectam muratorum liberorum nuncupatam aliasque societal** secretas quotidie rei christianae parantur, enixe petimus, nl s. concilium decreta contra eiusmodi societates iam pridem promulgata renovare nec non officaciori modo contra easdem procedere dignetur.

Motiva necnon spéciales postulationes, quae ad hanc petitionem pertinent, in libello adiecto sub titolo; *Qua ria ecclesia centra societates secretas procedere valeat* etc. satius exponuntur. Petimus, ut ex adiectis exemplaribus unum sanctissimo patri, octo eminentissimi» sacri concilii praoeidibus et secretariis exhibeantur, caeteraquo inter singulos patres distribuantur.

Romae VIII ianuarii 1870.

t Gregorius, aep. Monacensi et Frisingensis.
t Paulus aep. Coloniensis.
f Michael, aep. Bambergenais.
Henricus ep. Wratiulaviensis.
t G. Antonius, ep. Herbipolonsis.
Eduardus lacobus, ep. Hildeabeimcusis.
Pancratias ep. Augustanus.
Guilelmus Emmanuel, ep. Moguntinus.
Ludovicos, ep. Leootopolilauna.
Matthias ep. Trevircnaia.
Franciscos Leopoldos ep. Eystettcnsis.
t AdolpbuaNamssanowski ep. Agathopolitanus i.p.i.
f Philippus ep. Varmiemis.
f Joannes Henricus, ep. Osnabrugensis.
f Nicolaus, ep. Halicarnassensi

ALLEGATUM.

Qua ria ecclesia contra societates secretas procedere valeat. — Expositio quam oecumenico conatio Vaticano a sanctissimo]>atre Pio IX conzoeato episcopi Germaniae in cintate Fuldensi ineunte mense septembn anui 1869 invicem conferentes humiliter offerunt[1].

Omnibus notum est, quante mala nostro temporo ex molitionibus societatum secretorum proveniant Sufficit enim oculos ad res Italicas vel ad sodales Massonici foederis Belgici vel ad *Fenios* aliosque convertere.

Attamen consideratis Germaniae necessitatibus expedit, de sola societate *Massonica* disserere. Atque opus non est, argumentis probaro, hanc secretam societatem etiam num magnam vim, potissimum ecclesiae detrimento, exerere. Nam societas Massonica vix instituta iam prona erat ad fovenda oonsiliu duietica atque integro abhinc saeculo sub colore tolerantiae politicae, inter Christianos diversarum confessionum promovendae, consulto propagavit *indifferentismum,* qui praecipuus fons eat et auctor calamitatum saeculi nostri. Hinc facile intelligitur, hanc causam provocare continuam ecclesiae sollicitudinem.

Quaeritur ergo:

1. Quid actum ait hucusque ab ecclesia contra ista foedera secreta?
2. Quonam exitu?
3. Quaenam consilia in postorum capienda sint?

Apostolica aedes sua consilia, quae ad massonicam societatem spectant, nunquam mutavit.

Ista conventicula in Britannia primum anno 1717, quod serio vix in dubium ab aliquo vocari potest, instituta indeque brevi tempore longe latcque disseminata sunt. Viginti annis post Clemens PP. XII iam aggreditur huno societatem per celeberrimas litteras *In eminenti* die 28 aprili» 1738 datas. Quam

1 IAeliti prodierat McKunliae, Franerei Saosea, sano IMO. Is*, 48 p. Ex epistola episodi Montini ad lasephum Feeler. eoMÍlii secretaria·, dita Róese ex collega (knnaaKo di* i decembri» IflftU, colligitor, opturoli ab episcopis Folta* ccoKrr<ati· scripti mille exemplaria typi» m*a fatue.

condemnationem non ita multo post, anno nimirum a 1751. Benedictus XIV confirmavit; nostro autem sacculo omnes Romani pontifices sino ulla exceptione et qui modo feliciter gubernacula ecclesiae tenet, Pius PP. IX iam saepius, imprimis per allocutionem dio 25 septembris 1865 habitam, omnes societates secretas, nominarim vero rnassonicam proscripsit ciusdemquc socio» et fautores cxcommunicavit.

Ex laudatis documentis facile colligi potest, has clandestinas societates eandem semper naturam et indolem retinuisse. Notae enim ct characteres, quibus easdem iam Clemens XII signavit, hodio- dum non minus quadrant. Appellantur nimirum ¿societates, in quibus cuiusque religionis et «cctao homines, affectatu quadam contenti honestatis naturalis specie, arcto aeque ac impervio foedero invicem consociantur quaeque simul clam operantur, tum districto iureiurando ad sacra biblia interposito, tum gravium poenarum exaggeratione inviolabili b silentio obtegere adstringuntur-.

Latens autom indifferentismi spiritus, qui quamlibet positivam religionem non nisi loco accidentalis ac indifferentis formae habere vult, in bulla contra Carbonarios die 13 septembria 1821 α Pio PP. VII emissa distinctius describitur sequentibus verbta: ¿Simulant illi quidem singularem observantiam et mirificum quoddam studium in catholicam religionem et in lesu Christi, servatoris nostri, personam et doctrinam,- dum ro vera omnibus nervis eo tendunt, ¿ut magnam licentiam cuique dent, religionem quamlibet proprio ingenio et ex suis opinionibus sibi fingendi, indifferentia in religionem inducta, qua vix quidquam excogitari potest perniciosius.-

Quod autem ecclesia de natura foederis Massonici recte iudicaverit, confirmatur sequentibus verbis, quae a sodali conscripta, notatu digna sunt. ¿Oppo- C sitio contra iesuitismum et obscurantismum. ait, forsitan ab initio postulavit involucra simulationum, et conscientia non paucorum catholicorum orthodoxe credentium non nisi cum dispendio veteris simplicis fomiao originalis pacata est. Hanc enim iustitiam Romanae hiernrchiae fecero debemus, quod nimirum finem et consilia foederis eiusdemque pondus prius et clarius intellexerit, suaoquo sententiae tenacior extiterit, quam multi sodales foederis ipsius1.-

Et sane res ardua non esset, ex aliis plurimis testimoniis hanc internam inimicitiam ostendero, quae, confitentibus initiatis ipsis confratribue, inter foedus massonicum atquo ecclesiam catholicam existit. Juvabit ex trimestribus libellis massonicis: *Latomia* verba referre, quao circularibus litteris do Boni *magnisecretarii* italici excerpta sunt. ¿Adhortemini fratres, ita scribit, vestro malleo obedientes, D ut palam et indesinenter artificia Romani gubernii oppugnent; concordatum cuiuscunquo generis consideraro debent tanquam exitialem iniuriam rei massonica©, nationis, progressus, humanitatis- etc.1.

Eodem sensu conscriptum eat *programma* ab *Aus. Franchi,* celebri ma.-sonico Italiae, quod in secretis ephemeridibus: *Die BauhütU,* Lipsiae 1864 nn. 30 seq. germanice publicatum est. Ibidem legimus, massonicum institutum debere efformare veram ¿humanitatis ecclesiam0. Dogmata autem, quibus superiores ordines massonici gloriantur, inter alia etiam sequenti argumento repudiantur: ¿Historia non aliam novit auctoritatem dogmaticam nisi Romani pontificis, in quo tamen institutum massonicum agnoscit suum naturalem et capitalem adversariam" .*

II.

Quod iam ad alterum caput pertinet, Pius VII ipse confitetur, ¿Sedia apostoliche studiis non eum exitum respondisse, quem ipsa spcctabat.-

Romani pontifices ad comprimendas societates advocaverant etiam auxilium brachii saecularis; sed huiusmodi adjutorium universim et constanter ne a catholicis quidem guberniis praestitum est

Insuper severa consilia apostoliche sedis neque unanimiter neque fortiter ab episcopis exeeutioni mandata sunt, ita ut continenter dubia vel de ipso valore condemnationis apostolica©1, praesertim pro territoriis, ubi leges civiles etiam secretas societates admittuntl, et oriri et perdurare potuerint. Huiusmodi autem dubia libenter promovebantur a sodalibus maasonicis. ¿Pro catholicis, ita adhuc docent, vetitum (ineundi scilicet societatem massonicam) non est decretorium, cum de pondere et obligatione bullarum excommunicationis papalis litigare liceat, earumquo firmitas pro diversitate regnorum diversa sit. utpote quao auctoritatem legitimam non prius adipiscantur, voluti in Gallia, quam potestas civilis suam approbationem adiunxeritV

Hinc mirum esse nequit, quod iam Leo pp. XII in *Constitutione* contra secretas societates anno 1826 promulgata gravissimis verbis sollicitudinem omnium episcoporum excitare conatur. ¿Vestram... operam, inquit, non postulamus modo, sed etiam flagitamus.- In promptu quidem esset, integrum contextum inserere, sed satis est verba referre, quibus hoc caput absolvitur: ¿Quod si nequissimorum timeamus audaciam, actum est de episcopatui vigore; ... nec Christiani ultra aut durare aut esae iam possumus, ai ad hoc ventam est, ut perditorum minas aut insidias pertimescamus- (§ 15). Item sanctissimus pator Pius IX in commemorata allocutione conquestus est, quod ¿segnis nonnullos esse ot quasi indormientes- in reprobanda tenebricosa secta Massonica videret.

Atquo sane propagatio huius sectae argumentum est manifestam, sedis apostolicae studiis non eum exitum respondisse, quem ipsa spectabat,

Iuita prospectum, quem I. G. Findel exhibit in sua historia Massonica, anno 1866 denuo edita, existant in toto orbe terrarum septuaginta ¿oyial *magna,* quibus circa 7300 *logia simplicia,* seu con-

---

l .Die Gegenwirkung gegen Jrarittamu and Obscurantismos machie viellekht fBr den Aafaag Verhûllangen nOthlg und du Gewissen ratnebes rechtglAobigen Katholiken «arde nur auf Rosten der alten einfachen Urform be<hwichU<vL Denn die Gerechtigkeit muB man der rOmkebcn Hiérarchie widerfahren lauen, sis erkxnnte Zweck and Tragwdte des Bandee nnd die Wichtigkeit de&selben frOber nod ktarer and biieb Ibren Anskhten treuer ali vide Glieder des Bonde· «elber.* *Tnltche Vietidjakr"thrift,* I. Heft, 1841. Ct praeclara dioerlatio: *die Preimaurerei,* qoam el. Sehroedl, propositus eathedr. ecet Passarien. ícríprit (Kirebenleiikon roa Wetaer mxl Write lem. VI).

1 Latomia, Lipsiae 1865 pag. 365. Cf. etiam Ia Ioul 1864 pag. 874 nec non excerpta ex ¿Bollettino del Grande Oriente della Massoneria ¡n Italia-, quae in epbemeridibu· pariter clandestinis. *Frñmattrertetiung* auctore *M.Zillf,* Upslae 1868 nam. 23 legere fa, est.

* .Die Geschichte keonl nur «lie «tognaluche Gts des Pspstes and in dieten erkeaat die Ninnerei ihren nalQriicbra and t&dllkhen Peled.- *BaiAütte,* Lipsiae 1864

1 Ct Bvaed. XIV *Prcvidu* § 8.

* Cf. Allocai. Pii IX «L d. 25 eeptembris 1W&.

1 .Anders vezbllt et deh ®il dea Katbolikea; bei ihaea 1st du Verbot nicht durchsehligad, d> rich Uber dis Trac· irrite der pipsdichen Bxnabrikn «irriten 14ÛI «ad deren Otlligkrit in venehiedenea Lindera vtrachiedea 1st, indes djwlben nvr dina geseulkhe Autoritât, vie a B. ta Frankrtieb. ħ, vena der Steal setas Approbatio erisiit hat' *Lüio* 1888. pag 156 ęq.

* Liceat Toenn hase a re sceaica antous ad ſiraibcaa daa rem Hassociram, çxae ran «cenia Untas rooaiMuem habet

vesticula subtecta sunt1. Aliae ephemerides Mas-a sonicae huius anni numerant 9724 logia1. Numerantur autem plus minus duodecies centena millia consociatorum1.

Bene vero memoria tenendum est, pleraque logia in territoriis protcstanticis sita esso. Ita quidem 4ÛÛÛ logia et amplius exstant in solia foederatis atatibus Amcricae septentrionalis, ubi tamen non tantam videntor vim exererc. quanta ingenti logiorum numero respondeat. In Europa pleraque logia, nempo 1700, complectitur Britannia. In Germania sunt 311, quae tamen paucis exceptis ad protestanticum septentrionem pertinent4. In Austria et in Russia degunt quidem socii Massonici, sed logia instituta non sunt, cum societates secretae bodiednm in istis binis regnis non admittantur. In Hnngaria tamen nuperrime duo logia initiata sunt, in Uiapaniis autem et in Italia rcccntioribus temporibus res Massonica revixit, quae etiam floret in B Gallia catholica, ubi 318 logia numerantur·. Ab anno 1858-1862 Massonici gallicani undecim, ct tribus «obsequentibus annis quadraginta septem nova logia inaugurarunt. Notum est omnibus, quantam operositatem Massonici in Belgio exerceant. Quinam vero sit status rei Massonicac in Portugallia, ignorantur in Germania ab ipsis consociatis. prout liquet ex eonim libellio, quos ‚manuscriptM pro fratribus4 appellant

Ex dictis autem constat, foedus massonicum praecipue esse institutionem proteetanticam. Namque in regno protestantico orta, in regionibus protestantieis longe lateque diffusa est ac protestantes videntur fere ubique logiis praefecti case vel in ipsis torris catholicis.

Qua de causa vix sperari potest, fore ut opera ecclesiae, cuius auctoritatem protestantes non admittunt, societas massonica penitus extinguatur, C quamdiu protestantismos perdurat Sed ecclesia primo loco propriorum filiorum memor esse atque impedire pro viribus debet, quominus huiusmodi conventicula ingrediantur. Et profecto inter catholicos viros in hocco negotio non parum obtentum est, attamen ad maiora etiam aspirari debet

III.

Quid ergo expediet in posterum?

Eritno consultum, semet otiosum spectatorem praebere remque massonicam intrinsecae, quam sibimet ipsi parare videtur, dissolutioni relinquere?

Huiusmodi consilium facilius cuidam probari poscet ex co, quod aliquot abhinc annis tum in Gallia, tum in Italia, potissimum vero in Germania maximae discordiae ortao suut inter plurima *fogia* s. lounnis nuncupata et *legia scotica.* Priora tres D Untura aimplicea gradus admittunt, *tironum* scilicet, *sociorum* et niaÿüfrvrum. Logia scotica autem plurimos, quos superiores vocant, gradus conferunt. AsiocUe primi ordinis & caementariis scolici» nomino factionis progressorum· vel humanitariorura7 maasonum proscribuntur; vicissim autem caementarii simplices adeo iam odio in superiores Scoticorum gradua excandescunt, ut iis assiduo exprobrent modo „nefandum iuramentum, quo dignitas viri honesti tantopere violoturu,l modo waeparntieticum christianismum una cum blasphcmiia coenao dominicao-5, modo „histrionicas ineptiis adhibita resina stoliduniquo gladiorum tinnimento m-1; deinde nnugatorías dicendi formulas4 ahueque sexcentas indignas nugas ot fraude manifestila4, quibus potiuimum lucri faciendi gratia3 insistere videntur. Item exprobrant .frivola cantica, quae vel iprie praesentibus matrunis- producebantur inter convivia, ita ut locum cedete cogerentur·. Demum exprobrant ^gradua a vindicta- nuncupatos, quibus retentis, prout ipsi condientur, auspicio perdurabit timendi, no pugio ctiamnum adhibeatur, qui pridem in coninrationibus contra legitimos principes practico in usu urat».- Ex quibus tandem idem auctor massonicus concludit: ^Gubernia tales societates misteriosas, apud quas insaniae huiusce generis perpetrantur, toleraro non debere'.4

Aliud praeterea argumentum insinuandi ecclesiae, nt >emet inertem spectatricem rei muasonicao praebeat, ex eo etiam colligi posset, quod liberi caementarii nostris diebus, in Germania tamen magis quam alibi, a vera natura sui instituti sibi ipsis alienati videntur ac iam per plures annos, sed sine ullo successu, nova semper reformandi systemata excogitant, ut ruinam declinent.

Sed istis argumentis haudquaquam evincitur, magis expedire, ut ecclesia sileat nihilque agat. Etenim 1. sedes apostolica non ita sentit, utpote quao hodie quoque non desistit a reprobandis impugnandisque sccrctiv societatibus, cqiuecunque demum nominis sunt. 2. Neque episcopi in plenario concilio Baltimorensi ante triennium adunati ita senserunt, quippe qui causam nostram diffusius tractaverint·. 3. Neque defuerunt episcopi Galliae et Germaniae vocem suam nuper attollentes. Et cum primogenito reginae Angliae. nuperrime Hibcrniam visitanti logia. maa»oaica Dublioii aolrmoem saltationem pararent. cuius primorea civitatis viri participée e&se volebant, omineutissimus cardinalia Cullen literis promulgatis animadvertit, non oolum mascones ipsos, sed etiam eorum fautores excommunicationis poena irretitos, ac proiude quemlibet praefatae saltationi assistentem e gremio ecclesiae exclusum sue. Hoc vero edictum memoratu magia dignum est. curn logia britannica, saltem quae in

1 JtotarM Msnmti (HtæaaiUUmvirtrei).* Drnk*?brifl der mi EiitDuht la Dinantodl vvn Kûaxsl DVH au Utopia 1W. p«. 1«.

» Fri· tppndiees L

* •FrritBaaru ZtitaMic' 1609 mun. 6.

4 .Ettjvpa4 1666 asm 89.

4 Cf. Dslea, JaVUcA /Wr FVtmeurcr 1MX

> Utos. 18U PM- IM.

' .Die taasrttitchs ForUehriUspartd.· lUahûtle 1865.

1 wMiu verbanuc jenen cnuenTolka Eid, der die Wflrde frrien Usane su tief verUtxL Baubü'to 1665, pag. 30.

« LatuaU 1663. pag. 311.

' .Man drake an du Theateripkl mit Colophonium nnd das fihnluae DegeagekUmpcr ' Latom. 1863, pag. 301.

4 Auctori massonico, qui in Latomia 1685 pag. 301—320 disserit de operr *De la décadence de la* Franc-AAipcmnertr en France. Firii 1665, qiod G. Afaàn Lauréat «le l'IusUtut d. Lad.·. Ec.·. (M.· .3.·.) cdullt, rix «nfikfaat Vocabula ad describendas naines atnltlliaa, quibus grados superiores dediti mut. Eorum ritos e< actus appellat. Lappalira, Firiefanx, Gtfiüihdtuetel, Ttndeleien, Spielwerk groûer Kinder, Spklertien nnd Schwindeleien, Betrug, erwiesener Betrug. Ibidem.

b .Freilich echeint das Geldmacben bel den Ilochgraden mit der HanpUweck sa sein." Ibid. pag. 302 et 306.

• *^Bcuett,* der rich Ober dia in Gegenwart von Damtu bei einer Pesttafd vorgvtragenea frivolen Gcsànge beschwerto. welebe elio Damen nhtbigten, das Local an veriassen. LaU>m 1865. pag. 903.

V .Der Verdaeht wird imiter bleiben, weun man bel Jen bOheren Graden, namenllich den Fachegra serbarti, dad, wie früher der Dolch praktiwh gebrancht wurde in Verschwórungra gegen die geaetxmlüigen Hemeher, deraelbe aneh Jetxt noeb «eme Anwendung rtndra k&ane. Latom. ibid, pag. 306.

» .Dio ftegierungen dOrfen suiche gshelmniúvolle (ienoasenschaften, in deren BchaOa dcrglekheu Tullheiten gerieben nenien. nichl fableo. Ibid.

■ Ct octa el deer. til. XII. nn. 611-593. [Hand, XLVH1 lort-ftM

Anglia ipBB extant, potius oblectationi ot bone- a ficontiae, quum perversis rcligioniquo inimicis ℭon siliis insisterò videantur, ita ut beterodoxi theologi, qui ritualistao nuncupantur, ¡ustam causam post- remae excommunicationis -harum beneficiorum ſ☉cietatum haud perceperint1. 4. Ex internis tandem discordiis non licet proximam foederis ruinam divinaro, cum similes rixae litosque iam dudum agitentur totaque pono historia massonica rideri possit enarratio belli perpetui segesque discordiarum indesinentium1, quin tamen res massonica indo decreverit.

Attamen putiore iuro contra unanimem impugnationum foederis opponi posset difficultas, qua timeretur, no inasaouea a *profanis,* prout loqui solent, potiti, missis internis certationibus, arctiori vinculo colligantur atque adeo maiori successu maloriquo odio ecclusium ☓ggrediantur quod quidem ipsa experta est in Belgio, simul ao episcopii huius regni unno 1837, impulsi erectione novi logii Gandavensis8, breves literas pastorales contra massonicos editas in omnibus ecclesiis promulgandas iniunxerun14. Ncque defuerunt viri catholici, quibus res i?ta minus opportuna videbatur, inter quos praestat nominare presbyterum Dcfoero, qui edendis ephemeridibus sive foliis publicis magnum sibi nomen comparaverat; neo non cl. Dumortior, qui in deputatorum comitiis anni 1842 recensens politicos errores catholicorum, primo loco invectionem ordinum mendicantium, altero autem loco episcopales literas contra massones posuit Ipso tum quoquo affirmaverat, foedus mossonicum extinction! proximum, promulgato episcoporum mandato, novam vitam recepisse. Sed haec propositio nullo nititur fundamento. Constat enim ex Annalibus massonicis, logia numero viginti quinque, quao anto revolutionem bolgicam ibidem floruerunt, pene omnia iam ante edictum episcoporum resuscitata ao insuper decem nova logia instituta esse5* Hisco Annalibus usus est Kersten, qui anno 1843 in ephemeridibus (Journal historique) contra praefatam assertionem cl. Dumortier dissertationem vulgavit eamquo sequentibus verbis absolvit: „Ces détails prouvent à l'évidence, qu'il s'en fallait do beaucoup, que la maçonnerie fût sur le point do s'éteindre, lorsque l'épiecopat a parlé. Au contraire on voit, qu'elle s'était propagée avec uno rapidité étonnanto depuis sa réorganisation, et l'on ne peut douter, qu'après un tel succès, outre les dix nouvelles loges, d'autres ne fussent on voie d'être constituées, ou do reprendre leurs travaux. Dieu sait quels développements la secte aurait pris, si les évêques avaient gardé le silence. — Ces succès étaient, en grande partie, dûs à l'erreur où se trouvaient la plupart des gens du monde. D On croyait assez généralement, que la franemaçonnerio belge n'était qu'uno association d'amitié on de bienfaisance, qu ello n'était pas contraire aux principes catholiques ot quo les défenses portées par les souveraine pontifes n'ayant pas été publiées en Belgique, n y étaient point obligatoires. — Les franemaçons mettaient tout en œuvre pour répandre cette erreur etc."

Saniori porro parti catholicorum Belgii persuasum erat, episcopales literas protulisse fructus salutares. Plurimi enim catholici, prius existimantes, rem massonicam conciliari posse cum religione catholica, hoc mandato impediti sunt, quominus in conventiculum mossonicum admissi paulatim omnes sensus catholicae religionis amitterent. Nunc vero tantum abest, ut res massonica in provinciis belgiciò, in quibus, velati in Flandria occidentali, fides atque religio florent, popularis sit, ut odium pariat, ac proinde pedem figore nequeat. Hinc est, quod massonibua erectio logii Rmgis vel in alia huius dioecesis civitate haud successit, licet tempore holandici regiminis tum Brugis tum aliis in locis huius dioecesis logia haberentur.

Haec omnia confirmantur ex authenticis documentis de numero logiorum bclgicorum. Anno nimirum 1837, quo episcopales litcrao prodierunt, numerabantur 35 logia Belgica, qui numerus postea ita imminutus est, ut anno 1852 dumtaxat 23 logia restarent1. Anno 1857 item 23 logia orant; sed iam anno 1865 non nisi 13 logia recensentur, quorum bina, alterum Lovanii, alterum in civitate Huy, recentissime restaurata adhuc parum operosa erant. Observatu tandem dignum est, post annum 1838, quo duo nova logia aperta sunt, ne unico quidem novo logio foedus in illo regno adauctum esse. Hanc vero defectionem scriptor mossonicua, qui ex authenticis documentis refert, deplorando ipsemet innuit☧. In aliis tamen massonici^ Annalibus huius anni numerantur 18 logia Belgica, quorum undecim *Magno Orienti* obediunt septemque alia *Supremo Conciliol,* quibus nominibus suprema logia Bruxellae ☧ndicantur

Ergo certum est, numerum logiorum In Belgio post unanimem episcoporum actionem vaido esse imminutum. Contra vero in Gallia, ubi res massonica nunquam ab omnibus simul impugnata est, intra tres annos (18624866) quadraginta septem, imrno anno nuper elapsu viginti septem nova logia creata ☩unt prout *magnusmagister* Mellinet comitiis generalibus die 1 iunii 1869 habitis annuntiavit, hunc felicem exitum adscríbeos praecipue impugnationibus, quas foedus expertum est, nec non tranquillo animo, quo fuerint refutatae.

Cum vero principia, quae moderna vocantur, nusquam in Europa prius invecta magisque ad res publicas applicata sint, ac in Belgio, iuvabit hio paulisper morari. Primo nequit negari, logia Belgica numero quidem diminuta, sol in adversanda ecclesia propriaque causa quoquoversum promovenda eo magis progressa esse. Ibi enim iam ante viginti annos in solemnissimia sermonibus contra religionem catholicam sequentes siniileaque sententiae auditae sunt: *9L'hydre monacale,* selon l'heureuse expression du vénérable des *Vrais Amis,* l'hydre monacale, si souvent écrasée, nous menace do nouveau de ses têtes hideuses. En vain, avec le dix-huitième siècle, nous flattions-nous d'avoir *¿crarí Tinfâme,* l'infâme renaît plus vigoureuse, plus intolérante, plus rapace et affamée que jamais, Pour établir plus sûrement son empire, c'est de la jeunesse qu'elle veut s'emparer . .. Quel sera le

1 La Franc-Maçonnerie soucis· à la publie. 1 l'aide de documents anthentiquea. Amand Seul à Gand 1866. pag. 14.

3 Lateada 1866 pag. 960 eeqq.

▮ van E>akn Jahrirach fUr Freinanrer auf «la· Jahr 1969. pog 169.

• Invai hic observar?. MX logia ditioni· *Magni Orienti»* Belgici, qui a logli· germankis excommanicatas est, cui *Magno Concilio* Medi.'Unenti. et sex logia dìlicuis Sapt-cmi *Concilii* Belgici rum *Magnò Oriente* Fiorentino amico communicare, quo vincalo externo eignificatur. Maxaoakoa binorum regnorum eodem spirita eadenquo sententia imbutos ease.

3 Accuratu in Jex «xmitua logiorum Galliae deocnbdur in *Latomia* 1865 pag. 963-968. IX Latoa. 1869. pag HA

1 Id quidem testatus eat *Dr. CM,* anetor libri: *The Eût of Pace or England and Home,* adinngenx, dictos theologo·, aen.<n qnodam pietatis erga cathedram Petri ductos, nihilominus effecisse, ut ipsorum nominn e catalogo liberorum caementariorum expungerentur.

3 Ct Latam. 1865 pag. 843 nec non 1868 pag. 61.

1 Joarnal hbtoriqne nov. 1887.

< Vide append. IIL

* Cf. Annuaire maçon. 1840.

résultat de *celte* ciurp&tion? L abrutissement des classes inférieures, h perversion de l'éducation moyenne et supérieure... Mais, comme si cette organisation cléricale, *ayant sa tête ṷ Kame* et ses bras partout, si formidable par sa discipline et ses richesses, ne lui suffisait pas, elle a créé ct organisé, pour lui développer plus efficacement son système d'envahissement, une milice spéciale, sorte d avant-garde nomade, composée d'aventuriers cléricaux recrutés dans tous les pays, véritables chevaliers errants du fanatisme, troupe semblable aux hordes que commande Abd«el-Ksder, toujours détruite, toujours renaissante, chassée partout et revenant sans cesse. C'est contre cette domination, si fortement reconstituée dans notre bello patrie, c'est contre ces fanatiques, ... que nous devons combattre, — mais combattre avec h certitude de la vict ire. Pour atteindre ce but, il faut établir *autel cantre autel, enseignement cantre enseignement*l .,／

Quod autem Massones in rebus publicis Belgii tantum valeant, id repeti debet tum a vigore virorum, qui praeclaris naturio dotibus praediti suprema logia primariae regni urbis moderabantur, tum a stricta disciplina et constitutione foederis ae domum ex intimo nexu, quo cum liberalismo totius regni cohaeret, cuius ope massonea ibi summa rerum potiti sunt. Et profecto iam impletum eat, quod Emit Grisar in Antwerpiensi logio *Persévérance* anno 1845 dixit: rLe libéralisme sera nous: nous serons sa pensée, son âme, sa vie: noua serons lui enfin V

Accedit, quod ab anno 1854, auctoro *Moyna-magistra* Verbaegea, rca religiosae et politicae adscriptae sint quaestionibus in logiis ex officio tractandis. Quatuor sermones ad hunc acopum obtinendum die 24 iunii 1845 io *Magra Oriente* habitos Amandus Neut publici inris fecit. Orator Bourlard applaudentibus sociis clarissime dixit: rll est non seulement du droit, mais encore du devoir do la Maçon. do s'occuper de matières politiques et religieuses, paree que c'est là quo nous trouverons la réalisation de toutes les théories dont noua nous occupons1／ Quam vero inimica ratione logia illa religiosas quaestione- tractatura sint, ex dictis »crmonibui satis elucet. Idem ipse orator Bourlard sanctissimum *Transsubstantiations* dogma aliosque religionis nostrae articulos communi auditorum ludibrio tradidit4.

Iam vero hoc videtur esae concedendum, a p-aefato episcoporum edicto sicot diminutum logiorum numerum, ita etiam eorum immodicam hostilitatem ac infatigabilem efficaciam repetendam esse. Atqui omisso edicto conventicula massonica, multo magis disseminata, iuxta sententiam, quam catholici Belgii etiamnum tenent, damna etiam maiora intulissent. Sed qui censet, eosdem episcopos excitasse has iras

A et odium, quo iam consulto et aperto in ecclesiam feruntur, idque aegro fert, is porro consideraro debet, eam rerum conditionem ecclesiao semper funestissimam fuisse, qua duranto homines bonae fidei rectique consilii iunctis manibus gradiebantur cum ecclesiae hostibus, quorum prava et haeretica studia nondum claro cognita et proscripta orant, ita ut probi etiam sed incauti homines facile erroris retibus captari potuerint; is deinceps considerare debet, meliora tempora, si historiam consulamus, tune demum semper illuxisse, quando errore solemniter proscripto, ut facile ab omnibus vitari possit, tota morbi causa foris uiieiobatur, quod certe perfici nequit, quin odium ot irae malorum cieantur. Quid quaeso catholicis magis proderit, quam certo sciro, se, siquidem catholici manere velint, massones fieri non posse. Etenim ^Maçonnerie et catholicisme s'excluent réciproB quement, ce sont les antipodes, prout insignis vir masónicas scripsitl. Quid obstat, quominus haec veritas a praedicatoribus in omnibus orbis catholici ecclesiis proclametur? Nonne ecclesia hac ratione semper errores aggressa est, neglecto vel ipso periculo iacturae non solum plurimorum fidelium, ex propria culpa a matre deficientium, sed etiam universae ipsorum prolis, quae praeter optionem apostasiae vinculis irretitur, simul ac species quaedam hiérarchisé ecclesiasticae constituta est; quod periculum, ubi de moMSonibus agitur, nullatenus est timendum, quippe qui, nisi volint ipsi causam mmonicam prorsus interimere, nullo pacto possunt coetum aut ordinem ecclesiasticum ad instar haeresis vel schismatis efformare.

Ecclesiae ergo plane ex voto accideret, si quidem inimicitia, qua res massonica a re catholica intrinsece secernitur, magis magisque omnibus pateret ac porro liberi caementarii cogerentur profiteri, sua consilia et studia re vera religioni Christianae opposita ease, atque adeo ipsis adimeretur facultas simulandi aliosque minus providos fallendi. Quo magis logia ecclesiam adversantur, veluti in Belgio et in Italia, eo minus erit timendam, ne viri catholici accedant.

Haec est propria ecclesiae provincia, ut veritatem annuntiet, errores detegat et condemnet, quin ullo timore, ne adversantes experiatur aut inimicitias provocet, prohiberi poscit, quominus munere fuo fungatur.

IV.

Quodri iam quaeritur, quid ecclesia agere debeat, ut rubor ct audacia frangatur societatum secretarum, nominntim maesonum. ot damna inde emergentia maiori cum succensu avertantur, epiIscopi Germaniae nuper in civitate Fuldensi de bac quoque causa invicem conferentes, quae certo totam ecclesiam spectat, consilium inierunt, patrum ·. concilii Vaticani examinationi humiliter commendandi .articulos, qui sequuntur:

L Condemnatio α s. sedo iam saepius contra foedus maosomeum nliaque conventiculo secreta prolata aequo ac excommunicationis poena, quam non solum socii incurrunt, sed singuli etiam his societatibus quomodolibct faventes, omnino sustentanda est.

» IhKonr» prononcé pu le P.·. *FmrU Fai&cr,* à fecca-IMS ɗ ac istallatila covjtte Πη/raMc de ta R.·, o .·. *la FidKdL* de Gand. i la taue <tn 2 juillet 184Λ. Vide Li *Frane-ilα* ^. wwuf d *la publiait* por. 119 »eqq. — Étrange ¿Mtinêe cepecdaat. ita pTo^quitur eedem loco, que «Ile qu'a rabw la rtfigim da Christ! Ceffo *rdtgion de la nature rt dn* Un ini per *ardirner,* a été établie pear detraire et ««placer ta théerntta jnivt· et patanes. et elle est tombée ♦itaaéta'· dans l'abtac quelle voulait eombkr. tant il est «Ufficila de rtmvr ftaaae au mite da vrai Dta. tant il MI iociiaè à la npmtittaa et b ta crèdulita ... Elle (la Ma·paierie) ee trave· aln»i nu-dewn· ɗ* rtligivn« et dea chartea. quelle» que »©σηΐ lean formata. Car la Maçonnerie, tn on mu, H wrerf ee *pnr rda gv'rllr a HI preterite par rÈytissr* M k cad· abrité du ta awral· uivtraelle.

1 *La numi"* d ta ρώΐ. pac B.

• L c. pu. 131.

4 L c. Ht. IΛ. Cri. Î«. IM»

11. Attarnen non videtur case opportunam, ad-a huc urgere unus denuntiandi socios, ut pocnitens ab excommunicationis reatu absolvi posait.

Rationes: 1. Huc onus Leo PP. XII in literis *Quo graviora* d. d. 13 martii 1825 ad annum iam suspendit. 2. 8a. pator Pius IX idem onus in alloculiono dio 25 sept. 1865 habitu non commemoravit. 3. Neque desunt, quibus denuntiatio sociorum speciem quundam violatae fidei amici» datno induere ac proindo dedecori esso videatur, quod abominantes reconciliationem cum ecclesia detrectant. † Ncque finis buina denuntiationis amplius obtinetur, cum cognitio sociorum ecclesiam, auxilio brachii saccularis potestatis orbatam, fere nihil iuvut.

111. Decretum synodale accuratissimo exarari debet, ut maaaonibus adimatur ratio obloquendi, quam contra condemnationes s. sedis adhibere solent dicentes, Ncinet causa incognita damnatos esse. B Ipsa verba, inquiunt, quao in literis apostolicis occurrunt, testimonia esso omni exceptione maiora, quibus probetur, iudices sententiam per errorem tulisse, nisi quis manifestam calumniam supponere velit, ac proinde sententiam cx rationibus intrinsecis irritam et nullam esse.

Et ro vera negari ucquit, plurimos viros honestos, inter quos etiam principes regentes, foederi mossonico adseriptos (puta in Angliao multisque Germaniae septentrionalis logiis) ita animo ceso comparatos, ut duriores modos loquendi, voluti: *Secla illa scelus anhelans; perditissima secta; impia certe ac nefaria ea societas sil oportet, quae diem lucemque tantopere reformidat; sectarii, qui contra Christi religionem et legitimos principatus inflammato odio feruntur; perditi homines etc,,* quao vocabula in supra nominata allocutiono anni 1865 occurrunt, quacque in coniuratos Italiae et, quod ad odium C religionis catholicae pertinet, etiam in belgica aliaque logia, praesertim in terris catholicis oxistentia bono quadrant, iure quodam neque sibi neque logiis suis dictos esse putent; qui proindo dumtaxat offenduntur, quin conscientia admoneantur. Indo etiam fit. ut rolcmnis publicatio literarum apostolicorum, potissimum in regnis, quao a principe vel aliis viris cetcroqui bonis, sed foederis massonici sociis moderantur, quandoque nimis difficilis vel peno impossilrilis reddatur.

Ut porro omnes tangantur, quorum interest, oportebit, quod episcopi quoquo coneilii postremi Baltimoronsis observarunt, 1. foedas massonura bene distinguerò ab aliis secretis societatibus hisquo iterum α coniuratis sectis perturbatorum rcipublicao, ne iniusta censeatur sententia, qua omnes eodem censu habentur. 2. Insuper distinguendum esset logium α logio, cum profecto magnum sit D discrimen inter logia belgica et germanica, inter gallica et anglicano. 3. Deinceps ratio habenda caset interni dissidii inter logia *S. Ioannis,* puro rationalismo addicta, et logia *scotica,* quae · invectis superioribus gradibus fastidioso Kabbalismo ot Myaticiamo demersa sunt. Licebit enim arma, quibus mutuo dimicant, alteruatim contra utromquo factionem dirigerò 4. Damnationis decretum primario viros catholicos respicere oaquo rationum momenta maiori studio tractaro deberet, quao ad rommovondos catholicos potissimum accommodata viderentur. Praeter alia huc pertinebit, quod res massonica a protestantibus creatal, inter protestantes maxime propagata est; quod theologi protestantes saepe deputati sunt logiorum oratores ac porro doctrinas suns ecclesiao infensas proponunt; undo fit, ut in logiis, ubi α tractandis rebus dogmaticis, prout massonici anserete «olent, omnino abstinendum et solam principia tolerantiae proclamanda sunt, auctores protestantismil corumque opusl summis praeconiis extollantur, contra vero dogmata ct institutiones vere catholicae, pridem α protestantibua reiectae, velati dogmata transsubsUntiationis, venerationis sanctorum, indulgcntiarum3, ncc non primatus Romanus4, coelibatus clericorum », vita monastica etc. vehementer impugnentur. Cognationem inter protostaniLmum et foedus mossouicum complexus eat *Findet* in suis ephoineridibus *Die Bauhiille* brevi hac formula: „Quod protestantismos ex parte, id foedas massonicam ex integro est/ Cum hac sententia convenit alie, quae discipulis recentioris scholae masionicao magnopere arridet atquo ab eodem conspicuo scriptore *Findet* proferebatur hisco verbis: „Foedus rnassonicuru perfectum perfecta est humanitatis ecclesia6/ Quo magis scilicet protestantes adoptant systema rationalistarum, tanto magis accedunt ad castra muratorum, qui purum naturalismum profitentur.

IV. Certe opportunum esset, rationum momenta accurate enarrare, ob quas foedus massonicum omnino meretur proscribi. Huc spectat:

I. *Secretum,* iurciurando aut voto obfirmalum. quod per se, etiamsi foedus non nisi honesta consilia ageret, prorsus repudiandum est Id probatur ex sequentibus rationibus: A. Mens sana et boni mores vetant, no quis foedus ineat, quin prius beno sciat, quid sibi velit, quibus praesidiis finem suum assequi studoat. Id voro multo magia sana ratio omnisquo lex moralia interdicit, quando aggregoti interposito etiam iuramento ad servandum silentium de rebus sibi nondum cognitis obstringuntur. B. Sana ratio deinde prohibet, quominus cives nomen dent foederi secreto, quo facile fundamentum vitae *sodalis,* nempo vinculum publicae confidentiae violatur vel etiam solvitur. Certe non confert ad fovendam mutuam civium aestimationem vitacque consuetudinem, si exempli gratia conspicuus orator massonicus Oiw. Marbach tara libenter repetit: nNo margaritas proiiciamus porcis/ i. e. *profanis,* foederi non adscripts; vel cum dicit alio in loco: „Tanquam liberi caementarii debemus credere, mundum nostrum, mundum spiritualem, in quo movemur, rectum mundum esso et verum, ac proindo mundus, qui foris est, mundus est perversus, qui diem appellat noctem, ct noctem diem7/ C. Ratio ct lex moralis civem prohibent, quominus

1 Princeps anetor foederis tuaxsonkl fuit anlicm praedicator /*r. *Jttan. Thetj-kil. Destgulirrt,* quem adiurit arrbeologus f/eoryiMjt *Payne* nec non Iheofognt *J. A*¡irr*tn. Fxxdel,* Goichiehte d. Freimanrerei, pag. 142. et fato*. 1667. pag. 21 srqq.

1 .Ut pars christianismi doctrina. quam Latiera#. Melaochthoo, Spener, Setntnler, Koppe, Leas atque p«t eoa sexcenti alii restituerunt, propagaretur et toare vinculum Later religionem natane et ehrUtianismnm temper magis stringeretur etc- *BaukiUe* 58 pag. 171. *Latom.* 1888» pag. IU.

» *A Neuf,* La Fr.-Msç-, pag. 183 sq.

• *Bauxite* 1865. pag. 60 et 276.

< JScrieóan, qualis in «« eat, non aggredimur, sed eov tantum ecclesiae ministros, qui non ecdeeiae. sed dumtaxat Romae suoqoe deo uni trinoque serviant: toasmouae, vestri et luxuriae. Ita scribit *Comes de Breider, Bauhilte* 1885 pag. 277. coi pag. 8. Recens *Lalsm.* 1983 pag. 23 divinat: «Papaia, quoque habet splendoram externum, imno paulo aate finem innrn proponit etiam aera dogmata. quae lamtu nrao carol

• .Kann ea etivù Unsilllkberea gebra ais das Coelibat — qua interrogandi forma Idem Brevier haae «ancta» inatlitione» condemnat tanquam rena fnbeima. /tanlwtfe I860, pag. 277.

• *Bmfadte* 1867, pac. 87 sqq^ prsol refert Lucina (Freimaurervtg. It«7. p. 3USÌ.

7 Katecbiswusre-lra. Mannxkript fflr Freioanr. Uptifte IBM II. edil pag. 167. et M, 91 edi 1Hβ. ($8. ive. B ina. »1 2«.

foederi secreto cooptetur, quo periclitatur insta rerum publicarum administratio, qua fit ut omnis aris aequanimiter iis iuribas potiatur, quao iuxta tenorem legum cuique competunt. Atqui haec aequitatis regula fiale violatur per secretas machinationes foederis mowonici. Neque desunt argumenta, quibus id probetur. M. Roussel, rector universitatis Bruxellcnsis a moratoribus fundatae, sollicitavit anno 1862 socios, ut universitati, cui praefectus erat, succurrerent. Eius precibus annuit logium Bruxellcnse *da* Jmw *Philanthropes* literisque circummissis d. d. II. novemb. 1862 praeter alia iniunxit:

1. „Que chacun de ses inif. serait invité À donner h préférence à l'Université de Bruxelles pour l'instruction de ses enfants ou des familles sur lesquelles il exerce quelque influence;

2. ‚Quc tout M.·. déposant de quelque moyen do publicité, serait prié de l'employer en fav.·. de eet établissement, l'honneur et l'orgueil de la capitale;

3. pQue tous ceux d'entre nous qui sont en mesuro d'exercer une influence utile sur l'organisation dee jurys d'examen, seraient sollicités à réunir leurs efforts pour propager et faire triompher le principo d'un jury central unique À Bruxelles.. Λ-

Quis deinceps aequo animo ferro potest mandatum *Magni Orientis* Bruxellensù, quo ius libere eligendi deputatos, quod leges cuique tribuunt, sociis foederis massonici prorsus adimitur. Ibi enim praescribitur:

‚Un candidat-maçon sera d'abord proposé par la a .·. dans le ressort de laquelle se fera l'élection, à l'adoption du G.·. Or.·, pour être ensuite *imposé* aux FF.·, do Fobédience.

tDans l'élection, qu'elle soit nationale, provinciale ou municipale, il n'importe, l'approbation du C G.·. Or.·, sera également nécessaire, également rtarvée/

^Chaque maçon *jurera* d'employer toute son influence pour faire réussir la candidature adoptée.-

rélu de la Maçonnerie *sera astreint* à faire en a /. une profession de foi dont acte sera dressé *

„11 sera invité à recourir aux lumière de cette o.·. ou du G.·. Or/, dans les occurrences graves qui peuvent se présenter pendant la durée de son mandat/

L'inexécution do ses engagements l'exposera d *des peines tàérts,* même à l'exclusion de l'ordre; l'application de ces mesures do rigueur sera laissée h la discrétion du G Λ Or//

^Chaque c .·. pouvant juger utile de s'aider do la publicité, devra se ménager dea moyens dinsertion dun< lea journaux ; mais le G Λ O Λ se reservo de lui recommander ceux de CM journaux qui D auront sa confiance1

In alio rescripto d. d. 1 martii 1856, quod Verbaegen subscripsit, item legimus; ‚Le Or Λ Orient. pense, qu'il faut être sévère et inexorable envers ceux qui. rebelle» aux avertissements, poussent la félonie jusqu'à appuyer, dans la vie politique, des actes que la Msç. combat de toutes ses forces, comme contraire· à ses principe· sur lesquels il ne p«ut être permis do transiger ·.

Sed quo pacto, quaeso, potest in regno, ubi occultae virei huius generis operantur, perduraro fiducia, pax, aequitas et iustitla erga omne·; quo paeto possunt rives fidere regimini, quo potiti sunt viri secretis iuramentis adstricti, ut secreta consiliaF

A huius lucifugae societatis tum por actioues privato.4, tam publicas et politicos promoveant?

D. Demum votat recta ratio omnia foedero secreta, quoniam ox ipsis omnes illao conjurationes prodeunt, quibus res publica fere omnium regnorum Europae susque deque vertitur. Quod sano de foedere massonico quam maximo valet. Eiusdem enim constitutiones, *officia vetusta* ct symbola non sunt definita, sed valdo ancipita, ita ut plerique socii bodiedum ctiara de eorum vero sensu deque consilio et fino foederis vix aliquid certi sciant Hinc quilibet scriptor, quilibet orator musonicus nova semper detegit, nova proponit. Totum autem institutum merito comparatur vasi vacuo, quod quisque pro libito implere queat1; in latibulis serpit, publicae observationi et correctioni subducitur, quod apprime confert, ut impostores et audace· homine· turbulentia praesertim temporibus eodem B foedere ad pessima quaeque consilia abutantur. Ex hac solum lucifuga ratione agendi explicari debet, quod etiamnum undent *fabulas* de origine Corderia, quao eonfitentibus sociis emendaciia tantum et fraudibus 1 nituntur, .robustissimis fidei organis· fratrum proponere, prout ex. gr. adhuc fit in Berolinensi *magno Germaniae logio* inde est, quod putidi impostore·, v. gr. Caglioatro, Lechangeur, fratre· Bedarride, Marconis do Nègre, Stephanos Morin, Johnson a Fûnen5 silique quam plurimi in latibulis logiorum securi artificia sua exercent; inde est, quod ^explorator, fanaticus, nebulo, ioculator inaedebat conterminis ramis ciusdem arboris-1; indo cat, quod logia ‚obscuris hominibus omnis generis latibula quod ^incognitis et occultis scientiis et consiliis scabellum- praestiterunt, quod eomnibus myiticis abusibus- bite patebant7, ita ut scriptor masaunieus, qui ista refert, haud haesitet, adbibita forma interrogandi asserere: MSub praetextu occultae scientiae nonne res abjectissimae et immoralissimae perpetratae sunt?-8 quin vocem sibi repugnantem timeat.

1 Wthreud eaxj aoeb im torigen Jahrhundert tbeil<eite die reinen and râfarbea Lehrcn. die wir ven ouseni Vortliem Ubiriraaca Laben. cur. un aie in excreti.«chea Zwecken .»osrabeuten. mit own Bombasi kabbalbUtcheu Unsiiuxs um^ab, mia jetai gerxde den entgr^engeMrUteu Weg eia and bricbl fiber die ganxe altohrwttrdige Symbolic ærk- K. den Stab, nnr do du Maorertham xu eineni lerren Niehtxn maehen. das Jeder dun mit seinen eigeuen Vlxutuieu and nul dea ritira Sehattenspieha seiner Privatbebhabernen belches ktaue. *Atirata,* Tuchenbcch für Freixcaurcrei ani da· Jahr 1865, pag. 43. Ct Freisanrcrztg. 1W7 pag. 3U7 et 1868

1 A. *0. Jtnaiut,* hixt. du Gr. Orient de France Renne» l860. Vide BuaAtiH? 1665 pag. 3tt.

1 .Sidi auf Log and *Trng granden/ Latvm. 18Λ'* p 845.

4 -Die Grufi· Laodeslcg tuo DcutocbUuul «rit ibrer hier- Enrichirai; an i itoti ri»e> freirá Manses unwfirdigeu Gehor»aasth<'urie, die (ir. L.-L. mil ihrem veraltetes uní virifach *ipt*srhinackwidrl^en Ritual, mil íhrer uuhaltbareu Geschiehtaihrorie. mit íhrer AassrhliefiUchkeit, mit ihrtm xeitwldrigea Ritterspiel. mil ihren fibertriebenen Titulatum. mit íhrer UrbeimtiiAÏrimertl usw. Wer so stark amgebildete Glanténsorgane bat, nm die geachicbllteheu Theorien der Or. L.-L. v. D., «lie wir ala Fabelei verwerfeu. fdr wahr xu halUa, der thu· e» in GotUs Namm: der Glanbe macut ja aelig/ *Rittmkaiu* Ln ephem *BonJiUUe* 1865 p. 101.

• *BauhUlte* 1865 p. 20 Auctor logii Neapolitani *La Se*òeria, preebyter A... nostri» diebus continuo fallit credulam gentem maMonicam. Z^ofom. 1669 p. 210-

• .Spione und Schwinner, Schufle and Narren rallen auf henarhbarten Zweigu deaaelben Baume».· IU teribit *Springer,* Gcaeh. Osterr. salt 1809. Vide L. *Rapp,* Freim. in Tirol p. 157.

v *Lattm.* 1BC5 p. 312. 311. 308. Da turpissimo modo agendi logiorum Vindobonae, ubi .pectora desudabantur insanientium mulierum, quae foederi initiabantur·, cf. *Latirm* 1868 p. 48.

• IbiA p. 814. Consentit *R. Banner,* qui in fua Apologis pro ordine maxaonico, Berolini nuper edit rogitur scribere-.Waa Ut au. ihr (der Maurerei) im Lanie der zelt gewoHen' weleht Drachanwaun <ind iu ihr anfgesproBt, welebe mit

i *A.* NeW, la Tnar.-Xat tons. XXXVIII pag. 16».
i Le. ιρρηέ. XΠ. p»g.m
• IW. pm 1« ·η

Ratio autem timendi, no perveni homines sub λ tutela eecroti abutantur fratribus massonicis, indo magia crescit, quod, prout ipsi concedunt, plonge maior pars excultorum, insignium, eruditorum, conspicuorum, praeatantissimorum, perspicacissimorum inter viros Germaniae- a logiis distant. nViri, ingenio inter coaevos eminentes, qui olim foederi adscript! orant, modo restant rari nantes in gurgite vasto. quippe cum multitudo consociatorum haud transcendat mediocritatem hominum"1. Vel in ipsis comitiis generalibus Magni Orientis Parisiis quinto ct sequentibus diebus mensis iunii 1866 habitis adlocti sunt *Consilio Ordinis* „viri nullius prorsus momenti, fratrea oxigui ingenii, ambitiosi ignorantes 1. Hinc massonici ipsi met fatentur mo crentes, npraestuntissimis viris fore omnibus logia deserentibus, alios exiguao animi culturae somot ingessisse" Quis non velit abusum formidare, quando vel in ipsis generalibus comitiis Pariricnsibus, nodum B in logiis obscuri nominis, prout adetnntes fratres referunt, nmassa *Illustrissimorum* omni decoro carens, pars numero praevalens, sed omni vi iudicuiidi exuta," uno verbo rstultitia-4 suffragiis frequentioribus triumphavit.

2. Altera ratio condemnationis foederis colligitur ex *iuramentis* massonicis, tum forma, tum usu reprobandis.

Ista enim juramenta non solum elapso sacculo, sed nostris efiam diebus frequentantur. nRecordamini, fratres mei, ait *Alarbach* in suis sermonibus catecheticis, signum muratorum poenam indicaro, cui iuxta vetus iuramentum massonicum illo se subiicit, qui sccrotum prodit. Et haec poena est mors.u Et paulo post: eAn existit maior fidelitas, quam quae totam vitam complectitur, siquidem tremenda severitate mortem atrocissimam ct maxime tormentuosam super ino adiuro, ei proditor C fuerim?.... Tenor autem veteris juramenti, quod signo nostro indicatur, sequens est: Hoc iuro ct quidem sub poena, ut mihi collum perforetur, lingua erndicotur ct ia pulvero maris decrescentibus aquis sepeliatur5⁄ Sed hisce forsitan ovidenter non probatur, istos aut similes iurondi formulas (omnes enim eodem exaratae sunt stylo, quem sicariorum stylum ăppelles) hodieduni usurpari. Attamen omne dubium facile aufertur ex recenti sermono *Ad. Schutz,* oratoris logii *Leonis Westphalici* in Bchwclm, qui sequentibus verbis perorat: rtFormao ot ritus, quos constat haud altioris nisi historici momenti esso, exterminentur, cuius generis, ut exemplum afferam, illud horrendum iuramentum est, quo honestus vir, cuius fides verbo data superat contum iuramvnta simulatoria, tantopere offenditur·l⁄ Aline magis nefandae iurandi formulae occurrant in libro: *Sarxcna oder der rollkommene D Ilaumeixter.* Profanis quidem dicitur, librum Sar*xenti* opus esse a C. F. Ebcrs compilatum, rquo

ibren vergifteten Frtkhten eino nie çeahnte Demoralisation ħervofTiefen!· *EMiiUvngcn der Gdi. Frdm.* Berlin S. 84.

› Zxi/om. 1663 p 23 et 317.

2 *Bauhúttc* 18« p 259.

2 Lolom. 1865 p. 328.

< .Die mIntelose Max» dtr HfcMtertaiditthB. die nrthcilsloM! MehrbeiL 'lie Tburheif *Baukidte* ¡8«, µ 228. coll. *Bauküttе* 1866, p. 349, obi ex J/aaoaic rnan/Uy ebani ratio huius rei affertur: .Da» Eìnerlci. die Monotonie, die EnnQdnng, die Eliderti, die hindircrksmÂDiçe Fertigkeít, da< ewij^e Drthen derriben Knr8d .., ħchen bin, 'leu PHtte«trn un i l>dmm«ten dcrcr, die nnserc Hallen bonrhen. wiedrr damns zu verCreibcn... Manner von VersUad und Talent ... fliebra vor dem ewiçeu verdummcnJen maeibinenmiùiifru Riseria anserer Vernafernet» eie/

» *One. Marbach,* Katerhisemredeo, p. âbseq.

« *Banhùilt* 18«. µ 86, c¿ L e. µ 71; *Rapp*

homines iniqua ratione decepti eintu sed inter fratres adducunt massonici illum librum sino haesitatione tanquam fontem authenticum, ut v. g. *systema Suecicum Magni Germaniae logii* Bcroliucnsis propalent». Ceterum scimus, aliquot logiis sufficere sponsionem manu data exhibitam.

Deinceps dictu iuramenta non solum ob formam reprobanda sunt. Nam si foedus secretum honestati repugnat, multo magis repugnat quodlibet iuramentum, quo quis ad servandum secretum talia foederis obstringitur. Muratore» ipsi condemnant juramenta, quibus socii graduum superiorum prohibentur, quominus secreta sua sociis graduum inferiorum patefaciant rLicct pleriquo socii (scilicet graduum superiorum, quos his verbis vir mossoniCU3 aggreditur) adeo intelligentes sint, ut sibi ipsis fateri cogantur, totam causam (quod nimirum superiores gradus proprio ct cxlusivo possideant ,örıginalem christianismum) fragilibus fulciri fundamentis atque solum anxia occultatione simulataque rei gravitate bpecio tenus coram aliis confratribus in pretio haberi, ipsi tamen juramentis impediuntur, quominus veros sensus claro ct palam manifestent. Sed iidctn utpoto silentes in solidum obligali censeri debent pro omnibus abusibus et malis ex principiis graduum superiorum provenientibus1.- Idem vero argumentum nos iure multo potiori contra juramenta omnium et singulorum muratorum urgere possumus.

3. Aliud dcindo damnntionis caput suppeditant *ritus et caeremoniae* mossomene, homino christiuno prorsus indignae.

Brevitati consulentes seligimus dumtaxat testimonium, quod *11. Fischer* ante triginta annos scripsit, quodque saepius nominatus Findcl coaevis fratribus denuo insinuandum osse duxit: „Quid sibi volunt, inquit, illi ritus, non tam raro eum receptionibus conserti, quibus ridiculo torror *quaerentibus* incutitur anirnisquo fidem ingerere student, quasi humanitatis expertes faciamus ludicras ct stolidas comoedias? Quis potest cum observatione et benevolentia erga viros, quibus honorem omnibus consentientibus debemus, conciliare, quod illis vel per horns oculi teguntur, quod iidem ut puori impuberes tractantur, quod genu denudare, calceum calcando deprimere debent, quod societas honestorum virorum ipsis tunqunm detestabilis turma enervatorum et famelicorum hominum nequam describitur, quod eorum oculi soluti ardentibus facibus percelluntur5 etc.-

Emissio sanguinis patientium aliique ritus huius generis reclamante populo propter casu» adversos, qui evenerant, passim quidem sublati sunt4, sed restant sexcenti alii, qui sin minus corpori, tamen *¿unno* menti periculum parant.

4. Ites porro massonica merito proscribenda est ob ens. quae in ŝcorici superiorum graduum logiis perpetrantur. *mysteriorum christianac religionis propinationes.*

Iluc pertinet *baptismus* masaonicus, qui ex. gr. in logia *Copemikus* in Williamsburg collatus est. cum quatuor *Lufinns* (i. e. filii massonicorum) admitterentur. *E. Jiohr,* magister logii iuvcnilis, qui cetcroqui fortiter adversari omnes nugas et abusus massonico» dicitur, eandem rem placido animo narrat in ephemeridibus *Fria gel,* no ullo quidem vituperationis verbo adhibito1.

« AìradeA GeoeKder Freiro.. p. 786. VWe BmAiiffr |«S. p. 153. 169; et £<innxly, Frtimaar. ttad Christentbam p. M-68.

' *Ldem.* 18«. µ 311.

* 18« µ 833. et feruti

4 *Latam.* |Θ« µ 816.

> ¿MwW/e HW5 p. «6.

Bbiphemum vero *crenae Dominicae* reprehendit A ma»j<úDÍctK sequentibus verbis: ;‡Ntacimu quomodo ex. gr. vir ecclesiasticus, «>up remis foederis gradibus adacriptuu, apud quos Christianismus srparatisticus exercetur cum bla-phcmia coen^c Dominicae, non vereatur, suggestum in cecilia nacendere gregemque sibi commissum docere Christianismum popularem, cx sententia soi *Ordina* laicis tantum illius temporis adaptatum1.‡‡

Hunc ritum, prout in gradu *eruas rosaceae* peragitur, describit Findcl sequenti ratione: *«Cocua amoris.* Omnes equites auident menrae. *Sapien·iissimus:* Magne architecte mundi, qui omnibus creaturis provides, benedic cornac nostrae, ut conferat ad tuum honorem nostram qua silui» ra ' Poucu sumit panem, frangit cuoique porrigi: equiti ad dexteram «edenti, qui tunc facit, ut singulis per orbem detur. Deinde sumit calicem euro vino farloque algeo cum digito indico bibit ct tradit cam B vicino. Utraqie ro circurmuissa pranse» proiicit parem residuum ct fundit vinam in ignem dicens: Con«umroaîum crt Equites manibus super pectore dccassatii dant sibi invicem osculum dicendo: Pax ‡vobi s/

Et *Mysterium christianum* ab *illustrissimo* fratre magni Germaniae logii Berolincnsia ita declaratur: gabbato post mortem lesu celebratum est ab apostolis primum logimu sceundum ritum hodiernum. Vespere autem eiusdem sabbati, cum diteipuli congregati, forci autem clausae want, venit leans et stetit medius ct dicit. Pax vobiscum· (quod ipsis tum orat signum seu tessera) . . . Primus *Urdirás* magnusmogistor fait lesas, post leium successit Jacobus in cathedra ct poet cam convenerunt discipuli et propinqui Domini et elegerunt Simeonem, Ckopbao filium.... Dic Pcotecostei orant ‡mne apostoli ct dt?eipuli congregati C id celebrandum logium magnorum magistrorum. Vox magistri in Orienta (Logo similis, qui de rado descendit ei mundum creavit) replevit logium ot vivificavit fratres graduum superiorum (apostolos ct principes discipulos), ut loquerentur cum ardore et calore. ... Num forte reprobandam est, >i societas ineatur sociique seront rep-tent successores apostolorum ct discipulorum lesu atquo christianismum ad pristinam paritatem redigere studeant etc1/

„Scd quid dicemus, ita scribit masaonicus alio in loco, si magnum logium Germaniae, uti verisimile est, suis illustribus equitibus bodieque proponat cramben huiusee generis/ quo verbo significat *inrlrudioncs historicas,* quae rtantopcrc omni veritati historicae repugn ut tantosquo ineptias insulsos continent, ut legenti horreant vel ipsi capilli.... Quinam vir probus et instructus potest D similes rea proponere, quin divinum monitorem conscientiae sentiat ; quinam maesonicua, cui veritas historica cordi sit, easdem rea potest audire, ‡quin indignanlissimo animo ab iis recedat, qui tanta impudentia veritati historicae factisque probatis in faciem resistunt4?4

Ab hoc autem systemate parum distat ulcerum magnnm logium Berolincnsc *(Grofr National-Mulierloyt tu den drri Wdlkuydn),* quod in dictis ephemeridibus massonicis pari vi et fastidio rciicitur5.

5. Res massonica denique digna cat, quao proscribatur, quia eius opo *Indiflerentismux* ot merus *Dcismus* propagatur hominesque pnulatini eo. ducantur, ut rc\elationi supernae omnem prorsus fidem denegent

Causa rat manifesta, lleno quidem cogitari potest honesta societas, quao religionem ct fidem sociorum non curet, qualia forsitan fuit pristina anglicana societas fabrorum murariorum, quae, ut in *retwtis officiis* massonicia legimus, α «ocio tantum postulavit, ut non ait F«tupidue ulhou«, neve homo dirsolutu» " quin Limen indifferentiae et nogligentian fidei ct religionis patrocinata sit. Sed foedus quod socios ‡d -uprcmns quosque virtuti» ct religiositatis .ictus provehere intendit, quem finem murator» » ano foeden assiduo assignaro nolent, quodque rimai fidem, qua christiani inter eo differunt, iramo totam revelationem christianam m gligit, McesMrio s»ocin». nd inoilTvrcntiamuin «lucie animix]ac sentas religioni ebristianao ‡adversanto vel s;rtato vrl etiam consulto irsorit. Id corte quotidiana experientia abundo confirmat1.

Plura iam retulimus documenta, quibu· idem probetar. Ilae spectant etiam *Statuta* massonica ritus symboHei in Italia, quae in comitiis generalibus secanda et sequentibus diebus mensi» maii anni 1864 Mediolani habitis adoptata sunt Ibi enim legimus Jrf. *7:* „Inter praecipua studia (foedus) sibi proponit: omnes homines libero? in unam magnam familiam congregare, quao paulatim in locam omnium sectarum cacca fide ct thcocratica auctoritate suffultarum succedere et omnes superstitiosos, intolerantes ribiquo muttuo adversantes usut religiosos supplere debet, fundato vero et unico humanitati· templo3/

In Germanicis autem logiis tanquam „religio omnium reìigioL'‡ui proclamatur rdeas humanitarins, quem Christianus, Judaeus, Mahomedanu9, Paganus perinde ac Monothcista. Deista, Panchetta. immo vero ct Atbeus agnoscere debeat'/ Vel ipse tnatrridlisinns et alheismas ‡protegitur

De incredibili idearum confusione, qua animi mutatorum Galliae laborant. certiores reddimur ex annalibus *Monde maçvnniyue* anni 1864.

Ibi nimirum legimus; ‖L'idée de Dieu eat celle qui nous (maçons) divise le plus. Il n'est pas néccasairc d'avoir assisté très-souvent à l'interrogatoire de# récipiendaires pour être convaincu de la vérité de oetio uurtion.

„Tandi» que les una admettent simplement le Dieu personnel, rémunérateur et vengeur du catéchisme, d'autres représentent toutes les nuances du panthéisme, se ralliant, suivant les tendances ct les affinités de leur esprit, aux théories hertnétiques, à la théologie indienne, à la philosophie do Spinoza, ou au mysticisme anodin et vaporeux de M. Renan. Les déistes sont en grand nombre, reconnaissant et adorant Dieu, par raison, comme Voltaire, ou par sentiment, commi! Rousseau; différant, du reste, dans leurs doctrines ot dans leurs aspirations, au moins autant que les panthéistes, et comptant parmi eux, malheureusement, quelques vengeurs officieux do la divinité, qui ont pris à la lettre l'épithète de théistes dont ils se décorent, et qui occasionnent partout où ils se présentent, autant de tumulte que les sectaires les plus intoléranta.

nNous avons rencontré d'honnêtes philosophes

» lzX/dWL I8tt p 3«.

1 *linnkídLg* IW, p. 170; ci Cérémonial de la Ctas Maron, sped A'nrf, la Fnae-Xaç., p. M u« o^a íxíom. IW8, p.174.

1 ‡Uür -TMrkenVnd» e»L Msg. (knn. Log. RerM. 18G2 RM, p. no»; et BvsAtlif ‡ôft p. 363 «·

< *faMst* iwr» p. sw.

* IW. ρι ‡ω li-vμ KΛ wL /λ !ομ. 1368, y. 1«

t Cf. 1885, p.28|. *Frtimaurmig.* 1668, ρ. 180 gtq. et *Stni* panini.

« *Frftmaurcrsig.* 1869. p. 15Λ,

» /MntwKc IHΛ, p. Itó ĉôL 37.

* IbbLp. UL IM» Iβδ, ‡i».

qui rêvent un Dieu constitutionnel, un gérant per- a fceliblo et mémo responsable, régnant mais no gouvernant guère, metteur on œuvre ot modérateur plutôt que créateur et tout-puissant.

"Quolquos-uns considèrent Tespèco humaine comme fatalement vouée nu mal moral ct au mal physique, et, tout en réagissant eux mômes, parla force d'uno volonté indéterminée, contro le vice et contre la douleur, tout en recherchant, comme leurs compagnons d infortune, lu bien ct le beau, ils semblent résignés à no jamais atteindre le but do leurs efforts.

„Beaucoup s'abstiennent prudemment des affirmations hasardées, et, possédés cependant dc toutes les curiosités de l'esprit, usent leur vio à chercher la vérité que d'autres, plus favorirò·, pensent avoir découvert sans poinu et ‡an· efforts.

„Lc petit nombro peut-être, mais non les moins obstinés assurément, nient enfin avec autant de B vivacité quo les croyaut» affirment.

rNous n'acnlyserons pas les opinions exprimées en ces occasions, sur l'immortalité do l'Arno, encore plus variées, et quolqueq-uncu beaucoup plus étranges quo les conceptions relatives à la divinité.

„Devant ces contradictions sans nombre, dont les esprits sérieux so préoccupent, aussi bien en Allemagne qu'en Franco, ct qui sembleraient condamner la maçonnerie à débrouiller éternellement l'écheveau théologiquo, on a dû saisir avec empressement l'occasion qui s'est offerto do faire disparaître uno dernière cause dc discorde[1*] (c'est-à-dire, en échangeant l'ancienne base contre le nouveau principe).

nQuello conscience droite ct équilibrée ne se trouverait à l'aise devant la déclaration du nouveau préambule, devant ce respect absolu, professé pour tODtoe les croyances ot pour toutes les opi- C π^ϊη,'/χ điLüuüuneFÎÔrtotiB nions1?u

Sed satis est. Nam foedus, quod sociis summam virtutem adipiscendam pollicetur ac simul tantam confusionem permittit, ubi do summo ot infinito bono ac fonto omnis virtutis agitur, vel fallat vel fallatur necease est Et quidquid magis placet, semper manifestum est, inter hanc societatem et religionem christianam, quao ad veram virtutem verique Dei cultum aspirat, necessario existera inimicitiam, qua iunior vix cogitari possit1.

Ex dictis autem colligitur, condemnationem ratione *secreti* pro omnibus ct singulis logis valere. Altera ratio licet non eodem modo tamen omnes spectat; nam *iuramentum* fere in omnibus logiis postulatur, cuius forma plerumque ab honestato abhorret; ubi vero sponsiones sufficiunt, iuramenta suspensa quidem, sed penitus sublata esso non solent. Accusatio rituum indecororum item omnia D logia afficit; gradus autem superiores, praesertim qui systema succicum observant, insuper rei sunt *profanationis* mysteriorum religionis christianae. Tandem omnia logia conferunt, etiamsi non omnia eodem gradu, ad diffundendam pestem *indifferentismi,* Quamvis autem huius aliorumquo delictorum socii plurimi sibi conscii non sint,'nihilominus sua nomina dando pondus et vigorem eorum- augent, qui malis consiliis aguntur, ac proindo delictorum inde provenientium participes ac porro digni sunt, quibus censurae ct poenae ecclesiasticae infligantur.

V. Una cum foedere massonico ceterae etiam societates secretae reiicicndao sunt propter detrimentum, quod rei publicao ox secreto imminet. Hinc etiam animadvertit card. *Fransoni* in epistola ad episcopum Philadelphiensem, aecrclurn ac tenebras, quibus societates nonnullae obvolvuntur, *praecipuam este* rationem, ob quam per apostolicam sedem contra ipsas damnatio fuit lata1*4

VI. Supremo autem gradu condemnationi obnoxia sunt scelesta foedera secreta nefandorum coniuratorum, quia a nullis flagitiis abhorrent, dummodo causa propria promoveatur. Ilao societates, quao quidem cum massonici· confundendae non sunt, lucem diomquo fugiunt nequo subsistere possunt nisi in latibulis, sed iure quodam reclamant idem privilegium, clanculum scilicet et in tenebris agitandi, quod moratores sibi vindicant. Quare muratore· culpam removero nequeunt, quod ad propagandus huiusmodi societates contulerint ac continuo conferant. Saepe etiam caedem societates ex ipsis logiis massonicis prodieruntl.

VII. Maior corte utilitas proveniret ex decreto synodali, ei brevem historiam ex authenticis documentis collectam do institutione rebusque gestis foederis massonici complecteretur. Huiusmodi autem synopsis historica sponte suppeditaret omnia inomenta damnationis cunctisquo facilino persuaderet, ecclesiam latibulis ct tenebris non obstantibus bene informatam, nequaquam do ‡au incognita iudicium ferre foedusque massonicum, cuius veni indoles plerisquc impervia est, iusto damnari.

VIII. Prosper tamen exitus obtineri nequit, nisi decretum, quod a concilio hae de re editur, ab omnibus et singulis episcopis authentice promulgetur promulgatumque strictae et constanti execution! mandetur. Ab hoc articulo certo tumma rei dependet

IX. Stricto ubique servandum est mandatum,

› Cone. Plen. Baltim. p. 336.

3 Hoc aluqoo doctrinae capita rapinas eipaiita confir- *íoederñ>u*

masónico *in Italia,* quam die 23 augniti 1869 vulgarunt ephemerides Augustanae *AUgemâne Zdlvng,* alias spirita massonico infectae el ecritdxe penitus adversae, lavat inde sententias quae acquiratur excerpere ; .Foedas nussockam generatila loquendo pene abique pristinam suam anctoriUtem amisit, illodque bodio vix qnUquan» censebit Institutum ntcetóxriam ad sensus moresque civiles (Uefi^aryeriAum), tolerantiara liberamque renun diacu-tioneui per traiversam orbem ţromovendo Forsitan adhuc utile est rei beneficiariae stndioqne familiaris consuetu dials vel saltem tolerari potest» ut sibi ceu lusui et loco innocuo ius existendi vindicet. Attamen res massonica, qualis nostris diebus io Italia est, imprimis servit consiliis politias et tantum abest, ut id quod operatur, innocuum putari possit, ut praecipuum iiupedimentnm censeri debeat, quod obeat liberarum reipnblicae institutionum profectui

.Tempus erat, quo conventicula lenebrieosa in Italia erant necessaria, quippe cum nello politica alio modo exerceri non posset. Ac sane nemo negare potest, secretas societates, ideam nationalcm inter homines cuiuslibet ordinis excitando reparatisque paeninsulae partibus retem foederis sui obducendo, ad praejmrandam magnum liberationis opus potenter contulisse. Sed quo momento viri ţonstante et eoMpcni palam et in conspecto totius mundi, nationis independentiam, libertatem et unitatem proclamare puguandoque adipisci coeperunt, conventicola recreta damno magis quam utilitati erant, nune autem eadem conventicula pro regno, in quo «uggesttun, res literaria et associationes liberae sunt, speciem indnnnt calamitatis ab ingenio temporis omnino abhorrentis.... Postremii annis factio *radicatium* foedere massonico fin Italia) prerrus potita est, ita ut *logium* spectari debeat cen conspiratio *radicrHt* per totum regnum diffusa. Fractio *oppo^diouis* in ccniitiis nation&libus et in illis ephemeridibus, quas palam et ex *officio,* ut ita dicam, agnoscit, tantum profert doctrinas exotericas; esotericae autem manifestantor fratribus confoederatis, clanculum in intimo logio invicem coufervutibua, ubi iterum direni gradu reicKrinm distinguuntur....

wFoedus imprimis in eligendis *drpuiatù* suam absccnditam potentiam maximo xclo et «oceesau exercet... ,·

Iblquo tandem allatis exemptis, «quorum innumera referenda terent,· probatur, quantopere secretis max^otici fbedtris machinatioaibu txn solum politica civium rara nolenter. «4 etiam in,tiliae ac gtueralim reruns pcblirarum mbxinutraiKi impediatur ac corrumpatur.

îi·

i *Neuf,* La Franc-Ma^ p. J95 req.

* Cf. *V. KeUeler,* Kann tin glinbiger Christ Freituaurer rein? Mains 1865.

quo m utoribus corumquo fautoribus participatio sacramentorum ecclesiae et sepultura cccleriastica denegatur; neque benedictio nuptialis iisdem ccu excommunicatis competit, nisi resipiscant; neque convenit, ut parentes àlias suas muratoribus iungant matrimonio.

In Belgio quidem benedictio nuptialis denegari videtur, prout colligitur ex literis massonicu iam ante quinque lustra «criptis. Ibi enim legimus: pL'anathème do l'Église prononcé contre les membres de notre ordre en Belgique; le refus des sacrements et notamment de celui du mariage...; toutes ces circonstances suffiront sans doute pour vous démontrer que l'existence de la lutte dont nous venons vous entretenir, n'est pas une chimère[1].®

Quod ad alterum punctum pertinet, licebit referre verba Georgii V regia Hannoverani, dio 14 ianunrii anno 1857 prolata, quo foederi initiatus est. PRliüm menni, inqmt, ila volo educare, ut B votum semet massonici aggregandi ex corde suo sponte efflorescere dobeat; mibi autom maximo in optatis eat, ut filiae meno Beo providento aliquando muratoribus nabant?*

X. Aequum ct iustum esset parentes monere, ne filios scholis et collegiis massonicis demandent Quae muratores pro suis et contra cathoiicas scholas factitent, iam supra commemoravimus.

XI. Si porro in catechismo brevis mentio fieret poenae excommunicationis, qua ecclesia omnes filios suos, qui societatibus secretis, nominarim massonici nomen dant, a gremio suo expellit, indo corte copiosus utilitatis fructus caperetur. Id quidorn commode fieri posset ox. gr. in articulo, ubi do fidei periculis agitur. Tenacius enim haerere solet, quod iam teneris animis imprimitur. Rea vero ipsa certo satis gravis eat, quao vel in ipso catechismo tractetur. Agitur enim do baeresi saeculo XIX propria, videlicet de indifferentismo, qui nullibi magia quam in logiis fovetur.

XU. Quam maxime iuvaret, si auctoritas ecclesiae pedisequam haberet scientiam, si indicium ecclesiasticum stipatum esset libris accurato adornatis, quibus res tmis pro ingenio cuiuslibet nationis 0 fontibus genuinis describeretur.

XIII. Positive tandem promoveri deberent omnes associationes catholicae, sive relaxationem, sive instructionem et culturam animi, sive sublevandas pauperum aerumnas, sivo nobiles nutriendos sensus virtutemque generosam excolendam, sive literas ct scientias aliaque studia honesta fovenda respiciunt.

APPENDIX.

I.

€oaspec/w *magnorum logiorum.*

I. Britannis. D

Mag. log. Angliae, fund. an. 1717 cum 63 log.
prov. et cires..... 1000 log·
Magn. log. Hiberniae, fund. an. 1730 cum 10 log-
prov. et arca..... 300 log-
Mag. log. Scotiae, fund. an. 1736 cum 38 log. prov.
et circa..... 300 log-

Ii. Odila.

Mag. Orione, fundat anno 1772 cum . 230 log·
Suprem. concil. „ r 1804 B . 50 log-

in. Germania.

Mago. log. nation, trium mundi globorum
Berolin. fund. an. 1744 cum - - - - 102 log-

Mago, lo?· Germania© Berolin. fund. an. 1770 cunl
5 log- l>Γ0v· °1· · · 68 log-
Mα· log- Boyal York Berolin. fund. an. 1789 eum
l°log. ₱ 0* .....-V log-
Magn. log. Hamburg, fund. an. 1811 cum 1 log-
prov. ct..... 25 log,
Magn. log. Hannover, fund. an. 1828 cum 23 log-
Mα·»π. log- Saxoniae fund. an. 1811 cum 17 log-
Magn. log- ad solom Bayreuth fund. un. 1811
cum..... 13 log·
Magn. log. foederis eclect. Francofart. ad M. 1823
cum..... 10 log·
Magn. log. Concordine Darnistad. fund. nn. 1846
cum..... 8 log.
Suprem. concil. musson. Luxenburg. 2 log.
Loda exempta (5) et pcregr. magn. logiis subject» 2..... **7 log.**

¡y. Helvetia.

J(a^ log. Alpina Inni an. 1844 eum . 28 log

V. Italia.

Magn. Oriens Italiae, August. Inurinor, cum 60 log.
Magn. concil. symbol, matron. Mediolan.
cum.....20 log.

П. Portnçallla.

Magn. log. Portugalliae (?)
Prov. magn. log. Hiberniae, Lisbonae cum 4 log.

VII. Belgium.

Magn. Oriens Belgii (non agnoscitur).
Suprera. concil Belgii cum.....13 log.

Vili. Batavia.

Magn. Orieus Bataviao Hagac Comitum fund. an. 1756 cum.....50 log.

IX. Dania.

C Magn. log. Daniae, Hafniac fund. an. 1792 cum .... 6 log.

X. Saecla ai Norvegia.

Magn. log. Succine fund. an. 1780 cum 3 log.
prov. et - - - - .....12 log.

XI. Tarda.

Prov. mag. log. Anglian Conatantinop. (Anglia).

XII. America septentrional^.

Magn. log.	Alábanme		fund.	an.	1821	cum	235 log
e	Arkansas	w	,	1838	„	128	r
₩	Californian	₪	.	1850	r	134	„
„	Cunadae	r	„	1855	,	118	,
w	Connecticut	r	.	1789	„	57	„
e	Delaware	_	.	1806	„	12	.
„	Columbine(dist.)	„	.	1811	.	11	.
„	Floridae	„	,	1830	R	40	„
0	Georgian	F	.	1786	.	226	.
₫	Illinois		p	1823	„	290	r
w	Indianao	p	*r*	1818	r	250	„
r	Jowae	r	.	1844	„	138	„
0	Kansas	„	n	1856	„	23	,
n	Kentucky	„	.	1800	„	311	„
„	Louisinnae	„	.	1812	,	112	„
w	Maino	„	-	1829	„	93	„
„	Maryland	p	∎	1783	r	37	,
„	Massachusetts	„	-	1°°7	„	99	„
0	Michigan	„	-	1826	„	104	.
p	Minnesotac	„	»	1853	,	36	B
n	Miesisaippi	„	r	1818	„	239	„
p	Missouri	n	»	1821	„	189	p
₩	Ncbraskae	₪	∎	1857	„	«	„
,	Neo-Bronevig.	n	.	1856	„	22	„
„	Neo-Hanipahirc	„	.	1789	,	39	n
.	Nco-Jorscy	n	»	1786	,	52	„
,	Nco-Eborac.	,	r	1787	„	413	
.	Carolinas eeptent		.	1787	„	127	.

I Lettre ¿Ftaritaifai ¿u *F.·, C. A. Vtrvûr,* Vénérable ® la Fmií /lmii, ὰ fdrient d· Gaad, au ₣. tta1 ' ée U r· vue aurait *FürimL* Exetrpait *A. Ntut* p. Wï) tt vybvm. *ΓOrient.* ₱ari IHU-tv « *Aür^a* 18M jaç. XM.

Magn. log.	Ohio	fund. an.	1809	cum	298	log.	a
	Oregon	n	H	IβδI	26	n	
F	Pennsylvaniae	n	„	1786	159		
	Rhode Island			1791	F 16	fl	
F	Carolinao austral.	F	F	1787	n 70		
n	Tenessee	»		1813	n 213	n	
n	Toxas	F		1838	210		
	Vermont	F	„	1794	n 44		
	Virginiae	P	F	1778	152	r	
	Wisconsin	n	„	1843	n 106	n	
F	AVushington ‘ere.	„	F	1858	n 7	n	
r	Huron. .						
	Virginiao occident. . . .						

XIII. America nostrali».

n	Brasiline	cum	65	n
	reipublicao Venezuelan	n	15	
r	„ Uruguay		17	
n n	Poruan., reipubL Argent, et Haiti (ignota).			

Existunt ergo 70 magna logia et circa 7300 logia. B (J. G. Findel, Gcsch. der Freimaurerei. 2. Aufl. Lipsiae 1866. S. 805 aeqq.).

H.

Les archevêque et évêques de la Belgique à messieurs les curés de leurs diocèses.

Messieurs.

Nous avons appris avec peine, que parmi les fidèles confiés à notre sollicitude pastorale, il y en a qui croient qu'ils peuvent, sans blesser leur conscience, se faire recevoir dans les associations des francs-maçons, et en fréquenter les réunions.

Comme il est de notre devoir d'empêcher qu'une erreur aussi nuisible au salut des âmes no se propage, nous venons vous prier, messieurs, do porter à lu conuaisance de vos paroissiens, en publiant notre présente circulaire au pròno, que les associations des francs-maçons qui existent dans nos C diocèses, sous quelque dénomination que ce soit, tombent sous les défenses expresses ct les condamnations portées par les souverains pontifes1. D'où il résulte qu'il est rigoureusement défendu d'y prendre part, ou do les favoriser d'une manière quelconque, et quo ceux qui le font sont indignes do recevoir l'absolution, aussi longtemps qu'ils n'y ont pas sincèrement renoncé.

Vous continuerez vous-mêmes, messieurs, à tenir co principo pour règle invariable do votro conduite dans les fonctions du saint ministère. Vous profiterez avec prudence dos occasions que ces fonctions vous offriront, pour exhorter vivement, et supplier même en notre nom ceux do vos paroissiens, qui ont eu lo malheur do prendre part à ces associations illicites, de revenir promptement sur leurs pus; vous leur direz quo rien no peut les dispenser d'obéir à la voix do leur pasteur, de lour D évêque, et surtout du souverain pontife, chef suprême do l'Église do Jésus-Christ, aux décisions duquel on doit so soumettre en tout co qui regardo lo salut, si l'on veut être vrai chrétien: car celui qui n'écoute pas l'Église, dit lo Sauveur, doit être regardé comme un payen ot un publicain. Matth. XVIII, 17.

Recevez, messieurs, loasuranco de notre sincèro affection.

Donné en décembre 1837.

f Engelbert, archevêque do Malines,
t Corneille, évêque de Liège,
t François, évêque do Bruges.

» Clemens XП, CoustituL *In eminenti,* an. 1738; Benedictus XIV, CunsL *prvvitlas,* an. 1751; Pitts VII, UoosL *ecderiam* u *lesu Christ»,* su. 1891; Leu XII, ConxL *grurioni.* an. 182K, et Pins Vili, Api *rn<yd.* an. 18Í».

f Gaspar-Joseph, évêque de Tournai,
ϒ Nicolae-Joseph, évêque de Namur.
Pour monseigneur l'cvêquo de Gand
G. De Smot, vie. gen.
L. Sonnevillc, vio. gen.

3.

Serles propositionum a XXXVII Neapolitanae regionis antistitibus ĕxhibita

Illustrissimo ac reverendissimo domino episcopo S. Hippolyti concilii Vaticani secretario.

Illustrissimo et reverendissimo domine.

Vox illa sanctissimi domini nostri Pii ρρ. IX, quao die XXIX iunii anni MDCCCLXVIII per universum orbem resonando, omnes et singulos ecclesiae catholicae episcopos arcessivit ad oecumenicum concilium, quod die Vili perlabcntis mensis in Vaticana Basilica initium iam habuit; vox, inquam, illa solemnis quidem episcoporum omnium animos adeo vehementer excitavit, ut locus ambigendi non sit, unumquemque eorum tam praeclaro et tanti ponderis consessu interesse so disposuisse quanta maxima potuerit alacritate et studio.

Et simul factum est, quod ex Neapolitanis episcopis non pauci una mocum in consilium illud venerunt, non solum utile, sed pernecessarium fore ao ipsos coniunctim in praeparatione faturi concilii omni audio in eo servari, ut quao in auia dioecesibus sit hodierna conditio relate ad catholicam doctrinam et disciplinam, plene et perspicuo sibimotipsis praeberetur. Existimarunt enim ipsi ea, quae duabus illis praestantissimis praepositis rebus continentur, maiori perspicuitate eorum animis apparere, si ipsi una simul, et non divisim do illis inter se discussiones haberent. Re sane vera tanti momenti est moralis nostrorum temporum conditio,ut individua mena impotens dicenda ait ad explanandam profunditatem, vim et diffusionem erroris ao licentiae, sicut et damna, quao ex ipsis dimanant.

Cogitaverunt etiam quod mutuo inter se consilia conferentes, cum idea aliqua magis apta prodiret pro illa vineae Domini nostri lesu Christi portione, quae ipsis in Neapolitana regione obtigit excolenda, fortasse et communi bono universalis ecclesiae inservire posset, si sanctissimo domino nostro pontifici maximo et episcopis omnibus in oecumenica synodo congregatis, fructus suorum laborum humillimo subiicerontur, cum fructus sint non exiguae sollicitudinis plurimarum ecclesiarum. Hinc triginta et septem Neapolitanae regionis antistites omnes ad unum assenserunt iis sententiis, quae insertis paginis proponuntur; et prout ipsis animo firmatum, sic inibi declaratum et patefactum est.

Quae autem ex studiis et curis nostris prodierunt in oxpectatione illius magnae diei festi beatae Mariae Virginia sine labe originali conceptae, haec per ministerium tuum, illustrissimo ac reverendissimo domine, sanctissimo domino nostro dcdicamus omnes quotquot in laboribus convenimus episcopi, quorum nomina in calce huius epistolae notata videntur. Quod si in nostro hoc opere aliqua menda typographica irrepsisse videantur, et fortnssb etiam quaedam non en, qua par est, perspicuitate explanata, hoc angustiae temporis et officio servandi secretum attribuatur confidimus. Praeterquamquod in spe consistimus nobis etiam postea datum fure mittere ad to, uti appendicem operis nostri, quao nobis deinceps uti opportuna et utilia videri possunt. Quat» autem laboris nostri consilia

’ Je/α. num. 101, exsUl secretarii cvncihi eviunta.
10 iaxuarii 1870 data al secretarium Ikputath.iàs, »|na frapuMlKittCs iilas midi.

lint amplectendi, quae ut minorò pretii deserenda, oecumonica synodus sancti Spiritus irradiata fulgoribus significet.

Haec in exhibendo nostro opere praemonenda censui, ut ¡Dius et scopus et continentia et forma dignoscatur; spe innixus quod in ecclesiae commodum, quod unice mihi cordi est, adliboravi. Interea cum plena tui existimatione me subscribo.

Romae, die XII decembris MDCCCLXIX.

Addictissimus famulus

X. cardinalia Riarios Sforza, archiepiscopus Neapolitanus,

Nomina episcoporum, quorum mentio facta eat in epistola, sunt

Archiepise. Surrontio.
„ Sipontin.
„ Salernitan.
w Teatin.
j, Boguen.
B Daren.
„ Truncn.
, Tarentin.
„ Compsan.
9 CaioUn.
Epiae. Melpbiten.
v Thelesio.
j, Bituotin.
„ Dianen.
9 Andrien
9 Oppidon.
, Calven etTbeanen.
w Aquilan.
9 Oritan.
Epise. Ceriniolen.
„ Cwrtan.
„ Potendo.
„ S. Severi.
„ Lucerin.
9 Liquedonien.
9 Gallipolitan.
, Tricaricen.
„ Nolan.
B Ahollinen
w Avcraan.
w Castri Maris.
t Muran.
9 Mileteo.
j, Caputaqueu.
„ Ñuscan.
¿ Tancn. io partibua infidelium.
„ Senior Liparen.

PROLOGUS

Impietas nostro hoc aevo potissimum illuc spectat, ut religionem et catholicam ecclesiam qnaquevenus appetendam aggrediatur per technas et cavillatione·; quae, nulla fidei et revelationis ratione habita, pro viribus contendit deiiccre ac radicitus evellere scientiae et societatis stabile fundamentum; hinc tenebris offundere, immo penitus ex animo Deum ipsum, immortalitatem animae coterasquo omnes ordinis naturalis veritates delere illi unum opus est; tnm quia hao divinitus cohaerent eum illis, quae ordinis sunt supra naturam; tum quia ipsae per se buiuscemodi sunt, nt somnum abrumpere illorum valeant, quorum vita omnis a recto rationis tramite aberrat, et metum incutiunt indiciorum Dei et poenarum, quao sontes post obitum immUerabilitcr manent Hoc Itthaïe vulnus, quod nd ossa pervadit none praesertim hominum societatem, Pius IX pontifex opt. max. pro paterna sua benignitato «periens, hoc pacto sermonem instituebat in allocutione habita die nona iunii anno reparatae salntis 1862: wNemo vestrum ignorat, venerabiles fratres, ab huiusmodi hominibus plane destrui necessariam illam cohaerentiam, quae Dei voluntate intercedit inter utrumque ordinem, qui tum in natura, tum supra naturam est...; at vero eo impietatis devenerunt, ut caelum potore ot Deum ipsum tollere eonentur _ _ neque alias vires agnoscunt, nisi illas, quao in natura positae sunt, et omninn morum disciplinam honestatemque collocant in cumulandis et angendis quovis modo divitiis, et in pravis quibusque voluptatibus explendis4. Quod gravissimum profecto documentum aciem convertit suam uti in no/urdismum *rtlalivum,* quo supernaturale, ita in *natwralumvm absolutum,* quo quioquid supra sensus est, denegatur. Et simul significiait ad MfwroUmiiM *absolutum* plano redigi impietatem; unde tam tristia effata et inorum pravitas, tamquam e putido coeno, derivantur. Cuiusmodi quidem naturolismus iure ac merito definiri posset: ^infonda congeries omnium deliramentorum omniumquo inficiatiooum, tam praeteriti, quam uovi nostri; germen et foecunda origo talium effatorum, quae pessimo publico passim in Deum, religionem, bonos mores et societatem ipsam evulgantur–; unde, sicuri variae eunt pravao hominum cupiditates, varias ille induit formas; et praecipuum in modum videndum sesc dedit specie quidem atbeismi, pantheism!, deismi, rationalism!, materialismi ot positivismi aliorumquo delirantium somniorum Quae aedificii moles tam infaustis ominibus constructa, quo facilius solo aequetur et funditus deleatur, Neapolitanae ditionis episcopi peropportunum arbitrantur, ut,quod ad dispellenda illius temporis haereticorum doliramcnia actum fuit in Tridentina synodo, idem in amplissimo Vaticano concilio agatur, doctrinarum summam condendo, colligendo, quao exordiatur vel in primis a duplici ordine, naturali scilicet et supernatural!. Enimvero diu multumquo cogitanti, quo istiusmodi perditissimorum sophistarum effata perveraacque spectant doctrinae, illarum procemus, explicatio, usque ad perturbandam animisque expungendam ipsius Dei notionem, burim ac fundamentum religionis omnisque rectae doctrinae, procul dubio ante oculos obiicictur, illos exordiri aut ab ordino naturali, sed corrupto ct depravato, nut ab inficiatione totius supernaturalis ordinis, aut nb utrisque conium, adeo ut, quod hinc emanat, aliud non sit, qusm systema aut rationi, aut veritatibus supernaturalis ordinis repugnans. Proponant sibi episcopi doctor» Angelici D. Thomae exemplum ad imitandam, qui. in exponenda catholica doctrina et oppositis n feliendis erroribus, ab hoc duplici ordine exorditur, uti luculenter videre est in utraque tanti docturis summa, ct in illa vel in primis, quam contra (lentes elucubravit, lib. I, cap. III, ubi his conceptis verbis rem explicat: nE«t autem in hia, quae de Deo confitemur, duplex veritatis modus. Qoaedam namque vera sunt do Deo, quae omnem facultatem humanae rationis excedunt, ut Deum esse trinum et unum; quaodam vero sunt, ad quae etiam ratio naturalis pertingere potest, sicut est, Deum esse, Deum esse unum, et alia huiusmodi; quao etiam philosophi demonstrativo de Deo probaverunt, ducti naturalia lumine rationie.## Insuper cap. IX eiusdem libri circumscribens fines, qua humanae rationi expatiari liceat, scribit: ^Intendentibus igitur nobis per viam rationis prosequi ea, quae do Deo ratio humana investigaro potest, primo occurrit consideratio do his, qnae Deo secundum seipsura conveniunt Secundo vero de processu creaturarum ab ipso. Tertio autem de ordine creaturarum in ipsum, sicut in finem/ Donique ab hoc naturali ordine gradum faciens ad supernaturalem, libro IV eiusdem summae, capito I, hoc pacto alterum cum altero conuectit: FQuia igitur debilis erat Dei cognitio, ad quam homo per vias praedictas intellectuali quodam quasi intuitu portingero poterat, ex superabundant! bonitate, ut firmior esset hominis de Deo cognitio, quaedam de seipso hominibus revelavit, quao intellectum humanum excedunt; in qua quidem revolutione secundum congruentiam hominis quidam ordo servatur, ut paulatim de imperfecto veniat ad perfectum, sicut in ceteris rebus mobilibus accidit. Primo igitur sic homini revelantur, ut tamen non intelligantur, sed solum quasi audita credantur; quia intellectus hominis secundum huno statum, quo sensibilibus est connexus, ad ea intuenda, quae omnes proportiones sonans excedunt, omnino elevari non potest; sed cum a sensibilium connexione fuerit liberatus, tuno

ad ea elevabitur intuenda.u Duplici hoc veritatis a ordino innixus doctor Angelicus statuit divinao ot supcrnaturalis revelationis necessitatem. Et quidem cap. IV, lib. I, quod ad ordinem naturalem spectat, demonstrandum aggreditur: rQuod divina naturaliter cognita convenienter hominibus credenda proponuntur/ Capito V eiusdem libri, quoad ordinem supcrnaturalcm ostendit: «Quod eu, quae ratione investigari non possunt, convenienter fido tenenda proponuntur/ Doniquo capito VI ita rem conficit: "A&sontiri his, quae sunt fidei, non est levitatis, quamvis supra rationem sint/ Ubi d. Thomas dialectica quidem ratione, cui resistero nulla potest vis. brevi omnia complectitur argumenta, quao christianuo religionis veritatem ostendunt; ct iure, ae merito vel prueatantinsimia religionis defensoribus suffecerunt orma, quibus hinc indo dcistao, naturalistue, nitionalistao cctcriquo eiusdem furfuris Anticyrae amandandi, profligarentur. Duplex hio veritatum ordo, licet alter ub altero distinguatur, quippe quod primus inspicit Deum, uti naturae, alter vero, uti divinae gratino auctorem, attamen uterque divina voluntite coniungitur necessaria relatione et connexiono, adeo ut alter ab altero seiungi noutiquam possit, unus ab altero proscindi, quia apertissime supremo rerum ordini repugnetur, quem Deus opt. max. voluit supientiao suae iudicio constabilitum.

Iam vero iuxta hunc nexum aptissimum, qui ordinem· inter supernaturalcm et naturalem intercedit, quam quod maxime ad rem conferre existimatur, sacrosanctum Vaticanum concilium expressis verbis doctrinam illam declarare, quao respicit hominem quolibet sub adspcctu, morali, religioso, seu publico, seu privato, seu civili, seu politico; ct qua summa pollet auctoritate, praecipere, ut homines, quavis ratione spectentur, nonnullas veritates cordo et animo tuori actuque profiteri teneantur. Id corte in causa fuit, cur episcopi, bas animadversiones exhibendo, in antecessum proposuerunt illam doctrinam, quao errores contra fidei veritatem respicit; tum, quae aciem convertit ad disciplinam rcctequo vivendi rationem. Quas animadversiones, utcumque elucubratos, tibi, pater beatissime, ct sacrosancti concilii patribus, humillime subiiciunt.

Pars prima.

QUOAD DOCTRINAM.

Caput I.

Do iis, quao dogma respiciunt.

§ L

De Dei uolione.

Nulla cuiuscunque ordinis veritos firma esse poterit nisi germana et perspicua Dei notio praestituatur. Id adprime callentes naturalistao et reliqua impiorum caterva, quibus unico cordi est ordinem omnium rerum perturbare, quae de Deo notio habetur, per summam impietatem pervertendam immutandamquo aggressi sunt Hinc necessitas aperte ac simpliciter Dei notionem exponendi, et omnino iuxta rationem, et quemadmodum Deus ipso revelavit.

1. Haec rerum universitas de Deo loquitur; quippo quod singulis io creatis robus manifestum so praebuit Ideo David in psalmo XVIII canendum sumobat: rCaeli enarrant gloriam Dei, ot opera manuum eius annuntiat firmamentum/ Ipse Deus pariter manifestum seso dedit in tota revelatione, cui nulla pagella est quae do cius oxistentia verba non facit Immo por apostolum Paulum (Heb. XI, 6) aperto nobis significavit primam scilicet veritatem, quam ediscere homo tonetur, esae ipsam Dei oxistentiam: „Credere oportet accedentem ad Deum, quia est/

2. Tam humana ratione, quam caelitus accepta revelatione Deus, uti ens a se, a nullo pendens, perfectissimum nobis repraesentatur. Ipso Mosi roganti, quis esset, ut populo nuntiaret, respondit: ‚Ego sum qui sum; sic dices filiis Israel: Qui est, misit mo ad vosu (Exod. Ill, 14). Ilis certe sublimibus verbis significans, ipsum existero α se; et ideo, niente a. Gregorio Ναζιαηζοηο, esse „polagua quoddam essentiae immensum ct interminatum (Orai. II m Pa/cA.); siquidem, quemadmodum s. Thomas argumentatur, ncum Deus sit ipsum esse subsistens, nihil do purfectinnc essundi ei deesao potest *(Sumw. ThtoL,* I, q. IV, a. 2 o.).

3. Ratio simul ct fides edocent nos, hunc ipsum Deum spiritum esse purissimum: pSpiritus eat Deus (Ioan. IV, 24); immo actum simplicissimum, ita ut quodlibct compositionis genus a se reiiciat. Tamquam spiritus purissimus et netus simplicissimus, ipso cut infinite intclligcns, principium intclligentiae, omniumquo intclligcntiarum causa. Ipsemct per oa lobi (c. XXVIII) ita so palam ostendit: ^Sapientia ubi invenitur? ot quis est locus intclligentiae? Nescit homo pretium cius, nec invenitur in terra suaviter viventium .. . Unde ergo sapientia venit? et quis est locus intclligentiae? Deus intelligit viam cius, ct ipso novit locum illius/

4. Et quippo quia infinita, intelligentia est et a nullo dependens, ipso est voluntas omnipotens. Tali modo describendum sese dat a Mardochaeo, qui in tribulatione gemens ita suas fundebat preces: „Domino, domino rex omnipotens, in ditione enim tua cuncta sunt posita, et non est, qui possit tuae resistere voluntati- (Esth. XIII, 9). Enimvero cum a nullo pondent, nihil est quod illi obstat; hinc, quod vult, potest; quemadmodum cecinit David (Peal. CXIU, 11): BOmnia, quaccuruque volait, fecit/ Quam doctrinam bis verbis declaravit divus Augustinus (Encb. c. 76): ¿Neque veraciter ob aliud vocatur omnipotens, nisi quoniam, quicquid vult, potest-

5. Quoniam Deus est ens a so ct absolutum, cuilibet comportum est ipsum fontem esso et principium omnis auctoritatis, α quo omnis est auctoritas extra eum; ct cuius participatio eat quaelibet terrena auctoritas. Ipsemut hanc revelabat veritatem plerisque in Scripturae locis, quorum duos dumtaxat brevitatis gratia huc referemus, alterum ab antiquo, alterum a novo Testamento depromptum. Et quoad primum, Prov. (VIII, 15): wPcr me reges regnant, et legum conditores iusta decernunt Per mo principes imperant, ot potentes decernunt iustitiam/ Quoad alterum voro, ita divus Paulus ad Romanos scribone (XIII, 1): ¿Non est enim potestas nisi a Deo/

6. Idem ipse Dous, uti actus simplicissimus, non mutationibus, non modificationibus est obnoxius, sicuti ipsa recta rationo edocemur, et sicut ipso pro benignitate sua revelare dignatus est: ¿Ego Dominus, et non mutor : ita per Malachiam prophetam (III, 6). Et divus lacobus apostolus (l, 17) de Deo verba faciens, scribit: ¿Apud quem non est transmutatio, nec vicissitudinis obumbratio/ Hinc immutabilis omnino est, et quoad existentiam, ot quoad naturam; tum quoad locum, tum quoad tempus; et quoad cogitatum, et quoad decreta.

7. Quamvis unus in essentia sit iste Deus, quemadmodum luculentissimo ex infinita eius perfectione colligitur; tomen in tribus distinctis quidem subsistit personis, scilicet Patre, Filio et Spiritu sancto, cuius veritatis fundamento innititur Christiana religio.

8. Sacrosanctum Vaticanum concilium pro «a-

¡•*tentiie eoae* iudicio profecto intuebitur, utrum, Lisce praemissis *doctrinis quoad* Dei existentiam et naturam, diro omnes imprecari poenaeque pro infando scelere gravissimas irrogare par aequumque sit atheismo, qui rat in absoluti Dei inficiatione positus; pantheiroio, tum *ruJgari,* cuius est Deum confundere cum mundo, tum *transcendedlaii,* pro ranis, quas induit formas, quaeque omnes illuc reducuntur, ut Dens aliquid *impersonale,* et quasi *in potentia* esso asseratur, quod per successivos evolutiones per mundum et in mundo seipsum tamquam aliquid reale constituit et perficit; deismo, in quo non aolum omuia religio supcrnaturalis respuitor. sed etiam aliqua capitalia ipsius religionis naturalis dogmata impugnantur; naturalismo, qui quicquid supra naturam, et quicquid supra sensus est. reiieit; materialismo, qui quamlibet substantiam spiritualem denegat; positivismo, qui non nisi facta, quae sensibus objiciuntur, pro eertis habenda sancit; l ceteriaque talibus, si quao sunt depravata montis hominum deliramenta.

§ II.

Ite rerum creatione.

1. Deus ipse, ut est omnipotens, simplicissimae suae voluntatis actu cuncta creabat ; cumque pro sapientia et bonitate sua revelationem homini impertiri dignaretur, a narrandis exordiebatur operibus creationis: „In principio creavit Deus caelum et terram, etc.- Nec vitis habens vel in ipso divinae Scripturae initio hoc palam fecero, idipaura identidem in memoriam compluribus Scripturae revocat locis.

2. lata rerum creatio fiebat in tempore, uti patet ex iam relato sacrae Scripturae exordio, nec non ex pkrisque ipsius loéis; ex quibus ipsius Salvatoris nostri lesu Cbrrsti verba, brevitatis gratia, C seligemus: wClarifiea mo tu, Pater, apud temetipsum claritate, quam habui, priusquam mundus ĕsset Divus Basilios vero rationem affert, cur illis conceptis verbis sacra Scriptura exordiretur : pQuoniam multi opinabantur, mundum esse Deo coaeternum... ad istorum hominum errorem tollendum consulto haec verba elegit, et dixit. In principio temporis ĕreavit In Hexacm. Hom. I, n 5, 6 [al. 7, Migue P. O. XXIX, 18).

3. Cum autem creatio eit, quemadmodum a. Bonaventura inquit (in lib. JI *Sent.,* Diet. I, p. 1, a. 2, q. 2), *actio in qua producitur totum esse rei;* cui profecto, monente Aquinate (in lib. U Sent, Diet I, q. I, a. 2, so/.), *nihil est, quod praeejislat,* ipsam ex nihilo factam esse omnino consequitur. Quam veritatem, humanae quidem rationi haud imperviam, Deus revelaUm voluit. Et re quidem vera (lib. II Machab. cap. VII, 28) mater septenorum fratrum, D qui pro Mosis tuenda lege morto occumbere non dubitarunt, his dictis natu minimum hortabatur: .Peto, nato, ut adspicias ad caelum et terram et ad omnia, quae in ei· sunt, et intelligas, quia ex nihilo fecit illa Deus - Divus Augustinus pro al&cris ingenii sui acumine ait, hanc rerum univeraitatem, quamquam e materia conflatam, ox nihilo tamen creatam cue: .Rectisiimo credimus, omnia Deum fecisse ex nihilo, quia etiamsi do aliqua materis factus Mt mundus, eadem ipsa materia tamen de nihilo facta ĕst (Ds *Fide ei Syxnb.,* cap. II).

4. Quicquid eat, cum a Deo factum sit in tempore ei ex nihilo, atque ex hoe natura sua mutabile et contingens, ecquis non videt, modo ne in meridiana luce caecutiat, distinctum prorsus a Deo, qui est a se, aeternqs atque nulli mutationi obnoxius? Quid quod Dens ipse adeo sollicitus est hanc distinctionem patefaciendi, ut ferme tertio quoA qUcScripturao loco dixisse deprehendamus, nihil sibi simile esse, ipsum nulli similem? „Ut scias quod non sit similis mei in omni terra4 (Exod. IX, 14). pQuis similis tui in fortibus. Domine, quis similia tui, magníficos in sanctitate?® (ibid. XV, 11). Atque ita saepissime haec ipsa occurrunt verba io sacra Scriptura ac vel in primis in Psalmorum libro.

6. Istiusmodi doctrinis ita expositis, pantheistao rursus anathematis poena mulctantur, ceteraque impiorum turba, qui mundum cum Deo confundere audent, aut alio quovis modo errant circa rorum creationem, aut eam inficiantcs, aut aeternam dicente·. aut a Deo emanationem autumantes.

§ III.

ite Christi notione.

1. Deus hanc rerum universitatem creando, ad augendaml gloriarn suam et Jeau Christi, Verbi Dei, quod caro factum est, unico intendit. Atque ita omnino case Spiritus sanctus palam facit in libro Proverbiorum (XV, 4).· e Uni verax propter scinetipsum operatus est Dominus4. Quod autem ad leau Christi filii sui gloriam amplificandaml specUnset, quotidio loannia ovangclium oculorum aciem perstringit: ^Verbum caro factum est, «(habitavit in nobis, ct vidimus giuria in eius, gloriam quasi unigeniti a Patre, plenum gratiae ct veritatis.® Creatio igitur huiu&ccmodi rcrum universitatis ad Christum ordinata spectabat; adeoque ipse eat exemplaris et finalis causa univeraao creationis, uti, saltem supposito hominis lapsu cumque redimendi decreto, ab omnibus tenetur. Ipse quidem est causa exemplaris idque aperte indicatur in libro Proverb, (c. VIII): „Cum eo eram cuncta componens, delectabar per singulos dies, ludens coram co omni tempore, ludens in orbo terrarum.- Ipse causa finalis est. Paulas enim apostolus ab ipso initio epistolae ad Romanos scribit: „Quem constituit haeredem universorum, per quem fecit et saecula". Cornelius a Lapide commentariis explanans illa Ecclesiastici verba, cap. XXIV, 1 : *Sapientia laudabit animam ruam, et in Deo honorabitur, et in medio populi rui gloriabitur,* refert ad Christum Dominum nostrum et ad virginem Deiparam, addens, utrumque esse exemplarem et finalem creationis causam: „Universi finis est Christus eiusque mater et sancti; ut scilicet sancti in universo hoc per Christum et b. Virginem gratia et gloria donentur. Quare creationis universi causa finalis fuit praedestinatio Christi, b. Virginis, et sanctorum . . . Quare inter creationem universi, et nativitatem Christi, ot b. Virginia, est mutua quaedam contradependentia; nec enim Deus nasci voluit Christum, et b. Virginem, nisi in universo hoc; nec viciseim voluit universum hoc existera sino Christo, et b. Virgine, immo propter illos illud creavit. Totum enim universum ad Christum et b. Virginem ordinemque gratiarum, velut ad sui complementum et finem referri et ordinari voluit Vide nostrum Suarez, Vasquex, Valentiam, ac p. Canieium. Christus ergo ot b. Virgo eunt causa finalis, ob quam creatum est universum, ac proinde eiusdem sunt causa formalis, puta exemplaris, scilicet idea. Ordo enim gratiarum, in quo primus est Christus, et b. Virgo, est idea ct exemplar, iuxta quod Doue creavit, et disposuit ordinem naturae totiusque universi." Quae doctrina doctissimi viri innititur sententia sanctorum patrum. Enimvero sanctus Gregorius Thaumaturgus ita in fidei professione: „Unue Dominus, solus ex Deo, character et imago Deitatis, Verbum efficiens; sapientia rerum universarum comprehensiva, et virtus

i Dlttudam videtor *manifutandam,* et paulo Inferius vox *amplificandam* melius deleretur.

atquo potentia universae creaturae effectiva/ Addo λ huc Tertullianum *de lietur. camis,* c. VI: „Quodcumquc limus exprimebatur, Christus cogitabatur homo futurus." Quid plura? Sanctus Cyrillus (lib. V Thea., cap. 8) scripsit: ¿Praefundatur ante nos Christus, et in illo nos omnes pracacdificamur, idquo nuto initium mundi in praescientia Dei . . . Creator noster Christus nostrae salutis fundamentum etiam ante initium mundi fundavit." [Assert. XV.]

2. Quemadmodum autem ab aeternitate Deus viderat, temporis plenitudine iam matura opus complevit, Verbum Dei descendit do caelis, ct in unitate personae verum assumpsit corpus humanum et veram animam humanam ; ¿Verbum caro factum est/ Hac humanitate assumpta vixit ct permansit inter homines io terris ¿et habitavit in nobis". Caelestem suam tradidit doctrinam, sacramenta instituit, fandavit ecclesiam ; domum, data vita pro generis humani redemptione, resurrexit α mortuis, ascendit B in caelum in assumpta humanitate, sedetque ad dexteram Dei Patris. Nihil est quod pluribus in istiusmodi dogmatis confirmandis immoremur, quippo quae iam ab ecclesia aliis atque aliis conciliis sancita, et christifidcles omnia ad unum profitentur, ut ex symbolis fidei plano constat Quod nimium quantum valere potest quo mythici rntioualistac, cuiusmodi sunt Strauss, Renan, et si qui sunt eiusdem asseclae impietatis, confundantur, et anathematis poena irrogata, profligentur.

§ IV.

De homine.

1. Ex universis creatis et visibilibus homo certo praecipuum tenet locum: immo Deus ipso humanam excellentiam patefactam voluit, cum in sacris Scripturis ceterarum rorum describens creationem, unico verbo rem totam significavit *fiat;* cum vero ad hominis C creationem perventum sit, tres divinae personae velut in unum convenientes ot coneiliu inter eo conferentes, ¿Faciamus, aiebant, hominem ad iinaginem et similitudinem nostram"; et tantam hominis praestantiam prae ceteris animantibus significabant; eet praesit piscibus maris ct volatilibus caeli et bestiis universae terrae omnique reptili, quod movetur in terra/ Quod his conceptis verbis exposuit divus Chrysostomus (Horn. Vili in Gen.): ¿Prius quidem, cum Deus caelum terramque fundaAset, audivimus illum dicentem: Fiat lux, fiat firmamentum etc. Vidisti sermone solo et praecepto omnem creaturam quinque diebus formari ; vide hodio quanta verborum diversitas! Non enim iam dicit: fiat homo: sed quid? Faciamus, ait, hominem ad imaginem et similitudinem nostram; quid hoc novi? Qnisnam est ille formandus, ad quem faciendum opifici tanto consilio et circumspectione opus est? D No mireris, dilecte. Homo enim inter visibilia omnia dignitate praecellit, propter quom condita sunt haec omnia, caoluui, terra, mare, sol, luno, stellae, reptilia, iumenta, brutuquo animalia omnia/ Haeo tanta hominis excellentia prao ceteris visibilibus luculentissimo ab ipsa sua eruitur natura. Quamquam enim Deus illuni e limo formaret,' perinde ac cetera animantia, talem ei exquisitam, perfeetamque organorum structuram impertiebatur, ut procul dubio quodlibet aliud animans superaret. Praeterea huic exquisitae perfectaoque dispositioni organorum animam infundebat; ¿inspiravit in faciem eius spiraculum vitae, et factus est homo in animam viventem" (Gen. 11,7). ¿Haec anima, divus Augustinus scribit, ros spiritualis est, ros incorporea est, vicina substantiae Dei" (Enarr. in Pe. CXLV I”· ·»])·

2. Isthaec hominis natura adeo illum admirabilem facit, ut Deus ipse cflari non dubitarli, hominem gerere imaginem et similitudinem suam. Sacrae litterae nullum verbum adiiciunt, quo significent, in quo sita esset haec in homino imago Dei, in quo similitudo; at Patrum traditio, uti fusius refert Uollarminus (De gratia primi hom. cap. 2), in verbo *imagine* naturae insitas dotes agnoscit, in verbo *similitudine* hominis supernaturales dotes, quibus exornatus Deo ossimilatur. Per naturao dotes homo assimilatur Deo in intellectu, in libem voluntate, in dominatione super rebus creatis. Cum Deus sit summa intelligentia, impertiebatur homini spiritum intelligentia praeditum: ¿Deus disciplina intellectus replevit illos. Creavit illis scientiam spiritus, sensu implevit cor illorum, et mala ct bona ostendit" (Ecclcsiast. XVII, 5). Cumque liberrimus sit Dens, fecit ut homo libertate polleret: ¿Deus (ibidem XV, 14) ab initio constituit hominem, ct reliquit illum in manu consilii sui/ Cumque Deus sit Dominus rerum universarum, qnas creavit, huiusco dominationis participem hominem fecit. Siquidem, consilio habito in hominis creatione, decrevit, ut ¿pniccssct piscibus maris, volatilibus caeli et bestiis universae terme, omnique reptili, quod movetur in ea". Et postquam eum creaaset, dominationem eidem deferebat super terram illis verbis: ¿Crescite et multiplicamini, et repleto terram, et subiicito eam, et dominamini piscibus maris, volatilibus caeli, et universis animantibus, quae moventur super terram" (Genes. I, 28). Haec omnis doctrina redacta eat ipsissimis verbis revelatis a Spiritu sancto cap. XVII Ecclesiastici.

3. In eodem hoc capite XVII, et sicuti videro quoque est in capite XV, Spiritus sanctus, postquam rovelnsset Deum impertitum fuisse homini libertatem ct dominationem super rea creatas, continuo subdit, hanc libertatem ct dominationem talem non esse, qualem significatam volebat Lucifer nostris protoplastis parentibus, nempe, omnino similem divinae libertati et dominationi: ¿Eritis sicut Dii- (Ocn.HI. 6), et u nullo pendere, nulliquc obnoxiam esse, sed subtectam legi, quam Deus ipso praescripserat, mortem illis comminatus, quoties ab hac lego descivissent Enimvcro cap. XV postquam hagiographus dixit, quod Deus ¿reliquit hominem in manu consilii sui-, stutim subdit: ¿Adiecit mundata et praecepta sua. Si volucris mandata servare, conservabunt io . . . Ante hominem vita et mors, bonum ct malum: quod placuerit ei, dabitur illi/ Et cap. XVII, iniecta mentione omnium, queis fuerat exornatus dotibus intellectus, libertatis, dominationis super creatas rea, α Deo homini impertitis, subiicit: ¿Addidit illis disciplinam, et legem vitao baereditavit illos. Testamentum aeternum constituit cum illis, ot iustitiara et iudicia sua ostendit illis ... et dixit illis. attendite ab ornni iniquo/ Itaquo quamvis Dcub hominem libértate praeditum crcoasot. quum ille physico huc illuc quaqueversus Inflectere posset; tamen praecipiebat, ut haec in omnibus suis actibus moraliter proponeret sibi normam legum, quas ipse sanxisset Quod fraenum libertati impositum ita significavit divus Augustinus: ¿Mortis supplicium Dominus homini comminatus fuerat, si peccaret, sic eum munerans libero arbitrio, ut tamen regeret imperio, terreret exitio/ (Euchir. c. XXV.]

4. Deus infinita bonitato et munificentia sua non satis habens impressisse in homine imaginem euam quoad naturao dotes, sod etiam, cum ad supernaturalem beatitatem illum condidisset, quemadmodum tertio [quoque] Scripturae loco totaque traditione eruitur, adiectam voluit similitudinem suam et eupernaturales dotes, per quas ad supernaturalem beatitatem ascendere datum est htiutmodi rimili-

tudo aita in Dei gratia est, et iuetitia orginali, undo A tamquam irriguo fonte reliqua dona flaunt *Re* quidem vera praeter ea. de quibus iam sermo fuit, in Eeclesiarto VII, 30 aie habetur; ^Solummodo hoc inveni, quod fecerit Deus hominem rectum4. Quae rectitudo tota perita erat in dotibus supcrnaturalibus, quibus a Deo exornatus erat, ricuti ab ipso contexta ratb luculenter compertum est. Haec ipsa rectitudo animam *et* corpus respicit; animam, quam Deus riedificanti gratia una cum adnexis virtutibus theologicis, scilicet fide, spe, duritate, aliisque moralibus ditibat; corpus, quod, liret materia conflatum. non temere trahebatur ad sensibiles res; ast toto in homine dominabatur admirabilis ordo, per quem par» inferior superiori obnoxia erat, et ista Deo. Huic rectitudini adiectam quoque voluit Deus similitudinem immortalitatis, vitamquo omnis miseriae immunem. Quae aanû immortalitas ita comparata erat, ut non mori potuisset homo, at B potoiiset mori. Enimvero in lib. Sapient II, 23 haec habentur: FDeus creavit hominem inexterminabilem .. . invidia autem diaboli mors intravit in orbem terrarum.‖ Vitam omni immunem miseria ita descriptam tradidit divus Augustinus (lib. XIV de Civ. Dei, cap. XXVI): ‚Vivebat sino ulla egestate, its semper vivere habens in sua potestate. Cibus aderat ne esuriret, potus no sitiret; lignum vitae ne illum senceta dissolveret. Nihil corruptionis in corporo vel ex corpore ullas molestias ullis eius censibus ingerebat Nullus intrinsecus morbus, nullus ictus metuebatur extrinsecus. Summa in carne sanitas, in anima tota tranquillitas. Sicut in paradiso nullus aestus aut frigus, ita in eius habitatore nulla ox cupiditate vel timor accedebat bonae voluntatis offensio/

5. Hanc similitudinem, quam Deus impresserit in homine e! per quam eo sublimitatis et amplitudinis illum provehebat, nequaquam ipse merebatur, sed tota quinti est, maneris Dei erat gratuiti, qui illam α naturali ordine ad supomataraiera evehebat hic in terris, ut secum una coniungerct in ordine gloriae sempiternae. Ex quo ordine α Deo constabilito, scilicet, ut crearetur homo ad eum finem, quo in Caelesti regno superna gloria frueretur, atque ad illum assequendum heie in torri· r.d supernaturalem ordinem eveheretur, pruno alveo fluit, naturalem ordinem cum supernatural! arcte esse connexum, atquo utrumquo inter se. Deo sic disponente. aptissimo cohaerere.

Ita catholica doctrina pauci» exposita, quae ad hominis creationem attinet, ipsius exaltationem ad supornatnrafom ordinem, et inter utrumquo ordinem, naturalem scilicet et supcrnaturalem, cohaerentiam, hacctepiscoporum, qui eam exponendam susceperunt, est sententia, \ aiicanam synodum tot in canones D ip^arn redigerò, quibus, irrogatu anathematis poena, pantheistiruin, naturalistarum, rntionaliatarum et totius impiorum catervae damnentur deliramenta.

be recisiti.

Quam Ðeu perbelle effinxit hominis imaginem, proh miserum I haec ab ipso honiico fuit deformata primaevae origini· labe, qui cum α praescripta loge de«civi«iet, supremo amplitudinis gradu decidit, inque suum caput illapsam malorum congeriem vidit, quam illi comminatus fuerat Deus. Ipso pro fartilia >ua dcorren» potuiveet hominum in illa male auspicata omnium acrmwnurum sedo; at miiaricordino suae indiato iterum cum eo intro amicitiam voluit, foedusque, nequitia homini» violatum, novum sancire. Hoc foedus, hanc amicitiam initum ot uncittm voluit Dem per letum Christum Filium suum. Enimvero vix homo peccaverat, illico adfuit Deu», ingrati animi crimen illi exprobravit, et, nuli.» interposita mora, reparatorem pollicebatur, qui, veniens in hunc mundum tempore suo, tot tniitisquo malis remedia compararet per peccatum adductis. Matura iam temporum plenitudine divino in consilio praeordinata, advenit ropanitor nd operam divinitus promissam perficiendam. Humanam induit sibi carnem Filius Dei in utero Virgini», quae vera fuit Dei genitrix Maria, vitam vixit inter homines, queis familiariter usuh est, praedicavit ovungelium. ecclesiam fundavit, in quam simul congregans homines, iterum cum Deo amicitiam foodurquo sanciebat, ct illos ad eurn tinem restituebat, ad quem Deus ab initio creaverat. Hoc ŏpui suscipiebat, seligens ex ii», quos ipso collegerat, nonnullos, quos praccseo voluit. His dabat claves regni caelorum, queis fores illae panderentur seris obstructae: his deferebat solvendi et ligandi potestatem, ut ab imi» malorum, quo per peccatum prolapsus erat, hominem sublevaret, ct ope divinae gratiae facilem sterneret viam ad ultimum finem assequendum.

2. Une pacto hominum societatem constabilivit, quae est ecclesia, in qua foedus amicitiae initur Deum inter et homines, qui tali modo revocantur ad finem a Deo in creatione praestitutum. Huic societati decrevit illis aditum patere ea lege, ut fidem haberent doctrinae, quam ipso praedicaverat, morem gererent illis, quos ipse huic societati praeesse voluit, ot illa praecepta udamussim «orvarent, qnae utcunque tradita ipsis forent. Fidem praecipiebat illis verbis: „Qui crediderit ct baptizatus fuerit, salvus erit; qui vero non crediderit, conđĕmnabitur (Marc. XVI, 16). Praecipiebat obedientiam. ita alloqucns primos electos suos: „Qui vo» audit, me audit, et qui vos spernit, me spernit4 (Luc. X, 16). Praecipiebat legum observantiam, cum mittebat apostolos, dicens: ^Docete omnes gentes . .. docento eo· servare omnia quaeeunque mandavi vobis- (Mattii. XXVIII, 19-20).

3. His legibus recenti a se institutae societati, videlicet ecclesiae, homines adseribebat, atquo ut eam in perpetuum constabilirent in toto terrarum orbe apostoli» committebat, quos moderatores delegerat, ut opus susceptum persequerentur. Aiebat enim: „Sicut misit me Pater, et ego mitto vosu (loan. XX. 21). Qunmobrem illam potestatem deferebat cis, qua ad rem opus esse existimabat, quam ipse omnem a Deo Putre acceperat, his conceptis verbis: aData eat mihi omnis potestas in caelo et in terra . .. euntes ergo doceto omnes gente·0 etc. (Mattii. XXVili, 18 19). Ex iis vero illum seligebat, qui suos in terris gereret vices, quem praccese volebat, a quo omnes penderent. in quo, tamquam medio *in centro,* omnes collecti qualibet parte nux compactum arcteque connexum officerent corpus. Quo facto societatem omnino constabilitam relinquebat gubernandis ct gubomntoribuA conflatam; quibus copiam fecerat eidem societati fideles ud»cribendi, regendi ct nd supremum finem optatissimum perducendi. Quo nutem istiusmodi auctoritas omni cx parte abnoluta furet, duplicem instituebat potestatem, ordinis scilicet ct iurisdictioni»; hicrarcbinm constituebat, quao episcopis, sacerdotibus et ministris constaret; in qua sacerdotes et ministri obnoxii episcopis essent; omnes vero pontifici maximo, principi et capiti ecclesiae uuivetsan. idcirco in Scripturis legimus, et vel in primis in epistolis et actis apostolorum, illos, postquam Spiritum «anctum acceperunt, nun solum ordini» et iuriwdictionia potestate functo» essi», sed ipsam ordini» »'1 iurUdictiunl· potestatum aliis quoque ĕoŋiali mandante®, ut idip«nm in alius vffl.

cerent, in perpetuum camdem potestatem in ecclesia a constabilientes. Quuro ita divus Paulus ad Titum scribebat: RReliqui to Cretae, ut... constituas per civitates presbyteros, sicut ot ego disposui tibi- (I, 5).

4. Ex quibus eruitur lesum Christum ccckeiao moderatoribus eamdem reliquisse potestatem ipsi α Patro delatam, et ad cuindcm finem, scilicet ad supremum finem homines perducendi. Ex hac accepta potestate ecclesia servat ot tuetur depositam omnium, quao Christus Dominus eam edocuit; et ipsa est magistra et iudex, quao fallero vel falli non potest, ad dirimendas quaestiones et controversia quoad huiuscomodi doctrinam. Atquo idipsuin Christus pollicebatur illis verbis: wEgo rogabo Patrem, ct alium Paroditum dabit vobis, ut maneat vobiscum in actornum,Spiritum veritatis- (Ioan. XIV, IG). RIllo vobis docebit omnia, quaccunque dixero vobis- (ibid. 26). Qui cum mansurus sit in *aeternum,* plano constat, Christum non apostolis tantum B illum pollicitum osse, verum otium successoribus in ministerio. Quid? Ipso otium Redemptor promiserat: pEcco ego vobiscum sum omnibus diebus usquo ad consummationem ſacculi l (Matth. XXVIII, 20). Quod autom huiuscomodi promissis steterit, caque persolverit, certiores nos facit divus Paulus ad Tinothouin scribens; nIInec tibi scribo . . ., ut scias quomodo oporteat to in domo Dei conversari, quao est ecclesia Dei vivi, columna ct firmamentum veritatis- (I, c. Ill, V. 14, 15).

6. Ex his a Redemptore nostro gestis, nimium quantum compertum est atque exploratum, ipsum pro divinae sapientiae suae iudicio partiri dignatum esso universam fidelium societatem in gubernatores ct gubernandos, in ecclesiam docentem ct discentem, in clerum ct populum. Enimvero si Christus Dominus, quam spiritualem potestatem constitutam voluit in ecclesia, non illi quidem societati fidolium detulit, sed paucis, quos elegit, qui nomino et auctoritate sua ipsius vices gererent in ecclesìa; exindo consequitur, illos a reliquis fidelibus segregatos esse, et addictos officio suam regendi societatem constituero coetum diversum ab aliis, qui sunt laici et populus ebristianus. Sicut autem parti docenti imponebat onus custodiendi atquo explicandi ab eo traditam doctrinam ot latam docendi legem, ita parti discenti mandabat, ut doctrinam exciperent et morem legi gererent; quorum utrumque docentis ecclcsiao tantum est proponere. Et quidem Christus ipso aiebat: nSi ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus ct publicanus- (Matth. XVIII, 17). Apostoli autem ubicunquo praedicabant hanc doctrinam et hanc docebant legem, fidelibus praecipiebant, ut illum servarent, huic obtemperarent Atque, omissis ceteris, in Actibus apostolorum legitur, quod Paulus apostolus ^Perambulabat Syriam D et Ciliciam, confirmans ecclesias; praecipiens custodire praecepta apostolorum ct seniorum (XV. 41). Hinc discrimen illud exoritur rerum, quae communes sunt clericis ot laici», et quae alios ab aliis socer-' nunt Omnes enim, qui per fidem uti corpus cohaerent cum Christo invisibili ecclesiae capito, unde supernaturalis vita dimanat et in membris transfunditur, omnes participes fiunt huius vitao; ot omnes eadem fruuntur gratia ct eisdem sacramentis, et ad cumdem finem disponuntur, scilicet sempiternam beatitatem. Discrimen vero clericos inter ot laicos est, propterea quod illis onus regendi ct gubernandi Christus imponebat, et ipsorum est quicquid nd regimen spectat; his vero praecipiebat Christus obtemperaro et morem gerere suis moderatoribus; et ad eos pertinet benigno excipere quao ab illis proponuntur, illos colere et amore prosequi.

6. Haec gubernandi potestas, ecclesiae delata, non est consilii dumtaxat aut directionis, sed eat vora potestas *legitlalira, iudiciulis ei exeeuiira.* Adeoquo potest ecclesia praecipere quicquid necease esse existimatur ad bonum fidolium societatis provehendum; potest omnes diiudicaro lites ot quaestiones quoad illas res ipsi a Christo concreditos, et praecipere obedientiam, aliqua salubri poena irrogata: quibus sublatis, inania esset omnis potestas, omnis lex. Quae triplex ccclcsiao potestas compluribus Scripturao locis eruitur; satis eat pro omnibus illud (Matth. XVIII, 15): nSi peccaverit in te“ etc. Undo clarissime colligitur triplex potestatis species ccclcsiao suae a Christo collatao.

7. Per triplicem hanc potestatem perficit mandatum suum ecclesia et perducit homines ad exoptatum finem. Ast sicut nequit homo sibi sufficero alium finem, quam quem Deus ipsi praestituit, neque aliter, quam Deus statuerat, illum adacqui, ita penes semetipsum non est posse vel non posse Christi ecclesiae esso ct [cius) legibus obtemperaro, vana illa innixusl spe alia quavis rationo supremo fino potiundi; sed velle tenetur in ecclesia tali fino poliri; illius omnino eue, et latis ab ipsa legibus obtemperare. Hinc nnn est ecclesia societas liberae, sed necessariae electionis, atquo uti omnino neceisariam Christus ipso ostendebat, cum apostolis praecipiebat: rPraedicato evangclium omni creaturae. Qui crediderit, ct baptizatus fuerit, salvus erit; ąui vero non crediderit, condemnabitur” (Mare. XVI, 15-16). Omnibus igitur praecipiebat praedicari, quippe quod omnes obtemperare evangelio tenentur, ut salvi fiant, idque in ecclesia, cuius fieront membra per baptismum.

8. Triplex haec potestas, quam Christus ecclesiae delatam voluit, illa, quemadmodum paulo ante innuimus, prorsus erat, quam ipse a Putre acceperat: aiebat enim: „Sicut misit me Pater, et ego mitto vos- (Ioan. XX, 21). Iam vero, quum illo occeperat potestatem α Patre, haec plena erat, perfecta, absoluta, divina, α nulla alia potestate pendens: PData est, inquit, mihi omnis potestas in caelo et in terra- (Matth. XXVIII, 18). Ergo eodem quidem modo ccclcsiao suae acceptam conferebat potestatem. Atque itn omnino esse Christus ipso praefatis verbis significat: „Euntes ergo docete–; ubi in illa particula er</o ostendit, ipsum mittere apostolos vi potestatis α Deo Patro acceptae, cuius participes illos faciebat. Re quidem vera ita plane apostoli intellexerunt hanc ipsis delatam potestatem, nec alitor exercuerunt, a nulla scilicet humana pendentem potestate. Enimvero, cum Petrus et loanncs apostoli virum illum claudum sanum ct incolumem reddidissent, deducti in synagogam ludacorum, inbcntibus pontifice et omnibus, qui sacerdotali genero erant, ne amplius in posterum praedicarent lesum Christum et evnngelium, ipsi responderunt rNon possumus- (Act. IV, 20). Cum alias propter evangeli! praedicationem in vincula coniceli fuerunt apostoli, et ab Angelo liberati, in conventu principum Phariaacorum steterunt; «.interrogavit cos princeps sacerdotum, dicens, praecipiendo praecepimus vobis, ne doceretis in nomine isto, et ecco replestis Icrusalcm doctrina vestra .. . Respondens autem Petrus ct apostoli dixerunt: Obedite oportet Deo magis, quam hominibus- (Act. V, 28 soq.). Utique hoc ipso pacto ecclesia eollatam sibi potestatem intellexit, neque ab exercenda transversum unguem discessit, uti cx innumeris constat traditionis documentis.

Hia positis, episcopi, quorum est totum qued expositum ost, maxime necease esso arbitrantur, ut

istiuimodi doctrinae valor et qualitas α s. concilii patribus declarentur, et debitae irrogentur poenae illis, qui hac in re seu priscae, seu nostrae aetatis errores sectantur, et praecipuo rationalisa mythicis, qui temere certo de fundatione, natura, missione, hicrarchia et potestate ecclesiae loquuntur: ac vel in primis iure ac merito irrogentur regalistis, qui omnino obnoxiam statui vellent ecclesiam.

§ VI.

De Domano pontifice.

L Catholicae ecclesiae Christus praoficiob.it caput et centrum Petrum principem apostolorum, cui honoris ct iurisdictionis in ea primatum conferebat, ut ex Scriptura et traditione exploratum omnino est Haec dogmatica veritas sancita fuit in concilio Florentino, adsentientibus quoque graecis episcopia, qui illuc convenerant Et sane (seas. VI) rem ita definitam deprehendimus; pSancUm apottolicam b sedem et Romanum pontificem in universum orbem tenere primatum, et ipsum Romanum pontificem successorem esse b. Petri principis apostolorum, et verum Christi vicarium totiusquo ecclesiae caput, et omnium Christianorum patrem ct doctore» exsistere; et ipsi in b. Petro pascendi, regendi et gubernandi universalem ecclesiam a Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam esso; quemadmodum etiam in gestis oecumcnicorura conciliorum et in sacris canonibus continetur.- Qua definitione concilii patres omnibus erroribus et distinctionibus, quao inducendae forent ad Romani pontificia potestatem minuendam, iter omnino obstruxerunt. Cum enim ipsi sanxissent: pIesum Christum Dominum nostrum in beato Petro pontifici Romano plenam potestatem pascendi, regendi et gubernandi universalem ecclesiam tradidisse-, ipaa meridiana luce darius eruitur, iatiusmodi potestatem c talem non esse, quali» confertur arehiepiscopii aut patriarchis: as! veram et propriam in universam ecclesiam potestatem episcopalem; adcoque pontificem Romanum pracesse universae ecclesiae, seu ubique terrarum diffusae, seu in concilio congregatae.

2. Adde huc quod Florentinae synodi patres sanxerunt: pRomanum pontificem esse caput totius ecclesiae. et patrem ct doctorcm omnium Christianorum® ; quibus sane verbi» ipsi docuerunt, Romanum pontificem, uti doctorem universae ecclesiae, esse custodem et interpretem divinao revelationis omniumquo rerum, quae cum ea utcumque cohaerent; hinc indicem omnium quaestionum, quae in ipsa vel contra ipsam excitantur. Siquidem munus doctoris nihil proreus significaret, nisi ad illas omnes, usque ad unam, ℭomponenda progrederetur. Quid autem ex hiae ruatur doctrinis, cernere erit capite U, *De iis quae ad mores spectant.*

3. Denique, cum concilii patres sanxissent, Romanum pontificem pascere, regere et gubernare universam ecclesiam, reapse declararunt, ipsum potestatem habere condendi leges modo hos, modo illa» ad ecclesiae disciplinam spectantes. Quod in eodem cap. II videre «L Hac Florentinae synodi posita definitione, refelluntur et confutantur illi, qui perperam intelligunt. quid et quisnam eit Romanus pontifex, aut imminuta volunt eiusdem iura, sive quoad doctrinam, sive quoad potestatem regendi et gubernandi ecclesiam univorsam.

§ VIT.

De relatione rationis cum fide m *scientiis naturalibus.*

1. Ad firmandam concordiam inter fidem et rationem illud peropportunum videtur in primis, statuer· quid sit fide·, quid ratio. Et quidem intelligitur per fidem, obicctivo sumptam, complexus totus quantus est veritatum, quas Deus revolavit; por rationem vero, totus complexus veritatum, quas mens humana per semelipsam cognoscere potest in qnalibct scientia. Cum vero Domi auctor ait tum revelationis tum rationia, nibil in illa revelare potuit, quod adversetur et discrepet ab eo, quod per aliam dignoscitur. Hinc plane eruitur, fidem ncutiquam lumini rationis officere neque illi adversari ; fidem vero adeo non afferre morum rationi, quo [minus] vires sibi insitas explicet, sod mirandum in modum illas provehere. Idcirco inter ao repugnandi causa nullo pacto ease potest; ust cantum aubiectionia veritatum naturalium supernuturalibus. cum humana ratio subiocta ait Deo.

2. Hia praemissis, complures naturalis ordinis deprehendimus veritates, quas Deus ipse a se revolavit; cuiusmodi sunt animae immortalitas, dccalogus quoad mores etc. Alio» deprehendimus veritate» naturales, quae quamvis non sint rovelatao, tamen aut per se, aut ex eo quod illinc consequitur, cum revelatis veritatibus conncetuntur. Cum vero ecclesia sit custos et interpres revelationis, omni iure pollet ferendi iudicium super naturalibus hisce veritatibus, aut aperte revelatis, aut cum revelatione apto cohaerentibus; proptorea quod aut in libris revelationum sunt, aut cum doctrina revelata apte connexae; ideo sunt ecclesiae potestati ct iudicio subtectae, quae depositum tuetur, ot interpres est revelationis, cl iudex quao nec falli nec fallere potest, quaestionum quae in cam exciuntur.

3. Hinc prono alveo Huit, quod humana ratio, in quavis sese exerceat scientia, tenetur *supposita,* non vero *seposita revelatione* progredi. Quod si aliquando ratio nonnihil proponit, quod revelato dogmati adversatur, necease eat fateamur, illam a veritate desciscere, uti scito admodum divus Augustina» monuit (epist 143 ad Marceli n. 7): „Si ratio contra divinaram Scripturarum auctoritatem redditur, quamvis scuta sit, fallit veri similitudine; nam vera cue non potest.- Itaque ncutiquam philosophia arrogare sibi debet ius interpretandi revelatas veritates, accommodans ea» rationi; sed subjiciens revelationi rationem, expectet ab ecclesia, non fallente indico revelatarum veritatum, qui fieri possit, ut utraque inter se apte cohaereant ct amice conspirent.

fi vili.

De natura civilis societatis, et de relationibus ipsam inter et ecclesiam.

1. Episcopi Neapolitani ratum habentes damnationis indicium in propositiones, quae continentur in § V Syllabi, scilicet ^Errore» do ecclesia cinaque iuribus-, susceptis votis cohaerentes, quod D vera doctrina damnationis iudicium antecedat, exoptarent. ut Vaticanum concilium apposite veram redigeret doctrinam, cui istiusmodi errores adversantur.

2. Idem omnino exoptarent quoad damnatas propositiones, quae continentur in § VI, scilicet ^Errores de societate civili tum in se, tum in suis ad ecclesiam relationibus spectata"·

§ IX.

De matrimonio.

1. In immensa malorum colluvie, queis nostra aetas ingravescit, usque eo deventum est. ut matrimonii sacramentum profanum reddere placuerit, illud ad contractum mere civilem reducendo. Hinc necease e«e existimamus, ut ad illam amplitudinem et dignitatem revocetur, quo Dominus noster lesus Christus ipsum evexerat. Equidem hac illae susque dequo editor in vulgus, quo res ad finem optatum perducatur, aliud e?ae contractum, aliud sacramen-

tum, quod, uti sacer ritus, sanctum reddit contrae- A tum. Quantum istiuamodi doctrina λ veritate distet, nemo non videt. Ro quidem vera, cum Salvator noster sacramentum hoc instituebat, nullum naturali contractui ecclesiasticum ritum adiiciebat ab eo separabilem, sed contractum ipsum ad sacramentum evehebat. Et quemadmudum ex morali poenitentiae virtute sacramentum fecit poenitentiae; ita naturalem contractum matrimonii ipso fecit matrimonii sacramentum. Enimvoro cum divus Paulus loquitar do matrimonio: „Sacramentum hoc magnum est4 (Eph. V, 32), nequaquam significat ritum sacrum a Christo Domino contractui adicctum, sed ipsum contractum intelligit evectum ad sacramentum. Idquo luculentissimo constat cx iis quao sequantur: „Ego autem dico In Christo ot in ecclesia.4 Et •ane, ipso comparan· coniunctioncm maritalem iunctioni lesu Christi cum ecclesia, aperto significat, nullo modo se loqui do sacro ritu addito, sed do B ipso contractu ab ipso Christo eo amplitudinis evecto, quo symbolis exprimeret coniunctionem ipsius cum ecclesia. Hace fuit constans ct perpetua ecclesiae traditio, ut vidore est in operibus *. patrum, quorum serice non intermissa refertur a Bellarmino. Qua proposita doctrina, pro certo habendum, apud fideles rationem contractus non esse secernendam a sacramenti ratione. Quapropter ubi contractas, ibi et sacramentum erit; aut sacramentum non eat, ct no contractus quidem. IIuc accedit, quod etiamsi considerari velit matrimonium uti contractus, tamen non est contractus mero civilis, sicut ceteri sunt, quos civilis lex ad libitum temperat, sed contractus naturalis, sui iuris, alius ab aliis, naturae omnino peculiaris, quem ita praescriptum et ordinatum voluit Deus. Nec aliter pontifex Pius VI scribebat ad Carolum opia. Agriensem, die XI rulli an. 1789: „Matrimonium non est contractus mere civilis, sed C contractus naturalis divino iure ante omnem civilem societatem institutus et firmatus; qui etiam hoc insigni discrimino differt ab alio quocumque mere civili contractu, quod in eo genere civilis consensus certis do causis interdum per legem suppletur, in matrimonio vero nulla hominum potestate suppleri consensus valeat- Atquo haec doctrina iampridem innotescebat Glossa enim ad Decret par. 2, caus. XXVII, c. *Quidam cotum,* sic ait: „Cum matrimonium magnum sit in Christo et in ecclesia sacramentum, et tempore antiquius est ct usu communius. Antiquius, quia ante peccatum institutum est; communius, quia cum sacramenta omnia sint in ecclesia Dei, hoc tamen apud omnes gentes est; sanctitas autem eius non est nisi in monte sancto, hoc est ubi ecclesia aedificata ost.a§

Caput II.

Do iis, quao ad moros speotant.

Nonnulla adnotantur, quae in genere ad catholicam moralem attinent.

1. In parto dogmatica, constabilita existentia Dei et hominis creatione ad imaginem eius, illud additum est, bano Dei imaginem in homino positam esso in intellectu, in libera voluntate, in dominatione super rebus creatis a Deo illi delata, caque omnia α Deo pendentia hominem accepisse. Nunc inspiciendum supereat quousque baeo hominis α Deo dependentia sese extendat. Deus, summa bonitas, perfectus ordo, immobiliter adhaeret huic bonitati, huic ordini, qui ipsemet est; hino in agendo non agit nisi per bonitatem suam, per suum ordinem, nempo propter sometipsum: DUniversa propter semetipsum operatus est Dominus- (Prov. XVI, 4). Idcirco in Exod. XV, 11 dicitur Deus esse magnificus in sanctitate4; et Regum I. 11, 2: pNon est sanctas, ut est Dominas.4 Cum autem iam dictum sit, impressisse Deum in homino imaginem suam in intellectu et in voluntate; hinc intellectus et voluntas hominis similes esso debent intellectui et voluntati ipsius, scilicet adhaerere homines tenentur ordini et bonitati, adeoque debet homo intellectu suo secundum veritatem iudicare, voluntate autem operari secundum veram bonitatem. Qaoniam autem in Deo ordo et bonitas, seu sanctitas, legem constituant aeternam, iuxta quam ipse operatur, ita tenetur homo in omni opero euo conformem ao exhibere legi huic aeternae. Ambigendum non est, quin regula proxima humanorum actuum sit hominis conscientia innixa rationo; ast ratio haec imperans voluntati tenetur, uti iam dictum est, secundum hanc aeternam Dei legem iudicare ct ab ipsa pendoro. Quaro David Ps. IV ita sciscitabatur: „Multi dicunt, quis ostendit nobis bona?4 Et ipse responsum dat: ^Signatum est super nos lumen vultus tui. Domine4; quasi diceret, uti rem explicat divus Thomas (1 2M q. XIX,a. V); „Lumen rationis, quod in nobis cat, in tantum potest nobis ostendere bona et nostram voluntatem regulare, io quantum est lumen vultus tui, id est α vultu tuo derivatum.4 Hinc aperto rem concludit idem doctor Angelicus (ciL loc.), humanae voluntatis bonitatem magis a lego aeterna, quam a rationo pendere.

2. Id omnino dicendum do homino in statu naturalis ordinis inspecto; sed cum illum evexerit Deus ad supernaturalem statum, cumque ipsi revelationem largiri dignatus ait, huic alium logum et praeceptorum ordinem adiecit, quae statum, ad quem evectus erat, maximo decerent; in quo ordine quo magis rem firmaret, penaepo repetitum voluit per revelationem illud ipsum, quod inditum ei erat per rationem.

3. Ex hac doctrina consequitur, hominem duplici lego adstringi, naturali scilicet ipsi patefacta per rationem et saope per revelationem, et positiva patefacta per revelationem. Hanc legem positivam Deus homini imponebat, noscens ipsum ea indigere, ratione sublimioris status, ad quem erectus erat.

Quaternis argumentis desumptis ex Ps. XVIII id ostendendum aggreditur divus Thomas (1· 2* q. XCI, a. IV). Ait enim: nZ-nr *Demini immaculata,* id est nullam peccati turpitudinem permittens; *conrcrtens anima».* quia non solum exteriores actus, sed etiam internos dirigit. *Testimonium Domini fidele,* propter certitudinem veritatis et rectitudinis. *Sapientiam praestans parrulis,* in quantum ordinat hominem ad supernaturalem finem et divinum/ Hinc plano eruitur, homini in omnibus actibus porD spectam habendam esse legem naturalem ot positivam, utramquo acceptam a Deo, ad quarum normam suos actus dirigere teneatur.

Haec doctrina mirandum in modum configit quotquot facere student muralem non pendentem a Deo atquo α divina lege; nec non nimiam quantum Pii IX commendat sapientiam, qui doctrinam hanc illitam fuco damnabat, sicuti videre est § VII Syllabi, -Errores do ethica naturali et Christiana4.

§ Π.

De officiis obedientiae ecclesiae et pontifici majeima.

1. Hactenus animadvertimus, fideles duplici lege teneri, naturali scilicet et revelata, quae, utpote talis, α Deo ecclesiae commissa est, uti iam in parte dogmatica demonstratum est. Ipsa ecclesia depositam servans divinao revelationis, et cum sit iudox, quao nec fallere nec falli potest, omnium quaestionum, quae circa eam excitantur, auctoritate a

I

Deo exornata fait; hioc iuro pollet proponendi et a interpretandi hanc legem, eeu veritates credendas respiciet, ien errore· aversando·, eeu res facienda·, •irò ad illa omnia constabilienda, quae ad disciplinam pertinent latiusmodi inri ecclesiae rollato respondet in fidelibus officium obtemperandi in omnibus, quae ab ecclesia proponuntur tum in veritate amplectenda, tum in erroribus aversandis, tum in faciendo quicquid ipsa praescribit; ct fideles, qui causas praetexunt, per quas parere abnuunt cuilibet praecepto ecclesiae, obedientiam detrectant ipsi Deo juxta iliud Lucae X, 16: 0Qui roa audit, me audit, et qui vos spernit, me epcrniL-

2. Huic ecclesiae Chriitu· Petrum, uti caput, praeficiebat eiusque successores, qui utique Romani pontifices sunt, quibus primatum detulit honoris et jurisdictionis super universam ecclesiam. Romanus hic pontifex, uti in parte dogmatica demonstratum est, juxta Florentinae synodi definitionem B est msgister et doctor omnium christifidelium; atque iu inspectus iuro pollet proponendi veritates credendas et errores veritatibus ipsis adveraos condemnandi. Ipse est universalis pastor ecclesiae, quam lesus Christus concreditam ei voluit, ut *pascerei, regeret, et gubernaret.* Et quia tali praeditus [est] auctoritate, iore pollet proponendi omne· quasenmque leges necessaria arbitratur, aut recto regimini aptas et congruentes. Ipse, pro auctoritate sual a Christo tradita, sapientiae suae iudicio quandoque omnes arcessit episcopos; hos in conciliis occam eaieis colligit; saepe a dissitis episcopis sententias excipit; interdum denique ob potestatis plenitudinem a Christo acceptam ipse α se proclamat veritates, errores damnat ct promulgat leges. Ergo pro juribus, queis summus pontifex pollet, omnes christifidelcs tenentor eius obtemperare mandatis, seu quoad veritates tenendas, seu quoad errores aver- C Bandos, seu quoad res faciendas.

3. Idem ipse Romanus pontifex in actum revocans quam ei contulit Christus auctoritatem in suis fungendis muneribus sive doctoris, sivo iudicia, rive pastoria, varias agendi adhibet rationes in proponendis veritatibus amplectendis, erroribus aversandis et rebus faciendis. Pro diversis enim adjunctis temporis, loci, personarum ct errorum renoscentium, nonnam stabilem ac perpetuam habere nequit in adhibenda auctoritate sua; quae pro quibuscunque istinsmodi adiuncti» numquam, no latum unguem, potest imminui aut extenuari. Quascunque igitur adhibet illo rationes, modo constet ipsum uti caput et univeraao ecclesiae magistrum praecipere, tenentur fideles in conscientia tua voci et mandatis eius omnino obtemperare.

4. Quao inde fluunt corollaria, seu quoad cceleeiam, seu quoad summum pontificem, sunt:

Primo. Quamcunque aut ecclesia aut pontifex veritatem proponit erodendam tanquam contentam in deperito revelationis, tenentur fideles credere in conscientia sua, scilicet internum praebere assensum intellectus; volúntate autem adhaerere, eo, quo modo proposuit ecclesia aut pontifex.

Secundo. Quamcunque doctrinam uti revelationi adversam ecclesia aut pontifex condemnat, ubicunque istinsmodi doctrinae sunt et deprehenduntur, live in scientiis sacris, rive aliis atque aliis scientiis, teneatur fideles omnimoda intellectus subtectione sententiam excipere damnationis et aversari errorem, quo modo damnatus sit, cum ecclesia ct pontifex sint revelationis interpretes, et indices numquam fallentes in componendis aut diiudicandis quaestionibus, quae excitari ponunt

Tertio. Quemadmodum principia omnia, quao hominum reguut societatem, sivo in internis relationibus gubernantium ad gubernatos, sire in externis status ad statum, iustitia innituntur ct naturali honestate, quarum utraque a Deo quoquo revelata, uti cx quamplurimia eruitur Scripturao locis; ita omnia haec principia ecclesiae et pontificia iudicio subiiciuntur, quorum est iudicium ferro dc illorum iustitia aut iniustitio, bouitato aut malitia, ut omnia paucis, de illorum moralitate. Nunc vero cum ecclesia et pontifex de illis iudicium ferunt, scilicet. *De libertate in libris edendis, De libertate conscientiae, De libertate cultus, De ecclesia libera in libaro statu,* deque ceteris impiorum delirantium inventis, noutiquam fines suae jurisdictionis excedunt, sed do iis iudicium ferunt, quao ad suam potestatem omnino pertinent; et fideles se subiiccro tenentur eorum indicio.

Quarto. Persaepe ecclesia ct pontifex praescribunt ct vetant ea, quae ad conscientiae regulas spectant, uti sunt iasiunuidum, votam, contractus et cetera eiusmodi. Tum cnin.vero ecclesia et pontifex, quod ex revelatione est, pocaliaribus humanae conscientiae casibus accommodantes, normas praescribunt, iuxta quas fideles habent, quid agondum et quid omittendum. Idcirco in omnibus istiusmodi casibus, ad conacientiae regulas spectantibus, fidelium est res licitas vel illicitas babero prout ecclesia aut pontifex indicarunt, et iuxta latum ab illis iudicium aut facere aut faciendo ac abstinere.

Quinto demum, ecclesiae aut pontificis cum sit docere homines ad supremum fiacm fide, morum disciplina, cultu acu publico seu privato, iure pollent omnes condendi leges, quas putant necessarias aut opportunas, in iis quae ad illa spectant; ct fideles in sua conscientia tenentur mandatum excipere, legibus obtemperare, easque adamusaim tuori et servare.

5. In his, quae ex deductu corollariis hactenus enumerata sunt, cum do rebus agatur, quae materiae gravis sunt, fideles, qui non obtemperant, graviter delinquunt et contemerant se culpa mortali. Sed quoniam, uti dictum est in parte dogmatica, non agunt vitam in solitudine, at in societatem congregati. ita fidelium societates omnia eerraro tenentur, quae iam dicta sunt, scilicet praecepta ct decisiones ecclesiae vel Romani pontificis excipere, atque ita agere, ut vigeant et serventur a civibus. Hino infandi facinoris conscia est apud Deum quaelibet civilis potestas, quae uut non excipit ccclcriae vel Romani pontificis leges ct decisiones, uut obstat, quominus excipiantur et observentur.

Istiusmodi doctrinis, cx Scriptura desumptis ct traditione, damnantur qui, rivo catholici sint rive D acatholici, aut falsis innixi doctrinis, aut inane· et fictitías distinctione commenti, extenuant aut certe imminuunt ecclesiae et pontificis potestatem atque auctoritatem, immunes statuunt fideles ab obedientia, et culpa eximunt.

§ III.

De iuribus familiae

1. Hinc demagogi, illinc civile· potestates, quo populus instituatur ct componatur ad normas n so praescriptas, familiae ideam, qualis α Deo facta eat, incestare et corrumpere studuerunt. 11Ü auferre conati sunt capiti auctoritatem, et sublectionem in familiae membris, a Deo praescriptam. Istae, cum. iuxta suum pantlieismum *de Deo Statu,* quicquid est civium usurpaverint, adempta familiae iura ct auctoritatem eius capiti voluerunt.

2. Maxima profecto cx his conatibus, cx hoc fonte derivantur mala. Luxatis quidem fraenis

omnis auctoritati illi quot aunt vellent juventutem *i* ad omnem licentiam atquo ad nefandissima quaeque institutam. Hae vero omni auctoritate potitae, omni familiae iure, ita rectam volunt iuventutis institutionem, ut populi sint tamquam instrumentum luminibus orbum, tuie manibus attrectandum.

3. Quo tot (antisquo mali» occursetur, ecclesia familiae iura vindicet, irroget illinc debitas demagogia poonas, hino civilibus potestatibus, quao nimium quantum seso in rebus familiae ingerant, definiendo, quae o»t forma, quum Deus praescripsit domcsticao societati, ot significando familiao capitibus, quao sunt munera et officia, quao Deus ipsis conferebat, omnino obeunda, cum parvae huic sociotati praeficiebantur.

8 1Y.

Quid agendum adversus aetatis nostrae religiosum indi/Jerentismum, et qua ratione in populis catholica veritas provehatur et vigeat.

Tam fallaces quaqueversus diffusae ot propugnatae doctrinae, impiae ephemerides, opuscula venenis scatentia, librorum editiones nd effracnatam licentiam excitandam comparatae, convictus, societates, gymnasia, scholae, tamquo multa pravitatis incitamenta,- societatem ab imis sedibus concusserunt, exterminando, tenebris offundendo, et quavis ratione doctrinas illas corrumpendo, quibus actiones humanae dirigendae sunt tum quoad partem religiosam, tum quoad moralem, tum socialem. Ilis excussis ovulsisque doctrinis, in quemdam indifferentismum populus prolapsus est. Hinc quo se vertat, quid credere, quid facere, quid vello debeat, nescit Huic tantorum malorum origini quo praesentius occursetur, episcopi Neapolitani Vaticani concilii sapientiae haec in actum redigenda subjiciunt.

1. Catocbisroum catholicum, religiosum, moralem, politicum concedere, evulgare, diffundere in populo fidelium, qua fieri possit, facillimum in modum, at cuiusvis captui accommodatum; qui sit omnibus schola, et documentum permanens in populo. Ibi omnis catholica veritas, omnis religiosus ritus, omnis ecclesiastica disciplina explicetur, declaretur, demonstretur tam perspicuis modis, ut vel ipsi rudiores intelligent et doctrinas excipiant Ibi extricentur ct refellantur omnes obicctiones aut a nostri aevi incredulis, aut christiani spiritus remissione et torporo propositae. Quodlibet vertatur in idioma, et ait liber universalis et uniformis institutionis.

2. Catecheses, seu instructiones iuxta consuetas formas (vulgo *Catechistica* fidelibus tradendae, quao sint frequentissimae. quei» det operam quilibet Christianus homo, cuiusque gradus sit, communi animarum amore ao studio inflammatus.

3. Studiosae iuventutis institutio, seu clericorum seu laicorum, cx fallacium doctrinarum diluvio et indifferentismo, quo absorbetur societas, eripiatur.

4. Alia atquo alia ministerii opera in actum redigere; sacerdotes arcessere, ut omnes in agro ecclesiae adlaborent: cuicamquo idoneitati et intclligenti.nr officium sit.

fi. Ita agere, ut clerus, quoad eius fieri possit, alacritate, scientiis, disciplina promptus et idoneos evadat, quo fortis ct interritus possit praelia Domini praeliari; omni scientia exornetur, summa dialectica, assidua exercitatione docta ct erudita, quasi in arenam descendendo.

6. Colatur eloquentia, ecclesiae patrum vestigiis insistendo, copia et vi sacrorum textuum, qui sint adnmussim accommodati, recte dispositis, validis selectisqno argumentis pro re nata, pro tempore et loco; hinc facessat quaevis iniuria, exprobratio, irrisio, ironice dicta. Gravitas doctrinae ot perspicuitas cum mitibus modis apte connexa, quao est rhetorica Christianorum, sit dos et ipsius ornamentum. Ad quam comparandam solida requiratur institutio, altiorn theologiae dogmaticae et moralis studia, quibus nemo carere potest, qui dut nomen ecclesiao: quaevis alia doctrina declarandis, propugnandis, demonstrandis catholicae doctrinae veritatibus unice inserviat.

7. Quo magis instructus magisque idoneus evadat clerus, .ideo ut possit conserta vi collataque signis pugnam iniro adversus consceleratorum hominum turbam, qui ecclesiao iura, auctoritatem, absolutam ditionem oppugnant, magnopere interesse videtur, ut adprimc calleat ius canonicum, ius publicum ecclesiasticum ; una eadcmqao sit omnino disciplina. Neque abs ro erit, ai aliqua methodus praescribatur, qua proposita, inventus ecclesiae addicta B in ingenio perficiendo promptior fiat ot optatam metam alacrior pertingat.

§ V.

Appk x d ix .

Nonnulla proponantur, circa quae expedire ridetur, ut opportuna consilia incantar.

1. Utrum lex circa matrimonium a Tridentina synodo sancita (scmb. XXIV, do refor. matr. cap. I *Tametsi),* retinenda sit eo ipso modo, quo nunc est, scilicet ut iis in locis obliget, ubi recepta fuit, vel magis e ro sit declarare oblatam quamlibet exceptionem quoad legis promulgationem pro omnibus catholicis, ct ad nuptias valido ineundas requiri parochi proprii praesentiam, nec non duorum vel trium testium.

2. Quoad matrimonii impedimenta aliqua temperatio sumendo, e. g. auferre impedimentum inter affines et consanguineos in quarto gradu.

3. Sponsalium instabilitas postulat, ut aliquod ineatur consilium, quo malis occursetur, quao originem ducunt a sponsionum facilitate, quao vel incauto, vel callide fiunt ab adolescentioribus, qui postea stare promissae fidei nolunt Hinc feratur lox, iuxta quam valida non sint, nisi nonnullis appositis conditionibus.

4. Aliquod ineatur consilium sanctius sapientiusque adventus tot inventa ad depravandos mores comparata, quao nunc potissimum derivantur a magnetismo animali quoad omnes formas somnambulismi, sportami, spiritismi; quae omnia quidem ad corrumpendos mores impietas commenta esL Satis enim non esse videtur, quidquid hactenus factitatum est. et quidem in casibus peculiaribus.

5. Instaurentur poenae ct ecclesiasticae censurae in cos, qui ad singulare certamen descendunt, quorum numerum in immensum increbuisse quotidie intuemur.

6. Ad coercendam nimiam licentiam, a libera libellorum pravorum ac impiorum editione derivatam, aliquod sapiens suscipiatur consilium.

7. Quo commodior ac facilior sacrae Scripturae lectio fiat et exiguao molis, utrum aliqua venio vernaculo sermone edita ac sine notis permittenda sit.

Pars sectxda.

QUOAD ECCLESIAE DISCIPLINAM.

Impii aetatis nostrao omnigenas corruptelarum illecebras in actum redigendo, perfrictae frontis homines, contenta voce ud ravim u«que inclamantes, societatem una simul cum iis. qui rerum publicarum adsident gubernaculo, atheismum omnino sapere debere pro viribus contendant, ct Deum O. M intra

caelorum claustra, fidem in privata conscientia, religionem, ut ipsi aiunt, in ecclesia et «aerariis occludere. Itaque bella inferre nudent, et districtis ensibus eo vires intendunt, ut ab hac rerum universitate omnique sociali convictu virtus et ecclesiae actio exterminetur ac funditus deleatur. Quae cum ita eiot, omnes, quotquot sunt catenae impiorum, cum inter seee coiverint dirisque exagitatae ades instruere et concurrere sategerint, opus est. ut ecclcaiae actio magis severa et perbelle instructa adhibeatur. Et quod ad ipsam actionem spectat, Decesse esae existimamus, ut, quoad eius fieri possit, unitas, efficacia, idoneitas in iis, qui in gubernanda ecclesia primas gerunt, et qui istorum vocantur iu adiutorium, dexteritas in agendo quam maximo in bonum spirituale omnium fidelium promoveatur. Itaque quinque sequentibus capitibus, quao ad rem nostram magis facere videntur, suscepta vota, sicut ab initio, omnia sanctissimo domino nostro Pio papae IX ct episcopis ab ipso congregatis humillime proferuntur.

Caput *I.*

Do unitalo actionis.

Norunt profecto impii, quod eo fortior, quo magis unita sit vis; adeoque nihil intentatum relinquunt, quo velat instructam aciem ipsi scie habeant, et conferto agmine omni opum vi lesa Christi ecclesiae vires perfringere, discindere ac labefactare concitantur. Qaamobrem illud omnino opus est, ut in eatholico sacerdotio magis ac magis unitas actionis constabiliatur, etl, Dei aidante gratia, impiorum astus, insidias, dolos propulsare valeat, utcunque ipsi nefario ausu aggrediuntur. Cui certe actionis unitati duo vd in primis nobis praesto esse videntur. Alteram, quod in concordia episcopatus et cleri cum Romano pontifice Irsu Christi vices i iu terris gerente positum est, uti sanctitas tua in allocutione habita dio IX decembris 1554. cuius initium *Singulari,* scite admodum animadvertit eveteres catholicae fidei propugnatores do perì inveissirois haeresibus retulisse victoriam, cum scilicet *una secum el cum apostolica sede,* tamquam cum duce suo cuniuncti milites, firmo animo eroetoque in certamen descendissent 2. Enimvero cum iu placuerit Icau Christo coortituore, qui suas in terris gereret vices, Petri successorem, disciplina, quae ad externae actionis regimen spectat huiuscc a Christo constabilitae societatis, cui nomen inditum est ecclesiae, ct quae est cius corpus, nullum, qui praecipuus sit motor ct centrum medium agnoscit, quam pontificem maximum, successorem Petri, vices Christi gerentem, qui esi invisibile caput, unde omnis potestas est quoad cederne regimen, et per pontificem ipsum, pro rerum ac temporum conditione, singulis cius membris accommodatur, tamquam custodem atquo interpretem sancti^imae Christi voluntatis, magistrum nc supremum iudicem rei christianto nunquam fallentem. Quao doctrina adeo est de rei essentia, ut. illa c medio sublata, quaecunque constare nequeat disciplina, ot cccle&iae corpus, uti capito diminutum, ipsa sua corrueret mole. Cuius rei conscii penitus sacculi filii, ut a dogmate ct moribus Itsam Christum proreus sublatum volunt, ita in ecclesiae disciplina omnino extrudere Romanum pontificem conantur. Teatis est trium sacculorum historia, cum *Statolatri,* quibus nihil potius eut, quam statum impense colentes, episcoporum potestati in anis dioecesibus clluso adulari, nunquam desierint, quo facilius sui iuria fierent, pontificia potestate emancipari. At iatius-

l Lc<o d ponctdtto γ*·*

et A modi adulationes, continenter profusae parochis in episcopos, presbyteris in parodio et laici» ipsis in clericos, adprime edocuerunt, istiusmudi hominum politicen, sub vulpo latitantem, in eo sitam esso, scilicet *Diride et impera* nimium quantum antiquatum, ut incautis praescribi in postorum possit. Unio igitur ct maxima concordia cum Romano pontifice sit basis ct fundamentum omnis disciplinae, adeo ut qui cum pontífice non colligit, disperdat.

Alterum, quod in actionis unitate ecclesiae maxime desideratur, illud est, ut episcopi una cum clero in oporibas ministerii iu agant, ut absolutissima mentis ct cordis unio io Christi fidelibus cum Romano pontifice excitetur Siquidem magnopere id praestare poterit, ut in catholicae fidei professione quam quod maxime addat animos et firmiores faciat, uti scite admodum edocuit sanctitas tua io litteris encyclicia, quarum initium *Nostu* VIII die decembris 1849. In qua sano erga Romanum pontificem populorum communione et obediente tuenda, brevia et compendiosa via eat ud illos in catholicae veritatis professione conservandos. Cum igitur ea sit actionis unitas in ecclesia, illa stat animo sententia, ut concilium Vaticanum det operam quo potissimum excitetur; ac primum in specie

§ I.

Curet unionis rincula in episcopatu nectenda, seu per epistolas, seu fer cor.rnilus statis temporibus habendos, praeter illos, qui ab episcopis habentur in qualibet dioecesi et ecclesiastica provincia, de quibus in rerum processu sbrino erit.

Io prisca ecclesiae disciplina consuetudo invalescebat, quod quivis episcopus, statim ae novum aliquem errorem irrepere sensisset, aut insidias a diabolo paratas, qaas in animarum perniciem impii moliebantur, ooo apostubcam modo sedem certiorem faciebat, verum etiam monitos episcopos volebat scripti quao *litterae formatae seu canonicae* dicebantur. ut quisque in ana dioecesi cura» et vigilantiam augeret. Quas litteras ab apostolici^ temporibus ad Nicaenam a)nodum duobus voluminibus collectas redegit KmxiCMCUs Dominicus Bencini. Item Thomasiuius in opere *de edere et noca disciplina* dc nonnullis eynodalibus episcoporum conventibus diversarum provinciarum iniicit meationem.

Iam vero baec atque alia unionis vincula in integrum restituere sirca adiiceret actionis unitati in exercitio pastoralis ministerii, el episcopi, arctiori inter se vinculo colligati, magis magisque cum Romano pontifico cohaerescerent Subsidium, quod por huiusccmodi unionis vincula, litterae ultro citroque missae, «ipu consilia, incitamenta ad suscepta munia expedienda, allaequo non levioris momenti, quae exinde dimanant, utilitates, sunt certe in causa, cor.quae proposita u nobis sunt,sedulo perpenduntur.

8 II.

Praescribat, ut episcopi, parochi et concionatore litteris pastoralibus, instructionibus et concionibus habendis circa ecclesiae nec non summi ponti/îcû praecipuas dotet, quibus Christus instructos coluit, praesertim m festo principis apostolorum, tempore quadragesimali ft adventus Domini, saepius quam antea commoneant Christi fideles, quam necessaria sit unio singulorum membrorum cum vilibili ecclesiae capite, atque in eorum animis vehementius infundant promptum piumque obsequium omnibus apostólicas sedis decisionibus.

Quo sane facto concilium, uti normam universe acceptam, confirmaret, quod in encyclicis *Nostis* Vili decembris 1849 § Il ad episcopos Italiae missi» praescriptum voluit sanctitas tua.

§ III.

Inculcando instet, ut quisque episcopus in sua dioecesi aliquod pietatis opus instituat el institutum provehat, adeo ut tamquam sub sensus cadat omnium Christi fidelium unio cum pontifice maximo.

Cuiusmodi oaaot sodalitas principis apostolorum, Romao a sanctitato tua iam constabilita nec paucis privilegiis locupletata patentibus litteris datis XXXI dio octobris I860, quao „id habet propositum, ut precibus ct operibus, his praesertim difficillimis temporibus, apostolicam sedem adiuvaro ſatagat Cuius sodalitatis gratia aliae datae sunt litterae IV novembri» eiusdem anni, quibus copia facta est alios alibi constabiliendi, ex consensu ordinariorum, Romando sodalitati adnumerondas.

§ IV.

Expresse aperiat, omnes sacerdotes renuntiatos aut electos ad episcopatum non prius suae dioecesis adsideant gubernaculo, quam ipsi per se adeant Romam episcopali chrismate inungendi; ut Romanus pontifex praebeat eis facem in salebroso itinere et monita salutis, quae necessaria eunt ad iter peragendum; si vero gravioribus de causis per summi *pontificis dispensationem eximantur, illa apponatur clausula, ut quo citius fieri possit, illuc iter instituant.*

Novis enim episcopia, uti per pontificem ab invisibili ecclesiae capite leau Christo confertur omnis potestas, ita ipsis expedit, uti Romam ee conferant consecrationem et jurisdictionem recepturi, ut proposito suimet ipsorum exemplo maximam patefaciant cum pontifice unionem; eiusque ad pedes provoluti accipiant benedictionem nec non apostolicam missionem; quod quantum proficuum erit, ipsimetipsi experientur. Et quoniam Caesarismus a saeculo decimo primo recentiores radices agit, et novos usquo sibi comparat vires in Europae ditionibus, quarum reges autumant, se Romanorum imperatorum adii&se haereditatem, qui titulum sibi faciebant *supremi imperatoris et pontificis;* inde accidit, ut illi ipsi, qui ecclesiae nomen dederunt, vel in amplissimo dignitatis gradu collocati, ferreo sub statuslatriao iugo edocti atque enutriti, ecclesiam in Statu circumspectando quodammodo obcalluerint. Ast, suae ditionis angustiis egressis, statini ac relevaro animum licuit libero sub caelo Romanae Christi ecclesiae, uti reapse Romeo videro est, compertum oxploraturnquo erit, Christi ecclesiam vere catholicam esse, vitam scilicet viventem ubique terrarum, quaeque a Romana sede in universum terrarum orbem diffunditur: tunc auctas sibi vires sentient, seque ipsi dignoscent, uti reapse sunt, principes illius societatis, quae nullis tenetur locorum angustiis, sed totum complectitur orbem terrarum; et comparando, et, ut ita dicam, in actum referendo sensum suae dignitatis, saccnli potestatibus obstare non dubitabunt; cisque firma stabit animo sententia, unnm Romanum pontificem, quoad episcopalem dignitatem, qui Christi vices gerit in terris, episcopis excellere atque eminere.

§ V.

In episcoporum animum inducat, ut nemo cunctetur apostólicas sedi subiicere, quae referenda sunt suo tempore, quoad dioecesim, iuxta illud, quod in encyclicis die ***XVI*** *novembris 1673 evulgatis declaratum* ***fuit,*** *quibus commonebantur initium triennorum aliorumque spatiorum desumendum esse pro cunctis promiscue episcopis a die* ***XX*** *decembris 1585, quo nempe die constitutio Sixtina in lucem prodiit; numquam vero a die consecrationis cuiusque episcopi. Ad haec, ut, quoad eius fieri poterit, per semetipsos visitatio ad sacra apostolorum limina adimpleatur, exceptis causis, quae impedimento esse possint; cui profecto rei brevi exacto temporis curriculo suppleatur.*

Nec sano injuria; siquidem in ecclesiae redundat detrimentum relationes morando differre, et visitatio per ipsos episcopos maximi ponderis est, ut vivax servetur unio cum pontifice maximo; nec non propter actionis unitatem in episcopatu. Enimvero, ut Bossueti verbis ita rem significantis utamur: „Licet Romanus pontifex adprime norit, quanam ratione ac modo se gerant omnes et singulae ecclesiae, ipse divinitus universae militantis ecclesiae excelsa in specula locatus, nequit certo susceptum opus perficere, nisi tanti moderatoris subsidio episcopi veniant, per universum terrarum orbem diffusi. His enim rationem de ecclesiarum statu reddentibus, potest uno codemque modo statuero quicquid ad Dei gloriam amplificandam magis conferat, nec non ad lesu Christi religionem propagandam, ad animarum salutem adipiscendam, atquo o medio tollendum quicquid extra ordinem est, et schismatum atquo haeresum pericula dimovenda, quao doctrinae unitatem, qua nimium quantum excellit catholica ecclesia, cxcindere valerent. Plane omnino ex historia compertum est, quod nonnullao ecclesiae, saluberrimo relationum medio perperam intermisso, et visitatione ad sacra limina neglecta, malis gravioribus obnoxiae incuerunt, ct errorum offusa caligine contra fidem et mores involutae miserandum in modum permanserunt. Nec aliter contingero poterat, quippe quae a cathedra illa recesserunt, unde radii lucis dumtaxat seso fundebant, in qua reliquae omnes ecclesiae retinent unitatem. Quanti autem momenti sit hujusmodi episcoporum visitatio, in memoriam redeat, quod Benedictus XIII in Romana synodo 1725, tit, 13, cap. I, episcopos admonet, „no ita passim personali hac visitatione se dispensent, monita heic multa, et sane proficua, eorundem sanctorum ecclesiae principum patrocinio et summi pontificis vivae vocis oraculo percepturi, quao scriptis aliquando nequeunt consignari/ Quod si nihil aliud, certe non deerit *os ados* loqui cum pontifico maximo, praesertim in gravissimi maximiquo momenti negotiis, quae in ordinaria relatione committi nequeunt scripto.

§ VI.

Triennii spatium episcopis Italiae praescriptum ad sacra limina risitanda aliquanto amplius producat, et provideat, ut si iustis de causis episcopus abstineat, a poenis iure irrogatis immunis abeat.

Primae partis propositae rei ratio est, quia in amplioribus maximo dioecesibus non plano totum suppetit triennium, ut omnia colligantur elementa aptu ot necessaria relationi quoad statum dioecesis, numeris omnibus absolutae. Unius anni productio tanti non est, ut ecclesiae afferat detrimentum, propterea quod, quacunque urgente necessitate, quae Romani pontificia sollicitudinem postulat, episcopi, nulla intoriecta mora, peculiarem mittere satagerent relationem.

Quoad alteram partem vero, omnino non sapit, quomodo, canonica do causa episcopo prorogationem rogante, copia fit a s. congr. Concilii, ut α poenis, in quas iam delapsus est, absolvatur. Siquidem magnae notae scriptures canonici iuria edocent, atquo ex his Fagnani cap. *Eyo N.* do lur. iur. n. 34, quod „quotieseunquo impedimentum est tale, ut excuset episcopum etiam α transmissione ꝑprocurationi tempus ad visitandum nun currit, sed dormit; ct subducitur tempus impedimenti, ita ut, eo creante.

rcatauretur tantundem temporia episcopo ad visi- A tandum, quantum absorbuit impedimentum iuxta thcoricam Baldi.

$ VII.

Dtclaret ab huìascemodi munere et officio fnu,'udo immunca nou esse episcopos in partibus inpdeiimn titubi ac dignitate praeditos, saltem ad prolixius atrwfi.

Ad rem propoaitam confirmandam in memoriam redneendam existimamus, quod cinincntiMimua cardinalia Lambertini, qui postea Benedicti XIV' sibi nomen assumpsit, in synodo dioccewia ¡ib. XIII, cap. 6, η. δ, Fagnani ct Thumarini auctoritate suffultn retinet, constitutionem Siati V ĕpiscopo ẗitulare complecti. Et haec eunt cidi verba: wCum in visitatione sacrorum liminum, praeter venerationem erga sanctorum apostolorum cineres, debitae Romano pontifici submissionis, ct obedientiae B actus contineatur, cumque etiam episcopus titularis licet absens ct impeditus, quominus ad suam ecclesiam accedat, de huius tamen statu aliqua identidem cognoscere posuit, quao pontifici referenda sint, et quorum occasione aliquid in eiusdem ecclesiae utilitatem proponendum occnrrat ; hinc affirmandum ridetur, episcopos quoquo titulares ad Stxtinao bullae observantiam teneri/ Quod si non sit, quod referant de ecclesiae -cao statu, quam maxime proderit, illos adire «anctorum apostolorum Petri et Pauli basilicas ct supremum hierarcham submissionis et obedientiae debito honore prosequi. Nos quidem non latet, quod idem cardinalis Larabcrtini superius ibro II, cap. 7, η. H |/ 2¡ praefatae operae negative se habet, afferens decretum Clementia VIII anni 1594, desumptum & libro [8| decretorum sacrae Concilii congregationis p. 100; aut hujusmodi decretum in tabulas relatum non reperìtur, teste Angelo c Lucidi in sua opera de Visitatione SS. LL, vol I. cap. 4, n. 61 ; adcoquo nullam de eo rationem furlane habendam consuit, illam defendens sententiam ,Titulares episcopos sacra limina adire plane teneri-.

§ vin.

Statuat ut sanctae sedi· sollicitudini in Ircntsmitlead's pontificiis aclis, tptat ad diurna, mores ft disciplinam spectant, nedum sacrae congregationis declaraticmibus pro unirersac creiesine bono, episcopi respondeant in unitale actionis una mente unnfpie roce episcopali, in lucent edendo et ttulgoinlo, guàe fidelium sibi commissorum praeci/u· interesse norunt, litteris pastoralibus. Algue idipsnm si guando rei gracilas et circumstantiae postibant, ab epitcop:! cuiusvis ecclesiasticae provinciae aut regni simul perficiatur.

Ignari enim interdum esae solent clerus ci D christifideles complurium dioecesium quid statutum et declaratum sit; siquidem| quam quod plurimum interest ei regiminis bone constituti norma est, ut quam citissime praescriptionum ct declarationum, quae ab ipso medio auctoritatis centro proficiscuntur, communicatio fiat Pastorales enim litterae simul atquo uno codcmquo tempore missae maxime expedire videntur,-ut omnis suspicio et pericula ab singulis episcopis amoveantur. Ac no nanctae sedis acta seu in transmittendo, seu, quod non raro accidit, in tabulariis dioeccaanis dispergantur, optandam caset, ut schedularum monsilium instar fieret expeditio.

8 IX.

Permittat arbitrio emifilioque conciliorum provincialium, qui fieri possit, ut menstruis periodicis en»i-

* Vox Irwre posita pro *gMinguam* vel *Hri*

sulatnr, iu quibus sanctae sedis acta contineantur, quae ad unumg trinque christifidrlem spectant, rernacido sermone versa, adtectis religiosis commentarii·, quae in tiricis nimiam quantum catholicum excitare fpiritum cnleant.

Id cnimvcro opus c«o arbitramur, aire ut fidelibus usque vivacior peratet affectuum relatio, ot quae sunt spiritus, cum supremo ecclesiae rapite; sive ut suppleantur, pro temporum casibus, quao ab episcopis litteris pastoralibus evulganda non essent.

S X

/a«/ ‹|«Iter singulus in annos llamar eu^cn» ens, pro· padtis argumentis, rei ad m ecclesiasticasl rei quae ad ĕps mferrrniue, inter diversurum rrgiunum sacerdotes; Uĕcu n argumentum aliquod fusi· pertractandum, won exiguae certe uioli· prar»t-rtbalMf, gnod sacerdotes petitote· cuih. cunque in terrorum urbe regionis lucubrandum atque mnelcaldum c·rabunt.

Verba noo suppetunt, quibus significemur, quantae id utilitati sit IpM enim ad excitandum umorem, obsequium, obedientium cl coniunclioncm totius cleri cum Romano pontifice nimium quantum valerent Ipsi ad revueandam sacerdotes ad unam eamdemquo sentiendi rationem in disceptationibus, cum ẗlla quisque adscisceret sibi parte·, quao ox sacrae Romanae congregationis praxi omnino forent; quibus XMcqucndu, pro|>o»ita sibi aemuUtionu quisque petitor studio primas referendo' exardesceret. Ipsi ad d¦*"pergenda valermi nonnullas sententias passim apud hane et illam gentem αdscitai, qnas pluries magno farse detrimento experti sumus. Ipsi ẅire et stimulos adderent serioribus ingeniis in illas doctrinas peraequendo, «piae ud protiigandos nostrae aetatis errores quam plurimum conferunt. Et, ne bete diutius immoremur quam satis est, illud dumtaxat adiicimus, ad graviora studia provehenda calcar adderent, quibus theologicis, canonicis et rationalibus scientiis arripiendi· uibil, quod absolutissimum foret, omnino deewct. adeo ut talibus annis adprime instructi pro ccclesiao defensione in arunam descendat Quamquam voro ab ipso exordio pxuci admodum forent, qui sui periculum facere auderent, non aliter quam treceni Grdconis milites fortissimi, qui ingentes Madianitarum copias profligarunt, illi, conferto agmine rollathquc signis, hac illae magnis passibus incedentes alios eisdem instruent anuís, maximo futuri adiumento in pastorali cura.

§ XI.

In catholicorum hominum auimitui inducere guani giiod maxims refert, ut, duce et auspice episcopatu, Operam ipsi conferant situm, sen per catholicos concentus, proposito sibi exemplo (dermaniae, llelvel ae, litigii, seu guarís alio ratione, quae scopum attingat et finnn plane assequatur, Ie *solrmnem* iu *modum declarandi, quae absolutissima obtemperatio est sacrosanctis ĕuti alicae Itomauar ecclesiae praeceptis nec non supremi capitii eius lesu Christi vices gerentis; 2 pie ac religiose obnoxios te exhibendi rebiti ducibus episcopis tuis, guos Spiritus saucius posuit tegere ecclesiam Dei, quam acquisivi! sanguine ruo;* 3" *mutuo sete excitandi ad perseverantiam usque ad extremum vitae rxilum in huiusctmodi obtemperatione; ‹· sedulo curandi modos, quibus opportune inopiae populorum operibus misericordiae spiritualis tt corporalis* rr *et actu occurritur, mens colitur et corda ad meliorem frugem reducuntur. Atque ut concentus huiusmodi*

i Hic sliqnW inttrcUUe videtur.
t Scñtendnm *referendi.*

omni riho *cartoni, declaret, necesse omnino ette,* a *ut illius regionis episcopi ipsis adsint et moderentur.*

Ita istiusmodi conventuum menu constane ct firma perstaret in ea bari, iuxta Sctipturao verba, ut in ecclesia conventus fierent. Duplex quidem eat officium, quod exigit n nobis fides, cordis scilicet et linguao: verba haca sunt divi Augustini *de fide el symbolo:* ^Duplex officium a nobis exigit fides cordis et linguao, id est nos, ut salvi fiamus, non solum gerere fidem debemus in cordo: at debemus etiam pro ro nuta Illam ore ot lingua confiteri, uti divurt Paulus in epistola ad Romunos [X, 10] admonet: *Corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem* I, 1V“1. Talis esso debet laicoruni conventuum spiritus, ut confiteri possint fidem coram hominibus ad Dei gloriam, suis pastoribus iuro datis morem gerentes ac ve) in primis Romano pontifici. Quemadmodum vero fides, quam quisque n oro confitetur, nihil omnino est sino operibus, uti divus lacobus apostolus [II, 20] monet: nFides sine operibus mortua estu, ita spiritus catholicorum conventuum ro et actu innitatur, spiritualis scilicet et corporalis operibus misericordiae. Nec congruere tantum, verum etiam necease esse, praesertim in regionibus libero regimini obnoxiis, istiusinodi conventus existimamus. Ibi enim impiorum coetus procaciter licenterquo se habent, piisque catholicis, Collatia consiliis ao viribus coniunctis, praetexunt insidias, qui paribus armis instructi idcirco tenentur inter se coire et transversis cuniculis hostium cuniculos excipere, armis scilicet moralibus socios adsciscendo, et congressus habendo ad conflictandos fortiter adversarios; ut nisi ad montis sanitatem, ad impotentiam certo impietatis sectatores reducere valeant. Alia ncc minoris momenti causa est, inspecta alicuius episcopi conditione, qui nullo praefectorum urbis subsidio suffultus, habet profecto 0 ubi innitatur, in catholicis scilicet suae dioecesis conventibus et bonis, quae istis congressibus maximo derivantur, cum ii magnis praesertim in urbibus habeantur, quo viri confluunt certo praeclaro nomino ot spectata religione ex omnibus ac variis diversarum dioecesium coetibus catholicorum, qui magno orectoquo animo moralem episcoporum vim sustinendam suscipiunt, apta praebent media, quibus charitatis opera instituantur, puerorum ingenia ad catholicam informentur disciplinam, ot ecclesiae iura sino ulla offensione exercenda propugnentur.

Maximae quidem utilitates ex hoc fonte dimanant; contra vero non sunt minora, quao mala occurrerent, si quando istiusmodi congressus vel magisterii locum arriperent, vel, quod peius, quaestiones discutiendas susciperent in ipsius ecclesiae doctrinam. At vero si sanctitas tua una eum pp. Vaticani concilii D istorum congressuum limites circumscribent, et episcopis ducibus, iuxta regulas a sancta sede statuendos, nd rectam normam dirigantur, pro certo habendum est, hujusmodi congressus optato fino potituros.

Quibus sano modis adhibendis, absolutissima habori poterit unio nedum episcopatus, sed ct cleri atquo cbristifidelium cum Romano pontifice, et actionis unitas in ecclesia magis mngisquo' aucta, in dies constabilietur.

Caput II.

Do vl et effloacia actionis.

Quod efficacia actionis ecclesiae postorum maximopero explicatur per sanctam visitationem, per synodos provinciales et diooccsanos, perquo cleri operam perbelle collatam in animarum cura et catholica disciplina, adeo comperta ree est, ut filii tenebrarum in id unico incumbant, quo inano et minimo perficiendum reddant susceptum ecclesiae opus. Ilia maturius perpensis, nostra interesse visum est accurato perscrutari, qui fieri possit, ut in susceptis muneribus expediendis exercitium, nec non effectus curae pastoralis in tuto locetur ac propugnetur. Quapropter operam ac studium in rem propositam conferentes, omnes ad unum animadvertimus, nccesso omnino esse, conciliatibus canonibus, qui praefata pastoralis actionis remedia adbibenda suggerunt et moderantur, talem sese evolvendi vim omnino esso impertiendam, ut. Dei afflanto gratia, efficaciter explicetur vel adversus vix superanda ab impiis interiecta impedimenta. Quamobrem haec peropportune providenda putamus; videlicet, ut Vaticanum concilium

Do sancta HriUtlonc.

§ I-

Declaret, sanctae visitationis officium postulare, ut in tota dioecesi, statis temporibus, adimpleatur praescripta forma, actisque in ordinem redactis, ut optalo fine poliatur. Confirmet, teneri episcopos ad sacra limina mittere relationes, si qua dioecesis pars non fuerit visitata, et qua de causa facta praetermissio. Demum bienne spatium ad triennium producatur.

Sunt qui opinantur cum cardinali Ioan. Bapt. De Luca (*Vescovo pratico,* cap. XIП, η. 8) Tridentini concilii legem ad bienne spatium non ease ad verbum intelligendam, adeo ut episcopus possit, prout necessitas postulat, visitationem perficere. At istiusmodi opinio non est ex communi doctorum sententia; quippe quod in cap. Ill seas. XXIV praefati concilii satis ac super declaratum eat, teneri episcopos intra biennium in tota dioecesi sanctam complere visitationem. Iam vero, quemadmodum opposita opinio obstat uni eidemque actionis rationi episcopatus in sanctis visitationibus, eiusquo vim imminuit; ita quam plurimum confert, ut quid in re proposita episcopi debeant, declaretur.

Nec minoris momenti est altera consilii ad rem suscipiendi para; siquidem eo spectat, ut malo poropportuno occursetur, quominus plures per annos aut fero nunquam pastores sinant dioecesanos ora vultusque suos intueri. Quamobrem, quo isto episcopi fungantur officio, recto quidem atque efficaciter, ad trienne spatium producatur visitatio oportet saltem in amplia dioecesibus, et ubi gravioris momenti res procul dubio complicantur. Id enimvero satis ao super ox diuturna experientia constare edocemur. Quid vero quod neminem fallit, tempore concilii Tridentini dioeceses angustiores intra limites plerumque teneri; sed non ita posthac, cum per pacta inter Romanum pontificem et principes conventa plures dioeceses simul collectas atquo uni episcopo subiectas conspeximus? Ad haec, per temporum vicissitudines laboriosiores magis quam antea evaserunt; adcoque rei ratio postulat, ut episcopi per semotipsos totam circumeant diocccsim, quicquid cuique ecclesiae opus sit inspecturi, spiritualia populi cognoscant, atquo oculorum aciem in quasdam vulpeculas intendant, quarum unum opus est vineam Domini Sabaoth per technas et cuniculos demoliri. Quare haec stat animo sententia, pastorales visitationes intra biennium, nisi in exiguis dioecesibus, non posso compleri.

§ n.

Praescribat, ut, quoad eius fieri postit, ad normam magis accuratam arcumscribantur dioeceses, quin ipsarum numerus imminuatur.

1 Locas invenitur in ciato Augustini opere I iniL

Nonnullae enim dioeceses tantis locorum angu- ■riis coarcUntur, ut non sinant episcopos curam et cogitationem suam, prout hodierna rerum conditio postulat, prorsus impendere. Contra voro aliae dioeceses tam longe lateque patescunt, tantaque amplitudine laborare videntur, ut propter locorum asperitates atque itinerum difficultates pastoralis visitatio non est nisi perraro suscipienda neque omnino expedienda. Huc adde, quod in medio nonnullarum dioecesium, quae neapolitanao ditioni subiiciuntur, exstare videntur pagi quomm paroeciae ad alias spectant dioeceses; nonnullae vero tam longe ab episcopali sede remotae sunt et aliis conterminis proximae, ut praeter graviora, quibus occursatur, incommoda in sancta virilatione, ecquid abnormius caso poterit, quam, quod ibi liceat, idipsum alio in loco, ct quidem contermino nefas sit?

De synodis dbeeesanH.

§ IIL

Ad praescriptas revocet normas ei observantiam synodorum celebrationem, quas quisque in sua diaeresi episcopus habet, ad triennium proferens terminum ab Tridentina synodo constitutum. Insuper ut fiat episcopis, si quid obstat, quominus solemniter celebrentur, copia supplendi aliqua privata forma similibus casibus a sancta sede comprobata.

Non desunt doctores, cum de dioecesana synodo verba faciunt, quotannis celebranda ex praescripto concilii Tridentini, qui opinantur, posse, si nihil addendum aut immutandum ait in praecedentibus eynodxlibus constitutionibus, episcopum sibi temperare novam aliquam synodum celebrando, cum vaIcat firmo gradu procedere aut a se novissime praescriptis, aut ab antecessore suo. Quamquam vero istfasmodi opinio a Benedicto XIV (de synod, lib. I, cap. VI, η. 5) vehementissime oppugnata sit; st-C tamen synodos dioecesanas perraro celebratas videmus potissimum propter impedimenta patriis legibus, quae catholicis adversantur, improbe verauteque interiecta. Iure igitur meritoque sanctitas tua encyclicia epistolis, VIII dec, 1849, quao incipiunt *Nostis,* ad vigorem pristinum revocabat synodales conventus, uti presentissimum remedium ad impietatis vim oppugnandam ct malorum insidias propulsandas. Noa vero ita agentes, abs rc neutiquam eue arbitramur, ut Vaticanum concilium id, quantum esc in se, confirmet, adeo ut in toto episcopatu celebrentur. Maxima siquidem solcmnis huiusco pastoralia actus efficacia habetur una cum actionis unitate, quao propter temporum iniquitatem necessaria omnino est; et faciliorem sternit episcopis viam, qua optatum possint assequi finem, excitandi scilicet in suis dioecesibus magisquo in unum redigendi cleri aetionem, atque exundantem malorum D vim, oppositis veluti molibus, immorandi, ut quaquaversus leso Christi ecclesia usquo vigeat ct efflorescat.

Ast illud necease profecto existimamus, ut celebratio istiusmodi synodorum ad trienne spatium producatur. Experientia enim, quao vitae magistra est, satis ac super nos admonet, fieri non posse, ut quotannis magna cum utilitato indicantur, inspectis rebus, quae pertractentur, studium quod sit adhibendum, nec uon ipsa rerum cognitione, quae stabiliendae supersunt, et ceteris omnibus quibus consulendum existimatur, nedum defectibus ac vitiis quibus occursandum sit Huc occedit, quod fiori non potest, ut conventus synodales quotannis habeantur, in actum reducantur, atque experientia comprobetur rerum observantia ct opportunitas, de quibus initum est ennsifium Denique par asquumquo videtur, synodum non indicendam, nisi peracta pastorali visita- a rione, cum episcopus ipmnncl suis ŏculi materialem perindo ac formalem ecclesiarum auau diorccris atatom inspexerit, quaeque ad conmiunoni christifidelium utilitatem constabilienda. Quare sancta visitatio ad triennium constitutu, numeris omnibus absolutu, synodo dioecesana promus compleretur: sic utraque ree ad optatum exitum, altera alterius opem poscente, perduceretur.

Et quoniam huiu-unodi synodorum desuetudo initium ab impedimentis habuerunt vel patriis legibus vel socialibus perturbationibus interpositis, plurimum conferre videtur istiusmodi casus in posterum antevertere, ut pvritct, neve tam salutaris actionis ecclesiae efficacia imminuatur. Hinc opus est, ut episcopis adventus tot intcriecta impedimenta copia fiat synodos celebrandi aliqua privata forma a sancta seda comprobata, ai forte situilo contingat, sicut Lucidius de Visit. SS. LL vol. I, pag. 199, n. 165 et seq monet, atquo vel in primis ea forma, quae desumpta est a Benedicto XIV de syn. dioee. lib. I, cap. 2, n. 6, cui sacra congregatio Concilii frequentius se remittit. Expedit autem prudentiae episcoporum committere indicium ferre de impedimentorum gravitate, et ex privatis formis sapra relatis illas seligere, quas ipsi opportuniores putant; atque id plane constat ex eo, quod frequentiara illa wunt, et relatae formae a sancta sedo comprobatae ŝati case possunt pro temporum difficultatibus. Neque vero antistites in suis relationibus ad nacra limina dcessent officio his de rebus reddendi rationem.

I>r sjsfrdh pruiinciullbu^.

§ rv.

Iam usque a rerum primordiis, quae ad disciplinam spectant, in medium protulimus, quantum necease foret, ut episcopi quam saepissime convenirent, et coniunctionis vincula necterentur, et firma perstarent, vel in primis quao personalem episcoporum concordiam respiciunt. Id potissimum inter ĉuiuequo provinciae episcopos statuendum est ct per provinciales synodos noe non por annuos congressus ĥabendo cum metropolita. Quo proposito, prudentiacquo stndio diligenter adhibito, aegre fit. ut impedimenta interponantur, quominus istiusmodi congressus vel solemniter, vel privarim habeantur. Ad hunc finem vota suscipimus, atque illud ia primis, ut Vaticanum concilium

Confirmet praescriptum, quo metropolitas tenentur convocare synodos provinciales, nd ad quinquennium: Ipsis copia fiat supplendi forma privata, cum, quominus solemniter celebrcnter, gravia obstant impedimenta; neque inculcare omittat, ut ultro citroque mittantur actus iam evulgati inter eorundem regionum metropolitas.

Nunc enim non utilitate tantum, ecd necessitate compellimur, provincialium synodorum celebrationem ad pristinum revocare, ex quibus omnis tamquam ad libellam in tota dioecesi componitur disciplina ad ea prospicienda, quibus omnes ad unum assensi sunt episcopi suffragane!; quaeque magis ac magis valent per actionis unitatem impiorum conatus vehementius propulsare.

At experientia docet pluribus de causis huiusmodi synodos evasisse rariores, quae nobis suadent, triennium a Tridentino concilio praescriptum ad quinquennium prorogari. Ita enim maior esset talium synodorum efficacia, seu quia in actionis unitate a toto episcopatu celebrarentur, scu quia maior opera provinciarum accoritalibus cognoscendis impenderetur. Quibus certe adiicienduni est, quod a dioecesanis ad provinciale» synodos semper gradatim ascensus patet. Quod si ad ĥli convocandas trienne

spatium praescribendum, maius certe his constituendum, ecquis uon videt? Hete voro silentio praeterire nolumus, quod huiusmodi prorogatio requiritur ad tutandam carum doni celebrationem, non ad coercendam facultatem, adeo ut brevius intra temporis spatium haberi possint, prout necessitas aut utilitas videtur postularo.

Atque ut numquam deficiat aut imminuatur synodorum provincialium actionis efficacia, necease esso existimamus, ut copia episcopis fiat ipsas privata forma habendi, quotiescumque solemnioribus obiicervntur impedimenta et causa, cur ita fieret, comprobaretur a metropolita ncc non ab ipsis suffragancis. Tunc vero renuntiari pussent confecta inibi decreta, siculi metropolitan praescriptum, *de consilia fratrum nostrorum,* et a sacra Concilii congregatione facta adprobatiuno, nd ipsorum observantiam univorsa ecclesiastica provincia teneretur.

Ad amplius vero perducendam synodorum provincialium actionem pro eo, ac aliis atque aliis dioecesibus res bene verteret, plurimum prodesset ultro citroque mitti synodales actus inter metropolitas, saltem suae regionis, ut uniuscuiusque provinciae ex normis illic statutis possent alienos in rem suam vertere ct sibi consulere, illas sancire in synodis suis provincialibus et dioecesanis, quae ad rem facero videntur, atquo magis ac magis unam oamdemquo disciplinae rationem tueri. Iam vero ne id quidem sutis est, propterea quod quinquenne temporis spatium synodis provincialibus habendis praescribendum satisfacere non potest pro vertentis aetatis nequitia, quae, ut episcopi per seipsos frequentius secum conveniant, omnino exigit; adeoque opus est ut concilium

§ V.

Praescribat congressiones quotannis habendas cum metropolita, ea mente, ut opportuna consilia suscipiantur, ut una eadeinque et magis ac magis efficax pastoralis actio evadat.

Praesens aetas catholici spiritus ingravescentis foecunda parens, cui prolabenti calcar increduli adiecerunt dolos, insidias in dies instruentes, nunc potissimum postulat, ut uniuscuiusque provinciae episcopi saepissime conveniant et sermones conserant, quo coniunctior et cfficacior sit uctio pastoralis ministerii. Itaque, cum crebra praefatis do causia provincialia concilia haberi nequeant, opus est, ut episcoporum congressus cum suis metropolitis quotannis habendi suppetant. Idquo profecto consilium admuesim est iuxta illud a sanctitate tua initum in litteris encyclicis ud episcopos Italiae, scilicet *Nostis,* datis Vili dio decembris 1849; quibus significavit, quam vehomontiori flagraret desiderio, ut non solum in pristinum synodales conventus revocarentur, verum etiam sermones ultro citroquo inter episcopos instituerentur, his conceptis verbis, quod ad illos spectat: „Communicate invicem consilia!l; pro hisce vero: „Pergite, ut iam instituistis, coctus habere inter vos.u Hinc in utramquo. simul conferebat efficaciam: „Ut malorum insidiis et praecipuis, pro locorum diversitate, periculorum fontibus communi investigatione perspectis, sub auctoritate et ductu huius sanctae sedis promptiora illis remedia comparare valeatis, atquo ita nobiscum concordissimis animis totoque pastoralis studii robore, curas laboresquo vestros, Deo adiuvante, in id conferatis, ut hostium ecclesiao impetus, artes, insidiae, molimina irrita fiant.0

§ VI.

Statuat, ut, si ecclesiastica provincia talis non sit, ut ternos saltem episcopos exhibere possit, «on w-

cepto metropolita, provincialia concilia habendi et congressus quotannis ineundi causa, ipse metropolita una cum sujfraganeo, fi *habet, illi adhaereat provinciae, quam faciliorem accessu et propinquiorem putat, nulla facta iactura privilegiorum sedium, aut illorum episcoporum, qui sanctae sedi immediate subliduntur.*

Complures enim ecclesiasticae provinciae, in meridiana Italia ad incitas peno redactae, aut metropolitana dumtaxat recensent, aut binos ad summum episcopos. Idcirco multum conferret, ut quaelibet provincia ecclesiastica tribus saltem constaret episcopia, non excluso metropolita. Tantum synodorum provincialium dignitas postulat, quo graviores efficaciorcsquo evaderent conciliares providentiae. Idcirco existimamus statuendum esse, ut metropolita, cui nulli sunt suffragane episcopi, aut unua omnino, sese adiungat alius provinciae episcopis,illius nempe, quam propinquiorem facilioremque accessu arbitratur, ct cum eo unicus, cui superest suffraganous, uti in Tridentina synodo cum episcopis sanctae sedi immediate obnoxiis, quoad provinciales synodos, actum esse compertum eat.

De puroeborum et foraneoram TIcarioram apad rpheopos conventlbct.

§ VIL

Vaticani concilii erit statuere, ut episcopi apud se conventus habeant deadorum foraneorum bis in anno; *saepius vero omnium parochorum; nec non, quoad dus fieri possit, speciatae probitatis foráneos vicanos seligant, qui alii ac parochi sint.*

Unusquisque per semetipsum intelligit, quo spectent istiusmodi conventus, quantique conferat, ut nuno potissimum habeantur, quo magis ac magis efficax reddatur pastoralis actio in clero ac proinde in fidelibus. Plerisqno iam in dioecesibus hi locum habent; hinc illos sanciendo, ut singulis in dioecesibus haberentur, non quid novi institueretur; immo nec nova ferretur lex, quippe suppleret, quao iamdiu exstabat disciplina, iuxta quum conventus synodales *bis in anno* praescribebantur; simul autem facit, ut diocccsanac synodi non amplius quotannis, sed trienni confecto spatio commodius celebrarentur.

Quod voro seligantur vicarii foranei, qui omnino a parochis secernantur, saltem pro eo, ac fieri possit, id certe boni afferet, et apertius et plenius status rerum pateat, nec quidquam lateat, quod necease est; ot sic utroque res poscit opem alterius et amice coniurar.

De conficio parochorum coni eoadlulorlbns lo domo parochia II,

§ VIII.

Praescribat, ut parochi eodem sub tecto candeant in domo parochiali una cum suis adiutoribus, a familia segregati; et episcopis etiam atque etiam commendet, ut quam diissime praescriptum aequantur; interim vero, ubi peropportuna parochiali domus omnino deest, usque dum instauratur, laxantur spatia aut aedificatur, altera prope paroedam suppleatur.

Nimium quantum experientia compertum est, immo magis ac magis exploratum patet, impensum quorumdam parochorum studium in affines et consanguineos, seso inferentes in procurandis paroeciae reboa, eorumque necessitates nullis terminis circumscriptae; qui plerumque cum admiratione, interdum etiam cum christifidolium offensione, habendi cupiditate affecti ad actus omni dignitate prorsus abhorrentes impelluntur nimia iu suos amore et ditandi aviditate. Idcirco providendum, ut procul a suis inhabitet parochus, ct, quoad eius fieri posait.

in parochisli domo prope ipsam paroeciam. Et quo accuratius suo munero fungatur, aecum habeat in rebus ecclesiao gerendis adiutores. Ita sano praeclara virtutum exempla populo exhibere poterunt, spiritualibus obeundis. Ad honestam quorum alimoniam proventibus redditibusque paroeciae provideretur, quae io procurandis ecclesiae robus unico sunt collocanda.

De ſsccnlollbo In parochi adiatoriam.

§ is-

Praecipiat episcopis, ut nemini cleri saecularis manus imponant, quin privi alicui paroeciae ipsum addixerint, adeo ut adjurare poixit parochum, neque abesse nine sontica cauta ab ordinario suo cognita et adprobata. At epitcopi prudentiae reterret illum alio transferre, ft, prout ecclesiae cura postulat, moderan. Simal mandet synodis prorindolibue, ut ad revi statuta conficiant, quibus actionis sacerdotum unitas cum parado regeretur pro co, quod attinet ad animarum curam; et lege constituatur, transgressores in beneficiis conferendis omnino reddendos aliasque poenas infligendas; et, ialvis inribus, quae ex legibus ad parochum spectant, pro rata parte, quae adcentitia runt, distribuerentur operosioribus.

IIoc consilium suscipiendum caso arbitramur, uti quam quod maxime necestarium, inspecta temporum ac rerum conditione, quae omnino postulat, ut clerus sit laboriosus et maximis unionis vinealis obiigatue, ct teneri eo sentiat officio in bonum atque incolumitatem animarum incumbendi, parocho duco ac moderatore. Nulli dubium, quin episcopus ex Tridentina synodo (sees. XXI, cap. 4 de rei) ct ex constitutione Innocenti! XIII, cuius initium est *Apostolici ministerii,* possit cogere parochos „ribi tot sacerdotes adiungere, quot sufficiant ad sacramenta C exhibenda et cultum divinam celebrandum4 ; nihilominus id non semper ad effectum adducere est propter congrui inris parochialis inopiam, cx qua nihil admodum suis adiutoribus supereat Insuper parochorum curae, his potissimum temporibus, adeo excreverunt, ut vel adiutoribus sibi adjungendis ad sacramenta administranda et cultum divinum celebrandum nullo pacto fieri posset, et parochus officii sui partes expleret in tota paroecia. Illud quoque habendum pro certo est, posso episcopum, urgento necessitate, quemlibet cogere sacerdotem adiutorem ‘eto parocho exhibere, habita dignitatum rationo; attamen, quando haberi posset *appellatio in suspensivo,* inefficax prorsus esset qulcquid illico episcopus constitueret, etiam gravissima urgente cura animarum. Ad haec non desunt, qui, nulla habita animaram curandarum ratione, in gravioribus ecclesiao necessitatibus pro suo ingenio, nullo permittente, D extra dioecerim seso conferunt. Hinc quo tot malis occursetur, rem modo propositam qusm maxime opportunam existimamus, quao solide innititur in illa Tridentinac synodi lego («ess. XXIII, cap. 16), ubi legenti occurrunt: eNullus in posterum ordinetur, qui illi ecclesiae, aut *pro loco,* pro cuius necessitate aut utilitate assumitur, nnn adscribatur, ubi suis fungatur muneribus, nec incertis vagetur ædibus. I Quin immo id est prorsus consentaneum constitutioni Benedicti XIV *Etsi neminil,* datae VII februar. 1742, § VI, ubi haec ipsa ferme leguntur: nVcrum salis experientia compertum est, imparem ease solius parochi laborem;cum nequeat unus omnes instruere, ubi doctnris diligentiam numen» vincit Quoties Lamen episcopus toto animo ac studio in ecclesiam sibi commistam incumbit nunquam necessariis et A opportunis destituetur auxiliis. Semper enim inveniet, qui tonsura initiari, qui per minorum, qui per sacrorum ordinum gradus ad sacerdotii fastigium promoveri, qui denique ad ecclesiastica beneficia viam sibi munire studeat Gravissimis idcirco verbis (et verbis facta respondeant) affirmet episcopus, nunquam se facturum, ut tonsura inauguret grandiores aetate, aut minores, praesertim vero maiores ordines iis conferat, qui in tradenda christiana doctrina operam suam parochis commodaro neglexerint .., Denuncie! praeterea, ac fidem praestet, in conferendo parochiarum et aliorum beneficiorum iure, plurimum apud se ponderis et momenti habiturum studium ct diligentiam in hoc opus a clericis collatum; atque iu reipsa constabit, non rectori tantum impositum ❦c docendi munus, sed *plures illis praesto* esse, ut omnes officii cui numeros cumulato implero possit.-

Cum autem eongeratur pecuniae cumulus, quao ex adventitiis provenit, α binis administrata ab clero electis atque a tertio, quem episcopus ad»ignat, complures hinc utilitates dimanarent. Atque ex hio, L Adventitia lucra non amplius essent causa, cur derni a parochis abalienaretur. 11. Non amplius osent, qui pecunia diffluerent, et quibus omnino deficeret III. Perfacile esset inertia torpentes pecunia mnlcUre. quod nullo pacto fieri nunc potest. IV. Demotu sacerdotes inter se magis magieque cohaererent.

$ X

Parochis et clero suo concordiam et actionis unitatem commendet in Dei g.'oria, animarum sanctificatione, celrriique ckristianae pietatis operibus provehendis episcopi iudicio magis ad tetapus upportwiiusque accommodatis; nedum ecclesiae hostium insidiis propulsandis. Atque ut magis dent operam, quo, quantum in ipsie est, iu quaestionibus citae actu atque usu positis, quod maxime christifidelium interest, doctrinae unitas et integritas serretur, iuxta illud Pauli apostoli, 9ut idipsum dicatis omnes perfecti in eodem sensu rt in eadem ❦ententia Adeo ut inter multiplices hutuawrrum opinionum varietates derus rx furma gregis ducem se praebeat non ancipitem, edocius a sancta matre ecclesia, quae non sdrm qnneslionilus circa dogmata persolcendis, rerum etiam morum disciplina pjscit ac dirigit animos in praxi actionum humanarum et socialium ad [esum Christum Dominum nostrum, Idcirco praercribendum putamur, ut sacerdotes semel in mense, omnes ad unum, concernant una cum parocho, quo paroeciae suae spirituales perinde ac temporales agnoscat necessitates, aptiora parentur remedia app^rtuneque adhibeantur, ordinario suo adprobante.

Nonnullorum cleri cum parocho suo discordes sententiae, ❦disparita opinionum, quae plerumque locum habet inter ipsos animarum moderatores circa mores ct vitae rationem, quae propius tangunt christifidelium societatem, ct defectus unius atquo eiusdem instructionis, per quam unusquisque sacerdos in exercitio ministerii utilior esso possit, eunt in causa, cur quam quod maxime necessarium sit ad optatum finem quod proposuimus perducere. Quo profecto habetur in omnibus paroeciis actionis unitas sacerdotum cum parocho suo, et collutis viribus alacrius contendunt ad sanctificandas animas et impiorum molimina funditus evertenda.

De Inslitalls clericorum saecularium.

§ XI.

Commendetur institutio congregationis clericorum saecularium, qui simul uno sub tecto niventes ordinano

* Legs mMm.

i Lege *illi.*

suo subiiciantur, nec non Oblatorum divi Caroli, et venerabilis Harlholomaei llolshauser, quae in maximam ecclesiae utilitatem redundare pro certo habemus.

Oravita· oniro huius consilii suscipiendi in eo sita cat, ut quam plurimi viri ecclesiastici recenseantur, qui familia eoiuncti, in integritato vitae murumque sanctitate perseverante· et magisterio addicti, in animarum cura nliisquo dioecesis muneribus suscipiendis, haud fucilo dictu est, quot ct quam uberrimos parerent fructus. Quam multi sacerdotes familiaribus conficiendis rebus a recto tramite recedunt, ot praecipites ruunt; alii vero, nisi scopulis impingunt, parum aut nihil ecclesiao bono consulunt. At diu multumquo aecum animo reputantes inibi praestantiorem in modum sacerdotalis ministerii vocationi eo posse respondere, ct idoneos magisque dignos, quibus officia ot beneficia In sua dioecesi conferrentur, spento ct nullo cogente illuc conflueront, statini ac istiuamodi congregationes instituerentur. Quam bene ad rem nostram facere videtur venerabilis Holzhauserii institutum, excepto, quod cogitarent de eo Germaniae episcopi, apud quos iamdiu viget et propagatur! Ibi enim convictus est praecipui maximiquo momenti. Adde huc, quod character ct nota *cleri saecularis* in hisce institutis integra servatur, cumque huiuscemodi ndspectus adprime consignatus se ostenderet, ab iis probabiliter elaborentur decretis, quao ad dolondos religiosos ordines a publicarum rerum moderatoribus conficiuntùr. Unum Vaticani concilii verbum nimium quantum valeret ad excitanda inque actum reducenda isthaec instituta, ubi nondum constabilita conspiciuntur: atque in dios certo augerentur, ubi episcopi stimulos et robur adderent, propositoque iuventutis instituendae programmato, fastigium attingerent. Convictus certo animum oxeitarot, quo quis in studium incumberet suae sanctificationis inquo multiplicium sui ministerii operum in episcopi adiutorium.

De mediis ad lalcam lavcntutem erudiendam opportunis.

§ XII

Episcopatui etiam algue etiam commendet, ne desit ubique dioecesium laicae inveniatis instituendae gratia unum aut pfura constabibre gymnasia episcopalia, quae ampliora sint in magnis urbibus; quibus aliqua, uti cumulus, addatur studiorum universitas; artificibus ver·· et agricolis quoris pago vel ruri pateant scholae, nec non sacella vespertina et dominicana, ea mente, ut perditissimorum doctrinis subducantur atque per utilium rerum cognitiones ad semitam rectam dirigerentur.

Duabus de causis vebemontiori flagramus desiderio isthaec consilia ineundi. Unum est, quod, quamquam votitum est Tridentina synodo, recipi posso in seminariis, qui ab ecclesiastico statu abhorrent, tamen pluribus in dioecesibus intolerandos non esso novimus, modo nd rectam vivondi normam seso composuerint. At illud inficiendum non est, quod si in molius seminaria sunt corrigenda, neccsao omnino est illos, qui divino cultui so manciparo exoptant, ab iis, qui profani fiant, omnino segregaro. Salis enim suporque experientia constet clericos cum laicis conviventes ecclesiasticum spiritum adipisci perfacilo non esso. Alterum ost, profanos iuvenes lutulentos Inticos haurire potius babero. Idcirco necesso existimamus hac nostra notato non solum cloricorum seminaria case, verum etiam collegia constabiliri ad laicam iuventutem instituendam sub regimine episcoporum. Magnis in urbibus ampliora possent institui collegia: atque nonnulla studiorum universitas constabilienda variis regionibus in catholicae religionis utilitatem magnopere redundaret, ut in Belgio, in Anglia, atque alibi factum est Siquidem catholica institutio a Christo Domino commissa est apostolis, atquo hinc episcopis et clero episcopis subiccto; adeoquo illud necease est, ut ab episcopis opera et studio sacerdotum doctrina et pietate praestantium promoveatur. Quod nisi toto conatu in instruendam et od evangeli! normam iuventutem educandam clerus incumbat, postera aetas pessum ibit Si clerus otio marcescit, dum laici nequam susque deque contendunt iuniorum animos pervertere, nequius agit, nec tantae incuriae Deus, conscientia sua ot ipsa historia indulgebit.

Iam vero ecquis non videt, quantum hoc alterum caput conferat ad amplificandam episcopalis actionis vim? Quippe tali modo constans et perpetua habetur efficacia ex eo, quod spectant ad episcopale ministerium.

Caput TII.

Do idoneitate in primariis agentibus eorumquo adiutoribus.

Unitas et efficacia actionis omnino in primariis ecclesiae ministris eorumque adiutoribus maximam praesupponit idoneitatem. Quibus inspectis, sacri canones sapientissime praescripserunt, quae in singulis eligendis requirenda essent, quaeque, divina adiuvanto gratia, normao habendae essent. Sed quoniam experientia nos docet, nonnullos istorum canonum parum aut nihil sufficere posse pro eo ac aetas nostra postulat; alios vero in desuetudinem prorsus abiisse, cum graviores abusus irrepserint causa privilegiorum seu quia vera, seu quia perperam percepta et a noxiis oppositis consuetudinibus inducta; ideo peropportuna erit opera patrum Vaticanae synodi in rem sedulo incumbere, ut consuito removeantur obstacula, quao persaepe adversantur canonicae electioni seu praecipuorum ministrorum seu adiutomm, qui magis idonei sint, nee non in novis tam saecularibus, quam regularibus Ieritis ad ecclesiao normam instituendis.

Nos igitur, ro bene perpensa, caelesti opitulante gratia, illuc devenimus, ut oculis subiiciamus mala, quao magis notanda, videntur, quaeque magnopere expediant, quo illis opportunius occurseturi.

De promovendis ad episcopalem dignitatem.

§ I.

Graviter ac serio perpendantur regiae nominationes in promovendis od episcopatum, quae maximum in discrimen adductae sunt ab ecclesiae hostibus, quibus solia principum obsidentur.

Privilegiorum excessus in episcoporum nominationibus intentos animos patrum concilii Tridentini revocarunt, qui, Pallavicini cardinali referente in eiusdem concilii historia (lib. XXI), diu multumque cogitaverunt, qui fieri posset, ut illa prorsus tollerentur. At postea rem eo perduxerunt, ut monerentur, qui talibus privilegiis a sancta sedo concessis fungebantur, quanti id momenti esset, quamque graviter suae incumberent conscientiae, iliaque adjecerunt: *Nihil in iis pro praesenti temporum rations innovando.* Iam vero quoniam experientia comprobatum est, huiuscemodi regias nominationes periculosiores evasisse, postquam regales aulas ambili maior hostium ecclesiao turba, omnino necesso esse videtur, concilium Vaticanum iterum iterumque in id incumbcro ad propulsanda, quae ex hoc fonte derivantur mala.

Ad haec ipsi Tridentinao synodi patres, quo melius dirigerentur investigationes suscipiendae circa promovendos ad episcopalem dignitatem, disposuerunt: rQuoniam vero in sumendo do praedictis om-

nibus qualitatibus gravi ideoque bonorum et doctorum liominum testimonio, non uniformia ratio ubique ex nationum, populorum ac morum varietate potest adhiberi; mandit sancta synodus, ut in provinciali synodo, per metropolitanum habenda, praescribatur quibusque locis ct provinciis propria examinis, seu inquisitionis faut instructionis] faciendae forma, sanctissimi Romani pontificis arbitrio adprobands, quae magis eisdem locis utilia atque opportuna esse ridebitur otc/ [Se«. XXIV, cap. 1 de refj Iam voro, retenta hac formae varietate pro investigatione sumenda, videtur ad melius merita, idoneitatem et laudabile· qualitates praestandas in quovis promovendo, haud omittendum committero examen seu inquisitionem ante electionem metropolitano, una cum episcopis enffraganeis provinciae, ubi ortum et ubi domicilium habet. Et quoniam non omnes, uti digniores indicati in semetipsis, talos sunt, ut consistere possint, ct ex sententia, in sedibus episcopalibus pranUntioribus pro conditione loci; ita necesse foret, ut examen committeretur quoque ipsorum ecclesiasticae provinciae epiteoporum iudicio, pro dioecesis ratione, quam designato viro placeret adsignare.

De episcopi asxIIUrII».

§ II.

Ari normam redigat, ampliorum dioecesium episcopos, quique Senio confecti irnt, aut perpetua aegritudini laborantes, auxiliarium habere episcopum, titulo alicuius ecclesiae in partibus infidelium *silae, absque iure futurae successionis.*

Compertum est atque exploratum iuxta verba Benedicti XIV (de syn. lib. XIII, cap. X, n. 24): rSaerae antiquitati probatao quoque noscuntur coadiulonao cum futura successione, quoties ea ait prac/ulis conditio, ut ἀdministration ct gubernio C ecdoaiao utiliter amplius processo non valeat; quoties designatus coadiutor et meritis polleat ct rerum agendarum scientia; quoti» denique in coadiutore cooptando, ne aliena inra laedantur, eorum exquiratur obtineaturque consensus, quorum suffragiis episcopi electio esset perficienda. Haccquo plano methodus illa cat, quae constanti usu recepta, nostris bisco temporibus servatur/ lamdudum quam multa impedimento sunt, quominus destinentur coadiutore· *cum futura successione.* Inierim in dioecesibus, ubi episcopi aut devexa notate, aut senio se viribus enecti, impotentes evaserunt, una cum putoribus uve·, miserum ! latiguero videntur. Quaro ne episcopalis actionis efficacia vel paulisper deficiat, plurimi refert illam normam statuere, cuilibet episcopo impotentia laboranti episcopum in *partibus* auxilio dandum, sine futura successione. In amplioribus vero dioecesibus, nihil est, quod plura loquamur, cum necessitas ibidem habendi episcopum auxiliarium per «e ipsa pateat.

De vicarii» ἐipltnlarlba

§ III.

Ut conudal et provideat, qui fieri possit, ut tollantur, qui non raro abusus irrepserint in viearii capitularii electione et iuri/dictionis exercitio.

Satis enim experientia compertum est, quod, vacanto episcopali sede, haud raro causa ambitionis magnopere improbandae gravia damna et vulnera infliguntur, medio illo tempore, disciplinae et ecclesiae rationibus per vicarios capitulares, qui ad illam evecti dignitatem per ambitum, diruunt, aedificant, matant quicquid ab episcopo vita functo beno gestura eat, et nnva comparant obstacula regimini succe»Miris episcopi, praeter scindala ct discordias, quae exciuntur in ringuli· quibusqun electionibus A a diversis partibus. Iam vero adventus haec adeo perniciosa exempla, quae persaepe redintegrantur, illud nobis expedire videtur, decernere, capitulum vacantis dioecesis ternos eligendi ius habere, ox quibus ecclesiasticuo provinciae episcopi seligant vicarium capitularen!, dummodo non aliter sentiant atque alium pro tempore ac re eligendo suppleant Ad hoc igitur omnes provinciae episcopi convocabuntur a metropolita. Quod si non omnes, satis ease poterit metropolita una cum aliis duobus eiusdem provinciae. At, vacanto ecclesia metropolitana, senior episcopos convocabit. Quod ai numero minores sunt quam quatuor, illis addatur metropolita vicinior. Hinc improbandum non case videtur, ut «patiam octo diorum praescriptum ad vicarium a capitulo eligendam ad quindecim proferatur. Quid quod illud etiam quam maximo expediret, ut capitularibus vicariis auferretur ius dimissorias litteras scribendi pro ordinandis, vel primo elapso anno sedis vacantii, nedum beneficia conferundi, seu patronatus ℓaicali sint, seu ecclesiastici, »cu mixtae collationis, et teneantur pro re nata quolibet in casu ad dispensationem obtinendam quicquid exit singillatim exponere?

De vicarili graersllbas.

δ IV.

Praescribat, ut fa *sicariis generalibus /eligendis hae qualitates requirantur; I. Artas non minor triginta annorum; 11. Ut sit doctoris laurea in utroque iure exornatus; 111. Ut praeter studium elementare istris civilis et canonici, laudabilem operam dederit perficiendi causa alicui tkeorico-practieo exercitio harum scientiarum; IV. Denique, ut bent se probarent qua ad zelum ecclesiasticum, qua ad integritatem* tn *operib is ministerii sacerdotalis atque in aliquo officto a suo episcopo ei commisso.*

Divus Alpbonsus dc Ugorio in *Animadversionibus* ad ἔpiscopo haec notanda censuit: „Quod ad vicarium spectat, compertum proraua eat, ab ipso scilicet pendere maiorem partem quietis ct regiminis in tota dioecesi. Quapropter episcopus omnem adhibeat diligentiam, quo adsit ei vicarius, qui doctrina ct sanctitate sit praeditus, comi», indesinenter aures praebeat omnibus, negotia expediat, et vel in primis, ut nulla mercedis spe ductas officio fungatur.- Nunc enimvero homines hac idoneitate praediti, ac praesertim altiori notitia theorico-practica ecclesiastici iuris, quam maxime desiderantur. Ut autem numerus illorum hominum increbrescat, expedire quidem videtur in ipsis eligendis, quas antea recensuimus conditiones praescribi. Quod nd aetatem spectat, uihil eat quod plura dicantur, cum ad istiusmodi munus fungendum requiratur homo D aetato provectus et experientia praeditus. Quoad ductoris lauream, etsi non desunt cunonistao, qui opinantur, sufficere posse, quao est doctorum in sacra theologia, attamen abs re non erit reposcere, quae in *utroque iure sit.* Quemadmodum enim piarne animadvertunt canonistae, inter quos Berardi (Com. tom. I (Diss. V, cap. 1) de vic. episcoporum): eQuamquam magistris in sacra theologia arbitrorum officio fungi concedatur in ecclesiasticis ℭausi sunt tamen causae quaedaui, veluti matrimoniales, criminales et liberales, quae vero dirimi iudicio, non arbitrio debent, alia» autem |vcri| iudicii capaces non sunt, nisi (qui] saltem prolytae in iuro sunt renunciati (can. (lepe cap.) D in fin. de in integrum restitutiono). Addatur constitutio Clem. Vili, 60, 19/ Quare non sine causa concilium Tridentiuum («ess. XXIV, cap. 26 (lepe 16) de refor.) haec praescripta habet tam do capitulari, quam do generali vicario: „aaltem in iure

canonico sit doctor vel liccntiutusa. Sed cum ipsa eynodurt subiocerit Bvel alius quantum fieri potent idoneus ansam prnebuit interpretationi, quae subducit stimulos clero iuniori in iuris studio, et coegit episcopos valde laborarc, quo idoneum vicarium, quoad eius fieri possit, nanciscantur. Et quoniam elementare dumtaxat studium iuris civilis et canonici, cui datur opera in seminariis, si ad doctoris lauream adacquendain satis est, tale utique non est ad efforinandum canonistam; siquidem altius requiritur studium, idquo thcorico-practicum, in evolvendis classicorum voluminibus, in quibus textus explicatur, ct ad ius scito fit traductio; necease omnino esse arbitramur, quod tertio luco proposuimus, scilicet ad perficiendum ingenium iuris studio sedulam operam navare, optimis antecessoribus ducibus, quod testimonio auctoritate digno comprobetur. Denique prono alveo fluit, iuniores sacerdotes satis se probasse, zelum ecclesiasticum atque integritatem in opere sui ministerii, aut in quovis munero fungendo ab episcopo ipsis commisso, prae se ferentes. Quod maximo incitamento foret sacerdotibus, quo iuxta praescriptam normam magis ac magis idonei evaderent. Quisvis vero episcopus curabit aliis atque aliis studiis distentos habere dioecesanos suos, statim ac ex ephebis excesserint, partem operibus ministerii sacerdotalis addicant, ut excitent in eis, et experiendis deprehendant illorum zelum in animarum sanctificatione, alios vero in aliquo episcopalis curiae officio, vel aliis fungendis muneribus, queis nimium quantum scatet curia episcopalis. Quo facto quam multi recenserentur idonei vel generalem vicariatum suscipiendo, seu pro-vicariutum, aut capitularem; seu alia denique officia obeundi, in episcopi adiutorium.

At quo tutior ac securior istiusmodi electio fiat, illud addi posse videtur, ut eligendi periculum sui faciant coram episcopo, apud quem domicilium habent, in iure ecclesiastico, cuius scrutinium ad idoneitatem probandam committendum ipsis episcopis seu eorum arbitrio. Quod si non desunt in ecclesia munia ecclesiastica *ad nutum,* quibus obeundis statutum examen est, videtur potiori iure id perbelle se habere vicario generali. Neque verendum, ne id defungerent; siquidem maiori ipsis decori esset, atque inito studiorum curriculo, et quam quod maxime prodesset, ut talis electio ex sententia evaderet Addo his quod episcoporum plurimum certe referret peropportuna ipsis incitamenta exhibere solertissimi» ingeniis, quo facilior socuriorquo optimi vicarii generalis fieret electio.

§ V.

Ut firmetur, generales vicarios omnino extradioecesanos seligendos. Et copiam fieri episcopis adhibendi etiam dioecesanum, si quando magis deceat, modo sufragia faveant maioris partis capituli cath'dralis.

Illud enim procul dubio habendum, por vicarios extradioeccaanos praefatis qualitatibus exornatos vehementiorom officaciorcmquo fieri actionem, posthabitis certo, quao necessario intersunt inter cognatos et amicos, quaeque in vicariis dioecesanis ud obsequentiam flectunt, et ducunt in mala. In id omnes ad unum conveniunt doctores. Divus Carolus Borromaeus experientia ductus do vicariis dioecesanis haec adfirmare non dubitabat (Actorum pars I cone, prov. V, do episcopo); „Sacpe enim fit, ut cum iustitiae quasi oculis tenebras cognatorum affiniumquo illa innata vis offundat, tum gratia metuquo eorum, quibnscum vixerunt, vivendumque deinceps est, etiam boni constantesqno viri ab aequitatis norma rectaque via facilius deflectant/ Illud quoque addendum, quod dioecesanus, nisi doctrina et probitato spectabilis est, nullam sibi conciliat fidem atque existimationem, iuxta illud, *nemo propheta acceptus est* tn *patria sua;* ct quamvis neque ulla gratia aut metu adamussim suo munere fungeretur, tamen praeiudicia multitudinis, quao nullo pacto vitari possunt, in animum inducerent, in hoo vel alio negotio non iustitia, sed alia certe causa illum esso adductum, adeoque huiusmodi regimen quam maxime obstaret actionis efficaciae.

At non desunt episcopi, qui votis susceptis precantur, ut episcopi arbitrio remittatur vel dioecelanum vicarium adhibere posse pro rei convenientia, scilicet cum nemo sit ex extradioecesanis, qui quae requiruntur qualitates prae se ferro potest, dum aliquis ex dioecesanis non deesset dignissimus, cuius perspectae animi dotes fidem atque existimationem conciliarent, quique ob locorum, hominum, consuetudinum et cogitandi rationis, quam callet, notitiam plurimum .quidem prodesse posset ecclesiae regimini ad €vangeli normam conformando. Quo in eventu eminentissimus no reverendissimus Sistus Riario Sforza (ircbiepiscopus Neap, necease esse arbitratur, ut capituli cachedralis suffragium faveat electioni, saltem quoad maiorem canonicorum partem, quo magis in electione opportunitas elucesceret, ac magis magisque electas dioecesanorum animos, fidem, benevolentiam sibi conciliaret.

De cancellarli» et notarili.

9 VL

Ut praefiniantur, quae requiruntur qualitates in eligendis cancellariis et notariis curiae ecclesiasticae, scilicet: 1, Aetas triginta annorum; 2, Saltem licentia doctoralis in utroque iure; *3, Ut eligendus periculum sui faciat scribendo de iudiciis ecclesiasticis sire civilibus, sive criminalibus.*

Id maximo interesse existimamus, propterea quod si curiae ecclesiasticae fore ad occasum prolabi visae sunt, tribuendum est maxima ex parte cancellariis et notariis canonici causarum processui omnino imperitis; dum do iure ipsorum est redigere actus indicíales, uti eruitur a concilio Lateranensi (cap. XI. *De probationibus),* nodum ab ipsa verborum explanatione seu glossario. Neque novum sano atque recens saperet requirere examen, cum Tridentina synodus (sess. XII, cap. X) praescripserit, ad vitanda, quae ab inscitia et malitia notariorum derivantur mala: „Cum ex notariorum imperitia plurima mala et multarum occasio litium oriatur; possit episcopus quoscumquo notarios . .. examinatione adhibita, eorum sufficientiam scrutari, iliisque non idoneis repertis, aut quandocumque in officio delinquentibus, officii cius in negotiis, litibus et causis ecclesiasticis et spiritualibus exercendis *[lege* exercendi] usum perpetuo aut ad tempus prohibere/

De p&roehl

§ VII.

Recenseantur ąua praecipua et maximi momenti sunt officia parochi; iis, qui graviter ab officia suo defecisse deprehenduntur, irrogetur poena nib *pensionis ab* officio, *et* beneficio, *satiem ad quatuor menses; et redditus episcopi arbitrio addicatur paroeciae pro eo quod ueeesse existimatur; in contumaces de aliis gravibus eorumdem qfficiorum omissionibus depositionis poena a beneficio curato ; eàedemque poenae sanciantLr in parochos, qui in re turpi prato sunt exempto, ebrietate, illicitis icéis, blasphrmiis; nec non m cos, qui quamlibet mertatutam exercent, in reos sacramentalis confessionis temerariae notationis, solHeitalionis ad turpia, et ceteris eiusdem grarilatic.*

Etsi sancta Tridentina synodus tiliis acque aliis a sessionibus magna ex parte officia parochorum significavit; attamen istorum mentis conceptus paucis ac summatim attingunt ea, quao singulorum parodi ialinm sunt officiorum, atque eorumdem omiasionem. Adversus enim monita continenter edita ab episcopis quam multi persaepe conciones habere, christianam doctrinam tradere negligunt; nec perraro accidit, ut ipsorum negligentia christifidelea supremum diem obeant quovis sacramentorum solatio destituti. Complures autem improbanda quadam prudentia dneti eos, qui male agentes pravo sunt exemplo, neque monent, neque certiores faciunt, quibus decet; immo nullam suscipiunt curam et cognitionem, ut erubescantl, et utcumquo fieri potest, eluantur. Qoamplorimi vero in animum inducere nesciunt, qood temporum iniquitas adeo non purgatos ab inertiae culpa facit; immo revocat eos ad vehementius agendi studium atque ad ea promovenda opera pietatis, quae Christi charitas suggerit, quo a saeculi contagio animae subducantur; quod suo maxime interest, et neutiquam ultra suum officium est. Quapropter Vaticani concilii erit, praecipua et maximi momenti officia parochi recensera, et declarare quanti interest, ea ad amussim exercere. Atque ut plane intelligent, quanti sit deficere ab officio, necease ease existimamus, aequas culpae poenas canonicas comminari. Concilium Tridentinum (seu. XXI, cap. VI) in eos dumtaxat cogitationes suas intendit, qui imperiti essent et sc&ndalaiam degorent vitam. Nunc vero opus est, ut ante omnia peropportuna incantar consilia in negligentes, qui complures numerantur. Ilio ad rem facit gravissima Barbosae sententia, per quam ad patrea Vaticanae synodi alloqui videtur: „Cogitet et ponderet, quod etiam *negligentes* gravissimas Deo daturi sunt poenas. Inutilem servum eiicite in tenebras exteriores, ubi erit fletus et stridor dentium. Inutilem, ait Dominus, non dissipatorem, non prodigam, non sceleratum; sed otiosum, sed torpentem, animarum lucrum et quaestum minime facientem. Tot occidimus, inquiobat divus Greg. Mag. (Hom. II saper Ezocbiel.), quot ad mortem ire quotidie tepidi et tacentes videmus. Et si homicida non habet vitam aeternam in se manentem, quae supplicia in animorum interfectores expendentur?4 (De parochis part. I, cap. Ill, η. 15).

Quod vero spectat ad curatores animarum praefatarum culparum reo», per quas plerumque obnoxii saut eisdem legibus canonicis ad coercendos clericos latis, optimam aequiasimumquo erit, ut appositae poenae sanciantur. Illud pro certo habendum est patres concilii Tridentini' in parochos, qui *turpiter et scandalosi urunt,* sanxisse Fesae prius praemonendos, et ubi non resipuerint, coercendos et castigandos cum censuris; ac deniquo si adhuc in sua nequitia perseveraverint, (a beneficio] deponendos- ; attamen nunc experientia odocti, aliquid addendum arbitramur. Etenim sinere eos impune abire et monitos tantam pro prima vice, cum comperta omnino ait ipsorum turpiter vivendi ratio, graviori esset damno et maiora mala Christi fidelibus importaret, qui illos intuerentur sacris ad aram operari et sacro fungi ministerio, quominus coram Deo et Christi fidelibus saltem aliquo modo poenas sui reatus luissent. Hinc necease eue arbitramur, pro huiuscemodi reatibus suspensio saneiatar saltem ad quatuor menses. Multo magis quia, antequsm tanta pateret nequitia, autnquam monita defuerunt pro aliis et similibus eansis, quao satis constare nequiverint Restituti vero in integrum statum curae parochiulia, quoties pertinacia io improbitato constaret. deponuntur a beneficio curato ex leul sententia. Parocho enim, qui voi brevi tempore scandaloso vixerit, etiamsi ex miracolo ad meliorem frugem so reciperet, nunquam bene illic in paroecia manere poterit, quam pravo exemplo incestavit

§ VIII.

Praefinienda videtur, pro eo quod spectat ad indicia de removendis parochis delinquentibus, forma iundicialil summaria, et declaretur, provocationem nullam vim habere in suspensivo, *et sanctae sedi unice produci posse. Simul autem copia fiat episcopis extra iudicium, duobus ecclesiae cathedralis adsistentibus, procedendi, quoties praevideri possit, formam iuridicam scandali causam esse posse, aut iustitiae laesionis.*

Si nihil tam exitiale est saluti animarum, quam parochus o pastore gregis Christi lupus rapax factus. si salus animarum suprema lex ost, ut sollicitudo servandi eas moram non patitur, illud quam quod maximo expedit, ut ad removendam parochum, qui iam a recta semita aberravit, procedatur ritu consentaneo supremae legis spiritui, et rebus gerendis nulla interposita mora, sicut ante dictum est, provocationem scilicet nullam vim habere *in suspensiro,* esse omnino iuxta illud, quod iam dispositum fuit a patribus Tridentina© synodi (seas. XXI, cap. VI) sqaacumque appellatione et exemptione remota4. Interdictum autem declararo usum appellationum ad metropolitanum, no in infinitum causa producatur, collationem prorsus habet in brevi *Impensa* dato 13 augusti 1819, ubi Pius VII idipsum sancivit in caaais relatis ad collationem *portionum* in ecclesiis receptivis. Tali modo iustitia defensa manet, patente via duplici sententiae. Quamquam vero post primam sententiam, cuius certe effectus neutiquam suspenderetur ab appellatione, episcopus oeconomum curatum sufficit parocho, vocaret tamen paroecia usque ad appellationis discussionem, quam ad rem quinque, ad summum »ex mensium terminus esset definiendus. Sed quoniam non utique decot, episcopum expensis propriis aliquem causarum actorem destinare apud aacram congregationem Concilii, ad sustinendum depositionis sententiam, opus est, ut in integrum restituatur, quod a Benedicto XIII dispositam fuit, qai ex praestantissimis Rumania praelatis binos causarum actore statutos voluit addictis stipendiis, qui causas episcoporum dicerent *ex officio.*

S IX.

5» *vero parochi imperitia laborantes nullo pacto in animum inducunt curam resignare aequa pensione adsignata, cuius capax est paroeciae redditus, aut olio quovis beneficio ipsis impertiendo, possit episcopus illos ad formale examen* in scriptis *retocare, et iteratis experimentis minime probatos ab examinatoribus ad hoc arcessitis, a beneficio curalo delapsos decernat.*

Pluribus concurrentibus cx Tridcntinao synodi praescripto (sses XXIV, cap. XVIII), nulli in posterum parochi imperiti futuri profecto fuissent; et quidem sunt et erunt! Quoties hi devoxa non eunt aetate, et impotentia laborant, coadiutori» subsidio, quem vul *coacte* excipere tenentur (ibid, se». XX *[lege* XXI], cap. VI do ref.), satis spirituali paroeciae bono haud consulitur. Coadjutores enim nunquam ox sententia vires explicare, aut gratiam iniro possunt, neque fortiter agere, cum parochus, quem certe piget illum iniquo animo excepisse, limis ŏculi intuetur, eique quoqueversus adversatur.

• Is ali· »î«stflari ktfUr «fnthoncw». «d wtfwid.
» ?·*. XXV, ea?. 14 4* rW.

» Adde ttaíitria

quem iniurioaum imperitiae atquo inertiae suso a circomspcct.it. Nequo minus consideranda sunt scandala, quae dimanant ex huiusccmodi oppositione per complurium annorum spatium in longurn ducta. Cum voro gravissimo in damno vertat animarum saluti, necease omnino est, ut ex proposita rationo opportuno consulatur.

§ X.

Prohibeatur, quominus curatum beneficium ad sacri patrimonii titulum conferatur, aut priori patrimonio substituatur.

Causa, cur id prohibeatur, illa est, no in removendis u cura animarum parochis delinquentibus aut imperitis graviora obstent impedimenta.

§ XI.

Prorogetur, qui ad sex menses a concilio Tridentino terminus est definitusl, in paroeciarum cacantium provisionibus.

Brevia enim sex mensium terminus cogit plerumque episcopos satia babero homines mediocres et parum probatos. Nequo paucae neque rarae sunt, quae occurrunt difficultates in provisione idonei alicuius curati, vacante paroecia. Siquidem, iuxta divum Alphonsum, illud prae oculis habendum, perpaucos revera esse sacerdotes, qui inveniuntur idonei huic muneri suscipiendo tam difficili tamquo gravi; cnimvero ab ipsorum cura pendet aut profectus aut pernicies populorum (Rifleos. cap. I, vere. 4). Quare non sino causa opus eat ad difficultates superandas, ut episcopi in longum ducant temporis spatium concursibus habendis praestitutum. Hinc maior episcopis in proposita re danda est latitudo. Difficile voro dictu est, quantum sit hoc tempus producendum. Pro locorum varietate, seu paroeciarum, seu dioecesium, varias ob rationes mora magis vel minus produci potast; hinc oportebit aut productam C ▾orem dilationom committere conscientiae atquo arbitrio episcoporum, aut, perpensis aliis aliisquo, quao multimodo variantur, circumstantiis, quantum homini licet pro sua prudentia, talem terminum praescribere, qualis valeat superare obstacula, saltem frequentiora, quae adversatur necessariae libertati in idoneo animarum curatore eligendo. Quod foret etiam secundum iuris vim: nam, uti Innocentius III declaravit in cap. *Quia* [5], *De concessione praebendae* (ILI, 8], concilium Lateranense statuit amittendum ius beneficium conferendi *contra negligentes tantum,* qui intra sex menses conferre négligeront; adeo ut sex mensium tempus *non currat legitime impedito* (v. Gir. part. I, sect. 417). At quao graviora impedimenta, quam idoneorum virorum defectus?

Da cccleslarani cathedrallam canoulcíl.

§ XII.

Quam maxime expedire existimamus, ut singillatim praescribantur praecipua canonicorum munia, poenae in desidiosos, et ad rem expeditior procedendi ratio.

Sapiontissimao constitutiones a Tridentina synodo sancitae fuerunt pro cathedralium ecclesiarum capitulis; at tempus praesens postulat, ut graviora ineantur consilia ad maiorem capitularium idoneitatem; atque ut omnes tandem aliquando addiscant, canonicatos non sio ot simpliciter conferri ad rependenda morite, sed ut episcoporum latori fidissimi, dignissimi, laboriosissimi maximequo idonei coadjutores adsint in multis gravibusquo curis ministerii episcopalis.

Et quoad officii sui fungendi munus, necease est, ut declaretur, canonicos, praeter operam choro exhibendam, aliis atquo aliis muneribus fungendis omnino teneri, quibus ad nutum episcopi destinantur in tanta episcopalium curarum varietate. Coneionandi munus assidue exerceant in cathcdralibus, ad ebristianam disciplinam Christi fideles erudiant, lumen salubris doctrinae eorum menti praebeant, eosque praemuniunt contra errores, deliramenta atquo omnigenus blaspbcrnias, quao a factioso perditissimorum hominum globo buccis crepantibus, offusis tenebris editisque typis libellis passim evulgantur. Horis voro ac diebus ab chori officio soluti animum advertant audiendis fidelium confessionibus; cetera ex sententia ordinarii sui. Et quoad chori servitium, aba re non erit definirò tempus matutinis horis impendendum non minus binis cum dimidia hora; vespertinis vero saltem ternis horae quali drantibus (excepto cum per festos dica, aut ad pia legata oxolvenda, aliquundiu protrahendum sit); et ea quidem lege, ut dici illius distributio amittatur, in qun ob praeproperam festinationem minus temporis esset expensum. Atque adeo oportet, ut quaevis excludatur consuetudo, per quam canonici sine venia episcopi, singulis casibus, statutam horam ad inchoandas horna canonicas pro suo arbitrio transferunt Damno enim publici cultus vertitur perperam haec inducta consuetudo.

In definiendis autem poenis maxime interest praescribere, ut omnes capituli redditus in massam redigantur, quotidianis distributionibus addicti, ex quibus, dignitatibus tantum exigua praebenda attributo, quod supereat inter praesentes dumtaxat dividatur, *remota omni collisione vel indulgential.* Haec agendi ratio, uti legitur in canone *Sancta Romana* 3 disL 15 etc. „omnino servanda ob divini cultus fa- Siquidem experientia edocemur, quod iactura in quotidianis facta distributionibus, u Tridentino concilio disposita in tertiam partem redditus2, parvi aut nihili aestimatur. Et simul praescribantur capita verae utilitatis aut necessitatis, per ▾quos canonici absentes fruì possint distributionibus, ne praebeatur ansa capitulis augendi causas praedictae absentiae nimium quantum dilatando caput illud *Cum non deceat* 30 de elect, in 6 [I, 6), ubi In genere dicuntur procuratores capituli, quiquo negotia capituli gerunt, fruì distributionibus. Ad rem propositam confirmandum est, quod iam diiudlcatum est a sacra congregatione Concilii in *Trancimi distributionum* dio 20 decembris 1862, quao in dubio „An et quomodo lucrentur distributiones canonici absentas α choro ad expendendas rationes massae capitularis in ▾usu respondit, ^affirmative per tempus ab ordinario ▾praefiniendum Ero reliquis absentiD bus quamdam oporteret instituero distinctionem, scilicet inter eos, queis nulla est causa a iuro cognita, ot qui aliquam prae so ferro valent. His danda esset illa pare fructuum, qui quotidianis distributionibus destinantur, no aequiperentur absentibus sino eausa canonica; cuiusmodi sunt, qui ab episcopo adhibentur in s. visitatione; qui docent in seminariis, quibus non sufficiunt redditus ad arcessendos praeceptores extra dioecesim etc.

Insuper plurimum confert, ut declaretur, quod nulli canonicorum prosit vacatio trium mensium conciliarium, in aolemnioribus anni festis diebus, in adventu, in quadragesima; neque dum abest amplius tertiae canonicorum ▾partis uti sancitum

i Sutotem est decretara de tornino Uls s Lateranensi 1Π et innovatam a S. Pio V Utterb *In c&grrniflit* die 13 martii anno IΓ67 ▾dili sab poena derulntionit ad Romanam pontificem. *Cf.* cap. *Sulla* 2. de coicea. praebendae (TΠ, æ

• Coae. Tri.L «ax XXIV, cap. 12 do rei
1 Id. am XXI, cap. 3. et m, X.\Π, cap. 3 de ref.
• Itono proffer
• I<gS *tertia... parte.*

fu.it a «acra congregatione Concilii in *Auxìmana* dio a 12 iulii 1651.

Cumque patribus Vaticanae synodi committatur singillatim declarare poenas istiuamodi canonicis irrogandas, illud adiiclcndum existimamus, quod expediat itidem poenam amittendi quamdam distributionum partem illis inferre, qui nihil admodum Gregoriani cantus scientes intra temporis spatium ab episcopo praescriptum non addiscunt. Quod aptissime cum sacrae congregationis Concilii decreto cohaeret in causa *Andrianexsi* die 14 martii 1820, hisce verbis edito: ^Episcopum debere omni studio et diligentia eniti, ut praedicti omnes cantum addiscant, atquo in eos. qui in choro, prout tenentur, non psallunt, posso procedere etiam per subtractionem quotidianarum distributionum/ Quod vero alicuius capitularis gravi scelere inquinati removendi causas spectat, necease omnino caso exietimamus oculis subiicere turpiter «candalosequo vi-B ventium rationem, qui exemplo sao solent in reliquo clero moram pravitatem promovere. Siquidem in hoc genero vitiorum deprehendimus a Tridentina synodo (seas. XXV, cap. XIV), uti remotionis causam a quocumque beneficio habendum esse concubinatum. Ast hoc difficillimum probatu est, quippe veteratorum opera plerumque fit, ut qualitas concubinatus prorsus evanescat. Adeoque persaepe impune abit, qui tali est crimino inquinatus, cum nihil ad confirmandum supersit, quam probatio criminis in genere, scilicet turpiter et scandaloso vivendi rationis, quod idem sapit, quam scortis implicitum vivere. Hinc opus est, ut contra bénéficiâtes, qni turpiter et scandalose vivunt, remotionis poena sanciatur.

Denique, qao expeditior fiat forma procedendi in remotione alicuius capitularis, cum quae s Tridentina synodo (ses XXIV cap. XII de ref.) in C absentes iam sancita fuit, nimis prolixa sit, et occasionem praebeat, qua licet reo persolvendos effugere poenas per interruptam moram, idcirco existimamus non solum statuendam esse poenam suspensionis missae celebrandae ipso foeto incurrendum, verum etiam distributionem amittendam, si per menees sex, licet interruptos, quis chori servitio desit sine causa sontica, cognita ub episcopo, ct *remotionem* α beneficio, quoties per alios sex menses, licet *interruptos,* in sua pertinacia perstaret sine insta causa.

§ XIIL

In capitulis cathedralibus, ubi admodum pauci sunt canonici, aut legibus rei ecclesiasticae adversantibus, aui locorum circumstantiis, suppetias ferant canonici honorarii.

Tali inito consilio, legibus temere supprimentibus e: ad paucos canonicatos redigentibus virilis D certe obiicereiur actus, et simul consuleretur necessitatibus quibus ecdtsiae cathédrales metantur. Superest illud ad trutinam revocandum, utrum honorarii canonici ius habeant ferendi suffragium, praesertim in vicario capitulari seligendo, et praeferendi sint, aliquo vacante canonicato prebendato.

§ XIV.

Recenseantur qualitates, quibus inspectis potest quis ad canonicatum evehi, et precipue, ‡ *Aetas saltem triginta duorum annorum.* 2° *Laurea aut saltem licentia in theologia pro quadam capituli parte, pro reliqua vero* in utroqno iure. 3e *Dexteritas in agendo, obeundogus aliquo curiae episcopalis munire.*

Sancivit Tridentina synodus, quod gitano dcineep4 ad dignitate» quascatnquo, quibus animarum cura subcvt, promoveatur, nisi qui «altam XXIV [Zcyc XXV] suac aetatis annum attigerit ... Ad ĕaetera autem dignitates vel personatu.<, quibus animarum cura nulla au best, clorici alioquin idonei XXII annis non minores adsciscanturu >. Iam voro nequo viginti duorum, neque viginti quatuor (Zcyc quinque] annorum aetas exhibere poterit homiues iis dotibus exornatos, quao ad statuendum in amplissimo canonicali! dignitatis gradu satis sunt, ot omnino probatos in gravioribus occlesiao munii» exercendis, probitatis constantia et nominis amplitudine; quae profecto magni momenti sunt ad cationicalem dignitatem super ipao» cleri proceribus ' [Zeyc proceres] extollendam. Quid quod haec ipsa aetas, xaltcm indirecte, quae ex canonieatu» iuris1 patronatus dimanant, arceret mala? Et quod ad doctoris lauream. Tridentina synodus adprinw callens, quanta doctrina praediti osse debeant canonici, „hortatur episcopos, ut . . . dignitates omnes, et saltem dimidia pars canonicatuum ... conferantur tantum magistris vel docforibus, aut saltem liccntiatis in theologia vol iure ĕanonico [loc. cit). At quam pauci buiusccmodt cohortationibus benignas aure» praebuerunt; idcirco disertis verbis instauranda res esset. Quod non incolumes tantum redderet episcopos, verum otium clero ¡uniori nimium quantum prodesset, sui enim iuris essent mature sese conferre, quo' ad ingenii perfectionem stadiis ipsi vacarent, ct in doctorum numerum recenserentur. Hinc prono alveo Huero videtur, quae tertia dos requiritur, scilicet idoneitas ad munus illud fungendum, cui ad nutum ab episcopo destinatur.

§ XV.

■Atroyrfur osvmm *adseensus capitularium, ratione antiquitatis, optiones tt graduutiones, seu consuctudine intectae, seu aliqua institutione; nec non illa consuetudo, u! in aliqua dioecesi·, eligendi canonicos ex clero tantum illius urbis, ubi residet episcopus.*

Quanti habendum ait, quod pros bae priori parte suscipitur consilium, vel ex hoc innotescit, quod sanctitas tua, brevi, cuius initium est *Beati Petri,* dio 13 iannarii 1860, abrogavit in Tarentino capitulo consuetudinem ad uberiores reddituum perceptiones ascendendi per antiquitatem, videlicet «quod cum participantes et mansionari! certum habeant ascensum ad percipiendos ecclesiasticos redditus, ac securi item sint ulterius progrediendi solo titulo *anzianilatis,* nullum in eodem clero fervere possit aemulationis studium aivo in sacris doctrinis colendis, sive in exercendis ecclesiasticis virtutibus ct obeundis sacri ministerii partibus; atquo adeo nulla praemiorum spe, nullo salutari metu proposito, extinguetur sublectionis studium erga proprium antistitem. oc nullam plane reliquum sit ad recte agendum ‡ncitamentum Posterior notem consuetudo est canonicos seligendi ex illo dumtaxat clero, qui in episcopali residet civitate; quod facit, ut episcopus neutiquam habere possit omnes idoneos atquo omnibus numeris instructos, qui a Tridentina synodo requiruntur, scilicet spietate praecellentes qui sint aliis exemplo, doctrina et morum integritate commendatus, ut merito ecclesiae senatus dici ‡ossint [ses XXIV, cap. 12 de ref.].

§ XVL

Cleri receptivi definito numera carentes, qui capitulis cathedralium adnectuntur, ad certum numerum reducantur, prout opus est, et dirigantur iuxta breve

» Se». XXIV. tap. 12 de rei.
« Videtur legendam tare,
• Srilicet ru *c^ferre, ubi.*
< Adde «attwnit.
- tmmu in.

Pii VII Impontel. *liedditu» rero superantium participationum addicantur coadiutoribus paroeciarum indigentium eiusdem civitati».*

Cathedralium ecclesiarum capitula, quibus adnectuntur receptivas certo numorn carentes, totum exhauriunt clerum episcopali· civitatis. Iam vero cum plano innotescit noccs»ita«, omnes paroecias habere proabyterium in adjutorium parochi, ad definitum numerum sunt receptivae redigendae; ot peropportune ceteri· oiusdem civitati» consulendum egenis paroeciis.

§ XVII.

Nonnullos saltem intra limitet privilegium illud coerceatur, quu quaedam capitula potiuntur, scilicet eligendi erclrtiae cathedrali» parochum tuo arbitratu, nullo episcopi astrum, aut nominandi; odeo ut *episcopus, quantum in se est* et *episcopalis cura sinit, in rem plane injluat.*

Id consilii suscipiendum omnino est, tum ad vitanda·, quae plerumque lite· ot perturbatione· capitulum inter ct episcopum excitantur, tum udz graviora quao inferuntur damna fidelibus, cum tale· homine· episcopo adprobandi proponuntur aut indigni, aut oneri impare· sustinendo: aut episcopo dissentiente, aut ad nutum capituli. Enimvcro non defuerunt quovis temporo capitula, quorum unum opus fuit irritum facero, quod factitatum fuit ab episcopi·, quibus Tridentina synodue (seas. VII, cap. VI *[lege* 7]) praescribebat „Bollicite providero procurent, ut per idoneo· vicarios etiam perpetuo·, niai ipaia ordinariis pro bono ecclesiarum regimine alitor oxpediro videbitur . . . ibidem deputando·, animarum cura laudabiliter exerceatur[1]. Quapropter plurimum confert, ut episcopi pleno auo iure, qui iuxta cor ipsum Dei sit, virum seligant.

§ XVIII.

Quodvis abrogetur privilegium, vel si qua inoluit consuetudo beneficia a capitulis conferendi, vel ab alio, qui infra episcopum sit.

Quamquam voro institutio conferendi beneficia iure communi nd episcopum spectat, attamen sunt •qui vel infra episcopum conferre possunt ex consuetudine, uti Fagnani ostendit *(de aetate et qualit.* cap. Eam te), vel cx privilegio. Sunt enim vero capitula, quao ox consuetudine aut privilegio capitularia conferunt beneficia. At ecquemnam fallit, quam gravi damno id sit ecclesiae, cum saepissimo indigni· conferuntur? Si nominandi aut eligendi dumtaxat iure gauderent, hoc certe tolerabile malum; propterca quod episcopus remedium afferre posset, reiiciendo quos indigno· tali beneficio existimaret. Awt cum ipsi sint, qui conferunt, ex hoc ipso indigni capitulare· multiplicantur, vimque (hoc) addit et robur improbi· ct malo moratis, qui contempto episcopo, nihili ecclesiasticam faciunt auctoritatem, beneficio vel invito ordinario potituri. Adeoque quam maxime oxpediro existimamus consuetudine· ot privilegia [huiusmodi], qualiacunqUo sint, penitus tollenda et abroganda.

De ecclesiis collcglallbns.

§ XIX.

Quavis in collegiali ecclesia constabiliatur paroecia, quam episcopus a semelipso libere conferre possit; parochus vero praesit, et participantes adiuvent in cura animarum. Quare ubi deest, a propinquiore paroecia transferatur.

Quod propositum nobis est, eo omnino recidit, ut magi· actuosi reddantur elcri ecclesiarum collegialium, suscoptumquu opus bono animarum vertat; siquidem ndiuvarc parochum tali modo, quam quod maxime tonentur. Neque augetur tantum functionum ecclesiae deeu« et splendor; ecd etiam, quantum fieri potest, collegiales ecclesiae subducuntur legibus, quao illa·, quae nullam animarum curam habent, suppressas volunt.

§ XX.

Attemperentur insignia collegialiurn ecclesiarum canonicorum, cum nihil aut parum discriminis intersit inter collegialiurn et cathedralium et canonicorum insignia.

Rei quidem ratio postulat, ut insignia collegialium ecclesiarum inferioris ordini· sint, quam cathedmlium. Sncu· enim imparata plerumque forent cathedralium capitula, virisque dignioribus ct spectata probitate carerent, qui in pagi· degentes satis habent insignia suarum collcgialium. atquo iniquo animo paterentur natalo solum relinquere et firmum in urbe domicilium stabilirò.

§ XXL

Debita proportione servata, quae consilia suscipiuntur pro cathedralium capitulis, eadem apponantur in ecclesiarum collegialiurn canonicis eligendis.

§ XXII.

Ad haecl, ut collegialium ecclesiaruoi capitula, nec non ecclesiae receptitiae unum vel duo» canonicos vel participantes habeant, qui gratis omnino adulescentulos docere teneantur.

Valde quidem prodesset, immo expediret, tum ut canonicus aut etiam aliquis ex participantibus collegialium, tum unu· aut plure· ex reccptitiarum ecclesiarum participantibus omnino dicentur erudiendao iuventuti, ct quidem nulla lucri spo allecti, quo maturius mores expolirent ct vivendi rationem. Ili vero, qui disciplinae dicati, etsi chori servitio vacare nequeant nisi in diebus festis, fruantur tamen beneficii redditibus et quotidianis distributionibus. excepti· quao sunt inter praesentes. Ita fieret, ut dum pauci in adolescentium disciplinam incumberent, neque Dei cultu· nequo ecclesiae functione· imminuerentur.

De ecclesiis reclutili.

§ XXIII.

Ut in *melius progrediantur ecclesiae receptitiae, con·ftnbiliatur, ubi deest, paroecia; quae* a *propinquiori transferri potest. Omnes ad normam brevis* Impensa *Pii VU et satis apto statuto dirigantur.* In *omnibus et singulis quotidie divinum recitetur officium. Fiat episcopo copia permittendi, an non, ut ipsa participatio valeat pro titulo sacri patrimonii. Quod superest a* massa» *episcopi sudicio illis addicatur, qui ceteris praestant parochum adiuvando, et in negligentes p. rn.l pro rata animadvertatur.*

Nimium quantum compertum experientia est. quam proposita a nobis ratio peropportuna sit, per quam concorde· probitatis instar et operosiore· fiunt receptitiarum ecclesiarum cleri in bonum animarum. lamvoro statutum iam adprobatum in Neapolitana ditiono utique sinit, nullo limite praefinito, buiuscemodi participationes, sacri patrimonii loco, exhiberi posse, quod non levia damna persaepe affert; siquidem addit animum iis, qui graviter ferunt dare nomen ecclesiasticae militiae. Quocirca haec stat animo sententia, quod episcopi auctoritati id omnino permittatur, qui cui vult dat, cui

» Datum 13 augusti 1819.

1 Adde *praccGcenda.*

1 Sdficst *praescribatur.*

1 Ita in originali. Intelligv. ni fallor, *post*

vero non vult, abnegat. Neu grave videatur quotidie in choro officium divinum recitare illis receptitiie ecclesiis, ubi festivis dumtaxat diebus recitatur. Enimvero tali modo quam multi ab otio amoventur et dissoluta vivendi ratione; nec levi incitamento est, quo rectius divinum recitetur officium, cum non desint, qui nullo chori officio adstricti, aut satisfacere domi negligunt. aut perperam certe explent divini officii praeceptum. — illud autem perpendendum superest, utrum iam nunc expediat praefatas conferre participationes ea lege, ut una cum parocho convivant, ct sic deinceps ad contubernalem vitam receptitios cleros adigere, proposito exemplo instituti ven. BartLolomaci Πoιχhauxer, et massae redditus communi victui addicantur.

De eeofessarIU

§ XXIV.

Regat ac moderetur episcopatus moralis theologiae studium, adeo ut dogmatica semper illud antecedat; addiscatur sapientibus absolutisque institutionibus, rei quoad mysticam theologiam. Quod studium sane conugwslur praxis atque exercitatio, queis adprime cor hominis cognoscatur, et ad rectam nonnam componendam spectata prudentia. Insuper quam maximam adhibeat diligentiam, cum sui periculum faciant in ea facultate iuniorts presbyteri, cosque identidem per temporis interralla recoced ad examen.

Tali in re proposita non experientia tantum dux fait ot magistra, sed ipso Itencdictus XIV, qui in cncyelicis ȁpostolici datis dio *26* iunii 1749, § 18, his conceptis verbis rem plano significavit: rIIaud ignoramus, aacramcntalea confessiones... eum quem expoctamus et summopere expetimus fructum non parituras, nisi α probis, doctis ac in sana cccksiae C doctrina rite instructis poenitentiae ministri» excipiantur. Quo tempore archiepiscopnlis ccclraiao Bononieoiii regimini nos ipsi praefuimus, nullum ia poenitentiae ministrum delegimus, quem aut no», aut alii coram nobis, praevio examine, non probaverint; ut scilicet solidum do moribus ac doefriua suppeteret testimonium. Ncque vero indefinitam ad confessiones audiendas cuiquam tribuimus auctoritatem, sed certo ac brevi temporis «patio circum■criptam concedimus, ut semel probati iterum vxamini sublimentur, aut a nobis ipsis, aut nobis aditantibus, perficiendo. Hoc autem sicut multam confettarne molestiam, ira poenitrntibus magnam afferebat utilitatem.4 Nemini dubium eat, quin haec omnia penes ipsum episcopum sint; nec desunt, qai hanc tonent praxim. At illud statuere uti normam communiter excipiendam, ecquis non videt, quintum conferat ad exoptatam omnibus in dioo-1) teribus unam camdeuique studiorum rationem? Neu gravius videretur illic praescribi, quod alibi, et quidem contermini· dioecesibus plane negligitur. Insuper neminem fallit, confewarium, cuius vitau ot morum integritati non apte cohaereat, saltem quae iati· sit, supernaturalis theologiae, praesertim vero moralis ct mysticae cognitio, quique humani cordis peritia in actum redacta omnino non calleat, nedum bene, gravioribus damnis afficere animo fidelium a Christo redempto. Nunc potissimum, cum ìd ea tempora incidimut, in quibus pterique, perditorum hominum exemplo decepti eorumquo conscelerati» eaationlbu» dcliniti, *nuro iure,* uti perhibent, suffulti, recte agere se autumant, cum ad morum disciplinam ȁum«nt civiles teges, quae advena fronto cum rathaiiea doctrina repugnant, nec laica potestà» deest praesidium st fulcimen praebere in eu, quod MM sucluriUiis limites excodit, et morum ranctiA Ute et ecclesiastica potestate vetitum omnino est. Ilinc emanat, ut poenitentes eamdem currant viam, quam antea, et, quod praecipuum est, cum *erronea conscientia;* immo nisi quia ducem se praebeat, serius ocius pessum ibunt, interioribus gratiae uf-flatibus obsurdescent, infidelitatisquo rei fiont. — Illud ad extremum non est silentio praetereundum, quod non admodum pauci confessariorum omnino theologiao moralrs studio valedicunt, cum pro certo habent causa novi periculi faciendi iterum non esse arcessendos.

§ XXV.

Valde prodesset diri Carali liorromaei vestigiis insistere adprobandis et statuendis apposita facultate cleri confessoriis.

Quam quod maxime conferret, ut quoad cius fieri poterit, sacerdotes magia idonei et efficaces ad excitandum pietatis, orationis ot ecclesiastici zeli B spiritum, cleri statuerentur confessarli. Siquidem magni ponderis eat, quod divus Borromaeus in provinciali synodo II (tit. Il] § XXVI eancivit: nDiaconi, aubdiaconi et reliqui clerici inferioris ordinis... confiteantur iis tantum sacerdotibus, quos ad audiendas eorum confessiones idoneus episcopus et in urbe et dioecesi comprobabit; dummodo talis sit numerus eiuamodi sacerdotum, ut confiteri volentes delectum habeant inter illos.4 Dein in Instruet confessorum subdit pro universo clero, ^neminem ex clero sacculari confitentem audiat, niai ad id specialiter delegala· ait4 Heic vero praeterire nolumus, quod in archidioeecsi Neapolitana ct alibi idipsum pro inferiori clero factitatum *esse* deprehendimus.

$ XXVI.

Praescribat, ut omnes sacerdotes saeculares uecnon confessorii regulares adsint congressibus institutis ad dissolvendos casus in moruli theologia et ad sacros ritus; et quoad casus, ut scriptam exhibeant solutionem. In omnibus dioecesibus norma illa praescripta a Dened. XIV jlegc *XIII} in appendice XVII· Romani concilii, quoti ad rem propositam spectat, statuatur; atque in quads episcopali urbe ecclesiasticis doctioribus negotium committatur ud examen revocandi quicquid a singulis cleris solutum, qui rem cum praefectis ipsis agant, ut sententiam ferant.*

Sublato enim incitamento solutionem tum caauum moralium, tum sacrarunt rituum scriptam exhibendi, quam pauci superaunt, qui sedulam illis dant operam; et congressu· academici plerumque oblanguesci te videntur, nec ullam afferunt utilitatem. Quare huiusmodi unari subiiciantur omnes cleri saecularis sacerdotes, uti sancitum fuit u sacra congregatione *in Larinensi* dic 30 augusti 1752, nec non confessorii ȓegulare ut una cudcinquc normo Labeatur in conscientiis ad veritatem dirigendis. Item lili ipsi «acerdotea regulares non curtferaarii, quorum religiosa familia, cum sit infra numerum a s. caiiunibua praefinitum, episcopali jurisdictioni aubiicitur. Atque hinc non eat quod pluribus dicatur, tali onere eximi propter autatem sexagenarius, quique iustam prae «e ferrent causam cognitam ab episcopo.

Quoad poenam vero irrogandam iis, qui praedicta servare negligunt, illud statuendum potissimum videtur, privandus omnino esse spe beneficii vel officii ecclesiastici consequendi, et modice muleteado· iu bonum seminani; iis vero, qui solvendo non sunt, comminandam suspensionem u missa celebranda per aliquot dies. Inficiandum uou est, quod sacra congr. Concilii in *iMrinensi* dic 30 augusti 1737, praescripsit, non cese irrogandam *suspensionis* poenam ub epicopo Appositam, aed potius muklundu» drachma una parochus, dimidio

autem ceteros sacerdotes. A»t tunc temporia alia suppetebant modia curiis episcopalibus, quibus carent nunc. Quapropter, nc delinquentibus et contumacibus praebeatur ansa frequentius relabendi, permittatur quoque suspensionis poena arbitrio episcopi.

De contionatoribus et sacris oratoribus.

§ XXVII.

¡n qualibet dioecesi instituatur schola ad sacrorum oratorum ingenia perficienda, quae ad eloquentiae scientiam coniunctas habeant exercitationes, quibus omnes nd unum iuniores tenentur sacerdotes. Vetetur omnino divini verbi praedicatio iis, qui episcopalibus litteris ad hoc dotis carent, quas illi praevio examine consequuntur. Illud etiam ratum habeatur, quod unusquisque in eo genere eloquentiae versetur, cui ab episcopo destinatur. Commendet episcopis, ut in quavis dioecesi nonnulla operariorum congregatio instituatur.

Ecquomnam fallit, rhetorices elementa in ludo litterario percepta, satis plano non esse, quibus sacer Hat orator? Quod si nulla suppetat ratio, per quam clerus iunior ad conciones habendas instituatur, proposito exemplari sncrao Scripturae et sanctorum ecclesiae patrum, carobit certo dioecesis compluribus evangelii praeconibus, qui idonei ct aptiores sint ad meliorem frugem fidelibus revocandis uberrimisquo fructibus paviendis divini verbi praedicatione. Quapropter necease omnino erit iuniorum sacerdotum animos amovere a puerili studio temere colligendi tot concionatorum volumina, quibus profecto inhiant non alia do causa, nisi quod seipsos noscunt earum pauperrimos notionum, queis quam maxime opus habent; et [eoe] revocaro ad illa studia, quao ad sacram eloquentiam coniunctas aptequo cohaerentes habent exercitationes, duce et auspico praestantiaaimo praecepturo, cui in praecepcis tradendis basis sit ot fundomontum *praedicare Christum, et hunc crucifixum,* et sacram pubem od Illam normam reducat habitam ob ipso Domino nostro lesu Christo ct sanctis eccleaiao patribus. Hino slbiinotipsi persuaderò potuit Benedictus XTV (inat. I, I. IX *[lege* inst. LIXj, n. 14) haec scribens: „Notum omnibus facimus, non futuros modo peritissimos viros, qui grammaticam ct humaniores litteras edoceant, sed excellentem quoquo eloquentiae professorem, quao necessaria proreus ecclesiasticis habetur, ut clerici verba ad populum faciant, Christianae legis disciplinam explanent, aliisque rito muneribus perfungantur. Deus ipse in sacris litteris sermonis ornamenta saepius adhibuit, uti comprobat Mabillonius[1]. Cetorum quantum acuminis [in sacris] divinorum vatum meditationibus adest! quanta in elocutionibus gratia! quanta troporum et figurarum varietas! Quis non miretur in moralium libris brevitatem et apophthogmatum energiam? In prophetis virtutis ac vitii expressas ad vivum imagines et obiurgationnm minarumque pondera?[3]

Hinc dimanat necessitas in quavis dioecesi académicos congressus constabiliendi; iuniores vero sacerdotes illos adire teneantur usque dum sui periculum fecerint, ot per epistolas datos ab episcopo conciones habendi copia ipsis fiat.

Tam vero cum satis superque experientis comprobatum sit, quod aegre sacras habendi conciones munus suscipit, qui a inventato sua usum non habuit; hinc optandum omnino foret, ut sacerdotes, et praesertim iuniores, per menstruas vioes aut hebdomadicas conciones ad populum habendi onus susciperent, ad episcopi voluntatem, per dies festos, ct quoties solemniorum diorum vel temporum ratio postulat. Ita enim exercitatos in dicendo, ct quidem aliis atque aliis generibus, illos reddit episcopus, quos magis aptos atquo idoneos existimat.

Illud extremum commendet Vaticana synodus, ut in qualibet dioecesi instituatur sacerdotum congregatio, qui sanctis missionibus vacent; quique dum in iis, quao spiritus sui hunt, perficiendis caram impendunt suam, aptiores promptioreaque praesto sint, quoties ab episcopo arcessentur missiones sacras suscepturi aut spiritualia exercitia per universam dioecesim.

De exercitiis spiritualibus.

§ XXVIII.

Praescribatur, aliqua poena irrogata, omnibus et singulis sacerdotibus, ut per annum in *aliquam religiosam domum recedant piisque exercitationibus ea, quae sunt spiritus, eurent; ex defectu vero, utcumque episcopus statuet. Etiam atque etiam commendetur episcopis, ut omnem operam dent, quo quisque in sua dioecesi vel saltem in quavis provincia ecclesiastica piis exercitationibus habendis aptam domum instituat; omnia vero, quae ad rem propositam /pedant, in relationibus ad sacra limina significentur.*

Pontifices Romani soloriia vere admirabili numquam nonl destiterunt cleros excitare, ut piis exercitationibus ea, quao »unt spiritus, sedulo curarent. Quare Innocentius ₱l XII2 ad rem facilius perficiendam in litteris encyclicis, per sacram congregationem Episcoporum et Regularium datis dio 9 febr. 1700', ordinarios admonet et hortatur „ut fructu, qui sano uberrimus cx praedictis spiritualibus exercitiis percipitur, opportuno proposito et explicato, univorsos ex clero sibi subjectos, sed praecipue animarum rectores, confcesarios, canonicos, aliosquo beneficiates, chori servitio adstrictos, diligenter excitent ad eadem exercitia, saltem semel in anno, peragenda in domibus religiosorum societatis lesu, seu presbyterorum congregationis Missionis, si adsint; sin minus in alia pia, seu regulari domo ab ipsis ordinariis ad id designanda et adprobanda[3]. Quo facto, plenariam indulgentiam impertire dignatus est, et eximere per eos dies a sua residentia parochos nliosquo beneficio ecclesiastico gaudentes, eisque induisit, ut vel absentes beneficii fructus perciperent, nec non quotidianis distributionibus [fruercntur], modo iis facta sit copia ab episcopo, et in cura paroeciae operam conferant suam idonei oeconomi. Id enimvero si satis est ad probos et dociles excitandos, tonti non est, ut excitet illos, quibus magis ao magis opus est[4]. Adeoqne poena iis irroganda omnino est, quoties non ex sancita causa praefatis piis desunt exercitationibus, statis ab episcopo temporibus: quae poena esset *suspensio a divinis* per quinque et decem dies.

De leaderalis religionis.

§ XXIX.

Etiam atque etiam episcopis commendetur, ut quis academicus congressus instituatur ā omnibus, quae ad religionem spectant, in episcopali urbe cuiusque dioecesis; et alter pro singulis provinciis in urbe metropolitana, ad illorum uberiorem institutionem, qui nomen ecclesiae dederunt. Insuper congres·suum numerus definiatur, qui quotannis habeantur; et quid agatur, in relationibus ad sacra limina significetur.

' *De studiis monastici/,* part. II, *e.* II.

• Vacala dttaUs»

8 Immft (YrmcMJ X/.

' *die / febr. ITK>.*

• Scáfcft Iris rrrrrüiis.

Ad alacriorem ingeniorum exercitationem numquam Romani pontifices destiterunt académicos congressus provehere ct stimulos perbelle canentibus adiicere. Quemadmodum vero refert pater do Arareda in oratione habita in institutione academiae sacrorum rituum, Benedictus XIV non modo revocatos voluit in aulam pontificiam quatuor ex praecipuis facultatibus *Acidomicos congressus, sed* ipsemet persaepe intererat, immo ipsis praeerat. Non minorem dent operam episcopi instituendis, quisque in sua dioecesi, congressibus acadcmicis a clero dioeceeano adeundis; atque etiam in ecclesiastica provincia, quo alacriora diversarum dioecesium ingenia perficiendi gratia convenire satagant. Ita enimvero clerus continenter in studium, praestans quidem et proficuum, incumberet; undo otium arceretur et omnis turpis cupiditas; acquisitis ditior scientiis, quao vivaciores usque vigerent, peropportune dignosceret, quibus appetitur artibus religio et fides, et quibus armis conferta hostium agmina disiicerentur. Quo facto ab humili abiectoquc statu «ese relevaret, quo nonnolhe provinciae miserandum in modum prolapsae sunt; nec omnino deessetl, undo eruditioribus sapientioribusque invideret, Deo optimo maximo opitulante. In actum igitur referre huiwcemodi academias praesertim hac nostra aetate, quam plurimi intereaset, eusceptisque votis expetendum. Filii enim tenebrarum magis sapere se iactitant, quam filii lucis, qui Unta Unta Iniuria hostiliter illata aequo animo ferenda? Cultura quidem cleri co celsitudinis seae extollat, ut ceteris omnibus vel sapientioribus antecellat; piacque se ferat, qualis fuit ab initio, principium, fons ot magistra omnium disciplinarum, ǫuoi laieae studiorum scatent universitates. Atque haec de necessitata religiosos congressas académicos instituendi, deque maxima, quae io clerum redundat, utilitate, i

Do praeceptorlbu poblicis et privatis.

§ XXX.

In integrum restituatur, quod officii et obtemperantia? debent in episcopos publici et privati praeceptores, et vel in primis qui ecclesiasticas scientias tradendas suscipiunt.

Apostolis quidem atquo una cum illis Redemptor noster leans Christus onus docendi fideles episcopis commisit *quid credere, quid agere debeant.* Apte omnino cohaeret cum iatiusmodi officio ius illis collatum ludis litterariis, gymnasiis, scholis advigilandi, ea mente, no tonellulao puerorum mentes inficiantur eiusmodi rudimentis, quae catholicae doctrinae adversantur, atquo ut adulescentes ad praescriptam evangelii normam instituantur. Hinc colligere erit, quot et quantis officiorum vinculis obligantur praeceptores io cpwcopos, quae omnia ad unum α sacris canonibus significantur. Re quidem vera qui docendi manas suscipiunt, emittere tenentur fidei professionetn apud episcopum auum, iuxta constitutionem Pii IV, cuius exordium est *Iu tacrasancla.* Quapropter Colonienso concilium 111 praescripsit, neminem potio ducere, nisi qui praevio examine quoad fidem ot morum integritatem idonei ab upUcopo iudicantar, etiamsi a municipio stipendio conducti (Lil. Quoad institutionem cap. ǂ7) Insuper Benedictas XIV litteris cncydicis ɗati (ad episcopos Italiae] die 26 iunii 1754 scilicet Cnm *religiosi,* eadem prunus repetens, quae fuerunt a Leone IIP in Lateranensi concilio disposita, ad officili ni revocat illis conceptis verbis „ut magiatri ct magistrae doctrinam tradant Christianam Ad extremum Tridentina synodus, regula septima do libris prohibitis decreto sancivit, no praeceptore# in manus traderent discipulorum libros oóseomís tractantes vel impietatem in animos inducentes; atque illud addit: ut serere *ab episcopis puniantur.* Quid plura? In sess. XXII, cap. Vili revocat episcopos ad auctoritatem suam sustinendam vigilando ct adeundo collegia et scholas. Nunc vero cum ludi-magistri. omni excusso auctoritatis iugo, nihili habent iura episcoporum quoad schola#, hinc iterum atque iterum ad canonum pracecripu confugiendum osse existimamus; ot vel in primis pro eo, atquo *[lege* quod] ad ecclesiae ministros spectat, qui humaniores perinde ac severiores disciplinas tradendas suscipiunt, omnino necease cme, ut nomo illorum mngi- i aterium ineat, nisi ex episcopi auctoritate *in scriptis,* irrogata poena ǂuspensioni a sacris ad ǂra operandis. Quae docendi facultas non detur, nisi episcopalis curia certior fiat vel summatím *de rita et moribus,* ct quodam *ficto* periculo in ipsa curia do idoneitate; haec autem facultas quotannis, vel ad summum biennii spatio exactu repetatur.

Dt vita et honestate clericorum.

§ XXXI.

Interdicatur clericis negotiatione impropria artificiali *line tenia episcopi, nte non quocunque seu publico sru privato nondum iure retilo munere Jungendo, quod laicorum est, cum copia nulla ab episcopo* in scriptis *facta id. Irrogetur poena suspensionis ab officio* ipso facto *incurrenda illis, qui dant operam negotiationi propriae et muniis obeundis a iure vetitis: nec non illis, gui sine venia episcopi operam in negotiatione impropria, aut in privatis et publicis munti? fungendis impendunt.*

Non est impropria negotiatio interdicta, quippe quae praescriptos a lege non excedit fines, et dum victui necessaria. praebet, neque a rebus divinis clericos abstrahit, neque illus implicat negotiis saecularibus cum dedecore clericalis statua. Reapse tamen compcrimus illam damna ipsa ferro, quao a negotiatione propria diinanmt, specie quidem impropriae simulata. Ita. exempli gratia, aunt qui in suis praedii» studium conferunt iu propagandis pecoribus. quae ipsi a se in nundinis vendenda curant. Non desunt qui causas praetexunt suppetias domui ferendi; adcuque ipsius ecclesiae praedia conducunt rcbu·» campestribus unico studentes, magnisque quaerendi» cumparanduque ɛ̈molumenti Alii machinas dirigendas suscipiunt suas vel etiam ǎliena ad maiora captanda lucra. Alii demum, ut d« ceteris i conticescam, edendis ct ɣendendi libris, et quidem non suo inarto elaboratis, dant operatu, omnia in quaestum conferentes.

Quod vero ad munia propria laicorum spectat, non iurel vetita, non pauci occurrunt ecclesiae ministerio addicti, qui sacerdotii characterem dedecorantes villicos agunt, rei familiaria curatores, ct ceteros eiusdem furfuris famulatu.«i &b ecclesiastica dignitate prorstta abhorrentes. Quamvis ɣen insta de causa nliquo fungi possint munero publico nd bonum commune, uti retinendum consuit Tridentina synodus (bcm. XXIII, cap. I de refor.), tamen nutum quamdam inurunt sacerdotali ministerio·, nec raro accidit, ut sacerdotes ipsi eo deducantur, ut in actum rcdigint ratione officii leges rei catholicae adver-

› tagtataa *riut.*

» Vrietnr μ » ¿· prweripto ctmdlii Cwknknù II anno celebrati. (Ut. ɬq M imtituiiucrm isp. 1). Ustui. XXX11. *Ml* H.

« ɬw X ia bit vive. V «Utpvtita·; teüiwl eosrtitatkes dispvetfwjsis, ǂ tertio ɦon ɕ>

1513, n. *S'L* Maari XXXI!, Λ0. Ct. Bernd. XIV, ee<L IX. m. IX

1 Subintellice rirririt.

tantes, contra leges et ecclesiae iura agant, in suum a Ipsum episcopum procaciter contendendo.

His adumussim perpensis, ecquis non videt, noutiquum clericis permitti posse, ut arbitratu suo negotiationem impropriam exerceant, aut muneribus luicorum propriis ipsi fungantur sou publicis seu privatis, necdum a iure prohibitis, cum nomo iudex sit in causa propria? Idcirco lata lego volentur, quaccunquo sint negotiationes, nisi accedat venia episcopi, quao *in scriptis* fiat, neu fines oxcedant, intra quos illis copia facta est. Itu cnimvero praescribendum consuit in I provinciali concilio divus Carolus Borromacus, cum Bgeretnr *de negotiis saecularibus a clericis fugiendis1.* Nec ab huius praescripto recesserunt episcopi ecclesiasticae provinciae Vercellensis, qui litteris eodem exemplo scriptis dio 18 novoinbr. 18-19 rmonendum clerum consuerunt, non posso quamquam absque episcopi venia civilia officia acceptaro; quam veniam ordinarii luboter B indulgebunt, ubi peculiaria rerum adiuncta suadeant. Notissima sano sunt Apostoli verba: *Nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus/* Quao cum ita se habcdnt, nos pro temporum iniquitate existimamus conciliari logo irrogandam *suspensionem ab officio et beneficio ipso facto incurrendam* non solum in clericos, qui negotiationes proprias, nec non officia, quae laicorum sunt, usque nunc interdicta, exercent, verum etiam in eos, qui negotiationem impropriam, et praefata officia, nondum interdicta, nulla obtenta venia ab episcopo, obeunda suscipiunt.

§ XXXII

Constitutio Sixti V confirmetur, scilicet Cum sacrosanctum2, *qua praescribitur omnibus et singulis clericis, ut talarem vestem sibi continenter induant.*

Scimus equidem, in iure poenas perquam graves c interminari clericis, qui ecclesiasticam vestem sibi induero renuunt. Quoad vestis voro formam, etsi nihil statutum sit decretalibus, et patres concilii Tridentini satis habuerint sancire, illos, qui ecclebiao nomen dederunt, nvestem sibi induero eorum ordini ct dignitati congruentem, iuxta episcopi ordinationem et mandatum" (eess. XIV, do rcf., cap. VI); tamen Sixtus V praefata constitutione vestem talarem significavit, et praecepit omnibus et singulis e clero illam sibi ot continenter induere. Ab illo aevo accidit, sicut Benedictus XIV testatur (in Innt. eccl. LXXI, n. 3), Bsedis apostolicae auctoritate, maximoque studio defendi cos episcopos, qui vestis oblongae usum ecclesiasticis praeciperent/ Et ro sano vera quoties ab episcoporum decretis provocatio facta fuit, qui verbis bullae Sixti V nssentiebantur, sacra congregatio Concilii, si aliquoties ⁑ancito imminuit poenas, numquam non1 D destitit propugnaro decretum ot edictum episcopi. Immo Benedictus XIII in Romana synodo Labita 1725 (titulo XV *[lege* XVI], cap. Ill), praccripsit episcopis, ut suarum dioecesium sacerdotibus mandent, omnino retinendum edictum cardinalis Paolucci vicarii Rom, urbis, ubi boss. II, siculi videro est in appendice [η. XVIII] ipsius concilii, iuxta decretum sacrae Concilii congregationis, datum dio 13 septembris 1677, indictum fuit „no clerici ab ortu solis ad mediam noctis horam breviori habitu utantur, sed talarem continuo deferant"; dumtaxat deferatur cardinali vicario aut ei, qui vices illius gerit, permittere usum vestis brevioris vel iter agentibus, vel alia sontica causa. Quamquam voro id edictum fuit in unam Rom. provinciam, tamen episcopis fuit tutissima norma, per quam in integrum restitueretur Sixtina constitutio. Nunc potissimum, cum specie vestis brevioris sacerdotes, qui α recto tramito miserum desciverunt, tunicatos ac palliatos vel etiam sagatos, pileolo operto capite, quod risum movet, seso conspiciendos praebent, necease esse existimamus conciliarem canonein apposite conficiendum.

§ XXXIII.

(¡rariores poenae irrogentur clericis, gui temerario ausu uxores ducerent ad normas a ture citili praescriptas, rei gui ad laicas auctoritates confugiunt in negotiis ad ecclesiam spectantibus, tel in ipsos ecclesiae ministros; simul interdicatur clericis interesse ludis publicis etiam licitis, ratione scandali.

Maximo doloro animi intuemur non raro oclesiao ministros mente prorsus desipientes eo pravitatis delabi, ut matrimonium ineant ad normas civili iuro praescriptas; proh! miserum caput. Quo molius tam gravibus malis occursetur, quam maxime conferret, Vaticanuml concilium in horrenda quidem erumpens verba, caelum terramque obtestans, gravissimas expeditissimasquo irrogetl poenas tanto scelero inquinatis. Ad rem propositam revocamus in mentem, quod Pius VI rogatus: BQua ratione procedere debeat episcopus, et quibus poenis subiiccre pastores aut clericos, tum sacculares tum regulares, sive cum exemptione, sive sino exemptione... (Dub. VIII), qui spreta lege ecclesiastica aut votorum nuncupatione temerario ausu matrimonium attentaverint", respondit: nNulla esse matrimonia contracta tam a regularibus, quam ab ecclesiasticis saecularibus ad aliquos sacros ordines promotis; et utrosque nedum in excommunicationi» sententiam ipso facto incurríase (Clom. cap. unico do consanguin, et ntî. [IV]), sed etiam tamquam bigamos irregularitati obnoxios esse (cap. ult *de bigamis nun ordinandis* [T, 21]), noquo absolvi posse, nisi derelictis foeminis ct publico scandalo reparato/ Iam vero ex Fagnani verbis (in cap. *Quod a praedecessore,* do echismat. n. 92), beneficiati Bper excommunicationem postea incursam beneficiis antea canonico obtentis non sunt ipso iure privati (cap. *Dilecti* [8], de except [II, 25]). Immo nec sunt privandi por sententiam, nisi per annum in excommunicatione insorduerint: cap. *Dursus* II quaeet. 3 Oloss. fin. in cap. Cum *bonae* [8], dc wetat ct qualit. [I, 14)". Insuper, quo in poonas bigiimine *simililudinariae* incurratur, scilicet in suspensionem ab officio ct beneficio, praeter quod ausi sunt inire coniugium, requiritur, ut rem habuerint cum muliere, iuxta cap. *Quotquot* 27 quaest., quod difficillimum probatu est. At vero nequitia temporum expostulat, ut rei tum nefario crimino contemerati expeditius poenis afficerentur. Ideoquo plurimum conferret declarare, quod pro simplici ducendi uxoiem ausu incurritur ipso facto in poenam suspensionis ab officio et beneficio, et fructus seminariis adiudicuntur. Quod ai in excommunicatione clericus obsorduerit, ipso facto amittat etiam beneficium.

In eos autem, qui in ecclesiasticis rebus, vel contra ipsos ecclesiae ministros, licet extra iudicium agant, ad laicas auctoritates confugiunt, oportet, ut patres concilii animum intendant Siquidem ipsi parvi aut nihili faciunt ecclesiae disciplinam, omiso fraenum excutiunt cervicibus, alias atque alias Iterant vexatione», unde graviora scandala dimanant. Nimium quantum compertum nobis est acquo exploratum, poenas perquam ⁑evera a iuro canonico

* Pars II, n. 26, nbi Uaeu M. «¡uo¿ hic postilar, tniuiw salttm chre contioctar.

> DsU 9 ian. 1M»9.

> VoenU delenda.

» Leçcnduin v(i t.<HM ..,

irrogatu. esse, scilicet, nt «eripeit Do Nigris (Tract a do vacatione bonef. cap. 56): ^Clericus recurrens ad indices laicos animo obtinendi iustitiam ab officialibus principis, contemnit potestatem ecclesiasticam contra dispositionem sacrorum canonum1, bullam Cacase et constitutiones apostólicas Martini V1 et Innocentii Vili1, quao ipso facto declarant ex hoc capito dericam excommunicatum, ot beneficiis privatum denuntiant0 At haec legis sanctio inter canonici inria consultos non parai corto ponderis exeitat controvenios, utrum in irrogatam poenam incurrendam sit satis dumtaxat provocatio ad laicam potestatem, an requiratur, ut rea ipsa ad effectum ait perducta. Iam vero ex Donacinae verbis hauritur, quod prior sententia eat probabilior; tamen ad removendas controversias omnino expedire authenticam declarationem arbitramur1.

Denique plurimam interest praescribere, clericos omnino abesse a ludis, Dcet non prohibitis, in cau- B ponis, forensium officinis, vulgo dictis *Caffè,* atquo aliis aliuqne locis publicis, *ratione scandali* sub poena irroganda ad arbitrium episcopi.

De ardlnaBdls.

§ XXXIV.

Eorum, qui initiandi sunt sacerdotali ministerio, et ordinandorum idoneitas probetur intra semmaru claustra, exceptis iis, qui alicuius conspicuae sunt dioecesis, quibus instituendis aliter prospici potesL Sex ante oteases, quam ineant subdiaconalum, aliquam adeant religiosam domum, ubi in pias exercitationes incumbentes accuratius revocent ad examen vocationem suam ad opus sacerdotalis ministerii, Subdiaconorum aetas ad duos et rifiuti annos exactos reducenda, rata permanente quatuor et viginti annorum aetate incepta pro iis, qui ad diaconatum sunt promorendi; et annorum quinque et (C riginti saltem inceptorum pro iis, qui ad sacerdotii dignitatem provehuntur. Tandem in dispensationibus sola ecclesiae utilitas ei necessitas spectetur.

Rerum experientia nobis suadet, clericorum vocationem non semel, sed iterum iterumque ad examen sedulo revocandam. Cum quo nimis apte cohaeret, quod diius Chrysostomus scribebat (Ilom. XVI in Tim.): aNon ex prima probatione, nec secanda, nec tertia, sed ubi consideratio diuturna praecessit, exactiuimaqae discossio, tuno imponito manus/

De Mere patrimonio.

§ XXXV.

In integrum omnino *restituatur, quod dispositum fuit a synodo Tridentina (sets. XXI, cap. II), videlicet neminem ad sacras ordines promoveri absque ecclesiastiai beneficio rquod sibi ad vicium honeste sufficiat aut patrimonio, rei aliqua pensione rquae eis ad vitam sustentandam satis sii4. Severiores poenae irrogentur in eos, qui Jlctitia exhibent palrimania; ei illud adprime confirmetur, teneri curias ecclesiasticas, sedulas praemittere instructiones, quoad vim et titulorum veritatem sacris ordinationibus inservientium.*

Dioeceses nostras in Neapolitana ditione circumspectantes, deprehendimus, summam pecuniae imperatam pro sacro patrimonio longo abesse ab eo, quod dispositum fuit a synodo Tridentina. Enimvero si inspectatur summa illa pecuniae, quao a synodis dioeceaanis statuta fuit, vi bulino *Speculatores* Innocentii XIII, ipsa quidem noatra aetate pro immutata rerum ratione vitao sustentandae haud sufficit Si quae in pactis conventis un. IL S. 1818 inter Rom. sedem et utriusque Siciliao regem, statuta fuit, scilicet quinquaginta ducatorum α vectigali immanium; haec, praeterquam quod nimis arcta et exigua facta est, tam multis obnoxia fuit temporum vicissitudinibus, quibas ad incitas redacta est. Re sano vera in actis post pacta statuta declaratum fuit primo, summam quinquaginta ducatorum case intelligendam. a vectigali non immunem; quoad beneficia vero cum onere missarum infra centum, Las non esse necessario deducendas. Postea parvum patrimonium permissum fuit quatuor aut quinque et viginti ducatorum pauperculis dioecesibus, et quae sunt sacerdotibus inopes; tum concessum idem laisse novimus omnibus dioecesibus, modo illud ipsum quaesissent. Hinc copia facta fuit pro quavis simplici et tenui quoque atque exigua capellanía ad titulum sacri patrimonii, tametsi sacerdos nihil ad assem percipere potuisset, praepeditus missam celebrando. Denique cum ecclesiarum rceptitiarum participatio possit etiam esso patrimonii titulus, quao quippe in ecclesiis receptitiis *innumeralis* parum aut nihil ab initio exhibent, atquo nullam, aut exiguam reculam, existimatum est id sufficere posse pro sacri patrimonii titulo. Inde fit, ut ad sacros ordines promotus per decem, quindecim et viginti annos perceptione pro sacro patrimonio statuta careat, usque dum propter antiquitatem ad integram partem pecipiendam perveniat. Ex hoc fonte quam molti sacerdotes sunt in ecclesia Dei, quorum nulla est necessitas, et nulla utilitas in ipsam redundat; neque perraro sino vocatione statum sacerdotalem ingrediuntur, eum patresfamilias. quorum res arcta domi est, in id incumbunt, ut filii ineant sacerdotium, ea mente, quo minus impendant in eo ingressi curriculo, nequaquam inspectis quae alius sunt naturae. Ipsi enimvero auctores et suasores sont compluribus sacerdotibus sacram ministerium pro derelicto habero, at, quae ad victum sunt necessario, abiecta omni dignitate, sibi comparent. Ut paucis omnia complectar, ipsi sunt in causa, cur plerique alienas pererrent dioeceses, avocato animo ab omni pietatis studio. Quibus accurato perpensis, illius sumas opinionis, ut Vaticanum concilium tales praescribat normas, quae latum unguem non discedant a praescripto concilii Tridentini quoad sacrum patrimonium. Praesertim vero confort, ut lumini pocaniao non sit minor ducentorum ot quadraginta *Francorum* quotannis exigenda, detractis vectigalibus euiuscunque generis, no excepto quidem onere missarum. Quocirca statuendum putamus adaugeri α synodis dioecesanis *taxum* pro sacro patri- D monio iuxta mentem concilii Tridentini, et inspecta locorum conditione, ita tamen, ut praefata summa pecuniae numquam imminuatur.

Nequo ab huiuscemodi consilio suscipiendo amoveat formido, ne pauciores ineant sacerdotium. Siquidem haec animadversio neque nos praeterivit; cum nobis ob oculos obiectae fuerunt encyclicae litterae datae die quinta novembri 1848, quibus tu, pater sanctissime, ab inculcando non desistebas episcopos, ut illos ad sacros ordines promoverent, qui naccurate exquisiteque explorati, ac virtutum omnium ornatu et sapientiae laude spectati dioecesibus usui ot ornamento esso possunt–. Et apposite quidem significabat1; „Meliua enim profecto est, ut sapientissime monet immortalis memoriae Benedictus XIV decessor noster, pauciores habero ministros, sed probos et idoneos atquo utiles, quam

t Dsu« 1 bov. IΛ94.

• Leicvadtnn njni/Vata·.

I PiaL can. I.

> Bul'* *Ai rfpritxrudas* data I Ubr. 1IÏ8.

• Baita *(ffni ntüri* data ® Isa. 1459.

‹ De billa Cana ib?. 1, q, 17, p. I, s. A

* Cfr. balta Fü IX *ttdù* data Iü oct. 1M9.

■^L 1, ML <,

plures, qui in aedificationem corporis Christi, quod a est ecclesia, ncquicqunm sint valituri."

De studiis clerlearuni.

§ XXXVI.

Mixta docendi forma etiam atque etiam serretur in omnibus scholis latinorum litterarum studio addictis.

Neminem praeterire existimamus illam, quae, diu non est, quaestiol inter Galliae episcopos exorta fuit, utrum in litteris latinis edocendis ct eloquentiae praeceptis tradendis evolvendi dumtaxat forent classici ethnicorum libri, nn sanctorum patrum opera Christiana sapientia plano roforta, an utrisquo simul animum clericalis iuventus adiiciat. Nimium quantum celebrantur, quos sanctitas tua encyclicas litteras dedit ad rem propositam dic 21 rnartii 1853 Galliae episcopis, quibus finem imponens dissidentibu8, aiebat: ^Porgito, ut facitis, nihil unquam intentatum relinquere, ut adolescentes clerici in vestris B seminariis ad omnem virtutem, pietatem et ecclosiasticum spiritum maturo fingantur, ut in humilitate crescant, sino qua nunquam possumus placere Deo, ac simul humanioribus litteris aevorioribusque disciplinis, potissimum sacris, ab omni prorsus cuiusque erroris periculo alienis, ita diligenter imbuantur, ut non solum germanam dicendi scribcndique elegantiam, eloquentiam tum ox sapicntiwirois sanctorum patrum operibus, tum cx clarissimis ethnicis scriptoribus ab omni labe purgatis addiscere, verum etiam perfectam praecipuo solidamquo theologicarum doctrinarum, ecclesiasticae historiae ct sacrorum canonum scientiam, ex auctoribus ab hac apostolica sedo probatis depromptam, consequi valeant." Hoc porro venerabilissimo oraculo accepto conticuere omnes Galliarum episcopi, intentiquo docilem animum ad ea mandata peragenda converterunt; atquo omnibus in ludis litterariis clero addictis omnes nd θ unum mixtam tradendam disciplinam susceperunt, exercendis adolescentium ingeniis delectis sanctorum patrum operibus, ct prnestantissimorum ethnicae antiquitatis scriptorum, quao omnino foront omni labe purgata. Iam vero nos, quotquot sumus, vota suscipimus, ut eadom methodus universo clero praescribatur a concilio Vaticano, quanta maxima inspecta utilitate, quao exindo in ecclesiam et clerum ipsum satis superque derivatur.

§ XXXVII.

Describatur ordo studiorum dandus clericis, iuxta quem singulorum idoneitas dignoscatur promorendorum ad presbyteratum; alius cero, inito sacerdotio, ad ingeniorum perfectionem.

Adprimo consulendum, quo arceatur periculum in cleri disciplina volutandi libros, qui simulato religionis adspoctu poetor» inficiunt venenatis doc- D trinis. Solcmniori modo celebrentur examina, confecto annuo studiorum curriculo, qua ab seminarii alumnis, qua ab externis. Et quo res uno eodemqno modo seso habeat, episcopi eiusdem provinciae tam in synodis provincialibus, quam in congressibus quotannis habendis, hanc suscipiant curam dignissimam certe episcopatus. Quo autem unus nt idem sit studiorum ordo ct doctrinae unitas in omnibus cleri scholis, et quo scopus attingatur, per quem tirones levitac. pro eo atquo par est, oa sint scientia praediti, quae in ecclesiae bonum vertat, expedire arbitramur proposito modo rei consulendum. Ast illud non est silentio praetereundum, Tridcntinam synodum nonnulla significasse *studia,* quibus opus esset ad clerici institutionem; at nostra haec aetas iure suo postulat, ut absolutissimus studiorum ordo describatur. Quod quidem sanctitas tua haud diu est cum ad ditionis Austrian episcopos encyclicos litteras dabat die 17 rnartii 1856, sua maxime interesso significavit, scribens: BSutnma contentione omnia conamini, ut in vestris praecipuo seminariis optima ac plane catholica vigeat studiorum ratio, qua adolescentes clerici vel a prima pueritia per probatissimos magistros ad pietatem omnemquo virtutem et ecclesiasticum spiritum maturo fingantur, ac tatinac linguao cognitione et humanioribus litteris philosophicisquo disciplinis ab omni prorsus erroris periculo alienis sedulo imbuantur. Atque in primis omnem adhibete vigilantiam, ut cum dogmaticam, tum moralem theologiam ex divinis libris sanctorumquo patrum traditione et infallibili ecclcaino auctoritate haustam ac depromptam, ac simul solidam divinarum litterarum, sacrorum canonum ecclesiasticacquo historiae rerumque liturgicarum scientiam congruo necessarii temporis spatio diligentissime addiscant[1]. No autem, uti ab initio diximus, inducantur, maximo clericalis studiosae ĩnventati periculo, rcccntiores institutionum libri, noxii quidem ct erroribus infecti, experientia edocti precamur ct obsecramus, ut tantae consulatur necessitati. Et ad id satis ca.se arbitramur, ai vel apostolica sedes identidem indicem diversorum librorum quoad singulas scientias sufficiat, vel quoad illorum delectum prospiciant episcopi omnes cuiusvis provinciae una cum metropolita.

Ita seminariis.

8 XXXVIII.

Opus omnino foret, ut probatissimorum hominum coelus, ad hoc arcessitus, quoad substantiam *praescriberet rirendi normas tam pro seminarii alumnis, quam poa clericis domi suae degentibus; definire autem adiuncta rerum et secundas dioecesanis et provincialibus synodis remittatur.*

Nimium quantum prodessent istiusmodi nonnae proscriptae; ita una eademque esset educatio morumque disciplina ecclesiasticae ĩnventati Exularent certe tot deformitates pessimo publicol inductao arbitrio iuventutis educatorum: ct amoverentur impedimenta, quibus ephebi α servanda seminarii disciplina abalienantur, inspecta aliena. Sed quoniam istiusmûdi normae, quoad morum disciplinam, illuc spectant, ut pietas, orationis studium et zelus ecclesiasticus aitiores agant radices in adolescentium animis, ita expediet, ut praescribatur in quovis seminario aliquis animarum moderator; qui confessarli quoquo partes gerat, excepto, quod arcessentur5 alii ad excipiendas confessiones, si necessitas postulat. Verba non suppetunt, quibus significentur damna, quao in clericos derivantur ex defectu unius et probatissimi animarum moderatoris; at ecquomnam fugit, quot et quanta cx optimo moderatore dimanant bona? Quavis hebdomada habentur homilía super ecclesiastici status officiis. Statuatur hora ad meditationem peragendam; et praeter pias exercitationes quotannis perficiendas, quovis mense ad spiritum renovandum diet constituatur. Illud quoque nolumus praeterire, quod nullo pacto impune habeant immo α seminario expellantur, qui refragantur regulis, et depravato sunt corde. Praescribatur, autumnales ferias, quantum fieri poterit, transigi ruro ab omnibus simul alumnis, non domi apud familiares; ita vero ut animi relaxatio semper ooniunctum habeat aliquod stadium; quo torpor et otium amoventur, nec ea, quae spiritus bona sunt, obliguriuntar. Atque, ut de alita conticescere par est, quae certe praeterire

1 Addita correctio; i/Zaw φMβıXω'H«v, *iptse* paacu *abldnc annù inter eU.*

» Sdlkcl es» r «ix(W«0 *f^btieae rii*

' U est *da Unn,* tu arerttan/wr etc.

nequeunt viros probatissimos ad hoc arcessitos, non a abe re erit prae ocalis habere. quas scripserunt regulas divus Carolus Borromaous et divus Alphonaus de Ligorio. Illud autem adjiciendum existimamus, quod, cum sermo sit de rectore seligendo deque anis officiis, praescribatur, ipsum ab omni chori servitio immanem esse debere, ab omni animarum cura, ab excipiendis sanctimonialium confessionibus, aliisque rebus, per quas opus esset, ut a pio loco abesset, statis horis, diebus, cum gravissimo seminarii disciplinae detrimento.

§ XXXIX.

Praescribantur officia ad seminarii deputatos fpoetantia, ɗ cel in p̈rimi signijicetur in relationibus ad sacra limina, utrum praescripta munia adimpleantur.

Tridentina sjnodus (cap. 18 seas. XXIII) ad duplex officium, alio ab alio sciuncto, statuit diversi generis deputatos. Quoad ipsorum officia, sacra Condili congregatio piuree et maximi ponderis cdìdìt declarationes, quae referuntur in appendice XXIV primi voluminis Romanae ephemeridis, cui titulos *Acta tic.l.* Maxime quidem conferret illas colligere et confirmare, si patribus Vaticani concilii placeret. Et quo studiosius in suum officium incumbant deputati, praescribendum arbitramur, ut in rclationibns ad sacra limina perfuncti officii plano ratio habeatur.

§ XL.

Quoad seminaria parris in dioecesibus c̈onstabilit t, quorum satis esi curta supellex, passini dnu rei plures conterminarum dioecesium episcopi inter se conrenire, ea mente, ut dicertae studiorum partes in dicertis seminariis locum habeant, et in singulis omnes cogere alumnos, pro sua quemque ratione ac modulo ad facultates addiscendas.

Cum seminarii institutio hoc sibi propositum habeat, ut disciplina sacerdotum quam absolutissima ■it, nec semper ad proestantisrimos praeceptores ǎrcessendo sufficiant redditus, neque ad coemendos fibros pro facultatum varietate ot bibliothecam componendam; quod obstaculum nullo pacto superandum videtur; ita expedire existimamus, inspecta rerum ac temporum conditione, ut, uno programmate proposito, quao in aliis seorsum habentur, in unum colligantur; et episcopis adsentientibus cuique seminario paro studiorum praefiniatur. Tali habita ratione, curriculum studiorum binis aut ternU in seminariis absolveretur ab alumnis, unoquoque pro sua facultate ; impensis parcendo tantum certe superesset, ut quovis in seminario bibliotheca componeretur, et praeceptorum vel praostantissiiuorum numerus absolutus haberetur. Si enim penes gallicas dioeceses in more positum est, ut bina habeant d seminaria, quorum alterum ad humaniores, alterum ad -everioros et sacras tradendas disciplinas institutum occiperimus; quare praeter opportunitatem erit apud nos in plura scminariola alias atque alias partiri disciplinas, ad superanda exiguorum reddituum obstacula?

D» colleçlLs ecclesiasticis.

§ XLL

Ut episcopatus, praeter peramplum seminarium in *medio cuiusvis ditionis centro constabiliendum, aliud Hamae habeat collegium ad praestantiora cleri ingenia eximiaeque spei iueenes colligendos, ad perfectionem.*

l *Acte ex iit Ἰχπτρια apud eanctam trdem* in compoUtuM nppirftme *redacta ct illustrala.* \i>-Itan I IVnwb» prMiil ẋa» IW5; iM. p. 491-Vft. tegular lltee ■ledartfht»· ṽ* Uudaslsr.

Quo alacriora universi cleri ingenia magis magisquo in diversarum facultatum ot praesertim sacrarum studiis perfici valeant in unitato doctrinae, et singulis ecclesiasticis muniia obeundis nptissinii ac praestantissimi reddantur, perutile ducimus, ut cuiusque ditionis episcopatus collegium ecclesiasticum Romae habeat. Maior est enim Romae pro unaquaque facultate excellentium professorum copia, ct potissimum pro ecclesiastico iuro; do quo ¡uniores sacerdotes exerceri quoque possent in praxi inter alumnos sacrae Concilii congregationis.

Sed quoniam collegia istiuamodi satis omnino non sunt, quo praestantes praebeant seminariis praeceptores, quorum inopia est, quantam conferret in quavis ditione aliquod *centrale* seminarium constabilire? Huic cnimvero accommodari posset, quae statuta fuit norma seminario Pio, nuper instituto in obsequium principum apostolorum, cuius pro-
li gramma, quoad scholas, haec omnino habet: nQuoniam scopus praecipuus seminarii sanctae sedis est, ut idoneos faciat magistros, qui possint pro summis locorum indigentiis alios instruere/ Quod vero spectat ad redditus collegio et centrali seminario addicendos, expedire videtur, illis tribuendam tertiam partem conventam titulo pensionum super ditioribus *meads* episcopalibus. Et si quid aliud necease foret, ceterae menate episcopales, et redditus, dioeeesanis seminariis addicti, pro rata suppeditarent.

DE CLERO REGULARE

Quoad monasticos ordines, re coram Dei adprimc perpensa, quamvis ipsi, immediate apustolicae sodi obnoxii, sint velati procerae arborea, fructus uberrimos pariturae, tamen necease case arbitramur, ut episcopi in monasteriis suarum dioecesium, uti delegati apostolici, ampliores facultates ct vigilantiam
C exerceant Secus ubi disciplina remissa ot collapsa eat, nihil valere potest, quo instauretur ct nd pristinum restituatur, aut malis occursetur, quao ex ipso fonte dimanarunt. Quapropter, dum nos patrum Vaticani coneilii oculis subiicimus, quae suscipienda sint consilia, quae aptiora nobis visa sunt, ut ad vitam quodammodo revocentur illi monachorum ordines qui α praestituto fine desciverunt, ad quem iter straverunt sanctissimi fundatores, et ob quem ecclesia Christi eos tuetur, nostra interesse ducimus verbis animi sensus aperire, quibus in rebus episcoporum vigilantia et facultates potissimum prolatandae sint. Itaque eius sumus opinionis:§

§ XLII.

Praepositos generales aut ad citam, aut saltem ad decennium futuros esse; neque electionem renuntiandam et rim habendaml nisi a pontifice maximo approbatam

g XLIIL

Abbatiarum nullius, *quae episcopalem jurisdictionem habent, magnopere expediret abbatem perpetuum fore, ct a Homano pontifice nominatum, non aliter quam episcopi sunt; alium vero seu abbatem seu priorem regimini processe monasterii.*

§ XLIV.

Ne unum quidem essa monasterium sinat concilium Vaticanum, ubi communis vita non sit, et regula qualis fuit ab ipsa ordinis institutione.

Concilium Tridentinum (cap. I resa. XXV de regular, et monial.) „necessarium esse consuit, quo facilius ac maturius, ubi collapsa eat, vetus et regularis disciplina instauretur, et constantius, ubi conservata est, perseveret, praecipere . . . nt omnes

» Inullize Mr«píc afa Wtomun.

regulares, tam viri, quam muliere», ad regulae A quam professi eunt, praescriptum vitam instituant ct componant; atquo in primis, quao ad bubo professionis perfectionem, ut obodiontiae, paupertatis ot castitatis, ac si quae alia sunt alicuius regulae ot ordinis peculiaria vota et praecepta, ad eorum respectivo essentiam, neo non ad communem vitam, victum et vestitum conservanda pertinentia, fideliter observent[1]. Haec inter praeter paucos, ot quidem laudandas exceptiones, quam in multis monachorum septis perperam certo illud invaluit, vorba concilii „nd regulae, quam professi sunt, praescriptum, vitam instituant ot ĕomponant intelligcnda esso iuxta regulam iam consuetudinibus invectam, ct accommodatam pro rerum nc temporum conditione; atquo huiuscomodi causam praetexentes quam multi religiosi ultro seso subiicere defugerunt communis vitao rationi et regulao a monasterii primordiis praescriptae. Itaque nisi maturo consulatur, B imino quanta maxima opum vi, eaedem fictae causae usque manebunt, nullius efficaciae erit quaelibet sanctio, ot collapsa monachorum disciplina in dies pessumdabitur. Quandoquidem vero quorumdam ordinum monachorum alia© atquo aliae fuerunt reformationes, quarum nonnullae etiam reformandae, quippo quao α prima regula desciverunt, opus omnino foret illos omnes instituto primaevae fundationis adnoctere, modo alius scopus, et quidam in religionis utilitatem redundans, non prae so foratur.

§ XLV.

Cunctis regularium ordinibus professionem votorum simplicium praescribendam prorsus esse non ante aetatem anni vigesimi primi, confecto tirocinio saltem duodeviginti mensium; nec solemnium votorum professionem emittendam, nisi tribus post annis.

Sapientisaima fuit recens norma, quam sanctitas tua praescripsit quoad votorum omissionem, scilicet, quod vota simplicia cum trium annorum probatione solemnem professionem antecedant; ita ut haeo intra istud trienne temporis spatium emitti non possit *sub poena nullitatis*. Iam vero efficacior videtur evadere posso *probatio,* quoties praescriberetur aetas anni vigesimi primi iam exacti ad vota simplicia emittenda; numquam vero aetas anni decimi sexti; id enim magis no magis prodesset, quo ad statum monasticum vocatio probaretur. Quod si in nonnullis ordinibus magis *observantibus* bienne temporis spatium ad tirocinium conficiendum et quidem adamussim exactum, peropportunum fuit comprobatum; idem opus esset, ut definiretur, uti *norma* pro omnibus et singulis religiosis ordinibus, duodeviginti mensos vel binos annos tirocinii antecedere votorum simplicium professionem; neque *pro forma* tantum hanc esso habendam; atquo omnino servandum, quod sanctitas tua praescripsit do admissione religiosorum ad habitum ct professionem[1]. Experientia transacto tempore comprobata in causa quidom est, cur quaecumquo evanescat difficultas, inspecta maxima, quao ex hoo suscepto consilio eruitur, utilitate in probanda religiosorum vocatione. Ncque mora temporis in sacris ordinibus suscipiendis, emissa solcmni professione, scilicet confecto anno vigesimo quarto, gravis esse potest, cum in ipsa societate lesu non conferuntur sacri ordines nisi aetate vel provectiori.

Atque heic praeterire nolumus, hanc ipsam aetatem praescriptam votis simplicibus emittendis et ■olcmnioribus, nedum tempus idem in tirocinio conficiendo constabilitum, quam quod maxime conferre, ut sanctimonialibus in claustrorum umbram receptis praescriberetur. Ita enimvero non modo diutius diligentiuaque vocatio ad religiosum statum probaretur, verum etiam utrum pro sua valetudine in suscepta vitao ratione permanere possent; cum fero quotidie non sine maximo moerore animi videmus, plures o claustris egredi *causa infirmitatis.*

§ xlvl

Quoad conventus ex integro aedificandos et a fundamentis excitandos ad pristinum revocentur sacri canones, et circumscribatur numerus non minor octo sacerdotum inibi incolentium, praeter laicos fratres: ita ut illic, ubi saltem octo sacerdotes non recenseantur, istiusmodi conventus episcoporum iurisdictioni subiicianiur.

Cum enim Tridentina synodos (se&a. XXV do regni, cap. Ill) aanxusct, regularium et sanctimonialium monasteria in posterum non excitanda paino episcopi, in cuius dioecesi erigenda sunt, licentia prius ǒbtenta non defuerunt, qui ex hoc ipso inferendum autumarunt, non amplius opus esse, ut ad rem ipsam copia fieret a Romano pontifice. Quapropter Innocentius X, apposita constitutione[1], quam legero est in Boll. Rom. (tom. IV, η. 27), de recentioribus claustrorum fundationibus, quao in Italia et adiaccntibus insulis excitantur, sermonem instituens, declaravit, pro huiusccmodi fundationibus omnino requiri summi pontificis confirmationem. Postea vero Urbanus YIII[1] ct Gregorius XV[s] uno ore ot concordibus animis praescripserunt, ut episcopus, antequam quaesitam faceret copiam, audiret ceterorum conventuum moderatorei ad quatuor millia C passuum in circuitu, utrum inibi novos excitare conventus eorum ipsorum damno vertere posset. Insuper, ut compertum cxploratumque ait, ibidem plane sufficere, quo duodecim viri religiosi alerentur. Nunc quid utilius, quam ut istiusmodi constitutionem ad pristinum revocentur et vigeant? Quod voro spectat numerum religiosorum, qui professionem emiserint, Innocentius X duodecim esae satis habebat[1]; at hoc praescriptum parum aut nihil prodesset, quoad monasticam disciplinam, si maior illorum pars laici fratres forent, ut plerumque evenire solet. Adooque necesse esse existimamus, ut definiatur omnino numerus, scilicet octo sacerdotum, praeter fratres laicos; cumque minor numerus foret, conventus illo, usque dum sacerdotes praescriptum numerum expleant, ordinarii dioeccsani subiiciatur ƒurisdiction Hac itaque declaratione, Innocentii XII constitutionem *Nuper,* datam die 23 [dec.) 1697 › § 25, ratam habendo, nullus patebit aditus, qua subterfugiant.

§ XLYIL

Tollantur omnino conventus, quibus praescriptus religiosorum numerus deest, nec suppetit quod regularem observantiam tueatur.

Innocentius X in constitutione *Instaurandae regularis disciplinae* data pro Italia et insulis adiaccntibus die 13 octobris 1652. edicto peremptorio id sancivit, pro eo quod spectat ad domos religiosas, quae aut praefinito religiosorum numero carerent, aut non haberent, unde alerentur Ro quidem vera

1 Decreto scilicet sacrae congregationis Episcoporum et Regularium, quod incipit *Regulari disciplinae,* edito die 25 tan. 1848, nec non decreto *Neminem latet* diei 10 roxrtii 1857, et constitutione apostolica *Ad unicertalit ecelenae* data die 7 febr. WI.

1 Coastit *Inurendae* data kfck ocl. WI

* *CcnstiL. Aomanuf pant^/n* «Lita S8 atff. 94, ta q» herma servari nudavit tcncai deseratis V1U datan die 23 tali! It'A.i ft Orrgcrii XV «apra citata»·.

* CnzutiL Oíjw *ibas* Aita die 17 sag. I82J.

4 CetutlL «apra badata.

ipse praescripsit, ut conventus, qui non haberent unde sex saltem religiosi homines alerentur, omnino abolerentur; qui vero alere possent sex religiosos viros, quorum quatuor sacerdotes spectata probitate, et bini fratres laid, correctionibus, visitationi et Jurisdictioni ordinariorum, quibus uti delegatis apostolicis morem gererent, subiicerentur, usque dum ad duodecim habendos pervenirent Cumque vero ad duodencs numerus auctus esset, denuo correctionibus, visitationi et iuriadictiom suorum moderatorum subiicerentur1.

Quamquam vero istinsmodi sanctiones apostolicae fuerint saluberrimae, tamen postquam ad pristinum restituti fuerunt ordines religiosi ab anno R. 8. 1015, non semel, sed iterum ac tertio conspiciendos sete praebuerunt parvi quidem et exigui conventus, quibus nihil erat, unde saltem sex viros religiosos alere possent; nequo alia de causa, nisi quod cum conventu reddituum restitutio in integrum facta non fait. Non est infitiandum, conventas etiam parvos et exiguos, quibo· vix est, unde sex aut etiam minores numero alantur, alicuius episcopi judicio, nonnullo eue dioecesibus adiumento, praesertim in pagis et ruribus; at simul ac perpendatur, ibidem, defectu virorum, regularem disciplinam nequaquam vigere posse, qua sublata, nullus haberi potest spectata probitate vir religiosus, qui proinde episcopia sit adiumento, prono alveo fluit, concilium oecumenicum quam bene de ecclesia mereri in pristinam praefatas constitutiones revocando, neque in Italia solum et insulis adjacentibus, sed etiam extra.

§ XLVIII.

Humaniorum ac ureriorum litterarum studia ordi- «am mosnitirorum *ad eamdem morentur normam, quam Vaticanum concilium praescribere teliti clero saeculari, et penes episcopos rit, quoad cius peri c possit, istiusmodi studiis adrigilare, et, ubi ordinis moderatores desunt, dlic providere.*

Unus idemqne est ecclesiae catholicae clerus, aleuti unum et idem est sacerdotium a Christo Domino institutum. Quod si illi saecularis, huic regularis inditum eat nomen, non hoc immutatur substantia; sed tantum vitao genus aliud ab alio respicitur, eui ultro se nonnulli clerici subiiciunt, alii vero alia contendunt via. At regulares saecularesve sint, unus et idem eat omnium eccloaiasticorum finis, scilicet ecclesiae inservire precibus, exemplis, doctrina, et sacri ministerii laboribus suspiciendis. Idcirco Seraphicus doctor divus Bonaventura ita in quodam suo opusculo de regularibus scribit: BSedes apostolica vocavit nos in adiutorium tam cleri, quam populi, ut per officium praedicationis et confessionis subveniamus animabas, et opus pastorum sublevando alloviemus/

lam vero si quoad substantiam unus est clerus, et idem est finis, ad quem tendit, quam plurimum confert ordinem studiorum cleri reguleris ad eamdem normam clero saeculari praescriptam omnino revocari. Itaque sicut episcopi uno eudemque seminario, quisque pro sua dioecesi, clericos saeculares colligunt; ita praepositi provinciales in unum aut binos provinciae conventus colligant omnes clericos professos. Quemadmodum vero clerici saeculares intra seminarii septa totum conficiunt studiorum curriculum a grammaticae rudimentis usque ad supremum studiorum, quod est theologia; ita clerici professi, cuiuscunque ingenii sint, Idem omnino exigant curriculum studiorum. Una sit omnium methodus et norma, unde transversum unguem non liceat discedere. Ad haec, quemadmodum episcopi, confecto clericorum curriculo studiorum in aedibus seminarii, praestantiora ox illie ingenia oximiaque ope aut in *centrale* seminarium mittent, aut in collegium ecclesiasticum, Romae constabiliendum ad studiorum perfectionem: ita praepositi provinciales, cum clerici professi aliquo in provinciae regularis conventu curriculum confecorint studiorum, praestantissimo quosque Romam mittant ¡n collegio ad ingeniorum perfectionem constabilito, quod quivis religiosus ordo suis alumnis patefaciendum aggredietur.

Iam vero etsi ordinum regularium studia ad interiorem spectant disciplinam; tamen expediro omnino videtur episcopos tamquam delegatos apostólicos ipsis advigilare, et si quando regulares moderatoree moneribus suis deficiant, providere ne quid detrimenti interior disciplina patiatur: praesertim pro eo, quod ad studiorum rationem religiosorum spectat.

§ XLIX.

Abrogentur pnrdegia, quibus gaudent circa sacras religiosorum ordinationes praepositi generales et provinciales, algue alia, quibus carent episcopi. Siculi /i/ rit *danda facultate confessiones excipiendi, ito rn sacris ordinationibus el condonandi copia facienda, nullo babito discrimine congregationum, mendicanti*wm *et monacborum. Qui ex alio in alium concentum transmigrat, ad sacros ordines, mei exodo anno, non accedat.*

Dedecet profecto episcopalem dignitatem, praepositos generales iuxta ac provinciales ordinum religiosorum privilegiis condecorari, quibus ipsi carent episcopi. Nec aliter, qui maximi irrepserunt abusus, decedent, quam denuo privilegia abrogando circa sacrae ordinationes, quemadmodum sancta Tridentina synodus agendum existimavit. Re sano vera Clemens VIII, decreto sacrae Concilii congregationis, sancito die 15 martii 1595, praescribebat, episcopum regularium, qui ordines suscepturi sunt, illum omnino esse, in cnius dioece»i conventus est positus, ubi ■•dem et domicilium habent *de familia.* At plerumque accidit, ut, sicuti eruitur ex constitutione Benedicti XrV *Impositi nobis,* data die 1 martii 17461, ^superiores regulares ad eludendam decreti Clementis observantiam, advenientibus ordinationis temporibus, subditos suos domicilio moveant, cosdemque statim post susceptos ordines falsis de causis ad pristinum monasterium reverti jubeant Quare boo? Id ipse pontifex ibidem ait: „Complures regulares non alia de causa, proprio domicilio relicto, iter arripere, quam ut se subducant examini episcopi dioecesani, cuius hac in re iurisdictioncm aut nimium rigorem perhorrescunt, aliumque inveniant, qui vel nullo vel admodum levi praemisso examine, ordines ipsis impertiatur. Cui malo, nec certo levi, quo vehementius occursetur, idem sanctissimus pontifex in praefata constitutione sancivit, dimissorias litteras *ad quemcumque episcopum* nihili prorsus habendas, quoties in ima pagella authentica ratione et fide certa non appositum esset: *Impedilus* ab episcopo dioecesano, vel ub eius vicario, aut cancellario, aut secretario, qui confirmarent, episcopum aut abesse a sua dioecesi, aut nullas habere ordinationes. Iam ecquis dicendo aut scribendo consequi poteat, quot et quas ad artes confugiant huius furfuris homines, quibus arripiant istiusmodi fidei testimonium, et laqueis aese expediant? Idque vel in primis propter aliud, quo gaudent, privilegium, scilicet suscipiendi ordines *extra tempora.* Itaque rimando, quaeritando scrutantur temporis peropportuna momenta, cum

« Nea 14 bulls statataci wL sed derretu c<m<resratieais sactoritata IssoomUI X edita die 10 (tbr. taM. ŏW Mt quui tppro-Ui Ullss ŏulls

i ldjhm *27 ftbr. 1747.*

epiecopus aut aegritudine laborat, aut reapse abeat, A aut alia de causa est impeditus, atquo tali modo sui voti compote» omnino fiunt.

Quid autom do lego interstitii, ad quam pleriquo non tonentur ŏrdine religiosi? Cuiuimodi privilegii vi, non perraro quidem ñostri ŏculi ipsi conspeximus, contempto artifici viduato uxore, intra octo ot decem monies ex officina ot connubio aditum patero ad aram; neo vorba suppetunt, quibus significetur, quantam in admirationem raperentur, qui illum paulo anto artificem et uxoratum cognoverant Et boo satis sit; stomachari desinamus ... Quapropter neceiao esse existimamus, ut abrogatis huiusmodi privilegiis, regulares quoad sacras ordinationes dioecesano episcopo subiiciantur, aequo ac clerici saeculares: ita tamen, ut qui ox alio in alium conventum transmigrant, ad sacros ordines, nisi exacto anno, non accedant

Illud quoquo statuendum videtur, regulares, uti 11 de doro saeculari iam sermonem instituimus, quo condonandi munus suscipiant in aliena dioecesi, praevio examino in sacra eloquentia subeundo, episcopi sui, facta condonandi copia, *pagella* muniri1; siquidem hac in re eaedem rationes id suadent pro clero regulari, quas antea pro clero saeculari exhibuimus.

Domum supereat, ut declaretur, nunquam intelligi communicata privilegia unius religionis alteri, nisi de singulis expresso facta fuerit mentio in pontificia concessione; neque acquiri huiusmodi communicationem per consuetudinem, quamvis immemorabilem. Secus enim quivis ordo pro suo arbitratu sibi tribueret ceterorum religionum privilegia, etiam quando de iure non conferuntur per solam communicationem.

§ L.

Saltem uti delegatis apostolicis publicae regularium 0 *ecclesiae quoad visitationem et iurisdiclionem episcopis subiiciantur.*

Non pauci, nec parvi momenti sunt abusus, quos irrepsisse vidimus ob privilegia, quibus gaudere se iactant regulares in ecclesiis sui ordinis. Quamquam enim Tridentina synodus pleraque ex illis abrogaverit; tamen regulares ex adverso pugnant, ct sibi vindicaro numquam desistunt, asserentes usque ad ravim, se usque recentibus privilegiis gaudere; per quae omnino stat, ut inter regulares et episcopos perpetuae excitentur ot vigeant dissensiones; cumque eludere nequeant, quae impertitae sunt episcopis facultates, uti dolegatis apostolicis, et millies a sancta sedo confirmatae, ad nova inventa confugiunt, quibus seae subducunt episcoporum auctoritati. Exempli gratia interdum accidit, ut cum alicui regulari episcopus facultatem concionandi negaverit, Christifidolibus publica in ecclesia ille D audacter concionem habuerit, dum templi fores aliquantulum occlusae remanserunt Quapropter, quo tantae intemperantiae occursetur, rogamus patres Vaticani concilii, ut quod maxime ad rem expediat, constituant

§ LI.

Accuratior norma eligatur pro eot quod spectat ad regulares, qui ad saecularem clerum transire satagant. Pro dissolutis et contumacibus vigeant canones correelionales.

Experientia edocti, non possumus certo satis esse contenti suscepta vivendi ratione quorumdam regularium, quibus sancta sedes induisit, ut ad saecularem clerum transirent sive in perpetuum, ſive ad tempus. Adde huc, quod persaepo ad episcopos preces et supplices dantur libelli ad hoc, ut aliquem *ex-fratrem* adsciscant in suam diocccsim, et quod praecipuum ₵ dissitarum regionum. Quare compertum prorsus est, supplices hosce libellos tantum pro forma dari, neutiquam in illa dioecesi animo permanendi. Hinc optandum L ut quoties quis regulari ad clerum saecularem transire satagat 8170 in perpetuum, sive ad tempus, res agatur plena in congregatione, non ut meri ſitu et instantibus agentibus. LI. Ut istiusmodi negotio accedat consensus proprii episcopi, no renuat in suam [eum] adsciscero dioecesim, iliumque cogere [possit?], ut in eadom domicilium habeat III. Ut in brevi talis praecipiatur obligatio indictia canonicis poenis.

Quoad ďissoluto ct contumaces, leges canonicae non ita suapto natura sunt comparatae, ut faciliime sinant illos ad saecularem clerum transire. Enimvero, ut animadvertit benedictus XIV (de syn. lib. XIII, cap. XI, 1), „tcmporo Pii IV, eiusque auctoritate congregatio Concilii nonnulla evulgavit decreta, quao procuratoribus generalibus ordinum fuerunt intimata, in quibus constitutum fuit, ut ai qui forte religiosi *male morati et desperatae emendationis* in religionibus invenirentur, acrioribus poenis a suis superioribus plecti deberent, caustrali etiam cohiberentur carcere, nullatenue tamen a religione expellerentur; eaque decreta innixa fuerunt sententiae veteris iuris canonici interpretum, quos lato recensuit Fagnani (in cap. *Ne religiosi* n. 37 et 38 de regularibus), ubi omnia colligens, quae α sacrorum canonum glossutoribus scripta fuerunt, in haec concludit: ‚Ex quibus patet, iura loquentia de expulsione regularium non esso accipienda de expulsione a monasterio, acu ab ordine, ita ut in saeculo vivant, sed α communione et commercio aliorum regularium tantum/ Uno verbo, tunc id tantummodo actum est, ut praecaveretur periculum, ne religiosus nequam et incorrigibilis alios inficeret, ipsum carceribus inclusum α ceterorum religiosorum consuetudine segregando, absque eo quod extra religionem et claustra expelleretur, in longo deterius tum propriae salutis discrimen, tum et aliorum complurium, cum quibus in sacculo manens versari posset0

Nulli dubium est, quin, uti pergit idem Benedictus XIV, post repetitas querimoniae ordinum moderatorum mitiora reddiderint haec decreta Urbanus Vili et Innocentius XII; at hi simul praescripserunt, quosdam poenas canonicas gradatim irrogandas, ut ad meliorem frugem religiosum nequam revocarent: quod ai actum et conclamatum omnino foret, instrueretur indicium, et sententia ferretur de expulsione, unde provocatio foret ad congregationem Episcoporum et Regularium. Insuper, ut episcopus illius dioecesis, ubi expulsus a claustro sedem ac domicilium haberet, particeps fieret sententiae *de expulsione;* neo non ſuspensu permaneret ab exercitio ordinum, quin ipsum episcopus in *integrum* restitueret. Hinc perspicue eruitur, quantum legibus canonicis consuetudo illa adversatur, per quam, nulla facta experientia ex sacrorum canonum praescripto, moderatores ordinum religiosorum directe vel indirecte dissolutis et contumacibus auctores sunt, ut *brerc* quaerant, per quod ad saecularem clerum transire possint; atque in dando suffragio, de quo rogantur, supplicem commendent libellum, licet vanae et nullius ponderis causae tamquam ǧraviori momenti praetexantur. Ex hoó fonte derivatur, quod ipsi religiosi, qui levi quidem brachio ad meliorem frugem reducendi essent, inemendabiles prae se ferunt ad obtinendum breve, per quod ad clerum transeant m* iilarem. Quae cum ita se habeant, necease ornnfamesi, ut pro istiusmodi religiosis prisci canones Jd «baervantiam revocentur, et vel in ṕrimi ut in aliquam

1 Legcmlam munimiLf ata

poenitentiae domum detrudantur; illi vero, qui ine-a mendabile sunt, expellantur quidem, eed iuris ordine servato.

§ LTÍ.

Congregationes, in quibus oblationes, aut rota simplicia emittuntur, iurisdiclioni, visitationi et correctioni episcopi sui domicilii subiiciantur. Sarra ordinatio cuiuslibet congregati omnino sit iuxta normam bullae Speculatores1.

Ratio, cur istimmodi consilium suscipiendum videtur, quoad primam partem illa est, quia in congregationibus superior *primatus* tantum partes exercet, non spiritualis iuriadictionis, adeo ut nulla poena canonica afficere possit congregatos delinquentes, sicuri regulares superiores. Hinc prono alveo fiait, congregatos, incolumi *primatus* potestate moderatorum suorum, obnoxios esse localis episcopi jurisdictioni

Quoad alteram partem vero, tristes nobis ante B oculos versantur aliquorum adolescentium casus, qui ab episcopo repulsi a sacris ordinibus suscipiendis, ingrediuntur in aliquam congregationem eo animo, et quidem simulata facie, ordinationem arripiendi; qua suscepta, valedicunt congregationi et suam repetunt dioeccrim, ubi nulli sunt et flocci habentur. Cum vero ad normam bullae *Speculatores* ordinatio dirigatur, omnis certe intemperantia et ordinis perturbatio evanescit

Et hic nolumus silentio praeterire, quod domus illae religiosarum, ubi vota simplicia emittuntur, cuiusmodi sunt *Filiae* a choritate nuncupatae, quae a praeposito generali congregationis Missionum in praesentia omnino pendent. *Sorores* a charitate, aliaequo eiusmodi, localium episcoporum iurisdiclioni subiiciendao sint. Abnorme enim eat, pro exemplo sit, illos in annua votorum instauratione neutiquam ab ordinarii relatione pendere, quoad vitao rationem C proximo superiore anno habitam. Atque ut omnia paucis, minime tolerandum est ipsamet illarum collegia et gynaecea a loci ordinario non pendere.

§ LIII.

Magis ac magis conferret, Melitensium equitum ordinem, mutata forma, ita redigendum, ut pro solemnibus simplicia roto *emittant, rtque summi pontificis et ecclesiae incolumitatem tuerentur.*

Quamquam brevi *Militarem ordinem,* dato die 28 iulii 1854, sanctitas tua ad pristinum huius ordinis religiosum spiritum excilasset; ulterius tamen progrediendum existimamus. Etenim, si paucos excipimus qui magistralem domum inhabitant, et alicuius xenodochii adrident gubernaculo, ceteri domi suae degunt, redditusque percipiunt, nulloque munere funguntur. Quid ergo melius atque optabilius, quam ut ad equestrem ordinem reducantur, cuius D officium sit pontificem maximum et civilem ecclesiae principatum tueri? Cumque inter saeculi tumultua non ita se probent oquitea fratres, ut vita illorum ab omni vitiorum labe sit immunis, quid sanctius, quam ut in unum simul fratres inhabitent, et pro solemnibus castitatis, paupertatis et obedientiae ad summum simplicia votu emittant!

Haec quoad primarios ministros, et qui illis auxilio sunt, corumque idoneitatem; quae oculis Vaticani eoncilii omnia ad unum subiicienda existimamus.

Caput IV.

Do modiis, quibus ooolealae sotto expeditior fist.

Ecclesiae actio in muneribus fungendis, pro eo ae prudentia adprime postulat, expeditior sit oportet. ut malis praevertatur, et impendentibus iacluris animarum mattini» occursetur; ac vel in primis, ubi magia opus est. At in rebus expediendis gravissimae nobis, nec facile superandae occurrunt difficultates, praeter illas, qua» ab iniquitate temporum passim ïstcricc quotidie conspicimus. Hinc profecto expedit, ut consilia ineantur ad utrasque superandas. Itaque, si quid istiusmodi rei pro nostri ingenii modulo advigilavimus, exponendum, ct concilii Vaticani patribus subiiciendum aggredimur.

§ I.

Quo promptiora parentur remedia imminentibus animarum necessitatibus, persaepe et continenter hae, quas deinceps exponimus, facultates occurrunt, quibus omnis interposita mora in iis oblinendis a s. sede faceret, ut mala incalescant.

L Quae defertur pagella episcopi» prolatanda magis esset; neque ad triennium circumscribenda, sed ad beneplacitum deferenda. Congregatio enim aancrissimi Redemptoris ot omnes fero congregationes amplioribus pollent facultatibus, tam in peragendis missionibus quam extra missionum tempus. In eadem pagella referri ponent facultates nbsulvendi a censuris et ecclesiastici» poenis illos, qui alicui sectae ab ecclesia damnatae nomen dederunt, aut exspoliandis ecclesiao ditionibus operam suam contulerunt.

Π. In Tridentina synodo, capito *Liceat* (eess. XX1V, cap. 6 de rof.) data episcopis fuit facultas dispensandi in omnibus irregularitatibus et suspensionibus, modo sint ex crimino occulto, praeter eas. quae sunt ex homicidio voluntario, quaeque iam ad forum contentiosum deductae fuerunt; nec non in omnibus occultis casibus vel eanctao sodi reservati». Ast huiusmodi facultas latior sit, ita ut complectatur vel ipsos casus, qui iam innotescunt, excepto homicidio voluntario, atque illos omnes, sanctae sedi reservatos post concilium Tridentinum, cuiusmodi sunt, quos bulla in Cocna Domini reservatos declaratl, atque alios aliosve, excepta haeresi.

ITI. Facultas [detur] convalidandi ex accepta pontificis auctoritate connobia nulliter contracta, modo ne contracta sint mala fido utriuaquo coutrahentia, propterea quod tunc omnis spes aufertur dispensationem assequendi, uti ex decreto Tridentini concilii sew. XXIV, cap. V [eruitur]; nec non convalidanti! dispensationes invalide etl bona fide impetratas; et dispensandi in dubiis casibus facti, adeo nt, cum nuptiis celebratis comperta exploratoque pateret impedimenti existentia, impetranda non sit altera dispensatio a sacra Dataria.

IV. Pro matrimoniis contrahendis optabilia quidem foret nonnulla facultas in gradibus remotis, praesertim cum res est cum pauperculis ct miseria laborantibus. Quam prodessot buiusmodi facultas ad propulsanda et amovenda pericula contrahendi scilicet matrimonium iuxta leges a Florentina curia sancitas, posthabito, quod ab ecclesia ad rem Ipsam praescriptum est ac sancitum, ct alacrius ac promptius miserrimae illius gentis necessitatibus consultum iretur, qui tam nefandum matrimonium contraxissent Episcoporum vero esset eorumque curae commissum dare operam, ut a dispensatis, dummodo non pauperculis, sacrae Datariae pro consueta taxa satis omnino fieret

V. Adde huc facultatem pro missarum reductione aut aliorum piorum legatorum, quando adsit necessitas et iusta causa canonica. Etenim res ecclesiao eo devenerunt in Italica regione, latis iniquissimis legibus *de suppressione,* ut haud facile sit

' ErliUs tb Isaocratlo XII die 4 nov. Uft4.

i Suae Ism M ran· primam seriem h bulk *Aptnlolicae* ■edis «mstitaent

1 Lege *al.*

episcopi pro re nata semper «anctam sedem adiro, a res componendi gratia ct fidelium conscientias pacandi. Praeterea non raro accidit, ut fideles ipsi in rebus vel exigui momenti animis cadere videantur, nisi facile paratur remedium.

VI. Fiat copia abbatissam confirmandi iterum electam, praevio tamen capitulo a claustralibus habito; id vero dumtaxat ad secundum triennium.

VII. Ut providero valeant beneficia sanctae sedi reservata; sed, ut quatuor intra menses teneantur beneficiati agere ita, ut expediantur bullae, irrogata poena reddituum privationis *ipso facio.* Hac sano ratione illud etiam praevertitur, nihili persaepe haberi, quod a sancta sedo provisum est.

Vili. Ut per plures annos prorogaro valeant tempus praecepto paschali praescriptum usquo ad dominicam ss. Trinitatis; admittere ad iuramentum suppletorium vagantes, milites, aliosque, queis haud fucilo est rem authentica scriptura testificari; ot delegaro facultatem benedicendi sacra indumenta, sanctorum imagines et confessoriis ad probatis impertiendi papulem benedictionem in *articulo mortis.*

IX. Tandem optabilis quoquo foret magis ampla facultas, quam quae provenit ex canone *Terrulas* [53, C. 12, q. 2].

§ n.

Novum iuris canonici corpus conficere tiecesse esse ridetur, ac vel in primis quoad processum causarum, qui magis ac magis expeditior sil.

Quantum expediat novum iuris ecclesiastici corpus conficere, quod ingens camolorum onus evasit, ratione iuris novi et novissimi, nominem praeterire arbitramur. Hinc dimanat, quod pro compluribus iuris dispositionibus est, cur *pro* ct *contra* disputationes habeantur, et textus citandi ct textus obiiciendi, decisiones ct sententiae in quolibet sensu: ndoo ut aegerrimo definiri possint quaestiones, et C acerrime disputatae numquam diiudiccntur. Ecclesia, quae est societas in exemplum, quae praeeuntem praebuit facem, et normas ceteris omnibus legislatoribus praescripsit, quae fuit et est fons et origo aapiontiao, et ad veram humanitatem excitandam comparata, in praesentia tanto operi lucubrando vires opesquo suas intendere deberet. In quo conficiendo omnino oporteret: L Aeternae assumantur doctrinae, quao quaqueversus in iure applicando eiusque germinationibus diluuntur. IL Sub diversis atque adamueaim dispositis ordinibus redigatur, quod hactenus a suprema ecclesiao auctoritate statutum est. IIL Quicquid ex historia iam antiqua ad nos pervenit, quippe posterioribus legibus abrogatum, expungatur. IV. Demum peropportunis declarationibus quod vacuam est compleatur, unde ansa doctoribus praebita gravissimas excitandi quaestiones super textus interpretationem et diversarum D sanctionum extensiones. Hoc tam ingonti corpore iuris confecto, in iustitia administranda facilius sterneretur iter; nulla causa forot, cur plorneque iuris dispositiones roipsa ignorantur; laicatus non haberet, cur nota censoria sanctam sedem inureret, utpote tot in voluminibus dispersas canonicae deprehendunt decisiones, et mirandum in modunraacerdotum numerus augeretur. qui sacrorum canonum studio operam navarent

At non expedit quidem, quod ecclesia formam, quae in conficiendis codicibus a nostris iurisconsultia habetur, omnino serret ac tueatur, qui exscindentes tot in sectiuncnlis leges eo rem deducunt, ut harum vis et robur dispergatur, et causa [lateat], cur sancitae fuerunt Neque saeculi sapientes congeminarent questus, cum ex iis ipsis non desint, qui civilis iuris confectionem porporato certo conflatam improbare nunquam desistunt.

Quid do codice, qui ad causarum processum spectat? Quum certo optandum, ut talem quoad substantiam indueret formam, quae dum iura contendentium tuetur, simplicior sit atque expeditior; et, quoad eius fieri poterit, praecludat viam, qua in longum iudicia protrahuntur!

Abs re non erit in appendice istiusmodi codicis summam pecuniao solvendam pro causarum gestoribus in curiis ecclesiasticis ad quemque actum statuero, no locus sit arbitrio aut pravis consuetudinibus.

§ IIL

In integrum restituantur canones ad corruptos sacerdotum mores corrigendos sanciti; et quotis in regno episcopi paratam habeant domum, ubi in sacerdotes criminibus inquinatos animadvertatur.

Postquam iteratos admonitiones et christianao charitatis plenos nihil profecisse probatum est, et canonicas poenas extrasudiciales parum aut nihil sufficere, quo sontes sacerdotes in viam salutis revocentur, quid agendum supereat? Necease omnino ease videtur, ipsos metu iudiciorum excutiendos, quae in curiis ecclesiasticis ad luondas criminum poenas constituuntur, queis adiiciotur, quantum fieri possit, sacrorum canonum severitas; quibus sane modis ederentur in vulgus latae sententiae, innotescerent populo, qui criminum horrore perculsus detestetur ct caveat. IIoc certo in causa fuit, cur Tridentina synodus (sesa. XXII, cap. I de rof.) in istiusmodi dolinquentes omnem canonum severitatem evocans, statim subdit: nEadem in posterum iis [dem] poenis, vel maioribus, arbitrio ordinarii imponendis, observentur, nec appellatio exeeutionem hanc, quae ad morum correctionem pertinet, suspendat. Si qua vero cx his in desuetudinem abiisso compererint, ea quamprimum in usum revocari et ab omnibus accurate custodiri studeant; non obstantibus consuetudinibus quibuscumque, ne subditorum neglectae emendationis ipsi condignas, Deo vindico, poenas persolvant- Quapropter quam maximo corte expediret, pro iis, qui in custodia habendi sunt, paratam habere peramplum domum, ubi sacerdotes criminibus inquinati per sanctissimos ac sapientes viros ad meliorem frugem revocarentur.

§ IV.

Interdicatur clericis, cuiuscumque sint gradus, sub poena suspensionis a divinis latae sententiae, abesse, paucis exceptis diebus, a sua dioecesi sine liceat discedere *ad locum et tempus definitum. Praescribatur, ut ordinarius dioecesis, quo illi se conferant, numquam eos sacris operari, aut aliis sacris fungi muneribus sinat, nisi commendaiitiae litteras ad ipsum missae sint. Insuper media adkibeal, quibus coerceantur patnam repetere. Denique praefata lex irrogetur etiam ipsis ecclesiarum moderatoribus, qui illos sacris fungi muneribus sinant, quoties deesl* pastor bonus *curiae suae dioecesis.*

Ne pro suo quisque ingenio vagetur clericus. Tridentina synodus (sess. XXIII, cap. XVI do ret) decrevit: „Quod si locum [cui adseriptus est), inconsulto episcopo, deseruerit, ei sacrorum exercitium interdicatur." Quare eius sumus opinionis, poenam quoquo suspensionis ipso facto esso irrogandam. Praeter quam quod eodem decreto omnibus ordinariis praescribitur, ut wnullus praeterea clericus peregrinus sine commendalitiis sui ordinarii litteris ab ullo episcopo ad divina celebranda et sacramenta administranda admittatur-. At hoe nullius efficaciae est lrs omnino sacerdotibus, qui nihili habentes missarum celebrationem, propriis laicorum negotiis seta dedunt, nut si res domi illis suppetit, intemperantiae dissolutaequo vivendi rationi operam dant suam

Hinc necease omnino dictis ¡Liad arrogare, scilicet, quod nisil morem gerere ordinario eoo renuant, qui in dioecesim revocat, ordinarius loci adhibere posait, quae ad eius pertinaciam coercendam magis expedire ridentur.

Sed quoniam omnes fere sacerdotes alicuius eccleaiao moderatoris facillime amicitiam ineunt, qui sine *liceat* episcopi permittit illos sacria ad aras operari, pariter irrogetur *poena suspensionis a dinnis ipso facto incurrenda* ipsis ecclesiarum moderatoribua, si ad sacra celebranda admittant sine *liceat celebrare.* Non est dubitandum, qain plerisque in dioecesibus idipsum ab episcopis sancitum sit et legibus synodalibus; at magis ac magis id oecumenica lego praestat confirmare; et rei ad summum aliquam adiicere latitudinem pro illis ecclesiarum moderatoribus, cum de praestantioribus viris sermo sit, et ab ipsis maxime cognitis, adeo ut respondere poiiint curiae; aat binis aut ternis diebus, usqno dum ab ordinario fiat copia celebrandi.

§ V.

()u<zvi *plurimum confert eiicere, qui nimium quantum abusus irrepserunt, quoad iura patronatus super beneficiù et eccledis} nedum arctare istiusmodi iura in fundationibus ab integro excitandis.*

Patronatus, si aliquo sub respectu maximae fuerunt ecclesiae utilitati, aliunde vero servitia imposuerunt, quae libertatis actionem imminuerunt, et steterunt causae malorum in ipsam redundantium. Concilium Tridentinum (seas. XXV, cap. LX de ret) ad multiplices imminuendas servitutes, praemisso, quod illi, qui patronatus im sibi vindicant, prae se ferre debent titulos, ita pergit: .Reliqui patronatus omnes in beneficiis tam saecularibus, quam regularibus, seu psrocbialibus, vel dignitatibus, aut quibuscumque aliis beneficiis, in eathedrali, vel collegiata ecdesis, seu facultates et privilegia concessa, tam in vim patronatus, quam alio quocumque iuro nominandi, eligendi, praesentandi ad ea, quae vacant (exceptis patronatibus super catbedralibus ecclesiis competentibus, et exceptis aliis, quae ad imperatorem, regem, seu regna possidentes, alioaquo sublimes ac supremos principes, iura imperii in dominiis suis habentes, pertinent; et qua» in favorem studiorum generalium concessa sunt) in totum prorsus abrogata et irrita cum quasi possessione inde secuta intelligantur.-

Nunc vero mature perpendenda res est, utrum expediat istiusmodi sanctiones instaurare, aliqua in genere habita dispositione, (ipsis etiam] exceptionibus in parenthesi notatis derogando. Praeterquam quod nimis compertum est, patronos persaepe acquisitis ¡oribus abuti, et parum aut nihil, qnod sui muneris est, factitare. Quao sano intemperantiae non latuere concilii Tridentini patres, qui idcirco alia atquo alia consilia efficaciter ineunda sanxerunt Nudo vero supereat ut Vaticani concilii patres oculorum aciem convertant in alia, quao pro temporum iniquitate graviora evaserunt, incommoda. Quae UD0Í1 tres in classes distribuere existimamus; quarum prima spectat sd abusus quoad iura, quibus pollent patroni, novos nominandi beneficiato!; altera respicit complurium ecclesiarum et sacellorum statum, quae squalore situque marcescere conspiciuntur; tertia illorum est patronorum, qui dominantes in ecclesia, sibi tribuunt, quod est episcopalis jurisdictionis.

Verba non suppetunt, quibus significemus, quantum acquisito iure abutantur patroni in novis bene-

A ficiati nominandis ct praesentandis. Siquidem, si qui sunt, patroni claro genero nati ct divitiis pollentes, plerumque illos praesentant, qui nominationem sibi compararunt assentationibus aliisque vilioribus officiis, quamvis indigni, quibus illa conferrentur beneficia. Alii voro, qui ad incitas redacti sunt, quorum res nimis arcta domi est, praesentare non dubitant, qui beneficium quanti plurimi emunt; et crescit eundo malum, cum agitur de beneficiis curatis; enimvero tales interdum praesentantur, quorum vitae ratio depravata omnibus innotescit, ita tamen, ut in eos regularis institui quaestio nequeat. Quid tum episcopus? moerore conficitur; et frustra; et iniqno animo committit luporum curae ovium greges, et non quidem pastori animarum, sed illi qui mercede conductus tondet, mulget; ot succus matri, et lac subducitur agnis. Quod malum certe gravissimum; cui occursaro quaquaversus Vaticanum B concilium aliquo inito consilio Unetur. Quao cum ita ae habeant, abs re non erit, si pro ingenii modulo aliquem nostri animi sensum Vaticanao synodi patribus subjiciemus.

Enimvero, si patronorum est homines certe idoneos praesentare, scilicet, qui illis animi dotibus praediti sunt, quas ecclesia voluit definitas, nonne expediret praescribere, quid requiratur ad hanc assequendam idoneitatem? Praescribatur, exempli gratia, patronum praesentare non posse clericum alienius inferioris ordinis, nisi illum, qui exhibeat fidem *de rita et moribus* datam a suo ordinario. Q >ad sacerdotes autem, non alios, quam qui *actu* concionandi et confessiones excipiendi munero fungantur.

Quod si pro clericis ordinandis concilium Tridentinum (ses XXIII,cap.V do ref.) praescripsit hujusce- 0 modi litteras testificantes a parocho mittendas; quo magis faceret ad rem nostram fides et epistola testifican ordinarii dloecesani pro clericis inferioris ordinis ad patronatus beneficium nominatis [*lege* nominandis]? Quoad sacerdotes vero, cum praescribantur praestantes, quae illos condecorant, dotes confessarti et confonatoria, neutiquam fieri posset, ut praesentarentur indigni; et calear aliis adderetur, qui hoc pacto digni haberentur, quibus excipiendi confessiones et conciones habendi pagella deferretur. Illud quoque adiiciendum supereat, penes esse episcopum nominationes reticere ex informata conscientia, nec teneri palam facere, cur ita egerit; atquo hoc sensu declarare, quod praescriptum fuit a concilio Tridentino, nempe: „Liceat episcopo, praesentatos a patronis, si idonei non fuerint, repellerò0 (sees. XXV, cap. IX do ref.). Plurimum quoque conferret, aliquam poenam patronis laicis irrogare, videlicet, ut quoties indignum praesentare audeant, amittant illa vice D ius alios nominandi.

Cum voro res do paroeciis sit juris patronatu laicalis, accommodandum iis prope videtur, quod dispositum fuit ab ipso Tridentino concìlio (ses XXIV cap. XVIII (de ref.J) do paroocii patronatus ecclesiastici, nempe, vacanto beneficio, petitorum concursum haberi, et ^is quem patronus digniorem inter probato ab examinatoribus iudicabit, episcopo praesentare teneatur, ut ab eo instituatur.0

Ad haec complures sunt ecclesiae, vol sacella luris patzonatus, quae restaurandae omnino sunt, et sacra supellectili apparandae; nec [lego ri] non paucao paroeciae, quao congruis carent redditibus, quibus illi, qui parochi vices gerit, sufficiatur, undo apprime suo fungatur munere, et ad tuendum ecclesiae cultum. Ncc satis constat, num dos conveniens ad hoc constituta sit, an inique in profanos usus conversa. Et interea tempori patroni adhuc

• U<es4an il
> Ero «xiliftrW.
* E CXM.

ius nominandi parochum, boneficiatos et rectoree exercent, neque quod necease est, suppeditant. Hinc par aequumquo caset, ut istiusmodi patroni omni iuro patronatus exciderent, quoties quatuor intra menses satis omnino non fecerint, quibus tenentur, iuxta illud quod pro necessitatibus praescriptum sit ab episcopis.

Neo minor eat abusus, per quem patroni immiscero soso velint in iis, quao ad ecclesias sui patronatus spectant, contendentes illic plenam exercere jurisdictionem, excludendo aut coercendo ipsam episcopalem jurisdictionem. Hinc opus eisot ut *sub interdicto* ecclesiae forent, in quibus laici, nihil obstanto facta prohibitione, tribus elapsis mensibus a promulgatione, adhuc se immiscerent in iis, queo prorsus sunt episcopalis iuriadictionis.

Insuper opus esso putamus, iura patronatus, quoad oius fiori possit, in posterum esse coercenda. Ad quam rem statuendum caset, haec iura tunc B tantum concedenda, quoties maximao in ecclesiam redundarent utilitates, nec exigui redditus statuerentur; qui proinde a provinciali synodo in singulis casibus definiantur, inspectis locorum conditionibus.

Attamen expediret, ut ius praesentationis aut omnino excluderetur, satis habentes patroni ius suffragationis pro se et suis familiis, unde onerare valeant redditus, atque aliquod monumentum vel lapidem inscriptum ad perpetuam rei memoriam, honoris gratia; aut ita arctetur, ut ternos praesentent idoneos, facta episcopo copia arbitrio suo eligendi; aut ipse patronus seligat ex ternis ab episcopo propositis.

Nunquam vero omittendum, licet de beneficio simplici sermo sit, praesentatos sui facere periculum *in scriptis* apud episcopum, uti in paroeciis usuvenit. Verum necease prorsus videntur qualibet concessione patronatus excludendi episcopatus, pa- C roeciae, dignitates et canonicatus cathedralium ecclesiarum, vel ipsa pleno iure sanctae sedi reservetur.

§ VI.

Nonnulla norma instituatur, iuxta quam episcopi, seminaria, clerus quocumque modo dotentur adversus leges iniquissimas ecclesiae iniuriosas atque in ipsius detrimentum promulgatas.

Miserrima ecclesiae conditio.quam continenter exspoliatam et redactam intuemur ad paupertatem latis legibus ipsi quam maximo infensis, certe in causa fuit, cur diu multumque investigemus, qui fieret, ut ecclesia acquirere posset; nec in posterum a nostri aevi praedonibus exspoliaretur.

Pro certo habemus, Vaticanum concilium nihil intentatum relinquere, quo adversus leges ad distrahenda ecclesiae bona latas in magna curia Florentina, novas solemncsque declarationes adiiciat circa D *proprietatis inviolabilitaiem,* ad quam illa, utpote societas autonoma, ius pollet absolutum, neque ullo pacto α statu pendens; anathemate percutiat, qui ecclesiae bona coemerint, et nullitatis huiuscomodi coemptiones damnet, nedum[1] in legum latores iniquarumquo legum exocutoros multiplicet censuras. Ast id totum quantum est, problema propositum minime solvit; quippe quod Christi fideles nequitia istiusmodi legum animo cadunt, et no sacrilegis manibus miserandum in modum discerpta ecclesiae bona conspiciant, indotatam esso aegre sinunt, cum nihil admodum occurrat, quod illa in posterum tueatur. Nec desunt, qui rimando, quaeritando investigare satagunt, quid potissimum expediat, quo in tuto [bona ecclesiastica] locentur; quare id enixis precibus Neapolitani episcopi obtestantur vos. sanctissimi Vaticani concilii patres, ut, qua polletis sapientia, et Spiritu sancto afflante, quid magia expediat, quo ex Orci cancris evadant, excussis ceteris iam excogitatis, ast rem minime acu tangentibus, quantum in vobis est, significetis.

Caput V.

Do quibusdam corniliis ad ohristifldoHum utilitatem suscipiendis.

Postquam per singulas partes, quantum magis expedire visum nobis est, exposuimus, undo ecclesiae actio vehementior sit ct aptior illic, ubi maior urget necessitas pro temporum conditione, non minus nostra interest mentis aciem convertere in christifideles, ad quos certe quidem illam spectaro compertum nobis est. Si enim efficacibus consiliis ea disiiciantur, quae illorum mentes amovent a Deo, nihil erit, quominus eidem ecclesiae actioni respondeant, ct in propriam congerant utilitatem, quae sanctissima mater pro sua benignitate in ipsos agit. Ac ne fusius rem protrahamus, quam par est, pauca, sed quao potioris sunt momenti, Vaticani coneilii patribus subjiciemus.

§ I.

Quam prodest ad pristinam revocare observantiam dies festos sanctificandi.

Magnopere dolendum est, festorum dierum sanctificationem minime certe et nihili aestimari, quod nimio plus pervagatum est. Maxima fidelium pars per festos dies in labores incumbere non dubitat; illamque praetexunt causam, quia festorum dierum numerus in immensum in aliquibus mensibus excrevit, vel quia necessitas rerum magis urget. Cui malo potissimum occursandum, sapiente adbibito consilio, quod magis e ro sit, quo in observantiam revocetur festorum diorum sanctificatio, et plane vigeat atque ardentiori studio a fidelibus colatur, in corumque animis pro illius transgressione ct scandalo maximo horror excitetur.

§ II.

Foenus, immedicabile societatis vulnus, inusta censoria nota, omni est animadversione dignissimum.

Ncc minus gravo malum societati impendens eat foenus, quo pauperes et egeni miserandum in modum opprimuntur; quod et innumerabilium foeneratorum facit cauteriatam conscientiam; quique perfricta fronto audacter supremum perditionis iter magnis itineribus currere videntur, ct inanes causas praetexentes, eo temeritatis deveniunt, ut sacrosanctae iustitiae fines se non excedere arbitrentur. Hinc statuendae sunt normae magis ac magis clarae ac planae quoad conditiones, quibus positis foenus pouit iustificari; simulquo illa sacrae Scripturae verba „mutuum date, nihil inde sperantes" clarius explicanda; nedum a sacra Poenitentiarla won *esse inquietandos* prolatae declarationes, iuxta MastrofinI thooroticen1.

8 III.

Diris omnibus iterum iterumque merdricum *ars amandanda, nedum theatralis licentia, et libellorum contra religionem et mores editiones, quibus addendae effigies obscoenissimae, quae passim ante oculos observantur.*

Haec omnia sunt morum pravitatis origo, haec lues, pestis, excidium societati». Quare ipsi civiles legumlatores severiora sanxerunt decreta, queis [ea] exterminanda curaverunt.

Quamquam vero meretrices tolerandas oxistlm&Ment, quo gravioribus sceleribus occursaretur;

[1] Scilicet *qum* imao.

[1] *Le* *litri tre.* Reo» ISSI.

nunquam rero vol in mediis urbibus, vel iη pagis tolerari posse putarunt, ut fusius monstrandum suscepit servus Dei p. Sarnellius in opera ‹Z/ *mere·trido* inscripta.

§ rv.

Etiam atque etiam commendetur debitum obsequium domui sanctae Dei

Necesse omnino esso existimamus, nullum patere aditum ad ecclesiam Dei viventis illis mulieribus, quse sacris adesse volunt, brachiis et pectore per summam impudentiam nudatis, aut textili veste amictis. Neu ecclesiao sint hiberna et hospitia militum, neu profanis usibus mancipandae. Proh! quantam vim civilis ao militaris auctoritas exercuit novissimis hisce temporibus ad ecclesiarum violationem.

§v.

Sora potioraque requirantur in domesticis sacellis seu oratoriis permittendis.

Ferendum profecto non est, adeo in immensum excrevisse privata ct domestica sacraria, ut Christi ecclesiae plebeculae dumtaxat pateant et agricolis. Quique induito gaudent domestici oratorii, eo rem deducunt, ut sibi permitti ab episcopis contendant, inibi non sacra tantum conficere, verum etiam baptismi, eucharistiae ct matrimonii sacramenta celebrare. Hinc tali privilegio pollentium numqnam parochi vox concionantis in ecclesia, numquam festorum dierum praenuntiatio, iciunii numquam auribus insonat; nulli sunt plebi exemplo in ecclesiis conveniendo, nulli adsunt religioso actui, perinde ac si Christi esse illos puderet Quid quod vilipendio sunt istiusmodi sacraria sacerdotibus ad sacra conficierda adhibitis, nedum scandalo, cum illi tali gaudent privilegio, qui parvi aut nihili aestimant leges ecclesiae? Hino novae potioresquo conditiones requirendae omnino sunt, adeo ut pauci privilegio illo donentur; qui nempe in hominum societate pietate et titulis praestantiores, quique beno de ecclesia meriti sunt, exemplo vitee, claro genere, et virtutum choragio instructi.

§ VI.

leiunii serrandi praeceptum in observantiam revocetur, necnon praescriptis temporibus carnibus abstinendi.

Quam multi sunt, qui hoc praeceptum violare, immo aspernari non dubitant. Nec desunt, qui justificato se autumant, quippo quod incredulorum medicorum consiliis adhaerentes, impuno agere arbitrantur, no servata quidem abstinentia a carnium et piscium mixtione.

§ VII.

Praeceplum solvendi decimas ecclesiae ad pacandas conscientias temperandum.

Hoc praeceptum ecclesia© decimas solvendi parum aut nihil amplius observatur, tum quia deferbuit fidelium pietas, tum quia latae leges a nostris legumlatoribus adversantur, licet Tridentina synodus (•ess. XXV, c. XII de ref) gravissimis verbis et excommunicationi· minis praeceptum illud ad pristinum revocaverit Curte quidem, consummata ecclesiae exspoliatione, decimarum solutio supplero powet, ubi illa caret. At quao affulget spes, si confirmatur et viget illud praeceptum? Quid quod, infecta re, conscientias fidelium nimium quantum perturbaret? Quapropter nut illa temperanda est lex, nut aliqua nonna praescribenda.

§ vni.

Ecclesiae intensi spiritualis surdorum-mutorum cultura.

In quavis provincia complures sunt, qui audiendi et loquendi facultate carent Quamvis homuDcioaibus istis praebenda foret peculiaris institutio, qua aptiores evaderent Deo cognoscendo et religionis actibus exercendis, attamen [in] aliis atque aliis regionibus tamquam pro derelictis habentur. Magnum pietatis opus foret, si huic hominum generi pro sapientia et bonitate sua Vaticani concilii patres proviserent, ut magis magisquo opportuna hoapitia promoveantur.

§ IX.

Iterum ac tertio improbandae legum ecclesiasticarum dolationes quoad communia sepulcreta.

In tanta ecclesiasticarum rerum perturbatione plerumque negligitur ante tumulationom cadaverum benedictio. Nec aine gravi moeroro animi conspeximus nullo habito discrimino illue, ubi parata sunt catholicis sepulcra, inferri etiam cadavera heterodoxorum et infidelium. Nec tantae intemperantiae occurrere potuerunt episcopi; propterea quod ecclesiae auctoritati recentium promulgatio legum adversatur. Igitur in id incumbant Vaticanae synodi patres sapientissimi, quo iu praesens et in posterum tam grave malum, quantum in ipsis est, averruncetur.

§ X

Sodalitatibus laids normae praescribantur, quibus pietatis spinfus innoretur, crescat et usque rigeat.

Maximae quidem utilitati olim fuisso ecclesiasticae rei, experientia comprobatum est, laicorum sodalitates. Nunc vero non paucae ab illo fine desciverunt, ad quem fundatae et constabilitae fuerunt et in fidem ecclesiao receptan. Causa malorum est, quia cum ipsae quoad temporalia pendeant a saeculari, et quidem atheo gubernio, aodales bino ansam praebentl, quo nullius efficaciae faciant decreta sanctae visitationis, et sollertiam, vigilantiam et jurisdictionem episcopi, quantum in ipsis est, devitare student. Hinc omnino expedit, ut istiusmodi sodalitates ad officium a Vaticana synodo revocentur, et episcopo suo morem gerentes, volentes, Jubentes excipiant ecclesiasticum delegatum ab episcopo destinatum. Sed quoniam hae piae institutiones ad reformandos mores nimium prodesse possent, operae pretium facturos esse concilii patres existimamus, si normas praescribant, quibus ad finem, ob quem institutae in ecclesia sunt, dirigerentur, episcopis committendo, ut illae, prout rerum et temporum ratio postulat, diversimode accommodent.

4.

Postulata archiepiscopi et episcoporum Beiteli de rebus disciplinaribus.

Eminentissimi ac reverendissimi domini.

Concilium Tridentinum pro reformatione btatuit eu quae statuere poterat attenta temporum neceseitato; non autem ei datum fuit meliora et perfectiora praescribere.

Episcopi autem Belgii decreta disciplinaria Tridentini adimplere conati sunt et, Deo benedicente, quaedam ad miriorem perfectionem iuxta Tridentini mentem perduxerunt. Hinc perfectionem inductam et iam usu firmatam conservaro cupientes, petunt decreta concilii Vaticani ita conscribi, ut haec perfectio non impediatur, immo ut nonnulla universaliter commendentur ac praecipiantur, ut breviter in sequentibus, indicia ecclesiastica, clerum ac pias nonnullas congregationes spectantibus, exponitur.

De iudiciis clericorum.

In Belgio tribunal ecclesiasticum in clericis indicandis potius paternum vocari posset, fitque sine

• la»O *arripwnL*

ullo strepitu. Presbyteri prolapsi ab episcopo vo- a cantur ct correctionem poenamque passim subeunt submisse, firmiter persuasi baco fieri iusto ct misericorditer. In tabulario vix aliquid servatur quo fama cleri imminui aliquando possit, nisi praevideatur necessitas adbibendi quaedam documenta, si do sententia appelletur.

Postulatur itaque ut addatur in decretis do indiciis: „Si alicubi omnia paterne fiant, ita ut disciplina ecclesiastica indo nullum damnum patiatur, hanc praxim, mansuetudini Christi conformem, nullo modo improbatam volumus."

II.

De clericorum seminariis.

Seminaria in Belgio florent studiis et vera pietate, cx eo quod alumni humaniora discentes educentur in minori, ut vocari solet, seminario, veste modesta non tamen prorsus clericali indati, omnino B separati ab alumnis qui disciplinis theologicis incumbunt. Hi autem ad ordines non admittuntur, antequam per longum tempus, annos scilicet tres vol quatuor, in convictu seminarii quasi in novitiatu ordinis ecclesiastici vixerint.

Postulatur itaque ut hoc seminariorum regimen approbetur, vel saltem nullo modo improbetur; improbatum utique videretur si nudo praescripta concilii Tridentini de seminariis inculcarentur.

De collatione ecclesiarum parochialium et succursalium.

1° Concursus ad curas pastorales in Belgio sic ordinatur. Presbyteri in sacrum ministerium missi vel ad docendam adolescentium deputati, singulis annis vel bienniis in seminario congregantur et per examen in scriptis, quod quasi *concursus* appellari C potest, Buum in doctrina sacra progressum probant. Examen illud seu *concursus* por plurimos annos durat, et vi huius nominantur concurrentes ad curas pastorales quae vacaverint. Hinc sequitur sacerdotes non tantum *semel,* ut synodus Tridentina requirit, sed sexies aut otiam decies periculum facere suao aptitudinie ad munus pastorale. Curao autem pastorales conferuntur attentis testimoniis parochorum ot decanorum circa mores, pietatem, zelum ot prudentiam candidatorum, quae testimonia etiam per plurcs annos sunt repetenda; ita ut eit certitudo omnimoda meritorum promovendi, quod utique menti synodi Tridentina© est quam maximo conforme.

Postulatur itaque no quid in decretis statuatur quo haec praxis impediatur; immo, ut videtur, haec disciplina non parum prodesset aliis dioecesibus.

2° Quoad ecclesias succursales, postulatur ut decisio data a sanctae memoriae Gregorio XVID episcopo Leodienei circa parochos *succursalùtas,* ut vocantur, conservetur et confirmetur. Disciplina haec, ab annis fere 70 vigens, fuit utilissima et ctiamnunc est necessaria. Bonis et piis sacerdotibue est periucunda; paucis quandoque discolia odiosa, cum magis attendero teneantur ne eorum vitia tandem aliquando per mutationem statiopia vel depositionem puniantur.

IV.

De synodo dioecesana.

Synodus dioecesana annuo celebrari potest et utilissime celebratur in Belgio, dum apices inris non omnino servari debent, nec omnes debeant vocari qui curam habent animarum.

Postulatur igitur ut decreto de synodo dioecesana haec addantur: nIn dioecesibus, in quibus usus invaluit vel induci potest ut synodus dioecesana quotannis celebretur ab episcopo, vocatis canonicis ecclesiao cathcdralis, decania christianitatum ct examinatoribus synodolibuB,baec agendi ratio servetur."

V.

De piis virorum ac feminarum institutis.

Praeter monasteria stricte dicta, sunt in Belgio quasi innumerae piae tum virorum tum feminarum familiao quae bonis operibus occupantur, videlicet: educatione et instructione pueritiae ct adolescentiae, cura senum, caecorum, surdorum, matorum, insanientium, languidorum, morientium. Hae familiao episcopo annuente et favento natae, eius consiliis ot vigilantia opus habent. Episcopus enim, prae omnibus aliis novit caram necessitates et pericula, iisque auxilium fert opportunum et egregium. Tales domus deditae operibus zeli ot charitatis sunt duccntao vel trecentae in quacumque dioecesi Belgii, prosperantur et Deo, ut speramua, sunt gratissimae, ecclesiae nutem utilissimae. Passim reguntur iuxta spiritum sa. canonum in illis qaao spectant ad novitiatum, separationem a profanis, spiritum paupertatis etc. Sed illas reducere ad apices inris et submittere congregationi Romanao eat impossibile.

Postulator itaque: ut auctoritas episcopi sit et maneat in omnia monasteria fratrum loicorum ct sororum, ita quidem ut ad episcopum recurratur pro omni administrationo spirituali et temporali.

De oratoriis privatis.

Postulator ut concilium potestatem faciat omnibus ordinariis, concedendi privatis quibusdam personis, quos ipsi in Domino dignas indicaverint, oratorium domesticum in quo eacroeanctum missae sacrificium celebrari possit; immo, si adsint rationes sufficientes, sanctissima eucharistia asservetur; *sub conditionibus tamen vel a concilio vel a sancta sede praescribendis, et ad quas omnino teneantur ordinarii.*

VII.

De altaribus privileyialis.

Obtineat concilium a s. sede: ab episcopis concedi posso unum altare privilegiatum in qualibet ex suis ecclesiis collegiatis vel parochialibus ct iu quolibet ex suis oratoriis vere publicis, idque vel in perpetuum vel ad tempus limitatum, sed ita tamen ut ea concessio ab episcopis renovari temper possit quin ad e. sedem recurrere teneantur. Si vero b. sedes hanc facultatem sibi reservare omnino velit, obtineat concilium ut in brevi concessionis non occurrant clausulae tam ambiguae, ut inde videri possint revocata privilegia antea licet in perpetuum concessa.

VIII.

De facultatibus extraordinariis.

1· Postulatur ut facultates, quae pluribus ordinariis concedi solent a ». sede, et vocantur vel quinquennales rei triennales vel annales, adacquo singulis vel quinquenniis vel trienniis vel annis renovandae sunt ac semper renovantur, in postorum concedantur pro toto tempore quo ecclesiae suae regimini praeeunt illi quibus dantur.

2° Postulatur ut reliquae facultates extraordinariae, quae pro bono animarum a a. sede ordinariis conceduntur, in posterum non ad aliquot vices, sed ad tempus impertiantur.

IX.

De sacramento matrimoni.

I. Abrogaro velit concilium Vaticanum

J) Quarti gradus sive aequalis sive inaequalis

impedimenta tum consanguinitatis tum affinitatis ortae ex matrimonio.

B) Publicae honestati ex sponsalibus tantum.

C) Cognationis spiritualis ex baptismo, praeterquam inter levantem et levatom.

D) Secundi gradus sive aequalis sivo inaequalis lineae collateralis affinitatis ox copula illicita, dummodo primus gradus non interveniat.

Motiva huius postulati sunt:

1· Familiis hodiodum ita quandoquo dispergi, ut saepius in 4 gradu seso contingant nupturientes, quin vel aliquid do consanguinitate aut affinitate suspicentur. Hinc nonnumquam fit ut petatur dispensatio in 4 gradu, contracto iam matrimonio, ct quidem bona fide, α pluribus annis.

2· In locis exiguis rovera quandoquo ita omnes familias vel consanguinitate vel affinitelo inter so ligari, ut vix fieri possit ibi matrimonia contrahi aliter quam inter personas 4 saltem gradu junctas.

3 Quod praecipuum est, et pro omnibus in hac materia postulatis valet, in regionibus ubi viget matrimonium civile, non dan civile v. g. impedimentum 3' vel 4l gradus. Ibi igitur, pro languescentis fidei vitio pronum est, ut spreta Dei ct ecdcsiao lege, piares snb specie matrimonii civilis in turpi Eoncnbinatu vivant. Undo postulati ratio.

II. Statuit concilium in supplici libello ad oblinendam dispensationem a. sedi oblato, non amplius exprimendum esso incestum ab oratoribus commissum inter se. Huius postulati motiva sunt:

1· In hodierno societatis statu saepe odiosum videri, si parochus do similibus inquirat; eo ve) magis quod, iuxta communem auetorum doctrinam, non teneantur oratores so infamaro extra confessionem.

2" Si autem illud peccatum detegatur in confettone, quae saepius ano alterovc tantum dio matrimonium praecedit, noscit ut plurimum quo so vertat confoMarius, probo sciens ex una parto dispensationem obtentam esse invalidam, ct ex altera parte deciso tempus quandoque ut obtineatur convalidatio nnto matrimonii celebrationem ; qua»· forsan differri non poterit, quia v. g. mos est in loco ut eodem die et coram lego civili ct coram ecclesia contrahant, ac omnia parata sunt.

3· Quia, vi numquam extra confessionem do incestu interrogarentur nupturientes, piares ea do re non cogitarent eo nempe sensu ut do industria non committerent hoc crimen ad facilius obtinendam dispensationem; alii falso non allegarent copulam commi-4am fuisse, ut fit quandoquo.

IH. Statuat concilium litteras dispensationis n b. sede expeditas, in postorum non amplius foro invalida sive ob roticiium incestum in precibus, aut pilralum seu rolteralum post missas preces ct ante dispensationis exoculionem; ncque ob errorem nominis diooeesie vel nominis aut cognominis contrahentium, dummodo constet de personarum identitato; neque ob expressionem consanguinitatis loco affinitati· «eu vico ver»a, dummodo gradus accurato exprimatur, aut saltem dummodo verus gradus non iit propinquior quam qui expressus fuit in supplico.

Prima huius postulati pars est consequens praecedent». Utilitas reliquorum quao inibi petuntur ad pericula animarum avertenda eatis potet.

¡V. DeeUret concilium validas in postorum foro litteras dispensationis a s. sedo expeditas, licet agente vel amanuenses romani causis in libello supplici allegatis alta addant aut substituant, vel cau'itrum circumstantias suo modo aliter exponant quam exponuntur in libello a. aedi oblato.

V. Statuat concilium omnia brovia vol rescripta s. iodis rem matrimonialem spectantia, quorum oxocutio commissa est episcopo ciusvo vicario generali aut officiali, sedo per mortem huius episcopi vacanto, a vicario capitulari execution! dari posso.

VI. Statuat concilium vicario capitulari, sedo vacante, concessas censeri omnes et singulas facultates peculiares et extraordinarias, quas in ro matrimoniali a s. sedo sibi impetraverat episcopus defunctus, dummodo non expiravorit tempus ad quod conceasao fuerunt

VII. Coram Domino expendero velint roverendissimi patres concilii.

J) An non suppetat via qua, saltem pro ordinariis hoc petentibus, abrogari valeat, quae vocari solet dispensationum taxa seu componenda, in pluribus regionibus nostri saeculi hominibus tam odiosa. Si autem hoc fieri nequeat, saltem adhibero velint patres medium quo fieret ut qui pinguem solvunt texani non citius obtineant dispensationem, quam qui parvam aut nullum solvant; ita enim caderent tniurioaa illa in ecclesiam obloquia quao nonnumquam occasiono similium audiuntur.

¡*I)* An in concedendis dispensationibus praecaveri non possit temporis dispendium, animarum saluti quandoquo tam noxium. Tempus v. g. ita deperditur, quando anto dispensationis concessionem exigitur separatio unius ve) duorum mensium, quo spatio elapso recurrero possunt oratore quorum interim maxime interest pro animao auao salute, ut quamprimum iungantur. Idem obtinet quando e dicajtcriu romanis respondetur: *negative,* vol *nun afferri* vel non *expedire* in casibus in quibus sufficientes adsunt dispensandi rationes, ct in quibus postea equidem fero semper altera vol tertia offertur supplica, ac demum conceditur dispensatio, dum interca temporis plura commissa fuerunt peccato, immo nonnumquam in malo statu ubfirmatum habent animum oratore qui iam civiliter contraxerunt. ac forsan vocem parochi eoa ad poenitentiam vocantia audire amplius nolunt.

C) An obtineri non possit ab illis qui in curia romana dispensationibus concodendis operam dant, ut maiorem aliquam habeant rationem inotivorum quao in supplica allegantur ab ordinariis, qui pro locorum ct rerum adiunctis utique censendi sunt ut minus aliquatenus intolligerc. quid necne fidelium bono spirituali expediat. Res illustrabitur exemplo. Magno quandoquo cum difficultate obtinetur dispensatio in impedimento affinitatis primi gradua aequalis lineae collateralis orto cx legitimo matrimonio. Sunt lumen regiones, loca et cireumstantiuo in quibus ad spirituale ot temporale oratorum bonum nihil magis quandoque optandum esset, quam ut v. g. viduus, praesertim si non sit dives, ducere possit defunctae uxoris sororem, aut vidua nubcro queat fratri defuncti mariti. Dein nimia in oiusmodi adiunctis dispensandi difficultate, iuxta thema supra expositum, nonnisi peccatis ansa praebetur.

b) An aequum non sit ut, deficiente copula carnali inter oratores, ct periculo contractus civilis, tamquam molivum impellens ad dispensationem concedendam. admittatur instantia proprii ordinarii.

Atquo haec dicta sint, neminem carpendi intentione, sed animas salvandi ct malevolorum oblocutiones impediendi desiderio.

X.

Exploto concilio Vaticano, committere velit eanctisriinus dominus, viris in sacris canonibus versatis, munus redigendi integrum complexum logum ocrie·»asticarum, in novum codicem hodiernae praxi

accommodatum, el in ₹ario titulo», capita ote, pro *i.* materiarum varietate distributum.

Romae, 29 ianuarii, in foeto sancti Francisci Salcaii, 1870.

f Victor Aug. arch. Mechlin.
t Gaspar los. episc. Tornacon.
f Joannes los. episc. Brugen.
t llcnricus episc. Gandaven.
t Theodorus loscpbus, episc. Namurcen.

6.

Postulatio in ch¡episcopi Lucani super privilegiis et exemptionibus praelatorum saccularium qui territori uni non habeiiL

Eminentissimi ao reverendissimi domini ₹ardinales et reverendissimi patres.

Privilegia ct exemptiones, uti observat Tridcntinum concilium (seas. XXIV, cap. XI do reformat)^ B perturbationem in opiscoporum iurisdictiono excitant, et exemptis vitae laxioris occasionem praebent. Hoc autem, teste experientia, evenit tum de singulis exemptis qui in aliqua dignitate constituti sua privilegia nunquam jactitare desinunt, providasquo episcopi curas parvipendere ac unitatis vincula Infringere non verentur; tum etiam de praelatis saccularibus qui territorium non habent, sed praesunt certo generi personarum quao sunt cuidam ecclesiae addictae, et dum in dioecesi commorantes sacerdotalia munia obire suamquo operam in fidelium commodum navare solent, a vigilantia ot correctione episcopi so omnino subducere conantur, confugientes tanquam ad asylum sub alas protectionis praelatorum suorum, qui plerumque eorum partes assumerò ot contra episcopum staro audent, non timentes scandala et spiritualia damna quae inde proveniunt. Uno verbo huiusmodi exemptiones amplius non sunt, ex hominum malitia, nisi occasiones collisionum ct perturbationum quao valde obsunt ecclesiae bono et animarum saluti; ac proinde opportuno remedio illis est providendum.

Romae, ex coenobio s. Francisci ad Ripam Tiberis hac dio 27 decembris 1869.

t Fr. lulius archiep. Lucanus.

Eminenlissimis ac reverendissimis cardinalibus et reverendissimis patribus ex quibus constat peculiaris congregatio a sanctissimo domino nostro Pio papa IX deputata pro recipiendis et expendendis patrum propositionibus.

6.

Propositio in gratiam pino operae a Propagatione filici nuncupatae a (-X patribus ₹ubscripta

D

Venerabiles patres.

Varias inter ct pias operas, quao adprobante apostolica sodo, ct faventibus episcopis, quotidianjs ad Deum effusis precibus ot collecta fidelium stipo, nostris missionibus vires et auxilia suppeditant, ca facile primum obtinuit locum quae a fidei Propagatione nuncupatur.

Ab ea enim fere omnes nos, quin ulla vel nationum vel personarum admittatur acceptio, id habemus quo olim s. apostolus Paulus evangélicos operarios contentos foro declarabat: alimenta videlicet et quibus tegamur. Illius opo stabiliuntur et crescunt catholica illa instituta ct miscricordiio opera quibus Christus Dominus anto oculos populorum qui illum ignorant ct errant eloquentissime praedicatur, quippe quao signa sunt quibus, licet indigni, vere veri Dei discipuli demonstramur.

Faustam igitur ct sacram occasionem nacli qua omnes e longinquis dissitisque orbis regionibus, ad pedes supremi pastoris convenimus, erga piam hancco operam, praecipuam omnium missionum altricem et quasi parentem, gratissimi animi nostri sensus externare, in votis unanimiter habemus, simulque illam commendaro tum venerabilibus praelatis qui in hac sacra synodo sedent, tum praecipuo illorum et totius ecclesiae capiti, summo pontifici Pio PP. IX, cuius paternam saepius iam experti sumus benevolentiam.

Eo autem magis paterna illa benevolentia, veatraque, venerabiles patres, operae piae augendae et promovendae necessaria hodio est, quo pluribus iam abhinc annis eleemosynae quae in Propagandae fidei gratiam ab illa colliguntur, nedum, ut antea fiebat, crescant, o contra vel eadem remanserunt, vel etiam ut praesenti accidit anno imminutionis subiero periculum.

Hinc fit quod, aucto missionum numero, iis omnibus ut deceret, fovendis, ex una parte, impar fiat pia Propagationis opera, duro, ex altera, immensam ct maiorem quotannis pecuniae summam, ad pervertendos aut potius sacrilege emendas animas, in multis o regionibus curae nostrao concreditis protestantium sectarum pseudoministri disseminant.

Gravissimum igitur imminet missionibus nostris periculum, quod ad avertendum oportet ut novus fidelibus ardor infundatur, et ita, antiquis repristinalis viribus, novo eoque continuo progressu pia augeatur opera.

Et ad hunc tam optabilem tam utilem christiaai nominis per orbem totum dilatationi finem procurandum, vel unicum sufficere eanctao sedis ct oecumenicao synodi Vaticanae verbum confidimus.

Sacris his freti rationibus, venerabiles patres, suppliciter petimus ut *Inter decreta quae de missionibus catholicis sanctae rt oecumenicae synodo* l'a*ticanae proponentur,* imuui *adiiciatur quo piae operae a Propagatione fidei nuncupatae, ei solemnis ab ecclesia consecratio et nova commendatio tribuatur.*

Minime enim dubitamus quin exindo vere catholicis piae operae rectoribus animus addatur novus, ot fidelium incitetur zelus ubi languescere forsitan visus est.

Quam gratiam dum a robis, venerabiles patres, ot ab oecumenica synodo humiliter expostulamus, summa cum reverentia profiteri nos gloriamur, eminentissimarum ot reverendissimarum dominationum vestrarum humillimos et devotos in Domino servos et fratres

t Vincentius Spaccapietra acp. Smyrnensis vio. apost. Asiae Minoris.
t Stophanus Vincentius, Buffalensis.
f Ludovico» Gabriel Dolaplace, ep. Adrianopolitanus vie. apost. Tche-Kiang.
t Edmundus Franciscos Guierry, ep. Danabensis vie. apost. Pekinensis.
f Carolus aep. Algcrianus delegatus Sahariceniis et Sudancnsis.
f Walter Steins 8. I. acp. Boitrensis vic. apost Calcuttensis.
t Murtibus loanncs Spalding, aep. Bnltimorensis.
f loanncs ep. Ilamiltonensis.
t Claudius Maria ep. Galvcstoniensis.
t Stophanus Charbonneau ep. lassensb vie. apost. Mayssurii.
f Eug. C. Io·. Dosflèehes ep. Sinitrnsh vie. apost Sutchucn ₹Orientali in Sini».

' Die 23 ₹nirii 1870 exhibita. rnnrilii secretario, qui eam sd Depalationis secretarium mi· · die 27 ianniriL dtio, nam. 132.

t P. *Bipuidet ep.* Ramatheneis, rie. apost Arae et Pegu.
f Petrus L li. I. Pichón ep. Helcnopolitanue, vie. apost. Sutchaensis meridionalis in Sinis.
f Loáis S. Faurie évêque d'Apollonie vic. apost Kouy-Tcheou (Chino).
t Aimé A. Dupond órèque d'Axoth, rie. apoat do Siam.
f C. M. Dépommier évêque, vic. apost de Coimbatour.
f Jean Th. Pinchón éréquo do Polémonium vic. apoat. du Sutchuon Occidental.
f Bernard Petitjean, évêquo do Myriophyta vie. apost du Japon.
f D. Ivo M. op. Laradensis.
f Franciscus Laouênan ep. Flaviopolitanus, vie. apost Pudichericnsia.
t Emm. Verrolles ep. Colomb, vie. apoat Mandchuriae.
t Alexius Canoz S. I. ep. TamAsaenais vie. apost. Madureniis.
f Adrianos Languillat S. 1. ep. Sergiopolitanus vie. apoat Nankinenai
f Eduardos Dubar S. L ep. Canathensis. vie. apost Tchcli Mcridio-Orientali
f Ioannea B. Miége S. I. ep. Messenienais, vìe. apoat ad orientem Montium Saxosorum.
+ Leo Meurin S. I. ep. Ascilonensis vie. apoat Bombayemis.
+ lacobus Etheridge S. I. ep. Toronensis vie. apost Guianao Britannicae.
t M. I. Franciscos Allard ep. Samariem et vic. apost tetrao a Natalis nuncupatae.
f Louis D'Hcrbomez O. M. I. évêque do Miletopolia vic. apost do la Colombie Britannique.
f Oulielmus Henricus Elder op. Natchezensia (Amorieao Septentrionalis).
t Thaddaeus. C. M. cp. Montereyensis el Angelorum.
f Augustus Maria ep. Natehitochcnsis.
+ Jacobus Fredcricus ep. Philaddphieniis.
Patricius N. Lynch ep. Carolopolitanus.
t M. Domenec ep. Pittaburgensis.
t Antonius Potras IX patriarcha Ciliciensis Armc-Dorum.
t Spiridion Maddalena aep. Corcyrensis.
t Melchior Naiarian arcivescovo di Mardin.
f Giuseppo Arachiti vescovo d'Ancira.
t Stefano Melchisedech vescovo d'Erzerum.
t Philippus ep. Fanensia.
t Agapius Baciai ep. Cariopoleoa et vie. apoat Aegypti.
t Mont. Oiov. Paulo Hindi arcivescovo Caldeo di Gerirà in Mezo-Potami
t Fr. Aloiiina aep. vie. et deleg. apoat. Aegypti ct Arabiae.
t Thomas ep. Sathwarcensis.
t Robertas ep. Bevcrlacensis.
f 1. Sweeny ep. Sancti loannis Neo-Brunswick,
f lacobus Rogers ep. Chatbamcnsi·.
f Thomas Ludovicos Connolly aep. Halifaxienais (pertl.R).
f Carolus Ioannea Greith, ep. Saugallensis in Helvetia.
f L. F. La Flicho cp. Antbodonensis.
f Ioannea, ep. Sancti Germani de Rimouski, Canada,
t Fr. Eligius Coti ep. Prienensis coadjutor Scianton in Bini·.
t C. F Mtr Kinnon biihop of Arichat N. Scotia,
t Petrus Mac Intyre ep. Carolinopolitanus.
t Ioannea Strain ep. Abilentis, vie. apost. Orientalis Scotiae.
t Ioannea Macdonald ep. Nicopolitanua vic. apoat. Septentrionalia Scotiae.
t Thomas Grimley, ep. Antigonensia et vie. apoat districtus occidentalis promontorii Bonao Spei.
f Fidelis Abbati op. Sanctorincnsis.
f Petrus Soverini ep. Sappensia.
f Carolus Pooten aep. Antibarcnaia et Scodrensis.
f F. Darius aep. Scopienaie.
f F. Gabriel Capaccio ep. AJelipotamensis.
f Ioannea Marangò ep. Tencnsia et Myconensia ot administrator Andrcnais.
f Henricua Eduardos aep. Weatmonasterienaia.
f Guilelmus ep. Salfordicnsia.
t Ioannce Maria Tissot ep. Milovitanua et vie. apoaL Vilagapatanue.
f Stephanus Fennelly ep. Thermopylensis vie. apoat. Madraapatanus.
f Antonius loiephus. ep. Nicopolitanus, administr. apost. vicariatos Conatantinopolitani.
f Joannes Joseph llogan ep. Sancti losephi. Stati bus federati· Americae.
+ Io. B. ep. Antiovnsis vie. apost Oibraltariae.
f Carolus Poirier ep. Roannais.
f laureatius Oillooly cp. Elphinensia.
f M. 0'IIea ep. Rosscnsis.
t Jean B. Lamy évêque do Santa Fé, N. M.
t Tobio Mullen évêquo d'Erie.
t Fr. Fidelia episcopus Roaalienais vie. apoat Tuneti.
t Fr. Franciscos Reynaudi ep. Aegenaia, ac vie. apoat Sophiae et Philippopolis.
t Fr. Paulus Tosi ep. Rhodiopolitanus vìe. apost Patato.
t Fr. Laurentius Bergeretti aep. Naxiensia.
t Fr. Raphael Do Ambrosio aep. Dyrrachiensis.
t Fr. Ioaeph Salandovi ep. Marcopolitanus, visitator apost. in Moldavia.
t Philippus Josephus Viard, ep. Wellingtonensis (Nova Zelandia).
t Fr. Euatacbiua Zanoli ep. Eleutheropolitanus vie. apoat in Sinis.
f Augustinus Vcrot ep. Savannvnsia administr. apoat. Floridae.
f Laurentius Bonaventura Sbicl cp. Adelaidopolitanua. Australia.
f Joannes Derry ep. Clonferteneis in Hibernia.
+ Aloysius Kobèe, cp. McÜionensi vic. apoat. Senegambiae.
+ Paschalis Vuicic ep. Antiphellcnsis vie. apoat. Boanensia.
t Franciscas K. Amherst, ep. Northantonienais.
t Eduardos lacobus, ep. Jlildeahcimensis.
f loanues Henricus, ep. Osnabrugcnais et provicariua missionum aeptemtrionalium Germaniae et Danine.
t Eugenios, cp. Baaiieonsis, in Helvetia.
j- Amodeus ep. Clevelundensis, America.
t Ludovicus de Oocsbriand ep. Burlingtoniensis in America.
t Mgr Daniel, aumônier de ïouavcs pontificaux. Labbe Mastoo, missionaire apostolique (Guadeloupe).
I/abbé Deschamps, vicaire général.
t Fr. Hilarius ep. Paphenai 0.1 vic. apost. Tunquini orientalis.
t Imdovicue Elloy, cp. Tipasitanus, coadjutor vic. apost. Oceaniao centralis.
f J. B. Purcell archevêque de Cincinnati.
f Ricardus Vincentius ep. Wbeclingensis.
t Ioannea Quinlan, ep. Mobiliensis.
•f lacobus M. O'Gorman cp. Rahancnsis (sic).
f J. F. Shanahan, cp. Harrisburgcnris.
-f- Gaspard ep. Hebroncnsis auxiliar. Oinevrae.
f Alexander ep. Sancti Bonifacii O M. I.
t Angelus Kraljcvié up. Metcllopolis et vic. apost Hvrccgovinae.

t L M. Alberti ep. Syrcnsis.
t Gregorius Jussof patriarca Antiochiae, Alexandrino e Jerosolimao.
f lacobus Gibbons cp. Adramyttenrie, et vie. apost. Carolinao Septentrionalis. Statibus Americae Foederatis.
f Jean Joseph Lynch évóquo do Toronto.

7.

Propositio correctoris genendis ordinis Minimorum ml synoditleiii delibent! louent deferenda, de confurinitato el unitate in recitando horas canonicas ac celebrando missam.

Identitas ac unitas ecclesiae prorsus requirit identitatem ac unitatem fidei, dicente Apostolo: *Unus Deus, una jides.* Haec fidei et ecclesiae unitas non profecto per se expetit identitatem ac materialem unitatem verborum in orando, Sed quam porro exoptandum foret, ut in unisona voco omnium cc- B clcsinelicorurn per orbem, dum septica in diem laudem dicunt Deo, esset *unum* cor, *unum* os, *una ct eadem praedicatio* (ut verbis utar sancti Iron aci lib. 1, cap. 10)? ct dum una est fides mentium ct piotas actionum, una etiam foret supplicatio verborum? Ex eo procul dubio eveniret, quod confidentius, digniusquo, ac, dicam, verius, respondero possemus objurgatoribus ecclesiae catholicae: rtCatholici dicimur, quia cordo credimus, oro confitemur, et ad salutem adprccnmur *idem* quod universus ₸mundus Pervetustum est adagium in ecclesia „formam precandi designare formam ₢redendi

Ad quem scopum obtinendum, non melius fortasse, in mei sententia, occurrero possumus, quam conformitatem unitatenique stabilire horarum canonicarum in, recitando breviarium ac celebrando missam; reformatum breviarium ipsum, prout in votis est episcopatus, ac etiam concilium Tridcn- C tinum ordinaverat, proponere illud clericis omnibus, cuiuscumque ritus, cuiuscumquo professionis, etiam regularibus, do praecepto recitandum. Oh! quam bonum et quam jucundum in ecclesia catholica, in oro omnium ecclesiasticorum, eadem verba precationum, eosdem hymnos eademquo cantica, diversis linguis expressa, resonare!

Quid o contra evenire videmus? Quot sunt dioeceses, et in ipsis dioecesibus quot sunt ordines regularium diversi, tot sunt varietates tum in recitando tum in celebrando. Duo vel plures inveniantur clerici extra suum dioecesim, qui recitaro habeant ac celebrare, non possunt recitare simul quia diversum pro festo habent sanctum, non possunt iisdem paramentis eiusdem coloris celebraro, quao cum officio non concordant. Et inde confusio.

Quapropter proponerem, in universa ecclesia, saltem latina, unum idemquo officium omnibus D clericis, non exclusis regularibus, in breviario designari, et do eo teneri uuuinquemque recitaro horas canonicas colcbrarcquc mis¿am, non obstantibus privilegiis quao revocantur. Quoad sanctos vero proprios diocceseurn vel ordinum regularium, teneantur nonam lectionem recitaro in matutino, in coque ct in missa commemorationem facere, miseamquo solam solemnem in die concedatur celebrari do proprio. Hoc votum, pro me, in ecclesia esset explendum.

Verum tamen haec praetuli, non ut doctor, sed ut docibilis ecclesiae filius, ac pro non dicto habeo hubcrique volo, si fortasse non ússet dicendum vel probandum.

Fr. Raphael Ricca generalis Minimorum.

Dat. Romae ex conventu Sancti Andrvao dc Fractis hac dio 30 ianuarii 1870.

Conciu **onnuuu** tomum **LUI.**

8.

Propositio episcopi Tarvislni de pubi¡candis simul omnibus sclicmatihus cum prope a fine erit concilium.

Congregationi a sanctissimo domino nostro Pio papa IX deputatae ad expendendas patrum propositiones iuxta litteras apostólicas diei 27 nocembris anni 186J.

Humillimus episcopus subscriptus proponit ut prius quam aliquod schema publicetur in sessionibus publicis eolomnibus, sive dc fide, sive do disciplina, sive de regularibus, sive de rebus orientalium aut do missionibus, etiam alia schemata examinentur, ct definitivo approbentur. Omnia autem schemata publicentur simul in sessionibus solemoibus cum propo a fine erit concilium.

Rationes quibus petitio haec fulcitur sunt sequentes:

I. Nemo potest iudicium rectum proforro do iis quao dcesso possunt in uno schcmato nisi cognoscat alia schemata in quibus inveniri possunt quao videntur decase, nec sufficit cognoscere elenchum schematum quae patrum deinde examini ct iudicio subjicientur, nam aliquid aequo pertractari potest in uno ac in alio schemate; ac proindo ex elencho non appareret utrum ea quae in uno desunt suppleantur in alio. Porro antequam solemniter publicentur, additiones possunt fieri schematibus si deficere aliquid deprehendatur; ct ideo opportunum est ut differatur et fiat in sessionibus solemnibus propo a fino concilii eorum publicatio, aliter cum manca aliqua schemata videri possint, adversariis ansa dabitur calumniandi concilium.

II. Si omnia schemata simul publicentur, sua dignitas servabitur patribus concilii; nam claro apparebit quae ct quanta sapienter, Spiritu sancto C adjuvante, decreta sint, live ad fidem et mores, sce ad disciplinam ecclesiasticam pertinentia. At si unum aut alterum schema sciunctim publicetur, non raro accidero poterit patribus exprobrari tantum tempus insumpsisse ad examinandum aliquod schema minoris momenti.

III. Quamvis autem duae supradictao rationes valoro non destituantur, postrema ratio quae suadet simultaneara publicationem omnium decretorum concilii, multo maius pondue habere videtur. Inimici intornocini concilii oecuiucuici Vaticani sunt sectarii, qui duplici ratione felicem eius exitum praepedire omni modo satagent; nempo scriptia, quibus omnia quae a concilio statuentur, vituperaro non dominent; ct ope guberniorum, quae ut plurimum sub sectae potestate sunt. Vix igitur ao publicetur aliquod schema, bellum instaurabunt. Ephemerides debacchari incipient contra concilium et contra clerum; gubernia ipsa, ne iactato eaeculi progressui inimica videantur apud suos Beotarios, quorum reapse ministri sunt, qui in pluribus guberniis rerum publicarum curam gerunt, clerum acerrimo peraequentur. Dioeceses suis privatae pastoribus, qui concilio adsunt, innumeris malis obruentur. At quod peius est, gubernia illa omnem lapidem movebunt ad impediendam prosecutionem concilii. Quibus mediis uteutttr Inimici ad tantum facinus patrandum sive directo siro indirecte. sapientiae istius congregationis magis notum est quam verbis explicare oporteat. Scio equidem Deum infinite praevalere hominum malitiae; sed hio non agitur de virtute Dei omnipotentis, at potius do iis quao Deus, qui omnia suaviter ct fortiter disponit, velit a nobis fieri iuxta Itgea prudentiae. Ut milii quidem videtur, Deus a nobis vult ut praedictum modum simultanese solemnis publicationis omnium schematum adhibeamus. De-

creta autem communi patrum suffragio in congregationibus generalibus approbata ot supremo sanctissimi papae iudicio sancita, etiam, antequam in sessionibus eolcmnibus cum prope α fine erit concilium, publicentur, tale robur habebunt, ut nullo modo timendum sit no retractationi possint esse obnoxia; nec media deerunt sapientiae sanctissimi pipae, quibus provideatur no ullum dubium do hac re ullo tempore suboriri possit

Si aliter a sanctissimo patre determinatum fuerit, sapientissime factum sincera mente existimabo.

Haec congregationi a sanctissimo patre Pio IX deputatae ad excipiendas patrum propositiones eubiicio, ut morem geram verbis summi pontificis, qui n. 2 litterarum npostolicarura de ordine generali .oncilii oecumenici non solum optat, sed hortatur ut si qui inter concilii patrea aliquid propor ndum habuerint quod ad publicam utilitatem conferre possit, id libere oxequi velint B

Romae die quarta februarii anni 1870.

Obsequcntissimus servus
Fridericus Maria Zinolli episcopus Tarvisinus.

9.

Postulati arcliirplseoponim ct episcoporum provinciarum Ouebcccnsis et llalifaxicnMsl.

Pattuivium

Ut totius inris ecclesiastici, curante summo pontifice, peracto concilio Vaticano, fiat codificati© cum iis additionibus ct mutationibus quao praesenti rerum statui utiliores et accommodatiores videbuntur.

Rationes postulati.

I· Facilior et communior evaderet cognitio huius ioria, quod nunc peno innumeris constitutionibus ct C canonibus constat.

2 Multa in desuetudinem abierunt, vel impossibilia facta sunt, vel in maximum ecclesia bonum mutari ponunt

t 0. F. archiepiscopus Quobeccnsis.
f Archiepiscopus Halifaxiensis.
t Ig. episcopus Marianopolitanus.
f los. Kugenius ep. OlUwensis,
t C. F. Mac Kinnon Arichatensis.
f loannea episc. Ilnmiltoncnsis.
t E. I. cpisc. Kingstonicnsis.
t loannes losepb Lynch ep. Torontinus.
t I. Sweeny cpisc. S. loannia.
t Petrus Mac Intyro ep. Carolinopolitanus.
t 0. La Rocque cpisc. Sancti Hyacinthi.
t L F. ¿V. d'Anthédon.
t loannea, episcopus Sancti Germani de Rimouski.

b.

Posiulalum.

Ut in concilio Vaticano consideretur utrum expediat in totius inris ecclesiastici codificatione, totam legislationem do impedimentis matrimonii ad trutinam revocare, ita ut eorum impedimentorum minuatur numerus, vel saltem augeatur potestas 'ordinaria episcoporum ab impedimentis dispensandi.

Ratione· postulati.

I. Valde intricatae sunt leges do impedimentis et do diiponsationibua, ut constat ex innumeris difficultatibus quao quotidie solvendae occurrunt tum eonero&iiionibns Romanis, tum ordinariis locorum.

» KiMWtU fammi dk K frbnwrii 1870, m di· 9 a «n· Kill ŧ∂rh mh«i U rvsgregstvmem depilatam pr<» reel· jtarik punra *Acta,* une. ŧM

2. Avertendum est frequens periculum nullitatis sacramenti.

3. Videntur abolendo impedimenta a quibus semper dispensatur.

t C. F. archiepiscopus Quebecensis.
t Archiepiscopus Ilalifaxicnsis.
f Ig. episcopus Marianopolitanus.
f los. Eugenios episcopus Ottawcnsia.
+ loannes episcopus Ilamiltoncnsis.
t E. I. episcopus Kingstonicnsis.
f I. Sweeny cpisc. S. loannia.
+ Petrus Mac Intyre ep. Carolinopolitanus.
f C. La Rocquo episcopus Sancti Hyacinthi.
f L. F. dv. d'Anthédon
f loannes, ep. Sancti Germani do Rimouski.
t loannes Joseph Lynch ep. Torontinus.

Ut tollatur impedimentum cognationis legalis.

Ratio postulati.

Hoc impedimentum multis dubiis obnoxium videtur propter diversitatem legum civilium circa adoptionem; undo multi doctores nunc negant illud existere in praesenti rerum statu, in plerisque regionibus.

t C. F. archiepiscopus Quebecensis.
t Archiepiscopus Halifaxienria.
t Ig. episcopus Marianopolitanus.
t los. Eugenios episcopus Ottawenais.
t loannes loseph Lynch ep. Torontinus.
t C. F. Mac Kinnon Arichatensia.
t loannea episcopus Ilamiltoncnsis.
t E. L episcopus Kingstoniensis.
f loannea Sweeny episcopus S. loannia.
t Petrus Mac Intyre ep. Carolinopolitanus.
f Carolus La Rocque op. S. Hyacinthi.
f L. F. ór. d'Anthédon.
f loannes, ep. S. Germani de Rimouski.

d.

Potlulnlum.

Ut e stylo curiae, in dispensationibus consanguinitatis et affinitatis, tollatur obligatio declarandi incestum patratum.

Rationes postulati.

Haec obligatio quae nunc eat sub poena nullitatifl dispensationis, videtur

Ie *Inutilis* quia non impedit incestum, nee illum punit. Tota poena incidit in miserum confcssarium qui saepe maximis difficultatibus et anxietatibus implicatur;

2· Afoctea, quia adest periculum infamiae et violationis sigilli sacramentali·, et insipor haec obligatio causa est nullitatis plurimorum matrimoniorum quorum rehabilitado aliquando valde difficilis est.

+ C. F. archiepiscopus Quobeccnsis.
f Archiepiscopus Halifaxicnais.
t Ig. cp. Mari ano politantis.
f los. Eugenias cp. Ottawensis.
f C. F. Mac Kinnon Arichatcnsis.
f loannes loseph Lynch cp. Torontinus.
•f loannea ep. Hamiltononsis.
+ E. L cp. Kingetonicnsis.
f loannes Sweeny ep. Sti. loannis.
t Petrus Mac Intyre ep. Carolinopolitanus.
•f C. cp. Sti. Hyacinthi.
f L. F. év. d'Anthédon,
t loannes, cp. Sti. Germani di Rimouski.

e.

Postulatum.

Ut tollatur impedimentum publicae honestatis cx sponealibue *non solemnibus* proveniens.

Ratio postulati.

Hoc impedimentum, quando provenit ex sponsalibus non eolemnibus, probationem saepe non admittit, undo iurgia, lites, nullitates matrimonii ct scandala.

t C. F. archiepiscopus Quebecensis.
t Archiepiscopus Halifaxiensis.
t Ig. episcopus Marianopolitanus.
t los. Eugunius episcopus Ottawensis.
f C. F. Mac Kinnon Arichatcnsis.
f loannes episcopus Hamiltonensis.
+ E. I. episcopus Kingatoniensis.
+ Petrus Mac Intyre ep. Caiolinopolitanus.
f C. La Rocquo episcopus S. HyacinthL
t L. F. ÓYcquo d'Anthédon.
f loannes, ep. 3. Germani do Rimouski.
f loannes loseph Lynch op. Torontinus.

f.

Postulatum.

Ut tollatur impedimentum consanguinitatis et affinitatis in quarto gradu.

Rationes postulati.

Ie Non eunt servanda impedimenta a quibus nunc semper dispensatur quotiescumque occurrunt.

2° Ex illis frequentius provenit nullitas matrimonii propter maiorem difficultatem illa inveniendi,

j- C. F. archiepiscopus Quebecensis.
+ Archiepiscopus Halifaxiensis.
ǂ Ig. episcopus Marianopolitanus.
f los. Eugene bishop of Ottawa.
f O. F. Mac Kinnon Arichatensis.
t loannes episcopus Hamiltonensis.
f E. I. episcopus Kingatoniensis.
f loannes Sweeny ep. S. loannis.
t Petrus Mac Intyro ep. Carolinopolitanus.
t C. episcopus Sancti Hyacinthi.
t L. F. óv. d'Anthédon.
t loannes, episcopus Sancti Germani do Rimouski.
+ loannes loseph Lynch episcopus Torontinus.

g.

Postulatum.

Ut tollatur impedimentum affinitatis ex *illidla* in secundo gradu.

Rationes postulati

ǂ Ab illo impedimento, quotiescumque occurrit, semper dispensatur, ot non videtur conveniens ut statuatur lex quao non servetur.

2° Praeter periculum nullitatis matrimonii, adest periculum infamiae ot etiam revelationis sigilli saernmentalie.

f C. F. archiepiscopus Quebecensis.
t Archiepiscopus Halifaxiensis.
t Ig. episcopus Marianopolitanus.
t los. Eugenios episcopus Ottawensis.
f loannes loseph Lynch ep. Torontinus.
t C. F. Mac Kinnon Arichatcnsis.
f loannes episcopus Hamiltonensis.
f E. I. episcopus Kingstonicusis.
t loannes Sweeny Spiscopus loannis.
t Petrus Mac Intyre ep. Carolinopolitanus.
f Carolus La Rocque Sancti Hyacinthi.
f L. F. év. d'Anthédon.
t loannes, ep. S. Germani do Rimouski.

h.

Postulatum.

Ut breviarii Romani fiat nova dispositio in qua Io quantum fieri potest, ordinaria recitetur totum psalterium in hebdomada; 2° brevius sit officium iis diebus quibus parochi et confessarli muneris sui officiis diutius detinentur, prout sunt vigiliae festorum, sabbata, dominicae praesertim adventus et quadragesimae.

Rationes postulati.

1° Iuxta primitivam breviarii dispositionem, totum psalterium singulis hebdomadis recitabatur; nunc vero repetuntur fero semper iidem psalmi de communi sanctorum; hinc minuitur recitantium devotio, et amittitur fructus qui ex aliorum psalmorum recitatione hauriri posset.

2 Parochi et confossarii iam defatigati, non B sunt nimio onere gravandi diebus supra expositis.

t C. F. archiepiscopus Quebecensis.
f Archiepiscopus Halifaxiensis.
f los. Eugenius episcopus Ottawensis.
f loannes loseph Lynch episcopus Torontinus.
f C. F. Mac Kinnon Arichatensis.
f loannes episcopus Hamiltonensis.
f E. I. episcopus Kingatoniensis.
f loannes Sweeny ep. S. loannis.
+ Petrus Mac Intyro ep. Carolinopolitanus.
t C. La Rocquo episcopus Sancti HyacinthL
t L. F. áv. d'Anthédon.
f loannes, ep. Sancti Germani de RimouskL

10.

Propositio episcopi Alblnganensifi pro iuvenda disciplina cleri.

Q *Propositio sice schema quod pro iuranda disciplina cleri, examini et iudicio reverendissimorum patrum congregationis designatae recerenler exponit subscriptus.*

Diuturna regiminis pastoralis experientia me edocuit, (quod forsan pluree ecclesiae antistites se expertos fuisso fatebuntur), sacerdotes qui ad titulum sui patrimonii, vel simplicis beneficii ordinantur, quique nullum assumunt munus, neque parodiale, nequo scholasticum in seminariis vel collegiis, aut aliud quod eos babitualiter occupatos detineat, ecclesiae et populo fideli paene inutiles, immo saepius noxios plures ex iis esistere, utpote qui torpent otio, vel saecularibus curis ac negotiis implicati vitam agunt ecclesiastico statu indignam ncc sino ecclesiae ac cleri dedecore, ac fidelium obmurmuratione ct scandalo.

Haec ecclesiae plaga non effugiebat Tridentinos D patres, qui ad cam avertendam provide sanciebant, sees. [XXI, c. 2 do ref.], ut nullus clericus ad titulum sui patrimonii ordinari posset nisi ab episcopo utilis suao ecclesiae judicaretur.

Verum quam latam interpretationem haec saluberrima providentia passa sit, neminem vestrum latet: ac indo factum eat hodiernis temporibus ut nullus clericus ab ordinibus excludatur qui ad titulum matrimonii promoveri postulet

Occasiono itaque huius generalis concilii cum sanctitas sua dignata sit indulgere immo *optare ac hortari* ut qui inter patres aliquid proponendum habuerit quod ad publicam utilitatem conferre posse existimet,- *id libere exequi caleat;* subscriptus licet minimus ven. patrum congregatorum se cognoscat ac sincero fateatur, nihilominus desiderio flagrans aliquod remedium memoratae plagae inferendi, sequentem propositionem sive schema qnod sanius sapientium patrum iudicio examini et prudentiae

omnino subiiccre intendit, prout in Domino sibi *videtur,* exponit.

Ie Episcopi in sua unusquisque dioecesi, quamprimum fieri poterit habita ratione circumstantiarum temporis, loci, ac mediorum quae unicuique episcopo praesto erunt, erigi et aperire curabant unam vel plures domos accommodatas ad excipiendos sacerdotes de quibus infra, qui communem vitam sub certa rogala in ca degere debebant.

2 Sumptas pro iis domibus comparandis ac manntenendis necessarios providebant episcopi, vel taxas imponendo super beneficia pinguiora prout constituebat Tridentinum pro seminariis erigendis, vel ex donationibus piarum personarum, aut eleemosynis fidelium, sivo ex aliis fontibus iuxta diversarum dioecesam positionem ac circumstantias.

3· A publicatione baius sacrosanctae synodi, episcopi nullum clericum ordinabunt ad subdiaeonatum titulo patrimonii ecclesiastici vel simplicis beneficii, nisi ante ordinationem promittat, ac etiam interposito iuramento se obliget, statim ac ad sacerdotium promotus fuerit, nd simplicem natum proprii episcopi praefatam domum communiter viventium sacerdotum ingressurum, ibiquo suum stabile domicilium electurum sub poena suspensionis α divinis si promissis non steterit, vel domum ingredi differat ultra tompus ipsi ab ordinario praefinitum.

4· Convictum derelinquere atquo ab eo se omnino separare fas erit sacerdotibus, qui ad annum quinquagesimum suae aetatis pervenerint, ut infra notabitur, quin teneantur aliquam causam afferro pro suo recessu. Veniam tamen discedendi ab ordinario petent, quam in aliquo ča. raro, et ob peculiares causas alicui denegaro poterit.

5· Ab hac domo definitive discedent sacerdotes qui paroehiale beneficium assument·, item cum venia ordinarii unus nut plures quos parochi ad munus vicarii, seu coadjutoría sui ac secum conviventis assument; item qui ad munus magistri, aut rectoris, aut oeconomi in seminariis, vel collegiis vocabuntur; nec non alii qui aliquod ecclesiasticum vel publicae utilitatis officium sument, exigens habituale servitium quod cum vita communi praedictorum sacerdotum conciliari facile haud possit.

6· Sacerdotibus qui causa valetudinis minus firmae vel assistentiae parentibus praestandae, vel ob id genus alias, domum communiter viventium relinquere voluerint, non licebit nisi obtenta licentia ab apostolica sede, prout fit a regularibus.

7· Sacerdotes qui ad prnofatum convictum se eonferunt, in manus superioris ciuidcm solvent singulis annis fructus sui patrimonii pro victualibus quibus fruuntur; qui si tenues sint, nec pertingunt ad congruam portionem pro vitao substenlatione necessariam, supplere debebunt cum missarum eleemosynis, quas sibi procurabunt vel accipient a rectore convictus.

Si vero fructus patrimonii maiores sint congrua portione supradicU, tunc pensionem tantummodo solvent ab ordinario taxandam: reliquos vero fructus sibi reservare ac de iis pro lubitu disponere poterunt.

De modo vivendi in convictu, do insubordinatis et contumacibus dimittendis, de vocationibus unieniquo sacerdoti per aliquod tempus concedendis, et de aliis minoris momenti agi poterit, ei reverendissimi patres hoc schema admittendum esso iudicabunt.

Ctilitales quao ex hac domo in communi viventium sacerdotum pro ecclesiae bono expcctari possunt. sunt piares, quao manifesto se offerunt.

1· Facilius in neo-sacordotibu· «errabitur, immo et augebitur spiritus ecclesiasticus ac pietatis *fervor,* quem recens ordinati praeseferro solent, atquo a periculis ct occasionibus remoti morum integritatem custodient: indo zelus nd animarum salutem curandam, ct ad paroecias concurrendum, utpote α saeculi distractionibus immunes.

2e Sacra studia quae in clericis ad sacerdotium promotis finem habero solent, in hac domo prosequentur neo-sacerdotes exemplo mutuo eo excitantes ct per conferentias quae in ea haberentur.

3 Episcopus ex his convictis facilius dignoscere posset quinam sint magia apti ad paroecias regendas et alia munia ecclesiastica obeunda.

4® Si occurrat aliquem ex his convictis divitom fieri, poterit episcopus aliquem clericum pauperem ordinare absque patrimonio, alendum α domo communiter viventium sacerdotum, usquedum beneficium aliquod assumat, vel aliunde provisus sit.

Fateor equidem propositi instituti execution! nonnullas te offerre difficultates ac obstacula, tum ratione temporum acerbitatis, tum rationo cleri, qui in nostris praesertim provinciis quotidie imminui conspicitur, tum defectu mediorum ad illud erigendum ct manutenendum. Attamen haec obstacula neque forsan in cunctis catholici orbis dioecesibus se offerunt: in aliquibus non ea sunt quae superari zelo et persistentia non possint: in caoteri autem sperari potest ut futuris temporibus, Deo dante, desistant His inquam perpensis, videretur quod, ai propositum schema ecclesiae utile ex sui ordinatione indicaretur, illud admitti posset in praxi adducendum in diversis dioecesibus prout singuli episcopi iudieabunt de opportunitate id praestandi in propria dioecesi.

Quibus ingenue ct prout spiritus ct ecclesiae bonum suggerere videbantur expositis, reliquum est ut me mcasque propositiones reverendissimorum patrum saniori iudicio libentissime subliciam.

t Raphael episcopus Albingancn.

Appendix.

Verum si supra enunciata propositio admittenda a reverendissimi» patribus non videretur, altera subiicere auderem ut praefati sacerdotes quibus repeti potest illud evangelii: nQuid hic statis tota die ǒtiosi? 4 quique reponere possent: nnemo nos conduxit- ad tiliquod sacrum vel ecclesiasticum munus qui nos habitualiter occupatos detineat obeundum. ut inquam praefati sacerdotes fidelibus utiliores evaderent, et vitam statui ecclesiastico magis consonam degerent.

Proponerem praescribendum sub gravi ut quotidie aliquod tempus, qui ad unam horam pertingeret, insumerent partira in recitatione precum vocalium ipsis assignandarum, partira in exercitio mentalis orationis vel spiritualis lectionis; quod exercitium eos obligaret, praeter consuetum onus divini officii.

Ab hoc novo onere eos ad tempus dispensare. facultas fieret episcopis io casibus particularibus et ob legitimas causas pro eorum arbitrio ot conscientia.

11.

Postulatum episcopi Moi;untinl ut decretum concilii Tridentini quoad normam procedendi ad electionem episcoporum et cardinalium α synodo Vaticana confirmetur.

Sacri *concilii Faticani deputalioni pro rebus disciplinae.*

Eminentissime praeses. Reverendissimi patres.

Verba faciens in congregatione generali de schemate. quod de episcopis propositum fuit, inter alia

innui, quanti momenti sit negotium electionis epi- a scoporum, cum omnia remedia frustra adhibeantur, nisi ecclesiis boni pastores praeficianturl. Idcirco rogavi, ut in praefato schemate omnibus ct singulis, quibus participatio aliqua in huiusmodi electionibus compotit, strenuis verbis inculcetur tum gravitas huius negotii, tum gravitas delicti, quod committunt, qui suum officium hac ex parte negligenter aut malo exercent Attamen postulatum specificatum tunc non proposui. Nunc vero humiliter rogo reverendissimos patres deputations pro robus disciplinae adseriptos, ut dicto schemati primum caput decreti do reformatione, quo patres Tridentini in boss. XXIV praescripserunt normam procedendi ad creationem episcoporum ot cardinalium, integro inserero velint, ut omnia, quae concilium Tridentinum hac de re tam salubriter statuit, a synodo Vaticana confirmentur novoquo pondere omnibus, quorum interest, iniungantur.

Perfectissimae venerationis ct obsequii sensibus me profiteor

Romae dio 9 februarii 1870.

humillimum fratrem et servum
t Guilelmus Emmanuel episcopus Moguntinus.

12.

"Postulatum archiepiscopi Messunensis de nova qimruudam dioccesoon, quae intra aliarum ambitum continentur, circumscriptione'.

Eminentissimis, ac reverendissimis dominis cardinalibus, et reverendissimis patribus pro recipiendis, et expendendis patrum propositionibus deputatis.

Eminentissimi domini, patres reverendissimi.

Nonnullae extant dioeceses, quao intra aliarum ambitum continentur, et hae episcopis aut abbatibus ordinariis, aut alius nominis praelatis gubernandae c concreditae. Dubitandum haud est graves fuisse ab initio rationes, ut huiusmodi privilegia concederentur, ex quibus caeterum nulla oriuntur mala, ubi praesules, sicut passim accidit, ab aliis ordinariis, intra quorum dioecesum loca continentur eisdem concessa, non dissentiunt.

At non ita evenit in Sicilia, ubi est quaedam praelatura *Archiinandritatus* nomine, ac monasterio sanctissimi Salvatoris ordinis s. Baeilii Messanae adnexa. Haec suam oxercet jurisdictionem cum in nonnullis eiusdem civitatis locis, tum in aliis terris dioecesum Mcssancnsis et Pactonsis. Archimandrita quinquaginta ab hinc annis non fuit electus; atquo ideo monachi per vicarium capitularcm ius eisdem concessum exercuerunt.

Quao et quanta mala indo orta fuerint longum esset referre. Disciplina diversa, ot diversae fuerunt leges inter loca finitima, ita ut populus sibi D persuadoro non valeret quomodo uno loco liceret quod in proximo nefas essot. Clerici, quibus merito ab archiepiscopo Messanensi, vel Pactensi episcopo denegabatur ad sacros ordines ascensus, facili ratione archimandritatus clero adseribobantur, ct sic optata potiebantur mota. Presbyteri interdum, quibus ab archiepiscopo Messanensi interdicebatur celebratio, in ecclesiis archimandritatus sacrum faclobant: nulla denique per tot annos sacra visitatio fuit per vicarios capitulares peracta, ac perinde loca eorundem iurisdictioni subiccta scandalis sentent. In praesens, monasterio per gubernii legem suppresso, ipsum capitulum est dissolutum.

Haec omnia cum sanctam sodom non laterent, pro pastorali, quam obtinet, sollicitudine totius orbis, pluries montem suam aperuit de huiusmodi malis reparandis.

Nuno cum forsan abs re non sit, ut concilium oecumenicum Vaticanum aliquid attingat do nova dioecesum circumscriptione, haec exponenda opportunum iudicavi, ut tanto malo remedium afferatur.

Humillimus et obedientissimus subditus
f Aloysius archiepiscopus Messanensis.

13 *a.*

Postulatum ardi (episcopi llydruiitinl de usural.

Beatissimo pater.

Cum in sacrosancta synodo Vaticana non ea tantum, quae ad fidem tuendam, novosque errores refellendos, sod et quao ad Christianorum mores reformandos spectant tractari oporteat; tuae beati- li tudini, quae venerabilibus praefatae synodi patribus feliciter praeeat, Hydruntinus archiepiscopus humiliter, ac reverentor nonnulla, quao ad morum reformationem pertinere ipsi videntur, exponenda breviter ducit.

Inter innumera vitia, quae in Christiana republica invaluere, non ultimum locum obtinuisse videtur *usura,* quamvis ct sacrarum scripturarum testimoniis prohibita, ot innumeris legibus, decretis, ao declarationibus fuerit ab ecclesia semper interdicta. Quibus inhaerens Benedictus XIV felicis recordationis, apostolicis litteris Pir *percenil,* anno 1745 ad Italiae episcopos datis, fusiori sermone catholicam doctrinam explanavit, docens 1· Usuram sive manifeste suam malitiam prodat, sive sub aliorum contractuum pallio suum virus involvat, in mutuo propriam sedem, ct locum habere; 2' Mutuum autem contractum esse, qui sui natura aequalitatem inter datum, et acceptum expostulat, proindeque gratuiti contractus nomino gaudere, nihilquc inde, ratione ipsius mutui, posso mutuantem quidem speraro; 3° Eos domum, qui contra egerint, in commutativam iustitiam poccare, ideoquo ad restitutionem teneri. Qua catholica doctrina unanimiter in scholis, ac universim a doctoribus constanter tradite, pastores, ac praedicatores fidelium mentes, ac praesertim lucris inhiantium imbuoro nunquam destiterunt, ut omnes ab usurae vitio deterrerent; namquo sicut usuris pessumdatur mutuatariorum familiaris substantio, sic et mutuantes animao suae detrimentum certo patiuntur, ao plerumque suorum etiam dispendium bonorum.

Cum autem occasione mutui, ut a laudato summo pontifico habetur, nonnulli possint extrinsecus tituli occurrere, et contractum comitari, puta facrum cessons, *damnum emergens, amittendae sortis periculum* etc.; tunc, compensationis ratione sic dictante, aliquid, ad iustitiae normam, percipi posse supradicti doctores, et pastores pariter ebristianum populum docentes, negaro non sunt ausi, eo quod non vi mutui, sed alio titulo omnino extrínseco aliquid ultro sortem percipiatur.

At pluribus abhinc annis, neminem latet, nonnullos catholicos doctores noram quasi sententiam tenuisse, ac docuisse: „Posse, nempe, civilem principem ad rcipublicao bonum quam maximo tuendum, ao praecipue ad commercium promovendum, eminentis dominii iure, mutuatarios taxare ad certum auctarium in mutuantium commodum, seu praemium, ut dicunt l, ita ut, ultra notos titulos extrínsecos lucri cessantis, damni emergentis, et peri-

• *prricriJfanlMr* cod.

5 Prcpoeitam 8 febmsrii et a concilii » «4 seeretariarn Deputation!* die l*» febrindi 1-70. *Aeta.* η^κ. ¡7X

l Hmc prepariti· emacili! «eretari* exhlMta 6»iт A* lO fcbrwril et ab ev ·>! hqnrtAtlaafe rtUrintr. ot;-** 4r* Î9 Hitvhis rsrvü*. Jr/g. nam. 173.

i

culi amittendae sorti', novum exCrinsecam titulum, A scilicet *principis legtm,* admitti oporteat

Interim theologia hinc inde disputantibus do hoc nuper inveeto titulo, sacrae Poenitentiariac proposita fuit quaestio: „num cogendus esset ad restitutionem poenitene, qui sine alio extrínseco titulo, occasione mutui auctarium scutorum quatuor in quovis centenario, vi civilis legis tantum, perceperat/ — Eminentissimus pocnitcntiarius respondit *^dictum poenitentem non esse inquietandum, dummodo in bona fide esset, et paratus stare iudicio apostolicae ♣edis* Quae responsio procul dubio non ad normam absolutam, et perpetuam exhibendam fuit prolata. Emincntissimus poenitentiarius enim bino probe sciens quot contra usuram habeantur decreta, et declarationes, indo vero catholicorum doctorum, (qui in rebus dubiis stant pro possessionis iure servando, donec evidens dominii titulus ipsi possessioni refragetur) sententiam non audens B damnare, pro re nata tantum provisoriam quasi regulam darò voluit, donec a Romano pontifice supremam latum fuerit iudieiam.

Posita vero praedicta responsione, quao resection theologorum opinion: videtur favere, non pauci inde, siro sua malitia, rivo culpabili inconsidcratione, aut infirmitate, occasionem arripiunt aut peccandi, aut in suo peccato permanendi Praetermisso enim quod aliqui indicant generarim quamlibet usurao quantitatem α sacra Poenitentiaria tolerari, (prout notorias quidam usurarius, qui non auctarium scutorum quatuor tantum, iuxta legis taxam. sed ultra decem, pro centenario, exigebat, oratori episcopo, eum ad poenitentiam hortanti, respondit, summum pontificem iam prohibuisse hac de re pocnitentcs inquietari); generarim qui s. Poenitenliariao provisorum regulam recto intelligunt, licet coram confeasariis affirment ao paratos ad restitutionem, cum c hoe ab apostolica sede decernatur; facto tamen tum ipsi, tum eorum haeredes, decursu diuturni temporis, quamdiu ecclesia, vel summus pontifex, iudicium differat, restitutionis oneri implendo impares passim fiunt.

Quapropter videtur in hac caussa supremum iudicium non posso diutius contineri, tum quia non agitur de ritibus ad divini cultus essentiam non spectantibus (quo in citu, salva fidei, ac morum doctrina possunt decreta ad longum etiam tempus differri), sed do commutativa institio, cuius violatio, si exstet, restitutionis onus inducit, cui quam citius debet satisfieri ; tum quia tractu temporis, ut paulo ante est expositum, neque mutuantes, neque haeredes, si forte teneantur, restitutioni faciendae invenientur pare».

Quibus breviter expositis, archiepiscopus orator sacrosanctum Vaticanum concilium, seu universam D ecclesiam congregatam humiliter appellam, super expositis supremum iudicium expectat; cumque ipsa a Spiritu veritatis regatur, et columna, ac firmamentum sit veritatis, nonnisi catholicae veritati congruum iudicium expectandnm.

Supereat, ut oratur archiépiscopal, genibus provolatus, beatitudini tuso pedes deosculando profiteatur, a te tamquam petra omnem ecclesiae praerogativam derivaro; cumque in Petri persona tibi ohm a Christo dictum fuerit pro *te rogati* ut non *deficiat fides tua,* a te praecipuo supremum iudicium sicut in exposita causia, ita in omnibus, quao ad fidem spectant una cam universa ecclesia prnestoìntur; et ctim ipea *falli nescium te* agnoscens ac feliciter praedicane humiliter demum se subscribat.

Hydruntii die 28 lanuarii 1870.

t Viuccntius Andreas archiep. Hydruntinue.

13 *b.*

Alterum postulatum de usura λ XX pulrlbuM exhibitum

Eminentissimi domini ot reverendissimi patres.

Subscripti episcopi necessitatem universalis ocdesino prao oculis habentes officii sui esse ducunt, iuxta apostólicas literas sanctissimi domini nostri incipientes *Multiplices inter* § 2, eminentias et paternitates vestras enixo rogare, ut ¿n concilio Vaticano proponatur schema de mutuo et usuris axi conficiendam definitionem, quam opportunam, immo et necessariam existimant, sive ad plenam conscientiarum fidelium tranquillitatem, aivo ad illustrandas et confirmandas quamplurca ab apostolica sedo datas responsiones, definitivam sententiam baud quidem continentes, sed in futurum reservantes.

Cum vero nonnullis concilii patribus exhibita fuerint quaedam exemplaria consultissimi voti, in quo duplex acrior quaestio, tum do lucro in mutuo iuxta hodiernas societatis conditioner, tum do luero vi legis civilis taxato, perspicue enucleatur ac solido resolvitur, ab eminentiis ac paternitatibus vestris suppliciter petunt, ut, praevia illius voti distributione, superallatae quaestiones ab occumonico concilio in fidelium bonum dirimantur.

Romae b.«c die 25 rnartii 1870.

t Benvenutos archiep. Oranatensis.
t Marianus losephus archiep. Bonaerensi
t Petrus, archiep. do Guadaluxara.
t losepb. Ignatius archiep. Quitensia.
t loaepbus Ignatius episc. Riobambcnais.
t Aobjluìui, archiep. Burgensis.
f Antonius archiep. Traianopolitanus.
f Silvester archiep. do Venezuela.
f Petrus archiep. Platensis.
t loannee Baptista epise. Tulancingucnsis.
t Franciscas episc. Sancti Beverini ¡d Piceno.
Nieolaus Paco episc. Amirinus.
Bernardas archiep. do Guatemala.
Calixtas episc. Pacensis.
f loannes Ambrosius episc. Punictuis.
Pelagius A. archiep. Mcxicanus.
Carolus Maria, episc. Angclopolitanus.
t Germanus episc. de Chispa.
Ignatius M. episc. do Zacatecas.
Ambrosius, episc. de Chihpa.

1 Houe p'/ttnlxlioaew cardinalis Monaco can» aceepizset, •d secretarium congregationis pro recipiendis patrum postalatís deputatae trausmirit hisce tubinnetis litteris:

.Illnitruiàmo e reverendissimo moasigujre- È etalu a me consegualo il postulato, che qui le tranuncUo. Esso riguarda V usura, su di che la nrntra congregazione ha già dato il suo parere affermitivo; ma domanda inoltra che venga fatto noto a tutti i padri del concilio Vaticano il voto fatto su questo proposito da mxuiguor Lardoni. Io non so so questa seconda parte del postulato spetti alla neutra ccngregazioue ovvero a quella dei presidenti delle congragaxkni generali: ella ĉoll eminentieaimo Patrizi potrà vedere che cosa convenga di fare. A ine sembra, che un volo ben fatto potrà servire di molta luce in materia così intrigala, « son certo, che monsignor Cardeni avrà scritto benissimo, tanto che ha destato il desiderio dei vescovi postulanti. Ad ogni modo io compio il dovere di rimettere a lei la loro domanda · baciandole di vero cuore le mani colla solita antica stima mi seguo devotissimo servitor vero

R. cani. Monaco.

Casa ai 16 di aprile 1870.a

Votam losepbl Carduni, cuius mentio in riusmodi postulation· occurrit, commissioni theologico-dogmaticae exhibitum (tiil mense dreembri lb6U hoc praenotata titulo: VoXum reterradimmt domini /arrpAx Cardani *artkicpiscapi XdtnasA cernitori» Dt Vturi»,* in-foL, Ü41 pug. Cf. torn. XLLX, cob 7»>36.

14.

Propositio circu Ius gentium per veritates a Deo revelatas instaurandum n XL patribus subscripta1.

Postulata a pluribus episcopis sanctissimo domino nostro Pio papae IX ct sacrosancto concilio Vaticano rccerenter proposita.

Intoleranda proreus facta est praesens mundi conditio propter exercitus adeo ingentes, perpetuos ac sorte conscriptos. Sumptibus gravati gemunt populi. Impietatis spiritus, legumque io rebus, ut aiunt, *iuternationalibus* oblivio faciliorem omnino viam aperiunt bellis inchoandis illegalibus et in iuatis, seu potius horrendis caedibus longe latequo grassantibus.

Hinc imminuta pauperum subsidia, fractaque commercii ratio; hinc humana conscientia, vel devia penitus ot aberrans, vel indigne laosa, plurimaeque tandem animae in aeternum pereuntes.

Tantis porro calamitatibus sola mederi potest ecclesia. Cuius otium voci licet non omnes aurem accommodent, ipsa tamen innumoris semper homi num millibus dux praeibit, intontumquo serius ocius assoquetur.

Caeterum, quod aeterna firmissime asserantur principia, id iam ox sese divinae majestati praestat, neque fructu suo carere potest

De illa voro ecclesiae cum mundo relatione, quod ad praedictas attinet veritates, viri graves rerumque publicarum periti, idem sentiunt ac non pauci alii viri sanctitate insignes roligionisquo studio accensi, persuasum habent necessariam esso omnino declarationem, qua authentice promulgentur eao iuris canonici partos, quae ad iura gentium et belli naturam spectant, illaquo omnia respiciunt, unde vol officii, vel scoleris rationem bellum C obtineat.

Cum hoc facto instaurata, ut ita dicam, fuorit moralis hominum conscientia, tunc amota videbimus pericula nobis iam iam imminontia, quod quidem per mundanam prudentiam rationesquo politicas baudquaquam speraro fas ost.

t Gregorius Jussef patriarca Antiochenus, Alexandrinus ot lerosolymitanus.
f Fr. Emmanuel, aep. Caesarauguatanus.
f Gregorius nop. do Manila.
t Fr. Hilarius Alcazar ep. Paphensis, vic. apost. Tunquini Orientalis.
t Antoninus, ep. Qiennensis.
f Ludovicus M· Idèo ep. Liparensis.
f Honricus Camacensis vic. aposL Cnraçaoenais.
t loscphus Sadoo O. P. aop. Sancti Francisci.
t T. Michael ep. Aprutinua.
t Augustinus, ep. Niverncneis.
t Ludovicus, op. Rutbencnsis.
t Ludovicus Eduardus ep. Pictavienais.
t lacobus, ep. Hagulstadonsis ot Novicastroneis.
t Caspar op. Ilebroncnsis aux. Gcnevensis.
t Anastasius, aep. Burgensis.
f F. Maria-Ephrem Garrolon ep. Nomosinus.
t Androas ep. Argentinensis.
t Florianus aep. Tolosanus.
f Franciscas ep. Carcnssonensis.
f loannes op. Ilamiltononsia, Canada.
t Patricius Leahy, aep. Casseliensis.
t Victor Augustus aep. Mechlinicnsis.
t Claudius Maria op. Galvestoniensis, America,
f Laurentius Gillooly, op. Elphincnsis.

' Exhibit fait die 10 februarii 1870, et a coadlii secretario ad Depatalionem mit.«a die 19 eiusdem u-íh íú. *Ad»,* num 170.

2 f loscphus, ep. Urgellensis.
f Conrados Martin, ep. Padcrborncusis.
f Theodorus losephus Gravez, ep. Namurccnais.
t lacobus Gibbons ep. Adramyttonsis.
f Cyrillus Behnam Benni aep. Syrorum Maussi tienila.
f David Moriarty ep. Kerricnsi
f Guilelmua Emmanuel cp. Moguntinus.
f loseph Franciscos Ezecbicl ep. Ayacuquenais.
+ Antonine Maria ep. Fabrianensis et Matiliccnsis.
f Petrus ep. Molinensis.
j Stepbanus Charbonneau ep. Iassensis vic. apost. Myssorii.
f P. Bigandet, op. Ramathonsis. vic. apost. Birinaniao.
f Guillelmus Keane, ep. Cloynensis.
t M. O'lloa ep. Rossensis.
f P. Dorrian cp. Duncnsis et Connorensis.
if C. Mac Cabo op. Ardagadensis.

15.

Postulata quatuor episcopi Vicentini tic nonnullis disciplinae ecclesiasticae ot sacrorum rituum articulis1.

Humillime

Postulatur ut tollatur obligatio transferendi officia sanctorum festo aliquo maiori impedita, imposita tantum eorumdem commemoratione in officio ct missa maioris festi.

Postulatur, ut post contractam matrimonium in facio occlesiao, si quod impedimentum iuris humani detegatur, peuce episcopum sit ordinaria potestas illud tollendi et matrimonium convalidando, excepto casu, quo utraque pars in fraudem contraxisset, et multo magis eit penes episcopum ordinaria facultas dispensandi ad *petendum debitum* coniugale.

Postulatur ut per a. sedem apostolicam dirimatur quaestio inter theologos agitato an opiscopus possit absolvere: siro per eeipsum, sive per suum specialem delegatum ab excommunicatione lata in confessorium, qui complicem suum in peccato turpi absolvit, si casus sit occultus.

Postulatur, ut a s. sodo declaretur, an et quatenus vigeat adhuc obligatio gravissima imposita fidelibus per constitutiones pontificias denunciando haereticos, de haeresi suspectos, blasphcmatores haereticalcs, carbonarios ct reliquos sectarios etc. superioribus ecclesiasticis, cum ob aerumnosas temporum nostrorum vicissitudines valde difficilis ac plerumque exiguao seu nullius utilitatis evaserit baco dcnunciatio.

t loanncs Antouius Farina episcopus Viccntinus.

D 16.

Propositio XXX1U patrum do novo codice iuris canonici conficiendo3.

Ad congregationem a sanctissimo domino nostro Pio papa IX deputatam ad excipiendas et expendendas propositiones episcoporum.

Ut ecclesiasticae leges in mores, in vitam, in instituta Christianorum populorum suam cumulate exserant efficacitatem, nihil profecto accommodatius est nihilque opportunius, quam si sapienti ordino digestae in unum codicem colligantur, ad cuius normam sacrum ius et dicatur in foro ct tradatur in scholis ct in usus quotidianos religiose deducatur. Quod cum probe sentirent RR. pontifia

* Dk 18 februarii exhibito, v pesIridie a eesciìio «cctv Urb ad depatalwab «e-crtUricn munu *Ahi,* sum ITO.

• Dia I» februarii exhibita Mmtarfo ⁊. ilfi et poeSriJfc ab «Mka ad DeputalMs secretam *Ada.* asm IU.

nullo tempore commiserunt, ut ipeorum vigilantia A ct providentia in hac parte dcessct Huc sane spectavit Innocentius III, huc Honorius HI quorum in curandis Decretalium collectionibus solertissimao curao praeclara adhuc monumenta suppetunt. Quem vero latet, dc sacra iurisprudenlia quam bene meruerit Gregorius IX, cuius auspici», et ope, et auctoritate amplissimus pontificii iuria codex editus est? Neque minor habenda est gratia Bonifacio VIH, qui opus Gregorii uberrima atquo in primis opportuna accessione ditavit, perfecit.

Sed hae proridao curae summorum pontificum quamvis superiorum temporum commoditati plane satis fuerint, aliquid Carneo aetate nostra desiderari patiuntur. Neque mirum cuiquam esse debet si parumper consideret, disciplinares leges variae temporum conditioni sic accommodari oportere, ut, tabentibus annis, immutentur, novisque ŏbvenienti bus casibus, augeantur. Quare plurimae RR. pon- B tificum constitutiones decretaque conciliorum in corpas inris canonici nondum illata sunt, quao tamen dispersa non evagari diutius, cum indiciorum tum scientiae inris magnopere intereat. Nam quamdiu in pluribus documentis, voluti disiecta corporis membra, sparsiti) circumferantur, difficile, qua lato patet Christianus orbis, rito a cunctis dignosci; et, si dignoscantur, opus est exquisita admodum notitia circumstantiarum (quae est paucorum) ad declinandam rerum atque temporum in iis interpretandis confusionem.

Hace omnia mature cogitantibus subiit demisso atque enixe petere α sanctissimo domino nostro Pio IX ut adhibita opera atque ingenio virorum huius temporis doctissimorum, novum iuris canonici codicem digercro et apostolica auctoritate munitum edere no gravetur. Opus sar.e arduum: eed quo plus difficultatis habet, eo magis est tanto pon- C tifico dignum.

f losephus Ignatius aep. Quitcnsis.
t N. losephns Dabcrt ep. Pctrocoricensis et Sarlatensis.
t losephns Maria ep. Paronensis.
t loannes Hilarius ep. Emeritensis de Maracaibo,
t M. Domenec ep. Pituburgcnsis.
f Claudius Maria Dubnis ep. Gahestoiienflis.
t Fr. Laurentius Bergcretti aep. Naxicnsie.
t loiephas Francifcus Exechicl ep. Avacoqucnais.
t P. Bernardinos ep. Tarracinensis, Betinensis, et Priverncniie.
t Fr. Aloisias ep. Aquitanus,
t Emygdius ep. Civitatis Plebis,
t Laurentius ep. Salutiarum.
t Fidelis Abbati ep. Sanctorinensta.
t Ioannes Brady ep. Pcrthcniis.
f Anselmas ep. Grossetani».
t loachim aep. Florentinus.
t Thomas ep. Recioetenei» et Lauretanus.
f Benedictus ep. Tridentinus.
t loannes ep. Mobilieniis.
t Fr. Thomas Maria ep. Dionysiensis.
f Fr. losephus Badoc, O. P., aep. Sancti Francisci.
t Aloysius ep. Signinos.
f Carolus ep. Antibarensis et Scodrensis.
t F. Antonius Maria ep. Nucerinus.
t Henricus ep. Pistoriensis ot Pratensis.
t Fr. Felix ep. Parmensis.
f Franciscos ep. Corneti et Centumcellarum.
t loannes «p. Cionfertensis.
t loaones ep. Ptotamaidensis.
f Victor Felix aep. Senonemie.
f Anastasius, aep. Burgensis.
f Aloysius, cp. Motbonensis.
f M. lulianus ep. Dinicnsis.

17.

Postulatu sex episcopi Coneordlenjtfg de variis disciplinae capitibusl.

Sacrae congregationi a sanctissimo domino nostro Pio papa IX deputatae pro recipiendis et expendendis patrum propositionibus.

Infrascriptas episcopus Concordions! humiliter proponit:

1. Ut lex, qua Christi fideles diebus sabbati carnea manducaro prohibentur, abrogata declaretur, uti iam fuit in non paucis regionibus, excepto quadragesimae et adventus tempore, et hoc ob physicam hominum constitutionem, quao do die in diem magis debilitatur, et ad scandala vitanda, nam hoc ecclesiae praeceptum vix observatur, ot non pauci putantes pro omnibus factam esse concessionem, carnes sine conscientiae perturbatione manducant

2. Ut episcopis tribuatur potestas dispensandi auper impedimentis matrimonii ortis ex tertio et quarto gradu consanguinitatis et affinitatis, et ex publica honestate; cum enim praesertim in oppidis nullum fero contrahi possit matrimonium quin opus sit eiusmodi dispensationibus, timendum est ne quis hisce miserrimis temporibus, in quibus fides ct pietas rofrigejcunt, civile matrimonium contrahere malit, quam a s. sedo praedictas dispensationes petere, atque ut obtineat, pecuniam solvere.

3. Ut ad vitandas contentiones, rixas, inimicitias, quae facile oriantur ex sponsalibus temere et clam celebratis, constituatur dehinc sponsalia quao facta non fuerint cum aliquibus solemnitatibus ox. gr. coram duobus testibus, ac monitis parentibus, case invalida, atquo cum solemnitatibus inita, fiori invalida si, quin renoventur, annus integer ex quo facta sunt, transeat

4. Cum his praesertim temporibus formatio processus regularis ot canonici contra parochos et bénéficiâtes inamovibile rca sic periculi piena; ut tribuatur episcopis facultos praedictos quovis beneficio expoliandi absque formali processu, quoties constiterit eosdem adeo gravia crimina perpetrasse, ut ab ipso episcopo, auditis iudicibua synodalibus, illud sino scandalo diutius retinere non posso existimetur; ita tamen ut beneficiario relinquatur ius appellandi ad s. sedem.

5. Cum saepe contingat viros ecclesiasticos typia vulgaro libros aut opuscula, vel articulos inserere in diariis ex quibus ignominiam captant, et scandala oriantur; ut sub gravibus poenis prohibeantur quidptam typis vulgare sino permissione irt *scriptis* obtenta ab ordinario.

6. Cum praesertim in Italia iam fero nullum reliquum sit beneficium simplex cuius titulo quis possit sacros ordines suscipere, ac pauci sint qui possint titulo patrimonii ordinari; providere oporteret ut debino episcopi, eos inter clericos patrimonio vel titulo destitutos, et ecclesiae ministerio Idoneos et necessarios, ordinaro possint titulo *Sersitulis ecdesiae.*

f Nicolaus episcopus Concordiensis.

t Ad lecrttarium ecucilii mIm die 19 februarii.

18 e.

Postulatum n fere CC putribus subscriptum pro doginntlcn dvflnltlono assumptionis corporeae Iu caelum Deiparae1.

¿Wnentiw'mís *atque excellentissimis patribus conditi Vaticani primi pro petitionibus.*

Eminentissimi atquo excellentissimi patres.

Postulatum a fero bis contum patribus concilii Vaticani, cardinalibus scilicet, patriarchis, archicpiscopis, episcopis, nullius abbatibus, et supremis sodalitiorum regularium moderatoribus, germanis sensus totius ecclesiae interpretibus obsignatum incredibili laetitia exultantes vobis exhibemus. In eo onim ad maiorem Dei Filii atquo Deiparae gloriam, ad ineffabilem omnium Christifidclium consolationem, beatam Mariam anima immaculata ct corporo virgineo ad dexteram Dei Filii, nostram praesentissimam inediatriccm in caelis adatarel, a sacrosancto concilio Vaticano explicite et solcmnitor declarari ot definiri perardenter postulatur.. Omnes quidom certam habent spem generalia ecclesiae catholicae comitia, quao sub faustis auspiciis almae reginae ab omni originali labo immunis tam felicia habuere oxordia, ipsa patrona, interemptis cunctis hacresibus, ad desideratam usque motam quamprimum ot feliciter esse porventura.

Romae die XXIII februarii A. R. 1870.

Humillimi et addictissimi

t losoph Benod. Dusmct nrchicp. Catanien.
t Ludovicus M Idèo episc. Liparen.

Momenta pro dogmaticae dcflaltlouls assumptionis corporenc bontuo Murino virginis In caelum possibilitate.

I. Pervetustus ct constans utriusquo ecclesiae occidentalis et orientalis cum docentis tum discentis est sensus circa corpoream Deiparac assumptionem. Hoc autem factum, quod scilicet hominis corpus ante extremum iudicii diom in caelis vivat, neque sensibus, nequo humana auctoritate testificari potest ; quamvis enim Scriptura dicat Enoc ot Eliam raptos esso in caelum, inferri non potest ad intuitivam Dei visionem admissos esso. Nisi igitur firmissima ecclesiae fides quoad corpoream boatae Mariae virginis assumptionem dici velit levis nimis credulitas, quod vel cogitaro impium est, procul dubio eam α traditione divino-apostolico, id est a revelatione ortum haboro firmissimo tenendum. Quod gloriosum quidem facinus divo cvangelistae loanni, qui post beatae virginis dormitionem obiit, revelatum esso potuit.

Insuper Deiparae virginis anticipata resurrectio ot integra glorificatio cum connexa cum divina maternitato et immaculata conceptione sint, inter facta dogmatica iuro merito accensori possunt.

Idcirco assumptio Deiparae corporea cum sanctorum canonization©, vel Petri Romam adventu comparari nequit; quippe quod istao veritates ad summum ecclesiasticae certitudinis sunt, do quibus tamon dubitari minimo potest, quin fides labefactaretur; illa voro definibilis do fido est, quia inter facta dogmatica sensibus non subieeta accensetur, atquo traditioni divino-apostolicao consignata est.

Praoteroa magni momenti est animadvertere iuxta ordinariam Dei oeconomiam animas ¡ustorum, quibus nulla supersit peccatorum poena luenda, illico post mortem ad intuitivam Dei visionem admitti: aut non ita esse do corporibus, quae tantum in novissimo iudicii die evigilabunt resumptoquo spiritu, divino intuitu fruentur.

II. Neque locupletissima ss. patrum testimonia a remota aetate ad duodecimum usque saeculum desiderantur, qui uti testes divinae revelationis hanc veritatem propugnant, atque in nonnullis sanctarum Scripturarum oraculis etiam insinuari autumant. Antiquiorum vero patrum silentium, quod ad summum est argumentum negativum, a posteriorum aetatum patribus abundo compensotur.

III. Nec theologorum suffragia a duodecimo ad nostrum usque novum desunt, qui pro virili sua parto hanc veritatem propugnant.

IV. Pro pia sententia gravissima quoque theologica militant momenta, quao nempo a divina potissimum maternitato desumuntur. Si enim Christi caro caro Marino est, prout ille corruptionem minimo vidit, ita et ista. Immaculata insuper conceptio huc etiam potissimum spectat. Si enim u labe peccati fuit immunis, ita etiam ab eiusdem peccati poena, ideoque a corruptione carnis immunis osso debuit.. Multis denique aliis omissis argumentis, cum as. virgo angelorum sit regina, incongruum esset angelicos spiritus in propria natura perfecta divina visione fruì, eorum autem reginam ad novissimum usque iudicii diem integram expectoro Dei visionem.

Iiomenta pro Invocatae definitionis opporlo altato.

I. Revelatus solcmnitcr manifestare veritates peropportunum semper est. Ait enim Christus: *Quod dico cobii in tenebris praedicate super tecta.* Et sane aliquam implicito revelatam veritatem aperto praedicaro est semper recens victoria, fidei-quo imperii extensio adversus rationalismnm hac nostra notato tam impio grassautem.

II. Tenerrimi huius promulgatio dogmatis aperta esset divinitatis D. N. I. C. confessio; tali enim privilegio divinae maternitatis intuitu Deipara fuit condecorata, adooquo diris devoverentur errores, qui nontro quoque novo Christi divinitatem tam sacrilege impetunt.

III. Cumquo do bosta Virgino canat ecclesia: *Cunctas haereses sola interemisti in universo mundo;* dogmatica oiusmodi definitio quin esset haereticis ansa in haeresi insurdescendi, in ovilo potius Christi por eam reducturos foro sperandum.

IV. Suavis haec dccrctatio esset eonsibilo argumentum articuli fidei — *Credo camis resurrectionem* —. Claro enim hoc facinore materialismo, noe non indifferentismo, sanientibiis temporum nostrorum plagis, ostracismos daretur. Ecclesia enim exaltans quasi tuba vocem suam, lotbali depressis soporo clamaret: *Sursum corda.*

V. Lucentissima hac nova aureola cyclua Mariae gloriarum in hac Hierosolyma militanto clauderetur.

VI. Cum lex supplicantium sit lex credentium; pastorum et gregum vota hanc solemnem decretationem expostulant: et hac causa fidei meritum augeretur, ex fide enim, quod nunc ex pietate, divinitus teneretur.

VII. Concilium Vaticanum I sub auspiciis almae Virginis ab omni labe immunis inchoatum, dum luculentum erga Deiparam pietatis monumentum poneret, ad desideratam usque metum, ipsa patrona, quamprimum et feliciter perventurum certo confidimus.

Quao omnia quidem argumenta fusiori calamo enucleata examinari possunt in opero, cli titulas *De corporea Deiparae assumptione, an dogmatico decreto definiri possit, disquisitio historico·critica theologica Aloysii Vaccari Cassinensi?* etc.

1 Documenta signata 18e-184 in manus venerunt patrum Deputationis; reliqua hactenus latuerant in Concilii Vaticani tabulario.

' *adolere* cod.

Cum infrascripti concilii Vaticani patres iuxta perpetuam utriuequo ecclesiae sensum et venerandam traditionem beatam Mariam Virginem intuitu meritorum Christi lean Salvatone, .-¡cut de peccato per immaculatam conceptionem ct do concupiscentia per virginalem maternitatem, ita de inimica morte singularem triumphum retulisse, per acceleratam ad similitudinem Filii sui resurrectionem, firmissime teneant; ideo, ut eius gloria novo splendore augeatur ciusquo praesidium ad interimendas haereses hac nostra piaculari aetate gravantes, eamque et Denm Filium eius impetentes, magis magisquo ecclesia experiatur, et christifidcJcs votorum sint tandem compotes: Deiparam anima et corpore cado adesse viventem aolemniter declarari. proclamari atque definiri a sacrosancta Vaticana synodo, quam ardentissime expetunt

Mario card. Mattei vescovo di Ostia e Velctri.

Aloisius card. Vonnicelli tituli S. Práxedis aep. Ferrariensis.

D. card. Carato tit, S. Mariae Angelorum ad Thermas aep. Beneventanus.

F. card. Asquinius prèsb. tit. S. Stephani in monte Coelio.

GioT. Batt. card. Pitra tit. S. Calliat.

Enrico card. Orfei arcivescovo di Ravenna.

t A, B. card. Antonucci aep. cp. Anconae.

losephus Aloisius card. Trovisanato patriarcha Venetiarnm.

Fr. Philippus Maria card. Guidi aep. Bononiensis.

I. card. Pccci ep. Perusinus.

Josephus card. Milesi tit. S. Mariae in Aracaelì.

t Caesarius, cord. Mathieu, tit S. Sylvcstri in capito, aep. Bizantinos.

C. A. card. Morichini cp. Aesioua.

Luc. card. Bonaparte del titolo di Santa Pudenziana.

Giuseppe card. Berardi del titolo dei Santi Marcellino e Pietro.

Ed. card. Borromeo diacono do' Santi Vito o Modesto.

t Ladovicus, card, de Is Lastra y Cuesta, aep. Hispalensis.

Raphael card. Monaco tit. SS. Crucis in Hierusalem.

18 e.

Beatissime pater.

Cum inxta apostolieam doctrinam, Rom. V-VIII, I Cor. XV, 2-1. 26, 54. 57. lleb. II, 14, 16, aliisquo locis traditam, triplici victoria de peccato, et do peccati fructibus, concupiscentia et morto, voluti ex partibus integrantibus constituatur ille triumphus, quem de satana, antiquo serpente, Christus retulit; cumque Gen. III, 15, Deipara exhibeatur siogutarifer associata Filio suo in hoc triumpho; accedente unanimi sanctorum patrum suffragio, non dubitamus, quin in praefato oraculo, eadem beata Virgo triplici illa victoria praesignificetur illustris; adeoquo non secus ac de peccato por immaculatam conceptionem, et de concupiscentia per virginalem maternitatem. sio etiam do inimica morte singularem triumphum relatura, per acceleratam ad similitudinem Filii sui resurrectionem, ibidem praenunciata fuerit. Id quod ex naturali unitate carnis, Christum Inter eiusque matrem, illustrationem novam accepit. Optimo igitur iure Christum lesum ita alloqui sanctissimam matrem suam' posse clarissimus Buarmius docet, III part q. XXXVII, art. 4: wBaec nunc est caro, de qua est caro mea/ Et nos omnes firmiter affirmare possumus, corpus A Virginis fuisse quodammodo initium huiiianuo aalutis, quia ex illius «anguino corpus Christi sump, tum cat, quod fuit nostrae salutis pretium; idcoquo inconcussa fido tenendum, idem Virginia corpus singulari modo redemptionem participas seu anticipatam gloriam ct immortalitatem conscquulum fuisse.

Insuper do hac immaculatan Virginis resurrectione ct in caelos assumptione, uti ex concordi maiorum consensu, et constanti, publico, solemnique cultu clare evincitur, antiqua eat utriusquo ecclesiae traditio; ad qumn servnndnm rei manifesta cohaerentia cum aliis beatae Virginia praerogativis, carentia reliquiarum, sepulchrumquo corporo virgineo vacuum conspirabant. Quod ei aliquando nonnullis haesitatio quaedam fuit, occasione, ut videtur, decreti Gelasiani, do libris apocryphis. ea tamen non obstanto, antiqua et venerabilis sententia B talem nacta est α pluribus «acculta consensum, ut a theologis communiter habeatur pro certa et definibili do fido, do qua dubitaro viro catholico nefas ait; imuio non desunt gravea auctores, qui eam ut iam do fido habeant. Satia heic erit in memoriam revocaro Benedicti XIV verba, qui postquam pro virili tua parte de pia sententia di¿seruerit, addit, Dr ctiaonrr. jonc/. lib. I,cap. XLII, n. 15: „Do eodem scilicet fczto loquitur sanctus Bernardus, cp. 174, ad can. LugiL num. 3, Tom. II opp.: Accepi sane ab ecclesia illum diem cum summa veneratione recolendum, quod čaeli intulit celeberrima festa gaudiorum. Gregorii praeterea Turoncn. Andrene Hierosolymitani, Grcgorii magni pontificis, Ildephonsi Toletani opiscopi, lonnnta Damasceni, Bernardi abb. assertiones praeclaro ostendunt beatissimam Virginem placida morto terris ereptam in caelos statini assumptam fuisse. Piae ac roligioaae 0 sententiae de assumpto in caelos virginis corpore. rationes etiam theologicae suffragantur petitae cx dignitate matris Dei, ab excellenti virginitate, ab insigni super omnes homine et angelos sanctitate, ex intima cum Christo filio conjunctione ct consensione, ex filii in matrem dignissimam affecta; deniquo, quod caput est, si ecclesia non modo absumptam in caelum virginem celebrai, sed etiam homilía sanctorum Ioanois Damasceni et Bernardi legendas fidelibus tradit, quuo cum corporo uirnul ct anima absumptam disertissimis verbis affirmant, de eius auctorilatu ct suffragio ncutiquam dubitandum esse videtur/

Exinde plano constat hoc privilegium, quod in systemate Mariano conspicua pur» est, quodque tantopere cum aliis doctrinis revolatis cohaeret, apostolos, ipsumque loanncm latero non potuisse. proindequo ex apostolica traditione ecclesiae innotuisic. D

Ex his, aliisque gravibus momentis, quae ab antiquis sexccntisquo rerum ecclesiasticarum scriptoribus possim offeruntur, hanc piam votustamque sententiam omni firmitato muniri, atque do fido dcfinibilem esse novimus.

Quapropter, beatissime pater, qui a paucis abhinc annis, tuum infallibile oraculum, longo iam populorum desiderio cxpcctatum, effusaque gentium deprecatione expetitum, maximo episcoporum et christifidelium plausu exceptum, dogmaticam nempe definitionem do immaculato primo Deiparao conceptu emisisti; a te nos ct christianae plebes sollicitudini nostrao commissae quam vehementer expostulamus, ut ecclesia, omnia Deiparae ornamenta ct triumphos in unum congerens, illam anima simul et corpore caelorum sedibus fuisse receptam definiat.

Neque enim hoc gloriosum facinus immerito postulatur; quippe sicut virgineo pedo antiqui scr-

pentii caput lienta \irgo contrivit, ita solomni hac A uova glorilo suno manifestatione Christi Filii sui, suosque hontes in hao piaculari aetate groseantes invicte eontoroL Si illa quidem ad nos misericordes oculos convertat, immanes, qui debacchantur errores, rationalismuin praesertim ct matcrialiamum, ceu tumentes aequoris fluctus confringendos, vitiaque nefanda, quao voluti Noenii aovo terram undique polluunt, cxulaturn. foro confidimus. Quin irnmo ipsis catholicae fidei adversariis, praelucento maris Stella, ad Petri navigium festinanter remeantibus, unum erit ovile ct unus pastor.

Quao cum ita sint, sanctissimo pater, sacerdotii culmen ct apex, ot ecclesiae catholicae os, nos Vaticani concilii a te indicti patres ad tuos pedes, do quibus dictum est: *Quam pulehri pedei evangelizantium pacem, evangtlizanlium bona,* devoto provoluti, Deiparam anima immaculata ot virgineo corporo in caelos viventem, supremo tuo magisterio, in hac sacrosancta synodo firmari, proclamari, definiri, enixis precibus postulamus; ideoquo chirographo nostro has supplicationes fidenter obsignamus.

t loseph Benedictus Dusmct aep. Catanensis.
f Laurentius Pontillo aep. Casontinus.'
f Vinccntius Spaccapietre aep. Smyrncnsis vie. apost. Asiae Minoris.
t Caietanus aep. ep. Melpbicti, luvcnacii et Terliiii.
t loseph aep. Teanensis ct Nazarenus.
+ lanuariu» Maria op. Anglonensis et Tureicnsis.
+ Carolus-Victor ep. Myndonsis, ct praelatus ordinarius dioecesis Sanctao Luciae in Sicilia.
γ Marianus aop. Rogincnsis.
t Aloysius ep. Oritanus.
t loanncs Baptista ep. Atrobatcnsis.
t Petrus-Paulu» cp. Forolivicnsis.
+ Aloysius aop. Messinensis.
t loseph Maria ep. Bynopenais.
t loanncs op. Derbcnsis.
t Ludovicus Maria Idèo cp. Liparcnsis.
f loanncs Guttadauro cp. Calatinisiadcnsis.
t Casparus op. Antipatrcnsis L p. auxil. Curiensis.
f Raphael Maria Do Franco ep. Catacensis.
f Vinccntius Bisccglia cp. Thermularum.
+ Aloysius ep. Neritonensis.
t F. Darius aep. Scopiensis.
t Fr. Aloiaius aop. Ircnopolitanus.
f Fr. Amatus Paguucci op. Agathoniconis.
f Fr. Angelus Kraljoviô cp. Metellopolis et vie. apost in Hercegovina m. p.
t Fr. Petrus Beverini ep. Sappensis.
t Fr. Aloysius Moccagatta ep. Zenopolitanui.
f Fr. Eligius Coei cp. Prienensis,
t F. Paschalis ep. Antiphellensis.
t Raphael Morisciano ep. Squillacensis.
t Carolus Pootcn aep. Antibarcnsis et Scodrensis,
f Petrus Maria Vranckon ep. Colophoniensii vio. apost Bataviensis.
t losephus Maria Fanelli ep. Sancti Angeli Lombardorum et Bisacicnsis.
t loannes losephus ep. Andrionsis.
t loseph ep. Oppidensis.
t loseph Maria cp. Montisfalisci.
f Antonius cp. Placentinus.
f Edmundus F. Guierry, ep. Danabensis.
f Innocentius ep. Eugubinus.
t Franciscus Giampaolo ep. Larinensis.
f Vinccntius Rubensis et Butuntinus cp.
t Aloisias Sodo ep. Tholesinus seu Cerrctanensis.
+ Dominicus cp. Diancnsis.
f Hcnricu· ep. Casertanus.
Franciscus ep. Abcllinonsis.
t Aloisias Maria aep. Tcatinus.
f Fr. Aloysius Maria ep. Crotononsis.
f Franciscus Aemilius aep. Mutinensis.
t Stephanas ep. Thermopylensis vie. apost Madraspatanus.
t Philippus losephus Viard, cp. Wcllingtoncnsis (Nova Zelandia).
+ Joseph cp. Lunensis, Sarzancnsis ot Brugnatensis.
+ Salvator Magnasco ep. Bolincnsis vie. capitularis Gcnucnsis.
f L loseph ep. Senogalliensis.
f Andreas Casasola aep. Uticensis.
f Petrus Cilento aep. Kossani.
t Fr. Aloysius De Agatio ep. Trivontinus.
t Fr. Aloisias Filippi ep. Aquilana».
t Livius cp. 8. Marci et Bisinianensis.
t Philippus cp. Nicotercnsis ct Tropiensis.
t Antonius losephus ep. Nicopolitanus.
f loannes ep. Feltrcnsis et Belluncnsis.
f Rudesindus ep. Portus-Victoriae, nec non abbas nullius Novae Nursiae.
t Benvenuto», aep. Granatene
t Constantinus, ep. Geruudcnsis.
t Antonius M. aep. Traianopolitanus.
t Fr. Paulus Benignus ep. Portoricensis.
t losephus Ignatius, ep/ Bolivarensis.
+ Benedictus, ep. Dcrtuaensis.
t Fcrdinandus cp. Asturicensis.
+ losephus Ignatius, aep. Quitensis.
t Io»cph Franciscos Ezecbiel ep. Ayacuqucnsis.
t Bernardus aep. Guatemalensis.
t Emmanuel, cp. Nicaragûensis.
f Marianus losephus aop. Bonaorensis.
t Fr. loseph Maria Benedictus ep. Daulicnsis.
t Gregorius aep. de Manilo.
t loseph cp. Auriensis.
C f Hyacinthus ep. Megarensis.
t losephus Maria cp. Cananensis.
t Michael, ep. Conchensis in Hispania.
t Franciscus de Sales cp. Arceneis auxil. Toletanus.
f Sebastianos, cp. Calagurritanus et Calccatensis.
+ Antonius Rossi-Vnccari aep. Colossensis.
F. Petrus cp. Caurienris.
t Franciscus Marinus Vibert ep. Maurianonsis.
Philippus cp. Miletensis.
f Petrus Rota ep. Guastallensis.
+ Eleonoras ep. Montisalti.
f Leonardos ep. Asculi, et Ceriniolae.
+ Petrus ep. Molinensis.
Antonius Petrus IX Hassun patriarcha Ciliciensis Armcnorum.
Pietro Apelian arcivescovo di Morase.
Giovanni Ghiuregbian vescovo di Trebisonda.
Stefano Melchisedech vescovo armeno d'Erxerum.
D Stephano Israélien vescovo di Karputh.
t Gregorius aep. Compsanus administr. Campamente.
t lacobus Donnelly cp. Clogherensis in Irlandia.
t Philippus aep. Caietnnus.
+ lacobus ep. Brisbanensis.
t Augusta» Maria Aloysius, ep. Natchitochensis.
t Ansclmus Fauli ep. Orossetanus.
t Fr. Raphael Corradi op. Balneoregicnsìs.
t Nicolaus Adames, ep. Halicarnassensis, vic. apost. Loxcmburgensis.
t Ilcnricus ep. Gandavensis.
t Michael Adrianos Hankinson ep. Portui Ludovici.
t Petrus ep. Ðelconent
Franciscus ep. Iraquí «bmiensie.
t Franciscos Xaverius cp. Caitrimaris Stabiarum.
t Leo Meurin S. I. ep. Ascaloncnsis, vie. apost. Bombaycusis.
t J. B. Miégo ep. Messcnensis.

t Adrianos Languillat 8.1. ep. Sergiopoiitonua, rie. apost Nankinonaia.
t losepbus Giagia aep. maronita Cipri.
f loaephus Matar aep. maronita Alepi.
t Petrus Bostani aep. Tyri et Sidonidia Maronitarum.

18 d.

Cum infrascripti concilii Vaticani patres iuxta perpetuum utriusque ecclesiao sensum et venerandam traditionem beatam Mariam Virginem intuitu mentorum Christi lesa Salvatoris, sicut de peccato per immaculatam conceptionem et de concupiscentia per virginalem maternitatem, ita de inimica morte singularem triumphum retulisse, per accelerataam ad similitudinem Filii sui resurrectionem, firmissime teneant: ideo, ut eius gloria novo splendore augeatur clueque praesidium ad interimendas haeresea hac nostra piaculari aetate gradeantes, eamque et Deam Filium eius impetentes, magis magisque ecclesia experiatur, et christifideles votorum sint tandem compotes: Deiparam anima et corpore caelo adesse viventem solemniter declarari, proclamari atque definiri a sacrosancta Vaticana synodo, quam ardentissimo expetunt.

f Petrus do Villanova Costellarci aep. Petrensis.
t Josephus Ignatius, aep. Quitensis.
f Salvator aep. ep. Auximanus et Cingulanus.
t Aloysius ep. Berissensia.
t Thomas ep. Rccinetensis et Lauretanus.
t Ambrosias, ep. de Chilapa.
+ Germanus ep. de Chispa.
t Bonifacios Antonius ep. Neo-Pampilonensis.
f loanncs B. ep. de Tulancingo.
Fr. Joannes I. de lesu ep. de Comaysgua.
Calixtas ep. Patentia,
Bernardus aep. de Guatemala.
+ Petrus, aep. de Gaadalaxara.
f Carolus cp. Poptyancnsis.
Remigias, ep. Conchonsis.
loseph Ignatius cp. Riobambensis.
Fr. Buenaventura obispo de Salla
t Petrus cp. S. Sebastiani Fluminis Januarii,
f Aloisias, cp. Fortalexiensis.
t Leonardos ep. Ascali Satriani, ct Ceriniolae.
t Antonius, aep. Salernitanus.
Philippus aep. Patraconsis.
t Henricus cp. Casertana?.
loannes op. Calatanisiadensis.
Vinccntias cp. Pennensis et Atriensis.
Bartbolomacus cp. Calvensis nc Theancnsis administr. «post. Castollanctensia.
t Bonaventura ep. iam Liparensis.
f Josephus ep. Nolanus.
t Fr. Thomas Michael cp. Tancneis.
Laurentius Pontillo ncp. Cusentinus.
Fr. Antonio M. Fania vescovo di Marsico e Potonxa.

18e.

Cum infrascripti concilii Vaticani patres iuxta perpetuum utriusque ecclesiae sensum et traditionem venerandam, beatam Mariam Virginem intuitu meritorum Christi lesu Salvatoris, sicut do peccato per immaculatam conceptionem, et do concupiscentia per virginalem matemitatem, ita ot do inimica morte singularem triumphum retulisse per acceleratam ad similitudinem Filii sui resurrectionem firmissime Umeant: ideo, ut cius gloria novo splendore augeatur, eiuaqno praesidium ad interimendas haereaet hac nostra piaculari aetate grossantes, camquo M Deum Filium suum impetentes, magis magfoquo experiatur, et cbrintifidelcs votorum sint Undem rompoUn; Dripnratn anima ⅋t corpore caelo ad(M«F viventem enlcmmUr declarari, proclamari. atquo definiri n sacrosancta λ aticana synodo quam ardentiaaimo expetunt

f Stepbanua ep. Bethleomensis.
f Eugenius, ep. Basileensis.
f Victor-Augustus aep. Mochliniensis.
t Gaspar losophus ep. Tornaccnsie.
f Joannes I. ep. Brugensis.

18A

Cum intor ea, quae universalis ecclesia credenda semper retinuit, ao Christi fideles maxima devotione venerati sunt, sit illud finale privilegium beatissimae Virginia matris Dei Mariae, cx quo creditur, quod, sicut a Deo, qui eidem fecit magno, custodita fuit a corruptione peccali in ipso suo primo introitu ad vitam, sic et in felici suo oxitu, ob reverentiam virgineae camis, ex qua carnem sumpsit, a corruptione corporis servatam immunem, B quin tamen ecclesia docens hoc do fide definierit; infrascripti sacri Vaticani concilii potrea, ad maiorem Dei, Dciparaequo gloriam, ad meritum et firmitatem fidei, ad fidelium consolationem, devotissime efflagitant, ut de doctrina corporeae Virginis assumptionis in caelum in ipso sacro concilio pertractetur, ac (quod Deus concedat) si ipsi videbitur, dogmatice declarare ac definire dignetur, Mariam Virginem sanctissimam corporo et anima, ftd similitudinem Filii sui Salvatoris nostri, in caelis gloriose regnare.

+ Fr. Fidelis ep. Rosaliensis et vie. aposL Tuneti.
t Fr. Michael Angelus Jacobi ep. Pentacomiensis et vìe. aposU Agrae.
t Fr. Paulus Tosi ep. Rhodiopolitanus, vie. «post. Patnao.
t Fr. Franciscos Dominicus ep. Aegeneis, et vie. apost. Sophiensis.
C t Fr. Antonius Maria ep. Nucerinus.
f Fr. Bernardinus ep. Tarracinensis, Setinus et Priveruensit.
t Fr. loannes do lesu ep. de Comayagua.
f Fr. Eustacbius Zanoli ep. Eloutheropolitanus vie. apost. Uu-pe.
+ Fr. Laurentius Bergeretti aep. Nnxienaie.
f Fr. Raphael De Ambrosio aep. Dyrrachieneis.
t Fr. Joseph Novella ep. Patarensis.
t Fr. Gabriel ep. Euriensis.
t Fr. Gabriel ep. Mellipotamensis.

18 *g*.

Cum infrascripti concilii Vaticani patres iuxta perpetuum utriusque ecclesiao sensum et traditionem venerandam, beatam Mariam Virginem intuitu meritorum Christi lesu Salvatoris, sicut de peccato per immaculatam conceptionem, et do D concupiscentia per virginalem maternitatem, ita et do inimica morto singularem triumphum retulisse per acceleratam ad similitudinem Filii sui resurrectionem firmissime teneant; ideo, ut cius gloria novo splenderò augeatur, cinaque praesidium ad interimendas haereses hac nostra piaculari aetato grassantes, camquo et Deum Filium cius impetentes, magis magisque experiatur, et christifideles votorum sint tandem compotes; Deiparam anima ot corporo eaelo adesse viventem solemniter declarari. proclamari, atquo definiri a sacrosancta Vaticana synodo quam ardentissime expetunt

(LfB) Ignatius Philippus Harcus patriarcha Antiochiae Syrorum.
f Fr. Franciscos Xaverius ep. Murantis.

18A

Cum infroscripti concilii Vaticani patres iuxta perpetuum utriusque ccelrrinr »oη«·ιυ et traditio-

nem venerandam, buntam Mariam Virginem, intuitu meriturum Christi lesu Salvatoris, sicut de peccato per immaculatam conceptionem, et de concupiscentia per virginalem maternitatem. ita et de inimica morte singularem triumphum retulisse, per acceleratam ud similitudinem Filii sui rcsurrectionem, firmissime teneant: ideo ut cius gloria novo splendore augeatur, ciusquo praesidium ad interimendas haereses hac nostra piaculari aetate grassantus. mugis inngisquo experiatur, et christifidcles votorum sint tandem compotes; Deiparam anima ct corporo caelo adesso viventem solemniter declarari, proclamari atque definiri a sacrosancta Vaticana synodo quam ardentissimo expetunt. Nos quidem cum omnibus patribus certam fiduciam habemus, generalia comitia catholicae ecclesiae, quao sub tam faustis auspiciis nlmao Murino Virginie ab omni labo originali immunis tam felicia exordia habuere, ipbu protegente, interruptis cunctis ll hnerosibus, ad desideratam usque metam quam primum et feliciter foro perventura.

Fr. Thomas Maria Gentili episcopus Dionysiensi·.

18 Í.

Cum inter ea, quao universalis ecclesia credenda semper retinuit, ao Christi fideles maxima devotione venerati sunt, sit illud finale privilegium beatissimae Virginis matris Dei Mariae, ex quo creditur, quod, sicut α Deo, qui eidem fecit magna, custodita fuit a corruptione peccati in ipso suo introitu ad vitam, sic et in felici suo de mundo exitu, ob reverentiam virgineae carnis, ex qua Deus ipse carnem sumpsit, α corruptione corporis servatam immunem, quin tamen ecclesia docens hoc de fide definierit: infrascripti sacri Vaticani concilii patres, ad maiorem Dei, Deiparaeque gloriam, ad meritum et firmitatem fidei, ad fidelium C consolationem, devotissime efflagitant, ut do doctrina corporeae Virginis assumptionis in caelum in dicto sacro concilio pertractetur, ac (quod Deus concedat) si ipsi videbitur, dogmatico declararo ac definirò dignetur, Mariam Virginem sanctissimam corporo et anima, ad similitudinem Filii sui Salvatoris nostri, in caulis gloriose regnare.

Uenricus Corvnju abbas ot praeses generalis congregationis Cnssincnsis Italicae O. S. B.

Fr. Bernardinus u Portugruario minister generalis ordinis Minorum.

Fr. Nicolaus minister generalis Cappucinue.

D. Franciscus Maria Cirino vicarius generalis clericorum Regularium.

Petrus Beckx praepositus generalis societatis lesu.

Nicolaus Mauron, superior generalis» congregationis sanctissimi Redempteris.

Basilius Grifoni O. S. B. abbas vicarius generalis congregationis Camaldulensis.

Guliolmus de Cesaro abbas generalis et ordinarius Montis Virginis.

D. lulius do Ruggiero abbas ordinarius sanctissimae Trinitatis Cavensis.

Franciscus Lcopoldus Zelli abbas nullius S. Pauli do Urbe.

D. Carolus Maria do Vera abbas ordinarius Montis Cassini.

18 *k.*

Propositio nd concilium1.

Episcopus Gicnnensis In Hispania petit ad concilium ut tamquam dogma fidei declaretur, vel potius acclametur *Assumptio beatae Mariae Virginis in caelum.*

Indicandii ut postea verbo explicentur.

1. Dogma fidei est conceptio immaculata beatae Mariae Virginis; dogma fidei oportet esse eiusdem beatae Mariae Virginis assumptio.

2. Peccati stipendium mors. Quae non peccavit, poenam peccati non potuit ferre. Decuit in caelum gloriose transire.

3. Sicut praemium immunitatis est glorificatio desumpta ex radice sanctificationis, ita et triumphalis corona debuit esso in beata Maria Virgine assumptio singulariter gloriosa.

4. Festum quo celebratur assumptio beatae Marino Virginis in caelum solemnis quaedam professio est fidei populi chrLtiaoi; idcoque acclamatio in concilio dogmatis assumptionis beatae Marino Virginis, necdum augebit pietatem credentium, sed magnam tenerrimamquo consolationem universo conturbato praestabit.

Romao dio 8 ianuarii an. Dom. 1870.

Antoninus episcopus Giennensis.

18».

Episcopi S. (JJirlstopliori de llavnini votum circa B. V. ac Deipenitricis Marine assumptionem in caelum1.

Ad sanctissimum dominum nostrum Pium papam IX: humillimae preces circa beatae Virginis ac Deigtnitricis Mariae assumptionem in caelum: quas supplex fundit Hyacinthus Maria episcopus S. Christophori de Hacana.

Ne laeteris, inimica mea, inper me, quia eccidi: consurgam cum sedero in tenebris: Dominus lux mea est. Mich. VII, 8.

Veni de Libano, soror mea sponsa: coronaberis. Cant. IV, 8.

Beatissimo pator.

Optatissimus, ac valde cordi meo desiderabilis tandem illuxit dice, in quo Deus, misericordiarum pater, quod maxime expetebam, concessit mihi, episcoporum omnium minimo, nempe, ut ad vestrae sanctitatis pedes humillimo provolutus cordis mei ardentissima desideria aperire, ac nota facere possim, ac preces supplici animo fundere, quas vestram sanctitatem ea, qua semper pollet, clementia ac bonitate, exaudituram minime dubito: deaidorium enim pauperum exaudivit Dominus et praeparationem cordis eorum audit auris Dei.

Et quidem, beatissime pater, cum maxima fiducia ad thronum, in quo, vestra sanctitate Dei vices in terra gerente, ipsomet Christus vivit, et sedet, et imperat, ac regnat, me accedere profiteor, eo quod certo sciam neminem ad hoc vere summae in terris glorino fastigium, digno eccederò thronum gratiae, quin impetretur, quao expotit. Maior etiam cordi meo inest fiducia, dum de Doigenitricis gloria coram vestra sanctitate, cui inter omnes, ni dicam super omnes, principia apostolorum successores, praecipuam Deus contulit erga virginem Muriam dilectionem, agero intendo. Hoc enim permultum mihi arridet: cum profecto vestra sanctitas, omnes ct singulos ad vestrao beatitudinis pedes pro qualicumque negotio accedentes, benigne excipia^ benignissime profecto excipiet, qui pro virginis Mariae honore amplificando

* A concilii secretario ad secrrUrium Deputation! mioa die 26 februarii 1870. *Acta,* num. 175. Ibidem exstat prolixior tractatus de eodem argumento exaratus a Ferdinando Blnerle dioecesis RotUnbnrgeari· presbytero, qui eum summo pontifici Pio IX exhibuit.

1 Pratchriasiinaa hinc diis*r(alitem antea prursu* i»· editam e schedi· meis nuper «vulgavil reverrnduauan· Paula· Rennndio, *La doctrine de* Γ.lo^ìMpTù*· *dr* **li** *T.* SL **l**'ierpr. Sa *dífaibüdi* «taime *dogtnt de foi Arine* (Parisiis. 1918). p. Î31-256. Ibidem M18-WQ, Ubeutnr **dxwtnU** 18a—18A, rum patraca «ubjcripli^nibus a me **edituri opti**»· rabmmhtritia.

ac procurando legationem sumit Ilis proinde prolatis, ad ea, quae exponere ac postulare oportet, enodanda, securo pede progrediar.

A non paucis annis, beatissime pater, praesertim tamen postquam ad Sancti Christophori regendam ecclesiam a vestra sanctitate gratiam ac missionem accepi, in animo semper habui beatissimam virginem Mariam, «<on modo, quod antiquum in mo Dei erat miseratione, venerari sc diligere, ac maximo mentis ac cordis affecta honorare, »cd ct omni nisu, quantum in me erat, laborare, ut ῐp- immaculata Deigenitix Ab omnibus meae curae eomminis fidelibus in honore ac veneratione haberetur. Quae ut assequi facilius mihi liceret, iribus ab hinc annis, et hoe vestram non latet sanctitatem, librum hispano sermone scriptum, et do virtutibus ac excellentiis sacratissimi cordis eiusdem virginis Mariae pertractantem, in lucem edidi. Similiter etiam, anno nuper elapso, opus eodem sermone concinnatum, ac It in tre» libros compartitura, in quibus do omnibus ad beatissimam virginem, ab eiusdem aeterna praedestinatione et electione, usque ad in caelos gloriosam assumptionem sermo fit. typis mandavi. Ignoscat mihi, oro, vostra lanetitu», si haec, quae laude digna videntur, coram Christi in terris vicario, referre audeo.

Maximam hi, fateor, labores consolationem animae meae afferebant; quod mirum vestrae sanctitati, quae de virgine Maria magna ut mirabilia praedicavit, non videbitur: in hoc etenim virginali agro laborantes semper id invenient, quod divus Bonaventura teitatur, dum ait, quod sciro ct cognoscere Virginem, eat via immortalitatis, ct narrare ipsius virtutes, est via salutis. (In Psalter P» 85.) Certus etiam eram, magnum hinc animae adventurum spirituale questum, cum cx sancto Anselmo didicerim, quia servire huic reginae, regnare est, C et inter eius mancipia numerari, plasqusm regium. (De excelkn. virg. cap. 9.) Quod ct dicere, mihi, ad Dei gloriam, liceat; nam in non modicis, qnac advenerunt, tribulationibus, non modo Tire· ad eas sustinendas ex hac devotione me haurire sentiebam; verum et solatium ac cordis laetitiam: undo experimento didici veru beatissimam Virginem solatium ewe Christianorum; nam, qui sub tegumento commoratur huius reginae caelestia, probra omnia, licet gravia ct immania, aequo animo patitur ac viriliter sustinet.

Magna profecto mihi erat consolatio, dum infinitum prope spatium, quud inter aeternam praedestinationem beatissimae Virginia ac eius ad caelos gloriosam Atfeumptionein percurrere decet, novissimo gressu complevi. Interca tamen fateri cogor moxirnuia animo obvenL&o angorem, dum ad novissima ₹Virgini lustranda momenta vitae deveni. Vacuità» D etiam quaedam cordi ineo inerat, cum quidquani pro Virginw omnimoda texend i gloriae ac inimortslitatiti curons deficere sentiebam. Ab»it nutem, ut in rn aliquid desiderare pro Deigcnitrici» giuria enmpknda oporteat, eam tantum circa modum mea mens versetur: dc durmitiono ac assumptione Virᵹini agitur, quam ex traditione contigisse ecimu», de fide nutem tenendum esse ecclesia nondum statuit aut decrevit.

Maxima proinde meae menti lux offulsit, nec minuti fluitatione perfusus fui, dum vestrae sanctitati· pro oecumimico concilio Vaticano celebrando litteras ǎpostolica accepi; atatim enim cogitavi oputum triupu< iam ¿dreniate, i» qu<» oniniu cordi» mei desiderii impleta, hc tu parim pietà foraitan viderem. Et, Don· adsit; nam pro ii» ultro vcatrue •anctíUlí exponendi»·, ₹Urlu aiwul uc securu», ad petram, ᵹua rtdumtia e»t ac ₩rilulî firmamentum. nunc tandem accedo. Vestram eapropter deprecor sanctitatem, ut, quae sequuntur, legere non tncdoat

Nihil omnibus sancti Petri siicceasnribus, Romanis pontificibus, beatissime pater, ǎntiquiu· in animo fuit, quam sanctam Dcigonitricem omni proreus cordis ac mentis affectu venerari, ipsius excellentias sartas teeUsque ab haereticorum insidiis ₹er aro, ipsius sanctitatis gradus soli Deo pleno notos extol· Iere, eiusdem cultum in ecclesia propagaro uc stabilire, camdem ecclesiam sub ipsius protectione collocare, omnoque fideles semper hortari, ut ad eam, ut ad piixsimam matrem, in huius vitae aerumnis AC laboribus cum plena fide ac certa spe accurrant, et eam. quae potentiam ac virtutem α Filio accepit, ct putens est ad salvandum, dcprcccntur, ut indesinenter apud Filium suum pro ipsis intercedat, quo illos α malis huius vitae eripiat ct ad gaudia sempiterna perducat.

Haec autem, circa poteuti.ssimani virginis Mariae apud Filium »uum, quem nihil ipsa deprecatur, quin obtineat, intercessionem, ideo omnes fero principis apostolorum successores totis viribus peregerunt, ac omnes undrquaque terrarum sacrorum antistites etiam praedicaverunt, co quod ab i|mU nanctae ecclesiae primordiis carnei ecclesia firmiter teneat, ac credat piissimam ac gloriosissimam Virginem in carlo commorari, ac una cum Filio omnia, quae ad eiusdem ecclesiae spectant fulcimentum ac tutarr.cu, et ad fideles solandos, hacreticosque ad fidem veram trahendos, atque universas haeresce interimendas, ordinare.

Simili modo, beatissime pater, nihil veritatis hostibus antiquius, quam ipsam, vere dilectione omnium, sive hominem sive angelorum dignissimam, Duigenitriccm odio prosequi, eiusque mirabilia,ac venerabilia privilegia inficere, maximam etiam eius denique dignitatem u»tb» omnino viribus, ac miserabili conatu labefactare. Circa quae, duo, vere notatu digna conspicere convenit, de quibus dici potest, quod quadaru veluti similitudine ad invicem copulantur, dissimilitudine autem, et rerum, et finis, infinite differunt, ac discernuntur et separantur. Ab initio etenim, ac -tatim ac apparuit benignitas ct buruauita· Salvatoris nostri Dei, nullus hominum diluxit Filium, quin ct Matrem diligeret, ac veneratione et pietate prosequeretur: veluti ai una eademque res foret Deum diligere, ac ῐp totis viribus deservire, ac eius immaculatam matrem amore prosequi, cius virtutes mirari, ac ineffabiles praerogativas ct excellentias laudibus extollere, nccnun ipsius apud Filium intercessionem quaerere, et patrocinium impetrare.

Quod profecto luce clarius α primis ecclesiae temporibus conspicere quisque poterit Primi» narnque tribus saeculis, apostolorum ct iunumerabilium fere martyrum sanguine sacratis, omnino ctapria, ac idololatria in orcuin penitus relegata, religio ac pietas ecclesiae in beatinimani Virginem statini ubique terrarum eluxit: omnusquu nummis praeconiis eiusdem virtutes et gloriam et in no» dilectionem et ipsius apud Deum potentiam, praedicarunt. In ipso ctiaiu persecutioni» fert ore audire Ignntium Antiochenum, Ircnaeuui Lugdunensem, Urigenem ac Cyprianum oportet, qui equidem pauca de beata Virgine dixerunt: sed carnet, pauca admodum ct modica, magna essu nemo nesciL Cum enim in modio gentium fideles commorarentur, ac multitudinem deorum ubique ipsae gentes colerent, ac ipsos etiam populorum duces et rectore» inter numina collocarunt, sanctis»imae Virginis summas ₹virtute uccnon et ipsius divinae maternitatis excellentiis. sapienttasima divinarum rerum oeconomia id exigente, cooperta» uc veluti ubsiguaUu servaro

sancti patres curaverunt. no fideles ip>if hunc solem electum conspicere nudis oculis cupientes, et eius malcntatem »-crutari. opprimerentur ab ipsius gloria, Untamquo Virginem tamquam Deum adorare forsitan tentarent.

Alio autem modo rea po«tca evenerunt: quis etenim dicem sufficit quot Virginia praeconia, quo»ve budes Ambrosius, Chry»ontumu», Hieronymus, Sophronius, nliiquo sancti putres, ecclesiao praedura m quarto ac quinto sacculo lumina concinuerunt? ®ui· ea. quao Petrus Chrysologu», Cyrillua Alexandrinus, loannes Damascenus. Tarasius. Germanus, lldcplionsnx. Epiphanius, liidorua Tbeasaloniccnai», Anselmo». Bernardus, Bonaventura nc Thomas Aquinas, ecclesiae patres ac doctores, de Virgine narraverunt, quantum bat est dicere queat, iliaque mento tenero, ac lingua exprimere, quae praeclarissimi fidelium paedagogi Antoninus Florentinus, Bernardinu» Senensis, Thomas n Villanova, Petrus Caninius, B Alphonsusquo do Ligurio, aliiquo prope innumeri sapientes ac pii viri de laudibus virgini» cecinerunt, nc denique describere qua voce, quo cordis affectu, quautoqun animi delectamento ea fidelibus explicabant, nc pro gloria Dei, ct Virginie matri» honoro, sed ct fidelium consolatiuno et solatio vulgabant, ac vulgari faciebant?

Impossibile hoc cese omne» norunt: interca tamen neminem latet cx his omnibus duo colligi, veneratione, nempe, nc fidelium erga beatissimam virginem Dcigonitricem dilectionem, a primis ecclesiae exordiis una cum fide in eius Filium in corde credentium innatam fuishO, cainquc non aliunde haberi, nisi ex vera in Deum fido et dilectione: unde cum omni veritate dici potest neminem in ecclesia Deum diligere se gloriari posse, quin cius etiam matrem veneratione afficiat, ac in ea fiduciam ac apem habeat Quis namque innoro prosequi dicendus filium, quin C ct eam, quae illum genuit, affectione ac reverentia etiam prosequatur? Profecto dicendum, ex eodem fonte atquo cx eisdem rationibus dilectionem hominum in Redemptorem ac in oiu» Genitricem provenire.

Quia autem improbi homines, qui statini ac ipsa ecclesia fundata ac stabilita fuit, in Christum insurrexerunt, atque cius ecclesiam vexaverunt, iu ipsam eiiiH immnculntum matrem etiam debacchati sunt, dicere oportet, quod cimili modo mendacii ho haerebis natura ad piam matrem nullomodo honorandam ac venerandam homine» proclives facit, quemadmodum dilectionem Dei habente» naturali prorsus gressu ad ipsum Virginem diligendam inclinantur. Hinc facillimo conspiciendam se haec scelestum hominum iniquitas ao miseranda conditio ubiquo praebet; duin enim Arius divinitatem Filii inficinbatur, ac creaturam illum appellabat, nonno in matrem D insurgebat, et illam nequaquam inter mulieres benedictam faciebat? Undenam Virgo super omne» mulieres benedicta, nisi quia Filium suum, eumdemque cum Patro meruit habere communem? Sublata proindo divinitate Filii, etiam omnis matris dignitas, ct gloria, ac excellentia auferebatur: idipsum Nestoriu», licet alio modo, facere tentavi!; idquo assequi voluerunt quicumquo vel minimam gloriam, quae ad divinam Virgini» mnternitatem perlinet, labefactare quoquo modo tontanint.

Novissimi» autem temporibus advenientibus, in quibus puteum abyssi apertum fuieao, ac ex eo hacrcsum ac haereticorum turbas,'locustarum more, exiisse omnino certum est, in nullo alio, tanto furore impietis efferbuit, quam in virtutibus ac excellentiis beatissimae Virginie inficiandis, ac pii» ecclesiao traditionibus circa hanc piissimam mntrom Dei ab apostolis acceptis, et a Spiritu sancto revelatis, vel ab ipso Christo Domino nostro apostolos edoctia, detrectandis. Profecto, quao do ip»a immaculata mundi regina et angelorum domina hi hominum sceltativsimi dixerunt, ac impraesentiarum dicunt, describere mens dubitat, calarnusque refugit. Quao etenim, nisi ex inferis prodeuntium monstruorum, lingua dicoro audebit illam Spiritus sancti virginalem sponsam, quae, ipromet operante nc de ipsius virtute, Verbum Dei concepit, nec minore caelesti robnre interveniente, in lucem edidit, illumque virgineis uberibus lactavit, million milliesque illum osculando, ot nt unicum Filium Dei ac suum diligendo, ncc virginem in partu manshuc. ncc cantitutem postea servasse, quinimo alios, quos in evangelio fratres Domini nominatos invenimus, cx loseph filios habuiaso?

Unce ulinque vere horribilia. horum temporum haereticis blaterant: haec etiam ubique,quod maxime lugendum, libercolo» his blaspbemiis repletos cxpargendo, percrebeareru satagunt, mendaciis ac naeniis virginitatem beatae Deigenitricis in partu inficiantes, ac benedictam inter mulieres in maledictione filiarum Evao implicatam ac aerumnis in partu, aliarum more mulierum, ob peccati poenam multatam dicentes: do quibus quid aliud dicendum, nisi quod, ut semper assolet, mentita est iniquitas sibi?

Nam, qui traditiones omnes divinas, inter quas virginitas Deigcnitricis Mariae post partum numeratur, inficiantur, aniles brachiis apertis amplectuntur fabulas, ut errorem suum sustineant et inter homines rudes ac litterarum parum gnaros baereaim plantare possint Miruiu autem, quo tandem error ac mentis pervicacia homines perducunt: hi enim impiissimi homines, carnem ubique sapientes, ncc aliud nisi carnem redolens percipere valentes, non equidem C virginitatem, uut puritatem, sed nec honorem cuiuscumque, vel parum mulieris, proprium, beatissimae Spiritus sancti sponsae concedunt, enmque inter vorc muliercula», do quibus, quao Christus Dominus Samaritanae dixit, affirmari possunt, collocare tendunt, dum asserunt cam ex loseph alios habuisse post eius primogenitum lesum filios, quua fratres evangvlium dicit, O vere animalia in volutabro luti lota! O vere carnale» homines, quae Dei sunt non percipiente», qui carnaliter sapiunt, carnem tantummodo cogitant, quibus spurcitia carnis oculos habere sublimes, caelumque tueri, abstulit, ut non nini in terram oculos declinent, et in eis impleatur quod canit propheto, dicens: ^Obscurentur oculi eorum, nc videant, et dorsum eorum semper incurva/ (Psalm. LXV1I1, 64.)

Quis enim umquam talia audivit? Nonne, quae cx Spiritu sancto concepit, do homine concipere D vellet? Nonne, quae maternitatem Dei detrectavit, eo quod virginalem puritatem omni cuicumque dignitati, etiam divinae maternitati», praeponeret, nec Dei esso mater adsensa est, nisi postquam α cadite audivit virginem ipsam semper mansuram. ad carnalium transiret oblectamenta nuptiarum? nonne, quae Filium perperit Altissimi, cui Pater caelestis omnem in caelo ot in terra dedit potestatem, regnum etiam illi tribuens David patris sui secundum caniem, cuius imperium sicut dies caeli, et thronus eius «icat sol in conspectu Dei manet in aeternum, filios habere vellet servo» peccati, et damnationis et gehennae? Nonne, qUao angelorum regina, caelorum domina, totiua mundi haeres, roperatrix Erae, ac totius generis humani decus et gloria ex eo devenit, quod Filium Dei de Spiritu sancti virtute generare meruit, et ipsiusmet Spiritus sancti gratia, quemadmodum virgo concepit, etiam virgo peperit, serva, ct ancilla, ct ignobilis, et vilis, ct abiccto, et vere contempti-

bilis fieri vellet, ad carnalis sponsi amplexus transeundo, et carnalis, qnam nesciebat, vere innocens ac impolluta, concupiscentiae experimenta capiendo? Deliramenta prorsus baec sunt, quae infernus concepit, et ex eo prodeuntes haereticorum turmae inter homines vulgarunt, ut, foedata matris dignitate, ex qua prodiit nostra salus, omnia etiam ad ecclesiam catholicam pertinentia, foedata etiam, et spurcitiis obvoluta, irent

Nec minore animi vesania in beatam virginem semper debacchantes, haeretici omnia inficiantur, quao ad eiusdem Virginis gloriam ac nostrum etiam solatium et incolumitatem spectant Nihil omnino eam in caelis circa nos posse, do nullo ex his, quae circa nostram salutem versantur, eam in caelis esse sollicitam, nulloque nos ipsius egere patrocinio, eo quod sufficiat nobis lesna Christus, qui advocatus noster est apud Patrem, aliaque huius furfuris permulta indesinenter praedicant. Simili etiam modo fideles, imagines beatissimae Virginis, sive pictas sive sculptae apud se retinentes, idololatriae insimulant, cos a cultu ipsius mundi reginae retrahere intendentes, ab cisque solatium, spem, ac consolationem auferentes.

Nova profecto baec non sunt in ecclesia, quae, iconoclastia ecclesiam ipsam ac pietatem vastantibus, innumeros prope ac gloriosos martyres habuit pro defensione sanctarum imaginum. Aliunde autem, quam ab invidia diaboli ac huius nequissimi spiritus in beatam Virginem odio haec omnia haud provenire, omnes norunt: interea tamen, quis a lacrimis temperaro queat, dum hanc videt haereticorum hominum insaniam ac vesaniam contra sanctissimam Deigenitricem? Habemus certo Redemptorem, qui sanguinem fudit, ac vitam dedit io cruce pro nobis: sed, nonno aliunde quam a beatissima Virgine hanc vitam ipso Redemptor hausit, et hunc sanguinem sumpsit? Habemus etiam advocatum apud Patrem Imuid Christum ipaummet: eed. nonne haberemus, nisi sanctissima Virgo, ab angelo sciscitata cl ex Dei mandato salutata, ac quaerita, an vellet ease mater Filii sui, ipsa respondisset: ecco ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum? (Luc. cup. I. 38.) Tantusne honor debetur Filio, quia carnem assumpsit, ut nullus omnino debeatur ipsimot matri, quia dedit? Nonno regibus ac huius mundi principibus quidquam aufertur honoris ct gloriae ex eo quod subditi, gratum impetrare volentes, ad cubilia accedant reginao ac matris, ut ipsa ad sponsum et filium, facilius miseri gratiam obtineant?

Nutnquam profecto huiuscemodi res inter homines locum habebunt, cum gloria matris sit filius sapiens, nec in aliquo alio filius iungis glocietur, quam in matre honoranda, ac in honoribus ab aliis erga illam exhibitis. Sed, quid haereticorum mente ac corde miserius ac aridius? A Virgine, quae Dei Filium a Spirita sancto concepit, non modo modicam virtutem, sed etiam vel minimum honoris, quod quaecurnquo mulier e minoribus ud sublimia thori regalis a principe elata, haberet, expungunt, afium cum caelesti sponso pro filiis procreandis sponsum illi tribuentes, iniuriamque illi inferente», quam quaelibet mulier, utcumque parva ac misera et rerum ignara, omni proreus vi a se repelleret: a Deo autem, qui sapientiuimu· est, ac piisrimus et misericors et iustus. omnium filiorum, etiam rudium oc imperitorum, maximo ubique terrarum ac gentium in honore propriam matrem habentium, et ab omnibus eam honorari volentium, virtutes ac animi qualitates tollere gestiunt. Proh miseri·. Qui Menim de huiuscemodi religione gloriantur, in qua filii matrem absque honore debito »· haber»? contendunt, nee eam ab omnibus honorari volunt, quin etiam honorem ab aliis tribuendum impedire gestiunt audire debent quae Apostolus fidelibus Corinthiorum dicebat: non est bona gloriatio vestra (I Cor. V, 6). Ut quid autem do hac loquentes gloriatione, dicemus eam non bonam? Quin et impiam, et blasphemam, et iniquam, veram Christi Domini religionem destruentem, ac omnes fidelium virtutes ad orcum relegantem. Filii profecto absque matre huiuscemodi haeretici dicendi: cumque huiuscemodi eos esso compertum sit, quam cordis affectionem, quae viscera misericordiae, quam etiam erga Deum dilectionem habero possunt? Ipsi profecto norunt: ipsi etiam, non nos, dicant.

Hia itaque rerum eventibus stantibus, videtur magnum inter inferni potestates et ecclesiam catholicam intercedere certamen: illae etenim totis viribus Virginis Mariae glorias obnubilaro contendentes, magna vi dimicant, ut id assequantur: haoc autem e eontra, ipsam immaculatam Deigenitriccm, quae fons lucis eat ac veritatis, materquo omnium nostrorum, quos Domino pariuriit, cum Filium Dei suis castis visceribus genuit, toto cordis ac mentis affectu magis inagisque honorare contendit: ut, quo validius portae inferi eius dignitatem impetere tentant, eo ferventius eam ipsamet ecclesia cum omnibus filiis suis beatam, ac millies beatam, dicere. illius dignitatem extollere, virtutes praedicare, merita laudare, et cius apud Filium potentiam, ut illum propitium nobis suis precibus reddat, magis notam facere, et publice confiteri, eamque omnes ac singulas baeresea interemisse, hostes veritatis prodigasse, ecclesiam ipsam vclut matrem fovisse, ac fovere, at semper protexisse, non desinat.

Eapropter, beatissimo pater, ad vestram sanctitatem cum plena fiducia accedo, ut mea desideria, quae equidem, et omnium sacrorum antistitum fore non dubito, ni dicam et cunctorum Christi fidelium, ultro depromam ne patefaciam. Cui autem cum maiori fiducia baec palam aperiam, quam vestrae sanctitati? Non etenim tantummodo cum fundamento fidei ac petra ecclesiae, veritatisquo ac pietati» magistro et totius orbis doctore, cui Christus Dominus oves et agnos pascendi partes in beati Petri persona commisit, loquor, sed cum Romanorum pontificum praecipua summitate, quem Deus ab aeterno eligere voluit, ut super pulcherrimum, ac Spiritui sancto amabile, concupiscibile, ac desiderabile, sponsae suae, Doigenitricis Mariae caput, decoris et gloriae pretiosissimam poneret coronam, de qua ipsaxnet mundi Regina in tantum gloriatur, ut eam cuicumque aliae praeponat, eo quod ad illam, quao supra angelos et urchangelos infinito eam extollit, dignitatem, ut Deum scilicet in sinu suo concipere mereretur, nunquam pervenire potuisset, nisi a primo suae conceptionis momento de daemone victrix, omnino impolluta, ac prorsus immaculata, Deo diarissima, ct gratia undequaqne plena extitisset.

Quia ergo vestra sanctitas, dum dc fido tenendum decrevit beatissimam Virginem in primo suae Conceptionis momento, intuitu meritorum Filii bui, Domini nostri ac Redemptoris mundi, ab omni peccati labe fuisse servatum immunem, ct in gratia conceptam. omnibusque virtutibus ornatam, serpentis antiqui caput in felicissimo instanti conterendo, et omne genus humanum solando, ac honorando, plurium saeculorum expcctationem. catholicorum regum, et populorum fidelium vota, sed et omnium fero sanctae ecclesiae antistitum desideria et studium explevit: ideu impraesentiarum, beatissime pater, ego episcoporum novissimus, auspicatissimam nactua occasionem concilii oecumenici Vaticani proxime celebrandi, gnudens utique ct maxima cordò» laetitia perfusu acredo, vestram deprecatili u· sanctitatem,

ut novam ac fulgidam Deigonitrici coronam decernere a dignotur, novum etiam omnibus Christi fidelibus laetitiae ac gaudii illucescere faciat diem, novumquo do inferorum potestatibus triumphum universo orbi notum faciat, quo et Dei gloria augeatur, et ipsius Virginie decus fulgidius cernatur et ipsa etiam catholica ecclesia in Domina hua ot mundi regina, do morte ac inferno omnino victrice, magis magieque gloriotur.

Omnibus namque fidelibus notum est, beatam virginem Mariam, per aliquos annos post Filii sui gloriosam in caelos ascensionem inter apostolos et discipulos Domini et simul cum aliis fidelibus, in terra vitam egisse, quos omnes ipsa, apostolorum regina ao magistra dulcissimis edocebat verbis, solabatur, et, velut pia mater, fovebat, ac in omnibus iuvabat. Cumque pcrplurimos iam Filio suo progenitos filios in terra haberet, ac Romanis arcibus et omnibus fere orbis, tunc notis nationibus ac B populis apostolorum praedicatione veritas fidei etiam illuxisset, tempus tandem advenit, quo ipsamet de morte ac inferno victrix regina mortem oppetere debebat, non quidem ut multatum ex poena peccati naturao debitum solveret, sed ut, in omnibus Filio suo simillima, per paucum temporis intervallum anima; corporo in terra relicto, ad caelitum evolaret limina, ac lumine indueretur gloriae, quo lumen aeternum videret, ac aeterno amplecteretur amplexu, corporo illo angelis venerando interea inter angustias sepulcri manente, pannis obvoluto, lapido obsignato, ac caetororum more, in tenebris dormiente et umbra mortis.

Quod equidem ita ovonit: nam „ideo virgo cum hominibus in terra post Filii in caelos discessum mansit, ait sanctus Isidorus Thessalonicensis (Serm. do Dormit b M.Virg. n° V), quoniam amor in Deum, quo pridem ardebat, etiamnum, dum sancta illa carne 0 detinebatur, ingens sumere incrementum poterat, ut ineffabilibus proemile caelestibus abunde ditari deberet: insuper yero aliis quoque hic afferre poterat utilitatem: iam nisi fructus, isque tantus, reconditus fuisset, matrem quoque, ut arbitror, unigenitus eius Filius, cum discederet, in caelum secum sustulisset4l. Haec Isidorus.

Multa profecto antiquae traditiones de pretiosa morte, seu melius dormitione, beatissimae Virginie nobis retulerunt; paucis tamen haec dicenda, nuncium scilicet nd eam venisse de caelo, nrchangelo nd eam loquente, palmamquo in manu gestante, quam virgini tradidit in signum victoriae: apostolps etiam in dissitis regionibus peragrantes, ad eamdem sacratissimam invisendam virginem, prout ipsamet expetierat, angelorum humeris portatos, advenisse, cosque sacrum corpus propriis scapulis extulisse, et praeclarissima parentatione ad sepulclirnm detulisse, D nique inter angelorum concentus, quos suis auribus quisque fideliam audiebat, atquo hymnos ot psalmos, pro ipsius virginis enarrandis gloriis concinnatos, terrae mandasse: quao equidem obiter referro non licet.

Et primum quidem, de angelo ad Virginem adventante permulta refert antiqua traditio: sequentia etiam Virgini archangelum dixisse Isidorus Thessalonicensis refert: „Gaudc, o Virgo beata, nam Filius tuus to ad so vocat, paratusque sublimis est locus, qui te, o laude oinni dignissima, tertio ab hac legatione die excipiet. Fulgentissimnc enim lucis to splendor non periturus collustrabit, ct quodam quasi fulgido indumento vita circumvestieris aeterna, quao inenarrabiles tibi delicias, ot iugo in saecula cum Filio tuo ac Deo gaudium tribuet. Avi» igitur, ani puritatis nitentissime: ave, alabastrum odore nunquam deficiente plenissimum: ave. hortus vitam germinans, et immortalitatis ferens fructus. Symbolum porro semper viventis, semperque virentis, qua potieris iucunditatis, hunc palmae ramum tibi porrigere iussus sum. Haec intulit Angelus, quibus dicti», et palmae ramo porrecto, discessitll (De Dormit, virg. η· VI).

Nec quod do apostolorum adventa refert traditio silentio praetereundum. Ipsa namque humilis virgo, suso ad caelos evectionis probo conscia, pias contribules suas ad se post paranymphi discessum venire fecit, ac do caelorum gaudiis ac aeternao vitae oblectamentis cum illis loquebatur, cosque do suo iam imminento ad aetherea regna profectu solabatur. Accidit autem, ut, edum hos purissima Virgo sermones haberet, et familiaribus dulco instillaret solamen, quippe cuius lingua divinum quid resonans, et ad suavitatem effundendam, et ad ingerendum audientibus iucunditatis sensum nata erat, intonat repente caoluin, tonitruis fremens, ac fragore suo, quodam voluti signo dato, ministros, qui Dei matri extrema persolvant, assurgere iubet. Nubes vero e multis partibus accurrentes, novum curruum genus seso funeris curatoribus subponcre properabant: et utique, excitatis illis tonitruum fragoribus, non socua ac per turbarum clangores exercitus in consuetum pugnao ordinem convocatur, haud alitor ministri sanctae Virginis, quorum aures magnae huius murmuris indicium agnoverunt, voluti praecincti milites assurgentes, ad nebulas quasi equos conscendentes accurrebant, amico agmini, Angelorum scilicet exercitui, sumet adiungere properantes–. Haec laudatus Isidorus, cui consonant, quao antea dixerat ioannea Euchaitensis his verbis: „Et apostoli, alii aliis ex mundi plagis eodem tempore iam in unum convenientes, quinimo ut magis proprio dicam, ex aere, nescio unde in terram pluentes, adproperant. O novam pluviam! Û viatores volantes! O pedites aothercos! Quao causa tam admirandi noviquo eventus? Undo nobis e nubibus homines? Quomodo e caelis tantus terrestris exercitus? Non ergo unus dumtaxat Elias heic per aethera graditur: non solum Abbacuc sublimis supra nubem attolitur: neque solus Paulus o terra ad tertium caelum rapitur, sed a caelo in terram hic simul cum multis aliis se sistit/ (Dir. Ioan. Euchaiten. serm. do Deipar. Dormition. n° XIX.)

Haec, aliaque ox antiqua sanctorum patrum traditione accepimus, ox quibus neminem latot beatissimam Virginem naturae concessisse more cacterorum hominum. Quod equidem adeo admirationem parit, nempe quod ea, quao fons est vitae, pretiosum caput mortis gladio inclinaverit, ut tempora non defuerint, in quibus inter aliquos invaluerit opinio beatam Virginem nunquam, ut caeteri hominum, fatis concessisse, sed ad caelos, morto non gustata, migrasse. Do quo verba faciens devotissimus Iotínnes Damascenus, veluti admiratione perculsus, ait: „ex qua omnibus vera vita manavit, quomodo 'illa mortem gustaret?u Sed difficultatem ipsemet solvit, traditionem ecclesiao propalam confitendo: pcedit, inquit, legi latae ab eo, quem genuit: et ut filia veteris Adam, veterem sententiam subiit: uam cius Filius, qui est vita ipsa, eam non recusavit/ (Do Dormit, virgin, orat *Ya*.)

Nec minori perspicuitate ipsemet omnis, quao ecclesiao traditio a primo rerum exordio acceperat, Virginis transitum ar gloriosam sui corporis parentationem narrando, luculenter refert; ait enim: „ex antiqua accepimus traditione, quod tempore gloriosae dormitionis beatae Virginia, universi quidem sancti apostoli, qui orbem terrae ad salutem gentium peragrabunt, momento tempori· in »ul»litne elati convenerunt Ivruaolymw cumque ilhc e<-rnt, cis apparuit visio angelica, et audit4 esi psalmodia

caelestium potestatum, et sic cum divina gloria in maoua Dei sanctam tradidit animam. Eius autem corpus, quod Deum ineffabili quadam ratione suscepit, cum angelica ot apostolica hymnodia *elatum, in* loculo fuit depositum Gethsemane; quo in loco angelorum cantus mnnsit tres dies continuos/ (De Dormit, virgin, orat. 2α.)

Magnalibus hisce, vere mirabilibus, explicandis mc commentandis immorari mihi arrideret, quia cordi ineundum mirabilem Deum in Virgine ubique praedicare: sed quia haud necessarium iudico, et illud praetereo, ut bis iam dictis similia referam, quae sanctus loannes Euchaitcnsis narrat, dum de dormitione Virginis atque his, quae invisibiliter huius occasione evenerunt, sermonem texit: ^Christus namque ipse, inquit, o caelo, sibi et amicas et famulantes secura addocens virtutes, qoao circa ipsum satellitium agunt, huc usque in occuraum advenit: ot eam, quae toties ipsum alnis complexa gestaverat, summo et utique sincero filii affectu vicissim amplectens sustinet: et mira quaedam fit compositio atquo rei parilitas. Dominus deducit Dominam, Reginam rex, Sponsus sponsam. Filius matrem, virginem qui purus. Sanctus sanctam, cunctis praeexcebior pracexcelsiorem omnibus, et caelum animam semetipso ampliorem suscipit: hi vero, apostoli nempe, quao sunt funeris oblivioni haud tradunt, et ad corpus illud immaculatum et hospicio Dei nobile curas convertunt- (Serm. div. Ioann. EuoLaiL archiep. do Dormit. Deip. η°ΧΓΧ et XX).

En quo modn hic praeclarissimus archipraesul Virginis transitum describit, perspicuis verbis separatam animam a corporo fuisse affirmans, adventum Christi ad eam suo sinu excipiendam narrans, et ea, quae ad ipsius sacratissimum corpus terrae mandandam apostoli peregerunt, non praetermittens. Et notandum quod antequam ad ulteriora narranda procedat, lachrymationcm et fletum inducit. quasi dolens de tanti thesauri in terra reconditi amissione, velut si illud corpus, quemadmodum et alis, in pulverem conversum iri timeret. Ait onim: „Proh dirum probrum! Quomodo enim non dignum fuerit id, quod lamentetur! Proh iniuriam non ferendam, quod mora primitias vitae possederit, atque illam sepulchrum tenuerit, quae partu suo vivifico sepulchra evacuavit!- Haec divus loannes Eucbaitensis de dormitione Virginis pertractando.

Ex his proinde, quae ex priorum saeculorum traditione accepimus, manifestum est, quod beatissima virgo Maria pretiosam in conspectu Domini, apostolis ipsis ac multis fidelibus testibus, eamquo parentantibus, oppetiit mortem, ipriusque sacrum corpus inter apostolorum manus, ac eorum psalmodiam et angelorum concentus nd sepulchrum delatum fuisse. Alia autem plurima, eaque praeclariora, post Virginis transitum evenisse nos etiam docet traditio, nempe, eam post mortem virtute Domini nostri e mortuis resurrexisse secundum carnem, atque ad caelns fuisse assumptam. Quae autem, quantaque. horum occasione magnalium evenerint, solus Deus scit, qui facit mirabilia solus. Qu <edam autem narrat divus loannes Damascenus his verbis, quao et ipso per traditionem habuit aliorum sanctorum patrum et paucis narravit Postquam etenim apostolorum mirabilem retulit adventum. Virginisqno discessum, ac corporis sacri pium tumulamen, haec alia infert: „post tren autem dies, angelico cantu cessante, qui aderant apostoli, tumulum aperuerunt, eo quod unue Tbnmas, qui abfuerat, post diem tertium venisset, et. quod Deum susceperat, corpus adorare voluisset: sed omni ex parte sacrum eius corpus nequaquam invenir» potuerunt, cum ca tantum invenirent, in quibus fuerat compositum, et ineffabili, qui ex iis proficiscebatur, essent odore repleti, loculum clauaerunt/ (Do Dormit, virg. serm. 2.)

Hoc etiam Virginis singulare privilegium refert sanctus loannes Euchaitensis supra laudatus: postquam etenim lamentationem in oratione do Virginis dormitione nc corporis tumulammo inducit, sequentia infert: „at nemo haec vereatur: neque de huiusmodi angatur discrimine : novis enim nova congruunt, atquo iit, quae iugi quodam portento constant, merito alia portenta accedunt. Non cteuim tulit penes eu tellus, quod erat caeleste: neque corruptio quod immaculatum erat, invasit. Et hoc igitur a tergo eam cito sequitur, ot animae prorsus immaculatae incorruptum vestigiis haeret, et pari cum honore α praeclaris illis satellitibus ad eanidem cum illa quietem sortemque beatam evehitur: tantisper nihilominus, quippe naturae lego morti traditum, apostolorum simul ac sacerdotum munibus elutum, hymnisquo ac vocibus sacris collaudatum, ad aepulehrum defertur/ (Serm. in Deipur. Dormit ⁋ XX.)

Iisdem prope rationibiu, licet fusius ne ciegan- basimis verbis, haec omnia, piisaimua Dcigenitricis praeco, Isidurus Thessalonicensis describit. Ait enim sanctissimam Virginem ex lectulo, in quo amore languens iacebat, verba suavitatis plena ad apostolos fecisse, post quae Bbcnedictionem purissima ilia eis impertiit, moeroremque eorum in laetitiam transmutat, ct omnibus pacem precatur et salutem. Tum vero a sacratissimo corpore illo solvitur anima sanctissima, atque unigeniti ct omnipotentis cius Filii manibus excipitur (serra, de Dormit Dcipar. η· XXI). Deinde incorruptum thesaurum, vas admirandum caeleste illud, quod caelis ipsis est sublimius, sub terra recondunt–(id. ibid. η· XXVII). Eadem circa apostoli Thomae procrastinatum narrat adventum, ipsius referens animi moerorem ac pias lachrymaa, eo quod tertio post traditum scpulchro diem advenerit, nec sanctissimae monentis Virginis verba audierit, ac, pari cum aliis coufratribus sorte, benedictionem acceperit, jjAudit interca Thomas mirabilia patrata, quae ab unoquoque narrantur, exaestuacquo animus igne caelesti, cupitque, et hoc apostolos precatur, Virginis corpus inanime licet, propriis oculis intueri, sacrasquo exosculari manus, ac illud sacratissimum Dei cimclium adoraro: quod equidem fratres non refugiunt, precibus antea Deo et Virgini porrectis, ut e caelo lumen in eurum descenderet mentes, atque quod Deo et Virgini simul esset acceptum, pro tanto confratris levando dolore scirent-

Alia praeclarissima infert divus Isidoras, in quibus bcatissimao Virginis corporis incorruptio, ct resurrectio atquo in caelos evectio, luculentissimo describitur, his rerum eventibus ad lucem deductis, occasionem praebente eodem apostolo, qui, sicut olim Dominnm resurrexisse noluit credere niai propriis oculis fixuram clavorum et lateris vulnus antea videret et manu palparet, fide nunc et charitate plenus, ad munera obeunda apostolica redire nolebat, quin virginalem exosculari manum illi liceret, cuius benedictionem summopere exoptarat. nec habuerat. 8cnnoncm proinde continuat Isidoras dicens: nSymmyatae itaque morem ei (Thomae) gerentes, (quippe qui dilecto socio admodum dolenti condolebant) supplices et Deo ct matri preces effuderunt. Cum vero operculum dein 0 scpulchro amovissent, o portentum! Cadaver nequaquam invenerunt Non enim mortuus erat·fons vitae: neque humus et sepulchrum diu tegere vas illud, prorsus novum, poterat, quod incomprehensibilem comprehenderat: atque idcirco eam dimittit, ut pote cui infima haec nullatenus consentanea sunt. Ipsa porro mirandum in modum eo ascendit, ubi congruus illi paratus erat locus/ (De Dormit Dcipar. serm. n" XXVIIT.)

Ex his omnibus abs dubio liquido apparet inter a primos ecclesiao fideles duo circa Virginis discessum certa exploratаquo fuisse: illam, scilicet, caeterorum hominum moro concessisse naturae, mortemque felicissimam inter angelorum cantantium, Deumque laudantium, agmina, Christo eius Filio exspectante, apostolisquo circa lectum stantibus, oppetiisse, eiusquo sacrum corpus, ut reliquas omnes mortis exuvias, sepulturae traditum fuixso. Aliud uutom pie fideles ab initio crediderunt, corpus nempe et animam beatae Virginia tertia dio post mortem pretiosam in unum virtuto Dei coaluisse, eamque angelorum stipatam catervis, caelitibus etiam plurimis ad cum ventitantibus et ipsam comitantibus, nucnon ot eius Filio ipsam deifico et filiali amplexu sustentanto, inter virtutum supernarum ineffabiles hymnodias, ao Cherubini et Seraphim sacros concentus, ad aeterna fuisse assumptu regna, caelo terraquo plaudente, natura undequaquo exultante, hominibus B gaudentibus Deo charis, trementibus autem potestatibus infernis, ac prae furore frementibus.

()uas quidem pias fidelium traditiones ad nos usque ex apostolis ipsis tantarum rerum testibus venisse nemo inficinbitur. Quidam referunt, ait sanctus Isidorus laudatus (serm. do Deipar Dormit, η® XXIX), beatam Virginem ab apostolis eodem fermo tempore quo loculum pro Tbornao explendo desiderio aperuerunt, visam fuisse ad caelos splendidissime ascendentem, ioterque angelicos honores miro procedentem, aeremque ineffabili fragrantia replentem. Quod etiam antiquis picturis expressum videmus; nam inter caelites ad supernas sedes accedens Virgo conspicitur, apostoli autem circa eiusdem sepulchrum stantes, partim ad illud, partim ad ipsam Virginem, angelorum comitatam turbis, ad aetherea regna migrantem, aspicientes, cernuntur. Quidquid nutem do hoc fuerit, id tamen omnino certum est C fideles omnes sanctae ecclesiae catholicae filios ab ipsa Virginis protiosa dormitione pio credidisse eam a mortuis resurrexisse secundum carnem, atque in corporo et anima ad caelos fuisse assumptam, quod sanctorum patrum traditio confirmat, ut ex dictis apparet.

De apostolis enim rerum testibus loquendo, haec ait Damascenus: rtumulum itaque apostoli aperuerunt, sed omni ox parto sacrum Virginis corpus ncquaquain invenire potuerunt. Eius mysterii obstupefacti miraculo, hoc solum cogitare potuerunt, quod cui placuit ex virgine Maria carnem sumere, et hominem fieri, et nasci, cum esset Deus Verbum, et Dominus gloriae, quique post partum incorruptam servavit eius virginitatem, eidem etiam placuit et ipsius, postquam migravit, immaculatum corpus, incorruptum servatum, translatione honorare ante communem ot universalem resurrectionem. (De D Deip. dormit, sub finem.)

De patrum sanctorum et ecclesiae traditione plura etiam dicere possemus, quae tamen silentio praetereundo melius indicamus, eo quod neminem ipsa lateant. Sed audiendus iterum laudatus Damascenus, qui de illo facundissimo assumptionis momento loquendo, haec habet: „llodie sacra et animata arca Dei viventis, quae suum in utero concepit creatorem, requiescit in templo Domini, quod nullis est structum manibus. Hodie Eden novi Adam paradisum suscipit animatum, in quo soluta est condemnatio, in quo plantatum est lignum vitae, in quo operta fuit nostra nuditas. Hodie Virgo immaculata, quae nullis terrenis inquinata est affectibus, sod caelestibus educata cogitationibus, non in terram reversa est; sed cnm esset animatum carlnm,in caelestibus tabernaculis collocatur.ll (Div. Ioann. Damasc. Serm. de Dormit. Virg. post init)

Huius praeterea diei laetitiam adumbrantes, vero miranda, et Damascenus ipse et alii sancti patres dicunt, totius curiae caelestis gaudium depingentes ct festa commemorantes. Do ingressu namque Virginis in caelum loquendo, sio rem pertractat Damascenus: nDavid, ait, exultât eius parens, ot cum eo choros ducunt angeli, celebrant archangeli, virtutes glorificant, principatus exultant, potestates collaetantur, gaudent dominationes, throni diem festum agunt, laudant Cherubim, gloriam eius praedicant Seraphim/ (De Dormit. Virg. serm.) Do spirituum supernorum, tanti occasione mysterii, tripudiis audiri non renuenda, quae proloquitur divus loannes Euchaitensis: „Nunc, ait, gaudium gestiunt angeli, ascendentes et descendentes tum supra Filium hominis (Ioann, cap. I,v. 51), tum supra matrem hominem: et alter alteri indicunt, ut rursus eleventur portae, non quidem ut prius, dubitantes et sciscitantes, quis est isto rex gloriae (Psalm. XXIII, 8). Iam enim per hanc ipsam et illis apertissime apparuit, quod qui prius inde descendit, illo idem est, qui iterum deindo et ascendit: sed ex alia Scriptura pari cum stupore alia interrogant: quae est ista, quae ascendit sicut aurora consurgens, pulchra ut luno, electa ut ☀ol? (Cant. YÍ. 9).

Pergit autem idem loannes Euchaitensis gaudium universae terrae, caelique exultationem in tanto eventu narrare, circa quae ait: pnunc aer ascensu sanctorum sanctificatur, et nova luce totus illuminetur, ac refulget: nunc caeli cum exultatione panduntur, et aula Dei laetanter reginam excipit: nunc caelestia simul ac terrestria festivam quamdam et aptissime ordinatam choream agitant: et haec praesens Deigenitricie dies facta est universalis quaedam solemnitas, quae simul omnes creaturas ad laetitiam provocat^ (serm. in Deip. Dormit. n& XXX). Haec porro omnia, quae do sanctissimae virginia Mariae ad caelos assumptione sanctae ecclesiae patres referunt, magnum aliquid ac vere mirabile tum contigisse satis ostendunt. Quae tamen paucis devotissimus beatae Virginia servus, ac prae omnibus proxime praeteritorum temporum laudum eius praeclarissimus praeco, Bernardus explicat, dicens: „sed et illud quis cogitare sufficiat, quam gloriosa .hodie mundi regina processerit: ot quanto devotionis affectu tota in eius occursum caelestium legionum prodierit multitudo, quibus ad thronum gloriae canticis sit deducta, quam placido vultu, quam serena facie, quam divinis amplexibus suscepta a Filio, ct super omnem exaltata creaturam ; cum eo honore, quo tanta mater digna fuit: cum ea gloria, quao tantum decuit Filium? Felicia prorsus oscula, labiis impressa lactentis, cui virgineo mater plaudebat in gremio: verum, numquid non feliciora censebimus, quae ab ore sedentis in dextera Patris hodie in beata salutatione suscepit, cum ascenderet ad thronum gloriae, epithalamium canens, et ☀iecn osculetur me osculo oris sui?“ (Serm. Ie de Assump. b. Virgin.)

Haec devotissimus Bernardus, qui aliquando in meditatione tantarum rerum totus defixus, ac voluti raptus, sequentia ait: „Christi generationem ct Mariae assumptionem quis enarrabit? Quantum enim gratiae in terris adepta est prae eaeteris, tantum ct in caelis obtinet gloriae ☀ingularis (id. ibid.) Nec ab bis dissonant, quae reliqui divinarum rerum scriptores, et traditionum antiquarum servatores praedicant. Divus enim Petrus Damianus testatur, quod ngloria. quao de hoc mundo transeuntem Virginem suscepit, principium ignorat, finem nescit de nihil aliud dicere possumus, nisi quia gloriosa dicta sunt de te. gloria Dei (serm. 45 in Nat

Virg.). In illa namque inaccessibili luce perlucens, sic otrorumqoe spirituum habebat dignitatem, ut sint quasi non sint, et comparatione ipsius nec possint, nec debeant comparari". (Senn. do Assumpt.)

Eadem omnino dc beatissima Virgine praedicat sanctus Anteimus, dum ad eamdetn reginam caelorum verba faciens bave ait: .immensitatem quippe gratiae et gloriae, ct felicitatis tuae considerare incipienti sensus deficit, et lingua fatiscit." (De Excellent Virg.) Praecesserat his omnibus praeclarissimus teleLinus antistites divus Ildepbonsua, qui ℓoti i iribus dignitatem beatae Virginis contra haereticos propugnavit, qui haec do eadem praedicabat: pEtsi impertit praemia iastus iudex Christus Dominus secundum Apostolum, unicuique iuxta opera sua, huic tamen sacratissimae Virgini genitrici suae, sicut incomparabile est quod gesait, ct ineffabile donum, quod percepit, ita cat inaestimabile, atquo incomprehensibile praemium et gloria." (Senn. dc Assumpt. Virg.)

Ilia etiam «imillima alii pii ac sapientes viri de Virgine ad caelo· assumpta dicunt: aed quidquid ipsi dicant, numquid hominum, vel etiam angelorum, linguae, quae in illa Virginis ad caelos elevatione evenerunt, narrare unquam licebit? A prisci· ecclesiae temporibus eum magna pietate nec minori splendore ubique terrarum fideles hunc diem celeberrimum coluerunt, in quo magna et praeclarissima de virgino Maria commemorantur. Do hac laetissima solemniUte pertractans sermono eloquentissimo ioaunes Euchaitensis laudatus, dicebat: *Genitrici Dei hodierna die celebramus dormitionem, genitricis Dei depositionem, genitricis Dei resurrectionem, ascensionem, exaltationem: ac miraculo accedit, quod et filia sit quao mater, et quod insuper sponsa, et rursus quod virgo sit quae sponsa est, atquo per omnia regina, et ante omnia ancilla, divinorumque charismatum varia et praeclarissima plenitudo." (Orat, in Deipar. dormit η· III.)

Permulta, caque maxima ct mirabilia, haec sunt: ingreditur namquo Virgo in atria caelestia triplici ornata praedicamento virtutis ac gloriae, ut filia nempe, et ut mater, necnon ot ut sponsa regis gloriae. Quis, haec audiendo, non percellatur stupore et laetitia? Filia namque cum eit Dei Patris, m&terque Dei Filii, ac sponsa Dei Spiritus sancti, nonne quidquam cue potest post Deum in caelo et in terra, quod Virgini non famuletur? Ea etenim perfectionis atque virtutis, quae inter homines vigere conspicimus, potiori ratione in domo Dei evenire firmiter tenemus: inter nos autem quaecumquo patrie suat, Ct ipsa nd filiam pertinent: quaecumquo habet filio·, et possidet mater: quae nutem habet sponsus, sponsae etiam dicuntur bona. Ex quo colligere licet, hocco autem omnes fideles credunt, ex illa dio beatiseimam Virginem eaclorum reginam, ct angelorum dominam iuro merito fuiwo constitutam, imperiumque in omni terra, ac etiam in inferorum antris accepisse, ut illam oc in ea commorantes homines intercessione apud Deum protegat, et α mali» eripiat, hunc autem virtute eiusdem Filii sui conterat, ·: principem tenebrarum catenis alligatum retinent.

Quae profecto ita contigisse, pius catholicae ecclesiae sensus affirmat, ac fuso sapientes ac pii ℵcriptore describunt Audiendus namquo divus Bernardinas Senensi", qui haec ait: n3icut lesus •edet a dextri· Patris, id est in potioribus bonis paternis, sic »U Virgo gloriosa in potioribus bonis Filii sui Iran, iuxta illum in throno sublimata, consedit.'* (Torn. 3. term. H, art 3) Hinc dc ingressu •iusdem virginis in caelum loquens, dicit: illum mystice in illo mairie Salomonis ad cubiculum sui filii ingmra praefiguratum fuiwe (Lib. 3 reg., cap. 3). λ .Scriptum quippe est, ait Bernardinue, quod aurroxit rox in occuraum matri» suae, et adoravit eam, et sedit supra thronum suum: posituaquo eat thronus matri regia, quae sedit a dextris eius. Cum autem illa adumbratio, eaquo lovia, fuorit futurorum, contemplare mirificam obviationem, quia surrexit rox Salomon in occuraum matria suae: mirificam adorationem, quia adoravit eam : altiasimain sublimationem, quia positus est thronus matri regis: immediatissimam coniunctionem, quin sedit ad dexteram eiua. Surrexit igitur gloriosus loeus in occuraum suae dulcissimae matris." Quid his luculentius, quid lucidius?

Ilis interea dictis, beatissime pater, iam mentem meam aperiam, ac quaecumquo in corde meo post non paucum temporis recondita manent, non modo cum magna fiducia, quin et cum maximo gaudio notu faciam, et sanctitati vestrae humili preco exponam. Ex traditione profecto, beatissimo pater, accepimus quaecumquo ad transitum beatissimae Virginii, ac eius resurrectionem, et in caelus assumptionem spectant, accepimus num do bis omnibus sacra Scriptura omnino tacuit. Si tamen illa duo excipiamus, nempe, quod eius anima e corpore aliquantulum temporis separata fuerit, et post tres dies a mortuis Dei virtuto resurrexerit, et in caelum assumpta fuerit, reliqua circa illius ingressum in caelum, ac cius exaltationem supra omnem creaturam, ac hominum coetus, atquo angelorum agmina, piae sanctorum mentes excogitaverunt, vestigiis inhaerentes praeclarissimi ecclesiae luminis, divi Augustini, qui dc his pertractando magnalibus, haeo habet: „Quid de Virginia assumptione dicendum, ubi divina scriptura nihil commemorat, nisi quaerendum ratione, quod convenit veritati?" (Div. Aug. do Assumpt. b. v. M.)

Vestigiis itaque tanti doctoris inhaerentes, pie 'sanctequo nos dicere possumus praeclarissimum beatam virginem Mariam in dio assumptionis in caelum obtinuisse triumphum, eo quod triplicem tum habuerit coronam, qua coronavit eam Dominus. Nec hoc minus darò illi potorat, qui coronat sanctos suos: ipsa enim erat, quao angelos omnes stupore implevit, cum Gabrieli magnalia ct mirabilia nuntianti, quao in ea ct per eam, facere Deus volebat, nihil aliud respondit nisi ilia verba: „Ecce ancilla Domini! Fiat mihi secundum verbum tuum!" (Luc. cap. I, v. 38) in quibus adeo humilitate excelluit, ut vulnero amoris ipsum sponsum caelestem affecerit, caelites autem in admirationem, in aeternum duraturam, rapuerit. Ipsa etiam orat, quao virginitatem ita coluit, ac omnibus praetulit, ut magni regis ac filii altissimi mater essa noluerit, nisi virginitatem servare illi liceret. Ipsa etiam erat, quae omnia a Deo per angelum illi revelata ita credidit, ut nullomodo dubitaverit omnia possibilia esso apud Deum. Prima etenim omnium haec mysteria caelestia, vero miranda et adoranda, Maria virgo credidit; ipsam, nempe, matrem futuram, ac virginem mansuram, ac Filium habituram qui esset Deus ct homo, duabus naturis in una persona, caque divina, unitis, sed integris, impermixtis, ac perfectis, humana divinam non foedante, divina humanam non absorbente, in aeternum manentibus: et nonne haec, omnia ct singula, singulari erant redimenda corona? Dicendum proinde, quod in ipsa praeclarissima Virginis assumptione Pater coronavit suae dilectissimae filiae humilitatem. Filius autem suae matris virginitatem, Spiritus nutem sanctus suae praeexcelsao sponsae fidem

Unaquaeque divinarum personarum in Maria virgine coronabat, quod in ipsa quaesierat ac abundanter invenerat. .Maior gratia, ait divus Antoninus,

non potest intelligi participari purae creaturae, quam a esso matrem Dei/ (4 p., t. 15, cap. 20.) Quam gratiam profecto Virgini dedit Pater, et ob hoc illi dedit, quia in ipsa invenit eam vero mirabilem, per quam illi placuit, profundissimam humilitatem. Et quanam ratiuue ubsquo tanta humilitato, tuntao pondus gloriae Virgo sustinere potuisset? Quia ergo Pater virginem humilem invenit, proprium Filium illi dedit, quem concepit, ac genuit, et ulnis gestavit, omnia erga illum matris officia piissimo adimplens affectu: idcoquu dum caelorum ingreditur penetralia Virgo beatissima, Pater ipse eurumdem caelorum, terruo etiam ne omnium, quao in eis continentur, reginam constituit gloriosam.

Quid autem iu Virgine, quam sibi in matrem elegerat, quaesiverat ac desideraverat Filius? Qui ex mulieris visceribus carnem sumero decreverat, nonne in ea exoptabat virginitatem ac puritatem, supra angelos eam extollentem, ct humilitatem in- B finitis prope gradibus illam Seraphim superantem? Prima enim omnium hominum parens per concupiscentiam ac superbiam a Deo discessit: quao autem Deo ita coniuncta esso debebat, ut una cum co substantia dici posset, ad tam intimam unionem nullomodo pervenire quiret, nisi per humilitatem ac puritatem, per quos a prima omnium matre infinite discederet. Une autem virtutes ita in Virgino beatissima resplenduerunt, ut vere dicere possimus nullam praeter hanc ipsam habuisse cogitationem: nihil etenim aliud cogitabat, nihil desiderabat, nihil quaerebat, nisi placere Deo por humilitatem, ac omnimodam mentis ac corporis puritatem.

Has autem virtutes Filius ab aeterno praescierat, in tempore autem, quando subditus erat matri, et crescebat, et confortabatur plenus gratia apud Deum et homines (Luc. II, 40), ipsemet viderat, ac carum experimenta capiebat. Dilectionem enim eius, atquo C matris sollicitudinem expertus fuerat a prnesepo usque ad crucem. Ipse namquo sanguinem fudit, et mortem pro redimendis hominibus oppetiit: sed, nonno citra matris consortium ac comitatum haec omnia peregit? Piissima mater profecto cum illo, ac propo illum, ubique mansit, quem propriis lactavit uberibus, demulsit osculis, fovit amplexibus, brachiisquo sustinuit, dum infantiam agebat; quem etiam a poriculis eripuit, in praedicatione ac aerumnis secuta est, et in cruco, dum caelum veluti aeneam induit naturam, nihil roris supra patientem Filium immittens, solabatur, cruci affixo, dulcissimo Icsu concrucifixum ostendens cor: dum enim illo ad Patrem clamabat dicens: „Deus meus! Deus meus! ut quid dereliquisti mo?u (Matth. XXVII, 46) illa e contra cum Filio loquebatur, ct dicebat illi: o Icsu fili mi, o Icsu fili mi: quis milii dut ut ego moriar pro te. Et nonne tanta puritas coronanda? I> Nonne tanta humilitas ad caelorum suprema fastigia evehenda? Nonno, quam prodigio novo semper morientem non vicit mors, dum animam habuit diris confixam doloribus, et iuxta erneem ob amorem Filii cor gessit adamantinum, dnm ipsum, vero pium et amabile, ferrea clavis, fel, aloe, spongia, lancea, sitis, spina ot eruor promebant tyrannide, piissimam ac mirabilem matrem nova ac pulchritudinem omnem vincente ornaret corona? Coronavit igitur Filius matris humilitatem, ac puritatem, necnon et fortitudinem, supra choros angelorum reginam eam constituendo, et potestates tenebrarum illius pedibus subjiciendo.

Quid autem de sponsi corona dicendum? Ex sacris litteris accepimus, ideo praecipue virginem Mariam beatam fuisse, quia credidit: Beata, qnae credidisti, dixit illi Elisabeth Spiritu sancto plena, quoniam perficientur, quae dicta sunt tibi a Domino/ (Luc. I, 45.) Quam equidem fidem Spiritus sanctus in Virgino quaesivit ac invenit? Eam profecto, quae crederet duna in una persona, caque divina, naturas distinctas, impermixtas, ac suas proprietates retinentes, nec amittentes, mansuras, quibus unus idemque esset Deus et homo, nostra assumens, et sua non amittens: eam utique, quao crederet virginem viri nesciam Deum concepturam, virginali claustro incorrupto manente, gloriam autem et honorem maternitatis ipsamet virgino assequente: eam denique, quao omnia quaecumque Deus credenda proponit, licet miranda ac invisa, absque dubitarono et mora firmiter credit. Haec fides virginia Marine, in qua Abraham ipsius patrem vicit, prophetas superavit, et iustos omnes praetergressa est. Quis enim eorum, quae virgo credidit, unquam audivit? Nova, invisa, stupenda, omnibusque mirabilibus mirabiliora sunt, quao ab ore angeli audit beata virgo: agitur enim de Deo, qui fit homo, quin desinat esso Deus, et de homino qui erit Deus, quin relinquat hoc quod est esse homo: agitur praeterea do virgino matre, do matre thori nescia. Haec tamen omnia beata Virgo credit, quin tamen signum petat ut Moyses (Exod. HI, 11) ct Gedeon (ludie. VI, 37); nec inter cordis penetralia rideat, ut Abraham (Genes. XVII, 17); sanctissima Virgo firmiter omnia credit, et fidem suam angelo notam facit, dum dicit: nEcce ancilla Domini! Contingat mihi secundum verbum tuum/

Haec, inquam, fides Mariae, cui in caelis corona servata manebat, omnia, licet sublimia, transcendens: quao autem haec corona dicenda, nisi illa, quae eam omnium ox meritis Filii sui praedestinatorum, ac sancti Spiritus virtuto sanctificandorum reginam constituit? Triplici hac ergo corona in conspectu totius curia© caelestis ornata apparuit beatissima virgo Maria, dum ad caelos assumpta fuit, qua supra omnem virtutem ac dominationem, ct omnes prorsus angelorum choros sublimis visa est, et quotquot ¡ustorum agmina, sive patriarcharum, sive prophetarum, supergressa est.

Placet nutem denuo coronas referre, precorquo ut neminem haec, quao tantam animae credenti dulcedinem praebent, iterum pigeat audire. Coronavit itaque Pater in filia humilitatem, mansuetudinem et modestiam: coronavit Filius in matre puritatem, castitatem, virginitatem et maternitatem : coronavit autem Spiritus sanctus sponaao suae fidem, dilectionem, et sanctissimae officia maternitatis. Pater, inquam, reginam constituebat humilium, eo quod in nimia humilitnte rapuerat cor cius, iuxta illud: ^Vulnerasti cnr meum, soror mea sponsa, in uno oculorum tuorum, et in nno crine colli tui/ (Cant. IV, 9.) Reginam etiam electorum Filius eam constituebat, nam ideo ex ea carnem sumpsit, ac in eius visceribus homo fictus est, quia puritato omnimoda mentis ct corporis illum extra »o exire coegit, ac eius amoro volat rapi, iuxta illud: „Averto oculos tuo· α me, quin ipsi mo avolare fecerunt" (id. VI, 4). Reginam tandem omnium credentium Spiritus sanctus eam instituebat, eo quod in cius utero virginali miraculorum maximum peregerit, quod, nisi in immaculata ac luce puriori terra fieri nequibat, quam in Virgine quaesivit, ac invenit, iuxta illud: FTota pulchra e·, amica mea, ct macula non eat in te. Veni do Librno. veni, coronaberis (id. IV, 7, 8).

Haec aliaque plurima, caque inenarrabilia profecto, sanctorum patrum mens in Mariae ad caelo· assumptione vidit: attamen de hae re recte cum Damasceno dicore possumus, quod nemo sit mortalium. qui sacrosanctum Deigenitricis dinc pro dignitate laudare queat, nec si sexcenis· quidem

linguas, tatidemque ora habeat. (De Dormit. Virg. serin. 2). Id tamen dicendum, quod omnes beatissimam Virginem in caelis prope Filium sedentem, ac continuo pro nobis ipsummct Filium precantem, contemplati sunt: nihil proinde mirum, si verba illis defuerint, dum ea dignitate, qua par est, eius erga nos dilectionem, eius etiam erga Filium potentiam, ac supra infernas potestates imperium ac dominationem, explicare voluerunt Spem omnium patriarcharum, gloriam patrum, praeconium apostolorum, honorem martyrum, laetitiam sanctorum, lumen, decus, splendorem cactus biorarcharum, omniumquo sanctorum ac virginum coronam, spem etiam desperantium, peccatorum et auxilio destitutorum unicam advocatam atque adiotricem, naufragantium portum, solatiam mundi, susceptionem orphanorum, redemptionem captivorum, aegrotantium salutem, ac mundi laetitiam sanctas Ephrem eam pleno ore appellabat (Serra, de laad. Virg.). Post illam antera Petrus Chrpologus, loannes Damascenus, Basilios a Sdendo, Methodius, aliiquo ecclesiae catholicae iarirli patres grafici et latini, gloriam sanctao ecclesiae, generis humani honorificentiam, christiannrnm tutamen, peccatorum refugiam, haereticorum malleum, daemonum terrorem, omniumque iustorum iohlinci toto cordis ac mentis affectu beatissimam Virginem praedicaverunt.

lis praeconiia ac laudibus primi ecclesiae patres virtutes ac excellentias beatissimae Virgin:· extulerant, qaae etiam velati haereditate sacra omniora accaloraci viri pii Unquam propria fecerunt, eadem qu-te patres dixerunt, et ipsi eisdem prope verbi· dicentes. Ut enim omnia paucis dicamus, tanta fuit »ar.ctorun) patrum ac piorum scriptorum in beatam Virginem dilectio ac pietas, ut de illa, prope Filium saura in caelis sedento ac cum illo regnante, ■equentia, quae fidem sanctorum patrum ac totine oedcatae onmibes continent numeris, nanctus Antoninus praedicet: tMater, inquit, stat ante Filiara: Filius stat ante Patrem: Mater Filio ostendit pectus et ubera: Filius ostendit Patri latae et vaincra, ibi nulla poterit e»e repulsa, ubi eunt tot amoris insignia." Hinc sanctus Bernardina· Senensis asserere non dubitat omnem gratiam, quao huic mundo communicatur, triplicem habere processam: nam a Deo in Chrutam, a Christo in Virginem, a Virgine ad noe ordinatissime dispensatur. (Serm. do nativ.) Nec mirum·, ea etenim omnia rite explicat divue Thomas dum ait, quia rDeipara dimidiam regni Dei partem impetravit, at ipsa sit regina misericordiae, cuios Filio· est rex iustitiae/ (Praefat. in Exposit, cp. can,)

Nullum proindo dubium esso potest circa beatao virginis Mariae in caelos gloriosae assumptionis veritatem, cum ab apostolorum tempore hanc fidem tenuerint omnes sancti patres. Nec mirum, quod circa buio· aeratissimi mysterii modum pauca ipsi patres dixerint: huiusque autem silentii vel verborum parcitatis rationem dat praeclarissimus divus Bernardas, dum sequentia asserit: „uec in terris locus dignior templo uteri virginalis, in quo Christum Maria saicepit, nec in caelis regali eolio, in quo Mariam Mariae Filius sublimavit Felix nimirum utraque susceptio, ineffabilis utraque, quia utraquo inexcogitabilis ⁂t (Serm. 2 de Asaumpt.) Sed quidquid illi circa modum dixerint, id omnino certum e«t ac exploratum, omnes patii» et fideles semper credidiue beatissimam Deigenitricem in corpore et anima ad eaelos virtute Filii sai ascendisse. Haec autem circa assumptionem Virgini» in corpore et anima fidelium fides ita corumdom cordibus haerebat, at eam. velati necessario eveniendam, intimo velut religionis sensu Indicarent: idque adeo radicitus in mente fidelium orat impressum, ut, nec quidem mortem oppetere dobuisao beatam Virginem crediderunt, eo quod ipsa, semper illibata et absque peccato concepta, mortis ¡aculis subiacero nullo modo patuerit, cum mors sit poena peccati. Quem sensum fideliam his verbis explicat sanctus Epiphanias (Haeres. 78), dum ait nso nolle de hoc texere sermonem, co quod nihil do murto Virginis in Scripturis sacris dicatur, nec aliunde certum sit, an mortua fuerit, vel absque morte in caelum assumpta: nullus tamen de tanto prodigio ⁂dubitavit

Hanc etiam fidem ecclesia profitetur, dura inter praecipuas solcmnitatea hunc beatae Virginis ad caeloa assumptae a primis christianao fidei sacculis instituit, non alio quam assumptionis nomine illam ingeminando. Non enim hoc animao ingressum in regna caelestia significat: nam, dum de natali dio sanctorum ecclesia proloquitur, de illo nempe, in quo anima, α corporeis vinculis soluta, nd dulces aulae caelestis spirandas auras progreditur, eosdem unctos ad regna caelestia migrasse, in Domino chdormisse, ad coronam promeritam accipiendam evolasse, et alia similia, tantummodo dicit. Nullo tamen modo de illis dicimus, quod fuerint ipsi sancti in caelum assumpti, cam hoc modo loquendi aliad quidpiam significetur, animae nempo non solum α ⁂terr in caelos transmigratio, sed etiam corporia una eum illa ad aeterna regna evectio.

Utrnmqac aatem de virgine Marii fideles credunt ac profitentur, ipsiu· scilicet animae in caelos evolatura, corpore in »epalchro per aliquod tempus relicto, ac corporis .esurrectionem ac una cum anima ad caelestia limina assumptionem, quod profecto de. reliquis sanctis nominatim non praedicant; nam resurrectioncm speramus, et quemadmodum ipsa Virgo ad caelos assumpta fuit, et nos sperarne· in novissimo die assumptos iri, ut una cum Christo in aeternum regnemus, interea tamen nonnisi virginis Marine assumptionem colimus: quam profecto colimus, quia factam credimus. Undo fideles maximam hauriunt solamen, dum virginem Mariora, quae mater est pietatis et mieericordiae, prope Filium suam in caelis sedentem contemplantur intuitu fidei, quin et cum illo de ipsorum periculis, ac necessitatibus, et aerumnis, et periculis, loquentem et pertractantem, atquo deprecantem, ut ab eis omnia avertat probra, abigat mala, tempestate· sedet, aerem purificet, pestem extinguat, morbos auferat, et in omnibus solatium illis tribuat ac levamen.

Haec fides populi credentis: interea tamen neminem latet horum temporum haereticos totis viribus tentasse hanc, circa beatissimae virginis Mariae pro nobis nor. interruptam in caelis orationem ac deprecationem, fideliam fidem de medio tollere, ut nihil pietati· ac religionis in terra permaneat, Simili modo, beatissime pater, omnes certo norunt, vestram sanctitatem religionis catholicae negotia omnia in manibus beatissimae Virginis collocasse, ⁂idcoqae de potestatibus tenebrarum triumphasse. Quis praeterea, ut per eat, dicere queat, quantum in religione catholica bonum habuerimus, quotvo animae ab errori· barathro lumen veritatis adductas ipsa ecclesia catholica in sinu suo contineat! Quis etiam dicero sufficit, quot, quantaque, pietatis ac dilectionis in virginem Mariam incrementa corda fidelium habuerint? Luce clarius apparet, haereticorum plurimorum ad fidem ⁂catholic onversionem, atque etiam plurium iudaoorum illuminationem, ut Christum faaum Deum agnoscant, nccnon et paganorum est. relinquant idolorum superstitiones in dies ⁂revi· p.»stquam vestra sanctitas de fide credendum ac tenendum decrevit beatissimam Deigeni-

tricem virginem Mariam a primo suao conceptionis momento intuitu meritorum Filii sui Domini nostri lesu Christi ab omni labo peccati fuisse immunem servatam, ac in gratia conceptam.

Et quidem, beatissime pater, ecclesia catholica vero et fidenter do Virgine praedicat, quod ipsa cunctas haereses interfecerit in univorso mundo. Hi· nutem fundamentis innixus, dicere audeo, sed ot audobo totum hominum genus ad verao fidoi lumon venturum fore, si hi, qui in tenebrie infidelitatis sedent, vel Deum agnoscentes extra ecclesiam catholicam degunt, beatam Virginum cognoscerent, ot eius virtutes ac excellentia» nota» haberent. Quomodo enim eam cognoscerent, nec diligerent? Et quomodo diligerent, quin Filium cius Dominum nostrum etiam noscere desiderarunt, et cognitum diligere, ot dilectum apprehendere? Naturali prorsus gressu in nostra natura c matris dilectione ad filium diligendum, ot o converso o dilectione filii ad dilectione afficiendam matrem progredimur. Simili etiam modo hoc in religione Christi, gratia Dei afilante, evenire compertum est: dilectio virginia Marino dilectionem Filii cius parit, Christi autem illam Patris: ot nonne haec est vita aeterna, dicebat ipsemet Christus Dominus cum Patre loqueos, ut cognoscant homines Patrem et. quem misit, Filium suum? Hoo nutem sic et non aliter evenire luculentissimo explicat divus Bonaventura his verbis (in Specui, cap. 6): „Quicumqiio voluerit gratiam invenire Spiritus sancti, quaerat florem divinum in virga eiusdem Spiritus. Per virgam ad florem, ot per florem pervenitur ad Spiritum, qui requiescit in ea. Haec virga est Maria: per Mariam pervenimus ad Christum, et por Christum invenimus gratiam Spiritus sancti." Quid clarius ac luculentius dici potest.

Haec itaque, beatissimo pater, mento revolvens, statini ac vestra sanctitas concilium Vaticanum indixit, ad vestrae sanctitatis pedes humili proco accedere in corde habui, et cogitationes cordis mei etiam in aporto ponere decrevi. Magnum etenim religioni ac pietati incrementum obventurum non est dubitandum, si vestra sanctitas opus, voro magnum ot mirabile, quod incoopit, et perficiat. Vestra profecto sanctitas, sanctorum patrum traditionibus, qui beatissimam Virginem semper impollutam, incorruptam, ot immaculatam fuisse praedicabant, innixa, sacrorumquo antistitum fulcita suffragiis, desideria etiam et vota catholicorum rogum, nc totius populi christiani cognoscens, post plurimas preces ad Deum optimum maximum, ut propter maiorem cius gloriam, ac virginis Mariao summam dignitatem mugis praedicandum. Spiritus sancti gratiam infundere «lignaretur, quo catholica veritas omnino panderetur, solomniter declaravit doctrinam, quae docet beatissimam Virginem intuitu meritorum Filii eius lesu Christi Domini nostri, nb omni labo in sua conceptione immunem fuisse servatam, esso a Deo revelatam, quod sanctissimae Trinitati gloriam, angelis laetitiam, populo Christiano gaudium, ipsi nutem virgini Mariao maximum inter homines contulit splendorem. Magnum hoc opus fuit, beatissimo pator, melius dicam, mirabile ac ineffabile.

Initium dierum sanctissimae Deigenitrieis pretiosissima redimivit corona, nc caelestibus vestra sanctitas splendoribus circumdedit. Nonno profecto haoc beatissimo Virgo mater Dei “aso voluisset, quao, no uno quidem temporis momento, ipsi cara ot accepto ct amica non fuisset? Nonno angelorum regina nominari, ac constitui) quae, una saltem morula, minus pura quam ipsi angeli in conspecto Dei apparuisset? Nonno in daemones imperium oxercoro, cum principi omnium infernarum potestatum per peccatum) etiam ad levissimum tempii» subjects fuisset? Haec omnia, nempo, supra angelos principatum, supra spiritus nequitiae imperium, medianto divina maternitato sacratissima Deigenitrix assequi debebat: sed, quid illi proficiebat angelorum servitium, daemonum subtectio, ac divina maternités, dum illi non inerat omnimoda puritas?

Hia itaque huiuscemodi stantibus, dico, ct redicam puritatis coronam ab initio, id cat, a primo suae vitae instanti in virgine Maria, sicut illa fuit, qua ab initio sponsus caelestis, qui eam ob aeterno columbam vidit immaculatam, perfectam, amicam, et totam puram, cara decoravit, etiam illam esse, sino qua sanctissima Virgo ad divinam obtinendam mnternitatem nunquam evehi potuisset. Vestra proinde sanctitas saeculorum desiderio, patrum vota, ct fidelium explevit pietatem, dum primo beatae virginia Mariao in vita mortali momento lauream decrovit immunitatis α culpa, puritatis, ot gratiae. Ignoscat mihi, nunc supplex oro. vestra sanctitas, si interrogaro audoo: et nonno, qui Virginem Dei matrem futuram, de daemone, peccati labem in genus humanum ex ore suo nequissimo vomentem, in primo suae vitae instanti declaravit triumphantem, ipsius Virginis do morte, quao est poena peccati a quo immunis servata fuit, perfectum ac omnimodum triumphum velamine quodam coopertum relinquet?

Tempus adest, beatissimo pator, quo terrarum orbis plaudat manibus, ac supra modum exultet, cum α vestrae sanctitatis oraculo, in rebus fidei et morum loquenti, omnino infallibili audierit de fido tenendum beatissimam virginem Mariam, virtute Domini nostri lesu Christi, a mortuis resurrexisse ct in corporo et anima assumptam fuisse in caelum, ubi continuo pro nohie precatur Dominum nostrum, ut misereatur nostri, ct illum propitium nobis reddat. Loquatur itaque vestra sanctitas, ct, quod incoopit, perficiat opus, ut sciant gentes, quia domina nobis est in caelo, quae sicut misericors est et pia, ita et potens ad salvandum virtute Filii sui. Intendat ergo prospere sanctitas vestra, ac novissimos et voro meritos virgini Dcigonitrici decernat honores, quo ipsa sole amicta, omniaquo, quao in terra sunt pedibus premens, ut domina ac regina cernatur: ac daemonibus appareat, ut semper, terribilis, fidelibus autem ut pia mater, amabilis, fidei autem semper infensis hostibus, ut acies castrorum ordinata, terribilis, his denique, qui in infidelitate ac haeresi versantur, ut sol refulgens, quo caeleste lumen nspiciant, ct ad veram fidem et ecclesiae catholicao sinum ct ipsi adveniant.

Maxima etenim bona ex huius piisimae traditionis do fido tenendae declaratione solemni animabus advenient, magnaquo ecclesiae catholicae gloria, magnumquo in terris beatissimae Virgini decus. Ipsa etiam, quao haereses cunctas Intorcmit in univorso mundo, cnput antiqui serpentis super omnia so extollere hisco, vero nefandis, temporibus contendentis conteret; princcpsquo ipso tenebrarum, voluti novo vulnero saucius, etsi furens, tremens tamen, ad ima inferni praeceps abibit, cum videat se tempus et operam perdidisse in virtutibus ac excellentiis beatae Virginis opo iniquorum hominum inficiandis, et experimento capiat fidelem catholicorum populum firma fido tenere ac erettore piissimam matrem virginem Mariam, carne indutam incorrupta atque gloriosa, in caelis una cum Filio sedere, ubi nostras preces exaudit, et coram l>ee supplex fundit, ut nostri miserentur.

Quid autem de huius mundi potestà!ibu de

haereticis, potencia ac divitiis tumentibus, ac rcli- a gionem catholicam totis viribus vexantibus, dicam? Ipsi etenim, in curribus ac equitibus, in divitiis *ac* viribus sapientiae carnalis confidentes, ecclesiam Dei vexare, et eius pastores persequi non desinunt, stulto credentes quod rapiendo bona ecclesiae, destruere possunt eius potestatem, ct ad carceres et exilium adigentes pastores, destruere quibunt gregem Christi: nos tamen in nomine Domini invocabimus, nec omnino timebimus, scientes nostram piissimam matrem cum carne gloriosa, in qua ipsi Usenet anima, dum vitam ageret terrenam, gladio doloris transfixa fait, in caelis sedere, nostrae tribulationis ac miseriae non immemorem, immo vero memorem, quippe, quas nos patimur, animi angustius ac dolores et moerores ob poenam peccati, ipsa etiam, licet vere innocens ac impolluto, passa est, ideoque amplius nostrum miseretur.

Quid interca de ecclesia catholica dicendum erit, B dnm ipsa beatam Virginem quotidie suum decus, fulcimentum et praesidium, et suam gloriam ct honorificentiam appellat? Ipsa profecto, quae de tot tantiequo periculis huius beatissimae Virginis praesidio erepta est, quae etiam firmiter credit eam continuo precari Dominum nostrum in caelis, ut fidei hostium impetus cohibeat, ac daemonum artes eludat. nec contra eam inferi portae praevaleant, de Uniae Dominae a dextris caelestis regis sedentia, ac in vestitu aureo circumdata varietate iuxta Filii thronum adatantis, magnificentia et gloria amplius gandebit, potenterque ac fidenter iaculo fidei hoste» veritatis prosternet. Ipsa etenim gaudens de tantae reginae potentia, ubique et semper de illa cantabit quod praeclarissimus eiusdem Virginis dignitatis propugnator, Cyrillus Alexandrinus in concilio Ephe■ino decantabat, ad ipsam in spiritu fidei Virginem verba faciens: „Tn enim, dicebat, es pretiosa mar- C garita orbis terrarum, tu lampas inextinguibilis, corona virginitatis, templum indissolubile, sceptrum orthodoxae fidci.J (Homil. cont. Nestor.)

Nunc Undem, beatissime pater, ct de ipsius sacratissimae Virginis gloriae in terris incremento quidquam mihi adiiccre liceat, ut anima mea, do tantae Virginis gloria tractando in ea exultet, et gaudio ilio impleatur, quod habet filius, dum de matris bonitate ac pulchritudine sermonem facit Duo sancta ecclesia de Deigenitricis novissimis in terra instantibus ac temporibus canit; eam, nempe, pro conditione carnis mortem oppetiisse, ipsamque ad caelos assumptam fuisse. Quod asserit, dum gloriosam hanc colit assumptionem, ac publico profitetur, quod, licet ex conditiono carnis migrasse cognoscit, in caelis tamen pro nobie intercedere; quod et precatur, ut sentiamus. (In missa assumpt. b. V. M.) Quanta proinde gloria Deigenitriei ob- D veniet, cum de illa certa fide praedicari possit incorruptum nunc corpus ac gloriosum habere in caeli·, sicut a primo snao vitae instanti impollutam ac incontaminatam animam habuisse firmissima fide credimus? Magnum deinde ac singulare privilegium, cuius virtute Virgo beata in primo euae vitae momento serpentia caput contrivit, alio prorsus singulari ot novo coronatum videbitur, ac eadem Virgo per omnia Filio suo simillima, in conceptione, nempe, et in morte ac resurrectione conspicietur. Sanctae et impollutus erat Filius, eo quod erat Filius Dei; sancta utiquo ac impolluta fuit Maria, quia futura erat mater Dei. Habebat Filius illam sanctitatem, ot in suo conceptu, et in bus vita, vi noturae divinae; quae omnia habuit Maria ex Dei gratia. Mortuus o«t Filius, ut nostra peccata deleret, cum mori nunquam debuisset, qui semper innocens fuerat et segregatu· a tabernaculis peccatorum, et caeli» excelsior factus: mortua est etiam mater, quao innocens ac sine macula semper fuerat, ac mortem subiit ex conditione naturae, non tamen ex poena peccati, quod nec levissime quidem incurrit. Resurrexit Filiti tertia die, et ad caelos ascendit, ac sedet ad dexteram Patria: et nonno resurgeret mater? Nonne in pulvere usque ad consummationem saeculi requiesceret? Quao Filio per omnia similia fuit, ac in innocentia ac virtutibus illi comparabilia, ac etiam cum illo passionem pertulit, tormenta, ac dolores, quae ille patiebatur in corporo, sustinens et ipsa in anima, et inculo mortis ob Filii amorem se subiecit, in aliis ad gloriarn et exaltationem pertinentibus Filio similis non esset? Similia in laboribus, ac dissimilis in praemio? Similia in morte, ao dissimilia in triumpho et in gloria? Absit: absit, nam corona justitiae similitudinem expetebat, amor autem Filii dissimilitudinem in gloria non patiebatur.

Si autem in tum ineffabili sacramento naturali rationi suum sensum exprimere liceat, illam, postquam, quae in corpore Virginis patrata sunt magnalia, ex fide audiro non pigeat. Ex eo enim corpus illud formavit Spiritus sanctus, quod Verbum assumpsit, ut nos redimeret: intra virginei corporis claustra sacratissima per novem menses Filius Dei commoratus est, ex Virginis substantia substantiam sumens, ac ex eius vita vitam hauriens: ubera autem sanctissima fragrantia unguentis optimis eomdem Filium Dei lactaverunt: labia illa, vitta coccinea splendidiora, millics, milliesque, in labiis ac genis saoetinüni pueri Imu infixa sunt: oculi autem illi, virginitatis ac puritati» speculum, de quibus optime dici potest, quod vulneraverunt prae nimia pulchritudine Regem gloriae, centies etiam, centiesquo lacrymas effuderunt, quae cum illis, quas prae frigore et fame etiam offundebat infans, C miscebantur, uinaque in unam, voluti margaritam, coalescentibus. Et nonne tabernaculum, in quo tot mirabilia patrata sunt, et illum comprehendit, quem terra et caelum capere non possunt, voluti tabernacula peccatorum in pulverem abiret, et, ut caeterorum iustorum, in terra requiesceret, usque dum, tuba clangente angelorum, omnes omnino e pulvere surgant, ut, quod pro meritis quisque habet, omnes proreus accipiant? Nonne sacrum totius Trinitatis cimelium in umbra requiesceret mortis; sanguis, ex quo ille, qui mundum redemit, formatu» est, evaporatione evanesceret, et caro, in qua Verbum caro factum est. corpusque, in quo sedit, dum infans, dum puer, qui sedet super cherubim, inter angustias eepulchrales clausum maneret?

Nihil horum alti&simae virginis Deigenitricis dignitati convenire ratio ipsa suadet: immo, ipsa ratione duce, dicere possumus nullo modo ad perfectionem D rerum divinarum convenire, ut virginis matris Dei do morte victoria usque ad illum diem, in quo omnes homines do morsu inferni victores erunt, transferatur. Decebat etenim, ut, quae in primo suae vitae momento daemonem contrivit ac vicit, in novissimo, do morte omnino victrix existerot. Christus enim lesas morte propria mortem destruxit, iuxta quod scriptum fuerat: „Absorpta est mora in victoria (Oseo XIII. 14). Sed quaenam fuit haec victoria? Illa profecto, per quam Christus, semel peccato deleto, per quod mors intravit in mundum, etiam mortem vicit ac delevit. „Per hominem namque, ait Apostolus, mora, et per hominem resurrectio mortuorum' (I Cor. XV. 21). Haec autem mortuorum resurrectio non nisi illo ordine fiet, quem idem Apostolus describit dicens: ^Primitiae Christus: deinde ii, qui sunt Christi, qui in adventu eius crediderunt (ibid. r. 23). Quapropter hacc Christi aupra mortem victoria duo temporis momenta complectitur, ut

pleun, ac universalis appareat: praeclara utiquo ac rutilans haec Christi victoria fuit, dum ipsemet a mortuis resurrexit: sed praeclarior adhuc ac illustrior conspicietur, curo, omnibus rastis virtute eius a mortuis excitati», ac redivivis, et caelestibus circumamicti splendoribus, regnum ipso Christus tradet „Dco ct Patri, cum evacuaverit omnem principatum, et potestatem, et virtutem4 (ibid. v. 24). Interea tamen, omnibus hominibus post labilem vitam in orcuru euntibus, aliquantum imperii in terra mortem habere dici potest: sed illo omnium hominum resurrectionis adventanto momento, mors ipsa mortem in aeternum suhiro tenebitur: iustique omnes cum Christo iam redivivi, ipsimet morti exprobraro poterunt, dicentes: „Ubi est, mors, victoria tua? Ubi est. mors, stimulus tuus?4 (ibid v. 55). Plenissima proindo in illa die ac universalis Christi supra mortem victoria laudabitur; dum illam, quum ipse propriis meritis ac virtute, in die suae resurrectionis obtinuit, omnes omnino homines, unusquisque tamen in ordino suo, ipsius meritis ac potentia obtinuerunt: nam, teste Apostolo, nnovissiina inimica destruetur mors4 (I Cor. XV, 26).

En ergo natura ct effectus victoriae Christi supra mortem : do morte ct inferno Christus est victor: de morte etiam victores erunt omnes sancti: sed victoria illa victoria Filii Dei dicenda, haec autem servorum nominanda: ille namque statim post mortem, ipsammet contrivit ac calcavit, propria do inferis resurgendo virtute, et en victoria Filii: ii autem non nisi post mille, vel bis milio annos de morto victores existent, ct en victoria servorum. Et nonne Filius, qui mortem vicit et infernum, omnesque iustos in novissimo die e pulvero resurgere faciet, eodem ageret modo cum matre, quao mortis poenam non incurrit, eo quod nunquam peccatum fecit, ac cum filiis adoptionis, qui labe primi parentis infecti in mundum venerunt, ac mortis poena ob peccatum multati, in pulverem redacti fuerunt? Nonno ipsa, quae in redimendis hominibus Filium summopere iuvit, ac mortem oppetiit, non ut solveret poenam peccati ft quo semper fuit immunis, sed ut in omnibus similis esset Filio, plus similitudinis haberet in morte no resurrectione cum servis quam cum Filio? Naturalis ratio haec credere refugit: nam mater similitudinem habet cum filio, non cum servis; nec, si unum naturalem filium habet, et adoptionis plurimos, natura confert illi similitudinem cum his, dum omne quod illa est, in filium naturao transfert: ideoque naturalis ratio, fidei lumine illustrata, convenientiam resurrectionis et assumptionis Virginia agnoscens, eo quod mater est Filii Dei, sapientiamque, ot bonitatem Dei etiam optimi maximi, qui, quod convenit, ut fiat ad maiorem gloriam suam, facit, intelligens, hoc esse factum confitetur.

Ergo, beatissime pater, quod sanctorum patrum tenet traditio; quod ecclesia universa profitetur; quod cathedra apostolica, super quam vestra sedit· sanctitas, oro pleno praedicat, praeclarissima Virginis in caelos assumptae solemnitftte ac festivitate instituta; quod fidoles populi summa exultation© profitentur, ac sincera fide credunt; quod denique ratio catholica tantae Virginis sanctitati ac dignitati convenire suadet, hoc vestra sanctitas, in rebus fidem et mores continentibus pertractandis, ac ex cathedra definiendis falli nescia, confirmare dignetur, et beatissimae virginis Mariae gloriosam in corpore et anima ad caelos assumptionem do fide esse credendam ac tenendam decernat, ut in fine saeculorum hoc solatium ubique terrarum fideles habeant, ac in tantis fidei ac verae religionis amittendae eon-

stituti [periculis1], ad matrem gloriosam in corpore et animo in caelis regnantem ac prope Filium sedentem, et cum illo, de nostra salute et incolumitate pertractantem ac precantem firma fide et certa spe accurrant, et eius intercessione gratiam obtineant in auxilio opportuno, ct ipsius sanctissimae matris gloriam contemplantes dum commorantur in terris, ad eamdem, licet illi Virgini imparem post vanitates mundi spretas, et pompas saoculi tanquam stercora proiectas ac diaboli insidias delusas, pervenire exoptent ac mereantur.

En ergo, beatissime pater, ardentissimum cordis mei desiderium propolam patefactum, vestraeque notum sanctitati. Nihil omnino deest pretiosissimae coronae, quam texuit sponsa Christi ecclesia catholica, ut dileclissimao matris suae Virginis Mariae sacrata tempora ornaret, si tamen hoc excipiamus: nondum etenim de fide tenendum decrevit ipsam in corpore glorioso ad caelos assumptam fuisse, sed traditionem apostolorum ac patrum accepit, et servavit, hacquo suffulta, solemnitatem ac festum sanctissimae Dcigenitricis ad caelos assumptae instituit. Sed nonno Deus hanc vestrae sanctitati gloriam reservavit?

Hoc itaque humili prece, beatissime pater, episcoporum novissimus vestram deprecatur sanctitatem. Et, licet maximo aquarum ac terrarum spatio a sanctissima urbe disiuoctus, atque ab omni impraesentiarum venerabilium fratrum consortio ablegatus, dicere tamen non vereor, omnes ad concilium Vaticanum iam iter facientes ac properantes sacrorum antistites, si illorum iudicium vestra sanctitas exquirere dignetur, idem dicturos, eumdemque sensum habituros: quinimo et ipsi forsitan eamdem gratiam vestram sanctitatem deprecabuntur. Interea etiam dicere, et asserere audeo, hoc vestrao sanctitati gaudium magnum, moximamque animi consotationem pariturum: nam corona immortalia gloriae veatra cinget sanctitas illud pulcherrimum caput, illudquo pretiosissimum corpus, cuius animam innocentiae ac puritatis laurea in primo suao existentiae momento decoratam, ac vestimento iustitiae indutam fuisse iam declaravit; hinequo fiet, ut qui fulgentissimam ac praeclarissimam coronam ad pedes Deigenitricia collocavit, ut eam do aspide inferni victricem in primo suae vitae momento faiaso omnes firma fide profiterentur, alteram etiam, illi non imparem, pro novissimo eiusdem vitae momento omnimoda de morte victoria decorando, decernat.

Nunc tandem, beatissime pater, vestram deprecor sanctitatem, ut mihi, ac clero, et populo meae curae commisso, vestram sanctam apostolicamque benedictionem impartir! dignetur, dum Deum humili prece exoro, ut omnia vestrae sanctitati, ac sanctao ecclesiae prospera ac felicia obveniant. Apud Sanetum Christuphorum de Havana, die XV Septembris, anni Domini MDCCCLXIX.

Beatissime Pater,

vestrao sanctitatis humillimus filius.

ƒ Hyacinthus Maria, episcopus S. Cbristopbori de Havana.

(Loe. Sigil.)

18m.

Votum reverendI«Ìml Frnnrlscl Hajorsinl episcopi Laqnetionlensis pro assumptione Immaculatae beatae Virginis Mariae.

Beatissime Pater.

Ut cbristifidolium devotio ac pietas erga Deiparam immaculatam Virginem Mariam magis ma-

1 Dee*t in originali.

gisque augeatur, et clariores effulgeant io ecclesia Dei dotes eius animae corporisque ineffabiles, quibas divinitus prae aliis creaturis singulariter eat ditata; iti humillimo rota mea auppliccsque preces sanctitati vestrae exponere audeo, ut in hac sancta synodo oecumenica Vaticana proponere dignetur sententiam universim admissam, mentemque fidelium omnium, qua semper tenuit ac tenete atquo constanter pioque credit ipsam immaculatam Deiparam virginem Mariam non solum anima sed et corpore ab angelis in caelum assumptam fuisso. Velim igitur, ei ita sanctitati vestrae placuerit, ut post diligens examen, te doctore, te magistro, te duco, infallibili indicio tuo, adstantibus totius catholicae ecclesiae patribus, Deo afflante definiatur do fide esse tenendum sanctissimam Dei matrem et Virginem Mariam anima et corporo redivivo ad caelestem sedem speciali Dei gratia fuisse evectam.

Qua de re votum meum hisco praesertim innixum B rationibus absolvere curavi. — Et primo quidem, quemvis ex divina scriptura argumenta clara ac lucida relate ad assumptionem Virginis corpoream minimo appareant, attamen id sub symbolorum figurarumque velamine procul dubio adumbratur; ac proinde legitima ¡Ustiono ex ipsa sacra scriptura facile deducitur, praesertim ei patrum traditioni, pervetusto ecclesiae ritui, catholicorum omnium devotioni, scholasticorum placitis, rationibusque theologicis animum quis applicuerit ac intenderit

Quamobrem merito sancta ecclesia iam ab immemorabili festum instituit do Virginis Mariae assumptione, cui sapienter accommodat praeconia ac laudes do Canticorum libro excerptas. Ilino est quod beatissima Virgo comparatur cedro exaltata in Libano, utpoU quae altius prae cactoria creaturis extollitur propter caelestia dona quibus perfusa α Deo fuit — Comparatur cypresso, quao arbor symbolam eat C incorruptibilitatis, eo quod corpus eius non decebat in pulverem reverti, cuius in sinu Verbum caro factum est — Comparatur arcae antiqui foederis, ut in spiritu canit do ea regius psaltes: *Surge Domine in requiem iuam tu et orca sanctificatiorñi tuae.* Nec vero id gratuito affirmatur de Virgine, cum doctores praesUntissimi ecclesiae do ea praedicta verba exponant. Et praestat inter alios huc referre Angelici doctoris verba, qui in expositione salutationis angelicae, ubi agens do poenis propter peccatum homini inflictis, inquit; /Fortia fuit communis viris et mulieribus, ut scilicet in pulverem reverterentur: et ab hac immunis fuit beata Virgo quia cum corpore est assumptu in caelum. Credimus enim quod post mortem resuicilata fuerit, et portata in caelum, iuxta Psalmum 131: *Surge Domine in requiem tuam tu el arca sanctificationb tuae.a* Eandem sententiam tradit duobus in locis Summae part 3, qu. 27, art. 1, D nec non qu. 83. rt. 6 ad octavum.

Si igitur vetiti· Testamentum sub symbolorum velamine typus est faturi, ut tradit sanctus Ambrosius lib. 2 cap. in Lucam; quis non videt tot figuris, inter caetera innumeraque privilegia, obumbratam erae corpoream quoque Virginis in caelum assumptionem l

Et praeterea quae praedicantur de Filio, iuxta omnes theologos, habita proportione, praedicari debent et de metro Virgine Maria propter arctissimum nexum cum lesu Christo eius Filio rolato nd humanitatem. Unde quemadmodum corpus Filii sui nullam pati debuerat corruptionem, sicut iam praedictum fuerat in Psalmo 15: *Nec dabis sanctum tuum videre corruptionem,* et tertia din leeus vero resurrexit vi ena, prout de ĕ apostoli» praedixerat: *Post lres dies resurgam;* sic decebat ut corpus Virginis matris revivisceret post mortem, et ab angelis A deferretur in caelum; uti sanctus Petrus Damianus ait: nAscendit Salvator in caelum potestativae virtutis imperio, sicut Dominus et creator, angelorum comitatus obsequio, non auxilio fultus. Assumpta eat Maria in caelum, sed gratiae sublevantia indicio, comitantibus et auxiliantibus angelis, quam sublevabat gratia non natura/

Idem tradit sanctus Gregorius Turonensis lib. de mirae, cap. 4 hisce verbis: „Dominus susceptum Virginis corpus sacratissimum in paradisum doferri ¡usait, ubi nune resumpta anima cum electis eius exultans aeternitatis bonis nullo occasuris fine perfuritur/

Itemqne sanctus Germanus in homilía do obdormitione Virginis dicit: wVivit spiritus tuus in omne aevum, ot caro tua sopulchralem corruptionem non est experta/

Pariter sanctus Andreas Cretensis, oratione de laudibus assumptae Virginis, ait: „Erat novum reipsa spectaculum, animiquo rationibus inaccessum, mulierem caelorum naturam supergressam, caelestium aditurum uncta corpore penetrare; quemadmodum enim pavientis incorruptus uterus, ita nec morientis disperdita caro/

Idem tradit nuper citatus unctus Petrus Damiani de sermone Assumptionis hoc modo: „Tota glomeratur angelorum frequentia ut videat reginam sedentem a dextris Domini virtutum, in vestitu deaurato, in corpore semper immaculato, circumdatam varietate, virtutum multiplicitate distinctam/

Clarius sensit tanetus Fulbertua Carnotensis, sermone 2 de Nativitate beatae Mariae Virginis: ^Credit Christiana pietas quia Christus Deus, Dei filius, matrem suam gloriose resuscitaverit, ot exaltaverit super caelos/

Itemque sanctus Bernardus sermone 4 de assumptionc ait: /Tempus loquendi omni carni, cum ossumitur incorrupti Verbi mater in caelum/

Magis aperto loquitur etiam do hac re Ugo a Sancto Victore, qui lib. 3 de Erudit. Theolog.: .Septimum Virginia privilegium eat, quod cum corporo suo, quantum credimus, in caelo vivit... Non impossibile Deo fuit ut illud divinitatis habitaculum singulare corruptioni non subiaceret vel vermibus.. /

Sanctus autem loannes Damascenus minutim enarrat modum quo corpus redivivum Virginie asportatum ab angelis in caelum fuerit, ut videre licet in oratione 2a de Dormitione Virginis, ubi ita exclamat: nIlodie Virgo immaculata quae nullis terrenis inquinata est affectibus, sed caelestibus educata cogitationibus, non in terrain reversa eat; sed cum esset animatum caelum in caelestibus tabernaculis collocatur/ Quo in sermone, quem ecclesia in festo Assumptionis legit, Damascenus totus est ad sustinendam hanc catholicam sententiam, ¡additis quibusdam circumstantiis quas non potuit ex alio fonte haurire, nisi ex veteri traditione, uti patet ex eo quod asserit in oratione IIa num. 14 de Dormitione beatae Mariae Virginis, hisce verbis: pBanctissimum corpus clarissimo praestantiuirnoque tumulo imponitur, unde triduo post in caelum attolitur.. /

Praeterea theologi omnes, scholastici altioris ordinis ac pietatis, uti Suarez, venerabiles Bcllarminus et Canisius, Melchior Canus, aliiquo innumeri, quibus praeit Angelicus doctor, eamdem quoquo tuentur sententiam, quam validis roborant rationibus. Unde eVenit ut sancta ecclesia amplectendo eundem sensum in Patrum locutionibus significatum, iam ab immemorabili tempore, in Assumptionis festo usa sit orationibus hanc veritatem exprimentibus, uti colligitur ex quadam antiqua nratione sancti Gregorii Magni, quae in eius Sacramentario asser-

vatur, quncquo tunc temporia legebatur in praedicto festo: nVeneranda nobis, Domino, huius diei festivitas opem conferat salutarem, in qua sancta Dei Genitrix mortem subiit temporalem, nec tamen mortis nexibus deprimi poterit, quao Filium tuum de ao genuit incarnatum. Qui tecum vivit etc."

Cum igitur patres graeci et latini in idipsum consentiant, argumentari tuto licet hanc semper fuisso totius ecclesiae mentem-, scilicet, beatissimam Virginem Mariam anima et corpore ab angelis in caelum evectam fuisso. Quare concludendum est cum Benedicto XIV cap. 42, lib. I do canonizationo sanctorum num. 16: ^Dignitatem, qua ut Dei mater caeteris antecellit, excellentem virginitatem, insignem sanctitatem qua omnibus praestat ot angelis et hominibus, intimam cum Christo filio suo coniunctionom, summumque filii in sanctissimam matrem amorem, haec omnia totidem esse theologicas rationes, quibus satis ostenditur, singularis resurrectionis privilegio beatam Virginem esso auctam, atque in caelum anima ot corporo assumptam/

Demum tot monumenta vetera, ecclesiarum tituli, sacrao icones, sacolla atquo altaria innumera Virgini in caelum evectae dicata, argumentum suppeditant satis firmum, quod definiri do fido possit hoo praestanti&simum Virginis privilegium, quodquo semper, quod ab omnibus fidelibus creditum ubique est, nempe /ipsam Deiparam Virginem Muriam anima et corpore in caelum assumptam fuisse/

Ita igitur votum meum quoad potui conficere curavi iuxta intimos animi mei sensus, et sanctitati vestrao flexis genibus subitelo, ut, si videbitur, patribus oocumonici concilii Vaticani sub auctoritate vestra in Spiritu sancto congregatis discutiendum proponero velit, dum ego ad sanctissimos pedes provolutus apostolicam benedictionem efflagito.

Romae die sacro ipsius Virginis Mariae purificationi anno Domini MDCCCLXX.

Sanctitatis Vestrae humillimus obedientissimus addictissimus filius et famulus

Franciscua Majoraini episcopus Laquedoniensis.

18 n.

Synodi SmyrncnslN nd Minimum pontificem epistola de eodem Argumento.

Beatissime pater.

Immaculatam et ab omni labo servatam Virginem Mariam matrem Dei» esse gloriam generis nostri, et Orientis decus, nullus est qui, nisi ovangaiicae historiae ot ecclesiae monumentis impio velit conatu refragari, dubitaro possit. Omnes enim qui hio morantur iuro meritoque prae aliis clamaro gestiunt: caro et soror nostra os, honorificentia populi nostri. Hìno maioree nostri ot buina regionis Asiae minoris fideles strenui veritatis propugnatores, tam et tantis faustis acclamationibus concilii Ephesini de eius divina matornitato sententiam susceperunt, ut *omnes* — eunt verba sancti Cyrilli Alexandrini (EpisL 14 al. 22, ad cler. et pop. Aloxandr.) — *una voce sanctam synodum laudare coeperunt, multaque passim laetitia, multa etiam luminaria accensa, ita ut nonnullae quoque mulieres thuribula gestantes, antecederent episcopos.*

Hinc quoquo factum, quod orientalibus dies festos in honorem beatae Mariae Virginis celebraro atque numero augere, solemne fuit; inter quos Conceptionem eius ab omni labo exportem primi ritu festivo coluerunt Nec minori pompa glorificationem eius in caelo venerari soliti sunt a primis saeculis, scilicet Dormitionem una dio et altera ad caelum Assumptionem, ut hac sola distinctione quam in Occidente Mediolanensis ecclesia est amplexa, se virginei corporis resurrectionem et in caelum manu angelorum translationem credere aperte constaret Hanc veritatem pleno cordo profitentes, ad pedes tuos provoluti suppliciter et unanimiter ut illam definitione tua dogmatica vel proximi concilii occumcnici sententiam firmare, et ecclesiae catholicae ex fide credendam trudero digneris obsecramus atquo instantissime desideramus.

Et quidem recte omni modo. Nam ipsissimis argumentis, quibus in bulla dogmatica privilegium Mariae sine labe conceptae sartum tectumque fuit, et eius in caelum assumptio defenditur et probatur. Ut enim victoria Mariae plena do serpente antiquo manifeste appareat et praecinatur, illam oportet credere immunem *a triplici* roe, ut ait sanctus Bonaventura, originalis miseriae, videlicet miseriae nascentium, parturientium et moriendum. Si de homine lapso haec lata fuit α Deo sententia: *Pulvis es et iu pulverem rererteris,* do Virgine innocentissima nefas est illud pronunciare. Ideo nsicut — ut verbis utamur Hildeberti Turonensis — beata Virgo n maledictione mulieris cui dictum est: *In dolore paries,* facta est immunis, quia peperit sino doloro, sic et a communi viri et mulieris maledictione, cui dictum est: *In cinerem ibis,* facta est immunis0 (Serm. I in Assumpt). Profecto morte mortua est, quia non est creatura supra auctorem vitae, qui pro nostra omnium salute interfici voluit; et sufficit discipulo ut sit sicut magister eins et servo sicut dominus eius. At si Pater non dedit sanctum suum videro corruptionem, ct Filius non dabit sanctum illud corpus ct immaculatam carnem, de qua carnem accepit, in pulverem redigi. Et nsi Moysis corpus ab homine non invenitur in terris, cum quo locutus est Deus facie ad faciem, illius quaerere dementia est, per quam idem maiestatis Deus incarnatus effulsit in terris, ut ait in saeculo octavo Autbertus (horn, de Assumpt., Act. as. ord. Bened. saec. 3, p. 2). Bene igitur ad foederis arcam, *quae lignis Selim incorruptibilibus erat composita,* sicut etiam ad myrrham electam, galbanum, incensum et aromata fuit configurata, cum ea omnia a corruptione servant. Et si Mariam Esther novi Testamenti ecclesia proclamat, fatendum prorsus est quod ille qui do Laxaro dixit: *Lazarus dormit,* et do filia lairi: *Non est mortua puella, sed dormit,* ipse profecto matri suae reclamatione loquutua fuerit: *Surge, ego sum frater tuus, non monens* (Esther, XV, 13). „Quod quidem, — ut bene disserit Baronius, — haud adeo mirum vel novum videri debet; nam si caetera in illam collatu pensentur, levius censendum cat beneficium hoc quod et aliis plurimis constat fuisse divina liberalitate concessum. Quod si Christo resurgente ex mortuis, multa subinde, ut ait evangelista (Matth. XXVII, 53), sanetorum corpora surrexerunt et introiorunt in sanctam civitatem, et apparuerunt multis, quos penetrans illo caoluiu duxit secum in altum, captivam, ut est apud Paulum, ducens captivitatem; quid inquam, tam mirum, tam novum, ut matri concessum sit quod compluribus servis constat fuisso tributum? (ad ann. Christi 48). Huic vero piae et religiosae sententiae, — sunt verba Benedicti XIV de assumpLVirginis in caelum corporea. — rationes etiam theologicae suffragantur, petitae cx dignitate mstrie Dei, ab excellenti virginitate, ab insigni super omnes homines et angelos sanctitate, ex intima cum Christo Filio comparatione et consensione, ex Filii in matrem dignissimam affectu. Denique, quod caput est, ai ecclesia non modo assumptam iu caelum Virginem celebrat die 15 augusti et aliis sequentibus, sed etiam homilías sanctorum loaunis Damascati et Bernardi legendas fidelibus tradit, quae eam corpore simul et anima assumptam dissertissimis

verbis affirmant; de eius auctoritate et suffragio a neutiquam dubitandum esae videtur *(De canonis, ss.* Libr. I, o. 45).

Quapropter hanc doctrinam de corporis Mariae in caelum assumptione dicere licet, quod tu, sanctissimo domine noster, in bulla dogmatica de immaculata Conceptiono dixisti solemniter: rApud omnes catholici orbis populos ac nationes mirum in modum propagatam in ipsa ecclesia semper extitisse veluti s maioribus acceptam et revelatae doctrinae charactere insignitam, illustria venerandae antiquitatis ecclesiae Orientalis et Occidentalis monumenta validissima testantur." Nihil igitur impedire posse quominus haec sententia, quam hodie impugnaro *summae temeritatis* esset, iuxta eximium doctorem Suarex (3 part. qu. 37, art. 4, disp. 25), et *petulantis temeritatis,* secundum Canum (libr. 12 de loc. theol. cap. 4), inter fidei dogmata adnumeretur. Eia ergo, beatissime pater, haec vota et B supplices preces nostras, et ardentia Christi fidelium desideria excipias obtestamur. Qui enim matrem immaculatam virgineo pedo serpentis ab initio homicida© caput conterentem ecclesiae lesu Christi venerandam ex fide catholica aolemni definitione sancivieti, profecto opus bonum. Deiparam sanctissimam corona gloriae redimitam ct ante communem resurrectionem *comitantibus et auxiliantibus angelis,* sancto Petro Damiano teste (hom. de Assumpt), redivivo corpore in caelum assumptam, dogmatico decreto declarare. Ipse qui coepisti, perficere velle et solidaro haud dubitamus. Et haec est spes reposita in sinu eorum, quod sicut saeculo IX sanctus Leo EV octavam huius solemnitatis, post obtentam cessationem pestis ex diri draconis halitu contagiose initium sumentis, instituendam curavit, ita qui daemoniorum doctrinis et erroribus omno iustum et honestum peaaumdantibus tamquam lue impura, C pollutum saeculum nostrum vehementer dolemus, per Mariam parta victoria illud virtutibus florescere gaudeamus; et fides firmata iam stirpe sanctitatis, atque ovibus errantibus adductis, ut fiat unum ovile et unus pastor, ad antiquum splendorem ubique reviviscere videatur. Hinc nostram hanc aetatem sacculi Mariae et saeculi Pii IX merito nomen sibi adecicere omnia saecula pronuntiabunt.

Interea ad pedes sanctitatis tuae provoluti benedictionem tuam super nos et super populos nobis commissos effundere digneris precamur et obtestamur.

Humillimi et obsequentissimi filii.

Smyrnis, 13 iunii 1869.

Vincentius Spaccapietre aep. Smymensis, vie. aposL Asiae minoris delegatus apost
Fr. Laurentius Bergcretti, aep. Naxopariensis.
Spiridion Maddalena, aep. Corcyrensis, administr. apost. Zacynthi et Cephaloniae.
Ignatius Giustiniani, ep. Chiensis.
loseph Maria Alberti, ep. Syrenais, delegatus apost. in regno Graeciae.
Fr. Fidelis Abbati, ep. Sanctorinensis.
Ioannes Marangò, ep. Tcnensis et Myconenais et administrator Andrensis.
Nicolaus Adulphus Marinelli ep. Solensis,
lacobus Barozii, illustrissimi ac reverendissimi vicarii apostolici Constantinopolilaui procurator.

19.

Postulatum nrchleplHcopl 'WestmonaMi'rIc o h Ìh dr tilditlour facienda cuuonihiis de primatu Romani pontifirln in schemate de errlcrtln.

Speciali patrum congregationi
qui ad propouttones patrum expendendas deputati fuerunt infrascriptos sequentia canonibus de primatu Romani pontificis in schemate de ecclesia etc. inserenda rererenter proponit.

Rationes huius propositionis ex adiecto schemate patebunt.

I. Canoni XIV addatur hoc tertium membrum:

„aut ipsum iurisdictionia primatum vel potestati spiritualis principatum in totam ecclesiam non fuisse soli Petro eiusque successoribus divinitus collatum. anathema sit."

II. Cononis XVI membro priori hoc addatur incisum:

ratque tam in omnes simul quam singulos seorsum ecclesiae pastores."

III. Post canonem XVI inseratur canon:

pSi quis dixerit decreta fidei et morum edita a Romano pontifico tanquam α supremo totius ecclesiae pastore ot doctoro auto aliorum sive plurium sive pauciorum episcoporum consensum posse reformari (vel reformabilia esse): aut eadem examini vel iudicio alterius ullius auctoritatis etiam concilii oecumonici ita subiici posse, ut liceat illa sive reiiccro sivo recipere: atque ipsum Romanum pontificem iudicio vel reformationi huiusmodi renitentem posso α concilio oecumenico per actum superioris iurisdictionii corrigi vel deponi: anathema sit."

15u die februarii 1870.

Henriette Eduardus archiepiscopus Westmonastericnsis.

20.

Postulata dogmatica archiepiscopi MchlínicnsiM. De suprema ¡n ecclesia potestate1.

L

1. Ecclesia non procedit ad definitionem dogmatum, nisi quando veritates revelatae negantur, aut in dubium vocantur; nec devenit ad condemnationem errorum quae fidei adveniantur, nini quando huiusmodi doctrinae *de facio* disseminantur.

2. Sed in hi· casibus, non tacet ecclesia, iuxta Augustini effatum: „Quae eunt contra fidem, vel bonam vitam, ecclesia non approbat, nec tacet." cAd inq. lao. L. 12, n. 75.)

3. Non igitur quaestio moveri poteet, an sit in praesentiarum opportuna condemnatio novaram quarumdam doctrinarum quae circa fundamentum regiminis a Christo in ecclesia constituti hodie praedicantur super tecta1, cum haec condemnatio non opportuna tantum, sed omnino necessaria evaserit. „Error quippe cui non resistitur, approbatur, et veritas, cum non defenditur, opprimitur" (Corp, iuris can.. Diet. 83, cap. error.)

4. Necessitatem huius condemnationis luculentius D adstruit ipsa agendi ratio eorum qui doctrinas istos spargentes, solemne huius s. oecumenicao synodi de iis iudicium expetunt. Procul igitur dubio indicium petitum proferetur.

5. Cum vero de forma huius iudicii alia atque alia in concilio proponi possint, examinabunt patres an ea quao sequuntur, et quae *ex decreti» praecidentium oecumenicorum conciliorum,* et ox verbis comitiorum *cleri gallicani* praecipue excerpta eunt, hunc in finem usui caso valeant:

II.

L Si quia dixerit, contra concilii Florentini· definitionem, sanctam apostolica™ sedem et Romanum pontificem in universum orbem non tenere primatum, et ipsum Romanum pontificem successorem non esse b. Petri principis apostolorum, verum

« **Exhibita <Ue 19 februarii 1870.**
« **In GeruKaia. ia Galba, et per Ephemeridas ubique.**

Christi vicarium, lotius occlcaiae caput, omniumque j Christianorum putrem ct ductorem; nec ipsi in b. Petro pascondi, regendi ot gubernandi universalem ocelotiam n Domino nostro lesu Christo plenam potestatem traditam esae, quemadmodum in gcatia oocumonicurum conciliorum ct in sacris canonibus continetur, anathema sit.

2. Si quia dixerit Romano pontifici traditam ease plenam potestatem regendi et gubernandi, non autem p/enum potestatem pasermL seu t/ormdtl univcrenlom ecclesiam, agnos et oves, fideles scilicet ot pastores, anathema sit.

3. Si quis dixerit Romanum pontificem, Petri successorem ot unicum ecclesiao caput habere quidem in ecclesia *primatum iurisdictionis,* non autem *supremam potestatem* docendi, regendi et gubernandi ecclesiam, perinde ac ai primatus iuriadictroni·, ceu *Potestatis principatus,* ut loquitur concilium Laterali. IV, ab ipsa *suprema potestate* di- B stingui valeretl anathema sit.

4. Si quis dixerit hanc supremam potestatem in Romano pontifico non esso *plenam.* ut eam vocat concilium Florentinum, sed ipsam *qua suprema est, divisam* esse inter summum pontificem et episcopos, quasi episcopi in pariem sollicitudinis vocati. ceu a Spiritu sancto positi ad ecclesiam Dei docendam et regendam sub unico summo totius ovilia pastore, etiam divinitus vocati fuerint ad participationem primatus seu supremae potestatis totius ecclesiae capitis, anathema ⁂it

6. Si quis dixerit supremam potestatem in ecclesia a Christo constitutam, non residere in totius ecclesiae capite, sed in magna pluralitate episcoporum4, quasi non soli Petro dixerit Dominus: wTu es Petrus, et super hanc petram aedificabo ecclesiam memo, et portae inferi non praevalebunt adversus eam, et tibi dabo claves regni ₵aelorum C anatherna ait.

6. Si quia dixerit, contra professionem fidei a concilio oecumenico secundo Lugdunensi acceptatam et confirmatam, Romani pontificis successoris b. Petri principis apostolorum iudicio *definiri* non deboro quaestiones do fido, si quae subortae fuerint; eidemquo iudicio unines ecclesias non esae eubiectas vol ipsarum praelatos obodiontiam ac rovorontiam illi darò non dobere, anathema ait.

7. Si quis dixerit supremam ac plenam summi pontificis potestatem pascendi seu docendi universalem ccclosiam non esso plenam ac supremam in definiendis quaestionibus fidei et morum, ita ut appellari liceat α iudiciis dogmaticis supremi ecclesiao capitis ad iudicium episcoporum, sive dispersorum, siro coadunatorum, anathema sit.

8. 8i quia dixerit Indicia pro sancienda regula fidei a suminis pontificibus lata, sive episcopi super D his sententiam suam exponant, sive omittant, *divina ac summa* per univorsam ecclesiam auctoritate non niti, cui christiani omnes ex officio, *ipsius quoque mentis* obsequium praestare tenontur* anathema sit

9. Si quis dixerit losum Christum non fund&sse ecclesiam suum super Petrum, nec huic dodisso clavos regni caelorum simul cum infallibilitato in rebus fidei, quam infallibilitutoni in successoribus eius immotam hucusque permanere omnibus perspicuum estl, anathema sit

10. Si quis dixerit petram supra quam a Christo aedificala est ecclesia, id est Petri supremam auctoritatem in suis successoribus Romanis pontificibus semper vigentem, posse in custodiendo deposito fidei deficere, et toti ecclesiao errorem tamquam dogma fidei credendum proponere, perinde ac si frustra Christus dixerit: „Pasco agnos meos, pasco oves meas; ego oravi pro te ut non deficiat fides tua; ct tu aliquando conversus confirma fratres tuoaa; anathema sit.

Romae 25 decembris 1fifty, in navitate Domini,

f Victor-Aug. arch. Mechlin.

▲ ULBGATUM

Variae propositiones ex libro cui titulus:
Du concile Général5) *etc.*
extractae.

Propositio prima.

Suprema potestas spiritualis in ecclesiam est essentialiter complexa atque composita, ita ut non resideat in Petro eiusquu successoribus, sed in corporo primariorum ecclesiao pastorum, in papa scilicet et episcopis consentientibus.

Haec propositio est quasi totius operis cardo et basis, et saepe saepius ab auctore exprimitur.

Dixi: *Suprema potestas spiritualis est essentialiter.*

l>a souveraineté spirituelle est composée do doux éléments essentiels: l'un principal, la papauté; l'autro subordonné, l'épiscopat (Préface, pag. XX.)

Dixi: *In ecciesiam.*

Sur eo texte do Martin V au concile do Constance: *Utinam credat quod papa canonice electus, qui pro tempore fuerit ... sil successor beati Petri, habens supremum auctoritatem in ecclesia Deit* Mr. Muret dit: On a remarqué quo le souverain pontife ne dit pas: xur *féglise de Dieu,* mais *dans Véglise de Dieu,* pour toujours réserver les droits du concile général. (T. Ier, pag. 429.)

Dixi: *Complexa.*

Cette puissance, on no peut le nier, est évidemment celle du pape ct des évêques, formant une souveraineté *complexe,* uno grande unité collective. (T. 1, p. 164.)

Dixi: *Composita.*

lui troisième (hypothèse) refuserait la souveraineté absolue ot au pape tout soûl et aux évêques séparés du pape,... I^a souveraineté serait *composée.* (Id. p. 144.)

Dixi: *Jta ut non resideat* in *Petro cisque succèssoribus.*

Sì le Seigneur avait voulu attribuor à Pierro et À sea euecos»eurn cotto monarchie, aurait-il attribué une partie de» pouvoirs souveraine aux apôtres ot à leur» bucees»cur»? (Id. p. 137.)

Dixi: *Sed in corpore primariorum ecclesiae pastorum,* in *papa scilicet et episcopis.*

i luxta baec eiusdem deri gallicani verba ia comitiis anui 1626: .Ils respecteront aussi N.S.P. le pape, chef visible de l'église universelle, vicaire do Dieu en Une, éréqne dea évêques et patriarches, auquel l'apoAlolal et l'épiscopat ont eu commencement, et sur lequel J. Cl a fondé son église, en lui baillant les de dn ciel avec l'iafallibililé de la foi, que l'eu a vu demeurer immuable en ses sneoeeeeurs jusqu'aujourd'hui".

η Opus fasBotinstnum cuique notum, cuius auctor fuit H.L.C. Meret, episcopos Sartoris in partibus ac decanas fanütatis theologicae Sorbonicae. Prodiit Parisiis menue aepUmbri 1969, hoc praenotatu titulo *1ht concile général et dc le paix rdigicutc. Mémoire soumit* au *prochain concile oecuménique du Vatican* 2 voL in-»·.

1 *Mémoire soumit au prochain concile du Vatican,* par Mgr. Naret, évêque de Sura

' *Mémoire soumit,* etc. ut supra.

▮ Ibid, *contra seni. d. Thomae:* .Papae habet plenitudinem pontificalis potestatis, quasi rex ia regno-, sed episcopi assnmantar in partem Bollicitediáis, quasi indices singulis dvitalibus praepositi" (S. Thomas q. Ï6, art. 8).

4 *Mémoire soumis,* etc.

* luxta haec verba cleri gallicani ad Innoeaatiua X: .Indicia pro sancienda regula fidei a summis pontificibus lata super episcoporum consultatione (sive suam in actis relationis sententiam ponant, sive omittant, prout illis collibuerit) divina ae.}ue ac stimma per nnirercam ecclesiam anelontale niti, cui Christiani omnes ex officio ipsius quoque mentis obaeqniun praestare tenentur·.

En vertu de l'institution divine, la souveraineté spirituelle réside dans le corps des premiers pasteurs, c. à. d. dans le pape et dans lea évêques. (T. 1, p. 632.)

.... Dans Pierre et les Apôtres, dans le pape et les évêques formant un seul corps. (T. 2, p. 2.)

Dixi: *Consentientibus.*

La troisième (hypothèse)... la ferait consister dans l'accord du pape avec les évêques et des évêques avec le pape. (T. 1n p. 144)

Propositio secunda.

Episcopi, in concilium oecumenicum legitime congregati, in iis quao spectant nd fidem, schismatum cxtìrpationcm ac reformationem ecclesiae, ius habent proprium et independeos decreta Romani pontificis etiam cx cathedra prolata examinandi, indicandi, acceptandi, aut reiiciendi, etiam papa contradicente, cumque, sub poena depositionis corrigendi atquo cogendi ad maioris concilii partis sententiam admittendam et promulgandam.

Haec propositio al auctore in multis et quasi innumeris locis propugnatur, et signanter Tom. 1, cap. 6, *ubi tractat de doctrina concilii Conslantiensis, sessione quam ut partem reri et oecumcnici concilii haltt.*

Dixi: *In ii» quae spectant ad fidem, schismatum exlirpatiouem et reformationem ecclesiae.*

Le décret de la cinquième session ne parle que de la foi, du schisme, de la réformation do l'église. II ne porto aucune atteinte aux droits du pape de convoquer, de présider, de diriger, do transférer, de dissoudre, do confirmer le concile. (T. 1, p. 420.)

Dixi: */nj halent proprium.*

Le vrai et légitime concilo général no tient son autorité, quo do N. S. J. C... Il n'a d'autro maître que J. C. (T. 1, p. 423.)

Dixi: *Indrpendens.*

Le caractère de souveraine autorité dans le concile général est tellement frappant... que Bollannin est obligé do lui rendre hommage, tout en l'effaçant autant qu'il peut... (T. 2, p. 161.)

Il va (Bollarmin) Jusqu'à reconnaître *une foi»* que les instructions, que le souverain pontife peut donner aux évêques pour diriger leurs délibérations, ne les obligent pas, ct qu'ils no sont pas tenus de les ❡uivre (Id. pag. 289.)

Selon lui (Bollarmin) „le pape conserve toujours le droit do casser ot d'annuler les décrets do la mn-ƒorité (p. 160). Mais dire. eLc pape *seul* reste juge, le pape seul est juge; c'est là une contradiction palpable ... (p. 160.) ... La meme contradiction reparaît... quand on affirmo quo lo papo a le droit do casser et d'annuler les décisions régulières oie. etc. (p. 161.)

Dixi: *Decreta Romani pontificis etiam ex cathedra prolata.*

On no pent douter que h lettre (do s. Léon) à Flavion no fut un jugement dogmatique revêtu de tonte l'autorité du ·. siège... (Mais) était-ellu devenue une règio absolue do foi pour tous les catholiques? Nous no craignons pas do dire que, s'il en était ainsi, la conduite du concilo do Cbalcédoine serait entièrement inexplicable. (T. ï, p. 223.)

Dixi: *Examinandi, judicandi, acceptandi cel reiiciendi.*

Le concile légitime soumet à un nouvel examen, à un examen sérieux, libre, juridique, les enseignements et les décrets émanés du. pape seul. Ces enseignements et ces décrets sont acceptés ou rejetés par le concile, selon qu'ils lui paraissent conformes ou contraires à l'écriture, à la tradition, etc. etc. (T. 1, p. 339.)

Dixi: *Etiam papa contradicente.*

Dira-t-on que les droits exercés par les conciles généraux sur In doctrine ct les personnes des papes n'ont été que des concessions dos papes oux-mômes? Mais pouvaient-ils refuser ce consentement? Et quand le cinquième ct le sixième concile ont rejeté la constitution du pape Vigile ot condamné les lettres dogmatiques d'Honorius, agissaient-ils en vertu d'une délégation pontificale? (Id. ρ. 342.)

Dixi: *Eumque, sub poena depositionis, corrigendi..*

11 est incontestable quo le concile général, quand il dépose un pape, ou quand il le réprimande, fait acte de juridiction supérieure. (T. 2, p. 207.)

Si tous les moyens do conciliation ct do temporisation étaient rendus inutiles, lo papo s'exposerait À la rigueur des peines canoniques. Aux termes des décrets de Constance, il pourrait être déposé. (T 1, p. 424.)

Dixi: *Atque cogendi ad maioris concilii partis sententiam admittendam et promulgandam.*

Sous cette divine influence ... portant scs décrets à la majorité des suffrages, le concile restera toujours dans la vérité. (T. 1, p. 424.)

Les votes (dans Ica conciles) n'ont-iU pas toujours été portés a la majorité des suffrages? (T. 2, P- 317.)

(I<e pape) „nc peut point se séparer do la grande majorité des évêques, ct il devra prononcer les sentences selon les votes do cette grande majorité... Dans le eas où le pape refuserait obstinément de confirmer Ica décisions de cette grande majorité... aux termes du concilo do Constance, il pourrait être déposé../ (T. 1, p. 424.)

Propositio tertia.

Singuli episcopi, etiam extra concilium generalo positi, iure divino potestatem habent decreta Romani pontificis etiam dogmatica examinandi et indicandi, necnon et publice contradicendi, quandiu non accesserit adhaesio expressa vel tacita maioris partis episcoporum.

Haec propusitio est corollarium praecedentium, et passim propugnatur ab auctore, signanter T. 1, lib. 3. cap. XIV; et T. 2, lib. 5, cap. 1.

Dixi; *lure diemn.*

Successeurs dea apôtres, héritiers de cette portion de la puissance apostolique, qui devait constituer l'épiscopat... Ica évêques reçoivent immédiatement do J. C. ct leur caractère ct leur juridiction... Ce droit est Inhérent au caractère épiscopal, et c'est on vertu de ce droit quo l'évêque siège dans les conciles généraux, en qualité do juge, et que, hors des conciles, il peut participer encore au gouvernement général de l'église. (T. 2, p. 281.)

Dixi: *Decreta Romani pontifici» etiam dogmatica.*

lx?» droits de l'épiscopat ne peuvent pas se perdre dans ¡'église de Dieu. L'histoire religieuse du ❡7 siècle nous présente une application éclatante des anciennes maximes conservatrices de la dignité épiscopale ct de la constitution de l'égliso. (L'auteur cite ici la conduite des évêques français dans la réception des bulles papales contre les Jansénistes. Décrets vraiment dogmatiques.) (T. 1, p. 524 ot seq.)

Dixi: *Examinandi.*

Le premier dn ces droits est de n'adhérer aux décisions du souverain pontife, qu'nprès examon et avec connaissance do causo. Cet examen... consiste, do la part des évêques, à comparer les décisions nouvelles des souverains pontifes avec la tradition de leurs églises et avec les enseignements de la foi. (T. I, p. 520.)

Dixi: *ludicandi.*

Toutefois, sans s'écarter un seul moment do leurs devoirs envers le sL siège, ils (les évêques français,

affaire du Jansénisme) examinèrent les questions en a litige ot portèrent leur jugement sur elles. Ils ne •o regardèrent pas comme de simples exécuteurs des sentences pontificales, rnnis comme do vrais *juges*. (T. 1, p. 526.)

8 il nous a été donné do constater solidement 10 droit des évêques d'être *juges* de la foi avant le pope, et do rester encore *juge»* do la foi après lui, ll on résultera, pour tout lecteur attentif, quo l'égliso est constituée d'après des principes identiques et immuables, et lorsqu elle est réunie en concilo général, et lorsqu'elle est dispersée dans le monde. (T. 1, p. 530.)

Dixi: *Necnon et publice reclamandi.*

Hic girai et titubat auctor, ac verbis obnubilis loquitur: sed haec consequentia necessario oritur ex praemissis et praedictis, si attendantur scilicet iuro, quae supponuntur episcopatui essentialia.

Les théologiens ^affirment quo l'évêquo peut B suspendre l'exécution do la loi (disciplinaire), qui lui paraît avoir do graves inconvéniens, et soumettre au souverain pontifo des observations respectueuses. Si on n'exngèro pas les droits du st. siège, si on veut se tenir dans lo certain, il nous parait clair quo les mêmes principes peuvent s'appliquer à l'espèce que nous traitons, c. à. d. à un décret dogmatique émané du papo seul. Et cependant nous n'allons pas jusqu'à accorder à l'évêque la faculté do suspendra la publication du décret apostolique. (T. 2, p. 289.)

(L'évêquo) exécutera fidèlement le mandat apostolique... (Puis) il écrira au souverain pontifo pour lui exposer, avec modestie, ses difficultés, ses doutes et ses réserves. (T. 2, p, 288.)

Ici notre opinion a été entièrement dénaturée par le R. P. Matignon et par d'autres critiques. Ile nous font dire quo les lettres, quo les évêques devraient C écrira au pape, pour réclamer un nouvel examen des questions, seraient secrètes... Heureusement ces mots do *lettres secrétes* sont une puro invention...

Quand S. Irénéo écrivait nu papo s. Victor... quand 8. Cyprion discutait avec St. Étienne... ses lettres n'étaient pas *secrètes*. (Défense du livre du Conci), etc. p. 54.)

Dixi: *Quandiu non accesserit...*

Si l'épiscopat, dans la majorité, adhérait sans réserves au jugement pontifical, l'autorité do l'église, l'autorité du souverain pontifo et des évêques se manifesterait clairement, ot alors la soumission et l'obéissance deviendraient un devoir strict pour tout le monde, pour les évêques, comme pour les fidèles. (T. 2, p. 288.)

A l'égard des décrétales, émanées des papes seuls... (les évêques dispersés) ont le droit et le devoir d'un examen sérieux et libre, tant quo l'as- D sentiment do l'égliso no s'est pas produit. (Défense, p. 52.)

Propositio quarta.

Per plurima ecclesiao saocula veri extiterunt et legitimi episcopi, qui n Romano pontifice noque directo, noque indirecto instituti fuorant, etsi ab cius primatu non fuerint indopondontes. Positis ponendis, eadem legislatio reviviscere posset.

Haec propositio in tribus praesertim primis capitibus lib. 4 propugnatur.

Dixi: *Qui a Romano pontifice non fuerant instituti.*

Cotto preuve historique do I'oxistonce dans l'égliso ∂n pouvoir d'institution des évêques, distinct do celui qui appartient au pape... nous pouvons la fournir avec évidence ot certitude. (T. 2, p. 13.)

Cetto institution n'a pas toujours appartenu exclusivement au souverain pontife. (T. 2, p. 57.)

Dixi: *Nequr directe neque indirecte.*

Ainsi voilà un concile général (Éphèse), qui & décidé qu'il pouvait y avoir et qu'il y avait en effet des églises possédant, ¡depuis les temps apostoliques, le droit indépendant d'ordination, c, à. d. ne recevant l'institution canonique du s. siège de Rome, ni directement par lui-même, ni indirectement par les patriarches d'Antioche et d'Alexandrie. (T. 2, p.27.)

Ce fat, malgré le jugement du pape, que l'archevêque do Chypre fut maintenu dans son indépendance. (T. 2, p. 30.)

Dixi: *Etti ab eius primatu non fuerint independentes.*

L'institution des évêques, de quelque main qu'ello vienne, ne peut jamais être indépendante des souverains pontifes. La confirmation des évêques, qu'ils n'instituent pas par eux-mêmes, directement ou indirectement, leur appartient de droit divin. (T. 2, p. 58.)

Dixi: *Eadem legislatio reviviscere posset.*

Par l'acceptation de ces lettres (do communion) le pape confirmait le nouveau prélat dans la possession do sa dignité. Il pouvait au contraire infirmer toute son autorité, tous ses droits par le refus motivé do ces lettres, qui impliquait lo refus de la communion du s. siègel. (T. 2. p. 49.)

Leurs privilèges (ceux des petits patriarchate dT^phèse, de Césarée, d'IIéraclée) furent enfin abolis ou plutôt *réunis* à ceux do l'égliso de Constantinople; car aucun droit ne peut se perdre dans l'égliso do J. C. (T. 2, p. 24.) Si, par le schisme et par la domination des infidèles sur les territoires do ces patriarches, ces droits ont cessé d'êtro exercés, ils no sont pas perdus; car dans l'église aucun droit divin ne pout so perdre. Ces droits, selon la doctrino do Thomassin, ont fait retour à l'église universelle; ils sont confiés à la gardo du siège apostolique et déposés entre les mains du souverain pontifo. (T. 2, p. 31.) Ils pourraient revivre le jour, où prendrait fin la puissance tyrannique qui tient sous son joug ces provinces, autrefois florissantes. (Id. Ibid.)

Dixi: *Positis ponendis.*

Les changements disciplinaires ont été nécessaires ot sages ... Do cetto légitimité et des droits généraux du s. siège il suit quo rien, dans cetto disciplino, no pourrait être modifié, qu'avec lo consentement et par l'autorité du e. siège.

Nota huius ductrinao ambiguitatem ct obscuritatem. *Auctor tria asserii:* 1' Institutionem *seu* iurisdictionis concessionem existera *sine consensu praevio summi pontificis;* 2· *hunc non nisi gravi matiro ductum confirmationem denegare posse.;* 3° *haec iura non esse, mortua, et reviviscere posse. Si haec tria vera sunt, quomodo necessaries sit tul hanc reviviscentiam summi pontificis consensus, non inlelligo.*

Propositio quinta.

Doctrina tenons pontificem Romanum ex cathedra docentem esse infallibilem, necnon suprema et independent gaudero potostate in ecclesiam universalem,

1· Est opinio nova in ecclesia, negata a sanctis, ignorata a maximis inter doctores per decem saecula et amplius; spreta ct violata ab omnibus conciliis oecumenicis;

2° Est opinio involvens *rad¡calem* et essentialem revolutionem ia constitutione ecclesiae;

3° Est opinio contraria Scripturao sacrae, patribus, conciliis, historiae testimoniis, unoquo verbo, universali ecclesiae traditioni.

Haec propositio fere de verbo ad verbum ex nJ-

l Haec mq teatk vttetvr vpeeUrt a4 proUtfwntm MKb tioah autrcMeatis.

*riis auctoris textibus extracta fuit, cl praeser*riw *ex cap 4, lib. V, etti titulus:* Lt dogme nouveau.

Dili 1· *Opinio nota in ecclesia etc.*

A quel homme calme et sensé penuadera-t-os que ces glorieux privilèges... qu'on veut attribuer au siège apostolique en Pan de grâce 1870, aient pu être niés par tant de saints, ignorés des plus grands docteurs pendant dix siècles au moins, méconnus et violés par tous les conciles généraux? (T· % P· 367.)

Dili 2 *Opinio involvens revolutionem etc.*

(En les proclamant) vous faites dan^ l'église la pins radicale des révolutions; vous bouleverses toute l'institution chrétienne et évangélique... Voua abolisses les droits divins et dix-neuf fora séculaires do l'épiscopat. .. vous changez la constitution de l'église. (Id p. 375.)

Cette transformation__ serait uno révolution essentielle dans la constitution de Γéglise ... (elle) I! cesserait donc d'être ce qu'elle a été pendant près de dix-neuf siècles ; changerait radicalement, essentiellement de nature. (Id. p. 377.)

Dili 3· *Opinio contraria* f. *Scripturae etc.*

Comme l'écriture par l'ensemble de l'institution évangélique, la tradition par l'ensemble des témoignages et des faits, qu'elle nous présente, est contraire i ces privilèges outrés, (p. 368.)

Ce développement (du dogme) est done impossible; il est contraire à la constitution entière du christianisme; il serait la négation de sa divinité.

Oh! s'il était possible, s'il se réalisait, quel triomphe pour tons les ennemis du christianisme et de l'église! Ces ennemis soulèveraient contre le catholicisme la protestation des siècles et de l'histoire; ib l'accableraient sous une masse de témoignages accusateurs; ib verraient comparaître ot déposer contre lui, et l'écriture, et les pères, C et les conciles. Ib nous enseveliraient sous notre honte!... (T. 2, p. 378.)

210.

Postulatum archiepiscopi Meehliniensis respiciens schisma Steveuistarum, seu, ut appeDatur In Galliis, dissidentium, vulgo la Petite Église.

Eminentissimi? ac reverendissimis concilii patribus a sanctissimo domino ad exammandas episcoporum propositiones deputatis.

Eminentissimi ac reverendissimi domini.

Existont hodiedom adhuc in dioecesi mea aliquae personae, numero forte quadringentae, quae in schismate ab ecclesia catholica cinaque visibili in terris capite summo pontifice vivunt, utpoto sequaces et successores illorum, qui, post concordatum anno 1801 D a pontifice maximo Pio VII initum cum gallico Gubernio, arbitrati sunt illicitam ease communicationem cum tune constitutis a s. sede episcopia, aut cum sacerdotibus ab his eorumve successoribus ad paroeciarum administrationem missis.

Secta haec Stcvenistarum nomine apud Belgas designari soletl)» ac per plures annos uno alterove sacerdote pariter schismatico dirigebatur. Anno quidem 1865, cum iam omni sacerdote carerent, aliqui ex praedictis per litteras ad s. sedem confugerunt, ut a summo pontifice responsam acciperent, quo, ut aiebant, ad conscientiae tranquillitatem uti poaaenL Indubii revera sanctissimus puter Pius IX eiasmodi desiderio, et rescribere dignatus eat, re examinata, eos in miserando schismate lacere, ac omnino necease esse ut, schismate abietto et eiurato, ad proprii episcopi obediontiam redire festinent. Apostolicae autem litterae illao bue usque omni salutari destitutae fuerunt effectu; imo ox eo tempore aliqui Steveniatarum maiori cum pertinacia in schismate perstiterunt

Verumiamen post iam incoeptum concilium Vaticanum, pertinacia illa imminuta apparet, imo limero vel saltem praevidere videntur condemnationem quamdam sui erroris ex coctu episcoporum totius orbis produturam. Ad salutem igitur illarum miserarum ovium multum condoceret, si verbi naltem aliquibus concilium declararet ab ecclesia seiunctoa et schismaticos esae eoa omnes qui obedire noluerunt ordinationibus Pii VII, atque episcopis ab ipso initio huius saeculi suisque successoribus Romanis pontificibus postea constitutis, iisque ut veris ac legitimis ecclesiae pastoribus non obtemperant

Ea propter postulat infraacriptus, ut in schemate de ecclesia, cap. XI (De Rom. pontificis primatu) pagina 22, post haec verba: *in singulas seorsum particularium pastarum ecclesias,* et ante haec: *aut ebam contendunt etc.,* inserantur sequentia, aut fero aequivaleatia: *aut sustinent Romanum pontificem non passe, ei huius iurisdictionis, ad bonum religionis uti mediis extraordinariis (guale ineunte hoc saeculo XIX ad religionis cultum* m *Galbis restaurandum adhibuit pontifex maximus Pius VII, plures dioeceses estinguendo et nanas erigendo), ac ideo huiusmodi ordinationibus obtemperare nolentes, sanctae sedi et constitutis ab ea legitimis episcopis obedientiam detrectantes, a sera Christi ecclesia seiuncii, in schismate versantur.*

Romae 25 februarii 1870.

t Victor-Aug. archiep. Mechlin.

21 *b.*

Ponto1stio episcopi Lucionensis super eodem schismate.

Eminentissimi et reverendissimi patres.

Episcoporum quorumdam obstinata renuentia sais sedibus cedendi, post publicationem litterarum aposto!¡carum *Tam multa* diei XV mensis augusti anni 1801, conclusionem concordati spectantium, quod inierat sanctitas sua Pius papa VII cum Napoleone, primo consule Gallicae reipublicae, ortum dedit cuidam schismati, cuius fautores ct sectatores in Gallia *Dissidentes,* aut etiam *parvae ecclesiae membra, vocantur.*

Sat altis radicibus inhaeret illud schisma in *Veteri Vendea militari,* quao sub finem XVIII saeculi pugnarum heroísmo praestantiraimo notabilium sedem sc dedit, pro religionis regiique regiminis defensione.

Dioecesis mea Lucionensis, cuius intra limites pars est aliqua huiusce regionis nobilitato insignis, Christianorum heroum sanguine effuso illustratae, schismate *Dissidentium* fuit infecta quibusdam in parochiis. Generatim illi *Dissidentes* sunt chriatiani austeritate vitae, morumque integritate omnino commendati: at cx ecclesiis exulcs vivunt, diebus dominicis et festivis ad orationem se conferunt in domos privatas, ubi adunantur praesidente persona laica, sive viro aive muliere, quae etiam *Dissidentium* infantes baptizat, immo coniugum pro contrahendis matrimoniis consensum recipit.

Praedecessorum meorum vestigiis inhaerens, nullum ex iis quae mihi suppetunt mediis, ad eos misere devios in aulam divini pastoris reducendos adhibere praetermisi; et quolibet anno, occasione praesertim visitationum pastoralium, quidam *Dissidentes,* cum magno meo solatio, ad unitatem catholicam revertuntur.

Uuibu.d.m in dioccnibu· *Diuidentium* «ecta, id

η Is ilatta; *Le Pdte faite.*

est, *Parva ecclesia,* ut vocant, excommunicationis a publicatione fuit prodigata: non ita in dioecesi Lucionensi, ubi semper cum *Dissidentibus* illis actum est indulgentia quadam ct mansuetudine: hanc ob causam necessaria mansuetudo quod huius schismatis occasio ih *Vendete* intricetur elemento quodam politico, quod quidem innititur dispositione ingenita, a patribus scilicet suis accepta, in favorem regiae Icgitimitatis. Tota *Vendra* perpetuo in praxi protestata eat contra quasdam Concordati ordinationes, ex co quod illae ordinationes coaevae sint regiminis politici quod aegro illius regionis incolae admittunt. Sic festa a Concordato suppressa in *Vendea* celebrantur, operum servilium abstinentia, maiori etiam fidelitate quam ipsae Dominicae, et quidem non solum a fidelibus christiania, sed ab iis etiam qui religionis iuguin caetcroquin roiiciunL

Meridianae Galliae, spcciatiinquo Lugduni urbis *Dissidentes* schismatis sui rationes mero religiosas B afferre videntur. Vcrumtamcn quao sacrum concilium Vaticanum media indicabit opportuno adhibenda aut praescribenda, ad procurandum illorum conversionem, ot regressum in ovile lesa Christi, *Dissidentibus* etiam *Vendeur* erunt acceptabilia, cum omnes nunc temporis oculos ad ominentissimos patres concilii occumenici olevent, verba vitae postulantes, summoque desiderio expectantes.

Mihi opportunum visum est huic supplici libello adiuogero,

1. Duo scripta ab oratoribus Dissidentibus typis mandata, quorum tituli sunt2:

— *Canonicae et reverentissimae expostulationes (1W3).*

— *Reverentissima commentatio . . . (1869.)*

2. Quasdam observationes criticas circa haec duo scripta.

Cum maxima reverentia vestrum me fateor, eminentissimi et reverendissimi patres, observantissimum ot humillimum servum

Romao 19 februarii 1870.

f Carolus Colet, ep. Lucionensis.

(L-tS.)

21 c.

Reverentissimu commentatio ad sncro-sanrtnm occunionicuin concilium Romanum de variis actis ad ecclesiam gallicanam spectantibus.

Sanctissimo summo pontifici Pio IX, eminentissimis cardinalibus et reverendissimis archiepiscopis episcopisque in sacrosancta oecumenica et generali Romana synodo congregatis.

Très saint-pèro, éminontissimes cardinaux do la *ainto Eglise Romaine, et révérendissimes archovô- D quos ct évoques, légitimement assemblés on concile œcuménique ct universel sous la conduite du Saint-Esprit.

Pénétres d'un respect inviolable pour l'autorité sacrée des conciles œcuméniques, nous nous inclinons avec uno profondo vénération dovant les successeur» des apôtres, assemblés do toutes parts autour do la chaire do saint Pierro pour représenter l'Eglise universelle, commo elle le fut dans le saint concilo do Trente, ot autrefois λ Nicéo.

A ce moment suprême, nous venons, on nous jetant à lours pieds, lour soumettre humblement notre conduite, ct accomplir la promesso que jadis nos dernier» pasteurs de l'ancienne Église de France réclamèrent de notre filial dévouement

Quo votre sainteté, ὐ très saint-père, quo vos seigneuries, ὐ pères très illustres, daignent nous écoutor avec bonté; et si jamais, dans le cours de cet écrit, uno parole blâmable s'échappait de nos lèvres, nous la désavouons par avance. Qu'elle soit pardonnéc à notre inexpérience, à cause de la droiture de nos intentions et do notre forme et inébranlable résolution de vivre ot do mourir dans le soin do l'Église catholique apostolique et Romaine.

Pondant les orages do la révolution française (do 1790 à 1801), Diou fit à nos pères la grâce d'être fidèles à cette illustre Église gallicane, dont les pasteurs vénérés, unis au saint pontife Pie VI, dirent anathème à la constitution civile du clergé, ot souffrirent Ica plus dures privations, l'exil et la mort même, plutôt que do manquer à ce qu'ils devoient à leurs diocèses, au saint-siège et à l'Église universelle.

Au commencement de ce siècle la persécution parut s'apaiser, et déjà les saints mystères étaient célébrés par des prêtres catholiques dans plusieurs milliers de chapelles et d'oratoires, ainsi que le constatent divers documenta contemporains, lorsqu'une convention fut signée le 15 juillet 1801 entre le successeur du vénérable pontife Pie VI et le gouvernement français pour le rétablissement du culte public de la religion catholique. En vertu de ce concordat, l'existence officielle de la religion était reconnue, mais *quatre-vingt-seize* églises archiépiscopales ot épiscopales étaient condamnées à disparaître sur les *cent cinquante-six* qui existaient dans toute l'étendue du territoire soumis à la République française.

En exécution des articles 3 et 4 de cette con- C vention, sa sainteté Pic VII adressa le 15 août 1801 les lettres apostoliques: *Tarn multa,* aux archevêques et évêques français, pour leur demander do se démettre do leurs sièges; puis, par la bulle: *Qui Chnsli Domini vices,* du 3 décembre suivant, dérogeant à tout consentement des archevêques et évêques légitimes dont les démissions n'étaient point encore parvenues au saint-siège, sa sainteté déclara leurs églises et diocèses libres ot vacants, et établit la nouvelle circonscription convenue avec le gouvernement français.

Cet acto sommaire, qui, sans aucune enquête préalable1, supprimait un si grand nombre d'églises, ot qui, sans jugement canonique, frappait de destitution près de 40 archevêques et évêques, tous illustres pur la généreuse confession qu'ils avaient fait© do la foi, cet acte, do l'aveu du cardinal Consalvi lui-même, était *sans exemple dans les dix-huit siècles de ΓÉglise*

L'émotion qu'oxcita cotto mesuro inouïe, fut si vivo et si générale, qu'on en retrouve les traces jusque dans la lettre que sa sainteté Pie VII adressa le 24 mars 1813 à l'empereur Napoléon Ier.

„Votre majesté so rappellera Bans doute Ze *cri qui s'éleva dans i'Europe ft en France même,* lorw-

• *inirinedur* cod.

2 Ambos libellos iatn in hac nastra evnhraTiaina e&nàliontn collectione, L XLÍ, anum quidem, eoi. 847-94, al(enun vero, coL 911-62. Hunc tamen placuit repetere. »ed ^allice tantum, ut exhibeantur subscriptione*, quso nondum hncuaque prodierunt.

1 „ün bous demande d'appronrrr cette division de diocèse décrétée par FasseaNte ... Joignes à cela qu'avant de donner les mains à une telle opération. Il nous faudrait cossuiter les évêques dont il «'agit d'abolir les droite, proseuctr sur leur sort, sans les avoir entendus: ce serait violer les lois de la justice; ... enfin, il faudrait que nous fussions instruite des sentiments du peuple â qui l'ou veut ravir l'avantag· d'étre ƀin près de son pasteur.· (Bref de Pie VI. 10 man 1791, tome 1. pages ldi. 153, 165. Edit, Rome, 1TW.)

2 Note adresse par le cardinal Consalvi, secrétaire d'état dn aaint-Mèce, À M. Cacault. ministre plénipotentiaire dn çeuveruement Français, 30 novembre 1801. (IlUt du pape P>e VII, par k chevalier Artaud. 1 vol, p 209. Tari·. A4. Leclère. I8M)

qu'en 1801 noue fîmes usage do noire autorité pour priver de leurs sièges les anciens évêques de France1/

Les évêques réclamèrent aussitôt contre la mesure qui brisait les liens sacrés qui les unissaient à leurs églises1, ot plus tard, lo 6 avril 1803, conformément à ce qu'ils avaient annoncé dans leurs premiers écrits, *trente-huit* d'entre eux adressèrent au saint-pèro, sous lo titre de *déclamations canoniques et très respectueuses,* un mémoire signé par tous, où ils exposaient avec les développements que demandait une affaire do cetto importance, les raisons définitives qui les portaient à persister dans leur refus do démissions, et à former opposition aux actes qui décrétaient la vacance do leurs siégea.

Et commo autrefois saint Jean Chrysostôme, violemment arraché de son siège, n'avait cessé du fond de son exil de protester contro Tusurpation de ses droits1, d'instruire et de diriger par ses lettres le clergé et lo peuple qui lui demeuraient fidolce, de même les évêques signataires des *éléctamatioru* de 1803, agissant avec toute l'autorité quo leur donnait leur caractère do légitimes pasteurs, et s'appuyant sur les lettres apostoliques ct brefs du saint papo Pio VJ, prescrivirent por une signification officielle aux catholiques do Franco de considérer lo nouveau clergé commo *intrus et schismatique,* Ils déclarèrent *que toute communicaticai avec lui dans Us choses de la religion ¿tait ab&jlument interdite et défendue,* Ajoutant quo les fidèles no devraient recourir qu'au soûl *ministère des prêtres non acceptants* (lo concordat), ct placés sous leur direction.

Gardez-vous, écrivait en 1810 Mgr Scignolay Colbert, évêque de Rodez, au nom ct par délégation spéciale do scs collègues, *„de reconnaître comme vrais pasteurs, et de confondre arec la suinte Église gallicane* ces différents assemblages d'évêques, de prêtres ct do ministres inférieure quo l'on a vonlu décorer du nom d'église, soit consulaire, soit concordatiato/

Puis encore, à la fin do l'année 1813, Ica évêques réfugiés à Londres répondaient ù des ℘prêtre français „qu'il« n'avaient d autres choses à dire que de rccommandur aux ecclésiastiques qui sont restés attachés aux vrais principes, *de s'en tenir aux écrits que tous les évêques non dèmissûmnaircs ont faits en commun et signés,* ct dans lesquels sont contenus ces mêmes vrais principes, lesquels ont été faits pour éclairer les fidèles, et servir do regio nux ecclésiastiques qui no peuvent s'égarer en les suivant-.

Plusieurs milliers do catholiques entendirent la voix do ces pasteurs vénérés, ct do mémo qu'ils leur avaient été fidèles au temps de la constitution civile du clergé, ils leur vouèrent apres le concordat (de 1801) uno fidélité que rien no put ébranler.

Lorsque la paix fut rendue ù ΓEuropo, lorsque les proscrits revirent leur patrie, ct que sa sainteté Pio VH put enfin s'agenouiller en liberté sur les tombeaux sacrés des apôtres, Ica évêques français non dêmirtMonnaircs conçurent l'ospoir quo Ica épreuves do ΓÈglino do Franco allaient finir. Ils pondèrent quo lo grand principo do l inamovibilité do l'épiscopat, pour lequel ils avaient si longtemps combattu, allait enfin recevoir une sanction éclatante, et dans le but d'assurer lo triomphe do co principo tutélaire, en lo dégageant do touto question personnelle et do tout intérêt privé, ils déposèrent conditionnellement leurs démissions.

11 résulte en effet do divers documents, ct notamment do deux lettres do Mgr do Vintimille, évêque de Carcassonne, ot do Mgr do Lauxièrca-Thémines, évêque do Blois1, quo duns lo dessein de faciliter les négociations avec lo eaint-slègo, les évêques réclamants qui vivaient cncoro en 1816, remirent leurs démissions commo un dépôt sacré entro mains du roi Louis XVI11, sous la très oxprosso condition qu'il n'en serait fait usage quo si les principes étaient conservés.

Mats cctto condition no fut pas réalisée, ot dès lors, jamais la violation du principo do l'inamovlbilité dea évêques n'a été réparéo depuis 1801.

C'est par co motif que les évêques signataires des *Iléclamniions canoniques* (à l'exception do six d'entre eux qui adhérèrent aux préliminaires du concordat de 1817). jugeant quo les principes étaient *pioles* par la nouvelle convention, déclarèrent *qu'ils restaient ce qu'ils étaient,* ct refusèrent énergiquement de prendre aucune part ù l'ordre do choses que l'on projetait do fonder sur Io concordat do 1817.

wUn concordat,· écrivait Mgr do Carcassonne à 1a fin de 1817, 0dans l'acception ordinaire n'est qu'une convention politique. Ainsi fut colui passé entre liéou X ct François 1M, qui trouva et laissa l'Kgliso do Franco dans son entier. *Celui de J&01, au contraire, ia ruinée de fond en comble, et celui <faujuurtfkm eu confirme tanéantissement,* malgré qu ii élève lo nombro des sièges à 92. 3

A la mémo époque, Mgr de Blois exprimait son sentiment en ces ternies:

„// en résulte ¡[Ut la convention de J8J7 si est que celle de JHtH . . . L Eglise de Franco s'agrandit, mais ne renaît pas; les racines consulaires poussent des rejetons, le» ℘évêque consulaire» d'hier reçoivent ceux d'aujourd'hui, ct Ica introduisent dans la «allo du festin funèbre'.**

Et ailleurs fe mémo prélat s'écriait: *tout est perdu, la vérité nous reste;* notre position cet plus pénible, mais pas plus embarrassante, *puisque le second conatrdal nesi que le premier*.**

Puis dans sis lettres pastorale». Mgr du Blois, s'inspirant des instructions émanées dea évêques Français en 1813. ndrc^iit *!i* sch ouiiilîcei les re-

1 Mêtarires da csnlmal Paces. Tome li, p. IM. Lyon, Rimad. IBM.

• Lz.Urtv da 23 décembre 1801 et 26 «nari 1802.

• J'< kup caché som U pesa de brebù n'est qu'an nialtère, quoiqu'il sit rapportées d'un évêque. car ainsi qu'une femme est adultère, lorwpe du vivant de sou mari elle épouse an autre b»«use, de méne oalul-ei (Anace) eat un adultère spirita·!. lui qui a'eat emparé de tuca siège pendant que je vivait (125·· lettre de saint Jean Cbrysust· me à Cyriaque év. «94)

1 .11 y a mt iron deux uns qu'étant à ℘zdsdre le roi noua demanda par kllpw mm dêmforfoMM ℘nr mettre un tenne aux maux ku.« remet rrvi«MUita de U rrltgiov, *seulement conditionnellet,* et dont il ℘ ferait n«agr. lumi disait-il. *que lorsque ℘hon unriout par* si /r» *principes étaient* cvwxrvrs. Xuttw ℘rune devvir arerdrr A U demande du roi; Mnis *la ℘principe naqant pai ili conservis, mnis violés de nouveau,* et ayant lieu d'être ℘M que le ℘ur· ' a déclaré n'avoir ℘a béguin de nos déminons. muim redan ce qno noua ℘somme Ün a offert ℘de ℘ö«·v À qurb|ur.«-tin« tic ℘ηoα Λ'ομι aruK» cru ne *drrutr prendre tinmne pari à* mm *ordre de choses* contre lequel ℘ñ«-a ℘ävn rivlatn·'» ℘«n ℘ηn ··■ n»»ns ait répondu.· (Lettre de Mgr «U «'Atta—anr a ℘π ancien aumônier, 1817.)

.En conséquence je H (AHoUnUn) remets entre ses main· coïtme un dépit doul il ne doit faire usage que lorsque j'aurai vu l'antique ℘égli ℘ηlΓκηη bâtie sur le fondement des apôtres et de lenta ℘ämece< ℘légitime invlolablei et inamovibles, ℘oujour sur les rat mes ℘base rommnnea à toutes les églises ℘particulière de Vunivers ...; et qn'aiusi. je pourrai témoigner à sa majesté que la lumière ℘ dans mon esprit et La sécurité dans mon ℘âme. (Lettre de Hgr de lUois à Louis XVIII, rappelée dans celle dn 15 octobre 1617.)

v Lettre déjà citée, adressée à son ancien aumônier.

• Lettre du 20 décembre 1817 à Louis XVII!.

• Lettre du 15 octobre 1817 à Louis XV1IL

commendations aunantes, dans lo but dea Ica prò- a munir contro loa cbutoa ot lue acaudales, ot afin de leur montrer uu-deaaus doe défaillances individuelles le phare lumineux qui devait lea guider.

nN'oubliez pas cependant quo lea confesseurs no sont pas invulnérables, qu'il» peuvent aussi tomber, ct que l'Ange dea ténèbres lea surveille toujours pour remporter quelque proie . .. Tenez toujours votre œil fixé sur l'Égliao Gallicane, qui a déposé nu pied do la chaire de saint Pierre, le témoignage solennel de lu foi antique et bérédi-taire (Réclamations du 6 avril 1803) *pour ¿Ire votre ¿tuile polaire1**

Lea évèquea réclamants maintinrent ainsi d'une façon permanente l'interdiction do communiquer in *divinis* avec l'église concordábate, ajoutant que cetto interdiction devrait encore avoir son effet, mémo après quo Diou les aurait retirés de co mondo, parco que, diaaiont ils, lour mort no changerait rien B aux principes, ot no pourrait légitimer ce qui ne l'était pas, ni détruire lea vices d'intrusion et de schisme inhérents à cette église.

Et par divers écrits, ainsi que par la voix des grande-vicaires ot dea prêtres chargée de nous conduire sous leur direction, ils ne cessèrent de rappeler à noa souvenirs l'oxemplo illustre du peuple de Constantinople, qui, mémo après la mort do saint Jean Chrysostômo, reata fidèle à sa cause et refusa de communiquer avec Atticus, ausai longtemps qu'une juste réparation n'eut pas été faite à la mémoire du saint évoque.

Tela sont, très aaint-pèro, et pères très illustres, les principes, les recommandations et lea exemples qui ont inspiré notre conduite jusqu'à ce jour et qui noua interdisent do communiquer avec le clergé concordante.

En formulant leurs protestations contro lo con- C cordât do 1801, les évêques non démissionnaires n'avaient eu qu'un seul but, celui de défendre des principes d'un ordre supérieur aux choses humaines. Us voulurent dès lors quo leurs réclamations fussent perpétuées après eux, et cette volonté, dont nos traditions ont gardé lo souvenir, se trouve formellement exprimée dans divers écrits que ces prélats nous ont laissés, et notamment dans ces paroles énergiques de Mgr do Blois:

nLo plus nécessaire sera de parler après notre mort, pour quo les simples fidèles soient sauvés dans leur simplicité, et quo les enfants do lumière marchent dans la lumière ... *Plaise au ciel que les réclamations et oppositions de Γ Eglise gallicane soient perpétuées jusqu'au redressement des torts et des injures, qu'un cri apostolique fasse entendre partout, comme il s'est déjà entendu quelque part: Personne dans l'Église de Jésus-Christ n'a le droit d'abattre les fondements, personne n'a le droit de faire des intrus*

Or, afin do parlor *après sa mort,* ce noble vieillard, dernier survivant dos évêques non démission-, naircs, composa sur la fin de sa vio deux écrits sous forme do lettres, destinées, l'une au père commun des fidèles, avec la suocription *ad papam,* Fuutre aux évêques catholiques, aveo la suscription *ad episcopos orthodoxos,* entendant par ces lettres *transférer à tous les évêques de la chrétienté toute Faffaire de ƒÉglise de France1.*

Puis il ajoutait, en répor à ceux qui, interrogeant l'avenir, se demandaient avec une profonde angoisse quels pourraient être les gardiens et les messagers des dernières résolutions de l'ancien épiscopat:

0Pluaieun prétendent que les laïques no doivent pas ao mêler do cette affaire religieuse, et moi je dis *que la succession apostolique est au contraire le dogme salutaire de tout le monde. Omnis homo miles1.**

Par la faute d'un dépositaire infidèle, il no nous a pas été donné do réaliser lea intentions do ce vénérable pasteur, en ce qui concerne les lettres *ad papam* et *ad episcopos orthodoxos;* mais un pieux, devoir nous reato à accomplir en exécution des recommandations qui nous ont été faites, et ce devoir, ô très aaint-père, et pères très illustres, noua prescrit en co moment auprême, de dépoaor au pied de la chairo do saint Pierre, entre les maina des successeurs des apôtres assemblés en concile universel, un exemplaire fidèle do cea mêmes Réclamations canoniques que trente-huit archevêques et évêques B adressèrent au saint-siège en 1803.

Du fond do leurs tombeaux, ces évèquea élèvoront ainsi la voix pour défendre encore la cause do l'inamovibilité de l'épiscopat ai gravement compromiao en leurs personnes.

Plaise au Baint-Esprit que cette cause sacrée triomphe dans cette sainte assemblée, et qu'une sanction solennelle lui soit donnée à la face des peuples et do ceux qui les gouvernent, afin quo tous apprennent que jamais lea règles qui protègent Για-dépendance de l'évêque no doivent être méconnues, quo jamais celui quo *le Saint-Esprit a établi pour gouverner l'Église de Dieu-* ne peut être renversé de son siège.

Et qu'ainsi, les ambitions humaines qui rêvent d'asservir l'Église, ot do faire de ses ministres un instrument de domination, sachent qu'uno barrière inviolable s'oppose à leurs projets sacrilèges.

Et prosternés aux pieds de votre sainteté, en fis soumis et dévoués, nous la supplions humblement, très saint-père, do nous accorder sa bénédiction apostolique.

Nous conjurons aussi vos éminentissimea et révérondissimes seigneuries, pères très illustres, de daigner nous bénir avec uno bienveillance paternelle.

C'est avec ces sentiments que nous sommes de votre sainteté, très saint-père, et de vos seigneuries, pères très illustres, *les tris humbles et très obéissants serviteurs et fils.*

Marius Duc, — Jacques Berliet, — J. Michel, — P. P. Michel, — Jacques Michel, — Benoit Damiron. — C. Damiron, — Benoit Guillon, — P. Gropt, — J. Bcrliet, — B. Berliet, — Prosper Berliet, — Berliot, — Joseph Berliet. — J. Guillot, — P. Damiron, — T. Bellet, — C. Prost, — Toussaint, — CL Bellet, — A. Bertet.

Joseph Dolosme, — J. Oreel, — A. Damiron, — Terraillon, — P. Terraillon, — B. Dubois, — J. M. Villard, — J. C. Villard, — V. Marrou, — Cbampier, — Joseph-François Roux, — Jean Micbon, — H. Fournier, — C. Fournier, — J. Frèrcjcan, — V. Frèrojean, — M. Frèrcjean, — AnL Roux, — François Roux, — Pierre Bernard, — M. Bernard, — Gallico. — François Roi, — Girin, — Victor Merlat, — C. 0. Prudhomme, — Pierro Prudhomme, — Mario» Prudhomme, — Berliet Benoit, — B. Berliet, — J. Berliet, — Boule Claude, — Bellet, — Etienne Berliet, — J. C. Berliet, — Victor Berliet, — Jean Berliet, — A. Bach, — Antoine Comte, — Joseph Comte, — E. Jullion, — J. Jullien, — Aimé Pelletier, — B. Julnen, — Pelletier Joan-Claude, — J. Bernard, — Guillaume Pelletier, — François Michel, — Claude

* Lettres pastorales à l'occasion des jubilés ordonnés par le chef de FÊgtise, 15 fêvrir ¡82« et 7 soûl 1829.

> Lettre à Loáis XVIII, 15 octobre 1817.

> Lettre À un anden magistrat, 20 août 1835.

• Lettré à on anden eacirlrat, 90 août 1895.

1 Concile de Trento. XXUI session, chap. [V.

M·

Michel, — J. Pelletier, — Beriiet Etienne, — Prost a Pierre-François, — Proet Florian, — Rochand Jacques, — Villard Benoit, — Joseph Dubois.

Benoit Terraillon, — J. Terraillon, — G. Terraillon, — Perrin, — Bernard £ Perrin, — Jullien, — Rochand, — Jean Bellet, — Pirón Benoit, — Roy Joseph, — Guy Roi, — C. Bionnet, — Vincent Quemin, — C. Prost, — Giraud, — Perenet, — Lardier, — J. Due, — Seb. Nardy, — Termoy, -- Labruyère, — F. Labruyère, — C. Labruyère, — Pierro Pelletier, — Antoine Broyer, — P. Bardet, — André Vernay, — Morel, — H. Faure, — Villard Antoine, — L. Miches, — Geay Jean-Marie, — Ch. Bertet, — Geay, — François Gear, ~ Geay Prosper, — Claude Geay, — Alexandre Merlai, — Jcan-Baptisto Merlat, — Jean Baptiste Beriiet, — Bernard, — C. Roi, — B. Roi, — Thivolet, — Bionnetl, — Auguste Delosmea.

Lyon le quinio août mil huit cent soixante neuf. B

[p. 13} Pierre Jottreau, — Jean Guionnet — Gauffreteau, — Grellier, — Charrier, — Berthelot, — François Debordes, — Contant, — Auguste Charrier, — Brin Jean-Baptiste,—Louis Baudoin, — Ferchaud, — Berthelot Bainjamain, — Victor Ferchaud, — Eugène Louis, — Baudry Benjamin, — Aristide Bonnet, — Auguste Fcneteau — Bortaud Pierre, — Joseph Vion, — Mari Obvier, — Joseph Fcnneteau, — Constant Billaud, — Louis Billaud, — Jean Compagnon, — Pierre Fenneteau.

Pierro Courrilliau, — Pierre Courrilliau, — Baudry, — Clerc, — Vandet, — Juteau, — Blais, — Bolouard, — Boissinot, — Marillcan, — Nauleau, — Guignard, — Alexis Jottreau, — Ilenri Jottreau, — Blsiseau, — Victor Guiet, — Gauthier, — Souchet, — Oafard, — Bertrand, — Gonnord, — Jottreau. — René Bertrand, — Jotreau J., — B. Frouin, — Aulanncau, — Laurent Texier, — André Tcxier.

Charruaud, — Moulcvrier, — Mouluvricr, — Farilleau, — Joseph Bertrand, — Ligner François, — Robin, — Victor Gaudry, — Bonin, — Aubrit, — Thibaudcau, — Noiraut, — Couturier, — Jean Billy, — François Vinatier, — Hardy, — Violleau Pierre, — Souchet Auguste, — Ilusseau Pierro, — Gobin Louis, — Châtré Célestin, — Thibaudcau François, — Jottreau Victor, - Baudoin François, — Robin, — Ronger, — Jottreau Henri.

Thibaudcau, — Constant Millasseau, — Pierre Luneau, — Maupillier Armand,— Rouget, — Robin, — Toussaint Charrier, — Gabard, — Alexandre Eaond, — Ronger Toussaint, — Louis Baudoin, — Boissinot. — Eugène Colin, — René Bodin, — Pierro Verdon, — J. Billy, — Texier Pierre, — Texier Joseph, — Pierro Billy, — Rouger Augustin, — Baudin Pierro, — Joseph Charrier, — Bertrand Pierre, — Baudin. — Fouillet, — Baudouin, — Thibaudcau.

Gingrcau, — Jottreau, — Fouillet, — Fouillet, — J. Frouin, — B. Bonin, — Thibaudcau, — Thibaudeau, — Thibaudcau, — Bortaud, — Jottreau Auguste, — Gouby, — Gatard, — Baudu, — L· Brunault, — Châtré Henri, — Jeanncau Joseph, — Max Billeau, — Brossnrd, — Bénétreau, — Gabilly, — Gourmaud Pierre.

Qouin Joseph, — Bénétreau, — Thibaudcau, — Baudoin J. F., — Fierre Bertrand, — Marolleau Jacques, — Paschal Guédon, — Aumon Baptiste, — Eugène Bertaud, — Dominique Bortaud, — Geay François — Hardy, — Pierro Boisson, — F. Luneau, — Gobin, — Robin,— Robin,— Bortaud, — Vignaud, — Texier, — Merceron, — Fuzeau, —

» ibCFrtum.

Chasseriau, — Gabard, — Faxillau, — Billy, __ Bertaud Paul, — Charrier F., — Grollicr, — Raintaud, — P. Arnault, — Bibard. — Merceron, — Bertaud, — Baudouin, — Baudouin, — Deguil, — Ganoe, — Marrillau, — Bourreau, — Coûtant, — Bâtit, — Pineau, — Courrillaut, — Turpaud, — Coûtant, — Turpaut, — Contant, — Pierro Prieur, — L. Gourmaud, — Gourmaud, — Louis Coûtant, — Célestin Arnault, — Arnault Alexandro, — Joseph Baudouin, — Gatard, — C. Cbaruau, — Courilleau, — Ferchaut, — Bortaud, — Pierro Foulonncau, — .•'t-reeron, — Bouin, — Charrier, — Bodin, — Pierre Gaudin. — Jean Chasseriau.

Turpaut, — Alexis Fcnotau, — Hayo Jean, — Pointecouteau Félix, — L. Fuzeau, — Pierre Brémaud, — Louis Gaut, — Brémaud, — V. Ginchclcau, — Berthelot, — Brouard, — Joseph P. Rcvéreau, — Louis David, — Coudrin Louis, — Joseph Gaufrétésu, — Alexis Aumond, — François Richard, — Clément Orolleau, — Augustin Brochard, — Pierre Rétaillcau, — Jottreau F., — Jacques Brossot, — Jacques BrosseL

François Brosset, — Giraud Rene, — Brochard, — Jean Brochard, — Jean Godet, — Jean Lucas, — Jean Lucas, — Pierre Charrian, — Baptiste Caillaud, — François Jouet, — Gaboriau F., — Jean Hy, — Challct Baptiste. — Augustin Brosaet, — Augustin Brosset, — Constant Loiscau, — Constant Loiseau, — Jobard, — Clément Loizeau, — René Chabot, — Pierro Pasquier, — Jacques Rousseau, — Jean Pasquier. — René Pasquier, — Jean Baudon, — lierre BrocharJ, — Armand Brochard, — Jean Brochard.

Le soussigné certifie que toutes les signatures apposées depuis la page 13 jusqu'à la pago 16 ont été recueillies dans la Vendéo (France).

(Septembre mil huit cent soixante neuf.)

Paul Maingret

Saint Martin Lara (près Tiflauges-Vendée) le vingt einq septembre mil huit cent soixante neuf.

Nous soussignés, ayant été empêchés par diverses circonstances indépendantes de notre volonté d'apposer nos signatures au bas du mémoire que plusieurs catholiques de France restés fidèles à lu cause des évêques non démissionnaires en 1801, adressent aux pères du concile oecuménique convoqué à Rome pour le 8 décembre 1869, déclarons donner notre pleine et entière adhésion au susdit mémoire, dont communication nous a été donnée, ot voulons on témoignage do nos sentiments que la présente déclaration soit annexée nux deux exemplaires destinés à notre saint père le pape Pio IX et aux autres pères du concilo.

Fait double sous nos seings à Parthenay arrondissement de Parthenay département des Deux Sèvres, le 21 octobre mil huit cent soixante neuf.

A. Moynaton, — Verger, — Morisset, — O. Moynaton, — Jules Moynaton, — 8. Moynaton, — E. Moynaton, — J. Moynaton. — Pierre Verger, Henri Bonncnfant, — Grellier, — Célestin Bonnenfant, — Germanique Moynaton, — Léopold Moynaton, — René Moynaton, — F. Peltier, — L. Niveaux, — H. Niveaux, — J. Verger, — Clochard, — Pierre Verger, — F. Bonnenfant, — Bouchereau. — L. Moynaton, — J. Métayer, — B. Métayer, L. Métayer, — Bap. Moynaton, — Amédée Verger.

Les soussignés, délégués par les signataires du présent mémoire, avec mission do le porter à notre très saint pero le pape Pic IX ct aux pères du concile oecuménique convoqué à Rome pour le huit décembre prochain, avons, en cette qualité, annexé au mé-

moire la prèmente déclaration de vingt neuf habitanta do Parthenay (département des 2 Sèvres, Vendéo) conformément à la volonté formelle qu'ils ont exprimée. Lyon cinq novembre 1869.

(L.S.) Marius Duc. Jacques Beriiet. (L.S.)

21 *d.*

Observationes criticae

Super duobus scriptis ad quaestionem dissidentium post concordatum Galliae spectantibus, quorum tituli sunt:

Canonicae et reverentissimae expostulationes (1803).

Reverentissima commentatio etc.... (1869).

Io Ad hanc quaestionem rite discutiendam fatendum est quod episcopi do quibus agitur non fuerunt vituperandi propter *expostulationes* ab ipsis ad summum pontificem directos. Verba Benedicti XIV et Pii VI in pagina 12 *Canon. et reo. expost.* id clare probant.

2° Procul dubio argumenta non levis momenti afferebant ipsidem episcopi in suis expostulationibus, sive intendatur quaestio in se (pag. 40, 53-55); sivo respiciuntur abusus ex parte Gubernii Galliarum grassantes (verbi gratia *art. organ.);* sive attendatur ad prohibitionem exigendi retractationem ab iis qui fuerunt intrusi (pag. 90-95); — ad nominationem episcoporum et parochorum intrusorum qui se retractare nolebant (pag. 72-90, 98-104, 107 etc.)

3° Sed plurimae citationes a iure canonico, pontificio etc., non spectant ad quaestionem do qua agebatur. (Vid. p. 4, 5, 40, 56, 57, 58.) Sese referunt istae citationes ad casus in quibus summi pontificis auctoritas minime intervenerat. Sic exemplum Arsacii in *Reverentissima commentatione,* pag. 11. Non sic in concordato anni 1801.

4° Inmnovibilitatem episcoporum late probant expostulationes (pag. 47, 48, 53-55). At non agebatur do hac quaestione in *se.* Agebatur do casu *summae necessitatis* in qua certo summus pontifex poterat, saltem *tanquam interpres iuris divini,* providero saluti totius Galliao quao iam n decem annis, schismate horrendissimo vexabatur.

Et vero comparatio *coniugii spiritualis* episcoporum cum *coniugio corporali* sponsorum (png. 54, n. 2) non debet in omnibus urgeri, siquidem coniugii corporalis sponsorum nequit indissolubilità etinm ex libero consensu labefactari.

5° Episcopi in suis expostulationibus (pag. 32, 34, 3G) opponunt agendi rationem Pii VI cum agendi ratione Pii VII. At nihil probat ista oppositio, cum circumstantiae fuerint valdo diversae. Iam ab annis decem, sicut prius dictum est, schisma Gallins vastabat, et ai Pius VII occasionem sibi oblatam nactus non fuisset, forsan illud schisma etiam nunc Galliam opprimeret.

6° Expostulationes semper supponunt (p. 10-12, 15, 16) Pium VII *poena mulctare* veteres episcopos diocccscon. Sed minimo agitur do poena inflictu. Immo Pius VII (litt. *Tam multa* 15 ang. 1801) eos paterne obtestatur ut cessionem faciant sedium suarum, et agit ox *auctoritate apostolica* tantummodo in casu necessitatis extremae (Expostulat, p.8).

7° Innuunt expostulationum auctores (p. 58, 106, 108) episcopos a Pio VII institutos esso quasi intrusos, sed id minimo affirmant.

Et certo constabat oos, saltem ut *delegatos a summo pontifice,* validam cxerccro iurisdictionem. Ipsi expostulationum auctores summam successoris b. Petri auctoritatem in tota ecclesia profitentur.

8 Epistolae quorumdam episcoporum hisco *expostulationibus* posteriores eo uequo devenerunt, ut A haberent quasi intrusos eos qui iurisdictionem a summo pontifice receperant. *(Reverentissima commentatio,* p. 11, 13, 19, 21, 23.) Hic est error fundamentalis dissidentium.

Porro, intrusi esse non possunt ii quibus summus pontifex confert iurisdictionem. Concesso etiam quod veteribus episcopis jurisdictio manshset integra (et hoc valde dubium est ex verbis Pii VII, litt. *Tam inulta),* instituti a Pio VII episcopi ad minus erant *delegati* s. sedis.

Obiicitur revera illos, aut saltem quosdam ex ipsis fuiste notorie schismaticos, et perseverantes in suo schismata, ideoquo nullam fuisse *pro eis* iurisdictionis collationem. At † clausula absolutionis quae ordinario in litteris pontificiis adjungitur, validat collaronem. *(Homo apost. s. Lig. tr.* 19, n. 19, *not.* 5); 2° licet nulla in so esset collatio, *adest titulus coloratus qui cum errore communi sufficit* B *(Ifottio apud. tr.* 16, n. 90).

li· Plurimae citationes allatae in *expostulationibus* sufficerent f d tollendum schisma- - Praesertim verba e. Ilicron. p. 5; s. Aug. p. 64 et 98; s. Cypriani p. 98.

10° Ipse /). *de Thémines* nunc diceret *dissidentibus* obtemperandi obligationem, siquidem ad auctoritatem *summi pontificis et episcoporum orthodoxorum* mundi catholici in suis ultimis litteris totum Galliao ecclesiae negotium transtulit *(Referentissima commentatio,* p. 25.)

11° Supponendo etiam quod veteres episcopi suam servaverint iurisdictionem, episcopi do novo a summo pontifico instituti, *post eorum mortem,* omnis generis iurisdictionem habebant. Qui ergo recusabant auctoritatem et iurisdictionem agnoscere eorum qui *vetus suum schisma* non retractaverant (non obstanto titulo saltem colorato) nullam rationem habebant reficiendi eos qui fuerunt instituti post C *reten m schismaticorum mortem.*

IS Et sane in concilio Vaticano claro perspicitur *tmscopos totius ecclesiae cum episcopis Galliae ci>hi'.iiaticarr,* et plenam esse communionem episcoporum Galliae cum *summo pontifice et tota ecclesia catholica.*

Unde cum error *dissidentium* nulla tergiversatione dissimulari possit, sperandum est quod quaedam benevola verba a sacro concilio Vaticano prolata reducent illos ad unitatem catholicam.

Romae dio 19 februarii 1870.

f Carolus, ep. Lucionensis.

(L.tS.)

21 r.

Canliimlis Bonnet ml h iiih iiiu iii pontificem epistola de eodem argumento.

Romo: Quirina!» Io 9 juillet 1870.

Très Saint Pero.

Dans les *Emendationes* relative· au chapitre troisième sur la constitution do Γ Eglise!» nous lisons, ii la page 34: „Non fiat dogmatica declaratio *de parva ecclesia;* sed per reverendissimum concilii Vaticani secretarium ad hos misere devios rescribatur: clare perspici, in hoc concilio Vaticano, episcopos totius ecclesiae communicare cum Galliae et Belgii episcopis; et sic plenam esso communionem episcoporum Galliae ct Belgii cum summo pontifice et tota ecclesia catholica: ipsos extra salutis viam versaturos esse, quamdiu suis episcopia non obedient".

Ainsi, d'après co texto, on semble croire qu'un

» IX supra, L LU, aa!e «o<regathittf XXUI.
6 lulü hxbitaux.

simple avertissement donné par lo secrétaire du concile du Vatican, suffirait aux infortunée qui, après avoir d'abord souffert persécution pour leur foi, rivent aujourd'hui complètement séparés do la véritable Église. Je n'hésite pas à déclarer, en toute connaissance de cause, À Votre Sainteté, qu'il faut faire davantage pour eux. Si l'on no juge pas un décret nécessaire, je viens conjurer Votre Sainteté de leur adresser, à l'occasion du concile, nn bref spécial, qui produira sur eux une vivo impression.

Nos vénérables collègues de la Belgique tous présents à Rome ont fait connaître l'état de leurs diocèses à cet égard: je ne parlerai donc que do la France, do concert avec nosseigneurs de Poitiers et de Luçon, suffragante de Bordeaux. Personne n'a oublié la sainte tristesse dont a été empreint le discours de monseigneur de Leçon dans une des dernières congrégations générales.

Mgr Pallu-du-Parc, évêque de Blois, se serait B uni à leurs réclamations: absent depuis plus d'un mois de nos séances pour cause de maladie, je vais le suppléer, en disant ce que j'ai vu dans l'une des villes les plus importantes de son diocèse.

Appelé, en 1824, par Mgr de 8ausin, à donner des missions à Blois, Romorantin et Vendôme, je trouvai? cette dernière ville presque toute entière entre les mains des prêtres do la *Petite-Église.* Leur chef, ancien curé de la principale paroisse, avait lutté avec courage contre le conventionnel Grégoire, intrus do Loir-et-Cher. Jusqu'au concordat de 1802, il avait, ainsi que ses confrères, exercé le saint ministère on vertu des pouvoirs conférés par Mgr de Thémines, encore réfugié en Angleterre. Le diocèse de Blois, supprimé en 1802, fut réuni à celui d'Orléans. Par cette mesure, Mgr de Thémines ayant perdu sa juridiction, Grégoire resta maître du terrain. L'horreur qu'inspirait cet ex-régicide sem- *C* blait une raison suffisante aux fidèles pour fuir les églises tombées entre les mains des constitutionnels,

La ville se trouvait donc dans un état déplorable, lorsqu'en 1823 Mgr de Sausin y fit sa première visite pastorale. Les missionnaires de Saint Martin de Tours, dont faisaient partie, avec moi, messieurs de Vflleoourt (devenu cardinal), Dufetre (mort évêque de Nevera), Nogret (évêque aujourd'hui de Saint-Claude), et Sachet grand-vicaire d'Alger, n'eurent d'abord que fort peu d'auditeurs à la Trinité et à la Madeleine de Vendôme. Les nombreux adeptes de la *Petite-Église* restaient dans leurs oratoires; et les *Libres-Penseurs* de l'époque, imbus des préjugés dont les missions étaient l'objet, ne daignaient pas venir nous entendre.

Je fus député par l'évêque auprès du nonce de Pie VII à Paria, Mgr Macchi, pour obtenir un reserit ou un bref, qui fit connaître la pensée du pape D régnant. On no crut pas à la nécessité de cette mesure, et les prêtres Toinier et Pasgnet, premières créatures de Mgr de Thémines, continuèrent à envoyer au prélat des séminaristes qui revenaient d'Angleterre avec les ordres sacrés.

Daignez donc, très-saint Père, avoir pitié de ces infortunés, dignes à tant d'égards de votre intérêt Un bref lu dans les églises des arrondissements do Bressuire, Fontenay-le-Comto, Napoléon-Vendée, et Vendôme, aurait d'heureux résultats. Quelques mota d'un secrétaire du concile ne feraient pas la moindre impression.

En implorant votre bénédiction apostolique jo suis, très-saint Père, de Votre Saintété

le très-humble serviteur et très-dévoué fils

f Ferdinand cardinal Donnet,

arch de Bordeaux.

22.

Propositiones sex nd varia rerum genera spectantes ab episcopo liniiearnassensi oblatae.

a.

De Domano pontifice.

Placeat eminentissimis et reverendissimis patribus concilii Vaticani declarare quae sequuntur:

1. Civile imperium, quo pastor apoatolicus Romae potitur ita ut nolli principi humano subiaceat, ad Oberam ecclesiae catholicae administrationom indispensabile est, ct omnibus iuribus fultum; undo huius imperii laesio, direptio aut immutatio sine sacrilegio et latrocinio fieri nequit, et reum a communione ecclesiae excludit

2. Reges christiani, non minus quam eorum subditi Christiani, capiti ecclesiao subduntur et obedientiam debent in omnibus rebus conscientiam moralem ipsorum cernentibus, ergo etiam in exercitio suao potestatis.

Romae die 8 ianuarii 1870.

t Nicolaus, ep. Halicarnassensis.

b.

De potestate ecclesiastica.

Placeat Vaticano concilio oecumenico declarare qnae sequuntur:

1. Ecclesia, ut societas perfecta a Christo Domino instituta, gubernium habet a potestate civili distinctum et independens, nec ab ista privari potest sua legitima facultate existendi, agendi, leges ferendi, bonaque temporalia pro supernis finibus suis acquirendi, possidendi et gerendi. Ecclesiam autem possessionibus suis vi spoliare sacrilegium est et latrocinium, ordinisque socialis eversio, atquo maledictionem divinam attrahit sive guberniis sive privatis id committentibus.

2. Potestas ecclesiastica fidelium conscientiam etiam circa rerum temporalium unum obstringere, et legum suarum violatores poenis etiam temporalibus coercero potest, absque delegatione, permissione aut consensu potestatis civilis.

3. Ecclesia iure divino talem clericorum a foro civili immunitatem sibi vindicat, qualia ad munium ecclesiasticorum exercitium requiritur, pracprimis libertatem a servitio militari.

Romae die 8 ianuarii 1870.

t Nicolaus, ep. Halicarnassensis.

c.

De potestate saeculari.

Placeat concilio Vaticano declarare quae sequuntur:

1. Potestas saecularis originem a Deo habet, licet indirecto; ita ut etiam a populo electi reges iure divino regnent.

2. Leges civiles legi naturali, divinae et ecclesiasticae non contradicant, sed conformentur; secus invalidae sunt nec conscientiam obligant.

3. Potestas saecularis potestati ecclesiasticae eiusque institutis et legibus protectionem et subsidium debet.

•L Potestas saecularis *non sine causa gladium portat,* ideoquo ius ot officium oius est, bonos tueri, malos reprimere et punire.

5. Poenam capitalem in certa crimina graviora, praesertim homicidium, statuondi potestas saecularis ius habet idqno divinum; cuius exercitium legale ot moderatum ad bonum commune societatis requiritur, et ipsorum reorum saluti generaliter conducit.

Romae die 9 ianuarii 1870.

t Nicolaus, ep. Halicarnassensis.

De instructione inventutis.

Placeat concilio Vaticano declarare quae sequuntur:

Christianam iuventutom educare ac instruere ecclesiastici magisterii est; undo scholas Christianorum erigere, dirigere et inspicere, magistros deligcro, approbaro, iisquo invigilare; libros scholasticos examinare, approbaro, praescribere: ad episcopale officium et sacerdotale ministerium pertinot, α quo solo familia christiana in educandis et instituendis liberis dependet et regitur.

Romao dio 10 ianuarii 1870.

f Nicolaus, op. Halicarnassensis.

De sic dictis libertatibus.

Plaoeat oecumenico concilio Vaticano sequentia B declararo:

Libertas conscientiae et cultus, atquo ius publicae manifestationis cogitationum aut opinionum non habent locum nec valent contra ecclesiae magisterium, quod conscientiam obligat, cultum sincerum Dei determinat, et omnes manifestationes spirituum, diiudicat.

Romao die 11 ianuarii 1870.

t Nicolaus, ep. Halicarnassensis.

f.

De beneficentia christiana.

Placeat concilio oecumenico Vaticano declarare quae sequuntur:

Quum publica beneficentia, quae in fide fundatur et ex charitate manat, ab ecclesia inventa et exculta sit, cura pauperum et miserabilium res sacra et ecclesiae propria est, nec sine summa iniuria et C filii, nonnisi in humani generis detrimentum ecclesia impeditur, quominus hanc curam libere agat, pia instituta olim manibus eius commissa conservet et administret, atquo nova fundet.

Romae die 11 ianuarii 1870.

+ Nicolaus, ep. Halicarnassensis.

23.

Postulatio η XXXV vitaris ǎpostolici exhibita pro promovenda pia sodalitate Sanctae In fanti ne L

Beatissimo Pater,

Nos infrascripti missionum apud infideles vicarii apostolici sanctitati vestrae humillime exponimus quod sodalitas Sanctae Infantiae, quae per fidelium infantium eleemosynas et preces, infidelium infantium salutem non solum animno sed ot corporis D procuraro satagit, multa missionibus nostris, his praesertim proxime elapsis calamitatum temporibus, suppeditaverit subsidia, quibus non tantum innumeros infantes, sed et adultos non paucos Deo lucrifacero potuimus ;charitatis enim spectaculum praedicationi vim addit et validissimum est apud infideles christianao veritatis argumentum.

Porro triplici praesertim modo hoc salutis opus in missionibus exercemus: - Primo per *circulatores,* ut dicimus, *baptizatores* qui vicos et oppida perlustrantes medicamenta aegrotantibus infidelium infantibus gratis elargiuntur, et quos forte moribundos deprehendunt insciis parentibus baptizant; - Secundo in civitatibus per *pharmacies* quorum medici Christiani remedia aegrotantibus infantibus paritor tribuunt et occurrentes moribundos baptizant; - Tertio a tandem per *orphanotrophia* et *scholas* in quibus infantes infidelium derelicti colliguntur aut etiam pretio emuntur, ot christiana doctrina imbuti optimas populo Christi familias superaddunt

Liceat, beatissime Pator, sanctitati vestrae exponere quod a quindecim nuper elapsis annis baptizat» fuerint, opitulanto Sanctae Infantiae sodalitate, moribundi infidelium infantes 3,855,570, qui aeterna potiti gloria Deum pro suorum saluto exorant; in orphanotrophiis vero educati plus quam *centum millia* quorum superstites populi christiani nomorum auxerunt et in dies augent. Ex recensori vero sodalitatis computo constat hujusmodi moribundos infantes annuatim baptizari 380,700; et in orphanotrophiis educari 45,277.

Porro hi salutis fructus licet uborrimi possent, multiplicatis subsidiis, in Doi gloriam ct animarum salutem multiplicari; innumeri enim iacent infidelium infantes qui quotidie a nobis panem vitao petunt, et non sufficiunt qui tot egentibus frangant Suppliciter igitur deprecamur ut sanctitas vestra piam hanc Sanctae Infantiae sodalitatem dignetur benedicere et venerabilibus fratribus nostris sacrosancti concilii Vaticani patribus commendare, quatenus illorum ope et patrocinio tam frugifera sodalitas ubique constituatur et diffundatur, ut auctis Christianorum puerorum eleemosynis maiorem in dies parvulorum infidelium numerum et sacro baptismate abluere et per Christianam educationem gregi Christi addere valeamus.

Interim ad pedes sanctitatis vestrae provoluti apostolicam benedictionem pro omnibus dictae sodalitatis moderatoribus, sodalibus et benefactoribus; necnon pro nobis et populis curao nostrae concreditis humillime exposcimus.

Sanctitatis vestrae obedìentissimi et amantissimi filii,

Romae die 13 februarii 1870.

t Emmanuel Verrolles ep. Columbicensis vie. apost. Mandchuriao etc.
t E. J. C. Deaflèches ep.Sinitensis vie. apost. Sutchuen Orientalis.
t Lud. Gab. Delaplace, ep. Adrianopolitanus vie. apost. Pekinenais.
t loannes Th. Pinchón op. Polemoniousis vic. apost. Sutchuen Occidentalis (in Sinis).
t Louis Faurio ep. Apolloniensis vie. apost. Kouy-Tcheou.
f Fr. Eustachius Zanoli op. Eleutheropolis vìe. apost. Hou-pe.
f Edmundus Franciscus Ouierry, ep. Danabensis, vie. apost. Tcho-Kiung.
f Fr. Amatus Pagnucci coadjutor Xon-si ep. Agathoniccnsis.
f D. Ives M. Croc, évoque do Larunda, coadjuteur du Tongking méridional.
t Bernard Petitjean évêque do Myriopbyte, vicaire apostolique du Japon.
t P. J. M. J. Pichón ep. Ilelenopolitanus vie. apost. Sutchuen Meridionalis.
f C. M. Dépommior, évêque, vicaire apostolique de Coimbatour.
t Franciscos Laouënan ep.Flaviopolitanus vic. apost Pudichoriensis.
t Adrianus Languillat 8. L ep. Sorgiopolitanus vie. apost Nankinonsis in Sinis.
+ Walter Steins S. I. aep. Bostronsis vic. apost. Calcuttensis.
t Eduardus Dubar 8. I. ep Canslhcnris, vie. apoet. Tcheli Meridio-Orientalia.
t Alexius Canos S. ï. op. Tamassensis, vie. apo«L Madurenaia.

i) A concilii secretario ad secretarium deputalionii inixsa die 3 martii 1670. Acta, nnm. 177.

f Leo Meurin S. T. ep. Ascalonensia, rie. apost Bombayen«is.
f Stephanua Charbonneau ep. Iassensis vie. apoet. Mayssurii.
t A. A. Dupond, ep. Azotensis vie. apoet Siamensis.
t P. Bigandet, ep. Ramathensis, vie. apoet Birmaniae.
t Fr. Ililarius Alcazar ep. Paphcnais vie. apoet Tunquini Orientalia.
t P. Dufal évêque do Deleon, vicaire apostolique du Bengale Oriental.
f loannes Marin Tissot op. Milcvii et vie. apoet. Vizagapotami.
t loallyac. Sohier ep. Gadarensis, vie. spost Cocincina© septentrionalis.
j- Fr. Maria-Ephrem, Cann. Excal. ep. Nemesinus, vie. apost. Quilonensis.
t Chrietophorus Bonjean O. M. I. ep. Medensis, vie. apost. Jaffnae (Ceylan).
f Fr. Eligius Cosi op. Prienensis, coadiutor Scianton.
f Fr. Paulas Tosi ep. Rhodiopolitanas, vie. spost Patnensis.
t M. I. Franciscas Allard ep. Samariensis O. M. I. and vic. spost. b Natali.
t L. J. D'llerbomez ep. Milotopolitanus O. M. I. vie. apost. Columbia© Britannicae.
t Ludovicus Elloy ep. Tipasitanus S. M. coadiutor vie. apost Oceania© Centralis.
t Aloysius Kobès, ep. Methonensis, vie. apost Senegambiae.
t Fr. Thomas Maria Gentili ep. Dionysiensis.

24.

Observationes· archiepiscopi Berytensis ritus maronitid dc iis quae pro animarum utilitate corrigenda videntur in Syria.

OBSERVATIONES

considerationis dignae, et quae corrigi debent io Syria pro bona animarum saluto1.

L Protestantismos chatholicae religionis inimicus accerrimus iam α 30 abhinc annis ineoepit apparere in Syria ot omnes posuit vires ad diffundenda suao doctrinae venena diversis modis; cito scholas erexit ad instructionem puerorum et puellarum, et libros multiplices distribuit; scilicet libros a. Scripturae corruptos ot alios ex professo contractantes illorum errores gratis ad propagandam suam doctrinam. Isti vero libri attulerunt damnum spirituale, quia inveniuntur apud plurimos ct multiplicibus in locis, ita ut prohibitio illorum ab ordinariis haud potuit suum fructum habere, presertim quia desunt libri chatolici qui occupent vicem istis libris. Credo unicum remedium huius morbi curam facere ut tradentur tipis libri vora religionis principia continentes, et illos gratis distribuere. Verumtamcn otiamri usquedum pauci illos sunt sequti preter mercedcm, nihilominus effusio illorum librorum grave damnum attulit

II. Alterum malum animas indirecto inficiens est illud quod provenit a iuvenibus, qui studio linguarum Europao ct presertim Galliae incumbunt in collegiis RR. PP. missionis Anturac ct Gosircnsis RR. PP. lesuitarum. Iuvenes isti collegium ingrediunt notato 12 aut 14 annorum et egrediunt aetate 16 vel 18 annorum, ot quamvis iuvenes iati, in sua prima astato inveniuntur in collegio, et ibi rectores et magistri omnem impendant curam ad illos rite instituendos in religiosis principiis et doctrina chri stiano et in omnibus pietatis exercitiis et frequentatione m. sacramentorum ; attamen α primo illorum decessu e collegio statim notabilis mutatio in vitam ducendi modo apparet ut non possint plus conversari nisi cum illis, qui callunt linguam gallicam, et inde totaliter se dant ad conversationes francorum qui fierito inveniuntur: et cum isti sint expoliati omnibus religionis sensibus et pluriores illorum veri inimici religionis, illos iuvones corrumbunt scandalo, et in distribuendo illis libros pestiferos, irriligiosos et immorales, ct in derisionem mittentes veluti epheB merides omnia pia clericorum opera, et isti iuvenes facillimo corrupti, multoties superant illorum magistros in malitia, sicuri de facto evenit No quisquam putet hoc dictum sit latiori modo, sed rigoroso verum dictum fuit ct omnes alumni horum collegiorum sunt huiusmodi et ad maximum 5 inter centum enumerari posso eorum, qui vero permanent conficientes opera bona vitae religiosae digna, ct reliqui vero non solum corrupti, sed etiam multos simplices corrumpunt qui cis sunt addicti.

At videamas nunc quaenam differentia sit inter istos alumnos et inter alumnos protestandum : primi enim usque a decessu de collegio totaliter se declarant contra illorum magistros, et contra ipsos suos correligionarios; at secundi e contrario patrocinantur suis magistris et illorum dogmatis, et omnes suas virca ponunt ad alios adducendum ad errorem.

Credo vero istud discrimen provenire eo quod protestantes in docendo non tantum so incumbunt ad linguam docendam, quantum ad imbuenda principia religiosa; dcindo illorum alumni non egrediuntur e collegio ante aetatem 21 et illorum magistri non dimittunt illos invigilaro et frequentaro et C illis procurare officia, et etiam in illorum collegia non attendunt ad multitudinem alumnorum propter temperalo lucrum, sicuti faciunt missionari! chatholici. quia gratis docent omnes; et ideo ad ista damna tollenda, credo potius conveniri ut conculcetur specialis instructio in fidei rudimentis multo magis, quam in linguarum instructione.

Secundo debet commendari istis collegiis quod non admittentur in ipsis iuvones nisi aetato 16 et non egredientur o collegio ante 21 annum aetatis suae.

Deinde totaliter excludere debent mixturam haereticorum et infidelium cum alumnis chatolicis.

Deinde multiplex alumnorum numerus debet redigi ad pauciorem, ct ideo quidquid supereat ex elcmosinis societatis Scholarum Orientalium occupari debet in libris imprimendis et gratis distribuendis.

Cum vero plcraquo ista damna proveniunt a Societatibus Europae; ideo etiam zelatores cbatholici D Europae debent fortiter pugnare vires infernales mediis efficacioribus. Oriens enim vix potest resistere vi indigena.

Ili. Tertia consideratio spectat roissionariis. Certum eat finem missionum consistere in auxilio prebendo Ordinariis Dioeceaum et ministris indigenis ad salutem animarum fidelium assequendam, et in incumbendo ad conversionem haereticorum et infidelium ad ecclesiam chatholicam. At videndum nobis remanot de fico1, utrum ratio missionariorum procedendi congruet fini missionis, aut non.

Certo ei constituatur verum indicium, invenitur differentia vel maxima, quoniam opera omnia Iesultarum unicum habent scopuio, evellendi scilicet legittimare superiorum ecclesiasticorum auctoritatem, necnon et ipsum parrocorum, ct suadendi populum ut derelinquat suos legiltimos superiores; et presertim

1 **Haae ympoiilknew, qate In nvunnllis non minui contra rma vvntoten qun contra sermonis pnritatera peccat, initem exhibeo prowl in Ipso autographo latti-, quod a ceteris Mitoribu tactum facrat. Optimum «ane est nt ixtinn»*U monunente uti ab aactaribaa scripta ennt. Ita h vnJos prodeant»**

i 1res *(acia.*

hoo exoptant α magnatibus ct ditioribus populi, si- A cuti do facto evenit io ipsa urbo Boriti.

Etenim apprimis sibi domum ut ecclesiam instituerant in medio domorum chatholicorum, ut commodius possint illorum ecclesiam frequentaro; deinde scholas aperuerunt, in primis incoeperunt docere in illas iuvones gratis, ut possint babero rationem intones ad relinquendas scholas indigenos; et hoo modo habuerunt rationem non solum ad se trahendum iuvones, sed ot matres illorum, quibus autem frequentor distribuunt imagines, numismata et cruces ot coroncinns, ot ita istae mulieres, maiori cum desiderio, frequentant illorum ecclesias, et seoum autem trahunt viros suos, ot filios et filios et alios etiam sibi notos.

II. Inconsulta ordinarii auctoritate Sodalitates instituunt pro viris et mulieribus sub diversis titulis ot ad istas sodalitates invitant presertim magnatos populi ot ditiores nationis, ot ita, relicta sodalitate B propriae nationis seso iruunt apud missionaries dictos; ot cum Maronitarum ritus in plurimis eoheret Latino, ideo omnes qui illos frequentant in spiritualibus sunt Maronitae; ot ad magis illos ad se trahendos eo pervenerunt, ut exerceront in illorum ecclesiam linguam arabicam et ipsa cantica orientalia et hoc precipuo in benedictione as. sacramenti et in aliis benedictionibus, et processionibus, et cantici omnes in sodalitatibus sunt in lingua arabica populari, et faciunt etiam benedictionem palmarum et populo distribuunt illas, et plura alia his similia faciunt contra iura Parrocorum.

III. Cum vellent praedicare in sua ecclesia, quasi semper determinant illam ipsam horam in qua in ecclesia parrocbiali habetur concio, et circumvadant per domos magnatum ot ditiorum invitantes illos ad audiendam concionem apud illos, et concionem faciunt in lingua arabica quam non callent, ita ut ex- C citent auditores ad derisionem, potius quam colligent fructus spirituales; sod et quod tristior est, pluriores iuvenes et puellae frequentant illorum ecclesiam, ut possint liberius secum invicem communicaro, quia in illorum ecclesia non sunt separati per cancella, sicuti est in ecclesia nationali ubi mulieros habent locum separatum intra cancella.

IV. Cum in primis diebus quadragesimalibus incipiunt sacerdotes nationales exercitia spiritualia populo dare, ipsi etiam incipiunt in illorum ecclesia exercitia spiritualia publice facere, et ipsi patres lesuitao percurrunt per domos ad invitandum populum exercitiis spiritualibus apud ipsos faciendis, et aperto denuncian! quod quiscumque non faciat exercitia spiritualia ot communionem apud ipsos, certo amittit indulgentias ad hoo concessas; et ideo quamplurimi seso ducunt apud illos et presertim feminae immoralem ducentes vitam; quao postquam D egrediuntur ex exercitiis spiritualibus, incipiunt gravi cum scandalo aperto loqui do confessoribus earum utpoto mitiores sunt et poenitentiam nonnisi leviorem, vel nullam quandoque proponunt poenitontibus suis, et plerique absolutionem sacramentalom concedunt sino admonitionibus necessariis etc. etc.

Et istae pluries videntur frequentare confessiones. Vcruntamen continuunt malum suum vivandi modum; e contrario foominao timoratae conscientiae sepias evenit quod postquam confessae sint apud illos patres, iterum repetunt ipsam apud suos confessarios nationales, persuasao quod confessatine lesuita non bene intellexisset peccata sua, et ideo se abstinent a s. communione antequam repetant confessionem.

V. Missionari! isti saepius nonnullos inducunt inexpertos iuvones et puellas ad emittendum votum pro tempore determinato ex quo obligentur ad obodientiam hiis «olummodo per quos vota facta sunt. et ita totaliter liberi evadunt ab obedientia suorum legitimorum superiorum.

VI. Inconsulto ordinario isti patres recipiunt in solo maronitarum ritu nonnullos haereticos conversos et tureas baptisatoa sine examine verae vocationis; et ideo sepius accidit quod isti noviter conversi inducunt in plura mala, et recurrunt ad patres, qui statim illos mittunt ad párrocos maronites vel ad ordinarium, et totaliter illos derelinquunt, et ex his nonnulla scandala evenerunt, sicuti in proximiore tempore evenit noviter:

luvenis quidam schismaticus Grccus frequentabat puellam maronitam in civitate Bairut, et venit adhorere suae petitioni ut illam in matrimonio habeat Iste se contulit apud parrocum maronitam petens so volle coniungi in matrimonium cum tali puella: at parrocus cum illum non cognovisset petiit ab illo litteras authenticas liberi sui statua et religionis; quo audito, statim ille iuvonis perrexit apud leauitos et accepit ab illis dimeaaorias authenticas, in quibus declarabatur ipsum iuvenem Grecum schismaticum esse, sed quatuor abbino annis frequentabat ecclesiam leauitarum et ibi confiteur(î), et non inveniri impedimentum ullum ad contrahendum matrimonium. Parrocus vero innitus isto patrum testimonio nuptias benedixit, et post quatuor dies a consummatione matrimonii, iste invenis reliquit sponsam suam et apud Grecos rediit, se excusans quod hoc fecisset dum erat ebrius cum contraxit matrimonium cum puella maronita a parroco marónitarum, declarans aperto se nolle plus cognoscere sponsam suam, et deinceps haec questio eo devenit, ut ct ipsum Gubernium civilo voluit causas legaliter tractaro ct in ultimo obligavit iuvenem ad subsistentionem suae sponsae, et non ad cohabitationcm cum ipsa, ct nunc cum egressus fuit e carcero Greci schismatici declararunt nullitatom matrimonii et suaderunt iuvenem illam ad secundas nuptias transire, et prima sua sponsa derelicta permansit.

Nonne hoc ab imprudentia et inexperiantia lesuitarnm evenit?

VII. lesuitao vocant ad se sacerdotes Maronitae ab extero dioecesis ad convivendum secumipsos sine praevio facultate ordinarii, et isti sacerdotes evadunt subditi illorum ita ut ipsis concedunt facultatem confessiones audiendi et alia etiam spiritualia exercitia facere inconsulto ordinario, et isti etiam sicut lesuitae percurrunt per domos fidelium sicuti faciunt illorum magistri lesuitao, et exinde haud parvum exoritur scandalum; et in hoc agendi more, videtur minimo posse conveniri fini missionis, quao instituta fuit ad levamen in laboribus parrocorum et episcoporum, et non ad arripiendum iura illorum ot iurisdictionem, quoniam grex ista ita suo libitu relicta, clausis auribus voei sui legitimi pastoris, seso immergit in pluribus extravagantiis, sicuti de facto videmus accediese in urbe Boriti, quia magnates ct ditiores populi, relicta propria nationali et parrochiali ecclesia, frequentantes semper ecclesiam lesuitarom, illorum legittimi superiores non possunt amplius cognoscere verum illorum statum in spiritualibus, nec possunt plus cognoscere utrum adimpleverint praeceptum paschale ac non, et quaenam remedia apponenda malis quao plerique exoriuntur a derelinquentibus proprios nationales ecclesias et se subtrahentibus ab auctoritate suorum superiorum, et ex hac disciplinan deturbationo sequta sunt vel maxima detrimenta bonis ecclesiae ct beneficiis clericorum; quoniam 20 abhinc annis maronitarum numeras ascendebat Boriti ad tria 1000 et quotannis dabant

as

ecclesiae 3000 *franchi* et dabant beneficium suis sacerdotibus nnmero 6 in eubstentationem 5000 *franchi* Dnm e contrario, numerine maronitarum Beriti ascendit ad 15000 et numerus sacerdotum 12, et nunc dant in beneficio ecclesiae 1000 *franchi* et io beneficio sacerdotum 1300 *franchi;* et his apparet dare, quaenam notabilis differentia inveniatur et quaenam quantitas illorum qui derelinquerent frequentaro ecclesiam nationalem. Ex hoc autem accidit quod non possum plus inveniri sacerdotes qui serviunt Berito, qui (!) illis deficit beneficium necessarium ad vivendum, et ego ipse anno 1868 et 1869 fui obligatus subministrare sacerdotibus Beriti beneficium ad vivendum, et certe nisi hoc fecissem, ŏmne sacordotes relinquerent Beritim: et certo si hoic malo non mediatur et iura ecclesiastica non •tabilientur, cito habebimus ruinam cleri nostri et ecclesiae etiam national! quia non habet plus redditus sufficientes ad tui «ubstentationem, et iam B ipsae decimae episcoporum quasi in oblivionem evadunt; et haec inconvenientia omnia, mitsionariorum exurgunt ab amore lucri temporalis, quibus non solum suffragia pecuniaria a societatibus Europae sufficiunt, et ipsa subsidia pecuniario, quae accipiunt ab orientalibus ipsis ct α iuvenibus scholarum, nec non quae cumulant ex sodalitatibus et aliis extraordinariis fontibus, sed et etiam volunt advocare populum ad ecclesiam illorum, ut aumonei (1) omnes sibi congregentur, et ideo reditus nostra© ecclesiae et parrocorum ct sacerdotum nationalium redacti sunt quasi ad nihilum.

Haec omnia usque nunc dicta, sunt vera facta et oculis possunt perfacile videri, nequo haec dicta sunt in odio miraionariorum, qui bene cognoscunt benevolentiam meam erga ipsos, «cuti ipsi pluries hoc idipsum testaront: et revera nihil possumus dicere contra mores illorum et doctrinam ot zelum. C Verumtamen deploramus illorum agendi modos, nipote totaliter contrarios iuribus ecclesiasticis disciplinaribus, ct fini missionum proscripto a s. Sede.

Ideo ďeprecarmi aut nos derelinquamus iura nostra supra gregem nobis commissam missionariis, aut obligamur nostram gregom ubicumquo inveniatur, quoniam nobis commissa est gregis custodia et non missionariis qui debent coadiuvare pastores ct non avellere oves ab ex ovile: quia qui ab ovile discedit errans est

Et istae lamentationes non sunt de nostra parte tantum, sed plurimi ordinarii ita expostulant, aicutí constat si ab ipsis quaeratur. Aliqui vero eorum cum non poterint haec miuionariorum facta· tolerare, ea in ephemeridibus coacti fuerint publicare.

Tobia Aun Maronita archiepiscopus Beritensis.

Dio 12 martii 1870.

25.

Propositio nbbntls Einsidlen.4s circa vota Simplicia solenmlbus praemittenda1.

Erporitfo *congregationis heteefo-benediclinae circa decretum generale de receptione noritiorum ac professione votorum simplicium, a s congregatione super statu regularium die 19 martii /857 emissum, ad congregationem specialem pro recipiendis et expendendis patrum proportionibus deputatam.*

Eminentissimi ac reverendiiuimi D. D. cardinales et reverendissimi patres!

Paterna cura et benevolentia, qua sanctitas sua. Pin· PP. IX, inde ab initio religiosos ordines amplecti dignata est. ipsam promovit, generali decreto, A per s. congregationem super statu regularium dio 19 martii 1857 edito, modum profitendi, ud illud usque tempus antiquis ordinibus religiosis usitatum, immutare ac statuero, ut deinceps in cunctis ordinibus religiosis, vota eolemnia nuncupantibus, exacto novitiatu vota simplicia tantum emittantur, et demum post triennium ab omissione votorum simplicium religiosi ad professionem votorum solemnium admittantur.

Congregatio helveto-benodictina nullo quidem momento saluberrimam laudati decreti finem ignoravit, illudque, qua decuit, filiali submissione susce-pit Veram eandem congregationem iam ab exordio haud latuit, quantae et quam singulares prorsus difficultates execution! illius decreti, saltem in Ilelvotis obstaturae forent. Quamobrem praeses eiusdem congregationis lielveto-bcnedictinao litteris, iam 20 ocL 1857 ad s. congregationem super statu regularium ďati difficultates ac detrimenta novae legù pro monasteriis dictae congregationis hclvcto-benedictinae large fidelitcrque exposuit, carumquo intuitu ad laudatam s. congregationem super statu regularium devotam petitionem direxit, ut monasteriis congregationis helveto-bcncdietinao in consueto profitendi more persistere liceret, adeoque α nova lege observanda saltem quoad illos, qui ad s. ordines suscipiantur, dispensatio benigno concederetur.

Sacra vero congregatio super statu regularium sub die 30 ňovembri 1857 respondit, sanctitatem suam petitioni haud annuendum existimasse, eo quod lex de professione votorum simplicium omnes ŏrdine regulares cuiusvis regionis respiciat, ot decretam statutumque sic, nullam hac in re exceptionem admittere. Ut nutem eiusdem legis exeeutio facilior evadat, sanctitas sua congregationem helveto-benediciinam ab observantis decreti die 25 ianutrii 18-18 α s. congregatione super statu regularium emissi — de scrutiniis videlicet agendis in admittiono postulantium ad habitum, novitiatum ct professionem — exemptam declaravit ac insuper benigne induisit, ut professi votorum simplicium eiusdem congregationis hclveto-benedictinae omnibus privilegiis, gratiis et induitis gaudeant, quibus professi votorum solemnium legitime fruuntur, ac tandem ad triennium concessit, ut professi votorum simplicium ad instar professorum votorum solemnium prima tonsura insigniri, atque ad singulos etiam sacros et presbyteratus ordines, servatis do iuro servandis promoveri possint, ea tamen lege, ut, si ab ordine dimittantur, α celebratione s. missae sacrificii suspensi remaneant, doñeo de congruo patrimonio ad praescriptum ss. canonum provideatur.

Verum benigna hac concessione difficultates novae legis nullatenus remotae sunt; insuper experi-D entia, quam per decennium nobis facevo obtigit, novam de emissione votorum simplicium legem religioso ordini nostro in detrimentum potiusquam iu salutem cedere ostendit. Quare congregatio helvéto-benedictina oblata occasione, qua in m. concilio Vaticano do reformatione quoque regularium sermo erit, deuuo difficultates novae profitendi legis pro monasteriis eiusdem congregationis omni qua decet reverentia et submissione exponendas simulque mndum agendi in suscipiendis erudiendisque religionis candidatis proponendum consuit, quo illae difficultates, ut ipsa sperat, praecaveantur, quin tamen intentio illa paterna, qua ss, pater ad legem novam condendam inductus est, effectu suo salutari frustretur.

Quod igitur difficultates, nec non detrimenta attinet, quao ex nova profitendi lege monasteriis O. S. B. in Helvetia et. prout compertum habetur, fero ubique in Germania imminent, his praesentibus

1 A «sentado covrili! «4 secret*riunì Drpi'itiimi* πΛγλλ •fie 0 «pòlis 1M<1 4ri«. ima. 2M

ea tantum exponuntur, quae praecipue commemoranda osmo videbantur.

Iam primo non parvam difficultatem exccutio novae legis ingerit in relatione ad rcmpublicam civilem. Haec enim votu simplicia non ubique ut talia considerat, quibus voventes monasterio cuidam incorporentur, in Helvetia vero, ubi de receptione alienigenarum in urdinetn agitur, praeter certam pedinino summam, dimissio quoquo a patrio gubernio exigitur. (luibus rerum adiunctis itaque fucilo fieri potest, idquo non sino magno detrimento respective monasterii, ut religiosi, ni exactu novitiatu non statini ad professionum solemnum admittantur, officiis civilibus atquo imprimis militaribus suae patriae obstricti remaneant, vel ubi iuri civitatis patria in regiono renuntiaverint, et postmodurn ante professionem voturum solemnium dimittuntur, illo iuro hinc illincque priviti existant. Nun mirum igitur, si talibus rerum eventibus plores n capessenda rcligiono deterreantur, idquo eo mugis, cum iam do cetero leges civiles et publicas in Helvetia et alibi ordinibus religiosis nullatenus favere constat.

Nova ec minor difficultas exsurgit quoad illos religionis candidatus, qui ad sacros ordines suscipiuntur. Sino speciali enim indultu s. sedis ciusmodi religiosos, nondum solemniter professos, etiamsi s. theologiae curriculum iam absolverint, ad b. ordines promovere non licet; si vero ex speciali concessione s. sedis ordinibus s. initiantur et tamen postmodurn ante solemnem professionem a religion© dimittuntur, ipsi, uti monitum est, tamdiu ab exercitio ordinum suspensi remanent, donec do congruo patrimonio ad praescriptum bb. canonum provideantur.

Facile perspicitur, quae et quanta indo incommoda ct detrimenta in monasteria non minus ac in ipsos professos redundare necease eit, idquo co magis, cum iiibuper reverendissimi ordinarii aperta ex ratione haud pronos se ostendunt, eiusmodi religiosos ordinandi, ct vix Mperandum est, eosdem proniores fieri, tales a religione dimissos recipiendi. Quid mirum igitur, ei pariter multi eiusmodi infaustis auspiciis deterriti nb ingressu in religionem arceantur?

Accedit denique tertia et quidem hucusque expositis multo gravior ratio, qua revera comprobatur, per novam profitendi legern salutarem finem, ad quem illam a r. pontifico lutam cognoscimus, pcesumdari potius, quam obtineri. Teste onini experientia professio votorum solemnium, introducta lego do professione votorum simplicium, multum illius snlubcrrimac efficacia© et vis perdidit, quam prius in animum et voluntatem voventium eduro consueverat. Eadem experientia tristia iam praebuit exempla, levioris animi candidatos, licet do valore ac indole votorum simplicium rite monitos, talia voto fallaci quadam mentis reservation© emittere, occulta videlicet spe fretos, fore, ut ante exactum triennium a professione votorum simplicium ipsis resilire contingat. Eiusmodi sine dubio iam duranto novitiatu recessi went, si illo exacto professio votorum solemnium emittenda fuisset; fallaci autem spe ducti, bonam voluntatem «imulant, votaque simplicia emittunt, ut nd tempus sumptibus monasterii nutriantur ac educentur1.

Experientia denique &c traditione, nondum lata A nova lege de professiono votorum simplicium, edocti 8umiM, eos, qui tempore novitiatus rito probati ct beno dispositi ud votorum professionem pervenerant, postmoduni de. vocatione sua raro dubitatae; ubi vero id acciderat, plerumque non primo decennio α votorum emissione, sed poetmodum evenisse. Itaque ubi durante novitiatu rito et severo ad normam s. regulae ac constitutionum probantur ac informantur spiritus, prosperum in futurum accessum sperare licet, etsi professio solcmnis novitiatum sino mora sequatur; ubi e contra noviciis tempore novitintua debita cura et monastica disciplina defuerit, vix sperandum cs»t, ut defectus eiusmodi triennio subséquente suppleantur.

Quae cum ita sint, procedendi modus cnm ordinis candidatis inquirendus ac statuendus esso videtur, quo illos ante ac duranto eorum novitiatu rite probari et informari contingat. Eiusmodi vero B procudendi modum, quo id sperare licet ct quo insuper difficultates, legi do professione votorum simplicium obstantes, removentur, quin saluberrimus legis illius finis evanescat, in hoc positum esso existimamus:

1. ut nemo anto impletum annum aetatis duodevicesimum ad novitiatum admittatur;

2. ut postulantes unto novitiatum saltem biennium aut in collegio monasterii, cui incorporari cupiunt, vel ordinis ad quem monasterium pertinet, aut in seminario quodam episcopali commurati ac probati fuerint;

3. ut durante novitiatu, interceptis litcrarum ao scientiarum profanarum atudib, novilii urte ascetico, disciplina monastica, notitia s. regulae ac ordinis constitutionum, urdinis quoque historia imbuantur, .atquo generatini iis religionis exercitiis occupentur, quibus ad pietatem secundum spiritum C ordinis infornietitur.

4. ut itu probati ao informati, si ipsi serio petant, atque monasterii conventus do more e. regulao petentibus annuendum iudicaverit, expleto unno integro novitiatus ot impleto anno aetatis undevicesimo, ad solemnetn votorum professionem tecundum regulam nc statuta ordinis admittantur.

Tali procedendi rationo in ordinem suscipiendis occasio praebetur se et ea, quae ipsos in religione manebunt, ritu et mature probandi, ordinis vero ac religiosarum domuum praepositis, imprimis novitiorum magistris sat morae suppeditatur, do indole ac vocatione suscipiendorum firmiter iudicandi. Insuper eodem procedendi modo difficultates sponto sua removentur, quae novae legi profitendi fero ubique opponuntur.

Quapropter congregatio hclveto-bcnedictina instantissime precatur, ut memorata lex do pro- D fissiono votorum simplicium saltem quoad illo», qui nd s. ordines suscipiuntur, ad tenorem expositae propositionis modificetur; quod si fiat, dicta congregatio firma persuasione ac fiducia animatur, eiusmodi dispositionem ct sibi et universo 8. ‡ Benedicti ordini in profectum ct salutem cessuram essu.

Quibus expositis summae, ut par eit, venerationis et obsequii sensibus me profiteor

Datum Romae in monasterio s. Callisti
die 31 martii 1870.

humillimum ot obserrantissimum servum.

Henricam m. p.

Abbatem monasterii Einsidlonsis. ct praesidem congregationis hclveto-benedirtinae.

Eminrnlissimu ac rtrrrtndifsww tioiftiniï čantotuiiôw
cl *pŏtril· pro recipirudit fi* rr/«e»i-
i Hdh patrem *d'putahf.*

« Ad hnne loram ea čn sequaotar animad vertebat cardinalis Patriti ad marriaem exemplaris ťbl oblati: .Si tali spirita levitatis dnnnitnr novilii nt bie exponitnr, melini est ut non emittant professionem ^olemnem. Ratio erro bie adducta pro reformatione decreti probat eius neceasitatrm. ne in monasteriis de čuibo abitar profe^ionem votorum •ckunium emi'.Unt illi qui non habent vocationem!·

26.

Postulatum ut opificum societis Der GesclIrn-Vcroln a m. concilio Vaticano laudetur atquo commendetur1.

Inter variai piae societates, quao aevo moderno exortao florent, opificum societas *Der Gesellen-Verein,* quam Elburfeldiao in archidiocccsi Colonionii anno 1846 erectam Adolphus Kolping piso memoriae, antea ipso opifex et deinde ad sacerdotium promotus, maxima caritate, prudentia et solertia excoluit atquo propagavit, singularem ecclesiae pastorum benevolentiam sibi vindicavit ot revera merotur. Nam gravissimis in periculis, quibus praesenti tempore iuniores opifices, sublatis iam omnibus fero auxiliis ot tutelis, quao cum pristinis opificum ordinibus erant coniunctae, ubique terrarum circumdantur non tantum ex parte mundi perversi in genero, sed praesertim per illas falsissimas porniciosasquo doctrinas, quae socialismi nomino por omnes fero Europae partes tamquam novum terronao beatitudini! evangelium operariis et opificibus praedicantur ct xcloaissimo propagantur, Ista societas opificum maximae necessitati et miseriae opportunam medelam paravit. In ea enim luvones opifices, qui hodie plerumque non prout priori tempore consuetum erat, in domo ot familia elns, in cuius officina operantur, degunt, sed in aliis domibus vel cauponis habitaro coguntur, paternam quasi domum inveniunt in torra aliena et in eiusdem praeside sacerdote amicum paternum ct consultorem. In eadem societate, quao tesseram sibi elegit vocem: „Ora et labora!- inveniunt scholam virtutis, religiosae institutionis atquo omnigenae eruditionis, qua indiget opifex. In cadom post dici laborem confmtrum sodalium lacto commercio ot recreatione fruuntur gratissima remota ab omnibus, quao fidei ortbodoxao et bonis moribus sunt contraria.

Sub patrocinio collocata a. losephi, opificis illius sanctissimi, in cuius domo ot officina Deos homo factui Ipso habitaro et tamquam opifex operari dignatus est, haeo societas celerrimo non solum per totam archidioocesin Coloniensem, sed etiam per omnes Germaniae partes, ac dein per Ungariam, Helvetiam, immo ad Urbem Romam uaquo ot Alexandriano, nec non et trans Oceanum ad remotissim&s Americao regiones propagata est, adeo ut in praesentiarum plus quam 500 societates opificam inveniantur locales cum 80000 sociis, quibus singulis praesunt praesides locales ab ordinariis approbati, sub auspiciis ot directione unius praesidii genernlis, qui Coloniae residet ab omnibus praesidibus electus.

Iam pluries sanctissimus pater, cui persuasum eat de maxima huius societatis necessitate ct utilitate, *uso* sua bonignitato et sapientia eandem eximiae benevolentiae signis certissimis honorare dignatus est tum literis apostolici· et indulgentiarum privilegiis in societatis favorem concessis, tum denis ac honoribus, quibus ipsius praesides sanctitas sua donavit Ex omni parte igitur dignum et iustum nec non salutare esso censemus atquo enixo postulamus, wut sacrum concilium Vaticanum hano societatem opificum rei chrietianao valdo proficuam pro merito laudare atquo commendare dignetur tamquam remedium et praesidium efficacissimum contra ingentia •ala atquo pericula, quae ox parto socialismi porversi societati humanao ot imprimis iuvenibus opificlbus fabrisque ubique Immincro dignoscuntur/

Romao calendis martiis 1870.

1 **A esodili secretario U Dcpstaliouls secretarium oileum est àie 10 M ≫ spili» 1870. Ada. suai.** *9M.*

A Fr. card. Schwarzenberg m. p. acp. Pragcnsis.
loseph Othmar card. Rauscher m. p. aep. Vien nensis.
loannes Simor m. p. primae Hungarino acp. Strigoniensis.
Maximiliaous losephus m. p. aep. Salisburgcnsis.
t Fridericus m. p. acp. Olomuccnsis.
Andreas, acp. Goritzensis.
t Gregorius, aep. Monacensi! ot Frisingonsis.
Michael, aop. Bambergcnaia m. p.
Ludovicos m. p. aep. Coloconsis ot Bacsiensia.
Paulus aep. Colonicneis.
loaophus Georgius Strossmayor op. Bosnonsis ot Syrmiensis.
Alexander Bonnax ep. Cianadiensis.
Guildmus Emmanuel, ep. Moguntinus.
Carolus loannes, ep. Sangallonais.
Philippus ep. Varmienais.
B Eduardos lacobua, ep. Hildcsiensia.
Pancratius op. Augustao Vindol.
loannes Henricus, m. p. ep. Osnabrugensis.
Matthias ep. Trovirensis.
loannes Valerianus ep. Bndvicensis.
Ludovicos, ep. Loontopobtanua et vie. apost in regno Saxoniao.
Carolus losephus op. Rottcnburgensia.
Vincendus m. p. ep. Brixinensia.
G. Antonius, ep. Hcrbipolensis.
Benedictus ep. Tridentinua.
f loannes, ep. Seccovienaia.
t Ignatius, ep. Ratisbonensie.
f Conrados ep. Paderbornonsia.
t loannes ep. laurinenais.
loannos ep. Caasoviensia.
f Carolus loannes Groith, ep. Sangallensis.
| Eugonius, ep. Baaileensia.

27.

Postulatum episcopi Pistoriensis et Pratensis nomino quorumdam episcoporum Italiae centralis exhibita de nonnullis disciplinae capitibus.

Posluíala quorumdam episcoporum Italiae centralis subi¿cienda iudicio sanctissimi domini nostri Pii papae IX an deferenda sint ad concilium Vaticanum.

Episcopia Italiae centralia, qui sedent in concilio Vaticano, et simul privatim consultant in bonum ecclesiae et in praeparationem earum rerum, quao conciliantor peragendae et definiendae sunt, visum eat foro ut conferret ovium sibi concreditarum regimini, si quae infra humiliter postulant α sacrosancta Vaticana synodo approbentur ot decernantur. Ea tamen summi pontificis iudicio D prius expendenda subiiciunt, prout bulla *Multiplices inter* sapienter disponit. Sunt autem quao sequuntur.

L Ut sunt rea Italiae, in qua lex lata est do *matrimonio,* ut ainnt. *civili,* quao valdo turbat ecclesiam, necease est ut episcopi expeditiores sint in exercitio sui ministerii, utque proindo ea removeantur, quae eorumdom actionem aut nimia lentam, aut gravem nimis reddant, ad amolienda scandala legalis concubinatus. Illi enim ex catholicis, qui sunt *gravi corde,* et *dura cervice* facile detrectant legem sanctissimam matrimonii ebriatiani. nisi praesto sint, ct quidem semper fere gratuito, dispensationes matrimoniales, quae ab ecclesia rationabili de caussa concedi soient ab impedimendis iuris ecclesiastici. Quare iidem episcopi summo studio petunt:

A. Ut praedictae dispensationes communicentur maxima qua fieri potest et temporie et sumptus

oeconomia, modificatis insuper quibusdam aut eu- a boecurie, aut duriusculis formulis.

B. Ut impedimentum quarti gradus sou consanguinitatis scu affinitatis, quod in tanta hominum commixtione frequentissimum est, et saepe a contrahentibus ipsis ignoratur, aut soro et fortuito deprehenditur, undo fit ut recursus ad sanctam eodem adeo multiplicentur, ut saepe impossibile sit scandala impediri, quao ox hac cunctationo oriri possunt, et reapse oriuntur; impodirnontum, inquam, illud, auctoritate, qua pollet ecclesia, e medio prorsus tollatur.

C. Ut impedimentum ox copula illicita coarctetur ad primum gradum.

D. Deniquo ut impedimenta o cognatione spirituali, quibus passim plurimi temero illigantur, qui patriaos agunt, praesertim in administratione confirmationis, quin postea, quum opus est, huiusce leguminis reminisci valeant, aboleantur.

II. Et quoniam facilitato contrabendi sponsalia saepe saepius quidam abutuntur, ex quo fit ut plurime matrimonia irrita evadant, ideo postulant, ut impedimentum publicae honestatis ox sponsalibus locum non habeat, nisi ex solemnibus, initis scilicet per syngrapham aut coram parocho sine testibus, aut coram notario ot testibus. Quao conditiones etiam pro impedimento sponsalium impediente requiri debeant Posset autem episcopus, ubi adsit mutuus consensus pro sponsalium dissolutione, dispensaro ab impedimento, quod nihilominus perdurat.

IIL Potestas quoquo fiat episcopis dispensandi sacerdotes chorales, qui inserviunt cis in visitatione pastorali, itemque examinatores, dum sunt in officio, adeo ut, ad effectum distributionum choralium, periodo ac praesentes habeantur.

IV. Congruum quoque visum est ut quoad C sanctimoniales foeminas concedantur episcopis latiores facultates, quia ob quasdam restrictiones, quae ratione temporum factao sunt a summis pontificibus iis dispositionibus, quao habentur in concilio Tridentino, non raro contingit ut iidem in angustiis conscientiae molesto versentur.

V. In breviario autem eam solummodo recognitionem petunt, qua castigentur ea tantum loca, quao fortasse absunt a critica historica, ct homiliis patrum in quibusdam festis selectiores aptioresquo sufficiantur; praecipuo autom vellent ut psalterium Davidicum eo ordino digeratur, quo pluries quotannis recitari integro possit, cum in praesentiarum maxima psalmorum pars vix aut no vix quidem in officiis ordinariis recurrat.

VI. Ne studiosis scientiao canonicae iter nimis salebrosum peragendum sit, ob molem earum legum, quae iam obsolevere, petunt ut corpus iuris cano- D nici quam diligentissime recognoscatur.

VII. Quoniam vero inter libros prohibitos ii qui per litteras apostólicas damnati sunt censuram *speciali modo* reservatam summo pontifici legentibus inurunt, petunt episcopi ut horum librorum, auctoritate concilii, peculiaris et distinctus index fiat.

VIII. Optandum est quod episcopis in synodis dioocesanis liceat, quoad reductiones missarum, uti facultatibus a Tridentina synodo concessis sess. 25, cap. 4 de reform, etiam quoad fundationes posteriores eidem concilio, abrogatis declarationibus et limitationibus usque modo' apud nos vigentibus, attenta maxime temporum difficultate, et ut diligentiori cura intra praescriptum tempus piis oneribus satisfiat

Pro praedictis episcopis

f Henricu· opisc. Pistorien. et Praten.

28.

Postulatio DX episcoporum de Invitatione facienda Hebraeis ad agnoscendum Messiam salvatorem lesum ».

Litterae, quibus patres invitabantur ad subscribendum.

Eminentissimi et reverendissimi patres.

Supra fores sanctae conciliaris aulae haccce Christi verba legere est; *Docete omnes gentes.*

Hanc autem superscriptionem cuique legenti perhibetur vostra in varios humanae familiae ramos sollicitudo; simulquo exindo nos ipsi, Abraham filii ot nunc, miseranto Deo, Christi sacerdotes, vires et animum hausimus ad vos accedendi, piissimam vestram deprecaturi misericordiam pro Hebraeorum gente nostra.

Quoties fas ecclesiae fuit ovangelicam afferre l lucem sedentibus in umbra mortis, officio divino non defuit Et si quando populum aliquem non potuit caelestibus illuminare doctrinis, credendum est quadam quasi impossibilitate ipsius zelum infructuosum remansisse; quod ita, novemdecim per saecula, sese habuit circa infelix Israelitarum genus.

Hodie vero, aperto divinae providentiae interventu, vetera cessasse videntur obstacula. Iam ab ineunte saeculo, gentis nostrae conditio immutata omnino fuit, sive quoad civilia, sive quoad religionem.

Si enim ad Judaeorum in exteriori societate statum praesentem attenderimus, ipsos in fero qualibet Occidentis regione immixtos indigenis animadvertemus, communique degentes sub regimine politico. Murus hic separationis, qui *Ghetto* nomen habuit, quo uliquo ipsi ludaei, in aevo medio, circumdari voluerant et protegi, multis iam ab annis cecidit; in ipsa Roma magnificus noster ct gloriosus pontifex-rex, Pius nonus, statini ac Petri ascendit cathedram, portam divisionis tolli iussit; ecc pastorum optimus ingratos et beneficii immemores habuit; Israelitas enim nuper auribus nostris audivimus dicentes ex gratitudine: „Vere nobis angelus est Pius nonus !-

Item, sub religionis respectu, ingens apud ludaeos mutatio facta est Dum enim, ex una parte, materiali muro a civili secernerentur societate, ex altera non minus a ebriatianornm lege et moribus remotos tenebat oos liber illo quem *Talmud* inscribunt titulo. Nunc vero, postquam societatem cum christianis inierunt, ipso facto impelluntur ad amplectendum, relicto *Tahnudismo,* alios mores aliudquo symbolum: et reipsa, cum Occidentis populi in *raiionalismttm* vel *indifferentismum* delapsi fuorint, Israelitae, in partem eorum societatis admissi, eadem pessima progrediuntur via.

Haocce cum ita so habeant, scilicet cum Israelitae in civili societate magni momenti partes impleant, cumque, relicta fide patrum, abstracti et illecti, detestabiles subeant doctrinas, persuasam habuimus, eminentissimi et reverendissimi patree, zelum salutis animarum necnon amorem gentis nostrae a nobis exigere, ut humillime ad vestra provoluti genua, vestram deprecemur misericordiam pro fratribus nostris, Abraham filiis.

Instanter igitur, eminentissimi et reverendissimi patres, a vestra exposcimus misericordia, ut dignemini, e sacrosancto vestro concilio, Hebraeos pa-

I Multa eaqve omnino lectu dlgaa de hae portalatirat habentur aped fratre* Lêaann. *La* anu* *dee restes tfIrroH* m-*traduite au concile acumbtique du Vatican* acw *U* ftMdadiea *de 8.8.1e pape Pie IX* (Laudani H Parisiis, 191ÎV A secretario eourilil ad DepoUtioai· secretaria* elasa ert die S aprilis 1870. *Acta,* aum *9»1.*

terna quadam invitatione praevenire; tali enim indalgentia, licet fortasse haud tira cito ventura ait totalis eorum ad Christum conversio, illum imitabimini pium patrem do quo ait evangelista: *Quum adhuc* (filius prodigua) *longe esset, vidit illum pater ipsius, d misericordia motus est, et accurrens cecidit super collum eius.*

Utique, eminentissimi et reverendissimi patres, fratrum nostrorum efficaciter miserebimini, quia Judaei semper sunt Deo *carissimi propter patres,* quia *ex eis esi Christus secundum carnem.*

Miserebimini, memores potontissimac huius adhortationis quam ad Judaeos ab apostolatus initio direxit sanctus Petrus, ante cuius gloriosum sepulerum vos nunc congregamini.

Miserebimini, huius participes continui doloris quem sic divus Paulus exhalavit: *Tristitia mihi magna est, continuus dolor cordi meo; optabam ego ipse anathema esse a Christo pro fratribus meis, qui sunt cognati mei secundum carnem, gui sunt Israelitas,*

Miserebimini, ne, dum omnes orbis nationes sacrosanctum concilium Vaticanum sub alas comprehenderit, ab earum consortio absit populus illo cui gemebundus ait Christus: *Jerusalem, Jerusalem, quoties colui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas!*

Miserebimini tandem, o dementissimi patree, ut soror nostra, quam ipso dilectissimus pontifex nuper *Immaculatae* decoravit diademate, beata Virgo Maria optatissimo sibi gaudio materna inter viscera perfundatur, quando supremum sublimis ini cantici suspirium senserit exauditum: *Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae suae, sicut locutus est ad patres nostros, Abraham ei semini eius in saecula.*

Josephus JAmann *Augustinus Jjcmann*
e clero dioecesis I^ugdunensis

Romae dio XX ianuarii, MDCCCLXX,

anniversaria beatae Virginis Immaculata© apparitionis in ecclesia Sancti Andrene *delle Fratte.*

b.

Sacro concilio oecumenico Vaticano.

A sacra oecumcnica synodo Vaticana infrascripti patres humillima instantiquo postulant prece, ut et miserrimam Hebraeorum gentem paterna quadam invitatione dignetur praevenire: scilicet votum exprimen), ut tandem longiuima inutiliquo cxpcctatione lassati, ad *Messiam Saltatorem nostrum,* vero promissum Abrahao et a Moso pracnunciatum festinent accedere: sic perficientes coronantesquo religionem moaaïcam, non mutantes.

Postulati rationes.

Ex una parte, infrascripti patres firmissimam tenent fiduciam foro ut sacrosancta synodus Israelitarum miicrcatur, quia semper mint *Deo carissimi propter patres,* et quin *ex eis est Christus secundum carnem.*

Ex altera parte, iisdem patribus dulcis iuest et intima spes, hoc votum honoris nccnon dilectionis, adiuvanto Spiritu sancto, libenter acceptum iri α pluribus Abrahao filii·, quia vetera, quibus detinebantur, obstacula videntur nunc evanescere, iam dirato antiquae divisionis muro.

Illinam igitur citias acclament Christum, dicentes: *Hosanna Filio Datidi Benedictus qui cénit m nomine Dominii*

l'tinam ad brachia advolent immaculatae Marite, qaae, tam ipsorum soror secundum carnem, vult ipsi· et«a ricut ct nobis mater secundum gratintn!

t Henricus, episcopus Nomauscnsis.
f Aloysius Kobès, ep. Methonensie, vie. apost 8cnegambiao.
f losephua Ar. episc. Bollovaconsis, Nov. ot Sylv.
f Renatus Corisopiteneis op.
t Ludovicus Eduardus, ep. Pictaviensisl.
t Ludovicus Theophilus, ep. Blosonsis.
f R. F. aep. Cameracensis.
f Joseph Audu patriarche dea Chnldóons.
f Georgius Ebcdyosus Khayath aep. Amadiensis ritus cbaldaici.
f Elia Giovanni vescovo d'Acra.
f Timotheus Attar aep. cbnldaeus Amidao seu Diarbckir.
f Ioannea, ep. Lingoneusis.
f C. A. nep. Bituriccnsis.
Fr. card. Schwarzenberg m. p. aep. Pregonáis,
f Fridoricus m. p. aep. Olomuccnsis.
t J. A. Maria, ep. Mimatensis.
f Ludovicus, ep. Ruthcnensis.
t Andreas ©p. Argentinone!·.
t FI. aep. Tolosanus.
f Theodorus ep. Leodiensis.
+ Caspar ep. Hebron, nux. Genevensis.
f Aloisias ep. Veronensis.
f Fr. Emmanuel, aep. Caesaraugustanus.
t Fr. Joseph Sadoc O. P. aep. S. Francisci.
f Vine. Spaccapietre aep. Smyrnarum, vic. np. Asiae minoris, qui enixis precibus id postulat, cum innumeri sint in sua dioecesi et apostolico vicariata Judaei.
f Caietanus Rossini aep.-ep. Melpbicti, luvenacii et Terlitii.
t Innocentius Sannibale ep. Eugubinus.
t Edmundos Franciscas Guicrry, ep. Danabensia.
t Thaddaeus, C. M. ep. Montereyensia et Angelorum,
c f Petras-l'aulus. cp. Forolivicnsis.
t Frane. Xav. aep. Surrentinus.
t Joseph aep. Trnncnsis et Nazarenus.
+ Augustus cp. Meldensis.
f Ignatius ep. Ratisboncnsis.
f G. Antonius, ep. Ilerbipolcnsis.
t Vincentius ep. Brixinensis.
t Adriano· Languillat s. I. ep. Sergiopolitanus, vie. apost Nnnlcineniis.
f Eduardus Dubar s. L ep. Canathonsis, vie. apost Tcheli meridio-orientalis.
t loscpb Maria ep. Faliscodunensis.
t Januarius M ep. Anglonensia et Tursiensis.
t Antonius ep. Placentinus.
t Ludovicus Eugenios ep. Carnutonsis.
t Car. Frid. ep. Sagicnsis.
t Stephanas, cp. Bethlemcnsis.
t Carolus cp. Astensis.
t Carolus Joannes Grcith, ep. Sangallcnsis in Helvetia.
t Eugenius ep. Biisilecnsis.
f Franciscus aep. Baronale.
f Henricus ep. Gandavensis.
t Petrus ep. Carolinopolitanus.
t C. F. ep. Arichatonsis.
f loanncs cp. Nicopolitanus.
t Joannes cp. Abilensis.
t Stvphnnus, cp. Lausunneneis et Qenevensis.
f Petrus Joseph ep. Bodunensis.
t Petrus op. Anicicnsis.
t Conceptus ep. I^ystrcnsis.
t Joseph Giagia aep. Mnronitarum Cipri.
t Joseph Matar aep. MaroniUrum Alepi.
f Petrus Bostnni nep. Tyri et Sidonio.

t Haec *olr<cripUn W loco I^taaan, ·H habetur Interitu v*»l. 5W a i*, snte «oWripthwtn q». Anrvltanrasfa.

j Timotheus O Mahony ep. Armidnleusis. Australia, a
f Daniel Murphy ep. Hobartonicnsis. Australia.
f Felix cp. Lemoviconsia.
j Henricus Eduardus aep. Wcetmonasterionsie. — *Tu autem fide ¡tai: noli altum ¡apere, sed time* (Rum. XI, 20). *Pax super Israel.*
f Conradus Martin, op. Paderbornensis. *Pax super Israell.*
j Marianus, aop. Valentinus. Hispania,
f Amandue-Renatus cp. 8. Dionysii Reuuionie.
I Ioannea Maria, cp. Montis Albani,
f Fr. Ferdinandus ep. Abulensis.
f Felix, op. Aurclianensis.
t Robcrtue ep. Bcvorlaceusis.
f Gulielmus Bernardus ep. Birminghamicnsis.
j Gulielmus ep. Plymouthensis.
t Gulielmus cp. Salfordensis.
f lacobus ep. Salopionais.
f Walter Steins S. I. aop. Bostrenais, vie. apoat. Oalcuttensis.
f Alexius Canox 8. I. ep. Tamassensia, tìc. apoat. Madurenais.
t Fridericue Maria Zinelli op. Farviainua
t Raphael D. Popov op. administr. Bulgororum unitorum.
+ δ Νεαπόλεω Βενιαμίν©;.
f Aug. Mm Aloysius, op. Natchitochenaia.
f Leo Meurin a. 1. ep. Ascalononsis, vic. apoat. Bombaycnsis.
t I. B. Miégo op. Messenicnsie, vic. apoat. Kanaaa.
+ lacobus Etheridge ep. Torononais, vic. apost. Guianao Britannicae.
f Alexander Angeloni aep. Urbinatenais.
f Antonius op. Bclumenais do Parii,
t Aloisius, op. Fortalexicnais.
t Potrue ep. S. Sebastiani Fluminis lanuarii,
t Sobastiunua op. 8. Petri Fluminia Grandonaia Australia.
t Alexander aep. Taurinonsia.
t lacobus Ant. ep. Ambiancnsis.
f Petrus Maria cp. Cosaionsis.
f Aloisiua aep. Mediolanensis,
t Eleonorua ep. Montie Alti,
f Antonius aep. Salernitanus.
t Leonardos cp. Aaculi Sutriani, et Cereniolae.
+ Salvator op. Cnvensis ct Sarnonais.
t loanncB op. Derthonensie.
t Laurentius cp. Pincrolicnsie.
f loannca-Baptista op. Sulcitan Eccleeicnaia.
t Carolus ep. Regionale in Aemilia.
f lohannoB-Petrus ep. Bugvdlcnsis.
t Antonius op. Alexandrinus,
t Laurentiae cp. Salutiaruin.
t Ioannea, op. Soccovionsie.
t Franciacua Lcopoldus ep. Eyatettenaia.
t Ioannea, aep. Strigonicnsis et primae Hungarino,
t Ludovicus Anna aep. Avenionensis.
t John B. Purcell archevêque do Cincinnati,
f lacobus E. Wood cp. Philadelpbiensis.
t Maurico de Saint-Palais évêque de Vincennes,
t loannes Qoinlan op. Mobilicnsis.
t Gulielmus O'Hara ep. Scrantonionaia.
t Eduardus Fitz Gerald cp. Potriculanua.
t L F. Shanahan cp. Harrisburgcnsis.
t Augustinus Vorot op. Savannensia.
t Gulielmus Ilonricus Elder ep. Natchezcnais/
t P. N. Lynch D. D. cp. Cnrolopolitanus.
t Ioannea loscphus Williams ep. Boatonienais.
f loannes Loughlin ep. Brooklynicnsis.

' Hsrc vrrha scnouwe fte rh»rvt cripta тηnt
' Srqnitar apa»! TVnnnn: .SalttUr rp. *vie.* rapi!
Gri«·; st p errare·, coni tarino wW-npil·» b»feria· oertirrat, rei WB AI

f Ricardus Vinccntiua Whelan op. Wheelingensis.
f lacobus Roodcvult-Bayley ep. Nevarccnaia.
t Tobias Mullen ep. Erienais.
t Ioannea loeephua Conroy ep. Albanenais.
f lacobus Gibbons, op. Adramyttensis, vic. apost. Caiolinao septentrionalis.
f Guilclmus Emmanuel, op. Moguntinua.
j· Andreas Casasola aep. Utiacuais.
t Georgius Butler op. LimericonsiB.
f Nicolaus Conaty ep. Kilmorcnsis.
t loannes Brady op. Perthensia.
j Nicolaus Power ep. Laoncnsis in Hibornia.
t loannes, aop. Tuamensis.
j Valerius cp. Gallipolitanus.
f F. C. aop.-ep. Melitensis.
f Antonius cp. Gaudisienris.
j loscph ep. Luncnsis-Siirzancnsia.
f I. loscph cp. Sciiogallicnsu.
t Eduardus Ioannea Horan cp. Kingstonionsis.
t Fr. loscph Novella ep. Patarensis.
t Fr. Raphael Do Ambrosio aop. Dyrrachiensis.
t Fr. Gabriel Capaccio cp. Mcllipotamonsis.
f Fr. Eustachius Zanolli op. Elcutheropolitauus, vio. apost. dc Hu-po in Sinia.
j Fr. Fidelis Abbati ep. Sanctorinensie.
f Fr. Laurentius Bergcretti aep. Naxionsis.
f Petrus Apelian aep. Marascensis.
j- Ignatius Calibgian aep. Amasiao.
j· lacobus Bahtiarian aep. Amidao.
j- Antoninus, cp. Gicnncnsis (in Hispania, *Jaén).*
f Fr. Hilarius Alcazar cp. Papbcnsis ac vic. apost. Tunquini Orientalis.
j· StopbanuB Melchisedech cp. Erzerumiensis.
t Leo Korkoruni aep. MelitenensiB.
f Antonius Baiaci cp. Artvincnsie.
j Petrus Tilcliinit cp. Brusso.)eis Bityniao.
C f Stefano laraelian vescovo di Karputb.
f Antonius Petrus IX Hiisaun patriarcha Ciliciensis Arnicnonini.
j- Giovanni Hngian arcivescovo di Cesarea In Cappadocia.
f Gregorius Bnlitian aep. Alepi.
t Ansclmus Fnuli cp. Grossclanue.
f Fr. Raphael Corradi cp. Balneoregiensia.
t Michael Adrianus Hankinson ep. Portus Ludovici.
t Gregorius Jussef patriarca Anthiochcnus Grecocatholicu·.
f Ignatius Accawi arcivescovo di Boera et Hawran.
t Agapius Doumani vescovo di Acri.
f Basilio Nasser vescovo di Balbck.
f Carolus nop. Algericnaia.
f Fr. AloisiuH Ciurcin nep. Ircnnpolitanus, vic. et delegat apost. Aegypti ct Arabiae.
+ Fr. Darius Bucciarclli aop. Scopicnsis.
Dj- Fr. Angelus Krnljevie ep. Mclollopolis et vie. apost. in Hercegovina, m. p.
t Fr. Paschalie Vuicld cp. Antiphellcnsis, vie. apost in Bosnia.
f Fr. Aloysius Moccagatta O. M. ep. Zenopolitanua, vic. apost in Schian-tun.
+ Fr. Eligius Cosi cp Prienensis, coadiutor de Scianlor in Sinis.
f Paolo Hatcm arcivescovo d' Aleppo e Seleucia o Cyrus greco-meichita.
t Ambrotius Abdo ep. Zablehcosis.
f Claudius Maria Dubuis op. GalvestononaM, prov. Texas in Statibus federati».
f Ioannea Farrell cp. Hamiltonensii.
f I. Hippolytua aep. Turonensis.
f Iacnhu cp. Cam«'ntis.
t Pelagius A. aep. Mcxiranus.
f Carola» Maria, cp Angijcpolitann·.
f \ugu<tinu·. ep. Nivcmcasts.

t Victor-Felix aep. Senonensia.
t M labinas ep. Dinienaia.
t Franasene P. Mac Farland ep. Hartfordiensis.
t Daniel Mac Gettigan ep. Rapotenais.
f Paulus Angelus Ballerini patriarcha Alexandrinus latini ritus.
f loannes Petrus, ep. Conatantiensia et Abrincensis.
f R. Marie Charles Poirier évêque de Roseau et des Iles Danoises.
f loseph aep. Tarentinus.
t loannes-Baptiata ep. Verulanus.
f Thomas Grimley, ep. Antigonensis et vie. apoat promontorii Bonae Spei.
f Clemens ep. Pisaurensis.
t Hyacinthus Vera ep. Megarensis vio. apost. de Montevideo.
t Andr. Ign. Schaepman, aep. Ultraiectenais.
t Gerardus P. Wilmer ep. Ilarlemenais.
t I. B. Irenaeus ep. Oranenais.
f Augustinus, ep. Briocenais.
f Ludovicos Elloy, ep. Tipasitanos.
t Laurentius Gillooly ep. Elpbinenais.
f Patritius ep. Dunensis et Connorenaii.
f M. O'Hea ep. Roasenaia.
t Güilísimos Keane, ep. Cloynensis.
t Cornelius Mac Cabe ep. Ardagadensis.
f Patricius Leahy, aep. Casaeliensia.
f Franciscos Nicolaus ep. Valentinensis in Gallile,
t Cyrille Behnam Benni archevêque syrien de Mossoci.
f DionigioGeorgioBcelhotarcivescovoairod'Aleppo.
t Athanase Rafail Ciarchi archevêque syrien do Babylone.
t Johannes Elia Casotme (= Bet-etme) évèque de la Celle patriarcale.
f I. B. P. Leonardos ep. Totelenais.
f Fr. Thomas Michael Balzano ep. Tanensia.
f Maximilianos Ioaephus, aep. Balisburgensis Germaniae primas.
f Paulus aep. Coloniensis.
f Benedictus episcopus Trideotinus.
f loannes Baptista losephua ep. Atrebatensis, BoIoniensis et Audomareoais.
f loaonea lulius ep. Sueaaionenaia et Laudunenais,
f lacobua M. A. ep. Gratianopolitanus.
t Georgius Markich ep. Catharenaia in Dalmatia.
ƒ Marcus ep. Spalateosia et Macarensia.
f Ludovicua Anna ep. Sancti ClaudiL
f Petras-Domniua Maupas aep. Gadertinoa *(Zara)* in Dalmatia.
f Bdephonsus Renatus Dordillon ep. Cambyaopolitanua, vie, sposi, insularum Marchionum.
f Ludovicua Maigret ep. Arathensis, vio. apost insularum Sandwiehiauarum.
f Dominicus ep. Dianeosis.
f Vincentius Rubonaia et Butuntinus ep.
f Aloisias ep. Thelesinus seu Corretanensis.
j Fr. Bernardinas ep. Tarracinensis, Betinensis et Privernensis.
f Fr. loannes de lesa ep. de Comayagua.
f Fr. Thomas ep. Troianua.
f 8L Charbonneau vic. apoat Iassensis vie. apoat. **Mspaurii.**
f Eng. loan. Claod. loseph Desflèches ep. Binitenais, vlc, apoat Botchuon Orientai (in Binis).
t loannet Th. Pinchón ep. Polemonienais, vie. apost Butchuen septentrio-occidentalis (in Binis).
j losephua llysc. Bohier ep. Gadarensis et vie, sposi. Cocincina septentrionalis.
f P. J. M. J. Pichón op. Helenopolitanus, vic. apost. Sutchucnsu-meridionalia in Binis.
f C. M. Dépommier évêque, vicaire apostolique de Coitnbstour.

A f Louis Faurie évêque d'Apollonie, vicaire apostolique de Kouy-tcheou (Chine).
f Yves Maria Croo, évêque de Lavanda, coadjuteur du Tongking méridional.
f Franciscos Laouênan ep. Flaviopolitanus, vie. apoat. Pudicherianua.
f Petrus Maria Vrancken ep. Colophonionsis vio. apost Bataviensis in India orientali Neerlandica.
f Ignatius Mrak ep. Marianopolitanus et Marquettenaia.
t Carolus Pooten aep. Antibaronsts et Bcodrenais.
f Thomas ep. Recinetensis et Lauretanus.
t Raphael ep. Squillacenais.
t Remigias, ep, Conchensis.
t loseph Ignatius Ordonez ep. Riobambonsis.
f Joseph M Papardo ep. Bynopensis.
f Andreas ep. Almorienais (Hispanus).
f Ferdinandus, ep. Pacensia (Hispanus).
B t Paulas Bigandet, ep. Ramatbensis, vie. apost. Birmaniae.
t A. A. Dupond ep. Axotensis, vie, apost Siamensis.
t Bernard Petitjean évêque de Myriopbyte, vicaire apostolique du Japon.
f Jacobus Maximilianos ep. Levantinos.
+ Valentinus Wiery m. p. ep. Gurcensis.
j- Gregorius, aep. Monacensis et Frisingensis.
f Pancratio ep. Augustanus Vindel.
j- Henrico ep. Wratislaviensis.
t Ïoannes-Maria ep. Venetenais.
t Elias Antonius episcopus Asculanus.
f Fr. Salvator Angelus Maria ep. Galtollinenais-Nuorensis.
Constantinos, ep. Gorundensis in Hispania.
Ignatius Philippus llarcus patriarcha Antiochiae Syrorum.
f Petrus episcopus Molinenais.
C f Fr. Joachim, ep. Salamantinus, et administrator apost Civitatcnsis D. S. B.
t Vincentius ep. Imolensis.
t Vincentius ep. Thermularum.
t Aloysius ep. Neritonensis.
f Laurentius aep. Cosentinos.
f Raphaël ep. Catacensis.
t Joseph Eugenios ep. Ottawensis.
t Aloysius ep. Signinus.
f Petrus Ricardos Kenrick, aep. Sancti Ludovici, in statibus foederatis Americao septentrionalis.
t Franciscas ep. Baionensis.
t Frsnciscus ep. Divionensis in Galliis.
t Carolus, ep. Lucionensis.
f loannes ep. Baneti loannis, N. Brunswick.
t lacobus Rogers, ep. Chathamensis.
f Georgius Smiciklas ep. graeco-catholicus Cri•iensis.
D f Raphael Valentinos aep. Sancti lacobi Chilensis.
t loseph Hippolytus, ep. Conceptionis.
t loseph, ep. Augustanus.
+ Petrus Dufal ep. Delconensis.
t Franciscos Xaverius ep. Castrimaris.
t Franciscas ep. Laquedoniensis.
f Carolus ep. Cenomanensis.
f Thomas ep. Buthwarccnsis.
+ losephus Maria ep. Canariensis.
f Stephanos losephus ep. Malacitanas.
f Marianus ep. Guadixensis et Bastitanus.
t Bpiridion Maddalena aep. Corcyrensis.
f Christophorus Bonjean ep. Medensis, vio. apost Jaffnapatensis (Ceylan).
f Petrus HenricuR ep. Bellicensis.
f Georgius Dobrila ep. Parentinos et Polensis.
f Petrus, aep. de Guudalaxaro.
f Germanus cp. de Chiapas.
f Jean-Pierre évêque de Versailles.

f loioph Maria Benedictu» ep. Dauliensis.
f losephus ep. Nolanae.
Emmanuel Aamar archevêque de Zako.
Tale oppure il mio sentimento. — Michele Pietro Bar-Tatar arcivescovo di Seerd ec.
Augustinus Enracina, aep. Samalsiensis, et administrator Aderbegian.
f Oabrielo Farso vescovo caldeo di Martin; Mesopotamial.
Ï loseph Cardoni aep. Edessenus.
j· Franciscus Mazzuoli ep. Se.ptempedanus· seu S. Sevcrini in Piceno.
t Nicolaus Paco ep. Amerinus.
+ Alexius ep. Vallia-Guidonii».
t Fr. Hyacinthus M Barberi ep. Neocastrensis.
t Philippus ep. Miletcnsis. ì
t Jacobus Quinn ep. Brisbanensis.
t Guillelmus Lanigan ep. Ooulburnensis.
+ Flavianus ep. Baiocensis et Lexoviensis. ll
t Amatus Victor F. ep. Vapincensis.,
f Georges Hurmuz archevêque do Siunia.
+ Eduardus Hurmuz aep. Siracensis.
f Fr. Paulus Benignus ep Portoriccnsis.
t Philippus Krementz ep. Varmionsis.
f Jacobus Chadwick, ep. Hagulstadensis et Novicastrensis, in Anglia.
t Franciscus, ep. Carthaginensis.
+ Franciscus a Paula, ep. Seguntinos.
f Petrus Maria ep. Oriolensis seu Aloniensis. Hispania.
t Petrus ep. Cadurci.
t losephus Emmanuel ep. de Serena.
t Antonius Maria ep. Fabrianensis et Matilicensis m. p.
f Joannes Vanesa m. p. aep. et metropolita Albaluliensis.
f losephus Papp-Szilágyi m. p. ep. Magno-Varadinensis ritus graeco-romeni in Hungaria.
t Nicolaus ep. Concordiensis.
f Gregorius aep. de Manila.
t Anastasios, aep. Burgensis.
t Thomas Ludovicos aep. Halifaxiensis.
t Ignatius Persico ep. Gratianopolitanos.
f loannes aep. Neo-Eboracensis.
+ Raphael Bachetoni ep. Nursinus.
t Ludovicus I. D'Horbomez op. Milotopolis, vic. apost. Columbine Britannicae.
t M. I. Franciscus Allard ep. Samariensis O. M. 1. et vie. apost. a Natalis nuncupatus.
t Bernardus, episcopus Zamorcnsis.
t Leo ep. Rupellensis et Saotonensis.
f Placidus Casangian nep. Antiochenus, abbas generalia ordinis S. Antonii.
t Fr. Joannes Thomas Ghilardi O. P. ep. Monregalensis.
t Claudius Muria Magnin ep. Annociensis.
f losephus Henricus Jordany, ep. Foroiuliensis ac Tolonensis.
t Felix ep. Jsclanus.
t Emygdius ep. Civitatis Plebis.
f Joannes ep. Calatanisiadcnsis2.
f Antonius ep. Urbaniensis et Vadensis.
f Eugenios Galletti ep. Albao-Pompeiensis.
f Joseph Muria Severa ep. Intcramnensis.
f Laurentias Bír Jo ep. Vintimillicnsis.
f loannes Franciscus aep. Remensis.
f Aloisias M aep. Theatinus.
f Joannes Ambrosius Huerta, ep. Ponensis.

A + Joseph Maria Alberti, ep. Syrensis in Mari Aegeo, delegatus apost. Graeciae.
j- Godefridus aep. Rhedonensis.
t Franciscos ep. Montis Pessolani.
t Alexander aep. Thessalonicensis.
t Joachim aep. Florentinos.
t Tobia Aum Boriti aep.
+ Agapius Baciai ep. Cariopolitanus, et vie. apost Coptorum Aegypti
t Raymundus ep. Todensis.
t C. F. aep. Quebecenris.
f Augustus, ep. Appamiensis.
+ Potrus iam ep. Imae Telluris.
f Franciscus ep. Corneti et Centumcellarum.
t Joannes Porger m. p. op. Cassovicnsis in Hungaria.
f Ladislaus Biró m. p. ep. Szatmariensis in Hungaria.
t Franciscus ep. Carcassonensis.
f Ludovicus, card, de la Lastra y Cuesta, aep. Hispalensis.
f loannes Paulus aep. Albiensis.
t losephus ep. Volaterranus.
t loannes cp. Jaurinensis.
t Caictanus ep. Alatrinas.
t Guillelmus ep. Catalaunensis.
f Marianus Josephus aep. Bonaerensi·.
f Ludovicus Maria ep. Atorensis et Aquonsis.
f Stephanos m. p. cp. Magno-Varadinensis 1. r.
t Sigismundos Kovacs m.p.ep. Quinqoe-Ecclesiensis.
t Alexander Bonnaz ep. Csanadienais.
t Antonius Carolus ep. Engolismensis.
t Ambrosius, ep. de Chilapa.
f loannes, cp. Ebroicensis.
f Hyacinthus ep. Narniensis, et administrator apost. Mandelcnsis.
t H. L. C. ep. Surensis.
f Stephanus Aemilius, ep. Elnensis.
C f Amedeos ep. Clevclandensis.
f Ludovicus ep. Burlington. Vermont
γ Bernardus aep. de Guatemala.
t Carolos Josephus ep. Rottenburgensis.
f Marianus aep. Reginensis.
t Franciscos cp. Abellinensis.
t Ludovicus Gabriel, ep. Adrianopolitanus, vic. apost. Pekincnsis.
t Emmanuel Theodorus cp. Hoanucensis.
7 Franciscus cp. Larincnsis.
f Matthias cp. Trevirensis.
f Vincentius ep. Pcnnensis et Atriensis.
·j· Ansclmus ep. de Costarica.
f P. Joannes cp. Pisciensis.
·f Hannibal ep. Miniatensis.
γ Caiotanus ep. Macoratensis et Tolentinos.
f Philippus ep. Tripolitanus, administrator apost abbatiae Sublacensie.
D j· Hcnricus ep. Pistoriensis ct Pratensis,
f Joannes Valerianus m. p. ep. Budvicensis.
f Eduard Jacob, ep. Hildesiensis.
f loannes Antonius ep. Vicentinus.
f Ludovicus ep. Castabalensis, vic. apostIdabaensis.
t Franciscus Callicnsis ct Pergulanus.
f Franciscus Maria Vibcrt ep. Maurianensis.
f Franciscus Xavcrius aep. Leopoliensis lat ritus.
f Josephus Aloysios ep. Tarnoviensis lat. ritus.
t Emmanuel Verrolles ep. Columbicensis, vic. apost Mandchuriae etc.
t Petrus Cyrillus ep. Pampilonensis ot Tudelensis.
+ Coamas, cp. Tirasonensis.
t Ludovicus Maria cp. Sancti Deodati.
f Petrus aep. Sardianus.
t Ludovicus Dclcosy op. Vivarionsts.
f Joannes, op. Sancti Germani de Rimooakt
t L. F. La Flèche ep. Anthedonensìs.
f Matthaeus cp. Minoriceli·.

• Seqoitnr apud Itmann: Floann. Tamrex, archicpfoeopu Kerkoubiensis qnse subscriptio habetur in actis originalibu fere ad calcem, ubi recte legitur Kerkonk latius Kerkakeusis, non Kerkoubien.wi

' *Caltìlat&dcntit* cod.

f Ioacuo» Baptista ep. Savoneaeie-Naulenii
f Salvator op. Bolineoai» vie. capit. Genucoaia.
Matbias-Auguatinue ep. Civitatis Castellanae, Hortae et Gallorii.
f loannes Marangò ep. Tenensis et Mycenensis.
f L Petrus ep. Cannensis.
f Ignatius M ep. Molphiensis et Rapollensis.
t Andreas ep. Cuneensi
1 loannes Maria Tiasot ep. Milovii et vie. apost. VixagapaUm.
f loannes Raima ep. Ptolemaidensi
t Aloysius ep. Calatinos.
t Aloisius ep. Feretranus.
t loannes loeepbu» ep. Veglensis.
f Georgius Dubocovich op. Pbarensis (vulgo Lesina o Lissa).
f Ignatius, cp. Pharannensis.
t Antonius ep. Lanuceuri».
+ losepbus, cp. Capitia Viridia.
t loannes Monetti Cervino ep.
t Franciscas aep. Tarraconensis, Hispanus.
t Fordinandus cp. Aaturicensis.
t Thomas, Indiarum patriarcha.
t losephus Ignatius aep. Quitensi».
Quia in Christo sunt prophetiae impletae, unica cat vora religio. — t loannes Baptista ep. Tulandnguenaia.
+ Aloysius op. Berissensis.
t F. N. Blanchet, aep. Orogonopolitanus.
t Modestus, cp. Van-Couveriensis.
t Joseph ep. Sancti Angeli Lombardorum et Biaacicnsis.
t Io«cph op. Oppidensis.
f loannes aep. cp. Buscoduconsis.
f Philippus losepbus Viard, ep. Wellingtonensis.
f loscph ep. Nanceiensis et Tallonai».
t Fridericu» cp. Augustodunensis, Cabillonensis et 0 Mstisconensis.
t Paulus, ep. Metensis.
t Ludovicus, cp. Leontopolitanus et vie. apost in regno Saxonite.
t loannes ep. Palentinas.
t losephus cp. Santanderionsi».
t Petrus do Villanova Castcllacci aep. Petrae.
t Pantaloon, ep. Barcinonensis.
t losepbus Angelini aep. Corinth, vices gerens.
t Sebastianus, cp. Calagurritanus et Calceatensis.
t loscph ep. Auriensis.
t Silvester aep. de Venezuela.
t Gregorius aep. Compsanus, admin. Campanionsis.
t loannes Baptista ep. Aquipendiensis.
t Stephanos Fennelly ep.Thermopylensis, vic. apost. Madraspatauuf.
t loseph Franciscas Exechiel ep. Ayacnquenais.
t loannes Baptista cp. Antinocnsis.
t Antonius aop. Traianopolitanos.
t loannes ep. Feltrane» ei Bellunensis.
+ Eugenias O'Connell ep. Marysvillensis.
f David Moriarty cp. Kcrrionsis.
f Fr. Fidelis Sutter ep. Rosalicnsis, rie. apost Tuneti.
f Fr. Franciscos Dominicus ep. Aegeensis, ac vio. apo< Sophiae et Philippopolis.
f Fr. Michel Ange Jacopi évêque de Pentacoraia et vicaire apostolique ¿'Agra.
t Fr. Paulus Tosi ep. RhodiopoliUnus, rie. apost Patnensis.
t Fr. Antonius Maria Fania de Arignano ep. Marsicenria et Polentinus.
t Petrus aep. Rossauensis.
f loseph ep. Thyatirensis,
f loannes Hilarius Boset ep. Emeritensis de Maracaibo.
t loseph ep. Aretino».
A f lacobus Alipius Goold ep. Mo)bourncn»i».
f Andreas m. p. aep. Goriticnsis.
f Fr. Bartholomaeus ep. Calvcusis uc Theanonti», adminiatr. apost. Caatclinnetensis.
t Fr. Fmnciacus Xavcriua ep. Muranus.
t Io»epb Benedictus aep. Cataniensis.
f P. A. Michael-Angelus ep. Pactonais.
f Caspirus, ep. Antipatrensis in partibus.
f Rudrsindus cp. Portui-Victoriae.
t Fr. Petrus Beverini ep. Sappeosis.
f Fr. Felix op. Parmensis.
f Franciscai cp. Uxellensia ot Terralbcnsis.
f Salvator aep.-cp. Aaximanua et Cingularia»
+ Philippus ep. Panconi».
f Philippus cp. Foroscmprouienais.
t Raphael évéque d Albenga.
f Petrus ep. Guariallcntu».
f Fr. Armandus ep. Soxopolitanus M. C.
B f Nicolaus Adames, cp. Halicarnassensis, vie. apost. Luxemburgcnai».
f Benvenuto», aop. Granateusis.
t Michael, op. Conchen·!» in Hispania.
f Victor-Augustu aep. Mechlinienais, primas Belgii.
t Fr. Aloysius cp, Trivcntinus.
t Fr. Maria Ephrem C. Ext. cp. Nomeainua, vie. apost. Quiloncnsis.
t Fr. Leonard Mdiano Carino Déchaussé, óvêquo d'Olympie, vicaire apostolique du Malabar.
f D. Araeniua aep. Tarai in Cilicia.
t Petrus Buffetti ep. Brictinoricnsis et administr. apost. Saraiuae in Aemilia Romaudio)ne.
t José Maria obispo del ParanA
+ N. losepbus ep. Petrocoricenais et Sarlatensis.
+ loannes Tamrex archevêque de Kerkouk, rit cbaldécn ›.
f Franciscas cp. Tarentasiensial.
Ad finem fortiter, omnia suaviter. — t Fordinandos cardinalis Donnet ep. Burdigalensis'.

29.

Postulatum aCYIll patribus oxhlbltnni,ut gnneti Vincenti! a Paulo lusocintioneM, quae vulgo Conferentlae dicuntur, a sacro Vaticano concilio laudentur ac commendentur1.

Romani pontífices in docenda regendaque cedati non ita curam exhauserunt, ut aliquando opera misericordiae fovere ct commendare intermiserint. Ad eos enim pertinet zelum et pietatem promovere in sustentandis pauperibus ct in catochirondi» rudibus.

Ad haec vero charitatis tum spiritualis tum corporalis implenda officia, plure» in decursu tom-
D porum prodiero societates, et in nostris temporibus maxime enituit pia haec sodalitas, quao, sub vulgato nomino *Con/erenliarum sancti Vtncentii a Pauló,* omnibus non est aequo comprobata.

Haec autem societas, ex laicali ordine prae-

» Deeit hoc loco apud iZmana. VIA rapra. col MÎ n. L

> Sequitor apud T/mann: «Salvator ep. Bolin, rie. cap. Oenuenii··, quae iam hiMbatur supra, col δA3 a i.

' In editione fratrun Lémann p. 970 additur: .In fidem, quod hoc esemplar traasrriplam ad verbum concordat eum oriaiarii. quod awervatar in Actia S3, concilii oecumenici Vaticani. — Datum in Secretaria concilii Vaticani die 31 martii 1870.
t lowphnv epm «.Hippolyti lecrelar. concilii Vaticani.·

Ibi tamen habentur multa nomina perperam aive leeta rive typi» eu»a, ut culvli legenti patebit. Quae vero formi» linguarum orientalium nonnunquam formi» latini» addebantur, ea confluito orairi ob typorum illorum penuriam in nofltra officina.

« Ab archiepiscopo Turoneari exhibitum die Î8 martii et M aprili» 1870. direni» folii», quorum alia ab ahia interiecti» puncti» hic distinjtuuntur.

Bcrtim efformata, nobiliores civitatum et vicorum viros optimoaquo scholarum liberalium ephebos in sinu suo computat) latequo per universum terrarum orbem iam diffusa, uberiores fructus ubique protulit, quos hio enumeraro superfluum esset. Vix exstat corporalis inopia quae ab eis non relevetur, aut animi afflictio quao non sit rocreata. Isti enim pauperes saopo ot regulariter visitant, eosque duplici panis et consolationis pabulo reficiunt; aegrotis opitulantur, iisque salutaria medicinae remodia subministrant: senes in hospitiis et orphanos in conservatoriis collocant; artifices et operarios erudiunt, iunioresquo cx cis qui in officinis tirocinantur suo patrocinio a pravis exemplis praeservant; optimos libros per domos ot familias disseminant, et matrimonia moro civilia cohouestant; quo fit ut ex hac institutione miris in modis in rempublicam Christian ani bona dimanent, multiquo salventur qui sino hoc auxilio poriissent.

Ilis igitur piae sodalitatis meritis commoti, rem prorsus utilem reputaverunt infrascripti patres, si hanc publico sodalitatem laudaret atque commendaret praesens ©ecumenica synodus, ot si magnus noster pontifex qui, tanto omnium bonorum plausu, navim ecclesiao regit et gubernat, suo etiam praeconio decoraret ot conciliaria approbatione fulciret

Et hoc enixo precantur oratores subscripti, fausta omnia insuper exoptantes reverendissimis patribus, qui ad munus examinandi postulata deputati sunt.

Romae, dio 30 ianuarii 1870.

f Guillclmus Keane cp. Cloynonsis.
f Laurentius Gillooly op. Elphinonsis.
t M. O'IIca ep. Rosseneis.
f Cornelius Mac Cabe ep. Ardagadensis.
t loannes cp. Ebroicensis.
f Vincentius Spaccapictra aop. Smyrnensis, vio. apost Asiae Minoris.
f loanncs-Iulius ep. Sucssioncnsis ot Laudunensis.
t R. F. aep. Cameraccnsis.
f E. F. Guierry cp. Danabcnsis, vie. apost. provinciae Tché-Kiang.
f los. Ar. op. Bcllovacensis, Noviodunensis et Sylvanoctensis.
f Car. Frid. ep. Sagionsis.

f Thomas L. Conolly aep. Halifaxinnsis.
f I. Sweeny cp. Sancti loannis, Nco-Brunswick.
t Thomas Grimlcy, cp. Antigonensis et vie. apost. districtus occidentalis promontorii Bonae Spei.
f Renatus· Franciscas aep. Cameraccnsis (iterum).

f Flavianos ep. Baioccnsis et Loxoviensis.
f I. Hippolytus αορ. Turoncnsis.
f lacobua ep. Ceramonsis.

Petrus Ricardos Kenrick, Sancti Ludovici aep.
loannes Mac Closkoy aep. Nco-Eboraconsis.
loannes Baptista Purcell aep. Cincinnatcnsis.
lacobus F. Wood op. Philadelphiensis.
Ricardos Vincentius Whelan ep. Whoolingensis.
loannes Baptista cp. Sanctao Fidoi.
Guliclmus O'Hara ep. Scrantoniensis.
lacobus Roosevelt-Bayley op. Nowarconsis.
loannes Quinlan, ep. Mobilicnsis.
loannes loscphus op. Bostonionsis.
loannes losophus Conroy Albancnsis.
f Augustinus Vérot op. Savnnnensis.
loannes Mac Gill op. Richmondlensis.
P. N. Lynch op. Cnrolopolitanus.
loannes Loughlin cp. Brnoklynicnsis.
Tobias Mullen cp. Eriensis.
lacobus M. O'Gorman cp. Raphancnsis.
lacobus Gibbons ep. Adramyttensis i. p. i.
Gulielmus Henricub Elder ep. Natchezensi·.
Edward Fitz-Gerald ep. Petriculanus.
1. F. Shanahan, ep. Harrisburgensis.
Michael Domcnec ep. Pittsburgensia.
t loannes Franasene aep. Remensis.

f Loo Meurin S.I.ep. Ascalonensis vie. apost. Bombayensis.
f Alexius Canoz S. I. ep. Tamassensis, vie. apost Madúreoste.
f Eduardos Dabar S. I. op. Canathensis, vie, apost Tcheli Meridio-Orientalis.
f lacobus Etheridge ep. Toronensis, vie. apost. Guianae Britannicae.
f loannes Baptista Miége S. L ep. Messenensis, vie. apost Kansas.
f Christophorus Bonjean O. M. I. op. Medensis, tío. apost Jaffnae.
f Fr. Maria-Ephrem, Carm. Exc., op. Nemesinus, vie. apost Quilonensia,
f Ludovicus do GoCsbriand ep. Burlingtonensis.
f Stephanas Fennelly ep.Thermopylensis vie. apost Madraspatam.
t Petrus Dufal ep. Delconensis, vie. apost Bengalas Orientalis.
f Stephanas Charbonneau ep. Iassensis, vie. apost du Maysaour.
f Franciscas Laouënan ep. Flaviopolitanus, vie. apost. Pudicherianus.

ƒ loannes Paulus aep. Albiensis.
f Franciscas, op. Divionensis.
f Carolus, op. Lucionensis.
f Ludovicus aep. Avonionensis.
f loscphus Armandus cp. Bollovaccnsis, Noviodunensis et Sylvanectcnsit (iterum).
f losophus Eugenias ep. Ottawcnsis.

f Patricius Leahy, aep. Cosscliensis.
f Fr. loannes Pius Loahy, O. P. ep. Dromorensis.
t David Moriarty Korricnsis,
f Eugène O'Connoll Valiispratonsis,
f Augustus Maria Martin, ep. Natchitochcnsis.
f Renatus Oorisopitcnsis et Leonensis ep.
t Ludovicus, ep. Ruthonensis in Gallis.

f Daniel Murphy ep. Ilobartoniensi».
f William Lanigan bishop of Ooulburn.
f Ludovicus Eugcnius cp. Carnutcnsis.
t Timotheus O'Mahony op. Armidalcnsie.

f Antoninus op. Gicnncnais (in Hispania: Jaén).
+ Fr. Hilarius Alcaznr cp. Pnphensis, vic. apost Tunquini Orientalis.
+ Gregorius, aep. Monacensi· ct Friungensis.
Michael, aep. Bambergensis.
f Pancratius, cp. Augustanus Vindel.
f Antonius Aloysius, cp. Vicenaia.
Fr. Emmanuel, aep. Cacsaraugustanus.
f Anastasias, aop. Burgensis.
f Ignatius cp. Ratisbonensia.
f Theodorus loscphus, ep. Namurcensis.
f loannes losophus ep. Brugensia.
f Gaspar loscphus ep. Tornaccnais.
f Victor-Augustus aep. Mcohiiniensi
f Gregorius aep. de Manila.
t Gcraldus Petrus Wilmer cp. llarlemensis.

f Victor-Augustus aep. Mechliniensie primas Belgii (iterum).
f Theodorus cp. Leodteosis.

f loannes, aep. Tuamonsie.
f loannes Derry ep. Clonfertansis.
f Daniel Mac Gcttigan ep. Rapotensis.
f loannes Mac Evilly ep. Galviensis etc.
f Georgius Boiler, ep. Limericcnsis.
f Nicolaus Power coadjutor cp. Laonensis.
f Thomas Nulty ep. Midensis.
f Nicolaus Conaty ep. Kilmorensis.
f lacobus Donnelly ep. Clogherensia.
f Thomas Furlong cp. Femcnsia.
f Franciscas Kelly ep. Demensis.

f Godcfridas aep. Rhedonensis.
f Petrus ep. Veraalicnsis.
f Pelagius aep. Mexicanus.
f Carolus Mana, cp. Tlnscalensis.
f C. Franciscas aep. Quebecensis.
f M. lulianus cp. Dinicnsis.

.....

f Henricus Eduardus aep. Westmonosteriensis.
f Gulielmus ep. Cliftonensis.
f Robertos ep. Bovorlacenais.
f Gulielmus ep. Plymouthensis.
f Franciscas ep. Northantoniensis.
f Gulielmus ep. Salfordensis,
f Thomas ep. Suthwarccnsis.
f lacobus ep. Hagulstadensis et Novocastrensis.

30.

Postnlatum a XXX episcopis exhibitum, ut societas sancti Vincentii de Pania a sacro concilio Vaticano laudetur et commendetur.

Inter opera pietatis et charitatis ehristianae, quae aevo praesenti florent, praecipuum locum obtinet pia illa societas, quae sub nomino Conferendorum s. Vincenti! primum Parisiis exorta ac dein celerrimo per totum fero orbem catholicum propagata viros iuvenesque fideles inter se coniungit ad opera charitatis et misericordiae tam corporalis quam spiritualis omnigena viribus unitis peragenda ad exemplum et sub patrocinio s. Vincentii de Paula, magni illius apostoli chantada Christianse. qua vivens aliquando universam patriam suam Galliam illustravit ct adhuc superstes piis operibus a se institutis ubique terrarum ecclesiam aedificat. Haec societas, quao spiritu vere catholico animata in operibus externis peragendis ante omnia animarum salutem promovendam sibi scopum proponit, operationi suae provinciam amplam fertilemque elegit, cum socii ipsi pauperes atque infirmos visitant atque consolantur, eorum indigentiis quoad corpus et animam providere satagunt, orpbanos et senes in conservatoriis atquo hospitiis collocant, pueros derelictos erudiri curant, iunioribus opificibus suo patrocinio contra fidei et morum pericula praesidium praestant, bonos libros per familias distribuunt, matrimonia mere dvilja ut revalidentur curam gerunt aliisque innumeris fero modis ad pauperum miseriam sublevandam ct animarum salutem promovendam mirabiliter operantur nec non semetipsos per pia exercitia et bona exempla maxime invicem iuvant.

Ista societas, quao bonum odorem Christi per socios suos eorumquo opera ubique diffundit et sine dubio inter efficacissima remedia atque praesidia adnamerari meretur ad tuendam societatem humanam contra ingentia mala ac pericula, quibus moderno tempore ex parte socialismi perveni undique circumdatur, iam dudum episcoporum nec non summi pontificis sanctissimi patris Pii PP. IX feliciter regnantis, a quo largis indulgentiarum privilegiis ditata est, peculiarem animadvertentium atque insignem benevolentiam sibi vindicavit. Quapropter oratores infruscripti congruum cose consent enixeque postulant, ut sacrum concilium Vaticanum laudatam piam societatem e. Vincentii publico laudare atque fidelibus commendare dignetur.

Romae XII mnrtii 1870.

Fr. card. Schwarzenberg m. p.l aep. Pragensis.
losephus Othmar card. Rauschcr m. p. aep. Viennensis.
loannes Simor, primas Hungarian, aep. Strigoniensis.
Maximilianos losephus m. p. aep. Saliaburgcnsia.
Fridericas m. p. aep. Olomucensis.
Andreas m. p. aep. Ooritiensis,
Gregorius, aep. Monacensi et Frisingensis.
Michael, aep. Bambergcnsis m. p.
Franci/cus Xaverius aep. Lcopolicnsis latini ritus.
Ludovicos Ilaynald m. p. aep. Colocensis-Bacaiensis.
Paulus aep. Coloniensia
losephus Georgius Strossmayer m. p. ep. Bosnensia et Synniensis.
Gnilolmus Emmanuel, ep. Moguntinua.
Henricus ep. Wratielaviensis.
Alexander Bonnaz, ep. Csanadiensis.
Eduardus lacobus, ep. Hildesiensia.
Carolus loannes, cp. Sangallcnais.
Paneratius ep. Augustanus Vindel.
Matthias ep. Trovirensis.
Michael ep. TranasiIvaniensis.
Ludovicos, ep. Leontopolitanus et vie. apost. in regno Baxoniae.
losephus Aloysius ep. Tornoviensis.
Philippus ep. Varniiensis.
Stepbanus m.p.ep. Magno- Varadinensis latinorum.
Sigismundus m. p. ep. Quinque-Eccleaiensis.
loannes Henricus ep. Osnabrogerais.
G. Antonius, ep. Hcrbipolensis.
Conradus, ep. Paderborncnsis.
† loannes ep. laurinensi/.
f loannes ep. Ctusoviensis.
+ loannes, ep. Seccovicnsis.

31.

Postulatio exhibita a nonnullis episcopis tam maronltiei quam chaldnici ritus de malis quae societatem perturbant2.

Bcatbsime pater.

Clarissime notum eat intigni tuno sapientiae quantum difficillimis hic temporibus undeqaiique minatur tranquillitas publica totius mundi, et divina praecepta, in quibus dependet felicitas humani generis praesenti saeculo et futuro, ot apeciatim praecepta secundae tabulae Decalogi «prêta sint, ct ipsa, gentium iura pedibus conculcata; et ideo videmus permaximum periculum circumdare vitam, bona, ac iura uniuscuiusque hominis, nemine excepto; ac propterea malum praevaluit bono, et tenebrae depellunt lucem. Cum autem unusquisque summopere optet sui liberationem ab his imminentibus aerumnis, ct cum non inveniatur auctoritas non impedita ad medendum morbum istud pestiferum, nisi persona tuae sanctitatis, ideo ausi sumus offerre pedibus tuae sanctitatis hoo humillimum postulatum, adstante hoo sacrosancto concilio oecumenico Vaticano, congregato in Spiritu sancto a suprema tua auctoritate; et enixe deprecamur sollicitudinem tuam apostolicam, ut in ipso eleves magni pastoris vocem contra ista mala innumerabilia, quae nostro saeculo vocantur pro-

» lUe st passim abi occurrunt, W.F e
« Adiectma erat exemplar arabteum.

gressus, et cogitandi libertas, sperantes, te correo- a turum ista insana doliria, quae ducunt ad veram servitutem, et perennem infelicitatem, aut ad minus illa redìgerò inter limites ferreos, ut non possint iterum praetergredi confines, no amplius mundus immergatur in abyssu scelerum, et iniquitatum ; in ultimo certo omnipotentia caelestia iudicia corrigent omnia, sua iustitia vindicatrice, quoniam ipse est omnipotens vindox, ot omnia sapientiasime modebit.

Homines vero cordo recti, et ämatore veri boni baud possunt oxpectare aliquam melioratìonem status calamitosi hodierni mundi ab alia auctoritate, quantum hoo possunt oxpectare a suprema tua auctoritate, quae certo pluriores habet auscultatores obtemperantes aliis quibuscumque auctoritatibus, qui non solum audiant sod etiam faciunt alios audire, et adiuvant, ut bonum praestet malo, ot ita aliao auctoritates audientes vocem B luam, elevabunt ipsae otism voces suas contra horum auctores malorum, qui perturbant subditos et ipsasmet auctoritates. Certe, beatissimo paler, nemo se detrectat audiro sana verba inducentia homines ad verum sui stabile bouum, et correctio optima fundata est in iuro gentium ad rito componenda mutua societatis iura; propterea neminem rationabiliter posse couquori, dum detur illi ius suum, ao praesertim cum illo summopere indigeat.

Iterum atquo iterum, beatissime pater, te deprecamur, ut clames, ot no cesses, quasi tuba exalta vocem tuam, ot annuncia huic saeculo scelera sua, et populo perverso peccata sua, quoniam te constitui vigilatocela aeternae hominum salutis, et deprecamur Deum optimum maximum ut dextera sua omnipotenti to perenniter conservet et adiuvet.

Romae 20 februarii 1870

Potrus Boatani aep. Tyri et Sidonidis Maronitarum.
losophus Matar aop. Alopi Maronitarum.
losephus Giagia aep. Cipri Maronitarum.
Giro. Paulus Hindi aep. lezironsis Caldeus.
Timotous Attar aop. Amidensis.

32.

Postulatam a XVI episcopis exhibitum de socialismi erroribus.

Sacro concilio oecunimico Valicano.

Inter gravissima huius notatis mala cminot sočialismiit Impii ot n christiana ventato abhorrentes errores, qui amplissimis modis inter homines quotidiana manuum suarum industria victitantes sparguntur, tam christianam fidem in pauperum operariorum mentibus exstinguoro, quam universam societatem, rcctumquo socialem ordinem subvertero minantur.

Ncccabo ergo prorsus videtur, ut oecomenica haec synodus exsecrandis eiusmodi erroribus catholicam veritatem ot moralis doctrinae iustitiam sanctitateinquo opponat; ut divites ct proceres doceat officia, quibus erga pauperes, operarios, famulosquo adstringuntur; ct viciuim, quao sint istorum officia erga patronos, cosque quibus manuum operam praestant. Negari enim nequit, divitiarum praesertim cupiditatem ot abusum, operariorumquo neglectum, inhumanamque in eos duritiem, qua quintum ot septimum divinao legis praeceptum latento quodam modo saepissimo violatur, socialismi errores, conatusquo plurimum favore.

Omnes etiam bonao voluntatis homines ab ©ecumenica synodo exspectant, vehomentorque desiderant, ut recta ct sancta socialis ordinis principia praedicet et tueatur; ct religiosi praesertim operarii ad piam matrem ecclesiam oculos mañusque levant, ut christianae caritatis et iustitiae leges in omnium mentibus resuscitat, et in societate rastituat.

Cum vero in indice schematum, quae a theologis et ecclesiastici inris consultie praeparata fuerunt, nullum reperiatur, quod do illis principiis, veritatibus, mutuiequo officiis agat, hinc subscripti patres humillimo imtanterquo petunt, ut in hoc sacro oecumenico concilio gravissima ista et necessaria res opportuno proponatur.

Romae die 7 martii 18701.

f Ignatius, ep. Ratisbonensis.
t Franciscos Leopoldos cp. Eyatcttensis.
f Theodorus losephus, ep. Namurcensis.
ƒ Henricus Bracq cp. Gandavensis.
f loannes losephus ep. Brugensis.
f Gaspar losephus cp. Tornacene».
f Nicolaus, op. Halicarnassensis.
t Michael Heiss, ep. Crosionsis.

f Andreas cp. Argentinensis.
ƒ loannes aep. op. Buscoducensis.
ƒ Andreas Ignatius aop. Ultraiectensis.
f Gerardus Petrus ep. Harlcmonsis.
f Carolus Pooten aep. Antibarensis ct Scodrensis.
f Petrus Maria, cp. Colophouionsis, vie. apost. Batavicnsis.
f Florianus aep. Tolosanus.
t Theodorus cp. Lcodicnsis.

33.

Postulatum XVIII episcoporum de strictius obBorvanda loge Tridentina In episcopis alllsque praesulibus eligendis et nominandis.

O

Sacro concilio oecumenico Vaticano.

Maximo salutaria quidem concilium Tridentinum, inprimis sess. XXIV, cap. 1 do reform., quoad creationem sou electionem episcoporum et cardinalium praescripsit.

Experientia tamen teste constat, a pluribus principibus vel magistratibus, ius nominandi vel proponendi episcopos habentibus, in ciusmodi nominationibus longo minus ecclesiao utilitatem et animarum salutem, quam alia quaedam ob oculos haberi, quao fusius adumbrare necease non est. Ex qua iigondi ratione pericula maxima in ecclesiam Christi redundant, quao avertero vel saltem imminuero occumenicao huius synodi munus esso censemus. Eiusuiodi ^ynodalia constituta fortitudinem etiam augere poterunt, qua apostolica sedes nominationibus minus idoneis resistere debet

Cum vero in indice schematum nihil do gravissima hac ro inveniatur, humillime subscripti ƥatre instanter rogant ct flagitant, ut sacra haec occumenica synodus principibus, magistralibus, capitulis, alihque episcopos nominandi, proponendi vel eligendi ius habentibus, gravissimum Dei iudicium in mentom reducat, provideatque, ut lex a Tridentino concilio de cleptorum examine constituta, nunc eo severiori adhuc et strictiori modo ab omnibus observetur, quo ovidentina ecclesiarum pericula creverunt; et ut simile examen rtiam in aliis ecclesiasticis dignitatibus ab apostolica sede conferendis instituatur, ad quas principes vel magistratus nominant aut proponunt.

Romeo dic 7 martii 1870'.

f Ignatius, ep. Ratisboncnsis.

1 Alteran exenplar «latan eat die II eiankn measiv
' Tertian exemplar <ùt«» est dse 11 ssartB.

t Theodorus losephus, ep. Namurcensis.
f Henricus Bracq ep. Gandavensis.
f loanuea losephus ep. Brugensis.
f Gaspar losephus ep. Tornacensis.
f Nicolaos, ep. Halicarnassensis,
f Michael Heiss, ep. Crossensis.

f Petrus loseph ep. Sedunensis.
f Stephaniis, ep. Lausannensu et Genevensie.
f Eugenios, ep. Basilceoris.
f Stephanos, ep. Bethleemensis.

t Andreas ep. Argentineans.
f loannes nep.-ep. Buscoduccnsis.
f Andreas Ignatius, aep. Ultraiectensis.
f Gerardu Petrus cp. Harlemensis.
f Petrus Maria ep. Colophoniensis, vie. apost. Bataviensis.
f Elorianns aep. Tolosana·,
f Theodorus ep. Lcodienris.

34.

Postulata a LXX patribus exhibita, ut piae operae Scholarum Orientalium et solcmnls ab ecclesia consecratio et nova commendatio tribuatur[1].

a.

Propositio in gratiam piae operae Scholarum orientaHum nuncupatae a rererendis patribus dominis patriarchis, archiepiscopis, episcopis et praelatis, qui huius operae beneficia suscipiunt et suscipere sperant, exhibenda congregationi eminentissimorum et reverendissimorum patrum sacrosanctae oecumenicae synodi Vaticanae ad excipiendas patrum propositiones a sanctissimo domino nastro Pio papa IX institutae.

Venerabiles patres.

Praecipuas inter christifidelium operas quae, tnm precibus, tum eleemosynis, opem nostris missionibus perutilem subministrant illa quae Scholarum orientalium nomon prae eo fert, locum a pluribus abhinc annis obtinuit non immeritam.

Haec est enim quae, approbante sancta sede apostolica et episcopis faventibus, multiplices apud nos sustentat operarios ot ministerii nostri coadiutore·, qui pueris alendis et iuvenibus educandis reae impendant ae devovent

inde fit ut, a finibus Austriaci imperii usque ad Indos, ab Algcriensibus oris usque ad Abyssiniae recesaos, innumeri iuvenos et perplures puellae, aive monialrum cura, sive sacerdotum ct fratrum nostrorum magisterio, per saniore· disciplinas informati, ad sensus erigantur illos qaiba· ecclesiam catholicam et sanctam Romanam sedem magis ac magis in die· diligant, ct maximam profiteantur venerationem erga pontificem summum, cuius benignitate ac providentia orientales popoli toc ct tanta beneficia suscepere.

His nostrarum dioeceseon ct missionum benefactoribus nos animi sensus gratissimi testificari cupientes, piam illorum operam intimo cordis impulsu commendamus tum patribus venerandis qui in 'hac sacrosancta synodo oecumenica sedent, tum praesertim episcoporum ct totius ecclesiae capiti ramno pontifici Pio PP. IX, cuius pretiosissimis benedictionibus haec Scholarum orientalium opera ortam debuit et incrementum.

Nane autem, cum vastissimos inter tractus spirituali nostro regimini a principe pastorum concreditos, mahumstani, protestantes, schiamatici, ot A societatum secretarum fautores nihil non relinquant inausam ad iuventutem alliciendam et pervertendam, valde optandum est ut scholas omnimodas, orphanotrophia, seminaria, aliaquo huiusmodi instituta maiorem in numeram instauraro uc sustentaro possimus.

Ad hunc tam utilem scopum obtinendum, paterna summi pontificis benevolentia veatraquo, venerabiles patres, hanc nostram non dedignetur exaudire postulationem, qua suppliciter potimus, ut .inter decreta quae de missionibus catholicis sacrosanctae oecumenicae synodo Vaticanae proponentur, unum adiiciatur, quo piae operae Scholarum orientalium nuncupatae et solomnis ab ecclesia consecratio et nova commendatio tribuatur4.

Confidimus enim foro ut exinde fidelium adaugeatur zelus, et ampliora piae operae suppeditentur subsidia ad colligendos parvulos qui panem vitae B ot intellectus undequaquo petentes, ne ullum quidem huc usquo invenere magistrum qui frangeret eia.

Quapropter hanc spectatissimam gratiam a vobis, venerabiles patres, et a sacrosancta ©ecumenica synodo humiliter efflagitamus, summo cum venerationis affoctu nos profitantes dominationum vestrarum devotissimos et obsequentiasimos servos ac fratres.

t Carolus aop. Algerianus.
+ Gregorius Jussef patriarca Antiochenus Greco-Melchitarnm.
t losephus patriarcha Hierosolimitnnus latini ritus,
t Angelus Kraljevic ep. Metellopolis et vie. apost in Hercegovina.
f Antonius Petrus IX Hassun patriarcha Ciliciensis Armenorum.
t Fr. Petrus Beverini ep. Sappenais.
f Fr. Paschalis Vuicié ep. Antiphallensis et vie. 0 apost in Bosna.
f Fr. Aloisias Ciarcia aep. Irenopolitanus vie. et delegatus apost. Aegypti ot Arabiae.
t Raphael D. Popoff évêque administrateur dea Bulgares Unis.
t Clemens Bahus ex-patriarca Anthiochenus.
f Vinccntius Spaccapietra aep. Smyrnensis, vie. apost Asiae Minoris.
t Paulus Hatom aep. Aleppensis et Selcuciensis et Cyrus.
f Ambrotius Abdo cp. Furzulensis ct Zahleensis.
t Grégoire Butta archevêque de lloms et Ama.
j· Beniamino arcivescovo greco cattolico di Naplousa.
t Ignace Akawi archevêque do Hauran ot Boera,
f Basile Nasser évêque de Balbek (Eliopoli).
t Athanose Kawam archevêque de Tyr.
t Tbédoso Koyomdji évêque do Sidon,
f Agapius Doumani évéqae de Saint-Jean d'Acre.
f J. Kalybgian archevêque d'Amaaic.
t P. Apolian archevêque de Maracbe.
t J. IIagian archevêque de Céaarée.
f J. Bahdiar archevêque de Diarbékir.
f G. Balitian archevêque d'Alep.
•f Léon Korkorouni archevêque de Mélitène.
t Melchior Nasarian aep. Mardcnsis.
f P. Tilkian évêque de Brousse,
f A. Halagian évêque d'Artvin.
t J. Ghiuréghian évêque do Trêbizonde.
f J. Israélien évêque de Karpouth.
f Etienne Melchisedech évêque d'Erzerouni.
f D. Arsenius aep. Tarsensis ritua armeni.
Pour le diocèse de Beyrouth I). Ôayvghian.
Pour le diocèse de Jérusalem A. Alexandrian
Pour le diocèse do Sébaato N. Daghdagh.
Pour le diocèse d'Adana J. Ghiulian.
Pour le diocèse dÉgypte B. Akchéhirlian.

' A samiaris condili ad DqrataUom· secretarium tnlssa di· 27 sprilli 1H7U *Ado,* ssm. 5l

Pour l'évêque d'Angora Etienne Azarian.
Pour lo diocèso d'Ispahan J. Kafdangian.
+ Francisco· Dominicus ep. Aogcae, ac t ic. apost Sophiae ot Philippopolis.
f Placidus Oasangian aep. Antiochenus abbas genoralis ordinis sancti Antonii.
•f Fr. Paulus Tosi op. Rhodiopolitanus vie. apost. Patnonsis.
f Fr. Fidelia ep. Rosalicnsia vio. apost. Tnnoti.
f Fr. Michael Angelus Jacopi op. et vio. apost. Agrao.
f Emmanuel Asmar archevêque do Zako et do Nouhadra rit chaldéen.

Eliam ai nondum ox tam pia sodalitate aliquid nostra missio Turquinensia acceperit libenter meorum confratrum votis subscribo.

Fr. Hilarius Alcazar op. Paphonsis ao vio. apost. Tunquini Orientalis.
Fr. Thomas Maria Gentili op. Dionysionsis.
f loannes Tarerez aep. Kerkukiensis ritus Chaldaeorum.
f Augustinus Bor-Scinu aep. Salmasieneie et administrator Aderbogian (in Persido).
f FranciscusLaouonan ep.Flaviopolitanus vie. apost. Pudicheriensis.
f Yves Marie Croc, évêque do Laranda, Tongking méridional.
+ Stephanus Charbonneau évêque de lassen, vicaire apostolique du Mayssour.
f P. Bigandet ep. Ramathcnsis.
j- E. J. C. loseph op. Sinitensis (Armonia).
f C. M. Dépommier évêque do Chrysopolis, vicaire apostolique de Coimbatour (Indes Orientales).
f Splridlon Maddalena aep. Corcyrensis et admin, apost. Zacynthi et Cephaleniae.
f Leonnrdus Mellano ep. Olympensis, vie. apost Mal ab arine.
Fr. A. V. Jandel, magister ordinis Praedicatorum, θ
Petrus Becks praepositus generalis Societatis leso.
-f Paulus aep. Icsirensis ritus Caldeorum.

b.

Perillustri congregationi eminentissimorum et reverendissimorum patrum sacrosanctae oecumenicae synodi Vaticanae ad excipiendas patrum propositiones a sanctissimo domino nostro Pio papa IX institutael.

Venerabiles patres.

Praecipuas inter Christifidelium oporas, quae tum prccibns, tum eleemosynis, opem missionibus perutilem subministrant, illa quao Scholarum orientalium nomen praesofert, et quae, approbante sancta sedo apostolica, ot episcopis faventibus, latini» apud nos missionariis magna, nobis autom quaedam auxilia suppeditavit, locum a pluribus abhinc annis obtinuit non immeritum.

His oriontalium missionum benefactoribus, nos animi sensus gratissimi testificari cupientes, piam illorum operam intimo cordis impuhu commendamus tum patribus venerandis, qui in hao sacrosancta synodo oecnmenica sedent, tum praesertim episcoporum ot totius ecclesiae capiti summo pontifici Pio PP. IX, cuius pretiosissimis benedictionibus hnec Scholarum orientalium opera ortum debuit et incrementum.

Hinc cum vastissimos inter tractus spirituali nostro regimini concreditos Mahometan!, protestantes, schismatici et societatum secretarum fautores nihil non relinquant inausum ad iuventutem alliciendam et pervertendam, valde optandum est ut scholas omnimodas, orphanotrophia, seminaria aliaquo huiusmodi instituta maiorem in numerum A instauraro ac .sustentare possimus, tum ad catholicos iuvenes iuxta a. religionis catholicae principia educandos, tum ad idoneos operarios in dominica vinea instituendos, tum etiam ad haereticos ot schismaticos ad unitatis vinculum reducendos.

Ad hunc tam utilem scopum obtinendum, paterna summi pontificis benevolentia veatraque, venerabiles patres, hanc nostram non dedignatur exaudiré postulationem, qua suppliciter petimus, ut nIntcr decreta, quao do missionibus catholicis ss. oecumonicao synodo Vaticanae proponentur, unum adiiciatur, quo piae operae Scholarum orientalium nuncupatae, et solemnis ab ecclesia consecratio et nova commendatio tribuatur."

Confidemus enim foro ut exinde fidelium adaugeatur zelus et ampliora nobis pino operao suppeditentur subsidia ad colligendos parvulos, qui panem vitae et intellectus undequaquo petentes, no ullum quidem huc usque invenere magistrum qui frangeret eia, quia auxiliis destituti fuimua sufficientibus.

Quapropter hano spectatissimam gratiam a vobis, venerabiles patres, et α sanctissima oecumenica synodo humiliter efflagitamus, summo cum venerationis affectu nos profitentes, dominationum vestrarum devotissimos et obaequcnlissimoa servos oc fratres.

f Ignatius Philippus Harcus patriarcha Antiochiae Syrorum.
f Gregorius lacobus Haliani aep. Damascenus Syrorum.
f Cyrillua Behnam Benni aep. Mausiliensis Syrorum,
f Dionigio Georgio Scclhot arcivescovo siro d'Aleppo.
f Athanasius Raphael Tciarki aep. Babyloneneis.
f loannes Elia syrus aep. Constantinopolitanus.
f Flavianus Petrus Matah aep. Jazironsis.
f Statene Ephrcm ep. Bugiacene!· etc.
Antonius Kandalaft corepiscopue vicarius dioecesis Amidensi·.
losoph David chorepiscopus procurator dioecesis Hemesae ot Hamonsis.
loannea Memarbasci cam. ext. Urb. chorepiscopus procurator dioecesis Berytensis.
loseph Memarbasci procurator dioecesi· Cairi Syrorum.
Petrus Amidensis chorepiscopus procurator dioecesis Edessensi·.

35.

Episcopi Warmlcnsis petitio dc lege ferenda in sacerdotes rarissime encramentaiiter confitentesli

Beatissime pater!

D Philippus Kremcntz, episcopus Warmiensis, ad pedes sanctitatis vestrae provolutus humiliter petit, ut sacrosancto concilio Vaticano proponatur, quod sequitur:

Ex omnibus, quao ad puritatem sanctitstemque levitatum fovendam atque promovendam in ecclesia constituta sunt, nihil forsan aptius rfficaciusque est, quam ut sacerdote» et clerici saepe pieque ad sanctum poenitentiae tribunal accedant Quod enim catechismus Romanus de eo sacramento habet: POmnibus fore piis persuasum esso, quidquid hoc tempore sanctitatis, pietatis et religionis in ecclesia sumido Dei benefido conservatum sit, id magna ex parte confessioni tribuendum esse/ multo magis sacerdotibus videtur esse dictum. Nam si frequenti confessioni illud proprium sit,

1 Ullitnnm est illorum postal*tomín, qnae & peculiari congregatione in examen revocata inerunt

i A ecncilil 'tertiari· xd De¡*nuún>H KtrtUriv· ηi<« die 9 martil *Acta,* nnm. ÎSQ.

at a peccato avertat, vigilantiam foveat, fervorem logeai, humilitatem, omnium virtutum tacilo matrem, conservât, magis sacerdotibus huius salutaris medicinae frequens usus necessarius eat, quoniam ceteris debent esse cautiores et sanctiores, quippo qui ad sancta sancto peragenda omni bora parati sint oportet omnibusque exemplum praebeant bonorum operum. Atque hinc ipsa mater ecclesia sacerdotes ad frequentem poenitentiae sacramenti nsum invitat, cum in ipso sacrificii initio, antequam ad altare Dei introeant, eos humili confessione culpis suas piangerò iubeat Sed ipsa benigna mater confisa conscienliao filiorum suorum, quam speravit religiosam et timoratam fore, cum suo periculo teneantur, opus Dei non negligenter tacerò, co contants hucusque fuit, ut hortaretur eos verbo et exemplis, nulla vero lege generali frrquentiorem sum sacramenti poenitentiae sanciret Nam quae concilium Lateranense IV de annua confessione in canone .Omnis utriusquo sexua statuit, et quae concilium Tridentinum decrevit, no quis gravia peccati sibi conscius ad sacram mensam accedat, non magia clericos urgent quam reliquos fideles. 3rd si laids hominibus sub anathematis periculo praecipitur, ut semel saltem in anno confiteantur peccata sua, et si minorum ordinum clerici monentur, ut singulis saltem mensibus poenitentiae sacramentum frequentent, eo quod in via sint ad sacros ordines (cone. Tnd. seas. XXIII, c. 13 et 18 do reL), multo magis congruit, ut sacerdotibus omnibus et maxime parochis lege praecipiatur, ut saepius confiteantur, quia illis ex concilii Tridentini praecepto (seas. XXIII, c. 14 et seas. XXII deer, de obaerv. et evil in celebr. micsao) omnibus diebus Dominicis et festis, quanta maxima fieri potest interiori cordis munditia et puritate munus incumbit immolandi Deo tremendum sacrificium.

Ilaec quidem considerantes saepissimo episcopi in synodis provincialibus ct dioecesanis sacerdotes eadem de re monuerunt. Sunt enim, qui quoties sacrificium offerat sacerdos, cor poenitentia mundari voluerunt; sunt qui saltem quavis hebdomado vel quindenis diebus illud expostulant, denique, qui mitius agero videntur, singulis saltem mensibus hoc sacramentum a sacerdotibus percipi mandarunt.

Ast, ut mihi videtur, non sufficiunt baec decreta. Primo enim nescio, nn talia ubiquo statata sint, cum lamen causae illao gravissimae exigere videantur, ut generali lego ubiquo servanda clericis frequentior quam laids confessio iniungatur.

Ncc praetereundum est, illa synodorum decreta baud raro non observari, quod et do nonnullis nostri temporis synodia compertum est.

Cuius rei si causa quaeratur, ex eo hoc evenisse puto, quod illa decreta non satis expresso dicant, leges et statuta do hae re ferri, quao conscientias obligant, non mera consilia presbyteris proponi. Nam eum io his decretis sanctio plerumque desit, non desunt, qui ut ipsi remissius egere possint, laxiorem in his sententiam sequantur, consilia baeo opinantes non statuta. Atquo eo etiam tartasso eo tuentur, quod statuta illa nimis gravia praecipiant; seiunt enim omnes, eas leges, quao nimia expostulant, nunquam observari. Neque negari potest, saepius haec synodorum statuta plus exigere, quam «xeentioni mandari posait. Cavendum ergo videtur, hac in ro ne consilia cum legibus, suadenda eum mandandis confundantur.

Cum ex his causia contigerit, multis in dioecesibus statuta illa do frequenti sacerdotum confession· neo observari neo de ea vigilari vel rationem expostulari, bine non raro fit, ut sacerdote» minus fervidi imprimis Ii, qui ruri degentes non sine incommodis coufessarium adiro possunt, non solum do die in diom vel do hobdomado in bubdomadem, sed do mense in mensem confessionem differant, et quod maxime dolendum est, non desunt, qui si somel vel bis in anno confessi sunt, obligationi ■uso satisfecisse sibi gratulantur, ct tamen fortasse quotidie agnum immaculatum contrectarunt ot Dominum maiestatis in cor introduxerunt. Voro bino multi imbecilles et infirmi ot dormiunt multi. Cum lex non instet, ut saepius so ostendant sacerdoti neque culpam neque nogligentiam suam agnoscunt et tabescunt in tepiditato ct languoribus suis.

Tanto malo ut occurratur, iam magnus illo et setosissimus in concilio Tridentino praesul Bracarenai· Bartbolomaous a Martyribus in petitionibus snis ad synodum Tridentinam quoad sacerdotes et sacramenta tactis sub ñ 2 hanc habet: .Sacerdotes aliquando compellendi ad celebrandum ot ad singulis mensibus confitendum.0 Et inter postulata in concilio Tridentino a nonnullis patribus anno 1562 n. 17 hoc habetur: .Item videtur abusus, quod celebrantes quotidie, licot peccati mortalis sibi non sint conscii, non confiteantur saltem singulis dominicis.0 (Cfr. vitam venerabilis Bartholomaei de Martyribus hoc anno a lob. Thoma Ohilardi editam, p. II, petition, pag. 10 ot 57.) Attamen inter tot negotia his petitionibus directo provisum non est, quod utique magnopere dolendum videtur, cum ob synodi oecumenicao do hao re silentium vel statuta provincialia diocccsanavo condita non sint, vel multotjcs robur suum paullatim amiserint Quam ob rem mihi liceat, beatissime pater, tibi sacroque concilio proponere:

L Ut α synodo Vaticana non solum frequens confessio sacerdotibus commendetur et inculcetur, sed apertis verbis graviter prohibeatur, ne *ultra bimestre* eam differant coi legi custodiendae invigilare obstringantur episcopi, quorum uti erit ex causa gravi legem remittere, ita illis etiam datum, sit negligentes et contumaces acriter corripere propositis poenis.

IL Quod si haec sacro concibo minus convenire videantur, peto, ut saltem primo concilio provinciali post praesentem synodum habendo committatur, ut definiat et statuat, quae in Domino in hac re magis expedire noverit, poenis ferendae sententiae propositis in cos, qui legitima causa, ab episcopo cognita et approbata non excusati, confessionem s&craincntalem ultra bimestre procrastinentur.

Denique, beatissime Pater, apobtolicam Tuam benedictionem supplex imploro,

Sanctitatis Tuao

Romao, 8 martii 1870

obedientissimue

t Philippus, opiscopus Warmienais.

Eminenlissimorum et rererendissimorum patrum de· putationi pro recipiendis et expendendis propositionibus.

36 α.

Propositio CXVIII epheoporum postulantium, ut RunctuM loHopli eligatur ac declaretur uni· veruic ecclcxiac patronna ntque protector.

Beatissimo pater.

Cum populi ebristiani erga sanctum loseph devotio crescat in dies, miraquo illius sancti bonitas et potentia novia innumvrieque beneficiis eo quoque in dies prodant, et ipsum universa ecclesia ampliori cultu celebrari altioribusque decorari honoribus ardenter optaro videatur, infra scripti Vaticanae synodi patres, ad pedes sanctitatis veatrae provoluti, humillime efflagitant, ut qui a Domino

conetilutue cat unigeniti Filii ani custos, quique erga leaum et Mariam patria ac sponsi officia fidissimo amore summaquo diligentia indefesso adimplent, ia etiam a vostra beatitudine eligatur ac declaretur universao ecclesiao, quao corpus Christi eat, patronus atque protector! ot festum patrocinii eius cum ritu primae classis ot octava ubique et ab omnibus peragatur.

Interim pro seipsis et pro animabua sibi concreditis benedictionem apoatolicam instanter postulant

Beatitudinis vostrae

Humillimi et devotissimi in Christo filii,

Martinus Joannes Spalding aep. Baltimorensis.
t Joannes, aop. Tuamonaia.
t C. F. aep. Quebcconsis.
t C. A. aep. Bituricensis.
t Ludovicus Maria ep. Sancti Deodati.
t Joannes Joseph Lynch ep. Torontinus.
loannes Baptista Purcoll aep. Cincinnatensia.
loannes aep. Neo-Eboracensis.
t Joannes Derry ep. Clonfertensis.
+ Joannes ep. Galviensis.
f Nicolaus Power Saroptanus et coadiutor Laonensis.
f Nicolaus Conaty ep. Kilmorensis.
f Alexander aep. Thessalonicensis.
t Josephus Armandus ep. Bellovacensis, Noviodunensis et Sylvanoctenais.
t Ludovicus, ep. Jtuthenonsis.
t Aloysius, ep. Methonensis, vicarius apostólicas Senegambiao.
t L. Eugenias ep. Carnutensis.
t Felix ep. Lemovicensis.
t E. I. ep. Kingetoniensis.
t Ludovicus ep. Castabalensis vie. apost. Idahoensis.
t Ignatius ep. Marianopolitanus.
t Leo ep. Rupellensis et Santonensis.
f Renatus Maria Carolus ep. Rosonsia in Indili Occidentalibus.
+ Thomas, ep. Antigonensis, vic. apost districtus occidentalis Bonae Spei.
f Timotheus O'Mahony, ep. Armidalensis, Australia.
t Georgius Butler, ep. Limericensis, Hibernia.
t loannes-Antonius-Maria ep. Mimatensis.
t Carolus ep. Sancti Hyacinthi.
t Carolus Fridericus ep. Sagicnais.
f I.-M., ep. V. (= loannes Muria, ep. Venetensis).
t Paulus, ep. Mctcnsis.
t Ludovicus Theophilus ep. Blesensis.
f Josephus Clarus ep. nominatus dioec. Imae Telluris.
t Josephus Eugenias ep. Ottawonsis.
f loannes ep. Hamiltonensis.
t L. F. op. Anthedonensis.
t Joannes, op. Sancti Germani de Rimouski.
+ Daniol ep. Hobartoniensis.
t Timotheus ep. Armidalonais (iterum).
f Guliclmus ep. Ooulburnensis.
t Jacobus ep. Brisbanonsis.
f Claudius Maria op. Galvestonensis.
f Stopbanus Vincentius BufTalonais.
t Joannes, op. Brooklyniensis.
t I. op. Novarcensis.
f loannes Josephus op. Bostoniensis.
t Patritius N. Lynch, ep. Carolopolitanus.
f Joannes Josephus Conroy ep. Albanensis.
f Gulielmus Henricus Elder ep. Natcbezonsis.
t Jacobus Fredericas Wood ep. Philadelpbiensis.
f Jacobas M. O'Gorman ep. Rapbanensis.
t Jacobus Gibbons ep. Adramyttenus, vic. apost Carolinge Septentrionalis.
t Mauritius de Saint-Palais ep. Vincennopolitanus.
t Augustinus Vérot ep. Savanneneis.
f Joannes Mac Gill ep. Richmondiensia.
t Tobias Mullen ep. Eriensis.
t loannes Quinlan ep. Mobilieneis.
+ Edward FitzGerald ep. Petriculanus.
+ I. P. Shanahan op. Harrisburgensis.
+ Qulielmus O'Hara Scrantoniensis.
t Ricardus Vincentius ep. Wbeelingensis.
f Daniel Mac Gettigan ep. Rapotensis.
f Jacobus Donnelly ep. Clogherenais in Hibernia.
t Jacobus Etboridgo ep. Toroaensia vie. apost. Guianae Britannicae.
t Adrianas Languillat ep. Sergiopolitanus, vie. apost. Nankinensis in Sinis.
t Eduardos Dubar, ep. Canatbenais, vie. apost. Tcheli Meridio-orientalis apud Sinas.
f Leo Meurin S. L ep. Aecalonensis, vie. apost Bombaycnsis.
B f loannes B. Miége 8.1. ep. Messenensis, vie. apost. Kansas.
. f Walter Steins 8. I. aep. Bostrensis, vic. apost Calcattensis.
t Fr. Armandus ep. Sozopolitanus, M. C.
f N. Renatus Corisopitenais et Leonensis ep.
t Henricus, ep. Nemaueensis.
I Carolus aep. Algérienne.
ǐ Carolus, ep. Lucionensis.
t François évêque de Bayonne.
f Franciscas, ep. Divionensis.
f Josephus Sadoc Alemany O. P. aep. Sancti Franeisci.
t Fr. Thomas Gentili ep. Dionysieneis.
t Fr. Emmanuel, aep. Caesaraugustanus.
t Eugenius O'Connell Marysvillenait
+ Thomas L. Connolly aep. Halifaxiensis.
f I. Sweeny ep. Sancti Joannie, Neo Brunswick.
C γ Jacobus Rogers, ep. Chathamensis.
t Patricius Leahy, aep. Cassoliensis.
f Laurentius Gillooly ep. Elphineniis.
t Ferdinandus card. Donnet aep. Burdigalensis.
t David Moriarty ep. Kerriensis, sed ûôsçms octava.
f M. O'Hca ep. Rossonsis.
f Patritius Dorrian ep. Dunensis et Connorenaii.
f Guillelmus Keane, ep. Cloyncneis.
f Cornelius Mac Cabe ep. Ardagadensis.
t loannes Strain ep. Abilensis.
t Joannes Macdonald ep. Nicopolitanus.
f Vincentius Spaccapietre aep. 8myrnenais.
t Januarius Maria ep. Anglor.ensis et Tursiensla.
t Thaddaeus Amat, C. M. ep. Montereyensis et Angelorum.
t M. Domenec ep. Pittsburgonsis.
t Edmundos Franciscas Guierry, ep. Danabemii, vie. apost. Tche-Kiang.
D f Aloisius ep. Uritanus.
f Joannes-Iulius op. Sueasionensis et Laudunensis.
t Potrus-Paulus ep. Foroliviensis.
t Franciscas Xavcrius aep. Surrentinus.
Innocentius ep. Eugubinus.
t Joseph Maria ep. Faliscodunensis.
f loannes Franciscas aep. Remensis.
t Renatus Franciscas aep. Cameracensis.
f Caietanas aep. cp. Molphieti, luvenacii et TerlitiL
f Joannes Baptista Josephus ep. Atrebatensis, Bolonionsis ot Audomarensis.
f Bernardus ep. Myriophytensis vie. apost. Japoniae.
t Antonias ep. Placentinus.
t Joannes, ep. Ebroicensis.
t Fr. Aloisius cp. Aquilana^
t Conrados ep. Paderbornensis.
t Petrus ep. Anicienais.
f Petrus Mac Intyre, ep. Carolinopolitanua
t Col. H. Mac Kinnon ep. Arichatensis.

t loannes Brady ep. Perthensis.
t Pranciscus Kelly Dorriensi».

365.

Idem postulant XLIII generates diversorum oi «ituum.

Sacro concilio oecumenico Vaticanol.

A sacra ©ecumenica synodo Vaticana nos infraecripti, nostro et regularium familiarum, quibus praesumus, nomine, humiliter et instanter efflagitamus ut, ad maiorem Dei gloriam, sanctissimae Deiparae Virginis honorem, ct omnium Christifidelium tutelam atque consolationem velit s. patriarcham losepli, lesu Christi Domini nostri nutritium patrem, ciusdemquo b. Mariae Virginia sponsum, *conciliari constitutione, unirenalis ecclesiae eximium ac primarium patronum* solemnitcr declarare, constituere atquo decernere.

Permulta autem sunt rationum momenta, quao B nos ad supplicem hunc libellum offerendum movent ac fere impellunt, quaeque nobis magnam spem ingerunt, fore, ut peramanter a sacro Vaticano concilio excipiatur; at ne nimium onerosi simus, potiora seligimus, atque cunitn ca recensemus.

1. Itaque imprimis animadvertimus, cum non modo omnes christiani nominis civitates, omnosque dioeceses, in quos distribuitur sancta Dei ecclesia, verum etiam omnes christifidelium nationes suum baheant caelestem patronum, quem ^olemniter colunt ot venerantur, id magnum caso argumentum, cur et totus Dei populus omnesque oves pascuae eius debeant alicuius inter caelites patrocinio potissimum sc committere, cumquo magnis sollcmniis communibnsque gaudiis colere. Beatum vero losephum, beatae Mariae semper Virginis sponsum, inter omnes caelites eum esso, qui prao ceteris totius ecclesiae Christi protector praecipuus sit ro- 0 nunciandus. ab eaque magnos sibi vindicet honores, nemo certo inficias ire potest.

2. Praeterea cum innumeri fere sint chria lifidelos, qui divino plano instincta in cius patrocinium seso iam contulerunt, quiquo vehementissime optant, ut multus honor in ecclesia universa eidem habeatur; nonno maxime convenire dicendum est, ut quem Deus *iustum* proclamando amplissimo honestavit praeconio, oumdem universa ecclesia magnis honestet honoribus?

3. Atquo, cum ecclesia et Christus, qui eam sibi acquisivit sanguino suo, *sint quasi una persona* (S. Thom. qq. dd. q. de gratia), nonno item convenit, ut ipsa ecclesia in eius peculiaro quodammodo-se committat patrocinium, quem Christus hic in terris nutritium habuit et custodem; ac domum ut eadem ecclesia, quanta quanta est, nb eo magnopere postulet praesidium contra innumeras suorum hos- D tium insidias, illudquo so obtenturam confidat, qui puerum Icsum ab insidiis vaferrimi crudelisquo Herodi» ad noccrn cum quaerentis incolumem servavit?

Ita profocto.

Si igitur hic supplex libellus noster, quem nomino etiam subditorum nostrorum sacro ct auspicatissimo ©ecumenico concilio Vaticano offerimus, ita benigno excipiatur, ut conciliari constitutione decernatur, dehinc terquo qunterquo beatum losephum, beata© Mariae semper Virginis Sponsum, ab universa ecclesia solemnitcr honorandum ot colendum esso tanquam omnium Christifidelium caelostem oximiumque patronum, pro certo haberi potest magnam A illam sanctamque laetitiam, quum nemo dubitat, quin idom concilium suis constitutionibus sit allaturum, cumulatissimam fore.

Albertus Passeri abbas canonicae Sanctae Agnotis extra moenia vicarius generalis canonicorum regularium Lateranensium.

Pater abbas D. Antonius Anzù procurator generalis pro visitatore generali abbate Garces.

Henricus abbas Einsidlensii et praeses congregationis helveto-bonedictinae.

Placidus Burchall abbas Wotmonaetoricnsia et congregationis anglo bcnedictinao praeses generalis.

Bonifaciu» Win?merabba» Sancti Vinccntii, praeses congregationis bcnedictinae Americanae.

UttoL&ng, abbas Mettenensis pro tempore praeses congregationis bcncdictino-bavaricae.

Germanus Gai abbaa generalis congregationis Vallisumbrosae.

D. Theobaldus abbas Cesari praeses generalis sacri ordinis Cisterciensi».

Frater Ephrem van der Menlen, abbas de Monte Olivarum ct vicarius generalis antiquioris reformationis de Trappa.

D. Adamus Adami abbas generalis congregationis Silvcstrinae ordinis sancti Benedicti.

Elisaeus Elias, ordinis sancti Antonii, abbas generalis congregationis sancti Honnisdao ritus chaldaieL

Basilius Grifoni ordinis sancti Benedicti abbas vicarius congregationis Camaldulonsis.

D. Benedictus Santini abbas archicoenobii montis Oliveti maioris in Hotruria vicarius generalis congregationis Olivctanae.

Alexander Moria Teppa praepositus generalis clericorum regularium sancti Pauli.

Bernardino» Secundus Sandrini praepositus generalis congregationis do Somaacha.

Petrus Becks praepositus generalis societatis lesu.

Quiricos Quirici roctor generalis congregationis Matris Dei.

Giuseppe Calosanzio Casanovas preposito genendo delle Scuole Pie.

Franciscas Maria Girino vicarius generalia Clericorum Regularium.

íofcph Maria Novaro Clericorum Regularium Minorum vicarius generalis.

Camillus Guardi vicarius generalis Ministrantium infirmis.

Pctrus-Damianus Marsili procurator generalis Eremitarum Camaldulensium congregationis Πotruriae pro reverendissimo patro Gregorio Cioci absente.

Mauritius Dorassi procurator generalis Eremitarum Camaldulensium congregationis Montis Coronae pro reverendissimo D. Itaynaldo Lesti absente.

Carolus Maria Saisson prior generalis ordinis Cartusianorum.

Padre Giacomo Kattar representante del generalo Tonimoa Cabbace e del generale Demetrio Giamcd basiliani grcco-molchita.

Fruter Alexander Vincentius Jandel, magister generalia ordinis Praedicatorum.

Erutor Bernardinus α Portugruario minister generalis ordinis Minorum.

Frater Ludovicus Marangoni minister generalis ordini» Minorum Convenluidium.

Frater Nicolaus minister generalis Cappucinorum.

Frater lonunea Bolluomini ordini» Eremitarum sancti putris Augustini prior generalis.

Frater Dnmiuicu» a Sancto losoph, praepositus generalis Carmelitaruin Discalceatorum.

* **EibiWttm di» 3 nutii 1B70, ac die 10 eiaidem meoiis a eotftlii secretario iri DejraUliosb •etteUristn mUram.** *Atia,* **Bi·** Ü1L

Frater loannes Angelus Maria Mondani prior a generalia ordinis Servorum beatae Mariae Virginis.
Frater Raphael Ricca generalis Minimorum.
Frater Benedictus α Virgine minister generalis ordinis Excalceatorum Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum.
Frater Carmelus Patcrgnani prior generalis ordinis sancti Hieronymi congregationis boati Petri do Pisis,
Frater Victorius Mengbini generalis ordinis do Paonitcntia.
Frater Franeiscus Salerni vicarius generalis tertii ordinis regularis sancti Francisci.
Frater Innocentius a Sancto Alberto vicarius generalis Discalceatorum sancti Augustini.
Frater Angelus Savini vicarius generalis Carmelitarum antiquao observantiae.
Frater Joseph Marin Rodriguez, vicarius generalis ordinis beatae Marino Virginis do Mercede.
Frater Antonius Martin y Bienes vicarius genoralis ordinis primitivi Sanctissimae Trinitatis.
Frater Timotheus abbas do Trappe maiori et vicarius generalis ordinis Cistercionsis recentioris reformationis in Gallia.

37.

L't debiti honores sancto losepho beatae Mariae Virginis sponso n concilio oecunicnico Vaticano in sacra liturgia decernantur postulatum1.

Beatum losephuin, singulari Dei providentia, prao ceteris creaturis electum fuisse, ut Deiparae Virginis *sponsus* et Verbi incarnati, non generatione quidem, sed charitate, adoptione, ac matrimonii iure, *pater* esse mereretur, nemo unus ignorat Adeo ut, nedum in sacris evangcliis atquo ab ipsamet beatissima Virgine, illum Christi *patrem* possim nan- C capan2;* sed ct Dominum nostrum lesum Chnstum, in diebus carnis suae, ei tanquam *patri* humilitor subesso dignatum, legimus

Jnfrascripti sacrorum antistites, haec serio perpendentes, eimulque probe noscentes magnum diu in orbe exardescere desiderium ut *sancti loseph* publicus cultus, quantum par est, augeatur, enixis precibus orant atque obtestantur, ut sacrosancta oecumenica synodus Vaticana, tot tantisquo votis inclinata, pro sua auctoritate solomniter decernat:

Ie Ut, quemadmodum *beatus loseph,* ceu *pater* Christi, tanto melior creaturis omnibus effectus fuit, quanto differentius prao illis nomen hacrcditavit4, sic ipsimet, per sacrorum Rituum congregationem, publicus duiiau cultus in ecclesia catholica atquo in sacra liturgia, post beatam Dei Genitricem, prao omnibus caelitibus in posterum tribuatur;

2° Ut idem *sanctus loseph,* cui sacrae familiae D tutela a Doo iam credita fuit universae ecclesiae primarius, post beatissimam Virginem, *patronus* habeatur.

Huic postulationis formulae subscripserunt1.

Eminentissimi sanctae lìomanae ecclesiae cardinales

t Ferdinandus card. Donnet, archiep. Burdigalenaia.
t Cosimos card. Corsi archiep. Pisanus.
t Ludovicus card, de la Lastra archiep. Hispalensis,
t Paulus card. Cullen archiep. Dublinensis.

Reverendissimi **patriarchae,** *primates,* ***archiepiscopi et episcopi***

+ Antonius archiep. Primas Salernitan, et Acernen.
f Petrus archiep. Roasanen.
f Franciscas Xaverius archiep. Surrentin.
f loseph Benedictus Dusmet archiep. Catanen.
t Joseph Maria Severa epis. Interamneusis.
t Raphael epis. Albinganensis.
B I Petrus Maria epis. Casalcnsis.
f Laurentius epis. Vintimiliensis.
t Laurentius epis. Pineroliensis.
t Philippus archiep. Caietanus.
t Eleonoras epis. Montis Alti.
f Philippus epis. Forosemproniensis.
f Carolus epis. Regiensis in Aemilia.
f loannes Baptista epis. Aquipendii.
t Augustus Maria Martin epis. Natchitoches.
f Petrus Paulus epis. Foroliviepsis.
+ Antonius epis. PlacenGnus.
f Michael epis. Pittsburgensis.
f lanuarius M. epie. Ang. et Tura.
f loannes Baptista Joseph epis. Atrobatensis.
t Thomas episcopus Recinetensis et Lauretanus.
t Raphael epis. Squillacensie.
f Petrus Maria epis. Colophoniensis etc. ote.
f Carolus archiep. Antibarensis et Scodrensis.
C f loseph episcop. S. Angeli Lombor. ot Bisacien.
t Joseph Audo patriarcha Babylon. Chaldeorum.
t Georgius Ebedyesus Khayatt archiep. Amadiensii Chaldeorum.
f Abcd-Elmesih Timotheus Attar archiep. Amideniii seu Diarbckirensis.
j- loannes Elias Mellus archiep. Akren. ot Zibar.
t Vincentius Spaccapictra archiep. Smyrnensis, vie. ap. Asino min.
t Ed. Franciec. Guierry epis. Danabensis, vie. apost Tché-Kiang.
t Aloysius opis. Oritanus.
+ Joseph cpiscop. Thyatircnsi·, vic. cap. Venafren.
t loannes Hilarius episcop. Emeritensis de Maracaibo.
f Valerius epis. Gallipolitanus.
j Raphael do Ambrosio archiep. Dyrrachienais.
f Fr. Laurentius Bergeretti archiep. Naxionsis.
D f Fr. Fidelis Abbati epis. Sanctorinensis.
t Fr. loseph Novella epis. Patnrensis.
t Fr. Eustachius Zanoli epis. Eleutheropolitanu
+ Matab Flavian epis. Jaziren. Syrorum.
t Gabriel Capaccio opis. Mellipotamensis.
f Fr. Aloysius Moccagatta opia. Zenopolitaous.
f Franciscas epis. Laquedonionsis.
+ Franciscas Xaverius opis. Castrìmarìa.
f Marianus archiep. Reginensis.
f Petrus Tilkian opia. Bruaensis Armenor.
+ Petrus Apelian epia. Germaniciensis Armenor.
f Antonius JJalagian opia. Artviuensis Armenor.
f loannes Ghureghian opia. Trabisonenais,
t loannes Hagian archiep. Caesareensia in Cappadocia.
t Melchior Naxarian arch. Armenos Mardenaia.
+ Leo Korkoruni archiep. Molitenensia Armen, min.

» Primum prodiit Romae, *ex Typographia Romana,* sano 1870 *(Ada.* nom. «VM). deinde in libro cui titulos: *De cuitu Sancti Joseph Sponsi Virginis Mariae ac Christi parentis amplificando postulaium a plusguam*nongentis cardinalibus, episcopis, superioribus generalibus ruhieriptum, theologicis thesibus obfirmatum, auctore C. M. 8.* theologias lectore. Paris, librairie V. Lecoffre, 1908, p. 4-13. Auctor est sácenlos MariaaL

2 Cum inducerent puerum lesum *parentes* eius, ut facerent secundum consuetudinem legis pro eo, etc. *Luc. II,* 57. — Et erat *pater* eius et mater mirantes super bis quae dicebantur de illo. *Ibid. ver.* 33. — Ibant *parentes* eius per omnes annos in lerusalem. *Ibid. ver.* 41. — Cum redirent remansit puer lens in lerusalem et non cognoverunt *panules* eina. *Ibid, ver.* 43. — Et dixit mater eius ad illum : Fili, quid fecisti nobis ■ie? Ecco *pater* tuus et ego dolentes quaerebamus te. *Ibid, ver.* 48.

' Descendit (lesus) eum eis, et venit Nararetb, et erat subditos illis. *Luc. II,* 51.

< Raebr. I, 4.

1 N'ohùm peaontor ordine qxo er*U>t in antoempbe.

an

f Stephanos laraelion episc. Karputhensis Armen. A
f Aloysios Maria epis. Montis Politiani.
f Fr. Aloysius archiep. Irenopolitaooa.
f Fr. Amatus Pagnacci episc. Agathonicenaia.
f Fr. Angelus Kraljerió epiac. Metellopolitanua.
f Fr. Petrus Beverini epis. Sappensis in Albania.
f Fr. Eligios Cosi epiac. Prienensis, min. obs.
t Fr, lulins archiep. Lucensis.
f Fr. Bcmardinus episcop. Tcrracincnsia Setinenaia et Priverncnais.
f D. episcopus Dianensis.
j- Marcus episcop. Spalai, et Macaren, olim. Salonit.
f Ludorieus Maigret episc. Arathen., vie. apost, JnauL Sandwich.
t Ildephonsus-Rcnatus Dordillon epis, Cambyaopolitanus, vie. apost. Insui. Marchionum.
f Vincendus Ruben, et Bituntin. episcopus,
f Aloysius episcop. Theleain. seu Ccrretan.
f Petrus Domnius Maupas archiepiscopus metro- B poL Jadrensis in Dalmatia.
f Eugenias Luebat episcopus Basileensis in Helvetia,
f Fr. Armandus de Charbonnel ep. Sozopolitonus, Capucinus.
f Fr. C. archiépiscopal episcopus Melitensis,
f L Baptista episcopus Savonen. Naulen.
f loseph epiac. Lunen. Sarzanen. et Brugnaten.
f Benvenutos archiep. Granatensis, etiam desiderat et humiliter petit, ut in omnibus festis beatissimae Virginis Mariae, immediato post orationem diei, sancti losephi soi Sponsi commemoratio fiat, et vicissim in festis sancti loseph do sanctissima sua Sponsa eadem commemoratio fiat, ut agitur nunc eum sanctis apostolis Petro et Paulo, in eorumdem respectivis festivitatibus. Arctissime coniuncti fuerunt semper in Christo lesu Maria et loseph: coniuncti appareant semper in ecclesia Dei, et *quot Deui coniunxit, homo non* C *separet.*
+ Michael episcopus Conchensis, in Hispania.
f Antoninus episcopus Oiennensis, in Hispania.
t Franciscos archiep. Barensis, iuxta mentem archiop. Granatensis.
t C. M. Depommier episc. Chrysopoli^ vie. apost.
f Bcbutianna episcopus s. Petri Flum. Grand. Australis.
f Ludovicus Faurie episcopus Apolloniensis, vie. ap. Kouy-Tcheou apud Sinas. Exoptat ut honores sancto losepho amplientur, quantum per sacram liturgiam licebit.
t Hyacinthus Luxi epis. Narniensis et adm. apost. Mándeteos.
f loseph archiep. Edessenus.
î Nicolaus episc. Amerinus.
f Hyacinthus M. episc. Ncocastrcnsis.
f lacobus episcop. Brisbanensia.
t Petras episc. Aniden.
f Petrus Dufal episc. Delconensis, vic. ap. Bengalee Orientalis.
t loannes episcopus Tudertinus.
f Carolus episcopus Astensis.
f Stephanas, episcopus Bethlemensis.
t Adrianos Languillat 8. L epis. Sergiopolit, vie. ap. Nank.
f loannes Emmanocl episcopus de Serena.
f Franciscos a Paula episcop. Ancudien.
f Eduardos Dubar 8.1. ep. Canathen., rie. ap. Tchele Mer. Orient.

Buio postateto libenter subscribit infrascriptos episcopo·, ot optaret ut litaniis sanctorum, post matrem Del, bis invocaretur 8. loseph, dicendo: Sánete loaeph Sponse b. Mari in Virginis, ora etc. 8. loaeph paler putative lesu, ora etc. Optaret etiam at festum 8. loseph transferatur ad nnam ex dominicis menais ianuarii, inter dominicam sanctissimi nominis lesu et featum purificationis b. Mariae Virginis, in quo casu festum patrocinii b. loseph collocari poterit die 19 menais martii.
f Joseph episcopus Aurionsis.
f Fr. Ioan. Thomas opia. Montis regalia in Pedemontío.
f Petrus episcopus Guastallensis.
f Antonina episcopus Urbanien. et 8. Angeli in Vado.
f Ludovicos Elloy epia. Tipasitanus, eoad. Oceaniae Centralia.
t Fr. Elias Antonios epiacopua Asoutenus.
f Constantinus epiacopua Gerundonsis.
t Fr. Ioachim episcopos Salamantinua et adm. apost. Civitatenais.
f Fr. Salvator Angelus Maria episcopus Galtollin-Noren,
t Victor Aog. archiop. Mechlin^ primas Belgii.
f Carolus episc. Cenomanensis. B
f L. F. La Flécho epiacop. Trifiuvianensia in Canada.
t Franciscos episcopos Tarantasiensis.
f Laurentias episcopus Salutiarum.
f Eugenios episcopus Albao Pompeienaia.
t N. losrphus epiac. Petrocorenais ct Sar.
f Vinceotina episcop. Imolensis.
t Lodovicua Ed. episcopus Pictaviensis.
+ L Hippolytus archiopiacopua Turonensis.
f Miecialaus archiep. primas Gnesnon. et Posnan.
t Ialina episcopus Nepesinus et Sutrinus.
f Franciscas Aemilius archiep. Mutinensis et abbas Nonantutee.
f Henricos Eduardus archiep. Westmonaster.
t Andreas Ignatius archiep. Ultraiectensis.
f Gerardus Petrus episc. Harlemen.
t Spiridion archiep. Corcyrensia.
t Ignatius epia. Pharaneoa.
t Antonius epia. Lumacone.
f losephus epis. Capitis Viridis.
f Thaddaeus Amat C. M. epis. Montereyensia et Angelorum.
γ loannes Marcellus epia. Otenen. et vio. apost. Abyssiniae.
t Innocentias epia. Eagabinas.
f loseph Marin epis. Faliscodunens.
f R. Fr. archiep. Cameracensis.
+ Caieianus archiep. epis. Mclphicti, luvenacii et Terlitii.
t Joseph archiep. Tranen. ct Nazarenus.
t Fr. Franc. Xav. d'Ambrosio epis. Muran.
f fiartholomaeus ¿'Avanzo epte. Calven.ac Theanen. adm. apost. Castellan.
t Fr. Anselmos Fauli epis. Grosaetanus.
t Fr. Raphael Corradi epis. Bnlneoregiena.
t losephus Maria epis. Canaricnsis.
B t Vinccntins Gasser epis. Brixincn.
f loannes Zwergcr epis. Secoviensis (Gratz),
t Ludovicos Maria Epivent apis. Aturen, et Aquén,
t C. A. archiep. Bituricen.
+ loseph M. episc. Sinopensis.
t Franciscos epis. Carcassonensis.
t Antonius M. epis. Fabrianensis et Matheliccnsis.
f Vincentius archiop. Sypontinus.
+ Raphael Bachetoni epis. Nursinus.
•f Gesualdus Vitali epis. Fercntin. in Hernicis.
j- loannes Cameron epis. Titopolitanus.
f lacobus Bernardi epis. Massanus.
+ loseph Henricus epis. ForoiuL ac Tolonensis.

Romae dic 20 Ionii 1870.

Concordat ad amussim cum autographo.

f Vincentius Spaccapietra archiop. Smyrnensis, rie. ap. Asino min.

(L.tS.)

Nota. — Unno poetulntioaii formulam edebat a docictns a cultu *loseph* promovendo. Collectores loseph Olivier et Antonius loseph Boullnn, sacerdotes o Galli et sncrao theologiae doctores, a *promotoribus* ad hoc designati, ii ont curii *autographo,* et aliorum patrum subscriptiones excipient, ut in manifesto sit quot sacrorum antistitum pleniorem liane, tutiqnc Christiano orbi jucundissimam, sancti *loseph* exaltationem exoptent.

Editori» monitum. — Alia postulatio patribus concilii exhibita fuit a moderatoribus generalibus arcbiconfraternitntis vulgo nuncupatae *de Saint-Joseph de Deaiiruis.* Eam tamen, rum non ab ipsis episcopis, sed n privatis viris fuerit porrecta, consulto neglexi. Habotur in libello: *Mémoire prisenié tiiir éminents Pere» du Concile du Vatican, à Feffet d'obtenir F ΓInstitution /Fune Fete en Fhonneur de la Sainte Famille ; 2· la Proclamation de saint loseph comme Patron fl Protecteur de ΓEglise universelle.* Reauvnis, Imprimerie do D. Père, imprimeur de l'Évêché, in -6e, 48 p. — Aliae etiam subscriptiones post diem 20 iunii priori illi postulato accesserunt Attamen cum mihi non constet utrum durante concilio an post absolutum concilium datae fuerint, eas consulto neglexi. Adeat qui cupit laudatum opus Mariani, p. 5-13.

38.

Votum synodi patriarchalis Armenorum de re militari de bello1.

Argumentum do re militari ot bollo.

Cum in hisco luctuosissimis temporibus, sicut in diebus Noe, diminutae sint veritates a filiis hominum2, ot multi iam non regnum Dei et institiam cius3, sed qune sua sunt, quaerant4;* videre est et imprimis in iis quae nd rem militarem spectant omnem aequitatem conculcari, et omnia iura per- C misceri. Itaque, dum quidam hac tristi rerum conditione commoti, sed non secundum scientiam4 sanctam sentientes, somniant tempus futurum quo homines, licet Deum non secuturi·, non tamen amplius ulla bella videbunt, alii o contra bella quaecumque, vel potius strages ot homicidia magna et horribilia reputant licito; ita ut et nocendi cupiditas. ct ulciscendi crudelitas, impacatus atquo implacabilis animus, feritas rebellandi, libido domi- nandi, et at quae similia, non iam culpentur in bello1. Itine illae immensae multitudines et exercitus perpetuo armatarum nationum, quasi perpetuo inter se hostilia parantium. Compertum igitur habemus, et eos qui bella iubent aut parant, et eos quibus hnec iubontur, non iam amplius imperare et obediro iuste3, sicut praecipit ordo naturalis, sed oblitos esso aut parvi pendere hoe grave, et quidem inter homines gravissimum mandatum Domini, olim per Moysem servum suum dicentis: Non occides3. Haud minus oblivioni vel despectui dederunt ct antiqua dicta sanctorum patrum, et praescripta conciliorum a sanctu sede probatorum, nec non et ipsorum snmmorum pontificum documenta atque iudicio, quibus constat nunquam in ecclesia sancta Dei damnabiles non fuisso habitos tanti praecepti in hac parte trar.jgressores.

Cuius erroris et agendi rationis perversae causa I haec non omittenda est, nec sub silentio dissimulanda, scilicet impietas istorum, qui adversus Deum et adversus Christum eius infrementes4 contendere ausi sunt omnium iurium originem et fontem esse cuiuscumque, ut aiunt, rcipublicac statum4 ct quidem ab ecclesia sciunctum aut $ciuogendum ct quia abyssus abyssum invocat, in peius prorumpentes inficiati sunt morum leges divina non egere sanctione7 et opus non esae ut leges humanae ad naturae ius conformentur·.

Verum enim voro unus est Legislator·, et legimus in veteri testamento Dominum dixisse populo suo: „Ego Dominus, et non est alius10-, et Filio suo: „Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam11®: quas postulavit Filius Dei unigenitus quando exinanivit semetipsum, et in similitudinem hominis factus13, intravit in hunc mundum, dicens: nEccc venio ut faciam, Deus, voluntatem tuam13-; et daino sunt ei, quando se ipsum dedit in cruce Redemptorem pro omnibus14, omnia trahens ad scipsum14.

Hinc ipse idem amantissimus Redemptor, rex regum ct dominus dominantium1·, dixit apostolis et Petro: „Sicut misit me Pater, et ego mitto vos; euntes ergo docete omnes gentes, docentes eas servare omnia quaecumque mandavi vobis17-. Deinde Petro soli, et ipsius persona Petri, soli Romano pontifici, cius successori: RPasce oves meas1·- meas, inquit, ct generaliter, non singulariter has, vel illas; per quod commisisse sibi intelligitur universas1·. Et ita caelestem ei potestatem trudens quodeumque ligandi, ct solvendi in terris10, constituit eum tamquam suum vicarium super gentes et regna11, id est, super quoscumquo rerum publicarum status, postquam efficaciter, ut decet verum Filium DeiM,

1 Supplementum hoc propositioni & quadratini* episcopis exhibitae, quie tmb nnin. 14 superius habetur, adiungendnm commendavit episcopus Niveruensis sequentibus litteris ad concilii Mecretarinm datis:

4 Sa *Grandeur, monseigneur ¡'¿còpte de Saint-Hippolyte, secrétaire du S. Concile du Vatican, etc. etc. etc.*

Monseigneur. Deux hommes qni ne sont sans doute pas inconnus à Votre Grandeur. M. Urquhart et le commandeur Monteith, m'ont prié de faire parvenir an concile, à l'appui Θ d'au postulatum déjà présenté, tes décrets ci-joints du synode arménien de Constantinople.

Je ne vois pas de meilleur moyen de m'acquitter de celte commission que de 1 transmettre à Votre Grandeur, en la priant très-humblement, mais très-instamment, de vouloir bien s'en charger. II a'asril d'une question où la vérité et le bien me semblent notablement intéressés. — Je suis, aree respect, Monseigneur, de Votre Grandeur, la très-buinble et très-obéissant aervitenr.

A. Foreade, évêque de Never

Rome, le » mars 1870.

Integrum Postulatura Antonias Hassun patriarcha Ciliciensis Amenorum. propria manu exaravit; ab eo translationem latinara adornatam fuieoe suspicari licet. Concilii secretarias bocce supplementum Deputations secretario misit die 3 aprilis. *Acta,* num. 170.

1 Psalm. XI. 2.
> Matth. VI, 31
« Phil. II, 91.
* Rom. X, 9.
• Quod si nolueritis «equi eum (Dominan).. Vos causa eritis necis omnium (Num. 82, v. 16).

• I>ecr. 2, port. Caos. XXIII. QuaesL 1, caa. 4.
• Decr. 2. part. Claus. XXIII, quaesi. 1. can. 4.
3 Kiod. XX, IX
4 Psalm. II, 1, X
4 Syllabas complectens praecipuos nostrae aetatis errores XXXIX. Prop, damnata.
• Ibid. LV. Prop, damnatae.
i Ibid. LVI. Prop, damnata.
• Syllabus LVI. Prop, damnata.
» (ac. IV, 12.
m BsaL XLV. 18.
U Psalm. 11. 8.
» Phil. II. 7.
»· Uaebr. X. ».
M Tim. II. 8.
u Ioan, XII, 32.
" Apoe. XIX. IA
n Matlh. XXVIII. 20.
* kan. XXI. 17.
«· Coa·LiL *('nam nmdam.* de maritate et obedtealia.
=» Maith. XVI, 19.
31 Ierna. I. 10.
« I. Ivan. V. 90.

rogavit pro eo, ut non deficeret fides illius, ad confirmandum fratres suos1.

Si ergo Deus voluit esso plures potestates in ecclesia sua, spirituales scilicet ot temporales, eas quoque voluit esse inter se ordinatas ct gladium sub gladio2. Igitur ecclesiae unius et unicae, unum corpus, unum caput, non duo capita, quasi monstrum, Christus videlicet, ct Christi vicarius2. Cui tanto vicariat» fungenti, ct unico plenitudinis apostolicao haeredi nos quidem inhaerentes, α quo et ipso episcopatus noster emergit4, cum herymis oramus ct deprecamur in hac synodo solemnitcr congregata, summum Deum ac Patrem, ut illuminet intelligentia» omnium et corda Spiritu sancto suo, eo fine, ut omnes tandem gente», et regna, et populi, ct nationes et reges terrae, quibus coadunatur ct coadunari debet unicum ovile' Domini nostri Icsu Christi sub pastore uno ipsius vicario', cui easdem omnes oves suos commisit» vero et pleno B Agnoscant *Domnum apodolicum* tamquam patrem omnium gentium et episcoporum totius ecclesiae7 et iam non amplius circumferantur omni vento doc-. ţrinae sed ab ipso dirigantur in viam salutis aeternae, et sic iustitiam ct veritatem ȿectantes transeant per temporalia, ut tranquillam vitam agentes aeterna non amittant10 ad eum recurrente» bona voluntate Unquam ad arbitrum ct iudiccm in omnibus rebus quae impediunt eorum perpetuam pacem11. Interca confidentes divinae providentiae auxilio, quao tantam orbi felicitatem in tempore opportuno praestabit, errores in hac parte ct perversas agendi rationes proHigcrc statuimus, necnon ct profiteri ac declarare ius gentium et pontificium circa rum militarem ct bellum, aienti profitemur ct declaramus in capitulis sequentibus.

Do ro militari ot bello.

Capitulum primum.

Dc s^finitilalibuf belli.

Ius gentium circa reni militarem ot bellum, anto omnia requirit solemne belli12. Hinc bellum iniustum est, ac proindo homicidiis ct latrociniis plenum, quod non ux edicto ct praedicto geritur1', id est quod non fuerit ante omnia parti adversae indictum ac publice denuntiatum. Denuntiatione nutem belli intclligitur gravaminum obiectorum publica declaratio, cubi legitimae et cotiqtvtcntis reparationis aut saciifactinrirt petitione, parti adversae per legatos solemnitcr facta. Ȋndictioni nomino vero intelligero fas est edictum quasi iudidarium, quo publice denuntiantur belli cauMic simul, ac parti» .idversae contumacia11. Dominus en.m in veteri Testamento inerii populi» mío dicen·: „Si quando accessorie ad

a expugnandam ȅi*vitatem (ct agebatur do civitatibus ab ipso Domino rcicctis et damnatis) ^ofTeres ei primum ṗ*cem 1; et legitur in libro ludicum filios Israel misisse nuntios ad omnem tribum Beniamin, ut traderent viros do Gabaa ad satisfaciendum injuriae illatae, antequam bellum inferrent1. Quicumque igitur sive princeps, sivo dux aut miles, aut bellum suscipere, aut in eo participare, hisce omissis solcmnitatibus, praesumpserit, se sciat mortaliter peccasse, ct quidem in genero homicidii, tamquam auctorem vel complicem in solidum omnium caedium, quao in tali bello vel potius impia strego fierent, atque insuper irregularitatem ox delicto, id ost formalis homicidii causa, incurrisse, secundum decreta patrum ac summorum pontificum sancita'.

Capitulum secundum.

De ntcessilale ac lejjitimis ȅtWfi ad bcUum iusium

Quia ruro pacer» habere debet voluntas, bellum Ɓecca·ita» ct bellum vere Jcllua est, quao omnia devorat4; ideo non licet ubsquo gravi causa ot nini vera et quasi extrema necessitate ¡uste imperante, suscipere bellum. Testatur enim Nicolaus papa in responsi» ad Búlgaros, omni temporo armis abstinendum, nisi neceasitas urgeat atquo inevitabilia importunarum rerum adsit ȅoncurrentia Abhorreant ergo Christiani principes et populi α falsis bellorum causis, seu potius a suggestionibus diaboli, qui ab initio homicida erat7. Illi non semel aurem praebuere caeci homines, cum ad bellandum so motos praedicarent, nunc propter vanum gloriam, seu, ut aiunt, praestigium nationale, sub cuius vocabuli fumo latet superbia vitae, apud loannom damnata1, peccatum draconis qui pugnabat cum C angelis ȅius nunc propter imperii extondendi vol divitiis augendi desiderium, quod non eat aliud nisi concupiscentia oculorum 10, radix omnium malorum cupiditas11 ct avaritia, ab Apostolo dicta idolorum servitus12; nunc etiam propter invidiam erga caetera» nationes vel principes, furorom hunc Cainicum, quem semper abominabitur Dominus, qui solus est iuro aemulator iustiasimus, cuius nomen privative vocatur Zelotes1'. Etenim haec eadem peccata aequo ac mugis14 detestanda sunt in nationibus et guberniis, quae in hominibus privatis damnantur. At vero horrendum testi dicere insontes homines, qui, sive ut ostentareut so esso validos pugiles, aut gladiatores, sive ut aliona raperent, sivo ut invidino cederent, proximos privata auctoritate occidero meditarentur. Igitur non moventur unquam bellum, nisi de necessariis repetendis turibus, vel hustiuin iniuste invadentium propulsandorum causa15.

D

s ('ȍ 4 hj-TJu *mutlam,* de maioritate et obedietdiestia.

› Ibid.

4 Kjr.wloh huoerulH I, ad eoneilinui Ȅartba;inen pl. inter Aegtt'ìioi. «ic; a qao ip»e eptxopntnt et tota tacUriUa wsir.« hnim esterni). |Migue P. L.XXX111, 780.|

1 loan. X. K, et ȵ.

• IM m.thritata rt ob-licnlii he dU

1 Proal definit Ɓelagia Il œatUL Jinni/r·/», Una tpi-•cvpQ4 Voluti trbit, e. *Ad* Aortorrn» 4.

• Kpkro. IV. 14.

» ÍUm. IX. I».

*· Orati· ȿfletta ǀDominica III ƥc Peutacixten)

" l»L Feria VI m Parasceve.

»· In· militare eoi belli interendi solemuitas. ... deer. I,

» I«wU u e·' Uilnn. qn®4 «% edict· ceritnr («Ircr. Λ piri, fiat XXIII, e. I <>»rr. IUka. — In cwliclbaa ȿtüur ◆t praedicta. (Ibid.)

M (Jnn. IU·». — eaii· (l«e4»rK«) ȶȟ≤«τσβ qel segai rottane U-íltfm bM druualistaie, niel ¡««hcUim (>b>4).

» Dentar. XX, IO.

1 bilie. XX, 13 tt 13.

' In beilo wuuifaU iniusU», nive often·ivo, live defrutivo licet pauci lunlilcutur ecu ocridaninr, vrl etiam unni wltu occulatur rei rautiktnr evadant irregulares onince udiiLaute·, quia coinè· ad Luniicùlmm coopérastur. et cornilinunt unam causam totalem ad rara intarncvivucm, arguitur ex cap. òìod diyMMm (rt|, § ftnaL, de Ifomkid. cap. *Quoi* trt ȃuini ft, de l'otmU. et ibi gkt««a v»rbu JotitmU (Ferrant, verbo *licllum.)*

* t'ap. .VUi (ex Antonimi») 3, Voua. XX(II, quaesL 1.

4 Rol. Rotn. parL Vil!, unni. V, annoi, ad deci». 23, — (apod Ferrari· lœ. cil).

* Decr. 2. part, rant XXIII. quiesL 8, e. 15.

ì km. Vili, 44.

» I loan. IT. 16.

w I l>4ui. 11, 16.

H I Tiinuth. VI, 10.

« Eph. V. fi.

rt Ev·.! XXXIV. 14.

rt Arimrnim Aii 7Mt' ṗnitmí Sap VI W.

rt Ihcr. 2» p»rl. Va·». XXIII, qturot.S, c. |.

Capitulum tertium.

De officiis el obedientia ducum nc militum.

Secundum divi Augustini sententiam, ad malos iure puniendos, bolla geronda ab ipsis bonis suscipiuntur, cum in eo humanarum rerum ordine inveniuntur, ubi eos vel ¡ubero talo aliquid, vel in talibus obodiro ¡usto ordo ipso constringitl. Sciant ergo duces ac milites se militaro debere tamquam bonos viros, Deo sacramento baptismi ƒigatos ao proindo iurumontum seu quod vocant sacramentum militiao non adversuri logi christianae, noo unquam adversari posso. Hinc nihil in bollo insto agant contra ius gentium, immunitates personarum et rorum Doo sacrarum, necnon ruricolarum, ot operariorum artibus pacis incumbentium, feminarum, puerorum, senum ot omnium innocentium agnoscant, ot rito observent·. So esso iustitiae servos ao ministros, non autem crudelitatis, neo cupiditatis, B nec vanao gloriae meminerint; contenti stipendiis suis, nominem concutientes♯, legitime quisque in suo gradu superioribus suis obedientiam praestent.

Capitulum quartum.

De auctoritate et consilio in bellis suscipiendis, et forma indicii de iustitia belli

Quoad bellum suscipiendum auctoritas et consilium non apud cives singulatim sumptos, sed apud nationes ot eorum principes et gubernia esi Nam cives singuli, si laesi fuerint, iure possunt ad superiores appellare, vol recurrero, quin inter se aut cum alienigenis pugnent, et ordo naturalis mortalium paci accommodatus, requirit ut ita se res militaris habeat5. Verumtamen si in ecclesia Dei cautum est no episcopus absque consilio aliquid ugat grave, pari saltem norma circa tanti momenti rem nationes seu earum principes, et gubernia uti 0 necesso perspicitur. Quapropter, ut iustitia, ot iustitiae forma in bellis suscipiendis caute servetur, opus est ut leges cuiusque regni et populi statuant viros non tantum peritos, sed ot maxime probos consulendos esse, a quibus secundum ius gentium, et leges evangélicas necnon et canonicas seu pontificias, causarum belli iustitia prudenter examinetur, ct libere declaretur. Nam iuro disceptare, est ¡uste indicare¦ ot non est iudox, si non est in eo iustitia·.

Votum synodi.

I. Universis compertum est, quot quantaquo scelera et mala tam spiritualia quam temporalia novissimis praesertim hisco temporibus ab Iniustis bellis dimanaverint, ita ut fundamentales societatis humanae conditiones subverti videantur.

II. Haec eadem calamitas Orientem quoque in- D vadit miserrimis suis effectibus ot ad gentem nostram ecclesiamquo, et ad universum in Oriente rem catholicam teterrima exindo damna oriuntur, quibus, ut rem pro voritate dicamus, obnoxium quoque est providissimum paternumqno nostrum gubernium, cui gratum habet Animum tota Armena hiérarchie, praesertim pro religiosa libertate qua ipsa fruìtur.

III. Haec autem calamitosa conditio magis noxia evadere dignoscitur, eo quod sit teterrimus effectus perversorum quorumdam principiorum, quibus iustitia et iura gentium conculcantur.

IV. Hinc non amplius iustitia sed ius fortioris, aut secretarum molimina societatum, in humanam societatem ubique grassantur.

V. Hinc principia quoque christianae moralitatis sus deque vertuntur, per illas neotericas perveraasquo doctrinas, quas nonnullae ephemerides, factae iam impietatis instrumenta, et secretarum societatum conatus per omnes regiones excitare atque propagare nituntur, et iam praeruptus tantae impietatis torrens nostras quoque plagas invadit

VI. Speciatim vero idea praecepti Decalogi „Non öccides ¦ cuius custos et interpres est ipsa sancta catholica ecclesia, propter iniusta bella tam vitiata est in mente populi, ut inter bella iusta, ao iniustos caedes stragemquo Iam orano discrimen ablatum videatur, nequo inter utrumquo populus discernere valeat.

VII. Sed quia Christus Dominus noster, cum suam In terra instituit ecclesiam, illi soli non modo divinae suae revelationis tradidit depositum, sed et infallibilis magisterii auctoritatem usque ad consummationem saeculi duraturam, neque per gentium vel regionum amplitudinem limitandam, eius officium est omnibus gentibus et nationibus iustitiam ac moralem evangelii legem praedicaro ac docere, et haec inerrabilis magisterii inviolabilis auctoritas in persona Petri legitimis eius successoribus est concredita.

VIII. Quamvis autem zelantissimi ecclesiae ministri, vocem suam extollentes, perversa baee principia impugnare iusquo gentium, ac sacra moralitatis principia propugnare, et bella iusta inter ac caedem stragemquo discrimina populos edocere pro viribus conentur, attamen inter clamores impietatis vox zelantissimorum pastorum iam ferme extinguí videtur.

IX. Quare patres huius synodi miserrimum hoc spectaculum a longe non sine lacrymis aspicientes et horum principiorum quao omnia delere minantur, quaeque libertatis, nationalitatis, et similium fallacium nominum sub velo abscondita sunt, giganteos Orientem versus impetus conspicientes apprime intellexerunt, quod eo magis aggressiones istae noxiae sunt nobis, quo debilior est conditio nostra

X. Quapropter haec omnia in hac nationali synodo contemplantes et in tribunali iustitiae perpendentes, patres s) nodales vocem suam ad cathedram Romonam et tibi vicario Domini nostri lesu Christi, cui concredita est suprema infallibilis magisterii auctoritas, oxtollunt, et his praesentibus scriptis synodalibus consilium suae mentis tibi proponere festinant, et te Christi vicarium adprecantur, ut si opportunum tibi videbitur, gravis haec et valde necessaria quaestio imminenti oecumonico proponatur concilio, et ius gentium solemniter ibidem proclametur atque tyrannica luris fortioris principia penitus condemnentur, et divini praecepti „Non occides¦ vera notio omnibus praedicetur, bellaque iniusta vero caedem stragemqne constituero donuo confirmetur. Hinc et solemniter insti belli conditiones iuxta canonicum ius, quod ubique proculcatur, ab eodem oecumenico concilio infallibili auctoritate publicentur. Et quia universa haec impietas, quae omnia destruere minatur, necessario exigit, ut in applicatione principiorum christianae moralitatis, et canonum ecclesiae, permanens et Incessane veritatis oraculum quocumque vocem suam extendere, omniumque conscientiam tutam reddere possit; quapropter haeo ipsa synodus illud valde necessarium esse reverenter ac humiliter credit, quod oecumonico concilio, si ita tibi videbitur, proponatur, ut apud sedem Petri permanens tupro-

i Ibid. quAMk 1. c. 4.

» Vide martyriam m. Msaritii et sodoma spud Bollasti. Acts «netorum 29 Septembria

• Capit. /wnowiRMf de tregua et pace.

« Lue. IH. 14.

» Cans. XXIП, QaaesU 1, con. IV. (AagmL)

• De re militari et bello, quaaat II, can. I.

manque ex omnium gentium iuris peritis compositum tribunal constituatur, quod in verbo bolli examinet ot perpendat utrum mutuao societatum relationes cum moralibus ebristianae religionis legibus conveniant; ac nomine sedis Petri defensor iorium gentis constituatur, cuius vox iuridica ab infallibili tua auctoritate, qui vicarius es Christi, confirmata, canon seu regula publicae constituatur conscientiae; quo fiet etiam ut humana societas ab imminentis ruinae praecipitio erepta, quo perversa praesentis temporis socialia principia trabendo deiicere eam minantur, tandem aliquando quiescat; et gubernia ab immani illa necessitate liberentur ingentes perpetuo alendi exercitus, qui cum magno sint incitamento socialis corruptionis morum, innumeras quoque aerumnas, teterrimosque effectus progignunt, populisque iam intollerabile pondus omnino efficiuntur.

Ego infrascriptas testor quod per extraordinariam motionem, formula, cuius authentica et fidelis traductio praecedit sub titulo /Votam *synodi 4 lecta fuit armeno idiomate in congregation© generali 75 diei 20 octobria anni 1869 synodi patriarchies Armoaorum habitae Constantinopoli praedicto anno, cui synodo omnes antistites Armeni numero viginti intervenerant, et in forma schematis pro examino eiusdem patribus synodalibus fuit per varia exemplaria distributa, ot postea in congregatione generali 78 dici 28 eiusdem mensis et anni facta interpellatione a promotore synodi, eadem formula fuit unanimiter ab omnibus patribus adprobata eamque litteris synodalibus consignari statutum fuit, prout in verbali processu, et actibus notarialibus eiusdem synodi relatum est.

Datam Romae, ex aedibus ^Ritiro Piatti- die 10 martii 1870.

Antonius Petrus IX patriarcha Ciliciensis,
lacobus Kafdangian
notarius synodi patriorebalis.

39.

Postulatio exlffbifc ab aliquibus episcopis ritus Armimi circa Ins gentium1.

1. La condition du monde est devenue insupportable par causo dea armées énormes, permanentes, ©t levées par la conscription. Les dépenses oppriment les peuples. L esprit de l'infidélité et l'oubli de· lois dan» les affaires internationale^ donnent une facilité completo au commencement des guerres injustes ct informelles, c'est-à-dire au meurtre sur une échelle colemie. Ainsi les ressources des pauvres sont diminuées, le commerce paralysé, les consciences des hommes entièrement égarées ou outragées, ct des âmes perdues chaque jour.

2. J/égliio seule peut remédier ces misères. Même si ea voix no nera pas obéie par tous, elle sera toujours un guide h des millions d'hommes, et plutôt ou plus tard produira son effet. Enfin l'as-► crtion dc.4 principes éternels est toutaura en ello même un hommage à Dieu, et no pfdt pas rester san· fruit

3. Des homme» graves ot versés ¿an» les affaires voient ta position du mondo ct do 'église par rapport k ces vérité» do ta meme minierò que beaucoup d'homme» saints cl dévoués »\ ta religion. Ils sont persuadés do ta nécéwwité d'une déclaration do cotto partie du droit canon qui touche nu droit dw ğen à ta nature de ta guerre, et à tout co qui ta rend ou devoir ou crime.

Par cette restauration de ta conscience des hommes, les dangers qui les menacent seront écartés: ce qui est impossible par ta prudence mondaine et les calculs politiques.

Le moment qui nous est accordé pour l'action peut être de courte durée. S'il n'est pus mis ἐ profit, ta responsabilité pèsera sur l'Église, de n'avoir pas profité de l'occasion qui lui est offerte par ta Providence.

Romo 20 décembre 1869.

† Antoine Pierre IX Hassun patriarche do Cilicie des Arméniens.
† P. Apélian archevêque do Maracbe.
f Grégoire Balitian archevêque d'Alep.
† J. Hagian archevêque do Césarée.
† Melchior Nasarian archevêque de Mardin.
f Léon Korkorouni archevêque do Mélitène.
† Pierre Tilkian évêque de Brousse.
f I. Israelian évêque de Karpoutb.
† A. Halagian évêque d'Artvin.
† J. Ghiuréghian évêque de Trébizoude.
† D. Arsène archevêque do Tarse.
† Etienne Melchisédéchian évêque d'Erzeroum.

40.

Postulatum OVILI episcoporum et capituli ecclesiae rallied ralis Concord lensis pro inserendis salutationi angelicae verbis Virgo Immaculata.1

Beatissime Pater.

Cupientes infrascripti oratores, honorem beatae Mariae virginis, quantum in Domino possunt, extollere. et Christi fidelium corda in eius amorem inflammare, exhibitione specialis reverentiae, devotissimo efflagitant ab Sanctitato Vestra, ut quemadmodum in concilio Ephesino, addita fuit in salutatione angelica, gloriosa illa praerogativa *Mater Dei,* ita et in praesenti generali concilio, adiungatur altera Kiryo *Inr.naculnla.* — BSancta Maria, Virgo Immaculata, mater Dei ora pro nobis peccatoribus/ Quam gratiam etc.

† Fr. Ludovici]® Maria Idèo ep. Liparensis.
† Antoninus ep. Giennensis (in Hispania).
f T. Michael ep. Aprutinus.
† Carolus-Victor Papardo ep. Myndensis, ot praelatus ordinarius dioecesis Sanctae Luctae in Sicilia.
? Fr. Hyacinthus Maria ep. Ncocastrensis.
† Petrus ep. Aniciensis.
f Felix ep. Lcmoviccnsis.
f loseph Benedictus Dusmet aep. Cataniensis.
† Michael Angelus ep. Itac tenais.
† Hcnricus Corvaja abbas, et praeses congregationis Cassincnsis Italicae.
† Carolus Maria de Vera obbas ordinarius montis Cassini.
† Utto Lang, abbas, praeses congregationis benedictino-bavaricae.
f Michael Adrianas Ilankinson, ep. Portus Ludovici.
+ Rudcsindus ep. Portus Victoriae nec non abbas nullius et praefectus apostólicas Novae Nursiae,
•f lonnncn ep. Catatanisiadensis.
† Fr. Thomas Michael Salzano ep. Tancnsis.
f Aloysius nep. Messancnsis.
† Fr. Joannes Pius Leahy O. P. ep. Dromorensis.
† Eugeniuq O'Connell ep. Marysvillcnsis.
† Melchior Lo Piccolo ep. Nicosiensis-Herbitensis.
γ Eugenias ep. Baaileeneis.
† Carolus ep. Astensi».
f Fr. Thomas ep. Troianus.

* In alUra colvnmt adkrclaa eral Uxttw ăn«« Ver-KtHitMB, «|Wnvii la s<rana!li4 prvrtt, iatarUm rriiqut.

I Eihibitnm die 8 mali 1870. ac die 1 fanii a csueiW aecreUrio ad depatationh McreUrhtn «tasan. Bam. 399.

t Fr. loannes F. do lesu ep. do Comayagua.
γ F. Bernardinas ep. Tarracinensia, Sotineoaia ot Priverncnsis.
f Ludovicus Maigret ep. A rathonsii, vie. apoet. insularum Sandwich.
t Ildephonsus R. Dordillon ep. Cambysopolitanus, vic. apost. Marchionurn.
t Marcus op. Spalatonsis et Macaronaia.
f Petrus Domnius aep. ladronaia.
f Aloisius Sodo ep. Tolcainus seu Cerretanos.
Y Vinccntius Rubensis ct Butuntinua op.
Y Petrus Maria Vranckcn, ep. Colophonionaia, rie. apost. Batavionsis in India orientali Neerlandica etc.
t Petrus cp. Guostallonsis.

Vellem ut licitum sit aed non praecoptum adiungero torba: *Virgo Immaculata.* t loaephua Armandus op. Bellovacensis, Novioduncnsis et Sylvoctensis.

Y Augustus ep. Mcldensia.
+ Ludovicus-Augustue Dolalle, ep. Ruthenenaia.
t loaoph op. Saucti Angeli Lombardorum et Bisacionsis.
f loseph op. Oppidenaia.
t Dominicus cp. Diancnsis.
t Fr. Franciscos Xaveriua ep. Muranua.
f Timotheus O'Mahony, cp. Armidalenaia. Australia,
f William bishop of Goulburn. Australia.
γ Daniel Murphy cp. Hobartonensis. Australia.
t Vincontiua aep. Sypontinua.
f Eleonorus ep. Montis Alti.
t Sebastianos cp. Sancti Petri Fluminis Grandensia Australis.
t Petrus Maria ep. Casalensis.
t Aloisius, ep. Fortaloxiensis.
f Eugenias cp. Albae-Pompeicnsis.
γ Petrus ep. Sancti Sebastiani Fluminis lanuorii.
t Philippus op. Forosemproniensis.

Mater Ilei Virgo Immaculata, f Salvator op. Cavensis et Sarnonsis.

t Carolus Macchi op. Regiensis in Aemilia.
t Ronntua Franciscus aep. Cameracenais.
f Pctrus-Paulus ep. Foroliviensis.
t losoph Maria ep. Faliscodunonsis.
f Stophanua cp. Bcthlcmensis.
t Marianus op. Regincnsis.

Ob cantum harmonicum pro *Virgo Immaculata* libentius adderem: *Immaculata Virgo* f Franciscas aep. Barcnsis.

f Januarius Maria cp. Anglononeis ct Tursionsis.
t loacphus cp. Nolanus.
T Franciscus Xnvcriue op. Castrimaris.
f Vincendus cp. Penncnsis ot Atriensis.
t Laurentius aep. Cuscntinus.
t Antonius cp. Sancti Severi.
+ loseph aep. Tarentinus.
t Franciscus ep. Abcllincnsis.
t Philippus aep. Prttraccnsis.
f Franciscus cp. Larincnsis.
t 3. aep. Trnncnsis ct Nazarenus.
f Raphael op. Squillaccnris.
t Gregorius αορ. Compsanus, admin. CampanionsiB.
+ Fr. Aloisius cp. Aquitanus.
t Vinccntius Spaccapietre aop. Smyrnonsis.
t Laurentius Bcrgcrctti aep. Naxionsis.
γ Fr. loseph Novella cp. Patarensis.
+ Fr. Raphael Do Ambrosio aep. Dyrrachiensis.
t Fr. Fideli» Abbati op. Sanctorincnsis.
t Fr. Gabriel Capaccio ep. Mollipotamensis.
t Georgius Butler cp. Limcriccnsis.
t Nicolaus Power coadiutor ep. Laononsis.
t Daniol Mac Gettigan aep. Annacanus.
t loannes Mac Halo aop. Tuamenais.
Y loanncs aop.-cp. Buscoduccnsis.

A + Benedicto·, ep. Dertusensis.
f loannes losephus ep. Veglonsis.
t Georgius Dubocowich ep. Pharensis.
f M. I. Franciscus ep. Samaricnsia.
+ Ludovicus op. Miletopolitanus.
t Fr. C. acp.-ep. Melitensis.
t G. Antonius, cp. Herbipolensia.
+ Fr. Angelus Kraljcvic ep. Motellopolis m. p.
f Fr. Amatus Pagnucci ep. Agathoniccnsis.
f Fr. Aloysius aep. Irenopolitanos.
f Fr. Aloysius Moccagatta ep. Zenopolitanus.
f Vincentiue Gasser cp. Brixinensis, dummodo non sit praeceptum.
t Emmanuel Canutue ep. Pastopolitanue.
t Raphael Valentinus aep. Sancti laeobi.
f loseph Hippolytus, ep. Conceptionis,
f Fr. Emmanuel, aep. Caesaraugustanus.
f Paulus Angelus Ballerini patriarcha Alexandrinus
B latini ritus.
t Fr. loannes Thomas cp. Montieregalis in Pedemontio.
f loseph cp. Lucerinus.
f Franciscus op. Sancti Beverini.
f loanncs loscphus ep. Andriensis.
t Fr. Thomas Maria ep. Dionysiensis.
f loseph aep. Edessenus.
f Alexander aep. Thessalonicensis.

b.

Supplica al sommo pontefice ed ai padri del concilio Valicano per {aggiunzione di Virgo immaculata *nella Salutazione angelica.*

Beatissimo padre.

nQuando gli scribi cd i farisei bestemmiavano la divinità del Salvatore, una umile donna, fra mezzo
(J alla moltitudine, pubblicò la gloria del Verbo incarnato, esaltando Colei cho gli diede la vita:

„Benedetto, esclamò, il seno che ti ha ꝑortato!

BQuesta donna era la figura della chiesa, poiché gli eretici avendo negata di nuovo la divinità di Gesù, mistero fondamentale della leggo, improvvisamente, fra mezzo alla folla dei popoli la Chiesa cattolica in un concilio universale innalzò la sua voce infallibile per celebrare la maternità divina di Maria: o la *salutazione angelica* fu allora aumentata di una parola cho ci ò cara;· *Sancta Maria, mater Dril,..*

„A¡ nostri giorni, gli empii noi loro orgoglio ricusano di riconoscere la bassezza del loro nulla o la macchia della loro origino. Essi si son fatti eguali a Dio stesso, cd hanno disprezzata la madre di Lui, sola concepita senza peccato. Ma di nuovo, fra mezzo alla folla dei popoli la Chiesa cattolica, obbedendo alla voce del suo supremo pastore, ha
D esclamato corno altra volta: „Benedetto il seno che vi ha ꝑortato! La Vergine ò doppiamente benedetta: poiché non solo essa è la madre di Dio, ma inoltre, per la sua immacolata concezione, essa ottenne di divenire tale. Ci resta dunque ancora una cosa da desiderare; od è di poter aggiungere alla *salutazione angelica* un'ultima parola, che sarà sulle nostro labbra il colmo della lode, come nei noatri cuori il profumo della celeste purezza. Chiamando Maria *madre di Ilio* not desideriamo dir tutto, e chiamarla anche la *Vergine immacolata: Sancta Maria, Virgo immaculata, mater Dei, ora pro woòis peccatoribus.,.!*

BSantÌB3Ìmo padre, noi ci gettiamo ai vostri piedi o vi supplichiamo umilmente, ma con fiducia, di compiere ciò ohe avete felicemente cominciato, e di coronare la definizione del domma della rwima-*colata Concezione,* inserendola come memoria incancellabile nella *Salutazione angelica* *

Il canonico *Giuseppe Maria Crtseimanno* da Cor- A leono (Sicilia) devotissimo ed umilissimo figlio della immacolata Vergine, madre del figlio di Dio urnanato, ardentemente anelando il compimento di questo suo voto, invita il sacerdozio ed il laicato d'Italia a fare adesione olla surriferita *supplica,* apponendovi ciascuno la propria firma, o rimettendole ai rispettivi prelati, ancorché si trovassero già a Roma per prender parte al concilio.

Ottobre 1869.

Seguono lo firmo

Per i canonici de) capitolo di Concordia, canonico Giovanni Rader decano.

Don Giovanni Maura rettore del seminario di Concordia.

Don Domenico dottor Colauzzi prefetto degli studi ne) seminario di Concordia.

Don Carmelo Berti professore.

Don Pietro Tuffali id.

Don Antonio Fabricio id.

Don Gesuamo Zamper id.

Don Francesco Pacchierà professore.

Don Tiziano Pessa professore.

Don Paolo Martinis.

Don Luigi Tinti.

Don Leonardo Quia professore.

Don Dionigio De Zan.

Don Carlo Riva segretario vescovile.

Don Ernesto Degani cancelliere vescovile.

Don Luigi Scotta maestro di camera vescovile.

Portogruaro:

Don Antonio Falcon arciprete di Sant Andrea.

Don Giuseppe Scarga.

Don Gaetano Martinelli ceremoniera vescovile.

Don Enrico Benazza.

Don Francesco Lena parroco quiescente, ma«io- 0 nsrio capitolare.

Don Giuseppe Gajatto.

Don Antonio Governo.

Alteram hanc capituli Concordions:» propositionem ad secretarium peculiaris congregationis pro recipiendis postulatis transmisit episcopus istius civitatis, adiccta sequenti epistola:

λ sua eccellenza rerermdissima monsignor Aletandrq Franchi arcivescovo di Tessalonica ecc. ecc.

Eccellenza reverendissima.

Mi pervennero dalla diocesi le qui unite suppliche del Capitolo cattedrale, dei professori del sommario o di qualche altro sacerdote collo quali dietro iniziativa del reverendissimo don Giuseppe Crescimanno canonico di Corleono in Sicilia si invoca dal sommo pontefice o dai padri del concilio che siano aggiunto nella Salutazione Angelica dopo lo parole D *Sanda Maria* le altro *Virgo immaculata,* mater Dei etc.

Io lodando moltissimo la pietà e lo zelo di chi fece talo proposta, o quantunque mi vanti di essere divotissimo di Maria Vergine immacolata, ed al sommo desideroso di concorrere per quanto posso a sempre maggiormente onorare questa nostra tcnorissima madre, puro non saprei concorrervi col mio voto, e ciò per lo seguenti ragioni: 1· Perchè mi •ombra inopportuno di alterare una orazione sanzionata dall uso antichissimo della chiesa. 9° Perchè particolarmente fra la gente idiota questa aggiunto produrrebbe confusione, e ci vorrebbe non poco tempo prima che vi ci ai potesse avvezzare. 3® Perchè il glorioso titolo di Madre di Dio comprendo, a mio subordinato avviso, come in epilogo tutti i doni, le grazie, i favori, di cui l'Altissimo arricchì questa fra tutte priviloggiata creatura.

Piuttosto nii ecmbrurcbbo cho por glorificare maggiormente Maria snnliwiinia potesse il venerando concilio λaticano prescrivere a tutta la chiesa di aggiungere nello Litanie Laureane la invocazione di *Maria siue labe originali concepta,* già concessa ad alcuno diocesi cho no fecero domanda, c che fosse altresì innalzata n doppio di prima classo h festa dell' Immacolata Concezione finora di seconda classo.

Mi permetto poi di unire in separato foglio alcuno propostel di cui feci già conno alTeccollenza vostra quando ebbi l'onoro di visitarla, lasciando in piono di lei arbitrio di presentarlo o meno alla commissiono secondo crederà più opportuno. Frattanto ho l'onore di rasaugnore αIΓβoooIIoηζα vostra i miei distinti ossequii o di protestarlo i sensi del mio profundissimo rispetto.

Di vostra eccellenza reverendissima umilissimo B devotissimo obbligatissimo servo.

Roma li 19 fobbrajo 1870.

t Nicolò vescovo di Concordia.

4L

Do scholis mixtis 0ΛΓunique corruptela in Alcmannlca Helvetiae parte ad schema de ecclesia brevis relatio a Carolo loanne Grclth episcopo Sangalleusi ĕxhibita

Eminentissimi ct reverendissimi patres.

IUastres auctores schematis do ecclesia, ubi de relatione ecclesiae ad publicam hominum societalem agobant, *scholas* etiam pertractarunt sive inferiore» sive superiores, quao utique utramque societatem ecclesiasticam et civilem aequo respiciunt Merito ecclesiae in iis ius vindicatur providendi religiosae institutioni et educationi catholicae inventoria. Quaestionem do scholis rem gravissimam in- 0 nuere, ipsi religionis *hostes* nota ea sententia confitentur: cuius sunt scholae, illius sunt tempora futura. Hominum namque generationes tales erunt, quales effonnatae fuerint in scholis, vel in fide moribusque religioso excultae vel ad impietatem morumque corruptelam depravatae. Ea ratione religionis hostes ubique terrarum communi consilio in id connituntur, ut ecclesiae auctoritatem et vim moderatricem a scholis arceant easquo solo ot pleno *saecularis ăuctoritati arbitrio* vel potius *corruptionis genio* subiiciant. Undo factum est, ut ¡idem hostes in aeccrrimo bello, quod contra rem catholicam iugitcr gerunt, *scholas* quasi tot *propugnacula* constituant, quao ecclesiao debellandae obiiciunt, quatenus iam in puerorum adulescentiumquo mente ideoque in generatione ventura pietatem ct fidem catholicam radicitus exstirpent. Sollicite igitur pervigilandum est. ut catholica iuventus in scholis D vera fido ot sanctis moribus rite instituatur, prout in schemate satis diserto exponitur. Sed *nil* in eo dictum est do *scholis mixtis,* quao licet sicut quaedam pestis puerorum mentes vol impietatis vel indifferentismi veneno inficiant, ubique locorum possim eriguntur et catervatim a catholica iuventute frequentantur. Expedit igitur ut malum describam atque aliqua remedia medendi asaignom. De *scholis mixtis* loquor in *Alemánico Helvetiae parte eredis.*

1. De scholis *parochialibus* aive *primariis.*

Erant quondam et plerumque adhucdum sunt incolis catholicis propriae scholae catholicao a catholicis fundatoribus conditae coogruisque fundis

I Habentur supra sub num. 17.

• Licet iam ab idibu» aprili» acripta falsaci, Um«n non anta diera 11 Inali fuit exhibita; ex quo facium est ni in examen non potuerit revocari. A concilii secretario ad deputatami· secreUrinm oiesa est die 21 iuaiL *Ada,* num. 453.

provisae et cum *ecclesiis parochialibus* intimo nexu coniunctae, ita ut socio auxilio ecclesia scholam parochialom ot sua vico schola parochialis ecclesiam et catholicam roligionom in quaque communitate sartam tectam eorvarot. Sed in permultis regionum partibus, ubi protestantes ot falsi nominis catholici *maioritatrm rotantium* constituunt, impii novatores illud unionis vinculum, qua ecclesia ct schola parochialis invicem iunctao erant, diruperunt et scholis catholicis suppressis parvulos catholicos una cum fundis catholicis *protestanlium scholis* ideoquo instructioni magistri alicuius Zwingliani vol Lutheran! vel omnino increduli vi latae legis adseripsorunt. Magnus proindo fictus et ploratus parentum et parvulorum catholicorum, sed incassum. Coguntur parentes catholici per mulctnm et poenam mittere infanto» suos ad scholas acatholicas, quas mixtos falso nuncupant, cum vere sint scholae protostnnticao vel nullius fidei. In eiusmodi scholis parvuli catholici magistro Zwingliano instruendi committuntur, qui cis coram, data sibi occasione, fidei catholicae veritatem, cultam divinum, leges, consuetudines, as. sacramenta, caeremonias catholicae ecclesiae obtrectaro, deridere et diffamaro non praetermittit, ut parvulorum mentes falsis doctrinis inficiat; et ecquidl iniquitatis semina, quao spargit, ad frugem iniquitatis accrescoro debent? Ut iniqui illi legislatores acatholicis civibus facilius suaderent, scholas has *mixtas* sive acatholicas religioni *parvulorum* catholicorum nil detrimenti esso adlaturas, primum catholicao doctrinae instructionem a parochis tradendam in scholis primariis admittebant, sed brevi etiam eam *religionis instructionem* e scholis eliminarunt, ita ut catholici parvuli in scholis amodo arbitrio ot seductioni ludimagistri protestantici prorsus relicti, summum periculum perversionis ot defectionis n fide catholica subeant necesso sit. Etenim quodeumque ipsis α parocho proprio in ecclesia parocbiali verum ac divinum docetur, α ludimagistro in scholis falsum ct humanae inventionis figmentum declaratur, et quodeumquo eis sancto tenendum ct pio servandum in parochiali ecclesia commendatur, in schola mixta veluti res vilis et superstitiosa consuetudo calumniatur. Sed eiusmodi scholae non solum in ludimagtstro, vorum etiam in libris elementariis, in spirituali aura, quao in iis viget, in doctrinis oloquiisquo, quao foruntur, nonnisi negationem ot odium in religionem ot ecclesiam catholicam redoleant Decesso est.

2. Quod voro dictum est do scholis mixtis inferioribus, id de scholis *mixtis mediis sive civilibus,* uti nuncupantur, maiori adhuc rationo valet, in quibus puori provectioris aetatis, in disciplinis, quao ad statum civilem spectant, erudiuntur, Idem in iis pro iuventuto perversionis periculum, idem ordo dissolutus et genium plerumque impium. Termini finesquo locorum ot communitatum iamdudum sublati fuoro, quibus catholici quondam a protestantibus seiuncti degebant; nnm apud nos fero in omnibus civitatibus, oppidis, vicis et communitatibus *catholici mixti* cum *acalhalicis* amodo commorantur ot quotidianae vitae commercio ot.conversatione invicem cohaerent. Unde saepissimo fiat oportot, ut crescente in dies eorum numero *acalholici communicationem in scholis* cum catholicis impensissime quaerant, ot catholici cives vel fraudo protestandum vel propria animi levitate ot pravis doctrinis obcaecati saepenumero *pacttfm* cum aeatholicis ineant do commutanda schola hucusque puro catholica in scholam mixtam, quao postmodum etiam acatholi-

› *ntyrid* cod.

eorum pueris instruendis inservit ot plane neque eatholica ñeque mixta eed protestantica est vol potius omnis religionis positivae prorsus expera. Brevi namque talis achola in mixtam commutata in potestatem moderatricem acatholicae partis transit, vclut tristis experientia docet Unde fit, ut quod maiores catholici pro tuenda educatione catholica adolescentium pio fundaverunt, filii degeneres hostibus religionis tradere non erubescant, qui do sua parte rem perfidis traditam in corruptionem catholicae iuventutis pervertunt.

3. Scholae catholicae otiam <u/>eriorrj sive *collegia* et *gymnasia* in gymnasia mixta iniquis legibus vel pactis commutantur. Et tristissimum eiusmodi commutationis exemplum ex mea diocesi S. Gallensi expono, quo uno cetera exempla omnia dignosci poterunt Exstitit pro catholicis incolis in S. Gallo iam decem abhinc anto annos collegium sive lycoum catholicae fundationis satis splendidum, catholicae religioni, scientiis et artibus dicatum ot a trecentis amplius adolescentibus catholicis frequentatum. Opes et fundos huiusco collegii quondam suppeditabat ditissima hacredita» monasterii S. Galli iniuria temporis anno 1805 oxtincti. Postquam populus catholicus una cum celeberrimo hoc monasterio scholam oidem ¡anctam amiserat, in oius locum pro catholicis in aedibus amplissimi coenobii novum subvectum fuit collegium, magnisquo fundis ditatum. Floruit schola haec Sangallensis recontior usque ad annum 1856, quo tandem iniquo ct violento actu soppressa et in *mixtam* conversa fuit Nam tomporo nostro nec fundationes neo loria titoli et documenta contra novum ius violentiae et iniquao maioritatis amplius valent. In consilio cantonali maiori votantium numero collegium illud catholicae fundationis fuit suppressum, catholico populo subreptum, in collegium mixtum commutatum vel ut clarius dicam *parti protestanlium* traditum. Non defuere monitiones episcopi universiquo dori, noo petitiones catholicorum, eorumquo Lamenta nd auctoritatem legislatoriam directa, quominus iniquum hoc facinus committerent, sed non obstante solemui catholicorum protostationo iniquum decretum coeptum fuit et execution! commissum. Ad obtegendum malae machinationis finem fraudolenti novatoros fingebant ct etiamnunc asserere soient, scientiam proprio dictam nec catholicam nec protestantem esse, sed ntraquo fidei hac professione superiorem mathesim ot linguarum studium pro catholicis et protestantibus sibi similem et parem, atquo factorum in historia narrationem utriquo parti esse eandem, ideoquo sufficere, ut *nonnisi religionis doctrina* discipulis pro separata eorum fidei professione seorsim ct seiunctim tradatur. Sed quid do ciusmodi cavillationibus iudicandum facile dignoscitur. Omnes namque experientia comperti sumus, omnem scientiam, quaecumquo sit, ab hominibus erronea doctrina semel infectis ad expugnandas fidei catholicao veritates perverti posse, ac saepissime in manifestam iuvenum discipulorum perniciem reapeo perverti. Novimus dein, quanta pestis spiritualis vel ab *Historiae disciplina* in mente» hominum dimanet, ubi fraudo, dolo, mendacio historiographorum violata fuerit. 'Fune etenim non admirabilem temporum ordinationem, quam divina providentia in Christo, quasi in centro sacculorum disposait, enuntiabit historia, sed confusam impiamque rerum factorumque congeriem providi Dri moderaminis prorsus expertem; non luculentissima ecclesiae catholicao lumina et merita, sed fictam a ñequissimi auctoribus, ignominiam eius et obtrectationmi manifestabit. Catholici iuvenes eiusmodi detractiones contra religionem et ecclesiam catholicam proiectaa

M·

Ioti mente suscipiunt, a magistris acatholicis in re litteraria edocentor, in communione quotidiana cum pueris acatholicis conversantur, aerem vel impietate vel erroribus corruptum iugiter respirant atque sub continuo adiunctorum horum influxu fieri necease est, ut sensim in fido catholica tepescant, errores pedotentini suscipiant, indiflerentismo, quinimo impiotati ot morum etiam corruptelae succumbant. Et hoc tristissimum praesagium, proh dolor! verus rerum eventus affirmat Exactis namquo in collegio mixto aliquot annis adolescentes, raro plerumque exemplo excepto, fidem catholicam et pietatem amittunt, poreuntque pro catholica ecclesia, pro propria suae vitae sospitato ot nisi gratia postmodern subvenerit, pro saluto aeterna. De filiis s. matri ecclesiae quondam impense addictis brevi facti sunt infestissimi hostes, quam honoribus ot muneribus mundi semel aucti, quomodocumque potuerint, acerrime expugnant Ita crescat oportet Aosrium numerus in pn>- B *pria ecclesiae catholicae domo* et fiant *infestissimi hurtes ipsi domestid cius.* Sod malum hoc gravissimum in dies augetur, in generationibus futuris atquo ecclesiae exinde parantur funestissima fata, cum impia temporum horum potestas *per scholas mistas eam quasi in radice* el *seminario fidelium perturbare* et *estirpare ametur.* Et hic *est questus meus* gemebundos, haec *lamentatio mea amarissima de scholis mixtis,* quam vobis eminentissimi ac reverendissimi patres ad adiuvandum me refero; gravissima mala video, nec mederi valeo, cum ciusmodi scholae *statutis dedis nostrae constitutionis* innitantur; quam mutaro viros mihi desunt

II. Habita ratione tot tantorumque malorum, quao in animas, in ecclesiam et catholicam societatem *ex scholis mixtis* redundant, s. concilium Vatinum silentio praeterire eas non potest, sed remedia certa contra eas statuere debet Imprimis, C prout opinor, summi sui muneris et officii erit solemni suo consultu

1. Scholas mixtas cuiuscumque generis ac ordinis reprobare,

3. Episcopos, parochos et parentes serio adhortari, utpote *episcopos,* ut pro posso suo contra ejusmodi scholas militent, *parochos,* ut Christianam iuventutem ib eis arcere studeant, *parentes,* ne pueros suos eiusmodi scholis unquam committant,

3. *hfagistratus driles admonere,* ut scholas catholicae fundationis oarumquu facultates catholicis iniqua vi et lege subtractas, restituant, *liberamque puerorum instructionem* ipsis concedant, quam paterna utique potestas ¡uro exigero potest

Haec sano doctrinae ¡arisque principia, siquidem ad tempus abs viris iniquae violentiae non respiciuntur, tempore, quod adveniet, forsan praevalebunt, nisi interim terrarum orbia prius ruerit atque D appropinquaverit ventura ira!

Summo ot perenni cultu.

Romae idibus apriL 1870.

f Carolus loannes Oreith ep. Sangallensis.

42.

Eiusdem episcopi SanguiIensis observationes et propositiones de matrimonii mixtis Corumque maiori In dies augmentations in Alemanniea **Helvetia1.**

Eminentissimi et reverendissimi pairee.

Scholae mixtae et coniugia mixta in manibus Iniquorum hominum hac nostra tristissima aetato totidem eunt Mortis instrumenta vel bollici arietes, quibus duce spiritu nequam arcem religionis et ecclesiae catholicae ubiquo terrarum conquassare, cumque in communitatibus ct familiis labofactare atquo diruere connituntur. Hoc loco do matrimoniis mixtis ago sub triplici eo conspectu, quom eorum *pericula, genera* et *remedia* exhibent.

L

Pericula.

Pericula, quae ex mixtis matrimoniis catholicae ecclesiae nascuntur, notissima sunt, ot raro exemplo eiusmodi eonnubia coniugibus Dei benedictionem vitamque beatam conferre quotidiana experientia docet. Attamen hoo non impedit, quin sicut alibi ita etiam in Alemannica Helvetia ac praesertim in dioecesi Ssngallcnsi numerus mixtorum connubionim inter catholicos in dies magia accrescat: ot non mirandum. Intra dioecesis eiusdem finos 120,000 protestantes circiter cum 130,000 catholicis vivunt; qui omnes ct singuli quotidiano socialis vitae commercio, unius eiusdemque reipublicao constitutione, magistratibus legibusque invicem satia arcte iuncti sunt. Hinc inter homines utriusque sexus ct religionis consuetudines frequentes, multiplices peccandi in turpi occasiones, ct urgentes nubendi rationes, quibus accedunt apud catholicos sponsus sponsasve levis do religione sensus, indifferentismus, sucra auri fames, contrahens perniciosum tot mixtorum matrimoniorum exemplum et ab iis deprompta conclusio: quod aliis licitum fuerit, singulo cuique non illicitum esse. Itaque catholici iuvones virginesve ad matrimonia mixta advolant, notis ab ecclesia praescriptis conditionibus satisfacturos se promittunt, dispensationem do impedimento disparitati» cultus impetrant, sed brevi familias plerumque constituunt, a catholica religione io dies magis dissentientes, quao quippe religionis officia ac pietatis exercitia negligent liberoeque suos in pestìfera indifferentismi aura educant Proindo ea mixta matrimonia et ex iis ortae familiae foecunda plerumque fiant necesse est seminaria eiusmodi catholicorum, qui nec fidem catholicam profitentur nec officia hominis catholici adimplent, sed infidelibus deteriores facti ecclesiam acerrime infestant ct eo efficacius cam perturbant, quod sub fictitio nomine inter veros catholicos recensentur, tanquam morbida membra corpori ecclesiae adhaerent et non a foris sod ab intus ideoquo funditus ordinem ct pacem ecclesiae confundere ipsis contingit. Praetermitto exponere tot animarum pro vita aeterna iacturam vix unquam vatis deplorandam. Hinc facillimo potest evinci per mixta matrimonia in iis regionibus, in quibus pari iuro catholici et protestantes mixtim commorantur catholicam ecclesiam magis magisque in dies labefactari, fidelium suorum numero et sua integritate et auctoritate diminui atque ad cxtinctionem verti oportere, nisi divina providentia admirabile quoddam ci subministret auxilium.

In dioecesi Sangallensi ultimo transacte septem annorum spatio 530 amplius mixta matrimonia inita fuerunt utique praescripta ecclesiae dispensatione provisa, sed praeter ea non exiguus adhuc numerus ciusmodi connubiorum, quae vel coram ministro protestante acatholico ritu celebrata fuero, quia nupturientes ncc praescriptas ecclesiae conditiones implere, nec ecclesiasticam dispensationem sibi acquirere volebant. Crescit cum numero malum quod e mixtis connubiis in ecclesiasticum ordinem copiose dimanat, ct difficile nimis est dictu, quaenam ad cohibendum malum congruo adhibenda sit medela, quoniam ingravescente morbo acerbius aequo aliquod remedium infirmo facile potest mortem parare, defectionem dicam multorum catholicorum de fide manifestam. Nil ox parte mea supersedi, quo ma-

* rf eod.

' Die II isoli rxMMUe. sc die SO ‹uwktn mmiii a condili BsenaUrin »A DepaUtMUis tctreUrinn uuuj. 469.

him ot ox co nascitura pericula arceam; litteras a pastorales, commonitoria, mandata saepcnumero ad clerum populumquo direxi, ut mixta matrimonia quomodocumque cohibeam et in solemni decreto matrimoniali, dominica prima ianuarii quotannis in singulis parochialibus ecclesiis a parochis ox ambone praelegendo contra ineunda matrimonia mixta congruas ac severas admonitiones edidi indigitans pericula quao exindo animis, coniugibua, familiisque eorum nascuntur. Parochos quoque adhortatus sum, ut sedulo invigilent super familiis atquo adolescentium utriusquo sexus consuetudine, ne levitate animi vel seductione capti mixta connubia ineant. Interea folia dispensationis, ut nuncupantur, *vacua,* a nuntiatura nobis retracta fuerunt, nosquo coacti singulis vicibus ot casibus pro dispensationibus ad nuntiaturam *Lucernensem* recurrere, quod *nobis quidem labarem auxit, numerum* autem mixtorum matrimoniorum *nequaquam minuit.* Omnia igitur quae ad B coercendum hocco malum usquedum tentavimus, vel exigua frugo vol prorsus incassum tentata fuero. Quod eo magis deplorandum quo certior isdomquo funestior pro ecclesia catholica in istis regionibus fit rerum exitus. Omnia namquo per mixtorum connubiorum accumulationem pedotentim in ecclesiastico ordino susquo deque vertuntur, exoritur hominum generatio, qui nec catholici nec protestantes sunt nec ullam religionem profitentur, perit iu catholicis cum fido catholica omnis pietas et filiali» in matrem ecclesiam amor; quinimo in oppositum i. e. in odium pervertitur.

IL

Genera mixtorum connubiorum.

Iam vero intueamur oportet diversa matrimoniorum horum gonera, quo facilius quaedam remedia contra malum statuero nobis contingat.

1. Concluduntur apud nos (raro tamen exemplo) mixta matrimonia, quorum una alteravo coniugum pars *impedimento ligaminis* obstricta est, sivo vir acatholicus vivente adhuc sua uxoro cum alia catholica libora matrimonium vel potius concubinatum adulterinum ineat, sive mulier acatholica, superstito adhuc primo suo marito, viro catholico nupserit. Eiusmodi coningcs coram ministro *acattolico* adulterii sui consortium plerumque ineunt, in iugi adulterio cohabitant, liberos suos voi sino religione vel in protestantismo educant Quid ad comprimendum scandalum contra *catholicam* eiusmodi conjugiorum *pariem* sivo vir sivo mulier sit catholici nominis, ecclesiastica auctoritate decernendum et exequendum? Sano solemnis excommunicationis poena ciusmodi coniugos catholici mulctnndi sunt, sed diversa est episcoporum in eo praxis, et uniformitas agendi perquam necessaria esset, ut contra contumaces ordo D ecclcriao servari possit.

2. Sunt etiam catholici sponsi utriusque sexus, qui mixta matrimonia ineunt sino *praecia dispensations rorum ministro protestanti?* sub manifesto eccleiiattirac auctoritatis contemptu. Eiasmodi confuge omnes cx matrimonio suo exorituras *proles* ab» ministro *acattolico baptizari* et 0» *heterodoxa religione educari permittunt* vel curant; officia dein religionis cuique homini catholico sacra et ecclesiae praescripta negligunt atquo nec catholicos nec protestantes, sed omni religione extorres ae esse verbis ct factis profitentur. Attamen apostatae isti ecclesiae catholicae solemnitor renuntiare nec volunt nec audent, quinimo si mors eis supervenerit, prnximi cognati sepulturam et officia ecclesiastica pro mortuis vehementer expostulant, quod semper nonnisi provocato maximo scandalo odioquo in clerum ct «ccleflinm ipsis denegatur. In Alcmannica nostra Ilclve-

tia, In Sangallensi nimirum et Basileenai dioecesibus, plura eiusmodi connubia passim existant, sive maritus in iis sit catholicus et mulier acatholica sive vico versa. Et ob praecavendum maximum impiorum tumultum episcopi hodiedum necdum ausi sunt ferre in catholicam eiusmodi matrimonii partem solemnem excommunicationis sententiam; quod si exequi deberet, ex s. huius Vaticani concilii consultu speciale decretum contra tales coniuges emittendum eat atque episcopis inculcandum, ut ubique locorum eadem et concordi censurae sententia contra nefarios eos et apostatas coniuges procedant. Tunc facile fiet, ut quod omnibus episcopis sancto servandum nova lege praescribitur, singulo antistiti facilius ad oxequendum reddatur et disparitale praxis sublata, quae hucusquo intervenerit, minus cadat odium in singulum episcopum, qui seorsim contra refractores legis poenam exoqui tenetur.

3. Tertium porro mixtorum connubiorum genua coniuges complectitur, qui praevio conditionibus ab ecclesia praescriptis fideliter staro se velle scripto promittunt scilicet do educanda utriusque sexus prole in fide catholica e. s. p., ideoquo dispensationem ecclesiasticam pro ineundo mixto matrimonio impetrant et coram proprio suo parocho catholico matrimonium rito contrahunt; sed ecclesiastica parochi benedictione semel suscepta *a promissis suis fraudulenter* et *impie recedunt,* liberos suos in *heterodoxa fide efformant,* atque ecclesiae auctoritati oiusquo salutaribus praeceptis illudunt.

4. Maiorem denique mixtorum connubiorum numerum ii coniuges constituunt, qui impetrata apostolica dispensatione coram proprio parocho catholico rito matrimonii vinculo iuncti fuerunt, suasque proles in religione catholica efformari curant. 8ed educatio infantium in iis defectuosa admodum est et C saluti eorum valde periculosa. Nam cum in iisdem matrimoniis coniux mater plerumque sit *acatholica,* cui primordialis utique liberorum instructio in precibus, devotionis exercitiis, in moribus christiania incumbit, in eiusmodi familiis neglecta sit necease est precandi consuetudo, catholicao vitae ac religionis exercitium, quo fieri oportet ut liberi sicuti eorum parentes eodem tepore et fastidio fidei et religionis languescant. Proinde, quemadmodum per *scholas mixtas* catholica inventus plerumque religioni catholicae detrahitur et avellitur, ita per ma*trimonia mixta* integrae familiae matri cstholicao ecclesiae abalienantur atque ad plenum indifferentismum protrahuntur; per utrumque denique impietatis medium spiritus huius saeculi nequam ecclesiam in semetipsa dissolvere conatur.

III.

Remedia ad arcendum malum.

Urgens necessitas exposcere videtur, ut ex s. concilii Vaticani consultu severiores universim In mixta matrimonia leges statuantur, sod difficillimum est, aptas s&lutaresquo leges ad coercenda haec mala proponere, cum malum, de quo agitur, pravorum exemplorum multitudine, suffragante impio huius aevi genio, levi catholicorum fide, adeo inoleverit, ut qui litania colligere voluerit, facile eradicet simul cum eis et triticum (Matth. XIII, 29). Numquid igitur ecclesiae expedit, ut crescere sinat utraque usque ad messem vel falce mania evertat oportet? Quidquid sit, consultum videtur pro universali ecclesia de mixtis matrimoniis certas statuere leges vel iam statutas solemnitor innovare atque episcopis serio inculcaro, ut uniformi praxi nbique terrarum iuxta leges ferendas et latas contra mixta matrimonia procedant Nam si diversa praxis huc illuc abs rpivonpM sonatur, integrum ndii pondu

ex parte impiorum cndat in episcopum necease est, qui ecclesiasticas leges exequi Cur.

Quod si vero conioges transgressores nuspiam aliqua censura poenali feriuntur, ordo matrimonialis et ecclesiae auctoritas ubique concussa pedetentim concidet Nani scandala publica poenali ictu non amplius vindicata contagionera vitiorum inter fideles dispergent, cbristianiqno matrimonii ordinem et sanctitatem diruent Arceantur igitur do ecclesiae sinu ct rciiaantur α communione oins falsi nominis catholici coniugcs, qui protervo vultu sapientissimas ecclesiae leges ot fidem catholicam de indissolubilitate et unitate matrimonii infringere audent; rescindantur haec putrida membra a reliquo corpore, ut una cum sanis membris corpus maneat integrum, salvum ntque illaesum.

Quae cum ita sint, statuendum esso opinor

L Omnes episcopo novo matrimoniali decreto a a. concilio Vaticano proximo ferendo teneri publicam ac solemnem excommunicationis sentencian ferro in coniugo· praevaricatores sub numeris 1, 2 ct 3 supra commemoratos, quae sententia scraper α parochis diebus duminicis vel festis c prono promulganda iubeatur in ecclesia pxrochixli, cui coniugcs rei per domicilium praweos adpertinent.

2. *Facultatem dispensandi de impedimento disparitati? cultes ordinariis locorum* esso remittendam, quorum conscientia oneranda est, ut connisi sub gravibus causia et urgente necessitato atqne singulis vicibus nonnisi post eretta» *causae recognitionem* indicio vel *unientia in consistorio lata* dispensationem de disparitate cultus vel concedere vel abnuere teneantur et utrumque gratis omnino. Ea procedendi rr.tionc ct forma servata numerus mixtorum matrimoniorum multum diminueretur.

Summo ct perenni culta permanerò lactor
Romae 19 aprii. 1870
f Carolus loannes Grcitb, cp. Sangollonsis.

43.

Propositio cardinalium Riarl0-8fonai ct Pccci postulantium, ut n concilio dumnetur ontologismo 1.

In cs senione, in qua sermo habitus eat de *onlologismot* excclIcntioimus ct reverendisairaua Gasscr episcopus Brixincnsis nomine congregationis robus fidei praepositae affirmabat, quaestionem illam non esso co loco leviter ct perfunctorio attingendam, sed alibi opportunità de ea agendum, ut tota re melina ct plenius definiretur

Huic declarationi inhaerentes infnucripti cardinale episcopi, ne cnnlrovcnda nimia late pateat, damnandam proponerent illam dumtaxat ontologismi formam, quao aperto catholicae doctrinae opponitur. ct fundamentum est multorum errorum qui nunc D late pervagati sunt: ct continetur3 in illa propositione: rNaturalis est homini cognitio Dei directa ct iinmediata

Ex Alla parte non videtur expedire ut concilium Vaticinum penitus do ontologismo sileat. Ex hoc enim silentio ontologistao statim vires resumerent, tuis controversia restaurarent, ipsa Romanae congregationi» responsa (18 snptcmbris 1861J infirmarent, ct huic sedi turba ct molestias crearent Cum vero sacrio Romanae universalis Inquisitionis con-

* EvMMta die X3 insii, se die 25 a concilii secretario ad DtpatalM afarelariam mim. *Ad* nnn. 4M.

1 U sspra, U LÎ. t»A 'J73 a. Hanc opportunitatem nactus. lector»· meaiùM r»|r», omnis aaacUa h 4U «iocnmenta circa «ratotapMBtra, 4« qiutat Un hie quo alibi in actis concilii Vataaai «erro occanit, ia aaum collecta referiri nptid Avanzai, *Atta te* ttf errjta furt/ *apud tandam* icdcm jerunhir, till llVnrrw, IWi), p S04-M ÏK3-P8.

• rM.

A grega lio (18 Septembria 1861) allatam propositionem tuto tradi non posso decreverit, ot multi episcopi (praesertim Neapolitani in sua epistola collectiva nd clerum saecularem et regularem, 28 iunii 1862) ontologismum graviter reprehenderint; Christi fideles huius damnationis confirmationem expectoro videntur: qui insuper mirarentur, ex totius orbis partibus episcopos in Vaticanum concilium coactos fuisse, ut pantheiamum et rationaliamum aliosquo errores, quos per se ipsi cavero poterant, damnarent; errores voro illos qui ad haec monstra viam sternunt intactos reliquisse. Quapropter

Proponitur damnanda a concilio Vaticano sequens propositio:

„Naturalis est homini cognitio Dei immediata ct directa.

1.

Satis est huius propositionis terminos intolligere, nt statim innotescat, eam opponi veritati illi catholicae qua credimus, visionem Dei intuitivam qua beati perfruuntur, case supcmaturalem. Quid enim sibi vult cognitio immediata alicuius rei? Cognitio immediata distinguitur u cognitione mediata in eo quod cognitio immediata ea est, qua res cognoscitur in se ipsa; mediata vero ea est per quam res cognoscitur in alio. Ex. gr. cognitio qua obiectum mihi praesens video eat immediata; cognitio qua illud obiectum video in speculo eat mediata. Nam in primo easu obiectum in se sine ullo modio video; in secundo video immediate imaginem eius, ot hac mediante venio in cognitionem obiccti quod illa repracmjntat (v. a. Th. 1 p., q. XII, r. 9, ct q. LIVr a. 3, et in epist. ad Corinth, c. XIII, lect XV).

2.

Animadvertendum praeterea, immediatam Dei C cognitionem ewc idem ac immediatam Dei visionem, ut notat s. Th. eont. geni. lect. 3, c. 63. Et sane Deum immediate cognoscere est cognoscere Deum non per ullam ideam seu similitudinem α creaturis derivatam, aut a Deo ipso in anima impressam, sed est cognoscere Deum in s‹» ipso, seu per cius essentiam (b. Th. IccL 4 sent diaL 49, q. 2, a. 1). Hoc autem fieri nequit niti ipse Deos seso praesentem monti videndam exhibeat, ita ut mens cum videat non per aliquam speciem sed per ipsam eius essentiam, id est immediate ct directe. Ergo immediata et directa Dei cognitio est immediata ot directa cius visio. Insuper ontologi id aperto profitentur ct docent, Deum humanae menti scipsum immediate videndum praebere, ea ratione qua lux oculis nostris affulgens ubicela ipsis exhibet et visibilia efficit.

3.

Hoc posito, quantopere baec Dei visio catholicao fidei opponatur, videamus. Scholastici sanctos patres secuti non modo evidenter ostendunt, immediatam Dei visionem naturaliter repugnaro cuicumquo intellectui creato (s. Th. 1 p., q. 12, a. 4) ct multo magis homini in statu *riaer* ut loquuntur theologi (a. Th. ibid α. 11 ct qq. dd. de ver. q. 13, ft 3); sed praeterea docent, unicam esso viam, qua humana mone Dei cognitionem acquirere potest, ct hanc non caso aliam quam ut incipiat ab iis quae facta sunt, seu a creaturis, ct assurgat *arguendo* ad cognitionem Dei. Sufficit in re notissima unum vel alterum s. Thomae locum indicare. In qq. dd. de ver. q. 18, a. 2, ait: „Nos aliter Deum notum habere non possumus, nisi ex creaturis ad eius notitiam veniamus.|4 Et sent 1. 1, diet 3, q. 1 (a. 4]: nNaturalis ratio non cognoscit Deum nisi ex creaturis.· Iuxta s. patres Dei cognitio in hac vita acquiri non potest, nisi aut per fidem aut per argumentum α

creaturis deductum, ut legero est apud Petavium a theoL dog. [do Deo) I. 7, c. 1. Theologi post auctorem librorum de diviniti nominibus lib. 1, c. 7, triplicem modum statuunt quo Dei cognitio a creatis robus deducitur, scilicet *per effectum, per remotionem, per excessum.* Iam vero quocumque modo explicetur immediata Dei cognitio, ea sempor differt a cognitiono *arguilica* seu *drductica:* quia *intuitif)* ot *deductio* sunt duo cognitionis processus diversi et oppositi. Igitur immediata Dei cognitio, utcumque explicetur, opponitur doctrinae patrum ct scholasticorum.

Animadvertendum insuper, sanctos patres ct scholasticos docere, processum hunc *a posteriori ewe* necessarium, non ut immediata Doi cognitio quao humano intellectui naturaliter inceso dicitur ciani et distincta tantummodo reddatur, sed ut humanti mens ad Dei cognitionem perveniat ciusquo existentiam contra atheos demonstrare possit: B ut aperto patet tum ex fine quem sibi proponunt, tum ox modo quo suas demonstrationes conficiunt lamvcro immediatae Doi cognitionis defensores illud contendunt, probationes nempe *a posteriori* a patribus et scholasticis caeterisque theologis pro exiatentin Dei allatas, valere quidem pro periodo reflexa ct secundario, ut ipsi loquuntur, non autem pro directa et prima: hoc est non valero nd demonstrandam Dei existentiam, sed solum ad efficiendam claram ct distinctam cognitionem illam immediatam, qua iuxta ipsos anima nostra naturaliter praedita est.

•k

Omnes theologi catholici non modo ex sacris Scripturis ot s. patribus statuunt tanquam fidei dogma, non posde humanam momom in statu viae habere naturaliter cognitionem Dei intuitivam, verum etiam idipsum confirmant auctoritate concilii Viennensis C an. 1300 *[lege* 1311] sub Clemente V celebrati. Hoc concilium Reguardos damnavit, qui dicebant: ¿Anima non indiget lumino glorino ipsam elevante ad videndum Dcum.u Quo praemisso, sic urguendum videtur: Certe *lumine gloriae* non amplius indiget humanus intellectus ut ad Dei visionem perveniat, si visio Dei est ipsi naturalis, ut patet Igitur et incurritur damnatio concilii, et visio beatifica non erit mnplius supcrnntumlis linee videntur per so manifesta.

5.

At cognitionis immediatae ndsortorcs hnne concilii damnationem vitaro conantur. Dicunt aliqui Io concilium damnat cos, qui contendebant posse ab humana mente in statu vino videri essentiam Dei; nos docemus videri non essentiam sed substantiam Dei. Sed haec otiam sanno doctrinso opponuntur. Cum enim Deus sit infinito simplex, D nulla in no eat distinctio inter essentiam ot substanti.mi. Quapropter fieri nequit, nt humana mens in videndi» Deo videat cius substantiam ct non cius essentiam. Praeterea cum in Duo esse et essentia non distinguantur, ut docent theologi, nequit videri Deus, nisi cius essentia videatur.

6.

Alii dicunt 2" mens humana habet intuitum naturalem Dei, non quatenus videt cius essentiam, sed quatenus videt attributa Dei, ita nt terminus naturalis intuitus non sit essentia sed divina attributa. Sed otiam haec evasio opponitor doctrinae catholicae, quao negat omnem distinctionem rc-alcm inter attributa ot essentiam. At si omne attributum Dei est ipsa cius essentia, nequit humana mens intueri aliquod Dei attributum, quin simul cius essentiam intueatur. Praeterea m humana mens attributa Dei intuetur, non poterit ea certe intueri nisi ubi sunt, seu ut concedunt adversarii, in essentia divina. Sed non potest una rea cognosci in alia tanquam in obiocto cognito (ut notat s. Thom., 1 p , q. 84, a. 5), quin cognoscatur etiam obiectum in quo ipsa cognoscitur. Non posset ergo mons intueri attributa Dei, quin cius otiam essentiam intueretur.

7.

Dicunt 3· alii, intuitum Dei naturalem esse obscurum, intuitum beatorum ease clarum. Quao otiam evasio vana est. Nam si est visio Dei *immediata,* est cognitio clam ct distincta quae beatum fdccret videntem. S. Thom. hanc evasionem unanimi Scripturarum testimonio contrariam declarat, et concludit differentiam inter cognitionem Dei, quae propria cat beati ct cognitionem viatoris, non in eo positam caso quod illo *dilucide,* hic nutem *obscure* Dei essentiain videant, sed in hoc quod illo *ridet,* hio *non ridet* essentiam Dei. En verba s. doctoris qq. dd. do verit q. 18, a. 1: 0Quidnrn dixerunt, quod Deum per essentiam videro non solum contingit in patria, sed in via, quamvis non ita perfecto in via sicut in patria ... Sed htud dictum contrarium est Scripturae testimoniis quao concorditer in divina visione beatitudine™ ultimam hominis ponunt. Undo ex hoc ipso quod aliquis Deum per essentiam videt, boatus est ... Non est autem possibile, ut ultimus terminus perfectionis humanae accipiatur secundum aliquem modum intolligendi, quia in istis modis intelligcndi possunt considerari infiniti gradus, quo unus alio perfectius intclligit; undo oportet quod ultimus terminus humanto perfectionis sit in intolligendo aliquod perfectissimum intelligibile, quod est essentia divino. In hoc igitur unaquaeque rationalis creatura beata est, quod essentiam Dei vid< t, non ex eo quod ita *limpide* vel plus vol minus eam videt. Non igitur visio beati a visiono viatoris distinguitur per hoc quod est *perfectius et minta perfecte* videre, sed per hoc quod est *ridere* et non *ridere.*

D.

Contra ha aliosquo similes ontologorum evasiones notandum est, concilium damnando Reguardos qui dicebant posse Deum videri ab anima sine *lumine glorine,* nullam fecisse distinctionem inter substantiam et essentiam, inter essentiam ct attributa, inter visionem claram ct obscuram. Ex quo videtur colligi immediatam Dei visionem, utcumque ea explicetur, effugere non pomo concilii damnationem.

Ut brevitati consulatur, omittimus hanc imtnediafani Dei cognitionem conciliari non posse cum alia veritate catholica n concilio Viennensi (Clement. de summa Trinit. ot Fid. cnlh. tit. 4) definita, et in Lateranensi sub Leone X confirmata (aena. Vili can. Apostolici rcgiin.): pAninm intellectiva est forma humani corporis per ac et ěssentialiter l. Nam ex hac definitione sequitur animam non posso naturaliter cognoscere immateriale in se ęp sed sub forma aliqua sensibili: eum notum sit axioma: „Modus operandi conformis ę modo cxistrndP. Omittimns pariter, posita immediata Dei cognitione, *raptum* ct *prophetiam* non esso amplius extraordinaria facta et miracolosa, co modo quo explicantur a sancto Angustino nliisque patribus et scholasticis per extraordinariam intellectus elevationem ot sentientium facultatum suspensionem. Nonnullas potius ontologismi sequelas attingamus.

10.

Ontologismo vinm late sternit Si enim mens nostra non α creatis rebut ad Del c«»^ni-

tionem ascendit, m:d ad immediatam oius visionem admittitur, Deum naturaliter intuebitur co mudo quo est, scilicet non solum pruut est unus in naturo, sed etiam ut est trinus in personis; quia immediata alicuius obiecti eugnido postulat, ut obiectum prout rcipsa est in se ipso cognoscatur. Mysteria igitur aequo ac naturales veritates, a mente nostra naturaliter cognosci possent, nec *exciderent vires nativas kuuianae inteUigetitiae,* quod aperto affirmant nonnulli ontologi exempli gratia Thomas Moruz et Franciscus Lavarino, quorum sunt verba notata (Eociclop. scientif. per Tom. Moro e Fr. Lavarino, vol. 1, pag. 312,314; Torino 1856). Hinc recto scribebat Zarclli; eSi vera esset ontologorum sententia, omnes homines naturaliter essent beati ¢omprehensure ct Deum ipsum vero possiderent; nec ratio met cur ulterius Christo, redemptione et ecclesia ïndigerent *(SisL* filos, di Gioberti, cap. 10, p. 30: Parigi 1^48).

11.

Viam sternit ct *panterismo.* Notum omnibus est rerum intelligibilitatem nil aliud esse, nisi ipsam earum realitatcm. BVerum est id quod est", inquit s. Augustinus. Et haec est ratio quare omnes pantheistao toti in eo sunt ut negent rebus propriam intelligibilitatom ; optimo pervidentes, quod negata semel rebus intelligibilitato sibi propria, neganda est etiam ipsa carum realitas. At vero iuxta ontologos res non sunt intelligibiles in seipsis, sed solum in Doo. Igitur res non habent in seipsis realitatcm sibi propriam, sed habent in Deo, ut docent pantheistae. Praeterea, si audias ontologos, Deus est in quo et per quem res intclligimus; ipso est lumen intelligibile humanae mentis, ac proinde Deus pertinet ad essentiam animae nostrao, quemadmodum ad essentiam animae nostrao certo pertinet lumen intelligendi. Addo quod si Deus est lumen intelligibile humanae mentis, lumen quo omnes humanae mentes intelligunt caset numerico idem seu in omnibus unicum. Si unicum esset in omnibus humanis mentibus lumen intelligibilo, unica etiam caset in omnibus hominibus potentia intellectiva; quia cum lumen intelligibilo debeat esse intrinsecum potentiae intellectivae, unitas numerica luminis arguit unitatem numericam intellectivae potentiae. Unica autem potentia intellectiva non posset esso nisi infinitus Dei intellectus: quia lumen infinitum nonnisi ad potentiam infinitam pertinere potest. Igitur si Deus esset lumen intelligibile mentis humanae, una esset mens seu ratio, seu intellectas omnium hominuiu; ot haec unica ratio esset ipsissima Dei ratio

Et sano si theoria baec immediatae Dei cognitionis in historia philosophiae consideretur, ea semper in diversis systematibus apparet vel ut corollarium necessarium pantheismi, vel ut eius necessarium principium. Ita exempli gratia est pantheism! corollarium in systemate Spinosae, Schellingii et Hegolii. Spinosa enim ex panteistico principio: Bmentcm humanam esso modum infinitae cogitationis Dei docuit perfectam cognitionem acquiri per intuitum ideae entis perfectissimi, ex qua caeterae ideae deducuntur, ot humanam rationem unum idemque esso cum divina (Eth^p. 2, et in tract, de emend, intellect.). SeboHing ex principio psntbeistico: „humanum spiritum non esso nisi quandam fonnam sub qua absolutum, so manifestat deduxit, humanum spiritum intueri in eo evolutionem absoluti, ac proinde habere naturaliter immo essentialiter intuitionem intellectualem absoluti sub duabus formis, spiritus nempe et materiae, sete manifestantis (v. eius systema idealis transcend, vora. Orimblot, Paris 1842). Hegel denique docens humanum spiritual caso ipsam ideam-ens, quao ia tertio oralutionis momento sui conscientiam acquirit, eo se tendero affirmat, ut intellectualem absoluti intuitionem demonstret, quam Schelling aine demonstratione admiserat

Contra immediata Dei cognitio tanquam pantheism! principium se exhibet in systemate Malebranchii eiusque discipulorum uaquo ad Giobertium. Hi enim ex eo quod immediatam Dei cognitionem seu intuitionom humanae menti naturalem et necessariam esse dixerint, eo tandem adducti sunt, ut docerent, humanam rationem idem esse cum divina ratione, aliasquo huiusmodi doctrinas tradiderunt, quao ut clarissimi viri ostenderunt, nonnisi cum panthoismo componi possunt.

12.

Ex ontologismo sequitur et ccloctismus. Nam ai omnia in Deo cognoscimus, mena nostra erroris capax esse non potest, et diversae et oppositae philosophorum opiniones sunt semper quaedam partee ac voluti facies veritatis: quod aiunt eclectici.

13.

Etiam in ordine practico, qui in thooretico fundatur, pessimae consequentiae cx eadem doctrina inferuntur. Homine enim semel admisso ad immediatam cum Deo communicationem, aperitur aditus ad theosophiam quondam mysticam ot occultam qua facile persuaderi possunt et a culpa liberari actiones quaelibet, et superbus cuiuslibet auctoritatis aut legis contemptus, non sine magno moralis et socialia ordinis detrimento. Sane in operibus ot libris liberalium ontologismus plorumquo dominatur, et tradi solet tanquam doctrina suis propositis praeparanda peropportuna; ot Giobertius ex hac philosophia tatuitus infert, naturalem ordinem et supernaturalem re non differre, theologiam esso progressum naturalem philosophiae, immo utramque esso unam eandemque scientiam etc.

14.

His aliisquo rationibus, quas, ne nimii simus, omittimus permoti, postulamus, ut haec pomicio quae lato vagatur et qua incauti saepo decipiuntur, pro salute tot animarum quao pereunt a catholico grege, por Vaticanum concilium avertatur; et quod a Ilomanis congregationibus incoeptum est, a concilio perficiatur.

t Xystus cardinalis Riario Sforza arcbiep. Neapolit.
f loachim cardinalis Pccci episcopus Perusinus1.

44.

Salvatoris Vllclleschi, episcopi Auxlmani, propositio de tribus pietatis officiis ab episcopis inter se reddendis.

Illustrissime ac reverendissimo domine.

Inter tot quibus episcopus quotidio detinetur labores, interquo curas, quas secum affert pastorale ministerium, haud exiguum certo levamen erit, si omnes episcopi catholici sibi mutuo auxilium praebere studeant. ot assiduis orationibus invicem omnipotentem Doum exorent. Hinc aliqui episcopi praesertim Ditionis Ecclesiasticae operae pretium osse existimarunt, si plurimi episcopi in spiritu Domini congregati tria pietatis officia vellent exercere. Primum erga defunctos episcopos, secundum erga seipsos, tertiam erga episcopos in caelis cum Christo regnantes esset persolvendum.

1 In reliquis postalaUonilms edendis, qtdbo nullus a Deputationis .ecraUrio praefixus est numera tempori quo udsquseqne cripta fuit, úrdo, qtrastnm fieri licuit, serratas est

I. Ut primo fiat sati» quilibet episcopus vel per A te, voi por alium sacerdotorn missam unnm quolibet menno celebrabit pro episcopia recens vita functis, nec non alteram quotannis infra octavam omnium sanctorum pro omnibus episcopis catholicis in Christo quiescentibus.

Nec est cur ad hanc misericordiam fratribus impendendam rationes coacervandae sint. Neminem enim profecto latet qunm districtum iudicium (Sap.YI, 6) populi principibus id est episcopis immineat: quam facillimo ipsi omishionibus saltem in pastorali munero obeundo debita contrahant in purgatorio persolvenda; quum denique rarum sit ut particularia suffragia defuncto episcopo, praeter illa in die obitus, et anniversaria brevi aliquando duratura, applicentur. Noe denique illud est silentio praetereundum, licet neminem fugiat, meritum haud exiguum ex tuli pietatis officio unumquemque apud Deum consecuturum, ct quo plures fuerint episcopi congregati, eo copiosius unicuique suffragium obventurum.

11. Secundum pietatis officium erga scipsos adimplendum in eo situm est, ut omnes sint speciali modo in spiritu congregati coram Domino, dum orationi quotidie vacant aliosquo sanctas absolvunt actiones.

Sacra enim Scriptura non semel innuit quid quantum valeat huiusmodi orationis unio (Met. XIX, 19; lob. cap. 42, β). Quare sive mentali orationi, sive piae lectioni vacent, sive missam celebrent, sive horas canonicas persolvant, sivo preces supererogatorias recitent, sivo sacros functiones peragant in ecclesia vel oratorio, omnia simul agere proponant In sacro quoquo faciendo specialiter orent pro toto episcopatu catholico, ot infra octavam sanctorum Potri ot Pauli unam missam cclobrent pro incolumitato summi pontificis oinniumque episcoporum, C et pro sanctificatione gregis unicuique commissi.

Ut autem haec pia unio firmior in dies evadat, Reginae apostolorum tutelae et patrocinio commendanda erit, ac proindo neminem ex episcopis pigebit post horas canonicas vel alio tempero semel in dio orationem illam venerabilis Claudii Bornardi recitare *Memorare piissima Virgo,* et ter deinceps illam invocaro *Virgo immaculala, Regina apostolorum ora pro nobis.*

III. Tertium doniquo pietatis officium postulat, ut speciali cultu prosequamur omnes episcopos, qui in terris degentes pastorali munere sanctissime perfuncti sunt, quique nunc in caelis degentes sempor parati ot prompti sunt ad interveniendum apud Deum pro his, qui missi ad excolendam vineam Domini in labores eorum introierunt. Quapropter in fine horarum canonicarum commemorationem facient episcoporum, quorum illa dio festum agitur, D et omnium sanctorum episcoporum.

I.

Ant.: Pastores optimi, qui animam posuistis pro ovibus, intercedite pro nobis et pro grege nostro ad Dominum,

V. Benedicite sacerdotes Domini Domino.

R. Benedicite et superexaltate eum in saecula.

Oremus.

Deus qui in sanctis tuis et exemplum et praesidium collocasti, concede nobis famulis tuis, sanctorum omnium antistitum, quorum memoriam hodie recolimus, et exempla sectan ei protectione muniri. Per Christum.

II.

Ant.: Omnes sancti pontifices, estote memores nostri, deprecamini pro nobis Filium Dei sacerdotem magnum.

V. Benedicite Dominum omnes electi eius.

B. Agile dies laetitiae, et confitemini illi.

Oremus.

Fiat Domine quaesumus super nos misericordia tua et omnium sanctorum antistitum intercessione corirede, ut in pastorali officio obeundo experiamur suffragia, et vestigia prosequamur. Per Christum,

Haec tria pietatis officia si adimpleantur, nominem praeterit quantum inde auxilii ot moriti consequi possint episcopi quin vel expensas vel molestius sustinere cogantur. Quapropter ego has tibi littoras scribendas duxi, dum tibi fausta omnia ot felicia precor a Domino.

Datum Romae, dio 12 ianuarii 1670.

Humillimus et addictissimus famulus
Salvator archiepiscopus episcopus Auximanus
et Cingulanua,

45 *a.*

Supplicatio episcopi l^ujucdonieiislH pro parvulis in materno utero clangiti.

Beatissime Pater.

Franciscos Majorsini episcopus I^aquodoniensis ad vestros sanctissimos pedes provolutus humillimo sanctitati vestrao exponit quod ipse dum intentus esset studio schematis super doctrina catholica de transfusiono peccati originalis, casu pervenit in manus suas quidam liber, cui titulus: *De remedio aeternae salutis pro parvulis in utero dausis sine baptismate morientibus,* auctore Ignatio Ludovico Bianchi, ex clericis regularibus.

In hoc perlegendo libro visum est oratori quod argumenta quao continet summa sint consideratione digna, nam praefatus auctor nimio permotus zelo, et ardentissima charitate flagrane pro saluto infantium sino baptismate decedentium antequam ad lucem perveniant, ingenioso romedium excogitatum proponit ad salvandas oorumdcin infantium animus per flaminis baptisma mediante formula deprecatoria per matrem infantis facienda et ad thronum divinao misericordiae dirigenda, quae fidem, voluntatem, ae desiderium ipsius infantis exprimat ad baptismum recipiendum, offerendo mortem in contestationem fidei, quam oro proprio infans confiteri nequit — Hanc formulam auctor refert in pagina 102 ct 104, et maximo est perpendenda.

Ipse auctor demonstrat huiusmodi remedium non opponi doctrinae catholicae circa transfusionem peccati originalis, ncque verbis Redemptoris: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire iti regnum Dei;* immo esse consentaneum, nam ecclesia admittit baptismum sic dictum D flaminis, cum impossibile sit baptismum fluminis; ac proinde pertinere ad ecclesiam docere do modo possibili applicandi fructum redemptionis per baptismum infantibus in utero morientibus, quia Deus vult omnes salvos fieri. Et postea ostendit in proposito remedio, *salva semper catholica fide,* non adesse periculum errandi cum heterodoxia, nam non affirmatur quod parvuli possint salvari absque baptismo, sed agitur tantum do modo quo infans in utero fruì possit effectu salutari divinae institutionis.

Propterea auctor, pagina sexta ad vigesimam, innixus verbis sacrae Scripturae gravibus rationibus probat parvulos a primo tempore quo Deus infundit animam rationalem corpori dici posse vere eeae natos, licet nondum in lueem editi sint, ideoqoe posse renasci per baptismum, ad delendam maculata originalem iam in utero contractam, quae si in utero contrahitur, in utero etiam debet esse posibilitas eam tollendi, quia Christus pro omnibus mortuus

est, et Apostolus non facit distinctionem inter homines existences in utero, rei extra uterum.

Deindo, pagina vigesima ad sexagesimam, ostendit quod pro parvulis in utero clausis monentibus dobet esso remedium aeternae salutis, quod remedium ab ecclesia magistra fidei est explicandum (non quidem do novo instituendo sed Cantum declarando) uti consequens divinuc institutionis, scilicet por olfectum baptismi, modo possibili in casu applicandi.

Et quoniam ipsa ecclesia appellat baptismum sacramentum regenerationis, sequitur quod statuero aliquid dubont otiam pro infantibus in utero clausis, qui cum iam sint generati, videntur capaces osso et regenerationis, ne a Christi meritis omnino excludantur.

Ilis accedit quod summus pontifex Bencdictui XIV, lib. VH, cap. V, $ VI, in sua doctissima *Synodo dioecesana,* loquen· do baptismo collato infanti in matris utero latitmti, ita se expressit: „Veruin quoniam ultimum controversiae indicium a sedo apostolica ait proferendum, tutius erit ut episcopus istud ŏxpectet Videtur ergo non reprobaro praxim baptizandi parvulos in utero ṁatri Et ita apud ipsum loco citato sensit Baldos, Toumcly, et alii: idcoquo summao utilitari· spiritualis erit ai ecclesia examinet ac declaret modum quo istorum infantium nniniac per baptismum possint salvari.

Ilis igitur expositis, beatissimo pator, sanctitatem vestram supplex orator rogarn audet, ut hoc votum benigne excipero dignetur, et supremo sapientiae suae oraculo opportuna disponere velit pro examinatione theologica istius libri, ut si sanctitas vestra. Spiritu sancto afflante, aliquid super hac re affirmsrivo statuero existimaverit, procul dubio saluberrimum erit, tum ad exaltationem divinae providentiae, tum ad aeternam animarum salutem procurandam.

Donique sanctitatis vestano pedes humiliter deosculando spostolicam benedictionem efflagitat.

Romae pridie idua februarii anno Domini MDCCCLXX

Sanctitatis vestrao humillimus obedientisaimus addictissimus filius ot famulus

Franciecus Majoraini episcopus Laquedonionsis.

Formula orationis nomini filii in *ulero clausi a matre Deo porrigenda.*

Pagina 102.

Oratio.

Respice, Domine Deus, ad infantulum, quem tu in utero meo generari voluisti. Quoniam por carnalem istam generationem, communi originalis peccati labe coinquinatus, in regnum tuum nisi apiritualiter renascatur introire non potest: ipsomet infantulus, qui ut puor nescit loqui, to deprecatur Deum optimum maximum per mo matrem suam, ut si forte ex concursu occursuquo causarum naturalium, quas tu noe impedirò ncc immutaro tenoris, mortem in utero meo ait subiturus, te, inquam, per mo matrem suam infantulus isto deprecatur, ut sicut infantes ab iniquo l(erodo occisi tui prndconium non loquendo sed moriendo confessi sunt, ita eius mortem excipias in confcsaioneni vomo fidoi, et in coiitrelationem ardentissimi desiderii oo regenerari lavacro si fieri posset in utero, quod tuae ecclesiae consignasti, ut regeneraretur extra uterum.

Formula brevis

Pagina 104.

Domine, Infantulus, quem mo in utero gesture voluisti, per me matrem suam deprecatur, ut si in utero ensot mortem «ubitarus, eius mortem ĕxcipia Jl in confessionem fidoi, ct in contestationem desiderii eo ia utero regenerari lavacro, quo regeneraretur extra uterum.

454.

Indicium ali uno c thculogin Intimi dp dictu propositione episcopi Lnqiiedoniensis.

Il vescovo di Lacudonia, Monsignor Majoraini, ha presentato un voto per la definixiuno ďell Assunzione dolia beata Vergine, o di questo io non mi occupo: inoltro ha presentato una supplica in cui brevemente expono la dottrina contenuta noli' operetta del Padre Bianchi, Chierico Regulare, *De remedio aeternae talutii pro parvulis in utero clau· sis sine baptismate worieiitiLus,* o domanda che ai esamini se tali bambini possano salvarsi col mezzo proposto dal detto untore; insieme colla supplica ha unito una copia ďell opera del Bianchi, in latino o in italiano, Venezia 1768: di questa dottrina discorrerò brevemente.

I. *Quale sia secondo il Piidre Dianchi il messo da Gesù Cristo istituito per la salute di que" bambini che muoiono urlil utero materno.*

Di questo mezzo tratta la proposiziono III: *Determinatur remedium aeternae salutis pro parvulis in utero eiauso sine baptismate decedentibus.*

„Obtatio ṁorti pueri in fidei ac baptismi contestationem, Deo porrecta α matre praegnanto nomine filii, tamquam eiusdem propria, qua filius per vocem matris (sub ŏrationi formula) doprecetur Deum, ut si forte mortem sit in utero subiturus, dignetur Deas excipuro eius niurtom in contestationem fidei, ardonti>quo voti eo regenerari lavacro in utero, quo regeneraretur extra uterum-1.

II. *Stato della questione.*

ť 11 Bianchi non impugna menomamente il damma, che niuno può salvarsi senza il battesimo o *fluminis,* o *fiaminu,* o *sanguinis; o* però la sua dottrina si differenzia da quella ďe protestanti, i quali negano la necessiti del battesimo. — 2° Il Bianchi sostiene che quell' offerta elio fa la mndro giustifica e santifica il bambino (caso che questi muoia ṅell utero chiuso) *ex opere operalo,* cioè ò il mezzo divinamente istituito con cui questi bambini possono conseguirò Γ eterna salute in *via ordinaria:* quindi ai vedo chu a questa dottrina non suffraga la sentenza del Genuino: .Debent ṁultare praegnantes, similiter ct viri sui por so ct alius diligentius preces fundere Deo, et ad sanctos angelus custodes hominum, etiam puerorum in utero; debent ad enoťere sanctos sanctasque omnes confugere, quatenus infans nondum natus, ai furto moriturus ost priuAquam ad baptismi fluminis gratiam pervenire valeat, dignetur ipsum Dominus lesus oummus pontifex baptismo Spiritus sancti praeveniendo misericorditer consecrare. *Quis enim scit, si forte exaudiat Deus, imo quis* non *devotius sperare valeat, quod orationem humilium et* in *se sperantium nequaquam despiciat?* Proficit haec consideratio ad excitationem devotionis in parentibus, proficit ad teviandani eorum angustiam, dum sino baptismo decedit puer, quia non omni» indo spes ablata est. *Sed neque absque revelatione datur (fateor) certitudo".* Così il Gemono nel sermone sulla natività dolía beata Vergine tenuto innanzi ă padri del concilio di Costanza1, ed è seguito da alcuni antichi: ma ò chiaro cho questi partano delta provvidenza straordinaria, non dell' ordinaria, ďell *opus operantis,* non dell' *opere operato,* di una pia credenza, non di una dottrina implicitamente o virtuiilmento rivotata, uomo pretendo il Bianchi che mìa qtielta da lui

» p M
1 iqq» L in, c. 1350, Anver 170α.

Qiewa in mcwol. È poi da notaro ancho quello a eh' è avvertito dall editore delle opero del Gersone, che è omesso da molti che citano il passo che ho recitato, vaio a dire, cho lo stesso Gerbone altrove scrive assolutamente: *Obligavit Deut (parvulos) ad baptùma suscipiendum, et taliter quod* in *utero materno ai moriantur, rei alias absque huiusmodi baptismo, cum constat eos non solum ignorare, immo non hubere posse, utique damnabuntur*

3. Il Gaotano nel commento dalla Somma di b. Tommaso, ill q. LXVIIi, insogna cho i bambini nati che muoiono bonza potor ricevere il battesimo possono salvarsi pur la fedo de' genitori o il desiderio del battesimo da' genitori concepito pel figlio: BI)ebet in tali casu parens signo crucis infantem cum invocatione Trinitatis munire, sicque Deo offerre moriontem in nomine Patris, ot Filii et Spiritus Sancti 4: poi estende questo beneficio ancho ai bambini che muoiono nell utero: „In articulo undecimo B occurrit scribendum sub correctione tamen: Parvulos in maternis uteris periclitantes posso salvari per sacramentum baptismi, non in ro sed in voto susceptum, cum aliqua benedictione prolis, seu oblatione ipsius ad Deum cum invocatione Trinitatis/ L opinione del Bianchi si diversifica per tre capi da quella del Gaetano: I il secondo parla ancho dei bambini cho sono nati, il primo solo di quelli che muoiono noli utero chiuso, giacché quanto agli altri (compresi ancho quelli cho sebbene siano ncl- Γ utero, puro si possono vodoro, o toccare almeno con qualche strumento1, tiene eh è necessario il battesimo reale··. Il Gaetano esigo in genere cho si din al bambino una benedizione, o cho venga offerto a Dio; il Bianchi vuole cho si debba a Dio offrire precisamente la morto del bambino *in contestazione* della fedo o dell ardente desiderio del battesimo4. Il Gaetano si contonta cho quest offerta sia fatta dall'uno o dall'altro de genitori: il Bianchi tiene cho non ò valida so non è fatta dalla madre; il Bianchi aggiungo un'altra differenza, ma è una sofisticheria1. Quanto però alla sostanza amenduo convengono in quest' opinione, i bambini che muoiono nell utero materno possono salvarsi senza il battesimo in *re, e* Γ autore stesso non lo nega6.

4. Si debbono distinguere tre quistioni: Io cho debba dirsi della dottrina del Gaetano cho i bambini elio muoiono nell' utero possono salvarsi senza il battesimo *in re:* 2° che debba dirsi della dottrina propria dol Bianchi, che cioò solo la fodo o il desiderio della madre può giovare al figlio, e cho non può giovargli se non offro precisamente la morto del figlio: è evidente cho so ò falsa Γ opinione del Gaetano, dov' essere falsa ancho quella del Bianchi; ma la seconda presenta più orrori di quelli choD presenti la prima: 3° cho debba dirsi do principi! su quali il Bianchi fonda la sua sentenza.

III. *Cenno storico dell'opinione del Bianchi.*

Il Bianchi stampò Γ opera di cui parliamo a Venezia nel 1768, o perchè la potessero leggere anche le madri vi unì la versione italiana. Dopo due anni fu ristampata eziandio a Venezia, ma *accresciuta ed illustrata,* o vi fu posto il titolo di *Dissertazione fisico-teologica:* il perchó di questo titolo io accennerò appresso. Quest altra edizione è preceduta da un altra dissertazione in cui tratta della relazione che passa fra *le immaginazioni e gli appetiti* della madre con quelli del feto; questa relezione è uno de principali argomenti con cui prova che il desiderio della madre produce nel bambino gli effetti stessi del battesimo reale quanto alla giustificazione e alla santificazione; nella prima edizione promette che appresso avrebbe trattato la questione *fisica1:* nella seconda edizione mantiene la promessa premettendo una dissertazione sopra questa relazione. Io appena ho dato un' occhiata alla seconda edizione, giacché mi sono accorto che in essa non avrà fatto altro che *accrescere ed illustrare* gli errori contenuti nella prima, e segnatamente avrà svolto più ampiamente Γ argomento della relazione fisica della madre col feto, e perciò vi aggiunse il titolo di *dissertazione fisico-teologica.* In questa seconda edizione si trovano anche lo lettere di un certo patre Bussa agostiniano veneto, del- Γ arciprete di Covigliano o di quello di Aviano e del Bambinai ex-generale do' chierici regolari, i quali tutti approvano la dottrina del Bianchi: un'altra lettera, in cui si dice cho quella dottrina era piaciuta ad alcuni teologi della Baviera; è notato ancho che le lettere di altri celebri filosofi o teologi si erano perdute, ma quella eh è più notabile è la lettera di monsignor Negri vescovo di Parenzo, il quale diceva all autore, cho avrebbe procurato d insinuare a' parrochi cho consigliassero alle donne incinto *U rimedio* proposto dall autore. In questa stessa seconda edizione l autore aggiunse una terza dissertazione per provare che pc bambini non chiusi nell utero non vi è altro mezzo di saluto cho il battesimo reale, il cho fece perchè riuscisse meno dura Γ eccezione fatta pe bambini chiusi nell utero. Il Bianchi ανονα molto zelo, ma il suo libro mostra ad evidenza che non aveva molto ingegno, o che anche più scarsa era la sua dottrina ed erudizione teologico. — L anno stesso della seconda edizione 0 fu stampata a Faenza una confutazione col titolo, *Clementis Blasii Cremonensis monachi Camaldulensis sacrae theologiae professoris in monasterio Clasiensi Bavennae. Dissertatio adversus novum systema patris d. Bianchii clerici regularis: De remedio aeternae salutis* etc.; da cesa apprendiamo che anche le donnicciuolo leggevano II lavoro del Bianchi, e lo leggevano MflNDin *cum delectatione1;* o il Bingi fa sospettare cho già indotto da questa lettura alcuno madri a faro Γ offerta suggerita dal Bianchi, si erano poi abbandonato all eccesso o esposto al pericolo dell' infanticidio, sicure cho il bambino si sarebbe salvato. Questa confutazione non è di gran polso, ma è sufficiente.

IV. *Si dimostra 1° che i bambini anche chiusi nell utero materno di ragion comune non possono salvarsi senza il battesimo reale;2° e che l'asserire il contrario è almeno obiettivamente eresia.*

La prima parte di quest asserzione si trova dimostrata e pienamente da molti teologi: essi impugnano il Gaetano, Il quale, come ai è dotto, estendeva questo beneficio anche a bambini usciti dall' utero e cho sono in caso di necessità. Io mi contento di accennare due argomenti molto ovvii:

1· La prassi della chiesa. Lo prassi della chiesa chiare, costanti e universali hanno obiettivamente lo stesso valore cho lo definizioni espresse; ma innanzi tutto per ben apprezzare tutto il valore della prassi di oui ora si parla è da notare che le prassi si distinguono in due specie: altro sobo positive (per esempio la prassi di non ribattezzare quelli oh erano Btati battezzati dagli eretici), altre negative (per esempio la prassi di noe battezzare i figli degl infedeli, prima che abbiano Γ uso della ragione contro la volontà o all' insaputa dei genitori):

• p. 114.
■ Liber de vita Spirituali aslmae, Opp. U UT, c. 18.
▮ p. 5.
« p. 164.
* pp. 154«.

• p 18.
• p. il-

»·

la prassi dì non offrirò s Dio il bambino chiuso nell utero materno con animo che quest offerta in qualunque modo eia fatta, equivalga *ex opere operalo* al battesimo in voto del bambino, è negativa. Le consuetudini negativo sono anch esse di due sorti: una merita propriamente il nome di consuetudine ecclesiastica, c si ha quando la chiesa si astiene dall' operare in qualche modo, dal prescrivere qualche cosa, in quel tempo o in quelle circostanza in cui so potesse operare in quel modo, prescriverò quegli ordini, sarebbe obbligato a farlo: di questa sorta era la prassi di non ribattezzare quelli cho erano stati battezzati dagli erotici; so la chiesa non avesse tenuto per valido il battesimo da questi amministrato, nessuna ragione avrebbe potuto scusarla dal non ribattezzato quelli che essi avevano battezzato: laonde questa prassi equivale obiettivamente alla definizione espressa: è una consuetudine negativa quella di non battezzare i figli degl'infedeli *invitis parentibus;* c puro a.Tommaso tiene che essa provi in modo apodittico, cho la chiesa non ba questo diritto1. Un altra sorta di prassi negativa è quella cho non merita il nomo c non ha il valoro di prassi ecclesiastica, e si ha quando la chiesa non esercita qualche diritto in quelle circostanze, in quel tempo, che non richiedono Γ uso di questo diritto, o che anzi domandano il non-uso: per esempio da) non avere In chiesa radunati i concilii ecumenici al tempo degl' imperatori pagani, non se no può inferirò cho nou abbia questo diritto. Or venendo al battesimo de' bambini, la chiesa mai non ha prescritto nò consigliato allo madri di offrire a Dio la morto del bambino (caso cho questi morisse nell'utero) *in contestazione* della fede o del desiderio dc) battesimo riguardando quest' offerta com equivalente *ex opere operato* a) battesimo reale, nò si ha memoria cho lo madri cristiane lo abbiano mai fatto, nè lo fanno al presento; ma se fosso vera la dottrina del bianchi questa condotta della chiesa non potrebbe affatto conciliarsi con la sua santità, giacché secondo quella dottrina la chiosa avrebbe per diciannove secoli al tutto trascurato il mezzo divinamente istituito per la salute di questi bambini, o sarebbe da attribuirsi tutto e solo a colpa della chiesa cho milioni di bambini morti nel- Γ utero siano esclusi dalla visiono intuitiva di Dio, nè può dirsi che il tempo c lo circostanze abbiano finura impedito Γ uso di questo rimedio, exuendo ciò falsissimo e quanto *alfatto,* giacche nessun tempo *tt* nessuna circostanza ba mai impedito quest' uso, e quanto *al diritto,* imperciocché quello ch è necessario di necessità *di mezzo* a conseguirò Γ eterna .«aiuto, la chiesa *è obligata* a praticarlo in tutti i tempi o in tutti i luoghi, quando ai tratta di peritone cho in qualche modo appartengono alla chiesa; por su figli dei cristiani In chiesa ha un diritto rigoro«ÌMÌmo, e però può battezzarli anche *invitis parentibus.* Sarebbe cosa molto facilu svolgere quest' argomento, ma a me basta l averlo accomiata, perchè è mutilo aggiungere altro; e però conchiudo cho la dottrina de) Bianchi essendo contraria alla consuetudine ecclesiastica propriamente detta, chiara, costante od universale, è assulntunicnto da rigettarvi: quindi il Voga non dubita diro: lllud *deterrere* omne· deberet a sententia Uaietani. quod nunquam ecclesia usa est illo benedictionum et precum remedio quod ipse adinveuit1.* Non so perchè il Hiagi abbia omesso affatto queat' argomento.

T Il consenso de teologi. I teologi di unanimo consenso insegnano comi» un capo che certamente appartiene alla fodo o alla dottrina cattolica, cho A pe bambini non vi ò altro mezzo di «aiuto, secondo la provvidenza ordinaria, cho il battesimo realo. Ilo detto di unanimo consenso, o in fatti il Vega dice: „Omnct scholastici quos mihi contigit legere, exceptis Caietano ct Gersono, stant pro huc sententia 1: ina il Gemono egli lo nomina appoggiato all autorità doli Eckio. Noi concilio di Tronto fu proposto di condannare Γ opinione dui Gaetano; no tolse la difesa solo il Scapando con tre debolissime ragioni, lo quali non persuasero gli ultri; tuttavia non fu condannato quest articolo, „di che, scrivo il Pallavicini, apportarono la ragione, eh' egli non apparteneva alla dottrina del battesimo, onde pulevasi tralasciare senza che un tal silenzio lo dichiaralo per tollerabile3.* Dunque i teologi tridentini non tenevano per tollerabile quell articolo. Appresso a. Pio V fece tòglierò dall' ediziono romana delle opere del Gaetano le sentenze che ho sopra riferito. L'opinione del Gaetano non trovò cho pochi seguaci, e il Sorry dice che la difesero solo Tommaso Campanella o Giovanni Caramuclo, „at ut aunt illi portentosarum opinionum magistri, adeo non est id Caietano perhonorificum, ut dedecori ecdat potius et ignominiae, non alios illum praeter Caramudcm et Campanellam «equnces ct adstipalatorea habuisse3.* All' incontro Γ universale de teologi la rigetto come certamente contraria alia dottrina o alla fede cattolica; ma ò impossibile cho Γ universale de' teologi tenga come certamente opposta alla dottrina o alla fede cattolica una sentenza vera: dunque ecc.

Parte seconda. La dottrina che i bambini chiusi nell utero materno possono in via ordinaria salvarsi per la fede o il desiderio del battesimo concopito da genitori, cioè senza il battesimo reale, è almeno obiettivamente ereticale.

N. B. Dico, almeno obiettivamente, ma non mancano gravi teologi i quali la dicono tuie anche subìettivomente. — Prova. Gesù Cristo ha dotto: *Amen amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit denuo, non potest videre regnum Dei:* loh. Ill, ȷ. Ur bvno Ie il contesto prossimo dico aperto che In nuova natività di cui parla Gesù Cristo, cioè la natività spirituale, suppone già la natività naturale fuori dell' utero; (dico, fuori dell utero, imperciocché il Bianchi distingue la natività nell utero dalla natività fuori dell' utero, u sostiene cho i *bambini, che stanno rinchiusi dentro Cutero sono veramente nati4:* per questa interpretazione sta ancho la tridizionu verbale e la tradizione roale, cioè la consuetudine ecclesiastica. 2· Similmente la tradizione verbale e la reale mettono fuori di controversia elio quanto a quelli cho non hanno ȷ uso della ragiono il battesimo reale è di necessità di mezzo. Dunque il dire che i bambini chiusi nell utero materno possono salvarsi senza il battesimo reale contraddice formalmente all oracolo evangelico.

IV. *Da dottrina del Bianchi è erronea eziandio per altri capi.*

N. B. Ie Dico, la dottrino. e non parlo perciò di tutto il suo «¡alema. 2 Dico, *eziandio* per altri capi, e però suppongo eh essa è da rigettarsi ed è almeno obiettivamente ereticalo; il cho ò evidente, giacché ai è dimostrato che c da rigettami ed ò almeno obiettivamente ereticale Γ asserire che i bambini chiusi nell' utero possano salvarsi senza il battesimo reale; or questo è appunto quello cho dice il Bianchi: egli non fa altra che aggiungervi la condizione. che il desiderio del battesimo debba essere

• 'J J~. <. X. a 11. e.
V L V, c. XVI. |·. f2; AkaU IftM.

• p. Gl.
» L IX. e. Vili, n. t. U III, µ. ». Farìl/4 ΠΛ
• /irNnTum. U. II Praei. XV..IVV, t. |V.I-*, Muηβ I77D
• p.4.

concepito dalla madre, altrimenti non è valido; or a questa condiziono ò nnch' essa un altro errore. Prova. Il diro cho il desiderio dol battesimo solo quando ὐ concepito dalla madre santifica il figlio *ex opere operato* ò una dottrina materialistica, imperciocché suppone che l unione materiale che vi ha fra la donna incinta e il feto possa produrre ñell anima degli clfulti soprannaturali. Inoltre confimi con Γ eresie che i figli ᵭo cristiani non abbisognino del battesimo, giacché quegli antichi appunto ᵭall unione materiale do' genitori col figlio inferivano che questo nasco santificato.

VI. *Parecchi anche de' principii su cui il Bianchi si fonda, Ia sono apertamente erronei, & altri sono pericolosi, 5 altri, asserzioni gratuite ecc.* Non fo cho darne un saggio. *Parte prima.* Il suo primo principio é cho ♭ *bambini, che stanno inchhui dentro I' utero, sono veramente natil,* u soprututto con questo principio prova la sua tosi, o scioglie lo ᵭifficoltà B od ò curiosa hi risposta cho dà alla difficoltà cho w. Pio V volle che dalle opero del Gaetano fosso espunta la dottrina di cui sopra si ὐ parlato: „Cum iam invaluisset eo temporie opinio, pueros in utero existentes nondum voro *natos* esse; ac renascondi necessitas appellaretur ad solam vulgarem nativitatem ox utero; aliundo in regnum caelorum nomo possit introire, nisi spiritualiter renoscatur; clare innotescit quod ea in suppositione Caictani opinio, quao in fido parentum aiebat, pueros in utero periclitantes posso salvari: opinio illa recedebat a suppositione principii, quao per fidem aut votum parentum niebat pueros posso renasci, cum nondum essent nati; ut rcnascentiao necessitas *ex communi explicatione* verborum, *Nisi quis renatus fuerit,* appellaret ad solam nativitatem vulgarem ex utero, nativitato in utoro minimo comprehensa. Ab hoc autem contradictionis periculo abest opinio nostra, 0 quao, cum in prima propositions satis siiporque ostenderit, pueros in utoro conceptos, ac anima rationali instructos voro natos esso, ᵭtc. 3 In sostanza egli dico che a tempo di s. Pio Y la dottrina del Gaetano era erronea, giacché si teneva cho il bambino chiuso nell' utoro non è nato, o però lo parole, *Nisi quis renatus fuerit, comunemente s' interpretavano* di quella rigenerazione spirituale cho ha luogo dopo la natività fuori ᵭoli utoro; ma cho avendo egli dimostrato cho il bambino chiuso ñell utero è ancho nato, o però cho in questo sonso debbono interpretarsi lo parole di Gesù Cristo, la sua sentenza non é più erronea: dunque egli tiene cho un tempo le parolo di Goeù Cristo orano *comunemente spiegate* in un senso falso; dottrina apertamente ereticalo. Inoltro questa dottrina ò identica a quella di ᵭuo moderni, i quali dicono cho il progresso nello discipline filosofiche può far cangiare i dommi. — Mi D vergogno di riferirò l'argomento cho ricava dallo voglio della donna incinta; o puro egli no fa gran ᵭaso

Parte seconda. Sostiene corno certissimo cho so non si ammetto la sua dottrina, no vicno necessariamente che il demento di Adamo è stato più efficace del merito di Cristo4: argumontaziono pericolosa molto, giacché mona noccssariamento a conchiudere, cho la Rcdonziono rimetta l'uomo nello stato in cui era Adamo prima della colpa.

Parte terza. Suppono como certo che nello stato della leggo di natura, e in quello della legge scritta, i bambini non nati potevano salvami per la fede della madre4: asserzione al tutto gratuita.

1 p. 4.
» p. ÎM.
• p. 70.
4 p. 30
4 p. £8.

46.

Innmiis Theodori (murent, episcopi Chersoncn^U, voti concilio oecuiuenico Vaticano propoueuda1. 1870 februarii 13.

a.

Epistola ad Pium papam IX.

Beatissimo Pater.

Ultimus eorum quos sacra paternitas tua fratroa suos nominaro dignatur, Chersonesi in partibus infidelium episcopus, qui nd concilium oecumcnicum quod convocasti venire non putuit, anxietate cordis pressus sedi apostolicae tunc scriptis appropinquaro audet. Horreo videro quot in hac patria mea Germanica viri cum laici tum ecclesiastici obliterata filialis in tu pietatis quam nuper in catholicis huius nationis laudaveras memoria, nunc supremam ot infallibilem tuam in docendis fidei veritatibus auctoritatem blaterando impugnant, simplicis et fidelis populi sensum pervertentes ac si fieri possit ab obodientia ct reverentia pastori ot doctori omnium Christianorum debita avertentes. Ad haec schismatico molimina nisi primam certo fortissimam impulsionem dedit perfidus illo et maledicus historiae ocelcsiasticao in universitate Monacensi professor, olim do doctrina catholica haud immeritus; quem longo mutatum ab illo discipuli et asseclae, pro tenui huius notatis scientia ¡arantes in verba magistri, caeco sequuntur. Hos inter eheu plcrique sacrae thcologiao in universitatibus ot acadcmiis Germaniae professores oxistunt, qui ¡uniorem clerum sibi traditum opinionum suarum commentis imbuunt, ita ut istius multo maior pars hic et ubique illorum sententiis inhaereat. Tantam seditionem comprimere facile fuisset ct foret, nisi plurimi Germaniae episcopi, ex quo Fuldam convenerunt, summo pontificis Romani magisterio parum favero aut saltem infallibilitàtis eiusdem per concilium definitioni quasi inopportunae resistere in suis dioecesibus audirentur. Quao vero definitio nisi a concilio Vaticano pronuntiaretur, praovidere liceret in mundo confusionem et perturbationem exitiosissimam, in qua ut sanctae sedis ita ot latius ecclesiao auctoritatis magis quam ullo temporo pessumdaretur, errores autem pullularent.

Quapropter, sanctissimo pater, indulgcas quaeso filiorum tuorum minimo sed sanctitati tuao deditissimi», ipsam tuam infallibilem sapientiam imploraro, obsecrare, ut semciipsnm in et cum concilio Vaticano affirmaro velit, tuquo fratres tuos a diabolo cribratos por tuam non doficenteni fidem in fidem erga tuam proprinm auctoritatem confirmare non differas. Placeat, precor, apostolico robori tuo perrumpero nefandam istam falsorum fratrum conspiratione ad decretum illud dogmaticum, quod ii qui sunt undiquo fideles anhelantes expectant, cavillationibus suis gnrrulisquo sermonibus ac commentis indefinito impediendum.

Quinimo quod adversarii pontificiae infallibilitatis eidem temero et perpuro obiiciunt, factum praedecessoris tui Honorii, id certo nil facit ad illam concutiendam, sed valde Impellit nd eandem declarandam: quippe posteritas Pio nono exprobrare non poterit, quod veritati catholicae subdole et violenter impugnatao definiendae supersederit, .immaculatam apostolicae traditionis regulam a praedecessoribus acceptam maculari sacrilega proditione" illorum sinens. Perficies potius, beatissimo Pater,

1 Primum prodiit spod JINter, *Lfbcn u*d Brufe* ict i Jai. *Tleodor Laurent* (Trevirii, lâK7-8»K paite 111 peg. XXIX; dei»4e apod Anatinum de ReaksvAay, Ammw *f<^tQex ecrltsme /trimai H priuetju eirdh. twi.* Vili (rt^ XVili). N'Ilriae, 18^, psg. 3Û3-I!

quod cocpiiti opus „cunctis mundum purgans errori-
bu·–; oxccl<ique pontificatui tui merita cumulabis
coronabisque dogmate illo, quod solum omnibus
fidei veritatibus conservandis, elucidnndisquc sufficit
atque requiritur. Tantum per manum tuam bene-
ficium quamprimum mundo praestet Spiritus sanctus
ab immaculata sponsa sua exoratus

Fieri non posao aestimo, quod Deipara Virgo
quam tu a labe originalis peccati immunem decla-
rasti, tibi Filii sui vicario non sit impetratura, ut
ab omni in 6de docenda errore immunis proclameris.

Quae dixi indulge, condona; parce, benedic
sanctitatis tuae obedientissimo et fidelissimo filio
ot famulo

f loanni Theodoro episcopo Chersonensi i. p. i.

Aquisgranidom. septuagesimal anno Domini 1870.

b.

ГoM *concilio proponenda.*

a) Vota dogmatica.

I. *De beuta Maria Virgine.*

1. Beatissima Virgo Maria, sino macula peccati originalis concepta, non tantum a reatu, sed etiam a *debito* hunc incurrendi libera erat propter suam destinationem ad matrem Dei.

2. Beatissima Virgo Maria, quae Christo pro salute humana patienti et morionti eompaaaa et postea commortua, divinae iustitiac satisfactionem gratissimam, pro so innocente nullatenus debitam, praestitit, nostri *corredemptrix* cum Christo effecta est, non quidem quoad necessitatem, cui infinitum Christi meritum abunde suffecit, sed per spontaneam et vere meritoriam associationem.

3. Beatissima Virgo Maria, quao sicut Christus mori non debuit, sed ex amore voluit, cum *corpore* a mortuis resuscitato fuit in caelum *assumpta.*

II. *De Romano pontifice.*

4. Romanus pontifex, utpote nverus Christi vicarius et beati Petri principis apostolorum successor totiuequo ecclesiae caput ct omnium Christianorum pator et doctor-, in definiendis catholicae fidei veritatibus *infallibilis* est, ita ut suis definitionibus consonius episcopatus sire congregati rivo dispersi non demum consequenter accedat, sed iam antecedenter semper inhaereat, nec ullus unquam ab cis valeat recursos, ncc nova earum liceat discussio; quoniam papa, ut unicum ct universale ecclesiae caput et organon, id tantum, sive in concilio sive extra concilium. eloquitur quod tota ecclesia erodendo iam tonet. Nec summi pontificis auctoritas subost concilio generali, cui potius praeeat, illud convocando, dirigendo ct approbando; noe coarctulur canonibus disciplinaribus, quos ricuti plerumque statuit, ita ct moderari, immutare ac abrogare potest.

Ad rotum dogmaticum de summi pontificis in·fallibilitate commentarii".

Equidem verum est, doctrinalem summi pontificis auctoritatem quamvis nondum ut infallibilem seu-
irreformabilem oxprevao definitam, semper tamen
nl talem ot vero supremam so gessile et egisse
atquo ab episcopatu et ecclesia tota agnitam et
comprobatam esso ab ecclesia nata usque nunc.
1'onHnuo enim per saecula cuncta controversiae fidei
dirimens sancta sedes nunquam se aut ecclesiam
fefellit, nunquam orrorem docuit. Quinimo, cum et
oecumenicum concilium nonniri capiti unitum existât,
ncc aliunde atquo cx eiusdem çoniunctione robur
se valorem num hauriat, dicendum ut, sicut Christi
vicarius totius reelcriso super ipsum aedificatae
reale fundamentum est, ita ipsius auctoritatem totius

» M ert 13 februrfi.

A catholicae doctrinao in illam ultimo resolvendae formale esse fundamentum; quippo cum ot in omnibus etiam conciliaribus definitionibus dogmaticis semper indeficiens Petri fides sit quao fratres cius episcopos confirmet Undo recto concluditur, Papae infallibilitatem utpoto in omni docentis ecclesiae actu certo necessario subintellectam atquo supposita ita certam caso ac evidentem, ut expressa definitione non absoluto indigeat; immo sustineri possit, id quod est ultimo dofiniona, definitum esse non posse.

VcruniUmen corn manifesta haec fidei catholicae veritas his ignorantiae et incredulitatis temporibus non tantum celetur ct circumcatur, sed etiam protorvo negetur et impugnetur, praesertim ub asseclis systematum seu scholarum sou sectarum quarumdam nondum ait directe ct aperte condemnatarum Gallicannimi ct Febronianismi; cumque hts diebus tam in Gallia quam in Germania error isto ct seditio ct in cloro et in laici» recrudescat, guberniis foventibus et favontibns, necease cat ut effugium istud absurd nm dc doctrinali rcformabili iudicio pontificio ct per assensum episcoporum aivo congregatorum sivo dispersorum demum confirmando malevolis seductoribus praecludatur. Siquidem nunquam motus spirituum turbulentior ct fastus animorum turgidior, nunquam novarum rorum et proprii sensus pruritus ardentior et sanno disciplinae humana mens intolerantior extitit: nunquam igitur summa doctrinalis auctoritas in ecclesia vivacior, efficucior, expeditior, fortior esse debuit ad errores contra fidem arcendos, veritates fidei custodiendas.

Immo concilii Vaticani, tam inopinato et confidenter a summo pontifice convocati, tam subito ct novo modo congregati erit, mundo asserere et declarare, non seipsum. quippe ncc permanens.
C nec periodicum et a mille casibus dependens, esse
pono omnium fidolium doctoren), sed solum caput
toti ecclesiae usque intimo et individue unitum,
solum papam semper viventem, semper praesentem,
ubiquo vigilantem, ubique conspicuum.

Si objiciatur periculum apostasiae ex definitione infallibilitatis pontificiae forsan secuturae, respondeo primo: periculum boc nullo tempore minus timendum fuisse quam nostro, ubi vero mundus totus abit post Pium nonum; dico secundo: periculum boc removeri fidelitate episcoporum, qui ut vir unus pontificem circumstant, quorum certe in Germania nullus, in Gallia forte unicus defiuitioni factae resistet, populum autem rite edoctum episcopis adhaesurum; dico tortio: sin vero aliquot doctores et professores in univentilatibua divagentur et renitantur ct nonnulli clerici ox sic dictis liberalibus ot scmi-doctis istos sequantur, minus malum esso
D quod infidelitas talis extra patefiat et secernatur,
quam diutius infra nos serpat: expurgatio orit, non
defectio.

Si tandem timeatur ne haeretici definitione illa a conversione retineantur, potius sperandum est foro ut fortius eadem attrahantur; apud scipsos enim satis habent dissensionis et partialitntis, apud nos autem unitatem ot concordiam quaerunt, quoque clariorem ot firmiorem eain invenient, eo laetius salutabunt. E contra multum timendum si concilium Vaticanum summi pontificis infallibilitatem non definiat, no magis inde intra ecclesiam debilitetur summa auctoritas ct dissensiones vel inter catholicos crescant. Veni sancte Spiritus

5. *Civile imperium,* quo pastor apostolicus Romae potitur ita ut nulli principi humano eubiaceat. ad liberam ecclesia catholicae administrntionem indispensabile est, et omnibus iuribue fultum; undo huius imperii laesio, directio aut imminutio sino

sacrilegio et latrocinio fieri nequit, et reuní ab omni A communiono ccclcsiao excludit.

0, *liegea* christiani, non minus quum coroni subditi christinni, capiti ecclesiae subduntur ct obedientiam debent in omnibus rebus conscientiam moralem eorum cernentibus; ergo etiam in exercitio suae potestati

III. *De ecclesiastica potentate.*

7. Ecclesia, ut siiciotuN perfecta n Dco-homino instituta, gubernium Imbot n pulestato citili distinctum et independeos, nec nb iata potest sua legitima facultate existendi, agendi, logea ferendi, utquo bona externa pru supernis finibus suis acquirendi, possidendi et gerendi privari seu in ea limitari. Ecclo-■iam nutem possessionibus nuit vi spoliaro sacrilegium est, latrocinium est, ordini» socialis evenio est, ct maledictionem divinam attrahit alvo guberniis «ivo privntis id committentibus.

8. PutcsluH ecclesiastica fidelium conscientiam B ctiam circa rerum *temporalium usum* obstringere, ct legum suarum violatores *poenis* etiam *temporalibus* coercere valet, absque delegatione, permissione aut consensu potestatis civilis.

9. Ecclesia iuro divino talem clericorum a foro civili *immunitatem* sibi vindicat, qualis ad munium ecclesiasticorum exercitium requiritur, praeprimis libertatem a servitio *militari.*

IV. *De matrimonio.*

10. Contractus *matrimonii,* quod divinitus institutum et n Christo Domino nd sacramenti dignitatem elevatum ost, foro ecclesiae eripi ct foro civili attribui quoad valorem suum nequit, idquo attontaro scelus est.

V. *fie statu religioso.*

11. Cum *status religiosus*consiliorumevangelieorum exercitium ait, ctvitae christianno perfcctio, qiiicumquo professionem cius impedit aut C religiosorum rcligiosarumve associationem perturbat, inimicus Christi ct persecutor ccclcsiao habendus est.

VI. *De sepultura ecclesiastica.*

12. Christianorum in paco ccclcsiao defunctorum *sepulturam* foro ccclestiiistico subtnihoro et benedictionibus ecclesiasticis privaro, aut istas pro cxcommunicatorum ab ecclesia cadaveribus usurparo vel extorquere, sacrilegum fucinus est.

VII. *De instructione iuvenlutis.*

13. Christianum *iuventutem educare ac instruere* occlesinatici magisterii est: undo scholas Christianorum erigere, dirigerò et inspicere, magistros deligure, approbaro, íísqiio invigiliire, libros scholasticos examinare, approbaro, praescribere, ad episcopale officium ot sacerdotale ministerium pertinet, a quo solo familia Christiana in educandis ct instituendis liberis dependet ot regi debet.

VIH *De benejicientia Christiana.* D

14. Cum publica *benrficientia,* quno. in fido fundator ot ox charitate manat, ab ecclesia inventa et oxoulta sii, curo pauperum ct miserabilium res sacra. est ct ccclcsiao propria, noe «ino summa iniurin et nonnisi in Immani generis detrimentum ecclesia impeditur, quominus hunc curam libero agat, et pia instituta olim oins manibus commissa conservet ot administret, atquo nova fundet.

IX. *De sic dictis libertatibus.*

15. *Libertus conscientiae* cultusque, ot ius publicae manifestationis cogitationum aut opinionum non habent locnrn neo valent contra ecclesiae magisterium, quod conscientiam obligat, cultum sincerum Dei determinat, et omnes manifestatione spirituum diiudicat.

X. *Dr potestate Λaeculari,*

IG. *Potestas sarcularis* originem habet a Deo, licet indirecto; ita ut etiam α populo clocti roges iuro olivino regnent.

17. *Leges* civiles legi naturali, divinae et ecclesiasticae non contradicant, sed conformentur; eccus invalidae sunt ncc conscientiam obligant

18. Potestas saccularis potestati ccclcsiasticao eiusquo legibus et instituti» *protectionem et subsidium debet.*

19. Potestas saccularis „non sino causa gladium portatu, ideoque ius ot officium eius est, bonos tueri, mulus reprimere ct *punire.*

20. *Poenam capitalem* in certa crimina graviora, praesertim homicidium, statuendi potestas saccularis ina habet idquo divinum; cuius exercitium legale ct moderatum nd bonum commune societatis requiritur, ot ipsorum reorum saluti generaliter conducit.

b) Votum canonloum.

Salvo summi pontificis arbitrio a concilio rovocentur, saltem iu principio improbentur facultates principibus saecularibus datae nominandi, proponendi aut quocumquo modo a priori vel posteriori approbandi seu gratos habendi episcopos, dignitarine, canonicos, parochos, nec non theologiae professores.

Mutiva ad ita agendum haec sunt: 1. htao facultates in origine sua sunt munus ecclesiasticum a capito ccclcsiao principibus catholicis collatum hodiu autem nullus amplius princeps qua talis catholicus est nisi papa; cactcri omnes et singuli in suo gubernio indifferentiam religionum profitentur, undo munus ecclesiasticum ipsis conferri vel relinqui non potest.

2. Facultas non quidom nominandi, tamen proponendi aut reficiendi ccclcsiao ministros principibus etiam acatholicis concessa fuit: quae etiamsi munus ecclesiasticum proprio dictum non sit, tamen idem fero efficit, ct in prnxi nil aliud est nisi portae civitalis hosti concedere.

3. Concessiones istao utiquo factae sunt ρπηcipum pernonao; hodio autem omnes so constitutionales dicunt, qui regnaro, non gubernare praetendunt, et a ministri» suis dependent, qui rursus pluralitati votorum in comitiis eubiaccnt. undo illa munem ecclesiastica principibus commissa reapse exercentur per eorum ministros aut popularia comitia, plerumque igitur per acattolico· et impios, ct qui nullo nd hace iure frUUiitur.

4. Concceeiones intus principe» non ni»i sub conditione servitiorum ab ipsis ecclesiae reddendorum obtinuerunt, hodio vero plerique obligationes hos erga ecclesiam non amplius adimplent.

5. Experientia constat, principes aut ipsorum gubernia hodie talem cooperationem ipsis concessam non ad ecclesiae bonum dirigere, sed ad eius damnum eadem abuti, studendo si non malos, certo miniis bonus ministros ecclesiae eligere.

6. Experientia pariter constat, ista cooperatione principibus et guberniis concessa ad munia ecclesiastica conferenda in clero praesertim interioro animum servilem ct ambitiosum generari, quo multi magis principi eiuMjuo ministri· quam Christo et ραραο ot episcopo ae commendaro cogitant; undo status officia negligondi ct ecclesiae iura prodendi tontationi saepe succumbunt

47.

Kphrupnriiin ItumrnoHiin paxlulatum de Oriri»· talium disrlpliiin religiose servanda.

Memorandum guo fit declaratio intuitu ritus et dit~cipiinae ecclesiae (¡meco^calholtcae respedn hMtv ad provinciam eccteñaslictm grarc^c^itbuticam Pumennm Logaras-AlLs- htlienfrm per epicopo· hume prortn·ciaf in *snudi· courjio Kaficaro prn^it* te«, prae·*

ridio Deputationii pro rebui disciplinae ecclesiasticae electae exhibitum.

Maximae illi adhaesioni, qua ecclesia graeca semper protequuta est, atquo anxie custodivit tum venerando· suos ritus sacros a «anctis Dei viris haoreditatoo, tum ecclesiasticam disciplinam a maioribus suis stabilitam, inter alios plurimas legislationis suae canonicos sanctiones vividissima expressio fuerat dato unanimibus effatis patrum, in ultimo legislationis eiusdem ecclesiae concilio VIIIe oecumonieo Constantinopoli in ecclesia Sanctae Sophiae anno 869 celebrato congregatorum, qui canone I' alia inter haec declararunt: pîgitur regulas quae sanctae catholicae et apostolieao ecclesiae tam a sanctis famosissimis apostolis quam ab orthodoxorum universalibus neo non et localibus conciliis, ve) etiam a quolibet dciloqoo patro ac magistro ecclesiae traditae sunt, servare et custodire profitemur, his et propriam vitam ot inores regentes, ot omnem sacordutii catalogum, sed ct omnes qui christiano censentur vocabulo poenis ct damnationibus, et o diverso receptionibus oc iustificationibus, quao per illas prolatae sunt et definitae, subiici canonice decernontcs, tenero quippo traditiones quos accepimus «ivo per sermonem sivo per epistolam sanctorum, qui antea fulserunt, Paulus admonet aperto magnus apostolus.-

Canone vero V· iidem patres haec eloquuntur: nOmnom canonicam stabilitatem in ecclesiis semper mañero in Christo providero cupientes renovamus ct confirmamus terminos ct vocatione· *(alias:* sanctiones) quae olim α sanctis apostolis ot beatis pstribus nostris cditao legem in ecclesia posuerunt-

His similibusquo canonicis sanctionibus firmissime inhaerentes fideles ritus graeci numquam admiserunt mutationes in ritu ot disciplina sua canonica fiori; si quao voro ilb's invitis inductao fuissent, illas sine magna perturbatione, animorum exacerbatione atquo notabili rei sacrae detrimento vix ac no vix quidem in effeotum deductas fuisse historia testatur.

Hinc evenit ot illud ut quotiescuiiquo tales nationes populiquo ritus graeci, qui funestissimo schismati photiano impliciti, eodem abiurato, ad sinum sanctao matris ecclesiae catholicae mediante sacra fidei uniono reversi fuissent, id semper ea sanctao sedis apostolieao annuentia ot consensu perfecerint atquo compleverint, ut sacri eorum ritus atque disciplina fidei integritati morumquo honestati minimo nociva manerent intacta, emboque illa sarta ct tocta custodirentur, atquo illibata servari permitterentur.

Dictorum sensum apprimo comprobant plorimi© nummorum pontificum ❀olemne declarationes, quas longa serio in rebus fidelium ritus graeci ❀ue ad recentissima tamponi emanasse constat, quibus anxii <aopo horum fidelium animi sedarentur, atquo tranquillarentur.

Commemoratam robus suis adhaesionem, atque summam erga praedictas canonicas sanctiones reverentiam vigoro et apud fideles, quos divina misericordia mediante sacra uniono ecclesiae suae acquirere, nostraoqun curao spirituali atquo pastorali regimini concredor© dignata est, certissimum est adeo quidem ut desuper silero tune, dum loquendi ct tempus ot occasio instat, improvidi no dicimus incurii pastnns esso censeremus.

Ideoque ea quao novimus icimusquo optime, aperimus eo animi candore qui pastores suorum gregnm spiritualium maximo sollicitos decet

Hinc declaramus sincero nulla ratione esso con•ulhim, ut sacro snnclum concilium Vaticanum aliquid in iis mutandum enuncici, quae ritum aut disciplinam eanonirnm ecclceiao ritus graeci a «anctis patribus in codice iuris ecclesiae huius depositam concernunt

Nam si disciplinam propius consideremus, facili negotio perspiciemus eam ad quadruplicem categoriam posse reduci: nempe I. ad disciplinam ritualem; II. ad disciplinam canonicam sive clero- et lao-univenalem ; III. ad disciplinam statutario-particularem ; IV. demum ad disciplinam consuetudinariam.

I.

Si iam disciplina primi numeri aivo ritualis spectetur, quao circa cultus divisi celebrationem, sacri officii pcrsolutionem, atque sacramentorum administrationem, aliarumque sacrarum functionum absolutionem iam sacris canonibus in ecclesia graeca vigentibus stabilita est, haec alterari aut immutari nequit; quia illa in typico sive libris ritualibus ex apostolica et patrum traditione deductu et praescripta habotur; quantam vero oiusmodi praescripta venerationem in ecclesia sibi promeruerint, sufficiat ca tantum in medium afferro, quao ad hanc rem in epistola IX canonica sancti Basilii ad Amphilochium leguntur: „Ex asservatis, inquit, in ecclesia dogmatibus ct praedicationibus, alia quidem cx doctrina scriptis mandata habemus, alia voro nobis tradita in mysterio cx traditione apostolorum suscepimus, quae atraque vim eandem habent ad pietatem, neque iis quisquom contradicet, qui rituum ecclesiasticorum vel minimam experientiam habuerit. Si enim non scriptas consuetudines tamquam non magnam potestatem habentes recusaro voluerimus, ipsum ovangclium imprudentes io ipsis rebus praecipuis damno afficiemua, vel potius id quod praedicatum eat ad solum nomon redigemus. Nam ut id quod primum est ct vulgatissimum primo loco commemorem, figura crucis, cos qui in nomine Domini nostri speraverint, signari, quis per litteras docuit? Ad orientem verti inter orandum, quao nos Scriptura docuit? otc.-

IL

Secundi ordinis aivo illa disciplina, quao officia et agenda membrorum hicrarehiao, horumque vitam et honestatem non minus quam bonos fidelium moros concernit, in corporo iuris, quo ecclesia graeca utitur, adeo luculenter statuta roperitur, ut nulla plane videatur subversari necessitas iisdem, quae in illo iuriscorporo continentur, amplius quidpiam addendi; quao disciplina si rito observata, caetcraquc Christiana officia adamussim adimplota fuerint, innumeros poterit adiiccre catalogo eorum, qui secundum illam viventes bis in terris, sacro caelitum caetui adnunicrari meruerunt.

Ut autem dicturum eluceat veritas, operto pretinni esse existimavimus sanctiones illas canonicas, quae in corporo iuris ccclesiao ritus graeci reperiuntur, quoad singula ferme capita, quae in schematibus de disciplina tractantibus venerabilium concilii patrum oxamini atque discussioni subiectis continentur, in ordino statore citatas sequentibus:

Ie et quidem quod schema „do episcopis, de synodis ot do vicariis ❀eneralibus attinot, a) respectu capitis I ct II satis aperte canone 58 apostolorum adiguntur episcopi, ut pastoralis sui muneris officia adimpleant; Sardicensis vero concilii canonibus 11 et 12; item Nomocanonis tituli Vili capite 2, tum obligatio residendi episcopis inculcatur, et tempus absentiae a residentia circumscribitur, tum modus, quo praelati huius obligationis incurii corrigantur, expresse statuitur.

b) Quoad caput IU canonica visitatio dioecesis usu et consuetudine in nostra etiam provincia, ut inferius quoque innuetur, obtinet; quoniam autem dioeccacoii extensio, viarum asperitas, numerus

parochiarum, ratio climati» por maiorem anni partem A visitationi haud accommodi, fidelium laboribus ruratibus distentio, item expensarum defectus ad boo, ut episcopi suae dignitati convenienter, quin fidelibus aggravio sint aut parochis, α quibus secus etiam qua valde pauperibus nihil provisionis sperari potest, comparcant, aliaque adiuncta personalem visitationem totius dioocuseos intra triennium impossibilem ruddunt: hinc visitatio canonica episcoporum iudicio relinquatur, qui pro sua sollicitudine spectata necessitato ot utilitate fidelium, hoc sub respectu non deesse satagent

e) Capito IV deducta obligatio visitandi sacra limina apostolorum et exhibendi rotationem status dioecesis usu introducetur, et consuetudine paritor vigebit.

d) Quod synodos provinciales, capite V schematis inculcatas, attinet, antiquior canonica ecclesiao graccao disciplina bis in anno eas sorvari statuebat, B canone 38 apostolorum, item concilii I Niceni can. 5, Antiocheni can. 20, Chalcedonensis can. 19 etc; quae Union disciplina serius immutata fuit concilii Tulliani can. 8 ot Π Niceni can. 6, quibus synodorum provincialium asservatio some! in anno praescribitur, in loco per motropolitanum designando.

Unde illius sumus sensus, ut graeci ritus episcopi canonicae suae legislationi receptisquo consuetudinibus inhaerentes, intuitu synodorum provincialium, in iisque peragendorum in usu canonico permittantur, ut tali modo iuxta adiunctorum exigentiam ultro quoque necessaria ecclesiacque proficua peragere possint.

o) Quoad caput VI schematis, synodorum dioecesiinarum .celebrationem innuit concilii Antiocheni can. 20 quo praescribitur ens sine scitu metropolitani non licere celebrare; item Carthaginensis can.41 quo prohibentur episcopi divendere praedia ecclesiae sine scitu synodi vel suorum presbyterorum; hnecque celebratio consuetudine in nostra provincia obtinento firmata existit. Indicum voro synodalium designatio et constitutio in synodis dioecesanis canonicae Graecorum disciplinae non congruit; etenim iuxta eam potestas iudicandi causas tum clericorum tum etiam omnium fidelium sibi subditorum est penes episcopum, uti apparet ox Constitutionum apostolicarum libri II capito 47, 50 ot sequentibus, item ox concilii Antiocheni can. 6, quo declaratur ab episcopo excommunicatum non debere ab aliis suscipi, donec a synodo provinciae alteram suscipiat sententiam; hoc ipsum statuitur concilii Sardiccnais can. 14, item I Niconi can. 5 quo iniungitur, ut do his qui cornmuniono privantur, seu ox clero seu ex laico ordino, ab episcopis pro unaquaque provincia sententia regularis obtinent, ut hi qui abiiciuntnr ab aliis, ub aliis non recipiuntur, ot sententiam episcopi manero debero, donec qui suo peccaverunt evidenter episcopo voi in communi sive in concilio provinciali episcoporum absolvuntur, voi cidorn episcopo placeat humaniorem pro illis forro sontcntiam. Demum concilii Chalcodononsis cnn. 9 determinatur, quod si quis clericus adversus clericum habent negotium, non deserat episcopum proprium; et alibi similitor. Itine salutaris hac in re canonica Graecorum disciplina immutanda nullatenus est, sed nostra opinione uadem penes vigentem consuetudinem relinquenda foret

f) Ad caput VII schematis, quod vicarios generales episcoporum respicit, hi in nostra provincia constitui solent, ot tantam habent potestatem, quanta eis ab episcopis concoditur.

2 Quod schema „do sudo episcopali vacanto- attingit, concilii Trullani can. 35 praescribitur; ut ren ecclesiao vacantis sint sub custodia cleri ecclesiae cui defunctus upKcupua praefuit, usque ad alterius episcopi promotionem; quae promotio de concilii Chalcedonensis can. 25 fieri debet intra tres menses ab episcopi obitu, nisi inexcusabilis aliqua necessitas effecerit, ut dilationis tempus prorogetur; quod iuxta Nomocanonis tituli I cap. 9 ad summum ad sex menses potest extendi.

Quoad clericos, bi iuxta Chalced. can. 6 ordinantur non absolute, sed specialiter ad titulum ecclesiae, civitatis aut possessionis, aut monasterii, nec proindo relicto proprio titulo aliorsum migrare possunt; quod prohibetur etiam concilii I Niceni can. 15; item Chalcodonensis can. 20.

Quod si autem necessitate postulante clericum ad aliam ecclesiam et respective dioccesim transire contingat, hoc concilii Trullani can. 17 prohibetur, nisi a proprio episcopo dimissorias obtinuerit, pones quas tantum in alionao ecclesiao catalogum referri potest In nostra vero provincia ecclesiastica usu evenit, etsi nimis raro, ut necessitate dioecesis et respectivo animarum salute postulante, clerici alienae dioecesis penes dimissoriales a proprio episcopo obtentas in catalogum cleri suscipiantur tum etiam sede episcopali vacanto eadem subversanto necessitate clerici ad ordines dimittantur, et etiam vacantia liberae ordinarii collationis beneficia conferantur, quao cum valde exilia sint, ad illa sine concursu, quasi necessaria provisiono solent disponi; quod tamen tantum exceptionaliter ot, ut dictum est, ox necessitate fit, stante generali regula expectandi novi episcopi inthronisationem, quao iuxta superius prolata ad summum intra sox menses fieri debet.

In reliquo autom observantur ca quao do vicario capitulari do iure praescripta sunt, adoptato instituto capitulorum, quod in posterum quoque consuetudine retineri poterit, quin ulla subversetur necessitas hoc in schemate quoad graeci ritus catholicos capitulo provisos exprimendi, uti In fino capitis III expressum habetur.

3° Tandem si schema pde vita ct honestate clericorum!' spectetur, canonica Oraccao ecclesiao disciplina quoad obiocta,

a) quae capitol comprehenduntur, sequens est: Clericos partes proprii muneris adimplero iubot apostolorum can. 58, item concilii Trullani can. 19 et alii. Habitum ordini congruentem deferro injungit Trullani cau. 27; omnem vero luxum ct ornatum corporis prohibet II Niceni can. 16. Do tonsura clericorum, quao de ritu graeco est exigua nbsciseiu capillorum in forma crucia vertici capitis adhibita, Beam pro sacrorum cantoribus diviniquo templi lectoribus 1 praescribit Trullani can. 33, cui do 11 Niceni cun. 14 accedere debet manuum impositio episcopi; in genero autem Trullani can. 2] innuit clericos non debero more laicorum comam nutrirò, et baco disciplina in nostra provincia observatur.

Profana et inania spectacula prohibentur omnino 'clericis Laodiceni can. 54 et Trullani can. 24. Ab intemperantiae vitio debent abstinere do apostolorum can. 42 ct 43, item Trullani can. 9. Ea quae sunt cupiditatis ct avaritiae, interdicuntur Cbalcedonensis can. 3, item 1 Niceni can. 17 et alibi. Debent cavero no bona ecclesiastica cum propriis confundantur, ex apostolorum can. 40, Antiocheni can. 24, Chalcedonensis can. 26. Ites ecclesiae alienare et surripore prohibet II Niceni can. 12 et 13, nec non IV Constantinopolitani can. 15. Clerici prohibentur seipsos ad forenses admiaistratioaea demittere, apostolorum can. 51, quemadmodum et negotiis saecularibus se immiscere, Cbslcedoneasis can. 3; item a. Tarasti 11 epistola canonica clericis susceptio fetrculiinuin curarum omnino prohibetur. Negotiatio interdicitur ĕlerici sancti Nicepbori

patriarchae Conatantinopolitani constitutionum synodicarum can. 167 et Cbalcedoncnsis can. 3 superius citato.

b) Quoad obligationem officium divinum recitandi observamus, quod in canonibus ecclesiao Graecae tantum de officio publice et in ecclesia persolvendo fiant dispositiones. Sic Laodiceni can. 17 et 18, Trullani 63 et 75, II Niceoi can. 14. Quod officium secundum rituale Graecorum etiam eum sacra liturgia scu missae sacrificio, aut nba cultus divini pario coniungitur, et pro varietate temporum et festorum essentialiter varium et diveraum eat, prout innuit etiam sanctus Niccphorus patriarcha typico can. 73, et ox rituali ecclesiastico apparat; ac utpotc partes non solum sacerdotis sed etiam diaconi, lecturis et cantoris comprehendens tam vastum totque voluminibus continetur, ut illud quotidie et privatim recitaro impossibile omnino sit; ad illudque quotidie, integra et quidem in ecclesia absolvendum tantum monachi obligantur, prout ex rituali constat et sanctus Nicephorus patriarcha typico canonibus 54-60 declarat. Unde apparat officii divini penudutiooem apud Graeco-catholicos ad disciplinam ritualem spectare, nec proinde intuitu illius aliqua dispositio sine ritus mutatione in concilio generali fieri posset; consequenter qualia ct quanta debeat fieri divini officii privata recitatio decreto concilii provinciali» vol statutis synodi diooccsanae, — secus antiqua consuetudine manento — solum moderari posset; penes quam consuutadinem clericos graeci ritus ct penes suam hoc sub respectu disciplinam ritualem canonicam ultro quoque manere posse schemati adiungcndnm putamus, vel id ad ipsos non extundatur.

c) Demum quod III huius schematis caput attinet, clericos impudicitiae sordibus maculatus et in peccatum carnis lapsos deponi iubet apostolorum can. 25, Neoccsarconsis can. 1, sancti Baditi ad Amphilochium can. 3 ot 32. Concubinatus vero omnino interdicitur I Niceni con. 3, iuxta quem non licet clericis subintroductam habere mulierem, quae suspiciones non effugeret; item Trullani can. 5 sub poena depositionis hoc idem vetat.

Cum vero tam gravis sit statuta contra concabinarios clerico» canonica poena, praemissa iuxta Nomocanoni» tituli VIII caput 14 bina ab episcopo vel protopreabyteris, qui apud no» in locum antiquorum chorepiscoporum successere, admonitione, ut depositionis poena in canonum statuta transgrediente feratur, aententia formalis ct iudiciaria omnino requiritur ab episcopo ferenda iuxta Constitutionum Apostolicarum libri H caput 47 ct 50. Undo in schemate ad finem capiti» III addendum foret relato ad graeci ritus cntholico», horum episcopos minimo impediri, quominus ii disciplinam ecclesiasticam secundum canone» codice ecclesiae Graecae comprehensos ct secundum huius ecclesiae morem moderentur.

III.

Quoad tertii generis disciplinam vero eivo stalutario-particutarem, negari nequit, quod obiectum illius constituant speciales religiosae ct ecclesiasticae indigentiae, quas tum animi indoles tum mores culturacque gradus, aliaque particularia momenta et tdiuncta fidelium certae regioni» et provinciae solent producere, quae pro speciali hac aua natura et indole solummodo particularis legislationis statuii» at decretis possunt utiliter moderari, cisque salubriter provideri.

Et ideo huiusmodi disciplina tantum in diooeesani» synodi» vel in provincialibus conciliis solet statui et cum fractu spirituali eorum pro quibus sUbilitur in effectum deduci.

IV.

Tandem quod disciplinam consuetudinariam attinet, quao etiam disciplina praetercanonicu nominari posset, haec cum talia ndiuncta viLaoque practica» momenta respiciat, pro quibus nulla legislationis ecclesiasticae positiva disposinone ait facta provisio huius respectu in corporo Suris, quo ecclesia nostra ritos graeci catholica utitur, instar regulae iuris sive axiomatis stat adoptatum principium quod in Nomocanone legitur tituli I cap. 3: „Ecclesiastica consuetudo non scripta tamquam lex servanda est!* quod axioma inter caetera innititur sancti Basilii can. 87 ad Diodorum Verbis: .Quarti et ei nihil aliud dici posset, sufficeret consuetudo ad boni custodiam.

Praeterea eodem capite 3 tit. 1 Nomocanonis leguntur haec quoquo: wSm autem in aliquibus locis eius quod quaeritur Consuetudo inveniri non potest. tunc oportet urbi· Rumae sequi consuetudinem, Ad hanc categoriam puwunt referri iaui omnes illae institutione» pro bono catholicae ecclesiao serius in riunì revocatae, quarum respectu in ecclesia ritus gratei nulla invenitur tacta dispositio, qnalce aunt exempli gratia capitula cathedra)ia, seminaria dioecana. instituta litteraria, visitatio personalis dioeceseoc, visitatio liminum apostolorum, fundatione» variae pensionum, hospitalia ct instituta deficientium ot alia id genu», »i quae casent.

Haec otatüa nutem eo magis proponenda esse indicavimus, quo certia.v constat multo illo» inimicos. qui in regionibus, in quibus nostro» habemus fideles, sanctae ecclesiae catholicae insidiantur, nihil intentatam relinquere, quo omni occasione populum nostrae nationis, ct quidem illum qui sacrain fidei unionem nondum amplexus est, ab illa amplectenda per id deterreant, quod illa amplexa sacros suos ritus ecclesiasticos, canonicamque disciplinam α patribus suis hxcreditatam derelinquere; illum voro qui sacram fidei unionem divina favente gratia iam amplexu» est, ad illam deserendam per id allicere et quasi moralitcr compellere eonnitancur, quod praehabitos sacros suo ritus atque ecclesiasticam disciplinam »uam cum latino ritu atque disciplina brevi post sensim sine sensu permutare debeat.

Si itaque nihil in decretis huius sacrosancti Vaticani concilii comprehensum fuerit, per quod sive ritus sive disciplina canonica ecclesiae ritus grueei alteranda aut permutanda decerneretur, quin potius illa ambo in suo vigore permanere declararentur, cum fundamento sperari posset non tantum ut praeattacta malignantium mendacia convellantur ponitusque enerventur, sed vero etiam ut sacra fidei unio et in nostri» regionibus ampliora in dies capiat incrementa, et alibi laetas quantocius incipiat figere radices,

Datum Romae 18 murtii 1870.

loannes Vanesa p. m. archiepiscopu» et metropolita gr. cath. Fogaras-Alba-Iulicnsie.

losephus Papp Szilagyi p. m. episcopus Magno-Varadinensis graeci ritu» catholicorum.

48.

Orientalium de nrabica Vulgatae versione postulatum1.

Eminentissimi ac reverendissimi patres.

Orientales sacrorum antistite» Romam ad magnum huc Vaticanum concilium celebrandum collecti,

1 Uuins pMtahli subscriptiones reperire mihi non contigit; originalia, ut arbitror, iu tabularitun sacras congregationi» de Propaganda file translata èunL

religioni tibi ducunt, patres eminentissimi ac rove-, rendisaimi, certiore» vo" do necessitatibus reddoro, in quibus vastissimae illorum dioeceses versantur ob defectum librorum, quos vocant, rubricalium, sacrorum praesertim bibliorum, dum o contra protestantes sumptui nequaquam parcentes, holcrodoxam sacrarum Scripturarum expositionem gratis libeuterque diffundunt. Ad tam gravi igitur incommodo aliqua saltom ox parto prospiciendum auctores ipsi episcopi sunt, ut Vulgatae interpretatio lingua arabica conscripta, qnippo quao orientalibus est communior, in priiesontiuruin typis mandetur, quemadmodum superiori unoculo ab officina libraria ebristiuno nomini propagando factum videmus; utquo reverendi domini Martini notis locupletetur, quod quidem consilium iam ab anno millesimo octingentesimo quadragUBimo quarto iniverat laudatum typographoum. Quod si nova haec editio omnibus ac singulis ritibus erit: univorso tarnon clero sacrarum liturarum studia commodiora reddet ac faciliora, cunctisquo gregibus legenda poterit Scriptura proponi, quin protestandum fraudibus atquo erroribus ipsorum animi sint obnoxii.

Romeo, 30 aprilis 1870.

49.

Propositiones n Commissiono orientali exhibitae do coelibatu sacro deqne impedimentis iiintrinionialibus apud Orientales1.

Dalla Propaganda 16 maggio 1870.

Eminentissimo e reveredissimo signor cardinale Costantino Patrizi segretario della sacra Romana universale Inquisizione.

Nell' adunanza dei 9 corrente la Commissione 0 orientale pel concilio ecumenico coll' annuenza del- Γ eminentissimo signor cardinal presidente risolvette di sottoporre alla eminenza vostra reverendissima due proposte, supplicandola ossequiosamente perchè degni di intrattenere sulle medesime la Commissiono direttrice.

La prima riguarda il celibato. Passando sotto silenzio quanto concerne gli scismatici, avvi Γ abuso fra i cattolici, quali sono per esempio i Oroci-Molchiti, di permettere lo nozze ui suddiaconi, abuso che si oppone ancho olla disciplina della Chiesa orientale, e al prescritto dello stesso sinodo Trullano. Inoltro da taluni si ritiene necessario il matrimonio ai pnrrochi che dimorano nei villaggi e uollo campagne, o non dubitò di furne loro un procotto il sinodo Gerosolimitano del t9. Forse non sarebbe opportuno, che il concilio ecumenico prendesse di fronte siffatti errori od abusi. E potrebbe rite- D nersi che lo Chiese orientali non sieno ancora maturo per adattarsi alla leggo del celibato, come vige nella Chiesa latina. Ma è un fatto consolante, che molti fra i prelati orientali si adoperano da qualche tempo a promuoverlo nel loro cloro; di guisa cho no viene assicurato, cho i protri, cho esercitano il sagro ministero nello principali città di Lovante, Melchiti, Armeni, Siri, Caldei, Maroniti, sieno presso cho'tutti oggimai celibi. Non si dubita poi cho i fedeli stessi riconoscano Γ eccellenza di questo stato, addimostrando maggiore stima o rispetto pei sacerdoti celibi, che pei coniugati.

Sembrerebbe pertanto alla Commissiono orientalo molto espediente, so il concilio Vaticano mettendo in rilievo non solo i pregi, ma eziandio Γ importanza del celibato, affinchè utile o fruttuosa riesca Γ opera del sacerdozio, ed encomiando i vescovi che se no fanno i promotori, eccitasse Γ intiero episcopato a cospirare al medesimo scopo. Questa in sostanza è stata sempre la mento espressa della sede apostolica fino all attuale sommo pontefice, come risulta dell' istruzione sulla continenza dei chierici inviata per ordine suo nel 1858 dalla sacra congregazione di Propaganda all' arcivescovo di Rogaras ed Alba-Giulia. Un tale linguaggio del concilio, mentre nulla torrobbo alla toleranza fin qui usata dalla santa sedo, nò potrebbe offendere so non quelli che osteggiano apertamente il celibato, varrebbe a facilitarno la diffusione nelle Chiese di Levante.

L' altra proposta ai riferisco agl' impedimenti matrimoniali. In seguito dello conferenze tenutesi in Propaganda co prelati orientali per conoscere la loro prassi sù varii punti di disciplina, in particolare sugli impedimenti dirimenti il matrimonio, dovè la Commissiono sompro più conformanti della necessita d uguagliare la disciplina orientalo su detti impedimenti alla latino. Imperocché da queste conferenze si rilevò t la grandissima varietà che esisto tra i diversi riti nella osservanza degl impedimenti dirimenti, o talora ancho tra lo varie chieso d'uno sfosso rito; 2° la mancanza totale in cui sono forao tutte lo nazioni orientali d'un codice di dritto; 3· finalmente la lamentevole conseguenza cho da questa mancanza è derivata fra gli Orientali, ed è tal facilità di cambiamenti in cosa si gravo, cho alcuni impedimenti, i quali nel secolo passato, ed anche nel presùnte, o di recente si osservavano fra i cattolici d' un rito, ora tra i medesimi si dicouo non esser più in vigoro, o si osservano in diverso modo, o sono in vigore in alcuno diocesi, In altro nò: senza che sappiasi con qual dritto stanai indotti tali cambiamenti.

Fu quindi sgovole alla Commissiono dedurre da questo notizie lo necessità di determinaro agli Orientali quali sieno gl' impedimenti che debbano inalterabilmente ritenere corno dirimenti, per non esporre il sagramento a nullità, o per tòglierò la possibilità di nuovi ulteriori cambiamenti, facili ad accadere, corno pel passato, se dall' autorità del concilio loro non si determinino. Sarebbe troppo lungo Γ esporre qui le ragioni, por lo quali nò potrobbesi nè sarebbe espediente proporro che si stabilisse un dritto particolare per gli Orientali bui detti impedimenti, o molto meno che si prescrivessero i proprii a ciascun rito: ed alcuno di questo ragioni risultano dalla già notata mancanza d' un codice di dritto, e dalla grande varietà nella prassi attuale. La Commissiono perciò, avuto ancho riguardo a non pochi tra gli Orientali cho da molto tempo sieguono negli impedimenti la disciplina della Chiesa latina, od ad altri che desiderano di adottarla; considerati varii decreti o risposto della santa sode nolle quali in alcuni impedimenti sono stati richiamati non pochi dogli Orientali alla disciplina occidentale, conoscendo inoltre quanto sieno conformi alcuni impedimonti dei Latini all antico dritto orientale, da cui recentemente gli Orientali hanno declinato, si ò confermata noi parere che niun altra proposta possa farsi ai padri del concìlio, che quella di renderò una in tutta la Chiesa cattolica la disciplina sugl impedimenti dirimenti.

Peraltro non ha potuto nello stesso tempo la Commissione non prendere in considerazione la diversità assai grande che passa al presente tra la prassi degli Orientali, e il dnlto latino attualo, e non ponderare la difficoltà cho ne sorge. Infatti

1 Epistola qaae «equitnr car scripta foerit, ex ita colligera eat qnse sopra habeatur la altera parte tomi XLIX, col. 103-101 (= 1169-1160.)

due dogli impedimenti ritenuti dai Latini al presente non sono riconosciuti come tali da nessuno o quasi nessuno do' riti orientali (eccettuati quegli Orientali che sieguonu da molto tempo in tutti gli impedì menti il dritto latino): due altri di detti impodi menti non sono ritenuti da vnrii do' riti medesimi, e si prevede eziandio cho anche di un altro impedimento attesterà il medesimo forno la maggior parto di que prelati, su del qualo non si & avuto ancora tempo d interpellarli. Oltre questi, gl impedimenti di conaanguinità, di affinità, o di pubblica onestà proveniente dal matrimonio ruto o non consumato sono bensì da tutti ammessi, ma v' è differenza nei gradi, o questi presso qualche nazione sono talvolta limitati incredibilmente, in alcuni infatti dei riti si ammetto nelle consangninità il settimo grado secondo il computo orientale, ebe corrispondo al quarto misto di terzo nel computo latino, ma in altri si ammette solo il 6 grado (terzo latino) o presso duo riti corno impedimento dirimente non ai ammetto che il quarto grado (secondo latino): anzi in uno di questi duo riti, noli affinità o nella pubblica onestà poi matrimonio rato non ai ritiene corno dirimente so non il secondo grado (orientale), ossia non ai ritiene nullo nella linea collaterale il matrimonio so non tra cognati, cioè tra Γ uomo e la sorella della moglie o della sposa, e vieeversa.

Ora posta tanta varietà, assai malagevole, e purtroppo gravoso riuscirebbe Γ imporro loro la disciplina latina, qualora questa rimanesse nello stato attuale, fatte solo lo leggiere modificazioni, che nello schema della Commissiono per gli affari di disciplina trovanti proposte. Quindi la Commissione orientalo ud attenuare la grande difficoltà, cd ottener più agevolmente la bramata unità di disciplina negli impedimenti matrimoniali, proporrebbe subordinatamente in vista degli Orientali di ridurre Γ impedimonto di conaanguinità per la Chiesa universale al terzo grado, sesto secondo il computo orientale, d onde conseguirebbe la riduzione al grado medesimo dell affinità, o della pubblica onestà proveniente dal matrimonio rato. Con tale riduzione la massima partu degli Orientali in questi tre impedimenti o rimarrebbe nella prassi attuale, o anche avrebbe riduzione ne gradi. Solo due riti vi scapiterebbero: ma oltre al non casuro molto numerosi i cattolici de' riti medesimi, la prassi loro attualo non si trova coerente allo relazioni cd altri documenti anche molto recenti venuti dagli stessi prelati o dai misaioaarii, ondo per lo meno si può assai dubitare della legitimità della prosai medesimo.

Ammessa poi Γ ideata riduzione, più facile riuscirebbe Γ adesione agli altri impedimenti, principalmente perchè tre provengono dal delitto, o perciò si tratta non già di toccar le consuetudini popolari, ma d impedire i peccati, di tutelare Γ onestà c la paco dello famiglio, c di punire i rei; tanto più che questi impedimenti non orano sconosciuti nell' antico dritto orientalo. Per gli altri impedimenti poi, d altronde neppur da tutti negati, no hanno gli Orientali un sufficiente compenso in altri impedimenti che già ai ò proposto di toglier loro, cioè Γ affinità di seconda o terza classe, come chiamano, e la estensione ben grande de gradi della cognazione spirituale.

Tanto lo doveva il sottoscritto segretario della Commissione orientalo, e prostrato al bacio del sagro anello, col più profondo ossequio ai rassegna, di vostra eminenza reverendissima, umilissimo devotissimo obbligatissimo servo

Serafino Cretoni
segretario della Commissione orientale

50.

Postulatum episcoporum Beigli pro extendendo cultu beatao lulluiiae Cornelionriisls1.

a.

Lillerae episcoporum Belgii episcopis omnibus et singulis Bomae congregatis.

Illustrissimo et reverendissimo praesul, dilectissimo in Christo frater.

Singulari prorsus divini Numinis consilio factum est ut annuam Corporis Christi festivitatem, in universa ecclesia a nux modo saeculis celebratam, instituerit Urbanus papa IV, instigante ot allaboranto humili quadam virgine, cui Dominus lusus suam hac de re voluntatem indubiis signis revelare dignatus fuerat.

Ea divinitus praeelocta ct caelestibus gratiis cumulata virgo fuit beata *Juliana,* in monto Cornelione prope Lcodium in Belgio sanctimonialium priorissa, anno gratiae MCCLVlll sacculo defuncta, et ab obitu ad hanc usquo diem *sanctae* cognomino passim honorata.

Beatae Julianae, divino sponso acceptissimae virginis, memoria perpetuis temporibus iuncta manebit cum annua celebratione foeti Corporis Christi, quam quidem laudabilem, pium ot religiosissimum morem compellarunt patres Tridentini (sess. XIII, cap. V et can. VI). Enimvero Juliana, pluries caelesti visiono illustrata ct admonita, palam renuntiavit, Doum expresso velle, Bnt institutio sacramenti Corporis et Sanguinis Christi quolibet anno semel solemnius ac specialius recoleretur quam in Coena Domini prout habet scriptor vitae eius coaevus in *Actis sanctorum BoUandianis,* ad diem V aprilis (videatur sobiocta append, ad liti. A).

Julianam revera Dei nuntiam et divinae jussionis exeqaendao instrumentum exstitisse testantur inauditi labores quos heroico perpessa est, diuturnum exilium, gravissimae aerumnae, miraculo, spiritus propheticus, quibus eam condecoravit Omnipotens. (Martyr, ord. Cisterc.)

Profecto tam insignis virginis nostrae praeclarissimao fuit sanctitas, tam vivus ergo lesum Eucharisticum ardor charitatis, tam splendida in orbem catholicum merita, ut ea cui, sub titulo *sanctae,* io Belgio aliisquo Europae regionibus ecclesiasticum cultum ab antiquo deferunt fideles, in universis etiam ct singulis ecclesiae partibus honorari ot publice coli mereatur.

Eapropter, praesul illustrissime et reverendissime, nrehicpiscopus ct episcopi provinciae Mcchlir niensia, quae regnum Belgicum complectitur, ad augustos pedes Pii papae IX, feliciter regnantia, supplicem libellum deposuerunt, humillime et enixe deprecantes, ut antiquum et latissime patentem cultum lulianao Cornclionon ais, novem Romanorum pontificum auctoritate pro variis ecclesiis et religiosis familiis solemniter iam approbatum, apostolicen vocis oraculo ad Urbem et Orbem protendere dignetur. (V. append, ad lilt B.)

Quinctiam serenissima msiestas Maria-Henrica,

* **Ex libello lypü impresso cui titulus; £He*rio** *cultus ab antiguo esbibili lulianae Comdumensi sanctae nuncupatae quam Deu» opt.* **max.** *degit* **m pmuirviw** *festi Corporis Christi.* **Meehliniae, H. Deasais, sommi poutifieis. s. congregatiouis de Propaganda fide et xrehlepiscopatos Mechlinieusis typogrsphu, 1869. In-8°, 80 p^ 1 f. Ea tantam monumenta exhiben quae postatiti rationem videntor referre, noa omnis quas libello Heel exiguae molis contineatur. Quamvis ante concilium typis cosa fueriat, tamen damate concilio eoque ad lineai vergente in publicam prodierunt lucem. Nam liquet ex** *Adis* **nam. 449, libellula (lina «ingulis patribus. dum e congregatione generali exirent die 18 (nuli, artbiepiscopi Mechlinieaxis cura distributum fnisse.**

regina Bulgarum, domus Hababurgicao avita roll· Λ ct potissimum accepta refortur virgini lulianao Corgiono et «uà ipsius piotato eam impellente, episcoporum Belgii precibus vota nua coniunxit. Reginae pientiseimae et ipsorum antistitum postulaturum supplices litteras summo pontifici offerre contigit tuo in Christo lesu fratri et famulo, archiepiscopo Mechliniensi. (Y. append, nd litt. C et D.)

Sanctitas sua, animo sccuiii reputans quanti intersit sacrosanctae Eucharistiae venerationem ubique terrarum promovere, ct vel adeo memori mento cultum lulinnae, do tota Christi ecclesia meritissimae, quaquuvormiin extendero, rei examen protinus deferru dignata est ad sacram Rituum congregationem ordinariam. Eminentissimi vero cardinales, ritibus tuendis praepositi, audita rchitiono eminentissimi ct ruvcreridi»4«imi domini cardinalis Capalti, et omnibus pro moro suo mature perpensis ct discusáis, decretum dio 3 iulii 1869 edi iunserunt, in quo statuitur:

nSupplieandum sanctissimo pro concessione officit ct missae, singulis ordinariis petentibus; quoad officium vero ot missam ad eroinentissimum ponentem cum promotore fidei.⁎ (V. append, ad litteram E.)

Illud eacruo Rituum congregationis rescriptum, dio 8Ꞵ eiusdem mensis auctoritate apostolica ratum habuit sanctissimus pater ot dominus noster Pius papa IX, simulquo benigno approbavit officium cum missa, aub ritu duplici minori, „in honorem beatae lulianao assignandum perpetuo singulis dioecesibus quibus in postorum illud indulger! contigerit0. fYid» ibidem.)

Liceat itaque nobis, illustrissimo et reverendissime antistes, to ceu commilitonem ct fratrom deprecari, ut tua quoquo cum nostris vota iungoro velis, nc protensionem cultus publici, quo Tuliann, festi Corporis Christi promotrix prima atquo praecipua, a nobis honoratur, ad tuum etiam dioecesitn n Bandissimo patro et C domino nostro postularo. Quod ovium tuarum saluti, pietatis incremento, amantissimi Salvatoris in Eucharistia roaliter prnesontis glorificationi, ot fidei catholicae exaltationi beno ⁂ertat

Atquo ne in tanta gravium negotiorum mole, quao tempore oecumcnici concilii episcopis incumbit, cuiquam venerabilium fratrum nostrorum vel levissimo oneri simus, omnibus et singulis qui divinitus olectnm festi Corporis Christi promotriccm honoraro voluerint, oxhibeinus in appendicula brevem litterarum supplicuin formulam. Ens simileavo litteras ut sanctitati suite (quam diu sospitet Deus) quamprimum doferas, to humiliter in Domino obsecramus. (V. append, ad litteram F.)

Tantum do tua erga sanctissimam Eucharistiam veneratione, quantum do Pii papao IX oximia piotato ct snerno Rituum congregationis benignitate confisi, cum maximo chnritatis ct obsequii affectu D permanemus.

Dominationis tuao reverendissimae famuli ⁂e votissimi,

✠ Victor Augustus, arch. Mechl.
✠ Caspar los., opisc. Tornac.
✠ Theodorus, opisc. Leodicn.
✠ I. I. opisc. Brugcn.
✠ llenricus, episcopus Oandav.
✠ Theodorus los., opisc. Namurc.

Mechliniao, dio IV octobris anno Christi 1869.

b.

Formula litterarum supplicum.

Beatissimo pater.

Infrascriptos, diocccBis N . . . episcopus, serio considerans quantum christiana pictas incrementum nbiquo terrarum ceperit ex solcmni festo Corporis Christi Domini, cuius quidem festi institutio primum nullaequo praeterea dioeceses occuparunt At vero mediterranea Africae loca ctiamnum fero inexplorata delitescunt, et quamquam s. c. do Propaganda fide, reccntissimis praesertim temporibus, suam mirum in modum excitaverit eadem de causa sollicitudinem ; caedem tamen mediterraneae regiones adhuc peno desertae, sino pastore, sino apostolis, sine ecclesia, sine fide in miseriis contabescunt.

Quao cum ita sint, patres infrascripti sacram oecumenicam synodum instantisuimo obsecrant, ut benigna concilii hortatiuno aut convcntiono episcopis suadere dignetur, ut ex eorum dioecesibus huio derelictae Domini vineae, vel dignos evangelii operarios suppeditent, vel quacumque ratione auxilium ferant; atque, ai illud opportunum judicaverit, solcmni auctoritate universum pro illu catholicum orbem appellet, cacicato snnetiimque negotium commendet, praesentemque opem totius populi christiani nd illius reparationem consequendam postulet.

Postulati huius rationes.

I. Aerumnosas Chiunitnruni cervices premit adhuc maledictum omnium antiquissimum, quod quemvis in populum ait aliquando inflictum; tìagrnntesquo aestu interioris Africae regiones malignum acrius, acerbiusque huiusco maledicti vim sentiunt Quamvis enim sancta mater ecclesia, ut illud averteret, seu multitudine laborum, seu rerum gestarum magnitudine nihil intentatum reliquerit, nihilo tamen secius infelix Nigritia horrendo Satanae imperio subiscct.

II. Cum statutum sit, ut solemnis illa novi foederis benedictio singulas quasque debeat antiqui foederis ⁂maledictione obliterare, nobilissimum oecumcnicao Valicando synodo praeconium erit uiaturasxo tempus, *quo haec omnia fient.*

O ulinam interior Africa snlemnis gandii proximi ecclesiao triumphi p.irticvjis fiat!

51.

Postulatum sacro concilio occiimcnlco Vaticano pro nigris Africae centralis.

A sacra occumenica synodo Vaticana infrascripti patres enixis precibus humillime flagitant, ut, cum universum terrarum orbem, omnium miaorata necessitates, circumspexerit, vel unum miserationis obtutum convertere dignetur in interiorem Africam, quao cum gravissimis urgetur calamitatibus, *Europa talius ambitum amplitudine plus duplo superat,* quaeque centies decies, coque magis, centena Chamitarum millia complectitur, id est, *decimam pariem totius humani generis comprehendit.*

Catholicorum apostolatus, omni subindo tempore, maxima contentione adlaboravit, ut Africa ad verum lesu Christi ecclesiam ingrederetur. Magnam quippe illius partem, quae ad fines pertingit, complura vicariorum munia, apostolicaequo praefecturae, non-

Urinam in diademato adherers distincto lapillis, quo victricis Dciparao sine labe conceptae augustum caput redimitur, gens Nigrorum iam Christo adiuncta inter gommas *nigricans margarita* effulgeat!

Aloisias ep. Veronensis.

Fr. Aloysius aep. Ircnopolitanus vie. ct delegatus apost Aegypti, Arabiae et Afncae centralis.
Leo Meorin S. L cp. Ascalonensis, rie. apost Bombsyonris.
Ignatius cp. Ratisboncnsis.
loannes Baptista Micge ep. Mc&seneneis vie. apost Kansas.
Franciscus Laouênan ep. Flariopolitanue.
Stephanas Charbonneau cp. Iassensis vie. apost Mayonrii.
P. J. P. *J.* Pichón évêque dilélénopolis vicaire apostolique.
Yves Mario Croc évêque de Laranda
F. Ridel évêque do Philippopolis, vicaire apostolique do Corée.
losephus Hyacinthus ep. Gadarensis et vie. apost Cocincinae septentrionarie.
C. M. Dépomraicr, évêquo vicaire apostolique.
Ludovicus Fuurie ep. Apolloniensis vie. apost Rony Tcheou.
?.. A. Dupond évequo d'Azoth, vicaire apostolique do Siam.
B. Petitjean évêque de Myriopbyte vicaire apostolique, du Japon.
Scbastianus ep. Sancti Petri Fluminis Orandensis Australis, in Brasilia.
Fr. Fidelia ep. Rosaliensis.
Fr. Franciscas op. Aegnnsis ote.
Fr. Michael Angelus Jacopi ep. Pentacomiensis et vie. apcst. Agree.
Fr. Paulus Tosi O. Cap. ep. Rhodiopolitanus vic. apoat. Pataao.

Aloisias ep. Veronensis *(iterum).*
Joannes Antonius op. Vicontinus.
Fr. Raphael de Ambrosio aop. Dyrrachicnsis.
Fr. Laurentius F. Bergerotti aep. Naxiensia.
Fr. Joseph Novella cp. Patarensis.
Fr. Fidelis Abbati ep. 8anetorinonsis.
Fr. Gabriel Capaccio ep. MollipoUmensia.
Fr. Eustachius cp. Eloutheropolitanus vie. apost.
de Hu-pò in Stow.
L. F. La Flecho op. Trifluvionais in Canada.
Martinos Jos‡rici Spalding, aep. Baltimoronsia.
loannes Baptista Purcoll aep. Cincinnatensis.
OulielniQs Henriette Elder ep. Natchezensis.
I. ep. Nuvarccnsi·.

Antonias aep. primas Salernitanus.
Aloisias aep. Mediolanensis.
Alexander aep. Urbinatensis.
Raphael aep. Brundisinus admin, perp. Ostunensis.
Joannes Petrus ep. Bugollensia.
Antonias op. llolemonsia do Park.
Philippas op. Fanantis.
P. Antonius cp. Urbaniae ot 8ancti Angoli in Vado
l«surcntius op. Balutiarum.
Eugenios Gaietti ep. Alba-Pompciensis.
Antonias Colli ep. Alexandrine Statiellorum,
loannes Dominicus Maria Barbero ep. Dolichensis vie. apoat. Hydorabadensis.

Aloiaios ep. Urítanos.
Fraoriacua Xaterías aep. Surrentinus.
Vincentius 8paccapietra aep. Smyrnensis Asiao Minoris vie. apoat.

Pctrus-I'aulus op. Forolivionsis.
Antonius cp. Placentinus.

Antonius Petrus JX patriarcha Ciliciensia.
Ignatius Kalibgian arcivescovo di Amasia.
Ambrosius cp. Zahlensw.
Clemente Bahos patriarca Antiocheno.
Leone Korkoruni arcivescovo di Molitono dell'Armenia Minore.
Giovanni l [agían arcivescovo di Cesarea di Cappadocia.
Stefano Israolian vescovo di Karputh.
Gregorio Balit arcivescovo d' Aleppo.
Antonio Halagian vescovo di Artvin.
Melchiaedech vescovo di Erxcrum.
Gregorius Ju/uef patriarca Antiochenus.
Giuseppe Audo patriarca di Babilonia.
Elia Mollus vescovo d' Akra.
Goorgius Ebedjesus Khayath aep. Amadionsis Chaldaeorum.
Abd-Messio Timoteo Attar arcivescovo caldeo di Diorbokir.
Michele Petro Bartatar arcivescovo di Socrt.
Gabriele Farso vescovo di Mardin, rito caldeo.
Abbate Eliseo generalo dei monaci di Sant' Hormisda dei Caldei.
Giuseppe Giagia arcivescovo maronita di Cipro.
Giuseppe Matar arcivescovo maronita d Aleppo.
Pietro Bostani arcivescovo di Tiro o di Sidono maronita.

Editoris monitum. — Petitionis huiue promotor exstitit Daniel Combonius, qui sequentem epistolam ad singulos patres dedit:

Eminentissimi et reverendissimi patres.

Faustum quidem, amplissimi patres, solemne, ac jucundissimum est, conventui vestro hodierno, omnium sane praeteritis saeculis habitorum amplissimo, tot adesso cx dissitis orbis terrarum regionibus praesules, qui de Christi regni amplificatione, deque ecclesiae suae fecunditate miranda testimonium ferant. Ili siquidem patres ct pastores in praesens sibi gaudent portantes cum exsultatione manipulos suos, qui sua Hentcs aliquando miserunt semina. En ipsi magnae neophytorum multitudinis apud vos interpretes exstant, nuntiantes gentes ct populos orbis totius iam Christo subiectos, dum eorundem vota, pietatem, fidem in sncrnm oecumenicam synodum depromunt. Adsunt namque Sinenses, et Indi, Iαponiae, Auetrnliae, insulurumquo cuiusvis Occani incolae, Americao utriusque, Austrini, Boreique Poli, nec non Africae quatuor extremitatum indigenae, qui pone omnes a celebrato iam tum Tridentino concilio aceo Christo ct ecclesiae instituendos, et eloquiis divinae sapientiae imbuendos dedore: hodiequv per suos quisque pastores summo pastorum principi obsequentúmimus devotis animi sensibus ab eo et a vobis verba vitae, et felicitatis aeternae una cum ceteris ante genitis christiani nominis fratribus exspectaro laetatur.

Unus profecto superest, eminentissimi ac reverendissimi patre·, ex omnibus gentibus tantae beatitatis expers omnino, et adhuc inscius populus Aethiopem, seu nigrorum Africae intvrioris, nimirum regiones illao etiumnum fere inexploratae Africae, ut aiunt, centralia; quae *Europae totius ambitum amplitudine plus duplo superant,* et centies decies, eoquo magis, centena millia capiunt incolarum, id est, *decimam partem totius humani generis,* quae heu! sedens In tenebris aeternae subditur morti, immilisque daemonis imperio subiacet.

Verum quidem plurimus omnino labor est in restituendis in salutem Afris. Quis enim nesciat,

sapientissimo divinao charilatis consilio, «aeram de Propaganda fido congregationem, omni subinde tempore, incredibilem suam excitasse sollicitudinem cum ciendis nd hoc opus filiis ecclesiae, tum sublimibus apostolatus muneribus instituendis, ut miseros iuvarct Aethiopiae populos? Illos profecto restituero, novarnquo in sitam regenerare sancta mater ecclesia vehementissime optabat. At vero (quis temperet a lacrimis!) intendito, quaeso, oculos ad illas, quao ad infinitus peno oras patent, frequentes hominibus tribus. Nonno adhuc miserrima obruuntur mentis caligine, atque in sacrìlego daemonum cultu, inquo turpissimo vitiorum cocno volutantur? Iam voro ubinam gentium versatur, quaeso, qui tot millium Nigritiae filiorum animi sensus ante conspectum vestrum verbis exprimere, effusisquo lacrimis curet? Quis nigrorum pater, quae lingua, quao vox tut Cluiniitarum interpres extat apud vos? Dicito, amplissimi patres, dic et tu, Roma fidelis.

Sed enim illud cogitare me valdo recreat, idque recolero animo ot hos a maledicto patris per Christi sanguinem absolutos decem ct octu iam abhinc sacculis fuisse, cosdomquo codorn sanguine sibi Christus pro hereditato ndquisivisse, cui dictum est: *Dominabitur a mari usque ad mare, el a flumine usque ad terminos orbis terrarum, coram illo procident Aethiopes.* Ps. LXXL

Quid igitur causae est, eminentissimi ac reverendissimi patres, cur interior Nigritia vel una adhuc in tenebris, et in umbra mortis sedeat absque pastore, absque apostolis, absque ecclesia, absque fide? Quid causae est. cur haec dumtaxat ex omnibus mundi reparati nationibus adhuc imperio Christi minimo pareat?... Nulla umquam maledictio inhumano genere saevius, diuturniusquo est debacchata, quam illa acerbissima et luctuosissima, qua filios Chain est exsecratus Omnipotens. Tres potissimum videntur esso causae, ex quibus reparationis beneficium infelicibus prohibetur Aethiopiae populis; nempe: *magnitudo laborum et difficultatum,* quibus urgentur qui sanctas illas in Africam expeditiones aggrediuntur, tum cx maligna caeli inclementia, tum etiam ex impedimentis, quae profligatissimi catholicae religionis hostes nefarie obiiciunt: *apostolorum defectus,* quorum oro veritatem patescere oporteret;/des enim *ex auditu, auditus autem per verbum Christi; quomodo* ergo *audient sine praedicante?* Rom. X: tandem *pecuniae inopia,* quam profecto maximis illius operibus necessariam esso nemo est qui non videat.

Quare cum inultis abhinc annis huic mo difficili, profligatacquo peno rei devoverim, idque cum acerrimis laborum sociis consilii ceperim, ut pro miseri· redimendis a servitute Afris fame, siti, aestu, vitaeque periculis adluboromua; praeacutissimum mo nactum tempus mihi pcrsuiuium habeo, sistendi me scilicet ante vestros oculos, vestrosque, eminentissimi ao reverendissimi patres, amplectendi pedes, qui huc coram sanctissimo Christi vicario frequontiMima, vonerabiliquo convenistis corona, vobisquo omnium populorum patribus ot magistris gravissimam Nigrorum causam commendandi, ut vestram obtestarer fidem, vestramquo deprecarer misericordiam pro centralis Africae populis, qui maiore, vehementioroque, quam ceteri, promuntor infelicitate, desporatisque rebus, ab omnibus deseruntur.

En igitur, amplissimi patres, ante conspectum vestrum hanc Nigritiam iofelicissimam, sedentem in tenebris, abeuntem in devia, in praerupta labentem sine duce, sino lumino, sine fide, sino Deo. Agitur do *salute totius Africae interioris,* quao, ut iterum dicam, *decimam pariem totius generis hominum comprehendit.* Nili voi aliquid ei remedii afferre benignissimo decreveritis, si praeteribit hoc tempus, avolabitque tam praesens occasio, quot fortasse (conficior enim dolore dum haec cogito), quot praeterlabantur saecula super haoc mortem Afrorum? . . . Eia, sanctissimi patres, per viscera leau Christi causam hanc suscipite, ac pro vestra sapientia prospicito qua ratione, et quibus adminiculis gentibus illis salus afferri possit. Quod si mihi non temero liceat aperire animum mentemquo meam, hoc enixo postulabo, ut in sacrosancta Vaticana synodo altius do ore vestro sonct apostolica vox, quae causam potenter agat nigrorum Africao interioris, spiritum in ecclesia Dei excitet apostolatus, ut Nigritia ad tidom invitetur, alliciatur, dulcissimiqno viribus eloquii compellatur, praeaentemque opem totius populi christiani ad illius reparationem alacrius, colcriusque consequendam sollicite postulet. Cum voro plurimi inter vos, absoluta iam oecumenica synodo, ad propria reversi fueritis, efficite, quaeso, ut aliqui ex ¡unioribus vestrarum dioecesium sacerdotibus, qui spiritu Dei aguntur, ad Nigritiam Christo lucrandam nobis adiiciantar; cctvriquo fidele quos erga fratres urget Christi charitas, precibus, operibus, ct pecunia ad nobilissimum huiusce reparationis opus auxilia conferant.

Graves sano labores, nec leves obibunt difficultates qui illarum gentium apostolatum amplectuntur. At vero sudores ct lacrimae, quibus huiusmodi opera irrigantur, diligentibus Deum iucundao ac suaves erunt At fuerunt (proh dolor), et vobis indigne ferentibus, maximoque bonorum dolore boe temporis sunt catholici nominis hostes, qui nullo periculorum metu, excitante vero humanae gloriae stimulo, et aviditate lucri aridas illas, ¡romanesque oras audacter perlustrant Quanto igitur magia catholicos decet operarios eosdem obire labores, ut illarum miserrimos plagarum tribue ad veram Christi fidero instituant, atque ita aeternae earum saluti pruspiciant?

Vos itaque obtestor, amplissimi patres, ut qui ad banc beati Petri sedem convenistis, ad universas in unicum ovile Christi, unicumquc regnum cogendas orbis terrarum gentes, peculiarem interioris Africae populis misericordiam adhibeatis, atquo spem reparationis et vitao verbo, et suffragiis excitetis, illudquo vestro studio consequamini, ut vero dici possit, idcirco Nilum suos fontes novissime detexisse, quo finitimae gentes sancto baptismato suis aquis abluantur. Adlaborandum ergo est, ut Nigritia catholicae ecclesiae adiungatur. Id enimvero postulat D. N. I. C. honor ct gloria; cum longo post tempore nondum eius imperio interior Africa subiiciaiur, qui pro ea reparanda sanguinem suum fuderit Hoc flagitat promissio ab ipso D. N. sanctae matri ecclesiae facta: *Fiet unum ovile, et unus pastor.* Ioan. X. Hoc sibi vindicat quoque opua ministerii vestri, *quos Spiritus sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei.* Act Ap. XX. Hoc deniquo spectat spea adhuc explenda populi huius, cui per Sophoniam dictum fuerit: *Vitra flumina Aethiopiae, inde supplices mei.* Soph. IIT.

Quapropter, eminentissimi ac reverendissimi patres, vostri magnitudinem animi vestriqne sacerdotii in animarum salutem aestuantem sollicitudinem mecum ipse considerans, vos effusis precibus humillimo obsecro, atquo obtestor, ut boe *pro Nigris Africae centralis* postulatum subscribere dignemini, quod *ultimum* fortasse proponitur coram hoe sancto concilio, perinde ut miserabilia *Nigrorum gens nationum omnium ultima* profecto est.

Vobis humillime, patres huius sacrosancti eoocilii, causam hane ad vestra genua provolutus enixo

commendat, vubtsqoc manum osculator servas obse-
qucntimiittius
eminentiarum, ct excellentiarum vestrarum
Daniel Combonius
missionaries apostólicos Africae centralis
Nigrorum in Aegypto collegiis praefectus.
Datum Romae, mense ianii MDCCCLXX.
In festo Sanctissimi Cordis lesu.

52,

Postulatum pro Inirodurenda rausa ('liristopliori Columbil.

Beatissimo pater.

Post hominum salutem, ab Incarnato Dei Verbo Domino nostro lean Christo feliciter instauratam, nollum profecto eventam extitit aut praeclarius aat tilias incredibili ausu Ianuenais nautae Chriatophori Columbi, qui omnium primas inexplorata horrrntiaquo Occani aequora pertransiens, ignotam mundum detexit, et ita porro terrarum mariamque tractus ovangelicae fidei propagationi duplicavit

At enim, christinnissimo huic summeque de religione totaque humanitate beno merito heroi condignam nullum praemium, dum viveret, relatam est, sed contra multae calumniae impactae, multa opprobria ot gravia etiam tormenta irrogata; sic ut, novo continenti per summam iniustitiam Americae nomine indito, ipsa quoque detecti novi orbis gloria ab inclyto viro ad alterum ex priscis cius sectatoribus prope modum traduceretur.

Sola apostolica sedes, ot supernam viri missionem agnovit, ita omnibus, quibus poterat modis, ndiuvasse videtur: nam et legati apostolici manus eidem detulit, totque alia tamquo praeclara amoris et grati animi testimonia per tres pontifices Innocentium Vili, Alexandrum VI, et Iulium II ipsi attribuit, quanta nulli unquam paris conditionis homini inveniantur elargita.

Nunc vero, post tria et amplius saecula ab novo orbe reperto, singulari prorsus divinae sapientiae consilio effectum est, ut tu, beatissime pater, praedictam apostolicam sedem conscenderes, primus videlicet inter beati Petri successores, qui Atlanticam Oceanum ohm transieris, magnamquo America® partem lustraveris, sicque propriis voluti oculis inctiri potueris maximum laborem ac molestiarum molem ab eo perlatam, qui cauteris audaciasimum iter aperuit, no melius perspicere quot quantisquo divinae gratiae auxiliis Christianum eius pectus roborari debuerit, ut tam arduum opus ad catholicae ecclesiae diffusionem ac tot animarum salutem perficeret.

Ilaec sano animadversio in causa fuit, ut egregius comes Rosclly do Lorguos sub auspicatissimis initiis pontificatus tui fidentius vulgaret celebrem illam historiam, in qua Chriatophori Columbi superna perna vocatio, eiasque virtutes, et praesertim zelus plane catholicus in novo orbo perquirendo, nec non apostolica^ sedis favor ct caelestia signa, quibus fuit adiutus, summa diligentia ot fido describuntur.

Gloriosa interim Chriatophori memoria, ex injustae oblivionis tenebris statim egressa, ubiquo gentium gratioso personat, ot dum orbis universus grati animi sensus erga apoatolicum et bene meritum heroem certatim exprimit, christifidclea, recolendo quod opitulante ecclesia ct proptor ecclesiam memorandum facinus incepit atque complevit, eorum admiratio et pietas voluti sponto sua seso transformant io devotum cultum, nihilquo ardentius exoptant, quam ut publici ecclesiae honores ab sancta sede incomparabili homini decernantur.

Eminentísimas quippe princeps cardinalia Donnet, archiepiscopus Burdigalensis, quatuor abhinc annis exposuit sanctitati tuae venerationem fidelium erga servum Dei Chriatophorum Columbum, enixe deprecane pro introductione illius causae exceptional! ordine.

Faustum vero huioscc petitionis nuntium, brevi dierum spatio, totam replevit gaudio ac spe Europam, Africam, Asiam et Amcrieam; undo quamplurimi ecclesiarum praesules, nec non ex coetu saeculari spectatissimi viri, gratulatoriis epistolis gratias egerunt praetaudato cardinali introductionis causae initiatori. Quinquaginta dc hinc supplices libelli ex diversarum orbis partibus sanctitati tuae porrecti fuere, devote pariter exposcentes praefatae causae introductionem: ardens hoc desiderium aperte etiam produnt publicae ephemerides nonnullarum nationum et non pauci egregii scriptores in eorum operibus typi consignatis.

Aat praefatae causae introductioni prima fronte aliquibus videntor obstare notissima ecclesiae decreta, praesertim quod regulares processus snpra Dei servi vitam atque virtutes nec olim confecti fuerint nec nunc temporie adeo feliciter confici queant.

Nihilominus, cum hic agatur de servo Dei plane extraordinario, tam in vita quam post mortem, uti documenta iam parata super eius operibus, virtutibus et prodigiis evidentissime comprobant, etiam sperare licet, ut ¡peius causa, iuris ordine non adeo exacte servato, felicem exitum obtinere possit.

Quapropter, *bealisñne pater,* infraacripti catholicae ecclesiae cardinales, patriarchae, primates, archiepiscopi, episcopi etc. enixe postulant atque efflagitant ab *sanctitate tua,* ut digneris signaro decretum [1] introductionis causae praefati servi Dei, cum opportunis dispensationibus.

Confidentes interim hoc totius orbis votum minime frustratum iri, apostolicam benedictionem implorant

53.

Politio archiepiscopi uonnullorumquo presbyterorum Neapolitanae dioecesis, ut surdis, mutis et caecis propria et methodica Institutione ŏccurratur

Beatissime pater.

Cum nonnulli e presbyteria archidioecesis meae sollicitudini commissae sub directione illustrissimi ac reverendissimi domini Bonavcnturae Attanasio episcopi olim Liparensis, exemplari zelo, ad utriusquo sexus surdosmutos sivo in litteris, sive, quod

» Typi» iam habebatur. at nonnullis omissionibus deturpati·, tam «pad losepbum Baldi, *11* roto ddTrpûcopato cattolico per *la fiorificadone dd genio cristiano. Adesioni episcopali alla* eoa» *dd servo di Dio Cristofaro Colombo aggiuntovi* u»wi *ŧdler dd conte Kotdly de Largues ed altre* teftimtminnxr *della cattolica tlampa. Seconda raccerta di documii* (Genova, tipografia delle *Ldture cattoliche,* 1880), p 4MB, lam «pud Antonium Marrane, *Cristoforo Colombo. Vita e questioni con appendice sulla gtori/icasione religiosa ddT eroe « indicazione* Uri *prelati alla stessa aderenti* (Sienna, tip. 8. Bernardina Mit IBM), ρ. 186-89. Textus exhibetur ad Mem extmplarW originalis, quod pene· postulatorem causae Mservttar »· tabulano canventas Sancti Antonii patrum Franriseasnru·. (Utrae, ria Herniosa. Epiicoporum tamen, qui petHM adhaeserunt, nomina neglexi, quod pleraque poil ab•chtam coaditani Vatkanum data foerinL Etenim «ero nimis, sriHcet meme inai· anni 1870. poriulatnni «n»<ripluui est «pM patres [»ov>i!icano· in eooventa Bauttae Mante «npra Minervam.

t Vox *decretum* deerat in exemplari originali.

1 Alter einedetn argumenti supplex libellus ab abbate Lambert oblatas full, die ianuarii 1870, episcopo Foroiulienri. qui ilium ad patres Deputation!· rebut disciplinaribus praepositae transmisit his aditeli· verbis-. .EpUeopns Foruiulienrie enixe rogat reverendos Paire· deputations de disciplina ut rem maximi momenti supra expositam perpendere velint-

maius, por verbi Dei ministerium et sacramentorum dispensationem in religione excolendos seso mancipaverint, mihi supplicem porrexero libello·. , eo potissimum consilio, quod si sanctitati tuae foret placiturum, sacrosanctae occurncnicac Vaticanae synodo, quao pro opportunitate decernat, proponatur.

Lucet nutem inter alias postulationes typis excusas, quas ego plurcsquo Neapolitanae ditionis antistites sanctitati tuuo obtulimus, utpoto quae bono ecclesiae nobis expediri viderentur, pagina centesima quarta! unam adiunximus ad surdorum mutorum educationem scilicet spectantem, nihilominus boatitudinem tuam minimo pigebit si uti mfci cleri praesul, eiusvo nomine, iterum eademquo de rausu aliam offerarn; enixe deprecane ut eam sanctitas tua benigno favore prosequatur.

Etenim extra omnom dubitationis aleam positum est, illorum hominum coetum, qui vel α nativitate vel unte rationis usum loquela et auditu privantur, B quorum ingens numerus2, quam maxime esse miserandum. Dum revera iis communis cum ceteris humanitas, communequc vitae consortium, attamen non solum minus expeditam vitam agunt minusve societatis commodis fruuntur, peregrini in terris, quin immo, quod maxime refert, absquo peculiari adiutorio ac prorsus proportionate aeternae vitae gaudia sanctorumque consortium ut plurimum amittere periclitantur, cum auditu careant (via nempe ordinaria et communi veritates ct leges cognoscendi ad salutem necessarias), et illa proinde actuali fido destituantur, quae in adultis ad gloriam assequendam quam maximo facit

In hac tam extrema spiritali necessitate versantes praesentissimam ac validam exigunt opem, quao sibi neque latius neque congruentius ferri poterit nisi ab ecclesia a Christo Domino ad procurandam animarum omnium salutem instituta, quaeque una C potest ac debet singulis convonientcr indeclinabilia documenta ac media ad illam assequendam praebere. Quoniam voro huic tanto operi pro surdismutis inefficax ac vana prorsus est loquela, modus ordinarius instructionis ac disciplinae ceterorum hominum; in hoo quoque adlaboraro debet ecclesia, ut peculiarem methodum inveniat ad illos veritates et praccopta huiusmodi infirmis insinuanda, loquelam scilicet per gestus proprios ot accommodatos1, quao methodus in studio eminenter philosophico indolis, virium, mentis processus, cordis et sensuum ipsorum infirmorum relate ad sanos apprime fundatur.

Insuper oxporiontia evidenter compertum est, media α privatis familiis adhibita huiusmodi necessitati satisfacere haud po.no: siquidem etiamsi istae forte ignorantia non laborent vel socordes non sint in doctrinis ct religionis operibus, illa tamen arte D rminino propria ot difficili istiusmodi infirmis sublimes abstractasquo fidei ideas communicandi carent. Tametsi autem huiusmodi instructio in propriis familiis possibilis evadat, cum gestibus ct signis prorsus arbitrariis ac variis sine arte ac certis legibus execution! demandetur, numquam obtineretur modus uniformis por quom surdo-muti ad planam atque eortam communionem devenirent cum aliis vel neque infirmis vel sanie, et praesertim cam religionis ministris, quod eorum viteo et futurao et praesenti tantopere prodest. Cui defectui no obviari quidem potest in familiis, privatorum paedagogorum ope, tum quia isti paucissimi relato ad infirmorum numerum existant,immo in aliquibus provinciis omnino deficiunt, tum etiam quia minima istorum pars de coetu clericorum est, ceteri vero laici, quibus ut plurimum decet sin minus capacitas, sollicitudo saltem gratuita ot certe religiosae instructionis mandatum. Exoptandum igitur esset ut omnes episcopi, vestigiis aliquorum magnanimorum suorum fratrum insistentes, qui iam hoc magnum pietatis opus susceperunt, illud foverent, suos clericos erudientes, pro unaquaque dioocesi scholam methodi specialis ac tccbnicae instituentes ad surdos-inutos fide et ecclesiae catholicae praeceptis imbuendos, ut ad sacramentorum participationem idoneos faciant et sic in viam salutis immittant. Hisce scholis in seminariis semel fundatis, traditionales eruat pro clero catholico ars et ministerium instructionis pro surdis-muiis, quae fient una ex ordinariis suis beneficentissimis et gloriosis *missionibus in hac peregrinationis via.

Ad opus autem melius assequendum expediret quod episcopi pro viribus adniterentur ut in quaque provincia, si hoc possibile non sit in unaquaque dioecesi, asyla pro surdis-mutis aperirent, ibique ipsos contubernales congregarent, idquo non tam propriis viribus innixi, quam providentiae Dei *confisi, quao nunquam opportunis destituet auxiliis, praecipuo christianam charitatem excitando, quae postorum exemplo cito incendetur ad opus quod per so animos movot ot urget quotquot fidei *humanitatisquo sensus prorsus non exuerunt. Eo vel magis de contuberniis providendum esset, quod ipsa una simul accuratiori atquo utiliori instructioni ac diligentiori vigilantiae consulunt, quae surdiamutis omnino necessaria est; ipai enim ex manco duorum praecipuorum sensuum usu et minori sociali commercio, cum ad spiritus elationem evehi *neqeant et ab aliis remotiores sint, immo roiccti,sponte ad ima sensus reducuntur, atque ab animali homine abstrahi minimo valent; ideoquo in unaquaque *domo, ubi modus arbitrarius et varius in signorum usu quod in scholis didicerint destruit, ot ubi *assidua disciplina vel omnino deest aut inconsulto inutilis censetur erga homines qui hino misericordiam hinc confidentiam ingerunt cum quasi continuo in cunabulis essent, infelices isti praesertim in juvenili aetate in morum iacturam facile offendunt. Quibus praecipuis potioribusquo beneficiis religionem ot mores facilius excolendi, contubernia, ratione habita mediorum, locorum ac alumnorum indolis, iungere etiam possent illud institutionis in artibus, litteris ac etiam scientiis quarum fortasse ipsi capaces existèrent; ex quo illis alia sterneretur via per quam o charitatis asylo, ut aliis locum faciant, recedentes, tota vita sua utiliter incederent Etenim istiusmodi infirmi ad aliquam artem, industriam vel professionem, in quibus saepe saepius mirifice proficiunt, addicti, tum a periculoso otio abstinerent, tum per so ipsi propriae conservationi ao *neceas! tatibus consoleront, unde domestica civilisque societas allevaretur, quin immo ipsis utiliores erunt, et aucta inter istos frequentia ad humanam dignitatem restituerentur, universisque societatis commodis, quo fieri possit, fruerontur.

Fatemur quidem etiam aliqua civilia gubernia iam iam domos et contubernia *surdis mutis constituisse, nec non municipiis domandasse ut huie suorum civium necessitati occurrerent, congruam e suis redditibus illis partem addicentes; haec tames providentia plerumque effectu frustratur, cum plutee

1 Sapro, coi. 455 d u,

5 In operti cai titulus: *Ccnti.kreuwni religione c mJi iniomo alia educazione de' turdu-muli,* patrias sexta, iurdorum-mutorum namems arcnrate describitur. Et qno colligitor ipsos retate ad religaos betaines stare pront naum ad milk; ita nt in Italia viginti millia, in Gallila fere triginta millia, et tn orbe sexcenta millia circiter aetenseantiir.

* linias generis loquelae (ne) breviter agit venerabilis Beds in parvo tractata: *Dc lancia per gettum Aigitorttm d kmporvi ratûmc* Tom. 1, pag. β8A. edit Migue.

communium administratores, dum in nocivis ct inutilibus prodigant, infirmorum vol reddituum deficontiam effingentes, tam necessarium publicum opus praetereunt: ita ut si tantisper instituti huiusmodi a guberniis ot municipiis usque adhuc fundata cum illis a Christiana pietate erectis in unum cum infirmorum numero conferantur, invenietur vix pro tertia partel ipsis opitulari

Age nunc quaeso cuiosmodi sunt hae institutiones pro surdis-mutis a laicis fundatae? Sufficiuntne ct respondent, uti par est, potissimo religionis morumque proposito? Heu! pluribus in locis inductae sunt ad humanitatem ct progressum iactandum: uni materiali bono a fundatoribus incumbendo, parvi aut nihili religionis ac inorum faciendo, et quod horribilo dictu, ex iis fortasse domibus aliqua ad hoc ut infelices illos omnimode pervertat usque ad detestabilem eorum abusum!

Semper igitur ecclesiae remanet quao deficiunt supplero, instructionem scilicet surdorum-motonim pro viribus extendendo, asyla quantum valet multiplicando, atquo in iis quae n laicis reguntur adoiti ut religionem doceat, moresque dirigat

Quod opus dubio procul maximi laboris implendo ecclesia hacc inter cetera commoda suscipiet Ac primo, saluti et religioni tot animarum consulendo gloriam prorsus suam sibi vindicaret, fovisse scilicet omnigenae beneficentiae opero, illud praesertim de quo loquimur, quam gloriam laici rapere contendunt oiusdem sancta ac sapientissima facinora simulantes. Deindo pro hoc hominum coetu instructione penitus potiretur, quod, cum coctus ipsius maximo bono, maximam universorum laudem illi compararet. Praeterea, infelici hac nostra aetate, in qua abiectum faleumquo utilitatis materialis principium tantummodo animos movet, cum ecclesia eo huic favere in iis, quae bono spiritalia hominis non repugnant, ostendat, sibi honestos quotidie alliciet et insanium calumniatorum ora occludet. Demum episcopis alia in promptu adesset uberrima messis ad quam operari ·· clericorum gremio iuxta suae missionis propolium mitterent, qui etiam hunestam et congruam vitao sustentationem exinde caperent.

Quod si huius operis firmitati ac perpetuitati, uti par est, prospici velit, opportunum foret alicui clericorum delectui hoo munus committere, qui in unum convenirent ot cortis legibus, ab episcopis immediato dependentes, ex instituto ad illud au manciparent.

Huiuemodi infirmis coniungi opportune poterunt, tum crescentibus rationibus necrositati, ex parte eorum, tum commiserationis ct ferventioris zeli cx parte cleri, infelices illi qui praetor duas praedictas infirmitates caecitate quoquo vel a nativitate, vel ab infantia afficiuntur. Proh! certe ad istos instituondos excellentior diaritas ot exquisitius studium requiritur: at duritatis copia in cloro catholico nusquam desiderabitur; ct quoad artem, ipsa planior ovadet ex profunda investigatione ac unalysi illius status ct ex sagaci experientia, potissimum voro Dei auxiliis, qui iugiter benedicere et prosperaro non desinit puri ac fervidi zeli solertes excogitationes.

A to Igitur, beatissime puter, ot si beatitudini tuao bene fuerit visum, ab almo cminentiuimorum et reverondiMÍmorum patrum conventu, quibus in praesentiarum ob alia atquo alia ecclesiae negotia apud sacra» Vaticanas aedes ceu corona circumdaris, humilitor posritur, ut modis desuper expositis, vel aliis quos magia in Domino expediri iudicabitur, A omnium aurdorum-mutorum ac una simul caecorum bono prospiciatur.

Missio quidem haec gravissima est, ad quam ecclesiae pastores maxime decet ac decorat; ita enim ipsi, qua valent ratione, morali saltem ac spiritali, idipaum prosequerentur opus, quod, inter cotora do Messia signanter praedicta, princeps pastorum Christus lesus, omnipotentia sua etiam corporaliter implevit ac divinitatis suae inquirentibus Praecursoris discipulis indubium attulit argumentum.

Evangclixetur itaque miseris illis infirmis: *Confortamini et nolite timerel,* nani ecclesia Dei obviabit quasi mater ipsorum necessitatibus et salvabit eos. Dicatur surdis-mutis: *Ephphetha* caecis: *Caeci intuemini ad ridendum9; et audient ii» die illa surdi verba libril, et aperta erit lingua mulorum ei videbit omnis caro salutare Dei9.*

Ita fiet ut prae ceteris beneficiis Vaticanae synodi, B quibus laetabunda ct gaudens erit ecclesia Christi, etiam hi miseri homines in *sancto Israel equitabunt"·,* omnesque gentes confitebuntur sanctam catholicam, apostolicam, Romanam ecclesiam unicam fidclemque Aguí sponsam immaculatam, omnium laborantium vere matrem existere. atquo aulam conciliarem ceu beneficam aulam esse miserentis Dei, domum hos pitalem ac felicem caeli portam!

Tu autem» beatissimo pater» qui utut totius ecclesiae caput, praefatae synodo iuro meritoque praesides, cui *Deus dedit cor secundum latitudinem arenae quae est in littore maris* tu quaeso, prout iam pro tua pontificia ditione fecisti, benignos oculos ad universos eurdos-mutoa ac caecos catholici orbis converto ut cognoscant Icsum Christum Dominum nostrum in quo reposita est aeterna vita. Utique, pater sancte, satia verum ac longo notum ost quod sicut Christus, cum inter homines ageret, *perlransiit benefaciendo9.* ita et tu qui eius vices geris multa C opera bona operatus es et mirabilia nimis; at quoniam do eodem Christo cum surdum-mutum sanaverit praedicatum fuit: *Bene omnia fecit,* non aliter, beatissimo pater, vix ac charitate qua testaos et potestate qua polles omnium eurdorum-mutorum atque coccorum simul extremis malis occurreris, do te quoque semper ct ubique annuntiabitur: „Beno omniv fecit, et surdos fecit audire verbum Domini ct mutos loqui magnalia Dei/ Arnen.

Sanctitatis tuae humillimus addictissimus et ob■equentixsimus famulus ct filius

Romae, dio 16 iulii 1970.

Xystus cardinalis Riario Sforza
archiepiscopus Neapolitanus.

ABLEGATUM.

Petitio qua nonnulli Neapolitanae dioecesis presbyteri D *venerabiles concilii Vaticani patres humillime instanterque flagitant, ut gravissimo periculo in quo* surdi et muti *versantur pereundi in aeternum, si propria et methodica institutione. religiosa careant, modo quo ipsi venerabiles patres in Deo iudicarerint, occurratur.*

Venerabiles patres.

Dominus noster lesus Christus, ut omnes homines aeternam salutem consequerentur, cum misit apostolos praedicare cvangelium, imperavit, ut omni creaturae, nulla excepta, illud praedicaretur: „Euntes in mundum univorsum, praedicate cvangelium omni

' CeaftrUar inter alia oρπ·· .Sayyin m'aor¿o-i»»«H, auctor Ttrrrwwh putre Piedritto ‰od titia lean. — Neapoli 78
f 11. |«. 7, et $ XIII, pa<.4tt.

lit. XXXV. 4.
i Marc. VII. 34.
i 1« XIJI. IB.
♦ Is. XXIX. IB.
» H XXXV. β.
* Lol 111. 0.
i Is. XXIX, I».
- Gen. XXΠ. 17.
» Actor. X. 38.

creaturae l. „Doceto omnes gentes 1-. Ecclesia a fidelis interpres voluntati» sui divini sponsi, per XIX saecula sino ulla interruptione semper praecepit ministris bilie, ut gregem Christi erudirent, ct nemo unus υχ hominibus, modo aptus esset, evangclicae doctrinae pabulo destitueretur, quamvis esset omnium vilissimus, vel maximae difficultatea, no ad fidem perveniret, opponerentur.

Huius tanti beneficii omnibus parati non est particeps ingens numerus surdorum et mutorum a nativitate, qui eunt ubique terrarum *sexcenta millia,* ita ut in sola Gallia excedant numerum 29600, ntqUo in Italia numerum 20 000.

Ili homines miserandi, pleriquo aqua salutari abluti, carentes auditu, medio ordinario fidem cognoscendi, quoniam niente apostolo Paulo,*fides exauditu,* etsi inter fratres catholicos vitam traducant, ac possent facile ad fidem pervenire, si *propria et methodica institutione* donarentur, attamen falsae et B fallaci institutioni, quam fortuito per simplicem imitationem in auiir domibus accipiunt, derelicti, omnino rude» remanent in ipsis *rebus ad fidrm pertinentibus, quas necessitate medii* unusquisque fidelium sciro tonetur; cx quo aeterna ipsorum perditio iure defletur.

Quod ita so habere, nemo prorsus sanno montis potest inficiari. Enim voro aurdus ct mutus opportunis mediis destitutus, quibu» homines naturaliter fruuntur ad internas animi cogitationes mutuo significandas, ope tantum sui sermonis mimici, variabilia, inopis, atque sola sensibilia obiccta exprimere valentie, eibimetipsi relictus, nunquam ad abstrahendum potest pervenire, neque accuratos mysteriorum fidei ideas concipere. Et quidem continua experientia palam fecit, omnes «urdos et mutos, antequam, ut ipsorum conditio postulabat, apto instruerentur, ineptissimae atquo absurdissimas fidei C mysteriorum ideae «ibi cffonmuise. Et quod caput est, nonnumquam inventum est istiusmodi errores vel in illos surdos ct muto» radices egisse, quos proprii confessorii idoneos sacramenti» suscipiendis iudienverant, fascinati ab ipsorum externa imitativa tantum pietate; uti colligitur ex authentici» depositionibus multorum surdorum mutorum, quibus id accidit. Quae depositiones referuntur in opero, cui titulus ^Considerazioni religiose o civili intorno all'cducaziono de'Sordimuti. Napoli, Stamperia reale 1856tí, pag. 30 et «cq. Ex multis hanc unam seligimus. Antonius Renaldius surdus ct mutus, sodalis congregationi» filiorum Mariae in urbe Brixia, deinde educator surdorum et mutorum in domo Saiensi, haec ad episcopum Brixicnseni scripsit: Prima della istruzione io οπι privo affatto dell idea di Dio. Quando i miei parenti mi conducevano alla chiesa io vi andava soltanto per vedere lo funzioni, i colori D delle piancto. o lo cerimonie della messa, lo stava con divozione in chiosa, abbassava la testa all' elevazione del ss. sacramento, ma ciò faceva perchè me lo diceva mia madre cd altri: ma coll'intelletto io non intendeva niente affatto. Vedendo una persona, che si accostalo alla ss. comunione, pensava che presto dovesse morire, cd il crocefisso credeva che fosse un reo, vedendolo cosi maltrattato. Quando faceva qualche male, aveva solamento timore del gaetigo do'genitori; ma non intendeva ch'era offesa di Dio.- Ipso s. Augustinus', Estiusl, layman% aperto significarunt nunquam fieri posse, ut surdus ct mutus accurata» mysteriorum fidci ideas concipcret, quamvis id affirmaverint, quippe quod ipsos prorsus fallebant progressus, qui nunc temporis potissimum facti sunt a scientia do surdorum et mutorum educatione atque institutione. Idipsum evincitur ex gravissimis sententiis clarissimorum virorum, qui bac in re omnem fidem promerentur, uti videro est in libro superius allato ^Considerazioni ec.e pag. 171 et seq. Ad eamdem veritatem confirmandam abs re non esse arbitramur in medium afferre responsiones theologicas, privato factas tribus sequentibus quaesitis, a quatuor cardinalibus, viginti tum episcopi.» tum archiepiscopi», amplius viginti institutoribus surdorum mutorum, scilicet:

„1. Utrum surdi et muti a nativitate per domesticam instructionem, qua vulgo auribus donantur, ad revelationis notitiam perveniant.

„2. Indigcantoc peculiari ct apposita methodo, ut fidem actualem accipiant?

„3. An rudes isti tenendi eint, ut infideles fidei actualis?"

Omnes unanimiter responderunt, uti putet ex eodem citato libro pConsidcrazioni ec.u pag. 23 et seq., 125 et acq.

Ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmativo.

Ad 3. Affirmative.

Ex quibus omnibus expositis evidentissime colligitur, 1. gravissimum periculum, in quo vereantur infelices surdi et muti in aeternum peroundi propter ignorantiam veritatum fidei; 2. absoluta necessitas huic malo occurrendi per propriam et methodicam institutionem, prout suggerunt progressus scientiae actualis; 3. gravis obligatio, qua clerus praesertim tenetur ad surdos mutos in rebus fidei instruendos.

lamvero quis unquam efficere potest, ut veritas tanti momenti, sicut par est, penitus intelligatur? — Sola ecclesiae suprema auctoritas. — Ipsa sola opportunis sanctionibus potest huic novo generi apostolatus universalitatem, firmitatem, atque efficaciam donare. — Ipsa sola potest gravem obligationem declarare hunc populum erudiendi, qui a fratribus catholicis in oblivione relinquitur, nec non auctoritate sua orbem christianum cohortari, ne recuset operam suam efficaciter praestare, ut hic populus nome *acquisitionis* praeceptis fidei imbuatur. — Ipsa sola potest demum efficere, ut asyla duritatis aperiantur pro utroque sexu, quae in una fidelium charitntc fundentur, (quod opus omnes semper bene exceperunt, atque eidem auxilium praestiterunt), quo omnes surdi-muti, tum nobiles, tum plebei, α tenera aetate accirentur, ut vitam communem viverent; unicum sane medium, quod facile evadit atque universale, ut ipsi, nemine excepto, instructione religiosa et civili donari possint. Ita fict, ut opitulante Dei gratin, non modo possint perduci in viam salutis aeternae, sed etiam et societati, et familiis, et sibi ipsi utiles esso.

Et quoniam venerabiles pntres concilii Vaticani, auctore et auspice immortali pontifico Pio IX, in Spiritu sancto congregati eo intendunt, ut spirituali omnium Christi-fidclium saluti opportuna remedia statuantur, infnucripti sacerdotes summopere cupientes de tot infelicium salute lactari, hanc petitionem humilibus atquo enixis precibus subilciunt, ut quod in Domino iudicavcrint, decernant; parati ccteruquin libentissime excipere, quidquid Spiritus eanctus ipsis venerabilibus patribus suggeret

Neapoli — dio 23 ianuarii festo Desponsat b. M V. MDCCCLXX.

Humillimi et addictissimi famuli

& loseph M. Finto Sac. Laurentius Apicella
Henricas Scotti Pagliara Aurelius Sbrecca
Fasquali» .Mordano

« Mare. XVI. 16.
« Match. XXVI», IU.
• L 111 contra Inliannm, e. IV.
< (VnnnjcnUr. in epbt ad Rom, e, X, v. 14.
* I»e Enchar. lib. II. tr. 1. «. Vili, b. A

Franciscos Poliiio
Raphael Carino
lanuarioe Giuliano
Ferdinandus Pullo

54.

Postulata (Ino, ut sancto Francisco Salcsio episcopo (iruerensi titulus ‹fortori ecclesiae deceruatur1.

Beatissime pater.

Reverendissimis patribus ad sacrum occmnenicum concilium Vaticanum coadunatis solatium sano in tantis laboribus ct spem magnam afferunt uberrimi fructas, quos ex conciliis occumenici·, et in primis ox concilii Tridentini definitionibus ct decretis norunt CMC collectos.

Porro inter pastores ct doctorea a concilio Tridentino suscitatos ct quasi natos, quos misit Deus „ad confortandis manus dissolutas ot genua debilia roboranda, ad aperiendos oculos caecorum ct aures ‹urdorum ', quis illico non meminerit 3. Francisci Salerii, cuius laus est in ecclesia sanctorum ? Finitimis Genovao populis, haeresi calviniana infectis, ■eae fidei praoconem exhibens, quantumvis ad necem ab haereticis conquisitos, sanctitate vitae et doctrina septuaginta duo millia a via veritatis errantium ad ecclesiae gremium revocavit; eipsi viderunt gloriam Domini ot decorem Dei nostri-1.

Dein, adhuc vivens, non raris iam clarescere coepit miraculis, quae post illini mortem tot mox et tanta fuerunt, ut apostolicis etiam legibus derogans, quo citius ecclesiae votis et eius sancti gloriae satisfieret, felicis memoriae Alexander VII Francisci Salerii nomon in divorum albo solemniter inscripserit

Nec minus scientia et doctrina quam vitae sanotitate iceo informans, squidquid temporis ab studio liberum sibi supererat, in prolixas preces transferebat-4. wEx quo, ad maximam errantium utilitatem, coepit ex scripto, pluribus confectis libellis evulgatisque thesibus intime haeresim percellere-s. Post exactissimam horumco Salesii scriptorum, tum editorum tum non editorum discussionem, a. Congregatio admiran» ea probavit·.

Spoctant autem alia ad theologiam tum dogmaticam, tum apologeticum, tum osceticam, alia ad mores ot ad disciplinam, ct in eo prodierunt ordino quem expostulabant tempus et ecclesiae necessitates. Scripsit do notie ecclesiao, de primatu Petri, de sanctae Romanae ecclesiae sacramentis, de unione haereticorum cum ecclesia Romana. „Viretum in eucharistiae sacramentum impio debacchantem confutavit opusculo, cui titulus: *Meditationes in symbolum apostolorum.* Eiusdem blasphemies beatissimae Virginis puritatem temerantes tum oro repressit tum calamo. Contra protestantes, a. Crucis Istriani detestantes, „oximiam aliam scripsit upologiam, cui titulus *Vexillum ‹rucis*

Inter dogmatica et apologetica s. Francisci opera principem locum obtinet pervulgatissimus liber Controversiarum, de quo, vix cum prodiit, affirmare non dubitaverint non unus episcopus: „Athannsium, Ambrosium et Augustinum non maiori cum ardore fidem vindicasse quam Frnnciscum ‹alesium 3.

Non minorem sane gradum obtinent alii duo libri, doctrina yimul et piotato fulgentes, videlicet *Tractatus de amore Dei,* qui de tam altis tam alte loquitur4; et *Phitothea* sivo *Introductio ad vitam devotam,* quao iam anno 1656 in septcmdccim linguas, praeter gallicam, tran lata ‹uenit

Giarda, episcopus Castrensis, Salesii coaevus et biographus·. asserere non dubitat Philotheam tot laudes mereri, quot characteres continet. wVix, inquit illustrissimus vir. qui vitam tam in castris quam in regiis palatiis egerat, vix apparere incepit Philotbea, eum omnium aulae principum speciem mutarunt ... Tum visa est vera pietas; viam sibi stravit ad regum snlia, in ducum exercituum tentoria, in iudiciorum forum, in telonis, in negotiatorum officinas, et in postorum ‹ppidula –. Subjungit alius, audivisse rev. patres Ficbet, Manilier et Ludovicum de Serres e societate lesu, dicentes hoc esse opus a s. Spiritu dictatum, et dignum quod inter as. patrum opera connumeretur; et hoc etiam notum est et omnibus notorium. Dominas praeses Faber mihi dixit so cx dd. cardinali de Bérulle didicisse, quod omnea Sorboniae doctorea publice déclarassent istum fibrum ex aequo ire cum operibus a Grcgorii, s. Ambrosii ot s. Augustini–·.

Cum hisce doctissimis viris plano consentiunt et eminentissimus cardinalis Fronciottus9, cuius sensu praelaudata opera onnge)icam potius quam humanam redolent ‹apientiam et eminentisaimus cardinalis Sacchetius. a. Rit. congreg. praefectus, qui ait: .Vivit etiam (b. Salesiua) in aureis et seraphicis opusculis, ab eo editis, quae uberrimos in toto orbo fructus parturiunt. Philothea, sivo Introductio ad veram pietatem, Epistolae spirituales, Tractatus de amore Dei et reliquae elucubrntiones, seu mysticae, scu polemicae. in omnium pene nationum idiumnta translata, omnium teruntur manibus, cum ingenti legentium emolumento. Nemo potest has paginas evolvero, quin totus ardeat Dei et perfectionis amore; quisque enim in illis reperit apta suo «tatui monita et documenta, sivo sacculo deditus ille sit, sive claustro, sive coelebs, sive conjugatus, seu princeps, seu privatus. Omnibus enim

» PostahtittiM huías originalia «atariplionibus patrum antographu obeguata ‹0s ‹aaplin habentor inter acta concilii Vaticani, ied in tabulano «¿.-.rae congregationis RiUnus asservantor, is qood mense «cptembri anui 1870 translata fuere, nt liquet ex epistola Ludovici Jacobini, concilii Vaticani subsecretam, ad Douiuicoa BarUdini, ‹ongregationi Ritamo secretarium, nina die 15 dicti meni» et anni. Quae quidem epistola habetur in *Adis* concilii Vaticani num. 40H. Gum ob inséra»nm coutilinm res, quae petebatur, anno 1870 staivi nem potuerit, idem poetolatam, paucis tantam immutatis, anno 1874 ad ennnes latromin antistites ab episcopo Anneritosi niiraat est ab ‹ei tutaribendnm. Ex quo factum est. ut tandem per littéral apostólicas *bites* m mûericordia *lleta.* datas die 18 novembri· 1877, vummni pontifes Ut patrum votis aannercL

1 KelaL a. P. M- Phaebeo S. RJL eongreg. «ecreL ad a. eong. cani, et consult. directa.

' IUlat. card. Sacchelli in consid. «errat. 21 ang. 1862.

■ KpiAt. illtutñ«AÍmae ‹matri de Changy, Vuitak superiorisaae.

4 Qui liber typis mandata· anno 1816, dein innumera· habuit editiones, et illico in linguai anglicani, gcmianicam, hiipaukam, polotticam et italicam ‹verra transiit.

s GanL, deposit, ia acL canonia.

• Giuria, vita del B.

' ìlarehinn. Albert. Generau I nlHncnaiv Chabalhcem. gubernator. Ih-podL in arti» ‹anont pact. tcmuMr. J voL, p. 753,

■ DepoaiL canonici Gard.

* COnaan Francivci pro tcatiL relator.

'e Ideai.

« It XXXV. i

• Phoebe». a IUk cong. secret.

• Balla *KctL telk.* canonia, b. FraneiicL

• Patri* de thauxj, camae a Francaci procurat.. epi*to In qna legitor' .Os ordonna reunen duœnvrt* dn serviteur de I8*a (·. Prunaia de Salci), dngnUémaent dea maunscrita non tncnre imprimé*, compel·** ¿ani la &· partie du proc?·, *m* qui rnpi toctaeaement jusqu'il 14 juin IttfV, que la wcyM •••nçrScstb»! prononça, avec approbata* rt admiration, en faveur de· «afra· du serviteur de lHea, par un lirs-btau décret, que «a sainteté txmhnna trois jour* apri·.·

1 «. XXXV.

omnia factui omnibus profuit, omnium saluti con- a suluit >.

Silemus do operibus aliis, ut sunt aurea illius *Monita ad parochos et ad confessorios,* ut sunt innumerae quasi *Epistolae* tam doctrina quam dulcedine charitatia exuberantes. At illud silere non possumus, quod in aaccticis etiam scriptis unita splendet fidei et inorum doctrina. Ilie praecipuus est honor Balenio, quod, dum totus osso videtur in cordibus spirituali suavitate perfundendis, ad doctrinam tamen attondit, et altas in ea pietatis radices demittit. Illius verbum eat vitao semitis lumen, et est simul animae cibus. Qua mirabili numquamque satis laudanda norma et pietas firmo semper nititur fundamento, et doctrina, nedum sterilis videatur ct arida, in uberrimos scie fructus explicat.

Quao cum ita sint, quid mirum in his Britanniae Parlamenti verbis ad Alexandrum VII? „Ut om- B nia dicamus, Dei spiritus odeo clare apparet in eius (Francisci) libris, ut sperare posset eumdom favorem ac magnus occlcsiao doctor, qui sancti nuncupationem obtinuit ex excellentia suorum scriptorum, quao miracula fuerunt ad eius nomen immortale decorandum, ct inter eos qui invocari debent inscribendum.

Praeclarissima haeo apprime consonant ominentissimorum cardinalium votis coram Alexandro VII prolatis, et hisco ipsorum effatis, quorum plura sancti simul et doctoris coronam clare postulare videntur.

jJJnus profecto [ox iis] censendus est (b. Francisons), quibus dictum legitur,Vos estis lux mundi 3.

„Misit tanquam imbres eloquia sapientiae suae

„Habeat ecclesia universa, quod in b. Francisci virtutibus imitotur, quod doceatur in scriptis 4.

"Tandem sanctus declaretur Ille, per quem sano- C titatis consequendae ratio et ardor ad omnes cuiusvis conditionis homines penetravit, ut sapientiam eius enarrent populi, et laudem eius enunciet ecclesia a.

nUt fidelium corda iugiter inflammaret nedum exemplo sed scripto, divinum plane modum excogitavit, et viam salutis ostendit

"Si virtutes praedicantium sunt ornamenta caelorum, profecto b. Franciscos de Sales splendere debet inter maiora sidera in perpetuas aeternitates; ardens enim lucerna, imo lux mundi fuit, dum populis sibi commissis errorum umbra caligantibus, cum exemplo, tum doctrina ad solem veritatis perduxit 7.

Quid praeclarius hisce verbis et quid amplius expetendum, si non adesset unum prae caeteris aliis supereminens testimonium, Alexandri nempe VII, qui quadraginta annis et amplius eius scripta diurna et nocturna manu versavit·, ot enixo legenda commendabat, incunctanter asserens se in eis hausisse quidquid in ipso boni esse posset·, ot ad rectas vins Domini currendos Salcsium protinus currum ot aurigam praecipuum habuisse10.

Imo, quantum potuit, illius scripta propagavit11, et quaedam etiam propria manu in italicum sermonem transtulit. Constat ab ipso fuisse compositam orationem in officio s. Francisci propriam, in qua orandum decrevit: *ut eius dirigentibus monitis ac suffragantibus meritis aeterna gaudia consequamur.* Item hoc de illo breviarium Romanum praedicat: eSuis etiam scriptis caelesti doctrina refertis ecclesiam illustravit, quibus iter ad Christianam perfectionem tutum et planum demonstrat 1. Videant alii, num quis umquam in ecclesia solemnioribus encomili celebratus fuerit.

Sancti Francisci gloria, tot iam laudibus aucta, etiam temporibus nostris crescit eundo. Coram hoc dulcissimo ot veneratissimo nomine indomiti et hostiles animorum impetus minuuntur et sedantur; nec tot infensis sacculo nostro animis est nomen aliud magis occeptum ad ipsos catholicae doctrinae et vitao roconciliandoi. Aureo ipsius scripta, nedum obsolescant, novis semper editionibus propagantur, non sine maximo certe profectu: nam errores, quibus hodie societas conquassatur, non sunt nisi eorum consectaria, quos oppugnat sanctus Franciscos. Unde semper ct sanctitate et operibus immortalis vivit. Quin imo consociatur etiam sancto oecumcnico Vaticano concilio. Ipsi enim adest et sua doctrina, tamquam fonte ad hodiernos errores debellandos, et suo lenitatis charitatisque spiritu, et suis morum regulis, quae tanta sunt sapientia, ut centena ct centena numerentur scripta, quibus baud parvi nominis auctores omnibus eas statibus et conditionibus accommodare susceperint.

Quare, beatissime pater, sanctitatem vestram instantissime oramus ct obtestamur, ut inter doctores in ecclesia, cum officio et missa congruenti, oraculo suo supremo, s. Franciscos Saleaiua adnumeretur. Qui honor non sino singulari divinae providentiae consilio tempore concilii oecumenici Vaticani a sanctitate vestra, concilii auctore et praeside. tribuendus illi supereat. Quod enim ad tantam ecclesiae gloriam docuit et fecit in tot haereticis ad ovile revocatis, et in moribus ac disciplina restituendis, hoc potissimum in concilii Tridentini decretis hausit Et cum haec eadem omnia in concilio Vaticano sanctitas vestra restauranda sibi et nobis proponat, et in bis totus incumbat, novus honor, qui ex a. Francisci Salesii sanctitate et doctrina in concilium Tridentinum redundavit,erit etiam, titulo doctoris ecclesiae, oriundorum ox concilio Vaticano bonorum pignus et benedictio·. .

b.

Beatissime pater.

Episcopus Gaditanus ad sanctitatis vestrae pedes humiliter provolutus, exponit: quod cum divinae scientiae fama perillustria confessoris ct pontificis beati Francisci Solcsii quotidie in ecclesia augeatur, ideo qui illius gloria gaudent, suntque omnes qui pia cius opera caelesti doctrina plena agnoscunt, indicant, aliquid illi deessc, ut cius honor et cultus debito splendent.

Dicunt enim, quod sicut recenter alter Pius doctorara maximum in ecclesia Bernardum declaravit, ita decebat magno actuali Pio, ut simili declaratione Salcsium Franciscum honoraret

Quapropter episcopus subscribens eiusque clerus.

· Relat. in consist secreto 1662.
• Cardinalis Pallotna.
▮ Ablobraodinna.
4 Cardinalis Franeiottns, causae relator.
• Idem.
• Cardinalis Delciua.
7 Cardinalis Farnesina.
' In consistor. semi-publico, SO ocL 1669.
9 Epiât ad nepotem.
M Resp. secret epist in consist pubi. 14 sept 1669. Scribens •anctImonalitau Visitationis Annedi. doctrinam Franerei plane dirinam proclamat 27 iut 1666.
11 Pallavicini, stor. di Alesa. VII. lib. I, cap V.

› Sesta lectio in off. a Franebei, 29 ita.

' Unie petitioni subscripserant patres 469, sclUcet 90 cardíñales. 7 patriarchae, 74 archiepiscopi, 396 epìscopi. 16 abbates et moderatorei generale· ordinum reUgioaorum. at liquet ex ipsis somlaibus evulgatis inter monamenta ad nanetiasimi praesnha doctoratnm spectantia ta ea ¥rihoas parte, quae more romano diritur Αλιμπϊμ, p. 19- S3. Hate erro nomina non dabo, quoniam ιση at scripta *fot*runt, «ed ardine alphabetico disposita ibidem Irpuntar.

oo oro et voce cum hispánico populo, supra dictam gratiam, vestranique spostolicam benedictionem ferventer apprecantur.

Gadibus 2 iulii 1870.

Vestrae sanctitatis obsequontissimus servus

t Frater Felix Maria episcopus Gaditanus ».

55.

Archiepiscopi Brnndnsini ad occuniriilcuni concilium Vaticanum postulatio do ungendo cultu sanctissimi nominis Icsu.

Venerabiles patres.

rEx quo elapsi aevi stultitia, philosophiae nomine tecta, sacrilego crocitu: *Détruisez Finjusie,* sanctissimae lesu Christi ecclesiae nefarium indixit bellum, facta eat super nos indignatio Domini, qui exemit gladium irao auac, illum non dimieaurus donec admirabile nomen unigeniti Filii sui omnimode clarificetur in nobis, donec formentur electi eius, qui in frontibus suis ineffabile lesu nomen et nomen Patris eius gestantes, ipso summo Dei verbo dulco ac novum canticum depromant

Iam ex tot annis, venerabiles patres, ego ita loquebar» quando ad repellendas procellas in Petri naviculsm saevientes, nec non ad litteris ot scientias, multimodis deturpatis stultitiis, expurgandas, ac nova luco novaque gloria honestandas, Academiam. Deo adjuvante, instituere aggrediebar sub ineffabilis sanetissimique Nominis Icsu praesidio firmissimo ac tutela. Ex tunc enim, veaerabiles patres, etiam cx tunc in amaritudine cordis terram opertam videbam errorum omnium atquo blasphemiarum colluvie, quae insaniente pelago ventisque saevientibus, etiam italam gentem in procellam tenebrarum obruero conabatur. Et iam temporibus hisce, adhuc gladio Domini exempto, procella illa, tenebrarum advenit; ecco ebeu quot hominum millia ipsa illidit miserrimeque contundit! Et quidem illam a longo aspirions, cum adhuc casem in patrio, et ibi cum adiutoribus meis iu hac academia in minimis sacerdotio fungeremur, scientes depositum patria© catholicaeque fidei nobis sacerdotibus creditum, in gemitibus inenarrabilibus patuit cor nostrum ad Deum, ct auxilium eius enixe implorantes, iterum atquo iterum ox tunc clamabamus: Domino salva nos, perimus! Et Deus adiuvit nos, locutusque est nobis; nos audivimus eum arcana verba per apostolum loqucntem: Proposuit Deus in dispensatione plenitudinis temporum omnia instaurare quae in caelis et quao io terra sunt in lesu. Audivimus, ot lactati sumus, et superabundavimus gaudio, ct in verbo Duraini dic ac nocte meditantes. in moditalione nostra ignis cbaritatis exarsit, atientes quod in nomino lesu omnia instaurarentur. Tunc recordati sumus vocatum fuisse nomen eius D lesum, eo quod ipso salvum faciet populum suum α peccatis eorum. Et iterum : Non est in alio aliquo salus, nec aliud nomen datum est hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri. Idcirco hilari promptoque animo aggressi fuimus praefatam academiam instituere, per quam laus plena decoraque sanctissimo nomini Icsu totam per Italiam nostram reboaret. Non est mihi mena, venerabiles patres, omina referre clarissimorum virorum, qui huic acadcmiae subscripserunt, quorum plurimi decus atquo maxima gloria religionis ot patriae nostxao ad episcopatum evecti, nunc in nomine lesu nobiacum congregati, hanc sanctam synodum decorant, ct nos illorum subscriptiones accurato usque in hanc diem servavimus. Bcncdixitque Dominus humilibus obsequiis laboribusque nostris, ct in annos undeviginti sub auspicatissimis praesidiis tum Pii pp, octavi tum Gregorii pp. decimi sexti, tum alicuius ex clarioribus viris, quibus cam dicavimus, liene prosperequo academia nostra processit, perquo eam repleta est terra nostra laude iucundiaaimn nominis lesu; at nomen Icsu in hac nostra academia clarificatum clurifieavit enmdem. Ipsa namquo ab eodem sanctissimo nomine, quod praeeeferebat erecta, α summis pontificibus, α Neapolitanis archiepiscopi nec non ab utriusque Siciliae Rege adprobata per omnes Italiae civitates honorifice dilatabatur. Et ego gloriabar in Domino propter sanctissimum lesu nomen in academia, ct ucadciniam in sanctissimo lesa nomine tam mire clarificatum. Et ecco, venerabiles patres, post aliquot annos facta eat super me manus Domini tollens me o gremio fratrum et ponens episcopum regero lectissimam partem ecclesiae Dei, quam acqnisivit sanguino suo. Tunc o modio sublatus humilitatis meae, et super candulabrum positus, ut mea lux coram dilectissimis in Christo filiis luceret, anto omnia curavi lucernam accendero in camino ignis ardentis, in lumino vero, in nomine Icsu, ct facta est prima vox episcopalis mea ipsa, quae praedictae academiac tessera fuerat: *Sciani gentes guia hoiaen libi Jesus.*

Accedit, venerabiles patres, quod ex prima die institutionis acadcmiac nostrae ardens urat in cordo nostro desiderium, ut iu missa sanctissimi Nominis lesu nova atquo propria ad augendam eiusdem admirabilis nominia gloriam adderetur praefatio. Et ecce, talia me cogitante, nova praefatio ex cordo meo prosiliit, et ex corde ad os saliens, laetus exultansquo cantavi :

pVere dignum etc. — Sancto pater, omnipotens aeterne Deus. Qui unigenito Filio tuo in assumptae humanitatis veritate nobis nato, «aeratissimum Icsu nomen, quod est super omne nomen, aeterno consilio donasti. Ipso enim pio cruore vetus nostrum daterait piaculum, ct eructa supplicio, morte triumphata, humanum genua perfecta filiorum adoptione o perpetua captivitate liberavit. Quapropter nomini Icsu sanctissimo caelestium, terrestrium et infernorum omno flectitur genu, et ad dexteram tuam verum Deum vcnimque hominem super omnia, quae per ipsum fecisti, lesum regnare socia professione confitemur Sed et supernae virtutes atque angelicae potestates in hoc unico salvationi» nomine gloriantes hymnum maiestuti tuae concinunt sine fine dicentes/

Venerabiles patres, Dens investigabilia in vite suis, et in indicite incomprehensibilia atquo sapientiM&imue, postulationes prccesqno nostra tum Pio pp. octavo per eminentissimum Ruffo Scilla Neapolitanum archiepiscopum, tum post temporis elapsum per successorem eius uminentiasiruuin Caracciolo Gregorio pp. decimo sexto delatas, noluit ut nostram probaret constantiam cito exaudire. Sacra enim Rituum congregatio statuerat, ultra in missis novns praefationes non addere.

At nunc, venerabile patres, levate oculos vestros; ecce quot percrebrescentia mala, quae minitautur penitus christiannm et civilem societatem evertere! Ecco filii Belial exultante» quasi victorea capta praeda, quando dividunt spolia, regionibus nostris olim naviculae Petri addictissimis nova dogmata novasque doctrinas invexerunt! Ecce, horresco referons, impius ICenanus sacrilego blasphemat, et illius phaemiis socii eius plaudunt, illas-

» Xrfo. η. 40β.

’ Servat»r in arehlvtl» «wv Ritant · f>Rr»ZBlivnis volitali!» «paja dita anetor drfürrVal «luniiuu Grr^oriu papae «tasso MXlo pro nova pitta»ion» la mt«aa «. Nomini» lesa Myr Aanda «jn» pistalalioue p»tebatar m. Notnen n a®· n«rwa attma a 3. R. C. accepta nova» praefationes nitro non MtaHsirfl.

que repetunt, ct granum fidei o cordibus fidelium A evellero conantur. Luget Gallia, luget Italia Europaquo luget, nam torrentes iniquitatis, corruptionis atquo blasphemiac conturbaverunt ecclesiam, totumquo mundum in gurgitibus suis iam iam absorbent. Adhuc manus Domini extenta, adhuc gladius eius evaginatus non reponetur, nisi sanctissimum leso nomen mirifico fuerit clarificatum. Deus enim proposuit in disponsationo plenitudinis temporum omnia instaurare iu lesu. Quapropter nuper adivimus sanctissimum invictissimumque dominum Pium papam nonum, qui inter omnes clarissimus citai praeco gloriarum sanctissimi Nominis, et ipse démonter nobis induisit, ut do nova hac praefatione cum sancta synodo ugamus. Pensate, venerabiles patres, quanti referat admirabile nomen novis praeconiis novisquo laudibus celebrare. Impietatis fluctus tumentes omnino conantur sacrilego ausu hoo augustissimum nomen delere. Quod indicitur ne- B farium bellum ecclesiae, dogmati, sacerdotio atque Petro,conatus impietatis eat, quae, arrepto gladio cupit, sublatis religionis exercitibus, ad ipsam delendam ruere. At illa supra fidem innixa, et cbaritate vivens, sanctissimo nomino Icsu honestatur in fronto. Oh saeculo nequam, quamdiu finis turpitudinis tuae? Eia venerabiles patres, in nomine Icsu nos hio congregati, ia sacris etiam liturgiis hoo sanctissimum nomen invocemus; adprobetur haec nova praefatio, ut ubiquo terrarum et a solis ortu usque ad occasum lesu dulcissimum ac suavissimum nomen resonet, et nomen Icsu, quod omnia dogmata in se totamquo catholicam fidem complectitur, erit inter missarum solemnia solemnis totius evangeli! professio. Idcirco novo lumine religio nostra radiabit, claritas enim huius sanctissimi nominis circumfulgebit eam; impietas videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet, desiderium peccatorum C peribit, et in memoria aeterna erit Vaticana synodus decorata nomino lesu, donec oblatio munda totum per terrarum orbem ad finem usquo saeculorum fuerit oblata. Etiam, etiam sic. Veniat ergo in cor nostrum lesus, sic tandem vos alloquor cum divo Bernardo, veniat in cor nostrum lesus, et indo saliat in os, et occo ad exortum nominis lumen nubilum omne diffugit, redit serenum. O lesu, spes suspirantis ecclesiae, o nomen super omno nomen!

Nostis, venerabiles patres, quod olim filii Chanaan cogitantes cogitationes nequitiae dixerunt ad invicem loquentoa contra Dominum: Faciamus civitatem et turrim, cuius culmon pertingat ad caelum, celebremus nomen nostrum, antequam dividamur in gentes. Si licet flagitiosas locutiones in verba viteo convertere, sinito mihi praefatis verbis vos alloqui; Faciamus nobis civitatem et turrim, cuius culmen pertingat ad caolum. Sit nomen lesu civitas atque D turris nostra. Deus congregavit dos in hac urbo sancta ex omnibus etiam dissitis nationibus, ox omni gonto et populo ct lingua, ct posuit fecitquo nos Deo nostro regnum, ut evellamus, destruamus, evertamus, aedificemus, plantemus et in sanctissimo lesu nomino omnia instauremus. Eia, venerabiles patres, celebremus, antequam dividamur io gentes nostras, celebremus nomon nostrum. lesus enim est sanctum nomon nostrum, fundamentum, robur, virtus atquo splendor noster, nam ipso dedit semetipsum pro nobis. Clarificemus ergo in missis cum nova hac praefatione hpc admirabile nomen. Quumobrem una mecum, quaeso, o ecclesiao pastores, enixe ac unanimiter ad primum atque maximum pastornm omnium sanctissimum dominum Pium suppliciter clamato orantes, ut dignetur ineffabile lesu nomen, quod est super omno nome n, a generica norma excipere, qua sibi sacra Rituum congregatio praescripserat ultra novas non addendi concessiones novarum in missis praefationum. Adsit nobis efficax praesidium sancliaeimaoVirginiaMariae in sua purissima Conceptione immaculatae; ipsa pia virgo et mater, totius ecclesiae hisco diebus ab impiis labefactatae spes ot tutela firmissima; ipsa quae inter omnes protoparentis filios prima ineffabile Icsu nomen ab angelo didicit, et voro factum est in cor eius hoo sanctum nomen oleum effusum, quod totam mira dulcodino eius replevit animam, ipsa dulcissima ac gratissima mater novas huic sanctissimo nomini nunc rependat vices, ut quemadmodum in nomine lesu dogmatum omnium compendio, sexdccim ab hinc annis a Pio Conceptionis pontifice tam glorioso in dogmatica definitione immaculatae suae conceptionis clarificata fuit, sic ipsa nunc praestet, ut praedictam admirabile nomon novo honore cum nova hac in missis praefatione clari- B ficetur. Sic postea ad oves nostras reversuri novas laudes eidem sanctissimo Nomini exaltantibus animis concinemus. Fiat. fiat.

f Raphael archiepiscopus Brundusinus, administrator perpetuus Oatunensis.

56.

Po,tutatum pro ter celebrando In die eonimenioratlonls omnium defunctorum1.

Beatissime potor.

Multiplices inter fructus, qui e totius catholici episcopatus coadunatione nascuntur, annumeranda ■ane est fraterna illa communicatio, qua singuli suarum ecclesiarum pias consuetudines sanctaque instituta caetcris nota faciunt, ut, secundum legum ecclesiasticarum nonnam ct prudentiao regulas, in proprii gregis utilitatem salutares hos fontes unusquisque derivaro possit. C

Huiusmodi est praxis illa, quam ecclesiao omnes in praesenti aut etiam in praeterita hispanicao et lusitanicae coronarum ditiono sitae, cum sanctae sedis approbatione retinent, ut nempe, die commemorationis omnium defunctorum, singuli sacerdotes sanctum sacrificium ter celebraro possint. Et re quidem vera, cum Spiritus sanctus pronuntiet sanctam et salubrem esse cogitatiu.;em pro defunctis orare, cumque minime dubium sit omnium orationum longo efficacissimam esae divini sacrificii oblationem, nomo negaro potest eupraincmoratam prsxim fini, quem sibi ecclesia in instituenda solemni defunctorum commemoratione proposuit, optime congruero, nec viventibus minus quam defunctis utilem esse.

Cttusao porro omnes, quao in Hispania et Lusitania hanc praxim commendant, io caetcris orbis D catholici regionibus non minorem certo vim habent; itnmo in multis regionibus hocco praesertim tempore, causae illae multo magi urgere videntur. Cum enim, frigescente fido, decreverit sacerdotum numerus, purgantes animae in diris suis doloribus divini sacrificii refrigerium multo minus experientur, nisi lugendum hoo decrementum, missarum incremento compensetur.

Quapropter, pater beatissime, infrascripti episcopi ad tuam beatitudinem supplices accedunt, ut aivo per seipsam omnibus orbis catholici episcopis facultatem concedere dignetur bane piam con-aetudinem suis dioecesibus extendendi, aut, si tua beatitudo id potius esso iudicat, decretum concilio proponat, quo salutaris hanc exceptio totius catholicae ecclesiao regula fiat.

Et Deus, etc.

1 Asservatur in *Aetit* sib auuxre 4M.

f I. It Dordillon op, Cambyiopoiitanus rie. apost. Marchionum insularum.
f Ludovicus Maigret cp. Arnthicnris vie. apost. insularum Sandwich.
t St. Charbonneau cp. Iassensis vie. apost. Mayssurii.
t Bernardas ep. Myriophytensis vie. apost. laponiae.
f Petrus Dufal cp. Dclcouensis vie. apost Bengalao oriental».
f losephua Hyacinthus Sohicr ep. Gadarensis ot vie. apost Cocincinao septentrionalis.
f P. J. M. J. Pichón évêque d'IIélônopolis, vicaire apostolique du Sutehuen méridional, Chine.
t Eduardus cp. Canathensis, vie. apost Tchcli austro-orientalis.

f lacobus aop. Lugdunensis,
f Stephanas Aoniilius cp. Elaensis.
t H. L. C. cp. Sarensis.
f Augustinas, cp. Brioccnsis.
t loannes Petrus, cp. Constantiensis.
t Josephus Armandus cp. Bcllovaccnri#, Novodunonsis ct SylvaiicctcnFK.
f Francisais cp. Divioncn»is.
f Leo ep. Rupcllonsis et Santonensis.
f Frcdoricus ep. Augustodunensis, Cabilloncnsis et Matisconensie.
t Eugenios J. C. J. Desllèehcs ep. Sinitensia.

t Philippus ep. Forosempronieneis.
t Laurentius cp. Salutiarum.
f Eugenias cp. Alba-Pompeiensis.
t Ludovicus Elloy cp. Tipmitanus.
t loannes Maria ep. Doliebensis.

t Felix ep. Aurclianeniis.

f loannes Franciscus aep. Remensis.
t Victor Félix, aep. Senonensis.
t Augustinus, cp. Nivemeusia.
f Philippas losepbus Viard Wcllingtonensis.

57.

Lihcllns supplex, quo epìscopi Germaniae petunt, ut fexluui b. Alberti Maguí tanquam docturis ecclesiae In officio ct missa celebretur.

Beatissimo puter!

Inter cos, qui medii aevi tempore in Germania tum scientia ct ingenio, tam fide orthodoxa ct vitae sanctitate ante omnes eminuerunt, maximo conspicuas est beatus Alborius Magnus, qui nationo Suevas anno 1193 in loco Lauingen dioecescos Augustanae in Buvaria natus, iam invenis dio ac nocto orationi ot litcrarum studiis incumbebat ct brevi tempore mirum in modum per intercessionem b. Mariae Virginis, quam maxima devotione colebat. adeo profectae traditur, ut in omnibus fero scientiarum disciplinis, praecipuo autem in philosophia ct theologia emi doctissimus et totam Germaniam necnon Galliam doctrinae suae splendore illustraret. Permultis impedimentis feliciter superatis, ordinem fratrum Praedicatorum ingressus est atque deindo tum Coloniae Agrippinae, tum Parisiis in ordinis sui monasteriis scholas habuit publicas tam theologicas quam philosophicas, ct S. Thomsm Aquinatem (cf. Dante, *Dio. commed.* Paradiso X, 97-100) discipulum habuit ne erudivit, ciusquo futuram doctrinam eximiam prophetico spiritu praedixit. A summo pontifice Alexandro IX beatus Albertus iam senex 67 annorum ecclesiae Itatisbonensis episcopus A creatus et ad hanc dignitatem suscipiendam, quamvis maxime repugnans, per obedientiani coactus est. In munere episcopali eodem, quo antea, humilitatis et paupertatis spiritu constantissime perseveravit et pari cum zelo quam profectu muneris sui functiones plenus auctoritatis et gratino ita implevit, ut tamen monachi propositum ac spiritum non desereret. Sed iam duobus post annis, quod invitus susceperat manas, praevia summi pontificis licentia instantissime expetita et tandem impetrata, anno 1262 dimisit ot nd statam religiosum reversus adhuc plurima tam scriptis quam gestis necnon frequenti verbi divini praedicatione in honorem Dei peregit. Ad concilium Lugdunense II vocatus doctrina sua praestanttaima inter patres concilii sidus erat splendidum ne varios errores confundebat. Postremos vitae annos ad Colonienscm sui ordinis conventum reversus nonnisi sacris functionibus et solitudini vacans se^n ad mortem praeparavit, donec anno aetatis 87 completo anno salutis 1280 virtutum ac meritorum plenus ad Dominum migravit. Iam indo a morto sua beatus Alberlu· Magnus, qui multa perpetrabo miraculo traditur, in veneratione fuit fidelium, ct quamvis nunquam hucn>qao ipsius nomen sanctorum catalogo solemniter sit adseriptum, attamen cum licentia sacrae sedis upostolicae fotum ipsius quotannis dio XVI ñovembri. in archidioecesi Coloniensi necnon in dioecesi Itatisbonensi, singulari modo autem ct solemniori in ecclesia Coloniae parochiali ad 8. Andream, ad quam, fratrum Praedicatorum conventu Colonienei suppresso, beati Alberti corpus translatum in tumba pulcherrima super altari ipsi dedicato asservatur, magno cum fidelium concursu celebratur. Praeterea ordinil fr. Praedicatorum concessa est facultas in suis ecclesiis celebrandi festum b. Alberti in missa et officio. Quantus fuerit beatus Albertus tum doctrina sua mirum in modum universali atque originali, tum existimatione atque auctoritate, quu ubique fero terrarum frucrctur, haud minus cognomen *Magni,* quo ipsius memoria per universum orbem honorificatur, quam opera ip«ius manu conscripta plurima et celeberrima, quae v«duminibu« 21 in folio adhuc extant atque doctriuac beati Alberti necnon ingenii ipsius praeclari documenta praebent luculentissima atque perennia, satia superque probant. Hinc est, quod episcopi infrucripti in concilio Vaticano congregati considerantes, nationem Germanorum camque fero solam nullum hucusque inter sanctos suos patrios habere doctorem ecclesiae, vehementer desiderant, ut beatus Albertus Magnus, qui tali honore omnino dignus esse videtur, inter ecclesiae doctorea assumatur. atque ad sanctitatis tuae pedes provoluti humillimo petunt, ut ipsius feetum tamquam doctoris ecclesiae in officio et missa celebrari permittere non dedignotur, qui summae venerationis sciiribua persistunt

Romite in foto b. M. V. nux. 1870.

Sanctitatis tuae humillimi etobcdientifsimi famuli

Paulus necnon episcopi AVürzburg, Eichstattensis. Paderborn. Itatisbon., Moguntinus, urchiop. Sulisb. etc.

f/uic *petitioni hoc pacto respondit cardinalis Patrizi:*

Colonien,

Perillustris et reverendissime domine uti frater. Cum amplitudo tua proprio ac plurium archiepiscoporum ot episcoporum Germaniae nomino supplices proces porrexisset sanctissimo domino nostro Pio papae IX, in quibus ipse humillime exorabatur

• Haut IIWUwH. «pí lb liValtrîo «malti Vaticani haad ràparitar, ·Al roruiti lunasatohat «abminlslravit tir el. 1' tV» riraiIM centralo rjrhinali» artbkyw&fi Colonknri·, caí prtlico gratia· ğrain ac bVen refero.

i *citici* in ajiocmpho qued uettu taoi

ut inter ccclcviae doctoree recensere vellet beatum Albcrtum Magnum qui totam Germaniam necnon Galliam doctrinae muso splendore illustravit, sanctissimus idem dominus subscripto sacrorum Rituum ℭongregationi secretario manifestavit mentem suam esso ut R. P. D. Petrus Minetti sanctae fidei promotor sententiam ruam aperiret in scriptis super precibus ipsis. Cum autem idem promotor votum suum confecisset, illudquo sanctitati suao fideliter retulisset praedictus accretarius, ipsa mandavit ut amplitudini tuno significaretur quod unum ex esson» tialibua requisitis deost ad hoc ut boatus Albortus Mngnus possit inter ecclesiae doctores recenseri, nempe insignis sanctitas, eo sensu intellecta ut ipsius nomon inscriptum caso deberet in martyrologio Romano. Cum voro requisitum hoc non adsit in casu, inutile modo oasot ad examen ulterius requisiti, nempe eminentis doctrinae procedere. Tunc igitur id fieri potorit postquam ad eiusdem B beati formalem canonizationem deventum fuerit. Si autem hoc ab apostolica sedo obtinere cupiat amplitudo tua, necease est ut causau ipsius reaasumptio petatur, qua obtenta ad discussionem virtutum eiusdem beati deveniri debet; nc tandem probatis miraculis ad formalem ipsius canonizationem procedi poterit.

Haec iuxta sanctitatis suao mentem erant a me amplitudini tuao manifestanda; ac interim diuturnam ex animo felicitatem ndprecor

Amplitudinis tuae

Romae dio 2 eoptembris 1870

Uti frater addictissimus

Episcopus Portuen. ot S. Rufinao C. card. Patrizi s. R. c. pracf.

G. Bartolini s. R. c. secretarios.

Ⅴerillustri et reverendissimo domino uti fratri archiepiscopo Coloniensi

58.

Votum a plcrisquo omnibus patribus Nucrosancti concilii oeciinioiiici Vaticani et innumera sacerdotum et fidelium multitudine summo pontifici fine oblatum, ut novis lionoribus sacratissimo Cordi lesu exhibitis ecclesia cfficaciorcm cius tutelam consequatur1.

Bcatipsimo putor.

Inter gravisbimos dolore?, quibus in hoc discesaionÌM novo ecclesia Christi opprimitur, anulatissimus Salvator, qui suao sponsao numquam oblivisciturin revelatione divitiarum Cordis sui non mediocre ipsi solatium providit.

Quod nempe sanctae Gertrudi olim promiserat, id nostris diebus implevit: cum humaua societas, ❡upernatural! vitae fontem deserens, mortifero indifferentiae frigoro correpta nc propemodum de-D crepita videbatur, is qui *sanabiles fecit nationes orbis terrarum,* hunc cis fontem vitae, hanc divini caloris fornacem, suum nempe Cor sanctissimum clarius patefecit ot plenius aperuit Undo factum est ut, quo longius impii a Deo recedunt ot quo insolentius contra cius legem rebellant oo vehementius fideles so moveri sentiant ad interiora Christi scrutanda, intimamquo cum cius cordo societatem ineundam.

Manifestum hunc divini Spiritus impulsum non parum ndiuvisti, beatissimo pater, cum heroicam illam virginem, cui Christus Dominus Cordis sui arcana et consilia revelaverat, caelitum honoribus decorasti; quumquo haec consilia demum exequens, festum sacratissimi Cordis lesu, particularibus ecclesiis iam concessum, ad universam ecclesiam extendisti. Nec minimum hoc decus erit tui pontificatus, tot aliis praeclare gestis insigniti, quod nempe caritas Christi, sub Cordis eius symbolo, in toto catholico orbo, ct melius cognita et solemnioribus honoribus celebrata fuerit; quumquo ad illas omnes gentes, quae in tenebris hucusque sedebant, innumeros apostolos miseris, qui ℭvangeli lucem ipsis ostendant, in omnibus christiania nationibus aliam excitaveris apostolorum turmam, eorum nempe qui suas preces coniungcntcs cum precibus Cordis lean, *semper viventis ad interpellandum pro nobis,* animarum saluti efficacissimo hoc modio cooperan conantur.

Attamen multum abest, quominus *ex fonte hoc* in *medio* novae *Jerusalem patente* omnia bona promanavcriot, quao ex divina eius virtute ct ox sanctorum ❡promissi exspectaro fas erat. Licet in fideles magis ac ❡magi *effundatur spiritus gratiae et precum,* multi sunt adhuc, sive inter heterodoxos, sive etiam inter ipsos catholicos, qui in *Cor eius quem confixerunt aspicere* renuunt, et ideo suavissima eius curitato attrahi non possunt Quod ut celerius fiat, beatissime pater, utquo ingravescentes humanae societatis morbi supremo hoc remedio a divina bonitate ipsis parato, citius curari possint, infrascripti praelati, sacerdotes et pii fideles ad pedes tuae ❡beatitudini provoluti, eam obsecrant, ut festum sacratissimi Cordis lesu ad supremum ecclesiasticae liturgiao ritum evehere dignetur, ipsoquo huius festi dio omnibus Vaticani concilii patribus circumdata, totam huic amantissimo Cordi ecclesiam solemniter consecret.

Si huic nostro voto benigne obsecundet tua beatitudo, firmissime speramus, sanctissime pater, C fore, ut benedictiones Cordis lesu et in hanc sanctam synodum ct in totam ecclesiam abundanter profluant. Omnes scilicet qui Christum diligunt, dum ad eius Cor propius accedent, quod ecclesiae unitatis vivum centrum est, omnibus divisionum causia abiecti·, nihil amplius in votis habuerunt, nisi quod ipse ardentissime cupit, noinpe ut omnes in ipso unum sint, sicut ipse cum Patre unum est; dumque in christianorum pectoribus ardentius accendetur divinus ille ijptis, quem ex Cordis sui penetralibus *in terram mittere venit,* in eo ipsos, qui in umbra mortis ambulant, salutaris eius calor diffundetur, eoeque nova vita donabit.

Et Deus, etc.

C. card. Patrizi, episcopus Portuensis et S. Rufinae.
Phil. card. Dc Angelis, arcbicpiscopu» Firmanus.
C. card. Corsi, archiepiscopus Pisanus.
X. card. Ruño Sforza, archiep. Neapolitanus.
Ford. card. Donnei, archiep. Burdigal.
Al. card. Barnabo.
Ant. card. Do Luca.
A. card. Bizzarri.
L. card. De La Lastra, archiep. Hispalensis.
Joseph Audu, patriarcha Babiloniae Chaldaeorum.
Marianus Ricciardi, archiep. ❡eginensi
Franciscus, archiep. Barcnsis.
Walter Steins, S.I., archiep. Bostrensta, vie. apost. Calcuttensis.
Emmanuel Asmar, archiep. Zako et Nouhab.
loannes Tamrex. archiep. Kerkuk.
Paul. Hindi, archiep. Gezir.
Ludovicus Eduardus, episcopus Pictavicnsis.
Ludovicus, episcopus Ruthcucnsìs.
Fridcricus, episcopus Augustoduneniis, Cabillonensis, ct Matisconensia.
Renatus, episcopus Corisopitensis ct Leeaensis.
Anton. Carolus, cpisc. ❡ngolienionsi

1 Hoc postulatam, quod in Utalariu concilii Vaticani son repentur, evacripsimus ex opere N. Nillea. De *rntionióu» /esteravt meraturimi Cordis lesu ei ptrusimi Cordi» Afariae.* Oraipoflte, 1886, t. I. p. 189-191.

Ignatius, episcop. Ratisbonensis.
Petrus, opiacop. Anieieosi·.
loannes, episc. Lingoncnais.
C. M. Dépommier, cpise. Chrysopolit., vie. apost. Coimbatour.
I. B. Miége, S. I., episcop. Mn, vie, apost. Kansas.
A Canos, S. L, episc. Tamasiensis, vie. apost. Madurensia.
Leo Mcunn,S. L, episc. Ascalon., vie. apost. Bombayensis.
Eduardos Dubar, S, I., episc. Canatb., vie. apost. Tchelí merid. orient.
Adrianos Languillat. S. !.. episo. Sergiopolitanus, vie. apost. Nankin.
loachim Lluch, episc. SalmanticensÌB, adra. ap. Cnitatonsis.
Constantinus Bonct, episc. Geron.
Salvator Angelus Maria, episc. Galtelliccn. et Norcn.
loannes, episc. Tudertinus.
Antonius Mario, cpise. Fabrianensis EtMatilie<
Elias Ant, cpise. Accular..
GasparMermillod,cpise. Hebron.,adm. Gebcneuris.
los. Annandus, episc. Bcllovacensis Nov. et Sylvan.
E. L, episc. Kingatonicnsii.
Felix, episc. Lemoricensis.
Franc. Leopoldos, episc. Eystctt.
Fr. Fidelis, cpise. Kosalieneu, V. A. Tonetenais.
Fr. Paulus Tosi, cpise. Rhodiopolitanus, vie. apost. Patnae.
Fr. M. A. Jacopi, episc. Pentac., vic. apost. Agreel.

59.

Postulatum archiepiscopi Tolosani tie fe^to cathedrae S. Petri ad ¡dilorem ritum evehendo3.

Promulgata infallibilirati» pontificiae dogmatica definitione, episcoporum catholicorum profecto munos est et officium veritatem hanc adeo salutarem nitido exponere valideque inculcare. Talem vero obligationem prompti ac laeti suscipimus, *eu* magis quod lugentes intuemur quanam caligine, magno animarum detrimento, benedictum infallibilitatis dogma tribus abhinc sacculis a lansenianis protestantiehquo sectatoribus involatum fuit. Undo sacrosancti Vaticani concilii patribus toto corde adhaerentes. censemus pariter ac dicimus, *necessarium omnino tese, praerogativam, quam unigenitus Dei Filius cum summo pastorali officio coniungere dignatus est, solemniler asserere;* nec non una voce docemus: *Hoc igitur veritatis et fidei non deficientis charisma Petro ciusque* in *hac cathedra successoribus divinitus collatum est, ut excelso suo munere in umntum salutem fungerentur; —* ut *universus Christi grex per eos ab erroris venenosa esca aversus, caelestis doctrinae pabulo nutriretur; — ut sublata schismalie occasione, ecclesia tota una conservaretur atque suo fundamento innixa, firma adversus inferi portas consideret.*

Quoniam voro inter caetera quibus fidelium mente» excitantur modia, nullum efficacius occurrit ae liturgiearum formularum usua, et sacrorum festorum celebratio, nobis opportunum visum fuit, ei tantae definitionis memoria in solemni officio peculiari ac pronus explicita mentione recoleretur.

Infallibilitatu utiquo nec pauca neo subobscura A extant in divinis officiis testimonia: nec nos fugit *festum cathedrae S. Petri* quod a remotissima antiquitate celebrarunt ecclesiae cunctae, orientales scilicet et occidentales, pro obiecto babero memoriam ac eultum supremae illius potestatis, quae Romano pontifici in persona b. Petri a Domino nostro lean Christo tradita oat, ut verus Christi vicarius, totiusque ecclesiao caput, et omnium Christianorum pater et doctor existons, ecclesiam universalem singulasquo ecclesias pascat, regat atque gubernet Imo, non mediocrem episcopi Galli percipiunt laetitiam, ex eo quod suis in ecclesiis festum illud sciant, ab initio cum pompa et solcmnitato nusquam vel exaequata, fuisse celebratum. Testis est enim Mabillonius, tren illas dominicas qutio *Septuagesimae, Sexagesimae* et *Quinquagesimae* nomen obtinent, aliter omnino in veteri Gallicana liturgia fuisse appellatas, «uninque designationem duxixso a festo cathedrae S. Petri. Quapropter in kalcndario ponebantur eodem ordino ac festa cardinalia, vocabanturquo *Dominica 1Λ,* 2 ct 5 *post cathedram* S. *Petri.* Igitur non novus est amor quem hodie Galli erga Romanum pontificem exhibere satagunt.

At quia, refrigescente charitatu lauguentiquo fide multorum, huiusco festivitati significationem nondum ea qua par est intclligentia fideles assequuntur. optandum existimamus, et revera summopere exoptamus, istud officium cas suscepturum modificationes, quae ringoiare Petri privilegium quibuslibet, etiam rudioribus, plane patefaciant. Ncquo rem operosam errdimus. Igitur:

1· Nobis valde placeret, si mutato ritu quem adhuc obtinet festam cathedrae S. Petri, die 18 ianuarii. celebritas ad ritum altiorein arbitrio sanctitatis suae determinandum eveheretur.

2· Placeret etiam si tribus lectionibus secundi C nocturni io duas redactis, tertia addatur specialis, quae historicam expreasamquu mentionem faceret definitionis dogmaticae in concilio Vaticano editae. Exempla huiusmodi additionis adsunt in officiis immaculatae Conceptionis b. M. V., es. Cordis lesu, ss. Rosarii, ctc.

Per haec porro videtur satis provisum tum cleri devotioni, tum fidelium eruditioni. Confidimus Dullum fore parochum qui, recurrente quotannis festo cathedrae S. Petri, non inde sumat occasionem populos edocendi cxcitandiquo ad infallibilitatis pontificiae fidem cxplicitam.

Caetcroquln, si nostra postulatio benigno excipiatur a sede apostolica, illud optimum prodibit, nempe quod fideles ingc» gratiarum actiones Deo reddent pro infallibilitatis charismate, a quo totam securitatem fidei pandere clarius intelligent, quodque tanto impetu labefactare conantur haeretici. Verissinia sunt enim verba quae de primatu Romani D pontificii habebat magnus ille cardinalis Bellarminus, sanctitate non minus ac doctrina mirabilis:

De qua re agitur, cum de Domani pontificis primatu agitur? Brevissime dicam: De summa rei christianae. *Id enim quaeritur, debeatne ecclesia diutius consistere, an vero dissolvi et concidere.*

Tolosae, in festo e. Gregorii VII. 25 maii 1871.
f Florianua arcbiepiscopus.
t C. A, aep. Bituriennsis. (L. f S.)

Mochliniao, 12 iunii 1871. Votis aep. Tolosani, aliorunique epp. tota mente ct toto cordo accodo. — f Victor Augustus aep. Mcchlinicnsis.

Iluicco postulato libentissime acntior. — Camoraci, 1 iulii 1871. f R. F. aep. Camcraconsis.

Ego infrascriptus, nuperior generalis congregationis Sancti Spiritus ct Immaculati Cordis Mariae, libcntiarimo auiiao, nomine tum meo, tum societatis religiosae sollicitudini meae eoMmiaaaa, illustrissimi

» «Irynnapta» ħ»t ex Ihd/dm «mrile, rupp'-i tient frUirc an J/r«w»^rr *du Cireur de Jtsue,* η· 9·. B pâti IRTO, ju toi.
, « ıχ·μ μ Γı [xHtulxInw abwtaln concilio inerii jMmttS'r IIIfH In n<KtrSm <)Hoχηı reripert phrnit •fc Vi{n«^ »U. 'lβ φH fcjfil, ¡n<l«tl»nL

ac reverendissimi domini domini archiepiscopi To- a loaani adbucreo ℔010 necnon sanctitatem domini nostri Pii papao IX pro olcvationo ritus festi cathedrae beati Petri Romao, atquo pro concessione loctionis soxtao in qua ad futuram rei memoriam exhibeatur pontificiae infallibilitatis definitionis enarratio, enixe rogo atquo obtestor. — Parisiis, ox domo nostra primaria, in festo sanctorum apostolorum Petri et Pauli, dio 29 iunii 1871. — Scbwindonhammcr, superior generalis congregationis Sancti Spiritus ct Immaculati Cordis Mariae, vicarius generalis dioecesis Sancti Dyonisii (sio!) et Imae Telluris.

f Franciscas cp. Baioncnsis.

t loannes Ar. ep. Bellovaccnsis, Noviodanensia ot Sylvanoctcuaia.

Quod sive modo hic proposito, sivo alio quovis aptiori indicato, a sancta sede decerni, libenter se fratribus suis adiungens oupplicat infrascriptas B f Ludovicus Eduardos ep. Pictavicnsis. — Pictavii, dic XXI iunii in XXVe anniversario coronationis sanctissimi domini nostri Pii papae IX

Engolismuo in festo nativitatis s. Ioannis Baptistae 1871. f Ant. Cor. ep. Engolismensis.

Postulatis reverendissimi et illustrissimi Tolosani lubcntissimo et ex toto cordo subscribo. — Molinis die 24ℬ iunii festo s. loannis Baptistae, f Potrua ep. Molineiuis.

t Petrus ep. Versaliensis.

t Augustinus, op. Nivcrnensia.

Libentissime subscribo ct ego: f loannes, ep. Lingonensis. Lingon. 31 iulii 1871.

f Franciscus ep. Carcossonensis.

f Theodorus ep. Lcodicnsis.

t Henricus, ep. Ncmausensis.

t Petrus Henricus ep. Bcllicensis,

Placet. — Cenomani dio 16 iunii, in anniversario C electionis sancti patris nostri Pii IX. f Carolus ep. Cenomanensis.

f Felix-Potrua ep. Lemovicensis.

Huic suprascripto postulato libentissime adhaeret f Ludovicus Maria ep. Aturcnsis ct Aquensis in Gallia (L. ⅋ 8.).

Huic postulato libenter et toto cordo subscribimus, f Theodorus losophus, cp. Namurcensis in Belgio.

Toto cordo et annuit ct subscribit f Petrus, ep. Anicicnsia, dio 14 iunii 1871.

Petrocorii, die 23 iunii 1871. f N. loseph op. Petrocoriccnsis et Sarlatcnsis.

f M. lulianus cp. Diniensis.

Libentissime huic postulato subscripsi f loannes Baptista loscphus cp. Atrcbatonsis, Bolonicnsis ot Audomarcnsis. — Atrobati die 15 iunii 1871.

Brugis, 16 iunii 1871. f loannes loscphus Faict, D op. Bnigcnsis.

t Carolus Aemilius, ep. Andcgavcnsis.

Libenter, libentius ct libentissime, cp. Tarbionsis supra dictae expostulationi toto cordo adhaeret et cum sigillo ot subscriptione suam facit ot signat dic vigesima quarta, in festo s. loannis Baptistae, apud vicum vulgo dictum *Margucric* (L. f S·)·

t Pctrus-Anastosius cp. Tarbionsis creditum sibi populum visitans atque confirmans.

t Hector Albertus ep. Aginnensis.

Libentissime subscribo. — Montis Albani dio 25 augusti 1871 (LfS.). f Theodorus cp. Montia-albaneneis.

Cordo magno, ct animo volenti huic petitioni adhaereo, adhaerere onim Deo mibi bonum est; et Deo adhaeret qui stat super petram super quam ipso aedificavit ecclesiam suam. — Smyruis in festo Assumptionis beatao virginis Mariae 1871. t Vlecentias Spaccapiotra aep. Smyrnensis, vio. apost. Asiae minoris.

Postulatol praesenti toto cordis affecta et animi gaudio subscribo. — Leopoli die 6 ianuarii 1872.

t Franciscas Xaverius aeps.

t Aloysius Kobès, cp. Mcthonensia vie. apost. Senogambiae.

Ignatius Schwindenhammer, vicarius generalis vicorii apostolici duarum Ouincarum, superior generalis congregationis Sancti Spiritus et sacri Cordis Mariae.

Oliverios Laurentius Hervé praefectus apostólicas Guyanao Gallicae.

t Antonius aep. primas Salernitanus.

f Salvator cp. Cavcnsis et Sarncnsia sanctae sedi immediate subiectus.

j- Raphael ep. Nuceriae Paganorum.

t Dominicus op. Dianensis.

f I. Clarus cp. Guadalupensis.

f M. ¡dianas cp. Diniensis.

t I. TIcnricas, cp. Foroiuliensis ac Tolonensis.

Ex toto corde. 25ℬ dio iulii 1871 ex civitate Montis Albani. f Petrus iam cp. Imao Telluris,

t loseph aep. Trancnsis et Nazarenus.

f Franciscos aep. Baronsis.

f Raphael ep. Brundusinus admin, perp. Osluneniis.

t loseph aep. Tarentinus.

f Vincentius cp. Rubcneis et Butuntinus.

f Aloisias ep. Neritonensis.

f Valerius ep. Gallipolitanus.

t Antonius ep. Monopolitanus.

f Caiutanas aep. cp. Melphictensis luvenaconsis et Terlitiensis.

f Salvator SSm. Red. ep. Conversancnsis.

f Vincentius aep. Sypontinus.

t Fr. Thomas ep. Troianus.

t Antonius ep. Sancti Severi.

f Fr. Hieremias cp. Fodianus.

f Leonardua cp. Asculi Satriani, et Ceriniolae.

f Fr. Alexander ep. Boviacnais.

f loseph Maria ep. Lucerinus.

f Fridericus Maria ep. Andriensis.

t loseph patriarcha Hierosolymitanus.

Sancti Iacobi do Chile. — Raphiôl Valentinus aep. Sancti Iacubt

losophus Hippolytus, cp. Conceptionis.

loannes Franciacus a Paula cp. Ancudensis.

loseph Emmanuel ep. do Serena.

f Stcphanus aep. Philippensis Graecorum.

f Guilelmus ep. olim Terracinae Setiae ac Priverni miss, a P. S.

Camillus Guardi vicarius generalis Clericorum regularium ministrantium infirmis.

f Antonius Rossi-Vaccari aep. Colossensis.

t Paulus Brunoni patriarcha Antiochenus latini ritus.

f Iacobus Murray cp. Maitlandonsis in Australia.

f loannes Maria Majoli cp. Dorensis.

t loannes cp. Cervine.

f loannes cp. Erythronais.

Luxemburg! die 10 augusti 1874. — t Nicolaus, ep. Luxcniburgensis.

t loannes Baudri ep. Arcthusinua L p. suffragane»· Colonieneie.

t Andreas Racas ep. Argcntoratensis.

t Stcphanus Marilloy, ep. Lausanncnsis.

Absento reverendissimo episcopo ciusque nomine doctor Heinrich vicarius generalis. (L. f 8. episcopi Moguntini.)

» Qnxe «klnceps tikiWatur nkhscn>Ur>M ¿Qrcvptes wnt ex originabbus ia Archiva aaens HitoM as-Mrvaú

II.

ACTA CONGREGATIONIS SPECIALIS DEPUTATAE A SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO PIO IX AD RECIPIENDAS ET EXPENDENDAS EPISCOPORUM PROPOSITIONES IN CONCILIO VATICANO·.

1.

Nomina eminentissimorum ac reverendissimorum cardinalium et reverendIssiinoruni patrum cx quibus constat peculiaris congregatio n sanctissimo domino nostro Pio papa IX deputata pro recipiendis ct expendendis patrum propositionibus.

Eminentissimi ac reverendissimi cardinales:

Constantinn cardinalis Patrizi.
Camillus eardinnlii Di Pietro.
Philippus cardinalis De Angelis.
Coaimus cardinalis Coni.
XÍBtae cardinalis Riario Sforza.
loseph Othmarua cardinalis Rauachcr.
Henricus M. O. cardinalis de Bonnechose.
Paulos cardinalis Cullen.
Laurentius cardinalis Barili,
loanncs Ignatius cardinalis Moreno.
Raphael cardinalis Monaco La Valletta.
Jacobus cardinalis Antonelli.

lieverrudissimi patre

Gregorius Jussef patriarcha Antiochenus Melchitarum.
losephue Valerga patriarcha Hierosolymitanus,
losephus Hippolytus Guibert archiepiscopus Turoncnrie.
Alexander Riccardi de Netro archiepiscopus Taurinensis.
Marianus Barrio y Fernandez archiepiscopus Valcntìncnsis.
Raphael Valentinus Valdivieso archiepiscopus S. lacobi do Chilo.
loannes Martinas Spalding archiepiscopus Baltimorensis.
Franciscus Xavcrius Apuzxo archiepiscopus Surrentinus.
Alexander Franchi archiepiscopus Thessalonicenris.
Petrus Giannelli archiepiscopus Sardianus.
Henricus Eduardus Manning archiepiscopus Wcstmonastcricnris.
Victor Augustus L Dechamps archiepiscopus Mechliniensis.
Conrados Martin episcopus Paderbornensis.
Petrus HietOmias M. Ceiosia episcopus Pactensis.

2.

Scadono del 23 gcnnajo INTO.

Rapporto della prima sessione della congregazione speciale deputata dal santo Padre per raccogliere ed esaminare le proposizioni dei vescovi, tenute al Vaticano la mattina dei 23 gcnnajo 1870.

Tutti o singoli i cardinali e prelati nominati dal santo Pudro per formar parte della congregazione speciale destinala a raccogliere ed esaminare lo proposizioni dei vescovi intervennero a questo prima sessione che si tenne al primo piano del palazzo pontificio la mattina dol 23 gcnnajo 1870 allo ore 9. Dette lo consueto preci, Vemìnsniisiimo cardinal Patrizi, il più anziano fra gli eminentissimi cardinali, pronunziò un discorso Ialino, cho va qui unito1, noi qualo parlò del segreto imposto dal santo Padre ollo discussioni della congregazione, dell' ordino col qualo si terrebbe Iα discussione degli affari, dello licenze accordato dal santo Psdro di servirsi di qualche teologo o canonista ñell esame di qualche proposiziono più gravo, ďell autorizzazione dal medesimo concessa di manifestare, oro aia opportuno, lo risoluzioni dello congregazioni Romane, ed in fino del modo col quale il segretario farebbe relaziono al santo Padre delle risoluzioni della congregazione e manifestorobbe quindi ni cardinali presidi lo deliberazioni definitive di ana santità.

Interrogati quindi il venerabile consesso, so niuna osaervaiiono uvea a faro sullo cose dotto dall eminentissimo seniore, tutti per ordine risposero *Placet.* Solo Verninentissimo Di Pietro osservò, ebo essendo la congregazione di sua natura odiosa ni vescovi, come quella che restringe il loro diritto di petizione, molto più lo sarà, se non si farà loro conoscere almeno il risultato dell' esumo delle proposizioni da essi presentato. Al che l'emincntissimo acnioro rispose, che il segreto cadeva sulla discussione, e che il risultato sia favorevole, sia contrario della medesima, vorrebbe comunicato ai cardinali presidi, i quali ne darebbero poi notizia ai rcapettivi vescovi proponenti, nella forma cho credcasero opportuna.

Terminato questo incidente, l'cminentissimo seniore con altro discordo latino, che qui si uniscel, invitò i congregati a cominciare la discussione sui postulati francesi, che erano stati precedentemente distribuiti dal segretario, o cho eontenevansi in un opuscolo intitolato3: *Postulata a pluribus Galliarum episcopis sanctissimo domino nostro Pio papae JX, et sacrosancto concilio Vaticano, reverenter proposita.*

Su di chê Γ eminentissimo seniore propose di nominare una commissione composta di un cardinale presidente ed altri quattro prelati, oltre il segretario, la qualo e' incaricasso di dividero li dotti postulati in quattro classi; cioè. 1· quelli cho non hanno i requisiti voluti dal breve *Inter multiplices;* 2· quelli che contengono negli schemi o già proposti, o da proporsi dai presidi al concilio: «ù di che annunziò che sarebbero comunicati alla congregaziono i sommai] di tutti i detti schemi; 3° quelli che non sono di competenza del concilio, corno per esempio Γ esercizio del primato dol Romano pontefice. le istituzioni speciali della aedo apostolica ed altre simili; 4· infine quelli che possono proporsi con vantaggio della chiesa universale ăll 'name del concilio.

Messa a discussione quella proposta dell' eminontissimo seniore, fu unanimemente approvata. Solo Γ eminentissimo Monaco propozo la questiona: nSe la congregazione dovesse occuparsi di modificaro lo proposizioni presentato dai vescovi": al cbè rispoſo Γ eminentissimo seniore cho Γ incarico della congregazione era solamento di esaminare lo proposizioni *prout iacent,* o di rimetterlo cosi alla deliberazione del santo Padre: spettare poi ai presidi di darò al|o medesimo la forma che loro meglio piacesse.

Procedutosi quindi a nominare la commissione

» Datolir ad eakean verbalium ñnin coagrwna.

» Infra exhibetur post hoc verbale.
' Supra a. 1 col. 831-53.

• Et eMiee mamwcripto rii tifato: *Verbali detta* ««fremanone *epeciale pei postulati;* In quo tuaen multa desnot, et alili naisqae sex vwlzmiaiba* petewla hand line taedio ae labore.

per BufTragj segreti, si aprirono le schede, e lettele ad alta voce, risultarono eletti a maggioranza relativa di voti: Eminentissimo Monaco presidente, monsignor Valorga patriarca Gerosolimitano, monsignor Guibert arcivescovo di Tour·, monsignor Barrio arcivescovo di Valenza, monsignorDcchamps arcivescovo di Malinca, monsignor Franchi arcivescovo di Tcssalonica segretario.

Siccorno poi erano stato distribuito a tutti i padri dolia congregazionu duo altre posizioni stampato, Γ una relativa ai postulati presentati da alcuni vescovi Alemanni1, o l'altra contenente le domande dei vescovi Napoletani1, così Γ eminentissimo seniore propose, cho si nominassero duo altro commissioni per Γ esumo dell' una o dell'altra posiziono, ed essendo stata approvata la proposta nd unanimità, si raccolsero lo schodo, o lettelo ad alta voce, risultarono eletti per la prima, cioè poi : postulati germanici: Eminentissimo Cullen presidente, monsignor Spalding arcivescovo di Baltimora. monsignor Giannolli arcivescovo di Sardio, monsignor Manning arcivescovo di Westminster, monsignor Martin vescovo di Paderborna.

Infido per la terza commissione fu ciotto presidenta Γ eminentissimo Rauscher, o si dichiarò cho gli altri cinque prelati che rimanevano ne formerebbero parte, cioè: Monsignor Yuesef patriarca d' Antiochia, monsignor Apuzzo arcivescovo di Sorrento, monsignor Valdivieso arcivescovo di Santiago, monsignor Riccardi arcivescovo di Torino, monsignor Cclcei?. vescovo di Patti.

Dopo ciò si sciolse Γ adunanza, *c* fu intimata la prossima sessione per la soguento domenica 30 gennajo allo ore 9 Va antemeridiane2.

24 gennojo 1870. La santità di nostro signore, udito il presento rapporto, si degnò approvare lo risoluzioni prese dalla sagra congregazione.

Alessandro arcivescovo di Tessalonica.

ABLEGATUM A.

Oratio Constantini cardinalis Patrizi.

Eminentissimi cardinales, reverendissimi praesules.

Antequam sessiones nostrao huius peculiaris congregidioni^ a summo pontifice ad recipiendas et expendendas patrum concilii Vaticani propositiones constitutae, Deo bene adiuvante, auspicemur; sinito quaeso, eminentissimi cardinales,reverendissimipraosulos, ut ego qui in meo ordino senior sum, nonnulla vobis brevissima oratione communicem quao meo quidem iudicio ad rectum ipsius congregationis ordinem, agendiquo rationem conferre posse videntur. Ipsa enim demandati muneris gravitas et rerum pertractandarum natura nos luculenter cdocot. co melius nostro officio nos esso perfuncturos, ac fiduciae a summo pontifico in nobis positao satius responsuros. quo perfectiori ordine ct consilio argumenta nobis exhibita simus expensuri.

Et primo neminem vestrum latet, eminentissimi patres, reverendissimi praesules, nihil ad prosperum cuiusque negotii exitum melius conducere quam secreti legem ciusquo in rebus pertractandis plenissimam observantiam. Quod quidem si semper utile in perpendendis gravioris momenti negotiis dicendum est; in nostris consiliis ao discussionibus necessarium omnino censori debet; cum do propositionibus privatim exhibendis nobis disserendum sit, atque insuper non patrum, sed uniue Romani pontificis iudicio, quemadmodum in apostolicis litteris *Multíplices inter* aperto innuitur, nostrum consilium de admissione vel exclusione carumdem propositionum sublidendum eit. Propterea sanctissimi domini nostri mens est, ut quoad nostras discussiones et consilia idem prorsus servetur secretum quod in plerisquo apostolicae sedis congregationibus ct praesertim in Supremo,ut vocant, sacrae Inquisitionis asservari solitum fuit, ita ut nemini nostrum fas sit, quae in nostris sessionibu· sive faventes sive adversae proferuntur sententiae, eas ulli, etiam ex concilii patribus, directa vel indirecta ratione patefacere: atque hunc in finem praedictum secretum a suprema Romani pontificis auctoritate nostrae huic peculiari congregationi impositum fuisse ipsa sanctitas sua nobis iussit significandum.

Iam vero quod ad rerum pertractandarum ordinem ct formam attinet, singulao propositiones quae α patribus concilii ad examen afferentur, nobis communicabuntur per reverendissimum archicpiscopum Thessalonicensem, alterum ox praesulibus nostrae congregationis, cui insuper sanctitas sua. per litteras eminentissimi domini cardinalis Antonelli a secretis Status, ipsius congregationis secretarii munus benigno demandavit. Discussio autem in singulis negotiis instaurari poterit inter nos, si ita vobis videbitur, sequenti ordine: scilicet ut is inter praesules primus alloquatur qui postremo loco assideat, et deinceps gradatim ascendendo caclcri omnes praesules ct cardinales ipsomet servato sedendi ordino, sententiam suam exponant.

Licet autem nd formam praedictarum litterarum apostolicarum *Multiplices inter* munus tantummodo ad nos incumbat propositiones, prout a patribus traduntur, examinandi nostrumque circa earum admissionem vel exclusionem consilium simpliciter emittendi: attamen cum fieri possit, ut propositio aliqua exhibeatur, quae pro argumenti gravitate vel novitate, digna censeatur quae peculiari studio ntque examini committatur nntcqunni nostrum de ea iudicium scutcntiamquc proferamus; hinc sanctitas sua plenam nobis veniam fecit alicui ex theologis vel canonum peritis qui operam suam in commissionibus ad negotia concilii praeparanda sedulo impenderunt, propositiones, do quibus sermo eat, committendi, ut, ipsorum audito suffragio, maturiori examine a nobis discuti perpendiquo possint.

Denique absoluto a nobis singularum propositionum examine, nostroque prolato iudicio. rationes ab unoquoquo nostrum pro earumdem admissione vel exclusione allatae summatim ab archiepiscopo secretario ad summum pontificem deferrentur, ut sanctitas tua, matura deliberatione, prout legitur in apostolicis litteris saepius allati», do iis statuat utrum ad synodalcm deliberationem deferri debeant. Quod ubi α sanctissimo domino fuerit statutum, ipsemet accretarius curabit ut propositiones enodem nd synodalcm deliberationem deferendae una cum rationum in nodra congregatione expensarum compendio cminrntisrimw praesidibu congregationum generalium communicentur, quorum erit eas in schematum formam traducere ct generali patrum congregationi subiiccro.

Praeterea sanctitas sua benigne induisit ut si in discussione propositarum quaestionum aliqnid occurrerit ox quo opportunum renaretur [illegible]ifr cx quae in rliis sanctae sedis congrcgationihu etiam Sancti Officii sub secreti lege pertractata fuerint, ea liceat nobis pandere semper tamen sub eadem secreti legr.

liare sunt quae do nostrae rongrrgatioiris or-

1 Supra n· 9, col. 359-78.

2 qnpra n® 8, eoi. 378-456.

' Acta sessioni* die 30 iaznarii habitae mihi eb&rt&< evolventi non occnrremnt. Qnae vero zeta suat ia senione diei 9 februarii, iam habentur snpr*. L ÎJ, coi 687-96» ubi de infallibilitalu quaestione eoatilio proponenda.

dine ct rerum peragendarum ratione ccnaui vobis significanda, eminentissimi ¢ardinale reverendissimi praesules: vestrum autem erit propriam hac super re sententiam exponere et quidquid ad eumdem finem assequendum couferro posse videatur, opportunius in medium adducere.

ALLEGATUS! B.

Alierà eiusdem oralia.

Nunc vero de postulatis agendum est, quao a nonnullis Galbarum episcopia exhibita sunt, ac nobis nuper transmisse Qua super ro considerandum nobis est, utrum expediat singulas libelli propositiones hodierna die examini subiiccre, quod longum ac perdifficile esset opus, vel potius, ai ita vobis videbitur, specialem commusionem unius cardinalis ac trium vel quatuor episcoporum por suffragia secreta nominaro: quao omnes et singólas expendens ꝑpropositione ea-sqao volati in partes B secernens, varias eurnmdem series nostrae congregatioai subiiciat: nempo ⅟ carum quae requisita a litteris apostolicis *Multiplices inter* enumerata minime praescierant; 2 carum quae in schematibus vel iam concilio propositis vel in posterum proponendis contineantur: quem in finem congregationi nostrae tradetur elenchus sto summarium omnium schematum concilii examini subjiciendorum; 3 earum quao concilii generalis auctoritati minime *ub«unt neque proinde in dieeuxsionem adduci ullo modo possunt, quemadmodum sunt ea, quao ud supremi primatus exercitium ct adminietrationvm, ad specialia sedis apostolieao instituta, aliaque hujusmodi referuntur; 4 denique earum.quae publicum rei christianac bonum respiciente» examini patrum concilii subiit! ac in discussionem vocari opportune possent. Haec autem specialis commissio plenam sui ꝺperi· relationem una cum prudenti C suo consilio ct suffragio poîerit nobis proxima sessione communicaro, ut nostram polimus sententiam super praedictis postulatis facilius atquo opportunius exponer»·. Cadorum ꝺominatione vestros precor, ut si qui» arbitretur posse alia ratione faciliori ct expeditiori huiu?rr negotii resolutioni consuli, -nani hac do re ¿«Olentiam libere proferat.

3.

Senioni del 25 c 2S febbraio 1870 L

Avendo alcuni vescovi francesi sottomesso, alla sacra congregazione specialmente destinata dalla Santità di Nostro Signore di raccòglierò ed examinaro l· proposizioni dei vescovi, varii postulati allo scopo elio venissero discussi dal sacro concilio Vaticano, la sudelta sacra congregazione elesse il giorno 23 gennaio 1870 una commissione presieduta dall' eminentissimo signor cardinale Monaco La Valetta c d composta dagli illu«trisrimi o reverendissimi monsignori. Valerga patriarca Gerosolimitano. Guibcrt arcivescovo di Tours. Barrio arcivescovo di Valenza, Dcchamps arcivescovo di Malines, Franchi arcivescovo di Tev«alonica (segretario doliti sacra congregazione). cui ha rimesso i mentovati postulati, onde questa commiarionc dopo averli proai a maturo Muso ne riferisse alla lodala sacra congregazione.

Essendosi poi tutti i componenti la moderimi adunati il venerdì 25 febbraio 1870 non cho il susseguente lunedi 28 febbraio allo scopo di esaminare il rapporto della suddetta commissiono, si venne alla discussione dei 56 punti del mentovato postulato francese, la qunl discussione fù basata ꝺull indicato rapporto dei Padri componenti la commissione incaricata del suo speciale osarne.

Risolta dal rapporto medesimo ebo i postulati francesi potevano esecro divisi in tro diverso categorie. La prima tratta delle materio che la commissione fù d'avviso di rigettare, per Iα ragione che le medesimo, o non hanno nessun valore prattico, o perche sono di speciale competenza della santa sede, o in fine perchè dai schemi i quali saranno sottorneai alle discussioni del concilio le stesse materie orano state preoccupate. Questi postulati sono distinti coi numeri 1. 4, 7, 9, 10, 11, 12. 14, 15. 16. 17, ¡8, 19, 20, 21, 22, 23, 24. 25, 26, 27, 28. 29, 30. 31. 32, 33, 34, 35. 36, 37, 38, 39, 43, 44, 46, 47. 48, 49, 61, 52, 53, 54 e 55.

La seconda categoria comprendo lo materie le quali quatduuque apparirligano strettamente alle prerogative del sommo pontefice possono però essergli sottomesse in forma di umile dimande, u si trova distinta coi numeri 8, 20. 40. 42, 43, 50.

La terza categoria dei suddetti postulati tratta di argomenti eui quali il concilio può pronunciarsi, per cui i postulati che la compongono distinti coi numeri 2, 3. 5, 6, 9, 13, 14, 15 e 56. furono dalla commissione ammessi.

I.

Cori in primo luogo la sacra adunanza si fece ad esamiraro i paragrafi del postulato francese, compresi nella categoria delle dimando non unimtesibili e si principiò col primo paragrafo del detto postulato intitolato: *De seminariis clericorum ubique instituendis.*

Questo paragrafo trovasi diviso in tre parti. La prima tratta della necessità di stabilire in ogni diocesi un seminario grande distinto dal piccolo. Nella seconda si vuole che i chierici delle diocesi che mancano di tale istituto siano obligati di passare negli istituti simili delle altro diocesi che ne sono fornite. Colla terza poi si cerca di stabilire uti» aporie di scuole normali nello quali studierebbero gli alunni l arto di educare la gioventù ecclesiastica.

Quanto alla prima u alla seconda dimanda di questo primo punto come esse formano parte degli schemi sottomessi al concilio, la sacra adunanza secondo il parere della commissiono lo ha dichiarate già preoccupate nei suddetti schemi. Quanto poi alla terza Γ ha semplicemente rigettata come poco pradica, ossia di esecuzione so non impossibile almeno assai difficile.

Il paragrafo 4· del postulato intitolato *De académica gradibus* non che il 7' intitolato *De exercitiis spiritualibus a clero saeculari quotannis habendis* furono rigettati dalla sacra adunanza avendo la materia di cui trattano il suo posto nei schemi rispettivi sottomessi al concilio.

Il paragrafo ⅟ *De vita communi in clero saeculari fovenda* si divide in 3 dimande. Colla prima si vorrebbe far convivere i parrocchi con i vicarii. La seconda cerca di far promovere la vita commune dei sacerdoti secolari. La terza chiede cho si cerchi di allontanare il clero dalla vita solitaria o separata.

Quanta alla prima parte tutta Γ adunanza emise il parere, che non ri poteva sancirla con qualche legge ecclesiastica speciale, e potersi al più esortare i parrocchi c i vicarii a tale convivenza. Quanto alla seconda ni fece la distinzione che se la dimanda i riandò della vita commune dei sacerdoti

' Ex fata s4acxo colligitur priori kmìouì Interfatae ⅟ièn»o· TUriti, IH Pietro, ('otri, taun«boAe, Raoscher. Calta. Manaes. Mara·. Barili, ae rmrtadtaimte prwmten Jnmf. Vstags. ꝺerirunp Riccardi. tyaMInc. Galhcrt. Vshleriew. Fiaschi, Maxuing. Arato. Cetaia. Marti ; alteri au(»Tn soMiaal «te ·Λ ftbmrii habite bterfatae Palmi. Di Ptetro, fansdta?, Cwnl. toucher. Calta. Mumco, AntousUi. ⅟lav Vstagx. Riccardi. VcdMicp. Spoblmg, Mitella, Marlin. Catate Maanteg. Frutal.

secolari intendeva parlare degli istituti dei sacerdoti legati dai voti semplici, essa trova il suo posto in uno dogli schemi già preparati sui regolari. —So poi cercava rivolgersi al clero varamento secolare, tale obbligo non potrebbe essergli imposto, o al più si potrebbe indirizzargli un esortazione allo scopo. Quanto alili terza parte no hanno trovato Γ argomento superfino: per cui, anche questo paragrafo fù a voti unanimi dai padri rigettato.

I paragrafi 10 *De mulierum in domibus sacerdotum famulatu* c 111® *De concursu ad parochorum electionem* furono ambedue dichiarati dalla sacra adunanza non ammissibili come preoccupati dai rispettivi schemi *De rifu et honestate clericorum,* et *De concursu.*

II paragrafo ¶2 *De praedicatione cerbi divini* in quanto [alla tua prima parte) *De christianae praedicationis regulis tradendis,* fù dalla sucra congrcgaziono ammesso sotto conditione però cho gli autori del postulato debbano spiegarsi sullo regole in parola. — In quanto poi alla sua seconda parto ostia *quoad doctrinam christianum in parochialibus ecclesiis explanandam* fù dichiarato preoccupato nello schema *De parco catechismo.*

11 paragrafo 14° *De ℭatechismi primae communioni praeciis et de iuvrnum perseverantia,* venne egualmente considerato corno preoccupato nello schema *De parco catechismo;* senza però occluderò che si possa rimetterlo alla discussione dei padri in quanto tratta del corcare ad eccitare la gioventù alla perseveranza nelle virtù cristiane, ancho per qualche tempo dopo cho essa ò stata ammessa alla prima communione.

I paragrafi 15 *De regularibus,* 16 *De religiosis mulierum familiis puellarum educationi et operibus charilatis cacantibus,* non che il paragrafo 17 *De ℭapituli* non hanno potuto símilmente essere animesF-i come preoccupati dai rispettivi schemi. Il paragrafo IS° *Episcopi dispensationes omnes concedere possint quae summo pontifici expresse nonfuerunt reservatae,* c il 19® *Episcoporum facultates circa casus occultos latius interpretandae* non furono parimenti ammessi, 1® percho si trovano contrarii allo regolo generali della chiesa rispetto a casi riservati; 2® perche tanto dal concilio Tridentino, quanto dalla novissima costituzione apostolica sullo censure c i cosi riservati, fù sull· argomento abbastanza provveduto.

Il paragrafo 20® *Indulta apostolica episcopis per totum episcopatus tempus necessaria, pro toto episcopatus tempore concedantur,* è stato, *prout iacet,* rigettato; però In sacro adunanza giusta il parerò della commissione, ha osservato, che so si domandasse cho lo conccarioni apostoliche possano rispetto ni tempo esecro por un più lungo tratto di tempo conceduto o cho fossero più uniforme rispetto allo stesso tempo, talo domanda potrebbe privatamente esser sottomessa al santo padre.

Sul paragrafo 21· *De archiepiscopali visitatione restituenda* osservò In sacra adunanza doversi esso rigettare, come contrario allo disposizioni del Tridentrino (s o m. XXIV, cap. 3) nonché alla costituzione di Benedetto XIV' *Inter plures;* ¶nondimeno i firmatari! del postulato frunceso potrebbero portare le ragioni di tolo loro domanda senza lo quali nessun postulato, secondo il breve *Multiplices inter,* può t sscr·» ammearo, ‹· ciò ondo la sacra adunanza sia in grado di esaminarlo. Intorno al paragrafo 23® *De titulis curiae liomanae honorificis non conferendis sacerdotibus extra Romam degentibus, inconsultis ipsorum ordinariis,* l;i «arra adunanza decise doversi rigettarlo, ewondn Ih materia di cui tratta della speciale competenza del sommo pontefice. — Rispetto poi ai canonici onorarli, si dichiarò questo argomcnto già preoccupato dallo schema „Dc capitulis ℭanonicorum

1 paragrafi 24® *De viris in sacro cardinalium collegio, romanisque congregationibus et tribunalibus adhibendis,* β 25° *Eminentissimi cardinales et praecipui curiae liomanae officiales ex cunctis nationibus assumendi,* furono ambedue rigettati como spettanti alla speciale prerogativa della santa sede cd abbastanza provveduti dal Tridentino (sess. 24 de reform., c. 1).

Il paragrafo 26® *De conciliis oecumenicis saepius celebrandis,* non potendosi concepire senza una qualche lesiono del diritto del sommo pontifice, cui solo spetta giudicaro ¶dell opportunità di convocare i concilii ecumenici, dovette essere rigettato. Si osservò egualmente cho rispetto allo difficoltà esistenti per la riunione frequento dei concilii, la domanda trovasi priva di senso pratlico, per cui la sacra adunanza rigettò il paragrafo intero.

Parimenti eah a giudicò non poter»! ammettere il paragrafo 27 *De conciliis plenariis interdum habendis,* in primo luogo, perchè possono estero impediti dagli attuali governi, in secondo luogo perchè questi potrebbero cadere ¶nell errore del nazionalismo, perchó in fino quentu materia spetta al sommo pontefice, o non dipende affatto dalle decisioni del concilio. Però ¶all occasione la loro convocazione potrebbe chiedersi dalla benignità del santo padre.

I paragrafi 2ÓU *De conciliis provincialibus singulis quinquenniis celebrandis,* od il 29® *De synodis dioecesanis* furono dichiarati preoccupati nello schema *De episcopis* intitolato.

Rapporto al paragrafo 30® *De reformatione iuris canonici,* la commisrionc fece osservare cho se i firmatimi del postulato in parola, intendessero per tale riforma, il far aggiungere al corpo del diritto canonico il 7® libro delle decretali dello Stravaganti o di coadunare in una colleziono nuova tutte Io costituzioni ora vigenti, si potrebbe esaminare se tale impresa potrebbe essere conveniente, o no, quantunque sarebbe sempre affare assai delicato di sottometterne l'argomento alle discussioni del concilio. So al contrario si ροη?ηβ·ο di rigettarne o modificarne alcune, tale dimanJa non potrebbe in nessun modo accettarsi. Quindi il paragrafo *prout iaeet,* « onchiuse Iα commissione, deve rigettarsi, o la sacra congregazione ammise unánimemente il parere della commissione.

I duo paragrafi 31® *De censuris praesertim reservatis ad jiauciorcm numerum reducendis,* o il 323 *De reserratùmibus peccatorum íummo pontifici ad pauciores catus reducendis,* furono arnbeduo dichiarati preoccupati nella recentissima costituzione apostolica. Fù .incora osservato, nppogiarri questa dimanda t-npra un falso principio impcrrochc essa lo vorrebbe corroboraro colla ragione, che i cari riservati di cui parla sono innumerevoli, e molto difficili a conoscersi; mentre essi furono ristretti ad un numero assai insignificante dalla costituzione di cui sopra, o si trovano peraltro enumerati in ogni compendio di teologia morale. Parimenti il paragrafo 33® *De catalogo casuum fummo pontifici reservatorum initio cuiusvis pontificatus rxarauJo et j-ublicando,* ha dovuto casero rigettato, giacche non spetta che al somnio pontefice di pigliare sìmili risoluzioni. Questa poi potrebbe portar seco il pericolo di far erodere a molti, clic le riterrò pontificio colla morte del pontefice vanno obrogato, o almeno rh^ debbano astore confirmate Jal |K»utoficc nuovo.

lì paragrafo 34® *De legibus matrimonialibus* re*fcrmandu,* lù trovato troppo genericainente espresso. Quin-lì la ccnir.tisMonc ri limitò n dxhi-

ararlo preoccupato negli schemi cho la commissiono disciplinare ha sul proposito elaborato, e la sacra adunanza unanimamente ammise questo parere della commissione incaricata dell esame speciale del postulato francese.

Col postulato 35® *De minuendo impeditorum matrimonii dirimentium· numero* si domandano l abrogazione di vani impedimenti, per cui conviene esaminarli uno a uno, imperocché quantunque la commissiono non vi si presti di buon grado per rispetto dovuto alle leggi generali della Chiesa, nondimeno conviene esserne alcuni particolarmente per ragiono delle presenti circostanze, che si potrebbero sottomettere alla discussione del sacro ecumenico concilio. Quindi si dovette esaminare i casi speciali di cui tratta il paragrafo in parola, e cosi:

1® Quanto al 3 grado di consanguinité, sul quale gli autori del postulato rimangono dubbiosi, la domanda non fù ammessa dalle maggioranza dei padri componenti la sacra congregazione dei postulati. Soli gli arcivescovi di Baltimora e di Torino si mostrarono favorevoli all' abrogazione del 3 grado, Γ arcivescovo di Malines o il patriarca Meichita di Antiochia chiesero di estendere l'abrogazione all'impedimento di 3 grado misto col quarto e Γ eminentissimo arcivescovo di Vienna al 4® misto col 3®. 1 padri però Γ hanno voluto ammettere rispetto al grado 4® di consanguinité.

2® Quanto all'impedimento della cognazione spirituale, il quale fù già assai mitigato dal concilio Tridentino, la commissiono foco osservare, trattarsi veramente in esso di cinque differenti impedimenti. Nondimeno però, purché non ai tratti dell' impedimento tra il levante ed il levato, credette potersi lasciarli portaro alle deliberazioni del concilio, il cui parere fù unanimamente ammesso *ss,* tutti i padri, salvo lo osservazioni dδoli ominentiesimo vicario c dell' arcivescovo di Sorrento i quali vollero egualmente sottrarrò Γ impedimento *inter confirmatum et paIrinum* alle discussioni del concilio.

Qu into poi all' impedimento di affinità *ex commercio illicito* nonché δll impedimento di affinità *ex commercio licito, ultra primum gradum,* si Osservò che Iz materia dδell affinità trovasi specialmente trattata nello rispettivo sclicna; per nitro la commissione fu del parere, cho fosse rigettato il postulato intorno all abrogazione del 3® grado di affinità collaterale *ex copula licita c* che si ammetta quanto δll abrogazione desiderata del 4® grado di affinità collaterale *ex copula licita.* Parimenti credette poter ammettersi la dimanda di discutere il 2® grado di affinità collaterale *ex copula illicita,* porche salvi si lasciassero il 2® grado di affinità *ex copula illicita in linea recta,* nonché il 1® grado di affinità *ex copula illicita in linea recta.* Lo sacra B adunanza adori pienamente a talo parere della commissione. Solo però Γ eminentissimo arcivescovo di Dublino ha chiesto ancora che fosco abolito Γ impedimento ddl affinità *ex copula illicita in linea collaterali.*

Intorno allo duo dimando relativo δll impedimento dell' onestà pubblica si osservò esecro in genere preoccupate. Del resto mentre l' abrogazione dδell impedimento proveniente dagli sponsali si giudicò inopportuna, la commiesioro trovò essere molto necessario il determinare lu forma della validità degli sponsali, giacche dalla chiarezza di quatta determinazione dipendo il giudizio che si deve portare sulla esistenza o non esistenza dello «tosso impedimento.

Quanto all' onestà pubblica proveniente dal matrimonio rato o non consummato, la commissione non gli volle concedere un interpretazione più larga. Al contrario proposo di rimettere allo deliberazioni del concilio la discussione sugli impedimenti di cognazione cd affinità, per il 3® e 4® grado, particolarmente se la dimanda relativa ni 4® grado di cognazione o di affinità fosso ammesso.

Interpellatasi sul proposito la sacra adunanza, risposero tutti i padri che la compongono: ih roto *commissionis,* meno tre padri i quali momentaneamente si separarono dalla maggioranza, però sulla proposizione dδell eminentissimo Coni tutti si pronunciarono con un *dilata.*

Circa poi la 7 dimanda δull impedimento *criminis ex adulterio solo absque coniucidio, aut machinatione coniucidii,* la commissione trovandosi fra potentissime ragioni che militavano per la sua conservazione, e tra altre di non minor poso cho spingevano δll abrogazione del medesimo, si limitò a sottomettere lo uno corno le altre al giudizio della sacra congregazione onde questa decidesse sul proposito, ciò cho questa fece, pronunciandosi la maggioranza per la conservazione dell' impedimento iu parola.

Il paragrafo 36 fù dichiarato δll unanimità preoccupato dallo schema intitolato *De domicilio et quasi domicilio ad effectum* matrimonii.

11 paragrafo 37® *Latiores facultates episcopis ad dispensandum super impedimentis matrimonii concedendae* trovandosi per sua natura far parte dei paragr. 18 ha parimenti dovuto essere rigettato; si è notato però che so per i casi eccezionali delle remote parti dell' orbe cattolico qualche estensione in proposito fosse necessaria, earn potrebbe ammettersi come umile dimanda da portarsi sotto gli occhi del santo padre.

1 paragrafi 38 *Dispensationes in Romana curia promptius expediendae* e il 39 *De feriis ss. congregatiemum et tribunalium Romanorum supprimendis vel minuendis* dovettero essere rigettati come ambedue immoderati, esaggerati o massime corno dipendenti dal giudizio del sommo pontefice, o non del concilio. Sul paragrafo 41® *De iudicio librorum prohibitorum regulis et praxi,* la commissiono osservò in primo luogo che quanto olla riforma dello regolo di cui por ora si serve Γ Indico, I» dimanda poteva essere presa in considerazione, giacché, si sa esistere una commissione speciale destinata ad esaminare queste regolo, quindi doversi rivolgere a questa. Quanto poi alla moderazione nel portare i giudizii e in genero quanto alla prassi della sacra congregazione dell' Indice doversi rimandare i firmatari! del postulato alla costituzione di Benedetto XIV *Sollicita et provida.* Tutti i padri della sacra congregazione si pronunciarono *in voto commissionis.*

Il paragrafo 43 nella sua prima parto fù rigettato, poicchò contiene una critica ingiusta della prattica della santa sede; nella seconda parte poi cho si riferisco allo indulgenze annesse alle vario arebieonfraternità si giudicò secondo il parere della commissiono di ammetterlo a titolo di umile dimanda da presentarsi al sommo pontifico dopo averlo espurgato dalle recriminazioni di cui sopra.

Trovandosi la materia del paragrafo 44® -4h *conveniat leges abstinentiae et ieiunii ad quamdam uniformitatem reduci, vel etiam mitigari,* già preoccupata nel rispettivo schema non potè parimenti venivo ammesso.

Il paragrafo 46® *De diariis eatholieiis moderandis et compescendis,* non includendo nessuna condanna contro i giornali empii, ed essendo inoltre concepito in termini odiosi por i buoni fogli, fù escluso.

Il paragrafo 47· *De cautionibus adbibendi, ne*

rri *concilii imprudenti et indisciplinata immistione* A *diariorum perturbaretur* fù dichiarato provveduto dal secreto precettivo stabilito nel breve *Multiplices inter.*

Il paragrafo 48® *De adducendis vel reducendis ad fidem et unitatem catholicam infidelibus schismaticis et haereticis* essendo stato contemplato da varii schemi già preparati, o massimo nello schema dello missioni apostoliche, non potò parimenti esserci ammesso.

Intorno al paragrafo 40® *De conversione infidelium* si è deciso, cho quanto alla sua prima, seconda o terza parto iu cui si tratta doi provvedimenti da pigliarsi sul proposito, essi già trovanti contemplati dal rispettivo schema sullo missioni non che guarantiti dalla costante cura della sede apostolica per questa parto del suo sacro ministero. Quanto poi alla quarta parte del dotto paragrafo con cui si chiedo, che varii vicariati apostolici fos- B acro erotti in diocesi, o cho corte chioso già erette cessino di dipendere dalla sacra congregazione di Propaganda, la sacra adunanza, sul parere della commissione, lu volle regettaro, trattandovisi di una materia di esclusiva competenza della santa sede. Quindi non fù ammesso o come già preoccupato o come dovendo rigettarsi

Il paragrafo 51® *De dftidenda vel duplicanda maxime in favorem orientalium sacra congregatione Propagandae fideit* come in parto provveduto dalla costituzione apostolica *Romani pontificis,* o preoccupato dallo schema sulle missioni, fù dichiarato non ammissibile. Si vuole però concedere alia proposizionu con cui si chiedo la creazione di collegii greci nell' Oriento allo scopo di sempre più inculcaro la hcionza vera allo nazioni di costà di poter ceserò privatamente sottomessa al sommo pontefice.

Sulla materia del paragrafo 52® *De reducendis haereticis* tutti i padri convennero oscero questa preoccupata in veril schemi non cho nella lettera del sommo pontefice all' arcivescovo di Westminster; per cui non potò esser ammesso.

I due paragrafi, il 53 *De cautionibus in redactions decretorum errores condemnant:'ttm,* non cho il 54® *De prudenti modo specialiter servando in condemnandis modernis erroribus* furono rigettati perche appoggiati sopra ingiusto critiche degli atti pontificii

E cosi si miso fino all esame dei paragrafi del postulato francese, i quali fanno parto della categoria delio dimando inamissibili, mostrandosi la sacra adunanza sopra tutti i punti del parere della commissiono scolta fra i padri che compongono la sacra congregazione dei postulati.

IL

Sui 56 paragrafi di cui tratta il postulato francese, lo sacra adunanza seguendo anche in questo il parere della commissiono incaricata del loro speciale esame, no dichiarò soltanto cinque atti a far parte della seconda categoria delle dimande, D le quali, quantunque dichiarato inamissibili per lo discussioni del concilio furono però ammesso come semplici dimando da sottomettersi al sommo pontefice. Il primo di questi paragrafi distinto col numero 8® nel postulato francese vi si trova intitolato come segue: *In exercitiis spiritualibus presbyterorum facultates latissimae confessoriis concedendae.* Però la commissiono cominciò col dichiararlo inamissibile *prout iacet,* imperocché come vi si trova espresso parve ai padri rappresentare una dimanda esorbitante. Quindi la commissione dichiarò doversi esso ridurre a più giusti limiti, e particolarmente non potervisi contemplare cho i soli casi occulti.

Il parere poi della commissione venne confirmato dall unanimità dei voti della sacra adunanza.

Il paragrafo 40® del postulato *De reformandis stylo et regulis ad rescripta dispensationum matrimonii spectantibus,* fù parimenti rigettato come proposiziono da rimetterai ai concilio, però fu ammesso dalla sacra adunanza giusta il parere della commissione come semplice dimanda che privatamente potrebbe farsi al s. padre cui solo spettava di giudicare della materia in parola.

Intorno al paragrafo 42® *De revisendo Breviario,* la sacra adunanza fù del parere trattare esso di una materia certamente utile, in quanto chò senza dubbio la revisione del breviario può considerarsi necessaria, per cui l'ha ammesso a titolo di dimanda dn sottomettersi al sommo pontefice ondo nella sua alta sapienza la santità sua degni provvedere a tale necessità Lo escluse però dalla discussione del concilio, implicando talo revisiono un penosissimo e lunghissimo lavoro di cui il concilio non ha il tempo di occuparsi.

Quanto poi al paragrafo 43 del postulato *De indulgentiis* i padri mentre non vollero ammetterlo alle discussioni del concilio perché portava particolarmente nella sua prima parte Γ impronta d una critica ingiusta della santa sede, nondimeno redatto in giusti o convenienti termini, lo dichiararono atto a potersi sottomettere in forma d una privata dimanda al santo padre e ciò specialmente in vista dello affiliazioni a vario archiconfmtcrnità di cui tratta.

Il paragrafo 50® *De schismaticis graecis ad unitatem ecclesiae recolligendis,* trovaci diviso in sei parti. La parte con cui si dimanda di non prochihiaro nuovi domini per timore di non rendere più difficile il ritorno alla fedo degli scismatici, fa C rigettata perchè si appoggia sul fuho principio con cui si vuole far credere, che a ragiono del minor sviluppo della fedo essa può faro maggiori conquiste.

La seconda *De orientalibus ritibus custodiendis;* la terza *De tolerantia disciplinae orientalium* etc., non che la quinta *De erigendis monasteriis vel collegiis Oraecorum* furono ambedue dichiarato preoccupato dagli schemi già sul proposito preparati Rispetto però alla quinta domanda I padri osservarono doversi referire al santo padre la proposizione secondo la qualo si vorrebbe cho al possa ammettere nei collegii latini dei missionari!, a cui si concederebbe il privilegio di poter abbracciare io seguito il rito orientale.

La quarta *De differenda emendatione eorum quas apud orientales corrigenda forte essent,* fu rigettata, come domanda troppo vaga ed indeterminata. La sua parte però intitolata *De habendis Romae viris rerum graecarum expertissimis qui apostolicae sedi a consiliis essent,* fù trovata conforme alla costituzione *Romani pontificis.* Quindi fù ammessa a titolo di mera supplica da presentarsi privatamente al sommo pontefice.

HI.

Al capo della terza categoria dei paragrafi del postulato francese, i quali furono ammessi dalla sacra congregazione doi postulati alla discessione del concilio, si vede il paragrafo 2® del postulato intitolato: *De promovendo in seminariis sacrarum linguarum studio.* Questa dimanda fù unanimemente dichiarata ammissibile, salvo, se il rispettivo schema se ne fosse già preoccupato.

In ogni caso però fù osservata utile in quanto non solamente quei studii debbono essere praticati nei seminari, ma ancora incoraggiati con ogni mezzo dagli stessi vescovi

Il paragrafo 3® *De eupenoribus studiis ectiesiae-*

icis restaurandis, renne unanimamente ammesso imperocché corrisponde ai desiderii spesso espressi dalla santa tede. Si osservò soltanto dorerai in alcune regioni evitare ta denominazione dello *università* destando questa ad alcuni governi sospetti e timori.

Il paragrafo 5 *Júniores sacerdotes per aliquot annoi circa sacram scientiam examinandi:* quantunque dovrebbe piuttosto formare materia dei concilii provinciali, che del concilio ecumenico, nondimeno. purché hi» redatto conforrnanientc allo regole portato dal breve *Multíplices inter, fa* dichiarato ammissibile, como veramente mita al bene della chicca.

La materia del paragrafo 7· *De collationibus ecclesiasticis inter sacerdotes instituendis d frequentandis,* venne ammesso essendo per natura sua lodevole. Si foco però osservato spettare essa piuttosto ai concilii provinciali o ai stessi vescovi, eho al concilio.

Il paragrafo ir» *De rita communi in clero saeculari facendo,* discosio tanto dilla commissiono quanto dalla stessa intera congregazione dei padri fù ammesso, però semplicemente nel remo di una esortazione do farsi al clero strettamente secolare.

La parte prima del paragrafo ‡2 *De praedicatione cerbi dicini,* venne ammessa, ossia in quanto esso tratta *de diristianoe praedicationis regulis tradendis,* sotto la condizione però che i firmatari! de! postulato facciano conoscere almeno eommariamento lo regolo di cui parlano.

Intorno al paragrafo ‡3 *De pastorali sollicitudine erga pueros et iurenes, el primo de frequenti et sedula puerorum confessione,* il rapporto della eommiisione fece osservare, estera Γ argomento di cui si tratta grave e quindi la domanda in parola lodevole.

Aggiunge sapero, che il ranto padre alcuni anni addietro ne aveva fatto oggetto di raccomandazione, anzi di precetto ad alcuni vescovi della Francia.

Però prima di deciderò so gli abusi di cui parla Γ attualo paragrafo si sono introdotti anche nello altre parti dell orbe cristiano, la commissione non crédette poterlo ammetterò prima di interrogare Γ intera congregazione sul proposito, la quale composta di pastori di quasi tutti i paesi del mondo cattolico, sarebbe meglio in grado di risolvere il quesito.

La sacra adunanza votò unauinmmcntc per Γ ammissione, salvo che Γ argomento già fos preoccupato da qualquo schema preparato.

ll paragrafo ‡4 *De catechismi! primae com-*auniOfti *praeciis et de iutenmn perseverantia,* mentre venne rigettato quanto alla sua prima parte, ossia li»petto alta troppo lunga preparazione alta prima communione, che il postulato chiede, fu ammesso rispetto alla sua parte seconda, quella che tratta delta perseveranza nell insegnare la gioventù per qualche tempo dopo la prima communione.

Domandosi col paragrafo 45· *De piis imaginibus, de miraculis et de norie devotionis praxibus,* la rinovaxionc do! decreto Tridentino *De invocations, veneratione et reliquiis sanctorum* (seas. 25), esso non potò eho citer raccommandato dalla commissione alta sacra adunanza, di cui tutti in padri convennero doversi esso ammettere. Quanto al paragrafo 56 *De ℭantati et misericordiae operibus laudandi» et promovendis,* la aacra congregazione basandosi sal pnrcro delta commissione, trovò doverti rimetterlo alla dbeuMiono del concilio, ondo i p <dri adusati siamo in grado di lodare in genere ta tailüntoni di rarità e abbiano il mozzo di proferire paralo di speciale elogio por que ‡t Lche se lo sono in un mudo particolare meritato.

Cori tutti i singuli articoli drl postulato francese esaminato sotto ll triplice rapporto, Io dello domando inamissibili; 2 dello domando elio possono privatamente sottometterei al giudirio del eunto padre; 3° o delle materio ammissibili alla discussione conciliare, fù secondo il parerò della commissione discusso dall intoni congregnriono dei postulati, la quale le ha risoluto tutto *m coto commissionis.*

4.

Sessione dei 3 marzo LS7O.

Sessione della sacra congregazione speciale deputata dalla santità di nostro signore per ricevere cd examinare lo propositioni dei veacovi che obbo luogo nello stanze del Vaticano la mattina dei 3 marzo 1870, allo ore 9>/s antimeridiane.

Intervennero gli rininentisrimi: Patrizi, Riario, Bonncchose, Barili, Monaco, Di Pietro, Corsi, Rauiehcr, Cullen, Monaco, Antonelli; gli illustrissimi u reverendissimi: 1υ»»o1Γ, Valerga, Guibert, Riccardi, Valdivieso, Apuzzo, Giannclli, Patti, Franchi, ancho corno segretario della sacra congregazione.

Essendosi sul fine della sezione dei 28 febbraio stabilito che la prossima adunanza della sacra congregazione ri dovrebbe tenere >l giorno 3 marzo, allo scopo di esaminare il postulato doi vescovi della Germania, tutti i padri, all' eccezione del-Γ eminontissimo De Angeli», degli arcivescovi di Malines c di Westminster, non che del vescovo di Padcrborna, si trovarono nel suddetto giorno por Γ indicata ora nello aUnzo del Vaticano.

Prima però di procedere all esiline dell' oggetto su cui doveva raderò la discussione, Γ eminentissimo seniore si fece ad osservare, essere necessario di C dividero i numerosi postulati, che i prelati avevano già trasmosto ulla sacra congregazione, fra alcuno commissioni composte di padri eletti dai seno della medesima per poter meglio studiare la materia di cui trattano i mentovati postulati e farne un sollecito rapporto alla eacra congregazione. Appena cho fù ammtjwo quoto savio provvedimento, si procedette allo scrutino, di cui il risultato si trova sul qui annesso foglio stampalo.

Prima commissio.

EmincntÍMÍnii cardinales: De Angeli», Bonncchosv. Monaco. Reverendissimi praesules: Turonersis, SurrentinuM, Sardianus, Paderborneneta.

Iluic commissioni sequentia postulata ad examen tradita sunti

1. Postulata archiepiscopi et episcoporum Belgii,
2. Postulatio archiepiscopi Lucani super privilegiis et exemptionibus praelatorum saecularium D qui territorium non habent.
3. Propositio in gratiam pino operno a Propagations fidei nuncapatuo a 110 patribus subscripta.
4. Postulatum generali· Minimorum do conformitalc ut unitalo in recitandis horis canonicis.
5. Prupoeitio episcopi Tarviiini de publicandis simul omnibus hcbenmtibus cum prope n fine erit concilium.

Secunda commissio.

Emincntiasimi cardinales: Rauscher, Barili. Antonelli. Reverendissimi praesule·: Antiochenas,Tnurimuiids, Ô. lacobi. Pactcnsis.

Huic commtatani sequentia postulata nd examen traditu sunt;

1. Postulata nrrhi. piscoporum ct episcoporum provinciarum Quobncen-iv et Halifaxienala.
2. Propositio sive schema episcopi Albìnganonaia pro invalida disciplina cleri.

3. Postulatum episcopi Moguntini quoad oleo-, tioncm episcoporum.

4. Propositio archiepiscopi Mcssancnsia do nova qunruiuditm dioecesium, quao intra aliarum ambitum continentur, circumscriptione.

5. Propositio archiepiscopi Hydruntini do usura.

Tertia commiuio.

Eminonti&aitni cardinales: Patrizi, Di Pietra, Moreno. Reverendissimi praesules: Mcchlinicnzis, WeatmonaetcricnMB, Bnltiinorunsis.

Huic commissioni sequentia postulata ad examen tradita sunt:

1. Propontiunce circa ius gentium a 40 patribus subscriptae.

2 Postulata quatuor episcòpi Vicentini de nonnulli disciplinae ecclesiasticae ct sacrorum rituum articulis.

3. Propositio pro novo codice iuris canonici confiriendo a 33 patribus t-ubscriptiu

4. Propositiones sex episcopi Concordiensis de rebuK ud disciplinam apcctuntibus.

5. Postulatum pro dogmatica definitione Assumptionis corporeae iu caelum Deiparae a fere bis centum putribus subscriptum.

Quarta commissio.

Eminentissimi cardinales: Corei, Riario, Cullen. Reverendissimi praesules: Hierosolymitanus, Valentinus, Thessalonicensis.

linio commissioni sequentia postulata ad examen traditu sunt:

1. Propositio archiepiscopi WcstmonaRtcriensis, qua proponuntur nonnulla canonibus de primatu Romani pontificis inserenda.

2. Postulatum dogmaticum archiepiscopi Mechlinmnsta do suprema in ecclesia potestate.

3. Postulatum eiusdem archiepiscopi respiciens schisma Stovcnistarum : vulgo, *la petite Église.*

4. Postulatio episcopi Lucioncnsis super eodem schiomate.

5. Propositiones box ab episcopo Halicarnassensi super variis argumentis exhibitae.

Quindi sul rapporto stesso dalla commissione incaricata dell' esumo speciale del pustulato tedesco, presieduta dall' eminentissimo Cullen o composta dagli illustrissimi o revcrendiesinii1, fù dato principio all esumo o alta diseuvaiouo del lavoro delta commissione teste nominata.

Dallo materio di cui il postulato tedesco tratta si ò in primo luogo osservato, puter dividersi le proposizioni del medesimo in tro categorie. La prima di questo contiene le dimando cho furono *in colo commiasionis* dichiarato <talta sacra adunanza preoccupate negli schomi preparati per il concilio, o si trovano inriusi nello proposizioni distinto con i numeri I, per la parte prima. Il per la parto prima, lo lettere f od li; ill. IV per la parto seconda, V p«'r ta becondti parte. La seconda trovasi composta dei numeri I per Ir. terza parte, lì dalla lettera *u* tino alta lettera *g,* omessa però In lettera /, o VI per la primo parto; o contiene le dimando cho ta sacra adunanza credette poter privatamente somettersi ul sommo pontefice. La terza categoria poi, segnata coi numeri I per ta seconda parle, V per la parto primo, VI per la seconda, VIH e IX sotto condizione, a Xe, iù ammem nel sen o di rimettere le dimando cho ta compongono alle discissioni del sacra concilio Vaticano.

I Categoria.

Il paragrafo In di questa r.it<»goria ducette • *lU* in *calice.* Xemnu hsbe/ifnr euprx cuLMta.

dividersi in tro parti diverse, di cui ta prima trattando di varii argomenti relativi alta vita del clero fù dichiarata preoccupata dallo schema *De cita et honestate clericorum.*

La prima parte del 2® paragrafo che tratta dell abrogazione di varii impedimenti matrimoniali indicati nel postulato coi numeri 1, 2, 3, 4. 5, 6. fù dichiarata preoccupata negli schemi dell' ecclesiastica disciplina.

Quanto poi allo altro parti del medesimo paragrafo, ewo vennero tunmeese corno mero suppliche da presentarsi al santo padre, all ececsione però delta dimanda segnata colta lotterà / la quale fù regettata, perchó appoggiata sopra una falsa base.

Si ò osservato doversi consultare sul proposto la coslituzior.o apostolica di Benedetto XIV del 1742.

La dimanda distinta colta lettera A fu egualmente rigettata per lo medesime ragioni per lo quali già nell' esame del postulato francese essa non fù animesso.

Il paragrafo 3® tratta in primo luogo delta diminuziono dello censure, per cui quanto a questa parto fù dichiarato preoccupato dalla nuovissima costituzione apostolica. Quanto poi alta seconda parto in cui si dimanda che ta facoltà che ta santa sedo concede ni vescovi fossero d' orinnanzi concesse non *ad quinquennium,* ma bensì *ad muneris durationem,* si ò detto appartener tata materia al sommo pontifice solo; soluzione cho già fù data alta medesima proporziono del postulato francese.

La seconda parto del paragrafo 4· in cui si dimanda che gli ordinarii degli autori sottomessi all Indico fossero consultati sempre prima che la sacra congregazione dell' Indico li condanni, fù rigettata ¡imperocché tata pruttica ai usa qualchevolta nella sacra congregazione, però non potrebbe eri-
C gérai in regola generalo senza gravi inconvenienti.

Intorno al paragrafo 5· che tratta nella sua seconda, parte delta muova collezione dei canoni da redigersi, ta sacra adunanza giusta il parere delta commissione pronuncio un *Dilata,* itnpcrocchò molti postulati ne trattano, quindi occorrerebbe poter, prima di occuparsene, averli tutti «ott'occhio.

11 paragrafo 7· sui concorsi v collazioni parochiali fù dichiarato preoccupato nello rispettivo schema disciplinate η· 4, p. Sil.

IL

Nella categoria seconda del postulato tedesco, troviui in primo luogo ta terza parto del IM paragrafo colta quale si domanda ebe il summo pontefice provveda ad una nuova circoscrizione delta troppo grandi diocesi, ta qual domanda fu considerata corno fondata c quindi ammessa nel senso
D da presentarsi dal concilio al sommo pontifico, a cui solo appartengono le decisioni sul proposito. Sulla seconda parto del paragrafo 2 furono dalla sacra ndui.unza pigliato tn rota coiwmiwìokìj lo seguente resolutioni:

Lo domande distinte dalle Ietterò *a, b, e, d,* vennero nmincB-e nel senso da pro-.ntarai al sommo pontefice privatamente come mero suppliche. Quanto poi alta parte delta medesima proposizione distinta colta lettera y, colla quale si richiede che si equipnrvggino lo ragioni per lo quali si concedono lo dispone dei poveri alle causo in virtù di cal i ricchi le ricevono; seguendo il parere dell' cminenthsimo Rau-chrr. ta sacra adunanza, purché la parte prima delta delta dimanda in cui si parte d un falso rd odioso supposto fosse omessa; — venne dichiarata nmmi^ìbil·· pertes· re »h»ttemv> ul beneplacito del sommo pontifico, però ridotta ai erg·.enti trrrini RValdo optand»ni est ut ad

4f

dUponsationeoi in forma pauperum obtinendam, a eaedem luffirisnt rationes ac ad dispensationem iu forma communi obtinendam/ Si è pure notato ebe nella prassi talo riforma viene gii messa in vigore.

La prima parte del 4· paragrafo che tratta dello regole esistenti per Γ eaamu dei libri *s*otto messi nil'lodice, ammessa al medesimo titolo ossia che può rimetterai ni sommo pontefice. Parimenti fù al medesimo titolo ammessa la prima parte del paragrafo VI, in cui si richiede la reriiione del Breviario, però nel senso e nella forma usatasi dal Tridentino, sequendo in questo la risoluzione presa dalla sacra adunanza rispetto alla stessa dimanda del postulato francese.

III.

La seconda parto del primo paragrafo del postulato tedesco appartiene alla terza categoria dello proposizioni di cui questo postulato trovasi com- B posto. In essa si domanda che di nuovo vengano definiti i doveri dei parrocchi rispetto allo scuole o i poveri. La commissiono la giudicò ammissibile, visto che in varia parti i diritti dei parrocchi ai trovano impugnati, e che occorro per il bene dello animo cho il concilio so ne occupi e pronunci delle parole in appoggio dei medesimi diritti.

La parte prima del paragrafo V con qui si domanda cho venga ammessa una regola generalo per i processi canonici da farsi, fù *in volo commistioni?* parimenti ammessa.

Egualmente verino ammessa la seconda parte del paragrafo VI in cui i vescovi tedeschi esprimono il desiderio di ottenere per i parrocchi occupati ai doveri del loro ministero. In facoltà di poter, principiando dallo ore 2 pomeridiane, anticipare la recitazione delle ore matuttine. Del resto, tale facoltà fù già ad altre regioni concessa.

li paragrafo Vili che tratta del ius *patronatus fù* considerato di gravo peso, por cui venue amineso, sotto la condizione però che non si trovi già in qualche schema disciplinare preoccupato.

Il paragrafo IX con cui si vorrebbe che alcuni più gravi delitti commessi dal clero potessero essere dichiarati cause sufficienti por la privazione dei beneficii fù parimenti ammesso *nisi in schemate de disciplina ecclesiastica* n· 4 fosso già preoccupato

ll paragrafo X che tratta dello sette massoniche, quantunque preoccupato dalla costituzione apostolica del 1369. che principia colle parole *Apostolicae sedis,* non che dall apposito schema *de secretis societatibus,* lù ammesso, perchè la ¿acra adunanza trovò utile che il sacro concilio pronunci! sul proposito delle parole le quali ccciliuo i fedeli all osservazione dei precetti della chiesa intorno a questo grave male del! età nostra.

E così si mise fino alla discussione del postulato tedesco ammettendo la sacra adunanza, in genere, le conclusioni della commissione specialmente destinata ad esaminarlo.

5.

Sttodone del 8 marzo 1870.

Sessione della sacra congregazione special mento destinata dalla santità di nostro signore por tesarne delle proposizioni dei vescovi da sottomettervi allo discussioni del concilio cho si tonno nello stanze del Vaticano li 8 marzo 1870. allo ore 9l/s del mattino.

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Di Pietro, Corsi, Riario, Rauscher, Bonncchose, Cullen, Barili, Morano. Monaco; gli illustrissimi e reverendissimi : Patriarca Antiocheno, patriarca Gerosolimitano; arcivescovi:: Torinese, Sorrentino, di Teasalooica; vescovo: di Palli.

Ewendori nella aesriono doi [3 marzo) fissato di discuterò il postulato dei vescovi napoletani il giorno 8 di marzo, si adunarono nel medesimo giorno i padri componenti la sacra congregazione dei postulati all'eccezione dell eminentissimo Antonelli, degli arcivescovi di Baltimora, di Valenza, di Tours, di Sardia, di Westminster, di Malines, di San Giacomo e del vescovo di Pudcrborna, o si fecero a discuterò le materie di cui tratta il suddetto postulato napoletano basando tale discussione sul rapporto della commissiono specialmente destinata ad esaminarlo presieduto dall eminentissimo Rauscher e composta dagli illustrissimi e reverendissimi: .. J, ammettendo le conclusioni del rapporto in parola. Trovandosi però il detto postulato assai lungo non potè la sacra adunanza discuterlo por intero in questa seziono o dovette limitarsi all cenino dei seguenti paragrafi.

Seguendo poi Γ ordino servato noi rapporti sui postulati già discussi si è dovuto anche per questo postulato osservare la divisione dello motorio in tro categorie pmtticaUsi per la discussione degli altri, ondo unire insieme 1· tutto lo dimando dichiarato dalla sacra adunanza preoccupate nei schemi cho sono «Uto sottomessi al concilio o ebo debbono essergli sottomessi; 2· insieme questo proposizioni cho furono accettate sotto il titolo di pure dimande da sottomettevi al sommo pontefice· privatamente; 3 cd insierno questo cho la sacra adunanza credette dichiarerò mero della competenza del concilio, per cui potervi sottomettersi ullo discussioni del medesimo.

Categoria 1.

Delle proposizioni dichiarate preoccupate a rigettate.

Capitulo 1·: *De iis quae dogma respiciunt.* — Il paragrafo 1· *De Dei notione,* il 2® *De rerurn crea·* C *tione,* il 3 *De Cnrish notione,* il 4 *De homine,* il 5° *De ecclesia,* il 6· *De Romano pontifice,* il 7° *De relatione rationis cum fide* m *scientiis naturalibus,* il 8° *De natura civilis societatis, et de relationibus ipsam interet ecclesiam,* non ebo il 9e *De matrimonio,* furono tutti dichiarati preoccupati negli schemi già preparati. Prima però di passare alla discucirono dei paragrafi seguenti, si devo notare, che subito dopo In disrupzione del paragrafo 1· *De Dei notione,* sulla proposixtono dell'eminentissimo Monaco la sacra adunanza ha deciso dove rsi communicaro agli cminentissimi presidi. non solamente i postulati unirne»»i, ma beasi ancora qui Ili che vengono dichiarati preoccupali.

Capitolo H; *De iis que ad mores spectant.* — ll paragrafo 2 *De officiis obedientiae ecclesiae et pontifici maximo,* fù dichiarato preoccupato. Parimenti lo fù la seconda parte della proposiziono 3· D *De iuribus familiae* con cui si vuole che il sacro concilio fissi i principii dei diritti dulia domestica società e condanni questi che li combattono. Il paragrafo 4· *Della difesa della cattolica verità contro gli assalti delf indiferentismo* non potè egualmente venir ammesso corno già preoccupato. Intorno al paragrafo \ 11, composto di setto diverso proposizioni. la sacra adunanza deciso quanto alla prima che trutta della leggo matrimoniale detta del *Tametsi* portata dalla Tridentina *(De Ref. matr.* cap. 1), non doversi innovare niente, quanto alla seconda sull' abrogazione di alcuni impedimenti matrimoniali, preoccupata nel postulato dei vescovi francesi. Quanto alla 4ß sul somnambulismo, spiritiamo, abortiamo ece., preoccupato nell' apposito schema. Parimenti rispetto alla quinta dimanda intorno *al duello* non che rispetto alla sesta che tratta di raifrenuru la licenza dei calti ri libri Quanto poi

› IU n-irx. Cf. Mipra rvL 'Λ'1 D»

alU settima aúlla nuova edizione della Scrittura a senza annotazioni da permetterai alla lettura dei fedeli, casa fù rigettata.

Terminatali coal la diacuaeione delle suddette materie ai passò a quelle della disciplina ecclesiastica; principiando dal li paragrafo del capitolo Ie con cui si vorrebbe far prescrivere dal concilio delle norme sullo prediche cho i predicatori dorrebbero faro intorno allo prerogative del sommo pontefice od alla necessaria unione dei fedeli col capo della chiesa, la sacra adunanza fù del parere non potere ammettersi perchó appartiene alla decisione dei concilii provinciali o non spetta al concilio ecumenico.

Intorno al paragrafo terzo con cui ai vorrebbe cho in ogni diocesi fosso istituita qualche opera di pietà allo scopo di vieppiù ricordare ai fedeli la necessità di unirsi col capo della chiesa, la sacra adunanza lo dlchiaiò preoccupato nei postulati B frauoeai.

Il paragrafo quarto con cui ai corca di prescrivere ai vescovi eletti di recarsi a Roma prima di pigliar possesso dolio loro rispettive diocesi venne rigettato corno poco prattico.

La proposiziono sull' obbligo dei vescovi di rendere conto alla santa sede dello stato delle diocesi prescritto dall' enciclica del XVI nov. 1673, o che forma Γ argomento dol paragrafo quinto, fù dichiarata giù preoccupata.

Il paragrafo se^to cosi concepito : „Triennii spatium episcopia Italiae praescriptum ad sacra Hmiua visitanda aliquanto amplius producat, et provideat ut si iustis de causis episcopus abstineat, a poenis a iure irrogatis immunis ẍbeat venne parimenti dichiarato preoccupato, ma soltanto rispetto alla prima parto.

Il paragrafo settimo eho corca di estendere anche 0 ai vescovi in *partibus* i doveri di cui parla il paragrafo precedente venne rigettato.

Parimenti rigettò la sacra adunanza la domanda del paragrafo IX con cui si vorrebbe proscrivere ai concilii provinciali di stampare dei periodici per divulgurc in lingua volgare gli atti pontificii.

Il paragrafo XI cho tratta dei congressi doi cattolici non fù egualmente ammesso dalla sacra adunanza.

Categoria IL

Nelle sessione del 8 marzo non furono ammesso a titolo di miro dimando da presentarsi al sommo pontefice, cho la seconda parte dol paragrafo sesto del capo *De ecclesiae disciplina* con cui si cerca di sostrarro dallo peno prescritto dai sacri canoni quei vescovi Italiani i quali per ragioni giusto sarebbero stati impediti di effettuare la visita *ad sacra limina* noi tempo a ciò prefisso. Nonché il paragrafo D decimo con cui si dimanda di stabilire dei concorsi annuali in Roma per il clero del mondo intero allo scopo di trattarvi delle materie ecclesiastiche le quali si cercherebbero di al più possibile divulgare nell' orbo cattolico.

Categoria III.

I paragrafi ammessi allo discussioni del concìlio dalla sacra adunanza dei 8 marzo sono i seguenti :

II paragrafo Ie del capitolo 2·, però solamente in *principio* intitolato ^Nonnulla adnotantur qnae in genero ad catholicam moralem ẍttipont Parimenti venne ammessa *in principio* la prima parte del 3· paragrafo, il qualo tratta: *De iuribus /amiliae.* Non cho la terza parte del paragrafo 7· che si riferisce alla necessità di stabilire certe condizioni di cui dependerebbo la validità dogli sponsali.

Dulia parto poi *de ecclesiae disciplina,* la sacra adunanza volle ammettere *per modum exhortationis* il paragrafo 1° con cui si vorrebbe vieppiù maggior mento rassodare Γ unione nell' episcopato : nonché il paragrafo Vili, in cui si tratta dei modi di promulgaro nelle singole diocesi gli atti pontificii, e con questa ammissione i padri dettero fine alla discussione della scseiono dei 8 marzo fissando il giorno 10 di marzo per proseguire Γ csamo del postulato napoletano.

6

Sessione del 10 marzo 1870.

Sessione della sacra congregazione specialmente destinato dalla santità di nostro signore per Γ csamo dello proposizioni dei vescovi da lottomctterri allo discussioni del concilio, che ni tenne li 10 marzo nelle stanze del Vaticano alle 8>/s del mattino.

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Corsi, Riario, Rauachur, Bonuechobe, Cullen, Barili, Moreno, Monaco; gli illustristimì u reverendissimi Gierosoliinitano, Torineso, Baltimora, Valenza, Borrente, Bardia, Tcssalooica, Westminster, Padcrborna, Patti, S. Giacomo.

Appena cho s' erano adunati i padri componenti la sacra congregazione dei Pustulati ẍll eccezione degli eminentissimi Di Pietro, Do Angelis cd Antonelli, nonché degli illustrùbiml e reverendissimi monsignori... si è dato seguito all' interrotto Osarne del postulato napoletano, di cui furono discusso lo primo parti nella seziono dogli 8 di marzo, basandosi sul rapporto della commiuiouo specialmente deputata al suo «ame, o dividendone i parugrafi secondo che questi appartenevano allo tro già noto categorie dello petizioni sottomesso ul giudizio della sacra congregazione dui Postulati.

Categoria L

1 paragrafi ẗ *De sancia visitations* non cho il 3° *De synodis dioecesanix* cd il quarto *De eynodts provincialibus* furono dichiarati preoccupati negli rispettivi schemi

Intorno ul paragrafo ẽ con cui si vorrebbe cho il concilio prescrivesse ai metropolitani i quali non hanno nessun suffrnganeo o a questi che nou no hanno più di uno di doversi recare ai concilii provinciali di cui Γ accesso li fosso più facile, si è detto, *quoad primam partem provisum est in iure, et quoad secundam non esse admittendam.*

Parimenti venne rigettato il paragrafo 7· il quale vorrebbe, cho il concilio stabilisca dovere l vescovi adunaro iu congressi attorno allo loro persone i vicarii forant i due volte oh' anno u più spetto ancora i parrocchi e che preterìvesso alcune condizioni circa la loro nomina.

Sulla coartazione dei vicarii coi parrocchi cho forma Γ argomento del paragrafo 8· la sacra adunanza lo dichiarò provveduto nel postulato francese.

La prima parte dol paragrafo Ỽ fù dichiarata preoccupata dallo schema *De titulo ordinationum,* e la secunda venne rigettata perchó l padri la giudicarono di pertinenza dei sinodi provinciali.

I paragrafi X ed XI destinati a tirzare alcune regole relativo alla vita del clero secolare non thè delle congregazioni dei sacerdoti secolari furono considerati *provveduti* nel postulato dei vescovi francesi.

II medesimo parere venne emeus anche cirea la prima parto del paragrafo XII che si riferisce alle università cattoliche. Dì pui passando i padri all'esame del capitolo III intitolato *De idoesetUts in primariis agentibus eorumque adiutoribus;* dichiararono preoccupati i paragrafi 3·, 4· e 6· che ri occupano dell elezione o della giurisdizione dei vicarii

capitolari. Quanto poi al paragrafo ¶6 in cui ai tratta degli officiali delle curie vescovili, non Γ accettarono affatto.

Il paragrafo 7·, il 8e e il ¶9 che parlano dei parrocchi, vennero giudicati preoccupati nello ichema riapettivo *De parochis.*

Il ¶0 e il ¶1 preoccupati dallo schema *de titulis,* o i paragrafi XI, XII,XIII, XIV c XV·, dallo schema aui capitoli.

Il paragrafo XVI circa il cloro aggiunto ai capitoli non fù ammesso.

I paragrafi XIX e XXI furono dichiarati preoccupati parimenti dagli schemi testé mentovati sui pinocchi e sui capitoli.

II paragrafo XXIII *De ecclesiis receptitiis* venne rigettato.

11 paragrafo XXIV au gli studii teologici provveduto nel postulato francese.

Il XXV poi con cui ai vorrebbe che i confes- ; aori del clero avessero da essere muniti da una •pedale autorizzazione per poter esercitare questa parto de) loro ministero fù anche rigettato.

Finalmente i paragrafi XXVI che si riferisce alla formazione dei confessori, il p. XXVII cho tratta dello apposito scuole di eloquenza sacra, non che il XXV1I1, *De exercitiis spiritualibus* por i sacerdoti, furono tutti dichiarati preoccupati.

Categorìa 11.

Nella medesima sessione i padri della sacra adunanza vollero ammettere a semplice titolo di domanda da sottometterei privatamente a) santo padre i 3 paragrafi seguenti del capitolo III:

il ¶2 *De episcopi auxiliariis;* potendo veramente casero utile le proposizioni contenute in caso. — Il paragrafo XX con cui si vorrebbe vedere diminuiti gh insigne delle chiese collegiali e renderli C differenti dagli insigne delle cattedrali: non che il XXII il quale corca di stabili™ che il clero dei capitoli collegiali e quello dello chiese recetlizie si adoprí gratuitamente ¶ll latrai¡uno della gioventù.

Categoria JII.

In capo dei paragrafi che la sacra adunanza nella sessione del 10 di marzo rollo dichiarare ammissibili alle discussioni del concilio si trova il paragrafo quinto del capitolo Ilì intitolato: „8acrum concilium praescribat congressiones habendas cum metropolita, ea mento ut opportuna consilia suscipiantur, ut una eademquo et magis ao magis efficax pastoralis actio ¢vadat però solamento *per modum adhortationis.*

Parimontl sotto la medesima condizione fù ammoita In parte seconda del paragrafo ¶2 del suddetto capitolo secondo, la quale si riferisce allo L scuole rurali e lo scuole notturne, nello scopo di sottrarre il popolo ¶ll influenza empia dello falso dottrino. Egualmente fra i paragrafi del capitolo IH decisero i padri d' ammetterò il ¶ con Γ annotazione in *genere,* nel qual paragrafo si raccomandano ad ¶n esame speciale i privilegii sulla nomina dei vescovi di cui godano i sovrani per concessione apostolica. Venne anche ammessoli paragrafoXV11, eoi qualo si domanda di limitare i privilegii concessi ad alcuni capitoli circa la nomina dei parrocchi, in virtù di eui questi vengono nominati senza il consenso del vescovo.

Ammissibile dichiararono i padri medesimamente la domanda di discuterò Γ abrogazione del privilegio concesso sin a qualche capitolo sia a chiunque altro, eho si trova soggetto all autorità del vescovo di conferir»» i benefici», — o ciò nonostante qualunque consuetudine. — domanda che furum Γ oggetto dui paragrafo XVIII. Fù ammessa ancora la dimanda contenuta nel paragrafo XXII.

Finalmente il paragrafo XXIX con cui si vorrebbe far raccomandare dal concilio la fondazione di accademie di religione, da stabilirai in ogni diocesi, o massime nolle città dello aedi metropolitane, fù ammesso colla formula „ut sacro concilio ©ecumenico commendetur–.

E ammessosi questo paragrafo la sacra adunanza ha messo fino alla scsaiono dei 10 marzo, fissando il giorno ¶4 dello stesso mese per proseguire la discussione del postulato napoletano.

7.

Sessione dei 14 marzo 1870.

Sessione della sacra congregazione specialmente destinata ¶ll esame dei postulali dei vescovi da sottomettersi allo discussioni del concilio che si tenne nelle stanze dol Vaticano li 14 di marzo 1870 alle oro 9Vt del mattino.

Intervennero gli eminentissimi . ..; gli illustrissimi c reverendissimi...

Adunatisi tutti i singoli padri componenti la sacra congregazione dei postulati ¶ll eccezione degli eminentissimi... si è dato principio all esame dei seguenti paragrafi del postulato napoletano, che per mancanza di tempo non si erano più potuto pigliare ad esame nella precedente sessione.

Quindi secondo il metodo seguito finora si dichiararono preoccupati ossia appartenenti alla

***I** categoria*

il paragrafo XXXI, preoccupato nello schema *De vita et honestate derivos um,* impurrocchè vi si tratta della proibizione da rinnovarsi al clero circa varie negoziazioni e Γ accettazione di qualunque officio spettante si laici senza la licenza del vescovo.

Parimenti i) XXX11 cou cui si vorrebbe che il concilio imponessi) al clero 1 uso della veste talare.

11 paragrafo XXXIII si occupa di tre materie differenti. Nella prima parto si richiedo peno gravissime contro i sacerdoti cho prevalendosi degli empii codici civili di alcuni paesi vorrebbero contrattare matrimonii civili. Nella seconda si tratte di quelli che ricorrono allo autorità laiche in affari di pertinenza ecclesiastica o nella terza della frequentazione dei pubblici spettacoli ecc. Quindi la prima o seconda parte di questo paragrafo vennero dichiarate preoccupate nello schema testò nominato, *et pro tertia provisum in iure.* La seconda parte del paragrafo ¶4 cho tratta degli ordinandi fù dichiarata *provisa* ih *postulato Oallorum.* Quanto alle proposizioni seguenti esse non furono ammesse.

Vennero dichiarati parimenti preoccupiti: il paragrafo ¶5 cho tratte dei beneficii c patrimonii sacri, imperrocchù forma già Γ argomento dello schema relativo ; il 36 intitolato *Mixta docendi forma etiam atgue etiam servetur* in omnibus *scholis latinorum litterarum studio addictis;* il 37 il quale si occupa anche degli studii ecclesiastici, non che il 38 *De seminariis* dui quali trattano anche il § 39 ad il ¶0 — Con queito duo ultimo dimando poi si vorrebbe ottenere cho il concilio prescrivesse un certo modo di vivero per la gioventù nei seminarli non che per i chierici i quali abitano nulla proprie case, cho definisse i doveri dei deputati dei seminarii, e prcicrivesso alcune regolo per i seminarii dello piccole diocesi.

8i dichiararono anche preoccupati il 41· paragrafo relativo alla necessità di stabilirò in Roma dui collegii ecclesiuntici per ogni paese; il ¶2 Con

cui sì vogliono stabilirò regolo relativo al tempo a da proscriverai per U durata dell'officio dei generali d' ordino; il 44 sulla vita commune nei monasterii; il 45 sui voti semplici o lo solenni pro: fossioni dei regolari; il 46 circa i monasterii da erigersi nuovamente secondo i sacri canoni; il 47 con cui si richiede la soppressione dei conventi mancanti dal numero di religiosi prescritto dai canoni, nonché la stretta oraervunza della regola conventuale; il 48 relativo ai studii dei regolari cho si vorrebbero veder equiparati ai studii prescritti per il clero secolare ed inoltre sottomessi alia vigilanza degli ordinarii; il 49 il quale domanda Γ abrogazione dei privilegii di cui godono i generali d ordini religiosi o di cui mancano i vescovi; il 51 il quale domanda delle regole più esplicito per il transito dallo stato di clero regolare allo ¿tato di cloro secolare e dello peno per i contumaci; finalmente il 52 circa la sottomissione B alla giurisdizione dei vescovi dello congregazioni degli oblati o di quello cho omettano semplici voti, nonché circa lo ordinazioni dei medesimi congregati che ai vorrebbe sottomettere allo regole dello norme della bolla *Speculatores.*

[I categoria.

Dopo di cbò la sacra congregazione dichiarò da sottomettersi privatamente al sommo pontefice i paragrafi seguenti. Il 43 relativo alle abbazie *nullius,* di cui si vorrebbe che fosse sempre abbate un vescovo.

Il 50 che vuolo sottomettere alla visita dei vescovi in qualità di delegati apostolici lo chiese pubbliche dei regolari.

È da notarsi però cho sul proposito il vescovo di Patti essendo religioso volle astenersi da ogni voto.

In fino il 53 relativo agli ordini militari equestri, C collo scopo di farli emetterò i voti semplici soltanto ed esiggerno di diffondere la santa chiesa.

***Ili** categoria.*

Como appartenente poi alla categoria tona ossia a quella che contieno lo proposizioni da sottometterai alla discussione del concilio, non venne ammesso cd *in principio* dalla sacra adunanza dei 14 di marzo, che il paragrafo XXX relativo ai precettori tanto pubblici cho privati.

E con tale ammissione finirono i padri la discussione della scssiono del 14 di marzo, fissando la prossima adunanza por il giorno 17 del mese corrente di marzo, in cui verranno discussi i rimanenti paragrafi del postulato napoletano, non cho i postulati affidati all esame della prima c della quarta Commissiono specialmente deputate por l' esame previo dei postulati dei vescovi o scelto D fra padri componenti della sacra congregazione dei Postulati.

8.

Sessione del 17 marzo 1870.

Sessione della sacra congregazione specialmente destinata dalla santità di nostro signore all esame speciale dei postulati dei vescovi da sottomettersi allo discussioni del concilio cho si tonno nolle stanze del Vaticano li 17 marzo 1870 allo ore 9l/s del mattino.

Intervennero gli eminentissimi : Patrizi, Di Pietro, Riarìo, Corsi, Rauschor, Boonccbose, Callen, Barili, Monaco; gli illustrissimi o reverendissimi; Patriarchi loussef, Valerga; arcivescovi: Sorrento, Tessalonica, Sardio, S. Giacomo; vescovi: Patti, Valenza.

Adunatisi all indicata ora tutti i padri componenti la sacra congregazione dei Postulati, all' eccezione degl'eminentissimi Do Angelis, Moreno ed Antonelli non cho degli illustrissimi o reverendissimi monsignori di Tours, di Baltimora, di Torino, di Westminster, di Malines e di Padorborna, si è subito dato seguito all interrotta discussione della scssiono dei 14 corrente del postulato napoletano, principiando con i paragrafi del suddetto postulato che dalla commissione specialmente incaricata del suo esame furono dichiarati non ammissibili, aia perchó già preoccupati dagli rispettivi schemi, sia perchè lo materie di cui questi trattano, non sono di pertinenza del sacro ecumenico concilio.

Categoria I.

Capitolo IV : *De mediis quibus ecclesiae actio expeditior fiat.* Essendo il paragrafo primo di questo capitolo diviso in nove parti ognuna dovette essere esaminata separatamente.

Da tale divizione poi risultò che sulla parto B seconda del suddetto paragrafo cho si occupa dei casi riservati la sacra adunanza fù del parere, essere stato Γ argomento in parola bastantemente provveduto colla bolla recentissima sullo censure. Intorno alla quarta parte del primo paragrafo che tratta di alcuni impedimenti matrimoniali o massime rispetto allo suppliche del poveri, tutti i padri furono del parere estero già stato provveduta tale dimanda nel- Γ esame del postulato francese nonché in quello del tedesco. I^a quinta venne dichiarata preoccupata nello schema *De missarum oneribus.* La sesta poi sulle abbadesse riconfermando, o la settima parte sui provvedimenti da pigliarsi circa i beneficii riservati alla santa sede, furono rigettate.

Sul paragrafo 2 con cui si richiede una revisione del diritto canonico, pronunciarono i padri un *dilata* non dovendosi esaminare questa proposizione altrimenti cho insieme con le altro simili dimando già C contenute in vani postulati.

Dippoi venendosi alla discussione del capitolo V il paragrafo 1 sull osservanza dello feste, il 3 relativo all' immoralità dei costumi non che il 6 sul- Γ astinenza cd il digiuno, li dichiarò k sacra adunanza preoccupati dai schemi già preparati. Non fu affatto ammesso il paragrafo 7· sullo decime. Il 9 cho tratta della violazione della sepoltura ecclesiastica non venne ammesso perchè preoccupato.

Categoria li.

Como ammesse al titolo di sottomettersi privatamente al sommo pontefice vennero dichiarato, le parti prima del primo paragrafo relativa alle pagelle dei vescovi ed alcuno facoltà di casi riservati, la terza che trattta della rivalidaziono dei matrimonii o la ottava sulla prolungazione del tempo del precetto pascale, sul giuramento dei vaghi, militari ecc, D e sulla benedizione papale da impartirsi dai confessori *in articulo mortis.* Parimenti al medesimo titolo venne ammesso il paragrafo 5 del capitolo V sugl' oratori privati.

Categoria IH.

Finalmente furono dichiarati ammewl allo discussioni del concilio h domanda 9 del paragrafo 1 contenuto nel capitolo IV relativa alla facoltà di cui tratta il canone *Terrulas;* il paragrafo 5 relativo agli abusi nell' esercizio del iu.« *patronatus* Introdotti do questi che godono del diritto in parola, ed il 6 sulla dotazione dei seminarii o del clero, particolarmente *pro obligatione sustentandi clerum loco decimarum.*

Nel capitolo V poi furono ammessi il paragrafo 2 con l'annotazione però *iti principio.* Con questo paragrafo si richiede di censurare d un modo speciale il male dell usura.

D 4· sulla poca decenza dol vestiario con cui aleone donne si presentano nelle chiese.

Il paragrafo 8® che si riferisce alla coltura dei sordo-muti nonché il 10® sulla norma da prescriversi ai sodalizi; dei laici.

Intorno però a ᵭuest ultimo paragrafo la sacra adunanza decise di ammetterlo soltanto tu *principio;* e con talo risoluzione dette fine alla discusaiono del postulato napoletano, di cui si occupò nelle sessioni dei 8, 10, 14 e 17 marzo.

9.

Peculiaria congressus tertiae commissionisl. 1870 martii 14.

Dio I4U martii habitus est congressus lubdeputationis commisaionis pro recipiendis ot expendendis episcoporum propositionibus in aedibus eminentissimi cardinalia Vicarii.

Adfuerunt eminentissimi cardinales Vicarius, B Di Pietro, Moreno, archiepiscopi Baltimorensis, Westmooseterienris.

1. Examini propositum fuit postulatum plurium episcoporum de bellis iniustis deque malis inde provenientibus.

Patribus visum est qqod nullomodo ponit decretum fieri in concilio Vaticano super rebus belli et pacis, nihilominus quod maxime expediret ut a concilio promulgaretur exhortatio aliqua ad arcenda bella iniusta, et ad pacem fovendam, ideoquo quod postulatum debet admitti: sed quod res ipsa debeat omni prudentia tractari.

2. De postulato episcopi Vicentini visum est quod primus et quartus articulus debeat ad summum pontificem referri, Unquam extra concilii competentiam: et quod secundus ct tertius articulus iam in schematibus praeoccupati sunt.

3. Postulatam 33 patrum de leges ecclesiasticas 0 ia unum codicem redigendo admissum fuit, ut ad summum pontificem deferretur.

4. In postulato episcopi Concordicnsis omnes articuli seposito tantum quinto in schematibus praeoccupati videbantur; do quinto articulo iudicatum est ut in respectu virorum ecclesiasticorum possit admitti.

6. Do postulatis pro dogmatica definitione assumptionis corporeae in caciaio Deiparae unanimiter indicaverunt:

I. Quod nulla adsit definiendi necessitas, quoniam omnes ubique christifideles assumptionem beatae Mariae Virginis pie et firmiter credant et solemniter singulis annis concelebrant.

II. Quod perpensis huius temporis adjunctis et praesertim Vaticani concilii circumstantiis oiusmodi definitio non expedire videatur.

III. Qaod fidei traditional! christifidelium de hac D ventato periculum exoriri possit ox controversiis scilicet et cavillationibus historicis catholicos inter et acstholicos excitandis: ideoquo unanimiter conclusum fait postulatum licot do re maxime fidelibus cara non admittendum

Archiepiscopas Westmonastoriensis secretarios.

10.

Bellone del 11 aprile 1870.

Sessione ... della sacra congregazione specialmente deputata dalla santità di nostro signore per ricevere ed esaminare le proposizioni dei vescovi che ebbe luogo nelle stanze del Vaticano la mattina dei 11 aprile alle ore 9l/·.

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Di Pietro,

i Aĕt Ï3ÎM ras<re««at mane propria aeriprit arshlepi· •rapas Mesi®onMi

A Corsi, Bonnechose, Barili, Monaco; gli illustrissimi c reverendissimi: patriarca Antiocheno, patriarca Gerosolimitano; arcivescovi: 8. Giacomo, Baltimora, Tours, Valenza, Westminster, Tessalonica; vescovi: Padorborna, Patti.

Adunatisi gli eminentissimi o gli illustrissimi e reverendissimi componenti della sacra congregazione specialmente destinata per riceverò ed esaminare le proposizioni dei vescovi si sono dati a discuterò l seguenti postulati:

1. Postulata archiepiscopi et episcoporum Belgii·

2. Postulatio archiepiscopi Lucani super privilegiis et exemptionibus praelatorum saecularium gui territorium won habent.

X Propositio in gratiam piae operae a Propagatione fidei nuncupatae a 110 patribus subscripta.

4. Postulatum generalis Minimorum de conformitate et unitate in recitandis horis canonicis.

5. Propositio episcopi Tardisini de publicandis simul omnibus schematibus cum prope a fine erit concilium.

Essendo l suddetti postulati stati primieramente affidati all'esame di una commissiono composta degli eminentissimi Patrizi, Bonnechoao o Monaco nonché degli Illustrissimi e reverendissimi arcivescovi di Tours, di Sorrento, di Bardia e del illustrissimo e reverendissimo vescovo di Paderborna, i padri adunati basarono la loro discussione sul rapporto fatto dalla suddetta commissione. E principiando dal-Γ esame del postulato dei vescovi del Belgio furono tutti del parere cho il ŧ paragrafo del suddetto postulato *De indiciis clericorum* non poteva essere ammesso essendo già stato preoccupato negli schemi sottomessi alla discussione del concilio.

Parimenti furono dichiarati preoccupati il paragrafo 2· *De clericorum seminariis,* il 3° *De collatiene ecclesiarum parochialium,* il 4® *De synodo dioecesano* ed il 5° *De piis virorum ac forminarum issstilutis.*

11 6· paragrafo poi con cui ai cerea di ottonerò por i vescovi delle facoltà relativo agli oratorii privati fu rigettato.

La prima parto del paragrafo 8° cho ai riferisco allo facoltà quinquennali, triennali ecc. fu dichiarato provveduto nei postulati dei veacovi francesi. Il paragrafo 9° che tratta degli impedimenti matrimoniali fù rapporto alla aua prima, seconda o terza parte dichiarato provveduto nei postulati francesi, coll' osservazione però che la forma della terza parte usata in quello postulato *est profferendo.* Quanto poi allo altro parti del medesimo postulato relativo alle petizioni con cui si domandone lo dispenso matrimoniali non cho ăll espressioni in uso nolle dispenso pontificie, tutte vennero dichiarato pro-occupate,

Parimenti i padri dichiararono preoccupata la parte A del paragrafo VII in cui si parla dello tasso cho sogliono pagarvi per le suddetto dispenso matrimoniali. non che il paragrafo X relativo alla nuova compilazione del diritto canonico. Finalmente le parti del paragrafo VII distinte colle lettere C e D che trattano dello speciale studio delle cause adotte dagli ordinarii nelle suppliche di dispense matrimoniali por lo quali i prelati del Belgio chiedono un più equo esame, non che quella che si riferisce alla necessità di riconoscere in certi casi per motivo sufficiente Γ istanza dell' ordinario, furono ambedue rigettato.

8ole quindi le seguenti dimando dei veacovi belgi furono ammesse dai padri della sacra congregazione, e ciò a titolo di raccomandazione da farai privatamente alla decisione del sommo pontefice. In primo luogo la terza parte del paragrafo VII *De altaribus*

privilegiali!, quella che ei riferisce ai termini delle / concessioni pontifìcio che ai usano nei brevi e rescritti della santa sode. Al medesimo titolo venne ammessa ed anzi con una apeciale raccomandazione la seconda parte del paragrafo Vili *De facultatibus extraordinariis,* con cui si domanda ebe lo facoltà che la santa sode concede ai vescovi non siano ristrette od un certo numero di casi, ma piuttosto limitato ad un tempo da determinarsi. Similmente volle la sacra congregazione ammettere il paragrafo IV con cui si corca cho la validità delle dispense non possa dipendere dai termini inesattamente usati dagli agenti nolle suppliche o spiegazioni dello medesimo che questi presentano ai varii dicasteri Romani. Parimenti ammisero i padri la dimanda VII relativa allo dispense matrimoniali colla qualo i vescovi dol Belgio vorrebbero ottonero che 10 dispenso di cui Γ esecuzione fù rimessa agli ordinarii o ai vicarii generali, possano casero messe B in esecuzione dai vicari! capitolari *tede vacante,* come poi in favore dei vicari! capitolari si domanda col paragrafo VI che tutto lo facoltà concesso ai vescovi' possano servire dopo la loro morte ai vicarii suddetti, purché il tempo dolio concessione non fosse esaurito; cosi ancho i padri decisero di poter sottomettere privatamento questa dimanda al giudizio del sommo pontefice.

E cosi essendosi dato fine alla discussione del postulato dei prelati del Belgio, si passò all esame del postulato doli' arcivescovo di Lucca, relativo ai privilegii ed allo esenzioni doi prelati secolari che non hanno alcun territorio; e i padri lo dichiararono preoccupato quanto alla prima parte e Γ amisero quanto alla seconda che tratta dello esenzioni senza territorio e popolo.

Non fù ammessa affatto la dimanda del revendo padre generalo del Minimi relativa alla riforma C da introdursi nella recita dello ore canoniche, non che quella dol vescovo di Treviso che si riferisce alla simultanea pubblicazione di tutti i schemi da farsi solamente alla fine del concilio.

In fine poi si dichiarò provveduto nelle dimando dei vescovi di Francia il postulato dei 110 padri che tratta della pia opera della Propagazione della fede. E con tale risoluzione fu dato termine alla sessione degli **lì** aprile della sacra congregazione specialmente destinata all esame dello dimando dei vescovi.

11.
Sessione dei 22 aprile 1870.

Sessione della congregazione specialo deputata dalla santità di nostro signoro per ricovero ed esaminare lo proposizioni doi vescovi, che ebbe luogo nolle stanze del Vaticano la mattina dei 22 aprile 1870 allo 9>/1

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Di Pietro, Corsi, Bonnechoso, Rausoher, Barili, Moreno, Monaco; gli illustrissimi e reverendissimi: patriarca Antiocheno, patriarca Gerosolimitano; arcivescovo: di Tours, di Sardis, di Tessalonica ed Il vescovo di Patti.

Appena cho furono adunati i padri componenti la sacra congregazione specialmente deputata dal santo padre all esame dei postulati dei vescovi, tutti i presenti principiarono la discussione della serie delle dimando di questi vescovi che fù primieramente affidata all' esame speciale degli eminentissimi Rauscher, Barili e Antonelli, non che degli illustrissimi et reverendissimi il patriarca Antiocheno non chè gli arcivescovi di Tours, di 8. Giacomo e dol vescovo di Patti.

Il primo postnlato discusso dalla sacra congregatione, la quale si basò sopra il rapporto dei suddetti componenti la commissione speciale testò mentovata, fù il postulato degli arcivescovi e vescovi delle provinole Quebecense e Halifacense1, diviso in otto parti; di cui rispetto alla prima parte relativa alla codificazione da farsi del diritto ecclesiastico, la congregazione ha deciso che se ne terrebbe conto, quando si tratterà degli altri simili postulati riguardanti la medesima materia.

Rapporto al secondo paragrafo sulle riforme da introdursi nelle leggi matrimoniali, trovarono i padri doversi trattarne egualmente *tempore tuo* quanto al numero degli impedimenti che si vorrebbe ridurre, e dichiararono già preoccupata negli altri schemi la dimanda relativa all estensione della potestà ordinaria dei vescovi.

Il paragrafo III che dimanda Γ abolizione del-Γ impedimento della cognazione legale venne anche considerato preoccupato o particolarmente nello schema N· 16 *De disciplina ecclesiastica.* Il paragrafo 6 relativo al dovere di dichiarare nelle suppliche di dispense il patrato incesto fù dichiarato provveduto nei postulati francesi e tedeschi.

Preoccupati finalmente si trovarono i paragrafi 5, 6 e 7 che trattano degli impedimenti di pubblica onestà, del quarto grado di consanguinità ed affinità e del secondo grado di affinità proveniente *ex copula illicita* non cbò il paragrafo 8 sulla riforma del breviario.

II. Passando poi al postulato del vescovo di Albenga relativo alla disciplina del clero secolare i padri lo dichiararono preoccupato.

III. Quanto alla dimanda del vescovo di Magonza il quale vorrebbe che nello schema *de episcopis* si parlasse della gravità della elezione o nomina doi vescovi ondo vieppiù eccitare tutti quelli che vi prendono qualche parto ad una aziono conscienziosa, e che nel medesimo schema venga inserito tutto il capo del concilio Tridentino che si riferisce *ad nonnam procedendi ad creationem episcoporum ei cardinalium;* i padri Γ amisero rispetto alle prima parte o lo rigettarono rispetto alla seconda. La dimanda dell arcivescovo Idruntino venne dichiarata preoccupata; e fu ammesso a titolo di privata domanda da sottomettersi al sommo pontefice il solo postulato de Γ arcivescovo di Messina intitolato: *De nova quarumdam dioecesium, quae intra aliarum ambitum continentur circumscriptione.*

E allora la sacra congregazione passò a discutere la serie di questi postulati che furono affidati all esame previo e speciale dogli eminentissimi Patrizi, Di Pietro, Moreno non che degli illustrissimi e reverendissimi di Matinee, di Westminster o di Baltimora.

Questa serie trovasi composta dei seguenti D postulati.

1. La dimanda di 40 padri relativa alla restaurazione del diritto dello genti sulle basi del diritto canonico, la quale venne dalla sacra congregazione ammessa *per modum exhortationis* facendola procedere da una istruzione e seguire da una speciale raccomandazione.

2. Il postulato de) vescovo di Vicenza il quale trovasi diviso In 4 parti relative tanto alla disciplina che ai riti della Santa Chiesa sullo quali dopo averli esaminate separatamente i padri emisero i seguenti loro pareri. Rapporto alla prima dimanda che tratta della traslazione di alcuni officii dei santi, tutti furono d'aviso tale materia non spettare al concilio, quindi non poterai ammettere. Parimenti rigettarono la domanda terza relativa ali assoluzione dei confessori complici *in peccato turpi* perchè provveduta dall ultima costituzione apostolica, noe

1 Supra a· 9. est 467.

che la seconda relativa alle facoltà dei vescovi di a dispensare dagli impedimenti matrimoniali che vengono scoperti dopo che il matrimonio è stato contratto in *facie ecclesiae.* Sola quindi la dimanda quarta di questo postulato, cho si riferisco all obbligo di denunziare allo autorità ecclesiastiche gli eretici, sospetti di eresia, carbonarii ecc, venne ammessa per essere privatamente sottomessa alla suprema decisione del sommo pontifice.

ILL Tale fù anche il parere dei padri rispetto al postulato dei 33 rescori i quali vorrebbero faro compilaro un nuovo codice di diritta ecclesiastico. E con tale risoluzione fù dato fine alla sessione dei 22 aprile 1870.

1i

Altera postulatorum distributio Inter quatuor commissiones.

Prima cmnmissio.

Eminentissimi cardinales: De Angelis, Bon-B nechose, Monaco. Reverend¡mími praesules: Turoneusis, Surrentinus, Sardianus, Paderbornensis.

Huic eommimioni sequentia postulata ad examen tradita sunt:

1. Postulatio pro sodalitate Sanctae Infantiae a 35 vicariis apostolici» exhibita.

2. Observatione» consideratione dignae, ot quae corrigi debent in Syria pro bona animarum salute.

3. Expositio congregationis helveto-benedictinae, per abbatem mouosterii Einsidlensis, illius congregationis praesidem, exhibita, circa vota simplicia sûlemnibns praemittenda.

4. Postulatum, a 30 concilii patribus subscriptum, ut opificum societas *Dtr Gesellen-Verein* a sacro concilio Vaticano laudetur atque commendetur.

Secunda commissio.

Eminentissimi cardinales: Rauscher, Barili, Anto- C nelli. Reverendissimi praesules: Antiochenus, Tau-ɟinensi 8. laeobi, Pactensis.

Huic commissioni sequentia postulata ad examen tradita sunt:

1. Postulata ab episcopo Pistoriensi et Pratensi, nomino quorundam episcoporum Italiae centralis, exhibita.

2. Postulatio quingentorum ct decem patrum do invitatione facienda Hebraeis.

3. Postulatum ab octoginta patribus, ut sancti Vincentii n Paulo associationes, quae vulgo Coa-*ftrentine* dicuntur, a sacro Vaticano concilio laudentur ae commendentur.

4. Postulatum a 30 concilii patribus subscriptum, nt societas sancti Vincentii de Paula a s. concilio Vaticino laudetur et commendetur.

Tertia commissio.

Eminentissimi cardinales: Patrizi, Di Pietro, Moreno. Reverendissimi praesules: Mechliniensis, Westmonuteriensia, Baltimorenais.

Huic commissioni sequentia postulata ad examen tradita sunt:

1. Propositio episcopi Varmienais de confessione sacramentali presbyteris per novam legem ecclesiasticam congruis temporum intervallis praescribenda.

2. Postulatum a 118 concilii patribus subscriptum. nt 8. loseph eligatur ac declaretur universae ecclesiae patronus atque protector; et festum patrocinii eius cum ritu primae classis et octava ubiquo vt ab omnibus peragatur.

3. Propositio 43 superiorum generalium ordinum regulariora, ut S. *losephus* conciliari constitutione leetaretar primarius *patronus universalis ecclesiae.*

4. Votum synodi ɟa patriarchal Armonorum *de re militari et bello* a patriarcha Ciliciensi exhibitum.

5. Postulatio il episcoporum ritus ormoni circa ius gentium.

Quarta commissio.

Eminentissimi cardinales: Corsi, Riario, Cullen. Rererendisaimi praesules: Hierosolymitanus, Valentinus, Thessalonicensis..

Huic commissioni sequentia postulata ad examen tradita sunt:

1. Postulatio contra mala, quao aacculo nostro vocantur progressus et cogitandi libertas, exhibita a quinque episcopis ritus maronitici ct ritus chaldaici.

2. Propositio super socialismi!m ab octo concilii patribus exhibita.

3. Postulatio septem patrum, ut strictius observetur concilii Tridentini lex de clectiono episcoporum, utque severius instituatur examen in aliis ecclesiasticis dignitatibus ab apostolica sedo conferendis.

Peculiaris congressus quartae commissionis.

rr,JU 2

Dio 2 maii in conventu habito penes erninontiuimum dominum cardinalem Riario archicpiscopum Neapolitanum ab eminentissimis ct reverendissimis patribus quartae commissionis actum fuit do quatuor sequentibus postulatis, eiusdem commissionis examini eommUsis.

1‘‘. *Postulatum contra progressum et cogitandi libertatem.* — In primo nonnulli episcopi maronitici et chaldaici ritus petunt remedium aliquod a Vaticano concilio decerni, ad oppugnanda falsa principia progressus, ot eius quam vocant cogitandi libertatem, a quibus tot et tam gravia mala in societatem dorivari noscuntor.

Licet Commissioni^ patribus visum fuerit postu- C latum haud satis determinatam et explicatam formulam exhibere, et in aliquibus etiam praeoccupatura iam fuisse; nihilominus animadversum fuit, postulatum ipsutn in se omnia requisita praeseferre, quao necessarla sunt ad hoc. ut admitti possit; et attenta rei gravitate, et mali» fere innumeri» quao in societatem proveniunt ex huiusmodi ideis, iudicatum fuit valde conveniens et utillimum fore, ut errore» praecipui qui sub nomine progresau» et libertatis cogitandi veniunt, accuratius enumerati, expressius etiam a Vaticano concilio condemnarentur. Quare unanimiter conclusum fuit, *postulatum in principio esse admittendum.*

2·‘. *Contra socialismum.* Eadem omnino observata fuerunt relate ad secundum postulatum, in quo petitur ut Vaticana synodus cxecrnndis socialismi erroribus catholicam veritatem et moralis doctrinae iustitiam sanctitateruquo opponat; ut divites ot pro- D ceres doceat officia, quibus orga pauperes, operario· famulosque adstringuntur; et vicissim quae sint istorum officia erga patronos, eosque quibus manuum suarum operam praestant. Quare unanimi sententia conclusum fuit, *postulatum, in guo nondum praeoccupatum fuerit, esse admittendum.*

3··. *De electione episcoporum.* Ad tertium, in quo agitur do episcoporum electione, ot postulatur ut sacrosancta synodus, principibus, magistratibus, capitulis, aliisque episcopos nominandi, proponendi et eligendi iu» habentibus, gravissimum Dei iudicium in mentem revocet; provideatquo ut quae hac de re a Tridentino decreta sunt, severiori adhuc et strictiori modo ab omnibus observentur. Patres commissionis consuerunt, huic postulato iam provisum per responsionem ad postulatum episcopi MoguntinL

4 ‘‘. *In favorem operae cui titulus: Œuvre des ('.cole Λ Orient.* — Quartum postulatum in duplici folio exhibitum refertur ad piam operam pluribus

iam abhinc annis in Gallia fundatam, et iam per a variae Europae parte» propagatam, cui titulus: CEurre *des Ecoles (fUnent,* et petitur ut inter decreta quae de missionibus sacrosancto oecumenico concilio Vaticano proponentur, unum adiiciatur, quo huic pio operi et solemnis ab ecclesia consecratio ot nova commendatio tribuatur.

Ad hanc rem animadversum fuit tria iam eiusdem generis postulata exhibita fuisse, pro commendandis specialibus nonnullis operibus in favorem missionum, nempo postulatum pro opere *Propagationis fidei* Lugduni iam pridem fundato, item postulatum do quo in praesentiarum; tertium deniquo pro opero *Sanctae Infantiae* nuncupato.

Secundo observatum fait, tria opera pro quibus iajn postulatum fuit, quamvis ea certe quae do *fidei Propagatione* dicitur, caeturis longe praestet, tum obiecti gonoralitato, tum sociorum numero et fructuum amplitudine, omnia nihilominus haud exiguae B utilitatis esse ad missionum incrementum. Quare etiam alia α concilio Vaticano commendanda esso consuerunt patres commissionis.

Verum observatum fuit, tertio, optandum fortasse fore, ut huiusmodi opera aliquo strictiori vinculo sanctae sedi iungerentur, tum adhuc ut distributiones subsidiorum veris cuiusque missionis necessitatibus semper proportionate responderent, tum ut singularum huiusmodi institutionum actio perfectiorem et utiliorem inter se consonantiam praeseferrot. Dissimulatum tamen non fuit, rem in se certe utillimum ac desiderabilem, haud levibus incommodis obnoxiam esse posse; ac proinde unanimi suffragio conclusum fuit: postulatum admittendum cum clausula: *nisi rideatur Sanctissimo aliquid decernendum circa huius generis opera.*

14.

Peculiaris congressus commissionis primae.

1870 maii 5.

Postulatum primum: *Pro sodalitate Sanctae Infantiae.*

Quaeritur, ut concilium commendet hanc piam sodalitatem.

Commissio observat, quod in postulatis Gallorum fuit decisum, ut aliquod caput do piis Operibus inseratur inter schemata proponenda sacro concilio; et dictum fuit quod possit laudari iure pia societas Propagationis fidei.

Huic pio operi affino est illud Sanctae Infantiae, et multa bona ex oo proveniunt in salutem infantium infidelium qui baptizantur, erudiuntur in scholis, et infirmi medicamenta suscipiunt opitulanto Sanctao Infantino sodalitate. Hinc commissio credit postulatum esso admittendum, ea monte ut post laudatam societatem do Propagatione fidei, commen- D detur etiam sodalitas sanctae Infantiae.

Secundum postulatum: *Observationes consideratione dignae et quae corrigi debent in Syria pro bono animarum.*

Postulatum continet tres partes: Prima respicit effusionem librorum, qui perversae doctrinae venena continent, et gratis distribuuntur a Societatibus biblicis, ot remedium quaerit contra hoc malum. Secunda respicit collegia missionis Anturae et Gasirensis, ex quibus vix quinque inter centum enumerari possunt alumni, qui permaneant boni. Tertia respicit missionaries, qui legitimam superiorum ecclesiasticorum auctoritatem ovellore nitantur.

Ie Commissio credit circa primam partem, quod postulatum sit revera admittendum, eo sensu ut in capite de Piis operibus, laudetur etiam opus gratis disseminandi libros bonus, et eorum praesides invitentur ad libros evulgandos, etiam lingua arabica, ut possit malo animarum occurri etiam in Oriente.

2° Quoad secundam partem, commissio credit postulatum non esso de re generali et digna oecumenico concilio, cum agatur de collegiis particularibus. Sed tamen quoniam res videtur aliqua consideratione digne, putat priratim α secretario rea indicanda summo pontifici, ut si credat in sua sapientis, aliqua fiat inquisitio de rebus expositis, quarum aliquae commissioni videntur forsan non satis probatae.

3· Quoad tertiam partem, etiam commissio putat non agi de re vere conciliari. At quoniam dicitur missionaries instituere societates sine ordinarii auctoritate, praedicare in ipsa hora qua habetur concio in ecclesia parochial!, et circuirò domos magnatum invitantes illos ad audiendam concionem apud eos, ot inducere foeminas tantum ad frequentandam suam ecclesiam ct ad emittendum votum sibi solummodo obediendi, nccnon recipere inconsulto ordinario haereticos ad fidem, ct sacerdotibus aliarum dioecesium sine praevia licentia ordinarii concedere facultatem confessiones audiendi: hinc commmisaio credit summo pontifici deferendum privatim a secretario, si forte credat aliquam inquisitionem fieri pro sua prudentia.

Tertium postulatum: *Expositio congregationis helveto-benedictinae circa vota simplicia solemnibus praemittenda.*

Commissio observat postulatum directe opponi decisionibus congregationis Episcoporum et Regularium a sanctissimo domino nostro adprobatis, anno 1857; et agi potius de una congregatione quam de omnibus. Hinc putat concilio non esso proponendum.

Sed tamen, quoniam varii ordines regulares obtinuerunt aliquas regulas quae mitigant generales C dispositiones, et proponuntur aliqua, quae non videntur esse spernenda, ut exempli gratia, „Nemo recipiatur ad novitiatum anto annum XVIII ut postulantes saltem per biennium sint probari in eliquo seminario vel collegio monasterii Commissio credit, quod possit deferri summo pontifici, ut, si credat, detur commissioni cuius est proponere schemata de regularibus.

Quartum postulatum: *Ut laudetur societas opificum Der Gesellen-Verein.*

Commissio credit multum conducere ad meliorandos mores opificum, qui hao nostra aetato omnibus modia ad fidem abdicandam inducuntur, ei piae societates, quae ad fidem catholicam firmandam in opificibus institutae sunt, commendentur. Quapropter putat, postulatum esso admittendum, ita tamen ut in capite de piis operibus laudentur societates, quae ad fidem catholicam stabiliendam et confirmandam D inter opifices institutae sunt, qualis est societas vulgo dicta *Der Gesellen-Verein* erecta in dioecesi Coloniensi, et aliae quae passim in Italia et Gallia institutae sunt.

15.

Sessione degli 8 maggio 1870.

Sessione della congregazione specialmente deputata dalla santità di nostro Signore per ricevere od esaminare le proposizioni dei vescovi che ebbe luogo nelle stanze del Vaticano la mattina dei 8 maggio alle 9 Ma

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Di Pietro, Rauscber, Bonnechose, Cullen, Barili, Moreno, Monaco, Antonelli; gli illustriMÌmi e revcrendiMiral: patriarca lonsseff, patriarca Valerga; arcivescovi: Tour», Sorrento, Sardie, Teasaluaica, Patti.

Adunatisi gli eminentissimi e gli revtrendinieii padri componenti la sacra congregazione special-

mente dalla -anrità di nostro signore destinata per ricevere ed esaminare lo domando dei vescovi al-J'eccezione degli eminentissimi De Angelis, Risciò, e Corsi, e dogli illustrissimi e reverendissimi arcivescovi di Valenza, di S. Giacomo, di Torino, di Westminster, di Malines, di Baltimora non che del vescovo di Padcrborna, i quell non poterono intervenire alla presento sessione, si è dato principio alla discussione del postulato del vescovo della Concordial diviso in sei paragrafi.

E sul primo paragrafo con cui si cerca di fare abrogare la legge dell'astinenza delle carni nei sabbati dell' anno, essendo cole logge in varii paesi già abrogata, non che per ragione dell' indebolimento della costituzione umana che si verifica in tutti i paesi del mondo, emisero i padri il voto cho tale domanda poteva essere proposta alle discussioni del sacro ecumenico concilio1.

Quanto al secondo paragrafo, che tratta delie B dispenso matrimoniali dal 3 e *4* grado di consanguinità e di affinità, non che dall' impedimento di pubblica onestà, dai quali impedimenti si vorrebbe che i vescovi potessero dispensare, senza ricorrere alla santa sede, lo dichiararono i padri preoccupata nei schemi relativi al matrimonio.

Parimenti vennero dichiarati preoccupati il paragrafo terzo relativo alla solennità che si dovrebbe prescrivere per rendere valide le sponsali, non che il paragrafo quarto che si occupa delle facoltà da darsi ai vescovi perche questi potetero privare i colpevoli sacerdoti dai loro beneficii senza processo canonico nei gravi casi di scandalo, lasciando tuttavia ai rei, sempre, il diritta del ricorso olla sauta tede.

Il 6· paragrafo poi con cui si cerea di stabilire che nessun ecclesiastico, e ciò sotto grave pena, possa stampare alcun libro senza il permesso del C proprio ordinario, fu ammesso nel senso che se ne dovrà fare menziono nello schema *De rita et honéstate clericorum,*

Finalmente il paragrafo 6 con cui si domanda per i vescovi di poter ordinare i chierici al semplice titolo *Serritutù ecclesiae* fu dichiarata preoccupata, e si passò all· esame del postulato sottoscritto da quasi 200 vescovi con cui i medesimi vorrebbero cho l'assunzione della beata Vergine fosse dommaticamenta definita. La congregazione dopo maturo esame fu intera del parere non doversi tale dimanda sottomettere alle discussioni del concilio, tuttavia i padri hanno espresso-il desiderio di far conservare questa postulata negli archivii, onde la gloria della beata Vergine ne ricavasse maggior lustro

Vennero quindi esaminati i postulati primieramento ducuaii dalla commiuione compoeta degli O eminentissimi Corsi, Riario e Cullen nonché degli illustrissimi e reverendissimi il patriarca di Gerusalemme e degli arcivescovi di Valenza e di Tessalonica. Quattro sono questi postulati.

I. Il 1· sottoscritta dall'arcivescovo di Westminster, con cui si propongono akunc modificazioni da inserirsi nei canoni relativi al Romano pontefice, e fu giudicato preoccupata nello rispettivo schema.

II. Tale anche fu la sentenza della sacra congregazione sul postulato dell' arcivescovo di Malines che (ratta della suprema potestà della Chiesa.

HI. Non furono poi allatto ammessi i pustulati dell'arcivescovo di Malines, ed il postulato doi vos. covo di Luçon, i quali avrebbero desiderato cho il sacro concilio Vaticano si fosso occupato della setta doi cosi detti dissidenti Stovcnisti, la quale ai ò formata dopo la conclusione doi concordato tra la beata momoria di Pio VII o Napoleone I u che vengono chiamati *la Petite Église,*

IV. Sul postulato doi vescovo di Alicarnasso composto di vario dimando vennero dai padri emesse lo seguenti sentóme. Rapporto al paragrafo intitolato *De Romano pontefice* che tratta dei diritti concernenti il dominio temporale del sommo pontefice e dell' ubbidienza dovutasi dai principi al-Γ autorità del capo della chiesa, lo dichiararono preoccupato.

Parimenti vennero dichiarati preoccupati i capitalise *potestate ecclesiastica, De potestate saeculari,* nonché il capitolo *De instructione iurentutis* od il capitolo *De tic dictis libertatibus* il qualo tratta dello libertà di coscienza e dei culti.

Solo quindi venne ammesso colla clausola *in principio* il capitolo *De beneficientia ebristiana* con cui si cerea di conservaro nelle mani della Chiesa le pie opere e le società di beneficenza avendo esse tutto avolo Γ origine loro nel seno della Chiesa.

E con tale discussione venne dato fine alla sessione dei 8 maggio 1870.

16

Sessione del 19 giugno 1870.

Sessione della congregazione speciale deputata dalla santità di nostro signore per riceverò ed esaminare le proposizioni doi vescovi, ohe ebbe luogo nelle stanze del Vaticano la mattina dei 19 giugno allo ore 9z

Intervennero gli eminentissimi: Patrizi, Riario, Corsi, Bonnccbose, Cuilcn, Barili, Monaco; gli illustrissimi e reverendissimi: il patriarca Gerosolimitano: gli arcivescovi: di Sorrento, di Valenza, di Tessalonica; il veeeovo di Patti.

Adunatisi gli eminentissimi e reverendissimi padri componenti la sacra congregazione destinata a raccogliere ed esaminare le proposizioni dei vescovi, fù dato principio alla discussione dei postulati seguenti i quali furono precedentemente esaminati e discussi dalle rispettive commissioni composte dei padri eletti a tale scopo, fra i membri della congregazione.

L 'Quindi, basandosi sul rapporto sottomesso alla- congregaziqno dei padri dalla prima commissione venne esaminata in primo luogo il postulato re]atÌT0 al ^delirio della. Santa Infanzia con cui ai domanda al concilio di onorare queat' opera pia con pna sua lodevole raccomandazione.

Essendosi osservato che nell' esame delle proposizioni dei vescovi della Francia fù deciso cho si poteva lodare Topera pia della società della Propagazione delia fode, i componenti della congregazione giusta il rapporto della commissione, vollero parimenti dichiarare il postulata, che tratta della Santa Infanzia, ammissibile, nel sonso di poter essere raccomandato in seguito di quello che tratta dell opera pia del li società della propagazione della fede.

IL Pigliatasi tale resoluzione intorno al primo postulato passarono i padri all' esame del secondo cho tratta di alcuni punti degni di considerazione e cho debbonsi corregere pel beno delle animo, in Siria.

Co>' ..rima parto di queato postulato ai cotca

1 Udimxa dri *9 maggio 1970.* — 11 santo padre ordinò tas bob ai cornauiexíie questa risolurione agli emiuenüsaimí pncdi. na ti tOBitlUMc uní ñwInxion· del Stai* Officio di circa died usai indietro tu questo argomento *(adnotalio ¡tercíar*).*

• *Udimsλ* dd 9 *maggia 1970.* — Sua «antità ha approvato pienamente la presente riaolnxione aggiungendo che nelΓ allo da custodirti negli archivj d esprimano parole di elogio alla pietà dei tettavi aegnatarj *(adnotatio ¡terriunì).*

di ottonerà qualche rimedio contro Γ immensa diffusiono dei pessimi libri elio vengono distribuiti con gravo perdita dolio animo in queste regioni dallo società Bibblicho, o questa parto del postulato fù dalla congregatione ammessa *in roto commissionis* giusta lo decisioni cho furono preso rispetto ad altro opero pie, aliar quando era stato discusso il postulato doi vescovi francesi.

In quanto poi alla seconda parto di questo postulato relativo alla Siria e cho tratta di alcuni collegii di missioni locali, o massimo det collegii di Anturi! o di Gasiro, non trattandosi d un affare d'interesso generale, vonno deciso, che non potava venir ammessa allo discussioni del concilio, ma che sarebbe raccomandata privatamente per mezzo del segretario della congregazione all' attenzione del sommo pontefice, il qualo so lo giudicherà opportuno farà esaminarla dalla sacra congregazione di Propaganda. similo risoluzione fù parimenti presa B dai padri circa la terza parto del postulato siro, elio tratta dogli ecclesiastici di quelle porti i quali cercano di sottrarvi ñell azione del ministero apostolico dull' autorità degli ordinarii.

III. Intorno al postulato 3° intitolato *Expositio congregationis helvelo-benedictinae circa oola simplicia solemnibus praemittenda,* venne osservato dalla Commissione, o ammesso dalla congregazione, che questo postulato non poteva essere ammesso trovandosi in opposizione con duo decisioni della sacra congregazione dei Vescovi o Regolari, approvata dalla santità di nostro signore nel 1857, e non avendo per iscopo un interesso generalo della Chiesa, ma bensì Γ interesse di una sola congregazione religiosa. Quindi vollero i padri che al più venga questa dimanda privatamente sottomessa al santo padre onde egli so lo crederà opportuno la faccia esaminare dalla Commissione che si occupa degli affari degli ordini religiosi.

IV. Finalmonte circa la proposta intitolata *ut laudetur societas upificum Der Gestilen- Verrin,* vollero i padri che provia informazione ßull approvazione di questa società dal sunto padre, essa venga ammessa, per essere con lo altre opero pio raccomandata e lodata dal sacro concilio ecumenico.

Terminatasi la discussione dei postulati della prima commissione la sacra congregazione passò ßll esame dello dimando esaminato dalla seconda commissione.

I. Ed intorno al postulato di alcuni vescovi dell' Italia centralo vollero i padri dichiarare preoccupate la prima o la seconda parto di questo postulato relativo allo leggi sul matrimonio cd allo dispenso matrimoniali non cho alle dispenso dall' impedimento degli sponsali. Similo fù ancho il parere dei padri rispetto alla dimanda ottava cho tratta della ri- D duzione dello messo o dello fondazioni posteriori al concilio di Tronto.

La dimanda sognata col numero III che concerno la potestà da ottenersi per i vescovi di dispensaro dall' obbligo del coro questi sacerdoti cho si prestano ad aiutarli nello risito pastorali non chò quelli cho sono esaminatori del clero, allo scopo di non privarli dallo distribuzioni cborali, come anche la dimanda distinta dal numero VII con cui si domanda di faro stampare un iodico di tutti i libri proibiti ct reservati *in speciali modo* al santo padre, vennero ambedue ammesse, ma soltanto come da sottomettersi privatamente al sommo pontefice.

Non venne per altro ammesso affatto la dimanda del η· IV relativa allo facoltà da concedersi ai vescovi circa i conventi delle monache.

Le dimando poi V o VI relative alla revizione del breviario od alla compilazione d' un nuovo diritta canonico furono dichiarato provvedute in altri risoluzioni della congregazione.

II. Il postulato relativo all· levitazione da furai agli Ebrei fù dichiarato provveduto nella schema delle missionil.

III· o IV·. I duo postulati cho trattano dello conferenze di san Vincenzo a Paulo vennero anmesi allo scopo di ussero in modo tutto speciale raccomandati dal concilio con tutta lo altre opere pie.

Finalmente lasciando da parte i postulati rimessi all' esame della terza commissione, la quale non ha potuta per causa di altre occupazioni discuterli, e stendere il relativo rapporto, la sacra congregazione si ò data all' esame dei postulati della quarta commissiono intorno a cui ha deciso di:

I. ammetterò *in principio* giusta il rapporta della commissiono il postulato dei vescovi maroniti e chaldci, intitolato *Postulatum contra progressum ei cogitandi libertatem, o* ciò in vista dei gravi danni che no derivano per la società cristiana.

II. Parimenti vollero i padri ammettere il postulata contro il socialismo, ondo il concilio proclami ed opponga lo sucre verità della religione allo false dottrine del socialismo, non tralasciando di ammonire tanto i ricchi quanto i poveri affinchò gli uni o gli altri siano pronti di eseguire vicendovolmenti i loro doveri gli uni verso gli altri.

III. 11 terzo postulato relativo olla nomina o alle elezioni dei vescovi fù dichiarato provveduto nella risposta data al simile postulato del vescovo di Magonza.

IV. In fine venne ammesso il postulato che tratta dcll'Œ'urre *des /icoles ifOrient,* e ciò onde con le altre simili opero pio venisse dal sacro ecumenico concilio meritevolmente o loduvolmcnta raccomandato.

E con questa risoluzione fù dato termine alla sessione dei 19 giugno 1870.

I Frittes Léinanu, de reulutivi.e illa certiores facti, per alteram postulationem petierunt, ut snuirans pontifex in prozitas BMriune concilii Vaticani dignaretur aliqua verta ad foheu diribere, tanto graviora, cum infallibilitatis deflnituem comitabantur. Altera haec petitio, die II maii data, exstat in Jdis, n® 385 (c). Miror quod de illa ne lerbmn quidem factum inerit in laudato ad hoc postulatura fratrum Létuanu opere.

«III.

RELATIO SUMMARIA SUPER POSTULATIONIBUS PATRUM A DEPUTAT1ONIS SECRETARIO EXHIBITA.

1.

Secretarii Reputationis epistola ad hitbsecretarlitoi concilii.

1870 septembris 11.

Monsignor Lwlorico Jacobini, sotto-segretario del concilio Vaticano.

Dalla segreteria della sacra congregazione dei Postulati, 11 settembre 1870.

Il sottoscritto segretario della sacra congregazione deputata dal santo padre por ricovero ed esaminare lo proposizioni dei vescovi, si fa un dovere di trasmettere alta signoria vostra illustrissima e reverendissima un esemplerò a stampa di tutti i postulati presentati dai patri doi concilio alta detta sacra congregazione e dalla medesima in vario scssioai esaminati o discussi. Sítenme poi in questo esame

il sacro concesso credette opportuno dì dividero in a cinque classi o categorie le suddette proporzioni giusta la natura dell argomento che presentavano, cosi lo scrivente segretario usando dello stesso sistema si pregia di unire alla signoria vostra illustrissima *o* reverendissima altrettanti elenchi dei dotti postulati in conformità alla decisione fattane dalla sacra congregazione o corrispondenti alle cinque classi che si passa ad indicare, cioè

1· l postulali che i padri della sacra congregazione dichiararono preoccupati in alcuno degli schemi da proporsi al concilio, o già contemplati in qualche atto pontificio.

2 I postulati rigettati ossia quelli che non vennero ammcMi per la discussione conciliare.

3· I postulati intorno a' quali la sacra congregazione decise doverti differire Γ esame ad altro tempo.

4 postulati che furono ammessi, però soltanto B a titolo di domanda da sottomettersi privatamente al santo padre.

5a I postulati ammessi nel senso da potersi proporre alla discussione del concilio Vaticano.

Lo scrivente nel partecipare alla signoria vostra illustrissima o reverendissima le risoluzioni adottate dalla prclodata congregazione ed approvate in seguito dalla santità di nostro signore, la prega a volerle commnnicaro agli eminentissimi e reverendissimi signori cardinali presidenti delle congregazioni generali onde servano loro di norma per la parte che riguarda Γ elevato loro officio.

E con seni»i della più distincta «tima si pregia rassegnami, di vostra signoria illustrissima e reverendissima, devotis^iruo obbligatissimo servitore.

t Alessandro, arcivescovo di Tes»alonica, segretario della congregazione de' Postulati.

2.

Conspectus generalis postulatorum quae Reputationis examini sublecta fuerunt.

Priam ratearla

Contenente le proposizioni dei vescovi, che la sacra congregazione dei Postulati ha dichiarato preoccupate nei schemi da sottoporti alle deliberazioni del condito.

Postulato francese (alleg. n8 l).

§ 1. aDo seminariis clericorum ubiquo instituendi·–: Quanto alla prima ed alla seconda parte, nelle quali fi tratta della necessità e forma dei medesimi.

§ 4. pDe aeademieis gradibus.-

§ 7. ‚Dc exercitiis spiritualibus a clero saeculari quotannis habendis.

§ 10. „De mulierum in domibus sacerdotum famulatu.-

§ 11. „Do concursu ad parochorum electionem- D (preoccupata nei schemi .De vita et honestate clericorum- o rDo concursu–).

§ 12. „De praedicatione verbi divini.- Per ciò che riguarda la seconda parto (preoccupata nello schema „De parvo catechismo)–.

§ 14. „Dn catechismi· primao communioni praevii·, ot de iuvennm perseverantia- (preoccupata nel succitato schema).

§ 15. „Do regularibu».-

§ 16. „De religiosis mulierum familiis, puellarum educationi et operibus caritali· vacantibus.“

5 17. „Do capitulis.-

§ 23. „Dn titulis curiae Romanae honorifici· non conferendis sacerdotibus extra Romam degentibus, intomullis ipsorum ordinarii·–: Per lu parte che si riferisce ai canonici onorarli (preoccupata nello schema aDe capitulis canonicorum)–.

§ 28 „De conciliis provincialibus singulis quinqnenniis celobrandis- (preoccupata nello «chema „De episcopia–).

§ 29. pDo synodis dioeccsanis- (preoccupata nel succitato schema).

§ 31. eDe censuris, praesertim reservatis, ad pauciotem numerum reducendis.-

§ 32. „De rescrratiooibua peccatorum summo pontifici ad pauciores casus reducendis- (preoccupata dalla nuovissima costituzione; o poi poggia sulla falsa base, eh' casi sieno innumerevoli).

§ 34. „De legibus matrimonialibus reformandis- (preoccupaU nel relativo schema).

§ 35. rtDe minuendo impedimentorum matrimonii dirimentium numero- (rispetto al)' impedimento della pubblica onesti).

§ 36. „De modificando clandestinifutis impedimento- (ti trova nello schema wDe domicilio et quasi domicilio ad effectum matrimonii–).

§ 44. eAn conveniat leges abstinentiae ot iviunii ad quamdam uniformitatem reduci, vel etiam mitigari.-

§ 48. 8De adducendis, vel reducendis ad (idem et unitatem catholicam, infidelibus, schismaticis ot haereticis- (nello schema delle misrioni apostoliche).

§ 49. pDe conversione infidelium–, por la prima, seconda e tona parto (nello schema suddetto).

§ 51. „De dividenda, vel duplicanda, maximo in favorem orientalium, sacra congregatione Propagandae fidei (nello schema suddetto, e nella costituzione apostolica Roaiam *pontificis,* relativa alla riforma della Propaganda).-

Poitulite dei resemi della Germania (alleg. n" 2).

Del t? 1 la parte prima che tratta di vari argomenti relativi alla vita del clero: — (perchó preoccupati nello schema „Do vita et honestate clericorum).

Del § 2 solamento la prima partu, cho tratta dell· abrogazione dì alcuni impedimenti matrimoniali, distinti nel qui annesso postulato tedesco coi numeri 1, 2, 3. 4, 5. 6, come quelli che sono compresi nei rispettivi schemi disciplinar}.

Del § 3 la parte che tratta della diminuzione delle censure (perchè provveduto dalla nuovissima costituzione); come pure l'altra parto cho riguarda le facoltà solite a darsi ai vescovi per un quinquennio, o che si vorrebbe venissero dato durante 1' officio: (perchè già « ne è parlato nel postulato dei vescovi francesi).

Il § 7 rho tratta dei concorsi per la collazione dello parrocbie: (perchè se ne occupa lo schema disciplinare rispettivo).

Postulate napoletano (alleg. n" 3).

Parte prima. *Quoad doctrinam.*

Del capitolo 1· *De ite, guae dogma respiciunt:*

Il § 1 „De Dei notione!*

Il § 2 „Do rerum creationo–.

Il § 3 „De Christi notione–.

Il § 4 nDe homine–.

Il § 5 jjDe ecclesia–.

Il § 6 „Do Romano pontifico–.

11 § 7 „De relatione rationis cum fide in scientiis naturalibus–.

11 $ 0 eDc natura civilis societatis, et de relationibus ipsam inter ot ecclesiam–.

II §9 nDo matrimonio- (I piecedenti nove paragrafi furono preoccupati nei rispettivi schemi).

Del capitolo II" *De ite guai ad mores spectant:*

П § 2 nDe officiis obedicntiae ecclesia© et pontifici maximo–.

Del § 3 „De iuribus familiae–, la parte seconda.

Il § 4 „Quid agendum adversus aetatis nostrae

religiosum indifferontiamum, et qua ratione io populis a catholica verita· provehatur et vigeat®.

Del § 7 (appendix) «Nonnulla proponuntur, circa quao expedire videtur, ut opportuna conidia ¡neantur'4, la parto seconda cbo ei riferisco ¾ll abrogazione di alcuni impcdimnnti matrimoniali (perchó preoccupato nello risoluzioni proso intorno al postulato francese), e la parte quarta che tratta dol somnambulismo, spiritismo occ. (perchè no tratta Γ apposito schema), nonché la quinta intorno al duello, e la sesta sul raffrenare la licenza do cattivi libri.

l'arto seconda: *Quoad ecclesiao disciplinam.*

Dol capitolo Ie *De unitate actionis:*

Il § 3 «Inculcando instet, ut quisque episcopus in sun dioecesi aliquod pietatis opus instituat, et institutum provehat, adeo ut, tamquam sub aeneus cadat omnium Christi fidelium unio cum pontifico maximo® (perchè provvedutovi»! nel postulato B francese).

Il § 5 «In episcoporum animum inducat, ut etc.®, intorno all' obbligo dei vescovi di render conto alla santa sedo dello stato delle loro diocesi, prescritto coll' enciclica dei 18 novembre 1673.

Il § 6 «Triennii spatium episcopis Italiae praescriptum ad sacra Limina visitanda aliquanto amplius producat, et provideat, ut si iustis de causis episcopus abstineat, α poenis iure irrogatis immunis ¾beat 4 (però solamento quanto alia prima parte).

Del capitolo 11° *De vi et efficacia actionis:*

11 § 1 «Do sancta visitatione®.

II § 4 «De synodis dioecesanis".

11 § 6 «Statuat, ut si ecclesiastica provincia talia non sit, ut etc.® por la parto con cui si vorrebbe che si prescrivesse ai metropolitani, i quali non hanno alcun suffragane©, di recarsi ai concilii provinciali, di oui Γ accesso fosse più facile (perchè 0l *provisum in iure).*

11 §8 «Do convictu parochorum cum coadiutoribus in domo parochiali® (perchè so ne è avuta ragiono nel postulato francese).

11 § 9 «De sacerdotibus in parochi adiutorium® per la prima parto (perchè preoccupata nello schema «Do titulis ordinationum®).

Il § 10 ed il § 11 diretti a fissare alcnne regole relativo alla vita dei sacerdoti secolari ad alle congregazioni dei sacerdoti secolari (perché vi si è provvisto nel postulato francese).

Il § 12 «De mediis ad laicam iuventutem erudiendam opportunis® per la prima parte, cho riguarda lo università cattoliche (perchè provveduto nel postulato francese).

Del capitolo III· *De idoneitate in primariis agentibus, eorumque adiutoribus:*

I §§ 3, 4 e 5, cho si occupano dell' elezione e D della giurisdizione dei vicarj capitolari o dei vicarj generali.

I §§ 8 o 9 che parlano dei parrochi (nello schema «De parochis®).

II § 10 «Prohibeatur, quominus curatum beneficium ad sacri patrimonii titulum conferatur, aut priori patrimonio substituatur® (nello schema «Do titulis).

11 § 11 «Prorogetur, qui ad sex menses a eoncilio Tridentino terminus est definitus, in paroeciarum vacantium provisionibus".

§§12. 13, 14 o 15 (nello schema dei Capitoli).

I §§ 19 o 21 (negli schemi «De parochis et de capitulis®).

II § 24 sugli studii teologici (provveduto nel postulato francese).

Il § 26 cho si riferisco alla formazione dei confessori.

Il § 27 bDo concionatorìbus et sacris oratoribus–.

Il § 28 «De exercitii· ¾piritualibus 4.

Il § 31 cho tratta della vita del clero (nello schema «Do vita et honestato clericorum®).

Il § 32 circa Γ uso della vesto talare (preoccupato nel suddetto schema).

Il § 33 cho tratta dei matrimonj civili del cloro; del ricorso del clero negli affari ecclesiastici alla potestà laica; o della frequenza ai pubici spettacoli (perchè preoccupato quanto alla prima ed alla terza parto, e *provisum in iure* quanto alla seconda).

Il § 34 per la prima parte (nel postulato francese).

Il § 35 «De sacro patrimonio®.

I § 36 intitolato «Mixta docendi forma etiam atque etiam senetur in omnibus scholis latinarum litterarum studio addictis®.

II § 37 relativo ancho agli studii ecclesiastici.

I §§ 38 o 39 sotto il titolo «Do seminariis®, co' quali si cerca di prescriverò un certo modo di vivere per gli alunni dei seminarii, nonché per i chierici cho abitano nello proprie case; o sui doveri dei deputati ¾e seminarii.

II § 40 relativo ai seminarii stabiliti nelle piocole dioecesi.

Il § 41 sui collegi nazionali di ecclesiastici da stabilirsi in Roma.

Il §42 Praepositos generale· aut ad vitam, aut saltem ad decennium futuros esse: ncque electionem renuntiandam, et vim habendam nisi a pontifico maximo approbatam®.

Il § 44 sullo vita commune e sulla regola dei monasteri.

Il § 45 sui voti semplici o sulla solenne professione.

Il § 46 sui monasterii nuovi da erigersi.

il § 47 «Tolluntur omnino conventus, quibus praescriptus religiosorum numerus decet, nec suppetit quod regularem observantiam tueatur–.

II § 48 relativo agli studi dei regolari, da equi¾aran agli studi del cloro secolare, e da sottomettersi alla vigilanza degli ordinarti.

Il § 49 col qualo sí domanda Γ abrogazione di alcuni privilegii, di cui godono i superiori generali d' ordini religiosi, mentre ne mancano I vescovi.

Il § 51 r Accuratior norma eligatur pro eo quod spectat ad regulares, qui ad saccularem clerum transire satagant. Pro dissolutis et contumacibus vigeant canones corroctionales®.

II § 52 «Congregationes in quibus oblationes aut vota simplicia omittuntur, jurisdictioni, visitationi, et correctioni episcopi sui domicilii sublidantur. Sacra ordinatio cuiuslibet congregati omnino sit iuxta normam bullae ¾peculatores .

Del capitolo VI· *Ih mtdiis, quibus redffias actio expeditior fiat:*

Dol § 1 intitolato «Quo promptiora parentur remedia etc." la parte seconda relativa alie censure (perchè provveduto dalla nuovissima costituitone apostolica); la parte quarta (parché provveduto nei postulati francese c tedesco), la quale tratta degΓ impedimenti matrimoniali; e la parte quinta relativa alla riduzione dei legati pii (nello schema «Do missarum oneribus etc.®).

Del capitolo V *Ih quibusdam consiliis ad Christi fidelium utilitatem suscipiendis:*

11 § 1 sull' osservanza delle feste.

Il § 3 relativo ¾ll immoralité.

Il § 6 sull astinenza e sul digiuno (nello schema relativo).

Il § 9 sulla sepoltura ecclesiastica (nello schema «Do coemeteriis·).

Postulato dei vescovi del Belgio (alleg. n® 4).

Il § I rDe iudiciis ĕlericorum

II § 2 BDe clericorum aeminariis-.

II § 3 „Do collatione ecclesiarum psrochialium et ŝuccuraalium

II § 4 rDe synodo đioeceaana

I) § 5 „De piis virorum ac foeminarum instiťutis

Del § 0 Ia prima parte relativa alle facoltà quinquennali, triennali ecc. (perchè provveduto nel postulato francese).

Del § 9 rDo sacramento matrimonii4 il primo articolo (perchè provveduto nel postulato dei vescovi dolía Germania), ĕoli avvertenza, che la formols della terza parto di questo articolo è da preferirai.

Dello stesso paragrafo 9 furono egualmente dichiarati preoccupati gli articoli secondo e terzo, relativi alle dispense matrimoniali: nonché la parte A) đell articolo settimo relativa alle tasse da pagarsi per B le dispense.

Il § 10 relativo alla compilazione di un nuovo codice di diritto canonico.

Postulalo delt arcivescovo di Lucca (allog. n· 5).

Soi privilegii ed esenzioni dei prelati secolari, che non hanno alcun territorio, — quanto alla prima parte.

Postulato di 110 padri (alleg. n® 6)

relativo alla pia opera della Propagazione della fede (perchè provveduto nel postulato francese).

Postulalo dei rescori delle provincia die Quebec e Halifax (alleg. n® 9).

La seconda parto del § 2 relativa all' estensione della potestà ordinaria dei vescovi.

Il § 3 ŝull abolizione đell impedimento di cognazione legalo (nello schema n® 15 De *disciplina ec-* C *clesiastica*\

11 § 4 ŝull abrogazione della logge, che obbliga a dichiarare nelle suppliche di dispense matrimoniali il patrato incesto (perchè provveduto nei postulati francese c tedesco).

Il §§ 5, 6, e 7, che trattano đegl impedimenti di pubblica onestà, del quarto grado di consanguinité od affinità, e del secondo grado di affinità *ex copula illicita.*

Il § 8 sulla riforma del breviario.

Postulalo del rescovo di Albenga (alleg. n· 10)

relativo alla disciplina del clero.

Postulalo deir arcivescovo di Otranto (alleg. n® 13).

Che tratta đell usura (perchè provveduto nel postulato Napoletano).

Postulalo del rescovo di Vicenza (alleg. n® 16).

La seconda parte relativa alle facoltà per i vescovi di dispensare đagl impedimenti matrimoniali scoperti dopo che il matrimonio è stato contratto tn *facie ecclesiae.*

La terza parte sui confessori complici in peccato turpi.

Postulalo del vescovo di Concordia (alleg. a® 17).

Quanto alla seconda parte che vorrebbe far autorizzare i vescovi a dispensare in alcuni casi dagli impedimenti matrimoniali senza che dovessero ricorrere alla santa sede (nello schema rispettivo).

La parte terza relativa alia validità degli sponsali.

La parte quarta con cui si domanda la facoltà per I vescovi di privaro del beneficio, senza formale processo canonico, i parrochi ed i beneficiati inamovibili in certi casi di reità.

I>a parte sesta con cui si chiede la facoltà per i vescovi đ ordinare i chierici a titolo *serritulu ecclesiae.*

Il postulalo deli arcivescovo di Westminster (alleg. n® 19).

Relativo allo schema pDe Romano pontifice4.

Il postulalo delT arcivescovo di Matinee (allog n® 20).

Relativo alla suprema potestà della chiesa (nel rispettivo schema).

Postulato del vescovo <T Alicamasso (alleg n® 22).

Il § 1 relativo al dominio temporale del papa ed ăll obbedienza dovuta dai principi cristiani al sommo pontefice.

Il § 2 relativo alla potestà della chiesa.

11 § 3 relativo alla potestà secolare (fl articolo 5 del presente § fù rigettato).

H § 4 ŝull istruzione della gioventù.

Il § 6 relativo alle cosi detto libertà moderno.

Seconda categoria

Contenente le proposizioni dei vescovi che la sacra congregazione dei Postulali ha rigettato perché inopportune, o perché di speciale competenza della santa sede.

Postulato francese (alleg. n® 1)

Del § 1 intitolato „De seminariis clericorum ubique instituendis-, colla qualo si raccomanda la fondazione di certe scuole per i seminarii (nella forma in cui viene espresso, perchè contione dimando esorbitanti).

Il § 9 „De vita communi in clero saeculari fovenda- (perché non riducibile ad atto prattico).

Il g 18 ^Episcopi dispensationes omnes concedere possint, quae summo pontifici expresse non fuerint ŕeservatae (perchè ciò ai ravvisa contrario alle regole generali della Chiesa: perchè bastantemente, tanto dal Tridentino, quanto dalla nuovissima costituzione sulle oensure e casi riservati venne provveduto).

11 § 20 .Indulta apostolica episcopis per totum episcopatus tempus necessaria, pro toto episcopatus tempore ĉoncedantur (nei termini in cui è concepita).

il $ 21 pDe archiepiscopali visitatione restituenda- (come contraria alle disposizioni del Tridentino; però i postulanti potrebbero sottomettere le loro ragioni, in osservanza del breve *Multiplices inter).*

Il § 23 „De titulis curiae Romanae honorificis non conferendis sacerdotibus extra Romam degentibus, inconsultis ipsorum ordinariis- (perchè è di speciale competenza della santa sede); quanto ai D canonici onorarli, fù contemplato nei schemi.

Il § 24 „De viria in sacro cardinalium collegio, Romanisqne congregationibus et tribunalibus adĥibendis (per la ragione come sopra).

Il § 25 Eminentissimi cardinales et praecipui curiae Romanae officiales ex cunctis nationibus ăssumendi (per la ragione corno sopra).

R § 26 BDe conciliis oecumenicis saepius celebrandis (per la ragione come sopra).

Il § 27 nDe conciliis plenariis interdum ĥabendis (per la ragione come sopra).

Il § 30 BD® reformatione iuris ĉanonici (come viene espressa: però potrebbero i postulanti spiegar meglio cosa intendano per riformare: giacché se intendessero soltanto che ai aggregasse al corpo del dritto canonico il 7® libro delle Decretali e le Estravaganti, nonché di riunire in una nuova collezione · itte lo costituzioni ora vigenti, la loro domanda si potrebbe forse ammettere).

11 § 33 „Do catalogo casuum Butnmo pontifici A reservatorum, initio cuiusvis pontificatus exarando ot ꝑublicando (perdió si potrebbe crederò cho la riserva cessi colla morte del pontefice: e poi perché ò di stretta competenza del Romano pontefice).

Il § 35 pDo minuendo impodimontorum matrimonii dirimentium ꝛumero (rapporto alla dimanda di abrogare Γ impedimento del terzo grado di consanguinité, o rapporto ǽll abrogazione del ȝ grado di affinità ex *copula licita,* e rapporto al secondo grado di affinità ex *copula illicita* in linea rotto, nonché il primo grado di affinità ex *copula illicita* in linea retta; corno puro rapporto ǽll impedimento proveniente dai sponsali, osservando però cho sarebbe utile determinare lo condizioni, ossia la forma o validità degli sponsali. Egualmente rapporto al-Γ interpretazione più larga cho si cercava di darò all' onestà pubblica proveniente da matrimonio rato e non consumato: nonché rapporto ǽll impedimento B derivanto da delitto por semplice adulterio senza occisione o tentativo di occisione del consorte.

Il § 37 „Latiores facultates episcopis, ad dispensandum super impedimentis matrimonii concedendae (con Γ osservazione però, cho nei singoli casi i vescovi possano farne oggetto di domanda al santo padre, quelli massimo dello remote partì dell' orbo cattolico.

Il § 38 «Dispensationes in Romana curia promptius ɛ̌xpediendae cd

Il § 39 nDo feriia sacrarum congregationum et tribunalium Romanorum supprimendis, vel miꝛuendis (questa o la precedente como immoderate, esaggerate, o spettanti al giudizio del sommo pontefice).

Il § 41 bDo Indicis librorum prohibitorum regulis et ꝑraxi (però gli autori del postulato, se si tratta delle regolo di cui al presento si servo Γ Indice, ai diriggano alla commissione nominata per esaminarlo; so poi si tratta dei giudizi! stessi potrebbero leggere la costituzione di Benedetto XIV *Sollicita et próvida).*

Il § 43 „Do ꝛndulgentiis per la prima parto (conte ingiusta verso la santa sedo).

Il § 46 „Do diariis catholicis moderandis et ɛ̌ompescendis (como offensivo ai buoni).

Il § 47 „De cautionibus adhibendis no res concilii imprudenti et indisciplinata immixtione diariorum publicorum ꝑorturbentur (perché provveduto dal segreto precettivo stabilito nel breve *Multiplices inter).*

Il § 49 „De conversione ꝛnfidelium (rispetto alla quarta parto relativa all' erezione dei vicariati apostolici in diocesi, sottraendoli dalla direzione dolio Propaganda).

Il § 52 „De reducendis haereticis0 (nei varii achomi nonché nella lotterà del santo padre all'arcivescovo di Westminster),

Il § 53 „De cautionibus in rodactione decretorum errores condemnantium uunc ǽdhibendis od

Il § 54 „Do prudenti modo specialiter servando in condemnandis modernis ɛ̌rroribus (perchè fondati Γ uno o Γ altro sopra ingiuste critiche degli atti pontificii).

Postulato dei vescovi della Germania (alleg. n° 2).

Π § 2 relativo ǽgl impedimenti matrimoniali da abrogarsi; però soltanto per le parti segnate colla lettore *ſ* od A.

Del § 4 la parte seconda, con la qualo si chiede che lo sacra congregazione ɗell Indice non condanni mai gli autori dei libri quando lo giudica conveniente, senza averne consultato prima i respettivi ordinarli.

Postulalo napoletano (alleg. ꝛi 3).

Del capitolo **1i** (parto prima) *De iis quae ad mores spectant:*

Il § 7 nella prima parto relativa al capitolo *Tametsi* del Tridentino sul matrimonio (perché non si deve innovar nulla intorno a questo argomento): como pure nella parte settima, relativa alla nuova edizione della sacra Scrittura da permettersi alla lettura dei fedeli.

Parte **1i** : *Quoad ecclesiae disciplinam.*

Del capitolo primo *De unitate actionis:*

11 § 2 che inculca la prescrizione di alcune nonne per le prediche da farsi intorno ǽll unione dei fedeli col capn visibile della Chiesa (perché è argomento spettante ai concilii provinciali, e non all' ecumenico).

Il § 4 con cui si vorrebbe prescritto ai vescovi eletti di recarsi in Roma prima di prender possesso della loro diocesi (perle difficoltà che presenterebbo ꝛiell esecuzione).

11 § 9 con cui si domanda, cho si autorizzino i concilii provinciali a far stampare in periodici mensili, tradotti io volgare, gli atti pontificii.

Il § 11 che tratta dei congressi cattolici.

Del capitolo Π· *De ri et efficacia actionis:*

Il § 6 con cui si vuole ottenere che i metropolitani, i quali non hanno cho un solo suffraganeo, eieno obbligati di condursi ai concilii provinciali di cui ꝑ accesso ò più facile.

Il § 7 relativo ai congressi da tenersi dal vescovo con i vicarii foranei e con i parrochi; e che i vicarii foranei sieno distinti dai parrochi.

Del § 9 la seconda parte con la quale si vorrebbe regolata Γ unione dei sacerdoti coi parrochi por cooperare al buon andamento della parrochia: (perché di pertinenza dei sinodi provinciali).

Del capitolo 111· *De idoneitate in primariis agen·liius eorumque adiutoribus:*

Il § 5 in cui si tratta degli officiali delle curie vescovili.

Il § 16 circa il clero aggiunto ai capitoli delle cattedrali.

Il § 23 pDe ecclesiis ꝛecepitile

11 § 25 con cui sì domanda che i confessori del clero abbiano ad essere muniti d'una speciale autorizzazione per esercitare questa parte del loro ministero.

Il § 34 intitolato „Do ǿrdinandis eccettuata la prima parto del medesimo che venne dichiarata preoccupata.

Del capitolo IVe *De mediis, quibus ecclesiae actio expeditior fiat:*

II § 1 ma solo per la parto sosta, che tratta della conferma ɗell abbadessa; e por la parto settima che riguarda la collazione dei benefixii riservati allo santa sede.

Del capitolo V· *De quibusdam consiliis ad Christi fidelium utilitatem suscipiendis:*

Il § 7 sullo decime.

Postulato dei vescovi del Belgio (alleg. n· 4).

II § 6 con cui si cerca di ottenere per i vescovi la facoltà di concedere gli oratorii privati.

II § 9 quanto allo due parti comprese sotto Γ articolo settimo, o distinte colle lettere O e D, le quali si riferiscono allo cause per le dispense matrimoniali.

Postulato del Padre Generale dei Minimi (alleg. n· 7).

Relativo alla riforma del breviario.

Postulato del vescovo dì Treviso (alleg. n· 8).

Relativo alla publicazione dei decreti del concilio ecumenico.

Postulato del viscoso di Maganza (allog. n' 11).

Per la parto che riguarda la creazione dei cardinali.

Postulalo del vescovo di Vicenza (alleg. n° 15).

La prima parte concernente Γ obligo di trasportare gli officii dei santi, impediti da maggior festa.

Postulato di quasi 200 rescori (alleg. n® 1S).

Per la definizione dommatica dell' Assunzione corporea della beata Vergine (però i padri della congregazione hanno espresso il desiderio cho « conservi questo postulato negli archirii a maggior gloria della Vergine matre di Dio.

NB. — Sua santità ha approvato pienamente la presente risoluzione, aggiungendo cho nell' atto da custodirsi negli archirii ai esprimono parolo di elogio alla pietà dei vescovi segnatarii).

Postulati delC arcivescovo di Malines e del vescovo di Lupa (alleg. ñ 21).

Relativi alla setta dei Stovenisti, chiamata *La petite ¿glise.*

Postulalo del vescovo di Alicamasso (aleg. η· 22).

Del § 3 intitolato „De potestate ŝæculari Γarticolo quinto relativo al diritto della potestà civile di decretare la pena di morte.

Terza categoria

Contenente le proposizioni dei vescovi, delle quali si è dalla sacra congregazione dei Postulati differito Ï esame.

Postulalo dei vescovi della Germania (alleg. n· 2).

Fò pronunziato il *Dilata* rispetto alla seconda parte del § 5, che tratta della nuova colleziono dei canoni (perchè vario essendo tali dimando, si vuole studiarlo insieme.

Postulato napoletano (alleg. n® 3).

Il § 2 del capitolo ÍV (parte seconda), sulla revisione del diritto canonico.

Postulato dei vescovi delle prorincie di Quebec e Halifax (alleg. n® 9).

La prima parto cho tratta dolía codificazione del diritto ecclesiastico; e la seconda, che si riferisce alle riformo da introdursi nelle leggi matrimoniali.

Qoarta categoria

Contenente le proposizioni dei rescori, che la sacra congregazione dei Postulati ha opinato, che si possano sottomettere al sommo pontefice in forma di umile dimanda.

Postulalo francese (alleg. n® 1).

Il § 8 QIn exercitiis spiritualibus presbyterorum facultates latissimae confessariis ĉoncedendae (però colla riversa di limitaro la dimanda ai ioli cosi occulti).

11 § 20 ^Indulta apostólica episcopis per totum episcopatus tempus necessaria, pro toto episcopatus tempore ĉĉncedantur (riformato potersi sottomettere a sua santità; non già però nei termini in cui è formolito).

Il $ 40 .Do reformandis stylo et regulis ad rescripta dispensationum matrimonii spectantibus11.

II 5 42 „De revisendn breviario-.

11 $ 43 RDo indulgentiis- (specialmente per la seconda parte relativa allo confraternità; perii non nella forma io cui è redatto, ina espurgato dallo ingiuste recrirainsiioni contro la santa sede.

L li § 50 rDo schismaticis graecis nd unitatem ecclesiae ŕ*colligendis (però soltanto rispetto alla quinta parte ove ai tratta di ammetterò nei collegii latini dei missionari!, ai quali si concederebbe il privilegio di poter abbraciaro in seguito il rito orientale; o rispetto alla parte sesta intitolata „Dc viris Romae habendis rerum grat?carum expertissimis qui apostolicae sedi a consiliis essent⅞.

Postulato dei vescovi della Germania (alleg. η· 2).

Del § l Ja parto terza, ebo tratta d' una nuova circoscrizione dello troppo grandi diocesi.

Del § 2 lo domando distinto collo lettore a, *b, c, d;* nonché quella contenuta sotto la lettoni *g,* che tratta dello dispenso matrimoniali per ì poveri; purché si sopprima il falso supposto ingiurioso verso la santa sede o sia così redatto: „Valdo optandum est, ut ad dispensationem in forma pauperum obtinendam eaedem sufficiant rationes ac ud dispeusationem in forma communi ŏbtinendam.

De! § 4 la parto prima che tratta dello regolo dell' Indico per l' esame dei libri.

Del § 6 la parte prima cho tratta della revisione del breviario (però nel sonso o nella forma usata dal Tridentino).

Postulato napoletano (alleg. n® 3).

Parte 1i: *Quoad ecclesiae disciplinam.*

Del capitolo I· *De unitatis actionis:*

Π § 6 per la seconda parto, collo quale si cerca di esimere dalle pene canoniche quei vescovi đ Italia, i quali per giusti motivi non abbiano effettuato la visita *ad limina* nel tempo a ciò prefisso.

11 § 10 relativo all' istituzione in Roma di concorsi annui ed altri esercizi! sopra materie ecclesiastiche per il clero del mondo intero.

Del capitolo ILI· *De idoneitate in primariis agentibus, eorumqiu adiuloribus:*

Il § 2 intitolato „Do episcopis auxiliariis-.

D § 20 che riguarda i distintivi dei canonici delle collegiate.

Il § 43 relativo alle abbazio *nullius,* che hanno giurisdizione vescovile.

Il § 50 per sottomottoro lo pubbliche chiese dei regolari alla visita dei vescovi, almeno como delegati apostolici.

Il § 53 per la riforma deli ordine dei Cavalieri di Malta.

Del capitolo IV· *De mediis quibus ecclesiae actio expeditior fiat:*

La parto prima del § 1, relativa alle pagelle di facoltà per i vescovi, e ad altre facoltà per casi riservati.

La terza parto dello stesso § 1 che tratta della convalidazione dei matrimonii; e la ottava sulla prolungazione del tempo per Γ adempimento del precetto pasquale; sul giuramento degli erranti, dei militari ŏca sulla benedizione papale da impartirsi in *articulo mortis* ecc.

Del capitolo Ve *De quibusdam consiliis ad Christi fidelium utilitatem suscipiendis:*

Il § 6 sulla concessione degli oratorii privati.

Postulati dei vescovi del Belgio (alleg. n° 4).

11 § 7 PDe altaribus privilegiatis- per la parto che si riferisce ai termini delie concessioni pontificio cho si usano noi brevi e rescritti della santa sedo.

Del § 8 la parte seconda, con la quale s'implora, che le facoltà solito a concederai a cosi, sieno concesse a tempo determinato.

Del § 9 I' articolo IV relativo alla nullità delle dispenso matrimoniali per gli errori di nomo ecc.

cho si commettono dagli agenti nello stendere le A suppliche.

Dello stesso § 9 Γ articolo V, con cui si chiede cho lo dispense matrimoniali, la cui esecuzione fù commessa ai vescovi possano eseguirsi ancho dai vicarii capitolari, *sede vacante.*

L'articolo VI dello stesso § 9 con cui si fa eguale dimanda relativamente alle altro facoltà matrimoniali concessu ai vescovi.

Dello stesso § 9 la lotterà *B* compressa sotto Γ articolo VII, che si riferisce al ritardo nella concessione delle dispense matrimoniali.

Postulato dell'arcivescovo di Messina (alleg. n® 12).

rDo nova quarumdam dioecesium, quao intra aliarum ambitum continentur circumscriptionell (da raccomandarsi a sua santità).

Postulato del vescovo di Vicenza (alleg. n® 15).

La parto relativa all obbligo di denunziare allo autorità ecclesiastiche gli erotici, i sospetti d'eresia, i carbonari ecc.

11 postulato di 33 padri (alleg. n® 16).

Relativo alla compilazione di un nuovo diritto ecclesiastico.

QulaU categoria

Contenente le proposizioni dei vescovi, che la sacra congregazione dei Postulati ha giudicato poterei proporre in concilio.

Postulato francese (alleg. n® 1).

La seconda parte del § 2 intitolato pDo promovendo in seminariis sacrarum linguarum studio-.

Il § 3 rDe superioribus studiis ecclesiasticis restaurandis-.

Il § 5 nIuniores sacerdotes per aliquot annos θ area sacram scientiam examinandi-.

Il § 6 „De collationibus ecclesiasticis inter sacerdotes instituendis, et frequentandis

11 § 9 nDo vita communi in clero saeculari fovenda- (però nel senso di una semplice esortazione, so si tratta del clero strettamente secolare).

Il § 12 „Do praedicatione verbi divini ma solo quanto olla prima parto cho si riferisce allo regolo della predicazione (coll avvertenza cho dagli autori del postulato si dia qualche indicazione più esplicita o determinata sullo regolo stesso da prescri-

Il § 13 nDo pastorali sollicitudine erga pucros ct iuvones; ot primo do frequenti ct sedula puerorum confessione

Il § 14 nDo catéchisons primao communioni praeviis, ot do iuvenum perseverantia- (soltanto respetto alla seconda parte, ossia, „de iuvenum por- ® severnntia-.

Il § 35 „Do minuendo impedimentorum matrimonii dirimentium numero (però soltanto rispetto all' impedimento di cognazione spirituale, purché, non ai tratti di quello *inter lerantem et levatum;* e rispetto al quarto grado di affinità collaterale *ex copula licita;* o rapporto al secondo grado di affinità collaterale *ex copula illicita;* nonché al 3® e 4· grado di cognazione ed affinità).

Il § 45 „De piis imaginibus, do miraculis, et de novis devotionis praxibus

Il § 56 „De caritatis et misericordiae operibus laudandis ot promovendis.

Postulato dei vescovi della Germania (alleg. n® 2).

Del § 1 la parto che riguarda i doveri dei parrochi intorno alle scuole od ai poveri.

Del § 5 la parte prima, con cui si domanda una regola generale da adottarsi por la confezione dei processi canonici

Del § 6 la parte seconda relativa all' anticipazione dalle ore 2 pomeridiane della recita del breviario per i parrochi

Il § 8 relativo al gius patronato (aemprechò ciò non si trovi già compreso in qualcheduno degli schemi preparati)·

Il § 9 cho tratta della necessità di decidere che corti gravi delitti sieno causa sufficiente per la privazione dei beneficii (con la riserva stessa che sopra).

Il § 10 relativo allo sette massoniche.

Postulato napoletano (alleg. n® 3).

Parte 1· *Quoad doctrinam.*

Del capitolo II® *De iis guae ad mores spectant:*

11 § 1 intitolato rNonnulla adnotantur, quao in B genere ad catholicam moralem attinent- (ma solcano in principio).

Il § 3 intitolato rDe iuribus familiae- (in principio, o soltanto per la prima parto).

Dol § 7 la terza parto, con la qualo si domanda di stabilire certe condizioni, da cui dovrebbe dipenderò la validità degli sponsali.

Parte **li:** *Quoad ecclesiae disciplinam.*

Del capitolo I® *De unitate actionis:*

Il § 1, con cui si vorrebbe vieppiù rassodare Γ unione dell episcopato (in principio, ed a modo di esortazione).

Il § 8, in cui si tratta dei «modi di promulgare nelle singole diocesi gli atti pontificii (in forma di raccomandazione).

Del capitolo 11® *De vi et efficacia actionis:*

Il § 5, il quale vorrebbe che si tenessero ogni anno congressi col metropolitano, affino di rendere più efficace ed unita l'azione pastorale (però scltanto a guisa di esortazione).

Dol § 12 la parte seconda cho si riferisco allo scudo rurali ed allo scuole notturne, diretto a sottraro il popolo all' influenza dello false dottrine (però soltanto a modo di esortazione).

Del capitolo III· *De idoneitate in primariis agentibus, eorumgue adiutoribus:*

Il § 1 con cui si raccomanda di richiamare ad esame i privilegii concessi ni sovrani dalla santa sede sulla nomina del vescovi (però soltanto in genere).

Il § 17 col quale si domanda che si limitino I privilegii concessi od alcuni capitoli circa la nomina dei parrochi, in virtù del quali questi vengono nominati senza il consenso del vescovi.

11 § 18 rotativo ai privilegii, o consuetudini, per oui dai capitoli o da altri soggetti ai vescovi si conferiscono beneficii,

Il § 22 col qualo ei domanda cho nelle collegiate e nello chiose reoottixio siavi udo o più canonici, o qualche altro ecclesiastico appartenente allo stesse chiese, che gratuitamente si occupi dell istruzione dei giovinetti.

Il § 29 con cui ai raccomanda Γ istituzione di Accademie di religione in ogni diocesi, e massimo nelle città ove risiede il metropolitano (con la clausola „ut sacro oecumenieo concilio commendetur-).

Il § 30 relativo ai precettori, Unto pubblici, che privati (in principio).

Del capitolo IV· *De mediis guibus tvcleriat actio expeditior fiat:*

La dimanda del § 1 relativa alla facoltà derivante dal canone *Terrulas.*

Il § 5 sugli abusi del gius patronato (in principio).

Il § 6 eolia dotazione del clero e dei seminarii (immessa in principio arca † obbligo di provvedere al mantenimento del clero in luogo delle decimo).

Del capitolo V *De quibusdam consiliis ad Christi fidelium utilitatem suscipiendis.*

Il § 2 tuli' usura (però soltanto in principio).

11 § 4 sul rispetto alle chiese.

Il § 8 sulla coltura dei sordo-muti (in forma di raccomandazione).

Il § 10 sui sodalizi! doi laici (però soltanto in principio).

Jl postulato di 40 padri (alleg. n® 14).

Relativo alla ristaurazione del diritto delle genti sullo basi del diritto canonico (in forma di esortazione, o cho sia accompagnato da una istruzione e da una speciale raccomandazione).

Postulato deli arcivescovo di Lucca (allog. n® 5).

Soltanto per la seconda parte relativa ai prelati secolari che non hanno territorio nè popolo, ma presiedono ad un certo ordine di persono addotte a qualche chiesa.

Postulato del vescovo di Magonza (alleg. n® 11).

Il quale domanda che nello schema „Do opiscopisu in quanto riguarda Γ elezione di essi, s'inserisca il capo 10 del decreto Tridentino *De reform.* ses». XIV (in genere, c soltanto a modo di esortazione da furai a coloro cho hanno qualche parte nell'elezione ossia nomina dei vescovi).

Postulato del vescovo di Concordia (alleg. n® 17).

Γ1 § δ relativo allo pubblicazioni per la stampo, cho si fanno dagli ecclesiastici (in principio, o nel senso cho so ne tratti nello schema „Dc vita ot honestato clericorum·

Postulato del vescovo cT Alicarnasso (alleg. n® 22).

Soltanto il capitolo ultimo, intitolato „Do beneficentia christiana® (in principio).

IV.

APPENDIX.

CONSULTORIS CVIUSDAM ANONYMI CENSURA IN VARIA POSTULATA AB EPISCOPIS AUSTRIAS EXHIBITA

Adnotationes.

Ad I, num. L Petunt hi episcopi ut ab expeditione officiosa omnis arceatur confusio et perturbatio, ordo certus et stabilis instituatur, et commercium cum episcopis sit officiosum cui omnes securi acquiescere possint — Sed obscura haec sunt — Quaenam est illa, quae memoratur, via *officiosa?* Videtur esse communicatio per nuntium apostolicum; nam paulo supra dixorunt episcopi decreta sacrarum congregationum aliaquo sedis apostolicen postulata ■liquando via officiosa per nuntiaturam apostolicam ad ordinarios pertingere. Sed hoc posito, quid intenditur quando petitur ut ab expeditione officiosa omnis arceatur confusio ct perturbatio, et instituatur ordo certus ao stabilis? Non dicitur quaenam nunc in expeditione per nuntiaturam apostolicam habeatur confugio ct perturbatio, quinam certi et stabilis ordinis defectus. Videtur id alludere ad ea quae paulo supra dixerunt episcopi, nempe haud raro sanctae sodis decreta et postulata omnino non pertingere ad ordinarios. — At, etiamsi per accidens aliquis ciusmodi casus contingat, non perspicitur idcirco confusionem et perturbationem reperiri in oxpeditiono illa officiosa adeo ut novus ordo certus et stabilis sit necessarius vel optandus.

Dum petitur ut commercium cum episcopis sit officiosum, cui omnes securi acquiescere possint, videtur pustulari ut nunquam nisi per nuntium apostolicum habeatur cum episcopis commercium, nec umquam via et auctoritate privata communicentur episcopis decreta et postulata sedis apostolicae. Iste enim sensus videtur colligendus cx iis quuo in hoo numero paulo ante dixerunt episcopi. Sed, ni fallor, solet per nuntiaturam communicatio fieri; privata vero via vix umquam adhibetur, quando scilicet aut opportuna seso offert occasio, aut documentis per viam publieam transmittendis difficultas aliqua vel minor securitas se opponit. —Verbo, ad hunc nomorum l animadvertendum censeo, per accidens posse aliquod incommodum contingere, sed non oho generali aliqua et nova dispositione opus, et certo rem bane non pertinere ad futurum coneilium.

Ad I, num. 2 init

Novissima rerum in Austria mutatio ideo acceleratam et promptiorem iuxta episcopos postulat auctoritatis ecclesiasticae actionem, ne, hac cunctante, partium impatientia et contumacia in praeceps ruat, et salutis detrimentum patiatur.

Sed sedulo animadverti debet, non in eo praecise ponendam esso acceleratam illam ot promptiorem actionem, quod impatientiae et contumaciae indulgeatur, verum in co potissime quod contra impatientes et contumaces apostolica fortitudo exerceatur. — lamvero in iis, quae sub distinctis litteris subiiciunt episcopi, supponi videtur quamprimum esse impatientibus et contumacibus indulgendum, cum tota actio accelerata et promptior ponatur in ampliandis episcoporum facultatibus. Hoc autem, quod generaliter observandum duxi, peculiariter etiam et maxime animadvertendum existimo in novissima rerum mutatione quae in Austria locum habuit in rei catholicae detrimentum.

Ad 1, num. 2, litt u.

Non sunt idcirco, ut patet ex observatione modo facta, nimis ampliandae facultates episcoporum, quibus possent nimis immaturo et praccipiti iudicio indulgere fidelibus; his o contra debet, no a malignis seducantur, obediencia ecclesiae debita inculcari. — Praecise ob novissimam rerum in Austria mutationem arctior debet esso cum sede apostolica coniunctio, et frequentior huic ipsi necessaria est do omnibus quae contingunt notitia seu informatio, ut ipsa sedes apostolica, cuius diuturna est experientia et maturius iudieium, episcopia valeat concedere facultates ct indicare media contra diversorum impatientiam ct contumaciam, ct ad salutis detrimentum avertendum.

Ad I, num. 2, litt. *b.*

Amplissimae iam sunt facultates, et praecise ob ingens praesentium circumstantiarum periculum, ex novissima rerum in Austria mutatione ortum, consulenda potius est sedes apostolica et ad hanc recurrendum. Nec videtur ullatenus indulgendum ut omnibus facultatibus cadum duratio, idem annorum numerus praefigatur. Etenim sunt facultates adeo

• Portilitorna iliontn textum stri diu diURtul^rque Iηιρὺβlΐηβ reperire niihi n«>u contigit, ex quo fit ut auimsdrerxionea, qnvj Me Wo tzMWsUin eisoni vHmttt Eas lamn» uo« emani negligendo», quia uUunque conferant ad epitc*4por«m dhmo st saieio* ptuiÜtM dlgnoM*ndi»<.

grave» ut froqucntiorem renovationem postulent, ot A nihilominus facilis est ot corta renovatio, cum tempus durationis in ipso induito exprimatur,ct consequenter a diligenti episcopo notum habeatur nccpraoteroatur.

Ad I, num. 2, litt. *c.*

Imprimis quidom non est cur pro Germania et Austria peculiariter hoc concedatur. — Sed do re ipsa quid sentiendum? Circa facultates quinquennales pro foro extorno concedi solitas per organum sacra© congregationis do Propaganda fide, provisum iam est por varum numerum 20, qui sio habet: pCommunicandi has facultates in totum vol in parte, prout opus esso secundum eius conscientiam indicaverit, sacerdotibus idoneis in convorsiouo animarum laborantibus, ot praesertim tempore sui obitus, ut sedo vocanto sint qui possint supplero, donec aedes apostolica certior factu, quod quam primum fleri doboblt por dulogfttos, aut per unum ox iis, alio modo provideat-. — Nee est cur loco communica- B tionis huiusmodi faciondao ab episcopo, fiat a sodo apostolica dictarum facultatum translatio in vicarium capitularon!, aliumve sodo vacante administratorem. — Optandum vero videtur ut iu facultatibus quae pro foro conscientiae solet sucra Poenitontiarin episcopis ad quinquennium concederò, inseratur facultas communicandi similia illi, quno in quinquennalibus fori extorni, ut supra, tribuitur. — Pro reliquis autem induitis negandum existimo. — Nihil etiam novi ridetur concedendum pro primo anno episcopi succedentis; sufficiens enim buio tempus est illico recurrendi ad sedem aposiolicam, ct nexus episcopos inter ct sanctam sedem nunc praesertim temporis non est relaxandus.

Ad II, num. 1.

Verissima sunt ca quao de vita honesta clericorum dicuntur, — sod sacri canones providerunt, ot ubi contra eum, qui videtur incorrigibilis, iam 0 non potest brachium saeculare invocari, officium episcopi omni cbaritato ot severitate exercendum est, uti in aliis passim regionibus nunc obtinet, absque co quod insolita illa quao petuntur concedi debuerint. — Quid nutem sibi vult illa, do qua sermo est, *reductio ad statum laiealem?* Profecto credi non potest episcopos, quando volunt ut tali clerico *permittatur ad saecularia redire,* intclligero ut tanquam laicas omnino habeatur, ct exempli gratia negotia saecularia oxcrcore ot nuptias contrahere queat. — Haec enim enormia forent neo discutienda. Potius ad normem oorum quao circa religiosos apostatas a sueris canonibus commendantur otiam episcopis, ut omni cbaritatc et sollicitudlno conentur cos ad saniorem montem revocare (qua do ro vid. Benedictum XIV, *De syn. diate,* lib. XIII, cap. XI, num. 12), officium suum huiusmodi cum saccularibus maximo clericis interponendum epi- D fcopus habet, no omnis cum misero peccatore relatio cesset. Quodsi nihilominus in caesum abeant omnes conatus, nec coercendi modium habeatur, quia imponit episcopo talem sustentandi obligationem? Nullo tamen modo potest concedi ut *ad saecularia redire permittatur.* Memorant episcopi usitatam olim, ut aiunt, *reductionem ad statum laicalem.* Sed poona hace erat qua clerici degradati nd laicam communionem reducebantur, ita ut aneris ministeriis prorsus interdicti impostorum non aliter quam moro laicorum sacram aynaxim acciperent (vid. Devoti, *fnstit. canonic,* lib. I, tit. 8, sect. 4, § 19, not. 1). — Nequaquam vero laica illa communio eum habebat sensum, quod clerico *permitteretur ad saccularia redire.* — Non ost igitur cur do antiqua illa disciplinae pnrto restituenda agatur, nam ctiamnum eiusmodi effectua post depositionem, et maximo post degradationem oxistit.

Ad II, num. 2.

Videntur in his episcopi eatenus postularo immutationem sanctionum canonicarum quao ad *investituras* scu ad capiendam vel amittendam possessionem pertinent, quatenus cupiunt faciliorem reddi romotionem eorum qui possessionem habent. At nimis sapientes sunt regulao canonicae do non danda possessione alteri in locum beneficiati nondum iuxta illas regulas remoti. Sacri canones non episcopi tantum sed ot bcncficiutorum iura salva esse volunt. Optandam es»o parochorum stabilitatem unanimis est sacrorum canonum sententia; quo posito, satagant potius episcopi digniores promovere, adhibitis in lu.«c rem canonicis praescriptionibus. Si vero nimiui/i aliquid ipsis videatur in indiciorum formis, aut hoc est ub episcopia peculiariter indicandum, aut habebitur remedium, in iis quao de formis iudiciorum sunt discutienda in Commissione disciplinari. — Do patronatibus iute merito conqueruntur episcopi; sed do illis etiam habebitur sermo in praedicta Commissione disciplinari. Praeterea eorum examen ct recognitionem iam diu concilium Tridcntinum (sens, XXV, cup 9 *De reform.)* episcopi» commisit, quorum turnen hac in ro sollicitudo votis Tridentinorum patrum in multis locis non respondit. Multa iam sunt in sacris canonibus provisa, ct contra abusus existentes remedium praeterea erit in episcoporum vigilantia et in iis quao in Commissione disciplinari tractabuntur.

Ad If, num. 3.

Negotium hoc est singulorum lucorum. Quomodo enim a concilio vel sudo apostolica poterit, *spectatis temporum et locorum indigentiis,* determinari *generaliter* portio congrua? Quomodo id fiori poterit, cum episcopi hunc determinationem petant, tanquam nonnam antiquis oneribus reducendis? Rccurrundum est in singulis casibus particularibus, sed ncc nimis leviter sunt tractanda iura antiquorum fundatorum.

Do *fundo religionis,* utpotu negotio peculiari, loqui non potcat concilium, vel sedes apostolica; singilUtiin eat do co, post plenam omnium expositionem, agendum cum aedo apostolica. Immo videtur in praesentibus Austriae circumstantiis vix quidquam bao in ro posse praestari, cum prae oculis habori debeat concordati Austriaci art. 31, ciusque execution! insistendum Quoad applicationem missae pru populo, ipso ranctisAimu» dominus noster Pius IX medium assignat in sua ëdm(iono *Amantissimi Redemptoris,* 3 mail 1858, ubi dicit: „Cutn vero nos minimo latent peculiares casus contingere posso, in quibus pro re ac tempore nliqoa huius obligationis remiselo parochis sit tribuenda, sociatis velimus, ab omnibus nostrum Concilii congregationem unico esae adeundam ad huiusmodi obtinenda indulta, illis dumtaxat exceptis, qni a nostra congregatione fidei propagandae praeposita pendent, cum opportuna» utrique congregationi contulerimus facultates.-

Ad 111, num. 1.

Cur novum medium inquirendum pro sapientissimo illo a sanctissimo domino nostro Dio IX adhibito, eo vel magis quod in hoc non reponatur nimium ordinum incommodum et gravamen? Praesertim in Austria non est nimis ob huiusmodi motirum religiosis ordinibus indulgendum.

Ad Ili, num. 2.

Abundo providerunt sacri canones ct constitutiones apostoliche; canonicarum sanctionum notitia omnem avertit incertitudinem.

Ad IV, num. 1.

Praxis uniformis habebitur si observentur normae saepius datae a sodo apostolica. Manifesto rca pendet ex circumstantiarum diversitate; de hae

autem indicare episcoporum est, atque ita applicare A circumstantiis diversis ea quae sedes apostolica saepius declaravit.

Ad IV, num. 2.

Nihil innovandum, sed potius curandum ab episcopis ne huius sacramenti collationem non nimis infrequenter faciant.

Ad IV, num. 3.

Provident scientia theologica et sacri canones. In numero autem casuum absquo censura reservatorum nihil est immutandum; praestandum tamen aliquid eat circa reservatos cum censura, sed potius ut ipso censurarum numerus quam ut reservado restringatur; ea autem do re nunc, ni fallor, studium habetur a selectis viris in ipsa Urbe.

Ad IV, num. 4, lilt. a.

Nihil innovandum.

Ad IV, nam. 4, litt. *b.*

Hac in re profecto videtur aliquid praestandam, B praesertim vis irritans α nonnullis clausulis demenda est, et exempli gratia supplendum per litterarum declaratoriarum necessitatem. Alias ipse obtuli dotulam circa vinculi multiplicitatem; quoad hanc enim omnino necessariam existimo mutationem praxeoa.

Ad IV, nutu. 4, litt c.

Verissimum id mibi videtur; interdum nimis diu protrahitur, ut etiam in causis discutiendis et terminandis.

Ad IV, num. 4, liti. *d.*

Partira hoc disparebit si fiat id quod dictum eat ad IV, num. 4, litt. *b.* Do reliquo solet multis episcopia sufficiens dari ejusmodi facultas; indiscriminatam autem et nimia generalem non esso concedendam existimo.

Ad V, nura. 1.

Tentamina hujusmodi potissimum procedunt a sectis occultis; his autem nunquam erit satisfactum. Frustra igitur fieret ampla concessio, et praeterea iam sunt non pauca festa abrogata in Austria.

Ad V, num. 2.

Ad sacram congregationem Rituum eas mittant episcopi, ut pro publice adhibendis est praescriptum; mirum potius est quod nondum providerint opiscopi.

Ad V, num. 3.

In fine butus numeri tangitur bonorum offendiculum, sed non est hoc offendiculum ultimo loco considerandum, primo vero loco peccata impiorum vel negligeotium. Hac quoque in ro multum laborant sectae, quibus numquam erit satisfactum. Necessario iu hac disciplinae parte est facile diversa praxis et consuetudo ob diversas dioeceaum circumstantias. Vere non video cor non sufficiant principia theologica et indotta episcopis concessa.

Nota, Non possum quin fatear verum esse quod in fine dicitur, ea quao nuntio exponuntur cum festinatione fuisse proposita.

D.

CONSTITUTIONUM AC DECRETORUM PATRUM EXAMINI PROPONENDORUM SCHEMATA

I.

INDEX SCHEMATUM QUAE A THEOLOGIS ET ECCLESIASTICI IURIS CONSULTIS PRAEPARATA FUERUNT

L Circa Adora.

Schema L

De doctrina catholica contra multiplicci errarti ex ralionalismo derivatos ›.

Pars prima. *Profusio doctrinae catholicae:*

1. contra materialismum et pautheismum ;
2. contra mtionalismum absolutum.

Pàm bei(nda. *Declaratio doctrinae catholicae contra principia stmirolionaliimi.*

Á. De revelatione supernaturali:

1. De fontibus revelationi? in scriptura et traditione;
2. Do necessitato revelationis;
3. Do obiecto suporrationali revelationis sivo de mysteriis.

B. De fido divina:

1. Do distinctione fidei divinao α scientia rationali ;
2. De motivis credihilitatis pro fido Christiana;
3. Do supernatandi virtute fidei, et de libertate voluntatis in fidei ἀπsu;
4. Do necessitate et supernatural! firmitate fidei.

0. De relatione inter fidem et scientium:

1. De ordine scientiarum ad fidem et ad uuctoritntem ecclesiao custodientis depositum;
2. De incommutabili veritate doctrinae ecclesiao prae quavis scientiarum transformatione.

Pars tkrtia. *Declaratio doctrinae catholicae contra erraret circa specialia dogmata.*

Á. Doctrina de Deo:

1. Do unitate divinao essentiae in tribus personis realiter inter se distinctis;
2. Do divina operatione *ad extra* communi tribue personis, et de Dei libertate in creando.

B Doctrina de Verbo incarnato:

1. De una divina persona Christi in duabus naturis;
2. De redemptione et satisfactione a Verbo incarnato pro nobis praestita secundum humanam suam naturam.

C. Doctrina de homino secundum naturam spectato: D

1. De communi origine totius generis humani ab Adam;
2. De natura hominis composita ex corpore et anima rationali ut forma corporis humani.

~ » VH.lL, eoLW-212.

• fetasatas indicem primo foco sum eihlteo, .pii concilii patribn* dUtribotas est in eougregatfone XXIX dje «a februarii Ubita. Vid* L L. col. AM A Alia tamen «hrmata, praeter ea quae hie Indicantor, in costram eylloven recepta snot, sive in illo fodtee roswlto prartermhn, ati aunt ea omnia «pae a conanltohbua rommiadonia politico reetedatisM praepanu fuerunt, sive prit ffla» amgreffsUoinn tandem abwluU, ut est niter Bforun». quit ritos urtraUles re*j.t. iuU, ner non alia bene multa ad disepHua ·αlesiniiram iperUntia. qw Ubi «ah Utebantur inter moaumenu eunçrv^ttoDum generalium typis isprtwa, Inc profecto contienda erant.

D. Doctrina do hominis elevatione supernatural·· : A
1. Do supernatural·! statu sanctitatis ct iustitiao originalia ;
2. De hominis lapsu et do peccato originali;
De aeternitate poenae destinatae cuivis peccato letali in hac vita non expiato;
3. Do gratia, quao nobis per Christum redemptorem donatur:
Do habituali gratia permanento et animae inhaerento;
De necessitato gratiae ad quemvis actum salutareni.

Schema II.

De ecclesia Christil.

Pars prima. *De ecclesia in se spectata.*

A. De natura ecclesiao:
1. Ea est corpus Christi mysticum;
2. In oa exstat concreta religio Christiana unice vera, quao ab ecclesia seiuncta consistere nequit.
B. De proprietatibus ecclesiao, ut est societas;
1. Ecclesia est societas vera, perfecta, spiritualis et ŝupernatural) ;
2. Est sociotus visibilis;
3. Ecclesia visibilis est una, in se penitus cohaerens;
4. Ecclesia est societas necessaria ad aeternam hominum salutem, necessitate tum praecepti tum medii;
5. Extra ecclesiam nemo salvatur: hino sicut rationi, ita fidei Christianae repugnat doctrina de religionum indifferentia.
0. Do dotibus ecclesiae, ut ea perennis est:
1. De ecclesiae indefectibilitate ;
2. De ecclesiae infallibilitate.
D. De ecclesiao potestate:
Est in ecclesia vora potestas non solum ordinis sed etiam Jurisdictionis: legifera, iudiciaria, coercitiva, eaque independeos. 0

Pars seconda. *De visibili ecclesiae capite.*

A. De primatu Romani pontificis:
1. De institutione primatus in b. Petro;
2. De primatus perpetuitate in b. Petri successoribus, Romanis pontificibus;
3. De huius primatus divinitus instituti natura.
B. Do temporali s. sedis dominio.

Pars tertia. *De ecclesia spectata in suis ad societatem civilem relationibus.*

1. De utriusque societatis concordia;
2. Do civilis potestatis iuribus et officiis seeundum doctrinam ecclesiae catholicae;
8. De specialibus ecclesiae iuribus: oirca christlanam Institutionem ot educationem iuventutis; circa publicam professionem consiliorum evangeli- D eorum; circa ecclesiastica bona temporalia.

Schema IH.

De matrimonio chrùiiano.

1. De matrimonii chrlstlani dignitate et natura;
2. De eoolesiao circa matrimonium christianum potestate;
3. Do matrimonil bonis, in comparatione cum coniugiis quao *mixta* dicuntur.

II. Ciros disciplinam eoolealastloam.

1. Do episcopis, synodis provincialibus et dioecesante, et do vicariis generalibus1.
2. Do sode episcopali ŷacanto
3. De capitulis ecclesiarum cathedralium ot

l'evia. L 1 u . eoi. we-esa.

i vid. L L, coi 33WS9.

• IbW., ool. 353-58.

collogiatarum, ubi de canonicorum officiis ct qualitatibus.
4. De parochis, ubi du modo conferendi parochiales ecclesias, do parochorum officiis, eorumque remotione.
6. Do vita ot honestato clericorum1.
G. Do seminariis ecclesiasticis, ubi de methodo studiorum, et graduum collatione.
7. Do collationibus ecclesiasticis.
8. Do praedicatione verbi Dei.
9. Do parvo ĉatechismo
10. Do oneribus missarum, aliisque piis dispositionibus.
11. De usu ritualis Romani.
12. Do admioistratione sacramentorum.
13. Do patriáis.
14. Do titulis ordinationum.
16. Do Impedimentis matrimonii, ac speciatim B de impedimentis cognationis legalis, publicae honestatis, et affinitatis.
16. De matrimonio quod vocant civili.
17. De matrimoniis mixtis.
18. De domicilio et quasi domicilio ad effectum matrimonii.
19. De coemeteriis et sepulturis.
20. Do iudiciis ct praxi servanda.
21. De modo procedendi ox informata conscientia.
22. Do emendandis populi moribus, ac speciatim de indifferentismo, blasphemia, ebrietate,impudicitia, theatris, choreis, luxu, pravorum librorum ao imaginum diffusione, nec non de educatione filiorum familias, do operariis, aliisque famulatum praestantibus.
23. De sanctificatione festorum,
24. De abstinentia et iciunio.
26. De duello.
26. De suicidio. 0
27. De magnetismo et spiritiamo,
28. De occultis societatibus.

III. Circa ordines regularos,

Do regularibus in genere,
2. Do voto obedientiao.
3. De vita communi,
De clausura,
6. Do parvis conventibus,
6. De novitiatu, et de novitiorum, sc neo-pro fessorum institutione,
7. De affiliationibus.
8. Do studiis regularium.
9. De gradibus et titulis.
10. De ordinatione regularium.
11. Do electione rogularium.
12. Do visitatione regularium.
13. De expulsione regularium incorregibilium.
14. De iurisdictione episcoporum In regularet praesertim delinquentes.
16. Do monialibus.
16. De institutis votorum simplicium.
17. De spiritualibus exercitiis, et sacria recessibus.
18. De privilegiis.

IV. Oirda res ritus orientalia et apoatolioaa missiones.

Nonnulla ex iist quae ecclesias ritus orientalis **rr-***spiciunt,* ih *schematibus de disciplina ecclesiastica et de regularibus suis quaeque locis inserta eunt; insuper sequuntur duo schemata,*

1. De ritibus.
2. De missionibus ăpostolicis

i RW_, ecL δΠ-ft.

» Ibid., col 5^702.

• Vid. L LUI, coL U-βI.

Π.

SCHEMATA DE REBUS THEOLOGICO-DOGMATICIS ··

I.

De sacramento matrimonii capita doctrinae et canones.

D-ecretum do sacramento matrimonii.

Prooemium.

Cum boo tempore non sine maxima animarum luctura et ipsius christianao familiae ruina homines impji, Dei nostri gratiam transferentes in luxuriaml et libertatem carnis introducentesΐ omni arte ao vi agant, ut matrimonium christianum pessumdent: sacrosanctum generale concilium ad salutem animarum, ad ecclusiae et ipsius humanae societatis prosperitatem, et ad maiorem Dei salvatoris hominum gloriam, necessarium case duxit, antiquam et constantem ecclesiae doctrinam adversus grassantei errores fidelibus omnibus exponere et inculcare, districtius inhibendo, no deinceps audeat quisquam aliter tenere, praedicare et docere, quam praesenti decreto statuitur et declaratur.

Caput L

De ἀelation matrimonii ad sacramenti dignitatem.

Sacramentorum novao legis institutorem atque perfectorem, Christum lesum, matrimonium ad dignitatem sacramenti elevasse, dogma fidei est n concilio Tridentino definitum1. Cum autem coniugale foedus per legitimum contractum ineatur, qui consensu perficitur, haoc sacrosancta et oecumenica synodus, cui adest Spiritus veritatis, docet ct declarat, hunc ipsum contractum auctum divinitus fuiaso dignitate et sanctitato sacramenti; atque ideo in evangelica lege sacramentum non quidpiam caso matrimoniali contractui superveniens ac veluti extrinsecus adhaerens; sed ab ipso matrimoniali con- (tractu sacramentum secerni ac separari minimo posse. Undo inter ebristianos matrimonium iniri non potest, quin uno eodomquo actu sit sacramentum; et quaelibet aKa inter eus viri ac mulieris praeter sacramentum coniunctio, cuiuscumque etiam civilis legis vi facta, nihil aliud est, nisi turpia atquo exitialis concubinatus, quem ecclesia damnavit semper4, et haec sancta synodus iterum damnat

Caput II.

De palesiate ecclesiae circa matrimonium.

Cam igitnr matrimonium ia lege evangelica vere et proprie sacramentum sit, hoc ipso ius ac potestas circa legitimum illius contractum ad ecclesiam pertinet, cui tota est do sacramentis cura ἔoncredita Quare sacrosancta oecumenica synodus docet, ad ecclesiae potestatem perlinere, conditiones ad validitstem coniugslis contractus necessarias declararo D ac determinare, alias si expedire visum fuerit statuere, causasquo matrimoniales cognoscere et iudicare. Haec voro potestas ab ipso Christo soli ecclesiao tradita rat, ot propteroa originario ac divino iure ei unice competit; non autem ex concessione vel ἔonniventi prineipum4 derivata, aut ecclesiae cum principibus communis censeri potest. Id tamen non impedit, quominus civiles matrimonii cflecius civilis auctoritas secundum iuris ordinem disponat; A at haec potestatis suae limites oxccdcrot, et sacrosancta ecclesiae iura invaderet, ai de ipsa inter Christianos nuptiarum validitate statuero aut iudicare praesumeret

Caput III.

De matrimonii bonis, quibus coniugio mixta adversantur.

Cum tria sint matrimonii bona, proles, fides et sacramentum, do priori, quo proprius matrimonii finis continetur, sacrosancta ot oocumonica synodus docet et declarat, matrimonium, a Christo Domino ad sacramenti dignitatem evectum, non solum ad propagandum genus humanum, sed ad procreandos ecclesiao filios et ad augendum populum Doi ordinari. Ilino quemadmodum a Christi fidelibus, ut filios sanctorum decet, coniugium non ita suscipiendum est, ut Deum a so et a sua monte excludant et suae libidini ita vacent, sicut equus et mulus, quibus non est intellectus1: ita parentum officium est, liberos suos ad veri Dei et Salvatoris nostri lesu Christi cultum ao religionem educandi, ct Christiana disciplina ad pietatem instituendi Bonum autem fidei casto et nunquam violando coniugali foedere constat, quo alter tantum alterius corporis potestatem habeat, et ordinato aanctoque amore ao invicem prosequantur, uti praecepit Apostolus3 scribens: Viri diligito uxores vestras, sicut et Christus dilexit ecclesiam: et sicut ecclesia subiecta est Christo, ita et mulieres viris suis in omnibus. Vinculum denique, quod sacramento firmatur, sacra synodus docet, perpetuum esse; nec, postquam duo facti sunt una caro, dissolvi nisi morte intercedente unquam posse. Do qua indissolubili magni sacramenti firmitate idem gontium Apostolus1 scripsit: Iis autem, qui matrimonio iuncti sunt, praecipio non ego, sed Dominus, uxorem a viro non discedere. Quod si discesserit, manero innuptam, aut viro suo reconciliari. Et vir uxorem non dimittat; sed qui alligatus est uxori, nolit quaerere solutionem. Unde nullo pacto fieri potest, ut sanctissimum illud vinculum, cuius ipso Deus auctor, quodque sacrum signum est perpetuae ac inviolabilis coniunctionis Christi cum sponsa sua ecclesia, ab ulla humana voluntate, lego aut potestate dissolvatur. Quoniam vero his matrimonii bonis, ut experientia funesta testatur, atquo pastores ecclesiae, ot maxime Romani pontifices constanter admonendo docuerunt, plurimum obsunt connubio, quao contrahuntur a catholicis cum haereticis: sacrum concilium connubio eiusmodi, quao sancta mater ecclesia perpetuo damnavit atquo interdixit, Per 90 detestabilia esso iterum declarat, α quibus catholicae ecclesiao filii oχ animo abhorrere et prorsus sibi abstinendum ducere debent1, ne vera ipsorum fidos, religiosa filiorum educatio, et ipsa indissolubilis unitas, corruptionis periculo exponatur.

Explicata catholica doctrina, placuit oppositos errores sequentibus canonibus proscribere atquo damnaro.

Do sacramento matrimonii.

Canon 1.

Si quis dixerit, Christum non evexisse matrimonium ad sacramenti dignitatem, ct viri ao mu-

1 Ep. eatb. b. ludie ap. cvmn». 4.
> Coae Trid. tew. *4. de matrimonio.
• Som. H can. I.
4 fierawhm Pii IX altee. 27. xepletnb. 1869.
• lista Hi VI ad tp. Mota) ep. d 16. sept. 1788.
• âvcsn-Jiua Pii VI eitxrtituL *Auderem fidei* n. 69.

» Tob. VI, 17.
s Ephes. V. 96, 94.
i I Cor. VII. 10. 11, 27.
< Benedict. XIV dedar. 1741 4 nov.

• Past edita, lecte attprn ¡aditati·, duu «hemata *de fide eaikolira* et *de rccietia Chridi,* tupcreit exhibendum «chema *de* eAnWiano, caia· testa· ««Ut leter muaumraU (îmaudadums Iheelogieo-dogmaUeae tub num A. 4. *d.* — Decretum Mod «n poli», iwti MtamUa «M«> no· ·»·»»’ “ a0Tl TeOiimiti.

Horis coniunctioncm haberi inter Christianos posse, A quee sit verum matrimonium, non autem sacramentum; anathema sit

Canon II.

Si quis dixerit, matrimonii sacramentum non esso ipsum ínter ebristianos contractum, qui consensu perficitur; aut esso aliquid contractui accessorium ot ab oo separabile; aut vi contractus mere civilis posso inter ebristianos vorum matrimonium consisterò; anathema sit.

Canon III.

Si quis dixerit, in Christianorum coniugiis ecclesiasticae ot saecularis potestatis iura baoo esso, ut ecclesia sacramenti sanctitati unico consulat, coniugali» autom contractu» legibus subsit auctoritati» civilis; anathema sit.

Canon IV.

Si quis dixerit, christianum coniugium in iis, quao vinculum respiciunt, non solis ecclesiae legibus ac iudicio subcase; anathema sit.

Canon V.

Si quis dixerit, ius, quod sibi ecclesia circa matrimonium vindicat, non proprium ac originarium ipsius esse; -sed α civili potestato mutuatum; anathema sit.

Canon VI.

Si quis dixerit, erraro ecclesiam, vel sua potestate abuti, dum matrimonia catholicorum cum acatholicis proscribit; et, ubi certis ox causis dispensat, conditionem quam exigit, educandi universam prolem in catholica fido, iniustam esso, ac ai iuribus sive coniugum sivo principum, aut publico societatis bono adversetur; anathema sit.

2.

Doctrina do sacris libris veteris et novi Testamenti L

Cum varii (exprès, ad sesà. XXI c. Trid.) variis in locis de sacris libris, quos veluti caelestem thesaurum Spiritus sanctus summa liberalitate hominibus tradidit (ibidem sees. V, cap. 1 do reform.), circumferantur errores; sancta ©ecumenica et generalis synodus necessarium esso censuit, sequentia circa veram eorumdem librorum indolem, interpretationem et usum statuere ao decernere, cunctisque Christi fidelibus interdicere, ne aliter credere vel docere vel praedicaro audeant, quam hia decretis definitum declaratumque est.

Quamvis dogma fidei sit manifeste revelatum et a conciliis, praesertim a Tridentino (sees. IV) definitum: verbum Dei tum scriptum tum ore traditum habendum ease tamquam fontem omnis et salutaris veritatis et morum disciplinae, ot utrumque pari pietatis affectu ab omnibus esso suscipiendum, ut illud cum sacro Tridentino concilio sancta haec synodus suscipit, et aperto et simpliciter profitetur; prao omnibus tamen divinae traditionis documentis iuxta sanam catholicae fidei doctrinam iidom utriusquo Testamenti libri integri cum omnibus suis partibus singulari excellentia distinguuntur. Cum enim illorum auctor vero et proprio Deus sit: haberi iidom debent ut libri divini et sacri, non tantum quatenus divinam revelationem, etiam absque erroro B continent; sed quatenus a sanctis Dei hominibus Spiritu sancto inspiranto conscripti vere ac proprio ipsum Dei verbum credendi sunt Quaro sacro approbanto concilio quemadmodum eorum impietatem detestamur, qui reiecta inspiratione sacros fidelium libros tamquam mero humanos habent vel mythis ac fabulis refertos; ita tum eorum damnamus haereticam doctrinam, qui inspirationis vim ab aliquot libris aut partibus eorumdem librorum excludunt, quos Tridentinum concilium veluti sacros et canonicos declaravit, tum falsas ao perniciosas eorum sententias reiicimus, qui Spiritus sancti assistentiam cum cius inspiratione vel ipsorum librorum veritatem cum divina eorum origino confundentes contendunt, Scripturarum libros propterea uti sacros ac diviuitus inspiratos haberi, quod in iis absquo orrore divina revelatio continetur, vel quod iidem citra rationem originis α Spiritu sancto uti veraces 0 in censum canonicorum librorum adoptantur.

Ut autem caelestis isto librorum sacrorum thesaurus ferat salutares fructus, ad quos divina benevolentia datus hominibus fuit, hoc sacro approbanto concilio innovantes decreta in generali ©ecumenica synodo Tridentina, tum circa latinan» vulgatam editionem, tum circa catholicam sacrarum Scripturarum interpretationem statuta, non minus commendamus legitimum earum ot ab ecclesia probatum usum, quam nefaria hominum studia condemnamus, qui contra ecclesiae leges sacros libros ad maximam Christianae rei perniciem edunt ac in vulgu» diffundunt, quorum adeo lectionem omnibus Christi fidelibus sub poenis alias statutis districte prohibemus ac interdicimus.

1 Decreto de rationalism© aat de ecclesia, ni aptior inveniatur loctu, inserenda *(nota auctorum).*

111.

SCHEMATA DE DISCIPLINA ECCLESIASTICA.

Schernii constitutionis de episcopis, de synodis et de V-ziriis generalibus n deputations pro rebus disciplinae reformatum ?

N.B. *Hetento titulo generali ut supra, supprimendi videntur tituli speciales singulorum capitum.*

Supremum in hierarchia divinitus instituta gradum obtinent episcopi, tantaquo illorum dignitas est ut *angelorum* appellatione in sacris litteris decorentur. Positi enim a Spiritu sancto regere ecclesiam Dei, presbyteris superiores sunt, atquo D apostolorum loco, quibus in episcopatu successerunt, pro Christo legationo funguntur. Hinc ad cos pertinet Dei gregem pascere, fidei depositum custodire, atquo ob plenitudinem sacerdotii quo praediti sunt, sacramentum confirmationis conferre, ministros ecclesiae ordinare, ao plurcs alias sacros functiones peragere, quarum potestatem reliqui inferioris or- • dinis non hnbent1.

Tanta itaque cum sit episcopalis gradus celsitudo, caveant Christi fideles et maximo clerici, ne impiis hominibus, qui illam contemnere atquo obtrectationibus deprimere audent, suas porrigant aures, quin memore» verborum Chrinti: Qui ro» *audtl, me audit, et qui vos spernit, me spernit*;* debitum episcopis honorem, observantiam, et obedientiam exhibere studeant.

* AdnoUtio in cinamoli sebem» a cardinali Capalp propria manu exarata: .Prima riforma dello schema fatta dai canoublì della deputazione pro *rebus disciplinae* in consonanaa delle diverse osservazioni fatte dai podrí della stessa deputazione in varie adunanze precedenti" Quamvis deputati un operi manus extrema non accesserit, illud lamen in nostrani ?yli rtdpere aeqnurn dazi, quad praeclare inchoatam furni

C-OMOIU OEXDUU tumos LIII.

‘ Cone. Trid wj. XXIII, d eaersntnta ordiaU. e, 4
* Lee, X, 16.

Quoniam Tero qui dignitate praeeminent, splendoro quoque virtutum ceteris antecellere oportet, omnes episcopos, sacro approbante concilio in Domino hortamur, ut seipsos exhibeant dignos ecclesiae pastores, in quorum vita et moribus exhortationis divinae pascua oves inveniant; in quorum mente et humilitas cum rectitudine fulgeat et severitas cum pietate; qui viam vitae non solum loquendo sed etiam vivendo ostendant, et quorum exemplo discant fideles ad aeternae patriae desiderium suspirare L

Memores insuper quas curarum et sollicitudinis partea, huius quod gerunt, formidandi muneris honor imponat, gregem sibi creditum ita diligant, eiusque incolumitati ita consulant, ut ipsius salutem luero sibi apponant, suamquo existiment ¡acturam, si quid adversi eidem eveniat, parati etiam animam suam ponere pro ovibus suis.

Praeprimis vigilent ne tot errorum nndique iam B exundans colluvies, et vitiorum quae nunc impune dominatur licentia christianam quam regunt plebem in pravum sensum adducat et corrumpat, camdemque tum per se, tum per animarum rectores et vorbi Dei praecones erudiendam diligenter curent in fidei scientia et morum disciplina, quo catholicae ecclesiae doctrinam integram inviolatamque retineat, et divinae atque ecclesiasticae legis praecepta sancte custodiat Quos autem ex fidelibus sibi commissis a veritatis et iustitiae semita aberrantes repererint, benigno oc patienter admoneant, obsecrent, increpent. nallamqoo praetermittant officium ut eorum animas Deo lucrifaciant, ovesque devias et perditas boni instar pastoris ad caulam Domini reducant; et si, spretis monitis, hortationibus, et iustae etiam ac salutaris coercitionis remediis, in sua pravitate perstiterint, ne tamquam morbidae oves contagione C noceant, prudenter efficaciterque, quoad ipsis datum eat, provideant. Summo quoquo studio et cura elaborent ut in Doi ministris, a quibus potissimum vivendi exempla petuntur, morum gravitas, vitae sanctitas, atquo doctrina eluceat, ecclesiastica disciplina servetur, ot ubi collapsa fuerit, restituatur.

Ita vero erga saeculi potestatoe se gerant, ut reddentes Caesari quae sunt Caesaris, debitum illis honorem exhibeant, in iis quae civilis ordinis sunt, non propter iram sed propter conscientiam obediant, eamdemque doctrinam continuo populis praedicent; aat una simul sint apprime solliciti ut quao Dei sunt, Deo viciaaim reddantur, ac divina illa cbaritato inflammati qua Christus sponsam suam dilexit, ecclesiae huiusque apostolicen sedis iura et episcopalis ministerii libertatem unanimes atque idipsum invicem sentientes strenue tueantur.

Cum autem munus episcopale huiusmodi sit, ut ai, pro rei magnitudine expendatur, nunquam satis D cautum de eo videri possit,l, cum sacrosancta Tridentina synodol non solum confidimus per Domini ao Dei nostri misericordiam faturum nt a nobis et a Romanis pontificibus successoribus nostris, a quibus ovium Christi sanguinem, quae cx malorum pastorum regimine peribunt, Dominae noster lesus Christus est requisiturus, ad ecclesiarum regimen qui maxime digni faerint assumantar; sed praeterea, hoc Ipso Vaticano concilio approbante et impellente, cum eadem Tridentina synodo4 omnes et singulos qui ad promotionem praeficiendorum quodeumque tas quacumque ratione a sedo apostolica habent, aat alioquin operam saam praestant, nihil in iis pro praesenti temporum ratione ιππο-

ı F.i S. Orsçorto ta<vo, ep. 29, llb. III.
• Coae. Tritai km. XXIV, cap. I 4« rtfonnalione.
▮ Csat. Tritai toe- di el seat. VI cap. I de reformatione.
4 Cane. TntaL sms. XXIV, cap. I de reformatione.

a vando, hortamur et monemus ut in primis meminerint, nihil sc ad Dei gloriam et populorum salutoni utilius posse facere, quam si bonos pastores ct ecclesiae gubernandao idoneos promoveri studeant, eosquo alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores et ecclesiae mugis utiles ipsi judicaverint, non quidom precibus vel humano affectu, aut ambientium suggestionibus, sed eorum exigentibus meritis, praefici diligenter curaverint, et quos omnibus qualitatibus requisitis plene praeditos esso sciant.

Caput IL

*Quieto **II** capo merita molte riforme, lecondo il giudizio enuiio dai padri Vaticani nelle congregazioni generali, ma i canonùti della Deputazione* pro robus disciplinae, *tupracrcnuta la 10spentione del concilio, non ebbero tempo di occupartene.*

Caput HI.

Nec ad rectum dioecesis regimen minus necessaria est illius visitatio, qua sacri pastores sanam et orthodoxam doctrinam, expulsis erroribus, inducere in caque fideles confirmaro, bonos moros tuori, pravos corrigere, ac populum ad religionem, pacem, et innocentiam accendoro ex officio tenentur1. Nam nisi singula dioecesis loca frequentor invisant, et sua vigilantia eorum qui aecum laborant industriam alant, omniaque per se videant, ubiquo audiant, ubique explorent, multa profecto ignorabunt, vel serius, quam oporteat, intelligent, nec malia innascentibos promptam et efficacem poterunt medicinam adhibere1. Quapropter, sacro approbante condilo, singulis patriarchis, primatibus, metropolitanis, et ĕpiscopi mandamus ut propriam dioecesim per seipsos, aut si legitimo impediti fuerint, per suum vicarium generalem aliosvo a so deputatos visitatorea, si totam triennio propter eius latitudinem visitare non poterant, saltem maiorem eius partem hoc temporis spatio perlustrare satagant, ita tamen ut totius dioecesis visitatio saltem quinquennio omnino compleatur. Probe autem noscentes plures hac nostra aetate dioeceses existere adeo amplas, ut iis visitandis no quinquennium quidem sufficere possit, statuimus ut doñeo adiuncta temporum novam earundem circumscriptionem ab hao apostolica sedo fieri non permittant, episcopi comprovinciales, collatis consiliis, in synodo provinciae vel extra, de praedictarum dioecesum circumstantiis et de tempore quod ipsarum visitationi explendae necessarium videatur, huic apostolica© sedi distincte et accurate referant, quae omnibus mature perpensis, eiusmodi tempus definiat

Insuper ad sacram visitationem intra praedicta tempora explendam teneri ot obstringi edicimus ac declaramus etiam praelatos inferiores iurisdictionem quasi episcopalem cum separato territorio obtinentes; et episcopo viciniori nullum visitandae eorumdem praelatorum dioecesis ius relinqui decernimus, quin ulla queat ei consuetudo suffragari. Quod si inferior praelatus visitationem obire neglexerit, ad eumdem viciniorem episcopum pertinebit id ad notitiam huius sanctae sedis perferre, quae quid consilii capiendum sit in Domino constituet.

In visitatione obeunda episcopi animo recolentes certiosimam illam sententiam, quod supremus pastor creditarum ovium sanguinem ab ipsis requiret, et excusationem non accipiet, si lupus comedit oves, et pastor nescit, sancto huic operi ea pietate ao sollicitudine incumbant, singula loca ac personas visitationi obnoxia· diligenter inspieiant et explorent.

» Cone. Trideal seat. XXIV, cap. 3 de reformatione.
> Dened. XIV cosai *Ubi primitm* 3 dee. 1740.

Creditas sibi oves verbo ot oxemplo pascant, eaqueA decernant quao illarum saluti utilia vel necessaria judicaverint. Quod vero attinet procurationem sibi debitam, ab immodicis suporfiuisquo sumptibus abstineant, memores sanctionum quao tam in concilio Lugdunensi1, quam in concilio Tridentino1 hac super re constitutae sunt.

Quoniam vero legum, otii optimarum, utilitas nulla est, nisi roipsa accurate impleantur, sacro oodom approbanto concilio, memoratos antistites hortamur, ut infra annum a peracta visitatione eo modo quem magis opportunum existimaverint, certiores fieri curont an ea quao decreta provisaque sunt exccutioni plene demandata fuerint.

Caput IV.

Cum catholica ecclesia ex membris quantocumquo dissitis per mutuam in uno capito consociationem unum corpus efficiat, oportet ut sacri pastorea cum B eo qui confirmandi fratres, et universum catholicum gregem pascendi cura α Christo Domino demandata est, firmiori usque vinculo seso coniungant, Iam vero ad hanc rem assequendam nihil magis conducit, quam si iidem pastores iuxta perantiquam ecclesiae disciplinam et sacrorum canonum praescripta beatissimorum apostolorum Petri et Pauli sepulcra veneraturi ad almam urbem accedant, eesequo Romano pontifici sistentes do rebus personisque suae dioecesis relationem exhibeant Itaque, sacro approbanto concilio, constitutionibus apostolicis hac do re editis inhaerentes1, iniungimus singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopi», episcopis, ac praelatis quibuscumquo iurisdictionem quasi episcopalem et territorium separatum obtinentibus, etiamsi sanctae Romanae ecclesiae cardinales sint, in virtute sanctae obedientiao iubemus, ut iuxta spatia tomporum in iisdem constitutionibus praefinita obligationem adeundi per se, vel per certum nuncium apostolorum limina, et exhibendi relationem de statu suarum ecclesiarum religioso adimplere non praetermittant. Volumus tameu ut primus huius obligationis terminus non amplius α dio quo memoratae constitutiones oditae sunt, pro omnibus indiscriminatim sacris antistitibus computetur, sed decurrere pro singulis incipiet a diu quo ad suam quisque ecclesiam promotus fuit.

Ut vero praefatae relationes, novis quao supervenerunt necessitatibus satius respondeant, instructionem α felicis recordationis Benedicto XIII praedecessore nostro in concilio Romano anni 1725 editam opportuno reformari, atquo in usum eorumdem praelatorum quamprimum evulgari curabimus.

Caput V.

Saluberrimo ecclesiae instituto sancitum est, ut metropolitani cum suis suffraganeis statis temporibus concilium provinciale celebraro teneantur pro moderandis moribus, corrigendis oxeessibus, controversiis componendis, aliisquo ecclesiasticae rei necessitatibus reparandis4. Hanc disciplinam, si quando intermissa erat, non destiterunt Romani pontifices, praedecessores nostri6, nec non conciliorum patres· pro data opportunitate innovaro atquo inculcare; et nos ipsi ab initio pontificatus nostri ad haec usque tempora nihil potius habuimus, quam ut variarum nationum antistitibus, prout occasio ferebat, eamdem summopere commendaremus. Itaque recolentes animo uberem fructum ex redintegratis alicubi huiusmodi coetibus perceptum, vehementer optamus, ut quibus in locis provincialia concilia ad normam Tridentinae synodi cogi nequeant, singulis saltem quinquenniis celebrentur, atquo ut io id omni cura enitantur, sacros antistites impense adhortamur. Verum cum plurimis in regionibus huio conciliorum provincialium frequentino graves obsistere causas videamus, ut universali lege complectamur quod ubivis observandum fore sperare licet, hac oecumenica synodo approbante, statuimus ac mandamus, ut metropolitani per seipsos, seu illis legitime impeditis, vel sedo archiepiscopali vacanto, coSpiscopua antiquior intra biennium a fine praesentis concilii, ac deinde quolibet ad minus decennio synodum in sua provincia cogere non omittat, nisi ob iustas et canonicae causas α sancta sede eiusdem termini prorogationem obtinuerit.

Ad synodum omnes provinciae episcopi, et qui de iure vel consuetudine interesso debent omnino conveniant, iis tantummodo exceptis qui legitimo impedimento ab eiusdem synodi patribus recognoscendo detineantur.

Volumus autem ut abbates vere nullius, quemadmodum de episcopis nulli archiepiscopo sublectis a concilio Tridentino statutum est1, aliquem vicinum metropolitanum semel eligant, in cuius synodo provinciali cum aliis intersint, et quae ibi ordinata fuerint observent ao observari faciant.

Ot voro quao sancita sunt in usum facilius deducantur, et mala quao interim innata fuerint innotescant, veteri ecclesiae consuetudini inhaerentes, decretum concilii Lateranensis IV1 confirmamus, et innovamus, quo praecipitur ut a concilio provinciali deputentur per singulas dioeceses idoneae de clero personae, gravitate, prudentia, pietate, ao xelo secundum Deum praestantes, quae simpliciter ac de plano absque ulla jurisdictione sollicite ac circumspecte explorent, an praecedentis concilii provincialis decreta religioso serventur, ac simul investigent quae correctione, vel reformatione indigent, eaquo fideliter metropolitani», et suffraganeis, aliisque in concilio subsequent! significent, ut super his provida deliberatione consulatur.

Insuper mandamus patriarchis, primatibus, archiopiscopis, episcopis, abbatibus vero nullius et omnibus, qui de iuro vel consuetudine in synodo provinciali interesso debent, ut iuxta decretum Tridontinonim patrum1 in ipsa prima synodo provinciali post exitum praesentis oecumenici concilii habenda, omnia et singula in eodem definita ac statuta palam recipiant, necnon veram obedientiam Romano pontifici spondeant ot profiteantur, unaquo pariter omnes haereses, ac praesertim iu hoc Vaticano concilio damnatas, publice deteetentur et anathematizent. Idemquo in posterum quicunque in patriarchas, primates, archiepiscopus, episcopos et abbates vore nullius promovendi, in prima synodo provinciali, in qua ipsi interfuerint, omnino observent

Postquam autem provincialia concilia dimissa fuerint, metropolitani omnia eorum acta et decreta sanctao sedi transmittant, noquo eadem anto publicent, quam do more expensa ao recognita receperint.

1 Cone. Lugd. II, cap. 24.

« Loe. eit.

•SixtOiV, const. *Romanusponiifez 20 tec.* 1585, Bened. XIV, constit *Quod tanda* 23 nov. 1740.

< Cone. Nk. I, can. 5; cono. ChaJeed. can. 19; eoae. Nie.II, can. β.

* Sixtus V const, /mmenin 22 ixnnnr. 1588; Bened. XTΠ In conc. Rom noni 1725. tit. 2, cap. I et seq.; Bened. XIV const. *Quamvis* 26 tug. 1741 et const. *Singulari»* 1 icpt eiusdem annL

• Cone. Later. TV, cap. 18; cone. Later. V, «esa X; cone. Trid. swa. XXIV, cap. 2 de reforaalfose.

' Coae. Trident sen. XXIV, cap. 2 d· rvformaUooa.

1 (Mp. *Sieut olim* 25 de accusat

1 Cost. Trident assa XXIV, eap 2 de reformations

Capot VI.

Sapienti paritor sacrorum canonum disciplina provisum est, ut episcopi in sua quisque dioecesi synodum indicant, tum od decreta concilii provincialia publicanda, aliaque peragenda negotia, quao iuxta ecclesiasticas regulos nonnisi io ipsa synodo expleri debent, tum ad dioecesis necessitates provido relevandas, sive legibus quae alias sancitae fuerunt nd plenam observantiam revocatis, sivo novis oditis constitutionibus. Hanc itaque saluberrimam disciplinam ab omnibus episcopis accurata servari cupientes, dioeceaanam synodum quolibet saltem triennio habendam statuimus, atque ad npostolicam aedem pro congrua provisione recurrendum, ai gravis alicubi causa obstiterit, quominus legitimo tempore aut modo celebrari possit.

Monitos autem volumus omnes ecclesiasticos viros qui synodo intersunt, solum episcopum in ea esse indicem oc legislatorem, et quamvis adeuntium con- B ■ilium exposcat, ad illud tamen sequendum minimo teneri, doctrinam vero quae aliis praeter episcopum decisivum suffragium attribuero nudet, a praedecessoribus nostris, ac α nobis ipsis iam diu reprobatam fuisse1.

Caput VII.

Ut episcopis in gravissimis dioecesis negotiis expediendis officialis seu vicarii generalis ministerium sit vere proficuum, sacro approbante concilio, volumus ac decernimus, ut illud ecclesiastico viro deferatur qui probitate, pietate, scientia, rerumquo gerendarum peritia commendetur, quique sacro ordine sit insignitus. Valde etiam decet ut, si fieri possit, io sacra theologia vel iure canonico sit doctor aut licentiates, quo maiorem apud eos, quibus vicaria procuratione praeeat, opinionem sibi conciliet Qui- bus in dioecesibus piares vicarii generales deputari solent, curabit episcopus varia inter illos officia sic C ordinare, ut nulluo inter eos iuri«dictionis contíictus oriri possit.

U.

Adn̈otatione ad wlicma drenti de renidentia episcoporum1, u secretario Commiadonlu pro rebus Orientalium propositae.

(A) *Quapropter.* Schema concinnatum a commissione disciplinae ecclesiasticae forme supponit onus residendi, quo tenentur episcopi; atquo omisit Tridentinam declarationem huius obligationis, quae in occidente nola est universis. Verum declaratio ista orientalibus necessaria eat; otii enim fortasse nemo unus ox ois speculativo denegare velit, tali onere episcopos teneri, non tamen universis perspicua est idea huius obligationis. Hac de causa prooemio schematis a disciplinari conimias, one concinnati addita eat huiusmodi declaratio ex Triden- D lino (seas. XXIII cap. 1 de ref.) desumpta. Aùditao vero causae legitimae absentiae iisdoni generalibus verbis, quibus Tridentino uti pkcuit. Equidem in schemate praedicto verba illa omittuntur ob causam in adnolatiune (a) expressam. Verum iuverit hanc doctrinam generalem orientalibus tradidisse, ut aliqua regula praesto sil patriarchis, quibus, uti mox dicetur, neces». est ius tribuero eoncodendi episcopis facúltatele a dioecesi abessendi.

(B) *Vel lui patriarchae (ei agatur de p̈raelati rituf orientali»).* Legitimas causas abessendi a residentia admittendas case nemo negaverit; perspicuum vero eat indicium de legitimitato earum uon cuiusvis episcopi conscientiae, verum superioris arbitrio esae committendum; idooquo pruotor causam eanoni- A cnm, superioris quoque licentia opus est, cuius concedendae potestas n Tridentino concilio assorta fuit nedum Romano pontifìci, vcrum ot metropolitano sequentibus verbis: .Decornit sacrosancta synodus legitimas absentiae causas a bino. Roni, pontifico aut a metropolitano vol, oo absento, a su (fruganeo episcopo antiquiore residente, qui idem metropolitani absentiam probaro debobit, In scriptis esse approbandas; nisi cum absentia Inciderit propter aliquod munus et reip. officium episcopatibus adjunctum; cuius quoniam causae sunt notoriao ot interdum repentinae, no caa quidem significari metropolitano necease erit: ad cumdom tamen eum concilio provinciali spectabit judicaro de licentiis a se ve) a suffraganeo datis, et videro no quis eo iure abutatur, et nt poenis canonicis errantes p̈uniantur. Equidem nihil opportunius, nihil accoptabilius orientalibus excogitari potuisset Visum autoin est disciplinari commissioni negotium istud revocaro ad constitutiones Urbani Vili et Benedicti XIV. Idcirco praefatis Tridentini verbis in schemata decreti omissis, cautam est no episcopi praeterquam causa visitationis ss. liminum vel synodorum provincialium ... *aligue expreua sedis apostolicae licentia* a sua dioecesi possint abesso. Quod quidem durius profecto orientalibus est, et fortasse minus opportunum: tum quia vix aliquis eorum dubitaverit hano potestatem patriarchis ine«sc, tum quia a Tridentino eadem fuerit patriarchis attributa, tum denique propter locorum longinquitatem. Proinde si intuitu latinorum nequit res ad Tridentinum decretum revocari, necessarium prorsus erit etiam patriarchis ius illud asserere, caque de causa addita verba illa *tel tui patriarchae (si agatur de praelati» ïtu orientalis)*1.

(C) *Patriarcha vel.* Etsi ferme omnes episcopi orientales se nuncupent arehiepiscopos, certum tamen est neminem metropoliticis ¡oribus gaudero, quae proinde iis deficientibus in patriarchas coaluerunt. Iuverit proinde addere verba *patriarcha vel,* ut latinis simul atque orientalibus consuleretur.

(D) *Pro suprema lua auctoritate.* His verbis usum est cone. Trid. (aess. VI, cap. 1 de ref.) in casu et ad effectum do quo agitur. Iuverit plurimum eadem verba hic adhibere, quao valdo opportuna erunt practicac primatus ideae in orientalium montibus altius defigendae; simulque ostendent Rom. pontificem in hitee casibus non uti anctoritato sibi ab oecumenico concilio delegata (quemadmodum in similibus aliquando commenti sunt apud latinos haeretici recentiores), sed proprio ac nativo inro, quod primatui apostolico essentialiter cohaeret.

(E) *Nihil innovamus.* Perspicuum est constitutiones Urbani Vili et Benedicti XIV pro latinis fuisse sancitas; propterea ilsdom non obligare orientales. Cumque nec sit necessarium nec opportunum praefatos constitutiones ad illos extendere, ideo eiusmodi verbo sunt adbibenda, ut firmum maneat quod pro latinis in schemate decreti statutum fuit, quin ideo obligentur orientales. Id fieri posse videtur his verbis: *Nihil innovamus·,* hac enim ratione fit ut constitutiones illae firmae maneant pro latinis, quos respiciunt, quin extendantur ad orientales, quos numquam obligarunt

I Dirturn est si *agutur de prodatis ritus orientalis,* **ut scilicet α tali tacnltalc cooccdesda uclnJulur patriarchae Ialini. Quamquam dta-dmutaulum non ait, rninu» upportauum videri hauc loquendi ralioucm. quae ferme auppouil ius illud attribui praelatis** *qua orientalibus.* **Satius videretur ali» verbis uti, ex. gr. i** *patriarchis extra* **Kuropavi, quo fleret ut ius illud tribueretur p̈atriarchi onestaiibus, quin huiu^-c qualifati· mentio fleret; excluderentur autem tairai praeter unum Hierosolymitanum, qui tamen cam careni vutfraganeia, praefato ture uti n»u poterit** *(nduulalio secretarii).*

1 **Maau cardinalis ('spalli. .Si rtaconlnno <U alti pentiteli** *in* **durai la quota f̈stigo.**

* VU L L rat. *j a.*

2.

De sedo episcopali vacante.

Habetur in prima tua forma torn. L, eoi. 339-52, et in altera reformata a Deputations pro rebus disciplinae iuxta animadversiones a conseguitone generali admissae, t. LUI, col. 3-G, 43-4G.

3.

Schema decreti de capitulis canonicorum1.

Caput I.

Ut per venerabile capitulorum institutum Dei cultus splendescat et dioccosum utilitas promo\odtur, catliedrulium imprimis canonicis tanti officii partes in memoriam revocamus. Eminenti inter clericos loco positi, piotato etiam et virtutibus ac doctrina omincre, talesquo so exhibere studeant quales decet eos qui episcopi sui senatum eflbrinant. Charitate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem praevenientes, episcopo praecipue tamquam capiti suo arctissimo observantiae obodientiae ot amoris vinculo cohaereant, ut, servatis utrinquo iuribus et lego dilectionis, optatissima illa inter episcopum et catbedralis ecclesiao capitulum concordia vigeat, cuius exemplo reliqui etiam dioecesis clerici ot fideles servent unitatem spiritus in vinculo pacis. Opera insuper ot officiò fideliter eum adiuvent, eique consilium vel consensum in casibus e iure expressis ab ipsis requirenti modeste ct pro conscientiae dictamino animum suum aperiant, et sedulo adimpleant quao do assistentia episcopo celebranti aut alia pontificalia exercenti praestanda, ac de servitio oidem debita sacri canones praescripserunt.

Caput II

Cum praecipuum canonicorum in quibuscumque cathcdrnlibuH vol collegiatis ecclesiis munus sit, in choro ad psallendum instituto laudes Deo persolvere; divina hinc officia tam nocturna quam diurna integre, reverentor, distincte devotequo obeant, nec satis hanc obligationem implero sciunt qui praesentes licot in choro, aliis psallentibus in cantu eo non ndiungunt. Ne autem opus tam excellens ullo umqnnm tempore minus rito peragatur, quaecumquo de debita in divinis officiis forma et modo, ac do missis iuxta rubricas in choro celebrandis, praesertim vero do conventuali quotidie debitis horis pro benefactoribus in genero applicanda5, alias statuto, nostra quoquo anctoritato praesenti decreto confirmamus. Et quia multis in locis haud sino divini cultus detrimento parum observatur sapientissima distributionum quotidianarum institutio, graviter iubemus ut deinceps in omnibus capitulis Tridentinao ea do ro sanctiones3 execution! mandentur, ita ut tertin pars quorumcumque fructuum ut redituum unicuiquo dignitatem, canonicatum, personatum, portionem vel officium obtinenti annuatim obvenientium pro quotidianis distributionibus segregetur, idquo sivo proprias nc distinctus illi praebendas habeant, sivo do communi mensa capitulari participent. Absentes autem vel minimo psallentes, nisi ex causis prorsus legitimis ens percipiant, distributionibus quotidianis carcunt4, quao quavis collusione aut romissiobo exclusa solis praesentibus accrescerò debeant si reditus ex mensa capitulari proveniant5, fabricao vero ecA clesiae, quatenus indigeat, alterive pio loco arbitrio ordinarii omnino applicari, si separati ab illa reditus habeantur1. Quodai reditus omnes vel plusquam tertia eorum pars in distributionibus consistant, non residentes seu non servientes illis pariter priventur. Ubi vero pro praebendis fiscales pensiones constitutae sunt, loco distributionum aequipollentcs mulctae statuantur quae ab absentibus omnino solvi, et ab interessentibus ut supra percipi debeant

Omnes divina per se compellantur obiro officia; substitutio autem, quam non nimis frequentem esse episcopus curabit, fieri tantum ea lege possit ut is qui substituitur, eiusdem in choro sit gradus, neque eodem tempore eidem servitio adetrietus, et substituens intra civitatem eiusve suburbia aut territorium moretur.

Obtinentibus in ecclesiis cathedralibus vel collegiatis dignitates, canonicatos, praebendas aut portiones, non liceat vigore cuiuslibet statuti aut consuetudinis etiam immemorabili ultra tres menses, sive continuos sive interruptos, ncc in festis solemnioribus aut tempore Adventus vel Quadragesimae, ab iisdem ecclesiis quolibet anno abesse, salvis nihilominus earum ecclesiarum constitutionibus quae longius servitii tempus requirunt Qui vero ultra tempus sibi concessum sex mensibus sive continuis rivo interruptis, nullo canonico impedimento detentus, α choro absens fuerit, poenam privationis quorumcumque fructuum ac redituum pro rata absentiae illius anni ipso facto incurrat; et si altero anno eadem usus fuerit negligencia, praeter omnium pariter fructuum ac redituum, pro rota, amissionem, beneficio quoquo seu praebenda sine alia mora eo ipso privatus existât.

Csput III.

Exigit capitulorum dignitas ot bonum ecclesiarum ut in canonicos non assumantur, praesertim in ecclesiis cathcdralibus in quibus episcopi consiliarios eos esso sacri canones voluerunt, nisi viri ecclesiaetici virtute conspicui, in aetate ac ordino per Tridcntinos aliusquo sanctiones praescriptis constituti, et idonea scientia praediti. Praeter alias autem qualitates peritiae quoque cantus ecclesiastici ratio habeatur. Volumus insuper ac mandamus, ut in ecclesiis tam cathcdralibus quam collegiatis ad canonicatus aliavo beneficia choralia, sivo liberae collationis, sive iurispatronatus, etiam laicali·, existant, posthac assumendi, quamdiu ad sncrum saltem subdiaconatus ordinem promoti non fuerint, prudenti episcoporum arbitrio amovibile· censeantur quibuscuinquu consuetudinibus, statutis, privilegiis, ac fundationis quoquo legibus minimo obstantibus.

Ubi autem iuxta Tridentinam dispositionem1 praebenda theologalis erecta nondum fuerit, ibi quamprimum erigatur, nut praebendae unius ex canonicis iam existentibus, vel primae post promulgatum hoc sacrosanctum concilium conferendae praebendae canonici theologi officium perpetuo adiungatur. Is vero ex formali per concursum examine, vel ubi id commodo induci nequeat, alia aequipollenti ratione idoneus probetur, et in sacra theologia lauream habeat, teneaturque diebus et hora ab episcopo determinandis, per scipsum, vel legitime impeditu ικτ idoneum substitutum ab episcopo approbandum sacrae Scripturae expositionem et interpretationem clero et populo in ecclesia triginta saltom vicibus quolibet anno habere, nee aliter suae obligationi satisfacere se posse sciat: dio qua legit, choro ac divinis officiis eo ipso interease censeatur.

Insuper onus o canonicis ecclesiae cathedralis

» ExxminAtntn ć perpolitam in convenlibai s Commissione pro rebn· disciplinae hsbilii dlebai 3 el 7 martii, et 13 aprili· 1870.

3 Cap. XΓ. *De celebr. Mite.,* et Bened. XIV const *temper oblatae* 19 snç. 1744.

* Se.- XXI, cap. 3, et sete. XXΠ, cap. 3 de Reform.

* Cap. Con/urfuJinem Un. *De tier, non retid.* in VI; cone. Trid. lori· citati·, et »«·. XXIV, cap. lü «le Reform.

* Cone. Trit! ses·. XXI, cap. 3 de Reform.

« Ib. XXII, cap. 3 «te Reform.

ad poenitentiarii munus, propriae eius praebendae A adjunctum, deputetur, servatis quoad eius provisionem iis omnibus quao ca do rc per Tridcntinam synodum1, et supra a nobis pro theologi officio praescripta sunt; et is quoque dum statis per episcopum diebus et horis sua in sede confessionali assistit, vel alias actu confessiones ibidem audit, praesens in choro habeatur. In iis vero locis, ubi canonici theologi ct pocnitentarii officia cum ipsis praebendis perpetuo coniungi nequeant, officia saltem praefata duobus canonicis, dnm nominantur, ita committi volumus, ut quamdiu praebendam relinent, oiusmodi onus huic adnexum censeatur, aut saltem operam dari ab episcopis ut numquam desit qui sacras lectiones ad instar theologi habeat, ct qui ad instar poenitontiani ℭonfezione, excipiat. Ceterum constitutionem f. r. Benedicti XI11, quae incipit *Paitoralu officii,* iis in locis, pro quibus lata est, in suo roboro manere volumus.

Sicubi voro canonicorum numerus adeo exiguus sit ut divina officia cum debito decore peragi nequeant, et aliunde novae praebendae erigi non possint, licebit episcopo de capituli saltem consilio honorarios creare canonicos, non ad honoris ostentationem, sed ad augendum Dei culturo, opemque reliquis canonicis in ecclesiae servitio divinisque functionibus ferendam; non eo tamen numero ut quod propter utilitatem concessam est, in ecclesiae et capituli dedecus cedat, et honor delatus excessu vilescat. Nullum vero eiusmodi canonicis sive ad suffragium ferendum sive ad alia tura canonicalia exercenda ius quaesitum censeatur. Insignia autem canonicalia neque honorarii neque alii canonici extra ecclesiam, cuius capitulo inserviunt, deferre pouint, nisi quando capitulariter procedunt aut episcopo suo assistunt.

Caput IV.

Provisi de dignitatibus vel canonicatibus in ecclesiis cathedralibus teneantur intra duos menses a die obtentae possession» coram episcopo vel eius vicario generali seu officiali, et capitulo, fidei orthodoxae profe-zionem emittere iuxta formulam α sede apostolica praescriptam, eamque emittere negligentes fructus non faciant suos, nec illis possessio suffragetur.

Ut autem omnes circa capitula ecclesiarum cathedra!iam praescriptiones in pristino robore permaneant, singula infra annum ab huius sacri concilii promulgatione capitula constitutiones, quatenus iis carcant, condere vel iam existentes, si opus ait, reformare teneantur ab episcopo expendendas et approbandas, in quibus singillatim determinetur quidquid ad chori servitium et disciplinam, comitia capitularia, onera quoquo, iura ac legitima privilegia pertinet Nihil tamen in iis sit quod a inris dis- D positione et laudabili usu recepto atque approbato alienum sit; sed illa apposite statuantur quae pro temporum, rerum et locorum opportunitate ac necessitate, ad divini cultus augmentum, sanctioris disciplinae observantiam et ecclesiarum utilitatem praescribenda indicentur. Quodsi infra praefatum tempus constitutiones suas, ut supra decretum'est, condere vel reformaro capitulum neglexerit, episcopi erit eius supplero negligentiam, et constitutiones ipsas eadem praescripta ratione ac methodo conficere, atque capitulo omni exceptione remota servandas mandare.

Praeterea quaseumquo canonicas, et Tridentinas maxime, do capitulis tam catbedralibus quam collegiatis sanctiones et monitiones firmas manere volumus in iis omnibus, quibus in hoc Vaticano concilio non fuerit expresse derogatum.

* Besa XXIV. cap. 8 de Reform.

4.

De parochis ubi do modo conferendi parodi lairs ecclesias, de parodioriini oflldlx, vorninqiie remotione·

Non exilât.

5 α.

De vita et honestate clericorum.

Habetur in prima tua forma tum. Λ, *co(.* Subiunguntur tantum hoc loco animadversiones a secretario Commissionis pro rebus Orientalium factas.

56.

Ad schema decreti disciplinaris

De Tita et honestate clericorum.

In § (bromate verb. *Quapropter,* pag. 1 [t L, coi. 517 B m] ubi allegatur concilium Tridentinum, ob rationem pluries adductam, post verba ..canoniras de vita et honestato clericorum sanctiones4, B ita prosequendum videretur: Ftam conciliis praesertim oecumenicis, quam ăpostolici constitutionibus pluries editas servari districto jubemus/

Quae de officit divini recitationo adduntur in schemate, nedum utilia, sed et necessaria sunt orientalibus. Videtur tamen, ratione eoruradem, minus opportuna forma quae adhibetur. Licet enim dubitari non possit, quin clerici maiores, etiam ritus orientalis, ad divini officii recitationem teneantur, exploratum tamen est, erroneas doctrinas ca super re apud eos circumferri; scilicet teneri tantummodo ad *publicam* in choro officii recitationem, praesertim cum sacrum missae sacrificium sunt celebraturi; latinos vero eatenus officio persolvendo obstringi, quatenus beneficiis fruuritur. His de causia minus efficax pro orientalibus vba. est ea decreti pare quae officii divini recitationem respicit, quaeque proinde sequenti modo concinnanda videretur:

wEtsj a primaeva ecclesiae aetate, sacerdotes imprimis et maiores clerici sacrificium labiorum atque hostiam laudis assidue Deo persolvere consueverint in psalmis, hymnis et canticis; frigescente tamen caritate, falsa apud nonnullos alicubi subrepsit opinio, noa teneri illos ad statam divinarum laudum celebrationem, quao postea divinum officium nuncupata est, nisi in ecclesia tantum, vel quando sanctum missae sacrificium sunt celebraturi, vel si aliquo potiantur ecclesiastico beneficio. Quam falsam opinionem pravumque abusum eradicare volentes, sacro probante concilio, declaramus atque edicimus omnes et singulos clericos in maioribus ordinibus constitutos, noe non minores etiam clericos, si aliquo gaudeant ecclesiastico beneficio, obligari sub gravis culpae reatu ad integram quotidianam, sive publicam sive privatam recitationem divini officii, iuxta formam quae in singulis ritibus D probata ac recepta est. Illud autem reverenter, distincte ac devote persolvant; quo et sibi et Christiano populo etc.- (prout habetur in schemate decreti).

Denique initio pag. 4 (ibid. 518 Db] ubi agitur do potestate episcopis *a generali quoque Tridentino concilio et praedeeeeioribui nuitrit attributa* etc, verendum no praelati orientales existiment iurisdictionem suam quae amplior est, coerceri praemissis verbis. Fortasse satius foret generica voco uti: „a sacria canonibus, praesertim vero a concilio Tridentino attributa·/ dispositiones vero Tridentinos amandare ad caput *De iudiciie.*

6.

De Heminariis ℭcclesiastici ubi de methodo studiorum ct graduum collatione.

xVon exstat. Alterum tomen habetur inter schemata Commissionis pro negotiis politico-ecclesiasticis.

7.

Do collutionibus ecclesiasticis.

Non exstat.

8.

Do praedicatione verbi Dei.

Vid. infra inter schemata pro rebut politico· ecclesiasticis num. 1.

9fl.

Do parvo catechismo.

Habetur in prima tua forma, t. L, coi. 699-702; in altera reformata iuxta patrum animadeersionet, t. LI, cui. 451-55; in tertia iuxta emendatione» admittat deuuo reformatu, ibid., col. 513-14.

9b.

Ad hclKunu decreti disciplinaris super confectione ot usu unius parvi catechismi pro universa ecclesia1.

Optimo statutum est, ut unus sit catechismus pro *universa* ecclesia. Quo vero orientalibus inserviat, opus esset addere quao peculiaria sunt ipsis propter rituum diversitatem; exempli gratia quoad axymum et fermentatum, sanctam communionem, modum conferendi baptisma, confirmationis ministrum, abstinentias et ieiunia etc. Quorum quidem ratio in catechismi elucubratone habenda esset

Ad decretum quod spectat, videndum an expediat proponere ad exemplar parvum catediismum a venerabili cardinali Bellarmino exaratum. Etenim orientales ut plurimum, pro-delegato apostolico Syriae teste, illum fastidiunt, uti verbosiorem quam par sit, nimisque intellectu difficilem.

Pag. 2 [t. L, coi. 701 a] memorati decreti agitur do versione parvi catechismi in vernaculas linguas; idquo committitur archiepiscopia cum suis sufiraganeis. Addendi essent et patriarchae, hac ferme C ratione: ncnrabunt in singulis provinciis *patriarchae vel* archiepiscopi prius cum suis ❡uffragane! collatis consiliis etc.u

Cum vero in eodem decreto commendetur parochis et usus catechismi Romani oditi iussu s. Pii V, necessarium erit, etiam in illo differentiarum ritualium mentionem inserere, saltem congruis notis appositis: secus catechismus iste nullius erit usus apud Orientales, qui huiusco omissionis praetextu illum facile contemnent.

10 a.

Schema constitutionis dc oneribus missarum aliisquo piis dispositionibus patrum examini propositum9.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Do oneribus missarum aliisquo piis dispositionibus.

Etsi felicis recordationis Urbanus Vili et Innocentius XII praedecessores nostri plura decreta do colebrationo missarum religioso curanda ediderint3, tamen lamentari cogimur, optima ab iisdem suscepta consilia ad speratum exitum generatim haud fuisse perducta, atquo idcirco pia missarum onera, magno cum divini cultus detrimento, suffragiorum imminutione, ct fidelium scandalo, non ea qua par est fido ac diligentia ubiquo adimpleri, (a) Cum igitur quae cbaritati iustitiaequo consentanea sunt inviolata tueri et custodire maximae

JI nobis curae esse dobeat, episcopis, locorum ordinariis, aliisquo praelatis, etiam regularibus, sacro hoc approbanto concilio, imprimis mandamus, ut decreta eadem, et singula in eis contenta, quae rata firmaquo manere debero declaramus, α personis et in ecclesiis sibi subiectis omnino servari faciant, *(b)* Et quo aptius imposito sibi hoc munere defungi valeant, decernimus, ut de simplicibus beneficiis, capellaniis, legatis piis, missarumquo oneribus iisdem inhaerentibus, fundis assignatis, reditibus, ndministrationo descriptionem, sicubi deest, diligenter conficiendam curent, quae ordino disposita in curiae tabulario adservetur; (e) oosdemquo praeterea hortamur, ut idoneos aliquos ecclesiasticos viros sibi adsciacant, quorum opera praefatorum decretorum exeeutioni iugiter provideant, *(d)*

Quod si comperiatur in aliqua ecclesia tam magnum missarum celebrandarum numerum ex variis b defunctorum relictis impositum esso, ut illis pro singulis diebus a testatoribus praescriptis nequeat satisfieri, vel eleemosynam huiusmodi pro illis celebrandis adeo tenuom esse, ut non facile inveniatur qui velit huic so muneri subiicerc, permittimus ut episcopi in prima synodo dioeccsana post hanc occumenicam habenda, itemque abbates et generales ordinum in suis capitulis generalibus proxime pariter post eamdem occumenicam synodum celebrandis possint iisdem uti facultatibus quas Tridentinum concilium] in similibus rerum adiunctis eis attribuit: contrariis non obstantibus quibuscumque. (e)

Et cum maximo intersit ut non recipiantur eleemosynae manuales et quotidianae pro missis quae intra praescriptum aut modicum tempus nequeant celebrari, propterea episcopi aliique praelati, iuxta ordinationem hac do re in iisdem decretis expressam, sedulo advigilent ut superiores, rectoree, et ministri ecclesiarum praeter librum in quo onera perpetua ct temporaria describuntur, alterum librum in sacrario retineant, in quo missas manuales, earumque eleemosynas, ot implementum accurato ac distincto adnotare teneantur; et ab iisdem de praedictis omnibus rationem quolibet anno exigere non omittant (/)

Sed quin non solum de fideli onerum missarum implemento solliciti esse debemus, verum in illud etiam studia nostra convertenda sunt, ut quidquid sacrosancti sacrificii quod in missa offertur dignitatem dedeceat o medio tollatur, hinc abusum quibusdam in locis invectum missarum eleemosynas quadam negotiationis specie conquirendi prorsus reprobamus atque interdicimus. Ordinarii autem locorum ubicumque opus fuerit, poenis etiam propositis, huiusmodi eleemosynarum collectoribus mandent ut a similibus in posterum abstineant. Omnem praeterea dabunt operam ut quao tum α concilio Tridentino in decreto do observandis et evitandis in celebratione missae9, tum α ree. me. Benedicto XIV praedecessore nostro in constitutione cui initium *Quanta ĕura* sancita sunt suum debitum consequantur effectum, neque ullius fraude, malitia, cupiditate impediantur, (/,

Parem denique curam adhibeant ut aliae quaecumque pino dispositiones tam in ultima voluntate quam inter vivos iuxta sacrorum ĕanonum et concilii Tridentini3 praescriptiones sartae tectaeque perpetuo sint ac fideliter impleantur. (A)

» Adnotationes secretarii Commissionis pro rebas Orientalium.

V Patribus distributam fuit in congregatione generali XXIX. Cf. L L, col. 844 A- Nunquam taraen fuit discussum.

▮ Vid. const Urbani Vili Cwm *earpe* SI iunii 162Ô el luaocentii XII *Nuper* 23 decembria 1697.

• * 5c3< XXV, cap. 4 de Reform.

» Se«. XXII.

» 30 iunii 1741.

* Osp. *Not rpiidevt* dc testam., eap. *Kaerelet* et eap. 7Va πoȯiı eod. ÜL

* Seas. XXII. cap. â et 9 de Refona.

ADNOTATIONE&

(o) Celeberrima eant decreta quibus sub Urbano VIII et Innocentio XII fideli onerum missarum satisfactioni consultum fait. Quia tamen quae in iisdem decretis salubriter sancita fuerunt non ubique locorum diligenter serrantur, indo necessitas conciliare edendi decretum quo huic malo aptum, quoad eius fieri possit, remedium afferatur.

(6) Suscepto consilio imprimis conferre risum est ut allegata decreta confirmentur, utpote quae sapientissimas raldeque opportunas continent cautiones et euiusris generis fraudibus et abusionibus quae irrepere solent aditus intercludatur. Nam ibi primo quidem, missarum reductione, moderatione, rei commutatione sanctae sedi reservata, perpetuo implemento consulitur, praescripta pecuniarum quae bane ob eaurim traditae fuerint collocatione, et immobilium bonorum alienatione probibita. Tum]i caretur ne onera perpetua accepto habeantur, nisi ordinarii seu praelati accesserit approbatio, cuius est dispicere an reditus impositis sint pares oneribus, et curare ac efficere ut bona dotationis nomine assignata in tuto collocentur. Praeterea prohibent decreta quominus nova onera et missae adventitiae, quas vocant, recipiantur, si non antea constiterit iam receptis satisfactum fuisse, ac recipiendis intra praescriptum aut modicum tempus posse satisfieri. In quo quidem, ne fraudi vel errori detur locus, ulterius'praescribitur, ut omnium onerum conficiatur tabella, et in loco magis patenti et obvio sacrarii affigatur; item ut duo in eodem sacrario libri retineantur, ac in eorum altero singula onera perpetua et temporalia, nempe quae vel in perpetuum vel ad tempus determinatum implenda sunt, in altero missae manuales, et tam illorum quam istarum implementum et eleemosynae aduotentur; nec non ut singulis annis de huiusmodi implemento, eleemosynis, et oneribus pariter accurata ratio reddatur. Decernitur tandem ut decreta eadem publice exposita in sacrario maneant, no ullo unquam tempore obliteran, vel ignorationis praetextu violari contingat Aha praeterea quae ad regulares ꝑe culiariter pertinent in decretis sapientissime constituta habentur.

(c) Cum ex accurata huiusmodi descriptione seu indice in curia adservando cuncta episcopus seu praelatus habeat cognita et perspecta quae ad missarum onera pertinent, tabellarum et librorum examen, et cum indice in curia existent! comparationem facile instituere ac perficere ipse poterit, ac prompto remedio occurrero si quid forte peccatum fuerit.

(d) Nemo infitiabitur quin diligentem constantemquo curam res postulet ut bene feliciterque ge- D ratur. Propterea iis ad quos pertinet proponitur ut in tanti momenti negotio aptius explendo aliquos idoneos ecclesiasticos viros sibi adsciscant, qui in . id muneris praecipuo incumbant studio, ac de omni upportuno eisdem adsint auxilio. Notum autem est aliquos episcopos hoo remedio uti consuevisse, et prospero sane exitu. Nihilominus cum Id quod proponitur forte alicubi negotium facessere possit, nec sine dispendio in usum perduci, hinc non praeceptum datur, sed consilium.

(r) Ad oxemplnm concilii Tridentini cit. loc. dator episcopis et superioribus generalibus ordinum regularium facultas id statuendi quoad missarum onera, quorum fideli implemento ob expositas in schemate causas satisfieri nequeat, quod magis in Domino expedire censuerint. Additum tamen est episcopos uti posse hac facultate in prima tantum synodo dioecesana, et superiores regulares in primis A capitulis generalibus post oecumenicam Ininc synodum celebrandis; huiusmodi onitn limitatio omnino convenit cum declarationibus quas super hac Tridentini dispositione edidit s. congregatio eiusdem concilii interpres, ceu videri potest apud Benedictum XIV, *De synodo dioeetsana,* lib. 13, cap. ult. num. 18 in fine.

(/) Huic praescriptioni, quae in decretis contlnetur, maxime insistendum, eamdemquo sedulo inculcandam ease consultores consuerunt. Re enim vera cum huiusmodi adventitiae eleemosynae brevi manu tradi soleant, impositi oneris implementum recipientia fidei ac religioni commissum omnino manet. In re porro tam periculosa, praeter hanc, alia non suppetit ratio qua fraudibus obviam ire tutius datum siL

(p) Notum eat nonnullis in locis negotiationem super missarum stipendiis exerceri, quae hanc ob causam laicis vel etiam presbyteria alicui negotio addictis traduntur. Hunc autem abusum, ex quo grave fidelium scandalum, et religionis iustitiaeque detrimentum oritur, tolerari non posse, atquo idcirco reprobari oportere non nemo intelligiL Nec abs re fore visum eat, ut una simul renovarentur sanctissimae praescriptiones quae ad tuendam sacrosancti missae sacrificii dignitatem tum a concilio Tridentino, tum a sanctao memoriae Benedicto XIV sancitae fuerunt.

(A) Postremo loco cohortatio ad eosdem episcopos adiieitur ut ceterus quoque pias dispositiones pari tueri eura non praetermittant Quod quidem praestandum ab ipsis erit *iuxta sacrorum canonum et concila Tridentini praescriptiones,* quibus nempe omnium piarum dispositionum exequutores episcopi constituuntur, excepta ea facti specie qua alius sive in testamento sive in fundatione datus fuerit pio legato vel dispositioni exequutor; tunc enim nullae sont episcopi partes nisi quando datus exequutor munus suum segniter obire deprehendatur: quod si contingat, sd episcopum ipsum onus ot ius devolvitur id exequendi quod ab eo qui teneretur neglectum fuit, ceu. relato *cit. cap. 8, etss. XXII de Reform.* Tridentini concilii, docet Benedictus XIV, *De synodo dioecesana lib. XIIJ, cap. ult. num. 1.*

106.

Ad schema decreti disciplinaris

De oneribus missarum ulilsque piis dispositionibus1.

Innovantur hie decreta Tridentini et constitutiones Urbani VIII, Innocentii XII ac Benedicti XIV, quae sarta tecta manere iubentur.

Qua in re duo consideranda.

1· Timendum, ne ex frequenti allegatione sive concilii Tridentini, sive pontificiarum constitutionum, occasio detur orientalibus suspicandi, ad *latin ›m* disciplinam eos fore adigendos. Haec autem suspicio declinari, vel saltem imminui posset, si praedictorum decretorum vel constitutionum dispositiones ferme cx integro sancirentur.

2· Quae animadversio maioris ponderis esso videtur in casu: siquidem in constitutionibus Urbani Vili et Innocenti! XII, sublata episcopis eoruinque synodis qualibet facultate, reservatur apostolicae tantum sedi reductio onerum missarum, et alienatio fundorum capitalium quibus eadem onera sunt adnexa: demum fit potestas generalibus aut provincialibus regularium suscipiendi onera perpetua missarum, quae omnia orientalibus insueta sunt

1 Ammadrerrumet itertiarii Commùewm» pro relue Orientali **E» Uctttias ẗmedia ali alio id geaus ex fpao sactoris sntuffTBpho desctipd.**

Praestaret itaquo solertor investigaro, auditis patriarchis orientalibus, num huiusmodi reservaciones gravem difficultatem oxhibcro possent.

11.

Schema decreti de observantia rltualih Romani ›.

Cum exterior Doi cultus ad fidelium erga divina mysteria pietatem ao reverentiam fovendam maxime conferat, Romana ecclesia vigilanti cura omni aevo in id incubuit, ut in divinis celebrandis officiis, io sacramentorum administratione, ceterisque ecclesiasticis functionibus peragendis, ritus antiquitate originis venerabiles, consuetudine recepti, significatione fideles, et splendido quodam ac magnifico apparatu praestantes adhiberentur.

Huc spectant, quao prudenti ordinatione decreta sunt, ao summo studio et laboro exacutioni mandata circa breviarium1, et misaale1, nec non circa pontificalo ·, et caeremonialo episcoporum6.

Quod voro attinet ad rituale Romanum, illud non minori cura et labore concinnatam, ree. me. Paulus V praedecessor nostor, ut tamquam ad publicam et obsignatam normam cua ministeria peragerent qui curam gerunt animarum, unoque ac fideli ductu inoffenso pede ambularent cum consensu, observandum summopere omnibus commendavit·.

Quoniam vero usus illius, Doo benedicente, et s. sedis hortationibus et impulsu, plerisquo in ecclesiis receptus est, nos tempus advenisse reputantes observantiam oiusdem in omnibus catholici orbis ecclesiis latini ritus praecepto confirmandi, in quibus alii non vigeant ritus remotissima antiquitate venerabiles et sedis apostoliche sanctione muniti, volumus atque edicimus, ut in posterum in sacramentorum administratione ceterisque ecclesiasticis functionibus ritus et caeremoniae in praedicto rituali Romano contentae et praescriptae ab omnibus religiose observentur.

Pro ecclesiis autem graeci vel alterius orientalis ritus catholici, volumus atque iubemus eos adhiberi debere ritus et caeremonias, quao in ritualibus earumdem libris ab hac s. sede recognitis et approbatis continentur.

ADNOTATIO.

Opportunitas inducendi observantiam ritualis Romani in omnibus ecclesiis eruitur in primis ex eo quod in plerisquo ecclesiis occidentalibus iam in usu est rituale Romanum, et quod complures sunt praesules, qui unitatis ritualis observantiam expetunt. Quare consultoribus opportunum visum fuit rituale Romanam, suprema auctoritate institutum, ad universam occidentis ecclesiam praeceptive extendero. Ceterum, in praecipiendo usu ritualis Romani, prudenti quadam oeconomia excipienda erant ritualia illa quao longissimo tempore in usu sont quarumdam ecclesiarum, exempli gratia Mediolanensis, quaeque apostolica sodés et agnovit et approbavit.

12.

Schema decreti de administratione sacramentorum1.

Schema decreti de sacramenti» in genere.

Cum sancta quaelibet sancte tractanda sunt, tum vero praecipuo, quae Christus Dominus in ecclesia sua instituit sacramenta, quibus velati ex fontibus immensae divitiao passionis eius dimanant, omnisque vera iustitia vel producitur, vel augetur, vel reparatur. Quao igitur ad ea rite ministranda, ao suscipienda, atquo etiam ad indignos ab iis arcendos in rituali Romano praescripta sunt, eadem religiose servari, sacra approbante synodo, praecipimus: illudque praesertim, quod ibidem edicitur1, iterum monemus, severequo mandamus, ne eadem administrantes quidquam exigant, aut petant, aut paciscantur; sed oa tantam, quae, peracto iam sacramento, eleemosynae aut devotionis studio a fidelibus pro loci consuetudine offeruntur, tamquam spontaneas oblationes recipere possint, nisi aliter episcopo videatur: abusum aatem, sicubi forto apparere coepit, liturgicam linguam, quao pro Occidentalibus latina est, in vernaculam commutandi vel etiam hanc illi in ipsa sacramentorum administratione adiiciendi aut admiscendi omnino reprobamus, atque interdicimus. Insuper parochis, ceterisque verbi Dei praeconibus inculcamus, ut saepius de eorundem sacramentorum divina institutione, natura, effectibus, necessitate, utilitate, atque etiam de caeremoniis, quas in iis ecclesia adhibet, earumque vi ac significatione catechismum Romanum prae oculis habentes populum edoceant, eumque ad poenitentiae praesertim et eucharistiae frequentem usum excitare non desinant: denique ut regesta parochialia ad baptismum, ad confirmationem, ot ad matrimonia pertinentia recte atque ordino habeant, eaque latina, non vernacula lingua exarata.

ADNOTATIONES.

1. *Ne eadem administrantes quidquam exigant* etc. Haec quidem expresso ac speciali modo monere tum vetera, tum recenti! concilia necessarium duxerunt Intor vetera satis sit memorasse concilium *Eliberitanum an. 305, can. 48; Bracar. III* an. *572, can. 3, 4,* 7; *Emerit, an. 666, can. 9.* E recontioribus autem *cone. Medial. Iac. Carolo Borromaeo habitum p. 2, tit. 1 § Cum sacramenta; Capuan. an. 1859 p. 3 cap. I, num. VI; Urbinaten. ciusd. an. p. 1, tit. 3; Ultraicct. an. 1855, tit. IV cap. I § Cum ex Christi·, Baltimor. an. 1866, tit. V cap. I, num. 221.* Neque defuerunt querelae reconter ad s. sedem ex quadam regione delatae, quibus avaritia parochorum accusabatur, qui in admittendis fidelibus ad matrimonium celebrandum adeo duros In exigendis, ot ad graviorem vira provehendis oblationibus seso exhibere dicuntur, ut complures paupores ad vicinam regionem transire satius sibi ducant, ut facilius ibidem matrimonia celobront

2. *Abusum autem, sicubi* eto. Do hoo quoque malo non esso tacendum, eique maturo occurrendum esso, concilia quaedam provincialia recenter habita iam censuerunt, intor quao *Strigoniense an. 1858, iit. 3* § 1, *num. 5.* Recentissimo autem ex infelici quadam ragiono pervenit ad apostolicam sedem

› Elω eu meo a canonisti· CommiMÍonis pro rebus disciplinse absolutum fuit die 81 angusti 1870.

■ 8. Pius V Çhuxï *a nobis* VII id. iuL 1568, Clem. VIH Cum in ecclesia 10 mail 1602; Urban. Vili DiHnam psalmodiam ian. 1631.

• S. Pius V Quo primum prid. id. iuL 1570; Clem. VIII Cum sanctissimum 7 iuL 1604; Ürb. VIH Si çutd *ut* 2 sept 1634.

« Cleto. Vili *Ex quo* 10 febr. 1596; Urb. VIII Quamtns *alias* 17 «un. 1644.

• Clem. Vin *Cum novissime* 14 lut 1600; Inooc. X Quamyuam *aliat* 80 iuL I860.

• Paul. V *Apostólicas sedi* 17 Ina. 1614.

1 Ex âduotatione quadam a Lodovico Jsnobini, Ooaualssioal pro rtbui disciplinae a secretis, die 10 Septembris 1870 exarata, hoc schema decreti consultoribus distributam fail, ut Ufad io trutinam revocarent in congressu die 16 efasdem meruli habendo Hoirie vero congrvMui quia exitus fuerit, fateor m·ignorare,

1 *Dt ii», quae* km aocrammí^-iíR admmúfrotioMe penere-*lütr obsrrmda mi, # lUud pom.*

acerbissima catholicorum querimonia de tyrannico sui principis lego, qua adiguntur latinam Unguam a sacri· ritibus abiicere, eique Unguam, quae ipsius principis propria est, substituero; itemquo do abiecto alicuius parochi animo, qui eiusmodi legi, quae schismati viam aperit, formidine poenae sese accommodavit

3. *Insuper ... diam de caeremoniis* etc. Hac scilicet ratione occurrendum est incommodo, quod iampridem protestantes ecclesiae catholicae, quae Uturgicae Unguao usum semper tuita est, obiiciebant, nuno autom imperiti quidam catholici incaute repetunt, populum nihil eorum intelligere, quao in administrandis sacramentis ecclesia precatur. Si enim parochi caeremonias identidem exponant, populus ea, quae debet, profecto intelliget, aimulque veteres traditiones, liturgica lingua religiose servata, custodien tur.

4. *Denique ut regesta* etc. Merito eadem haec praecepit *cone, Baltimor. an. 1866, til,* P, *cap. 1, num. 223.*

b.

Schema decreti de baptismo.

Baptismi sacramentum aeternae saluti adipiscendae omnino necessarium, idemque praeclarissimum, ac praestantisiimum Dei beneficium, quo in adoptionem divinam assurgimus, et in templum Spiritus s. dedicamurl, quanta cura ac reverentia administrandum sit, serio parochi perpendant. In primis igitur caveant, ne quispiam ab hae ecclesiae, regnique caelestis ianua culpa negUgentiaque sua excludatur. Parentes (e) identidem moneant, ne in filiis recenter natis ad ecclesiam deferendis, ut baptizentur, moras innectant; quod pro multis aetatis illius periculis non sine discrimine fieret spiritualis eorundem salutis. Cumque non raro accidat, ut reapse in vitae periculo versentur, quo in casu quilibet debet, nedum potest, eo modo atque ordine, qui traditur in rituali Romano, baptismum iisdem conferre, (O saepius populum doceant, qua ratione valide conferatur, quao scilicet materia apta sit, quae sint verba formae, quomodo materia ipsa sit applicanda, quomodo eadem cum forma coniungenda, eademquo esse debeat persona, quae materiam applicet, ac formam pronuntiet (c) Id ipsum autom speciali modo exequatur quoad medicos, iis saltem in locis, in quibus hac instructione indigent; praecipue vero quoad obstetrices, quas, quantum in ipsis est, non sinant munus exercere, nisi prius idoneao probatae fuerint ad hoc sacramentum recte ministrandum; casque moneant, ut in eodem conferendo curent, ut aliqua mulier, ct mater praesertim, si potest, testes sint, quao sciBcet do eius collatione et validitate examinari deinceps possint.

Cum vero in incertum aeterna cuiusvis salus poni non debeat, *(d)* quotiescunque dubium, non quidem temerarium, sed prudens occurrat do cullati baptismi sive veritate, sivo validitate, eundem sub conditione conferre non vereantur iuxta ca, quae docet 8 Leo Magnus in epistola ad Rusticum Narbonensem ;* et in altera ad Neoncm Ravennatem quod tamen, ii tempus patitur, *(e)* audito prius, in difficilioribus praesertim casibus, episcopo, fieri debet, *(/)* et io adultis quidem secreto, *(g)* Quapropter expositi, ae derelicti infantes, etiamsi schedulam habeant ignoto auctore conscriptam de baptismo iam cullato, nisi testo aliquo, aliavo monumento, opportuna inquisitione adhibita, eius rei veritas comprobetur, sub conditione baptizentur.

Ad eos autem quod attinet, qui ox haeresi ad catholicam ecclesiam revertuntur, et ab haeretico ministro baptizad sunt, (A) de his regulae instar tenendum est, non continuo, neque indiscriminatim, sed delata, nisi periculum in mora ait, ad episcopum causa, diligentique instituto examine, eatenus tantum baptismum sub conditione iisdem ministrari debere, quatenus dubium aliquod prudens de valida eiusdem collatione supersit, (t) Nihilominus in illis regionibus, in quibus episcoporum iudicio perspectum est, communiter apud haereticos consuetudinem invaluisse illum invalido conferendi, iterandus regulariter sub conditione erit, nisi de valida collatione indubio constet, quamdiu tamen praedicta consuetudo durare censeatur: qua do re in synodis tum dioccesanis, tum provincialibus inquisitionem fecero episcopi non omittant (i) Quotiescumque vero iterandus cat, primum abiuratio haeresia excipiatur, deinde baptíamus accreto sub conditione conferatur, ac deniquo aacramentalis confessio cius, qui ita baptizatus eat, audiatur; (l) caeremonias autom, quae in adultorum baptismo praescriptae sunt, etsi ordinario servari debent, rationabili tamen, gravique causa intercedente, praetermitti, episcopi iudicio, posse in eiusmodi baptismis indulgomus. (m).

De acatholicorutn infantibus, si forte, quod aliquando usuvenit, ad ecclesiam catholicam deferantur, sciant parochi, vitae periculo excepto, non posse ad baptismum admitti, nisi alteruter saltem ex genitoribus, quive genitoris loco est, consentiat, et curaturum se polliceatur, ut in catholica religione educentur, (n) Filios item infidelium, nisi rationis usum iam habeant, ac sponte ad catholicam fidem accedant, vel in certo vitae periculo sint constituti, baptizari absquo consensa alterutrius ex genitoribus, vel eius, qui in materia fidei eorum loco habendus est, prohibemus iuxta constitutiones praedecessoris nostri Benedicti XIV *Postremo mense* 28 februarii 1747, et *Probe te meminisse* 15 dec. 1751. At si quispiam ex iis temero ab aliquo absquo dicto consensu baptizatus fuorit, rem parochus ad episcopum deferat, qui omnino curabit, ut is in Christiana religione educetur, probe noscens urgeri se praecepto Domini eum pascendi, qui gregi eius adnumeratus est, et non sine gravi iniuria tum Dei, tum eius, qui baptismum suscepit, a christiana educatione, adeoque a vita aeterna excludi, qui ad eam per ipsum baptismum ius accepit, ac templum Spiritus sancti factus est In eum vero, qui temere ipsum baptizavit, severo pro ratione culpae animadvertet.

(o) Denique ut reverentiae tanto sacramento debitae consulatur, vehementer inculcamus, ut quibuscumque in locis abusus irrepsit illud extra ecclesiam, atque in privatis domibus conferendi, omnino evellatur1: ai quando vero, necessitate urgente, conferri domi debuerit, quamprimum qui ita baptizatus est ad ecclesiam deferatur, ut caeremoniae suppleantur1: quo tempore de modo collati baptismi parochus sedulo inquiret, ut ai defectu aliquo eius validitas laboret, infantia saluti providere opportune possit.

ADNOTATIONES.

(a) *Parentes identidem admoneant* etc. Visum est non debuisse do hoc vitio taceri, cum sit valde commune. Itaque vix ullum est ox conciliis provincialibus, quod eadem non moneat; quibus quidem concilii oecumenici auctoritate robur addendum c«c, o re existimatum est, ut in re tam gravi parentum socordia excitetur.

(5) *Saepius populum moneant* etc. Haec gene-

1 S *Qrtgtr. Satiant, orat* 40; *fi. Lea* M. eerwt. 1 *de notie· Domini.*

» *CLXYIIdiu II Inquit.* M *et* \1.

• *i.'LXVfllato CXXXVL*

1 (Zrm. wn. *De Baptinto.*

> *Htt. Kant. De Ltpivandit parvulis ff Opportune.*

ralis populi instructio merito inculcata est etiam a A s. Carolo in *conc. Mediolan. 4, p. 2.* Nunc autem multo magis id commendandum esso, iam plura viderunt ex recentibus conciliis provincialibus, inter quao satis sit nominasse *Senon. an. 185U, til. 3, cap. 2, § Quoad; Vend. an. 1859, cap. 22,* g *2, v. Et quoniam; Ultraiect. an. 1865, tit. 4, cap. 2,* g *Cum tanta.*

(e) *Id ipsum autem* eto. Haec quoquo s. Carolus in suis conciliis provincialibus commendare numquam destitit, praesertim *cone. pror>. 5, p. 1;* cx conciliis autem, quae recentor habita sunt, complura idem monoro necessarium duxerunt, praesertim *Lugdunense an. I860, Decr. 21, nurn. 4¡ Capuannm an. 1859, p. 3, cap. 2, num. 6; Ultraiect. an. 1865, tit. 4, cap. 2, § Ne quisquam.*

(d) Quotiescumque dubium non quidem temerarium etc. In utramque partem solet in hao re peccari, ab aliquibus quidem nimia formidine iterandi B baptismum, qui proindo, nisi dubium valde urgens sit, animao securitati, illum sub conditione iterando, providero detrectant: quod merito reprehendite. Leo Magnus in epistola ad Noonem Ravennatem: alii autem nimia facilitate quemvis, do quo postuletur, sine ulla inquisitione ot vanissimis de causis rebaptizant: contra quos faciunt quao habet catechismus Romanus *De baptismi sacramento num. 56.* Itaquo ad utrumquo errorem vitandum animadvertendum esse duximus in iterando baptismo dubium aliquod *prudens* intorcedero oportero, quod tamen ita prudens sit, ut *temerarium tantum* reprobetur: no scilicet, ut s. Leo ait loco citato, *dum speciem aliquam cautionis quaerimus, damnum regenerandarum incidamus animarum.* Qua de ro conferri etiam potest *conc. Bituricmse an. 1850, in decreto De baptismo, § Denique.*

(e) *Audito prius* etc. Cum iteratio baptismi 0 res natura sua gravis sit, ot non raro accidat, ut parochus, ruralis praesertim, minus, quam oportet, peritus sit, hinc necessarium existimatum est parochum admonere, ut antequam sub conditione baptismum itorot, suum opiscopum consulat. Additum tamon est *in difficilioribus saltem casibus,* quibus vorbis faciliores quidem casus omnino non excluduntur, sed simul officitur, ut cum aliqua operandi ratio instat, non importuno α baptismo conferendo parochus detineatur. Cetorum si necessitas urgeat, quae oxpectari episcopi responsum prohibeat, baptismum parochi ipsius iudicio conferendum statim esse, manifestum est; adeoquo adiecimus *si tempus patitur.*

(f) Et in adultis quidem secreto. Hoc quidem invecta in ecclesia praxis merito servat, ut infirmorum scandalo occurratur, cum baptismum iterari in eo vident, quem iampridem voluti baptizatum D habebant; itomquo ut pudori ipsius baptizandi consulatur.

O) *Quapropter expositi* etc. Ritualo quoquo Romanum monet, infantes expositos tub conditione baptizandos esse. Cum tamen do scheda, quao iisdom identidem (ignota quidem manu) apposita roperitur, docente, baptismum fuisse iam .collatum, mentionem non faciat, ox quo cuipiam opinio suboriri posset, conditionatum baptismum eiusmodi in casu esso omittendum, idcirco expresso animadversum est, contrarium tenendum esso iuxta resolutionem s. congr. Concilii in *Romana 15 ianuarii П24,* quam refort Bonedictus XIV *Instil. Vili,* num. *8,* et iuxta doctrinam complurium conciliorum provincialium tum eorum, quae loco citato a Benedicto XIV nominantur, tum praesertim recentiorum, cniusmodi eunt *Albiense an. 1850, tit. 5, decr. 2, num. 2; Tolosanum eiusdem anni n. 61; Burdigalense eiusd. an. tit. 3, cap. 2, num. 3; Auscitanum 1851, n. 73- Viennense in Austria an. 1858, tit. 3, cap. 2, § Infantes; Slrigoniense eiusd. an. tit. 3, decr. 2, num. 2f* et alia non pauca. Cum vero aliquando fiat, ut deprehendatur is, qui infantem exposuit, aut indicium aliquod, undo illo sit, habeatur, idcirco additum est *nisi teste aliquo* etc.

(λ) *De* iis *regulae instar tenendum est* etc. Ita saepe a suprema Sancti Officii congregatione responsum ost; eandemquo doctrinam habent complura concilia provincialia, inter quao *Burdigalense an. 1850, tit. 3, cap. 2, num. 3; Viennense in Austria an. 1858, tit. 3, cap. 2,* g *Infantes; Capuanum an. 1859, p. 3, cap. 2, num. 17; Baltimorense an. 1866, num. 210 et 242,* quae duo postrema testantur etiam de responsis supremae S. Officii congregationis, ita ut necease non sit eadem heic ad verbum reforro.

(i) *Nihilominus in illis regionibus* etc. Ratio huius dispositionis ost, quod in eiusmodi casu invaliditas baptismi ipso iure praesumitur; quandoquidem ox iis, quao ordinario fiunt, praesumptio iuris natura sua oritur *Olos. 5 in L. Cum de indebito ff. De probat.* Itaque hanc doctrinam docuere complura concilia provincialia, inter quao *Mechliniense an. 1607* ab Albiensi an. 1850 citatum; ipsum *Albiense an. 1850, iit. 5, decr. 2, num. 4; Senonense eiusd. an., tit. 3, cap. 2, § Quoad; Westmonasterienss an. 1852, p. 2, § XVI, num.* 7; *Ultraiect. an. 1865, tit. 4, cap. 2, § Propter.* Quia tamen quidquid est contra regulam, id caute, et nonnisi durantibus iisdem causis adhibendum est; idcirco ea verba addita sunt *quamdiu tamen* etc.

(I) *Quotiescumque vero* etc. Ordo hic saepe praescriptus ost in instructionibus, quae a suprema S. Officii congregatione petentibus datao sunt, et ipsa rei natura exigitur; quandoquidem baptismus ante abiurationem indigne susciperetur, et sacramentalis confessio ante baptismum exponeretur invaliditatis periculo. Quod autem sacramentalis confessio post baptismum collatum excipienda sit, suprema S. Officii congregatio non semel declaravit moritoquo idem praescripsit concilium *Westmonasteriense* on. *1852, p. 2,* g *XVI, num. 8.* Ratio est, quia merum do baptismo dubium non excludit eum, do quo dubitatur, ab ecclesiae corpore, neque ecclesiam liberat ab obligatione eum pascendi, adeoquo ne ipsum quidem eximit a legis evangelicae, ecclesiaeque ipsius praeceptis observandis.

(Z) *Caeremonias autem* eto. Ita scilicet rituale Romanum *tit. De baptismo adultorum § Haeretici vero.*

(m) *De acatholicorum filiis* etc. Eadem habet *concilium Baltimorense I,* cuius decretum citatum et confirmatum est in *conc. Ballimorensi II, an. 18o6,* D num. *229.* Item *Westmonasteriense an. 1852, p. 2, § XVI, num. 6.*

(n) *Filios autem infidelium* otc. Quao hole praescribuntur consentanea iis sunt, quao docuit sanctae memoriae Benedictus XIV in constitutionibus citatis.

(o) *Denique ut reverentiae etc.* Necessitas eogit do hoc abusu loqui; quandoquidem per plura loca propagatum fuisse constat. Itaquo etiam concilia provincialia merito adversus oum vocem suam extulerunt, inter quae *Romanum an П25, tit 26, cap. 3 in fine; Urbitanense an. Ib59, p. 1, til. 4, num. 13; Pragense I860, tit. 4, cap. 2, § Baptismi; Colócense tit. 3, cap. 2, § Sacramentum hoc,* et alia.

C.

Schema decreti de confirmatione.

Post sacrum baptisma mystico unguento in confirmatione delibuti sancti Spiritus armaturam induimus, ut advenus oppositam potestatem consista-

moi, eimque debellamus1. Quapropter, ceu morito k Petrus Damiani noimadrertit, Bdccretales paginae, ot sanctorum patrum instituta decernunt, non esso differendam post baptismnm sacramenti huius virtutem, no nos inermes inveniat fraudulentus illo contortor, a quo nemo unquam nocendi inducias extorsit-1. Quod hisco praesertim temporibus, quibus graviora advenus fidem, bonosquo mores ingruunt certamina, eo magis curandum esse, iam alias nos admonuimus1: nunc autem, sacro oecumeoico concilio nobiscum una decernente, episcopio inculcamus, ut caveant, no soguea oint in hoc conferendo sacramento, neve baptiiatos a septennio et sopra adversus malignos spiritus colindantes speciali hac sancti Spiritus unctione corroborare praetermittant Itaque in civitate quotannis, in dioecesi vero tempore visitationis sollemniter illud ministrare non negligent4: tumque ipsi, tum etiam parochi fideles moneant, quemadmodum in conati- B turione *Etsi pastoralis* 26 mari ₮742 praedecessor noster Benedictus XIV iam docuit, licet eiosmodi necessitatem hoo sacramentum non habeat, ut sine eo salvus quis esso non possit, eos tamen reatu peccati gravis teneri, qui cum possint ad ipsum accedere, illud renuunt nc negligent4. Cumque alicubi mos ¡noluerit (a) perpetuae ecclesiae praxl contrarius, ut ordine praepostero iis tantum confirmatio ministretur, qui ad sacrosanctum eucharistiae sacramentum admissi iam fuerint, emendari hoc omnino volumus; praesertim cum ab armatura arceri non debeat, qui adversus hostem iam coepit pugnare, perspectnmque sit, quod ait doctor Angelicus7, multos in puerili aetate propter robur Spiritus sancti perceptum fortiter certavisse pro Christo.

Quo vero debita cum reverentia suscipiatur, episcopi tempestivo parochos moneant, qua die boo sacramentum ministraturi sint; parochi autem con- C firmandos rite praeparent, atque omnia ordine disponant, adultosque doceant, nonnisi sacramentali prius confessione mundatos ad hoo sacramentum accederò oportere.

De infantibus vero in periculo vitao constitutis (b) pertinet ad episcoporum cbaritatam, ut hac quoque gratia, si commode possint, eoa augeant, cum noue probe debeant, se ita effecturos, ut iidem in resurrectione perfecti appareant, maioremquo gloriam ₡onsequantur

ADN0TAT1ONE8.

(a) *Cumque alicubi mos moluerit* etc. Negotium facessere nemini debet, quod hic abusus, quaecumque tandem causa fuerit, immunis ab emendatione tramierit in duobus conciliis provincialibus anni 1860, hoc est in Senonensi, et in Tolosano, nec non etiam in Lugdunensi anni 1852. Notum quippe est ac saepius declaratum, examen, quod de conciliis pro- D vincialibus apud e. congregationem Concilii instituitur, ad omnimodam, proprieque dictam approbationem nullo pacto esso directum, neque raro fieri, ut quaedam emendatione digna dissimulentur propter peculiares sive temporie, rive loci, rive personarum circumstantias. Ceterum confirmationem anlo eucharistiam conferri expresso vetuit concilium A *Lambetéense an. 1281, cap. 4, et Biluricenee an. 1584, tit, XX, can. 7.* Quao voro causa praetexitur eucharistiam confirmationi praemittendi, ut *maiore cum inlelligenlia* haec suscipiatur, contra immo facit; cum manifestum sit maiorem iutelligcntiam in eucharistia, quam in confirmatione requiri, atquo ad eucharistiae dignitatem pertinere, ut confirmatio potius ad cam, quam ut ipsa ad confirmationem praeparationis Joco sit Neque magia altera volet ratio, nimirum ut uberior in confirmatione suscipienda sit fructus. Cum enim ab usu rationis pugnare cum spiritibus malis pueri incipiant, si paratis a Christo armis, hoc est sacramento confirmationis interea priventur, id non fructui, neque utilitati, sed damno est acconsondum. Quamquam hoc generaliter cavendum est, no alicuius rationis specie, quao forte occurrat, vetustissima atque universalis ecclesiae praxis convellatur. Quod enim ubiquo ac semper ecclesia tenuit, id non sine maximis rationibus factum fuisse, tenendum est Quid quod, septennio vix exacto, quo tempore ad eucharistiam nomo admitti solet, tonsuram conferre per canones licet, cum tamen quempiam, qui confirmatas iam non sit, ad tonsuram admitti iidem canones vetent? Quid quod ai ad eucharistiam omnes promoveantur, antequam confirmentur, ansa plurimis praebetur confirmationem negligendi? Omittimus cetera.

(b) *Huc,* recte ait Caulanua *Comment, in pontif. Rom. p. 1, tit. 1, J 1, num. 6, spectare videntur verba pontificali» initio recitata: Pontifex infantes.,, confirmaro volens* etc. Conferri etiam potest *Suarea in 3 part. disp. 35, sect. 2, § Circa tertium.*

d.

Schema de sanctissimo eucharistiae sacramento.

Admiranda charitatis effusio, qua Christus Dominus in venerabili eucharistiae sacramento semetipsum nobis donavit, adigit nos, ut religionis gratique animi sensus in fidelium pectore omni ope excitemus et foveamus, invidiaeque satanae, qui furere adversus illud nunquam desinit, quantum in nobis est, resistamus. Quod igitur omnium fidelium, nedum pastorum, exprimoro lacrimas debet, id nos, sacrosancto nobiscum consentiente concilio, omnino detestamur, Dei Filium, de quo Pater aeternus introducens eum in orbem terrarum dixit: *Et adorent eum omnes angeli eiusl,* inter aliquas nationes, quae christiano nomine censentur, veluti profugum incederò cogi, civilibus legibus, aut magistratuum decretis interdicentibus, ne publice ad infirmos deferatur, neve sacrae processiones, quas ecclesia ad eius cultum instituit, et adversus haereticos semper propugnavit, habeantur. Quapropter antistites sacri omnem operam interponant, populumque fidelem doceant, ut ipse quoque instanter postulet, neque unquam postulare desinat, ut eiosmodi sive leges, sivo decreta aboleantur, honorque debitus Dei Filio, ac religioni catholicae cultus sui libertas restituatur, . quique illam turbare ausi fuerint, ut par est, coerceantur. Tum vero omnes sive per so, sivo per parochos, verbique Dei praecones hortentur, ut quotiescunque praecelsum hoc et venerabile sacramentum per vias, et loca publica, deferri contigerit, magna cum frequentia, magnaque fidei ac religionis significatione illud comitentur, indulgentiis, quas pro tali honore ac reverentia haec apostolica sedes largita est, iisdem saepius expositis. Illud vero praesertim inculcari volumus, ut quam saepissime fieri potest ad idem sacramentum percipiendum fideles accedant; et ad pueros quod attinet, licet requirendum sit, quemadmodum s. Thomas docet, ut ia-

1 *S. CynL Ilierosol. caUck. 3 myitag.*

' *fcrm. t Dt dedic. erd.*

• Eacyd. XmIm 8 dee. *1849, § Interea.*

• flnvd. *XIII* m *cene. prorine. Rum. an. 1725, tit. M, cap. 4.*

• *9 111, nnm. IV.*

4 *Cfr. diatn Mariinrt V, canti. Inter cunctae VIH Kai. Mart 1418 » interro^. faeiendit nupectie* de *haereri Wieleffa ¡inni, interrap. 19.*

7 3, puieW. *72,* art 8, e¿. *3.*

• Ctf· *Paris. IV an. 829, cap. 33, i. Them. 3,* «pmert. *72,* art *8, ad 4.*

I *Ps. XCVI. 7, Hebr. I, C.*

ceperint aliqualem usum rationis habere, quo possint A devotionem concipere huius sacramentil, ne morosius tamen, quam par est, prohibeantur, memores verborum Domini apostolos reverentiae nomino arcentes parvulos increpantis: *Sinite parvulos venire ad mel.*

Cum voro frustra ad pietatem populus exstimuletur, ai contraria sacerdotes exempla praebeant, officiunt omni studio episcopi, opportunis etiam propositis poenis, no citatu actione aut pronuntiatione missae celobrontur, sed ea immo non modo rituum, ac verborum integritate, verum etiam gravitate, sine qua rovorentia esso non potest, ut ad semihoram, ai privatae sint, saltem accedant. Cetera autem omnia, quae ad cultum augustissimi huius sacramenti pertinent, diligentissima cum caeremoniarum observantia, dobitoquo modestiae ac pietatis habitu perfici, loca etiam, vestes, vasa sacra, quae eidem sivo custodiendo, sivo ministrando dicata sunt, maximo, quo fieri potest, nitore, logibusque, quae B do illis ab ecclesia latae iam fuere, apprime servatis, haberi curent, ut iutuentes aspectu ipso ad religionis sensa excitari, et ad divinarum rerum contemplationem elevari se sentiant.

ADNOTATIONES.

Visum est incongruum, oxemplique fore minime boni, si toleranti silentio gravissima illa iniuria in Christum Dominum praetermittatur, aut levis quaodem do ipsa expostulatio fiat, qua oum ad infirmos publico deforri, aut sollemni pompa per vias circumduci alicubi interdicitur; praesertim cum ab ipso Turearum imperatore haec non modo permitti notum sit verum etiam eximiis honoribus decorari.

Nequo etiam omitti exhortatio potuit ad haec sacra mysteria frequentanda, cum fidelium pietas in hac ro valdo intepuerit Omnino autem necessarium visum est, coercere nonnullorum sacerdotum in 0 agendo sacro irreverentiam, non modo quia pessimi exempli res est. verum etiam quia in locis quoque, in quibus minus oportuit, frequentius in ea peccatur.

Cetera, quibus vigentibus legibus provisum iam esse constat, synodis diocccsanis, vel etiam provincialibus, ut eorum exeeutio rite exigatur, relinquenda esso consuimus.

13.

Schema decreti do patrinis.

Pia mater ecclesia parvulos suos per lavacrum regenerationis Christo renatos, sicut modo genitos infantes indigentes nutrice ao paedagogo, patrinorum fidei ac caritati ox vetustissima consuetudine commisit. Idcirco sacrum semper habuit nc praestantissimum patrinorum officium, quo ipsi apud Deum sponsores pro filiis spiritualibus adatare debent; iisdemquo, in parontum defectu aut nogligcntia, P sollicitudinem verae caritatis impondero, ut ad omnem virtutis rationem instituti paulatim in Christo adolescant, donec tandem viri perfecti, iuvante Domino evadant. Hinc cum baptismus sit regeneratio ad vitam spiritualem, quao per confirmationis sacramentum roboratur ac perficitur, ox patrini munere, quod in utroquo sacramento geritur, spiritualis cognationis vinculum inductum est, quemadmodum ex naturali generatione oritur naturalis cognatio. Attamen dolendum huiusmodi officium nostris temporibus adeo perfunctorio tractari, ut apud multos instar merao caeremoniae habeatur. Parentes baud raro, non tam pietatis, quam alterius cuiusquo commodi et emolumenti rationem habentes, non eos prae caetoris seligunt qui filiorum animae magis consulere, quam qui inopiae subvenire pos-

• *3, quaesi. SO, aH. 9, ad 3.*

i *Marc. X, 14.*

sunt: pstrini suscepUe tutelae gravitatem eaepe aut ignorant aut parvipendunt.

Quamobrem ne tam salutaris disciplinae ratio unquam depereat, nos, sacro boo approbante concilio, fideles omnes et praesertim parontea ac patriaos graviter monemus, ut sedulo perpendant quid ab iis, qui hoc munus suscipiunt, praestari oporteat. Itaque pstrini filios suos spirituales cohortentur „ut castitatem custodiant, iustitiam diligant, caritatem teneant, et ante omnia symbolum ot orationem dominicam eos doceant, decalogum etiam, et quae sunt Christianae religionis *rudimenta 41. Haec enim sunt quae Deo pro parvulis spoponderunt. Parochis autem aliisque curam animarum habentibus mandamus ac praecipimus, ut ad boc munus, sive per se sivo per procuratorem, oboundum, non admittant infideles, haereticos, aut schismaticos, non publice excommunicates aut interdictos, non publico criminosos aut infames, aut qui ignorant rudimenta fidoi: continuo edocentes fideles sibi concreditos non posse tam sancto munere, uti par est, defungi, qui ab ecclesiae communione seiuncti sunt, aut oiusdem praecepta manifesto et pervicaciter contemnunt. Episcopi vero sedulo invigilent ut haec a parochis exoquutioni mandentur. Spiritualem eognationom, quae oritur ex sacramentis baptismi ct confirmationis, ultra personas et gradus a sacrosancta Tridentina synodo sesa. XXIV cap. 2 Do ref. matrim. praefinitas extendi non permittimus, nullamquo eiosmodi cognationem aliunde oriri expresse declaramus; ot qunccumque alia α praedicto Tridentino concilio constituta sunt, religiose observentur.

14.

Schema constitutionis do titulis ordinationum patnnn examini propositum1.

Pius episcopus serrus <ervorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De titulis ordinationum.

Quia (a) bonis suis temporalibus ecclesia multis ia locis misere spoliata existit, unde fit ut beneficia pro titulo sacrae ordinationis plerumque deficiant, et saepe etiam alius doest sacris canonibus probatus titulus, quu caveatur no qui divino ministerio adscript! sunt cum ordinis dedecore mendicaro cogantur aut sordidum aliquem quaestum exorceuot; idcirco ccclcaiahticae hac super ro sanctiones temperare, ct ad praesentes rorum ac temporum circumstantias accommodare necesao ducimus. Itaque, sacro approbanto concilio, decernimus ut in quibus provinciis et dioecesibus ncque sufficiens beneficiorum aut pensionum ecclesiasticarum numerus est, nequo patrimonii titulus servatis sacrorum canonum praescriptionibus constitui potest, liceat cpiscopis eos quos pro necessitato vel commoditate ecclesiarum suarum assumendos indicaverint, ordinare titulo patrimonii prudenti ipsorum iudicio congrui, et maiori qua fiori potest securitate constituendi; et si nec ita patrimonium haberi possit, eosdem episcopi ordinent titulo servitii suae dioecesis seu ecclesiae, et do ecclesiastico officio provideant, quo decenter sustentari valeant Curent autem (à) episcopi sive per oblationes fidelium, quorum erga ecclesiam pietas eum in finem excitanda erit, sive per alia pro locorum opportunitate subsidia id obtinere, ut ot is babeatur sacrorum ministrorum numerus quem Dei cultus ac fidelium cura postulat, ot eorum qui indigent inopia sublevari queat

1 8. Anguitinas.

1 Patribus diatribstum in eoorr-egatirae grtersli XXIX. Vid. L L, col 8M a

ADNOTATIONES
ad schema de titulis ordinationum.

(a) lode ab antiquis ecclesiae temporibus sancitum est, ut nemo ordinetur absque legitimo titulo, quo honesta eius sustentatio in tuto ponatur. Gravibus etiam verbis hanc disciplinam confirmarunt patres Tridentini sees. XXI cap. 2 De reform., ubi primo loco beneficii titulum, qui proprius est et canonicus sacrao ordinationis titulus, memorant, et deinde ad titulos patrimonii et pensionis ecclesiasticae sermonem vertunt Patrimonii autem titulus, quamquam initio ecclesiae pene ignotus, et labeotibus saeculis ex benignitate admissus, frequens tandem evasit propter imminutum beneficiorum ecclesiasticorum numerum.

Verum recensori hac aetate maximas totum hoc negotium angustias iamdiu affert multarum regionum episcopis, eo quod sacrae ordinationis titulus legitime constitui vix umquam possit In multis enim Jocis sufficiens bonorum ecclesiasticorum copia deest, unde beneficia et pensiones ecclesiasticae ibi plerumqne deficiunt Patrimonium vero non solum a multis clericis non possidetur, sed etiam quando possidetur, in sacrae ordinationis titulum rite et legitime erigi saepe nequit, quia pleraeque leges civiles de facto impediunt canonibus praescriptam huius tituli firmitatem ac securitatem. Quare nullam perspicientes viam, qua disciplinam canonicam hac in ro observaro possint, molestissimas hao in re anxietates episcopi patiuntur.

Eae autem videntur esso nunc circumstantiae ut, licet ea quae de titulis ordinationum hucusque provide statuta sunt quantum fieri potest conservari debeant, generali tamen concessione tollendae sint difficultates in quibus tam episcopi quam ordinandi versantur. Hinc primo quidem innuitur ut, ubi adiuncta id fieri sinunt, religiose etiam nunc observentar ea quao do sacrao ordinationis titulis canones, ot praesertim Tridontioum concilium, edixerunt. Ubi vero nec sufficiens beneficiorum aut pensionum ecclesiasticarum numerus est, neo patrimonii etiam titulus ad normam canonibus determinatam exigi potest, ibi permittitur episcopis ut eiusmodi etiam patrimonium admittant quod praefatis quidem sanctionibus omnino conforme non sit, prudenti tamen episcoporum iudicio in praesentibus circumstantiis sufficere debeat, et maiori qua fieri possit securitate constituatur. Quod si istiusmodi etiam patrimonium exhibere ordinandus nequeat, tum licebit episcopo eum ordinare titulo suae dioecesis, in qua ei ecclesiasticum aliquod officium committat, quo honestae sustentationi sit consultum. At firma omnino manet regula ut illi soli ad sacram ordinationem admittantur, quos pro ecclesiarum suarum necessitate vel utilitate episcopus assumendos indicaverit Quam quidem in iis qui titulo patrimonii vel pensionis ecclesiasticae ordinantur stricto observari voluerunt concilium Tridcntinum, sess. XXI cap. 2 De reform., et seis. XX111 cap. 16 De reform., et Romani pontifices, e quibus citare sufficiat Innocentium Xlllconstitutione *Apostolici* ministerii 13 mai 1723 et Benedictum Xlll constitutione *In supremo* 25 septembris 1724. Multo magis servari eadem regula debet in iis qui nullo alio quam dioecesis titulo ordinantur, cum is ipse profecto operam in ea praestandam indicet, quao absque necessitate vel saltem utilitate non concipitur.

(b) Propter bonorum ecclesiasticorum possim defectum, et maiorem ipsam circa ordinationis titulum concessam facilitatem, addenda videbatur haec generalis admonitio, ne ob facultatum temporalium carentiam minor sit quam cultus divinus et cura fidelium exigant sacrorum ministrorum numerus, aut cleriA eorum indigentium necessitatibus succurri nequeat. Diversimode in diversis dioecesibus utrique huic periculo laudabiliter obviam ire episcopi procurant Nulla tamen videbatur in specie methodus indicanda, sed totum hoc negotium episcoporum pro dioecesis suae opportunitate prudenti iudicio relinquendum esse, et fidelium hac in re pietatem excitari oportere, ut ecclesia spontaneis eorum oblationibus adiuta sufficientem pro cultu Dei et fidelium cura sacrorum ministrorum numerum assumere, eorumque, ubi opus fuerit, indigentiam sublevare queat Ceterum quoad clericos bene do ecclesia meritos et senio vel aegritudine impedito quominus in vinea Domini laborare pergant, peculiaris fuit provisio insinuata ubi do vita et honestate clericorum actum est

15.
impedimentis matrimonii, ac speciutini de impedimentis cognationis legalis, publicae honestatis, ct affinitatis.

Schema decreti.

Cap. L
De impedimento cognationis legalis.

Ad eliminandas quaestiones ex varietate legum civilium atquo ex non concordi doctorum interpretatione exortas super impedimento cognationis legalis, eineque extensione, sacro approbante concilio, statuimus, ox adoptione, prout apud diversas gentes civili lege constituta eat, cognationis legalis impedimentum induci. Quapropter inter adoptantem et adoptatum, huiusquo filias, item inter adoptantem et coniugcm adoptati, ct inter adoptatum ct coniagem adoptantis, resoluta etiam quocumque modo adoptione, matrimonium consistere non potest. Adoptatus vero cum filiis legitimis ct naturalibus adoptantis nuptias invalide contrahet, quatndiu filii sub potestate patris maneant vel duret adoptio. Neque in posterum cognatio legalis alias personas attingat

Cap. II.
De impedimento publicae honestatis et affinitatis.

luslitiao publicae honestatis impedimentum, ubi matrimonia quacumque ex causa nulla sint, prorsus tollimus. Quod si copula carnali ea consummari contingat, affinitas exinde orta secundum gradum non excedat.

ADNOTATIONES PRAEVIAE.

Inter alias quaestiones, quao in Commissione pro reformande disciplina ecclesiastica pertractatae sunt, fuero sequentes: I. *An respectu habito ad praesentes temporum circumjtantias ius ecclesiasticum aliquam exigeret correctionem circa impedimenta cognationis naturalis et affinitatis, nec non cognationis spiritualis?* II. *An pro sponsalibus aliqua forma esset praescribenda ad ejfectum reddendi irrita quaecumque alia, quae ea forma inita non forent?* Cum voro fusius de prima esset disputatum, reverendissimi consultores iverunt unanimes in sententiam, *nihil esse innovandum neque* in *gradibus remotioribus lineae obliquae cognationis naturalis et affinitatis, ut sunt tertius et quartus.* Animadverterunt siquidem a) retento tertio ct quarto gradu manere principium *ne matrimonia* tn *familia fiant,* quod facile despiceretur occurrente uno ex istis gradibus remotioribus cum propinquiore; b) hanc legem, si a tempore concilii Lateranensis IV observari potuit, facilius nunc retineri. com matrimonia extra familiam minori dispendio contrahi valeant ex commoditate itinerum et relationibus commercii; c) retentis his gradibus sic dictis minoribus tutius legem in maioribus ob-

terrari, neo tam frequentor in ietia dispensationem petitam iri; d) neque respectum habendum cmo ad civiles codices, qui hos gradus non attendunt, cum o converso haec videretur esso causa retinendae ecclesiasticae regulae; o) neque demum frequentiam dispensationum reputandam esso motivumromovendi impedimenti, cum dispensatio nomper detur propter aliquam causam, ot petitiones dispensationum multum conferant ad confovendam communionem fidelium cuín s. sede, quando vix alia est hodio occasio *necessaria* huius rotinendao necessitudinis.

Quod postremum raotivum suasit ne istoram minorum graduum dispensatio por delegationem decreto conciliari faciendam episcopis remitteretur. Hoo confirmabatur duabus aliis animadversionibus, nempo frequentiores tunc futuras quam nunc et pono necessarias dispensationes in quolibet casu, et s. sedem facilem se exhibuisso in concedendis episcopis facultatibus, cum id in bonum fidelium tendere perspexit

Quao do cognatione naturali disposita sunt,· eadem do affinitate esso servanda placuit, cum votus regula cauunica sit a concilio Tridentino quoquo retenta, affinitatem ex copula maritali ortam oodem modo i\c cognatio naturalis esso ordinandam.

Circa cognationem spiritualem reverendissimi consultores paritor putavero eam esso retinendam, ct nihil esse innovandum, cum hoc impedimentum, quemadmodum est α concilio Tridentino cohibitum, nullum importet observationis dispendium. Quod vero spectat ad interpretationem decreti Tridentini concilii, provisum est in altero decreto *De palrinis.*

Quoad altoram quaestionem reverendissimi consultores considerarunt difficillimum esso ot ex experientia vix possibile ut sponsalibus aliqua forma daretur, quae et facilis observatu ot universalis oxisteret. Pluries revera hac de re actum esse memorabant apud s. sedem petentibus episcopis, et post diuturnas concertationes nihil esse innovatum. Animadverterunt praeterea obligationem naturalem non esso alicui formao subordinandone niai gravissimae occurrerent causao, quas subsistera eis visum non est. Potissima enim causa ab episcopis allegata ea erat, ut concordia oxisterot inter ius canonicum et civiles codices, lain voro ex una parte perpensum est diversos codices civiles pro diversis nationibus non oamdom sod diversas praescripsisse formas sponsalibus, et ius ecclesiasticum unam tantummodo eamquo universalem debere praescribere. Ex altera voro parte considerarunt inutiliter omnino quaeri hanc concordiam, cum civiles codices, etsi formam sponsalibus praescripserint, ex iis tamen nullam induci matrimonii celebrandi obligationem recognoscant, ct multo minus impedimentum publicae honestatis exiude oriri confiteantur. Retinendam proindo consuerunt esso vigentom legem, sponsalia quocumque modo inita (nisi aliud obstet ratione personarum) valere, ot ex eis induci publicae honestatis impedimentum ad primum gradum, cum publici moros id etiam hodio postulent, sicut antiquitas postulare ethnicis quoquo iuris consultis visum est.

ADNOTATIONES AD PRIMUM CAPUT.

Ecclesia cognationis legalis impedimentum ex civili Romanorum iure assumpsit. Ex innovatione autem α lustiniano inducta inter adoptionem et adrogationem, disputatum deinde est a doctoribus, an cognatio civilis non solum ex adrogatione, sed etiam ox adoptione nosceretur. Similiter cum adoptio apud diversas gentes obtinens perfectam imaginem non referat neque adoptionis neque adrogationis romani iuris, a doctoribus pariter disputatum est, an ex tali adoptiono ihipedimentum cognationis legalis enasceretur. Ad has controversias tollendas non minus, quam ex consideratione, quod ex adoptione (quaecnmque eius forma sit) nova necessitudo exurgat, statutum est ex quavis adoptione cognationem legalem exurgere, aicut ex publicis moribus in codicibus quoquo civilibus receptum est. Hoc autem novum decretum consonum est et responsionibus datis a s. Poenitentiaria et a suprema congregatione a. et universalia Inquisitionis. Notaro sufficiat unam vol alteram. Refertur in *Tom. XII* n. *20* respons. s. Poenitentisriae d. Lasserre vicarium generalem Pctrocorensom proposuisse dubium sequens: „Cum in regno Gallino adoptionis ius modo legalitor (ex codice Napoleonico) sit receptum, quaeritur an canonicum impedimentum adoptionis dirimens locum etiam habere debeat?" Et s. Poenitentiaria respondit: nAffirmative, si res sit do adoptiono legitime inita". Pariter ■. congregatio Romanae et universalis Inquisitionis, ut habetur authenticum exemplar in tom. XXXIII, n. 249, respons. a. Poenitcntiariae in *Neapolitana* ad dubium „An adoptio celebrata in forma praescripta a codice civili regni Neapolitani (esc forma codicis Napoleonici) producat nec no impedimentum canonicum cognationis legalis dirimens matrimonium?" respondit sub dic 23 febr. 1853 *affirmative.*

In schemate autem addita sunt verba *ex adoptione lege civili constituta,* ut significetur non solum adesso deboro *factum adoptionis,* sed «tiara quod hoc factum habeat *adminiculum iuris,* id est *ex iure* fiat et *adhibitis solemnilalibns* a lege regioni» praescriptis. Ex defectu solemnitatuin non inducitur cognatio legalis. Sic apud *Ferrarie* v. matrimonium art. 2 additio ex novissima Romana editione notatur casus sequens: „In Bulgarian provincia mos est ut patresfamilias aliquando sibi in filios adoptent *absque tamen ulla iuris eolemnitale* aliquos pueros ct puellas. Huiusmodi adoptati communiter inter catholicos ibi commorantes voluti filii legitimi reputantur, adeo ut in hacrcditato etiam succedant Supplicatur ut declararo dignetur s. congregatio an falis adoptio impedimentum pariat *cognationis legalis.* Et in congregatione generali S. Officii habitu coram sanctissimo dic 16 aprili» 1761, sanctissimus declaravit praefato in casu nullum existoro impedimentum.3

In enumerandis pariter personis, inter quas contrahitur hoc impedimentum, sermo habitus non est do *descendentibus* adoptati, cum isti ex lege adoptionis communiter recepto non transeant in potestatem adoptantis, atque tunc etiam inspecto iure romano non contrnhunt legalem cognitionem. Fit exceptio dumtaxat quoad filias adoptati ratione reverentiae ab iis adoptanti debita, ct consuetudinis quae inter easdem personas intercederò necessario debet Similiter nec de *coadoplieis* facta est mentio, quia do istis ecclesiao canones, ut notant communiter doctores, numquam sunt locuti.

Addita sunt ultima verba *neque in posterum* etc. ut corrigerentur vigentes canones qui loquuntur de cognatione legali, quao attingit ascendentes adoptantis et descendentes adoptati, cum do adrogatione iure romano inducta sermo est.

ADNOTATIONES AD CAPUT SECUNDUM.

Postquam matrimonium, quod vocant civile. Infelicitor invectum est, casus multiplicantur in quibus ex matrimonio invalido nondum consummato oriatur hoc impedimentum publicae honestatis ct quidem usque ad quartum gradum ex iure vigente, quod non potest absque dispendio tolerari. Similiter, quia matrimonia baec civilia a guberniis exiguntur ante celebrationem matrimonii eoram ecclesia, evenit ut Christi fideles, qui velint ecclesiae leges obser-

vare, ea frequentent Animo adimplendi caeremoniam A mere civilem, et bine matrimonium non intendentes celebrare, nec impedimentum publicae honestatis incurrunt Inde est ut, ad bas fori praesertim externi difficultates praecavendas, visum sit tollere publicae honestatis impedimentum, quoties matrimonium ex quacumque causa fuerit invalidum. Non erant pariter concordes doctores super interpretatione eap. IV conc. Trid. seas. XXIV, De reform, matr., an concilium loqueretur de copula stricte fornicaria vel de copula etiam habita in matrimonio invalido, quod post invectum civile matrimonium saepius evenit. Ut controversia cesset, et frequentis casus dispendium evitatur, statutum est affinitatem exortam ex consummatione matrimonii quacumque ratione invalidi secundum gradum non excedere.

b.

Schema decreti1.

Caput L

De sponsalibus.

Ad praecavendas fraudes aliaque incommoda avertenda quao ex clandestinis sponsalibus frequenter obvenire solent, volumus atque decernimus, ut eadem in posterum per scripturam utriusque contrahentis manu signatam, aut saltem coram duobus vel tribus testibus ineantor; secus nullius sint roboris etiam in foro conscientise, nuUumque propteres ox iis impedimentum sive dirimens sive impediens oriatur. Ut autem hoc decretum cuique facilius innotescat, animarum rectores in suis ecclesiis frequenter, primo praesertim anno, populum de eodem moneant illudquo explicant

Caput II.

De impedimento cognationis legalis.

Ad eliminandas etc. etc. ut *supra, sub* a.

Caput III.

De impedimento publicae honestatis et affinitatis.

Justitiae publicae honestatis etc. etc. *ut supra*

OBSERVATIONES AD CAP. I.

Pluries anteacto tempore apud s. sedem, petentibus episcopis, actum est de forma aliqua praescribenda pro sponsalibus, observandaque sub nullitatis poena si aliter contraherentur; nuperrime vero occasione huius oecumenieae synodi idem postularunt episcopi complures. Et sane, cum sponsalium contractus nulli addictus sit formae vel conditioni, atque ut plurimum voce tenus et absque testibus iniri consueverit; quoties contingat alterutrum ex contrahentibus sponsionis suae poenitere, veritas haud facile detegitur, cum eadem res quam alter negat, ab alio affirmetur. Inde vero lata patet via seducendis puellis occulta vel simulata etiam futuri D matrimonii sponsione; atque indo etiam saepe oritur discrimen et pugna interioris conscientiae fori cum foro ecclesiae exteriori.

Porro cum radix horum mulorum in defectu probationum consistat datae redditaeque a contrahentibus promissionis, remedium proponendum est efficax simulque universale quo, sarta tecta manente libertate contrahentium, sponsionis eorumdem certa argumenta praesto haberi possint. Iam vero visum est id unum proponere ad sponsalium valorem in posterum, quo, suboriento dubio motaque lite, necease haberet index ecclesiasticus ad veritatem cognoscendam ferendamque sententiam, nompe probationem per scripturam vel per testes. Excogitari quidem potuisset vel praesentia parochi aut officialis ecclesiastici, vel publici notarii qui scripturam conficeret, vel quid aliud simile. Verumtamcn haec remedia haud satis expedita, noquo omnibus accommodata visa sunt

16.

Schema coostitutionIs de civili, quoad vocant, matrimonio.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De civili, quod vocant, matrimonio.

Quaecumque ad matrimonii inter fideles celebrationem ot vim pertinent ecclesia Christi collata sibi divinitus potestate moderatur ac rogit. Dum vero saecularia statuta de civilibus matrimonii B eiusdem decernunt effectibus, ad ecclesiasticam ordinationem sic referantur oportet, ut cam nequo praecurrant, neque deserant, sed eidem plane consentiant, atque adeo a matrimonio ipso rato vel irrito prout ab ecclesia constitutum est, et in quo laicae potestatis nullae sunt partes, initium normamque desumant.

Cum autem quo indignius praestitutus hic rerum ordo violatur hoc tempore ac subvertitur, summo cum animarum detrimento, eo studiosius ot illi adhaerendum sit, et animarum saluti consulendum; propterea nos, sacro hoc approbante concilio, supremos imprimis populorum rectorea in Domino obtestamur, ut memores Christianorum matrimonium non profanis sed sacris accenseri rebus, Deo quae Dei sunt reddentes, divinam eccleaiao in matrimonium idem agnoscere ac revereri non postponant auctoritatem, qua sublata, familiae 0 Christianae, atque idcirco totius societatis incolumitatem in maximum adduci discrimen necease est.

Fideles quoque universos pro paterna nostra sollicitudine monemus, et quantopere possumus requirimus, ut catholicae veritatis hac de re praeceptiones sedulo recolant, firmiterque teneant, ex quarum exequutione conjugalis foederis vis omnis pendet ac robur. Sciant nullum inter ipsos matrimonium constare, quin una simul sacramentum sit, et quamlibet aliam inter eosdem viri et mulieris, praeter sacramentum, conlunctionem, cuiuscumquo etiam civilia vi legis factam, non veri nominis matrimonium esse, sed turpem atque exitialem concubinatum. Sciant praeterea nulla unquam ratione valere coram Deo Christianorum matrimonium cui canonicum aliquod obstat dirimens impedimentum, nec firmitate unquam carere quod nullo existente canonico eiusmodi impedimento initum fuit. Sciant D demum non aliter quam coram ecclesia matrimonium contrahendum esse: si secus factum fuerit, irritum ac nullum ab iis attentari contractum qui dirimente clandeatinitatis impedimento tenentur, illicitum vero, etsi ratum et verum, eoe matrimonium contrahere qui dirimente huiusmodi impedimento non obstringuntur.

Quapropter ubi civiles leges matrimonialis consensus coram laico magistratu declarationem fieri iubent, nonnisi matrimonio in faciem ecclesiae legitime prius celebrato, et animo actum mere civilem exercendi, licebit fidelibus, ne et ipsi et proles civilibus priventur effectibus, eam emittere1; sin autem laici magistratus prius adeundi necessitatem leges imponant, fas item erit fidelibus illum adire, eodem tamen mere civilem actum explendi animo. Postquam vero saecularis potestatis legi-

1 Ad oram csiusdsm exemplaris huius schematis habetur ista tnlaiadreril·) s Lodorico Jacobiri Comaissioal pro rebus disciplinae a seervüs propria nane exarata: .NsU' adunanza deba ConMeoe tenuta il 5 πιηκχio 1870 si un) U capo nuovo de *Sponsalibus* ai dee capi «rila ragnarioae ledale e sull' tapediànto di pnblka oaeaU.*

1 Bottom XIV. Uterae apostolica® *Redditae sunt nobis* П sepi- ‡74

bua morem ipsi gesserunt, non differant ecclesiae legibus parere, et coram eadem matrimonium inire: interim toro ab omni innuptis probibita ℭonversa tiono abstineant.

Episcopi autem tam in provincialibus et dioecosania synodis poat hanc occumenicam celebrandia, quam extra eas, constantem illam ecclesiae doctrinam exponere, atquo Inculcaro non praetermittant. Parochi etiam, confessarli, aliiquo ecclesiastico ministerio operam navantes aoain, qua data occasione, et consiliis, et monitis, et hortationibus, et eiusdem doctrina© explanatione, in eam curam praecipuo studio incumbant, ut fideles qui eorum regimini ao disciplinae concrediti sunt a tot tantisque contra matrimonii sacramentum nunc grassantibus erroribus sibi tuto praecaveant, et Dei oeclesiaeque legibus pio ao religiose obtemperantes, sancto tractent sacramentum idem de quo ait Apostolus: ^Sacramentum hoc magnum est: ego b autem dico in Christo et in ecclesia- >, ut tam sibi quam proli divinae gratiae abundantiam salutemque spiritualem conquirant.

ADNOTAT1ONE8.

Cum Doi ecclesiacquo hostes maxime conspirent .contra sanctum matrimonii sacramentum, et mala ingentia induxerint per illud quod vocant civile matrimonium; idcirco inter quaestiones die 6 iunii 1867 episcopis propositas, haec quoquo erat: 0Quanam adhiberi possint remedia ad impedienda mala ex civili, quod appellant, matrimonio provenientiaT“ Tam episcopia quam commissioni nostrao visum est praecipuum remedium haberi in eo ut falsa, quao circa civilo hoc matrimonium, ct civilis potestatis in ro matrimoniali immixtionem, multorum mentibus insidet existimatio exstirpetur. Opinati itaque sunt consultores 0 in futuro concilio disciplinare etiam condi debere decretum, ita concinnandum, ut quae alias hac in re a sede apostolica declarata fuerunt, plane ét integre proponantur.

Ipsis imprimis gubernantibus iura ecclesiae circa matrimonium christianum in memoriam revocantur, iiquo monentur no illa violari sinant. Fidelibus deinde ob oculos ponuntur ea, quae, occasiono civilis, quod vocant, matrimonii, de valoro vel liceitate matrimonii Christiani dicenda sunt, quod spectat ad potestatem sive ecclesiasticam sive civilem. Dispositiones autem in hoc schemate indicatae ex variis sedis apostolicae documentis, sub Benedicto XIV, Pio VI, Pio VII, et sanctissimo domino nostro Pio IX emanatis desumptae fuerunt; non tamen fuit facta singulorum citatio propter magnam circumstantiarum, de quibus agunt, diversitatem.

Ex duobns principiis ad dogmaticum potius de- D cretum pertinentibus pendent quae in nostro schemata habentur; scilicet, quaocumquo matrimonii christiani celebrationem et vinculum respiciunt, soli ecclesiae nullatenus vero civili potestati competere, et matrimonium christianum non posse ad instar civilis contractus haberi, nec separatum umquam in eo existoro contractum a sacramento.

Positis bis duobus principiis, et diversis sedis apostoliche documentis supra memoratis, fluit 1· ipsam matrimonii celebrationem coram ecclesia fieri debere, et per se non licere nuptias ipsas inire coram civili magistratu. Consequenter non solum illicite et invalide agere qui, cum sint clandestinitatis impedimento ligati, aliter quam in faciem ecclesiae contrahunt; sed illicite etiam agere reliquos omnes aliter contrahondo, quamquam ii qui a forma Tridentina servanda liberi sunt validas nuptias ineunt, quacumque tandem ratione sibi verum praestant mutuum consensum matrimonialem de praesenti. 2° Non aliter itaque conciliari posse ecclesiae iura et principia cum praescripta a civilibus legibus necessitate coram civili magistratu manifestandi consensum matrimonialem, nisi pro casuum diversitate eam adhibendo agendi rationem, quam praesens schema indicat.

Demum propter summam hisco maxime temporibus rei gravitatem visum eat, eas ab episcopis aliisque locorum ordinariis, a parochis quoque et quibusvis in animarum cnra laborantibus, partes osso explendas, quas in fine ℔uio nostri schematis descripsimus.

17.

Schema constitutionis do matrlmouÜH mixtis.

Pius episcopus terrui terrorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Do matrimoniis mixtis.

Graviter dolendum est (a), matrimonia inter catholicos, et haereticos vel schismaticos, a quibus ecclesia filios suos magna cura semper absterruit, immodico hac aetate increbuisse. Pericula enim sive defectionis a fido, sive propagationis indifferentiae circa quamcumquo religionem, quao matrimoniis inter dispares cultu initis certissimo affutura Deus ipso frequenter monuitl, eadem atque gravissima ex nuptiis mixtae religionis imminere et experientia docet, et ratio ipsa suadet Quapropter antistites omnos in visceribus lesu Christi obtestamur, ut greges sibi commissos ab hisco matrimoniis omni studio nec obitor aut aliquando, sed perpetuum deterreant. Divina monita in sacris litteris pluries repetita in memoriam revocent, sanctorum patrum, sacrorum conciliorum, summorumque pontificum sententias ac decreta exponant, mala qnao ex talibus confugiis consequuntur oculis subiiciant ac praesertim religionis indifferentiam, qua nihil exitialius, nihil religioni inimicius, cum omnem religionem veram fabamquo funditus tollatl. Tum vero causas scrutentur undo ea conciliari solent, et quantum fieri poteat amoveant In primis fidem in dogma illud fundamentale, quod extra ecclesiam catholicam nulla est salus, exsuscitent: quae si firma ac vivida fuerit, vix fieri poterit ut quisquam unum in carne una cum eo esso velit, α quo, si in errore suo pertinax fuerit, aeternum erit dissociandus. Tum nimiam cum haereticis familiaritatem apostolica voco devitandam essel dcnuncient; praecipue vero adversus gravissimam eorum negligentiam vocem extollant, qui filios cum haeretici puellis, filiasque suas cum adolescentibus haereticis imprudenter conversari patiuntur. Cumque non raro eveniat, ut incitamentum ad tales nuptias avaritia sit, ea quao Christus Dominus do divitiarum cupiditate coercenda saepius in evangelio inculcavit, omni libertate ao vi exponere no desinant; atquo illud praesertim: *Quid enim prodest Konini si mundum unirertum lucretur, animae vero tuae detrimentum patiatur?** Quao quidem omnia non ipsi tantum per se, sed et parochi, verbiquo Doi praecones sive in concionibus, sive in doctrinae Christianae expositione, tum confessorii in fidelibus dirigendis, tum otiam qui adolescentium, pucllarumvo institutioni incumbunt, ut pro suo quisque modulo exequantur, diligenter curent Deindo si quid insuper remedii aut industriae pro suorum locorum

i Ephes. V, 32.

I'ÜNCIU GhNUUU TOMUM Liti.

i Eiod. XXXIV, 1β, DeuL VH. 3 et 1 Her. XI. 2.

1 Vid. Gem. XIII brtve epue. Argvntsw tenvem 16 ncr. 1763. | 3.

• Ad TiL HI. JU.

• Haith. XVI. 2

<3

conditione reperirò valent, quod aptum et opportunum ait ad tam funeatam huiusmodi nuptiarum frequentiam tollendam, adbibere no negligent; eaquo de re in concilila provincialibus sedulo agant.

Cum tamen fieri vix posait, ut non aliquando, gravissimis cauris urgentibus, permitti aliquod ex hisco matrimoniis debeat, id primum sacris omnibus praesulibus inculcamus, no in illis admittendis, atquo huic apostolica^ sedi proponendis ct commendandis nimis faciles so praebeant; deinde ut nullum omnino celebrari sinant, nisi debitae prius datae fuerint promissiones, quoad partem quidem heterodox ara de libero catholici cultus exercitio coniugi permittendo, deque universa utriusquo sexu» prole in religione catholica educanda; quoad partem vero catholicam do stadio curaquo ponenda non modo in ṗroli suae catholica educatione, verum etiam in coniugia, quantum in «e est, conversione. Deinde quoniam experientia docuit, haec saepe qua facilitete promittuntur, pari prorsus aut socordia negligi aut perfidia violari, neque parochos decans qui in inquirendo cxigendoqno praedictarum pollicitationum implemento segniores se praebeat, hinc nos, sacro approbante concilio, praecipimus, ut omnes parochi notntem retineant, in qua eiusinodi matrimonia sive apud se, sive apud decessores suos forte contracta descripta sint, ut eam prae oculis habentes de officii sui exeeutiono assidue admoneantur; episcopi autem in sacra peragenda visitatione eandem percurrentes, tum do singulis hisco matrimoniis, tum de curis a parodio praestitis arca promissionis implementum accuratissime inquirant;et si quos rompererint a fido data recensisse, auctoritatem suam, quo meliori modo fieri poterit, interponant, «ironique parochum doceant, quomodo erga illos soso gerere oporteat.

Quao porro ut firmius serventur, praecipimus *c* quoquo, ut occasiono visitationis ss. Liminum sacri omnes antistites do matrimoniis mixtis distincto referant iuxta formulam, quam iisdem exhiberi curamos. Nimirum omnibus, quibus sacrorum cura deista est, hoc firmiter persuasum defixumquo animis esso debet, cum bonum ee;.icn catholicae fidoi in agro suo Dominus seminaverit, si ite dormitantibus, adveniens inimicas superseminaverit zizania, id non non sino magno animaram suarum periculo futurum.

ADNOTATIONES.

(a) Movit ad deerctam de matrimoniis mixtis panilo uberius exarandum Ie rei *gravitas,* quia una ox praecipuis cautis ea sunt *indifferentiae circa religionem,* qua nunc ecclesia vastatur; quo fit, ut quicumquo sunt societatum civilium moderatores ecclesiae maxime infensi ciuamodi matrimonia totis viribus promoveant; 2· ut evitetur *segnities* in illis impediendis, nec unquam censeatur, *adiumento ea este ad religionem catholicam propagandam,* quem quidem errorem directe iam reprobavit et pluribus refutavit s. m. pontifex Clemens XIII in suo brevi ad episcopum Argentoratcnsem 16 nov. 1763, § 4.

Porro de ingenti ruina, quam secura trahunt eiusroodi matrimonia, nemo dubitaro potest post Dei monita saepissimo repetita tum in lego naturali *(Gen. VI, 2 et segq., XXIV, 2 et seggn XXIV, 46, XXXIV, 14),* tum in lege Mosaica *(Ex. XXXI*Γ, *16; Num. XXV, 2 et tegg.; Deui. VII, 2 et seqq.; los. XXIII, 12 el segg.; lud. III, 6 et segq.; 3 Beg. XI, 1 et segq.; XVI, 31; Esdr. IX et X per toL; Nehrm. XIII, 23 el segg.),* tum iu lege nova *(1 Cor. VII, 32, verb,* tantum in Domino, *Il Cor. VI, 14 et segg.,* finque iu locis, in quibus communicatio cum hacretieis reprobatur), et post testimonia et sententias sanctorum patrum, sacrorum conciliorum, ac somAmorum pontificum, quao numerari vix possent. Nihilominus ad eam voluti manibus contrectandum iuvat attendere ad tristes plerumque mixtorum matrimoniorum sequelas. Ex authenticis enim relationibus constat promissiones datas saepo violari, atque ex iisdem matrimoniis utcumque celebrati» indifferentium erga religionem, ao otiam bucresim propagari.

Quod attinet ad media quao proponuntur pro abolenda ciusmodi matrimoniorum consuetudine, ea consonant cum iis, quao decreta sunt ¡n conciliis provincialibus a s. sede expensis ot recognitis, *Slrigoniensi anni 1.S58, Colon¡ensi anni 1360, Ultraiectensi 1665.*

18.

Schema decreti do matrimonio corarn parocho proprio celebrando.

Licet a logo Tridentinn| repetendum sit, ut matrimonia in ite locis contracta, in quibus ea viget, irrita ct nulla sint, nisi praeter testea parochus proprius alterutrius contrahentis, vel alius uacerdoa de eiusdem parochi acu ordinarii licentia praesens ait: attamen ut honesta ac licita habeantur, ciusmodi sacerdotis proprii praesentiam perpetuo in ecclesia praeceptam fuisse constat3. Non enim sacramenti sanctitati satis consultum esse visum eat, si ab eo declinaro liceat, qui pro iniuncta sibi cura, ne quis in parochia ana legitimo impedimento prohibitus nuptias ineat, solus nossc debet ac facile potest, ai quid matrimonio obstet; ncque porro ecclesiae de singulorum coniugiis constare posset ad polygamiae praesertim fraudes arcendas, si ea celebrare coram obvio quolibet sacerdote liberum foret. Quapropter sacris omnibus antistibus, non modo ite, qui in locte resident, quao legi Tridentinae de dandcstinitate subsunt, vorum etiam iis, qui locte ab eadem immunibus praesunt, inculcamus, ut vigilem curam adhibeant, ac fideles sibi subditos pro opportunitate moneant, ne quia aliter, quam coram paroebo alterutrius contrahentis proprio, vel alio sacerdote do ipsius parochi seu ordinarii licentia matrimonium celebraro attentet (A).

Parochum autem proprium eum primum esse sciant, in cuius parochia fixam ac perpetuam habitationem quis habet; ita ut qui alicubi se sic constituit, ut inde non sit rursus discessurus, is α primo dic verum ac proprio dictum domicilium ibidem acquirat, ciusquo loci parochum proprium faciat. Sed ct eum, qui vero proprioque domicilio minime derelicto, ad maiorem anni partem, sive ad sex menses integros *(B)* habitationem suam alio transtulerit, ex quo primum *(C)* tali animo habitaro in eo loco more civium (D) coepit, multoque magis cum praedictum habitationis tempus ibidem expleverit, quasi domicilium adeptum ibi esse, simulquo eius loci parochum ad matrimonium rite ineundum suum fecisse tenendum est *(E).*

At quoniam constanti ac fermo universali perspectum est experientia, quoad illa praesertim loca, quae a lege Tridentina sunt immunis, vix aliquem reperiri qui eo matrimonii causa divertens habitationem suam per maiorem anni partem, sive sex menses integros ibidem reapse continuot ⅋E *m* quo identidem evenit, ut adolescentes vel sua concupiscentis illecti, vel malis artibus «educti ad ea loca per paucos dies secedant, atquo ita indecora,

1 Cap. 1, *** XXIV, *De referm. mair.*

3 S. IgnaU m. epùt <4 Polye. eap. *6* ; esa. *Aliter.* Cs. 30, qaxesL S; Cien. 1. *De prieiL et erees, privilegiat;* cone. Trosiŵ an. ⅋. 8; cone. Bnrdeg. an. 1263. cap. 5. § *Clande¡tína;* cone. Cicfslr. an. Itósi, cap. 24; cone. Ateuion. an. 1326, cap. 48; cone. Uudin. an. 1312, <^ρ. ¡1; cone. Vareuse an. 1368, cap. HO; et alia ion panca.

poasimiquo exitus matrimonia maxima facilitate ineant, quao deinceps in fastidium versa, atque aliis non raro superimpositis nuptiis in ius deducta magnas inferunt dubitationes, gravissimaque pariunt animarum dispendia, atquo scandala: idcirco ne in ro tanti momenti exitiose orretur, monemus atquo praecipimus, no a regulis in similis ambiguitatis casibus α iuro statutis sive ordinarii et parochi in huiusmodi matrimoniis admittendis, sivo iudices ecclesiastici in iis diiudicandis ullo modo recodant.

Itaquo cum adversus eu. quao ordinario fiunt, praesumere non liceat, sed contra ex eo, quod plurimum accidit oriri praesumptionem et recta ratio, et iura statuant[l], hinc, praedicta animadversa experientia, hoo primum noverint, indicium ox sola commoratione unius mensis in loco matrimonii exacta, ad arguendum in contrahentibus, vel in alterutro oorum voluntatem permanendi in eodem loco legitimo tempore, hoc est, por maiorem anni β partem, iam non sufficere; adeoquo illos ad matrimonium admittere non licore, nisi sufficientibus exhibitis probationibus, quod saltem eorum alter ad sex integros menses continuaro habitationem suam reapse decreverit *(G):* quas probationes ad curiam episcopalem transmitti volumus, ct in eadem diligenter servari *(IT).* Cum tamen in rebus ad probandum difficilibus temperari probationum rigor debeat atquo otiam indicia, dummodo levia non fuerint, sint recipienda[8], non minus in hoc, quam paris naturae esse constat, admitti ea posse sciant; ita ut non solum ex testibus, aut ex facto aliquo sive domus conductae, sive operae suae locatae, sive muneris, sivo negotii alicuius suscepti, sivo ex alio huiusmodi facto, quod sex mensium spatium facile exigat, iudicaro do praedicti animi veritate liceat; verum etiam ex aliis gravibus indiciis, a quibus no illud quidem excludimus, quod a com- c moratione menstrua iam exacta desumitur, dummodo solum non sit, sod aliis adminiculis fulciatur(Z).

Si qui voro talibus probationibus minimo exhibitis matrimonium utcunque inire attentaverint, eos absquo adepto quasi domicilio, adeoquo invalide illud contraxisse iuxta enunciatas regulas ac praesumptiones inris iudicandum erit; eo vel magis quod explendi temporis ad quasi domicilium necessarii voluntatem non habuisso iure ipso evincuntur, qui lege praescriptas do eiusmodi voluntate probationes afferro subterfugerunt[3]. Qui autem ex adverso contra probationes exhibitas insurgunt, simulatas eas fuisse contendentes, ut matrimonii iam contracti nullità· pronuntietur, ii mnlto magis, sivo ob favorem, quem validitati ‡ctus ac praesertim matrimonio[5] iura praestant, sivo ob odium, quo propriam allegantes turpitudinem eadem prosequuntur[8], repellendi erunt, nisi omnino evidenti», D quaeque omnem collusionem excludant, argumenta proponant (L).

Porro iisdem legibus eos quoquo tenori declaramus, qui o locis legi Tridontinao do clandestinitato subicctis ad loca ab eadem immuni» matrimonii contrahendi causa (A/) se transferunt, quos Urbanus VIII felicis recordationis praedecessor noster in suo brevi *Exponi nobis^* legi quasi domicilii ad illud valido ineundum subesae pronunciarli.

ADNOTATIONES.

Λ) Non latuit consultores quamplurium missionum, et aliquarum otiam dioccesum conditio, praesertim in America, in quibus pro amplitudine, et natura locorum, ac sacerdotum paucitato arduum videri potest, connubia celebrari coram parocho, vel missionario proprio. Sed animadversum est, *primo* exceptionum loco haec habenda esse, quarum gratia regulam toti ecclesiae salutarem, perpetuoque inculcatam evertere absurdum foret; *deinde* incommoda eadem esse, quibus, qua maiore cura fieri potest, occurri debet Secus enim hoc etiam esset concedendum, tolerabile esse, ac permitti indefinito posse, ut matrimonii sacramentum profano modo, hoc est nullo ritu ecclesiastico adhibito, recipiatur,

B) Neminem sane fugit neque recentiorum quorundam opinio existimantium, tempus quasi domicilii ad unum mensem redactum fuisse a Benedicto XIV in const *Paucis* ad archiepiscopum Gonnum, neque eorum, qui nullum determinatum tempus esso constitutum censent. Sed re maturo perpensa, consultores inter se consenserunt, primam opinionem esse omnino falsam, cum in ea constitutione Benedictus XIV commorationem unius mensis tamquam merum indicium proposuerit ad iudicandum, quod contrahentes ad locum matrimonii accesserint cum vero animo ibidem permanendi toto tempore ad quasi domicilium acquirendum necessario, et per totam illam constitutionem boo palam fecerit, se nihil novi in ea decernere, adeoque religioso retinere, quidquid circa quantitatem illius temporis iumpridem communiter tenebatur: id autem teneri, quod *quasi domicilium non acquiritur, nisi concurrat animus habitandi per maiorem anni partem,* iisdem prorsus verbis Benedictus ipse XIV iam docuerat apud s. *congr. Cone, in ladrensi 20 oug. 1720, § Ea videlicet,* ea doctorum caterva adatipulanto, quao inris canonici prudentiam merito repraesentant, cniusmodi sunt *in lit. De ciand. desp. Bei(fenstuel n. 60; Engel n. 12; Schmalzgrueber* n. *150, Pirhing. n. 19 in fine; Pichler* n. *18; Wiensler* n. *45; Leurenius quaesi. 147; Gonzales in cap. 3 n. 8; Sanchez De matriin. lib. 3, disp. 23, n. 12 el 13; Lessius De iust. et iure, lib.* 2, *cap. 40, dub. 18, η. 121 ; Gutierez quaesi, can. tract. De matr. cap. 63, n. 20; Schmier p. 3 De spons., cap. 5, n. 97; Zyparus cons. 13 De spons., n. 12 el seqq.;* atqoe ut ‡lio taceam, *card. De Lugo Deep. mor. lib. 1, dub. 37,* qui postcaquam resolvit, tempus semestri brevius, etiamsi ad quinque solidos menses seso extenderit, inhabile esso ad quasi domicilium constituendum, D contrariam referens Pontii opinionem, qui *bretius tempus sufficere opinatus est,* monet, *eam Pontii sententiam communiter non admitti.*

Quapropter ab altera quoque sententia, quao nullum determinatum tempus constitutum case docet, abstinendum, ot communem sententiam, quao maiorem anni partem, sive sex menses integro· requirit, retinendam esso consultores eensuerunt Qua do re in memoriam quoque revocata est instructio supremae S. Officii congregationis ad episcopos Anglino et American septentrionalis 7 iunü 1867, in qua eadem doctrina tradita est bisce ipsis verbis: „Ad constituendum quasi domicilium duo bneo simul requiruntur, habitatio nempe in eo loco, ubi matrimonium contrahitur, atqne animus ibidem permanendi per maiorem anni partem. Quapropter ei legitime constet, vel ambos, vel alterutrum ex

» Diei 14 asgttU 1627.

• Glos. 5 in leg. Cum de indebito ff. De prob.; et Arg. d. leg. Com de indebito, leg. Com Ucitam, leg. Si pactam eod.; kg. In omni Dei iuris et facti ignor. etc.

’ Arg. cap. Com causam 13. Do prob.; cap. Afferte do praeeumpL; kg. Non omnes § A Barbans ff. De ro ailit. etc.

i Arg. oul Decernimus ou 3, quaeaL 9; et cap. Nnllns de praesumpL

< Ixg. Quoties 13 ff. De rebus dubils.

s Cap. 47 De lestib. et attest, in fine.

• Cap. Inter delictos l>e donat.; kg. Tranoctkue finita eod. De tran*acL; leg. Cum. profitearis eod. Ik reme, donat.

sponsis animum habero permanendi per maiorem a anni panem, ex eo primum die, quo duo haec simul concurrunt, nimirum et buiusmodi animua et actualis habitatio, iudicondum est quasi domicilium acquisitum fuisse, et matrimonium, quod proindo contrahatur, esso validum/

C) Ex primo ipso dic, quo duo haec simul concurrunt, nimirum et animus permanendi per maiorem anni partem, et actualis habitatio, quasi domicilium statim acquisitum esse, ex instructione mox citata supremae 8. Officii congregationis, animadversum iam est; camque doctrinam communem, ac perpetuam semper fuisse, videri potest apud *Sanches De matr. lib. d, disp. 23, num. 14,* ct alios. liadom quippo regulis quasi domicilium procedit, ac domicilium proprio dictum, do quo merito scripsit Benedictus XIV apud s. congr. Concilii in praedicta *ladrensi 20 aug. 1720 § Ea videlicet in fine;* .Domicilium acquiri statim ac quia incipit habitaro B animo habitandi iuxta plenam decisionem 629, p. 4, tom. 3 recent.“ Qua in ro hoc etiam animadvertendum est, quod non sine bonorum morum, et aequitatis detrimento matrimonium rite, itutisque documentis exhibitis, petentibus necessitas imponeretur subsistendi innuptos per aliquod tompua, ex. gr. per unum aut altorum mensem ; adolescentibus praesertim una simul ad ea loca profecti», unaquu simul commorantibus, atque in eiuamod matrimoniis, quao calente cupidine ut plurimum conciliantur. Licet onim in casu aliquo particulari, in quo gravis urgeat causa, sperni haec pericula fortasse possint, indiscreto tamen modo iisdem aditum praeberi, non satis honestum, ac proinde haud facilo admittendum videtur.

D) Eum, qui alienam regionem ita adit, ut nullum eligat locum, in quo more civium consistat, sed illam viatoria moro peragret hac illae discurrens, C quasi domicilium, etiamsi per maiorem anni partem ea in regione versetur, nullo pacto nancisci, certissima doctrina est, quao aperto eruitur *ce leg. Eius 27. § Celsus ff. Ad municip.,* expresseque comprobatur per α *congr. Cone. in Neapolitana seu Puteolana 3* ιώϊ *1734, § Imo,* ct communi doctorum sententia, quemadmodum videro ost apud *Sancha De malr., lib. 3, disp. 25, num. 4,* atquo alios. Itaquo in praccitsta *instructione supremae S. Officii congregationis* merito haec quoque tradita sunt: 0Practcrca manifestum eat, actualem habitationem ineptam esso ad quasi domicilium pariendum, si quis in ea regione more vagi ac itincrantie commoretur, non autem vero proprioquo habitantia, quemadmodum scilicet coleri solent, qui in eodem loco verum proprieque dictum domicilium habent/

E) Qui una cum habitatione re ot facto inchoata animum permanendi usque ad legitimum tempus D initio non habuit, sed illud sensim prorogavit, ita ut denique etiam ad implendum pervenerit, cx quo animum ad ultimum terminum adiecit, quasi domicilium, cum iuri plene satisfecerit protinus nactum esae, non est dubitandum; non secus ao dubitari nequit, morosum debitorem solutione ultimao poriionia ab omni obligatione liberari, licet antea pecuniam integram solvendi intentionem non haberet. Neque enim applicari heie potest celebre iurisperitorum adagium, *deficiente animo permanendi, ne mille quidem annorum habitatione domicilium acquiri.* Uoe enim dicium est *de domicilio proprie dicto,* in quo terminus a iure praescriptus est *indefinitus,* boo est perpetuus, qui proinde nullo definito termino, licet mille annorum, suppiori potest At in *quasi domicilio* cum contrarium accidat, hoc est terminus sit *definitus,* nullam eidem fieri posse praedicti axiomatis applicationem manifestum est.

F) Ex pluribus episcoporum relationibus ad supremam S. Officii congregationem compertum est, vix aliquem iam reperir!, qui matrimonii causa alio divertens habitationem suam per maiorem anni partem, sive sex mensos integros ibidem reapso continuet. Complures enim, ut in iisdem relationibus legitur, vix *quindecim dies* ibidem manent, rariores *mense,* nonnulli autom aegro et vix adducuntur, ut *quinque hebdomadarum spatium* explosât: ex quo plus una vico a nonnullis episcopis postulatio proposita est, ut quasi domicilii tempus ad breviorem terminum redigeretur. Sed oiusmodi propositio merito semper rciccta a suprema 8. Officii congregatione, ct ab ipso summo pontifice reiecta est: ‡ decreto feriae V coram sanctissimo 22 ăprili 1869, cum reductio ad duos mcn»es proposita excepta non est; ‡ decreto foriae IV 2 iunii 1859 ad episcopum Sulhwarccnsem, cum unius B mensis terminus reprobatus omnino eat; 3° decreto feriao IV 28 iunii 1863, cum iterum eadem roductiono ad unum mensem proposita, s. congregatio respondit: *Ad uuHortm cum sanctissimo.* Sanciissimus vero eam reiccit, addiditquo ut scriberetur: „Ex eo etiam capite admitti non posse, quod per illam ea matrimonia, quae impedienda forent, ot difficiliora reddi deberent, facilius contraherentur/ Quo postremo decreto, plures adesso rationes indicatum est, cur proposita imminutio temporia quasi domicilii admitti non debeat, sed una praecipue expressa eat, quae circa periculosa quaedam matrimonia versatur, quao praedicto tempore imminuto faciliora redderentur.

Sunt autem hace matrimonia filiorum familias, divitum praesertim ac nobilium, qui vafris mulierculis irretiti aatis frequentor una cum illis in externin regionem evadunt, ut ibidem cum iis matri- C raonio se iungant cum magna non modo chuntatia et tranquillitatis domesticae, verum etiam sanctitatis sacramenti, ac plurium animarum pernicie. Cum enim haec matrimonia a parentibus ac propinquis ordinario soleant impugnari, immo etiam ab ipsis adolescentibus, qui ea contraxerunt, defervescente vel mulata concupiscentia, atquo ut in gratiam suorum redeant, fastidiri, hinc etiam ordinario ovenit, ut ad indicem Inicum logum civilium obtentu, nive praetextu, quao iisdem obstant, cum gravi ecclesiae, ct sacramenti iniuria deferantur, iniuriaque longo graviore a laico iudice declarentur irrita, ac dissocientur. Quod ubi factum sit (fit autem non raro), facile est intclligcre, qui cumulus indo criminum, quamque lata animarum perditio consequatur. Alia enim hinc indo superinducuntur adulterina coniugia, aliacquo proiodo animao in perniciem vocantur; praesertim cum ex parto adolea- D contioni, qui seducti fuerant, conquiri nova uxor a parentibus soleat o domo aliqua splendida, ad quam proinde cum adulterinae nota deinceps expellendam vix quispiam sese inducit. Tum vero damna etiam gravissima, nonnisi restitutione reparanda, quae vix sperari potest, proli legitimae inferuntur sive quoad bona, sive etiam quoad famam, quippe quae et spuria declaratur, et ab haereditate dciicitur. Atquo ex adverso quod adulterinum est coniugium, non sino publico honestatis morumque bonorum dispendio, quasi legitimam honorandum proponitur, prolesque adulterina legitimae antefertur, odiis hinc indo non modo inter se, verum etiam inter posteros facile progressuris.

Iam vero, imminuto tempore quasi domicilii eiusmodi matrimonia multo faciliora efficiuntur, cum multo facilius possint adolescentes ad breve tempus in exteram regionem proficisci, ibique seso alere. Verum quidem est, inter plura matrimonia.

quae ab iia ita contrahuntur, aliquod reporiri, quod a honestam habet oauaam ; aed cum leges ad ca potous aptari doboant, quao frequentor, quam ad ea, quao rarius eveniunt *leg. 3, et segg. ff. De legib.; Olona in cap. Statutum tI, De rescr. in 6, V. locis insignibus,* hino in gratiam illorum eventuum, qui rariores sunt, minimo congruum visum cat frequentioribus, simulque gravioribus malis aditum aperire, sed eos potius extraordinariis remediis reservaro.

O) In praesenti rerum statu, in quo constat, fere neminem habero voluntatem permanendi per maiorem anni partem, planum est sacramenti validitatem in certissimum discrimen vocari, ai nullis exhibitis probationibus do vero animo habitationem usque ad praedictum tempus prorogandi ad matrimonii celebrationem quis admitteretur. Iam voro illicitum esse, certissimae nullitati sacramentum exponere, nemo non videt. Fuit igitur necessarium B statuere, ut sufficientes probationes omnino exquirantur, quod alter saltem cx contrahentibus reapse decreverit, habitationem in loco matrimonii ad sex integros menses continuare.

H) Quod exhibitae probationes ad episcopalem curiam transmitti, ibiquo diligenter servari debeant, aperta ratio est, ut, exorta lite de quasi domicilii adeptione, de matrimonii ipsius validitate, certissima norma iudici ecclesiastico in promptu sit ad controversiam dirimendam, iis scilicet servatis regulis, quae in.decreto ipso traduntur.

I) .*Receptissima est,* ait Mascardus,De *probationibus conci. 1147' num. 1, in iure nostro illa propositio, in his quae difficilia sunt probatu, leviores probationes, ut sunt contecturae, et praesumptiones admitti debere.* Hano vero probandi difficultatem in iis maxime occurrere, quae ad interiorem animum pertinent, adeoquo probationis rigorem exigi in iis non posse, et per se patet et expresso animadvertunt *Paris, vol. 4, cons. 19, num. 11; Menoch. De arbitr. iud. cas. 116,* aliique. Qua doctrina posita, eorum querelae per se concidunt, qui uicunt, in angustias, gravesquo anxietates se coniici, cum ad exquirendas interioris animi probationes coguntur; praesertim cum, aiunt, subesse in iisdem fraus facile possit Quotiescumque enim probationis plenae rigorem ius non exigit, aliquod fraudis, errorisve periculum contemnit: hoc enim naturale est et intrinsecum probationibus, quae plenae non sint. Quid vero quod in omnibus materiis, in omnibus iudiciie, in omnibus denique probationibus subrepere fraus et potest et solet? Cuius formidine si impediri deberemus, profecto ex omnibus tribunalibus descendendum esset, et omnia fora claudenda. Nulla igitur homini prudenti, neque plus aequo meticuloso immittitur anxietas, cum probationes, ceteroquin omnino necessariae, interioris animi exiguntur; praesertim cum multiplex ratio eas facile habendi in ipso decreto exposita sit. Haeo tantum serio animadvertenda sunt, ut ea, quae adhiberi potest diligentia ad fraudes praecavendas, non omittatur, novo in contrarium vitium qne incurrat, ut levissimas quasvis contecturos sufficientes habeat.

L) Hisco regulis constitutis, quao vigenti quoque iuri consentanone sunt, dubitationes omnes vidontor praecisae, quae occurrero in hisce iudiciie consueverunt. Sive onim exhibitae probationes fuerint, sivo non, planissima, oadomquo certissima norma ex praedictis iudici suppetit In prima enim hypotbesi pro veritate adepti quasi domicilii, adeoque pro matrimonii validitate: in altera pro quasi domicilii defectu, adeoquo pro nullitato matrimonii ex mero ac nudo facto, quod oculis subest, hoc est vel ex ipsis probationibus in curia episcopali servatia, vel ex eiua testimonio, quod exhibitae nullo pacto eae fuerint, indicare eum oportebit Quod ai litigantes excipere quidpiam velint, cum in utroque casu uti debeant argumentis omnino certia atque perspicuis, certa quoque erit indici ratio ad sententiam proferendam.

M) Animadvertit Benedictus XIV in const *Paucis ad archiepiscopum Ooanum § Institerunt,* necessitatem acquirendi quasi domicilium anb poena nullitatis matrimonii impositam ab Urbano VIII iia, qui e luco Tridontinao legi subiecto ad locum immunem transeunt, ad eoa casus coarctari, in quibus *fraus intercesserit,* hoc est ubi *matrimonii ipsius contrahendi causa* illuc commeatum sit. Quapropter si citra fraudem, atquo ex fortuito, minimeque praemeditato eventu matrimonium ibidem celebratum fuerit, quaestio de eius validitate non ad Urbani decretum, sed ad ius commune revocanda erit, quo scilicet statuitur, contractus subesae legibus eius loci, in quo ineuntur. Hinc porro est, quod in decreto verba posita sunt *matrimonii ineundi causa.*

19.

De concilii Tridentini capite Tametsi retinendo et ubique promulgando.

a.

Schema decreti.

Quae maturo consilio salubriterque constituta sunt novis maximo ac gravioribus causis accedentibus, tueri ac servare debemus. Iam vero multis in locis matrimonia profano ritu, nnllaque habita religionis ratione celebrantur, complura despiciuntur impedimenta dirimentia ab ecclesia instituta, aliaque sine eius auctoritate confinguntur, matrimonii insuper vinculum, quod Deus ipse perpetuum ac indissolubile effecit, civilium legum arbitrio disrumpitur. Inde autem pertimescendum merito eat, ne Ohristi fidelium mentes a catholica doctrina de tanti sacramenti mysterio, dignitate, sanctitate, et de ecclesiae in sacramentum idem potestate avertantur, ipsique fornicariis ot adulterinis coniunctionibus, et una simul cum prole incredulitati, certoque perditionis periculo exponantur. Cum igitur huiusmodi nunquam satis lugenda mala maiorem inferant necessitatem saluberrimi Tridentini decreti cap. 1 sees. XXIV de Reformatione matrimonii, quo matrimonia coram ecclesia minime cor Meta irritantur: hinc nos pro apostolica nostra sollicitudine, sacrosancta oecumenica synodo approbante, omnes ecclesiae catholicae antistites vehementer hortamur, ut diligenter caveant, ne de eiusdem decreti observantia quid piam relaxetur; quibus vero in locis nondum promulgatum est, eodem modo, qui in eo capite praescribitur, promulgandum curent; confisque in Domino, qui nobiscum est, non se facile sinant difficultatibus deterreri. Quodsi alicubi adeo gravia ex promulgatione incommoda consecutura aliquis episcopus forte praeviderit, ut ad aliud tempus cam necessario differendam putaverit; adeat hanc apostolicam sedem, quae, ro sedulo perpensa, ea in Domino statuet, quae ad animarum salutem magis expedire existimabit.

ADNOTATIONES

ad schema decreti de concilii Tridentini capite Tametsi retinendo et ubique promulgando.

Visum est omnino expedire ut decretum in allegato capite contentum nedum ratum firmumquo declaretur, verum etiam eiusdem publicatio ubique perficienda proponatur. Cuius quidem consilii rationes plures caedemque gravissimae suppetunt. Prima ratio generalis cet. ct omnibus aeque legibus convenit, quod nimirum non urgere huius decreti

publicationcm perinde foret ac illi derogare. Atqui com recessus nb iis quae bcoe ordinata sunt non facile, absque nota temeritatis, permitti debeat, tum inulto magis de praesenti decreto id valet, quo quidem aliud nullum, sive contradictorum numerum, sive rationum pondus, sive examinis maturitatem spectes, maioris forsan momenti in Tridentino concilio latum est, uti perpendit cardinalis Pailavicinius in eiusdem concilii historia *lib. 22, cap. 4, num. 1.* Nec vim argumento adimit quod de locis res sit in quibus decretum nondum riget, ac proinde non videatur derogari legi cui publicatio decet. Nam mena et voluntas Tridcntinorum patrum fuit legem pro universa ecclesia ferendi, quam etsi, peculiaribus suadentibus causis, non generatim et usitata forma, sed singulatim in quolibet paroecia publicari iusserint, haec tamen specialis publicationis ratio nihil plane detrahit de qualitate legis communis, et de generali praecepto publicationis, quod perpetuo manet

Accedunt peculiares rationes, quarum prima eadem illa est quao Tridentinam synodum od hoc odendum decretum impulit, quaeque in allegato capito 1, seas. 24, profertur, nempe ut impedirentur *gratia precata quae tx clandestinis coniugiis ortum habent, praesertim cero eorum giti in statu damnationi permanent, dum priore uxore eum qua clam contraxerant relicta, cum alia palam contrahunt, ei atm ea tn perpetuo adulterio rivunt.* Porro quis neget haec eadem mala in locis in quibas conciliare decretum non eat publicatum persaepe comprobari? potissimum vero cum in eorum picrisque civiles leges divortium permittant ac propterea polygamiae frequentius admittuntur?

Altera peculiaris ratio est quod ob civile, quod vocant, matrimonium ubique ferme iam misere invectum, catholicum dogma impetitur, quo docemur matrimoniale vinculum ecclesiae foro sube&se. In<|p igitur ius ct obligatio exoritur nihil committendi quod errori favere quoquomodo videatur, uibilquo praetermittendi quod ad errorem ipsum diluendum et a mentibus hominum praesertim imperitorum propulsandum pertineat. Iam vero nulla efficacior to potentior fingi aut excogitari ratio potest ut huic malo occurratur quam publicatio ubique perficienda praesentis decreti, quo divina ecclesiae super matrimonii celebratione et vinculo potestas asseritur et vindicatur.

Postrema peculiaria ratio est, ut incommoda, quoad cius fieri po&sit, praecaveantur, quae ex matrimoniis mixtis in eoi derivant qui hujusmodi decreto non obstringuntur. Cum enim nulla eosdem necessitas ad seso coram parocho sistendum compellat, nedum nullum in hisce contrahendis nuptiis offendunt obstaculum, sed, quod potius est, sine debitis cautionibus, et saepe depactis fortasse conditionibus catholicae ecclesiae legibus et animarum saluti adversantibus contrahunt.

Quamobrem vehementer errant ai qui censeant leges civiles adeo non intuliise maiorem necessitatem Tridentini decreti, ut illud etiam inutile effecerint; atque adeo easdem leges civiles ad matrimonii probationem accepto haberi ct ipsi decreto substitui oportero proponunt Quo posito principio plura intoleranda sane consequerentur absurda. Nam primo actum esset de matrimonii sanctitate, actum de doctrina quam hac super re ecclesia catholica constanter tenuit, nempe ita fideles civilibus do matrimonio legibus obtemperare posso, ut sarta teetaquo quoad oiusdem celebrationem et vinculum ecclesiae potestas perpetuo foret, adcoque fas ipsis esso civilem adiro magistratum, non quidem animo rerum contrabendi matrimonium, sed cum iutentione moram civilem caeremoniam explendi. Deindo cum civilis magistratus non merum se agere testimonium, sed iurisdictionis actum exercere praesumat super matrimonii celebratione tamquam super negotio quod civili potentati aubiacet, hinc ecclesia ipsa civilem potestatem veluti unicum matrimonii indicem arbitrumquo facto suo recognosceret atquo probaret Praeterea admitti quodammodo viderentur errores quos eiusmodi leges secumferunt, quippe quao dum ecclesiae ius impedimenta dirimentia constituendi denegant, idem ius saeculari potestati attribuunt Ulterius, *indiferentismo,* qui praecipuus aetatis nostrae morbus est, validum hac ratione praesidium compararetur. Ad haec adde matrimonii probationem civilia gubernii fide innixam vix minimi momenti instar haberi posse; tum quia illius testimonium ad civilem dumtaxat caeremoniam, non ad verum matrimonium pertinet; tum quia de mntrimoniis fidem faceret plerumque ob impedimenta quibus lex civilis perperam derogaverit nulliter contractis; tum demum quia non omnia comprehenderet matrimonia, sed ea dumtaxat quao remotis impedimentis a civili lego invectis et sancitis, quamvis ab ecclesia non recognitis, contrahuntur.

Hisce itaque momentis rationum, suis veluti fundamentis, praesens decreti schema innititur. Ceterum ratio habita quoquo fuit incommodorum quae ex decreti publicatione possent alicubi oriri, quorum si probabile periculum adfuerit, rea non ordinariorum relinquitur arbitrio, sed iisdom injungitur ut apoatolicam sedem adeant, ab eaque quid consilii capiendum sit praestolentur.

b.

Ad schema decreti de retinendo capite Tametsi et ubique promulgando animadversiones secretarii commissionis pro rebus orientalium.

Etsi non ubique apud orientales institutae sint parochiae, quales apud nos ut plurimam habentur, nullibi tamen desunt sacerdotes, quibus a suis episcopis animarum cura et sacramentorum administratio committitur. Cum autem diversorum rituum fideles in eadem urbe vel pago saepissime commixti degant, plures ibidem adeunt parochi sive catholici sive haeretici tam oiusdem quam diversorum rituum. Porro recepta est apud plerosque orientalium sententia, irritum esse matrimonium, cui sacerdos aliquis, quicumquc demum illo sit, non benedixerit.

Itaque ei propoaitum in schemate decretum de capite *Tametsi* ferendum videatur, orientalibus molestum non erit; quin immo α nonnullis saltem ex cis opportunum iudicabitur. Duo tamen erunt animadvertenda:

A) Necessarium cat non tam citare Tridcntinum illud eaput, quam eiusdem verba recitare, ut praesto sint orientalibus, quorum pleriquo illa fortasse alibi invenire non possent; ac praeterea ut eiusdem tenor ait iisdem perspicuus atque exploratus. Equidem verba illa *coram ecclesia,* quibus schema utitur, possent eisdem occasionem exhibere confundendi Tridcntinum clandeslinitatis impedimentum - cum necessitato sacerdotalis benedictionis, qua deficiente invalidum censetur ab orientalibus matrimonium quod iu tali casu appellant *clandestinum.*

B) Cum vero Tridentini verba historice non toxtualiter afferantur, potest iisdem addi vox *proprio,* acilicet *qui aliter quam praesente proprio parocho* etc», ut ecilicet (ei apud orientales publicetur hoc decretum) non reputent ipsi validum esso matrimonium coram *quocunque* parocho ; quod caset veluti quaedam reliquiae opinionis praeiudicatae, do qua superius dictum est

20.

Schema decreti do statu Ubertatis in contrahendis uniiriinoniis probando.

Cum experientia docent ccclesiao leges ad sacramenti matrimonii unitatem, sanctitatem, et reverentiam eidem debítum tuendam latas, praetextu induciarum aliarumquo difficultatum quas, ut ae.icritur, omnimoda onrum observatio necum fert, salutari suo i llectu quandoque fruwtrari, gravissima indu conquerenda sint mala quao ox illegitimis damnntisquu nuptiis oriuntur, nos hoc incommodo quantum quidum sino sacramenti dispendio licet, occurrero volemos, sacro hoc approbanto concilio, parochis permittimus ut super status libertate suorum fidelium et extraneorum etiam qui cum iisdem matrimonium contracturi bunt inquisitionem instituero, ot, non requisita ordinarii licontia, eorum matrimoniis adesso licito piwsiut ot valeant. Quia vero libera sponsorum conditio α quovis impodi- B mento wivo dirimunto sive impediunto rito probata sit oportet, proptoroa parochi illorum vorbis aut morii coniocluris minimo acquiescant, sed testibus fido dignis, documentis, nliisquo probationibus turo receptis, sin minus, aequipollontibus saltem adminiculis, riempo quao talia sint ut moralem do libero statu certitudinum pariant, nitantur. Quod si dubium aliquod supersit, vel difficiliori inquisitione sit opus, nefas esto parochis huiusmodi matrimoniis interesse, sed ro ad ordinarium dolata, ab eo licentiam id faciendi oxpectabunt; quao quidem licentia multo magis ab iisdem in matrimoniis eorum qui vagantur et certas non habent sedes semper postulanda erit. Ordinarios porro omnes io Domino monemus, ut eo accuratius advigilent no quid praetermittatur eurum quao ad veritatem investigandum necessaria videantur, quo frequontior in praesenti temporum conversione datur violationis 0 occasio. Meminerint itaqno donunciationea cx veteri ccclcsino disciplina nc ex Tridentini concilii ennetiunol matrimonii celebrationi praemittendas esse, nec licere eas remittere praesertim cum adsit suspicio doloso ne fraudulenter dispensationem postulari2. Ceterum si qua legitima causa aliter suaserit, ademptam haud intolligimus potestatem ordinariis ab ipsa Tridentina synodo attributam, qua tamen prudentis discrotiquc arbitrii legibus moderata utendum esso sciunt. Cauto imprimis so gerant quando in re ardua vel dubia iudicium promero debent, itemque in concedendis licentiis pro illorum matrimoniis qui secundos et ulteriores nuptius controllerò intendunt, cum alterius coniugi· mors explorata non fuerit. Huius absentiam otii diuturnnm atquo silentium haud satis argumento esso perpendant ad mortem comprobandum; quod enim non cornparuorit non mngis mors in causa D esso potest, quam cius contumacia3. Quoties voro omni diligentia adhibita, plena seu sufficiens adhuc non habeatur probatio, liceat ordinariis iúramentum. quod vorant, supplctorium, personarum tamen habitu ratione4, deferro. Doniquo ut tam ordinarii ipsi quam parochi huiusmodi inquisitiones, quod nd utror.quo pertinet, debitis cautionibus perficiant, praestat ut praescriptiones ab hac apostolica sedo identidem ad rrm ędita praesertim vero instructionem fol. ree. dementis X praedecessoris nostri auctoritate sancitam, quao incipit *Cum ăliai* prao oculis habeant, ot quantum quidem fieri potest pro casuum varietale in usum opportune deducant.

i Srjiu. 21, rap. I de Reform, ma!rira.
V Benedicts XIV remili. *&ifis* § 5. 27 nor. 1711.
> Pins VI ad arcbicpi*er»pnin I'rm^n. II ¡olii I7H9.
‹ Cap. nit § nit. de inreiar.
*** 91 anéanti IH70**

A Praefata instructione Clementis X, in quibus oidem per praesens decretum derogatum est, aliisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

ADNOTATIONES

ad schema decreti de siala libertatis in matrimoniis contrahendis probando.

Primo: perpensum fuit Tridentinam synodum quoad matrimonia celebranda rem omnom respectives contrahentium parochis reliquisse; exceptis casibus quibus denunciáronos remittendae sint, et probanda vagorum status libertos; tunc enim ordinariorum partes ac iura sunt reservata.

Secundo: perpensum itidem fuit ius privativam quoad probandum status libertatem ordinariis fuisse a s. sudo tributum iteratis supremae 8. congregationis universalis Inquisitionis decretis et praesertim instructione sanctao memoriae Clementis X 21 augusti 1670 incipiente *Cam alias,* quao universalis legis vim habet; quaequu post diuturnam experientiam ideo edita o»t ut peccata et damnatae nuptiae impedirentur.

Tertio: ex responsionibus episcoporum ad II Quaesitum id nihilominus relato ad praedictam instructionem colligebatur, ut, si eorum paucos excipias qui cnmdcm wretiucndam putant44, reliqui omnes vel minimo receptam, vel temporis lapsu prorsus obsoletam, vel ob praesentem societatis Christianae conditionem usu difficilem, aut prorsus impossibilem, sin minus supervacaneam agnoscunt; idooque ab eius observantia oxirni petunt.

Quarto: plures demum episcopos cmo qui Loc super negotio facultatibus augeri postulant; praesertim ut ad iurumentum quod *suppletorium* dicunt admittero ipsis licent matrimonium contracturos, quorum libertatem olitor probare datum non sit

Quibus positis c ro visum est novo decreto mediuin tenere, nimirum inter Tridcntinum ius et Clemcntinam praescriptionem, ita ut haec non uti lex indeclinabilia, sed potius uti norma in inquisitionibus instituendis habentur, ot parochis praesertim pro matrimoniis parochiwnorum. nliisquo in quibus magni momenti difficultates haud obveniunt, ius ox voleri disciplina promanane restituetur, reservato ordinariis in canibus arduis uut dubiis exclusivo decernendi iure.

Quia vero nonnullis arrideret ex sola coniugis diuturna absentia argumentorum mortis eiusdem orni posse, prout nlicubi civili iure admissum est; ideo expresso ea super ro canonicum sanctionem esso revocandam opportunum visum est.

loramentum suppletorium quod attinet, cum perpensum fuerit facultatem ad id singulis petentibus ad tempus, nempo ad annum vol triennium, concedi, haud abnormo visum est eam vi decreti conciliaris bnbitiialitcr ordinariis indiscrimiuatim attribui, salutaribus tamen cnutclis ac conditionibus appositis, ne exinde abusibus in sacramenti perniciem aditus reseratur.

21.

Schema decreti de festorum dierum sanet I-Arationo et de ahstlnentln ct lelunlo.

Caput L

De festorum dierum sanctificatione.

Divino eultni aliquos dic· consecrando· osse, non naturao solummodo lege, sed peculiari etiam praecepto nos Drus edocuit, qui cum in ip«a mundi crcntinnn septimum dirm sane lìticaxt populo suo mnndavit ut sabbato ab omnibus «peribua in Domino quiesceret2, tinam quidem -rptiini

« IÏWU II. S.
2 KimL XX. a-to.

diei celebritatem apostoli divino afflati spiritu in primum diem, qui Dominicus appellatus est, transferri statuerunt, ut figurae veritas succederet, et per huius diei solemnitatem saepius recoleremus maxima beneficia, quae Deus humano generi eo die conferre dignatas est: nam in ipso ut lux orbi terrarum effulsit, sic Redemptoris nostri, qui ad vitam aeternam nobis aditum patefecit, resurrectione e tenebris ad lucem vita nostra revocata, et Spiritus sanctus apostolis datus ĕst Quemadmodum autem in veteri lege alii etiam dies ad Dei opera et beneficia pie commemoranda designati fuerant, ita in nova lege solemnes aliqui dies instituti sunt, quibus divinae nostrae religionis mysteriorum memoria renovetur, Deiparae Virgini aliisque sanctis, in quorum victoria Dei bonitas et potentia colitur, honor tribuatur, ac per eorum exempla et invocationem ad eos imitandam facilius excitemur et roboremur.

Veram penerai homines, debitum Deo denegantes cultum, impie conantur, ut quiescere faciant dies festos Dei a terral, et inter ipsos fideles piaree inveniuntur qai religiosam horam dierum observantiam parvipendere et negligere non verentur. Cui malo ut medelam, quantum in nobis est, afferamus, hoc sacro approbante concilio, pastoribus aliisque animaram curam gerentibus necnon sacris concionatoribus enixo commendamus, ut plane et accurate populo explieent recurrentium solemnitatnm originem, naturam, et causaa, eumque doceant, ex ecclesiae lege sub gravis peccati reatu teneri pie et attento sacrosancto missae sacrificio interesse, si legitima non excuset causa, atque a servilibus operibus abstinere, nisi aliter vera necessitas exigat aut pietatis ratio suadeat, propter quas causas ecclesiastica auctoritas fidelibus subvenire nunquam praetermisit (

Diligenter quoquo fideles moneant ne diebus festis commodationibus, ludis, ebrietatibus indalgeant, sed ecclesias adeant, orationibus instent, ecclesiasticis officiis assistant, catechetica^ institutiones sacrasque conciones audiant, divinis sacramentis animam reficiant, seseque in nanctis operibus exerceant. Omnem vero curam sacri ministri adhibeant ut patresfamilias suis erga filios ct domesticos obligationibus hae in parte non desini. Nec omittant vehementer monere agrorum et opificiorum dominos, rationem Deo se esae reddituros, si terreno quaestu ducti, operarios suos, praescriptam iisdem atque aliunde adeo necessariam ab opere cessationem denegantes, festorum dierum transgressores fecerint. Omnibus demum inculcent Dei ultionem superventuram iis qui dies sanctos violare praesumpserint, nec proindo labores in eorum contemptum susceptos prosperum exitum habituros. Hortamur tandem in Domino principes et magistratus, ut ecclesiae Dei pro dominicorum aliorumque festorum dierum sanctificatione sollicitudinem, cuius in civium etiam incolumitatem saluberrima vis esse noscitur, sua quoquo auctoritate, ne cultus Regi regum exhibendus subtrahatur, adiuvare non detrectent.

Caput II.

Ik abitinentia et isiwiio.

Ex quo natura humaua per inobedientiam et immoderantiam sauciata peccati reatum ct poenam contraxit, carnem cum vitiis ct concupiscentiis suis homo crucifigatl Decesso est, ut per Christi merita divinao iustitiae propter admissa satisfaciat, et spiritus in pugna per carnem aliosquo suos hostes A perpetuo instaurata praevaleat, icsequo liberius elevet io Deum. Sanctam autem ioiunii legem, ad praedicta bona consequenda ipsa naturae lege impositam, ot sub veteri Testamento iugiter inculcatam, eo magis voluti militino suae tesaoram, qua ab inimicis crucis Christi secorniturl, christianus populus custodire debet, quod ignoraro non possit seso ad eam observandam non solum per sacras litteras, verum etiam Chrieti Domini tum exemplol, tum voco excitari, sive cum formam tradens ieiunandil, infami usum insinuavit, aivo cum ablato sponso ieiunaturos esse discipulos suos praedixit4, sive cum docuit genus esse daemoniorum, quod non elicitur nisi per orationem et ieiunium *(a)*. Quamobrem sancta mater ecclesia considerans tam salubre ao necessariam remedium singulorum arbitrio non esso relinquendum, ne forte aut negligatur, aut minori cum utilitate atque opportunitate adhibeatur, pro officio ac potentato sua, sapienti ao moderata dispensatione congruo modo opportunisque temporibus hanc legem praecepto suo determinavit Ipsa apostolorum traditione edocta, quadragesimali in primis tempori eam assignat, ut fideles Salvatoris nostri totidem dierum ieiunium honorantes ad resurrectionis quoque Dominicae Pascha celebrandum praeparentur; quatuor otiam temporum ioiunia praescribit, ut Deo cuiusque partis anni primitiae, et pro terrae frugibus gratiarum actiones supplicationesque offerantur, dignique ab ipso sacris altaribus ministri obtineantur. Aliis praeterea diobus ad praecipuos quosdam Christi Domini, beatissimae Virginis Mariae, aliorumque sanctorum festos dies sanctius celebrandos ieiunia et vigilias disponit; ac demum in ecclesia occidentali sextis quibuslibet feriis et sabbatis ex antiquissimo usu a carnibus abstinendum esse praecipit, in illis quidem ut passionis et mortis, in Lis ut sepulturae Domini memoriam ĕolamus (¿)- Quam quidem observantiam dum inviolabiliter custodiri mandat, ecleriarum tamen orientalium rituum hac in re disciplinam aliter in quibusdam ordinatam integram manere iabet, cui nec nos hoc nostro decreto quidquam derogare intendimus (c).

Verumtamen, licet refrigescente in christiano populo caritate, pristinum ieiuniorum rigorem pluribus concessis induitis apostolica sedes temperaverit, non pauci hac aetate inveniuntur, qui saluberrimam hanc disciplinam infringere, atque etiam contemnere non verentur. Eoque gravius hoc dolandum est, quod cum ea tempora nunc inciderint, quibus insolentia carnis effrenata ae iactat, ac diabolica impietas divina quaeque pessumdat, eo etiam magis tot scelera reprimere, et publicas ac privatas calamitates, quibus proinde aetas nostra iamdiu premitur, humili poenitentia avertero oporteret.

Quapropter prae oculis habentes illius divini indicii comminationem: *Viri Ninivitae turgent* in *iudicio eum generatione itta, et condemnabunt eam1,* sacrosancta hac synodo approbante, mandamus, ut episcopi aliique locorum ordinarii, parochi, confessarli et coucionatorcs pro loco et tempore fideles de obligatione implendi ieiunii, servandaeque abstinentiae disciplinam moneant, ad eorum memoriam revocantes causas, ob qaas statuta fuit ab ecclesia/ cui, ut salutem aeternam adipiscantur, obedirç ipsi teneatur. Luculenter explicent in quo sita sit summa

‘ Caleck Boet, part. 111. cap. 4.
1 Pa LXX1II, 8.
• (HL V. 84
1 Be&ed. XIV const A'<m amtziyimuj 30 nudi 1741.
1 listai. IV, 5.
• Muth. VU ¡8.
• Mntth. IX, 15.
• Malik XVI1,20.
• Innocent I epUt ml Decent ep. Eog. wpud Labb. tom. 3 edit Venti., p. 5,4.
’ Maith XII, 4L

ieiunii ot ratio abstinentiae, ao nomini in legitima notato constituto sino ¡usta canea bo oxímoro ab huiusmodi lego licore annuntient. Quod si aliquando populum aliquem aut civitatem ab hac apostolica sede ob gravissimam ot urgentem causam dispensari contingat, conditiones in induito appositas accurato servandas esso notum faciant, ao do epulis votitis non permiscendisl fideles praemoneant. Eos insuper ox sanctorum patrum doctrina odoceant, virtutis cibum somper fuisse ieiunium, et plurima ao maxima enumerent bona, quao ex ieiunii in Christianum populum redundant. „In omni enim tempore, omniquo vita huius saeculi ieiunia nos contra peccata faciunt fortes, concupiscentias vincunt, tentationes repoliunt, superbiam inclinant, iram mitigant ·, Atque ita sollicito providetur, „ut quos saturitas de paradiso expulit, roducat esuries"·.

ADN0TATI0NE3.

(a) Urgendam esse observantiam ieiunii per speciale decrotum consultores opportunum existimarunt, eo quia constanti, et saluberrimae huio ecclesiae catholicae disciplinae non solum haeretici, sed etiam quamplores ox ipsius ecclesiae filiis haereticorum erroribus vel adhaerentes, vel decepti nostris hisce temporibus verbis, et factis se se opponunt. Ut huio malo remedium afferatur, necessarium visum est, in decreto exprimere ieiunium in genere ab ipsa naturali loge demandari, docento d. Thoma: *ieiunium in communi cadere sub praecepto legis naturae:* et fundamentum habere tum in veteri, tam in novo Testamento. Parochi enim, aliique sacrorum ministri haec ad fidelium memoriam revocantes, ac fuse explanantes, disseminatos contra ieiunium errores refutaro, ac Christianum populum ad ieiunii legem implendam adducere poterunt.

(ò) Opportunum pariter visum est exponere speciales causas, ob quas ecclesia statutis temporibus ieiunium praecepit; ut nempe parochi, conciouatores, et confessarti ipsas tradere facile possint fidelibus, qui eas edocti promptiores ad obedientiam ecclesiae praestandam fiant. Do abstinentia autem, ot olim ieiunio, singulis sextis feriis ot sabbatis servando gravissimum placet referre testimonium s. Innoccntii I loe. sup. cit. sequentis tenoris: „Si instituta ecclesiastica, ut sunt a beatis apostolis tradita, integra vellent servaro domini sacerdotes, nulla diversitas, nulla varietas in ipsis ordinibus ot consecrationibus haberentur. Sed dum unusquisque, non quod traditum est, sed quod sibi visum fuerit, hoc aestimat esse tenendum, indo diversa in diversis locis vel ecclesiis aut teneri, aut celebrari videntur: ac fit scandalum populis, qui dum nesciunt traditiones antiquas humana praesumptione Corfuptas, putant sibi aut occlesias non convenire, aut ab apostolis vel ab apostolicis viris contrariotatem inductam. Quis onim nesciat, aut non advertat, id quod α principo apostolorum Petro Romanae ecclesiao traditum est, ac nunc usque custoditur, ab omnibus debere servari, nec superinduci aut introduci aliquid, quod aut auctoritatem non haboat, aut aliunde accipere videatur exemplum? praesertim cum sit manifestum, in omnem Italiam, Qalliaa, Hispaniae, Africam atquo Siciliam, Insulasque interiacentes, nullum instituisse occlesias, nisi eos, quos venerabilis apostolus Petrus aut oius successores constituerint sacerdotes? Aut legant, ai in bis provinciis alius apostolorum invenitur aut legitur docuisse. Quod si non lêgunt, quia nusquam inveniunt, oportet eos hoc sequi, quod ecclesia Romana custodit, a qua eos principium accopisso non dubium est, no dum peregrinis assertionibus student, caput institutionum videantur omittere. Saepe dilectionem tuam ad urbem venisse, ac nobiscum in ecclesia convenisse, et quem morem vel in conservandis mysteriis vel in ceteris agendis arcanis teneat cognovisse dubium non est. Quod sufficero ad informationem ecclesiae tuae vel reformationem (si praedecessores tui minus aliquid aut aliter tenuerunt) satis certum haberem, nisi de aliquibus consulendos nos esae duxisses. Quibus idcirco respondemus, non quod te aliqua ignoraro credamus, sed ut maiori auctoritate vel tuos instituas, vel, si qui a Romanae ecclesiae institutionibus errant, aut commoneas, aut indicare non differas; ut scire valeamus, qui sint, qui aut novitates inducunt, aut alterius ecclesiae quam Romanae existimant consuetudinem caso servandam.

nI. Pacem ergo asseris anto confecta mysteria quosdam populis imperare etc. . ..

-IV. Sabbato vero ieiunandum esso ratio evidentisaima demonstrat. Nam si diem dominicum, ob venerabilem resurrectionem Domini nostri lean Christi, non solum in pascha celebramus, verum etiam per singulos circulos hebdomadarum, ipsius diei imaginem frequentamus, ao sexta feria propter passionem Domini ieiunamus, sabbatum praetermittere non debemus, quod inter tristitiam atque laetitiam temporis illius videntur inclusum. Nam utique constat, apostolos biduo isto et in moerore fuisse, ct propter metum iudaeorum so occuluisse. Quod utiquo non dubium est, in tantum cos leíanosse biduo memorato, ut traditio ecclesiae habeat, isto biduo sacramenta penitus non celebrari : quae utique forma per Ungulas tenenda est hebdomadas, propter id quod commemoratio diei illius semper est celebrando. Quod si putant, semel atque uno sabbato ieiunandum, ergo et dominica et sexta feria semel in pascha erit utique celebranda. Si autem dominici diei ot sextae feriae per singulas hebdomadas reparanda imago eat, dementis est bidui agere consuetudinem sabbato praetermisso, cum non disparem haboat causam, a sexta videlicet feria, in qua Dominus passus eat, quando et ad inferos fuit, ut tertia die resurgens, redderet laetitiam post biduanam tristitiam praecedentem. Non ergo nos negamus sexta feria ioiunandum, sed dicimus et sabbato boo agendum, quia ambo dies tristitiam apostolis, vel bis qui Christum sequuti sunt, induxerunt, qui dio dominico oxhilarati, non solum ipsum featívissimum esse voluerunt, verum etiam per omnes hebdomadas frequentandum esse duxerunt . .

) (c) Cum in orientalis ritus ecclesiis sabbati abstinentia minimo observetur, ne eorum usibus immutatio inducta videatur, additum est, quod hic oxpreasum repçritur.

M.

Schema constitutionis do mononiaebla patrum exumlul propositum1.

Pius episcopus servus serrarum Dei sacro approbanto concilio ad perpetuam rei memoriam.

De mouomackia.

Detestabilem duellorum usum auctore diabolo invectum, ac toties ab ecclesia damnatum, do ne

1 In schedis Ludovici Jacobini, romuussini pro rebus di-- aplinae a secretis, haec reperitnr epistola, quae ed schernii istius historiam Uiustramlam «Uurnque facit

A sua Nmincnsa reverendissima ii cardinale Prospero Celerini

Emineslisdmo principe.

Invio šil Eatisenxa rosira rvverendisüma b schema *De monamacb<a* ne) qnik «oso itale ferrile to modiAranea)

« Bened. XIV.ciL const. *Non ambigimus,* const *Jn suprema SS* nog. 1741, *Si fraternitas* 8 ini. 1744, *Libentissime* 10 lanii 1746.

> S. Leo M. serro. 44 de ieianio decimi mensis.

» 8. Hier.epüt M.

dio popoli christiani nondum exterminatum fuisse summopere dolendum est.

Nos igitur vocem quoquo nostram attollere cogimur, et fideles universos admonere, naturali ac divina lego monomachiam caso prohibitam, qua ius vitae ot necis Deo eiusquo ministris, supremis populorum rectoribus, reservatum impio violatur, societatis ordo pervertitur, familiae in moerorem, ot cruenta corporum clade animae pereuntium in aeternam perditionem detruduntur. Quamobrem Romanorum pontificum praedecessorum nostrorum et conciliorum generalium contra gravissimum hujusmodi scelus decretis alias editis inhaerentes, praeter poenam maioris excommunicationis latao sententiae a nobis nuperrimo confirmatam1, alias etiam poenas sivo a Tridentino concilio1 sive a Romanis pontificibus sancitas, quas universim complectitur sa. me. Benedictus XIV praedecessor noster in constitutione quao incipit *Detestabilem1,* sacri huius approbatione concilii, innovamus ct confirmamus contra duellum perpetrantes» aut simpliciter ad illud provocantes, vel ipsum acceptantes, et quoslibet complices vel qualomeumqun operam aut favorem praebentes, nec non de industria spectantes, illudque permittentes, vel quantum in illis est non prohibentes, cuiuscumquo dignitatis sint, etiam regalis vel imperialis.

Ne vero futuris umquam temporibus harum legum ignoratio vel oblivio cuipiam suffragari possit, omnibus locorum ordinariis commendamus, ut huius sceleris gravitatem poenasque sancitas populos sibi creditos doceant et doceri faciant» idque eo frequentius, quo magis noverint illud in suis regionibus grassari.

Supremas autem civiles potestates enixo in Domino obtestamur, ut coniunctis nobiscum studiis et animis, optimis statutu legibus ac poenarum severitate duella proscribere atque punire omni nisu eouentur, ne, si secus fecerint, alieno sese crimino polluant, ct sanguinis reos ac constituent, quem inultum effundi permiserint Vani enim falsique honoris idolo humanas litari victimas non impune feret supremus omnium index Deus, rationem ab iis aliquando exacturus, quorum est divina et humana iura tueri, sibique creditorum hominum vitam servare, pro quibus sanguinem ipso suum leaus Christus effudit

ADNOTATIONE3.

Concinnandi huius schematis occasio indo petita fuit quod nondum exterminatum sit'a chrisliano populo tam nefarium scelus, quamvis mater ecclesia omni nisu conata semper fuerit id assequi, qua latis ingeminatisquo legibus, qua sancitis exasperatisque poenis, prouti videre est apud Benodictum XIV in citata constitutione.

Cum vero legibus huinamodi ac poenalibus sanctionibus nihil addi posso videatur, unum supereat, scilicet ut nova praesentis concilii admonitione fideles ab hoc scelero deterreantur.

ordinata dall' Emiotaxa vestra. Questo schema. unitamenlo agh altri dut Dt noeúfio · *De sancii/icatwne festorum,* è itato r»xíi datriunito ai reverendiaaini coniullori.

λrealza Γ Emiarax vostra I sentúneuti della mia vira rxoaoKenia · della più profonda vmeraxiotte. cou I quali, in· elusalo al baño ŭ» a porpora,-bo Tenore di confermarmi. 'l«2Γ Eminents vostra revewbsiima. umiltwimo ŭem-U.

TM U110T.C0 J<eubinl

Casa M febrara 1870.

» Conni. ardu IV H.scteb IW9.

< Sete XXV, cap. 1» de ref.

• IV M. Mt^nb. 17W.

23.

Schema constitutionis do suicidio1.

Piut episcopus terrus terrorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Caput I.

De monomachia.

Habetur sub num. praecedenti.

Caput II.

De suicidio.

Ea quoque animum nostrum vehementer percellit horum temporum iniquitas, quod ob diffusum usquequaque, occulturum societatum malitia et fraudibus, incredulitatis virus, vel debilitatam in mentibus hominum sanctissimae nostrae religionis salutarem auctoritatem et vim, atque increscentem vitiorum colluviem, eo usque sit deventum impietatis in Deum vitao auctorem ac dominum, ut non pauci, si quando gravis contingat calamitas, vel indomita cupiditas satiari non posait, aerumnosam vitam pertaesi desperationis absorbeantur aby&ao, ot finem dolorum colerem praestolantes sibi mortem conscidccro non horrescant

Quapropter pastores et verbi Dei praocones erudiant populos, quantopere decipiantur, qui mortem putant finem malorum, nihilque post cam supercase quod timeant; siquidem manum Omnipotentia nec vivi nec defuncti effugient», et horrendum est incidere in manus Dei viventis·. Fidom excitent, do Deo eiusqao auxilio in aerumnis, vel duris corporis doloribus propter timorem Domini libonter perferendis4, numquam diffidendum, ot spem non confundere miseros doceant, atquo alterius vitao praemia puenusquo pro cuiusque meritis numquam desituras annuntient. Nullo Alitem modo patiantur ii ad quos id officii pertinet, ut aeipsos occidentes, nisi cx insania id accidat vel ante mortem signa dederint poenitentiae, ecclesiastica donentur sepultura.

ADNOTATIONE9.

Ad caput II.

Delictum suicidii nostra aetate in dies quotidie propagari notissimum est, quemadmodum undequaque advenientibus notitiis et ephemeridibus continuo docemur. Nec difficile eat investigare causas quae, in nonnullis praesertim locis, homines adigunt ad tam horribile ac naturae ipsi repugnans scelus patrandum; solent enim esso illae quae, praemisso generaliori cnrurndem fonte, in priori schematis parte indicantur. Tanto autem malo opportunum atquo efficax remedium aliud afferri non potest, quam ut sedulo populus edoceatur quantopere sibi illudant qui finem malorum in suicidio quaerunt, fides ot spes in Deum eiusquo providentiam ac auxilium excitentur, aeterna praemia poenaeque in memoriam revocentur, atque urgeatur denuo lex ecclesiae, qua sacra sepultura interdicuntur suieidae nisi ex insania scipsos occiderint ycI anto mortem signa poenitentiao exhibuerint. Quam quidem interdictionem in antiqua disciplina iam oxistentem (cf. cap. *Ex parte 2 Dt sepulturis),* rituale Romanum, rubr. do exequiis, his verbis confirmavit: „Negatur igitur ecclesiastica sepultura... scipsos occidentibus ob desperationem, vol iracundiam, non tamon si ex insania id accidat, nisi anto mortem dederint signa poenitentiao/

» Hoc ĕchea haa¿qn.vpism aerratum est nt peculiarem eonaUtnllcnem «formaret, ĕd pnecedtali *,le monomania* ■dinnelutn evt laaqoain eiaolem alteram caput.

■ II Machab. VI, M.

» Hebr. X, 31.

4 11 Macbab. VI, 30.

24.

Schema constitutionis do magnetismi abusu et spiritismo patrum examini propositum1.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De magnetismi abusu et spiritismo.

Inter fraudes atquo fallacias, quibus humani generis hostis dccipero ac scducero homines, eorumquo animos a veritate catholica avertero novissimis hisco temporibus sategit et satagit, illa est sano recensenda, quao sub fucato magnetismi animalis nomine vel por spirilisaiuin, ut vocant, exercetur. Etenim compertum est, novum quoddam superstitionis gonus invectum esso ex phaenomenis magnoticis, quibus haud scientiis physicis enucleandis, ut par esset, sod Imllucidandis hominibus student neoterici plures, qui, neglecto licito studio scientiae, uriolandi divinandiquo principium quoddam so b nactos effutiunt, rati, magnetismi ope posso occulta, remota, ac futura detogi, aut invisibilia conspici, aut animas mortuorum evocari ab ¡¡equo responsa accipi; ideoquo sivo per vaticinia somniantium, sive per tabularum responsa, sive per spirituum consultationes aliasquo his similes praestigias homines curiosa sectantes alliciunt, illudunt, atquo ad praevaricandum impellunt. Quod idem eos facere manifestum est qui spiritismi, above quovis nomine, effectus eiusmodi, quibuslibet illi mediis utantur, provocare praetendunt.

Profecto haec apostolica sedes de aeterna animarum salute sollicita non praetermisit, qua editis responsis ad peculiares quaestiones sibi propositas, qua datis oncyclicis literis ad omnes episcopos huic malo occurrero; cum vero longe adhuc latoque in ipsa ebristiana societato serpere atque in dies diffundi ac dilatari superstitionem hanc pessimam innotuerit, de ulteriori efficaciorique remedio providero necessarium visum est.

Nos igitur, sacro hoo approbanto concilio, fideles omnes instructos volumus, remoto omni errore, sortilegio, explicita aut implicita daemonis invocatione, usum magnetismi prout ex causis naturalibus finit, nompo merum actum adhibondi modia physica aliundo licita et cum fine cui assequendo adhibentur proportionem habentia, non esso moraliter votitum, dummodo finis ipso, ad quem ordinantur, non sit illicitus aut quomodolibet pravus. Quoniam vero naturalis quaecumque causa effectas eiusmodi naturao vi res excedentes producere non potest, applicationem principiorum ot modiorum pure physicorum ad res ct effectus practornaturales vel supematurnlee ut physico explicentur, deceptionem esse omnino illicitam atque bacrcticalcm declaramus. Etenim caeli ct terrae creator Deus, etsi homini, quem ad imaginem et similitudinem suam creavit, montem dederit, quae non solum fidei lumino illustrata mysteria illa cognosceret quae humanam intelligontiam superant, sed etiam naturae' suae vi, magno licet cum labore, praeclara multa investigaret atquo intelligcrct; attamen ut idem non altum saperet sed timeret, ot immensam conditoris sui maiestatom humi stratus veneraretur, certos constituit sciendi limites quos ultra humana ratio progredi incassum praesumeret. Hinc multa manero voluit occulta impervia, sibiquo soli eorum quae evontura sunt scientiam, et futurorum cognitionem reservavit. Solus enim ipso, cuius oculis omnia nuda et aperta sunt, et ad intimas hominum cogitationes penetrat ot consequenter eorum actiones intuotur, solus omnia ot singula quaecumque A totius temporie decursu et saeculorum aetatibus futura sunt, ab omni aeternitato novit et admirabili providentia disposuit, quae non modo humanae mentis imbecillitas ignorat, sed nec daemones ipsi praesentire possunt1. Quapropter in sacris litteris gravissima obiurgationo redarguuntur tum qui superstitiones huiusmodi exercent, tum qui ad cos consulendos declinant, eisque fidem ♯ccommodant

Noverint itaque illi qui ad superius recensitos aliosque similes effectus producendos magnetismo utuntur, vel spiritismum quomodocumque exercent, se abominandae superstitionis reatum incurrere; illi autem qui superstitionem huiusmodi exercentes consulunt, vol dedita opera eorum praestigiis ipsa ■ua praesentia favent, eiusdem se criminis participes fieri propter cooperationem. Certum enim est, et daumonum fraudibus introductas superstitiones huiusmodi fuisse, ex quorum operations concilio, vel auxilio omnis divinatio dimanat, sivo quod expresse ad occulta et futura manifestanda invocentur, sivo quod ipsi pravitate sua et odio in gonus humanum occulto etiam praetor hominis intentionem so ingorant et intrudant vanis inquisitionibus futurorum, ut mentes hominum perniciosis vanitatibus impliccntur et omni impietatis genero ♂depraventur

Igitur ad tantum scelus et religioni ct civili societati infensissimum efficaciter cohibendum, sub anathematis comminatione aliisque poenis ordinariorum arbitrio infligendis, prohibemus, ne quis deinceps sub quocumquo colore aut praetextu audeat huiusmodi magnetismi animalis, somnambulismi, tabularum respondentium, spiritismi iisque similibus experimentis ad praedictos effectus directis operam dare, eisdem ut supra declaravimus adesso, vel quovis modo favere.

ADNOTATIONES.

Omnibus notum est, quemadmodum ab integro fero saeculo per totum orbem grassatus fuerit *magnetismi animalis* abusus.

Subindo prodiere ot percrcbucro tabularum rotantium vulgata portenta, quae, variis motibus, praepositis sibi quaestionibus do rebus occultis et etiam do statu animarum defunctorum responsa dabant

Paullo post daemones qui homines per vaticinia somniantium ct responsa tabularum deceperant, ipsis per pythones seu personas intermedias (quae *medium* nuncupantur) illudere et insidiari coeperunt.

Do magnetis virtuto eiusque phaenomenis disserunt physici, quandoquidem haec in patrimonio sunt scientiae physicae quae progreditur in absconditis naturae thesauris investigandis, nec tamen unquam integram suam perfectionem assequitur, cum omnes naturao vires perspectae nobis non sint, ot qui omnium rerum creator est Deus rcuncta fecit bona in tempore suo, ot mundum tradidit disputationi eorum, ut non inveniat homo ♯finem (Eccl. III, 11). Ceterum dam confitentur omnes hanc scientiae physicae perfectibilitatem, omnes pariter, dummodo recta utantur ratione, bene norunt atquo perspectum habent ea quae naturae viribus et agendi legibus repugnant, ipsius naturae viribus attribui non posse, nec posee aliquid haberi pro effectu naturalium causarum quando nulla est porportio medii ipsas inter et phaenomena quae praedicantur.

Cum igitur Antonius Mesmer divulgasset novum

1 Approbatam m Coramioione centrali ¿te 28 noverabris 1869.

1 Sixtes V In coostit. CWrii ri *terrée,* son lia. iJM
* Levit. XIX. 31. XX. S7; Ivst XVHL 10 H te^q
• 8. Thom 2. 2, q. XCV, art i; Sixtus V ia rit fttit

a se inventum remedium morbis curandis, in fluxu quodam subtilissimo a cunctis animalium ℭorpori bua emanante fluxui magnetis simili, quem ideo *magnetismum animalem* nuncupavit, magnumque boo inventum in Germania praesertim tum etiam in aliis regionibus excitasaet rumorem, in diversas sententias abeuntibus viris eruditis, mnltiaque multa dicentibus, nonnullis diabolicum interventum in mesmerismo suspicantibus, aliis vero naturao viribus omnia quae tunc praedicabantur phaenomena tribuentibus, hinc et inde recursus habitus est ad s, sedem sive pro quaestionis definitione, sive pro tranquillitate conscientiae in praxi et norma agendi. Ipsa quidem suo muneri non defuit, occurrens per peculiaria responsa ad peculiares sibi propositos casus, sed generatim quaestionem resolvere pro suo more ac prudentia distulit, ut do phaenomenis quae divulgabantur, in tanto disputationum et contrariarum opinionum aestu, certiorem haberet notitiam, novamque in dies, ab evolutione magnetismi, lucem opperiretur.

Verumtamen ad casus, in quibus compertum erat experimenta magnetismi ad finem non naturalem, non honestum, non debitis mediis adhibitis assequendum ordinari, respondit s. c. 8. Officii : *Unn magnetismi, prout exponitur, non licere* (feria IV, 21 apriti· 1841).

Et quoniam multiplicatis quaestionibus ao postulatis, praeter particulares casus, do usu ᵻnagnetismi genoratim pro praxi agendum erat; sic per modum regulao statutum fuit ab eadem S. Officii cong. in feria IV. 28 iulii 1847: *Remoto omni errore, sortilegio, explicita aut implicita daemonis inpotatione, usus magnetismi, nempe merus actus adhibendi media physica aliunde licita, non est inoraliter petilus, dummodo non tendat ad finem illicitum, aut guomodolibet pravum. Applicatio autem principiorum et mediorum pure physicorum ad res et effectus vere supematurales, ut physice explicentur, non est nisi deceptio omnino illicita et haereiicalis.*

Temporis decursu apparuit deterrima superstitio, quao ot ipsa sub involucro animalis magnetismi latebat: ot spiritismus etiam apparuit, quo eommercium visibilem inter atquo invisibilem mundum institutum est ad hauriendas instructiones, documenta, revelationes praecipuo circa religionem, conditionem status alterius vitae, aliaque eiusmodi non pauca quae maximo hominum investigationem curiositatemquo sollicitant.

Hisce malis ingruentibus latcqne per totum orbem grasaantibus ut occurreret apostolica sedea, encíclicas litteras per s. congregationem S. Officii dedit ad omnes episcopos adversus magnetismi abusus (foria IV, die 30 iunii 1856). Cum vero compertum sit adhuc huiusmodi superstitiones vigere, immo magis ac magis propagari, nonnullis etiam testibus episcopis, ad cas radicitus, ri fieri possit, convellendas solemni decreto opus esso videtur, quo superstitiones hae pessimae damnentur per modum detestationis, ut fideles ab iis avertantur addita etiam poenali sanctione.

25.

Schema decreti de sectis vulgo clandestinis1.

A sua Eminenza reverendissima il signor cardinale Luigi Bilia presidente della Commistione teologico-dommatica.

Li ... settembre 1869.

La commissione per gli affari di disciplina ecclesiastica non ha mancato di occuparsi della communicaxione che Γ Eminenza vostra reverendissima si ὸ compiaciuta di fargli intorno ἄll esame eseguito dalla Commissiono teologico-dommatica sopra le dottrino e le tendenze delle società segrete.

Dalla lettura ἄell erudito voto redatto dal reverendissimo signor canonico Gay, non che dalla sapiente discussione fatta sul medesimo dalla lodata commistione i reverendissimi consultori hanno ben rilevata la somma necessità e la opportunità di particolari prescrizioni per parte del futuro concilio Valicano contro si pernicioso congreghe condannata sollennemcnte ἄll anatema dai sommi pontefici; e di adottare pratticl provvedimenti atti a paralizzare o minoraro i danni che derivano dalla vasta cospirazione delle medesime.

Quale necessità si fa oggidì maggiormente sentire sia per la tolleranza accordata in molti stati aqueste reo conventicole,sia ancora per la illurionodi non poche persone le quali ignare forse dei pravi intendimenti della Massoneria e delle nefandezze che in essa ai pratticano si danno a crederò casero la medesima incocua e mirare unicamente a sollevare la umanità.

Peraltro i reverendissimi consultori hanno osservato che avendo già la Commissiono teologico-dommatica trattato ampiamente e con somma accuratezza di questa materia per la parto dottrinale, ed avendo ben presenti le prave dottrine, il reissimo spirito, e lo scopo funesto della Frammassoneria, corno le riesce facile il suggerire cosa abbia a decretarsi dal futuro concilio Vaticano per sfolgorare siffatte associazioni, cosi, per Γ intima connessione dello cose, ὸ più in grado di proporre o fissare quello misuro prattiebe per le quali so non è dato di estirpare la setta si possano almeno attenuare i mali che essa produce; tanto più che questi grandi mali derivano in gran parte dagli errori che la medesima professa a danno della Chiesa e della civile società.

Per la qual cosa furono di avviso di pregare la lodata Commissione teologico-dommatica porchò como si ὺ occupata della parto speculativa, voglia anche occupar»! della parto prattica dello sotto massoniche.

A tale effetto il sottoscritto segretario della Commissione, in csecuziono degli ordini ricevuti ἄall eminentissimo signor cardinale presidente si reca a premura di sottoporre ἄll Eminenza vostra reverendissima questo desiderio della Commissione ¡•tessa, e ai vale della circostanza por attestarle i sentimenti della sua più profonda venerazione, con i quali, inchinato al bacio della sagra porpora, ha Γ onore di confermarsi ecc.

b.

Schema decreti de sectis vulgo clandestinis.

lampridom decessores nostri Romani pontifices in suprema ecclesiao specula positi, vigilias boni pastoris iugitcr vigilantes, pericula fidelibus ἄe nunciaverant, quae a sectis clandestinis pertimescenda erant adversus religionem atquo ipsam civilis ordinis tranquillitatem, solertique cura detexerant fallacias simulatilo honestatis quibus illae simplicium animos seducere adnitebantur. IIuo spectant apostolicao constitutiones felicis recordationis Clementis XII *In ἔminenti et* Benedicti XIV *Procidas* Cum vero qui rerum tunc potiebantur, sectariorum fraudo cogitationes suas callide occultantium, tanti has constitutiones non fecerint, quanti ecclesiao et reipublicao solus postulabat, Romanorum pnnti-

» Ad briaraodi schtnu Dfastraadua libens profero epistata· »ob a pw'iUun in qa>m optima forions incidi, dam Lodovici Jteobiil acbedxa pervoìalartn.

» 28 aprili» 1738.
i 18 nati 1751.

ficum α Spiritu sancto directam sapientiam funes- a rissimi exitus veritas comprobavit, tum cum sacrarum civiliumquo rerum excidium subsecutum est. A quo vix emersi, iterum vocem extulerunt, ac praesertim Pius VII constitutione *Ecclesiaml* ac Leo XII constitutione *Quo ğraviora*

Lamentabilis porro ac perdolenda res est, Icsu Christi vocom per suos vicarios diffusam meliorem auditum non invenisse, immo ex veteribus massonicis sectis, alias complures exortas esse, quae, nomine tonus diversae, et ad instar etiam societatum popularium coalescentes, catholicam religionem, et supremam quamque civilem legitimam potestatem acerrimo impugnandam susceperunt. Sed quoniam latentes insidias suas penitus sb ecclesia introspectas, palamquo denuntiatas fuisse intellexerunt; hinc Indicia suao pravitatis avertero satagentes, ementitam pietatis vel philanthropiae (ut vocant) speciem obiiciunt, nihil adversus religionem ac B civilem ordinem se moliri, nihilque secreti babero se simulant, neque amplius iurisiurandi vinculo suos asseclas ob&tringero curant, quibus artibus homines minime malos, ac potissimum adolescentes in suos laqueos trahunt, occultaequo suae perversitatis instrumenta validissima officiunt.

Quapropter cum animarum salus, pro quibus Dominus noster lesus Christus sanguinem suum fudit, suprema lex sit, probeque videamus civiles status suadeque versos turbari, ecclesiam vero, contra quam portae inferi praevalere non possunt, tempestatibus tamen iactatam graviter fluctuare, quando sectis huiusmodi liceat impune grassari, nos, qui non semel clandestinas sectas damnavimus3, nunc, sacro approbanto concilio, in primis singulis fidelibus sub gravi culpa, aeternaeque damnationis denunciamone praecipimus, ne quispiam non modo sectis illis quao conspirare adversus re- C ligionem vel rempublicam aperte vel probabilibus indiciis deprehenduntur, verum etiam quibusvis societatibus popularibus, sive instar popularium initis, quae non sint ecclesiasticae potestati omnino cognitae iliique obsequentes, yc! cuicumque ex illis, quocumque nomino io appellent aut occultent, etiam meri puriquo mutui subsidii, quacumque arte cohonestaro so studeant, etiam profitendo, ae nihil advorsus religionem ac civilis ordinis tranquillitatem moliri, sive exigant iusiurandum a sociis do arcano servando, sive etiam non exigant, adscribí sive nomon dare quovis vel infimo gradu audoat aut praesumat, easvo consilio, auxilio, vel quolibet favore palam aut in occulto, directe aut indirecte, per so vel per alios quoquomodo iuvare, aut etiom alios hortari, inducere, provocare, ut iis, vel cuicumquo ex illis adnumerentur, vel etiam simpliciter intersint; atque insuper mandamus ut D earnmdem occultos coryphaeos ac duces episcopis quibus tutandi gregis a luporum insidiis officium est denuntiare debeant. Deindo poenam excommunicationis maioris ipso facto incurrero volumus ao declaramus quoscumque, quavis etiam dignitate praefulgentes, aut speciali atquo individua mentione dignos, qui praedictum praeceptum quomodolibet violarint, eive seso opposuerint; qua si notorie innodati decesserint, debeant proinde catholicae ecclesiae exequiis, et ecclesiastica sepultura omnino privari.

Tum vero fratres nostros episcopos, sacrosque omnes antistites, ct quicumque sunt, qui animarum coram exercent, vehementer hortamur, eorumque conscientia graviter onerata monemus, ut assidui sint io ovibus suis adversus eiusmodi perniciem praemuniendis, epteque instruendis. Obligationem qua tenentur, praecepto nostro obediendi, animaeque ruinam, quam incurrunt, illud contemnendo, sedulo ȩxponant praesertim cum necessitas nobis incumbat, non modo ab apertis hostibus ac manifesto exitio, verum etiam ab eiusdem periculo occultirquo fraudibus Christi gregem defendere, atque idcirco ab eiusmodi utcumque larvatis aut cohonestatis sectis eum retrahere cogamur. Hinc etiam eosdem sibi creditos fideles doceant, non nostro tantum praecepto, sed naturali quoque iure obstringi ab eiusmodi consociationibus seso immunes servare. Cum enim nemini liceat peccandi periculo se obiicere1; idquo multo magis nefas sit, si cum salutis publicae discrimine hoc fiat, profecto non sine gravi piaculo, etiamsi positivo praecepto non prohiberentur, nomen, operamvo suam eius generis sectis seu societatibus, utcumque larvatis, praeberent. Qua de re illud quoquo ovibus suis denunciare non desinant, ne se male decipiant putantes nihil admodum perversi agere, quod minima sint, et per se indifferentia, quae in huiusmodi sectis sibi committuntur. Quemadmodum enim dictum est de Saulo, eum, rapto Stephano in necem, in omnium lapidantium manibus fuisse, quod omnium vestimenta servaret2, ita porro qui qualemcumque operam in hisce societatibus ponunt, scelero totius societatis so maculant, quia eiusdem conservationi, atque adeo fini, eam adiuvando, consentiunt. Sed insuper animadvertant, minimum saepe nullo pacto esse quod tale videtur, veluti cum ex penitiori societatis consilio pestilentissimis hominibus immissis ad aliquod munus occupandum, unde possint publicum ordinem aut impedire, aut turbare, aut evertere, mutui subsidii nomine, quod polliciti sunt, ignari nihilquo tale suspicantes socii flagitantur, ut cos, quo voti sui compotes fiant, omni ope adiuvent. vel cum ex aere collatitio, quod a sociis pensitatur, instrumenta, iis etiam insciis, parantur, aut homines aluutur, undo respublica subverti possit. Quin immo etiam perpendant, non raro contingere, cos, qui vanis pollicitationibus decepti ad illicitas actiones nunquam so adactum iri, nomen sectae dederunt, repente, occasione suborta, α recepta fide destitui, atquo atrocibus minis cogi vel ad proditoria homicidia, vel ad incendia, vel ad alia scelesta facta, etiam adversus amicos et cognatione coniunctos perpetranda; quao tum si velint defugere, aut etiam pristinam libertatem recipere, sese ab impia societate retrahendo, id iam perficere sino vitae periculo non possunt.

Cum vero infelici hac aetate, quao corruptibilia tantum sapit, aeterna non suspicit, non desint alicubi, qui necessitate se premi dicant, ut hisce sociotatibus nomen dent, quia illae in eo loco praepotentes non sinunt quempiam stipendia publicorum munerum attingere, nisi de suo gremio sit, revocent sacri pastores eiusmodi homines ad sanam mentem, et indicia Dei in sacris litteris manifestata eorum oculis aubiiciant. Nam et de bestia scriptum est, quod *factet.... ne quis possit emere, aut tendere, nisi qui habet characterem, aut nomen bestiae, aut* nu*merum nominis eius1:* et tamen dcnunciatum est: Si çuii *adoraverit bestiam, et imaginem eius, et acceperit charaeterem in fronte sua aut* ia mm *sua, et hic bibet de rino irae Ɣei* Nihilominus cum ini-

› 13 Mptembris 1821.

s 13 martii 1825.

1 Encycl. *Qui plurilnu* 9 nor. 1846, et alloc. *UuUiptices inter* 25 sepL 1865.

1 Cf. Prop. 61 inter damastu ab lance. X! decreto 9 mart. 1679.

a S. Aα ηM. sena. 279, tom. V edit. Mann

« ApocXIII. 16-17.

< Apec. XIV, 9-10.

oaissimuni hoc ait, removere honestos quoslibet, a Doamgoo tímentes homines a rerum publicarum administratione, quao honestos maxime requirunt, nihilque possit funestine contingere, quam ut illae religionis, ordinieque publici hostibus dedantur, quiconque animarum curam habent moncro fideles non desistant, ne sua suffragia, aut operam qualemcumque suam conferant, ut ii, qui ciusmodi societatibus adecripti eunt, munere aliquo potiantur, sed omni ope contendant aditum iisdem ad publico, vel privata officia, quantum fieri potest, impedire, ne via ipsis aperiatur ad pessima sua consilia per fidenda, vel ad alios contagione sua corrumpendos. Quod multo magis patribus familias pro naturali ipsa obligatione, qua tenentur, inculcandum est; no scilicet committant, ut pestilentium hominum affiata filii sui corrumpantur, adeoque neque institutoribus aut magistris sectariis eos tradant, neque nuptiali foedere cum sectariis iunganL

Et quoniam astutia diaboli, qui cx ipso apostolorum collegio reperit, in quem intraret, merito nobis timorem iniicit, ne ex iis quoque, qui in sortem Domini vocati sunt, colligat aliquando in hisce sectis membra sua, sacro concilio approbante, decernimus, ut quiconque ex clero sive secolari, sive regulari iisdem sectis, aut cuicunquo ex illis tese adseripserint, vel post promulgationem huius decreti in iis permanserint, praeter excommunicationem maiorem, aliasque poenas ceteris communes, quaa vi apostolicarum constitutionum iam incurrerunt, atque in posterum vi etiam huius decreti incurrent, in privationem omnium beneficiorum, officiorum, dignitatumque ecclesiasticarum, cuiuscunque gradus sint etiam necessario exprimendi, ipso facto pariter incurrant, ita ut ex ipsa adicriptione, licet occulta, vel in eadem post promulgationem huius decreti, licet etiam occulta, perdoralione, ante omnem indicis C sententiam, vel etiam declarationem sub gravi culpa teneantur ab iis scie dimittere, neque amplius faciant fructus suos, et insuper in absolutam ac perpetuam inhabilitatem ad alia beneficia, aut officia, aliasyo dignitates obtinendas item ipso facto incidant.

ADNOTATIONES.

Maximum huius aetatis malum certissime sunt sectao clandestinae, cx quibus, voluti ex fonte principe, vix non omnes sive religionis sire civilia ordinis perturbationes et calamitates originem habent. Non potuit igitur de illis taceri. Nihilominus in concipiendo, ct ordinando decreto non paucae occurrebant difficultates, quas prae oculis habere oportuit.

Difficultas prima dimanat ex variis effugiis, quae excogitarunt ad damnationis vim declinandam. Cum enim viderint, in apostolici constitutionibus se D co nomino damnari, quod adversus religionem ac civilem ordinar? conspirent, quod iusiurandum do arcano servando a sociis exigant, quod arcano ipso so involvant et occultent, plcracque ex huiusmodi sectis hisco artibus utuntur, 1· ut expresso profiteantur, so nihil adversus religionem, ac civilem ordinem moliri; 2° ut etiam assignent alium finem specie sua honestum, seseque ut plurimum vocent societates *mutui tubridii;* 3® ut negent iusiurandum de arcano servando α se exigi, illudque revera a sociis inferioris gradus, qui maximam earum partem constituunt, non exigant; 4’ ut ab iis nihil, quod specio tenus malum dici possit, repetant, sed yol aliquam tantum pecuniae summam, vel eorum ipsum ad collegas in publico aliquo munere collocandos exigant. Quibus artibus non modo ab accusationibus in se illatis, verum etiam α praecepto, ac proindo ab exrommunicationo in constitutionibus apostolicie adversus ipaaa editis eximcro io atuduerunt, aientes, do aliis perversis societatibus, non autem de se in illis agi.

Opus igitur fuit, fundamentum damnationis eiusmodi assignare, quo omnino tenerentur; quandoquidem longas subtiloaquo instituero disputationes ad extorquenda ab iis effugia, quao invenerunt, neque expediebat, nequo ad conciliaris decreti indolem pertinebat. Fundamentum autem certissimum desumptum est a necessitate tutandae religionis, ac rcipublicao a certissimo periculo, in quod immitterentur, si sub larvis ad arbitrium assumptis grassari ciusmodi sectis liceret Quod sane periculum cum indo maximo oriatur, quod per omnes, aut certe praecipuas populi classes pervagari illao solent eaquo rationo universam societatis massam pervadunt, ac voluti perforant, ut facillimum inde sit eam totam commovero, et sus deque vertero; B hinc illas sub hoc praecipue aspectu impetendas esso duximus; adeoquo, cetoris salvia, quao tamen vel aperto vel probabilibus indiciis adventus religionem, aut rempublicam conspirare non deprehendantur, ad societates tantum populares, vel instar popularium initas prohibitionem coarctavimus. Qua ex ro duplex commodum dimanabat; afl/rum, quod intra meres necessitatis limitea decretum continotur, ac proinde omnis querela, quae ¡usta dici possit, de libertate coeundi in societates nimis restricta praecluditur; quandoquidem amplior Illa libertan, quae religionem ac rempublicam in periculum adducit, nequo ¡usta est, nequo homino honesto digna; *alterum,* quod perspicua habetur norma ad iudieandum, quacnam sint societates, quae conciliari decreto percelluntur. Immo com in ipsis societatibus popularibus reperìri aliquae possint, de quarum honestato omnino constet, ita ut fraudis ac periculi metus nullus in eia sit, cuiusmodi exempli gratia eunt consociationes, quos *a temperantia* appellant, quaeque nihil alterius, quam abstinentiam a liquoribus, qui inebriare possunt, sibi proponunt; hinc aliam restrictionem decreto adiecimus. qua declaratur, eas societates, licet populares vel ad instar popularium initas, in eo minime comprehendi, quas ecclesiasticae auctoritati penitus cognitas, eiiuquo iudicio obsequentes ad sanctum vel certe honestum tinem institutas esse constiterit.

Difficultas altera sita erat in remediis inveniendis, quao vim aliquam ct efficaciam habere possent, sive ad homines non omnino malos ab bisce sectis retrahendos, sive ad illas ipsas coercendas ac reprimendas. Praeceptum atque excommunicatio maior in superiorum quoquo pontificum constitutionibus habentur. Praeter hoc aliud remedium D collocatum est in instructiono, noo modo ab episcopis, verum etiam ab omnibus animarum curaui habentibus tradenda, cuius ratio diligentius, quantum fieri potuit, exposita est. Tum occasione capta ab iniquis sectariorum artibus, quibus solent homines. qui do suo gremio non sint, a muneribus publicis arcere, remedium aliud, quod simul valeret et ad sectas coercendas, ct ad quamlibet excusationem detrahendam ab iis, qui necessitate» so cogi dicunt, ut iisdem sectis seso adacribant, additum est, ut quicumque eunt catholici debeant denegaro suffragia sua, auamquo operam, no sectarii in publico munera invadant, et etiam privatis domibus seso insinuent ad alios corrumpendos. In hac tamen ro consulto vox *praeceptum* vitata eat, quia pro innumeris circumstantiis quae praevideri i equeunt, casus forte contingere potest, in quo illud urgere minimo expediret.

Denique, quoniam alicubi auditur querela, quod

non desint sivo cx clericis saecularibus, aito etiam ox regularibus, qui societatibus clandestinis adscript! sint, cuque ro nihil possit deterius contingere, visum est adversus illos vim omnem exserere ecclesiasticae disciplinae.

26.

Schema decreti do ŭsuri 1.

Tanta est avaritiae tnmquo multiplex nequitia, ut qui ea labo infecti sunt, ex aliorum etiam panpepato locupletari ẏelint dum onim pecuniam aut quidquam aliud nitori mutuo dant, amplius ab eo exigere, quam dederint, consueverunt. Iam voro licet ad damnandam usuram utriusquo Testamenti pagina conspiror, et ecclesia suis decretis atquo sanctionibus usurarios nunquam insectata non sit; nondum tamen a ebristiano populo detestabile ac probrosum huiusmodi vitium cxulnsso dolemus. Quin immo si focneratorcs semper extiterunt, eorum nurnorum aetate hac nostra plurimum excrevisse conspicimus. Siquidem refrigescente charitate plures inveniuntur, quibus nil tam cordi est quam temporalia lucra sectari: ipsi autem divitiis, quacumque ratione eis datum sit, augendis unice inhiantes, etiam por aliena cupiunt damna ditari, quin .animadvertant ita cos thesaurizaro sibi iram in dio irae ct revelationis justi indicii Dei, sequo cum avaro divito perpetua fore egestate puniendos.

Quao cura ita sint, grossanti huio vitio obsistoro nostri muneria eat; et quia do ro agitur, quao ad quotidianos vitao usus pertinet, quaeque pluribus locum dodit controversiis in utramquo partem magna animorum contentione agitatis, sacro approbanto concilio opportunum existimavimus tum ad omnem opinandi licentiam cohibendam, tum ad omnes anxietates o medio tollendas, catholicam ca supor ro doctrinam huc rovocaro atquo explanaro, ut quid liceat quidve vetitum sit, perspicuo pateat.

1. Quemadmodum ab aliis conciliis et Romanis pontificibus, ac praesertim α recolendae memoriae praecessore nostro Benedicto XIVs declaratum fuit, iterum edicimus, npeccati genus illud, quod usura vocatur, quodquo in contractu mutui suam aedem ot locum habet, in eo esso repositum, quod quis ex ipsomet mutuo, quod suapte natura tantumdem dumtaxat reddi postulat, quantum receptum est, plus sibi reddi volit, quam est rccoptum, ideoque ultra sortem lucrum aliquod ipsius ratione mutui sibi deberi contendat[1]. Omno huiusmodi lucrum, quod sortom suporet, usurarium est, ct iuro nedum naturali, verum etiam divino prohibitum. Nam in veteri Testamento scriptum est[2]; *Non foenerabis fratri tuo ad usuram pecuniam nec fruges nec quamlibet aliam rem.* Quocirca dum propheta tradit[3] vitam aeternam foro consecuturum *ad usuram non commodaverit et amplius non acceperit,* docet morto aeterna damnatum iri *ad usuram dantem et amplius accipientem.* Quod si Hebraeis usuras ab extraneis exigero permissum aut toleratum[5] legitur, id propter duritiam cordis eorum factum est. Indo omni distinctione sublata Christus Dominus, qui non vonit solvero legem, sed adimplore, voluit ita nos esso animo comparatos, ut non gratis modo, sed etiam, ubi proximi necessitas id postulet, absquo epe sortem recuperandi, mutuum demus, praecipiens[1]: *Afutuum date nihil inde sperantes.* Nil itaquo mirum, ai concilia et as. ecclesiae patres omnem usuram α quocumque quaesitam gravo peccatum esse divinao logi in veteri Testamento latae, ac in novo a Christo confirmatae, adversum perpetuo uno ore conclamaverint. Cum vero hoc vitium virtuti iustitiao quao commutativa audit „et cuius est in humanis contractibus aequalitatem cuiusque propriam ot sancto servare, et non servatam exacte repararo- manifeste opponatur, foooerator a ss. patribus cum furo comparatur; sic ut a tabernaculo Dei alienus et a sancto monto eius extraneus sit habendus, nisi indebitum quaestum ipse restituat.

2. eNequo ad usurae labem purgandam ullum accereiri subsidium poterit voi cx eo quod lucrum quod exigitur, non excedens et nimium, sed moderatum, non magnum sed exiguum sit; vel ex eo quod is, a quo id lucrum solius cauta mutui deposcitur, non pauper sed dives existât; nec datam sibi mutuo summam relicturus otiosam, sed ad fortunas suas amplificandos eam quaestuosis agitandis negotiis utilissime sit impensurus. Contra mutui siquidem legem quae necessario in dati atque redditi aequalitate versatur, agere illo convincitur quisquis eadem aequalitate semel positu, plus aliquid a quolibet vi mutui ipsius, cui por aequale iaio satis est factum, exigero adhuc non veretur.-

3. Cum autem usura in mutuo tontuin suam sedem habeat, nil prohibet, quominus alii lucrosi ineantur contractus, do quorum licitudino catholici theologi et ss. canonum interpretes inter se libere disputant; ita etiam exploratum est „posso multoties pecuniam ab unoquoque suam per alios diversae prorsus naturao a mutui natura contractus recte collocari ct impendi, sive ad proventus sibi annuos conquirendos, sivo etiam ad licitam mercaturam et negotiationem exercendam, honestaque indidem lucra sibi percipienda.

4. „Scd in ipso mutui contractu possunt quidem alii, ut aiunt, tituli, iidenique ipsimet naturae mutui minimo innati ot intrinseci concurrere, cx quibus iusta omnino legitimuquo causa consurgat, quidquam amplius supra sortem ex mutuo debitam rite exigendi–; quod autem intercedentibus hisce titulis exigitur, ab omni usurae macula immuno censeri debet. Inter alios vero titulos, cuiusmodi sunt lucrum cessans, damnum emergens, vel periculum amittendae sortis, lex quoque civilis odociscenda est. Quamquam enim nulla humana lege effici possit ut quod suapte natura malum est et illicitum, honestum rcctumquo reddatur, et lex naturalis immutabilitate gaudeat, negari tamen nequit, quandoque in ipsa eiuadciu legis materia, quae dose mutnbilis est. aliquam contingere mutationem, ita ut eiusdem obligatio perimatur, quando mutationi obnoxia est. In materia autem logis naturalis usuram vetantia mutuilo inducitur, si lex civilis praebeat titulum, a mutuo quidem prorsus distinctum, quo non causa, bene vero occasione, uiutui ipsius modicum aliquod lucrum legitimo percipiatur. Quandoquidem supremo reipublicao principi, quin suae potestatis limites praetergrediatur, integrum est sicut in aliis contractibus, ita etiam in mutuo aliquam imponere taxam a mutuatario solvendam. Id namque commercii promovendi ratio, quod ad publicum bonum profecto pertinet, suadere illi merito potest. Nihil autem vetat, quin princeps ius ad eamdein taxam sibi sumendam mutuatoribua ipsis conferat; hoc enim voluti praemio allecti divites lubcatius suas pecunias aliis mutuo dant,

' Hoc caput de usuris e codice maauseriplo deprompai quippe quod nunquam typis eommiaum est Qt cousu)torum cumini proponeretur. Qnare non commissionis, sed privati ħomini foetos habendam esL

* EncycL Ver *^ertemi* die 1 novemb. 1745.

› Deui. XXIП, 19.

« Eaeeh. XVIII.

» Rened. XIV, *De eyn. dine.* I. X. cap. V, n. W

• law. VI. B5.

quo fructuosas negotiationes cum reipubhcae utili-a tata frequentare valeant: huo autem legis civilis quam vocant titulus facile revocatur. Quod si lex ipsa praedictae praestationis quantitatem definiat, ea quidem observanda est, nisi consideratis omnibus adiunctis praestatio ipsa perspicue modum excedat; secus nil exigero licet praeter id quod pro iisdem temporum ac locorum circumstantiis ab honestis viris exigi soleat; hic enim ut in aliis contractibus, ex communi hominum aestimatione par est iustum pretium dimetiri.

5. Olim quidem neque semper nequo ubiquo mutuo alii tituli legitimi accedebant, quorum praesidio, quotiescumque pecunia alteri eroderetur, toties liceret modicum lucrum ultra sortem integram salvamquo recipere. Verum immutatis hac in re humanae societatis conditionibus quaedam in praesens vel privatorum societates vel publica etiam auctoritate sancitae institutiones passim suppetunt, b quae opportunas ac legitimas occasiones cuiquo suppeditant pecuniam reddendi frugiferam, quandoque fortasse etiam securius quam si mutuatario traderetur. Nunquam desideratur promptus in hodiernis civilis societatis conditionibus titulus, quo qui iis occasionibus renuntiat in mutui contractu tuta conscientia aliquod sibi auctarium quaerat; optimo enim iure is a mutuatario tantumdom valet percipere, quod ox alus praedictis lucrandi fontibus, qui omnibus quotidio patent, ct potuisset ct reapse voluisset. In hoc autem emolumento poscendo modum oportot omnino servaro; sciant enim usurae notam incurrero quotquot in mutuo titulum lucri cessantis exaggerant, ut maius sibi vindicent auctarium, quam quod cis foret obventurum, si aliter pecuniam suam collocarent.

6. Meminerint denique fideles, quandoque urgento charitatis praecepto gratis osso mutuandum. Nam sicut tenemur aliquando ad pecuniam eleemosynis impendendum, ut proximo indigenti opitulemur, multo magis debemus saepo numero simplici ac nudo mutuo, etiam cum sortis discrimino altori succurrere, ipso praesertim Christo Domino docente: *Volenti mutuari a te non arertaris,* ct *Mutuum date nihil inde sperantes.*

Haec fideles omnes prae oculis habere volumus, no dum lucra sectantur, so a cupiditato, quao omnium malorum radix est, misero abripiantur; quid onim prodest homini, si mundum univorsum lucrotur, animae vero suao detrimentum patiatur?

IV.
SCHEMATA CONSTITUTIONÜM DE REGULARIBUS.

Schema primae constitutionis do regularibus.

Praenotanda.

Inimici erutis Christi, qui nonnullis abhinc annis maiori nisu et detecta facio catholicam ecclesiam aggreasi sunt, ut cam, si fieri possit, funditus evertant, inter vaferrimas artes palam debacchantur in regulares familias, utpoto quae invictum illius auxiliare agmen constituunt Hinc ni eas con- C temptum penes Christianum populum omni, quo possunt, modo excitare et fovere moliuntur: et deinde pro viribus carant, ut s guberniis supprimantur; quod in pluribus regionibus et in ipsa Italia factum caso lamentamur. Quapropter spectatissimus quidam episcopus monobat: eVista la tendenza dei politici ad osteggiare il ripriatìnamento c Io sviluppo degli ordini religiosi.., è indispensabile, cho sia proclamata dal concilio la massima utilità di questi instituti religiosi.“ Nec silentio praeterire expedit, nonnullos etiam aliando spectatos viros specie boni deceptos in regularium exemptiones insurgere, minimo animadvertentes, cas antiqcitato ipsa esse confirmatos, carum utilitatem et necessitatem ab apostolica sede proclamatam, ct exemptionum abrogationem autonomiam ordinum regularium, eorum vim, et unitatem destruere, ita ut ad diocccsanas D institutiones sino nexu, sino uniformitate reducerentur. Quapropter quidam cx moderatoribus generalibus ordinum expediens putat, ut a concilio religiosae professionis existimatio in animis fidelium erigatur; ut clero sacculari, ct regulari enixo commendetur animorum coniunctio, et caritas ad expugnandos adversarios Dei, ot ad animas caelo lucrandas; ot tandem ut episcopis ordines religiosi commendentur1.

Verum denegari haud potest, n nonnullis religiosis debitam reverentiam ct obsequium episcopis haud facile exhiberi, disciplinam et observantiam regularem uti par est minimo servari; abusus in aliquibus ordinibus irrepsisse, et plurcs specio tantum, non spiritu et veritate religiosos esso, quamvis a concilila et ab apostolica sedo saepe saepius reformationis decreta promulgata fuerint, quibus ad observantiam ot regularem disciplinam omni cura revocabantur. His accessit, ut plurcs praesertim in parvis domibus, quin studiis ct operibus sacri ministerii vacarent otio ot saecularibus consuetudinibus indulgcrcnt. Hino scandala, hinc imminuta populi existimatio, hinc contemptus; hinc manus Domini tetigit nos permittendo suppressiones, dis- perniones, bonorum usurpationes,

Quae cum ita sint, fortasse non nbs ro erit incipero constitutiones reformationis regularium Ie admonendo christifidoles, ut impiis insinuationibus contra regulares aurem non praebeant, sed potius cos existimatione et amore prosequantur; 2® hortando episcopos, ut regulares familias foveant ot tueantur, ac unionem ct caritatem inter utrumquo clerum promovere curent; 3® graviter admonendo regulares, ut debitum honorem, obsequium ct reverentiam episcopis exhibeant: cisque ndiutriccm in excolendo agro dominico operam alacriter praestent, regularem observantiam ct disciplinam sedulo servent.

Quao quidem novitatis ideam non ingerent; nam nonnulla monita n j/cono X in constit. 26 incipiente *Dum intra* data fuerunt, eum pontifex § 24 hacc D habeat: Eosdem insuper fratres in virtute sanctae obedientiae monemus, ut eosdem episcopos loco sanctorum apostolorum subrogatos pro debita, ot nostra, ac apostolicae sedis reverentia congruo honoro et convenienti observantia venerentur/ Et deindo sic episcopos alloquitur: „Ipeos quoque episcopos hortamur, ut fratres ipsos affectu benevolo prosequentes, caritativo tractent, ac benigno foveant®1.

Clemens V in concilio Viennensi, prout habetur in Clementina unica *Frequens et assidua* do excessibus praelatorum § *Verum* edixit: „Verum quia una est regularium et saccularium praelatorum ot subditorum, exemptorum et non exemptorum universalis ecclesia, extra quam nullus omnino salvatur, quorum omnium unus est Dominos, una fidos et unum baptisma: decet, ut omnes, qui eiusdem sunt

* Pareri dei saptvfori gelerai! pag. 42, b. I, M.

1 Haec ccastitaUa kta wt iα concilio Lateranensi V. (Svarione XI, apud Mansi XXX1L «H.)

corporis, unius otitim sint voluntatis, et sicut fratre» a ad invicem vinculo caritatis sint adstricti. Docet igitur, ut [et] praelati, ct alii tam oxompti quam non exempti suis iuribus sint contenti, et alter in alterius iniuriam non prosiliat seu iacturam. Univorsi· itaque praelatis ecclesiarum praesentis sanctionis edicto districto praecipiendo mandamus, quatenus ipsi, a praedictis gravaminibus cessantes.... viros religiosos.... caritativo tractent et foveant, et sua iura et privilegia inviolabiliter eis servent"

Quibus positis sequens schema proponitur.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De regularibus.

Dolendum vehementer est, malorum quorundam hominum nequitiam eo processisse, ut religiosos ordines tamquam institutiones iam inveteratas otobsoletas, nostroquo aevo ncutiquam accommodatas,sed po- B tius noxias temere renunciarcnt; perinde ac ai evangelica consilia α Christo Domino ad assequendam perfectionem tradito, quandoque essent societati obfutura: quodque deterius est, hi nunquam desinunt malis quibusque artibus in ipsos ordines contemptum excitaro ac fovere, quo facilius valeant ad eorum destructionem pervenire. Hinc nos, sacro approbante concilio, falsas ac malignas huiusmodi insinuationes artesque reprobantes, fideles omnes enixe in Domino exhortamur, ut non modo tolibus abduci non patiantur doctrinis atque exemplis; verum etiam ut religiosis familiis tantopere do ecclesia et do civili societate benemeriti», existimationis, devotionis et amoris signa constanter exhibeant.

Insuper inhaerentes vestigiis nostrorum praedecessorum, omnibus inculcamus ecclesiarum praelatis, ut easdem religiosas familias benevolo diligant affectu, paterna caritate tractent, modis omnibus C adiuvent, foveant ac tueantur: omneque potissimum studium conferant ad veram animorum concordiam inter clerum saecularem et regularem magis constabiliendam ac servandam, ut arctissimo inter se caritatis vinculo obstricti, coniunotis viribus agrum dominicum excolere, et proeliari Christi praelia possint, atquo ecclesiae hostes profligaro, qui omni conatu illam (si fieri posset) destruere commoliuntur.

Tandem superiores ordinum ac regulares omnes graviter monemus, ut debita reverentia, obsequio et honoro opiscopos prosequantur, nihilque eorum iuribus detrahant, quin immo adiutricem cis operam in sacri ministerii officiis obeundis iuxta proprium institutum alacriter praestent, vota, quao in professione Deo nuncuparunt, fideliter reddant, regularem observantiam ot disciplinam sedulo servent, sequo religiosos non habita tantum sed ct virtuto D ac spiritu, quo sancti eorum fundatores animati erant, ostendant, ut propriam sanctificationem assequi. ot ecclesiao utilitati, ac populis aedificationi esse possint.

2.

Schema
constitutionis super voto obedlcntiae regularium.

Praenotanda.

Necessitatem virtutis obodientiao tam in veteri, quam in novo testamento sacra Scriptura frequenter inculcat. Consonant ss. Patres in hac divina schola efformati tum graeci tum latini. .

Quao non solum necessitatem obodientiae ostendunt, sed eiusdem etiam inter ceteras morales virtutes praestantiam. Hinc s. Gregorius lib. 35 *MoraL* cap. 10: ^Obedientia, ait, sola virtus est, quae virtutes ceteras monti inserit, insertasquo custodit";

Conclu UJonoUL. tostus LUI.

et cap. 12; „Obedientia victimis iure praeponitur; quia per victimas aliena caro, per obodientiam vero voluntas propria mactatur ... vir obedieos loquitur victorias, quia dum alienae voci,humiliter subdimur, nos ipsos in cordo superamus."

Pariter s. Augustinus lib. 14 [c. 12] *De civitate Dei:* „Obedientia, inquit, commendata est in praecepto, quae virtus in creatura rationali mater quodammodo est omnium custosque virtutum". Et merito quidem; nam finis ot perfectio vitae Christianae est, contemptis bonis terrenis, Deo inhaerere. „Inter virtutes morales", ut recte s. Thomas 2 2, q. 104, a. 3, „tanto aliqua potior est, quanto aliquis maius aliquid contemnit, ut Deo inhaereat. Sunt autem tria genera bonorum quao homo potest contemnere propter Deum: quorum infimum sunt exteriora bona; medium autem sunt bono corporis; supremum autem sunt bona animae, inter quae quodummodo praecipuum est voluntas, in quantum scilicet per voluntatem homo omnibus aliis bonis utitur ... quueeumquo alia virtutum opera ex hoc meritoria sunt apud Deum, quod fiunt ut obediatur voluntati divinae; nam si quia etiam martyrium sustineret, vel omniasua pauperibus crogaret,nisi haec ordinaret ad impletionem divinae voluntatis, quod directe ad obedientiam pertinet, meritoria caso non possent, sicut nec si fierent sine curitato, quae sino obedientia esso non potest."

Quae in genero de virtute obodientiae exposita sunt, speciali modo religiosos afficiunt, qui ex voto illam servare tenentur, quique propterca prae oculis habeant, has laudes obedientiao deberi quicumque demum sit superior, cui praestatur: Dei enim vicea gerit a quo omnis potestas bono instituta descendit. Ex quo principio clerum fit, magno in errore versari non solum feos qui in his quao ad carnem et sanguinem pertinent, sed illos etiam qui in rebus alioquin sanctis ac spiritualibus, ut ieinniis, precationibus, aliisque pietatis operibus, fas putant α praescripto superioris ac voluntate discedere. Sapienter Cassianus in collât. 4, cap. 20 Danieli» abbatis: nUnum sane, inquit, atquo idem inobedicntiao est vel propter operationis instantiam, vel propter otii desiderium senioris violare mandatum: tamquo dispendiosum eat pro somno, quam pro vigilantia monasterii statuta convellere: tantum denique est, abbatis transire praeceptum ut legas, quantum si contemnas ut dormias."

Sed obedientia, ut perfecta sit, non solum postulat ut exacte fideliterquo execution! mandetur quidquid a superiore secundum regulam praecipitur; sed etiam ut circa rem praeceptam voluntas ct iudicium subditi quantum fieri potest subiiciatur et conformetur voluntati iudicioque praelati, qui ipsum loco Dei gubernat: nnulloque vitio", ait Cassianus collât 2. cap. 11, Rtam praecipitem diabolus monachum pertrahit ac perducit ad mortem, quam cum neglectis consiliis seniorum suo iudicio persuaserit definitionique confidere" ; et a. Bernardus dc illis qui graviter ferrent imperata sibi minus suavia: „haec, inquit, si moleste coeperis sustinere, si diiudicare praelatum, si murmurare in corde; etiamsi exterius impleas quod iubotur, non est haee virtus obodientiae, sed velamentum malitiae." Scrm. 3, de circumcisione [n. 8).

Haec ergo perfecta obedientia dum floruerit in familiis religiosis, florebunt procul dubio reliquae omnes virtutes, edentque sanctitatis fractus, quos ct sancti fundatores, qui eas instituerunt, et apostolica sedea, quae eas probavit eonfinnavitque, et ipsa societas civilia, qui eas sustentat, exoptant H postulant

Hoc idem nos docet experientia. In his ordi-

no

nibus in quibus sanctum obedientiae votum exacte a fldclitcrque servatur, et alia quaecumqne ilia sint servantur, et virtutes omnes exercentur, unio ct concordia inter fratres, studium orationis tum mentalis tum vocalis, xelna divini cultus, rerum mundanarum contemptus, sui abnegado, mansuetudo, humilitas, interna externaque mortificatio, chantas proximorum, pro quorum salute quisque libenter impenditur. Contra vero ubi ncgligitur obedientia, laxatur vinculum unionis, totum religionis corpus vitiatis humoribus languescit, imperfectiones primum, deinde vitia dominantur: ^exarescunt corda religiosorum, coagulantur ut lac, fiunt sicut terra sine aqua, nec amplius compunguntur ad laerymaa, nec libet legere, nec delectat orare, nec solitae meditationes inveniuntur/ Bern. term. § 3 (ot serm. M, η. 8) in Cant

Quibus positis in schemate constitutionis primo commendatur virtus obedientiao in genere, et deindo B in specio quoad regulares. Praecipitur obedientia necessaria ad salutem; et enixo commendatur etiam ea, quao pertinet ad cumulum perfectionis iuxta doctrinam S. Thomae, qui sic habet1: FReligiori obcdicntiaiu profitentur quantum ad regularem conversationem, secundum quam suis praelatis subduntur;- ct ideo quantum ad illa sola obedire tenentur, quao possunt ad regularem observantiam pertinere. Et hace est obedientia sufficiens ad salutem. Si autem in aliis obedire voluerint, hoc pertinebit ad cumulum perfectionis; dum tamen illa non sint contra Deum, aut contra perfectionem regulae ; quia talis obedientia esset illicita. Sic ergo potest triplex obedientia distingui: una sufficiens ad salutem, quae solum obedit iu his, ad quae obligatur: alia perfecta, quae obedit in omnibus licitis: alia indiscreta, quae etiam in illicitis obedit/

Tandem occurritur tergiversationibus illorum relt- C giosorum, qui censent per simplicem recursum ad superiores mediatos a praecepto obedientiae a superiore immediato imposito, ab illius cxequutione se so interim immunes ewe, ac propterea sine rationabili causa et temero saepe saepius ad superiores mediatos recurrunt, ut vim praecepti effugiant Hi nesciunt in materia obedientiae non admitti recursum in suspensivo, uti aiunt, sed in devolutivo tantum. Hac de re habetur decretum Benedicti XIV diei 6 iulii 1754·, quo pontifex mandnvit, „ut in recursibus regularium advenus obedientiam suorum superiorum semper rescribatur, *pareant, et deinde recurrant,* ad formam capituli *Reprehensibilis* do appellationibus ibi: ‚praecipuo hoc in religiosis volumus observari, no religiosi cum pro aliquo excessu fuerint corrigendi contra regularem praelati sui et capituli disciplinam appellaro praesumunt, aed humiliter ac devote suscipiant quod pro enlute sua D fuerit eisdem iniunctum4, et ad formam capituli *Ad nostram* do appellationibus ibi: ‚mandamus quatenus si quando quilibet subditorum tuorum ad remedium appellationis convolaverit, non ideo minus cum iuxta tenorem mandati, quod in praedicta regula continetur, ot institutionem Ordinis corrigas ot ĉastiges “

Quibus praemissis schema exhibetur.

Pius episcopus sertus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De voto obedientiae.

Ea potissimum religiosae perfectionis eat virtus, ut qui statum regularem amplectuntur, praeter temporalium bonorum renunciationem ct castitatis professionem, abnegaro semotipsoa, ac perpetuum propriae voluntatis holocaustum Deo olferro teneantur. Nil igitur magia ad instaurandum servandsmque regularem disciplinam conducit, quam accurata ot fidolis religiosae obedientiae observatio; quandoquidem ipsa ceteras virtutes menti inserit, insertaaquo custodit1. Magna quidum paupertas, sed maior integritas; horum autem eat obedientia maxima si custodiatur illaesa: nam prima rebus, secunda cami, tertia vero menti dominatur et animo1. Hino ai obedientiae votum negligatur, religiosorum corda velati terra sine aqua arescunt, nec ipsi amplius humilitato, oratione, meditatione delectantur; quin immo religiosae familiao compago disrumpitur.

Quapropter sacrosanctae Tridentinao synodi docretis inhaerente», quo facilius et securius regularis diaciplina ubi collapsa ait instauretur, et constantius ubi conservata eet perseveret, omnibus regularibus tam viria, quam mulieribus cuiuscumquo religionis, socieUtia, congregationis, ct instituti sint, sacro approbante concilio, praecipimus, ut ad regulae quam professi sunt praescriptum, vitam instituunt et componant, praecepta, ao vota observent, perfectae praesertim obedientiae animo volenti mancipentur, crucifixum Christum Dominum intuente·, qui factus obedions usque ad mortem nedum nobis dedit huius virtutis praeceptum; sed magnum quoque in ae ipso, quod imitaremur, reliquit exemplum. Et quoniam omnis potestas a Deo est, regulares omnes in suis superioribus Deum ipsum agnoscant, ac memimerint non solum ordinationi Dei resistere, qui potestati resistit; verum etiam seso peculiari obligatione teneri vi voti, quod in religiosa profesrione emittenda Deo nuncupant Quarnobrem debita reverentia ct amore suos omnes superiores prosequantur, et quae ipsi iuxta regulam iniungunt, integre, prompto et humiliter sine ulla excusatione perficiant.

Eos insuper hortamur, ut ad assequendam huius eximiae virtutis perfectionem, quao est quodammodo mater omnium custusque virtutum1, toto pectoro incumbant; nec non a nequam huius saeculi spiritu, qui est crucis Christi, omnisque auctoritatis ac subicctionis inimicus, sibi maxime caveant, seque undiquo tueantur.

Tergiversationi nihilominus eorum, qui causas ad obedientiae iugum excutiendum interserunt, occurrere volentes declaramus atque statuimus, religiosorum recursus, qui fieri solent ad legitimam auctoritatem adversus obedientiae praeceptum a superioribus datum, haudquaquam obediendi obligalionum suspendere; nec facile illorum habendam esse rationem, nisi prius religiosi, qui reclamaverint, superiorum mandatis paruerint Si quis autem ad intercipienda superiorum mandata confugere ad laicam, vel aliam, quae competens non ait, potestatem attentet, admonitum eum volumus, se graviter contra obedientino votum facturum.

3.

Schema constitutionis super perfecta vita coiumuul.

Praenotanda.

Exploratum est, sanctos ordinum regularium institutore· veteri ecclesiae disciplinae inhaerentes

I 9 2, q. 104, art. 5. U B.

• Vide Collect. Card. Birum 422 [= *Cclltdanea in utum seerdarii nenu cvnyrreafienu Epixvporum ft Rtgularium, cura A. Butirri ardir^Mfi ¡Mipptnnt secretarti edita.* limate, « Rev. Camene apoetolicae, MDCCCLXH1 Is-fol 4 L, XXX, *M* p.. 1 f.|

I a Gmorias lib. 36, Moral, cap. W.)Miçne P L. L LXXVI. 7«.)

« Ir>an. XXII Extrarag. *Quorumdan* I de verb, eiguif.

• S. Aug. De *cicitaie [Dei]* lib. 44, cap. 12 |Mì™, P T. t XLI, 490.)

suit sectatoribus τitain communem perfectam praescripsisse. Sed tracta temporis, prout in rebus humanis contingere solet, imminuto paupertatis spiritu, cuiusdam peculii usus invectus fuit. Hinc vita communis perfecta collapsa est, et regularis observantia et disciplina languescere coepit Ut vetustiora omittamus, concilium Tridentinum eam instauraro curavit. Romani etiam pontifices et praesertim Clemens Vili idem opus aggressi sunt; sed eorum decreta ut plurimum in irritum cesserunt: tanta enim animis religiosorum inhucrobat oppositio, ut etiam inanibus interpretationibus, ot exceptionibus so so ab eorumdom decretorum observantia eximere curaverint, et s. sedes nonnulla indulta concederò quasi coacta sit ad maiora praecavenda mah; quamvis passim pro vitae communis instauratione institerit

Ad vitae communis observantium reiiciendam α nonnullis adducitur inopia conventus, vel monasterii; veruni hanc difficultatem probati auctores rofutnruntl, animadvertentes, quod si singuli huiusmodi conventuum, sou monasteriorum regulares non servantes vitam communem, de facto habent sibi nocessaria iuxta decentiam status; eadem haberent etiamsi vitam communem servarent, cum singuli omnia in communitatis usum conferre debeant. Quin imino quidam ex actualibus moderatoribus generalibus testabatur, se se in regimino dumorum sui instituti expertum esso ea, quae sufficiunt singulis, magis mngisquo sufficere si in communitatem conferantur; nam res minori pretio comparari possunt, ai opportuno tempore, ct in maiori quantitate provideantur: quod a communitate quidem, sed non α singulis fieri potest.

Verum huiusmodi oppositio tractu temporis aliquantisper remissa est; et cura ac opera nonnullorum superiorum regularium in aliquibus locis eum restitutam videmus; camque sanctissimus dominus noster Pius papa IX servandam decrevit in domibus novitiatus[3], ac etiam ab iis qui ante professionem votorum solemnium simplicia vota emittunt[4]. Et in praesens communis sententia est tum plurium religiosorum, quibus observantia regularis cordi est, tum plurimorum antistitum, inanem futuram reformationem regularium, nisi tamquam illius fundamentum vita communis perfecta constituatur; et nisi religiosi reformati a non reformatis omnino separentur.

Hinc in commissione reverendissimi consultores ccnsuorunt, vitam communem perfectam instaurandam esso; sed iuxta modum, ut efficaciter quidem, sed prudenter etiam procedatur. In novis conventibus, seu domibus religiosis erigendis vel suppressis restituendis, servetur omnino vita communis perfecta[3]. Ea denuncietur postulantibus camque novitii ante professionem polliceantur. Servetur in domibus novitiatus, professorii, ot studiorum. Et cum sperandum non sit, ut res fauste procedant nisi superiores maiores exemplum praebeant, instauretur et servetur etiam in domibus, in quibus generales ct provinciales resident®, et in eis paritor definitores generales, ac provinciales commorentur; quod si renuerint eo praetextu, quod iam professi sint, muneri suo renunciaste intclligantur. Alii vero religiosi iam professi pro viribus moneantur, ut vitam communem amplectantur; et qui renuerint in separatis domibus collocentur, no neo-professi eorum conversatione, et non laudabili exemplo inficiantur, et ab observantia retrahantur. Ad maiores ordinis dignitates renuentes vitam communem amplecti minimo eligantur; ct in capitulis provincialibus vocem passivam non habeant, ne inobservantes eligi contigerit; vocem vero activam, si ea fruantur, haboant in electionibus, quao in capitulis provincialibus fiunt, non vero quando agitur do iis, quae observantiam et disciplinam respiciunt. Neo-professi non transferantur in conventus seu domos, in quibus ▾ita communis non servatur; alias commiscerentur cum religiosis non reformatis, ct eorum exemplo ad inobservantiam excitarentur, et assuescerent. Ideoque si alia domus reformata praesto non esset, nec conventus novitiatus interim novos novitios capere posset, suspendatur receptio novitiorum usque dum locus pateat; magis enim expedit novitios ad tempus non recipere, quam religiosos reformatos, ct observantes cum non reformatis, et inobservantibus commisceri1. Hoc pacto fiet, ut vitae porfectao communis observantia paulatim, sed certo in omnibus domibus instauretur, et omnes religiosi eodem spiritu animati habeantur. Tandem cum religiosi omnia necessaria a conventu recipere debeant, et ipsi omnia, quae eis obvenerint, ad usum communem religiosae familiae conferre teneantur, necessarium visum est superioribus caritatem et sollicitudinem, subditis autem religiosam moderationem commendari.

Sed cum sanctimonialibus cautius agendum erit, cum earum separatio possibilis non sit, et no foemincae mentes turbentur. Prupterea quoad moniales haec tantum decernenda esse reverendissimi consultores censuerunt. Nullum novum monasterium sine vita communi perfecta erigatur, vel suppreseum restituatur; nulla ex novitiis ad professionem admittatur, quin vitam communem polliceatur. Sed prudenter cum iam professis agendum erit iuxta mouitum Boned. XIV *De synodo dioecesana* lib. XIII cap. XII, n. 22. Haec ct alia proposita sunt, quao brevitatis gratia omittuntur, et in schemate, quod examinandum proponitur, referuntur.

Formula derogationum desumpta eat a sacro concilio Tridentino seas. XXV *De regid.* cap. 22.

Pilis episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Do vita communi.

Regularem observantiam ob id potissimum collabi dignoscitur, quod perfecta vita communis, quam sancti regularium ordinum institutores, suum voluti aedificium veteri ecclesiae disciplinao superextructum voluerunt, ct α suis sectatoribus servari mandarunt, penes plures religiosos ordines in desuetudinem abierit. Ubi enim ab designato α sanctis viris perfectionis tramite deflecti contingat, paulatim a vero eorum spiritu, et a primaevo instituto cum magna disciplinae iactura desciscitur. Hinc licet ad gravissima removenda mala, quae ex huiusmodi communis vitae defectu promanant, concilium Tridentinum1, Clemens Vili1, Urbanus Vili4, Innocentius XI1, Innocentius XII1, aliiquo pontifices praedecessores nostri illam pro viribus instaurari cura-

i Coast. Au//*u omnino.

* Ramirez episcopus in *Quarti. mortili* $ 6 citatas & Felice Potestà tom. I, p. 2, η. 1093; Lucius Ferraris verb, *vita* eoe»munis η. 9; aliiqne.

» Collect [Bizzarril pag. ZO.

< Ibid. pag. 907, art X.

» Clemen. (Ze$í4nnoc.| XII,deeret.Sundùrimuj 18 iulii 169&.

e Provinciale* in aliquibus ordinibus proprium residentue conventum non habent, ee<i possunt eourentam sibi benevuum m provincia eligen; ideoqne in schemate praescriptum est, ut conventum vitae communi· eligant, ve) etiam duiuum nvritiatus, in qua statio ea introduci debet

1 Clem. Vili in decreto incipienti *Regularis disciplinât* mandavit, ut donec conventos novitiatus iuxta reformationem deputati non fnerint. enpenore· a ťreception novitionun rive ad babitnm. rive ad professionem abetinereut.

1 Seas. XXV de regular, cap. 1.

1 ConitiL *ΛιIIλι otnnino.*

4 I>eeret. de rcguL apoal. et eiecL

1 Cum *alia».*

• I»ccret help. &ru-fiarmui

τβπηζ nihilominuB non ubique eam serrari io compelH est Nos itaque rati nihil magis conferre ad rogulurium reformationem reapse promorendam, quam ot in boc sacrosancto oecumenico conalio vitae perfectae communis obligatio gravissimis verbis denunciator ac solemni sanctione muniatur, sacro approbante concilio, quae sequuntur districto statuimus, decernimus, atque mandamus.

Caput I.

Nulla in posterum nova domus religiosa erigatur, vel etiam de iure vel de facto tantum suppressa restituatur sine expressa conditione ac lege in perpetuum servandae vitae perfectae communis, secus erectio, vel restitutio irrita omnino habeatur.

Quicumqno in futurum professionem emittet, praecepto servandi vitam perfectam communem teneatur; ideoquo ei qui admitti ad profitendum in quolibet ordine, congregatione, societate, et instituto regulari B postulaverit, priusquam him domi recipiatur, tum habito religioso induatur, dictum praeceptum expresso denundetur, ita ut ei huic se subiiccre recusaverit, nullo modo in religionem admittatur. Quilibet autem novitius in acto professionis tam votorum simplicium aolcmnibus praemittendorum, quam eorumdem votorum solemuium, observantiam perfectae vitae communis polliceatur; proptereaque io admissionis ac professionis actis peculiaris do praedictorum observantia adnotatio fieri debeat: super quibus omnibus superiorum ad quos spectat conscientia graviter onerata remaneat; ac ai ea exequutioni iidum demandare omittant, eo ipso voco activa ct passiva privati existant.

Insuper infra annum ab absoluto condilo perfecta vita communis omnino constituatur in domibus novitiatus, professorii, ao studiorum, quatenus in eis introducta adhuc non reperiatur, vel etiam intro- C ducta non servetur: idipsum in domibus fiat, in quibus superiores generales vel provinciales resident. Quod si provinciales domum propriae residendae non habeant, eam eligant, in qua vita perfecta communia servatur; sin minus conventum novitiatus. Etiam definitores, seu assistentes, vel consiliarii tam generales, quam provinrialea, in conventibus vitae perfectae communis morari debeant. Omnes religiosi etiam antea professi, qui in omnibus enunciada domibus commorantur, eam omnino servare teneantur. Nemo proindo religiosorum ad superioris genoralis munus, ve) ad aliam cx maioribus quoquomodo nuncupatis sui ordinis dignitatibus eligi valeat, nisi oamdem perfectam vitam communem profiteatur; et qui in praesens ad dictum munus, vel dignitates electi reperinntor, nisi eam amplectantur, eo ipso muneri suo renunciano intelligantur. Quao otiam servanda erunt quoad superiores locales aliosquo D officiales iu aliis omnibus conventibus, in quibus vita perfecta communis constabilietur.

Ceterum superiores regulares in omni patientia et doctrina, qua exhortationibus, qua suasionibus, modis omnibus pro viribus curaro debeant, ut omnes religiosi etiam iam professi vitam perfectam communem quamprimum amplectantur: qui vero renuerint, in separatis conventibus collocentur; hi tamen logi depositi in capsa communi obnoxii sint, nec pecunia uti valeant, nisi ad suos necessarios honestosquo usus, praehabita expressa singulis vicibus superioris licentia: insuper nec vocem passivam habeant in electionibus et capitulis provincialibus; attamen eis permittitor, ut in eisdem provincialibus electionibus et capitalis activam, quatenus ea gaudeant, exereero valeant; non tamen in iis, quao observantiam et disciplinam regularem respiciunt

Praeterea expleto tirocinio, neo-professi non transferantur, nisi in aliam reformatum domum, ubi vigeat perfecta vita communia: quod si nulla alia domus reformata habeatur, in eodem novitiatus conventu permaneant: et si idem conventus ob ibi degentium religiosorum numerum, ad alios novitios recipiendos capax non sit, hoc ipso ulterior novitiorum acceptatio interdicta censeatur, donec occasio detur, ut neo-professi in aliam perfectae vitao communia domum transferri commode valeant, ot conventus novitiatus ad alios novitios recipiendos capax reddatur.

Do reliquo cum vita perfecta communis in oo consistat, ut bona quueeuinque, reditus, emolumenta, aliaquo omnia, quao quovis titulo religiosis obveniant, in usum roligioaau familiae plene conferantur, et ipsum victum, vestitum, aliaquo necessaria a convento in communi accipiant, superiores nihil quod sit necessarium religiosis denegent, et religiosi nihil quod sit «upcrHuum exigant; ideoquo superioribus caritas ot sollicitudo, subditis vero religiosa moderatio enixo commendatur.

Caput II.

Ad vitao perfectae communis professionem etiam in sanctimonialium monasteriis constabiliendam, praeter ea quae in praecedenti capite pro religiosis viris allata sunt, peculiaris veluti ratio concurrit, periculum nempo aemulationum ac distractionum, quod in eis maius est, removendi. Sacro igitur approbanto concilio baec statuimus, decernimus atque praescribimus.

Nullum in posterum sanctimonialium novum monasterium erigatur, vel otiam de iure vol do facto tantum suppressum restituatur sino expressa conditione et lege in perpetuum servandae vitao perfectae communis; secus erectio vel restitutio irrita prorsos habeatur. Moniales, quao in praefatis monasteriis vota omittunt, praecepto eiusdem vitae communis servandae umnino teneantur. Postulantibus, quae monasterium ingredi volunt ad effectum profitendi, perceptum illius vitae denunciotur, quod denuo fieri debeat antequam monastico habitu induantur. Novitiae vero onto professionem, vitam ipsam perfectam communem, si voto emittant in monasterio, in quo ea vigeat, oxpresso polliceantur: ei voro in monasterio, in quo nondum ea introducta sit, polliceri debeant, so se paratas esso ad canidom amplectendam statini ac a superioribus introduci velit.

In sanctimonialium monasteriis iam existentibus, in quibus vita communis porfecta non viget, episcopi, vel alii superiores, quibus monasteria subtecta sunt, ad cani praescribendam prudenter se gerore debent, ne secus maiora incommoda oriantur. Porpendant nimirum peculiaria rerum adiuncta, et si do illa introducenda in Domino agere indicaverint, non comminationes adhibeant, sed moniales ad exoptatam disciplinae restaurationem paternis adhortationibus ct spiritualibus exercitiis rovocare curent. Audiant prius omnes et singulas, ut probo exploretur carum animus, ac corto deprehendatur, quao huiusmodi reformationi libenter acquiescant aut contra obluctontur, et quo in numero recenseantur illae, quao aetato aut auctoritate graviores habontur. 8i maior pars paratam ad reformationem se exhibeat, poterit episcopus, vol alius superior, nisi aliter el ob peculiaro» causas videatur, vitam communem perfectam introducere, tolerando ut renuentes in priori statu remaneant; ita tamen ut ipsae teneantur in capsam communem monasterii pecuniam inferre; nec ea uti possint, nisi ad suos necessarios, honestosquo uaus, obtenta prius a suporiorissa singuli» vicibus licentia. E contra si maior ruonialium

para reformationi obsistat, ad aliud opportunius tempus differenda res erit; vol saltem ad id temporis, quo moniales, quao in professione vitam perfectam communem pollicitae fuorint, maiorem communitatis partem constituero comperiantur.

Hoc modo introducta in aliquo monasterio vita communi perfecta, ai quas renuentes in eo superesse contingat, istae minime ad officium superiorissae, vicariae, magistrae novitiarum. ot oeconomae eligi valeant; et si electao inveniantur, dictis officiis eo ipso ronunciasso censeantur; quandoquidem ad ea nonnisi qune vitam perfectam communem observant, eligi poterunt. Sporandum tamen est sanctimoniales perfectiorem vitam Jubenti animo amplexuras fore, ut laxiorem vivendi rationem abnegantes, quae caelestis sponsi sunt, unice quaerant.

Hacc quoad religiosos viros, et sanctimoniales volumus, ot mandamus; ideoque graviter praecipimus omnibus moderatoribus generalibus, provincialibus, commissoriis, abbatibus, prioribus, rectoribus, et guardiani^ cuiuscumque sint ordinis, societatis, congregationis et instituti, uliisquo ad quos spectat, ut quae in hac nostra constitutione decreta sunt, exequutioni pleno committant, non obstantibus omnium. et singulorum privilegiis, et induitis sub quibuscumque formulis verborum conceptis, etiam in corpore iuris clausis; nec non constitutionibus, statutis, ot regulis otiam iuratis, et apostolica auctoritate confirmatis, atque etiam consuetudinibus quamvis immemorabilibus, aliisquo contrariis quibuscumque.

4.

Schema constitutionis de clausura.

Praenotanda.

Ad removondas α regularibus causas, occasiones, ac pericula scandalorum, nec non amittendi observantino et disciplinae spiritum, praescripta est clausura1, vetitus egressus e conventu sine causa, sine socio et absquo superioris licentia1; ncc non frequentia saecularium in conventu8. At tractu temporis cum sive ex privilegiis, sive ex abusu observantia clausurae in pluribus locis collapsa fuerit, sanctus Pius V4 revocavit facultates omnes mulieribus concessas ingrediendi monasteria, et loca virorum regularium; et poenam excommunicationis summo pontifici reservatae comminatus est mulieribus ingredientibus sub licentiarum praetextu, et regularibus eas admittentibus: deinde declaravit excommunicationem incurri etiamsi ingressus sine licentiarum praetextu locum habeat5. Sed nonnulli theologi, etiam post dictam declarationem, non dubitarunt asserere eam vim non babero ob promulgationis defectum, licet in bullario Romano inserta reperiatur. Etiam Gregorius XIII revocavit omnes facultates* Et tandem Benedictus XIV7 confirmavit omnes constitutiones apostólicas, et decretum sacri concilii Tridentini sub poenis ibi indictis, et omnia indulta abrogavit. Noluit tamen derogaro concessionibus favore nobilium foeminarum, quae sint fondatrices, vel insignes benefactrices, aut do earumdem familia, et dummodo concessiones huiusmodi fiant per litteras apostólicas in forma brevis sub plumbo; et mulieres euedem non curiositatis, et vagandi animo, sed pietatis causa claustra ingrediantur. Insuper prohibuit quibuscumque otiam cardinalibus sive singulis, sivo eorumdom cardinalium congregationibus, ne facultates ingrediendi clausuram foeminis ullo modo concedant sub poenis summo pontifici reservatis.

Do egressibus religiosorum e conventibus Clemens Vili const *Nullus* § 19 statuit: „Nullus e conventu egredi audeat, nisi ex causa, et cum socio, licentiaque singulis vicibus impetrata, ac benedictione accepta a superiore, qui non aliter eam concedat, nisi causa probata, sociumque exituro adiungat non potentis rogatu, sed arbitrio suo, neque eumdem saepius. Licentiae vero generales exeundi nulli concedantur. Contravenientes autem poena gravi etiam carceris superioris arbitrio plectantur. Eamdem etiam ianitor habeat, si sciens exeundi facultatem fecerit; cnm autem quis in conventum revertitur, superiorem iterum adibit benedictionem recepturus, qui α socio itineris rationem, et quid rei factum sit, diligenter perquirat/

Cum autem in aliquibus locis clausura haud diligenter servetur, socius in egressu e conventibus passim non assumatur, ct religiosi otiam soli huc illuc in aliquibus locis vagari conspicientur, et nonnullorum conventuum tranquillitas, et disciplina saecularium frequentia turbetur, ac religiosi nimiam cum extraneis personis consuetudinem ineant, necessarium visum est praemissa ad observantiam revocare. Propterea schema proponitur in cuius primo capite do religiosis agitur. Adbibita sunt verba *quavis hac de re ablato discrimine <m aliquo, rei etiam nullo privilegiorum praetextu ingressus obtingat,* ut omne effugium o medio tollatur circa superius enunciatala quaestionem, quao constit sancti Pii V *Decet Romanum pontificem* omnino opponitur, quaequo ad relaxandam clausurae legem fucilo inducit Prohibetur ingressus cuiusque foeminae etiam *infantilis aetatis;* nam licet concilium Tridcntinuml incluserit in prohibitione foemioas *cuiuscumque aetatis;* tamen non desunt, qui doceat puellas minimo in lege comprehendi, quia non habent usum rationis. At vero si puellae non subjiciuntur per se legi clausurae, expedit ut comprehendantur qui eas in claustra recipiunt; res enim periculi plena est relato ad religiosos, ut puellae etiam in infantili aetate constitutae in claustris recipiantur. Circa egressum religiosorum e conventu, Clementis VIII praescriptum renovatur, sed cum aliqua moderatione; excipiuntur enim casus necessitatis iudicio superioris probandae, et supprimitur poena caiceris, quam in praesentibus rerum, et locorum circumstantiis comminari minimo fortasse expediret.

Circa instituta virorum, in quibus vota simplicia tantum emittuntur, a iure communi nihil constitutum reperitur; sed in nonnullis institutis ea introducta reperitur seu ex speciali sanctae sedis dispositione, ut factum est in congregatione Clericorum Excalceatorum Passionis Domini nostri lesu Christi, seu cx constitutionibus, sou ox usu. In congregatione Sanctissimi Redemptoris viget; quia superior generalis facultatem α sancta sede obtinuit, clausuram in domibus instituti constituendi. In aliquibus institutis eam introducere haud facile esset, nam scholas, et collegia, vel hospitalia habent Quapropter inhaerendo exemplo congregationis presbyterorum Sanctissimi Redemptoris proponitur, ut moderatoribus generalibus huiusmodi congregationum facultas tribuatur clausuram constituendi, qua facultate uti debeant, nisi aliqua gravis causa aliter suadeat.

In capite secundo agitur de clausura monialium, quam Bonifacius VIII praecipit in cap. *Periculoso* I

1 Cap. *Pervenit* 20, c. 19. q. 2.
' Clemens VIII decret .Vu/Zur de refor. regni.
s Ex decretis s. Congregatloonm.
< S. Pins V con«t incipiente *Regularium personarum.*
• Const *Decet Romanum pontificem.*
• Const. *Ubi gratiae.*
1 Consi. *Regularis disciplinae.*

» Cap. 6 ŧe 9% de

de Sutu Reçu Innom in 6 (III, 16], quamque reno-a rane synodus Tridentina1, ^universi» episcopis sub obtestatione divini iudicii, et interminatione maledictionis aeternae- praecipit, ut clausuram restitui procurent Plura circa clausuram monialium statuit sanctus Pius V in conar, incipienti *Circa postorulis.* In alia const incip. *Decori el honestati* prohibuit cuivis monialium antistitae, ne monialibus egresanm permitteret; idque solummodo ab ordinario loci concedi posse constituit „ex causa magni incendii, vel infirmitatis leprae, aut epidemiac-, imposita praeter alias etiam poena excommunicationis latae sententiae summo pontifici reservatae tam egredientibus, et facultatem concedentibus, quam comitantibus ac recipientibus. Gregorius XIII edidit const cui initium *Vbi gmtiur,* qua revocavit licentias omnes ingrediendi monasteria, ct lora monialium, et virorum: ct prohibuit no quis uti possit licentiis. quao ab episcopia, aliisque superioribus concessa B fuerint. In const, vero *Dubiis* statuit ut praelati sive sacculares sive regulare» facultate sibi ex officio attributa ingrediendi monasteria cis subietta utantur tantum in rasibus necessariis, ct a paucis. iisque senioribus ab religiosis ꝑersoni comitati.

Gregorius XV const. *hwrulabdi* decrevit no sive «tecularos, sive regulares ullis privilegiis, aut exemptionibus tueri se possent, quominus delinquentes circa clausuram monialium otiam exemptarum ab episcopo loci tamquam apoetolicio sedis delegato puniri, et corrigi valeant.

Alexander VII in const *Felici* interdixit praelatis regularibus, ne possent ingredi clausuram monialium sibi subiocUmin, nisi in certis casibus, et sub quibusdam conditionibus.

Benedictus XIV const, incip. *Salutare* praedecessorum suorum constitutiones innovavit, ademitque facultates dispensandi, exceptis dumtaxat locorum C ordinariis, iisque omnibus superioribus, quibus tamquam ordinariis, ct ordinaria iuriedictiono utentibus, monialium monasteria sublecta sunt, in casibus tamen necessariis, ct servatis aliis dc iure servandis, et non aliter omnino. Tandem idem pontifex const. *Fer binas* statuit modum quo famulae, ct educandae admitti possint

Ex quibus omnibus apparet, quenta cura consueverit ecclesia monialium clausurae prospicere. Do ca igitur in concilio Vaticano facundum minime videtur, praesertim cum abusus nonnullis in locis irrepserint In schemate agitur dc clausura restituenda ubi violata fuerit conservanda ubi inviolata est, quod iuxfa concilium Tridcntinum committitur episcopis uti ordinariis in monasteriis sibi subiectis, et uti sanctau aedis delegatis in monasteriis exemptis. Derogatur *etiam longi temporis consueludiui,* prout α Benedicto XIV D in citatis constitutionibus factum est. Praeservantur tamen indulta ab apostolica endo concessa, praesertim quoad scholas exteriores; etenim praesentium temporum adiuncta exigunt, ut sanctimoniales in aliquibus regionibus in puellarum instructionem operam praestent.

Circa accensus tam clericorum, quam saecularium ad monasteria monialium in cap. *Monasteria* H [III, I, 8] *de rila cl hoHcxtul' ĕlericorum* prohibetur, no ^monasteria sanctimonialium quisquam clericus sino manifesta ct rationabili causa frequentare praesumat–; alioquin „por episcopum arceatur, et si non destiterit, nb officio ecclesiastico reddatur immunis. Si laici hoo ipsum faeerc praesumpserint, excommunicationi subdantur–. Relata ad accessus religiosorurn habetur decretum Urbani Vili anni 1623 et declarationes sacrarum congregationum,

Quao in schemata relate ad sorores vota simplicia profitentes praescribuntur, nulla explicatione indigere videntur. Proponitur igitur schema examinandum.

Pius episcopus serruj aereorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuum rei memoriam.

De clausura.

Claustrali» ob vitao custodiam, quao regulari observantiae est summopere necessaria, canonibus, sanctionibus et summorum pontificum constitutionibus non modo clauaurao lex religiosis domibus regularium utriusquo sexus indicta eat, sed olia otiam sapientissimo constituta, quao ad ipsius clausurae bonum ot conservationem quatnplurimum conferunt. Cautum namque est, no religiosi ex nirnia ad claustra hominum frequentia, α solitudinis quieto cum magna temporis iattura, aliorum admiratione, ac poriculo transgrediendi regulum oxturbontur: noe non oia vetitum, ne ox suis conventibus nbaquo superioris venia ct sino socio egrediantur. Sanctimonialibus quoque consultum est, ut ob crebros extranearum penouarum ad crates accessus haud temero occasioni a recto perfectionis tramite declinandi bo obiiciaut; verendum cum sit, no ox familiaribus cum huiusmodi personis collocutionibus mundano ipsae pulvere conspergantur. Quamobrem cum ea, quae ad electam dominici gregis partorii custodiendam salubriter constituta sunt, ab omnibus, ut par est, ubique servari, ct omnes abusiones e medio auferri oporteat, sacro approbante concilio, decernimus atquo mandamus.

Caput 1.

In qnibuscumquc regularium virorum domibus, conventibus et monasteriis clausura servetur, iuxta sacros canones ct apostólicas constitutiones atque sanctiones1; ita ut carumdcrn demorum, conventuum et monasteriorum septa ct sacra claustra foeininao quaelibet cuiuscumquo generis, aut conditionis ingredi, aut ín eo, etiamsi infantilis aetatis sint, recipi nullo modo possint sub eensuri» et poenia contra violantes clausuram inflictis, quovis hao do re ablato discrimine, an aliquo, vel etiam nullo privilegiorum praetextu ingressus obtingat; ac non obstante quovis privilegio, ct quacumque etiam longi temporis contraria consuetudine. Quapropter districte mandamus generalibus provincialibus, abbatibus, visitatoribus, aliisque ad quos spectat, ut clausura ubi extat diligenter servetur, et ubi obliterata aut neglecta inveniatur, omnino instauretur.

Caput II.

Nullus o conventu egredi audeat nisi iusta ex causa, liccntiaqae singulis vicibus impetrata, ac benedictione a superiora accepta, neo non cum socio, excepto tamen quoad obligationem cum soeio egrediendi casu necessitatis superioris localis iudicio comprobandae. Superior vero egrediendi veniam, nisi prius de ¡usta causa sibi comititorit, non concedat, sociumquu o claustro exituro adiungerc non omittat. Licentiae generales exeundi nulli amplius concedantur, ot praemissis omnibus contravenientes congrua poena plectantur» Quisque ad conventum sub vesperam revertatur, ac denuo superiorem adeat benedictionem receptu-rus. Provideant etiam superiores, ne religiosi io saccularium consuetudinem se insinuent; et tam in

i Scm. XXV. c«p & lle rw»l.

» Et ronrilhi 1At-rases«i IBI] «ab Inuoeealio *[lege* Alei«»Iro| IIL

« Cap. *Permit. Vi,* cana. 18, fuaert. 2; s. Pint V const. *Decet Usatami pjnîtfient,* Ürt^or. Kill ecusL incipienti *Ubi gratiae,* et Beued. XIV c-«tut *Regularis dftctplinae.*

claustris quam extra ita conversatione, getto, habitu ot incestu te gerant, ut qui ox adverto aunt vereantur nihil bibentes malum dicero de eis, et chriatifideles ab ipsie ubiquo aedificationem accipiant Quapropter quominua saeculares absque iusta causa religiosos domos frequentent impediant, no regularia familiao tranquillitas ot silentium turbetur et apiritueobaervantiae, quo ordinum regularium alumni animati esso debent, tepescat, paulatimque oxtinguatur. Quibus super omnibus superiorum, ac ipsorum religiosorum conscientia onerata remaneat.

Caput III.

Quae in superiori capito secundo constituta sunt, ad instituta quoque virorurn, in quibus vota tantum simplicia emittuntur, extendimus, ac sorvari volumus. Ad clausuram autem quod attinet, licet buiusmodi instituta communi iure non ei sublidantur; attamen in aliquibus utiliter introducta est. Mandamus igitur etiam quoad haec virorum instituta, ut ubi clausura viget sivo ex speciali a. sedis dispositione, sivo vi constitutionum, live usu, sedulo «ervetur. Pro aliis vero, in quibus nondum statuta reperitur, facultatem impertimur moderatoribus generalibus, sivo per se, sive per alios superiores ab Ipsis deputandos, clausuram in proprii instituti ab apostolica sede approbati domibus constituendi. Hac autem facultate uti debent, nisi aliqua gravis causa peculiarie aliter suadeat: quo in casu aliis efficacibus modis provideant, ne ex mulierum accessu pericula et scandala oriantur.

Caput IV.

Inhaerentes constitutioni Bonifacii VIH, decreto concilii Tridentini, et sanctionibus summorum pontificum praedecessorum nostrorum1, graviter praecipimus episcopis, ut in omnibus monasteriis sibi subiectis ordinaria, in aliis vero apostolicae sedis auctoritate, clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui; et ubi inviolata manet, conservari maxime procurent: ita ut non solum moniales egredi e monasteriis nequeant; verum etiam nemo cuiuscumque generis, conditionis, aut sexus in ea ingredi, vel cuiuscumque aetatis etiam infantilis admitti possit sub censuris et poenis contra violantes clausuram comminatis; non obstanto quavis etiam longi temporis consuotudino; exceptis tamen casibus α iuro permissis, in quibus serventur de iure servanda; et salvis induitis ab apostolica sede obtentis, praesertim quoad externos puellarum scholas.

Caput V.

Provideant episcopi, aliiquo superiores ad quos spectat, ut abusus evellantur, si qui in sanctimonialium monasteriis irrepserint circa accessus ad ostia et ad crates, ac circa collocutiones cum extraneis personis. quibus fervor earumdem sanctimonialium remittitur, mundanis animus cogitationibus imbuitur, disciplinae et observantiae regularis studium imminuitur, non sine periculo sanctae vocationis spiritum amittendi. Verum ad id prius hortationibus et commonitionibus procedant; ao deinde si opus fuerit, etiam poenarum coercitionem adhibeant. Circa vero collocationes religiosorum cum monialibus ea serventur, quae a summis pontificibus praedecessoribus nostris praescripta inveniuntur.

Caput .VI.

Quamvis nec ipsa instituta, in quibus sororos vota tantum simplicia emittant, nx lure communi clausurae legi obnoxia sint, inculcamus tamen locorum antistitibus, ut, si illorum alumnae nulla officia exteriora exerceant, episcopalem clausuram ineorumdem institutorum domibus suae dioecesis, perpensis cuiusque domus peculiaribus adiunctis, imponere satagant; atque ut domos institutorum, quorum praecipuus finis est alicuius externi muneris exercitium, clausurae pariter episcopali, consideratis omnibus circumstantiis, non quoad sororum egressum, sed dumtaxat quoad extranearum personarum ingressum, prout in Domino expedire iudicaverint, subiicere curent. Ceterum bisce sororibus ita consulant, ut cum egrediantur semper eum socia procedant, debitasquo cautelas adhibeant, no mundi periculis se exponant, ao in se concitent populi admirationem.

Haec volumus atque mandamus, consuetudinibus etiam longi temporis, aliisque contrariis quibuscumquo non obstantibus.

5.

Schema constitutionis do parvis conventibus.

Praenotanda.

Cum do regularium reformatione agendam esset, oportebat causas inquirere, ob quas regularis disciplina et observantia detrimentum patitur. Porro una ex praecipuis causis a parvis conventibus repetenda est, prout tristis experientis docet, et summopere Innocentius X sanctae memoriae io const. *IitstdHrandae* lamentabatur. Ipso graphice describit abusus, qui ex parvis conventibus oriuntur, et ab eis praecipuam repetit causam, qua factum est, ut regularis disciplina instaurari minimo potuerit, et sanctae sedis decreta et ordinationes fere in irritum ceciderint: BIlla tandem (ait) praecipua sese obtulit originis causa, quod religiones plurea ex parvis conventibus, ac domibus magna ex parte conflantur, in quibus non alantur, neo ali possunt tot religiosi, quot ad peragendum rite divinum cultum, et regularia munia ex cuiusquo ordinis praescripto sunt necessarii.... Quamobrem otio immersi nullum religiosae vitae specimen pracecferunt: soli incedunt per urbes et loca, cum saecularibus vagantur, nc mundanis negotiis so involvunt Indcque fit, ut ibi collocari renuant religiosi probatae vitae, ac disciplinae, et superiores cogantur illic familiam constituere ox fratribus vitae laxioris, qui loci licentia peiores fiunt, ct si quando ad coenobia, seu monasteria regularis observantiao revocentur, a claustro, quasi a squalore carceris abhorrentes vix adduci possunt, ut communem servent in moribus disciplinam, atque aliorum institutionibus so conforment; quin potius avertunt, vel certe reddunt suo exemplo segniores: unde relaxationes derivantur In ordines, et sensim invalescunt in ipsarum, rellgionum dedecus, et ruinam.-

Urbanus VIII hisce malis aliquo modo occurrere volens generali decreto diei 21 iunii 1625 ubique valituro statuit, „ut monasteria et loca huiusmodi postbao recipienda, in quibus duodecim religiosi sustentari, atquo iuhabitare non poterunt, et actu non inhabitaverint, ordinarii loci visitationi, correotioni, atque omnimodae iurisdictioni sublecta esse intelligantur-. 8ed Innocentius X pro Italia et insulis adiacentibus const *In^tavrandnf* edidit, qua suppressit conventus, in quibus actu duodecim religiosi non degebant; et deinde decreto diei 18 februarii 16M *Ut in perrif* quosdam restituit statuens quod conventus, qui suppress: non fuerant, nee

1 Boaifse. VIH. ia cap. *Pericule* [J] 4, de statu reguL in 8; 'ondL TrkL tese. XXV cap. 6 de regolar, ; a Pius V CVos *paMmlia,* et coast Decori d Acnurtaft, Grtrer XIiI n mL Dro *taerit* et cobsL ÍMefe; Asexaadvr Vii re··! H Beued. XIV ecssl Sxhdort, et In alta *Prr binti*

restituti, ,in quibus nunc non aluntur, vel quandocumque acto non alantur saltem sex religiosi probatae vitae, quorum ad minus quatuor sint sacerdotes matarae aetatis, visitationiv correctioni, et omnimodae iurisdictioni ordinarii loci ut sedis apostolicae delegati plene in omnibus subiectos esse statuit, decrevit, et declaravit minime vero derogavit decreto Urbani VIII quoad conventus post diem 21 iunii 1625 erectos; et quoad conventus suppressos, et deinde restitutos numerum duodecim religiosorum praefixit, alias jurisdictioni ordinariorum subiicorentur. Innocentius XII anno 1697 decietum Urbani VIH confirmavit Romani igitur pontifices existimarunt aliquod remedium afferri malis, quae ex parvis conventibus promanant, si in eos non solum superiores regulares, verum etiam ordinarii cumulativam jurisdictionem exercerent Sed limitationes et conditiones appositae, et declarationes datae praesertim quoad conventus non suppressos, et relate ad eos, qui suppressi fuerunt et deinde restituti, (ex quibus quaedam confusio exorta est), ita difficile in praxi exercitium jurisdictionis episcoporum reddiderunt ut ordinarii vix, aut ne vix quidem ea auctoritate usi fuerint

Hinc mala in parvis conventibus perseverant; eaque plures ex moderatoribus generalibus in suis votis ad bane commissionem missis aegre admodum deplorant Sufficiat hio aliqua referre, quae in voto VI pag. 63 et seq. exponuntur. Auctor votil animadvertebat „quod quidquid dicant patrocinator» parvorum conventuum, me longe magis movet auctoritas ecclesiae, quae parvis conventibus semper obstitit Et revera, prosequebatur, suppositam parvorum conventuum utilitatem etiamsi certa, et indubia foret, in comparationem adduci nequit cum certo, et evidenti detrimento regularis disciplinae,quod ex iisdem necessario procedit, et quod nemo vitae religiosae aliquantisper exportas inficiaturus erit Et enumeratis malis, quae in regularem disciplinam, et observantiam redundant, habet: ^Praecipua sane parvorum conventuum utilitas in eo sita est, ut plebi christianae, praesertim iu villis et oppidulis, modium subministrent praesens et facilius omnia religionis officia sedulo adimplendi: quid autem si medicina in venenum convertatur, ot si relaxatae religiosorum vitae exempla fideles a Dei servitio avertant, quod ad illius amorem accendere debuissent? Post peragratas in visitationibus canonicis plurimas Europae regiones, prout affectus sum loquor, et valde plura, et maiora sunt mala, quae fidelibus, et ecclesiae Christi e parvis conventibus obveniunt, quam bona, quae ex iis profluunt, et ne magis in destructionem, quam in aedificationem sunt positi. Ipse tandem desiderium pandit, ut supprimantur iuxta modum, nempo „ut sancta mater ecclesia talem suppreasionem pronuntiando, sufficiens temporis spatium religiosis concederet ad alienanda immobilia respectivorum conventuum, et ad summas ex ista alienatione provenientes simul colligendas ad alendam, et sustentandam in aliquo ex praedictis conventibus, quem prae caeteria conservandum eligeret, numerosiorem familiam; ita v. g. ut redditus quatuor parvorum conventuum tres tantum fratres alentium, ad sustentandos duodecim religiosos in unico conventu coalescant. Et quoniam saepius contingit plures diversorum ordinum parvos conventus in iisdem locis existera, dum unius ordinis membra unum oppidum deserere cogentur, alter ordo numerosiorem in eo communitatem institueret, ita quidem ut loco trium vel quatuor familiarum religiosarum duobus, vel tribus membris constantium, unica tantum permaneret duodecim saltem constans membris, quao cortissime suo ministerio non minori servitio exhibere, ot longo maiorem aedificationem sua regulari observantia incolis praeboro possent * Episcopi, do quibus sententia refertur in voto *Commissione per* i *Regolari* pag. 162 ot seq., partim suppressionem, partim saltem observantiam decreti *Ut in parris* urgebant

Exquisito voto in scriptis duorum ex reverendissimis Consultoribus in commissione res sedulo, diligenterque perpensa est Animadvertebant reverendissimi consultores in praesenti rerum statu periculosum esse loqui explicite de suppressione parvorum conventuum eamquo in praxi admodum difficilem esae, sed magia prudens videri in decreto desiderium concilii exprimere, ut in locis ubi suppressio a guberniis facta est, si Deo dante eos restitui contigerit apostolica sedes curet constitui, quantum fieri poterit, conventus, in quibus sufficiens ad regularem observantiam habeatur religiosorum numerus etiam per unionem, et reductionem aliorum conventuum.

Existimarunt insuper adbibendum ease remedium, quod Urbanus VIII, Innocentius X, et Innocentius XII amplexi sunt, scilicet ut parvi conventus subiiciantur etiam jurisdictioni ordinarii loci non privative, sed cum cumulativa jurisdictione superiorum ordinum, ut aucta vigilantia minus evadat inobservantiae periculum. At vero putarunt non posse exigi numerum duodecim, sed sex religiosorum iuxta decretum *Ut in parris,* cum conventuum, et regularium numerus hodie valde imminutus sit, extendendo hanc dispositionem etiam extra Italiam quoad omnes conventas quocumque loco et tempore erectos, et in posterum erigendos, in quibus habitualiter non degunt sex roligiosi probatao vitae, ex quibus quatuor ad minus sint sacerdotes maturae aetatis; et ita sublatis limitationibus, quibus exercitium iurisdictionia episcoporum difficilis reddebatur, et duodenario religiosorum numero ad sex redacto, quae decreta fuerint, facile ad praxim deduci possint

Cemuerunt insuper, ut observantia clausurae, quae in nonnullis parvis conventibus neglecta manet, actus communes, et alia huiusmodi praescriberentur, et ut conficeretur caput distinctum ad definiendos limites iurisdictionia ordinariorum, et superiorum regularium habita ratione declarationum, quas Alexander VII sanctae memoriae pro Italia edidit die 27 iulii 1655.

Porro praecipua ex praedictis declarationibus, quae ad rem faciunt, summatim excerpta exhibemus, cum quisque declarationes ipsas in decreto ab Alexandre VII confirmato inspicere possit

Superiores regulares tantum constituunt in parvis conventibus familias. Episcopus tamen ex rationabili causa potest religiosos amovere, commonito prius superiore. Potest episcopus regulares compellere ad exhibendos libros introitus, et exitus, et ad reddendas rationes administrationis : nec non se ingerere iis, quae regularem disciplinam concernunt; visitare conventus, et ecclesias ad eos spectantes, quin tamen ius habeat exigendi procurationem.

Superiores regulares eamdem jurisdictionem in parvis conventibus habent, quam in ceteros conventus exercent Si contra aliquem religiosum agendum sit, attenditur praeventio sive episcopi, sive superioris regularis.

Horum habita ratione exaratum eat schema, quod examinandum proponitur.

' A V. Jaadei sarfoltr ordinis Praedicatorum.

» Vide Collect ps? 280.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante a *concilio ad perpetuam rei memoriam.*

De parvis conventibus.

Haud levia ox parvis conventibus in regularem disciplinam et observantiam detrimenta redundare non solum Innocentius X foliéis recordationis monuit in constitutione, quae incipit *Instaurandae;* sed etiam plures ordinum superiores ad praesens lamentantur, ao iugis experientia docet. In huiusmodi enim conventibus ob exiguum religiosorum numerum gravo imminet periculum ne institutiones, quao ad tria principalia vota ordinantur, et sine quibus consistere vix possunt regularis vitao bases ot fundamenta, negligantur. Et si ipsi religiosi ad coenobia seu monasteria regularis observantiae revocentur, utpote laxioris vitao consuetudini assueti, vix adduci possunt, ut communem servent in moribus disciplinam ; quin potius ceteros reddunt suo exemplo segniores. Quoniam vero maior inspectio requiritur ubi maius imminet inobservantiae poriculum, consultum idcirco fuit ab apostolica sede, ut parvi conventus non solum vigilantiae superiorum regularium, verum etiam antistitum locorum subiicereotur. Horum autem auctoritas ob aliquas causas raro admodum poterat in religiosos ibi degentes exerceri; nec o converso ob imminutum regularium numerum ac eorum angustias modo duodecim religiosi ubique haberi facile poterunt. Nos igitur basco difficultates removero, ac malis, quae ex parvis conventibus promanare possunt, occurrere volentes, sacro approbante concilio, sancimus atque decernimus.

Caput I.

Conventus, domus, atque monasteria cuiuscumque sint ordinis, congregationis, societatis et instituti, etiam extra Italiam quocumque loco et tempore erecta aut restituta fuerint vel in postorum erigi aut restitui contigerit, in quibus habitualiter non degunt do familia sex saltem religiosi probatae vitae, quorum ad minus quatuor sint sacerdotes maturae aetatis, ordinarii loci uti apostolieao sedis delegati visitationi, correctioni, atque omnimodae jurisdictioni subiecta sint et esse intelligantur, salva tamen cumulativa superiorum regularium auctoritate.

Caput II.

Iurisdictionis cumulativae, de qua in superiori capite, limites ultro citroque praefiniatur oportet, ceu ab Alexandro VII felicis recordationis declarationibus editis dio 27 iulii 1655 pro Italia factum fuit, no inter utramquo potestatem, quam simul in parvis conventibus, in quibus sex religiosi non morentur, ordinarii locorum et superiores regulares habent, conflictus oriantur. Propterea, quae sequuntur, declaramus, et constituimus. Episcopi in enunciates parvos conventus iurisdictionem delegatam etiam extra visitationem habent; superiores vero regulares ordinariam. Ad eosdem regulares superiores spectat in his parvis conventibus servatis servandis familiam constitqere, et priores ot guardianes, aut alios, qui ei praesint, deputare. Potest tamen episcopus ox rationabili causa religioso» α praedictis conventibus amovere, commonito prius superiore regulari, ad quem pertinot eosdem religiosos aliis conventibus assignare: ac item parvos conventus una cum ecclesiis, ot cappellis visitare, quin tamen ei liceat pro huiusmodi visitationibus procurationem sive in victualibus, sivo in pecunia exigere. Potestatem habet insuper se se iia ingerendi, quao observantiam regularis disciplinae concernunt; compellendi religiosos ad libros introitus et exitus exhibendos, et ad rationes administration'll reddendas. Huiusmodi iurisdictio delegata ordinariis locorum, competit etiam abbatibus, aliisque inferioribus praelatis proprium territorium, et iurisdictionem quasi episcopalem habentibus. Non obstante tamen huiusmodi iurisdictione delegata locorum ordinariis, moderatorea generales, provinciales et alii superiores regulares ius habent ot munus, eosdem conventus sedulo visitandi, et religiosos in illis degentes corrigendi, puniendi, omnemque iurisdictionem in eoa, prout in reliquis proprii ordinis domibus, exercendi. Quod si superior regularis in causa praevenerit conficiendo processum contra religiosum in aliquo ex parvis conventibus degentem, episcopo minimo fas erit in dicta causa se se immiscere, vel inhibitionem ferre. E converso si episcopus praevenerit, vetitum erit superiori regulari causae se se ingerere, vel religiosum ab episcopo inquisitum amovere; et si amotus fuerit, poterit episcopus causam prosequi, et illum quibuscumque remediis revocare, etiam invocato auxilio ordinarii loci, in quo religiosus illo reperiatur: quem ad effectum idem ordinarius loci, in quo delinquens reperitur, tamquam apostolieao sedis delegatus, in cum severo animadvertere possit Superior voro regularis, qui religiosum amovit, eum omnino intra terminum ab episcopo praefigendum, absque ulla mora ad priorem conventum remittere teneatur sub poena privationis proprii officii, vocisquo activae et passivae eo ipso incurrenda; ad quas a nemine restitui praeterquam a Romano ponti fice possit Si episcopus dubitet an io aliquo conventu sex religiosi morentur, ius habet exquire nd a superiore notulam omnium religiosorum, qui infra annum ante requisitionem in eodem conventu morati sunt, et ad praesens de familia morentur, com individua expressione nominum religiosorum ; ct superior regularis notulam ipsam ei proreus tradere teneatur; secus episcopus religiosos, aliasquo personos do eiusdem conventus familia hac super re examini subiiccro poterit Curent igitur concordibus animis episcopi et superiores regulares, ut religiosi in praefatis parvis conventibus iuxta eorum regularia instituta debitam vivendi rationem observent, cosque in officio modis omnibus contineant. Regulares vero moderatores probo sciant, ad eosdem cvnvcntus haud ceso mittendos, nisi illos tantum religiosos, qui probatae sint vitae, aliisque praediti qualitatibus superius expressis.

Caput III.

Mundamus praeterea ut etiam in parvis conventibus clausura omnino servetur, religiosi in communi quotidie tam meditationi vacent, quam horarum canonicarum recitationi, aliisquo actibus communibus statis horis intersint, nemo ex eis e conventu egrediatur nisi obtenta a superiore licentia et cum socio, excopto tantum necessitatis casu superioris localis iudicio probandae, ac omnes ad claustra sub vesperum revertantur. Horum accuratam observantiam superiores omnes tam locales, quum provinciales et generales promus curare teneantur, ac pro viribus providere ut religiosi otio minime eo dedant, operibus sacri ministerii, et studiis saltem theologiae moralis operam navent, atque ad casuum conscientiae collationes, quae a clero saeculari fieri solent, accedant, aerio considerantes se se strictissimam esse rationem do iis omnibus Deo reddituros. Ceterum apostolica sedee curabit, ut, cum sedatao fuerint tempestates, quibus ecclesia affligitur et regulares ipsi misere lactantur. religiosae domus, quoad fieri poterit, etiam ei opus fuerit per aliorum conventuum uniones, ita constituantur, ut sufficiens in eis religiosorum numerus ad regularem

observantiam et disciplinam recte servandam, collocari possit.

Ceterum quod attinet ad monasticos ordines rituum orientalium, nihil per praesentem, neque per ceteras alias constitutiones regulares respicientes in hoc oecumenico concilio edendas derogatum volumus jurisdictioni, oc iuribus, quibus patriarchae vel episcopi respectivo in religiosos ordines legitime gaudeant

Haec decernimus, atque mandamus quibuscumquo privilegiis et exemptionibus etiam in corpore iuria clausis remotis, aliisquo etiam speciali mentione dignis non obstantibus quibuscumque.

6.

Schema constitutionis super novitinta et noritiorum ac neo-professorum Institutione.

Praenotanda.

Nihil magis expediens est ad pristinum decorem religiosis familiis restituendum, quam ut novi efformontar religiosi, qui ad regularem observantiam et disciplinam, obedientiam, paupertatem, mortificationem, caritatem, rite instituti uti novi palmites in vinea Domini florescant Id autem obtineri minime poterit nisi novitiatibus efficaciter provideatur.

Causae, quae tirociniis maxime nocent, teste experientia, hae sunt Prima probatio, et institutio novitiorum extra communem novitiatus locum: secunda parvus religiosorum in novitiatus domibus numerus, quo fit ut ibi perfecta observantia haberi non possit: tertia collocatio in eis religiosorum, qui observantiam parum curant; et quin novitii» bonum exemplum praebeant, iis potius sunt lapides offensionis: quarta magistri religioso spiritu carentes, vel minus idonei ad indolem et vocationem novitiorum dignoscendam, et ad eos recte qua opere, qua exemplo in vita religiosa instituendos. Hinc Romani pontifices primo pro Italis[1] praescripserunt novitiatum sub poena nullitatis professionis fieri non posse nisi in domibus ab apostolica aede approbatis, vel in posterum approbandis, ut praevio diligenti examine agnoscatur an domus ad id revera apta sit Hanc vero legem Urbanus Vili decreto diei 21 Septembris 1624 § 8 incipienti *Sacra congregatio* ad omnes regulares, ubique locorum existentes extendit, uti animadvertitGiraldi in *Expos. iur.ponL* part I, sect 804, no1.1.1nsuperInnocentiusX11 mandavit, ne in eia collocentur nisi religiosi graves et observantes1. Clemens voro III circa novitiorum institutionem plura constituit1.

At quao salubriter constituta fuerunt io praxi adamuasim non servantur, ct plura obliterata conspicimus. Quaro nonnulli religiosi, ac etiam episcopi anno 1847 hac super re lamentabantur, praesertim ob tirocinia, quae extra locum designatum aliquando fiunt, ob incapacitatem magistrorum novitiorum, et ob defectum necessariae institutionis. Haeo confirmant aliqui moderatores generales in suis votis ad commiuionem pro regularibus transmissis.

Quibus positis in schemate constitutionis, quae sequentur, praescribuntur. Non recipiantur novitii nisi in domibus novitiatus ab apostolica sede designatis vel in posterum designandis. In iis collocentur religiosi graves, ot observantes: familia constaro debeat saltem duodecim religiosis, quorum ad minus octo sint sacerdotes: in qualibet provincia, vel etiam pro pluribus provinciis unus constituatur A novitiatus, quod etiam fiat pro pluribus monasteriis in ordinibus, qui provinciis carent; parvi enim novitiatus parum iuvant, et plures magistri revera idonei difficillimo haberi possunt Aetas, aliacque qualitates magistri, ao eius socii definiuntur; graviter praecipitur, ut idonei magistri eligantur; quomodo sese gerero debeant in novitiorum institutione indicatur.

Decernitur ut, praotor magistrum novitiorum, deputetur alius idoneus religiosus in illorum confessorium ordinarium, et ter vel quator in anno, et praesertim cum tempus professionis appropinquat, offeratur confessorius extraordinarius, cui novitii sese saltem praesentare teneantur; nam a gravibus religiosis expositum est, valde periculosum caso ut novitii peccata sua magistro novitiorum confiteri cogantur: cum huiusmodi obligatio in spirituale novitiorum detrimentum cederò possit. Ut enim inquit sanctus Thomas ›, r mu Iti sunt adeo infirmi, quod potius sine confessione morerentur, quam talo peccatum tali sacerdoti ĕonfiteantur 1; quod praesertim novitii» accidere potest, qui erga magistrum reverential! timore afficiuntur. Accedit etiam quod magister novitiorum referre debet de qualitatibus novitii, ut ad professionem admittatur; et aliquando in foro externo gravia indicia habeat circa aliquem vitiosam habitum praesertim in materia luxuriae de quo ex sacramentali confessione certitudinem habuerit; ideoque impediatur ad indicia comprobanda, ne scientia in confessione habita ullo modo uti videatur. Expedit propteroa ut alius confeasarius ordinarius deputetur, quin immo assignentur pro aliquibus vicibus etiam confessorii extraordinarii, ut novitii praesertim cum tempus professionis appropinquat, possint libere consilium expetero circa veram ad statum religiosam vocationem.

Deinde explicatur quomodo magister novitiorum sese gerere iu eorum institutione, quidque exquirere et agere debeat.

Insuper statuitur ratio vitae, quam novitii servare tenentur. Firma osse declarantur decreta congregationis super Statu Regularium, et literao apostolicae super professione votorum simplicium a sanctissimo domino nostro editae cum suis respectivis declarationibus1; nam quantum utilitatis haec omnia afferant, experientia comprobavit

Tandem praecipitur, ut neo-professi in domibus professorii, et studiorum sub speciali institutione remaneant, ut in regulari observantia et disciplina confirmentur. Cetera, qnae in schemate leguntur, explicatione indigere non videntur.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Super novitiatu, et novitiorum, ac nco-professorum institutione.

Ad regularis disciplinae incrementum et religiosorum ordinum decorem promovendum nihil tam est accommodam ac necessarium, quam ut novitii sedulo rectequo instituantur, ao vora eorum vocatio ad religiosam vitam serio diligenterque probetur. Hi enim regularis militiae tirones, electa sunt velati germina, ac novi palmites Dei vineam novellantes, qui ita succrescere, et in regulares coetus coalescero debent, ut uberrimos perfectae abnegationis fructus ferentes, christianum populum exem-

» Deer. Omenti· Vili 12 msrtll 1696 *Rejuiaris disciplinae,* et Ñfndürimw 10 inali IM.

' laaoceatias XII decreto edito dia 18 iulii 1699.

▮ neiKM VITI decreto Cum *ad refutarem disciplinam* diri IS miriti 18B3.

1 In 4 seat, dist 7. q. < M 6

' Praecipia decreto «ont, hum inapinot *Romani pontifiéis* 25 innondi 1848, *Tìejulan disciplinae* eiaedem die! et uni com dcclsrUfanibui, .Vrminon *latri* 18 martii 1848 cam dedanlkmiVu; et literse apottoUcae *Ad unirerfatis ecclesiae* *1* februarii 1862

pio aedificent, ccclesiamquc Rplondore virtutum oxornenL Nihil igitur potius Romani pontifices praedecessores nostri habuerunt, quam ut ad rectam huiusmodi tironum institutionem praescribendam sollicito incumberent. Nobis aequo nil magis ab ipso pontificatus nostri exordio cordi fuit, quam ut praecipuas animi curas cogitationesquo ad haec praeclara religiosae vitae germina converteremus, quo opportunis decretis, quae iam edidimus, accuratiori eorum probationi, qui ad habitum ot novitintum, suoquo tempore nd professionem admitti postulant, consuleremus. Ut nutem nihil desit eorum, quao nd novitiatum perficiendum possunt magis magisquo confcrro, haec quae sequuntur, sacro approbanto concilio, statuenda ac decernenda censemus.

Caput I.

Novitii dumtaxat in iis domibus religiosis, quas apostolica sedes, vel pro ordinibus monasticis rituum B Orientalium proprii ritus patriarcha, pro novitiatu designavit, vel in posterum designabit, sub poona nullitatis professioni» recipiantur. In iis autom domibus locus novitiatus ab ea parto conventus vel monasterii, in qua degunt professi, segregatus omnino sit ac distinctus. Ceterum curandum erit, ut una novitiatus domus in qualibet provincia, vel etiam pro pluribus provinciis, et quoad monachos praesertim una pro plurimis monasteriis constituatur, ut facilius idonei magistri novitiorum haberi possint, et religiosa tironum institutio magis efficax et proficua reddatur. In domibus, seu conventibus, aut monasteriis novitiatus, superiores omnimodam statuere ubique teneantur observantiam regulae et constitutionum sui ordinis, nec non prout alibi decretum est, perfectam vitam communem ab omnibus inibi commorantibus districto servandam; ac in iisdem conventibus, seu monasteriis, aut domibus C nonnisi graves religiosos, probos, et observantiae ac puritatis regulae studiosos, collocaro; indequo eos removero, qui praemissis sive verbis sivo factis seso opponere audeant Tam denique in praefatis novitiatus domibus, quam in aliis ubi professoria vel studia habentur, duodecim saltem religiosi, quorum ad minus octo sint sacerdotes, collocari ct morari prorsus debeant.

Caput Π.

Ad gravo novitiorum magistri munus ab iis ad quos pertinet deputandi erunt religiosi probatao vitae, qui zelo regularis observantiae et disciplinae apprimo sint praediti, ac ad novitios recte instituendos, et ad eorum veram vocationem animique indolem pernoscendam sint idonei. Sciant qui ius habent magistros deputandi, eorum conscientiam super bis graviter oneratam mañero, sequo Deo D strictissimam rationem esse reddituros. Ad ceteros autem magistri qualitates quod attinet, oportet, ut is sit ordino sacerdotali insignitus, in quinto saltem supra trigesimum aetatis suae anno constitutus, ac per decennium a professione, comprehensa illa votorum simplicium, quao est solemni praemittenda, in religione perstiterit. Socius quoque magistro novitiorum non desit, quem debitis opus est qualitatibus esso praeditum, ac trigesimum saltem aetatis annum excessisse. Nihilominus si magister eiusque socius in officio defecerint, aut impares suo muneri deprehendantur, ne institutio novitiorum, quae maximi momenti ost, detrimentum patiatur, superiores ad quos spectat eos ab officio dimittant, quin dimissionis eisdem causam afferre teneantur. Sed cavendum eis est, ne ad huiusmodi dimissionem ox animi aversione, potiusquam ex enunciatis insti» causis procedant E contra si magister eiusque socius fideliter suum munus adimpleant, ac idonei nd illud inveniantur, poterunt in officio confirmari. Tandem in quolibet novitiatu praeter magistrum deputetur alius idoneus religiosus qui confessarli ordinarii munero fungatur; et insuper superiores ter vel quater in anno, praesertim cum tempus professionis appropinquat, confessorios extraordinarios novitiis assignent, quibus singuli se se saltem praesentare debeant.

Caput 1IL

Quemadmodum ad rite formandos in perfectionis via tirones assiduo vigilantia opus est et exemplo; ita magister eiusque socius ad nullum aliud officium incompatibile interca deputandi erunt, iidemquo ita so gerere debent, ut regularis observantiae in eis velut forma resplendeat: sint ergo orationi ac meditationi dediti, mortificationis operibus addicti, prudentia et caritate referti, non sine affabilitate graves, zelum Dei cum mansuetudine praeferentes, ab omni cordis ac animi perturbatione, ira praesertim et indignatione alieni; in omnibus seipsos exemplum bonorum operum praebentes, ut ii, qui eorum curae subduntur, non tom eos metuant, quam amore, ct reverentia prosequantur, nec quicquam unquam illis detrahere possint.

Caput IV.

Et quoniam magister novitiorum cuiusvis tironis indolem perspectam habere, ac veram vocationem diligenter perscrutari debet; idcirco haud omittat prudenter inquirere, an quisque religioso statuì vere idonous inveniatur; an vitae perfectioris amore, liberiusquo inserviendi Deo in religione; seu potius levitate, aut necessitate, vel alio inordinato fine religiosum statum amplectatur. Sed magnopere curet, ut iidem novitii in regulari disciplina assidue se exerceant, cisque claro explicet obligationes votorum ac religiosi status quem sunt amplexuri, vimque regulae et constitutionum sui ordinis declaret Quo vero id facilius obtineat, aliquid quotidie ox ipsa regula ct constitutionibus in communi perlegi praescribat, modum in oratione ac meditatione servandum novitios doceat; quomodo per sensuum custodiam ot mortificationem vitia cohibeantur, eos instruat; silentium, conscientiae puritatem, crebram illius discussionem, sacramentorum frequentiam, confessionis praesertim, quao saltem semel in hebdomada fiat, modestiam in cunctis actibus, ac humilitatis in vilioribus ministeriis oboundis exercitium commendet. Atquo ut ista examussim adimpleantur, superiores locales, ct maiores, no visitatores regulares, novitiatus domos diligenter visitant; ac super praemissorum observantia efficaciter provideant, quamvis novitiorum magister in tirones potestatem bobcat, regimenquo novitiatus ipst unus teneat.

Caput V.

Praeter cetera quao novitiis incumbunt, hi bis in die meditationi in communi vacare, propriamque conscientiam examinaro teneantur. Cumque novitiorum cura eo potissimum tendat ut ipsi spiritualia vitao fundamenta iaciant, hinc durante novitiatus tempora aliis non vacent studiis, praeterquam constitutionum, librorum spiritualium, qui ex magistri novitiatus iudicio magis apti ac utiles existimentur, interposita etiam catechismi Romani lectione, ac explicatione. Tirones conversi etiam magistro novitiorum, aut superioribus monasteriorum seu conventuum iuxta cuiusvis ordinis ĉonstitutione et statuta, subditi case, et obedire debent Hi quoque circa obligationem votorum, religiosi statu», ao disciplinae et observantiae sedulo instruantur, ataque diincido catechesis rudimenta quam saepe tradantur.

M·

Capot VI.

Id admittendis postulantibus ad habitum et novitiatum, ac deindo novitiis ad professionem, serventur decreta a congregatione super Statu Regularium iuuu nostro edita; nec non ea quae circa professionem Totorum simplicium solemnibus praemittendorum statuta sunt in encyclica eiusdem congregationis, quae incipit *Neminem laict,* et in nostris literis apostolicis, quarum initium *Ad* um*vcrsalis ecclesiae regimen,* cum editis quoad haec omnia declarationibus.

Caput VIL

Ut autem neo-professi ac studentes in regulari obserrantia et disciplina confirmentur, eorumque vocationis spiritus non tepescat, ipsi quoque in domibus professorii ac studiorum peculiarem, sedulam, diligentemque religiosae vitae institutionem iuxta apostolicae sedis sanctiones et cuiusque ordinis statuta omnino habere debeant, super quo superiorum conscientia graviter onerata remaneat

In iis vero quae praesenti decreto non opponuntur, firma remaneant quae a iure communi, ac apostolicis ac cuiusque ordinis constitutionibus statuta reperiuntur.

Haec volumus, atquo mandamus contrariis quibnscnmque non obstantibus.

7.

Schema constitutionis super afDIUtionihus.

Praenotanda.

In nonnullis ordinibus vigent affiliationes, quibus noo-profesai alicui conventui, et provinciae adscribuntur; ideoque affiliationes de quibus agitur, dispesenntur in affiliationes religiosorum conventibus vel provinciis. Aliquis dicitur filius conventus, quia in eo vel pro eo habitum suscepit Filius provinciae quis dicitur, quia ei per habitus susceptionem adscriptus est Per utrasque affiliationes ius acquiritur vel conventui, vel provinciae in personis et bonis eorum, qui hoc nomine sunt eis addicti. Vicissim religiosis ius acquiritur, ut ab iisdem sustententur, necessariaque eis suppeditentur.

Antiquitus huiusmodi affiliationes non agnoscebantur, ot ipsis fundatoribus religiosorum ordinum fuerunt plane ignotae. Nihil certi statui potest de causis, quao affiliationibus originem dederunt. Progressu temporis introductae videntur, vel ut religiosi antiquos monachos imitarentur, qui ratione vitae contemplativae in monasterio manebant, cui erant addicti: yo! probabilius causa earum fuit relaxatio regularis disciplioao, praecipue quoad vitam communem ob invectum usum peculiorum; vel forsan etiam causa fuit numerus religiosorum pro quolibet conventu, ut nempe tot unicuique B assignarentur, quot ali ab eis possent, iuxta cuiusque reditus.

Quidquid sit de affiliationis origine, certum est illam quao respicit conventus, valde perniciosam esse regulari disciplinao; nam ex eo quod religiosi addicti sint alicui conventui tamquam filii, ab eoque ali debeant, il facile detrectant obedire superioribus ut ad alios conventus transferantur. Affiliationes quoad conventus favent quodammodo religiosorum peculiis, cum statutum sit, ut occasione obitus ea conventui affiliation»· cedant, et ai aliquis religiosus ox conventu suae affiliationis ad alium accedat quin eius familiam constituat, pensionem pro alimentis praestare debeat

Haec incommoda recensuit etiam aliquis ex superioribus generalibus in votis nuper editis pro studiis concilii.l Inquit ipse: ΛI/β affigliazioni ai A conventi sono altra pinga dell' istituto. Ciascun figlio del convento si crede aver preferenza a coloro, che noi sono; negli officii vantano non so qual diritto, e credono di godere una quasi immobilità nel convento; ed ud superiore senza un delitto o causa grave temo di assegnarlo altrove por evitare una lite. Lo affigliazioni talvolta, o non ò raro, impediscono il superiore di raccogliere in un convento un buon numero di studenti; perchó poi mantenimento dei figli e studenti esso si credo insufficiente all uopo. Si rimetta il religioso noi giusto sentiero di abnegazione con togliere ogni ombra di affigliazione. Con questo mezzo si conserverebbe l'uguaglianza innanzi alla legge, e rimarrebbe libera Γ autorità del superiore/ Accedit, magia conforme spiritui religioso esso, ut regulares nulli addicti loco, aut conventui, unusquisque ox eis conventus inhabitet sive mediocres, sive ampliores in urbibus, I aut oppidia, aut pagis positos, quos provincialis singulis deeigneL Hac de causa in ordino Praedicatorum in omnibus pene provinciis, in quibus regularis observantia et perfecta vita communis est instaurata, nempe in Oallia, in Ilollandia, in Germania, in Anglia etc-, affiliationibus renuntiatum est

Quare statuere visum est, affiliationes quoad conventus supprimendos omnino esso, ut refioroat primaevus status ordinum regularium, in quo non aderant huiusmodi affiliationes.

Non ita tamen dicendum de affiliationibus religiosorum provinciis, tum quia praedicta incommoda quoad conventus, minime dantur circa provincias; tum etiam quia affiliationes religiosorum provinciis utiles sunt pro istarum conservatione. Sartum nutem tectumque manoro debet superioribus generalibus ins dandi obedientiam religiosis pro aliis provinciis, cum bonum commune totius ordinis id postulet.

Sublatis affiliationibus quoad conventus, committendum videtur provincialibus, ut de bonis, si quae religiosis obveniro contingat, in utilitatem provinciae disponere possint, ea applicando conventibus, qui magis indigent, et praesertim conventibus studiorum : et ita illud removeretur incommodum, quosdam nempo conventus vix sufficore alendis suis religiosis, dum alii e contra bonis affluunt

Quibus positis examinandum schema constitutionis proponitur.

Pius *episcopus terrui tertorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.*

De affiliationibus.

In nonnullis regularibus ordinibus affiliationes, quas vocant, religiosorum conventibus vel provinciis introductae reperiuntur. Ex eo autem fit, ut qui hoc titulo conventibus addicti sunt, ipsius praetextu quoddam sibi ius vindicantes in eisdem manendi, obedientiae praecepto facile reluctentur, et religiosos, qui filii ipsius conventus non sunt, tamquam extraneos respiciunt, et in eis dominentur.

Quapropter, sacro approbante concilio, affiliationes religiosorum quoad conventus omnino supprimimus ac suppressas prorsus decernimus. Quod autem attinet ad affiliationes religiosorum certis quibusdam provinciis, superiores generales ius habeant religiosos unius provinciae ad alterius conventus mittendi.

Volumus insuper, ut si aliqua bona religiosis obveniro contingat, ea non favore conventus filiationis. quae suppressa eat, ut antea cedant; sed do huiusmodi bonis provincialis ad utilitatem provinciae dc consensu sui definitori! seu consilii, et approbatione superioris generalis disponat, ea ap-

l Nam. I0, pag- Ufi fAtntor eit Oliva praefectus emeratis ehnevrem reautanaio aiatatrastiam iufirwi·!.

plicando conventibus, qui magis indigent, et praecipue domibus studiorum.

Haec decernimus non obstantibus quibusvis privilegiis, induitis, constitutionibus apostolicis, et singulorum ordinum, atque statutis etiam iuratis, et s. sedis auctoritate confirmatis, aliisque contrariis quibnscumque etiam speciali ot individua mentione dignis.

8.

Schema constitutionis sapor studiis regularium.

Praenotanda.

Licet praeteritis temporibus regularium studia maximo floruerint, tamen ea in praesens languescere ipsi moderatores generales ingenuo fatentur. Id autom tribuendum potissimum est deplorandis vicissitudinibus, quibus regulares pluribus abhinc annis miserrime iactantur, ot fortasse etiam ex immutata maiorum methodo, qua ipsi non sine maximo profectu utebantur. Necessarium igitur est regularium studiis quantum fieri poterit providere; quod plures episcopi, et religiosi enixo expostulant.

Verum ita se res habet, ut simplici exhortatione, ct commendatione tanto malo occurri minime posait. Nemo igitur miretur, ai in schemate decreti, ad particularia quaedam descendere opportunum visum ait: ubi onim generalia remedia non sufficiunt, peculiars indigitare oportet

Praescribitur superioribus regularibus, ut studia promoveant; dentque operam, ut religiosi ia humaniores literas, ac severiores disciplinas addiscendas diligenter incumbant Cum autem id obtineri haud posait si studia privatim fiant cum paucis discipulis et magistris parum idoneis, constituitur ut collegia erigantur pro philosophicis, ct theologicis studiis; nempe unum pro qualibet provincia, vel etiam pro pluribus, nam nonnullae provinciae existunt, quao parvae sunt, ot paucis domibus, et religiosis constant. Et quia aliqui ordines provinciis carent, ideo additur: et si agatur de ordinibus qui provinciis careni, prout in nonnullis congregationibus monasticis locum habet, unum collegium pro pluribus domibus, seu monasteriis constituatur. Insuper permittitur, ut loco unius erigi possint duo collegia distincta, scilicet unum pro philosophia, alterum pro theologia; nam nonnulli ordines, qui eleemosynis sustentantur, eam pecuniae summam in uno tantum loco colligere nequeunt, quae sufficiens sit ad unicum collegium sustentandum.

Praescribitur ut certa studiorum ratio seu methodus conficiatur, iuxta quam studia tradantur. Determinantur studia, ot tempus, quo ea perficienda sint. Commendatur ut alumnis, qui praestantioris ingenii sunt, quantum fieri poterit etiam historiae ecclesiasticae, ac graecao, ct hebraicae linguae institutiones dentur. Occurritur in severioribus disciplinis nimiae opinandi licentiae, quae otiam in institutis religiosis irrepsit, quaeque animorum divisionem, ot contentiones parit. Praescribitur usus linguae latinee, quae religiosis viris omnino necessaria est. Statuitur ut adhibeantur auctores, qui clare solidequo doctrinas pertractaverint a moderatoribus generalibus approbandi; nec non ut lectores ab eis facile non recedant; alias confusioni cum discipulorum detrimento oerario daretur: neque ^utantur in doeendo methodo academies, seu oratoria, sed stricta methodo, quae scholis apta sit: ut frequenter fiant exercitationes, et in fine sani scholastici examina, tum etiam expleto philosophiae, et theologiae carriculo. Inhibetur ne studentibus aliquod muons conferatur, a studiis enim distrahendi non sunt, salvo tantum, ubi ex instituto fit, activo studio seu munere docendi per aliquot annos grammaticam latinara et alia antequam severioribus disciplinis vacent Ubi actum est de parvis conventibus, quorum familiae sex religiosis non constent, constitutum est, ut sacerdotes regulares ad collationes casuum conscientiae cleri saecularis accedere debeant: hio autem decernitur, ut in conventibus, ubi sex saltem religiosi morantur, eaedem collationes in ipsis conventibus fiant; nam in primo casu ob parvum religiosorum numerum in conventu rite fieri nequeunt Tandem monentur regulares, ut verbi Dei praedicatio recto fint Alia, quae in schemate habentur, minime visa sunt explicatione indigere.

Pius episcopus sereut servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Super studiis regularium.

Cum ordines regulares non modo ad perfectionem iuxta evangelica consilia assequendam instituti sint; sed etiam in catholicae ecclesiae praesidium et ornamentum adseiti, hi propterea in id debent etiam curam impendero, ut invalescentium errorum malitiae obsistant, ac spirituali proximorum saluti auxilientur. Id autem haud assequi poterunt, nisi iis constent religiosis viris, qui ad docendos fideles ne circumferantur omni vento doctrinae sint idonei, ac ad omne opus bonum inveniantur instructi. Magnopere ergo intereat, ut recte ad literas, severioresque disciplinas vel maxime sacras, religiosi alumni informentur; prout anteacto tempore servabatur, quo regularium ordinum praeclara laus fuit, literarum studia excolere, cruditisquo operibus scientias illustrare. Ut igitur studia ipsa excitentur, nos, sacro approbanto concilio, haec quae sequuntur constituimus atque mandamus.

Caput I.

Omnes regulares superiores maxima cura et solertia in suis ordinibus studia promoveant; ac omnem dent operam, ut religiosi alumni iu humaniores literas, ac severiores disciplinas addiscendas diligenter incumbant, quo doctrina apprime exculti ecclesiae dogmata tueri, et sacra ministeria obire rite valeant. Quapropter provideant, ut in qualibet provincia, vel pro pluribus provinciis, et ubi provinciae non sunt, pro pluribus monasteriis collegium constituatur, in quo iidem alumni philosophicis ac theologicis studiis omnino vacent, quin aliquis instructione privetur. Praedictum autem collegium, si peculiaria adiuncta id postulent, dividi atque erigi pro philosophia in uno loco poterit, pro theologia in altero. Insuper si ordo aliquis inveniatur qui nullo modo collegium ob modicum studentium ac lectorum numerum, instituere poterit, curabunt eius superiores, ut alumni studiorum causa aliorum ordinum collegia frequentent.

Caput II.

Pro expeditiori autem docendi norma, certa aliqua studiorum ratio seu methodus conficiatur, in qua, inspecta cuiusque instituti indolo et professione, rea tractandae per singulos annos ae certo ordine distribuantur ac determinentur. Isthaec studiorum ratio sive methodus semel ac examinata fuerit et approbata a moderatore generali eum idoneis consultoribus ab se deputandis, ad euneta sui ordinis collegia trasmittatur, ab cisque fideliter observetur; neque immutari possit, nisi ab ipso generali moderatore de suorum consultorum eoasensu. Quamobrem in unoquoque regulari ordine a moderatore generali, si fieri id valeat, aliqui viri periti ae probo in scientiis versati deputentur, quorum opera et consilio io directione et moderatione studiorum utatur.

Caputili

Atqne ut ordinatici studia peragantur, regulares alumni postquam do eorum peritia in arto grammatices latióse sive liturgicae linguae, et in humanioribus literis, quas maximo commendamus, praevio examine constiterit, per duos saltem annos philosophiae, ac dein per quatuor theologiae tam dogmaticae quam morali, et sacrae scripturae operam navent, salvis illorum ordinum statutis in quibus maius tempus praescribitur. Praeter has facultates, alumnis, quantum fieri possit, iuris canonia, et sacrae eloquentiae; nc iis, qui praestantioris sunt ingenii, historiae ecclesiasticae, ac graecae et bebraieac linguae institutiones tradantur. Et quemadmodum in severioribus disciplinis nimia opinandi licentia, rea periculi plena est; ita curare debent superiores, ut tam in philosophicis, quam in theologicis studiis per uliquos religiosos docendi peritia et eruditione pollentes, praemisso sedulo ac diligenti examine, collatisque consiliis, praecipua doctrinae capita determinentur et lectoribus opportune assignentur, quibus clare constet quid sit tenendum, quid vitandum, qnidve liberis opinionibus concedendum.

Caput IV.

Praeterea adhibeantur auctores a moderatore generali approbandi, qui clare solideque doctrinas pertractaverint, ac in moralibus disciplinis laxitatis rigoriique extrema vitantes, mediam viam sapientissime tenuerint Hos explicent et sequantur lectores, quin facile ab eis recedant In philosophia rationali, mnltoque magis in theologia tam lectores quam auditores latino, rivo liturgico proprii ritus, sermone utantur, ao methodum scholis aptam, non autem acadomicam, adhibeant Ad animos extimulandos et acuenda ingenia frequenter fiant studiorum exercitationes, et in fine cuiusque anni scholastici accurata examina, quibus singuli alumni coram religiosis viris ad hoc deputatis doctrinae specimen circa traditas per annum disciplinas praebeant Insuper peracto cursu philosophico examen do universa philosophia; confecto autem theologico, de universa cum philosophia tum theologia instituatur.

Caput V.

Quia studia, ut fructuosa reddantur, indesinenter intentum animum et a curis omnibus expeditum requirunt, vetitum erit superioribus, ne cui ex alumnis iuboant aut sinant, antequam sacrorum etudiurum cursum absolverit, et sacerdotio fuerit initiatus, munus aliquod obire: salvo tantum alicuius ordinis statuto, quo suis alumnis, postquam inferioribus disciplinis vacaverint, activum studium praescribitur, id est munus per aliquod tempus easdem Inferiores disciplinas docendi; ita tamen ut, eo munero expleto, severiora ipsi studia suscipere, ac rite perficere teneantur. Omnes autem sacerdotes vehementer in Domino hortamur, ut completo curriculo sacra studia numquam penitus intermittant; sed potius lectioni divinarum scripturarum, ac sanctorum patrum ct studio theologiae pro viribus inaisiant: immo volumus ac staturmus. ut in qualibet domo, ubi saltem sox viri religiosi commorentur, fiant pluries in menso collationes casuum conscientiae in confessoriorum commodum ct utilitatem.

Ceterum caveant omnes superiores, ne ullo modo suis religiosis permittant, ut in verbi Dei praedicatione exemplum eorum sequantur, qui selpsos potiusquam Iasum Christum praedicantes, inanibus utuntur verbis et argumentis, neo a sacris literis et a sanctorum patrum doctrina hauriunt, quae populo tradunt. Inwnpor fideliter servent ac servare faciant en, quae n es. patribus commendata, ct in A sacris canonibus, ac praesertim α concilio Tridentino do verbi Dei praedicatione salubriter statuta ac decreta fuerunt[1].

In ordinibus in quibus religiosi vitam contemplativam tantum agunt, ea quoad studia serventur, quao in eorum constitutionibus ot statutis praescripta roperiuntur.

Moderatores autem generales cuiusquo ordinis infra biennium ab absoluto concilio de fideli eorum exeentione, quao in his literis praescripta sunt, apostolicam sedem certiorem omnino facoro debeant

Super praemissis omnibus, privilegiis, ot aliis contrariis quibuscumquo derogamus.

9.

Schema constitutionis super gì adibui ot titulis regularium.

Praenotanda.

In omnibus ordinibus regularibus existant gradus, et tituli, quibus superiores decorantur; sive sint praelati ordinarii, uti sunt ministri, magistri, praepositi generales, provinciales, guardiani, priores, rectores; sive sint superiores extraordinarii, nempe commissari!, visitatores etc. Ili gradus constituunt in quolibet ordino propriam hiérarchisai; ideoque nihil super his gradibus, et titulis innovandum eat

In aliquibus autem ordinibus praeter huiusmodi gradus praelatitios vigent tituli honoris, uti exprovincialis, ex-prioria, ex-guardiani, ex-lectoris, iubilati, ex-definitoris, patris provinciae; nec non grados academia seu scholastici, nempe magistri, lectoris, praesentari etc.; quibus titulis et gradibus quaedam exemptiones, ct privilegia adnexa sunt iuxta cuiusvis ordinis statuta.

Optandum profecto esset ex nonnullorum etiam religiosorum sententia, ut huius tituli honoris, ot gradus academici, nec non adnexae exemptiones penitus eliminarentur, ne occasio detur perturbationibus regularis disciplinae, et ad laxiorem vitam aditus aperiatur; ac expediens summopere foret religiosos postposita omni humana ratione solo virtutis amore muneribus fungi, et studiis vacare ad ecclesiae, suique instituti bonum, et utilitatem.

Verum cum huiusmodi gradus, et tituli legitime introducti fuerint, et a constitutionibus adprobati, et religiosos ipsos ad munia recte exercenda, et ad studia pro humana infirmitate allicere possint, nimis durum, et fortasse etiam periculosum visum est huiusmodi titulos, et gradus penitus abrogare, quamvis religiosi in suis exercitationibus et muneribus obeundis altiorem sibi scopum proponere deberent, ac m omnibus potius quaerere humilitatem, ct mortificationem, Christum Dominum aemulantes, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem.

At necessarium omnino est huiusmodi titulos, ct gradus inter iustoe limites coercere, ideoque in schemate praescribitur no conferantur *ex gratia,* sed uti aiunt, ex *iustitia* tantum, nempe iis, qui qualitatibus praescriptis in constitutionibus ab apôstolica sedo adprobatis revera praediti sint; et ut gradus scholastici iis tantum concedantur, qui studiorum curriculum, aliasque statutas exercitationes expleverint, et examine praehabito tam super moribos, et religiosis virtutibus, quam super doctrina, gradibus digni reperiantur[1]. Insuper statuitur ut privilegia, et exemptiones praedictis titulis, ot gra-

* Seas. V. cap. 3 de reform.

' Qsae ernQatar circa examen et alia praemittenda ötα» cridas «bollitici eonferantnr, ex approbatis conrtllstlonibm qtv»ad eubstantUm devunpta rant. Expediens

dibus ndnoxuo ita reducantur, ut sublata ornnino intelliganlur quao obedientiae, disciplinae ot observantiae regulari, ac vitao communi conformia non siuL Prohibetur no in postorum tituli, et gradua cx *gratia* ullo modo concedantur; quanta enim mala et scandala in observantiae, disciplinae ac tranquillitatis, et pacis detrimentum ex iis promanaut, nomo est, qui non videat: quao mala describunt ürogorius XV1, et Urbanus VIIIa in suis constitutionibus, quibus pro aliquibus locis illa privilegia revocarunt.

Do abbatibus etiam agitur: etenim aliqui ad abbatis dignitatem ex *gratia* promoventur. Nimis late putet abbatum numerus, ita ut in aliquibus monasteriis praetor abbatem gubernii plures alii reporiuntur, qui dependentiam ub abbate gubernii aliquando aegre ferre solent, et monachis non semper praebent verae observantiae exemplum. Insuper accidit ut ob quamdam ambitioni·, et vanae gloriae spiritum pro aliquibus monasteriis, in quibus pauci monachi existant, importunis quoque precibus abbatiae titulus expostuletur, quo fit ut abbatialis dignitas deprimatur. Hac etiam super re in decreto ratio habetur.

Quibus breviter praemissis schema constitutionis proponitur.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Do grandibus et titulis.

Extant in regularibus ordinibus legitimi gradus ac tituli, quibus superiores pro munere decorantur. In aliquibus autem vigent etiam tituli honoris et gradus academici seu scholastici, nec non aliquae exemptiones et privilegio, quibus iuxta ordinum constitutiones gaudent qui aliquo gradu aut dignitate sunt praediti. Nonnulli tamen huiusmodi titulis non cx legis dispositione, sed ex mera libcralitato et gratia donantur. Experientia autem comprobatum est, ex titulorum et huiusmodi exemptionum multitudine perturbationem disciplinae regularis oriri, ac ad laxiorem vitam aditum reserari. Ut igitur huiusmodi mala, quantum fieri poterit, abarceantur, haec quao sequuntur circa gradus ac titulos, sacro approbanto concilio, decernimus.

Caput L

Cum ii, qui auctoritate praeeminent, aliis etiam debeant honoribus anteire; ideo servandos esso censemus urnnes titulos, gradus et dignitates, quibus praelati regulares non solum ordinarii, sed etiam extraordinarii, quemadmodum sunt commissari!, visitatores, ac alii huiusmodi, iuxta ordinis constitutiones ct statutu a s. sedo approbata, insigniuntur. Titulos voro honoris, qui ox religionum statutis ab apostolica sedo confirmatis tribuuntur, servari ad religiosorum merita rependenda permittimus; ita tamen ut non ex gratia, sod servatis iuxta propria statuta de iuro servandis concedantur; ac religiosi, quibus conferuntur praescriptis omnibus qualitatibus polleant.

Caput II.

Retineri similiter poterunt gradus ct tituli academici seu litorarii in iis ordinibus, in quibus legitime introducti roperiuntur, ea tamen expressa conditione, ut ox gratia nemini, sod ex iure iis tantum religiosis conforantur, qui praeter statuta in constitutione super studiis, praescriptum pro unoquoque gradu studiorum curriculum, et scholasticos exercitationes, aliaque ad id in propriis ordinibus constituta, rito perfecerint. In huiusmodi vero graduum collatione haec erunt omnino sub nullitatis poena servanda. Nullus religiosus, nisi praevio moderatoris generalis mandato, ad académicos seu literarios gradus promoveatur. Propterea generalis moderator sive per se, sive per subdelegandum quatuor saltom deputet ex gravioribus religiosis viris, quorum erit sedulo inquirere, utrum ad gradus promovendi rite expleverint omnia, quae a statutis et constitutionibus ordinis praescripta inveniuntur; atquo iis moribus et virtutibus ornentur, quibas religiosi viri praesertim quoad regularem observantiam praestare debent. Idquo non solum per attestationes iuratas ab iis ad quos pertinet subscribendas; sed etiam per secretas alios informationes exquirant. Si post accuratam praemissorum inquisitionem, omnia viderint in promovendis requisita concurrero, testimoniales literas iuramento firmatas conficiant, ct in eis expresse declarent, nihil obstare quominus ii ad examen super doctrina admittantur. E contra si in eis debita requisita non concurrant, s ferendo testimonio prorsus abstineant Ceterum sine propitio huiusmodi testimonio, nemo poterit ad praefatum examen admitti.

Acceptis testimonialibus his literis ab examinatoribus, quos moderator generalia super praefato doctrinae experimento designabit, ii promovendo· coram se sistere iubeant, ac ubi do congrua illorum doctrina per accuratum ac diligens examen revera sibi constiterit, iudicium per secreta eu(Tragis, quacumque humana aflectiono postposito, do eorum habilitate forant. Hinc superior generalis religiosos, ut supra, approbatos, ac vere idoneos repertos ad gradus académicos etiam per subdelegandum promovere poterit, praovia tamen fidei professione iuxta formam a Pio IV fcl. ree. praescriptam coram eodem superiore generali, vel alio religioso ab ipso deputato pro graduum collatione omnino emittenda. Si quae alia in propriis constitutionibus praescripta reponantur, quao praemissis non adversentur, ea quoque servari debebunt.

Revocamus autem omnes facultates, si quas quocumque titulo habeant moderatores generales, capitula etiam generalia, diaetae, aliique superiore· cuiuscumquo sint ordinis, congregationis, societatis ot instituti, conferendi cx gratia titulos académicos litorarios, aliosque cuiuscumquo speciei; etsi secus fecerint, quod absit, omnia sint prorsus irrita et inania et superiores huiusmodi gradus et titulos ex gratia conferentes, privationem vocis activae et passivao s. sedi reservatam Ipso facto incurrant.

Caput IU.

No autem praescripti in privilegiorum usu limites excedantur, ac eadem privilegia ultra quam par est protrahantur, omnino volumus ac praecipimus, ut praelati, oliiquo, qui peculiaria privilegia rationo muneris in religiosis familiis communiter habent, iis uti nequeant nisi dumtaxat dum munere vel officio funguntur, et prout necessitas postulaverit: proindeque cessaro debeant statini ae munus vel ipsum officium cessat, propter quod concessa sunt. Religiosi vero qui gradibus ct titulis insigniti existant, fruì poterunt particularibus privilegiis quae eis α constitutionibus et statutis proprii ordinis ab apostolica sede approbatis iataltu graduum conceduntur, iis prorsus sublatis, quao obedientlae, disoiplinao et observantiae regulari, ae vitae communi contraria sunt; quao revocatio poliori iure extendatur, ac extensa omnino intelligatur ad eos, qui huiusmodi privilegia et exemptiones cx gratia tantum iam obtinuerunt. Quapropter nullus om-

risum est ea ipecislim in decretam Inferre, cam de re gravis momenti sfatar.

i Const *Pastoralis officii* die 3 februtrii 1390.

s Const. Cum *lievi accepimus.*

■ino praetextu cuiuscomque privilegii et exemptionis, ve! muneris etiam generalatos, b servitio chori, et sb actibus communibus censeatur immunis, nisi tantum pro tempore, quo quis proprio officio perfungitur.

Quoad lectores vero aut praedicatores, iis tantum diebus, quibus eos legere aut praedicaro contigerit, superiores cum eis dispensaro possint. Idem quoque praestare valeant cum valetudine laborantibus, ac studiorum causa legitimo impeditis. In eos qui negligentes vel inobedientes extiterint salutari poenitentia ad regulae et constitutionum praescriptum animadvertant

Omnes religiosi etiam gradibus et titulis insigniti, ac superiores, et alii quicumque ii demum sint, iisdem alimentis in communi mensa uti debeant, nisi infirmitatis causa dispensentur. Vestitus quoque omnium aa domestica supellex ex communi pecunia comparetur, ct in cunctis ait omnino uniformis, atatuiquo paupertatis quem professi sunt, consentanea. Quao de licentia a superiore petenda pro egressu, quaeque do socio, in decreto super clausura sanata sunt, etiam a religiosis quovis grado donatis et quocumque alio titulo insignitis, serventur; eisque generales egrediendi licentiae minime suffragentur.

Caput IV.

Quae superius praescripta sunt, etiam pro abbatibus regularibus constituta omnimode intelligenter. Ad abbatis autem dignitatem non promoveantur, nisi qui praescriptis qualitatibus sunt praediti, ao ad monasteriorum regimen necessarii, servatis de iure servandis iuxta constitutiones apostólicas, ac statuta ordinis a a. sede approbata. Praeterea ab abbatibus non regantur, nisi ea tañtum monasteria, quae abbatiae titulo legitime sunt insignita, et in quibus competens familia ad regularem disciplinam servandam habeatur. Abbates, qui suum gubernii munus expleverint, obedientiae novi abbatis, uti ceteri monachi, subiiciantur, et ad omnimodam regularis disciplinae observantiam teneantur.

Haec super praemissis omnibus servari volumus atque mandamus, quibusvis privilegiis etiam speciali nc individua mentione dignis, consuetudinibus etiam immemorabilibus, constitutionibus apostolicis et statutis cuiusque ordinis, ct instituti etsi iuratis et apostolica auctoritate confirmatis, aliisque quibuscumquo contrariis non obstantibus.

10.

Schema constitution^ super ordinationibus regularium.

Praenotanda.

Concilium Tridontinuml statuit «facultates de promovendo a quocumque non suffragentur, nisi habentibus legitimum causam, ob quam a propriis episcopis ordinari non possint, in literis exprimendam; et tunc non ordinentur, nisi ab episcopo in sua dioecesi residente, aut pro eo pontificalia exercente, et diligenti praevio examine." Hac non obstante conciliari dispositione plerique ex regularibus praetendebant so co posse ad quemcumque episcopum dimissorias dirigere; sed Gregorius XIIIa omnia ad sacri concilii Tridentini terminos reduxit: quod etiam Sixtus V per resolutionem sacrae congregationis concilii Tridentini confirmavit, statuens, «regulares posse concedere dimissorias ad episcopum dioecoaanum, eoque absente, vel etiam praesento ot A ordinationem non tenento, ad quemcumque; dummodo ab eo episcopo, qui ordines contulerit, examinentur quoad doctrinam1.

Neo tamen regularium oppositiones finem habuerunt Quapropter Clemens VIII nd huiusmodi controversias perpetuo extinguendas decrotum edidit·, quo statuit, «superiores regulares posso suo subdito itidem regulari, qui praeditus qualitatibus requisitis, ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere, ad episcopum tamen dioecoaanum, nempe illius monasterii, iu cuius familia ab iis, ad quod pertinet, regularis positus fuerit; et si diocasadus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quemeumque alium opiscopum, dum tamon ab eo episcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, et dum ipsi regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo episcopus dioecesanus vel abfuturus, B vel nullas esset habiturus ordinationes. Verum cum a superioribus regularibus, episcopo dioecesano absente, vel ordinationes non habente, liturae dimissoriae dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentiae dioccesani episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse. Quod qui non fecerint, officii, et dignitatis, seu adminiatrationia, ac vocis activae, et passivae privationis, ac alias arbitrio sanctissimi domini nostri papae reservatas poenas incurrant Datum Romeo dio 15 monsis martii 1696."

Hoc edito pontificio decreto tam claris verbis concepto, sperandum videbatur quaestionibus huiusmodi finem impositum fuisse, sed contra accidit; nam regulares obtendentes in praefato Clementis VHT decreto derogatum non fuisse apostolicis privilegiis, quae eorum ordinibus sivo directe, sive per communicationem indulta fuerant, ut scilicet a quocumque catholico episcopo ordinari possent, eiusdem C decreti vim et observantiam declinare se posso putarunt Sed s. congregatio Concilii' rescripsit, regulares non teneri ostendero dimissorias ordinariorum propriae originis; sod sufficere, ut observent formam praescriptam in decreto Clementia VIII. Et Innocentius XIII declaravit abrogata fuisse a concilio Tridentino privilegia do promovendo a quocumque; et servandum esse decretum Clementis VIII, iis regularibus exceptis, quibus speciale privilegium a sedo apostolica post concilium Tridontinum fuerit concessum, ut a quolibet catholico antistite ordines suscipere possint4; ac proinde exclusa fuit concessio prr *comutHnicationem* privilegiorum.

Benedictus XIV in sua constitutione incipienti *Impoliti nobis* commemorat abusus, qui in ordinationibus regularium locum habebant, ct praesertim quod «complures regulares non alia do causa, pro- D prio domicilio relicto, itor arripiant, quam ·ut se subducant examini episcopi dioecesnni, cuius hac in re iurisdictionem, aut nimium rigorem perhorrescunt, aliumvo inveniant, qui vel nullo, vel admodum levi praemisso examine, ordines ipsis impertiatur". Deinde summorum pontificum constitutiones, et decreta innovavit, et confirmavit; ct insuper statuit dimissorias a superioribus regularibus datas, «nullius esso roboris, et momenti, nisi illis iuncta fuerit authentica attestatio vicarii generalis, vel cancellarii, aut secretarii eiusdem episcopi dioecesani, ex qua constet, vel ipsum a dioecesi abesse, vel clericorum ordinationem habiturum non esso proximo legitimo tempore per ecclesiasticus leges

• Ses· VII cap. II 4* reform.
• C-ossiiL Is lania rrrnm.

› Lib. IV decretaran pag. 108.
• Décret «poi inripit *De mandalo* diei 16 martii 169«.
• 8. C, C. die 28 (cbr. 1654 lib. XIX decret, p. 3IH.
4 Coutil. *Apodolici miniatrrii* «ninnata a Bentd. X1П per apoiUbcM ìiUrxs hripknten *In aupremo.*

ad huno effectum statuto^. Tandem poenas ĕnun a ciarit, quas praemissa transgredientes incurrunt.

At voro abusus tractu temporis iterum irrepserunt. et plures episcopi in relatione ad ·. congregationem super Statu Regularium anno 1847 data graviter lamentabantur, saepe concedi dimistoriaies literas religiosis ad sacros ordines, quin necessaria doctrina praediti sint, sacrisquo studiis vacaverint: ab ordinariis levo admodum praemitti examen, quod aliquando etiam omittitur: urgeri α superioribus etiam importunis precibus episcopos, ut statim sacros ordines conferant; et evenisse aliquando, ut superiores ad sacros ordines dimissorias dederint iis, qui grammaticae addiscendae operam dabant: quod ai episcopus debito examini, uti par est, religiosos aubiicere velit, ad illud evitandum eos in alium conventum transferre inquiebant. Quapropter s. congregationem deprecabantur, ut huiusmodi abusionibus efficaci modo providere vellet, et praeciperet episcopia ut regulares, qui ordines petunt, diligenti examini quoad doctrinam subiiciant.

Quamvis in aliquibus ordinibus religiosis omnia recte, seduloque peragantur, tamen dolendum est id semper in omnibus, ot ubique minimo servari, et quosdam episcopos ad imponendas manus se se faciliores exhibere; ac propterea necessarium visum est, efâcaciori modo a concilio provideri. Ideoque hac super re schema constitutionis examinandum proponitur.

In primo capite schematis decernuntur, quae respiciunt qualitates, et studia ordinandorum; nec non eorumdom examen in religiosis ordinibus peragendum. Examinatores praescripti sunt iuxta decretum Clementis Vili incipiens *Nullus.* Insuper statuuntur ea, quae in dimi.nsoriaiibus literis exprimenda sunt.

In secundo capito agitur de examine habondo penes episcopos, qui ordines conferunt, iuxta decretum concilii Tridentini sees. 23, cap. 12.

In tertio capito innovatur, ct ampliatur decretum Clementis VIH *De inúndalo,* et constitutio Benedicti XIV *Impositi nobis.* Decernitur quod si episcopus dioccesanus abfuerit, vel ordinationes non habuerit, non ad qucmcumquo episcopum, sed ad episcopum viciniorem, qui ordinationem habeat, dimissorialcs litcrae dirigi debeant; nam episcopi viciniores potius quam episcopi mugis remoti informationem do ordinando babero possunt; ct non relinquitur regularibus libertas eum episcopum prae ceteris eligendi, quem faciliorem in examine futurum agnoverint Agitur etiam quid faciendum sit sede episcopali vacante, iuxta resolutionem sacrae congregationis Concilii *in Tirusonen. visitationis SS. LL.* diei 13 iulii 1782.

Decernitur, religiosis in alium conventum translatis concedi haud posse dimissoriales literas, nisi postquam per tres saltem menses in conventu novae collocutionis permanserint, no translatio ex industria fiat ad evitandum episcopi diocccsani examen; aliquando enim accidit nt fiat translatio ad effectum dumtaxat ordinationis facilius obtinendae, et deinde ordinatus ad priorem conventum restituitur, .prout sibi accidioso narrat Benedictus XIV quando ecclesiae Bononiensi praeerat. Cum instituta votorum simplicium exemptione non gaudeant, declaratur eorum superiores facultates dimissorias concedendi etiam episcopo dioecesano non habere, nisi eis speciale privilegium nominarim et directe concessum fuerit

In quarto capite revocantur privilegia *de promovendo a quocumque,* prout a concilio Tridentino factum fuit, ut uniformitas in omnilm- ordinibus servetur, et invidendi occasio removeatur. Revocario extenditur etiam ad instituta votorum simplicium, quorum aliquod praedicto privilegio gaudet; si enim hoc privilegium ordines regulares non habent, aequum minime videtur, ut instituta votorum simplicium eo fruantur.

Quibus praemissis patrum examini schema subjicitur.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Super regularium ordinationibus.

Probos et idoneos oportet esse Christi ministros, sicut bonos decet dispensatores multiformis gratiae Dei; ita ut qui ad sacerdotium ascendere cupiunt, non solum pietate castisquc moribus perspicui esse debeant, aed ea etiam doctrina pollere, quae ad rite rccteque sacri ministerii opera exercenda eat apprimo necessaria. Itaque religiosi ad ordines praesertim sacros promovendi, nisi debitis qualitatibus, praeter observantiae regularis testimonium, aucti inveniantur, quin ecclesiae suaeque sint religioni utilitati, potius futuri erunt eisdem detrimento. Quapropter ne quid eorum, quao praecipue servanda sunt in re tanti momenti, praetermittantur, nos, sacro approbante concilio, statuimus atque decernimus.

Caput I.

Superiores regulares, quibus potestas est dimissoriales literas suis subditis aeque regularibus eoneedendi, eas nemini ad ordines impertiantur, nisi prius de eius vitae probitate, regulari observantia, congrua doctrina, aliisque a iure praescriptis qualitatibus per diligens saltem trium examinatorum iudicium sibi satis constiterit Quaro in capitulo generali vel provinciali (interim vero a generali vel provinciali superiore) aliquot ad id muneris graves et periti religiosi viri in qualibet provincia eligantur1, qui quacumque humana affectione postposita, suum munus fideliter adimpleant, relationemque ab se subsignatam ad quem oportet superiorem transmittant Hic autem, quamquam nemini sine praescripta examinatorum approbatione dimissoriales literas concedere valeat, eas tamen quandoque iure merito differet etsi propitium extet examinatorum iudicium; cum nempe ipse uti superior, aliquid ordinationi obesae sciat, quod ceteros latet Iidem superiores memoratas dimissoriales literas non concedant pro sacro subdiaconatus ordine, nisi iis tantum qui theologiae dogmaticae vel moralis studio saltem per integrum annum, pro diaconatu per biennium, et pro presbyteratu per triennium sedulam operam navaverint, salvis ordinum statutis in quibus maius ad id studiorum tempus praescribitur, sub poena contra transgredientes privationis vocis aetivaa ct passivae nobis ct successoribus nostris summis pontificibus reservata, eo ipso incurrenda. Qui vero ad sacros ordines admittendus erit, per decem dies spiritualibus exercitiis vacare dobeat. Ceterum superiores in dimissorialibus literis expediend» exprimere teneantur, religiosum ordinandum nulla censura innodatum, nullaque irregularitate aut alio canonico impedimento irretitum esse: in aetate a sacris canonibus praescripta constitutum: quoad mores, observantiam regularem praesertim vitae communis, et doctrinam, ŏs approbatum: et cum de sacris ordinibus suscipiendis agitur, mentionem facere, ad ordines promovendum praescripto superius tempore theologiae studiis operam dedisse. Super quibus omnibus superiorum, aliorumque ad quos spectat, conscientia graviter onerata remaneat Nullusque episcopus eis ordines conferat, nisi haec

1 Clcsea deereU *Nulhu* f B7.

omnia accuratissime io eisdem literis expressa comperiat

Caput II.

Concilii Tridentini decreto inhaerentes, quo statuitur, ut regulares quoque nec in minori aetate, nec sine diligenti episcopi examine ordinentur, privilegiis quibuscumque quoad hoc penitus exclusis, idem decretum innovamus; et mandamus episcopis, qui ordines conferent, ut regulares ipsos sire per se, sive per suos examinatores diligenti examini quoad doctrinam, eodem modo quo clerieos saccu-lares, omnino aubiiciant, non obstante quocumque privilegio, usu et consuetudine in contrarium; et nisi idoneos repererint, ad ordinationem non admittant.

Caput IIL

Innovantes, ac etiam ut abusus evellantur, ampliantes decretum Clementis VIII, quod incipit *Dt mandato,* et comtiturionem Benedicti XIV, cui initium *Jtnp&iti* nu¿ú<, decernimus, ut superiores regulares, qui id iuris habent ex sui ordinis constitutionibus et statuti», possint suis religiosis, qui qualitatibus requisitis sint praediti, literas dimis-•oriales concedere ad episcopum dumtaxat dioecesauum, nempe illius conventus, monasterii, vel domus, in cuius familia ab iis, ad quas pertinet, regularis positus fuerit. Quod si episcopus dioeccfanus abfuerit, vel neque per se, neque per alium generales ordinatione» proximo tempore a iure praescripto sit habiturus, vel sedes episcopalis vacaverit, et dummodo ipsi superiores regulares non distulerint do industria concessionem dimiseriarum in id tempus, quo episcopus dioccesanus vel abfutunw, vel ordinationes non esset habiturus, praefatis dimissorias non ad quemcumquot sed ad episcopum proprio conventui vel monasterio viciniorem qui ordinationem hxbeat, vel ea non babento, ad alterum proximiorem dirigere dumtaxat pofsint: ita tamen ut dimissoriae ipsae nullius sint roboris, nisi iliis iuncta fuerit authentica attestatio vicarii generali·, aut cancellarii, aut secretarii eiusdem episcopi dioecesaoi, vel ai aedes vacaverit, legitimi vicarii capitularie, ex qua constet episcopum dioecesanum o dioecesi abesse, vel ordinationem proximo tempore a iuro statuto habiturum non «se, vel episcopalem sedem vacare. Insuper iis religiosis ordinandis, qui in conventum vel monasterium alterius dioecesis transferuntur, dimissorialcs literao concedi non possint, nisi postquam in conventu vel monasterio novae dioecesis saltem per tree memes continuos permanserint. Qui vero horum, quae in hoc tertio capite disposita inveniantur, transgressores existant, in poenas in praefato decreto Clementis VIII et in dicta constitutione Benedicti XIV contentas eo ipso incurrant.

Facultatem huiusmodi literas dimissoriales concedendi minimo habent superiores institutorum, in quibus vota simplicia tantum emittuntur; ideoquo ius commune ipsi servaro debent, nisi proprio instituto spedalo indultum hac de re ab apostolica «ede directe et nominatim concessum fuerit

Caput IV.

Vestigia concilii Tridentini sectantes, facultates et privilegia do promovendo a quocumque catholico antistite, cuicumquo ordini, congregationi, societati, ao instituto etiam votorum simplicium, quamvis nominatim et directo ao post concilium Tridentinum conceda fuerint, minime suffragentur, et revocata, abrogataque promus esso censeantur.

Haec volumus atquo mandamus, quibuscumque privilegiis, consuetudinibus, aliisquo non obstantibus in contrarium etiamsi eu speciali, expressa, ct individua mentione digna sint, quibus omnibus penitus derogamus. Declaramus vero quoad monasticos ordines rituum orientalium per hanc constitutionem minime derogatum esso jurisdictioni, ao juribus, quibus respective circa ancras regularium ordinationes patriarchae, vel episcopi legitimo gaudeant.

11.

Schema constitutionis .super elrrtionibus regularium.

Prurnolanda.

Nihil potias e>t ad habendos in ordinibus regularibus aliisquo institutis magis probos ct idoneo» superiores, qusm ut eorum electiones recto fiant. Ad removendos abusu», qui ia electionibus irrepaorant. Innocentius III in concilio Lateranensi IV' edidit constitutionem (hui *propter,* qua furmam in electionibus servandam constituit: ea tamen respiciebat dignitates, quao in titulum perpetuum conferebantur.

Concilium vero Tridentinum seas XXV cap. 6 *de lieyulanbiu,* quae in electionibus regularium utriusque sexui serranda »unt, constituit, nempo nQuo omnia recte, et eine ulla fraude fiant... districtu praecipit, omnes suprad« eligi debere per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur. Nec in posterum liceat provinciales aut abbates, priores aut alios quoicumquo titulares ad effectum electionis faciendae constituere, aut voces et suffragia absentium supplero. Si vero contra huius decreti constitutionem aliquis electus fuerit, electio irrita sit-. Huic decreto accessit constitutio *Chnstifidetium* 16 februarii 1693, qua Innocentius XII interdixit no quavis auctoritate voces, et suffragia absentium suppleri, seu alii vocales eorumdem absentium loco subrogari, deputari, seu eligi valeant.

Ad evitandas fraudes, et partium studia in aliquibus ordinibus constitutum est, ne infra sex monees, qui proxime praecedunt celebrationem capituli, superiores, aliique qui vocem habent in capitulo immutari possint Hoc ad omnes ordinca extondi opportunum visum est. Cum concilium Tridentinum statuerit electiones fieri debere per secreta suffragia, s. congregatio Concilii proposito dubio „An in electione superiorum possit procedi nedum per viam scrutinii, sed etiam inspirationis, vel ¢ŏmpromissi respondit, electionem horum praelatorum debere fieri tantum per vota secreta.

Concilium Tridentinum seas. XXIV cap. 1 *de lieformatione* hortatur et monet, ut qui ad promotionem episcoporum quodeumque tue habent, in primis meminerint, „se alienis peccatis communicantes moriii taliter peccare, nisi quos digniores ct ecclesiao magis utiles ipsi indicaverint... praefici diligenter curaverint.- Quao concilii verba sumi non possunt, ut per hoc *diynioree* non aliud concilium significaverit nisi dignitatem eligendorum, sumpto *comparatico* pro *politico,* vel locutiono minus propria posuerit digniores, ut excludat indignos, non vero dignos; nam hanc propositionem Innocentius XI dio 2 martii 1679 damnavit.

Porro licet Tridentina synodos do electione episcoporum loquuta fuerit, tamen eadem doctrina quoad electionem superiorum regularium retinenda pariter est non solum ob paritatem rationis, eed etiam cx summorum pontificum constitutionibus, ot decretis, quae pro nonnullis ordinibus lata sunt, quibus graviter praecipitur, ut regulares iuront se

» XXIH cap. 12 de Rsform.
> Se·». VII cap. 11 d· Reform.

» la «taïiLi id ťdea capai *Pent* 137 et ad dubia 27 maii 1423 lib. JI decrtL pig. 130.

electuros magie idoneos. Hanc dispositionem Cie- A mons Vili in Decreto *Nullus omnino* pro reformatione regularium edito dio 25 iunii 1599, ad omnes ordines extendit praescribens: plurent electores secandum veritatem cuiusque conscientiae probiores, ac magis idoneos so electuros/ Nomino autem dignioris iuxta S. Thomaml in ordino ad electiones ille dicitur, qui omnes habens conditiones a iuro requisitas, ceteris aptior est ad procurandum communitatis bonum. Ex quibus patet, maiori ratione reprobandos esse qui indignum digero audont: quapropter in cap. *Cum in cunctis* do elect, tit. 6, clerici eligentes indignos privantur pro prima vico iuro eligendi. Electio vero irritanda est, et ad superiorem devolvitur. Hisco principiis inhaerendo cap. I et II schematis conscriptum est.

Ambitus, qui est inordinatus honoris appetitus, quantum electionibus noceat praesertim in religiosis familiis, nemo est qui non agnoscat. Ideoque gra- B vissimao poenae contra religiosos ambientes latae sunt. Satis hic est commemoraro const s. Pii V incipientem *Pastoralis officii* pro Minoribus de observantia, et Gregorii XIII, cui initium *Nihil in unaquaque* relate ad congregationem Cussinensem. Et Clemens VIII[2] pro omnibus ordinibus haec statuit: „Ut omnis officiorum ambitus occasio praecludatur, caveant omnes α directa, vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuratione tam pro se ipsis, quam pro aliis tum in capitulis locorum, tum in ceteris praesertim generalibus capitulis, aut congregationibus, seu alibi. Quicumque secus fecerint, praeter alias poenas, et censuras hactenus contra huiusmodi ambientes inflictas in suo roboro permanere volumus, in poenam privationis officiorum, et ad quaccumque pariter inhabiles habeantur, super quo cum eis dispensari a nemine possit, nisi a nobis, vel succes- soribus nostris, ct pro qualitate culparum gravius C etiam plectantur. Porro suprndictas omnes poenas ad complices, ac simpliciter scientes, et non revelantes extendimus/

Cum autem hoc saluberrimum decretum nonnulli scriptores infirmare cenentur asserendo, usu non fuisse receptum, vel in desuetudinem abiisse, illud in capito III schematis ex integro innovatur cum aliqua moderatione, ot cum declaratione edicendo, honestas consultationes non esso prohibitas.

Quae do iuris alternatirac abrogatione in capito IV schematis proponuntur, explicatione non indigere videntur.

Inter vota ab ordinum moderatoribus generalibus emissa, quod sub num. XIII hebetur', peculiari animadversione dignum visum est; in eo enim legitur: ,1/infernal verme, elio radicalmente rode le intcriori viscere dei corpi morali, è appunto quel sistema, che accorda a coloro, che lo compongono, D la voce attiva nello canoniche elezioni dei superiori locali, e provinciali, e degli officii dei conventi e provincia.... E por vero la voce attiva negl'individui per eleggere od istituire li proprii superiori non ò possibile cho sia in concreto senza divisione loro, o partito..... il corpo morale addivenga corrotto, o diviso in due campi di battaglia ncl tcmpo elettivo, dei quali vincitore Γ uno, vinto Γ altro. Questo ò confermato senza interruzione dalla esperienza. Da questa divisione sorgono i dominanti, cho a dispendio delta regolare osservanza e progresso scientifico, per continuare nel regimo accarezzano gli uni, e vilipendono gli altri/ Quae quidem nonnulli alii superiores generales fatentur, et experientia ipsa confirmat. Hinc in votis aliquorum consultorum regularium referebantur, quae in capitulis accidere solent. nVix credibile (sunt verba consultoris!) quomodo in electionibus praelatorum se agitent ambitiosi quique, quos motus cieant, quas turbas suscitent, scissuras ac factiones excitent non sine gravi scandalo domesticorum, et aliquando externorum. dum alii, quae sua sunt, quaerunt, alii quao Apollo, alii vero quao Cepbae, quasi ageretur de summa re, ac non potius do onere angelicis etiam humeris formidando. Nec tempestas haec incipit in capitulo, sed multo antea dum vota sive pro se sive pro amico disponuntur et procurautur; nec cum capitulo cessat, sed paulatim sedari debet, si tamen unquam sedatur omnino; saepe enim latenter perdurat, dum victores pugnam continuant, ne fructus victoriae in sequenti capitulo amittatur; et victi, ut quod perdiderunt, recuperent1/

Hinc visum eat abrogaro electiones locales, seu conventuales in ordinibus, ubi vigent, si in eis habeantur provinciae, et provinciales, prout servatur in maiori parte ordinum praesertim mendicantium, in quibus superiores, et officiales conventuales non eliguntur a familiis conventus, sed a provinciali cum suo definitorio, ut ita non solum occurratur malis, quae in capitulis conventualibus oriri solent, sed etiam uniformitas inducatur.

Difficilius est providere electioni provincialium, quorum dignitas in provinciis praecipue Roma distantibus habetur tamquam omnibus potior, ideoque prao aliis plurium ambitionem excitaro solet; hinc provinciales *Dominantes* in nonnullis locis appellantur. In aliquibus ordinibus provinciales n moderatore generali deputantur; sed haec methodus ab usu communi nimis discrepat, nec induci posse videtur quin gravibus reclamationibus, et obstaculis locus daretur: propterea mediam tenentes viam proponimus, ut quando ad capitula provincialia superioris provincialis electio spectat, non unus, sed tres religiosi eligantur, quorum nomina mittantur cum habito scrutinio ad moderatorem generalem, qui una cum suis definitoribus ex tribus unum io provincialem superiorem eligant. Haec omnia cum maiori extensione, et declaratione in cap. V schematis proponuntur.

Cum regulares ab apostolica sede peculiari modo dependeant, ct eidem speciali vinculo adstricti sint, congruum, ct expediens visum est constituere in cap. VI schematis, ut electio moderatorum generalium ab apostolica sedo confirmari debeat; si enim electiones episcoporum s. sedis confirmatione indigent, maiori ratione id pro electione superiorum generalium constituendum esse videtur, non solum ut electores diligcntiores sint in eligendis dignioribus, sed ut s. sedes ngnoseat quinam electi sint, cum non raro contigerit, praesertim in electionibus quae in locis longinquis fiunt, npostolicam sedem de electione certiorem minime factam fuisse: nec in praesens locorum distantia ad obtinendam confirmationem obstat; faciliores enim sunt communicationes: et in schemate proponitur, ut interim uti vicarii regant qui regunt.

Actum etiam est in commissione de duratione moderatorum generalium in suo munere. Et primo quidem facta fuit relatio decreti sanctissimi domini nostri, qui ducationem generatala» in aliquibus ordinibus nd duodecim annos extendit, cum experien-

i 2 2. q 63. art. 2; el q. 1», art 3.

» Citato decreto Auffa mmw.

> (A losepbo Oliva, praefecto Ministrantium ininub, exaratam.)

1 IFinnhd Cfcita 8.1. h mo Voto *de çradih^ H htuhs* m *ahqtdhu ordimhu* mente inzio p, »», eiUU» etiau a Itoj mundo Bianchi O. P. ia sui Voto de PγoHμ μ Mμ mease aaputo 1889, p a I]

• ¡Lee Ila dieta ìw Uttìflgantor. al nec^ef et tbiqat lucum babease.

I *i'*

tia docuerit valde *difficile* esae, ut *moderatores generales* minoris temporis spatio ordinem visitare, *religiosos et statum* provinciarum, totiuaque ordinis satia agoösen. e, ac decreta sb ipsis *lutλ* ad abusus evellendos, et ad observantiam restituendam execution!, uti par est, demandare possint Exposita deinde fuit historia durationis moderatorum generalium. Ex facto, ex institutione fundatorum constat munus superiorum generalium fuisse perpetuum, scilicet duranto eorum vita. Hoc ius per plurimos annos in ordinibus viguit, et ordines ipsi tunc temporie observantia, et disciplina florebant Progressu temporis s. sedes aliquibus ordinibus induisit ut eorum generales superiores ad tempus eligere possent; nempe Leo X id ordini Minorum in bulla *Unionis* anno 1517 conecssit; Sistus V Eremitis s. Augustini, et idipsum deinde Carmelitis, Servitia, aliisque indultum est: ita ut circa dimidium saeculi XVI moderatores generales ad tempus eligerentur, excepto ordine Praedicatorum, et societate lesa. Anno vero 1804 vi constitutionis *Inter granares* etiam in dicto Praedicatorum ordine duratio magistri generalis ad sexennium coercita fuit

Quibus praemissis dno consultores deputati sententiam suam protulerunt Unus pro duratione ad duodecim annos iuxta superius memoratum decretum, alter vero pro perpetuitate instabat

Primus exponebat pericula, quae cx perpetuitate oriri possunt; timebat enim ne auctoritas superiorum in quamdam tymnnidem converteretur; et si contingeret in superiorem eligi personam minime idoneam, ignavam, negligentcm, senio confectam, gravissima mala, duranto eius vita, in universum ordinem prominarent; addebat, ius antiquum ab apostolica sode legitime fuisse immutatum.

Secundos vero animadvertebat, a. sedem non generali lego perpetuitatem sustulisse, sed specialia tantam indulta ob peculiares circumstantias concessisse, ct in medium proferebat const Benedicti XIV *Inter maximas* dio 31 martii 1745 fratribus Eremitis s. Augustini occasiono capituli generalis datam, in qua summas pontifex eus hortatur ad eligendum superiorem generalem ad vitam dicens: „Licct... postmodum statuto temporis spatio (munus generalatos) alligari apostolica haec s. sedes induisent, multae tunc allatae, et perpensae sunt causae, quae quidem congruae, aptaeque videbantur; sed non ferunt usus, ct consuetudines rerum semper retineri commodo posse, quae ante probabantur.·l Insuper praelaudatus pontifex describit incommda, quae ex electionibus superiorum gcnellum ad tempus proman&nt .Neminem enim, ait, ipsimet (regularis disciplinae cultores) ignorare arbitrantur, quanta in appetendis honoribus cupiditate deflagrent quamplurimi ambitiosi homines tum cum praefinita exiguo et brevi annorum curriculo publica munera ad novos iterum magistratus capiendos rursus viam facilo aperiant: hinc crebras contentiones, miserrima chrietianae carilatis naufragia, studio et arte obtrectationes quaesitas, et longe omnium acerrimos motus invidiae saepe excitari non sino gravi cordium ipsorum aegritudine merito semper deplorarunt- Deinde idem consultor rationes exponebat quas electionem ad vitam suadere putabat Scilicet ut docet Navarras1, electio ad tempus auctoritatem superiorum generalium imminuit, cum subditis subiiciantur; fovet ambitionem non sino detrimento regularis disciplinae; superiores ipsos segniores reddit, ita ut vitia praesertim religiosorum, qui in capitulo vocem habont, diwima-

a *lent;* electores minue circumspectos facit ad magis **idoneos eligendos ea *corte* futili ratione ducti, quia** nempe *parum eius regimen durat;* favet inobservantiae, nam decreta superioris ad tempus vel cxccutionem non habent, vel brevi tempore perdurant. Prosequebatur, ordines multo magis floruisse cum munus superiorum generalium perpetuum fuit; et sanctos fundatores ad vitam munus superioris generalis constituisse.

Quod si aliqua mala ex munere perpetuo promanare possunt, ea comparanda non sunt cum gravioribus malis, quae r\ munero ad tempus exoriuntur, ut ipse Navanurt luco citato animadvertit Insuper superiores generales, qui munero suo abutantur, etiam ex iuro communi absolvi ab eo possent amoveril. Nec laudatum docrotum, quo munus superiorum generalium ad duodecim annos extenditur, obstat, nam illud oditum videtur uti praeB paratio ad perpetuitatem deinde restituendam,

Quibus omnibus perpensis consultores in duas sententiis abierunt, nempe nonnulli suffragium pro perpetuitate dederunt, alii pro duratione ad annos duodecim iuxta superius citatum decretum. Sed postrema sententia praevaluit; quamvis enim animadversiones pro perpetuitate gravis momenti visae sint, tamen maior pars existimavit contrarias adductas rationes non caso contemnendas, ct .natis provisum fore, si enuneiatum decretum, quo duratio sd duodecim annos protrahitur, ad omnes ordines extenderetur. Nihil tamen consultores immutandum ceso consuerunt relate ad ordines, et instituta, in quibus superiores generales ad vitam habentur.

Quae de electionibus regularium dicta sunt, etiam ad instituta votorum simplicium oxtendi expedire visum est, cum hac super ro eadem rationum momenta concurrant,

Proponitur igitur examini schema constitutionis.

Pini episcopus urna terrorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Super electionibus regularium.

Si in qualibet bene constituta societate ratio recti regiminis exigit, ut praestantiores eidem viri et ad gubernandum aptiores praeficiantur, id maxime observandum erit in regularibus ordinibus, in quibus homines perfectionis itor aggressi, ad ovangelicorum consiliuram normam, et ad regularum, quas professi sunt, praescriptum, vitam moresque componere debent Parum enim regulae, constitutiones, ac saluberrimae proderunt leges, nisi superiores habeantur qui omni studio ct cura illarum observantiam adurgeant, quique nullis parcant laboribus; pro opportunitate arguant, obsecrent, inC erepent in omni patientia ct bonitate; exemplar religiosae vitae seipsos ɛxhibeant in subditis non dominentur, sed uti filios eos diligant; ao si opus fuerit correctionis virga, cum mansuetudine corrigant; abusus praepediant, ac si irrepserint, evellant; studia partium non foveant; nec personarum acceptionem habeant: non proprium commodum et utilitatem, sed unice quaerant quae ad regularem disciplinam servandam ac fovendam, et ad proprii ordinis bonum ac decorem promovendum magnopere conducunt.

Talea autem haberi superiores baudquaquam poterunt, nisi omnia in electionibus ambitus arceatur, electoresque solum Deum prae oculis habeant, eosque tantum eligant, qui probi ot idonei magia existimentur. Quapropter sacro approbante concilio haec super electionibus decernenda censuimus.

' **CoessesL 8 de Ragli. a. 8, et eoariL de stata Moaaek s. 1**

1 **De Lexans to 3 coanent in Mare manium**

Caput I.

Quae de superiorum quorumcumque regularium, ao coteromm officialium electione Tridentina synodus decrevit1; quaeque eidem decreto inhaerens statuit Innocentius XII praedecessor noster in constitutione quao incipit *Christifidelium,* districte prohibens, ne quavis auctoritate absentium vota suppleri, seu alii vocales absentium loco, seu vice subrogari, deputari, seu eligi valeant, in omnibus renovamus, et ad omnes ordines ubique existentes extendimus, ao ab omnibus omnino servari mandamus. Quin immo decernimus, no infra sex mensos qui proximo praecodunt celebrationem quorumcumquo capitulorum, superiores,, aliique, qui vocom habent in iisdem capitulis, immutari, atquo eorum loco aliis substitui ullo modo etiam ox causa obitus possint; sed potius, si eorum munus vacaro contigerit, oidem provideatur interim per vicarios, qui nullo suffragandi iure in capitulo potiantur. Declaramus insuper huiusmodi regularium electiones non por inspirationem, nec per compromissum, sed. fieri dumtaxat debero per secretum scrutinium.

Caput II.

Singuli suffragatores super sacris evangeliis iuraro teneantur, so, quacumque humana affectione postposita, ao inspecta tantum voritate conscientiae, magis probos et idoneos viros in superiores esso electuros; ita ut non solum indignos, sed etiam minus idoneos excludere debeant: quapropter ante electionem diligenter legantur constitutiones super qualitate et requisitis eligendorum; et ad praelaturas, et officia illi praecipuo eligantur, qui possint, et consueverint regulas ordinis, et constitutiones observare, ac regularem disciplinam promovere.

Haec serio animadvertant electores, ac sedulo exequantur, nisi suo officio ct gravi obligationi deeaso velint. Si autem eo devenerint, quod Deus C avertat, ut indignum elegerint, culpabiles electores praeter alios poenas in eos statutos, privationem omnium officiorum, nec non vocis activae ac passivae s. sedi reservatam ipso facto incurrant. Eleotio vero irritanda erit; ac ius eligendi ad superiorem devolvatur.

Caput ΓΙΓ.

Aditum praecludere volentes ambitus vitio, quod in maximam religiosarum familiarum perniciem vergit, omnibus religiosis districte prohibemus, ne per emendicato» favores ct commendationes, officia, munera, et dignitates quascumquo suae religionis, sive instituti assequi curent; cisquo graviter praecipimus, ut a directa, vel indirecta vocum, seu suffragiorum procuratione tam pro seipsis, quam pro aliis prorsus abstineant. Qui secus fecerint, eorumque complices, praeter alias poenas contra huiusmodi ambientes inflictas, in privationem cuiusque muneris, quo funguntur, eo ipso incidant, et ad quaccumquo alia inhabiles reddantur: super quo dispensari cum eis α nemine possit, nisi n nobis et succeseoribus nostris; ot pro qualitate culparum gravius etiam plectantur. Ad anxietatem voro conscientiarum removendam declaramus, honestas consultationes, quae n viris prudentibus fieri solent ad veras eligendorum qualitates praenoscendas, et ad digniores eligendos, minimo esso in hao prohibitione comprehensas.

Caput IV.

Cum ex peculiaribus privilegiis, statutis, ac moribus, qui apud nonnullos ordine» obtinent, eligendi moderatores ac procuratores generales modo ex una, modo cx altera provincia vel natione, quod vulgo altcrnntivae ius nuncupant, necessario accidati nt coerceatur eligendorum numerus, ac difficilior eorum electio, qui magis sunt idonei, reddatur, huiusmodi alteraativao ius, non obstante quocumque privilegio, statuto, et consuetudine etiam immemorabili, penitus abrogamus; ita ut moderatores generales quocumque nomine appellentur, et procuratores generales, nulla habita ratione provinciae vel nationis, ex corpore totius ordinis libere eligi possint.

Csput V.

Ad animorum contentiones, quae in electionibus superiorum localium sou conventuum contingere possent, evitandas, decernimus, ut in ordinibus in quibus superiores provinciales habentur, omnes superiores et officiales locales seu singulorum conventuum, directe eligantur α provinciali cum suo definitorio per secreta suffragia, salvo moderatori generali iuro eos sivo per se, sive per subdelcgandum approbandi. Nihil tamen innovatum declaramus in ordinibus, in quibus ius superiores et officiales deputandi ad moderatorem generalem pertinet

Et quia gravia mala ex partium studiis ovenire possent etiam in superiorum provincialium electionibus, quae fiunt a capitulis provincialibus, iisdem malis quantum fieri poterit occurrero cupientes, sancimus, ut, quando ad dicta capitula superioris provincialis electio spectat, non unus, sed tres religiosi eligantur, quorum nomina cum praehabito scrutinio mittantur ad moderatorem generalem, qui una cum suis definitoribus, vel assistentibus, vel consiliariis, quibus hac in ro votum deliberativum concedimus, ex tribus unum in provincialem superiorem, quem magis in Domino idoneum indicaverint, per secreta suffragia eligant: et interim vicario nomine provinciam regant qui regunt: ac salvum maneat moderatoribus generalibus ius cetera capituli provincialis acta approbandi.

Caput VI.

Moderatores generales ct praesides ordinum electi, cuiuscumque ordinis, congregationis et societatis, comprehensis etiam iis qui praesunt institutis, in quibus vota tantum simplicia emittuntur, sui muneris exercitium nullimodc assumere, nce ullam exercere auctoritatem valeant, nisi postquam suae electionis confirmationem a s. sede obtinuerint; interea vero temporis tamquam vicarii regere debeant, qui regimen ante electionem habebant.

Caput VII.

Experientia compertum est. moderatores generales, qui ad triennium vel sexennium eliguntur, tam brevi temporis spatio nec statum ordinis probe agnoscere, nec sua decreta penitus exequi, nec coeptam reformationem nd exitura perducere, multoque minus constabilire eam posse. Quapropter pro nonnullis ordinibus statuimus, ut illorum »upcriorcs generales ad annos duodecim eligantur, adiecta lege, ut saltem infra mensem ab expleto uniuscuiusque electionis sexennio, congregatio omnium sui ordinis superiorum provincialium in hac alma urbe habeatur, cui superior generalis rationem reddere teneatur do omnibus quae gessit, de regulari disciplina, studiis, institutione novitiorum et neo-professurum, aliisque ad nrdinem spectantibus; et congregatio ipsa provincialium relationem ad apostolicam sedem transmittere debeat cum opportuni» postulatis, ut summus pontifex quidquid expedire judicaverit, decernat Hoc porro decretum ad omnes ordines, congregationes, societates, et instituta etiam voturum simplicium extendimus, iis tantum exceptis, in quibus moderatore» generales

i Sees. XXV cap. 6 de Reblar.

ad vitam eliguntor; quod etiam io posterum ser-
retur.

Cum autem non io omoibus ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis provinciales exiitant, nec omnium ordioum, et institutorum domus princeps seu gencralitia Romae habeatur, proptorea declaramus, congregationem seu capitulum praedictum, ubi provinciales desunt, iis religiosis constare debere, qui iuxta constitutiones cuiusque ordinis in capitulis generalibus, congregationibus, vel diaetis locum habent, illudque ubi domus generaliza exstat, celebrari posse.

Caput VITI.

Firma remaneant quao a iure communi et ab apostolicis et cuiusque ordinis et instituti constitutionibus circa electiones regularium statuta sunt, in iis quae praemissis omnibus non opponuntur. Quae vero in praesentis constitutionis cap. 2, 3 et 6 B spostolieae sedis dispensationi, et confirmationi reservata fuerunt, pro monasticis orientalium rituum ordinibus, patriarchis proprii ritus reservari iodulgemns, atque mandamus.

Haec omnia volamus atque praecipimus non solum pro ordinibus regularibus, veram etiam pro institutis, in quibus vota simplicia tantum emittuntur, non obstantibus quibusvis privilegiis etiam in corpore iuris clausu, constitutionibus apostolicis et ordinum, atque institutorum quorumcnmque statutis etiam ¡uratis et apostolica sede confirmatis, noe non quacumque etiam immemorabili consuetudine, aliisque contrariis quibuscumque.

12.

Schema constitutionis super visltntione regularium.

Praenotanda.

Sacra visitatio instituta est, ut visitatores „de statu monasteriorum et observantiis regularibus diligenter inquirant, ct tam in spiritualibus quam in tempornlibus corrigant ct reforment quae viderint ĕorrigenda 1. De visitatione regularium synodus Tridentina plura statuit5. In praxi quae sancita sunt, uti par est, semper non servantur, aliquando visitatio perfonctorio, ct specie tenus fit, et tamen conventus expensis gravantur. Omittuntur necessariae informationes et inquisitiones ad conventuum, et monasteriorum statum revera agnoscendum; negligitur accurata visitatio personalis, quae in eo sita est, ut singulae de familia personae aeiunctim, et secreto audiantur. Qui correctiono indigent, efficaciter non corriguntur; abusiones, quae irrepserint, non ovelluntur. Hinc observantia, et disciplina regularis detrimentum patitur, et mala augentur. Non desunt vero plurcs superiores qui omni cura, zelo, D et prudentia alacriter visitationes poragunt cum maxima proprii instituti utilitale.

In schemato constitutionis inculcatur omnibus superioribus generalibus ut sive per se, sive per visitatores deputandos proprium ordinem frequenter visitent, quia impossibile foret ut ampliores ordines a superioribus generalibus per so visitentur. ⁑ Dicitur *frequenter,* cum hoc adverbio Tridentina synodus usa sit; sed additur quoad tempus standum esso propriis constitutionibus, si in eis definitum reperiatur. Relato ad provinciales adhibendo verba concilii Tridentini dicitur *suis temporibus,* quia in propriis statutis ea praescripta inveniuntur.

Deiodo agitur do modo visitationis peragendae, de eius seopn, de informationibus exquirendis, de A singulis do familia personis singulatim prudenter audiendis. Vestigiis concilii Tridentini inhaerendol prohibetur, no visitatores, eiusque socii munora occasiono visitationis recipiant.

Cum aequum ait, ut apostolica sodés statum ordinum, congregationum, ot institutorum agnoscat, decernitur superiores generales, quocumquo nomine appellentur, quolibet recurrunto sexennio debero ad s. sedem relationem status proprii ordinis transmittere. Provincialibus voro iniungitur, ut relationem suae visitationis ud superiores generales mittant

Tandem opportunum visum est moderatoribus generalibus iniungore, ut debeant accederò ad limina apostolorum eodem promus modo, quo episcopi tenentur; ipsi enim speciali vinculo summo pontifici devincti sunt

Quibus praemissis schema constitutionis patrum examini exhibetur.

Pius episcopus servus servorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

De visitatione regularium.

Magna sollicitudine advigilandum est, ne inimicus homo qui superseminat zizania in religiosas quoque familias, quao electam constituunt dominici agri partem, so so insinuet ad perfectionis bonum intercipiendum. Ad hoc sane in Regularibus ordinibus sacrae visitationis munus institutum fuit, quod summopere Tridentina synodus commendavit, ac opportunis decretis communivit. Quamvis enim iidem ordines saluberrimis regantur legibus ac statutis, ea tamen humana conditio est, ut etiam regulares α defectibus et subreptionibus non sint immunes. Quamobrem opus est, ut superiores singulas religiosas domos diligenter perlustrent, ut si 0 quae comperiant infirma, confirment: si quae disrupta, consolident: si quae depravata, convertant; se regulae et constitutionum cuiusque ordinis observantiam adurgeant Quae ut facilius obtineantur, haec sacro approbante concilio, decernimus atque statuimus.

Caput I.

Singulis abbatibus, qui sunt ordinum sou congregationum capita, nec non omnibus aliorum ordinum, congregationum, societatum, ot institutorum moderatoribus goneralibus quocumque nomino appellentur, praecipimus, ut sivo por se, alvo por visitatores deputandos, suum ordinem frequentor visitent, servato tamen tempore si quod in propriis constitutionibus praescriptum est. Insuper volumus, ut superiores provinciales conventus omnes ao domos provinciae suis temporibus visitare non praetermittant. Innovamus otiam et confirmamus quae a sacro concilio Tridentino quoad regularium visitationes decreta eunt; ac praesertim ea, quae circa monasteria, quae generalibus capitulis aut episeopis non subsunt, neo suos habent ordinarios regulares visitatores, statuta reponuntur’.

Caput II.

Cum sacrae visitntioncs eo potissimum tendant, ut abusiones omnes, quae in regularis disciplinae detrimentum in singulis domibus introductae sunt, evellantur, maximam profecto curam et diligentiam in iis, qui huiusmodi officio funguntur expostulant, ne quid eorum oculos quod sit emendandum effugiat Quare superiores regulares qui tantum obiter ac specio tenus sacram visitationem adimplent, ii minime suo officio satisfacere intclliguntur. Ut igi-

1 Cap *Ka quer* d* vUL ta<rs/uh «nb Honorio IIIIIII· 36, 8|; cap *tu* rispóte ¿e statu monath. *t eauon rt<ul. (ib. 7]
• Sew. XXV «lr Reaul mp. 1, tap. 8. et tap 20.

1 Seu. XXIV de Reform, cap. a.
’ Sew. XXV cap. 8 de Regular.

tur probe corrigent ao reforment quao corrigenda a ao reformanda erunt, diligenter super statu monasteriorum et conventuum tam in spiritualibus quam in temporalibus inquirant, praeviis debitis informationibus super praemissis assumendis, auditisquo prudenter ao singillatim omnibus do familia personis, ac aliis servatis, quao in statutis sui ordinis praescribuntur. Cetorum visitatoribus omnibus, generalibus, provincialibus, aliisquo quibuscumque, eorumque sociis districto prohibemus, no occasione sacrao visitationis, praotor moderatas expensas itineris ao victualia religioso statui congruentia, ullam aliam omnino taxam, xenium, munus, out aliud quodeumque emolumentum quovis praetextu percipiant sub poena restitutionis, privationis ab officio, nec non vocis activae ac passivae s. sodi reservata ipso facto incurrenda.

Caput III.

Sub eadem poena mandamus superioribus provincialibus, ut relationem visitationis ad suum superiorem generalem transmittant: nec non moderatoribus generalibus ac praesidibus utcumque appellentur, cuiusvis ordinis, congregationis, societatis et instituti etiam votorum simplicium, ut relationem status proprii ordinis, congregationis, societatis et instituti quolibet sexennio ad apostolicam sedem mittunt: ac tandem ut ad limina apostolorum, eodem prorsus modo ac tempore quo episcopi tenentur, accedant

llacc volumus atque mandamus, constitutionibus apostolicis, cuiusque ordinis et instituti, etiam a s. sede confirmatis, quibuscumque privilegiis, aliisque contrariis speciali quoque ct individua mentione dignis non obstantibus.

13.

Schema constitutionis super expulsione religiosorum incorregibilium.

Praenotanda.

Tam a iure communi, quam a peculiaribus regularium ordinum constitutionibus statuta est religiosorum incorregibilium ciectio seu expulsio; nnm ipsa ratio dictat, membrum putridum abscindendum esse, no putredine totum corpus inficiat Ac s. Augustinus in sua regula statuit. „Monnchum qui saepe admonitus se so non emendaverit, ferro abscissionis eiiciondum, no una ovis morbida totum gregem contaminetu Quae poena pariter α sacris canonibus praescribitur1, ac α summis pontificibus in suis constitutionibus processus pro expulsione conficiendus designatur.

Incorregibilitas concurrat oportet, ut quis legitimo expellatur α religione. Incorregibilis autem nemo ad hunc effectum ex Urbani VIII dispositione habetur, nisi qui post expleta omnia iuris remedia, adhuo obstinato cot animo absque ullo emendationis signo.

Verum iuris. remedia cx praefata Urbani dispositione haec sunt. Probari debet expellendus unius anni spatio in privatis carceribus religionis, in poenitentia et in ioiunio. Si post annum non resipuerit, instruendus est processus secundum stylum cuiusque ordinis, ac plene probato crimine, expulsioni fit locus: et eiecti, quamdiu non redierint ad religionem, in habitu clericali incedere, atque ordinarii loci iurisdictioni, et obedientiao subesae debent: proindequo illico expulsionis sententia eidem ordinario notificanda est; ct item eiecti extra claustra degentes sunt perpetuo suspensi ab exercitio ordinum, sublata ordinariis locorum facultate dictam* suspensionem relaxandi, aut moderandi1, Postea vero s. Congregatio deputata ab Innocontìo XII sufficere decrevit ad expulsionem carceris experimentum per sex menses tantum, et facultatem eiiciendi generalibus attributam ad provinciales extendit1.

Praesentibus vero temporibus impossibile fere evasit huiusmodi carceris experimentum ob peculiaria rerum adiuncta, ct ob obstacula quae apponerentur.

Hinc in capite I schematis statuitur, ut suppresso carcero, religiosus expellendus probetur per annum salutaribus poenis, et interim infra dictum annum quolibet nempe recurrente quadrimestri fiant canonicae admonitiones in ordino ad expulsionem, ut congruum deti_r emendationi temporis intervallum. Ut autem nullus praetextus eidem religioso contra expulsionem insurgendi relinquatur, constituitur ut ipsae admonitiones fiant publice coram religiosis in capitulo familiari coadunatis, ct ut ipsi in scriptis tradantur. Et ne quis minus recto interpretetur decretalem Oregorii IX ex hoc quod hic voluit ut annuatim eiecti quaererentur, ac emendati in religionem reciperentur; idcirco in eodem capito initium ponitur in adsereudo ac servando iure expellendi, quod Ipsi regulares ordines habent, eisque ab Urbano Vili et Innoceutio XII in memoratis decretis confirmatum fuit

Additur, non ob quaecumque delicta fieri debere expulsionem; sed dumtaxat ob ea quao sunt gravia et notoria, iuxta id quod tradit divus Bonaventura, inquiens: nSi pater aliter vivit, quam expedit in ordine, et saepius correptus se emendare non voluerit, si excessus fuerit occultus, tolerandus est cum cautela propter scandalum, no si abiiciatur, cum eius culpa non pateat, iniusto videatur proicctus, 0 aut· cius peccatum propaletur iniuste, quorum utrumquo est illicitum. At ubi excessus eius simul fuerint graves ct notorii; ita quod eius exemplo alii infici possint si retineatur in ordine, et extranei etiam scandalizentur cx eo, quod eiusmodi sustinetur, in tali casu propter auferendum scandalum, ct propter corruptionem ordinis praecavendam, eiusmodi pator voti ct pacti sui praevaricator, ab ordine eiiciendus eat1.*

In altero autem capite, ut facilius reddatur indicium super expulsione, statuitur sufficcro processum summarium, et procedi posse sola facti veritate inspecta, sine strepitu ot figura judicii. Nihilominus non nufertur defensio necessaria pro reo; nam aliquis religiosus qui eius defensionem assumat, debet eligi ab ipso reo, vel eo renuente deputari cx officio. Quod si reus ipse contra ea quao acta sunt, gravamen aliquod habeat, recurrere poterit ad apostolicam sedem, cuius erit probe expendere, au omnia recto pro expulsione processerint.

Ac ne illud eveniat incommodi, quod religiosi expulsi eorum conditionem occultare valeant extra claustra, expediro visum fuit constituere, ut decretum expulsionis debeat a superioribus notifican non solum ordinario loci, in quo situm est coenobium, prout Urbanus VIII statuerat, sed etiam ordinario originis.

Gregorius IX, uti supra innuimus, superioribus mandavit, „ut annuatim quaerant religiosos fugitivos et ciectos, eosquo recipiant, si id patiatur regularia disciplina1l; quod Urbanus Vili in citato decreto ita

i Cap Jmpttrfvaf II, et cap. SÏ sacro 17, «uh. 27. qu. 1.

1 UrUaus Vili decret 21 ⅋pte«bri' 1β24 tadpirati Sacra con^vr/Qtïo. Hanc raspenikntsi ronftnnaviC OKtuwsa» 4. a. Piu· PP. IX in >ua rouututtaae, que incipit ⅋poatabcw pag. 1β a. 5.

* tawocrntiu· XI! decret. 24 laid lA74.

« ta .paesüü». »iper Re^L fruir. MIm. U

declarat: „Dummodo in expulsis huiusmodi subsit •pes evidens emendationis ex literis saltem testimonialibus ordinarii!* Etenim expulsio medicinalis poena est, atque infligitur ad emendationem; ita ut obligatio inhaereat superioribus quaerendi suos religiosos expulsos, cosque emendatos in ordinem recipiendi. Verum quia id in praxi fere non observatur, additum est, regulares ordines teneri vere emendatos recipere; et no detur ambigendi occasio super signis emendationis, statuitur emendatos censeri quos praesertim ordinarii suis literis tales esso rcnunciavcrint.

Hinc examini patrum sequens schema proponitur.

Pius episcopus servu serrarum Dei Mero approbante concilio ad perpetuam rei memoriam.

Super expulsione religiosorum ineorregibilium.

Nemo maius religiosis familiis detrimentum infert, quam qui in illis cum scandalo versatur. Tales profecto sunt ii religiosi, qui sanctae vocationis spiritu amisso, in graves prolabuntur excessus, ac spretis superiorum monitis emendaro se minime curant. Qaae quidem res ceteris religiosis pessimo exemplo est; ideoque in iure religiosorum ineorregibilium eiectio constituta reperitur. Etenim ipsa postulat ratio, ut ovis morbida a reliquis separetur, nc sua contagione totum gregem inficiat. Quom.-tm vero huiusmodi pocnao irrogatio quibusdam iuris •olcmnitatibus implexa est, nos ad planiorem eius exeeutionem reddendam, sacro approbante concilio, haec statuenda ac decernenda censemus.

Caput I.

Sartum tectumquo maneat regularibus ordinibus ius, quod habent, religiosos professos expellendi. Huiusmodi tamen poena non irrogetur, nisi iis tantum, qui gravis ot notorii crimini aunt rei; ita uti si in ordino retineantur, non solum alii religiosi malo eorum exemplo infici, sed etiam extranei scandalum sumero possint: quique praeterea in criminibus obstinato se gerunt, ac incorregibiles evadunt. Habendi autem incorrogibilos erunt, qui post trinas do expulsione canonica admonitiones, non adhuc emendationis indubia signa praebuerint. Admonitiones vero ita fieri debent, ut unaquaeque habeatur quolibet quadrimestri per annum; nec non publice, coram nimirum religiosis in familiari capitulo coadunatis; ac in scriptis religioso ciicieudo tradantur. Interim religiosus ipse salutaribus poenis coerceatur, sublato quovis alio experimento, quod pro religiosorum expulsione antebae praescriptum extiterit

Caput II.

Ad expulsionem vero decernendam sufficiat processus qui dicitur summarius; ct sino strepitu et figura iudicii, sed sola facti veritate inspecta ab iis, ad qnna pertinet, procedi possit, praehabita tantum rei defensione per aliquem religiosum virum ab so, vel eo renuente ex officio deputandum; ac salvo ad apoatolicam sedem recursu. Decretum expulsionis tam ordinario loci in quo coenobium religiosi expulsi reperitur, quam ordinario originis. a superioribus notificandum erit Quoad monachos vero orientalium rituum, qui ab ordinariorum iurisdictiono dependent, ubi ea viget, servetur regula de non •iiciendis monachis sine consensu episcopi, vel patriarcbao.

Insuper religiosus expulsus ipso facto suspensionem ab exercitio ordinum incurrat, in ea permansurus. donec in ordinem denuo recipiatur. Quilibet propterca regularis ordo euoe religiosos expulsos, ubi certo constet do illorum resipiscentia, praesertim por literas testimoniales ordinarii, recipere omnino teneatur.

Ceterum in reliquis, quao hisce nostris literis non adversantur, decreta Urbani Vili et Innocenti! XIIs firma remaneant. Superiores autem ordinum graviter in Domino obtestamur, ut momores paternae caritatis, qua animati case debent, nihil intentatum relinquant, ut animas huiusmodi religiosorum lucrentur antequam ad eorum expulsionem deveniant

Race omnia observari praecipimus constitutionibus apostolicis, et ordinum, aliiaquo quibuscumque etiam io corpore iuris clausis, ot speciali mentione dignis in contrarium non obstantibus.

H·

Schema decreti super lurisdictlono episcoporum n'"flares delinquentes.

Praenotanda.

Actum est in commissione pro regularibus do illorum exemptione ab episcoporum iurisdictiono, et inspecta illius origine, utilitate, ac necessitate, reverendissimi consultores exemptionem ipsam servandam omnino esse existimarunt. Verum si in stadiis pro concilio peragendis aliquis casus occurreret, ad quem jurisdictio delegata episcoporum in regulares extendi utile videretur, edixerunt, id speciatim in commissione proponendum esse ut res sedulo perpendatur.

Deindo vero animadvertebant quod de iurisdictionc in parochum regularem utrum sit ordinaria an delegata disputant doctores. Fagnanus contendit cam esse *ordinariatn,* quia concilium Tridentinum' regulares curam animarum exercentes subjicit *immediate* visitationi, jurisdictioni, ot correctioni episcopi in iis, quae ad dictam curam et sacramentorum administrationeni pertinent sino consueto addito *tangnam sedis apostolicae delegato4.* Passerinus[5] contra asserit eam esae delegatam, cum credibile non sit concilium voluisse privare pontificem subiectione immediata, qua ei regulares subjiciuntur. Benedictus XIV in const. *Firmandis* quamvis sub n. 3 referen con Gregorii XV de iurisdictiono delegata loquatur, sub n. 12 pressius agens de jurisdictione a concilio Tridentino in praedicto cap. 11 •ess. XXV de Regni, episcopis concessa clare dicit wquod quidem iuxta mugis receptam tribunalium huius nostrae curiae sententiam intelligitur de iurisdictione episcopi ordinario, non vero delegata4.

Cum igitur concilium Tridentinum in dicto capite non apposuerit consuetam clausulam, quod episcopi jurisdictionem tanquam apostolicao sedis delegati exercere possint, et insuper expresso addiderit adverbium *immediate,* quod in aliis capitibus minime legitur, ot sententia curiae Romanae jurisdictioni ordinariae faveat, reverendissimi consultores ut dubio, ct quaestiones o modio tollantur, ct certo constet ad quem α iudicio episcopi appellandum sit, consuerunt expresse declarandum esso, jurisdictionem in personas, dc quibus agitur in dicto cap. Il seas. XXV dc Regul., esse ordinariam.

Insuper ndnotandum esse edicebatur, quod doctores in diversas abeunt sententias in quaestione utrum episcopi censuris coercere possint regulares inobediente in casibus, in quibus a iuro episcopis

I Cap final, de RtgaUr. 1¡H, 31,

» DecreL incipienti Sacro *congregatio* diei 21 «eptembrt 1624.

« DccreL eni initium *Instantibus procuratoribus* diei 24 inlii 1674.

3 Sè XXV rap 11 de ReiçuL

♦ Cap. CwB» *Jitrttat* de Relig. doinib. n. 42.

* De stala bornia, qusert. 1ÔU, art. 10, n. 9M.

iurisdictio in regulare concessa est, si id cis apecialitcr concessum non sit, cum praesertim mendicantes, monachi Cassinense aliique habeant privilegium no possint excommunicari, suspendi, et interdici ah ordinariis nisi praedicto privilegio specialiter derogetur[1].

Sed maior doctorum pars sententiam affirmativam tonet; cum enim iurisdictio in designatis casibus episcopis in regulares attributa sit, oo ipso coorcitivnm in eos potestatem concessam osso existimandum est. Et Benod, XIV do synodo dioocesana[1] affert rescriptum sacrao congregationis Concilii ad episcopum Noblensem die 7 februarii 1732 hisce verbis expressum: „!n his, in quibus α iuro communi, a s. concilio Tridentino, a constitutionibus apostolici tributa est episcopo iurisdictio in regulares, potest illos etiam per censuras ecclesiasticas compellere.“ Reverendissimi consultores animadvertentes jurisdictionem episcopis in regulares concessam facile eludi posso nisi habeant potestatem eoa etiam censuris compellendi, inhaerendo resolutioni sacrae congregationis Concilii superius citatae consuerunt declarandum, et decernendum esso, episcopos in casibus, in quibus eia in regulares iurisdictio tributa est, posse eos etiam censuris coercere.

Actum etiam est do coercitione regularium delinquentium, et sequentia ad examen revocata sunt In genero regulares uti exempti a suis superioribus puniuntur. Verum non desunt casus, in quibus episcopi eos punire possunt, vel etiam debent Coerceri debent ab episcopo in rausa haereais[3] vel sollicitationis[4]. In aliquibus aliis casibus ab episcopo puniri possunt si extra claustra delinquunt, sive extra, sive intra eadem claustra degant Nomine autem claustri intclligitur domus, quao monasterium, coenobium, vel conventus appellatur, in qua regulares una cum suo superiore simul vivunt ad sorvandaa proprii instituti regulam, ot ordinationes.

Circa religiosos extra claustra degentes, ct extra ea delinquentes concilium Tridentinum cap. 3 sees. VI de Reform, habet: „Ecclesiarnm praelati ad corrigendos subditorum excessus prudenter ac diligenter intendant, et nomo saecularis clericus cuiusvis personalis vel regularis extra monasterium degens etiam sui ordinis privilegii praetextu tutus censeatur, quo minus, si deliquerit, ab ordinario loci tanquam super hoc a sedo apostolica delegato secundam canonicas sanctiones visitari, puniri ot corrigi valeat-. Ex quo patot regulares degentes extra claustra, et extra ea delinquentes posso ab episcopo cumulative quoad superiores regulares puniri.

Degere est habitare, commorari, et vitam agere aliquo in loco animo ibi manendi saltem ad notabile tempus[6]. Quocirca regularos extra claustra degero reputandi sunt, qui extra ex causa permanente habitant, voluti ad negotia religionis peragenda, ad munus magistri exercendum, ad curam animarum gerendam, ad studia literarum in aiiqua universitate perficienda, ot alia id genus. Aliud enim est degere extra claustra, aliud extra ea esso; ad hoc breve tempos satis est, ad illud voro maius tempus requiritur: quod discrimen concilium Tridentinum posuit in cap. 14 seas. XXV do regni., ubi agit do regularibus intra claustra degentibus, ot extra ea delinquentibus.

Porro facultate concessa a Tridentino in dicto cap. 3 boss. 6 do ref. episcopi nti non possunt nisi in actu visitationis[1], quo fit ut regulares degentes extra claustra ut plurimum impune delinquant; non enim coerceri possunt ab ordinariis, quia in actu visitationis non reperiuntur; difficillime vero a suis superioribus ; cum enim extra claustra commorentur, eorum vigilantiam effugiunt, quin immo aliquando accidit, ut superiores ipsi religiosum a loco ubi delinquens commoratur in alium transferunt, ut episcopi coercitionem evitet.

Ad haec quantum fieri poterit evitanda in schemate immediata, et privativa etiam extra casum visitationis ordinario loci datur potestas coercendi regulares degentes extra claustra, ct extra ea delinquentes. Et ne quaestiones oriantur circa tempus, quo extra claustra manero debeant, ut puniri ab ordinario possint, trium mensium tempus praefinitur. Et cum accidero possit ut ordinarius loci delinquentem coorccro negligat, praeservator superioribus regularibus potestas eum puniendi, ai ordinarius loci ultra mensem α dio habitae notitiae delicti inquirere neglexerit

Deinde concilium Tridentinum statuit in *cap, 14* sew. *XXV de liegui.'.* „Regularis non subditus episcopo, qui intra claustra monasterii degit, et extra ea ita notorio deliquerit, ut populo scandalo sit, episcopo instante a suo superiore intra tempus ab episcopo praefigendum severo puniatur, ac do punitione episcopum certiorem faciat; sin minus, a suo superiore officio privetur, et delinquens ab episcopo puniri posait.- Ex hoc decreto episcopus punire potest regularem delinquentem, qui degit intra claustra, si tria copulativo concurrant Primum: si delictum perpetratum sit extra claustra. Secundum: si ait notorium ut populo scandalum afferat Tertium: si superior regularis ab episcopo admonitus intra praefixum terminum delinquentem sovere non puniorit Delictum ex sententia Innocenti} III dicitur notorium, cuius testis est universae viciniae populus, ut nulli inficiationi relinquatur locus[3]. Igitur episcopus non potest agere contra religiosum nisi prius saltem ex informatione summarie assumpta de qualitate delicti constiterit. Deinde episcopus instare debet per literas requisitorias apud superiorem regularem, ut delinquentem severo puniat infra torminum ab eo praefixum, ac do punitione ipsa episcopum certiorem faciat. Quae quantum temporis, ot difficultatis afferant nemo eat, qui non rideat. Nec satis, superiores enim regulares, ut delinquentes ab iurisdictiono episcopi subtraherent, in alium conventum extra dioecosim saepe saepius transferebant Hinc Clemens VIII sancivit[3], ut superior regularis si in regularem delinquentem non animadverterit, quin immo ii illum impunitum ad alium conventum extra dioecesim transmiserit, in graves poenas incurreret si instanto episcope num in dioecesim non revocaret

Sed non obstantibus delinquentes extra dioecesim an nando transferuntur, et ordinarii no tot conditione», servaro debeant, dissimulant, ct ut plurimum luinime instant. Quo fit ut regulares saepe impuniti remaneant non sino populi admiratione, et malo aliorum exemplo. Quae cum ita sint, in schemata decreti relata ad regulares intra claustra degentes, et extra ea delinquentes statuitur ut delictum publicum sit; quin requiratur tanta facti notorietà ut nulli inficiationi locus relinquatur: ius, et potestas conceditur episcopo immediate, et directe procedendi praesorvata tantum superio-

ı Cap. *Volenite* | In eos de privileg. in 6.
■ Lib. 9. cap. 15, f 5.
■ Panias V ia eonvt. *Romani ponlificee* 1 septembris 1606.
4 *Oreg.* XV in const. *Untateti* 80 august! 1628.
* Vieat, Vocsb. inrid.

1 Faguanus in cap. rtLaturn As c/mn *rei monad!!* (is sexto III. 94) η. M, et 66.
1 Fagnsnus la cap. *Grave* de oflfc. [iwdiei·) ordia. (I. 81. 19) a. b9.
J Coast. *Sutcepii muneri».*

riba· regularibus cumulativa, si ipsi in causa praevenerint; prohibetur translatio delinquentis in alium conventam ad ordinarii iudicium effugiendum cum obligationo eum revocandi ei iam translatus fuerit, et hoc sub gravibus poenis.

Hoo pacto expeditior modus constitutus est ad regulares delinquentes puniendos.

Circa eum, qui a suo conventu sino permissu sui superioris in scriptis obtento discessisse repertus fuerit, statuit concilium Tridentinum „ut ab ordinario locorum tamquam desertor sui instituti puniatur41. Et Clemens VIH praescripsit put fugitivi et apostatae, sive habitum regularem deserant, sivo non. possint ao debeant ab episcopia loci, ubi moram trahunt, in carceres confici ac superioribus regularibus consignari secundum regularia statuta puniendi1.4 Cum vero tristissimis hisco temporibus episcopi nequeant uti carceribus, opportunum visum est statuero, ut ab ordinariis locorum puniantur; et etiam per censuras ad claustra redire compellantur.

Tandem relate ad instituta, in quibus vota simplicia emittuntur, quamvis iure communi ab ordinariorum jurisdictione en exempti non sint; tamen nonnulla ex speciali privilegio exemptionem ab apostolica sede obtinuerunt. Porro pro huiusmodi institutis exemptis eadem concurrit ratio ac pro regularibus, idcoquo eadem in hoc decreto comprehensa esse declarantur.

Proponitur igitur schema decreti examini subjiciendum.

Schema decreti super iurùdiciiûne episcaponfm in regulares delinquentes.

Etsi regulares ab episcoporum iurisdictiono ex iuro communi generaliter sint exempti, nonnullis tamen gravioribus in casibus α concilio praesertim Tridentino et α summis pontificibus praedecessoribus nostris, iurisdictio in eos episcopis saluberrimo sano consilio attributa est. Quo vero expeditius huiusmodi episcoporum iurisdictio in regulares exerceatur, necessitas postulat, ut nonnulla quae ad cius sivo declarationem, sivo otiam ampliationem spectant, ulterias constituantur, praecipue quoad regularium delinquentium coercitionem ; experientia enim probatum est eo, quae concilium Tridentinum statuit circa regularos extra claustra delinquentes etsi intus fnrisve sint degentes3 haud satis esse, ut prompto, ct efficaci modo eorum excessibus occurratur; ox quo fit ut vis debitae poenae adimatur, ac impunitatis spes, quao peccandi illecebra est, non inferatur. Eocirca sacro approbanto concilio haec quae sequuntur, declaramus, atquo decernimus.

Caput L

Sacrosanctae Tridontinao synodi decreto4 statutum ei?o noscitur, in monastoriis sou domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum saecularium, praetor eas, qnao sunt de illorum monasteriorum seu locorum familia, personas tam regulares, quam saeculares huiusmodi curam exercentes, subesse immediate in iis, quao ad dictam curam et sacramentorum adminiilrationem pertinent, iurisdictioni. visitationi, et correctioni episcopi, in cuius dioecesi sunt sita. Verum cum eadem Tridentina synodus haud cipressini significaverit, utrum praefatae personae iurisdictioni episcoporum ordinariae vel delegatae A subessont, factum ex oo est, ut de illius qualitate ac vera indoio hinc inde disceptaretur. Ut igitur obortae hac do re quaestiones e medio penitus tollantur, huiusmodi iurisdictionem quoad ea quae in memorata Tridentina dispositione comprehenduntur, ordinariam esse declaratur.

Caput II.

Quoniam jurisdictio, quae coercitiva vi caret, inefficax evadit, magnopere intereat, ut ea, quae episcopi in regulares tamquam apostolicao sedis delegati ex iure gaudent, opportunis munita praesidiis ad coercendos inobedientes habeatur, no sub privilegiorum praetextu intercipi ac cludi facile contingat. Quaru decernitur episcopos in iis, in quibus eis α communi iure. a concilio Tridutino, et apostolicis constitutionibus tributa in regulares jurisdictio inveniatur, hos otiam per ecclesiasticas cen] I suras posse compellere, et coercere.

Caput III.

Regulares extra claustra degentes ct extra ea delinquentes privative quoad superiores regulares ab episcopis tanquam a;>ostolicae sedis delegatis etiam extra sacram visitationem, eo modo quo clerici sacculares diligenter ct prudenter iuxta canonicas sanctiones puniantur; ita tamen ut sententia ab eis lata superiori regolari pro sui notitia ab ipsis episcopis dcnuncunda sit. Ad id autem quivis regularis extra claustra degero intelligutur, qui, quamvis suae sit adhuc religioni addictus, regularemquo habitum gestet, aliqua Union de causa etiam a suo supcriore regulari approbata, oxtra proprii ordinis conventum aut monasterium ultra tre· mensos commoretur. Quod si antistites locorum ultra men-om a die habitae notitiae delicti in delinquentem inquirere neglexerint, superiores regulares cum debitis poenis coercere possint ct debeant, exceptis criminibus, quorum cognitio episcopis a iure unice reservata est, velati in causa haeresia1, vel sollicitationis ad turpia1; ac do incepta inquisitione, atque deinde do lata sententia episcopum loci, in quo delictum perpetratum fuit, certiorem facere omnino teneantur.

Caput IV.

Regulares vero intra claustra degentes ct extra oa publice delinquentes possint ab episcopis uti apostoliche sedis delegatis etiam per censurus immediate puniri, firma tamen remanento superiorum regularium cumulativa, nempe iure, si in causa episcopum praevenerim, eos itidem puniendi, exceptis semper casibus in quibus unico episcopi ex iure procedere possunt. Ceterum cum in iis puniendis D qui intra claustra degunt extraque delinquunt, praeventioni sit locus, superiores regulares de incepta inquisitione, et deindo de lata sententia ordinarium loci ducerò debeant; ct episcopi statim ac contra eos inquisitionem adoriuntur, certiorem do ea superiorem eorum reddent, qui deinceps regularem nb episcopo inquisitum o conventu seu monasterio, in quo cum deliquit degebat, removere nullo poterit pacto quousque causa ad exitum perducta non fuerit, oc delinquens debitam punitionem non subierit; et si alio transtulerit sivo ante sivo post inceptam inquisitionem, instante episcopo, illico ad conventum vel monasterium a quo remotus eut, cnmdem remittet sub poenis in quolibet ex recensitis casibus privationis officii et inhabilitaos ad alia qunecumquo obtinenda, nec non vocis activae ot passivae ipso facto incurrendis; ad quos a nomino praeter-

i S«e». XXV ¿s mtshr. tap. 4.

• Iktrvlo tnp Spoetati «t electis St MpUmbhs 1624 I 3 et Clwrni X In eonatit. Autori nriern».

1 8ew. VI cap. 3 io Reform., et ww. XXV de Regulor, cap. 14.

< F~s. XXV «p. 11 de Regni

» Cqd«L Romansi pouífer PshH v.

• Osait. {¡foieerri Gregarii XV.

quem a summo pontifico restitui possit, Quod si a superior religiosum amotum ad dictum conventum aut monasterium remittere detrectaverit, tunc ordinarius loci ad quem delinquens transmissus fuit, do praumisais ab alio ordinario cortiorutus, aut aliunde quoquomodo do crimine instructus, tamquam sedis apostoliene delegatus et ipso praedicta oxequi, ac in regulnrom delinquentem animadvertero possit ac debeatl.

Caput V.

Apostatae, et fugitivi α regulari ordine ab ordinariis locorum, etiamsi habitum retineant puniantur, et otium per censuras, ut revertantur ad propria claustra, compellantur.

Caput VL

Omnia, et singula quae superius constituta sunt serventur otiam relato ad institutu quorum alumni vota simplicia tantum emittunt, si ea ox peculiari B privilegio ab ordinariorum iurisdictiono exempta ‡int

Haec volumus, atque mandamus exemptionibus, privilegiis otiam in corporo iuris clausis, aliisque licet speciali, et individua mentione dignis super bisce omnibus non obstantibus.

15.

Schema constitutionis de monialibus.

Praenotanda.

Licet iam aliqua circa moniales in constitutionibus de clausura et vita communi proposita fuerint, tamen plura alia addenda videntur[1].

Et primo quidem cum ranctimonialcs ipsae tristissimis hisco temporibus plurimis periculis expositae esse dignoscantur, necessarium visum est earum vocationem magis magisquo probari debero antequam solemnibus votis ligentur. Quapropter proponitur ut priusquam solemnia vota nuncupent, C vota simplicia emittant, ot in eorum professione per quinquennium permaneant; secus ad professionem votorum solcmnium sub nullitatis poena admitti nequeant. Quantum hoc conducat ud bonum religiosarum familiarum experientia quoad religiosos viros confirmavit. Id nutem iam pro monialibus in statibus foederatis Amcrioae constitutum est[3].

Ad rite experiendum vocationis spiritum, concilium Tridentinum sois.XXV rap.XVII praescripsit explorationem voluntatis ab episcopis faciendam. Ilaec saluberrima dispositio confirmatur, ot expresso declaratur; ac insuper inculcatur episcopis ut omnem diligentiam hac super ro adhibeant; cuín evenire facile possit, ut puellae rovorcntiali metu, importunis monialium sollicitationibus, inscitia confessarli, vel humano potius alio motivo, quam vora vocatione ad emittenda vota inducantur: quo fit, ut ipsae regularis vitae deindo pertaesae pacem monasterii D turbent: ct aliquando quasi in desperationem adducantur.

De novitiatu, dc magistra novitiarum, do illarum institutione agitur; et praescribitur, ut cum professionis tempus appropinquat, confcssarius extraordinarius nb episcopo loci novitiis exhibeatur; expedit enim ut antequam novitiae votis obstringantur, consilium a confessarlo, qui monasterio addictus non sit. libero expostularo valeant. Nemo est, qui non agnoscat quantum monasteriis noceat pluralitas confossariorum. idcoquo do confessarlo ordinario, dequo eius qualitatibus sermo fit Confirmantur tamen, quao circa confessorios oxtraordinario· statnit concilium Tridentinum cap. X seas. XXV do K« gul. et Benedictus XIV constitutione *Pastoralis curue,* in qua pontifex plura praeteribit do confessarne monialium, praesertim extraordinariis sive monasteriis, sivo aliquibus monialibus ex specialibus causis concedendis.

Innovantur, quao constituta sunt, etiam pro monasteriis exemptis, et regularibus quoque sublectis circa specialem approbationem a confessarli· tam ordinariis, quam extraordinariis ab episcopis locorum obtinendam ad monialiunr confessiones excipiendas, cum nonnulli ab hac obligatione se se exemptos autument ex constitutione Benedicti XIll incipiente *Pastoralis officii solUcitudo* diei 27 martii 1726.

Tandem confirmantur ea omnia, quae a a. concilio Tridentino, a Romanis pontificibus, ot praesertim a Gregorio XV in conslit. *Inscrutabili* constituta sunt circa iurisdictionem, quam episcopi in monasteria exempta etiam regularibus sublecta exercere possunt; scilicet circa confessorios, clausuram, administrationem bonorum, et electionem abatissarum.

Exordium schematis desumptum cat ex const. Benedicti XIV incipienti *Salutare in catholica ecclesia* 11 ianuarii 1742.

Quibus praehabitis sequens schema patrum exajnini proponitur.

Pius episcopus servus senorum Dei sacro approbante concilia ad perpetuam rei memoriam.

Dc monialibus.

Flos ille evangelica© perfectionis, spiritualis gratiae decus ct ornamentum, ac intemeratum laudibus et honoris opus, sacrae virgines quao in claustris commorantur, peculiarem sibi in communi regularium reformatione sollicitudinem rc provi- dentiam exposcunt. Quo enim eorum sublimior est gloria, eo maior do eisdem debet e?so cura. Hinc, Beet iam quaedam in hoc Vaticano concilio etiam pro sanctimonialibus praesertim quoad vitam perfectam communem et clausuram statuta fuerint, nonnulla tamen adhuc, quao peculiariter ct» respiciunt, constituenda supersunt. Quare, sacro approbante concilio, ea quae «equuntur, decernenda ac statuenda censemus.

Cnput 1.

Cum virgines Deo sacrae ob rorum conditiones gravibus expositae periculis inveniantur, volumus atque praecipimus, ut in quibuquo sanctimonialium monasteriis cuiusque ordinis, congregationis, societatis ct instituti, in quibus vota eolemnia emittuntur, novitiae, peracta probatione ct novitiatu prout de iure. in posterum vota simplicia omittant, postquam tamen aetatem expleverint annorum sexdocim. vel aliam maiorem, si oa a statutis proprii monasterii a s. sede approbatis requiratur: exnetisquo quinque nnnis r votorum simplicium professione, admitti ipsae pu« ad vota solemnia nuncupanda, praeviis spiritualibus exercitiis saltem per dreem dies, ac servatis de iure servandis. Insuper decernimus, professionem votorum solcmnium nullam omnino, irritam, ac nullius roboris fore, si praefatae novitiao tam scienter, quam ignoranter non emittant priu· professionem votorum simplicium, et in ea per quinquennium integrum non permanserint Praedictae vero professae votorum simplicium participes erunt omnium gratiarum et privilegiorum, quibus professae votorum solcmnium eiusdem monasterii legitime gaudent. Ceterum professionem tacitam, voluti pro religiosis viris factum iam fuit, etiam pro monialibus

M·

» Consi. *Su»eepti muneris* Clrm. VHL

i Animadvertere praeaUt in boc «bemate agi do sanctimonialibua, quae emiliani vota solemnia; et in alio ««parato •chemate de tintitutis votonia simplicium aermeaem haberi.

> Vide Collect pag. 791.

omnino abrogamus, atque abrogatam caso deolareina».

Caput IL

Quominus vero puellarum, quae ad habitum et ad professionem admitti postulant, vocationis ἄpiritus probe eat dignoscendus, oa omnia, quae a concilio Tridentinol cire· explorationem voluntatis statuta sunt, omnimode confirmamus atque innovamus; declarantes, eamdem explorationem fieri debero ob episcopis etiam in monasteriis exemptis, et regularium jurisdictioni quoque sublectis antequam puellae tum ad habitum, tum ad professionem admittantur: ao proptcroa neo poste moniales, nec ipsos superiores regulares quoad monasteria sibi sublecta admittere postulantes ad habitum, ac uovitias ad professionem, nisi prius earum voluntas diligenter explorata ab episcopo fuerit.

In rem autom tanti momenti omne stadium ac sollicitudinem sacri antistites impendero satagant; B ac ubi ipsi impedit: inveniantur, huic muneri per idoneos ecclesiasticas personas ab se deligendas, satisfacere non praetermittant.

Caput 1IL

Ad accuratam autem novitiis institutionem tra·dendam, locus sit in monasterio ab aliis, quoad fieri poterit, separatus ac distinctus. In co puellae religioso habitu indutae sub novitiaram magiatra rito peragaot tirocinium. Ad huiusmodi magistrae officium non eligatur, niai idonea sanctimonialia, quae minor non ait annis triginta, quaeque octo suae profew ionia, comprehensa illa votorum simplicium, laudabiliter exegerit Eius erit novicias quoad veram vocationem diligenter experiri, religiosi statos ac votorum obligatioues edocere, earumque mores ad perfectionem effiugore. Quare saepe eis regulas legero ct explicare, easque in C catechismo recto instruere debeat; ac in id potissimum incumbere, ut quotidie tum meditationi, tum propriae conscientiae examini vacent, sacramenta devoto frequentent, atquo ad sacram exhomologesim saltem semel in hebdomada accedant Cum vero tompus professionis appropinquat, novitiis quae sunt vota nuncupaturae, confessarmi extraordinarius etiam in monasteriis exemptis et regularibus quoquo subiectia ab episcopo omnino erit exhibendus, cui ipsae saltem se eo praesentare teneantur.

C ljgr ¿Caput IV.

Nihil magis nd monasticam disciplinam promovendam, et ad tranquillitatem sanctimonialium servandam conducen) noscitur, quam recta et uniformis in ois conscientiarum directio. Quare in quolibet monasterio confcssarius ordinarius habeatur, qui probatae sit vitae, maturae aetatis, con- D gran scientia et prudentia praeditus. Concedendi nihilominus erunt confessarli extraordinarii nd formam concilii Tridentinil, et constitutionis felicis recordationis Benedicti XIV incipientis *Paitoralù curae,* quam quidem innovamus, ao in omnibus servari mandamus; addentes, unum ex confessoriis extraordinariis quotannis assignandis in monasteriis, quao regularibus subiiciuntur, esae deputandum ab episcopo loci sive ex clero saeculari, sive regulari, diversi tamen ordinis ab ou, cui monasterium est obnoxium.

Ea pariter innovamus, et confirmamus, quao n decessoribus nostris Romanis pontificibus decreta sunt circa approbationem ab episcopis concedendam tam pro confessarne ordinariis, quam pro extraordinariis etiam in monasteriis quae sunt exempta a et regularibus subjects; ita ut nemo pronua confessionos sanctimonialium excipero valeat, nisi ad id specialem approbationem ab episcopo loei obtinuerit, quocumque privilegio remoto.

Episcopi vero in eis approbandis omnom diligentiam adhibeant, ut huiusmodi munus non conferatur, nisi iis tantum sacerdotibus, qui vere ad Christi sponsas in perfectionis semita dirigendas sunt idonei.

Caput V.

Quod vero spectat ad jurisdictionum, quam episcopi exercere possunt etiam in monasteriis exemptis et regularibus eubiectia, serventur quae α asero concilio Tridentino, et a Romanis pontificibus praedecessoribus nostris, praesertim a Gregorio XV in constitutione, quae incipit *Intcruiabili,* praescripta reperiuntur.

Haec volumus atquo mandamus, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumquo otium spedali et individua mentione diguis.

16.

Schema constitutionis super iustitutis votorum simplicium.

PrufAO/dAciu.

Etsi summus pontifex «auctus Pius V motu-proprio dici 1 decembris 1568 incipiente *Lubricum rilar gthut* neu non constiL *Circa patlorabi officii* omnes congregationes votorum simplicium suppresserit ob abusu» qui tunc irrepserunt, nihilominus post id temporis a. sedes novas congregationes et instituta votorum simplicium iterum origi permisit, et ad haec usquo tempora quamplurima approbavit. Siquidem cum in omnibus fero locis inimici crucis Christi ordines regulares dcxtiuero coucntur, et catholicam religium-m subvertero «tudeant, multi xelo religionis incerni ingruentibus tot malis obicem parare curarunt, erigenti.·» haec nova instituta, quorum alumni diversis pietatis et cantatis operibu» impedire quaquaversus satagunt, quominus abundet iniquitas ac refrigescat cantas.

IU quidem vora huiusmodi instituta ecclesiae et avili societati valde utilia sunt sivo per sacri ministerii exercitium, sive per christianam juventutis educationem, sive etiam per operam quam assiduo praestant orphanotrophiis, notocomiis, aliisquo publicao beneficentiae domibus, unumquodque iuxta proprias constitutiones: quod quidem hodio per dispersionem religiosorum ubique fere gentium praestari non aequo poterit ab ordinibus regularibus. Id sane in causa fuit, cum e. sedes nova instituta praescriptis salutaribus normis sua apostolica auctoritate munierit, et gratiis spiritualibus cumulaverit.

Et licet ea non accenseantur ordinibus regularibus, sed tantummodo sint societates ecclesiasticae. et congregationes de clero sacculari; attamen quamdam imaginem illorum servant, ac in eorum supplementum posita esse videntur. Quare exemptione a iure communi inducta favore regularium minime gaudent, exceptis privilegiis peculiaribus a s. sedo concessis.

Quapropter in capite 1 schematis, statuitur, domos institutorum virorum (et in capite II domos sororum) sublectas esse debere jurisdictioni ordinarii loci, in quo sunt sitae, exceptis constitutionibus α s. sede approbati», nempe iis omnibus do quibus loquuntur constitutiones, tum quia s. sedes superioritatem in eis approbat, a qua constitutionum observantia dependere debet, no superiorità» ipsa sit nomen vacuum et inane; tum etiam, quia ubi s. sedes munus apposuit, nullus alius ibi so immiscere debet.

' Sew. XXV Regáisr. eap. XVIL
1 XXV dn Regular, cap. X.

Haec imn decisa sunt, et α s. sedis praxi confirmata; nam in literis in forma brevis Benedicti XIV incipientibus *Emanavit nuper* dici 21 ianuarii 17b8 circa controversiam exortam inter archicpiacopum Liinnnum et congregationem Oratorii s. Philippi Neri, propositum fuit inter alia dubium: *„An congregatio sil omnimode subtecta archiepiscopo in modo, forma, assumptis et materiis?4* cui responsum prodiit: *nAffirmative, excepto eius instituto, sive. Hs de quibus loquuntur constitutiones congregationis41.* Et quemadmodum constitutiones fore semper loquuntur de iis quao pertinent ad internum regimen, seu de oeconomica administratione, de electione superiorum, dc alumnorum admissione, ot cetera huiusmodi, ita in his ac similibus ordinarii non debent so ingerere. Id pariter decretum fuit in caut>a *Messanen,* vertente inter patres Oratorii et eiusdem civitatis arcbiepiscopum dio 15 decembris 1826. Extut quoquo praxis s. congregationis Episcoporum et Regularium, quae non modo solet institutu approbare cum clausulo, ut maneant sub iuriedictione episcoporum, salvis constitutionibus; sed etiam, ubi agitur de oeconomico statu vel disciplina alicuius instituti reformanda ac instauranda, solet episcopos in visitatores deputaro; quod profecto ostendit, ordinarios quoad ea, dc quibus agunt constitutiones, acu quoad internum regimen, nullam iurisdictionem habere.

Veruntarnen superiorum auctoritas minimo impedimento est, quominus ordinarii in reliquis omnibus suam exserant iurisdictionem; nam differt superiorum auctoritas ab episcoporum jurisdictione. Ea enim (secluso peculiari privilegio) reducitur ad quamdam euperioritatein. seu ias curandi constitutionum observantiam: e contra iurisdictio episcopalis extenditur etiam ad actus iuridicos, ad dimissorias pro ordinibus, ad criminalia judicia pro delictis communibus, ad approbationem confcssariorum etiam pro ipsis institutis. Unde minus late patet ŝuperiorità institutorum, quam iurisdictio ordinariorum: atquo altera separatim ab altera exerceri potosí, quin una in sua provincia ab alia dependeat. Ex quo fit, ut instituta visitaro possint tam moderatores generales, quam episcopi locale»: illa est visitatio *disciplinaris,* quia ad disciplinam iuxta disposita in constitutionibus pertinet, nec extenditur ad ecclesias recque sacras ad eas pertinentes; alia nempe episcopalis visitatio *iurisdictionalis* est, et extenditur non solum ad ecclesias ac res sacras, sed etiam nd domos atque alumnos institutorum in iis omnibus quao ad fidom, mores, ot sacrorum canonum observantiam referuntur.

Agitur in capito II etiam do exploratione voluntatis puellarum ad habitum et ad professionem admittendmum facienda ab ordinariis, iuxta ea quao decrevit concilium Tridentinum pro ṁonialibus Atquo hace dispositio in approbatione institutorum nuno praescribi semper solet a a. sedo. Extendere quoquo ad haec instituta existimatum est aliam eiusdem concilii Trid. sanctionem de non recipiendis bonis novitiorum, praeter victum, ante professionem, ut libertas nullo modo impediatur, si qui, vol si qua discedere velit ab instituto. Haec enim est Tridentina dispositio: nSod neque ante professionem, excepto victu ot vestitu, novitii vel novitiae illius temporis, quo in probatione ost, quocumque praetextu a parentibus vel propinquis aut curatoribus cius monasterio aliquid ex bonis eiusdem tribuatur, ne hac occasione discedere nequeat, quod totam vel maiorem partem substantiae suae monasterium possideat, neo facile, si discesserit, id recuperare possit. Quin potius praecipit s. synodus sub anathematis poena dantibus et recipientibus, ne boc ullo modo fiat, et ut abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quae sua erant. Quod ut recte fiat, episcopus etiam per censuras ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat!*

Additur, sororum domos subiectaa esse iorisdictioni ordinariorum, etiam quoad visitationem et administrationem, prout cetera monasteria monialium; quia amplior est iurisdictio ordinariorum quoad sanctimoniales, quam quoad religiosos viros; nnm earum monasteria, quao exempta non sunt, subjacent ordinariae episcoporum jurisdiction!; quae sunt exempta, eorum iurisdictioni delegatae; ita ut episcopi ius habeant ca visitandi, ct administrationis rationem singulis annis exigendi etiam n monasteriis exemptis, uti s. sedis delegati, iuxta constitutionem Gregorii XV, quao incipit *Jnscrutabili* § 5. Potiori igitur ratione id dicendum orit de sororibus votorum simplicium, quao exemptione non gaudent, ncc ad veros regulares ordines attinent.

In capite 111 statuitur *primo,* moderatricibus generalibus non amplius licere auferre pecunias a domibus sine expressa licentia ordinariorum; quia passim recursus ad s. sedem pervenerunt, in quibus exponebatur, ipsas moderatrices generales abstulisse a domibus ingentes pecuniae summas, ac reliquisse cos in inopia. Ne igitur aliquod exinde damnum obveniat domibus ipsis, statuitur, ut non amplius id fìat sine licentia ordinarii loci, qui tamen permittere debet apportationem illius pecuniae, quae superest cum provisum fuerit decenti tuitioni sororum carumque domorum; quia moderatrices generales enunciata pecunia opus habent ad providendum universo instituto; ut puta ad novas domos in aliis locis erigendae, vel ad subveniendum aliis familiis ceterarum domorum.

Secundo statuitur, ut moderatrices teneantur quolibet triennio relationem transmittere ud s. sedem super statu totius instituti etiam quoad oeconomicam administrationem ; secus enim independentes evaderent circa administrationem universi instituti, .cuius rationem praeter s. sedem nemini reddere tenentur cum iurisdictio episcopi dioocesani ad ea, quae extra suam dioecesitn fiunt, non extendatur. Haeo obligatio iam imposita reperitur in constitutionibus recentium institutorum : cum autem eadem ratio etiam pro antiquioribus militet, ideo necessitas postulat, ut eadem obligatio ad omnia instituta existentia protendatur, serus moderatrices generales in regimine ct administratione totius instituti nimis independenter agerent.

Tertio tandem, cum nimis ampla sit superiorissarum generalium auctoritas, valde expedit, saltem pro institutis in posterum erigendis, ut ea cohibeatur ad simplicem superioritatem ad instar illius moderatricis Virginum Anglicanorum, do qua loquitur Benedictus XIV in constitutione *Quamvis iusio.* Hoc enim decisum refort: „Eius (nempe superiorissae generalis) auctoritatem coercendam esso ad visitationem, superintendentiam in materia educationis puellarum, translationem virginum de uno in alium locum, accedente debita subordinatione in praedictis ab ordinariis ł̈ocorum. Ita sane cohibita fuit in aliquo ex approbatis institutis, et rea auspicato cessit. Non in omnibus tamen ita factum roperitur. Sed no moderatrices institutorum existontium auctoritate ampliori a s. sedo donatae exturbentur, saltem pro noris institutis erigendis praescribendum erit ut servetur constitutio Benedictina *Quamvis insto.*

i Vid. Collect rari lìitxsrri p·?. 461, ncc non pag. S3.

« See XXV de Regalar. cap cap. 17 *[Uge* 16).

« Seo. XXV eap. 16 de Remi.

Quoad caput IV sciendum est, magnos abusus irrepsisse tam ex manifestatione conscientiae, quao in aliquibus institutis fieri solet a subditis suis «uporiorUsis. quam ex agendi mtiono superiorissarum circa sacramentum poenitentiae ct sacrae eucharistiae; qusndoquu enim nimiam auctoritatem praesertim quoad sacrainentalom confessionem exercent, perscrutantes tempus, quo sororum confessio perdurat, exigentes etiam exprrs«am licentiam, ut sorores ipsae ad confoemriuin po-»t peractam confessionem iterum acceduro poiAint, aliaquc prnetendeutes, quao magis ad munus confessarli quam superiorissao purtinent; ex quibus conscientiarum perturbationem, et anxietatem exoriri etiam cx recursibus ad ·. eodem datis compertum est Relato veru ad manifestationem conscientiae perscrutari etiam solent ea, quao nonnisi uni confessano nianifostenda sunt. Aliquando inventae sunt superiorissao sedentes velati pro sacro tribunali ad instar confessariorum cum puellis genu Hexis ante crucifixum in actu so se accusandi sub praetextu manifestationis conscientiae. Quao et quanta mala oxindo provenerint, nemo ignoraro potest, qui tantisper recolat lunscnismi historiam, et quid egerit eupcriorÌASM instituti Filiarum infantiae cui vulgare nomen *Madama di M-fncLairiili.*

S. sedee pcdutvnfim hunc abusum anforre exiftimavit, principio cohibendo manifestationem conscientiae ad publicae transgressiones constitutionum, et ad progressum in virtutibus; deindo eam reducendo ad actos facultativos, ne subditao cogerentur a superiorissia; sed quia abusus minimo c<-«surunt. tandem ·. sedos in cdondis animadversionibus ad constitutiones congregationis sororum Pauperi Infantis lesu, cuius domus princeps est Aquisgrani in dioccc&i Colonicnsi, anno 186 edixit: wOb graves abusus, qui irrepserunt in manifestatione consejenrise facienda BUpcriortads, eam iu praesens minimo approbat apostolica sedet»; ideoquu in constitutionibus supprimenda ¾L w Qua mobrem expediens videtur eam in concilio omnino supprimendam esso, permittendo tantum accusationem publicam culparum, quao fieri solet in capitulo, ad instar ordinum regularium; et quoniam sino ulla sanctione euponorissao minimo ¾ abstinerent, prout ox per lentia dorct. ab ua iterum exigenda, addita cwt poena ¾rivationi officii et vocis actinio ac passivae.

8ub cadent poena vetitum cat. no impediant «ororibu», quominus libere ad sacram cxhomologesini acceda at.

Et quemadmodum quandoque expediens oso polv«t, ut nliquii soror, vel educanda ob aliquam puIdIram licet levem culpam u sacra communione arcentur, dummodo prudenter id fiat; ne supcriorissar huiu-motli limites Irnn gicdiantur. prncscriptum fuit, ut *phu arqua* circa ea quae respiciunt sscrmn syanxitn non bo immisvennt.

Tandem iti rapito V agitor de dispusitionu concilii l^terunensis sub Itmocentio 111 Nr nimio, a quo prohibitum fuit, no qui» in posterum ob confasionrtn, quae ox nimia religionum divenutalo in ceekriMin Dei redundaro solet, novam aliquam religiam-m inveniat. Itane porro dispositionem etiam ad instituta votorum simphriuni extendi nb paritslriu rationum Suarveiua, ulilquc ductores docentl. Ne tamen aliquod dubium remanent.expediro vi»um est ut id oxpre»Bo declaretur. Quo attain fieri poterit» ut in postorum impediatur, quominus *duplicia* seu *mixta* instituta, quao nempo constant mulieribus et viris sub directione eiusdem superioris generalis erigantur; ex quibus non levia incommoda promanare experientia comprobavit. Similiter, ut non facile approbentur instituta, quao eumdem scopum habent cum aliis: et no plus aequo huiusinodi instituta augeantur.

Tandem praescribitur, domos institutorum existontium nec erigi nec supprimi posso sino ordinariorum consensu, aliisquo non servatis do iuro servandi·.

Proponitur igitur examinandum schema quod sequitur.

StÀrraa tiotutionii tuprr inttitutii votorum simp/ietum.

Do Regularibus..... Seas.....

Quamvis votorum simplicium congregationes seu instituta inter veru» regulares ordine? non connumerentur, quamdam tamen illarum speciem praescierunt, et evangelica perfectionis consilia sequuntur. Eorum alumni dum propriae sanctificationi •ludcnt, utilitati etiam proximorum inserviunt. Ex divorsia autem, quae excreent, pietatis ut caritati· operibus, probu noscitur quantum sint ecclesiao ot societati emolumenti. Nihilominus eum experientia docuerit, nonnullis adhuc M, ut magis constubili•ntur ac perficiantur, indigere» normis ac decía rationibus, nos sacro approbanto concilio quao eo quuntur declaramus atquo statuimus.

Caput 1.

Congregationum scu institutorum virorum, qui vota simplicia omittunt, domus subicctiic sint ordinxriae jurisdictioni episcoporum, exceptis constiturionibus ab apostolica sedo approbatis, nempe dispositionibus quae in eis continentur; ac suivis specialibus privilegiis, si quno eis e. aedes concesserit. Et quemadmodum dispositiones constitutionum potiMimum ad internum regimen referuntur. scilicet ad domorum gubernium, bonorum temporalium adminiatrationem, superiorum ¾lettilo nes, novitiorum admissionem, transgressorum punitiones, ac decretorum ct sententiarum, quae constitutionum observantiam respiciunt, exeeutiones; ita hia, aliisquo similibus ordinarii nullatenus so ac ingerere debeant.

Caput II.

Domus aurorum quao vota simplicia profitentur, licet pertineant ad instituta quao sub regimine moderatricis generalis vel etiam generalis superioris manent, wubiivtnc vint vitati cetera anrictimuniaIiuni inunnstcria, etiam quoad visitationem et udmihtstratiohvm eidem iurisdictioiii ordinarii lori, in quo dnmuv ipsiio reperiuntur. salvis peculiaribus privilegiis ab apostolica sedo concessis. In domibus vero noviltatns nec postulante· ad habitum, nec noviliuo ad professionem admittantur, nisi p.ius earum voluntas ab ordinario diligenter explorata fueril, servatis iis omnibus, quao n concilio Tridentino praescripta sunt pro virginibus ad habitum ct professtonem in monasteriis sanctimonialium admittendisl Atque ut pleno oarumdvm libertati consulamus, saluberrimam Tridentini sanctionem, qua prohibetur, no praeter victum ct vestitum aliquid ex boni? novitiorutn, vel novitiarum unto profesvionem munastcrio detur ab coquo recipiatur, ad instituta votorum himpliciuin ubique locorum existcutium pariter extendimus, ac ub cis omnino Borvari ¾raecipimus

» ¾ux c. L cap. Ut, ct PirhiaK lib ill, lit. 5. babel.
«RaÜn Ht ψΓπ nui mimr reatwdo «l perfcculwn «<^ai pound tx reìichnav, adivqll· merita pruhibuio,
et imUUo wmüH i4 i>u· vitan congtegsüoae»
tait siUmax*

i Se»<. XXV «le Rrgutar. esp. 17.
3 3rt«. XXV »lt ILeguUr. cap. 16.

Caput 111.

Cum moderatrice» generale» ob amplam quam exercent auctoritatem, do domorum pecuniis non »ino Mororum quereli» pro lubitu disponere soleant, non timpliu» cis licebit ubnquc expressa ordinariorum licentia a dornibu» pecunia» auferre: verumtamen ordinarii cis permittant, ut pecuniae, quae provino decenti sororum et propriae domu» tuitioni supersunt, pro instituti necessitato vel utilitato asportare queant. Insuper generale» moderatrices omnium institutorum mulierum, licet nihil statutum ropuriatur in proprii» constitutionibus, tenmiitur quolibet triennio ad ». sedem relationem statu» sui instituti, otium quoad oeconomicam administriiiioncin, trnn-mittero. Earumdem autem auctoritas quoad instituta in posterum erigenda cucrucatur ud visitationem domorum, supremam directionem in eduentiono puellarum, ac translationum surorum cum debitu in praedicti» omnibus Hubiectionn ordinariis locorum, iuxta constitutionem fel. ree. Benedicti XiV praedecessori» nostri, quae incipit *Quamvis iuslo.*

Caput IV.

Et quin etiam nonnullae nupcriorissac domorum potestati» suaü limite» excedunt in ii», quae perlinunt ud manifestationem conscientiae, quae a sui» subditi» ci» fieri nolent, neo non nd liberum carum accessum ad sacrum poenitentiae tribunal, ct ad oudinristieam mensam ; idcirco praefata conscientiae manifestatio, licet in proprii» constitutionibus praescripta inveniatur, omnino abrogata ac suppressit remanent, nec amplius fieri debeat »ub poena in BuperiorÌHsns privationi» officii, uc vocis uctivao ct pa»sivao ipso facto incurrenda; quiu tomen ob id ablatu censeatur eororibu» faculta» culpam contra regulam ad instar ordinum regularium in publico capitulo accusandi ad humilitatis virtutem exercendum. Vetitum quoquo sit «ub eadem privationis poena quibuscuniquo supériorisai», no sui» subditi» ullimodo impediunt, quominus libero nd sacram oxhomologesim accedant. Circa vero sororum ac puollnrum nd sacram ayiiaxim acceseum non plue nequo Huporioriasau so immisceant.

Caput V.

Dispositioni inhaerente» eoncilii Lateranensi» quod sub Innocentio III prohibuit nc quis in posterum ob confuaionom quno ox nimia religionum diversitate in ecclesiam Dei redundaro solet, novam aliquam religionem inveniunt, hanc ipMtn dispositionem servari volumus etiam quoad instituta votorum simplicium tam virorum, quilín mulierum, no inconsulta ». sede novum aliquod institutum origntur Quod vero >puctnt nd instituta iam existantia et nb apostolica «odo approbata vol in postorum approbanda nulla domu» erigi, nut supprimi valent sino rnnsonsu proprii ordinarii aliisque non servati» du iuro survendis.

Caput VI.

Licet in praofnti» institutis prnosortirn rccentioribu» observantia perfectae vitae communis ut plurimum vigent, tamen no in posterum remitti ct in desuetudinem nbirc contingat, praecipimus ut vita communis perfecta omnino eervotur. Quod »i in nltqiio instituto ea «tatuia non sit, superiore» pro viribus curaro debeant ut quamprimum introducatur.

Haec volnniu» atquo mandamus con<tit. apostolicii·, ct cuiuBvis instituti etiam tarati», et a ». sedo A approbati», privilegiis, aliieque contrariis quibuscumque non obstantibus.

17.

Schema constitutionis do spiritualibus exercitiis, sacris recessibus, ct domibus rccollcctlonis.

Praenotanda.

Gravissimam religiosus sutu» obligationem oecumfort tria vota obedientiae, paupertati», ct castitati» adimplendi. Quare hic status eam exigit in regularibus virtutem, ut ipsi evangelicao perfectioni» in eo voluti formam exhibeant, ac vitao sanctimonia fidele» populos indesinenter aedificent. Undo ad hunc statum amplectendum non modo necessaria est divina vocatiu, sed etiam requiritur, ut regulares animati vint observantiae ac disciplinae spiritu iuxta proprium cuiusquo institutum, ac in sui ipania nbnugationo voluti in holocausto, quod B Deo iu religiosa proiettaionu obtulerunt, lubcnli animo ac fideliter u-»que in finem perseverent.

Huc profecto redeunt coiintiiutiouc» de regularibus, quiic hactenus in ho ocvumcnico concilio latae sunt pro disciplina et obsurvaniia con-tabilicuda ac instauranda. Sed quoniam neque qui plantat, nequo qui rigat, erd qui incrementum dut Deu», haec omnia elargiri suu gratin potest; idcirco in concilio occunienico expedire nunc visum est aliquid innuero circa spirituali praesidia, quibus regulares ad epirituin suae sanctae vocationis, observantiae, uc disciplinae renovandum uc fovendum sedulo utantur.

Quapropter regulares ipsi excitantur ad orationem, nd loctionmn librorum spiritualium, ud «aeramentorum frequentiam, ad silentium; atquo eis quotidiana meditatio, nc spiritualia quotannis exercitia praescribuntur. Commendantur quoquo eis sacri recensu», quibus religiosi aliqua dio cuiuslibet mensis, sepositi» aliis occupationibus ad spiritualia cacle?tiaquc cogitanda singillatim se impensius recolligant. Tandem decernitur, ut domus roeollocctionis in ordinibus ubi urectau reperiuntur. serventur; ct dummopvro commendatur, ut in ordinibus in quibus non habentur, quamprimum fieri poterit constituuntur. Satia enim experientia docet, quantum liuiusmodi domu» ruculleetionis conducant ad vocntionis spiritum excitandum, et renovaudum, ac ud perfectionem facilius assequendam.

Ncque enim recollcctionia domus post vitae perfectae communis instaurationem in «iuguli» religioni» domibus supervacanea censendae erunt; quandoquidem vita perfecta communis ud paupertati» votum diligentius observandum poti-simuni per »o fertur; dum recollection domus praeter pauperlatis et vitae communie observantiam, ad hoc maximo institutae sunt, ut qui vult magis ab-rondite in Christo vivere. ae in ferventiori» spiritu» exercitationibus, et mortificationis nctibus versari, id fnciliiiit in hiero domibus «ncqui poult.

Quibus ita im so habentibus examinandum patribus, quod sequitur, schema proponitur.

PtMS *episcopus servus servorum Dei «nero appratente concilio ad perpetimm rei memoriam.*

Do spiritualibus exercitii», eteri» recessibu», ct domibus rccollcetioni».

Cum vita regularium in »ui ipriu· abnegation mundiquu contemptu, vcluti in l»olornu-to cuns -tat, ii proptorea nd religiosam porfertiuncm ita tendere debent, ut prae ceteris ·turulo mortui vitam agant absconditam cum Christo in Deo. Christi igitur imitatorr» sint sport· evangelica paupertatm. obodientiae, et castitatis cot -iliis - hinnit acia·. Ii»>ri charismata aemulantes ático ut e irne Mortificati, vivificati autem «pirita, humile- cipao u x MIm sut.

' Coarit Latrranrn sub hmoc-nli·· I|| nimta.

ȹbediente modestos, sobrios, caritate ferventes, moribus et disciplinae observantia irreprehensibiles, ac tales denique, quales esse decet, quibus mundus crucifixus est, et ipsi mundo.

Qnne quidem ut fideliter impleantur, et spiritus mortificationis in eis excitetur ac foveatur, nos, sacro approbante concilio, religiosis omnibus vehementer inculcamus, ut iugiter apud Deum orationibus ct obsecrationibus instent; in spiritualium librorum ac praesertim divinarum Scripturarum lectionibus exerceantur; conscientiam saepe discutiant, sacramenta crebro suscipiant, ac silentium, quod religiosas domos tantopere decet, iuxta propria instituta sedulo intra claustra servent.

Et quoniam ire nequeunt do virtute in virtutem, nisi ascensiones in cordo suo disponant, ideo volumus atque praecipimus, ut in singulis religiosis domibus tam virorum, quam mulierum quotidie meditatio fiat servato modo in propriis constitutionibus praescripto; atque ab omnibus utriusque sexus religiosis spiritualia quotannis exercitia per decem saltem dies continuos peragantur: quo sane tempore animum ad aeternae salutis ac propriae perfectionis negotium intendant. Eos insuper exhortamur, ut. quoad fieri poterit, per unum diem quolibet mense, sepositis omnibus aliis occupationibus, ad spiritualia caelcstiaque cogitanda singillatim se impensius recolligant, ut Dei vocem, qui ad cor in solitudine loquitur, humiliter audiant

Ut nutem religiosi, qai severioris vitae rationem inire cupiunt voti compotes fierent, in aliquibus ordinibus atquo institutis, domus, uti nuncupant, rocollectioDis erectae fuerunt. Qoantae vero utilitatis sint: huiusmodi domus ad sanctae vocationis spiritum servandum atque excitandum, e: ad perfectionem facilius assequendam, iam testo experientia saris innotuit. Qaamobrcm mandamus, ut,ubi erectae recollcctionis domus roperiuntur, omnino serventur: et summopere commendamus, ut in illis ordinibus ot institutis, in quibus adhuc non extant, quantum fieri poterit, quamprimum constituantur: atque in eas religiosi, tum qui magis absconditae vitae gener: *zq* manciparo, tum qui amissum sanctae vocation;.·· spiritum recuperare ¿ariderant, a superioribus admittantur.

Ceterum meminerint religiosi, quibus obligationibus eo votis obstrinxerint: ac digno ambulent vocatione qua vocati sunt, cum omni humilitata et mansuetudine, cum patientia supportantes invicem in caritate, solliciti servare unitatem spiritus iu rinculo pacis.

18.

Scii»'tua constitutionis de privilegiis pfnesrrtim regiilariuni.

Praenotanda.

Praeter exemptionem, qua legitime ab antiquo gaudent regulares, quaeque a summis pontificibus et conciliis in ecclesiae bonum eie concessa est; et a concilio otiam Tridentino nsserta, ot confirmata fuit, alia quoque privilegia, indulta, ct facultates ordines religiosi pro temporum adiunctis sivo directe, sive per communicationem conscquuti eunt. Verum cum, prout accidero solet, tractu temporis niais excreverint, ct ob immutatas rorum ac temporum ȼonditione fortasse n«»n amplius omnia expediebant, sacrosanctam concilium Tridcntinum nonnulla revocavit: quod deinde a Romanis pontificibus pariter factum est. At vero aliqui scriptorn cirea revocationem nonnullorum privilegiorum quaestiones, et dubia in modium protulerunt, quasi a concilio adhibitae minime faennt clausulae sufficiente· ad revocationem iuxta regulas inris rovers A inducendam; si enim excipias (inquiunt) decreta sees. XXV de refor. Regul., quao speciali clausula derogatoria in cap. XXII munita fuerunt, alia nonnisi aliquam generalem clausulam praeseferunt: quin immo in dicto cap. XXII mentio minimo facta fuit do privilegiis in *corpore* iuris *elautu,* quae speciali clausula derogatoria indigent. Hinc factum est, ut ipsi asserunt, aliqua privilegia non fuisse a Tridentino sublata, licet eius decretis adversentur. Dubitationes circa privilegia ortao etiam sunt ex induito, quo regulares fruuntur oa acquirendi, uti aiunt, *per communicationem,* ita ut statini ac alicui ordini gratia, vel indultum etiam ob speciales rationes concessum fuerit, generatim sino ulla exceptione aliis omnibus ordinibus communicatum osse conclamarent, minimo animadvertentes non omnia privilegia per communicationem acquiri posse. Quapropter confusionem bac super ro exor- B tam esso omnibus patet, quin regulares in praxi pedem in tuto ponera possint, dum aliqui asserunt quod alii denegant Hinc necessarium visum est de privilegiis regularium summatim agere, et normam aliquam in genere tradere, et deindu ad quaedam particularia privilegia examinanda descendere.

Porro probati auctores, ct praesertim Fagnanusl postquam rem scite perpenderit, docet: "Concludendum est igitur per dispositionem concilii generalis indistincte censeri sublata decreta contraria antiquorum conciliorum, licet de illis mentio facta non fuerit. Et hanc sententiam alias probavit s. congregatio Concilii"; et paolo post prosequitur: rQuod vero spectat ad privilegia, multo magis debet cenjcri dorogatum insertis in corporo iuris, quam non insertis, cum de iia in legislatore ignorantia praesumi non p̈ossit. Hanc Fagnani doo- C trinam approbavit benedictus XIV's scribens: „Nihil autem valu ea, quae α quibusdam promovetur assertio, videlicet, concilium privilegio de quo agitur minimo derogasse, eo quod illud in corpore iuris inclusum sit: etenim sacrum concilium iis etiam derogare privilegiis consuerit, quao *in corpore iuris* inclusa sunt, nullam etiam do iis expressam mentionem faciendo, sed simpliciter aliquid contrarium ipsis determinando, generali adircta ad contraria derogatione, quemadmodum celebris praesul Fagnonua in cap. *Nonnulli de Rescriptis* amplo demonȁtrat Non desunt aliqui qui putant aliqua privilegia revocata, esso pro foro externo ad perturbationes evitandas, sed pro foro inferno sarta teclnquo remanere; quae opinio nullo fulcitur fundamento, et summopere inservit ad revocationis vim infirmandam: hinc Gregorius XV in const, incipiente *Romanus pontifex* ct Clemens XII in const pariter incipiente *Romanus pontifrx* existimarunt ad hasce cavillationes praecidendas de utroque foro mentionem facere. Hisce principiis inhaerentes primum caput constitutionis concinnatum est, declarando revocata esse privilegia Tridentino concilio antiquiora, etiam in *corpore iuris* clausa, quae decretis eiusdem concilii adversantur, quamvis ea specialem derogationem non praescierant, firma tamen declarantur privilegia quae certa formo, et modo post concilium Tridcntinum a summis pontificibus concesso fuerint, et ab eis, corumque successoribus non sint revocata; nam post concilium Tridcntinum s. Pius V plura privilegia iam revocata regularibus restituit, aliaquo concessit; sed Gregorius XIII' ea penitus obrogavit, et ad terminos iuris communis, et concilii Tridentini reduxit. Quod

i In cap. ΛσηηηΠi ηηπ. 37 rjb. tiL *de Rricripfit.*
« Id eacydlca incipienti *Magno* | 30 dita die U innii 1751.
> Const. *In tanta* wnb die 23 martil 1573.

pariter ab aliis summis pontificibus factum est, et praesertim a Clemente XIIl, qui privilegia α Benedicto XIII pluribus constitutionibus concessa penitus revocavit.

Insuper cum vivae vocis oracula ut plurimum incerta lint, nec salis constet de mente summi pontificis, et a partibus, quao interesso habent, proferantur, ot per ea plura concessa asserantur, quae decretis sacri concilii Tridentini contraria sunt, prnclnudati sumini pontifices Gregorius XV· et Clemens XII in citatis constitutionibus pro utroque foro ca abrogarunt in dicto primo capite schematis revocatio nd omnia vivan vocis oracula huc usque impetrata ob expositu» causas extenditur.

Etiam ex induito acquirendi privilegia per *communicationem* plura incommoda, ot dubia oriuntur: nonnulla enim privilegia alicui ordini, non vero aliis convenire possunt. Deinde dubitationes oriuntur utrum hoc, vel illud privilegium per communicationcm concessum intclligatur. Hac de causa proponitur, ut saltem pro futuro indultum acquirendi privilegia *per communicationem* expresso abrogetur. Et deinde traditur norma circa interpretationem privilegiorum, quae regulares per com munication em vel per generalem concessionem iam obtinuerunt. Haec norma n probatis auctoribus desumpta est. Pignatellus[1] expresse docet: pPrivilegia, quao sunt speciali nota digna, non veniunt sub generali communicatione privilegiorum. Privilegia, quae raro conceduntur, non veniunt sub generali communicatione/ Et Monaccl liu»[3] exceptiones, quas tradunt canonistno, sub hac formula complectitur, nempe: BPrivilegia, quae involvunt praeiudicium tertio, vel sunt aliis onerosa, nut speciali notu digna, vel quae raro conceduntur, vel demum iurisdictionis ordinariae episcoporum sunt laesiva, non conferuntur per solani communi· cationom, sed indigent speciali et expressa concessione, non obstante quod communicatio habeat clausulas praegnantes[4].

Quao etiam locum habent ia concessionibus, quas *ad instar* appellant, scilicet quando sancta sedea in concessione non exprimit in specie privilegia, quae impertitur, sed concedit alicui instituto privilegia ad instar alterius instituti, quod pro congregationibus votorum simplicium et aliarum aliquando factum esi. Cum autem hic concessionis modus cumularo possit in uno plurium institutorum privilegia, statuendum proponitur non communicari nisi privilegia directo et nominatim concessa instituto, ad cuius instar communicatio conceditur.

Tandem cum in interpretatione privilegiorum plura a nonnullis scriptoribus inconsulto asserta reperinntur, admonentur regulares, ut iis tantum privilegiis, ct facultatibus uti valeant, quao firmo solidoquc fundamento innixa reperiuntur.

A generalibus nd particularia gradum facientes, omne norunt concilium Tridcntinum scss.V cap. II do Ref. statuisse regulares, postquam ipsi α suis superioribus fuerint approbati ad praedicationem, patero debero ab episcopo pro ecclesiis suis benedictionem, ct pro aliis ecclesiis licentiam -.-ct super exortis dubiis a Gregorio XV ct Clemente X1 declarationes editos css<\ Ut linee omnia statuta revera observentur, ct no dubiis locus remaneat, contrario privilegia revocantur, ct conciliaris dispositio explícito extenditur ad praedicationem quae extra ecclesias aliquando fit; nonnulli enim docent non requiri episcopi licentiam quando verbum Dei extra ecclesiam verbi gratia in plateis annuntiatur, eo quod concilium Tridcntinum de ecclesiis tantum loquutum fuerit.

In memoriam quoquo revocatur diipositio concilii Tridentini cap. XV seas. XXIII *de Ref.* nempe nNullum (presbyterum) etiam regularem posse confessiones saecularium etiam sacerdotum ăŭdire sino approbatione episcopi, et omnia privilegia etiam post ipsum concilium hac super re concessa revocantur: et declaratur approbationem episcopi non esso simplex testimonium idoneitatis, prout nonnulli asserunt; sed per cam ab episcopis iurisdictioDcm conferri1.

Circa privilegia absolvendi a censuris s. sedi reservatis iam provisum est per constiL sanctitatis suae incipieo. *Apostulieae sedis moderationi* nuper oditam. Plura alia privilegia regulares habero autumant etiam in excipiendis saecularium confossionibus circo vota, iuramenta, impedimenta matrimonii, ct alia huiusmodi, nquao ex iis privilegiis, ut docci Łczzana referri solent ab aliquibus auctoribus pro confessoriis regularibus, non esse solida, vel quia obscura, vel quia vivae vocis oraculo concessa fuerunt®. Verum nimis arduum esset de singulis in concilio agero; quapropter praecipitur, ut infra annum ab absoluto concilio ad apostolicam sedem deferantur, iis omnino expunctis, atquo deletis, quuc revocata sunt

Quod vero spectat ad privilegia personalia, quae religiosi particulares obtinuerunt, eadem sublata declarantur in iis, quao obedientiae, disciplinae, et observuntiae regulari, ac vitao communi conformia non sint.

Tandem instituta, in quibus vota simplicia tantum emittuntur, aliacquo piae congregationes licet privilegiis regularium non gaudeant, tamen aliquibus per concessiones sive directas sivo *ad instar* fruuntur; idcoquo quae circa revocationem, ot interpretationem privilegiorum praescripta sunt, quantum ad ens spectat, extensa declarantur.

Appobitno sunt clausulno derogatoriae satis amplio ad omno removendum effugium, quao clausulae ad omnes constitutiones quoad regulares in concilio Vaticano edicas extensae sunt, prout a concilio Tridentino factum est cap. XXII som. XXV de IL-guhir

Quibus praemissis sequens schema patrum examini proponitur.

Pius cpiscopui servus sei vorum Dei sacro approbante concilio ad perpetuam rei memonam.

De privilegiis praesertim regularium.

Ordines regulares non solum gaudent exemptiono. sed alia ctinm ccnsecuti sunt privilegia, tum ut religiosi facilius sua munera obirent, tum ut fructuosius in animarum salutem incumberent, tum denique ut praemio pro susceptis in ecclesiae utilitatem laboribus afficerentur. Verum «im privilegio tractu temporie aliquantenus esct'verint. nonnulla, inspectis etiam temporum conditionibus, praesertim α concilio Tridentino, oc deindo a Romanis pontificibus praedecessoribus nostris revocata fuerunt. Sed quia multiplices dubitationes super iisdem prhilegiis exortae sunt, nos, ut eas auferamus, sacro approbante concilio, haec decernimus atque statuimus.

Caput L

Omnia et singula regularium privilegia Tridentino concilio antiquiora, sivo in corpore iuris sint

' Const, inripicnti */torna**» pontifex* 29 mirti! 1739.
s Tom. X eonwlt I, n. 32 H 33.
i Formol. kc»l. pr*eL *Suyplem.* 108, B. 444
* CcmtL *Iηκτvlabili.*

» Vidt Bcstd XIV dr Awe lib IX esf XVI H 7 d ft; sec bob ‹ elle. 1. card Blsrarri yar. MI
: SnmB Rrcnlsr. Utu. 2. A7, a 22.

clausa, sire non inserta, quibuscumquo ordinibus, congregationibus, societatibus, ct institutis concessa reperiontur, ubi ea decretis eiusdem concilii Tridentini adversentur, penitus revocata esso tam pro foro interno, quam pro extorno declaramus, atque decernimus, quamvis eadem decreta specialem privilegiis derogationem haud praeseferant, nec in cis de contrariis consuetudinibus abrogandis mentio fiat In hac tamen dispositione minimo comprehendi intclligimus privilegia, quao post concilium Tridentinum a Romanis pontificibus certo modo ac forma concessa fuerunt; dummodo postea a praedecessoribus nostris, vel a uobi» praesertim in hoc Vaticano concilio etiam sine speciali derogatione revocata non sint. Insuper ♥otigli ₱raciiev nostrorum GregoriiXY1, Urbani VIIIs, et €lementi XIIs inhaerentes, omnia et singula privilegia, facultate·. ct indulta vivae vocis oraculo cuicumque ordini, congrcgationi, societati, ct instituto huc ₫oe imperdis, pariter pro foro interno et externo revocamus.

Caput II.

Cum privilegia, quao uni religioni concessa sunt, ad alios quoque religiones per communicationem extensa habeantur, ex eo potissimum factum eat, ut illa pazim cumularentur, ac ex eorum multitudine dubia orirentur. Nos igitur maxime cupientes, ut in posterum ₱rivilegii congrui sint limites, modum ipsum ea acquirendi per communicationem quoad futurum omnino abrogamus.

Quo vero certa nonna habeatur circa ea, quae iam regulares utriusquo ₭exu obtinuerunt, deckramus, in communicatione, vel generali codccmìodo haud intrlligi comprehensa privilegia, quae aliemos prueiudicium involvunt, aut sunt aliis onerosa. vel quae raro conceduntur, aut iurisdictionem ordinariam episcoporum laedunt, etsi clausulis, uti aiunt, praegnantibus muniantur. Pro istis enim specialis, expressa, ac directa conciario requiritur.

Hanc declarationem extensam volumui etiam ad privilegia, quae concaduntur ad instar alicuius religionis vel instituti: ac decernimus per huiusmodi concessiones acquiri dumdaxat privilegia dircele et nominatim concessa illi ordini, congregationi, societati, vel instituto, cuius privilegio alteri cum enunciata clausula *ad initor* concedentur, vel concessa inveniantur.

Ceterum cnm in privilegiorum interpretationo a nonnullis plura congesta reperiantur. declaramus, regulares iis tantam privilegiis, induitis, ct facultatibus uti posse, quae firmo solidoque fundamento nituntur.

Caput 111.

Gradum a generalibus ad particularia facientes, confirmamus, ct innovamus quae pro regularibus, eirea praedicationem verbi Dei statuerunt concilium Tridentinum cap. II «cm. V *de Reform.'* Gregorius XV const. *Inscrutabili,* ct Clemens X const. Superna, sivo praedicatio in ecclesiis, sivo extra illas fiat; eaquo omnia servari districte mandamus ab omnibus regularibus cuiuscurnquo ordinis, congregationis, societatis, ct instituti, quin eis ullo modo suffragentur quaevis privilegia etiam in corpore iuris clausa ct post concilium Tridentinum concessa, quibus derogamus ac derogatum esso volumus.

Caput IV.

Confirmaron·, et. quatenus opus iit, ₱nnovumu revocationem omnium privilegiorum etiam postconcilium Tridentinum concessorum, quae contraria sint dispositioni cap. XV ersi. XXIII concilii Tridentini, qua statuitur, nullum presbyterum, etiam regularem, posse confessione? saccularium etiam sacerdotum audire, nisi approbationem ab episcopis obtinuerit. Quin immo decernimus, talem approbationem cs^o actum, per quem regulare? ipsi iurisdictionem ab episcopis accipiunt ud audiendas saecularium confessione?: ac episcopus eamdom potestatem habere in confessano· regulares quoad excipiendas €onfeziono saecularium, quam habent in ipsos c<>ufes<Mirios saeculares; ita ut eia licentiam quoad tempus, locum, ct personas coarctarr, cuaque. ctiam«i sine ulla limitatione approbaverint, ad oxamm revocare, et ab audiendis saecularium etiam sacerdotum cunfcMUoiibua suspendero, ac repellere, si ita in Domino revera uret ssarium rs.-<» iudicaverini, libere valeant. Attamen facultatem confeaBaione audiendi omnibu· simul unius conventus regularibus adimere episcopi inconsulta s. aede haud poterunt. Meminerint vero confessarli regularos, eis omnino interdictum caso sarculares etiam cloricos noa obstante quocumque privilegio absolvero α casibus, et cen?un», quas ordinarii sibi reservaverint, nequo hanc absolvendi a praedictis casibus, ct erniari? facultatem comprehendi in quacumquo generali concessione, nisi de ea expressa mentio fiat, Insuper regulares omne· sciant, quoad facultates et indulta absolvendi a casibus, et censuris a. sedi ₱eservati etiam quoad ipsos a nobis provisum esse per constitutionem incipientem zfpos/o-*licae sedis moderationi* nuper editam.

Caput V.

Insuper revocamus quodeumque privilegium regularibus etiam po»t concilium Tridentinum quovis modo concessum administrandi saecularibus etiam €lorici extra casum necessitatis sacramentum extremae ₫nctioni aut eucharistiae per viaticum aboque parochi licentia; ncc non indulta quoad ₴anctimoniale sanctissimum Christi corpus intra chorum, vel septa monasterii conservandi ₱.

Caput VI.

Quoniam v<ro multis aliis privilegiis regulares uti posse putant praesertim quoad facultates dispensandi super irregularitatibus, votis, ac super aliis huiusmodi. omnes nuperiores generales etiam institutorum in quibus tantum vota simplicia emittuntur, ct aliarum piarum congregationum, quocumque iidem superiores nomine appellentur, huic apostolicac sedi infra anuum ab absoluto concilio exponere debeant privilegia tam generalia, quam particularia, quibus propriae religiones sivo quoad ₴uo subditos, sivo quoad sacculares potiri existimaverint, omnino tamen expunctis ot deletis iis, quao n sacro concilio Tridentino, α Romanis pontificibus, et a nobis revocata eunt. Ipsa vero apostolica sedes super privilegiis, quao abrogata adhuc non eunt, decernet quod opportunum existimabit.

Caput VII.

Privilegia vero personalia, quae religiosi particulares obtinuerunt, rublata intelligantur in iis, quae obedientiae. disciplinae, ut observantiae regulari, ac vitae communi conformia non sunt.

Caput VIII.

Omnia quan in hac constitutione praefinita quoad revocationem et interpretationem privilegiorum inveniuntur, extundimus etiam ad iobtituia

* Ronaniu *ptdifrx* 2 ialii ISS3.

s C Ht *Alin· idicii rfC9Tdat»- n·^* 21» decembris 1631; et alia vertis listan ltw^pirn. tub dato 11 aprili· Ig35.

1 K«tk *¡towxntLt* 28 febraani ΠA3

» Cone. Tnd. se«e. XXV de Regni, cap X.

votorum simplicium aliasquo piae congregationes, a si quao privilegia ipsa instituta, ot congregationes ex speciali induito obtinuerint.

Haec volumus atque mandamus, non obstantibus constitutionibus apostolicis sive generalibus, sivo specialibus, etiam in universalibus, provincialibus, et synodalibus conciliis oditis, neo non ordinationibus, regulis, statutis, et consuetudinibus otium immomorabilibus cuiusque ordinis etiam mondicautium, congregationis, societatis, ot instituti, iuramonto quoquo, confirmatiouo apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis, ct induitis etiam in corpore iuria clausis, et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, innovatis, quamvis specifica, ot individua mentione dignis, quibus omnibus, et singulis illorum tenoribus praesentibus pro insertis habentes ad praemissorum effectum, specialiter ct expresse derogamus, cetcrisquo contrariis quibuscumque. Et hanc derogatoriam ad omnes constitutiones, quao in hoc Vaticano generali concilio quoad regulares, aliosque religiosos quoscumque edita fuerint, extendimus, ac extensam osse declaramus.

V.

HC1IEMATA CONSTITUTIONUM DE REBUS POLIT1CO-ECCLESIASTIOIS.

1.

Decretum tie verbi Dei praedicatione et instructioni' religioni libere exercenda.

Praenotanda.

In perquirendis ct stabiliendis iis, quae ad genuinam inter utramquo potextnlcm rutionem spectant, commissioni politico - ecclesiasticae auto omnia hoc incumbebat, ut ecclesiali plenam perfectumque aulunomiam in exercendo magisterio suo assereret ct tueretur. Hoc autem fiori non potest, nisi omnis ingerentia civilia potestatis in hoo exercitium tanquam indebita rejiciatur, in qua tanto plus periculi apparet, quod a libera verbi divini praedicatione ot instructione religiosa omnis libera actio ecclesiau incipit, ct insuper salus populorum tanquam a radico ot fundamento non purum dependet

Verum nomo est, quem lateat, plurima hac nostra praesertim aetate tentata fuisso ad libertatem illam necessariam in praedicando verbo divino et instructione religiosa restringendam sive legibus iniusto et usurpatorio conditis, sivo via facti violentiis contra ecclesiasticos viros procedendo, qui intrepido ot sino respectu humano veritatem Christianam traderent. Statuentes onim quoddam ius supremum inhaerens laicali potestati invigilandi pro omnimoda saluto publica, et sub praetextu ne quid contra pacem civium quoad fidem diversa confitontium fiat, summi moderatores rcrumpublicarum non dubitarunt odictu proponere, quao vel materium praodicandi attingunt (ex. gr. prohibendo no do quaestionibus controversis tractetur), vel personas praedicatorum ox. gr. excludendo familias religiosas, vrl tempus ct locum praedicationis ex. gr. prohibendo, ne diebus fcrialibus praedicetur, vel no sub diu. Et quoad instructionem religiosam iidem sui iuris caso censebant, non solum statuero tempus, quo catcchismus tradendus cswet, sed iam catechismos ipsos etsi non praescribere ct approbaro, tamen propria auctoritate in scholas inducere, nec non examino puerorum do robus nd religionem pertinentibus instituero. Denique constat non raro evenivo et evenire, ut praedicatores, qui in exercendo ministerio suo cum aliqua libertate agunt, coram tribunalibus civilibus vocentur, manuscripts sua tradoro, inquisitiones indignas subirò cogantur ex sententia iudicum laicorum, et secundum leges saepo in hunc specialem finem conditas poenis mulctisquo afficiantur.

Quao cum ita sint, necessarium ct valdo opportunum videbatur, ut voto exarato do statu rei in diversis orbis christiani regionibus quoad hanc materiam vigente, decretum proponeretur do verbi Dei praedicatione et instructione religiosa libero exercenda. Non solum onim constabat consultoribus ex cognitione modernae legislationis pacno ubique terrarum introductae, iniustitiani illam, qua ecclesia libertate sua nativa et divinitus collabi B veritatem christianam praedicandi ct docendi privata est, pacno universalem caso, sed etiam in hoc conveniebant, iniusta leges, actioncsquo huc spectanto quamvis secundum temporum ot locorum varietatem diversas, communi tamen falso isti principio inniti do suprema potestatis civilis supra ecclesiam tam legislativa quam administrative auctoritate. Insuper tristissimos offectus perpendendos caso censebant, qui ex hac ingerentia civilis auctoritatis indubitanter enascuntur: despectio auctoritatis ecclesiasticae, ct contemptus cleri, vilipendio verbi divini, labefactatio fidei et corruptio morum.

His praemissis facile videtur, quibus motivi· et rationibus innitatur sequens forma decreti, quae, ne nimis generaliter materiam suam tractet sicquo practico valoro destituatur, pronuntiato solemniter iure divino ecclesiasticae solum auctoritati proprio 0 doctrinam christianam praedicandi diversas maximi momenti usurpationes civilis potestatis nominatim perstringit, et episcopis gravissimum suum officium inculcat, ut non minus fortiter quam prudenter pro tuenda hac libertatis ecclesiasticae parte laborent, no. ut dicit Apostolus, „verbum Doi sit ǎlligatum 4; non solum resistendo omnibus abusibus a guberniis civilibus contra libertatem praedicationis et instructionis christianae attentatis, cosque pro posse derogando, ita ut ab ipsis unico pendent, statuere, quid, et quomodo, et α quibus praedicandum et cntcchizandum sit; sed etiam defendendo sacerdotes propter recto administratum verbum Dei vexatos.

Sequitur decretum.

lesus Christus. Filius Dei, priusquam ad caelum ascenderet, apostolos, atquo in eorum persona futuros etiam ccclesiuc pastores alloquvns, ea protulit memoranda verba: rData est mihi omnis potestas in caelo et in terra; euntes in mundum universum, praedicato ovangclium omni creaturae, docentes eas servaro omnia quaecumquo mandavi vobis. Et occo ego vobiscum sum omnibus diebus usque nd consumationem sacculi-1. Attamen quaedam huius sacculi potestates istud ecclcaiao magisterium nutui, ac imperio suo subiicero arbitrantur, ot vi propria abutontes do Christiana doctrina tradendo, deque verbi Dei praedicatione edicta proponere atque examen ct iudicinm instituere, libros pro religiosa instructione sivo prohibere, alve adprobare, sivo otiam in scholas tamquam normam inducere, ot sacris ecclesiae ministris, qui pro Christo hoc munere funguntur, leges imponere, immo et poenas temero audent irrogare. Itaque oecumenica synodus huic tam manifestao tamque

1 itatth. cap. 28, v. 19. »0. et Mare. e. 15. v. 15.

M·

gravi iniuriae, quantum ab ea fieri possit, obviam ire cupiens, hortatur episcopos omni studio ac contentione curare, ut magisterium sibi a Christo concreditum in tota sua libertate conservent, et ne idcirco a nemine, vel potentissimo, minima ea parte laedi patiantur. Meminerint ergo ad se tantummodo ius ot officium pertinere quo statuant, qua rationo et methodo, quo tempore et loco pueri in fidei rudimentis edoceantur, a quibus ad pietatem, omneque religionis exercitium informentur, ot quinam catechismi aliique libri in eorum cius generis iuhtitutionem adhibeantur, et pariter a quibus ct quoties populus ehristianus ot doctrina religionis erudiatur, spiritualibus exercitiis sacrisquo missionibus in fide magis mugisque confirmetur, atque bonis moribus imbuatur, et quas denique materias tractare, quemque modum servare ii dobeant qui praedicationis munus exercent. Cum vero ea decreto concilii Tridentinil praedicatio verbi Dei nulli permittenda nisi quem ipsi norunt, caveant ne indignitatis et potestatis episcopali· detrimentum ii quos ab utroque clero, seu ex propria sou cx altera dioecesi elegerint, arbitratu laicalis potestatis repellantur.

Quamvis agitur in hisce ecclesiae iuribus tuendis maxima opus habeant prudentia, fortiter tamen, ai neeexsum fuerit, in Domino resistant, ct ab humano quodam respectu permoti vexatum nullum sacerdotem sino defensione relinquant.

2.

Decretam de libere exercenda ecclesiae potestate.

Cum potestas ecclesiae, quam Christus Dominus suo sanguine fundavit1, ex ordinatione divina, et canonicis sanctionibus omnimoda gaudeat libertate, cumque propterea in edendis fidei decretis, nrenon io promulgandis sivo Romanorum pontificum bullis ot constitutionibus, sive pastoralibus episcoporum literis, sivo in suis exrquendis iudicialibus sententiis, sive denique in aliis quibuscumque ecclesiasticis ordinationibus evulgandis nulli saeculari auctoritati obnoxia sit, sacro approbante concilio, omnw dominici gregis pastores vehementer admonemus, no ipsi, quibas docendi munus est demandatum, quod allinei ad *Reymm placitum* quantum fieri possit, fideles ignorantia laborare, erruribusque liallucinari sinant; no, qui alios in sua institio confovent1, civilibus guberniis ad illud lege ndscrcnduin. ansam dissimulando praebeant; no denique, id semel ausu temerario adiudicatum. silentio oxepiant Error enim, cui non resistitur. adprobatur4 Caetorum si sanctae Romanao dk, evenientibus casibus ot necessitatibus, de huiusmodi iurium exercitio principibus civitatum sub quibusdam peculiaribus conditionibus quid relaxare visum fuerit, rurent ne quis, l eius obsequens benignitati, id ceu imperii rosicatati *mentialiter* inhaerens unquam agnoscat Secus namque ecclesia, quam Christus voluit esso dominam. efficeretur ancilla1.

Praeterea probe dignoscentes maxima bona,quao ab ecclesiae libertate, et mala gravissima, quao ab eius servitute dimanant, omni commendatione dignos eos principes esso decernimus, qui f beram omnem ecclesiae actionem relinquere, atque adeo devotum submittere studerent obsequium. E contra, canonicas confirmantes poenas adversus ecclesiasticae ⁻"t 8m.V

• Cwe. Bptaiasm.

• Decr. 1. TIL X. cap. 3.

• Ftftx IU, disk 83. esp Xrror. (In loe. dL, non ¥elici sed losocrotiì verba nsL quae tero eadem leguntur sub Felicis •omine e. V», C. II, qo. 7.]

• OoiWaM VintoeintMW opuse. VI. pag. »0. ediL 8Ir-mcod. 1510.

A libertatis violatores irrogatas, eos gravissimo reprehendimus, qui, aut falsis doctrinis, aut nimia ₫o minandi cupiditate permoti, illam impedire praesumunt. Etenim et Christi voluntati resistunt, et carni spiritum, terroni· caelestia subiiciunt. Neque autem, ad *Regium placitum* statuendum, ex eo dicant induci, quod ab indefinita ecclesiae libertate respublica detrimentum caperet. Id enim fingitur potius, quam reapse timetur; non iure, sed iuiuris maxima praepeditur; itaque praetextu cuiusdam vitandi meli, mala vero gravissima non modo ecclesiae. sed et ipsi reipublicae necessario afferuntur. Ubi enim ecclesia in servitutem redigitur, ibi cius potestas despicitur, populorum ₣ide dilabitur, Dei cultus imminuitur, bonique mores in deterius commutantur. Quod si forte aliquid difficultatis vel incoro- ⁑ modi suboriatur, meminerint, fidelibus cunctis, multoque magis christiania principibus ad sanctam II Romanam aedem aditum patere semper, quae, cum sacerdotalis sit mater dignitatis, ideoque ecclesiasticae magistra rationis1, opportuno providebit

Tandem omnes christifideles admonito- facimus, ut obligationis vinculo se obstrictos retineant ab legibus, aliuqnc quibuscumquo ecclesiae dispositionibus, etiamsi in singulis provinciis ebristiani orbis ob aliquod a civilibus guberniis intermissum obstaculum, earum solemnis promulgatio facta non fuerit; dummodo tamen sufficientem eiusdem notitiam, iuxta modum ab ecclesiastica potestate statutum. acqu¡siverint. luris enim solcamitates, sapienti consilio pro maiori auimarum bono introductae. verti in earum damnum non debent; verterentur autem certissime, si quotiescumque servari non poscent, frustra leges suas ¡uberet ecclesia.

3.

Decretum do bonis ere|esias|icis, deque eorum liberi administrations

Praenotanda.

Si quod omnes concedunt concilio Vaticano de relationibus inter utramque potestatem, civilem et ecclesiasticam, loquendum est, tum de bonis ecclesiasticis eommquc libera administratione, sine dubio tanquam do una ex materiis principalioribus tractandum erit. Postulat hoc rei summa gravitas, postulant errores funestissimi, qui circa hanc rem etiam inter catholicos palam versantur, postulant innumerae, quas ecclesia in suis temporalibus patitur, iniuriae. Quamvis enim ad fines spirituales obtinendos unice fundata sit, tamen in hoc mundo constituta bonis temporalibus omnino carero nequit ad ministerii sui officia caritatisque opera implenda, ideoque nullo non tempore ius sibi vindicavit bona temporalia et possidendi, et libere administrandi. Quod ius cum per longam saeculorum seriem communi populorum sensu confirmatum atque etiam legislatione sancitum fuerat, primo eoque gravissimo vulnere ictum fuit per insana sectatorum sextidecimi saeculi principia de ecclesia invisibili. Accesserunt deindo falsa politicorum commenta de iure potestatis civilis circa sacra eiusquo dominio eminenti, cui etiam bona ecclesiastica eiusque administrationem subiccta esse volebant. Et quod theoretice stabilierant, id a moderatoribus rcipublicae etiam ad praxim deductum eat, ansam praebentibus grandibus istis perturbationibus et innovationibus politicis, quarum nullam sine aliqua spoliatione bonorum ecclesiasticorum evenisse constat. Eoquo iam res devenit, ut, quocunque oculos quis converterit, ibi leges usurpatoriae ct iniustae vexationes quoad temporalia ₡cclesia· «»i occurrant,

i Carolos Magnus, Grat cap *In memoriam* disL 19 (cap. 3).

et haeo ipsa in multis regionibus, ubi antea cum magno populorum emolumento opulentia, et iam divitiis abundaverat, ad tantam angustiam ot immo penuriam redactam, ut Luzari instar de micis a tabula divitis epulionis cadentibus vitam miseram trahero videatur; ubique autem guberniorum vis et arbitrium in bona ecclesiastica eorumque administrationem valeat. novaeque legislationes summa sua auctoritate adiuvent, quidquid acerbissimae ecclesiae ot Christi hostes adversus eam eiusque libertatem atquo oxistentiaro perpetrare conantur. Maxima igitur in omnibus his, sicuri fieri solet, ubi iniustitia dominatur non solum perturbatio. sed etiam, ai quid iuris ecclesia retinuerit, neo stabilitas huius iuris, noe securitas possessionis, cum quovis dio vel nova legislatione, vel aperta vi tolli et abrogari possint, quao brovi tempore antea sancita fuerunt Negari quidem non debet, in multis ndhuo civitatibus ius ecclesiae possidendi, B et temporalia sua administrandi rati haberi, et expressis verbis por legislationem declarari ; sed legibus particularibus et diversis clausulis in hunc modum coarctatur et restringitur, ut declaratio illa fero illusoria fiat, et quod in principio concessum fuit, in praxi evertatur. Id quod etiam in illis civitatibus fieri cernimus, quao conventiones cum s. sedo inierunt. Nulla est conventio, in qua ius ecclesiae quoad bona sua non solemniter proclamatum et circa capita maioris momenti, do quibus in praxi agitur, stabilitum eat; et tamen si penitius rerum status inspiciatur, milio ordinationibus α guberniis ad interpretationem et exeeutionem arbitrarie factis tanquam totidem vinculis ius illud captivatur et in angustiam redigitur. Quo fit, ut merito dubitari possit, an (practice loquendo) non tolerabilior et praeferenda conditio ecclesiae in istis civitatibus ot regionibus (do Anglia et America C septentrionoli loquimur), ubi ecclesia per potestatem civilem uon est recepta ct rpecialiter approbata; ibi enim quamvis iuro personae moralis pro suis institutis et piis causis nullatenus gaudeat, atquo quidquid acquirit et possidet, privati hominis nomino acquirer© et possidere cogatur, tamen ab omnium logum cxceptionalium praoiudicio libera est. Caeterum fere innumerabilium usurpationum ot iniuriarum, quas ecclesia in bonis suis temporalibus patitur, unus communis fons: denegati© plus minusvo aperta divinao eius institutionis atquo ideo contemptus iurium, quao necessario ex hac institutione nascuntur. „Non agnoscitur, ut debet, ecclesia ut vera porfoctsiquc societas a divino auctoro suo constituta, quao nullis circumscripta regionum finibus, nulli etiam subdatur imperio, suamque potestatem ac iura ubique terrorum in hominum salutoni ubique exerceat"1. Sed cx falsa illa doc-D trina omnia mala derivantur. ^Ecclesiam in imperio civili tanquam collegium quoddem existero nullisque proindo poliero iuribus, praeter illas quae concessa illi sint et attributa a civili potestate"B. Hanc enim solam omnium humanarum rerum supremam ct absolutam dominam ot moderatricem esso volunt, ita ut deficiente eius adprobationo ot confirmatione, nihil extet iuris, neo non ab ipsa singulorum iurium fines definiri debeant. At cum summa iniuria talia a moderatoribus reipublicae civilis praetendi clarissimo evincitur. Nulla enim adprobaliono humana opus habent iura divinitus collata; societas civilis secundum Christiana principia ordinata non potest denegaro inra quae dicunt corporativa singulis institutis ecclesiasticis, sed habet officium proprium ot manifestum legibus suis providendi, ut haeo iura tam ab ecclesia universali, quam a singulis eius institutis canonice erectis libere exerceri possint, cui officio satisfaciendo non aliter agit erga ecclesiam quam ipsi agendum erga quemcunque alium, cuius iura acquisita ex iustitia tueri ct confirmaro tenetur.

Quibus omnibus bene et mature perpensis retoque desuper diligenter exarato, cum nullum iam dubium relinqueretur, de bao nostra materia a concilio oecumenico in speciali decreto loquendum esse, haeo sola quaestio agitabatur, qua ratione boo conficiendum esset Quae principia igitur a quibus proficiscendum, convenit inter consultores, quia ad fidem pertinent, ideoquo ad decretum dogmaticum do ecclesia summario tantum ea repetenda, ut statim principibus et summis civilis reipublicae moderatoribus inculcetur obligatio ius illud eccleaiae nativum temporalium rerum dominium habendi, susque bona libere administrandi1, agnoscendi omniquo studio tuendi. Deinde ut haec obligatio modo magis concreto dilucidaretur, indigitandum esse quibus quasi partibus componeretur, et postulandum ut iura personae moralis sive universitatis omnibus ot singulis ab ecclesia, sive erectis, sive approbatis institutis concederentur, sino civilis potestatis speciali induito vel confirmatione, et in boo loco non inutiliter recenseri nominatim instituta illa ecclesiastica, quao hic consideranda sunt, ut fabricae, beneficia, mensae episcopales, domus religiosae, seminario, scholae, hospitia, sodalitates, fundationes speciales omnesquo aliae piae causae. Et quia nullo re tam manifesto ct insigniter sacrum ecclesiae ius circa bona sua violatur, quam nefariis istis spoliationibus, quao ultimis praesertim temporibus passa est, necessarium consuere consultoros, ut contra hanc atrocitatem patres vocem tollerent, minitando iam ecclesiasticarum ĕensura rum poenas contra bonorum occloiao usurpatores decretas, ncc non testimonio historiae comprobando, no temporali quidem commodo civitatum banc sacri·legam violentiam inservisse, immo insto Dei iudicio in contemptum ct damnum ipsorum principum iurium vertisse.

Porro quia usurpationis gubernii civilia circa bona ecclesiastica plcrumquo sub titulis speciosis iurium circa sacra et officiorum curatelle exerceatur, ideo visum est admonere principes, ut valedicentes bis falsis doctrinis se abstineant ab omni indebita immistione in administrationem bonorum ecclesiasticorum; non leges ferant, quibus aut omnino ccrtao acquisitiones ab ecclesia titulo gratuito vel oneroso fieri rotentur, aut irritentur, quae sine speciali confirmatione gubernii civilis fiunt, non prohibeant collectas pro causis piis, nequo propria auctoritate tributum imponant pro comparandis iis, quao ad cultum divinum necessaria sunt. Item etsi ox concessione ecclesiae propter subridia temporalia illi praestita partem aliquam in administration© bonorum ecclesiasticorum habeant, tamen meminerint non tanquam dominos se gerere, sod adiutores, salvis semper episcoporum iuribus canonicisque sanctionibus.

Haec omnia principibus cum apostolica libertate, quae sano decet culmen ecclesiasticae auctoritatis in concilio oecumenico repraesentatum, dicenda rati sunt consultores, quidquid de cetero fiat de eventu ct successu admonitionis. Sperandum utique fore ut debitu veritatis revelatio aolrmnisquo patefactio aculeum quemdam relinquat in animis non prorsus obduratis, et nd maturiorem rei

• Alloc- «adirimi domini nostri «lie 17 decem. 18>ΧΧ
1 Ibidem.

» Cf. ŷIL prof XXVL

perpensionem invitet ingenia non omni veritatis seneu carentia. Et quoad alios, qui lumini veritaha oculos claudendi misero obstinatam intentionem praescierunt, non est impediendum, quin oracula divinae sapientiae ad iudicium eis fiant, quia iam inexcusabiles apparent

Denique necessarium videbatur consultoribus, ut etiam universos pastores concilium de gravissimo officio admoneret, ut strenui et intrepidi essent non solum in asserendo, sed etiam in vindicanda ct retinenda bonorum ecclesiasticorum tam proprietate quam admicistratione libera. Liquet enim miserrimam conditionem, in qua nunc temporia ecclesiam paeno ubique terrarum gomero videmus, sicut una ex parte ab imperandi cupidine moderatorum civilis reipublicae, iu altera ex parte ab inertia et ignavia rectorum ecclesiae originem trabore, qui immemores muneris sui injustitiae ausis fronto aperto resistendi interdum silebant, B ubi tempus erat loquendi.

Sequitur decretum.

Quamvis ecclesia Dei hoc mundo, cuius figura praeterit utatur tamquam non utatur1, ut hacreditatem persequatur incorruptibilem, et incontaminatam, ct immarcescibilem, conservatam in caeli»1, cum tamen ad officia ministerii sui, charitatisquo opera adimplenda terrenis opibus carere nequeat, sacri approbatione concilii, cunctis christiania populis declaramus: eidem ecclesiae, utpote perfectae societati, ius proprium ac nativum incese temporalium rerum domiaran habendi, suaque bona libere administrandi. Et propter aquod, ut inquit sanctus Leo Magna»3, «regibus ct ꝑrinripiba potissimum collata sit potestas ed praesidium ac defensionem naius verae ecclesiae catholirscJ, ius hoc agnoscere, tucriquc omni cum stadio tenentur; C co vel magis quod ¿it eis firmissimum quoddam munimentum, pauperibus egestatis solatium atquo subsidium, nccnon verum communis prosperitatis fundamentum.

Igitur non pro ecclesiao bono tantummodo, sed et pro emolumento populorum ab iis etiam atque etiam reposcimus, ut iura, quao dicuntur universitatis, sicuti oportet, ccu sacra et inviolabilia recognoscant. Qaamobrcm omnia et singula, sivo erecta, sivo adprobata ab ecclesia instituta, scilicet eius fabricae, beneficia, ipsaeque episcopales mensae, domus religiosae, seminaria, scholae, hospitia, lodalitale», fundationes speciales, omoesquo alino piae causae iuribus propriis gaudeant personae moralis, quin civilis potestatis specialem concessionem, aut confirmationem obtineant. Atque in iis administrandis diiponendisquo neque canonicam episcoporum auctoritatem ac tutelam impediant, D neque quocumque sub titulo aut praetexta ius imminuant, quod sanctae Romanae aedi, pro summa qua in univcr.«am ecclesiam auctoritate pollet, omnino remanere debet, atque pro tempore ac conditione libero exercendum.

Insuper renovantes censuras, quas sacri canones, ct praecipue Tridentinum concilium adversus bonorum ecclesiasticorum usurpatores decreverunt, principes serio admonemus, ut ab nefaria illa exfoliatione se abstineant, qua bonis suis, temporibus praesertim ultimis, nonnisi por iniuriam privata fuit ecclesia: eo vel maxime quod noecii esso nequeant, per huiusmodi infoltitiom bona haec'impiorum aviditati praedae facta, quin immo fasto indicio Dei turpiter dissipata faitee. Intelligent semel prin- cipes ab ecclesia Dei hanc incipere ioiuriam, sed ad sedes potentium progredi, et tum privata, tum publica iura delere, coquo delendo univorsam denique susque deque vertero societatem.

Deinde admonemus cos, nc falsas sequantur doctrinas de iuribus quae appellantur in sacra, deque curatelac officiis, quao propria sibi vindicant auctoritate, quaeque exercentes, dum ecclesiae iura ac privilegia minorum concedere ostentant, quamcumque liberam bonorum ecclesiasticorum sivo administrationem, sive dispositionem, sive vindicationem ei adimere, totamque cius actionem nutui arbitrioque suo subiicere praesumunt. Civilis namque potestatis est 9ecclesiae formam aequi, non ei humanitus stabilita iura sequenda praefigere1⁄ Quod si voro principes civitatum ea vel pro sua pietate subministraverint, quae variis ecclesiao necessitatibus ac officiis requiruntur, partem aliquam in hisce bonis administrandis, sicuti alias, ita et in posterum concedere utique poterit ecclesia, dummodo tamen non tanquam domini so gerant, sod adiutore». sabia semper episcoporum iuribus canonicisquc sanctionibus. Pariter, nc pro iis comparandis, quae religioni» cultus expostulat, tributum civibus sine ulla imponant ecclesiao interventione, perinde ac si ius ip?< non haberet, ea a fidelibus exigendi, qu»bus »ibi proapiccro possit. Neque ĕollecta prohibeant, quale» institui cx antiquissimo more solent, quibu» Christi fidelium charitas excitatur, ut quisque in ecclesiae bonum pro suo arbitrio conferat stipem suam. Postremo, no leges ferant, quibu». aut omnino certae acqui.-itionca ab ecclesia titulo gratuito vel oneroso fieri vetentur, aut saltam irritentur cae, quae sine speciali gubernii ĕavcuhri confirmatione fiant. Etenim quantumvis ecclesia, quando tempora urgeant, in suis convertendis bonis in rcipublicac necessitatem aliena nunquam fuerit, nihil tamen de iuribus a Deo sibi concreditis renuntiaro sino eiuà gravissimo contempta potest.

Nunc ad universos fidelium pastores nos convertente», eis diatricti&simc iniungimua, ut non modo in adserenda. »od in retinenda etiam, ac vindicanda bonorum ecclesiasticorum seu proprietate, acu libera administratione, memores officii aul, strenui aiut omnino, mnxinivquo intrepidi; illud perpetuo ob oculos habentes: quod ab hac deperdita libertate spiritalis procuratio saccularibus potestatibus obnoxia fit, atque ipsa Undem ecclesiae existentia in discrimino ponitur.

4.
Decretum circa furispatronntan exercitium.

Praenotanda.

Consuerunt consultores, quibus id muneris iniunctum erat, ut de relationibus inter utramque potestatem per concilium futurum occumenicum rite ordinandis examen instituerent, maximopero ad hunc finem obtinendum convenire, ut de exercitio iuris quod aiunt patronatus sermo fieret, ex hac praecipuo ĕau quia non pauci abusus, qui temporis decursu in hac re irrepserunt, iuri ecclesiao circa liberam beneficiorum collationem grave damnum intulerunt.

Sunt autem iura illa, quao patronatus vocant, indulta et privilegia, quae in grati animi testimonium ecclesia viris de so bene meritis concedere solet; et sano magnam utilitatem procuraro possunt, cum zelum addant potentibus et nobilibus generosum erga matrem ecclesiam animum in suppeditandis mediis temporalibus commonstrandi. Sed

» î Cor. Vil. an.
> 1 F-tr. I. 4
» Epi.L IM.

I Felix III ad Zenonem imp. (Labb. T. V. c. 17&)

ita tantum hic eorum fructus sperandus, si in a iis exercendis canonicae sanctiones, quao de collatione beneficiorum agunt, adamussim observentur,

E contrario si iura illa cum despicientia canonum ot magis in fraudem legis, ad satisfaciendum solis propriis commodis, et imperantium cupidini exercentur, tum certo non ad aedificationem, sed ad destructionem sunt, et non parum valent ad labefactandam disciplinam ecclesiasticam. Impeditur enim, quominus digniores ministri provehantur; ot praeficiuntur gregibus pastores non secundum cor Dei, sed spiritu saeculi pleni, et magis quae ffua, quam quao Christi sunt, quaerentes.

Et revera ita factum esse, ut iam dictum fuit, satis constat. Falso enim principio inducti, quasi illa iura patronatus ox ipsa civilis potestatis natura fluerent, diversas reipublicao civilis moderatores supremi logea et ordinationes stabilirò ausi sunt, quibus iustitiac limites excedentes certis ec-]1 desino iuribus non parum damni intulerunt. Non raro enim accidit, ut sibi usurparent patronatus iura, ubi nullus iam praesto orat titulus: vel impedirent liberum episcopalis iuriadictionis exercitium in beneficiis conferendis, vel in ipsa canonica institutione; vel propria auctoritate examen instituerent, quod omnes subire cogerentur, qui ad beneficium quodeumquo adspirarent, et do idoneitate concurrentium iudicarent; vel exigerent, ut nemo nisi per ipsos approbatus sive confirmatus praesentari vel canonice institui, vel in realem beneficii possessionem introduci posset.

Quibus malis ut conveniens remedium paretur, videtur consultoribus maximopero expedire, ut ante omnia, quao natura et indoles iurium patronatus sit, enuncietur, et falsum illud principium redarguatur, quod ab imperio ipso derivatur; deinde ut principaliores abusus et arbitrariae ordinationes, do quibus ecclesiao querendum est, particulariter recenseantur et perstringantur.

Admonitiones autem circa totam materiam faciendas esso censent tam episcopis, ut pro viribus tollendis abusibus, logibusquo iuiustis abrogandis adlaborent, ct in casu, quo nihil profecerint, opem et consilium s. sedis implorent; tum sacerdotibus, no beneficiorum obtinendorum gratia iis, quao a guberniis civilibus perperam ct contra canones statuta sunt, se accommodent, scientes, hoc ipso eo indignos et inhabiles ad quaccumque beneficia reddituros.

Sequitur decretum.

Christus Dominus, qui ecclesiam suam apostolis, oorumque successoribus regendam dederat, non alii quam ecclesiasticae potestati ius est impertitus ad varia sacri ministerii munera, atquo ad iis adnexa cuiusque generis beneficia eos adsumendi, quos D ipsamet idoneos, no vero dignos diiudicavorit. Verumtamen ad cos sibi facilius captivandos, qui in Dei gloriam animnrumque salutem liberalitatis, et munificontiao opera praestiterunt, oo grati animi ergo pia mater ecclesia devenit, ut privilegia, quae iura patronatus appellari solent, sive generalibus canonicis sanctionibus, sive sanctae Romaneo abdis speciali indulscrit benignitate. Ea autem quaenam sint, et quo usquo se ostendant, ad ecclesiam tantummodo, non vero ad civiles potestates, spectat definire, et a fortiori si civilia gubemia buiusmodi patronatus iura non ut ab ecclesiastica potestate concessa, sed cum imperio naturaliter copulata, sibi tribuerent, alieni iuris usurpatores declarari damnariquo mererentur. Porro in istorum numero ii sunt profecto ponendi principes qui patronatui in ecclesiis sibi vindicant in quibus eo insigniti non fuere, qui do rationo conferendi beneficia sua auctoritate disponunt; qui iura privatorum patronorum vario circumscribere modo praesumunt; qui liberum iorisdictionis episcopalis exercitium in beneficiis conferendis, vel in ipsa institutione canonica diversis statutis impediunt; qui pro obtinendis parochialibus beneficiis examen ipsi instituunt aut ordinant; qui tandem do habilitate, et idoneitate concurrentium ius dicunt, et postulant no ullus, nisi per so ipsos adprobatus, et admissus, vel praesentari, vel canonico institui, vel etiam in realem collati beneficii possessionem valeat introduci. Cum vero haec omnia aliaque id genus sint reapso valdo incuriosa, multamque allatura perniciem, hinc sacri antistites omni meliori modo adlaborabunt, ut principes ii ab incoeptis ultro continuandis abstineant, memores tunc solum sua quoque iura inconcussa manere, si una ipsi aliorum, et ecclosiao praesertim iura sacratissima revereantur. Postea, si qua, in hoc gravissimo religionis negotio, sui iuris parto fuerint nefarie privati, eam cunctis viribus recuperaro nitentur, haud ignari, ubi ministrorum institutio, beneficiorumque collatio imperantium cupidini fit penitus obnoxia, tum demum ecclesiam Christi, non Dei sed mundi spiritu informatam, omnem suam caelestem virtutem omittere. Nihilominus, quod Deus avertat, si nihil inde profecerint, solemni imposita protestatione, totam pro medela afferenda causam sanctao et apostolicae sedi remittant, eiusquo decisionibus se plane conforment.

Donique secundi ordinis sacerdotes monendi, ne obtinendorum beneficiorum gratia, civilium potestatum praescriptis, contra ecclesiao statuta, so audeant accommodare, scientes, hoc ipso ad cuiuscumquo tituli, aut conditionis beneficia consequenda se reddituros indignos, ita ut nisi poenitentiam egerint, ad nullum possint canonico institui beanfioium.

5.

Decretum de ĕoncordati

Praenotanda.

Concordata et conventiones, quae inter s. sedem et supremos reipublicao civilis moderatores ineuntur, maximi sane momenti sunt pro ordinandis relationibus inter civilem et ecclesiasticam >&¿oritatem. Ex quibus religiose servatis in societatem bona redundant, praesertim itu in-cordia ot pax inter imperium et sacerdotium, quo maius et optabilius bonum in publica mortalium vita excogitari non potest. Id quod facile ¡nielligitur, tum si ex quo fonte fluunt, respicitur, qui est mutua iurium utriusque potestatis observantia, et praesertim sedis apostolicae tanquam supremi harum rerum moderatricis; tum si quaestiones gravissimne, quae in concordatis tractantur ct decldduntur. considerentur. Quamobrom cum magna promptitudine, praesertim hac nostra aetate, a s. sedo talia concordata cum principibus et supremis civitatum moderatoribus iniri videmus, et non raro multum a ss. canonum rigore remitti, cum omnibus concordatis, etsi in particulari multum differant, hoo tamen commune sit, ut concessionibus quibusdam ct quasi privilegiis componantur, quae a s. sedo ad exoptatissimam illam Inter utramquo auctoritatem pacem et unionem firmandam dispensantur. Sed proh dolor! non raro accidisse constat, ut, quod tanta liberalitate a summis pontificibus indultum fuit, in damnum ecrlexiao per abusus civilis potestatis perverteretur, quae pro arbitrio suo alia addere, alia demere, alia mutare vel perperam interpretari non vereretur. Revera l-.oc modo res, quae in bona rst. in taalum · ▮»···»- ···

dum imperium civile sua solum commoda in concordatis quaerit, et obligationibus per ea susceptis utcunque se subducere studet. Atque ita fit ut vel viri catholici, qui alias bona principia profitentur, saepe in errorem inducantur, et quae solum abusui adseribenda, haec rei ipsi imputantes concordata in genere perhorrescant, et abolenda esse clamitent, quippe quao ecclesiasticae libertatis nil nisi vincula et obstacula nominari debeant

Caoteram moderni politici et reipublicao civilis moderatores saepe non contenti supramemoratis ausibus, ulteriui iam progredientes concordatis ipsum fundamentum auferunt negantes ullum titulum legitimum eorum existenthe patrocinari. Sequitur atrocissima haec opinio, ut verbis sanctissimi domini nostri utamur, eex falsa protestantium doctrina, ecclesiam in civili imperio quoddam veloci collegium existere, nullisque proinde poliero iuribus praetor ea quae concessa illi sint atque attributa B a civili ꝑotestate t Atque falsum hoc principium in pluribus iam civitatibus ad effectum foede perductum videmus, dum concordata vix solemniter cum s. sede inita per comitia publica rescissa sunt His omnibus rite perpensis non longa deliberatione opus fuit inter consultores, in speciali decreto do concordatis loquendum esse, sed banc solum quaestionem sibi discutiendam consuere, quae in boc decreto praecipuo urgenda essent. Sunt autem, in quao convenerunt, sequentia.

Primum do concordatorum natura et essentia tantum esse dicendum, quantum expediat tum ad commondandam summam eorum utilitatem contra cos, qui nociva et commodis ecclesiao ea praeiudiciosa esso clamitant, tum ad monstrandos iuris ct aequitatis titulos, quibus innituntur.

Deinde expressis verbis declarandum, ad solum Romanum pontificem, non ad quoslibet antistites C pertinere auctoritatem concordata cum principibus ineundi.

Tnm inculcandam esse concordatorum summam sanctitatem, inviolabilemquo vim, quae nullam arbitrariam vel mutationem, vel interpretationem admittat. multoque minus abrogationem. Et si ciusmodi quid factum fuerit, penes summos pontifices esso concordata irritare, ita ut valor restituatur turi communi secundum vigentem ecclesiae disciplinam, quod omnino locum teneat in iis, quibus per particulares concordatorum sanctiones non derogatum fuerit

Et haec quidem principibus ct rerumpublicarum summis moderatoribus applicanda esse videntur; episcopi autem non sino admonitione relinquendi, primum ut pro sua parte exequendis ot adamussim servandis conventionibus satagant, et in casu, quo violatae fuerint, ad consilium s. sedis confugiant. D

Sequitur decretum.

Multa quidem sunt, ut inquit s. Leo Magnus quao pro rationo aetatum, aut pro necessitate rerum oporteat temperari in iis, quao ad generalem oeclcMae disciplinam spectant, quod a pluribus Romanis pontificibus, praecipue per aliquas solemnes conventiones cum saccularibus principibus pro maiori inter utramque potestatem concordia initas iuro ac merito factum fuisse dignoscitur. Cum vero in hisco rerum ecclesiasticarum adiunctis ab ih tantum peragenda suprema procuratio, quibus omnium ecclesiarum sollicitudo fuit a Christo Domino coocredita; hinc etiam liquido patet non episcopis, vel inferioribus praelatis quocumque honore, vel dignitate insignitis, sed Romanis dumtaxat pontificibus praefatam competere potestatem solemnes cum principibus conventiones ineundi, quae vulgo *concordata* appellantur. At non modo religionis, verum civilis etiam ordinis, ao publicae privataeque rei interest omnino, ut ea sancta, atquo intemerata habeantur. Principes igitur, corumque successores ab iie semel initis tam arcto obligationis vinculo detinentur, ut sino alterius partis consensu, aut ro aut lege, quidquam addere, auferre, interpretari, quovis immutare titulo, multoquo magis rescindere eorum nemini unquam liceat. Quod si tamen aliquid efficere sint ausi, iuro pollebunt pontifices eadem irritandi, propterraque in suam redeundi plenissimam libertatem. Et siquidem per huiusmodi conventiones, peculiares quaedam in rebus ecclesiasticis sequendae normae mutuo consensu decernantur, ea omnia, quibus derogatum non fuit, plenum robur habebunt, iuxta vigentem ct ab ecclesia adprobatam disciplinam.

Atque ne salutaria remedia in morbum commutentur, episcopis toto satagendum animo, ut quae sancitae fuerunt conventiones, adamussim serventur, et in ecclesiae dedecus ac damnum nullatenus violentur; vix autem violatae fuerint, ab sancta Romana sede postulandum, ut pro summa qua gaudet auctoritate, quomodo se debeant gerero, ipsa praescribat

6.

Decretum de admissione adolescentum ad statum ecclesiasticum, dequo eorumdem privilegiis, et immunitatibus.

Praenotanda.

Inter iniuatas, quas hodie gubernia civilia contra libertatem ecclesiasticam frequenter exercent, vexationes, sane non ultimum locum obtinent leges et ordinationes civiles, quao respiciunt admissionem adoleseoncum ad statum ecclesiasticum. In permultis iam regionibus vigent eiusmodi statuta, quae diversis modia nativum illud ecclesiae ius coarctant et restringunt independenter ab omni heterogena immistione eos nd altaris ministerium eligendi et deputandi, quos ipsa per antistites suos ad hoo a Deo vocatos ct idoneos iudicavcrit.

Constat interdum a guberniis statui, at ii tantum ad studium sacrae scientiae, vel iam ad ordines admittantur, qui in certis quibusdam scholis studia absolverint. Interdum hoc sibi arrogant, ut iis tantum ordines conferantur, quibus ab ipsis titulus mensae dispensatus fuerit. Huc etiam referendum. si arbitrarias conditiones pro obtinendis beneficiis et muneribus ecclesiasticis ponunt, praeter illas, quae a es. canonibus stabilitae sunt.

Maxima autem difficultas paratur et iniuria infligitur ecclesiae hac nostra aetate legibus istis, quao nullam a servitio militari exemptionem admittunt in favorem eorum qui clero adscribí volunt vel iam adscript! aunt.

Hunc rerum statum cum sedulo examini subiicerent consultores, facile sibi persuaserunt do magna opportunitate, ut concilium oecumenicum rem tanti momenti, et quae quasi nervum vitalem libertatis ecclesiasticae tangit, silentio non praetermittat Perpendebant enim in istis legibus et ordinationibus laicalis potestatis non solum gravem iniuriam inesse contra ecclesiam, cuius unius eat de vocatione ad clericatum, et de idoneitate ad suscipienda munera ecclesiastica decidere, sed cum manifesto periculo animarum haec fieri. Multiplici enim modo vocationi divinae vis infertur; arcentur a s. ministerio, qui maximo digni sunt vel non tales accedunt, quales deberent, cum vitae militaris ra-

» ¿ Ph IX altor. Π «tocenb. 1W0 A/uZiw *pacibus* et syllsb. XL111.

> Epwt. 147 ad RostifStn eptoeop. Nartfm.

tiono, spiritui clericalis vel extinguatur vcl dam- a num patiatur. Caoterum barbariem quandam sentiunt istae leges vero ignominiosae hominibus Christianis, quos in hoc ipsorum paganorum mores confundunt, quippe qui, sola duco ratione, intelligerent, a lego armorum eximendos esso, qui sacris operam navant.

Itaque his omnibus probe perpensis proponendam sibi duxerunt sequentem decreti formam, in qua iueta principia dc pleno integroquo iuro occlesiao quoad electionem clericorum et ministrorum sacrorum enunciantur, et contra iniustns leges illud ius infringentes protestatio fit.

Insuper autem visum est consultoribus hac occasiono utendum esso ad facienda in genero verba do privilegiis ot immunitatibus clericorum; pauca quidem, ut ratio habeatur indolis aevi, quod, cum aegre induci possit ad iustitiam erga ecclesiam observandam, n nihilo magis abhorreat quam a privilegiis fei concedendis; tamen nonnulla, nequis silentium concilii falso interpretatus in animum inducat, ab ecclesia non etiam hodie valde approbari privilegia, quae ex genuina ct recta inter utramquo potestatem relatione quasi sponte fluunt, et tanquam finem ultimum ipsius Dei honorem intendant.

Sequitur decretum.

Ecclesia Christi supra firmam Petram, ot apostolorum fundamentum constituta et plenissima libertate etinm in hicrarchico regimine α fundatore suo donata, plenum quoque atque integrum ius ab eodem obtinuit independenter omnino a quocumque terrena potestate eligendi, educandi ct promovendi inter fideles quales, et quantos in opus ministerii, officii, ac regiminis partem pro Dei ipsius cultu, divini verbi evangclizationo, sacramentorum administratione, ct animarum bono necessarios, atque C utiles ipsa diiudicavcrit secundum perspectam Dei vocationem, sino qua nemo est assumendus, et secundum ss. canonum sanctiones. Perfecta enim societas, qualis procul dubio ea est ab ipso Christo Domino instituta, sino rectoribus, ministris, et cooperatoribus subsistere nullatenus potest.

Hinc omni ox parte iniustissimao, sanctae matri ecclesiae maximo iniuriosae, nec non ipsi societati nocivao habendae sunt illao loges, quae sub falso titulo ac praetextu vol supremae in cives potestatis, vel publicae utilitatis, vel perfectae aequalitatis α quibusdam guberniis latao sunt, quae huiusmodi ecclesiae libertati in hao ministrorum electione, institutione, tituli assignatione, ot ordinatione sive directe, sive indirecto adversantur.

Proinde sacrosancta synodus dum praefatas logos, ac statuta reprobat, et damnat, necessariam istam ac plonissimam libertatem iure naturali ac D divino sibi concreditam restitui, atque in integrum servari expostulat: atquo insuper inhaerens sacrorum canonum, uo praesertim con. Lateranensis sub Leon© X1 ot Tridentinil decretis, quae etiam, si opus fuerit, innovat ot confirmat, illas omnes eclesiao, et personarum occlesiaeticarum immunitates, quibus Dei ordinatione et canonicis sanctionibus frui debent, nullatenus violari, et a nulla quamtumvis suprema civili potestate exturbari, vel pessumdari posso conclamat, ac praesertim quoad personalem illam immunitatem, qua clerici ab onere subeundae, exercendaequo militiae eximuntur, quae profecto sine naturalis luris, et aequitatis violatione abrogari non potest1: qui enim a Domino in sortem suam vocantur, ct divino servitio sunt mancipandi, nec debent nec possunt seso negotiis saecularibus implicarol et omnibus omnino muneribus excusantur, ne sacrilego livore quorumdam a divinis obsequiis avocentur1; magis siquidem intereat praeliaro praelia Domini quam hominum; magis pro aris quam pro focis dimicare; magis ecclesiae, religioni, et animarum bono quam dominis temporalibus inservire, sicut coelestia terrenis, spiritualia bona atquo emolumenta temporalibus longe anteponenda esse catholica fides satis abunde commonstrat.

7.

Decretum dc clericis, qui in scholis, quae a gubernio pendent, aliquo funguntur munere.

Praenotanda.

Gubernia civilia, etsi rem scholasticam suae ditionis exclusivo paene ubique facere intendunt, tamen in aliquibus regionibus munus dirigendi scholas ipsisque invigilandi viris ecclesiasticis committunt, ut animos catholicorum sibi magis devinciant et ipsum clerum pro admittendis innovationibus suis faciliorem reddant. Sed praetendunt, ut in omnibus officiis, quae ab ecclesiasticis circa scholam exercentur, adeo in tradendo catechismo ab ipsis mandatum accipiatur, ct nihil non suo nomine perficiatur. In quo recti ct debiti ordinis est manifesta perversio nec non evidens periculum, ne clerici legitimae auctoritati ecclesiasticae subtracti in partem laicalis potestatis nimium flectantur.

Cui malo nt remedium paretur, et ecclesiao ius sino ulla ingerentia civilis auctoritatis ad munus sacrao doctrinae sivo in scholis popularibus sive in quolibet alio etiam nltiorum scholarum genere cos deputandi, quos ipsa dignos ct idoneos consuerit, sartum tectumquo habeatur, visum est consultoribus expedire, ut sequens decreti formula exoraretur pdo clericis, qui in scholis, quae a gubernio pendent, aliquo funguntur munere14.

In qua primum exponitur principium, iuxta quod soli auctoritati ecclesiasticae competit facultatem tribuere sive ecclesiasticas disciplinas, sivo disciplinam catechcticam. sive denique quamlibet aliam religionis doctrinam in ǫuotnrer sive privato sive publico instituto tradendi.

Deinde fit exhortatio episcopis ut iuribus suis conservandis sedulo incumbant, et in scholis, quao ab apostolicae sedis auctoritate non immediate pendent, doctrinam magistroium do disciplinis sacris totamque eorum agendi rationem suo regimini et pastorali suae vigilantiae subiiciant.

Deniquo clericis in memoriam revocatur nunquam eos, in quocumque officio vel gradu hac dero constituti sinU ab officio episcopali eximi.

Sequitur decretum.

Cum Christus Dominus nonnisi apostolis ceterisque in posterum succedentibus episcopis munus cuncta docendi concrediderit, quao religionem spectant, sacro approbante concilio, declaramus, neminem iuro posso sibi tribuere fncultatem, sive scientias ecclesiastica», sive disciplinam catcchcticam, sivo demum quamlibet aliam religionis doctrinam in quocumque vel privato vel pnblico tradendi instituto quin nb suo episcopo eam fuerit consecutus: neminem pariter iure posse camdem facultatem servare, quam ad se episcopus revocare necessarium aut opportunum indicaverit. Sacri enim antistites ii sunt, ad quos vi sui muneris pertinet definire, quinam ad ea obeunda officia idonei ao habiles mereantur haberi.

» Sfcv. XXV cap. 90 de Reform.
« Ex propoli. XXXII ia Sjllibo dinasta.
* II ad TtnwL 9. v. 4.
' In leg. 7 red. Tbcwtoi Uh. II tit X

Hortamur itaquo ac monemus episcopos, ut proprias hac super ro sibi vindicent partes; caveant igitur, no quid fiat, ex quo vel minimum haec •ancta ecclesiae iura laedantur. Ei«quo praeterea in mentem revocamus, ut in hisce scholis, quae ab apostolica sedo haud immediate dependent, totam magistrorum de re ecclesiastica doctrinam, totamque eorum agendi rationem suo regimini, euacquo pastorali vigilantiae subiiciant; idcirco ab eis fidei professionem exigant, eorumque opera vel scripto consignata, vel typis edenda approbent pro sua prudentia, vel reprobent Meminerint tandem clerici ab episcopali potestate nunqnam eximi in qoovis hac do re officio vel gndu, liret eminenti, sint ipsi constituti.

8.

Decretum do pauperum operariorumque sublevanda miseria.

/Voooiiwim.

Infelix est adeo plurimorum pauperum operariorumquo conditio, ut eam intuente» acerbísimo dolore capiamur. Etenim istorum numerus in immcasum est auctus; eorumque egestas gravior est in dica effecta¡ quao olim a fluxis inccrtisque, nuno a ĕorti stabilibusque causis progignitur: et quae a fortunae olim temeritate, nunc nutem a quibusdam falsis impiisque doctrinis sua sponte dimanat. Quaro potius quam ipsa divitia» caelestis vitao multiplicet, cam coqioria prosperitate facile perdit ct animas. Quandoquidem in miseriis hisce diminutam videmus vel deperditam fidem, contemptam vel denegatam religionem, immutatos vel penitus corruptos muro; undo homine» ii, licet ad Dei imaginem otiam procreati, similes tamen sunt facti ¡umentis insipientibus, ut ea, quae sunt spiritus, percipere nequeant

Nequo mirum. Postquam enim ub stultorum quorumdam insaniam praedicari, ac longo lateque diffundi inceptum est totam hominis felicitatem intra huius vitae terminos contineri, homines creatis rebus unquam summo bono cor apponentes, eas voluti finem ultimum appetiverant; cx quo alii infitiabili acquirendi cupiditate capti, boncautis et iustitiae regulis omnino posthabitis, divitias quovi» modo cupidissimo congerere et cumulare non desinunt: alii o contra, cum nihil aut parum sibi valeant comparare, invidia, mocatitia ut impietate correpti, in furorum quasi desperationemque labuntur. Undo praesens ac horribilia illo rerum humanarum ⁑tatu cui nisi prumptum et opportunum afferatur remedinm, univers.™ minatur subversionem ac ruinam societati.

Rebus itaquo ud extremum usque deductis, inestinguibili chnritatii igne inflammati, quem Christus venit mittere in terram ut accendatur, silere haud posumus; quaro ad pauperum operariorumque sublevandam miseriam, haec, sacro approbante concilio, tradenda proponimus.

Caput I.

I)t rtrto bonorum temporalium w.«u.

Ea du causa creati sunt homines, ut Dominum Deum laudent, uiquo reverentiam praestent, et ohedicnlinm; atquo ita agendo vitam consequantur aeternam. At reliquo, quao sunt in terri·, ideo creavit Dominus, ut homines in finis consecutione iuvaront. Ergo ut vitao bonis utamur vel abstineamus, illud praecipuo spectandum, an lurent nuc nu. Quao invent, adrniltonda, et in tantum admittendo, in quantum invent, nec plus nec minus. Contra, quae ti fine retrahunt, vitanda, ct in tantum vitanda, in quantum retrahunt, nec plus nec minus.

Sed homines, non quae invnnt vol retrahunt, sod quae placent potius vel displicent, in rebus saopo considerant, ct quaerunt; hinc ordinatio, hinc imperfectio omnis, hinc ortum habent peccata. Nam quae placent, possunt retrahere, ct persaepe retrahunt, ct quae displicent, posamit iuvaro ct persaepe jurant maxime, nec raro iuvant unice.

Utinnm haec omnes homines intclligcrent. Tum enim divites non adeo bonorum desiderio urgerentur; immo divitiaa suos facillimo largirentur, scientes illud quod Paulus habet: „Qui volunt divites fieri incidant in tentationem ot in laqueum diaboli, et desideria multa, inutilia ct nociva, quae mergunt hominem in interitum ct perditionem. Radix enim omninm malorum est cupiditas, quum quidam apꝑetente erraverunt α fide, ct inseruerunt so doloribus ⁑multis 1. Pauperes c converso non aegro animo tolerarent inopiam, immo Deum egestatem permittentem non laudarent minui, quaui ⁑divitia concedentem sibi: dicente Apostolo: FSempcr gaudeto: in omnibus gratias agite, linee enim voluntas Dei est in Christo lesa in «minibus ⁑nobis 3.

Caput II.

Cknnlas omnibus commendatur.

Lex Dei est, in cordibus nostris insculpta, u Christo lean in tota, qua latet extensione, proposita, ab apostolis per universum orbem divulgata, atque ab ecclesia inculcata saepissime, ut alter alteri pro viribus succnrrnL Cum igitur ox divino mandato materna sit nobis cura miserabilium personarum habenda, cumque in praesentia statum carum tristissimum conspiciamus, cunctos christifidclcs cuinscumque gradus ct conditiouis commonemus hortamurque. nt unusquisque pro munere et dignitate, pro facultatibus et opportunitatibus suis auctoritatem, sollicitudinem, diligentiam et munificiontiam omnem impendat nd pauperum operariorumque relevandam egestatem. Practerquamqiiod enim unusquisque animao euao benefacit, quoties misericordia suu inopiae succurrat alienae; illud est etiam, quod tanta ait virtus charitatie, ut ceterae, ctai sint, prodesse tamen non possint. Quamvis enim quis fidelis esset ct castus ct sobrius nliisquc maioribus ornatus insignibus, si misericors non fuerit, misericordiam non meretur; Dominus onim nit: Beati misericordes, quoniam ipsorum miserebitur DcusU|. Immo haec virtus umnes facit utiles ceso virtutes. Siquidem ea ipsam fidem sui admixtione vivificat, quia sicut in fide est operum ratio, ita in operibus fidet fortitudo.

At cavendum est. ne Christiana charitas inter arctiores limites continentur. Etenim nomino proximi quem diligere cx Christi praecepto debemus, non ii tantum intclligcndi, qui nobis amicitia aut propinquitate ¡unguntur, sed omnes prorsus homines, sivo illi hostes sint, sive socii, sive boni, sive mali. Unus enim nos conditor finxit, unus nos creator animavit Undo Christus aiebat; „Diligito inimicos vestros ct bonufacitc iis qui vos ŏderunt 4. Insuper cavendum est etiam, no charitas nostra cos minam posthabeat, qui maiori indigent benevolentia. Scilicet sollicita benignitate praecipuo vigilandum, ut, „qucm modestia tegit, inveniro possimus. Sunt enim qui palam postero ea, quibus indigent, erubescunt; et malunt miseria tacitae egestatis affligi, quam publica petitione, confundi. Ab huc igitur occulta necessitate sublevandi sunt isti, ut hoc ipso

• Ï A4 Tim. Λ.
3 t TWs. *V.* !·›.
› Haith. V, 71.
• Matti·. V 44.

amplius gaudeant, cum ot paupertati eorum con- a eulturn fuerit et pudori[441].

Sed chantas variis personarum coetibus, peculiaribus quidem do causis, est otiam nobis commendanda. Et primo rerum publicarum moderatoribus. Quandoque onim tam gravis est hominum egestas, ut ea minimo sublevari possit, nisi publica charités adhibeatur: praotorca publici moderatores in ca sunt conditione, ut ad eorum exemplum subditorum mores componantur. Utinam secum ipsi reputarent, quantum indo apud homines gloriae ot amoris, ot, quod potius est, apud Deum laudis et meriti adipiscerentur, si charitatis opera largo diffunderent, miscricordiacquo instituta liboraliter protégeront ot sustentarent. Postea divitibus. Siquidem ii magis tenentur proximi miseriam relevare, qui maioribus facultatibus affluunt Meminerint ipsi nominem esse, qui debeat non timere quod aliqui possint incidere. Nulla est onim tuta folicitas; in B quibuscumquo hominibus mutabilis ost et caduca mortalitas; meminerint deniquo cos copiosius metere, qai seminant abundantius; cum omnes pietatis expensae non solum integrao maneant, sed et modo augeantur, ot qualitate mutentur. De terrenis quippe caelestia prodeunt, do parvis magna gignuntur, et temporale donum in praemium transit aeternum. Deinceps cuiuscumque ordinis sacerdotibus Domini. Discipuli enim Christi non sunt, qui dilectione, quam sibi invicem habere praecipiuntur, ceteros non prosequantur; ministri Dei esse non merentur, qui una cum aliis terrona sua bona non dividant; neque fidelium postores appellaveris, qui ovibus suis salutaria huius vitae pascuo non praebeant Christus portransiisso dicitur benofociendo et sanando omnes; nos qui Christi imitatores esse debemus, benefacere etiam et sanaro omnes tenemur. Res ecclesiae sunt vota fidelium, pretia pec- C catorum, patrimonia pauperum; non eae igitur vindicandae in nostros usus ut propriae, sed ut nobis commendatae pauperibus etiam dividendae. Si quis igitur in nobis inest Dei amor, si qua proximi dilectio, si quo pietas in ecclesiam matrem, si quod pro Christi lucrifaciendi studium, otnnes in id operosa sedulitate incumbamus, ut ad egenos sublevandos nihil intentatum nihilque inexpertum maneat. Ab hac tandem cbaritatis commendatione neque sunt pauperes excludendi. Siquidem in divinae lance iustitiae non quantitate munerum, sod pondero pensatur animorum. Evangelica vidua duos nummos in gazophylacium misit, ot omnium divitum dona transcendit Nulla apud Deum vilis est pietas, nullo infructuosa miseratio.

Caput IU.

De tollendi» cautis charitatem impedientibus.

Parum esset charitatem omnibus commendaro, nisi causae do medio tollantur, quao pauperum ct operariorum impediunt egestati subsidia. Quas inter illa principem locum tenet, qua aliquae e civilibus potestatibus supremam omnem pauperum loeorumquo piorum inspectionem sibi arrogantes, societates ad miseros adiuvandos Christiana charitato fundatas ct ecclesiastica auctoritate probatas passim prohibuerunt, atque ecclesiam ipsam, negato eius a saeculis possesso iure, ab hospitalibus ab ipsa erectis aliisque ad opera pia destinatis domibus eiecerunt, novasque sine praevia sua permissione prorsus vetarunt. Nam etsi cbaritatis opera etiam a lege naturali praecipiantur, attamen nisi a fide proficiscantur, informentur et dirigantur, aut ipsa deficiunt, aut perversa fiunt, aut sua saltem carent porfectione. Quilibet scilicet homo in cbaritatis operibus seso exercere potest ac debet; at ecclesia Dei, coi fidei depositum tradidit custodiendum Christus, ea est, od quam proprio ac nativo iure pertinet, ut pia opera promoveat, privata ac publica instituta libere plano erigat, dirigotquo. Quapropter ipsa non potest, quin tot tamque graves iniustitias vehementer doleat, iura iam erepto reposcat, leges illae improbot ac damnet, suamquo et animarum pastorum ot omnium ecclesiasticorum plenam libertatem in faciendis misericordiae operibus, piis ad hunc finem fundandis societatibus et in erigendis pro cuiusque generis pauperibus domibus et institutis defendat auaquo cautione tueatur.

Altera causa, quae miserrimam reddit pauperum ao praesertim operariorum conditionem, est, quod a plerisquo officinis quaevis religiosa institutio, divinique cultus exorcitatio do medio sublata fuerit veluti si aliena furet ab illa mechanica, laboriosa, et quasi opprimenti operatione, cui artifices omnes subiiciuntur ex lege. Ii enim fidei, religionis, bonestatipquo dictaminibus plane destituti, nihil appetunt, nibil quaerunt, nihilque agunt, nisi quod huius corporis iucunditatus augeat, ciusquo sensuum foveat illecebras; quare ab iis minime distarò videntur, qui barbaram nc eylvestrcm vitam traducunt. At status huiusmodi operariis ot dominia, societati et religioni, temporaneae et aeternae plurimum nocet felicitati. Est ergo omni cura studioque de medio tollendus. Atqui de medio tolli nunquam posset, nisi officinarum praesides totam, ut par est, ecclesiae libertatem relinquant. Tum enim eius ministri nihil essent praetermissuri, ut miseros illos caelestis doctrinae pabulo pascerent, cosque quotidianae orationis exercitium docerent, froquontiori sacramentorum usu confortarent, cisque ostenderent.quanta C sit consolatio in communicatione passionum Christi, quantum meritum in minoribus viiibusquo operibus bouo conscientiae testimonio peractis, quot quanta spiritualia et terrestria emolumenta in religiosa festorum observatione capiantur.

Neque pauperibus satis provideri putent per eam, quam vocant, charitatem legalem, quae eleemosynas egenis erogari solitas victigalis Instar civibus obligationis vinculo imponit. Per eam enim neque omnibus et singulis pauperibus consulitur, nequo cunctis hominum indigentiis fit satis, neque spontaneis largitionibus locus relinquitur, nequo tota humani cordis urgetur effusio, nequo omne acquiritur a benefacientibus meritum, neque grati animi sensa in accipientibus confoventur. Ut ergo miserorum necessitatibus occurramus, pro legali est Christiana cbaritas sufficienda. Quae quidem non coacta, non simulata, non deficiens et tenax eat, D sed libera, sollicita, plena, ֍plendid et generosa. Hanc Christus praecepit, hanc praedicavit semper ecclesia, hnno deniquo fideles cuncti valde beneficam experti, magno in honoro habuerunt

Nequo tandem, uti dictitant Monnulli, auxilii spes est in aliquo doctrinae systemate ponenda, vi cuius omnia, uno veluti ictu in melius commutentur, cunctaquo inopiae mala removeantur. Haec enim systemata ad illudendos potius sunt apta, quam ad miseros sanandos homines. Malum namque, quo societas humana laborat, tam multiplex, tam varium tamquo diversis causis creatum eat, ut auferri nullo modo queat, nisi plura ac diversa adhibeantur remedia. Quandoquidem socialia corporis, instar humani, prosperitas ex cunctorum membrorum robora, viriumque sanitate pendet et usu.

Et primo quidem ab *oprraru»* summopere pendet. Etenim eorum eonditio non adeo misera et tristis esset, si fidem in lesum Christum haberent,

1 Senn. IX de eo». IV.

M·

ct Christianas prosequerentur virtutes. Solertes sint ipsi, patientes, sobrii, continentes, honesti et pii, et videbunt se non «impiius gravi saltem egestate vexari, siente Christo1· „Qmicrito primum regnum Dei, et justitiam eius; ct liacc omnia adiicientur vobis-. Ceterum animo recogitent lesu Christi inopiae ct aerumnarum exempla; gratiarum in ecclesia catholica thesaurum eiusque praesentis vitae consolationes, et pro futura promissam gloriam, ad quam, teste s. Paulo, non sunt condignae passiones huius temporis2.

Praeterea ab operariorum infclicissimao conditionis causa neque ipsi supremi *legumlator?$* sunt peritus alieni. Etonim ab eorum ordinatione vel permissiono factum est, ut vincula, quibus religio mutnaque fides eiusdem artis opifices quasi in unum corpus consociatos praesidio quodam muniverunt, ubique soluta; minores artifices a ditioribus pauhtim superati, suppressi; singuli operarii arbitrio magnarum officinarum derelicti, legraquo fatae fuerint, per quas tamquam licitum affirmatur etiam focminas puerosque in officinis, non raro supra vires adhibere, dica dominicos atque solemnes in operibus servilibus insumere, impune pecunias foonorc auctitare, ct quodlibct divitiarum lucrum facere;’nude juventutis educatio, morum integritas, religionis firmitas maxima detrimenta exceperunt. Oportet igitur ut principes hac de re, quae maiorem civium partem spectat, atque in rcipublicae tranquillitatem et incolumitatem maximam vim habet, sapientissima consilia ineant; at non ex prudentia, carnis, quae mors est, sed ex prudentia spiritus, quae est vita et pax3.

Insuper etiam *dominii* non minores sunt partes tribuendae. Experientia nos edocet non paucos cum suis operariis se gerere contra omnem iustitiao, aequitatis et charitatis legem. lastitia postulat, ut operarii digna retribuantur mercede; attamen non desunt domini, qui eam etiam mercedem denegant. quae neque ad victum sufficiat, vel eorum vires ita exhauriant, ut brevi consummentur. Suadet aequitas, ut quo ditiores aliorum opera facti sunt domini, eo magis erga illos sc pios praebeant ct beneficos; at plerique, ne dicamus omnes, id neque animo recogitaro videntur. Exigit tandem chantas ut, cum possimus, eorum prosperitati ct saluti proapiciamus, qui pro nostris utilitatibus suos operas praestiterunt; ct tamen reperiuntur, qui in eaalbaa infirmitatis, senectutisque aerumnis suos quoquo servos ingrato animo nogligunt. Certe ai domini, ct illud prao oculis haberent, quod iussit Christus. F0mnia quaccuinque vultis, ut faciant vobis homines, et vos facite ;illis" ct alterum quod legitur apud Eccl., BSi eat tibi servus fidelis, sil tibi quasi anima tua, quasi fratrem sic eum tracta-;* pauperum iam operariurumquo nccetmfalibus non parum onset consultum.

Tandem cjnscopos obtestamur, ne tot miaoro» atquo in discrimino positos operarios sibi reliquant. Proh iam plurimi per inopiam, moosliliam, indignationem circa fidem naufragantes in seductorum manus inciderunt, s quibus mox corrupti ct ponito· a Deo sunt alienati. Eos itaque pastoralis dilectionis humeris in ovile, ad Dei cognitionem Ionique amorem reportent. Patemur equidem operariorum egestatem neque tollero ncque multum ipsos solos diminuere posse. A| non purum efficient, si pro viribus sategerint, ut in eorum matrimoniis sit sanctitas, inter viros uxoresquo concordia, in familiis pax ct felicitas; si faicorum cbaritatem erga cos omni studio excitare curaverint; si in infantes, infirmos, senio confectos seso benignos et beneficos praebuerint; si do iunioribus praesertim operariis oorumquo societatibus praecipuum curam ostenderint; si tandem sacerdotes eodern charitntis zeliqno spiritu inflammaverint. Meminerint ipsi unum Paulum parva ad Philemonem epistola abrogandae dictae servitutis fecimio initium. Eodem spiritu eademque fiducia tollendae operariorum miserino manus admoveant, ct Spiritus vivificabit1; etenim manna Dei non est abbreviata2.

9.

Decretum dc educatione nt Instruellone clericorum.

i^furunlanda.

Cum bona ct genuinis principiis consona educatio ct instructio juventutis clericalia tanti momenti sit, ut ea dompta, ecclesia© nihil spei effulgeat, ct e contrario cum ca omnium bonorum fons praesto ■it, ideo cum summa quasi zelotypia advigilavit ecclesia, ut educationis ct instructionis illius libertatem, ct ab omni aliena ingerentia immunitatem isartam tectamquo sibi servaret. Nam non solum cum summa iniuria fit, cum laicali» potestas educationis ct instructionis clericalia causae se immiscet, quae sine ullo dubio unice ad ecclesiam do iure nativo, ct quasi domestico spectat, aed etiam cum non parvo spirituali damno, quia talis iniuria non poterit non vini exitiosam exercere ad diminuendum spiritum ecclesiasticum ct proprio clericalem.

Revera illimitato illo iure libero ab omni indebita potestatis laicalis ingerentia clerum suum educandi gavisa est ecclesia usque in finem elapsi saeculi, quo tempore notissimae illae imperatoris losepbi usurpationes primordia ceperunt Et ex hoc tempore multiplices conatus a guberniis civilibus factos conspicimus ad autonomiatn illatn io gravibus vulnerandam, immo evertendam, iamquo eo pervenisse politicos nostros temeritatis, ut non erubescant enuntiare „immo in ipsis clericorum seminariis methodum studiorum adhibendam civili auctoritati aubiici debere-.

Et quia, divino sane afflante Spiritu ecclesia genuinam educationis clericalis normam in seminariis, prout α patribus Tridentinis commendatur, propositam censet cnixfaqiio viribus ut ubique erigantur et floreant, adlnbor.it; ideo non mirum est hisco seminariis non raro per moderatores rcipublieao civilis difficultates parari, dum yc! erectioni eorum sub diversis praetextibus ac opponunt, vel indebito modo eorum directioni et administration! se immiscent, Et hoc faciunt non obstantibus solomnibua itoratisquo episcoporum reclamationibus, non obstante vol sedis apostolicae iudicio, quao in concordatis ut qualibet emergente occasione episcopia ius proprium inviolabile vindicatum voluit. Quao cum itu sint, visum est consultoribus ecclesiam in concilio oecumenicn congregatam do hac gravissima re silero non debere, praesertim cum omnes rationes, qnao necessarium ct opportunum esse innuunt, ut propria iura quoad educationem et instructionem in genero reclamet, α fortiori pro reclamanda clericali»» educationis et instructionis libertate militent. Tollendam igitur vocem rati sunt pro omnimoda hac libertate episcoporum in genere, sed in specio in favorem seminariorum, quao ab cccleaia quasi in deliciis habentur tanquam

t Malta. VI, W.
• VIII. M
> ftae.VIII, H
< Malta VII, 12
* Erri XXIII, 31

» Iub. VI, Ut.
t Iwu LIX, I.

spiritus vero sacerdotalia firmissimum pignut et λ. praesidium.

Decreti autem, quod de hac materia conG-ciendum sit, hnnc sequentem formam proponendum esse consoni.

Primo ut stabiliatur ot expressis verbis pronuntietur principium absolutae, quao soli auctoritati ecclcsiusticao compotit, nutonomiao circa ĕducatio nem et instructionem clericalem.

Deinde ut huius principii particuluris applicatio fiat ad seminaria iuxta formam a concilio Tridentino statutam, ot nominarim iura illa recenseantur, quorum liberrimum exercitium pro episcopis postulandum, ut nd ipsos solos pertineat seminaria erigere, alumnos ndrnittore vel dimittere, superiores et magistros assumere vel expoliero, totam educationis et instructionis rationem ordinare et bona temporalia administrare; cum protestatione contra iniustas saecularis potestatis usurpationes, quibus scholas et B instituta clericalia subdolis commodis inservientia vel impedit, vel suo arbitrio subiicere studet.

Dcniquo ut adhortatio fiat episcopis, ut eiusmodi iniustitiae fortiter resistentes sanctissima sua iura circa hanc materiam sibi revindiccnt. Et quia in aliquibus regionibus, per indebitam laicali potestatis ingerentium (cui sauo non restiterunt, uti fas erat, episcopi) abusus invaluit, ut tum demum adolescentes, qui sacrae militiae nomen dare volunt, in seminarium admittantur, cum studia omnia sive humaniorum sivo scientiae philosophicae et theologicae iam in collegiis ct universitatibus absolverint; ideo in fino decreti hic abusus perstringitur tanquam intentioni ecclesiae perquam adversus et non parva sccum trahens damna.

Sequitur decretum.

Sancta Dei ecclesia usque ad consummationem C saeculi duratura, ut munera, quao u Christo Domino accepit, fideliter impleat, nunquam sacros non indiget divinitus vocatis ministris, qui sana educarono sint praediti, rectaquo instructione exornati. Non est enim verus Christi miles, nisi qui fide, pietate morumquo honestato praestiterit, ct scientia. Quapropter episcopi, quibus est ecclesiae regimen a Spiritu sancto commissum, proprio ac nativo iure potiuntur, sacros non modo eligendi, verum etiam omnino educandi, instruendiquo ministros, absque ulla α civili potestato dependentia.

Quod generaliter sancta synodus asserit, hoc est ad seminaria specialiter applicandum. Seminaria enim, iuxta formam a concilio Tridentino susceptam, sunt dilectissima quaedam ecclesiae instituta ideo erecta, ccrtisquo regulis communita, ut sacrae militiae tirones vel a toneris annis tanquam novellae plantationes in circuitu tabernaculi Domini succrescentes, D a sequendis mundi voluptatibus retrahantur, in Dei vocatione comprobentur, atque ad vitae innocentiam, religionem, modestiam, aliosquo virtutes clericorum propriae componantur, simulquo literas, ot minores, et maiores disciplinas praesertim sacras addiscant, ab omni cuiusque erroris periculo alienos. Ergo ad solos episcopos pertinet seminaria erigere, alumnos admittere vel dimittere, superiores et magistros assumere vel expellere, totam educationis et instructionis rationem ordinare, bonaquo tandem arbitrio ac prudentia sua, intra tamen limites a sacris canonibus praestitutos, disponere, et administrare. Quare sancta synodus acerbissimo dolore deflet et detestatur iniustas illas saecularis potestatis usurpationes, quibus haec sancta ecclesiae iura. hac praesertim aetate, laesa et infracta videt, sive scholas et institutiones ipsas impediendo, quos episcopi necessarias vel utiles pro alumnis sacrae militiae iudicaverint, sive indebitam auctoritatem in earum regimine interponendo, sivo demum earumdem bona vel eorum administrationem sibi tribuendo.

Sacrorum igitur antistites, qui coram aeterno iudice sunt rationem do impositione manuum reddituri, iterum iterumque adhortandi, ut, reputantes animo quam gravia mala ab hac iniusta laicalia potestatis interventione in ehristianam societatem invehantur, tantao iniuriae ipsis sanctuarii aditis illutae maxima fortitudine resistant, nulliquo iam labori et operi parcant, ut in causa tanti momenti illo restituatur ordo, quem religio ct ratio ipsa requirunt, Dcoque reipsa reddantur, quao unice Dei sunt Deinceps admonendi sunt ipsi, no illud efficiant, vel civilibus permittant potestatibus, quod clorici tum solum denique ad sacerdotalem spiritum explornudum augendumque in seminaria ingrudiantur. cum per aliquot annos literarum sciontiarumquo studia sivo in gymnasiis, sivo in universitatibus perfecerint: nemini siquidem licet tridentinam seminariorum formam immutare, neque alia in eorum locum instituta sufficere, quao nunquam seminariis ecclesiae iudicio acquiparnntur, neque tandem ulla vel minima educationis ct institutionis clericalis pare civili auctoritati subiieitur, quin ecclesiao iura laedantur eiusque sancto aeternoquo fini aliquatenus repugnetur.

10.
Decretmu pro rcixiilarlbus ordinibus et congregationibus.

Praenotanda.

Cum certum, indubiumque sit quod hisce nostris praesertim temporibus religiosi ordines, piacque congregationes tam virorum, quam mulierum nodum ab impiissimis religionis nostrae hostibus, sed ab ipsis guberniis acerbo odio undequaque afficiuntur, totisque viribus de medio ecclesiao penitus evellendi, atque eradicandi dictitantur; hinc iure ac merito commissioni politico-ccclcsiasticao visum est aliquod decretum sacrosanctae synodo proponendum fore, quo ietiusmodi diabolici conatus omnino retundantur, atquo insimul religiosorum ordinum dignitas, notura, indoles, iura, ac privilegia contra eosdem defendantur.

At no falcem in alienam measem mittere videremur, serio ac diligenter a nostra commissione curatum est no quid circa praefatorum ordinum disciplinam, vel reformationem in formulando decreto innueremus (hoc enim ad alteram commissionem *super* /¿rywlarium *discipline* spectare non ignorabamus), sed ea tantummodo exponenda consuimus quao *extrínsecas* corumdcm ordinum relationes cum civilibus guberniis, ao modernis legislationibus respiciunt, quatenus scilicet vel cum iisdem opponuntur, vel ab iisdem quomodocumque laeduntur.

Atque imprimis aequum diudicatum est decreti exordium sumere a recolenda sanctitate, perfectione, et sublimitato religiosae professionis, ac maxima quoque utilitate, quam semper religiosi ordines attulerunt, et adhuc afferro possunt tam Christianae quam civili reipublicae adhibendo eadem ferme verba quibus usi sunt Romani pontifices in diversis allocutionibus; quod profitto plurimum valere potest ad refellendas nostri nevi calumnias, ot errores circa votorum professionem, legitimam religiosorum ordinum existendi rationem, eorumdemque utilitatem, etc. etc.

Deinceps iura ecclesiao circa *eculare ordines, et personas a civilibus guberniis u-urpata. vel manumissa vindicaro consuimus, et catholicam doctrinam in re tam gravi claro, ct distincta exponere existimavimus, tum ad fideliam instructionem, tum

etiam ad ea confutanda falsissima principia, qui-Anibus, siro qualitates, ac praesertim aetatem pro bos modernae legislationes innituntur.

Ulterius reconaitis principalionbus huiusmodi ecclesiae iurium usurpationibus, et ratione habita ad multiplices guberniorum leges, et statuta, quae praesertim nunc temporis vigent, ea exponenda curavimus, quae in praesenti gravissimo negotio facienda, vel omittenda secundum catholicam doo-trinam ab ipsis civilibus potestatibus necessario diiudicantor.

Tandem omnia ct singula iura, quibus ox divina ordinatione, et canonicis sanctionibus fruí debent, ac pouunt religiosae familiae, rite statuere, ct di-atincto confirmare intendimus ea moti ratione, quia in praesentiarum α civilibus guberniis nullatenus admittenda, aut recognoscenda existimantur, dum interca aine ipsis nec perfici, nec ullo modo sub-sistere religiosi ordines umquam poterunt.

Hisce praenotaris, sequens proponitur

Decrfluw.

Regulares ordines a sanctissimis viris divino af-flanto Spiritu instituti, atque ab apostolica sede confirmati multiplici eorum forma pulcherrimam illam varietatem efficiunt, quae mirifice circumdat ecclesiam, ac lectissimas illas auxiliares Christi mi-litum turmas constituunt, quao maximo tum Chri-stianae, tum civili reipublicao usui, ornamento, atquo praesidio semper fuerunt1. Cum vero hac miserrima aetato flagitiosi homines in eo toti siut, ut tam α publicis, quam α domesticis institutionibus sanctissimam Christi fidem ac religionem cura ipsa salutari morum disciplina amoveant1; hinc etiam acerbo odio insectantur religiosas familias et nou sine maxima iniuria blaterant easdem nullam ha-bere legitimam distendi rationem, atque ite hae-reticorum commentis plaudentes1, laedunt statura c publicae professionis consiliorum evangelicorum, laedunt vivendi rationem in ecclesia commendatam tamquam apostolicao doctrinae consentaneam, lae-dunt ipsos insignes fundatores quos super altaribus veneramur, qui nonnisi a Deo inspirati illos insti-tuerunt societate·4.

Sacrum proinde atquo oecumenicum concilium sequens constantem orthodoxorum patrum ecclesiae-que doctorum, atquo imprimis Romanorum ponti-ficum doctrinam, ac institutionem soleinniter declarat, ac docet, quod sicut nni ecclesiao plenum atquo perfectum ina competit religiosos ordines, et con-gregationes approbaro, instituere, moderari, iisdem exemptiones nc privilegia impertire, votorum pro-fessioni conditiones apponere, deque istorum valoro pronunciare, ao Undem, si necessitas id suadeat, eosdem vel ex parte, vel ex toto immutare, atquo etiam supprimere; ito e converso nonnisi per sum-mum nefas istiusmodi sacra, ct inviolabilia ecclesiao iura n civili, et laica potestate usurparentur cum aliquid super praedictis fuerit ab eadem attentatum, quodque proinde nullum omnino iniustum, atque inane existimandum esse affirmat, mcrituquo con-clamat. Nequo pariter tolerari umquam putcrit, quinimmo reprobatur omnino praxis illa a quibusdam guberniis invecta seto immiscendi in rebus, ac ne-gotii» sd intrinsecam, et essentialem religiosorum ordinum constitutionem spectantibus sivo examen In^ituendo pro recognoscendis, limitandi·, atque etiam Impediendis ad religiosum statum vocatio-

t Ek 7¢* rfemini nwtri Pii IX ul urones ra> prtnM Hederatae tritam regalar. 17 innii 1847.

> QtU p-nl IitLU arrhiep Fribnr 14 iwtii IBM.

• Eiu p«otif. rnrycl *tyta cura* R decembris IBM.

• Et epitt. Pu VI irf tsr»l. de la Bcrlwfnocaalvl lo mar·til Itti.

admissione ad novitiatum, vel professionem sta-tuendo, sivo in superiorum electione, institutione ac iurisdictionia exercitio, ao tandem in ipsorum religiosorum ordinum directione, ac regularum ob-servantia, et valoro soso intromittendo: baco enim omnia ecclesiastici sunt iuris, et α sola ecclesiastica potestate definienda et moderanda.

Insuper sancta synodus sacrum, atquo insepara-bile ius agnoscens, et confirmans quo religiosae familiae ac singulae carum domus sivo virorum, sive mulierum ox divina ordinatione, et apostolici sanctionibus fruuntur pacifico possidendi, acquirendi, et administrandi bona quaccumque temporalia, sivo mobilia, sive immobilia pro Dei cultu, ne propria sub-stenUtione, atquo etiam pauperum Juvamine; atquo intuper adproban», et tueri cupiens sacrum quoquo ius, quod praesertim ordinibus mendicantibus com-I petit, fidelium oblationes excipiendi, atquo elee-mosynas, declarat huiusmodi iura sarta tectaquo omnino esso debere, proindequo· religiosorum ordi-num et piarum congregationum ab apostolica sodo approbatarum bona velati sacrum patrimonium in-tengibilia fore, et a nulla civili potestate cuius-cumque gradus, ct dignitatis usurpanda, vel in alios usus convertendo, nisi ecclesiasticae potestatis ac-cedente facultate, ct consensu, ncc praefata iura a civili gubernio quocumque titulo, aut praetextu vel impediri, vel coarctari posso sub poenis alias α iuro statutis ac praesertim a concilio Trident, seas. XXII, cap. XI.

Itemquc integrum, ac plenissimum ius confirmat, quo frui debent singulae religiosao familiae, ex quibus voluti ox pluribus membris unum corpus conflatur, ut scilicet nullimodo exturbari valeant quoad liberam communicationem, et dependentiam a supremis moderatoribus tamquam a suo capito, ab coque regi ac moderari debero iuxta proprias, et ab apostolica sede approbatas constitutiones, ct quoad liberum ecclesiastici ministerii exercitium iuxta indolem et scopum proprii instituti pariter approbati, et secundum canonicas ac praesertim Tridentini concilii sanctiones1 quoad dependentiam ab ordinariis locorum in huiusmodi exercitio ser-vandam etc.

11.

Decretum pro confrutcrnltatibiiM, nlHsquc piis Operibus.

Praenotanda.

Neminem latere potest quod in bac miserrima, qua vivimus, aetato omnia ct singula religionis nostrae pia instituta a pluribus guberniis per mo-dernos legislationes omni vi, ct conatu exturbantur sacris iuribus. quibus cx canonicis sanctionibus frui possunt, ac debent, penitus exuuntur, ct ad nihilum, ai fieri poaset, redigenda dictitantur. Hinc nostrae commissioni politico-ccclesiasticuo, cui putissimum onus incumbit sacra et inviolabilia ecclesiao iura contra civilium potestatum usurpationes tuori, ac vindicare, aequum atque opportunum visum est, etiam do confraternitatibos, aliisquo operibus men-tionem facere, et annoi saltem decretum a sacro-sancta synodo examinandum, ct approbandum pro-ponere, quo Istarum piarum institutionum indemnitati provideatur.

Noveramus equidem quod etiam Tridentina sy-nodus in diversi» capitibus de iisdem sermonem habuit, ecd tantummodo ob ipsarum reformationem, et rectam administrationcm, ac directionem, neque nos in hisce vel repetendis, vel aliquatenus immu-

t Praesertim lew.V cap. T, ct m XX Π cap.¿5 etc.

tandis immorandum consuimus, sed unico animum A convertimus nd modernos civilium logum conditiones, quibus praefata instituta vel destruuntur omnino, voi ab ecclesiastica potestate penitus subtrahuntur cum manifesta ct iniueta violatione iurium, quao soli ccclcsiHo nuper iisdem competunt, ot quibus semper ot in omni aevo usa est.

Iura itaque ecclesiao *in gtuere* circa pia instituta, atquo etiam *in tpecie* iura confrntcrnitatum, aliaruinquo piarum institutionum praesertim quoad legitimam existondi rationem, liberam bonorum possessionem, eorumquo sdministrationcm, nec non quoad ncco8<ariain exemptionem n civili potestate rito explicanda ne tumida dijudicavimus, idquo breviori, quo fieri potuit, modo, ot praescindendo nb ii· omnibus, quao quaestiones movero possent, quaeque ad huiusmodi iuriuin defensionem non conferrent, ct praescindendo nb iis, quao *intrinsecam* eorumdem naturum ot formam attingant. B

Quao autem vindicanda ot exponenda consuimus sequens referet

Dtcrrluin.

Sancta synodus prae oculis habens quod sicut pro maiori temporali hominum bono quaedam eorumdem associationes plurimum conforro deprehenduntur, maxiiuoquo in pretio habentur, immo ab ipsi» supremis potestatibus adprobantur, foventur, excitantur, ita eo vel magi» pro spirituali eorumdem emolumento, atque ad pietatem, religionem, et mutuam charitatcm fovendam plurimum etiam prodesse possunt; hinc maxime in Domino commendat, omniquo studio fovero intendit pia» illas christifidelinm congregationes, confrntcrnitatos, ct instituta, quae pro maiori eorumdem spirituali bono, ot utilitate nb antiquis temporibus ecclesiastica auctoritate iam erecta, vel etiam in posterum erigenda forent. Declarat insuper et docet praefata» congregatione» C ·o ab illis assumendis abstineant, qui summo essent cum in finem spiritualem, et in bonum animarum dirigantur, voluti sacras, ct ecclesiasticas institutiones habendo» esse, et soli ecclesiao potestati subiici sivo quoad erectionem, approbationem, statuta, regulas, directionem, moderationem, atque etiam, si opus fuerit, suppressionem, sive quoad ius quod praesupposita canonica institutione, iisdem essentialiter competit possidendi bona temporalia, caque libere administrandi, salva semper ordinariorum auctoritate, et iuxta canonicas sanctiones ac praesertim Tridentini concilii decretum bcm. XXΠ cap.VIH do visitatione locorum piorum quorumcumque, ct cum exceptionibus inibi adnotati»; sivo demum quoad gratins, ct privilegia iisdem concessa, et quoad specialem curam, ct vigilantium super ipsas exercendam, ut fines sacrae institutionis non excedant, ncque a recto tramite uilimode declinent. Quod »i ob peculiares causas, ot rationes aliqua cura D super praedictis etiam a laica potestate exercenda videntur, id nonnisi ox speciali s. sedis concessione, et assonali evenire umquam potoritl.

12.

Decretum do potestatis civilis interventu in episcoporum electione.

Cum ecclesia Dei sit perfecta ex Christi voluntate societas, ad eam tantum proprio nativoquo iuro pertinet ad»umero, qni ubiquo terrarum fidelium curam habeant cosque suo salutari regimini subiiciant. Et propterea quod Romani pontifices totius Apostolicae potestatis plenitudinem a Christo Domino obtinuerint, ii sunt, qui supremo gaudunt iure pastores singuli» praeficiendi ecclesiis, quos dignos ac idoneos existimaverint

i Uti sitas faetnm fmi< reasUt et ex pluribus eracordstiv a ·. sede tatti ena diversis guberniis eruttar.

Verumtamen iidem Romani pontifices intelligentes tam bene mundum regi, Horero et fructificare ecclesiam, cum regnum ot sacerdotium inter eo conveniantl, eo nonnunquam, singulari benevolentiae testimonio, devenero, ut quibusdam supremis populorum moderatoribus, de ecclesia optime meritis ob beneficia quaedam in eam ipsam colluta, indultum viros ecclesiasticos praesentandi vel nominandi ad episcopales sedes concesserint. Ergo moderatores hi praesontando vel nominando potestatem ab apostolica Romana sedo sibi factam exercent, nullatenus vero ex niaicstatis, vel tutelae iure promanantem Indultum enim illud est verum propricque dictum privilegium; idcirco non extendendum, certo probandum ideoque minime praesumendum, in iisque tandem solummodo agnoscendam, quibus concessum luirse constiterit. Hinc huius potestati» limite transilirent, qui praesentatis vol nominatis permitterent seso regimini et administra- tion ecclesiae, ad quam fuerint designati, immiscere, antequam apostólicas canonicae institutionis literas exceperint, prout sacri canones requirunt

Sed Romani pontifices indultum bnc principibus concedentes unus simnl eis imponunt, nt intra tempus a sacris canonibus praefinitum iinquo dotibus praeditos ecclesiasticos viros designent, qui iuxta sacros canones promoveri ad episcopalem dignitatem possint. Utinnm gravissimum hoc officium prae oculis principes semper haberent, fidclitorque servarent, tum animarum quidem bono, roipublicsequo saluti satis superquo prospicerent. Ceterum si adnexas illas conditiones non impleverint, eo privilegio se praeberent indignos.

Ad ecclesiarum cathcdralium provisione» quod attinet, quao fieri canonica electione solent, ei Romana apostolica sedes electoribus insinuaverit, ut respectivi territorii principi minus grati, in diligenter cavent, no nlion removent, quum qui ob politicae civilesque causa» proprie dietim, tanque vurus, gravea factisquo probatas mereantur excludi. Praeterea omnes hortamur principes ensquo serio monemus, no quid officiant, vel permittant, ex quo electionum libertas laedi quovis modo pOwiL Univi» quidem culpae se reum faceret, qui impediret, quominus magis digni eligerentur ct habiles. Confirmantes denique, quod a concilio Lateranensi IV' can. 25l fuerat statutum, iterum decernimus: ¿Quisquís electioni do se factae saccularis potestatis sbusu consentire praesumpserit contra canonicam libertatem, et electionis commodo rarest, et incligibili fiat. Qui vero electionem hniusmodi, quam Ipso iure irritam ctjc censemus, praesumpserint celebrare, ab officiis ot beneficiis penitus per triennium su·- pendantur, eligendi tunc potestate privati,

13.

Schcmn uniiiK capitis In quo explicantur consectaria prnctlrn, qtine ex tradita circa matrimonium doctrina ultro prnmnniuit, habita ratione nd civiles leçex.

Prarao/ojuta.

Matrimonium qund est totius ordinis vociali·, politici et religion fundamentum, quodque in l ac nostra praesertim aetate a civilibus gubernii» ah ecclesiao potestate divellitur, ne sciungitur. omni •anctitrtto expoliatur, et eoli» civilibus legibus subjicitur, totum procul dubio meretur oecunicnirae synodi studium ad sacrosancta oreIrata· iura vindicanda, ad veram do matrimonio dtrinnm tradendam, cxplirandamquo, nec non ad rectam at

' 8. Ivo od pasq ||. Hu.
' lBerrei I. β, U.)

tutam fidelium populorum instructionem, ac direc-A tionem. Hinc iure ao merito etiam a nostra commissione politico-ecclesiastica de iis, quao ad matrimonium referuntur, institutum est examen, at non ut catholica doctrina circa matrimonium vel traderetur, vel explicaretur, id enim ad commissionem theologico-dogmaticam spectabat; nequo ea quae ad disciplinam, et praxim pertinent, exponerentur, quod munus alterius erat commissionis super ecclesiae disciplina, sed tantummodo sub respectu plurium, et multiplicium relationum, quas matrimonium chriatianum cum civilibus societatibus, earumque guberniis habet, atque insimul sub respectu detestabilis illius, oc vere exitialis conflictus in quo reponuntur ecclesiae leges cum illis, quae a civilibus potestatibus promanant. Hiño est quod diversis istiusmodi legislationibus ad examen revocatis, e. serio perpensia maximis difficultatibus, quae ex iisdem ebristiano populo obveniunt, exarato prius B hac super re voto ab uno ex dd. consultoribus, et post maturam discussionem, aequum ac necessarium integrae commissioni visum est unum etiam caput voluti pro coronide addere iis, quae a duabus praefatis commissionibus proposita sunt, in quo sacrosancta synodus post traditam de sacramento matrimonii catholicam doctrinam, et post disciplinares regulas expositas sermonem convertens ad supremos principes ct sacrorum antistites, atque etiam ad omnes christifideles claro ct distincto utriusque potestatis iura exponat, et in quantum fieri potest limite» decernat, acquo insimul graviter hortetur eosdem principes ad sua iura ecclesiae restituenda, nihilque in posterum agant quod iisdem adversetur; excitentur insimul pastores ad istiusmodi iura vindicanda et ad rite suas oves in ro tam gravi instruendos, ac demum recte edoceantur fideles praesertim circa praxim io conflictu praedictarum legum C serrandam, ct quidquid ipsis in bac re liceat, quid vero nou, quidre necessario exequendum.

Rationes porro, quae commissionem nostram ad huiusmodi consilium capiendum excitarunt, hae profecto sunt; omnimoda scilicet usurpatio ecclesiae iurium circa matrimonium, eiusque naturam, conditiones, consectaria etc., pro qua ecclesia silere nullo modo potest; item multiplicitas legum civilium in hac materia, ct quod peius est, earumdem cum ecclesiasticis absoluta repugnantia et continua oppositio; ac proinde miserrima cbristifidolium conditio, qui sub iisdem legibus inveniuntur, nec non gravissima mala quao ob easdem sustinere coguntur; ao tandem absoluta necessitas iisdem meliori, quo fien poterit, remedio subveniendi.

Haec autem omnia in sequenti capite exponenda. venerabilium patrum examini nc iudicio subiiciuntur.

Caput.

Ex catholica doctrina circa venerabile matritrimonii sacramentum iam tradita et explicata facile intelligitur, et evidentissime deducitur quomodo in re tam gravi, ct nd animarum salutem pertinento so gorcro debeant supremi rerum temporalium moderatnrei, «ncroram antistites, ct fideles omnes ac singuli.

Atque imprimis probe noscens occumenica synodus quod ab usurpatione sacrorum, et inviolabilium ecclesiae iurium, et ex oppositione legum civilium cum ecclesiasticis circa matrimonium, quod utique totius societatis non minus civilis, quam ec-c4i'M»«U>ae fundamentum habetur, maxima damna chrietiano populo obveniunt dum publica tranquillitas perturbatur, conscientiarum pax disrumpitur, moraliutis principia vel destruuntur omnino, vel saltem in maximum adducuntur discrimen, ao tan·

dem societas ipsa radicitus excutitur; supremos principes, et quoscumquo rerum civilium moderatoree per lesu Christi Salvatoris nostri amorem serio admonendos, graviterquo hortandos censuit ut reddentes Deo quae Dei sunt, iura sua circa matrimonium ecclesiae restituant si quae usurpaverint, nihilque in posterum heri permittant quod ecclesiaetici iuris violationem aut perturbationem redoleat. Meminerint quaeso haud fas ipsis esse ad interiora sanctuarii penetralia accedere, gravissimoquo reatu se coram Deo regum Rege et omnium dominantium Domino coinquinari ei in rebus sacris seso immiscere praesumpserint Proindo tamquam usurpationes ecclesiae iurium reputent omnino quoscumquo logea, et praescriptiones quao nedum matrimonii validitati possunt aliquatenus officere, verum otiam intrinsecas, et proximas ipsius proprietates, conditiones, et formam vel immutare, vol impotore sivo ox toto, sivo ex parte attentarent: matrimonium enim a Christo Domino ad dignitatem sacramenti evectum ab iis solummodo contrectari potest ac debet quibus sacrorum cura, ct administratio ab ipso Christo Domino fuit unico concredita. Hinc etiam licitum non erit civilibus quibuscumque potestatibus aliquid circa sponsalium vim, ct obligationem decernere; sponsalia enim proprio dicta non continent actum mere civilem qui ad matrimonium celebrandum praemittitur[1], sed tamquam proximae dispositiones habenda sunt ad sacramentum recipiendum, et ex quibus canonicum etiam potest exurgere impedimentum. Pari modo nulla lex ferenda α civili potestate quae praescriptas α concilio Tridentino[5] proclamationes matrimonio praemittendas vel exeludat omnino, vel coarctet, vol diversimode stabilioni: item nullam omnino vel minimam auctoritatem arrogare sibi praesumant circa impedimenta matrimonium dirimentia ab ecclesia iure sibi proprio et exclusivo statuta sive quoad eorum dem omnium, et singulorum vim et efficaciam, sive quoad modum et normam eadem computandi, et dimetiendi, quaeque proinde sicuri in sua constitutione, ita pariter in sua extimatione, interpretatione, dispensatione, ac relaxatione, ac etiam si opus fuerit, suppressione a sola ecclesiae potestate penderò debent. Tandem causas omnes quae vel matrimonii naturam, et valorem, vel *inlrinutcat,* ot *inseparabilis* ipsius conditiones sive praecedentes, sivo concomitantes, sive subséquentes respiciunt, nulla laica et civilis potestas quamtumvis supremae dignitatis, et gradus pertractandi, ac definiendi ius sibi arrogare audeat

Haec autem omnia quao ex Dei ordinatione, ct canonicis sanctionibus iuris ecclesiastici sunt, nullo modo impediunt quominus civiles potestates, posita, D et agnita matrimonii validitate, vel invaliditate iuxta ecclesiae doctrinam, ct canonicas leges, disponere utiquo valeat pro suo arbitrio, et prudentia, ct pro maiori populorum bono de effectibus mere civilibus ex ipso matrimonio promnnantibus (seu de iis omnibus quae ipsi matrimonio extrínseca eunt ct accidentalia, qualia sunt successio, dos, hsereditas, onera, et pacta circa coniugum et familiae bona etc.[3]), dummodo tamen matrimonii substantiam, libertatemque neque indirecte afficiant, ac perturbent. Redditis itaque tali modo, et norma Deo quae sunt Dei, ct Caesari quae sunt Caesaris, optime de Christiana, ac de civili societate merebuntur principes, et propitium sibi reddent supremum iudi-

» Ex propali. 58 synod. PisUriens. damnata in balla ***Audornn filiti***

* Seo. XXIV de Reformat, cap. I.

» Qaae continentur tn pareutheri forran omittl po^uuL

com quao iudicium durisrimum ¿il *qui praesunt*l a minitatur.

Pari modo in ro tanti momenti sancta synodus sacrorum antistitum pastoralem curam, vigilantiam, firmitatum totis viribus excitandam consuit ut so pro muro domui Israel ponentes, quo validiores in dies hostiles impetus fiunt, eo firmiori animo suatinondos atquo frangendos curent, atquo adeo contra serpentes errores ot fallacia principia circa matrimonii dignitatem, et contra illos leges quao non sino summa iniuria eidem opponuntur, vel sacrosanclao ecclesiae iura invadunt, impavido animo insurgant, protestantur, obsecrent, incropent in omni patientia, ot doctrina, ut commissos suao curae fidolea admonere ot instruire iuxta catholicam do matrimonio doctrinam numquam desinant, ac praecipuo nmatrimonium esso vero, et proprio unum ex septem ovangolicao logis sacramentis α Christo Domino institutum; ac proptorea inter fideles matrimonium dari non posso quin uno codcmquo tempore sit sacramentum, atque idcirco quamlibet aliam inter cliristianoa viri ac mulieris conjunctionem cniuscumquo etiam civilis legis vi factam nihil aliud esso nisi turpem atquo exitialem concubinatum ab ecclesia damnatum, et proindo a coniugali foedero sacramentum separari nunquam posse, ot omnino spectaro ad ecclesiae potestatem en omnia decernere, quao ad idem matrimonium quovis modo possent pertinerel*2. Meminerint ulterius tam ipsi, quam cauteri animarum rectores, nc singuli quoque fideles, quud cum agitur do re ad aeternam salutem spectante, potius Deo, ot ecclesiae suae, quam hominibus est obtemperandum, ot nullo modo timendos cos, qui dum potestatem habent otiam perdendi corpus, perdere tamen animam nullo modo potorunt.

Audiant omnes Christi oves pastorum suorum vocem, ct numquam sinant in isto gravissimo negotio, a quo magna ex parte temporalis, atquo aetorna ipsorum felicitas pondet, se fallaciis atquo insidiis in orrorem induci; nihil enim aliud in hnc miserrima aetate ab impiissimis ac vaferrimis religionis nostrae hostibus intenditur quam ipsos o sanctae matris ecclesiae sinu divellere, nihilquo aliud moliuntur quam ut fidei fundamenta, immo vel ipsa moralitatis principia penitus subvertant, ac destruant. Serio perpendant quod sancta res est matrimonium ot nonnisi sancte tractanda ct quidem iuxta divinas tantum et ecclesiasticas leges ac praescriptiones; nulli enim temporali ac civili potestati ius competit circa sacramento, ot circa ea omnia quao ad ipsorum naturam, ct essentiam quocumque modo referuntur.

Cum nutem, posita matrimonii validitate, quaedam sunt, uti iam dictum est, quae ipsi extrínseca, et accessoria habentur, quaequo civiles ipsius effectus respiciunt, ot circa queo ius integrum est civilibus potestatibus pro moliori communitatis bono leges ferre, atque convenientes dispositiones statuero ; hinc potorunt utique immo ot debebunt fideles hisco legibus parere, et fideliter observaro, dummodo nihil in iisdem contineatur quod divinae, vel ecclesiasticae logi adversetur. Poterunt itidem laica tribunalia *unice* pro iisdom civilibus effectibus obtinendis adire, atquo etiam in iisdom causas ad hunc tantum finom defendero, ac patrocinari, salvo sompor exclusivo ecclesia© ¡uro in iudicandis, ac definiendis causis, quao matrimonii vinculum, vel intrinsecam ipsius naturam, et essentiales conditiones respiciunt.

i Ssp. VI. v. β.

i Bse oronls hsbratnr in alloait. mnslsL PH IX Jcer. *bienmnm* diei *21* seplembr, 18&2.

Decretum de Christianae luventutis institutione.

Praenotanda.

Necessarium esse, ut concilium Vaticanum de scholis sermonem faciat, nemo eat, qui dubitet. Postulat onim hoc non solum roi gravitas, quao tanta est, ut, niai cum speciali diligentia tractaretur, concilium occumenicum officio suo in aliqua parto insigniori defuisse non immerito diceretur, sud e «un praescntissimum periculum, quod ccclosino mimo societati ipsi ox hodierni aovi multiplicatis conatibus minitatur scholarum regimen ab ecclesiastica auctoritate proreus avellendi ct laicalis potestatis arbitrio omnino subiiciondi.

Revera nullibi tristissimi falsorum hodierni aovi principiorum effectua tam claro perspiciuntur quam in moderna legislatione circa scholas ot in studiis B imperantium, quae nihil aliud intendunt, quam ut ccclcsiao auctoritas ot vis in dirigendis scholis penitus extinguatur. Verum cum summo rcipublicao damno hoc fieri certissimum est. Nam sicut omne bonum generationis futurae a praestantia educationis puerorum sino ullo dubio pendet, ita certo nihil magis timendum quam scholae depravatio; sed evitari hanc non posse, si legitima ecclesiae in eam iura annihilantur, ct pedibus conculcantur, christiano homini in dubium revocare nunquam licebit.

Notum eat, arctissimum illud, quod ab initio religionis christianao obtinuit, vinculum inter ecclesiam tanquam matrem et scholam quasi filiam per longissima temporis spatia durasse, otiam post infelix saeculi 1G schisma, 18 domum sacculo hunc nexum paullatim relaxari videmus, cum reipublicae civilis moderatores falsa do potestato laicali prin- C cipia amplcctontcs, ct fidei christiamio effatis aperte adversantes auctoritatem occlesiao in dirigendas scholas ubiquo diminuero ct infringere studerent. In quo studio tandem eo devenerunt, ut ius illud nativum ecclesiae, quod a divina eius missione seiungi non potest, scholas ct erigendi et dirigendi audat ler negantes omnem rem scholasticam ad suas partea trahere non dubitarent. Nam etsi religiosam instructionem et catechismi traditionem plerumque ccdoiac ministris tanquam provinciam propriam decernere non detrectabant, reservantes sibi disciplinarum profanarum campum, tamen etiam illam supremo suo moderamini, ct suae inspectioni subjiciendam esso praetendebant, ita ut, a quibus, ct quo tempore, ot qua methodo ct secundum quorum librorum normam instructio religiosa tradenda ait, ab ipsis statueretur. Porro ultimis hisce nostris temporibus gubernia civilia nd postremas impii sy- D sternatis consequentias abrepta co tandem devenisse videmus, ut indifferentismum absolutura quoad religionem proclamantia scholas omni religioso charactere privatas crearent, in quibus religiosa instructio nullum omnino locum tonet.

Quamquom voro ot diversae formao et diversi gradus sunt, in quibus scholae α principiis veris recedunt, tamen communis omnium, do quibus lamentandum, malorum fons ct origo tristis illa naturalis ct profanae cognitionis aciunctio a religiosis ct revelatis veritatibus. Discerni quidem et potest ot debet illa a religione ct revelatione, sed non seiungi propter intimum nexum, quo cohaerent, et quo fit, ut sibi mutuum praesidium et lumen afferant, manento tamen veritate revelata stella rectrice ct moderatrice omnis cognitionis humanae. Ex quo principio duo sequuntur corollaria practica, quao viris catholice sentientibus dc«crcre nunqnam licet. Trimum auctoritati ecclesiasticae inhaerere

ios nativum coiuscumque generis scholas erigendi sine praevia potestatis civilis permissione, dcindo ios circa omnes cuiuslibet generia achola» inspiciendi atquo invigilandi, ne quid pmoiudicium ferant sive fidei, sive bonorum morum integritati.

Caeterum non eat hic locus fusius enarrare, quomodo usurpationes guberniorum civilium circa scholas *gradatim* processerint; sufficit pru scopo nostro notaro, praesentem rerum statum hunc esse, ut in omnibus fere partibus orbis christiani communis luctos sit, viduam factam esse Dominam gentium et Rachel ploraro filios suos, quia non sunt, id est eiectam fuisse a legitima quoad schola» sua possessione matrem ecclesiam omniaque paene α potestate laicali usurpata esso. Atque hoc iam do omnibus scholarum speciebas valet, incipiendo a scholis popularibus, quae elementa omnis cognitionis humanae pueris tradunt, nique ad universitates, in quibus homines in omni litcrarum scientiarumque genere perficiuntur.

Expertari utique potuit, ecclesiasticam auctoritatem non silere ad tot tantasque injurias sanctissimis suis iuribus inflictos, et revera ubique terrarum α pluribus abhinc annis videmus non solum antistites et ecclesiasticos viros, sed etiam laicos zelosos vocem intrepido tollero ad recuperanda illa qa.ie a Deo ipso ecclesiae ause omnium populorum magistrae collata sunt, iura. Vix ullum hisco nostris temporibus habitum fuit concilium provinciale, in quo non de sehola locuti fuerint patres. Ipoique ·. sedes non omisit, ubi occasio ipsi data fuerit, cam quao auctoritati ecclesiasticae in christianao juventutis educatione et instructione debetur, portem solemniter et proclamare ct reclamare'.

Unum superest, ut concilium oecumenieum vocem suam tollat, cum irrefragabili auctoritate veritatem pandat, inviolabilia ecclesiae iura ruviudiect, ingentes, quao societati humanae a sehola principiis christiania destituta imminent, calamitates indigitet et ad sananda, qnao in hac gravissima materia occurrunt mala, remedia afferat.

Hu omnibus rito perpensis ntqno in trutinam revocatis, nec non voto desuper diligenter exarato, consultores in hoc convenerunt, decretum faciendum foro de Christianae iuventutis educatione. Et quoniam lege» de scholarum regimino in divendi terris diversae vigent, consuerunt consultores huius circumstantiae debitam rationem habendam ese. ot decretum ipsum in tali forma componendum, ut pro diversitate rigentium legum ubiquo applicari possit, sive a potentato civili aequalis omnium civium libertas scholas ct erigendi et adeundi proclametur, sive monopolii ius aut totale aut certis finibus circumscriptum usurpetur. Quamvis vero vix ulla hodie legislatio vigens inveniatur, quao principiis catholicis circa rem scholasticam omnino consona sit, tamen plurimum interest, ut ecclesia etiam a scholis extantibus, etri plurimis defectibus laborant, pedem non retrahat ct pro viribus malo remedium afforre studeat, quia salutem aeternam parvulorum Unquam ultimum finem unico prosequendo nunquam cius personam repraesentaro desinit, qui dixit psioito parvulos ad me ☤enire Aliter se res habet cum scholis, quao ox professo spiritum ecclesiae et christianao religioni infensum alunt, cum officium pastorum parentes admonendi, no filios talibus scholis unquam commendent, manifestum sit. Insuper ubicunque res eo devenit, ut α scholis publicis insigniora pro fide ct moribus puerorum damna timenda sint, tum certo ad ultimum remedium confugiendum erit proprias scholas erigendi, quao α sola auctori·

' ΓÏ. prop. SylUb. 45. 4T, 4S, et Iiti, ad arddep. Fribunc. 4. 4. 14 ivIH)844.

A tate ecclesiastica pendent, cum negari nullomodo possit, ecclesiae inviolabile ius competere media illa adhibendi, quae ad avertenda illa damna necessaria apparent. Quod utique facile ibi fieri poterit, ubi leges absolutam illam quam dicunt instructionis libertatem proclamant; sed licet haec alicubi non vigent, tamen in illo eam episcopis intensis viribus adlaborandum erit, ut ius liberas scholas aperiendi sibi obtineant.

Porro cum diversorum scholarum generum ratio ad ecclesiam diversasquo ☤ocietati humanae indi☤entis diversa sit. et haec materia eminenter practica α concilio sine dubio practice tractari debeat, ideo consuerunt consultore», praemisso prooemio, quod totius rei synopsin offerret ct quatenus hoc loeo necessarium Cat generalia principia, in quatuor capitibus dicendum ewu de quatuor scholarum specicbus. Scilicet in *I* de scholis popularibus, in II B de collegiis ct ☤ymnasii in III do scholis technicis et industnulibui», in IV' do universitatibus. Cur enim in particulari do scholis technicis loquendum sit, facile intelligitur, si una parte quam lato hodie hoc scholarum genus pateat, et quem locum insignem occupet in regionibus, ubi industriae artes et commercium fioroni, altera ex porto quanta earum sit corruptela ct a principiis christiania abalienatio, respiciatur. 1 igitur caput do scholis popularibus tractat, in quibas cuiusquo classis populi pueri primis rerum humanarum cognitionibus imbuuntur. Tria potissimum decretum circa has exprimere debebit. Primum ardens ecclesiae desiderium, ut eiusmodi scholae ubique in paroeciis erigantur, idoneique iis praeficiantur magistri, praesertim ex congregationibus religiosis. Deinde ut Christianus carum character conservetur, quod tum solum fieri poterit, si auctoritati ecclesiasticae in eas debitus locus tribuatur, episcoporum ct parochorum iura ratihabeantur. bona scholis attributa in Alienos usus Dou convertuntor et ludimagtstrorum perversa educatio arceatur. Tertio innuendum erit episcopis, quid faciendum, ai achola© quae extant fini suo non vel parum respondeant, avertendo pueros α pravis vel periculosis scholis eorumque parentes de gravissima hac obligatione admonendo nec non adlaborando ¿e iniustis legibus vel abrogandis vel impediendis; denique proprias scholas condendo. Deinde in capite 11 tractatur do collegiis atque gymnasiis. Exprimuntur primum ingentia mala, quae universae societati humanae ox divulsione harum scholarum, in quibus adolescentes bonis artibus acicntiacque elementis erudiuntur, ab ecclesiae vi moderatrice exorta sunt, quae profecto nonnisi maxima esso possunt, si perpendatur, adolescentes, qui hic formantur, aliquando eminentiori in socie- D tate gradu gavisuros esse. Conveniens igitur visum, ut episcopis animus adderetur,

1. resistendi pro viribus gravi iniustitiae, qua ecclesia omni in has scholas auctoritate privatur, omne ius sibi usurpanto potestate civili;

2. curam adhibendi, ut in suis dioecesibus eiusmodi scholae ct instituta erigantur, quae optimo suo fini respondeant;

3. quoad scholas, quae extant, secundarias cum omni sollicitudine vigilandi, ut omnia observentur, quae ad rectam educationis Christianae normam pertinent, ut accurata religiosa instructio, frequentatio sacramentorum, assiduitas in assistendo divinis officiis, et ut omnia removeantur, quae puritati morum, ct integritati fidei damnum afferre possint. Quod si hoc obtinere non powint, et in cassum pro reformandis huiusmodi scholis et institutis laborent, tunc ad ultimum remedium confugiendum cuse, ut parentes moneant, ne filios hisce scholis committant.

In capite HI decretum nostrum de scholia technicis ot industrialibus aget. Tria necessaria videntur, ut gravissimis malia, quibus hao scholae laborant, occurratur:

1. ut episcopi auctoritatem debitam, qua privari nunquam nisi cum summa iniuria poterunt, exerceant satagendo, ut et magistri et libri, qui fidem destruere student, arceantur, et pro disciplinis historicis ot philosophicis magistri catholici provideantur; insuper si vires suppetunt, ct necessitas vel magna utilitas postulat, propria auctoritate eiusmodi scholas erigant.

2. ut principibus admonitio fiat, ne quoad harum scholarum conditionem se indifferentes habeant, sed collatis cum ecclesiastica auctoritate consiliis earum malis curandis operum dent.

3. ut parentibus inculcetur gravissima obligatio retrahendi liberos ab hisco scholis, quando manifesto perversitatis speciem prae se ferunt.

In capito denique IV tractatur do literarum universitatibus. Nominem autem latet, quantopere haec potissimum instituta ecclesiae ulirn tam cara, a primitivo et vero suo fine deviaverint, et in quam abyssum miserino societatem humanam praecipitaverint, ex quo nb omni paene ecclesiae et ipsius religionis influxu seiunctn solius potestatis civilis ditioni subiecta sunt. Remedium autem, quod contra hoc gravissimum malum episcopis proponendum videtur, ad sequentia reducendum: 1. ut quoad universitates, quae extant, pro posso bona promoveant et mala avertant, contenti etiam minoribus successibus, quatenus maiores obtineri non possunt; 2. ut ipsi unitis viribus universitates catholicas erigant α sola ecclesiastica auctoritate dependentes; et 3 in harum universitatum directione haec potissimum observent: summum studium, ut nexus debitus ct harmonia inter veritatem revelatam et cuiuscumque disciplinae cognitiones etiam profanas conservetur, electionem idoneorum tum fidei tum morum integritate insignium magistrorum, convenientem eorum sustentationem, observantiam methodi, quam longo scholarum catholicarum experientia probavit, usum bonorum ab omni erroris labo iminunium librorum. Deniquo propter lamentabilem, in qua fero ubiquo languet, conditionem philosophicae scientiae in specio inculcandum videtur, ut huic rite excolendao summum studium impendatur.

Sequitur Decretum.

Prooemium.

Ecclesia, magistra veritatis a Christo Domino effecta, univorsam noscens christianae iuventutis institutionem arctissimo ligari nexu cum aeterna hominum beatitate, nihil habuit antiquius nihilquo iucundius, quam cuiusque generis scholas ubique terrarum e fundamentis extruere, caequo vi sua salutari informare, suaquo potestate dirigere, ut cum fide et religione, morumquo honestate eruditio coniungcrctur simul, et educatio. Unde in ecclesiam ipsam, in populos, atquo in rorum etiam publicarum moderatores innumera orta sunt bona, quemadmodum praeteritorum temporum historia locupletissime testatur.

Sed hao nostra aetate rea est penitus commutata. Cum enim veritates α Deo revelatae impudenter denegentur, vel humanao rationis examini subiiciantur, evenit, ut illa naturalium rerum plano tollatur anbicctio, quae supernatural! ordini omnino debetur, utquo homines ab aeterno suo fino arceantur, eorumquo cognitiones actionesquo ad materialium fugaciamquo huius mundi rerum limites redigantur. Nihil itaque intentatum, nihilquo inexpertum relinquitur, ut omnis ecclesiao potestas eiusque salutaris vis, quam ex divina ordinatione semper exercuit, et in humanae societatis instituta oxercere debet, vel magis in dies coarctetur, vel ab iisdem institutis removeatur, quin immo ipsa instituta pleno civilis politicaeque auctoritatis arbitrio subdantur ad imperantium placita et ad volubilium aetatis opinionum rationem; hinc a doctrinis divinitus revelatis alionata, sensim in erroris mendaciique spiritum eo usquo prolabuntur, ut fidei, veritati, ipsique verecundiae adversentur. Undo ea tandem enata progenies, quae pravis cupiditatibus propriisque rationibus tantum permota ct impulsa, maximus tum privatis, tum publicis rebus affert calamitates.

Sacrosancta ©ecumenica synodus, ut ecclesiae iura tueretur, ao malis, quae ab eorum violatione dimanant, opportunam pararo medicinam posset, haec de divenia iuventutis scholis capita conficienda, promulgandaquo consuit.

Caput I.

De scholis popularibus.

Pia mater ecclesia. Salvatoris exemplo eiusque monitis inducta1, parvulos suos singulari amore complectens, summa cura studioquo semper est scholas prosecuta, quos *populares* appellant: in quibus omnes cuiusque o populo classis pueri vel a teneris annis, dum primis rerum humanarum cognitionibus excoluntur, sanctissimae religionis mysteriis, ac praeceptionibus potissimum edocentur, atquo ad pietatem morumque honestatem, ad religionem civilcmquo vivendi rationem accurato informantur. Etenim puerorum animus ita est natura sua comparatus, ut nulla eorum vero utilis sperari eruditio queat, quao cum recto religionis et honestatis seusu non sit intime connexa. Quapropter si quaevis iuventutis instituendae ratio, nequo α fide catholica, neque ab ecclesiae potestate eat seiungenda, multo magis ea seiungi nequit, quao pueris hisce in scholis tradenda suscipitur. Et quoties autem separata non fuit, toties suat inde derivatae plurimae utilitate·. Pueri namque in primariis naturalis ordinis disciplinis satis exculti, revelatas etiam veritates, fideique mysteria clarius quidem agnoscunt, firmiusque conservant; atque ecclesiam Christi, quao civili quoque et humanao institutioni ac profectui benignissime prospicit, studiosius diligunt, eique laetius fideliuaque adhaerent

Cum autem res ita se habeat, summopere optandum, ut in omnibus parochiis huiuscemodi «chulae erigantur, suaeque usquo ab origine ab ecclesia acceptae institutioni cohaereant. Itaque episcopi, parentes, rerum publicarum moderatores, omnesque qui gloriam Dei promovere, proximique saluti inservire efficaciter volunt, iique praesertim, quibus Deus divitias opesqae largitus eat, monentur et excitantur, ut curam, diligentiam, munificentiam omnem hisce puerorum scholis vel promovendis vel adiuvandis, vel etiam, ubi opus fuerit, de novo instituendis, totis viribus impendant. At sedulo vigilandum, ut ad ludi magisterium non eligantur, nisi egregii tantummodo adolescentes, qui vere vocati, bona indolo praediti optimeque morati, atque ad istiusmodi grave munus sustinendum recte praeparati sint, et instituti; illud semper memorando in parvulorum animos multo plus exempla valere, quam verba. Idcirco pro puerorum non minus quam pro puellarum educatione, congregationes religiosae, quas pro eo officii munere ecclesia approbavit, boni

1 IUuk XVI1L, 8.

succomus, et honorifica testimonia omnino commondant, baud immerito praeferuntur.

Praeterea cavendum prorsus eat, no ratio, cur populares sunt scholae institutae, commutetur earumque indoles corrumpatur. Christus enim, postquam dixit: „Qui susceperit unum parvulum in nomine meo mc suscipit4, illico subiunxit: „Qui autem scandalizaverit unum do pusillis istis, qui in me credunt, expedit, ut suspendatur mola asinaria in collo eius, et immergatur in profundum maris4* Adlaborandam est igitur, no rerum publicarum moderatores omnem in scholas istas sibi tribuant auctoritatem; ne bona ecclesiae scholis attributa iu alienos usus convertant, multoque minus usurpent; no sacri antistites praesidii et auctoritatis iura priventur; no deniquo parochorum potestas imminuatur, ludimagistri impietatis et itnmodestiae spiritu impleantur, falsaque methodo impiaquo doctrina ebristianae scholae depraventur. Memincrint principes se imperium α Deo ideo fuisse consecutos, atque populorum patres designatos, ut eius gloriam populique salutem procurarent: magna ergo eo culpa irretiri, «si filiis cibum petentibus pro pane lapidem, et pro pisce serpentem porrigi sinant 1.

Ceterum episcopi, si pro optima puerorum institutione nihil indo obtinere potuerint, no cadant animo. Immo quanto peior est scholarum conditio, tanto maior sit eorum sollicitudo. Idcirco pueros α pravis vel periculosis scholis constanter avertant; parentes de gravissima obligatione admoneant filios α quocumque scandali et offendiculi periculo removendi, quod potissimum ab scholis promanai, quao roixtao nuncupantur; do injustis legibus vel abrogandis, vel impediendis pro posse adlaborent; proprias scholas easque optimas constituant, ita ut profanas illas non solum adaequent, sed modesta ü pisque educatione facile superent; atque ita numquam eveniet, quod olim lamentabatur propheta: „Parvuli petierunt panem, et nemo erat qui frangeret eis-3.

Caput II.

De collegiis alqut gymnasiis.

Non minor episcopis cura ac diligentia in collegiis, et in gymnasiis eat adhibenda; quorum ope adolescentes bonis artibus scientiarumque elementis erudiuntur. Etenim postquam ea suppressa sunt, quao fundavit, ot direxit ecclesia, aut postquam ab eorum cura sunt viri ecclesiastici reiecti, ad christianam iuventutis institutionem destinati, civiles potestates, in foro omnibus ebristiani orbis regnis, totam hanc etiam rem scholasticam sibi ipsis adjudicarunt Ex quo tandem aliquando factum, ut liierarum hoo scicntiarumquo profanarum studium a fide catholica, omnisque huius generis institutio a religiosa educatione seiungeretur; unde diminuta fides, corrupti mores, debilitata institio, res denique publicae peno ubiquo terrarum atrociter agitatae, atque percussae. Et tamen si quae eunt scholae; in quas exercere suam vim euamquo adhibere sollicitudinem debent ecclesia, eao quidem sunt, quae collegiorum, gymnnsiorumquo nomino circumferuntur. Futura namque humanae societatis sors ab adolescentibus ea frequentantibus qnammaxime pendet; qui ubi ad virilem creverint aetatem, vel ingenio aut scientia, vel auctoritate nut divitiis in civium suorum animos plurimum poterunt, ct ut virtutis aut vitii duces, et antesignani alios in religionis amorem aut contemptum inducent. Quare sancta synodus iustissimis hisco do causis impulsa adhortatu episcopos, ut palain asserant iura, quao ad collegia et gymnasia quod attinet, competunt ecclesiae Christi, praesertim cum ab ipsa plerumque fuerint erecta, ot constituta, bonaquo. quibus hodie sustentantur, ab ecclesiasticis fundationibus proficiscantur; o contra ius illud abjudicent imporuutibus, quod sibi solis in huiusmodi scbulu» affirmant; et si quao iniquae ab cis, iniustaoque fuerint editae leges, eas reprobent, ot abrogari curent.

Praeterea si haec pro adulescentibus instituta non habeant, in sua quisque dioecesi erigi nitentur, ita taiuen, ut in iis corpons cura cum animi cultu, veritas doctrinae cum integritate morum consocientur. Quo plurimis adolescentibus salutem aileront. multorumquo parentum animos religioni et ecclesiae conciliabunt Id nutem ut ad exitum perducunt, cum non paucis subsidiis indigeant, tideles omnes, eosque praesertim, quos fortunae bonis ditaverit Deus, enixe rugabunt, ut largiter hoc iuvent »alutare negotium, ne tanti momenti acholao omnino deficiant, vel semel erectae, quia opea desunt, tabescant, vel ab aliis pecunia publica sustentatis superentur, ac denique interimantur.

Quod si vero huiusmodi habeant in suis dioecesibus instituta, videant, utrum suo recto fini respondeant nec no, Si primum, toti erunt in iis tuendis augendiaque; advigilabunt itaque, ut adolewentea catholicam accurato doceantur doctrinam, ut piis exercitationibus divinisque vacent officiis, statisquo temporibus poenitentiae, et eucharistiae sacramenta suscipiant: omnia autem sedulo removeant, quao moribus vel fidei perniciem afferre possunt. Quapropter gymnasia saepius ipsi visitabunt, puerorum ct magistrorum animos sibi conciliabant, atque cum iis, qui scholis praesunt, consilia inibunt, no quidquam omittatur, quo virtutes promoveantur, ct studia. Sin alterum, ita ut in iis vera fides morumquo puritas perieli tecur, parentes tamen opportuno moneant, ne filios suos hisce scholis committant, illud cis animadvertentes, quod secus α peccati labe haud essent immunes. Denique nullum non moveant lapidem, ut perversu illa instituta penitus corrigantur; quod tum essent facile consecuturi, cum eam in iis exercere auctoritatem potuerint, quam iure suo sibi vindicat ecclesia.

Caput III.

technicis ct industrialibue.

Pastoralis sollicitudo, temporibus praesertim nostris, ad eas quoquo se porrigere scholas debet, quao *technical* sen *industriales* nuncupantur; in quibus cae potissimum disciplinae tractantur, quae plurimum ad quaestuosas artes exercendas inserviunt Etenim quamvis sint por so honestae, maximeque utiles, quin etiam Dei voluntati eiusquo ordinationi apprime conformes; cum in iis mundi ordo, naturao leges, creaturarum virtus investigetur, opesque, quas abscondunt, communi usui aperiantur, ut quisque tot tantarum rerum pulcritudincm bonitatemquo deprehendens, Deo qui fecit omnia, det honorem et gloriam; attamen tristis comprobat experientia, nuno temporis plerasqae scholas in tam miserrima conditione versari, ut etiamsi buina vitae commoditatibus, ct voluptatibus faveant, magnum quidem fidei morumque periculum praebeant iuventuti. Siquidem quanto magis hominem nd temporalia incitant bona, a spiritualibus tanto magis avertunt

lamvero ad hoc adeo gravo infortunium a Christiana, et civili societate amovendum sancta synodus prius ad ĕpiscopo se convertit, ut in has scholas totum explicent auctoritotem. <ρἰΛ nonnisi per iniuriam privatur ecclesia; ut professores removeri

i Matth. XVIII, Λ, (l·
• Lac. 11, 11.
’ Thrra. IV. V. 4.

curent, qui eunt impii, et minus honesti; atquo in A oorum locum aline suffici, qui monte pia, vitaque Christiana, suoquo testimonio commendantur, ut, praetor sacerdotem qui religionem doceat, orthodoxum exigant magistrum, ubi tamen fuerit, sivo do historia, sivo etiam de philosophia disserentem; et libros prohiberi faciant, qui catholicam doctrinam non redoleant; ut donique, ei vires suppetant, et necessitas vel magna utilitas postulet, non detraetene ipsi scholas technicos instituero, memorantes unum oumdomquo Deum et fidei, et naturuo esae auctorem; quin immo id esset maximo optandum, cum non de solo pano vivat homo, sed de omni verbo, quod u Doi ore procedit.

Postea principes nlloquens cos admonet, ut recogitent animo, quanta in rempublicam sit oritura pernicies, cum prava fuerit istiusmodi scholarum constitutio; ut caveant no professores iuvenum animos α Deo eiusque veritate alienent, atquo ad 8 fallaciam divitiarum convertant. Eos tandem obsecrat, ut sino inora cum episcopis consilia ineant, quibus facile mala poterunt repararo, quae ab hisce scholis obrepuisse dignoscitur.

Denique ad parentes se convertens eos vehementer admonet, ut memores proprii officii serio considerent quot quantnque mala suis immineren filiis, qui perversas cas scholas frequentarent Ii enim utut universum inde lucrarentur mundum, animae tamen suao detrimentum certissimum paterentur.

Caput IV.

De Uterorum universitatibus.

Mala quae s. synodus est hactenus lamentata, quaeque pro viribus reparare sategit, ingentia prorsus sunt facta α plcrisquo publicis scholis, quao *universitates* vocantur; in quibus homines omni litorarum scicntiarumquo genere perficiuntur. Ab iis C namque expulsa fuit ecclesia Dei, quamvis eas magna ox parte fundaverit, beneficiis ac privilegiis cumulaverit, sapienter feliciterque direxerit, atque in eius locum civiles so sufficientes potestates sibi unis eos moderandas no regendas arripuerunt Undo severiores disciplinae rationis tantum subiectae examini, eiusque perpaucis, ct quandoque etiam non indubiis innixae principiis effecerunt, ut cultores sui in suis brevi evanescerent cogitationibus. Hinc sunt orti, et quotidie magis oriuntur, scriptores impii ct athei; scientiae religioni adversae, litcrao nefariae et inhonestae, iuvenes fide ct moribus corrupti, debiles homines ct inconstantes; hinc familiarum discordia; hinc rerum publicarum labefactatio; hinc denique malorum omnium immensa colluvio. Et tamen hae sunt scholae, quao prao ceteris ecclesiao indigent magisterio, eiusque non exiguam postulant regiminis partem; D cum ii, qui in naturales scientias incumbunt, nisi divinam revelationem, voluti rectricem stellam, iugiter prao oculis habeant, atquo religionem, voluti sustentaculum suso prosequantur infirmitatis, nunquam a nyrtibus ct erroribus in suis speculationibus praecavebunt, eaquo proforent, quao plus minusve infallibili a Deo revelatae veritati adversantur.

Quare sancta synodus, ut in ro tanti momenti suo munero fungntur, haec episcopis agenda proponit Primo universitatum scholas, et quao in eis geruntur, assiduo observent; auctoritatem, quanta sivo a delegatione s. sedis, sivo o proprio iure et antiquo moro sibi competit, adhibeant, atque erga potestates et professores ea benignitate, et benevolentia utantur, ut quaecumquo bona promovere, perniciora nutem praevertere valeant. Quod si eventus ad spem extemplo nnn respondeat, parva tamen ponvro incipiant initia, prudenti autem constantiquo tandem animo perficient Secundo, si in praesenti rerum perturbatione id consequi non poterunt aut si potuerint, cum remedium prorsus efficax promptumque minimo afferret unum superest ut ipsi collatis viribus universitates erigant, a sola tamen ecclesiastica potestate dependentes. Tertio, ne spes concepta ănescat cas ita constituant, ut in quavis disciplina tradenda cuncta catholicae religioni morumque honestati sint apprime consentanea; ut professores eligantur qui scientia simul ot morum doctrinacquo puntato pn efulgcant, suoquo testimonio commendentur, iisquo ea merces decernatur, qua curis aliis expediti, totos seso maneri suo litorarumquo studiis dedero possint; ut cuncti, initio cuiuslibet anni, secundum decretum c. Tridentini solemnem fidei professionem emittant; methodo utantur quam longa catholicarum scholarum experientia probavit, libros adhibeant ex omni parte commendabiles; idque in primis in scholas consequantur, ut intima inter vcritatps revelatas, et naturalis ordinis scientias connexio auditoribus appareat. Tandem, cum vix alia disciplina tam depravata ac perniciosa existât, quam philosophia, haec intentissima cura promoveatur oportet, inhaerendo celeberrimorum doctorum, ct praesertim divi Thomae vestigiis.

Ceterum s. synodus omnia ct singula renovat, quae vel a Tridentino, vel n summis pontificibus pro scholis omnibus, ct praesertim universitatum visitandis, puritato doctrinae servanda, scientiarumquc studio promovendo salubriter decreta et sancita fuerunt.

15.

Schema decreti de communione catholicorum cum acatholléis'·

Cum une sit fides5, una pariter ecclesia existit, quam unus Deus hominibus matrem et magistram praeposuit, cuius auctoritati nemo seso subtrahere potcsL

Salvator ipso singulis et omnibus obedientiam erga hanc ecclesiao auctoritatem clarissimis verbis praescripsit, diccus: *Qui vos audit me auditl, et qui ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus* 4.

Patet autem illam obedientiam a Domino praescriptam non posse, nisi plenam omnino esso atque universalem, ideoque omnia6 amplecti quao ad fidem et mores pertinent.

Ex hisce praemissis aeque fluit, nec ad fideles, neo ad quamcumque civilem potestatem, sed ad solam ecclesiam pertinere, definitionem eorum, quao ad animao salutem consequendam spectant, et cum una tantum sit vera religio, sacros religionis ritus, praetor eos, qui ab ecclesia approbati fuero, D alios esse non posse.

Non aliter ipsi Christi Domini discipuli, non aliter ecclesiao Doi patres existimarunt; quapropter quaovis communicatio in divinis semper et ubique periculosissima habita et declarata est, immo, ct ab ecclesia damnata.

Ab his quoquo principii· s. sedes, utpotc fidei et salutis humani generis custos fidelis, nunquam seso removit, quamvis nonnullis aliquando circumstantiis adducta, eorum applicatione vario sit usa.

Etsi aliquando eadem s. sedes, in hoc gravissimo negotio tuendo, minorem adhibuit rigorem, id evenit,

' link »eb<malt ni cuiqn· kgesti patti, pmtrvasa imperita non est Ilabatar ud raleen Peti a VbUiwiro CrarU super eodem argumento evirati.

5 Ad Ephes. IV, *h.*

• Tλ τ. X. Iβ

« Maith. XVin, Π.

* Maith. XXVII!. 91).

quando rei a principibus christiania in ecclesiae bonum adiuvabalur, vel quando, non inter bonum et malum,sed inter minui raaiusve damnum decidendum erat Sed cum praesentibus temporibus nonnulla gubernia civilia, sub impulsu societatum secretarum ad *iwHjfrrentismuv·* tendant, qui christianae religionis veritatem denegat, virtutis meritum spernit, populique conscientiae rectitudinem et vim debilitat, summopere necessarium eat, ad societatis ruinam *praecavendam,* ut ex parte ecclesiae omnis communio in divinis cum haereticis, omnibusque extra ecclesiam viventibus, prohibeatur.

Qqod ut obtineatur, e. synodus oecumeniea hortatur episcopos, ut non desistant christianum populum iterum iterumquo docere de plenitudine gratiae et veritatis quao uni et soli ecclesiae inest. Non desinant episcopi abusus, qui passim irrepserunt, opportune abolero; nec sinant ut in scholis, orphanotrophiis, nosocomiis, carceribus, aliisque publicis institutis, communes catholicorum cum acathulicis preces, piaque exercitia vel divina officia fiant Non permittant usum simultaneara coemeteriorum, sacrarum aedum, Campanarum, praesertim altarium, quem ecclesia nunquam potuit nec potest tolerare. Insuper s. oecumeniea synodus hortatur principes, ut omnes leges de medio tollant qnae communionem respicit acatholicorum cum catholicis, et clerum populumque fidelem monet, ut quanto acatholici student ipsos ad hanc vetitam communionem trahere, tanto ipsi illum devitent.

16.

Schema decreti de iud¡ciaría ecclesiae potestate ab appellationibus tamquam ababu^u vindicatal.

Omnipotens Deus ita res humanas mirabili sua providentia constituit, ut duplici sit mundus potestato regendus, ecclesiastica Derapo ct civili, utraquo certo quidem in suo proprio ordino summa (1). Ut igitur, quae sunt Caesaris Caesari, et quae sunt Dei Deo recta distributione reddantur, dum clericos improbamus, quae iura sibi vindicant **h**iconim, ita e converso laicos, cuiuscumque conditionis extiterint, gravissime reprehendimus, qui clericorum iura usurparo nituntur. Quocirca quemadmodum universis clericis, si qui tamen fuerint, Lateranensis concilii vestigiis inhaerentes, interdicimus, nc quia praetextu libertatis ecclesiasticae suam de cetero iurisdictionem extendat in praciudicium iustitiae saccularis (2), sic eos multoquo magia vehementer damnamus, qui praetextu alicuius abusus causas a indice ecclesiastico in foro competenti indicandas vel indicatas ad furum civile seu saeculare vel advocant, vel advocandas pronuntiant, vel advocatas defendunt, prohibemusquo et quidem sub poenis a iuro latis, quin res ad ecclesiasticum forum portinentes coram saeculari indice, seu ad forum quodlibot saeculare sive ante, sive post ecclesiae indicium deferantur i3), Civilibus enim auctoritatibus imperium quidem commisit Duos, nobis vero ecterisque aliis nostri sacri muneris partem exercentibus, quao sunt ecclesiae concredidit (4). Intelligent semel principes, prostrata captivaque ecclrsiao libertate, languescere fidem, religionem imminui, morumque disciplinam plane subverti; atque utinam post buiusmodi ecclesiae desolationem non etiam imperii ruina sequatur (5).

Decreti explanatio.

(1) Princeps haec sententia, mutatis quidem terminis, excerpta a nobis est a pluribus Romanis pontificibus, ac praesertim a s. Gclaaio, qui Anastasium imperatorem alloquens, baec habet: „Quantum ad ordinem pertinet publicae (civilia) disciplinae, cognoscentes, imperium tibi superni dinpoaitiuno collatum, legibus tuis ipsi quoquo parent religionis antistites". Nec non α a. Gregorio II, qui ©pint 2 ad Leonem Isaurum scribens ait: „Quemadmodum pontifex introspiciendi in palatium potestatem non habet, ao dignitates regias deferendi, sic nequo imperator ĕtc. Ab ipso Undem Innucontio 111, qui in cap. *Solitat* de niaioritaL et obed. inquit: „Non negamus, quia praecellat imperator in temporalibus illis dumtaxat, qui ab eo suscipiunt temporalia: sed pontifex in spiritualibus antecellit, quao tanto sunt temporalibus digniora, quanto anima praefertur corpori." Quapropter haud immerito asseruimus mundum duplici potestate regi, ecclesiastica nempo et civili, altera ab altera in suo proprio *ordine* indopendenti, sicuri haud immerito vapientiorea publicistso ecclesiasticil asserunt in robus temporalibus, et sub respectu finis temporalis ecclesiam nihil posse in societate civili.

(2) linee omnia a verbis *Ut igitur* usquo ad postrema *iuililtat saecularis,* licet controversa, omnino deprompsimus ex concilio Lateranensi IV cap. 42, quod sic adamussim habet: „Sicut volumus ut iura clericorum non usurpent laici, ita volle debemus, ne clerici iura sibi vindicent laicurum. Quocirca universis clericis interdicimus, no quia praetextu ecclesiasticae libertatis suam do cetero iurisdictionem extendat in praoiudicium iustitiae saecularis, sed contentus existât constitutionibus scriptis, et consuetudinibus hactenus approbatis, ut quae sunt Caoaris redduntur Caesari, ot quao sunt Dei Deo recta distributiune reddantur". Quamvis ea interposuimus verba *Si gui tamen fuerit,* quod ea do causa fecimus, ut innotesceret concilium ipsum non supironcr© clericos nunc temporis extare, qui praetextu libertatis ecclesiasticae in prnoiudiciutn saccularis iustitiae suam extendant ĭŭris dictioncm.

(3) Hanc praecipuam decreti dispositionem ad verbum sumpsimus ex postremo provinciali Lugdunensi concilio an. 1850 habito, et, ni fallimur, α sancta Romana sede approbato; quod consulto quidem egimus; primo quia nostrorum temporum indigentiis apprimo respondet; secundo quin cum a patribus cleri Gallicani sit conditum, pcrnptum censeri debet ad fraenum hisce appellationibus tamquam ab abusu imponendum, quae in Gallia praesertim adprobatae, adbibitacquo fuerunt. Ideo autem de poenis a iure latis etiam nos goneratim locuti sumus, quin eas enumeraremus omnes; siquidem prudentiae ratio id nobis persuaderò visa est. Constat enim a iuro inflictam esso poenam excommunicationis lutae sententiae, α qua absolvi non potest, nisi a Romano pontifice pro temporo existente, praeter quam in mortis articulo, neo non illam aliam gravissimam perpetuae privationis officiorum ct inhabilitaos ad illa ct alia quaecumque officia; ct huiusmodi poenas incurrere nedum appellantes, verum etiam quomodolibct directo, vel indirecto fautores, consultores, omnes scilicet quoscumque alios, qui aliquam in huiusmodi appellationibus partem habuerint. Ismvero quis ignorat eo magis contemni poenas, quo maiores sunt ii qui in eas incurrere vi legis deberent, praesertim tristissima, qua vivimus aetate, qua plurimum apud gentes est fides chriatiana imminuta? Nihilominus, si contra sentirent sapientissimi consultores libenter acquiescimus.

I Ex *Voto* Alexandri Biondi ĭup eodem argumento, p 44. In trutinam revocatam non foli ob immaturam eminestirami haios eofflmiMtonis prawii· mortem.

1 Videtis *IndiMionet iurù ecdcmoMiei publici* auctore Camillo Tarquini, lib. I. seek 2, art. î, n. I, ρ. Λ5,

(4) ot (5). Id hisco duabus sententiis duplex a conliuotur totius decreti ratio; quarum prima directam. altera porro indirectam, seu. ut scholae loquuntur, rationem perhibet ab absurdo; ratio directa eat, quod libertas ao independentis potestatis ecclesiasticae in Christi volúntalo innitatur, qui ita et non aliter voluit suam constituere ecclesiam; indirecta vero, sou illa ab absurdo est, quod secus, prostrata nempo captivaquu occlesiao libertate, languesceret fides, imminueretur religio, morumque disciplina plane subverteretur: ex quo tandem naturali quadam consecutione imperii etiam ruina facile sequeretur. lamvero rationem primam excerpsimus ox verbis, quibus usus eat Osius Constantinum imperatorem alloquens: „Tibi imperium commisit Deus, nobis, quao sunt ecclesiae c̆oncredidit ; alteram vero nobis praebuit clerus Gallicanus in celebri illa querela, quam do appellationibus tanquam ab abusu protulit coram ipso rege anno 1666 quamque iam in voto attulimus.

VI.

SCHEMATA CONSTITUTIONUM DE REBUS ORIENTALIUM.

I.

Scboniul decreti do ministro extraordinario confirniiitionlH (A).

Quamvis ordinarius minister sacramenti confir- fi milioni» sit episcopus, legitur tamen aliquando per tiposlolicau sedis dispensationem ox rationabili et urgenti admodum causa simplicem sacerdotem chrismate per episcopum confecto hoc administrasse sacramentum3, quemadmodum in missionibus interdum contingit, et apud fideles orientalis ritus fieri solet, quibus a presbyteris eiusdem ritus sacramentum confirmations valide confertur; ila tamen exceptis ecclesiis et locis, in quibus extraordinariam hanc facultatem expresse et totaliter (B) apostolica sedes revocavit. Quo nutem usus eiusdem facultatis modum non excedat, uc meminerint presbyteri, se extraordinarios tantum ministros case huius sacramenti, decernimus illicitum ex nunc foro eisdem presbyteris orientalibus absquo proprii episcopi venia (C) hoc sacramentum administrare fidelibus illis, quos, licet solemnitcr baptízalos, eveniat nondum sacro chrismate fuisse linitos. Optamus vero, C et vehementer hortamur episcopos, ut hos quantum fieri potest, per se confirment, ac nonnisi ex necessitate huiusmodi veniam presbyteris concedant.

ADN0TAT10NES.

(A) Presbyteri orientales, praesertim post constitutionem *Eo quamoit tempore* Benedicti XIV pacifice et absquo ulla controversia habentur ut ministri extraordinarii sacramenti confirmationis, cum baptismum administrant fidelibus sui ritus: notum est autem ipsos ex antiquissima consuetudino confirmationom illico post baptismum conferre. At órtopius dubitatum cat, an, cum contingat eosdem fideles baptízalos in necessitate fuisse, iidem presbyteri confirmaro illos possint in supplendis baptismi caeremoniis. Pariter quaesitum est, an confirmaro eosdem possint extra baptismum aut cius caeremonias, si evenerit, aliquem eorum baptizatum solem- D nitor fuisse, quin simul confirmatus fuerit. Tandem dubitatum est, utrum confirmaro possint latinos, si ex causa aliqua contingat, ut ipsi horum filios baptizent; baptismum enim conferre debent ritu orientali, cum minister ritum mutaro non possit, ritus autem orientalis exigit, ut utrumquo sacramentum contemporaneo conferatur, ut notat ibidem Benedictus XIV.

Ex regula ab eodem Benedicto XIV in const *Anno vertente* confirmata „in locis in quibus chrismario data α sacerdotibus graccis, non est a sede apostolica expresso improbata, ea pro valida est habenda ob tacitum saltem privilegium a sedo apostolica illis concessum, cuius quidem privilegii praesumptionem inducit ipsamet conniventia et tolerantia Romanorum pontificum, qui praedictum graecum morem scientes non contradixerunt, noe unquam illum damnarunt.“ Quod autom usus non improbatus ab apostolica sede ad duos primos casus propositos extendatur, ex facto constat Ut enim denegaretur presby teris orientalibus potestas illa extraordinaria in iis duobus casibus, opus essot asserere, ex consuetudino eamdem potestatem tributam tantummodo fuisse iisdem presbyteris, cum actu ministri sunt sacramenti baptismatis. At etiam extra baptismum presbyteros orientóles confirmare posse, nb antiquissimis temporibus retentum est, ut constat ex veteribus documentis. Notum est ex can. 7 concilii Constantinopolitani oecumenici II haereticis nonnullarum sectarum, quae ibi nominantur, ad ecclesiae gremium redeuntibus administrari debuisso sacramentum confirmationis. Jamvero ex euchologio patrinrchali Cryptoferratensi1, quod sacculo IX exaratum ab eruditis putatur, quodquo plurimi semper habitum fuit a card. Bessarione, ut ait Benedictus XIVs, ab eodemquo pontifice, aliisque pluribus magni aestimatum, haereticum ex iis sectis revertentem simplex sacerdos (ἱερεύ) cum ecclesia reconciliat, illiquo confert sacramentum confirmationis, licet eum non baptizet: manifesto autem in eodem euchologio ἱερεύ et ἀρχιιριύ ubique distinguuntur, ita ut nulla ambiguitas ex nomino oriri possit Si vero unicus fortasse casus solemnis saltem atquo in iure praevisus, qui tunc contingere poterat, conferendi sacram, confirmationis extra baptismum aut eius caeremonias, simplici sacerdoti tribuitur in hoc publico documento, quod exprimit sensum veteris ecclesiae graecae, inde consequitur nullam distinctionem factam fuisse inter casus collationis intra vel extra baptismum. Nequo oppositum in aliis euchologiis repentur, in iis nempe in quibus praescribitur unctio confirmatoria ad reconciliandos haereticos, cum in iis nihil de ministro in specie determinetur, sed res indeterminate in persona tertia statuatur; quod quidem indiscriminatim id committi posse ct episcopo ot presbytero indicat, etenim eadem euchologia assignare solont quao ad episcopum exclusive pertinent. Notum est autem euchologia patriarchalia inter graecos normam euchologiis ceterarum ecclesiarum dedisse. Pariter in cuehologio codicia Barberini S. Marci, quod vetustissimum est et ad scculum VIII refertur, gravissimae auctoritatis apud eruditos, in officio baptismatis a patriarcha vel episcopo administrati, traditur patriarcham vel episcopum collato baptismate digredi in vestiarium, ct officium seu ritum compleri per presbyterum, qui baptizato administrat confirmationem, quique certe haberi nequit eo in casu ut baptismi minister.

Ad haec, in professione fidei a patriarcha Constantinopolitano catholico Voceo cum sua synodo ad sedem apo^tolicam paulo post concilium Lugdunense II missa, asseritur apud ĩpso confirmationis

i AbsnIntara mrn«e februario 1670.

» CoDcil. Fbr. in iniInwL ad Armms [Mansi XXXI, 10M).

1 Apad Goar in *fto+al $r.* in erte.

1 Const >> ?n0 pro tditioM EochoL ĕr

sscranjcntom conferre *indifferenter praelatos et pres byteros*l quod consuetudini adscribitur, quod quidem ad factum tantummodo et ad disciplinam referri debet At differentia notabilia inter utrosque intercessisset etiam in facto et disciplina, si presbyteri extra baptismum confirmare non potuissent Atque bine facilius explicatur, cur latini in condilo Florentino quaesierint a praesulibus gruccia, Bquarc episcopi non inungunt sacro chrismate, cum hoc pontificibus sit datum?4, ac ri nempo nihil apud ipsos do facto reservaretur episcopis in confirmatione conferenda. Concinit graccorum documentis canon Severi patriarchae Syrorum secolo VI haec praescribentis: „Instante morto ri presbyter non sit vicinus, licet etiam diacono baptizare; verum si postea venerit presbyter, chrismate hic ungat ot consignet ad perfectionem–'.

Traditio haec apud reccntiores obliterata non est, cum plores ex patriarchis et praesulibus Orientalibus, paucis ante annis interrogati, etiam extra B baptismum confirmare presbyteros responderint, et id apud graccos quoque (schismaticos) Coniuntinopoli;, immo e: tpnd Russos fieri solere retulerint Quod n quis cx iis responderit, ut licite, alius ut valido confirmare possent presbyteri in caribas, in quibus non conferant baptisma r.ut non supplent ĕie caeremonias, eos veniam ab episcopo obtinere detero; ex ipsa diversitate responsionum deducitur, id presbyteris in iis ecclesiis prohibitum tantum ab eorum episcopis fuisse, cum tamon ipsi episcopi retinerent, se veluti depositarios esse ct dispensatores delegationis npostolieae, cx qua extraordinariam illam presbyterorum potestatem derivari debere pluries apostolica sedes ipsis Orientalibus tradidit, ac praesertim anno 1351 Clemens VI. cui ut fidem probaret patriarchae Armenorum, inter plurca alios articulos hunc ei proposuit: KSi credis quod solum per Romanam pontificem plenitudinem potestatis C habentem possit dispensatio sacramenti confirmationis presbyteris, qui non sunt episcopi, committi. Si credis quod chrismati per quotcumque sacerdotes qui non sunt episcopi, noque a Romano pontifice super hoc commissionem seu concessionem aliquam receperunt, iterum per episcopum vel episcopos sin: ĕhrismandi' '.

Pono hic usus nunquam cognoscitur expresso improbatus a sedo apostolica, quam eeteroquin illum vigentem scivisse apud Orientales non solum supponi debet, eo quod documenta allata publici iuris erant, sed etiam constat ab antiquis documentis ct Romanorum pontificum constitutionibus, necnon ab actis concilii Florentini. Non solum vero eadem sedes patientia quodam et facilitato, ut ait Benedictus XIV ,* sciens usum, etiam quoad casus extra baptismum toleravit, sed insuper Loo XII interrogantibus patriarchae Armenorum Ciliciae et vicario apostolico latino Constantinopolis, na quo confirmari deberent fideles adulti orientales nondum confirmati, qui α missionariia latinis baptizad fuerant, quique interdum loca Armenorum iurisdictioni aubiecta petebant4; per sacram congregationem do Propaganda fido in audientia dio 3 febr. 1828 respondendum indixit: .Fideles illos si orientalis ritus essent, confirmari α presbyteris Armenia posse, quin hi peculiari facultate indigerent/

Porro haec quae probant presbyteros orientales confirmaro posso fideles ritus orientalia etsi pridem solemniter baptízalos, adeoquo extra baptismum, mullo magis probant posse illos chrismare, super

I Collect. max. concilior. Mansi L XXIV, 186.

» Apd Mai, *Scriptor. *dcr.* roto coürrf t. X, in Nomveau. Bar-Ilebrari.

■ Apod IUynakI an. 1861.

« In »ul *Eq* foamvij *tempore.*

a quibus baptizatis in necessitato suppleri debent caeremoniae baptismi. Sed insuper id fiori sulere apud Orientales in supplendis iis caeremoniis, liquet ex synodo Armenorum cnrhdicoruin Leopoli celebrata anno 1689; ex vicanu patriarchal! aliisque presbyteria Armenia id testantibua anno 1824; ox synodo Graeco - Melchitarum catholicorum apud Aintrex habita anno 1836, et id ex antiquissimo usu manaro habetur ex luculentissimis testimoniis omnes ferme nationes complectentibus a delegato apostolico Syriae sacrao congregationi de Propaganda fide anno 1846 expositis; et in usu adhuc ease confirmatur ex responsionibus patriarcharum Orientalium recentissime datis. Hoc autem sciens sedes apostolica nunquam improbavit, immo nihil advertendum putavit circa canonem id continentem synodi Melchitarum Aintrex per sedem apostolicam revisae et approbatae in forma consueta anno 18391.

His vero positis, decreti hic propositi scopus est primum conservare consuetudines Orientalium, et dubia tollere, quae aliquando do collatione in iis casibus orta sunt, praesertim cum, etsi non agatur de sacramento necessitatis, hoc tamen tantopere indigeant Orientales inter infideles et schismaticos degentes: insuper vero cius administrationem dirigere ac moderari, rationo etiam habita consuetudinis in pluribus locis vigentis.

Porro eaedem rationes Orientalibus non favent, eum agitur de confirmandis fidelibus ritus latini, no in actu quidem baptismi, si quandoque contingat Dios baptizare debere. Etenim non solum nullum documentum de usu affertur, sed insuper cautum est, ut apud illas regiones, in quibus id interdum contingebat, aut facilius contingere poterat, id prohiberetur, quemadmodum factum est apud Ruthenos tum in concilio Zamosciac anni 1720 α sancta sode approbata, tum in conventiono recenter inita inter episcopos provinciae Lcopolitanae latini et rutheni ritus a sede apostolica confirmata. Positive autem presbyteros Orientales id non posse decrevit Leo XII in citato documento, respondens, delegationem pontificiam, qua presbyteri orientales confirmare possunt, non extendi ad fideles latini ritus: quod quidem iam innuerat Benedictus XIV in const. *Eo quamvis tempere* asserens ^patientia et facilitate sedie apostolieae factum esse, ut unum et alterum sacramentum ab eodem sacerdote in Oriente *Oraeeis* conferretur.- Hia porro concinunt responsiones sacrae congregationis de Propaganda fide anni 1827 et universalis Inquisitionis anni 1854. Omittenda itaque est a presbyteris orientalibus administratio confirmationis, cum latinos baptizant Hinc in decreto proposito dicitur valido hoc sacramentum conferri a presbyteris orientalibus fidelibus rifas *orientalis,* ut excludantur fideles latini ritus.

(B) Expressa revocatio requiritur a Benedicto XIV in constitutionibus *Eo quamvis tempore,* et *Anno vertente:* quae facta dignoscitur tura quoad Graecos in Italia degentes, tum quoad Maronitae, ct antiquis temporibus quoad Graecos Bulgariae et Cypri. Idcirco vero additur *totaliter,* ne in exceptione sacerdotes Cophti comprehendantur. Hi quidem confirmare possunt fideles sui ritus, cum iis baptismum administrant, ut admittit Benedictus XIV in prima ex citatis constitutionibus, nec dubitatur, id posse ut ceteri Orientales, cum supplent caeremonias baptismi. At dubitari potest, an possint confirmare orientales illos, quos in defectu parochi proprii ritus missionary latini baptizaverunt, eo

i [Animadvertendam Uraco, ex lilina canonis tenore apud Mansi. XLV!, 981. tone sacramentara confirmationis a simplici presbytero soluumodo conferti, ai contigerit ab episcopo Id ipsum adminUtr<rf qoq pone.]

quod in constitutione /inno *vertente* idem pontifex ad illos, licet casent ritus cophti, confirmandos potestatem delegaverit praefecto apostolico missionum, usque dum in Aegypto haberetur episcopus. Verum quidem est, ut cx citatis constitutionibus constat, Cophtos abhorruisse a separanda collatione confirmationis n baptismo, adeoquo timeri potuisse, ne collationem négligèrent: ac fortasse hac du causa delegatus est praefectus apostolicus. At sacra congregatio Propagandae fidet pluries respondit pnst promulgationem illarum constitutionum, illicitum esso presbyteris Cophtis conferre confirmationem fidelibus sui ritus, qui baptizad fuissent α missionariis ¦atini etsi non exprimeret invaliditatcm sacramenti, si ¡ídem illud administrassent. Sed quidquid du hoc ait, in hac decreti propositione visum est excipiendos non esse sacerdote» Cophtos quoad confirmationem collutam extra baptismum, tum ut uniformitas, quantum fieri potest, servetur in disciplina Orientalium, haec nutem inter ceteros orientale», quorurn presbyteri confirmant, esset peculiaris exceptio; tum quia Cophti catholici pauci prorsus numero sunt; tum ob distantiam, in qua sunt ab episcopo plores regiones Aegypti, in qua fideles Cophti degunt, et episcopus catholicus ritus cophti nonnisi unus est per totam Aegyptum; tum tandem ut fidelibus illis non desit facilitas suscipiendi sacramentum illud, cum inter schismaticos ct infideles magno numero viventes horum consuetudine assidue utantur, adeoquo superno sacramenti illius auxilio magis fortasse quam ceteri indigeant

(C) Id statuitur duplici ex causa, tum quia expedit ut Orientales, cum agitur de administratione huius sacramenti, etiam in praxi distinguant inter episcopos et presbyteros, et practice cognoscant hos tantum extraordinarios esse ministros; tum quia apud plerosque fortasse orientales presbyteri aut solent aut debent in casibus extra, baptismum veniam ab episcopis petere.

2.

Schemal constitutionis <lc ritibus (A).

Cnm homo ex anima ct corporo constet, nòcesse est Deum creatorem suum honoret, eique se subiiciat quoad utrumquo; quatenus anima colat interiori cultu per intellectum et voluntatem; corpus autem exteriori, per sacrificia, oblationes, aliaquo huiusmodi; uti a primaeva mundi aetate semper factum fuisse, omnium gentium, locorum, ac temporum historia testatur. Exteriorem voro cultum quem Deus ab initio homines edocuit, atquo in votori testamento, lata lego in omnes partes determinavit, Christus Dominus in novo foedero ad excellentiorem formam evoxit, instituta imprimis corporis et sanguinis sui immaculata oblatione. Apostoli autem tradita sibi u Domino potestato utentes, sacros ritus quoad potissimos partes sanxerunt, ct ecclesia quoad reliquas pro diversa locorum ac temporum conditione ordinavit. Atquo ita paullatim liturgica disciplina percrobuit, quao circa sacrosancti sacrificii celebrationem, sacramentorum administrationem, divinarum laudum perpotationem, festa atquo iciunia, omnemquo divini cultus ordinationem vereatur (B).

Porro etsi non unus idomque ubique fuorit nequo in praesentia sit modus sacram liturgiam aliosque sacros ritus conficiendi, nullum tamen oxindo vel puritati fidei vel animarum concordiae damnum obvenit; quandoquidem unus semper idemquo fuorit et sit spiritus, idomquo finis, ad quem omnes liturgia© ordinantur, sicut unus est Christus, una fidee,i unum baptisma. Quin et ipsa linguarum et sacrarum vestium ac caeremoniarum varietas, quau sivo in Oriento sive in Occidento concordi concentu et una quasi voce unoque spiritu debitus omnipotenti Deo cultus exhibetur, fidei unitatem mirifice praedicat, eiusque magnificentiam, apud quem non est distinctio ludaei ot Graeci, Scythae ct Barbari, cum sit Dominus omnium, dives in omnes qui invocant illum. Quocirca apostolica haec aedes sollicita fuit, ut integri servan ütur ritus, venerabili originis antiquitate, et sanctorum patrum auctoritate commendati; atquo id unico cautum est, ne quid in ritibus ipsis aut esset aut induceretur, quod periculum pareret animarum aut ecclesiasticae derogaret honestati L

At inimicus homo qui superseminat zizania, quiquo de bonis mala facere novit, ipsa abusus est rituum varietate, ut fidei catholicae puritatem inficeret, et chrintianao caritatis vincula dissolveret. Hinc haereticis, cum primum a catholica unitate defecerunt, solemne fuit sacros ritus erroribus suis aspergere, no ipsa qua utebantur liturgia condemnarentur, siquidem legem credendi lex statuit supplicandi. Deinde liturgicae seu rituales varietates, iamdiu in diversis ecclesiis absque paci» et fidei dispendio servatae, erroris insimulatae sunt ab iisdem haereticis, ac positae in petram scandali et lapidem offensionis. Hoc, quod praesertim α schismaticis Constantinopolitanae ecclesiae praesulibus factum fuisse historiae monumenta referunt, ad alias quoquo orientalis ritus ecclesias funesto contagio propagatum est. Equidem Romani pontifices praedecessores nostri, urgente omnium ecclesiarum sollicitudine, haud omiserunt tnnto malo mederi, qua editis instructionibus, qua latis legibus; res autem nondum iuxta votum cessit, cffectusque curis adbibitis minimo respondit. Volentes itaque malorum istorum, quantum in nobis est, occasiones radicitus evellere, et magis magisque providero, ne ex rituum varietate, quibus Occidentis atque Orientis ecclesiae utuntur, fidei catholicae ct animorum concordiae detrimentum consequatur; sacro probanto concilio, quae sequuntur circa illorum conservationem, circa transitum ab uno ad alium, nec non circa eorumdem mixtionem declaranda ac decernenda existimavimus. Qua in ro decretis seu legibus alias latis non ita inhaerendum duximus, ut quae pro temporum adiunctis et experientia duce opportuniora visa sunt, minime decerneremus; quandoquidem, uti monuit recolendae memoriae praedecessor noster Innocentius III in concilio Lateranensi IV, secundum varietatem tempurum statuta quandoquo varientur humana, praesertim cum urgens necessitas, vel evidens utilitas id ₴xposcit quod et provida ecclesiae agendi ratio confirmat.

Caput L

De rituum conservatione.

Recepti atque approbati ritus, quibus catholica ecclesia tam in Orienta quam in Occidente utitur, a nemine contemni possunt, iidcniqus pari honore ac veneratione habendi sunt

Peculiares aliquos ritus, qui iamdudum ex orientalibus liturgiis in latinnm traducti faerunt, vel ex latina in orientales, nemini f.” «it n«pem»ri, rviicerc, vel mutuam eorumdmi adupffoweo reprobare'

Nihil magis indecorum est, atque ab ecclesiae honestate alienum, quam apud catholicos eiusdem ritus sive occidentalis sive orientalis liturgica differ-

i Ateolatam mense inHu J870.
Coxctb. OKXKRAu toko LIIL

I Cone. Later. IV cap. *LMt* de (Mansi. XXII.
1 lanee III bi cone. Later cap. SO |Uaa>i. XXU. K» «|.
’ Kacyd. Bene·!. XIV ad rahaioaarioe OrieaUi. qnae lar *AUahu* Ç5 2V, ¿3, ÏT, 'J8. 31.

mitas. Idcirco curabunt episcopi, ut iuxU diversorum rituum exigentiam in sacrosancto missae sacrificio, in officiis divinis, in festis atque ieiuniis, ceterisque omnibus, quae ad divinum cultum pertinent, una et eadem ritualium legum ratio observetur. Quae quidem logea si alicubi incertae fortasse adhuc sint ao minus determinatae, Romanus pontifex, pro data sibi a Domino sapientia ct potestate, providebit do diffonnitato illa tollenda, ac do sacria caeremoniis rito probequo determinandis iuxta cuiusvis ritus indolem, imprimía vero iuxta traditionem ecclesiasticani, praefiniendo caeremonias aliaaquc leges aeque α cunctis observandas.

Et quoniam novimus litúrgicas in eodem ritu difformitates ex varietate in rituales libros invecta potissimum oriri, oa propter buie etiam malo occurrendum existimavimus. Plurimum quidem sancta sedes adlaboravit, ut liturgici quemadmodum Occidentis, ita et Orientis libri emendati edorontur B (C). Hoc opus, quod sacrorum bibliomm versiones quoque complecti debebit, alacriter prosequendum ease mandavimus, ut ministri eiusdem ritus, in missae sacrificio, in sacramentis administrandis, ceterisquo ecclesiasticis functionibus peragendis unam eamdemquo normam sectentur. Nequo dubitamus, quin ipsius orientalis ecclesiao antistites adintricem nobis operam sint collaturi, ot idem opus ad felicem exitum quantocius perducatur.

Nomini denique liceat quovis titulo et colore et quavis auctoritate, aut dignitate, etiamsi episcopali aut patriarchal· praefulgeat, quidquam innovare aut aliquid introducere, quod integram et accuratam probatorum rituum observationem imminuatl (D).

Haec autem nullatenus impediunt, quominus peculiaria quaedam pietatis exercitia, quae ad fovendam refrigescentem in mundo caritatem novissimis temporibus in ecclesiam catholicam invecta 0 sunt, usuque recepta, quin et ab apostolica sede probata, episcopi otiam ritus orientalis in suas dioeceses recipiant, commendent, ot fidelibus eorum curae concreditis servanda proponant (E).

Caput II.

De transitu ab uno ad alium ritum.

Cum diversorum rituum catholicos uno simul in iisdem civitatibus degere contingat, quin etiam in eadem domo et familia, et exindo non solum graves difficultates occurrant, verum etiam contentiones ot aemulationes non sino caritatis dispendio excitentur; necessarium visum est, nihil intentatum relinquere, ut huiusmodi mala vol omnino tolluntur, aut certo sublatis occasionibus minuantur. Huic autem fini assequendo nihil conducibilius est, quam ut in eadem familia, qua fieri potest, omnes et singuli eodem, quo pater familias, praesertim quoad sacra- D mentorum susceptionem, catholico ritu utantur, sivo orientalis iste sit, sive latinas. Quamobrem do transitu ab uno ad alium ritum haec decernenda existimavimus.

Imprimis filii utriusque sexus sequantur ritum patris, qui familiae totius caput eat, atquo principium (F).

Uxores virorum suorum ritum amplecti poterunt. Verum anto matrimonium coram parocho semel doclarare debent in quo ritu vivoro malint, in eoquo in posterum, omni variandi facultate adempta, perseverare teneantur (G). Ceterum serventur hoc super re consuetudines ab apostólica sedo expresse approbatae (H). Quod si fortasse vir In familiam uxoris eo recipiat, aut viduam ducat filios habentem

» Demussatam Beaed. XfV 24 deeewb. 1743 J R; IILapel ÎMer Or· XVI 3 februarii 18».

L ex priori coniugio, fus ipsi erit eiusdem ritum sequi, emissa tamen ut supra declaratione (J).

Licoat servis seu famulis, retentu proprio ritu In sacramentorum susceptione, in festis, abstinentiis atquo ieiuniis, familiae ritui seso accommodaro, quousque io eiusdem contubernio ct servitio manserint. Idipsum consanguineis ct affinibus, qui in cadoni familia commorentur, indulgcmus (K).

Schismaticis ot haereticis ritus orientalia ad unitatem revertentibus, liceat ad quemcumquo maluerint ox orientalibus catholicis ritibus transire (L).

Ceterum catholicis transitus ab uno ad alium ritum omnino interdicitur, nisi quandoque Romanus pontifox ob gravem et urgentem causam pro sua sapientia ot potentato illum concedendum consuerit (M). Liceat tamen transitus iuxtn regulas supra praescriptas, ai forta/ao in aliqua familia diffurmitas ritus in praesentiarum occurrat. Quicumquo voro ritum legitimo mutaverit, ad ritum priorem regredi omnino prohibetur.

Caput I1L

De rituum permixtione.

Cum nihil tam necessarium sit populo Dei, quam sacramentorum usus, ¿il autem tam salutaro quam crebra poenitentiae et eucharistiae susceptio, idcirco placuit ita temperaro leges do sacramentis a proprii ritus ministro suscipiendis, ut noquo receptae iamdudum et ab apostolica sedo probatae regulae omnino abrogarentur, nequo in sacramentorum frequentiam aliquod impedimentum ex ipsa rituum varietate derivaretur. Quapropter de sacramentorum susceptione sequentes leges inviolato serventur.

Liceat universis fidelibus nodum poenitentiae, verum et eucharistiae sacramenta in quolibet ritu ot sub quavis specie sive azymi sivo fermentati panis triticei suscipcro, excepta tantum communione paschali et sacro viatico (N), nisi fortasse, urgente praocepto vel necessitate, deesset ecclesia, vel parochus proprii ritus.

Parochialia sacramenta unusquisque suscipiot a proprio parocho; cui legitimo impedito si nullus suppetat eiusdem ritus probatus sacerdos, licebit alterius ritus sacerdoti eorumdem administrationem committere. Si autem desit proprius parochus, vel commode ct tempestivo haberi non possit, cuiquo fas erit eadem sacramenta a cuiusvis ritus sacerdote suscipere, quin ca de causa ad huno pertinere censeatur. Quod ad exequias ot sepulturam, parochorum iura illaesa serventur: integra vero unicuique maneat canonica libertas quamcumquo ecclesiam vel coemeterium catholicum eligondi.

Sacramentum ordinis unusquisque recipiat a proprio episcopo. Item sacerdotes ad episcopatum promovendi, impositionem manuum ot gratiam Spiritus sancti recipient α praelato sui ritus Huic, si legitimo fuerit impeditus, atque alius eiusdem ritus antistes commodo haberi non possit, licebit alium episcopum etiam diversi ritua, gratiam tamen ot commanionom sedis apostolicao habentem, ordinibus conferendis destinare. Quod etiam do episcopis assistentibus consecrationi novi episcopi, do ecclesiarum dedicatione, altarium, et sacrorum vasorum consecratione, aliisquo omnibus episcopalibus functionibus intelligatur.

Leges quae sacris ministris omnem ritus promisouitstem interdicunt, innovamus, ita ut suus ab unoquoque ritus accurato servetur, etiamsi sacramenta fidelibus alterius ritua eum conferro contingat; potior enim babonda eat ratio ministri quam suscipientis (0).

Quemadmodum autem nil vetat, quominus ministri unius ritus in ecclesia ritus divorai vel missae

bscrificiudì vol alias caeremonias, proprio tamen ritu servato, exerceant, quia ex eo ritus permixtio apostolica constitutionibus vetita haudquaquam inducitur; ita etiam, legitima causa ct praelatorum licentia interveniente, fas erit in posterum sacrorum ministris, in ecclesia alterius ritus missam celebrare utendo akaribus, vestibus ac sacra supellectili eiusdem ritus, dummodo in reliquis liturgicao propriae ecclesiae praescriptiones observentur (P). Immo ad magis mngisquu fovendam inter ministros diversi ritus mutuam animorum coniunctioncm ao benevolentiam, ct decorem cultus divini promovendum, decernimus licere, do episcopi licentia, ministris unius ritus in ecclesia alterius ritus, sacris huius functionibus administrare, quoties de secundario ministerio agatur (Q).

Dum haec do rituum ponnixtiono sancienda et declaranda duximus, omnibus etiam atquo etiam inculcamus, legitimas proprii ritus consuetudines, praesertim quoad festa, abstinentias, ot ieiunia, adamussim esso observandos.

Hortamur quoquo fideles, ut proprias ecclesias crebro, diebus praesertim dominicis ct festis, adire, ibiquo sacris adesso functionibus non praetermittunt (R). Qui voro seso divino ministerio dedicarunt, quamquam divertii sint ritus, sollicitos tamen so praebeant servaro unitatem spiritus in vinculo pacis; omnes onim aequo pro Christo legatione funguntur. Nomo autem audeat aliis transitum ad proprium ritum quocumque modo suadere; qua in ro praedecessorum nostrorum, et praesertim sanctae memorino Benedicti XIV sanctiones sacro probante concilio‌l innovamus ct confirmamus.

ADNOTATIONES

mi schema constitutionis de ritibus.

(A) Placuit ritus generaliter considerare, atquo i a cultus externi necessitate, uc rituum origino ac diversitate profari, quao opportuna cacteroquin sunt adversus errores ea super ro grassantes.

(B) Vocabulum *ritus*iuxtaloxicographossignificat „moreni et approbatam consuetudinem, praesertim in sacrificiis administrandis; vel morem sacrorum externum ot ndseitum, qui cum receptus est, mos dicitur/ Significaro praeterea potest alium quemcuinquo morem ot consuetudinem.

Occurrit vox ista in Tridentino', ubi explicite distinguitur a *caeremoniis,* ot significat, uti monet Macrius3, modum praescriptum quo actio ipsa sacra facienda sit.

Itaque ritus nomino tam venire possunt inores recepti in sacrorum celebratione, seu in cultu extorno, quam mores univorsi qui religionem respiciunt. Primo sensu ritus vocabulum comprehendit liturgicam solam disciplinam, quaeque illi nectuntur, uti festa ot ieiunia; secundo extendi posset etiam ad canones, hoc est ad logos omnes, quibus sacra praesertim hicrarchia regitur.

luvat quosdam altero hoc sensu uti, atquo ita utramquo orientalium eorum disciplinam, canonicam et liturgicam exhibere uti a Romanis pontificibus quin et a conciliis generalibus probatam, imprimis voro a Benedicto XIV; quod profecto' non minus alienum a veritate ost. quam inopportunum et periculosum. Proindo, ne qua verborum aoquivocatio suboriatur, necease fuit monere quo sensu vox ista *ritus a* concilio Vaticano adhibeatur, eiusqao objectivant significationem determinaro, quod factum est in schemate, dum dicitur liturgica disciplina *circa sacrosancti sacrificii celebrationem, sacramentorum administrationem, divinarum laudum persolu·tionem, festa atque ieiunia, omnemque divini cultus ordinationem versari.* Si quis autem aegre ferat festa atque ieiunia, omnemque divini cultus ordinationem ad liturgicam disciplinam referri, animadvertat quaeso:

† Liturgiae vocabulum grammatice usurpari do quovis munere publico; in sacris antem Scripturis, ot apud sanctos patres, atqae alios orthodoxos auctores designare *sacrificium;* eaque do causa nonnulli ex sanctis patribus qui ritus observandos in sacr. missae sacrificio composuere, usi sunt ca voce non solum ad designandum unum sacrificium, sed omnes ritus, qui illud praecedunt, comitantur et consequuntur.

2e Hanc distinctionem probatissimis doctoribus arrisisse. Horam cx numero est Do Marca, qui ait: .Disciplina ecclesiastica duo summa capita comploditur, *ritus* scilicet ct *ſurisdictionem* 1; Liniti, cuius haec verba sunt: nEcclesia duabus regitur ao fulcitur partibus quasi aodificii totius fundamentis: fide nempo ot disciplina *tum liturgica, tum ꝑŏlitica* Et quam lato pateat liturgica disciplina, ita exprimit Albitius „Appellatione ritus continentur non solum ieiunia et missarum celebrandarum caeremoniae, sed quicumquo officiorum recitandorum ordo, solemnitates ac dies festi lesu Christi, immaculatae semper virginis Mariae, ao reliquiae sanctorum hoo vel illo die secundum orientalis ecclesiae decreta, sacrarum vestium formae, habitus religiosorum, sacramentorum administratio, mortuorum sepeliendorum modus, vitao ratio α sacrorum conciliorum patrumquo canonibus constituta, mores ct consuetudines ecclesiasticae/ Eadem habet cardinalia Petra in suo commentario constitutionum apostolicarum, ubi do const. XIV Innocenti IV disserit

(C) Nemo non deplorat eam, qua ecclesiao ritus orientalis laborant, librorum biblicorum et litargicorum penuriam; qua fit, ut catholici biblia o manibus protestandum possim accipere cogantur, quibus etiam in sacris functionibus quandoque utuntur. Ncque singulis ecclesiis suppetit copia missalium, breviariorum, aliorumque id genus librorum qui a mendis omnibus immunes sint; contra nunciatura est in cos qui adhibentur libros, aliquas invectas fuisse pro labitu immutationes, immo aliquos sensim sino sensu errores irrepsisse sivo temporum iniuria, sivo dolo schismaticorum, sive neoconversorum inscitia, sive denique amanuensium incuria. Dolent praeterea ecclesiastici viri ob eorum officii prolixitatem; ob defectum librorum ritualium magna in sacris functionibus, in administrationc sacramentorum, in ipsa sacrosancti sacrificii celebratione invaluit varietas, cum lata cuiusque arbitrio pateat via; sic ut deficientibus libris, quibus omnes sacrorum ministri in divinis officiis persolvendis seso conforment, facile sit illis ab accurata proprii ritus observantia desciscere. Profecto Romani pontifices, quibus semper curdi fuit orientalium rituum conservatio, plurimum adlaborarunt, ut sacra biblia et libri liturgici orientalium ab omnibus mendis expurgati in lucem odorentur; plurimi post accuratura examan ox typis sacrilo congregationis de Propaganda fido prodierunt. Ceteris praetermissis, meminisse sat erit, quantopere sancta sedes enixa sit, ut graeci ouchologii accuratissima editio evulgaretur, prout ex celebri const sanctae memoriae Benedicti XIV

• Encyd. *Allatae nod.*

s Sew. VII de «crsiw. in can. XIII; de hml XXII •serif miss. op. V.

▮ *ilurvlcxic.* vecak

• *be cenem d. eacerd. ei tmper.* lib. S. cap. IX, f L

• JW *finió. tdriueque pdfti.* cap. I. s 4.

1 be incvaeUn. tn *fid,* cap. XXX, n 3A

6Γ

*Ex quo primum*l luculenter apparet. Atque studia congregationi *Super correctione euchologii Graecorum* commissae, quae ab Urbano VIII constituta fuerat, omnes orientalium libros complecterentur, nova fait erecta congregatio a Clemente XI *Super correctione librorum orientalium;* quod quidem munus a sanctissimo domino nostro const. *Romani pontifices* specistim demandatum fuit congregationi *Super negotiis ritus orientalis*3. Sed nova hac super re studia et curae adhuc desiderantur. Igitur ut quantocius manus praegrandi huic operi iterum admoveatur, accedente orientalis etiam hiérarchisé efficaci cooperatione, visum est expedire, ut ©ecumenica synodus do eo quamprimum reassumendo, feliciquc oxitu perficiendo sollicitam se praebeat; quemadmodum in concilio Tridentino3 factum eat quoad litúrgicos Latinorum libros.

(D) Non desunt qui inter orientales etiam catholicos dictitent, Romanum pontificem nullam in E ritibus alicuius ecclesiae mutationem inferro posse absque consensu respectiri patriarchae aut etiam nationis. Ex adverso nonnulli extiterunt inter praelatos orientales qui, inconsulta sancta node, sibi licere putarunt, praetextu potissimum ritu» ad primaevum typum revocandi, aliqua ex parte liturgiam immutare. Utriqne errori occurrendum. Do omnimoda et independent! auctoritate, quae vi primatus in universam ecclesiam, Romano pontifici in re liturgica, quemadmodum in re canonica, competit, ita ut quoties pro sui sapientia id expedire indicaverit, ritus mutare libere possit, nullum dubium. Quod ad alterum pertinet, id ipsis verbis sancta® memoriae Benedicti ŽXIV schema decernit. Gregorius autem XVIs ait: wEa regula omnino servanda est, qua statuitur, inconsultu sede apostolica in sacr&o liturgiae ritibus nihil esso innovandum, etiam nomine instaurandi caeremonias, c quae liturgiis ab eadem sedo probatis m.igis conformes ewe videantur, nisi ex gravissimis causis, et accedente sedis apostolicae auctoriUto/ Quam quidem regulam sanctissimus dominus ñoster confirmavit *et ab omnibus orientalibus ecclesiis religiosissime observari* mandavit.

(E) Notum est, labeutibus saeculis plura christianao pietatis exercitia invecta fuisse ad pietatem fidelium excitandam, quod non sino peculiari Dei providentia factum est, qui dat auxilium in tempore opportuno. Talia oxcmpli gratia sunt spirituales, quas dicunt exercitationes, «acraeque missiones, rosarium beatae Mariae virginis, exercitium *Viae crucis,* oratio Quadraginta horarum, devotio erga sanctissimum Cor lesu Christi Domini nostri, novemdiales vel triduanae preces etc. aliaque plura. Notum est homines catholicae unitatis parum studiosos, elapso praesertim saeculo multa contra quae- I dam saltem ex hisco sanctis operibus commentos fuisse, praetexentes eadem venerabili antiquitati ignota fuisse. Quorum dicteria sanctae memoriae Pius VI reprobavit ia dogmatica constitutione *Auctorem fideil.* Equidem multae ex iisdem exercitationibus in diversos Orientis ecclesias laudabiliter invectae fuerunt, ct non sine populi utilitate celebrantur. Verum haud semel contigit haec minus probari nonnullis episcopis, eadem averaantibus. eo quod apud Latinos fuerint primum usu recepta, idooquo aliena censenda essent a ritibus orientalibus.

(a) Ne itaque propter inanem hanc timiditatem populus illo chriatianus tam salutaribus auxiliis destituatur, iuvit monere orientalium rituum conservationi minimo officere praedicta pietatis exercitia, quod etiam Benedicto XIVl visum est. '

(F) Exploratum est regulam generalem quae ritum prolis moderatur, eam case, ut proles nulla habita catione sexus ritum patris, utpoto qui caput est familiae, sequatur; quam quidem regulam Benedictus XIV Graeco-Melchitis applicuit2; nec unquam hac do re constat aliquam motam fui&so litem inter orientales. Nil itaque circa hanc regulam innovandum, praesertim cum ad unitatem ritus in familiis servandam conferat.

Sed heic ratio videtur habenda do Ruthenis, atquo Italo-Graecis. Iuxta consuetudinem quae penes Ruthenos iamdin riget, filii patris, filiae vero matris ritum sectantur. Quamvis praesules latini et rutheni provinciae Leopolitanao in Concordia, quam inter se anno 1853 iniverunt, mutuo consensu decrevissent supplicandum sanctao sedi, ut abolita praedicta consuetudine, statueret, generalem regulam circa ritum prolis inter latinos et rutbenoa memoratae provinciae caso restituendam; runitentibus postea parochis et episcopis ritus latini, ne ea novitas introduceretur, utpote quae paritatem inter utrumque ritum adimeret, ct pluribus dissensionibus occasionem datura foret, rutheni praesules tandem consenserunt, ut antiqua praxis servaretur. Ea de causa decreto pontificia sanctione roborato diei 6 octobris 1863, quo Concordia approbata est, statutum fuit prolem c matrimoniis mixti ritus progenitam educandam Caso *ia ritu parentum iuxta sexum.* Si itaque enunciata regula generalis graves offenderit difficultates, ad praxim, quae in provincia Leopulitaua obtinet, retinendam adiici poterit clausula: *salvis consuetudinibus a sancta sede expresse approbatis.*

Quod voro ad Italo-Graecos attinet, ita Benedictus XIV5; ^Infantes nati ex patre ct matre graecis, ritu graeco, nisi aliter parentes, accedente ordinarii consensu, voluerint, baptizari debent. Nati vero ex patre latino et matre gracca, latinis sunt caeremoniis baptizandi; proles enim sequi omnino debet patris ritum, si sit latinus. Si vero pater sit graecue et mater latina, liberum erit eidem patri, ut proles vel ritu graeco baptizetur, vel etiam ritu latino, si uxor latina praevaluerit, id est si in gratiam uxoris latinac consenserit graecus pater, ut latino ritu baptizetur.- Hae regulae facile conveniunt cum ea quae in schemate exhibetur, si e medio tollatur privilegium in favorem ritus latini concessum parentibus, quando ambo sunt gracci, et uxori, quando eat latina, ad hoc ut proles latino ritu baptizari possit Scd privilegium huiusmodi revocandum videtur, sive quia placuit inter ritum Ulinum et orientalem paritatem esso quamdam constituendam, sive quia exceptioni pro solis Italo-Graecis locus esse non potest

(G) Regula generalis circa ritum uxoris, quao decreto sacrae congregationis de Propaganda fide diei 12 martii 1759 approbato a Clemcnte XIII nsncita fuit, statuit posse uxorem viri sui ritum amplecti, dummodo ipsa latina non sit. Haec consanat illi, quam Clemens VIII pro Graecis genearim et Benedictus XIV pro Graecia Italiae atquo insularum ndiacentium edixerant5. Cum autem valde expediat, ut unitas ritus in familiis promo-

1 1 mart 17«.
1 Coast. *Romam pontifices* β isa. 1B*i2.
> «CM XVIII et XXL
* Omet. *[kmandatam* 74 Aemnbr. 1743, § 3.
* Ut spu«t *hier* yr» *risñmas* 8 fsbr. 1832.
* AllocaL hsMt iu musíst eter. 12 ittL 18H7.
î Prop-LXbLXV, LXIX-LXXII.

* Const *Demandatam* 5 X
5 Const *Demandatam* 24 dee. 1743 $ 17.
* Cvust *partaralii* § Π nn. 8-10.
* Iiwlr. pru. Graecis 3») sug. 1&UÔ.
» Const Krri *pastoralis 1* irai. iun. 1749 § VIH. η. 8-10

veatur, quandoquidem experientia duce satis superquo innotuerit haud rara ßo dissidia, ubi ritus disparita!, idcirco visunt esi mulieribus cuiuscumque ritus *etiam hitnii* transitum ad viri sui ritum permittere. Ex quo illud etiam consequitur ut ritus ipsius integrae obscrvantiau consulatur; quando namque coniugcs diversi sunt ritus, attenta praesertim kalendarii diversitate, utvrquo in periculo proprii ritus praecepta violandi versatur.

Quamvis nutem nil optabilius quam ut unus ait in umiquuquo familia ritus, durum tamen visum est obligare uxores nd ritum virorum suorum semper sequendum; saepe enim contingit ut qui in aliquo ritu educatus fuit, aegro illum deserat, maxime vero si agatur de amplectendo alio ritu, α quo quis abhorreat. Hinc Clemens VIHl postquam decrevisset: *Grarcu uxor sequatur ritum mariti latini,* subdidit; *Quod si id fieri non possit, quinque eoniugum in suo ritu, catholico tamen, manere permittitur.* Idcirco mulieribus facta fuit facultas migrandi ad ritum virorum, non vero impositum praeceptum.

(Π) Sed in hac ipsa concedenda libertate nocesse fuit excipere Ruthenos Nam etiam post generale decretum anni 1759 retenta est penes ipnos consuetudo, vi cuius uxor in suo ritu perseverare tenetur; ct haec consuetudo in approbatione Concordino inter ordinarios latinos et ruthenos provincine Leopolitanne, quam sacra congregatio de Propaganda fide in conventu habito dio 4 augusti 1862 ad examen revocavit, sancitu fuit. Iam vero rum eaedem rationes, quibus ordinarii rutheni a sacra congregatione obtinuerint, ut peculiaris eorum consuetudo sarta tecta servaretur, adhuc perdurare videantur, earum intuitu ndiccta fuit clausula, expungenda tamen, si praelaudati episcopi consentirent: *salvis consuetudinibus a sancta sede expresse approbatis.*

(I) In utroquo casu ipsa mtio et finis propositae regulae fert ut non mulier viri, sed vir mulieris ritum sequatur.

(K) In familiis mixti ritus non sine magno incommodo iuxta suum quisque ritum festa ct ieiunia et abstinentias observare potest. Indo sancta sedes haud raro episcopis facultatem fecit permittendi tum latinis, tum orientalibus, qui familiis alterius ritus inservirent, ut enrumdem ritui quoad praedicta sese accommodarent; cuius rei saepe citata Concordis Latinos inter ac Ruthenos provincial) Leopolitanae, approbata anno 1863, novum suppeditat exemplum. Placuit id per modum regulae esso permittendum, et cum eadem ratio militet pro consanguineis et affinibus qui in eadem domo degant, ao pro servis, idipsum in schemate omnibus permittitur, ut laudabile principium unitatis ritus in familiis constabiliatur.

(L) Haereticis et schismaticis ad ecclesiam catholicam redeuntibus licet illum amplecti ex orientalibus ritibus, qui eis magis arrideat Hoc indultum, quod in generali conventu sacrae congregationis de Propaganda fide diei 10 septembris anni 1838 editum fuit, quodque haereticos et schismaticos a baptismo respicit, servandum esso videtur; favet enim haereticorum ao schismaticorum conversioni, eosque removet a periculo perversionis, quod aliquando offenderent, si ad servandum proprium ritum, veterem vitae societatem cum suis retinere cogerentur. Ilis vero qui hacrcsim ct schisma eiurare, et in ecclesiam catholicam se recipere volentes, serio declarant, prout qnandoquo accidit, se id nullo pacto facturos, nisi in ritu latino admittantur, Romanus pontifex, uti alias factum est, opportune providebit. Itaque transitus *catholicis* dumtaxat in schemate interdicitur.

(M) En regulae quao vetant transitum de uno ritu ad alium: 1. Nullatenus licet latinis ad orientalem ritum transire absque apostolicae sedis dispensatione.l II. Non licet orientalibus transire ad ritum latinum2. Quae quidem de omnibus orientalibus, etiam azymo utentibus, intelligi debere, sacra congregatio de Propaganda fide in generali conventu habito die 8 martii 1757 pronunciavi: jjNon licuisse nec licere orientalibus qusrumcumquo nationum, inconsulta apostolica sede, α proprio ipsorum ritu ad latinum transire, ac nullis prorsus missionariis licuisse aut licere, inconsulta apostolica sede, huiusmodi transitum orientalibus quarumcumque nationum permittere/

Non est cur duabus praedictu generalibus regulis ullatenus derogetur; si enim rituum B diversitas est servanda, consequitur cuique onus incumbere nativum ritum servandi; immo quo latior collata est fidelibus libertas, ut inferius patebit, in sacramentorum susceptione, eo gravior debet esse obligatio eomindem fidelium proprio ritui inhaerendi, ne rituum confusio exoriatur. Sed praeterea ea facta libertate, subtrahitur occasio et praetextus praecipuus, ob quem transitus ab uno ritu ad alium peti solet. Raro igitur occurret casus, in quo transitus locum habere debeat Cum enim in quolibet ritu cuique fas sit propriae devotioni ac pietati satisfacevo, pronum erit eum, qui ritum mutare desideret, convincere eo non tam ritum vello mutare quam pastorem. Quare memoratae regulae confirmandae videntur, ct quidem ita ut spes amoveatur obtinendae in posterum ab apostolica sede huiusco facultatis, nisi gravissimae et urgentes causae aliud quandoque oxigant.

C Regulis succedunt indulta, quao enrumdem totidem exceptiones constituunt. Laicis ex Italo-Graecis episcopi licentiam concedere valent transeundi ad ritum latinum, ut patet ex constitutione *Etsi pastoralis2;* quae tamen licentia *ob iustat ac legitimas causas certis quibusdam personis moderate impertiri quidem potest, nunquam vero integrae universitati* ♦

Ratio nutem, cur Benedictus XIV hanc facultatem episcopis latinis contulit, fuit quod Italo-Gracci Jnter nos versentur, et latino episcopo subßiciantur Attamen incongruum existimatum est in generali prohibitione excipere solum laicos Italo-Graecos, idque ab ipso oecumonico concilio exprimendum. Praesertim cum facta fidelibus facultate sacramenta suscipiendi in quo cuique placeat ritu, rarus admodum erit casus, in quo transitus a ritu graeco ad latinum sit necessarius; hic vero *absque* D *necessitate* iuxta Benodictum XIV concedi non debet Raro igitur episcopi latini ea facultate uti poterunt. Cum autem de iis Graecis agatur, qui exiguam constituunt numerum, et quibus facilis patet aditus ad sanctam sedem, ad hanc ipsi recurrent, quoties ob extraordinariam causam ad ritum latinum migrare opus sit.

Tantumdem visum est dicendum de altero induito, quo vi praefatae constitutionis *Etsi pastoralis9* gaudent Italo-Graeci: „Graecus maritus potest, si velit, ritum uxorie latinae sequi.-

Licet Orientalibus, do consensu utriusque episcopi α *quo et ad quem* fit transitus, transire de

« Instr, sup. ciL

1 Coast, *Etsi pastoralis* f 2. n. IS; «>c. *AlUtae* / >>
• *Ea·, AUxiac nnl* f 1L
• f 1 a. 14.
4 EixycL *Allatae mi* $ 91
• Ibid.
• I vili, η.

udo nía orientali ad alium, dummodo utrinquo eadem in eucharistiae consecratione materia adhibeatur. Id decretum est in generali conventu sacrae congregationis de Propaganda fide habito dio 10 sept. 1838. Cum vero omnis per propositum schema distinctio inter azymum et fermentatum c medio tollatur, nulla amplius suppeteret ratio, ob quam memoratum decreturo foret ea clausula coercendum, quae casum disparitati^ materiae eucharisticao excipit AC sublata ea clausula decretum ipsum latius fortasse pateret, quam par easet Ex alia vero parte ob eamdem rationem superius adductam, libertatis nempo qua fideles in posterum gaudebunt ad suscipienda in quo cuilibet placuerit ritu sacramenta, pauci admodum erant, qui transitum ritus merito poterunt expostulare. Satius igitur visum est praefatum decretum esso abolendum; in quo quidem praelati orientales libenter consentient; ipsi namque petitionibus, quibus idem l decretum viam sternit, ut plurimum aegre annuere consueverunl.

(N) Varios in ecclesia ritus a sanctis patribus institutos, salva fidai unitate atque animorum concordia in diversis regionibusl et provinciisl ab antiquiori aovo servatos fuisse compertum est, quin olla ex cis oriretur aemulatio vel contentio, aut occasio, qua unus adversus alterum so cifcrre vellet Unumquemque vero receptum in ecclesia sua ritum sequi debuisse extra controversiam est, et expresse docuit sanctus Hieronymus (loc. cit): hoc enim ot ipsa cum pastore «no communicatio, et loci in quo degebat, ecclesiastica lex omnino postulabat His vero qui ad alia loca divertissent, licitum fuisse ac laudabile horum legibus ct moribus sese aptaro, quatenus catholicae fidei ct unitati non repugnarent, satis docuit sanctus Augustinus3, qui propositis hac super ipsa ro quaestionibus respondebat: rAd quamcumque ecclesiam veneritis, erus morem servate, ei pati scandalum non vultis aut facere.' Et rursus ad lanusrium4 eadem super controversia idem sanctus doctor scribebat: FNec disciplina ulla est in his melior gravi prudeotique christiano, quam ut eo modo agat, quo agere viderit ecclesiam ad quamcnmquo forte devenerit/ Cumque subdisset hanc regulam se accepisse α sancto Ambrosio episcopo Mediolanensi, «uacquc matri sanctae Monicse probatissimam fuisse, aiobat: nEgo do bac sententia etiam atquo etiam cogitans, ita semper habui, tamquam eam caelesti oraculo acceperim/

Id vero, praesertim si do sacramentis ageretur, necessitas ut plurimum postulabat, deficientibus pa»rim in peregrinis locis proprii ritus ecclesiis et ministris, suadebat autem studium catholicae unitalis ct animorum concordino conservandae. Hinc clcrici ot fideles peregrini, quibus praesto erant D formatae vel pacificae littorie, admittebantur ad ministerium ct communionem eucharisticam in ecclesiis alius ritus; ct episcopi, presbyteri, ac diaconi latini cum graeci», et vicissim concelebrabant, · et ad altare procedebant sive Romae sive in Oriente. Eoquc mos iste invaluerat, ut si quandoque secus factum fuisset, argumento esset discissae unitatis vel fidei vel animorum.

A more autem isto tam laudabiliter invecto recedendum omnino fuit postquam orientalis ecclesia in haerenim ct schisma prolapsa est; eo vel magis quod a Michaêle Caerulario, nedum ritus et consuetudines quaedam Iditinorum sugillatae fuere, verum ttiam aperte edictam eat, illicitam ct irritam ease A consecrationem ni pane azymo. Quo factum, ut non iam ageretur do liturgica tantinu controversia, verum do dogmatica, in qua Romanis pontificibus patientes esso minime licebat; eadem prorsus ratione qua sanctus Victor Romanus pontifex morem Asianorum circa diem paschatis celebrandi omnino reprobrandum censuit, postquam quaestioni illi liturgica© dogmaticus error accessit. Hinc Latini vetiti sunt celebrare vel communicare in fermentato; Graecis voro qui pro temporum intervallis ad catholicam unitatem revertebantur, etai votitum id non fuerit, amplissima tamen venia facta est communicandi in azymo upud Latinos. Quod quidem nedum vetustísimo mori consentaneum erui, verum pro temporia ac locorum adiunctis peropportunum, forte etiam necessarium ; ut omni, qua fiori poesct, eriperentur periculo in hacresim et schisma rclabendi. Cum enim nulli tunc essent graeci vel orientales episcopi catholici, nullao orientalium catholicae ecclesiae, timendum omnino erat no orientales catholici ad bacreticnrum ecclesias accederent, ct ad haereticos pastores, nisi apud Latinos communicare licuisset. Haec vero eatis explicant ea, quae in themate a Romanis pontificibus pro temporum conditione decreta fuerunt

Iumvero non omne quod necessitas exquirit, utile est, ubi necessitas desierit Cum itaque apud catholicos orientales patriarchatus ot dioeceses fuerint restitutae, cum propriae ipsis pateant ecclesiae, neque congruus orientalium sacerdotum numerus desideretur, cum denique, quod potissimum est, pax et libertas catholicis asserta fuerit in imperio Othomanico, ereptis α potestate schismaticorum praesulum, cum catholica fides do licita ot valida consecratione tam azymi quam fermentati panis in tuto posita sit, iam posse in pristinum restitui res videretur; nisi fortasse nova quaedam rorum adjuncta veterem morem temperandum suaderent. Alia enim profecto invaluit etiam apud orientales rerum conditio. Etenim non omnes eiusdem ritus fideles una in provincia vel in regione, aleuti olim, degero solent, verum iisdem in regionibus et provinciis, quin vel iisdem in urbibus ct pagis diversorum rituum fideles passim occurrunt, ct in eadem civitate non unus, uti olim cautum fuerat, verum et duo et tres, plures etiam alicubi, sedent diversorum rituum episcopi. Idcirco illae caedem causae, ob quas licebat quondam peregrinantibus sequi eorum more» ad quos divertebant, suadent, ut, congrua congruis referendo, idipsum iuxta modum fiat in praesentia, quoad usum sacramentorum poenitentiae potissimum ct eucharistiae, qui populo Dei tam salutaris ac necessarius est.

De poenitentiae sacramento nil novi dcccrnendum. Etsi enim summo iuro sacramentum illud a proprio sacerdote suscipiendum esset, proinde in proprio ritu, iamdiu tamen apostolieao sedis auctoritate l mos invaluit ut unicuique licent sacramentalem confessionem peragere et absolutionis beneficium recipere α quocumque catholico sacerdote

» Id ®atn unctae memoriae Clemens XIII decreto quod a congregatione S. Officii en. 177» prodiit ; quod quidem decretum, licet occatione discordiarum Maronitae inter et Graeco» MelchiUu datum fnerit, tamen ad omnea ritus se porrigere. declaravit tn. 1836 a. congregatio de Propaganda fide. Quocirca proponte dubio : .Pauuntae episcopi orientales re■pedivit vai ritus hominibus pro suo lubitu prohibere, ne confiteantur precata ena miuionariis latini·, aut mi<«am audiant, aut meram connuualonmi percipiant In ecetesib latino, etiam praeter tempus paschale. et in die feito verbi gratia patronali-. cvlem «era congregatio in generalibiu eomitik diei II decemb. 1R38 respondit: .Negative in orwriba, etiam qnoail ■arram communionem, nbi ritu» diversità® non rvj >ignai·. Hqc autem de Utini· quoque rwpcclu ad orientale· ,.er 1 te» ės» pronunciandum un® dubitat.

» Sacrat *Hit. tttL* lib. V. e. 11.
• >. Hkrroyta. <p. «e ‰b Hin·. «ah.
• Ad turrita. ep M.
• Er M alia· 119.

cuiusque ritus, quem loci episcopus rite probaverit λ Qua proindo iu re nil nliud auperett, quam ut facultas lata occumonici etiam concilii decreto probetur.

Idipsum porro do eucharistiae sacramento, quoad communicantes non voro quoad celebrantes, sancire compellunt studium ac necessitas fovendao pietatis, animorum concordiae procurandae, catholicae fidei roborandae. Et primo ad *pietatem* quod spectat, notum At quam sollicita semper fuorit ecclesia do crebra eucharistiae susceptione, quam patres ḉuoti dianum fidelium panem esso dixerunt ct ḋesidera runt: eisdem vero maiorem incumbero necessitatem, ubi maius imminet periculum vol choritati divinao vel fidei, evidens est: proinde faciliorem ad ṡacra mentum illud suscipiendum viam ac modum osso comparandum; eo vel magis quod hodierni fidoles potissimis illis auxiliis magna ex parte destituantur, quao antiquitus praesto erunt, scilicet divinorum B officiorum celebrntiono, solemni missae assistentia, ac divini verbi frequenti praedicatione. Iam vero, cum licet in diversis locis plures adsint ecclesiao, plures sacerdotes, utriusquo tamen exiguus ut plurimum numerus in eodem ritu, eo quod in plures dividantur, saopo accidit, ut fidelibus valde incommodum sit ad sui ritus ecclesiam quaudoqac longinquius positam accedere, vel eam opperiri horam, qua unus vel alter eiusdem ritus sacerdos praesto sit. Quid vero de his dicendum, qui degunt in locis, ubi nullus adest sui ritus sacerdos, praesertim si de latinia agatur vel de orientalibus azymo utentibus, qui severius prohibentur in altero ritu hoc est in fermentato communicaro? Nonno pluries factum est (et fieri poterit), ut diutissime sacra eucharistia carere debuerint, fortasse aliquando vel ipsa urgente necessitato? Agitur de ro omnibus pervia, quam nemo orientalium rerum gnarus no- C gaverit, quaeque luculentius ostenditur ipea locorum comparatione. Ubi enim plures sunt ecclesiae exempli gratia azymo utentes, uti fit nedum apud Latinos, verum et penes Armenos sc Maronilos; vel in uno aut altero loco, in quo ex recopto iamdiu more (quem apostolica sedes ibidem tolerandum consuit) licet omnibus cuiusquo ritus fidelibus in azymo communicare, in his locis maior est fidelium pietas, maior eucharistici sacramenti frequentia.

Ad *animorum concordiam* procurandam quod spectat, res adeo perspicua est, ut nulla egeat demonstratione, iis qui orientalium res probo noverint Siquidem diversorum rituum fideles ad ṡepa ratae prorsus nationes pertinere videntur; et quoniam quo minores numero istae sunt, quoque inter se propinquiores, eo maiores, uti assolet, inter so exercent simultates, idcirco diversorum rituum fidelium crebrae et frequentes sunt contentiones D et aemulationes. lamvero si in tanta oorumdem fidelium diversorum rituum propinquitate ct intermixtione, diversus quoquo modus ot consuetudo sit in ipsa eucharistica mensa, ita ut quod unus concupiscit, alter abhorreat, pronum est intelligere, oxinde spiritum unitatis, cuius mensa illa caolestis ot symbolum est ot fomes ot prindipium, promanare non posse, quin potius, inde dissidia animorum fovenda, ferto etiam excitanda esso, inverso prorsus ordino ac fine quem Christus Dominus intendit, monento otiam Apostolo1: „Quoniam unus panis, unum corpus multi sumus omnes qui do uno pane participamus/

Deniquo promiscua haec sacrae eucharistiae susceptio valdo opportuna est *ad catholicam fidem roborandam.* Certissimum est, nec minus dolendum,i orientales catholicos multo pauciores esse quam haereticos sui ritus. Nisi ipsi catholici consistant in unum concordissimis animis, in hia praesertim quae nd fidem spectant, magis patebunt illorum fraudibus ct conatibus: cx dictis autem patet, occasione azymi et fermentati contentiones exoriri; quod fortasse non est *tine ipsius fidei praeiudicio.* Etenim si cessantibus iam causis, ob quas Romani pontifices communionem in fennentato tam sorore Latinis interdixerunt, eamque in azymo orientalibus tam facile indulscrunt, idem vetitum servetur, verendum est, no u diversitato ritus, erroneum quoque discrimen inter azymum et fermentatum adstruatur. Qua do causa haud pauci cx orientalibus votitum illud fastidiunt, et ox eo fermo scandalum patiantur, porindo ac si dum una est fides, non idem sit Christus sub alterutra panis specio. Quod «ane animadvertit Gregorius IX rescribens anno 1232 ad Germanum Constantinopolitonum archicpiscopum Graecorum1: „8i dualitatis (alii legunt *dubietatis)* sonsuni circa eucharistiae sacramentum vester diversus α nostro ritus inducit, attonde quod nnn sit aliud nec diversum unius Domini nostri lesu Christi ...a Graecis paritor et Intinta nostrae salutis mysterium frequentatum ... Sed uterquo punis simplex ante sacrificium panis eat: transsubstantiationo vero facta per verba Dominica, panis non est; et ideo nec fermentatus noe azymus dici potest/ Porro practicurn discrimen azymi ct fermentati quoad communicantes, veterum ea de ro agitatorum quaestionum memoriam refricat, quas si fieri posset, perpetua oblivione extinguen: satius esset; Caerulanii errores, quos schismatici graeci hactenus fovent, virides fermo ac vegetes servat, ac veluti lapis fandementi est, cui insistere potissimum videtur paries divisionis orientales inter et occiden- tales ecclesias a schismaticis Constantinopolitanis praesulibus erectus, qui non iam liniendus, verum disturbandus omnino est.

Neque promiscuae eucharisticao communioni orientalium ot occidentalium indicendae quidquam possunt officere vel Florentini decretum, vel Romanorum pontificum, potissimum Benedicti XIV constitutiones. Etenim synodus Florentina definivit, pin azymo sive fermentato pune triticeo corpus Christi voraciter confici; *sacerdotesque* in altero ipsum Domini corpus conficere debere, unumquemque scilicet iuxta suae ecclesiae rivo occidentalis sive orientalis consuetudinem/ Hic agi de *tacerdotibus conficientibus* evidontissimum est; argumentari exinde ad eucharisticam communionem profecto non tam facile; eo vel magis quod universa ea super ro instituta disputatio Graecos inter et Latinos respexerit materiam legitimam ct validam sacrificii missae. Verum non deest gravissimum argumentum, quo asseri tuto potest, sanctam illam synodum noluisse interdicere promiscuam fidelium .communionem. Revera Isidoros metropolita Kioviensis totiueque Russine, qui in synodo Florentina locum tenuit Dorothei patriarchae Antiocheni, illius- que magna pars fuit, cum absoluta synodo legatus a Intero in Lithuania, Livonia ct tota Russia fuisset renunciatus. hanc Budae dedit eneyclicam anno 1440 omnibus christifidelibus1, in qua enunciata unione et paco Graecorum et Latinorum, omnibus qui Constontinopolitnnao ecclesiae subiecti essent in Russis, Serbia, Valachia et alibi, haec edicit: ^Imprimis adiuro vos in Domino nostro lesu Christo

i I Coriuth. X. 17.

i eoadl. ed. ven. Celet torn. XI|| (Uav-i XXUL eonl; Rayaal. M ta. 1233 n. 4 ; Enrhir. Gnecer. Beaemt 1717 ptg. 29.

5 Jwoa/. *eceUe ℞en.* anet Iiκ-bsel Htrtriewirt. i < » et in .4·»na/. *Rusa.* '

oe qua divisio vos inter et Latinos amplius subsistat, cum omnes sitis Domini nostri lesu Christi servi, in nomine cius baptizad — Itaque Graeci qui in Latinorum regione degant, nut in sua regione habeant latinam ecclesiam, omnes divinam liturgiam ädeant ot corpus Domini nostri Icsu Christi adorent, ac corde contrito venerentur, non secus ac id in propria ecclesia quisque facerot, *nee non d conjitendi gratia latinos sacerdotes adeant, d corpus Damini nostri ab eisdem accipiant.* Similiter et Latini debent ecclesias Graecorum adire ct divinam liturgiam auscultare, fido firma corpus lesu Christi ibidem adorare, nipote qnod sit verum lesu Christi corpus, sive illod a gracco sacerdote in fermentato sive a latino sacerdote in azymo consecratum fuerit: utrumquo enim aequa veneratione dignum est, sive azymum sive fermentatum. *Latini quique confiteantur apud sacerdotes graecos d diemam communionem ab eisdem accipiant, cum idem sit utrumque. Ita nempe statuit concilium Florentinum* in publica sessione dio 6 iulii anno 1439/ Hactenus praefatus Isidoras.

Haec vero quae cardinalis Isidoras edixit de promiscua communione azymi et fermentati, confirmari posse videntur ex abusu quem improbavit immediatas Eugcnii IV successor Nicolaus V anno 1448, novem scilicet post annos a celebrata synodo Florentina. Hic enim[1] graviter questus est, quod in locis quae catholicis in Graecia subiccta sunt, multi catholici (latini ritus) *unionis praetextu* ad graecos imprudenter *transirent ritus* (allecti fortasse, ut animadvertit Benedictus XIVs, libertate Graecis praeservat· retinendi post ordinem sacrum uxores, quos antea duxerant). Quod factum improbana Nicolaus V ait: „Nam etsi laudabiles orientalis ccrieaiao ritus sint, non *licet tamen ecclesiarum ritus permacere, neque id umqunm sacrosancta synodus Florentina ꝑermisit* Quapropter mandavit ut in praedictis locis *permixtio rituum* omnino prohiberetur. Iam voro cx prima pericope earumdem litterarum apostolica™ra, ct ex annotatione Benedicti XI\r palam cat, actum fuisse in casu de transitu a latino ad graocum ritum: hunc vero aliquos licitum potasse *unionis praetextu:* quo confirmatur post synodum Florentinam aliquam rituum communionem invectum fuisse.

Eui voro eiusdem Isidori testimonio evincatur permissam fuisse a Florentina synodo promiscuam communionem azymi ct fermentati, haud tamen dissimulandum eat, praxim saltem subsequentium saeculorum id non ubiquo ct semper servasse; ct abusus una ex parto inde derivatos, Graecorum vero novam prumptamque defectionem haud permisisse, ut Romani pontifices quod Isidoras α Florcntina indultum refert, *omnino* servandum curarent, quod tamen diversis in locis nemine redamanto factum est usque ad Benedictum XIV, qui anno 1742 (quo Abrahamum Petrum primum Annenoram patriarcham in catholicam communionem recepit) dc ritualibus Italo-Graecorum controversiis primo rogulam constituit. Edita itaquo constitutione *Etsi pastoralis* 26 maji 1742 prohibuit, ne laici latini communionem a graecis presbyteris sub fermentati specie reciperent; ct permisit ut Graeci communicarent in axymo, si vellent, ubi parochiam graccam non haberent. In locis vero, ubi Graeci et Latini simul morantur nuas ecclesias habentes, ct pro-Tmsraae communionis usus esset, si bacc consuetudo sine populi offensione animorumque commotione removed non potest, ordinarii curam suam *suarissimis modis* impenderent, ut Latini semper in axymo, Graeci autem, ubi propriam parochiam habent, in fermentato communicarent. Hac porra eadem indulgentia plus minusvo usus est idem pontifex erga Melchitas[1] et Cophtos[3]. Atque ex tunc basco regulas apostolica sedes secuta est; non ita tamen, ut quandoque eadem indulgentia erga Latino· uti non debuerit, pluriesquo aut permittendum aut tolerandum censucrit, ut orientales quoque licet sua ecclesia non destituti, neque ulla urgente necessitate, in azymo communicarent, ipsis orientalibus hoc ipsum haud raro graviter poscentibus, quin et expostulantibus. Graeci autem coloniarum Graeco-Albanensium a vetusto promiscuae communionis usu penitus cessare noluerunt, etsi latini episcopi, in quorum potestate sunt, editis legibus *ct* decretis benedictinae constitutionis observantiam urserint. Cuius vim eludere pluries conati sunt, graviterque conquesti[3] ob vetitum promiscuam communionem.

At miserante Deo Orientalium conditio post Benedictum XIV immutata est, uti supra fuit udnotatum. Proinde videtur ub eiusdem decretis recedi posse, quibus latini vetantur communicaro in fermentato; ct indulgentia Graecis ct Orientalibus concessa communicandi in axymo, nequo necessitate est coercenda, neque consuetudine tantum toleranda. Utrisque scilicet et Orientalibus et Latinis indulgendum. ut rive in azymo sive in fermentato apud catholicos communicent, ut[4] *omnes et singuli qui cAristiano nomine censentur, in hoc unitatis signo,* in *hoc rinculo charitatis, in hoc concordiae symbolo iam tandem aliquando conreniaul et concordent.*

In hac tamen indulgentia concedenda, nullum praciudicium parochialibus iuribus eat inferendum; ideoquo cavetur ut singuli fideles a proprio parocho, proinde in proprio ritu paschalem communionem et sacrum viaticum recipiant. Ne autem ob deficientiam ecclesiae vel sacerdotis sui alterutri praecepto obedire praepediantur, idcirco in tali casu haec ipsa reservatio cosare debet.

(0« Quidquid forte dici possit dc antiquis ecclesiae temporibus, exploratum eat pluribus abbino ꝰaeculi absoluto et generatim vetitum fuisse sacerdotibus propriae ecclesiae ritus cum alienis miscere. Eugenias IV in concilio Florentino declaravit: sacerdotes in altero, hoc est in axymo vel fermentato, pane triticeo ipsum Domini corpus conficere debere; *unumquemque scilicet tuxla suae ecclesiae sire occidentalis sive orientalis consuetudinem.* Et sanctus PiuiV decrevit[5]: rQaibusvis presbyteris tam graecis quam latini· in virtute sanctae obedientiae et sub indignationis nostrae ac perpetuile suspensionis α divinis poenis districtius inhibentes, ne deinceps presbyteri graeci, praecipue uxorati, latino more, et latini graeco ritu, huiusmodi licentiarum aut facultatum, nut alio quovis praetextu, missas et alia divina officia celebraro aut celebrari facere praesumant/ Strictior adhuc est inhibitio sanctae memoriae Benedicti XIV, quae habetur in eius constitutione *Etsi ꝑastoralis ;* et in encyclics *Allatae sunt* idem pontifex· generatim docet: FIure canonico illud quidem statutum habetur, ritum orientalem et graecum cum latino haud esso miscendum, uti videro est ex integra decretali Caelcstini III apud Gonzalez cap. Cum *secundum, de temporibus*

» IUL *Permit* 6 sept. 1448 ap IUynild ad an 1449 10.

• KacycL JUatir z'· mart. 17V» i 20.

t Const. *Demandatam* 24 deeembrû 1743 § 13.

' Coast *Kj* pawril *tempore* 4 nuil 1743 § 1β.

3 Memoria intomu αι *t filamenti ere. delle colonie Greco-Albanesi tee-,* Napoli 1836, pag. 48.

• Trident XIII.

I Coait *Pmn dentia* ¿torneai *ꝑontifici* 20 aur 1&»»6

• § VI. u. IO. IL

î I 33.

ordinationum; atquo in decretali Innocent'll III cap. *Quanto, de consuetudine,* cap. *Quoniam, de offie. iudic. ordinar.,* ot in decretali Innocenti! Ill cap. *Literas dr celebratione missarum.*[u] Inni voro huiusmodi inhibitio innovanda visa est; cum enim ritus occidentis et orientis sarti tectique servandi sunt, oportet procul dubio, ut ministri in sacris peragendis officiis proprio ritui adhaereant, quia cum ipsi nd ritus conficiendos ordinentur, intimius se habent ad eorumdem conservationem. Hinc, gravibus quidem accedentibus causis, Romani pontifices alicui sacerdoti transitum permiserunt ab uno ritu ad alium, nec rara sunt exempla missionariorum, quibus indultum fuit, ut missam in orientali ritu celebrarent; sod vix unum nut ultorum invenimus exemplum dispennationis pontificiae sacerdoti facao ad suum ritum cum alio permiscendum.

(P) Lex omnem rituum permixtionem vetansemollienda aliquantisper visa eat. Equidem etiam posteaquum concilium Florentinum statuit *unumquemque iuxta suae ecclesiae consuetudinem Domini corpus conficere debere,* usum latinorum celebrandi graecorum more, et viceversa, alicubi permansisse, aut fuisse subindo introductum, patet ex supraciaU sancti Pii V constitutione *Providentia Poinani pontificis.* Qui quidem usus adhuc forte vigens inter Italo-Graecos in causa fuit, cur Benedictus XIV illum districtius inhiberet in praefata constitutione *Etsi pastoralis.* Sed durum profecto est, sacerdotem ob defectum supellectilium sui ritus eo adduci, ut per diuturnum temporis spatium a missae sacrificio peragendo abstinere cogatur; quod non raro evenire liquet, cx quo haud facile est invenire ubique Orientis ecclesias variorum rituum, aut secum quocumque deferre ea omnia quae ad eiusdem sacrificii celebrationem necessario praerequiruntur. Quare non defuere theologi, qui docerent sacerdotem latinum. quem peregrinari contingat per terras Orientalium, si velit, conformare se posse ecclesiae Graecorum, et in fermentato consecrare vel communicare. Sed in huiusmodi circumstantiis provida apostolicao sedis indulgentia iamdum enituit. Nam Benedictus XIV in constitutione *Imposito nobis*l Latinis in tota Russia Polonica commorantibus concessit, *ut in ecclesiis Ituthenorum unitorum. deficientibus lapideis altarium tabulis rite consecratis, super sacris eorumdem Euthenorum antimensiis missarum sacrificia celebrare, atque etiam ...* in *huiusmodi celebratione eorumdem calicibus stauineis uti libere et licite possint et valeant.* Et ibidem confirmavit rescriptum a Clemente Vili anno 1602 datum ad supplicationem episcopi Vilncnsis congregationi Sancti Officii exhibitam, quod ita se habet: nSacerdotes Rutheni non schismatici in ecclesiis catholicorum ritus latini, altaribus, calicibus ct vestibus sacris eorumdem catholicorum uti et missam celebraro possint iu casu necessitatis, ac etiam devotionis causa, dummodo ritu rutheno celebrent. Et e contra sacerdotes ritus latini in ecclesiis Ruthenorum non schismaticorum, alaribus et calicibus ac vestibus sacris uti et missam celebraro valeant, ritu tamen latino: et praedica serventur secluso omni scandalo et do licentia praelatorum et rectorum ipsarum ecclesiarum/ Placuit itaque huiusmodi iudulta generalia reddere, debitis amen munia conditionibus.

(Q) Decreta, quae omnem rituum mixturam prohibent, intelligenda esse non modo de ritibus, quao ad missae sacrificium ct ad sacramentorum administrationem pertinent, verum etiam de benedictionibus, atque adeo de lingua liturgica, constat ex variis resolutionibus sacrae congregationis de Propaganda fido. Immo quod do sacerdotibus dictum st, dici etiam debere de aliis inferioribus ministris, patet ex responsione eiusdem sacrae congregationis fica patriarchae HieroBolymitnno anno 1H66, in qua declaratum fuit: Non licere presbyteris aut aliis ministrie rituum orientalium, officium diaconi aut subdiaconi exercere in missa aolomni, latino more celebrata.

Verum hnnc prohibitionem haud servandam esse visum est Praxis hodierna quae hac super re in Oriente viget, incerta variaque admodum est; alicubi ministri diversorum rituum absquo scrupulo mutuam sibi adaistcntiam in sacria functionibus praestant; alibi utrum id liceat, dubitatur; quidam peculiaribus rescriptu eum in finem se munitos esse aiunt. Expedit igitur ut generalis regula praefigatur. Ea vero quae in schemate proponitur, quaeque satis moderata est, his potissimum de causis commendatur: † Antiquitati consona est; usus enim concelebrandi olim signum erat unitatis et pacis; 2· conducit ad concordiam inter ministros diversi ritus fovendam; 3· ob oculos fidelium ponit unitatem sacerdotii christiani; 4° denique ostendit litúrgicas differentias adeo urgendas non esso, ut decori cultus cederò non debeant.

(It) Clerus orientalis saepo conqueritur quod videat suos, desertis proprii ritus ecclesiis, ad aliorum, et praesertim latinorum missionariorum ecclesias convolare; nec curae esse missionari! ut orientales ad frequentiam eorum functionum excitent. Haec igitur adhortatio eo tendit, ne ex liberate, quao fidelibus conceditur circa susceptionem sacramentorum, ullum parocbialibus ecclesiis praejudicium obveniat; lenibus autem verbis fit, ne parochi ea abutantur ad attrahendos in suas ecclesias fideles. Ceterum huiusmodi adhortatio consentanea est concordiae quao hac super re anno 1705 inita fuit inter missionanos latinos et patriarcham maronitam atque in generali consessu habito sub dio 20 aprili 1705 approbata, et auno 1769 extensa ad omnes orientales nationes in urbe Aleppi commorantes.

[u] **IV kal. apr.** 17a 1.

E.

DOCUMENTA AD CONSTITUTIONIS PASTOR AETERNUS PROMULGATIONEM ET RECEPTIONEM SPECTANTIA.

i.

ACTA SANCTAS SEDIS.

1.

Litterae nuncli apostolici Parisirusis ad cml·nentissiniuni card. Antonelli a secretis status de constituíIone Pastor aeternus.

Eminenza reverendissima.

Per un accordo non saprei dire so casuale o volontario e prestabilito parecchi vescovi, i quali nella questiono conciliaro della definitione della infallibilità pontificia hanno dato il voto contrario, ai sono intesi a insinuaro o rnuoziare il parere che il rispettivo decreto dommatieo non sia stato sacara pubblicato canonicamente, lasciando intendere che non è ancora obbligatorio. è certo che monsignor arcivescovo di Parigi naUa riunione che ha tenuta qui del suo clero si è r»| reato in ?uest

Coxoiu onntBAu tumun LUI.

parole, che ora restano lo difficoltà della promulgazione. Nello stesso senso presso a poco hanno parlato i vescovi di Verdun *e* Dijon corno v. E. reverendissima può rilevare da quanto rapporta *Γ Unirerf* nel numero qui compiegatol. Questo insinuazioni o affermazioni non restano senza effetto, e l'eco se no ripete nell'ordine dei fedeli e del clero inferiore con sensi di offesa e di scandalo, o

1 Id menwrxU ephemeride a. 1180 laodi Ier smìì 1870 haec hahenlar:

a) Mgr l'évêque de Verían vient d'adresser h arenili™ reivinte ix dergé de ðn diocére:

Verían, le SM jnilleL

lionnear le curé.

L'heure n'est pas encore venue de notifier officiellement anx fidèles la solmuelle proclamation dn 18 juillet courant, rur 1« prérogatives du «nnverain pontife, et en particulier sur non infaillibilité doctrinale. La publication des vérité· de foi exige an caractère d'autbeutidté qu'on joaroal. quelque véridique qui] paraisse, ne peut offrir.

Nous alteadlas avec ua pieux empressement ƒe bnlJei pontificales qui nous permettront de faire partager à nos chers diocéaimi la croyance que nous ƥrofession ƒosgteicp avant la définition da 18 juillet. Le saiut-pére en a la preuve écrite entre les mains, et il sait que nal értque ne aera pins télé que nous pour propager et enraciner cette doctrine dan· le ciror dea fidèles ƈonfié à notre sollicitude.

Croyez bien, mourieur le curt, que noua ne différeront pas d'une heure b notification aathentique qai doit seule diriger notre exseigaesent, et que no· instructions pastorales, en publiant les décréta dont il s'agit, s'efforceront de leur concilier l'adhWoa rircére et reronuaiiAnte de tons ƌo» duxè-Aiu. Agréez etc.

'l Augustin évêque de Verdun.

fi) Parmi h foule qui se pressait poor saluer œgr l'évéque de Dijon i son retour, on remarquait un très grand nombre de foneüounrirci ƥublie ...

M l'abbé Leba:uf, vicaire général, a félicité le prélat à

Rivet ƫ «ouU ea chaire. .La fitigne da toysge. dii la ℭ%Me *reliyitw* dc Dijon, et l'heure avancée ce lui permeitaat pas d'aborder les grandes ƫǫa· qu'il aarait aimé À traiter, il l'ttt borné A recomœatder à ƫs iodiƫeur comme il l'avait déj-i fait la veille de κ-a départ, d'avoir confiance dans les travaux de l'aaçujte auenblée que l'Espril de Dieu lui-même adiate de tea ƫamière [Tailleur··, a-t-il ajouté, c'est aa waverain Pontife, qui est mon évêqoe comae le vôtre, de noua faire connaître ƫe ƌécret du concile."

On remarqaera ces dernières paroles, qui semblent indiquer que mgr l'évéqae de Dijon ne se emit pas obligé de faire connaître dés maintenant les décréta de la sainte assemblée, confirmés ct promulgués en plein concile par le souverain Pontife.

di adesione. Stimo inio debito di segnalare a v. e. tale disordine nell' interesse do'provvedimenti, che la a sede nella sua saggezza riputerà opportuni per rimediarvi.

Inchinato al bacio della sacra porpora col più profondo ossequio ho l'onoro di riprotcstarmi

dì vostra eminenza reverendissima

Parigi 2 agosto 1870.

umilissimo obbcdicntissimo servo

Flavio arciv. di Mira nunzio apost.

Rosponsinn eminentissimi cnril. Antonelli a secretis status ad nuntium upostolicum Pnrisicnscni

Illustrissimo o reverendissimo signore.

Si è dato a conoscere alla a. aedo cho qualcono tra i fedeli, o forse ancho tra i vescovi, ritiene non essere obbligatoria la costituzione apostolica emanata nella sessione del concilio ecumenico Vaticano il 18 precorso meso di Luglio, finché con ulteriore atto della a. sede non venga solennemente pubblicata.

Quanto aia strana siffatta supposizione, può da ognuno facilmente ravvisarsi. La costituzionu, di cui è parola, ebbe la piu solenne possibile pubblicazione nel giorno stesso in cui nella basilica Vaticana venne solennemciitc confermata e promulgata dal sommo pontefice in presenza di oltre cinquecento vescovi: essendo stata quindi affissa con le ordinario formalità no' consueti luoghi di Roma, sebbene ciò non fosse necessario nel caso. In conseguenza di che, secondo la nota regola, si rese obbligatoria per Γ intiero mondo cattolico, senza bisogno di altra qualsiasi pubblicazione.

Ho creduto dover comunicare a v. s. i. questa breve onservizionc, affinchè possa esserle di norma nel caso di dnbbii cho le si muovano da qualche parte.

Con sensi ecc.

Roma 11 agosto 1870.

G. card. Antonelli.

1 Hae litterae datas sunt etiam eadem die ƀpostolici nouƀli Bruxelknci, ilodscemi et Vknnensi-

π.

DOCUMENTA AB EPISCOPIS GERMANIAE SIMUL EDITA.

1.

AeU eonìcntus. quem Fuldac habuerunt episcopi Germaniae urn ·· i * / augusti! 30.

Der von seiten des Erzbucbofa von Kòln ergangenen Einladung zufolge hatten sich au&ser demselben dcr Erzbischof von München und dieBischòfe von Fulda, Mainz, Regensburg, Eicbstàtt und Ermland, der ErzbisthutDiverweeer von Freiburg und der Weihbiachof voa Mduster ale Vertreter dea dortigen Kapitukrvikar» in Fulda su einer gemeinachaiìlichcn Benuhung binsichUicb der orforderlichen geeigneten BcbriUo gegen dio vielfach in Deutschland sich kundgobende Opposition gegen die Bescblûsse dea vslieanUchen Concila veraammelt Die Berathung wurdo eingeleitet durch eino Mittheilung dea InhalU derjeaigen Behreibea, welcbe von aeiten der nicht erschienenon BUchôfe cingoUufen waren, und welcbe bekundetcn, ƌai in verschiedenen Didcesen Bie Opposition und dio dadurch hervorgerufene Aufrogung der (leister cine aahlreiche,m!techiematÌBchen und kirchrnfeindlichen Tendenxen verbundene ist. In eiiicm diesar Schrnìben fand aich auch die bereit· durch mehrere Zeitungen verbreitete Bemorkung Tor' da‘‘ dio bischófo dcr Minderheit zu Rom .ich dahin verbunden hitten. mit der \ eroffentlíchung ^vΓ ^°nc^a^CRC^ÚMáe ln ihren Diôccscn nicht cher vorxugehen, ais bis darübcr eino vorgAngige Berathuag und Verstàndigung untcr ihnen stattgefunden babea wùrde. Keiner der untcrzeichneten Bischofe wuaste sich zu erinnern, dosa eine derartige Vereinbarung xu Stando gekommen eoi. Sodano wurde nach vorgângiger eingehender Beaprecbung und Erôrterung dea Hauptgegenstandes dei Berathung beschlonaen: dans eino gemeinschaftlicbc Anaprache der Bischûfe an die Glàubigen entworfen und allen Bischôfen von Deutschland, wciche eeither eich an den Conferenxcn xu Fulda betheiligt baben, xur UnterBchrift vorgelegt warden tollo. Ein von einem der Mitglioder der gegenwârtigen Conferenx bereita mitgvbraehtcr Entwurf eincr eolchen Anaprache wurde cincr náhern Eróterung und verschiedcnen Modificationen untcrworfen, sodann nacb erlulgtem Einverstândnias aller gegenwârtigen vollzogen und beachlnasen, das· dcreelbe gcdruckt und allen Bischòfen zugcatellt werdon tulle. Es wurde ferner beschlossen, das» nach orfolgter Vcniffentlichungdieaer Anspraehe

gegen diejenigon Glàubigon, und namcntlich gegen diejonigen Priester und Lobrcr, welcho eodann ctwa noch in ihrer Opposition gegen dio Concilsbesclilüsso verharren würdon, nach don Vomchriften dcr Moral und des canonischcn Rcchts, wenngleich mit aller zulüsaigen Langmuth und Mildo und nach vorgûngigcr besonderer Belebrung und Ennahnuog, verfahren werden, und dosa in den oinzclnen Diûcesen eino Belehrung der Glfiubigeii fiber dio verbreitetou Missverstfindniaso und Vorurtlicile gegen dio Concila- bcBchlûsao auf den Kunzeln durch Hirtenbriefo je nach dem Bedùrfnisse der Diocese erfolgen sollo.

(Augeb. Allgoin. Zeitung, 23. Oct. 1870, 8.4688. Cf. 8. 4704.)

Episcoporum Germaniae post conventum Fuldeiiseiii Hítente pastorales.

1870 mense augusto.

Die untcrzeichneten Bischûfe enlbietcn dem hochw. Clerus und den Glâubigen Gruss und Fricden im llerrn.

Vom heiligon, allgemeinen vuticanischen Concil in unsero Bistbünier zurückgekchrt, hnltcn wir es, in Vereinigung mit anderen doutschen Bischòfen, welcho der Kirchenvcrsammlung beizuwohnen vorhindert waren, ffir unsero obcrhirtliche Pflicht, an each, Geliebto im llerrn, einige Worto der Belehrung und Mahnung zu richten. Dass wir dies gcmeinsnm und feierlich thun, dnzu liegt Vcranlassung und Grund in don viclfach irrigen Auffassungen, welcho soit Monaten fiber dos Concil verbreitet worden sind, und dio aucli jetzt noch in unbofugtcr Weise an manchen Ortcn sich gcltond zu machen auchen.

Um die gûttlichen Wahrheitcn, welcho Christus dcr Herr die Menscben gclehrt hat, in ihrer ganzen Reinhoit und Unverfalschtheit zu bownhrcn und aie gegen jede Veründerung und Entstollung zu sichorn, hat er in seiner heiligen Kircho oiii *unfehlbaret LehramC* eingesetzt und dcmsclben aoinen Schutz und den Bcistand des heiligen Gciatca ffir aile Zciten verheissen und gogeben. Auf diescm unfchlbarcn Lehramto der Kirche beruht die gunzu Sicherheit und Freudigkcit unscres Olaubona.

So oft im Laufo dcr Jnhrhundcrto Miasvcratândnisso odor Anfeindungen einzelncr Lchrsàtzo auftauchtcn, bat dioses unfchlbaro Lehramt auf verschiedcno Weiao, bald in grûsscron Veraammhingen, bald ohno dieselben die Irrthümer aufgedeckt und zurückgowicson, sowio die Wnhrheit erklàrt und fcstgcstcllt In dcr feiorlichsten Form geschah dica durch die nllgemcincn Conciliou, d. h. durch jonc growartigen Vcrsammlungcn, auf denon das Haupt und dio Gliedor des *Emm* kirchlichen Lchrkôrpcrs zur Enthchcidung der obwaltendcn Zwcifel and Strcitfragon in Glaubcnssaoben zusammenwirkten.

Diese Entscheidungen haben nach dcr cinmfithigen und unzwcifelhaftcii Ucberlicferung in der Kircho stets ala solche gegoltcn, dio cin fibernaturlichcr guttlichcr Bcistsnd vor Irrthum bowahrt. Dcshalb haben sich die Glñubigon zu alien Zeitcn diesen Entsclieidungcn ah unfchlbarcn Aussprûchcn des heiligen Geistcs untorworfen und sio mitzweifelloser Glaubonsgcwiashcit ffir wahrgcbaltcn. Sic haben dies gethan, nicht etwa weil die Bischûfe Manner von reifer and vielfachcr Erfabrung, nicht wcil manche unter ihnen in alien WisscnscBaftenbewandcrt waren, nicht wcil sio aus alien Lindero der Welt zusummenkamon und so gewiescrmaascn die menschliche Erkenntniss aller Welttheilo vereinigteu. nicht wcil sic das Wort Gotte» in eineni tangen I/Obcn erforscht und verkfindet batten und deahalb gtaubhafto Zeugcn seines Inimités waren. Alies dieses gibt gewias ihren Aussprfichen cincn hohen, violloicht den hûchstmûglichcn Grad mcnschlicher Glaubwürdigkcit. Das alies genfigt aber nicht, um cincn fibernatfirlichcn Act des Glaubens zu bcgrfinden. Dieter ruht in seincm letzten Grande niemals aaf dem Zcagntase von Mcnschcn, wenn sic glcicb die allerglaubwürdigstcn waren, und wenn auch das ganze Mcnscbengcschlecht in seinon beaten und cdelstcn Vcrtrctern dieses Zeugniss ablegto; *dicstr ruhl iinmer gan: und alletti auf der Wahrhnfligkàl Gotte selbst.* Wenn daher dio Kinder dcr Kircho die Aussprficho der allgcnicincn Concillen *gldubig* annehmen, so tbun «io es in der Urberzeugung, dosa Gott, dio ewige und alloin ausateli unfchlbaro Wahrheit, bei denselbcn in übcrnatûrlichor Weise mitwirkt und sir vor Irrthum bowahrt.

Kin solchcs allgemoinos Concil ist das gegenwiirtige, welches unacrHeiligcr Vater, Papst Pius IX., wio ibr wisset, nach Rom berufen hut, und zu welchcm dio Nachfolger dcr Aposte! zahlroicher nls jo zuvor von alien Theilcn der Erdo horbeigeeilt bind, um mit dem Nachfolger Petri und uoter seiner Lcitung die grossen Intcreascn der Kircho in der Gegenwart wahrzunchmen. Nach vicien und ernsten Bcratbungcn hat dor Hciligo Vater kraft seiner apostoliscbcn Lehrgcwalt am 24. April und am 18. Juli d. J. mit Zustimmung des heiligen Concila vcrschicdcnc Entschcidungen fiber die Lehre vom Glauben und von der Kircho und ihrem Oborhaupt fcicrlicb vcrkfindigL Hicrdurch hat also das unfehlbaro Lehramt dor Kircho cntschicdcn, der Hciligo Geist hat durch den Stcllvertreter Christi und den mit ihm vereinigten EpLkopat gcsprochcn, und daher mfiuon alle, dic Bischûfe, Priester und Glàubigen, dieso Entschcidungen uls gôttlich gcotfciibarto Wahrheiten mit featom Glauben annehmen und aie mit freudigem Herzen erfassen und bekennen, wenn aio wirklich Glicdcr der Eincn, heiligon, katbolischon und apoAtolifichcn Kirche sein und blcibcn wollen.

Wenn ihr, Geliebto im Horro, dcssungcachtet Einspracho dagegen erhoben und die Behauptung aussprechen hort, dass die vaticanische Kircbcnvcrsammlung kein wahres allgemcinca Concil und dcasen Bcschlüssc nicht giltig seicn, so lasset ouch dadurch in curer llingabc an die Kirche und in dcr glàubigen Annuhmo Hirer EnUchoidungen nicht beirren. Solche Einredcn sind durchaus unbegrfindet.

Mit dem Papato in Einhoit des Glaubcns und der Licbc verbundon, habón dio veroammeltcn Biechofo — gleichviel, ob sio in christlichcn Lindera fevtbcgründeto Diôcesen vcrwalten odor unter don Hciden in apustolischcr Armuth das Reich Gotto auwzubrcitcn btrufen sind, ob sic grówere oder kleinero Hcerden zu bfiteu haben — als rechtmi^ige Nachfolger dcr Apastel alle mitgleiclier Berechtigung an dem Concil Anthcil genommen und haben aile· in rciflicho ErwSgung gezogen.

Solange dio Berathungcn dauerten, haben die Bischofe, wio es ihre Ucbcrzcugung forderte und c» ihrer AmtapHicht entsprach, ihro Ansichtcn mit unumwundcner Oflcnheit und mit dcr nothwcndigew Freiheit ausgcprochen, und os sind hierbei, wie die boi ciner Vcrsammlung von nahczu 800 Vàtero kaum andera zu erwarten war, auch manche Meinung vcrschîodcnhcitcn hervorgetreten, Wegea dicter Mcinangavcrschiedcnhciten ktnn aber die Giltigkcit dcr ConcilsbeschlÛMO in keiner Weise bestntten werden, sclbst nbgcachen von dem Uœ'tinde, daw fast »âmmtlicbe BiscbOfe, welcho sur Zeit der ôffentlicbcn Sitzung noeb abweiebender Anarcht «aren sich der Abstimmung in dersrlben cnthalten haben

Dessungoachtct behaupten. daas dic eino oder

die audere, vom allgemeincn Concil enUchicdene m l/eberlicferufig, den beiden Quellen des knihulischen Qlaubens. oiebt eothaltcn sei oder mit denselben sogar in Widerspruch eteho, iat ein mit den Grundsatzen der katbolieehen Religion unvereinbares Beginnen, welches lur Treonung von der Gemeinschaft der Kircho fflhrt.

Diesemnach erklaren wir hierdurch. doss dos gegenwartige vaticanische Concil ein rechtmûssiges allgomeinei Conci! ist; dass ferner dieses Concil nbensowenig wie irgend einc andere allgemcine Kirchen/eraammlung eine neue, von dcr alton abweicbendo Lcbro nufgestellt oder gewhatfen, sondera lediglirh die alte, in der Iliotcrlage des Glsubone entbaitene und treu gehütete Wahrheit entwickelt, orklârt und don Jrrthumern der Zeit gegenùber ausdriicklieh za glauben vorgcetellt bat; das· enditch de&sen Beachlusse ihre fur aile Glâubigen verbindende Kraft durch die in der óffentlichen Sitzung vom Oberhaupte der Kirche in der feicrlicbstcn Weise vollzogene Publication erhalten haben.

Indem wir mit vollem und rûckhaltlosem Glauben den Beachlûssen des Concila beistimmcn. ermahnen wir, als euoro von Gott geaotzten Hirten und Lehrer, und bitten each in der Liebe za euerea Beelcn, doss ibr alien widerstrebenden Behauptungen, von welcher Scile sie auch kommen roogen, kein Ochôr schenket. Haltet vielmehr unerschûtterlicb fest in Vereinigung mit eureii Biechôfen an der Lehre und dem Gian ben der katholiseben Kirche; losset euch durch nicht· trenocn von dem Fclsen, auf welchcn Jesus Christus, der Soho Gotte·, seine Kirche gegründet bat, mit der Verheiasung, doss die Pforten die Hfille sie nicht âberwâltigen werden.

Im Hinblick auf die grosso Aufregung, welcho C infolge unkirchlicher Aousserungen und Bestrobungcn gegen die Conciltbeschlihio an venchiedenen Orton •ingetreten iit und manchen Seelen ohno Zweifel ■icht geringePrüfungeo und Gefahren bervitet, sowie mitRQcksichtaufdiegewalligen Eteignisse desfurchtbaren, unserem deutachen Vaterland aufgedrungenen Krieges, welcher unsero gespanntesto Aufmerksamkeit und Tbeilnahme gleicbzeitig in Ansprucb nimmt und bereita unzahlige Familien in Schmcrz und Trauer vereetzt hat, kônnen wir nicht umhin, aile Glâubigen zum andâchtigen Gebeto fur die gegenwârtigen groasen Anliegen inStaat und Kirche dringend einzuladcn. Erhobet cure Herzen mit Glauben and Vertrauen zu dem Vater im Himmel, detsen weise und liebreiche Vorscbung alies leitet und regieret, und deseen gottlicher Sohn uns sicherc Erhôrung verheissen hat, wenn wir beten in seinem Ñamen.

Betet also mit Glauben und Vertrauen, dosa der blutige Krieg bald durch einen vôlligen Sieg der gerechten Sache und durch einen wahren, dautrbafteu Frieden zum Ende gelange. Bctet fur dio Anliegen unserer heiligen Kirche, insbesondor^ für alle, dio da irren oder wanken im Glauben, uni die Gnadc cines festen, entachiedenen und lebendigen Glaubens; betet für das Oberhaupt unserer heiligen Kirche, den Heiligen Vater, welcher oben jetzt vielleicbt mehr aU je zuvor sich in BedriLngniss und Noth befindet Betetim Vertrauen auf die Verdienste und die unendliche Liebe des gottlichen Herzens Jesu Cbritti enter Anrufung der màchtigen Fürbitte der allerreinstcn Jungfrau und Gottesmutter Maria.

Der Segen de· allmâcbtigen Gotte komme über •ueb und bleibe mit euch alien im Ñamen des Vaters nod de· Sohne· und dvs Heiligen Geistes. Anion' Ende August 1870.

*f Gregor, Erzbischof von München-Freising.

t Paulus, Erzbischof vou Koln.

kirchlichen ^Mi^M^ HM^ni^^mHsKM

f Christoph, Ehrenius, Bischof von Fulda.
t Wilhelm Emanuel, Bischof von Mainz.
t Ignatius, Bischof von Regensburg.
f Franz Leopold, Bischof von Eichatitt
t Philippus, Bischof von Ermeland.
f Johann, Auxiliar-Bisrhof von Münster, Vertrotcr des Capitular-Vicars.
f Lothar, Bischof von Leuka i. p. i., Capitular-Vicar von Freiburg.

3.

Reverendissimi archiepiscopi Colonlcn epistola, qua eos episcopos Germaniae, qui Fuhhiiii non ienerant, invitat, ut epistolae pastorali subscribant 1870 mense eoptembri.

infolgo dcr gcschehencn Einladung batten sich am 30. August die untrr dcr AnIago unterzeichoeten hochw. Herren Bischufo zu Fulda vemainmolt. Die niebt crschienenon batten fist RÛninitlich angezeigt, das» sio durch den Drang dor Zvitverhaltnieso odor durcb Unwoliheiu verbindert, aber e«hr geneigt scion, den xu fsxsendcn BcschlÛNsen beizutroten, wcehalb •io nm Mitthvilung derselbcn ersuchen. Dio ver•ammclten Biacbufo haben sich uber die in der Bei-Uge entworfenc Anspraclio, welche an die Oldubigen ihrer Diocescn gerichtct worden soil, mit vdlliger Einstimmigkcit verstâudigt. und zugleich bcschlo&son, daos dicAclb? vor der Veróflcntlichung auch den nicht erschicnenrn Mitgliedvm der Fuldaer Confereni xur gcfllligen Kcnntnissnahmeund zur Mitvollziebung confidentiel! mitgetheilt «orden solle. Denizufolgo beehre ich mich, namcns derselbcn zugloich mit dem Protokull der Conferenz jenv Anspruche boiliegend confidontiell mit dem ergebenaten Ersuchen zu übersenden, sie. falls Hocbdiesclbrii damit einveretanden aind. gefalligMt roitvoHziehen und jedenfalls rccht bald mir remittiren zu wollcn, damit aie sodano mit den Untencbriften aller Bischófe, welche deraelben sich angeachlosscn habón, ncuerdings gedruckt und alien betreffenden Horren Aintebrüdern olino Verzug zugestcllt werde.

Mit ausgnrichnoter lloehacbtung und mit amtabrüdcrlicher Liebe Ew . . - ganz vrgebener. . .

Kὐΐη, 1. Sept. 1870.

t Paulus.

Huic epistolae obsequentes pastoralibus illis litiens postea subscripserunt sacrorum antistites isti:

t Peter Joseph, Bischof von Limburg,
t Eduard Jakob, Bischof von Hildesheim,
t Conrad, Bischof von Paderborn,
t Johannes. Bischof von Culm.
Df Pancratia·, Bischof von Augsburg.
t Matthias, Bischof von Trier.
t Adolph, BiBcbof von Agathopolis i. p. i., Fcldbischof der preuse. Armée.
+ Leonhard Brinkmann, Cap. Vic. und praecon. Bischof von Münster.
f Conrad Rcither, praecon. Bischof von Speier.

Pii IX km. pontificis nd reverendissimo nrcliiepfacopofl ot episcopos qui litteris pastoralibus subscripserunt, responsum, quo, quanto lis solutio affectus sit, signitlcaL 1870 octobris 20.

Venerabili fratri , . . Pms PP. *IX,*

Venerabili frater, salutem ct apostolicen} benedictionem.

Inter gravissimas afflictione·, quibus improbi homines post multa detestanda facinora conculcatis non eolum religioni· sed otiam naturalia iusti-

tine et honestatis iuribus tandem calicem amaritudinis nostrae naque ad summum compleverunt, magnum nobis et desideratissimum solatium attulit xclue pro domo Dei ac sollicitudo pro integritate fidei catholicae, quam tu, venerabilis frater, cum plorisquo in Germania episcopis calamitoso hoc tempore demonstrasti, ut luculenter perspeximus ex litteris pastoralibus ad greges vestros directis, quas a venerabili fratre Petro Francisco archiepiscopo Damasceno, nostro npud Bavariae regem nuntio, ad nos transmissas accepimus. Communi consilio in civitate Fuldcnsi congregati pro pastoralis muneris debito docuistis fideles vestrae curae commissos, quanta sit omnibus, qui unius, sanctae, catholicae et apostolicne ecclesiae membra esso ac manere velint, obligatio ct necessitas veritates a nobis approbanto sacro et oecurncnico Vaticano concilio in utraque sessione die 24 aprili» ct 18 iulii definitas, firms fido ut a Deo revelatas credendi uc profitendi; et quantopere ipsis principiis catholicae religionis repugnet eorum hominum assertio, qui dicere non verentur, doctrinam in hoc sacro Vaticano concilio definitam non contineri in divina Scriptura et traditione, immo eidem esse contrariam.

Quanto autem acerbiorem schisinaticae istae ct haereticae sententiae animo nostro tot iam angustiis oppresso addiderunt dolorem ; tanto mugis laudamus et commendamus tuam, venerabilis frater, et aliorum episcoporum Germaniae vigilantiam pastoralem ad occurrendum ingruentibus his periculis adeo necessariam. Plenior tamen futura fuisset consolatio ostra, si, quo instructio vestra pastoralis Caset efficacior, omnium venerabilium fratrum episcoporum Germaniae nomina iisdem vestris litteris subscripta vidissemus. Nec vero vel minimum dubitamus, quin antistites illi, quorum nomina desiderantur, omnes aeque intelligent, quam manifestum sacris pastoribus incumbat officium, greges suos docendi de veritatibus fidei in sacro oecuinenico concilio definitis, quo oves sibi creditas arceant α venenatis et nutriant salutaribus pascuis catholicae doctrinae; quando in istis praesertim regionibus filii quidum superbiae, qui se catholicos nominant, non solum occultis fraudibus, sed aperta fronte ipsum fidei catholicae dogma oppugnant. Eo enim devenerunt, ut per libellos in vulgus editos ot per publicas ephemerides contra auctoritatem et decreta ipsius oecumenici concilii atquo in primis contra doctrinam fidei in codom concilio irreformabili sanctione definitam de Romani pontificis ex cathedra loquentis infallibili tato rebelles audeant insurgere, et alios in eandem rebellionem ac perditionem trahere conentur.

Mendaciter iactant pro more omnium, qui schismata et haereses umquam disseminarunt, se antiquam fidem catholicam retinere, dum ipsum fundaméntalo principium catholicae fidei ac doctrinae subvertunt. Licot namque profiteantur Scripturam et traditionem fontes esso divinao revelationis, magisterium tamen semper vivens ecclesiae ex scriptura et tradirono manifestum atquo divinitus institutum, sicut ad perpetuam custodiam ita ad infallibilem explicationem et declarationem dogmatum, quao in scriptura vel traditione nobis transmissa sunt, iidem audire detrectant; atquo ita so ipsos singuli per suam fallibilcm et fallacem scientiam independenter ab auctoritate, immo otiam contra auctoritatem huius divinitus ordinati magisterii constituunt indices dogmatum, quao in fontibus revelationis contineantur. Quid enim aliud agunt, dum dogma fidei α nobis approbanto sacro concilio definitum audent dicero non ease veritatem a Deo revelatam ot catholica fido credendam, quia ipsi secundum suam intolligentiam illud in Scriptura et traditione so non reperire affirmant? Quasi vero non is sit ordo fidei a Redemptore nostro iu sua ecclesia institutus semperquo retentus, ut ipsa dogmatis definitio haberi debeat per «e sola sufficiens, certissima, et omnibus fidelibus accommodata demonstratio. doctrinam definitam contineri in deposito revelationis scriptao vel traditae. Undo talea dogmatum definitiones necessario sunt et quovis tempore fuerunt incommutabilia norma sicut pro fido ita etiam pro scientia catholica, ad cuius munus nobilissimum pertinet ostendere, quomodo doctrina eo ipso senau, quo definita cat, in fontibus revelationis contineatur.

Neque minus iidem homines, quantum in ipsis est, ad ecclesiae et fidei catholicae subversionem tendunt, dum per calumnias ac praetextus pronus inanes, quemadmodum in lit tori pastoralibus a to et ab aliis venerabilibus fratribus episcopis Germaniae ad greges vestros directis significare non omisistis, illis suis perniciosissimis scriptis affirmaro praesumunt, sive in ipsa definitione sivo in promulgatione decretorum conciliarium nc speciatim dogmatis dc Romani pontificis infallibilitato aliquid defuisse ad plenum valorem et ad plenam auctoritatem concilii oecumenici constituendam. Sano in hoc sacrosancto oecumenico concilio assistentiam Spiritus sancti ad infallibilitatem definitionum negare non possunt nisi ex principiis, quibus universitá supernatural! infnllibilitati atque adeo proprietati essentiali ecclesiae catholicae bellum indicitur. Nemo certo ignorat, similibus praetextibus aliorum etiam conciliorum definitiones ab iis, quorum errores condemnati erant, impugnari consuevisse, quemadmodum notissimae calumnino demonstrant, quibus tum alia oecumcnica concilia ab aliis», tum apcciatim Florentinum ac Tridentinum a schismaticis ct haereticis recentioribus ad suam perniciem et ad spiritualem ruinam plurimorum impugnata sunt.

Tantam degenerum filiorum perversionem ac tanta pericula in quae improvidos ct imperitos, maximo vero incautam iuventutem coniiciunt, quomodo possemus sino intimo cordis nostri doloro et sino amaris lacrimis intueri? Sinum matris ecclesiae a qua foti ct nutriti sunt, impie lacerant, cibum salutiferum ab ea paratum venenis commutant, atquo in superbiam elati scientiam, qua alios erudire deberent ad salutem, in suam et aliorum perditionem convertunt. In hoc igitur fidei et salutis animarum sanguine Christi redemptarum discrimine, pro sollicitudine omnium ecclesiarum quao nobis incumbit, hortamur et obsecramus, venerabilis frater, tuum zelum tuumque amorem erga sponsam lesu Christi catholicam ecclesiam, ut tu cum reliquis episcopis in Germania, unitis animis ac consiliis et omni opera tum per vestram pastoralem auctoritatem, providentiam, doctrinam, tum per alios adiutore» vestros, quorum fidei integritas ac doctrina vobis perspecte, est, a mentibus cunctorum fidelium vestrae curae commissorum atque in primis catholicorum iuvenum qui in scholis erudiuntur, arceatis pericula labefactandae fidei catholicae; ac quantum per divinam gratiam valetis, omnes imbuere ac confirmare studeatis in obedientia et amore erga sanctam matrem ecclesiam et erga beatissimum Petrum, super quem Christus redemptor ipsam suam aedificavit ecclesiam.

Quoniam vero neque qui plantat est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum dat, Deus: dio a« nocte extollamus manus nostras ad Deum, ut ad veniet auxilium nobis; imploremus tnterv·: thnem immaculatae Virginis matris Dei, principa ip 'itolorum Petri et coapostoli eius Pauli, altorumque

«anctorum cccicstao triumphantis, ut Damiana respiciet ecclesiam auam in terna inter Untos laborea ct tanta pericula militantem, cam tueatnr, doni» suis caelestibus amplificet ct exaltet; ut qui fido stant, confirmentur ct augmentum faciant in chántate, qui autom fracti aunt rami, iterum incerantur, aicqoo omnes in una, «ancta, catholica, apostolica Romana ecclesia ad Dcum perveniant, et in Deo pacem habeant et salutem aeternam. Ut hunc laborum ac vigilantiae pastoralia fructum Deus pro grege tibi commisso concedat uberrimum, divinae gratiae auspicem et praecipuae nostrae erga to benevolentiae pignus, apoatolicam benedictionem tibi ipsi, venerabilis frater, omnibuoque fidelibus tuae curae concreditis toto cordis offectu impertimur.

Datum Romae apud S. Petrum dio 28 octobria anno MDCCCLXX, pontificatus nostri anno vicesimo quinti).

Pius PP. IX.

5.

Eplsropornm Gcmiaulac post alteram conventum Fuldcnscnt litterae pastorales ad drram datae 1871 mense maio.

Dio untcrzeichnctcn Bisehufo entbioten dem hochwflrdigen Cleros ihrer Diôcesen Oroû und Segen im Herrn!

In der gegcnwârtigcn Vcrwirrung dor Geisler iit das katholiuho Olaubcnsxcuguisa, welches der bochwûrdigo Cleros Deutschland in diesen Tagon einmüthig ablegt, dem katholischon Volko ein Icuchtondes Beispicl und eino treffliche Ermulhigung, den Oberhirtcn ein groasor Trost, fur die Kircho Gottes eino chrendoThat. Die unterzeichncton Erzbischôfo und Bischôfo crachtcn es fur ibre Pflicbt, dieso ihro Anerkonnung auszusprcchen. Zugloich abor hallen eie es an dor Zcit, gegenQbor von Vcrsuchen und Tbatsacbon, wclcho don Olauben, die gottgegobeno Freiheit und da·» owigo Rechi des kalholischen Volks und der katholiachen Kircho in Deutschland bedrohen, an den Cleros Deutschlands folgcndo Worto xu richton, dio ihm bei acinon Belobrungen zum Lcitfadcn dicncn sollen, und zwix inabesonderc in jenen Diôccscn, in welchcn die katholische Lehro den Entstellungcn und Anfechtungcn an meisten ausgeaetzt ist

L

Unzertronnlich verbunden mit dem gùttiichcn Haupte der Kircho und mit scincm sichtbarcn 8tellvertre1er tuf Erdon, aowio unwandelbor festhaltcnd an dom im heiligen Geiste vcraammelton vaticanischen Concil und uns berufond auf die gcmoinsamen Hirlonworto, wolche vor ocht Monatcn von dem Episcopato Dcutscblands an dio Glàubigcn gerichtet wurdon, crklàron wir neuerdinga, dosa es heiligo, xwoifclloao und unabweisbaro Gowissenspflicht jedee Katholikon ist, sich den dogmatisebon Entacheidungon dos vaticanischen Concila mit voliera inncron Glauben und âusecrom Bekenntnisao zu onterwerfen.

Dio Grondlebren des katholiacben Glaubcnabekennlnisaes fordern dicte Untorwerfung. Eine allgemoino Kirchonvcrsammlung bat gesproeben. Die· bezeugt der Felscnmaon, auf dem die Kircbe gobant ist Dies bezeugt einhellig mit ihm die Oesammtheit dcr Bischôfo, welcho vom heiligen Geiste getetzt tind, die Kirche Gottes zu regieron1. Eino allgemeine Kircbenveraammlung hat ge-ſproeben und daher niebt blora dio Bischôfo und Vàter des Concila, sondern mit ihuen und durch eie der vorheisaene heHige Geist1. Dies glaubt von oînor allgemeincn Kirchenvenaramlung jedor A Katholik. Wer also iliren Glnubensuntscheidungcn sich nicht untcrwirfl, der wideratcht der christlichen Wabrheit, der widcrstcht nicht Monachen, sondern Goti

II.

Ebenao laat crkllrcn wir, da» jeder Katholik, welcher wissenllich und beharrlich don Glaubena-entscheidungen dea vaticanischen Concila widorspricht, eben dadurch sich der Ilàrcaio schuldig machí und dem von diesom Concil nuegcaprochcnen Anathem odor dem groasen Kirchcnbanno init alleo acincn kirchcnrecbdichen Folgon vorfallon iat; daas er aomit von der lurcho und ihrer Gnadcngemoiuacbaft aich selbat auagcschloasen hat.

Mit tiefatem Scimiente und Kummer, mit innigem Miticide für die verirrten Seelcn beklogen wir cm, dasa aich unter den Kalholikcn Deutschlands, aogar unter den Prieatern Manner gefundon habón, welcho B ibre cigone oder fremdo Mcinung ûher dio von Oott gesctzto Lohraulorital der Kircho atcllond, und offen und hartnùckig don Glaubenacntschoidungen des vaticaniachcn Concih widcraprcchond, jonor Strafo der AusacblicMung bercila vcrfallon aind. Boi Einigen hat dica aogar durci» don Spruch ihres Bisehofcs namcntlich und feicrlich erklart werden mûuen. Abcr nicht zufrieden mit dem eigenen Unboil lassen nie nicht ab, auch Andero in dio gloicho Schu'd and Strofe xu zichon, ja aio auclicn oino Oonossenschaft Gleichgoainnter zu gründcn, xum Kampf gegen die Kircho. gegen dio allgemoino Kirchcnvcreammlung, gegen Christus und acinen heiligen Geist

Darom ist es Pflicbt obnc Untcrlass dio Glàubigon zu warnen, dosa aie aich nicht irroloiten und verluhrcn Usscn von Denon, welcho den Friedcn mit Gott und der Kircho gebrochon haben, und Andero mit ■ich ins Vcrderben ziebon. Es ist Pflicht alloGlàubigon zu ermahnen, allczcit cingcdonk zu bloibcn dasa, wcr nicht in der Arche, dem Vorbildo der Kircho, war, in der Sfindfluth zu Grande ging1; und dosa nach dos Apostela Wort3 dio Christen nicht gleich soin dürfen Kindcrn, die von don Wellon geschaukelt von jedem Windo der Lebrc hin und hergetriebon werden durch die Boswilligkcit dcr Monschcn und durch dio arglistigon Kunatgriffo der Vcrführung zum Irrthume.

HI.

Am meiaten aueben die Gcgncr dcr Kircho dadurcb zu t£nschon, dasa aio tbcils den Wortlaut der Glaubena-Entscheidungen dee vaticaniachon Concili voratûmmelt odor unriebtig anfÜhren, Ihoils deren Sinn durch eine falschc Aualogung ontstellen odor ungcbûhrlich erweitern. So machto cs steta die Haresic.

Wir crklârcn daher, dasa der Wortlaut jener D Ehi9chcidnngen,imkatholischenGlaubenebowuMt8ein und in ihrem Zuaammoohango orfa&at, nicht den mindesten gegrûndeten Ania» zu don Entatellungcn Ihror Gegner bietet; dans aber zu oiner rccbtagiltigon Auslegung doa Sinnes und der Tragweito jener Entscheidungen, aofern cs einer solchen bcdûrfte, Niomand befugt ist, als der Papat und die mit ihm in der Einhoit stehenden Bischôfe, weil nur aie das gôttlich bcatellto Lehramt in der Kircho bilden. Wir erkliren ferner, dais dio Auslegungen und Anwendungen, welcho biaber die Urheber und Leiter dor sogenannton Bowegung gegen das vaticanische Concil machten, durebaus in Widersprucho stebon mit den Daratellungon, durch welcbe die Bischôfo ihre Glàubigon fiber die Aussprücho des vaticanischen

' Apotfelitwk. XX, M
1 XV. M.

I S. Hieronym. epüL XV ut Damasua (mUm LVII edit ValhwU).
« EpK IV, 14.

Concila bolobrten oder wolche in den Aouaaorungen a des opostoliechon Stubloa darQber aich finden.

Wir proteetiron also laut und feierlich gegen jene verkehrten, falachen und foindaoligen, vielfacb ganzunvoratindigon Aualogungcn und Anwcndungen.

Durum aind allo Katholikcn an ihre von Gottauferlcgto Pflicbt zu orinnern, aich in Sachen dor katholiachen Lehre an don Untcrricht ihrer Bischôfe undihrer von diesen beatollten Beoborger zu halten und nur sua oborhirtlich gutgehoieaenen Schriften Belehrung Qbcr die AuesprQcho des Concila zu achfipfou. Wer aue unkutholiscben und glaubensfeindlichen Blittern oder Schriften soin Urtheil über den Sinn und die Bcdcutung dcr Concila-Entachcidungen bildon will, gcht zu cinor unlautoren, vergifteton Quello und trûgt lelbit Schuld, wenn cr dem Irrthume verfallt, oder scine» Glaubena vorlustig gcht. Wir abor logen entschieden Vorwahrung cin gegen daa jedom natûrlichon Rochtsgcfühlo widoratreitendo Vorfahren, auf b Grund soldier ontstelltcr und Calachcr Dcutungcn dcr katholiachen Lehre Folgerungon fur daa ¿¡(feniliche Rccht und Lebon dor Katholikcn zu ziehon.

IV.

Dio Falachungcn dee Sinnca dcr Concila-Entacbcidungon haben aich ncucstcna in zwei Schlagwortern concentrici: *die AllgewnU* dea Papatcs und die *persduliche* Unfehlbarkeit dea Pupates.

Due Concil apricht von keiner AUgowalt dea Papatcs und cs gibt keino AUgowalt des Papates. Wohl iat dio Fûlle der geiatlicbcn Gowalt, wolcho dor Gottincnpch in der Kircho hintorlcgt hat — zum Hoile dcr Seelen und zur Ordnung seines Reiches auf Erdcn —, dom hoiligen Potrua und solncn Nacbfolgern anvertraut, aber dieso Gowalt ist keineswega achrankcnloa. Sic ist bcschrànkt durch dio geoflenbarten Wnhrhciten, durch doa gôttlicbc Oeaotz, durch (J dio von Gott gegebeno Vcrfassung dor Kirche: aie ist beschrankt durch don ihr gogcboncn Zwcck, welchcr ist dio Erbauung dcr Kircho, nicht ihro Zorstôrungl: aie iat bcschr&nkt durch dio gOttlich geoffenbarto Lchro, daaa ca neben der kirchlichcn auch cinc bürgerlicbe Ordnung gibt, neben dergeistlichon auch die woltliche Gewalt, wolcho ihron Ursprung von Gott hat, welcho in ihrer Ordnung die hochsto ist, und welchcr man in alien sittlich erlaubtcn Dingon dieser Ordnung um dea Gcwisacna willcn gehorcbon rnuas.

Daa Concil hat dem Papst keino grower© Gewalt boigolcgt, ala er atets besase, und cs konnto ihm keino grosaore beilcgen: cs epmeh Ober dieso Gowalt nur aua und wioderholto, was im Glaubensbewuastecin und in dcr Uebung dor Kircho stots festgehalton war.

Daa zweito Scblagwort: ndio *pertunliche* Unfchl- D barkeit dea Pnpstcs“ «oil nndeuten, ala ob nueb dor Lchro dos Concila dic Unfehlbarkeit eino porsonlicho Eigcnschafc des Pupates soi, vermogo welchcr jeder Ausspruch dessclbcn unfchlbar werdo; und als ob cs ganz von dem ponsonlichcn Wilion odor Bolicbcn jcdcs Papatcs abhlngig eci, neuo Glaubenswuhrheiten und Pllichtcn uufzustellcn. Dieses ist eine ■ehr grobc Tuuschung.

Dus Concil überachrcibt das bczOgliche LehrstQck: nVon dom unfchlbaren *Wiramte* des Papstes.- Es epricht nur aua, daa dio Unfclilbarkcit bei oinor genou bestimmten und hochsten AusQbung seines oberaten Ijchrnmtea dem Papato verheiwen sei; cs erkllrt dio Unfehlbarkeit bei dinsem Acte als eino AmUgnado, welcho in dem vor Irrthum brwahrenden Boiatando dea heiligen Gciste» bestclit; ca erkllrt. daaa ea hiermit keine neue Lehre, sondern eino von Gott geoffonbarte, in don Olaubenaachati der Kircho durch dio Apoatel oiedergelegte Wahrheit vortrago: ea orkllrt, daaa dicio lebramtliche Unfehlbarkeit dos Papatea keino andero eoi, keioen andoron Gogonatand und Umfaog habe, ala dio Unfehlbarkeit, mit weleher der gôttlicho Erlòaer acino Kirche in Entßcheidung eincr den Glauben oder die Sitton botrefTenden Lehre auageatattet wiaaon wollte: ea erklirt, dass der Papat bei der Auiübung seines ober-•ten Magiiteriums an dieaolbon Mittel der Erkenntniss der Offenbarungslehro und doa Kirchenglaubena im Allgemeinen, und im Einzelnen gebunden sei, wio das kircbliche Magisterium ûborhaupt, werdo ea in odor nosacr oiner Synode bethâtigt.

Wir proceatiren also laut und feierlich gegen jeno und dhnliche ebenao unwahre ala gef&hrlicho Bchlagworte, orfunden, um dio katholische Lehro gehissig zu machen; und wir orkl&ren ea fdr ein verabschcuungswürdigos Yerbrechen gegen Gott, gegen acino Kircho und gegen die Mcnsdibeit, wenn man durch eolcho Schlsgworte und durch den Bogriff, der sich unwillkürlich mit ihnen vorbindet, die katholiacho Lchro brandmarkcn will, ala widcratreite aie dor Vernunfc und dor OfTonbarung, der Menschcnwûrdo und dem Staatswohle.

Die Irrlchro rail, wio aonst gowôhnlich ao auch dicanial dio politiache Gowalt auf, um die Kircho und das katholiacho Volk xu unterdrdekon, dora Irrtbum aber von Stuatswegeii zur Ilerrachaft xu verbolfcn.

Wio einat dio Schriftgolohrten und Pharis&er den Heiland dcr Welt und acino Lobre ab aufwieglerisch anklugtcnl, ao troten dio Erbcn ihrer Gesinnung gegen scino Braut mit dor Listening auf. daaa aio und ihre Lehre dio Fùraten und Staaten gcführde.

Wir orachtcn dieso Vcrleumdung cinor Widerlcgnng nicht werth; denn co iat weltkundig, daaa dio Kircho cs war, welcho xuerat die Trcue gegen Fürat und Obrigkcit um Gottcs-willeu und don Gohoraam gegen dio ataatlichcn Gesctxo um des Gowiwonswillen lehrto.

Abor dio Mittel, wolche dio Vorleumder der Kircho und ihrer Lchro den Staatagewalton anrathen, m sich gegen dicao angcblicho Feindin zu achQtzen, durfen unacrer Aufmcrksamkeit nicht entgehen, weil aio daa katbolischo Volk und aeino Kirche im Heiligiten rcchtlos machen würdon» und wcil achon Thatsachen vorliogon, wolche zeigen, data Vcrtrolcr dor Staatsgowalton in ihren Anachauungon don kirchenfeindlichen Fordcrungcn cntgegcnkommcn.

VI.

Man apricht der Staategewalt dio Bcfugnisa zu durch eino in daa innerato Gcbiet dee Glaubena oingreifondc Anwendung und Auadcbnungdealandeahcrrlichcn Schutz- und Aufaichta-Rechtea den Biscbofen und Pricatern zu verbioten, dise aie die katholiacho Lchro verkOndoo erkUren und vertheidigon — wahrend man fQr allo Angriffe auf dieaelbe voile Freiheit in Anapruob niramt Man legt fernor dor Staatagcwalt die Befugniae bet, darOber zu ontscheidcn, was zur Lchro der katholiachen Kircho gebiiro und was nicht; wolche die Bedingungen anion, um ah Mitglied «ler Kircho *nektWi* gelten xu konnen und wolche nicht; wclrhc die mit dem GUiibcnsbekonntninr zuH.itnnienhAngvuden Erforder-ot&so eoicn, nui tin Besitxo und Gcnuaso kirchltchcr

Aemter und Einkünfte biriben zu konnen und welche ■ichL

Die heisst abcr ■icht andera ais dem Grundratzu hnldigen: *die StaatsgeiraU hat Uber den G(atiben und das Glauhensmass ihrer Unterthanen zu entscheiden.* Ee ht die Wiodererwockung und die neuc. wenn auch etwai modificirtu Anwcndung des tyrannischen Principe: *Cuius regio, illius religio.* Und Manner, welcho das rntscheidcndc Richtcramt in GJaubenseachon dem Pápete absprechen —, wollcn. das.·» das katholhclio Volk sich bierin dcr Entschcidung eines Staatsbeamten unterwerfe!

Dies thun Manner, welche nonti immer den Ñamen dcr Freiheit ini Munde fiihren. Wir wisaen os also: das ht dio Go«frcilicit, das iet die Cultusfrciheit, das ht die Lchrfrciheit, welcho tie mincn Jener Mann, dessen Autnritat gngenwartig dem Ferodo dcr Kirchc Alics gilt, bexoiebnet den Satz: *cuius regia, illius religio* aIs ‚ein tief unnitiliches B und unchrhtlichcx Principe. ah eincn .Despotismos, dcsxeii Glcichcn bis dahin noch nicht gesehen worden war-1.

Und mit cincm solehon Despotismus bedroht man uny in *Deutschland I*

In Deutschland soil dcr Kutholiehanns unterdrûçkt worden, nachdcm dtx< katholhche Volk in uneraehutterlichcr politischer Treno Gut und Blut fur Konig und Valerhnd hingegoben, w&hretid die zahllosen Wundcn noth nicht vernarbt, die Thrancn um die Tauscndo sicgrrîch Gefxllener noch nicht gctrocknet, die Schlachtfcldcr noch nieht ¥erge on sind '

VIL

Wie man dcr Stoatsgcwnlt die Bofugnhu uber den Glaubcn zu cntscheiden. ¢broibt, so soil sie auch ûber die Gútcr der katholiubcn Kirchc verfûgen.

Die kithtdisehc Kirchc. wclehc in der Welt soit fast xn ri Jahrtauscndcn beitHit. ¥welch «nat das dcuUeho Volk zur Einlieit YOrlund, doren Rccht, Eigcnthum und ScIbsUtândigkcit in Deutschland spitcr Volkervertrâge uud jotzt auch Vcrfeesungcn vcrbûrgen, ht *diejfnigc,* doren ¥khtbare.· Gbcrbuupt dcr Papst ist und welcho in Einhcit mit domsedben dcr Rphkopat Icitct and vertriît. Es gibt koine idle und koine noue katholischc Kirche: cm gibt in aller Zoit nur die Einc, in ihrem WctOn uuvcrgângliche und unwan¿cibare kalholischc Kirche, die in (rwiger JugOndkrnft sich nach Innen und Atiesen fort und fort entfaltet. Dio katbolischc Kirche ist kein blesses System einiger ztsrrOr GlaubcnMjtze, sic ht cine guttliche Anitalt des Glaubcns und Jleiles, in wclchcr dcr ganze Schatz der GlTenbarung hinJcrlegt ht, daniit dio Glñubigen mebr und mebr fortichreiton in acincr Erkcnntnitu: aie ht ein lebendigor D Orgauhmtui, beaceli von dem beiligen Gchtc. sich in einhcitlichem Weacn fortbildcnd zur Volleudung, naeh dem Masse des in Chrhbi ¥oilkonini< Altera2. Der Pipit und dcr mit ihm groinig'c Episkopat find dio .Mchtbaran Trager dir guttmcnachlichcn ‹Irganhtntts; oline sic gibt c» kriiie katlndische Kirchc: und wor wissen will, wo die *Kirche* ht, |ial nur zu frngen, *tea Petrus ist,* Denn z · spricht der llcrr3: wDubht Petrus, und *auf ditfeM Erlsen* will ich moine Kirchc trauen.-

ln der That — dio kutholischc Kirche, mit wclchcr die deutschen Ffinun Concordate und Uebereinkotnmen mancberlci Ari gcnchloiucn bubon, ist dio votn Pápate kraft seiner Vollmurht vcrtrclenc Kirchc: A *dieter* Kirchc iet vertrngs- und verftissungsmássíg das Eigenthum ihrer Stiftungen und dor Genutut ihrot Einkonimcns nach den ursprúnglichen Stiftungs-Urkunden und dem rechtmûssigen Bcsitze, sio scion fur den Cultus, den Unterricht odor die Wuhlthdtigkeit bestimmt. volhtindig gesichcrL

Wer also die Sanction cines Oesotzes ûber das Vormogen dcr katholischen Kirche zu Gunsten dorjenigen, welcho sich von der Gcmeinschuft diesor Kirche getrennt liaben, vcrhingt, verlangt den Umaturz aller Vorfaaaunga-Bestimmungon und aller Concordato, welcho dcr katholischen Kirche ihre rechtlichc Exhtenx, den Bcsitz und Genusa ihres Eigenthums garuntirvn.

Vili.

Durch jene falschen Deiitungon dee wahren Sin nos dcr Concilsbcschlûsso hat man zugleicli die un begrun detsten Befórelitungen aller Art augcregt Ja man hat sich Migar nicht ge-chout, von dcr Nothwendigkvit des AussrhloMO dor Katholikcn vom Fortgcnussc dcr vollon politischen Rcchto zu reden.

Das also kt die Glcichborechtigung, das die Paritä:, das dio *Unibhdngigkeit* der bûrgerlichen und ¡lolithehcn Ileehte von dem religiôscn Bekeantni.oM?.

Was ht abcr dcr kurxe Ausdruck aller jener Bcfurchtung«-nT Man bezeichnet ala ihren Gegcnstand die bevoratehendo Wicdcreinfuhning des„hierarchhrh-mittelalterliclicn ¥Systems Abcr welch ein Gcschirhtsvcratândni'.s ¢txt es voraus, wenn rnan glatiht, vrg:ingvni· Zoiten und die in ihnen waltendon Itogii rungs-S} «teme humen sich wiedor cinfnch in die j-txige odor kunftigo Welt zurückfûhren? So wenig dor cinzclne Munich zu den Tagcn seiner V<rg.ingcnhcit xarfiekxakohren vermag, to wenig c worden auch die Volker und die Stuaten zurückkehren zn dem Sundu des Mittelulters. Die Kirche unwaudclbur in ihrem Wcscn wird, goleitet vom heiligen Gehtc, zu den Vulkem und Staaten etote sicb rtcllcn, wio drren Sein und Wandel ee mit sich bringt. *Mutter* unii *Lfhrerin aller Glfiubigcn ¥nu* und wird sic ullczeit bleibcn : sic wird ihnen gegvnfibcr ihre Ffiieht zu Ichrcn, zu warncn, eolbet zu strafen. ntets aasûben, wclchetn Voiko und Btaatc eie auch angeburen mugen, wofern eie *gegtit ihre geiftige Mutter tick guflefoten* und *Geselzc der christlichen SUlenlfhrt eerletzrn.*

Nur wer die Wcltgeschichte tiefer aufzufiisscri nicht gelernt hat und wer zugleich die Wcgo der Vomehung ini Giuiec dcr Kirchc verkennt, kann iin Ernste bofürchten. dam diese die Zustûnde vergangener Zeituii wiedcr in ihrer fruheren Gestalt vom Grabe crwccken word© oder kunne.

Ee ist ofFcnbar Tiuschang, wenn man aus den BeeehlOrtsen des Vaticanischen Concila folgori, da«s alle alteren papstliclien Bullen odor Constitutionun, welchc «taatlírlic uud búrgcrlichc Verháltnissc berühron, nun den Charnkter unfclilbnrer Lchr-Entschcidungcn an sicli tragón.

Man vcrachwcigt, wie strong bogrenzt die Enttfcheidungcn *ex cathedra* sind, und wie wenige der eben bezciclinetcn Bullen u. s. w. unter diesen BegrifT fallen kñnnon.

Man übcraieht. diias auch bei wirklich dogmattachen Bullen, wie boi Ooncih-Beschlüssen, nur der furtnlich cutarhiedene Îæhr-Satz die zum Glauben verpHichtcnde Krafc hat. keineswegs aber dio Geyanindheit des úbrigon Inhalu, scion es Motive oder Bewewc.

Vun alien den Bullen, welche bhher dio Gegner mit Vurliebe ais ¥tvafãibrlicli bezeíchneii, ht nur Fine dngiiin'heb. Di<-e ht aber zugleich vun eincm

1 iMUiagtr, Kirrhe un4 ¥kir S ¥16.
» tv. π
* Mvih XVI. |m

alPomeinen Concill angenommon, und ee musato A demnach dio llnfdilbarkeit der nllgemoinen Kirchenversiimmlungcn und dor Kircho cbonso gefuhrlich für den Staat loin wio dio der Papato. Zudcm enth&lt jcno Rullo in dor That nur cino Lohr-Entscheidung ùbor don Primat, welcho nielli· ausspricht, ala was alle Katholikon von jchcr ohno Gcfahr fùr den Sitiat glaubton.

Allo andoron Bullen, dio zumcist von don Oegnern hervurgchobon wordon, sind nicht dogmutiscber Natur: eie eind Disciplinar-GoMotzo und Straf-Sentenzon, wolcho wodcr unwandelbarer Natur noch unvorjahrbar eind, mid welche don allgeincinen Bedingungen sowolil der positiven menschlichcn Gesetzgcbung überhaupt ala dea knnonischon Rcchtes ineboBondere unterlicgon.

Untor diesen Uinetàndcn konnon wir in dem ungerecbtfortigten und loidcnscbaftlichon Ausdcuten solchcr pàpstlichcn Erlussc nur Vorsucho echen, die B Geister zu verwirrcn und Haas zu erzeugen.

Uobor dio Richtung einer groasen gcistigon und eittlichen Mucht, wio die katholische Kircho solbst in den Augon ihrer Ocgncr iet, gibt niehte sichereren Aufschlusa, ale ihro foierlieben Acto, ale ofTcntlicho Thateachon.

Soldi· foicrliche Thaten des hi. Stuhles in der Neuzeit sind dio Concordato oder Vertrâge mit den Stouten des 19. Jahrhundcrte. Welches iet dio Grundrichtung dieser VerMgo? Ucbcrall finden wir in deiiBolbcn ein Zurückgehcn doe Pupates auf das strong kirchlicho Gcbiet, ein Beschrânken dcr alten kirchlichcn Immunititon oder Privilegien auf ein Masa, das der modcrncn Rechtegleichhcit nirgenda hindcrlich ist; Oberali wird dio *vigens ecclesiae disciplina* zu Grondo gelegt. Noch mebr. Der heiligo Stuhl hat sich sogar durch dieso scine feiorlichen und ofFcntlichon Vcrtrüge zum Festhalten an dem C eo gcschaflencn Rechtszustando in der Weis· verpflichtet, dass er eich dea Redites bogeben, ihn einecitig zu ândern. Und der heiligo Stuhl ist es erfahrungBgemoas nicht, dcr dio Concordato und vôlkerrechtlichen Vertrdgo bricht.

Es bestoht auch keino Thateacho in noucater Zeit, wolcho zu dem Schiusa· borccbtigto, daB der heiligo Stuhl ciño andero Stollung zu don Staaton nehmen wolle, ais welcho er bisher cingcnommcn hat. Die Unfohlbarkeit soiner *ex cathedra* gogebenen Lohrentechcidungon borcchtigt fiirwahr nicht dazu. Dcnn der opostolischo Stuhl lint sio bckanntlich allezoit festgehalton und in der Kirche war sio ûberall thatsâchlich angonommen und fast übenill ôffentlich gelchrt. Der Mangel cines Concils-Bescblussea uber dieso Unfehlbarkeit war es wahrlich nicht, das den apostolischen Stuhl veranlosste, dio obon bezeichnote Stollung gcgenüber den Staaten zu nehmen. D Der BeschluB wird obenso wenig auf dieso einon Einfluss haben. Sic wurde eingenommen, weil dio P&pete, ale Bions obento Wñchtor bestellt, dio Zeit wohl verstehon. Sio wenden auf diosolbo wohl die alten und ewigon Principien des güttlichen Rechtes an, abor sio wecken dio alten Formen nicht auf, welche in ganz andorer Zoit zur Ooltung knmen.

Wir protestiren daher gegcn das obenso unwissonschaftlicho als ungcrechto Vcrfahren, dio Glaubens-Entscheidungen des vaticanischon Concila als Attentato gegen dio bestchonden deutechen Staateverfassungen und insbesondere gegon jeno Grundlogen dorselben darzustellen, welcho dio Gleichhcit Aller vor dem bûrgcrlichen Gesetzo mit sich bringcn, und durch Handlmbung der von don Verhàltnissen in Deutschland und anderswo gcfordertcn politischon Toleranz dio staatlicho und bürgerliche Glciehberechtigung der Confossionen, eowio dio Ocwisscns- und Cultus-Freiheit verbùrgen.

Wir wciscn violmchr, *gestiltzt auf diese Hechtsprìncipìen,* dio Vorsucho zurück, von dem Vollgcnusso dcr genannten Redite dio katholische Kirche und das katholischo Volk auazuschliessen, allo Verruche, dio durch das gôttlîcho und Vôlker-Recht, sowio durch das uffcntlicho Recht dor dcutechen Nation im Allgomeinon und einzelnor Staaten inabeeondere garantirlo Solbststindigkeit und Freiheit der katholischon Kircho zu verkürzen.

Im Monat Mai 1871

+ Gregor, Erzbischof von Mùnchen-Freising.
t Michael, ErzbUchof von Bamberg.
t Paulus, ErzbUchof von Kóln.
+ Heinrich, Fumtbischof von Breslau.
t Heinrich, Bischof von Passau.
t Peter Joseph, Bischof von Limburg.
t Christoph Florentius, Bischof von Fulda.
t Wilhelm Emmanuel, Bischof von Mainz.
t Ludwig, Bischof von Leontopolis i. p. i., apos(ol. Vicar ini Kônigrcichc Sachsen.
t Conrad, Bischof von Paderborn.
f Johann, Bischof von Culm.
t Ignatius, Bischof von Regensburg.
f Pancratius, Bischof von Augsburg.
γ Matthias, Bischof von Trier.
γ Johann Heinrich, Bischof von Osnabrück und apostol. Provicar dor norddcutechcn und d&nischen Miesionen.
t Franz Leopold, Bischof von EichsUtt.
t 1/othar, Bischof von Lcuca i. p. i, Erzbisthums-Verweeer der Erzdioceae Freiburg.
f Philipp, Bischof von Ermehnd.
t Adolph, Bischof von Agathopolis i.p.i., Feldpropst dcr koiiigl. prouss. Armco.
t Johann Bernhard, Bischof von Münster.
t Johann Valentin, pr&conisirter Bischof, Capitular-Vicar von Würzburg.

Daniel Wilhelm Sommerwerk, genannt Jacobi, Capitular-Vicar und erwablter Bischof von Hildesheim.

Johann Peter Busch, Dompropst, Capitular-Vicar von Speyer.

6.

Eoruudein litterae pastorales ad lldclcs editae.

Dio untcrzcichnoten Bischôfe entbioten den Glûubigen Gruss und Segen im Herrn!

In Folgo der Beschlüeso dee Vaticanischen Conoils hat namontlich in Deutschland manche 0cister eino grosse Bowogung ergriffon. W&hrend dai glùubigo katholischo Volk überall mit freudiger Boreitwilligkcit don Entecheidungen der allgemcinen Kirchenvoraammlung sich untorworfen bat. finden wir in jenen Kreiscn der Gesellschaft, welche anf oin hòhercs Mass von Bildung Anspruch machen, violfach Abnoigung und Befrvmdung angeiichti der verkûndigtcn Concilsboscblüsso, insbesondere ûber das unfchlbare Lehramt des Pápelos. In dem der Kirche feindlichen Lager abcr bat eich eiue heftige und welt verbreiteto Agitation erhoben urn die Kircho zu BchmÀhcD. zu verliumden. In Fesselo zu ichlagen und selbst zu vernichten, wenn die Macht der Mcnschen vcrmüchte, was selbst den Pforten der llOllo nitrmer gelingcn wird. Wohcr diese Erschoinung? Dio Wissonsehaft in Deutschland hat ▾ iclfach auch auf dem Gebiete der Théologie ie

it

» *fuiste Remana pontifici* ornai *Knmanae creaturae declaramus, dicimur, definimua d pronuntiamus cut de* asers- *silate ralutis.* Der Ansdnrck: omni humvjM creaturae ut entlehut aui dem I. Briefe dee h. Petra 11, 19 und wird im funftea ComU des Esterons rom Pajwt Leo X erklArt durch die Worte: ðrnar Christi ftdelM.

COXCTU 0MŒBAU TOMUS LÎIE

iienerar Zeit Wege betreten, welcho sich mit dem Wesen des wahren katholiachcn Glaubens niebt vereinigen liasen. Dieso wiseenschaftliche Richtung, welcho eich von dor Autoritât dcr Kircho losgeaagt hat und nur an ihre eigenc Unfehlbarkeit glaubt, ist unvertrûglich mit dom katholischcn Olauben. Sia Ut ein Abfall von dem wahren Geiste dcr Kirche, indem aio dem Gciate cincr fabchen Freiheit buldigt, welchor dem Glnnben an dio gôttlicho in der Kirche dardi den heibgon Geist wirksamo Lehrautoritât persônliche Arisichili und Meinungcn vorzieht. Erseheint es nicht solchen Thatsacben gegenüber jetxt ale ein Work dor gôttlichon Voraehung, doss gerade in unserer Zeit, wo dio sogenannte freie thoologiecho Wissenachaft so hoch ihr Haupt erhoben hat, das Dogma von dom unfehlbaren Lehramto dos obersten Ilirten und Lehrers der Kirche, welches mit jener falschen Richtung in dcr Théologie im schroffsten Gogcnaatzo steht, verkflndigt worden ¡st? Was wùrdo wohl auf die Dauer aus diescr aogenannten freien Wisaenschaft auf dem Boden der katbolUehcn Théologie geworden sein, wenn nicht das Vaticanisebo Concil jenen Prüístein dcr Geiater sufgestdlt bòtte, an dem dor veruunftstolzo Dunkel dcr sich selbst fQr unfchlbar haltendon WUaenschaft sich gebrochen und an dem nicht minder bcklagenswerthe Lachtfertigkeit unaerer Zeit offenbar werden muiste, welcho die sogenanuto oflcntlicho Mcinung wie ein hoebstes Orakel auch in Sachen der ubcrDatürlichen Ordnung anbetet, wâhrend sie das von Gott gesetzte Lehramt der Kircho vorachtet

Dor ganzo Episkopat, allo Nachfolgcr dcr Apostel, zu wolchen der gôttlicho Holland gosagt hat: „&7Ae, *ich bin bei cuch alie Tage bis an das Ende der Wel* i. und . *Wer each bòrei, dcr bòrei mich* und **Jfrr** *eueh rerachtet, der cerachiei mirh* sie sind einig, nachdem Potras gcsprochen hat Sie alle stehen auf diesem Fekengrundo dcr Kireho, von welcbem sich Nicmand trennen kann, wer immor zn der Heerdo Jesu Christi gehoren will.

Indom wir daber, in dem Horm Gcliebte, in innigster Gemcinsohaf: mit dem gcsuminten Episkopato der katholischon Welt unsero rollo Zu4timroung und Untorwerfung *unter alle und jede Be9chiùssedes Vaticanischm Concile hierdiirch einslimmig erkldren, proleeliren* wir zuglcich mit aller Entschiedcnbeit gegen die Behauptung, als sei dadureh cine nene, in dor uralten Ueberlieferung der Kircho nicht entbaltone Lehro verkündigt worden. odor als sei durch dio verkùndigte Lohre von *dem unfehlbaren Lehramte* und *der Amtsgewalt des Papstes pas VerhUUniss der Kirche zum Stante geùndert* odor gar der Stnatsgowolt gofàhrlicb geworden. Glcichzeitig warnen wir allo Gliedor der uns von Gott anvertrauten Hcerden vor den Gefahrcn der bexoichneton Irrwego, welcho von dor Gcmeinscbaft dcr heiligen Kircho tronnon. Wir ermahnen alle Gl&ubigen auf das Eindringlicbste zum trouva und standhaften Festhalton an dem Glaubcn unaerer Mutter, der heiligen katholischon Kirche, welcho nach dem Worte des Apostéis eino Sàule und Grondicelo der Wahrheit ist. Wir fordern aie auf zum andiebtigen und behorrlichen Gcbete fur Alle, dio da wanken und irren im Glnubon.

Boi dieaer Gelegenheit kônnen wir nicht umhin, euch Allo, in Christo Geliebte, nouerding einladen zum forlgcsetxten Gnbute Gir daa tlieucrc Obcrbaupt unserer heiligen Kircho, welches noch immor wie ein Oefangcner im eigencn liause der nGthigon Beratban und Beschlic.'sung emchciut wie oin Trugspiel. welches den verûbten Raub beschônigon eoli. Solltcn jcnc Gesetxo abcr auch .wirklich boobachtot werden, so wird doch Niemaiid glaubcn, dass dadureh dem beraubten Papato dio zur Auaubung seines Apoxtolischcn Amtes dnrebana nothwendige Freiheit und Unabhingigkeit, welcho er mit seiner sonvcruncn furstliehen Macht Yerlorcn hat. wiedergegeben odor ersetzt werden konnto. Diese Freiheit und Unabhüngigkcit kann ibm nach menschlicher Einsicht nur durch die Zurückgabe diescr ohne jeden Schein von Recht gcraubten Machí zurûcker»tattot wordon. Dae zu verlangcn, ist ein Hecht und oído Ptìicht aller Katholiken der ganzen Welt Dass diese Wicderorstattung abor geacliehen werde. das hoffen wir zunichst von Oottes Fûrsorge, welcho in dio Geachichto von bald zwoitnusend Jahrcn sich ja so oft in wunderbarer Weise nn unzerer heiligen Kirche bewñhrt und das SchifTlein Petri ans Wind und Wollen gerettet bat.

Nach wenigen Wochcn, am 16. Juni dieses Jnhres wird. ·o Gott will, miser bl. Vator Pius IX. den 25. Jahrcstag seiner Erwahlung zur Pâpstlichen Wûrdc erlcben — ein Ereignis wclehca seit den Tagen des ersten Papstcs, dee heiligen Apostelfursteu Petrus, nicht wieder cingetroffon ist und sebon dcsihulb mit ganz beaonderer Theilnahme in dcr kntbolhcben Welt gofeiort werden wird.

Zwar lassi die gegenwñrtige Lage dea seiner Freiheit beraubten, mit Leiden und TrÛbsalen ûberhàuften Papstes es nicht ongouicssen erscheinen, den bevorstehenden Jubcltag als ein Freudenfcst im vollen Sinne des Woríes zu feiom ; abcr er wird alien wahren Kindern der Kirche eino willkommeno Gelegenheit darbicten, ahórmala die in ibren Ilorzen lobende innigo Verchrung und kindlîcho Anhàngigkeit an den chrwùrdigen Jubclgreia kundzugeben, welcher nun schon seit mebr als G0 Jahren des Priestcrthums Wûrdc und Bûrde getragen und soit 25 Jahren mit solcher apostoliaehen Liebo und Troue, mit solcher Glaubcnsfcstigkeit und Unerscbrockenbeit, unter immerwûhrendon Stûrmen und Widerwûrtigkeiten das Amt des Stattliallers Jesu Christi vcrwaltet und so Violes und Grosses zur Ehro Gottcs vollbracht und geduldet hat. Gebote und Opfer werden die würdigo Feier dieses Tagea auamacben — Oobcto dea Dnnkes fur Alles, was Gott durch Pius IX. in seiner Kirche gewirkt hat; hoisse Bitten zum Allm&chtigcn um Abkürzung der gegenwûrtigen Trûbsal; Opfer der Liebe endlicb für dns aller seitherigen Hülfsmittel beraubte Oberhaupt dcr Kirche. Um hierin den Wünwchcn dor Qlaubigcn zu entsprecheu, haben wir thoile durch besonderc Erlasso in allen Pfarrgemcinden der uns anvertrauten Diocíson am Tugo der Pâpstlichen

I Mxtth. XXVUL ».
• Lv- X, 1«

Jubulfeier ousserordcntliche Andachten sowie cine Sammlung von Liobosgabou für den heiligen Vater angoordnet, theiis werden wir noch solcho Anordnungen trcffen und laden allo GHubigen angelogentlichet oin, sich an diesen Opfern der Liebo eifrig xu bothciligon und Qbordies für dio groasen Anliegeo des heiligen Vaters, welcho zugleich die Anliegon der ganzen Kirche und aller Katholiken sind, oino heiligo Kommunion mit recht wurdiger Vorbcrcitung zu ompfnngen und anfzuopforn.

Wir sprochcn scblieealich den Wuuscii aus, duas A dm Glâubigen auch dic ihnen etwa audcrweilig dargobotcno Gelegenheit, dem acin Jubelfest feierenden Vater dor Chriatenheit ihro Theiloabmc und Liebozubeweisen,nachMôglichkeitbenützen vrollon, uro dem erbabeneo Duldcr in den Tagen seiner gegenwurtigen Bedrangnias Trost und Freudo zu bereiton.

Der Scgen des Allmiichtigeo und dic Gnado des heiligen Geistes soi und bleibe mit euch Allen.

Im Monat Mai 1871.

(Subscripti iidem çui *supra.)*

III.

LITTERAE PLURIUM EPISCOPORUM ORIENTALIUM RITUS LATINI AD SUMMUM PONTIFICEM PIUM IX.

Beatissime pater.

Appropinquanto dio festo nativitatis Domini nostri lesu Christi (Luc. XXII, 1) ineundum erat B ot bonum nobis filiis tuis atquo obaequontisaimis servis, qui una Smyrnis secundum beneplacitum tuum (Eplies, 1, 9) convenimus videro (Act. XV, 6), quomodo oporteat nos in domo Dei conversari (ITim.HI, 16), pacem quum Salvator noster nobis dedit, tibi annuntiaro homini booao voluntatis, super quem aedificavit Dominus ccclesinm suam; atquo ut multiplicentur tibi anni vitao Petri, ct ultra (Prov. IV, 10), et Dominus benedicat coronae annorum benignitatis tuae (Psalm. LXIV, 12), cordo magno, et animo volenti (11 Much. I, 3) bene procari. At vocem terroris audivimus, formido ot non est pax (lorcm. III, 5); et audierunt omnes habitatores terrae, si factum est istud in diebus nostris, aut in diebus patrum nostrorum (loo). I, 2). Gens enim ascendit super terram tuam (ibid. 6), rom sceleratissimam perpetrantes (Deut. XVII, 5) ut omnes qui recto sunt cordo erubescerent in via 0 oorum (Ezech. XVI, 27); homines blasphomi, ingrati, sino affectione, proditores, habentes speciem pietatis (II Tim. 111, 2) ct quasi velamen malitiao libertatem (I Pet. II, 16), locum et templum, quod per universum mundum houoratur pro sui veneratione ct sanctitate (Ii Mach. Ill, 12), usurparunt: et Deum non timentes, ncc homines rcvcrcutes (Luc. XV11I, 4) venerunt ad quiescentes habitantesquo securo, ot diripuerunt spolia, ct invaserunt praedas, tulerunt argentum et aurum abstulerunt, supellectilem atque substantiam (Ezech. XXX VIII, 12). Proh! nefarium ot inauditum scelus! (II Mach.IV, 13). Pro nihilo habentes decem ct octo sacculo, quibus orbis terrarum bonis omnibus per S. Romanam Potri sodom est repletus, civilem cius principatum, quo nullum talo solium fuit in universis rognis (Il Paral. IX, 19), evertero ausi eunt: ot to rogem ot patrem, Dei vicarium ct ecclesiae infallibilem sponsum, contumeliis affectum, quamvis in hypocrisi loquantur mendacium (I Tim. IV, 2), te post vinginti quatuor annorum curriculum in ecclesiis Altissimi aperientem os tuum, et in plenitudini) sanata admiratione dignum apparentem (Eccli. XXIV, 2), ut beati reputentur, qui viderunt to et in amicitia tua decorati sunt (Eccl. XLVI1I, 11), to manero in vestibulo carceri· impie coegerunt (1er. XXXVII, 20); ita ut totus orbis audiens talia horribilia denuo ingemidcat Petri successorem servari in carcere (Act XII, 5). Profecto, beatissime pater, a nobis, ot ecclesiis nostris oratio fit sine intermissione ad Deum pro te (ibjd.), et saepe fideles nostri gregatim de domibus confluentes publica supplicatione obsecrantur pro eo quod in contemptum venit (II Mach. Ill, 18), urbs perfecti decoris, gaudium universae terrae (Thren. II, 15). Verum ne declinantes in obligationes nos adducat Dominus cum operantibusiniquitatom(Pa.CXX1V,5), ct ut ministerium nostrum impleamus (IITim. IV, 5), exempla peno omnium episcoporum atque inter laicos scientia et piotato praeditos innumerorum virorum, et non paucorum etiam qui foris sunt (ICor. V, 12) sectantes, protestamur unanimes adversus omnes pedimos qui tetigerunt haereditatem (lerem. XII, 14) Petri, non timuerunt mittere munus suas in Christum Domini (IL Reg. I, 14), polluerunt templum sanctum Dei (Ps. LXXV1II, 1). Protestamur contra gentes quao te non noverunt, et regna quae to dereliquerunt (ibid.), ita ut factus sis ia rapinam, ncc est qui eruat; in direptionem, nec est qui dicat: redde (IsaL XLII, 22). Protestamur contra eos, qui sicut ethnici et publicani ecclesiam non audientes (Matih. XVILI, 17), transgressi sunt leges, mutaverunt ius, dissipaverunt foedus sempiternum (hai. XXIV, 6). Et propterea maledictio vorat terram ; insaniunt cultores eius, ct relinquentur homines pauci (ibid.). Protestamur contra semen nequam, et filios sceleratos, qui amantissimum patrem noluerunt regnare super eos, et obliti suut quod qui subtrahit aliquid patri, ct dicit hoc non esso peccatum, particeps homicidae est (Prov. XXVIII, 24). Protestamur contra humanitatis iura violatores (Esth. XVI, 4). Summus equidem principatus tuus nobis omnibus est in bonum (Rom. XIII, 4), ct haereditas sancta tua „ad omnes catholicos pertinet4, ut secundum datam tibi sapientiam (H Pet. 111, 15) scripsisti.

Rine factum est quod ex omnibus gentibus iuvenes fortissimi et electi surrexerunt, ut pugnarent pro sanctis nostris (I Mach. Ill, 43), quos credita sibi officia diligenter observantes mendaciorum curriculis perditi homines conati sunt subvertere (Esth. XVI, 6). Gratia hisco inclytis et fortibus, et pax α Deo (Rom. 1, 7). Vero negotium nostrum egerunt, ut ea libertate in ecclesia Domini utamur, qua Christus nos liberavit (Gal. IV, 31). .Singulari enim (tua haec vorbn fidelissima sunt — Apoc. XXI, 5), beatissimo pater, divinae providentiae consilio factum est, ut Romano imperio in plura regna variaaque ditiones diviso, Romanus pontifex, cui a Christo Domino totius ecclesiae regimen, et cura fuit commissa, civilem principatum hac sano do causa haberet, ut ad ipsam ecclesiam regendam, eiusque unitatem tuendam plena illa uteretur libertate quae ad aupromi apostolici munus obeundum requiritur.

Nobis autem absit diminuero de verbis istis, ne auferat Deus partem nostram de libro vitae, et de civitate sancta (Apoc. XXII, 19). Lex Christi est, ut omne decretum, quod constituerit eies in terra vicarius non liceat immutari (Dan. VI, 15). Fides eius nunquam deficere potest, cum pro ea rogaverit Dominus. Hanc fidem amplectimur, ut pro ea mori parati simus (Aet XXI, 13): baac fiJem

evangelizavimus, ot evongelizabimus populis nobis commissia, no praeterquam quod evangelriarimus anathema simus (Gai. 1, 8). Tecum ideo damnavimus in concilio nostro Smyrnensi, et iterum nunc damnamus quao damnasti in Syllabo, quem conscripsisti sermone rectissimo, ot veritate pleno (Eccl. XII, 10); et inter ea illam doctnnam daemoniorum, qua asseritur pabrogationem civilis imperii, quo apostolica sedea potitur, ad ecclesiao libertatem folicitatemque vel maxime conducere?

Sic commutaverunt veritatem Dei in mendacium (Rom. I, 25), et confiderò fecerunt populum in mendacio (lerem. XXVIII, 15). Supremo enim summi pontificis principatu everso, per totam vitam fideles obnoxii erunt servituti (Ilebr. II, 15), neo illis permissum accederò ut illuminentur (Pa. XXXIll, 6) ad patrem, ct magistrum, et ducem, nequo ad lapidem vivum a Deo electum, ut et ipsi tamquam lapides vivi superaedificentur (I Pet. II, 4). Nonne enim translata gloria de Israel, eo quod capta sit urbs Petri sedes (I Reg. IV, 21), concilium Vaticanum prorogatum, a quo omnia bona pariter venire (Sap. VII, 11) omnes speramus, et prae omnibus nos qui habitamus in Oriente (ludit. V, 4), ad contentiones, animositates, dissentionos vitandas (II Cor. XII, 20); cum unusquisque hic linguam habet, interpretationem habet, doctrinam habet (I Cor. XIV, 26), atque ad schismata tollenda? Nonno Roma in manus data inimicorum Domini (lerem. XX, 5) periit spes nostra? Num invenire poterimus multitudinem bonorum, quae largitus es nobis secundum indulgentiam tuam (Issi. LXXIII, 7), cum omni tempore fide et beneficiis tuis vivimus? (Execb. XVI, 13). Et quia iuvones nostros levitas sanctuarii docebit scientiam? quis intelligere faciet auditum? (laai. XXVIII, 6). Ipsi enim habentes fiduciam in umbra Petri, et non Aegypti (Issi. XXX, 2), uaquedum veniebant Romam viam multam (I Mach. VIII, 19), ut sub tegmine sapientiae tuae (EcdL XIV, 26) discerent scientiam sanctorum, honestarentur in laboribus custoditi a fraude circumvenientium illos? (8ap. X, 10.) Nunc languescant prao inopia illos oportet (Ps. LXXXV1I, 10). Haecciue est libertas, et felicitas nobis promissa? Hoc nefas est, et iniquitas maxima (lob. XXXI, 11). Contra illam denuo in indignatione spiritus nostri (Ezech. III, 14) protestamur. Manus Domini est nobiscum confortans nos. (Ibid.)

Quid enim Deus patientiae et solatii (Rom. XV, 5) pro nobis melius providere potuit (Ilebr. XI, 40) quam exemplum fidei, constantiae, virtutis et fortitudinis, quod universae genti beatitudo tua praebere non cessat (II Mach. VI, 31), verba fidelissima et vera (Apoc. XXI, 5) „non possumus- quasi tuba clamando? „Certamen enim (liceat nobis cum s. loaone Chrysostomo ad papam Innocentium loqui) certamen illud ferme pro toto orbe est, pro ecclesiis disiectis atquo prostratis, pro populis dispersis, pro episcopis exulibus, pro constitutionibus patrum violatis? pHina exprimi satis non potest (verba sunt s. Cypriani ad s. Cornelium invictao fortitudinis virum) quanta isthic oxultatio fuerit, et quanta laetitia cum do vobis prospera ot fortia com perissemus, ducem te illic confessionis fratribus extitissc, ut dum praecedis ad gloriam, multos feceris gloriae comites, et confessorem populum suaseris fieri, dum primos paratus os pro omnibus confiteri: ut non inveniamus quid prius praedicaro in vobis debeamus, utrumve tuam prompt&iu et stabilom fidom, an inseparabilem fratrum caritatem. Dum apud vos unus animus et una vox est. ecclesia omnia Romana confessa est?

Beatissime pater, episcopatus ot populusebrietianus tecum est. et erimus semper tecum (Ps. LXXI1, 23). Exurget Dius ot iudicubit causam suam (Ps. LXXIII, 21): cessabit tempestas, ot fiot tranquillitas (Lue. Vili, 24): purtao inferi praevalere non possunt contra sedem tuam. Venient, venient dies, dicit Dominus: vivit Dominus qui roducot to in terram tuam, quam dedit patribus tuis (loroin. XVI, 15). Cadent catenae do manibus tuia, ut eripiet te Dominus do manu inimicorum tuorum, sicut legimus do Petro (Act. XI1, 7), „quod inveniemus (eiusdem s. Cypriani ad s. Lucium Cornelii successorem verba memiois^o placet), iu confosaionis vestrae fide, et in Domini circa vos protectione nunc gesta; ut eum paratos fueritis, et prompti omno subirò supplicium, Dominus tamen vos poonae subtraheret, et ecclesiao reservaret- „Atquo utinam, adderò lubet cum oodom, utioum facultas daretur, ut interesse quam citius concilio Vaticano a te instaurato omnes nos possimus, qui vos mutua caritate diligimus, ut adventus vostri laetissimum fructum praesentes cum caeteris ipsi quoquo caperemus. Quao illic exultatio omnium fratrum! qui concursus atquo complexus occurrentium singulorum? dic speramus quod cito nostri miserebitur Deus, et congregabit nos do sub cacio in locum sanctum (1i Mach. II, 18). Reposita est haec spes in sinu nostro (lob. XIX, 27) per Christum lesum spem nostram (I Tim. I. 1).

Interea excipias obsecramus verbum nostrum in observantiae, obedientiae, caritatis pignus, et sit tibi in tribulatione multa cum gaudio Spiritus sancti (I Thee. I, 6), et genibus tuis provolutis benedic benedictionibus singulis nobis et populis nostris.

Die sacro conceptionis B. M. V. sine labo conceptae 1870.

Humillimi atque ubaequentissimi servi et filii

t Vincentius Spaccapietra. urchiepiscopus Smyrneubis, vicarius apost. Asino minoris.
t Antonius losephus Pluyin, nrchiep. Thyonensis, vicarius apostol. Conatantinopol.
t Laurentius Bergeretti, archiop. Naxiensis.
t Spiridion Magdalena, archiop. Corcyrensis.
f Ignotius Giustiniani, opisc. Chiensis.
f loseph Maria Alberti, epise. Syrensis, delcg. apost. Graeciae.
t Fidelis Abbati, episc. Sanctorinensis.
f loannes Marangò, episc. Tenensis et Myconen. et administr. Andren.
f Nicolaus Adulphus Marinelli, episc. Solensis.

IV.

ADHAESIONES PATRUM QUI AUT IN CONGREGATIONE GENERALI AUT IN PUBLICA SESSIONE CONSTITUTIONI *PASTOR AETERNUS* NON SUNT SUFFRAGATI.

L *Cardinali! Moliti.* — Abfuit in congregatione generali d. 13 iulii, et etiam in sessione publica die 18 eiusdem mensis. Adhaesionem praestitit vero suam constitutioni *Patior atiemut,* haec scribens summo pontifici:

Beatissime pater.

Nihil magis optabam quam ut oecnmenico concilio Vaticano, quod aeque sapientissime ac providentissime sanctitas vestra celebrandum esse ¡usserat, interessem. Verum diuturna infirmitas, quao non animi, sed corporis vires usque adhuc debiles reddidit, impedimento fuit quominus ferventissimi» meis votis satisfacerem. Utinam mihi licuisset saltem ad solemnes sessiones convenire, quibus

unanimis patrum consensus stultam rationia ǎuto j nominili damnavit, ot divina iura apostolicae aedis ct Romani pontificia asseruit, definiens inter cetera infallibilo pronus osso Romani pontificia magisterium circa divinae revelationis doctrinam, ac propterea eiusdom definitiones per se, non vero ex consensu ecclesiao, irreformabiles esso. Utinam in tam venerabili totius orbis consessu, pro sedis Ostiensis dignitnto primus inter patres potuissem debilem meum vocem extollere, ct ceteris omnibus unanimiter conclamantibus, univorso orbo plaudente, te magistrum infallibilem ecclcaiao appellaro. Certo magno quidem fuisset rnea gloriatio in Domino, si omnibus praeivissem inoo iudicio, quod suprema auctoritate tua fuit roboratum, ut inter densissimas errorum tenebra» splendidissimam lucem in salutem populorum undcquuque diffunderet. Quoniam vero id poi mo praestari non potuit, per ha» literas ad pedes sanctitatis tuao provolutus oro ct cordo profiteor mo ultro libenterque ct amplecti quaecumquo a sacrosancta synodo iam definita sunt, et tuam vocem in supremo magisterio obeundo tamquam Petri ipsius oraculum venoruri. Ut autem nulla unquam notato dubium remaneat, quaonam episcopi Ostiensis, decani sacri collegii cardinalium, simulquc archiprcsbytcri Vaticanae basilicae sententia fuerit, humillimo rogo sanctitatem tuam ut iubeas in ipsis publicis actis sacri oecumenici concilii cum meao absentiae causa hoc firmissimos animi mei sensus recenseri.

Interca tuao benignitati confisus pro me et grego mihi commisso ct pro Vaticanae basilicae capitulo et clero npostolicam benedictionem expostulo ad sacros provolutus pedes

Sanctitatis vestrao

Cryptae Ferratae in Tusculano, die 2 mensis augusti 1870.

humillimus obsequontissimua ct addictissimus servus ct filius

Marius cardinalis Mattel.

2. *Schwarzenberg card. aep. Pragensis.* — In congregatione generali d. 13 iuli» suffragium super constitutione prima do ecclesia Christi dedit por verba non *placet',* in publica voro sessione abfuit. Fidei tamen suao professionem orctenus praestitit summo pontifici Pio IX *(Giornale di Roma, 22 agosto).*

Praeterea die 28 decembria 1870 haec scripsit sanctissimo domino:

Sanctissimo pator!

Clomcntissimao beatitudinia vestrae literso de die 28 proximo elapsi mensis, dio 12 decembris ad mo delatae, cum copiosa apostolica© in mo et clerum populumque meum benevolentiae documenta attulerint, ad profitendam primum sincerissimam gratiarum actionem ultro provocabant.

Imprimis debitas ot condignas gratias persolvendas ceso censeo pro paterna benevolentia, qua sanctitas vestra, conscientiae ot religioni meao pio fidens, dolatum ad thronum sedis apostolicae libellum meum supplicem de sufficiendo coadiutore episcopalis moi ministerii gratiosissimo excipere dignabatur.

Cumque sanctitas vestra mandaverit, ut, quom ad ordinem episcoporum apostolico favore provehendum commendavi, professionem fidei relato ad sacrum concilium Vaticanum eliciat, eius ipsius, quas de apostolico mandato certior fartus, literas (alleg.) mihi exhibuit, ad sacratum solium apostolicum deferendas, sanctitati vestrae ea, qua decet, reverentia substerno.

Quao autem decretorum eiusdem sacri concilii publicationem concernunt, quam ex iis ipsis literis apostolicis sanctitati vestrae acceptissimam fore cognovi: vix mihi temperare possum, quin beatitudinem vestram certiorem reddam, me, cumprimis suprema vestra auctoritate idem sacrum concilium prorogatum fuisse innotuerit, de publicandis protinus dogmaticis sessionis HI et IV constitutionibus serio cogitasse.

Idcirco sanctitatis vestrae peculiari mandato observantissime satisfacturus sino mora curavi, ut authenticus earum constitutionum tonor per publica pastoralis mei regiminis folia clero huius arcbidioecescos denuntietur.

De cantero, quantum vires suffecerint, collaborabo, ut opportunis institutionibus orthodoxa gregis mei fides ct avita illius in sanctam sedem npostolicam pietas ct observantia, devictis fortiter, quae ex inimicorum castris supervenerunt, tentationibus, opitulante Deo, in dies foveatur et augeacat

Interim vero duplicatis et unitis cum clero et populo meo precibus maxima quanta possum contention© a Deo flagito, ut sanctitatem vestram hisco praesertim amarissimae afflictionis diebus incolumem servaro et forti suo brachio tueri ac defendere dignetur.

Ipse autem cum osculo sacratarum manuum emorior

sanctitatis vestrae

Prague 28 decembris 1870.

humillimus devotissimus obligatissimus

t Fr. card. Schwarzenberg archiep. Pragcn.

Et revera folium ordinariatua Pragensis, cum num. 2, 3 nn. 1871 retulerit bullam *Postquam Dei munere* suspensionis oecumenici concilii, haec habet:

pQuoniam praesenti decreto continuatio concilii C Vaticani ad indefinitum tempus suspensa est, communicantur cum admodum venerabili clero textus dogmaticorum decretorum a sua sanctitate papa Pio IX in HI et IV sessione concilii Vaticani approbatorum et publicatorum.u Sequuntur deinde constitutiones *Dei Filius* et *Pastor aeternus.*

ALLEGATUM.

Sanctissimo pator!

Reverendissimus antistes meus ordinarius, cminentissimus dominus Fridcricus cardinalis Schwarzenberg mo provocavit, ut ex mandato sanctitatis vestrao professionem fidei rotato ad sancitam in sessione IV sacri oecumenici concilii Vaticani constitutionem dogmaticam do primatu Romani pontificis ot infallibili eius magisterio in robus fidei et morum testatam faciam.

Cui apostolico mandato ea, qua decet, obser- D vanti© et pronissima volúntate satisfacturus, ad sacratos vestrao ɓeatitudini pedes provolutus, coram Deo fidem facio et profitoor, me praefatae constitutioni sacri concilii oecumenici puro, simpliciter et toto animo adhaerere. In qua fidei professione vivificam cum una, sancta, catholica et apostolica ecclesia communionem auxiliante Domino servare, salutem operari et mori desidero. 9ic me Deus adiuvet et sancta eius evangelia.

Quae cum in factae professionis fidem propria manu scripserim cum devotissimo sacrorum pedum osculo emorior

sanctitatis vestrao

Pragno die 27 decembris a. D. 1870.

obedicntissimuR filius

Carolus Franciscus Prueba.

s. theol. doctor, mctropol. ecclesiae Pragenris praelatus scholasticus.

X *Mathieu card. aep. Bisunlinus.* — In congre- *gstiooe generali* diei 13 lolii suffragium dedit per verba *non placet;* in publica vero sessione abfuit. In patriam autem redux hanc emisit fidei profes- sionem;

Ego profiteor me pure et simpliciter, toto corde ot animo adhaerere definitionibus dogmaticis α sanctitate sua prolatis in sessione concilii Vaticani die 18 iulii currentis anni habita.

Vesuntioao, die 8 angusti 1870.

t Caesarius card. Mathieu archiep. Buuntinus.

4. *Rauscher card. aep. Vindobonensis.* — In con- gregatione generali dici 13 iulii 1870 super con- stitutione prima de ecclesia Christi suffragium emisit per verba *non placet.* In sessione publica vero ab- fuit. Suam tamen fidei profeisioneni post solctn- nem IV sessionem ordenas dedit summo pontifici Pio IX. *Giornale di Roma, 22 agosto.*

Insuper in pastorali quadragesimali Vindobonae typis edit. 5 febr. 1871 commemorat constitutionem de primatu ct infallibilitatc Romani pontificis bis verbis:

Es iat lange hor, daB ich nicht xu Euch gc- sprochcn habe, tbeuere Mitcrben des Reiches Cottesi Achí Monato hindurcb ward ich zu Roía durch eino heilige Pfiicht fcstgchalten; bald nach incuter Ruck- kehr hat eino schwerc und langwicrige Krankheit mich unfâhig gcmxcht, mein Ilirtcnwort an Euch zu richten. Jetzt nabt abcr die vionigUeiro Paste hcran. und wiewohl ich noch nicht ginzlich her- gestellt bin, so ist cs mir doch unmôglich, bei Beginn diescr dor Erncuerung inj Geiste goweibten Zeil in Stiliseli weigen za bcharren. In mvinem llirlonsobrcibcn vom 15. .November 1869 ħah ich Euch zum Abichicdc die hohe Bcdeutung der ali- geraeinen Conciben dirgelegt Ihre Rcihe beginnt die Kirehenversammlung von Nicaa. welche im Jabro 325 veraanimdt ward, nm dor Irrlehrc des Arius entgegenzutreten. Von doo BrschMsoen, die sie fasste, von den Verordnungen, die sic crliess, sogt der heiligo und groase Papat Loo I: rJene heiligen und chrwùrdigen Valer, die zu Nicin nath Vcrdammung đe Gotiedá-r.crers Arius und seiner frevclhaften Lehre Kircbenge^oue erla&aen habvn, die bia an's Endo dor Welt dauern werdut. luben bei uns und auf dem ganzeu Erdonkrcisc durch ihre Anordnungen, und wenn man sich wo immcr Termitai, etwas Anderos ab sie fe»txusetzcn, so wird ci ohne Aufachab fur nichtig crklñft/ UnUr alien buher gefeierten KirchenTersainuiluagen war die vom Vatican die zahlrcichslo ; denu scie dem Concile von Trient haben Dampfboote und Eiscn- bahzea dem mcnichlichcn Verkvbre Elügel gelichen und am fùnf WvlUljeilcn strùiutcn diu Hirtvn der IIcerdo Christi zusammen. Der heilige V. r, r (ührte bei den fcierlicbeu SiUungcu in cigener Person den VorMlz. Dices hoilige Concilium hat am 24. April und am 18. Julius 1870 Beechlftao crlaisvu, die in der Erxdiôcc \\icn am 12. Mai und um 8. Augu-jt durch das Diuceaanblatt sind kundge- macht worden.

Daruntor befindet sich *die Enlscheidung finer Frags, die seit Jahrhunderlen der Gegensbmd oielfacher Erbrtrrungen war.* Von jvher was#ten die Katho- liken, đa·· der Nachfolger dew heiligen Petrus das von Oolt emgeselxtc Oberhaupt der gamtn Kirche sei und (cinv lângst vcrschollenc Partei ausge- nomraun) folgcrttn alle đarau dass ohne dun Psprt weder tin idlgcmcines, dio giinxc Kirche vrrtrolcndc» Concilium muglich sei, noch einer Lehr© đa Siegnl der Glzubenswahrheit aufgodrückt werdon kfinno. *Stets war ts den Knlholikcn gtuiss, dass es dem heiligen SluhU nicht ergehen icerde, wie so rielen ron den Aposteln gegründeten Kirchen, iceIche* im *Laufe der Jahrhunderte zerstart wurden, sondern dass der Herr sich, bis das Zcitliche ùber- geht in das Ewige, der Nachfolger des heiligen Petrus bedienen werde, um durch sie den Glauben und die Einheit seiner Kirche :u wahren.* Ebenso war iwischen gutcn Katholiken niemals ein Streit darüber, ob, wonn der heiligo Stub! übor dio der Kirche anvertrauto geoffenbarto Wahrbeit Bestim- mungen orlasse, man aie mit Vertraucn und Ehr- erbietuug annehmen luü.-vsc, denn alle bejahten diesa. Aber dio ¡onere That dor Zuatimmung, von wclcher die Wirksamkeit dee Lehramtea abhringt, hat awei Stufen. Die orate bcatcht in der mora- linchen Gewisaheît, mit wclcher wir bei dem Gochifto ůnsure Hoiles xufriedun ecin mussen und dcren Maehl so gross iit, duü obno aie das christliche Volk auf dor Balm dea Huiles nicht gelcitct wordun kònntc. Die zweite Stufe dieaor Zuttimmung iat die Annabmo der vorgetrugencn Lebrv ah eincr von Gott geoftenbarten und somit jeden Zwcifel schlccbthin ausacblîcssonden. *Es frogie sich abo nicht, ob man die Lehrbeetimmungen des heiligen Stuhles mit Ehrfurcht und Gehorsam anzunel.men babe, denn hiesu geniiget die inoralische Gewissheil und die auf sir gegründeten Pjlichtcn, sonden ob die Kalkoliken schuldig seicii, die Aus- sprùche des heiligen Stuhles ais cine ron Gott ge- ofenbarte Wahrheil uxd folglich mit dem Golt ge- búiirtJiden Glauben anznnekmen, (inch ohne dass die Zustimmung der Kirche in irgend einer Weise kund- getcorden sei.*

Hierüber hatte die Kirche nicht entschiedcn, aueb nicht auf deni Concilium von Trient, das bo- rufen war um die von den Proteatantcn angegriffone Wabrhciten durch seine Bcscbluasc aicher zu stollen. Somit kuunten die Katholiken hierûber vcracliiedener Mcinung sein und waren es. Allein das Coucilium vom Vatican hat am 18. Julius vorigen Jahrvs fuier- licb erklârt. RWcnn der rûmîache Papst in seiner Eigenschafc als oberatur Ilirt uud Lehrer dur Christen abcr due den Glauben oder đm Si:tingerete be- tretfendc Luhro cine fÜr die ganze Kirche geltcnde EnUchciduug orlasse, so sei diescr sein Au&jprucb uufehlbar, obno dass ea bivxu eincr Beiatiinniung der Kirche bědürfv. *Dadurcn nt jedm Katholiken die Pflicht uuferlegt, teenn der Pupst solche Ent- scheidungcn erlussi, sie uls Glaubensicahrheit* onzu- *erkennen.* . . . Wien, am 5. Fcbr. 1871.

5. *Orfti card. aep. Rarennatensis.* — In congre- gatione generali d. 13 iulii et in publica sessione abfuit ob infirmam valetudinem. Indubiau fidei exi- stât in quaestione de primatu et infaUibilit.ito Ro- mani pontificis. Rei buine» fidem faciunt sequentes litterae ad euin a summo pontifice datae:

Dilecto filio nostro Henrico tituli S. Sabinae presbytero cardinali Orfei archiepiscopo Ravennae Plon papa IX.

V. F. N.snluteni etc. Gaudemus, dilecto fili noster, te clcrumque tuum voto vestro fuisse potitos dum, ultUnte Spiritu sancto, a sacra oecumcnica synodo insignis illa sanctae huius sedis praerogativa docendi citra erroris periculum in fidei rnorumque rebus ad fidei dogma fuit evecto. Desiderium istud licet commune credentibus, adeo pcrapicuum erat in Italia, ut apunUnoum quid in ea referret ac veluti ingenitum. Ncc mirum sano, cum propius ipsa ro- bore confirmatur columnae illius veritatis, ad quam appulsi franguntur errores, ct sophismata conte- runtur. At immota ipsa fidei, et & nullo unquam contrariae doctrinae vento concussa, studium istud nubis iucundiov (ccit. ita ut nequiverimus non l ·.-

tari vestris officii.·», coquo pergrato animo non ex- j cipero. IIobco ibiquu sensus. D.F.N., tibi cleroquo tuo ultro libonterquo rignificamus; et utrique meritam obsequii caritatisque mcrccdem ad precamur caelestibus cumulatam muneribus. Superni vero favoris auspicem apostolica™ benedictionem . . . impertimus

Datum Romito apud S. Petrum *4* augusti 1870, pout, nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

(E volumine epistolarum anni 1870, p. 153, n· 219.)

fi. Card, Silvestri. — In congregatione generali suffragium emisit per v»»rba *placet iuxta modum.* In Bolcmni vero cessione per verbum *placet* constitutioni suffragium dedit.

7. *Trevisanato card, patriarcha Venetiorum.* — In generali congregatione diei 13 iulii suffragium dedit per verba *placet iuxta modum.* In publica sessione B per verbum *placet* constitutioni suffragatus est.

8. *Guidi card. aep. Bononiensis.* — In congregatione generali dixit *placet iuxta modum;* in publica voro sessione *placet.*

9. *Card. d'Hohenlohe.* — In congregatione generali ct in publica sessione abfuit. Fidem vero suam testatam fecit, haec teribens Antonio Cenni capellaño secreto et caudatario sanctissimi domini:

Monsignore vmo! Sono oltre modo contento di sapere, cho sua santità ha gradito Γumile e modesta mia efferta.

Ella aveva ben ragione di aspettarsi di vedermi a S. Pietro, ma io non poteva venire, aveva Γanimo trafitto per cose che sarebbe troppo lungo a raccontarsi e anche le forze fisiche mi mancavano. E poi tutto il mondo sà eh' io ho sempre creduto nell' infallibilità del papa, e col aiuto di Dio ci C crederò sempre.

Dunque di nuovo mille grazio per avere gentiliesimameuto eseguito la mia commissione e di vero cuore mi dirò suo

Roma 19 luglio 1870.

affino servo cd amico

Gustavo.

Postea vero acceptis litteris a sanctissimo domino ita fidem suam eidem exhibebat:

Beatissimo pudre.

Benché da qualche giorno malato, non voglio tardaro di rispondere subito alla santità vostra. La veneratissima sua del 15 corrente portava il timbro di posta di Vienna, ed ha messo molto tempo a venire.

Premetto i mici ringraziamenti per le facoltà illimitate di tenero il santissimo sagramento nella D cappella di questo castello, o vi pregherò c farò pregare per la beatitudine vostra.

In quanto alla seconda parte della venerstiseima sua. assicuro vostra santità, che, siccome io sono convinto cho il sole risplcnde sopra di noi, così sono persuaso cho la chiesa cattolica ha un papa infallibile; come Γalbero non reggo senza la radice, la colonna non senza la base, la gregge non senza il pastore, cosi sono persuado che la chiesa ha il papa infallibile. Oltre tanto altro parole della s. Scrittura, quella: *Caro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus qui in caelis est!* questa divinissima parola sola, detta a san Pietro, mi basterebbe c sempre è stata la guida della vita mia, o perciò ho servito per tanto tempo il successore di san Pietro.

L'insegnamento ricevuto da me a Sant Apollinare non ammetteva dubbio sull infallibilità del papa, ed io non no ho mai dubitato, e credo che il sommo pontefice non solo ha il primato di onoro e di giurisdizione, ma che è infallibile quando parla *ex cathedra.*

Veramente nissnno mai mi ha chiesto s'io credo cho il solo ci dà luco, e perciò mi ha sembrato inutile farno la dichiarazione, così nissuno mi ha domandato una dichiarazione sull' infallibilità del papa, o così non mi pareva doverne fare.

Oggi richiesto dalla santità vostra faccio immediatamente dichiarazione *intimo ex corde.*

Credeva che non si potesse dubitare dei miei sentimenti su questo riguardo, e dico schiettamente, essere questa richiesta, cho esprime quasi un dubbio, per me la più profonda ferita che Γanimo mio abbia potuto ricevere. Ma sia offerto anche quoto a nostro Signore crocifisso, di cui vostra santità e il vicario.

Bacio umilmente i santissimi piedi e col più profondo rispetto c venerazione ho Γonoro di rassegnarmi di vostra beatitudine

Schillingsfùrat 29 dicembre 1870 (festa di a. Tomaso Cantuarien.)

umilissimo obbcdicntiysimo devotissimo servo e creatura

G. card. d'IIohcnlohe.

10. *Card. Berardi.* — Abfuit in congregatione generali; in publica vero sessione por verbum *placet* suffragium suum dedit.

11. *Card. Antonelli,* — Abfuit in generali congregatione. Interfuit publicae sessioni ct *placet* suum constitutioni dedit.

12. *Card. Grassellini.* — In generali congregatione abfuit. In solvmni sessione dixit *placet.*

13. *lusseƒ patriarcha Antiochenus rii. grace, melchit.* — In congregatione generali dio 13 iulii dixit *non placet.* Abfuit in publica ecsrione. Constitutioni *Pastor aeternus* adhaesionem euam praestitit, haec scribens eminentissimo card. Alexandro Barnubò s. congregationis do Propaganda fide praefecto :

Eminenza reverendissima.

Omissis. . . Non esito di manifestaro la mia Illimitata adesione, cd il mio compiuto consentimento a quanto insegna la chiesa cattolica in tutti i suoi concilii, compresolii il concilio Vaticano e la IV aoMsione. Io tengo per fedo tutti i dogmi definiti dalla stessa chiese, compresovi quello della infallibile autorità dottrinale del capo visibile della chiesa di Cristo. All' autorità, ed alle doti del successore di Pietro io non mi sono giammai opposto, nò mi opporrò, anzi io ho cercato, e cercherò di furio note, e renderle amabili al popolo a mo affidato. Dunquu In mia fedo ò quella stessa, cho professa la sede di Pietro; cd in questa fedo voglio colla divina grazia vivero c morire, perchè è la vera, e Γunicamente vera fede, fuor della quale non è salute. In quanto poi alla questione disciplinare, permettendolo v. c. reverendissima, ed avendo riguardo al bene attualo e futuro della religione cattolica in Oriento, od in specie quei di rito greco, sono obbligato in coscienza di dichiarare cho io ritengo quella stessa riserva che il concilio universale di Firenze aveva solennemente prodamito con questa formula ro/rir *omnibus ùsribvs et privileqiis patriarcharum* . . .

Cairo 8 febbr. 1871.

Ciào o dnio servitore

Gregorio luMcf,

patr. di Antiochia Alo e Geruaal.

Hieco littoria idem omincnti»simu> card, praefectus do Propaganda fide ita rescripsit Iuxta tn< ntom sacrae Inquisitioni·:

illustrissimo c reverendissimo signore.

Ho ricevuto la lettera di v. e. scritta in data dogli 8 decorso febbraio: o com'era d'attendersi, vi ho letto con soddisfazione la esplicita professione ed adesione alle dommatiche verità definito nella IV sessione dell'ecumenico concilio Vaticano, o precisamente della infallibilità del sommo pontefice definiente *ex cathedra.*

Difatti ella professa di credere o d'insegnare i dorami di fede definiti nella menzionata sessione IV; che è quanto diro che ella crede ed insegna nel senso del prelodato concilio Vaticano, cho il Romano pontefice ha la suprema, immediata, ordinaria potestà sulla chiesa universale, tanto orientile che occidentale, non che sullo singolo chioso pastori e fedeli anche in tutto quello cho concerno il regime e la disciplina dello dette chiese, dovendo appunto intendersi in questo senso la dottrina dogmatica proclamata nel ripetuto sacro santo concilio, cui ella ha fatto adesione.

Circa l'esercizio di questa potestà non dubito punto cho ella, come ogni altro, devo escro ben persuasa, che il Romano pontefice non potrebbe mai usarne so non a bene dei fedeli, avendo sempre in vista quello che nello singole circostanze giudicherà più espediente nel Signore.

Laonde esprimendole il mio gradimento o soddisfazione por questo suo atto, me le offro ...

Della signoria vostra illustrissima e reverendissimi

Roma lo luglio 1871.

AL card. Barnabu prefetto.

L. Jacobini secretario.

14, *Audu patriarcha Babylonensis nt. chald.* — In congregatione generali dio 13 iulii suffragium dedit per χολ *placet:* publicae sessioni non interfuit, Constitutioni tamen adhaesit, haec scribens summo pontifici Pio IX:

Padre santo, sommo pontefice, la santità di n. ·. papa Pio IX, ripieno di beatitudini.

Ognuno sa quanto io sia stato sempre fin dal- Γ infanzia divoto a cotesta sede apostolica o con quanta tenacità io abbia mai sempre aderito a tutto ciò che insegna ed ordina la santa chiesa Romana. Conformemente a ciò io mi sento ora in dovere di manifestare ciò che ò stato sempre nel mio cuore (quantunque ora tardi per le ragioni noto) c confessare ad ognuno e specialmente a vostra santità, cho cioè io aderisco a' decreti o costituzioni del sacro concilio Vaticano o specialmente alla definizione domination dell infallibilità del Romano pontefice nelle coso di fede e di morale, quando insegna la chiesa universale in qualità di papa c capo della chiesa cattolica, definizione emanata nella quarta sessione del concilio Vaticano tenuta ai 18 luglio 1870. Ciò fò però colla riserva di ritenere tutti i dritti, distinzioni, privilegi, grazie, usi o tradizioni, di cui ban goduto gli antichi patriarchi d'Oriento, si generali come particolari senza alcun cambiamento o alcuna differenza. E questo faccio per unirmi anch io a tuU' i padri della e. chiesa cattolica, patriarchi cioè e vescovi orientali ed occidentali. E per render pubblica e manifesta la mia mente, e la mia fede, ho scritto queste linee, e le ho confermate con la mia sottoscrizione e col mio sigillo.

Degnisi, santissimo padre, gradire questa mia adesione e compartirò a me ed a tutta la mia nazione lo di lei apostoliche benedizioni.

Dato a Movsul il 2J luglio 1872 del Signore.

I/ umilimimo od obbedicntiasimo

Giuseppe Audu

por la grazia di Dio patriarca di Babilonia.

Hisco litteris summus pontifox ita rescripsit eidem patriarchae:

Pius pp. IX.

Venerabili fr. losepho patriarchae Bubylonenei Chaldaeorum.

Ven. frater salutem ct apostolicam benedictionem.

Gratias agere bonorum omnium debemus auctori, qui quod assiduis precibus exoraro non omisimus, id benigne concedere dignatus est, uti por tuas litteras dio 29 iulii huius anni datas, de tuae devotionis pietate gaudentes, cognovimus Siquidem aperto declarasti, adhaerere te decretis et constitutionibus sacri concilii Vaticani ot praesertim dogmaticae definitioni de Romani pontificis infallibili magisterio in robus fidei et morum, quao odita fuit in IV eiusdem concilii sessione. Et gratissimum nobis accidit a to ipso accipere, quod apostolica^ huic sedi ab infautia devotus, his omnibus firmiter ac semper adhaeseris, quao sancta ecclesia Romana docet ac praecipit; et proptereu, quao modo ad ealutem ore confessus es, iam antea corde credidisse ad iustitiam.

Neque profecto aliter fieri potuisset, quandoquidem nihil est manifestius in sacris litteris ot in sanctorum patrum scriptis, io gestis oecumenicorum conciliorum et in sacris canonibus, quam eu quao dc suprema Romani pontificia potestato oecuracnicum concilium Vaticanum decrevit atque sancivit, renovando atque uberius declarando, prout recentiores errores postulabant, oecuinenicao synodi Florentinae eadem super ro definitionem, videlicet: „Ecclesiam Romanam, disponunto Domino, super omnes alias ordinariae potestatis obtinere principatum; et hanc Romani pontificis iurisdictionis potestatem quao vere episcopalis eat, immediatam easo; erga quam cuiuscumque ritus et dignitatis pastores atque fideles, tam seorsum singuli quam simul omnes officio hierarchicae subordination veraeque obedieutiae obstringuntur, non solum in rebus quae ad fidem et mores, sed etiam in iis quae ad disciplinam et regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent; ita ut, custodita cum Romano pontifice tam communionis quam eiusdem fidei professionis unitate, ecclesia Christi sit unus grex sub uno summo pastore; hanc autem esae catholicae veritatis doctrinam, α qua deviaro salva fido atque salute nemo potest." Quae quidem omnia et singula pleno ac rite profiteri te voluisse, concilii Vaticani constitutionibus adhaerendo, minime ambigimus.

Habes hinc, ven. frater, quid Christus Dominus circa hierarchicum ecclesiae regimen ct ordinationem ipse constituerit. Episcoporum vero (quibus iure divino communis dignitas est) distinctio et discretio potestatis iure ecclesiastico invecta fuit, *ne omnes sibi omnia vindicarent, sed essent in singulis prorinciis singuli, quorum inter fratres haberetur prima sententia, et rursus quidam in maioribus urbibus constituti sollicitudinem susciperent ampliorem, per quos ad unam Petri sedem universalis ecclesiae cura conflueret, et nihil usquam a suo capite dissideretl. Ab ipso enim quasi quodam capite dona sua voluit Dominus* in *corpus omne manare·:* et revera ab eo ciusve successoribus maiores sedes habuere quidquid rite obtinent honoris et potestatis. *Quoniam autem beatus Petrus, qui in propria sede et •ivit et praesidet, praestat quaerentibus fidei firmitatem1,* eiusque dignitas in successoribus non deficit,

* 9. Leo pp. lui Anuto. TheaMfonkm. ep U, e4 Baller. Unxi. 1.

» 8 |^<j pp. a»l Biler. Arelate·. ep. 10. r| Baller, tum. 1.

» S. Priru. OnycpUt ad Kulirh. iut opp ▮_ Le^b. Iota. 1, edxt- ut.

videa, ven. frater, horam caso et debitum ot ius ca A de praemiasia decernere, quao ecclesia© bonum ac utilitas, ot vera animarum salua, quae suprema lex est, pro diversis temporum nc locorum adiunctis, in Domino suggesserint.

IIuoo porro catholicae fidoi documenta dum arrogantor posthabentur, schismatibus quin et haerosibua latum itor aperitur, quod omnium temporum historia testatur; et etiam nunc ipso rerum monstratur offectu, cum a nonnullis nec iustitiae moderatio, nec fidei sit servata religio. Nosti, venerabili frater, luctuosum schisma quod nuperrime excitatum eu Cunstnntinopoli a nunnullis Armenie; qui etsi catholicos ea nuncuparo praesumant, ut incautis ct imperitis fucum faciant, n veritate tamen et uni tuto catholica miserrime defecerunt, nostroquo iudicio et auctorituto condemnati sunt. Ui quidem pro recepto haereticorum inoro nihil non moliuntur, nihil non audent, ut abducant discipulos post se, l suaequo perditissimae causati undequaquo patrocinium conquirant: et eo consilio etiam fidelibus chaldaici ritus insidiati sunt ct insidiari non praetermittunt. Hinc doh dubitamus, quin tu, ven. frater, ad fideles tibi creditos in veritate et unitate catholica continendos, pronti dignitas ct officium tuum omnino postulant, novum armenium schisma a nobis iam reprobatum fuisse aperto denuncios; atque illos doceas nullam omnino cis licere communicationem cum iisdem ncoschismaticis praesertim in divinis. Ipsos quippe ab ecclesia catholica prorsus exclusos atque eiectos esse, vol ipsao litterae quae α Romano pontifice, hoc est a prima et apostolica sedo manaverunt, satis superque testantur1.

Hac autem occasione tacere non possumus, ven. frater, do Diarbckiricnsi tui patriarchatus ecclesia, quam non ignoras multis adhinc annis contentionibus et aemulationibus voxnri ac dividi; et propterea multa passum fuisse, qui novissime illi praefuit, episcopum Petrum Di-Natalc. Quo defuncto, cum to proponente eidom in episcopum praefecerimus ven. fr. Petrum Timotheum Attar, contentiones praedictas non deferbuisse dolentissime accepimus; immo ncoschismatico spiritu afflanto eo processilo ut, quod adeo improbabat Apostolus in Corinthiis, alius se dicat esso Pauli, alius voro Cephae: atque ipse ven. fr. Timotheus et semel ct iterum a nobis enixe flagitaverit, ut ipsum tanta iactatum tempestato ab officio quod ei commisimus cessaro permitteremus. Huiusmodi schismata et scandala e medio tollere necessarium omnino est. Quapropter to hortamur ct in Domino nostro Icsu Christo obsecramus, ven. frater, ut dissidiis istia componendis oxtinguendis operam omnem efficaciter ot quamprimum adhibeas. Qua in D ro procuranda persuasum tibi osso volumus, consilium, operam atque auctoritatem nostrum nullo pacto tibi defuturam.

Vetus porro est itemquo notissimus haereticorum mos, catholicos quos fraudibus, motu, vi opprimere enituntur, dissociare primum ot in factiones discindere; tum calumniis ct contumeliis etiam apud reges et principes urgere, ut hac rationo istorum patrocinium aucupentur, in catholicos vero odium excitent atque indignationem. Nihil autem sollicitius agunt, qcam ut ab apostolicac sedis unitate et communione eos divellant, quos in factionem suam trahere, et socios proindo sceleris simul ac perditionis habere connituntur. Quam ob rem dum fideles haeresi vel schismate exagitari contigit, solemne semper fuit catholicis, imprimis vero epi-

scopis, medicam Romani pontificis manum, uti aiebat magnus ille Basilios Caesariensis, exposcere auctoritatemque invocare; ut in beati Petri apostolorum principis firmitate orientalis ecclesiae fundamenta solidarentur.

Ago itaque, ven. frater, praecepta sectare atque exempla maiorum, qui loquuti sunt verbum vitae; quorum intuendo exitum conversationis, imitare fidem. Christus heri ot hodie, ipso et in saocula: et quod ipse constituit ecclesiae fundamentum nomo unquam ovellere poterit, sicuti ab eo, quem universis praeposuit pastorem, secedere nemini unquam licebit, qui in grego Dominico mañero velit.

Haec doce et exhortare in Christo lesu; in bis esto, ut nemo accipiat coronam tuam. Consenuimus ambo, vcn. frater, et velox est depositio tabernaculi nostri: proinde ministerium nostrum strenue quam qui maxima implero satagamus; tu quidem l in populum quem tibi Deus per nos regendum commisit, nos vero in universam ecclesiam, quam imperscrutabili iudicio infirmitati nostrae pascendam ct gubernandam ipso Dominus concredidit Et si quid ca do causa nos pati contingat, gaudeamus ct exultemos, nos dignos habito esso pro nomino lesu contumeliam pati, ct morccdcm nostram copiosam fore in caelis.

Hnoc tibi, vcn. frater, quem sincera charitate prosecuti semper fuimus ct prosequimur, non minus quam nobis a Deo enixo apprecamur: novumquo interim pignus ct orgumentum dilectionis nostrae bis addere volentes, ac spiritualibus animi tui necessitatibus ob praesentes orientalis ecclesiae perturbationes occurrere cupientes, illis quantum eat opus per nostras hasco litteras apostolica nostra potestate ct indulgentia plene consulimus.

Inter haec novas tuas litteras accepimus datas C dio 1G septembris huius anni, atque una simul chirographum a ven. fr. Simeone archiepiscopo Seuaucn. dio prima eiusdem mensis signatum ad suam adhaesionem sacri concilii Vaticani constitutionibus comprobandam; quod ct a vcn. fr. Thoma archiepiscopo Bassoren. dic 29 iulii huius anni actum fuerat. Qua de ro iisdem vcn. fratribus, tibique gratulamur, quod praesules omnes tui patriarcbatus unanimes et cum consensu ambulantes in domo Domini, hanc animorum consensionem non cordo tantum foveant, sed solemniter ot palam profiteantur: quo nihil est opportunius ad schismata vel impedienda vel etiam extinguenda; ct pacem inter fideles conservandam.

Ipse autem Dominus pacis confirmet te in omni opere bono, et det tibi pacem sempiternam; cuius nomine ot auctoritate apostolicam benedictionem tibi, et universis episcopis, clericis, monachis et fideli populo Babjionen. patriarchatus. in communione et obedientia apostolicae sedis perseverantibus, peramanter impertimus.

Datum Romao apud S. Petrum dio 16 novembria an. 1872 pontificatus nostri an. XXVII.

Pius PP. IX.

15. Tamdecy *aep. primat Salisburgenris.* — In congregatione generali constitutioni suffragium dedit per verba *placet iuxta modum;* in publicavero sessione dixit *placet.*

16. *Salomone aep. primas Salernitanus.* — Congregationi generali non interfuit; tamen cum Neapoli commoraretur, remisit reverendissimo concilii secretario schema constitutionis, quod pro dicta congregatione suffragiis patrum fuerat propositum, his verbis inscriptis:

^Infrascripto ¡afirmara oh susm va!·Judinero ab alma urbe aegro animo absenti piaret hoc praesens

' S. Nkepboros adv. ƀonutnacb. cap. IV. ap. Zonaraœ m ran. S3 cone. Cbaked.

schema non modo in toto insimul contextu, verum etisni scorsim in singulis eius capitibus.

Datum Neapoli die 16 menais iulii 187Û.

f Antonius archiepiscopus primas Salernitanus/

Post publicam vero retrioncm pastorales litteras dedit fidelibus sibi concreditis do Vaticani concilii constitutionibus, ubi inter alia haec habet1:

„Ci0 cho era no' voti di tutta Ia chiesa cattolica, ciò che per parecchi mesi è stato oggetto di ansie affannose pe'fedeli, che attendevano la parola suprema di pace, ò compiuto, è già un fatto, «d il più luminoso del secolo XIX, il più consolante per la sposa di G. C. che tra le sofferenze c le pugne trionfali veleggia ni porlo dell' eternità beata

I/ infallibilità pontificia in materia di fede c costumo ò già dommaticamcntc costituita.

Non taccio affatto essere questa costituzione passata attraverso Γ opposizione energica e com B patta di una picciolissima frax:onc del gran concilio; senza punto tener conto di quel chiasso di piazza che fuori di coso ai è venuto facendo con tutte lo arti dai nemici c da poco o nulla amici della chiesa: ma debbo dirvi francamente, a rimuovere lo scandalo dai pusilli, che la è Mata eminentemente provvidenziale quella opposizione. Conciosaiacbè non si trattava di un domma che si aggira o nelle regioni teoretiche con influito solo indiretto sulla vita pratica, o ℓell» regioni della pietà, o nello une o nelle altre insieme; sibbene di un domma, il qualo, toccando pure Γ ordino dottrinalo, o Γ ordino della pietà, c cmo solo Γ elemento più attivo, più vitale della vita di giurisdizione e di magistero della chiesa, (¿aceto domma senza meno influirà vigorosamente. α-sai più che non ha fatto pel passato quando era sol verità di fede divina, e certa teologicamente, influirà sul- C Γ unità della chiesa di 0. C. o sulla vita più intima dell'umana società. Era perciò necessario che attraversasse una serio di acerrimo contradizioni, perchó ne uscisse radiante di tanta luce di evidenza da torre per Γ avvenire a chicchessia il ruzzo di farvi su dogli appunti, o spargervi dubbio di sorta.

E radiante di luce superna ò venuta fuori dalla bocca dello Spirito santo la nuova domumtica dichiarazione. Luce di vita, di unità, di paco religioio-socialo; luce di verità o di sapienza somma, ni cui riverbero non potrà non coronarsi di novelli trionfi la chiesa, non potrà non rialursi, unificarsi e rifarsi di nuova forza la civile società. Cosiffatta luce, onde doveva risplcndcrc il domina dell'infallibilità, si è voluta innanzi tempo «eclissare con neri dubbìi c calunnioso congetture; e quari da osso fosso per uscire un giogo di ferro, cho avrebbe D opprcsso o schiacciato ogni più bella o buona cosa di questo mondo, si ò gridato Γ ℵll armi di morte.

Ecco il pontefice, si ò detto e si è scritto, messo da una camarilla furba ed astuta in grado di aggiogare al suo cano tutti i vescovi o tenervelì incatenati come schiavi esterrefatti o mutoli; eccolo messo in grado di violare ad ogni ora la libertà individuale, Ia supremazia dello Stato ed invaderne i diritti, usurparne le attribuzioni: eccolo, in breve, il pontefice Romano messo in grado di lasciaci atrisciaro ai piedi tutta Γ umanità come una greggia di pecore matte.

Figliuoli carissimi non vogliate prestare ascolta alle stupide declamazioni di coloro, che lupi rapaci vengono a voi sotto manto d'agnello: od invece leggeto voi stessi la dominance costituzione, meditatela, approfonditela col vostro buon «eneo scevro da sinistre preoccupazioni, o poi dite, uc la non traspiri da tutte parti sicurezza. pace, rispetto al diritto, amore dell'ordine, trionfo del giunto o del onesto, salvaguardia della vita cd unità della chiesa o della tranquillità sociale.·4

17. *Simor aep. primat Strigonirnsii.* — lu congregatione generali dio 13 iulii suffragium dedit per verba *non piace!.* In publica scagiono nbscns fuit. Fidem tamen »uani piurica ostendit.

1· Dic 19 novembri» 1870 scripsit nd R. et I. maicat.it ?ni Francisci loacpbi II nomino etiam totius episcopalu.« Hungarioo contra *Placetum Regium* ex incidenti decretorum » concilii Vaticani et praesertim definitae infnilibilitatix Romani pontifici» revectum1.

2 Dei 21 iunii 1871 Fummo pontifici Pio IX has dedit littera»:

llcatiiuime pator!

Quod felix, faustum, fortunatumque sit Sanet℧ita vcstr.x in sedo Petri, nummo nempe ecclesiae pontificatu, annos quoquo a. Petri feliciter attigit, quod nulli gloriosorum ℧eatitudini vestrae praedecessorum concessum fuit, Haec miro divinae providentiae cirea sanctitatem vestram dignatio nos, qui in ranclitate vestra Christi in torri» vicarium. summum regni caiolorum clavigerum, pastorum pastorem. ac infallibilem fidei ℧doctoren ac magistrum suspicimus ac veneramur, sicut maxima recreavit consolatione ae laetitia, ita potenter excitavit ac impulit. ut regi saeculorum immortali gratias ageremu», quod quem ante quinquo lustra eceleaiae suae praefecit summum sacrorum antiititem illum inter maximo ardua temporum rcrumquo adiuncu per tot annorum intercapedinem incolumem servaverit, ne nimirum eidem ecclesiae his in angustiis temporum atque procellis tempestatum docket pastor i‹c dux fortis, strenuus, vi℧gilantiMimu simulque ferventissima nuncuparemus vota ad Deum optimum eo scopo directa, ut sanctitatem vestram longitudine dierum adimplent, noe prius ad recipiendum a principo pastorum lesu Christo immarcescibilem gloriae coronam ab his terris avocet, quam (ridoni concesserit iactatam tam immanibus procellis eccledao navim ad tutissimum pacis ot tranquillitatis portum reducere, buiusque ecclesiao triumphum videre. Utrumquo praestitimus die 18 a. curr. Quamvis enim in omnibus dioecesis huius ecclesiis oratio sino intermissione ad Deum fiat pro Petro, qui in suis successoribus semper vivit et iudicium dirit, tamen praomemoratum diem praecipuo eoque eolcinnissimo ritu gratiis illis agendis, votriquo depromendis consecravimus, ut adeo nihil mihi restare videatur, quam ut preces nortrae, quas pro sanctitate vestra effudimus, a patre misericordiarum exaudiantur, nec non ut desideria votaque nostra compleantur. Felix longusque sanctitatis vestrae pontificatus, illi s, Petri apostolorum principis pontificatui in diuturnitate etiam par, seminarii mei StrigoniensU superioribus ac alumnis optatam obtulit occasionem, suam erga sanctitatem vestram filialem pietatem eo quoquo contestandi, quod orationem in laudes s. losophi b.M.v. sponsi a rectore suo habitam ac typis impressam immortali sanctitatis vostrae nomini dicaverint id a me obnixo flagitantes, ut orationem illam et dedicationem a superioribus aequo ac alumnis subscriptam ad pedes sanctitatis vestrae

1 ŁstUr paitorxle ⅛eD srtivwovo di Salano in o«ra- «»· 4·! no ritorno da Rons. Napoli stohihts^ato tipouraftcu Itoli» IIΠ0.

1 Ct IIcekotIny. *de Rom* Iom.VII. pag. 370 seqq.

deponerem. Haeo oadem eolemnitas consociationis a a bonis operibus nuncupatae commembra eo induxit, ut piissima sua vota sanctitati vestrae in scriptum quoquo redacta proponerent, quae eo scopo mihi praesentavorunt, ut illa sanctitati vestrae humillimo substernerem. Insuper politico-catholicus civium Peatcnsium coctus, neo non unio s. Stepbani r. quao edondis vulgandisquo bonis libris fructuosissimo occupatur, id a mo potierunt, ut suas declarationes, quibus suam erga sanctitatem vestram filialem pietatem, inconcussam fidem ao adhaesionem exprimunt, sacrilegum vero subalpini regis, eiusquo satellitum facinus detestantur, benignissimo sanctitatis vestrae conspectui sisterem. Patiatur itaque sanctitas vestra, ut has omnes declarationes, hacoque totidem filialis devotionis testimonia ad eiusdem beatissimos podes deponam, ad quos memetipsum quoquo prosternendo in eorumdem pientissimo osculo emorior. J

Strigonii in Hungaria, dio 21 iunii 1871.

Sanctitatis vestrao

obediontissimus ac devotissimus filius

t loannes Simor

primae Hungarino, arcbiepisc. Strigoniensis.

3° Tree edidit pastorales literas ad clerum suae dioecesis, in quarum prima d. 8 septembris 1871 data pertractat do traditione ecclesiae Hungaricao pro infallibili magisterio Romani pontificis1; in altera diei 18 decembris 1871 exhibet monumenta traditionis catholicae pro eodem infallibili magisterio Romani pontificis s; tertia demum data d. 15 augusti 1872 proponit observationes in ambas constitutiones dogmaticas sacrosancti concilii Vaticani, casque declarat et enucleat1.

Ad rem faciuut quoque sequentes litterae ad cardinalem Bilio datae, quos primus profero ad lectoris commodum:

a.

Eminentissimo ac reverendissime domino!

Hesterna dio rovertens in civitatem 8. Hippolyti reperi novum quid ex Hungaria sat magni momenti, scii, litteras circulares dioecesanos archiepiscopi Strigoniensis (primatis Hungarino), datas die 8 huius mensis septembris typisquo impressas, casque sat amplas, quippe cum 62 paginas in impleant, tractantes dc infallibilitate summi pontificis. Et bene quidem ea do re agit Non promulgat hoc dogma, insistens assertioni suae, quod dogmaticae decisiones non indigeant promulgatione, sed etiam absque tali quemvis catholicum in conscientia ad credendum obligent, quamprimum ei innotuerint.

Itaque nixus hoc fundamento, non promulgat, sed asecrit, vindicat ac defendit hoc dogma, *in ultimo concilio oecummico* (ut habent eius verba) D editum, fuso demonstrans, eam esso antiquissimam et constantem ecclesiao Hungaricao doctrinam, proferens illustria traditionis in Hungaria documenta; undo consequitur, eam fidei doctrinam nequo esso novam, nequo noxiam statui publico, quam utramquo thesim ad calcem prolixao expositionis, breviter, sed nervoso et egregio pro suis Hungaria adstruit, Cornelium quoquo lansenium adducens in testimonium pro fide catholica infallibilitatis s. pontificis. Summopere ea do ro gavisus illico statui hunc bonum nuntium ad notitiam v. em. reverendissimae doforro.

Opusculum meum alterum, quo contra Prof. Schulte characterem vero oecumenicam concilii Vaticani in clarissima luco proponere studui, iam ante aliquot menses in manus v. em. reverendissimae delatum fuisse spero; quod interim denuo praelum subiit; ac modo tertia eiusdem editio paratur. Card, archiepiscopus Pragensis et Viennensis istud valde approbarunt, ut de aliis nihil dicam; unde spes adest utilitatis inde in rem catholicam redundantis, cuius magnam partem sibi vindicare iuro poterit v em. reverendissima, utpoto auctor moralis huius opusculi por exhortationem, qua instigatus et permotus fui ad laborem hunc suscipiendum. Si adeo tarde haec epistola sequitur opusculum, id benignitas em. v. reverendissimae rogo ut tribuit necessitati visitationis dioecesis, quae satis diu immediate post absolutum istud opusculum me detinuit, et cumulo laborum episcopalium, qui in ampla dioecesi accrescit, dum studiis literariis aliquamdiu vacabam scribens illud opusculum.

Novi sectarii proximis hisce diebus coadunati erant Monachii, ut bellum contra ecclesiam catholicam instruerent; quod, si gubernia civilia manum praebuerint, sat grave esse poterit, quia catholicorum eat multi infirmi sunt et imbecilles et dormiunt multi.

Rogo eminentiam vestram reverendissimam, ut ss. patri mea humillima obsequia exprimere velit, meque ipsum benignitati et caritati consuetae piisque precibus commendatum habeat, dum s. purpuram deosculans persisto

Eminentiae vestrae reverendissimae

addictissimus et obscrvantissimuB servus

f losephus, episcopus S. Hippolyti.

D. apud 8. Hippolytum d. 26 septembris 1871.

b.

J.M.J.

(L. 8.)

Q Eminence.

V. E. me pardonnera de lui écrire sur cette demi-feuille; jo suis en tournée pastorale, et je ne trouve rien do mieux sous la main. — C'est que je suis pressé de communiquer à v. e. une bonne nouvelle qui ne lui est peut être pas parvenue encore, celle de la publication d'une brochure du Primat do Hongrie, sous ce titre: *Traditioni» de infallibili Romani pontificio magisterio apud no» testimonia.*

Autant l'excellent mgr Simor a fait do peine à ses collègues de la députation, lorsqu'il s'est abstenu d'asrister aux séances do la Sapience, à l'arrivéo de la grande délibération, autant l'acte qu'il vient do poser les console, et consolera v. e.» et surtout le St Père.

Quand cst-co quo mgr. d Orléans imitera mgr Simor, et même ingr Maret?

Quant au père Qratry, v. e. sait probablement déjà qu'il est venu à Bruxelles pendant le siège de Paris, et qu'il m'a demandé l'autorisation de diro la Ste. Mesto. Je lui ai répondu, facie ad faciem, quo je lui o(Trais un appartement à l'archevêché, quo jo lui *permettrai»* do célébrer la s. messe dans ma chapelle *pendant qu'il écrirait,* chez moi, son acto d'adhésion à la définition du concile du Vatican confirmée par lo pape; mais qu'il ne célébrerait ailleurs la mease dans mon diocèse *qu'après avoir publié son acte d'adbfaion.*

Je lui ai pris la tête dans mes deux mains, en lui disant: il n'est pas possible que ce soit là une tête d'hérétique.

Je n'ai rien gageé; il s'est constamment retranché dans sa conviction de devoir garder *le silence,* tout en me disant ot en m'écrivant de choses qui prouvaient sa non-adhésion pure ot simple.

• Roekoriny, de *Romano pontifier,* rvL Vil. pa$. 899.
■ Ibid. gag. 988.
» Ibid. pa<. 112a

J'ai su, plus tard, qu'il allait à confesse ct conimuniait, ct je lui ai écrit, avant son départ, quo s'il mourrait en cet état, je n'aurais qu'un e>poir. c'est 9ëu n'a pas perdu la foi, mais la fête-.

Cela ne l'a pas empêche do m'écrire de Paris, depuis qu'il *y* est rentré, que jarais été bien sévère pour lui! Il ajoutait ces mots:

FJe crois tout ce qui a été défini dans lo passé, tout ce qui est défini dans le présent, tout ee qui sera défini dans l'avenir, *U tout en un.a*

Ces derniers mots ont, chez lui, dans la circonstance présente, un sens particulier qu'il m'a expliqué, d'avance, de vivo voix: C'est qu'il espère uno définition future expliquant celle du 18 juillet 1870. —

Cc quo c'est que les maladies d'esprit, ct l'attachemenf à son sens! J'espèro bien que le nouvel srcbcvcquo do Paris achèvera, chez ce pauvre père, B Fourrage que je n'ai pu terminer à Bruxelles.

Dollinger ne s'eat vu entouré que de catholiques pour rire, et il restera bientôt seul de son église, catholique en rêve.

L'on s'attend généralement à quelque grand acte de Pic IX à l'adresse do la science fauiuéc par l'orgueil, e: do l'ignorance des hommes d'État sur les rapports dc l'infaillibilité doctrinale avec la société politique.

Les Belges viennent de clôturer la série de leurs pèlerinages dc 1871, mais leurs prières n'auront pas dc clôture.

Jo prie V. e. d'agrcer l'hommage do la vénération et du respectueux dévouement do son très humble et très obéissant serviteur.

t V. A. arch, de Malines.

Lacken (Maline») 2 octobre 1871.

c.

Romo 15 octobre 1871.

Bien cher Monseigneur,

L'excellent mgr Fessier, secrétaire du concile, m'avait déjà communiqué directement la bonne nouvelle quo V. Grandeur s'est empressé de me donner, de la brochure publiée dernièrement par le Primat do Hongrie. Je n'en suis pas moins reconnaissant à V, Grandeur, qui, en m'apportant au plus tôt cotte nouvelle, a eu 1a délicate pensée de réjouir mon cœur ct celui du SL Père, au milieu des tribulations do FÉglise, Cet acto do foi do la part de mgr Simor aura, nous l'espérons, un grand retentissement en Hongrie ot tnêino en Allemagne et exercera la plus salutaire influence sur bien des esprits dans ces contrées.

Jo tournis au St. Pòro non-seulement la lettre dc mgr Fessier, mais aussi la lettre de Y. Grandeur. D En entendant ce que vous me mandez do ce pauvre p. Oratry ct votre réllcxion sur mgr d'Orléans qui garde encore le silence vis-à-vis des fidèles de son diocèse et de la France, lu Saint-Père, levant les yeux au ciel, nous dit qu'il faut insister dans la prière pour obtenir do fa bonté divine le changement des cœurs ct fa lumière tant ädésirée

Bientôt il y aura un consistoire pour U préconisation de plusieurs évêques; entre äutre de mgr Oaibert archevêque do Paris.

Le St. Père a été particulièrement consolé du zèle que ces bons Belges déploient pour fa sainte causo do l'Êgliso. Vous pouvez être assuré, Monseigneur, que les Belges tiennent 1a première place dans le grand cœur de Pie IX. Aussi leur primat so trouvo-t-il ótre 1c premier des premiers!

C'est avec Ira sentiments les plus paternels quo le Saint-Père envoie, pur mon entremise, à votre Λ Grandeur ct à tout votre troupeau, In bénédiction apostolique.

Puissions-nous, par la miséricorde divine, après tant d'orages qui se déchaînent encore, reprendre bientôt ensemble les paisibles travaux do notre grand concile, pour la gloire de l'Églisc et la paix du monda.

Veuilles agréer, bien cher Monseigneur, la nouvelle expression de mes sentiments les plus sincèrement dévouée en N. S.

L. card. Rilio.

IS. *Ginou/hiac arp. primas Lugdunensis.* — In congregatione generali dixit *non pineti,* iibfuit in publica sessione. Adhaesionem suam praestitit coastitutioni *Pastor aeternus,* haec sanctissimo domino scribons:

BvatixAimo pater.

Cum sedis cui tenuit item meam sanctitas vestra promovere dignità est. pusaessianom adeptus sim, tria quamprirunm efficienda arbitror: sanctitati vestrae gratitudine™ meam testificari, bcnovolontiao et sapientiae auae auxilium udprecari, et ipsi intimos ïmonti incao ¿emus simpliciter aperire.

Gratitudini.» officium facillimum ct pergratum, ut et iustum. Et tamen, be.ntis.-imo pator, uon ii» sum qui onus considerando mihi imposituui. intime et profundo non commovear.

Sed recreat mentem meam et alleviai cogitatio haec quod, in tanto implendo munere, ßeatitudini vestrae praesidium non deerit inihi; quod memor adprccationis meae, in rebus praesertim arduis aut magni momenti, viam qua eam agendi rationem quam teneam mihi demonstrare non dedignabitur. lu&»a enim vestra in omnibus facere, omnino mihi in proposito quia alto in corde insita Hieronymi sententia «Qui tecum non colligit, spargit.-lamque ut pignu» habere velit .-auctitas vestra quod scholao theologicae inauguratio ab eminentissimo praedecessore meo decreta, suspensa ait ot usque ad tempus incertum, et nonnisi do consensu sanctitatis vostrae praefigendum, dilata.

Hos animi mei sensus erga beatitudincin vestram et sedem apostolicam profiteri, eo gratiu· habeo quod cx mea in concilio agendi ratione, quidam homines forsan cos in dubium revocavere, non intelligentes aut intelligcro nolentes in conciliis patres duplicem, ut ita loquar, personam gerere, unnm iadicum, fidelium simplicium alteram. Et si, ut iudices secundum conscientiae suae dictamen snffragium dare aut renuere habent, cum decretum aliquod concilii α pontifice maximo est approbatum, ut fideles illud omnino amplecti ct tueri, pro rnuncro suo, tenentur. Haec, beatissime pater, declarabam in consessu habito ab episcopis qui *abstinendum* eibi es‘0 consuerunt. Idcirco, ubi audivi constitutionem primam de ecclesia a sanctitate vestra solemnitor approbatam ct confirmatam fuisse, hanc cum sincera animi demissione suscepi, definitionibusque in ea contentis pleno mentis ot cordis affectu adhaesi; nuneque adhaesionis meae testimonium in manus sanctitatis vestrae deponendum curo: quod ut benigno excipiat, enixo precor.

Sanctitatis vestrae pedibus provolutus benedictionem apostolicam implorat pro so gregequo suo, sanctissimo pater

Lugduni dio 16 augusti 1870.

Bcatitudinis vestrae
obedientissimus, humillimus et devotiasimue
servus ac filius
f lacobue, arch. Lugdunensia.

Ego Infrascriptas lacobus M. A. Ginoulhiac, archiepiscopus Lugdunensis et Viennensis, profiteor

puro ac seinplicitor toto corde ot animo adhaerere omnibus definitionibus in sessione IV concilii Vaticani editis.

Lugduni dio 16 augusti 1870.

f lacobus, arch. Lugdunensis.

10. *Mac Hale aep. Tuamensis.* In congregatione generali dixit non *placet,* abfuit in publica sessione. Constitutioni autem adhaesionem suam praestitit in synodo ustionali ab episcopis Hiberniae habita an. 1875. Praeterea litteras dedit eminentissimo card. Simeoni s. c. do Propaganda fide praefecto. haec scribens:

Eminentissimo no reverendissimo domino.

Ab instanti quo decreta sua dogmatica definivit ao promulgavit concilium oecumonicum Vaticanum, inter quao eminent decreta do primatu Romani pontificis, oiusque vi ao ratione, nec non de irreformabili ac infallibili magisterio eiusdem Romani pontificis in decernendis iis quao do rebus fidei ac morum a Christi fidelibus credenda vel reprobanda sunt, omnia accepi ac credidi filiali quadam demissione, ut par erat, eo modo ac forma qua credidi et accepi caetcros fidei morumque articulos in aliis conciliis oecumenicis a primo usque ad novissimum, vel a summis etiam pontificibus ecclesiam catholicam docentibus, traditos atquo defiuitos.

Similis formae declarationi traditae in synodo nostra national! anno 1875 apud collegium Maynooth habitae, solemnitor adhaesi atquo subscripsi, in qua dicitur :

pCum vero Romani pontificis infallibilitas, quao a concilio inni memorato definita est, ab ecclesiae hostibus et quibusdam praeteusis catholicis impugnetur, muneris nostri esae existimamus, praeclarum hoc successorum Petri privilegium fidelibus commendare, ut una nobiscum in verbis concilii profiteantur: Romanum pontificem cum ex cathedra loquitur, id eat, cum omnium chriatianoruin pastoris et doctoris munere fungens pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam do fido vel moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per absistentium divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fido vel moribus instructam esso, voluit; ideoquo eiusdem Romani pontificis definitiones ex seso, non autem ex consensu ecclesiae irreformabiles esse/

Datum apud Tuam dio 29 martii an. 1880.

f loannes archiepiscopus Tuamensis.

20. *Trioehe aep. Babylonensis rit. lat.* — Abfuit in generali congregatione die 13 iulii, neo non in pubblica scoinone dici 18 eiu&dem mensis. Constitutioni tamen adhaesit, haec scribens eminentissimo card. Ioanni Simeoni s. c. de Propoganda fido praefecto.

Constantinople Io 27 janvier 1880.

Éminence

Je viens de recevoir par lo canal do mgr Tosta la lettre quo vous m'avez fait l'honneur do m'écrire lo 15 janvier courant, ct dans laquelle vous mo dites quo mon adhésion et soumission aux décisions du concile oecuménique du Vatican ne s'est point trouvée parmi celles des évêques qui l'ont donnée. Cependant je puis assurer votre éminence que jo l'ai remise moi-mémo en personne à votre prédécesseur f>nn eminence lo défunt cardinal Barnabò. Mais puisque ello s'est égarée, jo la renouvello pleinement ici et de tout mon cœur.

Je dois quitter Constantinople 'domain, ou au plus tard, dans les premiers jours do février prochain pour retourner à Marseille, et probablement si ma .-ante et mes SÛ ans mo le permettront, j'ai l'intention d uller À Rome dans le courant derrite année pour recevoir la bénédiction de notre saint père le pape Léon XIII glorieusement régnant, et sur ce jo la prie do recevoir avec bonté l'assurance do ma soumission la plus parfaite aux décisions du concile oecuménique du Vatican et de la sainte Église romaine.

Je suis avec le plus profond respect
de votre Éminence

la plus humble et la plus soumise brebis du troupeau dc notre Seigneur Jésus-Christ

t Laurent, archer, do Babylone.

21. zlun *aep. Berytensis rit. inarcai.* — Abfuit in congregarono generali diei 13 iulii; publicae vero sessioni interfait ct constitution! *placet* suum dedit.

22. Archiepiscopus Rhcdoncnsis ob infirmam valetudinem abfuit tum a congregatione generali tum a acsAiono publica; constitutioni tamen ante tempus suffragatu» erat, datis ad summum pontificm litteris, quibus u concilio absens se dolere notat, quod doctrinam dc infallibilitate cum fratribus proclamare nequeat, hoc pacto:

Beatissime pater.

Cum propter infirmitatem valetudinis meao dulcissima cordi episcopi catholici consolatione privatus sim, nempe *proclamandi cum fratribus meis supremam infallibilitatis praerogativam a D. n. L C. concessam b. Petro et successoribus eius llomanis pontificibus, ecclesiam universalem ez cathedra docentibus:* liceat saltem mihi per scriptum, si fas est. iudicium meum *placet* iudicio venerabilium patrum consociaro, et a sanctitate vestra suppliciter expostulare, *ut praesens declaratio confessionis meae* in istam b. Petri ct successorum inerrantiam tn *fastis sacri oecumenici concilii Vaticani* per specialem indulgentiam vestram *consignari et servari* 0 *possit, tamquam testimonium authenticum fidei meae et traditionis ecclesiae metrop. Uhedonensis,* cuius pastor ot testis miseratione divina et s. sedis apost. gratia sum constitutus.

Rhedonis, dic 26 iunii 1870.

f Oodofridus archiepiscopus Rbed.

Pii IX responsum.

Pius PP. ¡X.

Venerabilis frater, salutem ct apostolicam benedictionem. Etsi discedens a nobis, venerabilis frater, apertissimo prodideris devotionem tuam huic sanctae sedi, ct quid sentires dn praerogativis ei divinitus impertitis, no do necessitalo luculentioris earum declarationis α nuperis disceptationibus invecta, gaudemus tamen, te sententiam eamdem committere quoque voluisse scripto, quod inter concilii acta servari cupis; non solum quia perspicuam D in eo splcndidnmquo confirmationem habemus fidei tuao constantisquo studii in no» ct observantiae, sed otiam, quia venerabiles fratre tui, qui tecum sentiunt, lactari poterunt te minime «eiunctuin esso spiritu ab ipsis, licet corpore abesso cogaris. Caeterum nos si optata tua societate invalctudini» causa privamur, non minus certe to praesentem habemus; ao foro confidimus, ut natalia aeris beneficio confirmatus rursum utiliter ecclesiae rebus sedulam operam tuam impendero possis. Ociorem itaque restitutionem virium, ot auxilia omnia caelestia tibi ominamur, dum divini favoris ausnicem praocipuacquo nostrae benevolentiae pignus apostolicam benedictionem tibi totique dioecesi tuae peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, dic 11 iulii anno 1870.

Pontificatus nostri anno vicesisioquinto.

PhM PP IX.

23. *Kalibgian aep. tam Amasenus rit. armen.* — Abfuit in generali congregatione; interfuit publicae sessioni ei dixit *placet.*

24. *Atinari aep. Ephesinus.* — In congregatione generali suffragium suum emisit per *placet iuxta modum.* In publica aeiaiono *placet* suum dedit.

25. *Blanchet aep. Oregonopolitanus.* — In congregatione die 13 iulii constitutioni suffragatus est per *placet iuxta modum.* In publica sessione dixit *placet.*

26. *Kenrick aep. S. Ludovici.* — In generali congregatione dixit *non placet;* abfuit in sessione publico. Adhaesionem tamen suam praestitit haeo scribens dio 13 ianuarii 1871 eminentissimo card. Alexandro Barnabò a. e. de Propaganda fide praefecto:

nDomum redux sub finem anni elapsi in conventu publico indicavi me adhaerere iia, quae in IV sessione concilii Vaticani lata sunt/

Praeterea dio 18 mardi eiusdem anni eminentissimo card. Philippo do Angelis primo praesidi occumonici concilii Vaticani ita scribebat:

S. Ludovici 28 rnartii 1871.

Eminentissimo praesul.

Hodie mihi traditao sunt litterae eminentiae vestrae, dio 15 octobris anni elapsi datae, quibus me hortaris ut concionem a me editaml palam reprobem, ©ecumenici concilii Vaticani decretis explicite adhaerendo. Iam ante duos menses emi-Dentissimuni d. cardinalem praefectum s. congregationis de Propaganda fide per litteras certiorem feci, me, statina ao domum rediiuem, nempo dio 2 ianuarii, in publico conventa declarasse, mo acceptare decreta in quarta sessione concilii Vaticani lato, ad idque adigi auctoritate ecclesiae catholicae, quae illud officii mihi imponere videbatur. Sum c

eminentiao vestrae

famulus in Domino humillimus

Petrus Ricardas Kenrick

archiep. S. Ludovici.

27. *Ílurmuí Ed. aep. Siracensis rit. arm.* — In congregarono generali dixit non *placet,* In publica sessiono abfuit Adhaesionem suam constitutioni praestitit, haec scribens eminentissimo card. Alexandro Barnabò v. c. de Propaganda fide praefecto:

Eminenza reverendissima

Ieri sera ho ricevuto il venerato foglio del 6 corrente: o corno aveva dichiarato a voce all' eminenza vostra reverendissima, dichiaro anche m aentto colla presente, da vero figlio della s. Romana chicas, la mia adesione o sommessione in-Urna ed esterna alla costituzione domrustica santila nella IV sessione del sacro concilio Vaticano, tenuta li 18 del cessato meso di Luglio; nonché a tutte lo procedenti definizioni e canoni promulgati nel medesimo concilio ecumenico. E disposto sempre agli ordini del ·. padre, mi rassegno

di vostra eminenza reverendissima

Venezia 11 agosto 1870.

umilino o divotmo servo

f Hurmuz arcivescovo di Siracc.

28. *Beniamin aep. Ntapoleos rit. grate.* — In generali congregatione diei 13 iulii suffragium suum dedit por verbum *placet.* In publica sessione abfuit valetudinis causa.

29. *Fürslenbtrg aep. Olomucensie.* — In congregatione generali diei 13 iulii suffragium suum dedit per *non placet; a* publica sessione seso abstinuit. Adhaesionem tamen suam constitutioni praestitit publicando in sua dioecesi concilii Vaticani constitutiones *Dei Filius* et *Pastor aeternus,* haec acribona per suum vicarium totumque archiepiscopale consistorium Olomuconso:

„Universo venerabili clero archidioeceseoa Olomucensis salutem in Domino sempiternam.

^Siquidem tristissimae temporum novissimorum circumstantiae minimo locum concedunt rationabili exspectationi, foro, ut ss. concilium occumcnicum Vaticanum iam instantibus proximis temporibus continuetur ot ad finem perducatur, ita ut, eo formalitcr absoluto, totius concilii acta in singulis dioecesibus promulgari atquo publicari possint, nihilominus tamen summum pondus atquo momentum constitutionum dogmaticarum in hao sacrosancta synodo oecumcnica iam editarum exigit, ut illarum saltem publicatio populo fideli salubriter informando absque dilatione persolvatur; eapropter mundanto reverendissima sua archiepiscopali celsitudine in infrapositis constitutiones dogmaticas, oditas in sessione tertia et quarta ss. occumonici concilii Vaticani (vi quarum praeter alia infallibilitas Romani pontifide, in robus fidei et morum ox cathodra loquentia, dogmatico definitur) per totum suum tenorem omnibus ac singulis huius archidioeceseos Olomucensis sacerdotibus communicantes, easdem pro hac archidioccesi specialiter publicamus atquo publicatas declaramus.

eDo cactcro Deo omnipotenti, qui suam ecclesiam per Spiritum sanctum regero non desinit, enixas pro omnibus ecclesiao collatis gratiis atquo in specio pro huinsmodi salutaribus institutionibus atque informationibus gratias referentes, observamus, omnes fideles catholicos sub gravissimo haereseos reatu, subquo censuris talem reatum in foro ecclesiae externo iure subsequentibus in utroquo foro (et poli et fori) obligari ad sic credendum atquo fideliter tenendum, omnesque, qui in ecclesia catholica docendi muneri auctoritate legitima applicati sunt, etiam ad sic docendum atquo tradendum.

"Qusre omnibus in docendi munere ecclesiastico constitutis io virtute s. obodientiae canonicae praecipimus atquo iubemus, ut eadem decreta, in quantum concernunt doctrinam fidei et morum, attente legant atquo revolvant, in dorando semper prae oculis habeant, iisdem mentibus fidelium sibi commissorum, data qualibet occasione, indclibiliter imprimendis satagant atquo nunquam aliquid hisce decretis contrarium sive minus consentaneum doccro praesumant; sacerdotibus voro, in vinea Domini laborantibus ut, quamprimum poterint, populum fidelem suae curae commissum, circa horum decretorum tenorem e s. suggestu informare, simulquo haec decretu lucide explicare, obvias exceptiones et obicctioncs refutaro atque ad fidelo obsequium auditorum mentes disponere, divina opitulante gratia, non omittant/

(In quem finem praeter divini luminis fervidam invocationem, eisdem infrapoaita opera ruminanda commendamus:

1. Die Unfehlbarkeit des Pabstes von Pat. Wcninger S. J. Einsiedeln, GebrQder Benzinger.

2. Das neuerklirte Dogma von der Unfehlbarkeit des Pabstes von Dr. Franz Egger, Brixen, in Wegerischer Buchhundlung.

3. Rudis, Petra Romana oder die Unfehlbarkeit des Pabstea zeitgemûss beleuchtet,Regensburg, Manz.

4. Dio Infallibilitat des Oberhauptes der Kircbo von Dr. Stockl, Monster, Russel.

6. Dechamps, Dio Unfehlbarkeit des Pabstes. Mainz, Kirchheim.

1 KsC opoaratasi Cii lítalo* Conrio *Petri Ritardi Kenrick orehiepiseapi 8. Lodatici* m *concilio Vaticano kabemla rt non habita.* IfoÿsU typü fratria de Angelis. CL L LH, col. 465-81.

6. Neomylnost by. Oteo od Frant. Bezloja, Coop. /L τ. Drovohosticich.)

Hie referuntur binae constitutiones Doi Filio· *el* Pastor aeternus: *dcin prosequitur:*

Qualia auprapoaita publicatio, Romae urbi et orbi facta, quamvis iam por so obliget qaemlibot catholicorum, qui ad oiusdein notitiam pervenerit; tamen, ut omnes huius arcbid io ocosoos fideles ad ipsius notitiam pervoniant, specialis haec publicatio pro tota archidiocccsi Olomuconai ordinata fuit mandanto, ut supra, sua reverendisaima archiepiscopali Celsitudino, in aessiono consistorial! dio 25 ianuarii an. 1871 celebrata.

Arthur L. B. do Kdnigsbunn,
A, M. E. praelatus scholasticus, vicarius officialis.
Franciseua Hcidenreich,
assessor ot cancollariao director.

30. *Tisaani aep. Nisibenus.* — in generali congregatione dixit *placel iuxta modum.* Publicae sessione non interfuit, oo quod ob acorbum dolorem ex morto carissimi sui familiaris conceptum aegrotabat, ut in literis ad concilii subsccrctarium datis eadem dio 18 iulii exposuit, quibus simul se»o perpetuo in eadem fido, spe ot charitato cum Romano pontifico volle esse coniunctum diserto declarabat.

31. *Errington aep. Trapezuntinus.* — In congregatione dioi 13 iulii constitutionem *Patior aeternus* impugnavit per verbum *non placet.* Adhaesionem tamen suum praedictae constitutioni praestitit, haec scribens eminentissimo card. Alexandro Barnabò e. c. do Propaganda fido praofccto:

Eminentissimo uo reverendissimo domine.

Modo ad ino pervenerunt per manus illustrissimi ac reverendissimi d. episcopi Cliftonionsis literao ab eminentia tua reverendissima datao die 22 mensis rnartii proximo elapsi.

Gratias sano summas eminentiae tuao reverendissimae reddero me monent istae litcrae; primo quidem quia exhibent constantem eminentiae tuao reverendissimae benevolentiam, et nunquam deficientem curam de iis quao meum commodum respiciunt, non obstanto tot, tantorumquo negotiorum pondere eminentiae tuao reverendissimae incumbunto : deinde, quin testantur eminentiam tuam reverendissimam non dubitaro do fidei meno integritate, et hoc vero maioris est momenti hia temporibus, cum nonnulli autumaro videantur quod sententia ab aliquo data in concilio Vaticano contraria definitioni facicndao rationem sufficientem suppeditet dubitaudi utrum talis sententiae fautor accepturus esset, vel non, definitionem iam latam.

Plurimi ox episcopis qui concilio interfuerant, «ivo cum maiore sive cum minoro parte do definitione facienda consuerint, decreta concilii in dioecosibua propriis exponentes suam etiam fidem de facto professi sunt. Nonnulli, ut fama fert, et literae eminentiae tuae reverendissimae innuere videntur, adhaesionem eisdem decretis, moro insolito, per literas exhibuero. Ego quidem utpoto vitam agens privatam, adeoquo nullam habena occasionem decreta publice exponendi, domi oxpcctabam donec iterum convocato concilio et ad finem perducto, omnes episcopi ad subscribenda decreta vocarentur, aut alio quocumque modo, qui ipsi magis opportunus videretur, fidei professionem summus pontifex secundum suum beneplacitum exigeret.

Interim dum adhaesionum, ita dictarum, notitia nd mo perveniret, perveniebat simul et notitia interpretationis non infrequenter huic modo minus usitato fidem profitendi annexae ab iis qui actum ipsum adhaesionem exhibentium laudantes referebant. Haec autem interpretatio ƕitera adhaminni· ab iis ɖata qui definitioni faciendae adversati fue rant, habet pro documenti· retractationis factae, satisfactionis oblatae etc. etc. et laudabilem praedicat auctorum animi fortitudinem, qui errorem agnoscere et emendare non erubuerint; quasi, nimirum, definitioni iam latae obstitissent, vel quaestio liberae discussioni in concilio, et patrum suffragiis non fuisset proposita. Huius interpretationis hypothesi non assontien·, nihil a me, proprio motu, admittendum esso putabam quod ipsi interpretationi quacumque ratione obnoxium esse posset.

Hinc convenientius esse indicavi a primo proposito non discedere cxpectandi scilicet donoo more solito, vel alio, principiente sommo pontifice, adhaesio decretis in concilio Vaticano exhibenda sit.

Nec timeo no existimatio fidei meae, quam profitentur litcrae eminentiae tuae reverendimimae, detrimentum patiatur cx hoe consilio capiendo; quippe qui primam officii mei partem, hac in re, B iam impleverim, sententiam in concilio quam potui meliorem do decretis condendis ferendo, nec ullam dederim esusam cur dubitetur no secundam quoquo partem, cum ocrasio postulaverit, similiter executants sim professionem fidei in decreta lata praestando.

Interim gratuin animae meae sensum orga eminentiam tuam reverendissimam cx corde renovans, ct sacram purpuram osculans mo subscribo

eminentiae tuao reverendissimae
servus obsequentisaimus

Datum npnd Prior Park, 11 sprilli· 1872.

Georgius Errington
archiopUcopus Trapexuntin.

32. *Seherr aep. Monacensi* — In congregatione generali dixit non *placet;* in publica sessione ubfuiU Constitutioni tamen *Pastor aeternus,* adhaesionem suam pluries praestitit: 1· subscribendo C pastoralibus literis editis α Germaniae episcopis Fuldao coadunatis, circa obedicutiam ab omnibus praestandum concilii Vaticani decretis, quao habentur supra, coi. 916-20.

2 Praeterea die 26 decembris 1870 fusiori epistola pastorali decretura occumenici concilii Vaticani do primatu et infallibili magisterio Romani pontificis illustravit, ct contra ŏbioctione vindicavitl.

3° Dìe 26 eoptombris 1871 ministro cultus rescribens, argumenta eiusdem ministri pro defensione regiminis Bavarici in oblecto decreti conciliaris super infallibili magisterio Romani pontificis adducta ƙefutat

4° In causa Dullingcriana binas pastorales literas dedit anno 1871, quarum prima plurn aduotat do quadam Dôllingcri dochrntione circa concilium Vaticanum die 29 rnartii edita, cuius praecipuis P erroribus refutatis, fideles ad strenuam in fide constantiam exhortatur, cosque pro eiusdem aeterna saluto preces ad Dcuin fundere Subet. In secunda vero, occasione alterius declarationis dio 19 aprili· oditae, praecipuis erroribus notatis repuhtsque, in eo potissimum immoratur ut ostendat catholici munia boni civis officiis nullo pneto adversaril.

33. *Bottoni aep. Tyrensis et Sidoniensit rii, marón.* — In congregatione generali constitutioni suffragatus est per *placet iuxta modum;* in publica sessione abfuit. Constitutioni tamen *Pastor aeler-*

1 Cf. RoskovSoy. *Ram. pontifex,* Iσα.VII, pa<. 714

* RoâkoTXay, *Ram. prittfrx,* tom.VIH, vfri

• Sheimrn *aue Maria-Γλαλ. Ai»* ¿Jumcwiarta CtaoZ. fase. XI, Frettar? 1871, sra þetto praeclari··inure tyflkee· cui Ututos: *AMrntíiiekr 9 Ordinaƒritte* JtfüBctan unJ JVrmagb *betrefend Ƶo oUfememe* FaHtwabdto (W 1871. Rexcnstarr. New Tart Λ Verta? vsa Fr. PtutoU Typejnapb Jes tail. a|<~I StoMea la M, I f 6lΛ p

nui adhaesit, haec ecribcns eminentissimo card. Alexandro Barnabò s. c. de Propaganda fido praefecto :

Eminentíasimo príncipe.

Ebbi Tonore di riceverò ai 26 di febbraio a. c. la vostra lettera dei 3 gen. del medesimo anno, nella quale mi fa consapevole, ebo presso cho tutti quei vescovi, i quali non intervennero alla sessione IV del concilio ecumenico Vaticano abbiano quindi successivamente partecipato alla santità di nostro signore la loro piena sottomissione a quanto venne solennemente definito, o promulgato in quella congiuntura, e nella quale mi invita a fare lo stesso.

Questa bella novella mi ha cagionato uno smisurato gaudio, e perciò la ringraxio, eminentissimo, d'&a infinitamente, o dico in breve, lo non sono stito mai contrario alle verità definite nelle sessioni del nostro sacrosanto concilio Vaticano specialmente nella IV, perchè come potevo esser contrario mentre il nostro sinodo Libanese contiene qussi tutte le prelodate verità? Part. I, cap. I, η. X, *et passim:* e prova ciò, che non ho scritto, perorato, protestato contro; ero »l inopportunista attese lo circostanze, ma tosto che sono state definite quelle verità della IV sessione dcll ccomcnico conc. Vaticano, mi sono cambiato in opportunista, e le ho credute fermamente come dogmi di fedo *sine pugna rii mentali,* c spero crederle tali durante la vita, o fino alla morte per la grazia di Dio e fare ai miei crederle così.

Desidererei, cminenturimo, essere stato dimandato del mio non intervenimento nella ¡V sessione quando era in Roma per dire il perchè.

Umiliate, la prego, questa mia risposta ni piedi di sua santità per renderlo consapevole dei miei sentimenti religiosi verso la sua sacra persona, e verso la s. sede apostolica, 0 permettami venir con C alta stima a dichiararmi

Bctcddin 1 marzo 1871.

Di v. e.

Devotissimo obligatissimo servitore

P. Bostani arciv. di Tiro e Sidone.

34. *Deinlein acp. Bambergensis.* — in generali congregatione dixit *non placet;* abfuit a publica sessione. Tamen adhaesionem suam decretis concilii Vaticani ostendit, 1· ea scribens cum aliis Germaniae episcopis clero ct populo suae dioecesis, quao supra, coi. 915 sq. exhibentur.

2 Habitis Darmstadii die 4 ct 5 Octobris 1871 protcdtantiaui comitiis, in quibus plura enunciata fuerayη dogmati infallibilitatis pontificiae adversantia, orchiepiscopus Bambergensis die 26 eiusdem mensis declarationem atque protestationem edidit, qua reprobat et damnat has enunciationes, ct infallibilitatem pontificiam minime adversari reipu- D blicae iuribus late ostendit1.

Ad rem faciunt binae summi pontificis litterae quae sequuntur.

o.

Venerabili fratri Michaeli archiepiscopo Bambergrnsi (Bambergam)

Pius papa IX.

Ven. fr. etc. Quod ab omnibus singularum ecclesiarum pastoribus fieri cuperemus, nempe ut catholica doctrina & s. oecumenica Vaticana synodo definita do ecclesia Christi fidelibus universis explicaretur et credenda proponeretur; id to ven. fr. perficere voluisse nuper innotuit. Verum probaro plano non possumus, ut quod proprio ecclesiae iure facere debuisses, id arbitrio aubieceris laicae potestatis. Neque enim saeculi principibus, bene vero apostolis corumque in officio successoribus revelatae doctrinao depositum commisit Christus; hisquo tantum dixit „qai vos audit mo audit, qui vos spernit me spernit-. Neque ex placito laicae potestatis, sed ca etiam invita, evangclium annunciavcrunt, ecclesiam propagarunt, disciplinam statuerunt iidem apostoli; quin immo cum principes synagogae silentium ipsis ausi fuissent indicere, Petrus ct loannes evangelica tui libertate, responderunt; Ni (infuni *est in conspectu Dei* vos *potius audire guam Deum, indicale.* Nonnisi igitur sacra fido, plsneque perturbata divina ecclesiae constitutione naturaque regiminis fieri potent, ut ulla in eam enecuit dominetur potestas. «ut cius doctrinam moderetur vel impediat quominus leget ad sacrum ministerium, divinum cultum ot spirituale fidelium commodum spectantes ferat ac promulget. Non ignoras profecto, ven. fr., inauditum promus in ecclesia fuisse usque ad declinans scculum XIV istud commentum regii placiti, ae pluries deindo a decessoribus nostris fuisse damnatum, ac novissime a nobis ipsis in encydicU litteris, quas dio octava decembris anni 1884 dedimus ad omnes patriarchas, archiepiscopo», episcopos, quarum initium est *Quanta cura.* Vides ergo, vrn. fr., quam gravo vulnus sacris ecclesiae iuribus indixeris, dum laicae potestati subiicimdum centuisti dogmaticam constitutionem in occumenico concilio tam solcamiter editam ct promulgatam. Quod ai praeterea rei exitum consideres, facile animadvertes te aie ct fovisse abu»um toties ab apostolica sede reprobatum et teipsum novis implicuisse nexibus novaque comparasse obstacula muneris tui functioni; immo ct graviores creasse difficultates venerabilibus fratribus tuis qui in conditione non minus salebrosa versantur. Quamobrem cum in non levem incideris errorem, curandum omnino tibi est, ut pro viribus vim cius externare, et perniciosos cius effectus praevertere posse arbitramur, •i consilium hac de ro iucas cum venerabilibus fratribus tuis ut communi nUu officii partes valeas explere. Nos interim tibi opportunas vires copiosainquc gratiam ad sanc in hoc opus perficiendum caelitus adprecamur; divinique favoris auspicem ct praecipuae nostrao benevolentiae pignus, tibi ven. fr. univcrsacque dioecesi tuae benedictionem apostolicam peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum 8 maii 1871.

Pont, nostri anno vigesimo quinto

Pius papa IX.

6.

Venerabili fratri arcbicpiscopo Bambergensi (Bambergam)

Pius Papa IX.

Ven. fr. etc. Acceptissima nobis advenit, ven. frn epistola tua diei 24 maii praeteriti; et qui gravissime contristamur ab ecclesiae vexationibus et ab eorum nequitia, qui superseminatis ubique zizaniis, agri Domini frumentum opprimere nitantur, non mediocre solatium hausimus a libertate illa et firmitate episcopo plano digna, qua te, laica licet obsistente potestate, muneris tui partes explevisse nunciabas. Quod sane cum tum iucundius accidit, utpoto sponte a te factum, ct antequam litterae nostrae id exposcentes ad te pervenirent. Ultroneum enim hoc ct perspicuum obsequii tui testimonium erga nostram et oecumenici Vaticani concilii auctoritatem, eimulque studii confirmandae tuendacque catholicae unitatis adversus subdolas nefariasquo machinationes, quibus impetitur, sicuti rursum religiosissimos illos sensus referebat, quos tu cum venerabilibus fratribus tuis Eystadii congregatis egregiis commiseras litteris; sic nova nos

1 Beskovtsy, *Rem. pofdifez,* tom. Vil, pag. 6H1 seqq.

recreavit argomenta devotionis ct amoris, quibus ; huic Petri cathedrae obstringeris. Caoterum, venerabilis frater, concordiam illam sacerdotii ct imperii, quam tu sedulo servandam esso fovendnmquc arbitraris, nomo ro ct verbis commendavit impensius ecclesia ot ista apostolica sedo; quae norunt apprime utrumquo simul cx divini auctoris sui placito ad verum humanae societatis felicitatem conspirare debere. Quocirca cavit semper ecclesia ab iis attingendis quae solam spectant taicam potestatem; conatantcrque auribus inculcavit obsequium populis ipsi debitum ciusquo legibus ct mandatis quao α divinis ecclesinsticisquc praeceptis non dissentiant. Verum, venerabilis frater, m»n satia animadvertisse videris, laudabile istud concordiae studium co proferendum non osso, ut in spiritualibus laica potestas plano subdita censeri non debeat ecclesiasticae potestati, cui soli sublimis isto rerum ordo commibus fuit in animarum salutem ; nec propterva concedendum illi esse, ut seae immisceat rebus fidem, mores, sacramque disciplinam spectantibus, ut a fino oi propositum prorsus alienis. Id enim si fiat, collisio pro concordia exorietur; et laica potestas indolem finesquo practorgrcasa suos ea facile ageret exercitio ecclesiasticae auctoritatis obstacula, in quae tuam erga iptam comitatam incidilo comperisti; ac paulatim oo deveniet ut sacrarum omnium rerum exterius moderamen ad suum velit fingerò lubitum. At cum experientia optima sit vitae magistra, non immerito confidimus, ven. frn te propriis edoctum et illustratum eventibus firmiore supergressu calcaturum esso in posterum regiam illam ovangelicac libertatis viem quam erecto animo iam iniisti; concorditcrquc cum ven. fr. tuis adlaboraturum asserendae constanter ac propugnandae causae iuribusquo religionis, ecclesiae, et huius sanctae sedis adversus eorum osores. Copiosam ad hoc tibi gratiam adprccamur α Deo ubcremque caelestium munerum quao to ditent, laboresque tuos faeenndent, auspicem esse cupimus apostolicam benedictionem, quam sincerae gratulationis nostrae etc. impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum 19 ¡unii 1871 pontif. nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

35. *Barlatur aep. Serienfis rit. choìd.* — In generali congregatione die 13 iniii dixit *non placet;* publicae vero sezioni non interfuit. Attamen adhaesionem suam aanctiraimo domino praestitit haec scribens:

Santissimo padre.

Disponendomi a partirò per la mia diocesi di Seerd in Curdistana, sìa por la distanza di malsicuro e disastrosissimo viaggio sia per la cagionevole salute della già inoltrata rata età non mi posso promettere di ritornare alla continuatione del cono. Vatic, (s'intende eccettuato il caso di ubbidienza agli ordini dì v. s.)

Per il cho supplico umilisslmamento v. beatitudine a degnarsi esentarmi ∂all obbligo del conc. ecum., ed accordarmi egualmente Γ indulgenza plenaria non solo in punto di morte, ma in perpetuo por la mia quotidiana mwea. Nella supposizione poi, cho fossi impedito a dirla, anche per ogni giorno cho recito cinque Pator o cinque Avo e cinque Gloria per le cinque Piaghe del Salvatore; o invoco la litania della Madonna in suo onore. Riflettendo poscia allo amarezze dell' animo di v. santità afflittissimo per la ingiusta o sagrilega invasione del patrimonio di s. Pietro, conculcati venendo li più sacrosanti diritti della ·. sodo, o per Γ interruzione del s. ecum. cono. Vaticano; da parto mia per quel cho posso fare in sollievo del suo paterno cuore, colla presento intendo rinnovare, e riconfermare tutti i precedenti miei giuramenti di fede, di obbedienza, e di perpetua soggezione a v. beatitudine che siete vero vicario di Cristo n. 3. in torra; e come l'avevo in mente, così ancora di bocca aderisco sinceramente a quanto fu definito e confermato in tutto le quattro sessioni del medesimo sacrosanto conc. Vaticano: e non mancherò merco la divina grazia credere, tenere e predicare quanto vi fu definito do credersi di fede divina cattolica per tutta la chiera cattolica Romana; spero poi nella grazia del Salvatore, che avrà la misericordia di farmi vivere e morire in questa medesima santa fede, o per salvo e felice mi terrò, so avrò Γ onoro o la grazia di esserne In vittima. Aggradisca, santissimo padre, questo verace e perpetuo nmagio della min anima, e benedica di sua B apostolica benedizione mo c tutti i mici diocesani, e tutta la mia nazione caldaica.

Roma li 20 settembre 1870.

Umilino figlio o servo

f Mie. Pietro Bartatar arciv. di Seerd.

36. *Connolly aep. Ilali/axiensù.* — Dixit non *placet* in congregatione generali; abfuit a publica sessione. Constitutioni tamen adhaesit haec scribens eminentissimo card. Alexandro Barnabò s. c. dc Propag. fide praefecto :

Eminentissime princeps.

Quam lactantor literas eminentiae tuae datas Romae die 9 novembri^ huius anni 1870 accepi ac hiccine inclusam invenies quaesitam declarationem in qua omne quod in me est circa fidem divinam sanctissimo patri paucis verbis exponitur. Si concilio Vaticano non adfuissem, nec dubium quidem de C infallibilitate personali summi pontificis menti unquam occurreret nec verbum in contrarium a labiis meis prosiliret (ut mihi videtur) in aeternum. Do opportunitate eam definiendi sub datis circumstantiis forsan non satis in luce foret, sed certissime quoad doctrinam nil pro mo unquam esset aut innovandum aut quoquo modo mutandum. Sic enim per totam vitam meam credidi, palamque edocui ut iam clare professus sum ex ambone in ipsa synodo Vaticana.

Secunda Dominica post reditum in patriam sermonem de dogmata infallibili tatis personalia summi pontificis habui in tribus ecclesiis Halifaxiae ac coram frequentissimo populo protestantico pariter ac catholico, ac post publicam praedicationem in hisco regionibus per annos peno triginta mihi indignissimo summo faustum fuit nec iota unum retractandum habuisse. Si aliter fuisset. Dei opitu- 0 tanto gratia me humiliassem utique ac sine unius momenti mora. Modo eminentiam tuam enixe rogaro audeo ut quamprimum sanctissimum patrem in hoc diro tempore suao tribulationis certiorem de hac fido mea reddere digneris.

Interea ad sacram tuam purpuram osculandam inclinatus precor Deum opt. max. ut eminentiam tuam diu sospitem servet.

Datum Halifaxiae n. s. die 15 decembris a. D. 187°.

Eminentiae tuae

Humillimus ae devotissimus servus

+ Fr. Thomas L. Conr.olly

archiepiscopus IIalifaxiensis.

Eadem dio haec scribebat sanctiitrimo domino Pio pp. IX f

Beatissime pater.

Humillimus ac amantissimus filius ac famulus tuus frater Thoma L. Connolly Dei rt apostoliche

sedia gratia archicpîacopus Halifaxienaii ad podes sanctitatis vestrae provolatus vi ac virtute harum praesentium renovat declarationem iam factam eminentissimo ac reverendissimo domino cardinali archiepiscopo Dublinensi, scilicet se intorne ac externe sincero corde adhaerere constitutioni dogmaticae de fide catholica editto in sessione tertia ss. concilii Vaticani ac omnibus ac singulis insertis in quatuor capitibus eiusdem constitutionis1. IIoc feat primo momento quo certior factus fuit in urbo Londino die 7 augusti huius anni 1870 ecclesiam per os Petri *docentis* sic locutam fuisse: definitiones j,summi pontificis ex seso non autem ex consensu ccdcsiao irreformabiles esse4 fide divina credit profitetur ac Dei adjuvante gratia semper pro viribus privatisi nc publico docebit. In cuius fidem etc.

Datum Halifaxiae Nova Scotia dio 15 decembris a. D. 1870.

f F. Thomas Ludovicos ut supra.

37. *Wiercchleytki ep. Leopolimsij rit. lai.* — In congregatione generali dic 13 iulii constitutioni suffragatus est per non *placet;* a publica cessione seso abstinuit Tamen fidem suam professus est, haec scribens unctissimo domino:

Beatissimo pater.

Lcopoli dic 5 septembris 1870.

Oraculis sacrae Scripturae, ss. Patrum :esJ coniis ac occumcnieorum conciliorum decretis vuuetua, huius somper eram opinionis, Romanum pontificem ex cathedra loquentcm, dum res fidei ct morum auctoritate apostolica definit, erraro non posse. Attentis Umes gravibus difficultatibus, quae contra infallibilitatcm Romani pontificia obmovebantur, minus opportunum cwc censebam» si pia haoc doctrina iam nunc a sacco concilio Vaticano dogmatico definiretur. Hanc meam sententiam, occasione schematis decreti do infallibilitate Romani pontificis patribus concilii pro ammidverrionibus foeiendis traditi. in declaratione de d 25 martii x c. secretario concilii transmissa» disertis verbis munifo^UvL Verum curo in decursu discussionis praefatum schema ita immutatum fuerit» ut doctrina de infallibilitate Romani pontificis iunctim cum doctrina de illius primatu pertrocUrctur, ct prioribus quidem tribus capitibus de divina institutione» perpetuitate^ vi ac ratione primatus, quarto vero capito do infallibili Romani pontificis magisterio ugeretur: ego humillimi· subsignatus ǎrchiepiscopi! prioribus tribus capitibus plenum assensum praebui, sed quartum caput, ct in specio decretum de infallibili Romani pontificis magisterio iuxta doctrinam rivo s. Antonini sivo venerabilis card. Bclhirmini definiri optavi. Quod cum longe maximae parti patrum non probaretur, ideoque ncc in ipsam formulam decreti relatum fuerit, ego in congregatione generali sacri concilii» die 13 iulii a. c. habita, suffragium meum tuli per verba non *placet,* stalimque oodem ipao dic Rnma discessi, obtenta priiu discedendi venia.

Postquam vero sanctitas vestra in IV publica sacri oecumenici concilii Vaticani sessione, dio 18 iulii a. c. celebrata, sacro approbanto concilio Unquam dogma divinitus revolatum definivit: „Romanum pontificem» cum ex cathedra loquitur, L e. cum omnium Christianorum pastorie ot doctoris munero fungens, pro suprema sua apostolica auctoritate» doctrinam do fido vel moribus ab universa ecclesia tenendam definivit» per assistendam divinam» ipsi in beato Potro promissam, ea infallibilitato pollere» qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fido vel moribus instructam esso voluit» idooquo eiusmodi Romani pontificis definitiones ex seso, non autem cx consensu ecclesiae irreformabiles esso4; ego humillime subsignatus archicpiscopus hanc dogmaticam definitionem» tanquam infallibile Spiritus sancti oraculum, sincero et pleno mentis et cordis assensu» cum omni humilitate et reverentia, recepi ct amplexus sum, recipio» amplector ct credo. Et quemadmodum ĕp credo, ita etiam clerum et populum fidelem» curae meae commissum, docere» ita praedicare» Deo adiarante non omittam; quin immo sollicite invigilabo, ut bacc fides in clero et populo meo altiorea in dica agat radices.

Dignetur sanctitas vestra hanc sinceram ct humilem declarationem meem pro consueta benevolentia sua benigne accipere, et pro certo habere, me semper erga sanctitatem vestram ot sanctam sedem npontolicam filialis adhaesionis ct amoris, obedientiae ct reverentiae sensa inviolabiliter fovere, ct quotidie Deum omnipotentem enixo precari, ut sanctitatem vestram diu adhuc sospitem incolumemque conservare, Imncque gratiam largiri dignetur, ut sanctitas vestra ente diem suum supremum triumphum ecclesiao et iurium s. sedis apostolica^ restitutionem propriis oculis videre gaudeat.

Provolutus ad pedes sanctitatis vestrae iipostolicam benedictionem pro me ct ovili meo omni C humilitate exoro,

Sanctitatis vestrae

Obedientissimus filius

Franciscas Xavcrius AVierzchlcyski

archiepiecopus Leopulicnsis lat. rit.

3S. *Marline: aep. de Manila,* — In generali corgivgatione dixit *placet iuxta mòdani;* abfuit α publica Borione. Tamen indubiae fidei semper extilit in quaestione de primatu ct infuilibilitato Romani pontificis.

39. *Manson y Martins aep. Grunatensis.* — In congregatione generali dixit *placet iuxta modum;* interfuit publicae sessioni ct dixit *placet.*

40. *Darbay aep. Paritieiuis.* — In congregatione generali diei 13 iulii dixit *nem placel;* abfuit a sessione publica. Adhaesionem tamen suam praestitit, haoc scribens summo pontifici Pio IX;

Paris, le 1 mars 1871.

Très saint-pere'.

Séparé du monde depuis cinq mois par rinvestitemene do Paris et ne pouvant correspondre avec le dehors par lettres formées que depuis quelques jours seulement, je m'empresse d'user de ma liberté retrouve© pour voua diro toute la peino que mo cause la situation faite à votre sainteté par les événements ourvenus à Rome cet hiver. Toute âme catholique doit être profondément affligée d'un état de choses qui est un attentat sacrilego, en même temps qu'un désordre social. Noua avons besoin de croire quo la Providence ne voudra pas permettre qu il se prolonge; nos prières aideront à le faire finir. J'interprète tout mon clergé, en vous offrant l'hommage do nos condoléances pleines de respect ct nos voeux pour le rétablissement du saint-pere dans tous ses droite.

Je m en voudrais, si je no prenais occasion de la présenlo lettre, très saint-père, pour vous dé-

* Haec ÎBUIHçfD-li fw de canititutioac tif *ecclesia (.'Àridi* in qnarU ⅜€› Miti pv.et: 1· quia ṗm adfuit iu lertm quinto «anrtU fait eoastitntfo *de fide cnil.o· lien;* protal· salin· sHh^toai locas fatati; quia in n-treroa pario·!· ǎprrt açtt 4· altera <ea«titntione. «niti· fiqn.i ♦tiara verba refert, 3» «pila i« alio riempivi eiusdem adhae-«kni· JUmm mimo evtan 4ie p. Berwtrfo .Smith 0.8. B verta· feHio

durer que j'adhòro purement et simplement au a décret du 18 juillet dernier. Peut-être que cette déclaration paraîtra superflue, après ta note que j'ai eu l'honneur de remettre à votre sainteté le 16 juillet, do concert avec plusieurs du mes collègues; mai· il Ruflit que la chose voue soit agréable, commo on mo l'écrit, pour quo je ta fusse avec plaisir, surtout dans le» circonstance· que vous traversez. Votre sainteté peut se rappeler que dans cotte note, nous exprimions l'espoir do réunir lunanirnité des suffrage», si l'on adoptait deux ou trois corrections qui n'atteignaient pas le fond du decret, mais qui udouciasai<mt ta formule. C'est surtout ta question d'opportunité qui noua tenait au cœur, ou plutôt a l'esprit, ct ta crainto hélas! do voir les gouvernements bo désintéresser des affaires do ta papauté. Je saia bien que les hommes no sont pas forts, ils viennent ancoro do ta montrer, et quo Dieu n a pas besoin d'eux: mais B pourtant il a'cti sert quelquefois. Enfin c'est tait.

Par suite des événements qui se sont produits en Franco, deputa six mois, votre laintcté jugera peut-être expédient du me taire savoir si je dois tenir pour subsistante encore ta juridiction que j'avais comme Grand-Aumônier sur quelques maisons et personnes pincée· hors de mon diocèse; ct, en cas de négative, si je dois moi-même on prévenir les ordinaires intéressés dune ta question.

Je n'ai pas encore tissez d'éléments pour apprécier ce que fera ta gouvernement français au sujet des questions qui touchent soit ta pouvoir temporel du st.-siège, soit ta bien de ta religion dans notre pays. La situation politique ct financière de ta Franco. l'agitation des esprits, l'incertitude do l'avenir sont nutant do choses qui empêchent do prévoir quelles solutions seront données à certaines difficultés relatives aux affaires du clergé et de C l'Église. Mon diocèse a beaucoup souffert matériellement ct moralement: 70 paroisses, composant la banlieue de Paris, sont à moitié ruinées, maisons, églises, presbytères. Mes prêtres ont tait avec courage ot générosité tout ce qu'ils ont pu pour soulager tas pauvres, tas malades et les blessés. La population leur en tient grand compte. A Paris, toutes les églises sont restées ouvertes et fréquentées, au moins par les femmes ct les entants, uno partio des hommes étant souvent retenus au dehors par les exigences du service militaire. Les prédications du carême «o font commo a l'ordinaire; les auditoires sont synipiithiques. Si nous parvenons, comme je ta déaire vivement, à conserver ici ta confiance et le respect du peuple, tous les autres diocèses y gagneront, ct l'Egliao aussi.

Jo me mets avec ta clergé ct les fidèles du diocèse aux pieds do votre sainteté, en implorant V votre bénédiction apostolique, et jo vous prie d ugrécr l'hommage do ta vénération profonde avec laquelle je suis

do votre s.iintctô, très saint père,

ta très humble ct très obéissant serviteur

f G. nrchov. do Paris.

Hisco litteris archiepiscopi Parisicfisia haec rescripsit summus pontifex Pius papa IX;

Venerabili fratri Gcorgio archiepiscopo Parisiensi (Lutetiam Parisiorum).

Venerabilis frater, salutem ct apostolicam benedictionem.

Animo nostro ab acerbissimis patriae tuao. cuius in nos studium numquam obliviscemur, aerumnis afflicto, graviorem etiam moerorem, venerabilis frater, addiderunt quao narras do peculiaribus principi» istius urbis calamitatibus. Verum cum Dons per eas uti refers tepescentem excitaverit fidem ct pietatem in populo, et dori caritatem ac zelum incenderit in punitione, quantumvis severa perspicere non immerito possumus patrem potius in contumaces filios animadvertentem quam iudieem plectentem sontes: quod sane cum uberioris misericordiae spem faciat, non mediocriter lenit dolorem nostrum. Ncc parum etiam solatii ducimus a pura ot simplici professione fidci tuao quoad dogmaticas oecumenici Vaticani concilii definitiones. Ipsa enim suadet, ct to quao credere Meaveras quamprimum credenda propositurum case populo tuo. et animum tuum nobis arctius polline devinctum, facilius sbiecturum e«c minas aequas de rebus nostris opiniones antea conceptas. Quao vero difficultates te tenent ancipitam quoad futuram ecclesiasticarum rerum restitutionem, eas in praesenti commotione mentibus omnium obversari Buceno e»t. Perturbâtis vnint rebus universi·, cum iam non homines mudernri eventus, >.ed ab hisco mira celeritate alternantibus trabi videantur etiam inviti, nulli fortasse humano ingenio perspicere, aut falconi coniicero licet, qua demum ratione tranquillitas ordinis •it reducenda, (¿uñad ea vero, quae tc nominntim spectant, tua ipitt prudentia ct doctrina tibi perspectum faciet, uria cum munero tuo necessario defecisse iurisdictionem indo manantem; ct expedire proptcrca hac de p moneri ordinarios aliarum dioecesium penes qnos tuo iure utebaris, no qui tibi suberant necessarii· fraudentur auxiliis ct fiant exleges. Ceterum quo gravioribus infortuniis obnoxius fuit populus tuus, co impensiore cura te ei consulturum aun non dubitamur; et in hoc valida ct copiosa raelcstia adprecamur auxilia. Eorum vero auspicem esto cupimus apostolicam benedictionem etc. impertimud.

'Datum itomne apud S. Petrum 20 martii 1871 pontificatui nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

Loco harum litterarum, quas c volumine epistolarum anni 1871. pag. 54, num. 101, quod in secretaria brevium asservatur, primum evulgamus, editores co//rcû'om> /xiccnsi· Vaticanum editionem secuti sequentes litteras exhibent:

Venerabilis frater, salutem ct upostolicam benedictionem.

Graviter iam consternati fuimus do infortuniis patrite tuae, cuius generosa obsequia nunquam oblivioni trudemus, durn tua epistola nugere perrexit dolorem nostrum narratione inauditarum calamitatum, quae hanc magnum metropolim imprimis obruerunt. Sed Deus, ut observas, iisdem utens nd excitandam fidem et pietatem in populo dormitantem ct nd provehendam in clero charitati» ot soli aemulationem, nos in sevens his ftagellie divinae iustitiuc patrem potius indociles filios ad officium revocantem, qunm iudiecm reos castigantem agnoscere possumus. Haec cogitatio tantisper lenit dotarem nostrum, cum nobis spem abundantioria misericordiae suppeditet. Nee minus suavem consolationem nobis uffert vostra pura simplexque adhaesio orgn dogmaticas definitione· concilii oecumenici Vaticani. Persuasum tenemus, to officii instar reputaturum, ut indilatim fidei populi tui proponi facias, quod *to* ipsum erodere profiteris. Quod supereat, quo maiora sunt mata, quae gregem tuum oppresserunt, eo certius tenemus, te huic causae omnem attentionem et vigilantiam navaturum. Hoc scopo invocamus super te potentissimam et nbiind;«n'ÌM'mam cadi opem, precamurque, ut beatum pignus l iusdcm rrperiju in apostolica benedictino, qnnn» instar test«nonii spe at·

cialis nostrae bcnevolentico tibi, venerabilis frater, et universae dioecesi tuae toto corde impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum 20 martii 1871.

Pius PP. IX.

Si quia autem eiusmodi litteras attento alias cum aliis contulerit, facile, arbitror, deprehendet, illas, non has genuinas esse, quippe quae congruam praebeant responsionem ad singula capita, quae archicpiscopus in sua ad summum pontificem ŏpi stola tetigerat Quo pacto voro factum fuerit, ut aliae pro aliis in vulgus proferrentur, meum hic non eat pervestigare. Multa sano habentur pontifida documenta, quao partium studio turpiter ea aetate mutilarunt editores, ita ut modo naviter adlaborandum sit in omnibus et singulis apte suo loco disponendis et collocandis.

41. *Dubreil aep. Avenionensis.* — In congregadono generali dixit *placet itala modum;* adfuit publicae sessioni, ot constitutioni *Patior aeternus* : suffragatus est per verbum *placet.*

42. *Mac Ctoskey aep. Neo-Eboractuiit.* — In congregatione diei 13 iulii suffragium dedit per *placet iuxta modum;* in sessione publica dixit *placet.*

43. *Haynald aep. Colocentu.* — In generali congregatione dixit non *placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem tamen dedit decretis Vaticanis baec scribens eminentissimo card. lacobo Antonelli a secretis status sanctissimi domini Pii PP. IX :

Eminentissime ac reverendissimo domine sanciae Romanae ecclesiao cardinalis ct Status secretane, domine mihi benignissimo!

Cum exordio praeteriti mensis iunii redditae mihi sunt excellentissimi et reverendissimi domini nuncii apostolici Viennensis litterae, quibus expresso eminentiae vestrae postulato conformitcr provocor, ut radbae3ÌODcm moam ad concilii Vaticani decreta directe vel indirecto Romam transmittam, constitutiones vaticanas consueta rationo clero et dioecesanis omnes ct singulas publicem: imperiose exigente id tum munere bene gubernandi gregem mihi creditum, tum gradu, quem in ecclesia teneo, quo desiderio per me absque mora impleri optato derelicturus essem parum laudabilem, quam cum plurimis aliis Hungarino praesulibus prae me tulerim, agendi rationem-.

Gravissimum est hocco negotium, eminentissime domine, nec minus gravia tum exhortationis, tum reprehensionis verba, quibus eminentia vestra idem mihi et, uti ex iisdem excellentissimi domini nuncii litteris intelligo, collegis meis episcopis intimare dignata est. Patiatur igitur benignitas eminentiae vestrae, ut gravius dicta gravius pensitem, ct pro eo vere catholico sensu, quo semper pollebam ct quem neo sinistrae unde-unde procedentes impulationes unquam iuste perstringere valebunt, pro pracsulei mei, quod nunquam non prae oculis habui, obligaminis ratione, pro integerrima denique illa reverentia, quam sanctae sedi semper exhibui, cum debita attamen ingenuitate sociare solitus sum, ea promam, quae ad praelaudatnm provocationem reponenda habeo.

Quod ut pragmatico faciam, paulo altius rbgredi oportebit. Notum est eminentiae vestrao, in quorum serio steterim in concilio Vaticano, quid quoad principalem in constitutionem Vaticanarum materiam senserim, quomodo opportunum haud censucrim concilliarcm eatenus edere decisionem, quomodo denique ante publicam diei 18 iulii sessionem cum plurimis, qui mocuni eiusdem ṁenti fuerunt, praesulibus. voto negativo scriptis exhibito, Roma discewerim.

Haec cuncta sanctae sedi pontificiae et cmim n- A dao vestrao sive e collectivis declarationibus, decursu concilii in societate multorum praesulum por me exhibitis, sive e publicis factia nostris sufficienter patebant: quao memoraro propterea cogor, quod in negotio infallibilitatis Romani pontificie sententiam meam argumentis in medium prolatis firmandi occasio factis paulo infra recensendis, mihi adempta fuerit, in publica nutem 18 iulii sessione, ut sententiam coram Deo ct hominibus voto negativo, uti volebam, ingenuo onunciarem, compararo nequiverim, cum congressus patrum, idem mecum sentientium, votis maioribus deciderit ut mentem nostram scripto extra sessionem aperiremus.

Convictionis meae, supra insinuatis factis exhibitae, sufficientem mihi coram Deo et conscientia mea reddidi rationem, et reddere semper sciam; quam ccn unicam agendorum normam prae oculis habens non me poenitet eorum, quae ipsi conformiter egi, usque adeo, ut, si numerus patrum conciliari dogmatis illius enunciation! repugnantium in hac sua sententia constans mansisset, ipse quoquo pristinam tenerem et quavis occasiono enunciaren! sententiam, ceu cum morali synodalium patrum unanimitate contrariam dogmatica certitudine probari non vidissem.

Sed nunc iam aliter so res habet. Adhaesionem suam declararunt, prout intelligo, illi quoque Germaniae, Galliae, America?, aliarumquo ecclesiarum episcopi, qui ex eadem mecum parto steterunt. In ecclesia Uungarica supersunt adhuc pauci, qui voto affirmativo eidem accedere neglexerunt, quorum tamen numerus unanimitatem illam moralem, quam in conciliaribus decisionibus doctrinae alicui fidei dogmatis momentum adderò tenuimus ac praedica ṙimo vitiare non potest.

Quare catholicus cum »im, catholicae fidoi nor C mam. a me semper creditam et annunciatane, sequor dum concilii Vaticani decreta, subsequis etiam maxima pano discordantium episcoporum votia probata et firmata, accepto eisquo hoc fundamento mo adhaerere, hisce declaro. Quod dum ad exemplum antiquorum sacculorum, conciliaria decreta, quao primo non universim probatu erant, tardius, postquam discutientes episcopi consensum suum, longo saepe tempore negatum, subsequo tribuissent, acceptantium facerem, ct hoc respectu provocationi eminentiae vestrao responderem: non possum committere, quin quoad aliud eiusdem postulatum minus favenier agam. Intelligo solomnem decretorum illotum publicationem in dioecesi faciendam, quam parte ex una non necessariam, parte ex altera non absque gravibus sequelis mansuram fore autumo; ot ideo suscepturus non sum.

Decreta illa Romne publicata fuerunt, quod D universim constat; meam adhaesionem, quam praesentibus praesto, declaratam haberi, clero gremiali iam notum reddidi, fratribus fidelibusque constabit. Eadem meo quoque iam nunc voto a quovis catholico suscipienda esse, neminem latebit. Solemnem igitur publicationem nunc fieri, nil stringit; dissuadent seria consectaria, tali facto provocari valentia. 8ub his tamen per mo non intelligi poenas quales-quales α statu civili, ob insuporbabendam hoc facto prohibitionem eius, publicantibus intentatos, vix aequus rerum arbiter negare poterit. Tuto enim provoco ad anteactam omnem meam ''•tam, accrrimasque luctas, quas cum civili gubernio, Roma quoque sciente, habui; porro ad constantiam illam, quo omni episcopalis meae villicationis tempore principia ecclesiae scriptis dictisque publicis strenue defendi, denique ad declarationes meos publico in congressu nuper contra *placatum,* recens apud nos rcstabilitum, directas. Qui ob inconcusso servatam

nec prodi volitam convictionem meam ipso episco- A palis dignitatis loco cederò malui, praesenti meo netu suspicionem illam vix apud iustuni gravemquo virum incurrero potero, quasi metu inamoenarum pro mo sequelarum n pandenda convictione deterrerer.

Sunt alia longo graviora, a pastoralis muneris snlutisque animarum ratione petita, argumenta, ob quae id, quod in essentia superfluum est, facere nolo. Collisiones pro publicis ecclesiae catholicae in patria nostra robus, hoc praesertim tempore, damnosas, motus ct couainina, qualibus ecclesiam Germanicam dilaniari dolentes cernimus, internas denique externasquo defectiones, saluti fidelium léthales, declinari opto; nec porrecto nimis solido cibo his, quibus iuxta Apostoli monitum lac potum praebere debemus, spiritualis eorum morbi, immo certao ruinae ansam praebere volo; ut non memorem, controversias, quantum fieri possit, vitari B debere in quaestione tuli, cuius ingentes difficultates nec splendidissima fautorum eiusdem ingenia, in concilio oro scriptisque dimicantia, facile solvere valuerunt, ad id unum in officiosis quoque cnuncintionibus provocantia, quod ubi doctrina quaepiam e fontibus divinis ceu divinitus revelata agnoscitur, difficultates quales-quales, eidem obsistentes, ultro insuperhaberi possint. Cui axiomati etiam praxis per concilium observata correspondit

Ecclesiae docentis iam nunc universae auctoritatem suscipio, et doctrinam quantiacunque difficultatibus obseptam, accepto, eandem omni occasione tum per me, tum per alios, prouti id iam facio quoque, docturus, quin tamen publico, clamoroso uctu contentiones multiplicare pronus sim, in quarum aestu difficultatem nubibus publico obiectis fides plurimorum turbetur magis et labefactetur, quam firmetur, contrariumquo assequamur cius, quod assequi C volumus. Cum e contra vitata prudenter rei violentatione, tranquillo rerum cursu, doctrinaeque continuo impertitae vi animi debite praeparabuntur, corda disponentur, montes informabuntur, ieque rerum status procurabitur, qui et veritati propagandae ot generalibus ecclesiao accommodis et propriae singulorum saluti sit proficuus.

Idem valet de censuris et acrioribus coercitionis mediis, queis aliter sentientes, loquentes aut scribentes perstringantur, quao ego omnino facile adhibere nolo; rigoro tali in re hac sumine critica affectus excitari, oppositionem constitui ct firmari, graves altercationes in certum ecclesiae apud nos salutisque fidelium detrimentum cessuras provocari, pugnam, nescio cum cuius clade finituram inflammari, non opto. Ut haec cuncta certo subsequantur, occasionem praebere pronus non «um. Spero enim illa prudentia ct moderatione, quam antiquis D quoquo saeculis quoad integrarum saepe provinciarum ecclesias ♔ynodalibm decretis diu repugnantes ab ipsa sodo pontificia adhibitam fuisse scimus, animorum, dogmati vaticano lucrandorum conciliationem felicius certiusquo procuratum iri, quain id fiat multiplicatis poenarum censurarumquc fulminibui, quao diebus locisquo nostris potius exacerbationem ot contumaciam, quam doctrinae suscipiendae et fovendno facilitatem gignere valent.

Sunt baec talia, do quibas sic vel aliter disponendis ot ordinandis unico pastoralis sollicitudo, quao localium adiunctorum debitum cognitionem, sapientem curam habet, decidero potest; cum e contra generalis quaepiam, iiniformisquo procedendi ratio, ubique locorum sino discrimine sectanda, certis quidom ideis ct intentionibus victoriam, srd nonnisi ingenti clade saluti animarum illata, parare potest.

Hi sunt mei obtutus, hae intentiones. Quae si Romae non probarentur, nullus moror impedimentum illud, quod contrariis consiliis in persona et villicatione mea obstat, tollere, archicpiacopalequc officium sanctissimo domino nostro pro libera dispositione offerre. Quod fecero eo magis impellor, cum autumem, successorem meum doctrinam illam, quam ego nonnisi percepta universi iam nunc episcopalis chori in capite suo Romano pontifice uniti enunciatione obediens acceptavi, mo molius feliciusque docturum ; ceu quem nec conciliaria sua anteacta, nec genii sui ratio in illa laeto victorioseque defendenda impedient, qui proin in cunctis in sequelam definitionis illius dogmaticae disponendis aptior, in censuris pocnisquo infligendis liberior me esse poterit. Nemo vero me ob haec iudicet In longo sacerdotalis, opiscopaliequo mei muneris curriculo nunquam neglexi primatum sedis Romanae, dignitatem gloriamque capitis ecclesiao praedicare, celebrare, iura sedi illi iuncta tuori, adversariorum sententiae refellere, assultus reprimere. Nullus unquam dubitavi, auctoritatem pontificis in decidendis fidei quaestionibus ceu talem suspicere et enunciare, cuius effatis reverentia ct obedientia debetur; non igitur unquam defui illi seu piotati seu respectui, queis çathodr^e Petri, vicario Christi teneor; quod innumeris vitae meae publicae factis, id manifesto loquentibus, probaro possom, si Romao palam non iacerot, ipsam beatissimi putris approbationem, reverenter susceptis altissimis missilibus expressam non tulisse. Si igitur quoad solemniter recens proclamatam de infallibilitate pontificis, definitionibusque cius cx sese, non autem ex consensu ecclesiae, irreformabilibus, doctrinam solide docendam ct defendendam doctoris munus alii cedere, in silentio secedere volo, nemo, ei iustus case velit, id defectui debitae erga apo^tolicam sedem observantiae tribuat, immo potius omnem huius causam in praeexpositis ultroqno memorandis quaerat.

Ro in principalibus momentis per eo, quae hucdum scripseram, tractata, calamum seponere possem, ni dura quaedam eminentiae vestrae verba notam neglectae obligationis ct haud laudabilis agendi rationis inconsulto mihi quoque impingentia, me ultro loqui iubcrcnt.

Eminentissime domine ♔ardinalis multa sunt in rebus humanis netibusque hominum, non omni laude digna, quae si quivis semper mutuo obiicere pergerent, obieclionum ct improperiorum finis non foret. Bene visum fuit eminentiae vestrae hunc tramitem ingredi. Celebratissima igitur eiusdem aequitas mihi quoque ultro largietur, ut eius, quod in meis collegarumque meorum Hungarino praesulum actibus gravi non laudabilis rationis calculo notatur, certam originem, praeter praemissa, in iis, quao decursu concilii aeque non usquequaque laudabiliter acta fuere, quaerendam oculis eiusdem in luco oblidam.

Notissimus est iuititiae in emineutia vestra sensus, laudatissima eiusdem in publicis rebus ♔gendi prudentia; ad has appello, humanisme eandem interrogans, an laude dignum cen>eat idv quod factum est. dum in obversum sapientis et iusti episcoporum, quaestione de infallibiliute Romani pontificis impraevise concilio iniecU obrutorum, postulati adeuratum cunctarum difficultatum, quas thesi huic obstare constabat, examen su«eipi declinatum, taliquo facto impeditum fuit, quominus aequo tranquilioquo animo consentiente» cuncti concilii patres unanimiter illam doctrinam enuncimi, citta quam ab obiectlonibus et difficultatibus t.dibu· haud liberatam fota dissimio tantis In ecclesia contrv-ver-ii.'·. tanto salutis animarum pvnculo dcd»t ♔

cusionem. Violentan similia posannt, sed non in ecclesiae fidelíumquc, propter quos doctrina Christi inundo et adiate est, et continuo praedicatur, utilitatem. Nec nos suium, quos dissidentes appellare placuit, aegre haec tulimus. Audivi ego ipse nonnullos o parte adversa praesules, quoad externa sua adiuncta variis titulis haud independentes. do tali rei situ magna cum conscientiae anxietate, amareque queri, una veru cum fiducia fateri. quod nonnisi externis suis circumstantiis, inetuque illo, ne perduram reddant sortem suam, α dubiis suis, contrariuquo convictione enunciundis se detinere passi sint.

Quaero ultro, an omnem omnino laudem mereatur id, quod ubi mntuac convictionis ct persuasioni», solvondorumque dubiorum ct scrupulorum, a viris sorita, episcopis, animarum pastoribus, apostolorum successoribus, ingenti cuín conscientiae trepidatione fotorum, tam magna necessitas subversabatur, Iiberac consultationi laquei iniecti fuerint, clausura discuiiionis votis maioribus enuncian provocata, aicque a reddenda voti sui ratione exclusis plurimis patribus, qui conscientiae suao ťutandae ct informationis hanricndao causa proloqui voce interca su motos senserunt.

An laudo omni digua fuerit tumultuosa illa properatio, qua in conciliari discussione processum fuit, dum materia tam ingentis indaginis xc extentionis vix aliqua sui parte discussa, congregationo in summo calidorum mensium aestu, magnae patrum synodalinm parti insupportabili, servari itnsao aunt, ab optata et necessaria wsaionum in favvniius ternpus dilatione abstentum, et sic patribus necessitas imposita fuit, physiris incommodis metantibus, obligationi suae, qua fidei suae rationem et testimonium reddero urgebantur, deesse, vocique, quam in occumenica synodo levare debuissent, invite quoquo C renunciare. Quod medio menso iulio factum fuisse, quivis rei catholicae amicus dolenter intellexit.

Liceat mihi heie memorare, duplici hoc strata-geenate evenisse, ut ¡pao quoque u sententia tuca, quim tum in generali, tum in speciali circa infallibilitatum discUMionc rationibus fultam proferre paravi, dicenda reficerer, ct excluderer; qui non scripto sed ore in synodis re·» trae.andas ěs sciens, α sententiae meae ratiooibux per extensum scriptu proferendis cum aliis plurimis abstinui, melius perfoctiusquo id orctcnus in duplici illa discussione ficcre me valiturum autumans.

De synodali tractandi ordine vice hac nihil dicere volo; sensa nostra circa eundem sufficienter manifestavimus scriptis decluratiunibu» praesidio concilii non semel exhibitis. Sed liceat heie unice retlcvteru ad modum manutunendi huius ordinis observatum ot saepe omnium minime laudabilem. Aut quis pro- D baro posset duras, acerbas, immu parum humanas unius praesertim o praesidibus enuntiationes ct aggressiones contra patres concilii, qui episcopali dignitate in ecclesia pollent, iterato directas?

Doluit mihi modum hunc cernere, nedum viris gravibus, do ecclesia řinrta diu bene meritis, ot rem suam in concilio, non ad bnnuvolcntinm nonnisi captandam, nec ad fucum faciendum, aat sanctae obligationi conformiler serio agentibus, sed nec scholaribus quidum effrenis et ineducati» convenientem.

Sed «upersodnn ab ulterioribus querelis proferendis; et hsecu dia pectore čonclusa invitus nonnisi exposui, immerita eminentiao vestrae reprehensione, litteris suis comprehend, ad id adactus.

Explevit episcopatus llungariac, uti semper, ita al» illo etiam tempore, qun tristibus recordationibus onusto» a concilio oecumciuco redivit, ŏbligation * suas, quantam id facere per humanam fmRÌlit. A licuit. Memor fuit in specio eorum quoque, quao ad ros speciatiui romanas sustentandas tuendasque agenda fuerant.

Si eminentiae vestrae annales comitiorum profanorum sacrorumque, quae in ¡fungaría ub Indo asservabantur, patorent, sciret omnino, nil contra sacram sedem, iuraque pontificis ab adversariis nostris tentatum fuisse, quod publico actu nostro, publica censura perstrictum non fuerit. Fecimus id io facio adversariorum quoquo ecclesiae nostrae, sino timore parto ex una, sino studio aucupandi beneplaciti parto cx altera, unice conscientiae dictamine moti, ca rum ingenuitate, qua nunc quoquo id, quod nobis doluit ct dolet, eminentiae vestrae cxhtbcro perrexi.

Et qui catholici sumus fide, sensu, mento, animo ct corde: ťale nos deinceps quoque probabimus, quacumque demum ratione, tum praesens, tum praesenti ťimile čnunciation nostrae suscipiantur; pro- R babimus in illo qualicumque gradu, quem occuparo nos continget. Sed nullae imputationes, minus ¡ustae, uade-unde illae veniant, nos sive terrere, sivo ad aliam ab ea. quum conscientiae dictamino sequi iubemur, ugendi rationem sectandam permovere poterunt.

Adiuncta locorum nostrorum, indigentias fidelium uptime noscentes, ct semper curam Domino prae oculis habentes faciemus id. quod commodis ecclesiae, bono fidelium unice profuturum esso, praemisso serio examine Judicabimus.

Quei» omni cum ingenuitate declaratis, utar hac occasione quoque ad profundae illius venerationis tesseram exhibendam, qnacum in sacrae purpurae osculo persisto.

Colociac in Hunguria. die 15 ecptembris 1871.

Eminentiae vestrae reverendissimae
humillimus servus
ץ Ł udovici! Hayntild
iirchicpucupus Coloeensis ct Bacsiensis.

Hisco litteris acceptis, iinquo relatis sanctissimo domino, cminentinimu» cardinalis n secretis Status haec reposuit:

Illustrissimo ot reverendissimo domine.

Litteras, quas amplitudo tua ad mo dedit die 15 septemuris vertentis anni, stntim pro meo munere communicavi cum sanctitate sua. Licet autem sanctissimus dominus noster non potuerit quin dolentissimo animo litteras illas tuas videret propter rex plure», quae in iisdem continentur; tamen non purum etiam consolationis inde accepit, quod ex iisdem litteris cognoverit to sincere amplecti dogmata omnia in oecumonico Vaticano concilio «Infinita, et omnino effecturum, ut tota haec catholicae fidei doctrina omni meliori modo, quo pro locorum adiunctis ad promovendam animarum salutem fieri potest, clero oc populo fideli proponatur ct inculcetur. Eniinvcro probo intclligit amplitudo tuo. Iidem tacere hoc praesertim tempore perinde usse ac eam prodere. Noquo enim in ro tali α pastore animarum tolerari ullo mudu debet in fidelibus sibi subiectis ignorantia, multo autem minus aperta repugnantia; unde si qui urcuinenicitatcm sacri concilii negando aut quavis alia ratione contumaciter contradicerent fidei definitionibus eiusdem concilii, ii manifeste desinerent esso catholici, et hoc ipso a sancta matre ecclesia separati nd sac.amonta suscipienda inhabiles essent. At eximius zelus pu ŝturali que amplitudo tua praestat, illud certo» ad»pirnoto Dei gratia, efficiet ut tanta mala a p̌ò pulo calholiro inae curae cummirso prorsus arceantur.

llao fiducia fretus etc.

Knieac die il řiovembri 1871.

I. cani Ai:(«nielli.

Insuper idem archiepiscopus in *consultatione Colocensi* cum cloro dioccesano habita d. 23 ot 26 octobris 1871 dogmatici» concilii Vaticani decretis ab omnibus adhaerendum esse omnino profitebatur.

I. *Ex sermone. archiepiscopi ad congregatum clerum.* Concilium occumenicum in sacris Vaticanis S. Petri aedibus 1869 exeunto, anno item 1870 asservatum fuit; cuius decreta oppositionem intra muros concilii legitimam, extra illos autem ut plurimum illegitimam, praesertim a quo universus catholici orbis episcopatus vix aliqua cum oxeeptiono consensum suum iis addidit, experta sunt- Oppositio haec in nonnullis praesertim Germaniae oris unitati ecclesiae ot saluti fidelium perniciosa fieri pergit, civilibus quibusdam Guberniis praetextum indebito modo rebus ecclesiae se ingerendi praebuit praebetque.

II. *Ex decisis consultationis, Primam consideB rationis materiam decreta oecuinenici Vaticani concilii, signanter vero dogmatice enunciata Romani pontificis, dum ex cathedra loquitur, infallibililas dogma!icorumgue eius decretorum irreformabilis ex sete et non ex consensu episcoporum character effecerunt.* In qua materia illustranda *arch¡episcopus* suam ct reliquorum Hungarian episcoporum duranto concilio, post illud item agendi rationem, dogmatica rei expositione addita, explicuit, simul vero enunciava: *decretis illis, gneis universus ium ecclesiae catholicae episcopatus assensum suum addidit, quem proin universa docens ecclesia profitetur et ud credendum proponit, reluctari absque discrimine fidei ac salutis integrum haud esse;* quemvis catholicum divino magisterio in ecclesia stabilito quoad ree fidei et morum subicctum eadem interno fidei obsequio amplecti debere, quaecunquu demum personalis eiusdem scicntificaquo circa eorum materiam conC victio fuerit. Quare *archiepiecoptis ipse quoque suam dictis decretis adhaesionem s. sedi Romanae declaravit, doctrinam iisdem expressam docet ac docebit, doceri per cunctos vult et procurabit; una tamen ĕnuncian solemnem eorum cuivis notorum publicationem necessariam haud esse.* His ita prolatis *Joannes Nehiba* episcopus Tinniniensis, praepositus maior, nrchiepiscopique in spiritualibus *vicarius ei causarum auditor generalis nomine praesentis ct per praesentem repraesentati universi archidioecesani cleri, cunelis congregatis ultro assentientibus, solemniter declaravit: omnes se plene adstipulari archiepiscopo sacrique concilii Vaticani decreta pie revereri, iis contentam doctrinam credere, profiteri docturosgue esse.*

Praeterea idem Colocensis arcbiepiscopus in adventu nuncii apostolici reverendissimi d. archiep. Thessalonicensis Ludovici Jacobini Coloczac dio 12 octobris 1878 ita cum alloquebatur, ut fidem D suam in infallibilitatem Romani pontificis publice profiteretur:

„Dum populus, clerus pracsulquc Colocensces festivis tc eharum hospitem applausibus salutantes, eximiam tuam personam, nescio an pontificiae legationis splendore magis, quam vastae eruditionis, mirae comitatis, pracsulcac virtutis, sagaciwiniaoquo in difficillimis rebus tractnndis prudentiae gloria insignem in coetu nostro veneramur; amaremus tanto hospito dignam tibi praesentare Colocsam. Sed, heu! quid visu, quid audit· dignum in hac ultima civilis orbis Thule exhibere possimus tibi, qui paucos adhuc ante dies dominatricem orbis Romam, et rutilans aeternae urbis sidus Christi in terris vicarium vidisti!

Frustra hcic tu quaeras septicollem urbem antiquae magnitudinis, christianae culturae et pontificiae sollicitudinis urbem et orbem amplexantis A iubaro mieuntoin; non videbU clivum Capitolinum, non rupes Tarpeias; in planum proiocta est haec regio nostra ct vix exigui» terrae cumulis, talparum oro protrusis, offensus pedem procedis viator. Frustra quaere» apud nos molem Hadrianam, amphitheatrum Flavianum vel magnificas basilicas, quao fulgidae coronae instar regale Petri solium circumcingunt. Hcic in solo turcica barbarie per saecula vastato, modesta exurgit, etsi in splendidis ruderibus fundata, cathcdrnlis nostra. Non heie insonabit auribus tuis, non cordi tuo mellifica patrii tui populi lingua, quae antiquum latini ſermoni robur suavibus accentibus mitigans harmonico concentu aures adlambit. Hungarae gentis lingua, nobis quidem dulcissima, delicatis auribus tuis fora dura sonabit. Non afflabit hcic tibi suavissima ìtali caeli aura, quae Apcnnini frigus Thyrreui solis radiis mulcens, lenis ct amoena circum tempora ludiL Hcic caeli boroalis intemperiem iam unto-brumali hoc tempore experireris, in corda nostra gaudio ob desideratissimum tuum adventum aestuantia calorem suum illi commodarent. Frustra cunctis his argumentis quaeres Coloscac Romam; Romam apud nos non invenies.

Et Umcn invenies! Videbis Romam in fido nostra, quao ab infallibili Romani pontificie oro procedens et in labiis nostris resonans hcic quoque christicolas, inter medias mundanarum rerum vices, tuto calle ad sidera ducit; videbis Romam in intemerata fidelitate, qua ad sedem Petri et summum pontificem religamur; videbis Romam in disciplina cleri, in vita populi, in catholica devoti feminei sexus charitate, quae in benefica quoque optimarum matronarum consociatione, coram te nobiscum inclinata, virtutem sanctae Francisca© Romanae aemulari gestit Videbis Romam in adstantibus sacratis virginibus et C genuinis Icsu sociis, qui utramque pubem ad omne recti honestique studium eflbrmaro assidui adlaborant. Videbis Romam in ipsa populi Hungari erga regem npostolicum et sacram coronam pietate: principes enim nostros, in sancto Stéphane, prima Roma reges salutavit, sacraquo corona Jlungnram gentem Romae pontifex Colocensi Astrico ministro decoravit.

Sed alio etiam titulo pro te romani sumus. Si enim to Romani amant ct venerantur, uti faciunt, hoc etiam pacto nos romanos habens, qui te non post primos Romanos secundo, sed cum primis primo loco stautes, amamus ct veneramur. Et bos sensus palam facientes gratulabundi laetum tibi *salve* ndclamaniiis precamurque, ut sospes ct hilaris inter nos verseris, et divina benedictione tutus ter felix ct boatus in aevum vivas.

Demum idem arcbiepiscopus una cum suo clero D hos summo pontifici Leoni XIII devotionis et obsoquii litteras dabat et infallibilitatem Romani pontificis profitebatur:

Beatissime pater.

Felicissimo »ano auspicio contigit, ut dum praesul clerusquo archidioecesis Colocenris et Bacsiensis mutua du gravissimis regiminis animarum ct pastoralis sollicitudinis ñegotii consilia collituri in unum congregamur, dignissimum sanctitatis vestrae legatum excellentissimum ac reverendissimum dominum Ludovicum Jacobini io coetu nostro venerari nobis liceat. Abundantius enim lumen caeleste nobis adfuturum 'speramus, dum in exordio ĕonsultationi nostrae apostolica? ct specialis illius ƀenedictioni pignus ab ipso recipimus, quam o paternae dilectionis penu nobis impertitam ipse paucus ante dies sanctitatis tra conspectu beatus annuneiaodam occepit. Sed vel ipsa tanti hospici· prroonam vicarii Icsu Christi sustinentis ct ad coetum nostrum acce-

dentis praesentia do gravitate et sanctitate rei, quam A molimur, commonet.

Et quia ub anspieutissim.a die, qua sanctitas vestra Petri cathedram capessivit, nunc prima vice pater ot filii, praesul ct clerus dioecesium Coloccnsis ac Baesiensis in unum colligimur; perlubcnter utimur optatissima hacce occasione, ut sanctitatem vestram summum animarum nostrarum pastorem, verum lesu Christi vicarium et infallibile ecclesiae sanctae caput profundissima cum filiali piotato ac ruverentia salutemus, cidemquo inconcussam fidem nostram Romano-catholicam, firmissimam ad Petri cathedram adhaesionem et fidelitatem perfectissimam erga principis apostolorum sucectforom ubedientiani ct amorem contcbtcmur. In hia sensibus vivere ct mori optamus, illis gregem curae nostrae creditum imbuero conamur intime persuasi, hanc esse viam unico securam, qua nobis nolrisque aeternae beatitudini metam attingere licebit

Ad pedes igitur beatitudini voatrao provoluti enixissimo oramus ut hanc humillimam contestationem pro eximia sua duritate sereno vultu nnscipero nobisque ct gregi curae nostrae credito apostolica™ benedictionem dementor impertiri dignetur, qui pro omnigena sanctitatis vestrae salute ct prosperitate pastorum p.wtohun dcvoliÿiimu precibus exorare non cessamur et in religioso petiuni osculo emorimur.

Colocae dic 16 octobris 1878.

Sanctitatis vestrae
humillimi servi ct obbedientinsimi filii
Ludovicus Ilajnald
archicpiscopus Coloccnsis ct Bactictisia.

SfqMtdur Uíl'Kripliones cleri Colocensi.i ei BiciicuM.

14. 1/*richm aep, Colonirxiis.* — In congregationo gOEcrali constitutioni suffragatus eut per verba p/uert fiuta Modum; abfuit α publica sessione. Adhacrioncin tamen suam dedit haec scribens rminenttaimis concilii Vaticani praoridibnt:

Eminentissimo sacri concilii Vaticani praesidio hisce humillime significo, me ex rationibus tam nuper in congregatione generali cum suffragio meo *placet tub* modo expositis in co erse, ut in cnutina Messione publica dc constitutione prima do ecclesia votum *placet* tuta conscientia dare nequeam. Propiorea ex reverentia erga sanctissimum patrem quamvis dolente animo & voto abstinebo et utens licentia iam impetrata ad sedem tueam citissimo redibo, quia ob bellum inter Galliam ct Borussiam iam declaratum gravissimum ne versetur in mora pertentam omnino timendum mihi est. Cauterum declaro, me decreti» a concilio ferendis et a sanctissimo patre confirmandi» humillimo me esso subtecturum, qui D fiummav venerationi» «ensibus persisto

Romae 17 iulii 1870.

Eminentissimi praesidii
humillimus ct obsequiosus in Chr. famulus
f Paulus archiopiscopus Colnnicusis.

Alterum fidei suae testimonium exhibuit haec seribens summo pontifici Pio IX:

Sanctissimo pater.

Quatnvii quartae Hsrioni publicao concilii Vaticani non interfuerim, ecd istn antea licentia impetrata Konm di»ce>»erim praevia declaratione ad concilii praesidium α mo directa, quod concilii decretis a sanctitate tua approbandis omnino mo subiiciain, hisco rancid iti tune humillime significo, me omnino constitutioni in sessione quarta editae sublectionem debitam praestare camque iam sino mura pu«t reditum in archidiueerai (h>hinicn»i curae meae con- credita promulgasse, qui autumno vonerntiunis hc iisíbus persevero sanctitatis tuno

Coloniae IV augusti 1870.

humillimus ct obedientissimus famulus
f Paulus archicpiscopus Culonicnnia.

Praeterea idem archiepiscopo litteras pastorales dedit dic 10 septembris an. 1870 in quibus primum de convocatione, insuper dc sessionibus deque concilii occumcnici Vaticani praerogativis loquutus, potissimum immoratur in sessione ilici 18 iulii 1870, in qua actum est de infallibili ecclesiae ciusquo supremi capitis magisterio. Ait kc iainpridem cum quibusdam aliis episccph et laicis, quamvis plano consentiens circa huius doctrinae substantiam, non recte sentine dc huius definitionis opportunitate. Verum nunc post latam definitionem omnem prorsus dubitationem suspicionemvc ex animo cxcukmmo B idetnque ab omnibus ct singuli suae archidioecoun fidelibus tamquam catholicae prufesstonis officium exigere.

Attamen ait se non latore id non parvi periculi pro quibusdam catholicis fure, pro iis praesertim qui inter diversarum confessionum asseclas versantur. Hinc exponit refutatque obiectiones tum contra concilii patrum libertatem, tum contra corunidcm in definiendo unanimem consensum hucusque prolatas.

Deinde textum ipsius definitionis referens praecipue immoratur in explicando quarto capito de infallibili Romani jMintificis magisterio. Ait h.ine doctrinam nullatenus novam, sod in scripturis et in ecclesiastica traditane fundatam, in ipsa Germania semper tum in scholis tum in catechistici instructionibus traditam, immo dummodo rite intellectam cani eoe rectae rationi maxime consentaneam. Refutatis nutem praeposteris eiusdem interpretu- C tionibi» Concludit nihil per eam nec quoad fidem nec quoad icck»i.io regimen fubue immutatum.

Fatetur iterum se, inepoetis prfteacrtim difficilibus temporum eooditionibus, de definitionis upportunituto aliter sensisMi. Attamen non eandem fuisse maiori concilii patrum partis sententiam, immo ab iis huiusmodi definitionem Unquam validum contra rveentiorum rationaliatarum deliramenta remedium vehementissime exoptatam.

Sui» curi» concreditos fideles ait ne iam pluries hortatum, atque nunc magis magisque hortari deberi· ne opportunitatis causa indebito commoveantur, verum omnino Spiritui sancto confidant, qui ccdoiarn semper direxit in vias suas.

Tandem amne tum clericos tum laicos monet ut sibi caveant α fabis prophetis, atque firmissimo adhaereant petrae super quam occluda fundata umL

Deinde dio 13 novembri 1670 instructionem D dedit pro confeneariis Mimo iIiovcomìm in negotio <l··· cretorum occumcnici concilii Vntiennil.

15. *Mérúde aep.* — In generali coitgrcgntiono constitutioni suffragatu· est per verbum *placet ¡tufa initium; λ* publica «cabiuno abfuit. Adhaesionem vero Huam constitutioni praestitit, hanc fidei professionem exhiben sanctissimo domitui.

Ego Francisco® Xavcriua do Merode archiepiscopus Melitoncnsis omnia in sessíono IV sacrosancti concilii Vaticani tradita, definita et declarata, indubitantor recipio atque profiteor; ainiulqtto contraria omnia atque haeredes quiiscumquv in illa damnatas, reieetn· ot anathematixatas, ego paritor damno, rciicio ct anathemntizO

Roman dio XIX iulii 1870.

t Franciteus Xnv. «Ic Mdrodu
arehioptaopu» Mclitcnen.

46. *Nazari aep. Mediolanensis.* — In congregatione generali diei 13 iulii dixit non *placet;* abfuit a publica sessione. Constitutioni tamen adhaesit haec scribens eminentissimo card. Philippo de Angelis primo praceidi sacrosancti concilii Vaticani:

Eminenza reverendissima.

Ilo ritardato alquanto a riscontrare la venerata lettera della eminenza vostra reverendissimo, perchó desiderava assai di essere in grado di annunziarlo, cho cogliendo appunto la circostanza della festa patronale della natività di Maria santissima nella omulia recitata nella chiesa mia metropolitana alla presenza di 20 tn. o più persone ho fatto la mia professione di fedo nella infallibilità pontificia nel senso della ultima costituzione del concilio ecumenico Vaticano.

Già era mio intendimento di devenire a qualche atto pubblico in proposito, o mi confermò sempre più in esso la lettera, che con tanta effusione di B cuoro ebbe ella la squisita bontà d'indirizzarmi.

D una cosa poi la voglio ancora accertata, ed è di avere in ogni atto relativo alla grande discussione sempre io operato colla miglioro intenzione dolentissimo, che da taluno siasi dubitato della sincerità dol mio opinare.

Avrei altre coso a dirle, ma i tempi si fanno troppo oscuri c tristi pella società, perchè io non debba trattenerla in oggetti, che mi riguardano: epporciò le rinnovo i mici più vivi ringraziamenti, o mentre lo bacio la sacra porpora mi do il pregio d'essere colla massima venerazione

Milano 10 settemb. 1370.

di v. eminenza reverendissima

devotissimo obbcdicntissimo umilissimo servo

t Luigi di Cahibiana nrciv. di Milano.

Insuper occasiono recognitionis corporum ss. mm. C Gervaaii ot Protasii ct s. Ambrosii ecclesiae doctoris summo pontifici Pio IX haec scribebat:

Beatissime pater.

Eo gaudio inexprimabili quo primum, detectis sanctorum exuviis Ambrosii ecclesiao doctoris, ac Gcrvasii ot Protasii mm , nuncium dabam sanctitati tuae ut in tantis amaritudinibus ct afflictionibus hio divinitus hisco temporibus servatus eventus quid consolationis afferret, nunc pariter expletum processum hac in nostra curia celebratum super identitate eorumdom ss. corporum ss. pedibus boatudinis tuae rovoronter doforro mihi porfoliciter datum est.

Vota quao cum primum hanc Ambrosii sedem, sanctitatis tuao iusais obsecutus gubernandam suscepi, clero populoquo in cuthcdrnli congregato, do sa. corporibus detegendis ct exaltandis feci, et in visitationo sacrorum liminum occasione concilii Vaticani sanctitati tuae prndidi, nunc expleta por su- D promum sacrae congregationis tribunal ad oraculum sanctissimum Beatitudini tuae vertero laetor.

Et quidem nullum tempus aptius obtingere potuisset tam sanctum praesulem ecclesiae doctorem Holernni recognitione exaltandi, qui fulgentia et crebra traditionis monumenta praebuit do primatu sanctae sedis, *in qua est ecclesiae firmamentum et magisterium disciplinae.*

Videtur onim e tumulo reviviscens fidem *nostram iurare et clarum tenens ecclesiae* sure, illud tam memorabile effatum praedicare quod in catholicis castris voluti militaris tessera a fidei desertoribus secernens, semper et ubiquo ab omnibus auditur: *Ubi Petrus ibi ecclesia, ibi nulla mare, sed rita aeterna.*

pulce equidem mihi datum est in rebus tam adversis sanctitati tuae, uti tantae fortitudinis praemium feliciora tempora ominari: ne meam devotionem et admirationem pandere Ambrosii verbis

CoMCTU OKNF.MAU T1»MOS ÎJ1L

t *Non turbatur haec navis in qua prudentia navigat, abest perfidia, fides spirat. Quemadmodum enim turbari poterit cui praeest is, in quo ecclesiae firmamentum est?*

Quare nil mihi carius, quam haec acta sanctitati tuae praebere simul ac eadern Ambrosii obsequia ao camdem fidem profiteri erga Petri cathedram, cuius primatus et inerrandae praerogativa suprema conciliari definitione nuper effulsit: et nil mihi gratius erit quam in proxima recognitione et repositionis solemnitate, populis laetantibus sancti praesulis ct sanctorum martyrum reliquias ostendere, ut perpetuam erga ecclesiao Petram fidem, obedientiam, ot reverentiam, quam eos sanctus praesul docuit, servent ac filiis filiorum tradant

Benigne igitur, beatissime pater, haec acta et obsequia excipe, ct apoatolicam benedictionem, quam tuia ss. pedibus provolutus enixo imploro, ct mihi ot huic Ambrosinnac ecclesiae propitius impertire.

Mediolani dio vigesima tertia mensis ăprili an. 1873.

Humillimus obsequentissimus filius

t Aloisias Nazari α Calabiana

nrcbiepiscopus Mediolanen.

47. *Landriot aep. Remensis.* — In congregatione generali dixit *placet iuxta modum;* in publica sessione *placet* suum constitutioni dedit

48. *Puecher Passavalli aep. Iconiensis,* — Abfuit a generali congregatione diei 13 iulii, et a publica sessione d. 18 eiusdem mensis. Fidem suum et adhaesionem constitutioni *Pastor aeternus* praestitit. haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissimo padre.

L'illustro vescovo di Verona monsignor Canossa mi spediva ¡onera una lettera con la quale mi significa il dispiacere sentito da vostra santità por la mia assenza da Roma nel giorno della IV sessione, ed insieme m'insinuava il consiglio di giustificarmi intorno a codesto fatto insistendo poi specialmente sulla necessità di faro una piena adesione a tutto ciò cho nella suddetta sessione fu definito.

Ora por quello che concerno il non essere io intervenuto alla sessione, ecco quanto ardisco sottoporre alla benigna considerazione di v. a. Dopo la gravissima malattia di febbre gotrico-biliosa complicata a forto brochito che nel decorso giugno minacciò seriamente la mia vita perdurò corno conseguenza del morbo sofferto una ostinata dissenteria, che appena qualche giorno mi concedo un pò di tregua. La scorsa domenica o lunedi seguente ebbi a patire uno di questi accessi che m'impodl assolutamente il movermi da Frascati non già per la gravità ma per la qualità della malattia che D non avrebbe permesso in conto alcuno il viaggiare o molto meno assistere ad una lunga e solenne funziono. Del resto chiesi in antecedenza altresì il consiglio del modico esponendogli l'ardentissimo desiderio di recarmi in Roma, o mi rispose con una negativa assoluta dicendo ch ci prevedeva con morale certezza una ricaduta e quindi non voleva assumere tale responsabilità.

Rispetto alla ŝecond parto del consiglio suggeritomi da monsignor Canossa, lontano dall'avere la minima difficoltà a seguirlo, inclinerei al più a reputarlo superfluo per un vescovo come me chr non fece mai un discorso, nè stampò mai ăo alcuna in contrario alle proposte presentate ai padri

Tottavia sitóme il suddetto vescovo dt Verona mi assicura che un simili atto da parte mia π··η riuscirebbe diaaggmditn, io intendo ron Iα prcsmlr di aderire pienamente od in tutti i megliori m<»di possibili a quanto venne conciliarmeste l» finic< h

v. i. nella quarta sessione o nominatamente intorno alla dottrina del magistero infallibile di Pietro e doi suoi legittimi aaccessori. Alla quale definizione io mi sottometto come Γη imo dei fedeli con ossequio pienissimo di mente e di cuore.

Acciocché poi tale mia adesione, dichiarazione e sottomissione non sia interpretata da veruno quale effetto di speranze o di timori terreni che, grazie a Dio, non no ebbi nui o non no ho di nessuna sorte, fin dora rinunzio e depongo nelle mani di ▾. santità qualunque impiego carica ed onoro cho tonni sin qui in Roma implorando solo con la massima ardenza dello spirito la grazia che non appena me lo consenta la mia ancora malferma salute, mi sia concesso di ritirarmi in qualche lungo del mio paese nativo per ivi attendere a prepararmi alla morte col fare tutto quel bene che mi sarà punibile per l'anima mia c per quella dei mici proemimi.

E qui baciandole con devotissimo affetto e profonda venerazione i santissimi piedi invoco il conforto dell apostolica benedizione cd ho lakissimo onoro di protestarmi

Frascati a dì 24 luglio 1850.

Della Matita vostra
Umilino obbligmo obb:Lo figlio
F. Luigi Puechcr PtMavaili arcir. d Iconio.

49. *Rrmodau arp. Snww'./.* — In generali congregatione constitutioni suffragatns est per *placel iuxta modum;* in publie· sessione *placet* scura dedit

50. Rodrigo *Yusio arp, Bnr^fAW.* — In congregatione diei 13 iulii dixit *plecti ñata · >d/m;* in publica seetuone respondit *placet*

51. Zz'zo *arp. d' Guadalaxnra.* — Congregationi dici 13 iulii non interfuit: adfuit publicae sessioni et dixit *placet.*

52. *Altar a+p. Aoudsnsix rii, cha!(L* — In generali congregatione abfuit; in publica sosrione suffragium suum dedit per verbum *placet,*

53. *Mrllano aep, Nicoutrdtms>s.* — In congregatione generali dixit ꝑc publicae svarioni uon interfuit ob infirmam valetudinem. Adhaesionem tamon suam praestitit emincnrissimis praaridibus hacc scribens:

Eminentìssimis et rovereodiasimto concilii Vaticani pracsidibu«.

Cum die decima octava iulii huius anni 1870 ia ꝑatriarchal basilica S. Petri in Vaticano habitae Mestoni IV sacri concilii uccumcnici, infirmitate detentus, interesso minimo potuerim, et licet in congregatione generali huic sessioni praecedenti, in qua patrum suffragia super integro schemate primae constitutionis de ecclesia Christi, sententiam meam patefecerim, tamen ad dubiam omno removendum, in scriptis ot nuuc declarandam esso censeo mo libenrissimo ct plenissimo omnibus quao in supradicta sessione quarta huius mensis dio decina octava definita fuerunt, adhaerere.

Datum Rumae, iu conventu S. Mariae do Victoria dio 20 iulii 1870.

t Leopardus Mollano O. C. D.
archiep. Nicomodiensis, vicarius apost. in Malaburia.

54. Da *Ferrari aep, Nnupartenti».* — In generali congregatione suffragium dedit por *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

55. *Lcttma ep. liugellensie.* — In congregatione diei ¡3 iulii dixit *non placet;* abfuit c sessione publica. Constitutioni tamen *Pastor nelernus* adhaesionem Miam praestitit, haec scribens sanctissimo patri Pio PΓ. IX:

Beatissime pater.

Memorandus plane nc primus ct unicus in tota retro Romanorum pontificum serio hodio in tu completur eventus in totius orbis catholici laetitiam atque tutamen. Ita sano: Sanctitas tua, beatissime pater, annos diesque Petri, quod inauditum hactonu· fuit, hac ipsa propemndum hora attingit ac superat

Quid auspicacius, quid iucundius poterat hi· maxime temporibus urbi ot orbi contingere quam inter mundaoas varietates, inter tot opinionum et errorum commenta quibus ipsa usque naturalis et civilis ordinis iura perfricto conculcantur, te, beatissime pater, uti caput augustum ac venerandum universalis ecclesiae divina ipsamet Christi ordinatione fallincscium magistrum in regendo in rvbu· fidei ac morum populo Dei in viam pacis ac solutis poxsidcrc?

Ne mireris pruptoreu, ai minimus ego apostolorum ꝑneu. totiunque cleri et populi huius meae dioecesi· gratulationes et vota catholici urbis univorsi gratulationibus et votis auxerim consociare, dum humiliter et nrdnntcr Deum misericordiarum ac hcaUm Mariam Virginem de Oropa, quam infallibili oraculo ab omni labe exemptum soloinniter declamati, adprrcabimur ut to diu incolumem servent in nevum od Dei gloriam, ad ecclesiae triumphum c: in aedificationem et sanctificationem corporis Ciiristi.

Haec ꝑra, beatissimo pator, benignus excipe rota ct omina in n<utrorum omnium erga te obsequii, obedientiac ct amoris significationem; mihi interim ac clero et populo huiusee Bugcllensis dioecesis ut sparto!icam benedictionem impertire digneris vehementísimo precor.

Bugcllao dic XXIII augusti 1871.

JIumilmus obsrqmus addictinus servus et filius
V John. Potrus episcopus Bugcllonsis.

Excellenxa reverendísima.

11 clero della città, e della dioecesi di Biella unitamente ai popolo fedele, che già offerirono i loro voti cd offerte con qualche centinaio di franchi a mezzo delle varie cattoliche Associazioni ed effemendi per partecipare ulla messa, cho celebrerà a favore di tutti gl' italiani. e di tutto Γ orbe cattolico Ii 23 agosto currente Γ infallibile comune pastore, e guida, il regnante wmmo pontefice Pio papa IX; si uniscono ora compatti cd uniti, coi fedeli alia lor cura affidati, «I vonmo e carmo loro pastore e vescovo Gio' Pietro Lozana per testimoniare di nuovo col medesimo e con tutto Γ orbo cattolico la loro riconoscenza. amore, fedeltà o piena sommissione al pastore universale della chiesa o per ottenere ad intercessione di Maria asina immacolata, venerata io Oropa, una piena vittoria contro I' inferno alla sua chiesa, cd una perfetta paco a tutta la società, c la conversione dei peccatori.

Al qual fino offriranno essi pure il sacrificio della santa messa in quell' avventurato giorno, ed i fedeli la loro comunione generale nella cattedrale ecc. aggiungendovi la tenue somma di franchi 166.

Gradisca a. e. riha la piena o totale concordia dei suoi figli amantissimi nello unire i loro voti o sensi di totale o piena adesione ai medesimi sensi di s. c. rma verso il comune amatissimo o tanto travagliato pastore universale della chiesa, e da Dio Unto cvidt ntemente esaltato, custodito, e protetto. Mentre colla più profunda c sincera venerazione, rispetto, cd amore figliale lo baciamo riverenti la b. mano ed invochiamo la santo sua benedizioni) uniumcnU a quella del novello Pietro nella durata (cobo unico, singolare, provvidenziale)

del suo supremo pontificato, nella santità, o nel- A l'infallibilità dei suoi giudizi in materia di fedo e di costumi, come pastore universale c vicegerente di Gesù Cristo in terra.

50. *Labi» ep. Tornacentis.* — Abfuit in generali congregatione; interfuit publicae sessioni ct dixit *placel.*

57. *Biale ep. Ventimilienti9.* — In congregatione generali die 13 iulii dixit *placet iuxta modum]* publicae sessioni adfuit, ct suffragatus est per verbum *placet.*

58. *Severa aep. Inleramnenfit.* — Abfuit a congregatione generali; ct publicae sessioni praesens *placet* suum dedit.

59. *Marguerye ep. Auyuetodunensis.* — In generali congregatione suffragium dedit per non *placet.* Constitutioni tamen adhaesionem suam praestitit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissime pater.

Nondum reversus Augustodunum et reficiendae valetudinis causa in Helvetia detentus publicis litteris dio septima buiusco decurrentis mensis datis clero populoque mihi commisso significare properavi quam sanctitati vestrae in ultima audientia iam anticipate professus fueram plenam mentis et cordis adhaesionem doctrinae in solomni sessione sacrosancti concilii, dio decima octava iulii promulgatae. Pridie vero festi Assumptionis beatae Virginia, sacram concionem babons in ecclesia cathcdrali Augustodunensi fidem camdcm testatus sum.

Caotcrum, beatissime pator, doctrinam hanc ab episcopatus initio meam fuisse iam noverant et clerus et fideles; hanc enim ct in pastoralibus litteris expressam, et in ecclesiasticis collationibus assertam, ct in seminario theologiae alumnis traditam sciebant; et si ab assistendo sessioni m. concilii, in qua definita fuit, abstinendum consui, ad hoc impulit affectus ipse erga sanctam sedem apoetolicam. pertimescens nc ex definitione sub anathematis interminatione detrimentum proveniat

Haec omnia sanctitati vestrae, beatissime pater, nota facere volui, ipsique devotissimi ct obsequentissimi animi sensus iterum testificari, supplici prece Dominum quotidio deprecane ut inter istius temporis angustias, ipsum ab omni malo sospitem servet, et multiplici gratia consolari ac roborare dignetur.

Ad sacrorum autem pedum osculum procumbens, apostolicen) benedictionem mihi et Augustoduncnsi ecclesiao humillime postulo.

Augustoduni in Gallia dio 22 augusti 1870.

Sanctitatis vestrae, beatissimo pater, humillimus et obedientisrimus famulus

t Eredericos episcopus Augustoduncn.
Cabilloncn. ot Matisconcn.

60. *Moreno ep. Eporediensi* — In generali congregatione constitutioni suffragium dedit per *non placet.* Fidem tamen suam professus est haec parochis et sacerdotibus suae dioecesis scribens:

Ivrea, il 6 giugno 1871.

Venerabili Fratelli.

Gradito ognor o care ci tornano lo occasioni di scrivervi, d'intrattenerci con voi, ven. fratelli, ma sommamente avventurata o carissima diremo la presente, in cui possiamo con altri obietti di certo sempre da voi ben accolti, parlarvi, e con voi giubilare di un evento unico nella storia di s. chiesa, qual è il compiersi cho faranno il 16 giugno venticinque anni, dacché l augusto nostro benigno padre Pio IX fu esaltato alla santa aedo apostolica Romana. Solo fra lì duecento cinquanta »ei pontefici Romani che lo precedettero, egli raggiunge gl anni del pontificato in Roma tenuto da s. Pietro, cho dal divin Redentore era costituito suo vicario o principo degli apostoli, capo visibile della sua chiesa.

Omissis... Questi ed altri benefizi segnalando del sommo pontefice che siedo glorioso sulla indefettibile cattedra di s. Pietro, siccome gj.t anteriormente davamo all' opportunità piu ampio ammaestramento intorno alle singolari prorogative divinamonto attribuite al vicario di Gesù Cristo in terra, capo o centro dell' uno chiesa santa cattolica cd apostolica, affinchè i nostri fedeli ne fossero instrutti, si raffermassero nell' ubbidienza o sommeasione a lui dovutal, cosi noli'istruzione pastorale 24 maggio 1867 riunito specialmente vi demmo le dottrine ad esso risguardanti già dogmatiche dichiarate da antico, e riprodotte, o definito nel con- 3 cilio Vaticano, nel quale tra nazionali sedentivi eziandio ci trovammo forse soli d' aver fatto colla citata c ñell anteriore istruzione del Ie maggio 1854 dopo altre analoghe5 pastoral insegnamento delle dottrine proclamate nello due costituzioni pontificio doi 24 aprile o 18 luglio 1870, intorno allo quali fu ufficialmente rescritto da Roma fin dall' 11 gennaio p. p.: „La solennità con cui vennero promulgati i decreti dogmatici del concilio Vaticano, c la notorietà cho hanno perciò acquistata in tutta la chiesa è tale che non può esservi un cattolico che possa ignorarli–; cpporciò non far d'uopo d'altra promulgazione....

Eìundcm fidem testatam fecit eminentissimo card. Prospero Catcrini s.c. Concilii praefecto haec scribens:

Eminentissime ac reverendissime domino.

Haud mirum, sed acerbum quidem, ct grave mihi evenisse, quod eminentia tua reverendissima scripsit litteris diei 10 receptis intento animo die 16 murili, facile persuasum tibi erit, qui mea sensa mvanique agendi rationem in episcopali ministerio iam diu noscis. Statiro ac per sacras temporis functiones, ct quotidianas ecclesiarum sollicitudines mihi licet, hoc responsum profero.

In conventu episcoporum provinciae Pedemontanao an. 1870 c.xountc Taurini habito, ct me praeside actum ost de publicandis concilii Vaticani constitutionibus, et antistiti Monregalcnsi commissum interpellare eminentiseimum dominum cardinalem Patrizi, qui respondit litt 11 ianuarii 1871 promulgationem Romae factam sufficere, lloc responsum univorso clero, et populo communicavi oncrclica pastorali diei 6 iunii. cuius exemplar et eminentiae tuae reverendissimae, ct tiliis ominentissimis tone temporis misi, et unum nunc adiicio; proptereaque bene noverunt omnes obligationem subiiciendi intellectum uti ot aliis dogmatibus etiam dogmati de pontificia infallibilitate, quam in locis ibidem citati antea et a pluribus annis docueram, idque utillimum putavi dioecesanis meis indicare, qui turmatim quotannis migrant, et audire coguntur blasphemoa et obloqucntcs iniqua, quibus respondero possent iugiler a proprio suo antistite veritatem illam audivisse. Relature» ergo calumnia notandi!

Hisco praestitutis invitarem, ai opus esset, malevolum ad inquirendum antistitem, qui iu Italia de summo pontifice scripserit uti Eporediensi» non septies quidem, sod septuagies septies; qui defenaiooem eius fecerit litteris pastoralibus ad clerum ot popu-

« CViap. U»<lr Crut. 1841-8. — Iotit. TVcL IMi
1 tifcbVr. 1818, 16febbr, 1 18«. 13 febbr,»
¡5S0, IMUirrmK 1881, Iyfeb. IHSi, Wfm 18VJ. 7 *ms*<, I8SY
Kfrb. |χΛ7. IO M». 1888. fto-r 1S8>, W feb. ¶¶
:Ofon. 1MÍl. 19 Ma I8M, «fek I8mi. 3Üwr I8M»

Ium 18 februarii 1849 dum Caietao exularet, ac Romae respublica proclamata esset, Taurini voro Giobcrtiani cum Marzioianis foederati dominium tenerent, ac minis ipsum insequerentur; quique in urbis Romae invasione mense septembri 1870 responsum dedent administro Status quale Eporediensi Miísa facerem plura supercrogationis opera (uti ephemerides, tricies centena millia circiter librorum evulgatorum) quae ferme a triginta annis institui, et in dies sustinui unice ad religionis, sanctae sedis et cleri defensionem, nullo ineo quaestu, sed e contra non sino gravibus dispendiis, aerumnis ct incommodis. Quod honestum, ct laudabile in moro positum paganis narrature. VL I, 2 lib. Esther, christiania funsan absonum erit? . . .

Culpae insuper mihi verti audio, quod parochos et sacerdotes dioecesis compulerim ad suffragium ferendum in rccentioribus electionibus politicis; et fabum id quoquo autumo; post an. 1867 nihil do politicis electionibus edidi, ot prohibitum opinor lego civili competiero, uti et prohibere. Ultro dicam tamen pro trium locorum meao dioecesis, qui finitimae dioecesis Taurincnsis collegio adscript! sunt, in quo candidatus so obtulerat clarissimus Thomas Vallauri egregius summi pontificis ot religioni laudator, aliique candidati vocitabantur vel dubii vel hostes ecclesiao, ct ante ct posteaquam ab archiepiscopo Taorinensi mihi nunciatom est rescriptum sacrae Poenitcntiariae, mo consuluisse, ut suffragium ferret pro illo, cum isto respondente do *expediente* evidens videbatur summopere expedire strenuum babero *defensorem.* Immo adiungam eundem archiepiscopum in litteris rogavi», ut illius electioni favere vellet. Non Eporcdicnsiom certe», sed merito Tuurinensium adscribí debet si *hottie* praevaluit

Quoniam vero illud consilium culpae versum mihi fuisse nunc scio, referam an. 1848 menae martio mo epistolam pastoralem clero et populo, et instructionem clero edidisse dc electionibus politicis, qnae Taurini a xelotis ecclesiasticis, absquo mea cooperatione, recusa fuit ordinario, nt puto, probante, ct a Lucensis archidioecesis ordinario in Etruria typis etiam edita ad clerum, ct populum mk«a: an. 1849, mo cooperano encyclicac latina© post conventum Villanovcttac ab episcopis et ordinariis 1'cdemontanae provinciae ad clerum directae, in qua do electionibus quoque actum fuit, ct sapientes rcgnlao sunt traditae: deindo *colledirae* cncyclicac pari modo adlaborassc pro electionibus, quas bene cessine gaudero potuimus exeunto an. 1857. Tacco do aliis minoribus, quas usque ad an. 1867 mittebam ad parochos, quando electiones gonoralca indicebant, ut parocbialibua functionibus disponerent, ct adiiciatn eminentissimo domino cardinali Cagiano magno Pocnitontiario mo scripsisse do electionibus ante an. 1866, in quo dio 1 decembris emisit gravissimum responsum, cuius exemplar mibi mittere dignatus est, *occatione electionum quemque fidelium teneri ad impedienda mala et protrottnda bona.*

Itaquo parochi, ot sacerdotes Eporediensi» dioecesis consilio meu non indigent in electionibus politicis; doctrinalem normam habent *auctoritatiram* non Lanium ordinarii, sed ot omnium episcoporum Pedemonti!, immo et antiqui dominii regis legitimi, atquo sanetao «edis citato in rescripto, quod continet canonem legis divinao naturalis, ot adductum est in opusculo contra famosum dictum *ni tieIt·, nè elettori* edito Romae n typographic catholica Cliiapperini an, 1873 cum permissione ecclesiastica; habent doctrinam luris divini, et ss. apostolorum Petri et Pinti do sublectione et obedientia legibus principem debito, nec non probatorum auctorum theologiao et sacrorum canonum. Veruintnmcn quia multi alios insimulant, qui cum ipsis gravi do hoc negotio non sentiunt, ft<m *expedire* sacrae Poenitentiariao aliter intelligunt, ct evidens dictamen rectitudinis ac prudentiae relato in casu mihi voluerunt, ut modo audio, culpae vertero, eminentissimo domino cardinali magno Pocnitontiario post Pascha scribam do subiccta materia ot quaestione, ea spe fretus uti antecessorem suum mea scripta humaniter ipsum accepturum, meque episcopale munus adimpleturum, ingratum tamen hoc tempore, in qui» catholicorum omnium vires adversus ecclesiao hostes colligere et dirigere oportet. Sed ut theologo ficto Romano dc rescripto 1 decembris 1866 licitum fuisse reminiscor sensibus ct argumentis scribere theologi Wùrttcmbnrgeniis in ephemerido quadam catholica. Eporediensi fas erit do posteriore scribere sensibus ct rationibus episcopi catholici.

Hitec pro debito resjmnsis. ct osculo sacrae purpurae inclinatila intimi obsequii ct paris venerationis sensibus mc profiteor.

Eporediae dic 2 aprili 1876.

Eminentiae tuae reverendissimae

humillimus devotissimus obedientissimua serva

f Aloysius episcopus Eporedicnsis.

61. *Rieri ep. Dirioucnsis.* — In congrcgationo generali dixit now *placet;* sessioni vero publicae non interfuit. Tamen adhaesionem suam constitutioni praestitit, hanc scribens summo pontifici Pio IX:

beatissimae pater.

Omnes ecclesiae Christi fideles novis sanctitatis vestrae doloribus cx intimo corde condolent et, in his flebilibus sanctissimae sedis angustiis, ferventissima preces ad Deum quotidie certatim effundunt, ut pastori· pastorum omnipotens dextera vicarium suum tueatur, ct sancti Petri sacratum patrimonium o manibus impiorum citius eripiat.

Quod ad nos attinet, b. pator, coram Deo et coram hominibus protestamur, ntque indignationi publicae Status pontificalis vi et armis violationem denuntiamus, ct quoadusque Deus ipsemet nefarios invasores expellat, impigro mundo denuntiare non cessabimus.

Oh! si ad sanctitatem venerandi et amatissimi patris accurrero liceret, quanta cura, et quam pio affecta dolentem lenire conaremur! Sed, heu! infelicissimac patriao nostrao ferox ab aliis impiis occupatio, atquo indo profunda nimis in dioecesibus nostris perturbatio, nos domi absolute detinent, et diu forsan multumquo detinebunt, nam quae et quanta mala, qui et quanti dolores, ot quantae cuiuscumquo generis ruinae sollicitudinem nostram sunt stimulaturae ct conturbaturae!

Porro, apprimo scimus, b. pater, et pergrato animo ovibus nostris praedicamus to pastorem supremum, ct optimum omnium patrem pro nostra Gallia supplicationes effundere coram Deo et froquentissimaa et ardentissima

Exaudiat te Dominus in *die* acerbao nostrao *tribulationis et* te orante *protegat nos nomen Dei laeob.*

Miltal nobis *auxilium de sancto, et de Sion tueatur* nos; ot mox *laetabimur in salutari nostro!*

Oh! utinam!

Interea, ego ipaemet vostram paternitatem humiliter rogo, ut propter ratiunes superius allatas, mihi absistendi sacro concilio Vaticano immunitatem concedere dignetur.

Et, cum hic ct nunc s. concilii Vaticani mentionem facio, nihil antiquius habeo quam ut sanctitatem vestram certiorem facinm me plenissimo et ex sincero cordo, uti decet ct expedit catholico anti-

stiti, adhaerere omnibus decreti» et canonibus quao A bocce sacrum concilium in quarta sua solemni sessione edidit, quaeque, b. pater, summa auctoritate sancivistis et univorso orbi renuntiastis.

Tandem, ad sanctitatis vestrae pedes humiliter provolutus benedictionem apostolicen) enixe efflagito pro populo meo et pro mo,

Divione, dio 11 mensis octobris anni Domini 1870.

Sanctitatis vestrae, beatissimo pater,
humillimo ot obedientissimo servo nec
non devotissimo filio
t Francisco, episcopo Divionensi in Galliis.

62. *Verrolles ep. Columbicensis.* — In congregatione generali suffragium dedit per *placet iuxta modum ;* in sessione publica abfuit. Adhaesionem voro suam constitutioni praestitit haec scribens reverendissimo domino loscpho Fessler episc. 8. Hippolyti as. concilii Vaticani secretario:

Villa Massimi 19 iulii 1870.

Illustrissimo ac reverendissimo domine.

Febri correptus sat violenta, paucis abhinc diebus, nempe feria sexta — 15 huius — omnino non volui ire ad sessionem hesternam, et sic adiungere meum votum votis reverendissimorum patrum, in illa inquam sessione, ubi cum tam exultanti plausu acclamata est infallibilitas sanctissimi domini nostri papae.

Dura haec nuntio d. v. illustrissimae, ut pro sua benevolentia dignetur in quantum opus fuerit supplere defectum, rogo ut mo impense habeat

suum in Christo obsequentissimum et cum
omni veneratione addictissimum
t Eram. Verrolles episc. Columb. vie. apost
Mnndchoriao etc.

63. *Desi erp. Canopeneis.* — In generali congregatione suffragium constitutioni dedit per *placet iuxta modum;* abfuit a publica sessione. Tamen fidem suam professus est hanc emittendo declarationem :

Benché io sottoscritto non sin stato presento alla pubblica quarta sessione del concilio ecumenico Vaticano, non ò però finora creduto mai esser dover mio di furo alcun atto di adesione alla definizione fatta nella medesima sessione, perchè tutti sanno, ed io no sono intimamente convinto, esser stretissimo obbligo di un vescovo cattolico apostolico Romano di sottomettersi coll' intelletto c col cuore a tutte le dogmatiche definizioni o leggi di un ecumenico concilio approvate o sancite dal sommo nostro pasturo, da Pietro, dal vicario di Gesù Cristo.

Ciò nulla ostante amo con questo rnio scritto eolennemento dichiarare, eh' io, umile ed oscuro vescovo, pienamente e semplicemente, lo cho vuol D dire, senza alcuna restrizione o con tutto il cuore e l animo mio, approvo ed aderisco alla dogmatica definizione nella stessa quarta sc-ssiono promulgata o sancita dal sommo nostro pontefice, cho fa qui in terra lo veci di Gesù Cristo, o di più emmi caro cogliere questa occasione per soggiungere, non alla presenza di sua santità, ma u quella di sua divina maestà, cho solo vedo cd è *scrutator cordium,* čh io, egli, il misericordioso Signoro aiutandomi, son disposto, o troppo felice saroi, spargere tutto il sangue mio, o dar la mia vita, non solo per difendere o sostenere la sopradotta e tutte io altro dogmatiche definizioni o leggi della cattolica Romana chiesa, ma anche per difender i diritti c la vita del sommo nostro gerarca Pio PP. IX.

Roma 28 marzo 187!

L umile cd osenro vescovo
t Lodovico M.ri di Canopo.

64. *Carli ep. Almirensis.* — Abfuit in congregatione diei 13 iulii nec non in sessione publica diei 18 eiusdem mensis. Attamen insequenti die a sessione peracta reverendissimo concilii secretario mittebat schema constitutionis *de ecclesia Christi,* cui hacc inscribebat:

Cum significatum mihi esset hac die 19 iulii solemnem sessionem certo habituram, festinavi urbem petere; ast heri perveni huc sessione iam peracta. Ut igitur huic meae absentiae supplere valeam, declaro me approbasse et approbare omnia et singula quae in hac dogmatica constitutione decreta sunt a sacrosancto oecumenico concilio Vaticano caque mihi placere. In quorum fidem etc.

Datum Romae ex coenobio ss. Conceptionis b. M. virginis die 19 iulii 1870.

f Caietanus episcopus Almirenris.

65. *Dupont des Loges ep. Metensis.* — In confi gregatione generali dixit *non placet;* abfuit in publica sessione. Adhaesionem vero suam constitutioni praestitit, haec scribens summo pontifici Pio IX:

Très saint-père.

Le 20 décembre dernior, j'ai addressé à votre sainteté une lettre où je lui exprimais mon indignation ct ma douleur en apprenant, après le long blocus do ma ville épiscopale, l'attentat sacrilège du gouvernement Subalpin, et l'invasion qu'il a osé faire de la capitale du monde chrétien.

Aujourd'hui, très saint-père, mieux instruit que je ne l'étais alors de votre désir ct de vos intentions, jo viens do nouveau à vos pieds avec un respect filial, pour déclarer que j'adhère simplement, absolument ct sans restriction ni réserve aux décrets du concile du Vatican promulgués par votre sainteté dans les sessions solennelles du 24 avril C et du 18 juillet

Le clergé du mon diocese tout entier s'unit à moi dans cet acte d'adhésion.

Avec la grâce de Dieu, je n'ai jamais eu et je n'aurai jamais dans mon cœur d'autre sentiment que celui du respect et d'une entière soumission aux décisions dc l'Egliso ct du vicaire do Jésus-Christ.

Sollicitant à genoux la bénédiction apostolique pour moi et pour mon infortuné diocèse qui gémit, on ce moment, sous le poids de tant de calamités, je suis et serai toujours avec le plus profond respect ct la plus parfaite obéissance,

Metz, le 22 janvier 1871.

Très saint-père, do votre sainteté
le très humble et très dévot serviteur et fils
t Paul év. de Metz.

Eiusmodi litteris responsum dedit pontifex hoc pacto:

Venerabili fratri Paulo
episcopo Melensi (Metam, Metz)
Pius papa IX.

Ven. fr. etc. Calamitates ipsae et dolor, quibus angeris, ven. fr, suaviora nobis fecerunt officia tua, utpote pignus indubium ciusmodi affectos, qui te a propriarum aerumnarum sensu nnocatum ad nostrarum commendationem converterit. Obsequentes autem basco devotionis et pietatis significationes ita confirmavit et exornavit illa posterior ingenua et absoluta adhaesio dogmaticae constitutioni do primatu Romani pontificia eiusqne infallibili magisterio in rebus fidei ct morum, ut solatium quod nobis exhibere studueras cumulatum p̌romu attulerint. Grati itaque animi sensus quos a nobis prior epistola poscebat, vividiores omnino IcaUri iuK<it altera: eo vel magis, quod utraqne nunriaret vota fonate et omina iungi instanti orationi, qua dioecesis tua tecum nobis implorare čtu lendit ne

ceasariam opem et optatam tranquillitatem. Quod pium studium, in utilitatem ecclesiae universae vergens, cum nequeat Deo non eue acceptissimum, non immerito confidimus foro ut propitiaturus ait misericordiam eius gregi tuo, et eiusmodi conciliaturum illi benedictiones, quae praeterita damna copioso sareianL Id certe toto cordo ot enixo tibi, ▾ en. fr. adprecamur, dum superni favoria auspicem etc. apoet. bon. etc. impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum 20 februarii 1871, pontificatu· nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

66. *Alberti ep. Syrentis.* — Jn generali congregatione suffragium suum dedit per *placet iuxta modum',* in publica sessione dixit *placet.*

67. *Frrtdta cp. Cateneit ct Samenw.* — Abfuit in congregatione generali ct in publica sessione. Indubiae fidei oxtitit in quaestione de primatu et infallibilitate Romani pontificis quemadmodum patet ex sequentibus litteris:

Eccellenza reverendissima.

Il giornale la *Libertà cattolica* del 22 stante loglio per esteso riporta la quarta sessione pubblica del 18 ilòMO meso del concilio ecumenico Vaticano contenente decreti o canoni *de Eccitila diritti.*

Dopo setto mesi di mia assidua assistenza al sacrosanto concilio, od ora lealmente, ed a tempo assento per la mia grave età, e per urgenze delle mie diocesi, credo bene cho non mi può mancare il diritto cho con questa lettera esercito, di dare, corno fo, il mio *placet ex animo.* Prego perciò vostra eccellenza reverendissima a rappresentarmi come mio speciale commcmionato, o se ai vuole, potrà depositare questo foglio negli atti del concilio

L' abbraccio al mio cuore, e sono suo

di vostra eccellenza reverendissima

Cava de'Tirreni 23 luglio 1870.

umilissimo ossequentissimo servo e fratello

Salvatore Fertitta vescovo di Cava e Sarno.

A sua eccellenza reverendissima

mons D. Concetto Focaccetti vescovo di Lìstri

amministratore apost di Acquapendente.

Roma canonica Vaticana 3 piano.

6S. *Montili ep. Eccleiienùs.* — In Congregatione dio 13 iulii dixit non *placet;* in publica sessione abfuit Adhaesionem suam praestitit, haec scribens sanctissimo domino Pio PP. IX:

Beatissimo padre.

Io Gio. Battista Montixi per grazia di Dio e della santa sede apostolica vescovo Sulcitano Ecclesionso ñell itola di Sardegna prostrato a piedi della santità vostra professo con cuor formo o sincero di aderirò pienamente a tutti i decreti emanati dal sacrosanto concilio ecumenico Vaticano, segnatamente a quello della infallibilità del papa quando *ex cathedra* definisce quid *tenendum til in rebut fidei et inorum,*

2° Memoro dell' obbligo assunto col giovamento nella mia consacrazione ho protestato in iscritto assiemo agli altri due vescovi sardi presso il ministero del Governo Italiano contro la usurpazione de dritti della a. sode in difese del Papato e regalia di s. Pietro.

3· Detestando o deplorando gli ultimi avvenimenti contro Roma papale o prendendo la più viva parta allo sofferenze e tribolazioni dol capo supremo della chiesa ho ordinato pubbliche -quotidiane preghiere per acceleraro il trionfo della sede apostolica.

Sono questi i «incori sentimenti di rispettoso affetto · venerazione, che depongo ai piedi della santità vostra, supplicandola d impartire a me ed ai miei diocesani Γ apostolica benedizione.

69. *Orioglio ep. Euriemis.* — In generali congregatione et in publica sessione abfuit. Fidem suam exhibuit haec scribens reverendissimo domino loscpho Fessler Vaticani concilii secretario:

Reverendissimo domine.

Logi hodie, immo mox, in numero 195 diarii *L Unità cattolica,* plures ennncntissirnos atquo reverendissimos patres, qui sessioni quartae oecumeniei concilii Vaticani haud interfuere, scriptis consignasse ac Romam misisse suam cordis ot mentis adhaesionem dogmaticae constitutioni in ea sessione editae, cumque mihi quoque adversa tunc affecto valetudine acciderit dictae senioni minimo interfuisse, statim perrepi mihi etiam incumbere officium similem declarationem scribendi et illico mittendi ad hanc concilii sccrctariarn, qua tester, sicut per praesentem testor, mo libero uc sincero animo subscribere praedictae constitutioni, camque approbare una eum eminentissimis ac reverendissimis patribus, qui illi concilii sessioni interfuerunt, camque suo voto probarunt

Datum Salatila dic 28 augusti 1870.

¡ Fr. Gabriel Grioglio episcopus EuricnsU.

70. *Moccagatta ep. Zenopolilanut.* — In congregatione generali dixit *placet iuxta modum;* adfuit sessioni publicae et dixit *placet.*

71. *Atanaxio ep. iam Liparentix.* — In congregatione diei 13 iulii suffragatus est per *placet iuxta modum;* interfuit publicae sessioni ct dixit *placet.*

72. *Peltri ep. AifUtpendiensis.* — In generali congregatione dixit non *placet;* in publica sessione *pinci* suum dedit

73. *Ulintkome ep. fiirminghamientis.*— In congregatione generali dedit *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

74. *Demere ep. Vancourerienxit.* — Suffragatus est per *placet iuxta modum* in generali congregatione; adfuit publicae sessioni et dixit *placet.*

75. *Legat ep. Tergettinux.* — In congregatione generali dixit *non placet;* obfuit α publica sessione. Tamen fidei suae testimonium professus est, publicando in sua dioecesi canones constitutionis de primatu et RifallibiliUte Romani pontificis prou sequitur:

In folio dioecesano mensis decembris 1870 pag. 168 ad notitiam venerabilis cleri delatum est, iuxta epistolam cncyclicam die 20 octobris 1870 datam a sanctissimo domino Pio PP. IX Vaticani concilii celebrationem usquo ad aliud opportunius ot commodius tempus apostolica auctoritate suspensum esse. Quunism vero propter causas ibidem memoratas oecutncnicum concilium absolvi non potuerat, cuius definitiones ct statuta palum recipienda, dumum in prima synodo provinciali, intra biennium α fine eiusdem concilii Vaticani celebranda, promulgari intondebatur, de mandato sanctissimi in Christo patris et domini nostri divina providentia Pii PP. IX constitutio apostolica dio 18 iulii 1870 in publica sessione sulemniter confirmatu, interim divulgata fuit.

Canones in ca contenti sequentes sunt:

1. Si quis dixerit, beatum Petrum apostolum non esse a Christo Domino constitutum apostolorum omnium principem et totius ecclesiae militantis visibile caput; vel eumdem honoris tantum, non autem verae propriaeque iurisdictionis primatum ab eodem Domino nostro lesu Christo directe et immediate accepisse anathema sit.

II. Si quis dixerit, non esse ex ipsius Christi Domini institutione «cu iure divino, ut beatus Petrus in primatu super universam ecclesiam habeat perpetuos successores; nut Romanum pontificem non

ceso beati Petri in eodem primatu successorem ; a anathema sit.

IU. Si quia dixerit, Romanum pontificem habero tantummodo officium inspectionis vel directionis, non autem plenam et supremam potestatem iurisdictionis in universam ecclesiam, non solum in rebus, quae nd fidem ot mores, sed etiam in iis, quae ad disciplinam ot regimen ecclesiae per totum orbem diffusae pertinent; aut eum habero tantum potiores partes, non vero totam plenitudinem huius supremae potestatis; aut hanc cius potestatem non esso ordinariam ct immediatam sive in omnes ao singulas ecclesias aivo in omnes ot singulos pastores et fideles; anathema sit.

IV. Sacro approbanto concilio docemus et divinitus revelatum dogma esso definimus: Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, id est, cum omnium Christianorum pastoris ot ductoris munero fungens, pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam do fido vel moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per assistendam divinam, ipsi in beato Potro promissam, ea infallibilitate pollero, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina de fido vel moribus instructam esso voluit; ideoquo eiusmodi Romani pontificie definitiones ox seso, non autem ox consensu ecclosiao irreformabiles esso.

Si quis autem huic nostrao definitioni contradicere, quod Deus avertat, praesumpserit; anathema sit

Ad illustrandum argumentum do infallibilitato ecclesiae Christi et Romani pontificis nonnullas explicationes, ex diversis litteris pastoralibus antistitum catholicorum decerptas, adiicero iuvaL

1. *Obiectum infallibilitalis* sunt veritates *divinitus revelatae,* quae continentur in deposito fidoi sive scripto siro tradito; hinc non est extendendum nec ad *doctrinam humanam,* quam papa *ex propria scientia* profert, nequo ad *propositiones,* quibus dogmata fidei morumque ex privata eruditione *explanari* vel *confirmari* solent

2. *Forma* sententiae infallibilis exhibetur per *definitionem,* qua doctrina dc fide vel moribus distincto determinatur, et per canones explicite declaratur, doctrinam sic definitam ab omnibus Christi fidelibus tamquam veritatem divinitus revelatam tenendam esso: ideoquo sententiae prolatae non alio sensu, sed eo stricte interpretandae sunt, quem verba exprimunt, seu adiccta authentica explicatio latius explanat.

Distinguenda sunt *effata doctrinalia* in quibuscumquo pontificiis litteris aut rescriptis occurrentia, quao mundanam potestatem, terrena commoda aliisque humanae societatis conditiones respiciunt, et infallibilia haberi nequeunt, nisi *tamquam postulata aeternae justitiae et divini mandati in omnibus circumstantiis et ubique* per logicam necessitatem deducantur et forma dogmatica explicite enuntientur.

3. *Subiectum infalhbililalis est ecclesia Christi,* sou *magisterium,* cum *apostolica auctoritate* in ea institutum; bino *Romano pontifici, miniere magistri ecclesiae universalis et summo pastorali officio fwSr genti* eadem praerogativa est attribuenda.

4. *Conditio obligationis* conscientiosum obsequium praestandi doctrinao cum infallibilitatis nota definitae, est eiusdem *promulgatio ex cathedra supremae auctoritatisapostolicae,* quam tenet pontifex Romanus velut successor a Petri principis apostolorum; boo enim modo apparet, ipvum definiisse fidoi morumque doctrinam tamquam *caput visibile* ecclesiae Christi *unitum cum corpore, et docendi potestate iuuetum* cum reliquis episcopia sive in concilio congregatis, sive per orbem dispersis.

o. *Ratio infallibilitatis* ecclesiae repetenda est ex *adsistentia Christi promissa magisterio apostolico, non autem ex inspiratione,* qua veritatem perceperunt prophetae et singuli apostoli atque hsgiographi; quapropter mandatum Christi ad Petrum, ut *confirmet* fratres suos, necessario quoque includit divinam adsistentiam ad cognoscendam veritatem, in qua alii roborandi sunt.

6. *Praerogativa infallibilitatis* non tollit *liberwm arbitrium* hominis, qui natura sua subiectus est peccato; hinc impeccabilis dicendus non est, qui speciali adsistentia divina in cognoscenda veritate adiutuu *ab errore immunis* indicatur: ideoquo Romanus pontifex, etsi in *doctrina fidei inorumque iuxta praemissam formam definienda, et ex suprema cathedra apostolica* proclamanda, infallibilis dicatur, ex humana tamen fragilitate subiacot peccato; orationibusque fidelium suao curae commissorum adiuvandus est, ut velut supremus pastor gregis Christi oves sibi concreditas ad salutaria semper pascua ducat; verbo et exemplo, quibus praeest, proficiat, et prout temporum et rerum conditio suaserit, ea tenenda definiat, quae aut convocatis conciliis oecumeoicis, aut explorata ecclesiae per orbem dispersae sententia, aut per synodos particulares, aliisvo, quao divina suppeditat providentia, adhibitis auxiliis cognoverit, Deo adiuvante, consentanea sacris scripturis ct apostolicis traditionibus.

76. *Mincione ep. Miletensis.* — In congregatione diei 13 iulii dixit *placet iuxta modum;* in sessione publica *placet* suum dedit.

77. *Ricci ep. Signinus.* — Abfuit in generali congregatione; interfuit sessioni publicae et dixit *placet.*

78. *Alcazar ep. Paphensis.* — Abfuit in congregatione generali ; in publica sessione dixit *placet.*

79. *Dupanloup ep. Airrelianensis.* — In congregatione generali dixit now *placet;* abfuit a publica BCMÍ0D0. Adhaesionem vero suam constitutioni dedit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Très Saint Père.

Jusqu'à ces derniers jours j'étais à Orléans comme prisonnier entre les mains des Prussiens, ct sans aucune communication régulière possible avec le dehors, pas môme avec les curés de mon diocèse. L'armistice et les élections m'ont amené dans la ville de Bordeaux pour ΓAssemblée nationale, dont mes diocésains m'ont élu membre; et c'est là qu'il est parvenu à ma connaissance que votre sainteté désirait quelque chose de moi relativement i la constitution du 18 juillet.

Je n'ai pas d'embarras λ cet égard: je n'ai écrit et parlé que contre l'opportunité de la définition; quant à la doctrine, je l'ai toujours professée, non seulement dans mon cœur, mais dans de· écrits publics, dont le Saint Père a bien voulu me féliciter par les brefs les plus affectueux; ot j'y adhère de nouveau sans difficulté, trop heureux « je puis par cette adhésion offrir à votre sainteté quelque consolation nu milieu do vos tristewea.

Parmi les angoisses dc la guerre ct de l'occupation prussiendo. je n'ai pas cessé de travailler au mandement avec lequel je me proposais de promulguer le· constitutions du 24 avril ct du 18 juillet. Malgré lea occupations nouvelles qui m'accablent, je ne tarderai pas à avoir fini ee travail ct À faire cette promulgation.

Et du rente, dès mon retour dr Rome, j'écrivac· aux prêtres ct aux fidèles de mon dnxèsr FL« » luttes do l'Eglisc ne sont pas comme ℭcllr de la terre; elles nu se terminent pat pur d‹·· tri«»mptc«

personnels, mais par les victoires do Dieu ct do la foi dans sa volonté sainte/

Je sais, très saint-père, avec un profond respect

Bordeaux lo 10 février 1871.

de votre Sainteté

le très humble ct très obéissant serviteur

ct fils en N. S.

t Félix, évêque d'Orléans.

Huic epistolae summus pontifex respondit hoc brevi hactenus inedito:

Venerabili fratri Felici

episcopo Aurelianensi (Aureliam)

Pius papa IX.

Von. fr. etc. Pergratum omnino fuit nobis discere ab epistola tua adhaesisse iam te, et nunc rursum adhaerere dogmaticis oecumenici concilii Vaticani definitionibus, immo nunquam ab iis tuam discrepasse sententiam, nec aliud unquam te tenuisse. Id vero nobis eo iucundius accidit, quod videaris ita reprobare quae tum pluribus in scriptio, torn in publicis privatisque coetibus protulisti non consona certo sacri concilii menti, itemque suasiones quibusdam orientalibus adhibitas, qui tunc gratia Gallicae legationis abutebantur, ac censentes impune se nobis obsistere posse viam sibi sternebant ad schisma in quod demum sunt prolapsi. Non uno itaque nomino gratulamur tibi; et dum te in osculo sancto complectimur, Illum, qui te facundia, alacritate, experrecto ditavit ingenio, rogamus, ut omnipotente manu sua te gerens ac fingens ut-haec dona in idoneum et efficax divinao suae virtutis instrumentum convertat, inordinaUmque a te pronus amoliatur philautiam, omnium spiritualium bonorum hostem infensissimum. Non nobis ven. fr. laboremus, sed in unam Dei gloriam, impenseque studeamus saluti ac sanctificationi animarum, quae praesentibus in adiunctis opera nostra vel maxime indigent. Ceterum quaecumque sint aerumnae nostrae, quantumvis difficillima, in qua versamur, conditio, Gallia nunqnam recessit aut recedet α cogitatione nostra, qui Deum enixe exoramus ut ot vim ei exterius illatam, et ulcus excedens interius, quod incassum malignitatem suam exorturum confidimus, in medelam ipsius adhibeat et abstersionem illarum sordium, e quibus fortasse ut e penitiore corruptionis gormine calamitates omnes dimanarunt; eamquo rursum orbi prodat non modo magnanimam sed et christianissimam. Interim omnia tibi adprccantos caelestis gratiae munera, eorum auspicem ac praecipuae nostrae benevolentiae pignus ap. ben. tibi ven. fr. universoque clero et populo tuo peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum 23 martii 1871 pont, nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

Postea insequenti anno litteras pastorales edidit ad clerum, quibus promulgabantur binae constitutiones *Dei Filing* et *Pastor atlernus.*

Messieurs ct ehem coopérateurs.

Mgr l'archevêque de Paris vient d'adresser au clergé et aux fidèles de son diocèse, voue le savez, un mandement portant publication des constitutions dogmatiques promulguée· au concile du Vatican. Noua nous faisons un devoir, à l'exemple de notre digne métropolitain, de publier à notre tour cee importantes constitutions. Le caractère obligatoire d'un décret dogmatique ne dépend pas, il est vrai, de U publication qui en est faite en chaque diocèse; mais il nous a paru nécessaire, messieurs, que vous eussiez tous sous les yeux, et que vous puissiez conserver, aux archivi» de vos paroisse·. dans un texte nuthentiquo et fidèle l'exposé sûr de la doctrine qui cat ia règle de votre foi comme de ia nôtre, et doit servir do base à renseignement que voua donnerea au peuple chrétien.

Tel eat lo but de la communication que noua vons faisons aujourd'hui.

Noua l'aurions même faite plue lot, ai la gravité exceptionnelle des événement quo nous avons traversés depuis la prorogation du concile no noua avait empêché de vous adresser ces constitutions avec les instructions convenables; et si, du reste, ¡'universelle notoriété que la presse leur a donnée ne nous avait paru en rendre l'envoi à chaque paroisse moins pressant.

Je n'avais pas attendu jusqu'à co jour pour faire arriver au saint-père l'expression de mes sentimene; et depuis longtemps j'avais exprimé à sa sainteté, à vous et aux fidèles de mon diocèse, mon adhésion à la doctrine promulguée dans ces constitutions,

Parmi les angoisses do la guerre nt do l'occupation prussienne, en ce temps mémo où jo me trouvais renfermé dans les murs d'Orléans sans aucune communication régulière avec le dehors, pas même avec les curés de mun diocèse, je cherchais un soulagement à tant de cruelles douleurs, en travaillant au mandement avec lequel jo me proposais de promulguer les constitutions du 25 avril et du 18 juillet · ce mandement est devenu un ouvrage, que je publierai ultérieurement, lorsque les grands travaux de l'heure présente m'auront permis d'y mettre la dernière main: — et dès le mois de février 1871, au lendemain même de notre délivrance, dans ma lettre d'adhésion adressée de Bordeaux au souverain pontife, je rappelais à sa sainteté, que, si j'avais écrit et parlé contre l'opportunité de la définition, „quant à la doctrine, je l'avais toujours professée, non-seulement dons mon cœur, mais dans des écrits publics dont le saint-père avait voulu inc féliciter par les brefs les plus affectueux 1; et je lui disais „que j'y adhérais de nouveau, trop heureux si, par cette adhésion, je pouvais offrir à su sainteté quelque consolation au milieu de ses amères tristesses/

Tous d'ailleurs ici. messieurs, vuus connaissiez le fond de mon Ame; car, à la veille de mon départ pour Rome, en vous faisant mes adieux, je vous disais avec quelle ^soumission de bouche, d'esprit et de cœur nous devions tous recevoir les décisions qui seraient prise· et dès mon retour, en vous parlant de» controverses passées, je vous écrivais. wLce luttes de {'Église ne sont pas comme celle» de la terre: elles ne se terminent point par dm» triomphes personnels, mais par la victoire de la foi et de Dieu seul, dans sa volonté sainte/

Je réponde donc aujourd'hui à vos vœux comme aux mien·, en publiant les deux constitutions dogmatiques. *Dei Films* et *Pastor aeternus,* sans craindre, ni les ombrages vainement suscités, auxquels le bon sens des vrais hommes d État sait résister, ni les clameurs des ennemis do l'Église et du saint-•iège.

Dans la paix de vus presbytères, vous les lirez, vous les méditerez avec foi. Vous verrez, dans la première de ces constitutions, la flétrissure solennelle de ces doctrines que Fénelon appelait des monstres d'erreur, la condamnation énergique de cet athéisme, de ce panthéisme, de ce matérialisme que je signalais, il y a quelques années à peine, comme la honte do notre temps ct le plus redoutable péril de l'avenir. dénonçant à la fois le danger social qui nous menaçait et l'abîme où nous avons été enfin précipités, et dans lequel nous nous débattons vainement, du moins jusqu'à ce jour.

Ma fuiblo voix n'étnit rien alore, et se perdait a comme un vain bruit dane l'air; mais la voix de tune Ica évêques du mondo rassemblés persuadera peut-être enfin aujourd'hui, ct aux peuples ct à ceux qui tiennent dans leurs main» les destinées des peuples, à quel degré sont funestes de telles erreurs, et quel devoir c'est pour tous d'affirmer ct de défendre, à l'encontre, les nécessaires et fondamentale vérités sans lesquelles tout ordre moral ct social périt.

Que pourrait-il, en olfct, après seulement deux générations, rester encore de raison, de bon sens, de vie honnête, do dignité publique, de civilisation, chea un peuple à qui l'on aurait persuadé, qu'il n'y a ni Dieu ni dine, que l'homme n'est qu'un singe perfectionné, que l'esprit humain est plus ou moins semblable à lu cervelle des brutes; sans autre religion que colle dont sea passions lui donnent U fantaisie; sans distinction entre lo bien ct le mal, B sans vio future, salin autre providence enfin que la fatalité do lois aveugles; ct pour toute liberté, pour toute responsabilité morale, l'alternative des mouvements contraires ct prépondérants do In matière cérébrale?... En sorte que, dans les tribunaux, les grands coupables ce nc sont plus les malfaiteurs, mais nlcs magistrats qui Ica condamnent.® Cela a été dit, messieurs, ct soutenu dans des thèses publiques!

Pour moi, messieurs, jo pensais souvent, en assistant au concile, ot je mo dis encore en relisant ces décrets: Quello honte pour notre pauvre humanité! Quoi! après 18 siècles d'évangile, ct plus de 10 siècles do philosophie, il faut quo sept cents évêques se rassemblent de toutes les parties de la terre, sous la présidence du vicaire do Jésus-Christ, pour dénoncer au monde ct condamner des erreurs comme celles-ci:

Si quelqu'un nie Texistence d'au seul vrai Dieu, créateur et souverain seigneur du monde...

Si quelqu'un ne rougit pas d'affirmer qu'en dehors de la matière il n'existe rien...

De telles erreurs, messieurs, que *sont-elles,* sinon le naufrago de la raison, et en même temps do touto vérité, du toute vertu, do tout co qui s'appelle liberté et moralité parmi les hommes?

C'est pourquoi, veillez, messieurs, ct luttez contro 10 mal. No croyez pas quo l'existenco de l'Égliso suffise, pas plus que celle du soleil, ù chasser toutes les ténèbres. Il y faut nos labeurs et nos sueurs. 11 a plu à Dieu do nous obliger au travail; et s'il vous a faits prêtres, c'est afin que vous travailliez sans corso, pour rallumer dans les âmes le flambeau qui s'éteint, pour déraciner chaque jour, sans vous lasser jamais, l'erreur qui renaît.

Dans lu seconde constitution *Pastor ademas,* D vous verrez, messieurs, ct vous enseignerez aux fidèles lu beauté ct la grandeur des promesses faites par notre Soigneur Jésus-Christ à Pierre, chef suprèmo de son Eglise.

Vous relirez avec le sentiment d'uno consolation profondo ℮e incomparables paroles de Notro-Svignour: paroles d'uno tollo forco, où so sent uno si souveraine puissance, et qui portent avec ℮lk? uno tollo lumière, qu'un no pout rien concevoir de plus illustre ot do plus éclatant.

Pour moi, je no mo lasso pas de le lire ot do lo relire ce récit évangélique, si simple ct si grand, où se trouve l'origine même de la constitution promulguée le 18 juillet:

..Jésus était parti avec scs disciples pour aller évangéliser dans les villages voisins do Césaréo do Philippe, ct dans le chemin il leur fit cette question :

Qui dit-ou ℓue je suis? — Ils répondirent : *Les uni disent que cous êtes Jean-Jiaptiste· les autres: Élie; d autres enfin: Jérémie, ou quelqu'un des prophètes,*

Mais tous, leur dit Jésus, gui dites-vous que je suis? — Simon-Pierre, prenant la parole, répondit: I *OUI ¿tes le Christ, fils du Dieu vivant.*

— Jésus dit alors: *Tu es heureux, Simon, fils de Jean; car ce n'est point la chair ni le sang gui t ont récrié cela. O'est mon Père qui est dans les deux.*

vEl moi je le dis, que tu es Pierre, et sur cette pierre je bâtirai mon Église, et 1rs partes d' l'rufer ne prévaudront pas contre elle.

El je te donnerai lis clefs du royaume des deux, et ce que tu lieras sur la terre sera lié dans le ciel, et ce gne tu délieras sur la tare sera délié dans le ciel.

Voilà donc toute la pensée du notre Seigneur révélée; voilà ce que signifiaient ct ce premier regard juté par lui sur Pierre, dès la première fois qu'il le vit, et ce nom symbolique ct extraordinaire substitué à son nom vulgaire. Lo voilà donc devenu le fondement d'un édifice divin, lui, cet homme si chétif! Et on lui dit plus encore. Ce pauvre ignorant, dénué de toute la science, mais qui croit à l'amour du Dieu pour les hommes, qui croit au royaume des deux ct à la divinité du Fils de Dieu, on lui dit: rJe te donnerai les clefs du royaume céleste®, c'est-à-dire, ces clefs immortelles qui par la foi ct la grâce, pur l'espérance et par la charité, par l excrcice de la souveraineté spirituelle et la vertu de l'obcissanco chrétienne, ouvriront et fermeront les portes des cicux; c'est-à-diro la grande puissance momie, l'autorité religieuse, la direction et l'appui des consciences, et co qui fait enfin ici-bas la haute sécurité des ⅋me Voilà co qui est C donné nu plus humble, et nu plus faible des hommes.

Puis, à la veille même de la passion: „Simon, Simon! Satan n demandé à vous cribler tous comme on crible le froment; mais j'ai prié pour toi, afin que ta foi no défaille pua; et, un jour converti, confirme tes frères/

Puis encore, après la résurrection:

nSimon, fils de Jeun, m'aimea-tu plus que ceux-ci?® demando à Pierre Jésus ressuscité ct vainqueur do la mort. — «Oui, Seigneur, jo vous aime. — Eh bien ! soia le pasteur do mes agneaux : *Pasee agnos meos/* Puis, de nouveau: „Simon, fils de Jeau, m'uimes-tu? — Oui, Seigneur, je vous aime. — Eh bion! sois le pasteur do mes agneaux: *Pasce agnos meos/* —Enfin, uuo troisième fois: „Simon, fils de Jean, m'aimes-tu ? — Seigneur, vous connaissez toutes choses, voue savez que jo vous aime.® Jésus lui dit alors: n8uis le pasteur do mes brebis: *Pa oves meas.* Et c'est ainsi qne Pierre reçut définitivement sa divine investiture, en présence de tous sc« frères, ct fut constitué le souverain pasteur et des brebis et des agneaux, des petits et des mero», c'est-à-dire de tout lo troupeau do Jésus-Christ.

La voilà donc, cette haute autorité qui préside à tout dans Γ Eglise! la voilà, cette infaillibilité du magistère pontifical, en vertu de laquelle le successeur de Pierre, définissant *ex cathedra,* comme pasteur ot docteur de tous les chrétiens, ce qui doit êtro cru par tous, ne peut tomber dans l'erreur; la voilà cotto grande autorité enseignante qui fait dan» la sainte Église catholiquo le lien des esprits, l'unité et In solidité des croyances. Si Jésus-Chriat a mis l'autorité de l'enseignement dan» tout le corps apostolique pour la diffusion perpétuelle do la vérité : *9Ite, docete omnes gentes... Ecce ego rabitrum sum omnibus diebus ..* ⁄ il a voulu h mettre han·

tement et singulièrement dans le chef des apôtres, pour la conservation immuable de ¡'unité: *Tu es Petrus .. . Tibi dabo dares ... Suit unum__*

Cette unité de son Eglise était le vœu le plus cher de son cœur, et ce fut aussi la prière môme qu'il adressa à son Père au soir de la cène, la veille de sa passion:

ePère saint, conservez en votre nom ceux que vous m'avez donnés, afín qu'ils soient un, comme vous et moi nous sommes un. Mais ce n'est pas seulement pour ceux-ci (les apôtres) que je vous fais cette demande, c'est pour tous ceux qui, par leur parole, croiront en moi, afin qu'ils soient un, comme vous et moi nous sommes nn.u

Ainsi non-seulement les doue, mais ces milliers d'évêques qui devaient venir après eux, Jésus-Christ a voulu qu'ils ne fussent qu'un à jamais, qu'ils n'eussent tous à jamais non-seulement qu'un même cœur, mois qu'un même esprit et qu'une même pa- B rolo dans l'enseignement infaillible de la vérité.

Et c'est l'économie du plan divin quo la constitution du 18 juillet explique admirablement, en ces termes:

„Afin que l'épiscopat fût un ot à jamais indivhé, et que, par la forte cohésion d'un sacerdoce étroitement lié dans toutes scs parties, la multitude entière des fidèles put être maintenue dans l'unité de la foi et de la communion, Jésus-Christ, l'éternel pasteur et l'évêque do nos limes, préposant le bienheureux Pierre comme chef aux antres apôtres, établit en lui un principe ct un visible fondement de l'une et de l'autre unité: ct c'est sur l'immuable solidité do cette base qn'il a voulu fonder ct bâtir le temple éternel de son Eglise, en sorte quo la sublimité do cette Église, qui devait être portée jusque dans les deux, s'élevât sur la fermeté d'une foi à jamais inébranlable, dans la forco do cette incomparable C parolo: *Tu es Pierre^ ct sur celte pierre je bâtirai mon Eglise, et les partes de Penfer tie prévaudront pas cantre elle.*

Tel fut donc le dessein de notre Seigneur en faisant de Pierre le chef dc scs apôtres. Dès co moment, Pierro parait le premier en toutes manières: partout il est nommé le premier par ℔e évangélistes. Paul sera le grand Apôtre, mais Pierre est le princo des Apôtres. Paul, converti, éclairé par Jésus-Christ lui-même, devra venir voir Pierre: *ridere Petrum,* le voir, le contempler, l'étudier, dit saint Jcan-Cliryzostôme: le voir comme plus grand que lui, aussi bien que comme plus ancien, afin qu'il demeurât à jamais établi que, quelque docte, quelque saint qu'on soit, fût-on un autre Paul, il faut voir Pierre, *ridere Petrum.* Pierre, dit encore le grand archevêque dc Constantinople, Pierro c est la bouche do apôtres, os *npoitolorum,* lo coryphée D da chœur apostolique, *chori apostolici coryphaeus,* Aussi eet-il le premier dans la confession do la foi. le premier dans la confession de l'amour, le premier ₫an l'élection du successeur do Judas, lo premier ₫an Iα conversion des Gentils, le premier dans lo gouvernement de l'Eglise, lo premier partout: partout et toujours, Pierre conduit tout.

Maia où sera-t-il conduit lui-même par uno pensée, par une volonté manifestement pius haute que la sienne? Où résidera, où s'établira finalement sur la terre, pour s'y perpétuer à jamais, cette autorité suprême dont Pierro est investi? Quel sera en définitive le siè^e de pierre?

Apres avoir fondé l'Eglise do Jérusalem, où il presido lo premier des conciles, après avoir siégé h Antioche où le glorieux nom do chrétien prend naissance, il marcho ver» Rome, la capitale do l'idulâtrie aussi bien que de l'empire, mai» qui. A prédestinée à devenir la capitale do la religion dc l'Église, devait devenir pour cotto raison lu propre Église de Pierre ct le siègo dc la souveraineté apostolique. Néron crut tout abattre d'un seul coup, en attachant Pierre la tête on bas à une croix, en mémo temps qu'il faisait tomber la teto de Paul sous le tranchant du glaive. Mais la cruauté impériale concourait, bon gré mal gré, à l'accomplissement de l'éternel dessein. En élevant Pierre sur la croix, Néron fixait pour jamais à Rome la souveraineté qu'il redoutait. Rome, siègo providentiel du pécheur de Galilée, témoin do son martyre et dépositaire de sa poussière vénérée, acquérait le droit d'en conserver la Chaire: cette Chaire de Pierre, la Chaire uniquo en laquelle aculo tous gardent fuñicó, est encore, après tant do siècles, et demeure, après tant de persécutions, avec ses droits imprescriptibles, sous la main ot U gardo de Dieu, là où Pierre lui-même l'avait portée et fixée par sa mort; là où il laissa ses ossements sacrés, après avoir donné à son maitro lo grand témoignage dc l'amour; ct depuis près de dix-neuf cents ans, tout dans l'immortelle Eglise do Jésus-Christ sc soutient do mémo aorte.

Au début do la persécution nouvelle qui depuis plus d'un quart do siècle désole l'Eglise sans l'ébranler, quand Pic Di, sur le rocher do Gaète, commençait à boire à longs traits co calico d'amertumes suprêmes, qu'il épuiso aujourd'hui, dans son étonnante vieillesse, avec la forco et la douceur d'une sérénité incomparable, j'avais la consolation et l'honneur dc foire monter jusqu'à lui les paroles quo je me plais, messieurs, à vous rappeler:

wLe voilà, disais-je, ce Papo! ce successeur do Pierre; ce chef de la chrétienté catholique; cotto bouche do l'Eglise, os *ecclesiae,* toujours vivante et toujours ouverte pour enseigner l'univers; ce centre de la foi et do l'unité chrétienne; ce foyer de lumière et de vérité, allumé pour éclairer le monde. *lux tuttndi;* cet homme infirme, ce faible vieillard, base immuable d'un édifice divin, contre lequel les puissances des ténèbres seront éternellement sans force; cotte pierre angulaire sur laquelle s'élève ici-bas la cité de Dieu! La voilà, cette tête mortelle sur laquelle reposent tant do glorieux souvenirs du passé, les espérances du présent, les desseins memes de l'éternel avenir! Princo des prêtres, père des pères, héritier des apôtres; et comme disait autrefois saint Bernard, plus grand qu'Abrahnm par le patriarcat, plus grand quo Mclchieedech par le sacerdoce, plus grand que Moïse par l'autorité, plus grand que Samuel par la juridiction; en un mot, pierre par la puissance. Christ par l'onction, pasteur des pasteurs, guide des guides, point cardinal do toutes les Églises, clef do la voûte catholique, citadelle imprenable de la communion des enfante de Dieu!-

Voilà co quo j'écrivais ut publiais il y a vingt-cinq ans. Quand on a toujours pensé ainsi, vous le comprenez, messieurs, c'est avec joie, et, au milieu des amertumes extrêmes dc l'heure présente, devant l'universel abandon des faibles puissances do ce monde, c'est avec un plus profond dévouement encore qu'on proclame les hautes prérogatives de celui qui est le successeur do Pierre, et lo vicaire de notre Seigneur Jésus-Christ sur la terre.

Veuillez agréer, messieurs et très-client coopérnteurs, l'expression de mes bien dévoués sentiments en Notrc-Seigneur.

Versailles, ce 29 juin 1872, en la fête des Sainte Apôtres Pierre el Paul.

t Félix, CTêque d'Orléans.

SO. *liunolder ep. Vcsprimiensis.* — In congregattono generali dixit *non placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem suam constitutioni dedit, baec scribone uummo pontifici Pio IX:

Veeprim 16 iunii 1871.

Beatissimo pater.

Pietatom obedientiam no adhaesionem ergs sanctam aedem Romanam apostolicam tota mente ao cordo semper fovi, et otiam dictis ac factis adusque ac deinceps contestari nunquam desinam. In quorum confirmationum o ro foro consui, hisco enuncierò, me concilii Vaticani decretis ac constitutionibus omnibus ac singulis osseotiri; quod ipsum praesentibus rovorontor declarans cum intemerata piotate ac submissione pones ss. pedum osculo emorior.

Sanctitatis vestrao

filius devotissimus

loaunes episcopus Vesprimiensis.

81. *Dreux-Brézé ep. Moliucnsis.* — In congregatione genendi dixit *placet iujrta modum;* adfuit sessioni publicae et dixit *placet.*

82. *Ketleler ep. Moyuntinus.* — In congregatione generali dixit *non placet;* abfuit in publica sessione. Adhaesionem vero suam constitutioni praestitit subscribendo omnibus pastoralibus literis a Germaniae episcopis Fuldae editis ad clerum et ad populum, quaeque superius rolatao sunt, coi. 917-34.

S3. *Strossmayer ep. Bosnensis.* — In congregatione generali d. 13 iulii ad suffragia constitutionis respondit *non placet;* publicae sessioni non interfuit. Adhaesionem tamen constitutioni dedit protestando imprimis contra libellum, *Papa e Vangelo, discorso di un vescovo al concilio,* primum Florentiae editum, postea in plura alia idiomata translatum eique adscriptum, de quo in ophemerido *Nene Tiroler Slimmen* n. 78, d. 6 aprili» 1872 hace habentur:

Schreibon des Bischofs Georg Strossmayr von Diakovar (Bosnien und Syrmien) vom 18. Miirz 1872 an den Bischof Josef Fessler von St Pfiltcn als Antwort auf dio Zusenduug der im Krcmser Wochenblalt gedruckten nRede des Bischofs Strossmayer im vatikanischen Konzilium 1870“ schreibt wflrtlich fiber diese ihin falschlich beigelegte Rede Folgendes:

nSie wissen, wie auch Alie Jcne, dio dem Ronzìi beigewuhnt habeo, doss ich nie eine suiche Rode, wie sio mir unterschoben wird, gehalten habo. Moine Grundsâtzu aind grundaus versebieden von jonon, dio in beaagter Redo zur Goltung komnicn. Ich bin mir bowusst, nio etwas gesagt zu buhen, was gecignot ware, die Autoritût des beiligen Stuhlcs wahrhaft zu schwáchen, oder aber die Einheit der Kirche irgendwio zu verlctzton. Ich crmachtige Sio, Hochwûrdigater Herr, von dieaer meiner Erklârung jedon boliebigen Gobrauch zu machón.

Strossmayer, Bischof.4

Um der Wahrheit gegon dio Lüge und F&lschung offenes Zeugnias zu gebon, glaubto ich dieso Erklarung aus dem an mich goriebtoton Brief des Bischofs Strossmayer,deseen Ñamen von don Feindon der Kirche schm&blich missbraucht wird, der Oeffentlicbkeit fibergoben zu sollen. Das eigenh&ndige Schreibon des Bischofs Strossmayer ist bei mirhinterlegt und steht zu Jodennanns Einsicht.

St. Pfilten, 25 Marz 1872.

Insuper folium dioocesanum Diakovariense *Giasnik* in cursu anni 1873 uutn. 1 ot 2, iussu ipsius episcopi Bosnensis edidit constitutionem conciliarem *Pastor aeternus,* et ipso episcopus Strossmayer hanc publicationem suis manibus summo pontifici Pio IX exhibuit paulo post cum Romae valetudinis causa moraretur, ct summus pontifex remisit concilii subsecretario Ludovico Jacuuitit, ut in actis Vaticani concilii asservaretur. In eodem folio num. 2, pag. 15 plura edicuntur dc libello: *Papa e Vangelo, discorso di un vescovo al concilio Vaticano,* ibique refertur declaratio quam supra retulimus, episcopi Bosnensis et Sirmiensis ad episcopum S. Hippolyti nce non protestatio Nicolai Vorxak presbyteri Diakovariensis Romae c commissione eiusdem episcopi facta in publicis diariis romanis. Quinam vero fuerit auctor illius opusculi patet ex sequenti epistola missa ad episcopum Bosnonscm ex America meridionali.

I. M. t I.V. Buenos-Ayrea 18 aug. 1876.

Eucr Btschoflicbon Qnaden!

Erlaube ich mir anboi untar Kreuzband cine N. der hier enchcinendcn *America dei Sud* zu fibersenden. Sio entliâlt unter der Úberscbrift *La Verdad en el Vaticano* das Gestândnlss eines Mannes, der Ihnen schwcrcs Unrecht gethan, indem er bei Gelegcnheit dos Vaticanum's unter Ihrcm Ñamen eine Redo veruffentlichtc die vor Kurzem hier von Neucm von Protcstanten verbreitet wordon ist Darauf hin hat er sich als Vcrfazser genannt und dadurch wonigstens urn ctwa das Aergemiss wieder gut gcmacht. Ubwohl ich mit dem Verfasser in keiner Vcrbindung stehe, weiss ich dos, doss er wûnscht sein Wiedcrruf muge in Europa allgomein bekannt werden.

2X *José Augustin de Escudero* ist Mexikaner, war dort Augustiner, vcrliess eigcnmichtig seinen Orden, trieb rich in Spanicn, Frunkreich und zur Zcit des Concile in Italien herum, wurdo Protestant, Freimauerer, Karbonaru, Prediger, sclbst protestantischer Bischof und gab ah solcher noch in Brasile und Montevideo Aergemiss. Hier in Buenos-Ayres sôhnte er rich mit der Kircho wieder aus, und heirathete, nachdcni in Rom seine Pricstcrweihe ale nichbg erklart worden war. Zur Zcit obigen Widcrrufcs war er Mitarbeitcr, jetzt ist er Rédacteur der *America del Sud.* Ob seine Bckehrung uufrichtig istT Gott allein weisa es. Ich xweifle. Solito Eu. Bischôfliehe Gnaden noch weiteren Aufachlüeao wünschen, so stelle ich mich geme zu Ihrer Vcrfugung und theilo Ihnen deshalb auch meine Adresse mit: ‹Sr *D. Pedro Slollentcerk Misionero Lazuriida, Buenos-Ayres. Calle Libertad, Hospital Frances.*

Mir Iliren Biachoflicben Segen erbittend, verharre in tiefstcr Vervhrung

Eur. Bischoflichcn Gnaden

gohoraamster Diener

P.Stollonwerk, Priester dcr Kongregation dor Mission vom s. Vinzenz von Paul.

Ffir dio getrcuo Abschrift bürgt

Djakovo, am 30. December 1876.

Jos. Wallinger, Biscbfifl. Secretair.

Demum idem episcopus Bosnensis et Sinnionsis dio 4 februarii anno 1881 pastorales litteras dedit io encyclicam summi pontificis Leonis XIII *Orande munus* clero et populo suae dioecesis, iu quibus ad rom nostram plura habentur, quae hio referuntur, ex idiomate illyrico italico reddita.

Quando considero tutte queste cose e lo paragono ℭoll attuale condizione degli Slavi, non poasu non sentire ℍell intimo del mio animo questa voce O Slavi fratelli in Gesù, so la mia debole voce poterne arrivavo sino a voi, io vi direi Voi rispet tate la sacra scrittura come parola di Dio, o In

M·

venerate come veriti eterna, e però è egli possibile che non avvertiate l importanza, la serietà, la chiarezza e la precisione di quelle parole di Gesù in Matteo cap. 16 nTu sei Pietro e sopra questa pietra edificherò la mia Chiesa, o le porto doli' inferno non avranno forza contro di lei; e a te Pietro do lo chiavi del Ciclo, quello cho tu avrai sciolto sopra la terra sarà sciolto anche nel cielo?· Io credo che non vi può essere alcun dubbio trattarsi qui non di un vano titolo solamente e di un onore esterno, ma bensì della stessa condizione di vita della Chiesa di Dio, della stessa pietra fondamentale, sopra la quale riposa la sua sicurezza, e la sua perpetuità, e dello stesso principio e fine ultimo della sua potenza ed autorità: ciò apparisce ad evidenza da ogni parola della sentenza suddetta nonché dalla precisione delle sue figure e similitudini. È egli possibile, Slavi, che al vostro perspicace intelletto c al vostro ardente cuore atugga il B gran valore di quelle parole colle quali Gesù (in Giov. cap. 21) tre volto domanda a Pietro se Γ ami, intendendo rammentargli la sua inconstanza. avendolo tre volte negato, e rilevare il prezzo del nostro amoro con cui unicamente si conseguiscono nel cristianesimo gli onori e lo grazie, ma principalmente acciocché la prerogativa di Pietro, dallo stesso Dìo tre volte proferita e confermata con le parole „pasci le mie pecorelle, posci i miei agnelli" non venga mai dimenticata dagli uomini, ma bensì lo cento volte ripotuta sino alla fine del mondo?...

Attribuito a me foco il giro del mondo, parecchi anni or sono, un infame discorso, il quale per la sua forma e per il suo contenuto mi era tanto estraneo, quanto mi è estraneo quel paese dell'America meridionale, dove un sacerdote traviato umilmente confessò di aver a torto a ino attribuito cotesto discorso, offerendomi per mezzo del suo C confoHsoro qualunque soddisfazione. 11 qual discorso quantunque portasse segni ovidonti della sua falsità, tuttavia fu di scandalo a molti, i quali forse non sapevano che i miei discorsi, come cho sicno, sj conservano nei pubblici archivi, a cui non ò facile l'accesso. E sebbene le cose stanno come ho dotto, ciò non ostante godo di poter in questa occasione dichiarare innanzi ni mondo intiero, che vorrei mi ei inaridisse la destra ed irrigidisse In lingua in bocca piuttostochò dire o scrivere una sola proposizione dell'infamo discorso attribuitemil ...

E cosi io avrei esaurito il compito propostomi, so non credessi di dover toccare lo obbiezioni, benché false o Bpes volto ridicolo, che si vanno facendo appo noi contro la santa sode romana. Si va cioè dicendo che tutto lo cose della chiesa dopo la proclamazione dell infallibilità del papa sono esposto All Arbitrio, contro cui non si può difendere alcuno D diritto o consuetudine particolare, e a questo fine la mota sode Romana, anche questa ridicolaggine viene qualche volto proferita, tendere alla sovranità temporale, mentre si sa che Gesù ha dotto, che il suo regno non è di questo mondo, e che si fuggì da sè solo sul monto quando le commosse turbo lo volevano proclamare re. Argomenti frivoli tutti i due

In quanto a) primo argomento, devo avvertire, che il vocabolo rtnepogriesivoste adoperato dagli Biavi, simen da noi Croati per il rispettivo dogma *(infallibilità»)* di santa madre chiesa non è esatto. Un ignorante no potrebbe essere indotto in errore quasi li chiosa ingegnasse, che il papa non possa *piccar»;* la dottrina cristiana invece dice, eh' egli non può errare quando quale pastore supremo c A maestro della chiesa solamente proclama o interpreta la dottrina cristiana; meglio converrebbe il vocabolo *nezabludivost* (inerrantia). Ma comunque sia, egli è certo che col dogma dell infallibilità *(nezabludirost)* nulla di nuovo fu introdotto nella chiesa. La chican di Dio al pari del suo eterno sposo ò immutabile rimanendo oggi, domani, e sempre la stessa. Il suo mirabile sistema interno non può mai scomporsi, per esser essa il vero corpo mistico di Gesù. Ł infallibilità della chiosa, e Γ infallibilità *(nezabludirosl)* del papa è una stessa coso, c nisbuno può separare nella chiesa di Dio il corpo dal capo, ne il capo dal corpo. Quando la santa chiesa proclama ed interpreta la sacra dottrina, lo *fa* sempre per bocca del capo, o quando ciò fa il capo, attinge la verità eterna ai medesimi sacri cd immutabili fonti, Γ attingo animato dal medesimo spirito ondo è animata la chiesa stessa. Quando i padri del concilio di Calcedonia all udire l epistola di a. Leone Magno esclamano con entusiasmo: rQuesto crediamo noi tutti, questa ò la vero fedo della chiesa di Dio; per la bocca di Leone parla s Pietro stesso allora la chiesa per bocca del papa custodisco, c preserva il cristianesimo dall'orrore o dall' inganno. Quando a tempo nostro Pio IX proclamò come articolo di fede la dottrina dell immacolato concepimento della Madre di Dio, lo fece seguendo la sacra tradizione, la quale cominciando dalla stalla di Dotlemme andava sviluppandosi maggiormente o più chiaramente sino a a. Agostino, e da s. Agostino sino alla maturità e perfezione della nostro epoca, in cui ogni fanciullo cristiano per così diro aveva sulla lingua cotesta dottrina; lu fece dopo di avere inteso il consiglio o la testimonianza di tutti i suoi fratelli o conmacstri, e dopo d essersi circondato da un coro di vescovi. Dunque è assolutamente falso il diro che la chiesa da ieri per dir così c divenuta intollerante e capricciosa. lui chiesa di Dio conta quasi due mila anni di sua età; anzi essa principiò col principiare del mondo stesso....

Quando in qualche caso raro il santo padre solo, come capo della chiesa, e maestro supremo dello nazioni cristiano definisce corno articolo di fede una dottrina cristiana, noi cattolici teniamo e crediamo cotesta casero una verità certa da Dio rivelata, massimo perchè siamo certi che por la di lui bocca parla Pietà stesso, a cui Gesù, allorché fu da osso confutato figliuolo di Dio vivente, disse: ATom *caro et ;angui rerclucit tibi, fifd Pater virus qui in caelis est;* Pietro stesso, dico, che Gesù pose per fondamento perpetuo c incrollabile della sua chiesa, o gli affidò in modo speciale lo chiavi del cielo, e il pascolamento delle pecorelle e degli agnelli: però chiunque conosce più da\ vicino il sistema della chiesa, ammetterà essere i fonti della santa verità nella chiesa così chiari e perspicui, lo Spirito santo manifestarsi nella coscienza universale della chiesa in modo così vivo cd irresistibile, che è impossibile anche sotto il solo punto di vista umana che il maestro supremo della chiesa erri, allorché da questi fonti e dalla coscienza della chiesa prende, spiego c sviluppa una verità cristiana. Adunque falso e del tutto irragionevole è Γ affermare che coll articolo di fedo relativo all' infallibilità *(nnabludirost)* del papa fu introdotta nella chiesa una specie d' arbitrio che il mondo deve temere, perocché non può affatto aver luogo l'arbitrio là dove Gesù stesso dimora e dove lo Spirito santo dirigge tutte le eo«c.

lo sono convinto che tutto il mondo nell' attuale generalo pervertimento ed incertezza, onde lo spirito c la lita delle nazioni sono padroneggiati, dev essere in particolare modo grato a Dio por

• Allrvlil til tp^lnlun wpnk reUUrn ex Amnici twv' nn·

arer egli innalzato al disopra della polvere o della confusione di questa terra almeno un onte» c per averlo incaricato della propria santa missiono, e del proprio diritto di annunzierò pura o intemerata la verità a tutto il mondo senza paura e senza rispetti umani, o di difenderò o conservare la libertà della coscienza e dolio nazioni. Questo ò il compito immortale dot Romani pontefici, ěh essi hanno saputo adempiere non solo dalla splendida loro sode, ma anche dallo carceri Mamertino, dalle catacombe o dalla croco stessa. Quando cotesta voce potesse venir mono, allora appunto il mondo ri accorgerebbe cho qualche cosa di essenziale è venuto meno alla vita morato. Questa sarebbe un ccclissi per annunziare le tenebre.

84. *Jirnik ep. Budviceneis.* — In congregatione diei 13 iulii dixit *non placet;* in publica sessione abfuit. Adhaesionem vero suam praestitit haec scribens sanctissimo domino Pio PP. IX:

Sanctissimo pater!

Benevolentissimae sanctitatis vestrae litterae do die 17 ianuarii an. curr., cum apostolieao benignitatis in mo meumquo capitulum ct universum clerum et populum mihi concreditum veneranda pignora attulerint, suavissimo gratitudinis officio corda nostra devinciunt. Imprimis mo ipsum ad profitendam humillimam gratiarum actionem sponto provocat illa sanctitatis vostrae paterna clementia, quae religioni et fidei meae ultro fidens, nullum prorsus dubium de meo erga dogmaticam constitutionem sessionis quartae concilii Vaticani obsequio admittit Cumque magnae sanctitati vestrae consolationi futurum sit, si expressa mea non defuerit cu in ro declaratio, quam beatitude vestra ab aliis episcopis, qui ab illa sessione abfuerant, cum summa paterni cordis laetitia excipere dignabatur: sacratis huiusmodi votis satisfacturus pronissima voluntate declaro et profiteor, me sancitis iu sacro oecumenico concilio Vaticano decretis et nominatim dogmaticae constitutioni sessionis quartae pleno mentis ot cordi» assensu, prout ulioquin cunctos ecclesiae catholicae filios ot tanto strictius sacrorum antistites docet, adhaerere. Ut oamdem mcoum fidem profiteantur tum sacerdotes tum fideles curao meao concrediti, credendorum ox conclusis in concilio Vaticano tenorem dioecesi meao iam denuntiavi, et ut fides ista opitulanto Deo foveatur ct inviolabitcr servetur, pro viribus adlaborabo.

Restat, ut sanctitatis vestrae salutem cnixim Deo commendaturus ad thronum apostolicum provolutus cum devotissimo pedum osculo emoriar.

Budvicii Bohcmorum, die 6 februarii 1871.

Sanctitatis vestrae

addictissimus ot humillimus filius
loannes Valerianus episcopus.

85. *Hindi ep. lazireneie r. chald.* — In congregatione generali dixit *placet iurta modum;* obfuit a publica sessione. Adhaesionem tamen suam praestitit una cum aliis episcopis ritus chaldaici, quemadmodrni patet ex iis, quae Piu» IX scribebat ad patriarcham Babyloncnsem Chaldaeorum, ubi inter alia haec habentur:

vInter haeo novas litteras accepimus datas die 16 soptembris huius anni, atque una simul chirographum a von. fr. Simeono archiepiscopo Senancn. dio prima eiusdem mensis signatum ad suam adhaesionem sacri concilii Vaticani constitutionibus comprobandum: quod et a ven. fr. Thoma archiep. Bassoreo. die 29 iulii huius anni actum fuerat Qua de re iisdem ven. fratribus, tibiquo gratulamur, quod praesules omnes tui patriarchatus unanimes et cum consensu ambulantes iu domo Domini hanc animorum consensionem non cordo tantum foveant, sed solcmnitcr ct palatn profiteantur: quo nihil eat opportunius ad schismata rei impedienda vel etiam oxtinguonda, ct pacem inter fideles ĕonservandam 1.

SG. *Delaplace ep. Hadrianopolilatrui.* — In generali congregatione suffragatus est per *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

87. *PukaUki ep. Tamooientit.* — In congregatione diei 13 iulii dixit *placet iuxta modum;* abfuit e sessione publica. Adhaesionem tamen suam exhibuit nuncio apostolico Viennensi Mariano Falcinelli, cui haec scribebat:

Excellontissimo, illustrissimo ac reverendissimo domino domino arcbicpiscope ac nuntie apostolico.

Ad dulcissimas litteras de 28 ianuarii n. 2753 sequentia repono:

Dignabitur excellentia vestra sacrae congregationi concilii Vaticani aperire quod adhaesionem meam concilii Vaticani definitionibus et decretis dicto et facto ium pridem declaraverim, et, si necessum videretur, horum serio eandem filiali cum pietate denuo declaro, quodque definitiones et decreta concilii Vaticani statim po»t meum Roma reditum in dioecesi mea publicaverim.

Penes hanc occasionem renovo mea profundissimae aestimationi» ac venerationis sensa quibuscum persevero

Tarnoviae die 31 ianuarii 1871.

vesirao excellentiae

deditissimus ac humillimus servus cultorque
t loscphus Aloysius episcopus Tarnoviensis.

SS. *De Franco ep. Catace»tie.* — Abfuit in congregatione generali et in publica sessione. Fidei suae testimonium exhibuit summo pontifici Pio PP. IX haec scribens:

Beatissimo padre.

La pioggia, e gragnuola tempestosa del 18 «pirante mese non mi permisero di venire alla IV sessione del concilio Vaticano, c dare il mio suffragio alla consolantissima costituzione *Peutor ueternue.* Ed abbcnchè io avessi sottoscritto alla petizione per proporsi in concilio la definizione ďell infallibilità pontificia, pure mi e sommamente grato di fare, o padre santissimo, speciale atto non solo di sottomissione pienissima o di mente o di cuore, alla costituzione c definizione anzidetto, nel nome mio c di tutta la mia diocesi, ma ne fo altresì gran plauso al concilio, e sentito cd ossequenti gratulazioni olla santità vostra, la qualo con tal definizione ha intieramente «coverto al mondo cristiano la più nobile, o più fulgida gemma del suo triregno, cho gli empi e ğl illusi tentavano di nascondere, o di oscurare. Dio benedetto la facci brillare assai lungamente ŝull augusto suo capo»

Le bacio, padre santissimo, con trasporto di venerazione e di affetto, i ss. piedi, e ne imploro ' l apostolica benedizione.

Genzano 31 luglio 1870

Di vostra santità

Vino, dvino, ossqino, ubbmo servo e figlio in G. C.
f Raffaele vescovo di Catanzaro.

89. *Brgnault ep. Camutensit.* — Io generali congregatione suffragium suum dedit per *ploret iurta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

90. *Caixul y Eutrodé ep. Urgellentie.* — In congregatione generali dedit *placet iuxta mod* m publica sessione dixit *placet.*

91. *ep. Mattercyttuu* — In congregatione diei 13 iulii suffragium suum edidit per p/ecv/ ntxfa *modum;* in sessione publica *placet* suum emisit

92. *Fureter ep. Vroticianentit.* — In congrega-

tiono generali dixit *non placet;* abfait a publici senione. Adhaesionem suam constitutioni dedit haec scribens clero et populo suao dioecesis:

Vcmieldung.

Obwobl Wir noch jfingst in Unserem Ilirteoworte am Feste Maria Oeburt Unseren geliebtcn Dióccsanen dìo Bitte und Mahnung an s Jferz gelegt, in der gcgenwàrtigeo schweren Zeit, in wclcher die Kirche von so rielen Drangsalen heimgeaucht wird, mit um so grósseror Treuo an der Glaubenseioheit, die una stark machí, fesuuhaiten und Allea zu venneiden, was, wie der Apostel aagt, flpaltuogen und Treunungen hcrvorrufen kann, so haben Wir doch den groasen Schmcri erlebt, dass geradc in diesen Tagen sich cine Anzahl hervorragender Mincer zusammengeschaart, und gegen mrhrare Entscheidungen des hóchstcn Lehramtcsin dcr Kircbo niebt nur Verwahruog cingelcgt, sondem diesclben Lut und óflentlich verworfcn und zum Organ ihrer ▾ erwerfenden ErklJrung politischeZeitongen crwlhlt hut Was aber Unserco Schmcrz über ein seiches Verbalten noeh mehr erhóht, ist der Umstand, dau dieso M&nncr zugleicb Lehrer hoherer wissenschafl·licher Anstalten in Uiuerer Diucese rind, deren Beihilfe in der christlichen Erziehung der lugend Wir Une mit grossem Vertrauen getrôsteten und denen es bosonders obligt, den ¡bren Loitung anvertrautoa Zôglingen mit dem Beispiele kirchlichor Erômmigkeit und der Achtuoggôttlicheruud rnenschlieber Autorität voranzuleuchten.

Da jedoch ihr verofTentlichler Schritt berciti auch andero Manner angereizt hat, sich ihrem beklagensworthen Vurgehen anzuschliessen, ao fordert es Unsero llirtenptìichc, Euch, geliebto Diùccianun, wieder und icnmer wieder auf dos Dringcndsto zu ernnihncn, Euch durch suiche Ereigotssc in Eui er Olsubenstreue nieht erschûttcrn und irre machen zu lasscn, und gewissenhuft zu bcdenkvu, dosa ee die PHicht jedes Katholikcn ist, in Glaubenefichen seia Privaturtheil dem Gcsauiturthcilo der Kirche zu unterwerfeu, — und dass jeder, welcher «¡eh gogun dio EnUcheidungcn der lehrendeti Kirche aufidiut, sieh selber von ihr luwagt und ihrer Segnungen beraubt.

Inzwischen sind Wir der festen Ueberzoogung. da» das YcrhaJten jencr Manner, denen Wir mit aufriehtiger Liebe zugethan nind und die Wir bisher ah treuu Sóhno dcr Kirche gekannt und gcachlet babeo, nicht aus bósein Willen, sondera sus irriger Anschauung hervorgegangen ist, und d.t» sie nach emater Erwâgung deseen, was aie getlian and der Fulgen, die eie dadurch fiber sich und ihro I/ehransUlten hereinrufen, von dorn betrvtenen Wage reuig in die offenen MûIterarme der Kirche Γ» zurùckkehren werden. Damit ibuen aber Gott dazu afinen hiuimlischen Beistand verlcihe. so loxaet uns daruni in gcmoin?anjcm Gebotu zu Ihm fichen, damit un»er I/Cid in Prende verwnudclt wtrde.

Schiusa Johannesberg, den 20 October IH70.

Fùralbischuf f llçinricb.

Praeterea inseqaenti anno 1871 subscripsit litteris pastoralibus ad clerum et populum ediLis a Germaniae ℣piscopi et supra relatis coi. 917-34.

OX *ep. Tuneneie.* — In congregatione generali dedit *placet tutta hioduni;* in publica session· dixit *placet,*

91. *Áíonartg ep. Kerrvnew.* — In cungregatione diei 13 iulii dixit *non* plncrf; abfuit in publica sessione Constitiitioni autom adhaesionem luum praestitit In synodo nationali ab episcopio lliberuiee habita an. 1875 spud collegium Maynooth, in que A profitebatur: „Cum vero Romani pontificia infallibilius, quao a concilio ìam memorato definita est, ab ecclesiae hostibus et quibusdam pruetenris catholicis impugnetur, muneris nostri esso existimamus, praeclarum hoc succeasonim Petri privilegium fidelibus commendare, ut una nobiscum in verbis concilii profiteantur: Romanum pontificem cum ex cathedra loquitur, id est, cum omnium Christianorum pastoris ot doctoris munero fungens pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam de fido vel moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per assistentium divinam, ipsi in boato Petro promissam, ea infallibiliuto pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina do fido vel moribus instructam esae voluit; ideoque eiusdem Romani pontificia definitiones ex seso, non uuteoi ex consonan ecclesiae irreformabiles ℣sse. 4

Ü5. Pζγ.μγo *ep. Sunaunmsis.* — Abfuit a congregatione generali; interfuit tamen publicae sessioni ot ud suffragia respondit *placet.*

9G. *Barbieri ep. S'*cur»*ik¡retisis,* — In gonfiali congregatione dedit *plutei iuxta modum;* in publica sessione dixit *platel,*

1)7. *battelli ep, e. Angeli de Lombardis.* — In congregatione generali ct in publica ses.·»iune abfuit. Fidem vero susui testatum fecit einmentisaimo d. card. Aetohio de Luca ex praesidibus concilii Vaticani, haec scribens:

Emiocutissiruo et reverendissimo signorol.

Il sottoscritto vescovo di 8. Angelo dei Lombardi o Bisaccia nello duo Sicilie, fin dalla metà del detono mese di giugno otteneva regolare permesso di lasciar Ruma per giovani dello ncque minerali reclamato dallo stato di sua salute. Nel desiderio, che aveva ardentissimo, di prendero parte olla sessione pubblica aveva procrastinata la partenza. Però l'annunzio di essersi deliberato da questo municipio l'espulsione delle Piglie della Carità che dirigono I ospedale pei poveri, e l'orfiinatrufio; il dolore di veder gittate sulla pubblica via molte giovani orfano, ed esposto u tutti i periculi della odierna società, gli foce affrettar la partenza, senza neppure prender commiato dall'eminenza v. reverendissima.

Ciò non pertanto egli si è fatto dovere di accompagnare con preghiere private o pubbliche la discussione; e non avendo potuto, com' era nei suoi voti, dare il *placet* nella pubblica sessione, ed unirò alla maggioranza del concilio Vaticano Io sua confessione allo verità cattoliche, dello quali ò stato sempre tenero, il fa ora prestando in unione doi capitoli delle sue chiese cattedrali, o col clero tutto piena adesione olla solenne conciliare costituzione del dì IH currente.

Prega intanto Γ eminenza v. reverendissima di far consacrare negli atti del concilio questa devota volontà del eottoacritto, il quale baciandolo con devoto osaet|uio il lembo della s. porpora, si conferma

8. Angelo dei Lombardi 24 luglio 1870.

Dettilo obbmo umilmo servo vero
Giuseppe Fanelli
vose, di S. Angelo dei Lombardi e Bisaccia.

99. *Fotiteri ep. Lconlopolitanus.* — In congregatione generali dixit non *placet;* abfuit in publica sessiune. Adhaesionem vero suum constitutioni praestitit subscribendo cum aliis Germaniae episcopia litteris pastoralibus ad clerum et ad populum supra ℣elatis

» Epistula Jsta «d rminenliMimom card, de Loca ex prxeiidibui m. cuncilii.

> Vide cnl M17-34-Í hoins voluminis.

99. *Majoraini ep. Laqucdoniensis.* — In congre- A gattono dici 13 iulii dedit *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

KM). *Rosati ep. Tudertinus.* — Et ipse in generali congregatione suffragium auum constitutioni dedit per *placet iuxta modum;* tamen in publica sessione respondit *placet.*

10L *Oallo ep. Abellinensis.* — In congrcgationo generali suffragatus est per *placet iuxta modum;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem vero suam constitutioni dedit, haec scribone summo pontifici Pio IX:

Beatissimo pudro.

Mi arrivava, duo giorni sono, una lettera di un mio confratello noli' episcopato, il quale mi scriveva essere doloroso per il cuore dolía santità vostra perchè tuttora io mi ora ostinato a negare la mia adesione alla definizione del concilio riguardante la B infallibilità. Fu un instante medesimo leggere queste parole, ed essere agitato da costernazione tale, quale non mai provai in tutto il corso della mia vita, o per quanto sull'esempio di s. Alfonso avessi cercato far coraggio a mo stesso, pure ho creduto mio strettissimo dovere umiliare ai piedi della s. v. questa mia rispettosissima per dissiparo ogni equivoco, cui sconsigliatamente avessi dato occasione, o persuasa la s. v. della rettitudine della mia intenzione tenermi sempre tra i suoi servi o figli non secondo ad alcuno.

Confesso, beatissimo padre, che, prima della definizione, fui contrario alla infallibilità del Romano pontefice come fu definita, ma non por malizia, sibbeno perché, fisso nella mia mente cho ogni domma cattolico ò una verità, o elio la verità è Dio, io intervenendo al concilio aveva fatta una legge a me stesso di negare il *placet,* quando) ciò che proponeva»! per essere definito per domma cattolico non era cosi chiaro, come chiara la esistenza di Dio. Lo Spirito santo poi miei peccati mi privò dei suoi lami, ed io per non aggiungere peccato a peccati agendo con coscienza erronea, dopo una lotta straziante tra il rispetto umano c l'offesa dì Dio, ricordando il detto di s. Paolo: *Mihi . .. pro minimo rat ut... iudicer ab humano die,* mancai all ultima sessione del concilio.

Ma appena, beatissimo padre, cho i mici confratelli ritornarono dal Vaticano concilio, io mi feci loro incontro domandando scusa della mia assenza colla vergogna sul volto, c pria col cuore e poi colla bocca feci la mia professione di fede alla definita verità: questo stesso fu da me ripetuto a sua eminenza reverendissima de Angelis cardinale di s. Chiesa e principe di Fermo, cui ebbi l'onoro di baciare la e. porpora pria di partire da cotcsta alma città. Che se questo mio operato non ò valevole a far cessare ogni equivoco, prego per quanto so o posso vostra santità a darmi i suoi comandi por me sempre voneratissimi pel dippiù a farsi.

Intanto mi glorio conchiudore, cho por la difesa doli infallibilità del Romano pontefice, *paratus sum et in carcerem et in mortem ire* coll' aiuto di Dio, colla protezione di Maria immacolata, o colla benedizione apostolica cho prostrato a piedi della santità vostra umilissimamente domando.

Umilissimo devotissimo

o fedelissimo suddito e figlio in G. C.

t Francesco Gallo vescovo di Avellino.

102. *Giampaolo ep. Larinni¡in* —]n generali congregatione et in publica sessione abfuit. Fidem vero suam exhibuit haec scribens sanctissimo PP. Pio IX:

Beatissime pater.

Nisi mea me infirma valetudo et dioecesis munia meae fidei commissae ad postulandam a sanctitate tua veniam, ut paulisper ab aula conciliari decederem et ad episcopalem sedem remearem, impulissent; nimis profecto laetus, votique compos fuissem, si omnibus aliis, quao tot venerabiles fratres mei emiserunt, ut infallibilitatem Romani pontificis divi Petri successoris definirent, ct ipso mea ardentia vota ¡ungere potuissem. Sed quoniam aut incomprehensibilia Dei indicia, aut mea certo indignitas tantum mihi renuerunt; meum esso existimo hasco mea litteras manu exaratas ad te mittere, sanctissime pater, ut to certiorem faciam, ct iuramento spondeam mo ct capitulum huius cathedralis ecclesiae et parochos ot seminarii professores et cuiuscumquo ordinis sacerdotes ot maximam donique dioecesis partem id firmiter credere; quod nunquam in dubium revocavimus, Et id mihi clare ct aperte humiles eorum petitiones, quas in adspcctum laconique omnium catholica scripta protulerunt, vel ante splendido commonstrarunt, quam solemni ritu ct inter populi plaudentis adclamationcs oocumcnicum concilium Vaticanum id omnibus erodendum tradidisset Maxima igitur animi laetitia profiteor, et firmiter credo divinitus esso dogma revelatum; ^Romanum pontificem, cum cx cathedra loquitur, id cat, cum omnium Christianorum pastoris ct doctoris munero fungens, pro suprema sua apostolica auctoritate doctrinam do fido vel moribus ab universa ecclesia tenendam definit, per assistentiam divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollere, qua divinus Redemptor ecclesiam suam in definienda doctrina do fido vel moribus instructam esso voluit; ideoquo eiusmodi Romani pontificis definitiones cx sese, non autem cx consensu ecclesiae, irreformabiles csso.u Effare, sanctissimo paler, ct impiorum arma confringentur. Effare, sanctissime pater, et pax iamdiu vxuluta renidebit, ct tranquillitas universi orbis perditorum hominum minis exturbata in omnibus cordibus refulgebit. Effare, sanctissime pater, ct ultra annos Petri per longam annorum seriem, id quud maxlmoperc exoptamus, nova te et caelesti luce coruscantem admirabimur.

Interca nd tuos sacros pedes humiliter provolutus oro, ut in me ct in omnetn hanc dioccesim apostolica tua benedictio descendat.

Larini dio 5 menais augusti 1871».

Humillimus obsequentissimue ct devotissimus servus ct filius.

f Franciscos Giampaolo episcopus Larinensia.

1113. *Vaughan rp. Plymutheneis.* — In generali congrcgationo ad suffragia dedit *non placet;* adfuit publicae sessioni ct dixit *placet.*

104. *Pace ep. Amerinus.* — In congregatione dici 13 iulii respondit *placet iuxta modum;* in publica sessione *placet* suum constitutioni dedit.

105. *Formieano ep. Nolanus.* — In congregatione generali dedit *piaret iuxta modum;* in publica sessione respondit *piaret.*

100· *Moretti ep. Jmolmsis.* — Et ipso in generali congregatione dixit *placet iuxta modum;* in publica sessione suffragium dedit per ve bum *piacer.*

107. *Clifford ep. CHfionieusis.* — In congregatione generali dixit *non placet;* abfuit a public sessione. Attamon adhaesionem constitutioni praestitit haec scribens eminentissimo card Alexandro Barnabò s. congregationis de Propagandi Fido praefecto:

Clifton Bristol, Inghilterra, 3 *dee. 1870.*

Eminenza.

Ho ricevuto la sua ietterà nella quale fa ricerca della mia fede relativamente alla costituzione apostolica sull' infallibilità del Romano pontefice quando definisce ex coMe</ro. Como ho sempre riconosciuto che la communione colla a. sede è nota essenziale della vera chiesa, ed ho giurato vera obedienza al successore di a. Pietro, cosi non esito di dichiarare la mia adesione alla detta costituzione publicata com'è dal papa sotto pena di anatema. Questo ancora ho notificato al clero ed ai fedeli della mia diocesi. Sono molto dolente delle gravi calamità che ora affliggono il a. padre: non manchiamo in questa diocesi di pregare il Signore perchó voglia abbreviarne la durata, ed a questo fino si osserverà un triduo solenne in occasione della festa della immacolata Concezione. Non mancherò di pariaro i monsignor Erringtoo in proposito. Intanto prego il Signore di soccorrere Γ eminenza vostra in mezzo » tanti mali, o mi dichiaro

Di vostra eminenza umilmo e devino servo
t Guglielmo Clifford vescovo di Clifton.

A sua eminenza il card. Alessandro Barnabò
prefetto di Propaganda.

10S. *Pagliari ep. Anagninus.* — A congregatione generali et a publica sessione ob infirmam valetudinem abfuit. Fidem suam professus eat baec scribens concilii subsecretario Ludovici Jacobini:

Eccellenza reverendissima.

Ho saputo cho molti vescovi hanno trasmesso la loro adesione alla qui unita protesta; ho creduto di apporci ăneli io la mia firma.

So fosso poi necessario cho prestassi la mia adesione alla definizione del dogma della infallibilità, dietro un cenno di v. e. reverendissima sarò pronto a trasmettergliela ...

Mi vado rimettendo iu salute; ma ancora non sono ristabilito.

Cou profonda venerazione, o distintissima stima ho Γ onore di dichiararmi

Anagni 9 agosto 187U.

Di v. e. reverendissima
umo deviìio servo
t C. vescovo di Anagni.

A. a. e. reverendissimi monsignor Jacobini
sottosegretario del concilio.

109. *SAa ep. SicieenAs.* — In congregatione generali ad suffragia respondit won *placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem vero constitutioni praestitit, hzec scribens eminentissimo card. Constantino Patrizi.

Nicaeae dio 6 Septembris 1870.

Eminentissime ac reverendissime domine.

Vix accepta venerabili epistola eminentiae vestrae, in qua obiurgor, eo quod variis in locis ac circumstantiis palam oblocutus sim adversus editam infallibilitati» pontificiae dogmaticam definitionem, cum gravi aditantium scandalo, coepi accurate, tum loca in quibus versatus sum, tum personus cum quibus sum collocutus, nec non sermones a mo habitos, a meo discessu ab urbe ad hanc diem, monte revolvere ac serio perpendere; et nihil reperire potui, quod aliquod gravissimae accurationis in mo apud supremam univorvulis Inquisitionis congregationem iactae, rationabile fundamentum praebere ponit.

Memini quidem rne in plnrew incidisse dictae definitioni oppositos, qui edocti de voto contrario a me emitso in congregatione generali dio 13 iulii proxime riapri, eiu«dem aeneum et rationes a me postularunt: at memini etiam me illis aperte declarasse hoc votum eo solum pertinuisse, ut praedictam definitionem, utpotc a me habitam inopportunam impediret. Neo diffitear etiam mo ante definitionem aliquot ex rationibus do hac ro ădducti in meo scripto sermono nd reverendissimum concilii secretarium iam n dio 24 martii misso, aliquibus reverendissimis patribus, ut meam do inopportunitate sententiam confirmarem, exposuisse; nt ňum quam meminisse datum do iam erniosa definitione a me impugnata, aut de occasione aliis considerate exhibita eamdem impugnandi.

Do qua ro plure proferre possem testes, quos ad huic definitioni pontificiae ex voto forme concordi concilii patrum latae, se filiali ot sincera docilitate submittendos excitavi. Undo vehementer doleo verba mea perperam fuisso intellectu, ot quao contra aolam infallibilitatis definiendae opportunitatem anto editam definitionem animadverti, fuis»e pariter intellecta do ipsa infallibilitate et quidem iam definita.

Quomodocumque tamen res se hubcat, cum brevi personos quibuscum do hoc argumento egi, revisurus sim, eis claro aperiam rectum meorum verborum sensum simul denunciaos, eoa, ot quemlibet fidelem stricta obligatione teneri, so submittendi cum omni docilitate decisioni do infallibilitato α summo pontifico in sessione publica sub dio 18 iulii proxime elapsi solemniter emissae, ciquo sub poena notao haeresco» ipso facto incurrendae, sincere adhaerendi, sicut ipse mo eidem submisi et sincero adhaesi ot nunc me submittere ac adhaerere profiteor.

Hunc submissionis et adhaesionis actum laudatae decisioni pontificiae infallibilitàtis oo libentius profero, quod, ut scribit eminentia vestra, id allaturum eat non parum solaminis sanctitati suae, cui longum felixquo regnum a Deo in quotidianis meis precibus instanter adprecor.

Dignetur eminentia vestra verba mea nequi benigne facere, ct sinceros in ipsam observantiae meae sensus consueta benignitate excipere.

Humillimus et obscquentissiinus servus
f loannes Petrus episcopus Nicaeensis.

HO. *Librila ep. Parentinuj cl Polensis.* — In congregatione generali ad suffragia respondit *non placet;* abfuit a publica sessione. Fidei tamen suae testimonium exhibuit publicando mense maio 1871 in Rua dioecesi binas concilii Vaticani constitutiones.

111. *Smiciklas ep. CrUientit rii. ruth.* — Et ipse in congregatione generali ad suffragia vocatus dixit *non placet.* Fidem vero suam satis probatum reddunt quao sequuntur:

Vigore praesentium fidem facimus ct attestamur pie denatum episcopum nostrum Georgium Smidiklaa, — qui decursu a. concilii Vaticani a. 1869 ot 1870 celebrati, dum ageretur de definienda ct promulgando infallibilitate Romani pontificis, in unione cum nonnullis magnae auctoritatis praesulibus ox monarchia Austriaco-l{ungarica ibidem congregatis cius mentis orat, haud esse necessarium ipsam doctrinam promulgare vel iam propterea non, quod catholici do eo non dubitarent pie credendo, Romanum pontificem, cum ex cathedra loquitur, pro suprema suo apostolica auctoritate in rebus fidei ct morum per a&sistontiani divinam ipsi in beatu Petro promissam errare non posse; minus vero opportunum esso obtutu ucatholicorum, qui malitiose exinde ansam sumendo, quasi vero nova quaedam doctrina in sacria Scriptuna et traditione non fundatu doceretur, conscientios catholicorum perplexus reddere procul dubio adniterentur; — post secutam praefatae doctrinae tamquam sacri dogmati-

definitionem, ad suam aedem reducem verbo et 2 opere nui ad ipsum fidei dogma assensum omni data occasiono declarasse ; quod ipsum quaedam haud parvae considerationis facta extra dubium ponunt. Illo enim a. 1877 penca sat onerosas pro episcopo Crisiensi expensas itinerates in comitiva infrnserti praepositi et unius laici Romam est peregrinatus ad contestandam suam filialem devotionem cotum iubilaoum sui episcopatus celebranti gloriosae momoriao papae Pio nono. Illo eodem anno occasione ea, qua Viennam homagialcs gratias suae sacratisaimao minestriti acturus pro rara distinctione consistente in magna cruce ius. ordinis Franeisci losephi imp. obtenta, advenisset, officii sui esse Censebat, deferro cultum venerationis eius temporis nuncio apostolico moderno eminentissimo cardinali ct status secretario Jacobini, a quo benigne so exceptum fuisse tardius aliquoties commemorabat.

Quod vero stantibus praemissis decretu concilii Vaticani, in capito dogma infallibilitatis Romani pontificis, per dioecesim non promulgaverit, quaorenda est ratio in situ et indo resultanto indole huius dioccesos, cuius fideles permixti sunt Graecia nobiscum eundem ritum habentibus, sed cum s. apost. sedo Romana non communicantibus numero et potentia, exclusa omni comparatione, superioribus. Praeterea in ipsa dioecesi, quae univcniim viginti parochias numerat, erant eo tempore mox convcrtiti sacerdotes in cura animarum qui in altioribus disciplinis theologicis minus versati esse dignoscebantur ac propterea reputati minus idonei ad capiendam doctrinam, cui oppositum, ita dicendo, cum lacte materno suxerunt. Ita timendum orat, nostros adversarios habendo fulcrum in publicis ephemeridibus, ecclesiam catholicam cavillantibus, quae in patria quoque nostra circumferebantur, exinde nova arma C sumendo ot ipsos sacerdotes incautamquo plebem cumprimis eo acrius in fide catholica turbaro aggressuros.

His sinistris circumstantiis pressus denatus episcopus coram suis capitularibus ct parochis, qui illum frequenter visitabant, edicero non intermisit, so firma fido erodero ot agnoscere tam infallibilitatem Romani pontificis quam alia decreta s. concilii Vaticani, commendando iis eandem fidem, non tamon sibi fidero ex praeattactis rationibus medio circularium hanc doctrinam per dioecesim promulgaro.

Praesentes litteras in testimonium praecxpositac veritatis oxtradamus in duobus paribus, quorum unum dirocto Romam mittendum, alterum vero oxcelsae nunciatura© apostolico Viennensi substernendum venit.

Capitulum graeco-catholicae cathedr. ecclesiae. D Crisii (in Croatia) dio 8 februarii 1883.

ϒ Elias Uranilovie
canonicus fui: adlatus. nom. episcopus Crisionsis.
Basilius Posuricich praop.
Gen. vicarius capitularis.

112. *Condé y Corral ep. Zamorensis in llisp.* — In generali congregation© dodit *placet itala modum;* in publica sessione dixit *placet.*

11X *Blanco ep. Abulensis.* — In congregatione diei 13 iulii suffragium constitutioni dedit per *placet itala modum;* in sessione publica *placet* suum omisit.

114. *Vérot ep.* S. *Augustini.* – In congregatione generali dixit now *placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesit sUlim constitutioni *Pastor aelemu»* hace scribens reverendissimo concilii secretario:

Roma 25 iul. 1870.

Illustrissimo ot reverendissimo secretario concilii Vaticani.

Per praesentes litteras declaro mo constitutioni in sessione quarta promulgatae adhaerere.

t Augustinus Vérot cpisc. St. Augustini Floridae.

115, *Idèo ep. Liparensis.* — In generali congregatione ct io publica sessione abfuit Fidem vero suam exhibuit hacc scribens sanctissimo domino Pio PP. IX:

Beatissime pator.

Ego, qui ephemeridibus Florentinis (Frro ἀκοηα *nocella)* Romani pontificis infallibilitatom sustinueram ac vindicaveram; quique cum patrum concilii Vaticani maioritato huiusmodi infallibilitatis definitionem a sanctitate vestra enixo postulaveram; atque priusquam a sacro concilio, propter urgentísimas meae dioecesis necessitates, discessissem, edito iam novo do ecclesia, schemate, una cum ĕpiscopi ŏrdini mei suffragium lubenter emiseram; nunc data exoptatissima definitione, quao divinum ecclesiae thesaurum profecto adauget, huic dogmaticae infallibilitati, quam semper ecclesia credidit quamque successores Petri pacifico po«sidcntCM semper exercuerunt, intimo mentis assensu una cum iota mea dioecesi adhaesionem, Deo adiuvante, usquo ad extremum vitae firmissimam facio, atque utroque pollice subscribo. Dignetur interim sanctitas vestra, quam Deus semper sospitet, hocco novum meae fidei et obedientiao argumentum acceptare, atque mihi ct omnibus meae diocccseoa christifidelibus upostolicam benedictionem impertiri.

Liparae dio 28 augusti 1870.

Humillimus ac obsequentissimus subditus
f Fr. Ludovicus M Ideo episcopus Liparvnsis.

11 G. *Paya y Pico ep. Conchensis in lliep.* — Dedit *placet itala modum* in generali congregatione ; verum in publica hc&uodo dixit *placel·.*

117. *Dinkel ep. Augustanus Vindelic.* — In congregatione generali dixit won *placet;* abfuit a sessione publica. Tamen adhaesionem suam constitutioni praestitit eubscribendo litteris pastoralibus a Gormnniao episcopis ad clerum et ad populum datis.

ILS. *IViery ep. Curceusis.* — In generali congregatione dixit *tton placet;* α publica sessione abfuit. Adhaesit constitutioni *Pastor aeternus,* publicando in sua dioecesi Vaticani concilii constitutiones casque explanando pastoralibus litteris ad clerum datis dio 23 februarii na. 1871, in quibus inter cetera haec habet:

Omissis . . . Betrachtcn wir cinigo nuffallende Auszeichnungen, welcho der Heiland dom Apoatcl Petrus gowdhrto. Petrus war boi allen Verheitsungen gûttlichen Schutzes, die wir so ebon ana dcr hl. Schrift wicdvrboltcn xugegen, erbielt sio also ruglcich mit alien nndeni Apostolo. Aber aich! ihm alleiti sagt der Herr bei einer andero gar feierlichcn Gclegcnheit: rWos du auf Erdrn binden wind, das soli auch im Himmel gebunden sein, was du auf Erdco lásen wirst, soil auch im Himmel gelûsot sein (Matth. XVI, 19). Da Jesus nie ein unnûtzos Wort gesproeben, eo muw dieso ErkUrvng, die nur den Potrus angeht (aber gleiclilautend ist mit der Ausxeichnnng, die Er bei einer andera Gclegcnheit dem Petrus zugleich mit alien andera Apostela gegeben), cinen ĕrndcren Vonug dra Petrus, — einen ûberwirgenden Antheil in der Gewalt xu binden und xu lósca, — bedeuten.

Zu diecer Ausxoicbnnng kommm noch andero. Sogleich bei der ersten Bcgcgnnng sagte Jesus so Petrus: ‚Du bist Simon, der Snhn de Jobs: du

vint genannt verdea Kephas, was vcrdollmcL<cht wird Ƒ^etrus (Job. I, 42). Dieso VerheisHung crklârt und erfulIt Jesus, ah or zu Petrus — und uur zu ihm allein — sagt: Du blsi (dcr Kephas) dor Feb, und auf diesen Feb will ich moine Kirche baoen und die Pforten der IIůIIo werden sic nicht überwiltigon. — Dir will ich dio Schlussel des Himmclreicbes gebenu (Maith. XVI, 18-19). Konnon wir uns wohl denken, dass der Feb, auf dem die Kirche gebaut wird, ctwas andera sei ab das von Gott bcstcllto Mìrtei, dureh welches eie uncrschûttcrt crbalten wird? 1st aie aber uncrschûttcrt, waiikt sic nicht, wenn sic in dcr Lohre irrt? Abo der von Jeau bestellte Feb ist das Fundament, auf dem das Lehrgcbaude unerachuttert raht, or ist der Damm gegen Irrthum, der Damm, gegen welchcn der Gebt der Lûgo, — die Pforten dcr Ilôlle — niches vermogen. Und dcr die Schlussel des Himmclreichs— des Reiches der Wahrheit und Gnade — hat, abo den Zutritt xu diesem Rcicho iifinet odor echüesst, ist doeb derjenige, durch den dcr Jleonas in acino Wahrheit einfÜhrcn will. Darum sagt der hl. Ambrosius in der Erklarung des 40. Psalms: #Wo Petrus, dort bt die Kirche, wo die Kirche. dort kein Tod, sonderà ewiges Lebea/ darum >ctzte Jesus binxu: ndie Pforten der Bólle werden aie nicht ûberwïltigcn, und dir will ich dio Sddfoacl dee Ilimmelreicbes geben.-

Enràgcn wir aber auch ein anderos Wort Jesu. Vor seinem Leiden verkûndet Er den Apostolo schwere Vcrsucbnngen, setxt aber dann in ganx auffallcndcr Weise zu Petrus gewendet hinzu: rlch habo fûr dicb gebotet, does dein Ghube nicht waoko; und du hinwieder bcsUrkc dereinst dcine Brfider4 (Luk. XXII, 32). Wio merkwûrdig »ind doch diese Worto! Alle Apostel sind von Yemchungen bedrohL und uur dem Petrus alloin venprieht Jesus (' fur ibn xu beton. Wie, hat er die andera Apostel nicht licb? will *er* sic in der Vcrsucbung xu Grande geben lasson? Wie bedeutungsvoll ist doch dcr Bcisatz; Du hinwieder bestarkc dereinst deine Bruder. Abo dein Glaube wird nicht wanken kraft moines Oobets; dudurcb bist aber du ao fest im Glaubcn, doss du auch deino Mitbrudcr befestigen kannsL 1st dos nicht dio natûrlichsto Erkilning diescr Verheifcsung? Der vor Glaubcnsirrtbum durch Jesu Gebet bewahrte Potras hat die Aufgabe, and somit — veil Gott Niemand ein Amt gibt obne ihm dio Kraft dazu zu geben – aueb dio Kraft seine Mitbruder gegen das Wankcn im Glaubcn xu eGrken. Aber vicllcicht gclten diese Worto so gana penônlich nur dem Petrus allein, dasa nur er allein, und nicht nudi seine Nachfolgor, dio Aufgabe und Krafterbaltcn, dieMitglicder im Glauben zu stirken? Erwigcn wir die UmsUndc, unter denen Petrus diesen Auflrag erhâlt. Es ist unmittelbar vor Jesu Leiden. Der Herr sugt dem Petrus ausdrûcklich. rdaM che der Hahn zweimal krûht, er seincn Meister dreimal vcrlcugncn ẅerdo. Also fûr dic-e Zeit, fur die Zeit der Vorleugnung, hat Jesus den Petrus sichcr nicht mit der Glaubensstarkung seiner Bruder beauftragt Nach der Aufcrstebung und bis xur Himmelfahrt ist Jesus selbst boi soinen Apostolo, da starkt Er sie im Olauben. Mit der Gabo des bl Goistes werden am Pfingstfesto alie Aposto! ausgerûstet, und zu gotterleuchteten Boten des hl. Ɛvangelium gemacht. Und doeb sagt Jesus zu Petrus: Stirke dereinst deine Brûder; muss dahor nicht dieses Wort eino weiter auisehende, eine weiter hinausragende Bedeutung haben; — eine Bedeutung, die nicht die Person dea Petrus, sondera sain Amt bvtriffl. und mit dem Amie nudi auf seine Naehfolger übcrgcht?

A Darum sagt auch dos Conci!: Die hl.Vuter hatten dio vollkommenste Ucberzcugung, does dicscr Stahl dos hl. Petrus (d. i. dai Amt des obersten Ilirton der Kircho) steti von alleni Irrthum unversohrt bleibt, — gemasi der gdttlichen Verboissung unsores Herrn und Hollandes, welcho dem Oberhauptc soiner Jûnger geworden ist: „teh habo fûr dich gebotet, auf dais dein Glaube nicht abnehmo: und du hinwieder bcstlrke dereinst deine Brüder.-

Zu diesen gewichtigcn Ausaprûchen Jesu kommt nach seiner Aufcrstchung der gowichtigato. Jesus hattc versprochen auf dem Felsenmanno (Petrus) seine Kircho bauen zu wollen; er halt© ihm vorausgesagt, er werde erst eino sehwero Vorsuchung xu ûberwinden habcD,dann aber soino Brûder stirken kñnnen. Diese Aattprûehe zielen (ala Vcrsprechen und Vorhcrsagung) in dio Zukunfc. Aber kurz vor dcr Ilinimclfahrt, nach der die Apostel sein Reich B Icitcn und ausbreiten sollon, fragt Jesus don Petrus dreimal, ob er ihn licbe. und zwar mehr al· alle Andera ihn licbo. Petrus, tiof erschüttort durch die Erinnerung an die drcimnligo Vorleugnung, versichert Ihn — eingrdenkt, dass or vor dem Allwinendea stehe — die»cr Uebe.

Und nun spríeht dor Herr nicht inehr von etwas, was in Zukunft gewhehen soli; sondera ubertrigt ihm formlieb ein Amt, das er sogieicb anzutreten habo. Er sagt ihm: ẅWeido moine Lâmmcr — weide moine Ummcr — weido meine Schafc.“ Derjenige, dcr sich den guíen Ilirton nennen konnte, rwelehcr seine Schafe kennt, und den sio kenneu, dcr fûr sic sogar zein Lcben gibtu. Er sagt nun zu Petrus: ForUn weide Du meine Heerde. und «war nicht blois ihre l.immcr, d. i. die ncuen Sprûsslingo ineiner Kircho, sondera auch die Schafe, d. i. jone, die ihr bereits angehóren, duino Mitbrüder, durch wtiche meine Kirche neue Angehorigc gowinnen soil Und was bedcutet denn der Auftrag: Wcidc sie? Nichls anden ala: erfullo die PHichten cines Hirteu, nimlich: Du sollrt me fuhreii, und zwor auf gute Weldeplltzc fuhren, zu gesunder, kràftigender Nabrung fuliren; du sollst aio beschûtzen^ vor rciasonden Wûlfen; aollst sie zusammenhalten, damit sie sich nicht verirren. Geaundc Ocistesnahrang ist aber nur die Wahrheit, und die wahre Leitung ist nur dort, wo man vor der Oefahr zu irren gosichert ist

Aus den augefubrten und erklarten Sehriftstcllen entnehmon wir, dosa Petrus vom Herrn nicht nur jene Macbt empfangen habo, die auch die andern Apostel empfingen, sondera dass er noch überdies mit ciner bcsondeni Aufgabe ausgezcichnet, rum Felscn dcr Kirche, rur Glaubensfesto fûr seine MitbrQder, xum obersten Hirtcn aller Olàubigen bestellt wurdo. Man mag noch so ângstlich bemúht soin, diese VorzÛge auf den Primat (auf die oberate Kircbengewalt) zu beziehen, oídos bleibt denn doch gewisa, dosa darin die oberate Lcbrgewalt auch inbegríffen soi, und daos zur AusQbung doraolbon der Heiland dem Potras — und in ihm seinen rechtmñasigen Nachfolgora — einen ganz beaonderen Bcbutx verlichen habe. Diescr Schutz im obersten Lchramte kann aber kein (indexer sein ais dio zuverlissige Bewahrang vor Irrthum in dem, wns die Kircho Jesu zu lebren bat.

119. *Gutladauro tp. Calatanùiadfntii.*— In generali congregatione ad sutfragia vocatus respondit non *placel;* a publica sessione abfuit. Adhaesionem suam constitutioni praestitit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissimo padre.

L’ido.i di recare incommodo o disturbo alia n. v in mezzo alle t inte suo cure e sollecitudini mi

ha trattenuto win' ora d» rivolgermi a v. ·., ma io / non posto più oltre differire di presentarmi ai suoi piedi per manifestarle la mia fedo, per attcstarle la mia ubbidienza. Un insuperabile vivissimo *enti mento di mali o di scismi facili a suscitarsi nella chiesa, questo o nuli' altro fu il solo motivo, cho mi persuase di non dare il min assentimento al· l'ultima dommaticu decisione del concilio; la dot- trina però dalla m. v. sanzionata forma, e coll' aiuto di Dìo formerà sempre Γ oggetto della mia fede, cho non sarà mai regolata dal privato sentire, ma solo «da ciò che la chiesa o il capo di essa determina.

Mi uftiigge e mi desola il pensiero, cho io avessi potuto con quel mio operare, produrre il minimo dispiacere alla s. v. che io venero e rispetto come padre, pastore c vicario infallibile di G.C. sulla terra. So cosi fosso la supplico di un generoso perdono, o Γ assicurazione di averlo ottenuto, come lo spero, formerebbe Γ unica mia consolazione.

Promulgherò tra non guari una mia pastorale sullo costituzioni già dalla s. v. approvate per una più chiara cd aperta manifestazione della mia fede dinanzi al mio popolo.

Si degni la «. v. accòglierò benignamente tali veraci manifestazioni dell animo mio. non cho di benedirmi insieme a questo popolo affidatomi, mentre con ogni venerazione baciando il sacro piede mi vanto di essere

Caltanissotta 25 agosto 1870.

di v. a.

umilino fedmo suddito

Giovanni vescovo di Caltanisetta.

1lisce UtUria acc'plist sic respondit ìnnctiuitnus dominus noster:

Venerabili fratri Ioanni episcopo Calatanisiadcnsi

Pius PP. IX.

Ven. frater, salutem ot apostolica™ benedictionem.

Redditae fuerunt nobis observuotissimae tuae litterao dio 25 elapsi augusti datae, quibas nobis tuam fidem et obedientiam luculenter ostendis, ac diserto profiteris debitum devotae mentis obsequium ct observantiam erga dogmaticam definitionem de iurisdictionie primatu Petro eiusquo successoribus collato, ac do infallibili eorum dem magisterio in rebus fidei morumque definiendis, quam sacro ap- probante Vaticano concilio novissimo edidimus. Quamquam, ven. frater, ob eam opinionem, quam de tua virtuto ac religione habebamus, minime do tua reverentia uo fideli assensu occumenicnu synodi decretis debito ambigeremus, tamen vehementer laetati sumus ob huiusmodi declarationem quam tua a te pietas poscebat, ut adversam omnem interpre- tationem amoveret quae incongruo in hac re silentio tribui potuisset Nos itaque fraternitati tuao do I) hoc officio a te praestito imponso gratulamur in Domino, toque do paterna nostra charitato certum esso volumus quam tua in nos et hanc apostolica™ sedem devotio ac pictas tuis dcchrata litteris magis magisquo in tc confirmavit Quod autem nobis nuncine dc pastorali epistola a to quamprimum in lucem edenda, id nobis gratissimum est; nam dura fidem tuam ccclesino probaro sollicite studes, fieri non potest, quin pastoris vox ad eruditionem gregis sui hoc praesertim tempore ac in iis veritatibus, quas hostes s. sedis suis obnubilare artibus conati sunt, maximo ac salutariter conferat. Pergo itaque, ven. frater, omni studio boni pastoris partes implere divino fretus praesidio, quod α supremo postorum principo in istius ecclesiao bonum ac prosperitatem tibi suppliciter imploramus, ac huius praesidii auspicem et praecipuae nostrao erga to benevolen- tiae testem accipe apostólica™ benedictionem, quem tibi, ven. frater, et universo tuo gregi peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum dio 7 septem- bris 1870 pontificatus nostri anno XXV.

Pius PP. IX.

120. *Pettier ep, Vacimsis.* — In congregatione dici 13 iulii dixit non *placet,* abfuit a publica ses- sione. Adhaesionem vero suam emisit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissime pater,

Apostolicis, quas sanctitas vestra 1 iunii unni currentis, ad mo benignissime mittere dignabatur literis moneor, disertam requiri fidei professionem occumenici concilii Vaticani definitionibus plano consonam.

In demissum paterni huius moniti obsequium hisco hnmillime beatitati vestrae insinuo: me, post- it quam vocem sanctitatis vestrao audivi, ot verbis et factis erga clerum meum ita exhibui, ut ömne in- telligant Romam locutam, ac causam finitam cmo. Nec cunctor, immo modo quoquo beatitati vestrae in ima humilitate reverentissime declaro; me post factam 18 iulii 1870 solemnem definitionem sino omni haesitatione singulis decrotis concilii Vaticani perfecta fide adhaesisse, adhaerere et in perpetuum plena cum devotione adhaesurum ; qui haec decreta Vaticanae synodi pro institutione cleri et populi iam etiam per dioecesim meam publicavi.

Cetera sanctitatis vestrae pedibus demisse ad- volutus cum tenerrimo beatorum pedum osculo, ct profundissima cum veneratione apostolicara pro mo, dero et fidelibus meis humillime exoro benedic- tionem, qui indesinenter sum

Beatitatis vestrae

Vacii 13 iulii 1871.

C humillimus devotissimus filius

Antonius losephus Pettier

episcopus Vncicnam in Hungaria.

Summi pontificis litterae inde ab initio laudatae erant huiusmodi:

a.

Venerabili fratri Antonio loeepho

episcopo Vaciensi (Vaciara in Hungaria)

Pius papa IX.

Ven. fr. Conspectum status rcrumquo dioecesis tuae, ven. fr., quem nobis obtulisti, habuimus ac- ceptum, praesertim uti pignus pietatis ct umoris; idquo lucundius nubis factum est a significatione venerationis tuae erga hanc sanctam sedem et illi- rnitatao nobis et ipsi adhaesionis. Quao licet haud obecuru innuunt quo tu sis animo; ea tamen non omno tulisse punctum facile conspicies. Nequis enim nun animadvertere necessariam omnino in fidei rebus esse perspicuam apertamque professionem ; praesertim ai praecedentia adiuncta dissensum ali- quem mentis praetulerint, et silentium subsequens perniciosam fidelibus suspicionem ingerere valeat perseverantiae in eadem opinione, aut saltem haesi- tationis. Ne putea, ven. fr., ignorare nos, vel leviores ducerò difficultates, quibus tu et ceteri istius regni episcopi cetis circumsepti. Eas plane cognoscimus: ot in immani hoc bello nd disgregandam catholicam unitatem conflato, delendamquo si fieri posset ec- clesiam necessarium est prorsus, nt eo compartior endem unitas .effulgeat, quo acrius impetitur, ergo ad commune fidelium dobitum peculiaris ac- cedat ista ratio spectans universae ecclesiae utili- tatem; patet, omnia promu· esse posthabenda hu»3A modi officio, et disertam omnino requiri fidei pro- fessionem occumenici Vaticani concilii definitionibus plane consonam. Id tc pro tua religione praesti

M·

turum case confidimus, nec certe sine uberi fructu, a Nam ita ct obsequium ecclesiae debitum palam defertur et ancipitea illae versatilesque doctrinae veritatem cum errore componentes disjiciuntur ac frustrantur, et obsecundantur piorum votis *ac* expectation!, ct confirmantur nutantes, ot occultis adventoriis larva detrahitur. Necessarias itaque vires ot gratiam ad opus perficiendum tibi toto corde adprecamur a Deo; cuius interim favoris auspicem et praecipuae nostrae benevolentiae testem ăpostoli cam benedictionem etc. impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum 1 iunii' 1871, pontificatus nostri anno viget-imo quinto.

Pius papa IX.

(Litterae anni 1871. p. 106, n· 199,)

b.

Venerabili fratri Antonio loecpho episcopo Varicnsi (in 1lungaria).

Ven.fr. etc. Periucundum omnino fuit nubi», vcn. frn te populumque tuum una cum universa catholica familia gavisum fuisse ct gratias egisse Deo prn singulari beneficio nobis collato, quo ecclesiae suae tam saova iactatae procella spem iterum erigere voluisse videtur. At si per miserrima haec tempora, uti merito ănimadverti undique inimici crucia Christi divinum ecclesiae aedificium dissoluturi acerbo conspirant odio in petram supra quam fuit extractum; nonne par est, ut fideles omnes arctius colligati o: eadem induti fidei lorica validius asserere ct tueri cenentur ipsius petrae firmitatem divinasque praerogativas, ct hostili incursui unanimes occurrere? Itaque ven. fr. cum diabolo fortiter resistendum sit in fide, etsi pro certo habeamur te minime dissentire ab iis quao Vaticanum oecumcnicum concilium definivit dc ecclesia ct Romano pontifice, summopere cupimus, te apertam edere profes- C sionem, quao id demonstret, ac praeterea explicaro et credenda proponere populo tuo quao fidelibus omnibus credenda proposita sunt a sancta synodo, ut pro virili tu quoque osoribus ecclesiae illam obiicias catholicam unitatem, qua semper contriti fuerunt. Ceterum cum non ignores id tibi esse omnino peragendum, non dubitamus, quin officium istud ca diligentia sis expleturus, ut brevi nobis absolutam iam rem nunciarc valeas. Omnia ad hoc gratiae caelestis auxilia tibi adprecamur; ct interim eorum auspicem de praecipuae benevolentiae nostrae et grati animi testem apostolieam benedictionem etc. impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum 10 iulii 1871, pontificatus nostri anno vigesimo sexto.

Pius papa IX.

(Litterae eiusdem anni p. 130, n· 236.)

121. *Riccio ep. Caiacenti5.* — In congregatione generali dixit *placet itala modum;* in sessione publica ad suffragia respondit non *placet.* Absolutu tamen sessione, fidei suao professionem emisit ad pedes summi pontificis Pii IX in ipsa aula conciliari. Postea vero literas dedit ephemeridi Taurinensi *Unità cattolica* d. 29 iulii 1870, publicam profrssionem emittendo hisco verbis:

„Bratnando cho il mio voto non lasci alcun luogo a sinistro interpretazioni, mi affretto a dichiarare che con quello spirito stesso di sincerità o di sottomissione eoo cui, chiamato dalla chiesa a dure il mio voto, risposi non *placet,* appena conformata dall' immortale pontefice Pio nono la presente costituzione m'inginocchiai e diari con tutta Γ anima *Credo;* mi unii di gran caoro λ sua santità ed ai padri del concilio nel renderne graxio a Dio col canto del 7> *beuM* e mi offrii pronto coll aiuto di Dio a sostenere la ridotta costituzione cd in particolare Γ infallibilità dei successori di san Pietro a costo anche della mia vita."

122. *AlUrlla ep. Aprutinus.* — In generali congregatione dedit *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

123. *Spoglia ep. Camarientos.* — Abfuit in generali congregatione; praesens in publica sessione ad suffragia dixit *placet.*

124. *Abdu ep. Mariamnensi» rii. Aielch.* — In congregatione diei 13 iulii dixit non *placet;* a publica sessione constitutioni *placet* suum dedit.

125. *Roger» rp. Chathamensie.* — In generali congregatione non *placet* constitutioni dedit; abfuit a publica sessione. Adhaesionem suam emisit hasce litteras scribens cum clero suae dioecesis summo pontifici Pio IX:

Bcatimtimc pater.

Nobis, episcopo ct clero dioecesis Chathumensis, qui octo his diebus in sacris exercitiis spiritualibus persolvendi» occupati fuimun, pergratum incumbit officium sanctitati tuae prius exponendi, quam ad propria discedamus, amoris filialis ac sacrae venerationis sensus qui no» devinciunt venerabili tuae personae, tuoque sublimi officio, quatenus Christi c» vicarius, beati Petri successor, atquo sanctae Dei ecclesiae visibile caput. Societatem cum fratribus per orbem sparsis inimus ad exprimendum nostram plenum reverentemque assensum, adhaesionem obedientiamque sacri Vaticani concilii decretus. quae infallibilitatem sedis apostolicau in suis omnibus *ex cathedra* definitionibus proclamant. Item omnia dictum sanctae sedis acta ot decreta cum docilitate, humilitate ac amore haud fictis, recipimus sequimurque.

Summo nobis dolori est atque indignationi videre iniustitias grAvÍMÍmas malaquo innumera quae homines pcrveraUrimi sanctitati tuae infligunt, ut Petri patrimonio, imo ¡prius almae urbis imperio potiantur.

Tecum igitur, sicut docet filios dovotos, condolemus co quod captivus sacrilega manu tenearis, caque qua tibi ad universam ecclesiam regendam opus est libertate, orberis. Has inter angustias non parvam nobis affert consolationem favor ille, quem sanctitati tuno contulit misericors Deus, illustrem tuum pontificatum ad annos Petri perducendo; qui favor tibi soli e Petri successoribus obtingens, summam omnium ubique terrarum fidelium exultationem cum gratiarum ad Deum effusione evocavit.

Dominum lesutn Christum suppliciter exoramus, immaculatae eius matris Mariae, beati Petri principis apostolorum omniumque sanctorum suffragia D devote poscimus, ut sanctitati tuae vita diu fcliciterque adhuc servetur, donec videas sedis apostolicac et sanctae matris ecclesiae triumphum.

. Benedictionem tuam apostolicam, beatissime pater, nobis, gregibus, laboribusque nostris impertire digneris.

Datum in oratorio ned. noetr. episcopal, apud Chatham prope ecclesiam cathedram s. Michaelis, dic octava Augusti a. D. 1871.

t Iacobus Rogers, episcopus Chathamensis.

Sequuntur cleri subscriptione».

120. *(fCanneti ep. Vallispratensie.* — Abfuit in generali congregatione: in publica sessione dixit *placet.*

127. *bonitas ep. Csanadiensis.* — In generali congregatione dixit non *placet;* abfuit a publica sessione. Fidem suam testatus est praecipiens universo clero dioecesis per suum vicarium episcopalem

novam formulam fidei professionis inde emittendam A in adhaesionem concilii Vaticani decretorum:

cAb antiquissimis temporibus ecclesiae semper fuit in moro, ut Christi fidelibus certa ac determinata proponeretur formula, qua fidem profiterentur et contra hacresos quaecumquo solemniter protestarentur; hinc summus pontifex Pius IV absoluto concilio Tridentino anno 15G4 formam professionis fidei concinnavit et duplici constitutione *Iniunctum nobis* ot *In sacrosancta* determinavit a quibusnam personis professio fidei hac forma esset emittenda. Cum vero postmodum coadunatum fuerit concilium Vaticanum, ct adhuc anto suspensionem eiusdem, solemnitcr dnao promulgatae sint dogmaticae constitutiones, una nempo do fido catholica, quao incipit *Dei Filius,* altera do ecclesia Clinati, quao incipit *Faslor aeternus,* necessarium iudicatum est, ut in fidei professione deinceps adhaesio erga definitiones dogmaticas concilii Vaticani etiam exprimatur. Quapropter s. congregatio Romana Concilii, iubente sanctissimo patro summo pontifico Pio IX, decreto, quod dic 20 ianuorii a. c. emanavit, praecipit, ut in forma professionis fidei a Pio IV concinnata, post verba ^praecipue a ss. Tridentina synodoǁ dicatur: *ct ab oeciunenico concilio Vaticano traditu, definita ac declarata praesertim de Jlomani pontificis primatu et infallibili magisterio.*

nQuapropter ad exeeutionem praedtati decreti, eiusdem virtuto sub comminationibus ac poenis a concilio Tridentino et constitutionibus summi pontificis Pii IV *Iniuncltnn nobis* et *In sacrosancta* statutis praecipitur, ut in posterum fidei professio ab omnibus, qui eam emittere tenentur, secundum formam hic per extensum subiunctam, et insertis praeallatis verbis eam modificatam, haud vero alitor, emittatur, utquo formula professionis fidei Pii IV sivo in rituali sive in aliis usibus liturgici» deservituro libro contineatur, abs mora, secundum subjunctam formulam, corrigatur.®

Tomeavarini 17 martii 1877

fir. losephus Nemeth vic. episcopalis.

128. *Domenec ep. Pitlsburgensis.* — In congregatione generali dixit *non placet;* abfuit a sessione publica. Tamen adhaesionem suam exhibuit haec scribens eminentissimo card. Alexandro Bamabo s. congregationis de Propaganda fide praefecto:

Eminentissime et reverendissimo domine.

A prima die qua in mea dioecesi perveni ex concilio Vaticano publicam feci adhaesionem omnibus eius decretis ct definitionibus, et non cessavi concionibus plurimis coram catholicis et acatholicis habitis decreta illa ct definitiones probaro atquo defendere. Volens tamen solemniori modo adhaesionem meam exhibere, data occasione celebrationis D vigintiquinquo anniversarii regni summi pontificis Pii IX, convocato clero meae dioecesis, ego palam coram illis, et illi coram me nos omnes adhaesionem praebuimus omnibus decretis ot definitionibus concilii Vaticani. In litteris gratulabundis quas propria manu signavi, ct ad summum pontificem misi circa concilium Vaticanum haeo leguntur: *cuius decreta et definitiones grato animo et intimo corde accipimus.* Ego itaque putavi hacc omnia sufficere ct satis esso ad meam adhaesionem exhibendam decretis et definitionibus praedicti concilii Vaticani. Sed cum illustrissimus ac reverendissimus archicpiscopus Baltimorensis mihi notum fecerit desiderium summi pontificis, ut facerem formalem adhaesionem omnibus decretis et definitionibus praedicti concilii, statini praedictam adhaesionem ad illum misi, quam etiam hic tihi mitto una cum dono meae dioecesis nd summum pontificem destinato Dr caotero unum a te peto quod si antea prius praedictam adhaesionem non misi, non negligentiae nec malae voluntati sed potius ignorantiae tribuere digneris, de qua moerore et tristitia affectus sum.

Datum die 31 decembris an. 1871.

Dominationis tuae cminentissimao et reverendissimae

Michael Domenec episcopus Pittaburgensis.

Eminentissimo ac reverendissimo Barnabò
C.S.R.E.
praefecto do C. P. F.

Ego infrascriptus episcopus Pittsburgensis coram Deo cui omnia patent, et qui me judicaturus est, confiteor me adhaerere omnibus et singulis decretis et definitionibus concilii Vaticani intimo corde et animo. Praecipuo testificor et confiteor me sincero ot intimo animo firmiter adhaerere omnibus et sin- B gulis quae in cap. IV de constitutione ecclesiae, nempe de Romani pontificis infallibili magisterio continentur.

M. Domenec episcopus Pittsburgensis.

129. *Vasconcelos rp, Lamacensis.* — Abfuit a congregatione generali; praesens in publica sessione respondit *placet.*

130. *Colet ep. Lucionensis,* — In congregatione diei 13 iulii nd suffragia respondit *non placet;* abfuit a sessione publica. Adhaesionem suam constitu-.tioni dedit hacc scribens summo pontifici Pio IX:

Très saint Père.

Des inquiétudes dc conscience m ont détourné d'assister à la session publique du s. concile du Vatican tenue par votre sainteté le 18 juillet dernier. J'adhère du reste desprit ct do emur à la C constitution première *de ecclesia Christi* promulguée par votre sainteté.

Humblement prosterné aux pieds do votre béatitude, je baise respectueusement ces pieds sacrés, implorant pour moi ct pour mon peuple la bénédiction apostolique.

Luçon, 3 août 1870.

de votre sainteté
le très humble, très obéissant et très fidèle
serviteur et fils.
γ Charles Colet, év. de Luçon.

131. *Muret ep. Surensis.* — In generali congregatione respondit *non placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem suam dedit haec sribens sanctissimo domino Pio PP. IX:

Sanctissime pater.

Cum procellosissima tempestas in Gallile nostris D grassotur et res publicao omnino conturbentur prostratacque iaccant; cum undique omnia pericula cervicibus nostris immineant, quis putare ausus esset hunc dolorem publicum et privatum adaugeri posse? Et tamen mirum in modum dolor noster crovit, innotescentibus calamitatibus quao ceciderunt in Romanam civitatem et in sanctam sedem!

Divinae providentiae inscrutabilia consilia pronus adoro; sed mihi, quamvis minimo, incumbit officium sensus mentis moerentissimae summo pontifici ct patri animarum nostrarum, qua primum permiserunt temporum angustiae, aperiendi. Sic ergo patemi doloris solatium dolor filiorum! Sit obsequium fidelitatis et devotionis, ut decet episcopum, paterni vulneris levamen! Deus non perpetuo irascetur populo suo. Pacem ct felicitatem almae Urbi, Italiae, Galliae reddet: fiet unum ovile sub uno pastore summo; ot paternus dolor tandem qnieveet ct solabitur!

Et cum sesc mihi offerat opportunitas aliud λ debitae obedientiae testimonium vestrae sanctitati praebendi, profiteor me in omnibus apostolicae sedis doctrinam sequi, et definitionibus dogmaticis α tua sanctitate in sessione concilii Vaticani dio IS iulii nuper prolatis, puro, simpliciter, corde et animo adhaerere.

Filio ergo addictissimo sanctitas vestra benedicere dignetur.

Briocis in Britannia, die 15 octobris 1870.

✠ Π. L C. Maret, episcopus Surcnsis.

Postea invitatus ad reprobandam opus a so conscriptum, cui titulus: Dm *concile général et de la paix religieiuf,* haec ad eundum summum pontificem scribebat:

Très saint Père, après bien des retards occasionnés par la difficulté des communications, j'ai reçu, avec lo plue profond respect ot une vive émo- B tien, le bref apostolique que Votre Sainteté a daigné m'adresser, le 28 novembre dernier, en réponse à la lettre quo j'avais eu l'insigne honneur do lui écrire, le 15 octobre précédent.

Votre Sainteté veut bien me témoigner d'abord sa satisfaction de mon adhésion aux définitions dogmatiques, confirmees par elle, lo 18 juillet de l'année dernière.

Elle dit ensuite qne je dois comprendre que la doctrine de mon livre ne peut échapper à une condamnation; et, avec uno bonté que je nc saurais assez reconnaître, elle m invito 1 prévenir et à empêcher cette condamnation, en rétractant moi-même ce que j'ai écrit. Pour m encourager à cct acte, elle daigne me citer l'exemple, à jamais célèbre, du grand ot pieux archevêque do Cambrai.

Aussitôt que les malheurs du temps ct l'état de mes forces mo le permettent, je demande à ré- C pondre à tant de bonté par une confiance .sans bornes, ct par une sincérité digne d'un évêque, digne aussi du saint pontife à qui il parle.

L'ouvrage que Votre Sainteté m'invite à condamner moi-même, pour éviter une flétrissure, a été publié en vue du concile, réuni par votre sagesse. Il est probable que, sans la tenue du concile, ce livre n'aurait pas vu le jour. Mais après la convocation du concile, et lorsque plusieurs illustres prélats curent saisi le public do la grande question qui paraissait devoir êtro l'objet principal des travaux conciliaires, je crus do mon devoir, attendu Hncomparabio gravité des circonstances, de dire aussi mon opinion.

Dans ce livre, je reproduisais, de mon mieux, h doctrine de grands et illustres théologiens, qui ont bien mérité do ITgüse, qui ont vécu ct sont morts dans la communion du Saint-Siège, et qui, D souvent, ont été honorés de ses plus insignes favours. La doctrine do ces théologiens n'était pas purement et simplement reproduite par mon livre. Dans un but de conciliation, elle s'y trouvait essentiellement modifiée et rapprochée do très près des doctrines des écoles romaines. Je mo rattachais plus, et sur deux points d'une importance capitale, à saint Antonin qu'à Bossuet lui-même. Aussi, par l'effet do la justice et do la charité de Votre Sainteté, la publication de co livre n'a point été un obstado à mon entrée an concile du Vatican. J'y ai eu mon rang et mon siège; j'y ai fait, avec tous mes collègues. la profession la plus explicite de la foi catholique; j'a pu y parler ct y voter.

Un livre qui mo laissait ainsi on pleine jouissance do tous mes droits et privilèges épiscopaux. pouvait-U contenir une doctrino contraire h la foi catholique?

Pour rien au monde, je no voudrais occasionner ù Votre Sainteté la moindre peine, surtout lorsque son cœur est inondé de tant de douleur». Qu elle daigne, cependant, mo permettre do rappeler des faits, dont la mention est nécessaire à ma cause.

J'ose diro que les doctrines do mon livre nont pas été professées par moi soul, au sein du concile.

Au sujet de cette grando question de l'infaillibilité pontificale, introduite et miso on délibération par les ordres exprès do Votre Sainteté, uno notable diversité d'opinions ct de sentiments s'est produite avant et pendant lo concilo. Iæs dissentiments qui, depuis tant do siècles, ont divisé l'Écolo ct partagé les plus i11u»très théologiens, en dehors des limites de la foi catholique, so sont de nouveau manifestés.

Des cardinaux, des évêques, aussi considérables par les lumières ct les vertus que par l'importance de leurs sièges, ont imprimé et publié des écrits plus ou moins volumineux contraires nu projet «lo définition. Environ soixanto-quinao .V/wioirrs, rédigés dans le mémo esprit contraire, ont été envoyés par les Pères à la congrégation *de Fide,* Autant de discours, animés dea momea sentiments, ont été prononcés dona lα sallo conciliaire. Lo public n'a rien ignoré de coa dissentimonta; car les journaux ont eu soin de publier dos résumés do cea discours et do cos *Mémoire* et les texte» des analyses officielle», donnés par la congrégation *de Fide* elle-même, so trouvent en do nombreuses maini.

Dans cotto mémorable controverso, tous les Pères du concile ont écrit, parlé, voté selon leur conscience, et rempli do leur mieux leurs fonctions et leurs devoirs de témoins et de juges de la foi. Les dissentiments *ee* sont perpétués jusqu'à la veille de la quatrième session ; ct ils n'ont pris fin que lorsque Votre Sainteté a confirmé, avec sa supremo autorité, dans la session du 18 juillet dernier, les décrets votés par la majorité conciliaire. Alors, par les adhésions successives dos Pères qui n'avaient pas voté avec la majorité, l'unité s'est faite et eo fera de plus en plus.

Cetto unité a consolé ct réjoui Votre Sainteté. Mais rien n'annonce quo Votre Sainteté soit dans l'intention do demander aux Pères de la minorité conciliaire qui, après avoir écrit, parlé et voté conformément à l'inspiration do lour conscience épiscopale, ont ensuite donné des preuves éclatantes do leur fidélité et do leur obéissance au Saint-Siège et à l'Église, un compto rigoureux de leurs votes, de leurs discours, do leurs écrits. Tous ces actes nu sont-ils pas couverts pur l'inviolabilité qui s'attache au caractère et aux fonctions de juge, dans une délibération solennelle, ouverte par Votre Seinteté elle-même? La justice permet-ello qu'un jugo soit puni pour avoir rempli ce qu'il regardait commo un devoir devant Dieu ct devant l'Église? Et l'adhésion cordiale donnée par ces évêques aux décrets confirmés, en offrant au souverain pontife et à rÉgliso la satisfaction qu'ils étaient en droit d'attendre, cet bien do nature à écarter des fidèles tout danger de scandalo et d'erreur.

Quels troubles, au contraire, n'amènerait pas dans l'Égliso une Hétrissure infligée à tant do respectables évêques?

A genoux aux pieds de Votre Sainteté, je lui demando pardon d'oser lui tenir un pareil langage. Mais ce langage est ma défense. Sans prétendre m'égaler à aucun des Pères du concile, en restant dans les bornes de cetto modestie qui me convient do toute manière, je puis dire que j'ai toujours été guidé, comme eux. par l'amour sincère do la vérité

et do l'Égliso. J'ai écrit, parló et votó comme un j grand nombro d entro eux. — et des plus illustres ot des plus respectables, — ont écrit, parlé ot roté. Ju n'ai pas été lo dernier à donner une adhésion sincèro aux décrets du 18 juillet, confirmés par Votre Sainteté. Et, si l'adhésion des Pères qui, d'abord, se sont montrés publiquement opposés au projet do définition suffit à l'accomplissement de leur devoir, commo à l'édification des peuples, pourquoi la mienno ne suffirait-elle pas? Serait-ce la soumission do mon livre au jugement du concile qui mo créerait une position à part? Mais quel est celui dos Pères qui aurait voulu soustraire ses opinions ot ses écrits au jugement du concile ou du Saint-Siège?

Il mo semble done quo ma situation personnelle n'est pas essentiellement différente do celles des Pères do la minorité qui ont envoyé leur soumission à Votre Sainteté.

J'ose donc lui demander de ne point séparer ma causo do leur causo; do mo traiter comme elle les traite. Or, jo no ponse pas que Sa Sainteté oxigo d eux, sous peino d'une flétrissure publique, lu condamnation, par leur propro bouche, do leurs écrits ou de leurs discours? Pourquoi cotte condamnation me sorait-ello imposée?

Si ma causo est cello de mes vénérables collègues do la minorité, n'est-ello pas aussi celle de nombreux théologiens appartenant à une école célèbre? Si mon livre, qui no présente quo des opinions beaucoup plus modérées que celles do la plupart do ces théologiens, doit être flétri, pourquoi Ica œuvres do ces écrivains seraient-elles épargnées? Mon livre offre-t-il plus de dangers que ceux do ces grands auteurs qui sont dans toutes les bibliothèques, et qui se recommandent par l'autorité de leurs noms?

La proscription devrait donc s'étendre, pour ne citer quo quelques exemples, au livre du vénérable Fraysainoua, évêque d'Hermopolia; à celui du cardinal do la Luzerne; aux traites do Tourneljr; au discours immortel do Bossuet sur Γ*Unité de FLylise;* aux œuvres de Tostai, de Pierre d'Ailly, du papo Adrion VI. Des théologiens chers ou Saint-Siège, — les Fénelon, les Duval, les Jacobatius, saint Antonin lui-même, — si on prenait des partis extrêmes, échapperaient- ils à la censure?

Tous ces grands hommes sans doute auraient accepté, avec la plus entière docilité et la plus parfaite soumission, les décisions do l'Eglise, s'il en oût existé de leur temps. Mais, malgré leur profondo humilité et leur esprit d'obéissance, auraient-ils pu admettre que leur nom ot lour mémoire fussent flétris pour avoir soutenu dos opinions quo l'Égliso lour permettait de soutenir? Ceux d'entro D eux qui ont vécu après Benoît XIV n'auraiont-ils pas pu, pour eux-mêmes, comme pour ceux qu ils ont précédés, invoquer, on favour de leur causo, l'autorité do ce grand papo? Dans son célèbre ot immortel ouvrage de la B/aïi/ro/ion et do la Cu-*nonisation de» aatnls,* il enseigne quo les écrits d'un serviteur do Dieu, qui no deviennent répréhensibles que par l'événement de la condamnation des opinions qu'il pouvait librement soutenir dans son temps, no doivent pas mettre obstacle À sa canonisation. A l'appui do cetto doctrino, le savant pape cite les exemples do saint Cyprion, do saint Hilaire d'Arles, do saint Cassien, do Fausto do Riez. N'ayant pas sous la main le grand ouvrage do Benoît XIV, je no le puis citer textuellement; niais je crois reproduire exactement sa doctrino. Mais les écrit qui n empêchent pas la canonisation d'un serviteur do Dieu penvcnt-ils être flétris par une condamnation qui retomberait sur lo serviteur de Dieu lui-même?

De cetto doctrine, les grands théologiens, dont jo rappelle le souvenir, n'auraient-ils pas été en droit do conclure que leurs écrits no devaient pas être proscrits, mémo après la condamnation des opinions qu'ils avaient soutenues licitement? A l'appui de leur thèse, ces mêmes théologiens auraient encore pu citer d'autres règles prescrites par le mémo pape à la congrégation de *Vlndez.* Le sage pontife soustrait au jugement de cette congrégation les opinions controversées: *Opiniones guae uni scholae, instituto aut nationi certo certiores videntur, et nihilominus sine ulto fidei aut religionis detrimento, ab aliis catholicis viris reiiciuntur atque impugnantur, oppositaequs defenduntur, sciente ei permittente apostolica sede, quae unamquamque opinionum huiuscemodi* in *suae probabilitatis gradu relinquit.* (E i constitutione *Sollicita ac provida.)*

Ces sages règles qui protègent les opinions controversées, avant les décisions du Saint-8icgo ct de l'Eglise, no protègent-elles pas aussi contre toute flétrissure les écrits qui les contiennent, même après les décisions intervenues, surtout lorsque ces nouvelles décisions ont pu être religieusement acceptées par les auteurs? Peuvent-ils être punis pour avoir usé d'une liberté que leur laissait l'Eglise?

L'application do ces règles à la cause des théologiens dont je parle, comme À ma causo personnelle, ao présente d'clle-même. Toutefois, très saint Père, si je me trompe; si j'interprète mal les règles do *Ylndex* ct la doctrine do Benoit XIV; si tout ce qui n'est pas rigoureusement conforme aux décrets du 18 juillet dernier, dans les écrite théologiques qui ont paru avant la définition, devait être proscrit; ces condamnations en masse mo paraîC traient, jo l'avoue, présenter les plus graves inconvénients; ct je no vois pas ce que pourraient y gagner l'honneur et l'autorité de l'Église romaine ot de l'Église universelle.

Telles sont, très saint Père, les premières réflexions quo j'ose soumettre à Votre Sainteté. Elles tondent à montrer que mu situation est cello même de mes vénérables collègues et frères do la minorité conciliaire; et quo ma cause se lio à celle do grandi ct illustres théologiens, dont la mémoire et l'honneur seront toujours cher» À l'Égliso romaine.

Jo ne sais si Votre Sainteté entrera dans les considérations que j'ai l'honneur de lui présenter. J'ignore si elle a des griefs particulier» contre mon livre, et si je doia devenir la victimo expiatoire d'opinion» professées par tant d'illustres et saint» personnages; opinions, cependant, quo je n'ai acceptées qu'en les modifiant essentiellement, et dans un son» favorable aux droits du siège apostolique. Si telle était la volonté do Dieu, i) mo donnerait la force de me résigner à un sort qui no serait pas sans honneur, on ce que j'aurai» été choisi pour laisser entière, par mon humiliation personnelle, la gloire de ces grands hommes.

Mais comme cetto volonté ne m'est pas encore clairement manifestée, il me resto un dernier devoir à remplir; ot jo supplie Votre Sainteté de vouloir bien encore m'écouter un instant.

Je suppose donc que Votre Sainteté, malgré les raisons que jo viens de lui soumettre, persévère dine la pensée de condamner mon livre, ou de m obliger à le condamner moi-môme. Eh bien! dan» cotto douloureuse hypothèse, je loi demande encore la permission de lui ouvrir mon eœur sari» réserve.

Avec la grAce de Dieu, je préférerai toujours l'obéissance à l'Église et eu saint-siège, la pené-

veranee dans l'onité catholique, à mon honneur, à a nies intérêts, ù toutes les choses du monde.

Mais, très saint Père, quand je me mets en présence de ma dernière heure et du juge suprême, ma conscience so demande avec anxiété si je puis condamner une doctrine qui. dans son essence, ne me paraît pas contraire aux définitions dogmatiques, confirmées le Ifi juillet dernier. Je vois plus loin; et toutes mes réflexions m'établissent dans la pensée qu'ello leur est pour le fond conforme. Dans cette situation d'esprit, ma règle de conduite me paraît naturellement tracée. Mon devoir et mon honneur exigent, ce me semble, quo je demande au plus juste des juges et au meilleur des Pères, ce qu'on ne refuse pas au dernier des accusés, d'être entendu dans ma propre cause, dc la suivre, de la défendre moi-même, soit que ma cause doive être jugée définitivement par Votre Sainteté, soit que Votre Sainteté la réserve au concile général. B

Comme je croia avoir eu l'honneur dc voua l'écrire, très saint Père, la défense de mon livre n'a jamais été complète. Elle n'a pu l'être, parce que, aussitôt après l'ouverture du concile, j'ai voulu me conformer ù toutes les convenances, en cessant toute polémique extérieure. Cependant, mes adversaire^ s'étaient entièrement mépris sur la véritable portée de mon livre. Ils avaient passé entièrement sous silence la partie positive et principale de mon livre, non par l'étendue, mais par l'importance, *celle où j'affirme ^infaillibilité poetificaie, dane le* <ras *où elle rient (Tètre définie.* Ils n'ont pas vu. ou voulu voir, que jo ne contestais qn'un système d'école, et non point l'infaillibilité pontificale elle-même.

Mon devoir et mon honneur mo demandent donc do rétablir, do mon mieux, le vrai caractère de mon œuvre. Si Votre Sainteté daignait y consentir, C Aaînt Père, mon intention serait de composer un *Mémoire* qui aurait pour but principal: † d'établir que je n'ai combattu, dans mon livre, qu'un système théologique, fort respectable sans doute, mais alore contestable, et qui me le paraît encore aujourd'hui, dans plusieurs do scs parties; 2· de prouver que la doctrino quo j'ai exposée, touchant l'infaillibilité ponti ficaie, n'est pas en opposition avec les récentes définitions, mais leur est, pour le fond, conforme.

Ici, jo pourrai, je l'espère, démontrer solidement ce que j'ai déjà affirmé dans cotto lettre, .savoir, k différence essentielle qui sépare la doctrine de mon livre, do tous le» systèmes négatifs de l'infaillibilité. Relativement au double point dc vue que je viens d'indiquer, ma défense pourrait être entièrement complète, dans le cas où Votre Sainteté daignerait me communiquer les accusations qui ont pu être portées, n la congrégation *YIndex,* D rontre mon livre. J'ose donc demander expressément à sa justice ct à sa bonté cette communication nécessaire au complément dc ma défense.

Après co nouvel exposé de la doctrine de mon. livre; après toutes mes observations, mea explications et mes réponses, s'il restait dans mon livre des expressions ou des propositions qui dépasseraient la juste liberté dont lea théologiens jouissaient avant le concile; s'il restait, contre toutes mes intentioni, des expressions inexactes ou des propositions erronées, je déclara que jo aérais prêt à les retirer, à les désavouer, dona la formo et de la manière qne Sa Sainteté le voudrait. Ce nouvel exposé, ces explications et, au besoin, cea corrections, pourraient être présentées au public dans une nouvelle édition de l'ouvrage, ou dani un écrit \ part, selon que Sa Sainteté on déciderait. Ainsi, j'acbéveraln l'édification que mon adhésion aux décrets conciliaires a dû déjà donner.

Si Sa Sainteté, comme josc l'espérer, me permet do composer le *Mémoire* dont je viens de lui présenter le projet, je lui demanderai encore la permission dc lui portor moi-mêmo co travail, afin de pouvoir, au besoin, lo défendre. Car, dans un procès sur dos matières aussi débattues, et qui ont tant passionné les esprits, quelles quo soient lea lumières ct l'impartialité des juges, rien, à mon avis, ne peut remplacer entièrement la défense personnelle.

J'ai dit, très saint l'èro, que je composerais ce *Mémoire* aussitôt que je le pourrais. Dans co moment, il me serait impossibile dc le faire. Hors dc Paris lorsqu'il a été investi par l'armée prussienne, je suis un peu errant, depuis quatre mois, dans notre chère ct malheureuse France.

Mes livres, mes papiers, des documents indispensables à l'œuvre que jo médite sont à Paris, dans la maison de Sorbonne où j'habite. Je no rentrerai en possession do ces matériaux nécessaires do mon travail que lorsqu'il acra possible de retourner dans notre capitale. Et d'ailleurs, très saint Père, au milieu des désolations do notre infortunée patrie; lorsque noua sommes toujours sous lo coup des terreurs, des perturbations, des désastres d'une guerre impitoyable; lorsque peut-être bientôt les horreurs de la guerre civile vont eo joindre à collée do la guerre étrangère, l'esprit conaervorait-il ♯seo de calme, assez de liberté pour s'appliquer à un travail aussi sérieux, à un travail délicat ct qui n'est pas sans difficultés?

D'un autre côté, il me semble que, l'attention genéralo étant entièrement absorbée par les terribles préoccupations de la guerre ot de la politique, le jugement do mon livre n'offro rien do bien urgent J'ose donc solliciter do votre bonté, très saint Père, un sursis et lo temps nécessaire au travail quo j'aurais à exécuter.

En terminant cette trop longue lettre, ct à Pappai de la demande que je viens do présenter à Votre Sainteté d'être entendu dans ma propre cause, qu'il me soit permis d'invoquer encore uno fois l'autorité de Benoît XIV. Dans sa célèbro constitution *Sollicita ac prorida,* où il a tracé d'uno main si sage les règles que doivent suivre les congrégations du Saint-Office ct de *YIndex* dans l'examen des livres, il déclare quo la pratique usitée par la congrégation de *YIndex,* d'entendre les auteurs catholiques do quelque réputation, qui veulent défendre leur propre cause, est souverainement conforme à la raison ct à l'équité, ot il exprime le plus grand désir qu'ello soit observée dans l'avenir.

Quoique les paroles mêmes du grand pape soient bieu connues de Votre Sainteté, je lui demando cependant la permission de les transcrire ici textuellement, à causo dc leur importance:

„NihilominuH tamen, quod saepo aliai, summa aequitatis et prudentiae ratinne, ab eadem congregatione factum fuisse constat, hoc etiam in posterum ab ea servari magnopero optamus, ut quando res sit de auctore catholico, aliqua nominis et meritorum fama illustri, demptis demendis, in publicum prodesse dignoscatur, vel auctorem ipsum suam causnin tueri volentem audiat, vel unum ex consultoribus designet, qui ex officio operis patrocinium defensiouemquo suscipiat/ (Benedicti papae XIV Bμ/Iπημηι, t. IV.)

Cette grâce qui peut être accordée à un laïque, à un simple prêtre jouissant de quelque notoriété, sera-t-elle refusée à un évêque dont le cœur croit appartenir tout entier à Jésus-Christ et à son Église, λ un évêque qui a consacré une vie déjà longue À la défense de la religion, et dont les travaux, honorés d illustres suffrages, ont été encouragés et

bénis par dos brefs Sa Sainteté Pio IX lui-même ; a ù un évêquo qui a beaucoup souffert dans doute, ₥ai qui vient cependant do donner au saint-siège un témoignage non équivoque do fidélité et do dévouement; à un évêque enfin qui so trouve menacé, pour avoir rempli, dans une délibération solennelle ouverte par le souverain pontifo lui-même, son devoir do témoin et do juge, tel qu'il lui était connu devant Dieu.

Cet évêque demande au plus juste des juges d'être entendu avant d'être définitivement jugé; de défendre lui-même sa propre causo, et, dans su cause, l'honneur do son nom et do sa vio.

Il offro do s'expliquer; au besoin, de se corrigor, prêt à so soumettre a la sentence qui «era portée.

Adressée à Pio IX, cette prière sera exaucée. Mais, quoi qu'il arrivo, cet évêque, avec la grâce de Dieu, restera toujours dans l'obéissance qu'il a promise au souverain pontife, le jour do sa con- B sécration épiscopale.

Telles sont, très saint Père, dans leur sincérité, les dispositions do mon ¿me. J'ajoute, avant de finir, quo si Votre Sainteté, me permettant do compléter ma défense, jugeait convenable dc réserver au concile général, quand il reprendra scs travaux, Γοχαπιοη d'un livre qui lui a été soumis, ainsi qu'cllemêrno daigne me le rappeler dans le bref dont elle m'a honoré, je suis heureux do m'expliquer en présence dc mes vénérables frères et collègues, dont lo jugement ne sera jamais autre que celui do Votre Sainteté.

Il ne me reste qu'à appeler la bénédiction apostolique sur le plus humble et lo plus respectueux de vos fils.

Béziers, 29 janvier, jour de saint François de Sales.

t IL-L.-C., évêque do Sure.

Cum autem idem episcopus a sancta sede urgeretur ut opus suum damnaret, has tandem litteras summo pontifici dedit:

Très saint Père,

Déjà par une lettre du 15 octobre 1870, j'ai adhéré au décret conciliaire du 18 juillet précédent.

Cette adhésion n'acquittait pas tout lo devoir quo j'avais à remplir à l'égard do l'ouvrage que j'avais publié pour lo concile et soumis à son jugement, et dont le titre portait: *Du concile finirai et de la paix religieuse.*

En présence des troubles qui agitent lo monde et l'Église, ot conformément aux intentions do à otro Sainteté qui sont pour moi des ordres, je crois digno d'un évêquo do retirer do la circulation co livre ot sa défense: *Le Pupe et les Éciques.*

Comme, en les composant, jo n'ai ou d'autre dessein quo d'exposer ot do défendre la foi catholique, il est do mon devoir aussi, en renouvelant l'adhésion pure et simple que j'ai donneo à la constitution dogmatique du concile du Vatican, publiée dans la session du 18 juillet 1870 ct confirmée par Votre Sainteté, do déclarer que je désavoue entièrement tout ce qui, dans ce livre ct dans la défense que j'en ai écrite, pourrait êtro ou est opposé soit à cotte constitution, soit aux définitions et aux déoreU dea conciles antérieurs et des pontifes Romains.

Dans la guerre effroyable que l'athéisme fait à Dieu; dans cette lutte suprême, qui menace de replonger le monde dans une irrémédiable barbarie, la cité do Dieu doit rester une, pour rester forte. Tous les sacrifices d'opinions et de vues particulières doivent être faits à cette unité, et à l'autorité ¿ivino qui en est la baso essentielle. Avec le secours de la grâce, jo tiendrai toujours à cette unité par le fond do mon cœur ; et rien no pourra me séparer de cette Église romaine, mère de tous les fidèles, de cette Église romaine, choisie de Dieu pour unir tous ses enfants dans la même foi et dans la même charité.

Daignez, Saint Père, accorder la bénédiction apostolique au plus humble, mais non pas au moins dévoué de vos fils.

Paris, 15 août 1871, en la fête de l'Assomption do la très-sainte Vierge Marie.

f H.-E.-Cn Évêquo de Sort.

132. *David ep. Briocenei».* — In congregatione generali diei 13iulii dixit non *placet;*abfuit a publica sessione. Adhaesionem suam omisit haec scribens summo pontifici Pio PP. IX:

St Brioci, dio 25 octobris 1870.

Beatissime pater.

Cum in intima mentis ct cordis mei descendo, nihil mihi unquam antiquius ac praestantius invenio quam erga ecclesiam et sanctam ipsam aedem amorem, reverentiam, necnon intemerandam dovotionem.

Testis est Deus çuï tn/ue/ur *cor;* testis vita mea iam ad aetatis flexum vergens, neque curis et laboribus pro fide ad hanc usque diem immunis. Testantur etiam scripta non pauca, et ea quae novern abhinc annis in dioecesi mea peregi ad sanctitatis vestrae iura vindicanda, necnon ad necessitates eius sublevandas.

Dum in concilio Vaticano iudex sederem, iudicii partes gerens omnia ox animo, iubente conscientia, recta intentione, verba feci ac vota mea ingenue emisi, Deo introspiciente.

Nunquam autem, no minimo quidem temporis puncto, hoc in animo haesit quod si ab oecumenico C concilio decretum quodlibet a sancta sedo approbatum rito emitteretur, ab illo possem dissentire, maiorum meorum fidem ad extremum vitao suspirium tenero volens.

Haec in litteris meis pastoralibus auto decretum doctrinale aperto docueram, his verbis;

rll est un point sur lequel notre double devoir se rencontre et se confond avec un égal bonheur et un égal empressement, c'est que dès que lo décret suprême et officiel aura été porté régulièrement, c. à d., selon les lois quo l'Égliee a regardées jusqu'à présent comme nécessaires à l'œcuménicité des conciles, notre obéissance d'esprit et do cœur doit êtro la même; car on co moment tous lea bruits s'apaisent, tous les doutes cessent, tout devient lumière, amour et repos. Chaque membre de la famillo chrétienne s'efforce d'être le premier dans lo sacrifico de sa pensée propre. On no dispute plus, on croit; on no défend plus une opinion, ou enseigne la vérité éternelle qui a été crue partout, unanimement et toujours. Il n'y a plus dons l Église qu'un seul cœur et uno seule âme.- (26 maii 1870.)

Et donuo in altoris ad fideles litteris eiusdem monsis:

rUno fois régulièrement prononcée, la sentence est irrévocable et immortelle comme la vérité divine. Toutes les disputes et tous les doutes s'évanouissent. L'unité se fait au sein de la famille chrétienne. Ceux qui jusque là avaient le droit et le devoir de discuter ne savent plus que croire et proclamer ee qu'ils croient; car on n'est catholique par l'intelligence et lo cœur qu'à la condition de savoir verifier toute pensée personnelle à la foi définie de l'Église.“

Quibus solomniter assortis coram sacerdotibus et fidelibus meis nisi starem, a conscientia mes aberrarem, ot a muipso deficerem.

as

Vix ergo opus est ut mihimetipsi consentaneus a et doctrinae sanctae sedis tenacissimus, me simpliciter ct ex corde, in suis quatuor capitibus, constitutioni apostolicae *Pastor aeternus* adhaerere, sanctitati vestrae asseverem.

Primum ex ore meo presbyteris meis cum e synodo Vaticana rodiissom, hoc emissum verbum fuit: *ut in dioecesi primus dignitate ita et obedientia primus esse colo.*

Quao obedientiae ac submissionis professio ad mortem neque perstabit, Deo adiuvante.

Et dignetur sanctitas vestra grata habere officia addictissimi ct devotissimi filii episcopi Briocen. et Trecoren.

f Augustini David.

Hisce litteris acceptis, haec summus pontifex respondit:

Venerabilia frater salutem et apostolicam bene- b dictionem.

Obsequii affectosque tui significationes, larga quoque stipo cumulatas, venerabilis frater, non mediocri corte nobis solatio fuerunt, cum in iis studii sive tui, sive cleri populiquo tibi crediti in nos ct hanc apoatolicam sedem indubia conspexerimus pignora, pretiosiora otiare facta a praesentibus Galliarum aerumnis. Nova tamen suavitate ea conspersit altera epistola tua, quae dum certiores nos fecit toto te corde simplicitorque adhaesisse dogmaticae coneilii oecumenici constitutioni dici decimae octavae iulii praeteriti, simul docuit, te, antequam ipsa ederetur, monuisse, licet aliter tunc sentires, clerum popolumque tuum, acquiescendum omnino esso ecclesia© docenti, propriamquo opinionem omnesque dubitationes abiiciendas esso vix ac ipsa fuisset locuta: ct praeterea, te statini α reditu tuo palam declarasse, vello tu tuis omnibus c obedientia praestare siculi universis auctoritate praestas. Nihil certo nobis contingere poterat optatius hac declaratione, nihil quod iucundius animum nostrum tot oppressum angoribus recrearet, potissimam cum praecedentem ipsa prodiderit ingenii tai comparationem nobis hactenus incompertam. Gratulamur itaquo tibi et co gratiore animo testimonia devotionis ct amoris tui tuaequo dioecesis excepimus, quo acceptiora illa nobis facere studuisti. Et quoniam eiusmodi officia, quae non in istius ranctae sedis dumtaxat, sed in totius ecclesiae honorem vergunt et in confirmationem atque illustrationem catholicae unitatis, nequeunt acceptissima non esso Deo; ipsum rogamus ut largam tibi vicem reddat consolationis nobis adhibitae, toque ot populum tuum inter acerbissimae patriae vestrae calamitates tueatur, erigat, soletur, omnibusquo augeat gratiae suae donis.

Horum autem auspicem ct praecipuae nostrae benevolentiae pignus tibi, venerabilis frator, univeraaequo dioecesi tuae benedictionem apoatolicam peramanter impertimus.

Datum Borono apud 8. Petrum dio 12 decembris anno 1870.

Pontificatus nostri anno vigesimo quinto. ·

Pius PP. IX.

133. *Monserrat* y *Navarro ep. Barcinonensia.* — In ¿«aerali congregatione abfuit, in publica sessione dixit *placet.*

134. *Eberhard ep. Trevirensis.* — In congregatione generali ad suffragia respondit non *placet;* abfuit a seziono publica. Adhaesionem constitutioni praestitit subscribendo litteris pastoralibus nd clerum et ad populum datis a Germaniae episcopis1.i

i VM* «L 917 M hnnu roltminiv

135. *Iìravard ep. Constantienais.* — Et ipso in generali congregatione respondit non *placet;* abfuit a sessione publica. Adhaesionem constitutioni praestitit, cum die 23 augusti 1870 circulares litteras dederit clero suae dioecesis do definitione infallibilitatis, et suae fidei professionem omittens haec habebat:

¿Souffrez que je vous le dise: trois ou quatre jours après la ₣V session publique du concilo du Vatican, j'étais auprès do mgr l'évêquo do Gapi et je profitais des premiers moments qu'il m'était donné d'avoir libros, pour me procurer la joie do vous écrire touchant l'événement qui venait do s'accomplir à Rome. En suite do circonstances qu'il est inutile de dire, ce manuscrit n'a pas été imprimé. Mais jo profite volontiers do la lettre présente, pour vous faire la communication que jo tenais à voua faire beaucoup plus tôt.

Lo lundi donc, 18 juillet dernier, eut liou la quatrième session publique du concile du Vatican: cetto session fut présidée par notre st. Pòro lo papo Pie IX; et là fut arrêtée, décrétée et publiée la *première constitution dogmatique touchant ƒÉglise de J¿sus-Christ.*

Veuillez remarquer cos paroles: co n'est pas un traité complet sur l'Égliso qui a été étudié ot fixé: c'est seulement une partie de co qui concorno la société des fidèles, instituée par notro Seigneur; le reste viendra dans la suite dos délibérations conciliaires.

Or, la première constitution concerno les prérogatives du pontife Romain, et, en particulier, son infaillibilité doctrinale, quand il porto une définition sur la foi ou sur les mœurs, *ex cathedra.*

Jo ne vous dis pas avec quels soins scrupuleux et prolongée, avec quelles études et quelles rochorchea do l'Écriture et do la Tradition, cotte matière •i importante a été traitée: un secret rigoureux nous est, jusqu'à présent, imposé: nous ne pouvons rien divulguer de ce qui a eu liou dans l'intérieur du concile.

Je ne vous dis pas, non plus, quelle part j'ai prise à cette affaire: tout ce dont jo puis seulement vous donner l'assurance, c'est quo, dans mon âmo loyale, j'ai toujours ou des intentions droites, pures, inspirées par le plus sincèro amour pour l'Égliso et pour le st. Père, — quo mes discours et mes actes ont été uniquement réglés par ma conscience, dont personne sur la terre n'avait le droit do blâmer les profondes ct éclairées convictions, pas plus qno nul n'a lo droit do critiquer l'intégrité du jugo do l'uno de nos cours suprêmes, alors mémo qu'il est d'un avis opposé à celui do plusieurs autres.

D Aujourd'hui quo tout est terminé, quo lo jugement est prononcé, jo me tais, et, dans lo recueillement do ma foi catholique, j'adhère avec docili-é aux décisions conciliairement prises, demandant à Dieu qu'il en retire sa gloire ot le bien de la religion.ll

136. *Stepiachnegg ep. Lavantinua.* — In congregationo generali et ipse ad suffragia respondit non *placet;* abfuit a publica sessione. Constitutioni *Pastor aeternus* adhaesit publicando mense septembre in sua dioecesi constitutiones oecumenici concilii Vaticani. Dio nutem 1 februarii 1871 haec scribebat clero suae dioecesis:

Das Vaticanische Concil bal die *Unfehlbarkeit det LehramUa dea Oherhauptei unserer hl. Kirche* fúr ein Dogma dcr katholischen Kirche erk&rt. Dioses Dogma hat seinen Grund, lehrt das Concil, in den Worton Christ — zumai in sefaem Gebete: Jch habe fiir Dich (Petrus) gebetet, das» dein

Olaubo nicht gebroebo; und wonn du einst bekohrta bist, so stfirko deino Brüder.- (Luc. XXII, 32). Dieses Gebot bezog aieb *auch auf die Nachfolger pttr¡* — laut der kutholiachon Auslegung. Es hat seinen Grund, lohrt dna Concil, auch in der Ueberliefcrung. Dio Aufatcllung dieso» Lchrsalzes ais Dogma soli nach der Absicht des Concile alleo dicsbexQglichen Zweifeln und Stroitigkeiten ein Ende machen.

Ihr wordet, Geliobteste! den Sinn dicser dogmatischon Entscbeidung noch leìchtor nuffsssen, wenn ich ganz kurz undeuto, was dio piUtliche Infallibilit&t *vichi sei.* Es sind so violo sonderbaro Aneichton darQber vorbroitet. Ich mochto Euch in den Stand setxon, dicsolbon Euch selbst bericlitigcn zu kònnen.

Dio pllpatliche Infallibilitit ist keine *Silndmlosigkeit.* Audi der Papst *kaun* sündigen. Es hat leidcr wirklich, wonn auch fiuaserst wenigo Pápate gegoben, wolcho durch ihr Lebon dio Kircho Christi B nicht orbaut habón. Darum betet auch der Papst, wie wir Allo, jeden Tag: „Vergib uns unsere Schulden, o Herr!

Sie ist koino *Allwissenheit.* Auch vom Papste gilt, wio von jedom Menschen, daas er an und fOr sich, von sich aus so vie! woiss, als er vermôge seiner natûrlichen Fâhigkeiten und seiner Studien wisson kann. Allwissend und *absolut,* d. i. an und für sich, aus sich, selbst *unfehlbar* ist nur *Oolt alleiti.*

Sie ist koino *Wundergabe,* auch koine *Inspiration,* wio sio z. B. die Propheton hatton; sondern ein *Bcistand* Gottcs — laut des Concila — dem Papste nicht als *persônbchni Privilegium,* sondern nur um der Kircho willcn, und nur unter gewissen Bedingungon, gleichsam Beschrunkungen, vcrliehen. Denn dio pâpstlicho Infallibilitât cratreckt sich nur, sagt das Concil, auf Entscbeidungen, dio den *Glauben* oder dio *Sitten* betreffon; also nicht z. B. auf θ Gegcnstande und Fragen rein politischer Natur; odor auf Fragen roin profanor Wissenschaft u. dgl. Uoberdies muss eino solebo pfipstliche Entacheidung etvras betreffon, was dio *gesainmte* Kirche festhalten soli; dor Papst muss eie in Ausûbung seines oberaten *Hirten* und *L^hramtes* uber allo Christen treffen; — also ais Privatmann, als Schriftstollor u dgl. ist er nicht infallibol. Dicefali» ist er dem Irrthume wio irgend jemand Andoror ausgcsetxt. Belbst wenn or ale *Papst,* aber nicht — wio das Concil sagt *ex cathedra* spricht, ist sein Ausspruch, scino Entschoidung *keine unabândrrliche.*

Eben woil, wio gesagt, dio pâpstlicbe Infallibilitilt koino *Wundergabe,* koino *Inspiration* ist, ist es hciligo Pflicht dos Papstcs, sich gowissenbaft aller jener Mittol zu bedicnen, dio ihn in don Stand sotzen, dio von Oott *geoffenbarte* Wahrheit aus ihren beiden Quellon, námlich ans dcr hl Schrift D und Tradition zu scbôpfcn. Donn das Concil selbst sagt ausdrucklich: wl)er hi. Geist in den Nachfolgern des Pctrus nicht um doswillen verhoissen, dninit sic vermôgo einer von ihm orhaltenen Offenbarung cine *neue* Lchro kund machen; sondera damit sio unter deseen Bcistand die durch dio Aposto! übcriioferto Offenbarung odor Hintcrlage dcs.Glaubons heilig bewahrcn und treu auslogcn.

Kein wahrer Katholik hat bisher dnran gozwoifelt, does dio *Kirche* Jesu Christi, d. i. dio yr*lammte lehrende Kirche,* reprüsentirt insbeaondero auf einom *allgemeinen,* d. i. ócumeniscben Concil, wo der Episcopat mit seinem Oberhaupte, dem Papato, veraammelt ist, infallibel sei. Haben wir also jetit *iwei* Infallibilitàt? Noin! Es gibl nur *Bine; aber :um Ausdrucke kommt sie,* nach der Entscheidung dea Concila, entweder auf einem ôcumenischen Concil, odor wenn desden Zusammenbemfung, sowio die Einholung dea sogenannten *consensus* dcr zerstreuten Kirche (ecclesiao dispersae) nicht thunlicb, aber vielleicht Gefahr am Verauge ist, wenn z. B. ein Irrthum sehr und schnell um sich greift, ein allgemeines Condì aber nicht versammelt werden kann, *durch dai* magisterium dea *ex cathedra* entschoidenden Papeles.

So lautet dio Lebre des fieumenischen Vaticanischen Concile. — Es bleibt auch ferner und ewig wahr, was der Weltopostel von der *Kirche* Christi sagt, *nsie sei eine 8dule und Grundfeste der Wahrheitu* (1. Tiro. HI, 15). In seiner *Kirche* lebt Christus fort und fort — Er, *der da allein* ist der Weg, dio Wabrheit und dos Lobcn. (Johannes XIV, 6.)

137. *Petlinari ep. Nucerinue.* — In congregatione dici 13 iulii dedit *placet iuxta modum;* in poblica sessione dixit *placet.*

138. *Doure ep. Sueesioneneis.* — In generali congregatione suffragium dedit per verbum non *placet;* abfuit a sessione publica. Et ipse tamen constitutioni adhaesit haec scribens sanctissimo domino Pio IX:

Beatissime pater,

Mentem meam intimam, praesentibus in rerum adiunctis, non possum quin sanctitati vestrae humiliter confidenterquo aperiam, uti patri carissimo filius observantissimus, ne amplius dubitare possit utrum omnibus decretis sacrosancti concilii oecumenici Vaticani plena cum obedientia adhaeream.

Licet enim quartae sessioni huius ss. concilii praesens non adatiterim quorumdam secutus opinionem, reverentius esse non assistere quam omittere, cum adhuc id rigorose liceret, publicum votum sanctitati vestrae maioriquo numero patrum haud omnino gratum: tamen nunquam, Deo adiuvante, mihi in mente fuit, ulterius declinaro debitam concilii generalis definitioni obediontiam; illamque obedientiam nunc iterum affirmo.

Firmiter credidi, credo et credam. Nam vix reversus in civitatem meam episcopalem, nihil antiquius habui, quam ut publico profiterer coram capitulo et clero ecclesiae c&thedralis omnimodam meam adhaesionem cunctis decretis huius sa. concilii et praesertim celebriori eius decreto in sessione quarta proclamato, sanctae sedis iura praecipua, Romaniquo pontificis inerrantiam ac supremam auctoritatem solemniter definienti; cuius meae professionis ephemerides dioeeesanae fidem publicam fecerunt.

Quod si hanc apertam adhaesionem publico mandato ad dioecesanos meos directo et litteris ad sanctitatem vestram missis statim abundantiusque non manifestavi, causa indo fuit quod, inter horribiles belli inopinate exardescentia perturbationes, vix locus aliis quibuscumquo rebus tractandis romanserit; civitas Suessionensls piare· per menaea circumdata ot obsessa, deinde miserabiliter expugnata ot occupata ab boatibus fuerit, praeclusa plerumque per idem tompua omni facultate epistolarum tuto mittendarum vel recipiendarum. Hodie adhuc vix transmitti possunt epistolae aive intra sive extra Galliam ob indesinentem annorum tumultum; nec certus sum praesentem bano meam eplatolam coram oculia sanctitatis vestrae tuto perventuram fore. Insuper monitam volo sanctitatem vestram mihi in votis esse, statim ut post sedatos belli tumultus fas erit, publicis litteris ad clerum meum directis adhaerere solemniter omnibus decretis condili Vaticani, iliaque debito modo promulgare.

Mala nostra quantacumquo sint, non nos sinunt immemore» aliorum malorum ecclesiae universalia, praeaertimque sanctitatis vestrae iuribus, tranquillitati et paci gravitet nunc imminentium. Hic omne«

nos, sire cleros sive populus fidelis, ferventissimas ad Deum preces quotidie fundimus, ut imperans procellis et tempestati, ecclesiae sauctaeque sedi iura sua omnia, perturbatis impiorum bominum consiliis quamprimum restitui benigne procuret.

Ob impeditas fortasse communicationum vias, non adbuc recepi facultates ordinarias ad onaum, quas sanctitas vestra, 15 die ñovembri singulis annis, ad omoes Galliae episcopos transmittendas benigne curare dignatur. Suppliciter igitur deprecor non ulterius differri bas facultates dioecesis meae administration!, nunc ut antea perutiles, immo necessarias.

Dignetur interea sanctitas vestra, hanc epistolam uti omnimodae meae reverentiae et obedientiae certum testimonium consueta cum indulgentia admittere, meque ut filium sibi obsequentissimum et devotissimum babero.

Sncssione die 7 ianuarii lb71.

finances Julius episc. Suessionenais et Laudnnensis.

139. *Melius ep. Akrensis rit. chald.* — In congregatione generali dixit non *placet;* abfuit α sessione publica. Tamen constitutioni adhaesit, haec scribens reverendissimo d. Ludovico Jacobini ss. concilii Vaticani subsecretario, et a. congregationis de Propaganda fide pro negotiis ritus orientalis a secretis;

Eccellenza reverendissima.

Quantunque abbia io sempre creduto come divinamente rivelate lo verità contenute nella prima costituzione *de ecclesia Christi* promulgata nella IV sessione del se. concilio Vaticano, anzi aveva anche unitamente ad altri miei colleglli sollecitato con postulato speciale, un tempo avanti, la definizione dell'articolo dell'inerranza pontificia, puro siccome nella congregazione generale precedente a detta sessione avevo dato il voto negativo a cagion delle prerogative dei patriarchi d' Oriento che mi parve dover essere stabilite nel cap. ili come nel concilio Fiorentino, e per non dar ombra contro le medesime, ora a toglier ogni dubbio m' affretto a dichiarare la perfetta ed intima mia adesione a tutte e singole lo verità ivi contenute, e che sono di fede cattolica ormai.

Mentre prego l'eccellenza vostra reverendissima a degnarsi di umiliare ai piedi del santissimo nostro padre il papa questo mio atto di sincera credenza c d'implorare per me In sua santa benedizione come a figlio obbedieutissimo, ho l' onore di dichiararmi con profonda stima

Roma 4 settemb. 1870.

Di V. e. reverendissima

uùio e diño servo

j- Elia Melius v. d'Akra.

A. a. e. reverendissima ed illustrissima
mons. Lodovico Jacobini
sottosegretario del s. conc. Vaticano
o segretario della s. c. di Propag.

140. Cosi *ep. Prienensis.* — Abfuit in congregatione generali ct in publica sessione, quia veniam abeundi obtinuerat. Indubiae fidei semper extitit in quaestione de primatu et infallibilitate Romani pontificis.

141. *Fogarasy ep. Transsilcaniensis.* — In congregatione generali suffragium dedit per non *placet;* abfuit in sessiono publica. Adhaesionem tamen suam praestitit scribens ßummo pontifici Pio IX, ut nuntius apoatolicu· Vindoboncnsis Ludovicus Jacobini in litteris ad cminentissimum card. lacobum Antonelli a secretis status datis d. 20 octobria 1874.

. Con grande mia soddisfazione posso rimettere ali'eminenza vostra reverendissima una lettera di monsig. Fogarasy a sua sautità, ove, prendendo occasiono d implorare la facoltà d'investitura per la prima dignità della sua cattedrale, fa piena e solenne adesione alle costituzioni del concilio Vaticano, come l'eminenza vostra reverendissima potrà ßedere. ł

142. *Meignan ep. Catalaunensis.* — In congregatione diei 13 iulii ad suffragia respondit non *placet;* abfuit a sessione publica. Adhaesionem tamen praestitit publicando in sua dioecesi die 8 decembria 1871 binas constitutiones concilii Vaticani, quas iam pridem in id:omate gallico fidelibus suis dederat. Cum vero adventanto quadragesima au. 1873 litteris pastoralibus explicassot constitutionem *Dei Fdius,* tribus abhinc annis alteram constitutionem *Pastor aeternus* pariter enodavit, ubi inter alia haec habet:

pDans Io pouvoir supremo du papo so trouve
B au premier rang lo pouvoir suprême d'enseigner.
Le chef de l'Église est lo gardien invincible do la doctrine contre laquelle les portes d'enfer no peuvent jamais prévaloir; il en sera donc l organe infaillible. Jamais dans ¡'exorcice souverain de son magistère, c'est-à-dire, commo le disait naguère le concile du Vatican, lorsqu'il décidera *ex cathedra,* jamais il n'ajoutera à la révélation du Christ, jamais il ne la diminuera, jamais il ne la trahira. Au milieu des vains confiits do paroles et de doctrines, il imposera silence, il substituera aux pensées incertaines des hommes la formule adéquate de la vérité. Quand il aura jugé, décidé, la cause sera finie: *Roma locuta est, causa /inita est.*

Ah! sans doute, il n'a point, dans le cours des siècles, à recevoir de ΓEsprit-Saint des vérités nouvelles, inconnues, étrangères à la révélation première.
C Mais n'est-ce pas assez de conserver dans toute son intégrité ce que Jésus-Christ a jugé suffisant de nous révéler? Car, M. F., remarquvz-lc bien, cette infaillibilité de Pierre et de ses succcsseuis n'est point ce quo lea détracteurs du concile du Vatican ont voulu faire croire dans leurs calomnieuses invectives. 11 n'y a point dans ¡'Eglise de dogmes nouveaux: il n'y a que dts définitions nouvelles. De plus, il n'y a rien dans la prérogative do Pierre et do scs successeurs qui soit personnel à l'homme. La prérogative est attachée au ministère: elle tient à U charge; elle vient et se déplace avec elle. L'infaillibilité doctrinale n'est point, disone-lc aussi, rimpeccabilité Lo privilège do Pierro ne couvre point le simple docteur qui exprime ses pontées et ses vues propres. U glt dans l'infaillibilité de l'arrêt solennel, *ex cathedra,* porté par le jugo dans les questions qui touchent la foi ct les mœurs; il se renferme dans les limites do la révélation. 11
D n'a pour objet ni des intérêts purement terrestres ni aucune question exclusivement temporelle. Avec ces réserves et dans ces limites, qu'a donc l'infaillibilité du pontife de Rome qui puisse étonner, surprendre. je no dis pas un chrétien, mais un homme sérieux?

Le pape doit enseigner souverainement, décider en dernier ressort toutes les questions de foi et de doctrine. Comment le pourrait-il sans un privilège spécial d'assistance divine? Ses décisions, N.T.-C. F., reinarqucz-lo bien, ne s'imposent pas seulement à l'obéissance, mais encore à la foi. Un tribunal chargé dejuger les intérêts terrestres no commande que l'obéissance extérieure à l'égard de l'exécution de l arrêt. Les décisions du chef do l'Égliso commandent Vobéieuanco do l'esprit, c'est-à-dire, la foi a la vérité définie. Pour que cette foi ne soit point aveugle, déraisonnable, il faut quelle soit l'adhésion à un jugement ßnfaillible. ł

143. *Oueullette ep. Valentinensis.* — In congregutiono diei 13 iulii dixit *non placet;* abfuit ot ipso a publica sessione, Fidoi suae testimonium exhibuit summo pontifici Pio IX haec scribens:

Valence, lo 28 iulii 1870.

Beatissimo pater

Ad pedes sanctitatis vestrae humillimo provolutus, obtestor mo toto cordo et sine ulla pactiono, uecnon devotissimo cum obsequio, dogmatica© constitutioni do infallibili to to Romani pontificis assontiri.

Obtestor etiam mo paratum, adiuvanto Dei gratia, ad libertatem, si opus caset, sanguinem ct vitam sacrificandum pro confessione eiusdem veritatis et aliarum omnium veritatum ab ecclesia propositarum.

Sanctitatis vestrae

obsequentisnimuN, amantissimus ac devotissimus filius

f Franciscua Nicolaus, episcopus Valcntinonsis.

144. *Hamadiê ep. Elnensis.* — In congregatione generali dixit *non placet;* in publica sessione abfuit Adhaesit tamen constitutioni haec scribens summo pontifici Pio IX;

Très-saint Père.

Les sacrilèges attentats qu'une nation ingrate commet en ce moment contre la ſi Église, dans la personne sacrée do son auguste chef, désolent mon àmo d'évêque, elle est livrée à de mortelles angoisses.

Los droite inviolables de la justice encore solennellement foulés aux pieds, d'horribles outrages jetés de nouveau à la plue légitime des couronnes, les bases do l'ordre social ébranlées, les redoutables conséquences de cotte perfide invasion soulèvent toutes le» consciences honnêtes.

Que vos propres douleurs doivent être profondes! Je souffre, très-saint Père, et c'est ma consolation, tout ce que souffre votre sainteté; je condamne tout ce qu'elle condamne; je redoute tout ce qu'elle craint, ct je veux espérer tout ce qu'elle espère.

Que no puis-je, aux prix de ma vie, défendre votre providentielle royauté! j'envie le glorieux sort des généreux martyrs qui succombent pour la conserver è l'Égliso et au inonde. Du moins je lui consacrerai mes efforts les plus constants ot mes prières les plus ferventes.

Non, je l'ai dit à Votre Sainteté, qu'elle veuille me permettre du le lui écrire, je ne permets à personne d'avoir pour elle un dévouement plus large, un amour plus fort, un respect plus profond, une soumission plus absolue.

Ma piété filiale envers le meilleur des pères ne me permit pas d'assister à la quatrième session du concile du Vatican, mais dès le jour do cette session, le chrétien n prison moi la place du juge; le jugo pouvait se tromper, le chrétien est sûr d'etre dans la vérité, on obéissant. Aussi ma soumission la plus entière à la constitution dogmatique do l'Égliso que vous avez confirmée de votre autorité souveraine, très-saint Père, a-t-elle été aussi prompte que votre parole, j'ai juré depuis longtemps un assentiment d'esprit et de cœur, sincère, intérieur entant qu'extérieur à tous vos décrets. Plutôt mourir que do violer ce solennel serment.

Plutôt mourir que do me séparer du rocher inébranlable sur lequel repose la st· Église, la foi de Pierre. Plutôt mourir que de briser les liens bénis qui m attachent À la chaire apostolique, hors de laquelle lo salut est impossible.

Puisse cct hommage sincère que je suis heureux do rendre à la plénitude do votre puissance spirituelle, très-saint Père, et que jo dépose humblement aux pieds de votre sainteté, adoucir l'amertume de vos tristesses et consoler votre grande âme.

J'implore, très-saint Père, avec confiance votre bénédiction apostolique sur mon cher diocèse et sur son indigne évêque.

Je suis, très-saint Père, avec un cœur docile, désolé et la vénération la plus profonde

de votre sainteté

Perpignan le 19 septembre 1870.

lo très-humble et très-obéissant serviteur et fils

t Étienne Émile, évêque do Perpignan.

Hisce Elnensis episcopi litteris sanctissimus dominus respondit:

Venerabilis frater, salutem ot apostolicam benedictionem. Non potuit nobis non maximo solatio esse in amaritudine nostra praeclara tuae fidei et obsequii significatio, qua sincero animo totaque mento adhaerere profiteris dogmaticae constitutioni ab occumenico Vaticano concilio editae, qua revelata doctrina de iurisdictionis primatu Petro eiusquo successoribus collato deque infallibili eorumdem magisterio asserta et declarata est liuiuamodi significatio quam tuae litterae die 19 elapsi septembris datae praeferebant iis etiam commendatur sensibus, qui nobis tuam erga nos dilectionem et filialem pietatem testatam maxime effecerunt, quique tuam devotionem erga nos et banc Petri cathedram firmam immotamquo declarant, Has significationes, quas libentissimo animo accepimus, venerabilis frater, paterna charitato nostra et debita commendatione prosequimur. Non minus autem tuam eximiam pietatem suspeximus in eo dolore, quem nobis exprimis ob sacrilegos ausus, qui contra apostolicam sedem et nostram hanc urbem ab inimicis religionis nuper consummati fuerunt. Nos certe in magna tribulatione versamur ob gravissima praesertim mala, quao in hac urbo ab impiis impuno promoveri videmus, ac dum Dei auxilio debemus, quod tantalo calamitatem sustineamus, iustissimam causam nostram, immo Dei ipsius, maiostati suae enixo commendaro non desistimus. Confidimus autem, ut idem, venerabilis frater, efficias una cum tuis fidelibus fervida deprecatione, ut exoratus Deus omnibus inspiraro dignetur sensus iustitiae, charitatis et pacis, optatamquo tranquillitatem ecclesiae suae restituat. Interea tibi, venerabilis frater, tuoque gregi universo opportuna omnia ac necessaria gratiarum munera tam misera temporum conditione adprecantos, cum praecipua benevolentiae nostrae testificatione apoetolicam benedictionem perornantor impertimus.

Datum Romae apud 8. Petrum die 8 octobris an. 1870.

Pontificatus nostri anno vicesimo quinto.

Pius PP. IX.

145. *Garcia* y *Anton ep. Tudentis.* — Abfuit a generali congregatione; praesens sessioni publicae dixit *placet.*

140. *Martines. S. Christophori de Havana.* — In congregatione diei 13 Iulii ad suffragia respondit *placet iuxta modum;* in publica se-aione *placet* suum dedit.

147. *Huerta ep. Punientis.*—Abfuit a congregatione generali et a publica sessione, quia veniam abeundi a concilio obtinuerat. Adhaesionem tuam decretis concilii Vaticani praestitit una cum capitulo cathcdralis ecclesiae et clero, ut patet ex sequentibus:

Venerabili frati Joanni Ambrosio episcopo Puniensi a

Pinv PP. IX.

Ven. frater sal. et apodt. ben. Libenter excepimus ămantissima litteras, quae tuam tuique etiam cathedralis capituli et cleri nobis filialem devotionem testabantur. In iis luculenter vidimus expressum fidei et adhaesionis vestrae obsequium tum erga primatum iurisdictionis et honoris a Clinato Domino in perdona b. Petn eius successoribus collatum, tum erga infallibilis magisterii praerogativam b. Petro pariter ciusquo successoribus concessam de qua dogmaticam definitionem oecumenicum Vaticanum concilium promulgavit. Pergratum habuimus, ven. frater, hoc vestrum obsequium, quod vos nobis ct ecclesiae firmiter devinctos ostendit, ac illud merita commendatione prosequimur. Amplissimi autem demonstrarunt nobis dilectionem vestram ct zelum pro causa iustitiae ac religionis ille dolor, quo vos in nostris tribulationibus affectos videmus, ct ii sensus detestationis vestrae, quos contra sacrilegae invasionis crimen α rebellibus filiis consummatum, recto ac graviter de tanta iniquitate iudicactes declarastis. Non possumus, ven. frater, non gaudere vestram etiam vocem in ininriis contra ecclesiam ot humanam ipsam societatem damnandis voci omnium lato fidelium tam laudabiliter adiunctam esse, ac speramus io Domino fore ut ipso vocibus populi sai aurem inclinaro non tardet, et ecclesiae suae pacem ac libertatem restituat. Interim minime dubitamus, quin vos pro eximia pietate vestra idipsum assiduis precibus a divina clementia implorare porgatis. Nos invicem Deum enixo rogamus, ut te, ven. frater, ac tuum omnem clerum in dies magis virtute induat, quo bonum certamen strenuo certare posaitis·, utque omnem tibi creditum populum dextera sua tegat, et brachio sancto suo defendat Tibi demum praecipuam benevolentiam nostram confirmantes, eius pignus esso volumus apu^tolicaoi benedictionem, quam tibi, ven. frater, ac dilectis filiis cathcdralis templi canonicis et tuo cloro univorso, cunctiaquo queis praees fidelibus peramantur impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die2 octobris 1872.

Pontificatus nostri anno XXVII.

Pius PP. IX.

148. J/ariarry *ep. Palaeopolitamu.* — In congregatione generali ad suffragia respondit non *placet;* abfuit in sessione publica. Fidem vero praestitit adhaerendo publicationi constitutionum concilii Vaticani quae a suo archiepiscopo Agriensi editae sunt sub dio 16 augusti 1870.

149. Conroy *ep. Albanensis.* — Abfuit α congregatione diei 13 iulii; iu publica sessione respondit *placet.*

150. *Frangipane ep. Concordiensis.* — Abfuit a generali congregatione; in publica sessione pruesene respondit *placet.*

151. *Ihciai ep. Cariopolilantu rit. copt.* — In congregatione generali ad suffragia dixit *placet iuxta modum;* in publica scalone dixit *placet.*

152. *Fitzgerald ep. Petriadanus.* — In congregatione dici 13 iulii suffragium dedit per verbum non *placet;* in sessione publica respondit non *placet.* Tamen absoluta sessioni) ad pedes sommi pontificis in media aula conciliari fidei suae professionem emisit.

153. *Mflehùed'fhinn cp. Erxerumiensis rit. arm.* — In generali congregation·l respondit *placet iuxta* modum; in seaiiono publica dixit *placet.*

154. *Piate ep. Matrilienxi».* — In congregatione generali ad suffragia répondit *non placet;* abfuit a publica session··. Adhaesionem tamen suam praostitit cum redux in suam dioecesim fidelibus suis scribebat die 4 augusti 1870:

„J'ai profité avec empressement, N. T. C. F., du congé quo lo souverain-pontife a bien voulu accorder aux pères du concile, pour revenir dans mon diocèse ot m'occuper de plus près des besoins do vos âmes.

Le moment n'est pus encore venu do vous entretenir, en détail, des travaux du concile et des principales circonstances qui so rattachent à sa célébration, il faut pour cola attendre sa clôtura ; mais du moins, puisque les doux décrets qu'il a rendus et qui ont été revêtus de la confirmation du saint-père sont connus, la paix do l'Égliso ct lo devoir qu'impose la conservation de la sainte unité, dont le prix doit ôtro encore mieux apprécié aujourd'hui, au milieu des déchirements qui ensanglantent les sociétés humaines, demandent quo ces constitutions soient reçues, par tous les enfants de l'Église, avec déférence, respect et soumission, et je suis convaincu que personne dû manquera à ce devoir/

Postea vero in synodo dioecosana Massiliensi on. 1876 celebrata baco habebat:

vQuaecumqne io sacrosancto et oecumenico Vaticano concìlio, divino afflante Spiritu, definita decrctaquo sont, ab omnibus Christi fidelibus statino nc promulgata fuerint, dovute suscipienda, firmiterque credendo, nemo est qui nesciat. Unde qui bi· decretis assensum praebere renuerint aut ea impugnaverint, circa fidem naufragium passos esso et ab ecclesia© unitate defecisse, omnimoda certitudine constat.

„Licet vero, vix intermisso concilio Massiliam reduces, omnibus et singulis eiusdem definitionibus obedientiani et assensum necease praestandum, sino mora, in dioecesi nostra, signanter littoria nostris dio 4 augusti 1870. declarare sategerimus; iustum tamen ac summopere congruum nobis videtur, auspicati«sima occasione facta, qua tandem nostrum dioecesanani synodum convocare datum est, eorumdem decretorum, in hac sessione, solemnem promulgationem iterare, et constitutionibus nostris praeficere. Non quod ex illa, iisdem docretis sacrosancti concilii quidquam roboris, quidquam auctoritatis obvenire queat, sed ut, in bac action© congregati, fidei nostrae denuo exhibeamus testimonium, et sacra dogmata, ab ecclesia definita, corde et oro unanimi profiteamur.

155. *Gnmardtai ep. Cadurcensis.* — Et ipse in congregatione generali dixit non *placet;* in publica seasionu abfuit. Constitutioni adhaesit haec scribcus sanctissimo domino Pio IX:

Cabo», le Ier août 1870.

Tres-Saint Père.

Aussi longtemps que j ai siégé au concile comme juge, suivant les inspirations de ma conscience j'ai dit avec simplicité et franchise ce que jo pensais. Ainsi à la congrégation générale du 13 juillet j'ai dû, malgré la peine que j'on éprouvais, répondre non *placet,* et en cela il me semblait que non seulement j'exerçais un droit, mais que je remplissais un devoir.

Mais en rentrant dans mon diocèse après cotto congrégation général©, suivant la permission, que j'en avais reçue do votre sainteté, et en n'assistant pas è la session solennelle du 18, il a été loin de ma pensée de vouloir mo soustraire à la confession do la foi proclamée.

Aujourd'hui je ne suis plus juge, et puisque votre sainteté a promulgué la constitution *de summo pontifice,* je n ai qu'à l'accepter avec respect

et à en faire ta reglo de me croyance et do cello A de fidèle qui «ont confié îi mee «sollicitudes.

Tels sont les sentiments, que jo suis heureux, très-saint Pero, do déposer aux pieds do votre sainteté en lui demandant sa bénédiction et en nie disant son fils lo plus soumis et ta plus re spcctueux.

f Pierro év. de Cahors.

156. *Beckmann ep, Osnubrugentiit* — In generali congregatione ct ipso respondit *non placet;* abfuit u sessione diei 18 iulii. Tamen fidei suae professionem fecit subscribendo littoria pastoralibus a Oermuniae opiacopia ad clerum et ad fideles datis1.

157. *Bocieri ep, Faliscodunensie.* — In congregatione generali suffragium dedit per *placet iuxta modum;* in sessione publica dixit *placet,*

158. *Cerruti ep. Savonensis et Naulrnsis.* — In generali congregatione dixit *placet iuxta modum;* in publica sessiono *placet* suum omisit.

159. *Biró ep. Szathmarien.iis.*— In congregatione dici 13 iulii nd aulfrugta respondit *non placet;* abfuit in publica sessione. Adhaesionem tamen suam oxhibuit publicando in sua dioecesi dogmata concilii Vaticani, ot haec scribens in folio pastorali:

pOpccircularium nostrarum dd-o 1·· augusti 1870 nro 966 indicavimus vobis, venerabiles in Christo fratres et filii, decreta dogmatica synodi Vaticanae pro singulis catholicis per ipsam Romito factam eorum promulgationem obligationem fidei inducere. b't omnes ct singuli genuinam et officiosam illorum notitiam habeant, eadem iu distincto volumine typis imprimi curavimus, et ad omnes ct singulos presbyteros diocceseos nostrae co fine dimittimus, ut in publica et privata populi institutione prout et in scbolia eorum congruum et debitum usum facere valeant.-

Datum Szntbmarini die 24 aprilis 1871.

160. *Pankoüics ep. Munkucsirnsie.* — In generali congregatione respondit *non placet;* abfuit α sessione publica. Habentur nd cum datae a summo pontifice litterae tenoris sequentis:

Venerabili fratri Stophano episcopo Munkacsiensi Ruthenorum in Hungarta (Ungunrinum).

Pius papa IX.

Ven. fr. etc. Gaudemus, von. fr., te nobiscum gratias agere Deo. quod pinguioribus beneficiis, quibus nos cumulavit in utilitatem ecclesiae suae, ct illud addere voluerit, ut primi post Petrum vicesimum quintum pontificatus annum excederemus. Ea vero animadversione non mediocre dolectamur, qua consideras, concentum hunc cxultationis et taudis, non erumpere n peculiari quavis regione aut hominum coctu, sed o tota fidelium D familia per orbem diffusa, atquo ita ei toti cor unum ease testari. Verum Ista affectuum concordia, ulut iucundiesinia, non magni profecto faciencla esset, nisi a perfectu manaret mentium consensione, quao per disertam eiusdem fidei professionem catholicam illam praeferret unitatem a qua illustratur ct extollitur. Quocirca multo suaviora nobis fuissent officia tua, von. fr., si gratulationes tuas nuncio cumulasses absolutae adhaesionis tuae dogmaticis occumcnici Vaticani concilii constitutionibus, Btudiiquo tui in iis vulgandis gregique tibi credito proponendi·». Fortasso hoc indeclinabile muneris tui debitum iam explevisti; nolumus enim credere tnrndiu n te illud fuisse neglectum; at certe nobis acceptissimum esset a te ipso discere, rem esso peractam. Interim excipe grati animi nostri testimonium, et fausta caelestium omnium munerum omina; quorum auspicem etc. apostolicani benedictionem etc. impertimus.

Datum Romao apud S. Petrum 6 iulii 1871, pontif. nostri anno vigesimo soxto.

Pius papa IX.

(Litterae anni 1871, p. 129, n° 234.)

Tandem constitutioni adhaesit, ut ex sequentibus constat, quae nuntius apostolicus Vindobonensis Serapbinus Vannutolli sub dio 4 martii 1883 scribebat ad cminentissimum card. Ludovicum Jacobini a secretis status:

BIn una lettera diretta al commendatore Barluzzi, minutante di segreteria di Stato, sotto ta data del 23 febbraio 1872, monsignor Falcinelli parlava di un colloquio avuto un mese innanzi col vescovo di Munkfics, recatosi a quei di in Vienna, c si querelava che, malgrado la promessa fattagli verbalmente dal prelato d'inviare la sua formata adesione al dogma dell infallibilità, tosto che fosse tornato in diocesi, il fatto nou aveva punto risposto alle parole. Dalla medesima lettera apparisce che monsignor Pankowics considerava come superfluo Γ atto richiesto da monsignor Falcinelli, avendo egli chiaramente e più volte (così egli diceva) manifestato al papa e al cardinale Antonelli ta sua piena adesione ai decreti del concilio/

161. *Hugonin ep. Baiocensis.* — In congregatione generali *non placet* constitutioni dedit; in publica sessione abfuit. Adhaesionem praestitit haec scribens parochis suae dioecesis :

Itayeux. Iu 16 novembre 1870.

Monsieur le curé.

Plusieurs prêtres du diocèse m'ont exprimé des doutes à l'égard des bulles pontificales publiées au concile du Vatican.

lls m'ont demandé si ees bulles étaient obligatoires et si les doctrines qu'elle contiennent doivent être publiquement enseignées.

La réponse à ces questions n'est pas douteuse. Une bulle pontificale et dogmatique est obligatoire par elle-même avant toute publication de l'évêque du diocèse: ct, pur conséquent, les doctrines qu'elle contient doivent être publiquement enseignées.

Les évêques ont été appelés au concile du Vatican pour exprimer leur jugement personnel sur les projets do décrets proposés à leurs délibérations. Ils devaient ta faire selon leur conviction sincère. La responsabilité qu'ils assumaient devant ta monde catholique et leur respect pour le saint-pèro leur on taisaient une obligation rigoureuse. Personne n'a ta droit do soupçonner, sans preuve, qu'ils aient tallii à ce devoir et trahi leur conscience.

Après ta publication des bulles pontificales, le souverain pontife no demando plus un jugement personnel, mais un acte d'obéissance. Nous ne pourrions lo refuser sans méconnaître l'autorité légitime dont il est revêtu; ta soumission est dono obligatoire. Ce second acte est bien plus facile que ta premier: il écarte toute responsabilité.

Les tristes événements qui nousont surpris avant même notre retour à Bayeux : ta confusion qui en a été ta suite, nous ont fait différer do vous entretenir. comme nous l'aurions dérivé, des actes du concile du Vatican. Notre voix se fût perdue au milieu du bruit des armées, et tas douloureuses anxiété do nos chers diocésains ne leur eussent pas permis de lui prêter une attention suffisante.

Espérons que Dieu se hissera fléchir par lea supplications qui montent vers lui, qu'il rendra ta paix à ta France, aux évêques ta liberté de leur

» Vide coi. 917-31 hnin« vnlutninls.

ministère, cl que 1rs ĉoacihe profiticiam pourront A du nntncau av reunir, pniilier ewlanualloracnl les bulles pontificales daos les province ecclésiastiques et expliquer aux fidèles, avec l'autorité dont ils «ont revêtue, les enseignements proclamés par le souverain pontife au concile du Vatican.

Veuillez agréer, monsieur le curé, l'assurance do notre affectueux dévouement.

t Flavian, évêque do Baycux et Lisieux.

162. *Pagnucci ep. Agalhonieensis.* — In generali congregatione dedit *piatti iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

163. *Zalka ep. laurinentis.* — In generali congregatione ad suffragia respondit *non placet;* a publica sessione abfuit. Adhaesit tamen constitutioni haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissimo pater.

Litteras augusta manu sanctitatis vestrae Romae B dio 1 februarii c. a. clementiuime signatus et ad me destinatas reverenter percepi. Intellexi ex iis, sanctitatem vestram desideraro, ut meam decretis concilii Vaticani in genere et in specie constitutioni *Patior aeternus* adhaesionem contester.

Beatissimo pater, ego infausta et religioni catholicae inimica patriae meae adiuncta probe noscens vehementer optassem, ne quaestio praefata constitutione definita, alioquin multis difficultatibus obnoxia, examini concilii proponeretur.

Caeterum placuit sanctitati vestrae, non obstantibus meis aliorumve haud paucorum episcoporum precibus, obtestationibus et votis quaestionem illam disquisitioni synodi subiicere et definire. Hoo facto mihi qui unitati ecclesiae semper ardentissime studui, nihil iam restabat, quam editae definitioni assentir].

Quod dum me fecisse reverenti animo declaro, in C osculo beatorum sanctitatis vestrae pedum emorior

sanctitatis vestrae

laurini die 31 martii 1871.

humillimus servos
loannes Zalka episcopus Iaurinensis
in Hungaria.

Postea vero menso maio eiusdem anni decreta Votieani concilii typis impressa ot clero curato transmissa cum dubita reverentia et obedientia recipi commendabat litteris circularibus:

„Constitutiones in novissima synodo Romana editae et nuperrime typis procusas pro congruo in scholis et ecclesiis usu ad parochias dioecesis meao via officiorum VADiaconalium iam dimissas, omnes et ninguli debita reverentia ct obodientia recipiant/ laurini die 16 maii 1871.

164. *Thomas ep. Kupellentit.* — In congregatione generali dixit *non placet;* abfuit in publica sessione. Adhaesionem vero suam dedit haeo scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissimo pater.

Vix o Roma redux, dogma Vaticanum do infallibili magisterio summi pontificis, nliaequo constitutiones eiusdem synodi oecumcnicao, tum coram clero eiriUtis Rupollcnsia. tum coram fidelibus in ecclesia mea cathcdruli specialiter adunatis, spento ac libenter profeasus sum; significans insuper, pro munera moa episcopali, basco constitutiones ab omnibus et singuli» indubitanter esso tenendas sub poena anathematis. Illas quoquo, quoties locus fuit, pluribus in alita parochialihus ecclesiis, exultan· an firmiter adhaerens patefeci; atque ut facilius singulis innotescerent verba veritatis, illa typi» mandata, et ab omnibus legenda, per totam dinecerim Itapidlenaatn disaeminare turavi.

Hanc meam fidem, hoc pignus filialia obedien tiae eximiiquo amons benigno accipiat paternitas vestra, devotissimosquo meos animi nonnus, acerbissimis hisco temporibus, pro solamino haboro dignetur.

Eheu! Beatissimo pater, eo quod conturbatae sint gentes ct commota sint regna, inimicus homo praevaluit, et sacrilegus invasor almam urbem impie oppugnatam praeaeus commaculat. Nonnisi multo dolore oppressus, hanc nefariam Romae occupationem audivi, illamque statini, tum verbia tum scriptis, indignans exeeransquo palam denuntiavi. Summa erit mihi occasio, tempore quadragesimae, vocem adhuc exaltandi quasi tuba, ut sciant omnes quoniam ferus depastus est vineam electam, atquo sacrilegium hoc magia ac magia arguat ac detostetur populus christiaous.

Interea, beatissime pater, Deum omnipotentem maximam una cum clero et fidelibus enixo deprecor ut cito citius exurgat, atque auferat bella usquo ad finem terrae; diaripenturquo inimici apostolica^ sedis et fiat pax in diebus nostris; Dominum nostrum letum Christum obtoator, ut aponeain quam aequisivit sanguine suo salvet et muniat, ac tandem patris amantissimi aerumnas multiplices consoletur.

Ad pedes sanctitatis vestrae humiliter provulutus, beatissime pator, mo profiteor obeequentissimum et devotissimum servum ao filium.

Bupellao, in festo Cathedrae a. Petri Romae, dic 18 Januarii, anno Domini 1871.

f Leo, episcopus Rupollen. et Santonen.

165. *Foulon ep. Fanceiensis et Tullensit.* — In generali congregatione dixit *non placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem constitutioni praestitit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissime pater.

Cum multa mo iamdudum impellerent ut ad vestram sanctitatem tum meo tum cleri et Christi fidelium meae diocceaeoe nomine significarem quam aegre, pro filiali nostra erga hanc apostolicam sedem et Christi Domini vicarium reverentia, acceperimus iniurias tibi nuperrime a nefariis hominibus fuisse illatas quibus non orat satis maximam sanctae Romanae ecclesiae principatus partem per vim ct dolum detinere, si non et reliquam contra ius fasque omne occuparent, ad hanc ueque diem bello in dioecesi mea saeviente prohibitus fui, quominus litteras ad te mitterem; nam. occupata ab hostibus iam ab ineunte menso augusto, urbe episcopali Nanceiensi, et aditu omni intercluso, copia commeandi huc illuc, nulla supererat. Nunc vero quoniam, pace licet infecta, remissius agitur quam antea circa istiuamodi commercium, meum esso praecipuum officium duxi, concessa illa libertate tali quali primum uti quo ad vestram sanctitatem in his rerum angustiis constitutam accederem et D sensus meos ea, qua par est, reverentia depromerem.

Sint itaquo istae litterae in testimonium doloris et indignationis quibus valde affectus fui, auditis novis facinoribus quibus Italia seso iterum commaculavit, sint etiam in reprobationis ot detestationis significationem erga omnia quaecumquo dictis, scriptis nut gestis peracta sunt ădversu huius temporalis principatus apostolici iura, qui in rei Christianae bonum et utilitatem ordinatus, ot sanctissimis titulis tot saeculorum decursu legitime possessus, ideo. Dei providentia ita procurante, fundatus institutusquo est, ut summus ecclesiae pastor et doctor, pascendi, docendi, regendiquo potestatem nuctoritatemque nb ipso Christo Domino acceptam, per universum orbem, plenissima libertate exercere posset.

Quam dolcndum eet etiam, quod vestra aanc- / litae, licet innumeris iam ab ineunto glorioso pontificatu malis lacessita ct exagitata periculis post quinque ct viginti annos adeo laboriose transactos, in alias hodie calamitates impingat, nedum venerabili senectuti tuae pax post tot curas sollicitudinosque debita tandem adveniat! Scilicet praesens aspicero cogeris quidquid usquam iniquo aut patrari aut excogitari potuerit, cum hisco temporibus in quibus impii homines omno ius pervertere conantur, firmissimus in mundo iuris assertor ct aequi iustiquo tenacissimus vindex existas.

Illud interim nobis solatio non modico est, quod inter humanas procellas et bellicos civilesquo motus quibus nunc orbis pone totus laborat dumque cuncta nutant, inclinantur, fatiscuntque, stot infallibilis Romani pontificis auctoritas, utque est contra errores invicta, ita etiam sit adversus iniquitates inconcussa. Cui utinam attondentes huius saeculi homines tanquam lucernae lucenti in caliginoso loco, ab ipsa recreari, illuminari, fovorique mereantur!

Utinam quoque in praesenti rerum necessitate, dum bello atroci duo potentissimi populi inter se decertant, arbitra esset pacis concordiacque inter principes christianos componendae! Quod quoniam nondum in promptu est ut statini fiat, te, beatissime pater, oro obtestorque ut ad Deum pacis preces supplicationesque cum clamore valido offeras et exaudiaris pro tua reverentia, ct fiat pax, nec deseramur in die malo.

Quae quidem moestissimus ad vestram sanctitatem scribo, quippe qui Galliam, mihi carissimam . itriam, dioecesimque meam ferro ilammaque vastatas et miseriis, quarum exemplum nunquam alios fuit, obnoxia esse videam nec tantarum calamitatum proximum finem hominum ullus praesentire valeat.

Dignetur vero Deus oculis misericordiae Francorum respicere gentem quam tutelae beatae Mariae virginis rex piiesimus voto perpetuo commendavit, quamque Romani pontifices, et imprimis sanctitas vestra peculiari benovoleatin ct amore ut primogenitam ecclesiae Romanae ct aliquando do hac sede apostolica bene meritam prosecuti sunt

Faxit etiam Deus totius misericordiae sub cuius potenti manu propter peccata nostra sumus humiliati ut resipiscamus α malis ct proficiamus in bono et cxultemus ct sanctificemur in dic visitationis'

Addictissimus ot humillimus ad pedes vestrae sanctitatis provolutus

Nanceii dio 14 novembri» 1870.

famulus ct filius

γ losoph cpisc. Nane, el Tullen.

Venerabili fratri
losopho episcopo Nanceicnsi et Tallonai
Pius PP. IX.

Venerabilis frater, salutem ot apostolicam benedictionem.

Eximium pietatis ct amoris tui tuornmque fidelium erga nos ct hanc apostolir-am sedem testimonium agnovimus in tuis littorie dic 14 elapsi novombris datis, cx quibus tuus et eorumdem fidelium luctus ac mooror ostenditur ob violata huius apostolicae sedis iura ct constitutam in urbe nostra dominationem impiorum, quam in perniciem animarum ct in nostrae spiritualis auctoritatis oppressionem suam vim excrcero dolemus, ac simul aperte declaratur adversus sacrilegam iniuriam nobis ot huic s. sedi illatam, et oa quae inde consoquuta sunt, vestra reprobatio ac detestatio. Probe conscii, von. frater, filialis affectus quo haec inclyta natio nos prosequitur, intelligimus plane quam sincero et vulnerato ex animo huiusmodi sensus deriventur, cosque etiam maiori in pretio habuimus, quod videmus domesticae vestras gravesque calamitates communis fidelium patris vos oblivisci non pati. Pietatis itaquo vestrae officiis, ven. frater, gratissimum animum profitemur, ao misericordem Dominum enixe rogamus, ut vos consoletur, utque ocius isti patriae dies placatus adducat iastitiae, tranquillitatis ac pacis. Quae autem in obsequium huius apostolicae cathedrae et infallibilis Romani pontificia auctoritatis in tuis litteris expromis, ven. frater, en nos acceptissima habuimus, noaque certos reddunt, nihil tibi potius futurum, quam ut ea ipsa quae eximia fidelis animi pietate profiteris, per te etiam populo tibi credito Vaticani concilii dogmatica definitione promulgata tradantur. Dum vero minime dubitamus, vcn. frater, quin pergas una cum istis fidelibus fervidis ad Deum precibus ecclesiae et iostitiae causam in tanta impiorum conjuratione commendare, eamque omni studio et alacritate defendere, tibi. ven. frater, cum praecipuae benevolentiae nostrae testificatione, nec non cunctis clericis laicisque fidelibus tuae vigilantiae commissis apostolicam benedictionem omnium caelestium gratiarum auspicem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum die 3 decembris an. 1870, pontificatus nostri anno XXV.

Pius PP. IX.

1GG. *Las Cases ep. Constantinianus.* — In generali congregatione ct ipse ad suffragia respondit *non placet;* abfuit a publica sessione. Fidem vero suam supremis tabulis consignavit haec scribens: *Omissis...* „J'ignore si, à ma mort, on prononcera mon oraison funèbre; je n'y attacherais d'ailleurs d'autre prix que le témoignage d'affection et d'estime, qui mo serait ainsi donné par mes vénérables collègues dans l'épiscopat.

. .. .Quoiqu'il on soit, co que j'ai vu et entendu en pareilles circonstances, dans ces dernières années, me fait un devoir do demander ici è celui qui serait appelé à parler do moi après ma mort, do ne rien adoucir do ce que j'ai pu faire ou dire, avant ou pendant le concilo du Vatican, comme de ne rien tairo do co quo j'ai dit ou fait, après le concile. Élevé dans les doctrines anti-infaillibilistes, pendant le concile, j'imposai, non sans douleur, silence à mon cœur, qui souffrait do ne pas être sur co point d'accord avec sa sainteté Pie IX. pour laisser parler ma conscience: elle me faisait un devoir rigoureux do défendre ce quo je croyais alors être la vérité. Je restai ferme dans mon opinion, tant quo le concilo n'eut pas prononcé; lo lendemain do la définition, Dieu mo faisait la gràco do pouvoir dire en toute vérité, dans la plénitude et lo calme do ma foi: vJo crois, aujourd'hui, d'autant plus à l'infaillibilité, que j'y croyais moins hior/

„Qu'on n'aille donc pas diro do moi quo j'étais seulement *inopportuniste,* comme on Γα dit de certains do mes vénérables collègues do la minorité, qui n'auraient certainement pas accepté, pondant leur vie, cetto interprétation do la doctrine, qu'ils avaient exposée ct défendue au concile. On a cru, de bonno foi sans doute, pouvoir parler ainsi, et par là. servir utilement la cause do l'infaillibilité. A mon avis, on s'exposait à ne pas roster dans une exactitude historique absolue, puisque le# morte, dont on expliquait la conduite, n'étalent plus là pour l'expliquer eux mômes; ct on n'ajoutait rien à cet incomparable triumphe de la foi ca

tboliqne, après le concile da Vatican, d'où lei évêques de la minorité sont sortis, eam exception, docilement soumis à la définition, après l'avoir loyalement, courageusement, respectueusement combattue, aussi longtemps qu'elle ne fût pas devenue un dogme de foi. aussi longtemps que leur conscience leur fit un devoir de défendre ce qu'ils croyaient être la véritable doctrine de l'Église.

HQu'on ne voie ici, de ma part, que le désir de rester, en ce qui me concerne, dans la vérité des faits, que le désir d'ajouter une force nouvelle à ma profession de foi en faveur de l'infaillibilité. J'ai à me reprocher, dans le cours d une vie déjà longue, bien des fautes; Dieu, Je l'espère, me fera miséricorde, parce que j'ai toujours aimé la vérité, que je me suis toujours attaché à ne tromper personne, à ne jamais dissimuler mes sentiments, et quo je me sentais au cœur, pour cea deux grandes choses que Dieu nous a donné à aimer, l'Église et B la patrie, une tendresse, un dévouement, une fidélité à toute épreuve/

Aÿo, *infrascriptas, episcopus Montirpessulani, in Gallia, iis omnibus ad quoi perlinit fidem facia il testificor ea quae praecedunt mihi communicata fuisse a Domino lostpho de Guiroy d'Arellano de Las Cotes, nepote el haerede praecipuo illustrissimi et reverendissimi domini episcopi Constantinae ct Hipponae (Constantine et Hippone), dum orationem funebrem dicti praesulis, in dioecesi mea commorati per mullos annos, praepararem. £adem,* er *testamento autographo dd. de Las Cases, lecta fuere coram parentibus, amias et episcopis aut archiepiscopis pro eiequiarum celebratione adunatis: ideoque ad amussim exprimunt ceros et authenticos praesulis huius bonae apud nos memoriae sensus.*

Apud Moniempessulanum, die februani 20 anni Domini 1882.

C *t Franciscus M. Anatolius de Rovéril de Cabrières, episcopus Monlispess.*

Postea, recuperata valetudine, haec scribebat ad summum pontificem Pium IX:

Très saint père.

Votre sainteté daignerait-elle me permettre de lui rendre compte d'une lettre que j'ai reçue de monsieur le ministre des cultes ot dont je transcris ici les paragraphes essentiels?

„ilonscigncur, j'ai l'honneur de vous informer que, sur ma proposition, monsieur le président do la république vient de voua nommer chanoine du premier ordre au chapitre de St. Donis. Cette nomination a été faite à In demando de mgr l'archevêque d'Alger, de mgr l'évêque d'Oran, et pour ainsi dire, do l'épiscopat tout entier?

Oserai-je espérer, très saint père, que vous D voudrez bien accepter ma nomination, et m'instituer comme chanoine évêque du chapitre de 8t. Denis?

Votre sainteté a connu les infortunes qui m'ont accablé. Les revers dont notre malheureuse patrie fut la triste victime atteignirent du mémo coup mon ancien diocèse, et ms personne. L'événement qui me frappait fut ai imprévu, si terrible, que je tombai comme foudroyé au moment où j'aurais eu le plus besoin de force et d'activité. Co que j'ai souffert depuis vingt mois d'angoisses et de tortures, Dieu seul le sait! Enfin la providence a eu pitié de moi; les affaires du diocèse de Constantine, votro sainteté en est informée, ont reçu une solution satisfaisante pour tous les intérêts, grâce au xèle, au dévouement, à l'intelligence de mgr d'Alger à qui j en garde une profonde rcconnaivsaneo. L'État et le Gouvernement général de ГAlgérie ont fait en cetio circonstance tout ce qu il A était possible de faire, eu égard nux difficultés financières do la Franco. Je sens ma santé so rétablir chaque jour, et la nomination d'un évêquo à Constantine no contribue pas médiocrement à ramener le calmo qui peu à peu ae produit on moi.

Sans doute qu'après des événements si terribles, la tristesse du cœur devra diminuer lo partage de ma vio; mais à présent que le diocèse va reprendre une vie nouvelle sous l'action du pasteur quo votro sainteté daignera lui donner, pourvu quo j'aio la paix de Téme, et quo je puisso prier, travailler ct faire encore quelques petites choies pour Dieu ot pour les Ames, si le divin maître ne m en juge pas tout-à-fait indigne, jo n'aurai qu'à adorer los desseins de la providence et qu'à bénir Dieu, qui n'a voulu me frapper que pour lo bien de mon Amo à laquelle les grandeurs n'étaient probablement pus profitables. La souffrance doit du resto être plus que jamais dans ces temps malheureux, lo partage des ministres et des disciples do notre Seigneur Jésus-Christ Votro sainteté nous en donne l'exemple; puissions-nous vous suivre courageusement, très saint père, sur ce calvaire où vous ont placé les mauvaises passions des hommes et où vous retiennent inébranlable votre grand cœur et les desseins impénétrables do Dieu sur son Église et sur votre personne sacrée.

Oserai-je, très saint père, demander à votro sainteté la permission de renouveler ici l'adhésion pleine et entière que je fis aux décrets du saint concile du Vatican au moment où jo venais d'être frappé de la maladie dont Dieu me délivre aujourd'hui en rendant au diocèse de Constantine sa vie d'autrefois?

Oserai-je en assurant votre sainteté de mon profond dévouement à l'Église, à la papauté, à C votre personne sacrée, lui demander sa paternelle bénédiction? Cette bénédiction achèvera de me rendre à la santé et m aidera à consacrer les jours qui mo restent à vivre au service do Dieu et à la sanctification de mon Ame.

Je suis à vos pieds, très saint père, voua adressant l'hommage du profond respect avec lequel j'ai l'honneur d'être

Clermunt-de-l'Hérault (Hérault) le 15 mars 1872.

de votre sainteté

le très humble et très obéissant serviteur et fils

t Félix ancien évêque de Constantine et d'Hippono.

Hisce litteris acceptis sic respondit sanctissimus dominus noster:

Venerabili fratri Felici iam episcopo Constantinae et Hipponae (Clermont l'Hérault, — Hérault.)

Pius PP. IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem. Gratulamur, venerabilia frater, restitûtos vires tuas et permeando gratoquo excipimus animo significationes amoria et observantiae, iteratamque apertiua obsequentem adhaesionem tuam dogmaticis oecumcnici Vaticani concilii definitionibus, quibus, velati effusioribus officiis, noa prosequi voluisti. Votis autem illico nos obsecundasse tuia iam nosti; et eo libentias, quo impensius valetudini tuae ac animi tranquillitati studemus. Omnia itaque divinao gratiae manera tibi ominamur, eorumquo auspicem et praecipuae nostrae benevolentiae pignus tibi, ven. frater, apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum dio 2 mari 1872, pontificatus nostri anno vigesimo sexto.

Pius PP. IX.

107. A/rurín *ep. Ascalonentis.* — In congrega- a tiono diei 13 iulii xufTragium constitutioni dedit per *placet iuxta modum ;* in sessione publica dixit *placet.*

IOS. *Callot ep. Oranentis.* — In generali congregarono dixit no/ι *placet;* abfuit ii publica sessione. Adhaesionem tamen suam constitutioni dedit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Oran, le jour do la fête de st. Luo ℓ Evangéliste 18 octobre 1870.

Très saint pòro.

Je rao sens pressé d'adresser à votro sainteté, au milieu des épreuves qui l'accablent on co moment, un témoignage particulier do dévouement et une adhésion à vos protestations contro la plus injuste des usurpations.

Dieu a permis que pasteurs et fidèles do Franco nous no puissions maintenant vous secourir que do no» prières : mais nous nous souvenons quo Pierre captif n été délivré par les prières des fidèles.

Lo temps s'approche, très saint père, où nous devrions nous réunir do nouveau autour de votre sainteté pour reprendre sous votro direction suprême nos travaux au saint concilo du Vatican; mais nos diocèses sont dans un tel état do trouble, par suito des malheurs de la guerre et do la surexcitation des esprits dont les méchants voudraient profiter pour affaiblir encore notre influence ct notre autorité, que nous no pourrions nous éloigner sans danger pour nos églises. Je prie donc votre sainteté do m'autoriser à demeurer au milieu do mon troupeau.

J'aurais aimé, en mo prosternant de nouveau aux pieds de votro sainteté, à y déposer un nouvel hommage d'affection ct do soumission filiales. Puisque ccttc consolation m'est refusée, qu'il mo soit permis du moins, très saint père, do protestor do mon attachement inébranlable à la chairo de Pierre ot do mon obéissance au pontife vénérable qui l'occupe en ce moment; j'ajouterai, bien qu'un évêque catholique n'ait pas besoin de faire uno profession spéciale do son adhésion eux décrets des conciles généraux, j'ajouterai que j'admets avec une entière soumission d'esprit ct de cœur tous et chacun des décrets portes par le saint concile oecuménique du Vatican confirmés et promulgués par votro sainteté ot spécialement lu constitution dogmatique sur la primauté de juridiction ct l'infaillibilité du pontife Romain enseignant *ex cathedra.* Lo devoir souvent pénible do discuter ct do juger a fait pince »iu devoir plus fucilo ct plus doux d'acccptcr ct do no soumettre. C'est ce que jo disais, dès le 25 juillet. dans la circulaire où j'annonçais mon retour do Romo ù mes diocésains.

C'est dans co» sentimene quo jo continuerai d'eneoigner lo clergé ct les fidèles d'Oran on les exhortant à donner avec lour évêquo au st. siègo apostolique ct à votre sainteté les témoignages les plus empressés d'obéissance ct de piété filiales.

J'capèro, très saint père, recevoir votro paternelle bénédiction pour moi, pour lo chapitre, le clergé, les communautés religieuses ct les fidèles du diocèse dont jo suis le premier évêque.

Pcrmcttoz-moi do demander au?si ù votro saintetó uno bénédiction spéciale pour mon grand séminaire dirigé par les enfants de St Vincent do Paul, et uno pour les nombreux orphelins Arabes quo la dernière famine λ mis à ma charge, quo j'ai pu soutenir ju«qu'»\ présent avec les secours du gouvernement et des fidèles de France, et qui so préparent au baptême sous la direction d'ecclésinsliqucs et do religieuses entièrement dévoués. Puissent-ils réaliser nos espérances do voir en eux les premiers des Arabes chrétiens dans notre Afrique française î

Daignez accepter l'hommage du profond respect et de la sincèro vénération avec lesquels j'ai l'honneur d'être, très saint père,

do votre sainteté

le très humble serviteur et le fils très obéissant ot dévoué

t J. B. Irénée évêque d'Oran.

Hisce Oranensis episcopi litteris tic respondit iummut pontifex:

Venerabili fratri loanni Baptistae episcopo Oranensi Pius PP. IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Tuis litteris dio 18 elapsi octobris datis nobis significas, qua animi detestatione prosequaris sacrilegam illam civilia nostri ct apostolieao sedis principatus usurpationem ab hostibus ecclesiao nuper β consummatam, qua ot necessaria apostolico nostro ministerio libertate expoliati, et sub potestatem impiorum redacti sumus. In hac tanta qua premimur tribulatione iucundoro fuit nobis hosco tuos sensus agnoscere, qui tuum zelum pro Dei et ecclesiae causa luculenter ostendunt, quique nos dubitare non sinunt, quin una cum tuis fidelibus tam necessario tempore fervidas pro nobis preces ad implorandam divinae Clementiae opem effundas.

Magnam autem consolationem accepimus, ven. frater, ex eo reverentis animi ot fidelis mentis obsequio quo dogmaticae constitutioni ab oecumenico Vaticano concilio editae de supremo Romani pontificis primatu eiusque infallibili magisterio te adhaerere profiteris, ac simul ex eo studio quo te incensum demonstras ad sanam doctrinam tuendam, et ad promovendos apud istos fideles erga apostoli-
cam cathedram debitos pietatis et devotionis sensus.
C De hac praeclara voluntate ac zelo, ven. frater,
' tibi gratulamur, tibiquo addimus animos, ut in hac tanta praesertim contra sanctam religionem persecutione pastoralis officii tui partes ad Dei gloriam et animarum salutem strenuo et alacriter implere contendas. Non omittimus autem summum bonorum omnium auctorem Deum enixe adprecari, ut tibi semper uberrimis suae gratino auxiliis propitius adsit, utquo omnem istum clerum ct religiosas familias et istius tui seminarii alumnos cunctosquo fideles benignitatis suae donis replere velit, atque pientissimao oporae, quao ¡ethio erga orphanos arabes impenditur, salutares et optatos fructus tribuere dignetur. Quod attinet ad veniam, quam poscis, ut ab oecumenico concilio abesse possis, putamus iam ad to breves nostras litteras die 20 elapsi octobris datas pervenisse, quibus eiusdem concilii celebrationem suspensam declaravimus.
D Omnium demum caelestium munerum auspicem et praecipuae nostrae erga to benevolentiae testem apostolicam benedictionem tib¦, ven. frater, ac universo, cui praesides, gregi peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum dio 20 novembri» anni 1870, pontificatus nostri anno vigesimo quinto.

Pius PP. IX.

I()9. *Guilbert ep. Vapincensis.* — In generali congregatione dixit *non placet;* abfuit a publica sessione. Fidem suam probavit litteris pastoralibus clero suae dioecesis die 18 octobris 1870 datis.

„Jo tenais aussi à vous parler du concilo du Vatican et de ses premiers travaux ot décrets dogmatiques auxquels nous devons, dès maintenant, donner notre adhésion sincère, quoique le saint concilo soit loin d'être terminé. Car vous saves qu'il n'est mémo pas interrompu, ct que tous les évêques autorises à s'en éloigner momentanément pour ℔e

besoins de leurs diocèses, étaient convoqués au moia do novembre à Rome, A revenir reprendre leurs travaux ...

Suns doute la papauté, pas plus que l'Egliae, ne peut périr: elle a les promesses de la vie éternelle. Lo pape libre au Vatican, ou en prison ou sur les chemins de l'exil, sera toujours pour nous le successeur de Pierre, et la pierre fondamentale sor laquelle repose l'immortel édifice: ^Tu ce Pierre et sur cette pierre je bâtirai mon Église et les portes de l'enfer ne prévaudront pas contre elle0 (Matt, XVI, 17). C'est pour lui que le Fils de Dieu a prié, afin quo sa foi nc défaille point et quo converti il confirme ses frères. Il est le pasteur aouvendo chargé de paître les brebis ct les agneaux, c'est-h-diro, tout le troupeau, Jes petits ct les mères ot leurs pasteurs mêmes, dit Bossuet: pasteurs à l'égard des peuples, et brebis à l'égard de Pierre.-

Mais pour exercer sur toute l'Égliso sa divine suprématie, la plénitude dc la puissance que Jésus-Christ a donnée à Pierre et à ses légitimes successeurs, pour accomplir scs sublimes fonctions dc docteur universel, et faire entendre à tous, et jusqu'aux extrémités do la terre, sa parole infaillible, le pontife a besoin do toute son indépendance.0

Pastoralibus vero litteris dio 1 ianuarii 1872 ad clerum datis plura habet de ecclesia Christi, ubi inter alia haec dicit:

oC'est aussi en particulier au pontife Romain qu'a été promise cette divine assistance, lorsque Jésus-Christ a prié pour lui dans la personne de Pierre, afin que sa foi no défaille point, et la chargé de confirmer ses frères, lorsqu'il lui a confié la garde dc tout le troupeau avec la mission de paître les agneaux et les brebis. Ainsi le concilo C du Vatican a défini quo: „Le pontife Romain, parlant ex *cathedra,* c'est-à-dire, lorsque remplissant la charge de pasteur et de docteur dc tous les chrétiens, il définit, en vertu de sa suprême autorité apostolique, qu'une doctrine sur la foi et sur les mœurs doit étro tenue par l'Église universelle, jouit pleinement, par l'assistance divine qui lui a été promise dans la personne du bienheureux Pierre, de cette infaillibilité dont le divin Rédempteur a voulu que ton Église fut pourvue en définissant la doctrine touchant la foi ct les mœurs; et par conséquent, quo de telles définitions du pontife Romain sont irréformables par elles-mêmes et non en vertu du consentement do l Église.0

Selon ce décret, il est clair que tout catholique est obligé de reconnaître l'infaillibilité pontificalo commo l'infaillibilité do l'Église enseignante.

Mais gardons-nous dos exagérations que voudrait D nous prêter l'ignoranco ou la mauvaise foi, pour jeter sur co dogme l'odieux et le ridicule.“

170. *Krements rp. Varmientis.* — Suffragium dedit in generali congregatione per non *placet;* abfuit a sessione publica. Constitutioni *Pattar aelemut* adhaesit subscribendo litteris pastoralibus α Germaniae episcopis ad clerum et ad populum datisl.

Postea litteris pastoralibus die 8 eopteiribris 1870 clero datis eamdem constitutionem promulgavit et sic enodavit:

FCum in perturbatione hac et confusione temporum facile fieri possit, ut doctrina de infallibililate Romani pontificis nuper in s. concilio Vaticano definita aut malo intelligatur, aut in sensum perversum et aiinnum detorqueatur, pauca hio iuvabit allegaro quibus vis et notio illius praerogativae clarius apprehendi *et* a sinistra interpretatione defendi, atquo populus christianus rito instrui valeat.

1. Infallibilitoa sive inerrantia pontificia non est impeccabilius aut donum poreevorantiao vol sanctitatis, aut gratia gratum faciens, sed est charisma, summo pontifici rationo officii sui in bonum totius ecclesiae, cui praeeat, tributum, ut veritas revelata ot fideliter ab ipso custodiatur, et recto explicetur.

2. Nec confundi debet cum illuminatione illa ot inspiratione s. Spiritus, qua instructi as. prophotao et apostoli nova et abscondita pandebant, ot quao ventura orant annunciabant; cum pontifex novam patefacere doctrinam nequeat, sed divina providentia et assistentia perficitur, ut cx deposito fidei, quod Dominus et Salvator noster apostolis commisit, a supremo veritatis magistro ot clavigero rogni B caelorum, quando loquitur ex *cathedra,* integra semper ct genuina promatur Christi doctrina.

3. Nec donum est supernaturalo personae papae inhaerens, quo semper is fruí atque etiam tamquam persona privata ab omni errore immunis caso possit, sed divina est absistentia nd enunciandolo veritatem revelationis in actu publico, quando ut summus pontifex ot universalia ecclesiae doctor doctrinam ab omnibus tenendam proponit

4. Nec extenditur nisi ad res fidei et morum a Domino servatore nostro revelatas et in verbo Dei scripto vel tradito contentas.

5. Neque diversa est ab infallibilitate illa activa qua pollet ecclesia. Haud enim duae sunt, ut ita dicam, infallibiiitates, ecclesiae altera, et altera summi pontificis, sed una eademque infallibilitate Dominus noster totum corpus docentis ecclcaiao caput et membro, instructum esae voluit.

6. Non ergo inerrandae donum in solo capite residet, unde in corpus proHuat. nec in solo corpore, ut ab ipso in caput quasi ascendat, sed in capite habitat cum membris unito ot in membris cum capite coniunctia.

7. Exercetur vero infallibile ecclesiae magisterium finalitor per caput, id est Romanum pontificem, ad cuius auctoritatem pertinet finalitor ea determinare, quae credenda sunt, ut ab omnibus inconcussa fide teneantur (a. Thom. Aq.).

8. Non potest papa finalitor aliquid definirò, nisi quod antiquitus apostolica sodés et Romana cum ceteris tenet perseveranter ecclesia (s. Aug.).

9. Quam ecclesiarum consensionem ante finalem determinationem papa exquisitam semper et perspectam habeat, necease est, ut ex eo quod semper, quod ubique et ab omnibus creditum est, quid vere et proprie catholicum sit, patefiat.

10. Huius autem consensionis fundamentum ct quasi summa invenitur in traditione apostolica ecclesiae Romanae, ad quam propter potiorem principalitatem noceste est omnem convenire ecclesiam, et in qua semper ab his, qui sunt undique fideles, servata est ea, quae ab apostolis est traditio (s. Iron.).

IL Ut vero omnia haec, quae ad veritatis revolatae inquisitionem, intellectum et definitionem necessaria sunt, papa exequatur et perficiat, adjutorium Spiritus sancti quo magisterio ecclesiae fidei depositum custodienti semper assistit, ipsi summo magistro *ex cathedra* locuturo, ut ea quae sunt fidei finalitor determinet, usquequaque adesse credendum est.

12. Praerogativae huius papalis in synodo Vaticana definitio non novum aliquid in ecclesiam introduxit, sed cius, quae semper in ipsa etiam in synodis oecumenici» agnoscebatur ot exercebatur,

t Vide coi. 947 Ui«i vttaafate.

auctoritatis pontificiae doctrinalis explicatio est et a stabilimen. Quaro ab omnibus fide tenenda osLa

Datum Frauenburgi die b. M. v. nativitati festivo a. 1870.

Postea menso novembri eiusdem anni 1870 has instructiones dedit pro confessarne suae dioecesis quoad dogma infallibilitatis Romani pontificis:

nCum varias ob causas circa dogma, quod nuper in concilio Vaticano declaratum est, do infallibili summi pontificie magisterio, in animis non paucorum fidelium perturbationes quaedam et quasi tenebrae obortae sint, quibus inducti fidem ecclesiae docenti debitum aut interno renuerunt, aut extorno verbo vel scripto negaverunt et abiccerunt: hinc ut sacerdotes in cura animarum constituti pro foro interno eandem ageudi regulam sequantur, pauca monemus, quao in rcoipiondis et absolvendis hisce paonitontibus observanda sunt: 1· Advertendum quod fideles B illi benigno suscipiendi et paterno affectu instruendi sunt; plerique enim mendaciis et callidis saepe machinationibus ephemeridum et libellorum ecclesiae infensorum seducti, falsa infallibilitatis pontificiae notione imbuti sunt, et propterea veritatem, quam non aversantur, haud agnoscunt; sufficienter vero edocti resipiscunt. 2° Qui catholice vivunt, cos et catholice credere praesumendum est; quare in confessione de ista causa inquirendi et inquietandi non sunt, nisi quos ecclesiae fidem in hac ro detrectare corto constat. 3° Qui notorio acriter contra illud decretum prolocuti sunt vel in ephemeridibus facta subscriptione ei contradixerunt, si pertinaces non sunt, et edocti ecclesiae obtemperare volunt, absolvi possunt, data prius promissione, pro viribus scandalum indo exortum reparandi, vel revocata publico subscriptione, quod valde suaden- dum est, vel alio modo, dummodo confessarlo 0 licentia concedatur, promissionem illam publici iuris facere, si opus visum fuerit. 4 Qui vero post publicationem epistolae pastoralis episcoporum Fuldao collectorum, quam et audivit ot intellexit, publice in scriptis decretum illud Vaticanum contempsit, absolvi non potest, nisi prius subscriptione publice revocata, et de Imcrcsi formali suspectus videtur. 5· Nemo absolvendus est et ad sacra admittendus qui decretis concilii Vaticani se sublicere renuit. 6° Qui vero pertinaciter reclamando haereticus formalis existit, non potest paenitens absolvi, nisi a sacerdote facultatem habente. 7 Ad haeresis crimen incurrendum non solum requiritur iudicium erroneum, sed etiam pertinacia. Pertinax vero is solum existimandus est, qui errorem retinet, postquam contrarium sufficienter ei propositum est, sivo quando scit contrarium ab universali Christi ecclesia tenori, *a)* Ergo qui dubitat, nec vult D ulterius inquirere ex odio ot contemptu ecclcsiao; Ô) Qui avertit malitiose intellectum a motivis auctoritatis ad motiva suao sectao vel suao opinionis haereticao; c) Qui agnita veritate adhuo contradicit ecclesiae ox odio papae, haereticus formalis reputandus est. Qui vero paratus est se submittere iudicio ecclesiae, quando errorem agnoverit, signum haeresis solummodo materialis praosefert (Oury). 8° In casibus extraordinariis ot difficilioribus consulendus est ĕpĭscopus.

Datum Frauenburgi 10 nov. 1870.

171. JeAaro/ *ep. S. Ioannis dt Cuyo.* — Abfuit a congregatione diei 13 iulii, praoseUs publicae sessioni dixit *placet.*

172. *Cani ep. Cyrenensia* — Abfuit a congregatione generali et a publica sessione. Attamen indubiae semper fidei fuit in quaestione de primatu et infallibilitate Romani pontificia, ut ex sequentibus etiam apparet:

Venerabili fratri Antonio episcopo Cyrenensi
et dilecti· filiis canonicis, curionibus et presbyteris
ecclesiae Bononiensis
Pius PP. IX.

Ven. frater, dilecti filii sal. et ap. benedictionem. Cum multis praoclarisquo testimoniis nobis comporta fuerit vestra ergo nos devotio et observantia, facilem habuimus fidem significationibus doloris, quo vos affectos esso scripsistis propter facinora, quae contra nos ct hanc apostolicam sedem patrata fuerunt. Illud tamen nos delectavit, quod intelleximus, vos animum non despondisse, sed fiducia erectos instare precibus apud Deum pro nobis orantes ct postulantes, ut consilia inimicorum ecclesiae disperdat, et humilitati nostrae potenti dextera sua opituletur. Ilaec ut promptius assequamini, deprecatricem interponite virginem Deiparam. cui datum eat caput antiqui serpentis conterere, ct conatus omnes potestatis tenebrarum ad nihilum redigere. In hoc autem precandi studio perseverantes cumulabitis officium illud quod litterarum solatio et pia largitione colluta obsequenter nobis exhibuistis. Interim nos vicissim propitium Deum vobis adprecantcs apostolicam benedictionem peculiaria dilectionis testem tibi, venerabilis frater, vobisquo, dilecti filii, peramanter impr rtimus.

Datum Romae apud S. Petrum dio 14 decembris 1870, pontificatus nostri anno vigesimo quinto.

Pius PP. IX.

173. *Tusi ep. RhodiopolHamis.* — Abfuit in congregatione generali; in publica sessione praesens dixit *placet.*

174. Afar *Quaid ep. Rotfensit.* — In generali congregatione ad suffragia vocatus dixit non *piaret;* abfuit a sessione publica. Adhaesionem suam concilii Vaticani decretis praestitit publicando in sua dioecesi nn. 1875 binas constitutiones *Dei Pitias* et *Pastor aeternus.*

175. *Ryan ep. Huffulensis.* — Abfuit α generali congregatione et a publica sessione morbo impeditus. Fidem suam confirmavit litteris ad summum pontificem datis;

Beatissime pater.

Cum gravissima infirmitate, quao ct vitam in discrimen adduxit, detentus, Deo sic volente, interesse non potuerim quartae sessioni concilii occumcnici Vaticani habituó die 18 mensis iulii, atque inter tot venerabiles patres meum quoquo, prout maximis orat in votis, dare suffragium dc divinis iuribus apostolici primatus, et do infallibili Romani pontificis magisterio, cum omnium Christianorum pastoris ot doctoris munere fungens doctrinam de fide ct moribus ab universa ecclesia tenendam definit; nunc ex summa Dei clementia meliorem valotudinom assecutus sinas, beatissime pater, ut ad sanctitatis tuao pedes provolutus toto corde et ore profitear, prout mei muneris ost et meae inveteratae sententiae, me ultro libentissimeque amplecti omnia et singula, quao in ipsa quarta sessione decreta sunt ot tua suprema auctoritate, orbe catholico plaudente, roborata, clamantem cnm Hieronymo ad Damasum scribente: rEgo beatitudini tuae, id est cathedrae Petri communione consocior; super illam petram aedificatam ecclesiam scio. Quicumquo extra hanc domum agnum comederit, profanus est ... quicumque tecum non colligit, ŝpargit.

Quae omnia ut apostolico benedictione mihi confirmare velis, vehementer oro atque obsecro.

beatissimo pater; et me grcgemque mihi utut indiguo cotnmiijum paternae tuae benevolentiae commendane, filialemquo reverentiam et amorem profitens, subscribor

Romae die 10 septembre 1870.

sanctitatis tuae

devotissimos et obedientissimus servus et filius

Stephanos Vincentius Ryan

epis. BufFalensis in Am. sept.

Praeterea idem episcopus pastorales litteras dedit sub die 8 decembris 1870, in quibus plura habet de primatu ct infallibilitate Romani pontificis. camque ab adversariorum oppugnationibus plane defendit.

170. *Perger ep. Catsoriensir.* — In congregatione diei 13 iulii dedit *non placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem soam cum diutius protraheret, summus pontifex sequentem ad cum dedit epistolam :

Venerabili fratri loanni episcopo Cassoviensi

(Cuasoviam in Hangaria)

Pius papa IX.

Ven. fr. etc. Non possumus ven. fr. non delectari pietatis studiiqno sensibus, quibus nobis dioecesis tuae conspectum ao descriptionem, ac simul omnium in nos observantiam dilectionemque testaris. Verum, si nobis, qui in angoribus nostris recreamur α perspicui» indiciis coniunctionis fidelium cum bac sancta sedo id acceptissimum accidit; nullo certe argumento iucundius afficimur, quam clara disertaquo eiusdem fidei professione qua nullum luculentius esse potest unitatis testimonium. Non mediocri propterea solatium nobis futurum esset, si a te, et nonnullis ven. fratribus tuis certiores fieri possemus, vos puro ct simpliciter adhaesisse dogmaticis oecumcnici Vaticani concilii definitionibus, easque eredendas proposuisse populis curae vestrae commissis. Id profecto a religione tua et dilectione expectamus, ct in id omnia tibi adprecamur gratiae caelestis auxilia supernis cumulata muneribus, eorum vero auspicem etc. ap. ben. oto. impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum 3 aprilis 1871, pont, nostri anno vigesimo quinto.

Pius papa IX.

(Litterio anni 1871, p. 68, ne 130.)

Hisce litteris acceptis, episcopus fidem suam professus est hace summo pontifici rescribens:

Beatissimo pater.

E litteris sanctitatis tuao dio 3 aprilis ad me exaratis intellexi, sanctitatem tuam desiderare, ut decretis concilii Vaticani in genere, nominatim constitutioni *Patiar attenui!* adhaesionem meam contester.

Ego quidem spectatis totius orbis, praeprimis vero regni Hungarian inimicis iidiunctis, optavissem, no quaestio, praefata constitutione decisa, examini * nodi Vaticanae substernatur, ..uam sentiam meam eo animi candore, qui episcopum ecclesiae catholicae decet, scripto etiam manifestare haud intermisi.

Placuit tamen Spiritui sancto aliter rem decernere, et eminenti tno ac concilii Vaticani tecum congregati suffragio, quaestionem de infallibilitate Romani pontificis ad ecclesiae catholicae dogmatis dignitatem sublimare.

Non moror proin internam meam adhaesionem constitutioni fatae clare ac diserte, hisce meis humillimis litteris, coram sanctitate tua palam profiteri t* candide declarare.

Neque prima e«t haec ad benignam solummodo sanctitatis tuae provocationem profluens, adbaesionis meae contestatio. Roma etenim redux cum a cathedralie ecclesiae meae capitulo, cctoroque clero urbano salutatus fuissem, ad quaestionum : quid iam nunc in gravi ao aestuose agitata quaestione, de infallibilitate nimirum Romani pontificis tenendum! sine haesitatione respondi: Ecclesiao loquenti, et definienti ... ex animo adhaerendum esso.

Ita est sanctissime pater! Haec est fides mea. — Quo enim ibimus? Tu verba vitao habes... Pro te oravit Dominus, ut confirmes nos, fratres tuos. Et tu confirmasti nos; et ego erodo ut parvulus, profiteor ut fidelis, doceo ut episcopus: to a Christo constitutum esse nd gregem Domini poscendum et nutriendum irrefragabili ot infallibili doctrina et scientia Icsu Christi.

Nec dubito ceteros quoquo regni Hungariao episcopos eadem in pectore sensa gestirò, eandem fidem profiteri, suamquo adhaesionem pariter declaraturos simul atquo a te, sanctissime pator, provocarentur. Et quamvis e publicatione huius dogmaticae decisionis haud exiguos motus exorituros praevideamus; quamvis harum turbarum fumum subsilientem, instar praesagii malorum, quao nos manent, sicut in alii?, ita et iu isto regno Mariano iam nunc comere liceat: nullus tamen dubito, quin omnes Hungariao episcopi similem adhaesionis declarationem propediem ad to mittant; ut hac solemni fidei professione, suae unionis et coniunctionis eum ecclesia Romana, omnium ecclesiarum, matro et magistra, cum cathedra Petri, bac petra, supra quam Christus fundavit ecclesiam suam, sincerum; certum, indubium perhibeant orbi testimonium.

Dignaro quaeso, sanctissimo pater, hanc sinceram devotionis meae contestationem gratiose suscipere, et in signum paterni amoris, me humillimum ac dovotum filium, clerum populumquo meum fidelem tua apostolica benedictione benedicere; sed dignaro quaeso etiam pro nobis orare et efficacissimis tuis precibus nobis robur et auxilium de caelo impetrare, quatenus tecum et pro te firmiter in pugna stemus, et sub vexillo nostro glorioso pugnemus pro domo Dei usque ad exitum vitae.

In reliquo penes devotum pedum osculum in filialis subiectionis devotione emorior

Consoviae 24 aprilis 1871.

sanctitatis vestrao

humillimus filius

loannes Porger episc. Cassoviensia in Ilungaria.

Eiusmodi litteris summus pontifex hoc dedit responsum:

Venerabili fratri loanni episcopo Caseoviensi

(Cassoviam in Hungaria)

Pius papa IX.

Ven. fr. etc. Non ignoramus, ven. fr. quam trepidis in angustiis tu ceterique huius regni venerabiles episcopi versemini. Verum cum do servanda agitur atque asserenda unitate catholicae fidoi, omnia profecto tantao rei sunt posthabenda, praesertim dum silentium aliquam dissensus aut saltem haesitationis speciem praeferre potest. Res quidem magna vim animi postulat; sed quo gravior obstat difficultas, eo nobilior fit confessio, maiorique commendanda laude. Quamobrcm apertam absolutamque tuam fidei professionem quoad definitas ab oecumenica Vaticano synodo Romani pontificis praerogativas laeti prorsus excepimus; eamque multo pretiosiorem factam duximus, cum a praecedenti opinione tua do inopportunitato definitionis, tum ab infestis, quao vertuntur, huic confessioni temporibus. Confidimus autem non immerito, magnanimum boc exemplum fructu non cariturum apud

ven. fr., pro certo voro habemus ipsum nec insignì a gratia carero poseo apud ecclesiam, nec digna apud Deum mercede. Noe interim cumulata favoris oius auxilia ct munera toto tibi cordo adprccamur eorumque auspicem etc. apostolicam benedictionem impertimus.

Datum Romao apud S. Petrum 22 maii 1871, pont, nostri anno vigesimo quinto.

(Litterae anni 1871, p. 99, ne 186.)

Praeterea dio 22 maii 1871 dioecesis suae parochis circulares litteras dedit do obligatione decretorum concilii Vaticani.

„Decreta synodi oocumenicao Vaticanae, quao instituta in Urbe publicatione omnes fideles obligant, in advoluto transmitto, ut dd. curati eorumdem in institutione privata aequo ac publica usum facere quoant.-

177. *Gentili ep. Diunysiensis.* — In generali congregatione constitutionem probavit *iuxta modum;* B in publica sessione dixit *placet.*

17S. *Mrak episcopus Marianopolitanus et Marquettmsis.* — In congregatione generali 13 iulii votum *non placet* dedit et quartae sessioni solemni non interfuit. Litteris ad summam pontificem datis se decreto adhaerere mox significavit, ut patet ex his litteris ab eminentissimo cardinali Barnabo ad tum datis:

Illustrissimo et reverendissime domine.

Perlatae nuper fuero ad sanctissimum dominum nostrum litterae tuae, quibus significabatur, te plene adhaerere decretis concilii Vaticani, ac praesertim illis, quae in sessione quarta edita fuerunt. Porro cum noverim, sanctitatem suam litteras huiusmodi libenti animo cxcopisse, id me tibi commemorare non immoror. Quod praestans Deum precor, ut te sospitem et incolumem servet.

Romae ex aedibus sacrae congregationis de C Propaganda fide 4 februarii 1871.

Tuus frater addictissimus

Al. card. Bamabò.

17!). *Orrego ep. de Serena.* — In congregatione diei 13 iulii dedit *placet iuxta modum;* in publica sessione dixit *placet.*

150. *Farso ep. Mardensis rit. chald.* — Et ipso in generali congregatione suffragium suum constitutioni dedit per *placet iuxta modum;* tamen in publica sessione respondit *placet.*

151. *Lipovnizcki Magno-Varadinensis rit. lat.* — In congregatione generali nd suffragia respondit *non placet.* Constitutioni adhaesionem suam praestitit haec scribens nuntio apostolico Vindoboncmd Mariano Falcinelli:

Excellentissimo ac reverendissimo domino archiepiscopo ot nuncio apostolico. D

Non minori cum stupore quatn doloro percepi excellentiae tuao dd.l® 25 maii a. c. N. ad me datas litteras, quibus mecum unu communicas domini cardinalis Antonelli epistolam in latinum transpositam ; rcdnrguitioncm enim quamdam haec epistola spirat, mcamquo agondi rationem, utpotn parum laudabilem, criticae observationi subiiccro intendit. Liceat mihi pro mea sinceritate ct assuota ingenuitate declarare, dolenter mo ferre modalitatcm, qua in sua epistola sua eminentia utitur; quisquis enim sim, sum tamen utut indignus episcopus diocccsanns, qua talis unice s. Romanae sedi, beatissimo patri subieetns; qua civis vero Húngaros nullatenus secretario status pontificii subordinatus, sed apostolici regis Hungariao subditus.

Quod iam meritum epistolae eminentissimi cardinalis concernit, sequentibus respondeo; – Auferre desiderat d. cardinalis quamcumqne admirationis causam a bonis catholicis ob silentium, quod pionque ox episcopis Hungarino relate ad concilium Vaticanum hucusque servaverunt: — ego autem existimo, non boni catholici Hungari, qui praesulum suorum iudicio ultro adquiescnnt, sed incredulorum impatiens phalanx, testibus eorum publicis pagellis, admiratur ot ringitur, quod silentium et moderamen episcoporum Hungariae subtrahat eis ansam infernale virus in sanctam Dei ecclesiam ‘evomendi.

Equidem ipsa rei natura et usus in conciliis vigens, dubitare non sinit, quod votum episcopi negativum subiectivam eius mentem relate ad *declarandum* dogma exhibeat, quin tamen excludat dogmate *iam declarato* postquam fere omnes orbis episcopi accessissent, plenam cius erga id sublectionem, nisi positiva actione contrarium sit manifestum. Ita est et in praesenti casu; utut sim unus eorum episcoporum, qui ante *declaratum* dogma spectatis totius orbis ot imprimis regni Hungarian adiunctis, fidei catholicae nimiopere inimicis, vehementer optassent, ne quaestio iam nunc definita, examini synodi Vaticanae subiiciatur, et hanc sententiam in ipso concilio qua verbo, in quantum venia loquendi limitata non fuit, qua scripto nativo animi sui candore et ea Ubertate, quao episcopos catholicos decet, manifestaro haud intermiserunt, in congregationibus conciliaribus nogativum contra personalem infallibilitatom dantes votum, dogmate tamen *iam declarato,* accedente nssensu omnium fero orbis episcoporum, nunquam mihi vel in primam montis operationem venit, sublectionem racam erga infallibile ecclesiao et Petri magisterium denegare, vel plano positiva actiono contrarium demonstraro; superflua attamen mihi videbatur adhuc specialis declaratio subiectionis erga dogma in concilio Vaticano declaratum et publicatum, eo quidem magis, cum iuxta cap. IV schematis constitutionis *de episcopis et synodis:* pomnia et singula in eodem concilio Vaticano definita ct statuta *demum* in prima synodo provinciali intra *biennium a fine eiusdem concilii Vaticani* celebranda palam recipienda- promulgari deberent. Attendi porro debet ad poenam, qua definitio infallibilitatis sancitur; adiungitur enim: rSi quis huic nostruo definitioni *contradicere praesumpserit,* annthema ait–; ergo *prudens silentium* non enuntiatur puniendum; hinc culpae verti non poteat episcopis, qui nullam quidem *contradicendi* occasionem praebent, ned ex prudenti consilio praefatam constitutionem ad tempus non promulgant.

Nefas igitur est cuicumquo vivam meam erga sacram sedem apostolicam, ct erga omnia ac singula cius iura ct praerogativas divinas adhaesionem, tota vita mea testatam, interpositoquo fidei juramento roboratam in dubium vocare solo discreti silentii argumento, in imperiosissimis patriae mone, specialiter voro dioccescos meae, in qua vix 80 mille catholici inter octingenta acatholicorum millia disperai existant, circumstantiis fundato.

Unitatem fidoi in vinculo pacis servaro intentus, tristissimo hoc aevi genio ecclesiao nostrae inimico, eo sollicitudinem pastoralem dirigo, ut fideles mei cum suo episcopo, s. sedi apostolicae communicanti, vinculo fidei et cbaritatis iuueti, in eadem solius snlvificac ecclcriao communione serventur, ct ita prout multis aliis dogmatibus ita etiam re-ẽentissimi concilii Vaticani constitutionibus utut non singulis omnes explicite, implicita tamen fide QMcntiantur ct sic salutis discrimini eripiantur. Magnus gentium apostolus praeivit exemplo docens "Et ego fratres, non potui vobis loqui tamquam

spiritualibus, ned tamquam earnalibue, lac robis potum dedi non escam, nondum enim poteratis et non potesti^ adhuc enim carnales estis/ Magnum boc zeli apostolici, prudentia pastorali moderati exemplar, non solum ordo societatis lesu. sedi apostolicae deditissimos in missionibus suis, dioecesi mrar similibas, st-d ipsa s. sedes apostolica identidem, imprimis sub Napoleone I gravibus aerumnis pressa sequi haud dubitavit, quin silentio suo vel unicum principium catholicam immolasse!: nam utut fidem negare aut simulare non liceat, interdum tamen ad tempus, ut maius damnum praevertatur, dissimulare fas est

Et bnc est, quod in modernis patriae meae adiunctis imperiose exigit, ut verbis domini cardinalis utar, tum munus episcopale bene gubernandi gregem mihi concreditum, tum gradus meus in ecclesia ct sublimis specula, in qua sum constitutus, et ex qua dioeceaim meam lustrans, clarius intueor indigentias spirituales populi mei fidelis, quam id eminus prospicere cuivis demum liceat.

Excellentia tua cominus novit adiuncta Hungarian, quam dissidentibus apud nos politicis, religionis ct nationalibus studiis scptcmtrionalis schismaticus leo circumit, quaerens ut cam devoret; iure verendum, no face dissidii theologici catholicis ipsis immissa, schisma oriatur, ot chara haec patria inhiantium vicinorum praeda fiat.

Accedit utut minos fundata diffidentia regiminis politici, quod in legibus patriae fundato *placita regio* cum episcopis communicato, atque in versione latina bisce adnexo, dum libertatem episcoporum coarciat, his una necessitatem prudentiae ct moderaminis imponit ita, ut ii in his rerum hungaricarum specialibus adiunctis, vix ac ne vix quidem generalo omnium fere catholicorum episcoporum exemplum modo absque mora possint imitari. Sapienti igitur excellentiae tuae iudicio subiicio, an ti. Pauli agendi ratio, quam episcopi Hungari nunc sequi coguntur, minus laudabilis, prout eminentissimo cardinali Antonelli visum est. dici possit.

Satius igitur prao recriminationibus charitatcni laedentibus fore existimo, ciTusierimia precibus ad thronum misericordiae divinao supplices nos accedere, ut convertat corda filiorum catholicorum in patres suos, ut gravis manus Dei, quae tetigit primogenium ecclesiae filiam, nobilem gentem Gallorum, fìat salubre collyrium, quod auferat velamen do oculis nationum, et sublata formidine, quod cordo credimus omnes etiam ore profiteri valeamus ad salutem, ut sanctissimus dominus noster Pius papa IX, cuius pontificatus semiiobilari anniversario die totus mundus laetus exultât, exhumiliatis ad pedes eius sacrilegis ecclesiae hostibus, videat bona Domini cunctis residuis diebus vitae suae.

Nec restat aliud, quam intemeratam meam erga s. aedem apostolicam et sanctissimum dominum nostrum obedientiam ct adhaesionem profitendo excellentiae tuae omnia faustissima precari, qui cum distincta veneratione sum

In thermie Pôstyèncnsibus, die 10 iunii 1871.

excellentiae tuae

obscquenlissimos servus et frater in Xu

Stophanus Lipovniczky

episc. M. Varadinensis lat.

ExcelImo et rmo domino Mariano Falcinelli archiep. Atheniensi nuncio apostolico.

1S2. *Kordci ep. Quinque-Ecdeiieneif.* — In congregatione diei 13 iulii ad suffragia respondit non *placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem concilii decretis praestitit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Beatissime pater.

Nuntius apoatolicus Vindobonenais die 26 niaii currentis anni, nomine bratitudinia vestrae intimavit mihi, eam esso sanctitatis veatrao voluntatem, ut adhaesionem meam omnibus et singulis sacri concilii Vaticani constitutionibus acriptotcaus praestem et beatitudini vestrae transmittam, oasdemque constitutiones in dioecesi mea publicem.

Cum ego, catholicus episcopus, sanctitatis vestrae intemeratam fidem ac veram plenamquc obedientiam professus sim ct profitear, idcirco hoccc etiam scripto meo humillime declaro, me omnea ct singulas sacri concilii Vaticani constitutiones, atquo adeo tam constitutionem dogmaticam do fido catholica in sessione II! α voto quoquo meo cctnroquin probatam, quam etiam constitutionem dogmaticam primam de ecclesia Christi, quao incipit. *Tailor aclerhui* in sessione IV editam, intima cum veneratione, adhaesione ac obedientia excipere; declaro praeterea, ino easdem coiistitutioues in dioecesi mea publicaturum.

Quin reliquo in osculo sacrorum pedum omoriur

Quinque-Ecclesiis, die 7 iunii 1871.

sanctitatis vestrae

devotissimus ac obedientissimua filius

t Sigismundus Kovacs

episcopus Quinque-Ecclcsicruis.

Post haec reapse litteris circularibus clero datis d. 29 iunii 1871 utramque constitutionem promulgavit.

^Communico vobiscum constitutiones sa. oecumenici concilii Vaticani, et quidem Ie constitutionem dogmaticam de fide catholica in sessione 111% 2 constitutionem dogmaticam primam de ecclesia Christi in sessione IVa editam. Prior proponit doctrinam catholicam de Deo rerum omnium creatore, de revelatione, de fide, de fide et ratione adversus errores rationalism! seu naturalismi, pantheism!, materialismi et athoismi; item adversus aberrationes quorundam catholicorum, qui alienis a vera fide doctrinis seducti, naturam et gratiam, scientiam humanam et fidem divinam perperam commiscentes, verum ac genuinum sensum dogmatum catholicorum depravarunt. Altera constitutio adversus molimina eorum, qui ut ecclesiam evertant, fundamentum eiusdem divinitus positum impetunt, universalis ecclesiae fidem do apostolici primatus in b. Petro institutione, de perpetuitate primatus b. Petri in Romanis pontificibus, de vi ac ratione primatus Romani pontificis, ot de Romani pontificis infallibili magisterio exponit, lias suprema docentis ecclesiae auctoritate in causa fidei sancitas ac promulgatas constitutiones, quae mox, Dm in publica s. concilii oecumenici sessione oraculo pontificio promulgatae sunt, quemvis ecclesiae filium, citra ullam alterius cuiuscumque promul gatiouis necessitatem obligant, nos ipsi intima cum adhaesione et obedientia excipientes eamdem adhaesionem ac obedientiam incunctanter praestandam α vobis, creditoque conscientiae et curae vestrae fideli populo pro munere nostro deposcimus nobisque fidenter pollicemur. —u

Quinque Ecclesiis, festo ss. apostolorum Petri et Pauli 1871.

183. *Vahecchi ep. Tiberiadensii.* — Dedit *placet iuxta modum* in generali congregatione; verum in publica sessione dixit *placet,*

184. *Szabò ep. Sabarieniii.* — In congregatione generali dixit non *placet;* abfuit α publica sessione. Constitutioni adhaesionem dedit haec scribens nuntio apostolico Viennensi Mariano Falcinelli archiep. Atheniensi:

Excïîiu ot riho domine.

Ob longiorem tino administrandi confirmationis sacramenti in dioecesi absentiam, tardius nonnisi accepi litteras excellentiae tuae de 25 maii n. -l ad mo datas, quibus inecum una communicas eminentissimi card. Antonelli opistolam ideo scriptam, ut severius perstringat opiscopoa Hungnriao ob silentium, quod illi erga concilium Vaticanum hucusque servaverunt, utpoto neo suam erga decisiones dicti concilii adhaesionem specialiter declarantes, neo easdem clero populoque suo solomnitor publicantes.

Liceat mihi nuno quoad hanc reprehensionem quaepiam coram excellentia tua in omni humilitato ot ingenuitate exponere:

Ego prae oculis habons caput IV schematis constitutionis *de episcopis et synodis*^ iuxta quod „omniu in concilio Vaticano definita et statuta domum in prima synodo provinciali intra biennium a fine eiusdem concilii Vaticani celebranda palam recipienda promulgan debentu : intermedio tempore, dum adhuc nec concilio finis impositus, ncc celebratio synodi provincialis possibilia sit, specialem adhaesionis meae declarationem eo minus duxeram esso absolute necessarium, quod poena quoque, qua definitio conciliaris sancitur, iis nonnisi impendenda veniat, qui huic decisioni contradixerint, quod tomen cx parte mea factum non est, nec in posterum, ut in Domino confido, quoad vixero, fiet. Scio etenim praecipuum episcopi munus esso, ut unitatem fidei servet in vinculo pacis, fidclesquo curae suae creditos in adhaesione erga s. ecclesiam catholicam eiusque visibile caput summum pontificem, ceu Christi in torris vicarium omni possibili modo corroboret; decisiones itaquo conciliorum oecumonicorum cum pietate recipiat, eorumquo oraculo se promptum cum humilitato subiiciat. Huic meo muneri nec adusque defui, neo abhinc deceso volens, to excino domine fraterna cum fiducia requiro, ut haec mea sensa nd unum card. Antonelli perferre digneris.

Quod nd solomnem decisionum harum publicationem attinet, perbono notum esso existimo e. L prohibitionem regis nostri apostolici quao libertatem agendi impedit, non obstante episcoporum repraesentatione, ad praesentem usquo diem perduraro. Speramus interim impedimentum hoc tandem e modio ferendum osso: quod ubi factum fuerit, episcopi libertati suae restituti certo adlaborabunt, ut monito eminentissimi cardinalis conformiter silentio finis imponatur.

In roliquo dum e. t. significarem festum iubilaro sanctissimi domini et patrie nostri, quem Deus diutissime servet, tum in cathodrali moa, meipso pontificante, cum in singulis lato patentis dioecesis meao paroeciis ritu solomni asservatum fuisse, pretiosissimis favoribus ctc.: persisto

Sabariao 24 iunii 1871

Excellontiao tuae roverendissimao

umilmus servus ot frater in Christo

Emericus episcopus Sabarionsis.

185. *Hefele ep. Rottenburgensis.* — In congregatione dioi 13 iulii ad suffragia vocatus respondit non *placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem tamen dccrotis conciliatibus praestitit haec scribens nuntio apostolico Monacensi P. Frane. Maglia archiep. Damasceno:

Excellentissimo et reverendissime domine.

Paucis abhinc diebus utraque constitutio dogmatica concilii Vaticani (IH·· et IV·· seas.) in exemplaribus authenticis, accuratissime typis im-

/ pressa, universo clero dioecesis meae α mo transmissa, communicata et per epistolam pastoralem, cuius exemplar adiacot, publicata est. Ea autom decreti Vaticani interpretatio, quam ego in quinque paragraphia addere ausus sum, a reverendissimo domino episcopo Fessler in speciali eius ad mo epistola est laudata et comprobata. Quod si ogo por plures monees Fabii *cunctatoris* exemplum imitatus sum, certo ox hac ageudi ratione id boni ovenit, ut dioecesis mea a procellis, quibus aliae regiones Oermaniao magnopere infestantur, immo lacerantur, immunis et libera penevorasset. Nomo hucusque, nec ex clericis nec ex laicorum numero, constitutionibus concilii Vaticani aperto contradicoro praesumpsit, et nemo litteris istis laudatoriis, quao alias in detrimentum unitatis ecclesiasticae parantur, subscripsit

Ceterum enixo rogo, ut reverendissima excel- 3 lentia vestra preces meas die 26 novembr. anni praeteriti ad sacram sedem transmissas ot facultatem dispensandi in gradibus I0 et 2° affinitatis ot 2° consanguinitatis attingentes, apud sanctissimum patrem commendaro et eis patrocinari velit.

Cum omni observantia persevero

Rottonburgi in regno Württcmbergiao 23 nprilis 1871.

Reverendissimae excellentiae vestrae
humillimus et addictus, famulus

+ Carolus losephus do Hefele, cp. Rottenburg.

Excellmo et riho domino Petro Francisco Meglia archiep. Damasceno nuntio apostolico Monacensi.

Clero autem suae dioecesis circulares mittens litteras d. 10 aprilis 1871 ita concilii Vaticani decretum de primatu ct infailibilitato Romani pon- Q tifiéis exponebat:

Wenn ich dem hochwürdigon Clerus den authcntischen Text der beidon dogmatischon Constitutionen dea Vaticanischen Concila mittheile, so gesohioht ea nicht in der Meinung, als ob der obligatoriache Charakter allgemein kirchlicher Decreto von ihrer Vcrkündigung durch dio einzelnen Diôcesanbischôfe abhungo.

Es ist den hochwürdigon geistlichon Amtsbrûdom bekannt, welche Stellung ich wahrend der Verhandlungen des Vaticanischen Concila eingenommon habe, und mein Gowissen hat inir hicrûber noch nio den leiseaten Vorwurf gemachL Nach dem 18. Juli 1870 nbor, nach vollzogoncr feierlicher Verkündigung der Constitution *Pastor aeternus,* waren os zwei Hauptgedanken, die fortan mein Thun und Lassen in dieaer Sacho beatimmton. Für'a Erato glaubto ich sorgfaltigst Alles filr incino cigeno Per- D son vermeiden und bei Andorn verhüten xu mQssen, was don Friedon und dio Eintracht in der Kircho atóren odor wonigatena zu solcher Stôrung führen kônnto, und unsero Diôcoso ist auch in der That von innoren Zcrwürfnissen und fthnlichen Erscheinungen verschont goblieben. Es ist abor dor kirchlicho Friedo und dio Einheit der Kircho ein so hohe-a Gut, dosa dafür grosse und sehwero porsonlicbo Opfer gebracht werdon dürfen.

Einu andere Erwagung war folgonde. Die Constitution *Pastor aeternus* bildet, wie bekannt, nur einen Theil deasen, was vom Vaticanischen Conci! in Betrcff der Lehro von der Kircho declarirt warden solito und wollte. In dem groasen den Mitgliedem dea Concila vorgelcgtcn Schema der *doctrina de Ecclesia* fand sich kein Absehnitt ûber die pipstliehc Infallibilitat, wohl abor handelta dasselbo im 9 ten Kapital *de ecclesiae infalbbiblate.* Erst am 6. Màrs 1870 wurde anf Bitten rider BischOfe ein

Anhang zura zwolften, rom Primat handeloden a Kapitel dieses Schemas vertheilt, des Inhales: *Romanum pontificem in rebus fidei et morum definiendis errare non posse.* Wiedcrum sputer wurde dieser Anhang in umgearbeiteter Form — und in Verbinduog mit anderm aus jenem Schema cntnommenen Material über den Primat — ais *Constitutio dogmatica pnma de ecclesia Christi* zur Bcrathung gebracht und nach cinigen neuen Umgcstaltungon in der vierten offentliehen Sitzung xum Decrete erhoben, aâhreud allo ûbrigen Stûcke des Schemas der *doclrinade ecclesia* vorderhandzurückgestcüt wurden.

Bei dieser Sachlage lebte ich nach dem 18. Juli v. J. der Hoffnung, durch synodale Behandlung dieser noch rcstirenden Partien in der Lelire von der Kirche, namcntlich dea Rapitela IX *de ecclesiae infallibUitate,* wurden fur cine sichero Interpretation der *constitutio prima* feste Anbaltapuncte gewonncn und vrohl auch je.no Bedenken gehoben werden, B welche mich veranlasst hattcn, in der Oeneralcongregation am 13. Juli v. J. mit *non placet* za summon und dioses *non placet* in scbriftlicbcr Collektiv-Eingabe an denPapstnm 17. Juli zu wiederholen.

Dass aber das Vatiranischo Concil nicht fortgcfuhrt werden konnto. gehôrt mit zu den tranrigen Folgcn der gewaltaamen Occupation des Kirchenstaate. Da hiedurch auch die Wicdcr-Eròffnung dea Concila in unbestimmbare E'orne gerùckt ist, so ut inir nicht móglich, dem autbentischcn Text, wie ich gewùDscht, znglcich eine authentischo Erklarung beizugoben, muss mich vielmehr auf wenige unmassgeblicho Anbaltspuncto zu seiner Auslegung beschrànkco.

1. Bei Auslcgung des Decrets *de Romani pontificis infallibili magisterio* müssen wir vor alloro davon auagehen, dais das urchrietlicho *dogma de infallibiliiate eedesiae (ties conriliariter congregatae, sice* C *dispertar)* durch dio none Constitution nicht alterirt worden konnto und wollte.

2. DioWorto unserer Constitution : *Romani autem pontifices, prout temporum et rerum conditio suadebat^ nunc conrocatis oecumenicis conciliis aut explorata ecclesiae per orbem dispersae sentensia, nunc per synodos particulares, nunc aliis, quae divina suppeditabat procidentia, adhibitis auxiliis* ctc, enthaltcn nicht bloe cine historiadle Notiz uber daa, was frâher gcschah, sondern implicircn zuglcidi die Norm, nach welcber bei pâpstlichen Kathcdralenlschcidungen immcr verfahron wird (vgl. Fessler, Bischof v. St. Pollen, Dio wabro und din falucho Unfehlbarkcit, p. 21).

3. Wiodie Unfdilbarkoit dor Kirche, so oratreckt rich auch dio des papstlichen Magietcriums nur und ausschliesidich auf dii» *geoÿenbarte* OlaubcDs- und Bittenlchn», und aueh in don dicBdbozQglicben Kathe-D draldckrcten gnliòren nur dio cingentlichen Defiuitioncn, nicht aber dio Einloitungen, BcgrOndungen a. dgl. zum inftllibeln Inhalt (vgl. Fessler, e. a. 0. p. 26).

4. Dor Orund, warum cino pàpstliche Katbedraldefinition, die eine gooffcnbnrto Wahrheit aus dem Depoiihm *(idei* crhebt, und ni· allgemcine, dio ganze Kircho vvrpflichtendo Olauh ñ?norm verkündct, unfchlbar iit, liegt nicht in der Person dee Papera, ìoadern in dem góltlichen Beistand, vormdgo dcasen dio Kirche vor allgcmeincm Verfall in Irrthom bcwahrt vrìrd.

6. ht nino »olchn *definitio tr cathedra* erfolgt, so 1st eine Appellation an ein künftiges allgeinrinrs Coned, brahhungeweian a u dae Urtheil der *ecclesia dieprrsa* unatattliaft.

Hnttenhurg. don 10. April 1871.

I Cari Joseph, Bischof.

186. *Cuttoli ep. Adiacensis.* — In congregatione generali suffragium constitutioni dedit pernon*placet;* abfuit a publica sessione. Adhaesionem tamen praestitit haec scribens summo pontifici Pio IX:

Ajaccio, le 2 novembre 1870.

Très saint péro

Hier, fête de la Toussaint, j'ai été heureux de pouvoir promulguer les deux constitutions publiées au concile du Vatican, au sujet do la foi et de la définition dogmatique do l'infaillibilité du souverain pontife.

J'avais choisi à dessein cette circonstance de la fête solennelle do tous les saints, où pour la première fois j'officiais pontificalomont dans mon église cathédrale, afin du donner plus do pompo et do notoriété aux actes du concile.

Mra chers et religieux diocésains unt reçu avec de grands sentiments de foi, ot avec uno parfaito docilité de cœur Ica décisions do la sainte aaaembléo. Je m'einprcMO d'en informer votre sainteté, espérant quo co aera pour ollo, ot pour son cœur ai paternel, uno précieuse consolation au milieu de toutes les angoisses du temps présent.

Bénisaez-nous tous, très saint père; bénissez l'humble pauteur dans l'exercice du laborieux ministère que vos maina vénérées lui ont confié. Mais, en même temps, daignez bénir mes prêtres et mea fidèles qni, en tonte circonstance, ont été si dévoués à l'Égliso ct ai inébranlablement unis à la personne do son chef angusto.

Combien la pensée des douleurs qui, dans ces jours critiques et calamiteux, attristent votre sainteté, nous attristo nous-mêmes; et qu'il serait consolant pour nous do pouvoir adoucir un peu l'amertume do ces douleurs J

Noua nous efforcerons, très saint père, de dimiηυθΓ le plu* possible lea peines qui vous affligent, et qui sont aussi Im nôtres, par la pratique exemplaire do nos devoirs, ainsi que par nos prières les plus filiales et notre plus tendre doumission.

Que votre sainteté, très saint père, daigne encourager notre bonoe volonté: qu elle daigne en particulier bénir ici lo plus respectueux, le plus humble ct le plus obéissant de ses fils

t P. Paul. év. d Ajaccio.

187. *Serafini ep. Viterbiensis et Tuscauiensis.* — In congregatione generali abfuit; praesens publicas sessioni suffragium suum dedit per verbum *placet.*

188. *De Cesare abbas Monti! Virginio.* — Abfuit ct a generali congregatione et a publica sessione infirma detentus valetudine. Indubino fuit semper fidei in quacstiono de primatu et infallibilitate Romani pontificia. Tamen fidem suam confirmavit linee scribens eumino pontifici Pio IX:

Beatissime Pater.

Subscriptus d. Gulielmua de Cesare ordinarius Montis Virginis nullius atquo abbaa generalia Virginianae congregationis, sanctitati vostrae humillime exponit, se, vertente anno, cum iam ageretur in concilio oecumcnico Vaticano de definiendo dogmate, cui potissimo innititur e. sedis decus ac fundamentum, seu do cius infallibilitate, epatico morbo fuitfso correptum ac modicorum consilio, annuente sanctitate vostra, mineralia balnea ineundi ergo Galliae petiisse; ex quo, Dei munere et immaculatae Virginis ope, prorsus convaluit.

Dum ergo hac de re gaudet, et sanctitatis vestrae benignitati gratos habet quam maximas, eum tantum plgot aft non potuisse in eodem sacrosancto concilio aliis oecumenici· patribus adiungi, qui sententiam protulero hoc desuper dogmate, et omni opo tutati sunt.

Quod ergo impôt, quippe absens, tunc praostaro A nequivit, in praesentiarum explero cupiens, sanctitatem vestram enixo rogat, ut hoc chirographon iudicio ut votis ipsorum patrum a so subscriptum pro vera ac legitima adhaesione habeat

Pro hao tuenda, sicuti ot pro caoteris huiusce oecumcnicao synodi constitutionibus, mortem ipsam so subiturum vovet, si opus fuerit.

Beatissime Pater, hanc istam adhaesionem, quao ex intimo eiusdem animi sensu profecto manat, suscipere no dedignoris, dum ipso ad tuos sanctissimos pedes humillimo provolutus tam pro so, quam pro sibi commissis ovibus, apostolicam benedictionem obsequens impetrat

Romito diu 12 septembris anni 1870.

Humillimus servus ot filius in Diio
Gulicimna do Cesare ubbaa giilis et ordinarius
Montis Virginis, nullius.

1S9. *Burchall abbas gen. praeses Angliae Ò.S. B. B* — Abfuit a congregatione generali et α publica sessione. Indubiae fidei semper fuit in quaestione de primatu et infallibilitato Romani pontificis, quin immo postulato pro definienda infallibilitato iam pridem subscripserat.

190. *Elias abbas gen, S. Hormisdae rit. chald.* — In generali congregatione ad suffragia praesens respondit *placet;* abfuit α publica sessione.

191. *Grifoni abbas gen. Camaldulensium.*— Praesens in congregatione diei 13 iulii *placet* suum dedit; insequonti autem die apoplexia correptos publicae sessioni adesso non potuit

192. *Guardi vic. generalis cc. rr. Ministrantium infirmis.* — Ad suffragia vocatus in generali congregatione respondit *placet iuxta modum;* in publica sessione respondit *placet.*

193. *Jandel magister generalis ord. Praedicatorum.* — Et ipso in congregatione generali dedit *placet iuxta modum;* in sessione publica dixit *placet.*

F.

CATALOGUS PATRUM, QUI AD 0ECÜMENICAM VATICANAM SYNODUM CONVENERUNT.

1.

CATALOGUS PRAELATORUM ECCLESIAE CATHOLICAE QUIBUS AUT IUS AUT PRIVILEGIUM FUIT SEDENDI IN OECUMENICO CONCILIO VATICANO *

1.

Eminentissimi et reverendissimi domini s. e. K. cardinales.

Ordinis episcoporum. θ

*1. Marius **Mattei**, cp. Ostiensis et Veliternus, *sacri collegii decanus,* 2 iulii 1832.
2. Constantinus **Patrizi**, ep. Portuensis et S.Rutinae, 23 iunii 1834.
3. Aloysius **Amat**, ep. Praenestinus, ·. e. R. vicecancollarius, 19 maii 1837.
4. Nicolaus **Paraociani Clarelli**, ep. Tusculanus, 22 ianuarii 1844.
5. Camillus **Di Pietro**, ep. AJbanenais, 19 decembris 1853.
*6. Carolus **de Roieach**, op. Sabinonsis, abbas commcndatariuB perpetuus et ordinarius S. Mariae Farfensis, 17 decembris 1855.

Ordinis presbyterorum.

7. Philippus **Do Angelis**, tituli 8. Laurentii in Lucina, aep. Firmanus, s. e. R. camerarius, 18 Septembris 1838. D
8. Aloisius **Vannice Hi-Casoni**, tit. S. Práxedis, aep. Ferrariensis, 23 decombris 1839.
*9. Ludovicus lacobus Mauritius do **Bonald**, tit SSrnao Trinitatis in monte Pincio, aep. Lugdunensis, 1 martii 1841.
10. Fridericus **Schwarzenberg**, iit 8. Augustini, aop. Pragensis, 24 ianuarii 1842.
11. Cosma· **Corsi**, tit SS. loannis ot Pauli ad clivum Scauri, aop. Pisanus, 24 ianuarii 1842.
12. Fabius Maria **Asquini**, tit. 8. Stephani in monte Caelio, 22 ianuarii 1844.
13. Dominicus **Carata di Traetto**, tit. S.Mariae Angelorum, aop. Beneventanus, 22 iulii 1844.
14. Xystus **Riario-Sforza**,, tit S. Sabinae, aep. Neapolitanus, 19 ianuarii 1846.
16. lacobus Maria **Mathieu**, tit S. Silvestri in Capito, aop. Biauntinus, 30 septembris 1850.
16. Franciscus **Donnet**, tit. S. Mariae in Vio, aop. Burdignlensis, 15 martii 1852.
17. Carolus Aloisius **Moriebini**, tit S. Onuphrii. ep. Aesinus, 15 martii 1852.
18. loachimus **Pccoi**, tit S. Chrysogoni, ep. Perusinus, 19 decombris 1853.
19. losephus Othmarus **Rauschor**, tit 8. Mariae de Victoria, aep.Vindoboncnsis, 17 decombris 1855.
20. Alexander **Barnabó**, tit S. Susannae, 16 iunii 1856.
•21. Cyrilius do **Alameda y Brea**, aep. Toletanus, 15 martii 1858.
22. Antonius Benedictus **Antonucoi**, tit. SS. Silvestri et Martini ad montes, ep. Anconitanus ct Humnneneis, 15 martii 1858.
23. Henricus **Orfei**, tit S.Balbinao, aep. Ravennatensis, 15 martii 1858.
24. losophus **Milesi-Pironi-Forretti**, tit S. Mariae in Aracaoli, abbas commendatarius perpetuus et ordinarius SS. Vinccntii et Anastasii ad Aquas Salvias1, 15 martii 1858.
25. Petrus **De Silvestri**, tit. S. Marci, 15 martii 1858.
•26. Alexius **Billiot**, tit SS. Bonifacii et Alexii in monte Aventino, aep. Camberiensis, 27 soptembris 1861.
27. Carolus **Sacconi**, tit S. Mariae de Popolo. 27 septembris 1861.
•28. Michael **GarciaCuesta**, tit 8. Prisco aep. Compostellanus, 27 septembris 1861.

1 Translatus ad sedem Sabinensem die 91 martii IR7O.

• Babes, lector benevole, in hoc edencho nomina pradatornm ùnta sedendi ordinem digests; bis adductor rum «ede* rei titolo» episcopali·, turn dies promotionis, a qua ordo ipse sedendi ninnino pendet. Cm nonnullae enorme ani Litolomm vfciaritudiaes dorante concilio acciderint, non bis. sed semel tantum nomina referantur, co nimirum loco, qnem praelato· ineunte concilio occupariL Absentium patrum nomina asterisco rant adontata.

sì·

29. Angelus **Quaglia, tit** SS. Andreae et Gregorii A in monte Caelio, 27 aeptembria 1861.
30. Antonina Maria **Panebianco,** tit. SS. XII Apostolorum, maior Poenitentiariua, 27 aeptembris 1861.
31. losophns Aloisius **Tre risana to, tit** SS. Nerei et Achillei, patriarcha Venetiarum, 16 martii 1863.
32. Antoninus **De Lnca, tit** SS. Quatuor Coronatorum, 16 martii 1863.
33. losephus Andreas **Bizzarri, tit** S. Hieronymi Illyricorum, 16 martii 1863.
34. Ludovicus **Do La Lastra y Cuesta,** tit. S. Petri ad Vincula, aep. Hispalensis, 16 martii 1863.
35. loannes Baptista **Pitra, tit** S. Callixti, 16 martii 1863.
36. Philippus Maria **Guidi, tit** S. Xysti, aep. Bononiensis, 16 martii 1863. B
37. Hcnricus Maria do **Bonnechoso, tit** S. Clementis, acp. Rothomagonsis, 21 decembris 1863.
38. Paulus **Cullen, tit** S. Petri in monte Aureo, acp. Dublincnsis, 22 iunii 1866.
39. Gustavus **d'Hoho n lo h e, tit** S. Mariae in Transpontine, 22 iunii 1866.
40. Aloisius **Bilio, tit** S. Laurentii in Panispema, 22 iunii 1866.
41. Lucianus **Bonaparte, tit** S. Pudcntianae, 13 martii 1868.
42. Innocentius **Ferrieri, tit** S. Caeciliae, 13 martii 1868.
43. Matthaeus Euatacbius **Gon ell a, tit** S. Mariae supra Minervam, cp. Viterbienais ct Tuscanensis, 13 martii 1868.
44. Laurentius **Barili,** tit. 8. Agnotis extra moenia, 13 martii 1868.
45. losephus **Berardi,** tit. SS. Marccllini et Petri, c 13 martii ¡868.
46. Ioannes Ignatius **Moreno,** tit. S. Mariae a Pace, acp. Vailisoletanus, 13 martii 1868.
47. Raphael **Monaco L a V a ll o 11 a, tit** 8. Crucis in Sessorio, 13 martii 1868.

Ordinis diaconorum.

48. lacobas **Antonelli,** diaconos S. Marine in Via Lata^ 11 iunii 1847.
49. Prosper **Caterini,** diaconus S. Mariae Scalarie, 7 martii 1853.
60. Gaspar **G rtissell in i,** diaconus S. Mariae ad Martyres, 16 iunii 1856.
51. **Thoodulphu Mortel,** diaconus 8. Eustachii, 15 martii 1858.
•52. Franciscas **Pontini,** diaconus S. Mariae in Porticu, 26 martii 1863.
53. Dominicus **Consolini,** diaconus 8. Mariae in D Doronico, 22 iunii 1866.
54. Eduardus **Borromeo-Arese,** diaconus 8S. Viti et Modesti, 13 martii 1868.
55. Hannibal **Capalti,** diaconus S. Mariae in Aquiro, 13 martii 1868.

2.

Reverendissimi domini patriarchae.

56. Ruggeros Aloysius Acmidius **A ntioi-Matte i,** Constautinopolitanus, 8 ianuarii 1866.
57. 1'aulai **Ballerini,** Alexandrinus, 27 martii 1867.
•58. Paulus **Mashad,** Antiochenus rit. maronit, 23 martii 1855.
59. Gregorius **Jussef,** Antiochenus **rit** graoc. melchit, 27 martii 1865.
60. Ignatius **11 arcus,** Antiochenus riL syriac., 6 augusti 1866.
61. Paulus **Brunoni,** Antiochenus rit. latin., 25 iunii 1869.
62. loseph **Val ergo,** Hierosolymitanus, 1 octobris 1847.
63. loseph **Audu,** Babylonensis rit. chaldaic., LI aeptembria 1848.
64. Thomas **Iglesias y Barcones,** Indiarum Occidentalium, 27 soptembris 1852.
65. Antonius **Ilassun,** Ciliciensis rit. armen., 13 ialii 1867.
66. Clemens **Bah us,** *iam* Antiochenus rit. grace, melchit., 1 aprilis 1856.

X

Reverendissimi domini primates.

67. Maximilianus do **Tarnociy,** aep. Saliaburgensis, 17 februarii 1851.
68. Carolus **Poo ten,** aep. Antibaronsis ot Scodrensis, 31 augusti 1855.
•69. Joseph **da Moura,** aep. Bracharcnsis, 16 iunii 1856.
70. Antonius **Salomone,** acp. Salernitanus, administr. porpcL cccl. Acornensis, 21 decembris 1857.
71. Emmanuel loachimus **da Silveira,** aep. S. Salvatoris in Brasilia, 18 martii 1861.
72. Miccislaus **Ledochowski,** aop. Gnesnensis et Posnaniensia, 30 septembrie 1861.
73. Franciscas **Flcix y Solans,** aep. Tarraconensis, 22 septembris 1864.
74. loannos **Simor,** aep. Strigoniensi», 22 februarii 1867.
75. Victor **Dccham ps,** aep. Mcchliniensis, 20 decembris 1867 L

4.

Reverendissimi domini archiepiscopi.

•76. Paulus **Musa,** Tripolitanus rit. marón., 2 martii 1826.
•77. Carolus **Morey d'Argentoau,** Tyrenais i. p. i., 2 octobris 1826.
78. Laureatiti» **Pun tillo,** Caaontinus, 20 ianuarii 1834.
•79. Vincentian **Grande,** Hydruntinus, 20 ianuarii 1834.
80. loannes **Mac Hale,** Tuamcnaia, 5 augusti 1334.
*81. Petrus Dominicus Marcellinus Raphael **Bonn mio,** Chalccdoncnaia i.p.L, 13 februarii 1835.
82. Laurentius **Tri oche,** Babylonensia, 14 martii 1837.
•83. lacobua **E li ani,** Damascenus rit. syriac., 14 martii 1837.
•84. Melctiua- **Starovero,** Drabiachcnsis i. p. i. rit. grace., 21 novembres 1840.
85. Tobias **Aun,** Berytensis rit. maronit., 19 martii 1841.
86. Godcfridua **Saint-Marc,** Rhcdonenais, 12iulii 1841.
•87. Domimene **Ciluffo,** Adanenais i. p. i., 27 ianuarii 1842.

i Hia adnurnerandi veniunt dno alti antistites, qni concilio iam inílo aedem per translationem uncti sunt primati&lem, nimirum: 1® Daniel Mae Gettiwgan, cp. ItapoteuMs, ad aedem Armncamuu translatus die 11 martii 1870; 2° lacobns Maria OinonJhiac, a sede Gratianopoiitana ad primatiatnn Lugdunensem translatu» die 'J7 iunii 1870. Cum autem eorum nomina iam habeantur **inferi»** in episcoporum catalogo, satins ▼isTnn eat ea hoc loco praeterire, ne bis in eodem citologo occurrant 5 Dictus ITatuid ante «nveeptnm episcopatum. Ad sedem **ei»** qnod attinet, qnae *Drrtbiidimn»* in libris Curiae nuncupatur, ea est quao apnd rei geographicae peritos dicitur Drrtmenri», wcllleet a civitate Drama in Thracia occidentali, iM?n. nt aliia placet, in Macedonia orientali, qnod idem on/ nino est.

•88. loannes **Folding**, Sidneycnsis, 15 februarii a 1841.
89. Ignatius **Kalybgiau**, Amasenus aep. ep. rit. armen., 31 iulii 1842.
90. Petrus **Apelian**, Marascensis aep. ep. rit armen., 31 iulii 1842.
91. losephus **Gingia**, Cyprensis rit. maronit, 26 decembris 1843.
•92. Mellonus **Jolly**, *iam* Senonensis, 25 ianuarii 1844.
93. Petrus **Cilento**, Rossanensis, 22 iulii 1844.
•94. Ludovicus **Martini**, Cyrcnsis i. p. i., 25 septembris 1845.
95. Alexander **Asinari diSanmarznno**, Ephesinus i. p. i., 19 ianuarii 1846.
96. Alexander **Angeloni**, Urbinatensis, 16 aprilis 1846.
97. Franciscus **Blanchet**, Oregonopolitanus, 24 iulii 1846. B
98. Georgius **Hurmuz**, Siuniensia i. p. i. rit. armen., 23 augusti 1846.
99. Felicissimus **Salvini**, Camerinensis, administr. perpct. eccl. Treiensis, 12 aprilis 1847.
100. Petrus **Konrick**, S. Ludovici, 12 iulii 1847.
101. Eduardos **Hurmuz**, Siracensis i. p. i. rit. armen.,· 13 scptembris 1847.
102. Raphael **Valdivieso**, S. lacobi do Chile, 4 octobria 1847.
103. Angelus Raphael **D'Ambrosio**, Dyrrachiensis, 17 decembris 1847.
*104. Andreas **Charvaz**, *iam* lanuenais, 3 iulii 1848.
105. Augustinus Georgius **Barshino**, Salmosiensis rit. chald., 11 iulii 1848.
106. losepb **De Bianchi Dottula**, Tranensis, Nazarenus et Barulonsìs, administr. perpet coclea Vigiliensis, 22 decembris 1848.
107. Gregorius **Ata**, Emesenus et Apamensis **rit** C grace, melchit., 20 februarii 1849.
108. luliua **Arrigoni**, Lucanus, 5 novembres 1849.
109. Gregorius **De Luca**, Compsanus, administr. perpet. eccl. Cnmpanicnsis, 20 maii I860.
HO. loseph **Rotundo**, Tarentinus. 20 maii 1850.
111. Antonius Maria **Claret y Ciará**, Traianopolitanus i. p. i., 20 maii 1850.
112. lacobus **Bahtiarian**, Amidensis aep. ep. rit. armen., 2 iunii 1850.
113. loannes **Ilagían**, Caesarcensis in Cappadocia acp. op. rit. armen., 2 iunii 18.50.
114. loannes Baptista **Purcell**, Cincinnutensis, 18 iulii 1850.
115. Renatus **Régnier**, Cameracensia, 30 septernbris 1850.
*116. Adalbertus **Bartakovics de Kisappony**, zSgricnsis, 30 septembris 1850.
117. Boniaminus Dimitriu **Eusobidès**, Neapoli-Dtanusl rit. graea, 18 augusti 1851.
118. loseph **Matar**, Aleppensis **rit** maronit., 28 scptembris 1851.
119. Silvester **Guevara y Sira**, Caracensis seu S. lacobi do Benezuela, 27 soptombris 1852.
120. loannes **Zwijsen**, *iam* Ultraiectensis *nunc* ep. Buscoducensis, 4 martii 1853.
*121. Dominicus do **Sousa Magalhaos**, Mitylencnsis i. p. i., 7 martii 1853.
•122. loannes **Naselli**, Panormitanus, 27 iunii 1853.
123. Fridericus de **Furstenberg**, Olomucensis, 27 iunii 1853.
124. loseph Sadoo **Alemany**, S. Francisci, 29 iulii 1853.
125. Hieronymus Simoon **Kashat**, Sehananonsia rit. chald., 7 septembris 1853.
126. Philippus **Cammarota**, Caietanus, 24 iunii 1854.
127. Vincentius **Tagliartela**, Sipontinus, administr. perpet. eccl. Vestanae, 23 iunii 1854.
128. loannes **Tamraz**, Kerkukiensis rit. chald., 14 septembris 1854.
129. **VincentiusTizzani**, Nisibenus i.p.i., 23 martii 1855.
130. Franciscas Xavcrius **Apuzzo**, Surrentinus, 23 martii 1855.
131. Caietanus **Rossini**, *iam* Acheruntinus et Matherauensis, *nunc* ep. Mclphitcnsis, luvenacensis ct Terliticnsis, 23 martii 1855.
132. Andreas **Gollmayr**, Goritiensis et Qradiscunua, 23 martii 1855.
133. Petrus **Villanova Castollacoi**, Petrensis i. p. i., 26 martii 1855.
134. Vincentius **Spaccapiotra**, Smyrnensis, 18 aprilis 1855.
135. Georgius **Errington**, Trapezuntinus i.p.i., 28 maii 1855.
136. Franciscas **Cugini**, Mutinensis, abbas *nullius* Nonantolcnsis, 28 septembris 1855.
137. Marianus **Ricciardi**, Reginensia, 28 septembris 1855.
138. lacobus **Bosagi**, Caesarcensis in Palaestina i. p. i. rit. armen., 4 novembris 1855.
•139. losephus **Marid**, Arccnsis i. p. i. rit. maronit, 4 novembris 1855.
140. Raphael **Ferrigno**, Brundusinus, administr. perpet. cccl. Ostunensis, 16 iunii 1856.
141. Gregorius **de Scheor**, Monacensis et Frisingensis, 19 iunii 1856.
142. Salvator **Nobili Vitelleschi**, *iam* **Seleuciensis** i. p. i., *nunc* ep. Auximan. ot Cingulam, 19 iunii 1856.
143. Alexander **Franchi**, Thessalonicensis i. p.L, 19 iunii 1856.
•144. Flavius **Chigi**, Myronsis i. p. i., 19 iunii 1856.
145. Aloisius **De Marinis**, Theatinus, administr. perpet. eccl. Vásteoste, 18 septembris 1856.
146. Petrus **Bostani**, Tyrenais ct Sidoniensis rit. maronit, 28 septembris 1856.
147. loseph **Guibert**, Turonensis, 19 martii 1857.
•148. Georgius Claudius Ludovicus Pius **Chalaudon**, Aquonsis, 19 martii 1857.
•149. Petrus **Maahad**, Apamensis i. p.i. **rit** maronit., 19 martii 1857.
150. Patritius **Lcahy**, Caascliensis, administr. perpet. eccl. Emilicnsis, 13 maii 1857.
151. Marinus **Marini**, *iam* Palrayrensis **i.p.i.**, *nunc* ep. Urbcvctanus, 16 iunii 1857.
152. Gregorius **Szymonowiox**, Leopolicnsis **rit** armen., 5 iulii lb57.
153. loachim **Limborti**, Florentinus, 3 augusti 1857.
154. Augustinus **Pace-Forno**, Rhodiensis L p. i. op. Melitensis, 4 decembris 1857.
*155. Marianus **Falcinelli-Antoniacci**, Athenarum i. p. i., 21 decembris 1857.
•156. Antonius **Do Simono**, Heracleensis i. p. ¡., 18 ₥artii 1858.
157. Philippus **Gallo**, Patracensis **i.p.i.**, 18 martii 1858.
158. Petrus **Giannelli**, Sardianus **i.p.i.**, 6 iunii 1858.
159. Franciscos **Pedicini**, Barensis, 27 septembris 1858.
160. Michael **do Deinloin**, Bambergensia, 27 septembris 1858.

* Sic dicendam loco portentosi illiaa *Xeapeleoten.tu,* quod habetur in poblIds eaUlogh Rotnwe editis; namque Beniaminos Ule litalom nactoa erat a civitate *Neapoli,* Tureis *Yeni-tnti,* qnart ia ThrarU occidentali aita, eadem est atque .¿mjUtpota reteram, licet molti existiment illam eandem ewe ac Orirfo*polim,* quae numine vulvari *Cavala* dicitur.

161. Petrus Michael Bar¿atar, Serthensis rit cbald., 14 novembris 1858.
162. Emmanuel Garcia Gil, Caesaraugustanus, 23 decembria 1858.
163. Thomas Connolly, fialifaxiensis, 15 aprilis 1859.
164. Arsenina Avak-Wartan Angiarakian, Taraenais L p. i. rit armen., 15 augusti 1859.
*165. loseph Goyonecbe y Barreda, Limanua, 26 septembris 1859
166. lulianua Desprez, Toloainua, 26 septcmbria 1859.
167. Ignatius Akkaui, fiauranensis rit grace, melch., 21 ñovembri 1859.
168. Franciscos Xaverius Wierzehleyeki, Leopoliensis, 23 martii 1860.
169. Spiridion Maddalena, Corcyrenaw, 13 iulii 1860.
170. Georgius Ebcdiesus Khayath, Amadicnais B rit. cbaldaio, 23 septembris 1860.
171. Gregorius Bali tian, Aleppenais acp. ep. rit armen., 2 februarii 1861.
172. loannes Maria Od in, Novae Aureliae, 15 februarii 1861.
173. Marianus Barrio y Fernandez, Valentinus, 18 martii 1861.
•174. Franciscos Del am aro, Aoxitanus, 18 martii 1861.
•175. loannes Chryaostomus d Amorim y Pee so a, Ooanus, 22 martii 1861.
176. Leo Korkoruni, Molitenensia aep. ep. rit armen., 7 aprilis 1861.
•177. losepbus-Maria Riofrio Valdivieso, *iam* Quitonsis, administr. apost. eccl. J^ojanae, 22 iulü 1861.
178. Carolos Amabilis doLaTour d'Au vergne-Lauraguais, Bitoriccnsia, 22 iulii 1861. 0
•179. loannes Ilagg, fieliopolitanus rit. mar., 10 augusti 1861.
180. Gregorius Martinez, de Manila, 23 decembris 1861.
181. Petrus P u ch y So l o n a, de Piata, 23 decembria 1861.
•182. Sigismundos Felinski, Varsaviensis, 6 ianuarii 1862.
183. Cyrillus Bebnam Bo n ni, Mausiliensis ritsyriac., 9 martii 1862.
184. Benvenutos Monzon y Martins, Oranatonsis, 7 aprilis 1862.
185. Petrus Doimus Mau pas, ladronaie, 21 maii 1862.
186. Dionysios Georgius Scoi ho t, Aleppcnsis rit. syriac., 25 maii 1862.
187. Athanasius Raphael Ci archi, Babylononsis rit syriac., 30 septembres 1862. D
188. Georgius D a r b o y , Parisiensis, 16 martii 1863.
189. Pelagias de Lavaatida y Davalos, Mexicanos, 19 martii 1863.
190. Paulus Hatoin, Aleppensis rit.graec. melchit, 27 aeptembris 1863.
191. Andreas Casas ola, Utinonsis, 28 septembris 1863.
192. Ludovicus Anna Dobreil, Avonionon sis, 21 decembris 1863.
*193. loachim-Ludovicus Oonin. Portus Hispaniae, 21 decembris 1863.
194. Melchior Nasarian, Mardensis rit. armen., 30 decembria 1863.
195. Laurentius Berge retti, Naxieneis, 24 martii 1864.
196. Martinos loannes Spalding. Baltimoronsis, 3 aprilis 1864.
A 197. loannes Mac Closkey, Neo-Eboraconsis, 6 maii 1864
198. Darius Bucciarei li, Scopionsis, 6 ¡unii 1864.
199. Placidus Casangian, Antiochenus aep. op. rit. armen., 14 aeptembris 1864.
200. Ludovicus fi a y nald, Colocensis et Bacaiensisr 14 Septembris 1864.
•201. Petrus Moglie, Damascenus i. p. i., 14 Septembria 1864.
202. Basilios Oasparian, Cyprenaia i. p. i. rit. armen., 21 novembris 1864.
203. Marianus Escala da, de Buonos Ayrea, 4 martii 1865.
204. loseph Som brato w icz, Nazianzcnua i. p. L rit ruthenn admin, apost eecles. Premialienais, Sanachienais et Samboriensis Ruthenorum1, 24 martii 1865.
205. loannes Lyonnet, Albiensis, 27 martii 1865.
206. Ilenricus Manning, Westmonasteriensis, 30 aprilis 1865.
207. Paulus Melchers, Co)onienaia,8 ianuarii 1866.
•208. Aloisias Orcglia a S. Stephano, Damiatensis i. p. L, 4 maii 1866.
•209. Nicolaus Castells, Marcianopolitauos i. p. i.y 19 iunii 1866.
210. Franciscos Xaverius deMórode, Melitenonsis i. p. i., 22 iunii 1866.
211. Antonius Rossi V acca ri, Colossensis i.p.i., 25 iunii 1866.
212. Aloysius Ci urei a, Irenopolitanus i. p. i. 27 iulii 1866.
213. Gualtcrius S tei ns, Bostrcnsis i. p. i., 11 ianuarii 1867.
214. Alexander Riccardi di Netro, Taurinensi^ 22 februarii 1867.
215. Aloisias Natoli, Measanensis, 22 februarii 1867.
216. loseph Doom et, Catanensis, 22 februarii 1867.
217. loseph Cardoni, Edesaenoa i. p. L, 22 februarii 1867.
218. Aloisius Nazari d i Calabi an a, Mediolanensia, 27 martii 1867.
219. Joannes Landriot, Rhemensis, 27 martii 1867.
220. Carolus Allemand Lavigerie, Algerianus, 27 martii 1867.
221. Athanasius Kauam, Tyronsis rit. graec. mclch., 14 aprili· 1867.
222. Aloisius J'uecher Pass a val li, Iconiensis i p. i., 17 maii 1867.
223. Victor Bornadoo, Senonensia, 12 iulii 1867.
224. Franciscos Baillargcon, Qoebecensis, 20 augusti 1867.
225. Anastasios Rodrigo Yus to, Borgensis, 20 septembres 1867.
226. Bernardus Pinol y Aye incoa, Ouatema-Icnsis sou de Guatimala, 20 septembris 1867.
•227. Vincentius Arbelaez, 8. Fidei Neograna-tensis, 6 februarii 1868.
228. Andreas S chuep msn, Ultraicctensis, 13martii 1868.
229. loseph Ignatius Checa y Barba, Quitensis7 16 martii 1868. »
•230. lacobus Cattnni, Ancyranus î.p.L, 16 martii 1868,
231. Petrus Loza, do Ouadalaxara, 22 iunii 1868.
232. Stephanos 8 to fa nopoli, Philippensis i. p. i. rit. gruec., 18 septembris 1868.
233. Carolus Eyro, Anazarbeusis i. p. L, 3 decembris 1868.

‹ Ad erclmism meUopoliUsam Leopolieniem et Hsiicíen-Mtn trsnìHta» die S7 ioidi 1870.

» Notandum bane sedew in Isauria sium non archiépiscopalem. sed episcopalem f'lisse.

234. loannes Vanesa, Fogarasiensis et Albae Iu-A lionets rit. rumen., 21 decembris 1868.
235. losophus Ignatius Arciga, Mcchoacancnsis» 21 decembria 1868.
236. loseph Angelini, Corinthiensis i.p.i., 21 debris 1868.
237. Timotheus Attar, Amidensis seu Diarbekirensis rit. chnldaic., 22 martii 1869.
•238. loannca Baptista Pom palli or, Amasenus L p. i., 19 aprilis 1869.
♦239. Seraphinus Vannutolli, Nicaenus i. p. i., 24 iunii 1869.
•240. Alexius loannes Maria Guilloux, Portus Principis, 27 iunii 1870.
241. Hyacinthus Maria losophus Do Perrari, Ntiupactensis, 27 iunii 1870.

5.

Reverendissimi domini episcopi. jj

•242. loseph Traversi, Mosscnsis in Hetruria, 16 decembris 1825.
*243. Stephanus a lesu ot Maria, Angrensis, 3 iulii 182G.
244. loannes Petrus Losana, Bugcllonsts, 19 ianuarii 1827.
*245. Agabius Riccii, Berytensis rit.graec.molchit., 16 martii 1828.
*246. Ignatius Giustiniani, Chiensis, 10 maii 1829.
•247. Michael Bombín i, Cassanensis, 21 maii 1829.
*248. Guillelmus Morris, Troianus i. p. in 9 augusti 1831.
•249. Alphonsus Di Donato, Cardicensis i. p. i-, 9 septembris 1831.
*250. Aloisius Las ta ria, Zacynthienais et CepbaleniensÍR, 4 novembris 1831.
•251. Carolus Borromaeus Hani, Reginaehradicensis, 24 februarii 1832. C
*252. loseph Dos Reis, Cuiabensis, 2 iulli 1832.
*253. Fridericus Rozo, Detroitensis, 8 martii 1833.
254. loannes Nogri, Dcrthonensis, 15 aprilis 1833.
255. Leonardos To disco Orando, Asculanus et Ceriniolonsis, 20 ianunrii 1834.
•256. Ludovicus Fero η, Claromontensia, 20 ¡attuarti 1834.
257. Ouillelmus Siliani Aretini, *iam* Tarracinensis, 4 aprilis 1835.
258. Gaspar Labis, Tornacensis, 6 aprilis 1835.
•259. Ludovicus Robi ou de la Tróbonnais, *iam* Constantiensis, 1 februarii 1836.
160. Theodosius Koj u m g i, Sidonicnsis rit graec. mclch., 23 decembris 1836.
•261. Athanasius Tutu ngi, Tripolitanus rit. grace, melchit., 23 decembria 1836.
262. Ignatius Bou rget, Mnrianopolitanus, lOmnrtii 1837. |
263. Laurentius loannes Baptista Bialo, Ventiniilicnsis, 19 maii 1837.
264. losephSevera, Interamncnsis, 2 octobris 1837.
265. Fridericus deMargucryo, Augustoduncnsis, 2 octobris 1837.
266. Franciscos La ero i x, Baioncnsis, 23 februarii 1838-
267. Aloisius Moreno, Eporcdicnsis, 13 septembris 1838.
268. Franciscw Rivet, Divionensis, 13 septembris 1838.
269. Emmanuel V o r r o 11 o s, Columbicensis i. p. i., 12 decembria 1838.
270. Augustus Allou, Mcldenais, 21 februarii 1839.
•271. Cnclcstinus Guynemcr do la Hailandiòre, inni Vincennopolitanus, 17 mai 1839.
272. Nicolaus Golia, Cartatcnsis, 11 iulii 1839.
•273. Antonius Ernestos de Schaffgottsche, Brunensis, 11 iulii 1839.
•274. Romualdus Dimeno, Cebuanensis, 27 iulii 1839.
•275. Thomas Feeny, Alladensis, 27 iulii 1839.
•276. loannes Laurent, Chersonensis L p.L, 17Septembria 1839.
*277. Micbaelangelus Orlandi, Apuanus, 13 decembris 1839.
*278. Honricus do Hofstùtter, Possaviensis, 23 decembris 1839.
279. Ludovicus B o s i, Canopensis i. p. L, 10 ianuarii 1840.
280. Raphael Bialo, Albinganonais, 27 aprilis 1840».
•281. Thomas loseph Dominicus Brown, Neoportenais ct Menevonsia, 11 maii 1840.
282. Stephanus Bagnoud, Botblehemensis L p. L, 3 iulii 1840.
283. Goorgius do Stahl, Herbipolensis, 31 iulii 1840.
♦284. Petrus Bataillon, Aenonsis i. p. i., 23 augusti 1840.
♦285. loseph Ponsot, Philomeliensis i. p. i., 28 augusti 1840.
•286. loannes Pared is, Ruremondensis, 24 novembris 1840.
287. Carolus Gigli, Tiburtinus, 14 decembris 1840.
288. Andreas Races, Argentinensis, 14 decembri» 1840.
•289. Dominicus Zichy do Vazsony ko, *iam* Vesprimiensis, 14 decembris 1840.
290. Richardus Vine. Whelan, Wheelingensis, 15 decembria 1840.
♦291. Dionysius Gauthier, Emauscnsis i. p. i., 18 decembris 1840.
292. Eugenius I. C. loa. Dos fl oc h es, Sinitensis i. p. i^ 18 decembris 1840.
293. Trancisene V i b e r t, Maurianonsis, 1 martii 1841.
294. Stephanus Ludovicus Charbonneau, Iassensis i. p. i., 21 iunii 1841.
•295. Sigismundus Deaky, Cacauropolitanue i. p. i., 12 iulii 1841.
•296. Marianus Fernande?. Fortique, CapharnenBÎ8 i. p. i., 12 iulii ‡8.
•297. Michael Calderon, Bodononsis i. p. i., 9 septombris 1841.
298. Nicolaus Crisp igni, Fulginatensis, 24 ianuarii 1842.
•299. Fridericus Manfredini, Patavinus, 24 ianunrii 1842.
300. loseph Gigno ux, Bellovaconsis, 24 ianuarii ‡8.
301. loannes Hilarius Boset, Emeritensis de Maracaibo, 27 ianuarii 1842.
•302. Nicolaus Weis, Spirensis, 23 maii 1842.
303/ Petrus losophus Blum, Limburgensis, 23 maii 1842.
304. Elconorus Aronne, Montis Alti, 22 iulii 1842.
305. loannes Baptista Berteaud, Tutelen»», 22 iulii 1842.
306. Cuietanus Carli, AImirenaisł L p. i., 23 angusti 1842.

1 Eailem tlte facta* est rp. Cudccbsìv Iorphus Angustiati Salomoni, qui inno 1MJ tum tnm muneri eplacopali omnino renuntiavit, in congregaltoueei Minionis vulgo Lasaròtarum advritui, in qnx pie oWonnirit die I tabi 1974. qaitaor nimirum mnis poti ib«olutuni ccaciliam Vslkssuau T&mea eius nomen (n raUhcnm n«n suscepi, quod ille munera epl·•copalia batvlquAquam obiret.

3 Ita iu libris curiae rumante pro fìtfmyrtjm. tum aede· euris in Tbeisalia serim creata rik At <erv

•307. Ioannes **Wheland**, AureliopoliUnus i. p. i., A 19 ianuarii 1843.
•303. Ioannes Baptista **Ciofi**, Clusinus et Pientinus, 27 iannani 1843.
•309. Iacobus **Gen tilo**,Novariensia, 27isnuarii 1843.
310. Paulus **Dupont dos Loges**, Metensia, 27 ianuarii 1843.
311. Joseph **Gaganotz**, Epcriesaiensis rit ruthon., 27 ianuarii 1843.
312. Joseph MariaAlborti,Syrenais, 21 martii 1843.
•313. Raphael **Purpo**, Puteolanus, 3 aprilis 1843.
314. Ioannes Thomas **Gli il ardi**, Montis Regalie, 23 mail 1843.
318. Joseph **Jannuzzi**, Lucerinus, 19 iunii 1843.
316. Petrus **So veri ni**. Sappensù, 26 novembri» 1843.
317. Ioannes **Henni**, Milwaucbionsis, 28 novembri 1843.
318. Ioannes **Donoy**, Montis Albani, 22 ianuarii B 1844.
•319. Antonius **Pereira Viçoso**, Mariannonsia, 22 ianuarii 1844.
320. Salvator **Forti tta**, Carenai et Sarnensis, 25 ianuarii 1844.
321. Joannes Baptista **Montili**, Ecclcsiensis, 25 ianuarii 1844.
322. Petrus do **Proux**, Scdunensis, 25 ianuarii 1844.
323. Carolus **Rousselet**, Sagieneis, 25 ianuarii 1844.
•324. Joannes Claudius **Miche**, Dansarensis i. p. L, 2 martii 1844.
325. Gabriel **Grioglio**, Euricnsis i. p. i., 2 martii 1844.
326. Aloisias **Moccagatta**, Zenopolitanus i. p. i., 3 martii 1844.
327. Fidolis **Sutor**, Jtosalionsis i. p. i., 23 iunii 0 1844.
•328. Gaspar **Borowski**, Luceoriensis ot Zytomerienais, 3 iulii 1844.
329. Bonaventura **Attanasio**, *iam* Liparenaia, 22 iulii 1841.
•330. Ioannes Georgius **Müller**. Monastcrienais, 22 iulii 1844.
•331. Franciscus Iosopbns **Baudichon**, Barililanua i. p. >., 13 augusti 1844.
332. Philippus **Viard**, Wollingtoniensis, 7 februarii 1845.
333. Bertrandus Severus **Mascarou Laurence**, Tarbicnrie, 21 aprilis 1845.
•334. Aloisias **Bionna**, Hicrocaceareensis i. p. i., 21 aprilis 1845.
335. Aloxius **Wicart**, Vallia Vidonis, 24 aprilis 1845.
336. Ioannes **Brady**, Pertlicnsis, 18 maii 1845. D
*337. Ioannes Baptista **Boucho**, Alaliensis i. p.i., 3 iunii 1845
338. Ioannes **Poll ei**, Aquaependensis, 24 novembri» 1845.
339. Iaeoba« Maria Iosephus **Baillés**, *iam* Lucionensis, 24 novembri 1845.
340. Daniel **Murphy**, Ilobartonionsis, 16 decembris 1845.
341. Stcphinu **Marilley**, Lausanensis ct Gcnovemrie, 19 ianuarii 1846.
342. Petrus **Bigandot**, Ramathensis i. p. f 27 martii 1846.
•343. Ludovicus **Alouvry**, *iam* Apamiensis, 16 aprili· 1846.
•344. Guillolmus **Mase aja**, Cassiensis i. p.L, 4 niaii 1846.
•345. Eduardus **Walsh**, Ossoricnsis, 12 maii 1846.
346. Guillclmus **Ullathorno**, Birmingbamiensis, 12 maii 1846.
347. Alexias **Canoa**, Tamassonsis i. p. i., 19 maii 1846.
348. Theodorus **Fore a do**, Nivornensis, 23 maii 1846.
349. Modestus **Demora**, Vancoureriensis. 18 iulii 1846.
350. Aloisias **Maigret**, Arathensis i. p. i., 11 augusti 1846.
351. Petrus Paulus **Trucchi**, Forolivienais, 21 soptembrii 1846.
•352. Ioseph Petrus **Cbauvoau**, Sobastopolitanus i. p. i\ 27 novembria 1846.
353. Bartholomaeu» **Legat**, Tergestinus et Iustinopolitanus, 12 decenbria 1846.
354. Franciscus **Mazzuoli**, S. Beverini, 21 decembris 1846.
355. Felix **Cantimorri**, Parmensis, 21 decembris 1846.
•356. Epbysins **Chiais**, Tiononsis i. p. i., 24 februarii 1847.
357. Philippus Min ci on o,Milotentns, 12 aprilis 1847.
358. Vincentius **D'Alfonso**, Pennonsis et Atriensis, 12 aprilis 1847.
359. Amedcus **Rap pe**, Clovelandenaw, 23 aprili» 1847.
360. Joseph **Novella**, Patarensis i. p. i., 22 mari 1847.
361. Petrus **Vrancken**, Colophoniensis i. p. L, 4 iunii 1847.
362. Ioseph **Serra**, Dauliensis i.p.i., 11 iunii 1847.
363. Aloisius **Ricci**, Signinus, 14 iunii 1817.
364. Ioannes **Derry**, Clonfertcnsis, 9 iulii 1847.
*365. Guillclmus D e l a n y, Corcagiensia, 9 iulii 1847.
366. Iacobus **Goold**, Melburnensis, 9 iulii 1847.
367. Eugenius **Guigues**, Ottawiensis, 9 iulii 1847.
*368. Ouillelnius Bernardus **Allen Collier**, Drusiparonsis i. p. i., 7 decembris 1847.
*369. Nicolaus Adolphus **Marinelli**, Solensis i. p.L, 11 ianuarii 1848.
370. Franciscus G a n d o l fi, Cornotanus et Ccntumcellcnsis, 14 aprilis 1848.
•371. Florentinus **Juussen**,Axierensis i. p.i., 9 maii >84«.
•372. Antonius **Douinor**, Iuliopolitunus i. p, i., 9 maii 1848.
373. Ioannes Remigias **Bessi eux**, Callipolitanus L p. i., 20 iunii 1848.
•374. Thomas **Pineda y Zaldalia**. 8. Salvatoris, 3 iulii 1848.
376. Bilarius **Alcazar**, Paphonais i. p. i., 6 Septembris 1848.
•376. Iuatus Alphonsus **Aguilar**, Thevestanus i. p.i., 5 septembris 1848.
377. Ioannes Antonius **Balma**. Vtoloinaidensia i. p. i., 5 septembris 1848.
•378. Hannibal **Fantoni**1, Parenensisi.p.i., 19septembris 1848.

aedem Pslmyrenaen liter ircMrpttwpwle» faltó referait curiales; erperpwt erjp st 4|eum eedem illam Ahmirrn asUIM eisUties».

• Hoe Ineo iswretrInm erit n&men Miehtelh OOonaor, qui UciiM ewi PhUtarfftn'U die 11 sq<uU 1843, ntsi et sed» «t MMfri r'ntiuliMtel ia#· lew, ul liter sodale Societati» Imo WV»telar. IaUr siortou» e»t die Ib tx.Inbru» IH79, JusHs U-IU post fbhffp MttîllittBI v»4r qaae »d DUlu. 2M> «tastavi.

» Valde euepicor buia» antutiU» uomen, quod per decem et amplia» xuao» ia Annuari? *pontificia* occanit, in «¿eram hierarchise per errorem frrepth uam faculta.» vicario apoaulico rtgionU Xon-tao in ¿lab dic Ib eepUtabrU 1B4H dAu «ibi in coadiutore» adschendl hlonarium quemdam titulo Illo Parmensi df c-randucn effectam non habuit uhi dis 5 f©. bruarii IMft. i|nand<» Elicla· Co·» ccoiiutor renuntiata· eat, rt qnidem etna titolo /Vtnxsat. Vide infra rab num. 7

379. Aloisius **Kobès**, Methononsis i. p. i., 27 eep- A tembris ⁋8.
380. Mauritius do **Saint-Palaia**, Vinconnopolitanus, 3 octobria 1848.
•381. Chriatophorua **Koett**, Fuldcnais, 11 decembria 1848.
382. Patritius Xavcriua a **Moura**, Funcbaleneis, 11 decembria 1848.
383. lulianus **Moirieu**, Dimensis, 11 decembria 1848.
384. Laurentius **Renaldi**, Pincrolensis, 11 decembria 1848.
*385. lunuariuB **Di Giacomo**, Aliphanus, 22 decembris 1848.
386. Antonius **Runza**, Placentinus, 2 aprilis 1849.
387. loannes **Foulquior**, Mimatensis, 2 aprilis 1849.
•388. Antonius Matthias Alexander **Jaquemct**, Nannetenais, 2 aprili» 1849.
389. Antonius **Boacarini**, S. Angeli inVado et: Urbanienais, 20 aprilis 1849.
390. Aloisius Vetta, Neritononsia, 20 aprilis 1849.
391. lanuariua Maria **Acciardi**, Anglonensis et Turaienaia, 20 aprilis 1849.
392. Ludovicus Maria losephus Eusebius **Caverot**, S. Doodati, 20 aprilis 1849.
•393. 'Camillus **Montoforte**, Sidoniensis i. p. **i**, 20 aprilis 1849.
394. Franciscus **Kelly**, Derrionais, 3 iunii 1849.
395. Guillclmus **Keane**, Cloynensis, 3 augusti 1849.
396. Rodesindua **Salvado**, Portus Victoriae seu Victoriensis in Australia, abbas *nullius* Novae Nuraiae, 15 augusti 1849.
•397. Antonius **Do Stefano**, Bcndensia L p. i., 28 augusti 1849.
398. Livius **Parlatore**, S. Murci et Bisiniancnsie, 28 acptembria 1849.
399. Felix **Dupanloup**, Auroiiancnsis, 28 sep- c tombris 1849.
400. Ludovicus **Pie**, Pictaviensia, 28 septembris 1849.
•401. Matthias **Wolonezewski**, Samogiticnsis, 28 septembris 1849.
•402. Ioachimus **Peroira Ferraz**, Leiriensis, 28 septeinbria 1849.
•403. Ioachimus **Moreira Reis**, *iam* Angolensis, 28 septembris 1849.
*40-1. loannes Antonius Fridericus **Baudri**, Arethusinus L p. i., 28 septembris 1849.
405. Ignatius **Sellitti**, Mclphionsis et Rapollensi», 5 novembris 1849.
406. loannes **Ranolder**, Vesprimicnsis, 7 ianuarii 1850.
407. Petrus do **Dreux Brézé**, Molincnsis, 7 ianuarii 1850.
408. Armandus Franciscus Muria do **Charbon-Γinel**, áozopolitanus i. p. i., 15 martii 1850.
*409. loannes **van Gonk**, Bredanus, 22 martii 1850.
410. loseph **Arnkial**, Ancyranus rit. armoni, 30 aprilis 1850.
411. Raphael **Bachetoni**, Nursînue, 20 maii 1850.
412. Franciscus **Pctagna**, Castri Maris, 20 maii 1850.
413. Guillclmus do **Kottoler**, Moguntinue, 20 maii 1850.
414. loseph **Strossmeyor**, Boencnsi» et Sirmionsis, 20 maii 1850.
415. Petrus **d'Uri»** y da **Lnbairù**, Pampilonenses et Tudolensis, 20 maii 1850.
•416. Emmanuel **Manso**, Aogitaniensis, 20 maii 1850.
417. Alexander **Taché**, S. Bonifacii, 20 ¡unii 1850.
418. loannes Baptista **Lamy**, S. Fidci in America, 23 iulii 1850.
419. loannes **Mac Gil**, Richmondiensis, 23 iulii 1850.
420. loannes Baptiata **Miége**, Measenienaie i. p. L, 23 iulii I860.
*421. Maglorius Augustinus **Blanchot**, Neaqualienais, 28 iulii 1850.
422. loseph **Sobier**, Oadarenais Lp.L, 27 augusti I860.
423. Hieronymus **Verzeri**, Brixiensis, 30 aeptembris 1850.
424. loannes **Farina**, Vicentinua, 30 septembris 1850.
425. Antonius **Couaseau**, Engolismensis, 30 septembre 1850.
•426 Ladislaus **Zaboiski**, Scepusiensis, 30 septembriB 1850.
427. Edmundus lacobus **Wedokin**, Hildesiensis, 30 septembres I860.
428. Petrua **Lacarrièro**, *iam* Guadalupenais, 3 octobria 1850.
429. Maria loannes Franciscas **Allard**, Samariensia i. p. in 20 ianuarii 1851.
430. Philippus **Fratellini**, Foroaemprosiensis, 17 februarii 1851.
431. Aloisiua **Margarita**, Oritanue, 17 februarii 1851.
432. Ludovicus **Palio du Parc**, Blesensis, 17 februarii 1851.
*433. Franciscas **Szani alò do Torda**, *iam* Magno-Varadinensis Latinorum, 17 februarii 1851.
434. Anselmus **Llórente y Lafuento**, S. loscphi de Costarica, 10 aprilis 1851.
•435. loannes **Sarrebayrouze**, Hetaloniensis i. p. i., 22 iunii 1851.
436. Thomas **Grant**, Suthwarcensie, 22 iunii 1851.
437. Guillclmus **Turner**, Salfordenais, 22 iunii 1851.
438. lacobus **Brown**, Salopicnsis, 5 septembris 1851.
439. Mathias **Mongacci**, Civitatis Castollanensis Hortanus et Galleainus, 5 septembris 1851.
440. Vincentius **Bisceglie**, Thermularum, 5 eeplembris 1861.
441. loannes Petrus **Mobile**, Vcrealiensia, 5 ecptembris 1851.
442. loannes **Jirsik**, Budviccneis, 5 septembris 1851.
•443. Michael **Salvo y Munar**, Maioricenais et Ibusenais, 5 September 1851.
444. Caietanus **Brinciotti**, Sebostenus i. p. i., 5 septembris 1851.
445. Colinas **Mac Kinnon**, Arichatensis, 21 novembris 1851.
446. Paulus **Hindi**, lazirensis rit. chaldaic., 24 februarii 1852.
447. Ludovicus Gabriel **Delaplace**, Hadrianopolitanus i. p. i., 27 februarii 1852.
448. loseph **Pukaiski**, Tornoviensis, 15 martii 1852.
449.* loannes **Guerrin**, Lingoncnsis, 15 martii 1852.
450. loannes **Longobardi**, Andriensis. 18 martii 1852.
451. Aloisius **Sodo**, Tbclesinus, 18 martii 1852.
452. Bartholomaeua **D'Aramo**, Calvensis et Theanensis, adrain, aposto!, ecc!. Castellatensia, 18 martii 1852.
453. Raphael **De Franco**, Catacensi», 18 martii 1852.
454. Franciscus **Landoira y Sevilla**, Carthagineneis. 18 martii 1852.
•455. Adarnus **Weitkiovici**, MinsceneU, 18 martii 1852.
456 Ludovicus **Regnault**, Carnutensis. 15 maii 1852.

•457. Thomas Cooko, Trifluvianensia, 2 ¡unii 1852»
*458. Ioseph La Rocque. Gerinanicopolitanus I. p. i., 6 iulii 1852.
459. Antonius La Scala, S. Severi, 27 eeptembrie 1852.
460. Theodorus de Montpellier, Leodiensis, 27 septembris 1852.
461. leaualdus Vitali, Ferentinas, 27 septembris 1852.
•462. Antonias Frenael, Areopolitanus i. p. i., 27 septembris 1852.
•463. Macarios Haddad, episcopus ayneellus patriarchae Antiocheni rit. graec. mclchit., 30 septembria 1852.
•464. Patritins Dorean, Achadensis, 4 octobris 1852.
*465. Patritius Fallon, Fenaborensis et Duacensis, 28 ianuarii 1853.
466. Aloisirs Filippi. Aquilanus, 7 martii 1853.
467. lacobus Ginoulbiac, Gratianopolitanus, E 7 martii 1853.
468. Franciscos Rudigier, Linciensia, 10 martii 1853.
469. loseph Caixal y Estradò, ürgellensis, 10 martii 1853.
*470. Michael Antonius Anfosei, Mennithensis L p. i., 15 martii 1853.
471. loannes Loughlin, Brooklynensis, 19 iunii 1853.
•472. Vincentiua Ciccolo, Dropanensia, 27 iunii 1853.
*473. loannee Verea, de Linares, 27 iunii 1853.
*474. Vitalis Tirmarche, Adrascnsia i. p. i., 8 iulii 1853.
475. Richardue Roskell, Nottinghamensi·, 29 iulii 1853.
*476. Alexander Oobs, Liverpolitanus, 29 iulii 1853. C
477. lacobue Roosevelt Bayley, Nevarcensis, 29 iulii 1853.
478. Ludovico· de Gocsbriand, Burlingtonensis, 29 iulii 1853.
479. Thaddaeus Amat, Montereyeneis et Angelorum, 29 iulii 1853.
480. Augustus Maria Martin, Natchitochensis, 29 iulii 1853.
481. Acmygdiua Foschini, Civitatis Plebis, 12 septembris 1853.
482. ViocentioB Materossi, Rubensi· et Bituntinus, 12 septembris 1853.
483. Henricus Fôrstor, Vratislaviensis, 12 septembres 1853.
•484. loannes Deppen, Samensis i. p. i., 15 ηovembris 1853.
485. Petrus Speranza, Bergomenaie, 19 decembris 1853. D
486. Eduardos Vaequez, Panamensi·, 20 decembris 1853.
487. Tbom&sSalzano, Tanensis i.p.L, 13 ianuarii 1854.
488. David Moriarty, Kerriensis et Aghadonensis, 5 martii 1854.
•489. Athanasius Zuber, Auguetopolitanus l. p. i., 8 martii 1854.
490. Ignatius Persico, Savannensis, 8 martii 1854.
491. Benedictus di Riccaborni, Tridentinua, 7 aprili· 1854.
492. Vincentius Zabranich, Ragusinus, 7 aprilis 1864.
•493. losephus Emmanuel de Lemos, Conimbrieensin sou Colimbriensis, 7 aprilis 1854.
494. Carolus Colina. Tlascalensis, 7 aprilis 1854.
*496. loseph Freusberg. Bidymensis i. p. I., 7 aprilis 1854.
A 496. loannes Kraly, Lycopolitanus i. p. i., 16 iulii 1854.
497. Hyacinthus Maria Barberi, Neocastrensis, 23 iunii 1854.
498. losepb Fanelli, 8. Angeli Lombardorum ot Bisaciensis, 23 iunii 1854.
499. Aloysius De Agazio, Triventinus, 23 ¡unit 1854.
500. Felix Romano, Isclanus, 23 iunii 1854.
501. loseph Hippolytus Salas, SS. Conceptioni· de Chile, 23 iunii 1854.
•502. loannes Alpbonsua deAlburquorque, Cordubensis in Hispania, 23 iunii 1854.
503. loannes Loaby, Dromorcnsis, 10 iulii 1854.
504. Ludovico· Forwerk, Loontopolitanus i. p.i., 21 iulii 1854.
•505 Augustinus RoskovAnyi, Nitriensis, 5 septembrii 1854.
•506. Francisco·Btefunowicz,Samosatensisi.p.i., 16 novembri· 1854.
•507. Alexander Dobra, Lugosieneis riU rumen., 18 novembri· 1854.
508. Franciscus Majoraini, Laqucdonionsis, 30 novembri· 1854.
509. David Guilolmus Bacon, Portlandenais, 23 ianuarii 1855.
510. Renatus Sergent, Coriaopitensie, 12 mirth 1855.
511. Innocentius Sannibale, Eugubinus, 23 martii 1865.
512. loannes Rosati, Tudertinus, 23 martii 1855.
513. Caletanus Rodilossi, Alatrinu·, 23 martii 1855.
514. Dominicus Zelo, Aversanus, 23 martii 1855.
515 Philippus De Simone, Nicoterunsi· et Tropienei·, 23 martii 1855.
516. Franciscos Gallo, Abellinonaie, 23 martii 1855.
517. Franciseus Giampaolo, Larinensis, 23 martii 1855.
518. Petrus Rota, Gnastallensis, 23 martii 1855.
519. loannes Vitesioh, Veglensis, 23 martii 1855.
520. Franciscue RouHet de La BouiHerie, Carcassonensis, 23 martii 1855.
*521. loannes Escalante, Anast&siopolitanus i.p.L, 23 martii 1855.
522. GuillelmuB Vaughan, Plymuthensis, 10 iulii 1855.
523. Dominicus O'Brien, Vaterfordiensis et LiBmoricnsis, 3 augusti 1855.
524. Nicolaus Paco, Amerinus, 28 septembris 1855.
525. loseph Formisano, Nolanus, 28 septembris 1855.
526. Raphael Moriaciano, Squillanenaie, 28 aeptembris 1855.
527. loannes Beinii, Pieciensis, 28 septembris . 1855.
528. Claudius Plantier, Nemaueensis, 28 Septembria 1855.
529. Ludovious Delaile, Ruthenensis, 28 aeptembria 1855.
•530. Franciacus de Orueta y Castrilion, de Truxillo, 28 septembris 1855.
531. loseph Del Preto-Bolmonte,ThyatircnBÌa i. p. i., 28 decembri· 1855.
532. Bdephonaus Renatue Dordillon, Cambysopolitanus i. p. L, 7 decembria 1855.
533. Vincentius Moretti, Imolenais, 17 decembris 1855.
534. loannes Renier, Feltrenaia et Bellunensis, 17 decembria 1855.

535. Antonius **Jordany**, Foroiuliensis et Tolo-A nonsis, 20 dcconibris 1855.
•636. loannes Baptista N **chiba**, Tinninieosis, 20 decembris 1865.
637. Laurentius O i l l o o l y , Elphinonsis, 18 februarii 1856.
538. Daniel Mac **Gott ingun**, Rapoteniisl, 18 februarii 1856.
•539. lacobus **Walsh**, Kilduriensis et Leiglionsis, 18 februarii 1856.
540. loannes **Farro** 11, Hnmiltononsis, 18 februarii 1856.
511. Adulphus **Pinsonneaul t**, Birthanus i.p.i., 18 februarii 1856.
542. Patritius **Moran**, Dunodinensis, 18 februarii 1856.
543. Michael **Navarro**, Cucusionsis i. p. i., 8 aprilis 1856.
544. Hadrianus **Languii!** at,Sergiopolitanus i.p.i., B 20 mai 1856.
545. Elios Antonius **Albe rani**, Asculanus, 16 iunii 1856,
546. Thomas **Passero**, Troianus, 16 iunii 1856.
647. Hcnricue De **Rossi**, Casertanus, 16 iunii 1856.
518. **Bernardinas** Maria **F r a s c o** 11 **a** , Fodianus, 16 iunii 1856.
549. **lacobus Bernardi**, Massauus, 16 iunii 1866.
560. lacobus Antonius Claudius Moría **Bou di net**, Ambianenais, 16 iunii 1856.
651. Marcus **Ca loger à**, Spalatensis, 19 iunii 1856.
652. Conradus **Martin**, Paderbornensis, 19 iunii 1856.
•553. loseph-Emmanuel **Arroyo y Niño**, de Guayana, 19 iunii 1856.
•554. Georgius **J esc** h **ko**, Diocaesareensis i. p. i., 19 iunii 1856.
565. Zephyrinus **Gui Demi** n, Cybistranus i. p. i., 0 5 augusti 1856.
•656. Bernardinas **Medina** y **Moreno**, dc Carthngena in Indiis, 16 septembris 1856.
*657. Dalmatius **D'Andrea**, Bovensis, 18 septembris 1856.
*668. Vincentius **L i p s k î**, lonopolitanus i. p. i., 18 septembris 1856.
659. Philippus **Vespasiani**, Fanensie, 16 decembris 1856.
560. Clemons **Faros**, Pisaurensis, 16 decembris 1856.
661. Vincentius Ferrorius **Gasser**, Brixinensis, 15 decembris 1856.
6G2. Franciscas **Marinelli**, Porphyriensis i. p. i., 15 dccombris 1866.
563. Thomas **Furlong**, Fornensis, 9 ianuarii 1857.
564. lacobus **Wood**, Philadelphioneis, 9 ianuarii 1857.
565. loannes **Mac Evilly**, Galviensis, 9 ianuarii 1867.
566. Guillclmus **El dor**, Natchezcnsis, 9 ianuarii 1857.
667. Guillelmus losephus Hugo **Clifford**, Oliftonionsis, 29 ianuarii 1857.
568. Ludovicus **Doleasy**, Vivariensis, 19 martii 1857.
569. Pctnis **Gór au It do Langalorie**, Bolliccnsis, 19 martii 1857.
570. Petrus Maria **Ferrò**,Casalensis, 19martii 1857.
571. Amandus **M au point**, S. Dionysii Reunionis, 19 martii 1857.
572. loannes **Solar**, S. Caroli Ancudiao, 19 martii 1857.i

i FHc »e<lit inter primate? post imam a>l Arraaranam Iranriatíonem Hie **II** martii 1870 habitam.

573. Raphael **Salinas**, Cochabambensia, 19 martii 1857.
574. loannes Baptista **Scandella**, Antinoensis ____ i. p. i.» 28 aprilis 1857.
575. Petrus **Buffetti**, Brictinoriensis, administr. apost. eccl. Sarsinatensis, 3 augusti 1857.
576. loseph **T a r g i o n i**, Volaterranus, 3 augusti 1857.
577. Aloisiua **P a o l e 11 i**, Montis Politiani, 3 augusti 1857.
578. Potrus **de Pompignac**, S. Fiori, 3 augusti 1857.
•579. lacobus **D'Aguiar**, Brigantiensis et Mirandensis, 3 augusti 1857.
•680. loannes Nepomucenus **doMarwitz**, Culmensis, 3 augusti 1857.
*581. Valentinus **Baranowski**, Lorymonsis i.p.i., 3 augusti 1857.
582. Eustacbius **Zanoli**, Eleutheropolitanus i.p.L, 17 augusti 1856.
*583. loannes **Luere**, Wayne Castrensis, 22 septembris 1867.
584. loseph **do Los Rioa**, Lucensis, 25 septembris 1857.
•585. Rodericus **Echevarria y Briones**, Segobiensia, 26 septembris 1857.
586. Michael **O' Π o a**, Rossensis, 11 decembris 1857.
687. Patritius **Lynch**, Carolopolitanus, 11 decembria 1857.
588. loseph **Papardo dol Parco**, Sinopensis i.p.i., 11 decembris 1857.
589. Clemens **Pagliari**, Anagninus, 21 decembris 1857.
690. Petrus **Sola**, Niciensis, 21 decembris 1857.
591. Georgius **Do bri la**, Parentinus et Polonais, 21 decembris 1857.
692. Georgius **Smiciklas**, Crisiensis rit. ruthon., 21 decembris 1857.
593. Cosmos **Marrodan** y **Rubio**, Tîrasonensia, 21 decembris 1857.
594. Bernardos **Conde** y **Corral**, Zamorensis in Hispania, 21 decembris 1857.
595. Franciscos α Paula **Benavides** y **Navarro to**, Seguntinus, 21 decembris 1867.
596. Ferdinandus **Blanco** y **Lorenzo**, Abulensis, 21 decembris 1857.
•597. Potros Lucas **Asensio** y **Pobos**, Incensis, 21 decembris 1857.
698. Matthaeus **Jaumo** y **Garau**, Minoricensis, 21 decembris 1857.
599. Paulus Benignus **Carrion**, de Portorico, 21 decembris 1857.
•600. Petrus **Krejci**, Oropensis i. p. i., 21 decembris 1857.
601. Augustinus **Vérot**, S. Augustini, 21 decembris 1857.
•602. Vitalis lustinus **Grandin**, Satalensis i. p. i., 21 decembris 1857.
603. Franciscas **Mac Fari and**, Hartfordiensis, 8 ianuarii 1858.
604. Edunrdus **Horan**, Regiopolitanus seu Kingatoniensis, 8 ianunrii 1858.
•605. Ruggerius **Bi u n do**, Cephaludentis, 11 martii 1858.
606. Carolus **Fillion**. Cenomanensis, 11 martii 1858.
607. loannes **Devoti ceux**, Ebrokensis, 18 martii 1858.
608. Ignatius **do Senestróy**, Ratisbonensis, 18 martii 1858.
609. Iftcobus .l **en n car d** , Cera mensi» i, p. **I**, 18 martii 1858.
610. loannes Theophilus **Pinchon**, Polemoniontis i. p. L, 23 aprilis 1858.

611. Franciscas Kerril A m **hera t**, Nortbantonien-A ais, H maii 1858.
612. Paschalis **Vuicic**, Antiphelleneis i. p. iJ 1 iunii 1858.
•613. Antonius **Fialkowaki**, Cainenecicnsis,[1] 25 iunii 1858.
614. Ludovicus **Idèo**, Liporensis, 25 iunii 1858.
615. Michael **Pay¿** y **Rico**, Conchensis in Hispania, 25 iunii 1858.
616. Andreas **Rosales** y **Muñoz**, Almeriensis, 25 ¡unii 1858.
617. lacobus **Etheridge**, Toronensis i. p. i.t 25 iunii 1858.
•618. loannes **Bossmaun**, Dioclensis i. p. i., 25 iunii 1858.
•619. Augustinus **Franco**, Hermopolitanus i. p. î. **rit** graeci. 25 iunii 1858.
•620. Michael **Flannery**, Laonensis, 6 iulii 1858.
621. Dominici» **Panelli**, Dianensis, 27 septem-fl bris 1858.
•622. Carmelos **Valenti**, Mozariens», 27 septembres 1858.
623. loannes Antonius Augustus **Re la val**, Apamiensis, 27 septembris 1858.
624. Pancratius **Dinkel**, Augustanus Vindelie., 27 septembris 1858.
625. Petrus Maria **Cubero** y **Lopez de Padilla**, Oriolensis, 27 septembris 1858.
626. Ioachinius **Lluch**, Salomantinus et Civitatensis. 27 septembris 1858.
•627. Adamus **Krasinski**, Wilncnsis, 27 septembre 1858.
•628. Joseph **S t a n i e w s k i**, Platearum i. p. i., 27 septembris 1858.
•629. Henrietta **Plater**, Moaynopolitanus L p. i., 27 septembris 1858.
•630. Alexander **Boresniowicz**, Maiiminianopo-C litanus i. p. i., 27 septembris 1858.
631. Ignatius Carolus Victor **Papardo del Parco**, Myndonris i. p. i. praelatus *nullius* 8. Lucilie de Milia in Sicilia, 27 septembris 1858.
632. Valentinus **Wiery**, Gurccnsie, 30 octobris 1858.
633. Petrus **Tilkiun**. Bruscnsis rit. armeni, 31 octobre 1858.
634. Renutus Maria Carolus **Poirier**, Roseos», 12 novembri» 1858.
635. Antonius Maria **Va lonzi an i**, Fabrianensie et Matheliccnxis, 23 decembris 1858.
636. Hyacinthos **Luxi**, Narniensis, administr. apost. eccl. Mandulcnsis, 23 decembris 1858.
637. Melchior **Lo Piccolo**, Nìcnsiensis Herbitensi·. 23 decembris 1858.
638. Inannes **Guttadsuro di Roburdone**, Catalanisiadensis, 23 decembris 1858.
•639. Venceslaos **Soie**, Scniensie, administr. perpet. D cccl. Modruwenria, 23 decembria 1858.
640. Ferdinandus **Argüollósy Miranda**, Asturicenais, 23 decembris 1858.
•641. Didacus Marianus **Alguacil** y **Rodriguez**, Victoriens» in Hispania, 23 decembris 1858.
•642. losepb VincentiuB **Ramírez di Arellano**, Cordubensis iu republica Argentino, 23 decembri» 1858.
643. lacobus M. **O'Gorman**, lUphnnensis i. p. i., 18 ianuarii 1859.
*644. **Thoron L. Grace**, S. Pauli do Minnesota, 21 ianuarii 1869.
•6-15. lacobus **Duggan**, Chicagiensis, 21 ianuarii 1859.
846. Antonius **Pettier**, Vadone». 15 sprilia 1859.
*647. losoph **Ju4zynski**, Sandomiromis, 15 aprilis 1859.
648. loannes **Zopeda**, do Comayagua, 15 aprilis 1859.
649. lacobus **Quinn**, Briabanenei», 15 aprilis 1859.
650. Antonius **Halagi**, Artuinene» **rit** armeni, 15 aprii» 1859.
•651. lacobus **Whelan**, Diocletianopolitanus i.p.i., 15 aprii» 1859.
•652. loannes losephus **de Aycinena**, Tranopolitanus i. p. i., 15 aprilis 1859.
•653. Felicissimus **Coccino**, Marrochiensis i. p. i., 3 maii 1859.
654. Carolus **Macchi**, Regiensis, 20 iunii 1859.
•655. AJpbonsus Moria **Coppetta**, Qravinensis et Monti» Pelusii, 20 iunii 1859.
656. Joseph **Teta**, Oppidensis, 20 iunii 1859.
657. Aloisio» **Riccio**, Caiacenais, 20 iunii 1859.
658. Michael **Mi Iella**, Aprutinus, 20 iunii 1859.
659. loannes BaptisU **Siciliani**, Caputaqucns» et Valiénais, 20 iunii 1859.
660. Franciscos Xaverius **D'Ambrosio**, Murano», 20 iunii 1859.
661. Andreas Emmanuel **Asmar**, Zakueuais et Nuhadranenais **rit** cbaldaici, 22 iulii 1859.
•662. Nicolaus Franciscas **Florentini**, Curiensis, 16 septembris 1859.
663. loannes **Quinlan**, Mobilienais, 26 septembris 1859.
664. Simon **Spi l otros**, Triearicensis, 26 septembris 1859.
665. Felix **Fruchaud**, Lemovicensia, 26 Septembris 1859.
666. Ludovicus **Epivent**, Aturenais, 26 septembris 1859.
667. loseph **Lopez Crespo**, Sontanderienais, 2U septembris 1869.
668. loannes losephus **Lynch**, **Torontinus**4, 26 septembris 1859.
669. loannes **Sweeny**, S. Ioannis, 9 decembris 1859.
670. Petrus **Pichón**, Heienopolitauus i. p. L, 24 ianuarii 1860.
•671. Petrus Josephus **Tor doy a**, Tiberio poli unus i. p. i., 13 rnartii 1860.
672. loaunes **Monetti**, Ccrviensis, 23 rnartii 1860.
673« Alexander **Hpoglia**, Comacleasis, 23 rnartii 1860.
674. Aloisius **Mariotti**, Ferctranus, 23 rnartii 186Ü.
675. Valerius **Laspro**, Gallipolitanus, 23 rnartii I860.
*676. Caietanus **Striscia**. Nuscanus, 23 rnartii I860.
677. Adoiaius **Lembo**, Cotronensis, 23 rnartii 1860.
678. Michaelangelua **Celosía**, Pacten»», 23 marcii I860.
679. Bartholomaeus W **idmer**, Labocensis, 23 martii 1860.
680. Ambrosius **Abdu**, Mariamnensis **rit** grsec. melehit., 20 aprilis 1860.
681. Petrus Mac In ty re, Carolinapolitanas, 8 maii 1860.
682. lacobus **Rogers**, Chathamens'is, 8 maii 1860.
683. Patritius **Dorrian**, Dunensis et Connorenais, 22 iunii I860.
684. Petrus **Du fai**, Delconena» i. p. L, 3 iulii 1860.
685. Bonaventura **Rizo Patron**, Saltcnaia, 13 iulii 1860.
686. Ludovicus **Faurie**, Apolloniensia i. p. i., 2 septembris 1860.

[1] Dic factus ep. Echlnensis i.p.i. W aept 18ù». moxque TorunUnus Λ aprilis I860, aep. eiasdem sedis renuntiata» «t 18 rnartii 1870, ex quo lucum ititer archiepiscopo^ occupavit.

687. Eugonius O'Connel, Vallispratonsis, 26 aep- A tembris 1860.
688. Alexander Bonnaz, Ceanndiensis ct Temesvariensis, 28 septembris 1860.
689. Sobastianus Dias Lorangeira, S. Petri Fluminis Grandensie Australis, 28 septembris I860.
690. Aloisius DosSantos, Fortalcxionsis, 28septombris I860.
691. Michael Domonoc, Pittsburgonsis, 28 soptonibris 1860.
692. Thomas O rimioy , Antigonensis i.p.i., 13 decembris I860.
693. Antonius do Macedo Costa, Belemeneis do Para, 17 decembris I860.
*694. loannes Kistcmakcr, Urnnopolitanus i.p.i., 17 decembris 1860.
695. Claudius M agnin, Anneciensis, 18 rnartii 1861.
696. Emmanuel Ravin ot, Treconsis, 18 rnartii 1861.
697. Antonius do Vasconcellos Pereira do Molio, Lumacensis, 18 rnartii 1861.
*698. Hadrianus Wlodaraki, Iborensia i. p. i., 18 rnartii 1861.
699. Gerardus Wilmer, Harlemensis, 26 aprilis 1861.
700. Georgius Butler, Limcricensis, 12 iunii 1861.
701. Carolus Colet, Lucionensis, 22 iulii 1861.
702. Franciscus Maria losophus Le Courtier, Montis Pessulani, 22 iulii 1861.
*703. Ludovicus Sarai va, S. Ludovici de Maragnano, 22 iulii 1861.
704. Remigius Esteves de Toral, Conchensis in America, 22 iulii 1861.
705. Antonius Mo nesci Ilo, Gienncnsis, 22 iulii 1861.
706. Ilcnricus Maret, Surenais i.p.i., 22 iulii 1861.
707. Robcrtus Cornthwuito, Bovertacensis, C 3 septembris 1861.
708. Fridoricus Zi nell i, Tarvisinus, 30 septembris 1861.
709. Aloisius Di Canossa, Veronensis, 30 septombris 1861.
710. Basilius Gil y Buono, Oscensis et Barbastrensis, 23 decembris 1861.
711. Benedictus Vi Hami tjana, Derthusensis, 23 decembris 1861.
*712. Petrus Maria Lagüorn y Moneto, Oxornensis, 23 decembris 1861.
713. Franciscus Salesius Crespo y Bautista, Arconsis i. p. i., 23 decembris 1861.
*714. Silvester Horton Roseara ns, Columbeaste, 23 decembris 1861.
715. Augustinos David, Brioconah, 7 aprilis 1862-
716. Ludovicus No gre t, S. Claudii, 7 aprilis 1862.
717. Panteleon Monsorrat y Navarro, Barci-D nonensis, 7 aprilis 1862.
718. loseph Fessior, S. Hippolyti, 7 aprilis 1862.
◆719. loannes Baptista Kutschkor, Carrhensis i. p. i., 7 aprilis 1852.
720. Matthias Eberhard,Trcvirensis, 7 aprili 1862.
721. Ignatius G ti erra, do Zacatecas, 7 aprilis 1862.
•722. loscphus Antonius de la Peña, Zamorensis in Mexico, 7 aprilis 1862.
•723. losoph-Maria a Icsu Diez de Sollano y Davalos, Leoncnsis in Mexico, 7 aprilis 1862.
•724. loannes Gray, Hypsopolitnnus i. p. i., 30 aprilis 1862.
•725. Henricus loscphus Faraud, Anemuriensis i. p. i., 8 maii 1862.
726. Marianus Puigllat y Amigo, Ilerdensis. 21 maii 1862.
. 727. Constantinus BonetyZunuy, Gerundennis. 21 maii 1862.
•728. Laurentius S t u d a c h , Orthosieoais i. p. i., 22 maii 1862.
729. Bernardinus Trionfetti, Terracineosis, Privernensis et Setinus, 25 septembris 1862.
730. loannes Bravard, Constaotiensis, 25 Septembris 1862.
*731. Franciscus Gainza, Novae C&cerea, 25 septembris 1862.
•732. Antonius A l ves Martins, Visensis, 25 Septembria 1862.
733. Antonius G aleck i, Amathuntinus i. p. L, 25 septembris 1862.
•734. Matthias Maicrczak, Hierichuntinus i. p.i., 25 septembris 1862.
735. Claudius Maria D u b u i a, Galvestonicnsis, 15 octobris 1762.
736. lacobus Stepiscbnegg, Lavantinus, 18 ianuarii 1863.
737. Nicolaus Conaty, IGlmorensia, 11 rnartii 1863.
738. Nicolaus Adames, Halicarnassensis L p. i.1, 11 .rnartii 1863.
739. loseph Papp-Szilágy i de Illesfalva, Magno-Varadinensis rit rumeni, 16 rnartii 1863.
•740. Viiiccntius P o p i o 1, Plocensis, 16 rnartii 1863.
741. loannes Baptista Greith, S. Galli, 16 mardi 1863.
•742. Emmanuel Palacios, de Paraguay, 16 martii 1863.
•743. Paulus Rzcwuski, Prnsensis i. p.i., 16 mardi 1863.
744. Fidelia Abbati, Sanctorincnsis, 17 rnartii 1863.
745. Franciscus Suarez Peredo, Vorao Crucia seu loiapensis, 19 rnartii 1863.
746. loannes Baptista Ormaceli ea, de Tulancingo, 19 rnartii 1863.
747. Ambrosius Serrano, do Chilapa, 19 rnartii 1863.
748. loannes Baptista Gazatili an, iam Venotensis, 21 aprilis 1863.
749. Ephrcm Eustathius Tocmagi, Karputhonsis, Bugiachensia et Adiamcnsis rit. syriac., 3 iulii 1863.
750. loannes Tissot, Milcvitanus i. p. i., 6 augusti 1863.
751. Aloisius E Hoy, Tìpasitanus i. p. i., 9 augusti 1863.
752. Michael Adrianus Hankinson, Portus Ludovici in inaula Mauritii, 6 septembris J863.
753. losophus Plu y ni, Nicopolitanus2, 15 septembris 18G3.
754. Hilarión Siliani, Callinicensis L p. i., 29 septembris 1863.
755. loannes Zaffron, Sobenicensis, 17 soptembris 1863.
756. Antonius Manastyraki, Prcemilicnsi· rit tat., 28 septembris 1863.
757. Nicolaus Dabort, Potrocoriccnais, 28 septembris 1863.
758. Petrus Le Breton, Aniciensis, 28 septombria 1863.
759. Ignatius Mornes Cardoso, Pharaon envia, 28 septembris 1863.
760. loannes Dos Santos, Adamantinus, 28 septembris 1863.
761. Eugenios Lâchât, Itasileenria, 28 Septembris 1863.
•762. Felix Maria Arríete y Llano, Gaditanus ot Septensia. I octobris 1863.

1 Transhtn* Lnicmburpim die 27 isaii 1670.

5 Translatas ad sedem arthieptveopalera Ty»ner*er* t F L die 23 februaro 1R70.

763. loannes **Jacovacci**, Erythraeeosia i. p- in A 1 oetobris 1863.
•764. Dominicus **Mayer**, Cisamcnsis i. p. i.» 1 octobris 1863.
765. Aloisiue do **Tola**, BerisseDew i. p. i., I ootobris 1863.
•766. Ludovicos Carolus **Baquet**, Pariensis i. p. i., 1 octobris 1863.
767. Flavianae Petrus **Matab**, Jazirenais rit. syriaci, 11 octobris 1863.
768. Franciscos **Andreoli**, Calliensis et Pergulanus, 21 decembris 1863.
769. Paalus Mica **Jeff**, Tifernatonsis, 21 decembris 1863.
770. Antonius **Pottinari**, Nucerinus, 21 decembria 1863.
771. loannes **Doure**, Sueasionensis, 21 decembris 1863.
•772. Joseph **Montagut**, Segobricensis, 21 decem-B bris 1863.
•773. loseph **Do Oliveira**, Angolensia, 21 decembris 1863.
774. AloUius **D'Horbomez**, MiletopoliUnas i. p. L, 22 decembris 1863.
775. loseph **8alandari**, Marcopolitanus i. p. L, 20 martii 1864.
776. Elias **Mellus**, Akrensia rit. chaldaid, 5 lanii 1864.
777. Isidoras **Clut**, Arindelensis i. p. i., 3 augusti 1864.
778. loannes **Elliot Bet-otmo**, episcopos syncellua patriarchae Syrorum rit. syriaci, 3 augnati 1864.
779. loannes **Strnin**, Abilensis i. p. i., 3 septembris 1864.
780. Thomas **Nalty**, Midensis, 3 aeptembris 1864.
781. Eduardos **Dubar**, Canathensis i. p. i., 6 septembris 1864.
782. Edmundus Franciscos **Guierry**, Danabcnsis L p. **i**, 6 aeptembris 1864.
*783. Eugenius Stephanos **Charbonnior**, Domitiopolitanos 1. p. i., 6 aeptembris 1864.
784. Joannes **Faict**, Brugonais, 22 septembris 1864.
785 Ferdinando Amatus Augustinus losephas **Dupond**, Azotensis i.p.L, 22 septembris 1864.
786. Hyacinthos **Vera**, Megarensis i. p. i., 22 Septembris 1864.
787. Gaspar **Marmiliodt** Hebronensis i. p, L, 22 septembris 1864.
788. Agapios **Domani**, Ptolemaidonsis rit graec. melchit, 4 decembris 1864.
789. Angelus **Kraljevic**, Metellopolitanus i. p. L, 6 decembris 1864.
790. Jacobos **Donneliy**, Clogheriensis, 10 ianuarii 1865.
79L Eligios **Cosi**, Prienensis i. p.L, 5 februarii 1865.
792. Claudius **Dópommicr**, Chrysopolitanus i. p. i., 17 februarii 1865.
793. loannes **Ghiureghian**, Trapczuntinus rit. armeni, 25 martii 1865.
794. Michael **Fognrasy**, Tmnwylvaniensis, 27 martii 1865.
795. Guillclmus **Moignan**, Catalaunensis, 27 martii 1865.
796. Franciscos**Guoulletto**,**Valentinensis**,27martii 1865.
797. 8tephanus **Ramadió**, Elnensis, 27 martii 1865.
798. Raytnundus **García y Anton**, Tndensis, 27 martii 1866.
*799. loannes loscphus **Aragonòs**, Novtw Sego bise, 27 martii 1866.
800. Hyacinthus **Martinoi**, S. Cristophori do Havana, 27 martii 186b.
801. Henricus **Bracq**, Gondavensis, 27 martii 1865.
802. Josephas Maria **Gelabort**, Paranonsis, 27 martii 1865.
803. loannea **Huerta**, Punionsis, 27 martii 1865,
804. Joseph **Moroyra**, Ayacuquonaia, 27 martii 1865.
805. Emmanuel **Del Valle**, Huanuconais, 27 inartii 1865.
*806. Iulianus **Ochoa y Xara**, Cuiccnaia in Peruvio, 27 martii 1865.
•807. Franciscas Solanus de **Risco**, do Chachapoyas, 27 martii 1865.
•808. Emmanuel Franciscua **BarrutiayCroquor**, Carystensia i. p. L, 27 martii 1665.
809. Gabriel **Mariassy**, Palacopolitanus i. p. L, 27 martii 1865.
810. Petrus Ignatius de **Benavente**, Theipiensis i. p. i., 27 martii 1865.
•811. Barnabas **Garcia Cezón**, Byblienaia i. p. i., 16 aprilia 1865.
812. Nicolaus **Power**, Sarcptanua i. p. i., 24 aprilia 1865.
813. Laurentius Bonaventura **Shitjl**, Adehiidopoliunoa, 23 ionii 1865.
•814. Matthaeus **Quinn**, fiathurstensis, 23 iunii 1865.
815. Patrieiua **Feehan**, Nashvillonsis, 7 iulii 1865.
816. loannes **Conroy**, Albanenais in America, 7 iulii 1865.
817. Raphael **Popow**, admin, aposto!. Bulgarornm, 4 augusti 1865.
•818. Joannes Baptista **Swinkels**, Amoriensis i. p. i^ 12 septembris 1865.
819. Stephanas **Porex Fernandez**, Malacitanus, 25 septembris 1865.
820. Fabianus Sebastianas **Aronzana**, Calaguritanus et Calceateosis, 25 septembris 1865.
821. Ferdinandus **Ramirez y Vazquez**, Pucensis in Hispania, 25 septembris 1865.
822. loseph Aloysius **Alves Feijó**, 8. lacobi Capitis Viridia, 25 septembris 1865.
•823. Joachim **Gonçalves de Azevedo**, Ooyaccnsis, 25 septembris 1865.
824. Emmanuel **UlloayCalno**, de Nicaragua, 25 septembris 1865.
•825. loseph **Durguth**, Sionensis i. p. L, 25 septombris 1865.
•826. Joannes Nepomuconus **Amberg**, Europensis i. p. jn 25 septembris 1865.
827. loannes **Marengó**, Teneneis et Myconcnsis, 13 novembris 1865.
•828. lacobus **Murray**, Maitlandiensis, 14 novembris 1865.
D 829. Bonifacios Antonias **Toscano**, Neo-Pampiloneusis, 14 novembris 1865.
830. Nicolaos **Frangipane**, Ooncordlensis, 8 tannarli 1866.
831. Augustinus Paulus **Wahala**, Litomoricensis in Bohemia, 8 ianuarii 1866.
832. Joannes **Lozano**, Palentinas, 8 ianuarii 1866.
833. Antonius **Iordà y Solòr**, Vicensis, 8 ianuarii 1866.
•834. Joannes» **Perolra Botelho de Amarai e Pimento!**, Mocaonensis, 8 ianuarii 1866.
•835. loseph **Romero**, Dibonensis i. p. I., 8 ianuarii 1866.
•836. Joseph **Barranco**, Carposieneis i. p.i., 8 ianuarii 1866.
837. Joannes **Williams**, Bostoniensis, 9 ianuarii 1866.
838. Agnpius **Baciai**. Cariopolitanus i. p. i. rit. copht., 3 februarii 1866.

•839. Vincentiu· Bracco, Magydanus i.p.i., 11 martii 1866.
840. Carolo· Lu Rocquo, S. Hyacinthi, 20 martii 1866.
841. Stephaniis Israolinn, Karputhonsis rit. armoni, 10 oprili· 1866.
842. Ioanno· Honnosey, Dubuquonai·, 24 aprili· 1866.
843. Eduardue Fitzgerald, Petriculanus, 24 aprili· 1866.
844. Bornardus Poti tjosn, Myriophytonsi· i.p.L, 11 maii 1866.
815. Stoplmnua Melch isodoch, Erzorumiensia rit. armoni, 18 maii 1866,
846. Carolua Placo, Massiliensis, 22 iunii 1866.
847. ioannos Baptista Loquetto, Atrobatonais, 22 iunii 1866.
848. loannes Bòcci, Vcnotenais, 22 iunii 1865.
849. Petrus Ori m ardías, Cadureonsia, 22 iunii B 1866.
850. loannes Bookmann, Osnabrugensis, 22 iunii I860.
851. Ignatius Ordonez, Bolivarcnsis, 22 iunii 1866.
852. Georgius Dubocowich, Pharensis, 25 iunii 1866.
853. Marianus Brczmos Arredondo, Guadixensis, 25 iunii 1866.
854. loseph de La Cuesto y Maroto, Auriensis, 25 iunii 1866.
855. Marianus Ortiz Urruela, Tcicnais i.p.i., 25 iunii 1866.
856. Angelus Di Pietro, Nyssenus i. p. i., 25 iunii 1866.
857. lacobus Chadwick, llagulstudcnsis ct Novocastrcnsis, 12 augusti 186G.
*858. Emmanuel R i n ii o , Thaumaccosis i. p. i., C 29 augusti 1866.
*859. lacobus Lynch, Arcadiopolitanus i. p. i., 31 augusti 1866.
*860. Samuel Sheehy, Bethsaidensis i. p. i., 12 novembris 1866.
861. Ludovicus F. La Fiòche, Anthodoncnsis i. p. i.. 20 novembris 1866L
862. Guillelmus Lanigan, Goulburncnsis, 18 decembris 1866.
863. loannes La n ge vi η, S. Germani do Rimouski, 15 ianuarii 1867.
864. losoph Aggarbati, Sonogallionsis, 22 februarii 1867.
865. loseph Bovi ori, Fnliscoduncnsis, 22 fobruarii 1865.
866. lulius Lenti, Nepesinus ct Sutrinus, 22 februarii 1867.
867. Thomas Gall ucci, Recinotonsis ot Laure-D tunus, 22 februarii 1867.
868. loannes Baptista Cerruti, Savoncneis ot Nuulcnsis, 22 februarii 1867.
869. loseph Giusti, Arotinus, 22 februarii 1867.
870. Hannibal Ba cab osi, S. Miniati, 22 februarii 18G7.
871. loseph Rosati, Lunensis-Sarzancnsis ot Brugnatcnsis, 22 februarii 1867.
872. Ansolmus Fuùli, Grossetano 22 februarii 1867.
873. Salvator Angelus Domartis, Galtellinonsis-Norensis, 22 februarii 1867.
874. Franciscos Zunnui Casula, Uxollcnsie ot Terraibonsis, 22 februarii 1867.
875. lacobus June, Augustanus, 22 februarii 1867.
876. Vincentius Jekolfalusy, Albae Rcgalonsis 22 februarii 1867.
877. Ladislaus Biró de Kozdi-Polány, Szathmarionsis, 22 februarii 1867.
878. Stophanus Pan ko vice, Munkacsiensis rit. ruth., 22 fobruarii 1867.
879. Francisco· Gros, Tarantaaiensis, 22 februarii 1867.
880. Flavianus llugonin, Baioconsis, 22 februarii 1867.
881. Francisco· do Lconrod, Eystettensis, 22 februarii 1867.
882. Philippo· Man otti, Tripolitanus i. p. i. adminístr. apost. abbatiae *nullius* Sublaquensis, 22 februarii 1867.
883. Conceptius Focaccetti, Lyatrensis i. p. i., 22 februarii 1867.
884. Amatus l'agnucci, Agathonicensis i. p. i., 15 martii 1867.
885. Caictanus Francoschini, Macoratensis et Tolentinus, 27 martii 1867.
886. Antonius Maria Fania, Potentinus et Marsicensis, 27 martii 1867.
887. Andreas Formica, Cuneensi·, 27 martii 1867.
888. Carolua Savio, Astensis, 27 martii 1867.
889. Laurentius G as tal d i, Salutiarum, 27 martii 1867.
890. Eugenios Galletti, Albae Pompeicnsis, 27 martii 1867.
891. Antonius Colli, Alexandrinas Statelliorum, 27 martii 1867.
892. Henricus Biodi, Pistoriensis ot Pratensis, 27 martii 1867.
893. luannes Zalka, laurinensis, 27 martii 1867.
894. Leo Thomas, Rupellensis, 27 martii 1867.
895. loseph Foulon, Nanceionsis ct Tullcnsis, 27- martii 1867.
896. Augustinus Hacqu urd, Vcrdunensie, 27 martii 1867.
897. Felix de Las Cases, Constantinianus ct Hipponensis, 27 martii 1867.
898. Leo Meurin, Ascalonens:s i.p. i., 27 martii 1867.
899. Gabriel Capaccio, Mellipotamcnsis i. p. i., 10 maii 1867.
900. Antonius Grech Doli cata Cassia Testaferrata, Gaudisiensis, 17 maii 1867.
*901. Ioanncn Valsh, Londinonsisl, 4 iulii 1867.
902. loannes-Baptista Irenaeus Cal l o t, Omnonsis, 12 iulii 1867.
*903. loseph Cybiohowski, Cinnoneis i. p. i., 12 iulii 1867.
904. loannes Baptista Zw erger, Secovieneie, 3 augusti 1867.
905. Amatus G u i l bo rt, Vapincensis, 20 eeptembris 1867.
*906. Marianus Cu artero y Medina, larensie, . 20 septembris 1867.
907. Franciscus Dominicus Ray ñau di, Aegcnsi» i.p. i., 12 decembris 1867.
908. Cornelius Mac Cabo, Ardagadoneis, 17 decembris 18G7.
909. Raphael Corradi, Balnooregienais, 20 decembris 1867.
910. Franciscos Cardozo Ayres, Olindensis, 20 decembris 1867.
911. Theodorus Gravox, Namurceneis, 20 decembris 1867.

I Ptcliu Tril1nvianen«h die 30 aprilh 1870. qnr. Thomas Cook, cuius coadjutor crat, mortmu

» Haec sedes, quae prim Saudricetuu dkebatur, mutato nomine, Londinends nnnmpaU est tepore «Incroti dìe 3 ottobri· 1889 editi.

912. Philippos **Krements**, Varmiensis, 20 cembri· 1867.
913. Josephus Januarias Wenceslaos **Achaval**, S. loannis de Cayo, 20 decembris 1867.
914. Antonios **Caozi**, Cyrenensis i. p. i·, 20 decembria 1867.
•915. Lotharios **Kübel**, Leucensis i. p. in 20 decembris 1867.
*916. Paulos **Puginier**, Mauricastrensis i. p. i·, 6 ianunni 1868.
917. Michael **Jacopi**, Pentacomiensis i. p. in 9 februarii 1868.
918. Paulos **Tosi**, Rhodiopolitanus i. p. i., 9 februarii 1868.
919. Stephanas **Fennelly**, Thermopylensis i. p. L, l martii 1868.
•920. Thomas **Becker**, Wilmingtoniensis, 3 martii 1868.
921. Guillelmos **O'Hara**, Scrantonensis, 3 martii 1868.
922. 1èremina **Shanahan**, Harrisburgensis, 3 martii 1868.
923. loseph **Melcher**, Sinus Viridia, 3 martii 1868.
924. Michael **Heiss**, Crowcnais, 3 martii 1868.
925. Joannes Joseph **Hogan**, S.Iosephi io America, 3 martii 1868.
926. Bernardus Mao **Quaid**, Roffensis, 3 martii 1868.
927. Guillelmus Mac **Closkey**, Ludoricopolitanna, 3 martii 1868.
928. Tobias **Mullen**, Erienris, 3 martii 1868.
929. Stephanas **Ryan**, Buflalensia, 3 martii 1868.
930. Jacobus **Gibbons**, Adramyttcnsis i. p. in 3 martii 1868.
931. Ludovicus **Lootens**, Castabalensis i. p. i., 3 martii 1868.
•932. Joseph Proiectus **Maohobeuf**, Epiphaniensis *C* i. p. i., 3 martii 1868.
933. /Iιφιοϋ'Iιι·· ***Ravoux, LimyrensisA***
934. Joannes **Pergor**, Cassoviensis, 13 martii 1868.
935. Carolus **Bormddox**, Popayancnsis, 13 martii 1868.
•936. Valerius Antonius **Ximones**, Modcllensis et Antiochensis, 13 martii 1868.
*937. Carolus Andreas **Anthonie**, Conetantiensis i. p. i., 16 martii 1868.
938. Salvator **Magnaseo**, Bolinonsis **Lp.i**,7 mari 1868.
939. Joannes **Bagalà Biasini**, Cydoniensis i. p. i., 12 maii 1868.
9-10. Thomas **Gentili**, Dionyaionsis i. p. i., 7 iunii 1868.
941. Ivo Maria **Croc**, Lnrandonsis i. p. i., 7 iunii 1868.
942. Georgius **Marchich**, Catarenais, 22iunii 1868. D
M3. Benedictos **Sana y Foròs**,Oretensis, 22 iunii 1868.
944. Joseph **de Urquinaona**, Canarionsis et S. Christophori de Laguna, 22 iunii 1868.
*945. Michael **Kuxiemski**, €holmcnsi et Beltienris, 22 iunii 1868.
•946. loseph **Torres**, do Arequipa, 22 iunii 1868.
*947. Leander **Rouirignea de la Gala**, locatami·, 22 iunii 1868.
948. Vineentins **Marquez**, de Antoquera, 22 iunii 1868.
949. Raymundus **Comaco**, do Queretaro, 22 iunii 1868.
•950. loseph **Salinas**, de Durango, 22 iunii 1868.
•951. Victor Josephus **Diex**, Coronáis, 22 iunii 1868.
*952. loseph **Szabô**, Nilopolitanus i. p. i., 22 iunii 1868.
*953. Franciacua **Granado**, Troadensis i. p. i., 22 iunii 1868.
954. Franciscas Adulphus **Namsxanowski**, Agathopolitanus i. p. in 22 iunii 1868.
955. Franciscas **Laouën an**, Flaviopolitanus i. p.i., 5 iulii 1868.
956. Ephrem-Maria **Garre Ion**, Nemeainus L p. i., 5 iulii 1868.
957. Leonardos **Mellano**, Olympenáisl i. p. i., 5 iulii 1868.
958. Christophorua **Bonjeun**, Medenais i. p. i., 5 iulii 1868.
959. Petrus **Nuii0z**, Cauricnsis, 24 septombria 1868.
960. Petrus **De Lacerda**, S. Sebastiani Fluminis Januarii, 24 septembris 1868.
961. Caliixtus **Clavijo**, Pacensia in Bolivia, 24 aoptembris 1868.
*962. Joannes **Kraft**, Castoriensis L p. i., 24 septembris 1868.
963. Ignatius **Mrak**, Marianopolitanus et Marquettent». 25 septembris 1868.
*964. loannea **8alp0inte**, Dorylensis i. p. L, 25 septembris 1868.
*965. Franciaeus **Tagliabue**, Pompeiopolitanus i. p. L, 25 septembris 1868.
966. loannea **Mac Donald**, Nicopolitanus i. p. i., 3 decembris 1868.
967. loannea Baptista **Maneschi**, Verulanus, 21 decembris 1868.
968. loseph **Orrego**, de Serena, 21 decembris 1868.
969. Gaspar **Willi**, Antipatrensis L p. L, 21 decembris 1868.
970. Gabriel **Farso**, Mardensis rit. chaldaici, 22 martii 1869.
971. Stephanas **Lipovniczky do Lipovnok** Magno-Varadinensis, 20 sprilla 1869.
972. Felix **RidoI**, Philippopolitanus i. p. i., 27 aprilia 1869.
973. Henricus I. A. Petrus van **Ewijk**, Camacensis i. p. >., 8 iunii 1869.
974. Sigismundus **Koy Aes**, Quinque-Ecclesionsls, 25 iunii 1869.
•975. Joseph **Vriarto.** de Sonora, 25 iunii 1869.
•976. Emmanuel **De Conde**, 8. Ludovici Potosienais, 25 iunii 1869.
*977. Antonius Thomas **Yturralde**, Ibarrensis, 25 iunii 1869.
978. Alexander **Valsecehi**, Tiberiadensís I. p. L, 25 iunii 1869.
•979. Josephus Michael **Aristegui**, Himerieneis i. p. i., 25 Iunii 1869.
*980.'Josephus Petrus **Baltes**, Altononsís, 24 septembris 1869.
•981. Augustus Maria **Toebbe**, Covingtoniensis, 24 septembris 1869.
982. Timotheus **O'Mahony**, Armidalensis, 1 ootobris 1869.
983. Martinus **Griver**, Tloanus L p. i., 1 octobris 1869.
984. Marcellus **Touvier**, Olenenais i. p. L, 1 octobres 1869.
985. Basilius **Nasser**, Heliopolitanus rit. grace, melch., 17 octobris 1869.i

* Hoe loco in ornaibas qñíecpornm catalogis ea sciale •ditis oerarrit altara A«gustini Haroux ep. Llmyrowni et vicani «poiLaIH ƒegnai Mattana In America appteutrianali, al perprrvB ««αivo. Itirauatiatuv qnMem fuit epieropu· Litnyrreris míssimriaa ¡He 41e «J martii 1W8; muaas tamen «ibi oblitam «wñpero rronariU Quapropter ein» nomen utpote tainria ia serien mtrumm liIteri» melinoti· exprimendam csmL

i Ad radrai srthiepiwopalfm NkinnMieaeem promotos 14 isnil 1870.

986. Emericus Szabò, Sabarionsis, 22 octobris 1869.
•987. Rupertos Mayr, Paneadcnsi i. p. ¡., 22 octobres 1869.
•988. Thomas Foley, Porgamene! i. p. i., 19 novembri 1869.
989. losophus de Hefele, Rottenburgensis, 22 novembri 1869.
990. Germanus Villalva o, de Chiapa, 22 novembri 1869.
*991. Franciecus Xaverius Rodriguez, 8. Crucis do Sierra, 22 novembri 1869.
992. losephus Lizarzabaru, Guayaquiloosis, 22 novembri 1869.
*993. losephus Isaza, Evariensia i. p. i., 22 novembres 1869.
994. loannes Cirino, Derbensi i. p. i., 22 novembri 1869.
995. loannes Maria Dominicus Barbèro, Doli-B chensis i. p. i., 21 ianuarii 1870.
996. loseph Mihalovies, Dulmensisl i. p. i^ 27 ianuarii 1870.
*997. loseph Perché, Abderitanus i. p. i., 8 februarii 1870.
*998. Gaspar Henricus Borgess, Calydonieneis i. p. i., 8 februarii 1870.
*999. Antonius Colomer, Themiscyrensis i. p. i., 11 februarii 1870.
1000. loannes Cameron, Titopolitanus i. p. i., 11 martii 1870.
*1001. Gerardus Bray, Legionensis i. p. i., 15 martii 1870.
1002. Petrus Paulus De Cuttoli, Adiaceneis, 21 martii 1870.
1003. Carolus Aemilius Freppel, Andegavensis, 21 martii 1870.
1004. loseph Clarus Reyne, Guadalupensis, C 21 martii 1870.
1005. Emmanuel Canutus Restrepo, Pastopolitanus, 21 martii 1870.
*1006. Ignatius Antonius Parra, Panamensis, 21 martii 1870.
*1007. loseph Maria Mora, Verae Crucie, 21 martii 1870.
*1008. Fridericus Aneyros, Aulonensis i. p. i., 21 martii 1870.
1009. Thomas loseph Power, Sancti loannis Terrae Novae, 17 maii 1870.
*1010. Franciscos Malczynski, Alexiensi 26 mai 1870.
*1011. Albertus Cracchi, Pulatensis, 24 maii 1870.
1012. Henricus Carfagnini, Portus Gratiae, 27 mai 1870.
1013. Thomas Gulielmus Croke, Auckopolitanus, 23 iunii 1870. D
•1014. Patricius O'Relly, Campifontis, 23 iunii 1870.
1015. Aloisias Serafini, Viterbieneis et Tuscaneneis, 27 iunii 1870.
•1016. Sigismundos Szuppan, Neusoliensis, 27 ioidi 1870.
•1017. Matthias Hirsohler, Presmiliensis, 27 iunii 1870.
•1018. Petrus Anastasios Pichenot, Tarbiensìs, 27 iunii 1870.
•1019. Felix Fournier, Nannetensis, 27 iunii 1870.
•1020. Petrus Antonios lustinus Paulinier, Gratianopolitanus, 27 iunii 1870.
*1021. Franciscos Grolleau, Ebroiceneia, 27 iunii 1870.

' Ad eedem metropolitanam Zagabrìensem translatas 4 mali 1870.

†1022. Conrados Reither, Spirensis, 27 iunii 1870.
*1023. loannes Bernardus Brinkmann, Monasteriensis, 27 ¡unii 1870.
1024. Ignatius Paoli, Nicopolitanus in Bulgaria, 19 augusti 1870.
*1025. loannes 01teanu, Lugosiensis Rumenorum, 15 octobris 1870.

6.

Abbates nullius diocceseos.

Reverendi paires:

1026. Guillclmus De Cosare, generalis congreg. Virginianao, Montis Virginis, 9 maii 1859.
1027. lulius De Ruggero, O. S. B., SS. Trinitatis Carenáis, 18 novembri 1860.
1028. Carolus De Vera, O. S. B, Montis Cassini, 23 maii 1863.
1029. loannes Krueez, O. S. B., S. Martini in monte Pannoniae, 5 septembris 1865.
1030. Leopoldos Zolli Jacobuzi, O.S.B., S. Paoli de Urbe, 28 augusti 1867.
1031. Romaricus Flugi, O. S. B., SS. Nicolai et Benedicti Monoeci, 21 maii 1868.

7.

Abbates generales ordinum monastericoram mitrae usum habentes.

Reverendi paires:

1032. Hieronymus losephus de Zeidler, abbas monasterii Strahoviensie, praeses generalis ordinis canonicorum regularium Praemonstratensium, congregationis Austro-Hungaricae.
1033. Henricus vandenWijmelenberg, abbas monasterii S. Agathae Cuykensis, magister generalis ordinis canonicorum regularium ordinis S. Crucis.
1034. Albertus Passeri, abbas canonicae S. Agnetis extra urbis moenia, vicarius generalis congregationis canonicorum regularium Lateranensium SS. Salvatoris.
1035. Aloisias Garces, abbas monasterii SS. Salvatoris Messanensis, visitator generalis ordinis S. Bosilii ritus graeci.
•1036. Ludovicos Paschalis Prosper Guéranger, abbas monasterii S. Petri de Solesmis ordinis s. Benedicti, praeses congregationis Galliae.
1037. Henricus Schmid, abbas monasterii S. Mariae Einsiedlensis ordinis s. Benedicti, praeses congregationis Helvetiae.
1038. Richardus Placidus Burchali, abbas monasterii S. Petri Westmonasterieneis ordinis s. Benedicti, praeses congregationis Angliae.
1039. Bonifacios Wimmer, abbas monasterii S. Vincenti! in Peneylvania ordinis 8. Benedicti, praeses congregationis Americanae in statibus foederatis Americae eeptemtrionalis.
1040. Utto Lang, abbas monasterii S. Michaelis Mettensis ordinis s. Benedicti, praeses congregationis Bavariae.
1041. Henricus Corvaja, abbas monasterii S. Flaviae Calatanieiadenais ordinis S. Benedicti, praeses congregationis Italiao.
•1042. Emmanuel a S. Caietano Pinto, abbas monasterii S. Sebastiani Bahiae omnium sanctorum ordinis s. Benedicti, praeses congregationis Brasiliae.
1043. Germanus Gai, abba monasterii S. Práxedis do Urbe, generalis congregationi Valli Umbrosae.
1044. Tbeobaldus Cesari, abba monasterii S. Bernardi ad Thermas de Urbe, generali» ordini Cisterciensi

1045. Adamus **Adami**, abbas monasterii S. Be-A ncdicti Fabrianensis, generalia congregationis Sikestrinae.

1046. Elisaeus **Elias**, ordinis S. Antonii, abbas generalis congregationis S. Hormisdae ritus chaldaici.

*1047. Georgius **Sccbbabi**, ordinis S. Antonii, abbas generalis congregationis Aleppinae rit. marón.

*1043. Ephrem **Bscerrani**, ordinis S. Antonii, abbas generalis congregationis B&laditae rit marón.

*1049. loseph **Badhati**, ordinis 8. Antonii, abbas generalis congregationis S. Isaiae rit. maronit

•1050. loannes **Kahhil**, ordinis S. Basilii, abbas generalia congregationis SS. Salvatoris rit. graec. mclchit.

1051. Basilios **Grifoni**, ordinis S. Benedicti, abbas monasterii SS. Andreae et Gregorii in monte Coelio, vicarius generalia congregationis Ca- B maldulensis.

1052. Timotheus **Grayer**, abbas domus Dei b. Mariae de Trappa, vicarius generalis ordinis Cisterciensis recentioris reformationis in Gallia.

1053. Ephrem **van derMeulen**, abbas montis Olivarum b. Mariae de Troppa, vicarius generalis ordinis Cisterciensis antiquioris reformationis in Gallia.

1054. Benedictus **Santini**, ordinis 8. Benedicti, abbas archicoenobii montis Oliveti maioris in Hetruria, vicarius generalis congregationis Olivetanae.

1055. R. D. Casimiras **Sosnowski**, decanus et vicarius capitularis ecclesiae cathedrolis Lublinensis, administrator apostólicas dioecesis Podlachieosis seu Tanoviensis in imperio Russiae. „Hanc oum voce deliberativa inter patres per speciale privilegium, quod c sanctissimus dominus noster non vult transire in exemplum, ex peculiaribus gravissimis rationibus admittere dignatus est litteris datis 20 decembris 1869/ *(Acia,* n' 46.)

8.

Generales et viearii generales.

Congregationum Clericorum regularinm.

Bererendi patres:

1056. Alexander Maria **Teppa**, praepositus generalis congregationis s. Pauli.

1057. Bernardinos **Sandrini**, praepositus generalis congregationis Somaschae.

1058. Petrus **Beckx**, praepositus generalis societatis leso.

1059. Quiricos **Quirici**, rector generalis congregationis Matris Dei. d

1060. loseph a Calasanctio **Casanovas**, praepositus generalis congregationis Scholarum Piarum.

1061. Franciscos Maria **Cirino**, vicarius generalis congregationis Clericorum regularinm.

1062. loseph Maria **Novaro**, vicarius generalis congregationis Clericorum regularium minorum.

1063. Camillus **Guardi**, vicarius generalis congregationis Clericorum regularium infirmis ministrantium.

b.

Ordinum monasticorum.

Bererendi paires:

*1064. Gregorios **Cioci**, ordinis 8. Benedicti, maior eremitarum Camalddensium congregationis Hetruriae,

1065. Rinaldus **Lesti**, ordinis S. Benedicti, maior eremitarum Camaldulcnsium congregationis Montis Coronae.

1066. Carolus Maria **Saisson**. prior generalis ordinis Cartbusianorum.

•1067. Thomas **Cabbasce**, ordinis s. Basilii. abbas generalis congregationis Soaritae Aleppinae ritus graec. melchit

41069. Demetrias **Giamed**, ordinis 8.Basilii, abbas gencralis congregationis Soaritae Baladitae ritus graec. melchit.

c.

Ordinum Mendicantium.

Bererendi patres:

1069. Vincendus **Jandei**, magister generalis ordinis Praedicatorum.

1070. Bernardinas a **Portugruario**, minister generalia ordinis Minorum.

1071. Ludovicus **Marangoni**, minister generalis ordinis Minorum Conventu&lium.

1072. Nicolaus a sancto loanne, minister generalis ordinis Minorum Capaccinornm.

1073. loannes **BelInomini**, prior generalis ordinis eremitarum S. Augustini.

1074. Dominicas a sancto loseph, praepositus generalis ordinis Carmelitarum discalceatorum.

1075. loannes Angelus **Mondani**, prior generalis Servorum B. M. V.

1076. Raphael **Ricca**, corrector generalis ordinis Minimorum.

1077. Benedictus a **Virgine**, minister generalis ff. discalceatorum ordinis S3. Trinitatis Redemptionis captivorum.

1078. Carmelus **Patergnani**, generalis ordinis Hieronyroiani congregationis b. Petri a Pisis.

1079. Victorius **Menghini**, generalis ordinis ff. Poenitentiae.

1080. Franciscos **Salerni**, vicarios generalis tertii ordinis regularis S. Francisci.

1081. Innocentias a sancto Alberto, vicarius generalis ordinis ff. discalceatorum 8. Augustini.

1082. Angelus **Savini**, vicarius generalis ordinis Carmelitarum veteris observantiae.

. loseph Maria **Rodriguez** vicarius generalis realis et militaris ordinis b. Mariae de Mercede Redemptionis captivorum.

1084. Antonius **Martin y Bienes**, vicarius generalis primi ordinis 88. Trinitatis.

9.

Sacri concilii patres qui a die 8 decembris 1869 ad diem 20 octobris 1870 obierunt:

Franciscus **Pentini**, S. E. R. cardinalis diaconus 8. Mariae in Porticu, f Romae 19 dec. 1869.

Carolus Augustus de **Reisach** 8. E. R. cardinalis ep. Sabinensis, f Contamines in Sabaudia 23 dec. 1869.

Matthaeus Eustachins **Gonella** 8. E. R- cardinalis preeb. S. Mariae super Minervam ep. Viterbiensis et Tuscaniensis, + Romae 15 apr. 1870.

Cosmos **Corsi** S. E. R. cardinalis presbyter 8S. loannis ct Pauli ad clivum Scauri aep. Pisanus, t Anagni 7 oct. 1870.

Marius **Mattei** cp. Ostiensis et Veliternus, sacri collegii decanus, f Romae 7 oct. 1870.

Antonius **Manastyrski** ep. Preamiliensis, f Romae 17 dec. 1869.

Bernardinas **Frascolla** ep. Fodianus, f Romae 30 dec. 1869.

Eduardos Vaeq u o 7. ep. Panamensi·, f Romae A 3 ian. 1870.

Franciscos Su ll ruz- Peredo ep. Verae Crucia, t Romae 26 ian. 1870.

Bortrandus Severus Mascarou Laurence ep. Tarbionsis, t Romae 30 ian. 1870.

Marianus Puiglluty Amigo ep. llordensis, f Romae 2 fobr. 1870.

Basilius Gil y Buono ep. Oscensis et Barbastrensis, f Romae 12 fobr. 1870.

Hieronymus de Zoidler abbas, praeses generalia ordinis Prnemonstratensium, f Roman 1 mart. 1870.

Raphae) Dialo ep. Albinganensis, f Florentiae 12 apr. 187U in itinere quo suam dioecoaim repetebat.

loannes Dovoucoux ep. Ebroicensis, f Ebroici 2 mail 1870.

Franciscua Cardozo Ayrea ep. Olindonsis, t Romae 14 maii 1870.

Ioannea Maria Odin aep. Novae Aureliae, f ›n dioecesi Lugdunensi 26 maii 1870.

Thomas Grant ep. Suthwarccnsia, f Romae 31 mail 1870.

loannes Derry ep. Clonfertensia, t Romae 28 iun. 1870.

Dominicus n Sancto losepho praepoa. gener, ord. Carmelitarum discalceatorum, f Romae 12 iul. 1870.

Georgius Antonius do Stahl ep. Herbipolensis, + Romae 12 iuL 1870.

Pantaloon Monaerrat y Navarro ep. Barcinonensis, t Tusculi 21 iul. 1870.

Marianus losephus Escalada aep. de Buenos Ayrea, t Romae 28 iul. 1870.

Franciscos Floix y Solans aep. Tarraconensia, t Romae 28 iul. 1870.

Felix Can timorri ep. Parmensis, + Magnani in dioecesi Balneoregicnai 28 iul. 1870.

Cornelius Mac Cabe ep. Ardagadensi f Massiliae in itinere 31 iul. 1870.

loscphus-Maria Severa ep. Interamnensis, t Romae 4 aug. 1870.

Ignatius Akkaui aep. Hauranensis rit. graecomelch., f 7 aug. 1870.

B Petrus Cyrillus Uriz y Labayru ep. Pampilonensia, f Romae 7 aug. 1870.

Michael Adrianus Hankinson ep. Portus Ludovici in insula Mauritii, f Duaci in Gallia sept. 1870.

Hilarius Alcazar ep. Paphensis vio. ap. Tunquiui orientalis, f Abulae in Hispania 15 oct. 1870.

Alexander Riccardi di Netro aep. Taurinensis, t Taurini 16 oct 1870.

II.

INDEX ALPHABETICUS SEDIUM VEL TITULORUM

A.

Abderitanus i. p. i., Perché 997.
Abollinensis, Gallo Fr. 516.
Abilensis i. p. i.. Strain 779.
Abrincensis, v. Coustanticnsis.
Abulensis, Blanco 596
Acernonsis, v. Salernitanus.
Achadensis, Durea ll 464.
Adamantinus, Dos Santos 760.
Adanonsis aop. i. p. i., CilufTo 87.
Adelaidopolitanus, Shiol 813.
Adiaccnsis. Cuttoli 1002.
Adiamensis rit. syr , v. Karputheneis.
Adramyttonsis i. p. i., Gibbons 930.
Adrasensis i. p. i., Tirmarche 474.
Adrianopolitanus, v. Hudriauopolitanus.
vEgonsis i. p. ¡., Raynaudi 907.
Ægîtanieneis, Manso 416.
Ænensis i. p. i., Bataillon 284.
Æryndelonsis i. p. i., v. Arindclensis.
Ærythrcnsia i. p. L, v. Erythraeeusie.
iEsinus card., Morichini 17.
Agathonicensis i. p. i., Paguucci 884.
Agathopolitanus i. p. i, Namzanowski 954.
Aghadonensis, v. Korrionsís.
Agrionsis aep., Bartakovica 116.
Akrensis rit. chald., Mellus 776.
Alalionsis i. p. i., Bouoho 337.
Alatrinus, Roditossi 513.
Alba-Iuliensis, v. Fogarasiensis.
Albao Pompeiensìs, Galletti 890.
Albae Rogalensis, Jekolfalusy 876.
Albanensis card, suburbicarius, Di Pietro 5.
Albanenais in America, Conroy 816.
Albicaste aep., Lyonnet 205.
Albinganensis, Diale Raph. 280.
Aleppensis aep. rit. armen., Balitian 171.
Aleppensis aep. rit. melch., Hatem 190.
Aleppensis aep. rit. marón.. Matar 118.
Aleppensis aep. rit. ayr., Shelhot 186.
Alexandrinus patr. rit. Ut, Ballerini 57.
Alexandrinus, Colli 891.
Aloxiensis, Malcxynski 1010.
Algerianus aep., Lavigeric 220.
Aliphanus, Di Giacomo 385.
Alladensis, Feeny 275.
Almoriensis, Rosales y Muñoz 616.
0 Almircnsis i. p. i., Carli 306.
Altodunensis, v. Montis Alti.
Altonensis, Baltes 980.
Amadiensis aep. rit chald., Khayyath 170.
Amasenus aep. ep. rit. armeu., Kalybgian 89.
Amasenus aep. i. p. i., Pompallier 238.
Amanthuntinus i. p. L, Galecki 733.
Ambianensis, Boudinet 550.
Amerinus, Paco 524.
Amidonsis aep. op. rit. armen., Bahtiarian 112.
Amidensis aep. rit. chald., Attar 237.
Amoriensis i. p. i., Swinkels 818.
Anagninus, Pagliari 589.
Anobtasiopolitanus i. p. i., Escalante 521.
Anazarbonsis aep. i. p. i., Eyre 233.
Anconitanus ot Humanionsis card, ep., Antonucci 22
Ancyranus aep. i p. L, CatUní 230.
Ancyranus rit. armen , Arakial 410.
D Andeguvcnsis, Froppel 10U3.
Andronsis, v. Tenonsis.
Andrionsis, Longobardi 450.
Anemuriensis i. p. i, Faraud 725.
Angelopolitanus, v. Tlascalonsis.
Angelorum, v. Monteroyensia.
Anglononsis et Tunleneis, Acciardi 391.
Angoleneis, De Oliveira 773.
Angolonsis *iam,* Moreira Reis 403.
Angronsis, Stephnnus a lesu ct María 243.
Anicienais, I«e Breton 758.
Anneciensis, Magnin t>95.
Antequerensis, Marques 948.
Anthedononsia i. p. L, Lafléche 861.
Antibarensis et Scodrensis aep., Pooten 68.
Antigonensis i. p i. Grimley 692.
Antinoensis i. p. i, Scandclla 574.

• Nsineru, quo coiorpr praeisti nomea tignitar, le ipse ut. qui in priore illo cauloge aste noisea «tearril

«··

Antiochenos patr. rit marón-, Moshsd 68.
Antiochenus patr. rit. graec. melch., Jussef 59.
Antiochenos patr. rit eyriac., Harcus 60.
Antiochenus patr. rit latin., Brunoni 61.
Antiochenus *iam* patr. rit graec. melch., Bahut 66.
Antiochenus aep. ep. rit armen., Knsaogian 199.
Antioquensia, v. Modelleniis.
Antipatrcnsis i. p. L, Willi 969.
Antiphcllensis i. p. Vuicié 612.
Antonii (S.) cong. Aleppinae rit marón, abbas geo., Scebbabi 1047.
Antonii (S.) cong. Baladiue rit ruaron, abbas gen.. Bscorraoi 1048.
Antonii (S.) cong. S. luriae rit maroo. abbas gen., Badbati 1049.
Apamensis aep. i. p. i. rit. marón., Ma had 149.
Apamensis rit gr. melch., v. Emcaenus.
Apamienei· *iam,* Alouvry 343.
Apamiensie, Bélaval 623.
Apolloniensis i. p. L, Faune 686.
Aprutinus, Milella 658.
Apuana·, Orlandi 277.
Aquae Augustae, v. Aturcnsis.
Aquaependensis, Pelici 338.
Aqucnsis aep., Chalandon 148.
Aquihinus, Filippi 466.
Aquipondiensia, v. Aquaepondensis.
Aratbensis i. p. i., Maigret 350.
Arbenais, v. Vogknsis.
Arcadiopolitanus i. p. i., Lynch 859.
Arcearis aep. i. p. L rit marón., Marid 139.
Arccnsis i. p. ¡\ Crespo y Bautista 713.
Ardagadenais, Mac Cabe 908.
Areopolitanus i. p. i., Fremei 462.
Aroquipensis, Torros 946.
Arethusiuus i. p. i., Baudri 41
Arotinua, Giusti 869.
Argontinonsis, Raes· 288.
Arichatouria, Mac Kinnoo 446.
Arindelensis L p. i., Clut 777.
Armacanus aep., ▾. Rapotensis.
Armidalcnri·, O'Mahony 982.
Artuinensi» rit armen., Halagi 650.
Ascalonensia i. p. L, Mcurin 898.
Asculanus ot Cerioiolensis, Todisco Grande 265.
Ascolano·, Alberani 545.
Astensi», Savio 888.
Asturicousia, Argûellès y Miranda 640.
Athenarum aep. i. p. i., Falcinelli.
Atrobatonsis, Lequettc 847.
Atriensis, v. Pennensis.
Aturoosis. Epivent 666.
Aucklandonsis «eu Auckopolitano·, Croke 1013.
Andornarcnsis, V. Atrebatonsis.
Augustanus, Jans 875.
Augustanus Vindclic., Dinkel 624.
Augustini (8.) FF. DUcalceat. vic. gener.. Innocentius a S. Alberto 1081.
Augustini (8) Eremitarum, v. Eremitarum.
Augustoduneneis, Cabilloncnsie et Matisconensis. Marguerye 265.
Auguslopolitanus L p. i, Zuber 489.
Aalonensis i, p. L, Aneyros 1008.
Aurelianemis, Dupanloup 399.
Aureliupolitanu» i. p. i., Wheland 307.
Auritnais, La Cuesta y Maroto 854.
Auiimanus et Ciugulaous, Vitelleschi 142.
Auxitanus aep., Delimaro 174.
Avenionenri· aop., Dubreil 192.
Avemmo·, Zelo 514.
Axierenris i. p. I., Janssen 371.
Ayacuqusosì·, Moreira 804.
AaotensM i. p. !.. Ihipond 78b.

A B-
Babyloncnais patr. rit chald., Audu 63.
Babylonensis aep. rit lat, Trioche 82.
Babylonensis aep. rit syriac^ Ciacchi 187.
Bocsienais, v. Colocensis.
Bahiensia, v. SS. Salvatoris.
Baiocensis et Lcxoviensis, Hugonin 880.
Baionenais, Lacroix 266.
Balneoregiensis, Corradi 909.
Baltimorensis aep., Spalding 196.
Barnbergenais aep., Deinlein 160.
Barbaatrenite, v. Oscensis.
Barcinonensis, MonsemU y Navarro 717.
Barensis et Canusinus aep., Pedicini 159.
Barnabitarum praop. gon., Toppa 1056.
Barolensis, v. Teanensis.
Barquisimetonsis, Dies 951.
Baaiieensia, Lâchât 761.
B Baulii (S.) abbas visitaL gon. rit grace., Oarcos 1035.
Basilii (S) cong. Soaritae Aleppinae rit. graec. mcleh. abbas gen., Cabhaact 1067.
Basilii (S.) cong. Soaritac Baladitae rit graec. melch. obbas geo., Gumcd 1068.
Basiiitanos ¿-p. L, Baudichon 331.
Bastitanus, v. Gnadixeasis.
Bathurstensia, Quinn Mat 814.
Belemcnsis de Para, Macedo Costa 693.
Bellicensis, Langalerie 569.
Bellovaeenaia, Noviomensis et Sylvauectensia, Gignoux 300.
Beilunensis, v. Feltrenais.
Beltiensis, v. Chelmensia
Bendcnsis i. p. L, De Stefano 397.
Benedicti (8.) ord. abbas praeses Amerieae, Wimmer 1039.
Benedicti (8) ord. abbas praeses Angliae, Burehall
C 103&
Benedieti (8.) ord. abbas praeses Bavanae, Lang 1040.
Benedicti (S.) ord. abbas praeses Brasiliae, Pinto 1042
Benedicti (8.) ord. abbas praeses Galliae, Guéranger 1036.
Benedicti (8.) ord. abbas praeses Helvetiae, Schmid 1037.
Benedicti (8.) ord. abbas praeses Italiae, Corvaja 1041.
Beneventanus aep., card. Carata 13.
Beneiuela (do), v. 8. laeobi de Venezuela.
Bergomensis, Speranza 485.
Berisseusis í. p. L, De Tola 76 ›.
Berytensis aep. rît. marón., Aun 85.
Berytensis rit grace, melchit, Rioeii 245.
Bethlehemcnsia L p. i-, Bagnoud 282.
D Bethsaidensis L p. u, Sheehy 860.
Bevoriacensis. Cornthwaite 707.
Birminghamieusis, UHathorne 346.
Birthcnsis L p. L, Pinsuuneault 541.
Bisacensis, v. 8. Angeli Longobardorum.
Bisiniancn&is, v. 8. Marci.
Bisuntinus aep., card. Mathieu 15.
Bituntinus, v. Rubcneia.
Bituricenais aep., Ias Tour d'Auvergne 178.
Blueensis. Pallu du Parc 432.
Bodonunsis i. p. L. Calderón 297.
BoHnensirt. i. p. i., Msgnasco 938.
Bolivarenais, Ordóñez 851.
Boloniensis, v. Atrebatensis.
Bonaerensi», Escalada 203.
Bononiensis aep , card. Guidi 36.
Bosncnsift et Sirmionsia, Slrusamayer 414.
Bosrenais, v. llauranenaia.
Bostonien·!· Williams 837.

Boatrenaia aop: i. p. i., Stoina 213.
Bovcneia, D'Andrea 557.
Bràconeia, v. Pharenais.
Bracbarenaia αορ., Da Moura 69.
Brcdanua, van Goók 409.
Brictiiiorionsis, Buffetti 67b.
Brigantionsia ct Mirondensia, D Aguiar 579.
Brioccnaia et Trccorcnais, David 715.
Briabanensis, Quinn lac. 649.
Brixionsia, Veneri 423.
Brixinonais, Gasser 561.
Brooklynienaia, Loughlin 471.
Brugensis, Fuict 784.
Brugnatensia, v. Lunoneia.
Brundu&inus et Oatunonaia aep., Ferrigno 140.
Brunensia, Bcbaffgottache 273.
Bruaonaia rit. armeni, Tilkian 633.
Budviccnsis, Jiralk 442.
Buenos Ayres (do), v. Bonaerensi#.
Buffalensia, Ryan 929.
Bugcllonaia, Loaana 244.
Bugiachenaia, y. Karputhensis.
Bulgarorum administrator, Popov 817.
Burdigalonsia aep., card. Donnet 16.
Burgcnais aep., Rodrigo Yuato 225.
Burlingtononais, Goêsbriand 478.
Buscoduccnaia, Zwijaen 120.
Byblienaia i. p. L, Garcia Cexon 811.

C.

Cabilloncnsia, v. Augustodunensis.
Caccrca, v. Novae Câceree.
Cadurcenais, Grim urdías 849.
Cacbuanenais, v. Cebuanensis.
Caesarauguatanus aep., Garcia Oil 162.
Caesarecnsis in Cappadocia aep. ep. rit. armen., 11agian 113.
Cacaarccnaia in Palaestina aep. i. p. i. rit. armen., Bosagi 138.
Caesaropolitanus i. p. i., Deaky 295.
Caiaccnsia, v. Calatinus.
Caietanna aep.. Cammarota 126.
Calaguritanus et Calceatenaia, Arenxana 820.
Calatanisiadenaia, Guttadauro 638.
Calatinus, Riccio 657.
Calcoatonsis, v. Calaguritanus.
Callicnsia et Pergulanus, Andreoli 768.
Callinicenaia i. p. i., Siliani 754.
Callipolitanua i. p. L, Beaaieux 373.
Calvensia et Thoancnaia, D'Avanxo 462.
Calydonionsia i. p. i., Borgcss 998.
Camacenaia i. p. i., van Ewijk 973.
Camaldulonaium abbas vic. g^n^ Grifoni 1051.
Camaldulonaium erem. montis Coronae maior, Lesti 1065.
Camaldulonaium erem, llotniriao maior, Cioci 1064.
Camborienaia aep., card. Billiot 26.
Cambyaopolitanua i. p. i., Dordillon 532.
Camcnocionais, Fialkowaki 613.
Camcracenaia aep., Régnier 115.
Camcrincnaia aep., Salvini 99.
Campanienais, v. Compascua.
Campifontia. O'Relly 1014.
Canariensis et 8. Chriatophori de Laguna. Urquinaona 944.
Canathonaia i. p. in Dubar 781.
Canopenais i. p, i., Beai 279.
Canusinus, v. Baronata.
Capharnaenaia i. p i, Fcrnandex-Fortique 296.
Caputaqucnsis ct Valiénais, Siciliani 659.
Carecenaib, v. 8. laeobi de Venezuela
Carcaaaonensis. La Bouillerie 520.
Cardicenais t p. i.. Di Donato 249.
A Cariatenais, Golia 272.
Cariopolitanua i. p. i., Baciai 838.
Carmelitarum vicarius generalia, Savini 1082.
Carmelitarum excalceatorum praepositus gen., Dominicus a 8. loseph 1074.
Carnutensis, Régnault 466.
Carolinapolitanna, Mac Intyre 681.
Carolopolitanna, Lynch 587.
Carpasiensia i. p. i., Barranco 836.
Carrbcnaia L p. i., KuUchker 719.
Carthageuenais in Indita, Medina 556.
Cartbaginenaia in lliapnnia, Landeira y Sevilla 454.
Cartbuaianorum generalia, Saiason 1066.
Carystenaie i. p. in Barrutia y Croquer 808.
Caaalcnais, Ferrò 570.
Casertanutf, Bossi 547.
Cassanenaia, Bombini 247.
Cassclienaia aep., l^eaby 150.
B Casaiensis i. p. i., Mossaja 344.
Cassovienais, Pergor 934.
Castabalcnsis i. p. i., Lootens 931.
Castellanotensis, v. Calvenais.
Castorienaia i. p. i., Kraft 962.
Castri Maria, Pctagna 412.
Catacensis, Do Franco 458.
Catalaunensia, Moignan 795.
Catanenaia αορ., Duamot 216.
Catarenaia, Marchici! 942.
Cauriensis, Nunez 959.
Cavenaia et Sarnenais, Fortitta 320.
Cebuanenaia, Giineno 274.
Conomanenais, Fillion 606.
Centumcollensia, v. Cornetanua.
Cephalcnienais, v. Zacynthienaia.
Cephaludonsis, Blundo 605.
Ceramenais i. p. i., Jancard 609.
0 Coretanus, v. Tholosinus.
Ceriniolenais. v. Asculanus.
Cerviensis, Monetti 672.
Chachapoycnaia, Risco 807.
Chalcedonensis aep. L p. i., Bonomie 81.
Chathamensia, Rogers 682.
Uholmcnsis et Bcltiensia, Kuxlemaki 945.
Cbcrchuricnais, v. Kerkukonais.
Chersonensis i. p. i., Laurent 276.
Cbiapensia, Villalvaso 990.
Cbieagicnaia, Duggan 645.
Chionaia, Giustiniani 246.
Chilapa (do), Serrano 747.
Chrysopolitanua i. p. i., Dépommier 792.
Ciliciensis patr. rit armen., Hasaun 65.
Cincinnatoneia aep., Purcell 114.
Cingulanus, v. Auximanus.
Cinncnsia i. p. in Cybichowsky 903.
D Ciaomensia i. p. i., Mayer 764.
Cistorcienainm abbas generalia, Cesari 1044.
Ciatorcionaium reformat, recent, de Trappa abbas vic. gon., Gruycr 1052.
Óiatercienaium reformat, antiquioris de Trapps abbas vic. gon., van der Meulen 1063.
Civitatenaia, v. Balamantinua.
Civitatis Castellanae. Hortanus, et Gallosinus, Mencacci 439.
Civitatis Castelli, v. Tifornas.
Civitatis Plebis, Foschini 481.
Claromontonaia, Féron 256.
Clevelandenaia, Rappe 859.
Olericor. regni, vie. geo., Cirino 1061.
Clerieor. minorum vie. gen.. Novaro 1062.
Cliftonienaia, Clifford 567.
Clogherienaia, Donnelly 790.
Clonfertenais, Derry 364
Cloynensìa, Roane 395.

Clusinus et Pientinus, Ciofi 240.
Cochabamb*enais,* Salinas 573.
Colini brienais, v, Conimbriccneia.
Colocenaia ct Bacsienaia aep., Haynald 200.
Colonienaia aep., Melchers 207.
Colophonienai» i. p. i., Vranckcn 361.
Colorado, r, Epiphanienaia.
Coloeaenaia aep. i. p. i., Vocean 211.
Columbewia, Roaecrnn» 714.
Columbicensis i. p. L, Vorrolles 269.
Comoclenaia, Spoglia 673.
Comayagua (do), Zepeda 64H.
Compostellanua aep., card. Garcia Cuesta 2tì.
Compsanus aep.. De Luca *Grog.* 109.
Conceptionis (SS.) do Ubile, Salo 501.
Conchemos in America, Estorca do Toral 704.
Concbcnsia in Hispania. Pay4 y Rico 615.
Concordiensia, Frangipane 830.
Conimbricenai», Do Lomos 493.
Connoronsts, v. Duncnai».
Constantiensia *iaui,* Robiou de lu Tréhonnaia 259.
Conatantienaìs ot Abrinccoais, Bruvard 730.
Constantionsis i. p. i., Anthonie 937.
Constantinianue et Hipponensis, Las Caaes 897.
Constantinopolitanus pair-, Antici-Mattoi 56.
Corcagiensh, Delany 365.
Corcyrensis ucp., Maddalena 169.
Cordubensis in Hispania, Albuquerque 502.
Cordubensis in Indiis, Ramirez do Arollano 642.
Coronaio, ▾. Barquisimotenais.
Corinthiensia aep. i. p. i., Angolini 236.
Coriaopitenais et Leoneneis, Sergent 510.
Cometanus et Ccntamcellensia, Oandolfi 370.
Cotroncnsia, Lembo 677.
Covingtonienaia, Tubbe 981.
Criaienaia rit. rulhen., Smiriklaa 592.
Urossensia, Ilei» 924.
Crucis (S.) abbas gen., van don Wijmelonberg 1033.
Cianidiemis ct Tomeavurienria, Bonnuz 688.
Cucnsicnsis i. p. i., Navarro 643.
Cuiabensi», Doa Rei» 252.
Culmcnais, Marwitr. 580.
Contenais, Formica 887.
Cunoonsis iam, Salomoni 280 nota.
Curicn-is, Fiorentini 662.
Cuaentinua aep., Tontillo 78.
Cuzcensia, Ocbou 806.
Cybistrnnns i. p. L, Guillomin 555.
Cydonicnsis i. p. i., Biasini 939.
Cyprenais aop. i. p. i. rit. armen., Grisparían 202.
C'yprenais aep. rit. marón., Giagia 91.
Cyrenensis i. p. i., Canal 914.
Cyrrhenais sep. L p. i., Martini 94.

I).

Dama^ccnu» aep. rit syriac., Eliani 83.
Damascenus aep. i. p. i., Mcglia 201.
Dammtonria aep. L p. i., Orcglia 208.
Danaboasis i. p. i., Guierry 782.
Danaarensis i. p. i., Miche 324.
Daulicn«is i. p. i., Serra 362.
Delconensis i. p. i., Dufal 684.
Dorbenais i. p. i., Cirino 994.
Derrienria, Kelly 394.
Derlbonenrit, Negri 254.
Derthwnais, Villamitjana 711.
Detraitamis. Rezo 253.
Dianomi», Fanelli 621.
Diarbekirensis, v, Amidenri·.
Dibononsis i, p. L, Romero 835.
Dinienris, Mdricu 383.
Dioeaeatrcenris I. p. i., loachkn 554.
Diotlenais i. p. 1., Bossmann 618.
Λ Diocletianopolitanus i. p. i., Whelan lac. 651.
Dionyaionaia i. p. i.. Gentili 94<».
Divioncnsia, Rivet 268.
Dolichensia i. p. i., Barbero 995.
Domitiopolitanua i. p. i., Charbonnier 783.
Dorylensis i. p. i.» Salpointe 964.
Drabischonais aop. i. p. i. rit. grace., Moletiua 84.
Drepancneis, Ciccolu 472.
Dromorcusis, Leahy 5<>3.
Drusiparcnsia i. p. i., Allen-Collier 368.
Duncemia, v. Fcnaborcnaia.
Dublincnai» aep., card. Cullen 38.
Dubuquenaia, Hennery 842.
Duimemia, Mihaloviea 990.
Duncdinensis, Muran 542.
Dimenai» ot Connorenei», Dorriun 683.
Durango (do), Salinas 950.
Dyrrachionsia nop., D'Ambrosio 103.
B

E.

Ebroieenais, Dcvoucoux 6ü7.
Ebroioonaia, Grolloau 1021.
Eeclcrionsú, Montili 321.
Edessenae acp. i. p. i., Cardoni 217.
Eleutheropolitanna i. p. iM Zanoli 582.
Elnonsis, Ramadió 797.
Elphinemia, Gillooly 537. .
Emawcnaia i. p. Gauthier 291.
Emeritensis, Boaet 301.
Emcaenus ot Apamensia aop. rit. graec. molch., AU 107.
Engolismenais, Coussoau 425.
Epericsaenais rit rutben., Gaganetx 311.
Epliceinua aep. i. p. i.. Atinan 95.
Epiphanienaia i. p. Machobeuf 932.
C Eporediensia, Moreno 267.
Eremitarum S. Augustini prior generalia, Belluomini 1073.
Erionsi». Mullen 928.
Erythrneensia i. p. ¡,, Jacovaoci 763.
I'rzcrnniioneia rit. armen., Molehiaedeoh 845.
Eugubinus. Sannibale 611.
Eurienab i. p, L, Orioglio 325.
Europensia i. p. i., Amberg 826.
Evarieuris i. p. Isaza 993.
Eystattensia, Leonrod 881.

F.

Fabrianonaie ct Matoliccnaia, Valonziani 636.
Faliacodunonsia, Doviori 865.
Fanonsia, Vespasiani 559.
FolIrensis et Bellunone'ia, Renier 634.
Fenaburcnaia ct Dunccnaia, Fallon 465.
D Ferentinas, Vitali 461.
Forotranua, Mariniti 674.
Fcmcnais, Furlong 563.
Ferrarienaia aop., card. Vannicclli 8.
Firmanus nop., card. Dc Angolía 7.
Flaviopolitanua i. p. i., Laouêoan 955.
Florentino aop., Limberti 153.
Fodianua, Froacolla 548.
Fogaraaîenaia ct Albac-Iulicnai acp. rit. rumen., Vanean 234.
Foroiujicnaia ct Toloncnaia, Jordany 535.
Forolivionaia, Trucchi 361.
Foroacmpronicnaia, Fratellini ‡30.
Fortalexienaia, Doa Santo» Al. 690.
Friaingcnaia, v. Monacensi».
Fnldoneia, Koctt 381.
Fulginatcnai». Criapigni 298
Funchatenab, Do Moura 382.
Fnrxolonsim ▾- Mariamnenah.

‹».
(htónronuÍM i. p. i., Sohìor 422.
Gadituuus ut Soptonsis, Arrióte 762.
(ìidiotinu», v. Civitatis Castellanae.
Gallipolitanua, Lnspro »>76.
(ìalleilinonsis el Noroñáis, DomArtia 873»
UalvcMtoniüUBÍd, Dubuia 735.
Galvionaia, Mac Evilly 665.
(JariílavciiBie, Bmcq 801.
Gnudiaiunsie, Grccli Delicata 900.
Gonevcusis, v. Lau»aii!ien»ix.
Germanicionais, v. Murascicnsio
Gcrmanicopolítunua i. p. i., La Rocquo 403.
Gorundcnaui, Bonet 727.
Gionnunsia, Monc&cillo 706.
®ucBHonbi ct Poaimnicnsia aep., Ledochowaky 72.
Gonnus aep., D Amorim Posean 176.
Golburnonsia, Lanigan 862.
Goritiensis el Gradinciinus nep., Gollmuyr 132.
Goyacousia, Azevedo 823.
GnidiacitnuH, v. Goritìc iimìb.
Granatomi» aop., Monzon y Martine 184.
Gratianopolitanus, Ginoulhiac 467.
Uratianopolitaiius, Paulinier 1020.
Gratiunopolitanua i. p. i, v. Savannensie.
Gravinenaia et Monti» Pelusii, Coppetta 655.
Grossetani», Faùli 872.
Gundnlnxiira (de) aep., Loza 231.
Guudaluponáis iam, Lacarrièro 428.
Guaduluponsia seu Inmo Tollaris, Reyno 1004.
Guadìxcnsis et Bastitnnus, Brczn«c&-Arrcdondo 863.
Guomonga, v. Ayacuqucnsis.
Guastailonsis, Rotu 518.
Guntimala (de) aep., Pinol y Aycinena 226.
Guayuna (do), Arroyo 653.
Ûuayaqailonais, Lizarxubnru 992.
Giircensis, Wiery 632.

IL

Hudrianopolitanua i. p. i., Deluplace 447.
Hugulstadensîs et Novocastrcnsis, Chadwick 857.
Halicarnassensis i. p. i., Adames 738.
Hnliciensis gr. ruth., v. Leopoliensis.
Halifaxiensis, Connolly 163.
Hamiltonensis, Farrell 540.
Hnrlcmcnsis, Wilmer 699.
llarrisburgcnsis, Shanahan 922.
Hurtrordieneis, Mac Fariand 603.
Hauranonsis aep. rit. graec. melch^ Akkaui 167.
llavanonsi», v. S. Chrislophori do Havana.
Hcbroncnsis i. p. i., Mermillod 787.
Helonopolitanus i. p. i., Pichón 670.
Heliopolitanue rit grace, welch., Nasser 985.
Heliopolitanus aop. rit muron., Ilagg 179.
Heracleensia aop. i. p. i., Do Simone 156.
Hcrbipolcnsis, Stahl 283.
Herbitensis, v. Nicosicnsís.
Hermopolitanns i. p. i. rit. graec., Franco 619.
Hotalonicnsis i. p. i., Sarrcbayrouzo 435.
Hierichuntinue. Maicrczak 734.
Iliorocacsareensis i. p. i., Bicnna 33-1.
Hicronymianorum generalis, Patergnani 1078.
HieroBolyrnitanns patr., Vnlorgn 62.
Hildcsicnsis, Wcdokin 427.
Himcriensis i. p. i, Aristogui 979.
Hipponensis, v. Constuntinianus.
Hispalensis aep., card. La Laatra y Cuesta 34.
Hobartoniensis, Murphy 340.
Hormisdae (8) congr. rit chald. abbns generi Elisaeus Elias 1046.
IlnrtanuB, v. Civitatis Castellanae.
Himnnconeis. Del Valle 805.
Hunmnensis, v. Anconiinnus.
λ llydruntinus aep., Grande 79.
Hypsopolitanus i. p. i., Gray 724.

L

Incensis, Asensio y Pobos 597.
ladren·» aep., Mnupaa 185.
¡diapensie, v. Vcrau Crucis.
Innuunsis *inm* aep., Charvaz 104.
laronsie, Cuartero y Medina 906.
Iassensis i. p. i., Charbonneau 294.
Inurincnsis, Znlka 893.
lazirenai· rit. chald., Hindi 446.
lazirensis rit. »yrn Mutali 767.
Ibarrcnsis, Ytumido 977.
íborensis i. p. i., Wlodaraki 698.
Ibusonsis, v. Mnioriccnsis,
Iconiensi» nep. i. p. i., Pucchor Passava!li 222.
Hardens Puigllat y Amigo 726.
B Imae Telluris, v. Guadalupensis.
hnolcnsis, Moretti 533.
Indiarurn occidentalium patr., Iglesias y Barcones 64.
Intcramnensis, Severa 264.
lonopolitanus i. p. i., Lipski 558.
Ipporcgiensis, v. Eporediensi»,
konopolitanus i. p. i., Ciurcia 212.
Isclanu», Romano 5ÛO.
lucntanus, Rodriguez de la Gala 947.
luliopoiitanus i. p. i.. Doumer 372.
Iiistinopolitanus, Y. Tergestinus.
luvinaccnsis, v. Melpliitcnsis.

K.

Karputhensis, Bugiachensis et Adiamensis rit. «yr., Tocmagi 749.
Karputhcnsis rit. armen., Israelian 841.
Kerkukenais nep. rit. chald., Tamrei 128.
C Kerriensis et Aglmdoncnsís, Moriarty 488.
Kildarientiis ct Leighlincnste, Walsh Tac. 539.
Kilmorensis, Conaty 737.
Kingstonicnsis, v. Rcgiopolitnnua.

K

l^abaccnsis, Widmcr 679.
kmaccnhi3, Vasconcolloa Pereira 697.
Lnonensis, Flannery 620.
Laoucnsis, v. SucsdiononBis.
Laquedoniensis, Majorsini 508.
Larandeiwis i. p. i.. Croc 941.
Larinenais, Giampaolo 517.
Lateranensium canon, rcgul. nbbas vie. gen.. Passeri 1034.
Lnurctanus, v. Recinetcnsis.
i^nusnnnensis et Genevenais, Marílley 341.
Lnvantinus, Stopiechnugg 736.
Lcgionensis i. p. 1., Bray 1001.
D LeiglilinenaiK, v. Kildariontie.
Leiriensis, Pereira Ferraz 402.
Lemovìcensie, Fruchaud 665.
Leodiensis, Montpellier 460.
Loonensis, Diez do Sollano 723.
Loonensie, v. Corisopitensis.
Leontopolitanus i. p. i., Forwerk 504.
Lcopolicnsis aep. rit. lat, Wienichleyski 168.
Loopoliensis nep. rit. mth., v. Nazianzonue.
Leopolionsis aep. rit. armen , Szjtnonowicr 152.
Lcuconais i. p. i., Kübel 915.
I/exoviensis, v. Baiocensis.
Limanus aep., Goycnocho y Barreda 165
Limburgonsis, Blum 303.
Limcricensis, Butler 700.
/.ònyrrMSÙ í. *p. fíaratír 933.*
Linares (do), Vetea 47J.
Lineieneia, Rudtgicr 467.
Lingonensia, Gnorrin <19.

Liparensû, Idèo 6H.
Liparensis *iaui,* Attanasio 32?.
Lismoriensis, v. Waterfordensis.
Litomericonsis, Wabala 831.
Livcrpolitanus, Goss 476.
Loiantw, Riofrio 177.
Londinensis, Walsh Ioan. 901.
Lorymensia i. p. in Baranowski 581.
Lucaous aep., Arrigoni 108.
Lucensia, Los Rios 584.
Luceoriensû et Zytomeriemis, Borowski 328.
Lucerinus, Jannuzzi 315.
Lucionensis *iam,* Baillés 339.
Luciontnais, Colet 701.
Ludovicopolitanus, Mac Cloakey Guil. 927.
Lugdunensis ct Vieononsia nep., card, do Bonald 9.
Logoaiensis rit. rumen., Dobra 507.
LugoMensis rit. rumen., Oltoanu 1025.
Luncnais-Sarzancnsis et Bnignatensis, Rosati 871.
Luxemhurgcnsie, t. Halicarnassensis,
Lycopoliensû i. p. i, Kraly 496.
Lystronsis i. p. i., Focaccetti 883.

M.

Macaonenais, Pereira-Botelho 834.
Macarscemû, v. Spalatenaia.
Macerntensis et Tolentinas, Fraoceaehini 885.
Magno-Varndioensis rit lut, Lipovniczki 971.
Magno-Vamdinensia rit. Jat. *iam,* Szaniilò 433.
Magno-Varadinenais rit rumen., Papp-Szilàgyi 739.
Magydanus i. p. i., Bracco 839.
Maitlandiensis, Murray 828.
Maioriceneis et Ibuscnsis, Salvi y Manar 443.
Malacitanas, Perez-Fernandez 819.
Mandelensis, t. Narniensis.
Manila (do) aep., Martinez 180.
Maragnanensis, v. S. Ludovici de Maragnano.
Marascensis nep. ep. rit. armeo., Apulian 90.
Marcianopolitanus L p. i., Castells 209.
Marcopolitanus i. p. i., Salandari 775.
Mardensis aep. riL armen., Novarían 194.
Mardensis rit chald., Farxo 970.
Mariamnensis rii. graec. molchit, Abdu 680.
Msriannemis, Ferreira Viçoxo 319.
Mari&nopolitanus, Bourget 262.
Marianopolitanus et Marquettenais, Mrak 963.
Marrochiensis i. p. i., Coccino 653.
Marsicensis, v. Potentinus.
Martianopolitanus, v. Marciapolitanu
Massions, Bernardi 549.
Mawanu in Hetruria, Traversi 242.
Massiliensis, Place 840.
Mateliccnris, v. Fabrianensis.
Matisconensis, v. Augmtodunensis.
Matris Doi eoogr. rector gon., Quirici 1059.
Maurianensis, Vibcrt 293.
Mauricastrcnsia i. p. 1., Pugtnier 916.
Mousiliemis aep. rit. syr., Behnam Benni 183.
Maximianopolitanus i. p. L, Bercsniewicz 630.
Mazariensis, Valenti 622.
Meehliniensis aep., Dochampe 75.
Mechoacanensis aep., Arcigu 235.
Medellensis et Antioquienaie, Xiraenex 936.
Mndensis 1. p. 1., Bonjean 958.
Mediolanensis aep,, Nazari 218.
Megarensia i. p. in Vera 786.
Melburnensis, Ooold 366.
Meldensis, Allou 270.
Melitenensis riL armen., Korkoruni 176.
Mriilenonris aep. I. p. 1., Mórode 210.
Melitensis. Pace-Forno 154.
Mellipotamensis, v. Myl<»potamen
Melphiensis et Rapollenris, Sellitti 406.
Melpbitonsis, luvinacenaisctTerlitiensie, Rossini 131.
Menevensis, v. Neoportensis.
Mennithensis i. p. L, Anfoasi 470.
Mercede (de) ord. B. M. V. vio. gen., Rodriguez 1083.
Messanensis aep., Natoli 215.
Mesaeniensi i. p. i., Mìégo 420.
Metellopolitanus i. p. i., Kraljević 789.
Metensis, Dupont des Ipogea 310.
Methononsis i. p. i., Knbès 379.
Mexicanas aep., Lavastida y Davalos 189.
Midensia, Nulty 780.
Miletcnsis, Mincione 357.
Miletopolitanus i. p. i., Dllerbomcx 774.
Milovicanus L p. i., Tissot 750.
Milwauchiensis, Henni 317.
Mimatensis, Foulquier 387.
Minimorum corrector generali Ricca 1076.
Ministrantium infirmis vie. gen, Guardi 1063.
Minoricensis, Jauxne y Garau 598.
Minorum minister generalis, Bernardinas a Portugruario 1070.
Minorum Conventnalium minister generalis, Marangoni 1071.
Minorum Capueeinorum minister generalis, Nicolaus a 8. loanno 1072.
Minacensis, Weitkieviez 455.
Mirandomi v. Brigantiensia.
Mitylenensis aop. i. p. L, Sousa Magalhaes 121.
Mobiliensia, Quinlan 663.
Modrussemû, v. Seniensis.
Moguntinus, Ketteler 413.
Molinensis, Dreux Brózé 407.
Monacensi et Frûingemû aep., Seberr 141.
Monasteriensis. Müller 330.
Monasteriensis, Brinkmann 1023.
Montereyensis et Angelorum, Amat Tb. 479.
Montis Albani, Doney 318.
Montis Alti, Aronne 304.
Montis Cassini abb., De Vera 1028.
Montis Falisci, v. Faiiscodanemia.
Montis Pelusii, v. Gravinomi
Montis Peasulani, Lo Courtier 702.
Montis Politiani, Paoletti 577.
Montis Regalis, Ghilardi 314.
Montis Virginis abb., De Cesare 1026.
Mosynopolitanus L p. L, Plater 629.
Munkacaiensis rit ruthen., Pankovicz 878.
Murenas, D'Ambrogio 660.
Mutinensis aepn Cugini 136.
Myconensis, v. Tenernie.
Mylopotamensis i. p. L, Capaccio 899.
Myndensis L p. L, Papardo 631.
Myrensis aep. L p. i., Chigi 144.
Myriopbytomis i. p. i., Petitjean 844.

N.

Nnmurcemis, Gravet 911.
Nancoiensis et Tallonate, Foulon 895.
Nannetensis, Jaquemet 388.
Nannetemis, Fournier 1019.
Narniensia et adm. Mandelemis, Luti 636.
Naahvillenais, Feehan 815.
Natcheiensis, Elder 566.
Natchitochensis, Martin Aug. 480.
Naulensis, v. Savonensia.
NaupactenÉis aop. i. p. i., De Ferrari 241.
Naxienais aep., Bergeretti 195.
Natarenus, v. Tranensis.
Nazianzenus aop. i. p. i. rit. rutben., Sembratowica 204.
Neapolitanus aop. cardn Riario Sforza 14.
Neapolitanus aop. rit. graec., Beniamin 117.
Nomausensis. Plantier 5¿8.

Nomenioua i. p. i., Garrclon 956.
Neocaatronáis, Barberi 497.
Neo-Eboraccnsie aep., Mac Closkey Ioan. 197.
Neo-Pampilononsis, Toscano 829.
Nooportcnsis ct Menevensis, Brown 281.
Nepesinus ot Sutrinus, Lenti 866.
Norotinonsis, Vetta 390.
Ncsqualionsis, Blanchet Magi. 421.
Novnrcensis, Bayloy 477.
Nicaenus aep, i. p. i., Yannutelli 239.
Nicnraguonsis, Ulloa 824.
Niciensis, Sola 69(».
Nicomcdiensis aep. i. p. i., v. Olympensis.
Nicopolitunus, Pluym 753.
Nicopolitunus, Paoli 1024.
Nicopolitanua i. p. i., Mac Donald 966.
Nicosiensis Herbitensis, Lo Piccolo 637.
Nicoteronsis ot Tropiensis, De Simone 615.
Nilopolitanus i. p. i., 8zabò loa. 952.
Niiibenua aep. i. p. i., Tizzani 129.
Nitrienai.% Roskoványi 506.
Nivernensis, Forcado 348.
Nolanus, Formisuno 525.
Norensis, v. Galtellinensis.
Northantonionsis, Amhorst 611.
Nottinghamonsis, Roskoll 475.
Novae «Aureliae aep., Odin 172.
Novao Cáceres, Gainza 731.
Novae Nuraiae, v. Portus Victoriae.
Novao Segobiae, Aragonés 799.
Novarienaia, Gentile 309.
Noviomonaia, v. Bellovacensis.
Novocastrenaia, v. Hagulstadiensis.
Nuccrinua, Pettinar! 770.
Nuhadranensis, v. Zakuonsis.
Nurainua, Bacbetoni 411.
Ñuscanuà, Striscia 676.
Nyaaonua i. p. i., Di Pietro 856.

O.

Oaxaca, v. Antequera.
Olenenaia i. p. i., Touvior 984.
Olindensis, Cardozo Ayrea 910.
Olivetanorum abbas vio. gen., Santini 1054.
Olomucenaia aep., Fflretonborg 123.
Olympenaia L p. L, Mollano 967.
Oppidenaia, Teta 666.
Oranonsis, Callot 902.
Oregonopolitanua aop., Blanchot Fr. 97.
Oriolenais, Cubero y Lopez 625.
Oritunus, Margarita 431.
Oropenáis L p. i., Krejci 600.
Orthoaionsia i. p. i., Studach 728.
Oscensis et Barbastronaia, Gil Bueno 710.
Osnnbrugensis, Beckmann 850.
Osaorionaia, Walah 345.
Ostionais ot Volitemus card, suburbicarius, Mattoi 1.
Oatunenais, v. Brundusinus.
Ottawicnsia, Guigues 367.
Ovrtenais, Snna y Forés 943.
Oxomonaia, Lagflora y Menezo 712.

P.

Paconais in Bolivia, CLivijo 961.
Paccnaia in Hispania, Ramirez y Vasques 821.
Pactonais, Ceiosia 678.
Padorbornensis, Martin Conr. 552.
Palaoopolitnnua i. p. i., Mariaasy «09.
Palentinue, Lozano 832.
Palmyrensis aep. i. p. i., v. Urbevetanus,
Pampilonenaia ot Tudolcnaia, Uri» y da Labairù 415.
Panamonaia, Vaaqucz 486.
Panamcnsis, Parra 1006.
A Puneadensis i. p. i., Muyr 987.
Panormitanus aep., Naselli 122.
Papbenaia i. p. i., Alcazar 376.
Paraguay (de), Palacios 742.
Paranensis, Golabert 802.
Parcnensia, Puntoni 378.
Parentinus et Polonais, Dobrila 691.
Parionsis i. p. Buquct 766.
Parisienais aep., Darboy 18«.
Parmenaia, Cantiniorri 356.
Paesaviensis, Hofetutter 27«.
Pastopolitanua, Restrepo 1005.
Patarenaia i. p. i., Novella 360.
Patavinus, Manfredini 299.
Patracenms aop. i. p. i., Gallo 157.
Pennensia ot Atriensis, D'Alfonso 358.
Pontacomionais i. p. i., Jacopi 917.
Porgunwnsis i. p. i., Foley 988.
B Pergulanus, v. Callionais.
Perthenaia, Brady 336.
Perusinus, card. Pecci 18.
Petrensia aep. i. p. L, Villanova Castellaci 133.
Pctriculanuü, Fitzgerald 843.
PotrocoriconsiM et Surlatonais, Dabert 757.
Pharunncnsis. Moraes Cardoso 759.
Pharcnais ct Brneonsis, Dubokowich 852.
Philadelphienais, Wood 664.
Philippensis aep. i. p. i. riL graec., Stefanopoli 232.
Philippopolitanua i. p. i., Ridel 972.
Philomeliensis i. p. i., Ponaot 285.
Phunolcnsis, v. Funolcnais.
Pictavionais, Pio 400.
Picntinua, v. Cluainus.
Pinorolenaia, Rcnaldi 384.
PiaanuH aep., card Corsi li.
Pisaurensia, Farò 660.
C Piocienaia, Benini 627.
Piatoricnais et Pratensia, Bindi 892.
Pittaburgenais, Domenec 691.
Pittaburgensia *iam,* O'Connor 316 nota.
Placentinus, Ronza 386.
Piatu (de) aep., Puch y Solona 181.
Platearum i. p. i., Staniowski 628.
Ploconaia, Popiol 740.
Plyinuthenaia, Vuughan 622.
Podluchiensia admin, apost., Sosnowaki 1055.
Poenitentiae FF. generalis, Menghini 1079.
Polemonionsia i. p. i., Pinchón 610.
PoleDhis, ep. Parontinus.
Pompeiopolitanua i. p. i., Tagliabue 966.
Popayunonsia, Bermudez 935.
Porphyrienaia i. p i., Marinelli 562.
Portlandenaia, Bacon 609.
Portorico (de), Carrion 699.
D Portuensia et 8. Rufinao card, suburbicarius, Patrizi 2.
Portus Gratiae, Carfagnini 1012.
Portus Hispaniae aep., Gonio 193.
Portus Ludovici, Hankinson 752.
Portus Principis, Gnilloux 240.
Portus Victoriae, Salvado 396.
Posnaniensis, v. (Jnvsnonau.
PotentinUK ct Marsicensis, Fuñía «86.
Praedicatorum magister generalis, Jandel 1069.
Pruenionstratonaium abbas generalis, Zeidler 1032.
Praenestinus card, suburbicarius. Amat X
Pragensis aep., curd. Schwarzenberg 10.
Presmilicnsis rit. lat, Manastyr^ki 758.
Presmiliensis rit. lat., lliracbler 1017.
Prienensis u p. i, Cosi 791.
Privciiieruds, v. Tcrracincnsîs.
Pruseosia i. p. i., Rxewuski 743.
PiutvDiaidensia i. p. i,, Buhna 377.

PtelemaidoDiia rit grace, mekb., Domani 788.
Palatami·, Cricchi 101L
Punieosi·, Huerta 803.
Pateolanu·, Parpo 313.

Q-

Quebeceneis aepn Baillargooo 224.
Queretaro (de), Comacho 949.
Quinque-Eccleaien· ie, Kováca Sig. 974.
Quitoneia aep., Checa 229.
Quitensia *iam* aep., v. Loiunus.

R.

Raguainue, Zubranich 492.
Ramathensie i. p. i., Bigandet 342.
Raphanensis i. p. O'Gonnan 643.
Ripollcnaia, v. Melpbiennia.
Rapoteniù, Mac Gottingan 538.
Ratisbonenaia, Sonestréy 608.
Ravennatanaie aep., card. Orfei 23.
Recinetensia et Liuretanua, Gattucci 867.
Region·!·, Macchi 654.
Reginaehradccenaia, Hao! 251.
Regiopolitanui, Horan 604.
Rhedonensia aepn Saint-Marc 86.
Rheginensie aep.. Ricciardi 137.
Rhemensis aep , Landriot 219.
Rhodiensis aep. i. p. i., v. Melitonaia.
Rhodiopolitanu i.p.i., Tosi 918.
Richmondienaia, Mac Oil 419.
Riobaiubeoaie, v. Bolivarenai·.
Roffenaia, Mac Quaid 926.
Rosalienaia i.p.i., Sutor 327.
Roannais, Poirier 634.
Rouanensiti aep.. Cilento 93.
Ifostenai·, 01 ea 586.
Rotboinageniis acp., card, do Bonnechose 37.
RoUcnburgemia, llofule 989.
Rubenti· et Bitontinua, Materozzi 482.
Rupclleneis et Santaiienaia, Thomas 894.
Rurcmundensú'. Parodie 286
Ruthenenais, Delallu 529.

&

Sabaricnata, Szabo Fin. 986.
Sabineséia card, auburbicariua, Reiaach 6.
Sagionsii, Roaoaelot 323.
Saltmantinua et Civitatcnria, Lloch 626.
Salernitana· acp., Salomone 70.
fordenvi‹·, Turner 437.
Balriburgcnei· aep., Tarnórzy 67.
8alma«icmii· acp. rit chald., Barshino 105.
Salopicn·!·, Brown 438.
Saltonvis, Rizo Patrun 685.
Salulitrum, Gastaldi 889.
Salvatori· (SS.) cong. rit graec. molcli. abbas gen., Kahhil l«>50.
anaricn» i. p. i.t Allard 429.
Samrnri i. p. i., Dnppcn 484
Samogiticnaie, Woknczovakl 401.
SaiBOMiieiwia i. p. i., Stefanowicx 506.
SancUudicnMH. v. S. Claudii.
Santino Agnati· extra mucida card, preab., Bareli 44
Sanctao Caecilian card, preab., Forricri 42.
Sanctao Cruch in Sciatorio card, preab., Monaco 47.
Sanctao Crucia de Hierro, Itudriguez 991.
Sanctae FJinbetli de Juro, v. Jarentia.
Sanotae Fidei Nvogratinleniit aep., Arbedso· 227.
Sanctao Fidei in Novo Mexico, Lamy 418.
Hanetan Mariae dc Pupulo card, preab., Sacconi 27.
Sanctae Mariae in Ararxeli card, preab., Mileai 24.
SatM tat· Mitrilo in Porticu card diac., Pcntini 52.
Sanctao Manie in Travpoittinn card, preab , lluhenluhe 3U.
Λ Sanctae in Via lata card, diac., Antonelli 48.
Sanctao Mariae Scalaris card, diac., Calermi 49.
Sanciao Mariae ad Martyres card, diac., Grasadlini 60.
Sanctae Mariae in Domnica card diac., Consolini 53.
Sanctao Mariae in Aquiro card, diac., Capalti 55.
Sanctao Pudentianae card, preab., Bonaparte 41.
Sanctao Rufinae, v. Portuensis.
Sanctao Susanoae card, presb., Bernabò 20.
Sancti Aioiait Potoaienaia, v. Sancti Ludovici Pot
Sancti Angeli in Vado et Urbanicnai·, Boacarini 389.
Sancti Angoli Longobardorum et Bisacicnsis, Fanelli 498.
Sancti Augustini, Vérot 601.
Sancti Bonifacii, Taché 417.
Sancti Callisti card, prvab., Pitra 35.
Sancti Caroli Ancudìae, Solar 572.
Sancti Chriatophori de Havana, Martinet 800.
Sancti Chriatophori da Laguna, v. Caiiariensia.
Sancti Claudii. Nogret 716.
Sancti Deodati, Caverat 392.
Sancti Dionysii Reunion!·, Maupoint 671.
Sancti Euetachii card, diae., Morte) 51.
Sancti Flori, Pompignac 678.
Sancti Francisci aep., Alemany 124.
«Sancti Galli, Greith 741.
Sancti Germani du Rimouaki, Langevin 863.
Sancti Hieronymi Illyricorum card, preeb., Bixzarri 33.
Sancti Hippolyti, Perder 718.
Sancti Hyacinthi, La Roequo 840.
Saneti Incubi Capitis Viridia, Alves Feijo 822.
Sancti lacobi do Venezuela acp., Guevara 119.
Sancti lacobi do Chile aep.. Valdivieso 102.
Sancti Joannie do Cuyo, Achevai 913.
Sancti loannis in Novo Brunswick, Sweeny 669.·
Sancti loannia Terrae Novae, Power 1009.
Sancti loaephi in Missouri. Hogan 925.
Sancti loecpbi de Costarica, Llórente 434.
Sancti Laurentii in Panisperna card, preeb., Bilio 40.
Saucii Ludovici acp., Kcnrick Pet. 100.
Sancti Ludovici do .Mtragnano, Saraiva 703.
Sancti Ludovici Poticienm·. Do Conde 976.
Sancti Marci card, preeb., De Silvretri 26.
Sancti Marci et BiMuiiDcnai·, Pariatore 398.
Sancti Martini in monte Pannoniae abbas, Krueez 1029.
Sancti .Miniati, Barabeai 870.
Sancti Pauli do Minneaotu, Greco 644.
Sancti Pauli dc Urbe abba.· Zoili 1030.
Sancti Petri Fluminis Graudensis Australia, Dias lairangeira 689.
Sancti Sebastiani Flumini· Ianuarii. Lacerda 960.
Sancti Severi. La Scala 469.
Sancti Beverini. Mazzuoli 354.
Sancti Stephioni in monto Coelio card. preab., Aiquini 12.
Sancti Thomae, v. Ouayana.
Sanetlwimao Conceptioni· de Chile, v. Concoptionie.
Saricti·»·iman TriniUtia Cuvoiiaia nbba·. De Ruggero 1027.
H&nctivaimi Salvatori·, Pineda y Saldana 374.
SanctÍMÍmi Salvaturi do Bahia aep., Da Silveira 71.
Sanctorum Andrene ct Gregorii card, preab., Quaglia 29.
Sanctorum. XII Apostolorum card, prcub., Panebianco 30.
Sinctorum quatuor Corunntorum curd, preab.. Do Luca 32.
Sanctorum Marcollini ct Petri card, preab., Berardi 46.
Sancturuin Nicolai ot Benedicti nbban, Flugi 1031.
Sanctorum Vinccntii et Antiatomi abbua com. card., Mlicei 24.

Sanctorum Viti et Modesti card, diac., Borromeo 64.
Banctorinensis, Abbati 744.
Sandomirensis, Juszynski 647.
Sandviccnsis, v. Londinensis.
Sangallcnsta, v. 3. Galli.
Santanderiensis, Lopez Crespo 667.
Santonensis, ▾. Rupellcnsis.
Sapponsis, Beverini 316.
Sardianus aep. i. p. i., Giannelli 168.
Sareptanus Lp.L, Power 812.
Sarlatensis, v. Petrocoricensis.
Sarnensis, v. Cavensie.
Sarsinatensis, v. Brictinorensis.
Sarzancnsis, v. Lunensis.
Satalensis i.p.i., Grandin 602.
Savannensia, Persico 490.
Savononsis et Naulensis, Cerruti 868.
Scopusienais, Zaboiski 426.
Scholarum Piarum praep. gen., Casanovas 1060.
Scodrensis, v. Antibarensis.
Scopiensia aep., Bucciarelli 198.
Scrantononsis, O'Hara 921.
Sebaatenus i.p.i., Brinciotti 444.
Sebastopolitanus i. p. i., Chauveau 352.
Sobenicenaia, Zaffron 765.
Secoviensis, Zwerger 904.
Sedunensis, Preux 322.
Segobiensis, Echevarria y Briones 585.
Segobricensis, Montagut 772.
Seguntinua, Benavides 595.
Sehananensis aep. rit. child., Kashat 125.
Seleuciensis aep. i. p. i., v. Auximan. et Cingulan.
Seniensia, Soie 639.
Senogalliensis, Aggarbati 864.
Senonensis aep., Bernadou 223.
Senoncnsia *iam* aep., Jolly 92.
Septempedanus, v. 8 Beverini.
Septensis, v. Gaditanus.
Serena (de), Orrego 968.
Sergiopolitanus i. p. i., Languillat 544.
Serthensis aep. rit. chald., Bartatar 161.
Servorum b. M v. prior generalia, Mondani 1076.
Setinus, v. Terracinensia.
Sidoniensis i. p. i., Monteforte 393.
Sidoniensis rit. gr. melch., Kojungi 260.
Sidoniensis ritmaron., v. Tyrensis.
Sidymensis i. p. i., Freusberg 495.
Signinus, Ricci Al. 363.
Silvestrinorum abbas gen., Adami 1045.
Sinitensis i. p. i., Deafièches 292.
Sinopensis i.p.i., Papardo 588.
Sinus Viridis, Melcher 923.
Sionensis i. p. i., Durguth 825.
Sipontinus aep., Tagliatatela 127.
Siracensis aep. i. p. i. rit. armen., Hurmuz Ed. 101.
Sirmiensis, v. Bosnensis.
Sinniensis aep. i. p i. rit. armen., Hurmuz G. 98.
Smyrnensis aep.. Spaccapietra 134.
Societatis lesu praep. gen., Beckx 1058.
Solensis i. p. i., Marinelli 369.
Somaschae cong. praep. gen., Sandrini 1057.
Sonota («le). Criarte 975.
So7opolitanua i. p. i., Charbonnel 403.
Spatatensia et Macamcensis, Calogeri 551.
Spirensis. Weis 302.
Spi»ensis. Reither 1022.
Squillacene! Morisciano 526.
Strigoniemis aep., Simor 74.
Subtaccnsis. v. Tripolitanus.
Suessionensis et Laoncnria, Dours 771.
Surensis i. p. i.« Marct 706.
Sorrentino aep., Apuno 130.
Sutbwarceneis, Grant 436.
Sutrinus, v. Nepesinus.
Sydneyensis aep., Folding 88.
Sylvanectenais, v. Bellovacensis.
Syncellus ep. patr. Antiocheni rit. graec. melch., Haddad 463.
Syncellus ep. patr. Syrorum rit. syriaci, Beth-etme 778.
Syrensis, Alberti 312.
Szathmariensis, Biró 877.

T.

Tamassensis i.p.i., Canoz 347.
Tanensis i. p. i., Salzano 487.
Tarantasiensi·, Gros 879.
Tarbiensta, Laurence 333.
Tarbionsis, Pichenot 1018.
Tarentinus aep.. Rotundo 110.
Tarnoviensis, Pukalski 448.
B Tarraconensis aep., Fleix y Solans 73.
Tarsensis aep. i. p. i. rit. arm.. Angiarakian 164.
Tarvisinus, Zinelli 708.
Taurinensis aep., Riccardi 214.
Teanensis, v. Calvensis.
Toiensis i. p. i., Ortiz Urruela 855.
Telesinus, v. Tbelesinus.
Temesvariensis, v. Csaoadensis.
Tenensis et Myconensis, Marangò 827.
Tergestinus et lustinopolitanus, Legat 353.
Terlitiensis, v. Melphitensis.
Terracinensis *iam,* Aretini 257.
Terracinensis, Privernensis et Setinus, Trionfetti 729.
Terralbensis, v. Uxellensis.
Tertii ord. regularis S. Franc, vic. gen., Salerni 1080.
Tbaumaceneis i. p. i., Riaño 858.
Theanensis, v. Calvensis.
Theatinus aep., De Marinis 145.
C Thelesinus. Sodo 451.
Themiscyrensis i. p. i., Colomer 999.
Tberamensis, v. Aprutinus.
Thermopylensie i.p.i., Fennelly 919.
Thermularum, Bisceglia 440.
Thespiensis i. p i., De Benavente 810.
Thessalonicensis aep. i. p. i., Franchi 143.
Thevestanus i.p.i., Aguilar 376.
Thyatirensis i.p.i., Del Prete 531.
Tiberiadenais i.p.i, Valseccbi 978.
Tiberiopolitanus i.p.i., Tardoya 671.
Tiburtinus, Gigli 287.
Tienensis i. p. L, Chiais 356.
Tifernas, Micaleff 769.
Tinniniensis, Nebiba 536.
Tipasitanus i.p.i., Elloy 751.
Tirasonensis, Marrodan y Rubio 593.
Titopolitanus i. p. i., Cameron 1000.
D Tlascalensis, Colina 494.
Tloanus i. p i., Griver 983
Tolentinas, v. Maceratene!
Toletanus aep. card.. De Alameda y Brea 21.
Tolonensis, v. Foroiuliensis.
Tolosanus aep., Desprez 166.
Tornncensie, Labis 258
Toroncnsis i. p. i., Etheridge 617.
Torontinus, Lynch 668.
Traianopolitanus aep. i.p.i., Claret y Ciará 111.
Tranensis. Nazarenae et Barulensis acp.. Bianchi Dottula 106.
Tranopolitanus i. p i. Ayeinena 652.
TranAsylvaniensis, Fogarasy 794.
Trapcxuntinus acp. i. p L, Errington 135.
Trapexuntinus rit armen.. Ghiureghian 793.
Trecenais, Ravinet 696.
Trecorensta, v Briocensis
Treiensis, v. Canicrinenris.

Trevirensis, Eberhard 720.
Tricaricensis, Spilotros 664.
Tridentino», Riccabona 491.
Trifluviancnsis, Cooke 457.
Trinitatis (SS.) FF. Diacalceat min. gen., Benedictus a Virgine 1077
Trinitatis (SS.) ord. primi vic. generalis, Martin v Bienes 1084.
Tripolitanus aep. rit marón., Musa 76.
Tripolitanus i. p. i., Manetti 882.
Tripolitanus rit. graec. melchit, Totungi 261.
Triventinus, De Agazio 499.
Troadensis i. p. i., Granado 753.
Troianus, Passero 546.
Troianus i. p. i., Morris 248.
Tropeensis, v. Nicoterensis.
Truxillo (de), Orueta 530.
Tuamensis aep., Mac Hale 80.
Tudelensis, r. Pampelonensis.
Tudensis, García y Anton 798.
Tudertinus. Rosati Ioan. 512.
Tulancingensis, Ormaechea 746.
Tullensis, v. Nanceiensis.
Turonensis aep., Guibert 147.
Tursiensis, v. Anglonensis.
Tuscanensis, t. Viterbiensis.
Tusculanus card, suburbicarius, Paracciani-Clarelli 4.
Tutelensis, Berteand 305.
Tyanensis, v. Nicopolitanus (Pluym).
Tyrensis aep. i. p. i., Mercy d'Argenteau 77.
Tyrensis et Sidoniensis aep. rit. marón., Boslani 146.
Tyrensis aep. rit. graec.-melchn Kauam 221.

U.

Ultraiectensis aep., Scbaepman 228.
Ultraiectensis *iam,* v. Buscoducensis.
Uranopolitanus L p. i., Kistemaker 694.
Urbaniensis, v. S. Angeli in Vado.
Urbevetanus aep. ep., Marini 151.
Urbinas aep., Angeloni 96.
Urgellenais, Caixal y Estradé 469.
Uritanus, τ. Oritanus.
Utinensis aep.. Casasola 191.
Uxellensis et Terralbensis, Zunnui-Casula 874.

V.

Vacienais, Peitler 646.
Valentinensis, Gueullette 796.
Valentinus aep., Barrio y Fernandez 173.
Valiensis, ▾. Caputaquensis.
Vallisoletanos aep., card. Moreno 46.
Vallispratensis, O'Connell 687.
Vallis Umbrosae abbas generalis, Gai 1043.
Vallis Vidonis, Wicart 335.
A Vancouveriensis, Demers 349.
Vapinconsis, Guilbert 905.
Varmiensis, Kreinentz 912.
Varsaviensis aep., Felinski 182.
Veglonsis et Arbensis, Vitezich 519.
Veliternus, v. Ostiensis.
Venetensis, Bécel 848.
Venetensis *iam,* Gazailhan 748.
Veneriarum patr., card. Trevisanato 31.
Venezuela, τ. S. lacobi de Venezuela.
Ventimiliensis. Biale Laur. 263.
Verae Crucis. Suarez Peredo 745
Verae Crucis, Mora 1007.
Verdunensis, Hacquard 896.
Veronensis. Canossa 709.
Versaliensis, Mabile 441.
Verulanus, Maneschi 967.
Vesprimiensis *iam,* Zichy 289.
B Vesprimiensis, Ranolder 406.
Vicenda, Jordà y Soler 833.
Vicentinus, Farina 424.
Viotoriensis in Hispania. Alguacil 641.
Victoriensi® in Australia, v. Portus Victoriae.
Viennensis, v. Lugdunensis.
Vincennopolitanus *iam,* Guynemer de la Haiìandière 271.
Vincennopolitanus. Siint-Palais 380.
Vindobonensis aep., card. Rauscher 19.
Visenda, Alves-Martins 732.
Viterbiensis et Tuscanensis, card. Gonella 43.
Viterbiensis et Tuscanensis, Serafini 1015.
Vivariensis, Delcusy 568.
Volaterranus, Targioni 576.
Vratislaviensis, Forster 483.

W.

C Waterfordiensis et Lismoriensis. O'Brien 523.
Wayne Castrensi·, Lüers 583.
Wellingtonenais. Viard 332.
Westmonasteriensi aep.. Manning 206.
Wheelingensis, Whelan 290.
Wilmingtoniensis, Becher 920.
Wilnensis, Krasinski 627.

Z.

Zacatecas (de), Guerra 721.
Zakuensis et Nnhadranensis rit. chald., Asmar 661.
Zacynthiensis et Cepbaleniensis, Lastaria 250.
Zagrabiensis, v. Dulmensis.
Zahlensis, v. Mariamnensis.
Zamorensis in America, De la Peña 722.
Zamorensis in Hispania, Conde y Corral 594.
Zenopolitanus i. p. i., Moccagatta 326
Zitomeriensis, τ. Luceoriensis.

Heraasgegeben in der Rei he
•ORBIS LITTERARUM-